

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

10=12544

74.008

66-2.

R. P. R 178554, 5

IOSEPHI POLIZZII SICVLI PLATIENSIS

E SOCIETATE IESV

PHILOSOPHICARYM DISPVTATIONVM:

TOMVS TERTIVS

DE ANIMA, ET METAPHYSICA:

TRACTATV DVPLICI LOCVPLETATVS

Quorum alter libros Aristotelis de Anima: alter vero Metaphysicorum dilucide sibi interpretandos proponit ,

Dela Libraria del Glo Ymg dela como desho de Mos

PANORMI:

Ex Typographia Augustini Bossij. M. DC: LXXV.

Impr. Cuzolinus G. & V.G. Impr. R. Ioppulus P.

Vacation of the state of the

CIONE IN THE CONTRACTOR

THE CHARLOCE E

IMAR OFTER CONTROL MARKETTO STATES

everser swimp

DEAMINA, REMETARHESIOA.

TRACTATE DVPLICLLOS VPLFTATVS

filialifa matural yeigetell curv usik enniméral alla blak act l'hælis museusse effection par palament a l'heli

THE STATE OF THE PARTY OF THE STATE OF THE S

HANONAT

Ix Topographia Regullment, . . M. DC: IXXV.

trape singlified G. C. G. Line. Coppulate I.

OBSE CIPLE Along A Proce VI Recommendation

finitimorum eriam pepul er mie collecius in camporum excidium nubibus, ac tempedatistical Addical Addi

Errostrostromiem prætoruolans amplitudinem è Celo prospens para sibi pose a puspicia postremus hic noster Rhisosophicia gami bon Atoquenam inter cælicolas tuis sælicior a sint obulha Physitiens is Deipara, Cæli, terrarumque Imperatore, uquautal sud dissimum pelagi sidus, candidissima Cæli Ales auiti sceleris selle prorsus immunis, non nisi saustissima portendis, vbi sauens mortalium cæptis propitio patrocinij radio affulseris?

An fulgentiorem meo tripartito operi coronidem imponam, quam si tuo suffulciam nomine, tuisque velim sulgoribus exornatum, Maria tenebrarum nescia, Diuini solis Aurora? Id, qualecunique est volumen, sibi tocum debetur, quo de Anima, & Metaphysicorum libros luculenter exponere sum aggressus. Tu enim vnica animorum nostrorum Spes, atque præsidium: Tu insolitis ditata prerogatiuis, quamcumque naturæ metam es pretergressa; quando Diuini Numinis maiestatem extra omnem oculi iactum ex æternitate sitam purissimo carnis velamine conue--stitam humanis aspectabilem secisti obtutibus. An non tuo inscribendum Nomini, quod tuum est, cui me, meaque omnia ipsis ab incunabilis sanè deuoueram? Platiæ quandoquidem patriæ meæ lucem aspicit nemo, qui non se, suaque omnia ingenito quodam animi ardore tuæ clientelæ penitus emancipatum non sentiat. Quod verò venerabunda Platiensium dona, amoresque tibi vt arrideant suturum sit, eo suspicari, vel potius compertum habere mihi videor, quod & tuis ipsa muneribus pios illorum inte ignes fouere dignata es; dum ad hanc víque diem seruari permiseris abstrutant die, inde decursu temporis humo essossam non sine numine, augustissimam tui Iconem Dini Lucz penicillo exaratam, quam in victoriz tesicram ab Nicolao Sceundo Pontifice Maximo habitam Rogerius æterni nominis Comes in triuphale olim vexillu crexit, ad vltimu vsq; ab vniuersa Trinacria Saracenorum, à quibus acerbissimo Tyrannidis iugo premebatur, excidium, & internecionem. Quo vnico gloriæ munimento ab eodem ipso Duce donata superbit magis Patria mea, quàm cateris pratogatiuis, quibus, vel benigna natura ope, camporum vbertate, aquarum affluentia, amænitate pratorum, & innumeris alijs deliciarum illecebris, Opulentissime cognomentum obtinuit: vel effusa Regum munificentia tot Dynastas, atquæ Barones consequuta est, quot ad cam inter reliquas regni Vrbes decorandam, quantum semper valuerint, lubens prætermittam. Illud tamen

tamen silentio preterire sit nesas; quod sub turchocamperatorio siletis, ae salicitatis labiro millies in dies triumphare soleant, mon Playensum modo yotas sed sinitimorum etiam populorum de collectis in camporum excidium nubibus, ac tempestatibus, si lapidescentem intempestiva serentate aeris regionem in irriguos aquarum imbres demulcere, sexcentasque malorum phalanges siculo Regno imminentes divinitus prossigare. Eia igitur meis queque nunc votis annue: exiguum pauperis animi, ingenisque vectigas, qued tuis sacratismis provolutus pedibus venerabundus offero noutiquam dedigneris; divinam enimi redoles vsque humanitatem. Equidem bellatrices hasce sucubrationes tantis dumtaxat obarmatas vexilli tui auspiciis, atque tutela, literarij Martis aleæ citra omnem trepidationem exponere audeo. Ve enim toties vniuersam Siciliam pestis, bellique minis triumphali hocaimaginis tuæ signo seliciter vindicasti, ita modo opus meum pestis ra errorum contagone illæsum, ac infensis adversariorum oppugnationibus, Theorumque latrati-

tionis Deipara, Cæli, terrarumque la obinos mubneuts) aud difficium pelagitidus, candidulma Cæli Ales anti feeleris felle prortes immunis, non inti fautifilma portendis, vbi fauens mortalium captis propino patrocinii radio affulteris?

An filligance of the control of the

removement of the color of the control of the color of th

INDEX

DISPVTATIONV, AC SECTIONVM

QVAE IN DVPLICI TRACTATY HVIVS

Tertij Tomi continentur.

TRAC	TATVS	VN	1 I C	V	S
	De Ani				

PROEMIVM. pag. 1.

DISPYTATIO I.

De effentia Anima secundum se,eiusque digitione. Traditur definitio anima,& explicatur Sell. in quo fensu illa fit actus primus. 3: Quid veniat nomine corporis in definitione tradita. Sell. III. Explicantur relique particule definitionis. Sed. IV. Duo obieda contrapradica foluuntur. V. An corpus in ratione organici per formas substantiales, quas partiales appellant, conftituatur. Sea. VI. Proponuntur, & soluuntur obiecta in contratium . Sell. VI. Explicatur secunda anima definitio. 17. Sed. VII. Quot fint genera animarum. Sett. VIII An diviso anime in dica erfe membra fit vniuoca. Subjed. I. Statuitur vniuocatio dinifionis anima priori modo considerata. Subsection Statuteut analogia divisionis anima po-Retiori modo confiderata. p1g.16.

DIISPVTATO II.

De subiedo Anima. pag.31: I. An anima fecundum fubftanciam fuam Sia. fit in omnibus partibus corporis, inquibus exercentur aliqua operatiopag.31. nes vitz. II. An quatuor humores, & spiritus fine Sell. pag.31. animati. Sedt. III. Proponuntur, & foluuntur obiecta inpag. 35. contrarium. IV. Corollarium de quibuldam aliis parci-Sett. bus quatuor humoribus fimilibus. 39. v. Verum dences , vngues,& capilli, hifq; Sett. pag-40. fimilia fint animata. Sell. VI. An in vno vincate vnica tantum, realiter loquendo, detur anima. pag.44. Sell. VII Solumeur obiects contra pracedentis fectionis conclusionem pag-47.

DSPVT ATIO III

De ratione corporis, & spiritus pag. 49 :

Sect.

1. Expenduntus nonnullorum sententia

de ratione corporis, & spiritus . 49.

Sect. 11. Expenditus corum sententia , que po-

mit conceptum corporis in impened crabilitate, spiritus verò in penetra-bilitate.

Soll. III. Statuitur quid sit corpus, & quid spiritus, ac auctoritate probatur, peg 55 Soll. IV. Idem ratione suadetus: pag 56.

V. Quid importat esse corporeum, & quid esse spirituale strice, sumpti. pag 60

Sell. VI. Eandem prosequer difficultaté. pag. 62.
Sell. VII. Expenditur sententia quedam récens
de essentia entis spiritualis. pag. 64.

Sed .VIII Soluuntus obiecta ex Lyncoo. pag. 68.

DISPVTATIO IV.

De indinisibilitate anima rationalis.71 Verum anima rationalis fit indinifibllis integraliter. · II. Solum tur obiecta contra anima ratio-· nalis indiniübilitacem-Pag.74. Sell. HII. An anima rationalis fit composita ex partibus effentialibus,materia videlicer,& forma. Sabfell. I: Num confet materia corporea.pag 75. Sabfett. II Verum fit posibilis substancia spiritualis composita ex forma, & materia spirituahbus. Subfectil. Respondetur orgumentis adversariorum. Subjes. IV An ex possibilitate substantie spiritualis esentialiter composita, possibilitas anima rationalis codem modo co policz rede colligatur.

DISPYTATIO V.

De dinishilitate anima plantarum, atque brutorum:

que brutorum:

pag.85.

Sest. J. An anima plantarum, & belluarum imperfectarum sint dinishbiles. pag.35.

Sest. II. Verum anima brutorum perfectorum sint indinishbiles. pag.87.

Sest. III. Proponuntur, & soluuntur obiectas contra dinishbilitatem anima brutorum perfectorum.

pag.92.

Sest. IV. Dissoluitur ratio suudamentalis P. Qui ros.

pag.94.

DISPUTATIO VI

Num partes animarum divisibilium sint homogeneman vero heterogenem. 96.

I. Statuitur no fra sententia, sundamenta verò Arriga, & Quiros demoliuntur.
pag. 96.

		IN	Į. D)	
Sect.	Įł.	Affernantur folidiores probationes pro		1	inla:
		homogenerrate animarhm qininpi	Sett.	IV.	An pote
2 2	- .	Must 9	ا ت	ار و سول	Au por
Sett.	ĮĮĮ.	Solumenta heterogeneitate	Sept.	, " V A	With Book
		anime dintibilis probantia.pag.101.			ma po
Sett.	TA.	Ex suppositions; quad vnia incer ani-			
		má,& corpus fit modaliter,diffiteta:nu ea quoque fit homogenea, pag.204.			, D:
		es and the tre traines desire ballings			De pore
		DISPVTATIO VII.	•	•	mo de
		De diversicate animarum eividem fpe-			Quid,&
	_	ciei inter fer pag. 198.	Siff	11,	In qua p
-547-	Ţ.	An omnes anima einsdem species atu-	6.4	***	fiftat.
• '		mæ fint necessarid incer fe distimiles.	Sett.		An augu
. C.A.	ŤĪ.	pagilos.	S.8.	TV.	Quid fic
(Aptivity)	. ***	Proponuntur . & diluuntur obiecta in constratium			Quid Ge
Sett.	III,	Attam spinis einigem ibeciel scoms	••••	**	Pry Ti
N		fine netellarin in perfectione inter fe	, ,	-	D.I
		aquales, pagalide	<u>.</u> : .	, '	De pore
. Self.	ĮV,	Afferentur - & salutatur phieste con-	4	: ,	y suit
• _ <u>``</u>	•	tra præcedenté conclutioné pag. 1154	Sact.		"Chia it
SIR.	γ.	An duz animat specie diretta fine ne-	-		Gnoq u
		cellario insqualis perfectionis, 118.	Dett.	. 11.	Anna it
		DISPUTATIO VIII.	C.57	्र⊊ं. ITT	De cond
13.5		De conceptu vitain que viuentis. 424.	.0564	144,	ment
Sell.	Į,	ConfucatarArrings lententia, flatvime			•
		concepeus view vinentibus omnibus	- Set?.	IY.	Percuri
	٠.	communis. pag. 122.			De pote
Sia.	Ťſ*	Aliz obiectiones contra traditam vitz	Sett.	. V.	De bote
e d	111	nationem foluez. \$22,726.			in art i D 'i
:544.	* ****	Examinantur quedam recentiorum se-	•	•	De spec
•	,	tentizaires vita, & viuentis notio-	•	:	btimo
Sett.	17.		: Seä	4.	Quid fit
sect.		Examina mr foncencia Comptoni, 134.	S.A.	II.	An ex c
Selte	VI,	Percurtunme felique tres fententie.			& c x
· 7		qua dy wire i & viventis racione cir-	. ,		tar int
· c.ti	3717	cumferuncur. pag. 136.			cogoo
gru.	A 11.	De die s quibus competit racio vitat in	Sell.	. 111.	Expendu pria ra
		pag.1384	c	717.	Expendi
		BISRATATIO IX	` 26ct •	744	de rat
•		De conceptu anima ad fuos vitales as .	Seff.	V.	
	7	Aug. 7 7 . pag. 141.		• •	remit
Sia.	1.	the angle of the same tables.			^ <u>1</u>
Sett.	ıT.	tiá virales operaciones producat. 141.			\mathbf{D}
Sect.	•••				De [pec
Sett.	III.	batio wohre conclusionis. pag. 143 Solumeur obiecta in contrarium. 145	\$सी.	I,	Virum
Seft.	įV.	Num saims immediate per fus fubits-	¢.13	. TT	Tres rel
		tia vitalek operationes recipiat. 149.	Sell.		An dent
Suble	a. I.	Prior controversa dirimitur, pag. 149.		141.	terno
. Subje	शः॥	Refabilitus posterior controversia de	Sett.	IV.	De speci
. •		subiesta astuum macerialium in ho-			Que sic
	-	mint., pag.250.			6 hiliu
			Subfe	a.II.	Ons at
;	, ,	DISPVIATIO, X.	. 6.11	. ŤFF	bilius
•.	, •	Dereali di finctione potentiatum vita.	, Jub/	16.111	.De Cank
Sal.	ī.	lium ab Anima pag. 165. Quod do possibili sentendum pag. 165.	Sell	. IV.	interi Quid de
Sec	11.	Quid defacto dicendum, de diffinctione-	· ~	· · · · · ·	natha
'.i. `\:		potentiatum vitalium ab anima, 168.			THEO.
5ાઢા.	III.	Soluuneur obioftaguibus vniuerfaliter	S.A.	V.	An Spec

probatur realis diffinctio inter anima

de potentias vitales. pag. 170. atiæ,quæ identificantur animæ, guageur ab illa formaliter. 173. ncie tealicer diffinat abl ain-Moe diginjegs exificie fepte b illa. pag.167. ISPVTATIO, XI. ntiis animz vegetatiuz, ac pripag. 169. autfitina. quotuplex fit augmétatio.169 swimneseione formafitet couaugmentatio. pag.171. nétatio fit motus successiue copag.182. はたし ひとかけ pag-174. nutritio. potentia nutritiua formaliter. pag.175. SPYTATIQ XII. nciis quantificatius,& generapag. 178. italibus, accretio, & in quo formaliter pag.178. t potentia quantificatina vicalis pag.180. litionibus ad actus vitales augftionis's secretionis rednițtispag-181. utur quaftiones aliquot de alipag.184. acia generaciua vitali pag. 187. SPVTATIO XIII. eebus impressis in communis de earu effentia. pag.190. pag.190. species impressa. orrespondentis, prædicatorums ratione imaginis reché deducaluxus effectique (peciei in actus scitiuos. intur aliorum fententiz de prostione speciei impress. tur octana, & vitima sententia ione speciei impreffæ, es impresse fint intendibiles. & ibiles. pag. 204. ISPVTATIO XIV ebus senubilibus. pag 203. fecur species sensibiles sensuum ngrum. pag.203. ique obiectiones foiute. 205. ur species sensibiles sensuu inrum . pag.207. orum sensibilium cansis. 209. caula materialis specierum séin animali. pag. 209. caula efficiens specierum sensin externatum. pag. # 11. a effectiva (pecierum fentibiliă natum, pag.212, caula effestiua specieru inter--stalnolni 38, murataqqqqq n pag. 214. Sell. V. An species sensibiles fint divisibiles in reprafentando, P48.215.

* X

561u-

Disputationum, ac sectionum.

	Á14	Bolunntur argumenta contratia. pag.2	18.				. 79
300. V	11.	De specierum sensibilium tum externa	rā, .		.`	DISPYTATIO XX.	
	•	tum internarym corruptione. pag. t	21. ·	. ••		De paceacus aums racionalisas pri	mo de
614				: 1		Marchiech in the control of the cont	~ ^ ^ .
•. :.:		DISPVIATIO XV.	. 3	ıll.	I.	Quod nam fit obiectum intellectus	huma-
• • •	_	De speciebus intelligibilibus bumanis.				Of e page 1994	7.299.
Sid.	I,	An fine necessaria species inselligibiles	i ita 2	ett.	ıl.	Verum implicet lubffancia fpirienal	is in-
• , ,		noftro intellectu ad intelligendum.				capax intelligendi. par	g.302.
Sell.	ile	De causa efficiere specierum intelligibi	_	a.	Ш,	Verum implicet lubitanția intellect	د سال
-		pag.3				que don fic voliciua. pas	z.305.
Sett.	111.	Refoluuntur quatuor quæftiunculæ,qui	b us				
٠	'	doctrina tradita de caula efficiente i		•		DISPVIATIO XXI.	
4		cierum intelligibiliü, illuftratur. 2	32.			De intellectione. par	g.309.
			-\$	ell.	l.	Iu quo nam racio intellectionis form	alices
• .	. ,	DISPYTATIO XVI.				confiftat. pa	g.309-
· *		De speciebus intelligibilibus Angelie	is 4 6	45 .	11.	Solumneur obiecta contra secundan	con-
· b : ‡		pag.	134			clutionem . pa	g.312.
2.8	- I.	Vernm Augeli (peciebus intelligibilibus	ed &	Æ,	IIL	Quid fit gerbum mentis, & ad quid	infer-
		intelligendum indigeant. pag.3	34.	:		uiat. pa	g.317-
3.0	11.	Selmuntur abiecta contra conclutione. 2	38. S	at.	IV.	An eadem pumera intellectio poilit	refle-
Sell.	m.	Vnde nam Angeli species intentionales	, na			Rete lupra le iplam. pa	g:315-
		buetunt . pig.2	40.	di.	V.	An falcem divinives posit simul inte	licaus
Sett.	IY.	Quando nam Angeli species intelligib	ules			affentirust diffentiri eidem object	81 [.0]
••••		accepetint. pag.2	40.				
Sett.	v.	Soluitut prior obieftio . & Ratunatur	ſp e−	2	•	BISPVTATIO XXII.	
	. •	cies Angelicz vniuerfales, pag. 2	so. ·	٠.		Verum in codem intellectu poffint ei	le G
Set .	: V1	Soluitur pofterior obiectio,& futuroru	m		ζ.	mul actus fidei scientiz, & opinio	nis de
-	• -	eggitio in feiplis negatur Angelis	253	<u>.</u> .	1	eodem obiecto. pa	g.;11.
: :	٠.			M.	ı.	Vernm actus fidei, feientin, & opinic	nis de
•	:	DISPUTATIO XVII.			•	codem objecto materiali per dine	rla me
• • • • •		De specie impressa Dei. pag:	2554		,	dia opponantur, pa	9.711.
Sia.	1.	An defacto Beati videant dininam elle	nciá 🦂	ioll.	IL	Solumeur obiecta contra priorem co	anclu-
. ~		per speciem impressam creatam pag.	.255 .	٠	• ,	fionem. pa	g.316.
5.4.	u.	Verum species impreda creata Dei fit	pol- S	elle	111,	An idem actus possit esse scientia, fi	des, &
• •		fibilis . pag.:	259.			opinio de codem abiacto ob divez	la me-
Sea:	·ul.	Disotuuntus octo implicantiz ab al js	ad-			dia pa	g.328.
		ductz. Pag.	260	Sabjel	ŀ la	Num implicet contradictionem iden	-sido a
S.A.	IV.	Expenduatur ofto aliz implicantiz a	Re- ··	Ţ.,		Chum materiale vnico actu poste c	redis8e
٠. '	•	eupito allatz. pag.	164.				ag. 329
Sea.	: V.	Affertur nostra implicantia speciei cre	cata -	Subfall	7. IL	As pollit connaturaliter idem obie	Quan.
		impresse Dei, pag.: Afferuntur, & folunntur obiecta in con	272.			materiale attingi vnico actu . qu	i sit si-
Selle	Vi.	Afferun tur, & folguntur obiecta in con	ार दे य व				2.332.
		rium pag.	2.74	Sabjeb	VIS	Virum pollit elle leientia,& fides de	codem
Sell.	VII.	Quid de mente Diui Thomas pag.		, " .		oblecto ob idem numero medium	
••••	•						
		DISPUTATIO XVIII.	•	٠,		MIXX OITATY 9210	•
		De potentijs anima fensitium in partic	ula-			De cognitione intuitiua, & abstracti	ua-337
		ri. pag.:		Sa.	, ta	Expendenter aliorum fententiz co	
Sea-	1.		279.			nis intuitius, & abftractina effer	
		De audiru, & audibili. pag.:			3 5 4		g.339.
						Proponitur noftra fententia, de el	
			184			cognitionis intuitium,& abfiracti	
Sett.						An implicet contradictionem intue	
			180,	7		ex his que funt formalitor in De	
				٠,	· ~.		ag.341.
•••••							ig.343
٠.		DISPUTATIO XIX.			· ·-·		a - 1-1
	,		ç	1, .		DISPYTATIO, XXIV	1 6
	: : .	De vi potentiarum fenkeinarum in or	dine .~	• • • • •	•		ig-347-
		ad spiricualia obiecta vicaliter at		Sa	. 1.	In que nam effentia comprehention	
. :	7 ***		2912,			tellectualis polica fic. p	2g-347•
Sea :	. ´ ``ì.	Verum obulus corporeus polite dinie		Sett.	11	Obiectionibus fie fatis . pa	g.352.
	. •	eleuari ad videndum Den incuitiue.		Sett.	111	. An implicet contradictionem per c	reatam
S.8.	. 11	Vtrum fit pofibilis aliqua potentie n		•	, ,	vikonem videri in Deo omnia po	(II DITIZA
4000	•	rialis, que poffet diufnitus Deum int	neri. · ·		<i>i</i> .	P ⁴	g-353.
	• .	_ P PP 18.5 32 15	A95.	Sett.	.17	pa Sacis fit argumentis noftra conclusionariis	oni cā-
	ŧ	F-5			. (41 F.	trariis zu albirar	
•			ξ₹.	P		Control of the second	D I-

	DISPVTATIO XXV.	Şeff. 11. Quodnam fit primu cognitum à nobis. 415.
	De veritate, & fallieute intellectionis.359.	Anomara as batma cognitant a nonta fire
	An mariane Se follows formalis Con valor	DISPVTATIO XXXI.
5	1. An veritas, & failtes formalis int fela-	De voluntate. pag.419
	A Se folfoon framelie fine adm-	Sett: 1. Quod nam str obiectum formale, & ma.
ŞI	quate effentiales actui intellectus. 360	teriale voluntatis. pag.419.
	A. III. Respondetur obiectis. pag. 363.	Sed. 11. An voluntas poilit amare mainm, qua ma-
S.	A. IV. Qua ratione obiectum ad verleateileu fal-	lum, & odiffe bonum, ve bonum. 420.
-Q1	fratem formalem ellentialiter pertineat	Sed. III. An in voluntate polline dam actus merz fin-
	pag.365.	gz. pag.422.
Se	and the Contraction of the Alexander and an arrange of the contraction	
Se		DISP VTATIO XXXII.
,	fidei divina pag.374.	De dependencia, quam habet voluntas in-
• •	DISPYTATIO XXVI.	operando à cognitione. pag 425.
	An idem numeto actus possit transire de	Sea. 1 An voluntas pollit fine prauia cognition
	verò in fallum: pag-374.	intellectus operari. pag.426.
. St	# 1. Communis fententia in ordine ad quolda	Sec. 11. Soluntur obiecta. pag. 428.
-	actus defenditur . pag. 374.	Sect. III. Num voluntas ad operandum prarequitat
Sei	. 11. An dari possit aliquis alius actus a prædi -	necessario ex parte intellectus iudicium
	Ais distinctussqui de vero in fallum mu-	an verò possit esse contenta apprehenso-
· eas	pag-374.	ne obicci . pag.430.
`Sel	pointaintal objectiones contra pracedente	S.B. IV. An voluntas ad operandum necessario prz-
	doctrinam. p2g.380.	requirat intellectus imperium pag 432.
_ 5	DISPVTATIO XXVII.	49
- .	De intensione veritatis, & fallitatis, de que	DISPUTATIO XXXIII.
	earum fabiecto. pag.383.	De actions imperations, & imperatis ab ea
Sett	and the same and t	dem voluntate elicitis. pag.434.
: 6.5	minus. pag. 383	Sea. 1. An dari polint actus volutatis reflexi,qui-
Set	and the same and the same Bree and	bus voluncas sibi imperet alios acus a se
S.5	minus. pag.386	immediate eliciendos. pag.434.
ni.	Ill. in quibufnam actibus incellectus veritas ,	Sed. II. Respondetur argumentis contrariis. 436.
	& Callitas formalis reperiatur, pag.388.	Sett. III. Au omnis actus volutatis reflexas respiei-
	DISPVTATIO XXVIII.	ens actum directum ab eadem ponendu .
	De veritate, & falficate propositionum de	habeat respectu illius rationem imperijo
•	fucuro confingenti abioluto. pag 390	pag. 438. Ses. IV. De imperio directo, & actu als eo imperato
. Seal	I. An futura contingentia fint realiter pra-	
. 200,	fentia aternitati. pag. 390.	pag.442. Subsett. 1. Quid de prima difficultate; vbi de intentio-
Sell.		ne efficaci panitentiz ante prauifum ab-
	ciusionem. pag.393.	folute peccatum: pag.442
Sett.	III. An Deus certo futura omnia contingentia	Sub/ett. 11. Quid de secunda difficultate. pag.443:
_	abloluta ab æterno cognouerit-pag. 208	Sed. V. An imperium efficar, & dererminatum
Sia.	IV. Verum propolitiones de futuro contiugen-	tollat libertatem actui imperato propri-
	ti abioluco fint determinate verz, vel	am. • pag:445 •
• • •	falls . pag.400.	Sell. VI. Que nam eft causalitas actus reflexi impe-
		rantis inefficacis in imperatum pag 4489
•	DISPUTATIO XXIX.	
	De veritate, & falsitate propositionum de	DISPVTATIO XXXIV.
Sia.	Juliaro conflugenti conditionato. 402.	De pura omissione libera voluntatis. 497.
oru.	An Deus nabherit'ab aterno feientian	Sect. 1. An sit possibilis in voluntate pura omissio
:	certam futurorum contingentium con-	libera p2g.452.
Sect.	dicionatotum. pag.403.	Sest. II. Proponuntur, & dissoluuntur obieca. 414.
	II. Num Deus cognolezt fatura contingentia	
· .	conditionata primo in aliquo suo decre-	DISPVTATIO XXXV.
	to contingenti, & efficaci: an vero in fe	De libertate voluntatis. pag.453?
3.4.	pig. 406: S	Red. 1. Quid sit libertas in actu primo, pag.457.
		dell. II. Tradica libertatis arbitrij definitio exacti-
Sett		us explicatur. pzg.459.
	1V. Vtrum propositiones de futuro contingen - S	ed. III. Verum ad libertatem voluntatis sufficiat
	er conditionato nat determinate verz,.	indifferentia iudicij. pag.464.
1	pag.410, S	eld. IV. An potentia pute passina possit este libera-
· .	Dichyhiana	pag.466.
•	De prime comia	W. V. An potentia carens naturaliter libertate
Sett.	De primo cognito. pag.413.	possit esse divinitus libera. pag.470.
	Il An & quomodo vniuerfaliora fine minus Se	VI. An intellectius potentia elle posit forma-
	vniuerfalibus notiora. pag-483	liter libera. pag.477.
		An

7

. .		سانت سنوا	
Sel.	VII. Anex bypotell impossibiliquod causa prid	. • · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	The state of the s
			DISPYTATIO XLI
	pelles libertas in creasures. pag. 479.	1. 1. 1. Sec. 2.	De naturale effentia entire : 3 pag. 53%
	arthur V. Lecuna a gratian a gratian	Seen 1	Quod ficenstreals in community pig. 5380.
	DISPVTATIO XXXVI.		Quomodo se habent conceptus objections
	De libertate creata in gidme ad dininas	Seen III	entis ad inferiora. pag.540:
,			Calmanda aklatiana area area
-	pendefinicionis.	Sect. Ill.	1.0
Sack.	1. Wreem praiefinitiones dimes auferant li-	_	dicta. p2g.545.
	bercatem noffris actibus pradefinitis	SWA IV.	Solundur quadam alia obiecta ab Onicdo-
	Jastes Adale eine eine Germannen eine Germannen	. 21 0	pag-545•
6.0	11. Solumtur obieda in centratium. pag. 483.	Stet. Y.	
Soft.			on Against Against Again
		•0	DISPV TATIO XLII.
- 5	DIEPVTATIO XXXVII.		
۵.	De libercate in actuitscundon pag.487	#1181. Ou	Descutis pessionibus in communi. pag-548
Bell]. Verum libertas at extunfeca denomina-	SILL TAN	Num ans aigerales habent polliones, 348.
<u> </u>	maipiacheiliberoias verd effentialis/ 4894	Sack His	Vtrum omnia transcendentia præter ens,
_	11. Tertin rate pro conclusione no fra propo-	2,011 6	fut Pasipues estis. pag. 54%
Sen.	II. The transfer have been and the property of	-	
	nitur,& propugantus. pag.491.	•	DISPVFATIO XLIII.
Sun	den le con experience de se contraction de contract		
.700	pag.493.	CA DA .	De von
Sect.	We Solumeur relique obiodiones, prg.494.	Sant lak	Quid fit namm . & quid addet fupra ens-
	The state of the s		t pag,55te
	DISPVTATIO XXXVIII.	Ster. III	Salumannahiada in cantucium and 550.
• *			Quid principalius diest vanm tenfpe ,anne,
	Dehabitibus	Sitti In.	verò nagationem. pag.555.
Sect.	Quid fit habims inpernaturalis. pxg.493.	14.00	
Sect.	11. De ellentian & lubiefto habitus naturalis	Bidi IV.	Verumient postie obiectine prastingva ra-
-,,,,	p2g.500.		tions value pag.556
6	HI. Soluantur abieda chatra doctrinam tradi-	-210	•
Sec.		−કો ઃે ≀	DISPVIATIO XLIV
	tanani i pag.503.	*619.63	A STATE OF THE STA
Seer	14. Que pasto habitus concurrae atl actus in-	461	De principio individuacionis. pag.5592
€'+	pag. 506.		De bincibio indignidactionis pagas is
See	y. An , & quomode habitus in genere caula	Swa T.	An principiem individuationis terum in-
1 .	Elefferentis concurratind situd. Hag.5484	2000	tra camdem speciem fit materia prima.
, , ,	VI. De consurfu Muum is babicum. pag.710.	116 71	The second section of pagiffy
2111	The desire of believe to be the same of th	- Pur	An at possibilis alique natura specifica non
Sest.	Val, lacenditus:an habitun folism per actus in-	5.01	dicens ordinem ad materiam, que neque
٠,	A deninserate of the first pagintage		per absolutem Dei porentiam in plura,
Sept.	VIII. De corruptione habitust a pag. 516	- ; ,	
٠.	and the contract of the state o	ر د بازد ۱۹۰۰ کارون	indinidus multiplicari posit. pag.56 x2
	- noggat Dalsh VTA Alo, XXXIX.	Sitt. III.	An omnie species non divens ordinem ad
• •	De anima racionali à corpore separata, si	3.	macciam & danie ca compe angence me
_	a Alba de independente de la interior de i	-v: 1	ellentializer immultiplicabilis numerical
State	. 4. Nom anima rationalea fit ab intrinfece im	-	Pag. 164
>	Addimorealist in Armania pag. 519.	Own to to	
Seet:	H. Solmingur jo biocha in gontracium.pag. 522:	Sel- IV:	
Sesti	1M. De operacionibus vica racionalis, quas ani-	- Coop.	pecierum Angelicarum immulciplica
	" " na foparata exorcero valber? pagisani	17.50	
المع ا	IV. De motu locali anime feparate. pag.527.	SAL V.	Affernatunge folumtur quedam obiectato
-300/-	14. De mora recordance publication babble	2007	. CORER CORCIUMOREM DIRECTORIEM. CAO.
	A CTATES AND TOTAL		Religion objectiones foluces (i pag-57%)
	TRAGTATVS VNICVS.	Sect. VI	Quid senserit Dalle de Angelerum immul
÷	in libros Metaphylicorum.	Sent. VII.	siplicabilities numerica dipagis73
:	ran in more wice prynicorum . A d		· And tithing common seem in the Pall 1 2 /
- .	เกลเรื่องเลยให้และ 2 เกลเรียกร	1866	Part of America
	PROEMIVM: Pag. 5.29.		DISPVTATIO XLV.
• • • •	PROBMITANT Page 139		Decycro ATV92 pag.578.
40 • •	The second of th	. 646 .	Quid fit veritent mallendentalis.pag.576. Quid importat verum de fit meli.nag.178.
• • • •	AXA O HALLY TELEM CHIM CXIL	Siet 1.	Quid importat verum de filmali pag. 178.
N	A Manual Canal Can	Sect. "11.	Explicatur quadam dubiolag pag.579
	De adzquato Mataphysica abiecto. 130.		
Sect.	1. An obiectum adzquatum Meraphysicz sie	Seer. Hr.	in the state of the state of the state of
_,,,,	313 ens fot faceris erfam per accidens, &	els, di 🖦	DISPARATIO MAN. 194
•	rationis comprehendens. pag. 530.	-ibarico	, De Boap ship tomo con a test pag-5812
•	g Ili Anokiestum Marabystraficaliquid minus		Quid 6c honum transcendentale, neg ser.
- 341 1		Siet.	Quid impenses de formali boutin granico
• • •	latepatens, quam ens reale. pag. 531.		den cale elle fibi spin contreniens. 584
Seci	Lilly Angobiestum Mersphysics radicque cum fig		Additional land respective and secure 199
/	250 ens vr. 50s.4 (3) men pag-5336	ductions	Quid. 84 str. fie meinmeit an freit den tale : 58 f.
See	fis in Patrie mati de feeu que bale 2 3 3 9 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6	- 155 A	e to a contract condition of the
-	tia in haffigniati deleendate pag.5364	1 3.0	DISTATIO VEAII
*< 0	CONTRACTOR OF CASE OF	<u>.</u>	De mala memilier con religion of personal
	feie. II Enplieenige guanam joen D. I gum .		In
	to the contract of the contrac	•	<u> -</u>

∫eEt•	I, in quonam confiftat racio fe	rmalis peccari
(. 4	118 Feliandimina XIII	pag.586.
fett,	Ul Le resmine pesmalieram i	essio , de que
وتلايكان	i la r rius lubicao 🗀 🗀 ao li 🗈	PAZ-594.
. J	THE PART OF THE PROPERTY OF TH	•
.	Werper implices congrudic	ionein percapi
	ex fuis intrinfecis à Dec	arremissibile.
ſeEl.	Apericur fatus quæftionis,	& lententia ner
•	The against propositing the first	pag.600.
Section.	n. Eligicus fencentia affirmati	ais ekseduneur
ر دور دور دور دور دور دور دور دور دور دو	a again a gamana managarapan	REG. 601,
Jett.	III Probatur efficacites precat	em ab incrinie-
•	cis luis irremissibile cont	radictionem in-
[et] 1	V. Aftercut lecunga implican	tia deccati ab
	intrinses itremissibilis	quia dari de-
	facto deberet connatural	iter loquendo;
(## · · ·	V. Afferene corris implicancis	ex impedibili:
	ighted steady and companies of the compa	greto, pag.614.
felt.	VI. Affertur quartas & Vitima ii	uplicanya pec-
	reatiz quem leçum ipsū	haber. 616.
μä. ¥	M. Itis fie argumentis Aduer	larij in fine le-
	Atonis primæ adductis.	bsg 6194
r.	DISPUTATIO	ELIX.
• • • •	 A Charles and a second or provided and 	
	De effentie Le avidancia a	(a.
(4)	😁 De essentia, & existentia e	ntis. pag-621,
JAN 15	De essentia, & existentia e	gengie teinmil
(ess.	De essentia 3 & existentia e 13. Quid sir essentia 3 quid exi 11. Essentamm ; 11. 11. 11. Attium essente grandusesm	pag.621. pag.621. - ab eterno an-
Sett.	De essentia 2 & existentia e 1. Quid se essentia 2 quid exi 11. Essentamm 2 e e 11. Essentiam calentiam habennesse 12. Es existentiam habennesse 13. Estudos reale aQuales vo	e mara sienali pag.611, pag.611, pag.611, pag.61, pag.
Seller :	De essentia 2 & existentia e al. Quid serioneia 2 quid serioneia 2 quid existe essentia e al quid existe existentia e al quid existe essentia e al quid existentia e al quid e al quid existentia e al	Rendia rerum, pag. 62% nab æternoan- liquod elle po- de eatmn pol- pag. 62%
felle.	De essentia a & existentia e sa sa existentia e sa sa esta como a co	Rendia rerum, pag. 621; n ab acerno an- liquod elle po- de eatmn pol- pag. 623;
Selling for the selling for th	De essentia a & existentia e il. Quid se essentamm a cui de existentia mante estentia mante estentia mante este extitentia mante este extitentia mante este este este este este este este e	Rentia rerum, q pag. 621; nab æterno an- liqued elle po- de eatum pol- pag. 623; g quibus pro- um habuille ab m, pag. 629.
felle f	De essentia a & existentia e sa quid existentia e suid fir essentia a suid existentia e suid e suid existentia e suid ex	Rendia Ferum, q pag. 621; n ab acerno an- sliquod elle po- de earmin pol- pag. 623; y quibus pro- um habuille ab m. pag. 629; gumenta in co-
felle in the second of the sec	De essentia a & existentia e al. Quid se essentiam, a quid existentiam in a construction de existentiam habeint a se existentiam habeint a se existentiam habeint a fectual existentiam habeint a se existentiam habeint a fectual existentiam habeint a fectual existentiam a construction de foldument ar crarium.	Rentia rerum, q pag. 621; nab æterno an- liqued elle po- de earmp pol- pag. 623; grquibus pro- um habuiffe ab m. pag. 629; sumenta in co- pag. 604;
feller in the second of the se	De essentia , & existentia e 1. Quid se essentia , quid exi 1. Littum essentia maneram 1. Le existentiam habeaut 2. Le existentiam habeaut 3. Littum reale actuale; ob 3. Libalitate 1. Le currentur alia: rationes 4. Le currentur alia: rationes 4. Le currentur alia: rationes 4. Laterno sum: esse positium 5. Laterno sum: esse positium 6. Laterno sum: esse posit	Rentia rerum, pag.621, nab æternoan- iliqued elle po- ide eatuun pol- pag.623, y quibus pro- um habuifle ab m. pag.629, pag.603, er fe einfdem,
	De essentia a & existentia e 1. Quid se essentia a quid exi 1. Attrum essentiam habesint a 1. Attrum reale actuales ab 1. Attrum reale actuales ab 2. Aspectivent a alia rationes 2. Asterno summers positium 2. Asterno summers positium 2. Asterno summers positium 2. Cuomodo distinguariem inc.	Rendia Ferum q pag. 62 %; n ab atterno an- sliqued elle po- ide eatum pol- pag. 62 %; quibus pro- um habuiffe ab m. pag. 62 %; gumenta in co- pag. 60 %; er le ciuldem ; pag. 63 %; uzdam obiecta
feller in the second of the se	De essentia a se existentia e sa suid existentia e secretaria, quid existentia e secretaria, se existentia e suid existentia e suid existentia e se existentia e haberere e suid existentia e suid existentia e suid existentia e suid este este este este este e suid este existentia e suid este este este este este existentia e e este este este este existentia e e e este este este existentia e e e e e e e e e e e e e e e e e e e	Rentia rerum, pag. 621, nab æterno an- liqued elle po- de eatum pol- pag. 623, r quibus pro- um habuille ab m. pag. 629, pag. 603, er le ciuldem, pag. 633, uædam obielta
feller in the second of the se	De essentia a se existentia e si. Quid se essentiamo a quid existentiamo a se existentiamo habesine a se existentiamo habesine a se existentiamo habesine a se existentiamo habesine a se estitum reale actuales observado dibulicare a las rationes batur essentiamo es estentiamo a crariumo a crariumo de solumente es estentiamo e existentiamo e es estentiamo se existentiamo e es estentiamo e existentiamo e es estentiamo e es estentiamo e existentiamo e es estentiamo e estentiamo e es estentiamo e esten	Rendia rerum a pag.621; n ab acterno an- sliquod elle po- i de attum pol- pag.623; y quibus pro- um habuille ab m. pag.629, pag.633; er le ciuldem— pag.633; uadam obiecta pag.631; l'éamdem con-
feller in the second of the se	De essentia a se existentia e si escentamma di escentamma	Rendia rerum a pag. 62 % n ab acterno an- sliqued elle po- ide varum pol- pag. 62 % y quibus pro- um habuille ab m. pag. 62 % pumenta in co- pag. 60 % er le ciuldem a pag. 63 % uzdam obiecta pag. 63 % leamdem con- pag. 63 %
All	De essentia, & existentia e 1. Quid se essentia, quid exi essentamm, 1. Ettum essentia producerum 1. Ettum essentiam habenne, 1. Se existentiam habenne, 1. Se existentiam habenne, 2. Se existentiam habenne, 3. Se existentiam habenne, 4. Sescurruntur alize rationes 4. Assertan sum esse positium 2. Assertan sum esse positium 2. Assertan sum esse positium 2. Cuomodo dishinghaden inc 2. rei essentiam; 3. Cuomodo dishinghaden inc 4. Proponunturis solumentur q 1. m. in contrarium; 4. Relique obiestiumes contra clusionem solutz. DISPVTATI Decerruntiam	pag.621, nab æterno an- liqued elle po- de æatum pol- pag.623, y quibus pro- um habuille ab m. pag.629, sumenta in co- pag.603, er le ciuldem pag.633, uædam obiecta pag.633, i æamdem con- pag.638,
Control Cont	De essentia , & existentia e s. Quid se escaramm, s. quid existentia materia e secaramm, s. quid existentia materia e se existentia materia habenne s. de existentia materia e se escurar e	pag.621, nab æterno an- liqued elle po- de æatum pol- pag.623, y quibus pro- um habuille ab m. pag.629, sumenta in co- pag.603, er le ciuldem pag.633, uædam obiecta pag.633, i æamdem con- pag.638, pæg.638,
All	De essentia , & existentia e s. Quid se escaramm, s. quid existentia materia e secaramm, s. quid existentia materia e se existentia materia habenne s. de existentia materia e se escurar e	pag.621, nab æterno an- liqued elle po- de æatum pol- pag.623, y quibus pro- um habuille ab m. pag.629, sumenta in co- pag.603, er le ciuldem pag.633, uædam obiecta pag.633, i æamdem con- pag.638, pæg.638,
Self- Control of the	De essentia a se existentia e se escaramma. Il. Quid se essentia a quid existentia ma se existentia ma habeant a se estentia ma se estentia con se estentia crarium a crarium a crarium. V. Quomodo dishinguaden interacionem se estentia se existentia se existentia con contrarium. Il. Relique obiestiones contra clusionem solutionem solutia. O I S P V T A T 1 se carentis se estentia positiu contradistinte. Man dari positiu obiestimes e positiu contradistinte. Man dari positiu contradistinte. Man destir carentis madesta.	Rendia rerum a pag.621. n ab zeerno an- sliquod elle po- ide zatum pol- pag.623. y quibus pro- um habuifle ab m. pag.629. pag.633. er le ciufdem - pag.633. uzdam obiecta pag.633. idamdem con- pag.638. pag.638. pag.638. intellectu ne- daniente reali pag.641.
Manager And	De essentia a se existentia e se escaramma. Il. Lettum essentia mante accurate accu	remois rerum. pag.621. nab zeerno an- pliqued elle po- de satum pol- pag.623. y quibus pro- um habuiffe ab m. pag.629. pag.639. er le ciuldem. pag.633. uzdam obiecta pag.631. idamdem con- pag.638. D L. pag.648. intelletu ne- dani-ente reali pag.641. iz extra intel- timo contradi-
Manager Company Comp	De essentia a existentia e al. Quid se escaramma. Il. Micrum essentia manicare a caracamma. Il. Micrum essentiam habeane a se existentiam habeane a se existentiam habeane a se existentiam habeane a se existentiam habeane a securare alle rationes bacur essentiam esterno summers posicium evarium. Asterno summers se foliument ar crarium. V. Quomodo dishinghanen incrarium. V. Quomodo dishinghanen incrarium. V. Quomodo dishinghanen incrarium. V. Ruomodo dishinghanen incrarium.	Rendia rerum a pag.621. n ab zeerno andiquod elle pode ea imp pole pag.623. y quibus produm habuille ab m. pag.629. pumenta in compag.633. er le ciuldem pag.633. uzdam obiecta pag.633. uzdam obiecta pag.638. pag.638. pag.638. pag.640. intellectu nedicula pag.641. ize extra inteldicium contradicula contrad
は、	De essentia, & existentia e al. Quid se essentiamo a quid existentiamo habesine de estentiamo habesine de estentiamo de foliamento arterno se estentiamo de foliamento arterno de estentiamo de este	pag.621. n ab æterno an- liquod elle po- liquod elle pag.623. liquod elle elle liquod elle l
は、	De essentia, & existentia e al. Quid se essentiamo a quid existentiamo habesine de estentiamo habesine de estentiamo de foliamento arterno se estentiamo de foliamento arterno de estentiamo de este	pag.621. n ab æterno an- liquod elle po- liquod elle pag.623. liquod elle elle liquod elle l
Manager Company Comp	De essentia, & existentia e a secentamm, a secentam secen	pag.621. n ab zeerno an- pliqued elle po- de earmin pol- pag.623. y quibus pro- um habuiffe ab m. pag.629. er fe einfdem. pag.603. er fe einfdem. pag.633. uzdam obiecta pag.633. uzdam dem con- pag.638. pag.638. i tamdem con- pag.641. iz extra intel- iz extra intel- timo contradi- pag.645. variz refeii- contra prima politina crea- funt carentia.
Minima Committee	De essentia, & existentia e al. Quid se essentiamo a quid existentiamo habesine de estentiamo habesine de estentiamo de foliamento arterno se estentiamo de foliamento arterno de estentiamo de este	densia rerum. pag. 621. nab zeerno an- liquod elle po- de eatum pol- pag. 623. quibus pro- um habuiffe ab m. pag. 629. er fe einfdem. pag. 633. uzdam obiecta pag. 631. famdem con- pag. 638. L. pag. 640. intellectu ne- moi ente reali pag. 641. iz extra intel- timo contradi- pag. 645. variz referii- contra prima funt carentae. has-647.

tarencies concingenter une identificati renter in the possibileus quarum fune capag.651. fell. V. Decernicur carentias commune quarum V. Decernicur carentias contingentes non-Breifeit is flied carchie. onen id pag 652. febfett. . Proponuncur tela aryumenes, quorum pri-The smuch experience of new party of duries 4 6.18 finde auf natura eine tet tabier derbecuntur. 652. 🎶 🤼 🌓 Adducitur quartum argumentum ex mu-. C.2d. gedt. Solves Caming and Charles of the second state of the second secon subsett. III. Quintum, & fextum argumentum ex de-... V Arele volleus de schiffeum. fell. VI. Carentin retem concingency non funt error of the profile while this error to be error Jeffe : Ville Detentio cusentias contingentes habere of envertantiffe about the constituents of the niturs & Rage Laistiff curif pag.663. lest. VIII. Proposiundury & fostunurue bidedis concre p 18.665. prædicta. felle . The An supprespetition formulation up is abies fum proposicionis affirmarium fie idem ADV KZamn wel an abiechichefacium, pag. 668. fet ... K. Satis fit obiech sie un'i riffe d' of pag. 670. fest, Xt, An ad materplioustone minesulin policiques page . The Lineard of Dispurationally De fublicatia; il. Werem luba fenetalian erganic adder fupra naturam sliquidpemioe cogitante, ab with the difficulties with work pag. 678. 11. Num febliftentia im Crenzierid quod addit a er pailiter distinctif fupra particapy fic ali-👉 🐃 quid postină, sa negatinum. 👂 ag. 680 ·:.. . falfett. & Expenduntur tres sationes ab Arriaga alsubsett, II. Propugnatur communis ratio ducta à paricare anium dininotum suppositorum. ; ·. fiblet. Mt. Bropagazene fecunda ratio deducta ex sos muni sensu Patrum Coocalij Ephefini, & Neftorianorum , que ja co damaci lude pag. 684. fabfell, IV. Stabilitur tertia ratio ex my ferio Incar-subsett. V. Alias tres rationes proprias contra Scoti legtentia breufter propost. pag.688. subsett, VI. Satisfit obiectis in contrarium. pag. 689. felt. III. Scatuftur ratio formalisi fühliftentiz, & de cius effectu formali variz lententiz ex-IV. Affertur proprie fententia de effecu formair inpite cotis. pag.695. V. An' lubliftentia fit eadem cum exiftentia. natura lubitantialis, cash spin the Military DISPYTATIO LIL " De existentia humanituris Christ Domiqu Num humanitas Chriffi exillat per inerestam existentiam Verbi. Respundetur objectis ex Sacris Concinis. 6-46 3- 4 . Damelkenorde Arifforese adductis. 705. Explicaneur gungam loca D.T que videnſæ, tht qa-

Disputationum, ac Sectionum.

∫e#	IV.	tur dedrina nofira contraria. pag.707. Soluuntur obiectiones ex ratione defum- pta in pag.709.	jel. jel.	V.	Solumme obiecta ex auctoritate delumpta pag. 754. Satisfit reliquis obiectis ex ratione depro- pus. pag. 755.
-		DISPVTATIO LIA:			
fell.	•	De distinctione vnionis hypostatica ab humanitate, & Verbo Divino. pag.713. Vtrum vnio hypostatica sit distincta ex natura rei ab extremis vnitis. pag.713. Proponintur, & soluuntur obiectiones in contrarium. pag.715.	joā.	ì.	P-6-7,301
		DISPUTATIO LIV.	•		Explicatur ex propria sententia quid fit modul. pag.761.
ſæ.	1.	De pluraritate substantiarum creatarum imul camdem naturam terminantium pag. 718. Virum cadem natura creata per duplicem	∫eÀ. eઍ.	i. 11.	DISPVTATIO LIX. De Deo quantum an fit. pag.765. An Deum esse sit perse notum pag.765. An Deum esse sit perse notum etiam quoad
		subsistentiam propriam, vel per dupli-	Jell.	ii.	nos. pag. 766.
		cem alienam diuinitus subfiftere positi-	jett. ∫ett.	17.	Soluuntur obiectà. pag. 768. An Deum esse sit demonstrabile à posterio-
JeA.	11-	Verum eadem natura creata posit simul per propriam. & alienam subsistentiam subsistere. pag.721.	JeA.	v.	An ratione efficientiæ Deum existere de- monstrabile sit. pag. 773. An ratione motus demostrari posit Deum
		DISPUTATIO LV.	ſs2	VII.	existere : pag.776. An ratione contingentia quam experimus
		Verum dro possint esse Domini in solidum einstem pag-727.	J 0.0	V •••	in rebus creatis demonstrabile st Deum. existere. pag-779.
fett.	Į.	Numerantur lententis. 22.727.			DISPYTATIO LX.
fett.	11.	Expeditur qualio de perfecto condominio in tempore. pag. 7 28.	•		De Deo quantum ad quid fit ein speciale
ſŧÄ.		Verum laitem in primo donationis in flante dominium in folidum politi elle penes duos.	je i ₹.	ì.	conflitutium pag.781. An speciale conflitutium Deitatis importet omnia, que sunt formaliter in Deo.
ſŧŒ.	iV.	Soluntur obiecta in contrarid. pag. 732.	jed.	11.	pag.781. An speciale constitutibum Deitatis at infi-
		DISPVINTIO LVI.	Jett.		nitas pag. 783. An speciale constitutium Deitatis sit in-
e ëi		De Accidente: pag.738.	Jest.		tellectio - 629.784.
fett. fett.		In quo confiftat ratio accidentis, quod in noue fumma genera dividitur. pag. 638. An dentur forma reales accidentales in-	J	,,,	An speciale constitutium Deitatis sie ra- tio entis a se-
<i>,</i>	210	harences subjectis . pag.741.			DISPVIATIO LXI.
		DISPVTATIO LVII.	jeët.		De creatura pag. 789. Quid fit creatio pag. 789.
je€t.	i.	An sola accidentia intentionalia Panis, & Vini in Eucharistia maneant, pag.743. Duplex via explicandi sententia de solis	ું∈&.]•&.		Quomodo difinguitur creatio à principio, & à termino treato. pag. 791. Soluuntur obiecta in contrariu. pag. 793.
		accidentibus intentionalibus panis; & vini in Bucharistia remanentibus. 743.	felt.	IV.	Verum virtus creandi communicati potiti alicui creacute. pag. 795.
fett.	11.	An de possibili potuerit Christia Odminus instituere Eucharistam cum solis accidentibus intentionalibus panis , & vini pag-744.	fub[eit ∫ub∫eit		An fit de fide nullam defalls creaturamaliquid creasse. pag.795. An vis creat un principalis communicari potest à Deo alicui creatura. pag.798.
felt.		Virum salua side sustineri probabiliter possit sola accidentia intentionalla propria panis, & vini, & non realia manere desacò in Eucharistia pag. 747.			Duz alez ratione idem fuadentes expen- duntur. pag. 800. Affertur, & propugnatur ratio S. T. qua suadetur implicare creaturam posse ali-
િલ્લે.	IŸ.	Très relique rationes adducuntur ad pro- bandum de fide effe accidentia realia- panis, & vini in Euchariffia remanere : pag.752.	[ubfall		quid principaliter creare pag. 805. Soluuntur obie a contra implicantiam creature potentis principaliter aliquid creare. pag. 809. An fit

fubfell. VI. An fie dabilis creatura, qua infirmmentalià ter aliquid creare posse. pag. 219.

DISPVTATIO LXII.

De dependentia creaturatum à Deg in consernari, & operari. pag.812. 1. Verum creature pendeat immediate à Deo in conservari per verum, & physicum inpag-812! fluxum. leEt• Ili Verum creatura pendeat immediate à Deo quantum ad operari. "pag.815. fett. III. An canfe seconde preter simultaneum Dei concursum requirant etiam physicam. eius prædeterminationem ad operadum. subseit, pag.819. Oniq qu necefficate blonenique ex lubot-

dinatione caufarum fecundarum ad Depag.819. Drip 4 Jobjeft- II. An munus primz caufz phyficum predeterminationem fibi vendicet. pag.821. subsett. Ill. Expenditur num ex adualitate operationum caufarum fecundarum prædetermipag.822. natio requiratur. subsett. IV. Quid de indifferentia potentia libera. pag.823. subsect. V. An ex Decreto Dei applicativo suz omnipotentiz ad concurrendum cum canfasecunda libera recte possibilitas physicz prædeterminationis colligatur. pag.824. subsett.VI. Diffoliuntur obiecta contra Decretum. executiuum indifferens à nobis affigua-

ANDREAS DE PVTEO

PRÆPOSITVS PROVINCIALIS Societatis Iesu in Regno Siciliæ.

Potestate ad id mihi sacta à P.N. Ioanne Paulo Oliua Generali Przposito, quoad me spectat, sacultatem concedo, vt mandetur typis liber, cui titulus R. P. Iosephi Polizij Societatis Iesu Philosophicarum quzstionum Tomus Tertius: virorum grauium, atque sapientum eiusdem Societatis iudicio examinatus, & approbatus; si ita videbitur ijs ad quos spectat. In quorum sidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo Societatis nostre munitas dedimus Panormi. die 29. Martij 1673.

Andreas de Puteo.

ANDREAS DE PVTEO

PREPOSITVS PROVINCIALIS Societatis letu in Regno Sicilia.

Dotestate ad id mihi sacia a P. V. Ioanne Paulo Oliua Generali Przposito, quoad me spectat, sacultatem concedo, vt mandetur typis liber, cui ritulus R. P. Iosephi Polizij Societatis Iesu Philosophicarum quadionum Tomus Tertius: virorum gravium, atque sapientum eius dem Societati, iudicio examinatus, & approbatus; si ita videbitur ijs ad quos spectat. In quorum fidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo Societatis nostre munitas dedimus Panormi, die 29. Martij 1673.

Andreas de Phieo.

Remarkable Company of the Company of

A M I M A growmin, the constitution of the con

T Philosophus beneuolos auditores huius partis philosophiz naturalis, in qua de anima disserti, sibi reddat; eius nobilitatem, ac dignitatem, qua supra reliquas extollitur, amplissimis verbis exagerat ad id autem melius suadendu, hoc serè ar gumento vtitur: Ea scientiz pars, que nobilitate materiz, & cognitionis certitudine ceteras superat; nobilior, atque honorabilior estimanda est scientia enim ab obiecto, & ex modo in ipsum tendendi specificatur, atqui scientia de anima, ad reliquas philosophiz naturalis partes comparata, hoc modo se habet; si quidem ex vna parte anima, que est etus materia circa quam, inter ceteras formas physicas, quas aliæ speculatur, principem obtinet locum; & ex alia nullius forme plures, ac notiores esse superimur, quam anima, eosque in nobis singulis momentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi, qui incertitudine mamentis experimur; vnde sit vt etiam in modo procedendi.

ximè consistit, hue scientia reliquis antecellat ergo ustimanda est nobilior reliquis, verum clarius ni fallor sacto doctistimi viri Patris Suarij dignitas huius scientiu comprobatur; ille enim post enauigatum omnium Metaphysicarum, ac Theologicarum scientiarum oceanum; tanta scilicitate, quanta viri docti cognitum Metaphysicarum, ac Theologicarum scientiarum oceanum; tanta scilicitate, quanta viri docti cognitum habent, scinio penè consectus, Phylosophicas de anima quassiones non dedignatus est instituere, ac trachabent, scinio penè consectus, Phylosophicas de anima quassiones non dedignatus est instituere, ac trachabent, scinio penè consectus, Phylosophicas de anima quassiones non dedignatus est instituere, ac traconformaretur, qui prima parte postquam de Deo, & Angelis, ac de opere sex dierum disputauit;
conformaretur, qui prima parte postquam de Deo, & Angelis, ac de opere sex dierum disputauit;
eas omnes quassiones, qua ad animam pertinent occasione considerationis stominis instituit; & ò vinas mors paululum expectasset, donec ille totam tractationem, de qua disputare aggressis sucreat, compleuisset,
profecto multa, qua de anima adhuc sub nubilo detinentni, clara sucreate patescerent. Atque hac de dignitate materia.

Quantum vero ad horum librorum obiectum attinet, plures circum feruntur sententiz, quas breuiter examinare oportet quidam enim, inter quos est Albertus Magnus, Caietanus, Toletus, & alij primò dicunt esse solam animam: ipsa librorum inscripcione permoti, que est de anima, contra quos facit; quod subiectum partis scientiz contineri debet sub obiecto totius, ve hoc de illo prædicetur tanquam, valuersale de particulari, atqui corpus naturam habens, quod est obiectum totius Physicz, non potest prædicari de anima, ergo non rectè assignatur anima pro subiecto horum librorum.

Ad hoc respondet Runius de anima quest. 2. proæmiali: non requirere subiectum partis, ve obiecti totius de eo prædicetur in recto; sed contentum esse si proædicetur in obliquo; atqui de anima prædicatur, quod sit pars entis naturalis. ergo &c. sed contra est, nam si prædicatio in obliquo biecti vniuersalis ad constituendum obiectum particulare in scientia satis esse; sequeretur, quod tum materia prima, tum formas substantialis distributiue acceptæ, essent obiectum partiale physicæ siquidem de illis prædicatur in obliquo substantialis distributiue acceptæ, essent obiectum partiale physicæ siquidem de illis prædicatur in obliquo corpus naturale: non minus quam de ipsa anima. sed hoc falsum esse vidimus, cum de obiecto physicæ ageremus. ergo &c. & ratio huius est; quia pars obiecti non debet esse essentialis, sed potestatiua, ad hoc vt à scientia partiali posit tanquam obiectum suum considerari; sed de huiusmodi parte debet prædi-

cati in secto ebicchum scientiz totalis, & non in obliquo. ergo &c. ad fundamentum autem, cui hac opinio nificur, facile respondetur ; quod quemadmodum octo libri physicorum inscribuntur de naturalicet habeant proobiecto corpus naturale, & duo de Generatione, & Corruptione, licet habeant pro obicho corpus generabile, & corruptibile: ita & hi tres dicuntur de anima, qued ideo Ariftoteles facit. ve ottendat rationem formalem, quam formaliter in fuis obiectis materialibus huinsmodi libri inueftigare libi proponunt.

Secundo verò Comptonus in proæmio horum librorum afferit corum obiectum attributionis effe Hominem . Sed contra etiam eft, quia , vel nomine obiecti attributionis intelligit adaquatum, ad quod prine:pia, & pailiones dicant attributionem; vel przeipuum inter obiecta particularia: fi primum fallum eft. nam obiectum horum librorum adæquatum non eft folus homosquemadmodum neque obiectum adæquatum librorum physicorum; fi verò dicat secundum, verum quidem afferit; sed per hoc non satisfacit diffi-

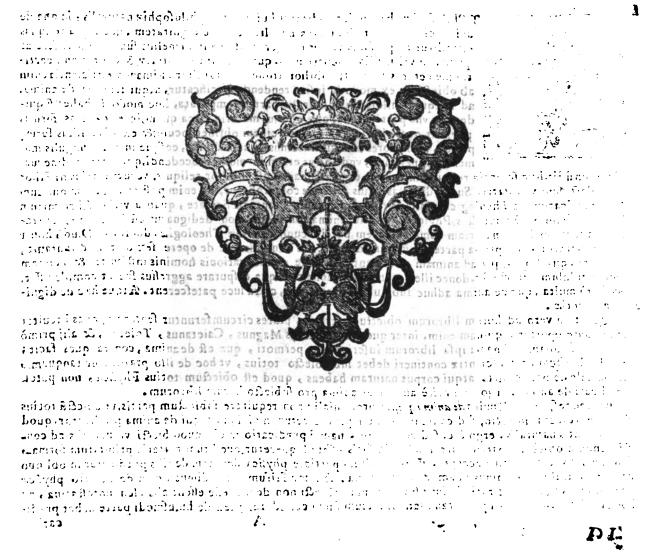
Eufferi, que de biech corumpadaquam procesie...

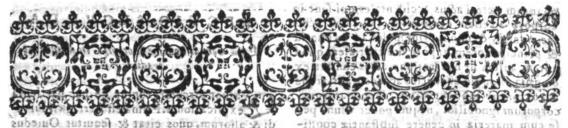
5. Alij tertio apud Ruuium, siunt, obie dum quidem horum librorum leparatim acceptorum elle folam. animam : non tamen fic accipiendos effe , led pro ve cum paruis naturalibus faciune vnum . & toc mode acceptos habere pro objecto corpus animatum. Ica Quiros to fuo curfu walt. & Proses. non. 46

Contra hosetiam facte : quia non minus agitur de natura, deque eius passionibus in octo libris physicorum, quam in his misus de ipfa anima, deque proprieratibus, & operationibus eius. fed noc noz. obstante non dicimus bi dum bete librorum folicarie immprorum eff naturam ; non camen fie accipiendos effe, fed pro ve aciunt vnut cum reliquis rractatibus physicis ; & hoc modo acceptes habete pro obiecto corpus animatum. ergo neque debemus illud afferere de his tribus libris ; & recte da quidem, quia stitus oft husulmodi Libros non continere scientiam de omnibus corporibus animatis, corulinge preprienetibus in specie; aliud verà non disputate de corporerammate, einsque partibus in communit primum verum est : lecumum fattum . led faificit quod de corpore animato, ciusque parcibus agant ad faluandum, quod corum obie dum fit corpus animatum, etiam prout contra diftinguntur à paruis naturalibus, & separatim ab illigaccipiuntur, ergo &c.
Ex qui bus clare deducieur obsectum adequatum horum librorum este coupus animatum de quo corpus

naturale, quod eft adaquatu totius phyfica, pradicatur in recto tamquam vniuerfale de particulari.Atque

hac est communis sententia Recentiorum ques sequitur Quiedus in suo procemio, & alij.

emainstrum orthographic bib ESSSENT LA ANTMAE an appart ad operationes vitalesu

geografiel de prome 21 englis secundum se einsque dinissone

E

Name eribus libeis de Ant ma; ficAriffoteles procedit i ut fibro primo fere Metele offabeing in 19 foftidis, & confutandis veterum philofou phoram platies circa. anıma fubftantiam, 🏖 quitodifatem; enarrans, eifixo cia xa anblonpeffer I heariffir . Si

malfe animam compositam este en acomistation verò confrare ex elementis i non nullos ex va gicaribususinquem nameris, alios aufem di-Affice and the voim ex elementis , hos quide ignem y allos verò atrem, aut quid fimile; alios denique effe armoniam quamdam, quam nonhi milli ex ris ex contrasjarum qualitatum elementerum complexione's atque temperie refultare docebane; quera empirem opinionum. fen potint deliramentorum confutationes legere poteft qui velitiapud ipfum Arikorelems Bin fque meerpretes; quin imo quilibet vel mediacriter philosophicis preceptis imbutus, illarum absurdicacem ex se facile conjecte valebis. Commence of the Commen

Deinde libro secundo ex propria sententia Batuis primo quid fit Atrima postea de eius generibus a ac facultatibus i tum de Anima vegotacius verba facit; & ad extremum animam lenfitiuam, einfque denfus, ac facultates externas contemplatura inti-

-Tercio devique libro, pointo disputat de séfibus internis, secondo: de anima rationali einsque fagultatibus ; terrid denique de principio mosus animaliumide quibus omnibus nos ems vefligijs in harentes, & illius methodum magua ex parte noftra more fequentes disputationibus consequencibus tractabimus; & primo quidem loco, quid fit anima secundum se & quotuplex fit.

Arta Care Paralitans t Simplify the contract of the contract of ≖កិច្ចដែលស្គ្រា ស្រ ក្បានប្រសេធ

SECTIO PRIMA

Traditur definitio anima & explicatur in qué fensu ilta sit attus premus.

Nica Conclusiorrede different arima cum dicitur esse: Assus premous corporis materalis organici, porentia vitam bobentis, tea ferè Ari-Rorelabe lib. 2. 102. Siquem omnes fequuncur. Dicitur primò adas; anima enim non potest esse potentia, tum quia comperatur ad materiams & ad corpus, ve perfectium ad per sectibile; enm etiam quia per illam animata à rebus inanimacis destinguntur : in mareria aucem seu potentialitate corpora omnia subfantialia inter so conveniunt. Neque potest es le compositum corporeum : tum quia corpus mon est ex numero corum, que funt un subiccto, & in also, anima autem ex omorium opinione est in corpore: tum etiam quia alfoquin quando-anima est in corpore deberet admitti corporum penetracio, est igitur anima actus fine forma.

Dicieur secundo allus primus. duplicites autem actus aliquis dici potest primus ; primò negatiue inquantum non fupponit alium actum ante se, secundo positive per ordinem ad secundum; & hoc adhuc dupliciter, vel quia est piacipă effectiuă sue radicale, siue formale proprij exercitij, seù productionis effectus, vel quia eft a clus primarius, co quod teliqui actus, qui secudarij appeltarur ad ipsum ordinantur, iple vero non ordinatur ad alium actum. lam... verò Anima, & idem esto indicium de reliquis formis substantialibus, cum quibus in rations actus primi generice convenitiomaibus eribus modis habet rationem actus pritini, sed quis in dicta definitione dicteur actus primus corporis, & non operacionum luarum; ideirco non videtur hze particula sumi debere secundo modo, fed tum primo, in quan tum non fupponit actum priorem featum etiam tertio in-

quaneum extesi adus accidentalesiqui funt in corpore ad illam ordinantur tamquam actus fecundarij', & minus principales ad primariu & principaliorem, ve pote fubftantialem, quod autem anima fit hac ratione actus conftat ex co,quia alioquin efferactus accedentatis, atque adeo formis substancialibus inanimatorum corporum ignobilior, neque posset vnum per fe cum materia in genere fubstantia confti-

Obifice mimon accidentis qua disponuele materramad recipiendam animam fine action materiz antecedens introductioné ipsius animæ. ergo potius anima elipetus (ecipides, & accidentia actus primus, quam è contra.

Responded nos in physicis docuisse, quod licet accidentia pracedent tempore introductio nem forme lubsteintient; in instanti camen. introductionis illius fint posteriora naturaquia materia hoc iplo qued existic per exist stentiam forme ; prius debet intelligi este quam esse calidam v.g. humidam &c. acqui, elt limpliciter per formambergo &c.

Quoniam verò multi putant materiam hahorapeoprism existentiam: ided adda sund rum lententia animem recte dici actum primum, hoceff, primario & principaliter intentum ansturas quis refigur dispositiones qua Dis illam tempare ansecedant, ad earstainen estinguam medicad formordinancue, the pro-

.. Ohijcies legund disnima reddit corpus fora maliter potent praxime aperationes visales exerceresergo ell porine pocentia, quam actur. 7. Refpondes: goncello: acrecedente, wegande confequenciam , estip regationis est ; siniasti-Cet anima reddat dorpus potens vitaliter ope ... smi: prius camen habec constituere ipsum in facione vingatis, & animati; quin imo nife effet actus primus illius lubftantialiter viubiai cans iplum multa ratione reddere valoret illud. fic operacidam .

- Obijeies cerciò: actus secundus est nobilior primo, primus enim: importat potentialitatem: in ordine ad lecundum, At verò lecundus co-: tus est actualicas: sed anima est nobilissima omnium formarum, ergo porius dici debet actus

Secundus quam primus 🚛 🖔

Respondeo: diftinguendo maiorem; & quidom fi extera fine parix, concedo quod actus secundus sit nobilior primo. Vnde melius est enod eadem tes fit in ache fecundo:qua in achu primo:at fi cacera non fine paria:nego maioré se concessa minore, nego consequentiam, ratio negationis eft, quia du anima dicitur actus pri mus respectu corporisie alij actus dicutur fecudi est disparicas, quod anima ica est actus pri mus, ve fie substantialis, & faciae vnum per fe cum materia; quod non habent relique formæ aceidentales, quæ dicuntur actus fecundi hoc est secundarij & minus principales corperum natutalium.

SECTFOSEGVNDA

Quid veni at namine Corports in definitione

Vatuor circumferuntur de hac particula lom explicationes. Prima eft Arriaga; Hureadi & aliorum, quos citat & fequitur Ouiedus

emeren z. pmer z. amm. 6-82 dicieaffe com-munam: hæcufft nomine carporif in præsenti figulicare som macetjamiprimum. ion quidem deorganizatam (id enim per lequentes particulte explicemer) led lecundum le lum-

Secunda eft Soncinatis, Gregorij, Argentina . & aliorum., qui dicunt venire materiam affectam varijs disponitionalbus organicis, reddentibus illam aptam ad operationes vitales

habendas. Terriz eft Santi difput. 15. metapb. felt. 10. num. 15.0 tom, 3.in tertia parte disput. 51. sect.4. Aui lequeus Capreglum, Gaieranum, & alios Butat: nomine corporis in diffa definition yeatre totum gompolitum ex materia, & ani-Ma't non fechuquin omnes diagnes dinos paper shaning, fed tantum feduidum illum i fecudom quem constituirus in ratione corporia liebentialis abstrahentis à viuente & non vid wente e langalag same

Quarca denique el Ruvij lib. 2. de anima og, ... qu. 5 guam dicit effe Themistij, Simplicij.Philopponii &caliogum anciquorym interpretum Arikordie, quos fequitus Toletus Super sex. 4. parrò hec explicatio est un mina. corporis intelligi torum compositum animatum, cuius anima eft achus primus co fietutiuns à pro solutione autem difficultatis.

Dico primo, contra primam explicatione: nomine corporis in tradita definitione nen venire folam materiam primam focuedum fe.

Probacur primo: nullibi apud Ariftotelema & probatos philosophos invenieur materium primam secundum se appellari Corpus; & re-. cte id quidem. omnes enim dicimus nomend corporis quadruplicier à philosophis surparis: primò pro gradu methaphysico, qui se habet ve genus subalternum in prædicamento subflantiz. & prechestur in quid de vinente animali, & homine . Secundo pro composito ex. materia prima , & forms lubfantiali , quode dizimus elle obiectum phylicz. Terrio pro per-n te materiali viuentium propria, quatenus va- > rijs organis pradita eft , videlicet ore , pedibus, Romaco, manibus &cer in quo sensue dicient mus animal conflare ex anima, & corpored Quarto denique pro corpore methematice , hoc eft pro quantitate trine dimensa, haben- > te:, scilicet, longitudinem, latitudinem, &t profunditatem. sed materia secundum se nul-3 lum est ex his quatuor. ergo non potest intelligi nomine corporis.

Probatur secundo ex absurdo : quia fi ma- 15 teria secundum sè veniret nomine corporis: non solum mixta omnia, sed etiam elementa dici possent constare ex corpore, ficuti dicu-

5

for for eff inauditum . ergo &c.

Responder ad hoc Quiedus concesta sequela, ad minorem vero air, quod quamuis materia habeat rationem corporis proprie, & phie losophice loquendo: vsus tamen inualuit, vt hoc nomen, materia de organizata, vel composito substantiali tribuentur.

17

10

Sed contra, quia fi materia fecundum fe proprie & philosophice haberet rationem corpofis verque apud philosophos fape donareture hoc nomine: fed nullibit hoc est assignare; ergo & c. quod fi 7. metaph. fex. 39. dixir Aristoteles manifestum este, quod anima; suffantia prima, corpus vero materia hoc ideo fecri quia voluit explicare, quid este corpus substantializer acceptum, ve contra distinctum ab duima: hine tamen non sit particulam corports absolute prolatam significare materia?

Dico lecundo contra tertiam explicatione:
nomen corporis in desinitione anima non venire copossitium animatum secundum illum tantum gradum
metaphisicum secundum quem abstrahit ab animato s & inanimato; & constituitur in ratione corporis ve secundum

"Probatur primo: f hoe fignificaret in dicta definitione nomen corporis y fequeretur fallo der quod anima effet actus primus huius corporis ; fed hoc'eft inconueniens . nam fic falfa effet definitio tradita;ergo &c. fequela probatur; quia anima fumpea fecundum gradum meraphiscum animæ, supponerer huiusmodi corpus metaphince conflitutum per actum metaphy ficum corporeiraris. ergo fallo diceretur anima actus primus huius corporis.antecedens patet in hac fententia : confequentia probatur, quia fi hoc non abstante, anima vere dici posset huius corporis primus actus; maxime quia eadem eft, que tribuit illi gradum corporis, & gradum vinentis; fed hanc rationem nullam effe, suadetur ex eo, quia in fententia Suarij anima definitur fecundum illos gradus, quos habet ve anima; fecundum quos determinat corpus meraphilyeum, quod abftrahit ab animato& inanimato, fed fecudu hos gradus, iam supponit se ipsam tribuentem materiæ primæ rationem corporeitaris, & conflituentem cum illa gradum Corporis; ergofalso in hac definitione diceretur anima actus primus huius Corporis .

Probaturetiam secundo; quia per hoc differt definitio physica à metaphysica, quod metaphysicam per conceptus metaphysicos tradatur: contra vero physica per physicas entitates; sed hue definitio, visque pertinens ad Anima sticum; censenda est physica; nomen, autem corporis sumptum secundum gradum metaphysicum abstrahentemà viuente, & non viuente, importat conceptum metaphysicum; ergo nomen Corporis in dicta definitione non patesti in hac acceptione sumi.

Dico tertio sue nomen Corporis in secunda sue in quarta acceptione sumatur, hos est sue, significat materiam varie deorganizatam, sue compositum ex huusmodi materia & anima secundum omnes sus grados accepta: desinitio in rei veritate restè.

procedie v con leu mune incer se in hac conclusione le Rauius, Arrives du Ouiedus, Comptones, & alij Recentiores.

Probatus i quis vare animis, tum respectu esmateria deorganiustustum etiam respectu esnius corposis animati habet rationem actus
primi i cum had tamen differentia i quod respectu prioriste habet we actus primus informatinus, quatema illam actus est informati
respectu virò postetionis et actus consinuit insus
quatenus vuam cum materia con situit insus
composituin non solum enim dicimus animati
este formam materia; sed etiam esse sormani
animalis; succenim ex Corpore ramquam ex
materia, se ex anima timiquam ex forma costructur.

Obijeies primos contra fecundam explicacionem, i domine corporis in definicione tradita venirer materia deorganizata, fequeretur, quod fuperasa effet particula organicia fed hoc non eff dicendum's ergo &c.

Respondeo of duplicem finem posse in definitione apponi perticulam aliquam, primo per se ad laum figilifidarum id ea ponendum quod alias non habematifecundo veluti per acerdens,ad suum significatum; quod alias sub obseure habetur vexplicandum, & aperiendum guo pofice diffingo lequelam : fuperflus effer in definitione anime particula (organi. ci) quantum ad lauth lignificatum in ea de nuous ponendum, concedifuantim ad fuum fignificatum, quod aftunde obleure Habetur, aperiendum , nego fequelam ; & fic diftincta minore , nego con lequentiam , & dico, qued, licer particuls Corporis in definitione fighificet Corpus organicum; quià tamen id obleure præstat ratione multiplicis significationis. quam habere pauto ante vidimus ; ideo apponitur particule ofganici; non'ad addendung aliquid supra id quod fignificat in dicta definirione Corpus, fed'ad illud tantum determinandum , & manifeftandum .

Obijcies secundo: falsum est quod anima sie actus primas materia variè deorganizate; ergo nomine Corporis in tradita dessitione non venit huiusmodi infareria, consequentia patet, antecedens probatut: materia deorganizata, est constatum ex se spsa, tamquam subiecto , & ex varija formia accidentalibus, illam diuersmode informantibus, sed anima nequit esse actus primus suius constati; alioqui reciperetur in formia accidentalibus, tamquam in subiecto partiali, ergo &c.

Respondeo distinguendo antecedens: falsum est, quod anima sitactus primus mareriz deorganizatz reduplicatiue accepte, concedo, specificatiue, nego antecedens, & consequetiam. ad antecedentis probationem, distingo eodem modo maiorem: materia deorganizata reduplicatiue sumpta est conslatum ex ipsa, & ex formis accidentalibus illam deorganizata tibus, concedo; specificatiue, nego maiorem; & concessa minore, nego consequentiam in sensu intento, dico enim, quod quando desinitur anima: Actus primus Corporis organici sue paraticula (Corporis) significet solam materiam,

. I

22

Se particula. Organicia affense illi furmaccue Liarom lignificationam; find lignificationscript de organizaciam, & hoc folym declarsmin per particulam-conganigi-spetentifici i gadem difficultas: ad quam dicandums neutro mado aon eipi Corpus Organicum meduplicatinei quali actor trum telbecin wateligs thu telbecinace cidantinu anima debese se habero at actual primum; fed specificating fautum; at notetura quod animaseli quidem actus, primus, lolius materia : cam tamenicziejit varie disposio sam > & in plura prgana accomodatam; at polit in ea luas vitales operationes exerceres. & hac est quad nostri doctores yolyat, dipp. giennt Corbit in tradice definitions impersent re materiam primam conuenientia огданарой norabrem fine yauryedneichnog dnamnifimateria proportionata anima debeat elle pluribus organis variegata . arque diffincta; ramenio anima respectu horung non se haber ve actus primus, led respectunfolius maceriaen o il bal

Inftabis: fi anima, vojrethe masserin prime . pulla organization en di Politica adhue - confii pui eret cum ca compositum animatum, rego po eft de essentia anima esse achum primume Corn poris importantis organa, med to the language

Respondeo concesso antecedentes distino guendo consequens : non estide essentia anime. effe actum primum. Corporis organici: actuanliter, concedo; exigiting, nego confednanciam, quamuis enim miraculose posse existant re apima bruti in materia inon organizate del rivo & extra omitem mathriften ; tamen wriffie habere Corpus organicum i con agree,

Contra quartam verà explicationemobile! cies quarto : actus informans, importationen tialem ordinem ad potantiam cuius estactus 3: ergo per illam definiri, debens fedianimanelli actus informans, & potentia, ad quamidinien essentialem ordinem est materia lecundamies. ergo nomine corporis in graffia definatione. non potest venire compasionen animacum a led. 55 Sala materia secundum se. Committe de la confider

Respondeo; distinguendo antesedans a actua informans importat essentialem ordinem ada potentiam, cuius est actustica, ve importet eciahujulmodi erdinemad totum z guod vas sum . potentia conflituere debetin ratione entie per . se, concedo; ita yeangp importet dictumor-% dinem, nego, & fic diffingo confequent, apima per potentiam ad quam, ordinatur definiții, debet, ita vt possit etiam definiri per totum concedo; ita venon políte; nisi in ordine ad ; potentiam . nego consequentiam; & dico spimam non folum dicere essentialem ordinem. ad materiam sed etiam ad compositum anima- o tum, quod cum materia conflituere debet vade est, quod per virumque resté valeut des sinirimec immerità : est enim primus actus v-triusque, materia quidem quia hac se habet. vr primum subiectum illius: compositi varoquia hoc est eius effectus formalis, camque ve: meliorem sui partem essentialem includit.

Obijcies quinto : Axistotiles nomine Corporis in definitione tradita intellexit materia, bilmam' fine demim successiois suivine ug!

Batind in ble lebris refert seres and doming Corporis veniat indiffa definitione icomposicow-windus Est sq an insultin Coortis uienteur Philosophiomoia pareut ; prater antecedens. qued probacut ab Quedo controu. 1 - de unima puncto to right. Subjurible restinatoris exidensi nition is contextu de fump cis 14th, enim 4, fic had ber: Quoniam autem & Corpus hugusmodi vid cam habensmon erit stiffle Corpile anima non enim ett corum dasift finpicto Carpus ma-Bie antem ficht in piegnib ' & wateris eft. law ergo nomine Corporis, venir maroria. Liem texe 28 ffe. Ange uob obortet daniere fi aum '85 anima, & corpustificut negue caram, & fi-होत्तराज्ञ हे प्रदेश पद्धे स्वामा से विश्व का स्वामा का स्वाम के स्वामा का स्वामा का स्वामा का स्वामा का स्वाम riam, or ich ching of masperia: cum ice camadigricolbus & ditatella iblel caram's & udinism? ged giftiuttio jutet bac eft agadnata non enim cera includit figuram, ergo neque Corpus in definitione includit suimam . alioquin inadad amsie di stipguetethi abilla. Alindi exemplific timile Bouietek-1868 ment judnie venineen bast pills 1 % Kilus inicipi apima, & Cospus anis, mal-que verba D. T. lett.2. sie explicat, ad meeu rem anctoris Décht benint of slidnig combostum ex pupilla sieut materia, & vilu sique. forma; it a animal eff compositum ex anima a: ucht torma! & Cotbore, yent werekis- eilei يا ج منت الإوسام

Responden in hacke divisos elle auctores: quidam enam disuna nomine Corporis Philo-, lophum intellexisse solam partem materialem. viuentis. alij vero, folum compositum anis, matum , quemuje de cerero verique putent qépultionem fectioque se atramque explicationem admittete

"Contra hos ompes ego existimarem, quod. 34. cum Aristoteles recto perspexerit; verouis modo dicta parricula in lua definitione sumeretur a Cemper, facere rectum lenjum, ac juxta, precepta Logica definitionem conflituere : promiscue secundum veramque acceptionem eam. vlurpasse, modo pro toto composito, mo-.. do pro parte materiali ve dictum est, & quidem quod ca viurpauerit ad alteram compartem fignificandam pater, ex locis in obiectione adductis, quod etiam ad totum compolită animatum exprimendum fuadetur ex alijs que in codem contextu definitionis..habentur & primo quidem ex 11x. 3 vbi volens Philofophus indagare cuius Corporis anima fit actus post quam divisit Corpus naturale in viuens . & non vivens; has habet : Quare omne Corpus naturale participans vita, substantia erit. lubstantia autem sic, vt. composita. Postea vera textu immediate sequenti hoc modo concludit : necesseeft ergo animam esse sicuti formam Corporis naturalis potentia vitam habentis. Tum sic Illius Corporis naturalis anima est forma per Aristotilem, quod est viuens, & fubilapua composita. sed hoc includit animam a ergo in ordine ad huiusmedi Corpus definit etiam animam Aristoteles. Idem suadetut leçundo ex ten. 8, vbi post definitionem tradițam fic concludie : Vniuerlaliter igicur diaum

Digitized by Google

2

24

dictum eff. quid fir anima slubftantia enim o que lecundum rationem hoc autem est, quod. quid erat elle huiulmodi Corporis. quamuis sucem anima posit dici, qued quid erat elle respectu materia, quatenus est actus illius.ad. finbetantiale compositum cam determinans (veemplicat Quiedus hanc locum.) negari tamen non posch, quia verius & in sculu magis proprio dicatur talis, respecta tatias compositi saimari, quod conflituit. Tertio denique luadezne ex tex. 10. vbi explicans quid veniat nomine Coopora organici potencia vitam habent a , sic habet: Non est autem quod abiscie animam potentia existens ve viuat, sed quod. habes . lemen autem & fructus pocentia huinfmeds Corpuseft. In quem locum D.T. Dicitur. memaliquid effe in pocentia dupliciter; vno. mide at m non habet principium operationis, aliemodo: com habet quiden, fed non operaeur. facundum ipfum. Corpus autem cuius, aftus est anima est habens vicam in potentia. pon quidem primo mado, sed secundo; se hocest, quad décis: Corpus, non sia esse in pocentia: ad vicemave abijoiens animam, id est carens principio nite quodeft anima: fed ve habens humimadi principiumat verò femen, & frudie finit in potentia and finiulmodi Corpus vinumelicut abijciens animam. ira fere S. De Proceses idem parteprinnique 76. are. 4 ad primedecendum inquie, quod Ariftoteles nondiene animam elle actum Corporis cancum: led vican habentis, yade manifestum est, quod in byianins.kaidaa dicimp adus ; etiam an man includitur, co modo loquendi, quo calor dieimenadus calidi, ac limen adus lucidi + sõ anod fees has his liverdam fine luce: fed quien midum oft per lecemes & fimilicer dicieur qued anima est actus corponis,quia per anima. Es elli Cespus, & ell orgenicum; & ell poiés de vitambabens. Acque hair eppantum ad fin galficationem compolità animativ quod etiam aliamiteimateria idemyS. D. zdmletar: pateti en emplicatione textus quartity with hechabete moughteen dure fie resplex substantia, scilices coupodiopito materiars de forma ; est unima. manualt iplum compositumin quad est Corpus; halmos vicam sinequenest materiasque est cor-: sur labicatum viczezielingeitur per locum à dittibone gaod anima finhibaaria, ficut forma, ses chiocies realis Conparis y festicer corporia: platici habentisan patpileia vitam . vbi videa in Bacamin Sv Du rugur afpalan compositi hi-क्ष्याकार के वर्ष कर्मा का वर्ष कराय कर है है कि वर्ष कराय है है कि वर्ष कर है कि वर्ष कर है कि वर्ष कर है कि dicia Com palmum Corpories ...

seriques in somine Comporisviganici Aribere le mittelle Aifecparte apparisviganici Arimide air il somine le proporisviganici Arimide air il somine de proporisviganici Arimide air de proporis arian de proporis orgenici adjunite quantisma de proporis expliount apima Corpus arganicum pranimam anió
mon mi i vidante morè y se mediatè y quacenus
de in a un adjunite de proporis explide de la la la forma de proporis explication a un anio
de de la la la forma de proporis explication a un anio
de de la la forma de la forma compositam nomine.
Cospinis naturalis intellexit. Confirmatur.

37

si quis petenti quid est forma hominis? responderet; est actus materie; cuius forma est
principium ratiocinandi: ineptam traderet
explicationem. cum nulla sacta mentione subiecti, potuisse immediatius dicere est forma, que se haber, vt principium raciocinandi. ergo à pari potius desinienda esset anima actus, qui se habet vt principium vite: qua
actus materie organice potentia vitam habentis.

Responder Ouiedus, supponendo Philosophum in ordine ad solum materiam desinisse animam, quod melius secislet, si eam in ordine ad solum compositum desinisser, nam se proposita dissicultas non haberer locum; hoc enim iplo quod explicarer cuius Corporis anima esset actus; immediate, & proxime explicarer iplam animam, per quam Corpus organicum formaliser rosticuererur intrinsece.

Verum in hot tripliciter mini dispicet hie auctor. Primò quia sibi persuadet se melius Aristotelicam desnitionem explicare, quamfecerit ipse met Aristoteles: qui eam tradidit. Secundò quia existimat Philosophum non definisse animam in ordine ad totum composité, sed solum in ordine ad alteram compartem. Tertiò denique, quia censer, quod propositamis difficultas vim habeat contra desinitionem traditam per materiam Organizatam, quod vesalium ese ostendam.

Respondeo ad iliam megando sequelam; ad cuius probat: onem aio; quod hoc iplo quod: explicatur cuins Corporis anima fit actus in formans : recle intelligitur quid illa fic. quod fic fuaderem. effentia anime præter respectum. ad torum, dupplicem adhuc respectum importat, voum ad subicctum, ewins est forma : & alterum ad operationes vitales, quarum est principium elicitinum. Sed materia deorganizata vernmque respectum sufficientifimè declarat, prinum per hoc, quod est id respectu cuius anima se habet, ve actum primarium, hoc est substantialem. Secondum per hoc quod varijs organis prædica elle dicatur. hæe enim non nist ad diversas operationes eliciendas exigi possunt. ergo per hoc quedo declaretur cuius materia anima fit actus y re-Rè ex plicatur, quid illa fit : & quidem proximè ; si quidem quories offentia definiti est respecina: eins immediata Cognitio ex Cognitione termini , qui ab ea respicion dependet recte enim Atiftoteles lib. predicam. cap. de bis , que ad eliquid - Ad aliquid funt quacumi que bec ipla, que sunceliorum esse dicuntur ? vel quomodoliber aliter ad alterum.

Ad Confirmationem Econcedendum, quier renti quid fit anima hominis 2 male responsurante de dus materia, cuius forma est principiumi ratiocinandi. sed nego ita se habere desinitionem Aristotelicam anime per materia de organizatam traditam. Ab ea enim si vellet tegulari respondem: dicere tenereturianima hominis est actas primus Corporis organici potentia vitam rationalem habentis. Es sic desinitionem laudabilem respondisset. Contra verò si dixisset, est forma, que se habet yt

28

•

30

principium ratiocinandi. dubium enim interatogantem reliquisser num ea estet forma Corporis , nec nè ? & si estet num informans , an verà existens? Diminuzam igitur & infirmam definitionem tradidistet ; & restè . ex duplici enim respectu, quem anima hominis dicit : in vnius tantum cognitionem interrogantem vermire fecisset.

SECTIO TERTIA.

Explicantur relique particula definition is .

Explicatis iam tribus prioribus Aristo celicæs definicionis particulus: nimiruallus primus; corporis. In hac sectione reliquas tres particulas perspicuas facimus, hoc est naturalis organicas potentia vitam babentis.

Et quidem, quantum attinet ad carum pri-, man conueniunt interpretes: per cam excludi Corpus organicum artificiale cum enium quamplurima corpora artefacta variam de organizationem, & heterogeneitatem in fuispartibus fibi vendicent: vt fuot naues, domus, currus &cc. nequis puraret huiufmodi. Corpotum organicorum achimiprimum effe animamia apposita est particula, Naturalis, seù physici; ve notetur Corpus organicum, cuius anima est.

actus primus debere elle naturale.

Dicitur quintò (organici) hoc est costaus plu-: ribus organis. Porro organi idem fere lignificats as infirumeth; quato Corpus organicie idés erir, ac Corpus constans ex plurabus parcibus, que se habeant ve instruméen dinerfa : apra adit multiplices operaciones exercédas, dinefficatén auté hanc dicta partes acquirunt beneficio di-: uerfe magnitudinis, téperamentiat que figura, quam lingulæ libi vendicantife:per hoc differe: anima ab omnibus alijs formis : cum enim fier omnium perfectissima, ettiprincipium diuerfarhm:operacionum immanencium ; ideoque re-n quiric, diversicatem organorum in toco compolito, sure in suo persectibili; quod paren primò in plantis, que constancex folijs, coruices radicibus, medulla, ramis, & similibus I Suquadò in animalibus, quorum partes organica, ytaquestit Arifotelesmu.8. non kintsimplices, ficuti plantarum; fedifus etizm: heters rogeneitate diftinchas &choo propter maiaremi perfectionem, quant habenamperationes anist ma lenticina lupra operationea anima regeraeinzecoutes associative insumes beobsectiniz imperfectionem pullam dincefracem in ompied bus partibus Corporum que componunt ; velmateria, quam informant, exposcunte; ve viv dere estija formis elemencorum, & mixtorum inanimatorum, qua, quantum estido se, nublan exigunt heterogeneitatem in tolo : amus 37Hane solidissimam Philosophi doctemawidetur, renocare indubium Atniaga ... disputino Lett.p. nu. 9. vbi quarcos vinum Corpus orgati nieum, ita fit proprium yiuentium: vt milii alij-conuenire possit: Respondet quastionem

hang elle de lolo nomine, homest de fignificazione vocis (organici) quate ares eius accep-

3 01 7 6 13

cet varietatem accidentium, ac dispositionum in diverus partibus Corporis, dicit non esse proprium solius anima. Iaspis enim, & explum, & Cadauer, & embrio, huiusmodi de organizationem admittunt. si verò signistete secundò Corpus ita diverse dispositum vi, sue proxime sue remote ordinetur ad operationes vita; tunc ait solam animam, & formaz per sè illam antecedentes, & subsequentes habere Corpus organicum. Denique si tertiò organicum, solum signisicat dispositiones proximas, & immediatas ad vitam; concedit sola vinentia pradita esse corpore organico.

Verum ego vrex hac tertia acceptione incipiam: licètinon negem corpus organicum lic acceptumeffe proprium animatorum taetum: non camen mihi persuadere poslum in hoc sesu in definitione ab Aristotele accipi . inde. enim lequeretur quod definitio effet obscurior definito : vel saltem zque obscura , quod: est contra regulas bone definicionis. sequela. probo, quia vel magis, vel aque difficile eft seire, quid nam fint dispositiones proxima. immediatz ad vitam a quam, quid fit anima a fape enim aduercimus animal effe mortuum s nomantem illud. aliqua ad vitam proxima disolitione carere, sepe seia viuere incipere, &c. quid de nono habeat ignoramusi si ergo ly orgai nicu proximas, & immediatas dispositiones ad vică importanet : vel ignotior, vel zque ignota definitio effer, ac definitum. repugazret enime omoid intelligenemus quid effet Corpus organicum, nificleicemus, que nam fine huiusmoda disposiciones e carrier de la carrier de la carrier

o Quare dicendum existimo cum communi à nomine (erganici) venire heterogeneitatem quandam, leù diut ritta tem dispositionum; quad ticatis, & qualitatum per uarias corporis partes diffulam, aciperse exactam abipfa animasi oulus heterogeneisaris bedeficio partes illa ad diuerfas operaciones exercendas per se serdimm ur,acidifpomnítur'vig. pes ad ambillandus oculus ad kidendum y auris ad audiendum; os zd römedédűsze loguédűser. porrò haze diver: fitaté: elle notiorem: anima) nemo oftquinegeto paret ènim ad fentume vinentia omnia inona habore similizadinem 'omnimodem; ac homogeneiratem in fuis pascibus, que apparenta letion agram, the terbyene it a tom , at que diffié militudin emquare in ordine ad hane, animam definire est illä per aliquid notius explicate?

-intique hac acceptio voganisi videnue este a madia interprimamos secundam abs Arriagas enumeratas non enimomportat Corpus praticolar discrimatem enimomodos unque habens: sed calum ve ad discrimode operand numbers: sed calum ve ad discrimode operand numbers por se accordina à forma, que est animais se per hac parer rom ponso ad ranjoned (inconstarinus ab auctore) adductas discrimoned (inconstarinus ab auctore)

. Was the sign of the same of the

,,

7.5

Digitized by Google

¥1(3. 4

ny north de lights and their all Taling The non habeaut effection action price comreganics in the composition of the compositi

36 min Déinde's descendende ad Angula de laspide effeminas dicoù illam accidentium dinerhravem non constitue e eus partes organicas a hoc est ad dinersimette operandum a ve paterialloquin illa deberent infomaibus e us dem spècies descent somment a ve illa deberent a constitue e us dem spècies descent somment a ve illa deberent a constitue e us de misse de misse

? Porto hanc hereropeneiturem in laspide; & Amilibus lapidibus discoloribus puto ortri , en teo quin cius forma non oft vni determinant qualitatum combinationi addicta - fed tale > Exigit temperamentum : va fine abundet vna... Bualicas in vna parce, fine alia in alcera, dummodosrelique in materia habeantur ; ipfa fie plene contenta. vnde fit vt vel in elementorum mixtione, velim alia simpliciteius productione a non fit ab agentibus productiuis illius capectădum, ve toes maffa materiz vniformiter disponatur; sed seriam fi fit multipliciter disposita a adhuc camen ad eins generationem procedatur; Schincelt ve dicat Cefus omnes Laspides couenire in en ve natiuum codorem semper vatium

" Ad Coli herozogenerestem respondet Com. pronus difp. prima fett. femada ftellas non contimari cum fais orbibus . wnde non magis facere coelum corpus organicum: quam arbores, Japides, & flores terram, in qua funt . Sed conera ele: quia licet hoc dici quoque modo possie de planetis dat non desideribus, que sunt in firmamento, que certa lege cum iplo firmamento circumuolumntur, eiq; inserta sunt quare melius dicendum huiusmodi heterogeneitatem non exigi à forma celi perfe, sed solum per accidens, & în ordine ad gubernandum vniuer--funs, figutietiam motum circularem . Pates hoc quia si persè exacta fuisset : ex prima die., qua celum creatum fuit, debuissee huiusmodiheterogeneitatem habere, sicuti homo abinitio sur creationis membra sua habuit, eo quod per:sè fibi debebantur, atqui, vt habetur Gene-Asprimo: celum post quam creamm suit tres dies intercellerunt, vt ellet à Deo aftris illuminanum. sie enim habetur!Dixit quoque Deus fiane luminaria infirmamento celi , & dividant dieac noctem&c. & factum eft velpere, & mane dies quartus, oum prima die vna cum terra in. principio oreatum fuerir. ergo &c.

Denique ad id, quod attinet ad formam embrionis, & cadauericam: eodem modo dicendum, veramque per accidens deorganizatione in: lua materia habere, & non tatione sui. priorem quidem, quia est productiva, dispositionum dintrasum in ordine ad animam, posteriorem, verò, quia illam inuenit à sorma pracedente, insmateria relissam, camque potius ab ea paulatina abigit, atque corrumpir.

Dicitur denique sextò (potentia vitam habentis) Ad quam particulam explicandam, supponendu midupliciter nomen vita sumi posR.P.10s.Polizzi Philosoph.tom. 3.

38

fou petro pro vica lubstanciali , perquam vis sens in elle vincuris goundfred confrirmint. gerando pro accidentale i poe alt pro obciatios mbus viezlibus, que divita fubstantiali proces, dunt resmouam actua (seundus à primo . Ad a dnam sasem expresique presente questria corbité organicum habere posenajam jab, acceptione parcieule corporus dependet: fi enim hec pare ticula fignificet totum compositum vigeos, non, poteft in felligi, nifi de potenția ad vitam accidentalem; quia in ordine ad substantialem corpus sam est in actu. vnde non potest recte dici. quod fie potentia illam habens, fi verò nomine corporis veniat pats meterialis deorganizata. Pinontis : intelligenda est hac particula de potentia ad vitam subtlastislemscum constetaman reriam primam non offe potentiam,neque inpotentia ad operationes vitales, maxime intellochiaas, & volitiuas, que funt proprie anime, pacionalis, & folum exercentus ab illa cum aliquali de pendencia à phantalmatibus, quandiu eft in corpore . :

Que cum ita fint dubium tamen eft inter Aristorelis interpretes, veru hæ vleima particu-. la pertineat effentializer ad definitione tradita nec neradquod breuiter respondeoinegatine cum D. Tom-qui hoc probat secundo de anima solliome prima ex verbis Philosophi ian. 6. vbi . post quam dixit, quod acima est actus primus corporis physici potentia vitam habentia; subdit; tale autem, quod fit organicum: & post quam oftendit huiusmodi organa omnibus corporibus animatis competere, fic concludit : fi autem aliquid commune in omni anima oportet dicereserit veique primus actus corporis naturalis organici. ad que S. Doctor: Non oportet, inquit, addere potentia vitam habentis. loco enim huius ponitur organici, & recté id quidem, fiquidem, ve conflat ex dictis: corpus organicum, fine sumatur pro toto conflato viuenti, siue pro parte eius materiali, hoc ipso quod est organicum sufficienter innotescit, quod fit potentia vitam habens . Vnde conftat hac verba ad maiorem declarationem, & expticationem tantum polita elle: quamuis enim. differant inter sè deorganizatio, & potentia... ad vicam, fine lubftantialem, flue accidentale: prius tamen est corpus esse deorganizatum, qua potens viuere, fine in actu primo substantialia sue in actu secundo accidentali, ve patet.

SECTIO QVARTA

Duo obielta contra pradicta solumtur.

Bijcies primò: tradita definitio competit etiam forma assistenti. ergo competit alterià definito. consequentia patet; quia nomine forma, seù anima assistentis intelligimus illum actum, qui non vnitur corpori ad faciendum vnum per sè cum illo; sed ad aliquid inco operandum tantum: quemadmodum nauta vnitur naui; & intelligentia motrices, calo, & Deus, orbe, qui ideo mundi anima à philosophis apellatur. At verò anima essentialiter sè habet, vt forma informans materiam primam a

& vnum in genere fabstantin oum illaneaftig quit- antecedens verò probamisprimò quiano potest afignari particula ratione cuius linintmo di forma affistens à tradita definitione excluda. tur, secundo auctoritate Aristotelis. bic enim tex. undetime lib! fecundo post quam animam definiuit ; hee habet ; At verò qualdam anime: partes nihil prohibet effe feparabiles à corpore, propierea quod nullius corporis sunt acus; amplius autem immanifestum, i sit corporis actus anima, licut nauta navis, li igitur nihil. prohibet dicere animam nullius corporis esseactum, & ignoratur verum respectu corporis, sè habeat houti nauta respectu nauis : ergo etia. si verum q; verum se : adhue verificabitus de ea definitio, per Ariftotelem .

Respondeó, negando antecedens; & ad priorem eius probationem dico, formam affiftento, excludi à definitione anima per priore partieula:actus enim primus corporis no potest esse nuli, forma subkantialis illius qua necessario supponere debet forma assistens, quæ illi tamqua actus fecundarius intelligitur aduenire. Ad potteriorem verden auctoritate Philosophi desumptam. dico:in priori parte textus citati per partemanimæ, vel intelligi potentias rationales, intellectum, scilicet, & voluntatem: vel ipsam; animam rationalem , que se habet, ut pars poceffatiua anima in communi : & fiquidem veniunt potentiz; solum de illis negari, quod fine Organica, & materia affixa: ficuti funt potentiz sensitiuz: si verò sermo est de animabus rationalibus : negari, quod fint actus quantum ad: esse pendens à materia : sicuti sunt catera formz substantiales informantes . quo ad verò intelligentiam posterioris parcis textus; scien-: dum, quod nauta respectu nauis potest dupliciter confiderari. primò quatenus est forma cius. affiftens, & non informans: lecundo quarenus. in vna eius parte confistens illam dirigit, atque gubernat . porrò incertitudo, & dubietas Philosophi non est verum anima se habeat sicuti nauta primo modo confideratus i sed verum sè habeat sicuti secundo modo : quamuis autem verumque voluerit Plato: potest tamen voum ab alio separari; atque adeo existimari, quod anima respectu aliquarum cantum partium corporis sit actus primus, & forma informans: tespectu verò aliarum fit solum assistens. sed de hoc alibi cum eodem agendum.

Obijcies secundo: saltem definitio tradita no eft essentialis, sed description. ergo non est illi penitus acquiescendum; sed alia melior inquirenda, consequentia videtur certa, antecedens verò probatur dupliciter : primò quia ordo ad accidentia non poteft elle effentialis anima. Ed in hac definitione definitur anima per ordinem ad accidentia. nam corpus organicum per diuerfas accidentium combinationes constituitur in esse organici . ergo &c. secundò quia definitio essentialis tradi debet per priora secundum. naturam. sed hac definitio traditur per priora: nobisjergo &c. maior patet, & minor probatur, quia corpus organicum ex dictis dupliciter sumi potest: vel pro materia deorganizata, vel Pro toto composito. sed viroque modo est poAnyjus natura anima. priori quidem , quia includit potentiam, & accidentia; posseriori veròquia este compositum animatum est estecus somalis insura animatum est estecus verò omnis semperent posserior natura sua estecus verò omnis semperent posserior natura sua estila, ergo &c.

Respondeo, negando antecedens; & ad priosem eius probationem nego majorem dico enim quod anima præter ordinem pradicamentaleme quem in communi. legicontia dicit. ad luam accidentariam deorganizationem quando actu informat materiami habet ordinem transcendencalem ad illam . ex luis eniminerinsecis prædicatis, est exactiva diversorum organorum inmateria ad saas actiones vitales oxercédas; que quidem exigenția estatt de se patetarespectinas & habet pro termino ipsa accidentia deorganizantia mambiam.. Ad postesnorem verò probationem diftinguo majorem: definitio ellentialis, qua traditur per pradicata oficialia debeellerper prioras fécundum se concedo; que traditur per terminos extrinfeces, ad ques effencialis habitudo rei definienda terminatur , nego majoremi& distinguo codem modo minoré: definitio hæc traditur per priota nobis; ita vt hac se habeant we cerminos extrinsecos, ad quos essentialis habitudo anima terminatur, concedo ; ita vt le habeant vt prædicata, ellentialia... iplius animæ, nego minorem, & consequentia; & ad minoris confirmationem dico: vnum dupliciter posse definire per altud . primò tamquam per aliquid fibi effentiale: & tunc verű eft, quod hoc debet effe prius natura definito : est enimi pars effentialis illius, & diftincte cognoscenda. secondò tamquam aliquid fibi extrinsecum. rerminans essentialem ordinem, quem definitum importat ad illud, & tunc falkum id elle, conflat ex definitionibus causarum, que tradutur pereffectus: sic dicimus albedinem este actu albi , lucem actum lucidi &c. quoniam verò definitio anime, vepote physica, non traditur primo; sed secund o modo: hinc fit, ve lices materia deorganizata, & compositum viuens fint priora, & notiora nobis: non obstentique minus tradita definitio sit essentialis; & ratio viterior eft, quia non ponuntur in ea tamquam termini Intrinsece pertinentes ad animam; sed tantum extrinsece, quatenus, scilicet, terminant eius respectum essentialem, qui in ordine ad illos optimè explicatur.

Instabis ex Quiedo nu decimenene: licet ordo ad actiones vitales sit de essentia anima: at ordo ad deorganizationem non est de eius essentia metaphysica, quamus sit identificatus cu ipsa anima- ergo defini io non est essentialis; consequentia consat ex dictis. antecedens verò probaturiquia organizatio est intenta ab anima non propter se ipsam, sed propter operationes ad quas desernit. vnde potentia vitales sunt, que illam exigunt, & sicordo eam respiciens est pradicatum secundarium anime, procedens ex primatio, sed essentia anime consessit in predicato primario, quod est aliorum radix. ergo ordo ad deorganizationem non est de eius essentia methaphysica.

Respondeo dupliciter; & primò quidem, dato antecedente, quod, scilicet, ordo anime ad

geor-

deorganizationem non sit de eins essentiam metaphysica; nego tamen consequentiam o ratio negationis est, quia hac definitio non traditur per conceptus metaphysicos t sed per physicas entirates, sicuti solet sieri inphysicis o quare sussicit, quod dicus ordo identificetur cum essentia anima, vt cenfeatur essentialis, quod non aduertisse Onicdum hoc loco non possum no miraricum ipse pauloante nomo. 4. sinfam punsi huiusmodi doctrinam expresse tradideritised quid quid sit de hoc.

Respondeo secundo, aegando antecedens. ad cuius probationem concello assumpto, quod nimirum deorganizacio non fit intenta ab anima per sè iplam, led in ordine ad Vitales operationes exercendas : nego tamen ordinem ad deorganizacionem absolute loquendo censendum elle predicarum secundarium ; quemadmodum enim informatio materia est intenta ab anima in ordine ad composium animatum consituendum, quod respicit, tamquam finem proximum, inquem primario inflituta eft à natura ; & - mhilominus nemodizerit definitionem animz per ordinem ad materiam tradi per prz. dicatum fecundarium, atque adeo non efse essentialem (hoc enim modo neque definisiomateria, qua eleitur effe fubiedum primum aniue cuinfque propter exodem razionem existimanda effet effentialis:) fie etiamie deorganizatio fit intenta ab anima propter operationes, ad quas defermit, ordo ad deorganizacionem no a est censendus pradicarum focundarium Ratio hums eft, quis per eundem ordinem per quem respicitur naturaliter fimis selpiciuntur media , vei vidienus in physicis : quare hoc ipfo;quod orde ad vitales operationes en pradicatum primarium anime > etiam erit huinfinodis erde ad deorganizationem .

Sub inflabis, quammis ordo fit idem ; camen anima per prius intelligitur respicere operationes vitales; quam deorganization nem. ergo redit difficultas.

· Respondeo difinguendo antecedens, per prius in genere caule finalis, concedo . in genere caula materialis, nego antecedens, de confequenciamy, dico en in, animam iduplicem habere respocumitaum ad suas operationes in genera caufe finalis, alterum ad Suam materiam in genere cause materialis; & veroque respectu deorganizationem atsy tingere Porrelices priori respedu per prins mennetue: ad operationes vitales : quam ad deorganizationem : non tamen posterio-: ni re& ratio efficiulatin genete caula materialis deorganizacio sè habet, ve determinank materiadi ill yt fit potius propriaughimee quam cuinfounque alterius forme fub-Antielis . quode tutem hine fequatur, quod: pelinaria,licer parcialiter, anime respectum. egeminee: probabile s quia anima duo elsentialites; habes: ivenm quod fit forma. physica fibliquaislie i alterum quod fit salis. .. R.P. Io(. Polizzi Philosoph.tom. 3.

forma . primu fatis explicatur, per hoc quod dicatur effe actus primus Corporis: at verò fecundum nequir explicari, nis per habitudinem ad determinatam materiam; fed materia non intelligitur esse determinata ad il-Jam potins , quam ad aliam formam fubftantialem, nifi beneficio deorganizationis; fi quidem fecundum fe est ind serens ad quamlibet, ergo hoc ipfo quod anima habeat definiri in ratione forme, ficuti ratio adus primi se habet respectu illius, vt genus; ita ordo ad materiam varijs organis aecommodatamive differentia; adeo ve , quandiu huinfmodi ordo non intelligitur ad deorganizationem partialiter terminari , non intelligatur vicima differentia, per quam animeconflicuitur in elle anima, & à quacumque alia forma fubfianciali difiinguitur 🧃

SECTIO QVINTA

An Corposia rations organisis per formas fulfunciales, quas partiales appollans confirma

Vidam existimant recionem organicis 49 in ordine ad quam festione pracedonti animam definitam effe: probanimus : przeer materiam, varijs figuris, ac dispositionibus affectam, importate qualdam formas fubitanciales inenimes , effen. cialiter inter le diuerlas pro dinerfitate pastium corporis, quasquidem formas partiales appoliane : tum quis fingula fingulas parres corporis organici , & non torum corpus informane : cum etiam quia, ad totalem formam, que el anime fubordinatione quadam referencur , non focus ac dispositiones acoidentales, v. g. calor, & fectas ad formam ignis, inquatrum disposant formasi liter materiam ad illam recipiendam , & cum es in eadem materia perfeuerans . I ta-Dandinus 2. de ant. sex:12. p. 3. digr. 8. Comminch. de Sacram. gui76: dub. vm. Tannerun tom: 4.d. 5.4 5 diaid alijeonera quos fit.

Visica conclusio: non dattur in viuentehuiufmodi forma partiales: sed eins conpus organicum sufficienten in sua dispositione constituitur per quadam accidentia heserogeneitate quadam inter se dispositaac distributa per singulas corporispartes. Est
Santti Thome parter, gu: 76. art. 4. St alibi;
quem sequatur omnes serè Thomista, non
non ex nostrio, Fonses, Suares, Conimbricenses, Teletus locis citatis ab Auersaibidem, quibus adde Valentiam, Vasques, Salas Albertinum, Runium, Oniedum, Compropum, St alios.

Probatus primà ex Ariflotele femule de genuen. 32. vbi fubiccum generacionis perinace, ab alteracionis fubiccum fit esta actu : generacionis verò minimò . fed, fi darente forme partialea: fubiccum generacionis verò forme partialea: fubiccum generacionis verò

ueneun jam effet ons allu ; effer enim materia informara formis substantialibus parexcludere a lubiceto generationis, ens inaftu completo; materiam, autem formis pargralibus affectam, elle guidem in actu, fed incomple o : ne id diças ,inquam ; guia ibi Armoteles argumeutatur contra illos, qui generationis. lubiectum existimabant effe acrem; ex hoc inferens generationem for re alceracionem. quod fi responho de actu incompleto faceiet fatis, potuiffent aduerfarif eine argumentum eludete . de afferere zerem elle ens in actu incompleto , & non

Whip pleto 20 1.31 17 Confirmatur ex quarte meth. cap. vleime . Or an secundo de anima tex, 9. vbi-doces scaruem" &. ochham wottennu effe sanimoes carnem , & oculum , & fecundo de gen. animaline co. i. hac hebeneur: nomest epim. facies, nifi animam habeat, neque caro, tog coethbran aditinoce differing factor and caro, prounde qual lapides - aux lignes fa-cta fit quod fi eargh autifacies conflitueneur in luo esse per formas partiales, & non per folam animam, quemadmodum post parinem.dormanparrielmanpmanene per adnostarios a institucada tucas o de prophico nom autem-aquiassen Carps i & facres clr mat riam, satifs figures mubaeurofecupad; per funtamultiplicanthe min stand st. stellister on the sent equipmero supro divergrate senim parciam he rating encarety agua due uin, winco ec >, /adm perfered menter misschnichtein direites conflimment of signiful figure of continues of eaticiacem talba bengamusa & mari poffe per donociae anoidentium incomban zi iomop voi am estadordination en onphenes estadordente mon differmisch gese Goe ies Begen audenschift fedurione: lutisgerien matebie: 3 & fundaug: का उन्हें के प्रतिक के का अधिक के कि का का का कि कि का का किए हैं कि का कि कि का कि कि का कि कि कि का कि कि कि क्यीव मात्र वृह्मावक्रोणके, स्तो प्रशास्त्र क्योतक अंतर १०००० meite com gocidenciem zin idiuenlis epartibath Curporus exchenciam na clad ad bane don effe: necellatias up parer existe quia flouch heren de rogenteatemi imbanmalem: tot i formarim partalium balicuns dispequin immedrate abi antina : ीर्राप्त प्रविद्यां प्रतास्थ्यां प्रविद्य के विश्व के वि distè rephinosheurogensquieni accident viaca musica iformis fiibes ania i bas: income कर देन्स्ति एक प्रतिकार देवा हुए कर देवा है के एक प्रतिकार है है है है है के प्रतिकार के स्वार्थ Sampi a atte samper same dinastration in the same englorici w stephensterni in instant Au tatis mastriz la NaBeo it ascidons ponour committee of a faithment of the property of th das :: th the sorminasie Abspis countinneserid! grad Dlius de billat ei stiet fiebna praiprium'e fiel sed si darentur formæ partiales; Kammelwerg nibe o'muring mare his An rether complete coch. Miggies groon warme filt pelmam affe. er unen que stice respecta villits funtitoreto el acoiel ानाजी कांग्रांका प्रांत विकास क्षेत्रकार कांग्राहण का my lubitan chilebs? quampiainm nin cieibut cort

49

fed. 3. num, 13. probacur minor, quia anb ma reperiret materiam illam formis pestialibus informaçam, & per eas in specie vitima conflitutam , adeo ve nathealiter antea extiterit, & existere post mortom polsit beneficio illatum solitarie aeceptarum -Lquid epim aliud fit existere in actu completo, h hoc non est, assignare difficile potetit ab.aduerfarijs?

Confirmatur: quia fi apima adaçaiens materia formis partialibus informate, non le habet vi accidens, led ve substantialisforma; deber appedubio dare illi offe fubitanriale Corporing youentes &ce: fed ex hoc fequitur, materiam silam fore bis Corpus ; your enim corporcitatis gradum iam fupponitur a formis persialibus habuille, altetum verò acciperes ab ipla anima : lequitunetiam diftem maserjam effe bis in fpecie infima; & quidem in specie rei in animaiz primo, quia formæparciales non funt anima : deiadò terò beneficio anime in specie rei animate, aed hae naturaliter, repu-

gnare nemo non videt. erge &c. Respondent aliqui primo materiam illam dupliques confiderati polle primo indivisbiliter, id oft secundum se rotam & & fic non conflicui per formas partiales in specie linfima, fed per animam, que fola illam bog modo acceptam respicit secondò diniq fibiliter, & per pantes i &c. fic fumptamie conflicui in specie ima per formas percia-La, juxta illarum diverticates, in quancum fingula , fingulas materie parces abi vendicant . Contra tamen eft s quia trand fort's Augustinas, et anima en s'indinis Shilir r respiciat materiam einentis (fcio enimbhec, à multis rechè negari , quod: probant ex anima yegeranina ite forcaste etians lonficius») tames er forma leb francialis est " respicit illam prasemdeado ab eo . iquod sorahter, vel partialiser fumatur sarqui ve formailish dantialis of a tribuit illi effe core ponsaitergo ad minimum endem materia portio etit, bis corpus, &c bis fubitantia... completa, quod naturalitet repagnat. adda argumentum nostrumi mque procedere e contra maceriam divibbiliter. famptamos quia fi femel habomus, and hac all perfotos partiales in decerminata foccie confricusa, quomodocumque famatur, est inemisfacere voum per fe que alia forma, cui fic subordinata precedenti: zufelfpondent alij leoundo: formam partia . 52 lam prefente totalis non enibuere materia gradum corporis s nec quemiis alium . Sed. contra hoc manifeste facere videtur . nami implicas: dari caulam formale: inclubicão p atificus co, quod lequatur effectus formalis ... क्रांची कांका हो। वर्ष का क्षांचा करें के देशका formplis format fubitantialistin macering. 82: duig bei squerfitiot, cato eft b dinm alled cflis formalis forme partialis ipfius carvis extilization in material avii igituri admissena) dui faad forme partiales in non of negatic maket for the state of the first

dum merkusmus acum beneficio igradum cono
ports felicen obtinere. 101

5. Respondent denique al ij corsiò : en razione:
facta deducia: qe:par abfolucam quidem Dei
potentam posse dari animam; qui estigat in
directa parcibus sua materia directa formes
paraiales indiffentiules illi supordustas; sed
hoc: indocur derogara direne potentia, ergo
sco.

Refpondes congesta maiore cum Comptono. fect. sit, num. 14. negando minorem .. Fatio negationis aft squis sullum dieser omnipotentia preindicimen fit afferere, quad non patht sera ellessus ad libitum variate-v. g. quod nequeat Seepre hominem, qui non fit animal estionale, nelimeteriam primam, que non fer primum subschum &cc. arqui de effentia fogme tubham tialiseticle aftum primarium ma terie, camque vicimo ad certam quamdam i frequencidetermimare, vii sepe probatum est . erge fine vito diin ting authipotentic prejudicio negatar à nobisposte dari huiusmodi formas paraiales substanviales anima lubordinaras, quia hoc iglo efsets & son estent actus materie primarij; & fimul confirmerent. . & non confirmerent illam indererminata (pecie . . .

Respondeo primò: concessa segunda y negano dominaced deskins probate described plibactum comeftare inco poned non politicas copasitatorshade recipionds famil duas formas Changigaye) and sering in changes an area (toon > distants endia habadis sacmaten palicinam id afferend i manusopedicaitishiphopaia invasitatilo anireculota de berec meddi capax maseria men al iquid funce address m: Lidfaite cure 3p ved leffe to quich la - 4 ereadimqbeihaesudn ; aquibem inquie Deus inter facionem mascaitae secoprima to le ad. Duge route a speydramm in in go poe a edant t dairs de Bevil dies ed for mulices rhavorit pain ocem prim mt fibicili, de meriplomenelle maseria: vel f pass procedude labilitation porcerishs effect exect the strain was partible of the partible of the particular of

57 Allier Relibrodat Terundér negando Aquela cullimphilaministic pièco un impopulat rel (u.) quo forma v.g. mátmonis util forman mir emdă quo forma v.g. mátmonis util formaniamin mir emdă fi informatiam primanius il interpetation distribution distribution distribution patrimanius (hime petrum) formation distribution patrimanius patrimanius patrimanius residente petrum vert etia quo surimin patrimanius residente petrum petrum distribution mir mir petrum petrum distribution dinariaminate forma perum distribution dinariaminate forma perum dinariaminate dinariaminate qui mariaminate qui mariaminat

quod in esdem lines duo indistibilis, quorum vado eft subordinatum alteri in ratione ordinis, terminet illam lineam : non autem impliest, quod illam terminent. Anullam habeant inter le indordinationem , sed eque primo innicem cobeneraria upcheaux tire, & in calif nottro poterir fine implicantia intelligi , quod dicte forme totales aque primo candem materizm. informent, quodque duo compolita fub-Rantialia inadequate inter se diftincta confituant. neque dicas hoc ipso quod vna ex dictis formis intelligereiur aduenite materie actuate per alteram formam, jam conginceretur effeaccidens respecte illins, quarenus iam adueniret enti in actu completo. Contra enim eft,quia licet id verum effercafte, quo ex fuis intrinfecis exigeret materiam illo modo actuatam, atq. desceminacam, ve patet extracione forme accidentalis in communi: quia tamen forma admenicus id non haberet: hinc effiyt de ea min 🗢 me verificari poffet, quod adueniret enti conpleto formaliter & reduplicative accepto, fed ad lummum materialiter , & specificative; inquantum advenirer materiu, que, licet secundomse, & ex ratione, qua respiceretur, & actuaretur ab ea, effet quid incompletum: per accident samen effet completa per aliam forman. Per accident, inquan, non quod forma itla fe haberer, ve accidens respectu materia . fed quod ail obstatet, que minus ipsa quoque facerer vuom per le cum da materia. nod negatievim tamen vouta ex haiufmodi compo-. firlation poffe de alceto predienti, quis non est idem rechem in verifque heurt eft in compositio acerdentalibus, ratione cuius vann de altero dum verstate predicari potent . ve ficcum of colidium.

Acque ex his remanst impugnata sententia.
Stori in 4. defl. 11. qu. 3. av. 2. volentis in...
omeibus vuenti bus, excluse plantis, prater animum dari vuam totalem ifotmam substantiae leta inanimem, quam corporeixatis apellat. a sque esse unimu substantiam in per quod vistere hec sema corporeitatis inuesta a Scoto, ab Hispanima inuenit Animenna dis. 1. sufficientia cap. 2. hic enim volebat in quolibet composito sap. 2. hic enim volebat in quolibet composito substantialem distinctam a propria, pet quant postebatur in specia ima, eurque sorma estimateries su déco una enque sorma estimateries su déco una enque sorma less autimistrationes communem.

The word Scotus in folis vinentibus senstinas states ponedate, acque adeo negabar elle material esciliam. Sed aichar, tunc primò in ea produstivi, cum primò generativi animal ex nona affinali; post cius verò corsupcionem perse nerare in materia quandin cadaner in atiud se elomobicim suo mixtunon connertatur. Vos num veriusque sententia connessionem succesa quandi suo connertatur. Vos num veriusque sententia connessionem substantiales, quandi va fici sicompletas cordinata ad disponenti va fici sicompletas cordinata ad disponenti va fici sicompletas cordinata ad aliami, com signi sicompletas conserviris producti si materiali si quio di dimus conserviri forma substantiali septionare. Alimini posserio asseria asseria se punta substantia se primi partici punta substantia se primi se primi substantia se primi substantia se primi se p

Digitized by Google

د ,

re quanticate, reliquaque accidentia exacta taquam dispositiones à formis substantialibus, habere etiam rationem forma substantialis incompleta, preparantis materiam ad alias nobiliores se de totales recipiendas, suè igitur dicantur partes materiales viuentium confliumi in ratione organici per aliam formam eiufdem rationis in omnibus, sue per plutes diuere fa rationis, aque est impossibile, ac implicatorium.

SECTIO SEXTA:

Proponuntur, & folumeur obiella in-

Bijcies primo:quedam Ariftotelis loca , in quibus partiales formas videtur admittere: Primo enim de anim e tex. 58. doset aliam effe formam mixtionis ab anima: formam autem mixtionis appellat aggregatum ex formis partialibus. ton. autem 72. docet : quod fi ania ma effet corpus duo corpora le penetrarenti ; anima, scilicee, & corpus, quod informatur ab illa . item fernude de anim tex. 37.0mnia., inquie, inftrumenta anima funt corpora natuzalia, przterca &. play. sen. 27. docet a cundem motum elle polle violentum, & vaturalem eidem animali: hoc autem verifatem non baberet , nisi idem saimal diuersas formas, sub--Mantiales in se contineret; denique ub. 3. de partibus animalium sap. 4. docet: prius in anima-Li generari cor, deinde reliquas eius partes 1 quod cum non poffit intelligi de generatione : quoad animationem . fi quidem simil sorpus animalis animatur : intelligi vtique debes des generatione quòad formas partiales 🛫

Responded explicando singula loga; se ad primum dico Philosophum nomine sorma mixacionis non intelligere aggregatum ex sormia partialibus; sed solam armoniams sedusampeatiem contrariarum qualitatum elementorum quam recte docet realiter distingui jab anima; contra Antiques qui in ea animam consideram existimabans.

Ad seeundum verd dico i bi Philosophum soqui ex suppositione, posito enim, quod anima esset corpus; deberet componi ex materia & forma; & quia vnum corpus nequit respectualterius habero rationem forma daltera a pars materialis viuentis deberet consequenter informati alia forma; & sie duo corpora, compenetrata forent in vno viuente osis maniferante textum hunc de Corporo mathematico explinate o dum enim quantitas sequitur materiana si in vno viuente duo reperirentus; materia a recebinserur duo item corpora mathematica in eodem compenetrata existere.

Ad Tertium ex squado de anima dien: verba textus este hac: omnia naturalia corporaanima instrumenta sunt; sicut animalium, sic explantarum; tamquam, gratia, anima existen tia, quem locum Disus, Thom, set, 7. sic expont. non solum anima est sinis viuentium. corporum; sed etiam omnium nacuralium corporum in istis inferioribus; quatenns omnibue
illis veitur tamquam instrumentis; nego igitut
partes organicas viuentium appellari ab Ario
stotele corpora naturalia, cum quo tamen sat
eas secundum se acceptas resedici corporamaturalia posse, quatenus informantur anima s
qua licet non posse illis pluralitatem eribueres
quatenus dat gradum viuentis, sed animalis,
potest tamen quatenus dat gradum substantim
completa, sed corporis.

Ad quarcum dico: quod vous sidemque metus potest; & naturalis este, & violentus respectu eiusdem formz, ve includentis diuersos gradus: se motus progressius sursum est violentus animz, pro ve virtualiter continet formam terrz, grautatem exigentis, & est naturalis eidem animz, quatenus ab intrinseco est locomotina quocumque appetitus naturalis inclinat.

Ad vicimum denique dico: Philosophum vel ibi loqui de generatione cordis sub forma embrionis, qua est inanimis, dinisibilis, & ad aducatum anima corrumpenda: vel de generatione cordis sub anima ipsa, & sie dicedum partes viuentis in eius sententia animari successiue; co quod complementum dispositionum successiuum acquirere existimet. de qua re nos sub loco.

Obijcies secundo: ex diversirate dispositio 68 numatque proprietatum recté intelligitur dinuersitas specifica Corporum substantialium,; sed in partibus animalium, diversa, imo contratias qualitates, & proprietates reperimus, ve duritiem, & securatem in osse; humiditaté verò, asque molliciem in carne & ergo dicedum est huiusmodi partes substantiales species inter se differre,

- Respondench argumen tum hos haberet vim. broparet etiam in ano duodne amente beo qiucritate partifi Corporis dinerias dari animas ; quod, ctiam per adverfarios, est absurdum ; fed quid quid-fit de fequela hae : diftinguo ego: maiorem nex diverfitate dispositionum, atque proprietzeum, que reperiunent in cotis pet le exilencibus , tamquam difindis omnino fiebieclis, recte colligitur dineratus specifica . concedo:maiorem ; ex diuer fra dispositions, & propriezem in partibus non quidem per le. fed in tote alique exidentibus, rectè colligiens diversitas specifica .. nego maiorem : & difin-Cha hac racione minore; nego: confequentiam ? ex diverhette entragua repericur in carne.offibus, exterisque viuentium partibus, qua Existant in cora vinente sola persectio vniusice einldem forme, que dispoliciones adeo diverles exigits colècelligi potel.

Dhijeientertid: ex uns parmento vina, & caro moraus nadem habent accidantia, mon est igitur cur inegamus camdem habere formaminhisantialem; non quidom soimam, ergo partialem; ex slia verò parte caro. Et neruus invisente diuerfas habent definitiones, ergo & diuerfas farmas, non totales, ergo partiales, dantur is sum forma partiales,

Rog

Responded ad istinguendo and accede in the late -pareix s. caro view, de caro moreua: ha bentieadem accidentia ordinasa primo, & per se ad formas fubfiantiales virinfque carnis i nego anrecordens : habent eadem accedentia ; que prime's & prese ordinentur quidem'ad formamis carnis vinas qua est anima i por accidens verd, de von fequencer cum forms earnis morrusique zest cadaverica conjungantar, concedo uniteceadem , & nego consequenti ami quia fi effent enrdem accidentia ordinata eddem modey?rede ridentitas forma substantialis 3 colligi posserà mobis . Ad posteriorem verò partem , di singo antecedens . caro nec neruns dinerlas Ribent definitiones accidentales, concedo ; effentiales; nego antecedens; & consequentiam quado enim definiuntur accipiuntur secunda proprias rationes, quo patto includunt combinacionem propriarum dispositionum, imo, & distindas facultates vitales. fic aego consequentiam.

.. Obijcies 4. nisi dentur forme partiales sequitur, quod sepe in morte animalis, vel'materia remaneat spoliata omni forma, vel quod fucoedat forma cadaueris; sed neutrum dici potest ; ergo &c. sequela paret . nam quando animal moritur ex iugulatione, febri, de-mersione, &c. si materia non remanet denudata omni forma: non nisi forma cadaueris assignabilis eft, que fuccedat . minor quo ad primam partem etiam patet ex diets in phyficis. quo ad fecundam verò probatur: tum quia forma ifta cadaperis non haberer caulam produ-Riuam fui : tum eciam quia nos potest à nobis assignationum in omnibus animalium cadaucri-bus diu erle speciei, & in fingulis corum pareibus illa fit einsdem ; an verd diuerse speciei . ergo &c.

Respondeo, concessa sequela, negando minorem, quo ad secundam partem. verè chimin dictis cafibus succedit avime immediate forma cadaucris, quam non intendit natura per se, & permanenter, sed transeunter, & in ordine ad alias formas : feilicet vermium, elementorum &c. quarum dispositiones, quia non poruit ita introducere, ve vique ad earum complementum anima perduraret in materia : idcirco, quo advique compleaneur dictam formam in illa consoruat . quamuis autem ea fie nobilior elementorum formis : quia camen non eft intenta à natura in via generationis; sed in via corrupcionis; eo quod materiam ex perfetto ad imperfectum statum impellat : ob hoe nihil ebftat, quo minus ad dictas formas ignobiliores se ab illa valeze ordinari. Ad priorem probationem in contrastum. patet ex dictis cu de resolucione vique ad materiam primam. Ad posteriorem verò quidam existimant diuersitatem specificam formarum cadaueris desumendam effe per ordinem ad dispositiones antecedentes, & disponentes ad mortem; ita ve si bos, & homo V. G. frigore morianeur, corum formz cadanerolz fint einldem speciei infimz; sed minus probabiliter; alij verò probabilius' dicunt sumendam elle per ordinem ad viuentiu. corpora ; ita vi humana corpora ; vnam speció

Afforme vadaueris; oquina verbi aliam habeant; or no do ceteris i Esbarella autem centeriqued etiam pro diuerficare partiumheterogenearum in vuo cudauere diuerficare partiumheterogenearum in vuo cudauere diuerficare partiumheterogenearum in vuo cudauere diuerficare, forme cadaverofe atque adeo corpusianimalis demortuum in vuitam par-aggregorionumos ?

Alij denique afferunt partem forme cada;atrisoque est in osse virius anienalis V. Cojesse enfdem rationiscum parterforme que el 119corne, &c. quam quidem fencenceam, dum, 24) perobabilio rem ouisimant, nob video cur etiam non alicant omnes formas cadaueris elle ciulde speciei infimę , quemadmodum ca im hesesogsnemas partium volus animalis. flat per illos cu -vnicate specifica forme cadeneris, in quantum -dinerstratem illemno sibi per sè vendicat dina forma, led locundario, & per accidens, ac [9--lum in via corruptionish lex & heterogeneits. feu-diverfitas corporum demortuorum sum 594dem vnitate eiuldem forme stare poterie. Ego verò nibil firmum ingenio in hae parte aduetto tamen solutionem huius instantie ex ipsis met adverfarijs petendam elle seum enim ponant formas partiales. quero ex eis,num pro diverfitate viuentium specifica multiplicentur specie, nec ne. 2V. G. forma partialis offis, vel carnis Bouis differt ne specie à forma partiali offis vel carnis Equi? & quid quid ipfi dixeriot de huiusmodi formis, diei a nobis poterit de formis cadaucrofis viventium deterfarum specierum: erefus quemadmodum ipfi dicunt e quod forma partialis carnis humane vine differt specie á forma offis humani, item viui. idem nos dicere possumus de morcuis . non enim videcur assignabilis disparitas .

Obijetes quintà ex Theologis, difi da rentur forme partiales, sequeretur primò quod Chri-L'i Domini corpus fuisser in morte corrumptum contra illud plalmi decimoquimo iuxta SS Pa-truum interpretationem, nes dabis fanctium tuum vedere corruptionem . Sequeretur fecundo, quod einsdem corpus mortuum non fuisset idem numero, ac vivens, quod est etiam contra Sanctos Pacres. Terrio denique, quod Anima Christi Domini in consecratione hostic veniret ex vi verborum. fi quidem per ipsam conftituezetur effentialiter Corpus Christi, quod ex vi verborum ponitur sub sprciebus panis, sed hoc est contra Concilium Tridentinum feff. decima cap. sereiò vbi definit animam Christi venire per cocomitantiam in hofiam confecratam, & non. ex vi verborum ; ergo &c.

Respondeo ad singula & ad primam sequelam dico Christi Corpus in morte suisse corruptum quantum attinet ad separationem animæ à corpore: Plalmum autem, & Sanctos Pattes negare illi corruptionem quo ad putresactionem, & reductionem in uermes, gineres, aut elementa.

Ad secundam verò aio. Corpus Dominicum fuisse idem numero, quando iam in sopulcro iacebat, ac quando erat viuens. non quidem ratione forme subflantialis, sed ratione eiusdem suppositalitatis verbi divini, que in viroque fatu suste sustema aliquando enim individuatio

lumient pro suppositalicase ipla , quacenus hac reddit naturam vlesmò terminatam o 8t. omisno in communicabilem; alterà, atque: adeo le-Cundum omnemitationem in se confinuem. & à quouis also distinctam, ut paret ex definierene persona, quam ex Boario; attulimusua methaphyficis . nifi hic quoque mauis nomine corporis intelligere materiam affectam quatitate, ceterisque dispositionibus : illa enimperumitas eadem numero remantica quia indunduacio materia ab eius effentia minime distinguitur>

Ad tertiam dicendum cum Conimbricanife · bus secundo de unis cap. nono, & alijs inomineu corporis in verbis confectationis hosbiz venire imateriam affectant quantitate, & disposition. Thus Ham ad exercendas vicales operationes difoonentibus, ac deorganizantibus; qua rasione fampeum corpus, cer cum est non coast is wielfentialiter per animam - videtur hoc: Luffiqienrice probari poste existorma receborum a stenim eveniret totum: compositum, non recte dichim... ofunfier à Christojesse corpus suum. sichti negi demonstrando se ipsum aliquis benè dicerer hoc "est meus homo, meum individuum &c. & re-· & id quidem , nam possessiuum illud partialitatem quamdam impornare debet s qua habetur hoc ipfo, quod nomine corporis in confecratione venie park materialis: Christi Damini zaffectazaccidentibus cam degerganizantıbus 🤉 ye fupra innuimus.

Inkabis fi pars: materialis . Christi in triduo mortis non remanfit informata formis partialibus, quas habuisset in vita einselem; non pos-- feraffignari num fuiller tunc informata forma cadaueris, nec ne 2 fed hoc est ablurdum, ergo

Responded non millos negaciuam parcemetuerl: alioswerd, & fi oppositum velius, negs: i re tamen dictam formam fuille allumptam à di--uino Verbo, sed solam materiamiaiumi fuille : tunc hypostatice illi untram . & animam in... · lymbo existentem: alios verà communiter allerere verumque: materiam, scilicot, illam fuis-· se in eo eriduo forma cadaueris informacam: & dictam formam à divino verbo assumptem, neque obstare, quod forma illa cadauerosa in zesurrectione postea dimissa fuerit. vipote corsupra: verba enim fancti Demasceni lib. ternio fider cap. vigefimoserso que in Ecclesia Catolica vsuspantur pro axiomate scilicet (Verhum , quod semel assumptit, nunquam dimilit). verricatem habere de ijs sique verbum assumplit permanenter, & ex primaria intentione: non aurem de ris , que transeunter , & veluti consequencer, cuiusmodi fuit forma cadaueris; Er cente multæ partes materia, anima Christi in formatz iam, fuerunt vi caloris naturalis, procedence tempore sin vapores refolutanatque adeo a verbo dimille, nec tamen hoc censetur inconveniens, aut contra dictum Damafceni etiam in adversariorum fententia. 72 c Obijcies sextò fundamentuquo veitut P.Ca2 Brinus in suis apibus philesoph. lib. secundo dispu-

Sm. decima sap tertio fic: fi alicuius hominis 0-

culus ita irrecuperabiliter ladatur, vt czeus

guadat ; oculus lafus adhuc informatur anima

faționali com fondum doloria retinet, & vegel - \$313:3€ \$3men di@us oculus nunquam acciden → tizad vihonem necessaria recuperabit; ergo sirandin muidionitatios pondile pondie ils mungtiale dictorum jaccidentium recoperatinum amilerit; led nonigft anima, neque materia, vt . patetietie igitur forma partiilia ocultii cum auteminon ut majos tatio de oculo hoministac de Legiguis, oius membris, peque, de iple homine s ac de gereris viugntihus, rece colligitur in his - quoque omnibus formas paravales admittendas effe, omnie patentipezaer primam confequence tiam que he luadenne mullo alio efficaciora argumento probamus aquam, lignum, & similia composita substancialia vi agencium naturalium formam subftantialem amilifie , quams quis experimen itaialoriata fuiffe, ve non pol-. link post pugnam-qualitaces deperditas recuperare, alioquin fiad folam accidentium combinatiquem recurreremus, non effet cur lubflatiales formz deberent admitti; ergo &c. Confirmatur, quia digitus abscissus nunquam amplius per vegetationem ab anima recuperatur sed hoc non aliunde orisi porest, nisi quia perijt coprincipium substantiale, forma videlicet par-tialis, in qua anima rarispalis in ea parte veged tationem exercere pollit. dantur igitur forma parriales.

40 May 10 May

consequentiamidico enim quod quando oculus irrecuperabiliter excus enadir, femper aliquo Lubstantiali humore infestatur, cuius virtutem actiuam, ac recificiusm anima fuis viribus, ac qualitatibus superare non potest : quod idem dicendum quoties aliqua alia pars corporis, vel duritie, vel mollitudine superflua à suo naturali katu discellt, ficuti enim quandiu lagena aquam continet, nequir propriam ficcitatem regugerare, & 'aqua' igoi superposita frigidi-tatem: ita oculus, & similes partes corporis, quandiu humore noxio infestantur, contra quem præualere non possunt. non est igitur cut in di-Ais calibus ad formarum partialium deperditionem confugiamus, cum prafertim experiamur læpe huiusmodi partes læsas adhue informari anima, quam conflat plutes dispositiones in materia requirere, quam iplas formas partiales, quin etiam huiusmodi formis tanquam dispositionibus in sententia aduersariorum indigere; vemirum fe in calu pofico materiam oculi humani deperdere formam partialem , & nihilominus anima rationali adhuc informari. deinde fac, quod informetur, quero num loco forme deperdite succedat alia, an non? si primum explicandum remanet num ea sit partialisa num totalis ? neutrum enim dici posse videtur,

& quidem quod non fit totalis patet, alioquin

eadem materia oculi duplici forma totali in.-

formaretur, quod faltem naturaliter repu-

gnat . partialis verò forma si datur, est instituta

à natura, vt per cam forma totalis exegui rece

possie munus suum, hae autem inftituta effet,ve in statu violento anima perseueraret; quod re-

pugnat: sin autem dicatur secundum, hoc est s

nullam aliam succedere, cum constet huiusmo-

di oculum aque bene vegetare, & fensu tactus

Respondeo concesso antecedente, negando

praditum effe : rede deducitur neg; animam... vegetatinam , neque leanitinam imperfectam... formis partialibus tanquam disposicionibus indigerés, quod adueríaris non admictunt . Atque, ox his patet responsio ad probationem prima, coloquetiz; diffinguo enficius antecedes, in quoi assume batur : nullo alio esticacioni argumento, probati formas substantiales, quam videne aquan lignum, & cztera; ita aliquando alterati vi minguam accidentia deperdita recuperare valeant , abfente agente contrario , concedo ; adcius pralentiam, nego antecedens, & confequentiame quia iam diximusia oculo caco humorem contrarium ab anima luperari munposse.

Diecs, aliquando ob meram potencia, dibilitatem haminem reddicacum; fed tune nea. poliumus confugerecad humorem velikencem. virenti achine, quamphabecanema reducendi.le. ad pristinum stammengerärer Respondes hog: angumentum ex mirium deporditione-que paulatim debilitantur petitum, ab omnibus effe. solucedum) quameis zenim admittantur forms parciales in secesiam habetur adequatum principium lubstantiale luas qualitates remissarecuperandi; unde ergo pronenit ve illas recuperare non valeaties ve aliquando propeer meram caloris naturalis extinctionem, & omnimodam vizium deflitutionem moriztur ? huè igi-, mr forme lub kantiales admiccentur, fue negenzus eadem militae difficultas.

-: Ad Confirmationem exidigi to ableiso de-, himptam concella: maiore: mego minorem; quod. Eilicet 5 irrecuperabilitas eius oriatur ex co quod perijt forma partialis, cum qua tanquans cum substantiali comprincipio animain ea parte vegetationem exercere portuiler . prouenit onim huiu (mod) irrocuperabilitas potius ex co, i quod viuens, no nifi per intus luleeptionem alimenti vegetare valeat; atque adeo femper fupponere debet membrum, in quo exercen-daest vegetatio. Quod idem tenentur dicere aduersarijnam si pars oss detrahatur ab osse aliquo homogeneo, vel para nerui à berno experientia confrat quod noque ve, quod remanet neque neruus surs partes deperditas per adgenerationem, le u vegetationem recuperer; fi igitur carentia forme pertualis huiusmodi recupe-, rationem impedit anime, dicendum eft quodne. que in offe neque in neruo fint forme partiales; nam recuperatio digiti deperditi non à forma partiali ipfius digitisfed à forma partis vicina, que remaner expectari deberet.

SECTIO SEXTA

Explicatur secunda anima definitio .

Ristoteles secundo de anima tex. 24. aliami A tradit animæ definitionom, per quam intedit probate priotem hue vique explicaram : ea est huiusmodi. Anima est principium, que prime viningus, sentingus, moneusur, & intelliginus, exqua fic priorem demonfrat: quod est primum principium viuendi &c. eft/actus primus corporis organici potentia vitam habentis; sed ani--: K. P. Iof. Polizzi Phylosoph. 1000.3.

ma est huiusmodi primum principium. ergo 🕽 &c. fed age iam veniamus ad eius explicatio-

Dicitur prime (principium, quo primo vimimus) per quam parciculam differt primò anima ab omni alia forma inanimatorum, fed non viventium, nulla enim ex eis est principium vitalis alicuius operationis, differt secundo á campolito iplo vinente, quia hoc le habet, ve principinm, quod viuit, non verò ve principium, quo. differt denique tertiò ab altera comparce nimirum á corpore, seu materia, quia. licet non folum anima, fed etiam corpore tamquam duplici partial principio viuamus : idtamen , quo primo vinimus non est corpus, sed fola anima, quod fic suadetur.. id quo primò, vinimus fencimus &c. est primum principium vice, fensus & c. sed, hu usmodi principium. non potest este materia, seù corpus organicum contradifindum ab anima - quia hoc habemus commune cum alijs non vauentibus faltem cum embrione, & cum cadauere, ergo &c. ex quo. di feur fu patet fal ficas fentencia corum, qui volunt definitionem traditam, vt foli anima competat fic elle formandam . Anima est principiù quo tauquam actui& forma primò viuimus (cn-. timus &c. quamuis euim non addatur illa particula (tamquam actu > & forma) non nifi de fola anima verificatur definitio; quatenus ipfa. cantum eft primum principium, quo vitales operationes exercemus.

Dieitur secundo (viuimus) pro quo notandum, viuere, pro vitali operatione acceptum dupliciter lumi posse. primò pro communi 12-, cione, in qua omnes vicales operationes conucniunt; secuadò pro speciali operatione anima Acdetatina (cenudam communem Alamidao nomen generis speciei imperfectiffimz tribuere consueuimus. Iam verd Caietanus existimat huiusmodi particulam in priori fignificacione. sumendam, arque adeo his solis duabus parti. culis adaquatam anima definitionem contineri. est principium, quo primò vivimus, quia cum viuere fit omnibus operationibus vitalibus comune. iam omnes comprehendie: ita ve reli-que particule ad majorem explicationem di-Starum operationum tantummodo faciant: non verò fint ad effentialem definitionem necessariz; sed alij omnes docentoppositum ; & recte id quidem, quia fi vincre communem rationé omnibus operacionibus vitalibus in tradita definitione fignificater; quemadmodum ad explicandas operationes in specie addita funt ab Aristotele sentimus mouemur, & intelligimus: ita debuisset apponi etiam vegetamus ; & quidem primo loco; non enim assignabilis esset dispar ratio, quod cum non fiat : fignum eft, quod pro iplo vegetare dicta particula ab illo fumatur ; & rece id quidem , nam intentum-Philosophi, hocipso, quod fuit per operationes in præsenti definitioné animam explicare: debuit eas diftincte apponere; alioquia confusam tradidiffet definitionem, seù potius minus diftinctam; quod n 🛖 videtur fine vrgenti necessitate dicendum; que cum nulla apparent, abloluté tenendum eR, viuere, hoe loco pro

Digitized by GOOGLE

Acec-

vegetäre Secipiendum elle. nem eum quatuor fint modi viurdes quotum primus ell per intellectum a fecundus per lenfum, tertius per motum ab intrinfe. o si de quartus per vegetationem, hac parecolla operationem hinalmodi quarti viuendi fignificat, qua licet comoibus viuenti bus fint comoibus viuenti bus fint comoibus cer fibi vendicant planta.

Dicitat sercis (feinemas ')qu'a voce operaris's nes anima fentitiu comptetienduntur, qu'a funt propri a animalium per fioc enim diffinaguitur arimal à plantis, quod ha ita vegetant ve non fentiant, contra vers'animal, & vegetati, & fentita

Quamuis autem plutes sont sentes, qui ania malibus insunt non tamen finguls omnes conueniunt solus enim sentus cacus est illis come
munismus ita ve nulli corum à natura neges
tur voide se vein ordine ad huiusmodi sensum
tatio animalis, ve se, confiruation orde vero
ad reliques v. g. ad visum fautum & c. ex eni
rum persectione procedar, ita ve quo vinum enim
rum genus est persectius altero y en plures
fini vend cet sensus

Dicitur quarto (monemur) hoc'est vitalister, & ab intrinser morami localem edimus sillum ex nobis inchoando; monemulocalem edimus sillum ex nobis inchoando; mone simperfecta enem, qua Zoophyta hoc est plantanimalista phelantut, yt sunt office s frongua e e sum indiata aphelantut, yt sunt office s frongua e e sum indiata photosista yt sum indiata por se sum sillum emper locum; licut plantus vetimente porto licer virtus is do socomotius non importer gradum specialem anima a schistico distinctum, yti sud socomotius enima a schistico distinctum, yti sud socomotius enima a senticionem se est se quod se sum est se sum viralem valde nobrem e ad conse exercicium plantus alum virales operationes concurrere debene, ad quem tamiquam media ad sucmordinantus.

Dielibe devique quinco fintelligimus) per quam patricolam actus anima rationalis, qua talis eff sexplicatiour, ve funt fudicare , difrures refe ; I bere amare i vel odin habete y & cacera fimilia. circa duod iffud Hotandum occurrits quod duplietret haiulmodi actus confiderari pollunt ! primo quarenus prescihdune ab grais ne ad phanta mara's & edigitetiunt cum ittelalectionibus; & volleichtbubishgelicis; fecun. do quatenus discrimitantur abillis per hor, quod dicant ordinem & phanealmara. & cum aliquali dependentia ab organis corpotis elicias gitent ; & quidem & plitte modo fumaneur nonfunt apti ad faciendum wos ventte in cognicionem anima rationalisi ed quod nen procedunt ab illa, ve faliseft, led ve labftantia loffichalis. eft, tohueniens eum filtelligeheifs. Contra verd Apofterfori modoc unde fit jewe diela patricula! ibrefiuitione fignificet ilitelligate quaddaterrbiff , & dererminatim j gibo fit cum derendentia a phantaima:ibus e & rum quadam indigentia biganbrum, ron buidem proxime inservichtium ad actum in telligendi eliclendum; fød ad formunda phaniafmuta, ex quibns formario, & vius specietam marelligibiliam dependet.

Contra definitionem fit explicatum ébijcies

primò: vnius fer vna est definicio; ergo hod iplo, quod anima definitur actus primus corportis organici; non potest eciami definiti principium, quo primo viuimus sottimus &c. respondeo, dritinguendo antecedens; & si quidem semo sit de definitione meesphysica, qua traditur per proximum genus, & vicimam disentiam concedo: si verò de physica, que traditur per causas, vel escelus; nego antecedens; & consequentiam dico enim, quod cum eiusis respossint este plures cause; & estectus: plures er am possunt illius definitiones physica servip & quidem ita; ve vna sit medium demonstranci at am posito, quod contineat causam prior tem, vel essectum alius.

Obijeies fecundo, illa definitio, que non convertitur cum fus definito non est admittenda i sed decinitio non convertitur cum sus definitos in faitum com est, quo anima platititi se principalmi, quo promo plante vinnat y sensiture, monontar, se so telligunt e ergo non est admittentis.

Responden: imporprotes AsiAntelis hac stgumanto prefice in varios abifile fententias, interranos Simplicius liba a i di amma capi L. 1873 ique eiltimaurifallum effe i hanc defiditionem animann communi competere ; cum conflet de fola anmia racionali) verificari 3 que in homine ell principium omanum illarum operationis vivalisme, de quibus in extrentio fic. sed hoc est expresse contra Ariftotelem : qui tor. 14. docet le aggredi citerum definire animam ex alarufelfiotibus y quem prius ex obleuris defie nierat , ita vt per hanc poffeziorem definicions prober recte traditam effe priorem . arqui lace clarios ell priotem definitionem elle de anima in communi, & non de fola rationali; ergo de eadem dicendum, quod fit pofferior . secunde Aegidius ad cundemicextum dicit traditam definicionem nonelle vnam, fed quadroplicem quam breuitzus studio ad formam vojus redegerie Ariftoreles : verè camen in ea continerà definitiones fingulatum Specierum . ita ve definitio anime vegeratioe fet e principium, quo primo viuimus, lensitino verd: principium, qua primo fentimus, & fic de reliquis . Sed con minus improbabiles est hec responsio, quam priora gtramois coim quantum ad rei veritatem , & in aliquo bono fensh aliquam speciem probabilitat a habere possit : at non juxta Aristotelis menten . hoc enim iplo , quod eadem anima. definieur per posteriorem sque definita est per priorem, & quad postetior sit medium priore demonstrandi, si definitum priorisest vaum. impolibile eft definitum posterioris ese multiplex arous hoc modo res procederet si definitio ipla quaruor definitiones contineret. ergo &c.

Tertid alij putant huiusmodi definitionem cum aliqua distinctione, per gradatione quamcam eius particulus copulando, intelligendamette; hoc ferè modo. Anima est id quo primò vel solum vegetumus; vel vegetamus, & sentinus tantum, non autem mouemur; vel vegetamus sentimus, & mouemur tantum, non verò intelligimus: vel vegetamus, sentimus, mouemus, & intelligimus, ita ve semper prior:

gradus accipiatur cum negatione subsequentis in suis infatioribas, à quibus immediate participatur. verum hac explicatio repugnat enim
Arikotelis menciqui operationes vitales indefinitione copulation, & non difundim enimerauiti tum vintati definitionis, nam se tot elfent desinitiones, quot operationes vitales numetarentur, ve de se parce, quare his responsonibus possibilitis ad dissicultatem.

Respondeo, concessa maiore, negando minore. ad cuius probacione, nego quod supponitur: nimirum definitum per hanc definitionem effe animam plantatum selt enim anima in commus ni sumpta veluti suppositione simplici ; quià fensus definitionis non eff, quod queliber anima fit principium amnium illarum operationum; sed quod omnos he operationes proveniant ab anima had; velilla; & licet freist fentum distributionm, acque copulationm in ordine ad inferiora : non est hoe incelligendum fecundum diffributionem absolutam', sed bene fecundum distributionem accommodam: fic. znima est principium, quo primo vegetant que: cumque vegetatinam vitam habent, quo primo vegetant, & featiunt que tumque habent vizam vegetatiuam, & lenstinam; & sic de reliquis; & hac ratione deflaitio ficet absolute loquendo conveniar foli anime in communi; at facta diftributione accomoda etiam convenit eius speciebus in particulari

Obifcies tertis, her definitio competit Deo. & anime rationali secundum adequatam rationem cius considerata. ergo competit alteri à desinito; & sic est vitiosa antecedens quo ad priorem pertem probatur ex ille Pauli est voir ipso vinimus monemur. & sumus) quo ad posteriorem verò quia nulla est anima rationalis, de qua non potest dicta definitio secundum omnes partes collective acceptas verificari.

"Refpondeo negando antecedens, quo ad va trainque partem; & ad priorem eius probatio nen dico; quod licet Deus fit id, á quo tamqua Teable prima accipimus effe, & operari: non est tamen, id quo primò viuimus, sentimus &c. mis ipie non nisi determinatus à causis secundis naturaliter operatur; atque adeo principi-Min, quo primò viuimus &c. non est nisi anima, que illum decerminat ad exercendas vuz cum ip la vitales operationes vegetatinas fenficiums &c. ad posteriorem verd nio, quod licer mima rationali adaquata definitio competat, at non la code len su accepta, in quo vidimus competere anima in communi, atque adeo folum macerialiter, stante Asistotelis acceptione, verificeter de illa.

priorem tradidit definitionem, eap. 2, ait se verb accidentials affiguate af

R.P. lof. Pelizzi Philosoph. 1010.3.

suadetur, tum quia etiam si desinitio quo ad aptitudinem operationum vitalium, quas continet intelligatur: anima tamen non niss medija potentija redditur formaliter apta illas exercere, sed potentim sunt eius proprietates, ergo Ecc. tum etiam quia idem Aristoteles isid ait. priorem definitionem esse ex obscuria, hanc vero posteriorem ex clarioribus; & quidem, nobis: non verò natura; nam subdit eam continere causam, per quam prior sit, & apparent, apparentia autem non est, nisi per ordinem ad nos,

Respondeo negando antecedena, puto enim eam effe ellentialem fixede intelligatur, & explicetur. ita videlicet, vt fit fenfus, quod anima fit principium primum principale, & radicale prædicarum operationum vitalium, atque hac est communis sentencia. Gracoru interpretumiad priorem autém rationem incontratium dico aptitudinem este dúplicem, formalem, & radicalem, quamuis autem anima per potentias vitales reddatur formaliter apta ad vitalites operandum: at per fuam effentiam redditue apta radicaliter . hoc enim 1916 quod potentiç Vicales intelligiment ab eius effentia tamquam proprietates immediate profluere : aptitudo radicatis ad vitaliter operandum, no potest illi, nist essentialiter connenire. Ad posteriorem. verò ex Ariftotelis auctoritate depromptam aio, dupliciter definitionem traditam considezari poste; primò séendum habitudinem principij effectivijquam anime convenire declarate secundo secundum terminu dice habitudinis. quo posito dico, quod licet, si dicta definitio secundo modo confideretur, fit nobis clarior, & apparentior priore; in quantum manifestiores nobis suat vitales operationes, in ordine ad quas atima per eath definitur; quam corpus organicum, in ordine ad quod definitur per priorem: at verd si consideretur primo mode ek chrior, & apparentior natura; eo quod importet primam originem, & radicale fuudamentum, vade procedat, quod anima tam variam organorum supellectilem in sua macetia éxigat, nimirum ve operationes vitales per illa valeat exercere. quoniam verd Philolophus poferiori medo hanc definitionem confideranie rideireo eam ex clarioribus, & apparentioribus nobis procedere dixit, non tameneacuit cam etiam notiora natura continere,hoc iplo, quod affirmauit per eam tradi caufam, per quam prior fit, & appareat.

SECTIO SEPTIMA

Quot sint zenera Uninsarumi.

VNica conclusio: tria sunt animarum genera 87 Vegetatium, Sensitium, & Rationale.ita Aristoteles seemdo do anim. 10x. 31, quem sequitur D. Thomas prima parte qu. 38, art. 1. & alij communiter.

Probatur. quia nomine anima intelligimus formam, qua est principium operationum excedétium in perfectione operationes con se it cum inanimatarum.illa igutur anima

 \mathbf{C}

Digitized by Google

re debet genus anima ab alio genere diffinctio quzest principium nobiligrum, operaciogum, ijs, que ab altera anima propeniunt: atqui gevers obsistiounu eum pse biobottioue elende garum lupra totum gepus forma iganimis lugi trotom tirs et de simultim devets tris esutam elle debent. vicima confequenția conflat ficuti etiam brimum antecedens; quod confirmari pateft ex eo, quod viuentia à non viuentibus per hoc diftinguique, quod scilicet per se, & ex primaria nature institutione habeaut principium intrinsecum se ipsa principaliter mor neudi e sel operandi, stracourrant fus perfe-Cionel complementum, equal neque habustunt à generante, neque initio fur productionis eexegerant ab illo : contra verò nou viuentia. Prima verò consequentia paret: nam seuti anima in communi habetug ox dinerla elauatione & cipipentia lupra reliquas formas inanimes, que colligitur à posteriori ex diuerla operation ne lupergrediente operationem iliarum: ita.e genera animarum debent entimerari ex maiori. sel minori nobilitate aperationum supergres digneium operationes formarum inanimatarii a Enplanation nero maderalisa con obcistionina nobiliorum lupra operaciones formacum anima inferiorum, vel primà ganultic in productiono qualicacum macerialium, hoc est disponentium ad forma substantialis introductionems dia inbeiliegisent obetstioner ustria justimis, quatenus operaniones huius sunt abienstinlego principio sanima verò à principio inrinsecoidigestio enim 14-4-8. supilogoaprizionescanima vegetatiha figut quidem per exloré. & reliquas primas qualicaces: at vivens, honplus: actrahit nutrimenti, guam requiraturad nutritionem, & vegetationem: contra ignis n, g. combucit omne combaltibile ,186 sc auget per justa politionem , non verò per inspessiones Ceptionem alimenti, ex quibus deducitus infimum genus anima, feiliget, vegetatiuas qua habet operari per primas qualitates convariédo alimentum in substantiam aliti. val sacundò conklit inproductions gunumdam operations mue non fine materiales angque inquantum dir Lonnure ad forme fubliantialis incroducion emp. neque inquantum de perfectie materia educineurs cuiulmodi ling incellationes, & ligehag bemos genus anima racionalisa appolitum adaquara priori. val denique tertid confiftit un. operacionibus medijs in cetiduo dicta, genera. extrema ; qua ,quidem opprationes a qualit fint omnino spirituales, id est independentes à materiak nec dirdinantur 3d Selpogendam materiam ad formam substantialem recipiendam, fed medio quadars moder fo habegut; & he operationes sunt sensationes, que genus anime 23 denfitius nobis tradunt a Asimaigitus Vogeta -Mosten firmit primum geous anima; quia optdans proxime per:primasignalitates per quas ifor the inenimes aperandu & Sankting Verbile cundum, quia licet per dictas qualitaces.nos.» seprintetur: operatur camen:dependented ab organis , dictis qualitatibus: infleuctis , at verò Lationalis torcium eo quodorque periqualicades primes opera tur gredie ner organa haben.

rantum, dum est in corpore, corporeis organis indigat.

Obijcies prima von ex regulis bonz diuifioniselt . ve quo ad fieri pore à tradatur per mébra dividentia proximiora diviso. sed anima in communi paruillet proximius diuidi in vegezatujam - & cognoscitivam , deinde verò hæc subdinidi in senskijuam, & intellectivam . ergo tradița divisio non rece procedit. Responden, distinguendo maiorem : ve cradatur quo ad heri potest per membra proximiora diviso. enomphocumque spectentur-hac membra nego: fumpța leciidi, cam ratione , lecudu qua fit divillo, concedo maiorem, & sic distinguo minorem : Apima in communi potuisset proximius distriction negetatitism, & cognoscitiuam, non skichtatatione 5 feuingind dasm yr ginino2cocedo; ariquia dica carione, nego minerem, & concedientism'sies suim dnog durugo gicigur finilio fieri debere per membra proximio-12 divilo: non debet hoc intelligi de quaeum-Bue Diaximicates alioqui dinifio entis to dece bistore de de l'appris de l'ap rradiper proximiera membra, nempe per lub-Bangiam, & accidens; led de proximitate le. chughde dam tatibatem fecundam duam ginigo intendicur -quoniam verò in calu nostro diviz fio anima fit (scundum diversos gradus perfectiores, & nobiliores, quibus anima eleuatur suntain abortagi, formarum inanimatasume sum conflet intellectivam elevari supra modum operandianima fentientis per hocaquod ableme organo or & qualicate corpores fuos acquaryicales exerceates hine fit, ve oa debuerie gue voum exprimarijs, & immediatis mem-PRINCIPLE SPRINGER !

in Philicies legundos locomotinum confituit distinctum genus posentiz vitalis per Aristocelem esego debet constituere genus anima di-Linstum à tribus, consequentia probatur, quia Renora animarum non distinguntur à nobis; niles posseriori in ordine ad operationes, & fa-

engraftet diner fae . -a:Bsfpqdeg, concello antecedente, negando conlequenciam dico enim, quod ad constituandu voum geous anima distinctum ab alio , ve eanstatex dictis, duo requirunter : prime vt अप्रमामाधिक nobilius elegro: secundò ve ignobilius Esperiatur realiter à nobiliore separatum, non samen nobilius ab ignobiliore. iam verè locomothum, vel sumitur secundum totam suam Latikudinem pro ve non solum mutationem totalis loci, sed ettam partialis comprehendit, & sic nunquam reperitur fine sensitiuo. Zoophota enim, & sacera lenfitiua, que plantanimalia appellantur, no quod fint vni certo loco Alliga el mutans-partialites locum e quatenus totsahuntur à noxus & ad convenientia dilasancur vol sumicur pro ve perfectum cantum 48. & folum matum de loco ad locum cotalem importat, & lienou est santtivo nobilius, sed Breinatum ad illud tamquam inftrumentum ad equiam principalem . id circo enim natura hujulmodi mogum perfectis animalibus concessits -plq many menoiseural and pragrame.

Digitized by Google

ribus

Abus relausa fe longe dinifis egent : contes veip Zoophytesin codem loco reperiunt omnia s que abi ad vitam confernandam necoffaria funç L'hipe est ve locemetinum non constituat genesenimus de cribus assignatis distinctum. Adi probetionem verò canlequentin dico, non lufficere nobis quameumque diverfintem operationnen " & ficultarum vitalium ad conflicuo. dem diffinctum genus animen nife fine inter fa. sparabiles, & vas nobiliar, alters. contravorò ad conflutuendum di finctum genus poten-UBS. 1

, . Instabis & tradita dostrina effec vera: sedneteent. droq bezier Senne unima feulicina admictendum eller genus anima vichua, andiwith Scarce anog disgrices being being being tallus ell impersection, de reperiour à partes rei fine gradu vifino de e. contra verò nunquam gradus vikuus luie tastina; fed confaqueus eftablurdum . ergo & ict vade loquitur . i Respondeo, negando slequelato; ad cuius probationem dico : ad confirmendem difficdinn genus enimu non: fusfice re-quemlibet: modum perfectiorem eperandi leparabilem lupra atindo :intea condesa gradum: aliequia como quademi animalia pauciores, quadam verò plures, enfque perfectiones lentus habeant redodeducese cur de bere por ea multiplicari gen nera animarum . A cquiriaur ergo ve perfectios modus operanda Arabsforatur ad genus divermm cum alique eleuzcione lapra imperfe-Aiorem : at verò gradus vi funs continetur sub de me genere, lub que continbeur gradus tactiuns; enemuis enim differation so quod fit ille perfections quia tamen eins modus operandi ell descadens ab organo per-operationes, que lieet nos disconant ad formate substantialous funt comen corporer, & materiales, ideo non conficeit diffic ftum genus anima.

- Oblicies testió : per Azislotelem *à tex.* 23i We a quatuor lung animatorum genera nimimm. Vegetativum, Scaftiuum, Locomotinu, perfectuen, & Racionale, ergo, & quatuor debest effe genera animarum probatur confeenemizanio mon possunt plus mulciplicari cocrota, quam abiracta, ergo fi genera animatos wim fent quatuor setiam quatuor debent effe

genera animarum. f. Ad hoar respondent: pritad. Conimbricenses : lib. z.: de anima cep. 3. qu. 2. art. 2. genera aniwaterum elle quatuer : polito, quod corum numerus fumetur à diffincte vita accidentali illomm, des est à défliactis generibus vicalina epetationum. cum quo fiat quod fi fumeretus ànica: lab fantiali, beuti numerus animarum: tria captum corum genera, diftinguenda ellent. Coptra ramen eft, quiz nos non aliunde vitam fib flancialem diftinguere possumus, nisi per respectum ad vitam accidentalem. desacto enim iãoo dicimus, animam rationalem elle ellentialiter diversam à senutiva, quia cam in homine operationes estentialiter divertas exercere videmus .: ergo fi numerus avimatorum à distinda vita accidentali delumitur, etiam delumi als endem debet numerus animarum.

ERefpondet secundo Quiedus mumero 11. dif-

forentiam, que eft inter animalia imperfecte boaliser le mouentia, & perfecté, sufficientem non elle ad assignandum gezaum specialem viwentis , à lentitiue effentieliter diftinctum: neque nouum esse apud Aristocciem. inter differontizzieffentizles , plorezaccidentales reperisi permixtas. sed contracti; quia Potentian x que en in zoophyeis refirmgendi leite dilattadi differt essentialiter à posessa, que est in Alija mimalibus transferende se ex voo loco sotale in shum . ergo non ele cur non fir lufficiens ad affignandum genus speciale vinencia antecedeus probatur à fortiornquia potentia volandiaqui. lædiffere essentialiter à potentia progressius... hommis: licer per veranique homo, & aquila edealem locum mumer jamento magis igitut potentia constringendi se, & dilatandi essenti tialicer dinormanbitur ab eildem potentijs. h confirmatur quin in animali bus perfectis alique eft potentia, por quamife conftringunt, & difarant perfissendo in codem leco; abilla, per quam progradiumur, vel volent, vel natant; quod pacet, ex eo quiz ad illos motus edendos vix indigent instrumentis organicis; confraverò ad hos quam pluribus, cifque vamis, quoniam verò in vao codemque subiesto non danour plures faculsates folo numero difincta, dicendum est eas distingui inter sè essentialiter à jam verò sufficere hanc dinerficatem a di conflituendum diftiodum genur adimetorum cz. modo dicendie planum fieti.

Responder terriè Suarentib. 2. de anima cap.7. mm. 13. fo (falua auctoritate Philosophi .) quod ad rem (pettat non-centere elle maiorem racionem multiplicandi locomotium lub racione anima, quath dub recione vinentie, feit zaimati, & fostalle ab Acistotele lolum suille állam gradum diftinflét pameratum inter viuésia :: quia ad stradendam doctinam de gradu pâzfoctionis salium animalium; & an anplicăslam specialitos potentiem mocinam perfectam wifa est illi particio accommoda . 1 1 1 10 1 . Verum hao responsorporest intelligi duplieiter : primo,ve existimee in rer verizate dinifionem animæ in tris genera effe deficientem. atque adeo addendum effe quart um genus, nie mirum leconocinum; ficuti addirett in denifione animatorum; at facta suppositione illius diuilionis banc effe reduodantem quia illi minime conformarur, atque hec fuir fententiale Caietani secundo de anima cap. 4. secundo verpuvet diuilionem anima in rei veritate alle Afficientem : animatorum verò redundantem ; #1que adeo si observare velimus bonz divisios is precepta; vinentium genera conflituenda elle eautum tria. vt voluit Viguerius was. 1. de anima. verum verouis modo intelligatur resposio repugnat doctrina Aristotelia, eiusque interpretum, qui absolute defendunt vieamque dinisionem recet traditam esse; cum pralettim insufficient er à Suarewdinisso animatorum inquatuor membra excuseur per hoc, quodas tradendam doctrinam de gradu, & potentiaperfecta locomotivi fit accommodata. sic enim exculari etiam possisset si facta ab Aristotole per quinque membra fuillet , & habuillet ad-

Digitized by Google

iwa-

iunctum genus appetitiui. iam enim hac etiam ratione facta maiorem commoditatem dediffat differendi de huiufmodi potentia, fed hoc non videtur concedendum. ergo &c. hisigitur refponsionibus post habitis.

Respondeo ego, concesso antecedente, ner gando consequentiam ad cuius probationem dieo, quod licer verum fit abstractorum genera ad multiplicationem generum concretorum multiplicanda esse ex suppositione, quod ex eodem capite dimino totius concreti, & totius abstracti procedat, animati, feilicet, & anima in communi : nil tamen obkat fi ex dinerfis capitibus veriusque dinisso accipiatur quin aumerus partium potestatiuarum concreti posit esse major numero partium potestatiuarum ab-Araci: quod autem ita res procedat in calu nofiro, fuademr ex eo, quia animatotum genqranon numerantut à Philosopho penes diner-รนิเละ nobilioré modu eleuationis operationu ในpra modú operandi corporú inanimatorú; sic enim triatantu, ve vidimus de animabus, elle deberent; sed penes subiecta ipsa animaca in quibus teperitur aliquod genus actuú feù potétiarú vitalium realiter separatum ab alijs, fiue demum vnum genus importet eleuatiorem modu operandi supra alium, sine non: quoniam verò subieda harum potentiarum, seù aduum vicalium, in quibus ea separatæ realiter inueninnzur sunt quatuor : hinc fit , vt non obstante, , quod tria fint animarum geneza : recte procedat, quod quatuor numerentur genera animatorum . maior conflat , & minor probatur.nam quedam inbiecta animata funt, in quibus reperinnitur potentiæ vagetatinæ tantum, hor eft mutritina, angmentatina, & generatina, fine Lensitiuis, & rationalibus .. & bac confirment primum . & infimum geous animatorum . quadam verò funt in quibus reperiuntur potentiz fentitue cum appetitius fine potentia transferendisc ex vao in alium locum totalem. & fine potentijs rationalibus. & hac constituunt focundum genus : quadam verò, qua ita vegetant, & sentiumt, ve habeant potentiam mutandi adaquacum locum, abique co, quod discur.sere valeant; & hac conftituunt tertium genus. quadam denique habent s quod prater diftas operationes atque potentias sintelligant & difeurrant , & conflituunt quartum . ex quibus lequitur, quod rette tradita fit veraque

Sed infabis pro Suarez. licet, ex suppositione, quod ex diverss capitibus sumantur diuisiones, ac rectè deducatur, quod voa per
plura, altera per pauciora membra siat: tamen, quo ad rem spectat, non est maior ratio
cur hac ex hoc determinato capite procedat:
illa verò ex alio; & non è contra. ergo &c.
antecedens suadetur, quia eodem modo genera
viueti u constitui poterant ex diversis gradibus
operationu, quibus supra operationes non vinevium paularim ascendant, scuti constituintur
genera animarum, ergo &c.

Respondeo negando antecedens, cum sua probacione, ratio discriminis estaquia res queadmodum cognosciturà nobis: ita Be dividitur.

dinisie enim non cadit nisi supra rem taliter, vel talicer cognitam . Atqui viuens sensu ipso cognoscitur differre à non viuente, ergo cius diuisio sieri debuit in membra proximiora, & vniversaliora, que lensu ipso percipiuntur non folum differre a non viuentibus, sed etiam inter le . led kirc funt nec plura nec pauciora, quam quatuor i nam viuens vel differe primò à reliquis, tum non vinentibus, tum vinentibus per hoc, quod vegetet tantum, ut pianta; uel secandò per hoc, quod uegetet, & sentiat tatum, ut zoophyta; uel tertis per hoc etiam, quod ab intrinseco moneatur de loco ad locu, ut aquila; uel denique quartò per hoc, qued, præter hæc tria habeat intelligere, ut homo; ergo quo ad rem iplam spectar uere divisio uiuentis in quatuor membra fieri debuit.

Contra verò mima ipla sensibus minimè per cipi potest, sed in cius cognitionem non nissibus post varias restexiones, & multiplices diseursus, atque observationes deventum est, quibus tandem innotvic esse forma substantialis reliquis formis inanimatorum nobilior, atque immodo operandi multo illis persectior, eius igio sur divisio sieriadebuit in membra; qua diversis gradibus persectionis formas inanimatorum superabant, & invicem unum supra aliud sextollebat; sed huiusmodi membra non sunt missiria; uti probatum est, vegetatium, scilicet, sensitium, & intellectiuum, ergo specata rei natura divisio anima in tria membra rectissime in situta est.

Atque ex his obiter colliges divisionem etia potentiarum cum maximo fundamento in reinquinque genera traditam effe; nempe in uegotatiuu.sestitiuu,appetitiuu,locomotiuu & incellectium, & ratio huius rei est, quia cum potétiz specificentur ab obiectis medijs actibus: ficuti ex his nos uenimus in cognitionem illarum: ita ex diverfitate corum , potentiarum diverficacem, ac genera cognoscere debemus. atqui quinque esse huiusmodi obiects convenientis uite, suadetur breuiter hoc discursu; nel enim obiectum potentia nitalis est realiter unituma anima: uel ab illa separatum. per ordinem ad obiectum unitum constituitur potentia uegetatiua, cuius munus est nutrire, & uegetare uiuens seinsque semen in ipso ninente ad propagandam speciem elaborare. fi autem obiecti est separatum ab anima: nel ita separatum eft ut illud anima ad sè quodammodo attrahere pollit, & facere luum ex eo, quod illud libi exprimat, cialque imaginem in le efformet: uel ita separatum eft, ut potius anima tendere debear ad illudiut iplum possident atque participet.& si quidem primo modo se habet:posito, quod importet essentialiter esse corporeum, & minus universale, conflituit genus potentiz sensitiuz, si uerò quantum est de se abstrahit ab esse corporeo uel incorporeo acque adeo est communissimum, & omne intelligibile comprehendit : conflituet genus potentiz intellectiuz . fi uerò secundo modo se habeat : uel anima tendere debet ad illud moraliter hoc eft tamquam in fine suum, & sie constituet genus potentia appetitiuz: uel tendere debet ad illud

Digitized by Google

rea-

festitet tanquem in terminum fin motus; &. confitnet grows potentia locumosium cum igia tur ber partitie le teneur ex parte iplorum or biedbrum's & habent fundamentum in regrecte defliction beim divisionem potentus vicalis to quitique genera bene tradiram effe ab Arifor sole, fireciaer ipla rei natura , & fundamento em re to fet socepio.

Dices: cognitio fentition s'& intellection, dia Alocia poradolarum genera confirmunt. ergo-Reputitive femberaus, ac catinnaire criam duo shadifintia genera confirmere debet, & in Exeron genera paranciarum > 8c non quinqi

98

Respondeniar gando sansequenciam, Rapio & , equipment entrouges sint (Mosmaniadile radioally different intense velocoperaceidens betell perakad, quie totem fisandinerhte. eta defendent per comparacionem ad lenficinam . Se intellectinam cognicionem . quamuis cias babenat intrinferam disconvenientiam lentialeur , in quantum appeticus fentium. of potentia materialis, & nocessaria; ratiomalie verò spiritualis, & libera: hac cameo di-Seusuenientine e fundieur in potentiam senfitiwas & involetinam, quarenus illis debiti funt appetisms proportionati, abique connenientesa deellet in divisione non debuorit apponi du plot appetitus, fed benè duplem porentia com mafeichearah) verdierer quos Meurus l. 4 q. 24 diaer fam raviouent refundunc in fimilieudinem chie Corum fic : tota differentia Inter appetimm lenationm, & racionalem comiffit in... es, ve abietitius fenticini fie misus commune. quan recionales; fedibac virtualiter explicata and im co, qued poreneia lenticins ponjeur diftin-Assi intellechus; ergo non oft cur debuerie appetitus femitium pour tamquam membrum actioaliams bettionele in potentiers dinisones quis per hoc son explicate fuiller nous diffestaria - Verum hoc discrimen , nifi refundatur vicimo in afignatum à nobis, non enacuat dif-Scultures a quit femper aductiasius poteft vimerins in face , querendo cur, cum zque huinfmedi disserratia obiectorum pormiser innotefere per enumeracionem potentiarum appetidescripe : est per cognofcitius sum : cur inquam patine paten cie cognoscitiate emmerantur tão quam duo membra diftincta ab Arifotele, & non pocentia appericha? Randum igitur eft die finereste à aobie eradita.

SECTIO OCTAVA.

· Amduifo Anime en dille trie membre fit ena (and and WHITE .

PRO scholetione difficultatis notandom ex . Budraz lib. z. de anima cap. 6. num. 13. mehen dinidentia in hac divisione dupliciter sumi pollesprimo pro ve à parce rei existunt separato a describem habent oppositionem, at in suppobrie elentialiter diftialis reperiuntur; in... que lenfu anima, vegetativa dicitur illa, que iss pperbiones vegetabilium exescet : vt reau liter son podie le extendercial operationes se. blinte, eniulmedi alt asima plantarum. fenfi. tius verd, que prater operationes vegetabilibm seriam fenfieren exercer ; led ad intelle-Curas minime percingue, cum modi est anima brucorum - rationalis denique illa , que ita eft principium operacionum vegetabilium 28/ seq fititatum: ve etiam fe principium intelligendi. . Secundo polluar tria illa membra lumi lecundum pracitas , & abstradas rationes vegetandi, fentiendi , & ratiocinandi: ita ve membrum inferius prefeindae ab cos quod à parce rei ft - vel non fit cum inperiore coninadum; Le lumirur anima vegetativa quatenus dicit principrum vegetandi, fine contrabatur per differentiam insenhbilitatis ad plantas, sue per differentism fenfibilitaris ad animalia; fe e nam fenfitina, quatonuaeft peineipium fentiendi , presciedando ab eo , quod fit determinata per infationalitacem to brutist vel per sationalitztem in hominibusiquanta autem fit dir ucentes inter membra dividenis his duobus modis accepta, conflat ex co-quod in priori acceptione lab anima vegete ina non comprehendmorer , nifi anima plantarum, & fub fenfitius non said anima brutosum . at vero in pofleriors fub vegeratina non folum anime planearum fed etiam brutorum omnium, ac homipum disofiè continentur, quarenus vegetant, be feed fensitive, sum bruterum, tum hominum, quatenus sentinar. de intellectina non facio mentionem, quia fub illa finè membra dividentia priori , fue poseriori modo accipiantut femper ecdem, & folk anime rationales comprehenduntur; co quod non eft per inferiores iferencias formales viceros contrahibilis, fed folum per indiuntuales pque cum materiales hot a non facione ad diniferem anima, 922 formaliter confideratus. Jiam verò quid de dinibone zaima veroque modo accepea dicenda fir i due bus inblectionibus lequentibus explicabienus -

SVB SECTIO PRIOR.

Statuiter unincaris disformis anima priori mode confiderate.

PRima conclusio: fi membra dinidentia acciplantur primò modo, hoc est pront reposinntur à parce rei diville à deveniem opposition nem habent t diniko suimerek vainoca; & qui- 😁 🥫 dem generis in species, huir communifican setentiz duplex philosophoru class refragaturs inquarum altera est Auerroed, Themistius, & Simplicius qui bis. 2. de anime tex. 7. anime vait nocationem negant: co quod exilimant rationalem este minus propeia mimamin altera verd flat landunus 2. de anima qu. 3. Alexander do finsu & sentistin principio, Albertus 2. de anima sap. 5. & alij, qui ex concerns ratione cande voinocationem negant .: que nimiram , rationé minu fodi racionali vésè , & propriè comperere putane; exteris verd nos nis fecundum quid preraque tamen claffe codem fere funda. mento Dioritur, mobilitate, videlicet, & excellentia qua rationalis duabas seliquis excellene. confat , & prior quidom fic difeusiosanima 181io-

loz

rationalis cum fit in fe subfiftens non communicat fe ipfam totaliter materia; nec quanta ad effe, nec quantum ad operari eft dependens ab ipla materia, ergo non est verè, & proprie anima politerior autem fic : viuens proprie, & simpliciter est, quod se ipsum monet, sed sola anima rationalis se ipsam mouer, quia ipsasola operatur propter finem, suam operationé in illum dirigendo, ergo solum ipsa est vere,& pro prieanima; relique verò due improprie.

102 Verum affertionottra probatur prime abfolute : quia anima rationalis vuiuoce connenis cum anima bruti in gradu fenfitiuo. ergo vninoce etiam convenic cum eadem anima bruti, & anima plantz in gradu vegetatiuo i non est igitur cur divisso anima in dicta tria membranon fit vniuoca . probantur fingulæ propoficiones huius discursus; & primò quidem antecedens fic: animal vaiuoce de bruto, & de homine pradicatur. eft enim genus subalternum in pradicamento substantia, arque adeo eius inferiora vniuoce in alio conueniunt; fed eadé est ratio quantum ad voiuocationem de forma in communi ; ac de eius composito. nam fi forma respectu inferiorum suarun formarum est analoga, impossibile est, quod compositum ex illa respectu inferiorum suorum compositorum fit voluocum, ve de se patet cum igitur forma conflitutius animalis fit anima fenficius, recto deducitur, quod anima rationalis, & anima bruti vninocè in eius ratione conueniant. Prima verò consequéria suaderur ex eo, quia eodé modo se habet anima racionalis ad animam bruci in ordine ad fentiendum: ac se habet ad eandem animam bruti, & ad animam plantz in ordine ad vegetandum; nulla enim in hoc.poteft affignari disparitas, vt confideranti patetiergo voluoce etiam connenit cum anima bruti , & eum anima plantz in gradu vegetatino. lecuda verò consequentia videtur certa, quia dinisum in tria illa membra, prout à parte rei existune Separata, & realem habent oppositionem ad inuicem,est anima vegetatiua ab illis abstracta; ea enim dividitur in vegetatiuum insensibile, quod est arbor, & in vegetatioum sensibile, quod eft brutum, & in vegetatiuum rationale, quod est homo anon est igicur cur dinisso anima in hac tria membra fic accepta non the vniuoca, quod erat probandum.

Dices divilum in vegetativum, fensitium, & rationale prout realem oppositionem habent eftanima, que tanquam forma conflicuit gemus viuentis in recta linea prædicamentali fub. stantizised huiusmodi non est anima vegetatiua in communi, sed est anima, quæ abstrabit à vegeratiua, sensitiua, & rationali . ergo quamuis concedatur, quod anima racionalis quatenus vegetatiuz, & sensitiua est, conveniat vniuocè cam brutis, & plantis : non tamen fequitur, quod divisio anima in cummuni sie vniuoca .

Respondeo, negando minorem; gradum en im vinentis in recta linea pradicamentali fubftan. tiz conficui formaliter per vegetatiuam ani. mam suaderi poteft multiplieiter, primo quide ex Aristotele, qui secundo de anima cap. 2. doet primam vite rationen elle vegetatiuam.

. . . .

& in fecunda definitione anima veurpat viuere pro vegetari ; dicens, animam effe id, quo primo viuimus &c. suadetur secundo, quia alioqui linea pradicamentalis substantia , que eft ab omnibus rocepta esset deficiens, atque adeo non rece confiructa, quod hac fere racione probatur: non minus homo vegetat, quam scatiat; ergo fiquia fentit cum brutis, in eius linea... pradicamentali ponitur gradus animalis: etia. quia vegetat cum plantis debuillet poni in eadem linea gradus vegetatiunita ve primum locum occuparet gradus lubitantiz, fecundum gradus corporis, tertium gradum viuentis, quartum vegetantis,quintum animalis sextum denique hominis; ne igitur hoc dicamus, suftinere debemus, quod gradus viuentis in dictalinea non constituatur formalitet per animam quatenus est principium vitalis operationis proscindentis ab operatione vegetatina, sensitiua, & intellection ; sed quatenus est principium operationis vegetatine prascindentis ab co,quod ke, vel non sie conjuncta in codem subjecto cum persectionibus operationibus vitalibus, senfitivis , videlicet, & intellectiuis. Tertio deniques quia gradus animalis in dicta linea non fumitur abanıma, que potest abstrahi a sensitiua, &rationali, quatenus viraque est cognoscitiua. vna per sensum, altera per incellectum, sed lumitur ab amma fensitiua, & sic constituit genus, quod vniuccè de homine, & bruto prædicetur ; ergo gradus viuentis in dicta linea non debet sumi ab anima, que potest abstrahi à vegetatina, sensitiua, & rationali, sed à vegetatiua, que cum sit insima omnium formarum vitalium, dat denominationem generis gradui. quod constituit, & facit vinens, vade ortum, habuit corum existimatio, qui hoc non aduer-l tentes dixerunt: hujusmodi gradum viuentis. in recta linea formaliter prouenire ab anima i. quatenus est principium vitalis operationis in communi , & non à vegetatina et fic .

Probatur secundò conclusio deftruendo fun- 104 damentum, cui instuntur duz contrariz classes auctorum, quos vidimus negare hanc dinisiono esse valuocam . nam vaiuocatio inter plures species non excluditur per hoc przcise, quod vna ex illis sit nobilior, & persectior alijs.om. nes enim supponimus bruta, & homines vniuocè in ratione animalis convenire : & nihilominus homines funt nobilioris . & altioris or ... dinis; quam bruta. quin imo ipsamet bruta; si inuicem comparentur, magnam intes sè diuerficarem in perfectione habent . ergo ex es quad anima rationalis fit reliquis duabus nobilior : non bene deducitur non posse vniuoce couenire cum illis in ratione forma vinentis.

Deinde ad veramque fententiam in particue 10 lari descendendo, sicarguo contra priorem; ez enim dupliciter intelligi pote toprimo quod anima rationalis non fit vere, & Proprie forma in formans, & viuificans corpus; fed fit tantum' illi affiftens : ficut nauta naui. & fic intellecta eft expresse contra definicionem Ecclesia in Clea mentina prima de Samma Tripitate sholica, edita in Concilio Viennensi & Clemente V. & postea confirmata en Lateranonse 3. sett. 8. In quibus

-quibus flatuicut , quet fi quis dixerie animam rationalem non effo formam corporis humani : per le & esencialiter : tamquam harcticus ce-- sendus sie :

Confer aucem, quod fola forma informans fit per le & essentialiter talis. sam alistenti, -folum per accidens, & contingenter competit mourte corpora i Secundò intelligi potett dicta -opinio, quod, non obstance, quod anima rationalis sit verè, & propriè forma informans -corpus: ad huc impropriè amma rationem partreipet; & sic, omni probabilitate caret, nam quemadmodum in ratione forms valuoce con-Denit cum cateris formes, & conflituit gradu corporis: ita &mn satione anima unimocè deber convenire cum reliquis animabus, & con-Bituere gradum viuentis. vel a improprié eft enima, improprie animabit corpus, & per cosequens improprie erzu forma illine, qued est contra Concilionais, sure as a contra de la decidional de la contra de la decidional de la contra del contra de la contra del la contra de

. 106 - Neque rationes , quesafferunt pro fe huiss prioris fententia auctores habent vim . Ad primam enim dicendum fallum effe animam rationalem non communicare se ipsam totalitet materiæ ; quamuis eniminse lubukat : habet tamen estentialitaresse vent, & proprie forme ilkius s led fre ft. kwinfmodi seenadum le totam illi vattur . ergo sorskiter: illi communicatur., quiacommunicacio formalis in vnione informatina materizoofina eft . Per que paret sesponsio ad secundam, que ducebasur ab independentia , quam anima racionalis habet à materia quantum ad effe, nam ficusi rasio forma fabitantialis ve ho non conflimitar per exigeneismodepondentia à materix quantum ad esse: ita acque ratio forme vincatis, et dictum eff. & ficiquamuis anima rationalis non pendeat y quond effe à materia unon fequitur qued non coupeniat cum steliquis animabus vniuocò. Ad terriam denique de vio dependencia á maceria... quantum ad operari dicendum, animam rationalem quandiu est in corpore huinsmodi depédentiam habere, quod pater, quia nou solumoperations vegetatina (& leafitinas une materia exercere nequit, sed neque rationales. alioquin ex lesione corporis homo non posset reddishmens, & miento capeus; noque ex organorum impedimento anadore inhabilis ad operationes intellectiuas exercendas, quod tamen est aperte contra experientiam . quo moell do autem hoc mon oblimite verbul he cius po ten riami in celle dinam mon elle organicam diceexeminferius . Compass (1969) E

La ancverò contra commisententiam, qui diacisant dini honom bradicam effe analogam, co quod fola rationalinfir verdi & proprid anima lices condilij definitio non procedar: procedic camen ratio fuelva constanpracedentem . mam. anima bruti, & anima homious conneniunt vojuoce in racione principi) fenficiui . ergo znime plantes brutty & hominis convenient vniuoco in razione principij vinoatistantecedens suppomitursconfequentia vorò probatur : fi qua enim. esset disparitas, ca maxime ex ratione fundaein ginp ; sursramulab minerenen. eniud ilataen

R.P. loj. Polizza Phylosoph.tow. 3.

mirum viveus proprié, & Smpliciter est quel se iplum ab intrinfeco mouet; culusmodi non ekaih anima rationalis, que sola propter finé propriè operatur, dirigendo operationes luas libere in bonum fibi, ve conneniens cognitum; hane autem rationem non procedere suadetur: quia licet per fe, & propriè le iplum mouere 🧢 propter propriam perfectionem acquirendam. fit de ratione viuentis; hoc tamen intelligendum est physice, & in genere esticientis tantu; non verò moraliter se ipsum in finem cognitum libere dirigendo. zaqui confiat belluss, & platas phylicé se ipsa mouere efficienter per vetă efficienciam inchoádo motum ex intrinfecis luis in se iplis, ad propriam perfectionem acquirendam; ergo, quamum anima racionalishabeat, quod fe ipfim moraliter mouest in genere caufz finalis ; dirigendo operationes fuas in finem à sè cognimm, cum pradominio illaru; no inde sie ve ipsa sola sie verè, & proprie anima 🛛 🗷 🗷 08

Maior huius discursus, que sola probatione eget suadetur, primò ex secunda definitione anima ab Aristotele tradita in ordine ad operaciones fibi proprias, que quidem operationes, quantum eft de fe, non exigunt vt principium, à quo exercentur, moueat le moraliter, sed solum physice, ve de se parer; ergo &c. Secundo, quia viño Dei in patria est persectissmus actus vitalis; sed ea non est libera, ex operantis directions in finem ordinata, fed neceffaria, per quam beati à Deo prædeterminati finem vicimum consequentur; erge &c. Terciò denique quia sufficere ad rationem viventis potentiam ad physice se monendum suadenir omnibus illis locts facre feriptere, in quibus plantis, & bekijs tribuicur absolute vita . qua sunt quam plurima; i cem auctoricace Pacrum; incor quos Dionyfius lib. de divines nomin cap. 6. unimalia, inquit, & omnes planta iuxia extremam vitabarmoniam ve viuant acceperunt ; quibus accinit Aristoteles sesundo de anima tex. 24. vbi postquam docuit plantas vinere : id solum probat ex eo, quod ab intrialeco physice monoantur his verbis: videntur enim, inquit, in fe ipfis habere potentiam, & principium huinsmodisper quod augmentum, & decrementum fuscipiunt: non enim surfum quidem augentur, deorsum verd nonssed simpliciter in veramque, & in omnem partem aluntur, & vinunt fempersquousque pollune accipere alimentum.

Obijcies contra conclusionem: Anima vege- 109 tatma planta, & animalis habent inter le elsenvialem diversitatem; ergo fallum est quod in racione anima vegetatine vniuoce conueniand a confequentispatet quia ea, que conveniunt voivoce in en ratione, in qua sic conveniunt non differunt effentialiser, antecedens ait Suarez Lustanus de anima traft. 1. desput. 1. sect. 2. 5.3: fustineri a Francisco Suarez lib.i. de anima cap. 6. num. 1. & his fere pationibus probari; primò quia magis different duo gradus ve Beta tiui , quorum vous eft in plants, alter in animali, quam duo, qui in duplici planea repe siuntur . sceundo quia gradus vegera iui in planta, & in animali dinerks indigent or Es,

inis . organotum) sutem diverties divertitarem estentialem madecus asguere, tersiò quia dicti grados deluminous à sormis essentialirer divertis cuiulmodi, sortanima plaque, se ammalis quarro denique quia diversa exiguat differentias.

110 · Respondeo, difinguendo antecedens: anima vegetatiua planta, & animalis habent inrer sè effentialem deut fetatem in zatione prineinii vegetandi ve fic., nego; in racione talis, ¿ calis principii, congedo, entecedeus, & mego cunfequentism. dicoenim, quod planta, & animal in ratione principiorum vegetabilium dupliciter, fumi possunt primo inadz .date bie at giente tanmamogo isciousm principij vegetands va fic .. fecundò adaquate -pro ve dictam, reckonem concrectem iam 🗸 🍪 ideserminatam importantis iquamuis automis :fitec fecuado modo, accipiantur, effentiali-201 seer differant; at non figrima modo, porro hoc ad -viduocationem sufficere paset ex rationé ani--malis, qua, licer concracte ad brutum, & ad lhominom, diversitatem essentialem innoluar: hoc ramen non obstance, est vniuoca, quia ad hoo lacisely, it inadequate, & fecundum le -confiderato perfecte prafeindaca differentijs. Ad probationem in contratium dico Franciscu -Suzrium, quando loco citato docet animam vegerarinam planta, & animalis habere inter -sè essentialem diversitatem amon loqui de illis fecundum se, fed pro ve per fuss differentias icontrabuntur, quod constat tum ex cap. 81 vbi. -exprofello probat huiulmodi animas in racio--pervegetatini voivocè convenire: tum etjam -ex man. 6. 6 7. sep 6. silen , vbi gazrens nam differencia per quam anima vege atiua anima-Ilis effentialiter differt ab anima vegetatius. tiuis stogoyk mukazy mohane sutai aik, unuskuan verò fic alcerius ordinis, mempe fenficini . ? Respondet elle alterius; quodiprobat en eos iduia & differencia concentrations gradus viucotis in animali intragradum vegetabilium contia peretur: vel effet subalterna, vel atomail primum repugnat, quia, cum hac differencia effer superior ad gradum lentitieum; debergt Mimilare animal alicui vouentimon fenfeinens quod non posset elle planta ve pater ; quip pet hanc differentiam animal differret à planta eliunde verò scimus von dari eliud vivens in mundo y quod neque fit plantavarque animal q ergo con neque potell dice fecundam, quad, scilicer, d'eta differentia fit atoma, quia fio bnum individuum animalis effet in deplick fpecie rinfima fubilantiz ; nimirum in Specie enimales, & in specie plante a qued est impose i tom to to the 7'1

- Maccum ita sint noscio quo macto Suaren Lustranus loco cirato prosterant le sentireles era Suatez in co. quod su sintent gradus receperacions planta, se animalis sumpros parcia sè à differentijs non differre esfentialiter aquast verò Suarez appositum doceat, cum constera ex dictis banc esse formalissimble cius sentenus tiam: quod viterius consirmari potest ex co quia Lustranus in solueadis quatuer illis ratio quata

in ibus a ques proxicontratia, fententia adde-. xerat seadem paonius doctema vricut vquavius, en iple: Sugrez, qui cum objecisset abi num. 6. quod animal non folum differara planita, quia en præditum fenfiben, quibus illacaret, fed ociam facultacibus parcis vegetaciuç-- que essentialirer differunt in verisque : responadet me. 9. quod.liver difte facultates in plasita., & animali fint specie disersa: illa tamen maior perfectio essentialis, quama ha--bent in animali ex fola cosiunctione ad gradum sentientem: ess prouenir; eo quod non oftances alia differentia media, unde dicta dinerheas oriatur. Hec. Suarez: videamus nunc. si placer, quo mode Lusitanus obiectionibus -nomine, Suarij contra le propolitis fatisfaciat. ad primam dicie gradum vegetatinum vnius plante mages differre à gradu vegetativo ranimalis, squam alcerius plante ratione solius contractionis, prouenientisa gradu fenfitis mi man verd fi præcify fimatur : & ad fe- 200 a -cundam; deuer Reatemorganorum, & facul--tatum non exigi à gradu vegetatino in ani---mali , nist ratione : contractionis . porrò hec -funt queli formalissima verba- Suarij . ad terciamicoacedirogradus, regerandi defumi à dimercis formis y plante declicet, & animalis . fed in ordine ad ealdem operationes in spice cie, & ad quartam diftos gradus folum iden--tire: secoptos exigere, divertes illas differen++ cias ; hon verò formativent sique responsiones Anamus non efferencur a Buscio, so quod sibi phiechiones inon propositio funt tamen cius dochrina e sapadana e sapae e saciante e saciante rum he quo modo Luftunus profiteztur fesais hoe puncto Franciscum Suarium habero come description in alternation of the contract of sobudifimum hollom pagnase prafertim cum wictoria. sed illuduprins guozadum erac 4.48 desnampagna constanci, vetum hao fatis 🗀 e lead mine, many north in the color of the -iq bile mand slegns mind a nitri main

duction for me, speed passes, for the delication of the second of the se

- Statuitur Analogia dinifianis anima posterili i

11:00 60 21 40 GEGNDA Conclusions membra dividentia & quatenus ratione tantum inuicem opponuntur dimino anime non erit univocat, fed analogace lucontra multos Recentiones pinterop quanch Quiodus leco situe num, 19. in aniup fine addit contra sè fiare Suarez. . lib. prime de unima cap, secundo nume, 19, vbi ad cojaci-dentiam igraduum in eandem physicam entite. mem existimanit divisionem hanc posteriori mode acceptim non polla relle vouocam. Verli: Suavez ne verbum quidem de hac re loco cita». to habet cap. verò octavo. vbi ex professo, qua-Rionem de divissone anima in dica tria membra instituitin. 19. doset tatú za no esse generis.

\$4 (peries , bristes contings e effe vishoezan. Ethoc son quis membra dividencia coincidant in eandem phylicam entitatem quomodocuaque per el false adscribuitoDuiedus pove cumu impagnet paritate poscatie intellectique se wolitine , que licet ponentur identracaricanima rationali, voluece tamen inter- le consehinnt; fed quis ita coincidunt, ve non different per differentias formaliter penitus oppoficasi; Ted per fubordinaras i quarum vaa fit per alia vontrahibilis, atque determinabilis, onimirum vegetatina per fenfitinam, & vtraque per ta-Qui Monalem; & ex boc doducie huiusmodi divi-Sonem in membra dividensia przeise accepsa non elle generis im species, Caterum-eactelle valuocam expresse doces ipse Surrez mm. 4. einsdem capita. rbi aic, quod non: folum: vivensin communi proutà gradu vegetabili lumitur le voivocum, ficut in numero presedés ri intendebat aduenlanius : Aud enames Agnification pus, lest compositum animatum moffant er anima, pro ve abitrahica dichis erabua gral dibus przeise confideratis. Hze notare placuit circa mencem Sustija venokenderem ju quadh licereins andoricatem plurimifacium: & fr in men effet fententia soum itanquam ducem feheepers mulso ramen carius in cicandis pso me actoribus a himòm ventatem 🐠 🕬 🛣 🗥 😘 Il 3 & Probatus augeminaftra affertio primò ferindma vegetatina , fenútina , & rationalis przeb-Brenfidorata in racione anima et lie ; imper-Radinser: să comunitiunt ; ergo dincho: anime in végetatius in len litieur, it rationalem, pro er heomembra piacife fumuatut y 81: abstradescapito airiber, estino airibe estem entitate coniunctaianaloga est, & non vuinecal ett malaquestia videtur certa, quia analoga dietituri, que incresione ofignificata per nomenas, partito condenimes de partito different seguar se hoccipios quedersar mêmbra dividencia jas ratione fignificates per nomen, anima imperse-Adreonueniumen divido in dica member none erecivojuoca, fed analoga:an recedens vordi fuzdemraquia membra dinidentia in hae dinifici-eimas differencias en focuadam quae differen por ends scéin in chie, aif é ha nagair égre pruitant acomor " confedracoria bitero autocaqqui bitobacur, quia tria distrimembra penudumidifiere regectainis quod at em in cillem paiemibre in nacione 4n imp inonucciant, i dio sui accioni edalibes an higracionilius formal icemiconfided ratio habet a guad he principium ilite, peculian rida Clienia witalism vt chideocer apparet in onnegav. sa korq iginesse i siknoites amies, amie steine oft a 83 formaliserafub per mon di missonia membro con tipantoi altopaintipium autricionis ; pro: ys verò fen fities » es: fub fecundo, ef: ne 1 principium, tum inemes e kum externe derfasionia appropriational serional seriona serional sate since a second from the second in the contract of the second in the intallectionis clad lenfacion regetatio uso ineallestio luar formabiliste operation comita les o capaisso membra dividentia in bacadillifones: fernadum altimas faliforanciaris forundam gitas:

differre ponkutur la satione wind i criami in-- ser le coutenique 🕫 🦠 🗥 🗥

-113 Dices rationem factam convincere membra 114 dividentia non pulle perfecte prescindere à ratione anima ve fiol atqui cum hoc flat, quod ipsa racio anima persecte prascindat ab illis. ergo, non obstante vieta ratione, faluatur, equod diunio la tria membra przeise confideraeta fit voiuocat major i & confequentia patent, minor verò probatur, quia ad vninocationem. ·fuluandam non oft necessaria mutua przeisio ex parte vniuoci, & vniuocatorum, sed sufficit 'ex parte vnideci tantum.

· Respondeo, cócessa maiorenegarido minore, -com sua probatione; quod enim inter rationem vniuocă,& vninocata dari debeat mutuă przcifio, satis probatů est in logicis;& cofirmatur ex wo, quia hoc iple squod ratio communis itaimbibicur in membeis diaidentibus; ve hiet fecundum funt steims faciones différentiales no possint ab ea præscindere, manifeste deducitur; quod in featabilractione illas innolnat i fedific son perfecte prufeindie ab eis . ergo &cc.

-El Probatur fecundo conclusio. tria membras 115 dinifionis lecundo modo confiderara important tres differentias lubordinatas in linea predicamentali, quarum vaz fit contrahibilis per alia, nempe differentiam vegetabilem , fenfitivam, & intellectivamy & quidem prima ek contrahibilis per fecundum injanimali; & prima ; & fectida per tercié in homine; fed differét it fabordinacutectide le considerate no postuit cosnepire voice of the dry of the solution of the dicter eria membranco pri valacca i maior picticonitiquentia conftant . minor vetd fuadecut; quille rima is consenium in a index, vel est gener ita... vel specifica saled alleventiza subbritinetza secuadam le considera camba pollunt conservirés inter se generice , acque specifice; ergo nonis pollune vainoce convenira. maior videcur cer--sasparicace ex alije conveniencije vrikocij dis-Raiminor automickincitur; quis mils differencia find genesica fire flue specifica potek dividi in genus, & differentiam, alies effete & pon effet differentia sellet quidem ve supponitur vaon effer automiquia ism in ea inferiòre Econtenisent & sidne adeo botint centenda cellet connenientia, quam differentia. Confirma-Boup, fis shid it of the commission of the court of the c s forms physica conflet ex materia, &ferma? Mioquin ellet, de non ellet forma, ergo & pari impossibile est 5 quod differentia constet ex edi neve, & differentien anteredens eft certimi Meciminus cerra videtar dos lequentia, namul genus, ve omnes fatebrur, in confleutiones effentiali le habetsvemateria methaphylica, 80 differencia ve forma icem metaphyfica s quemadmodum igitururopugantiin phylicis forms ex materia, 80 forms composits, its in metaphyfeis differential confiant on penore, & diffes rendia year gray non vi enci

-1 Ad hociargametrium Sarrez cap. 8. mim. 194-116 negationnem convenientiant vnivocam, vel ged acricum elle, vel specificam ; 82 ad probacio. den in contrarium dicit conceptum commund vinentis, quod à generico, & l'pecifico abfirma

Frieden von des deutschaften sein des deutschaften des deutschaften des deutschaften des deutschaften des deutschaften deu

Pie luster weinische.

- Eneivou euster in file Argein, aufbertres AplauspeEneivou euster in file Argein, aufbertres AplauspeEino , seusten fore ersustenung von der ober Besehr gegen der Steen des Seus des

, Obiigica primò ax Sugrezany. L. citato: de--Anicio soime cum omni proprietate conuenic Sanimalas, Vegeratium, Sensitium & Rationalis. Argampinose conpeniuat in definito, ergo de and view in the mendificial participal of the second of th moca, hacili cunda confequencia statet , iante-Centile ficto brops intidition poster fire firethe president state corpor southing by butchtis uitam habentis, & in boc habent formalem ' achnethettetam's se' brobeisus interpringraums inter ab. erga definitio eum anni proprietate de illig perificaturiprima gutem con lequino is -fuzdetut-quis fi anolagico nauceintri ergo en alogice fune animy ergo amplogica entorpriergo न्यान्याना करेल्या विश्वास्त । त्रवस्यान्य महिल्ला विश्वास्त । corporant farme led hos mide wallde Catho-Lica disposes - profession loquendo de anima-118 Paring Research and the second second

-Respondeo concesso antecedense o megando ન્ટ્રમાં ક્રિયાલમાં ક્રિયાલમાં **ક્રિયાલમાં ક્રિયાલમાં કર્યો** ક્રિયાલમાં ક્રિયાલમા comparmed and demonstrated and other residences Bieteivagermein grafelf waen ich noobeie de ge att in क्रांग्लामको कार रंद्यो के समान्य अभाव अभाव अभाव अभाव स्वाम alles progedere de annora applopia . fr. cue course -ar vous des spanses applier de lind author de la constant de la c Temple and trained and any areas for the state of the sta Arian in the continue continue of the continue wan is ab concedus anomicamment or artips as Philosophicassedunt accidentibus im mass richlati din dentibat accidentin communist guam admodum ágit ur ap elegia sin de selt sinter Under befreher gerampier er meine gerenfiden werth Best in the first occion established but the alter inspaints the contract of the tions, appidencies & son, confiftissinimeshables ries & imprepriaguadosbellondorinam esq લામાં મુશ્કર્ય કે કુલ કાર્યકાનું સુર્વાણ ક્ષ્યું કે અવવલ્લા ને કરા છે કે werisipungitali kalbantunga kedeli-sibiteina. Na analogia, que toli sarentstatolos gradua i aigenta CANCELS SELECTION WITH THE CONTROL SELECTION POWER nienski malemaleminariades am ich partatu dech industrial services in the original services in the services of the services o sui rationem inuoluit, & non prescindit sibrila - 1 statistica appendent Sages vie an Albahall . . . dhe winsker bebo: spiojnig: couloguesisso a dob dhipha boter acidoupo de equipo aren mentano ison i acceli nea chochtail le washon ao feale mahi gue probations. I fice featicists groundicities assure

and residentifications of manifestical and Der imiationem einzierge zueihe menede M sacione amme goquesiun en Ex que itace en que Anteredeatis non legu: confequentiam codam axemplo quancitacia si & qualitacia, appanece quamu s com altera exibis to discutur accidens perhabitudinem adialienaminec perimutasian nom nins seled stade bahnat a nine asar fi al mis implicarer, uerè tamen sile propire altera AG intacetts nationom reconetet : malè camenquis anferrencis in ratione accidentis, unitocè cony uentre, italicamiegainicala-poltro:: ::::::::::: -- uObije ses ile chi nadi dec le adeine Sus rio, mimi. Sinter animam homina bee plante datur mainar ca convementia in ratione vegetandi; ergo, ota dé rerio communacionalis de recionalispo de cumilandiina, Mospegeez iviz , in rațione a timp aninogecourentes soon incimationes effemar idt satim- erenau errupit - ar 1967 bir 1964 in Re ponden sandella mitacatante, ad enpler auctonum dicent animam on inun end aut ta iona? len paderaluplibiten komid primbyut reduplis sec constituent effentiem ib quo len la micialis dome ut chemb soft a samel randonale a fecundo, sta uttreduplice of old minim gradem different tis'empet quemului moi confidurir ur. & ab ciijs Bus or cere contact . day . Dones my . Language anima actoralis primo mode tump a polefician -Sentriká břunián szcionacy doropi fekdziek i 86 🚓 🏋 -časo vegetatius planteuin seidore, psiusipij Nor gerandi unium incomposire unium locando mie Zódán simicrondibe sabgyalicinpia sádán appendential in interior of the carter in land and appendent entitude rationalisme us shousing est hom fecubde mado questió no fire precedit e hincologica ably la un con laquon citai a fabratia tenama a atra tara -ii Disgrice nacuide siamembrary inidesqualarie quam din comquue precisé secept a congenium ergeschinter af in in hing forms fubitanistist enge ihre in inder forder formern niedlig aubiftan ein in endraphylice is a case of the main mide to collect of the case of ention sadio , fied hale of roma won sett will anothe. ibominiot og foda su irigisto unkonsk som karp deui ficie d'antiu act commuly parènt 4 presen auces chdenshiquod fundesumphia omma inimentia a coquantifit is authored by traction consequents if the first einiu a cleit toe Comatite entitudes pes fose nosm fabilizaciale ac es es en injudè convenient iacure coix ria definitant dis frances consideration consideration ienisbusesem sitopriragens; imitig estentialis 82 Sodine improbabitiritem feadori ek 1604 quis ini and illa illa inon exposition all musicion in the contraction edal. yeard discreamelias formaticicalidad Anilusia satitamen surifipodoimes, funtance eziominia manj urembra idiolidanti isani mumidi colie engur, fallem iginoreal districts membratuni manadis in rang un duded coasentes huis fracie eminismmenienisi inqe fix iplici racione forme ill ip. Clamied ed uin शिक्ष है का बिनाई के तकत्व स्थार है । है -altiolpondente ound के sadmille unicecedente द miganilneconविद्यांकारांकार अवशिक्ता विदिन्ता विदिन्त ement bei prisepliese coupile the criplo in the mome ben deut den in in in in in de neue get in de inde inde plen grimm animarum édiben enedellatio iduela neseich lubeantepei iradionem fürme libitun-Software of the expressed freezeway gilets

prefeindar a non ekmirum fi refpectu eorum fit vniuoca ... at tatio anima pracise accepta per dictas differentias transcendit , & illas entra. fui rationem effeition patieur, & ideo hat nob potest nomesse analoga : photo it ability to

Obi cies quared: omnes actus virales pronenientes'a tribus animabus digidentibusianima in communi precise sumpram, convenium inter se valuace in ratione operationis vizalistergo, & iplæ tres animæ in ratione primi principij with withis fed vario principii vitalis eft anima in communi; ergo 826. CHILD

322

234

Respondes negando antecedens, cario enim, qua affignavimusad aftruendam analogiam inter animas, aque militat pro earum operationibus viralibus; nam he lecundum vicimas fuas rationes imbibunt vitalitatem accidentalem. que formalissime vicalem operationem importat , Hino deduces animam fendeuam ; & rarionalem non contentre uniuoce in ratione forma cogno leivius heque corum actus in ratione cogninonis verzque enim rationes, & aliz fimiles funt transcendentes, & ab vicimis diffezentijs fuorum inferiorum prafeindere neque-Te unt . quare contra eatum voiuocationem militat eidem pario , que contra Vegetatiuam . Senfeinam, & Rationalem pracife acceptasin rationd animiz we he confidences .: 11' 1'

- Obijetes quint by nama rationalis licerinformer corpus fecundum gradum vegetacioum, & Seiftfühm , quemicontinet, non ramen illud informat fecundum gradum intellectionmiergo divisio anima in vegeta tiuami leaficiua mi & rationalem pracife lumpras non eft analoga per intrintedam coquenientiam formalear, led per metaphorum y & improprietatem i contequengia videtur certa , quia nomine animeratiomalis precife fumpte vonit anima ve intellectina l'aurecedens verò fuffinette à Gaierzoo pris min part. que 760 ares 10 82 Beevatienti bibs 21 sonera gent cap 58 6 ad primune became diesent & probatur primo, quia insettectus domalliga-The corporate rgot nec anima rationalis, vein-. reflections qua formalizer accepta incellectus eminat lecundo anima, ye intellectina mon ek principlin alieuias operacionicile corpore ergo veralis non en actus primus tilitus pided ut BUENNE debet elle ables primus corports mergo: Becorer do deniquesquia fi se ima velincellectio nazeffet forma corporis , etiam fiper impollibio le heque vegeration offer , neque l'enfitiuz, ad huc ramen rafis effer, fed hoceft fallum ; erge Bee. maior paser exemple animovegecating, que ye damin classiciam non firy corpus inform mat infinite probacut quia fi vogetarnia, it feie field don effet sampae actuseffer organiai corporter hain- organa corpores dumesxic ad ezereendos actus potentiaram:, wegetacinacuide Reiferial runecellaria fune per pater . ergo &cc.

Responde communicer weeks fores monde cus negare antecedens, eiusque fallitatem probare primo, quia Concilium definit animam rationalem per se & essentialiter esse forma corporis; sed quod conuenie alicui per le, & es-Sentialiter convenie illi, vt tale est. igitur hoc iplo quemanima racionalis, ve calis racionalicacem seduplicati teggę degnentabidnog at sationulis effite corporis forma . Secundò quia anima from dam wandem individulem entitatem est fonticus y de racionalis , ergo non possibissinse enere museriam fecuadum vasm, & non fecuadem sliabrationem . confequentia funderura quis soims misserment materium ei se vuiendo i fod non potek fe poire materiç, et fenfitus, & non ve autionalis ; quia vois non est precisua a ergo &c/ tertiò denique, quia animam vt fenè sicusam informare materiam non est aliud, quq erabuere tori per veram informationem gradu animalis . ergo animam informate mater am va rationalis ethinibit aline eftiquem per versing raconsa mubig i or graduire monacamionar tie: . Tod ud profiter an imay dominom incm-ration auleur confecuer , eigo ve freionalis of put forma maçania, propoer like & finilia argumés eaglicume aliqui inter ques Rubias illes de unit marcup. 1. & 2. gm 5 main. 80. afferere attendant rationalement enclosalement of effectormam com puris, son solum est fullent fed perreulofum in fiders of the most . Ad authoritatem verd in contrarium Ouice

dus contron. E. pantto 9. num. 290 dicir Omecat nam, Cofferrarien lem in relligendes effe de Raisma intellecturive meelli Eliur y prout reduplir eat 4phm: aarolle Clum, qui cum non recipiatur in corpore ; fed in fols mims : redic negative elle vera l'orma corponir. Naum fire interpreeatio videtur violenta von disti auctores curpreferinganter de perciò de Moto distinonis entereun ecomony) à l'que alles de principie invelle Congo fubrian the M. Pill the princia Consumber roserponie Hurcatur MACO. PART. Videliner ratrion paration of , quality with a verten libelt independenter i materia je weret , ratinnerguarum; sir polle dår non elleformanscoil. pover fedineque hice excultrio procedir. men adches be forme vetacur materia (cclidii aliqui minspage in the second for the contract of the ma centa relicereure valeur operationes quas lachadram dictam view eticure policit - defacto Bulgramma bract vercus officue brast fectandi cound d'ambigina ett y quantinis foi offibus Vencjate hoe velessy drybiteet subon sliv mon polit de pendence abdimano culpure intelligeralada with Beducieus non the water, beistionald, & pedes ad how entire A fixer have their terminac intelligende ve fie, fed com anguesiehm date ে Quantotrem ego u ham ভালেতা double টি আঁক canti de Merea rienti da petri de Athiri e e a cum fais a due statijs conelli are and techto quod taec propositio en Animarrationality per incellection quedità de que que de la company de la compa

us fit huiusmodi; in eadem enim in divisibili entitate sua veramque rationem identificatam haber, vei supponimus. Secundas, & tertius fensus conveniunt in-

hoc quod ex parte pradicati propositionem

tell favere stiplices for his walten reales

ex parte prædicati; ita vt lignifice । १ वृध्वी उत्प्र insellefras wen Er waltern Brill derfeltis .

Bible festeine municip fallbyggulominise

verificandum lufficit ve lecundum quod lenfiti-

Digitized by Google

12)

-telledina adząnaik; cum enim.ca- conflicustur realis pershoc's quòd, dependenten a phantalmabonpa As sudillaqui : regillerin regixecudia, dinon forez septima, elles rempalis, nec var let paritas de gradu vegetatius non poteft elle fine fon hiluopeumbenim huiusmodi gradus fine unter so liebordinati . pon elt mirum, il ita lier perior polit elle fine interiorque infecior knew emisitante in Desperational desperation de la continue de la conti effe polite .: ೨೬ ದ ಕಡಾಣ್ ಒತ್ತ t 🔏 Nee majori difficultate tribus alijsi argumór 130

tis à recentioribus in contrarium, adductis nos Ara distinctione la tissicai potesta Ad primum... enim , quod est Bunij qui citale nama 59. dicens dum, ad laluandumidictum Gopeilis infficerefateri animam gationalem, què rationalis eft adaquate elle formamicorposis: . | quemadmodu enim excilla definitione non secte colligitur. quod anima quarenus que ell vi fic > aut quater mus substancia parcialis et, se forma corporis elioquin empes ps. deberet alle huiusmodi. & rounos ado muo, camina pirotamalgicologi ni nit in racione dishftantiz incompletzacita nor quosquòd quatenusch intellestinas pracisè. .:

. Ad fesnadum, quod est Quiedi punto cica 131 to num. of concella antecedente equad leifices anima fecundum candem industibilem entitae tem fit lenfitiue, &C rationalis . negatur confequoneis same feiliget, non polle non habere rationem forme informatis, pro ve sationalia eft inadequatenneque probatio in contrarium obstact quia procedic in sensu realizex exenima quòd, vmo, non fi-præcifius, folum fiquitur, quod cenminetun ad Qmuiz pradicata forma ecq aliter; & continuité accepts, quodest, veriffiq mum: aemon nogatur-fi dicta prædinara, forman liter secipiansut nquiq que lamillorum politiq mam imporcent apriouding mendul from value serminandama quedam veròquattum oft des se indifferentiem & precificacinalicant a fulling Imodizanted ellerrationed intellectini ve hea fapris sprobausmitsgene ving en en eine gebate is ense applying flackoup augine deniens de la contheris disendem sex co folum concludi anima, ve nationalis eift adequate , dipote, formaliegs recionemo estusio ed qued cribuse homini ella rationaleshod autem non folum non eR coutra angranden illie abler bale manthab marthan spingel szackita unaina mamina adhaif bedp effellagellectumm, per quod habetusannenientiams one angelis. & tamours incelleding क्षिण रत्ता सामा क्षेत्र प्रकार वर्ष कार्य के विकार के व , a Respondemad chandam hanem de similes des uniginaciones toth [agicare anime ijdani jit th Papilian you be not the second of the contraction o expanier Louing ubuge Lebnanahie wei prind fmodi denomina tiones regipiandas enundeseti Priquè calis gon importet ravionem forme af humpoorre, hominem denominare, insellectinity Schmilemasgolie in mi intellectua ne fice ;

eus กองสาก ลดาอดองไกกา ค่นวิจุบอ โลโติเลงอก อาจ-Lace crimò, quia Co 😸 lum de hait animam 12. tantalem persol & citentialmer effe forma core નીંગ છે કકો પ્રદેશ intils sineen 🧓 bopp છેલી દ્રષ્ટ તેલુ Law it iter to out and offer tale effer ignor her ipidy dienne zenokeiisyt celis racionalica-

Sormaliter expousne & differunt vend in 100 u quod secundus redupiteat gradum intellectivio prout importagigleimam differentiam adaeus cam, cutus beneficio homo vitimo conflicureur ingrations, hominist, ... differt, aby omnin and qued god elt howo; & in hoc etiamilenti fab fum est aquedanima, ve intellechinam mon fit forma corporis , quia fic acceptasconflicuis hor mine ve rationaldico modo, que acceptatet seficina codicuit allfort animaleterius verò selus posest elle ma anvereduplicet gradum intelle-Riuisnon pro ve pleimam hominis differenciam adaquate fignificet; sed solum roadaquate inquantum dicit, rationem intellectivi: commune Angelia & hominibus. & in hoc lanfu existimarem fine vilo erforis perseulo posso rectè sut Mineri, quad animant intellectina non fit actua corporis : ratio que me mouet el sauta anima focundimutane rasiogem convente cum aggelis J ergo: lecundum esm , prz leindie ab co--modificatival manific formation in interference thin illam die pour fin hoppedo is then the form mali, quod sit talis antecedens, & prima confondo eraspacentos logunda veròsluaderne , quia has propelize of work; home, we animal nonafteretignalis hard non mil , quia agimal pra--Cindit ab: son quadistivel non fit rationalis. s zergo hos splon amod ratio intellectini peziciawie, & sar 1986 for me naformantis materiam, re--iBellatalisverning boup. Actor forb merra ig--na elmos lit formameteria thing Viet and F27 2100 luxus diens doctionamifacile refoundering whickioni progipalit, & argumentis exceptan -que parté adductio: partim ad propugnandum seek canadaalaana ay a mubaangugaga ba wataca -quod soca eschiedisub difficultes in 84 quidom a quod: ad-principalem: objectionem accinectidic Agodena au theolog astronón stational is mantinform construction in a particular and the construction of the construct archosha (+cobsanosum apparatel extrapolação alimpenn, Mego, ansegadens , & confeguencia -88 actibricusus ex-fercioniphe - than-ag-camebrou enograndam afferedancer dice i a mid quemada imodum intelle Que humpune adage ari fumptus alligatür:comportquantum ad hocuquod humay and mode operationeques suif dependences à raudienmesneadung, enderne audenvielden Bra & animerrecionalis ant rationalists aft actus phase sistem wild, and with a sistem of the intelligende vt lie, sed cum aliques dopenden-न्यंकरी का हुनमान सक्ताका के का निवस्ता सिमानु एक परिवार redens : & 4 quidemorte insellestius astivader darage: Height x toudequanns cumbon file a and diddle diddle she was in the sheet she sheet she moterthiantam adaquad nogandum i volicum ex parte prediction, ita ve bgnificee प्रमाहनी कवळ #29 . einte testiam me beatquit sodem maden en auto with the coing aming and obthy political spinished verificandum fu licit it fecundum quod feafitie us fir huiutmodi; in extem enim in dinifibili entitate sua veramque rationem identificatam

habet, vti suppenimus. Secondas i & ictins feutus comeninis que had quad ex parce pradicati propositionem for-

Digitized by Google

S po ota S P A S P

ess sing Sup Line Co. Of the Co. of Donath And the content of the Co.

ealan at the D. E. S. V. B. L. E. C. T. O. A. N. I. M. A.L. m.

Volex hoc loco quelio discuti soloco von ultana anima set in omnibus partibus
Corporis, in quibus alique vire operationes exercenture aliere esto que namio
fins partes ille Corporis in particulari, in quibus est anima proveraque autemi
questione supposimus, cam hocopoo, quod est in alique parte sui corporis, illam
anformare, non cuim a ut uidimus, so habera ve surmam assistantem, sed informana

ogangs & Catalo PRIMA

ni sie saud antique de la company de la comp

To many the control of the control o

scin , ge unitiblex botentia " hansew anama scin a gen a gen

e.up Beingliegiging fecudum fubstantiam wam exi-2.Lehbeit fecundo: fi in vos isutom parte-i

Aeset; le que returiquo di tenum animal non'effes metenge proprié animal, led il la tantum para gae aging leadus informatenti-ledibocel charden stypi deciminantificant centr d eum ouis admire, animabemvosie apud compes Antennament brobinsovines tietes aggregatum à tum etiam quia alias totum animal effet ent meddam peraceidenskoblionedx, aghrighto plarum phopphiconps lub fontiellum y queb aum vaum eller lubftantisdicer vivons, abud vors don vigens: lequels verà probathe hauis alled folion seleveral de coroptie animal enquod conflat exanima fensitius, tamquam forma , & mulol to his a nock own warm with a mark (language and formationer against qued condition ex materials de formujenis ; cigo fi onirtantum parti elleq dubitantialiter prafensianima sonficiua: illa fole effet wete i & proprie animal ... tarn -1 Brobem sertio : fi anima non effet in emaibus parcibus corporis sin quibus alique dpeb sectiones Vigales exercenter, fed dolum in and partelu.g.an corde animalisti queros aumina eius carne v. g., in que exercentur fen la tiones, dint faliem potentie wicalesià quibus dicte fent fationes procedunt, an non lifed alli folum fura shi,eft apima . peutrum fustineri probabiliten pateft sorgo &c. major patet u minor probatur, guis si primume erga huiusmadi potono tie non fust intententa : communda se spedie snime nguanadmodum ighur squit calor v.g.: est instrumentum ignis, sed non coniunctum passificación aqua dullo inva existence igora ira postent inscorpore ranimalis reperirir omaes potantie adimentum lealitine, tum vegersting: octam & in andia purte/corporis exim Resessation of the Research of Niveri posek secundum ziquod: nimirum in diag

dis

ctis partibus corposis, in quibus virales operationes exercentue non lint potentia virales. Primò quia daretur actionin distans, nam peulus V. G. distat à corde s & camen scimus, quod actus visionis, no infi in ocubo exercetur, se seculo distante en la seculo exercetur, se seculo exercetur exercitar en seculo exercetur resistere anima; na seculo exercetur in seculo exercetur existere anima; na seculo exercetur in seculo exercetur.

Obijeies secundo: Aristoteles libro de mun animalium sap. 7. docet: animam respectu corporis habere se, ve moderatorem respectir ciuitatis; sed moderator in vna tantummodo ciuitatis parte residet, & non in tota; ergo & anima est tantum in vna parte corporis; & non l

in toto.

Respondeo Philosophum comparare animam cum gabernatore vibis quantum ad dirigendum, & gubernandum corpus animalis; & in boc effe parem rationem . quia scuti gubernator ex van parte civitatis toram gubernat : ica anima operationes pertinentes ad gubernatiomem corporis non in toto corpore, sed in solo cerobro, & cordebnetcer: non emin voicumque est anima, ibi cognosore, discernere, & appetere debet ried in folis illis organis, que habent dispositiones debitas adilla musicieres nenda, ex quaramidosectu in ollibus non leu+ firs de quo la textu cirato. folum foquutur ek Aristoteles in a monor rent himp ma be mit o Indabis, idem librale innencentationic iam desprinatum effe de anima ; quoti in vita alie qua corporis parce existat. perrò hane percen Journdode partibus animo. rap. 1. allarie selle cor; orgoper Arthotilamin folo corde existitiani-

்டின் வார் எது குடிக்கு க : Respondes:communicer: dici cor esse sedem anima : non quia non fit in alijs parcibus corporis: fed quia yex eo quod in corde fit y peudear, quod operetur in alijs, & per con lequent quod in illis existat; cum enim vitales operaeiones medijs spiritibus faciae, & cos du corde fabricetura/mercod dicimus animam pecuhaviter in corde residere; & hac fuit mens Aristotelis locateitatis . his tamen non obstaneibus requiri eviam animam quantum ad fub-Rantiam inam prælencem in omnibus partibus corporis ex huiulmodi spiritibus suaderi pevelt, quis nequeuntuspiritus per le iplos', ive poce einfdem rationis, ac effentiz, tam diners fas operationes in eildem partibus exercerent nifijbi adester anima, que eis viendo, camquam infrumencis coniundis tanta heterogeneitate operaretur 😙

Obijcies secundo: laso corde statim animal moritur: non tamen loss alijs corporis memulos; pratesta siquod ex visdem membris forester ligotur: V: G; brachium; ita ve communicatio, quam habet: cum corde impediatur: pats illa impedita ingipit catero sense. & mo-

tu; fed deutrum accideret, fi anima effet inreliquis partibus, ergo &c.

Respondeo, concessa maiore, nego minore quoad veramque partem; dico enim; quod ideo si lædatur cor recedit anima, non antem si lædantur cætera membra, quia ex eurde pendet, quòd si in cæteris membris, non autem, èxontra, propter rationem dictam. vude si, vt cor dicatur primò viuere, & vltimò mori. ex eo autem quod membra insa emigune communicationem cum corde ad hoc, vt moueantur; & se sentiant, solum colligitur, quod transmisso spirituum, qui ad huiusmedi operationes exercendas necessaris sunt, procedat à corde, neutrum igitur cuincit, ipsam animam non esse sentiad substantiam sunt si si corde.

cubdum substantiam suam, nifija corde.

Obijetes tertiò partes aliqua corporis contrarias exigunt dispositiones V. G. cor calorem valdè intensum, cerebrum valdè intensum frigus; osta suca in excellenti gradu esse debet, caro verò valdè intense humida &c. ergo anima non potest, nisi vnam illarum informare, consequentia suadetur, quia nequie vna forma

contrarias dispositiones exigere.

Respondeo, concesso antecedente, negando consequenciam; cuins diffinguo probationes non potest una forma exigere contrarias dispositiones totales, concedo; partiales, nego; & dico, animam esse quandam formam totalem respicientem tanquam maceriam fibr proportionaram corpus heterogeneitate quadam organizarum , arque dispositum cuius partes , licet diffributiue accepta contratijs diffolitionibus fint affedæjedilective tamé cofideratæ coficiunt vnam adæquatam dilpolitionem exigecia ipfus animate correspondencem en enim of ex filis intrinscris profine cur ad dinerlas operaciones vizales in divertis partibus corporis exercendas aprosidider fitate ipfarum operation num diver las in illis dispositiones y imo contrarim exigit pont : 1 1 5 12 p & m 18 13 តានាជានៅបែល៤ ស្នមស្វា See Britains

SECTIONSECVNDAP

An quanter honores & Spiritus fins

PVlgati humores in animali sunt quatuor i sanguis, qui per venes, & arterias diffurit i pituita; sen semma; flanabilis, sen colera; & atrabilis, sen melancholia; qui omnes teste Galeno, quatuor elementis respondent se sanguis quidem, qui cum calidus sit, & humidus, per totam corpus diffunditur, aeri, pituita autem, qui est succus humidus, & frigidus, a cerebro petissimum ducens originem, aque; coleta, que est succida, & sicea; & a natura in vexicula quadam iecori alligata tamquam in carcere detinotur, ighi: atrabilis denique, que est succus quidam frigidus, & sicecus in lienem, tamquam in corporis sentinam domissa; teste

Spiritus autem sunt mirz tenuitatis corpufeula ex de secato sanguine genita, quz, suè quia obtutum oculorum resugiune; sue etiam

uè T

X

ania per totum corpus fuffat furz renvilling sipicanti inquantum à pracipito corporis memrbro en eulique organe continuò diffinunt, Spimum appellan entig & finte in duplici different minipomonnehum dichhidri Vitales, qui origia -neim machases a chedes per attefias tatum cor--pus permoant, atque ad vitales omnes mebroaum udus deferudine ? quidam verò animales, quì à Gerebro-quod est operation i animal num principia copera esuos defei du eur, corquique milio tensaine operationes exercentur. Sunt aqui addane et reiji geneils (piritus, quos natuaslevaominant, cotumque originem ponuntia Asepate quos dicunt fernire operationibus animin vogetating feisidet nutritioni &c. His autemprenotatisiliti

21 Vnica conctafio. acque quatuor dicti humoires, neque spiritus, siuè vitales sint, siue animales, sine etiam naturales, si dantut, sunt aniimati. Ata S. T. S. Boura. Alensis, Scottis: Duimati. Ata S. T. S. Boura. Alensis, Mureta, Tannerus sealis ticseris a Compsono de mima despue, s. sell. 2.
hac at courts Cairranum, Toletum, Valentis,
Bage es, Huttadum, Arriag. & Ouiedum locus abreodem Compsono citatis sell. p. nu. 2.

33 - Probarur ausem voice ratione, reliquis post. habiris, que minur videntur efficaces: voi nul-12 vitalis operano innenitur: ibi existimandu sh non ele suimam; led neque in quatuor humoribas, neque in spiritibus tum vitalibus, tum spimálibus ulla operatio nitalis apparet, ergo aeque quatuer humores, neque fpiritus func animatianaior videtur certa; quia actus primus est imordine ad actum fecundum; nec enim aliunde nos colligere possumus aliquid vinere mis ex operatione alique vitali ; quam in co exerxese videmus. alioquin dicere aliquis impund possessiapidem, ferrum, & cetera huiusmodi manimara vinere. Ecideireo extra vilam controwerfiam est pellem , carnem , offa , & reliquas Smiles parces vivere . quiz experimur eas ali. Auam vitalem operationem in se habere; minor Afro probatur , quia inter vitales operationes anisaristista, que non folum omni, Es coti benenti ; led lingulis eius parcibus' competit el aubrizitio , & augumentatio ab intrinfeco, per intus fusceptionem slimenti; fed dicti humos ges, & spiritus augeneur per iuxea posicionem fim dis labitantiz , ficuti augetur aqua, ve pates Bx langdine, qui formatur in hepate,& poffea rentwitting to seam & becedenti coniuna Bitmitered get.

Ad hoc argumentum responderi potest prid motimaiorem veram esse loquendo de toto alaquo composto: constatenim, quod, nis im so appareat aliqua vitalis operatio: temere ale seratur; viuere: falsam vero esse, si loquamur da singulis partibusalicuius totius, quod aliunde constat esse viuere een seantur ssussiciius sui suoda parties viuere cen seantur ssussicii se perse in aliquo viuente comprobentur existere. atqui ita se habent quatuor vulgati humores. perse enim. Aiguntur ab animali ergo see Ita see Artia-ca sissumali ergo see Ita see Ita see Artia-ca sissumali ergo see Ita see Artia-ca sissumali ergo see Ita see It

vicaliumique in animalickercentur: Vnam del terminatum, quod competit tantum toti, ve totum quoddam eft, fub quo genere comprehidithr operatio generativa Fractiva, vintiuas aud: tiua', & fimiles , quaidéterminata que dam drganajve ex erceantifiexposeum: Alverum e& vaiues falillimum, quod fidgelis e us pito bus competere debenientufmodi eff fels vegetario modo virali, hoc eft, per incus susceptionem ahmenti, ad quamipioximiè exercendamiinule lam determinatum, ac fpeciale organismies neceffarium, fed remote folum ad przparandam materiam . porrò i licet verum fit , quod primum genus operations non fit necesse, ve compecat fingulis partibus vinentis propter tationem dictam : falfam cameni quod non compotat fecundum propter contrariam rationem 🗱

Ad id autem quod dicebatif; sufficere ad inferendum, quod aliquid vinatis si comprobetur per ad in aliquo viuente requiri: dicordum huiufmodi indicium ann'este sufficient association, si de co constaret; nulla prorsus essertio bitatio, qua pra manibus habemus: que admeda igitur corpora solida per se exigunt ropleti in suis poris aliquo tenui corpore; quod se dimense se rationis ab illistita de viuentia possure per se exigere habere intra se association vanum est, ni sa aliunde probetur huiusmodi hamores, de spiritus animatos esse un suitual de probetur huiusmodi hamores, de spiritus animatos esse un suitual de probetur huiusmodi hamores, de spiritus animatos esse un suitual de probetur huiusmodi hamores, de spiritus animatos esse un suitual de suitu

Respondent alif secundo: nil mirum, si in humoribus, & spiritibus nulla vitalis operatio conspiciatur. licet enim informentur anima; non tamen, vt agima est, sed vt substantialis sorma pracise, secundum quod connecticum reliquis sormis inanimatorum.

Hanc responsionem impugnat Suarez lib. a. de anim. eap. 5. m. 7. Contra ordinem natura esse dari animam, vbi nulta operatio animam apparet in arma enim vniquique rei prabec operationes illi con formes.

Veràm ab hac impugnatione pofient le tueri aduerfarij , negando alfumptum / ac dicendo " quod quemadmodem non est contra ordinemi nature darianimans rationalem in pede hominis,& ibi nullam operazionem racionalem apparere ; ica neque elle ablurdum, animam elle in humoribus, in quibus nulla cernatur operatio vitalis.dam ficuti gradus animz eft, veluti differentia contrahens rationem forme subftantialis vt fetita gradus rationalitatis rationem anima lenditina quare, ft ftare potest rationalis in pede, fine vlla operatione rationali: non efta cur non polit Rare anima in humoribus fine vila prorfus operaciono vicali, facis enim est si in reliquis partibus vim sum operatiuam ab intrioleco patefaciat, melius igitur impugnãs da viderur fecunda responho, principio à nobie Inpraposito, quod, scilicet, ficet non repugnet dari animam in aliqua parce corporis, in qua non exerceat illas operationes vitales, qua speoialibus indigent organis, ad hoc vt fiant; at repugnat, quod in ea non exerceat outritionens per intus susceptionem alimentis eo quod quas libet pars debet: habere unde peruenire podit ad fuam magnitudinem à vivente exactamines

TO PURBLEM HINGS SEPASATE HARRING THE SKILLOURISA Motum echique propinguisti; aliunde vero no The capas ber in see bolisioned wateries after the Une confequi depricagicut papere vim a pasus As spilb triufged feftertieligie doog if Boudte gine it swift ein i bou wegen une une une une se propinate of and " Hadite quest untritionem peri ben bototh Eilerarione miger geffelfelfelben eornin istune aged Bostemiilism colboneedhaegquice : Authur P. Abum:porum no outriftiparifitus füsceptione, Led boundate boficibuduiff is neu informathy. wings & head would bolle de own pie battipus Eigheident eseath bi-ouneteautan, and anguine backliffs corporistitisk konds graftelin bold intercepta fi per ingga politiogem pundepf eft minima:ar humpres de quibus loquimire fung in maggaquantisates, quare licuti maieres paries un caramamus, Arce debent nacellatio puttiri rine janille il centomodinandeleni, chichendele

-ciRe (pandeticextio) Huradus dife 19 da unima 168.6 536, negando in languine nullam vicale Behonem habert. crefcie enim-inquit, & decredries hour caro, deindr dato affumpia negat eum pon inimari. seuti enimait, in offe est animusableme en, quod fegtiat, its potell elle in fanguior line blis pror list operatione virait. it i bed nan aperainmelt, veraque via ediur lag rium premeres priose quidem le quin no quadvis augmentum,& decremétum ellevitalisoper gario, alioquia quer maris aqua , & luna , & multa, alia corpora, flatis, temporibus crescanti &decrescant, de illis affirmandum estet, quod winesens. folim ightur augmen cum, quod he ab intrinfero, & decrementum a quod fit kecundu partes propontionales foruste integritate ton sms'Agura inter vivales operationes numerandaifunt ratquirlanguis, & alej humores non-a eselunatia & deereleme hee modo, a nei probaucmus; ergo den posteriori verò via impugnatur argumento principali, quia vbimulla Ti apparet vitalia apotacio i ibi perperam dicicur elle anima. Admaritatem verò ex offibus des fumptam dicendumecam non effe ad rem , procedit coim à sequodum quid ad simpliciter. se ensi enim non valet hicanodus argumentandi s fat vita in planois ablique lenfu erge flare, posest in lapide estam finuliziin en operatio: viealis appareat : ita nequentie: offa enam filnon fentinat vinuet ergo & humores etiem i con merriantur-disparicerem supra affignamimust ::

contact responso est Outori puntiti, munication serio sanguinem augeri per intus susceptionem, se idem de reliquis humosibus diri possessione sonciudir i non contract serio sugerinem augeri per iuxua positionem; i ergo: augerur vitaliter ab intrinseco, con sequenta paret, qui a constat augeri an tocedana merri probatis con staret maximò, qui a cell sui dans serio per interio positionem, alia verò perintus susceptionem in accionalla est qui a nose sos serio perintus susceptionem, alia verò perintus susceptionem nulla apparet ratio, propret quam non, possua per intus susceptionem augeri.

. Sed hae responso valde Inbrica est ad qua

21

nego antecedens, ad cuius probationem aicelanguinem non przeise , quod fluidus he nomposte augeri perintus susceptionem, sed quis saliter effe ponitur fluidus - quare tatio in contratium Ex corporibus, folidis dedustant potius contra Bichore ficiri enita ber poordno q siidna corba-13 felida ab intrinsoco augeantur no bend concluditur, fic augeri lapides a & metallas sira & in casu nostro a dece quod sliquod corpus fuidimap intrinfeco etiam ameristur "stepnmot chip stallinus, da quo suo loco e non recte doducitur idem dici polle de languine... disparitas lacaell, quia cum humor chrystallious partibus solidis continuctur: potest recte intelligi at eis nutrimentum attrahere, gaod in foam fube Rantiam convertat, & sic vitalizer augeri.

do vid fe sitslitet conferent.

settapat ' & ilid bet find actionem sprent se findebet sends enw. setione commicerat.

Vou botelt istrit selvati dan actionem sprent settapat ' & findebet sends enw. setionem sloetat.

Tought pop dict usefuit de languine quis nouus

1. Ad hoc negauit par dockus quida Recention: cost yel heper formare altimo languinem, led solum perfective elaborare chylum, & illumin fubmiquitrare lauguini eamquam alimentum» led Courtes die bintor drem drog poe ge kotra communem tym Philolophorum a tum mer dicorum lententiam ; non apparer quomodo con vel hepar miceas chylum fanguini sziftenti in capite, uel in pede debarent enim dari ue. næ quadamiper dhasi famquam per canales i 🕊 quiculos defergeur chylus . & quidem diftin-Az ab ijs , que funt languinis receptacula in nimirum quemadmodum parces folidiores ex uabbus languinia artrahunt fibi stimensum ad nutritione necessatiunits saguis ex unabus chyli led hog eft aperte feilum : non enimapparent ia toto corpore huiulmodi uenziergo &c.

Ad hec Respondit Recontions languinem in corpore continua circulatione moneti, itaue ille, qui modo est in peder: hine att breue tempus-sit in capite. Se è contrario ; qui ek in capite descendat in pedem. quo posto ; facilè iotelligi posse, dixit, quo modo transcundo per cor, nel hepar valimentum fibi ad nutritionem requificum partes languis delumant: Sed conera of quia licet possimus quoquomodo imaginari cor , uel hepar elle à natura constitutum instar taberna dinerforia, in que lenguis fossus perpotet, ac farcéssue paulisper reficiatur : at mou folide , & philolophice discurrendo. Primó quia venz ad idem principium à quo, excuna parte, proce-duot minime recurrunc, ex alia, fed in uarios rinulas per totum corpus dividuatur, quorum aliqui adeo angusti funt, ve non immerito capillis comparentur, neque habent ex es parce uerlus, quam reftringuntur continuacionem eum alijs , ica ut nideatur imposibifis quad tatus sanguis possit per eas libete permeace. Deinde nos nidemus in aliquibus corporis parcibus aliquando maiorem (anguinis copia reperiri:qua in alijs,& in quibulda uedie And the second s

5 5 5 5 5 5 5 5 6 W

Digitized by Google

2.2

23

2

sanguinem maximè féculentum existere, quod if fanguis per tomm corpus refluerer, neuma experiencia saluari posser denique fac ve refluat, & circument i profecto li iple flomacum haberet poffet veique defendi , quod transeundo per cor, vel iceur cibum fibi ne-cessarium sumeret, ve postea paulatim illum digerendo in le connerteret; led non ita res proredit:quare oponteret, we ille liquor, quem his Docor chilum desecatum appellat immiscerezur fangoini transemeti per coravel icqui; quéadmodum aque miscetur mno; & poster proerdence tempore: ab actione languinis conucrresecurin fubstanciam illius; sed quamuis aqua omog, muniv in vinue convercetur in vinum, pemo dexerie 3 quod: viaum per intus, susceptionem Mimenti ex ex nutriatur : ergo veque hoc modo outsitorur languis & per consequens actio His your fier augerecunnon effet vicalis.

Quod si quis ad hac diceret: verè hoc argumento probari non posse sanguinem vitaliter natrivisco quod totum corpus permeet : non tamen non posse reliquor humores y qui determi-Asum quandam, axamque fedem in corpore--lum sippioa xa maidanguqui ; ansaibnavade tomagis fanguis pertinet ad viram animalis; quamiteliqui humores .. sado nullus est, qui ner ge e animam languina o 80 reliquis concedat humonibus chicuti acque foiriaibus, tum vitalibus, rum animalibus aquirban rocum cospus diffundun ens.: igitur thec ipto, quad probemm eft fanguinem non elle animatum, à fortiori confeat, neque tres reliquos humores peque spiriensiggistant: fubliancialiten languis vicam haderiegasi hai ambu u accinet controls mairs made a first in the con--tie S.E. & T.I O : T. E.R. T. I A. ב יביה כי בא בתרדבנות או לבינו על בינו בינו בחו איי זירים **Troponentary: & Saltimeter Lobielto** . יים איים Les guanitations des com es l'es non

Bijaissprinden Murtadadifp. 1. de anim;

fedies. S. 40 Levities 17x divitur : Anima.

25

omnis carnis in fanguino effe a fed hoe non pomil exponisde alimento, quia idem posset dici de sima . & herba . rago debat expani de informatione pracipes anima, Meuticexpopit August. quis7. in Lauffum whi zik: Aliquid vionie auf in the property of the series of the series inches cerne vivicuraplem vitem-corporis vosauje adimami. Confirmathres Mais. 16, Caro, Scalanguise non renolivite tibien & ex prima ad Gwint. 16. Non acquieui carni. & languini. vhi H fariar hominia portio dividitur in carné. & sanguinem tamquam in principes eius par-E & sep; ergo fieuti caso animata eft , ita & fan-**होशंड** कर्द्रम् स्तान त्री स्वयंत्र कर्मक <u>स्व</u>र्धाः -Responder Comprenus sella 1. num. 2. ad abieshume Maysemillis, venbis afferre rationem eur prohiberet Hebseis comedere sanguiné; grad frillis figuificate. voluiflet sanguinem esse animatum: sequeretur squod etiam debuisset e solum carnium interdicere . ideo igitur , inquisprima dicitur elle in languine, quia effulo omni penè sanguine deficit animal. non tamen. solata magna quantitate carnis. Icd contra-

R 13/ 1

hanc explicationem pollet in lare Hurtadus dicendo: potioti iure animam informare fanguinem: quam carnem; quia non folum respicit illum tamquam materiam suam; ficut carr
pem, sed etiam tanquam alimentum totius corporis; & ideo prohibitum esse essem assignatam nullam esse, patere ex eo; quia non procedit os
eadem proportione; ex vna enim parte ponic
totius sanguinis essusmem: ex alia verò ablasionem magna quantitatis carqis; quod si tota
carnem auserii ab animali possisset sicuti por
suit totum extrahi sanguamem: prosectò appareret, sue ex voius, sue ex alterius ablatione sequi infallibiliter mortem.

Melius igitur sespondendem videcur. idea dici animam carnis elle in languine quia totale dhauta eg in so occubatur! bog darm enimillum elaborauit ex chilo, eo, veieur ad toeius corporis nutriciouem, nec non etiam ad omnes com viçales cum animales oporaciones , quatenus ex co tenuillimos spiritus educie, qui ad illas exequendas necellarij omnino lunts & hec fuit bona congruentia cur pius comestio prohiberetur Hebreis, von verè carnie, porrò matariam circa quam occupatur animus folere-جه in quo est ipse animus, quamuis pop informetur abillo, est euidens, dicimus enim de auaro totum esto in pecupia, de docto totu esse in libris, de fabro totum in lignis; & denique animum iplum potius esse vbi amas : quam vbi animat. contra hanc explicationem frigida est illa Hurradi instancia : quod nimisumalic pollet dici animam elle in vino, & herba. nam in his. & similibus valde remote anie mus occupatur. & non-nili per-accident - le licet dicamus auarum effe, totum in pecunia-t neme dixit cum elle in fodinis, vel in monetae ria officina . Augustiaus verò dum ait : Aliquid vitale effe in languine, quia per iplum maxiz me in hac carne viuitur, assignavie rationem. cur anima tota quanta est occupetur in languine. quia nimirum, elimateria ptoxima vode corpus ab ea viuificatur ... Ad confismacionom... dico in scripturis nomine carnis, Se languinis fimul venire totum haminem, qui corpare, & anima conflat: & carnem quidem ad corpus, fanguinem verò ad animam fignificandam referri, eo quod in co plurimum vitalis spiritus incli i gnod/li nomina carnis i & languinis inferior tentum chominis portio venit, ve vule arguens: idea alt, quiz hac postia concupifcit aduersus spiritum cernalibus affrætionibus, & passionibus, quorum priores per carnem, po-Reriores verò per languinem lignificantur a quateaus languinem excitando, ve plusimum... commoventur.

Obijcies secundo ex codem soidems 9. 41. saguis est vera hominis pars ergo informatur
anima consequentia patet quia omnes partes
sunt continua, tum quia non est alia forma
totius, alia partis; tum etiam, quia alioquin
homo non esset unum ens per se, sed aggregatum per accidens antècedens vetò prater qui,
quod est expresse Aristotelis secundo de partibus
cap. 2. probatur tripliciter primò ex Innocè-

Digitized by Google

7

ÇŢ

tio tertio in extrauag. de celebratione missarum. vbl docet : aquam , & languinem fluxisse è la tere Christ; ve oftenderecur corpus eins habuisse quatuor humores, qui ad veram hominis con-Mitutionem pertinent; atqui homo solis suis parribus conflicuitur . ergo &c. fecundo ex Tridentino seff. 13. sap. 3. vbi dicitur corpus esse fub speciebus vini: sanguinem verd sub speciebus panis, animam quoque lub verisque vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ, que partes Christi Domini, qui iam ex mortuis referrexit's non amplius moriturus » inter se copulantur, ergo anima copulatur Christi sanguini in calice quia, cum sit pars ipfius sanguints illum comitatur vbique : tertiè denique quia illad est pars integralis hominis. fine que homo esset mutilus; sed fine fanguine ralis effec homo; ergo &c. maior patet; quia fi hulla pars déest homini, non est mancus. minor verò probatur, quia languine effulo homo inutilis ad vitz findiones euzdit, & continuo exanimatur , led hoc non provenit ex defectu glimenti . non whim velique parres funt adeo voraces, ve fic repeate; pabulo deficience. intereant' ergo prouent; quia deficit vna ex przeipuis homanis partibus, à qua relique om? nes dependent ...

Pro responsione notatem partes corporis, quod facit ad rem noftram, elle in duplici differentia : quadam enim fe habent ve vitalium operationum instrumenta, & hæ sunt veluti partes primaria corporis animalis, qua informantur anima: quadam verò funt,que fouents & confernant à contrarifs fuis instrumenta; & ideo dici possunt secundaria; acque ha nonfunt animata, sed inflieute à natura in corpode animalis ad conferuandas parces primarias in luo debito temperamento, he languisqui eatidus eft , & humidus calore luo fouet core pusanimatum, & humidicate illud itrigat, & idem cum proportione dicendum de reliquis humoribus, qui ideireo habent rationem co. plementi tespectu aliarum partium in sations instrumenti conderatarum hoc polito distinguo antecedens : fanguis est vera hominis passo fecundaria y concedo e primaria , nego antecedens, & consequentiam. porro Ariftoteles quando languicom inter partes animalis enumerat, lequitur de fecundarijs, quando verò ab illis excludía vefetando de partibles esp 10.10quitur de primarijs? ex quibas patet responsie ad lingulas antecedencis probationes ad primam enim ez extranapunti delumptam dicendum : verum quidem effe languinem ad veram: hominis constitutionem pertinere, hominemque ex folis luis partibus constitutum esfe;inde, ramen non sequi omnes dictas parres informacianima; fed folum illas, que itaad hominis confirmtionem pertinent; vt in eis aliqua vicales operationes exerceantur.

Ad secundam vorò ex:Tridentino, admissa auctoritate ciraca, nego consequentiam. ex co enim quod dicarir sub speciebus vini esse animam vi naturalis connexionis, & concomitantia, qua partes inter sè copulantur: malè deducitur animam esse partem sanguines; quod

30

pater ex co,quia etiam ibi dicitur lub eildem speciebus elle corpus vi naturalis &c.& tamén nemo dixerit corpus effe partem languinis, vel è contra; sanguinem partem corporis. alioquin vi verborum , vel non venitee in hoftiam totum id, quod fignificae corpus, fed pars illius: vel non venitet in Calicem totum id, quod fignificat, fanguis, fed pars illius. folum igitur ex textu citato colligitur tria hac:nempe corpus, fanguinem, & animam esse parres Christe Domini , & quidem inter se copulatas ve naturalis connexionis, & concomitantia. portò tationem copulz non importate physica vnionem inter iplas partes, que inter sè copulati dicuntur, patet ex Cicerone, qui sape hoc verbo vtitur ad fignificandam tantummodo com nunctionem aliquam. ve cum dixie, quod equefter orde cum senatu copulatus fuit & in Verrem 18.134.copulation ius peruenimus;& (z-

Ad tertiam denique recte dicit Quicdus n.2. quod fi quis sconcessa maiore ; negaret minorem, videlicec, hominem exanguem elle mutilum non posset facile conninci. fi quidem ad probationem respondere facile posset; ex eins antecedente non benè deduci consequentiam. nam etiam fine zere homo eft inepeus ad omnes viczoperacionen, dadit in vica confesuari no potest. & camen non bene ex hoc aliquis inferrettaerem elle partem hominis . led mihi joge alis mens eft. concedo enim hominem fine fanguine effe mucilum; asque ades fanguinem effe partem illimernego tamén eum vinere; eo quod hoe folum parribus primarijes competit : non autem secundarijs, cuiusmodi est sanguisis Ad probationem verò in contrarium dico: ex co qued homo exanguis fit inepuis ad operationes vitz exercendas, & diu conservari non pollit ; non recte volligi languinem offe partem corporis primariam . primites enim parcis non ex necessitate, quam habet corpus illius deducitat , vei vidimus ; fedex co, quod in ea ali. qua vitalis operatio e zerceatur . caterum ided homo exanghis non poteft operari, quia operationes vitales exerceri nequeunt fine spiritibus: fanguis verd non colum en illorum materia. led ctiam ledes , & quia effe eft propter operari, ideirco, deficience toto fanguine, homo moriatur necesse zi; ad eum plane modum,quo deficiente toto obo in lucerna flamma facianextinguitur. iotum hoc autem bene flat cum eo ; quod fanguis fleipare hominis fecundaria arque hac quantum ad triplicem probationem ancecedencis pracipui argumenti Patris Hate tadi 🤄

Ad Probatidhem verd consequentiz, qua ex co quod sanguis esser vera hominis pars cot; ligebacur, eun insofemari anima. nego antecedens, quod nimirum omnes parces viuentis sunt concinua. quamuis enim id verum ser, se loquamur de prinarijs, at falsum soquendo eriam de secundarijs; se quidem hane discontinuacionem inder sanguinem, se resiquas corporis partes agnouit Aristoteles secundo de partidus cap. 3. dicens: sanguinem concludi in corde, se venis tamquam in vase; constar autem

Digitized by Google

aguam ; & quemtibet aliam tiquorem non continuari cum vafe, in quo continetur . imo aliqui nostre fententie sectetores abi sudécur hujustinaci disconsinuazionem clare deducere ex languinis fluidicace; fluidum emm cum folido continuarition poted y quate cum hac discontipua fint, & nequeant vaica numero informari forma , contra aduerlarios in terunt langui-nem non elle animatum's supponendo ex alibi dicendis in vno vincate, ace alli vnam aumero animam contedendam elle. verkm ego huic di+. scursui non saris fide. scio enim humorem chrvfallinum effe fluidum, & tamen vincre, co quod in co vilio exercecur, acque adeo cum patribus solidioribus consinuari, quod si quis neger dictum humorem elle fluidam, fed dicae cum Raujo leb. 2. de anima sap. 7. qu. 8. elle quafi côgelácim, ficura chryfiallus, & quali aqua cógelacat acque adeò posse cum solidioribus partibus continuari : quid dicet defublantia acret, que in organo audicus tympano concecta exiftit, quam informari anima multi tuentur ed grod'existimant en ea auditionem fieri; fi igitur hec fubstancia valde fluida, & liquida poreficum seliquis partibus selidioribus contiv quari ; poterunt etram multo magis fanguis, 88 reliqui humores, & áded ego non probo ex dis scontinuatione enflicarentia vite, sed potius ex hurus carentia aliunde probata nego Hurtada continuacióné.

Et ad priorem probationem in contratium dico : quod livet verum fit non elle aliam formami totius, le parcis quae primariò ad totius conflitutionem pertiner sua falsam est, fi loquamini de parte ad totius constitutionem le cundariò pertinentes fiant quia informari pose li distilitta forma paterà priori; quia pars via uensi deber hecellario perinens sulceptionem alimenti indiriri; nen posse antem hoc modo hutriri l'anguinem certo cortins estomam neque ex venis; neque ex corne proque ex aliqua alia parterbotes nucrimentum sibi proportium datum aterabere, vei problemmus a ergo &come del posteriorem denique probacionem eiusa.

dem untegedentis, qua dicebatur, quod fi fanghis bon continuarecur cum reliquis partibus p fequieretin i quod homo non ellet eqs per sè; led Speregatum per accident. Kripondeo, difinerando lequelam; & & quidelli lermo ellide homine ellentialiter acio çepronego: fi verò de homine integratiter con iderato modifimento non effet vuum ens per fe, fed aggregatum per socidence absolute, hoe eft , non intentum per-fe à nutural, fed qualer ell'sceruns lapidam ; qui line vila nazurati labo ofdinatione ad scerwam componendum cons flount's nego; effer aggregatum per accidens lespective, hovest respecta his iphus estenciae liter confiderati, led pet se dinatufa intenenne & impostans in luis partibus inteinfecam quad'im apritudinem , & materalem ordinationem respectu to tius, concudo fequefant; sed nego ex hoc' fequi sanguinem cum reliquis partibus continuari. explico diffinctionem : homo dupliciter sumi potest residentialiter, & integraliterressentatives considir in judivisibili fiue demum phylice, line Metaphylice confideretur;

& quidem metaphylice dicit tantum esse animal rationale. physice verò solum animam tationalem vintam matetia, & materiam ipsam tot partes entitatiuas habentem: quot sunt pracise secessaria ad constituendum hominem & in hoc sensu, neque manus, neque pedes ingrediuntur conceptum entis per se, siquidem, sue homo illas habeat, siuè nou: eandem profus essentiam retinet. acque, adeò, rece possunt intelligi, adesse in eo, & abesse prater eius essentia corruptionem.

. Contra uerò si homo integraliter considere. tur ; ita est ens per sè: ut admittat latitudinem -un be munaup Bezeibus et numerum, & quancum ad magnicudinem; & quia duplici genere partium materialium conflat, quarum unum informatur anima, alterum miname l'ideo fi accipiatus integraliter quatenus lecuadum genus parrium importat, videtur aggregatum per accidens respective, hoc est inordine ad sè suel offencialiter, nel ferundum quod conciner pances primi generis acceptum; led hoc non facit, ut dici absoluté possit ens per accidens. nameriam in ordine ad le iplum acceptum effentialiter uidetur elle aggregatum per accidens, quatenus includit in sè partes omnes animacus quibus integratur : & tamenabsolute loquendo non porest dies tale, ut des se pater unigitur dici possit homo absolute ens persè, & non per accidens integraliter; sufficit si partes, quas includit fint instituta à ascura ad fui integricatem; quid quid fit uesum informentur alie forma substantiali, nec Dè.

Inflabis runum per sè uel confist ex partibus habentibus unum effe, nel ex partibus cotinnis. sed homo respectu sanguints neutro modo aè habet, ergo nequit censeri unum per sè.

Respondes unum per sè constans ex pantibus habenti bus unum effe , non effe aliud, quam unum per sè effectiole, & unum per sè conftans ex partibus continuation quod facit ad rem no-Rram, effe unem integrale conftans ex partibus integrancibus primi generis . præter hæ autem datur unum per sè certij generis, quad scilicet conflatex parerbus,quarum una ex suis intrinfecis est prointea ad aliam, & obtinet à paeura determinatum locum in toto per sè primo 1, &. secundo modo accepto. Le distincta maiore, ad minorem diconhominem integralicer integritate lecuado modo confiderata elle unu per sècertij generis, quaduis constet plaribas formis fub kantielibus, quarum una fit anima i Mia uerò minime aquia fle acceptus eft, quid organicum heterogeneumsper que patet fallitas confequentia.

Obiscies tertiò ex codem Hurtado 5. 43. Verbum, non solum assumptit animam, & corpus, sed etiam sanguinem; sed si sanguis no oster animatus illum minime assumptisse. ergo & e. maior supponitur tanquam certa, minor merò expresse assersur à Durando, & alijs, qui exeo, quod putarant sanguinem non esse animatum intulerunt eum non fuisse assumption & Verbo; & probatur quia Christus non assumptic aaturam irrationalem quod si dicas non assump-

fiffe

fise illam solam, sed quatenus pervinet ad coplementum ratiogalis: Contra, quia non fuit opus tali affumpcione: fuffecciffet enim afsupcio cosporis, & anima, ve verbum: effor verus homo, ficuti homo ett verus homo fine animatione languinis ... confirmațur: quin-praseferreo indecentiam quamdam, quod Dous verè effet, & denominaretur languis licuti verè eft, & denominatur homo i sed si sanguis non informarecur quima, & fumpeus effer à verbo deberet denominare Deum sanguinem ergo & minot suaderur, quia quod pertineac ad hominis complomentum, non collecquia fit natura completa conitans ex materia, & forma fubitantiali, liquii aqua , licet pertincat ad complementum vniuera, quianon complet vuum ens per sè 🕫 Care Constitution of the first of the

Respondeo, concessa maiore, negando misnorem. ad cuius, probationem vico, quodilicet Durandus sangumem Christi Dominimon fuisse usumptum a Verbo existenaueritzavins eamen opinio cenfetur errones à Suarez il. 2. de anima cap 3. num. 4. , eo quod (crip cura no-Aram recemptionemilli ateribuunt camquam pretto de condigao a que infinito prima Petri primation corruptibilibus auro, & argentos fed pretiolo languine agni immaculati redepti citisiad Hebr. vlime , propter quod je lefus, ve fanctificaret per fuum fanguinem populum . &c. prima Ioann. socundo sanguis Christi emundat nos. & pailim alibiquare relicha zu-Storicate Durandi; ad rationem dieo : quod quamuis Christus affumpserit sanguinem non animatum: non tamen debet concedi, quod affump ferit na turain irracionalem . quianatura in dicta propositione significate integritation. quamdam, atque rotalifatem, southin flac Verbum affumpfit naturam humanamiahoquineum affumpferit materiam primam, que in soeft natura ierationalis, poffee otram in foncentiaaduerfariorum hoc idom venificari de verbo. quodinemo concedie. cum igrar Verbym non assumpleric fanguinem, nili ve parcempagasa humane, hinc fit, ve non possicive rificari, qued

Ad impugnationem autem hains de ariazi qua dicebatur non fuiffe opus tali assumptione ad verificandum quod Dens effet verus homo. respondeo iuxta superins dista, quod, quemadmodum non valcohoc argumentum t non fuiffer opus sfumprione extremi digiti ad verificandum , quod verbam offer verus home, ergo non affumplie excremum digirum: ich neque valet argumentum-ibad Hurtadi : & refte id quidem Ificucientmiller digito non affumpto verus homo fuisset essentialiter e non tamena integer integritate primit generis . ita affumpto corpore : non tamen fanguine aliffque humoribus, fuisset quidem integerantegritate primi generis: non autem secunditiquoniam verò Verbum voluit non solum assumere naturam humanam essentialiter, sedieniam integraliter veraque integritate perfectam: hinc fit, veropus ei fuerit assumere sanguinem, & reliquos hu-

Ad confirmationem responder Comptonus

fest.1.nnm.9, licet propositiones ha : Dens es fangnis, Dens es flagma & c. non sint vsurpandz, cum non repetantur in scriprura, & patribus: posse tamen eas in aliquo sensu esse veras, cum verè languis suerit vnitus verbo; atque adeo sonti dicitur Dens es caro, licet caro sit solum substantia partialis respectu hominis; ita dici posse Deus est sauguis quantumuis sanguis sit substantia partialiter assumpta.

c: Verum hac responso non satisfacit. nam quando concedicur: proposicionem hanc Deus off langues, in aliquo lendu esse veram : vel hic sensus admittit prædicarum absolute, & sine addito posse verisicari de subiccto; vel admittit solum posse verificari cum addito: sic V.G. est sanguis parcialitar, in quantum, scilicet, sanguiselt pars hominis per hoc fecundum non responderur difficultati propositz ab Hurtado? primam verd jest omnino fallum. & minime concedendum quia ad huju smodi prædicationem verificandam fuiffet pecessarium, ye Verbu por sè vitimate, & tamquam naturam totalem sanguinem assumpsisser, & non in ordine ad aliud x. & tamquam partem humane nature. neque paritas, que affectur de carne quidquam valer; Verbum caim dieitur caro factum à Diuo lonne secundum hebreicam phrasim. Hebrei enim cum hamiliter de homine loqui volunt passim cum earnem appollant Pfal, 64. ad, teomnis caro veniet . P/al. 117: non timebo quid faciat mibi caro, Ilaim 40. Videbit, omnis caro salutaro Dei. ad Rema 3. ex oposibus legis non iustificabitur omnis caro; & passim, alibi ; quia enim valebat Euangolista (ve notat Theophiladus,) Den dignationem, & milerationem o Bequere a qua proprer homines homo fieri no est dedignatus; hominem apellat nomine qua cius abiectio maxime declaratur; quare nego hoc nomino sin verbis Ioannis fignificari carnem imonden neque fignificari hominem per figuram fynacdoches; fumendo partem pro rota, sed significeri-propriè hominem non minus quam, per vocem Gallus, propriè signisseeur homo in Gallia natus.

quod, fi fanguis non informaretur, avima deberet posse przeigari de Verbo, guod illumassumpsit, & ad probationem in contrarium dico, languinem elle quidem naturam compleeam phylice, in queneum hoc iplo, quod for Rat materia, & forma substantiali non est viterius complebilis, cum hoc tamen flat, quod ex suis intrinsecis sit ordinatus in bonum animalıs, ad illud z videliger zintegrandum, atque : perficiendum . ad : exemplum verò . quod fumitur ex squa , sego paritatem . disparitas autem est quia vniuersum, cuius pars, dicitur 2902; non est voum perse, sieutijest animal s vade fie ve ftridiùs, de nobiliori ciculo vendicet fibi homo ad se ordinatum sanguinem, tamquam fibi fubordinasum quam mundus aquamlinguo, quad feVerbum primo, & per se allumpfilet vniverlum, fiquei allumplit naturam humanam . quemadmodum non potest defacto de eo affirmari in secto, & absoluce nunc, quod sit languis, ita neque potuisset in co casu affirmari, quod effet aqua. Obij-

43 . Bbijcios pratere a quatto. Arifloteles wie di beforea cap. 1891 di f. dum animal vivir fangui--nem anunaria : atque fermene ; & satio potell relication and a second second to the second of the second accellaria lune ad confemationem vinencis. sted huju imode of langua cigo cocke foondeo, gundiatriest iad Arestosploin engenucii fateri Hustadum, cum faz opinioni sefragasi i qua-Tic foco citato estodencias esp. enon jadinatal. de animarique in fiere mon verd in facto elle, Andredaelle mareria pronima a latem lenkli-Lip, nugricionis; argue aded facile connertosdo le in partes primeriase viuentis canimames. eolkipmen ming voist eigibangt mapig girif व्यवद्भिरंभेर्धिविष्णं सक्षः क्ष्म्याक्ष्यं इत्र cemamə -conjugate of the confidence o plans, deinde cambium significa: glucen , & fic wind aum aum girl fed del group um enue nome Aiffaces ab pain (was find for sein a said file Atfilt differi' kranou wieringe une umpiecens ngesibiszon quam de fraguine habest vinconat अंश अक्रेशका के कार्य में कार्य अवस्था है। इस अक्रेस अवस्था अक्रेस अवस्था में et 2 . idet inco-quad neu .. at. matus. phycies quiato & mon minus est necollerius ebylus ad vicam animalis, quam lauguis, feth, Toda op u su le partie sant de la company de gip Bart animente and other centerine tree in the emine boup : ordinging entire the ball of Respondes sanguinem duplemmunus in animali habere , yoqon purpimenei , alind complementi i nou folum cuim subministrat autritioni materiam, led etiamele necessarius ad perfo-Lam,ingegrifacem . & deorganizationem:cosporisiplius suimalis i quatenus corpus organisum exigit in le habere quadam lubitanciam, qua foneatur: & ia (na debito: comperamento copleruptur 1 & ideo corpora in refurrectione habebunt, fanguinem lump as houti etiam tree alios humores, quemadmodum habitic Corpus Christi Pominis quando ex morenis resurence Borty uin finguis elles de complemento carporis id minime fierers namie stam gloriz id for pe pond selfschool obsump selfschool selfschool dlins porfectionem nedefamum erit. vide Sua-Ber /gracitate man. 4. auj pro fecien D.T. in 4. 46. 44. 44. 1 . art. 1; 44.3. 44 3. quo polito, dithe serious and successive chile the chile hus a 1943m languis , se soulidaremus languinem, Mt watti wourn brienige s consecto it fi vero at With the combiementitu machonanoism and sign Rhylus non haber perfecte anemaly fed folum Antitue date a concella misore e nego confoproparism preque diese ende flequis primas esia malis, cum ad eius complementum pertineant: ne id diem singumis qua leprantieratione partis rei substantialis debet este, quod sit fub fantia a quali encernngen humbansidencia; idemque dici posentide quantinate, alijsque accidentalibus enticatibus. Frigida autem est Ar-Men huits te spoo konis cimpugnacias quam affert disp. 1. de avima sell. g. quodinimirom cum

Agadhie dun deisent cochori-reilien ber

inde se habeat, as sesses accidens. co, quod pars per nos solum dicit selle necessariam ad conservationem animalis. Le ad uitales cius o, potaniones exercendas, quod aquè conuenis hacidentibus, ac sangunitontra enim est, nam sicuri quamuis Bertus non uniatus Paulo poqueti infertus per inde se habere respectu Paulizae se haber accidens: ica in casu nostro, Definde addo, falsum esse per me partem solum importat enim praterta esse taliterine essariam, un se substanta.

-1. Obiscies fexed: quando itascimur feruelicis isanguis circa cor i dum usrecundamur accurritad faciem i dum aimemus ad cor aquando uorò colerici enistimus difficili bile sumer iscurstecciad hi suno vitales actus respectu ipsus sauguinia se bilis i ergo iaman humoribus aliqua vitassaperacio reperieur.

Respondeo negando minorem actus enima vicalizaqui est indigium vita in co, in quo esta anop eli-quicumque à caufa vivence procodia, aleoquin dicendum effer chylum informati aniimà co quod elaboratur à principio visali, quod el venericulus nec non etiam languinom ipsu rper, hoc:pracise, quad bepatis, actione-produchesp, sno ctiem-pura excremente quando expellmentemonentur epim lurlum, deoslum. Bec. folus igicarille actus elt fignum vice. qui val sit par intus susceptionemalimétivel illan -nacelitià preluppopit, quanism varò motus, smailanguinis had bilis netrum importation aft alteratio quadamable atela faco proueniens. -nempe ab anima medijaufpiratibus, ided nomest signum vitalitetis in ipbe : : 6 13 6 2 600 TOT 1

to a aS.E.C.T. I O. Q VA RIT AS

Corollarium de quibustam alije parcibus qua-

A Tque ex his colligi potest, non solum humatos, ve lacrymas, fudores, vrinam, atque Salinam; fed neque lac, neque femen, neque pinguadines, neque medullamofium. in nullo commex his aliqua vitalis operatio exerceturá garurg? ve experientia conftar, prateres pe aliquid de dictis rebusio perticulari dicamus: thumores pure exgrementiti) tamquam inveiles imo eniam noxij à na tura exitoto corpore pel--lungur cergo non foluminon dune animaci y led neque wlam habent, eathouse partis respectu -viuentis; atque adeo corpora Beatorum finahis humoribus refurgent j quod verò nec lac, -neclemen fint enimata fuadetur vleerius, ex co -quia vel non differunt effentialiter à languine, fed has partes languinis yeria ratione conco-:Azoret ridetur sentire Azistoteles lib. 4. de 29--ner-nione animaliuve cop. 8 e adeoque ficuti fanrguis non est animacus, itaneque illa : vel si efrsentializer differunt à sanguine, ve docent alib: reum line verilque animal sie integrum : yr.apmaretin malculis, ac freminis ante pubertaté: mon of sur inter animalis, pastes countimeten-

fur padde quod fementell inftitutim ad formandam protem, & ist ad illam alendam avnr de ordinantur ad aliud deftinetum ab animalis a quo formancur a parme sucem ordinancuf per le ad totum, cuius partes exillunt. quod h semen plantarum est animatum; udeo est quia creleit per introlulceplisonem alimentis & apparerelle continuum ipis piantas, quod non har vet semen animalis, deinde si spadobes sunt deficientes, & manchi : non oricur ex co quod femme eareant, led quod careant inftramentis vitalibus, quibus femen in animali generaeur denque li filius dicitor de fubitantis patris procedere: non est sensus quod semen, quod accepte à pacre, fuerit eius animà informatum 5 Ted quad vel fuerit ab illius cospore decifum i vel faerit eius para Tecundarias vipote einfdem effentizeum fanguine's Schabuie virtutem ex forma iplius generantis, ve loquitur DAT. on De puiguedine distinguis Comptonus fest. 3. en. 4., & siquidem sermo ibt de ea , que mine inde est intermixta carni, dicit vivere, quia veluti vnum quoddam videtur cum carne; cob-Richere? he antem agamus de ea dux leomi in voum veluti locum generatur, qua folet ef-·fe inter pellem, & carnem negat vinere; ep equod misum in modum granar animat, sed ego alitet diffirguerem ; & figuidem agatar de es. quarappellatur omentum, & se haber ad modif membranz tennis, & pinguis, qua inferiores ventris partes integnatur : putarem effe animatam's quia eft valde necessaria incessinis, equestine es pessime le haberene, ac diffluerents rucc non eciami videtur eselebre perincus lasceptionem alimentis propter durioves partes. quibus tanquam reticulis efformatur. fi verò agamin de reliqua vpinguedine , crederem non informari anima, siue sit adeps, siue seuum, sind demum pinguedo specialiter dicaso difficrunt enim-hae aliqualiter inter sei eo quod nomine adipis venie substantia quadam instar craffioris olefex frigure concrescens in exchmitatibus musculorum, ac neruosis partibus animalis; nomine verò pinguedinis specialiter accepta , substantia adipe humidiot , qua inter cutem, & carnem controeri folet i nomine denique seni, substantia pracedente erassor, vac valde terrea , apraque magis erelcere, & proprie in animalibus altera tantum partes dentatis, & cornigeris existens, ratio autem cur hac omnia minime animentut effe porefly tum quis , ve didunt medici p fune fubftantis-· liter languis: tuar etians quia crescunt per additionem partis ad partem i serofo enim sanguine redundance augencus.

Ad rationes autem in contrarium à Comptono adductas dicerementatorem voitatem proleferre parces ciulitem ramis quarum vas vistadis elle, altera ficcu ; quam pinguedinem soc
carnem : & tamen conflut ficcum non viverenaergo exiconiunctione, quam habet pinguedo
dum tarne cui affociatur ; non bene collegicur
quod fimul cum ea vivas siprestera exes, quod
comentum in ventre adeo pingueleatyve mirum
in modum granes animalimo aliquando illud

cinecernomireda colligiallad minima videre -probatem: ex co ,.. quia -redè diftingui potes ioser praguedinem natinam, quam habet oméenm -quest inflar membranz Vericulatz. ac .aducativiam ;: 80 priorem dicerem effe animaatumany off a moroirogogocógovánkum a manula ivideamus ex morbo pedem animalis marim in medum aliquando augeri : ita ve rottim viraldem humorem reliquorum membrotum ad A crabac, & fic animal incerimae : nemo camenio dixerit pedem non vinere, ergo à pari neque dicendum eft omentum non vivere, quia alfi-.quando pinguedine abandat ... ce! Quod denique actiont: ad medullam offium cam non viuere probæur ex Atifotele feenile de parts annual sap: 6, vbi docet : cam effe fangumei almenti cocumiexcrementum, quod du offa diffribition porrò qua parce excremenitum est languinis i pelotis conditionis censenda est, quam he iple languis; vade fi hie nonviuis , neque illa qua verò parte est osium alfmentum fimilicudinem haber cum ipfo fangui--ne., qui oft plimentum carnis. ergo debet etia et alimilari in co, quod non viuat. 211: Arque har incelligenda fune de medulla. dibum, ad differentiem medulle capitalis, acquo spinalis capitalis enim est cerebrum 's quod informari anima certo certius eft, cum in -camperamones cognofeiring potentia exerceantur. spinalis verò eft substantia quadani. cealliorsae nernoffor cerebro, ex illo tanquam exclonte per spinam dotti originem trahens itanco durior, quanto longius in inferiores parl -tes:procefferiti quam eviam effe animaram pro--batur, tumiquia videtue else eiuldem pend -subfrancie cum crebro : tum maxime,quia apimarene in ea quadam venule ficuti etlam in cearebro, per quas alimentum defertur, quod eul. edens fignume ft verumque vitaliter crescere squod si Aristoteles secundo de partibus cap. 7. af. derit cerebrum non continuari cam reliquis partibus corporis, fed concineri in cranio tamb quam in vafe : folum negat non continuari cum partibus fenfam taltur habentibus, quia negs liplum est hoc lensu pfæditum, quod fi ab inerinfeco tactum valde hominem torqueat, & frequenter interimat. hoc non fad fenfu, fed -vesticus sui, idest, omenti hunc importat dodotem, ve tefatur Macrobius, nomine omenti membranam, que sotam inuoluit cerebrum Agnificans.. caterum negati non potest cetebrü effe coniunctum cum medulla spinali, & cum salijs quibu dam partibus, quibus alimentum -trahit . fed quia eft à toto cranio dinifum , & contineur ab illo , poteft verè diei , quod & -in co tanguam in valo 🤯 🐇 as entire the conti

SECTION QVINTA:

Verme dentes vegnes. & oupille, hifque

Oncluso est affirmativa, ita D. T.in 4.diff.
144.qu. 1. mt. 2. qu. 3: ad 3:
25. Probatur primo ex Aristotele, qui ferendo de
gene-

general. Animal. cap. 4. zit, quod capilli, & pili, & vngues natriuntur, & angentur, quod auté nutritur, & augetur viuit. deniq, prime de bifor animale cap. I. numerat pilos inter partes animatas viuétis ait enim effecqualdam partes in viuentis corpore valdè terreas, qui fontère no valent, cui ufmodi funt offa nerui, & pili, quamuis autemiex eo
pracisè, quod pilos viuentis partes effe dicat, non
fequatur eos viuere fequitur tamen ex eo, quod
offibus; & neruis affimilentur.

54

Probatur fecundo rationerdentes, vagues, & capilli augentur per intro susceptione alimenti; ergo funt animata confequentia patet ex dictis. antecedens verò probatur, quia omnia illa nó loium crescunt per longitudinem, sed e iam per latitudinem, ac profundicatem, feruaca eadé figura, atque eade proportione partium, sicuti reliqua partes, quas in animali viuere compertum elt . Vo patetiin paeris, illi enim dences habent omni ex parte angustos, sed procedées répore versus omné parté crescunt, ac dilatantur; præterea vngues, quos initio exiguos, & graciles habebant; in adolescentia magnos, & crassos obrinent. deniq; coru capilli in puericia sunt valdemolles, ac subtiles, sed in virili atace durescunt, & corpuleciores emeduntictiam fi ijdem numerò, qui erant ab. initio permaneat. Hoc auté impolibile effet, nisi tria dicta ex reliquo corpore artrakerent fib: humozemsquem cocoquerent, qui enim fieri potestive illa extrema pats capilli V.G. à capite valde di-Ransincipiat per circuitu dilatari per iuxta po-Acionem houz materiz? que nam ellet ilta materia, quam in fe converterer. & quo modo adderesursin eius figurā le ad amafim coformando.pro-Mad nifi quis velicad libitum opmari, non vidue eur quomodo id postir fibi probabiliter perfuade. ze.quonium verò idem prorfus: Videmus contingere in spinis, cestis, conchis, cornibus, ac pennis animaliü:dicendű quoqi oft ea omnia pariter effe animata.neq; nos debet imopposeum inclinare i quod versus unasque alcera parce parti exclosno. quia etia cutis secudu prefundionie para obringt incrementade tamé nemo dixerie ea novincre a

Obijuis tamen primo contra conclusioneranimata habero debent terminu suracretionis; sud neque dentes, nequengues, neque capilli habent hubinsmodratem inum, ergo mon santamimata, maior supponitus, minor verò probatur, mandentes quantrecometrione continua atterantus semper tame a natura reparantus, notus eis patticulas subminis sura reparantus, notus eis patticulas subminis sura molarin moladino, engues verò quantumvis supè secentur, se capibi conditantur, irerum atque iterum identidem augentur, sego &c.

Responden, concessa maiore, negated minere; ad en une pendacionem; conpesso integro anteceden cos pego inde sequi en un madere sina acorecionis reminam; & ratio est, qui a huin smodi terminimamicos ser se compod vivens post qua perment ad sum statu persección post amplina
erescere sedin co; quod magnitudino samplina
erescere sedin co; quod magnitudino sam, qua
ves, ad illudio epus crescendo acquistir excedere non posticiqued si illam expantemistr, non est
contra ratione viven riscam, sibiliverum repasare, ve costa en arboribus, qua suposte qua ad vitimus terminus sua magnitudini peruquentur, superio reminus de taté deperdado incipiunt illam
icerum explese do sibi repara se squéadmo du anicerum explese do sibi repara se squéadmo du ani-

malia carné morbo, aut fame, magna ex parce cofumptà lam verò ea de quibus loquimur no polfe ad quameumque magnitudine protendi-pacet ex voguibus animalium, qui etiam finunquam fecentur non tamen semper augentur. Quod fi dicas corum corimatum augmétum non apparere, quia iam aliunde atteruntur: quid dices de capilhs, quos quamuis mulieres difigentissime nutriat, ac pectanticonstat tamen certam habere magnifudinem, quam excedere minime valeant?

Ob jetes secundo: dentes in senibus sponte deeidunt; ergo no suncanimati. probatur cosequetia quia nulla pars viuentis sponte decidit; ergo &c.

Respondeo; concesso antecedente, negando colequentiam ad cuius probatione dico, quod licet per le loquendo verum fit nullam partem viuentis sponte decidere: at per accides.porest enenire, fi nimirum morbo aliquo dissoluatur temperamentum eu us beneficio pars illa reliquo corporis colungabatur, sic quià in Polonia, & Muschouia friedus exuberantia corrumpit illa qualitatum arthonia, que aures. & nafum humano corport vair battinde fit vt diffoluta vnione feparetur, ac decidant idé contingit fembus, in quibus că excrementius hamor abadet, sicuti est causa ve dillo uzeur vnio,que animă coru corporiallociabattita quod marcelcat nervi,& fibra quibus denter cum maxillis contangebantur, vade fit ve decidant.

Obijcies tertiò, capilli, & vngues ex materia excrementitia nutriuntur, ex qua materia nulla pars animalis augotur ergo non sut animata. Respondeo, materiam excrementitiam, ex qua mutriuntur capilli. Vngues no esse eius de rationis cum ea, qua expellitur per vrina, saliuam. Esse sum ea, qua expellitur per vrina, saliuam. Esse similia, hac enim est omnino supersua, & ad nihil inserurens, ax illa quavis sit secreta à resiqua, qua ad nurriedas nobiliores partes enimalis natura di sponittest tamé illi villis ad nuerre das istas ignobiliores, quibo ad mébros u cose relationé i viget. Obijcies quartò, partes extrema vnguium, quannon habent continuationem cum carne digita son emera excrementa, ergo non viunat: etta sere Hurradus, Su arrisga.

"Responder Quiedus punito 4 n. 18/inter medias, s& extremas voguit partes nullu se inuenire discrimentiu quia pars que nunc est media succes :fin temporisfit extrema : tu etia,quia veraq; ijf- 10 de ommino accidentibus predita eft. negifignum -shanod division is inter illas est inuenire. quare nentram parté viuere, atq;adeo abfoluté vogues no effe animatos defendir primò quia mullum ha-·bent indiciu vitzideinde quia crescunt per iuxta politionem, vi patet, tú quia si in medio viigue puctu fignes, fuccessu téporis in extrema eius par tee videbist tū etiā quia fi duo fignes pūcta in tode vague semper za; distabunt tertid deniq; qui a · homo no dicetur macus en a de pare at voguibus . 🚭 Verŭ egodaudo quidë.Omedŭ quod notet au- 🥶 cares illos inconfequériz. vast codé crimine, de -quo illos acculat, iplum ego redargueré . dú iple -qqoq;inconfequenter in hoc philosophotur,quod : Le eninceté.codé punite n. 12. affent dentes ani--marisec quod no augétur per iuxta politioné, led -per inteus: susceptioné alimenti.quod hac ratione concludit pars dentiu, que est extra carné, & in spuero est angustior, in adolescete fit latior, & auaguuracedilli partine applicatur materia per iuz

Digitized by Google

- a·

• 2

ta politionem, ve augeatur.ergo &c. Atqieadem prorfus ratio militat pro vaguibusana vaguis ille, qui in puero est angustior etia sit in adolescéte latior, sed non per suxta positione materiz, na Leruat eandem figuramaqua habuit ab initio; & eadé proportionesqua crescit locus eius in digito, cui comillus estaple quoq; augerur; hoc aute p iux ta politione materie fieri nequit; quauis eul ex radice intelligatur procedere dilatatus,quo modo pars latior de nouo aduentens inuentes partem digiti fibi correspondentem latiore, & tamé para antiqua voguis no superabitur in magnitudine extremæ partis eiuldé digitiscu prefertim commissura extreme partis sit latior inferioreteuidétius idem proboex vaguibus brutoru lic: vagues pulle aqueli i elt valde subtilis instar acicula, & totus ferè extra carnem. postea verà secundum latitudine crescitac dilatatura non fecus ac pars dentiu,que in puero est extra .carnem; sed non crescit per inxta positione materiæ, sicuti neque in eius sententia para illa desium . quemmodum igitur ex hoc recte deducit auftor dentes vivereseo & crescunt per intus susceptione alimeti.hoc ipsu quoq, debebat deducere de voguibus. Consmatur, quia ide n. 14. sultiner plumas auiu vinere;eo quod pincus susceptione augérur, quod probat ex proportione, qua omnes eius parces augentur, quod non polle fieri per iuxta politione laadetex eo,quia alioquin avulla ab avibus augeretur. led fimile augmentű proportionale in vaguibus arimaliűsexperitour. ve videre est in vogue aquila. alitide vero cos auulfos à digitis cernimus non augert. ergo inconfequenter negat vugues per intus fusceptione crescere.ex quo constat sufficientissimum nos viez indicium in voguibus habere, du per intus susceptionem eascrescere ad hominé demonstrautmus- jam verò ad primă rationé in contrariú ex puncto in medio vngue fignato, dico: ca folum convinci vnguem femper creftere in longum quandiu secatur, quod no est contra nos, cum hac enim recte cauftit, quad per intus fusceptionem a imenti augeatur, quemadmodū enim fignu, quo fignatur furculus quando ptimò , interteur est quidé proximus radicibusased post qua ille crescie in arbore, valde distat ab illisita

dicendu de puncto quo medius voguis fignatur Ad fecundam vero diftinguerem assumptumit
& fiquidem duo illa puncta fignentur in vague
puer inego erescente puero cendem prossuadir
flantiam retinese que admodum enim vaguis intali casu crescit tecundu omnes partea ita & di
flantia qua inter duo illa pucta intercipitur maior euadet, at fi ea signentur in unque viri qui
ad flatu sua magnitudisis iam peruenit concedo
retinere cande distantia; cum enim vaguis tunc
no crescat, nisi in longum, non est miru si eande
distantia intersè semper puncta illa retineant.

Ad id deniq; quod vicimo loco addebatur: animal, scihect; sine vogue non esse mancum dico
esse falsum. cu enim natura vogues animali eribuerit ad sirmandas extremas manuum vel pedum partes, & ad hostes offendendos; hinc orieur
animal exungulatum male se habere, ac esse māeum. his contra Oniedu obiter notatis, ad obiectionem Respondeo facile, negando antecedens:
extremas videlicet, voguium partes, qua digitis
supereminent esse mera excrementa ve constat

ex rationibus ab Quiedo in côtrarium adduciis, & multo magis ex voguibus anium, quoru acies maximè pertinent ad corum integritaté, atque figuram, quod si in nobis diche voguiu actes idé... tidem reseantur non est, quod de se sunt omni- suo supersue, sed quia nos cu politioris vita sationé elegerimus: validioribus armis cu hoste pu in gnare volumus, de siquid frangere, gladiu, & cul- trum, quam vogues adhibere satius ducimus.

Obijcies quinté ex eodem Quiedo n. 15. nulla 63 in capillis indicium vite habemus deinde homo caluitie laborans non dicitur mancus terriò denique corum augmentum maximum effe folet, quod fignum est cos nulla determinata magnitudinis terminum haberejergo no sunt animati.

Responded: ad singula in antecedence posita. ferè patere ex dictis; ad vberiorem tamen do-Strinam nego antecedens, & quo ad primum dico Microscopio cerni in capillis foramen quoddam per corum longitudinem instar canalis decurrens, quad folidos illos effe nou finitanec non etiam cauitates quasdam veluti poros.hzc aute esse certa signa, quod per intus susceptione alimenti nutrianturavidetur iadubitatum, falsu eft. igitur nullum vita indicium in capillis habert • . aliud indicium adducie Arriaga Dispue prima de aum n. 273. sumptum ex hominibus qui metu moreis subità incanuerunt, quod fieri (iuquit). non potuisses, nisi crines vitaliter humoré sugerent, qui ex repentino timore de calido mutatus in frigidum, totum corú temperamentů 👫 tiaret. verum hoc indicium non elle efficax reciè probat Outedus, ex co quia attractio illius. humoris facta per radices potest no elle vitalis. ficuti contingit in lanis, que liquore infectoria no vitaliter ebibunt . fed inflitte co i tra hocingeniosissimus Arriaga, quia si rea rea sè haberets: sequeretur, quod etjam si capilli suisset absciss , & capiti illorum hominum appropinquati debuissent dealbari, atqui hoc est contra sensum: communem hominum.ergo &c. fequela probat s quia non potest explicate quid infermatilla cotinuatio capillorum, a actio non est vicalis «

Ad hoc responder Quiedus in fine m. 16. 110xium illum humorciqui est in capite prius, producere qualitaté noxiam in capillorum radicibus, que deindé diffunditur per partes remotiores á radicibun fod no faluit difficultates quemadmodu enim qualitas illa noxia in radice producta poruir inficere reliquas partes capilloru sontinuas cum ipla radioenta potuillet caldem partes inficere eide radici contiguas: non enim videtur necessaria continuitas ad productions qualitatis.melius ergo respondêdu videtur mihi ad Arriaga:crines no mutari pracise per meram noxiz alicuius qualitacis receptionem, fed. per humoria valde noxij ebibitionem. Porto adhune humoré ebibédi non lufficere sporoximacioné, sed requiri immerfioné, ve scilices capillus immergaturein illuspatet ex infectione lanare a que non tinguntur, nifi in humorem tinculé des mergantur; verum quidé est humoré hunc esse adeo validusac tenuem, vt, ad tota capilli longiendiné peruadéda fatis illi fit, fi radicé permeet; paulatim énim in alias partes remotiores se in-·finuatica (que inficit, ad cu plane modum quo aqua,que est in vafe ve tota lini fasciolam madefaciatifatis oft fi extremă cius partem habeat in le immeriam.

Megie has quantum ad primam pracipul antecedencia parcem a quo ad veto secundanta in qui assumenta secundanta sun sun desastatum inon est que assumenta secundanta inon est que in sun est secundanta su est secundanta s

Phylip it is ment of the Pent of the Property of the Property of the Pent of the Property of t क्रीपिक्निते हेर्ने रेवर्गा है अनुवास के अप क्षित है के बिर्म के विदेश कर है Cally Hoal? doe makis beabanagise; fecaucit, co Tentille adunte positas et altere defiftant . in. uo arborum ramos imitantur, qui pofiquami Medanide Ratim velodiffime repullulant Jac Blottettile rempose tente augentur, quoviq; Teriffully maguseudinis fibi a natura praferiptos freingang, differs stremurborum increme-And all incremento capillorem , quod arbores weekly omnem partem crefeant, & quali-Betleafam pare decerantiatum quendam litum Theilliofibi vendicet i drawt rami V.G. exigant coniungi, immediate quidem trunco, & co mel Wiante Fadieibus &c .. inde fit ve non videantur partes inferiores propullers fupériores: contra Sero quia espilli non nin fecundum longitudipem vim fuam augmentatiusm maxime manifeffant, & aliunde non habent in fuis partibus Bieterogementem: corum incrementum fieri ce-Tetur per trocyqued partes inferiores, laperiores Propellendo in corum louve luccidane.

an Respondenced hoe auchores noftei mulcipli-Efter primò enim Alexander Aphrodif. lib. v. Frebien. MIT 40. negat capillos , & vogues ve-With Reroan demorates, fee Tolumica videris eo quod emacerata, & confumpte carne, parver alique inferiores de tegantur? Sed contra-ER prime , quia & shoc faciem aliquam pro-Babilitatis habout in unguibus soullum tamen iblespillies co quod corpmissalices, quibus pietti lighquene, funtivatde brencey ve de fei balteel'& in eadqueribus adhaeinfini remanebr pelle: contraction e Recundo, quia multi seft an pres capellos o de nogres aded creuiffe ali-Tuivies de la eties voi aliquoties in anno, cos illis refecute aecefie fuevit ; cam enim effent vades quaque corpora: illa incegra, 66 inagnorum. viroram a exeviabano defiderium: in alija ca videndi o vade corum confanguinti aon folum il-His veftes multabant sifediquiam capillos, & vagues identidem refecabantine alijs apparerent eti eviterint . no a**ostoges cinfratti** m Refpandenvalij lecundo (incer quos viden-

mRespondent alij seenadd (anter quos videna tureste Mausus lib.4. qu. 28. lee Compronus dia spine a Fourgari, nis anima vogetatius, a tque adrib egresse alationali à corporat cam : putants in illis temanere ? Be hine Gelle find creleant in defunctis. id autem conflicts pollet ex es, i defunctis i id autem conflicts pollet ex es, i defin aliquit diume de limbot bum's quo capillis cum acerbilimo doloris len listude geleant, & fire cecentur emittant languinem, & ager moriatur; alip famen pulant hoc elle fabulo fim, praferim, quod attinet ad len lum doloris, dicetes, due huium didio ibos dolorem non elle in capillis, led in partibus corporis vicinioribus, ex quibus, lectis capillis, spiritus vitales cum fanguine in magical copia egradiantum & ideireo hominem mori.

Hanc ego responsibilition probo puto enim capillos, & viguels of Vidence animare eadem anima, que cocum assimal vivic, quia viicam cancum animani in vivo vivence agnosco, ve ex sequenci sectione constabit.

Respondent alij tertio, quod quamuis wigmentum capillorum, & vngaium in corpore vinente sit vitale; in demortuo tamen est nonvitale per juxta postionem materia exctemétaria, & non pertatus fulceptionem alimenti ? Sed neque tize responsio placet is enim semel habemus ea polle in cadaueribus non 🔻 🕶 liter augeri : gratis omnino dicimus in viuen∹ tibus augeri modo vitali . non enim potest af-Agnari huius dinerfitatis maior ratio; fiquidem ex eo, quod fint in vinente, cantum abell, quod difficilius fine vita in se ipsis crescere valeant? ve multo facilius id faincear . nam in uiuente habeneur quotidie nous exerementa, qua ad cotum augmentum heceffaria fint , ratione noui pabuli, quod subministrandum est parti-Bás vigentibus, nec non eriam haberur anima, que dicta excrementa illis subministrare valeto neutrum autem imuenire est in cadauere, Ve paret .

-His igitur responssoulbus posthabitis. Respandea ego quarro, concesso antecedente, vol gues videlicet, & capillos in cadaucribus crefeere i negando consequenciam, qua collige-Datur ea in viuctibus augeti per luxta polítionem mortuo modo; & dice in verifque erefcere perintus susceptionem alimenti modo vitali. mon quod in cadauere informentur eadem inimu, qua priùs; led quie omoino dinerla, qua felohim vegetatius, & non fentitius, queque ad Micelhim lenlition in iplie de nous generes ett : Pationem defumo ex fumura natura pionidentia, que nuaquam in necessarijs deeft, & facit semper tomm id s quod potest; secundim exigentiam, & capacitatemy quam in rebus acturalibus inqenis squamuls enim anima in morte hominides toto corpore recedar, co aged defeat thi dispositiones at eius informarionem decellaria : quia tamén in vogdibus 🕏 Seeapillistemanenedtsposselbnes ad vitami veéctat hums fufficiences u hince ft vt natura , ne defic in necollarija i producali in illis animami quandad vegeceriusm y qua quandid Haber prontame conferuerar i noque hinc fequitiir de renzelone ad habica daki segecilkin . quisi dif-Serunt effentialiter capitli 3 ost englis quando acimantur anima rationalis which to homine The ipie, dum animanton fold vegetative in

Digitized by Google

70

71

72

₹

, ,

75

SECTION SEXT. A 110 TO FETTING

An in goo gingnaganisa tanung raditor, coos

Ooch with authung ming oc omnium fer o ் Catholicorum நடிநாக Manicheog நடிந் duck apimas in homing pofugrunt: alceram marime die gebend offe feutefram & majo demone productions Alexanthopan i Strains elle, racionalem à Depicteatam :mucinoniciam contra Auertoem-anhiydyan hiddhiya acode 1953 12. pomite confficrit i nusur doll is finsur 18241ecuam tarionalem antamalletepar elle allifede toma & non informantem lett eriam contra Philoponum, & Simplicium jangepieresieres gradus anima in homine realiter, inter le evalidis Austos, sempe jueggeatioum, fensimme & rasionalem - consta Migandulapum, quic duas falsom animas admireit inchamine legitimismi editer 38 - mentiffpget inegetatinam > 85 tarionalem: & denique congra Paulum Venetum in fumm. de anim, cap. S. qui praces leulizipamiss estionalem appisacution hegorativas specie differentes inegidari, guar funt partes dinero he colbole primant intomingepare in bolno! aliam in offe a aliam in carne &c. contrangues ograftingerlift bei 🗸 🛌

es Probatur prima-alleria mostra auchgierann offano sprode gararalis still clossean, es cape ha Apparer anoldem of compositioness cam impien eatis venisse; ut duas in homine animas, impun वृद्धाराः वृत्वक्षक्षका स्ट्राहरू । व्यवस्था स्ट्राहरू । वृत्वा विकास स्ट्राहरू । वृत्वा विकास स्ट्राहरू । वृत् fentignies. cum uceus, & poutum cellamengun & omnes Ecclesis Bacrischnam animam rasing nalem in bomine afferueringt fancta unmerfalm Phasmulianea deppe, sazijamediana ancilument cecomenicums ac universelos & verba han fiden liter continere refte probas Quiedus contron & punst, 11. num, 3. idem fancicur in lib de Eeslen Baffigis degmatibut cap. 15-ubi hæc habenturn Nec dues animes dicimus, officia homine ne les cobus Syrus & AlinSprotum for bunt gungues animalem, que apimocur corpus, & imminim fit languinit & aktenam spirituslembque racion nem ministret : sed dicimus means, esadenyane elle animam incorpore, ques. & fua foriensia gorpus vivificet , & femetypfam fua rationed disponate Ex his & similibus ausoritations des ducuntaliqui oppositam sententiama due elle-Congra fidem, a aus certe temesariamo Benearon neams inter ques fienleca dicit non fint plique esticates ipeciodescudi polle; Success unto focundum fidem offe-panum eutom walsh vendes esseeme and suite at act and properties despected tamquam principiisdidei repugnanteminitudee generalem lynodum Anathemarizade folution errorem Manisheorum 3. vokeriam Austrais.2 & rece id quidem di indubitatum enim existic Meshigen Bus ang an ang an ing sides saw 2111

homing informati anima vegesaving tansum. bon serd astidassif onlism cenferat ubegatiochricke's suggest que which by essemisor with in and whicute he knowerly riveriscoubtailly abo BB23 tegfis chighieged confuers, Britistion of 189 Shaw mordies i detendi e Zipperolla ille to de 182 culcusibus anima à cap.3.65. Flam Nah. 1. degenere eap. 4. alijs examinandum relingijoffageum d Crimi Leutentliam ne Bancemu andate genestifos in homine folk vegetatius informarismanis, 162 licos, male audit a right adea than ex and pale te onija ji ktatio anatobbo ptam aheaditek ilist Sest :- ex-syi foncto bour en e anife ingic suga sui Bre find bedeliftes : Bou elle cat andimpire i ge Capullist and kindere bed panimus and concept mus minamife felle garien en er . . inurade. .. Probamis secunda abaliquibus ax Genetic for

cando ibi. Inspirante in faciem eius spiraculum Nice's & faches of homo in animam whenten api vou dicitur (bitavala " eq [bitachim as iodicągosus. Adae yoam: sanemacanistania Deo Bioduceau : fuige 12 duoq confirmes : Caireanus wix co a guide in the sphere: legitum spiese pluma Bigarum ; rojquodilla eadem., que fegespiraculum, recention gradus continebate. 4 14 1993 11. Verym has andaritas, quantum al de fee Bileniquene axbigeatioibatim nou dubhiaciff posen enim diens del guad namine sphracul artistantili i ganoriski i morana tarionali saher qua chomo di lemmana fui nà catarsi animantibus Ana filethucianimata abaque co a quod in facif क्ष्रान्त्रका क्रियन्त्रियां शिवसः वज्रुक्तः quedote क्ष्रान्त्रान् सहिद्दे appelle wa spragulumovitarum inquantym to sudicologication appropriately and summer statistical Manualeas a usia di kuma fanstum lakensas, saxsus pap admining replaced figuration at his spice saculo factum elle chominom in animamo viuenrem, a has with habuthernatum limplicitoria por this die grant nomine to take his hear is animam cosalem homois i qua es duplici, pel aripliei partiali catgmenteur . arque ,adeo ex dicita tes rumon posse collegi non dazi, baiusmodi animas partialea Lu A THAT FOR

. Probaturzterpidiali alija Geryna gamennianima fuicin Christo bergo varzeciam io celiquis hominibus i paos fequas tia (pates) od antegrators fundent : (loftenior plures and noel fenfishia) & regeracius corruptechuema c in monta Chris dix vel non nod primum a quie del fum elles a angmands damal bouppy wad se Nou a maissabulti e-man pape a patrio anni aireniste de compini mia dinusco sem municipodi anima sum pertinco ant ad primariam (and find cidness margraphumana procuidabioren paimaria, ingensigne a la fumpta, fueduna v mequer fecundusts o que praser quan and modificiller merseulestig confern naez , bunidem: Inphonuntur effen maroriabes a vegeria a (lignavi vod bulu franchi antrop in triduo mortis extiterint . non esimis consergi aliequiamen fuiffe) vierà mortume nequa cum adina racionali salibquin plures ranina in limbutto de l'endiffene y acque alibió name Ecelebra leplus est manus quadrifuit de anima Christi post mor som adinferos descandiste dergo Bese

79 Sed neque hoc argumentum de le est efficaxi prafeindendo ab intelligencia Ecclefiz , ad quam pertinet definite, quando, docet animam Chrishad, inferos descendiste, quid veniat noc mine anima : collectio ne plurium animarum. parcialium ad vnam scocalem animam componendam pereinentiu, an verò vna fimplex animainam de catero fi hoc non declaraffer Ecoleha pollent aduer farij telpondete i quod ex lup. policione, quod Verbum animam fenfit uam, & £ : vegenatiuam nunquam dimiferit ; & pofito quad yere Christi Corpus sucrit in triduo mina anima Christi delcenderit in limbum: ex ne effaria confequentia deducatura vegetativa . & lenfiriuam miraculose fuille á Deo conferuatas, & cum rationali ad limbum descendisse > viramque autem confequentiam non tam procedere ex diffinctione animarumaquam ex tri-

plici illa doctrina de fide quam doces Ecclefia. Quarta probacio desumi ur ab alijs a posteriori fic experientia confrat animam rationale ab organi lesione impediri in operationibus luis rationalibusiergoeft eade cum fanficiua. confequentia paret, quia fi diffingueretur realiter ab illa : non effet cur in operando experiretur ia commodum organi materialis quod ad folas operationes fenfitiuas deferuit . Verum neque hac probatio procedit:poffer coun facile refpodert ab aduerfarijs , concesso antecedente, negando consequentiam . & ad cius probatione dici, quod quamuis rationalis fit realiter à fenfitina diftincta : quia tamen abstrahere debet à phantasmatibus species intelligibiles, quibus ad suas operationes intellectivas producendas necesse habet : id circo leso organo materiali phantaliz; quod eft productiuum phantalma-

* .

Probatur efficaciter quinto Ex vna parce poteft vna eademque anima elle principium eperationum vegetandi, sentiendi, & ratiocinandi ex alia verò nolla est necessitas dicendi. quod defacto fit multiplex . ergo cum non. fine multiplicanda entia fine necessitate, concludere debemus, non dari plures animas in voo vivence, atque adeo in homine vnam, & cande anunam elle vegeratinam, fenfirivam , & rationalem . consequentia videtur solida . antecedens duas habet partes, & quidem quoad posteriorem przter quam quod ex folutioni-bus argumetorum parebit: suadetur, quia nulla est asignabilisiquo ad verò priore probatur sic: quia licer non possit causa principalis materialis effe fimul principium plurium operationum, quarum aliquæ materiales fint , aliæ verò fpirituales : at , quod poffit caufa , que in fua fibflantia spiritualis elt, non videtur dubitandum, neque ratione multiplicis generis operationum ve fic, quia vous eft fol, & tamen tot diverforum generum operationes producit, quots quotidie experimur: neque ratione talium operationum, quarum alique, videlicet, fint spirituales, alix verò materiales, que enim repugnantia in co eft, vt aliqued principium

tum : ipla quoque in fuis operationibus intel-

lectuis male fe habet . his ergo rationibus post

spirituale habeat vigtutem in se producendi verumque genus operationum, aut que impelit cantia in hoc est assignabilis?

Probague sextò: sun homme essent tres anima reglitar inter le distinct : lequeretur, quod homo non effet vnum ens, per la effentializer. fed aggregatum per accidens; fed hoc; eft inconumpieus . ergo &c. miner patet. leguelayerd probatur: ille treg, anime iam non ellent voiuersales sicuri ponebantur idez rerum á Platone in led indiniduz & & lingulares, atqui Bingamicht juggniginite febigideb Beverardfied non fit in aliqua determinata specie; ergo quer liber ex illis animabus effer in specie detormie mate . fed be homo ellet aggregatum ex plusibus speciebus, planes, visielicet, bruffingt Bominis, sum igitur ha lpacies don polioties mo non effet soinm ber je fed sauces inm ber accidens .

oni formar parcia es adultant -

Sed noutra responsio probacionem factam debilicat . non priore quie non minus confiet hominem elle voum per se ellencialiter. quam elle hoc pacto vnum per le ignem, aurum , lapidemi &co. quemadmodum enim, lices horum mitacem minime limus experti, tamentacione naturali cam epidentes probamus ; ita de anitate bet et pominie · batitate tationie lentiendum est : dicere enim,, qued homo fir miune eut berifeidnem jabis . Arquifft wateris finmini galde Tepugnaos; adee ve aliqui ex antiquis, ne id concederent , dixerint animam, rationalem non exercere in compnus forme informantis, led allistentis matem, quemadmodum in exlettibus orbibus mouendis, intellige lia ; quod paret quam fit abfurdum. Neque po-Agrior responso procedit paritas enim ex formis partialibus desumpra nulla eft; si quidem. auitas jadmit zunt mordicus negant illas in efie. zialem viuentis conflicutione ingredialed fe hapere at meras qi [bogtiones materic ita at bia". dicata quiddicatius hominis V. G. ax anima 13rionali-oc materia prima vpitis tagrumodo acoimiantel state if se diffouni in notice entre debennut elle partes ellentiales eiulda bomines, & veggtatius subministrate illi predicatum vi-Bertierfeditina seig biagicarinitatiuafie dife pradicata funt de primario se ellenciali sucepsu iphing bominis . quampis igitur qui formas Dat tiglet equitenur feinere glidesiter boiline saltem apparenter, homidem alle unum per sa: was kelt iffiedni bintalitætem animatnur in nab Viuente concedunt . . . 29 712 31 1

Liliend homo effet ensper secidens ad deine genielsen, guods

85

Digitized by Google

mur

verò probationem alt brutum dicere formam sentituam, qua cum rationali coniugi non possiti ; quam non haberer homo, ettam si duas has berer animas, sed allam sentituam necessario cum rationali comunidam idemque dici possed anima vegera lua.

Verum ego hoc edugium non minus insufficiens Butareni Squam pracedentia; dam ablurdum, quod abhorretinon enitat; fiquidem licet nos nomine arboris intelligamus viuena veger tacinum, quod excludat a fe lensiciuum; & nomine bruit lenficiuum , quod excludat á se #20 Bonale: si camen in homine daretur duplex, vol triplex anima: negati non poffet, quin in rei ve-Firzie anima Colicius non solum illi-afferrer rationem genericam per quam homo conflicted Tetat in elle abimalis, led criam free fleams na Touchadmodlim ngHaett forma individua, que non fit fut Miquo genere incompleto? Ita nos que, que non fit in aliqua determinata fpecie incompleta batq i hat tatto specifica hoius anima fenfitiua deberet contineri intra gradu fensttiui, alioquius i importaret rationalem . eadem numero aritha effet limul fentetua i & rationalis, avque adeo fruitra ponereturalias duz gradum rationalitaris afferret : ergo negati non poller, quin homb beneficio arima fensieinz esset in specie i Ama inera gradumii Senfitiuis sed beneselo anima rationalis debes recelle in specie infina gradus musico nobilio fis nempe rationalist iam igiturieffeth dapli--cilfpecie, quarum voanon ablirahereca perfectione anima fenfitiux faltera vero abilitabes rec. siuè demunitatione ilsias dicatur ese in Specie bruti stinë non s questio est de fold inodo loquendi. Negue dicas duplicem Illam dif-Forenciam adimiz Centitiva & & raciditalis effe partialemiarque adeb viramque partialirer es eurrere ad conflimentam adaquation different reiam vitimam hominis. Contra enim est primos quia ficuri anima vegetatina , & ledititina ex ed land tribuering homini fuss rationes gev nericas conflituerent illum adequate vegeras) & sensibile, iuxrailiane fencentiam, quam împugnamus: ita ex co quod communicarent elde fuas rationes specificas debetet illum adaquate constituere in specie vegetantis y & in spedie sentientis per diffetentias, quarum nec vna -sflurgeret ad gradum fenfitiui , hec altera ad gradum racionalis . non enim possec affignari disparitas, cur gradus generiel adequatedatena tur ab illis diffributiue acceptis : non vero grad dus specifici;etgo redir iterum difficultus.Contra etiam est secondo quia se anima rationalis effet inferioris conditionis, quam lenticitat विकास sensitiua respectu hominis sumpti in ratione'all mális fe haberet vt forma ádzquatá & refpecta einlde ve racionalis, ve inadaquata;ae vero and ma racionalis non nifi ve inadequata in ordine ad tribuendum illi gradum rationalitatis's fed hoe videtur abfurdum, & gratis dictum, ergo &c. Contra denique tertidi quia fic vitima difi ferentia homiuis importaret triplicem tatione differentialem inadaquaram, quarum prima el-fee in specie vegetatini, secunda in specie len-Atinis & certia in specie rationalist, ded ex hoc sam sequereur huiusmodi disserentiam adaquatam esse vinam per accidens, qui non possere explicari, quo modo haberet vinitatem per se ergo absurdamiquod abhorret hac ressepondo, sam non ettitat, quod sesse foi mo non se vinam ena per se sed constatuin pes accidens.

Probacur denique septimo: quis experimut Hominem , ob applicationem ad operationes voitis gradus anime, impediri ad eliciendum operaciones alterius gradus. fi enimad direce tarum findia incumbit', & profundis fpeculationibus menteur occupat; male concoquit cibum; & interdum, quamuis obiecta fentibus externis le offerant, illa minime lentit ; net addertit : è cohera vero fi Mihirum; l'enfibilibus applicetury thou potest latellectualibus on perationibus operain dare . Hoc autem impedimentum non contingerer, fi plures anima repetirentut inhomine. fiquidem yna guzque. proprias operaciones fine impedimento elicere posset ergo signum est voum este principium Illarum . quod com finitum fit , fi pluribus intendat, minus fit ad fingula.

Hoc etiam argumentum dupliciter constur Prijaga deprimere primo quiz non est mafor difficultas hac in animabus distinctis quam in distinctis potentijs, sed distinctio potentiasum non bene impuguatur ex dica experiensia in anima exercisto operation bus viinistacultatis impeditar ab exercisto operasionum alterius i digo seque distinctio animasionum alterius i digo seque distinctio animasionum alterius i digo seque distinctio animasionum secrius i digo seque alistinctio animader se capite est diversa, ab ea, qua sentif se pederica diministrappi catib ad videndum impeddificium secam perfecte sentia in pederego esilin si anima esse distinta posse in pederego esilin si anima esse distinta posse in pederego esilin si anima esse distinta in pederecoacis vinus, operationes alterius impedire.

enim facile negatur maior, nam fi potentie fine diffincte hoë ipid, quod debeautur eidem ani-mishabemus in quod reflindamus, cur applicatio ad operationes vitills potentie impediat hos minem ab exercitie operationum alterius; quia nimirum ipia anima haber rationem caufe principalis, que per suas potentias operaturi ergo fam faluatur voitas principii finiti, quod mis nus posse ad plura, quam ad pauciora; quamus enimanima minime immediate concurreret; femper tamen minus intense exigerer per duas potentias operationem cause potentias operationem per voam.

Meque est solidior setunda solutio. sicer enim pars anime que est in pede sit alia à parté asime, que existit in espite, quando samen asimi exercet aliquam operationem in capite aotiper solam illam partem, que ibi existit estate institute in illam, sed, per tota se ipsam. Ad entre plane modum, quo ignis decem pasmosim ex èo, quod six sit primo rantum palmovicina, non inde sequitur, quod solum per distum palmum agat in illam, se non per residuos nonem consequentes, ve supposimus, vade non est mirum si minia applicatio equi ad exercicidam aliquam operationem in capite simpediat exercitium operationes in pedesiam estimisaluatur vnitas principii, at data anima.

• -----

rum pluralitate non faluaretur.

Alicer soluunt alij tertid hoc principale argumentum, dicentes: impedimentum illud Rante animarum diftinctione refundi polle ia defectum spirituum, qui ad vitales operationes necessarij sunt: cum enim homozquando applicatur voi operationi vitali: ilioa exhauriat : 85 confumati non est mirumali ab aijatum exercia no impediatur. Hac folutione impugnat Quicdue negando allumptum, eo quod pro diuerlis animis diuerfos spiritus alliguandos elle supponendum eft. verum hoc facile negati ab aduerfattis potest, presertim loquendo de animafentitins, & rationali. & recte id quidem, con enim videntur alij spiritus ad operationes intellectivas necessarij este: aisi illiquos animsente un insumit in exercendis suis operationibus internis imaginacionis, phantaliç. & fimiliü. nam animus racionalis non nifi remoté in operando pender ab organo a ratione, feilicet, 0perationum anime lenfitiue .

Melius ergo videtur dicta solutio impugnanda ex coa quia experientia conftat, quod in ijs operationibus, que funt ceteratuimpeditina potest homosé diutius exercere absque co a quod spirituum penuriam sentiat . ergo quod sancab slistum exercitio impediaturanon por seft prouenire ex penaria (pirituum a fed ex fin sitate principij operativia quod, cum vnum lise ek minus aptum ad plura antecedens eft coreum, confequentia fuadetur, quia non eft credendum , quod animus pro co solo, tempore Spiritus necessarios elaboret , pro quo debet an Au vitalier operarialiquin code modo ab ope rando impedirecur. sed potius putandisquod regulariter antecedenter dictos spiritus fabriceeur, & postez illos paulacim in lumac, doneo ad ses reparandos refestionis necessitaté fentiate ergo polito, quod habet, V.G. spiritus ad profunde speculandum per tres horas V.G. fi tres haberet animas, debetet polle per unam horam operationes illarum fimul exercere, abique eo quod voa aliam impedicet, acque adeo contentiole specularia & in fonsbilibun delectari, ac denique cibum concoquere. Led nos experit wint obboutenm etas tseio ex fbititinu com fumptione deducts non habet foliditatem with

SECTIO SEPTIMA

Solumnur obiella contra pracedentis sellicuia Constusionem.

Bijcies primà illad Pauli prima ad Corinth. 5. (vt integer spiritus veker , & anima, & corpus fine querela in aduentu Domini no-Ari Ielu Christi feruetut)- fed hie nominaspiritus non venienisi anima rationalis, nomine vero anime non nifi lenfitiua. ergo ex feriptu- ad viteriorem gradum, nempe fenfitiuum rera habemus pluralitatem animarum in vno ho- se oipiendum; & nomine bruti illa substantia sé-

Respondeo D. Hieronymum aduersus He-94 luidium narrare, fic hunc Pauli textum anonnullis explicatum esse, sed non benè.nam veroque vocabulo candem animam rationalem fignificare voluisse Apostolum in ordine ad -31G

diuerla munia affirmar , & appellasse eam. spiritum quatenus intelligit, animam verò quatenus viuificat corpus. quare nego mino-

Obijcies secundà Aristoteles secunde de general, anm.cap. s. ait fortum prius vinere vita plante, deinde animalis, denique hominis. ergo to homine plures lunt anime in cius len-

Respondereduplicem afferri à doctoribus huius dichi Aristotelici explicationem. Vna est D. T. in quest, de anima art. 18. quest, 3 de Peren. art. 9. Or alibe , que on lequntur Bagnes , Valentia , Fonfecas Conimbricantes, & alij - qui omnes aiunt vore dari in embrione tres, animas, sed ficcefiue; ita ve primà producatur in co. anima vegetatiua cantum a quando nimirum func dispositiones sufficientes ad illam; deinde introductis dispositionibus necessarijs pro sensetiua corrumpi uegetatiuam tantum, & produci lenticiuam que limul fit vegetatiua, & durare donce introducantur dispositiones persectio res ; tune enim docent crearit Deo animam. racionalem in embrione, ad enius aduentum. sentina antea producta corrumpatur. nec misum, fiquidem sationalie, que aduenit habet rationem principij tum vegerantis, tum fentiantis. Qued fi obijcias his doctoribus non posse alignarià quo agence anima impersection, aduenience perfectiore : corrumpatur.

Respondent tereumpi à generance, cum per virtutem formatiuam seminis, disponat materiam ad sublequentem formam; hanc camen corrupcionem non fien per le, led per zecidens., quatenus forma perfectior adneniens affert materie totam perfectionem, quam ab impersectiore obemebat quod fi addes inde fequi in marte bominis deftructis difinolitionibus ad animam.rarionalemneceffarija, debere polle remanere illas ; que funt necessarie ad animam fenficium; de hindeftruftis, illas, quas exigit vegetativa, quod est contra omnem exportentiam; negant lequelam, & disparatatem assignant : quia natura (inquiunt), via genoracionis witus illis formis imperfectioribus » vt ab eis ad perfectissimam valear pernenireiat no via corruptionis defialto enten en alimento fawit chylum ex abylo languinem& ex.languine carnemi nunquam tamen, prepostere procedit: ita ve ex carne generet immediate fanguinem, ex l'anguine chylum, & ex chylo cibu. isco ad ablaciium anime rationalis non fuccedit. amima schsitiua in materia , sed forma cadaueris. Quod fi denique in ftes, ergo. faltem embrio prius eft planta, deinde brutum, & candem fit homo : negant conlequentiam . quia... (inquiunt) nomine plante venit illa substantia vegerans, cuius materia non otdinatur à natura Aftiua, cuius materia non ordinatur á natura ad recipiendum gradum rationalem. atqui in nostro casu haberi hunc ordinem in materia

> Altera explicatio disti Aristotelici est Zima- 98 19 m 2 de animo tono 43. Maioris primo de Ge i

embrianis euidens eR .

fensitiuam, & vogetauium formaliter sumptaduplicitet accipi pose : primò precisue , pro ve important principium vegetandis& fentiendi ut fic. secundò exclusine prout dicunt priaeipium negerandi , & fentiendi non precisefed cum negatione ulterioris gradus anime, ita ut negetatina dicat negationem gradus fen asnisfensitius verò racionalis, que posico, distino guo fequelam probationis : homo non haberetformaliter ammamuegotatenam, & fenktiua :. primo modo acceptas, nego. seoundo modo.»; concedo derè enim non en formaliter planta » neque bruium . portò rationesigenerice u uone tis , & animalis , que de homine formaliter, predicantur; fumuntur abanima negetatwa: & fenficius priori modo acceptis - quate pan rum refere li eas posteriori modo consideració: homo formalicer non concineat: Adultimamis probationem in contrarium dico, animam men gerativam , & fenditivam precise acceptate in cuti prescindunt ab co , quod cum negatione ulterioris gradus confuncte fine , nee ne sita profeindere ab emquod fint corruptibiles: . 20 materiales: vel incorrapcibiles, & immateriales. fi enim habent negationem gradus ratine halis fant rales d'contra nero fi identificantur. cum illo . urrum mutem homo polite faltemadis el nivualicer continera unioram negeratinamos widen farganil obom inorallog menishasis eft. Onitidus negatiud tulpondet: ratio illius eft; quia homonon potest producere plantami & brutum .contra upre alij respondene affire matine, & rationem affignant co, qued hoft Mo conflicuitus per znimam rationalem , 'hup perfectiosi mode prefintilli id, quod prefine plante uegetatina, & lenfitina bruti . 1-13 Questio est de nomine orra ex un tualis cons einentio acceptione . nam Oniedus eam putat virtutem caulalinam elfentialitet importare's Wortereij uord folum excessum in perfection offentiali: melius aften foquitur Ouiedus quia excellus in perk Crione ellentrali fine with eure caufa thur explicari patelt fi dicatur, quod homo wepahique animani posteriori modo confidenaram', licet neque formaliter, neque uite evaliter dontineat: continet tamen illas emis nenter: (2) the following the

SECIIO SEPTILLA

Solanniur o lice e contra pra edentos fellonos

Officies prime illud l'ant, and solver i non firma veller.

No corpus fine qui rela madrenna Donna fini Icin Charificia Charificia retui), fed an nonnament on secretarios and an antique en antique non filmattur, ergo ex feripra pair home, man antique en antique.

Reform of Bifferont the advertion and conleading to any nothing Profitered in a nontiolistic point of the feeton hend of the stroque recolour and and an time them in the feeton that Apostolism in contact ad-

ner. quest 6. Philoponi , Alberti, & alforum qui dicunt Philosophum nontgere de mulciplici vira substanțiali, seddostulriplici accidentali, & velle solum, quod eadem hominis anima prius incipiai exercere operationes uegeratue, derode fenficito, se demumiatellectine, & hoc idea, quia operationes juguo imperfectiores tunt; co d'épolitiones imperfectiores exigunt adhoc vt fiant. quoniam verò operaciones vegetatiue innerfectiffime omnium vitalium: : rationales verò perfectifime, lenftene autem modie i bine feet ve prius dicatur-infans vivere in actu focundo vica planse , deinde vice adintalis , acidemum vica hominis; quamuis solum animam racionalem ab initio fuerit: consequueus praquitsco hule po-Rectioni explicacioni squia facit per paucidea id.quod per plura facie prior : 80 quidem fine necollisate. nam hoc ipfo quod habentur in. embrione dispatitiones sufficientes ad hot vitamimérer, infundicur à Decranima racionalis? quiamon alres disposiciones intendir agens per lemen producere in materiasquam illas, que adlibitimile generandum necessarie sinci & quas uis ab imperfectionebasiatoperfectiona procedatable procedus noncomfilitia confiquod prius didpoparad animammondovegerativam ; siende ad lenfirdusmy Beorbiche ad extionale a fed in so ve paulacim provedagan desposicionibus ad rationalom nereffatiss in froducendis. & ve interim materia illa fubiforma embrionis costincetura is a constantion of ... Obijeies terniòifi:vaaitantum anima effet in hominodequererur, quotihomo non eller formaliteranimal, noo nincasso o fequense & ablue du ergo &c. minor pasorifquide fomo definitur per animal tanquam per finim genus proxima . animal verò per vincacugona altem formalisfer de specie predicament figue!a veronimade> tur; quia homo non haberet formalirer unima Conficiulm , nec vegebacidad . he enim animo formaliter acceptateormanibiles: faut ; &: mazeriales rationalisquerd ell impracerialis, & uncorruptibilis.ergo ficuti) victualiter tantum hahere t dichas animas: ita non effet formalicera-

nimalmeque viuens : or adicio de la sio de . Rospondea, negando abiblime sequetam; sad euro prabationem suppono da sissia santa an

ne central neuropa de la company en la compa

ad rectify the gradum sate of the state of t

Afrece of comodicities of the great SE me to me

DE RATIONE CORPORTS, ET SPIRITYS!

: ';. - Late of the state of the stat เป็นสรางและรูปและประชาการ -A : OTVRI de ditifibilitate , & indiuisibilitate mimarum fane disputationem poumittimus ! in gitte nobie facempezferat; fienim lemel habe mus rationem fpiritur in igeniufbilitate. 4 % Confifere , com alfunde fciamus , que nam anime fpiritueles me: seque vere cosporete & Lacile brit dectffiere eas,que dinifibiles, & eas,que indinifibiles indivande fine. some en hal ginon kins skin hohe. +t7 · · · ·

-massic tiop Rima,

raums a fragition

euli it ilias en erco

Expendantar natuallerant fententia de tratione Girer Gorgoris, & Spiritus. 6. 51/3 5005000

Vem plures luper hae se opiniones eireumvandein Holtram lententiam Ratuamus.

Prima est Ren. Descartes part. 2. Pbi. now.4. qui rationem corporis in actuali extensione cofirmit, in to vitlelicer, quod longitudine platiendine 5 & profunditate prædieum lie.

Hane opinionem dicie Comptonus difi. 7 de duine. mine. z. à nullo Ortodoxo fustineri posse, & à Theologis reijei vt erroneam, eo quod in Eucharistia est Corpus Christi Domini nullam retinens extensionem - Optima-impugnatio ex hypothesi, quod Descartes loquatur de actuali extensione in ordine ad locum, quoniam verà de qua de la compactualis reism ordine ad se , de qua egimus in physicis, cum de quantitate: videndus num de hae alia verba faciat; quod fi ica est, existimarem eius sensentiam nulla notari posse censura, cum certum fit Corpus Christi in Sacrosacta Eucharistia habere Inam longitudinem seprem palmorum, suamque latitudinem, & profunditatem in ordine ad se. licet careat illa, que est in ordine ad locum: quin ime cenfeo eim , fi bene expliceur, elle teliquis preferendam, vt ex dicendis constabit.

4 - Seeunda opinio est dicensium: conceptum rei corporez confidere in dependentia intrinsceaà materia prima tanquam à subiecto; sue proximè, ficuti pendet quantitas, & forma omnis subfiantialis excepta anima rationali: fine remote ficuti prima qualitates, que per nos sukentantur immediate à quantitate, atque adeo ea mediante ab ipsa materia . conceptum verò rei spiritualis positum esse in independentia cum proxima,tum remota ab eadem materia tanquam...

Oniedus contra 3. de anima panthe 3 a mune 74

hanc Ententiam impugnat en eo, quia species intelligibiles funt fpiritualen; led ha producune tur in no fire i stelleciu depedenter à phantasmatibus jour fune materishan ergo non eft de racione rei spiricualis independentia à materia- à quodi fi huius sententiu patroni respondeant rarionem spiritualicaris excludere dependentiam à mareria in genero cause muterialis, non verd in allo-genere : species verd intelligibiles lices in genero efficientis pendenarà phantasmatibusi Inherere tamen intellectui, qui in suo esse, nev que proxime, neque remoté pendet à materia... prima tanquam à sublecto. Contra Oniedus inv nokieur primo, quia nulla definicio huius differentiz mentinit y sad omnes rationem corporis explicase per dependenciam à materia, seu quátitate : sedundo, quia actio, eo quod terminatur ad rem quantam V. G. ad calorem dicieus cocporca . ergo etiam eris corpores fi procedat à rà pendente à materia . veraque impugnatio, patie tur difficultatemtad primum enim polluntaduerfarij respondere triplieiter , primò quidem.... falfum elle phantafma materiale polle elevari ab intellectu ad species intelligibiles spirituales esficiendas. secundo hoc admisso pranseat alios huins differentie non meminisse :: quid tum ? laudabiliores fore, qui eam nonissme innenerunt. tertiò denique subiungere possunt : omnes quotquoe per dependentiam a materia rem corpoream definiesunt , intelligendos elle formalirer,qued nimisum loquuti fint de dependentia à materia tamquam à subiecto, eo quod materia. effentialiter oft primum subiectum vniuscuius-

Ad secundam verò se vel in ea agieur de a-Cione productiua caloris dependenter à subiecto, vel de productiva independenter ; cuiusmodi esser actio miraculosa, perquam Deus caloré erearet fine dependentia, eum proxima, tum remota à materia prima tanquam à su biecto. si de priori falsum esse eam son pendere à materia. si setè de posteriosi , iam igitur has probatio

arqui hanc rationem iple, poliquam recutie initio " 7. subdidit eam pathin apud recenciores ropetiers seque velle after sententiam impugnite. male igitur nune recurrit al illam, Rex ci mbur ad luain rationem fabiliendam muriatura

His igitur Quiedi impugnationibus post habitis; impugnatur primo hæc sententia argumentoquigate de actione areatina daloris inde ffendender à materia, Equantitate fie hæc action en corporea : sed esse independe s, sum programme ximè,tum remoté à materia, ergo fallum est rarionem corporei in independentis à materie...
positam esse impugnatue recundo quia in probabiliori sententia non implicat corpus essentialiter simplex quod videliogt non admissemetrin, se compositionem materia & & format tum se huiusmodi corpus non penderet à matera prima ergo neque ratio corporis in dependenta à mageria prima confiltit inequestatio spiritus in ca- 21 sentia huina dependenties of manobar en und.

1 Ecreid denique impugnatur dicha sententiane ::: quia in materia prima maxime habetun satio 3.1 corporis, sed materia non pendet, neque proxiants neque romoce à les infastanquem à subjected ergo falsum est faciosem corporis in dependensia à materia tranquasti à lubierto politamelle. 🖽 - Ad hoc respondent nonnulli-concessa maiore, negando minoremidicunt enim materiam prima in ratione, corporei pendere à posteriori à quanmitate 2 & hos sufficete ad suam sententiam verihandam. Sad contra hanc responsement; qui a niepėndentią i posteriari supponit rem iaminai aliquo priori constitucim nergo non est sufficiens ad tribuendam nateria prima rationemat corporei, quam antecedenter ad huinsmodi dependentiam habere sopponitur. Quod si dicana eerum quidem elle ; quod dependentia ipla à posteriori supponar rem in priori constitutam 2 air falfilm loquendo de ordine ad dictam depenrdentiam cumenim buiulmodi ordo sit transcēdentalis , arque adeà de essentia rei , cuius est pedo; implicat; quod illam constitutam suppomate contra hoc facit , quia sie materia prima no effet feandam fei prima racio corporia y s fed co-Mignetetur corpores pen sedinem: ad quancitates dequi has sententia doces oppositum vii vidi? inus supramiminum insam quaetericem, reliquasqu -formas materiales constitui corporeas per ordia mem ad materiam; atque adeo in materia prima rationem corporis reperisi ergo hoc effugium se ipsum implicationim imo committit cirsulum vitiosum, fiquidem probatà priori quaneitztem elle corporente per ordinem ad materia & item à priori materiam est corportam per cordinent ad quantitate mili

Tertia opinio constituie rationem corporei in sensibilitate, rationem verò spiritus in insensibi-·litate dicendo rem corporcam illam elle a qua -porest aliquo sensupercipi , spiritualem verò , que nullo sensu perceptibilis est.

Comptonus Deput-citata sect prime hanc sent 31 -tentiam impugnat, on quod substancia omucs rorporez, & mults corum accidentia nullo senfu perceptibilia funt - quod fi dicant adversarij edefacto id itasè haberes ad merificandam ramen

fundamir ab Quiedo in actione creatina caloblas . Tham fenequeiam falle effe , fi de po liblli non repugnet dari fensus dictarum substanciarums. apque accidentium perceptibiles : contra infurgie, quia idem dienne aliqui de spiritibus, nimirum possibilem esse fensam, qui illos percipiat , inxta quorum fententiam neutra definino, procederet.

Verum hæc impugnatio facilè à contrarijs 🛂 soni purest disembo: quod qui aptionematicuius rei allignes non haber obligationem ome nibus prorsus gliorum festentije se conformandi. satis enim est si iuxta probabiliores, & magis vniuerfaliores philosophetur . quoniam. vetò omnes communiter, paucissimis exceptis, docent implicare contradictionem posse rem spiritualem potentia aliqua lensitiua sentiri: hinc Hat; ve opinio kiric contraria nequeat sationibus corporis, & spiritus à sè assignatis derogare. Hac igitur impugnatione prætermissa.

Sicego bujufmedi sententian reiscorem: #pugnat dari len sum, qui corpogent subitantias, que defacto dantur in se ipsis percipere valeat ergo falsa definicio, qua res corporea dicieur ila la, que aliquo sensu perceptibilis est . consequentia patete. nam in definitione tradita nonpotest esse sermo nisi de rerum corporearu sensibilitete in se iplis, aliequi fi in alio, cum huiusmodi sensibilitas competat animo rationali . dum est in corpore, reste deduceretur falfitas veriusque notionis corporis, & spiritus. Antesedes ergo suadetur, quia si effet possibilis huius modi sensus: seque recur quod aliqui animali esses debitus. cum enim fentus omnie fit proprieras substantia sensitius , ve inductione conflat ; quemadmodum repugnat dari proprietatem. que nulli rei connacuraliter competat ; ita effe, pombilem sensum mulli debitum animali . ponames ergo, quod deter hoc animal a quaro a fubstantiz, que sunt defacto emitterent ne species intencionales in clus sensum, per quem. fentiri possent an nont neutrum dici potest etgo hoc animal est implicatorium. maior patet. minor probatur, non potest sustineri, quod immitteret, inde enim sequeretur dictas substantias. defacto debere in aere huiufmodi fpecies producere, alioquin ellent in flatu violento, dum contra fuam exigentiam negaretur illis carum pro-animal in mundo effet, violenter negaretur corporibus visibilibus influxus producendi suas species intentionales in aere : ita & substantijs materialibus, defacto producendi suas. eadem enim prorfus militat ratio in viroque

Imm verò quis prudenter discurrens persundete sibi potest dari desacto in mundo productiones tot specierum intentionalium materialium, qua ad nihil penitus defacto inferniant d neque viquam ab initio mundi vsque ad finem. inservire valeant. profectò nemo esset, qui artificem non reprehenderer, fi videret in reab co arte facta multa haberi, que nullius vsui esse possent. Neque patett dici, quod non immita serent juam vel hoc effet quia buinsmodi sub-Rantiz sine vlla specie immediate semiri debefène ab hoc animali, senti dicue aliqui de quali-

encibus cangibilibus à nobis y vel quis litet inv digerent specie, non possent illas perse produeere , sedrenigerent eas produci à Deo,casuquo animaleitige pofibile exifterer : prioris diets falhers precetum, excesso, quod non potest namiralitebrals aliquor animall' contingi; & ramen el corpus, cá etiam, qui enobilishmus omnium sensum', qui substanvias materiales in seipsis actingere posset, sua obitela parum à se di-Amela percipere nequiret; quodi emnibus ferè fentibus qui lime de facto concellum est , fallitat vefò posteriorio suaderi potostex co, quia in rasum Angeli habuèrunt resum corporearum species initio infulus à Deo : 'in quantum res corporez non erane propositionate ensis in ordine ad producendas dictas species in corum intellectu pristino loco videbimas i atqui hoc dici nequiz de libbantijs corporeis in cala notiro,fiquidem species producends effente materiales ficati enim subiectum, qued ess deberer reciperevergo &c. Ex quibus collège implibare potentiam fenfitimum, que immediate obgeofeere valear lubstantias rerum corportarum & recte, eft enim hor progrimm folius infellectims, qui rein rum effentias penemare potoft.

សាស្ត្រសាសស្ត្រី ខ្លួនស្ត្រីពេលម៉ឺ ស្រែកក្នុងស «វត្ត ដែល ២១១៤ ក្នុងស្នាស់ ស្រេកស្ត្រ ៖ **និ.២.១.៤ ក្នុង ១**១១<mark>៩ ២៤៤៤) ក្រុង ២.៤.</mark> «ស្រែកប៉ាក្សាយន្តស្ត្រី ក្នុង ក្នុងស្នាស់

Expanditur ocratus fenteuria ; quie ponie Conceptum ; gore ponie incimpenteratilitate; fpiritus ve-

Vario funt p qui exiliment excionem cor
la poreitatis: confilere (19 80), quod exid poreitatis: confilere (19 80), quod exid squedilbicimilem rationem participat, conreoverò fatignem fritallicadmittoris quantum
est de se aliud, similem rationem participans so
richmque experiencia probates insidemus en im
nunquam incodem: spitici possesso corpora en
idibre sectoris i quamitisco in quantum qui participans so
dure spiticus i quamitisco in quantum participans so
idibre sopes humanquis, exciste cultuminas sens
men in adden spatie sape multum malorum spitic
ricum millia repesiunturqui banquem vexăru
verparee in energumenis accumentation.

Fir spiteres Assinga distabilit bem im mestini vil gie Mijose grima, de mime felite, ibeielt 62 diese il do 2000 compostam mette definini en anguantica iv tinum: gund fi vicen ius quants quidostudus quant tinum: gund fi vicen ius quants quidostudus quants tinum: gund fi vicen ius quants quidostudus quants per se est impenetesbise cum altero csus dessi speciel y vel quod commensaràtul cum ente sion modo impenetrabili i si desisque inquiras squid httus modi commensaratio importero ait importate dependentism à reilla impenetrabili?

Cumétilit retionem corporestatis duo entiugenera participale possible , videlicet substantiate corpore apellantur-: & formæ omnes massilles, sinè substantiales substantiales prins ramen reste dessinitur per impenerabilitatem postetsus verò per dependentiam à primo.

"Hand tamen lententiæ traditæ limitætionemprobare non poffem contra primam definitionem arguo duplicites e primo, quia aque ob-1 Scutum est ens corporeum; acrers quantitatinum: ergo non benè ratio corporei per rationem qualtitatitri definitur, confequentia confeat, quite-1 definitio debce esse clarior definito; antecedens verò litadettir, quià vel affitius de cognitione confusa, vel de diffinctia : fiprimum tanta ' confusione cognoscunt homines rem corpoream. quanta rem quantitatiuameneque eriam habent clariorem noticism valus, quam afterius!, ve cernere est in radious, & Andochis in sucem lecandam : videmus non minorem elle controllersiam inter philosophos in statueda escentia valus, quam alterius rei necepubitores opiniones tircumferri in allignanda Patione quadtivatis qualin corporis etgo liue le annus de comitione con-i fula, fiue de dimenta, whitebleurum est-ease quantitatiumm,quam-coffbreum ... ווגניד כי יַיּ.

Secundò quia dato, quod quantitatimm fil no tius, est tamen, quiti postesius corporeo di com igitur nos quæramus primarlam - rationent 😘 🗢 porei, malè illam definimus per tarionem quantitatiui. confequentia pateto e qui a tune polite: mus exculari cam ilo definicado , quando nonte innotelescet aliquatalla prior; Reanterior; fed: innecescie; ve ex dicendis confable. ergo 864. ancecedons voto festettut , & quidem fr quantitas à flub flantis diffinguatur' (ve nos in physicis (inflictions) eft onident aft autem non diftinguiemonous posek asgrid quintification forma licanconleguens effentium refrestporete, ad outen plane modum, quo potentiz anime in sententia: cosum y qui exponte antma lidericificati defenfacinone effections and the specifications and

-Ageinde defluitionermonitrot mindinidentitates 21 dupliciter estiam impagnatemy deprints quident primermin qua digimentemperationermy fine quident primermin qua digimentemperationermy fine quidentus francia per le impensonalificaments elucidentus francia per le impensonalificaments elucidentus francia francia ficcione di periori della francia proportione di periori della figuratione della francia del della francia della figuratione della francia della figuratione della figur

Adbog argumentum respendebie fortaffe alia 22 quis e imaiorem attanomesso punto prima ratto

G

Digitized by Google

Sed

23

corporis est in mareria prima, quoniam verò omnia corpora naguralia compeniunt in materia: hinc fieri ve quantumuis inter se specie difu ferant, semper verificerur, quod vna substata impenetrabilis cum alia sit eiusdem speciei cum ila la nam omnes materia corporum naturalium suns eiusdem speciei, vt de se pater

Sed contra est primo , quia per hoc , quod aurum , & argentum conveniant in materia. prima, non possunt verè dici, ab folure loquendo , elle einsdem speciei, sed folum cum addito, fi nimirum addatur (ratione materia.), feddefinitio corporis traditur ab auctore fine vilo addito, cum dicieur, quod fie substancia per fe. impenetrabilis cum alia eiusdem speciei , ergo ab folute loque ndo falfa effe major paters minor probatur, quia fi quod effer additum: maxime, particula illa , per le , quia denotarer primam originem corporis , que ell fela materia, fed hac dici nequit, nam quid guid competit per se parti effentiali , nifi adfit poculiaris ratio -verifigatur per se de toto , yr parer ex rifibilitate , quælicer competat homini ratione animæ cum, omni veritate digitur homo per fe rifibilis , er-

go ste.

14 Contra etiam el lecundo a quia vua numero materia prima non lo um el impenetrabilis el alla giuldem speciel ded etiam cum se pla 1230 cione dinessarum passinum di enim supponamus eam elle pipalmarem anvinte palmine ell impenetrabilis cum altero arquidicti palmi cum supponatur componete ynam numerò materiamu haben eracionem vintus cannum substantia, ergo quamnis species sumanir promateria mase desint nitur corpus per substantiam impenetrabilem cum alia substantia.

mContra denique ternià i quia non repugnatcorpus implex non condans materia. Esformas i
fed huiusnodi corpus nullo modo esser eiusdemfeccie cum cateris corporibus naturalibus qua:
desto dantur, neque rations entus, neque ratione materia; ergo don recte corpus definitur
per substantiam per sè impenetrabilem cumua
alia gius dem specieis Perqua pater, quodifiquis a
fecendo responderet nomines corponist destinità
vonignisolam materiam printam, non assugirati
dificultatem nam corpus simplex verò esser con
material se camena printam prima a meque si
lla constate annone se company prima a meque si
lla constate annone materia prima a meque si
lla constate annone material prima a meque si

description de la constant de la con

resed contra hand etiam prespondonem facitaci
quiasse in reiveritate idem ellet diderci corpusta
elle substantiam per se impenetrabilem dunia alian
einstem speciela ac elle substantia impenetrabinol
lem cum alianqui effeticorpus quia dicta species m
pro corpore sumeretur arquia adeo essent formation
manded sicultul prorsisade lararee idefinitio con
tam obseuramenti inquerentrationem corporabile
quam antea; co quod ipsim definitum reonnicali
a retilivisidem Attiagas facerur morto george dece

Secunda vero definitionom alterius niembris p

dus definitatives corbores i dan commen farques cum ente per-le impedetrabili impugnarem en fubitantia impeneurabili explicat imputtanados pendenciam à dista substancia voà subiactou ain ve à forma a commensorari enim aliudovihilaka quam corresponders; alteri: tanquamo mun hum s arque adeq illi admount il & nullihi pao depundere v furparum innemice e 88 quidow h dista eur plicatio non dara effer ex ante adorentemendara ip lufficienciami definitionis, a chamileine gotposi ten in communitiple Arrisgs tradiderate noneffet nimium promendat quenismivezo inchuno finem investagekinon videsur impune dimigrenda probo lublumprum Audoram socurem corporcă prout omnia materialia comprehendit definierat ensquantitatinum , Be explicationat finiufinodi ens disinnatine vivol elle sanod perse elle impenetrabile cum alio fibi fimili in wel sequod habet commensurationem cum diffe ente imper netrabili . Porto bac explicatio prima fronte. videtur optima; figuidemiquantitasiaen folumie habet quangificaro materiam , fed etiam relique. ompia epciamagerialia, que fue iproximit fina. remote à materia. pendentis. verum in: nille lenientia non potest sustineri, eo quod rationem. quantitatis, non explicat per partium multiplicitaten, fid per folam inbenetrabilitaten cam alio individuo eiuldem speciei , quæ impenetrabilitas euidenter reijeitur in gradibus intenfionis, quer ille amaino, he magenese panie: hugee? non criegr-in duabus, vistonibus masemaniques de duplici albedine a que essentimensmul in eadé pupilla, vt ipse nu. 107. ingenuè fatetur. vnde costus of commentarionem cum belimber trabili explicare per dependentiam abilla, i obstante violentia squam inferren votabulo, du ipfum cogerer propriem significationent ochiq+: quere a le id a qued nulla i ratione agnificate a nome

tum faceteren, tonoiau e dienk Entirede de la Viderius definitionem phinius fecuntionembris 29 impuguerom encien jognis franculsozationalipmen niretur vaiane partiali anipfa faturedeftes fichi-: ti posta la teimate potencia: absoluta facence Auri riaga le docuille difine 4. phys follod a train fractio. vale cher:commenturata mareria, del hacivnia: nga effer gosponed siergairem effe carperens mo: importat commensurationem cum re impenesque -thriste distriction is the value of the column and an individual of the column and the column a teria tanquem à terminapinus faiti dalbendudad indicopiates canquamiantennimo incinago de cini lieuti. à inbistit inhalieurs ab reals uniferribles Codinit; inition adictor fundatur extent speed section ास्त्राति विकास कार्या कार्या है कि विकास कार्या के कार्या के कार्या के कार्या के कार्या कार्या के कार्या कार्या के कार्या कार्या के कार retiquantim ad rationem corporeis vel spishouni lingut fert communis existimatio une Be care

nAd hocargimentum; post varias sergigariis 30
tiones; paciponder sarriuga absolută regando (
mioreina adunius probationem alere ad musele)
rialitatem à se non requiri, nist ve res muselius)
lis habeat aliquod subrectum materiale; sup adhabous a succinhationis aquoniam varbul sus aco
habous a succinhationis materiale; sup appendicts
bette subrectum inhationis materiale algente
tamen adhationis materiale algente
habe su verescentarios supplicationis supplies aliques
habett subrectum animarios supplies algentes
tamen adhationis materiales algentes
habett verescentarios supplies algentes
habett verescentarios supplies algentes
habett verescentarios supplies algentes algen

Digitized by Google

Sed

Sed contra ell, quia prater quam quod hoc ft omnebus inaudieum : nimirum, quod forma habens pro lubiecto adequaro atiquod spiritua. le fit materialis : posser vrgeri paritas, quod etiam ybs angelicum deberet este materiale . fi-) quidem mon minus pendet huiufmodi vbi à fpatio determinato rnec minus penetratur cum illo, quam vnio illa anima à materia prima, fedt hoc expresse negatur ab omnibus; ergo &c.

\$<u>7</u>

Aliter fententiam que ponit conceptum cor? poris in impenetrabilitate, & conceptum fpiria: tus in penetrabilitate limitat Oniedus Contra primas puncto 3.5. 2.ne, 8 dicens ; quod ratio? corporis in tota fua latitudine, ve di mineti à fpiripplie entitas, cui in statu qui naturaliter illi po+. tell accidere, formaliter , ratione intrinfeci,repugnat penetratio cum alia eiufdem speciei amnino ase dinifa : ratio verò fpiritus fir enti+ tas, cui, in statu, qui illi potest naturaliter con+ tingere, non repugnat formaliter , ratione intrinfeci , penetratio cu alia eiufdem speciei omnino a se diuifa; differt autem hac limitatio à: pracedenti in eo , quod hac fustinet rationem ... corporei incommuni semper in impenetrabili-: tate confistere, quod non facit pracedens . qua a. folum corp us constituit impenetrabile cum alto einsdem speciei.

Quod si ei, obijcias species visibiles plurium: obiectorum numerò diftinctorum V.G. duorum: parietum elle entitates numerò distinctas, quibus, in flatu qui naturaliter illis potest contin4 gere formaliter non repugnat inuicem penetrari; quoniam sæpè in eadem pupilla simul exiflunt & tamen es elle corporers nemo dubitat.

Responder: proprerea in definitione corporei: additumelle, quod alia entitas, cum qua repugnatilli penetratio non folum debeat este eiusde ipeciei, sed etiam omnino à sè diuisa: quandiu A. chim due ille species funt in eadem parte subicdisnon habet omnimodam dinisionem ad inuicem - vnde non colligieur quin fit corporez ... quia adhuc nat; quod quando exicunt in ficbiectis di ninctis, vel in dinetis partibus eiulo deminuicem penerrati nequeane.... 12 21 Lutifiqì

- Verum hanc etiam limitationem non effe ad rem probarem ex co, quia fic huiufmodi forman muilam ex fe haberent intrinfecam impenerrals bilitarem, fed tota refunderemmin ipfum fubies: ctum 3-8c per impenetrabilitatemillius impenes. rabiles veluti extrinfece denominarentur, fed hocest absurdum ergo &cesequela maioris suadetur quia iplæ formæ , quantum est de le sha-s bereno indifferentiam ad mutuam compenetras tionem; & tota repugnancia fo teneretex parce fiotum subjectorum, minoriverò probatur quino quammis forma accidentales materiales fine corporemad exigentiam subjecties cui inherent : debent tamen rationem corporculatrinfece para tidipade rergo &c. præterea hane fubiecti impenetrabilitatem non fufficere ad rationem cora porci tribuendam fuadetun ex anima rationali , guandiu informat fuum corpus nequit cum alia anima item razionali informante fuumscom= 1 penecraris & tamen.cam non effe : corporeamis; in lenfusquem intendimus eriam quanditreffinas corporo nemo dubitati dico d inclensu queman-

٠, ١٢: ١١٤٤

eendimes) fiquidemis terposeum sumatur pro forma dante effe corpori completo pradicaméti. substantia, certum est, quod-fit corporea, sed' nos intendimos rationem comprei afignare, que en realiter opposita spiritualitari, . & repugnat in eandem numero entitatem cum illacoire. Scio ex his que habet Ouiedus loso ciuno mue a 61 responders posse ad hoc a negando pariteremi. difparitas ett, quia ad faluandam rationementis spiritualis no requiritur quod penetrarispossit cum also eiusdem speciei à se diuifo ; imomni flata, qui i li naturaliter contingere pocest; fed in aliquo cancum-quamuis igitur anima rationales in fatu confunctionis non poffine innicem penetrari : non fequitur ; quod fire corporez , eo quod pollung in ftatu feparationis , qui naturaticen Mis contingere potelt.

Verum contra hanc responsionem facir, quia defiruit coram auctoris doctrinamipfe enim definierar corporeum per entiratem, cui in Hatu, qui naturaliter illi potest accidere , ratione intriffeci repugnet penetratio cum alia eiufdem speciei omnino à serdigisav in corporeum verò per entitatem, cui in ftatu, qui illi potefi naturaliter contingeres ratione intrinfect non repumat penetratio cum alia einfdem fpeciei omnino àsè divila : tum peto: vet ffatus, qui naturaliter verique potest accidere apellat omnem fiatum : vel aliquem tantum a fi primum, ficuti debet ; (nam propositio indefinita in effentialibus aquiualet voiuerfali) ergo anima rationalis et corporea, quia in flatu confunction is repugnat illi compenetratio, vei videmus : fin autem dicatur fecundum, iam de endemanima pro diuerfo hatu vera que definitio verificari poterit; & fic erit fimul corpores , & spiritualis , quod eft cuidenter falfum. Quod fi dicatur in priori quidem definitione flagit fumi vniverfaliter : in po-Aeriori verò particulariter : præter quam,quod in pauci fimis verbis admittitur æqui uocatio: fic vicerius infurgo, creet Deus per duplicem actione creatinam duplice calorenti fie: ytraq; actio, a verg; calor funt corporea, fed ea possure inuicem in flatu aliquo qui naturaliter poten illis contingere compenetrari, ita ve fine omnino intel sè diuifa i ergo neque in hoc fensu tradità... expliencio definizionis rei corporea admittenda en haius argumenti maior 1/8c confequentia patent, minor verò probatur, quia vtrique calori peractionem creatinam conferuato poteft compétere connaturaliter matus, in quo exiliat fine fublecto ergo, & flatus in que possint compenetrari innicem is itant fine inter se omninet dinifi şidemque dicendum de actionibas cregcio ftere faciant terminostans : mis illorum.

Respondet adhoc Quiedus mu 120 Actionem comminum caloris exerabere quidem caforem à Intriodia: fighentacionis: a patrialero: a libiecto; informationis boc suim subscaupe (inquit) exigir femper calor, fing libeduftus, hue creatie, en so pracise, quod elle corporeus : vade fie ve caleri quantumuis creates fourinfonperes cons tingere facus, in quo connarereli rer existas fine fubiccio: ica neque fatus in que pencerarar cum; alie defenmine dinife; le idemide einicaction me detering dicengiam mant f summe andure : ett

engeben interlorent beita bigua biguetan indepens Loster à Abbiceto gonforvatum posse informera subjects with any series of the series of th fecre li non informativiblenciam pariaturiquan bis anim priming variamitiscat secundum fale fumiliquad feedestee duplicater: simmo destructu anud Bine mutalla social de munoradoudied tere modum idicaletturente in omni fatti comm naturali.exigereirinformane fubicdum. maxim me quia ellet do ippreum sit aplo ait abana anoti ndini iqup e consistentino filli ipulluri modunia la penitur printipium, itiini epim quanamus v trū! forma borporcarin omnistate hané) éxigentiane imbaban adignatuo promanione partis affirmatiuni ei ello corporción nare cinculus viciolus admistro turistaim effect postuminulo uma panunion cuit ad followithin composeuth in amni. Marin exactions e indicating and a configuration of the configurati bartim Secundo Muiz-si quis dicat de vaciona fort manosporese ella folum exigere subjectume and supposeriones, quad non production per actions, creatium dilide probabiliser discurris, 184Min tenma dateorese actiones executive beneficioneles iaminatampent és raqismostare itubane banunai resignation ex finis intrinsects habet, underendents ingda difeurrendument de haci forma quaenus parationem, cocati tam conforçator, acidé apim marragionali ididanima rationalis quantus i ini ustri: feptrationisqihumam: habsat, indinatiom neman manes metric infaintaine additional light in the manager of the light infaint in the light panegotun im diskormanı er meriod expectas negac i Opsetup Garren: the panels is secunded properties torminatorialismentalency situation to the total to the continuous feguera rhebebit: akiganaiam informandi matori rhandinque dicasifoquam materialem beneficio Mandiacillius conferuation inon amittore eller, magniale si angoinoque tragencium subjection done blo entre sated equalitation of the property and it disensation in merson human state Christi Domici wobcuchein verlouse hypifilatics non amilit say tions lightant with the categorial and the categori gentramipropried Actroque lubilitentiz; ; quist natilioni mode füblikariner adjenam . & ingresu tam bida à parès. Ecciocaforpostro a sum poisses multi nebiliori melde enitlat forma materialier independenter à équiction : non els out violence ciampatiatur, a extracidind creatur, desconferis premitted and control of animal and a second form format a A Responder Latinemposite and argument media Theirende duplied entere precisous his grant habet Camp water dippers de dent Jett 6. auchi de pint popie sont esnimara apinois escipario a presenta a presenta a propieta a prop To myod zoon naturalibem mutra duancitacem anie. stere faciant terminossuos: censendas esse spirite

Keffren et allioc Osciologo non A einstatt
Vertitanian responsantique entitale vertitanian responsantique entitale descriptions des descriptions de la description de descriptions de la description description de la description de

opidibacia decapione estiscorporel, & pfritualis expendencis que illum ad has anguitis redagió y podipitamenim varias de hacirè fententianton futanie fact una arçontititis entionécorporei aprontalisacione furionalizatis diffinaguifur, elle vos del finipamentos quel qui disbens edunexionem aliquamphy ficam cum illavità ve fing ca existere naturalitermon possit una col-

Contra hang emin opinionem muléa fachung. Sciptimo quidom squod inde lequerecut primam rationem corporis Ellequanticatem 😗 per ordia nemenimad illam selinila dictam raciovem particular tumparent shocausem subinerican pelle i conq stanien en quid dicenquarinante purblis marbier nession in secomme is physical mide of the physical party. die monibro dequalica inclinare en ministration ad quod epresa idicimi un fra comporeu : ; ieft : ithe effetiti fubstantia, naulé fichetanosa in cominute les cosus puso-& lipitinim psimpi dividitur , vt exibradicamento labilanda conflacto. & per ordinenti admersumquensaliquas facionem tentis : coiporai sveluparitualis paeticipalis ; inter-ouz 144meranda: all iplamet quantitae, que non por telidici in bac acceptione corpus, led corporca tancom and a set of tips, don hedge, e.g.

ossera eandem opinionem facit secundo y quia probabile est posse Deum producere qualitatum alquam spirisualem dependenter à materia prima y vel à quantitus canquam d'Indie- Consustationis es sed dicta acto productius essentiaps imalian econocidos est productius essentiaps imalian econocidos est productius essentiaps quantitate quantitate penderet abitile, etgo se liqui mobile ut aux l'accomment.

Responder ad honojest pale 8-huinschied attimom fore corporate m queneris serminettir ad essertum spiritualem i noque hor magis mirum a essertum producere remsubstantiatem a company dalem producere remsubstantiatem a company

-Neuvn has: response impognatur se primo? quantumad paritanem; pina; quemadmodumanon nalqt hic modup argumentandi: res substantialis connaunaliter: pour per actionem acciudancalem; bemodatemiproduct; vergo ji de res
spiritualis connaunaliter: estimp posenti per actitionemognospozeam; itamba malat modus largumencandi aduersati; se ratioes ; quia doro inaliquibus debec conformationselles internitae
austales spiritualisme veldospores attradis;
vesòrdebecab; combuterssinos veldes es patet mui-

13 mpugnaens focundò eadem selbowio disolis. 45 quiaif femel habuputs rem fpiritualemi pollo. achique cocho compaintens haques de quper uecellarió concediquoque pella é certario; corpo» ream product actions spirituali, ve iple agrand. Chan expresse concedirons of sections sequences sed. hoosemile demanent poste Deum de perencia absalum per actionem: spirimatem producers ipkan spiancitasem, og enastersom primans serge iam converer conseinmenten minoris bujus, foquels passen all snon shiphions distinities have le habere polic : promifined as minimum rem frion rieuslom per actionem cotposeum ; & remipore poneamper actionem spinimalem produci: sucun. etiam man poteruito quantitas ny tôc meteria praeq ma , quesfunt entis corponer jedione spinitualis. per absolutam Dei porentiam producia; confere quentia

Digitized by Google

usi

49

quentia verò susdetur, nam vera que actio haberse physicam connexionem cum quancitato; suca quidetu, que terminaretur immediate ad iplans quantitate neq; diustitus une illa existere valetes, sa verò que ad materia non posser fine dicta quantitate existere connaturaliter: sicult son posser materia a falsam igitur esser rationem corporei esse, ve y vel sie quantitati, vel quid physicè cum sa connexum; ita ve sine exexistere connaturaliter non posse.

En his que habet auctor eastem fell. 6. num 7.
6. responderi adhoc argumentum posset, prestoratus classes encium spiritualium, & corpol redrumdari tertism quandam classem corumidam neque corporea une, neque spiritualia, ad quan classem en este, quibus dubitatur renocari commode poternite.

- Verum hec respensio male andie apud sapienfores: & rede. frigituale enith, & corporeum. finaturar à nobit rabquam duo membra adzquite divideria realiter tationem entis in comminit ita se habencia pre ex negatione unind membri necessarià alterius positio colligatur » sitietti comunia pratippetita; deinde deuorato hoc absurdo , Comptoni sententia melioris condicionis non redditur : neque enim luftinore potest eius austor, quod actio illa produdiua materia ad banc tertiam classem pertineats quacenus non haber propriam, & immediatam connexionem cum quantitate, sed remotam sodem Scimproprium in quantum nimirum respice materiam immediate ; que naturaliter existere non potest fine quantitate : alioquin... oninio actio generativa forma materialis debeort propter eandeth rationem ad hanc terriam. élustem pertinero, ed quod nulla earum habet Mithéoliatam convexionem cum quantitate, sed Mant cum materia a & forma ipsa materiali a ditto eff productio; & multo mians fusinerpourit, quod ad dictam tertiam classem specter actio illa miraculose productina quantitatis ea enim iam haber immediatam connexionem... physicam, imo effentialem cum dica quantitate, in qua connexione ipse rationem entis corporei consistere contendit

SECTIO TERTIA: Standard quid fit Corpus, & quid Spiritus, as and article probates.

y T Clarius , quidin tota hae controverbasi fentiendumfit s'explicemus : notamus, Mud elle loque de nonceptu corporis , & fpirihast aliad veröde conceptu rei corporen, & Spiritualie , prese à corpose . & spiritu diffinde filmmatur - hatte reduplicationem appono ed , quod res corpores , de finitimalis dupliciter fami posiunt. primò late de sic ctiam omne corpus, & omnem fplricum comprehendum; non folum enim dicimus intellectum effe ens hirituale, sed etiam Deum ipsum- & Angelos; neque folum dicimus albedinem effe materiale Ed ctiam aquam, acrem, cerram, & extera huinsmedi, sccundò posiunt accipi stricte, qua ra-🛂 rione's corpore's & Spiritu diffingumur, & fignificant ca qua de illa pertinent, & cerum rationes, quatenus inter sè différent , imitantir . Iam verò de verifque leparatim agendum , & prius de corpore. & spiritu pro quo se .

Vnica conclusio Corpus oft subfantia per su fib fistens zextenfind composites excensione in ordine ad sà . Spiricus word oft fubstancia per se subsificens parfibus extenfiniscerens. Iam verò primz dun pat+: ticula inveraque definitione se habene loco gemeris: posteriores veto loco differentiarum, & quidem per particulam (fubflantia)excluduntur à tatione corporis & spiritus omnia accidentia, secnon etiam omnes modi substantiales, inquantum de nullo corum verificari absoluté potelt, quod fit substantia. per particulam verd (per se lubliflens)excludutur omnes formæ lub4 Rantiales materiales , quæ, licer fint lubstantiçs cum pendeant à materia, non possure in se subfiftere, fed in toto, & propter candem rationens excluditur etiam materia prima secundum 🕪 spectata ex suppositione, quod non habeat propriam existentiam. per particulam autem (extenfine compositam)notatur virima disferentia. corporis în este corporis, confisere in mulciplicitate partium componentium vnum extenfiue . non quidem extensione in ordine ad locum, led in ordine ad sè : quam extensionem diximus in phylicis substantiam materialem independenter à quantitate in sè habere, per particulam denique (parcibus extensuis carens) notatur vitima differentia spiritus consistere non quidem In partium extensiuarum carentia (hec enim... cum fit non ens nequit else differentia constitus einz eneis realis perfectiffimi cuiusmodi est subfantia spiritualis). sed in positiua quadam persectione, que indispensabiliter dictarums partium carentiam coniunctam habet. ita vt implicer habere huiusmodi partes.

Conclusio sic explicata desenditur à Vasquez, prima par. 10.2. disput. 188. mam. 30. Granado prima par trass. 9 disput. 3 sest. 3. Hurtado disput. 24 de anima sest. 3. sub sest. 4. qui, licet definiat corpus per subflantiam constantem ex partibus integrantibus, & spiritum per subflantiam dictis partibus integrantibus carentem; nomine tamem partium integrantium non mis extensas, extensante in ordine ad se, intelligit, vt ipse se declarat; maluimus autem nos eas extensias postius, quam integrantes apellare, eò quod pars integralis sumitur vt opposita parti essentiali, & aque de parte intensiua, ac de extessua dici soletor pus autem ita essentialiter ex partibus costat, yt essentialiter eriam respuat eas esse intensiuas.

Probatus autem nostra sententia primo anderitate nam Gregorius Nanzianzemus oraiones sessiones de ficunda de Theologia: Compositio, inquit, pugna principium est; pugna autem dissidij, dissidium solutionis, et interitus; solutio verò nullo modo in Deum, ac primam illam naturam eadit; quocirca in Deo nullum dissiduum est e ne solutio consequatur; nec pugna, ne dissidium oriatur; nec compositio, ne pugna existat, ac proinde nec corpus est Deus, ne aliunde compositio oriatur ex quo sic licet argumente ari is de ratione corporis non este compositio partium excensivarum; male Théologus ex ratione cospositionis inferret Deum non cospositionis inferret Deum non cospositionis seconoscipatores presentes areas seconoscipatores excensivarum; male Theologus ex ratione cospositionis inferret Deum non cospositionis suferret Deum non

Digitized by Google

50

. .

. Preserve Augustinus to: primo lib digganifla Manima capia.hac habet: Nam prius ab fie quet so, verum corpus vilum putes effe, quod nonpro modo suo habeat aliquam longitudinem, & latitudinem , & altitudinem ? quanquam, fi . hog. demas corporibus, quantum mea. opinio elto seque fentisi postung, nec omnino corpora effe secté existimari - sic premo hac ultima verbais. demas corporibus, non pro modo suo choc esta no in ordine ad fe)habere latitudine, longitudinem , & profunditatem ; opinio Augustiniests easnon posse omnino recheexisimari corpora, m orgo de corporum ellentia en, parces extentinas habere . denique D. T. prima paris quasti 3., art. 2. Probare volens Deum non elle corpus sic fen cundo doco in corpore argumentatur. In Deo 3 ve probatum oft, nibil effin potentia, omne ausem corpus est in pozentia guia continuum in quantum huiusmodi est dinisibile in infinitum ; impossibile of igitur Deum esse corpus . tum Se gli-corpus ve fic non importaret essentialitet, multiplicitatem partium extensiuarum ; fequeretur, quod dari posset corpus non continuum, atque adeo sine potentia sabem remota ad divisonem . sed hoc admisso nulla esset S. Doctoris ratiocinatio . nam dicere possent aduarsarij Deu esse huiusmodi corpus, atque adeo impotens ve... dividatur . ergo &c...

Ad hac respondet Arriaga disput. 1. de anima fell. 4 fubfelt. 1. & quidem quantum attinet , ad Augustinum dicie, aliquos observasse eum in materia explicandi cospus, & spiritum, prafertim circa Angelos, valde fuisse dubium. Sed contract, quia aliud ett S. Augustinum dubitalle num Angeli effent corporci ; aliud verò in quo namitatio corporis polita ellet quamuis autem demus primum, at fallum effe fecundum parettex loco citato, in quo suam opinionem sine vlla dubietate declarat . quantum verd ad auctoritatem D. T. idem Arriaga duo responder Primo S. Doctorem Rare pro so, dum multis in locis expresse doces animas brutorum perfecto. gum elle indiuisibiles, non obstante, quod fint corporex . Secundò addit D.T. nunquam absolutè negare spiritui partes vt cunque, sed quantitatiuas - quemadmodum ergo, non obstante, quad neget spiritui partes quantitatiuas, nos eidem non concedimus intensiuas; sic poterit iple concedere exteniuas; nam vt en articulo 7., dille queftients terrie conflat omnes partes indiscriminatim excludit à Deo.

Contra tamen priorem responsione facit quia aliud est loqui de corpore aliud de re corporea, cuiusmodi est forma comnis materialis. dato enum, quod S. T. putauerit rem corpoream non importare essentialirer multiplicitatem partium extensiuarum: ex hoc non benè insertur idemexistimasse de corpore, vi constat ad hominem, ex his quæ ipse met Arriaga postea docuità num too, voi voluit rationem corporis in impenetrabilitate constitui, rei verò corporez in dempendentia intrinseca ab ipso corpore ergo expendentia intrinseca ab ipso corpore ergo expende

ាស់ ខេត្ត ខេត្ត ដែលប្រជាពេលនៅ

... Contra po Actio com verò sia: D. T. haniple, quod negauit fpis itui partes quantitatium ceinu extensiuss le pegete existimalle, cò quod ins dubitanter putabat multiplicitatem paneium bu tenfingtum effentigliter kazigere quantitastalan qua eas redderet factio divifbili commentares cas, atque adeo impeneriabiles, pon minuerquem fint ejuldem sparif partes - patet hoc ex : eyinda 7.quaft 3. quem pro sècites Anriage - voi lans clus Doctor probare volens Deum offe amning fimplicem hoc, inquit , potest effe manifostum primo quidem pos supradiche . Tum chien to Deo non fit composition peque quantits civatum battinm : dnix cothing tow off i nedner combogs tio forms, & materix aneque in co fis-a bind vaenta 28 inbhoitchin tuedhe alfing effeutius 2 elle, neque in costit composiziogenezist & disti forentiat; neque subjecti of secudentis - manifestim est quod Deus millo modo compesson ellssedest omning, hoplandspunksich possendan ti in sententia D.T. compositio extensimprum-> partium que non ellet etjamiquantitatiuarumie insufficiens . & manga fuillet eius coumeranie. ad,Dei amplicitatem anforendam - pollet enime quilibet, concello intogro antecodente negaren consequentiam , & dicerein Den dictam compolitionem expartibus integrantibus , que inantecedente prætermilla of & & nullibi exclu-6. reperiri. Quod denique ad partes intapfuas attinet, quas nos rei pitituali concedimus: dios disparem este racionemialind onim est agere de Spiritu , & aliud derespisienali milles cum dest fir fubilantia, parce non, poste incensonem & remissionem recipere. contra verò res spiritua-Lis potest elle qualitas, acque adeò intensibilis a & semissibilis . porrò D. T., loco citato agit da Deo, quem confat elle substantiam . vnde sefte. ex eo, quod non est corpus,: spiritum elle intut lit, & have off ratio curary, 7, pullam-facjatims ills emmerations intendus compositionis mong ng sana ang kalawas Lagaran ang mga kalawas aionem .

SECTIO QVARTA

re assisted a real of a real

DRobaturseundo nostra esterio ratione. Om-Affia corpora, que videmus, funt (ubstantin per se subsistences extensuo compositz, extensione in ordine ad se. item inductione facta. per omnes spiritus; quos nonimus, scimus; eos esse substantias per se subsistentes minime exrensue compositas ergo vlaima differentia corporis, ve lic recté explicante per extensiuam-a partium compositionem in ordine ad se; & vla tima differentia spiritus, per carentiam dica compositionis. antéredens inductione constat. corpora enim omnia, siue excludent à se compolitionem essentialem ex materia, & forma, yt multi Calos esse pueant; suè eam includant vt sont elementa. & mixta, composita sunt ex partibus extensis in ordine ad se ; item omnes spiritus sue sit Dens, sue Angeli, sue anima rarjonales dicta compositione carent ergo &c.

Ad probandam verò consequentiam (contra Quiros in se cursu dise 79, unu, 1. qui hoc argumentum

gumentum non vrgere pronunciat.) suppono in affignandis, & explicandis rerum creatarum essentijs non posse nos procedere nisi inductione - porrò inductio duobus modis fieri potek, vt alibi notauimus. Primò merè à pofleriori, ex his que videmus defacto in indiuiduis essentiam illam participantibus. Secundo admiscendo dicta inductioni à posteriori, rationem à prioris; videlicet aduertendo in... individuis illis rationem communem in quainterse conveniunt, acadunantur, & secundum quam, à quolibet also individuo, quod est diversæ effentiæ discriminantur ; & differunt equamuis autem prior inductio sufficiens non sit, ve de se patet : ar posterior est suffieientissima; & eam in rerum definitionibus indagandis vnice adhibere solemus; sed induclio,quam facimus ad stabiliendum, quod vlcima ratio constitutiua corporis sit compositio ex partibus integrantibus, & vltima ratio (piritus fit ditte compositionis carentia posterio-Ti modo sè habet : fit enim per omnia corporum, & spirituum genera; aduertendo ex vna. parte rationem communem, in qua omnia corpora primò adunantur, & ab alijs, que corpora non funt, primò different: & ex alia rationem communem in qua primò conueniunt omnes spirims, & primo dinersificantur ab his, que non funt tales. Quamuis enim omnia corpora conveniant etiam in eo, quod fint inuicem impenetrabilia, & omnes spiritus, quod fint innicem penetrabiles - conftat tamen rationem partium in corporibus esse impenetrabilitate priorem: & rationem exclusiuam partium in spiritibus priorem penetrabilitate . nam materia prima per prius haber constare partibus quam exigere quantitatem , que eas in spatio dinisibiliter coextendant, wi vidimus, cum. de quantitate: & de ratione indivisibilis, ve sic, quantumuis materialis est, posse consequenter compenetrari cum alio simili. ergo sustinere debemus vitimam rationem corporis in multiplicitate partium, & vltimam; differentiam spiritus in carentia diaz multiplicitatia confistere, quod eras probandum.

Ad hoe argumentum respondet Arriaga setta num. 54. Possibilem esse vnames substantiam habentem partes integrales, quæ dinersa locamaturaliter per le adpunctum reduci a isom è contrario possibilem esse vnam substantiam indivisibilem; quæ non possit cum alia cinssem specieirin estàmisloca existere, se penetrari quampus autem quastio sit de nomine vera excis direnda sit spiritus, et vera corpus espellat spiritum: possenorem verò corpusappellat spiritum: possenorem verò corpusappellat spiritum: possenorem verò corpusappellat spiritum: possenorem verò corpusappellat spiritum: possenorem verò consistere in multiplicitato partium extensiuarum: et rationem sorporis consistere in multiplicitato partium extensiuarum: et rationem sorporis consistere in neutriplicitato partium extensiuarum:

Animaduereis perdoctus Pater, posteriorem substantiam reddere argumentum suuminessiax, ed quod in communi sensentia implicat, rem indinishilem rangi, se non tangi
adequate, aci secundum se totain; sum igitus
L. Pi los. Polizzi Phylosoph. 10.3.

in hoc confistat compenetratio: profectò subfantia indivisibilis, & impenetrabilis repugnabit, quare ab hac difficultate se conatur: eximere dicendo, à le oftensum esse in physicis vnum punctum posse tangi fine penetratione. cu. alio:imò nec posse naturaliter vnum cum altero penetrari, quoniam verò vidit hoc effugium nonesse meum; & recte, nam in assignandis rerum essentijs non debemus inxta proprium sensum.... procedere, sed inxta communem sapientum. existimationem, quibus nist conformemur, quid intelligant nomine corporis, & quid nomine spiritus : nihil certi poterimus definire. de illis: ideò Secundò responder; quod etiam... fihæc substantia simplex, & impenetrabilis repugnet, saltem non repugnabit illa altera conflanspartibus, & penetrabilis, sed supposito, quod sit possibilis ea erit spiritus : ergo ratio spiritus in carentia partium extensinarum minimè confistit . Scio nonnullos adhoc argumenrum negare minorem; cum enim videamus, inquinne, omnia corpora constare partibus extensinie, & omnes spiritue illis carere . ve inductione facta probatum est ; hoc ipso, quod aliqua substantia per se existens assignatur parus habens; veique censenda est corpus, & non spiritus verum sic tota controversia ad qua-Rionem de nomine reduceretur: verum videlicet huiusmodi, substantia diceda sit corpusan potius fpiritus? quod maxime aduerfarius num. 14. هـ & libertatem , & libertatem , obtineat suam sententiam impune defendendi .

Quare melius ego propugnandum existimarem, hanc substantiam ab eo postram esse impossibilem; sic enim controversia esset totade re; eius igitur impossibilitatem tripliciter suaderem Et primò quidem sic: implicae subflantia, que simul sit corpus, & spiritus; sed huiusmodi esset dicta substantia. ergo &c. minor, in qua confistit difficultas, suadetur, & quidem, quod effer spiritus iam quetur auctor, quia per sè ad punctum reduci posser. quod verò esset etiam corpus sic probatur : hac substantia ab auctore ponitur habere partes , que dinerfa loca naturaliten occupare posint; ergo iam naturaliter esset impenetrabilis, sed ratio corporis per cum in impenetrabilitate confistit; ergo iam dica substantia esset etiam corpus, quod erat probandum. Omnia patent præter primam consequentiam , quæ sic euincitur: ob nihil aliud corpus Christi Domini quantumuis in Encharistia, omnes sui partes compenetratas innicem habegt n cenfetur tamen fuam effentialem impenetrabilitatem zetinere, nist quia habet diuersas partes, que diuersa loea patutaliser occupare possunt - sicuti defaced occupant in empyreo; ergo hoc iplo, quod illa fubstantia ponitur habere parces , que dimersa loga naturaliter occupare valeant, ponienr consequenter essentialiter impenetrabilis, atque adeò corpus, simul igitur erit corpus, & spiritus squod per ipsum implicat.

Dicet fortasse primò se non ponere eamsubstantiam partes integrantes habente en disuersa loca naturaliter occupare exclude ndo ab

, P illis locis alia corpora, sed compenerrando se cum illis, & ideò non sequi eam esse impene-

trabilem, atque corpoream.

Sed contra ell : tumquia hoc non esset occupare diuersa loca vt de se patet; tum etiam... quia pro ve substancia illa co modo existeret, iam vna pars sui, quæ esset in vno loco, excluderet aliam ab eodem loco; ergo iam impenetrabiliter existeret in ordine ad se; multò magis igitur exineret impenetrabiliter in ordine ad alia corpora.probe consequentiam, quia minorem repugnantiam debet habere pars vnius torius ad existendum in vno loco cum alia sui comparte, quam cum alio corpore omninò extraneo, vt de se patet: Posset dicere secundò fe non ponere dictam substantiam naturaliter occupare spatium illud dinisibiliter : sed indiuisibiliter; ita ve existat tota in toto, & tota in qualibet parte illius spatij; & ideò nullo modo esse impenetrabilem, neque respectu partium inuicem se excludentium ab codema spatio, neque respectu alterius corporis extranei; & in hoc sensu illam spatij occupationem, quæ à se illi tribuitur, intelligendam واآف

Sed contra hanc argumenti solutionem. facit primò, quia præterquam, quod hæc efset valde impropria occupatio spatij : sic nonposser assignari ad quid illa partium multiplicitas dicte lubitantie inseruiret . fi enim de necessitate vbi esset vna pars extensiua, nonpossent non esse alix cum ea compenetratx; natura no prudenter se gereret multiplicitatem illam partium extensiuarum ei concedendo fecisset enim fine vilo emolumento per plura.... quod potuisset facere per pauciora, si totam illam virtutem, quam partita est singulis illis parcibus, in vnam indiuisibilem entitatem. congestisset, reddendo eam indivisibilem... Quamplures enim illarum virtutum folo numero multiplicatarum, & in eodem loco ne. cessario existentium essent penitus ociose, cum vna sola sufficeret:

Tandem hanc solutionem; & possibilitatem illius substancia impugnarem Secundo, quia... li posset dari substantia constant parcibus per se penetiabilibus; suè demum ea pongrar invno cancum puncto spacij existere azcuralitor. posse: siuè etlam in spacio divisibili , vehdinisbiliter, vol indinishbiliter quomodocumque voluerit anctor : fequeretur , quod :poffet éciam dari alia substancia, siuè parcibus constans, siuè non, que ad libitum sun posset naturaliter redel penetribilis cum atia substantia in rodem spatio & impenerabilis cum illa-sed hec implicatiorgo &illa alia implicabit. minor pay tet, quia in sententia aduerfarij repugnat aliquid elle fimul corpus, & spiritum; sod sic erit dicta substancia ergo &c fequela verò maioris fundetur ex ed's quin fi non obifante ; quod nen habemus exemplifub franciæ conflancis ex partibus penetrabilibus, eam dicimus non repugnare; multò magis debemus affereresquod non repugnet substantia, que ad libitum faum pollet naturaliter reddi penetrabilis, & impenetrabilis

cum alia, quandò videmus quod corporibus beatorum id supernaturaliter concedatur. dum ad
corum libitú non solú penetrari possunt cú alijs
corporibus, sed etiam reddi possunt palpabilia;
ad hoc enim ve aliquid sit palpabile alteri, debet necessariò esse impenetrabile cum eo, respectu cuius palpabile est, ve de se patet;
quemadmodum igitur hac duo supernaturaliter videmus nostra corpora habere posse: itadici posse possibile esse substantiam, cui verumque naturaliter debeatur ad libitum.

Dicet fortasse aduersarius, implicantiam, huius substantiae colligi ex oppositione, quam, habent inter se corpus, & spiritus, que se cundum communem tum sapientum, tum rudium existimationem tanta est, vt prohibeat etiam diuinitus ea posse inter se identificari.

Audio: sed sic viterius procederem . si nos dicamus corpus per impenetrabilitatem, & fpiritum per penetrabilitatem constitui, nonpossumus huius communis existimationis rationem vlteriorem afferre. vnde fi quis, inhoc homines se decipere sustineret : nullatenus conuinci posset. contra verd si asseramus corpus per compositionem partium extensiuarum; & spiritum per dictz compositionis carentiam essentialiter constitui, rationem à priori huius communis existimationis assignare poterimus: cum constet implicare contraditionem eandem entitatem esse, & non esse, integraliter compositam; ergo hoc potius, quam illud debemus afferere; ne dicere cogamur, vel quod gratis hoc dissidium inter corpus, & spiritum homines posuerine, vel quod eius ratio à priori ignoretur à nobis.

Vrgebit secundo etiam si dicamus rationem corporis in compositione partium extensiua-rum, & rationem spiritus in dicharum partium carentiapositas esse; a diuc non assignamus implicantiam substantia per se existentis, que ad libitum sit ex suis intrinsecis penetrabilis, & impenetrabilis cumalia, pro vt sibi placuerit; ergo nostrom argumentum contra.

nosetiam retorqueri poteft.

Respondeo negando antecedena: & ratio est quia nos ita afferimus corpus multiplicitatem partium integrálium effencialiter imporcare, vi velimus ex dicta multiplicitate orisi tanquam krictillimam proprietatem ipsam... quatitatom-que est exactiua actualis impenetrabilitatis cum alijs corporibus; & ita dicimus spiritum per carentiam partium integralium. constitui , ve putemus ab eins substantia tanquam proprietatem orisi potentiam ad compenetrandum se in codem spatio cum qualibet alia substantia, siuè corporea, siuè spiricuali. quo posito cuidens est implicare contradictionem in nostra sententia substantiam illam. ad libitum exist penetrabilem . g & .impenetrabilem cum alia.

Dicit denique terciò: gracio nos ascerequantitatem esse proprietatem in quarto modo sibstantiz omnis parcibus integralibus constantis. & penetrabilicatem esse item proprietatem substantia indiuisbilis, ergo &c... Respon-

Digitized by Google

65

66

__

Respondeo; negando antecedens : ratio est, quia nos in affignandis proprietatibus in quarto modo aliarum essentiarum duo observare solemus . vnum est, quod competant omnibus eam effentiam habentibus, & femper: alterum vero quod non competant alijs, cum igitur hæceadem in re no fira verificentur de impenetrabilitate , & penetrabilitate respectu substantiarum, quarum vna conftat ex partibus integrane; tibus, altera verò illis caret: debemus afferere eas effe proprietates dictarum effentiarum fubstantialium . Confirmatur, & explicatur id; quod dicimus : corpora omnia , que nouimus duo habent : multiplicitatem partium, & impenetrabilitatem , vt conftat ; vel ergo impenetrabilitas consequitur ad multiplicitatem 5 partium tanguam proprietas, & hac eft mea. sententia: vel multiplicitas partium ex impenetrabilitate necessario procedit; & hoc non. fauet fententia aduerfarij . tantundem enim non effet posibilis fubstantia constans partibus naturaliter penetrabilibus & cet : fiue vna siuè altera se habeat ve proprietas respectu rehqua . cum igitur non poffic affignari ab Arriaga aliquis alius gradus effentialis in dictis corporibus respectu suius huiusmodi prædicata se habeant ve proprietates , debet necessario ab eodem fustineri veramque se habere ve primam radicem, & effe de effentia dictorum corporum; & quidem ita, ve ambo fint infra genus generalisimum substantia, & supra gradum viuentis . quæro igitur ex illo, quæ nam ex eis se habeat vt genus; quæ verð vt differentia? ex vna enim parte impenetrabile deberet habere rationem generis, & effe copolitum ex partibus integrantibus rationem differentia, eo quod magis late pateret in fententia aduerfarij effe corpus, quam effe compositum. posset enim dari substantia indiuisibilis, quæ sit corpus, ve pote impenetrabilis. ex alia verò parte enin. effe compositum ex dictis partibus tum spiritibus, tum corporibus per ipfum fit commune : deberet potius hoc se habere vt genus, & este impenetrabile vt differentia, atque adeò idem respectu einsdem effet determinatiuum, & determinabile; magis, & minus late patens, quod non videtur dicendum . linquo fic non fore bene dispositam lineam prædicamentalem fubftantia, quam habemus : fi enim corpus, quod fub genere generalisimo continetur, constitueretur effentialiter per effe impene trabile iam non posset immediate per gradum viuentis determinari. fed inter vtrumque gradum deberet intercipi gradus important compositionemis ex partibus integrantibus, quod fine sufficienti ratione politiua non videtur dicendum, ex quo deducitur rationem corporis per multiplicitatem partium extensiuarum, ad quam impenetrabilitas tanquam fricta proprietas confequi tur, recte explicari anoiser mamina impossoib

Denique imposibilitatem dielæ substantiæ con flantiæ ex parsibus pinetubilibus suaderem tertiò, quia si licitum esse Anninga. inuchèrian haut substantiam, montoblanta quod domicos quas nouit ex partibus constantes dari desasto esse viam impenetiabiles sue constantes dari desasto esse impenetiabiles sue constantes desasto in impenetiabiles sue constantes desasto in penetiabiles sue constantes desasto in penetiabiles sue constantes desasto in penetiabiles sue constantes de co

tiam effet alteri ponere polibilem substantiam per se flantem siue ex partibus constantem. fine tion , que effet ex firis inetinsecis indifferens'ad penetrabilitatem , & impenetrabilitatem cum alijs habendam, ad cum plane modum quo dicimus aerem ex fe indifferentem efse ad habendam, vel non habendam formam. luminis; atque adeo, quod spectaret ad Deum. ve auctorem nature determinare quantum ad hoe dietam substantiam verum veliceam reddere penetrabilem, an verd impenetrabilem. fi-i cuti enim , non obftante vniuersali coniunctioneillorum prædicatorum, quam videmus : auctor difféciat vnum abalio : ita alius poterie. penetrabilitatem, & impenetrabilitatem ab ofsentia alicuius substantia dissociare, dicendoav cancurram ex fuis intrinfecis determinates requiri . arqui Arriaga in luz lontencia huiulmodi substantiam admittere nequir; si quidemneque spiritus effet, neque corpus; ergo in alignatis rationibus spiritus, & corporis non... debemus ad libienm procedere ; neque eas quain omnibus spiribue, & in vannibus corporibus. pallita confuncta videnus pro molantase dellocière; ne in has tritus po & ineptigaincidamus & led chim animaduritsams omnia porpora en partibus lintegrantibus ien effe composita; ve fint, inflicem hattifalitor impenetrabilia : & ompes. spirieus ita dicta composielone carere » ve innita cem compenerrari nacavalites valeant . mordicus propugnare debenne dicta prædicata ex. fais intrinfecit affociataelle sarque connexage. que polico com sationabilina lin afferero impenetrabilitatem ex compositiones & penentahin. lisatem ex indiuisibilitate procedere, quam è contra (vti notauimus) debemus consequenter sine dubitations concludere essentiam corporis in dicta partium multiplicitate, & essentiam... spiritul in egrenoia vielte multiplicitație "cseu quod idem est in indivisibilitate positam este: hoc enim principio semel stabilito fine difficultate deducitur, quenam substantia putanda sit realis, qua verd chimprica.

Dices : etiam vontra nos posse aliquem virgero idem argumentum dicendo : non implicare substantiam perse sumentum que quantum cost de se sit indifferens ad habendas partes, extensiuas, se carum carentiam per nos sure concident com integralibus, se integrales non suncessontiales rei , quins sume integrales ; ergo estantiales rei , quins sume integrales ; ergo estantiales rei aquèbenè cum illis, se sine illis confistere potest.

73

minor her sugderur 5 & simul dissoluitur Copp. firmatio, quia fiquod effet; maxime quia, dici-, mas parces en guidus en spus affencialiter conflat beffe integrales of fed has ratio milla efficial de entione harum partium falum eft, et mulla. determinace accepts fit deeffontie reisening eff. patts mon automiqued res non importes ellenthalites aliques indeterminate ve passie ex quant Beacetique , cum alleneigliter habeat, velle dintabilisin infinirum paquamuje, nulla pars iderero minata fit deniun ellentie y aliquas tamen ellentialiter indrierminagas inuglait .

Dices iterum exmoftea frocentia lequi hominemieffe finul spirieum du Gesorpus, quemade modum enimitatione materix integraliter come pointe diciturabiblute competit iffaisarione. debeset dici absolute spiritus sifed hoc fallum, A ofty bergo & Scoupest viretimier, a weenflich it out

Responderedifficultation elle communem cum ije , qui rationem corporis in impenerrabilitate 30 & fpirieus im pinoerabilicate canffirmunt ad dunen ego augumaiences, & dice hominem e absolute corpus effecquinedum s. & nen friritum fratio finnings.exponenni ille principiosi Bondin ex integra caste organism were fix 19991 cumpue defecturmente un un maio fairism refins: the property function se quid ablolus barum si adiboe ve competeren homietien de en merificarie debetet quad neque saironametris : 1900 populario ratione forms effet imograhien gompourus coneff verò ve de so verificació effectos pas fufri ficheffrigeione value eintum parcia effentiglie dir Cair listen es compaticionemos es mesalle les fi 1 oconex in a Militate produtere ; quam 6

couse (Vicini Chimas) debrique conferenter zi regi & B.C. dille College & in d ein percion muttivitioner. A offinism 1. Qui de lasponier effercerporviere u diragui d'effarir 1 tuelle mir log ferinade finille et au sochi i e er element und le de femptemment en en esque et et de ere cognigue e quenam Ablétangia personal fit

PRima conclusio. Cosporcim frield lumprum. pleylest vel enim Primommerinsechmareiner ed compositionem pineegenlam dorponis jauvel Sori cundo pender in gisnerio cante materialis suit proxime fise remore absorpted des corporinationem corporis y volidonique Tereio est modus primatio comperens flud corpoxichum rei corporea primo, vel fecundo modo accepte villa fitre Hurradus de denima difont. 2. fell. 41 foka .१०**व ३१** जी हे

Jeft. 5. CHOExplicacuros-desprobacur concluso quitad fingula ; de prient que ad Primumt Ad compairs cionem integralent cursos is physici partinent. primo parces de quibas conffac. fecundolindin uifibilia y qua inten parces intercedunt institution superficies terminations que corpus ipsum in lun Integritate perficieur: iam verd omniz illa cella corpores paret , quis ax una parte peque frinis tur funt, neque compora . se quod bec debent effe neceffario fubftantes per fe fantes comiuso modinullum excelbus poficie eft . en alianetà non fune fpirieualin, quia non pertinena ad fpis titum pergo thin sorperes v confequentia has enincitur, quia ens in tota sua latitudine sumptum recte dividieur in quatuor membra nimis rum in corpus & corporale; in spiritum in & in spirituale. Berigitur amne, id quod intringi lece pertinet ad compositionem incegratem conborie keie ? & brobsie elle corborand ?? thism? uisjenim pars integralis corporis, & separes ent y corbore coubhr je firthou dusumin en ra confer an estagmanpars gli

Baplicatur eriam , & probatur conclufig 76 quord Secundum, in quo dicebrous gampe, quod in genere caule materialis fine proxima fine remote pender ab co g quod dat corpori 127, tionem corporis elle corporeum. Pro quo lunt, panendum, quod licat in curpore omnino fimplici; fi dabile fit, pequest afignari vaz pars, quæ det illi rationem corporis, & alia quæ non, der sin alijs camen affignabilis eft, fi quideman homo V. G. ex materia haben. & non ex formanguod confeet ex ipentibus integrantibus a At de te batet : dub bolito divimis dang omnis illa forma, que in genere cause materialis pender a materia bhe immediate enin modi eff quariese succ non eriam amnis farma substantiglise excepta anima carionalia, gua nullo modo pendet ab illa : fiut mediate thin modi elt omiers accident , quod immediate subicateur inquantitre onnis inquaminininfmadi forma-e est materialis. Angh-eodern modo suadethra dnie ex aus beite uedhe cothite et ? vedne v spiritus , & ex alia pon est spiritualis . ergo colboies. រុទ្ធសៀវ xo ជារត្រូវ ក្រុងសម**្**សែ ប្រទ

Quord denique Testium quad in conclusione dicebamus., nimisam amnem modum primario combetentem-nel colhouined tel cochokeu- ing in prima, sue in Assanda la seconia de la mera esta le serporeum sujulmedi lunt relationes , quan huiusmodi res dicuns ad suas causas . & action ve ber dar broghtafth. ound the first state.

Regberur eriem quie moden se heber ad rem cuive all modus a reaccellation ad loum principale, quam sequipus in compibus quond fiora potelly its ve confession paymens, realized by quendo, cum illa integuregulariser loquendo existignandus est corporaus hoceps and corpue vyal sam corporatm primo modificat, -

Tria hig video possejo bijei . Primo contra-a primam conclusionia partem, quia anima 13tionaliselt spiritus. Sed intrinsuce pentinet ad compositionem hominis raud corpus est . erge &en Secundo contra Secundam, quia per nos vá repugnar aliquem formem spiritualem posse diuique à materia suffentari er go &c. Terrio denique quis in fenseusia cornen s qui palmistune vaconem diftin dams andicunt com recipi inanimam, profesto huminodianio est modus reiearpotes inimirammaterix is fed ex eft spiris, euslin, ergo &cci. in Sedioullum ex his ergect Ad primum enim. dicendum animam rationalem : क्षीं : क्षांत्रं क्षांत्रं parcem effentialem hominis, ac non inorgralen; meque ad illumidagrabiter componendum inbrinslice percipena a fallum igitur elle, quod an-s no fine fencentia de corpoces, pro ve à chirituat lindistinguitur , quir corporeum per nos inspra-

sampeficionem integralem corporis intriolecè pertiner. Ad feeundum sie qued quando forma slaqua spiritualis miraculuse à materia. fustemtatat shoc non hi per potenciam naturalemes hick-bodiancialom: tum on parce iphus maceries thur experiences forms: . vede noneth mis rem fi incermateriam feeundum. Lia intrinkeos 🏚 clacam 🤉 & formam illam non fir propertio qualishmer subjection corporeum, & cius forn manishin tencem elle deber , er eam elle cord parents concludames. Ad terreum denique dico main concluséene lequisté de modisiqui rei corposes primario compense automa zyra psimo respicese extrema unionds - asque alcò ex subjects cui inhaner, carpoream, vel thisitualem trubadă efferenn igitur dicta vaio egnatur qonnateraliter lubiestari in anima, ide cieco existimandam elle spiritualem » & non COMPARAM PHILATEIN .

Secreta soneluto : spicientle bricto moda fimpenm proue distinguine. à spiritu duplex ch; vel chim gender ingenere cause, materialiquire praxime : sue remore à spiritu, vel est modus primario componens sus ipsispisitui. Suè ipsi rai spirituali primo modo accepta.

Explicatue simul , ac probatus concluso; & primò qui dem quantum attinet ad membro sum diuidentium numerum ser est clara; in rantum enim nascamentoris fecimus res spinistuales conquinciando a qua putamas spirisum excludere quantificatus ser materiales conquinciando a qui perimental se probatus ser materiales conquinciando a qui perimental se probatus ser materiales conquinciando a qui facia se probatus ser la conquincia de la conquincia del conquincia de la conquincia del conquincia del conquincia de la conquincia de la conquincia de la conquincia de la conquincia del conquinti del conquincia del conquincia del conquinti del conquincia del conquincia del conquincia del conquinti del conquincia del con

house membrum . Icio nomeullus existimara. formam corporeson possentabers pre subjection inadæquaço spisicum - arque ador velde accidentia materialia in homeno liekentari: partialiters cum à materia seum ab anima rationali s de Aug suo loco - iuxes harom sutem sententeigm dicendum est sub-priore membro contib neri omnes 2 & solas socrazo, que adequate in genere saille materialis connamaliter pendent à pitith- quod pasos pasitate easum formarum, die segadaute bengent y corbose - ent autem forme ab veroque pendences potins cenicri debeant corporen squam spirituales : 124 cie beiende eff ex pomise sons lienes ab account. pendear abique comon existimatur corpus & gon Priens

Le a dicta rè.

Option de pique postentes depermientes es que en la bilitation de montes de la principa del principa de la principa de la principa del principa de la principa del principa del principa de la principa de la principa del principa del principa de la principa del princip

Adia itamen senter diaeci conclusionem video policosti e in Primò qui a proinstile est dae L'Apple compositum sublinti alacconstant ex mai

teria, & forma spiritualibus; ergo etiam spini--male friete semprum de ber in tria mombra diftingui, quorum primum fir id, quod ad compolitichem spirieus intrinsecè pertinent. &c. 82 Secundo quia quod armore pender à spirice, mot pender adequaticabillo cango explicação alfavand excludendas à saciobel spiritualitatis formanimmeniales, que inadiquire pendencia. spiriturepugnat conclusionis in que diximus. omme, quad , vel proxime sivel remore in gonere cause materialis pendet à! spirite nife spirituale. Terrio denique, quia actio, qua creatur anima ratispalik @ chawralted is corpore organizato est spiritualis; sed dicta actio non est modus primario compesant anima expo divisio est insufficiens maior patet; minor probatur, quis huipsmodi adio ele criam communicatina en of ogracial a instead this ameas can extra distribution of the contract of potit otiam primanio iplimateria. Sedomaiai har nou habene folidinitum . Ad Primum ergo thicendum; dupliciter poste fingi-possibilem ale materiam spiritualem, que faciat voum per it on generalubitantie cum formaitem spirituali. primò ica ve illam canum recipiat ficuti no fira miatoria animam rationalem » fecundò ye illam etiam in genere cante materialis fuftenter. fi primo modo de habet averaque pars habebierarionem spissius, Espeuera spiricualis presiè dicemie e si vero secundo mode, sela materia eric sperisus s forme verd habebie rationem rei fibiricualis priori modo accepta. Vide patet eqs épinisuale: Bricte lumpsum adaquate in duo mabraditta rectè divilum essere una 1 , 7-3 Mid Secundum dikingues dum eff antecedens. quod remote pendet à fpititu non pendet admquite ali illo: perpandenciam formalem donecilos per pandamiam sadicalem s nego-antecedens de confequenciam cemplico diftinsionalir ex suppositione a quad forma marchialis susteneccur un homine à reco compolito, neque formaliter , reque radivalirer pender à fola avinta. fiquidem supponitus partialites sustentaristà materia prima: ve conflet bane, elle primum. subictium ; arque adop cansalicas y quam exement. in formam illam materialem non potest nefunda in ipipiam animam tanguam in radicem to ac verà forma spiritualis V. G-intelsaction: quamanima rationalis corpori vnita producit i etiam fimmediate fuftentetur ab intelfeftu g &: po mediante ab ipfa anima; licet nen gendras adaquate cormanicer a superantia anima a pender samen adequate radicaliter, in quantum, cotadestendentia , quam in genere cause materialis heher refundiene in illam folam a tanquang in eadicem ser quod insellectus. Le distinguirus ponitus elle formantocalites in genere, exule americalis pendens ab ipsa anima. restà igitur primum membrum divisionis rei spiriumlis ex Suppositione quodisocidencia materialia, sibio-Bentur in toto constituitur penhoc, quod fiuè grokimà luè ramotà adequate pendeat à fpisaan auis tamen nos heno suppostrionem non ad mistimus: idoo non putamus faciendam effe in divissone de partiquie, adequate, mencionem, madd Karnium, denigne /s. concella maioro, a-Aidenm videlican credinam anima: ra cionelis

Digitized by Google

•0₫193

82

in corpore elle proprie spiritualem nego minorem eam scilicet, non esse modum primarium ipsius anima

Ad rationem in contrarium dieo : dictam.

actionem non esse primaciò ordinatam, niss ad
dandam existentiam anima rationali, se sosum
secundariò ad dandam existentiam materia
prima dirigi, videlicet, mediante anima; per
quod discrett ab vnione modo, si datur., qua
est aque primò ordinata ad vniendam veramque partem simul.

SECTIO SEXTA

Bandens projequer difficultatens : 2000 000

Vrtadus disput. 2, de anima sett. 3. subsette 5. 5. 72. Definit rem corpoream esse illam, que, aut est composita ex partibus integrantibus, aut ad huiusmodi compositionem. intrinsecè pertinet rem verò spiritualem, ve sic; esse, que integranti compositione caret.

Priorem definitionem inductione probat, es quodomnia entia corporea, vel funt viniones, sen serminationes partium integrantium, vel discris partibus conflant, policriorem verò exclusione aliarum definitionum, quia res spiritualis non potest adaquate differre à corporea per independentiam à materia. na creatio albedinis essimaterialis, se non pendet à materia-nec per apanetrations, eo quod punda, se superficies corponetrari possunt seuvi etiam albedinis creatios se vbi supernaturale Christi in Eucharistia; qualitationes omnia sint corporea, ergo per solatores entrarismonares un integrantium.

Muic Hurradi fementis non acquiesco Primo, quia in eradendis rerum vniuersalium desfinitionibus, quantum steri potest, iura corum, qua in rebus particularibus dissidium habent incegra seruare debemus atqui hoc non strab Hurtado, nam Thomistarum sententia est, quam mutti sequuntur, animas brutorum persectorum esse indinisibiles, casque corporeas, item alij sum Suarez valde probabiliter censens, voi modum; quo Angelus spatio divisibili coexistit posse constare partibus integralibus; & tamen certum est illud esse spirituale, sidatur a neutra ergo desinitio est bona, quia veraque competit alteri à desinito, prior, voi Angelico; posserior, anima brutorum persectorum.

posterior, anima brutorum persectorum.

Deinde sicego argumeneor. Motus localis Spiritus V. G. Angeli, en spiritualis, sed hie motus eff compositus ex partibus integrantibus, quarum vna succedit alteridetgo &c. Dicet pasets integrantes proprias reli corporez deberen posse simul coexistere, sicur defacto coexistum partes-subjectium motus light palmaris V.G. cuius pars mocus priotis semipalmi existit cum parte motus posterioris . Sed contra quia probabile est dari posse punctum separatum ; sel hoci vii probauimus in libris de generationeus moueri posser localiter; ergo cum con ser huius motum fore corporeum , nec camen haberen partes simul existences of nequit fustineri de cffentia rei corporez, ve sio sesse compositionem ex partibue integransibus-fimul existentibus.

Mea igitur conclusio est, neque corporeum a neque spirituale presse sumpta posse definiri diffincte, nifi diffunctive, sic : ens corporeum est quod, vel:mtrinsecè pertinet ad compositionem corporis, vel ab ille imgenere caufæ macerialis dependet, vel denique est modus primariò illè conueniens, ens verò spirituale: quod vel pendet à spirituingenere cause materialis: vel est modus primario ordinatus ad illum . duas habet partes affertio; prior est negativa, videlicet, corporeum, & spirituale non posse sne dissunctione di finéte definiri ; dico, diffincte, quia posic confusè: nulli dubium esse debet , :si nimimmydicamus. Corporeum præsse Tumptum esse, quod speciali quodam modo, pertinet adcorpus, & Spirituale, quod speciali etiam quodam mode refertur ad spiritum . sed quia hE speciales modi, will distunctione explicentur, cofare minime possunt, ideo addo parriculami zekrictiuam, dikinebe jiam verò hæc pars ex di-Ais hue veque remonet sufficienter probata, fr quidem neque per impenerrabilitztem, & penetrabilicatem, ineque per compositionem partium integrangium's & eius carentiam; nequiz per aliqued aliud, corposeum, & spirituale recte definici posse oftendimus. Posterior? verd pars affiamativa in hunc ferè modum Niadethr? fallignate definitiones non ellent recte tradite vel effet, quiu in eis definirerar diffunctive res communis, vel quia non adaquaretter cum' fuis' definitis, vel denique quia definitiones non EP fent clariores eisdem definit s, sed primum non impedit, due verò fequentia falfa finit s ergo &c. maior patet . minor suadetut 3 & Griden ... quoid primim probatur id hominem contra. Hurtadum y qui rem corpoream definit effe eam , que aut est composita ex partibus integrantibus, aut ad huin smodi compositionem inecinsecè pertinet . centra etiam ad hominem. contra Arriagam , qui absolute profitetur, non esse nouum, neque suprehendendum desinite difunctiue aliquant communem entionem ; :: 823 recte id quidem , plerumque enim quamuis habeatur conceptus rationis communis confuse sie gnificatus aliquo modo vous ; non potest tamen. distincte explicari, nifi ad distinctionem recurratur: sicuti est in casu nostro. quoad secundum verò eadem minor fuadetur ; quia ex vna parte nihil corporeum assignari potest, quod sub definicione rei corporez à nobis tradita non comprehendatur ; & nihil spirituale , quod sub definitione rei spiritualis minime concludatur; ex alia verò de nullo pertinente ad voum divisio? nis membrum verificasi potest definitio alterius membri; ergo definitiones cradice adaquantur eum suis definitis . tertium denique, quod in. eadem minori subsumebam probatur ex eo quia divisio est oracio totum in suas partes dis Aribuens ergo impossibile est definitioneme que ficper divisionem non esse eleriorem definitò , quia nullo alio meliori modo rem confii and diffincte cognoscimus, quam fingulas eius partes inspiciendo.

Ex his colliges primo senitacem rationum, quibus Hurtadus saus definitiones suadere conabatur, ad priorem enim negatus omnia entità-

corpo-

cerporea aut esse composita ex partibus integrantibus, aut intrinsece ad huiusmodi compostionem pertinere ve patet ex animabus brutorum persectorum in sententia Thomistarum, & ex voicatione, per quam Angelus in loco diuisibili constituitur in sententia admittentium voi intrinsecum modum, & in communissima sententia ex motu locali ipsius Angeli, ad posteriorem verò negatur etiam assumptum, rem videlicet, spiritualem non posse aliter desiniri, nisi per carentiam partium integrantium, vti vidimus.

Colliges secundò: ex hac nostra doctrinafacillime dissolui argumenta corum, qui contendunt rationem corporis non consistere in compositione partium integralium, nec rationemspiritus in carentia diclæ compositionis - placet
leuizer vnum aut alterum tangere, vt apparent
quam sint solutu dissicilia, nisi ad ea, quæ huc
respected dicta sunt à nobis, recurratur.

93

Primum sumitur ex Quiedo puncto 5. mun. 3. sic ! Gratia habitualis est spiritualis, & conflat ex partibus intensuis . ergo non repugnat rem spiritualem partes extensions habere . conlequentiam, ve verum facear, male probas arguens dicendo, intensionem, & extensionem in qualitatibus extrinsecà solum differre ratione -fubiccti, atque adeò eosdem gradus, qui vnisi eidem parti subiefti faciant intensionem : si vnianter dinerfis partibus facere extentionem. Hoe enim recté negatur paritate ducta à quantierce, que per hoc, quod secundum dinerses parten candem materiz partem informet , mon ideò censetur intensa: eò quod partes extensiuz ellentialiter differunt abintensiuis melius ergo confequentiam probant alij. paritamin ità mand veraque compositio simplicitati repugnat.

Ad hane difficultation responder Hurradus sums. 77. negando consequentiams, se paritatem, eò quod compositio extensiua est valdè impersecta, intensiua vero persectior, quaritanou est mirum si prior sit propria solius rei conporca veporè impersessioris. Sed conera por
quidem difficulter, instat Comptonus sellus unpluribus materialibus impersessiori quampluribus materialibus impersessiori intensiua,
quia licèt extensio si impersessior intensiua.

96 w. At verò si folutio en mastra: doctrina potreudnulla remanet difficuless s monoclio enimantecedence diffinguo con sequencimon repuginto nem spieimalem ptose sumpram quatenus idondodingulaur à spiritif lisbere parces extendine, monocomonioquentique di doquemunde en fpiminule late accepta bane fit lubstantia per fe cunfunt suego confoquentiam; & ad panitama dicmiqued quantadmodutarence : quad datm muzlicas configues ex percibus incomfuis a montisecie inforcer poste dari substantiam hummodi partes habentem Fitaneque ex eo grquod :detur qualitus spirienalis intentas ignod fermostibilis substancia spirimalis extensa. Ratio emquine non magis repugnat substantise in communi inkenfio , quam finbifantie spieitnali extensio o vti supra probatum eft .

Secundam argumentum fumitur ab codem __ 07 Ouicdo mon 4. ex vnione spirityali, quam ighomine concedie Hurtadus sic : hac ynio est diuisibilis in parces integrales vergo non est deratione rei spiestualie diclis partibus careren. antecedens suadetur : fi effet indivisibilis, vel quando homo nutritur remaneset gadem a vel corrumpererur, & alia de nous aduenires neutrum dici potest . ergo est divisibilis , que gd nouam mareriæ additionem augetur . miggt euincitur; non primum, quis voio pen cit indifferens ad, modo has, modo illas partes vaiondas, sed eftentialiter addica extremis suis. neque secundum, quis in ex instanti, in quo :: nutritus homo, eius animus debet in alique priori przintelligi vnicus maceriz, cò quod nusticjo elt act us vitalis . at fi inco infanti corrumpgretur unio vetus, & nous producetetur pro co priori anima non incelligeretur voita materip, sed solum pro poderiori. ad summum com in eo priori intelligeretur vnita per semiunionem corpoream; que non sufficeret; fi quislem ynin, que conflicuit vinens non debet esse partialia, sed totalis, & sie maritio illa non procederet à principio viuente ; non igiur effet actus vitalis.

Porrò hec difficultas, que in solubiliselt in · sententia Hurtadi, in nostra mullo negotio disfolditur , quamuis enim nos omnem penitus ynionem modalem inter mateniam. & formam. . negemus: ea tamen admissa & quidem ex dueplici lemiunione composita, & dato etiam. quod semiunio spiritualis squa in komine ha--bemr fit divisibilis, di negumus con loquens: : argo non est de racione rei spiritualis careses parribus integrantibus ; & la quidem tes Spirirealis ponatur ellerfubriantia abibluta per for exiliens negamus a fi vero ponatur effe modus, - vel forma inharemy concedimus. Vide quantisfactle ad versariocum machine disfoluenturs. eiusdem farinæsunt cetemangumenen abeis contra rationem corporis, & spiritus afferri solita, que în sententia quidemeorum, qui ab omnibus prorsus entibus spiritualibus compofirmon integralon expludent wire, aut all vix quidem probabilem lolunionem inueniumt : contra verò in nostra, qua solum intendimus didiam composicionem a lubstancija spiricuati- : : shis persè existentitus excludere, nil curando de alije entibus spiritualibus : nullam præse fe.ferune difficultacensianno. 2000 " macCourt illam mikilominus tria video polico -obijci: Primò quidem "quia non videur màidr ratio cur dictam compositionene vei potius sub-- fidneia: [pirituali negamne il mon alijs centilus Apiritualibus . esgo &colleccundo , : qui a morpo implicat polle Deum remaliguam cosporcam-W.G albedinem per actionem spiritualem crea-"#c; fi autem hec adio confare poffer partibus -integrantibus, son poffet a ligoari per quid in ratione rei spinitualia constituerente mergo oc-Frend denique, quie in hac notta foncentia. - tion est anignabelia ana assio communia (panimalitaris, in qua compia proglus entia fipicicialim conveniant, fine fine fublantia por ne exithenses saue forme in herences fine modi sifed -discondentrin konneniant prigo iste, " Ad

Ad primum eft negandum affumptum · maior autem ratio est, quia, nisi substantiam spiritualem per sè existentem dicamus per carenciam. compositionis extensiux constitui: non habemus, per quid cam primò à corpore discernamus, yti supra probatum en; vbi vidimus impenetrabilitatem ex multiplicitate partium ortum habere; at verò admittendo compositionem extensiuam in reliquis entibus spiritualibus,adhuc habemus, per quid hæc à corporeis differant, nimirum per hos quod fint formæ à spiritu adæquate pendentes ingenere caulæ materialis, vel dint modi illamprimario respicientes.

Ad secundum dicendum dupliciter posse in--telligi,quod albedo per actionem spiritualemcreetur. Primò sitave existentiam materialem acquirat. Secundò: ve reddatur existens per exi-Rentiam aliquam spiritualem : & siquidem. priori modo intelligatur creari, dico implicare contradictionem, quod eius creatio sit spiritualis: Ravio est, quia actio specificatur à termino · fuo formali 3 & proximo 3 vt omnes volunt ; cũ ergo in casu nostro huiusmodi terminus sit existentia corporea; implicabit prosectò per actionem spiritualem product poste. At verò, si posteriori modo; admirto creationem albediais fore spiritualem, & ad rationem in contrarium. dico; quod, quamuis huiusmodi actio esset composita ex partibus extensuis, haberet samenelle spiritualis ex luo primazio termino, nimiru cen-exiltentia spiratuali, que essentiz albedinis - eius beneficio-communicaretur, 💛 🥶 🗗 🖽 🤈

102:211 Adrestium denique aio > quod; quamuis ha-· beatur ratio communis emnibus rébus (pirituslibus, ez tamen à nobis definiri non potest o nisi · क्रिंगियादी प्राप्ते , ग्रीटम् Errs spirituale late acceptum...) vebelt fübstannia per le existens carens partibus extenduis, vel forma imagenere caulmmateria-· lis pendens ab illa svel demque modus ad illa จ**องรักสะเจ้า องณีเกิดเหล**ือ สามารถการเป็นเการ์การเว ही संप्रवृत्तिक एउट्टेस हो 🕉 - संप्रकृतकार एक व्यक्ति स्वाप्त अ the copie SEGITOE Dup SEPOTIMANO and

entities fratació a compo-

🔻 🕡 Empenditur fentential quadant recens de effoureceions probeintenigaine material concernance potra verò en noftra , qua folces socendimus

203 - Paridus Lyntenskom acfier philasephia lib. 6. effentiam entis spiritualis conatur inveheren qua omnes opiniones, quas hue ulque has de re addirkimus, conciliuri inter sè posse pusse ream "Jubet in præsenciaenaminare,ne nouitatis ama--corenabsque prequia disquisicione in illam:inclineacalism verschwimsmadn sensentiam v 4012 quanta esp: cribus afferrionibus, capite, primo -anctor constudis giquarum Prana , que habetur un. 2. est, rem esse incorporeams hon est spinzualem, triplicemamportare negationem: nemperrem illam non effe corpus : neque dependere ingenere causa materialis à corpore : ac de-· mum: non habere condicionem aliquam propria corporis, prout omninos ac placise corpus est. Porrà has conditiones sex omnino ellerati in mimirum Composicionem ek parcibus integralibus: , Senfibilicatem swind nimirum aliquo:fenfu corpored percipi possa. Impenetrabilita-

rem , Corruptibilitatem , saltem radicalem (qualem babet materia prima) Irrationalitatem, & Carentiam libertatis. Probat deinde . hanc affertionem sic : ad rem incorpoream constituendam, non sufficit prima negatio, vt patet ex accidentibus materialibus; neque lecunda, vt patetex materia prima; neque tertia vt patet ex forma Cæli, quæ incorruptibilis est, & ex anima brutorum perfectorum, que indivifibilis; ergo tres dicta negationes necessaria sunt ad rem aliquam spiritualem con stituendam.

Secunda verò assertio, quamtradit nu. 3. est 104 hniusmodi: Non implicat contraditionem creatura aliqua, quæ penes idem realiter sui, simul corporea, ac etiam spiritualis sit; idque nonimpropriè solum, sed propriè, & rigorose.

Tertia denique assertio, quam tradit nu. 7. 105 fic procedit: Vt res aliqua totaliter spiritualis fit; & omnino immaterialis oportet, vt fex illas corporis condiziones a sè collectiue sumptas excludat, & sex conditionibus illis oppositis prædita sit. Ratio est quia quamdiu vna res aliquam ex ailignatis conditionem admittit , iam -est partim corporea; ergo, vt sit adæquatè spiritualis,omnes debenexcludere.quamobrem, qui dicunt substantiant indivisibilem, & impenetrabilem, esse spiritualem: bene dicunt; quique cam affirmant elle corporcam etiam beine dicunt, idemque afferendum de substantia--constante ex partibus integrantibus penetrabi--li, & de reliquis similibus - verumque enim vowitatem habet Vides, quarratione concilientur romnes: sententiæ : quæ intersè videbantur op--pofitz ?

zuil-Contra hanc opinionem-fie explicatam. Prima conclusio fit aduerfus primam affertionem non recte resspiritualis, seù incorporez per triplicem illam negationem definitur.

Plarriaga in sno secundo cursu Disput. 2. de anima ana. 27. probat hanc nostram conclusioinememultiplicitor; & Primò quidem, quia prima negatio nihil porfus declarat, cum incorporeum iplis terminis negationem corporis im; porter Secundo, quia duz priores negationes ad rem spiritualem explicandam sufficient. hoc enimiplo, quod aliquid : neque corpus est i siequependet materialiter à corpore;iam est spirimalo Tortiò, quia fola tertianegatio ad rem spitimalem explicandum stafficiontiffima est . nam hoc ipso, quod aliquid caret conditionibus peculiariter assignationalieni rei, enidenter -fequitur non effe illam rem. Quarto denique rinlurgie contra modum argumentandi, quo Lyaceus: fuam affertionem de triplici negatione. probat. tum quia à sense distributiuo ad collectiuum negatiue procedit, sic: neque fola prima inegatio i neque folu secunda sufficit ad rem spicrimalem contlicuendamsergo-requiritur terma namppina, & documda fimal fumpta eruntiuf-· ficientes stam etiam ; quia ad probandum non issificere folam carétiam sex conditionum ab co affignatum; sic procedit i non sufficit vna ex eis,vt pater ex anima leonis,que indivibilis eft. Extamen of materialis, seex forma Coeli, qua etiam materialis eff,licet fit indivisibilis. in Verum he rationes non videntur solide ad 108

Digitized by GOGIC

gostram conclusionem comprobandam . Ad primam enim potest Lynceus respondere, quod ficuti corporeum magis laté patet, quam corpus : itaincorporeum, quam negatio corporis; quare licet ex terminis constet in corporeum negazionem incorporci importare: at non importare negationem corporis Ad secundam, negabit auctor duas priores negationes ad rem spiritualem explicandam sufficere; ve patet, ex puncto, quod licet neq; corpus fit, neque pendeat à corpare materialiter, est tamen corporeum, & non spirituale, vei videbimus . Ad tertiam dicet se aon assignatio sex illas corporis conditiones, ve omnium earum negationem ad rem spiritualem necessariam esse significaret. sed vt ostendeset sufficere ad id negationem alieuius ex illis coniunctam cum duabus præcedentibus (sicenim expresse numero ilso primo dicit.) Ex quibus patet responsio ad quartam, neque enim dum priores fine tertia, neque fola tertia, erunt sufficientes rem spiritualem constituere, neque enim Lynceus ad probandam non fufficere folam carentiam omnium sex conditionum viitur fola indinifibilicate anima Leonis, & incorruptibilitate forma exli, sed ad ostendendum, quod non sufficiat carentia alicuius ex sex illis. His gos igicur rationibus post habitis.

Probatus primo à nobis affertio; quia inhuiusmodi definitione à Lynceo tradica ratio
entis spinitualis per carentiam cosporis declaratur, absque co, quod prius statutum sit inquonam ratio entis corporei consistat vindestatut, ignotum per aquè ignotum explicetur.
quod vitium austores omnes, qui hac de re
agunt vitantes: onus sibi imponunt verinsquerei rationem explicandi, & rectè id quidé, aquè
enim operosum, ac dississe essquie sit corpus;
ac quid sit spiritus determinare, ergo &c.

Dicet primò ex fine nu. 2. se, rem spirituale per trinam negationem recté explicatam effeprobando, iam notionem corporis tradidiffe; illo videlicet, argumento. Corpus omnium. consentu trina dimensione, videlicet, longitudine, altitudine, & latitudine coalescie; ergo rectè res spiritualis corpori concraposita trină negationem impostat. Sed contrasquiave argumenti taccam levitatem, quod paritate numen ri ternarii, vt fic, contentim est Hoc ipfo qued corpus effentialiter trinam dimensionem importat , iam implicat dari corpus indinifibile . ficuei per ipsum repugnat dari rem spiritualo eriplici illa negatione carentemifed hoc auctor negat ; sapè enim docet non implicare corpus, quod fimul indivisibile se . 82 impenetrabile a ergo &c. Carlo Com

Dicet fortalle secundo: se nomine corporis intelligere id, quod omnibus dictis sex condition nibus pradiquem est sed contra, qui in eins sententiasid quod dictas condictiones importate tum corpus potest este tum res corporea ve decet codem num. 2, & confirmatur qui a calor v.g. non est corpus, sed corporeus, & camen omnimon est corpus, sed corporeus, & camen omnimon ist conditionibus inuenitur assectus, est enim integraliter compositus, impenerrabilis, cu alio simili, sensibilis, corruptibilis irrationalis, & necessario operacious, ergo, falsum est R. P. les. Pelizzi Phylosoph.tom. 3.

711

en nomine corporis se intelligere id, quod sex.

Contra eandem affertionem probatur secundo noftra conclusio: quia falsum est per triplicé, spiritualem . ergo &c. antecedens suadetur: nam etiam in aliquibus rebus corporeis dicta. negationes reperirentur, ve patet ex punctis, tum continuationis, tum terminatiuis, que neque corpora sunt, neque corpori inhærent, &. præteres dinisibilitate carent, que est vna ex conditionibus corporis. item ex actione creativa albedinis extra subioctum que preter duas negationes, corporis, nimirum, & formz corpori inharentis: habet etiam carentiam. impenetrabilitatis (vei supra vidimus) quæ inter fex conditiones rei corpores enumeratun ; sed tum puncta quantitatis tum actio creativa albedinis sunt absolute corporea; exgo iam habemus res corposeas triplicam illam megationem importantes, atque adeò fallum. effe , rem spixituslem per dictas negationes, seste explicari, ac definiri Dicere ausem punctu quancitatiseffe partim spirituale,est aduerlari. valde manifestis; quis enim probabiliter sibit perfuadere poterit ens omnium zerum corporeasum vilissimum, sicuti est punctum, se supra illas per veram, & propriam rationem spirimalitatis affurgere?

Praterea hoc assertum putarem habere contra se desinicionem concilij Lateranesis sub Inmocentio sap. sirmuer de summa Trimitate, de sede Carbelico. sbi Deus sua omnipotenti virtume,
ab inicio temporis virzamque de nihilo condidit creasuram spiritualem, & corporalem: angelicam, videlicet, & mundanam, & deindehumanam quasi communem ex spiritu, & corpore constantem-iam ex has sententia cum pútium parsim set spirituale, partim corporeum;
sequeretur nullam mundanam creaturam possa
dici adaquate corpoream, quia iam includeret,
in se puncta, qua partialiter spiritualia essen;
atque adeò media, atque communia.

Probatur tertiò:quia malè fex illa conditio-, nestanquam propriz corpori allignantur ergo, &c.antecedens probatur; vel enim dicta conditiones procedut amnes ex natione differentiali, constitutius corporis, vt sic, in elle corporis; vel non, sed vna ex dicta ratione, alia ex alia, &e-neutrum dici potek in sententia auctoris; ergo &c.maior patet, minor probatur, & quidem si procederent omnes ex sola ratione differentiali constitutiua corporis, vt fic in esse, corporis : repugnaret ratio corporis fine omni-, bus illis collectiue acceptis; quemadmodum. quiz calor, & siccitas in guadu excellenti pro-, uenime ex solz ratione differentiali ignis: repugnat ignis,qui calore , & siccitare, ex suis inerinseeis oareae. atqui ipse putat posse dari, corpora fine collectione illarum, vnum; nimirum , indinifibile fimal, & impenetrabile, aliud, corrupcibile fimul , & insensibile &c. ve habet, in 4-ergo &coneque dici potelt , quod omnes ex diserfis rationibus procedant non en im poly funt allenari in omnibus corporibus hain imoc di querte tationes durine Aushing rie frith

113

114

peculiarem conditionem ex affigurats fibi vondicet; aliunde verò affiguanda effet peculiaris
condicio, que proueniret ex pracifa rationedifferentiali, que conficueret corpus in effecorporis, ve sic: atque adob superfinè numerata
finissent tot conditiones proprim corporis, acque ex negatione cuiuscumque rectà inserveue
ratio ipsius; ergo &c.

Secunda conclusio est contra socundam aftertionem implicar contraditionem, candem prorfus realizatem indivisibiliter acceptam habersimul proprie rationem corporis, & spiritus, sen rel corporem, & spiritualis quantumule in-

adzquatě.

IIS

116

117

Probatur primo quia si non implicares, rem aliquam penes eandem realitatem indivibilitet acceptam elle simul corpoream, & spirimalem proprie, & rigorofe; sequeretur quod omnes ferè Theologi ex eo, quod Deus , Angelus, & anima rationalis funt spiritus, male me culissent ea non esse corpora , & è contra , ex es, quod relique lubitantia per le existentes sint corpora; male deduxissent, eas non effetpiritus; loffent enim vere's & propriè veramque affesfed hoc videtur nimis südaster astertum ; ergo soci sequela paretraula hic audor in sua conclusione loquitur de spirituali, & corporco late sumptis: atque adeò valt dari poffe fubftanciam per se existentem, que simul sit corpus, le spirieus, Eulusmodi efferiffajque multiplicitzeem paitium'integrantium - & penterabilitatum habenet; Bille, que fimul insensibile, & conruptibile effet; &ceren thate Theologiex co quod Deus, Angelus', & Anima Muionalis effent spiritud; tion effe corpora concludificar, & & conspanio) liquendo de seliquis litaliantes per le existenci-

Neque dicase fin Alfandi confequentian reclè deduci à theologis ; eo quod in annecedent e fermo fit de fpiritis ; di corpord adaquate act ceptis.

Contra enim tili, quia fiauctores: illi: pumifi sene veramque rationem in voam induisabilom Entitatem coalesers posts abbuissent, explicate; & non-de corpore, ac spirite insa communi, tanquem da rationibus omoino- incompossibilibus sociality com igitur inter corpusi & fricum adaquate, & indaquate fumptis non diffinxeffint, against ea , quad putauer Hint Hulli finodi-dikindi daem: imposibilem: oß se satque aded nullum dazi poste ens , quod sis corpus, & spiritus inadequare, ficutio pullum potelt dari quod Viransque ils adaquacit a la sei ctelid quidem; nam , ve bent accae D. Tho. in printe diffine. (1884) e. 4. in corps spiritud esti mari men'impontant ad fignisicandum fishtilitancitus alicuius natura il fibeiliras autebi disirur pon remotionem a materializato; vade es 12 qua misseum de materia habents vocamus, grasiais ficut terram ; & ed . que minus , subitikio fo cut afrem, ignerit ventum; nec non etiam lubr. tilifimum fanguinem, per quem shiha specationes vitales in organis corporeis extrensound his enim hat firitual appellamus . quare in ... noe seuft nott diblum zodin cadom subffanciaut Mebrous, Chipfring, Quantum verdid uthis in præsenti controversia spiritus accipitur pre es substantia per se existente, que caret muteria prima tum sormaliter tum equiusienter se cepta, prout, videlicut, est principium, quantitatis; seuti corpus pro substantiaex qua procedit quantitas tanquam proprietas; hint se, ve recte existimamerine I heologi, non esto possibilem substantiam, que se simul corpus, se spiritus in edequate, sed omnem aut esta corpus, aux spiritum.

Probatur fecundo ; quia fi effec postibilis res que secundum suam enciercem indiuistitiet acceptam pareim effet corporea, de pareimie spirimalis : ea per Lynceum ester, que ica. non ell corpus, seque forma in harms corpus ri, ve habear aliquam cantum ex condition nibus corporis ab eo affiguaris, fed hoc est falfilm; ergo &c. sequela maioris pater en ciue doarina . minor verd probatur , quia index fequeretter cognitiones, & volitiones angelis eas esse huiusmodi , himitum partim corporeas, & partimificationales & fed hoc est contra communem , tum fapientum, nam rudium, existimacionem - omner enim putamus, distat operaciones angelicas elle purò spirittales: des ₹6 &c.

Probo sequelam s mun cognisiones , & voliciones angelorum ex vna parte: non same corposa, nequesformes corpori inhazentes; orgo
iam priores duas negationes haberte : ex alimavorò parse ina carene aliquibus ex assignatis for
conditionibus cosporistes non multians habettes;
numpe corsupatibilizatem - sunt entro de se nuit
cur alices do suppribilizate; ergo iam partini essue
spisituales, su pareim corpores en contro de se

Dusbad hor argumentum auctor responsor sentaffere drastatosequenci cap: 3: 100. 15. vine eti diniusmodi angulicz accidencia ità simpliciter spiriumalia etie, ve vestigium aliquid materialivasis habeant da aleera verò ca adaquate recipi in subiecto incorruptibili; eaque properera esse aquivalences immortalia, se incorruptibili; incea communem paremiam; quittenis suid recipitur ad modum retinionenis recipiturale della contra della

quid recipiturad modum recipientis recipitur. Sed neuera responso facisfabit. Contra priol. rem enim quaro: quid hoc vestigium materialivativ, quad indicits accidentibus angelicis reperiturs importer & Vestigium enim, ve inquit D. Thos pipi qualit. 45. art. 7. sor. demonfrat momm alicuius eranfitus . vndeteles quod in. creaturis omnibus inuenitun reprofentatio Trimitaris per modum vestigij, quatenus quelibet habet alique soulque neceste oft reducere in ditti nas persoliones som in causini. Acqui res corporez non sunt causa cognitionum, & volia siommrangelicarum; ergo in his non habetur minimum milialism welligion ; quod fi dicat: ianjao min se folum considentiam quandam in... corruptibiciente : vrgeo, quinhec connenieneia non eft fufficiens fundamentifff ad afferendum poquod effentialiter contierrant cuin reliquis rebus corporcisin ratione propriza corporis - quemadmodum enim terta habet conseducations cum igner in ficcinate; & file. frigidicate oum aqua i nemo tamen dixiticam... efferpartim web. & proprie ignem, & parcim S. S. 44. 1. 132 30

Digitized by Google

_

vere , & proprié atque sded dari pesse ignom inadaquatum, qui videlicut aliquam tantum... igms conditionem participee, & adequatum; qui habear omnes ; & Amiliter loquendo des aqua, & alijs primis corporibus: ita quamuja cognitiones, & voliziones angelicz cum rebus cosporeis in corruptibilitate conveniant . malè dicitur eas effe partim verd qu'écproprié corporeas , & partim vere , & proprie spirituales , & incorporeas . .

#41 Contra posteriorem verò responsionem arguo fic: fi accidentia angelica per hoc, quod in subiecto incorruptibili recipiuntur, estent çqui malenter incorruptibilia : quatenus quidquid recipitur per modum recipientis recipitur ; fequeretur , idem posse de omnibus formis matesialibus afferi; fed hoc eft inconveniens . &c.

112 - Sequela maioris probatur : non minus est incorruptibilis materia prima, que est fubiectum omnium formarum materialium ; quam fit fubstantia angeli ; ergo ficuti ex eo, quod cognitiones 3 & volitiones angeli recipiantus in substantia angeli, censentur incorruptibiles zquiualenter, quatenus quidquid recipitur per modum recipientis recipitur; etiam forma omnes materiales, ex eo quod tecipiuntur in materia prima: erunt propter eandem rationem eodem modo equiualenter incorruptibiles . minor verò fuadetur, nempè hoc effe abfurdum,quia in... hac via adversarius fuffinet dicta accidentia angeliea effe adæquate spiritualia. ergò tenetur fateri incorruptibilitatem tum propriam. rum per æquiualentiam elle vnam ex conditionibus rei adæquare spiritualis s fed sufficit conuenientia in vna conditione ad constituendam rem inadaquate spiritualomin cius fententia.; ergo iam omnis forma materialis cenfenda eflet inadaquate fpinitualis s'quodaquam nablurs dum fit ; nemo non video an orianim

123 Ad hoe Argumenthm nesponderi potest prin mò : accidentia materialia ive quantitatemas primasiqualitates & &cc. dependere in genere carife materialis à corpore; atque adeò dieffe illis fecundam negationem exitribus adignatid porez, middeschantifico malautritiq manila

124 - Sed contra eft Primoguia nufquam explicat anctor quid fie rozpust Contra Sociado duines cos quod aliquimed defit iprima negatio existin bus affiguacis ad rem spinicualem confiitucadam, non fequitur illam rem hon effe parcialites spinirum im fentencia auctoris biergo :ex com quod quantitatis primofque qualitatibus con competatinegatio independentia pin genentel caula maserialis à corpore : non bene deducie mr przeise per hos eas fron poffe efferin adem quate spirituples in confequentis eft benidens & antecedenswerd probaturis quizuper epmilefb posibilis fubftantia sique firmil dicifibilis lio. & penetrabilis saleque adegat corpus finiul u & fpiritus pageialiter; fet prima negatiogen affignacismosionin fairitus eft degatio corporisp ergo iam hac fubftantia non habet primam non garionem ; impossibile enim estra quod oin sono indititibili fubiccio fit fimul forma 34 8t cius neg gatio ; & recte id quident com enim ex vous pare fapponamus squod adaquata ratio core

porei len illis alignaris cendicionibus comprahendatur, & ratio adzquața incorporei totide illis oppositis + & ex alia parte, qued sufficiat participatio vnius ex illis conditionibus ad rationenr, cuius est proprie a partialiser indue dam esi præteren ad inducendam rationom Kofsienalicatis requireretur quoque negatio cosporis, omnia implicarentur ; iam enim non pollet eadem res esse spiritualis simul , & corporeane in adaquate quidem . ergo codem modo, dicendum eft, neque requiri negationem dependentiz à materia : sed sufficere convenientian in aliqua conditione propria rei spiritualis abfolute .

Ad Argumentum principale ex formis mar 125 terialibus desumptum responderi Secundò potest , negando paritatem disparitas esse potest, quia Angelus est tum formalicer , tum radiçaliter incorruptibilis. & ideo non eft mirum. fieius cognitiones 3. & volitiones per hoc quod recipiantur in illo acenfeantur aquiualenter incorruptibiles - at verò materia prima est radicaliter corruptibilis; quatenus est principium corruptionis formarum , qnz in ea funt . unde ex eo ; quod quantitas , & prime qualitates illi inhareant impossibile est siqued fint aquiunlenter incorruptibiles and median

Contra tamen eft, quia materia prima respedu quantitatis non est radicaliter corruptibiliscum enim quantitas fit coma materia , nonpotest dici , quod bec sit principium correptionis illius; ergo saltem quantitas erit simul corporcas & spiritualis, & quidem magis proprie quam cognitiones . & volitiones angelica & 4 quidem ha funt incorrupcibiles aquiualenter; formam de mederantiam formaliner and memoral " Contra epiam est secundo ; quia non minus 126. eff angelus radicaliter corruptibilis in ordine ad fans cognitiones, govolitiones, quammaten riaprima refrectureliquarum formarum macen rizlitim s que à fe dependents quid quid fit s des quancidate ; ergo nulla responsio a consequent ciarparet; antecedens enincient squis mafegiam effe radical increouruptibilem respectit format rum materialium elt effe principium cotruption dis illarment mendocet idem Lynceus men 2016ed Angelissed Equaprincipium corruptionis faar runt cognitionnuto as volitioning bengined caneomi haci accidentia angelica consumpuntura inmantum Angeluscorum corruptionem axie git per hod quodalia de nous acquirat act non tiones a Lyas cogramitation dide pontlavisition Tertia denique bonchifio e flennen tertiamis 127 affertionem auderies he's Mr testelique adeques tè spiritualis, & omitino incomporea cantoatura non chheedles un fex illas condisiones corporis àche collectino fumpeas excludan Pares ex di-Chis intra intellectiones as volitiones angelica. wei vidignus , funt adaquate fpi pirmales ; il ta men garese fex illis conditionibus collectine acceptis la fufficit cuim remonio, vuins ad de-Anuendam collectionem ve certum chipserso citur, quia, f quid obstaret materialitationes. maxime subjectum , quod est aile quate spiri-

tuale; sed hoe non obstare contiae ex nostro corpore, quod licer fir adaquate effroreum.

JOOGle Digitized by

-long

ខ្មែរ អ

- STECTIONCEAVA*

394 138 PM 384 22

Salvania Solvanter obistia ex Lynere and the train Biscies primò ex bir 3 que habet hicauctordocer no implicare contradictionem creaturams que indivifibiliter acceptaile fpirirualis fimuls Sezentierez'; Enhantimodi dicit effe defacto jignem infernisqui in vnaseademque entitate co-Mage virturem comburende, cum corporeami leeffi nofter ignis, tum spiritualem, penquam. realiter Damonesseruciummir; & hoc etiam modo supponir esse animam rationalem, quæ simul effer beus senstralage inteliectiva. erge hac enthes spiritualis smul & corpored non est ommi petris autoritme dellienta. Confirmatur ex his , quahaber num 9 quia . S. I houd p. p. well surface animas fentitions hoc iples auced funt cognoscitiun, gradum quendam inimaterialitatis habere with a thirtie por Refonded negrode antecedens. In cenimo 130 suctor, nempe Baccoms express recbis proficetur se lucafforpione possibilicacem huits schieproponeus ergo faltum est in eius sentenrelicitaturam, quas firmiri corporea, Si ipiriculae lis sit, non implicare; eun verba sunt hac . ! -3 Trea difficultas imbas materia ett que modo ealis vigens forientalis pathe recipi in regant polisti ; ideo vius polibilitarem: finp affertions क्रमार्थाः श्रेष्टा हे तत्वीयक्रमार्थाः विकास र विकास क Prilucien weipi in worpede, meeftandelligi eighteige anomodopio salvol ipsp virtus spir PidiAld comformations de se of marcredis, fat Will folius per effentians fienci Deile Licie sinam formam de intellection guros len fram Boes ivala de l'adicionale, de l'accentant le la compagne l'accentant l'accen e iqiəər ilmək daoli mi kərrqillindi şerini açcipi ə ail simin iques que enquer en malarin beign ingenere principiscoperacitat virxipen, accimpar क्रसीर हो क्षेत्र हिर्म प्रकार क्षेत्र है कि मान क्षेत्र है कि का निर्मा का क्षेत्र है कि क unsupplier to new banefort; chicum markot maliants. ip einparentant alle english terilirging maffelight क्रिक्सिके प्रियेत्रका लागिक क्रिके नियम क्रिकेट कार्य अपनि क्रिक्सिकेट क्रिकेट कर्मिक क्रिकेट कर्मिक ansbiupist i eli isapple eliquipilicipility seele upergen win ikirrasan man panganansaya can mazeridi cir नी द्रांकित है दिश्वामा क्रिकेर का प्रकार किया दिला कि मिल praimerael.de Wenelav. & Commprimme Adais Althuriacian in a grant and a contraction of the co Sixphilecology dia rolls cariology curuminani gigper Isodecan edati i dalimiti i Argundos si kisha k tiones à Lynelo Brouistate ud vois spinitimlisino -oileteiadeditheodonebline Adons no septiminis 127 all crimmin and quice folding to its bigging the fifther te fpiritualis, & conibred endengenes, etteiniefes nun dinbeedle un exchise en les solo en la sun gelleagen timosti fpirituatis ginia pen carabilis patein corpered y quia composit à compani her hitegrand had reighten implicatives rapische acompactach fieto quon अध्या क्षेत्रात सम्बद्धिक उसे विकास Antecedent , and and posterior con promote mind citur, quia, fi quid obstaret materialitati mins& maxime subiectum, quod eft adaquate spiri-.

tuale; sed hoc non obstare constat ex nostro,

corpore, quod licet fit adaquate corporeum.

pationali, que eftiforme :adequate fpiriqualis. ergà è contrario, quamuis angolus: sir spersestè Spinitus, benè poteria farutam ex parte corpoream naturaliton decipero. ming filik it e 200. ra Respondeo negando antecedens quasad postasiorem partem populartic fingra probanimus 36cidencia per multiplicitatem: partium extensiuanum, vt fic, no ektrahuntus à ratione fai lienar litatis propriz rei spiritualis presso sumpoz. Ad probacionem ibrommerinam oconocifa maio 2011 nego minorem 3: 80 infeius confirmacionem en nostro:corpore desimpeand quod porest puro Spiritu informari enego paricacem 😅 dispanias eff, quia diversimodeifer habet forma lubffant einlis respectiu sui subiechi obei accidentalia rep spectur sui. subbanzialit: enim comparatur ad fubieclam, vt menfanad meafurmun oquak cum pollit dari forma omnino spiritualis o mas possitie exercipe con solumi operationes viente spirituales, cuiusmodi sunt invelligere ; savellé, fed eriam materiales in nimirum: vegetäre 19 nges merare, & lentires ided non eff mirumific manie raires dica forma subjectum omnino material devaleat informano, quin implicatedictas: opelqueiones finoilminifinade libipeto fieni Demoraci nerò forma aocidenablisacomparquimad feunaq fahiethum, vedicinferatom ad atenfurance; oonin réidebéinme son qui degi kéznidi itha sangup eros quoniam verò repugnathei lubischum fisicimale enigat formam: j que infretiationem innolance nam fic fuam entpitatinem sque defeducionem enigerees idediumaillbiteen flubiofpunshiris adsiteuns mainaminisme mediaten en activaten accipera public altras be snown to be confined with a stable : Obijeius tereidieix nissque habenurundiquu: It non repugnat filbleamin impeneerabilis simula Erindiumbiljeharchweiellet partinocurphenatel partim spiritualis, ergoseco. muiompatert munib epita dono porobadiguari inius rei impirialita; : : tungeriam quinylures ischolassici deasant des falto Angelos:elle kuhulmadi amindr upma muna ad boideoni pastom faadenan :: eaifabstamin has bevergeondicitinemy a higherin speeperisher : real coliporez, uidolicebuimplacer dilitatem? anquies व २४ - ६६ व्यवस्था अस्ति विकास के क्रिकेस के अस्ति है। अस्ति के अस्ति के अस्ति के अस्ति के अस्ति के अस्ति के अ position and not options of the state of the coupy chair in mal classing unitalizates ani esta canquid deschuls ted quants bandinios purprià antiorisserallerundefectus, digounique inquentui. in programme de indentri a supérior in la company de la co 602 ouezh de idental zan proceso a a la Existentel o actua animperannigano midipetili antimpine panaplen easlimmlaeumlir arrotpoine : sau deslichteleige मार्था हे के विश्व के मार्थ के बार्व क einigt sprisiupla unsateling vermin albben idennia ellal imquatequestales eriphicloregátione: Seperius explication describe fire of a sufficient described and a sufficient of the sufficie ar lutiace micham ribgacions tytha beithad premium els c. go iam hac fublicosto gran haberquotumiti nois onResponden primainegandblimaiorem an &c. ad करकार प्रशास क्रिका अने विकास कारण केरिया के माने विकास विकास विकास nationem meas maistionibihpibimodi Arbitane parte de positiones en parte de la compensation de

potest tamen conhamutaliter informari anima...

And C Digitized by

quosdam ex Thomisis, nimirum Capreolum Caictanum, Ferrariensem, & alios existimasse Angelos esse innicem impenetrabiles : in quantum volunt cos fieri præsentes loco formaliter per operationem, loco verò adaquato per operationem adæquatam · quoniam verò aliunde cum communi supponunt compenetrationem per pra fentiam simultaneam in codé loco adaquato constitui : hinc est, vt consequenter ad fua principia negent Angelos esse inuicem. penetrabiles : cæterum non negant eos poffeesse in codem loco materialiter sicuti essent due anima in codem corpore-verum, yt planum fiat, hanc Lyncei sententiam esse valde rationibus de flitutam , & omni ex parte minitari ruinam .

Respondeo secundo, permissa maiore: negando minorem . dico enim, quod iuxta diversas sententias potest quidem probabiliter sustineri substantiam illam ex hypothes, quod sit possibilis, vel spiritualem, vel corpoream este. nullo tamen modo cam vtrumque partialiter elfe, defendi poffe, quare in fengentia corum,qui dicunt eam elle spiritualem, ad probationem prioris partis minoris negatæ distinguerem maiorem: ea substantia haberet conditionem propriam rei corporez propriam in quarto modo . nego; in secundo, concedo; & sic distinguerem minorem, quauis conditio propria rei corporez in quarto modo fufficita ve res eam habens. fit absolute corporea , concedo ; fi est propria in fecundo modo, nego minorem, & confequentiam - qui enim tuentur hanc fubftantiam fore spiritualem dicent impenetrabilitatem non effe proprium rei corporez in quarto modo; quod nimirum competat omnis & foli & femper, fed in fecundo, quod feiliger competat 1 - omni quident sed non fali , ficuti elle bipedem respectu hominis . Ad elucidationem verò responderem non omnem defectum inferre rationem corporis, vt con fat ex dependentia ab alio que aque de omni re creata verificatur fine ex spiritualis sit, sine corpores : sed solum illum , qui perfectioni spiritualitatis vt sic opro ponatur ; iam vero impenetrabilitatem non effe imperfectionem spiritualitati, ve he oppolitam, probari poffe ex co i quia alioquim necela fario deduceretur amne, quod effet penetrabile cum alio eiusdem rationis fore spirituale, quod fippe vidimus elle euidenter fallum . Vnde fit quad wel omnes lex allignate imperfectiones collective accepta, yel, quod aliqua tantum fine defectus sufficienter inducentes rationem quod respiciantar ab codem aciorograpeciano

Adexemplum ab actu voluntatis alioquin bono defumptum, qui potett fimuleffe malus ex aliqua emem circumfancia orquia militat criam contra me + absolute respondeo , illud potius facere contra auctorem : nam dupliciter actus bonus porest incellige simul esse malus. Primo extrinsece tantum, rations imperij, quo imperente Secundo intrinfece ita veidem actus indivisibiliter sumptus quoad sua intrinseca partim fit bonus V.G. ratione objecti feeundum fen & partim malus videlicet ratione aliculus circumstantia tenencis servel ex parte ipfius actus, wellex parte ipfius obiecti, qualis effet V.G.

actus Religionis cafu quo effet hic , & nuncà Deo reflexe prohibitus : vel impediret obsernationem alicums pracepti siple verò effet fupererogationis; & quidem, fi fermo fit de actu bono fimul, & malo primo modo: ille quidem eft poshbilis ; sed non facit ad casum no frum. nam auctor intendit probare, posse rationem. Spiritualitatis, & materialitatis intrinfece in eadementitate reperiri . affert vero exemplum de actu qui intrinsece bonus sit, & extrinsece ratione videlicet imperij malus. fin autem agatur de actu bono , & malo secundo modo : dico cum communi huiusmodi actum implicare contradictionem , qui nimitum retineat honestatem virtueis religionis V. G. & nihilominus fimul contrahat malitiam oppositam illi præcepto , quod violat . Ratio euidens , ni fallor eft, quia implicat, quod eadem indinifibilis entieas ex fuis intrinfecis talis fit vt fimul, & femel licite prohiberi , & mandari , aut suaderi possit in lenfu composito; fed huiu fmodi effet actus, fi haberet intrinsecam bonitatem, & malitiam, quamuis partialiter , nam qua bonus postet madari, & fuaderi, qua verò malus prohiberi, & hac fimul: ex quo fit exemplum hoc , quod auctor appositissimum apellat ad fuam sententiam probandam, fic tale ad illam diffuadendam, & improbandam -

Arque hac quantum ad probationem prioris part s illius minoris . Ad probationem verò posterioris, in qua subsumebatur, illam substantiam esse simul spiritualem . Responderent proculdubio Arriaga, & Ouiedus, qui cam effe tantum corpoream existimant à Lynceo peti principilis dum affimitur fubstantiam illam simul impenetrabilem . & indivisibilem includere negationem corporis cumenim ratio corporis in corum fententia in impenetrabilitate confiftat . & non in complexione omnium illarum fex conditionum abeo affignatarum; manifefte repugnat in eorum principijs poshbilitztem huiusmodi substantiz admirtentibus , dicere , quod ea rationem spiritus verè , & propriè includat - neque id, quod paulo aliter addit auctor fibi, fauet; dum fic argumentatur : fubstantia illa non eft corpus einsdem rationis cum nostro corpore cum formaliter extenta non fit , habet 'igitur negationem corporis, de que loquimur . concello enim antecedente, negabunt confequentia; ac dicent argumentum procedere à secundum. quid ad simpliciter , quia alurdest habere negationem corum corporum, que funt defacto; & aliud negationem corporis ve fic , & quamuis auctor contra hanc responsionem vrgere possis dicendo in huiusmodi substantia le non agnofeere negationem corporis vrhe; boc est. pre-feindentis à corpore adaquate . & madaquate accepto : quia tamen supponerer dari huiusmodi diversitatem inter corpora , vr quadam rarionem corporis adaquate , quadam vero in adaquate participent : ideò non est audiendus donec eam probet quod præftat num. 5 & 6. qua camen vi sequens obiectio demonstrabit.

Obijcies ergo ex eodem 4. fi eadem res 139 non posset esse simul corporea, & incorporea, maxime, quia inintelligibile effet id, quod iden-

Digitized by Google

sificatur

D I-

tificatur com corpore, elle etiam fpirietale; fcil hocest fallum; ergo &c. maior patet . minor probatur supponendo duo: Vnum est ; quod omnis res proue corporea plura respicie connotata non minus quam viuens, animal, homo & quants alia ratio generica, aut specifica. Alterum verò, quod connotata cosporis prout talls, fint fex illa initio affiguata, videlicet, integralis compositio, impenetrabilitas &c. cotra verò connot ata spiritus sex alia illis coneraria. cum fic: licer inintelligibile fit, quod eadem indivisibilis res sit Corporea simul', & Incorporea in ordine adeadem prorfus connotata: at potest reste intelligi, quod talis sit in ordine ad dinersa; videlicer, corporea in ordine ad impenetrabilitatem, incorporea verò in ordi-

ne ad indiuisibilitatem fergo &cc. Respondeo, concessa maiore, negando minorem; ad cuius probationem, ve ex duobus fuppolitis incipiam, dico : ex priori, oppolitum plane ei', quod intendebat Lynceus, deduci. buemadmodum enim etiam si ratio animalis plu ra respiciat connotata: non benè tamen dedueitur, quod illud viuens, quod aliqua ex eis no respiciar, sit animal partialiter tantum, & non totalicep; ita & in casu nostro; Et ratio verius? que est quia sepe pluralitas connotatorum facit ad solam perfectionem, physicam entis connota-:; tiui; ve eft pluralitas potentiarum fensitiuarum respectu animalis; vude ficuri exeo, quod talla pa V.G. non videat, & pisces non audiant: non bene infertur, quod partialiter tantum differentiam metaphysicam animalis participent : itas neque ex co , quodderur res corpores , que aliqua ex lex allignatis differentijs careat , quod differentiam rei corporex partialiter tantum habeat , & non totaliter ; & recle id quidem; dif-Kerentia enim effentiales ; vei supponimus, ffint indivisibiles. vnde vel totaliter habenturio vel mullo modo . Posterius verò suppositum, etiati permisso priori, manifeste falsum esse compro-Datur, ve pater discurrenti per lex illas conditiones rebus curporeis allignatas nam Primo inregralis compositio, vei supra vidimus, ili comi de impenetrabilitas non est ita propria rei corporce, vt omni conueniat, vt patet ex indluifibla libus quantitatis, & ex formis materialibus inrentionalibus in codem subjecto existentibus Mijlque rebus de quibus supra. Terciò sensibilia tas non minus competit anima rationali in com ore existenti quam reliquis formis lubstantia. Mills propria lublecta la formantibus. Quarto, ficuti materia prima effincorruptibilis fort Bin eft caula corriptionie formarum, quas habee in fe, ita & hBRanfia Angell vei immishus Quantum designe urtiner ad quintam, & Topportes Affiguatam ; Vertufque fallicas entitel-Time Graffa fanelifeans, morns Angelicus y Binlier ; que neque rationales funt ; neque libre bera: fallum igitur est fex hac connotata este propria corpotis. Onod a dicacile de illis collectine logal, id falfita elle conflat ex indicis

fibilibus rerum corporearum.

Denique ve faciam argumento fatis: dico co- 142 dem modo inintelligibile elle, quod cadem indiuisibilis enties in ordine ad eadem prorsus connotata, sit corporea, & spiritualis, ac in or-. dine ad dinerla . Ratio est, quia non dantur diuerla connocata ita propria rei penitus corpora, vel penitus spiritualis in communi : vt posfint dispergi, & invicem permisceri, ita vein... vna Indiuilibili re vnam proprium rei corporee, & altorum proprium rei spiritualis reperiatur i

Quod ve probem supponos quod sicuti rei 142 corporez, & spirituali communissime acceptis non potest assignari definitio fine difinnctione: ira neque certa quadam, & communia connorata; sed connoratum corporis est quantitas, que arguit in subiecto suo multiplicitatem partium extensiuarum, & exigentiam impenetrabilicaris: connoratum verô rei corporez pressè sumpte, vel est intrinseca pertinentia ad copositionem integratem corporis, vel dependenría ingenere caulæmaterialis ab iplo corpore, vel denique ipsum corpus primariò à se modificatum ; & oppositeum cum proportione dicendum de connotatis spiritus, & rei spiritualis presse sumptis atqui inintelligibile est, quod detur subffantia perle existens , que conneniat in connotatis dorporis; & spiritus; ergointelligibile est , quod detur substantia ; que se corpus , & spiritus partialiter ...

Item inintelligibile eff, quod defur forma, 143 vel modus , que primario fibi vendicent, cum. corpus, tim fpiritum informate, ac modificate ergo inintelligible quoque eft , quot datur forma , vel modus , que partim met [pîrithalia] partim corpores . Boug c mausolin bij e vie

Atque ex his colliges mullas effe paritates o 14 que afferuntur ab hoc auctore a rollindem tractarus;ad Inami fententiam comprobabdam; quarum altera futnitur ex actu întellectus) qui post teft in ordine ad diverfa effe certus's & theertus , clarus , & obleurus , & fic effe leientie, & opinionis, vel eriam fidei . altera verdiex actuvoluntaris, qui poteft effe fintal amor; & odiffing respectu diversorum objectorum pispares enim laca filmitur ex dictis ; quia almitum implicate quod conhocuta fei spitstullis got rei corpores, prout tales funt, ab eatlem encitate respiciantul , non minus quam implicet ab 'vine... entitate respect obimotate animalis rationalis & irrationalis i pro Varacionalitatem, & irrationalitatem fediplicant . at hon implicat; quod respiciantur ab eodem activingellecties connotavalcientia y & opinionis : vel fider / & द्रके codem इदीस प्रशिवाधित स्थापक समाज्या है। odij. Linquanon valekeurgumenturfab identitate rerum intentionalium ad identifatem realining allequin ficuri ena indittifibilis cognicio: potell reprofestrate ellemeratidiatum terum, quatun any Be aquidings dhinismalish Bralecta and quate corpored ita pullet otia vas indivilibilis entitas ellentias carundem rerum adequare ac-Etyenrum continersqued à Lyntevin file terric affersions expresso negatur ; & quidem per hac ade sage taiblitoies in interpretate brade adheobandamilentenisiam initio addunit v

> J()(Digitized by

DISPVTATIO QVARTA

DE INDIVISIBILITATE ANIMAE RATIONALIS.

E fide est animam rationalem esse spiritum stricte sumptume a corpore nimitum condition such services. Sua Omnipos tenti virtute Deut ab inicio temporis veramque de nihilo condidirecte aturam corporar lem, & spiritualem; Angelicam videlicer » & Mundanam; ac deinde sumanam quali communems spiritu. & corpore constantem. Et colligitur ex omnibus illis: scripturis

inquibus animus noster absolute spiritus appellatur - hoc posto, non obstante, quod viderimus spiritum ve sic estentialiter à se divisibilitatem integralem excludere, specialiter in presentia que rimus: num anima rationalis sit indivisibilis > se quamuis present locus solum videatur exigere, ve de cius indivisibilitate in partes integrales agamus: nos etiam de indivisibilitate eiusem in partes essentiales disputabimus, verum scilicetilla seundum se ex partibus essentialibus; actu, scilicet, se potentia componatur.

SECTIO PRIMA

Prove enime rarionalis fit induifibilis mugration.

Oncluse est affirmativa. Se am dieie Suai res les. 1, de anima cap. 13, mam. 3, sequi enidenter ex en-quod spiricualis sit-in quo sibi mambate contradiceres, si pueasset de escoria. subhancia spiricualis non esse carece parcibus, no fals illi viduit Arriaga: Desput, prima de anima, mon. 102, non abitante, quod contracium docuisse Hustadus.

Addit practical Susceptococitate hae verba: Vnde consulto il nonde fiele, est certà fidei proxims, ve docer D. Agust. Cours Epitelan fundaments, cop. 16. d' 29. d'epift. 22. 10m. 2. bbit 30.de Triviage 7 1000 3. O bb de quantitate annun Chrysolom: hon. 3. de incompreben fibili Dei naura com. 5. Gregorio Nisse 21 de aurone C: capt be Tierrall Up and course De Thompson 716. art. & & Latina femodo contra generafiz 2.6 de firienclibus creaturis cor. An araft, de carins art. 31: & confessione Theologicomessia prime Politica, 28 a suprii co.: Builfinia e un di calific pupresse definita des bamun fidei promimajquia ftrà evidenter fequittus ex definitionibus fideis A coincit omnino spirimalis debet elle indinifibilis. Hac ex Suario eranferiph, ve confernon bene Arriagam s. 199: dicem nec ex side posse hane veriezzem suaderi . : cò quod licet fide tenegtunanimam elle spiritualems immortalems capacem visionis Dei &c. has tamen omnia recie possure saluari, eriam si conster parcibus.

expresso verò nullibi desnicur, eam parcibus carere quamuis enim hoc nullibi desniuena expresso accommunis sensus. Boclesse authoritate Sanctorum. Parrum, ac Theologorum declaratus; , doceriux en Suarium ex se de, quam de cius spiritus sitate habenus, reste probari, ac suaderi: quoniam, verò non omnes soc principium endmiremes; ideò ab en pressondendo.

Probatur fecundò nostra affertio, quia nist iudiuilibilis ellet; przeidatur ab homine 🛡. G. pes, que ros qui d de passe illa anima, que ocdem illum informabar, factum fer mengnimus poteft die i Primos quod iam corrupta fir squia fic totam animam corruptibilem effe connince retur: neque Secundo, qued in praciso pede. remanserit, fi quidem expesientia couftae per dem illum mostuum remanere; atque ades des Mitutum anima - neque Tentido quodin tibiam concracta fie : fiquidem iam vnas & eadem purs mareriz duplici parce ciusdem rationis sheet modo informaretur; ribia enim lupponituo alla is formata parte asime libi correspondence neq; Quarto, quodifit inaliquo loco entra core pus : debererenim effe ver in Calo, vekiniPup gatorio, vel in Inferne ; inxta fatum, imqueta quando pes præcifus fuir, reperiebetur homen quidigicur, si pes alius pracidatur postda dum idenatiomo incontrario flatu existit » pensido ona parsanima fluius hominis, deberer effet in Culo, altera verò panis inferni cruciari , que nihil est absurdius denique sie voi vis , quaroc man lit operativance ne > si affirmas; inm ergo illa para erioanima integra, & cotalis . fi

flegas; ergo perijt. elle enim ell propter opetari, nam si res nequit operari, nequit naturaliter existere, vt inductione constat.

Peracutum Arriagz ingenium huic argumento minime acquiescit; ac illud quatuor vijs soluere conatur à mu.126 quas omnes zquum est examinare. Prima est, quia posser quis dicere eam animz partem, que separatur, esse quidem operatuam, neque ideo esse animam totalem, sed adhuc dicere ordinem ad alias compartes, seus licet omnes dicamus eam operari posse separatam, non ideo sequitur esse eam substantialiter completum quide

Verum hæc solutio non satissacit; & Ratio est, quia si illa pars animæ esset operativa extra corpus, : certè non nisi per intellectum, & voluntatem, fi quidem nulle alie operationes oxtra corpus possunt abea exerceri præter has . ex hoc autem sequeretur omnes eius partes essehamogeneus, quatenus fi in nobilissimis operationibus interse conveniunt, non videtur cur Aon etiam in reliquis ignobilioribus poterunt. con-Lequens autem responsioni repugnat; quia, ve inductione patot, quotiescunque partes aliqua-; homogenez componunt aliquod totum, fi separeneur ab invicem tota quadam euadunt: sie duo palmiaque bipalmaris, quamuis vniti vnam. sotulom aquam componant : at si separentur qualibet suam totalitatem acquirit nullum dicens ordinem ad aliam compartem. iam igitur illa pars animæ, quæ præcisum informabat pedem, efferanima totalis intégraliter, quod erat, probandum. Atque hinc paret disparitas: cur ex, operatione in statu separationis non colligatur, eius totalicas escentialis, quia nimirum ad hanc. socalitatem habendam non sufficit, ve suis terminis concludatur, ne vicerius protendatur; sed, necesse est, ve sitessentialiter completa, quod non competit anime extra corpus existenti, sicuti neque intra.

Secunda via sic procedit: possunt aliqua entia dividi serè vsque ad indivisibile, vt patet in atomis, etiam si vix in eo statu valeant operari. cur ergo non poterit ea pars anima separatanaturaliter conservari absque eo, quod in eo statu aliquid operetur? Consirmatur: non est necesse, vt qualibet res existens sit operativa, vt constante modis; ergo poterit pars illa existere, se schihil operari.

y ... Verum neque hac solutio placet . quia idea corpus aliquod quando est valde exiguum nihil ferè operari potest , quia supponitur operasi debere transeunter in passum externum, quod vel ratione contrariată qualitatum illi relistit, yel ratione magnitudinis extra illius sphæram. constituitur at in casu nostro pars illa anima debergt operari immanenter omnino ergo non effet cur impediretur. Deinde eranseat, quod afi anima pars pracifa, effet adeò exigna, non posser operari: at quando haberet magniaudinem cruris, vel. brachij, fize ratio omnino cessaret a sed ita res se habere potest: ergo. Ad corfirmationem verò dicendum, quod licèt loquendo de illis rebus, que non funt ex suis inerinsecis operatiue, verum sit non esse necesser, ve dum existunt, valeant operari, ve patet ex modis, & fortalle etjam ex materia prima ? ac hoc falsum ett, si loquamur de rebus, quibus na tura virtutem operatiuam concessit; huiusmodi enim res tandiu conseruantur, quandiu operari possunt, yt patet.

Tertia via est, quia posset quis responderes eam partem anime manere quidem intra corpus non informando illud, sed vniendo se cum reliquis, que insumi sormant: nec esse absurdum, quod huiusmodi pars ob desectum subiecti minime illud informet.

Sed contra hanc solution em facit, quia iami hujusmodi pars esset in statu separationis a corpore; ergo posset operari omnino independenter à corpore, cum presertim in senibus, & infantibus maior effet pars non vnita corpori, quá vnita. consequentia videtur certa. antecedens verò probatur quia si dicta pars non esset inflatu separationis; vel exeo quia esset in codem loco, in quo est corpus, veletiam ex co, quiz esset vnita alijs partibus informantibus corpus; neutrum est sufficiens ad eins statum separationis impediendum; ergo &c. maior patet ex sufficienti partium attignatione. minor fuadetur , & quidem quantum ad primum , eft certa; quamuis enim anima Beata fit penetrabilis in eodem loco cum Petro viatore, non per hoc statum separationis amittit, si penetrotue; quantum verò ad secundum suadetur, quia status separationis obtinetur per carentiam vinonis immediata cum corpore; sed illa pars animæ quantumuis vaita reliquis, iam non effet vnita immediatè corpori, vt patet ergo &c. Maior huius fyllogifmi, quæ fola probatton eget, probatur hoc exemplo: detur V. G. miraculose forma ignis bipalmaris, quæ secundum vann palinum sit creata à Deo 3 & secundum 1 alium educta à palmo materiæ; ita tamen, yt secundum hunc posteriorem palmum informet materiam illam , secundum verò priorem sit tantum illi intime præsens:profecto per hoc pre cise, quod prior palmus sit integraliter vnitus palmo educto, eique compenetratus, sicuti non potest dici quod materiam illam informet, ita... neque, quod non sit in statu separationis respe- : chu illius; ergo à pari quamuis pars anima qua pedem informabat abscissum, remanear naturaliter vnita cum reliquis partibus eiusdem & in eodem loco cum illis, per hoc non potest suffineri, quod con sit in statu separationis refrecht corporis.

Quarta denique via, quam Arriaga inite tenstat; est quod lices anima partibus integrantivous vonstet, omnes tamen sint per informationem in toto corpore, & omnes in singulis eius partibus, seuti est Christus Dominus in venerabiti Encharistia; atque adeo casu quo pes, vel brachium abscinderetur à reliquo corpore, nulla pars anima separaretur, & sulla existeret absque eo, quod informarer corpus.

bilitatis, quam præcedentes quæro enim ex illo: vel vna pars animæ est sufficiens ad animandam partem materiæ sibi æqualem, vel non: hoc secundum diei non potest stalioquin imperfectiores essent partes animæ rationalis, quam

partes aliaram animarum materialium; namb weliber pars harum formarum V. G. planta, Enguis &c. est sufficiens animare partem matelvin fibi correspondentem, absque eo, quod inde eston materia indigeat confortio reliquarum. partium; quod autem neque dici possit Primum, fastetur ex ed, quia lieuti quoties von m cordie lufficienter informatur vna anima totali, non admittit naturaliter aliam : ituneque pars corf poris, fi sufficienter erit animata ab vua parte anima, admittet naturalitet alias, eum igitur in casu nostro quelibet pars anime dicatur esle sufficiens ad animandam y fe fold's parcem... corporissibi zqualem, impossibile est, vt di-(23 pars admittat in se reliquas partes animæ tanquam formas cam partialiter informantes.

Prater has vias, quibus aggressus est Arriaga ad argumentum principale expugnandum duz alin tentatu funt ab alije i quarum prior est quod anima rationalis licet fine replicatio-'ne fuarum partium ab initio corpus informet, procedente tamen tempore itexta mensurami Zugmenti corporis replicentur eius partes, & lie Vn2, & eadem pars in agumentatione hominis diversa Iudiesta parcialia insormer, & animet; "în diminuitione verò femper aliqua purs illius informare definit plura fistiefta partialia ; qua Tupponebatur informare:cam enim homo quan-'do primò generatur, ilt in Thime termino parinitatis,repugnat vt adeò diminuatur, vt infradictum terminum existore valear; mila igicur pars anithe in diminutione est, quachon infodmet mattriam.

- Hanc responsionem impugno. Primo, quia per eam, illa virtus a & perfectio, qua negatur toti animæ, dum dinifibilis effe fatuitur, conceditur fingulis eius partibus dinifibilibus. nam fi effet indivisibilis , eodem modo ipfapesser intelligi medò ad mains fubicama dilatairi , & modò concrati ad minus , quo modo di-"citur in hac via , quod cius parses faciant . atqui racionabilius est hoc concedere corì anime, cam indivisibilem statuendo : quam cius partibis ergo-&co maior patet. minar probatur -dupliciter Daimo squis hie modus contrabenedi fe ad minus spatium, de dilatandi ad maits rest proprius recum indivibilium, qua sune wit etraliteer dividibiles alioquin eadem, res di-Militatem formalem finul , Stevirtualem. Auberet , quod videtur finitam persectionem. excedene pei creata secundo sequia hic modus informandiper hoc, qued forma fit cota in tote -Se torningualibet partes est mobilion sergo potius rooi anime rationali quala fingulis cius parisibite concedendes oft. a sudmin

ponendo in toto brachio V.G. este solum parponendo in toto brachio V.G. este solum parrem anima: pluries replicatam, illam, nimirum,
qua in prima hominis sormatione reperiebatur in bracchio; nam illacadem posea in nutrione niuschem brachij est 3 que incipit replieuri; atioquin si replicanetar illa, que est inpadh, ca existente comatantalizer in duplici loco distanti, qui modus existenti est nobilissimus, se neque ipsis angelis communiter concedi soler, hoc posto sie argumentar; PracidaR. P. Ios. Polizzi Phylosoph, tom. 3.

rent libutini late auduro totam bracchium; probefelto para illa, que pluries erat in eo replicates vel non informaret materiam; vel fleum incomarety lam in endem parte deplex formas partialis existerer: resumque est absurdum incomaret responsione si quidem en innecta estrad verunque faluandum; ergo estr

"Diese: deperdi in tali calu replicationemas alterius partis sequalis, que in augmentatione e aliotum membrorum fuerat acquifita y new pars que informabat brachium existat sinks subiscto "Sed contra est, quia illa pars replicate labort omnia sequista ad informabat; ergo violenter desnet informare illamu. Et reste idoquidement emm hac pars naturaliter replicate naturaliter informat partem illami, non est cut debeat cedere alteri pasti anima subisctuma fuum, ut illud informet.

· Posterior denique via pocest este dicentium, quod quemadmodum per nos idem corpus per garefactionem occupat maius spatium 3 & per condensationem, minus ; absque 20, qued vel vaeuumi, vel compeneuratio partium illius leaquator tita eadem anima ad accretioneth corporis edtum illud informat , 'St ad diminutionom its se illi accomodat, ve multa para ziusan--former candem partem, qua informater abalias - 🔿 Venum hic modus: réspondendi remanên 🛊 foreiozi impugnazius ex modo dictis; si anisuinon viderar rationabile, quod pars replicataend Aduentum alterilis relinquas informant fulbiefiumpariiale y quodpoine informaber a mulità minuscrationalile erit / paod in augments tione sval diminutione hominu totam com Seure diffoluator, de icerum constituates donos no : Quod antemist inscalu nostro sequerenno edeturiparitate condendationis side garefation di mirantaqrama minochidub - marqarpalmarin 🔥 Cia sarchtinalebete.vi iguis suppositis;:8e incipit occupare spatium bipalmane mandla pars illists -certain code maneo di que erreprins, 2000dem modosquando eri biribinam stenbestem bir ateducation per cour parent pontibalment de ad loteighirsquanacoismicebnaupailer emorenim case sur sationed anima bolicapes mostan fimilem Transfectioni incipers e risformaine parsés im tech ribidude in sugmentations acquisitous 2 &cper contramium matum: Emilian condenfation i deinepeninformano partes ; quaspes diminuting wel ablowhomen harittimus; focusating mullam pastem his poster nemanere, voits parfalibale « acdemaolais aceasiano e ginantair. симит omacs deberen variare labiectum.; led hoc videtur izracionabilicenasserrum ver dou Le patet : namée toupen composeum dissoluerepur, ita ve lecundum mullam lui partem set maneret fiquierat anten , & fi datur-vnlo:dishincta secondum se cotamy variati debet 3 ex-1 34 HISTORY

Sed age iam videamus, se placets quibus rasionibus sententiam de animi nationalis indimissilitate desendat Arriaga, dum mansoabuse, dus, neque nostris, neque alionum argumentis acquiescere potest, duplex ab co hoine su affestur ratio num. 1411/103 est communis aus

_

7

9 6

18

Choritas , que in que fionibus de fasta, maximi , inquit , ponderis elle solet :, Altera verè , quia argumenta, que fiunt ad cius indinibilitatem probandam, licet nom convincant aperte: valde samen probabiliter cam suadent - quareeum nullum afferatur ad fyadendum oppolitum 🤊 quod vrgest: communis sententia comaner certa. Tertiam addit numero foquenci , nimirum , quod licet rationes, ex quibus divisibilitas, animi colligitur, cum eius diuisibilitate valeage coharere, ideoque in ordine ad potentiam ab-Colucem non convincant; dubitari tamen nonpotest: eas facilins cum indinifibilitate componi : Porrà in ordine nameali faciliora , & non

difficiliora poni debene.

: Bquidem he rationes, ve verum fatear, nullo pacto me mouenr. Non Prima: nam quando communis auctoritas in quæstione desacto rationem assignatatora quanta est, in earn refunditur; sed omnes communiter indivisibilitatem... nostri animi, vel excius spirimalitate, vel saltem ex eius incorruptibilitzte deducunt; ergo dum he rationes non suadent: intentum, neque communis auctoriras illud persuadere potorit Arriaga dum proficeturale proballe omnes in hoe fuille delusos x acque deceptos. Neque focunda ratio habet vim ; ad fuadendam enim... anima rationalis indivisibilitatem non sunt expectandaargumenta Demobstratiue concludenria, neque exim qui ex-adducunt, onus suscipame hanc veritatem demonstrandi stricte, sed solum valde probabiliter illanz fuadendi ... Cum igiour past tot circuius id expresse Anriagas concedat, iam dat manus plat profitetur folutiones, quas in contrarium attulit, non fuille folidas aquandoquidem nifril de màgna eosum probabilitate minuerunt. ceterum fallum effe squod auctor addie, nimirum ad probandam anima rationalis dischbilitatem, nullumis argumentum suppetere, exclicendis section fequenci: planum fier 👬 🗥 🗀

Contra denique Tertiam eine rationemis dicerem prædicata quidditativa effentias con-Aituentia non elle capacia masoris, ac minoris difficultaties re invicem conjunganture ve paret ex animalitate, Corptionalitate. Hoe enim ipfo, quod ex non inquelune contradictionempia... ordine ad configuendam effentiam hominis: non majori difficultate conseniunt interfers quam animalicus, & hinnibilicas, veltubilieas ad conflittendam effentiam equi- vei foonis Et Ratio eff., quia rerum ellentia confishme in indivisibili squantum adhoc: ved enimssune possbiles sel se sur reales; vel impossbiles, Sehe chymerical maidringo , is miner difficultus haber locum in ijs, que cum inter le renliter diffinguantur : inuicom debent vniriz que. refi lemel Nabeamus carionem spiritualitaris, incorruptibilitatic &c. line alla contradictione posse constituere essentiam rei indivisibilis -, & rei divisibille i impossibile est, ve cum maiori facilicate varas potius, quam alteram constituat, & quod vas, ve pote facilior, admittenda fe in ordine naturali, alia verd, ve difficillior, per absolutant tantum Dei Potentiam . Quod si dieze maiorem, vel minorem difficultatem fi-

mi debere in ordine ad nos , qui de huiusmodi rebus disputamus. Sic etiam ego dicam non ne turaliter existere hominem, sed per absoluean Dei Potentiam, & ex lege extraordinaria 200 quod maiori difficultage percipitur à nobisaque mode animalitas cum rationalitate conjugature quam cum hinnibilitate, rugibilitate &c quemadmodum igitur nullus hoc probabiliter dictum putabit : ita neque illud.

SECTIO SECVNDA

Solumnur abiotta contra anime rationalis Indensfibilitaten .

Bijcies primà: Aristotiles 8. phyl. sex. 72, O haber quod omnis virtus informans habet parces - sed anima est virtus informans;ergo saltem per Atistotilem anima razionalis est die uifibilis 🕠

Respondeo: Philosophum intelligendum effede partibus siue formalibus, siue virtualibus, in quatum forma informans necellariò debet conxistere subiecto dinisibili; & sic anima rationalis est tota in toto corpore, & tota etiam in Aug-Liber eius parte, peque est indiuisibilis ur puqctum, quod neque formaliter, neque virtualiter est extension; sed vt Deus, & Angeli, qui licet indivisibiles sint, rebus tamen divisibilibus coexistunt

Obijcies secundàs forma que recipieur in su--biocondeber ad eius un confonem extendi & fed quod extensum est, eft divisibile; ergo &c. mimer patota maier probatur, quia quidquidaeci- Et pieur admodum recipientis recipitut.

Respondent dupliciser aliquid ad extensionen alicuius rei extendi:polle. Primo , italys, 1951 illi rei extense coexistat: Secundo, ita wis segundum vnam partem conrespondent vni parti illius rei extensa: secundum verò, aliam, altera parti. Izm vere formas que recipisur in subigclo; sufficir fipoimomodo ad extensionem sybiecti coextendatur; exquo non sequitati quod divisibilis fir, ve paces in Deor, que etiem sixosi mundo coexister; remen in se indivibilis ch. Porrò illud Aziomz: quid quid recipitur; 830varios haber fenfus : Potestenim Primò intelligi ratione terminationis, ita va fenlus ficquod firecipions fir V. G. sphæricum; id quod adequate recipitur in illud, debeat, le sphesige figura accommodare .: Secundò: ratione exigenele, quod scilicer, id , quod recipient, ineta, recipientis exigenciam recipi debeat Tertiò denique ravione correspondentia ex eo acquod singulis subiecti partibus correspondere debeate in nullo autem ox dictis femilibus fanct Aduer farijs hoe exioms a ve pacet.

Obijcios tertiomis anima rationalis dinishilis effet; non posser explicari quomodo relinqueret aliquas corporis partes; & quomodo 2lies inciperet informare; neque que racione in pede V. G. staret, 80 in corde moueretur, 1-vel in dextera manu lustum, in finistra verd, dbezfum eodem tempore ferretur . ergo &c.

Respondeo quod anima razionalis incipit de nouo informate partes materia exto, quod in

Digitized by

illis reperize dispositiones debicus : definit verò easdem partes informare co, quod ex eis Misse disposiziones auferantes . in hoc assent neque proprié extenditur, neque proprié contrahitur, sed id præstat.co, quod incipiat de nouo, atque definat esse, in illis partibus. Ad id:autch , quod dicitur dei motu 3 & quiete, - Eu de duobus motibus contrarijs , atong quod -res virtualiter dinifibilis in quamadmodum eft -anima in corpore , quandum non moneter, s well quiescit adaquate, potest prout diverse partishis subject i corresponder griner so mada le hachere; & in voz quidem parce moueri, in alco--re vero quiescere; in hac sursum, & in illi ddprinten codem tempore ferri ; neque in hossel wella goneradiction aus construiets; quis her man finne ab anima finnped pro ve cideni pami cosporis correspondes, sed pso vè comparatif .ad diuer las - ex quibus paset fallitas tottus anteaff con a fire of tamen pro- size and

-E. Dijcies quarroslope caput hominis: ableisaum voces eministrifum edidit - ergo fighuin.sish squod vinebat ; anima igitur hominis visadesuodinifibilis.

Respondes vocesillas, tel emitti ex miraculo, vel ex demonum arte, vel demum es,
quia aer ille sucrit annecedenter ad abscissionem
ad pulmone iam concisatus, ik per asperam arceriam iam emiss, ac demum motu labrosum
ad spiritibus concitatorum, imperfecta quadam
satione articulatus visus autem ille abscissi
espitis sistas omnino est, potius enim debuisse
fere: prouent autem ex motu quorundam nuosculorum, qui dissoluntur dissiglida autem
tentorum contractione, non autem à potentia
rissus.

SECTIO TERTIA.

An anima rationalis sit composita ex partibus ofsentialibus: materia qualities , G forma.

Policiter appschendi potek animum nofirum esse essentialiter compositum. Primò ve constet materia corporea. Secundo ve spirituali, & quidem de veraq; seinactim videtur agendum per sequences subsectiones.

zir SVB SECTIO PRIMA.

Nam confer materia cor

15.4

Onclusio est negatina que quidem videtur in Lateranens Concisso definita loro supri si tato su cap. sumitora vivi asseritur Deum, post Angelicam, & Mundamam creaturam, coodidisse Humanam quas communes ex Spiritu, & corpore constantem « Communis enim sidelisi sensus est, nomine spiritus hic intelligi Animam Rationalem: quod falsam esset, si maseriam copportam includeret, ad cum plane modum, quo propter candem rationem sals spiritum.

- Viterius ratione suademahae veritas in hunc

भ्य अधि

efere modum y filanima estronalis conflaret materia corporea ; vel hac effet einsdem rationss com noftrate, volvdiner les neutrum diei poteli; sergo-depenator patet i minor quo ad priorema sparocopprobatur , quiadi effet einsdem cationis, neum cernum litzanimaminiformare nostrum cor--pues sequeremer Primo's quod daremer ponetrstito corporum seffenet mm in codem loco com--penetrava dua materiaprime, quarum alterac--offet parsiellentialisanima, altera verò effet no-· Strum cocpus; & quidem veraque. fue peculiati equantitate prædita jquia hæcive inductione paseisel proprietas materia mediratis. Sequerem Securide quod anima rationalis materia habeseinelbum corpus pro subjecto, it sie ester. & e non effer primumifubiectum ; effer qui dem, quie -ea eft effentia nochratis materie; non effet au--tem, quia haberer alind virerius fubiccum, in quo ipla reciperome pinbapè nostrum corpus. dicere autem, quod anima racione alterins pareis, hocest forme , quamincluderer, informaret vtramque materiamselt pericolosum infi-· de Nam inde sequererur, cam non elle formam 12 informantem, sed affistensem, conera definivionem Conciliorum Vicanensis, & Lateranensis. ·Probo sequelam: nomine anima: iam veniret -confarmex materia einidem rationis cum noftra , & ex forma spirituali ; sed huiusmodi conflatum non informatet corpus noftrum, -Ad eius forma, que non eller anima; ergo, dum diecretur anima rationalis esse fosma corporis, -inceltigi debereodo forma affiltente, quodiest -contra Conciliz 💛

Quad verò materia cosposea, ex qua anima nostra constaren neque posit esfe diuersa rationis à nostrate, que erat posterior pars minoris subsumpez ; suadetur a Poncio disput. 5. de anima quaft. 2. num. 14 exico; quia fundamen--taraduer (ariorum, fi quid: probent, cam effer -eiuldem rationis enincunt; non fatisfacit; responderi enim possereuincere quidem eam esse eiustlem rationis genericz , as non specifica, vt 34 defacto diceban Auisenbron in lib. fontis vice vbi Milinebat; substantias spirituales constare maveria, ve advertir Surrez in metaph. disput. 13. fett. 14. num. 2. Melius igitur probatur dicla... pars, quia hac materia dinersa rationis hoc ipso, quod effet materialis,iameonstaret partibus extensiuis; ergo esset quanta non minus, quant noftra antecedens pater ex notione substantiz corporea communiter recepta , vt loco cita o doeet Snarez; & à nobis in pracedenti disputatione probatur.consequentia verà suadetur, quia nostra materia non alia ratione exigit quangitatem, nifi quia integrantibus, scu, quod idem est extensiuis partibus constat, & in illas est dimifibilis; videtur enim quali cuidens, quot id, quod plures habet partes extensas, in ordine -ad fe, eas quoque exigati entenfas habera ique cordine ad locum : cum: autem peculiari limuga quantitatis munus fit huiufmodi extensionem afferre subiecto, ve offendimus in physicis, rectè deducitur implicare dictam materiam quantinis , alterius rationis: non effequancam. ficuti propter eandem ratione impliesent corpus ellentialiter simplex, si effet possibile, quantitatem nonexi-

exigens, neque eminimidici potest cum aliquibas huiusmodi materiam, quantum est de se, este indifferencemad exigendam s vel non exigendam quantitatem > 8 determinationem expeditroà . forma, quam recepit, & fiquidem hec corporqa fix cam exigere: contra verò fispiritualis, me in galungstro. quemadmodum enim nostra mese-- ria hanc non haber indifferentiam a lita mecilla · alia : 82 rectè id quidem si namiratio multiplici--taris partium extensuarum importar :effentialem exigentiam quantitabis y yr læpe vidimis. - hoc fundamento i acid facile amportibilitias hirius marenisex quantompousuur anima; rationalia, · ex dictis, convincieur...nam ex admillaidarestr penetrario corporum machematicorumiandusrum y videlicet or quanticatum, hosepsimipoa, enod animam hominem componerer; eius maceuria quanta cum marchia quanta humani ,corporis in codem cloco adaquato fimul existeres. mequeigitur materia corporemeinsdem rationis cum nostrate , meque diversamina rationalis constare posset; guad eramprobandum; istum

- Obiscies: materia: corporequell principium, districtionis numerice formarium existencium, intra candem speciem. La feduranima rationales sunt forma, quantumero di singuatur intraperandem specieme di signo constant materia contraperandem specieme di signo constant materia contraperandem.

Respondeo maiorem este fallam, vti suo socodicetur, quod si habetet veritatem adsummum intelligenda osset de principio extrinsero;
itant spolus sit soumarant este nomero multiplicabites nisi, quia dicunt ordinem ad mateasiam; in quo sensurente potest animas rationates ratione hums ordinia, quem dicunt ad
materiam primam numero dissingui, neganda
tamen consequentia a quod nimirum ex illacomponantus, sicuti negaturi contendenti sotmas materiales sua substantiales sua accidentales, propter candem manionem, constare materia.

Obijcies iterum : sionti nequit aliqua res creara agere aliquid nis invirtute primi actius, ita neque aliquid pati aisi in virtute primi passui at qui sola materia corporet est primum passuum aliunde serò anima rationalia quam plures sormas accidentales sustentando passui causat ; ergo constat materia corporea.

38

Respondeo, neganda maiorem. disparitas est: quia agere perfectionem impostationnis autem perfectio creata ex Dei virtute dimanat .. at pati involuit imperfectionemy quam nongest nocelle vt creatura expectent abalio; ipferenim ex suamet entitate ser prescindendo à quotinnque alio funt imperfecta. vnde ve anima natiohalis respectu suorum socidentium patituirse habeat, non indiget materia diffincta. sediper se ipfam id præstare valeur. Et in hoc senforrestè dici poten , respettu illorum fe habere e yt prismum pathuum, quatenus non lupponi t alimien. quo componatur , atque adeò negandum materiam corpoream in omnibus rebus elle primum passum, ve pass in Angelis. linquo primum . actique non componere agentia naturalia. quod videtut suppenere argumentum เขาเกรา เป็นจริงเกิด เรียงเกิด

-27 SOFB SECTIONSECTIONS rò cara m panes rob anna la a quod ex eis Mannes to possibility habitable in spirit metis composite -non biriques formes - conscientes ferre : 1000 pau trainit is the la presidence is quied inceplated nous, a que actinat effe, in more partibus. Ad Ane controuerfiam unte beninerfutivates memuipquielic exminshitueve folene p&ctvr ebsloins dedocatur a quid de animerqueionalituienquictois aduquate a potett preur -correction and fine - 1.1 Conblutio ett negacina : puro ten im implicade -contradicioneminuminoda afablianciani a aradi -D. Mion de partination en entre autorio de partination de la company de pointaipen. parkits & writ litere Survey Dayne uz metaple fell. 14. properson number 4. 410 ton pline Angelis sap. 7 . Aran bad an primane per ane deput. Approprie Granaderaft pirtuingetes adopares. tens 10. Harradus de amme difer en felt aus b8. & alij communiter. est tamen primo .contrat. eds' seui purant effede reclone in bitanciel creaen habere caulam materialett imerialecam in de qua componatur gatque adeò omnent spiritum materia spirituale necessariò constare ocirastr pro hac fententia Asistateles ferende metaphilex. 12. vbe zie omne quod mouetur habere manemiam, nec con estan commentator in manufe. ren- 20 camque probabilion existimae Alepse in part. quast. 20. memb. 2. nbi ariplicem di-Ainguir materiam clemencarem , caleftema & Spiritualem .. item Bigarduaus Aproelus a Planinus Ac alij apud Suavozdali a 40 cirata in s. Afteriam lecundosconors slios, qui licer soulfliment dari posse substantiam spiritualem fina-Bicem, & huinfmedi elladoficio Angelanii & animas rationales, putant tamen non implicare contradictionem, aliquam compositam ex materia, & ferma officion venague spiritualis sit. fic docet Arriaga de Anima desput p. sell p. & 24 Argel Affore. 34 fold a. Dinichus Common & pby . punsto. . Bubalus ad quast so. prima pariis art-2. quast. 2. deffe wif Su t. Comptonus disput. 9. de anima sett 2. & alij Recentiores.

Antequam ad most iam conclusionem; conti hos poficriores austoses accedamus : dedepcie nem pulosum velum portransennam patefacere debemus, existimancium in omni substancia; spirituali creara necessarie admittendam esses compositionem essentialem ex materia, & forma fubikantiali, quarum vnaqueque spiritualis sit . ex nullo enim capite huiusmodi necessitas prouenire potest . non estim primo prouenire ex ratione formali substantiz spiritualis create. quia de ratione substantiz huius solum est subattere per le cum dependencia in genere efficientis ab alia, &ccimucarentia partium inu grantium; fed turist hoenheberi, pocest ablaue compositione ex mandia 1480 forma spirstualio , bus . ergo &c. minondudus parent pracife coim per hoc, quod intelligamus rem aliquam per fe existentem, & dependenteur in genere canse efficientis à Deo s & carbitem partibus integrantibus, sue impeneuratione: habemus admquasum conceptum lubstantiz spiritualis eseatæ; quod autem totum hoc haberi posit shique compositione ex materia v. desforma spirituali-

bus enitacieur I chiu licer omnik crezeura effentialiter exigat esse aliqualiter composita: subantia tamen. ipinimalis heniplo efuod non... est à se, sed dependenter à Causa Prima plures habet in se compositiones metaphysicas; nimiram ex effentia; & existentia; ex natura ; & Suppostalitate; & ex genene, & differentia. qua omnes cum omnimodam fimplicitatem excludant; fufficientifimæ funt ad rationem creaturz inducendam; ergò necessas dicta compolitionis non porest prouenire ex ratione subfantie Spirioualis create, ve fic. Quod antem. neque posse ex ratione muneris fin qued eft accidentibus subesse, et etram plusquam certum nampexhoc pracise, quod dicta fubilaneia incompositation intelligitur habere omnem perfectionem, cuius eft capax s fufficienter intelligitur po fie in fe recipere aliquam formam accidentalem, que vel proxime illam perficiat, vel remote per hoc, quod recipiar in fe alia. accidentia squa fint perfectiones illins Quod fi Aristoteles loco citato dixit: Omne, quod mouetur habere materiam : vel intelligendus eft de motti physico, atque sensibili, vel de materia metaphyfica, fiue ea fir genus, fine potentia paffiuz, identificata tamen cum actinacita ve eadem realiter fit causa productiva, & reception illius motus, vt in fexcentis est manifestum : suppohto igitur , quod fubitantia fpiritualis creata nequeratione ellentia fua, neque ratione fui muneris, neque ex aliquo alio capite affignabili exigat necessario esle composita essentialiteria mal non min ratem exchalers.

Probemus nunc si placet nostram assertionem, qua sustinemus huiusmodi substantiam, hoc modo compositam implicare contradictionem, sic; Substantia hæc, tum exparte formæ spiritualis, cum ex parte materia itens spiritualis, ex quibus constaret, est implicatoria ergo &c. antecedens in quo est difficultas, quo ad a veramque partem probandum est a administratione

Probathr verò quo ad priorem deforma. implicat forma substantialis spiritualis dicens ordinem effentialem ad materiam spiritualem tanquam ad compartem; ergo fubitantia ipiritualis composita implicat ex parte formæ. antecedens euincitur : implicat forma fab fantialis spiritualis, que indigeat materia spirituali; ergo, & quæ dicat effentialem ordinem ad illam tanquam ad compartem - confequentia. paret, quia omnis ordo effentialis forma substantialis ad materiam provenit ex incompletione iplius forme ; eins antem incompletio fundatus in indigentia, quam haboutiolius imateriæ vnde siez non indigesed grannelfet ens completum . & fici son dicebec andicebe offentialem ad illam a tanquam ad contipuetem ad componendum ynum per le ingeneis substantiz. Antecedens verò lecundi embymematis probatur, quiadi indigere posset materia, vel adeffendum, yel arf operandum ambir aceffendum! quia est de ratione forme fabilaquialis spirieualis non indigere subjectoi substentante, ve colligitur ek anima tationalis quarinær entia, substantialia spiritualia, que nomimus, infimum locum fibi vendicae a nequeiad operandum.

ania operaciones. Inbliantia spiritualis 🖫 qua 🛵 talis, funt omnino tres innellitiere, velle , & losolmonéri; fed ad nullamien hisasorma spiri--malis materia spiritualiandige tat, s nam iqueldecriones, & volitiones funt operationes per-Cocialimà immanostes , que exigunt recipi il p -codempaorfis principio in à l'automaticus sur la company de la company Madenforma illa spiricualis per cassien faquita--sea dictar operationes reciperets; per quar elig -cescop & Sexacione illastantinomiadigeres ma--toriall comparte ; quare mid anima rationalis semundience debetet spanien intelligibiles depago de combinado la comencia de composição inagionemeliciendas : non imbreget co poremet -paind conflacts (cparationis: proposed inplea-inmelligien & vulefine vila dencadencia al illo-Adminime deniq; localem eliciendum formen illam materia spirienali boutenere fuadetur ex compinied exercione for manage to be find the local ter mentre materiam ; fi iginuntista forma potent. en viiosie alium. locum materiam spiritualem mansferra, multò magis poteris fola transferre Leip Emproducendo. & recipior do morum los calemin lewster igitur huitifinodi formam nog; duò ed effeneque quo ad eperanistririnali mazelfarindigene:, quod erat probandum -34 Probata implicantia compositi spiritualis ex penec forma: : probatur nunc exparse materia a qua erre altera pars ancecedencis principalis fire Huidfinodi materia in ritualis si darenne effet fimul, Benon effet intellection ; fed hog implicate &ce major , in qualeft difficultae frademis contras à rei agam paga din mue 169. doces maramlitect vism intri titto boffei. Brovidetti. modinion effet intellectiva, mund iple negat fubnam.:170: videtur mihiphisiquam cereum, quia vis intelligendi competetore insforme, us pomiltabentierationem acidal albunde verò 164 pugges iméadem composité haber à duplicé vim istellebimem realites diffinatemed indoenim fequeretur dari etiam duplex scherum arbitrium volumimenum est ped segunt amellectus, Rad eine multiplicacionem multiplicari deber huius aurenoreitabilirditas füladetur ; nam verag;poffet fe determinare: 2d fuam electionem, quarum, yna effer appointmalteri . & fic poffer forma eligore peccature), materia vero negationem peccate, arque adoctivna damnari, artera ucari. Neque dicas ratione sympathia veramque semperad, idem volendum, vel non volendum se determinare-Quero enim ex te, fante hac lympathia.n vel una potefteligere opposimmai, quod eligit altera, velimon? si primum ponamus, quod. eligatuiam posibili posito in actu nullum sequiene absürdum ; arqui ex hoc sequeretura quod na penam, altera pramium imereretur... ergosto filverò dicatur fecundum - voluntas illa igitur non erit libera , quia libertas non... stat fine pradominio suorum actium, ve de se patet - Wote te. ្រកស៊ី 🔐 🖼

Porrò vim huius argumenti pon essures, dicendo primò; huius simoli impotentiam non esse antecedentem, sed consequentem, quamuis enim propeniat ex suppositione actus, qui abvna voluntate procedit: quia tamen non est huiusmodi respectu actus ab altera eliciendi, sed

Digitized by Google.

2 J

illum antecedithine first, fi non abrillas certè ab hac auferat libertatem. . 1 . × 1si

i-Neque item effugies respondendo Secundos eranque aquè primò cum pradominio antozedenti suorum actuum ad candem electionemi Kedeterminare, & non vnam ex suppositioned determinationis alterius, quia hoc etianvlibeoeati repugnat; quamuis enim voluncosinon fit antecedenter per modum aclus prime prædetesminata if tamen in actu secundo induit nocessitatem aliquam', &c non ex suppositione simi norus : iam libertatem amittit ; inxta commune proloquium, quià omnisnecessitas, que non-Prouenit ex suppositiono exerciti libertatis ; ei Tepugnat, atque contrariatur. Quare cum huiufmodi sympathia aliquam ponat necessitatem in His duobus principijs liberis, & nomen suppo-Citione actus, corum deftruet libertatem maili 34 195 Porrò altera pare principalis maiorisum que Mumebamus contra eundem Arriagam 3 dictam materiam spirituzlem debere esse n'ecossario intellectivam suadecur ex co, quia vis intelligendi fundatur in gradu fpiritualitatis fubliantialist fuppond cum D. Tho. p. p. qualinament. 25 & cum melioribus Theologis in prima diff. 15.quod ego fuo loco probabo contra nomullos Recentiores præsertim cotra Arriagam; sed hæc materia efferen fe spiritualis substantia ; ergo deberet effe necessariò intellectiva » incompletionem enim, quam haberet, nihil ei obesse, paiset ex forma, que ponitur ab aduersarijs: intel> lectius simul, & estentialiter incompleta. Neque dicant incompletionem confunctam cumratione forme intellectivitatem inducere, quia, fifemel habemus fubffantiam spiritualent incompletam possenon este intellectivam e nod.... effet eur id exigeset ratio forme : vt patet ex fabstantijs materialibus, in quibus, quiairatio materialitatis non est inductina gradus cognoscitiui, multa forma materiales desacto dantus, que cognoscitius nos sunt : 1 The Electrotration a

Neque iterum addant sufficere materiz spizituali z quod dicat effentialem ordinem ad formam, que fir intellectualis; quia huiufmodi est nostra materia, que licet maximè zorporea sit: essentialiter tumen ad animam rationalem » à qua compleri potest, ordinatur. Qued fi nonvnice, parum refert . nam etiam fi /dicat ordi-. nem ad alias, per hoe tamen non amittit ordinem ad illam ; & sie falsum est bene satisfieri gradui spiritualitatis, qui in materia spirituali ab aduersarijs conficta reperitur per hoco quad dicat ordinem ad formam intellectiuism .

Neque denique adiungant sationem intelles Afui respiei ab ordine huius spiritualis manenia formaliter, & reduplicatine, quia ex hochtiusmodi materia gradu intellectiui carere deberet; · nequit enim potentia includere rationem.

\$ '

illam formalem quam respicie formaliter in suo actu, alioquin non respiceret illum veturpe in conoff pulcrum. - O. O. 55 100 400

5 CT / 4 / 200 / 11 3 (小) A Company of the Company 1 1 1 20014 with 3 ง เกาะเซาะเราะ เกาะเซาะเราะ er animbor gar gamed they come and a chicker SIVIBISEIGHT LO TERMIAIN rial, extendigatet hatter a tren compositation in the Laton boiBespondener argumentis advers 1 51 8 the leading resumming the Prima plans

in det in se con por the sametaphet day grander O Bijeies psimir non repugnam Mum sub-francistes spirioualem indigene susbiecto fustentate: ergo (&c. antecedens)probacur () quie hes indigencia stare porest cum raciones actus fubitantialis a ve pater in formis muterialibus 3 & com spinimalitate, ve contar ex accidentibus spiritualibus: Quod autem pollit stare cum vtroq;vinitim sumpto;euincimi Primo,quia non potest astignari repugnantia, equam dicat horum exeremorum voio cum fabilemabilitates Secundo, quia defacto datur subustentia in :Angelo, qua lubliantialis fimul est, ac firitualis; & tamen est substentabilis e ergo &cc: "

Responded negando antecedons; Ad cuius probationem dico substentabilicatem repugnare pradicatis sibftantia spiritualis voicim sumptis; & adpriorem rationem in contrarium aio, ex identitate horum prædicatorum refultares perfectionem quandam, que fit essentializer exclusius à se sustentabilitatis. sieuri ex redem. identitate intelligitur refultate perfectio operandi operationes vitz intellectiuz absque indigentia proxima consortij subiesti distincti. Ad posteriorem verò dico prædicaeum fubstant tialitatis aquodreperitur in subsistentia esse diuerla ombino rationis ab eo, quod cafferimus cum spirituaditates conjunctum füßentabilitatem excludere . illud enim non sufficit ad denominandem fublistentiem ab: folure lastintiam , sicatifussicio illud, quod est in forma, illam sic denominares & Ratio est, quia subsissentia dicitur substantialis, quit est vicitus terminus substantiæ; contra verd forma, quiadictum terminum exigit, beneficio, cuius in fe, & per le existat, apellatur substantia.

Instabis ex Comptono Disp. 9, de avissa seile 2. nu. 10.Ex ea, quod anima racionalis sit independens à subjecto sustentante, non rectè deducitur omnes formas spirituales esse hoc modo independentes ; ergo &c. Antecedens probatur:ex eo,quod aliq; forma materiales fint depedentes à materia tanquam à subiocto substentante, & materializer in eas influente, non re-Aè deducitur omnes formas materiales hoc modo ab illa dependere - cum ipfe Suarez afferat formas Cali defacto produci per creationem; ergo è contraex eo quod videamus animam rationalem carere dependentia in genere cause materialis, non sequitur omnes formas spiritua-

les elle huiu modi.

Respondeo negando antecedens, nife enim. hoc principium stabile teneamr, quod nimirusforma substătialistspiritualis ex sua essentiali persectione postulet independentiam à subiecto sustentante, clauditur omnino nobis via lumine naturali probandi adversus Ethnicos: animam nostram non pendere quo ad suum esse in genere eaulz materialis à corpore; atque adeo nonpossumus eius incorruptibilitatem illis suadere. nam si semel admittimus formam substantialem spiritalem posse à subjecto spirimali dependere!

est man estiant e de à materiali sum aliunde consex costselizarom in hac genere elle imperfectifheam. & nihil demgare de perfectione effectus, alquem terminatur, ve patet ex forma fubitanzieli materiali, que est simpliciter materia prima perfectior : & tamen non respuit in hoc genere causalitatem illius, curigitur eam respuet forma spiritualis num quia est indinisibilis ? at in sententia Thomistarum etiam anima brutoru perfectorum est huiusmodi , & tamen pender à materia; an verò siquia est penetrabilis? sed non apparet quomodo penetrabilitas huiusmodi dependentiam excludat , vt paterex qualitatibus materialibus idem subiectum informantibus. Ner que aliquid aliud poteft assignati, perfectione fustantialis spiritualitatis exclusa, cuius beneficio à se dependentiam à materia prima reijeiat . cum igitur aliunde conftet posse animi incorruptibilitatem naturali lumine à nobis probari , profecto non nifi , quia impossibile apparet, quod fustantia spiritualis pendeat in suo esse à subiecto substenzante, fine demum illud corporcumfit, fine fpirituale, sitting and stol

lam verò ad probationem antecedentis nego assumptum; dico enim quod omnes forma materiales effentialiter indigentiam subiecti substétantis includant , ita ve implicet contradictionem dari aliquam à parte rei , quæ absque miraculo fine huiufmodi dependentia existere valeat. Ratio huius, est, quia alioquin non possemus naturaliter effe certi de corruptibilitate animarum faltem animalium perfectorum; nec nobis relinqueretur via cos , qui suffinerent illas effe incorruptibiles redarguendi; quod mi+ nime dicendum videtur nam fie male fe natura nobiscum gestiffet, dum in re tanti momenti, & que infinitorum errorum nobis preberet occa-fionem; ceco modo nos, fine vllo indagande veritatis inchoamento, permififfet errare . fi quam enim nobis reliquisser viam, ea maxime confiflerer in illo principio lumine natura noto: quod ex prædicatis oppositis, quorum alteru necessario sit concedendum rebus; magis perfectum, cuiusmodi, in casu nostro effet incorruptibilitas s non fine ratione positiva concedendu fit Verum hoc principium haberet locum in cafu nostro spectara perfectione belluarum perfectarum, que tanta est, ve vix excogitari posse videtur alia maior, que non perueniat ad perfectionem hominis, quod fi locum non habetet: non multum curandum effet, nam etiam ipfi Adnerfarij illud in fua opinione relingunt dum > volune Angelos defacto y & animas rationales effe effentialiter simplices non obstante , quod concedant spirituales substantias; tum completas y tum incompletas posse esse compositas;contra enim illos etiam militat inflantia : fiquidem effe simplex , & compositum funt duo prædicata opposita, quorum alternm de rebus, de quibus agitur, verificari oporter; iratamen, vt cateris paribus prius fit nobilius, & perfectius posteriore ; atque aded fine positiva aliqua ratione non eft concedendum. Porrò, hoc non obstante etia fi dicta ratione positiva destituti fint Adversarij absolute illud Angelis, & animabus concedunt in fola nixi auctoritate Majorum. Contra quos

A difficultat instaurarecur ; profesto, ne videres sur gratia id assirmasso, necessarià ad implicansiam subuntia spiritualis essentialiter compos fitz recurrere deberent . cum igitur illud griqcipitm zque militet contra iplos; dicendum, cos lie philosophanses non habere rationem, qua corruptibilitatem animarum perfectarum belluarum perfuadeant.

Ad id denique, guad vitime loco Comptonus addebatanimirum iphim Svarez existimasse dari formas materiales independentes à maréria di assemit formas culi fuille per creationem initio à Deo productes : Miros eum hanc notame viro sapientissimo inustisse; cum ipse sape doenerit expressissiverbis oppositum, optimus eft locus, qui habetus despue, 1 3. meraph. sect. 13. nom. 1. vbifc tome az lingije of mys extrafilam materiam confernari non polit; pendet ergo abilla in elle conquam à subierto, ip quo substancement : exerces ergo illa materia circatelem formam caulatisatem fram-sic ille, quid clarius de mente Suarif. quomodo autem liqu coherest cum-coquod existing yeric formancali-fallam inicio à Deo par creationem fuille: à nobis dictument abunde in physicis, cum deexistencia materias & ab codom explicator pluribus boco cicaro iquem, qui vult sconfuleres รอเริ่มให้ เกุลยู pote F. :

Obijcies fecundo votiam factus fübitantialis spirirealis nequest pendore demateria spirituali reanquain à fubicoto substenesse ; posell samenspendere ab illa canquam à condiciones fine qua existore minime valear isiquis companii seneentili matetia prima penden à forme; opgo &c.

Responded neganda antecedent Rasia est, quiz gracisommino in forma spisionali huiusmodi de pendentia fingitur, cum naquent affiguari sadiz, in que sindari valent a Quamedenodum igirar ldicimus implicare vnum hominem qui ex suis -intrinfecia pendeacid axistendo ab alio homine etanquam à conditione des que hop, quia sinçeracione hac connexio in cosponent - ita propeer zamiem racionem affetimme impligare for--mans spirisnalem pensionem à masoria spiritua--li sanquamà condisioner. Ad id autem i quod raffectur de materia prima en la materia

Agasinadip a stanisaq obacquo osbnada. equia aliunde nobie confactimaceviam primara, -itz elle ans incomplemm y no ze pihit dind in flemure profit in naturate pest act recipiondas . & - substantandas forman allegade oum Recepciones -communicer negenerantile wittendo pender -palle à priori à forme celligant, quod pendeat iupes anoisibnabil antique extra irolle de alle ila -pac racio non milicaciti moltro es lu ; : 1021) de fi non confeat polle dari formam spirimatora clisrieliteb incomplisam à litinius li materia pomplementum fünn experiennen, imà de poq est -log given din gebicolian proping timmornon con stibilitas aliunde probesus pulla ale varia many er irales cum depandundan anoisiba Obilcies tertio was Arniagamen. 10 1. 29 fat Sound illa spiritualis respuinces conservino il-

-lius subjecti, vel adrecipiendes speciende obje-

. Ris, vel ad eas establite feltem partialitet pro-

-incodict color ger presented bioperic biol-

Digitized by GOOGLE

देश को लिस देवार , पूर्व अतिष्ठ के तो अवस्था कार्क कि elebus materialibus. ergo poteff etiam indigute forma spiritualis pro spiritualibus sis alique lubie to fpirituslit en trangent can une teat "Respondeo's negando antecedens . & ad eius probationem nego paritatem disparitas estiquia fubituntie totaliter spirituales non pollunt aceipere species intentionales ab obioctis ; sed if-Bis expectare debent à Deo; ve oftendunt Theologi in materia de Angelis at verò fubitantiz, vel ex toto materiales, vt eft equus, vel ex parze, qualis ell'homo recipiunt species ab obie-Elis immiffas; & quia non habetur ratio specia-His cur ille non imitentur conditionem reliquarum qualitatum macerialium ab extrinseco dicis' substatitis proudnieneium que respicimht eartin materiam tanquam commune lubioflum, hine fit, we haiusmodi species ab objectis 'causatz five in equo, fine in homine recipiangur in corum maceria : cum hac tamen differentia, quod in homilne prater species materiales Ac caufatas , dantur alim firituales , qua vir-'tuie intellectus agentis exerahmeur à phancaimaribus, & ha quidem non habent pro subiecto materiam red iplum formam ve de se patet. Ex quo deducitur, non elle cur forma aliqua-spiritualis ad hunc fineth subjectum spixicuale requirat, quia per le ipsam sufficientissima est recipere dichas species, sturi ammo rationalis, atque hac quantum ad recipiendas species a quantum verò ad eas producendas, dicendum nullum ens pure fpirimaleintellechimm, aut debere, ant polle in le caulare pecies obiedoram fuorum, ve paret ex his, que communiter dicunt Theo-Nogiloquendo de Angelis 🕮 🔻 بالإخارات ولأزار

Obijcies quartoux codem num. 172. etiatefi ·forma illa spiritualis non penderer à findiecto Birituali in ordine ad aliquid operandum, pol-ेfet ordinari ad costituendum: cum:co zaliquod rorum per le in genere substantia, ergo non im-prima ducitur ab anima rationali, quia non so ideo hac est incomplora quia potest aliquas inte corpore operationes exercere, sed porius è contrasides poteft exorcere in co aliquas operationes, quia est incompleta; ergo quamuis illa alia non penderet à subiesto spirituali in operando, posset ordinariad illud informandum, & totum aliquod cum eo conficuendum - fecunda parieas ducitur à forma ignis divinitus separata à materia, quemadmodam enim hac extramateriam polita police calefacere y go alias operationes exercere, quas naturaliter existens in materia exercet : nibilominus quin effet ipecuipleta 'adhue ordinareten ad illam jiergo à pari loquenron confer possedari formare emtol alli ob ob

do de illa forma a autot trab estoq altico non la Responde negande antecedens: Se adpriore eine probationem; consedio antecedente asgo dos sequentiam displementa quod licet potentiam; quod exercendas suas operationes vitales cum dependentiam escribili i est tamen terminam essentiam pletiones entimiam essentiam pletionisticularit; quod finultatenus indigeren corpore ad operandam; adultatenus indigeren corpore ad operandam; adultatenus indigeren corpore ad operandam; pol-

let à posteriori, quodéa esset ent completum sio licer potentia squam habet-homo ad ridendams in posterior rationalitate, ita vi non idea ha mo die rationalis, quia est risibilis : sed potiusià contra: ideo est risibilis, quia nationalism nos tamen sequitur squod eriam si homo non habon rec potentiam ad ridendum jadhue tamen effet rationalis . Ad posteriorem paritatem samptami à forma ignis extra subiectum divinitus conferuaram, quero ex Arriaga, quando allimito a quod huiulmodi forma in co statu posset valetae cere, & alias operationes, quas defacto exers ect in materia, operaris vel loquitur de calefactione, alijsque operationibus immanentibus & vel de transeuntibus, quas seilicet operatur in alieno subiecto à fi de secundis; parieas non est ad rem ; quia operationes, quas forma spirituam: listin fubications opinicualities is fens exercere des bots funt vitales, atque aded immanentes : finautem de primissfalsim eksquod assumit: quemadmodum enim omnes qualitates, flux primas bue focunde, ques haber ignis, recipiunturinsola eius materia, & mon in. sola forma; ita & omnes operationes productiuz earum à materia in genere caula materialis dependent, quare ex hypotoliquod for ma ignis, miraculose exilience extra materiamo, nulla ex illis operationibus. quas exercere foler quando in ex reperitur open rari posset; quod adeò verum est, vet etaamanue sentia corumqui putant, omnis accidentia. recipi in toto-compositore dabeat omnina cana cedi;quarenus l'objectum parciale.cuiu fmodicioles en cafu effer forma ignisimon poento adoucaron sounds subject i totalis, falsum igitur oft format ignis noa indigere fubiocto ad operandum inte ാനങ്ങളിര്ക്ക

Et quidem per huc patet ad id; quodinabes Compeonus dispetisso de anima selle zumme qui dista aitiformam substantialem ad fubiectam spinituele ordinaram non egerciHelyve fit i fod folutios ve completa se had eum plane modum, quo anit ma fationalis: (inquit), eget corpore, ad hours fir in statu maximo isibi commentali 3 quamula illo-non egeativo fimplicier existat pareti inqua impugnatio . cum en meconflete innem cincoms pletionem in indigencia debere fundarithocapia quadiforma illa non indigeret fit bieclosspirithes Illeneque ad effendum saienne ad operandum el reste deducitur quod respectu illius non elles incompletes neque indigerer tille ve complete existere posser squod verò addit de anima ration nalishperte militat contra ipfulms nami nifi haq indigerat corpore aboperationes vice regetation elegerian siminana sanancian selicipalista s fetente ipla fibicomparare species intelligibie lonad operandum lucello dualiter necellarias; på idda affet: ens incomplainm pre: pacetex: Anger dis piqui plicer noù habedat rim acquirendi fibs species ex obiethis led easis Deo fibi expectent anfundi : non ideo : funt offentialiter incompletio aus composition and and december of no Obijcies quinto ex Ouiedo concrener: 5: phylico pand: quadwisy forms illa posset indigera fis-Diecto ad aliquas: lattems operationes i fi mon A pmpes . fed hoc fufficitet ad effentialemeine ingeoppletionemune pate cin anima rational lique

Digitized by Google

2742

dices indigeat corpore ad uegetandum, & sentiendum; non verò ad intelligendum: adhuc
tamen est incompleta- ergo &c. maior suadetur;
in ordine ad certas operationes posset indigere
subiosto: primò tanquam comprincipio actiue,
seut multi sentiunt animam indigere materiaquam dicune partialiter cum ea esscienter concurrere ad operationes vitales materiales, secundò vt esset passinum principium illarum, quas
forma, & si spiritualis, non posset recipera-;
nam est sententia trita, quod sensationes bruti
non recipiantur in forma, sed in materia.

Respondeo, negando maiorem; ad cuius probationem nego affumptum - quo ad vtramque partem . Ratio est quia forma spiritualis nonpotest vitaliter operari, nisi intelligendo, uolendo, & localiter se mouendo; sed ad nullum ex his indigere potest subjecto tamquam comprincipio, fiue actiuo, fiue passiuo, ergo &c. minor, quæ fola probanda eft, quoad veramque partem probatur, & primo quo ad primam de comprincipio actiuo , quia fi femel admittimus puram potentiam spiritualem posse partialiter ad intelligendum concurre: non habemus, vnde conuincamus eos, qui affererent, animam. rationalem vna cum materia in nobis operationes spirituales producere, atque adeò eam extra corpus non posse esse adaquatum carum. principium, & per consequens nec naturaliter existere . probo sequelam , quia sicuti per te ratio pura potentia passua non excluderet vim fpiritualiter cooperandi cum formailla, ita neque ratio corporeitas cum noftra . nam tota ratio repugnantiz in nostra non oritur ex materialitate : multi enim volunt phantasmata simul cum intellestu agente concurrere efficienter ad species intelligibiles coefficiendas! fed oritur ex ratione pure potentiæ. quare fi hæc non impedit, ne materia spiritualis coefficiat . neque impediet, ne coefficiat nostra materialis . quod fi aliqui putant materiam primam defacto simul cum anima efficienter caufare operationes fenfitiuas : viderint ipfi, quid ad propofitam difficultatem debeant respondere ex terminis enim uidetur repugnare , quod materia prima. fit vitale principium formale, in fe habens potentiam partialem vitaliter operandi; & ided hi auctores ab omnibus fere exfibilanturallun

Quo ad pofferiorem verò partem eadem minor fuadetur ex co , quià ficuti de ratione fubliantia creata , ve fie, oft polle fe fola. accidentaliter perfici ; ita & poffe fe fola aliqua accidentia recipere cum engo forma fpiricualis nullis accidentibus posit; melius perfici quam suis operationibus intellectiuis in & volitiuis : necessario deducient , quod respectu illarum fit adæquatum fubiectum. & recte id quidem ; ad hanc enim adæquationem habendam. fufficit rem effe partialiter fubitantiam . ve confat tum à posteriori ex anima no fira se ex materia prima quarum vna quaque eft adaquatum subiectum multorum accidentium. tum à priori , quia substantia à substando dicicîtur vnde fi aliunde non repugnate (ficuti eft in Deo) dicendum est, quod de ratione cuiuscumque substantia fit ex se aliquas formas ac-R.P. lof. Polizzi Phylosoph.tom. 3.

. cidentales suffentare posse.

Quodh sensationes bruti recipiuntur in elus materia, & noninforma; ratio potest esse quia in materia supponunt propriam deorganizationem; que manime ad earum receptionem conducit, & est illis valde coniuncia.

productiva in nobis caloris naturalis tamen non est illius receptiva; ergo hac etiam ration—poterit esse illa surma, sationalis respectiva sur ration—rum potentiarum. Confirmatur, quia in tantum anima rationalis respectif se sitas spissionalis respectivas sur surma potentiarum. Confirmatur, quia in tantum anima rationalis respectivas sur surma su

Respondeo, concesso antecedente: negando consequentiam disparitas lata ett, quia calog naturalis, & reliqua accident a materialia, qua ponuntur ab anima rationali coniuncta... corpori emanare, racione materialitatis, quam habent, sunt inepta recipi insubjecto spiriturali > vt. suppono; & ideo recipiuntur in corpore: at verò compositum ex forma, & materia... spiritualibus esser tocaliter spirituale, atqueun adco nullam poffer exigere potentiam, materiam lem, que ratione maperialitatis effet apra potibs partem materialem illim jquam formalem informare, Ad confirmationem wifego caufalemi& dico, quod ex hypotesi impossibili , quod. anima rationalis effet per osdinem ad fpirimale. subjectum incompleta : deberet effe adequate; receptina finarum potentiamim spitistualium ve pater exdictis e e men id it bige

Subinftabis calor , & ficcisas funt proprietates forms ignis, fed ha recipiuntur in ma - teria ignis; ergo etiam fi potentia intellectina, & volitida effent proprietates úllius forms. Ipie nitualis dicentis ordinem lad spiritualem materiamis, adhuc, posses habitus pipo subicido discam materiamis, and na consistencia ordinalis.

in Responded, distinguendo maiorem: calor, & ficcises fitne proprierases pure forme ignis ; negert funt giepristates impure ; concedo ; 1884 concella minore nego consequantiam disparieasiele quie potentia intellectine ; se volitina... non ellenti mifi propriesates puri zilius forma non autemmimpure - explico distinctionem: illas dicitus purie proprietas sique ita resice profiuse ab affinias cuius ce proprietas, ve existere naantaliter pagnaaninoilla: danni inscalor e i & e ficcitas de habene respectu ignis; & restà id quidem essen kilum enim livet jakrumenta, quibusignicoperatur extrinsecus. sed etiam se habans per modium dispositionis collensis indifferent tiam : quant de le haber mareria prima ad omnes formas areddendo illam pacius susceptivano forme ignis: quam cuivicunque elemus : quam ro node eff mixum , k, vendicent fibil canquam ... subiedtum proprium materiam: p quam debens disponero ac preparare a Einon formam ignis ac werd potentie intellecting : 38: voliting. necaba de ioco motius, ques sabi vendicasen taquan greprietacci forma fubiliancialis ali adr.

uersarijs posita nihil tale haberent; quia nome essent dispositiones ad materiam spiritualem, determinandam ordinata, ut de se patet.

SVB SECTIO QVARTA.

An ex poffibilitate fubstantia spiritualis essentialiter compossar possibilitas anima rationalis codem hoods composta ro-Siò collizantr.

Oncluso est assemativa: puro enim, quod deuoratis implicancijs, qua impossibilem subflantiam spiritualem essentialiter compositamentument: sulla alia superest, qua impossibilitatem anima rationalis ex materia. Es sortua spiritualibus, constantis essentiores persuadeat est contra quam plures Recentiores, qui materiam spiritualem possibilem propugnant, inter quos est Quiros in suo cursu desp. 81, 81, 814.

Placet corum implicantias expendere, ut indeconfect, fi que est, cam contra universim genus substantia spirimalis composite militare. Prima, eccommunis ratio sic procedit: Anima rationalis estens incompletum; ergo implicat componi ex subsecto spirituali probant consequentiam, quia fi illo componeretur, iam esses completa, codem uspdo ac equus, qui consat subsecto, et forma marenialibus.

Arriaga Disput. 11. de anim. sell. 5. au. 1782 negachane Implicantiam esse conuiencentemes quamuis enime inquit i non possint dari duz forme, una streviubondinadaia eodem compossione possinteramen davi duz materia. dispasiu tatem assignate eo y quodesse primam tadicemes qui est conceptus substantia, non potesto conquenire dualius sumisister se subordinatis; sed solimi illi, quampaigus secondam; & se solapsia materia substantialis est substantialis substantialis est substantialis substantialis substantialis est substantialis subs

Hae impugnizzionem procedie. Primed, mila effe primamuadicequessum, qua film incompolito competit tuti qui one utrinfque partie. quia licot à forma primo procedant qualitates » que in illo existent platin materia ultimo redipinatur : atque adodinon minus est primaiis radix impenore efficiencis forma: quam marerig ingenere gaufæ mazorialis. disparitas igicur affiguaca inter pluralitatem formarum 3 80 mac teriarum non procedit. Secundo quia ancher ses imaginatur amimam rationalem compoditami aic forma, & materia spiritualibus pour materia... A habeat ur forma rospethe corporis; respossible usto alterius compactis spiritualis un sibrettum eum sici implicat per ipsim dari duns forman substantiales in codem composito, unam asterio fubordinarant) ergo, & duas materias quarum una spiritualis aus altera: corporea. Probamin consequentias quia exihis materissa runas vani delicet spiritualinguitm se haberer ne forme et spectu alterius; ergo: fi anima rationalis offet. composite exameteria, & forma spiritualibus iam homovenstatet exclubici forman sompi-

dem utraque spinisuali quod enim valator il mol materia patitm referrét : per homsbiffie non tolleretur quin etiam effet forma : Austre hat impugnatione Arriage posthabita: abmbdcillicalem illius prima, & communis implicatetiz oftenderem ex eo y quiz in tautum per aduersarios substantia spiricualis pocest ex mato--ria spirituali componi, in quantum potest aliqua forma spiritualis, dicta materia, vel ad esfendum, vel saltem ad operaudum, indiger sed totum hoc de anima rationali quantumuis incompleta verificari potest; nil enim vetat quin ideo materiam spiritualem admittat, quia altera compars, ex qua componitur, dictam meteriam, vel ad ellendum vel etiam ad operandum operationes spirituales exigar ergo &c.

Secundo Oniedus de anima comrovers. I puncto 1.9 3. mu 18, sic discurrit. anima rationalis est forma; ergo non componitur ex subiecto, & forma, antecedens patet, consequentiam suadet, quia si semel haberemus, quod forma polset ex subiecto, & forma componi. rursus illa forma, ex qua componitur, ex alio subiecto , & ex alia forma componi posset, & sic in insidisum forme procederent in idem recidit; si dicas: materiam illam spiritualem, ex qua acima rationalis componererur non esse formam . Nam si semel habemus hominem duplici materia constare : non effecatignabile, cur non posses dari aliud compositusm conflans ex triplici . & aliud ex quadruplici in infinizum. 18326 - 53

Verum neque lize repugnantia cele falidades proferirementa adultrarie respondere Primosquod in cancum forma sinqua spiricualia cole essentiali respondenta qui a vel ad essentiali de compositure qui a vel ad essentiali de compositure indigentiali de compositure indigentiali de compositure deplicanti mareriam spiricualemente respondente de compositure duplicant mareriam spiricualemente positium duplicanti mareriam spiricualemente positium duplicanti mareriam spiricualemente de compositure duplicanti mareriam spiricualemente duplicanti mareriam spiricualemente de compositure de compositu

Postene etiam respondere secundos quod quanis fit ablatdum in vao codemque composite ad micrere infinitas materias, vel infinitas formas; at nullum effe absurdum, qued in vno: deur duple x materia; de vna forme; et quibus ellensialiter confet, in also triplex 4 in also quadruplex in infinitum . quemadmechum emim: fune possibiles essentiziquarum vaa sir periectior alea in infinitum; ita ve minquam perseniammades[timam, que sit perfectionis infinite; so etiam in calu nostro ex sapposicione, qued non repugnet materia spiritualis ad formam item spiritualem estentialiter ordinata il erunt possibilia huiusenticli composita, absque co quod vanna aliquod affignabile lie şpaddlooaker iafintis materija. Argumentatur verité Ouiedus loog cieme : De ratione mattria fubliancialis; compolici all delle purampurcheiamy & primumilibiellum amullam in tha chélitacesormain i schedeins cargo de facione forma sinflicte substantialis compositi est esse purana nocharmitik invludens sabiecti. quod alio actuarformetur.

- C 85

de liti

Sed

-qued at hod ficile relponderi poller; primorp willed quemadmodum non obftante squod mates ina prima fie pura potentia3 & primim fuble with the ferrentis camen Scotiffarum admittie Tormam corporeitaris I cuius beneficio reddient fulceptina alterius forme lubitantialis, itapolis firm cafirmoffrodiaberi condimite at a stille don Helponderens fecundo gartinguendo antecen densa de racione muceliu and hancialis compofiti adrequite materialis effelle param potentilip Septemum fubication , nutions in free encitation formminchidens yeonoedo zode larione mace? destibilantialis compositi, quad la partito mati teriale, & partim spirituale, nego; & codent modo distincto consequente : dicerem , quod quando compositum est adaquate materiale, ideo eins materia eft pura potentia, & primum fubiectum non includens in fe vllum actum , quia materia prima, cui essentialiter dica competunt pradicata, est sufficientissima subministrare formæ materiali, quæ est altera compars illius cópoliti omnem causalitatem, quam dica forma, fine ad existendum, fine ad operandum requirit: at verò quando compositum est partim spirituale; potest eius forma effe talis;vt in genere cause materialis exigat aliquam causalitatem, quam à materia prima non possit accipere, vel in ordine ad effendum, vel ad operandum fpiritualiter . vnde non fit mirum; fi huinfmodi composifitum posit constare duplici materia, quarum, altera fit fustentativa operationum materiali atque adeò corporea : altera verò spiritualium atque adeò incorporea ; que respectu viterioris forma, qua effet dictarum operationum effectina fe haberet vt materia : respectu verò subsecti corporei ut forma; & inde fiat ut de ration materiæ huius compositi non sit esse puram por tentiam, & primum subiectum nullam in se formam includens, neque de ratione forma einsde compositi effe purum actum nullum fubiectumis seu potentiam perfectibilem continentem.

Quarta denique repugnantia quam affert ide auctor n. 20. est hæe: si materia spiritualis animum rationalem componeret; sequeretur, quod simul cum materia corporea suas operationes exerceret. ergo ex hoc capite illa materia spititualis non estet necessaria. sed neque adhoc ut forma spiritualis educatur ex illa: hæe enim creatur ergo ex nullo capite necessaria esset, atque adeò essentialiter supersueret.

Verum hæc implicantia, flante doctrina, qua ipse Ouiedus in Physicis probat materiam. spiritualem in composito substantiali non esse fuperfluam ; facile diffoluitur ; negari enim primò potest sequela antecedentis; ac dici à materia illa spirituali, ex qua anima rationalis componeretur uullam exercendam effe fimul cum materia eorporea operationem vitalem, sed substentandas tantum operationes spirituales, quæ abaltera coparte spirituali producerentur quidem, sed nullatenus sustentari possent; quem admodum enim dicit, quod incomposito totaliter spirituali forma posset indigere subiecto spirituali vt esset passiuum principium operationum spiritualium, quas ipsa produceret, quidem: at recipere non valeret: ita dicam ego de anima R. P.10f. Polizzi Phylosoph.tom. 3.

Atlonali duplici portione spiriculaie donlante. & affer am exemplum ab colaiducium ad excludendans fürerfüntatem matemia ipipitualisingui etiatti fenfacionesibritti.in fontenti amultorum Ade l'edinimentin cius animacio qua eliciuntur. fed in materia . fecundo consulfá fequela negaria police wonfequent agrique and node me baing ipfe edden lord alte printer of the form and interest the police and digere inbied depinimati tanquate comprincing sio actino aquatodis sion pel contra bationem-1 firbiecti elle complia cipi umachinam operatioz niam compositi is that adharatha father i cinede maret riumifimaticumforme la diouse ad ferifacione s co+ currose: iteathigher agail massoitem (deintellem). fimul cum materia corporea exercere operationes sensitiuas in homine, ad quas exercendas sola materia corporea non effet sufficiens, vide sicuti in sententia eorum, qui dicunt materiam fimul cum forma actiones sensitivas producere, non recte infertur formam ad eas producendas minime neceffariam effe : ita in hae fententia... atque hac quantum ad priorem partem argumenti, in qua necellitas materiæ spiritualis in. ordine adoperandum excludebatur.

Quartum verò ad posteriorem, in qua excludebatur eceilitas in ordine ad effendum; iam. materie spiritualis affertores concedunt non repugnare formam spiritualé posse in genere caufæ materialis ab illa pendere. inter quos Arriaga loco en ato; & ad id, quod aliqui ex nofiris inde colligunt : nimirum huiufmedi forma fore corruptibilem respondent : negando sequelam, lumpra paritate ex forma Cali, qua licer pendear à materia, est tamen in corruptibilis , & recte , nam corruptibilitas forma à materia dependentis tota quanta est refunditur in. separabilitatem eius ab ipsa materia. quare, hoe ipfo, quod naturaliter feparari non poteft, erit profecto incorruptibilis quemadmodum igieur ipfi faltineur compositum ex materia, & forma spiritualibus fore incorruptibile non obstate, quod forma à materia sustentetur. ità dici poteli de anima rationali quantumuis pars eius perfectiva à perfectibili in genere cause materialis dependeat.

Denique quod, noc non obstante, verificari posset de eadem anima, quod esset creata, & non educta, constat ex his, quæ diximus inphysicis, quibus accinit Suarez, nimirum, quod ad compositi alicuius creationem astruendam, sussiciat, quod ita secundum setotum de nouo producatur, vt neutra eius pars tempore antecedenti præextitisse supponatur.

Et quidem ex his, quæ huc víque philosophati sumus, satis apparet posita possibilitate compositi constantis ex materia, & sorma spiritualibus, non haberi essicax argumentum, quo probetur, animum nostrum non posse esse huiusmodi, quare aduersarij dum vnum concedunt, alterum negant; valdè se implicant, ac consundunt, nec aduertunt solutiones, quas adducunt ad soluendas nostras implicantias de compositi spiritualis possibilitate militare contra ipsos dum retorquentur ad probandam non implicantiam huiusmodi compositionis in anima, verum hoc ipsi viderint illud nobis vitimo loco

2 refta

Digitized by Google

51

quiesco facilet id circo dicam quod si semel supponamus, eas polle elle con politas, non folumdefacto ita fine, sed non possint aliter se habere; & reclè id quidem polle enim operari spiritua liter eum dependentia a phantasmaribus videtur elle quadam differentia atoma omnino indiuifibilis , arque adeo non nife abovna infima animarum specie participabilis. alioquin fi semel concederemus posse dars homines specie interse differences difficile faluati pollet quam plures defacto non effe huiusmodi , cum tantam diverktatem inter aliquos animaduertamus siquanta. thante rationalizates major excogitari vix pofcertale, & partim fpirituale, nego; & codent modo dift i in confequente : dicerem ; quod quando compolitam estadæquate materialesideo elus ni ceria eteptina potenting & primilio fabiecum non et dens in se vllum acium, quia materio prince, cut essentaliter dicta compensit productres of decicionalitima fubanaiti are forme malerialis, que est altera compars illius copould omitte callificatem; quant del a cornar, huè ad ettiffer dim, fine ad operation in interat vero quando e inpoficim elt política (colteles poceit em fina effe eri syrt in genn mulig materialis exigir iliquam caufalitatem, quam à materia prima non point accipere, n'il in ordine of citentiam, velocitoparandum to troubalie, ca vrade aca se so seunció himalimodi compofifram poilit comor, aupile, materia s quarum

alteralite fine cratical operation on materiali atque o'co corpon a : altera verò fpiritualium atque adeò incor siea; qua respectu viterioria forme, que ello reteruis operacionum ello na se haberet va o meria : respectu verò fia comporcing and Bindefine me de racion materia dilin 📑 Tipoliti non fit esse puram p**o** centrons & pertugni fabiectum nullum in manninciumens su eque de ratione forma can positive and assume the control of the control fen porentian perfedibilem continentem

Ouarta dense ce repugnantia quem affere de safter with our free if marital particular animan arrivosia a componese; lequerecur, quod ment cum services corpored fuas operationes exercic construction capite illa materia. Ipitime in consider necessing, sed nequesadhor med an almounth officer exiltation becaming ereatur eige er nullo enpre acculicala esser, **ส**ะบุนะ adeo elfe.. ระปะยะท ในทั่ว เป็นอาอุรา

Verum beer unalizantia, flante describer est a · iple Quiedus in Phylicis probet i receium · species dente congentic biblizace denon elles निकृत सहस्ता ह केया द तेमिकित्तारक इस्ट्राइट स्टब्स इस्ट्राइ ក្នុងសភា មិនជាជាក្នុង មាន និង**ខេស្សខែសារ នេះ** ជាស្រី មិនការ ការ riadia iprecente co qua calmandio entre emmanaged und monerceadameffe devol cum. material corporation operation on visidemifed fabif the old contain operations in included by one abaterez connre ipirituali producci of et quidear of danilaceous fullearous pelle and quem adinodam entin dine, que d'incompones intalicer spirituali iotina posser inches i subtetto -ดับตาร (กากดูเวกรรุสามมีประกู เป็น (การ (aam ibiritualaumaquas ipla producerota, mlomi 22 region non valerer ita dicam ego de anima. . Retos Petizza Phylosophismis.

reflat inquir chaltenring po denoration halverlie of the militant contra fibliantiam spieienalem effene tialieer compositam ; & posita possibilicase anin me rationalis ex materia; & fosma fpinimalibus constantis, tenendum fie , quodea defesta sa et en ातरस्य व विवर्तकारिक्कार्शिक करी है के इंडिस्कारी

Restonder ad hoo Arriegasin for num 189 abfolute Amplacem defacto dlie de lu finere : 145 tid elite en a mis mos fine multiplicands onsist tes-fine nocofficates engo defadorea mons con fias ex (libledo 4: 8s forms y fed en cellentialites funpiex. Probabilis discutius is fainel commerce pola fibiles affe minne assionales reflentialitem disert lki-lynonism verd ego knje afficiani :non ase

มิถิเตโ **c**อยโกกลังเกล **co**rp**o**เกิก ตัว เกิดวิทยา**ดุกอกให้เด**้า res tentiquas in homine, ad outs exercendas fola mar a la corporca non effet sufficiens, unde fi cuti in to conta corunt, qui dicant materiaus Land on a lama actionestantinus produceres roote in Eriur formam adves producences ce armé nevelleriam clié etc. le l'ac lententinaangue to e gountem ad priorem partem orgam etti, et que necest tax mareria l'girrinalis inor the convergntum excludebathre

Quas and rero ad pofferiorem, in sugar xilus debiron in a ness in ordinant et ind in filam in muteri Dournalis affertores correctinamen reprograme decaym spirituals poste in genere crite a materialis ab illa pendera - recel ques Ar-

erd obregin innebricefor might dire paritate ex for each and a qua Rateria, est tu nur muorrupubin 🧲 🦋 m corrupció littas foi mas à matidentis cocaquonic ell refliedicur in... metem einsabilith marent e quareshor are liver legaration potedly crite 🔐 pribilii - quemadas dum - igr composition ex mare: las& for-

de la materia didente en a mà de l' de acima rationali qui errettets pars cier na à perfectibili la genere caule mates dependent.

in ritinav , sachdo non oddy bose a ponet de eadem anima 5, quod effor creata 110 non edicita con 'at ex bis, our diximus inphysicis authus acciait Suarer, rim ann, guod ad compositi affertus coatronos estatendante fatheille, elod ira telandam letorum de neule productor is to neuron clus pass tempore antocedents the xrieffe flippopature

วิเกาะ และ ex ก็เรา qua ก็เบา เบียบ ค.ศ. phati lumers claus appares pofine possibilitate. competity continuers ex materia, & forma fi iricialthe and their efficant argumentum-que probeses summanodrum non pode elle huinsmodison the education dominion conceding, alterur en gents velc'é d'implicant ac confundunt, neca facture folutiones, aus adducunt ad folketies nourras implicantias de compositi spiritualis nombilitate militare contra ipsos dum teression ad probandam non implicantiam hoursmodi compositionis in anima... verum her aph viderantillad nebis vitimo loco restar

he ab alique fibieds haduction im potentia il-

him very probacus, quia zedeb okeidif, o tour de mits in . v . · · · ; etgo haiuldoo a mee etian vi ell · c in præapile part bus en poiss

DE DIVISIBILITATE ANIMAEPLANTARVM

mills of the transact Atque Bruterum's a material section of a siliciting to rper contiguens in fe inchuifibilis.

aggi ex his partibos a segentemente con-IS explicaris occasione indivibilitaris anima racionalis sonstitens in 148, veliquis animabus instituines, obicer adnotando, difficultatem in eis procedere de die Bullitate quo ad folas partes intogranies; bon varò quo ad partes oquoque ellentis es in du-bium effe po taffase elle ex materiu , o foring no procedere de die Bullitate quo bium effe po taffase elle ex materiu , o foring no procedere de die Bullitate quo bium effe po taffase elle ex materiu , o foring no procedere de die Bullitate quo bium effe po taffase elle ex materiu , o foring no procedere de die Bullitate quo bium effe po taffase elle ex materiu , o foring no procedere de die Bullitate quo procedere de die bullitate que procedere de die bullitate de die bullitate de die bullitate de de die bullitate de die bulli materia rerummatenialium fit es quan pranappi communiter appellamps ; idem effet

diceres buiufmodi format elle effentialiter compontas 125 cop fage noftrate materia, & lic neque possent viteriorem materiam infinamere anegun deberens auen bed eine eine bei ein eine

olian e elempartu Seden e escentra e eliminatione e

par i materia de la compania de la como de deservicio de la compania del compania de la compania de la compania del compania de la compania del compania de la compania de la compania de la compania del la compania del compania dela compania del compania del compania del compania del compania de - i Dai deser folkren bet Anifhileteren i be

onlarent et afirmatipas openium beteineb mut of high the comment of the second about the control of the con lancinapes avelpa , per mes a luceres angues; p estateque Especial » Aus Bomino imbertocouls animalium & nobis samprehenduncur dibro auveur desavuerme, d' levellant cen Externi Plantes at in folks voum habore animum of up pluses sut quis er reis exiget contains a quistopoques

Probatus ances appetiment is informe onise arbanus in the incident ances a fire in a biological with the contract of the incident ances and in the incident ances and incident ances ances and incident ances ances and incident ance tende commandath folicae applicae, versand Se Bragerz cycosol beartester sui abbenint innis- cure dans duceste à velique, compage gracifam, ad To manus compus la mousere 14 sho rette que, se printe e news were a transfer in possible & farettibus qui batul derare pollunt est prest in homine, in-anima steberidici . gund divibbiles fine ; meque enimateripasel per, divitorem antiquem eni-જ્યાના માં માર્કા કરકામાં મુખ્ય કરવામાં મુખ્ય કરવામાં મુખ્ય કરવામાં માત્ર કરવામાં મુખ્ય કરવામાં મુખ્ય કરવામાં filideagence was elfo siva sis Quives in the susfrance die bienten generalie de l'anti-& dici idem pollet destaliquis farmis; renum inanimate these was con languages successionnes formad du bliger ciales individuits elle a unit eriamie anis undernam ing igalikasi pentahan muning losus also einflow Special in endown lubisto product Colors in plantis aurem fine gen arenecias hossavar e.Moterican-currolichiande. parl musich dinamie entra sub. sepande. pijishande ildom pangasaka

-mint h huius magnitudinis, & pop possupe fine fine augeris facile responded, Letionem effe ! dnis svims ju fectorum dus est iu capito-per species lentationu determinari debet. Merelianz mébra in suis operationibus dirigére naleatronara in bonu torins determinara dillanciam à reliquis mébris libe repdicat, & exposcit planta nesp per radices putrimétum attrafunt. - Angex his remaner impugnata lentetia Simpliciji Vgopis Senenis & abgrum, qui Platone sequeci (Grerumett quod sic Marilius Ficious lib. I. de Thomas Platone en 3 de 116. 8 cap. L. direnne omnem mimemelle indigibilem in-PARSES INTERPRETATION. sente initialistice. Afficialist feitentis megis

inter dues extremas ciscumfaiture que docera diffae animas in qui buldam cerpia parcibus cor-Doris elle indinigpifes! in ital himinha in dirpasted propent with the with the print seconit quibus organa vitalium porentiatum repesiunthr bet dias obeing out atta Aufter treater to effe diminification quaternes experientia confiat. Bud hapfeibdain bare a fama blant line int-Hully isnessource how bostill Albeit's erism in terre mandetur, vel alteri plante per sufirione engaeus thund non enenitate pili anima a guaconus est in illa parte nellet individbilis

-3) Contra tamen hanc eriam lententiam proba-Mir nostre enneluso. & Britanino girintum ad id. qued dickinin parribus minus Bracipuis huilmodi animes elle indittilbiles nam vel tunt indistribiles Senti punding franch fisque formalidies bettellt auftersfiedelt extenmin se poc nous disd hue distant extentione gullo de dit : Act fine indinifpiferbecati committel bonien. effe Angelus of Bertachusche augh diministe eft; fed sping of the property of the p huiulmodi partes, co iplo quod dicuntur non quod elt omning faltum. habere virtures vitales, & organa potentiarum, per quas vita opera exercentur, ponuntur imperfectiores divisibilibus ; ergo &c. deinde quacum ad id, quod afferie in partibus magis pracipuis ealdem animas effe diminbiles, fic impugnatur : partes corporis, in quibus organa potentiarum refident, cenfetur præcipuæ ; atqui animam huiulmodi partes informantem debere effe indiwisibilem in fententia aduerfariorum fuadener, quia fi in duas V. G. partes diuideretur oculus, vel cor alicuius animalis infecti, neutra pars illius viueret; ergo huiufmodi anime etian. Toro vt essent in præcipuis partibus corporis deberent poni indiuisibiles. antecedens patet. confequentia fuandrur: quiain sautum facimas qua eft in partibus minus præcipuls centetur per aduerfarios indinifibilis, inquantum fi abscirdadul Homperfic palmari: ergo e i in illis virtuasiter tur aliqua ex his partibus, ve experientia confat 3' non vinte i fed idem accidie parts ounts and Responde Richers in 3 de anime con Cordis : ergo wich and white chiefer it in the color dimentratem in e sprocedere de tow cordis : croc dere de tow cordis : croc de tow cordis : croc dere de tow cordis : croc d

ex eo , quia quando afeit has aitimas en en en en es partes anima noir puffint inqui bufcunque biles fecundum eas partes, in quibus organa, es up partibus materia leparatis conferuari : nihilodam partes d'uisibiles, quasdam verò indivisibiles , & hoc repugnat quia ex diurabin y & indinifibi non potell refulcare aliquod continuum nifi quando indivisibile fe haber ve terminus vel voio; vt paret in quantitare deterunte inauditum eft dari defacto cotum , quod aliquas partes habeat divilibiles, alias vero indivinbiles prioribus contimuatas; ita ve partim fic formaliter,partim vero virtualiter extenfum nel et fenfus, quod eadem anima fectundum fe, refpeciti dinerfarum partium corporis hane habeat diversitaten , fta vt respectu pra cipuarum fit divilibilis; refpectit vero minus præcipuarumi individibilis, & hoc multo magis repugnat, quia dinifibilitas , & indinifibilitas non Tuht prædit cata, que per extrinfecam denominationem rebus competere pofluit, vt de fe pater fed vaum) vel alterum debet competere tei, de qua agitur fecundum foum elle confiderata . guare ex adtierfarijs quaro de anima vermis yant arboris V. G. vel lize fecundum le confiderata habut partes intograntes , vel non ? fi primitin lam elt divisibilis if vero fecundum indivisibilis implieze igitur, quod respectu aliquarum parcium corporis dinifibilis fit , respond vero aliarum elt, "i piant. terra mandecur, v individibilis .

Ad experientiam autem, in qua hae opinio fundabatur ex quibufdam planearum partibus defumptam , quæ fi terræ mandentar s vel infe-Fantur, Villere nedudunt scheendum; quod cum effe fit propeer operari, & pars anima existens in parce illa materia decifa non habeat inffrumenta ad vitaliter operandum necessaria; ideo corrumpitur, 3 definit effe cum quo flat quod illa pars affittiz qua illi partisule materie cot? responder non minus fit divisibilis implires partes , quam ipfa materia particula ! Requinocazio autem ab aduerfarijs committicur , co qued divisibile illud folum existimant , euius parres pol divillenem confernati naturalizeti poffunt,

Contra nostranyassertionem obijeies printe qualibet pars animarum infectorum y & plan tarim non pender adequate a fola parte mare tie, cui corresponder, sed à quibustam certiac determinatis, à qui bis fi leparetir corranpitur . ergo nec adæquate educitur à fola parte materia, cui correspondet, sed ab alijs pluribus; led il, quod est suiufmod necessario est indiui-sibile; ergo &c. Antecedens parer ex dictis co-fequentia vero suadetur, quia dependentia in genere cause materialis ab aliquo subiecto habetur regulariter per eductionem à potentia illins subiect. subsumptum verò probatur. quia forma, quæ educitur ab aliquo subiecto debet elleintunfeçanilir fiphiering frigjeur pars forextensa, & per consequens in se indiuisibilis.

-III VItimo loco cotalicer hae opinio improbacure o gando hibfampaliti i quita (inquit) lect linguvitales potentia rendint fecundum verd alies do minus , com en informent, ad diulionem exid indittifibiles , vel eft fenfus , quod habeant qual²⁶³⁰ necellario antituments quamuis per: adminonent illam corrumpantur Sed contra est, quia hoc iplo, quod vna pars anima pendeel & pluribus partibus materiæ fibi æqualibus, & abipfis educitur firm elt fill's omnibus intrinfect, aboue aded virtu liter in eis extensa ; dene in fe indiuifibilis, ve dicieur in argumento, quare hac Onclusio ell :: responsione politiabita!

Respondeo ego; di firmguendo primagranto cedens, qualibet pars animarum infectorium any atque plantatum non pendet adequate la fuland parte materia , cur correspondet , fi late accipiarar dependentia vocabulam o concedo just thricte y nego antecedens y & confequenciame acl dico quod pars anima ; qua en ViG imminimid particula animalis infech ; penderne genere caula materialis per Ariciam dependenniam rabi tha fold parte corporis, cui corresponded and quia ve ipfa exigat conferuari requisited firmus tariquam condicionem; Inequamon y confortium certarum quarundam partiumus quarenus: abique illis operare nequie: hinc ho, ve ab illist erram late pendere materialites posses exusion autem non fequitur 90 verab illis educi debese heque's quod eas intrinfece afficiaty wade left of quod omnem uirtualem extensionem y que propria eft refum indivilibilium abea excludamino College declinds the anima infector amorties aluffibilis ! fequeretur , quod cora despotentia rotius materia educeretar, & pars de potentia pareis fibi correspondentis vergo in autricione fimal cum nous parte alimenti pars anima ad-d tieniret : ledic augumentum illorum fieres pes Et dier idem politet das logues immortalied in it -TR esponded concello enthymemately negando fublumptum's dice enim ; quod hoo ipfor atiod infectum meus alimentum fascipie i 180 per omnes partes illud diffribuir yat demum peis nivencemultalem inud ipfum in id conucrtit &

iam augetur uituli modossicuti cerera itiaentius

Ellius vei fighumpeft, i quod hunu fniodi paugmeise

num non parett procedere in infinisum, flouei augmentatium uitalis et, & ulque ad certum terminum operari potelt.

Stin sectorum divisibiles este assimas plantarum, stin sectorum divisibiles este assirimas, quiamidemus partes illarum à reliquo corpore divisas viuere. Sed non est necesse dicere, quod viuant endem anima, qua niuebant antea ergo sec maior patet; st minor probatur, quia frumentum è spica decisum terraque mandatum quando germinat certum est viuere; sed noneadem anima, qua viuebat in spica; ergo neque partes Plantarum, st insectorum divisa viunteadem anima, qua in illis viuebant.

Respondeo, concessa maiore; negando minosem propter rationem in prima nostra probatione assignatam. ad probationem in contraris concessa maiore, & minore; nego consequentiam. disparitas lata est, quia frumentum nongerminat nisi corsumpatur, & putressat. Vndc non est mirum si, quando postea virescit in herbam, non eadem numero anima, qua antea vinebat, sed distincta animetur. contra verò samus decisus ex arbore, si animam, quam antea habèbat per hoc, quod exsiccetur, amittat: stiam si terræ mandetur, ac irrigetur, nunquamvirescet. hoc autem enidens signum est, quod eandem vetineat animam, quam habebat in arhore.

Instabis nullum vivens potats secundum se perpetuari, sed fi plantarum anima dinissibiles essen, soc eveniret; sempér enim ex priori planta prucidi posseramus, & plantari, & sic miniminium viveret prima planta, ergo &c.

Respondeo, nogando minorem: dico enim s quod post aliquas ramorum precisiones ex plantis, qua successive plantantur non reperietur in illis amplius neque materia neque forma prima planta: si quidem planta habet suum casovem natavalem, quemadmodum animalia; qui quadem calor paulatim partes consumit; vinde cas quod egent sutritiono vo

23 Obijeies quarté : canda facerta abfelffa do fêt a sa rafagit à contraffe . Se via é ius pais aliam adimunter go in estaffe de phofeirius. Se apparatula : sed hot non contingeret nife eius anima effet individibilis y bique potens cognos feere a se apparatues es go se a contraffe eius anima effet individibilis y bique potens cognos feere a se apparatues es go se a contraffe eius anima effet individibilis y bique potens cognos feere a se apparatues es go se a contraffe eius anima effet individibilis y bique potens cognos feere a se apparatue en contraffe en

A Respondes Sukrey ich in in in. e. ş. wegenz do subsumprum dieix evinn sin his ani müsteben impersolis phantallam; W. apptetitum distribut impersolis phantallam; W. apptetitum distribut esse per abaum corpus Sed zwina; quia Neet iste esse identification corpus Sed zwina; quia Neet iste esse identification in vita parte habet briganum appunar mediuwergo ses sedionedistribut exipatum appunar mediuwergo ses sedionedistribut exipatum desendo neusquis partium desendo sedionedistributum desendo sedionedistributum desendo sedionedistributum desendo sedionedistributum desendo per successiva de se successiva de sediones de sediones

foliament is reletably to do log to the difference of the differen

SECTIO TERTIA.

Verum anima Bruternen Perfecterum fine Indias sibèles.

Onclusio est negatina . ica Scotto in 4. 🊜 44. qu. 1-art. 1. quem lequuneur. Dintandus Cas realus Ladunus, Marfilius, Tolesus, Runius, Perez rius; Murica, Huroadus, Arninga, & Ouiedus locis citatis à Comptono dispuner 8, de attime fect. 1. mu 3 contra Caijetamim Ferrar Bagnen Complutenics Albertum Magnum, Alenforsi Bonauent, quos citat idem Comptonus nu 4. ed pamerans eis Conimbricenses lib. 2. de unme sap. 1. quest. 8 art. 3: Schurez lib. p. de anima sep. 13. nu. 7 fed notandum priotes qualtionem problematice dissolvere respondendo argumentinquibus veraque sentia fundatur 🗸 quare... neque pro nostra, noque pro contraria absolut tè citandes effe. vltimum verò videlicet Suarez verè loco citato indivisibilitatem harum... animarum propugnare; quia tamen tractatum... hune morte prauentus absoluere non potuit, & ea que in hoc codem capite, & in sequentibus habentur, ex his, que adolescentior in scholis dictanerat; addita funt : ideò absolute stare pro nobis, eo quod docuier factus mutanit aperte fententiam, vt conftat ex his, que habet me me taphys. disput. 15. sed. 10. nuc 35. vbi expresse haiulmodi animas effe dinifibiles probabilius existimat, & nu-40. addit partes animarum perfectorum animalium effe heterogeneos . ex Recentioribus autem nobis constarij funt Lyneius & Quiros locis infra citandis.

Probatur affertio vuica ratione: Anima perfectorum alimalium educument, & pendent à fabierto divisibili: ergo nequeunt esset indivis fibiles, sed ad divisibilitatem subiecti divisibiles fing antecedens à non mullo recentione, négatur nimirum à Daniele Senerto in sus Hypen eneaubu phrficis; quem ridetur sequi Quires Diff. 31. mm. 100 dam ait, defendi pessenamam. bruti causari à sole minimo neurali maceria primigehiz, 8c vel etiam ab vaico cantum cius indiniabili, eo quod ad materializatem sufficiat; coins dicti falfitas wonther ex co. , quia fic anjung bruti non exigerer corpus arganistem, led pofser in materia non deganizana produci , quod nemo concedet - polici ergunyeriente anteredenieis. Ad probationem confequencies suppone, me -appopans, elli xa zarroi ir mea arabrarri non eerdeducede , qualitmerò hoc iplora, quod alique forma fizindinifibilianen:pasie à subjecto dinte abili pendere, fortaffe enim nulla in hoc est af-Agnabilis repugnancia ; preficptim in fantentia commo qui racionem componeitatis in folezione nenntrabilitate cumaliq re ciulich (pecici con -Alberte desendune. solden itaque pontendo distant configuration rations materia- school changes Bruti peitecti suegari mon posse s quod se ssuari den pivon potest adition brutti mesfecti mesicilia sis de pendere à coso fishierte dinashili 2.85,40% sa difingulia cius paquinis a lechaecellario dobea tata à toro, de pasa à parte phadore, de esticion feet eo ipso, quod hop mode le habes est devis-s bilis i de nomindividisiprongo &c. miner eft

Digitized by Google

certa,

14

ا‡ (

certa; quia sicuti per hoc forma indivisibilis differt à divisibili, quod sit tota in toto subiecto, & tota in fingulis eins partibus . contra verd diuisibilis tota in toto, & pars in parte, ita egiam: si indiuisibilis pendet à subiesto, debet tota assingulis subjecti partibus pendere. carec enim partibus, per quas vna ab vna , & aktera abaltera parte despendeat; sicuti propter congrariam rationem pendet forma divisibilis; ergo &c. Maior igitur, in qua est difficultas, suadetur : nisi anima bruti tota dependeret à toto subiecto, & pars à parte; sequeretur, quod guando brutum per augmentationem augeretut, eius anima inciperet pendere à parte subjecti de nono acquisita; & quando per decretionem minueretur, inciperet non pendere à parte subie-Qi nouiter deperdita. sed ex hoc sequitur, quad naturaliser à pluribus causis totalibus totaliter concurrentibus in genete cause materialis pendeat, vel ab vna totali, & alia pattiali - nam... equus V.G. plus materiz per aggenerationem. acquirit, quam initio sue generationis habuerit ergo, si quando genitus fuit; eius anima pendebat à materia illa tanquam ab vna causatotali:tépore procedétesquado posses augebiturs pendebit à materia tanquam à duplici causa toeali , vel vna totali , & altera partiali ; similequid dicendum in diminutione; fi enim equus amittat V. G. coxam, eius anima à reliquo corpore tanquam à causa adaquata pendebit pergo antea dum supponitur eciam à materia coxx pendere, duplicem causam totalem totaliter ift foinfluentem habuit; no igitur hae dicamus tonere debemus, aliam esse partem anime bruti, quando augetur, incipit dependere à materia, que de nonse admenit; & aliam, que quando mutilatur s cellet dependere à parte decifa , atque adeò corrumpatur .

Quadrupliciter responderi ad hoc argumentum potest; Et primo quidem negando animam bruti, si est indivisibilis; debere necessario independere à toto subjecto, quod informat, ve tota dependent à singulis eiue partibus.

Sed contra est qui a vel dependere debet à toto subjecto indivisibilitet acceptos vel à toto dinifibiliter . verumuis dicamentequitur, quod toea pendere debeat à fingulis cins partibus « ergq &c: Maior pares minor probatur , 8c ft quiden dicatur primum, quod, foiliert, debeat tomas gelme bruti à toto subiecto indinifibiliter l'ampito pendere . ergo ablata quaoumque warte: dua Directi, quantumuis minimas cellabit ab illo pens dere; iam igitur pendere fingulis eius partibusa fin autem eligatur secundum, quod nimirumis debeat ab illo dinishiliter accepto dependencan contra etiam eff : quia non poceft explicari :inquo hac divisibilis acceptionsubiecti consistata aif in hoc, quod anima à qualibet eins parreis dependent non enim porchedici , quod ponfo fat in co , quod , facta quacunque divisione , fust bisetif mima tamen indiutfibilis ab co depend dost shoc enim of manifette contra experiencias Anti li fecetur equis in dute partes aquales, in metrera anima confernature a neque quod femper à corpore perfe autossi aliqua pars minima propertionalis ; a quanon pendent quardatur minimum, quod sic, in huiusmodi corporibus; ve constat neque potest alio modo explicari, nisi dicto à nobis, ergo &c.

Secunda responsio potest esse dicentium, ani-.mam brutorum perfectorum pendere tantum à materia, qua in primo generationis instanti co-Rabat corpus organicum; quod fi aliquid illius deperdatur, nist tantundem de nouo acquiratur, quod succedat loco prioris ad conservandam. animam, hae proculdubio corrumperetur; fin autem plus elt quod acquiritur, excessus illius in eius conseruationem minime influat. Ita ex parte Complutenses. Contra tamen hanc responsionem est primò, quia est contra præcipuos huius sententia patronos, qui dicunt: formam. materialem dependere à subjecto per informationem illius ; impossibile igitur est animam. bruti informare partes materia, qua in augmétatione, acquiruntur, & ab illis minime dependere. Contra secundo; quia partes illa materia, quas in primo generationis instanti animalis corpus consunctas habebat procedente tempore augmentationis beneficio incipiunt innicem notabiliter distare. quis autem credat animam equi informare quidem omnes partes corporis equiui, at pendere solum ab aliquibus inter le distantibus; cum constet, nullum effestă existere posse extra sphæram suæ causæ quandiu actu pendet abilla; & fit plufquam certum. causam materialem non posse se extendere ad causandum, vbi insa non est, eo quod exigit necessariò compenermi cum effectu, quem caufat, Neg; sufficiesqued in yno cantum loco id habeat, non verò alibi: alioquin fi accidens quod in vno loco pendet à materia, miraculose alibe replicaretur; sequeretur, qued connaturaliter ibi independenter à subiecto existere possets quod nemo concedet , & recte id quidem, quis etiam lifit indiuisibilis, ces, voicunque effe fris capis dependeat necelle ele

Contra eandem fecundam responsionem facit tertio, quia qualibet ex partibus,quas habet corpus organicum equi. V. G. in primo generationis instanti ; & anima equi, effet indivisibilis sufficeret ad causandam illem in genero causa materialis . ergo roca responso corruit . probe antecedens, quia si non sufficeret; veloriretur ex indivisibilitate anima, vel ex perfectiones illius, vel ex aliquo alio capite; nullum dici potell ; ergo &c. maior patet; probo minorem . & quidem, quod non orisesurex cius indivisibilitate, ve fic videtur serrumsquias per fe loquendo, conformius est nature forme individus exiges resubjectum indinishile, quam dinishile, quod fi exiget dinifibile art fit minimum , quod physice loquendo dani patest a ficuti è doneraforms divisibili compacturalitizest habere subicfinm dinisibile tor partibuantealinis confians. quot ip (a habet quad yard maque oriatur ex illine prefectione-findsturis, quie forma quo nobilior esté minus indiget influxu cause materialis dependentia siquidem à materia imperfectionem redolet, vt de se patet.

Aliud caput assignari non potest, nisi quis recurrat ad multiplices operationes vitales, quas anima illa exercere debet, quæ sine orga-

Digitized by Google

norum

spreum diversitate seri non possint. Verum hic facile redarguitur, si advertat aliud esse formam indivisibilem indigere tot materiz partibus tamquam causis, quz in sui existentiam. insurat: 8e aliud indigere illis tamquam conditionibus, sine quibus existere nequeat. iamiex necessitate operandi, non primam, sed secundam indigentiam oriri constat ex anima impersectorum animalium, que licet sit divisibilis, 8e qualibet eius pars pendeat tanquam a causa materiali solum ab illa materia, quam informat: non potest tamen illam informare inquacumque minima quantitate. sed coniunctionem cum alijs quibus dam particulis materia propter candem rationem necessario, requirit.

Contra denique dictam responsionem insurante contra denique dictam responsionem insurante causa denique dictam responsionem insurante.

go quartò, quia ex ca sequeretur animam perfectorum animalium murare subiectum, si enim est indisserens ad dependendum à priori, vel posteriori materia: post multum temporis tosaliter pendebit à noua; sed contra hoc reclamat commune proloquium: Quod non detur transmigratio sorme materialis de subiecto in-

Indiectum ergo &c.

- : Respondet ad hoc Comptonus sett. 3. new. 14. primò Proloquium illud dici de solo accidense: nos antem loqui de forma substantiali. sesundò etiam accidens posse migrare, quantum est de se, de subiecto in subiectum, sicuti potest zelicta priore causa efficiente pendere à posteziori · tertiò addit naturaliter id non posse conzingere in accidente, eo quod partes materia, quarum fingulis correspondet sua pars quantieatis, inter se penetrari son possunt contra verd si possent i nullum tamen ex his dictis mihi satisfacit-non primum quia impotentia ad transmigrandum, fi habetur in accidente, non potest prouenire, miss ex cius dependentia à subieto . sed in hoc eadem ratio militat, si de forma fubftantiali materiali loquamur pergo &c. neque secundum, quia in libris de Generation latum affignavi discrimen cur forma materialis possit mutare cansam efficientem, & nonmaterialem; & oft enidens, fi modus causandi veriusque causa confiderceur. vna enim eft extrinseca, altera intrinseca fuo effectui - neb que denique tertium, quia superioribus diciis contradicit . primò quidem in que disparites inter formam substantialem, druccidentalemus afferebatur . quod enim duz partes materia agtione quantitatis, quam habent non possind t: innicem penetrariis non minus impedimento esse debet formæ substantiali.ne gransmigretig quam se forma accidentali, ve de se pater Secundo verò diclo contradicit quia dumed ad eranfmigrandum accidens de subiecto in subieftum dicit elle necessariam veriusque subieg di compenetrationem, que naturaliter haberi non potest - iam assignat disparitatem cur possit eadem forma naturaliter modo ab vna; modo ab akera causa efficiente pendere; & non à man teriali, quia nimirum ad mutandam dependentiam effectiuam caufarum efficientium compes netratio minime est necessaria.

21 Tertia responso ad argumentum principale eskeiusdem Comptoni. sest. 3. no. 13. vbi ait: R.P.los. Polizzi Phylosoph.tom.3.

in nutritione, & augmentatione equi dari nonam actionem procedentem à nous illa parte: materia: quam anima equi inciptt informate::: manere tamen priorem actionem totalems neque effe abfurdum, quod in hoc casu eademin forma naturaliter à duplici causa totali , vel ab : vna totali, & altera partiali dependeat; si enim. effet, id ex superfluitate procederet . Atqui : hic nour illa partialis actio adueniens non 'effet' fuperflua, quia redderet animam aptam infor-! mare diversam partem materiz, ad quam in-! erat idonea, quod sufficit vt non sit superfluanto Quod confirmat exemple vnionis, & vbicationo nis: seuti enim inquit, repugnat naturaliter? duplex vnio, & vbicatio totalis, vel partialis: in eodemloco, & in eadem parte materiæ,. non tamen indiverso loco, & indiversa parte. ve coustat ex Angelo, & anima rationali re-il fpectu spatij, & corporis: ita in cafu nostro ... idem prorsus dicit loquendo de prima animaequi productione, air euim actionem illami. conflari ex pluribus partibus quarum singulæt non à tota materia, sed a singulis eius partibus, quæ informantus, anima dependet : ita.... tamen ve qualibet quantum est de se sie sufficiens dare effe ipfi animæ indinisibili.

Verum hae resposso, licet plansibilis primo: aspectu videatur, nihil tamen solidisatis habet . Ratio est quia in rei veritate concedit posse eundem numero effectum à pluribus caufis. totaliter influentibus simul naturaliter pendere, quod omnes pernegant; & quamuis inpræsents casu hoenon esse absurdum conetur. ostendere: quatenus cuilibet easum influxui, diffinctum munus assignat, dumdicit per vnum sotalem influxum animam reddi aptam infor-i mare vnam partem materia: , per alium verò: aliam: nihil tamen proficit. nam influxus cau-a fæ materialis : sicuti eriam essicientis est primo, & per se ordinatus ad dandum esse esse-Aui quare hoc ipso, quod plures admittuntur. influxus, quorum quidiber per fe folus est sufficiens darè esse formæ ibli indivisibili iam. connincieur causarum superfluitas . alioquin..... in nulla casa cominci posset : quemadmodum... enim Comptonus ait actionem sequentem non..... esse superfluam, co quod reddit animam aptam. informare partem diversam materia, ad quam informandam per actionem præcedentem nonecat.idonea: ita dicet alius : neque esse super-Auam actionem illam, que reddit animam. secundo aptam eandem informare, partem materiz: licèteam inueniat beneficio prioris a-Chionis aptem candem partem informare primo; en quod sutione huius posterioris aptitudinis anima, melius in fuo effe informatiuo illius: partis stabilitur, quatenus casu, quo vna ex di-, dis actionibus cellat : adhue per aliam conferuatus existens - sicuti ergo, quamuis hic assgnet lequenti actioni totali diuenium munus à pracedentis non euitat liperfluitatem : ita ne-

Ad confirmationem verò ex vhi, & vnione desumptam dico: cam stare pro mè: quero enime ex illo: quidnomine vbicationis, & vnionis

2)

totalis intelligat, quando afferit ijs habitis posse naturaliter haberi ab angelo aliam vbicationem ad alium locum , & ab anima aliam... vniouem ad aliam materiam a profectò niss intelligar sam, que corresponder cause totali, & totalizatem eddem modo accipiat in veroque. cesu : nihil facit - quemadmodum igitur nomine causa totalis intelligimus illam, gua explet totam naturalem capacitatem, quamhabeneffectus, hic. & nunc dependendi à causa & existendi simplicirer: ita nomine vnionis totalis illam, que explet totam naturalem capacitatem i quam habet forma vnienda fen cum materia, & existendi vnitam, & nominevbicarionis totalis iliam, que explet totamnaturalem capacitatem, quam habet: Angelus se in aliquo determinato spatio collocandi,quod dici: solet, Sphæra adæquata extensionis virtualis angelicz: quo posito dico, quod sieuti anima vnita per vnam vnionem totalem vni corporis non potest per aliam suè totalem, suè partialem naturaliter neque illi, neque alteri corpori vniri ; & ficuti Angelus per vnam vbicationem totalem viu spatio præsentatus, non porest per aliam siue totalem, sue partialem prasentari neque illi, neque alteri naturaliter : ita, & in... casu nostro anima equi dependens ab vna parte materie tanquam à causa totali, non potent neque abilla, neque ab alia parte naturaliter fivè rangram à causa totali, suit tanquam à partiali dependere.

Quarta denique responsio, adargumentum... principale) que ab aduerfarijs communiter adhibeiur elt, quamlibet partem materiæ quantum est de sè esse sufficientificmam ad cansandam. in genere çausa materialis adequaté tosam animam materialem indivisibilem a nihilominus tamen in præfencia relignarum parnum 🥫 quæ ab illa informantur, attemperare foum concursum, & solum parcializer concurrere, arqueaded ex omnibus partibus collectiue acceptis vaum adaquatum concursum exhiberi : in absentia verò aliquius partis partialiter concurrentis, reliquas, que semanent, suum angerent concursum, supplendo defectum partiz deperdita - totum hoc confirmant exemplo plurium a. caufarum efficiencium cotalium, qua finul apie plicate aliqui patfo, hazule firum contuntum attemperant in productione effectus , partialise ter in illum influendo:

Sed contra hanc responsionem facie; quia in instanti aggenerationis anima equi V. G. ia... priori naturz supponitur adaquate enisteres; sed non dependenter à materia, quamin eo insi stanti primo acquiritjergo dependenter solum abo alia, quam supponitur antea habuiste a maiors huius patet , quia augmentatio est activivitalis, qui procedere debet ab anima bruti s quod ausq getur. minor verò probatur, quia materiai cum in co inflanti primo acquiraturs non porefli intelligi informata anima equionifi imposter jorig natura , quia ve fic habet rationem effectus ; qui semper in aliquo priori supponere deberexistentiam luis caufa efficientis . confequentia verò claret ; ex qua fiquet responsionis safficat ... P. Taxo

tantum enim abelf ad adventum nous panis materia, antiquam figum attemperare concurmub lemins boup e flamuray il comi niup i mult. augeturi aliquid materie antecedentis vii endtraril dependit, quamuis lie multo; minus peq. -duod acquirie: fi inquam . hos verum: 64 3: 144collarió materia antiqua Ingo inflanti intiorega concurlum exhibere deberers ve pareis i que tunc dependitur concurlum supplement a de sper hoc paret disparitas inter causas, efficientes , de materiales . nulla enim ex efficientibus poniene a suo essectu in instanti, quo instuit, dependere, & ideo non est mirum a in co infante potest cum alijs suum influxumattomperantibus influere in estectum - folusionem huic argumento adhibet Arriagam, 115. diceado ex illo solum evinci, animam equi in primo nucritionis infranci non dependero à materia » quant tune denous acquirit; ar non eninci a quod in instantibus sequentibus ab ea minime pendeat. Vndedici potell ab aduerfarijs attemperationem concursus non fieri à materia antiqua in primo illo instanti, sed in sequentibus.

Outedus num. 8. occasione huius salutionis querieur de Ariaga , quod toeus ficin alienin rationibus cuertendia, & nullam propriam meditetur jex quo orieur, ve suam sententiam omni fundamento destitutam relinquat ; & quidem... negati non potest Arriagam, sencentiam aded plausibilem de dinisibilitate anime bruti perz fecti valde debili fundamento propugnare, dum facit illius causams communem cum planeis, & insectilibus; arguendo à pariente rationix alian rum formarum materialium non viuentium as que omnes divisibiles since quasiverd non stav tim querrere possiti specialis ratio ex nobilitar te, vel faltom ex diversitate a quam anima materiales, si non ombes: acisaleem animalium... perfectorum oftendunt in operando, valde alienam à modo operandi formarum non vinen-i eium, exterum quemuis hoc nomine non fit Arriaga laudabilià: ex eo ramen, quod ostendat medum adversarije respondendi argumentis no-Aris, non video cur reprehendendus sir, & non Potius laudandus, in philosophicis enima disputationibus non alied, quam veritatem ver nacht 1 ad quam consequendam quis quis vinn aperix non nife fumma dignus oft laude; fed dehis hactenus; adrem nofteam si placer accedamus e triplici argumento. Ouiedus Arriagas for hicionem impuguat...

Primum sic procedit: anima in primo instanti augmenti animalis informat subiecum des nouo aduentena : abiquered quod pendeat ab illoi, ergo poterst etiam in secundo instanti il- o: hud codem modo informere, ab eo minime des pendendo - verum huins. discursus teuitas : suadestind postendo anquod Dens producat in hoo instanti lucernam si qua hoc cubiculum illumindry & post quam vidit iam illud illuminatums in posteriore nature in codem instanti comprehenso producae secundam incernam debite applicatamaeni imeubiculo existenti : tum sic 3 in primo illo instanci: Immen a prima ducerna. productum adaquace penderab illa. ergo in le-ATA TO THE STATE OF THE STATE O condo .

.

eundo etiam instanti poterit ab eadem totaliter pendere. & sie nunquam dependere à secunda lucerna · hzc consequentia est falsa; ergo, & illa Ouiedi, & rectè, in veraque enim. variatur status,in quo loquitur antecedens, nam ideò in primo instanti neque noua materia informam, neque secunda lucerna in lumen infinere postune, quia supponunt illa in priori fimo existentia, sed hac ratio cessar, loquendo de fecundo instanti ergo ficreti in secundo in-Ranti potest prima lucerna attemperare concursum, quem habebas in lumen, & admittere secundam in societatem illud eaufandi : ira... poterit materia antiqua in codem seenndo in-Aanti attemperare concursum , quo animam in÷ dinisibilem sustenzaber, & admittere nouamo materiam tanquam concantam partialem ad conferuandam illam .

Seeundum Omiedi Argumentum est huiusmodi: in quocumque inflanti: forma incipiat pendere à nona materia per attemperationem concursus materia veteris, passio attemperata, quo in genere causa materialis pronenit à materia, sin genere essicientis sam procedit à forma ergo in eo. instanti in quo est, supponit formampriorem natura, desse à duplici causa totali, vel ab vna totali, de altera partiali pendebit.

- Hanc etiam impuguationem leuem exitimo. fallo enim nititur fundamento; nimirum, quod Scuti in primo aggenerationis instanti anima. per actionem vitalem convertit substantiam. alimenti in substantiam aliti, ita postea in alije dequensibus instantibus eandem actionem coneinner in materiam alimenti .quod falfum omnino est . postquam enim ipla aggeneranit fibi dictam materiam, ex veteri, & ex noua refulvat vna materia , quam non fibi appropiae anima per aliquam vitalem operationem. fed per hoc, quod conservacus à Deo in dicta materia... per actionem ab illa pendentem, vei dicimus de effectibus, qui solum in fieri indigent influxu cauke efficientis create . vnde fit vt quando in... fecundo augmentationis inflanti inflants vetezis materiz, per aduentum nouz vasiatur, nondebear pro priorinatura intelligi anima existere, quia respectu'illius actionis non se habet ve principium efficiens, sed ve solus terminus, inquem vtraque materia influit.

Testiò denique se arguit Quiedus num. 100 augmentatio in cafu noffro terminatur ad formam à subjecto pendentem; ergo ex vi augmensationis forma exilit :: 8t:confematur in genere causa efficientis: 3: sed: talis actio efficienter proceditab ipfa anima; ergo:fimul:habet pro principio effectina 38t protermino ad quemis, rum in genere caufa efficiencis, num ingeneres cause materialis: ipsam indivisibilem animam, quod est impossibile > Sed neque bor argumenrum difficilem habet solutionem. dici enim ad primum antecedens posekaugmentationem in... casu no firo terminari quidem ad formam à subiecto pendentem, cum duplici tamen limitatione. vna est, vt formanon pendeat tunc à nono subjecto per augmentationem acquisito, sed à veteri folum; altera quod à veteri non pendear per actionemillam augmentatinam; led per

aliam non vitalem procedentem à causa prima. alecruera enim limitatione deficiente; sequereeus , quodanima, vel à duplici causa totaliin genere cause materialis penderet, vel ingenese efficientis à le ipla. sic explicato antenedente; neganda est consequentia. dicendumque formam indiuisibilem; à qua procederet augmentatio, non existere, nec conservari esticienter ex vi augmentationis, aliequin in generaefficientis eausaret se ipsam, & sic augmentationem habere quidem pro principio escribio ipfim animam : non verò pro termino ad quem, neque in genere caulæ efficientis, neque in. genere materialis, quod fi quæras, quid ergo habet pro termino? Responderem , habere ipfam materiam primam nowiter acquisitam addicam pracedenti , & informatam ipsa anima, à qua actio illa augmentariua procedie. breuter cum in co primo instanti anima bruti fupponeretur non indigere alio subiecto su-Mentante, se haberet in ordine ad augmentationem pro-codem instanti exercitam, ficuti se habet anima rationalis quando in corpore existens. nouam fibi aggenerat materiam.

His igitur Oniedi impugnationibus contraresponsionem Arriagm relistis; illam ego oppugnarem, eo quod non enitat triaabsurdaqua contra secundam responsionem intulimusiam enim in primo illo aggenerationis instanti anima bruti informaset partem materia, qua
aggeneratur, or non penderet ab illa; itempenderet in eodem instanti à partibus materiae
veteris inter se distantibus; ac demum in animalis aueritione de subiesto in subiestum transmigraret, ergo occ.

graret . ergo &c. Adhze, placee mihi aliam inire viam, qua tota tertia, & quarta aduersariorum responsio. ad nostrum principalo argumentum nec non-Arriagz fuga facile dissoluerur. ea ek, concurlum caula imaterialis non admittere maiozitatem, & minoritatem, fed confistere in indiuisibili, acque adeò neque attemperari, neque corroborari posso . hoc probo multipliciter, & primò quidem at homines contra Thomistas : quemadmodumenim illi putant influxum forme in materian confistere in indivisibili, quia vel forma aliqua dat existentiam. materiz, vel non dat : L dat, est totalis causaformalis illius: fin minus, nullo modo est causa non enim potest concipi, quod modo plus, modo minus in cam influat, dado illi existentia: itz dice ego de influxu materiz in formă:non enim potest assignari disparitas idé probari poteste contra alios, qui negat materiam existete per. existenciam emendicatam à forma: quero enim ex illis , num quando fecundus gradus caloris incipie informate ferrum iam per primum.... gradum ancea calefactum; num, inquam, facit vt ad sui præsentiam primus gradus suum concurfum in calefaciendo ferrum attemperer, & quando postea ferrum ex calido ve duo enadie calidum ve vnum ad sui absentiam idem calor ve voum funm cosroboret concursum in calefaciendo ipfum ferrum ? minime herele.ergo.neque noua materia per aggenerationem ab equo acquisita facit, ve antiqua suum attemperet con-M ?

Digitized by Google

33

-1'i "

enrant - neque pars antiqua per diminutionette dependita, ve ca rque remence illum corrobotet i quamuis enim fotma in hoc casu non caufet proprie materiam : fed improprie : conflat tamen quod eins induxus quicumq; tandem ille fit inrindicissibili positus sites " ត្រសស្សា ស្

Secundo aligno disparitatem cur in genere-Laufa efficientis. potest dati Lancurlus accempezantia , 80 corrobotatio ad aduentum, , vel abo feellum limilium taulatum: non autem in genese caule materialis, & formalis - nam caula elsciens est de se extrinseca sue effectui, ve sepè dixi , & ideò à natura sphuram sua activinacis obtinuit , ratione cuius plus in viciniores , qua in remotiores pattes agat. Hoc ipso auremas, anod plus minufue in cundem effectum influere possit à facile intelligitus quo modo ad-aduentumi, vel ad abicellum: fimilis caufæ finish mis nuat; vel augeat concussing. At verò causa materialis, & formalis funcintuinfece effectuit vnde nou obtinuerunt à natura sphæram, ad quant possint cansalitatem suamextendere. quia non mili compenercome cum effectu luo illud caufa-• delinioted in re possunt: 11 11 31 A

-Terrie denique a quie gentis , & fine. vllo finalamento tribuitur materia extensa hic modus canfandi per attemperationem: & corrobovacionem concursus, & invehieur solum ad propugnandam indivibbilitatem animanum perfectorum animalism, contra communem prostordinarium modum, que caula materialia divifibilis canfare foler; nechabemus vlium in natur ra veftigium husus quula litaris. ergo dictus modus samunam ficicius efficijaiendus - vr potè s qui oppomtur et , qui notus elt nobis .

Unum hic obliane posse video z & est multos existimate ali non formas onnes accidentales o falsem aliquas fullentaris a toto compositor full-Ranciali , etiam & putent hoc non diflingui read liver à partibus collectiue acceptis. sed in hom rum sencentia insluxus causa macerialis; habec lavitudinem, frquidem à duplici-caula ipartiali. prouenire potest; materia scilicet, 8r forma: no videsur igieur principium a quod à nobis assumitur, admodum firmum . verum hac instantia non multum negoti i faceflit, lata coim disparieas inter hanc sentenciam, & illam admensariorum intercedit. Hac enim quamnis admittat duplex partiale principium materialiter, immediate influxium in formam accidentalema 🗈 vult timen verumque elle debere in coden omaino loco fimul compenetratum > & in neutro distributiué accepto reperiri potentiament qua ad prafenciam alterius comprincipii influxum suum attemperet, & in eins absentia illum corroboret contra verò aduerfariorum opinio ponit partes materia in ordine ad locum exten-i fas, & impenetracas; quarimi via respectible y ad alteram; modo totaliter; modo partialiter in formam indivibilem induativade fit ve crim allata sententia fiet concumum cause materialis. nen admittere magik 18 minus, fed in inditti-Abili esse positum aon verd cupi sentemis qua impughamus ... ini ini ini ini ั่น ซ**าด เราอกย**าฏนู**ด ซ**ะก เ ระเป กา กหาก

महारूप प्राप्त है। अपने क्षा राष्ट्राचे विश्वास बहुत है। ए एक्षा म

~?!.(*

ras i ne timbod itra:

geragen einstelle is es alabaus ... Prejammen & folumnur shieles sann's divice 3 fibilitatem anima bruarnas (111221157 ideò in prime inim**unaritation pa pa**

governament of the angle and the Bijcies Prima : Aristoriles libidathamentes & Ganeline cap. L. docee, quod arimapar fectorum animalium eve pollibule est e massimb vna eli ; fed maxima vnitas non est nificapainisti bilitas, ergo anima perfestorum animaliumus individibiles (impaglicarecers), accishaved or Respondeo: Philosophium ideo dixide anime perfectorum animalitim olle, maximà vnames) quia licet dimishilis fit.: ditridi-famen stontipth reit in parces post dan isonem durantes di dede mar cesse est, si dinidatur, vt.repebte comumpitant hoe autem habee ox symma sui persusses. que ad hoc ye existe a dinerse in dinerse partides materix dispositiones acquirit , where gubs continuetas partium numeranda est. atque hac ek makima vnistas in edreo quodami as distegrajnato genere, hoe after terum disufibiliam senon ausem absolute . Se simpliciten . ficuti alt yairs indivisibilium - quod L communiter partes and mæ perfectorum spimslitm dicuntur in for ma re materiam indimifibiliter sides elle quia faul- ec la pars informat partom materiz fibi correlbondentem; nifi cum connotatione, quodicatente norabiles informent reliquat materia partes of bi leidem correspondences : sais Hurtadum deencume de anima & pato, vello, novamis bruss que imperfecta appellamis, elle perfectiora ijs que inter perfecta recensemus; sie dieit milerpententem elle perfectiosem Mure. Talpas & fimalibus, vada argumentum à priori desumit ad nodiram fententiam probandam fic: forma: forpencis est persection sormamoris, & est divisibilis ergo dinisthi litais anima non ex cius perfectione fed ex materializateoritus verum hac eadem facilicate à que assumenter ab suo à incr gantur abalio . quaie in had ze non videturi discedendum à Communiphilosophorum sensussene vrgenti racione, que nulla apparec in calle nostro. stoner of a zmill fro-.... S., D. 31 - Obijcita secundo: si pungatur pes animalisa totum corpus sentit dolorem, & fi vna:potentis vohemementer opereint, exters ab operationibus suis desstunt, sed havenonitz se haberent:s nifianima effet indinifibilizzergo &c. 🖂 🖂 🖂 -: Respondeo snegandominorem : dolor casm

fentisur toto corpore animalis, licet in Kinch eine bang beniger biobear antistem . Se conunuitatem parambabent inter se partes conties; animalis 3 80 maleò magis propter fubordina 1497 nem s quam flabent ad potentiam appetitiuhm. que abrimagedariçã excitata imperar motum indicapartibus. Vehenens autem operatio vnius: porentize id circouperationes caterarum potent tiatum impedit i vel quia caterarum spiritus adse aterahendo consumir, vel quia, licet verè non! impediat illas, ica tamen sensum communem occupat, ve hic ad illarum operationes non posit

adocrtere. in . . 20 Phijcies vertid - fi anima Bouis V.G. dinifibis

- lis alles foguereme, and box corpulentior foresionage sobulitor effet have minore; led oppofirum experiencia docen; videmus enim boues minoria molia robustissimo sesse a ergo &c. se--Anela aurem Bradame ex Anistocile & physicesis -tex. 8, vbi aita quod maior magnitudo maiorem ababec virgusem and an inch zin Kelpandeo hoc argumento probani poste etia 14 porumin & insectorum animas indivibiles _effe, propter candem experienciam . fed quidquid fit de hoc: distinguo ego sequelam; sequere-_tur , quod-bos maior effet fortior bone minore, figazera ellent paria seoncedo; posteo squad non fine extera paria, nego fequelam. Ad minorem autem dice bouem medioesis statuen ided robultio rem elle corpulentione, quia cor-Pulcutions natura non pomitificipio organa. . Proprer: corum magnitudinem, cam bene forma-For difference, so perpolice: figure formanitudi-Linxinaceperpolizioorgana minoris quoniam yero viedis operacio lumperfoltionis men luram .ab in firmmento organico defemie : fine est sut bos corpulentior leure ; soutiter verò ftatume mediogrisa paretur a guod & recte corpulention formagus fuiller : fortiffime in fuis: operationi-

39 - Obijcies quarto : franimz perfectorum animalium, dimibiles ellent, possent veique carum parties leparatz durare - ficutedurant partes La-Activate limitium insectorom. sed hoc est contra experientiam ; crequire minos patet, & mafor probatur, qui a non ob alium finem videtur marufaconcessisse formis materialibus extensomem partium, nift ve postediursonem aliquaneu--lum confermentur -

bus fine dubio se haberer

Respondent aliquisconcessa maioremegandominorem& adducunt pro se Aristotelem testansem le vidifie arietem abscisso capite ambulan--ten : & Galenum, qui affirmat se eciam vidisse existinas ambulantes extractis extis, atque vi--keribus - verum hze testimonia non euineunt animam perfectorum animalium excitific in vgraque parte corporis post divisionem. sed solu in vna atone adoò eius divisibili ratem minimè probane affid folim persistentiam in corpore illo manco ambulante . imò dici potelt , qued Auemadmodum caput hominie polt seperationé à relique corpore aliqueties lequatum vidimes beneficio spirizuum adhucip eo dimantium: ita & in his cafibus assignatis; atque adeò neques corpus illud habereanimam - Mellus . igitur negamus maiorem; quamuis chim anime perfecto. -cumanimatium lint divitibiles, non lequicur eas polic duntas durare secquod politine effe calie nature ser exigent dispositiones nonnullas ad existendum: seque adeò memposime in pluribus. parcibus dinifi corporis confesuari. Quod quidem verum putojetiam fi verdeffer fententis. Quiros dispiaz sech 9. docenciumihili perise ex defectu rei habentis se pro posteriori, quia dici potest partem illam animur pendere à priori ab vnione continuacina materia, en quod de ratiome actuacorporis organici: eft materiam taliter deorganizatam exigere ad fui durationemi ad probationem vezò maioris, nego assumptumo & dico nameram formis mare rialibus, divisibili-

11.47

tatem tribuille ad exigentiam subjecti matorialis, à quo dependere debent, & non ve polline in varias partes diuis conservari. quod paret jakemple animarum inlectilium; eas enim cottum est non solum ellet diuibbiles, lequadum. latitudinem, sed etiam secundum longitudinem, & tamen dinife secundum letitudinem conferuari non possunt, ve cernere est in anguillis asq: Incertis, : quæ, si dividantur secundum longitudinem; earum partes vinung viae fi in latumià capite videlicet ad caudam neutraspara vinitis, ekand deducieur, fallum alle rathram concetiffe. formia materialibus dipifibilitatem ve posintin vanies parses divide ganigraare. Patum 127

Obijcies, quintòn le equip alterum poderno modil luso infigato alremmi verò in duro lapide -francis disconce utique interivaum, & algerim. quare lapidi nixus, conshieur pedem exaluso extrahere; sed addissernendum inter duoisnicelle ellave ununque ab codom principio porcipiatus ergo iam amma equi off indinifibilis Respender - concella maiore : & minore : nego confequenciam dica cuina guodi licet animaequi divifibilis leuquir mmen baber fen fin 13-Chis in ytroquepede: idea uno sentit mollitiem duti : 84 alcero duritiem lapidis .: & quia omnia membra miteunt species fliarum sensationu par incrues leplories ed capus vbi est len sus commu--miss hime he ve equate fibi former cognitionemfansationis veriticales podia, ex qua cognitione determinacus police apperitus imperat feliquis membris : '8c præferrimalteri pedi . supra : pecram conditutos ve constum edant ad extrahendum pedem luto immerlum:

Obijcies. fextò non implicat dari formas maceniales; individules: à fubiecto dividibili depen. dentes ; ergo neque implicabit darr animas, per-.fectorum-animaliamindiumbilet, feddicendo, quod defacto italian, fisper pauciora, guad

aliàs fieret per plura e ergo &c. Respondeo antecedens absolute concedi ab Acriaga no. 157. & primam confequentiam ab Quicdo un 14 vbi air poffibilem effe animamveneratiuam, & lenfteinam indivibilem : fegundum partes integramen, vermm , quidquid At pro modo de antecedente inegandam est ammino ex fiimo confequentiamo puto enim implieare contradictionem animam materialem anrensivo indivisibilem ratio elt, qui illa 4009tia; que postularet femper existere in sam sbi innammali veique ober chimpetica & implicaco-Tia aco quod ex linis intuinlecis paincipija inchinaret per fe ad lumm malum . Matus epistostino turalis est malum natura, vt de se patet. sed huiusmodifore taleit animain materillem indiuisibilem probatur ex discursu, quo ipse Oniedus les asmere eins possibel parem suades; supponendo duo principito out Alijs locis probanit. Primum est, indivisibilitatem non repugnare rei mereriali: Secundumy/formanmareriales/cari 34 pollo z quibus poficis s fic argumentatus: Andiu fibilitze non repugnat huic anima rationel conpareiezeis ; vt l'apponit ; nec ratione aueritice nis s quiz hac fiere potelle ablque vila dependeneia huiufmodi animma à macenias qua dépéndeneia divifibilicatem quenit in animabus brittonits

& plantarum, quæ defacto dantur, ergo ex itallo capite repugnat materialis anima integraliter indivisibilis, tum sic: Status ille, in que formamaterialis independenter à materia consernatur eft illi innacuralis; fed hac anima hunc folum Matum ex suis intrinsecis exigere posser: ergo -hecanima postulates non aliter existere, quamn statu innaturali. consequentia huius est enidens ; nec minus euidens videtur esse maior: si -quidem status forma materiali connaturalis est existere dependencer à materia, & ab illa in gemere subjecti causari: minor verò patet ex rattoginazione ab Ouiedo facta - nam illum folumi Ratum hæc anima indiuifibilis ex fuis intrinfecis exigere potent, in que fuas operationes virales. vegetandi , & nuttiendi valeat exercere , fed hic Rarus habet necessario ambibicam independenteiam einfdem animma materia, nam fi dependear à materia, & dictas operationes exerceas; non potest non esse divisibilis, ergo &c. 💛 🧼

Eodem sere modo impugnandi essont, qui possibilicatem huius animæ materialis indin:sibile hae ratione fuaderent: Non implicat quod vnus effectus pendeat à pluribus eaufis totalibus totaliter concurrentibus; fed anima indinishilis materialis iam penderevà pluribus partibus materia, qua se haberent ve pluzes caufa materiales totales totaliter in cam concurrentes: ergo non implicat huiufmodi anima. Respondendum enim hanc animam lie fore conflicteam, veex suis intrinsecis exigeret semper pendere à pluribus caufis materialibus totaliter concurrentibus; atque aded non posse existere, nisi aliquo intercedete miratulo, quod nallo modo de forma fubitantiali, que est essentialiter natura, putandum est. natura enim cu satu aliquo naturali necessariò debet esse comexa, negguareum est de se,statum sibi vendicare innaturalem. atque hac mihi videtur sufficiens ratio negandi non solum possibilitatem formarum materialiu indivisibilium vitalium, fed etiam non vitaliu; eo quod hæ semper postularent in statu innaturali existere: nimirim, dependenter à subjecto diuisibili, totaliter secundum quamlibet partem sui influentem in illis; nisi forte singantur à subiecto divisibili indivisibiliter sumpto exigere dependere ; itz; videlicer, ve fi subiectum nouam partem acquirat; forma non possit se exeendere ad eam informandam: fiverò aliquam. quantumuis minimampartem ex his, que supponitur habere, deperdat : eadem forma exigae corrumpi : quod quam longè distet à natura, & exigentia rei indivisibilis,nemo non videt.

SECTIO QYARTAL

Dissoluitur Ratio fundamentalis P. Quiros

Deplici argumento, veitur Quiros in suo eur.

Ju Disput Serfelf, 2. ad probandum animas
non solum persectorum, sed etiam impersectorum animalium indinisibiles esse. Primum sumitur ex non implicantia anima materialis indinisibilis, cui in sine sectionis pracedentis secimus satis: Secundum autempro quo hanesectio-

nem instituimus est huiusmodi: Anima materia-- his bruti est per de vira, distincta per se supposito zab alia einidem speciei , & non per accidens ra-- none materia, & diffentinuationis . fed hoc effee fallum, si constater partibuszergo omnis hitinsmedi animiestindivistbilis mäite probätti primo, quia anima brutales per le fint plutes in este possibilit; ergosudependenter à materia habent distinctionem y aliquin in esse possibili essent sicuti forma ignis, qua de se sun indisserentes ad multiplicitatem vel vnitatem habeltdam - secundo , quia seun non possunt dua vo-Juntates libers per se non esse supposito distincar, eo quod nequenar in fe determinando con-« nenire ita neque duo appetitus ferificiul propre r -fimilem rationem . minor verò principalis , quod scilicet anima sensitina non forent per fe -distinctz, il partibus constarent, stadetur: 3 tumio - quia dux anima possintecalescere in vaam animam , & vna divide in duas . cum eriam quial. anima leonis parni beneficio nutritionis fieret adupto maior ergo ex illa medicinte alias parisiji e hieji on zorgi us led aque bene fieri poster.

Responded prime per duplicem retorsionem, -quarum prima ett, quia si quid hoc argumentum probaret, euin ceret animas plantarum indimilibiles effe, co quod funt per se plures, & que-: libet facit suppositum per se distinctum: , alsoquia plures arbores in vnam coalestere possere, & sic:n infinitum crescereised hob est absurdum ergo &c. 2d hanc retorsionem responder Quiros nu. 131. nonnullos concessisse maiorem, se verò silam negare, eo quod censear plantas non esse per se distinctas supposito, neque hoe sit contera minimum naturale; quia hoc solum faoit, ne viribus naturæ mutriantur fine termino, cum quo flat, quod sidux planta vnisentur, vnam efficesent. Sed contra off, quia in tantum putat hicamcor animas duorum equorum effe per fe fupposito distinctas, in quantum aquè apprehenditmis duos homines supposito distinctos, ac duos equos, vt habet nu. 16. sed etiam zque approhendimus duas arbores supposito distinctas, ae duos homines ; ergo &c. Kursus codem num. 16. à priori probat, animas brutorum effe per se suppolito inuicem distinctas ex ordinatione, quam habent ad vnius defensionem, augmentum, & consernationem, sed hanc ordinationem in platarum animabus experimur, yt euidenter cernere est in Amoris herba dicta etiam Anonyma. que non folum ad sui augmentum, & conferustionem inclinat, sed etiam leuiter tacta ad fini defensionem statim se colligit, & folia contrahit, ergo ctiam dicirdebent plantarum anima esse supposito di fincta, & quelibet earum vna per se, & non per accidens ratione materiz. Contra denique sacie tertio, quia eadem facilitate, qua concedit auctor, quod fi duz planta interse vnirentur vnam efficerent; & ideo censet non esse per se supposito distinctas; affirmabo egosquodsi duz animz leonum inter se coniungantur, unam componant, & quod minimum. naturale illarum folum faciat, ne viribus naturæ in magnam molem fine termino nutriantur, & ideò dicam, non esse per se supposito distinctas ergo nul a folutio: Secunda verò retorsio sie pro-

De Iudiuisibilitate Anima Plantarum, atq; Brutoru. Sectio IV. 50

cedit : quis hie auctor ex his , quæ habet difput. 79. fuffinet non repugnare spiritui diuisibilitatem extenfiuam . tum fic: fi daretur huiusmodi spiritus esset vtique per se vnus , & quidem distinctus per se supposito ab alio eiusdem rationis; pro eo enim militant multo magis rationes, torum animabus suadendum, præsertim ea, quæ fumitur à distinctione, quam independenter à materia haberet ab alijs; ergo dinisibilitas exanima fit per fe vna , & diffincta per fe fuppofito ab alia eiusdem speciei. consequentia est eui-

di terminis præscindentis, nego maiorem, & fic diftinguo minorem : effet falfum fi constaret partibus, quod effet per fe vna distincta per fe supposite ab alia, ratione sui, concedo ratione terminorum magnitudinis, & paruitatis, quos fibi appropriat, nego minorem, & consequennam explico distinctionem Dupliciter forma aliqua intelligi potest per se vna diftincta. per se supposito ab alia einsdem speciei , & non per accidens: Primo ratione sua entitatis, & independenter omnino à materia, ad quam ordinatur, & informat, & hoc mode elt vna per fe folaanima rationalis, qua est indivisibilis, & non habet beneficio vnius materia ve fit vna , cu indifferentia, ve ad eius divisionem plurificetur, & ad eius continuationem cum alia continuetur; ficuti haber forma ignis V.G. vel lapidis Secundo forma erie per le vna, & non per accidens ratione terminorum magnitudinis, & paruitatis, quos fibi vendicat, confistir autem hac vnitas per se in eo quod si forma peruenit ad terminu magnitudinis a natura fibi præscriptum non s possit continuando se cum alia eiusdem rationis crescere, fin autem ad terminum parnitatis non possit divisionem pati, & in plures formas multiplicari. & fic quoad magnitudinem est vua per fe quatenus independenter à materia habet di-flinctionem à quacumque alia eiusdem rationis. necnon ctiam eft vna per fe quoad paruitatem ; fentriuam V.C. in offe a multiplicatur virus .

1 (1.5%) TO THE THE THE TENTON

ing and a second

The state of the s

quia non poreft recipere ex diminone materia, quam informat multiplicationem Iam verò hac tatione qualibet anima materialis est per se vna distincta per se supposito ab alia eiusdem speciei. yerum quia non est huiusmodi ratione suz entitatis præcise, ideirco intra eosdem terminos quibus ipse nu-16. citato vtitur ad idem de bru- est indifferens ve cum alia continuetur, vel diuidatur in plures animas, & hinc fit vt fi terminus magnitudinis serpentis sit decem vlnarum V.G. anima vnius serpentis quinque vlnarum poterit tensiua non prohibet , quin qualibet brutalis cum anima alterius serpentis eiusdem magnitudinis in vnam animam coalescere, & ratione materiæ continuari.è contra verò anima decé vlnadensiquiz divisibilitas si vnitati per se esse con- quantin duas parces dividi quari quelibet serpetrarianon minus eam excluderet à spiritualibus un tem quinq; vluarum constituat. Ratio à priori hucreaturis possibilibus, præfertim fi effent formæ aius rei effiquia quenis anima materialis fine bruinformantes, quam ab animabus brutis : Neque : tifiue planta fit , ficuti in perfectione est media dicae Quiros: omnes husufmodi spiritus dinisi- inter forma inanimem & inter animam rationabiles inter se differre specie; quia saltem partes dem ita, & in vnitate, ac diffinctione à reliquis valus invicem comparata effent einsdem spe- einsdem rationis vade est, vt intra terminos ciei, que dinidi ac discontinuari possent ad in- in sue magnitudinis, & parutratis considerata non nicem de quibus redit argumentum . 3 de de mi habeat voitatem , & distinctionem nisi tantum Respondeo secundo directe ad argumentum per accidens ratione materia; scuti forma inaprincipale distinguendo maiorem : Anima bruti in mimatorum : fi verò fic in termino magnitudims eft per fe vna diffincta per fe fuppolito ab alia. fic per fe vna, & diffincta per fe suppolito ab alia eiufdem speciei , ratione terminorum magnitu- cinsdem speciei versus maioritatem , sin autemdinis , & paruitatis , quos fibi neceffario vendi- vin termino paruitatis, non posit induas minores cat, concedo: ratione suz entitatis ab huiusmo-nindividi ad eum plane modum quo est anima rationalis, quam in hoc imperfecte imitatur.

Atque ex his pater responsio ad duas maioris principalis argumenti probationes dico enim_ animas brutales per se esse plures in esse possibili, fi accipiantur fub termino magnitudinis, & parnicatis, quia fic non potest vna continuari cnm alia,nec in plures dividi : nego autem ex hoc fequi intra hos terminos independenter à materia habere distinctionem & vnitatem. idemque dicendum de duobus appeticibus fenficiuis , distingunturenim per festifint in termino, fin autem. intra hune terminum per accidens, quod idem > tenetur dicere adperfarius de voluntatibus liber vis, quas fibi vendicane fubstantia spirituales possibiles in plures partes dinisibiles. Pater item responsio ad duas minoris probationes, dico enim quod quoties duz anima poffune coalefcere in vnam & vna diuidi in duas neuera ex allis duabus est vna per le distincta per le supposito ab alia, fed per accidens, quia folu ratione mate riæ, quam informant, habent ad inuicem diftinctionem exterum fecundum fe funt indifferentes ad vnitatem vel multiplicitatem, ve pacet ex leunculo quinque palmorum,qui excretit ad decem palmos , nulla enim est repugantia in eo , quod ex illo Deus duos quinque palmorum efficiac, vel ex duobus ciusdem magnitudinis vnum decem palmorum efformet av cama and ania nen fant die efficande entitettes . atqui nulla

eft necellicas dinerfas cinfdem anime partes cot section of the sect in sec. Sealment pater to the con-described and the con-money and application of the co-Salation of

ention rangelieunings

Digitized by Google

......

martin profession

1:5

the surjection

4.7 M (T) 174. N

Or La La Lance four of lantum and Bruton de Softer III. 34

sufficiently and the state of t

AN PARTES ANIMARVM DIVISIBILIVM

agem mabilité sain Sint homogenez, an verò Heterogenez. iam coaleftere, or ratione 11.1-

Succession Anna Santon

Refens questio non procedit de partibus integranțibus anime, que correspondent partibus corporis: similes dispositiones habentibus, constat enim omnes partes anime, que subiectantur in carne animalis V. G. sue he fint in capice saue. to pede effe einschem rationis atque adeo homogeneas anulta est enim ratio aque talium parcium dineracurom suadeat ; inselligenda ost ergo quastio de parcibus. binfdem anima:, que correspondent portionibus cosporis diversimode deorganis ratis, & querimus as V. G. pars anime, que informat carnem fir homogeact.

hoe est omnilio similis com parte animas, que informat nexuum, vel ost an verò sir sheterogenea. hoe'eft diffimilis? & fie de reliquis: Porro similitudo hac , vel dissimilitudo non attendieur quoad fibi vendicandam, vel non vendicandam peculiarem canfam materialem; de hoe enimalibi di-Etum eft; sed quoud habendams vel non habendam candem rationem specificam, vel quasi specifileamt num, videlieetspars anima, qua est in oculo, sieut defacto habet, virtutem intrinsecam videndia, Hit etilm habeat virtutem cintrinfecamiandiendi, gustandi, &cc. ita vt si materia illa oculi, organic, Zarfostem autis, vel gustus nacha fuisse: illa pars anima,que modo videt, audire, seu gustare defacto potullet , net ne ? & siquadem pozuillet a suincitur partes anima esse homogeneas, contra verò, hererogeness : Walton on such as a lader of the second of the such as the second of th

en la constant openimalisation of all discount of the standard of the standard

- 1... Statemer noftra fententius fundamentature de la man in Artinga, & Qinter demolianture

2 17 7 Wies conclusio Paries integrantes einfdethio vinschmarzen autre vinteria operatium dixi eintdem anima:nam ficumpareneur pantes integrances anime boinis cum partibus enime equimilli dubinar off cas affected enginessità Gregozilms Caietaaus il Caprechis, Sondinas, Bagnes, Soto y locis citatis à Comprono disput 4 sett 4 enen. 3, & cos sequencur alie Thomists commutiter sorecord ecium Arriaga difem a fell beams AU4. Oniedus comb.: 3., pund . 7., pupping, lasne. Poncins dispuir quipment 53 q. & Quiros in lug curfu crack 6 - dispared in feltit unums a 9. contrace Loant Andream to Panium Venesum: Niphum, Suarcz & Runium Murcian Hurradum , quos sitztuk fequitur iden Comptonus loca sitato. mustings of: 5. nection eciam consea, Lyncenmans Maurum, & alios recentiores locis, infra sicandispersion of the property of all the up EProbatur prima Mestig ph Arriage supp 213 valde efficaciter . ve.fibi viderum fine pesoffitata non sunt diversificandæ entitates. atqui nullaest necessitas diuersas eiusdem animæ partes costituere - ergo non sunt censendx heterogenex. fed homogeneæ. Verùm hoc argumentum non habet vim; tum quia facile retorqueri potest ab aduerfarijs contra nos: tum quia nullo negotio eludi potest . Primum patet si dicatur, quod sicuti non sunt diuersificandæ entitates sine necessitate: ita neque multiplicandæ persectiones: multiplicari autem in noftra sententia, dumparti forme, que informat oculum equi conceditur vis, & perfectio gustandi, audiendi, imaginandi, & aspuş aunquam ibi exercere defacto poserie. Secundum fuaderur si respondestur. : duplioiter nos vnam eneitasem dinerfificare poste, ab alla; primo addendo ei maiorem aliqua perfectionem, qua caretalia; fecundo decrahene. do illi perfectionem, que est in alis pouro licet et primo modo diuerfificomus vnam entitasem-s ab alia: policiuam aliquam necessitatem oficus dere debeamus; non camen ficceindo:modo a sufficit enim, vt camelio diuerlificari cuincamus finullamidari necessitatem ad fimilem perfestion nem illi concedendam: probemus: pulla enime alia ratione cos qui puezbant plantas non diuerfificari ab animalibus) in perfectione sensitiumet melius, redarguebant antiqui: quam hoc argum mento i mulla est medestitas eas moniparandi 1967: dicta perfections animalibus ergo or carous. malè: ipitur in cafu nostro expediat Arriaga ##1 afferaturinecesstas ab aduensarijs i. negandi patie anima , qua est in oculo animalis vistutem, qua; agnoseimus in reliquisspartibus; cumpotius illa. necessitatem cam non nogandi incumbat okeam dere. Outodus man Lagic ex caronia necellitation fortius colligi fimilia dinem, quam, diffimiliandinem sacidità disarim inter partes anime sian tionem a fight o qui amultiplicando yintutom-a sensitiuam V.G. in osse, multiplicatur virtus, quam in alijs partibus agnoscimus, & certo scimus, in illis dari: at negando ossi talem virtutem multiplicatur entitas, que nescitur defacto dari in rerum natura, & adhuc dubium est ansit possibilis, nimirum pars animæ bruti habens folam virtutem vegetandi . Sed hic quoque diicursus soliditate caret; possunt enim facile respondere aduersarij negando assumptum, ac di-

Zendo sme concedatur incosse dari virtutem senficinam, fine negatur multiplicari semper entitatem, quæ in se quidem nescitur defacto dari in rerum natura, & adhue dubium est num sie possibilis e quamuis sciatur desasto in alije dari. falfum igitur est exillo principio forrius similitudinem colligi. consequentia patet; antecedens vero quantum ad posteriorem partem est doctrina Oniedi: quo ad priorem autem probatur, quie non potest concedi virtus sensitiua. in offe, quin multiplicetur in illo pars animæ sensitiuz eiusdem rationis cum reliquis, sed hac est entitas, qua in se quidem neseitur defacto dari in rerum natura (alias nulla effet de ea controuersia) & adhuc dubium est an fit posibilis, falcem nacuraliter, quia nunquam, & in nullo casu actiones vieç sensitiue ibi exercere valeret. ergo non folum fi negetur, fed etiam fi concedatur in offe dari virtutem sensitiuam multiplicatur entitas , que nescitur dari defacto in terum natura, & adhuc dubitatur num fit possibilis . Dices pro Ouiedo, quod quamuis sue negatur fiue concedatur anima... fenfitiua in offe multiplicetur entitas, que in fe nesciatur : at eam illi concedendo haberi exemplum in alijs partibus, quod non habemus eam negando. Contra tamen est, quia etiam negando habemus exemplum in plantis, in quibus habetur principium vegetandi fine principio sentiendi . quod fi hic assignatur à te disparitas, quæ est inter totam plantam , & partem animalis: eciam afferri potest ab aduersarijs disparitas ad tuum exemplum dicendo partes anima bruti in quibus virtutem sensitiuam experimur habere dispositiones à virtute sentitua exactas, quas non habet pars anima informans os . vfrum autem vna disparitas praponderet alteri dubium est, & ideo non debemus eam, quæ favit contra nos filentio præterire, &,ac finon effenaduerfarios paritate impugnare: nifream antea dibiamus.

· Probatur secundo ab codem Arriaga ibidem conclusio à simili sic : relique composite nonviuentia constant forma substantiali homo-genea; ve omdes fatemur ; ergo & viuenzia . consequencia suademr siquia fiqua effet disparitas maxime ellet dinertitas operationum: & organizacionis, qua in pluribus viuentium partibus reperitur : fed hærnon folum. mon est sufficiens: ad arguendam dinerstratem. in partibus anima, fed ne multiplicitatem quidem illarum siverpater extrationali ; que licet diversas operaziones, & organizaciones in dinersis partibus curporis haboat, estramen indi. nifibilis - ergo &cett Sodimeque han probatio folida est : quare ab aduetsarijs y concessio antecedence, negari potest consequentia y 80 ad cius probationem en anima rationali desumptam. dici : quod namia comparation eff 3000 ca 3 quæ in inferioribus dispersa sunt in superioribus colligantur , ve patet in potentijs sensitiuis. videmasenim quod quiliber ex fensibus externis vendicar fibi pro obiecto adaquato peculiare feufibile: oculus coloratum, auris sonorum, gustus sapidum &c. at sensus communis, qui R.P. Juf. Peli Zij Phylofeph.tom. je ...

est superior ad omnes quinque fensus particulares , le extendir ad omne sensibile; ita ve licèt sit vnus in se habeat tamen pro objecto adæqua-idem dicendum in casu nostro, nimirum, quod dicet vna pars anima: materialis vnam peculiarem deorganizationem, & operationem in viuente fibi vendicet, al a aliam; ex que oritur; quod heterogenee fint : anima tamen rationalis, vipore omnium persectissma, secunduma · suam indivisibilem rationem multiplicitatem. omnium de organizationum, & operationum..., que haberur in homine, fibi vendicat tanquam propriam - quemadmodum igitur malè quis argumentaretur hoc modo: dinerfitas obiectorum fensibilium non arquie diuersicatem in sensu communi, & ideò vnus cum sit, potest attingere omnia fenfibilix; ergo à pari, neque eadem diuerktas obiectorum arguet diuersitatem in sensibus particularibus; atque adeò sensus, qui potest audire potest etiam videre, gustare, & czt.it2, & Arriaga . dum sic discurrit dinersitas organizacionis, & operacionum illam. consequentiam non arguit diversitatem inanima rationali . ergo neque in reliquis ani-

Ad hae Quiros in sue carsu Dispue. 81. sed. 3. quadruplici item argumento nottram sententiam probare conatur . Quorum primum num. 29. sic procedit : Diuersa organizatio in homine non arguit distinctam animam in suis partibus ne quidem numerice, licet in illis diuersas operationes debeat exerceres ergo neque inbrutis distinctam specifice, consequentia suadetur, quia materialitas in brutis solum est insufficiens indivisibilitati in toto supposito sed huic insufficientiæ satis per partium multiplicitatem occurritur. ergo &c. Secundum verò ##. 30- in hunc ferè modum. Anima oculi canis amittis proprijs dispositionibus ad videndum necessarijs non perit. ergo cum non petat illos per se snon erit hetherogenea, antecedens suadetur, quia ex vna parte illa pars retinet sensum, exaliz verò non datur causa productium... in cane anima sensitium de nouo; ergo & cat. Tertium autem num. 51. fc. pars animæ existens in organo imperfectiore producit partem existentem in organo perfectiore; ergo sunt homogenez, alioquin causa minus perfecta effeclum perfectionem produceret: antecedens probatur tumex plantis in quibus à trunco producuntur fructus, tum ex animalibus, quia... mater per matricem influit in partes fætus, quæ sunt multo perfectiores ipsa matrice. Quarto denique mm. 32. hoc pacto: în mare, & femina licèt dentur diversæ d'sspositiones, non ideò earum animæ funt heterogeneæ; ergo idem dicendum de carne, & osse in eodem animali existentibus.

Verum ab his etiam argumentis facile aduerfarij so tueri posse videntur. Ad primum enimconcesso antecedente, nogarent consequentiam, & adieius probationem distinguerent maiorem: matemalitas in brutis est solum indiuisbilitati in toso supposito insufficiens, proxime, & formaliter: at verò remotè, & radicaliter est etiam insussiens exercitio diversarum operationum in partibus diversis; eo quod formabeuti ex materialitate habet debitum cum diversis partibus materiale conformandi, atque adeò in singulis se diversiscandi, quo quidento debito, benesicio immaterialitatis sua animarationalis omnino caret.

Ad secundum, concesso antecedente; negabút consequentiam quoad veramque partem; & dicent partem animæ in canis oculo exidentemnon modo habere elle visinam, sed etiam sensitiuam, & ideò quandiù durant in materia illa dispositiones ad sensiendum, non debere corrumpi; ad eum plane modum quo quamuis in humano corpore destruantur dispositiones necessariæ ad ratiocinandum, remanet in eo anima rationalis, quandiu aliquas alias vitales operationes exercere valet. Quod si hoc non probat Quiros, addere possent aduersarij-naturam corrupca forma visiua, ad exigentiam dispositionum, quæ manent in materia oculi, producere formam sibi correspondentem, sicuti in putri materia... formam, quam eius dispositiones exigunt.

Ad tertium autem, negabunt antecedens partem scilicet animæ impersectiorem producerepersectiorem. & ad priorem probationem incontrarium dicent; fructus esse impersectiores
arbore, ex qua gignuntur: ad posteriorem verò
negabunt matricem seræ esse causam principale
serus, qui in exprocreatur; hic enim sit dependenter à semime tanquam ab instrumento; quod
à causa principali quantumnis caca obtinereposse viminstrumentalem sorma visina essessircem nemo dubitat.

8 : Ad quartum denique, concesso antecedente negabunt consequenciame & disparitatem assignabunt facilè, dicentes marem, & faminam non disserre inuicem notabiliter; habent enim omnia ferè accidentia similia, & e e in quibus dissimilitado reperitur, nonnunquam mutato sexu, & manente eodem individuo deperdunt. contraverò caro, & os magis notabiliter videri inter se disserre quam canem, & supum; agnum, & hadum; His igitur probationibus posshabitis aliter ad nostram sentenciam probandam procedendum est.

SECTIO SECVNDA.

Afferuntur solidiores probationes pro Homogenes.

tate Animarum Dinistibi-

AM vero, quad huir smodi animandinishisles fint homogeneat Probatur efficieiter. Primo sic: Si earum partes heterageneitatem habetenti vera esse corum sententia, qui docebant in vno viuente plures dari animas, sed hoe est contes ea, qua diximus sispat, de subiesto anima sest. 6, ergo &c. sequela probatur, quia si partes anit me essent heterogenea; anima ossuma equi. V. Coeste tantum vegetativa non verà sensitivama esenis autem sensitiva. &c anon himibilia. &c soni autem sensitivama este si qua potentia himiendi recunarem corporis in qua potentia himiendi

reperieur, sedice in equo darencur tres anime specie diuerse, quia nallum estinadiui dium, sub aliquo genere, quod non sit in aliqua daterminata specie vnde queliber ex dichis animabus haberet suam disferentiam specificam, non extrahencem illam à proprio gradu. Et se equus estet aggregatum ex pluribus speciebus, plante, videlicet, sensibil s, Et hismibilis, que non possent facere vnum ens per se essent vnum integraliter. Neque dicas huiusmodi animas esse in completas, quia nullus ex his, qui plures animas in vno viuente ponebant, putabat eas esse completas, vel saltem de noc non curabant.

Probatur seçundò.principaliter eadem conclusio, quia si partes anima divisibilis essene heterogenez, vel differrent solum individualiter, vel differrent eriam specie : neutrum dici porell. ergo non sunt heterogeneæ. pro veritate maioris notarem : diversitatem specificam in ea à me non sumi stricte, quasi verò sensus ke, quod debeant disserre, vel specie ima vel numero. sie enim non haberetur sufficiens partium enumeratio;nam poffent inter se differre genere: sumitur ergo late pro quacumque differencia essentiali, in quo sensu non porest maior illa negari; nam ea, que inter le differunt à parce rei, vel effentialiter, vel solum numerice differant necesses elt. minar verà suaderur, quo ad priorem partem contranonnullos afferentes : divenficatem... este extra illarum escoriam, nam si pars animas que oculum informarets effet principium radicale videndi. & non audiendi: contra verò pare quæ informaret aurem principium radicale audiendi, & non videndi; sicuti potentiz, ad quas astringuntur, differrent inter se essentialiter: ita, & principia radicalia illarum, nam ob nihil ali--ud confemus nos:2qu2m, & 2erem habere effentias diversas : nifiquia licet in humiditate conueniant: forma tamen aquæ est radicale principium frigoris, & no caloris; forma vero aerisicaloris, & non frigoris, ergo si pars anima aque est in oculo est radicale principium videndi > 82 non audiende, & pars que est in aure principium audiendi . & non videndi : non disterent interse taneum numerice; sed essentialiter. Nonhulli ex aduersarijs hac asgumento pressi concedunt, partem anima, qua est in que losquantum est de se audire posse; sièuxi & partem, que est in aure videre; adeoque non differre inter le speciesputent : addunt tamen eas resse heterogeneas eo quod quælibet simm poculiaren temperamentum exposcit; que nimirum ost in oculo, temperamentum oculi, & non aurisiqua verà in aure temperamentum auris & non oculi; Sed contra eft prime, quie temperamentum orgam non nifilin ordine ad vicales operation mes exigiour : implicat ergo dati partem anis ma exigencem temperamontum vdius.organi s & non alterins , & habentem virtusem eliciriuam veriusque generis sensationim : fe enim illam haberet , ficuti æquè inclinaret ad aur diendum ; & widendum : ita non magis temper samenaumwaius organi, quam alterius exige, ret - deigde daudo achtersarijs ; quod affumunt,

Digitized by Google

10

the argun feeundo: non minus exigentiz temperamétorű notabiliter diuerforű in diuerfis pantibus mima exilientes diversitatem estencialem in cas inducuns: quam exigensis diversarum potential zum vicalium . ergo , ficmi , fi pars anima , que all in oculosexigence virtueem viduem, & non. a auditinam; & pars que est in aundanditinam. At non-yihuam : he dun paeten different inten de species ficctiam diffetre deligne, n fi vna exis-Entremprementum oculi. Acnon auris, alcei ara verà auris s & non oculi e consequentia paset; antecedens verò fuaderur : quia non minus exigentia ad voum temperamentum notabilites dinorlim coarctata specificatur ab ipso temperamento: sanguam à tesminosquam exigencia... 'ad yaam potentiam vitalem restricta, ab ipsa... Aquentis l'hetricatur ; in atraque en im exigen--ma pan natio militati engo &co 👙 🤈

Dices in nostra sementia incen gradus quali--tatiadatur heterogeneitas ordinis , que confiaffit in count fecundus gradus exigat in subiecto primum Tertius fecundum, & fic de reliquis, fed ha discriz exigence non inducunt in cos, pen non, specificam dinertitatem; ergo neque cimparteranima, exigentia dinectie diversorum

-temperamentorum.

1 - 21 -Respondeo, concessa maiore, & minoro, negãdo co rquentiam . difparita effiquia exigentia, -quam habet secundus gradus prims in co subiccto, in quo produci deber, tribuitur à natura in hunc finem : vt cum illo ordinem fernet , vt que vnius einschemque qualitates partes sinc inter se ordinare. arqui ordo confiltere potost inzer res solo numero distinctas;re de se patet. ergo nanest eur dicta exigencia effentialem diuez-Aldrem:inducat. at exigentia temperamenti nozabiliter diuerfi,non qui á diuerfa essentia pro-Menire natura comparatum eft .. non enim alites mos venère possumus in cognitionem, ynam rem differmessentialiter abalias mis per hoc, quod videamus eam diuersum qualitatum temperamentum exigere; & hoc, etiam fi dinerfitasem in opetation bus minime aduertamus.

Sic probata minore argumenti principalis, naced priorem partemin que assumebamus: no polite dici partes einidem anima effe heterogemeas periolam differentiam individualem;probo mune eardem minosemque ad posteriorem que erat dictas partes non polle elle heterogeneas elfeutialiter, fic : Ea, que faciunt vium per contimacionem, non possunt essentialiter differre, sed partes mima facient vaum continuum ergo elseneralicer differe nequeuns. Misor, que folapurbacione eger, suadetur, quia sion ob aliud 24 qua viso immista non facit! Voum concinuum... osm illo, nec ser licet fit conterminus mari-illi concinuarer, ma quia differunt inter se essen-Lialitor, érgo ea , que facient voum per condiaumonem non possint ellentialiter differ-٠ .

2 Respondent ad hoe argumentum adversarij Bishinguendo maiorem: & fiquidem ea, quæ-essentialiter differunt funt completa, concedunt ? In autem imcompleta, negant. fi quidem consinuacio partes non omnino in se integras im-R. P. lof. Polizzy Phylofoph. 10m. 3.

portare debet per omnes . quohiam verò partes anima supponuntur essentialieer incompletz ex suis intrinsecis ad vnam integram animam conflituendam ordinara: hinc fie nullim effe consequenciam, & nullum etiam maioris probacionem, in qua agitur de febus esfentialiter completis. Memini me hanc responsionem. in libi de Generacione obiter împuenaffe dispue, de : Becerogeneitate gradum felt. 1. mine autem exprofesso sam sic insector quo ad vernmque disc Ainctionis membrum; & quidem quo ad pri-: mum sie: Bi ijs, que offentialiter differunt. sufficeret incompletio ad faciendum vnum. continuum: sequere tur primo, quod ex matetia, & forma substanciali-nen folum fieret vnum per le ellentialiter, fed viam vnum continuum i fi quidem veraque est che incompletum, & differunt inter se effentialiter, sequeretur item secundo, quod in sentia corumqui negant sanguinem informati anima, adhuc ftaret emm eum reliquo corpore continuarizytrumque enim secundum fe spectatum suam habet incompletionem. at languinem, fi non est animatus, non continuari cum reliquo corpore, communis fert sententia ergo &c.

Ad hoc secundum Responder Compronus fill. 5. num. 7. & 8. se non videre implicantiam quantum ad disconvenientiam prædicatorum, quod fanguis, licèt non informetur animo, eum reliquo corpore continuari posse... aliunde tamen argui forte posse non vniri corpori; quatenus valet omnia fua munera præstare ; etiam frei minime volatur , nimirum ipfina nutrire, stque fouere, eiufque vitales spiritus eircum vehere;Imo experientiam probare,quod fit in venis tanquam aqua in vase absque co

quod cum illis continuctur. Verum huius tripartitæ responsionis prima pars absurditatem potius sententiz aduersz, quam probabilitatem euincit . eum enim communis Philosophorum sensus fit, quod si sanguis informetur anima, continuetur cum reliquo corpore: sin minus non continuctur: videtur clare deduci cos concorditer existimare continuationem à conuenientia prædicatorum effentialium, & discontinuationem à disconuenientia dependere. nihil enim aliud est fanguinem informari anima : quam conuenire eum-corpore in ratione animati, & aliud nil non informari, quam in eadem ration disconuenientiam habere cum illo , quare cum aduerfarius fateatur, quod attenta pradicato. gum disconvenientie sanguis, etiam si non informetur anima, valeat tamen cum reliquo corpore continuari liam fuam sententiam esccontra communem fensum, atque adeò minimè probabilem ingenue fatetur. Secundam verd partem responsionis sic impugno : si, ex co quod fanguis omnia fua munera præftare políte, etiam finon vniatur cum corpore, recte argui posser eum non esse defacto vnitum corpori: sequeretur quod inde etiam deduci pollet; neqspartes aqua maris inter se continuaris quandoquidé qualibet ex eis rectè ctia omnia fua munera preftare posfit, etiam fi non sie continua reliquis. fac enim auferri

N a

Auferri dininitus superficiem continuatinam. qua elt inter duas partes palmares vnius aqua: numquid non veraque pars codem modo hume-Calet , infrigidatet , atque telisteret , sicuti quando erant voite f ita certe . quemadmodum igitur non valet discursus in parce aque ; ita, heque in sanguine. Ad id denique, quod tertid loco addebatur; nimitum, experientia comprobari languinemeste in uchis taquam aquant in vale; dico; quod quemadmodum illi, qui alserunt eum elle animatum ; id negant, neque ex ed, quod fit liquidam continci possuit, vei suo loco vidimus : ita debent negare aduersarij hoe iplo, and ad continuationem non elle necellariam effentialem contienientiam partium. defendunt i neitte experiencia obstat; qu'a hac folum enincit languinem circumquaque venis occludi: quemadmodum offa carnibus. verunt autem continuetur cu i dictis venis , siçuti ofsacathibus non potest sub experientiam cadere-

Atque hæc quantum ad prius distinctionis Membrum: quoid verò pollerius, in quo dicebaent: tung ex, que ellentialiter differunt, non posse facere vnum per continuationem ; quando sunt in se completa, seuti sunt aqua 🖈 & vinum: mate & ger , & cetera huiusmodi , que ideo non postunt inuicem continuari, non autem quia differunt ellentialiter contra lic : atua, & vinum duo habent, quod ad rem no-Aram facitsesseminum entia completa; & essent tialiter inter se differre: sed ineptitudo ad continuttionem faciendam non prodenit eis ex co quod fint inter se entia completa: ergo ex co quod essentialiter different. hoc inso igitur quod partes anima ponuntur essentialiter diperfæ: ernnt ad vnam animam continuandam. ineptæ; minor, quæ sola probatione eget, suadetur, quia dua aqua fune duo entia completa, & ramen possunt continuari, ergo ineptitudo ad continuationem faciendam non prouenit ex cos quod fint entia completa; led ex co, quod essentialiter inter se differant; aliter posser argumentum duci ex illa maiore sic; sed inept tudo ad cont nuationem faciendam non potest prouenire ex completione, ve paret ex aquis, ergo, fi non prouenit ex diversitate essentiali , que haberur inter vinum, & aquam: non eficur hae due continuari non possint. non me sugit: posfe aduersarios vim huius argumenti declinare, si dicant: ineptitudinem, quam habent vinum, & aqua ad continuationem faciendam ex differentia essentiali, & completione corum collectiud acceptis prouenire: in logicis aucem, haberi ? quod non valeat argumenteri à sensu distribution no ad collection werem hos effurium hon eff tutum : offensa enim apritudine ad continuacionem cum verilque divisim sumpeis comunica nisi ab aduer farijs assignerur specialis aliqua ope positio, ex illorum consumctione propeniens? victoria stat pro nobis: vt patet inductione face ta in sexcentis rebus.

Arriaga posiquam argumentum nostrum exhomogeneitate ad continuationem requisits defendit: m. 210. subdit, se absolute illud, efficax, mon putare, eo quod licet desacto non uniantus continuatiue, nisi que sunt eiusdem speciei: nul-

La camen apparet repugnancia in opposice . ad innantiam verò ex aqua, & vino; mare, & aere, ac limilibus dellumptam, respondet, quod scuti; quamuis consterites ciusdem speciei continuari posse: camen non continuantur due adamantes, duo laceres, dux charte &c. sic j-ciam Sabsoluté rebus disersit continuatio non repugnet: non ideò omnibus in quacunque circum-Stancia non repugnat. hot autem in peculiared harum naturas experientia cognitas referendum. elle; Sed hae responsio facile impugnatur, affignando tationem cur allara res homogenez non continuentur; ea vero est, quiu ad continuationem requisitur participatio eluftem numero terminis nam (ve habemus ex Aristorile) in practicame) continuum eff , cuits partes ad voum communem terminum copulantur-adhec autem ve duo aliqua iminimodi terminum communem fibi comparent; necesse est; ve fine stuida, quemadmodum enim fluida; beneficio humiditatis , facile alieno termino terminontitr i fic etiam quando sunt homogenea producunt inter le communem terminum, racione cuius vaunt excurrit ad aliud , its vt non habeat , per quid dininguaturabillo acqui duo adamantes septeo lateres, & reliqua similia, folida sunt, & dura, que, seuti ratione siccitatis pranalentis repugnant alieno termino terminari: ita & destructis proprijs terminis communem in se. producere, coque innicem copulari. Hoc antemis non potest dici laquendo de Vino, & Aqua in eodem vale emilientibus; vel de mari i de mese concerminis, non all igicut ad arcanas cerum. naturas confugiendum in aftighando cur ha vos continuationem potitis faciant; & nonillæ; & multo minus ad experientiam, que enim, oblecrosexperientia assignari pocest in co, quod due aguz simul permixen faciane continuationem is non verò aqua, 80 vinum: e nulla profecto. ve consideranti pater, quid ergo recursus ad experientiam prodeft hap

Aliser discurrit Lyncens lib. 10. Phyl. walk to tap. 4. vt enim tefeliat principium illud 2. Res dinerfæ speciei continuari von possure: adducie primo vnionem graduum intentionis , quæ eft inter extrema dissimilia. Secundo punctumi li-Beam, superficiem, & torpus, que in racione quantitatis specie dillinguntur; & tamen innirem continuantur . ex quo deducie etiam rem. spiritualem, & materialem inuicem continuari posse. nam res spiricualis est induisibilis a ve linea, qua jam cont nuavtur, tertid non idea quatuor elementa naturaliter continuaci nonpolle, quia lunt diverle speciei, sed quia invicem pugnant a & colluctantur; cum tamen nasuralis continuitas pacis, & amicitiz figuum fic. Nullum verò in his argumentis lumen probabiliszeis, jauenio. Non in primo i quia quamuis multi aliquam dissimilitudinam inter gradus eiuldem qualitătis agnoleant: at omnes commupifer negant, nam elle ellentialem; atqui prælens quællio cum aduersarije oftenum partes giusdem anime ellentialiter differant? verum enim habeant aliquam diversitatem numericam alterius est considerationis . neque in secundo, nam, vii vidimus, cum de compositione continui, & in-

Digitized by Google

. 7

. divisibilibus punctum additum linez non magis illam extendit, neclinea ampliat superficiem..., nec superficies corpus:ideoque hac innicem non continuantur ; fed punctum est terminus communis, in quo continuantur partes linea, vel vltimò terminantur , & idem dicendum de linea respectu superficiei,& de superficie respectu corporis; atque hac in fententia Aristotelica.quod fi loquamur iuxta opinionem Zenonis : negandu est punctum, lineam, superficiem, & corpus differre inter se essentialiter quoad intrinseca; cum linea conflet ex folis punctis, & Superficies ex meris lineis, & corpus ex meris superficiebus per Zenonem. nil ergo mirum fi in hac via hac omnia continuari posint ad inuicem - Ex quo patet non minus diffare à veritate : quam à communi sententia cotolatium, quod ex dicis deducebatur à Lynceo : rem videlicet spiritualem poffe continuari cum mareriali. fi enim fic liberet ineptire : posset aliquis tueri ex Deo. & mundo vnum ens continuum refultare, quo nil ridiculofius , quod denique afferitur in tertio, falsu esle, constat ex eo, quia si potentia, quam habent elementa ad inuicem pugnandum, effet eis impedimento ne continuarentur; non folum ea, quæ different inter fe effentialiter ; fed neque ea, quæ different folum accidentaliter continuari valerent. Probo seguelam: siue enim ponamus partes viuentis V.G.carnem, & offa Lonis differre inter fe effentialiter ratione forma heterogenez; fine folum accidentaliter, ratione qualitatum contrariarum; constat eas inuicem pugnare , & colluctari ; & carnem quidem vi caloris, & humidicatis, quibus abundat agere in offa;offa verò vi frigoris, & siccitatis, in quibus excelfunt reagere in ipsam carnem; & tamen nemo dixerit ea invicem non continuari Item conflat, quod , fidux aqua quarum altera frigida eft, altera verò calida in eodem vafe ponantur, inter Te colluctabuntur : & tamen omnes cenfemus ex veraque vnam aquam continuatam refultare. falfum igitur est : ideo integralem vnionem inter elementa non posse consistere , quia inuicem pugnant, sed quia sunt diversæ speciel.

SECTIOTERTIA.

21 Solvintur argumenta beter ogeneitatsto anima: 1 21 1 dinifibilis probancia.

pars forme equi, que est in pade petit dis ues las dispositiones à parte, que est in capite, e ergo ha duz partes estentialiter distingantur, ancecedens est certum consequentia emincieur, qui a petere similes dispositiones est prasticar i intrinsecum longé diversum als co, quod est petere alias dispositiones, ab ilha valde distinties, & sic partes illa magis inter se disservant, quam dua partes anima carnis, qua similes omnino dispositiones exigunt.

Respondeo, negando antecedens. dico enim quandibet partem anima equi petere omnes dissolitiones, qua sunt necessaria ad vitam equi; & racio est quia unlla pars fine illis omnibus dia conseruari, ant benè se habere punts, ex hot

autem benå decitations omnes effe homogeness, & einfelem rationis.

Inflabis.appetitut innams non fertur cirea id, quod naturaliser est anpossibile - sed impossibile est, quod qualiset para anima equi informet natural ter materiam habentem omnes dispossiones, qua suarnecessaria ad vitam equi; quia sic deberet esse simulan toto corpore equi; engo nequit petere determinate omnes dispositiones necessarias.

Subinstabis excedem Comptono si hac refponsio consisteret; posset desendi a quad nulla securaturalia determinate dispositiones exiget; sed indecerminate, sienti dicimus de partibus anima; sed hoc est absusdum; ergo &cc.

Respondeo , negando asiumpeum ; quia quando res funt adequate in le ipsis, & vas non est pars alterius, mon: possunt dispositiones: aliquas cum indifferentia, vel pro se vel pro alijs respicere, quia non faciunt voum, neque se inuicem ad fui integritatem. & cohferuationem requi-rum; facute contingit in casu nostro partibus einsdem anima equi - conera hoc autem frigida ell'illa auctoris impugnatio: quod nimirum:variz res necurales: constituunt voinersum, & ad illine integritatem, & conservationem sunt necessatiz, ad cuius Bonum magis propendere de-·bont , quans ad bosum: proprium ; Quemadmodamenim ex hac voicate, & inclinatione ipfer non rectè colligerer omnia cospora naturalia... esse entis incomplets, & ex sus intrinsecis ordinari ad inuicem, fietici dicit de partibus beterogeneis eiufdem anime: ita neque debes inferre, quod ad dispositiones omnes naturales indifferenten inclinent & & recte: nam vniverfom all voum per accidens; de per iggregationem plurium, quod est ab une per se valde dinersum... unde non valer pariras ex uno ad alind, ut omnes fustinese debenns

Obije es secundo ex codem num. 11. in pedeequinullum est vestigium potentiz viduz, noc suditive in oculo ergo fine fundamento stamieurspartes anima;quat func in pede oculo , & anreselle homogeneas anteredens pater, quia pari fundamento quis dixerit in vite elle virutem. producendi rolas și în ficu yuas, & in quanis asbore frucius onmes.consequentia verò probatuc quia quemadmodum viris differt effentialiter à roseto, & vnz arbot abizha valde diuersa, ita... & partes eiusdem animæ propter eandem rationem differre debent :: Respondeo negando antecedens . dico enim fufficienci filmum veltigium indicandi, quod in pede equi fit potentia vifium, Bre. elle unitesem untegralem, quam in com eque coulbiciants ber disho beset relbougo ad bropa-

Digitized by Google

2 I

tionem untécédentis negands en mest paritas propter contrariam rationem; fiquidem expesientia constat ficum, vitem, & similes arbores esse supposita distincta, asque completa; quorum vnumquodque quoas simm esse est independens ab alio.

Obijcies tertio, ex Lynceo lib. 10. pbyl. traff. 2. eap.2.nu.23. ex eo colligimus equipo, & Leonem essentialiter differre; quiz ab intrinseco, & inamissibiliter diversas dispositiones, ac diverfa organa fortiuntur; sed etiam oculus equinus, & auris equina hoc modo fe habent . ergo etiato hac different inter se essentializer . major pater, quia præscindendo ab ea proprietatum intrinseca exigencia, & inamissibili possessione, nullum - habbeur fundamentum dinerfizatis specifice inter . equum,& leonem . minor verà probatur, quia nunquam deprehensus est oculus equinus, reten-.. ta propria effentia , alias dispositiones organicas præter vifuales acquismisse; aur eas cum dispofitionibus aurium, ant narium commutaffe , ergo fignum est, quod ab intrinseco, & ex vi propriz exigentiz illas habeat.

Respondeo, distinguendo majorem: ideo equus & Leo essentialiter disserunt ; quia ab intrinseco, & inamissibiliter diversas dispositiones, & organa fortiuntur, cum determinationeex parte fuarum formarum ad hanc speciem organorum ac dispositionum, & non ad aliam, concedorcum indifferentiamego maiorem, & fic distinguo minorem: oculus equinus, & auris equina ab untrin-· seco . & inamissibiliter diversas dispositiones., & organa fortiuntur cum indifferentia ex parte Llugrum formarum concedo s pom determinacio-- ne s nego minosem , & confequentiam, explico i distinctionem, & simul dispanitatem assignot ideo equus, & Leo differunt effentialiter, quia corum - anima dispositiones, quas ab intrinseco, & ina--missibiliter sibi vendicant squantum est de se, no respicionecum indisserencia, nec queliberearu est indifferens ad vtramlibes organizationem. habendam, sed anima equi dispositiones, & or--gana equina, & anima leonis tantum leoninas expescit; contra verò pars:anima, qua est in oculosest indifferens ad habondas dispositiones totius corporis di fiributiue, & ad informandum. organum sine oculi, sine auris, sine cuinfeumque alterius partis equina.. quare licet determinate, & inamissibiliter possideat dispositiones necessarias ad videndum: non tamen eas determinate exigit. Quod fi quaras viteriorem rationom huius discriminis : petenda est ex dictis,nimiram, eo quod Leo & Equis sunt duo supposes completainon ordinata ad aliquod tertium constituendum vnde fit verper se ipsi debenent sibi determinare has potius dispositiones, quam alias: at vero anima, que est in oculo, & anima, que est in aure einstem animalis, funt intra idem sup positum, tanquam eius partes, ad quod spectat determinare sibi propriat dispositiones, & or-

Ad minoris probationem, in qua dicebaturi nuquam oculum equinum; retenta propria effennia, alias dispositiones organicas acquisiniste, ant eas cum dispositionibus aurium communasse; dicendum: quod licet non repugnet essentia ocuIt equinithabere dispossiones aurium, &c. repugnar tamen toti anima, que male se haberet,
fi vamm organum in aliud converti posset, unde
est, quod sit ei negata vistus à natura reparandi ab integro organa; uti in responsione ad sextam obiectionem dientur.

Instabis primò contra principalem distinctionem: mas & semina sunt duo supposita, completa sibi determinantia dispositiones, & opèrationes dinersas, vi patet ex actu generationes: & tamen non differunt specie, ergonultadisparitas. Respondentegando antecedens qui pad primam partem, dico enim candem numero animam rationalem esse indisferentem ad dispassiones maris, & seminæ, vi patet ex multis, qui cum antea essent semine, masculì cuas surunt, non sic autem se habent equis, & Leo, nunquam enim vidimus alterum corum conucrism in alterum quare dicendum est animam cui uslibet corum determinate proprias dispositiones sibi viendicare.

Instabis secundo en codem Lynceo una 25. -dupliciter: Primò quidem, quemadmodum dicitur, quod oculus equinus. & auris equina non different specie, nequadispositiones dinersas daterminate postulant, co quod sunt partes eiusdem totius, quod diclas dispositiones sibi determinate vendicat : ita dici potest de eques Leor ae, quod neque dispositiones quas possident, de--terminate exigant; eo quod fint partes subiecti--uz eiuldem totius potestatiui, hoc est a sint indi--uidua eiuldem speciei seui incumbas esa disperfictiones fibi determinate vendicare . ergo nulla e folutio . Deinde, materia prima equi habet peca-Liares affectiones, dinerfas ab affectionibus forme reiuldem equi; & quælibot ex eis suas affectiones dererminate postulat, quamuis ambæ sint partes einsdem totius, penes quod talium affectionum exigentia esse potest ergo idem dicendum est de partibus anima equi, quarum vna est in oculo, altera in aure.

Respondeo: neutram instantiam habere quidquam solidi ad veramque enim facile negatur paritas; ad priorem quidem dicendo, nos nor mine nature specifice substantialis intelligere principium aliquod radicale, quod aliquas dispositiones, ac proprietates determinate, & specialites sibi vendices; easque in omnibus suis indiuiduis requirat;atqui totum hoc faluatur dicendo:quod auris equina, & oculus equinus no different specie; adhuc enim stat quod natura. equina sit radicale principium determinate exigitiuum quarumdam dispositionum, & organerum, quæ sibi vendicat in omnibus equis in particulari: non autem saluari potest, si dicamus, equum, & Leonem differre tantum numero quandoquidem non possimus assignare in verisque principium aliquod radicale determinatarum. dispositionum, & organorum; qua zquè partieipentur ab illis. magna igitur inter vtrumque habetur disparitas .

Ad posteriorum verò sio: verum quidem esse materiam determinate sibi vendicare suas proprias affectiones, & formam item equinam suas: nego tamen hine restè deduci, quod parces antena equi dubeant estam determinare dibi pro-

prias dispositiones, & organa: disparitas est, quia ex materia, & forma relultat virum elfentiale, quod necessariò diversitatem specificam inter extrema requirit : quatenus ex actu, & potentia... constare debet 5 & quia ea squa specie differunt peculiares affectiones determinate fibi vendicăt: hine fit, vt materia, & forma respicere nequeant -indeterminate affectiones lugs: at ex amplica, -qua est in oculo equino , & ex ea, qua est in anre aquina, vnum integrale refultat . quod non... exigere diversitatem specificam inter extremaexquibus constat, patet ex aqua, marmore, & fimilibus, que constant ex partibus emsdem razionis; quod fi hæc funt homogenes in fuis partibus equus verd heterogeneus nihil obstat;nam hulusmodi heterogeneitas potest per solas diuer--forum accidentium combinationes saluari,exaliftas ab eadem anima homogenea, quatenus dinerifas operaciones in diuerfis corporis partibus e--mencere debet .

39 un l'estabis iterum: sià nulla parte sorma equi requirerentur deserminate dispositiones oculi: -lequesetur, quad neque requirerentur ab omni--bus., led boc off abfurdum ; ergo. &c. maior patet. minor probatur quiz sic neque determinane coquirerenturà totz forme, que à suis partibus minime distinguirum-Respondeo distinguendo Sequelam neque requirerensurab omnibus dinifim acceptis, concede : collectiue, nego lequelan. -82 fic, distincta minore, nego consequenciam. ad minoris probationem dico : totam formamiimportare omnes partes collectiue, & non divifin, son distributive sumpres . Porrò licer parces dinifim sumpre dispositiones respiciant determinate determinatione le senente ex parte disposecionum, & indeterminate indeterminatione le tenente: ex parte sui ipfarum: at verò collectiue accepeç respichint dictas dispositiones determinatè determinatione fe tenente ex vtraque parte, tum nimirum exparte sui : tum ex parte ipsarum. dispositionum, quia hoc est proprium essentiarum, specifice, & complete acceptarum - 😁 😗 Obijcies quarro ex Mauro tom 4 qu. 26. 21

priasum: nulla forma fiuo cotalis, fiue partialis

deber poni in subjecto per de inceto ad przeipu-

es: operationes ighis format: ita ve illas femper

impediats fed fi anima, bound tum effet homoger

mock alla para anime sque est in pede poneretur

De subjecto per le ineproad exercendas pracipit.

ac operationes imaginationis, & appetitus, ita we lemper impedirer illas iergo &c. -!:Respondeo primà hac augumentum probare. animam rationalem nod informare totum corpais his marmaconferences exist non passe an pede soichmanu incelligene sac velle s'quod; fr hæc prefer in capite i perdeciolum falcaturicamis debete pon i în capitei; at non quod etiamin pol de ; has iplo quod pes est per se inepras ad altas episrationes,qua fime pracipua anuma racionalis seek impedimentosne ce abi exerceantur ab illa fed quid quid fie de hac paritace. 💛 🗥 🗘

31 - Respondeo secundo directien distinguendo maiorem: ¡Nulla forma: fine parasforma debek poni in subiesto per se inepeo ad præcipuas operaciones iphus formanda ve illas somper impediat : & figuidem formo offide inspectandine . Strimpedi, mento adaquato, concedo :: siq antem de inepeitudine, & impedimento inadaquato, nego maiorem 4 & fic distincts minore, nego confequensiam explico d'Linctionem: dupliciter subledum aliqued pare ft inveiligi ineprum ad pranjpuzs opesátiones forme (primo adaquace : fi mmirum, tum in fe a tum in quonis alio, cum, quo facte vinum continuum habeat ineptiendiné ad illas operaciones a fecundo inadequate quando nimirum licée in le sit ineptum : concinnemr tamen cum alio positivam apritudinem ad illes habente seodemque modo discurrendum est de impedimento: tunc chim flibicitum est per se adaquate impeditiuum pracipuarum operationii · fo-mæ : quando ita illas excludit à se, ve nullo modo faciat vaum continuum cum subjecto illanum capaci; tunc verò est impeditiuum inadaquate, quando licer eas à se excludat; continuatur tamen cum co subiecto positinam capacitate & apritudinem ad illus habente quamuis ancem subiechum, quod. est per se ineprum, & impeditium adaquate pracipuarum operationum. forme non pollit recipere illam formam : potett tamen illam receperessi est per se ineptum, & impeditiuum inadæquate eo quod ratione continuacionis ita pertiner ad complementum fubie-Chiapti, & capacis illarum: vt aliquam saltem ex misus præcipuis recipere valeat quoniami verò parsanima qua est in pede bouis ponitur. à nobis in subiecto inadæquare inepro, & impeditiuo przeipuarum operationum animz bouis : non verò adzquatè ; quatenus pes bouis facit vnum continuum cum capite, vbi est aptitudo , & capacitas ad illas : hine fit, ve posse hie recipereillam partem forme fibe corresponden-

Inflabis: tunchaberetur in pede bouis inadzquate ineptitudo, & impedimentum ad pracipuas operaciones for mæ bouis: quando eadem... omnino effet forma squareff in pede, ac in capiter, dum enim alia est forma partialis pedis; & alia capitis , forma pedio adaquatè redditur inepta, & impedita à dispositionibus pedis ad potentiam V. G. imaginatinam, & appetitinam exercendam in pede : ergo nulla diffinatio 🗆 🗀

Rbspodeo, negando unvecedens quauls, enim fi forma esset indiusabilis, posser dici quoque inpede ineprirudinem ; 188 ímpédimentum 'in#d#4. quate habere : hino tamen non sequitur , nomia poste idom-eum verkare diti ; posto ; quod siè dinisibilis, & ratio est, quia ex forma partiali, que est ar capite, & ex ex, que est in pede ianv fit v un integra forma : que mad modum igitus de hat vna forma verè dici potest, quod st inadequate in pedetita etlamqued ibi ineptitudinem, Brimpedimentum inud equata habeat ad præcipuzz luai operationes exercedas. Ad probatione antecedentis aio , quod ineprirado, & impedimentum , qua adaquate afficiiht animam pareizlem correspondencem pede secundum 18 confideratam : afficiunt illatizquate illam pro ve cum reliquispartibus hitegrae vhamanimamis quoniamivero absolute loquendo ita a parte ret fumendzelt squiameres son filme in roso à pas te rei nisi in potentia (ve docet Aristotiles Me Physicis:) hine sit vt absolute non debeat dies impedita

impediet, de inepea adaquate in pede; sed im-

33

Obijcies quintò nisi partes anima materialis effent heterogenez, sequeretur, quod taminteger effet bos magnus carens cruribus: quamparunlus viculus illis prædicus, fed hoc eft abfurdum . ergo &c. sequela probatur: nam in. veroque tot effent partes forme atque materia; fupplente boue per excessum aliorum membrorum, crurium fuorum defectum; atqui hoc non... posset dici posita heterogeneitate partium animz ergo &c. Respondeo primò negando hoc argumentum non habere: locum in sententia adnersariorum mulci enim ex eis concedunt partem anima informantem crus destrum non esse heterogeneam cum parte informante crus fini-Arum, & certè omnes tenentur dicere animam., qua cutem informat esse homogeneam; nullaenim intrinfeca diversitas apparet in cute::fi qua enim habetur ratione figura: oritur ab extrinseco nimirum à membris, que diversimode sigurata sunt. Iam tolle à boue vnum crus, vel magnam cutis partem: numquid erit integer admissa heterogeneitate anima, per hoc quod tantum habet forma, & materia quantum vitulus? minime herclejargumentum igitur zone ab aduersarijs soluendum est. Respondeo secundo negando sequelam; ad cuius probationem dico; integritatem animalis non confiftere in tanta vel tanta quantitate materia, & forma, sed in habendis tot organis, quot sunt illi necessaria ad omnes suas operaciones exercendas: quare fidaretur bos minor mulca, vel culice; haberet ausem suam deorganizationem requistram; hic-tam effet integer, quam quilibet, alius bos in magna mole existens.

- Oblicies sextò naliquando in ocuso carnis dispositiones introducunturated in cali casu oculi dispositiones dependuntur: ergo anima carnis differt essentialiter ab anima peuli. Consequent a probatur: quia si non differrer:vtique posser dispositiones oculi deperditas aliquando in eam materiam introducere respondeo concessa maiore, & minore, negando consequentiam; & ad eius probarionem dico, quod si quid probaret: eninceret veiquesquod in chomine huiusmadsidispositiones oculi deperdire reparari possent ab anima;nam scimus carnem illam in quam conuer+ fus fuit oculus, informari ab eadem anima non. solum specie, sed etiam numero, à qua oculus, cum vigeret, informabatur, ratio igitur vniuersalis cur non possit anima informans carnem illam, dispositiones oculi, in eius materiam introducere, petenda est ex impotentia quam hai bet omnis anima ad reparandas dispositiones membrorum totzliger dependicas. quamuis enim quando deperduptur ex partes, posse illassittera refarcire, si non habeat impedimentum fue vira suti pravalens -at ex integro eas producene mitnime potest hocsenim est solius virtutis seminalia, & hine fit, ve digitus adfeiffus, auc oculus erutus iterum in corpore elaborare naturalitan nequest : non autem quia pass anima degite aus oculi sit diversa rationis ab os, que in toso woil poré remanet . seros (11 seros . innure es - زايد ้อง จากรับไ**ประจาก มีใ**บบาน ๆ เลือดการ์หรื

SECTIO QVARTA

Ex suppositione, quod unio inter animam, G corpus sic modaliter distincta, numea quoque sit homogenea.

Onclusio est assirmativa, quam tuetur Avriaga de anim difp. 5. sett. 6. Oniedus Contrauer, 1. punct. 7. Lynceus lib. 10. tract. 2. cap. 3. & ex Antiquis, Scotus, Alensis, Gregorius, Gabriel, Durandus, Marsilius, & Caietanus, quos citant, & sequintur Conimbricenses primo de Generatione cap. 4. qu. 22. arr. 3. contra : Compronum, & alios quam plures, qui dicunt partes in homine effe substantialiter dissimiles, non quidem quoad materiam quia hac est omnino homogenea in suis partibus; neque quoad formam, quia ea est omnino indinisibilis, sed quoad vn:onem, quæ pro diuersitate dispositionum, quas exigit, dinerfaeft - ex quo videtur 👯 sequi iuxta eorum opinionem; quod relique anime materiales voiri debent materiæ per voionem ex partibus essentialiter diuersis 'constan-

Probatur primo affertio nostra à Lynceo les citate a num 27. sicissi vnio capitis effet diuersa. effentialiter ab vnione cordis : sequeretur quod effet forma substantialis animalis; sed hoc eff absurdum ; ergo &c.minor patet, quia indededuceretur duas in quacunque parte materiz animalis dari formas substantiales; animam, videdicer, & dictam vnionemssequela verò probatur multipliciter . Primo ex Ariffotile docente fois -mam, seu actum esse : que distinguit, & constituit hoc align d . fed caput, & cor beneficio vnionis specie distinguerentur, & constituerentur in proprio esse specifico sergo & c Secundo quia vino capitis effet prima & przcipua radix earii proprietatum, & dispositionum, per quas caput à corde specie d'fferret vergo esset forma substantialis capitis . antecedens pater, quia prima, & præcipua radix non est materia capitis, ve pacet, neque anima eiuszalias cum etiam in corde sit; deberet ibi capitis dispositiones, & proprie tates exigere; quod est aperte falsum. consequentia verò probattar, quia ideo anima rae tionalis aft forma: substantialis hominis: quia est prima, & pracipua radix operationum, & proprietatum, perquas homo differt à leone, & reliquis animantibus; ergo à pari, 6 vnio expiris; &c. Tertiò ad hominem contra non nullos, qui ideò negant, vbicationem esse remiquia servairetur rei vbicate per vnionem à se disting tram; quod repugnare probant ex co ; quia dicharmio haberer effentiam whi; p repore que fue biectum determinato loci spatio essentialiter allightet. At etiam vnio capicis ad determinatas dispositiones, & operationes ipsum caput alligarett orgo iam effer forma substantialis capitis! Quarto denique, quia, si dicta: vhio non esset foit. massobstantialis capitis: maxime quia vel thodus effet, vel aliam formam substantialem nimicum animam prafuppoperett non primums quiz possibiles funt forme substatiales identifi cata cum modicina vy modales: cenfeantur upol

Digitized by Google

3 [

والمستأناتها

que secundam; quia liest vnio illa animam. rationalem supponat, at non tanquam informatem, & munus forma subkantialis exercencem; & quamuis eam sic supponeret y aduersarijs aneumberer explicare cur sieusi vua cognitio atiu astum denominantem supponere porest , & ramen pro posteriori ipsa denominat; cur, inquit,

in præsenti &c.

37

Verum ego huiulmodi probationem stullo modo probare possum; puto enim quod quamuis vaio inter animam, & corpus effet modus, & eins partes integrantes effentialiter inter se di-Ainguerentur : adhuc tamen non fequeretur huiusmodi vnionem est formam substantialem. animalis; eo quod non esset prima radix propietatum, sed illam supponeret. Ad primam. autem rationem in contrarium ex Philosopho allatam, dicerem: formam fubitantialem constituere, & distinguere vnum adaquatum supposisum ab alio item adzquato, non autem pastes einsdem suppositi; & ratio discriminis est, quia in ordine ad diffincta; & adaquata suppositanon potest dari vnica forma exigens in illis diuersas operationes, & dispositiones, quia quodlibet ex eis habet suam peculiarem formam, que se habet ve adæquatum principium illius diuerfitatis: at in ordine ad diversas partes einsdem suppositi potek optime intelligi, quod detur vnica forma exigens in eis illam diuersteatem. quoniam verò capue, & cor, de quibus loquimur, supponuntur esse partes eiuldem animalis: hine fie, ve etiam si vnionis substancialis benefieio essentialiter distinguerentur ad inuicem, & constituerentur, quodlibet in sua propria ratione: non reste deducatur, vnionem esse corumformam substantialem .

Ad secundam autem negarem maiorem: vnionem, scilicet, capitis elle primam, & przeipuam radicem earum proprietatum, per quas caput specie à corde differret ; & ad eius probationem dicerem: primam > 80 przcipuam radicem effe animam; nec referre, quod illa fit etiam in corde, in quo capitis dispositiones minime exigit, quia, licet ea fit formaliter homogenea.: eft tamen virtualiter heterogenea, quatenus ad diversas operationes exercendas in diversis parribus corporis, diverfas etiam exigit dispositionum combinationes; quare fi pro carum diverfitate diversas etiam exigeret partiales vniones, quæ à dictis combinationibus diversis specificarentur: huiulmodi vaiones non habitura ellent, in animali rationem prima , & pracipua radieis proprietatum, & dispositionum, qua cerauntur in partibus .

Ad tertiam verò asserem: probabilius discut: rere eos, qui 'negant voi elle rem; ex eo quod vaio, que vairet illem subjecto, haberet essentiam vbicationis, quatenus determinato loci spacio alligaret ipsum subiectum : quam Lynceum ipsum, qui ideo nogae vnionem capitis esse hererogenezm cum reliquis parcibus, quia effet forma substantialis einsidem capitis; eo quod ad determinates dispositiones, & operationes ipsu alligaret . Ratio diversitatis est, quia vbi præoise constituitur per alligationem subiccii ad

R.P.lef.Polizza Phylosoph.1000.3.

spacium aliquod determinatum : quæ quidem alligatio, cum æque reperiretur in unione ubi sum subjecto, acin ipso ubi : recte deducitur uctumque essentiam abi participare; at qui tement unionem heterogeneam dicerent: formam Abstantialem non constitui per hoc, quod alliget partem animalis ad determinatas di spositiones, & operationes quomodocumque: sed per hoc quod sit prima, & principalis radix exa-Ciun dica alligationis: conflat auté hoc soli animæ competere 's non uérd eius unioni ; quià hæc etiá quatenus heterogenea estiexigitur ab illa.

Ad quartam denique, concederem affamptú; ae dicerem, weionem illam non posse habere ratronem formæ fubstantialis partium; & quia modus. Sequia Tupponerer aliam formam Inbstantia: lem;& ad priorem ratione in contrarium respederé, quod, licée non implicee forma substantialis identificata eum modo : nullum tamen habomus indicium, quod defacto detur; ahas, qui tenent vnionem modum, deberent afferere, illam cum omnibus formis materialibus saltem substantialibus identificari ; atque adeò implicare concradictionem formam elementarem V G vol bruti existere poste extra materiam - ad posteriorem verò assererem, quod quamuis vnio illa animam rationalem non supponerer vt iam informantem, & munus forme substantialis exercentem : indo tamen non recté deduccretur;eam fore formam substantialem, quiz ex suis intrinsecis offet ordinam ad reddendam ipfam animam informantem, & exequencem munus forma substantialis, ve pates. Quantum denique ad id, quod auctos quarebat ex aduersarijs : cur vna cognitio poffit supponere aliam in intellectu actu denomi-mantem illum: & non vna forma substantialis in materia, aliam actu informantem, est difficultas communis, & solutu facilis ; fi diezeur munus cognitionis effe accidentaliter perficese intelle-Aumjar munus formæ substantialis est perficere materiam substancialiter Aceidentalis aneem. perfectio pote k multiplicari iuxta capacitatem subiecti: ar persectio substantialis non item.: quia quidquid aduenit primæ radici operationum& dispositionum convincitur esse accidens illius. Hae igitur Lyncei ratione posthabita.

Probatur facile nostra conclusio; quia posito, quod vnio inter animam, & corpus modaliter distinguatur: gratis, & sine vilo fundamento afferitur, quod ea debeat pro diverfitate complexionis accidentalis, quam habent partes corporis, divertificari, ergo dicendum est, eam estintoto corpore homogeneam: confequéria patet 3 antecedés fuadetur ex co, quia ficuti vna eademque anima non obstantes quod in suis partibus sit homogenea, potest exigere in partibus materic illis correspondentibus dispositiones diversas: ita poteft dici de vnione distincta, quod nimirum... etiam si babeat ynire formam cum partibus materiæ diuersimodè deorganizatis: ipsa nihilo-; minus fit quoque homogenez. non enim potek. assignari disparitas. Verum hoc videtur esse certum · illud potius controuersum: num ex hypoteli, quod partes anima materialis sint hetero-. genez;etiam parces vnionis debeant esse huius-

Digitized by Google

modi

man materialem : affirmatina kotentia est in p dubitata, quia extrema diuerfæ racionis, impoff fibile est se quod ynianeur per votionem eiusdem rationis. unio enim specificatur ab extremise & per ordinum ad illa effentiam sham desumisorga hoc iple quad pattes civiliam anima, por nuntur essentializer inter se differee; implicated quod uniantur cum materia appevadonam homogeneam - Az verà a fermo fin de partibus: voion his per quam anima rationalis in homine unitur corporis dubium ell .. Affiquatius respondet Arriega lorg there n.2.15. quem foquuatur Quiedus muite 2 3, 84 Comptanus dife 4/ed 3. fed prohabilius videus respondendum negating cum. Hursado dele-zide anima fecti de voi polificionis doenie papres niuentium materialium offe essens misliser bererogeness; affects omnes partes byminis effequatino substantialiter similes, leave non solum à materia : 81 anima rationali » sed eriam abi épione, que valipses illas omnis beresopencitae excludatur, ortograficationic more Probatur ratione ab iglo Hursado allata titts ben extrema ciusilent rationis debet dari vnio einschm rationis-sedentremannienda in homihe func einsidem rationis. Augustinis enim partes comparis diversa habent deorganizatione extres ma came unionis in illis semper fine parces maserie buimas& anima rationalinergo non elecufi partes unionis, debeant elle ditter le racionis Refpender ad hoe Arriaga hinter extremain eiuldem aztionis polic dari voiones diuentr. 12enomis inquando nimirum diverbras sumirum -aliande i quam ab iplia extremissiam verò in rem le habersin ca lu nostro, probat, quia vnio u bur eft koter goimam: > & caput humanum re-. fpiciteriam dinerlas dispositiones ab eis , quas respieir unio, que est intenanimam, & huma-, num con squod fineges: probet ex co 1 quia in. eantum part anime materialis in via parte con-i poris dispositiones dinersas exigie, ac in alianu yt nimirum consernetur in esse sed vnio humanat est quæ ad sui conservatione illas diversasdispofitiones exigir : non verò anima rationalis, vt des se pater, ergo eriam frextrema vnionis humanas fint einsdem rationissipsa ramen est heterogenea. Sed contra estaquia licer verum sit, quod inten

medi n. & guidem aufilloquamur de parcibus

vnionis i que est inter materiam . & ipsam uni-

extrema einsdem rationis possint dari vniones do quæ inter le effentialiter differant, vt patenex: dupplici vnione inter animam se corpus equi ;; quarum vna esser dependens à materia: alteraj independens; tamenain cafuenofixo mon pocefti assignari vnde hotosmedi divertitas sumendame fit, quodienim parces vnionis determinare diner fam deorganizacionem respiciancifalsim ette: &ad probationem in contrarium : nego caufalei. maioris : dieo epim-quod fi partes anima materialis diuerfas dispositiones sibi determinate vez dicarent ; qualiber fuas peculiares : finis per fo? primarius carum effet dinerficas operationum ad quas exercendas diete partes effent effentialiter ordinatæ i quia tumen effe eft propter operari;inde fieret,ve conferuatio in effe fe habenet ve? finis secundarius y & non primarius queniam. verd fi daretur vnio diffincta, ea non effet ope-

rating; hind firs ve non respieerer secundum str · partes organa corpores to respectu , quo anima disobbilis focundum fans, hoc of formaliter; ato nimicum, ve specisicarecur abillis; sed matenialiter tantum quod paret ex cox quia i supponamus animam agricoalem ita ello indivilibihem a vindinestimentoperationum in diverse partibus corporis minime exercere posset, procilidubio varo conqenta effet disposicionibas homogeneis, nec dinorfragem deorganizationis in illis exigerer. Pando ulicer ad argumentum principale responder Oniedus dicens, fimilicadinem. extremorum nomarguere similizudinem unionis, quando diverseas vacionis fami pocett à dinerla... exigentia disposicionium, quas in diserse exigira cume enim, inquit, diverlà dispositiones exaciz arguere pollunt à posseriori dinerstranem. partium vnionia: sed contra: quia, liedt verum fit, quod fi diver la dispositiones, humanum corpus organizantes effeot determinate exacta à div nerfis partibus unionie ; tecte deduci posset huinfmedi partes offe hecorogeneas : quia tamenhæc exigentia nomprobatur in illis, sed supponieur : hinc fie ue nulla for deductio .

Obijcies primo, ex Compeono sell. 3. m. 502 diuersteas dispositionum in brutis argnit diuerstratem partium anima materialis illorum erago, & diuerstras dispositionum in homine debet satiem diverstratem pareium vinionis in illorindicare, consequentia pareo, quia eodem modo vaio capitis inhomine mon petit cassem dispositiones, quas petit vinio pedis, sieuri pars anima bruti, quas corresponden capiti, non exisgir cassem, quas exigir pars eiusem anima pedis correspondens.

Respondeo: concesso antecedente ex posita. suppositione; negando consequentiam; disparitas pit, quia diverfitas dispositionum in brutisa que ponuntur anima hecerogenea conflates exigitur primais & perse ab ipfis parcibus: anime a at dicta disteratas in homme non exigiour, primò, & per se à parsibus unionis humanæ, sed ab anima rationali ad dinerfas, operaciones, in-s diueriis partibus corporis exercendas. Vnd. parers ad probationem confequenties; negetdung est enim assumptum; atque dicendumia vnionem capitis humani, fi muenisset in capito... dispositiones pedis ; quantum est de se munue mun vniendi animam razionalem cum illa parto materia aque bend exercuifet ; atque aded exigentiam deorganizationis diversa non invnionem, sed in animam rationalem refundendam effe, hon autem non puffe dici de partibus anima bruti earum heterogeneitate supposita... # ve patet ex doctrina adueplariorum.

Respondes concesso antecedence a negando, consequentiam; culus distinguo probationem a su quidem secuno sie de dispositionalis, ve sica concedo a quod illas perat anima racionalis, ve

vnita seu unienda: sin anté de dispositionibus talibus, hoc est heterogeneis, subdistinguo, petia illas ve vnita ita ve vnia se habeat ve conditio ad illas perendas, concedo: ita ve se habeat ve ratio formalis, seu sinis petitionis nego. ve enimdixi, diuerstratem disposicionum in corposeexigit anima primò, se per se in ordine ad diuersas operationes, quas in illo exercere debet, quia verò id præstrate nequit, nis se vnita corpori: ideireo dici potest, quod ve vnita distam diuerstratem exposcat reduplicando conditio-

Obijcies tertiò ex codem num. 6. exigentiandiuerfarum dispositionum, licèt ve quod, & in actu primò remoco anima rationali tribuatur: tamen ve quo, & in actu secundò proximo tribuitur vnioni, ergo vnio debet esse necessario heterogenea consequentia videtur certa, quia exigentiam tame multiplicis deorganizationis nequit habere vnio aisi ratione diuersarum partium, quas habet autecedens sindetur, quiandium quas habet autecedens sindetur, quiandio est quoddam exercitium, ac veluti actus secundus anima, & sideo hac diuerso quasi modo per illam in diuersis corporis partibus se extendit; in osse videlices ve vegetatius, in carned ve sesse secundus, in occuso ve vissua, ergo & c.

generé caule efficientis, seu vitaliter operantis, nego antecedens. quosiam verò anima, vei notammus, divertitatem dispositionum in corpore non requirit prime, & per se ad illud informandum, sed ad exercandas in eo vitales operationes : hoc ipso quod partes vnionis non sunt vitales operationes quas anima exercere potel: recte deducitur eas non exigere vt quo, & inactu secundo proximo illam dispositionum dinersitatem. Quod verò vitimo loco addebatur; nimirum animam rationalem beneficio vnionis diver so quasi modo in diversis corporis partibus se extendere; in osse videlicet, ve vegetatiuam, in carno ve sensiciuam &c. dupliciter intelligi potest. primò in ordine ad informandum, quasi verò anima rationalis non informetos secundum se totam, fed solum secundum, quod vegetatiua est: carnem verò secundum, quod senfitiua &cc. secunde in ordine ad operandum; its vt sensus sit, quod licet secundum se totam fit vnita omnibus, & singulis partibus organicis corporis; tamen in offe non exerceat nifi operationes vegetatinas; in carne, ex sensitiuis non nisi tactivas; in oculo præter tactivas, visuas tantum &cc. & si quidem in psimo sensu sumatur (ve abaduerfario deberet sumi ad probandum intentum) omni probabilitate caret; si quidemunio cum physica sit non est przeisiua . vnde vnit materiæ animam secundum eas omnes rationes, secundum quas est illi substantialitet vnibilis, vt de se patet; sin autem in secundo, verum, sed non prodekadaex fario, ve de se etiam patet, quia confiderat animam ve operatiuam a

DISPVTATIO

SEPTIMA

DE DIVERSITATE ANIMAR VM EIVSDEM speciei inter ses

Ræsens controuersia; vt rectè aduertit Arriaga hic disp.; sell-7 ad metaphisicum propriè spectat; siquidem eodem modo de omnibus individuis cuiuscumque speciei suè corporeis, suè spiritualibus sieri potest; quiatamen recentioribus visumest, postquam de diversitate partium integratium animæ disputarunt; de diversitate partium subiectivarum eiuschem
in specie ima consideratæ sermonem instituere, nos vt illis morem geramus, huiusmodi disputations hoc loco etiam exagitamus, vnum notantes;
diversitatem, quo al rem nostram facit, duo importare; dissimilitudinem, & inæqualititem perfectionis, quid autem vtrumque signiscet
ex suis oppositis, sempè ex similitudine, seæqualitate facile conisci
potest, similitudo itaque consistit in hoc, quod ynum sit sicuti aliud;

hoc estiquod volus individuatio non habeat per quid magis disterat ab individuacione alterius, quam à qualibet alia. quodsi habet per quod disterat magis: iam non est seut alind. Se se est illi dissemile. æqualitat verò persectionis posita est in eo quod voum individuum cum alio comparatum sit æquè persectum, se bonum; ac est illud; quod si non est huiusmodi; habetur inæqualitat persectionis inter illa. hac igitur terminorum explicatione præmissa: nos prius de dissimilitudine, po-

stea verò de inæqualitate disputabimus.

SECTIO PRIMA.

An omnes anima oinfaom species atoma fint necessario inter se diffinsiles.

Onclusio est affirmatiua. est tamen primò contra eos, qui dicunt quamlibet dissimilitudinem, quantumuis minimam, importare distinctionem specificam, acque aded implicare animas eiusdem speciei posse esse dissimiles de his mentionem facit Comptonus disp.5.de anima fett. s. qui etiam addit : nonnullos præcedentem opinionem limitantes, dicere tunc dissimilitudinem , specificam distinctionem inducere inter aliqua duo, quando reperiri potest aliquod tertium minus dissimile vni extremorum, quantifit alterum extremum, quod si hoc nequeat ih. ueniri, aiunt: distimilitudinem illam, que interdicta extrema reperitur, non esse sufficientem ad diuersitatem specificam inducendam; & fie nullum individuum intra eandem speciem posse esse magis dissimile vni , quam alteri indiuiduo Ef etiam fecundò contra alios, qui sustinent intra eandem speciem animarum possibilia esse indiuidua, quorum aliqua inter se comparata similia. fint; aliqua verò dissimilia, ita Ouiedus controu. 1.de anima punct. 8. 9.4. num. 32.

Porrò nulla alia ratione videtur probari posse melius assertio nostra, quam duas hasce contrarias nostra sententias impugnando; ex earum enim fassitate rectè deduci illius veritas ac certitudo poterit. Prima itaque sententiam Comptonus son citato sect. 3.nu. 7. sic insectatur: si qualibet dissimilitudo quantumuis minima inter duo individua dissinctione specificam importa-

ret : sequeretur, quod nulla duo essent eiusdem speciei; sed hoc est aperte falsum . ergo &c. seduejam bropse : dair aumdaogdue iuginiqui fuam differentiam numericam includit, per qua in esse talis individui substantialis constituitur; sed huiusmodi disserentia est ratio, qua indiuidua inter se vitimò opponuntur; ergo iam omnia diuerfificarentur specie. Verum ad hoc argumentum Respondere possent adversarij ex his, qua haber Ouiedus loco enato nu. 2. in hac contropersia non agi de dissimilitudine ex indiuiduali differentia proueniente, cum constet hanc non dinersificare specie extrema, inter quæ reperitur-sed de quacumque alia, que minime ex individuatione procedat. huic tamen responsioni pollet fortasse Comptonus occurrere negando assimptum, atq; dicendo; vt præsens que fio locum habeat, non esse supponendam individualé differentia constitutam; quandoquidem eius costitutio ex illa dependet . nam, qui sustinent mihimam dissimilitudinem non sufficere ad specisicam differentiam inducendam : dicere consequéter topentur, eam ad individuationem saltem... reductiue spectare - contra verò, qui sufficere. contendunt, ad speciem; quare dicendum nenellario est in præsentia agi de dissimilitudine animarum yt sic; & videndum, quæ nam dissimilitudo faciat animas differre inter se specie; quæ verò numero; non verò de dissimilitudine, quæ sit extra numericam .

Melius igitur ratio Comptoni impugnaretur ex eo, quia dissimilitudinem cum distinction confundit, & pro codem sumit veramque, cum tamen ea inter se disserant. Ad hoc enim ve habeamus duo inter se individualiter distincta, sufficie y quod de illis verificari possir vnum reali-

ber loquendo non elle alterum : at verò ve habeamus, duo dissimilia, præter talem distinctiomen, elt præterea necesse, ve verificetur, quod voum non lit ficuti alterum . Atque bee videtur who sendencia Arriaga sell. S. eitere sub fell. 3. vbi absolute probat duo individua ciusdem speciei solle esse omnino similia. quomodo untem id verum fie , eriam finulla individualia differenție exceptio fit, ex responsione ad argumentum. Comptoni planum fiet .. ad quod neganda est sequela 38 ad eius probationem, concella maioro diffinguends est minor : differentia numerica... est ratio, que individue inuicem opponentura oppositione sufficienti ad dissimilitudibem inducendam, nego . ad indueendam dikinctionem, concedo; & ad consequenciam dicendum, quod quamuis individuatio fit ratio, per quam i ndiuiduz vleimò opponantur:quia tamen codem prosfus modo potest se habere in illia quo ad hoc: id circo,quantum est de so,ea potius similia, qua distimilia reddat; Quod et exemplo planum fiat, Amo E. G. duas individuationes duarú quantitatum palmazium A, & B.& sic discurro : quamnis individuatio quantitatis A. distinguat illam numerice à quantitate B-& individuatio quantitatis B. eam à quantitate A quia tamen nihil præstae vna individuatio suz quantitati, quod similiter non præftet altera sua ; sed in omnibus simili prorsus mode se habent : hinc se ve earum beneficio vna quantitas censeri debeat similis alteri potius,quam dislimilis -

Duo pro Comptono contra hoc adduci posse videntur: Vnum est, nos sustinere animas eiusdé speciei esse necessario inter se dissimiles, sed diffimilitudo hec non potest procedere à prædicatis genericis, vel specificis illarum, quia in his perfecte conneniunt, ergo ab individualibus . Alterum verò potest esse huiusmodi . Hoc iplo, quod vnum individuum non est aliad, iam haber negationem illius; ergo iam est illi dissimile, quia maior dissimilitudo non datur ea, quæ ex forma, & carentia formæ procedit. Sed facile ad verumque respondetur; & ad primum quidem, dicendo aliud esse loqui de individuationibus, ve sic, & secundum se consideratis; aliud verò de his, vel illis in particulari, quamuis autem verum fr quadam individua aliquarum specierum beneficio suarum individuarionum dissimilia esse : ocum hoc tamen star de ratione individuationis vt fic non effe, diffinia littidinem inducere.

Ad fecundum verò Concesso antecedente, nego consequentiam; & ad eins probationem dico, quod licèt quando vnum subiestum habet,
formam, & aliud carentiam formiz valdè intenfe sint dissimilia: si tamen silud, in quo est carentia diste forma habeat formam similem, &
in altero distiz forma carentia correspondeat;
iam incipiune esse similia, quatenus carentia
formarumin illisper similia, quatenus carentia
formarumin illisper similia, formas compensantur, porrò hoc euenire in easti nostro suadetur,
quia hoc ipso, quod duo sint numericè distincia;
ita vnum non est alterum; yr alterum non sie
vnum; & sie negationi, quam habet vnum entitaris alterius, corresponder in altero negatio
unitatis illius, virinque ergo habetur compen-

sam, & ponendam tantummodo distinctionem.

Hae igitur Comptoni ratione posthabita. breuter probo fallum elle quamlibet diffimilitudinem quantumuis minimam inter indiuidua, specificam distinctionem inducere . Primo ex gradibus intentionis eiuldem qualitatis, qui dilamiliquedinem habet interfe quatenus duo prime gradus caloris sunt magissimiles, quam primus & socundus, & camen hi non differunt effencial ter; vei probanimus suo loco. Quod aucem adhoc responder Quires leteur ... to. dicendo huiu smodi gradus verè esse diver se speciei incompletæ: sed quia ad vnam qualitatem componendam ordinantur;ideò non dici differre specie. non fatisfacit; tum quia gratis dicitur, tum etia quia fequeretur materiam , & formam effe eiusdem speciei à sortiori, quia ordinantur advinu per se constituendum, quod effet magis voum., quam calor intensus.

Secundo ex visionibus beatis, que licet fine 9 eiuldem speciei infimæ,quatenus omnes ab essen. tia diuina specificantur: sunt tamen inter se disfimiles quatenus diversas representant creaturas atque hec est sententia communissima inter Theelegos squam docet D. T. in prima qu. 14. arr. 5. vbi dicit, intellectum non specificari per id, quod in alio intelligitur, sed per principale intellecum, in quo alia intelliguntur: Fortià denique, quia in omnibus ferè individuis, præfercim subfantialibus, sub cadem specie contentis dissimilitudinem aliquam aduertimus, vt inductione. facile constate potest ergo non est de ratione cuiulcumque diffimilicudinis , quantumuis minima diversificare specie individua, inter qua reperitur. hanc probationem in presentia innuille sat erit. paulo post enim cam vberius cófirmabo. Interim arguo contra cos, qui præcedentem opinionem limitantes dicebant: tung disfimilitudinem inter duo extrema individua... specificam distinctionem inducere; quando reperiri potest aliquod tereium individuum, cui vnum extremorum sit minus dissimile, quam alteri extremo quampis enim hæe sententis sic. coarctata non sit expresse nostre conclusioni cotrapia: est tamen tacité; quatenus nos non putamus impossibile sub eadem specie animæ dari aliqua individua, que maiorem dissimilitudiné habeant inter se comparata: quam cum alijs eiusdem speciei ex co igitur hanc aduersarioru regulam impugno: quia inde fequeretur, quod duz cognitiones ab codem individuo factz,quarum vua esset de Petro altera de Paulo disserrent inter se specie; sed hoc videtur absurdum . ergo &cominor patet; omnes enim Philosophi conuenire videntur in hoc, quod existiment duas visones:quarum vna intuetur hanc numero albedinem, altera illaminon differte inter se specie, sed solo numero ve affirmat Arriaga loco cuato num. 227. probatur ergo sequela : minus differunt inter se duz cognitiones aque habent pro obiecto. eumdem Petrum; quam illæ, quarum vna habet pro abiecto Petrum, altera Paulum ergo si tunc dissimilitudo inter duo indinidua specificam di-Rinctionem induceret, quando affignari potest aliquod individuumseui vaum extremum fit minus dissimile, quam alteri : iam cognitio de Petro disserret specie à cognitione de Paulo : quia iam dari posset tertia cognitio, cui, vtpotè habenti pro obiecto eundem Perrum, esset vini extremorum minus dissimile, quam alteri extremo.

Aliter probatur ab alijs falsitas huius opinionis ad homines contra cos, qui agnofcunt inter materiam, & formam vnionem modaliter di-Rinctam sic: Vnio A,qua nunc intercipitus interanimam, & corpus Petri magis differt ab vnione B, quæ est inter animam, & corpus Pauli ; quam ab vinone C, quæ inter eandem animami, & corpus Petri haberi potest. ergo si regulaaduersariorum est vera, iam Petrus, & Paulus differunt specie, quod conftat non este minus absurdum, quam id, quod nos inferebamus de cognitionibus : antecedens pater nam varones A, & C respicium eadem numero extrema vaienda. vnio verò B extrema numero distinctais: consequentia verd probatur, quia vniones Petri, & Pauli iam specie distinguerentur cum vnioni Petri esses similior alia vnio einsdem-Petri . ergo etiam Peerus , & Paulus diffinguerentur specie, quia implicat dari duo tota, quorum vnum contineat aliquid specie dinersumab eo, quod continet alterum : quin differant inter se specie.

Responderi posset ab aduerfarijs ad hoc argumentum concesso antecedente negando confe-quentiam; & ad eine probationem dici : quod heèr vniones Petri, & Pauli differant specie, non tamen Petrus, & Paulus inter fe: vltimam verò confirmationem discursus in hunc ferè modum. distinguerent : implicat due tota continere allqua specie dinersa : quin dinersificentur specie; & si quidem ea, qua sont specie diversa se habeant vt partes viriusque totius, concederent : fin autem vt voiones, negarent, ratio disparitatis esse potest, quia nos in assignandis corporum substancialium speciebus, ad eorum materiam, & formam cantum actendimus; & ea putamus eiusdem speciei, que in materia, & forma conueniunt : illa verò diuerfæ, quæ vel in... urraque, vel in alterurra differunt. minil omnino de vnione curantes; & recte id quidem;tum quia eius existencia est valde dubia; & imperceptibilis: tum ettam quia est minime entitatis, & facit vnum realiter cum extremis, inter quæ existit, vade nil mirum si nullius considerabilitatis sit in ordine ad rerum naturalium. species dinersificandas.

Sed contra hane responsionem facit, quia si vniones Petri, & Pauli disferrent specie: sequeretur, quod non possent ipsorum anima specie conuenire. sed anima se habent vt partes Petri, & Pauli ergo iam Petrus, & Paulis disferrent inter se specie, quod erat probandum. nulla ergo est allata dissinctiot omnia patent, præter sequelam maioris; qua sic enincitur, quoties dua res dicunt ordinem transcendentalem ad terminosessentialiter diversos, toties disserunt inter se essentialiter, sed si vniones Petri, & Pauli disserent specieseorum anima dicerent ordinem transcendentalem ad terminos essentialiter diversos, ergo iam disserent inter se essentialiter.

maior videtur certa; agimus enim de terminis effentialiter diversis, respectis qua talibus; quiz omnis respectus à suo formali termino specificatur. minor verd snadetur, & quidem, quod anima Petri dicat ordinem transcendentalem ad vnionem, videtut certum; quia eft effentialiter semiens de siro primario conceptu ordinata ad facendum vnum per se eum materia quod verò voiones animarum Petri, & Pauli differant inter se essentialiter est Aduersariorum doctrina; quod denique dicte vniones respicianeurabillis, qua rales funt, est luce clarius, quia anima Petri non est indifférent ad faciendum voum per se cum corpore Petri per vnionem Pauli ; vel cuiuscunque alterius, sed est ex suis intrinsecis determinata ad solas vnione: Petrinas, que per adner sarios differunt specie à quacumque alia... . Comptonus his fell 1. mim. 5. existimat hoc argumentum non habere vim contra fententiam... quam impugnamus, que dicit solam cam dissimilitudinem, specificam distinctionem inducere inter extreme, qua minor inueniri pateft alia... quamuis autem anima Petri, & Pauli ration ordinum transcendentalium, quos ad suas vniones dicunt, aliquam habeant dissimilitudinem. quia tamen nulla alia anima haberi potest , quæ minus differat ab vtraque, quam illæ inter fe ? hinc fieri ve illa dissimiliendo non se sussiciens ad eas essemialiter diversificandas.

Verum hac responsio supponir ab aduersarijs nullum aliud signum specificæ distinctionis admitti inter duo sniss quando datur aliquod tertium minus dissimile, alteri corum, quam illainter se sint. Hoe autem non esse probabile ex duplici absurda sequela suadetur, quarum prior est, quia inde sequeretur, quod magis diversificarentur ordines transcendentales per terminos numero distinctos, quam per terminos specidistinctos . siquidem anima Petri, & anima Pauli solum numerice distinguerentur per aduerfarios; & tamen faciunt differre specie proprias vniones, que ordinantur ad illas; at verò vnior nes dictarum animarum specie differentes : non inducerent dinersitatem specificam inter animas ipsas, quæ transcendentalem ordinem dicerent ad illas posterior verò sequela absurda est, quia fiex hominibus non elle; possibilis nisi Petrus, & ex equis solus Bucephalus; inde sequeretur, quod hæc duo non diftinguerentur specie; non enim dari posset alius homo, cui magis Petrus assimiliari posset, quam Bucephalo, nec alius equus cui magis Bucephalus, quam Petro:hoc autem est absurdum ergo &c.

Ad hanc posteriorem sequelam ait Comptonus num. 6. aliquos sortè respondere posse primò illam concedendo, eo quod nullam contincat absurditatem. nam si ex vna quaque specicanimalis (inquinnt) vnum tantum indiniduum possibile esser: animal non esset genus respectu illorum, quia non esset pradicabile de pluribus differentibus specie. Respondent tamen alij secundò dictam sequelam negando, eo quod dari potest aliquid aliud animal similius Petro: quàm sit Bucephalus; & quia nullum brutum dari potest, inter quod, & Petrum non sit producibile similius: ideo nunquam Petrus poterit specie.

sonuenire cum bruso aliquo a quod si argumenta gransseratur ad Gabrielem a & Deum contendédo ex aduer sariorum doctrina sequi Gabrielem sore eiusdem speciei cum Deo: similiter respondent implicare creaturam tam similem Deo: ve alia similior producibilia non sit.

Verum neutra responsso subsistit . non prior. nam ex hypoteli impolibili, quod omnes homines, & omnes equi implicent prater Petrum, & Bucephalum, iam utriusque essentia physica remanet sicuti erat prius ergo & metaphysica... que fundatur in physica non diversificaretur. si igitur prius utriusque essentia diftinguebatur specie; impossibile est a quod postea incipiant esse ciusdem speciei, hoc enim sine ulla mutatione elfentia metaphylica illorum intelligi nequit ad rationem autem in contrarium, quod nimirum, fi ex una quaque specie animalis unu santum individuum effet posibile: animal incommuni non effet amplius genus; co quod non posser predicari de pluribus disserentibus specie: nec non etiam ad eius confirmationem dicendum,quod licet animal in eo casu non posset predicari de pluribus differentibus specie prædicabiliposser tamen de pluribus disserentibus specie subijcibili: trita enim est distinctio specieuquam tradunt Logici in subiscibilem, & prædicabilem, quorum multi sustinent posse unam rationem... ab alia separari, atque adeò non implicare naturam specificam immultiplicabilem in plura... individuate docent communiter Thomista.

Neque posterior responsio solidior est. dum. enim dicunt aduersarij Petrum non posse conuepire specie cum ullo bruto , co quod assignato quocumque bruto semper est reperire aliud miaus distimile Petro: quam sit illud quod assignatur, 80 ob hanc etiam rationem neque Deumposse convenire essentialiter cum Gabriele, aut quanis alia determinata creatura; quia semperett assgnabilis creatura persection quacumque affignata: non aduertum aliud effe loqui defacto fienei res absolute so habent; aliud verò ex hyporefi, & facta aliqua suppositione impossibili. quamuis autem id, quod esserunt verum sit absolute loquendo : at fallum facta hypotesi a quod omnes penitus creatura implicarent prater Pescum & & Bucephalum; vel quod omnia cutia... contradictionem inuolunot prater Deum, & Gabrielem; tunc enim stando in suis principijs, quod ea dissimilitudo inter duo, qua reperiri no potest minor, noninducit diversitatem specificam, sed numericam, tenentur asserere Petrum à Bucephale , & Deum à Gabriele numerice tantum, & non essentialiter disterre, quod auweek hanc hypotesim admistere debeant Aduersa. rij: paret ex co, quia illam aliam de implicantia omnium individuosum netura humana, &: equina excepto Perra . & Bucephalo admise-runt ; dum ad bruta magis fimiles bomini con-A CONTRACTOR NOT

Rettarde impugnanda secunda opinio a qua intendebat intra candem speciem Atomam animarum dari nonnullas inter se similes, non nullas verò dissimiles, quoniam verò quantum attimetad als similiandinom sente nobiscum, quantum verò ad similiandinom est contra nos a qui

16

fukinemus omnes animas intra eandem speciem contentas debere necessario esse aliqua ratione dissentes; sat erit-ostendere nullas dari animas omnino similes inter se intra eandem speciena

Probacue aucem hoc dupliciter. Primo à priori sic: Quelibet anima in particulari dicit necesfario ordinem intrinfecum ad fuas peculiares operaciones vitales, quas exercere potest; ergo qualiber est necessarià reliquis omnibus diffiunilis; confequentia patet paritate, quia duz visio--neszquarum vna est de Petro, alia de Paulo, præ- : cisè per boc dislimiles inter le sunt, quia vnadicit ordinem intrinsecum ad vnum numero subiectum : altera ad alterum item dum vniones, quarum vna est Petri, altera Pauli, non nisi per hoe sunt inter se distimiles, eo quod vna ordinatur ad vniendam animam, & corpus, Petri: altera ad vniendam animam. & corpus Pauli: atque hæc est doctrina communiter ab aduersarijs recepta ergo hoc iplo., quod ex animabus sub eadem specie comprehensis, qualibet in particulari dicit specialem ordinem ad suas peculiares actiones vitales, quas exercere potest; quælibet erit necessario dissimilis reliquis.

Antecedens verò probatum està nobis in libris deGeneratione, in quibus oftendimus qualibet causam effe ex se determinată ad producedu hic, & nunc hunc potius effectum; quam al. um, itque adeò dicere intrin secum ordinem ad peculiarem seriem suorum effectuum, & vlteriùs ide antecedens confirmatur ex co, quia non videtur credibile, quod omnes homines qui hunc numera parietem claritate V. G. vt quatuor videre pollunt, fint indifferentes ad illum videndum per quamlibet visionem possibilem, qua suamspecificationem à dicto pariete desumit x & est clara ve quatuor . quamuis enim pollit quoquo modo sustineri, quod quilibet suas peculiares visiones de tali pariete indeterminate respiciat, quodque ad hanc numero porius: quam aliama producendam expecter determinați à Deo : afserere tamen quod omnes visiones humanæ posfibiles indiscriminatim à quoliber homine inparticulari respiciantur : ita ve in illis non sit, neque meum, neque tuum, sed quælibet æquè pertineat ad quemlibet : videtur inordinatio quædam nullo modo ferenda; cum præfereimnulla fit ratio, neque congruentia illam inducendi in naturam . quamuis enim nonnulli ita... discurrant circa effectus non vitales, dicantque calorem A.V.G. zquè ab omnibus ignibus tum existentibus, tum non existentibus sieri poste: rem tamen attentius consideranti statim sese offert disparitas pro casu nostro, qua prouenit ex nabiliori, & persectiore connexione, quam habet anima cum suis operationibus vitalibus, ea: quam habet ignis cum calore. cum enim hac inter terminos non vitales versetur: non est mirum, si eam natura minime perficere elaborate curauerie; at illa,de qua loquimut inter vitain... substantialem, & accidentalem intercipier: vnde valde consentaneum fuit, ve quemadmodu terminos habebat nobiliores; & perfectiores ; ita ip sa quoque nobilior esser, atque perfectior, per hoc quod maiorem ordinem, ac dispositioné servaret; cuilibet vita substantiali in particula-i

Digitized by Google

17

rifuas pechliares operationes vitales assignando, ac tribuendo.

Ex his autem confirmatur noftia fententiase contra Quiros qui desput. 78. sell. 1. negat animas ciusdem speciei atoma posse este dissimiles. & concedit in entibus respectivis eiusdem speciei possedissimilitudinem reperiri; & quod maius est, ideo negat dissimilitudinem in animabus, quia sic diversiscarentur specie, quod contendit

non contingere entibus respectinis.

Probatur deinde feenndo eadem affertio à po-Reriori fic: Nunquam fuerunt in mundo duo viuentia sub eadem specie contenta in omnibus operationibus, ac aceidentibus proprijs omnino similia; ita ve Dæmon aliquando dixisse seratur: omnes homines, quos ipse vsque ad illud tempus nouerat, semper in aliquibus se animaduertisse dissimiles atqui nequit maior ratio de his ac alijs possibilibus assignari. ergo dicendumest non poste dari duas animas intra candem speeiem omnino similes, sed omnes esse dissimiles. minor, in qua est difficultas, fuadetur ex co, quia nos experimur animalia quædam non folum in eodem loco, & ex. issdeta parentibus; sed etiam ex codem vtero simul procedere, ita vt non sit excogitabilis maior coniunctio naturalis ea, quam habent defacto: & tamen dissi-militudinem aliquam inter illa animaduertimus; eandem igitur dissimilitudinem haberent omnia posibilia, si existerent -

Ad hoe responder Otiedus loco citato 5. 4. nu. 33. dinerstratem operationum in distinctis numero viuentibus, in diuersitatem accidentium. posse reduci, & horum dinersteatem ab extrinsecis causis prouenire. seut enim idem homo (inquit) aliquando imperfecté aliquando perfecte operatur, propter diversa accidentia: sic distincti homines similes , propter diversas cau+ sas extrinsecas possime dissimiles operationes exercere. in idem recidit Comptoni responso dum Disput. citata sell. 3. num. 3. ait : varietatem dispositionum, & accidentium habere soper accidens in viuentibue, nec magis peterehanc animam has dispositiones, quam alias . siquidem videmus aliquos nasci gibosos alios excos &c. quis autem dicat has dispositiones ab

animabus peti ?

Sed contra hanc responsionem facit, quia licèt dinersitas dispositionum, quam in distinctis hominibus experimur, in causas extrinsecas remotè refundi possit, quatenus parentes per virtuté seminalem, tamquam per instrumentum suum... illam caufant: at qued proxime non exigatur ab animabus ipsis non est probabile . si enim per accidens omnino in ordine ad illas se haberet :. fequereturs quod quælibet anima effet indifferens ad hoc potius temperamentum habendum, quam alind: sed hoc suffineri non posse sic suaderem : Diversum est temperamentum hominum natura frigidorum, à temperamento corum, qui natura calidi sunt . Atqui experientia constat, quod. si frigidi plus equo incalescant, vel in calidis frigus abundet, ita ve illorum temperamenta... mutentur ad innicem : præter quam quod vtrig; male se habeant , ac ægrotent: si in illis uis sanatiua morbo prevalet; anima, que frigido. temperamento gandet, paulatim incipit expellere à suo subiecto calorem superfluum, producendo in eo frigiditatem sibi debitam. Contra verò. quæ calorem prædominari in fuo témperamento amats incipit expellere à subiecto suo superfluum frigus, producendo in fe illum caloris excessim , quem alia tamquam noxium respuebat: porrò hoc esset impossibile; si vtraque ad vtrumque temperamentum indifferentiam haberet. Ob nihil enim aliud dicimus nos, dissimiles effe formas, qua aquam, & ignem constituumt: quam quod videmus eas ita sibi oppositas dispositiones vendicare; yt si gradum aliquem ex eis amittant, non folum male fe habeant; sed etiam vt primu possunt, contrarium expellendo, illum recuperare nitantur. non est igitur eur non codem. modo discurramus loquendo de temperamentis viuentium einsdem speciei ; cum videamus eanon aliter in corum amissione, & recuperatione fe habere; quam prædicta corpora naturalia,

Ad paritatem, quam adducit Ouicdus de vno codemque homine, qui aliquando perfecte, aliquando imperfecté operatur, licet non sit disfimilis à se ipso dicendum: nos concedere aliquam diversitatem dispositionum ab extrinseeis causis posse viuentibus prouenire, rationes etilis modo perfectius; modo imperfectius opereneur: sed folum negare omnem huiufmodi diuersitatem in dictas causas refundendam esse à dicimus enim, quod illa dinersitas, que se habet per modum habitus in quolibet viuente, & eum qua ipsum benè se habet, & quam deperditam reparare conatur, procedit ab eius anima;86 hane sufficere ad colligendum quamfibet animam intra eandem speciem cuilibet effe dissimilem... Atque ex his patet etiam . ad confirmationem... à Comptono adductam de corporibus á natiuitate claudis, cacis, gibosis, &c dicimus enim corum animas huiusmodi desectus minime re-quirere, sed eos refundendos esse in virium virtutis formatiuz seminis, que non potuit perfe-Aè totam materiam corporis elaborare. quemadmodum enim nullum semen habet tantum. virium, ve possit corpus ita disponere, ve anima ad primum fui aduentum possit in eo perfeclas operationes vitales, ad quas inclinat, eliceret ita multa sunt adeò imbecilla, ve vel nullas ineo partes, vel valdè ruditer distinguere, atque formare valeant.

SECTIO SECVNDA

Proponentur, & diluuntur obiella in contrarium

Ontra conclusionem in præcedenti sectione probatam. Obijcies primò; ex dictis, per nos dari possumi individua sub eadem specie atoma omnino similia. ergo non est cur etiam sub, eadem specie atoma animæ omnino similes dari nequeant. non potest enim assignari ratio cur non possum duæ animæ rationales, vel duæ rugibiles inter se comparatæ nullam habere dissemilitudinem? Respondeo negando consequentiam. ratio disparitatis; est quia vei supra probauimus: stat omnimoda similitudo cum distinctione numerica. Vode in illis individuis in qui-

bus non-potest assignari aliquid a quod respiciazur ab vno, & non respiciatur à reliquis, non habetur dissimilitudo - vt contingit in modis ejusdem numero subiestis, qui non sunt operatiui, neque sunt per actionem distinctam, neque inproduci vous exigit præcedere, vel subsequi aliú sed expectant determinari à voluntate producésis, vt essent duo motus Angelici per idem omnino spatium ad eundem prorsus terminum tendétes, quonia verò non est assignabilis anima, que non sit operatiua, atquadeo que non dicat ordiné ad suas peculiares actiones vitales, quas exercere valeat, hinc sit, vt nulla sit alteri omnino similis, licèt sub eadem specie comprehendatur.

Obijcies secundò: non vales argumentari ab eo,quod eft defacto,ad id,quod de possibili sieri posestergo licet omnes anima eiusdem specici aliquam dissimilitudinem inter se habeant: non Lequitur non posse dari saltem per absolutam. Dei potentiamaliquas omnino similes. Respondeo distinguédo antecedens, & si quidem ei, quod est defacto, non admiscetur ratio à priori, ad id quod est de possibili se extendens, concedo-posito quod admisceatur, pego antecedens, & consequentiam; & dico quod quemadmodum ex ea, quod videamus potentias senfitiuas, que dantur defacto non posse percipere obiecta spiritualia: zectè deducimus neque posse per absoluram Dei potentiam creari aliquam aliam, quæ dicta obie-Cta percipere valeat, eo quod militet in omnibus eadem impotentiæ ratio : ita quia dissimilitudinis ratio ex vita substantiantiali desumpta zquè militat pro animabus, qua defacto dantur, ac pro reliquis pombilibus:ideo de omnibus fine vlladifferentia pronunciandum elleas non posse esse inter le penitus similes.

Obijcies tertiò diuersitas specifica non misi in dissimilitudine sudature ergo implicat animas eiusdem speciei posse esse inter se dissimiles, antecedens pater, quia non potest assignari respectu nostri aliud sundamentum distinguendi specie equum V.G. à leone, prater dissimilitudinem, quam inter vtrumque videmus. Consequentia e-uincitur; quia esse animas eiusdem speciei importat esse inter se similes: esse verò dissimiles specissem differentiam euincie; ergo implicat dari animas eiusdem speciei inter se dissimiles.

Responded distinguendo antecedens: diversizas specifica sudatur in dissimilitudine notabili, concedo in dissimilitudine quacumque, quantius minimanego antecedens; & consequentiam es ad probationes incontrarium dico vnicu quidem sundamentum distinguendi species rerum, este dissimilitudinem, quam videmus in illis: non tamé quacumq dissimilitudo estad hoc sufficiens, sed sola notabilis; quare non est cur plures anime pequeant esse ciusde speciei, & nihilominus esfe inter se dissimiles; eo quod per huiusmodi dissimilitudinem non disserunt inter se notabiliter.

Instabis: non potest assignari quenam sit notabilis hac dissimilitudo sufficiens ad distinguen-27. dum specie animas inter quas reperitur ergo &c Respondet Arriaga dispuisis num 242 eam ex communi hominu acceptione pendere; pro quo aduertic aliud esse dissorbione hominum in se non pendere ex acceptione hominum: aliud R.P. 10s. Polizzi Phylosoph.tom.3. quod hae vel illa differentia dieatur specifica, aut solum numerica; primum fatetur non pendere ex arbitrio hominum; fi quidem res omnes ex se insistante differre inter se, vel convenire at secudum, aits pendere ex acceptione vocis suus (differentia specifica) eo quod homines pro suo libitu wsi sunt hae voce ad noc potius, quam quodvis aliud signissicandum.

Verum liac responsio non sacisfacie, eo quod qualtionem de re cum quastione de nomine confunditialiud enim est quarere, qua nam sit differentia notabilis, & aliud, cur faciat vt ea, inter quæ reperitur, dicantur differre specie: primu dubium est de ressiguidem in ea quaritur ratio, & amplitudo diffimilitudinis potabilis , que impossibile est, vt in hominum arbitrium refundatur -quod enim aliqua fint inter se parum, alia vero multum difimilia, conftat se tenere ex parte ipsorum extremorum, que innicem comparantur anullo intellestu de illis cogitante. secundum verò dubium est de nomine . nam quod ea , inter que dicta dissimilitado notabilis reperitur, dicantur differre specie potius, quam genere, vel numero ex hominum institutione dependet . dum igitur hic auctor priori dubio per solutionem posteriori adhibendam respondet: confusione terminorum auget potius difficultatem; quam soluat. Qua in re, ea minus mihi excusabilis videtur, quo facilius, ex his, que eodem loco habet zquiuocationem suam depræhendere potuisset inducit enim quendam rogantem quanta dissimilitudo ad specificam differentiam necessaria sit? cui post quam respondit necessariam esse notabilem; iterum eundem introducit quarentem; qua nam- sit notabilis differentia, que non? & responsum illi dat: hoc ex communi acceptione pendere, eo quod peqdear ex acceptione huius vocis (differentia spdcifica) en quo modo in paucissimis verbis à questione de re ad questionem de nomine in responsione transitum facit, & vnam cum alia quastione confundit. Hac igitur responsione posthabita.

Respondeo ego notabilem disserentiam experientia sensuum sufficientissime iudicari posse. quod enim notabiliter differant inter se homo', equus, Leo, Cania, & similiz ex diuersa organizatione corporum, & dinersis operationibus, quas exercent nemo est tam rudis, qui deprehendere non valeat. item, quod homines inter se comparati, & equi inter se, & Leones inter se nó disferant notabiliter, sen sus ipsi iudices esse postunt a qui experiuntur in illis similia organa, & operationes; & quamuis in fingulis differentiam aliquam inspiciant, eam non esse notabilem animaduerrunt; eo quod minima sita & parum cutanda. Confirmatur hæc responsio ex codem Arriaga, qui eadem Difputat-fell-8. nu. 264. Hzc verba formalia ex propria sententia habet: videmus ipsis oculis colorem rubeum. & viridem essenotabiliter diuersos. Ecce quomodo notabilis differentia non sumitur à libito hominum; sed se tenet ex parte ipsarum rerum, que comparantur. Illud potius difficultatem facere potuifset : cum notabilis differentia, tum ad species, tum ad genera distinguenda necessaria sit; eur hac differentia notabis sufficiat pro generibus,

& non pro speciebus constituendis; 'illa vero'è contra pro speciebus satissit; non verò prò generibus: ad quod breintel dicerem' differentiam notabilem non consistere in indivisibili s sed habere lattudinem quandam. constat chim tum shominem, & equum notabiliter inter se dissere tum plantam, & animal inter se; sed multo magis notabiliter differt animal à planta? quam er quus ab homine, ex quo breuis regula deduci potest: nimirum; quod ad constituendam differentiam genericam inter duo valde notabilis differentia necessaria est; ad constituendam vero specificam sufficiat minor, dummodo sit notabilis.

Obijcies quarto qualibet res individua habet à natura suas peculiares species intentionales, & suas peculiares actiones pradicamentales, in quibus cum nulla alia communicate potest. & tamen ex hoe non sequirdi offitia individua inter se dissimilia essergo neque ex co, quod qualibet anima ciusdem specier dicar ordinem intrinsecta ad staas vitales operationes sequirur quod st

diffimilis afteri

Respondeo: concesso antecedente, negando consequentiam. disparitas est, quia peculiaritas set, quia peculiaritas set, quia peculiaritas set, quia peculiaritas set, quia peculiaritas set predicatum trassendens per omnia prorsiis individua excurres, & ideo non est sissiens ad dissimilitudinem constituendam, secuti neque, quod vna res non sit alia: non ita se habet peculiaritas operationum vitasiums et paret.

SECTIO TERTIA.

Virum anima einschen speciel atome sint netessarid

Onclusio est negativa puto enim intra eandem speciem infimati dari posse aliquas asilmas, que inter se comparare sint aquè persecia ; comparare verò cum alijs, vel aliqualiter excedant illas in persectione, vel excedantur ab illis. est Arriage Disput. sitata sest. 7. subsest. t. 62. Ouredi panto 8.5.4-courra Quiros Disput.

78. [set. 1. nu. 5. Probacur primò: experientia constat plura dari individua eiusdem speciei 🖒 quæ sint multo perfectiora alijs, ideoque nobiliores dispositiones exigunt, & operationes meliores exercent. cuinsmodi aqui est credere fuiffe animam Christi Domini, & animam Beatistime Matris eius, comparatas cum reliquis animabus in quants differentia temporis existentibus. Item constat sæpè duo animalia sub eadem specie contentais a stimari communiter zque persectajeo quod'nihil perfectionis relucere videtur in vno magis quam in alio ve pater ex duobus equis, guillnis 1 canibus &c. ergo affinat einldem speciei acoma ita le habent y ve quadam excels inter le comparate lint eque perfecte : quadam vero,

Probatur secundo pariente ex individuis aliatissificam desumbra commences enim humana, qua sunt de leonibus V.G. censentur est eiusdem speciei atoma, sed ex his quadam sunt in perfectione aquales, illa nimirum, qua habene pro obietto, vel cundo inimeto seonem, vel

voum cantum quadam vero inaquales; videlicet illa, quatum vna attingit voum leonom; alia verò duois, alia tres cie. Conflat enim, quod cateris paribus illa cognitio, qua plara attingit obieclajeff aliqualiter perfectior ea, qua attingit pauciòta quemadmodim igitur cognitiones intra candem speciem atomam non sum necellatio in perfectione omnes aquales, sed quadam aquales sum quadam requales sum quadam sed anima qua es intra cadem specie inama constituera possente sum albierte ita i vi quadam constituera possente allequibne sint aquè perfectat cum alija verò, vel magis, vel minus persectat.

Ad hoc respondere posset aliquis primo asserendo instanciamisse: non valet per nos stoc 'argumentum: dari possent indittidua alicuius speciei omnino similia ergo, se indittidua specierum anima, neque igicur valebie hoc asiude dari posset sindituidua cognitionis humane de Leonibus, quorum aliqua sint aqualia in persectiones alia vero inaqualia ergo dari etiam possuncium dittidua eius sente sentema edem modo.

Sed contra eff. siquidem ex vero amecedente falla colligitur confequentia disparitas estiquia ad'smilitudinem requiritar, quod vnum sit sièuti est alind, porro hoc licet teperiri possit inaliquibus indiniduis aliculus speciei, vri vidimus;at no in indittiduis specierum ammæ; proprerrationem supra alligifatam; & ideo omnes animæ eninselimque speciei infimæ aliquam difsimilitudine inter se semper habeant necesse est. æqualitas verò perfectionis confistir in et, qued vnum fit tam perfectum 3 & bonum quam allud, quoniam verò nulla affignari potest peculiaris fatio cur'anima individue, ex co quod' anima fint, hoc vel necessario exigant, vel necessario refouant: fine fit ve fleuti indittidua caterarum. rerum possunt veroque modo se habere; sic & individua eiusdem speciei animæ.

Ab alijs Responderi potest secundo non pos-Te dari æqualitatem perfectionis fine fimilitudi-'ne cum igitur per nos anima einsdem speciei necessario debeant este distiniles; proculdubio repugnabit, quod possint elle aquales. sed contra hanc responsione facit failitas assumptioquod 'enim non repugnet duo esse inter se dissimilia; 🏖 tamen æquè perfecta; pater primò ex duobas ignibus palmaribus , qui licet fint æqualis per-'fectionis: sunt tamen inter se dissimiles quaterus vnus respicit suam peculiarem seriem essectum. & alter suam. Patet secundo in sentencia admittentium vnionem diffinclam, nam vnio, quæ eft inter materiam,& formam vnius equi, est æqua-Bs perfectionis ac aba's que estinter materiam & formam alterius equi : & nihilhominus funt difimiles inter le? quamuis igitur omnes anime flib eadem specie ima constituez, disimiles ne cellario inter le exiltanti non lequitur non polle elle in persectione equales: ex quo sequitur quod licet omnis inaqualitas perfectionis diffimilitudine imbibat,quia hoc ipfo,quod aliquid eft incquale alteri, est illi dissimile : non tamen omnis zqualitas importat limilitudinem, vei paulo an-

te noraui.

Respondent alij tertiò falsum assumi in nostra probatione; cognitionem scilicet de duplici

Digitized by Google

36

leone esse magis perfectam cognitione de vnoquandoquidem non est intensiue perfectior illas Sed solum extensiué, quod logicé accidentalem tantummodo prædicationem importat: Sed consra ethquia omnia prædicata, quæ indivisibiliter identificantur rei de qua agitur, si de le sunt persectiva, eius persectionem intensivam augent. fi quidem physicè loquendo omnia ad eius intrinsecamo & entitatiuam constitutionem pertinent, ut patet in casu nostro. non enim potest assignari cur cognitio per hoc, quod sit representativa. vnius bouis V.G. aliquam persectionem intensinam acquirat supra cognitionem representativa vnius lapidis; non verò per hoc, quod sit represétatiua plurium boum fupra illam, que vnum... gantum:bouem representat:quod si hæc disserenzia, perquam secunda cognitio differt à primaà logicis dicitur accidentalis: ideo est, quia no est notabilis, nec apta ponere dictam cognitionem in alia specie : propter quam rationem dif-Serentia individualis accidentalis etiam appel-

Respondent denique alij quartò cognitionem humanam de duobus leonibus disserre specie intrinseca à cognitione de vno leone, licèt specie obiectiva, & ex parte obiecti disserat solo numero.

Sed contra est, quia cognitiones humana speeiem suam intrinsecam non desumunt, nisi vel ex. obiesto, vel ex modo tendendi, sed dista eognitiones non different specie ratione objecti, ve conceditur; neque habent diversum modum zendendi, vt de se patet ergo falsum est, quod differant specie intrinseca confirmatur, quia fi visio duorum leonum disserret specie intrinseca á visione vnins leonis, sequeretur quod etiam... hoc modo disserret visio albedinis intensæ yt duo, à visione albedinis intensæ ve ynum, non enim posset assignari maior ratio; sed hoc esse falsum omnes testantur . ex eo quod inde deducunt ipsas quoque albedines disferre inter fespecie, quia non aliunde provenire potest distinctio specifica visionum, ab codem homine prouenientium, nisi à diversitate specifica obiectorum, posito quod habeant eundem modum. tendendijergo &c.

SECTIO QUARTA

Afferuntur, & solumnur obiecta coutra praceden-

Bijqies primò: si possent dari anima eiusdem speciei inaquales in perfectione; ponamus V.G. quod dentur mille anime inter se gradatim inaquales, ita ve prima excedat secunda, secunda tertia, tertia quartam, & sic de catexis. tu sic omnes ista anime ex vua parte essent intra eandem speciem atomam, ve supponimus: ex alia verò non essent. nam prima valde distaret ab vitima, & sic, notabiliter disserret ab illa ergo prima saltem, & vitima non conuenirent specisicè ita serò ex Quiros soco estato.

Respondent aliqui primò negantes suppositum, ac dicentes intra candem specie impossibile esse, quod tanta inaqualitas reperiatur. Sed contra R.P. 10s. Polizzi Phylosoph.tom.;

est, quia in cognitionibus, ex quibus nostra secunda probatio sumpta est, dari potest ista gradatio; nam humana cognitio de duobus leonibus est persectior cognitione de vno leone, & cognitio de tribus, cognitione de duobus; & cognitio de quatuor cognitione de tribus; in insinitum: & tamé omnes huiusmodi cognitiones, vti probauimus, sunt in eadem specie ima; de quibus ia potest sieri argumentum propositum. non est igitur, cur hæc gradatio inæqualis persectionis negetur in animabus eius dem speciei.

Respondet secundò Arriaga, dupliciter . primo quidem /ub nu.249 dicendo eam inæqualitatem in animabus non esse specificam eo, quod notabilem differentiam non importat, quia non desumitur per ordinem ad operationes specie diuerlas; sed easdem paulo facilius, & intensius efficiendas; quæ differentia non censetur notabilis. secundò verò num sequenti ait non esse absurdum concedere, quod licet in ca gradatione prima anima non differat specie à secunda, tertia, & reliquis intermedijs: differat tamen specie à millesima.eo quod respectu illius,& non aliarum notabile habeat differentiam; & quia millefima similé comparationé habet cum eisdem intermedijs, quam ponimus habere primā, ve no differat notabiliter ab illis: hinc fieri, ve non valeat hoc argumentum:prima anima,& milletima funt eiufdem speciei cum animabus intermedijs,ergo, & inter se ; quia inter se notabiliter different:non autem comparatæ cum illis. Verum, ve ingenuè fatear, neutra mihi responsio videtur solida. non prior, quæ desumitur ex diuersitate operationu, quarum aliquæ, paulo facilius, & intenfius alijs efficiuntur; assumendo, quod ea diuersitas non... arguit diversitatem specificam in principijs , à quibus procedunt: Cotra quod facit primò, quia licet verum sit, quod quando parua est huiusmodi diuersitas specificam diuersitatem non arguat, quando tamen est magna, cum notabilis sit, debet arguere • at qui magnam esse in casu nostro fuadetur ex eo , quia anima rationalis V.G.que mille gradibus perfectionis se extollit supra aliam , ipotest elicere intellectiones perfectiores vt mille operationibus alterius &c. Contra idem facit secundo, quia dato quod differentia notabilis, & intensio diversitatem specificam inter operationes minime inducat: possunt tamen aduerlarij dicere, quod operationes dictarum animarum rationalium non solum in intensione, & facilitate differant, sed etiam in substantiali claritate, atque essentiali perfectione; quatenus funt proprietates principiorum, à quibus dimamant. eo quod czteris paribus, quo principium in entitate sua nobilius est : eo nobiliores sibivendicat proprietates: en tibi quo modo ratio, que affertur eandem patitur dissicultatem, ad quam soluendam adducitur. cum de entitat ipsa operationum, præscindendo à facilitate, & intensione illarum, possit sieri eadem difficultas, que fit de earum principijs fuastantialie

Neque plus soliditatis habet secunda resposio, 42 quæ procedit via præcedenti contraria, admittendo inter primamae millesimam anima illius persectiuæ gradationis dari disserentia specifica

Digitized by Google

f P

eam impugnare primo, quia, vt fert receptissimum axioma: In creatis, quæ sunt eadem realiter uni tertio, sunt eadem realiter interse; ergo & qua sunt eadem formaliter uni tertio, non..... possint non esse eadem inter se formaliter ; eadem enim ratio, quæ militat pro reali identitate plurium in antecedente, militat eodem modo in consequentia pro formali. acqui huiusmodi axioma præsens responsio non admittit, st. quidem concedit primam, & millesimam animam esse idem formaliter in specie ima cum seeunda, vel tertia illius gradationis: negat verò elle idem formaliter inter se specifice. ergo nou est admittenda. Eandem responsionen impugnarem secundo, quia ex ea sequeretur, quod aliqui homines salté ex possibilibus constantes anima rationali, & nostrate materia, deberent disferre inter se specie; illi nimirum quorum vnus effet vt mille perfectior alio . atqui hoc non esse admittendum patet, quia cum aquum fit, vt anima Christi Domini ; & Immaculatæ eius Genitricis tantus perfectionis excellus, si est naturaliter possibilis, supra quam plures animas rationales, & præsertim supra perditissimam Iudæ animam, concedatur : inde deducitur Christum; & Virginem non esse eiusdem speciei infimæ eu reliquis omnibus hominibus saltem possibilibus; atque adeo verbum non assumpsisse naturam specificam atomam omnium nottrum; quod nonvidetur fane dictum:

His igitut responsionibus prætermissis. Respondeo tertio admittendo suppositum: dari,videlicet, posse mille animas gradatim in pefeccione crescentes intra eandem speciem: ad probationem in contratium, nego primam valde distare ab vltima, atque adeo notabiliter ab illa differre: ratio est quia parua qualiber distantia. inter duo extrema cum sit dinisibilis in infinite in via Aristotelica: potest dividi non solum in mille parces æquales inter se, sed etiam in decies mille, & censies millies in infinitum; vnde no est mirum, si facta gradatione in perfectione inter primam, & millesimam animam, non reperiatur notabilis diversitas sufficiens distinctionem specificam constituere: porrò in hac responsione, vt liquet, nulla eff petitio principil; ad excludendam enim notabilem disserentiam inter huiulmodi animas non affertur pro ratione conuenientia specifica illarum; sed solum ostenditur gradualem illam inæqualitaté perfectionis; quæ supponitur inter dictas animas, non inducere in illas recessario notabilem diversitatem.

Obificies secundo ex codem Quiros, si quadam anime essent equales inter se, & non cum alris sub cadem specie insima comprehensis i sequeretur, quod per aliquod prædicatum conuenirent inter se, & different ab aliss. sed illud prædicatum esset secundente se sed issertioned individuale, siquidem esset commune multis ergo iam distra anima different specie, contra suppositum. Respodeo negando minorem, & ad probationem incontrarium, dico non quodcumque pra dicatum commune esse subsidiente sad tribuendum gradum specificum illis, quibus est commune, sed solu ca, que notabilem differentiam illis asserunt.

aliquibus individuis eiusdem speciei reperitum non facit illa notabiliter differre ab alijs, quibus sunt in persectione inaqualia: hinc sit, ve noninducat illis specisicam diversitatem.

Instabis . prædicatum illud commune æquau lis perfectionis, per quod aliqua indinidua. abalijs differunt, non est individuale; ergo est specificum antecedens patet; quia différentia individualis nequit effe communis . consequencia. euincitur, quia inter prædicatum individuale, & specificum non datur medium. Respondeo negando antecedens, cuius distingo probationem? differentia individualis nequit esse communis vniuoce, concedo, analogice, nego; & dica, quod licet indin dua nequeane in differenția individuali perfecte convenire, hoc est, vniuoce: non est tamen cur impersecte, & analogice non possint defacto enim , si confideremus indiniduationes humanas, quis negare poteft eas maiorem habere connenientiam, inter se compararas : quam fi cum individuationibus equinis » vel leoninis componentur.

Aliter Respondent aliqui apud Quiedum nu. 21. dicendo hviulmodi pradicatum effe indiuiduale inadæquate, quod vna cum alijs adæquatam individuationem vnius tantum individus propriam componat hanc tamen responsionem impugnat ipse Ouiedus ibidem dupliciter. primo, quia, quælibet differentia debet effe indiuisibilis in partes, etiam si illas non ve parees, sed per modum simplicis conceptus inc'udat. sed individuatio est differentia quadum; ergo &c. Ses cundo, quia disferentia communis, ne inadequate quidem potestad individuationem pertinere, ergo nulla solutio, antecedens probat à quia disterentià communis huic , & illi indiuiduo, nequit esse id, per quod hoc individuum... differt adhue inadaquate ab omnibus alijs. ca... siquidem est ratio conveniendi, qua per differentias individuales est contrahenda; ergo ne inadoquate quidem potest ad individualem intrinsecè pertinere. Quare ipse num. sequente aliam. affert responsionem dicendo: tale prædicatum. commune importans æqualem perfectionem in aliquibus individuis eiusdem speciei, esse purandum medium inter specificum, & individuale; eo quod neutrum ex illis esse potest, vt patet ex dictis quod si inferas; ergo divisió speciei infimæ in omnia sua individua non erit immediata. fiquidem inter ipfa, hae differentia media intercipitur: Responder in rigore veram esseconsequentiam: quia tamen de huiusmodi differentia non curantiogici; neque ca ad lineam.

illam cum differenția indiniduali confundunt.

Verum vt, quid ego de veraque responsione sentio, aliquid dicam quod ad priorem attinet, existimarem cam in bono sensu accipi posse, si nimirum nostru conformetur, intelligaturque de inadequarione analogamon vniuoca; quemadmodum enim in sententia docentium ens esse analogum respectu inferiorum suorum, dicitur esse prædicatum essentiale inadequarum respectu substantie, quantitatis &c. quia non explicat rationes illis proprias, per quas inter se different, sicèt eas includat ita dici etiam potest.

prædicamensalem constituendam veuntur: ideo

quod pradicatum illuditacione enius quadamie anima lub una specie comprehensa suon inter fe aquales ; fit individuale inadequate , quaveaus non exprimit individuationes illarum, admquare acceptas: lieuti exprimunt Petreitas Paubitat &c. porrò concra dictam responsionem se intellectam neutra. Ouiedi oppugnatio vim habet non prior, quia in ea admittitur, quad. differentia individualis non sit resolubilis, & dinifibilis in plures rationes, quasum yna perfectè prescindat ab alia; sed que impersecté selum ; in quo sensu non potest probabiliter negari differentia refolubilitas atque divibbilitas .. quis enum negat rationalitatem dividi posse inplures conceptus analogos, quotum primus explicer illam in ratione entis, secundus in ratione substantialis differentia, tertius in ration. spiritualis, quartus in ratione indigentis materia ad operandum &c. neque maiorem vim habet posterior, inqua assumebatur, quod disserentia communis ne insdaquate quidem poste ad individuationem pertinere. Lenim distinguasur differencia communis in vnissocam, & analogam : & concedatur aliumptum de vniuoca... ; negetur verò de analoga, statim tora dissiculsas enancicit. nam ratio communis analoga eft rario conneniendi fimul, & disconueniendi, stque adeò non indiget per differentias individua-48 les vicerius contrahi

Quantum verò ad posteriorem responsionem, quam ad obiectionem principalem affert iple Ouiedus; eam duplici racione censeo non possefibhitere- vna eft, quiz admittendo illud prædicatum zqualis perfectionis medium inter speeificum, & indiuiduale, facit per plura, quod , non folum aque bene , sed etiam melius potek feri per pauciora; quod probo ex eo, quia fi afferamus illud este individale inadaquatum. feù analogum ; ex vazparte inter prædicatum... specificum, & indiniduale non multiplicamus tertium prædicatum: ex alia verò parte melius conformamur regulis dialecticomum, quas pro linez prædicamentalis conflimtione tradunt; quod nimirum omnia prædicata uniuoca entis per se in recea linea pradicamentali debezat poni; concra quan facit hic auctor, dum ait huiulmodi prædicatum medium ad dictam lineam minime pertinere, neque de co dialecticos curaffe.

Altera ratio ad infirmandam Ouiedi respon-Sonem sumitur ex ijs, que ipsemet paulo post videlicet 5.5 docec: vbi post quam probatie dari posse differentias essentialiter oppositas inver se zequales: num. 42. in hunc fere modum sibi obijeit i darentur spocies aliqua inter so aquales : pono este leonem , & equin , tum sic : magis leo convenirer cum equo, quam cum homine in ratione formalissima, per quam differret ab equo, ergo non omnes differentia immediatè genus contrahentes, essent aque oppositz; quod est contra omnes philosophos, & dialecticos: Ad quod respondet directe num 44 posito, quod duo differentiae fint aqualis perfectionis inter se, & inequalis cum alijs, adhue non reperiri conuenientiam aliquam inter æquales; noque plus differre species inequales in persectiome; quam æquales; quia æqualicas (inquit)per-

fectioninumlium fundamentum probet ad abilizahendam racionem aliquam vniuocam . mm fic: aqualitas perfectionis repetta inter differencias Gecificas, non est prædicarum medium inter pardicatum genericum, & specificum, alioquin... psaberet fundamentum ad abstrahendam ab illis zationem aliquam vumocam 4 ergo neque erit prædicatum medium æqualitas perfectionis re-percecimer differentias indusiduales . non entimpotest assignari in hoc maior serio;nam si respoderet negando paritatem; ac dicondo: consequêtiam effe de subiecto non supponente; quatenus zqualitas perfectionis. non reperitur inter diffemorias individuales, sed incer ipea individuaper rationem aliquam extra dicias differentias . Contract , quie non est maior ratio, cur diffesentiziple specifice, essentialiter inter se oppofitz, possint aqualitatem perfectionis innicem comparaez in le admittere ; & non differentis individuales - ergo recurrit difficultas - arqueadeo dicendum inconsequenter hunc auctorem. concettiffe prædicatum medium inter rationem. specificam, & individualem, ac illud negaffe inter rationes genericam, & specificam, poterat enim contra communem Philosophorum, ac Dialecticorum sensum illam excusationem pratédere, qua vius suerat paulo ante, dicendo pradicatum illud non pertinere ad rectam lineam. predicamétalem, neque de co curaro Dialecticos: verum difficile est falsitatem vudequaque occultare; ipla enim identidem ahud agintibus se manifestat, & sum prodit auctorem- nullus enima quod fciam,hæc pædicata vninoca media approbanir, aut de illis vllam fecit aliquando mentio-

Obijcies tertio impossibile est idé esse sequale, & insequale eidem; siquidem hæc duo priuatiue opponuntur. sed hoc ipso, quod vna anima singularis est in eadem specie infima, inqua alia reperirur: iam est illi æqualia in perfectione specifica ergo impossibile est, quod se illi inequalis in persectione indiniduali.Respondeo maiorem esse veram absoluté loquendo, & pro flatu reali: at nos quando de inzqualitzte perfectionis animarum sub eadem specie aroma existentium disputamus, loquimur secundum. quid, & pro saw intentionali, hocest considerando illas inadaquare cum pracifione à pradieatis æque persectis, que inchidunt, in quo senfu non est absurdum, quod idem fit fecundum. vnam rationem aquale alteri , & secundum alia inzquale eidem; quia fic zqualitas, & inzqualitas non important oppositionem privativam... sed przeistuam tautum; quz, adhoc ve sie contradictoria debet cadere supra sandem tationem. formalem, nimirum supra rationem specificam: vel supra individuationem illarum.

Initabis: à parte rei duz illa anima, vel sunt inaqualis perfectionis, vel aqualis non primum, alioquin esser falsa cognitio, qua conciperet illus aquales ergo secundum. Respondeo concessa maiore, negando minorem, dico enim eas pro statu reali esse inaquales, quia verè nemine cogitante vua excedit aliam, ad probationem in contrarium, nego hino sequi cognitione, qua affirmamus illas in gradu specifico aqualità-

Digitized by Google

tem

tem inter se habere, falsam esse quia affirmatio non cadit supra illas, pro vt sunt aperce rei, sed prout se habent in intellectu, concipiente earumessentiam cum præcisione ab individuationibus, in quibus sunt inzquales.

SECTIO QVINTA.

An dua animae specie dinersa sint necessario inaqualis perfectionss.

Bgatiue Respondet Arriaga Disputationalister. & primò quidem ex divinis relationibus, que licet ve distincta ab essentia sint notabiliter inter se diversæ: funt tamen omnino in persectiono zouales ; ita ve non valeat vna , plusquam... alia zstimari iuxta illud Athanasij ; tote tres: persona coaterna sibi sunt, & coaquales.

Verum hæc probatio ob duplicem rationem mihi non videtur folida . prior est , quia Scotle. sta cum Durando fultigent relationes dininas ex se sormaliter neque perfectionem , neque imperfectionem importare; & ex his, qui asserunt eas includere perfectionem, aliqui contendune hanc non esse aliam, etiam ratione distinctam à perfectione essentiali, quam dicit natura Dinina . Vasquez verò Disputat. 122. addit quod licèt sit alia : realiter tamen loquendo non sit triplex, sed vna tantum.fundare autem sententiam philosophicam in conclusione Theologica adea controuerfa, quæ tot habet diuerticula, videtur cedere in praiudicium aduerfariorum, quafi verò ipsi auctoritate Theologorum exterriti; repente daturi fint manus, nihil penitus de tantaopinionum diuersitate scientes; Posterior verò ratio insufficientia procedit ex co, quia admissa divinarum relationum notabili diversitare. cum omnimoda aqualitate, & multiplicitate perfectionis relatiuz coniuncta; non benè tamen deducitur eodem modo se habere poste in creatis ea, que different specie. Disparitas eft. quia species create, cum sint entia per participationem, non nisi ratione maioris, vel minoris participationis de primo ente distingui inter se essentialiter possunt : At verò dinina relationes sunt entia à se, atque adeo summe perfecta, alioquin inæquales dininas personas constituerent quare ratione folius oppositionis distingui ac diverificari possunt, que quidem oppositio, cum versetut inter terminos omnino æquales, neque ratione terminorum perfectionis inæqualitatem in eas inducere potest . Contra hanc disparitatem submurmurat Arriaganum. 265. eo quod nequit (vt ipse loquitur) vna vel apparens ratio ailignari cur color rubeus. & viridis V. G. non poilint else inter se aquales, nisi infinicam, imo divinam perfectionem includant. valet ergo hic discursus : datur notabilis diversitas in dininis relationibus fine inequalitate crgo dari etiam poteit in rebus creatis. hec tamen replica non vrget; quia aliud est rationem positinam afferre cur inter species creatas necessario inequalitas perfectionis intercedere debeat : & aliud assignare disparitatem, cur argumentum. . sx relationibus dininis deductum ad suincendam

inter dictas species aqualitatem sit inessicax. Iam verò qui contendit effe inefficax, non tenetur; ad primum, sed solum ad secundum and quod præstandum sufficit, si assignet netesficatem, ob. quam diuma relationes debeant effe inter: feaquales, qua necessitas in speciebus creatis nom habeat locum. Atqui hoc nos abunde præstitimus, assignando posteriorem rationem insufficientiz huius argumenti. ergo &cc.

Defiderasset opinor aliquis Recentior, ve id. quod ab Arriaga assumitur in antecedente, negassem; supponendo divinas personalitates fecondum se consideratas, & ab essentia præcisas, osse inter se inxquales. verum ego opinionem. hanc non folum non existimo turam, sed eam. puto valdè periculosam in fide ; vtpote quæ inæqualitatem diuinarum personarum inenitabiliter inducit . quoties enim duo ita se habent, vt constitutium partiale vnins sit perfectius conflientiuo partiali alterius; implicat quod illa. non fint in perfectione inzqualia, si alterum. parciale conflicutium fit in veroque aque perfectum, ye patet in homine, & equo, qui licet in materia prima fint pares aquia tamen anima rationalis est perfectior equina : necessario sequitun, quod homo sit perfectior equo . porrò licèt diuinæ relationes non fint de essentia personarum;illas tamen vna cum essentia dinina adæquatè constituunt : quare fi vna relatio esset perfe--Aior alia: implicaret omnino divinas personas non esse inter se in perfectione inæquales,quia... essentia dinina, quæallis addereturiesser prorsus eadem in omnibus. Scio eos, qui hanc in equalitatem astruunt, negare sequelam; dicendo divinam effentiam hoc ipso, quod sibi aliquas ratio, nes, quantumuis incer le inaquales, identificat, in supremo ordine illas collocare, & facere eas esse actum purum; & sic illas omnimode æquales constituere. Verum melius de Deitate sentiunt, qui sustinent dininas relationes non solum identice; sed etiam formaliter esse inter seæquales; dum dicunt eas per hoc præcise, quod intelliguntur esse diving, & includere essentialiter dininum esse transcendens, iam in supremo ordine collocari, atque adeo rationem actus puri, & omnimodam æqualitatem imbibere. Quoniam verò nos catholici obligationem habemus sentiendi de his omnibus, quæ sunt formaliter in Deo, quantum possumus perfectissime; itavt nihil illis melius excogitare queamus : hine fit, vt hanc opinionem de inæqualitate dininarum relationum formaliter, & secundum se consideratarum, omnes ferè Theologi tanquam abfurdam reijciant, ac deteftentur ; quorum vestigijs nos inhærentes, putamus verissimum esseantecedens, quo in sua prima probatione vtitur Arriaga: polito, quod Scotistarum sententia non sit admittenda; sed ex co malam consequentiam deduxille.

Secundam probationem affert idem auctor 55 .nu. 263. sic : duz cognitiones ab eodem Angelo elicita, equè intensa, vna de Petro, altera de Paulo, licet fint inter se distimiles, non sunt tamen in perfectione inæquales, ergo non est cur dux onima non possint esse specie dissiniles, & simul in perfectione aquales: Sed neque hac pae

Digitized by GOOGIC

ritas, est sufficiens, facile enim responderi potest concesso antecedente, pogando consequentiam, & disparitatem assignari ex co, quia dissimilando,quam dux ille cognitiones habent,est materialis, Scideo, nil mirum, fi inaqualitatem persectionis minime importer : at in casu nostro ponituresse formalis, inter duas videlicet ammas specie differentes: quemadmodum igitur implicat dissimilitudinem numericam, seu marerialem inaqualitatem notabile perfectonis importare inter dissimilia; nam sic transiret in specificam . & formalem : ita impossibile est quod distimilitudo specifica, & formalis zqualitatem perfectionis includat, quin transeat in materialem ac numericam modo infra explicado. A liter hoc argumentum de cognitionibus adducit Quiros chipart. 78. feet 2. sic: Cognicio creata ad paternitatem tendens, vel etiam vnio hypoftatica, dieunt perfectionem zqualem cum cognition vel vnione tendente ad filiationem. sed differunt plus quam numerice, pro diuersitate videlicet terminorum ergo à pari duz anima diverse specizi possunt esse aquales: verum neganda est etiam illi minor; eo quod disferentia materialis

cum fit, non potest esse essentialis. Tertia probatio est huiusmodi : ex ipsis terminis manifestum videtur aliud esse dinerstrate, aliud inxqualitatem ideoque sæpe moraliter res valde dinersas tantidem aftimamus; & phyfice aqualem ex eis solenus capere voluptatemergo dinerfiras specifica no arguit necetlario inzqualitatem. Verum hic discursus rimis ex vtroque latere fatiscit, non enim negant aduersarij aliud este dinersitatem, & aliud inaqualicatem. sed solum contendant diversitatem illam, quæ ex differentia effentiali procedit, perfectionis in aqualitatem hereffariò inducere.contra hoc aurem id, quod ex moralibus, & phylicis adduritur nil prorfus valet. frenim equalis valor, quem diversis omnino rebus inpomimus, & æqualis voluptas, quam de illis capimus, effet argumentum efficax ad probandum animas specie dinersas poste este sequalis perfectionis, conuincerevetiam nullam prorfus inequalitatem interres crearas admictendam effe - non enim affignari possure resiadro diversa, quas somines nonpossint aftimate tantidem, &raqualem voluptarem ex illis haurire: videmus enim, quod in seruum posunia sibi hominem comparane, & sæpè malorem voluptatem de re deteriore, quam de meliore capiunt. non igium rerum zqualitas vel inaqualitas ex hominum arbitrio, vel dispostione taxanda eff, qui inxta fines, ques intendune, mode nobiliarem rem, mode ignobiliorem nee pluris fuciane nec minonis alia: sed ex meritis intrinfecis ipfarum taxanda est.

Virimo, comm, quod ab co diffum est manisefia (ve sibi-videbar) ratione in hunc ferè modu confirmat. videmus ipsu oculis colorem rubes, & viridem est notabiliser diversos; cos autem., este in persectione inequales minime videmus, atqui si diversos ca notabilis ester formaliter inzqualitas; sequeretur qued videre cos colores esse diversos, ac videre este inæquales idem prorsus ester. Hæc tamen consirmatio ideo insirma est quia nimis probat, siquidem auctoris sui sentê-

tiam oppido impetit cum enim iple meatur posse dari aliquas species in perfectione equales. St alies inequales quero ex eo quomodo color subous, & viridis in possectione se habeant? vernulibee afferat; habet coutra fe argumentum fuum; nam oculis nos corum diverfirarem vides mus; non autem corum zqualitatem, vel inzqualitamem - ergo neque aquales funt - nequeinæquales - quod fi dicar; argumentum probares solam diversitarem notabilem vt sie non esse formaliter inæqualitatem ex eo, quod idem ellet videre colores illos effe diner fos, ac effe inaquales: hoc autem nou procedere, fi dinerlitas ponatur indifferens ad æqualitatem, vel in æqualitatem inducendam: Contra est, quia quando oculis videmus dictos colores esse notabiliter diuersos, non videmus diuerstratem ve sie in communi , sed talem determinatam , quam essentiales disferentiæ rubedinis, & viriditatis inducunt; sed hæc determinata diversitas, vel est formaliter aqualitas, vel inaqualitas in eius sententia: ad eum planè modum, quo in sententia aduerfariorum omnis est inaqualitas - ergo ·si contra hos valet consequentia quod debeamus de corum inæqualitate certificari: valebit etiam contra illum, quod vel de zqualitate, vel de inæqualitate deberemus etiam certiores reddi. czterum non valet liic modus argumentandi: Hac duo sunt formaliter idem; ergo si aduertimus vnum, alterum quoque aduertamus, necesse est : constar enim colorem esse formaliter idem cum accidente, & hominem cum animali rationali: & tamen per hoc, quod aduertamus illnd obiectum, quod videums elle colorem, vel esse hominem non sequitur nos reddicertos, quod fit accidens, vel animal rationale.

Arriagz sententiam sequutus Oniedus duobus alijs argumentis eam fuadere nititur vnum, quod adducit 🗪 48. eft huiusmodi 🗸 non repugnane duo animalia, que fine notabiliter diuersa, & fint etiam interse in persectione zqualia. tum sic : vel hac disserrent specie. vel non : si primum; ergo ad specificam dillinctionem non est necessaria inæqualicas, si verò dicatur secundum; ergo poterunt dari indiuidua quorum operationes, & principia notabiliter disterant, & ramen non distingui specie . sed inde sequeretur, quod dissimilitudo notabilis non esset sufficiens ad aftruendam specificam individuorum diuerstratem, quod est contra nos. ergo &c. Alrerum verò , quod in priori fundacur, & affereur mm-49-est huiusmodi : præcise ex solanotabili operacionum differentia lufficienter rorum species inter se distingunturgergo ad huiufmodi distinctionem habendam non requiritur and the collins inaqualitas.

Mæ quoque raciones elaudicant in co, quod supponant dari posse duo individua notabiliter diversa; se in persectiones æqualia. cum com notabilis diversitas in inæqualitate persectionis in contraria sentencia posita sixtimplicabite proculdubio duo esse notabiliter diversa; se simul in persectione æqualia, quare ad prius argumentum neganda est suppositio : suad posterius : negandum est anticedens, repotè de subiesto nonsupponente, non est igitur cur hie auctorium; 28
hossem

58

) >

bostem shi singens seam sie insectentur. Tu dicis ad distinctionem specificam requiri essentialiter inzqualitatem operationum; & non sufficere notabilem illarum disserentiam; ergo illa individua; quz sunt in persectione aqualiatetiam si in suis operationibus notabiliter disserant, non dissinguentur specie. Nunquam enim adversarius se affirmabie asserere non sufficere notabilem operationum disserere non sufficere notabilem operationum disserentiam ad dissinguendum specie duo individua; sed solum, quod implicet sine inzqualitate persectionis dista notabilis disserentia haberi posse, vei supra innui-

mus . his igitur rationibus folut:s . Nostra conclusio sie. Duas animas specie diuersas necessario esse insequalis perfectionis.Hæc affertio tota fundatur in eo principio metaphyfico: Quod videlieet, non possint dari due essentiæ specie distintæ æquales in persectione. quod, teste Arriaga, communis veterum Philosophorum sententia tueturi & plures Recentiores præfertim Thomistæ defendunt; ac propugnat Hurcadus disputade anima lett. 8. subsett. 6. Vasquez 2011.2.in primam parcene disput. 21. a num.11. Dec non ociam Suarez in metaph. dispat. 29. sedt. 3. nu. zeivbi non putat probabile oppositum, ve dicit Arriaga: sed solum asserit principium, quod communiter vfurpatur, non effe enidens : ex ineuidentia autem vnius contradictorij probabilitatem alterius non recte deduci conspicuum.

Probatur primò principium illud auctoritate Aristoteles enim 10 metaph sell. 5. docet: Disserétias dividentes genus se habere sicuti prinationem, & habitum sed prinationes, & habitus necessariò sune in persectione inequales; ergo, & disserentiæ dividentes genus; atqui essentiæ specie dissinciæ huiusmodi disserentias includunt repugnat igitur dari essentias specie distinctas æqualis persectionis. consirmatur ex Axiomate communiter in philosophia recepto species rerusunte sieuti numeri. sed species numerorum sunt essentialites inæquales; ergo, & species resum-

Duas responsiones ad hoc argumentum inuenid . prior est Arriaga num. 256. vbi ait:facile posse Aristotelem, aliosque Philosophos explicari de speciebus rerum communiter loquendo; non autem, quia id sit de conceptu formali dinersitatis specifica Verum ex hoc, licet non. euidenter concludatur veritas illius principij, quod scilicet, dari noqueant dua essentia specie diftincte, que non fint ine qualis perfectionis : valde tamen probabiliter fuadetur, vt docet Suarez lete supra suate. vbi se satiocinatus: In. omnibus rebus essentialiter dinersis, quas nos experimur videtur hæc inæqualitas reperiri . ergo valdè probabile est illud principium; & recte id quidem . hou enim nos rerum essentias, effentialemque earum connexionem aliunde venamur: quam ab experiencia, cum igitur experiamur species rerum inter se comparatus seper esse inæqualis perfectionis : debemus afferere differentias offentialiter oppolitas inaqualitatem perfectionis necessariò vel includere, vel exigere. quia quod semper sit non per accidens. sed per se fleri existimaudum est .

Posteriorem responsionem tradit Oniedus

. loco cirato num.37 quæ est huiusmodi: Paritatem + inter differentias oppositas relaté ad prinatione, & habitum, & ad species numerorum, consistera in eo, quod sicuti prinatio, & habitus non polfunt in eandem entitatem confluere: ita differentiz oppositz, ex quibus rerum species consurgunt, non possunt realiter identificari; & sicuti numerus omnis consistit in indivisibili: itaio & essentiæ rerum. si quidem per quodlibet predicatum, fine illis additum, fine demptum penit tus destruuntur quamuis igitur inter prinatione & habitum; & inter numerorum species necesfariò reperiatur inaqualitas : non fequitur > quod eadem necessitate existat inter differentias dividentes genus, quia paritas non debet procedere in omnibus, vt de se constat.

Porrò hæc explicatio, licet prima fronte fa- 61 tis accomodata videatur; re vera tamen nonplus probabilitatis habet, quam præcedens, quod sie ostendo; Paritates ex privatione, & habitu, & ex numerorum speciebus accepta, licèt 🔧 non debeant fumi ita, vt rerum essentijs, quo ad omnia conueniant: debent tamen intelligi ita, ve congruant illist quatenus habent aliquid peculiare, quod non habent reliqua, que non : funt iple arqui si intelligerentur in ordine ad identitatem, & indivisibilitatem: sumerentur secundum quod rerum essentiæ conueniunt cum alijs rationibus, & nihil peculiare de illis innotescere facerent : si verò in ordine ad inæqualitatem perfectionis, ab omnibus alijs distinguerentur, & aliquid speciale, & notatu dignu continent; ergo relatè ad inæqualitatem; & non ad identitatem, & indiuisibilitatem intelligendæ sunt; consequentia videtur certa, maior verò probatur paritate; qui enim identidem dicunt; Deum in mundo se habere ve cælum, & solis instar esse: ridicule exponerentur in ordine ad meram realitatem, quod nimirum, ficuti fal, & culum sunt entia realia: ita & Deus: debent enim intelligi quoad influxum in res omnes, qui est proprius solius cause prime ergo à pari. minor verò suadetur, quia etiam indinidua habent quod non possint identificari inter se & quod confistant in indivisibili. non solum cuim Petrus non potest coire in vnam entitatem cum Paulo, sed neque amittere, vel acquirere aliquod prædicatum line specificum, fige individuale, ita ve remaneat idem Petrus : at notabilem inæqualitatem perfectionis habere, est ita proprium differentiarum essentialium,& specierum quæ ex eis resultant, vt fatentibus ipsis aduerfarijs, non posit competere alijs.

Probatur secundo idem principium ratione, quia omnis forma essentialis siue physica sit, vet anima; siue metaphysica, vet dissere tiasper hoc dissere à subiecto, cum quo debet facere vnum per se; quod ipsa non solum quoad modum significandi, sicuti est forma accidentalis; sed etiamevere, & propriè importet essentialiter perfectionem, & pulcritudinem; sicuti subiectume turpitudinem, & impersectionem, vnde est quod habeat rationem actus, sicut illud potentia; ergo repugnat duas formas essentialiter inter se dissere, & esse in persectione aquales: antecedens est certum: consequentia verò suadetur; qui a id,

dnoq

anod eftellentialiter perfectionis multiplicetur seeundum magis, &minust semper intelligious miltiplicari materialiter, hoc est numerice; ratio buius eft, quia maltiplicatio folmalis ratione perfectionis, habetur præcise per hoc, quod magis, vel minus ad increatam perfectios nem res multiplicatæ approximentur. quandita enim æquè distant ab illa, semper in codem perfectionis graduelle censentur; atque adeò nisi sit inequalitas persectionis in formis, quampis, habeatur in ratione persectionis illarum multiplicatio, ea non est censenda formalis, sed materialis; ergo si ratio formæ essentialis tum phyfice tum metaphylice importateffentialiter elleperfectionem : implicat duas formas effentialiter inter se differre, & esse in persectione aqua-

Y3

64

Confirmator, & explicaturid, quod diticimus. ex co quod fcalarum gradus funt effentialiter id, quo ad adificiorum aktitudinem... conscenditur: implicat, quod habeantur duogradus essentialiter inten se differentes ; & faeiant hominem sque dictare à summitate adifieij; quamuis vous ex eis ponatur effe lapideus. alter verò aureus, vel argenteus . ergo à pari , eum forma omnisin sua quiddiente esse perfe-Ctionem formaliter includat: perfectio autem... omnis sit, per quam tamquam per rationem vnicam formalem ad fummam Dei persectionem_s accedimus: proculdubio implicabie dari duas. formas essentialiter diversas aquè perfectas; & quidem hoe intelligebane Doctores nostri,quando communem affertionem illo argumento probabant : Que inequaliter distant ab ento, seunon ence : non possunt esse inter se zqualia, sed. zerum effentiz inaqualiter tum ab ente , tum à non ente distant . erge &co. agebant enim de difantia non quo ad plusalisacem prodicatorum_x fed quo ad muleiplicitatem graduum perfectionis, qui vt formaliter differant inzqualitatem importare neceffario debent. fic autem intelle-Ca probatio hac, omnes adverfariorum folutiones paruipendie, ut constare potest ex dictis.

Dices: ex his habetur, quod fi darentur duo indiuidus notabiliter diversa , & estent zquè perfecta, non differrent inten se essenzaliten sed hoc est contra communem 3, ergo &c. Respondeo: distinguendo sequelam maioris; non diffenrent inter se effentialiter absolute, nego; conditionate, hoc et differrent fimul, & non differrent, concedo, & sic distincta minore; nego consequentiam . cum enim notabilis differentia nequeat niff eum notabili inaqualitate perfe-

. .

&ionis esse coniuncta. quamuis explicite vna. præseindatur abjalteras implicité tamen semper illam includet . Ac si ponerentur duo scularum. grafius esse notabiliter mer se dissimiles in ratione gradus, & tamen æquè distare à summitate scalarum, simul haberent, & non haberent raconem gindus calundem scalarum.

Dices iterum: e2, quæ differunt secundum magis, & minus: non different essentialiter; sed inequalitas perfectionis buius modi differentiam inducit; ergo inæquálicas perfectionis non importatur à formis, que essentialiter inter se differunt Respondeo hoc argumentum æquè militare conara aduersarios, qui non negant duas formas elfentialiter diuerfai effe posse inaqualis perfectionis . Sed quid quid fit de hocidistinguo ego masorem : que differunt secundum magis, & minus in alique qualitate non differunt ellentialiter concedo; in effentiali perfectione, nego; & fie distincta minore, nego consequentiam; & dico, quod differentia fecundum magis, & minus proprie orieur ex diuerla intentione eiustem. qualitatis ex eo videlicet quod in vno subie-Ao habentur plures illius gradus, & in altero pauciores. quoniam verò nos non habemus voces apras, quibus explicemus duas effentias firmplices, & indinifibiles, quarum vaz in essentiali persectione excedat alteram, dicimus quod yna fit magis; altera minus perfecta: quodque hac in tot, vel tot gradibus perfectionis superetur ab illa; non quod ex parte obiecti hac graduum diversitas habeatur, aut in ipsis essentijs esse exi-Rimetur à nobis; sed quia non possumus huiusmodi diuersitatem inter dictas essentias aliter explicare.

Dices tertiò cum Quiros sell-2.eit.ad equalitatem in perfectione fufficitsh vnum fecundum aliquam rationem sit sicuti alterum, hoc est secundum quantitatem pentectionis; fed duz animz specio diuesfæ posiune esse huiusmodi ve patet; ergo possunt esse in perfectione zquales.

Respondeo diftinguendo maiorem: sufficie si voum secundum aliquam racionem sit sicuti altezum, & fi quidem sermo sit de ratione transcendente per omnia prædicata verjusque, eniusmodi elt quantitas perfectionis, concedo: fin autem agatus de ratione speciali, & determinata,nego maiorem, & ad minorem dico, quod duz aníma specie diversa possunt, quidem ita comparari, ve vna in aliquo pradicato determinato V.G. in ratione animalis sit sicuti altera, noutamen in prædicato transcendente: quantitatem perfectionis importante.

Digitized by GOOGLE

DISPVTATIO OCTAVA

DE CONCEPTV VITAE ATQVE VIVENTIS.

Nimam cum Aristotele initio definitimus: Actum primum corporist naturalis organici potetia vitam habentis Quid igieur vita situatione cuius animata omnia a viuentia dicantur a opera pretium est explicare; & quia Deus a & Angeli alicèt non sint animati; viuentea quoque este, & vitam habere certo certius est: hinc sit ve rationem vita atque viuentia pro ve ad omnia siuè animata sint a siuè non, se extendit investigemus evoi illud notandum est e nos in prasenti non indagare vita desinitionemave postea exea qua nam sint viuentia a siatuamus portus enim his cognitis acque suppositis, communema definitionem quas de omnibus veriscari possisperserutamura quindem a Deum, Angelos, & omnia animantia viuere certò certius omnibus semper suit, de plantis nonnulli ex antiquis dubitarunta de-

atibus montionem facit Clomens Alexandrique lib.8. firmulum. illos autem quidam Recentiores funt sequuti, qui si credere dignum est, ve ab hac molesta quastione de conceptu vitæ communi Deo, & Plantis se liberarent: negarunt Plantas proprie viuere: sed reclamant in contrarium seriptura. Apostolus enim ad Covinch. 15. I aquens de plantis: tu quod seminas (inquit) non viuiscatura nis prius moriatur. vnde August. som. 27. de verbis possosi: nobis, inquit, viuere cum arboribusa se structis commune en mam vitis viuit, cum viret; qum aresoit, moriture & ratio id aperte suadet. experimur enim in plantis quoddam operationum genus excedent in petsectione operationes resum inanimatarum; pre enim per intus susceptionem alimenti versus omnem partem se dilatane a se crescunt; & instaranimalium non solum habent cercos terminos sua magnitudinis, & paruitatis, sed eriam vitæ ac durationis in esse ita ve de earum vita dubitare, sit ire contra sumen sideia & sate tionis.

SECTIO PRIMA.

Conflucto Arriaga fontanciosflamino concepcuo qui a vinencibus connectus communis

DErdoctus Arriaga diffue a fell 1. Jubfell . 5. postquam duplicem diffinacie vitam : alteram... phylicam , quam dixit elle vegetatinam : altera intentionalem, quam cognoscitiuam appellauit, docet quod licet in vita physica conucuiant inter le plante, bruta, & homines, quatenus nutriuntur, & crescunt 2 & in intentionali omnia animalia, Angeli, & Deus ipse, quatonus sune . omnia cognoscitiua: non tamen ex veraque vita abltrahi potest ratio vita communis veriquesquo unica definitione explicari valeat. quare purat nomen vitæ elle merè zquiuocum , mon minus, quam nomen Gallus, quod ad Gallum gallinaceum, & hominem Francum, quatenus inter se differunt significandum indiscriminatim impositum est. Verum hæc opinio ve ab omni prorsus difficultate se eximat statum quastionis è medio tollit. nam præsentis controuersiæ cardo in ea vertitur, vt assignetur conceptus communis; ad quem explicadum vitæ nomen à primis linguz inventoribus impositum est. supponendo huiusmodi conceptum verè dari posse, & in sa omnia prorsus viuentia conuentre. Atqui in hac opinione huiusmodi suppositio directe negatur, ergo per eam non Cesoluitur quæstio, sed peni-

eus relegatur ad infulas impossibilium;quatenua ponitur esse de subiecto non supponente a quod si huius sententiz paeronus de hoc non multum curat: l'olidius impugnandus estassignando concepeum viez, tum phylice a tum intentionali communem; quad à nobis paulo post præstabiear; interim placet duplicem huius sententia impugnationem, quam proponit Comptonus dilputat. 6. fell. 2. breuiter: expendere quarum.> prior est hac e planta verè viuunt; ergo nonin mera voce vira conveniune cum Deo: posterior verò hac alias ideo abilirahi porest vua ra--rid entis communis Deo 3 & creaturis, quis ta--tio entis in verisque verè reperitur sed ratio epism vitz vere reperitur in plantis, & Doo ergo &c. Confirmatur ; aliqqui pari ratione di--cet aliquis:non posse rationem entis, vel substatiz à Deo, & creaturis abstrahi, sicuti dicitur ab Arriaga quod non possit ratio vita. Verum neutra impugnatio videtur folida : non prior in ea enim concesso antecedente : neganda est consequentiaratio parest ess, quia veritas non est æquiuocationis exclusiua, sed cum ea recte coheret: quemadmodum enim non benè quis hoc modo discurreret : Gallinaceus est vete gallus , & homo Francus verè etiam gallus . erga nonin mera voce connehiunt; ita neque Comptonus ; dum ait : planta verè viuit, & Deus verè viuit ergo non aquinoce vinunt; & reste id quidem; nam duplex vita quamuis vtraque ve-

En , & omnina inter se disconueniens parent namen vice habere commune. Neque solidior est posterior probatio, cuius distinguenda est illa... canfalis : ideo abstrahi potest vna ratio omis comunis Deo. 8e creaturio a quia ratio entis iu werisque verè repenieur, iea voin ea Deus, & creatura aliquo modo conueniant, concedo, & in ca nullo mado conueniant, nego . & fie distincta minore: ratio vien verè reperitur in Deo & plantis, & in ea ratione concenium; aliquaditer ; nego . & in ea nullacenus conuenium cocedo; & nego confequentiam. & adventismacionem negari pioceff pasitan; ac dici , quodinqu zantum potest abstrahi à Deo.; & ereausie vommunis ranio entis, in quantum satio lipailidam per nomen (ans): est-aliquo modo una e & abverisque verè participature ne unio 12 d'autoniágnificandam eléprimó, Le pel fe impostum doman (vita) est multiplex non minus, quam 14sio, ad quam expirimendam est impulsioni nome quality of the control of the contro Apriaga: opinionem labefadari :: duan aflignan-& conseptumaliquem do masmem omnibus, & Misniuentibus... qui nomico vice figuificant .. Pro qua re suppono sam community dupina dati Menus operationum': 'quedomenimi funcinamanentes ; que videlicet funt intrinfere printipio A due procedunt; quadam vore transcantes que funt sus principio, à que profluunt sextrafe-Cas dao bolico נונוג מנומכור וייהו

Mea concluso est: rationem vicz empious vifrentibus communem in actuslen operatione inmatiente politam elle, modo inferius explicando; bidd primo inductione probatur, figuidem tum intritio', qua'eltpropria plantarum ; tum fer-Tatio , quam Abi affumunt omnia animantia /; fum denique insellectio, & volitio, quas Deus, Angeli, & Homines fibi vendieam, funt seins, Terroperationes immanentes . acqui omnes actus vitales, ad hec'tuin genera reducuntur;ergo-&c. Probacur feeundo; ex co quia fi ab huiusmodi immanentia altumn, seu operationum recedamus : vix , aut ne vix quidem aliquam vies ratronem queprobabilitatem fapiat, innomiennus; vei constable ex lententijs, quas à sectione tertia incipiemus expenderevinterim notarem ideo me diffunctive allignaffe acttim fen operationent; quia ab ca quaftione prafoindere volui qua queritur verum in Deo sit ratio vite per modumus Acties primi,nec het fi enim eft: vita Dei in operatione immanenti virtualiter diffinela dici poteff, quod confiftat: contra verò , m' folo uctu', qui fit cognitio, & amor; ac denominationeth sing & chillis illustrantantis elibrate, & ania vitz omnium viuentium creatorum indiferiminatim ratio operationis; vel'actus competerpotest : ideireo contuntiona illa distanctina sum yfhs, ve omnes vitas tum ereatas i tum ificreatas amplecterer . The first the state of

Merum contra hane sententiam, qua est Thomissarum obijcies primo principaliter i musica stillitur operationes ittimanentes; qua tamen vitales non sunt; ergo non benè ratio vita per immanentem operationem explicatur consequentia patet. Incientim definitio latius patelet suo desmito antecede la vero suda cura quia opea. Possa Possa prospeso. 10 18-3.

rationes quibus substantia suas proprierates sibi producie, & grana, ac lenia ad fuum locum; -nacytalom mouentur, non funt eranfounteszeled immanentes, ergo, &c. communis responhos que Molina & & Suarez veuntur Eft; duplicem opg nationem immanemem dari poste : vne est per quamires constiguieur in suo osse connaturalices debitosibii in primo suz generacionis instancios rica ve quandimillo caret; in flate violento repdristur : huiusmodi autem esse operationem, qua -fuhifancia: suas proprietates in se producie.; & -qua grania, de lenia ad sea loca moueneur a co quod viceque cerminus debetur rei in primo il-Mantis in quo existic Altera operatio immanens ell. i per quam res producie in fe formitminorq the fibe debitam pro primo infinti, atombadoo, fi tunc illa careat, non violenter existion & lunalmodi dicunt este operationem vitalem per stam enim viuens: VioG. ita mericur, fentit, & intelligit; we fishis formis in primo fue generarionis inflami careaty audlam violentiam patia-BUTWOOD AND THE STORY OF THE STORY

· · · Sed hæc responsio bifæriam impugnatur:priimo quidem, quia pars patienis, que fimul cum aparto effentias equisses spassos in nutritione proeducirus, non de nămualiter debien forme vinccistin primo inflanti fuz productionis ; led cies sproductio non effericalis sergo non bene vacalas production per hos quod non sie debies producenti izitia sac productionis explicatur : Roifgonderenndistinguendo maiorem: pars illapassionis nonich naturaliter debita forme vineeispham in nutricions flupponitur 3 kongesos quarting producitur, vego, & concessa mindres; ad confequenciam dico: vicalem productionem esse illam process inicio indebita producentis arqui producens parrem illam pallionis aquain mutricione acquirigns est pass illasforme substaviulio, que in materia nutrimenti de mono has Bettra cum igitar haic parti fit illa probluttio debim a recte daduciem j quod non fir vicalia! Medue diess fatis effe quod sie toet suppositorindebita: Contra onim oft 5 nam totum confiatex patte forme aduenientis de nonoquide fleutireft debita partishuic pitta & soti , negatio enime dit malignameis nature Ladem principalis responsio impugname les cundo, ex co j quia Angelo, pro primo fue preactionis inflantis debita fuit cognitio y quasfe ipfum cognoscepet; win effe connaturali constitueretur'; fed per huiufmedi cognitionem; vt pote vitalem, Angelus verè viuere existimatur. ergo fallim oft operationem immanentomiqua res in suo esse contratticali constituirm, monette vitalemia i iz snorivitstveno bije e e sa 1 - Triplicem ad hapo difficultatem affert Arria-

lutio est dupliciter operationem aliquam immanentem esse debitam suo principio pro primo fice productionis instanci primò ita ve principinm illud non fir capax fimilium formarum in specie ima. Secundo ve capare se illatum-lant si primo modo se habet operation non est vitalis; Be huiulmodi est operatio productiva passous a quas nequit effentia naturaliter multiplicatas habere occurra verò si secuado moder quoniam everò cognitio, ita est debita Angelo in primò Tuz creationis instanti : vt possit postes Augethis alian fimiles in the producere, que fint the debitz: hinc est ve dicia cognitio sevitalis .vude fir ve operatio vitalis possitidici illa a que el producibilis ab intrinteco; faltem quo ad aliqua sua individua post quam res in sue statu connaturali repetitut

Sed nulla ex his solutionibus satisfacir. Non prima, quia in præsenti controuersia agimus de rita in communi pro ve, tum phylicam, tum. intentionalets subsequentiation fund field vitam intentionalem, vi paret in Deo, nom requiritur, quod producature hine tamen non lequitur cognitionem, & volitionem Dei non fe haberemer modum actus; aur operationis vitalis realiter improducta; Neque fatisfacis fecundaquia aduer larij suffinere postune cognitionemis fui deberi absoluce Angelo tamquam propriam partionent, signidem verificatur de ca definitio -proprij : quod scilicer competer amni Angelo > Si falles Sr femper & quod fi quis rum alijs negar Angelos suz creationis initio vilam necessitacem physicam ad le ipsos cognoscendos habuisses fed solam ex quadam congruentia sui cognicionomillis à Des concessande facto faille : prazer quam quod huiulmodi salurio elt valde lingularia, le gratis inuentammon: baber locum fi argumentumad Dininam cognitionem transfer raine, probando ex no fira lencentia fequi. cami. note elle vitalem a quie ita comperie Doo ser illum in suo ese naturali mazime constituar kiysi paulo postvidebimus. Tertia denique solucio quamuis acuta non tamen implet . operatio de nimeretit vitalis i non pendet à possibilitates pliarum individuotum fibi similium in speciesis ima; alioqui fi per impossibile supponamus. Angelum nullamalian cognitionem clicere paste fimilem in specie ima præcedentia sed illamisansummodo, quaminitio produxit, per coesm.) eternitatem retinere debero: sequereturs quod dicta cognitio non effet vitalis; quo nihil videtur abilitdius - quemadmodum, igitur ...quod Permisfir homo; non pendet à possibilitare aliorum hominum: so quad excluppolation quod omnes illi contradictionem inuoluerens? adhue Petrus poni possen à parte rei 3 de habere rationem hominia: italveque, quedilla cognicio angelica sit vitalis, poterit à possibilitateallarum cognitionum similium in spacisdependere.

Ideireo, admisso quod de Angelis se inicio necessario cognoscentibus in dubitatione supponitur a dicendum, quod quando asseritur operationem immanantem constitutiuam vica essentillam, questa ab operante procedit, ve neque insameque esse essereminus se illidebitus pro pri-

mo for productionis instanti r intelligendum hoc fit de ipla operatione, einsque termino, lecudum de : & ratione quiddiratis suz consideratis a non quident in specie infinia a neque in genere generalissimo, sed in specie subalterna ; co :quod secundum hanc vinentia à non vinentibus diuerlificantur - cum igitur nos supra probauc--rimus triplex genus viuentium:idari : vegetatidum, sensitivumes intellectioums cumque conflet neque vegetationem, ve sic : neque senfationem , vt fic; neque intellectionem, atque valitionem, ve sie, esse debienviuentibus pro primo sur productionis inflanci: ; alioquin io.s - ftatu violento tune viuentia non vegetarent, ner que sentirent ; neque discurrerent : hinc rette deducieur, has omnes operaciones cum suis intrinsecis terminis de genere suo esse vitales; no obstante, quod Angelis invellectio suisquando primà creati sunt debita fuerie i hoc enim per accident & ratione subtesti illisconrigit . co quod Augelus productus fuit in statu perfectissis -mo , in quo aliquam operationem intellectuae lem fibi vendicabat a Semullo potiori iure fibi conveniebat aquam intuitiua sui, ad quam per suammet substantiam determinatur.

- Lodem modo respondendum est : si difficultas transferatur ad Deum sic: Deus viuit per intellectionem ful : sed per hanc constituitur in suo elle divino ergo etiam & operationes debeantur suis principijs necessario; atque adeò rebus crea-· tis prosprimò quoque sue productionis initanti. non sequitur, quod vitales non sint . Dicendum enim; quod, licet cognitio Dinina, qua Dittie na est per se habeat identisicari Deo. & essent constitutiva illius i quia tamenhoc minime sibi vendicat, quatenus est cognitio et fic: si quidem focundum hanc rationem confiderata , potius haber oppolitum, nimixum, non necessariò suo principio conuenire : hine fits ve etiam diuina cognitio fit vitalis : non obstante, quod realiter lit constitutius divini elle, veritas nostra do-Arina huc vsque tradica confirmatur, supponédo s quod pro primo inflantizin quo creatus eft Adam , habuit oculos spertos , & species visibiles ex objectis fibi præsentibus accepie atque adeà illi in primò suz creationis instanti debita fuit visio illorum objectorum; alioquin violenriam fuillet paleus; led quia non fuit debita ex fantione visionis ve sio ; alioquin omnes produci deberemus videntes, sed per accidens mode dicto; id circo visio illa fuit vitalis quod lgitur fecitin Adamo præsentia obietti: præ+ Rat Deo 3 & Angelis perfectio sui intellectus , demper ad cognicionem proprie substantia debitz applications of the

Dices: hoe iplo quod vitalis operatio non exigit contenire operanti pro primo sue productionis inflanti: quantumuis per accident modo dicto id exigat, non erit amplius vitalis; ergo sam cognitio, qua Angelus, quando primo suit creatus, se ipsum cognouit; se multo magis diuina cognitio non erunt operationes vitales.

Respondere posser aliquis primò: aliud esservitalem operationem exigere non conuenire operanti pro primo sus productionis instanti a

alind verò non exigere sic conuenire illi ; porrò licet verum he, que d se exigeret non connenire, hoc ipso quod conueniret Deo, & Angelis cesfares esse vitalis : quia tamen habet solum nonexigere: hine fieri, ve eciam si aliunde habeat, quod exigat, non cellet elle vitalis . ad eum plane modum quo quia ratio animalis non habet exigere rationalitatem: etiam fi in homine illa exigat non cellat elle animalitas : led contra: quia û de ratione operationis vitalis non ellet positiuè exigere non conuenire operanti in primo suz productionis instanti, sed tantum pracifiue : lequeretur quod, fine conveniet, fine no: nonamitteres rationem vitalitatis lieuti animal.tas, five fit cum rationalitate conjuncta, five non, suam essentiam non deperdir. hos aut m_ esse falsum comparex ex eo a quia se constandi posset cum operatione productiua proprietatum; quia quoties resaliqua elt indifferens ach babendam, vel non habendam formam aliquam, non potest per eius adventum deperdere suam rationem propriatio Quare melius respondendum. videtur secundo: vitalem operationem quantum el de le exigere positiué non convenire operante » pro primo suz productionis inflanti: ita tamen;ve bæc exigencia impediri poifit ne ad acili secundum procedat, quoties habetur aliqua aliz ratio magis praualens oppontum exigens; & quiz in Angelo, & in Deo huiusmodi ratio toperitur hinc feri ve veriusque cognitie , nonobstante quod necessario ad veriusque esse requiratur; verè, & proprie fit vitalis; fic fol quando est innostro emulphario, quantum est defe, exigit expulsionem renebrarum à cubiculo ; ita tamen vt hac exigentia impediri valeat ne ad actum fecundum procedat, fi cubiculum fie emni ex parte occlusum ; atque hoc absque eo , quod ipfe fol violentiam vilam pariatur, aut ac in statu fibi indebito , & innaturali idem dicendum in casu nostro, videlicet, quedilla positiva exigentia, quem vitalis operacio habet, non est unde quaque absoluta, sed respectina, & simi-2242; ex suppositione : scilicet, quod aliqua.

porior ratio non pranaleat. Quiedus Coner. 1-pun. 2.5.4 mp. 25 aliter soluit 34 Argumencu Aued sumitur ex Deo per sui cognicione confirmo; dicendo: quod adhuc ille per fui cognitionem canstitutus potest immanéter operari cognoscendo alia à se: Quod si instes hinc fequi , quod licet cognitio Dinina quatenus cognoscit alia objecta vitalis sit : non tamen sit vitalis illa, quatenus Deus cognoscit se ipsum; pro antiquorum scholis Respondet negando assumpeum - rationem negationis assignat ; eq quod ratio (inquit) vinentis in actu primo non debet explicari per ordinem ad omnos vitales actiones, neque definitionis vicium ell, fi nonexplicetur definitum per conceptum quidditatiuum adaquatum, & eilentiale; sufficir enim... illud describere per aliquod proprium illi soli, &omni conveniens; quoviam verò omnibus vinentibus, ne excluso quidem Deo, commune est quod constituta iam in suo este naturali immanenter operentur: hinc fit, ve non obstante, qued Deus per fuam cognitionem coullituatur: adhue tradica definițio non sit respuenda:

Equidem existimation antiques phylosophos, 15 fi data fibi fuiffet opcio-portus electuros fuiffe hums auctoris impugnationem, quam humfmode defenhanem. liquidem contra sam facere, videntur exis valde noranda : & primo quidem, quia non minus exigis Deus,ad hoc vt in suo effe caturale intulligatur adaquate constitutus, co-gnitionem omnium aliorum cognoscibilium à le diffratiorum : quam ignis calorem ve octo, & Lapia locum deorfum in centro &ce quin ime magis, namithee dictis rebus careant, non petunt destructionem sui; & multo minus effent implicatoria contradictionis. Contraiverò si Deus careter cognitione aliona à le , non folum nonexisterer, sed enam emderer in fuis pradicacis chimericus » atque fictitins . ergo!:Deus neque. in ordine ad cognoscendum se, neque alia a sol effet sub hac definitione comprehensus; & fic abblute non effet vinens. Confirmatur id, quod dicimus z quando enim afferitus, quod Deus constitutus per cognitionem sui potest operari cognoscendo alia à se : vel est sermo de obiectis necessarijs » vel de liberis . Non primum quie. Deus non poteft intelligs complete, & adequase conflitutus in suo este namerali fine scientia. necessariorum - Neque secundum, quia quamuis hoc dici nequeat de tcientia liberorum in specie seu determinate acceptorum, eo quod sicuti paenis non facere mundumpita potes intelligi adzquate conflitueus naturaliter fine leientia vilionis mundi : non verò , loquamus de scientia liberorum in genere sev indeterminate; fiquidem Secundum probabilishmam Theologorum senteciam Deus ab initio attentiatis non potuit fenon positiue determinare ad mundum, vel ad eins negationem; & sic exiget ex tune, vel dev mundo, vel eius negatione habere scientiam libexam; ergo non minus hac scientia in genereconfiderata pertinet ad adaquatam confitmitiqnem Dei in ordine ad suum natum connaturalem : quam necessaria-Quod si dicat : disparitatem inter cognitionem, qua Deus se ipsum cognouit, & eam, qua cognoscie alia à se, in co confistere; quod prior supponeeur effede prie mario, & essentiali constitutivo Dei, posterior verò minimè. Contra est secundo; quia quando definitus vinens effe illud, quod constitutum in suo esse naturali immanenter operatur: non pozest intelligi de esse naturali essentialiter ; tantum, & substantialiter accepto; alioqui deserbetio competeret omnibus rebus sex quarum elsentia proflunt pattiones de fe immanentes; & fic anima rationalis effet vivens pro ve in fe inecio sui esse producit intellectum, & voluntatem przfertimia sententia huius auctoris, qui 🗝 8. negar posse dictas potentias connaturaliter ab extrinseco competere anima. per elle igitus naeurale in tradita definitione intelligendum ele conflatum, tum ex illis, quæ concipiuntur. vt essentialia; tum etiam ex eis, qua, licet concipiuntur extra essentiam : sunt tamen debita subiecto inicio, quando primo in suo esse nacurali intelligitur adæquate con Aitummə fed huiufmodi est respectu Dei scientia distinctorum à se suè necessariorum, siuè liberorum, ergo nulla responfie # 197 - 1 O'C13950 12 (1 1 1 2 2)

Contra denique est tertiò : quia admissa disparitate ab Ottiedo tradita, adhuciex ea sequitur, quod fi mens antiquorum fueffer explicare solum vinentia per aliquod illis peculiare, per dialipantanaopomone amqiitainin non a boup, minarentur : sequereeur ; quod nimis pinguiter notionem viuentis assignatsent: quemadmodum... fecillent, fiper immolibile nullum ensilubitantiale daretur, quod non effet vinens. & illi de--finissent; vivent esse ens per se subfissent vicum. igitur hoc de antiquis non sit credendumadicenydum est, quad de viuente non santantenialiliters & accidentaliter loquuti, sed formaliten ac substantialiter : in qua acceptione definitio comprehendin Deumsnon solum respectu cognieionis, qualita à le cognoscit : sed etiam re-Apectu illim sequa cognofcio de ipilibr - ded per tordinemad verapaque nequir Deumschnipreheh. derestifi polita: explicazione notitra: descogniciosme, quantum est delle initio indebita excluppoestante acient acient alique maior ratio presusdens.derge hec explicatio ecuanda est Quod vicerins confirmatur ex co., quix, 6 poliment falusare antiquos in pradenda huiufmodi nosione. wateris, decadopentos effetormalitys, & non ematerializep emenma debenuts id facere .. sed possimus; posita nostra explicatione; engo no-Ara tenendrest 5046 grade 17 35 25 55

17 - Obijcies secondo vinentibus vegetabilibus est -debica regerationad hoc ve naturalites comple--ahens : quid enim facesent planta ; & animalia, skia sa magnitudine, in qua primò geneta lint, remanerent; exigunt igitur necessariò complexio -&i cresceres: non minus, quam lapis: in aeres iproductus emigit deorium descendere asses motus lapidis propoer hoc non est vitalis. ergo neque vitalis effet vegetatio vegetabilibos huic argumento Arriaga sub non 15-dat mams; dicendo proprer illud se omnino putare, differentiam assignatam de motu ab intrinseco debitoyvel indebito pro complemento naturali non esse sufficientem ad diuerlificandas operationes vitales, à non vitalibus: Sed contra hancquecumbentiam vide tur faceresquod licet, tum vegotabili fit debita vegetano, ve ad fuum perfectumostatumo.» perueniae, tum:lapidi producto in aese motus and centrum, we has loco fibi naturali conquissati discrimen tamegovalde notabile repesitur inter verumque: nami vegerabile fuam magnitudinem ad statum perfectum requiseam non-exigit habere:pro primo fine generationis instanti ; sed procedente tempore, & sic non censenir essegenitum in starpariolento', & sibi indebicogdummodo non careat virture ab intrivicco per incus susceptionem alimenti se ipsum statis temponir bus nutriendi. Contra verò lapis exiglit product in centro, ita visi in zere producatur, violetiam patiatur;quantumuis obcinuerit à generante grauitatem, cuius beneficio descendere valent deorsum. Unde estipt descensus censeaux esse debitus lapidi procprimo fuz . productionis instanti ; co quad ex tunc debet lapis incipere mouere se, quatenus quandiu ett oxera contrum in flatu violento reperitur: è contrario verò nullum habet debitum vegetabile at initio suz productionis incipiat uegetari, eo quod illa magnitudo,

in qua primo producicurinop aft ceniolenia, led :maxim@haiufalis ; pro 60-temporesquod fi-immediaed post instant generationis apericura id squod ex illa netibne fibi afcifcie, pro canci, &c enon in inflanti generationis illidabatur - quare ad aggumentum diftinguendum eft antecedens: uegetabifibus: est debita uegetatio fice prime productionis initio, nego: procedoute-tempore, concedo de inde di Ringuo confequens erga usgerabilia exigunt compleri , 82 crescare ; non, minus quam lapis indere productus exigia deorfum descendere zexigune diversoramen modos concede ; codem mode , nego confequentiam...; dinersitas mitem hac, in quo consistats pater ex dictis Jage 103 and in the second of the Statement in the Commence of the Lord Statement

SECTIO SECVIDA.

than inquire than g samman garden -· Alia obielliones contra eraditano vita 💠 🗅 100 1612 19 wotienem foluer. A 11 12 12 12 13

er en all a carear

Bijcies terniò ignis, in fuo effe connaturali» ter debitoiam constitutes, potalt ammanever operari. Sedeins operacio non est mitalis 3 ergo non bonù allignatur pro adlone uitali ea.... qua res immanenter oper teur in le formam naturaliser in primo instanti suriproductionis sibi indebithm i minor sarconfequencia patentimasor fundentry quias non minus ignissin fue effer connacurali constitutus iam, laugeri potest inunlecò per aggenerationem pro primo inflanti ubi indebitam aquamaplanta per autritionempergo si planta nutriendo se, censetur immanenter iopesari ; etiam cenfebitur ignis augendo fe ipsü-- Respondeo, diftinguendo maiorem: ignisia sao esse &c. potest immagenter oparari per actions. que per se, & ex intrinsecis sus immanens fer. negosque sit relis solum per accident, & extrupfece, concedo; & concella minore:distinguo ecdem modo confequens; & 2d probationem madoris dico diferimen inter aggenerationem, qua crescit ignis, & nutritionem, qua augetur planta confiltere in co, quod operatio ignis non fit, per se, & ex intrinsecis suis immanens: sed per sercidens folum, & extrinfece: contra utrò operatio qua planta nutritur, pro explicatione sciendum; operationem immanentem indebitam... operanti pro primo instanti, quo incipit existere, ad hoc ut fit uitalis., debere effe talem ex fe & ab intrinseco: ica nimicum, ut effencialitet exigat recipi in principio, à quo producitor; ut conflure potest inductions facta peromnes operationes uitales, nec non etiam personnia prine cipia,à quibus producitur, que funt ex fna peculiari ratione ad operandum in se ipsis, primò & per le determinata . acqui operationem agreneraciuam ignis non esse talem, pater ex co. quia omnis actio, qua ignis ignem producit, semper est trusidem speciei, fine ex utroque igne fiat unum per continuationem: fine non: gratis enim, & fine ullo prorfus fundamento quis. fustineret , actionem , qua ignis comburit stupam, cui uniatur, esse diversam essentialiter ab ea, per quam comburit éandem feupam, cui no uniatur contra uero operationem nutritiuams qua animat fe iplum nutrit, effentialiter differre

Digitized by GOOGLE

ab ea, qua aliud fibi simile transeunter generat consert ex diversitate dispositionum, & facultatum, que ad dictas operationes exercendas necessara sunt; defacto enim sepè videmus, cum, qui est aptus ad unam; esse ineptumad alteram: quod contra eveniret, si huiusmodi operationes non differrent specie, ut patet ex igne-

Instabis: actio aggenerativa ignis dupliciter confiderari potest : primò pro ut terminata adignem ut fic. secundò pro ut terminata ad ignemnt unitum agenti. iam licet primo modo speciata non fit ex suis intrinsecis immanens est tamen considerata secundo modo e ut constat ex actione nutritius planta , que licet pra ut terminata ad partem anima uegetatiua non habeat ex se esse immanens, eo quod huiusmodi pars saltem in specie poterat zque bene per actionem transcuptem produci aut ex prima plante. productione constat: habet tamen pro ut terminata ad partema ut pra cedenti unitama fi igitur hoc sufficie ad vitalitatem actionis nutritinz plantz: etiam sufficiet ad uitalitatem actionia, aggeneratiuz ignis; quod quam fit ablurdum. nemo non uidet .

Respondeo admissa duplici actionis aggeneratiuz ignis considerabilitate; negando eam secundo modo acceptam esse ex suis intrinsecis. immanentem; & ratio est, quia Rque bene umus ignis potest alteri pracedenti uniri; siu. unio illa fit ab igne pracedenti, fiue ab alia exerinfeca caufasproducta: si enim ponamus præcedentem impediri ad agendum in stupam sibi debite opproximatam, alium uerò ignem aliqua-: to diftantem, ita in cam agere pofie : ut nequeat eam fibi aggenerare: profecto non minori fa-1 cilitate, nec diversa ratione pars ignis de nouo. producta unietur præcedenti , ac fi ab illo producta fuiffer oppositum contingit in nutritione plantash enim supponamuseius alimentumspar- . tem forma einsdem rationis cum forma plantaab agente extrinsceo acquisimisse nuli planta ipsa: agat in ipfum alimentum in minutifilmas partes: diuidendo, & ad poros suos attrahendo, ac demum fibi illud uniendo: planta minime nutrietur. Hunc distursimmon admittit: Attiaga subum 18. tum propter obiectionem locundam.... eum propies argumentă înfra fublicătione quarra a se proponendum; & quidem quo adobiectionem attinet : iam à nobis soluta est, quod nerò pertinetad argumentum quamuis nu. 57. & læpè alibi de eo mentio fiat : proponitur tamen ex professonn 14 in hunc fere modum. si dum animm effette inter se penetratm, & una im-: pedirerur à productione faztum passionum ; al-: rera posser in ea illas producere ergo à duo stomachi penetrarentur, & unus impediretur,ne in cibum approximatum ageret, postet alter agere: in illum, & dispositiones ad animam illius recipiendam producere, ipsamque animam demum introducere; & sie nutrire alterum stomacum... sed hac actio non minus effet transiens, quamactio illa productiua passionum in altera anima \$ ergo falfum estactionem nutritiuam este ex suis intrinsecia, & effentialiter immanentem.omnia. nidentur certa, præter antecedens, quod probari potest ex his, que habet auctor num.33. nam est

ualdè probabile, passiones à generante produci : licet per actionem distinctam ab ea, qua generaeur essentiasporerunt ergo etiam produci ab also :
ra anima; eriam si non sit generans, hoc ipso :
quod altera non ualet eas in se ipso producere :
non eaim potest assignari disparitas; & confirmari ulterius potest ex eo, quia singiditas est :
passio aque, sed ad eam in se producendam potest aqua adimuri ab extrinscis agentibus, niue
tidelicèt, aquilone, & similibus; ergo. &c.

Responden tamen inegando antecedens; idea enim natura concessit nirtutem producendi aliquemeffectum in specie pluribus causis, ut ad absentiam unus ille effectus naleat existere productus ab alia caula, atqui impolibile est, quod. ad abtentiem animæ eius pailiones existant ergo. non debuit natura uittutem producendi patho- t nes debitas unianimandare etiam alteri ; quare fi duz anime penetrarentur & una à productione marum pationum impediretur: non poffet altera illas, in ca producere:quamuis enim impedimencumillud fit possibile : quia tamen in ordine ad potentiam absolutam est tale, in ordine. ad quam natura non potest se extendere, przeauendo libi ab ea : hinc figut non debuerit natura propter hanc causam tribuere uirtutem alteri anima producendi passiones alterius.

Ad probationem antecedentis : nego senten- 20 tiam a qua docct palliones rei genita a generante immediaté produci elle satis probabilem-cum enim hanc vim natura concesserie rei genitz: superfluè cam etiam generanti tribuisfer; non...... enim est naturalites possibilis casus, in quo res. genita illas in se producete non ualeat ; atqueadeo in hoe adiumentum à generante minimé expectare pereft, qued fi communiter dicitur, qui dat esse, dare consequentia ad esse ; hoc intelligendum est de consequentijs nirtualiter ; quia... hoc ipfo quod caufa aliquadat effealicui formæ: substantiali, debet dare illi quoque uirtutem. producendi in le pattiones, que eius elle necelsariò consequuntur. Ad confirmationem denique. ex aque frigidieate petitam respondet Quiedus. courou.z. num. 8. non ualere paritatem eo quod. aunquam (inquie) nos vidimus intellectum hominis productum fuisse ab alio distincto ab illa anima a cuius est proprietas : cum sapè experti fimus frigiditatem aquæ ab alijs agentibus pro-: ductam esse, uerum hac solutio frigida est, &. langulda dienim haberee uim, nunquam abex-. perientijs argumentari liceret; & fic non uzleret hoc argumentum: omnia animalia, qua nonimus pollent sensu tactus, ergo, & hoe aliud', de quo non experti famus, hum eo se præ-: ditum . posset enim negari paritas, eo quodistud num polleat tactu adhuc non nouimus. folida igitur ratio disparitatis inter passiones: anime, & aque frigiditatem mihi esse vide-, tur : quia nomine passionum anima in casu no-Aroveniunt ille, que non habent nisi munus passionis, cuiusmodi est intellectus, & voluntas respectu anime rationalis V. G.quia non ci in. seruiunt nist ad suas vitales operationes exercedas : contra verò frigiditas respeciu aquassicuti etiam calor respectu ignis &c. præter munus passionis, habet eciam disponere, & praparare,

materiam ad eius formam recipiendam quoniam verò dispositio antecedenter ad productionem formæ introduci debet: necessarium suit, ve natura non sòlum formæ aquæ, sed etiam aliquibus alijs causis virtutem producendi frigiditatem transcunter dedisset, vnde non est mirum, si huiusmodi causæ postea ipsam aquam, se ad pristinam frigiditatem seuocare nitentem, adiument; & casu quo illa nihil postet in se agere, adhuc illæ eam infrigidarent.

Obijcies quartò: Anima vegetatina, quandiu alterat nutrimentum, & in chilum connertit, & tandem illum ad formam viuentis recipiendum disponit, operatur transcunter; sed tunc exercet operationes vitæ; salsum igirur est conceptum vitæ in communi per operationem per summanentem sufficienter explicari.

Respondent aliqui: nullam ex dictis opera tionibus esse vitalem; sed solum illam, per quam vltimò substantia alimenti in substantiam aliti substantialiter convertitur, quia hæc tantum recipitur in principio, à que profluit quamuis enim procedat à viuente, & in materiam alimenti recipiatur, quia tamen materia... illa in eo instanti eius benesicio iam euadit parse ipsius viuentis; rectè verificatur, quod actio illa conuersiua immanens sit. Sed contra: quia si femel habemus, quod sufficiat ad immanentiam actionis vitalis, vt eius terminus non inicio ipfius actionis, sed in eins fine cum suo principio: effectivo identificetur, non video car non poifint dici vitales alteratio nutrimenti., & cius conversio in chilum, ac relique actiones., que ad connersionem substantialem alimenti in substantiam alici prærequirumtur . nam licet buinf-. modi actiones secundum se consideratæ immanentes non fint : funt tamen hususmodi pro ve terminatæ ad connersionem; quamus enim dicta conversio sit instantanea, & illæ alterationes fiant in tempore: convenient tamen in cos quod quemodmodum ipsa conversio substantialis, neque in termino à quo, neque via haber. rationem immanentis, sed solum in termino ad quem: sic illæ mutationes, non nisi vt termina-, tæad ipsam conversionem, ad quam dispenunt & natura sua ordinantur.

Obijcies quintò:operatio vitalis, vel requirit immanentiam per se, razione sui tantum; vel eriam ratione sui termini . neutrum dici potest: ergo &c. maior patet, minor probatur: Non... primum, quia actio est propter terminum, à quo specificatur : ergo si est de le immanens non nisb quia eius terminus non petit à principio extrinseco produci, sed ab intrinseco tantum, Neque secundum, quia videmus virgam, ab vna... arbore abscissame & alteri insertam vnini illi vitaliter, & retinere in ea propriam formam. quod est enidens signum virgam illam fuisse indifferentem, ve propriæ arbori, à qua ab intrinseco defacto proceilitab extrinseco inferca fuilfet. falsum est igitur operationem vitalem, cuiusmodi est processo illa virgæ à priori arbore, requirere immanentiam per se, non modo sui ipsius, sed etiam suitermini.

Responden: concessa maiore, negando minorem, putarem enim utramque partem pro-

babiliter suftineri posse; & ad id, quod affertur contra priorem, dici: quod quemadmodum non obstante, quod actio sit propter terminum, & specificetur ab illo, exigit tamen esse modus, quamuis terminus fit res : ita exigere poreft vitalis actio immanentiam, quamuis eam non exigat de se terminus; & ratio huius esse posser, quia est dabilis terminus, qui de se sit aprus, tum per actionem vitalem, tum per non vitalem. naturaliter produci, quare aliunde actio suam. essentialem immanentiam sibi vendicare debet ; quam à termino, quod si quæras vnde sibi illam affumat? Responderem breuiter : causaliter à principio effectiuo, formaliter à se ipsa . Verum vt cum doctrina superius tradita me conformem, posteriorem partem absolute sustinendam existimo: videlicet operationem vitalem, non solum ratione sui, sed etiam ratione termini exigere immanentiam. Ad probationem incontrarium: aliqui respondent primò, quod licet virga illa indifferentiam habeat ad vniendum se cum extrinseco supposito: non potuit tamen nist à principio intrinseco primò produci: Sed contra eft, quia ipla est eiusdem speciei cu arbore, à qua producta est : sed arbor producta. est ab extrinseco principio: ergo, & virga illa. potuit sic primò produci. idemque dicendum de. parte carnis, quæ per nutritionem ab intrinfeco principio generata est; potuit enim ab extrinseco, ficuti illa, cui additur, generari. neque enim hic agimus de his effectibus in indiuiduo, sed in specie; quia hoc modo differunt ab illis rebus, quæ vitales non sunt.

Respondent alij secundò, virgam illam diuerso modo respici posse per generationem, ac per nutritionem . porrò licèt pro ve respicitur, per generationem sit indisserens vt immanenters veltranseunter producatur : quatenus tamen respicitur per nutritionemsest determinata ad hoc vt producatur immanenter. Sed neque hac responsio satisfacit, quia virga secunda arbori inserta, in ea nutritur, & vegetat: & tamen nonest ab illa immanenter producta, falsum est igitur, quod quatenus per nutritionem attingitur, fit determinata, vt immanenter producatur. Melius igitur respondendum tertiò videtur: terminum nutritionis, & si non exigat quantum est de se immanenter produci : exigere tame immanenter vairi ex suppositione, quod sit alteri extremo præxistenti vniendus. idemquedicendum de virga à prima arbore excerpta . & secunda inserta . quamuis enim potuerit transeunter produci: at insitione non niss immanenter przexistenti arbori vniri debuit. Non potest aduersarius contra hanc responsionem adducere paritatem ignis; dicendo, quod etiam pars ignis ex suppositione, quod igni przexistenti vnienda sit, exigat per actionem immanentem. illi vniri: quia oppositum supra probauimus; dum vidimus eodem modo partem illam præexistenti igni vniendam esse setiam si supponamus ab extrinseco actionem illam vnitiuam. procedere: at verò in nutritione nunquam similis casus naturaliter dari potesto, quod si ponamus Deum miraculose in poros animalis alimentum à se solo dispositum introducere 2 & il-

Digitized by Google

7 201 1

Da in viueneis lubstantiam eransmutere, ac preentificati vnive: nulla ratione illa accio mirapulofa, cenfenda effet vitalis, co quod transcas ksetist non immanentive de se pater.

- Dbijčies sexto: vita in communi ek duplex: aikera radioalis9ac per modum actus primis & est principium, quod immanenter vitales operatiqnės praducit, fiue fit fubstantiale, vt est amma, fine accidentale, ve fune visales potentia: Altera Compalis., & per modum actus fecundi, & func Spiso operaciones vitales ; atqui notio vita a qua duc vique in operatione de le immanence inde--bita principio in prima fai productione confianimus non comprehendit vitam radicalem, fed

-folim:formalem'.erge nonek rettè aflignata 🕟 - 3 Respondeo 2. quam plures esse qui diennt non pode verique vite cammunem notionem albagnaris co qued nullam habeant inter. fe: conuenientiam, sed ex definitione yaz formalis mullo negotio deneniei pallein eognicionem radicalis; Britaltum dieseur; esm elle principium immaneaces operationm vite formalis proprizacita thim explications immanentia necessaria ad vilam formalim, mihikaliud addendum videtur: nisi quod ideo de formali propria in huiusmodi definitione fit mentio, quia multa pollunt dari principia viva formalis, que samen non funs vika radicalis; cuinfenodi est cansa prime, qualicet in fe fit perfectissima vita; non tamen in ordine ad vitam formalem fuarum creaturarum... tien ad illam transcunter, & non immanenter concurrat ; idem dicendum de obiectis; vel per fe Ipla, yel per species fui vicarias ad vitales cognitiones concurrentibus; quamuis enim unt carum principia quia tamen non viuunt per ea in actu Kecando: ideo non sunt vita respectu illarum in Mu primo:quid quid, sit si aliunde sint vita vel In actu primo, vel etiam in actu secundo. Verú ego existimarem inter vitam radicalem, & formalem aliquam admittendam effe in ratione. Vite conucnientiam . hocenim iplo quod radicalis est causa vice formalis; iam illam in sne witture consinct porrò virsus continentialis alirinius effectus quandem haber cum eo affiditatem Arque coniunctionem quam non haber cum co, cuirs non ele huinfmodi virtus vade nil mirum P'aliqua ratio communis ab virisque ábstrala valcat que dicernon sio ninota, qui imporfesta ell; vi de le patent non tamen inde lequis Hir ; nan polle vnies descriptione comprehend?, Ve son flatex his), que analogice conucuime in Patione entis, vel principij &c. qua lab acciene jaliquo modo , vna continentur, quoupatico Ad objectionems concella maiore, negaremminotem ; ac dicerem operationem de le immanerrem, modo supra explicato, sumi pose cripi-"citer: Primo formaliter, & hanc effe vitam in i. actu formalem: Secundò radicaliter 28 hant elle vitam in actu primo feu radicalom. "Vertid denique cum pizzeisione ab reraque, & effe visam in communi, proove fub fe cum radiealemenim formalem comprehenditjatgeboc sentio modo sumi cum de vita vniner saliter accepta 'a nobis cradita eft definitio, quoniam verd viça sinschi socundo in aliquorum sententia adhuc duplex est: altert, que supponir actum primu, a. R.P. Iof. Pohozy Philosoph. tom.3.

નુંનભ્**રાન** લાગ જાજ ૧ જામાં જામારા સાથા માટે છે. છે છે જો જો છે છે. qualoth dicunt elle divibam s & antibors fareneur in actione ex-ellentia fua immanon et flipa fisen eciam huintmedic vita fub tradita despizione merò y de propriescomprobendasur arque adoù de enzoumque vies siuo inosorte, siuo oreats a supsubstantialicane accidentialisme to aftu:psimo fiue imačiu fecundo, aut fupponente attu ptimā ansue inbbeuges énimimos quinitio serificeire? exquibus deducitur vivens in communi seftê der feribi, effe id; quod affionem fou operationent. ellensia fua immaneutem exercet,quæquantë 👯 de së nontendit adconstituendë ipsam in comaeurali staeu fibi debica inicio sui elegsius demust expecitió dicte operacionisticia actu tecnidostice

and the second COLUMN SECTION TERTIAL

ារ ហើញ 🤄 💎 😁

ריכוז

1.

193 - 500 Businiantur quadem Accentierum fententia ... eirea were's the vinentic notio-1 de 20000 4 1

Oak Buth X his que huc voque desseione vice in com-Cr. muni vivencibus competentis dispuranimus: quilibet de se facile decemere potoriciquist de allermen seneracijs senciencum fit-Placer ramen precipuas recenteres ve cas, qua cum nofira coincidute, So que illi contratia fint, appareat. Prima igitur effe poteft illerum... aui be definiune vinensapud Oniedna gentreu. pantiti. 1. 5. viuens eft s qued vitre completions erm in est fubiliantiali. St. virtusis operaturas determinatum estad productodam in de perfeobiosem y auc terminum y qui naturaliter ab exwinfeco producivnon possfijerique definitione erni potosi definicio: visz in hung ferè modum...h vice est operacio de seimmanens, procedens à hib Rancia completa cam in elle fub franciali, que in vircues operacina, ad illamproducendam determinata. Elanc definitionem impugnant aliqui prime quie cognitie neceptice animam in virtil: se operacios volicionisquil enim volicum: quin-19 pracognitum - eum igicus spflot cognitionem-a efferritans in actureschadorfulcum eft ricam supri phateichbhantiamichma eit vitaicompletata i in virgues: opératius: «Séd ad:hoc facilit negati porchanteredens a Statisti quad quamitis reflected ve aliquid relie, illud cogno fore prerequisqui cognitica tamenonoque partialiterenchue tatalin ter fo haber ve virusem caufatiusm volatiquied fedvancum ve applications obiesti ips possesse volicinie ; ve illadi apperbra po line i provis estri Vrgebis : intellection is de volicio: preducusa habitus, & feecles thi compressas in anima que ego cius virtutem operatinam complett - adamillent igitur in hac lencencia actus vitales; an testalents Be lecinda confequencia pacent prima vendi profi batur : valet confequentia in hac scattotia intellectus producit intellectionem in anima; ergo citis virgiscer operacticam complet. eug igitur non valebie hae alder insellectio, producic habieus , & species sui sa anima dergo completivir-

entem operatinam allimi Respondent: concello

antecedente s negando priorem confequentiam, ad euine probationem dicuhes ideo intellecium complere virentem operatioam amma quias producir intellectionem in anima tanquam come principium concurrens fimulocumea ad produe Ctionem ipfius intellection suquoniam verdino tellectio producit habitus: 3080 fpecies fuit sivit eaufagoralis earum; nomeft cun debent cenferi completina anima intratione principii operatis wir. dinamon fe habet vocan fu partialis illomum necita intrinfecase framime, vrex utraque unum adzguatum principium operatium: refuttet "Hane responsionem Obiedus mais 192 in bune fore modula impugage 2 pluces schringt phanvalma materiale concurrere cum intellectu agéte ad species intelligibiles sui abiecti in anima producendas; sed non pauciores numero existimant intellectum agentem, sicuti etiam reliquas potentias animazinon dilingui ex natura rei; fed tantum ratione ab ipsa animagergo phantasma est completitum anima in ratione principij operatiui seanquam Compinincipium effethium intrinfecum in ordina ad hunc effectum; stante igitur responsione tradica, phantasma non erit actus vitalis, quod est aperte falsum.

minor baius argumenti oft cuitaquidam enimis futiment platatalma mineriale supon nifi informando animam, adipentis intelligibles fui resistiti contrarere sidetermiquado illam vodicias specioso randuam manta adaquara producat. Ilija verbipatant porendas animas, arque aded inteligibles animas, adipentis arque aded inteligiblem agement vialistere diffingui à substantias elufdem amines; inchanqui a secure est argumente son duplicipamini probabili sindato, sespondo and duplicipamini probabili sindato, sespondo and duplicipamini probabili sindato, sespondo ana descripto de sespondo anima ana considerando.

- Y Coacra decundo : paviz uniando edicunt hains fenterinde Parroncufflund action via non-fit reitalise debeartelle completituus zaime in tatione principipoperaciui; inppenume quodifieralle debitus in primorfus productionis inclains y muodefi. Id illipraduna indebionili, kationiompdetini vistun sia o peranium mane constraini illum à didicione miss atqui phamasman solip so andebitum animentaq tionali imprimo fum phoductionis inflantitorgo &col Effugingn shod quractindene unitimum Quiedua mand authorische auf der gestellt der gestel nalementicitation instrumentingia fitti debitho intela lectio (uil arquocatico: phântafina : babens:pro-obirdo iplam api bamp Hec expen preclusio feci-Jespenfringis pour l'applidation l'approprie par l'applique de la company de la compan merando aflumpania o cor dicendo a intrambir obnacion econ Mais a boisput carolization is a spraint au in the care and the tedicine amplication arcmine structure in the college of the colle bus rationali bus i quandasfirfact dannur celli trality effe speciemula farzhanian i ilizas fodal az animien easlantie vaied americani party briav affarologe cionales ergo bindem species infinacionmentie tentibus: Nune effer verps iquis peil de matabilier differter abiliel, nauerinipid for aphoductionis in corporation configurations in the companies speciei infimme cum okidun ciblis Pat wingi eniom fecundo posele esfugiamis admillo, antecedentes negando con lequentiam; le dimendo quodiqué-admodummon obstance ; quiod intellectio fui fit debita angelo proprinta fuz creationis instantis word Tequirers each non effet vitalens quid choo non competitilli perefer, zquatenus cugnitio eff fedgraum quod imborrationem vite; fed delufti per aucidens 3 & abontrinfoco : quatenno il -lam possie habere angelus sproptes maximamas perfectionem, in qua exigit crearie ita mon; obt Mante quod illud phantalina deheatur anima Autionali possibili initio sum productionizzione corpore non dependen rationem vitz; co quad de ratione phantasmatis ve sie est, quod nous fir ex illis formis debinis fubiecto in prima in-Staneisin quo incipie existeresquod si haber; hor illi propenit ab extrinfeco 3 & veluti per accedens; nimirum ex nobilicate iliius anime extiomalis illud: exigentis whispigitur ita: perpente pro hacprima fementius veindicium abloluy de eius veritate Seramus 🐔 🖖 🛵

Moltra conclusio aksquoid si aradita nocio Vimentis si evita cum liqua limitatione explicaturi iuxta nostra principia s restà procedunt, contra verò si absolute sino vila limitatione proverba sonant accipiantur sono habeat probabir litatem.

Probacur viuencis definitionem expendences ex ea enim clare deducitur quid de uitæ desgripf tione fentiendum ikt. quando enim dieitur vig wens effe, and vitra complementum in affe sub-Ranciali . & virtutis: oberatium odeterminatum eft ad producendam in se persectionem > aut 405minum; qui namealiteriab extribleco product non potott: fiabsalute intelligatur multiplicie ver eine Kalfitas fünderur; & primo quidem, quis Deuselt perfectifime vmens : Etamen eins sognicio non est ridea socmplementum cius, in est le substantiali e identisidatur enim eius substane riz / & irrarobabili fencentia est speciale constit ويبود entium deltatis. & veluti vitima différentia periquam natura Dininara impubliber alio ita die flingiveur, ve habear nationem primæradiçis omnium attributorum Deird ergo dieta definitig sien intellects nam competitionmivinential stiff com alique limitacione i india ca, qua deximus, amplioecurd ... proposita i dissiculeas renancleit of s aimirum fenflis firy quod visalis operatios quas simulate de le , & cie manacione generica : 44--bear affeivitra complementum fiibstantiale, vir siepeis: iquid quid direntaried alivade: babetti i Shadesur fecundò qui age na liberum, qua ceny . exercit adum) adioins anoma comma concerni Ginnaindifferens, Est vinens; | 80 tamen non; 84 dereminatum ad producendum in fer diltume -adum) quia cum libei boperetur: odescimbationen non posele aliunderexpostare : mis cap निश्वासामा भारतां अर्थने किया है। त्यां क्रीयोधीयोधीय हा क्रिया है। विकास क्रिया है। alludniquodiesbamissininaminad producendem rin ile litum achmon? Archi orm? addite dicha verb? .anoipiabturmimimimi admosando quod agatur de - Appenations liberation sin species in the second - idere confideratian ening vérimensellé. falcabitation -qui mit libeté anang flue liberraté habeat conreadistionité per quair montéruatur complete sporens amare of the naturality of fale contrarit ututis, per quamicuadirmemplere porens amare, Esodio habere,: semper en decerminatus ad al-

perum ex his actibus elicendum; & sic de eo verificatur, quod vitra complementum &c. determinatus fit ad producendam in se persectionem. liberam in generessine demum sie amoris.. siuce odij, sincomissionis' liberz veriusque suadecur tertiò quod promisimus; quia productio immanens alieuius perfectionis expressa in definitione assignata simpliciter, & absolute ac-cepta importat veram, & realem productionem, sed Dei intellectio verè, & realiser est improducta; ergo hæc definitio fine vlla modificatio-ne intellecta non comprehendit Deum, qui est viuentium omnium nobilistimus: at fi cum aliqua restrictione accipiatur, nimirum quod agasur de productione immanento realiser dittinca à principio producente de genere suo, quantum est de se, & finulla specialis ratio praualeat; son est cur non verificetur de ipso Deosquia inillo pranalee simplicitas, quius benesicio exigia habere identificata omnia absoluta, vnde sit va Deus; non obstante; quod eius cognitio sit readiter improducta : verè fub eradita viuentis deseriptione comprehendatur. suadetur denique. quartò quia essentia dinina est determinata ad dabenda attributa atemitatis, & immensitatis, que intelliguntur tanquem proprietas ab illau profluere à quoliber alio extrinseco principio improducibiles; sed aternitas, & immensitas funt vitra complementum, quo Deus in suo esse substantiali, & virtueis operatiuz constituitur. meque enim intelliguntur effe de primo concepzu essentiz divinz ; neque habent rationem. virtuis operatium, vt patet; ergo si dicta definitio fine limitatione aliqua intelligeretur: 20rernitae, & immensitae jam essent actus vitales Dei, & Deus per huinsmodi amributa diceretur formaliter viuere. scio Comptonum non habere difficultatem in concedenda consequentia: desput. mim 6. felt. 4. num. 4. docet : in eo quod diezeur Deunsviuere per omnia sua attributa nihil esse incommodi; & hanc doctrinam sibi videri tradită à D.T.1 p.4.qu.18.art.4com.verū ibi Sāches Doctor loquitur de creaturis quatenus sunt in Deo sicuti in cognoscente, de quibus affirmat, quod fic confiderate funt ipsum viuere, fen vita ipsius Deixo quod vita Dei est eius intelligere: in Deo auté est idé intellectus, & quod intelligitur, & ipsu intelligere eins, vt ex articulo pracedente supponit Caterum fi Deus viueret per immensitate sua no effet ratio, cus cætera quoq; no ninerent per sua, comésuratione ad determinatu · spazium; quia discrimen solum esset in eo, quod uinere Dei esset infinieum, creaturarum uero finitum at igitur laluemus hane viuentis definitionem non competere Deo ut immensitatem & æternitaté formaliter habenti:nirtus ope ratina,ultra qua debet posse producere in se ui-"nensperfectionem fuammon est sumenda stricte; sed cum aliqua amplicudine; ut nimirum compreliendat omnia, quæ ex parte operantis necessaria sunt ad operandum; cuiusmodi est eius duratio in esse, & præsentia in co spatio, in... quo operari deber; & quia hæc duo, hoc ipso, quod competunt Deosexigunt esse infinita, quo modo zternitatem; & immensitatem impor.tant : hinc fit , ut æternitas , & immensitas no-R.P. Iol. Polizzy Phyloph. 10m. 3.

mine uirtutis operatiuz in definitione tradita. . comprehendantur: Quod si dicas divinam uirtutem neque posse intelligi ad operandum..... completam fine divina cognitione, & volitione rei, quæ debet sieri: & tamen hæc noncomprehendi sub virtute operatina, aliàs nonessent uitales . contra est, quia hac suffici--. . encer excluduntur per hoc, quod de genere. fue non exigunt competere subjecto inqueliber instanci, pro quo intelligitur este, sicutilæpe diximus: contra nerò existentia exercita, & præsentia in aliquo saltem loco; ex quibus deducitur, quod si nerba tradita desinicionis uinentis absolute intelligantur; dicta definitio consistere nequit : contra uerò si accipiantus com aliqua limitatione, & restri-Sione inxta nostram sentenniam superius explicatam, quod erat-probandum.

SECTIO QVARTA.

Bependirur opinie Oniedi .

C Vpponit hic auctor controvers 2. pun-1-num. 12 inter actiones immanentes aliam esse fimplicem emanationem; aliam puram actio- : nem: simplicem emanationem; ait; esse illam; qua padiones procedunt ab effentia fine confortio alius principij creati 3. sed tantum essentia se habente per modum principij actiui, & paffiui respectu illarum, qua posita punct 2, aliorum placitis confutatis; ex propria sententia num.7 definit uiuens in actu primo esse illud. quod ultra fimplices emanationes, actionem. ex conceptu suo immanentem exerces, hoc est (ut ipse met se explicat) que supponat aliud : præter purum actinum, & passinunum principium illium, respectu cuius immanens dicitum. hanc definitionem probat ex eo, quia actio- : nes uitales, supponentes actum primum, confistunt in nutritione, sensatione, intellectione & . uolitione, iam uerò omnes has ex sua essentia esse immanentes constat ex dictis: supponer uerò aliud præter principiù actiuo& palliuum . purum, respectu cuius immanentes dicuntur, atque adeò non esse simplices emanationes, probat inductione; nam nutritio præter ninens, respectu cuius est immanens; supponie mate-; riam alimenti. tenfatio nerò indiget speci-, obiecti, & tamen respectu illius non dicitur immanens; sicuti etiam intellectio species intelligibiles; denique uolitio supponit intellectionem, cui non est immanens, ex quibus num. 32.deducit definitionem actionis juitalis in... communique uitam in actu primo supponits sic : Est operatio immanens ex conceptu essentiali, que aliquid aliud supponit prætær principium actiuum, & passiuum illius, cui immanens dicitur.

Conclusio tamen nostra est: Neutram desnitionem procedere: quia posterior tota quata est in priorem refuditur: sat erit probare, quod non procedat prior ut utriusque fassitas aperiatur: probatur auté unicè destruédo id, quod de emanatione simplici hoc est absoluté, & propriè dista supponitur, su quo totus aussoris

30

discursus tăquam in cardine vertitur: Quia gratis omnino . & sine vllo fundamento asseritur ! fimplicem emanationem effe illam,quæ non fupponataliud præter purum activum, & paihuum principium illius, cuius est emanario: aliude. verò habemus Doctores communiter oppositum afferentes, quibus, in dando rebus nominasconformari debemus; ergo &c. antecedens, quoad priorem partem pater ex bis, que nu. va.sie habet auctor: vbi fine vlla ratione definitionem dimanationis allignat;posterior verò suadetur ex eo. quia si verum esset quod dimanatio solum actiuum, & pailiuum principium purum, respectu cuius dicitur immanens, supponeret : sequeretur, quod secude passiones, que ex primis procedunt. non fierent per dimanationem; fiquidem præter essentiam, cuius sunt passiones, supponunt aliquid aliud nimirum primas. sequelam expresse concedit Ouiedus ipse nu 13. docens simplicem emanationem non supponere in subiecta aliquod accidens, vnde si plura (inquit) accidentia inter fe connexa adueniunt materix; primum acci-dens, quod immanenter producitur, per simplicem emanationem procedet : reliqua verò , qua hoc supponent, non per simplicem emanationem, sed per actionem simpliciter, seu specialiter dictam, pro ut ab emanatione distinctam à principio nafcentur: hæc ille quæ esse contra comunem sensum auctorum nulla alia ratione melius probari potett, quam adducendo in medium, quod air Suarez desput. 18. moraph. fect. 3. num. 3. vbi sic: quando accidens sit per naturalem dimanationem, principium proximum illius, secundum talem efficientiz modum, quicumque ille sit, potest esse substantia; si rale accidens sit immediate connexum cum illa, interdum verò potest resultare medio accidente, si cum illo habeat propinquiorem connexionem: tota hæc conclusio communiter recepta est; sic Suarezjex quo clare deducitur emanationem, seu (quod idem est) refultantiam naturalem nil aliud effe, qua actionem, quodammodo pertinentem ad consummatam rei productionem, quia Solum tendit ad constituendam illam in connaturali statu per se fibi debito, ex vi generationis; ergo non folum gratis afferitur simplicem emanationem solum principium actiuum, & passuum illius, cuius ett emanatio supponere; sed etiam hoc afferere, est contra communem sensum Philosophorum. Confirmatur id,quod dicimus ex his,quæ idem... Suarez loc. rit. num. 5 habet ; vbi ait : Caietanum part 1.qu. 54. art. 3.in fine a faterisquod quando مبه aqua se reducit ad pristinam frigiditatem ، illa est naturalis dimanatio: constat autem huiusmodi reductionem fieri cum contrarietate; atque adeò non supponere solum actiuum, & pathuum principium; idemque docere eundem Caietanu de motu grauis geniti in superiori loco, qui, a+ blato impedimento, naturaliter resultat ex grauitate; quam esse qualitatem à substantia distinciam vidimus in libris de Generatione : vtrum+ que autem dictum noster Suarez approbat: falsú igitur est quod Ouiedus assumit, sin plicem emanationem non supponere in subjecto aliquod accidens .

His ita constitutis, viuentis definitionem ab

hoc auctore traditam corruere nullo negotia coni; ci potest. nam actio vitalis, per ordinema ad quam desinitio vinentis ab eo traditursin eius sententia, dissert ab emanazione passonum, per hoc, quod aliud supponit prater principiuma actiuum, & passuum illius, cui immanins dicitur, sed iam probauimus in hoc eam conuenire posse cum emanationibus, ergo sicuti desinitio operationis vitalis non consistit, quia competit aliquibus emanationibus; ita neque consisteres poterit desinitio viuentis in communi, qua per ordenem ad dictas operationes tradituri ex quo deducitur, fundamentum cui, tota hac sententia nitebatur, instabile, & vanum esse.

Dicet fortasse primò: se in desiaitione emanationis tradeada, non loquutum esse de quacumque emanatione absolute dicha, & in genere, sed de ea, quæ est fimpliciter talis, & in specie, cuiusmodi non est resultantia secundarum passionum; & morus naturalis grauium, & leuium ad loca sua: Sed contra est, quia inde sequeretur, res naturales pro ve secundas passiones in se producuntsesse viuentia . & per consequens productiones earum esse vitales, quo quid absurdius . probatur sequela , nam viuens per ipsum... est illud, quod viera simplices emanationes, a-Ctionem ex conceptu effentiali immanentem exercet. sed res naturales producendo in se secundas pathones, vitra fimplices emanationes, actionem ex suo conceptu essentiali immanente exercent, quia productionem illarum à numero fimplicium emanationum auctor excludit erge &c. & quia operatio vitalis est illa : que itaimmanens eff,vt non sit simplex emanatio : con-:fequenter dicendum est, resultantias secundarum passionum esse operationes vitales in erus fententia.....

Dices secundo: vinens constitui per ordinem ad actionem, que ita non est simplex emanatio: ve sit de conceptu essentiali immanens. sed productio secundarum passionum non est hujusmodi; color enim, mollities, figura, & fimilia accidentia, quæ inter secundarias passiones numerantur, possunt æque bene prouenire rebus naturalibus ab extrinseco, ac ab intrinseco: Sed contra etiam est, quia risibilitas est passo secudaria hominis, supponens admiratiuitatem, que tanquam primaria ab essentia illius immediatè procedit; sed ex suppositione, quod passones plus quam ratione di finguantur ab essentiarisibilitas producitur per actionem, quæ de conceptu essentiali immanens est : ergo hæc suganon te liberat. Ad rationem verò in contrarium de colore, mollitie, figura, & similibus dicendum: hæc dupliciter confiderari posse, psimo distributiue atque distunctim, secundo collectiue ·& copulatim:porrò quamuis primò modo indif• ferentiam habeant ve ab intrinseco, vel ab extrinseco causentur: at secundo modo a non nisi à principio intrinseco procedere possunt; hoc autem sufficere, ve censeantur per actionem ex conceptu suo essentiali immanentem produci constat ex eo, quia re vera complexio secundarum qualitatum; quæ competunt homini V. G. non nisi à complexione primarum debita naturæ humanæ prouenire potest.

Vrgelis

Jo -: Vegebis: Immanentia ratione compartis pertinentis ad totum accidétale est improprijshma,
en quod non recipitur actio in principie, nequisia aliquo; quod cum illo totum substantiale construat. sed humanodi est immanentia secundarum qualitatum, etiam collectine sumptarum.
dego esc minor probatur; quia subiectum immediatum secundarum qualitatum in nostra sentétia est quantitas; sed cansa efficiens illarum uel
est forma substantialis, uel complexio primaru
qualitatum ergo cum neutrum horum aliquod
rorum substantiale cum quantitate constituat;
sequitur, quod immanentia secundarum qualitatum sit immanentia ratione compartis ad totum
ancidentale pertinentis.

·Respódeo hoc argumento totam auctoris sentétia pelsa ire polle, fiquidem iple inter actiones immanentes putabatselle enumerandas emanationes primarum pathonum, quas per hane intantiam excludi suadetur ex eo , quia complexio debica primatum qualitatum est prima pásilocorporis naturalis corrupcibilis. ergo per fimplicem emanationem procedere deberet. sed. non minus prime qualitates quem secunde recipaneur in quantitate, que est compars pertinens ád totum accidentale; ergo earum productio improprijilime censenda est immanens non minus quam productio secydarum:quoniam verò Ouiedus ex h saquæ habet punck z. nu.9 potter respondere: se non quamcunque emanacionem prima pathonis, sed cam, que est per le immanens inprimo membro divisionis collocasse. ideo redeundum est ad instanciam ex risibilitate desumptamicuius productio est per se immanens: & tamen , licet supponat admirativitatem , quæ inellentia hominis vnum compositum accidentale conflituitmon ell vitalis.

Asque hac quantum ad definitiones viuentis in actu primò 2 & vitæ in actu secundo supponentis actum primum. Quoniam verò aliqui pusant Dei primò costitui per intellectionem ipsa, &non dari in eo aliquid, quod se habeat per modum actus primi ad actualem intellectionem neque realiter, neque virtualiter distinctum ab ipfa: nonnulli verò purant hoc idem non repugnare in creatis, atque adeò elle possibilem creacura ma cuius cognitio fit cius vltimum conflitusinum essentiale, absque eo quod posse in ea inselligi acius primus illius: ideo idem Ouiedus fect.2. num.33. duplicem tradit definitionem vitalis operacionis prascindentis ab eo, quod supponativel non supponat actum primum: prior est hæc: Operatio distincta à simplici emanatione ex lua elleucia immaneus respectu intencionaliter operantis Explicatur: fiquidem hoc iplosquod est primum constitutium reinon potest essefimplex emanatio : licèt de suo conceptu essentiali immanens sie: Posterior verd hec: Operatio non supponent purum principium actitum, & pathijum operantis intentionaliter, cui immanens est. Hæc quoque sie explicatur, quia opezatio constitutiva Dei nullum supponit principium ; ergo non supponie purum , quis supponere purum principium dicie duo: supponere Principium actiuum, videlicet, ac pailiuum; St pullum aliud supponere. Iam verò vede,

vtraque aliquod ingenuè dicam; mea conclusio est, neutram l'itisfacere.

Probatur primò quo ad priorem : quia quan. do inea dicitur, quod huiusmodi operatio sit ex sua essentia immanens respectu intentionaliter operantis: vel nomine intentionaliter operantis significatur id, quod à parte rei, & physice non operatur, sed solum ratione nostra; velid quod operatur intelligendo, & volendo; quatenus intelletio, & volitio communiter actus intentionales diei solent; sed neutrum dici potest; igitut mala definicio : maior pater; non enim aifigna-Bile est quid alind significerux - minor quo ad priorem partem suadetur : tum quia rerum definitiones non debent tradi per ea que non [co tenent ex parte illarum, fed solum ex parte intellectus nonri imperfecte concipientis: tum. etiam quia ficuti intentionaliter operans eff tale Tolum ratione nostra - ita & respectus ad illud ergo & immanentia dictum respectum includens, non igitur operatio vitalis est essentialiter im-manens in hac via; quia quod est essentialiter tale: verè, & realiter tale est, & non per solu intellectum nostrum implicatoria igitur inuolueret definitio, dum diceret huiusmodi operationem vitalem effe ex sua effentia immanentem respectu intentionaliter operantis. Suadetur etia eadem minor quo ad posteriorem partem; quia , A nomine immanenter operantis veniret id,quod folum intelligendo, & volendo operatur, sequeretur, quod dicla definitio solis operationibus vitalibus intellectiuis, & volitiuis competeret, quia ha solz veniunt nomine operationis ex sua essentia immanentia respectu intentionaliter opesantisave de se patet - sed hic auctor initio num-33 citati profitetur se velle tradere definition e actus vitatis; tum eos, qui supponunt vitam inactur primo tum cos, qui non supponunt comprehendentem . ergo &c.

Probatur secundo nostra conclusio quod neque posterior definitio satisfaciat: Et primò quia eum priore coincidit. quatenus traditur etiam per ordinem ad intentionaliter operantem, quod, modo vidimus, non posse probabiliter sustineri: Deinde vero quantum ad id, quod dicitur eff operatio non supponens purum principium actiuum, & passiuum operantis intentionaliter; fic : quiz ad hoc ve verificetur de operation aliqua, quod non supponat purum principium... actiuum, & passiuum, sufficit quod supponat aliud przeer principium actiuum, & pailiuum. burum, & non est necelle, vt neque ipsum principium actiuum, & palliuum prafupponat; ita ve negatio cadat solum supra puritatem; & si cadit supra principium, quatenus negatio est malignantis nature, non aliter cadat; nisi insensu composito, seu quatenus principium puricate effectum est, quemadmodum quando quis dicit : se non videre parietem nigrum, volens fignificare parietem, quem videt esse album; sed sic intellecta definitio est manifeste falsa; quia verificatur solum de operationibus vitalibus sup ponentibus vitam in actu primo, que se habet رب vt principium actiuum , & Palliuum illarum ergo &c. Neque dicas sumi ectam posse, ita vt negatio vtrumque absolute > & non in sensu co polito

•

posito neget: Contra enimest, quià sic ad minus definitio, quatenus æquiuoca, reiscienda, videtur, siquidem inutroque sensu intelligi, rectè potest. Neque iterum addas particulam (no) in tradita definitione sumi præcisud, & non-negatiud, seu positiud; contra hoc enim facita inde sequi, quod operatio sine supponerer principium actiuum, & passitum purum; siue non-sadhuc esset vitalis, contra ea, que superius ab hoc auctore dicta sunt; quod nimirum de essentia omnis operationis vitalis sit, præter principium actiuum, & passitum operantis, cui immanens est; semper supponere aliquid aliud.

SECTIO QVINTA.

Examinatur fententia Comptoni .

I IC anctor Disput 6. sell 4-num 1 conceptu vitæ viuentibus omnibus communem—, ait; consister in co, vt res aliqua, ita perfectionem habeat ab intrinseco: vt ab extrinseco saltem naturaliter cam habere non posit, & quidé quod vita sensitiua, & intellectiva sine creata sine increata sit huiusmodi ex dictis patet: des regetatina probat ex planea, quæ per nutritionem tali modo suam augmentationem acquirit; vt ab extrinseco cam naturaliter accipere non-valeat; vnde insert conceptum vitæ in actu pri-

Mea tamen conclusio est: male à Comptono conceptum vita sic assignatum fuisse.

Probatur primò ; quia inde fequeretur, quod passiones, que à resum essentijs profluunt, essét mitales . nam passio omnis est persectio essentiz; cuius est passio; & ita ab intrinseco emanat ab illa, ve ab extrinseco saltem naturaliter haberi non possit, sed hoc est manifeste faisumergo &c. Ad hoc argumentum multipliciter respondet auctor; Et primo quidem nonnullos afferere passiones produci à generante, atque adeò ab extrinseco ab effentijs obtineri. verum responsionem hanc non procedere in sua doctrina ipsemet fatetur ingenuè : vninerfaliter verò non efse admittendam à nobis supra probatum est Responder secundò, alios docere posse passiones vnius effentiæ produci ab alia, fi illa impediretur, ne in se agere posset, & esset alteri compenetraea. Sed hanc etiam responsionem nos supra confutauimus loquendo de illis passionibus, quæ no funt fimul dispositiones ad formam, ficuti est intellectus, & voluntas respondet ipse tertiò, quod liedt huiusmodi passiones produci connaturaliter nequeant ab alia causa creata, quam ab ca.... cuius sunt passionis : possunt tamen connaturaliter produci à solo Deo; ita ve sint de se indisserentes ad immanentem, & transeuntem produ-Clionem; quod si de facto producuntur ab essentia, id non prouenire ab exigentia effectus; sed caufæ, quæ est particularior, & melius quali applicata ad agendum; Sed neque hac responsio 'procedit; nam quoties habetur in rebus creatis virtus producendi aliquam effectum: nunquam causa prima se sola illum effectum producit de-·lege ordinaria ad præfentiam caufæ particularis creatæ impeditæ . sed fi id præstat;de absoluta-potentia operatur nalioqui quando aqua calefacha impeditur ab igne, ne in se frigiditatem produceret, experiremur, quod Deus ve auctor natura, se solo, illam infrigidaret: falsum igitur est
him usmodi passiones posse produci connaturaliter à solo Deo, ve auctore natura, casa quo essentia, cuius sunt passiones, impediretur ne in se
eas causaret, quamus enim ex suppositione quod
hollet Deus concurrere cum essentia, & nihilominus vellet eam conseruare: hac dictas passiones exigeret; at non eas exigeret à solo Deo
producen das, sed à se, modo sibi connaturali,
alias exigeret aliquid miraculosò sieri, quod
mon est dicendum.

Quartò denique respondet idem auctor mans. 15. si dicamus intellectum, & voluntatem non elle indifferentes, ve producantur naturaliter à Deo; sed petere produci ab essentia, cuius sunt passiones: nomullos asserere corum productionem esse vitalem , & essentiam per eas viuere: Sed contra hane responsionem est manifesta instantia . inde enim sequeretur materiam primam esse viuentem, iuxta probabilem sententiam volentium, eam per emanationem in se quantitate initio creationis sua tanquam propriam passonem sibi debitam produxisse. in sententia verd illorum, qui ainnt elementa primas qualitates in se producere per potentiam à propria substant tia nemine cogitante distinciam, deduceretur etiam elementis competere vitam . nam in tanto productio intellectus, & voluntatis censetur else vitalis vixta hunc auctorem, inquantum, itaab intrinseco procedunt ab anima: vt ei ab extrinseco naturaliter prouenire non possint ; sed eodem modo procedit quantitas à materia; 88 virtus productina primarum qualitatum ab elementis secundum diversos auctores, ergo cama productio quantitatis, respectu materia, quam productio virentis productiuz primarum qualitatum respectu elementorum censenda esset vitalis, & per consequens earum causa viuentia. quo quid absurdus? Neque sufficienter se excufare potest Comptonus dicendo : se ab huiusmodi opinionibus longè abesse: nam in traden-dis rerum communissimarum, cuiusmodi est vita, definitionibus, debemus ita procedere: vt sieuti opiniones quantumuis inter se oppositæ, quas de rebus alijs Philosophi habent, definită admittunt: ita quo ad fieri potest definitioni minimè contradicant.

Probatur secundò conclusio; quia quando in notione vitæ dicitur: eam consistere in eo, ve res aliqua perfectionem habeat ab intrinseco: vel intelligitur solum de perfectione ex natura rei distincta à re, euius est persectio : vel de perfectione sine distincta, sine indistincta: neutrum dici potest; ergo definitio tradita non procedit: maior, & consequentia patent, minor yero suadetur, & quidem non posse intelligi de sola persectione nemine cogitante distincta, patet, quia inde sequeretur Deum non viuere; si quidem eius cognitio, & volitio sunt idem realiter cum ipso Deo; quod verò neque intelligi possit de persectione præscindente ab eo quod sit distincta vel indistincta, snadetur ex eb; quia à lude sequeretur Deum vivere, quiz haberet per-

fessionem iusa Shridentisestamisledetismise; pides relementa sersimisis habent persectiones, sus escentiales a serim mulaetum sententia potentias productivas in se primatum qualitatum; sidentisestam ergo iamistre, quoque essenti vancania.

eradit auctor sett. 4. num. 7-distinguendo causalem, sea per sectionem suam sindentificatam, sea per sectionem suam sindentificatam, se absence o babicam mego 3, se habicam abs ingentificaco o concodo; se sic distincta minoremesam sendicio se sectionem se multas babana per sectiones sindicatas; seas camen non habere absintrinse sos quatents soum sum, este accipiut ab extendecio, per productionem à saula efficientem procedentem

-Sat conera eft, quia inde lequerocur : przcise perihoco habere. Deum fuam persestionem ab insemfecto, quod eam non habet groductam ab alio : fed hoofastineri non posse, suadetur, quia, fiper impossibile Deus nullum astumyicalem. ourseers valeren : led folum beborer, effe. improdustums adhuenoller vinens gritem & seadem Suppositiono impossibili, lapis improductus fuiffer s'effer etiam vivens a non oblante quod cademepradicata effentialia , qua habernune retinaret , producibilitate dumeaxat excepta. fed hue videneun aperte fal sa . nam aljus est concepeus; quem communicer; tum sapientes; tum infipientes de vincate habent ; ab co , quem hahere de improducto; defasto enim multi negarune mundumiproductum fuille: & tamen fultimerung enan noû elle vinencem : ergo &co. - Arvinga defput. 2. folk to fab fall. 5 . mm. 67. fic Art pesponsonem andoris, impugnat: fi ratio

vita dinima in elle improducto Lachte ellet : les quorenno nullam ereatutam, ymere: laqualam, probat s mais producta after signing hoc non uning in contents Angolus sum Den i Ausm Tablaching as derive the companies in all be model cognicariam parum comunia sa 10qua el cognis zarab gaioriquem mquenefr cognisa als ilitae & enti Dec improducte non magis convenis cresq ausz ungazzballet perfoctionem productem à ffine quemilles que habersegnspraductamabalis, Cighte soften auchine least in an added up the soften and the contract of the भूमाध्येत्र भिश्ताशिक्षां मध्ये व्याप्त वाक्षाविक्षं रक्षात्राही me efferimpsochte förmelikansphickled Augest dum proficioani non advontentem Die abentrint Lesopping fing grands all fed he forth gal hinge in rasio vicedicinaconfiferet inslatinproduce relic ; consederents polito quad apablicia, elle improducto, quatenus importat preservitenten ab inerialecor concum anquificities mognature lequela y Saise peobseionem la comparé uso concele le ancecedence-distinguarquoiques superine dir Chis confequences is ad panisacent diposees quod discussion of the british will be supposed by the property of रहरवादि सामान्त्रे हिन्दिता महिन्द्र देशा विकास के विकास के विकास किया है जिल्ला die gapenerige coethinis sie ilithen chus care que haberetiilledo cognicumabalia ita & ing cafirmo fire liquidem, ratio vita montes nullicia esse improductions he iver notantiquative istent posteriore Arriaga impustacione postitudicacorres responsoras comprensistas en contra responsoras en contra

Terrid denique probems nofire conclusio : quiaexhac, vitz definitione, quam Comptonus, alignat, sequeretur, Deum vivereper, omnia sua attributa, videlicet, per omnipotentiam . im mensitarem a rternitatem. &c. sed. hoc est falfum, ergo &co lequela patet; quia diffa attributa sunt persectiones quadam Deoita ab inerinleco competentes, ne ap extrinleco nequeant convenises minor verò suadetura quia omnis vita, vel vegetatiua eft , vel fensitiua , vel intel lectius: sed dicta attributa sub nullo.ex his gradibus continentur - ergo & Comptonus un-4-ad boe argumentum concedit sequelamyti supra: notauimus; fed negat minore m; & 2d probationem in contrarium num, 50. ait tres illos gradus vitz allignari, pro statu: reali ; co quod pullum , realiter loquendo, detur viuens, quod non contineatur subaliquo ex illis; & defacto poppipotentiam Dei effe intellectiuam eo a quod realiter cum eius intellestione identificatur. czterum fi przcise, & quoad conceptus nostros loquamur, non esse necesse, ve omnis ratio vitalis. formaliter aliquem ex illis tribus gradibus importet.

Sed contra hanc responsionem facit Primo communis philosophorum seplus, qui nunquam aliam rationem vitz, formaliter loquendo, cognouerunt, que sub aliquo, & tribus assignatis membris mon contineratur . Contra etiam, facic locundo cario ex manifesto inconvenienti de ducte ma fi ad hoc vratiqua perfectio compotens viunnti formaliter acceptateller vitalis; lufficereta guodijdentificaretur cum aliguo ex tribus gradibue vitz.; sequergruf a quoc in homine, racioube fingilautis & Sceot Borit formaliter limbis Bitalitatemineludezenegquia iam identificantut in codem haminacum gradibus vite vegetatives Leafreigh & & intellections - confequent auteurele In inconveniens ; gasenex so a duia gradus, fib Hantit & Staradus cornoria britaicantur voino cè de homine , & de lapide zu ann lie ausem pradicari postent; a didi gnadus adhuc formaliter effent vitales, quis pil vitale , quatenus sale, a potest convenire vninoce cum non vitali . 8180 &c. posset aliquis ad hoc pro Comprono respo-dere spesando sequelam , & duplicem assignare disparitatem inten rationes subfantia , & corporis bomini competentes, & sariones omni potentiz, & immensicacis dining : Vha effet, quod ille rationes, sunt de effentia hominis ; hac autem funt attributa , & geluti pallones Dei effentiam supponentes: aftera verd aund homo [anignes dias habet ab exceinfsco , lichti , & totam wam lubaantiam, contra vero Deus luzgeribura ab extrinseco habere non potell.

aliqued accidentale, convenit i ita posterior per

Digitized by Google

Źα

490 10 (

बींविर्वार क्रिस्सिन के मिल्लिस के animalis, & rationalis copetunt homing effentia-> liter i & ramen funt vitales ergo ex ed duod! gradus substantiz; & corporis Int illi effestiales,hon possint , præcise per hoe , non haber sationem vitalitatis . neque fatisfacit pofteriors nam gradus vegetatiui, sensititi, & intellestiub ereati non definunt effe vitz ; feu vitalia principia ex eo, quod ab extrinfeco habent effe , per productionem, scilicet, à Deo, vel alio agento extrinseco, sed sufficit illis quod habeant ab intrinfero perfectionem aliquam,quam ab extrinfeco, faltem naturaliter, habete non poffunt.erge neque rationi substantia s & corporis negandais erit ratio vitz per hocsquod habeant effe ab exerinfeco, fed fufficete deberet, fi vera est aduersarij sententia, quod identificetur eum alique ex tribus gradibus viva: ficuti dicitur de Dei omnipotentia, immenfitzte; & fimilibus.

Atque ex his pater responso ad flindamentum huius lententiz initlo adductum; Dicendiisi enim quod licet viuens importet ita persectionem aliquam habere all intrinfeco: ve ab extrinfecol faltem naturaliter illam habere non possit; quià camen hoc competit etiam alijs, quæ vilientia non lunt : id circo non reciè per hoc eius datura sufficienter destribitur. 474 T 1 1 1 1

There's ECTIO SEXTAL THE MILE

"Percurrant ur relique tres fententie, que de vices Tillian & vinemis Patibie sireum ferunter.

eit og avstätt i kan i i en e

**** Li

5 67 6021

Vartasententià in ordine est Mauri, qui ille 4 qu. 22. Vitam conflituit in moru, que fübliantia lecundum süam naturam mouet fe ipfam; & per confequens: Viuens, dicit, effe fab-Rantiam, que lecundum naturam fuam est aper ad le ipsam mouendhim has definictiones fatetur Ouiedus 9.4 m.25 effe ad mêntem omnium antiquorum,& pro els citale Platonem delimiente vita Del per motion : necroa etram Aristotelem qui secundo casi soquens de nita Dei sie habee Dei operatio immortalis ell, hoc amem ell'ulta semipiterna, icaque necesse est vicam sempiternami Deo ifielle ex gulbus constat Philosophum Del nită în mord postani este existimaste guid ni igitut in eddem motu nitam reliquorum unuentium confistere existimanerit? probatur hac fententia ratione, quit quid'st muere: confici debit ex jis substancijs, quænitam habere maxime manifeltum est: cum igitur ex Aristotele primis at plantis cap. 3. habeamis : uitam manifelffis in 3 animalibus, quam in plantis reperiri i fiotinda est quid sit in animantibus, quo incipiente, cens semus eas vinere, & quo desiciente illas mortuas existimamus, atqui incipiente in eis inotu dilatationis, ac confirictionis in respirationis iudicamus illas videre, & co deficiente mofi; ergo recte dicitili vita comfiltere in motificiolio fub fiantia ferundum fiam naturam monet feip-

De huipsmodi autem definitione. Nothigeone chilio est; quod si maries thiere fumation bro ve imporent aelum entis in polonsia provive impolirentra t-fice definisto repudianda comniho est in fin aucem frinacutules pro-qualibet: actu, qual Laties provided Serige equilebomoup ministration manenter; sienti stimitur ab Austreze zuelt admictenda, quia cum nostra coincidit, dumenodos atidaiteurilimientotres, quas hobre superius addidimus

Probatur breniter; quoad veranque parcem; & quidem quoted priotem est manifesta 3 quiz 4 atius entis in potentia duplicem inucloit impersectionem. & veranque positiuam, Deo reput gnantemyvnam' fübieli i :: akeram formæ i prioris quidem, quia supponte illud perfectibile. atque mucabile; posterioris verò, quia dessa est actus imperfectus preinans subjectumas flumad vicelofem aftum. Posterior verò parsi ejuscem conclusionis iam supponitura nobia lupra probata : dum oftendimus vicam: confidere in operatione ex natura sua immanente; qua quantum est de se à principio ; in suo esse name: rafiter debito confituto, procedate; Illud eamen potestin dubium verei, num, videlicet 5.00-: mine motus comprehendi valeat omnis operation Vitalis fine dreuta fine increatas partem affirman tiuam fustineo, quam probo per singula genera: vitalium operationum discurrendo ; & quidem flim operationes vitz vegetatiuz. tum operation hes vite lensivius sum denique operationes vite intellectius creatualiquam mutarionem affertel fibieclo paret de operacionibus viralibus Des finidetur exeo, quia buinfmodi operationes con gnitione, de volisione comprehendusour surquis Veramque importate metum quendamilacen wor nalem conftat, quia cognicio definituntepuciona tatio obiecti; co-quod habet de se obiecum Antelleciui representare arqui representari aliquis Therifelt illud ad alterum moueri : vnde cogner feens dicitur attrakere ad ferobieflum a ergo no gari nequit divinam cognicionem quendam diotum intentionalem importare de dem de actu didinæ volunturis dicondum - nambie vel import tat amorem; vel odium-porrò amor in prolequa tione obiecli consistit diam verdin signi, 200 life. neutrum zatem fine alique mora cinfelings porcie s'que voluntas vel ad obiectuin accedat a vel'ab ille recedat ; ergo ctiam actus voluntatia divina eff quidum motus. verum hicouplicem illam motus physici impersectionem à se exclus dit, co quod cognosbere, & veile quantumosk de le suns perfectiones l'amplicieer simplises, mula lim impersectionem de conceptu suo importantes', aut supponentes in principio dognadeentes arque volentes recte igitur nomine moms omnis operatio walls tumcroars, cum increases compreficial policies importational placed in the preficient

Quon faute aus interior aus portur vinam. per operationent quant por motion definitimus. respondiced in prompta: Quid minitums nos communication motife motife forman politice, imperfectam antelligimus; amuel adubocum diffir chitité proformatio perfectione, évelimperfer Criene prefeindente huc provocabusum vsurpamus: non sic aurem nomine operationis; suxca Communem esim acceptionem fine vita comparfedione illud vhitpare: confucution....

Quinta.

Digitized by GOOGLE

Quinta: sententia est aliquorum Recentiorum qui sic viueus describunt : Est id , quod habet prædicatum ab intrinseco, per se speciali titulo abstrahente à ratione persectionis debite : per particulam (ab intrinseco) excluditur omne przdicatum, quod ab extrinseco conuenia rei. Ly (per se) excludit quamlibet immanentiam per accidens, & contingentem prædicati abiperinleco:pronenientis; curusmodi effet vnio duorum ignium &c. Per particulam vero (speeiali titulo) excluditur ille titulus actionis, sed perfectionis intrinsecz transcendentaliter, & communishme sumpræ, quæ exposeit ab intrinseco provenire, & quicumque alius ritulus peculiaria includitur. Denique (titulus ab strahens à manone perfettionis dobite) est ille, qui quanmin est de le non affert perfectionem subjecto quidquid fit., si aliundo afforat; per quam particulam:huius sententiz: auctores dicunt Deumcensendum este per cognitionem necessariam-vivere, quatenus cognitio divina quantum est de fe abstrahit à rationoperfectionis debitz, vt paret ex cognitione, quam habet Deus de obiectis liberis, quæ non affert illi perfectionem ali-

. Probatur breuiter, quia conuenit alteri à definito. Conuenit enim. Deo prout hebente prad dicata omnipotentis , immenfi., & reliqua huiulmodi, que, ratione attributorum luorum illi coueniunt; sed hoc esse absurdu superius à nobis iam often fum est, ergo &c. sequela suadetur, و سفاquia de huiulmodi prædicatis Diuinis omnia و definitionis traditæ verba verificantur ; & pnimò quidem, quod Deus habeat dicta prædicata abinumleco, & per le, est manifestum - quod vero deinde habear illa speciali titulo euincieur, quia prædicata omnipotentis, immensi, ztetni &c. Competunt Deo, quatenus Deus ella fed hic est titulus plusquam peculiaris, ac speeialis; ergo comperunt illi speciali titulo. Quod. deniquo huiusmodi titulus abstrahat à ratione perfectionia debitæ, claret: quia intantum cognizio, qua Deus, se ipsum necessario cagnoscit competit Deo speciali titulo, abstrabente á rationo perfectionis dehite , per aduersarios; quia Deus plures habet cognitiones liberas, que sidebitz non lunt; sed hæc eadem ratio militae pro-preditatis attributalibus, nam cognitiones libere iam sunt divine, ergosi, hoc non..., obstante, non sunt debite Deorrecte deducitur; quod ompipotentia, & reliqua huiusmodi aetributasquatenus divina funt, neque fine illi debita -igitur Deus per hoc, quod sit omnipotena aternus &c. habet prædicata ab intrinseco per so speciali titulo deitatis, à ratione perfectionia debita abitrahente, quod eras probandum.

Sexua denique sententia est corum, qui substantiam viuentem desinium este illam, que non est determinata ad vnam à generante, sed indisferens est ad oppositos actus immanentes. Hac desinitio explicatione non eget, quia claret neque probatione, quis per hoc solum videntur viuentia à non unentibus discrepare, ut patet in equo, qui modo comedit, modo à comeden-

R.P. Iof. Polizzy Philosoph. 10m.3.

do cessat; & in arboribus, que modo virent, & florent, modo folijs denudantur, & floribus.

Verum de haodefinisione : conclusio hostraest: Eam non habere veritatem.

Probatur quia quando dicitur : nivens elle inv differens ad actus oppositos immanentes; uel est fermo de indifferencia, stantibus ijsdem rerum circumstantijs; uel illis mutatis;-neutrum dici Potest; ergo &cv maior pater, probo minorem 🟖 & quidem non possedici quod, stantibus insidem circum/hansijs uinens fie ad opposiea indifferens constant, quia hoc est proprium solius usuentis liberi, qua liberum eff. exterum; fi loquamun de niuencibus necessariis, est aperce falsum : nans arbores in ijstom circumstantijs constitutes determinationem habent ad casdem operationes immanentes producendas y & ideo hiberno tempore spoliantur foliss; vere autem non solumi folijsAed etiam floribus onerantur, zstate veros & autumno fructus edunt, atque maturantyqued fi non femper > 8s wodem modo ifta exequituria diverficatem ciscum flantiarum id refundi nocelse est s'en quod libertate carent, idem de brutis dicendum; ipla enim quosies famefeunts : & cibū habeant præfeutem,determinata funt advoome-dendum: fimiliter ad ambulandum, quoties imaginacione boni , vel mali excitantur ad relin-queadum locum, in quo funt, vel ad acquirendum illum, à quo distant ; quin imo ipsum agens liberum, fi quaterus intelligens est antecedenterad libestatem confideretur: caret: huiufmodi indifferentia - nam quoties intellectui reprofensi tatur aliqued obiectum codem modo, & in isfdem circumstantijs, in actus oppositos erumperenequit. fed femper codem modo illud, vel affirmat, vel negat; ergo fallum eft venuerfaliter, viuens esse illuda quod stantibus eisdem re-rum circumstantijs, fit ad oppositos actus immanentes indifferens sadem verò minor quoad postesiorem partem propter contrasiam rationem el falsa: nam habere indifferentiam ad oppositos actus immanentes variatis terum circufantijs, competit etiam non viventibus . aqua... enim sicalida est producit in se rarefactionem..., fifrigida condensationem - rursum lapis siest in centro non gravitat, contra verò in aere;& quadiu in eo haben impedimentum, non mouetur, ar sublato impedimento deorsum fertur; nee huiusmodi lationem fine vlla indifferetia operatur ; non solum enim est indifferens ad descendendum hos, vel illud spatium percusrendo, à diuersis circumstantijs determinationem expectans: sed etiam ad velociorem, vel tardiorem motumedendum pro maiori densitate, vel raritate medij, per quad transire debes; male ergo per huiusmodi indifferentiam, variatis, rerum gircum-

Mantijs, ad oppositos; actus immanentes
vinentis notio traditurssine igitus
agatur de indisserentia ad
oppositos actus imma-

nentes inijidem... circuftantijs,

fine in

illis varianis, falfa oft definitio, quod orat probandum.

SECTIO

S

Digitized by Google

SECTIO SEPTIMA.

De bis, quibus competit ratio visa in altu primo .

E X dictis suppono: Vitam in actuprimo dupli-cem esse: Alteram substantialem : Alteram accidentalem, & quidem substantialem competere animabus omnibus, Angelis, ac Deo ipfi, dumodo in eo detur aliquod, quod se habeat per modum actus primi ad sua actualem cognitione, & volitioné habendasest certo certius:nec minus certu eff,rationé vitæ accidentalis in actu primo fibi védicare potétias omnes vegetatius, sensitiuas, intellectiuas, ac volitiuas ex suppositiones quod plusquam ratione distinguantur à substantia vinente, cuius sunt potentiæ ratio videtur esse quia omnes illas apellare consucuimus vicales, & à non vitalibus distinctas esse existimamus Verum autem habeant, huiusmodi vitalitatem fibi intrinsecamjan verò solum per-extrinfecamedenominationem ab anima, que illis ad vitales operationes exercendas, tamquam infirum mentis coniunctis veitur dubium est. Ouiedus contrau. 2 . punit. 3. num. a. diftinguit, & & quidem supponamus actus recipi in ipsis potentijs affirmatiue respondet contra verò si recipianeur in sola anima, vel in sola materia, aut quansitute; negat i rationem huius rei aflignat s quis (inquir): actus hoc ipfo quod non est immanens. respectu principij, à qua procedit, non proutnit ab illo formaliter ve à vira : verum héc immanentia potest habere latitudinem, quare sufficiet vt actus, respectu principis, à quò procedis immanens sit:si recipiatur in codem sub:ccto. in qua simm principium productiuum, fiud mediates suè immediate subiechatur cum igitur hoc in veraque sentencia verificetur; recté deducient potencias animæ effe in actu primo vitales ab intrinfeco , fiuè dicamus in eis fubiectari actus virales, suè non; & quidem hoc assertum est inxea communem Philosophorum sententiam, qui nunquam existimarunt huiusmodi potentias esfe folum ab exerinfeco vitales, neque ynquam huius meminerune distinctionis; alioquin nonahsoluté pronuncialient illas exse, & formaliter à potentijs non vitalibus esse distinctas: sicuei in suis elucubrationibus passim secisse cernere est: His itaque constitutis: quæstio est verum potentijs locomotiuis animalium propriis; necnon etiam speciebus impressis, & habitibus,tum acquisitis, tum infusis ratio vita accidentalis in actu primo conueniat.

Conclusio nostra est negativa quoad omnia eria contra Lynceum lib. 10. physic er 1. c. 2 id n. 12

Probatur conclusio quoad singula; & primo quidem, quoad primum, nimirum quo ad potentias loco motivas; quia omnis potentia verú sit vitalis in actu primo nec ne e ab eius, operationibus dependet, sienim eius operationes sunt vita in actu secundo: erit illa vitalis in actu primo; contra verò, sieius operationes non erunt tales; atqui operationes potentia locomo tiua animalium non esse vitam in actu secundo suadetur. Quia neque ratione comini, neque ratione sui immanentiam ad vitales actus requisiram important, & quide quod illa nó importent ratione

termini:est euidens. nam terminus motus eft vbi fine extrinsecu. sine eria intrinsecu sed veruquese indifferens vt abinetinseco, vel ab extrinseco naturaliter causetur in vinente vbicando; per eandem enim vbicatione inspecie ima ego sum l'anormi, siuè ab equo, vel naus huc fuerim trasuectus; suè demu meis pedibus iter cofecerim preterea quod neg; ratione sui, huius modi operationes immanétiá importent fuadetur ex co, quia quãuis dicti motus valde inter se differrent;quatenus ille à me productus natura sua immanens sit, prout dicit ordinem essentialem ad suum principiun productiu : cum receptivo realiter identificatú : contra verò ille causatus ab extrinseco, propu ter contrariam rationemiest natura sua transiés. illa tamen immanentianon est sufficiens ad vizar licaté motui progressiuo ab intrinseco procedes te impertinendam: quia communis est cuicunque momi, qui abintrinseco principio, quantumus non vitalisproducitur, qualis est ille, quo lapis deorsum descendir, & ignis sursum tendit. Quod fi dicas inter actus potentiæ locomotiuæ animalium numerandam esse comestionem, loquationem , contractionem , & dilatationem , ac similes: Tibi id vltro concedam; sed nego huiusmodi actus esse vitales propter eandem rationem. quam modo affignaui: eodem enim prorfus mo= de cibus dentibus conficitur, ac comminuitur: sine animalis mandibula ab intrinseco, sine ab extrinseco moueantur: idemque dicendum de loquutione, vt patet ex capitibus à reliquo corpore immediate antea recisis voces aliquas formantibus, atque loquentibus. atque hæc quantum ad primum de virtute motiua, Quoad verò secundam parté, que erat de speciebus impressis. Probamir secundo eadem conclusio, quia species impresse se tenent ex parte objectiouius vicem supplent, in productione actus vitalis . sed obiectum quantum est de se non exigic immanétiam operationis; solum enim concursum obiectiuum exposcit, qui æque bene per transeuntem operationem saluatur, vt paret ex eo, quia fi duo Angeli essent in codem loco compenetratizambo possent concurrere per suam substantiam ad cognitionem, quam alter de altero formare veller à vt fert communis opinio. ergo etiam si species impressa veriusque neueri inhereret : posset codem modo ad cognitionem oblecti, loco cuius substituitur, concurrere; iam igitur concursus speciei de se immanens non est . ergo neque ipsa erit vitalis in actuprimo, quia omnis vitalitas in actu primo pendet ab immanentia concursus, qui exhibetur in actu secundo;vii sepèdiximus.

Quantum denique ad sertiam partem de habitibus nostra conclusio Probatur tertio: quia vel
habitus sunt naturales; vel supernaturales; si
naturales cum supponantur distincti à speciebus,
non sunt simpliciter necessarij ad actus vitales eliciendos. sed dans solum porentijs facistitatem
ad illos cliciendos: ergo nequeunt habere rationem vitæ in actu primo: consequentia suadetur.
quia nomine vitæ in actu primo intelligimus id,
quod est connaturaliter loquendo simpliciter nemessarium ad vitam in actu secundo; alioquin si
etiam ea, quæ dans facistatem, rationem vitæ
inactu primo sibi vendicarent, multa, quæ con-

Digitized by Google

Rat

•,

Let potrelle huiulinodi: inter uitas in aftu primo aumeranda essent, printer que non infimum constat enim potentias vitales V.G. cognosoriuas, quo plures actus elicium circa aliqua:obie-Ra : eo minori facilitate producere alium actum cîrca obiocium, quodiillia de novo cognoficendum proponitur; ergo carentie istorum actuum iam erunt in actu primo vicales . neque dicas vitam in actu primo debere efficienter concurrers ad actum fuum spon enim defunt , qui, negent habitus concurrere vna cum potentia in genera cause efficientis ad actus fed solum se habere per medum suinsdam dispositionis, & condition mis , qua pesita , porentia sola suos actus facilius opercur-, & quidem hee fult opinio Aureolt apud Capreolum in primo dift. 17: quaft. 1. art. 24 & in cam inclinare videtur Scotus thi quest. 24 & cam expresse tuerus Durandus in 3. dist. 23. quest . 2, 3. 6 4. nec non etiam Paludanus ibi quest. 2. ve videre oft apud Suarez disput. 44 mesapb.fact. g.mm. 3. junes, quorum fentenciam > fi habitus naturales effent vita in actu. primo, id etiam concedendum effer actuum virahum carentijs, propten eandem rationem, quò quid absurdius? Quod si loquamur de habitibus superpaguralibus;quamuis ratio facta pro naturalibus non procedat ; eo quod ipsi sunt simplicizer necestarij ad actus supernaturates connaturali modoefficiendos tameneos non offe in actu primò vitales constat ex eo, quia actus supernaturales 😳 vieales , licer indivisibiliter , tum ab habitu supernamerali, tum à potentia cuius sunt actus esficiantur: si tamen sormaliter, quatenus vitales fine, considerentur, invenientur minime procedere ab habitu; sed à sola potentia, euius diouneuf este actus: ergo habitus superparuralis nonse habet-respectu illorum vevita in actu primo. pates consequentia, quia viea in actu primo dicitumper ordinem ad vitamin actu secundo; vnde si actus quatenus talis ab aliquo principio, quaneumuis influente in illo non pendet; nequit illud principium dici vita in actu primò sespe-En illius; vt cernere est in Deo, qui licet coneurrat cum potentia vitali ad uitales actus efficiendos; non tamen est vita in actu primo respectu illorum-ansecedens verò communi Theologorum suffragio comprobatur, qui duo in actu supernaturali, V.G. sidei agnoscunt vitalitacom, & supernaturalitatem; & priorem quidem tosam formaliten loquendo attribuunt intellectui: posteriorem verò habitui sidei. quod si viteriorem huius rei nationem inneffigare voluorimus ; earningn folum ad excludendos habitus fupernautrales à ratione vite in acturpsimo, sed etiam naturales, & species impressas se extendere innehiemus, confisit enim in hoc: quod nihil aliud per: witam: accidentalem in actu primo intelligimus gaam virtutem naturalem debitam vitz fibliantiali à primo instanci sui esse, adhoc ve vitahter operari valeat - atqui nullum ex assignatis est huiusmodijergo &e.:

Huis rationi sopponis Lynceusloco vie name. 15 negando id esse absolute verum; quod dupli-ciexemplo confirmat : unum ex anima ipsa defumptum affecti enim anima est vitalis, absque R.P.10/. Polizzy Philosoph.com. 3.

eo quod fie virers naturalis fibi debita, & lupetadditact ita possunt species, & habitus, etiam fi non-fine virences nathrales abilpixio debbusgite superaddice lips animali. Alterum verdert esgnitione 382 amoro, præfestimi, lipernämendihuszani fune vienimaciá lecundos & namen mon debenturazuraliterhomini.; aus Angelesija 193 :Verum meticzo oxemplo Antilos fuzdes intentum .: Disparites latueli: pquia vorumque: ex 1942 tia essentialicordinersis ab ea, de qua loquimio defumitur - fiquidem nos in prafenci i quaditide loquimur de vica accidentali in actu primo iqua curindactione facta per omnues potentias vitales animas probemus effenciation important saidnom victueis naturalis;debita: iplianime do initio sue production is : recte deductionus species Schabitus non effe kuiusmodi vitam , eo quod dictam ramonom viruxis naturalis debita notiparticipent. at exempla, que afféruntuisfunt de vita in achu primo fubstantiali., & de vitalimictu fecundo, que in ratione specifiea vite, ab ille essentialiter disserunt - Quemadmodum igieur non valeret hoc argumentum: Vita filbstantialis in actu primò non est virtus materalis reakiter alicui debita, & superaddita; neque vita in actu fecundo, est huiusmodi, ergo non est dabilis viva acoidentalis in actu primo, que fit virtus neturaliter debita, & superaddita viuenti ab initio sui este: non valet inquem, quia sie nulla pou tentia anima effet vitalis: ità fleque valer admerfarij argumentum ad nostram rationem infirmandam- sed veniamus ad objecta, quæ ad suam Ententiam propugnandam additoit - 🗀 🗀

Obijcics ergo primo pro vitalitate potentize progressium ex codem Lyncco num. 8. Aristotises and Anima cap. 3. inter potentia anima enumeratiocomotium. Item Athanasius in antion ne contra Idola. Motus anima inquit, nihil aliud est, quam vita ipsa, se ominino corpus vinere dicitur, cum mouettr. Denique Angustinus valgain leannem: Nisi enim, inquit, viueret anima, corpus non moueree pedibus gressum, manibus opus, oculis intuitum, auribus auditum, non aperaret os ad vocem, linguam ad distinctionem vocum non moueree. ergo potentia focomotiua animalibus propria vitalis est.

Respondeo ex distis motum localem proprist animali, dici vitalem ab audoribus arguitine, & extrinfece, quatenus ad euth edendum anintal necesse habet exercure intillas operationes ; que intrinscce, & ex se vierles fint V. G. cognitionem-appetitionem, & fimiles, unde fit ve quoties nos videmus aliquod corpus edere motum aliquem azimali proprium V.G. volatu, vel natatti, vel motum progressmum reddamur certi corpus illud elle animatum-Duorad hanc responsionem impugnandam adducit auctor n.9. V num eft: Patres, & scholasticos codé prorsus modo apetiate vitalem motum progressiuum, & vegetationem z fensatione &c.sed hi actus funt ex le, & formaliter vitales:non autem arguitiue tantum, & exerinleco tergo & motus progressiuus Alteru verd quia hamoeus progressiuus dicieur uitain actu fe4 cundo quia est argumérum infallibile nivalitatis in animali; idu dioi posset de senstrionibus ipsis y cummum lomper outfluita negetatina; feperiali-

Digitized by Google

S 2

- sur coniuncta: pon est cur non possint etia dici arguitiuè vitales. Neutra tamen instantia habet vim:non prior; quia licer Patres, & scholastici candem vitz appellationem vitalibus operationibus. & motui progressivo tribuerint : non tamen eadem mada existimarunt eam utrisque. competere: quemadmodum enim quando homo libere progredieur; cum actum noluntatis, quo imperat sibi motum: tum ipsum motum communiter appellamus liberè exercitos, & camen libertas foli actui voluntatis propriè conucuit motui ugrà progressivo non nisi per extrinsecam denaminationem ab illo procedentem : ita, & circa apellationem uitæ in actu secundo discurrendum ch. Neque policrior instantia est efficacior nam licet scolatio sit argumentum infallibile anima negotatium, atque aded fit arguitiue utta negetatina: quia tamen habet præterea uitalitatem formalem fibi propriam , confittentem in dinerso modo operandi immanenter, quo anima senfiting supra gradum uegetatiuum se extollit,idea dicimus eam effe ex le, & formaliter uitam; atqui hoc non habet locum in motu progressivo . unde non est mirum a si et futum tantum arguitiue tribuamus:

Pro uitalitate specierum impressarum obijcies secundo ex codem num. 11. tum quia sunt virtutes, quibus medijs anima operationes vitales exercet : tum quia sunt representatio virtualis obiestiquare secuti assus cognoscitiuis quia sunt representatios formalis obiesti, sunt vitalin assu secundo; ita species impresse erunt vita in assu primo; tum denique quia assensus prim morum principiorum vitaliter concurrit ad assensus concursis ad assensus su se species impressa, quarenus ducie intellectum ad cognitionem obiestimitaliter etiam a concurret ad illam.

Respondeo ad singula; Et quantum ad primu: nego affumptum; species enim impresse non-i funt virtutes, quibus anima actus suos exercet, sed quibus abiectum vna cum anima sui similitudinem exprimit, vnde ells vt cum se teneant ex parte ipfius abiocii i nequeant ab intrinseco ipfi anima competere tanquam virtutes illius; fed ali extrinseco tanquam uicariæ obiectit neque dicat Lynceus sufficere ad vitalitatem in acu primo illis concedendam, quod anima denominationé intelligentis impertiant . nam fi hoc sufficeret , etiam Deus concurrendo cum ipfa anima ad eius actus vitales, rationem quoque vitæ in actu primo respectuillorum obtineret; quod est aperte falfum: Ad secundum, concesso antecedente; neso consequentiam: disparitas inter representatione formalem, & virzualem obiecti est, quia ad hoc ve forma aliqua rationem vita in actu secundo obtineat; satis est si quantum est de se, sit actus natura sua immanens, indebitus substantia à prima sui constitutione, at ad hoc vt sit uita... in actu primo, necesse est, ve ita immanens sit respectu animæ : ve ad eius statum naturalem. pertineat, atque adeo illi à primo intranci suz productionis debeatur. Ad tertium denique dico D.T laco citato id non afferere; fed quid quid fie de hocidistinguo antecedens; assensus primorum principi grum uitaliter cacutrit ad allensum coclusionis, in genere cause sormalis illuminando intellectum, concedo; physice, & effectiue in ipfam conclusionem influendo, nego antecedens; & consequentiam: disparitas est quia cognitio principiorum cum sit uira in actu secundo, potest recte uitaliter illuminare, & dirigere intellectum ad conclusionem eliciendam, etiam si effectiue non concurrar ad illam; at uerd species impresse si uitaliter concurrunt ad actus uitales, ut uita in actu primo accidentalis concurrered debent, atqui nequeum hoc modo concurrere, ut supra probatum est, ergo &c.

Pro uitalitate uerà habituum naturalium;po- 71 fito quod diftinguantur à speciebus impressis, obijcies terrio ex cadem Lyncea nam. 10. Idea potentia anima sunt uita accidentalis in actu primo : quia funt uireutes , quibus anima biuit in actu secundo; arqui etiam habitus naturales funt virtutes quædam ad consequentes actus titales producendos, à præcedemibus actibus productas ergo huiusmodi habitus existimandi sunt uitales « Respondeo distinguendo causalem maioria ; quia sunt uirentes quomodocumque,nego quia sunt uirentes debitz anime à primo instanti suz productionis, concedo maiorem; & sic distincta minore, nego consequentiam; ac dico habitus naturales ita esse uirtutes anime, ut non fint debita illi initio suz productionis, neque fint simpliciter necessariæ ad actus uitales naturaliter eliciendos, & ideà non esse uitales inactu prima.

Pro utralitate denique habituum supernaturalium ohijeies quarto ex eodem Lynceo numsi-habitus supernaturales sunt uirtutes quadam simpliciter necessaria ad actus supernaturales connaturalitet essiciendos, ergo quamuis habitus naturales, quia non sunt simpliciter necessarij adastus naturales, non sint uita in actu primoterunt tamen habitus supernaturales, uel, si hoc illis negetur: cessabit omnis ratio, ob quam potentijs anima rationem nita in actu primo concedere necesse si

Responded, distinguendo antecedens: habitus supernaturales sunt uirtutes quædam simpliciter necessariæ ad actus supernaturales connaturaliter efficiendos a & funt debitz animæ ex ut fuz primz productionis, nego; & funt illi indebitz , concedo antecedens; & nego consequétiam.Ad decernendam enim rationem uitz accidentalis in actu primo alicui forma accidentalia non solum requirieur ut illa forma sit simpliciter necessaria ad actus uitales connaturaliter exercédos: sed etiam quod sit naturaliter debita ani-mz, ex ui suz primz productionis; atque aded ab initio sui esse competat illi, quatenus hac ratione debitatquoniam uerò potentiz animz utruque participant : habitus autem supernaturales unum tantum; ideò nil mirum si ratio nitz inactu primo illis concedatur ; istis verò negetura

Imposterum agendum restaret de his a quibus 7\$ competat ratio uite in actu secundo; sed quiannihis occurrit generaliter dicendum, quod, uel superius non sit diligenter discussum; uel imposterum occasione actuum uitalium in particulari non tractabitur; ideò aliud non addendo præsentem dispuzzionem concludimus.

Digitized by Google

~*

Ex dictis tamen colliges primò : non operari vitaliter uiuens quando se reducit ad temperamentú primarum qualitatum fibi debitum, quod per agritudiné perdiderat, neggyando sibi unit partem recenter abscillam V.G. nasum;ratio en quiain veroque casu operatur ad modum nonviuentium V.G. aque se ad pristinam frigiditatem reducentis, & se cum alia aqua coniungen-

Colliges secundo: neque operari vitaliter ar-75 gentum viuum,quando ab intrinfeco mouetur, quia id præstae, ve se à contrarije tueatur; siuce enim in orbem erigarur, fine concidat, find rarfus assurgat, & iterum deprimatur, actionem contrariam vicinorum corporum, à qui bus insestatar, fugere intendit.

Colliges denique tertio : hominem , & Angelum, per actus, supernaturales vitaliter operari, quia licet non exigant ex suis intrinsecis se mouere per illos quatenus supernaturales sunt, exigunt tamen le mouere per illos quatenus vitales, sicuti exigit animal se mouere per visionem albi non quatenus albi est, sed quatenus, visio.

ISPVTATIO

DE CONCURSU ANIMAE AD SUOS VITALES ACTUS.

NM abundè de anima fecundum fe-egezimus: doftrinz ordo poftulare uidetur ; ut in posterum A de eius potentijs, ac facultatibus disputemus; quod præstabimus prius de illis in communi agendo, deinde netò in particulari, ut autem nobis uiam ad ea, que dicenda sunt, aperiamus : dispucacionem de racione, que anima in suis actibus cum producendis cum recipiendis se habeat pramitrimus, huius enim difficultatis refolutione, multa 2 quæ dicenda funt, melius, intelligentur, -

SECTIO PRIMA.

An anima immediate per fuam fubitantians vitales operationes producat.

Oncluso est assirmativa ;: & quidem in sencentia negante distinctionem ex natura rei inter animas. & earum potentias uitales affertio est enidens: nam in hac uia quid quid facit anima per suas potentias: per suam substantiam... immediate faciat, necesse est. si non formaliter, & reduplicative : at realiter , & specificative, ut de le patet verum nos in conclusione loquimur cum pracisione ab hac sententia, & ab opposita; & fustinemus quod etiam si virales potentiz ab. entitate anima, nemine cogitante distinguantur; anima vna cum illis in vitales actus per suam. substantiam immediate effectiue concurratita... Suarez disput. 18. metaplisect 5. num. 2. & 3. Vasquez prima disput.9. nnm.17. Quiedus controu. 3. punt. 1.9 1. Comptants disput. 13, sett. 1. & alij Recentiones.

Probatur primo:quia voluntas est potentia... cæca, quæ,nisi illuminata ab operatione intelledus, cognascat obiectum, impossibile est ut possit determinare se ad illud amandum,vel odio: habendum quia alias ferretur in incognitum; fed fisfola fine concursu anima suos actus efficeret;hoc eueniret ; ergo ad omnes actus voluntatis est necessarius immediatus concursus anima, & consequenter ad omnes actus appetitus materialis ; quis neque hic potest serri in incognitum; sed necessarià illuminari, debet per, cognitiones sensitivas, in ordine ad obiestum,, ad quod inclinando accedit, & à quo abhorrendo recedit. maior, & consequentia patent minor verò suadetur, quia si voluntas cum immediato concur-In anima luos actus efficiat, & intellectus cumeiusdem concursu suos: vel anima verosque se sola : rectè intelligitur quo modo eadem anima vt illuminata per cognitionem determinet (e, & voluntatem ad amorem, vel odium obiectiaquod cognoscit : si verò voluntas se sola immediatè suos actus produceret : etiam intellectus se solo fuos operaretur (non enim. posset assignari maior ratio) atqui hoc admisso voluntas non posset illuminari, aue reddi cognoscens per actus intellectiuos magis, quam Persus czcus per visions Pauli 2 ex qua nulla notitia rei vise deriuaretur in ipsum Perrum ; erga &c.

Verum efficacia huius rationis ex duplici ca- 4 pite infringi posse videtur. vnum est, quad in sententia Durandi, docentis intellectum, & voluntatem distingui quidem realiter ab anima: sed inter se identificari, nullam habet vim • nihilenim aliud per cam immediaté enincitur : quam quod potentia volitiua a ne feratur in incognitú debet secundum entitatem suam esse cognoscitiua; fed totum hoc faluatur, etiam si anima non sit immediate secundum substantiam suam cognoscitius, & volitius, dummodo vni formæ accidentali realizer ab illa diffincta verumque munus conveniat; ergo &c.

Sed ad hoc facile responders potest : intelle-

Aum, & voluntatem non habere maiorem connexionem ad cocundum inter se in vnam entitatem; quam cum substantia ipsius anima; si qua: enim est ratio, cur distingui debeant realiter ab. : - anima; ea ducitur ex:dinersitate formali, & specifica, quam inter se habent. si igitur shæc non! obstat, quo minus inuicem identificentur: nequeobstare debetsquin identificetur cum anima ipla; quando igitur in præsenti controuersia queritura. num etiam si potentia plus quam ratione distinguantur ab anima : hac immediate in actus vi-, tales efficienter concurrat : dicendum est in hac fuppositione involui etiam id, quod ex dictadistinctione sequitur, nimirum, quod etiam-po- ... tentiæ iplæ inter se realiter distingui debeant , à qua si prasseindatur que stio procedere nequeat. 6 saltem ex vi huius rationis,

e cacianfringi potest fex eius restrictione de sumitur;potele enim quis respondere en probarit solam animam per suam substantiam debere efficienter influere in actus appegitus, tum fensitiui, tum rationalis : non vego in actus cognoscitiuos, siuè illi fine sensus, sinè intellectus. nam ratio facta nil aliud conuincit, quam quod mæ necessarius est. ad quorum obiecta sequenda, vel fugienda lumé cognitionis præcedere debet; sed hi funt solius appetitus ergo criam si anima secundum sua substantiam non causares efficienter actus cognoscitiuos, dumodo illos subiectine

Respondet Arriaga disput. 3. de anima sett. 1. num.40 argumentum paritate rationis concludere in ordine ad cognitiones, eo quod si semel concedatur substantiam anima immediate inactus voluntatis, & appetitus efficienter influere, non est cur illi negetur immediatus influxus in actus cognoscitiuos. Sed contra est adisparitas enim lata inter verosque actus intercedit. nam ad actus cognoscitiuos non debet excitari principium effectiuum illorum ab actibus appetiti-uis: siguti ad actus appetitiuos eorum principiu ab actibus cognoscitiuis excitetur necesse est. vude non est mirum si substantia anima per seipsam debet essicere, aclus appetitiuos: non autem cognoscitiuos.

ctus appetitiuos; adhuc ratio facta sublisteret.

Vrgebit fortalle quispiam: Sape intellectus excitatur ad cognoscendum aliquod obiectum. per imperium voluntatis, & vt determinatus: ab illa; ergo eadem substantia debet esse immediate operating cognition is huius, & volitionis, cum autem non sit maior ratio de his, quam de. reliquis cognitionibus: recte deducitur eandem substantiam anima non solum volitiones aled. etiam cognitiones efficienter causare.

Sed responderi ad hoc recte potest: per distin-Ctionem antecedentis, sie : sæpe intellectus exestatur ad cognoseendum aliquod obiectum per imperium voluntatis: excitatione physicasconcedo, excitatione intentionali nego antecedens & & confequentiam. nam liceticonsequens verum. sie : nontamen rocte diducitur en assumpto antecedente explico distinctionem; & dico du-· blinen dari boyle excitationem: anam-bare, bla-

siçam : alteram intentionalem, ad pure physicam non requiritur vitalis perceptio chiechi, vt virtus operatina, que excitatur exeat in actumsecundum; sed sufficit si ponatur aliquid; quod sonabeat tanquam conditio; sine qua ipsa operari non pollit., & qua polita in falli hiliter opqretur. cantra verò ad excitationem intentionale necesse est, ve potentia, que ad operandum excitatur, vitaliter illuminetur in ordine ad objeclum luum, ve circa illud valeat aperari. Primo modo excitaetur habitus voluntatis, & intellenctus ad operandum circa fua obiecta, neque enim necesse est ve ipsis reluceant merita obiectorum, ve ferantur in earl fed hoc ipfo quad patentia vitales, quarum sunt habitus, exeunt in actum. secundum: ipsi intelliguntur sufficienter excitati ad concurrendum cum illis;Secundo uerò mo-Altegum callut, vinde propositz probationis do excitatur un lustras ab invellectuad proseques caciannfringi potest sex eius restructione de dum auch sugentum obsectum sun, nu enim incipiant, ipsi, beneficio intellectus, diechi merita apparere, nunquam intelligitur completè excitata ad illud astingendum, contra verò statis ac eius merior illi clarescunt, que antea erant ignota, habet duid quid requiritur ad hoc ut exeat in actum secundum. his prænotatis diad eos actus cau fandox immediatus influxus ani-i / co: quod ad-luoc ur intellectus ex imperiocuoluntatis cogitet de aliquo obiecto: non debet excitari à uoluntate excitatione intentionali: - sed physica tantum - sufficit enim si existat- actus imperij, ad hoc ut intellectus intelligatur determinatus ad operandum circa obiectum: imin se reciperet ve illuminaretur ad efficiendum a- peratum a ad eum plane modum, quo ad hocut excitetur habitus, satis est, si potentia... 2 in qua residet, obiectum illius, per suam operationem attingats atque ita discurrendum est de reliquis potentijs, quæ ex uoluntatis imperio ad exercendam operationem aliquam excitantur : non enim est necesse ut clasescat illis imperium, aut eo mediante obiectum, circaquod operari debent, hoc enim est proprium uo. luntatis; nec non etiam apperitus sensitiui tantummodo; inquantum uterque induci debet ad prosequendum, nel fugiendum obiectum ex moritis ipsius obiectissibi per potentiam cognoscitiuam manisestatis& hinc fitsut neg;per radication nem in eodem subiecto, in quo est potentia cognoscitiua,neque per naturalem sympatiam, & subordinationem ingenitam, quam habet ad illam, eius modus operandi saluari possit, ut recte notat Quiros disput. 82.sect.1.

Quod fi quis contra traditam doctrinam in-Naret sic: Excitatio intentionalis non stat sine ultali percoptione obiecii, ad quod excitatur; sed tum uoluneas tum appetitus sensitiuus sunt potentiæ cacæ; ergo non poffunt intentionaliter. excitari: Respondendum huic est per distinctionem minoris, sie: voluntas, & appetitus sensitius funt potentiæ ezez formaliter 5 concedo, realiter, nego. & sic distincto codem modo consoquente : dicendum, voluntatem : & appetitum sensitium elle potentias cacas formaliter; co! quod operaciones, quæ proucniunt ab illis, quatonus talibus, sunt solum prosequtiones, vel auerfiones objectorum fuorum : non verò cognicionessien representationes illorum. unde fit ve formaliter confiderate nihil per eas videre valeanti!

Digitized by GOGIC

cum hoe tamen flat, quod huiulmodi potentiz realiter consideratz, debent identificari cum potentijs eognoscitiuis quia nequeunt serri inobiectum suum absque co, quod eis appareat, & merita illius percipiant.

His camen non obstantibus dico: quod licee argumentum initio propositum, non concludac immediate; nisi quod anima per suam substantiam efficienter actus appetiziuos attingat; mediate tamen euincit eam eniam sic attingere actus

cognoscitiuos. Quod sic suaderem : substancia anima ad efficienter causandos actus appetitiuos debet in feimmediate recipere cognoscitivos; ergo & iMos immediaté producere, antecedens prater quam quod conceditur ab aduersarijs : patet quia ide principium debet esse cognoscens, & appetens obiectum; consequentia suadetur, quia si non es-Let anima neceffaria immediata productio horu actuum, sed ei sufficeret illos immediate reciperesyt illuminaretur : fequeretur quod posset illos connaturaliter ab aliquo agente extrinseco habere causatos: atque adeò si duz animz ineodem loco inuicem penetrarentur, posset vna producere in alia cognitionem objecti, cuius vellet; & sic illam illuminare ad illud appetendum, vel fugiendum, et quod sufficienter prouisum effet substantiz animæ, ne czco modo ferretur in fuum obiectum, hoc iplo quod reciperet in se cognitionem illius ab alio effectivo prin cipio productam; sed consequens videtur abfurdum,& à nulle concedendum; ergo &c.Quod fi negetur sequela; dicaturque ex antecedente illo solum deduci substantiam anima debere conaturaliter illuminari ab agente fibi intrinseco, cuinsmodi est intellectus proprius, qui sibi inhæret tanquam instrumentum coniunctum: Contra estaquia causa principalis nunquam debet totaliter spoliari virtute operativa immediata, in ordine ad suos effectus producendos, & illam. concedere instrumento à se realizen distincto: nisi quando dicti effectus exigunt produci, etiam fe ea procul ablit; quod fi hi nequeant, nisi ea. intime presente habere esse: saltem partialiter vendiçare sibi debet virtutem immediate concurrendi in illos; & rario huius rei effe potest, quia huiusmodi virtus est talis, vt sit melior ipsa, quam non ipla, vt patet ex eo, quod talem fibi vendicat causa prima, que exigit immediatè concurrere ad omne ens creatum. quando igitur · fune cætera paria, malè se generet natura, si totaliter spoliaret dicta virtute causam principalem: & eam traderet instrumento; sed ad minus debet eius substantiam sie conflituere, ve immediare saltem partialites in suos effectus influere valeat - cum igitur constet cognitiones rerum. non poste produci nifi presente anima, & intrinsecè illas recipiente: rectè concludieur substantia animæ debere saltem partialiter in suas cognitiones influere; & hoc deduci per varias confequentias ex illo principio: quod scilicet, idem debet effe principium appetitiuum, ac cognoscitiuum; vti probatum eft, & simili discursu colligitur: nutritionem quatenus est vnitiua mareriæ, quæ erat sub forma alimenti & formæ substantialis in ca producta, cum substantia aliti:

procedere saltem partialiter a sorma viuentis propter rationem modo assignatam.

SECTIO SECVNDA.

Proponium, & propugnatur alipra probatio nostra conclusionis.

Robatur secundo conclusio: Si anima non efset immediate operatiua, saltem aliquoru suorum actum vitalium; sequeretur quod anima racionalis non esset immediate libera; consequens, est ablurdum; ergo &c. sequela probatur, quia principium immediate liberum debet esse immediaté operatiuum aftus liberi . cum enim... libertas in actu primo consistat in prædominio Quorum actuum, & in indifferentia-ad ponendu & non ponendum illos: implicat, principium. aliqued esse immediate liberum: quin sit etiam immediatè operatiuum, ergo fi anima non effet immediate operativa suorum activum, non esser immediate libera - minor verò suadetur dupliciter; & Primo quidem quia ich quod immediatè meretur, & demeretur,est immediate liberus siquidem, ve omnes fatentur: meritum, & demeritum in libercate fundatur; quantumuis enim opussit egregium, fi ex necessitate siat, & non libere: nihil meretur, qui itlud operatur. sieuti etiam licèt pessimum sit, nil demeretur; sed anima rationalis immediate meretur, & demeretur. quia ipla est, qua-propter bong opera... beatur in calo; & propter mala in inferno damnatur : sieuti ociam in hac vita, ipfa quoque. pro bonis operibus, qua fiunt à nobis, laudem; pro malle verò, vituperationem primariò, per se, & immediaté consequitur; ergo absurdum est afferere animam rationalem non effe immediate liberam; quia nemo meretur pramium, vel penam, laudem, vel vituperationem; nife ob id, quod iple operatur. Secundò eadem minor principalis suadetur : quia si anima nostra nonesset immediate libera, sed sola voluntas: ponamus fine per possibile, fine per impossibile, quod invicem separarentur, & voluntas peccaret . quero verum peccatum illud tribueretur anima, an non primum non efferedibile, fiquidem anima nullo modo delinqueres, neque directè per affensum, neque indirecte non impediendo peccatum illud, quod posset: siquidem in sententia aduersariorum modo non est immediatè libera ad impediendum. neque dici potest se-cundum, quod scilicet non eribuereeur; nam fe peccatum, à voluntate separata commissum, non tribueretur substantia anima: neque deberet ei tribui peccatum commissum à voluntate sibi coiuncta . non enim plus substantia anima potest circa illud peccatum ponendum, vel impediendum, quando habet voluntatem fibi vnitam:ac fi haberet illam à se diuisam, atque distantem., hoc ipso quod nullum concursum actiuum immediatum,nepartialem quidem, suis actibus pre-

Quare sie argumentor: in tantum non peccaret substantia anima per peccatum commission à voluntate, sue per possibile, sue per impossibile à se separata: inquantum nullo modo ad car

Digitized by Google

eam peccarum illud pertineret, quia neque in ipsum insueret, neque illud impedire posset, sed eadem prorsus ratio militat quando habet voluntatem sibi vnitam, possto quod non est immediate libera; quamuis enim inter eam, & volutatem intercedat vnio: hac nullo modo est libera ipsi anima: quare actus à voluntate pro-ueniens, non est cur ratione illius, ei debeat esse culpabilis.

Ad hanc nostram probationem varias responsiones adhibere possunt aduersarij, quas oportet examinare: Respondere ergo possunt primo, argumento nostro eninci solum ad actus liberos substantiam anima rationalis debere immediate concurrere: ex hoc autem non reste deduci sie concurrere debere ipsam, & resiguas animas ad actus suos vitales necessarios quia ratio sactade solis liberis procedis.

Sed contra hanc responsionem shelt primo quia auctores, qui funt in coneraria fencentia. Indiscriminatim de omnibus actibus , tum libe+ ris, tum necessarije loquuntur. Contra secundo, quia multi ex aduersatijs suftinent eundem acta voluntatis immutatum in se transire posse ex libero in necessarium; & è contra ; propter solam mutationem extrinsecam cognitionis, sed hac opinio, fante distinctione tradita sustineri non posser . nam vel supposimus actum l.berum per le ipsum immediate à sur causa pendere, uel per actionem distinctame si primum, quando ex libero transit in necessarium iam ex pendente. immediaté à substantia anima transit in nonpendentem . ergo necesse est vt varietur eius dependentia, que cum supponatur identificari ipfi actui, implieat quod idem numero actus perseueret-si fecundum; variara dependentia persenerat quidem idem numero actus : sed non absque co quod aliquam passus sie mucationem, ratione dependentiæ veteris deperdiræ, per quam à subfantia anima dependebat, & nous polles acquisita, per quam à sola voluntate incipis dependere ; conftat enim huiusmodi dependentias effe formas acini intrinsecas. Contra tertiò, quia in hac fentenzia duas habere deberet anima voluntates, vnam identificatam eum sua substantia, quaproduceret aclus liberos: alteram realiter ab illa diffinctam; scimus enim multos actus, tum amoris; tum odij fieri in nobis fine libereate, ques Theologi prime primes appellant; sed sic multiplicantur virtutes anima fine necessitate; ergo &c.

Contra deniquo est quartò, quia in huiussmodi actus, quos primo primos appellamus si substantia anima non concurrit: vel libere, uel necessario non concurrit: neutrum dici potest; ergo modificatio sententia, quam impugnamus nulla est maior patet ex sufficienti partium enumeratione. minor probatur quoad primum: quia si omissio concursus esset libera anima: per animam staret, quo minus adhiberetur ille cocursus, ergo ipsi substantia anima tribuenda esset productio illius actus, & quidem si esset bonus actus mereri deberet laudem: sin verò malus, vituperationem nullus igitur daretur actus voluntatis omnino indeliberatus, qui sieret sine libertate, quod est contra omnes Theologos. Ilnquo, quod

ve substancia animæ shum concursum actui liberè denegarer : deberet habere motiua fibi propofiea ab intellectu cum indifferentia provillancea+ tione, sed in actibus primo primis nunquam aduertit intellectus ad huiufmodi motiua, vt'experientia constat ; ergo faisum est substantiam. anima ad dictos actus libere non concurrere, quod vero neque dict possit eam non concurrere neceffario, quæ erat secunda pars minorise probatur etiam; quias vel ideo neceffario non concurreret in dictos actus : quia ferretur extra fuum obiectum; & hoc non, quia fine amor V.G. libere procedat: une necessario, semper habet pro objecto honitatem; vel quia non haberet omnia requisita ad concurrendum, & hoc negt quia licet deossent illi requisita ad concursum. liberum, non tamen ad necessarium; quod sua+ demr ex eo quia voluntas diffincta, que per aduersarios necossario influie in dictos actus,iam habet omnia requises ad sic concurrendum; cut igitur eademnon erunt sufficientia pro concurfu ab animæ substantia immediate exhibendo > ·fortaffe respondebunt, quia substantia anima no poten operari nici libere; sed contra, quia præter quam quod id gratis, & fine vila rationes affernur : aliquando concingie ve idem actus fie liber, & secundum aliquam eircumstantiamsibi identificatam non leber : ve quando qui vultoccidere hominem, quem putar esse inimicum; & re vera eft frater : tum fic, Huiusmodi actus, no obstante quod non sit liber, quatenus est volitio soccidendi frarrem : procedit tamen immediate à sabstantia anima ; ergo etiam fi fuisset prime primus respectu inimici, procedere etiam ab cadem substantia immediate potuisset; & recte id -quidem; nam libertas non se tenet ex parteobie-Cti, sed ex parte principij operatiui. vnde principium quod porest operari libere: poterit etis necessariossi aliunde ei non repugnet squia sipotest quod est maius : non est cur non possiretiam quod est minus. ex quo discursu deducitur, quod cum acius appetitus sensitiui sint de le nocessarij : codem modo ad huiusmodi actus substantia anima per se ipsam immediate concurrere debeat : sicuti etiam ad actus cognoscitiuos tam materiales, quam spirituales . tum quia sunt necessarij, tum eriam quia recipi debent in anima ipsa vitaliter, vt ex dictis in fine præcedentis sectionis probatum eft.

Secunda responsio ad argumentum principale esse potest : Subftantiam animæ habere quidem immediatam libertatem in ordine ad suos actus liberos : non per modum cause physica influxiuz, sed per modum causz moralis tantum; quacenus cum possit illos impedire, non impedio, quod fieri posse sine vila physica operatione: probari potest exemplo resistentia formalis, qua exercet vnum contrarium respectu alterius, in ipsum agere intendentis; quemadmodum enim nix potest relistere ox necollitate natura actioni ignis sibi applicati: nihil agendo in illum. & potest aliquando ex cadem necessitate non resiftere : cur non poterit etiam subftantia animæ exercere libertatem suam immediaram, vel refiltendo voluntati fuæ,ne exeat in actum aliqué, vel ei condescendendo. & permittendo vt exe-

. Digitized by Google

at , fine vila necessitate natura .

19

431

Sed contra est, quia nullo alio modo residentia formalis exerceri poteli, nili per hoc, quod voum contrarium ad prafentiam alterius contrarij, ad agendum contra sè applicati, vel ex toto, velex parte exigat conferenti, he estim impedit actionem illius, & per consequens sui destructionem. sed substantia anima non potest hoc modo refifere voluntati applicata V. G. ad amandum obiectum turpe ergo substantia animænon potest sine vilo actu proprio suam exergere libertatem:maior, & consequentia patent . minor probatur, quia vnum contravium in ce instanti, in quo alteri resistit, habet per quid refiftet, nimirum suam entitatem, connotantemin vires imbecilliores alterius sibi ad agendum. applicati: At substantia anima, si nifil operaturnon habet per quid voluntati relikat potius: quam illi condescendat . nam entitas propria. & applicatio voluntatis ad amandum in his circumstantijs zque bene pollugt stare cum condescendentia, ac eum refisentia ipsius subBantim anima rationalis, ergo non potest subfrantiailhius esse immediate liberajabsque eo quod swimmediate operatiua actus » per quem libeztatem

Ternia responso porell effe fi dicatur : dari duplex genus libertatis. V num per modú principij activis quod constitit in differentia ad producendam vel non producendum; vel ad producendum vnum , & eius oppositum . Akenam per modum principij passui, quod positum en in eo, quod possit admittere in se, & respuera actionem alterius. Quamuis autem ad primum libertatis genus sia necessaria virtus operatina in principio libero: at pro secundo sufficere virtutem passuam seù recepeiuam, a & hoc genus libertatis substantia anima competere. illud vorò voluntati suz realiser à se diftiacte ; & per hoc saluari dictum Consilij Tridentini, qued voluntas nostra in liberis operationibus non se babeat merè passuè.

Sed contra est, quia implicat dari libertatem per modum principij activi exercendam citan. principium passue liberum ad se diffindum 43 & è contra-nam nulla potest haberi indifferenzia in agente ad agendum, & non agendum; h principium pasiuum distinctum pro libion spol potest admittere, & snijcere actionem illius codemque modo implicable dani liberratem pen modum principi) palliui, exergendam in ordine ad principium active liberum à se diftindum à propeer similem rationemalibertas enim confisie. in indifferentia cum plenitudine potestacia in ... ordine ad amandum V.G. vel, non amandum adi amandum, vel odio habendum . ae nulla: habetur plena potestas in agente: , quoties recipionat ab eius actione adlibitum suum subtrahi potest; neque in patiente : quoties agens in sua potesta-. te habet agere, & non agere hoc, vel illud . ergo &c. , we can't continue you be much in

Quarta denique responho elle potelt corum. qui dicunt nullum elle ablurdum negare animmo immediatam libertatem, dummodo illi conce-a datur mediata; ex eo quod concurrat in actum! per suam voluntatemia, tanguam per instrumen-R. P. Iof. Politzy Philosoph. tom. 3.

is illes ains oil sauller exclusions of emut potest verti laudi, vel vuperio opusquod ah ipla voluntate fit; sicusi opus factum à filio tribuitur laudi zvel vituperio paeri z quamuis illinon sit immediate liberum.

. Sed contra el primò , quia mediata libertas, que ab aducrearijs substantia anime concediturs importat duo : libertatem immediatam in potentia distincta, & exigentiam in anima huius potentia, cui vnitur, & subijcitur; sud ex acutro capite deserminatio potentiz potestilli sribui landi, vel virupesationi, hoc ipso quode ea non concurrit ad actum - nam, neque per hoc quod cius potentia libere se determinet, deber illi deserminatio imputari 3 per ipfam enim nonflat ve ponatur ; vel non ponatur : neque ex eq a quod exigat dictam potenziam, eique subijciatur, ac vniatur, quia in nullo in his libertatem. exercet, sed ex necessitate natura hae munia. prastat; eggo pen mediatam libertatem non faluatur quo modo substantia anima sit laudo, vel vituperatione digna; fed folum quod potentia... in ea recepta digna fit.

Contra etiam est secundo, quia paricas ex patre desumpte nulle est - nam tunc solum actio mala filij debet tribni patri vituperio: quando eam pater potuit vel immediate impediren cohibeado filium ne in illam grumperet : velmedi-21à bonis institutionibus illum educando quod tamen non feciciat si impedire non potuit, & rectè instituere non omisse nullo modo mala actio filij debet ei cedere in dedeeus . arqui substantia anima nullo modo achus malos potentias suas impedize possee a si in illes immediace non in-Averet; ergo nuilo modo cribuendi escent si di + cti actus vituperacioni. quid famile dicendum. de bonis ; nam beni actus filij, in tantum cedune in patria laudem : in quentum supponuntur, ex bona patris educatione , & regimine prancuire, in quo pater fingm immediasam libertanem exercuie - cum potuenie filium male instituere. 2e regere : & tamen opposium feeit . Quoniam verè id non habet lecum in casu mostro. Liquidem substantiaanime nullam libertatem circa voluntatis institutionem, ac regimen exercere potession hae via: hinc sic ve i neque bona hujus opera in budem illino codere valeante de contratt

POLICE SECTIONER TIAMS THE

Solumeter Obiothe in Contrarium.

Bijeies primò ex co quod anima eli fecun-O dum suam substanciam immediate, inforge matina materia, exigit sumper in actu secundo. informare. fed non exigit semper in actu secundo vitales operationes exercere ergo nonest secundum suam substantiam immediate pacratius illarum . I commo o de com

Respondeo; non deesse, qui docoant manimam quandiu existit mercestatio debere aliquama vitalem operationem exercene, iuxta quos mir. nore negata , tota vis argumenti cuanelcit. . fed quidquid fit de hoc; suppono in maiore sermo-. nem esse de anima materiali : constat enim. flatum separationis non esse contra inclina-tionem

tionem ammæ rationalis : latoue adeo eam i don'exigere temper in actu fecundo informare materiam, quo polito, concella maiore, & data minore, nego consequentiam: Ratio negationis esse potest, quia quandiu anima materialis po-Aultr conservari : exigit consequencer influxium omnium causarum, à quibus connaturaliter pedet; inter quas connumeranda est materia primay que illam futtentando materialiter caufat. viide non est mirum, shuiusmodi anima exigat femper in actu fecundo informare ipfam materiam . exigir enim id-quod requirit ad effe nam informatio naturaliter ell a dependentia fin à materia inseparabilistatqui anima,vt supponitur in minoread fin conferuationem vitaliter operari non indiger: Hon ch ergo mirom quod. Hcet non exigat semper in actu-secundo vitales operationes exercere: se tamen secundum suain substantiam immediate operativa illarum,

ideo per not substantia anima debet esse immediate libera: quia pro bonis operibus pramium & pro malis pomum consequitur; sed hane, ratio no pulla esse parer ex nostro corpore; quot etia monste immediate liberum: pro bonis operibus pramiabitut in colo 180 pro malis in inferno punietur; ergo &con i

Respondeo unegando minorem, & ad eius probationem ex corpore notiro defumptain, dicereni, panas, & delectariones corporeas à fola ab'plo corpore . quid quid tamen sit de hoe;nen gu consequenciam-tatio difiatitatis eff, quinus corpus inclinando animam ad bonum delectabie leis filir aliquo modo caufa peccati; & quam...s plates mornificationes (utimendo, ve reclairatioal obtemperaret, fuit aliquo modo canfa operis meritorij : vnde nanelt mirum liquamuis don.... fie immediace liberum, portram vel proemiumi fuum post mortem expecteriat vero si substantia animæ non eft immediaté operatius i non potofb affignasi qua ratione ipla pro malis operibus voluntatis punienda effeti. & præmianda probonis & quia nullo modo se poteras illis immimy concentration of

Paulies tortid - Eciam stanima non containrat per suam sab tantiam immediate ad actiones liberas, tamen peccar per actiones malas voluntatis; & meretui per bonas elusdem ; en rigore, quo ignis calefacit per calorem, etiam si iple immediate per filam fubitantiam nemealefaciat. sed ignis verè, & propriè per calorem calefacit; ergo, de anima verd, de proprié per voluntien metetur,& peccatimator viderur covia mam fisue calored infirumentum ignis ita voluntat animas rationalis ergo non-minus operationes voluntai tis percinebunt ad animam u quam operationes caldries ad ignem aminor words fandeout supplement ignis non calefacit denominatiue santum 5 per caldtem; aliquinfle habevet ficuti aqua ferneus cego vere à se properté à licuti vere grazi proprie calof ell infrumentam illius : (1994)

Respondes inegrando maiorem; quia ad procarrin i vel meritum aritum o non sufficie quoda actio bona i vel male a sub infirmmento physicès procedat: sicuri sufficienza advalesaciondum il

300 .

quod calefactio à fivo calore physice pendeat; fed praterea necelle ell, ve actiones illa line inpotestate anima. ad probationem maioris 3 dl thinguo antecedens; & Ai quidem fermo effet in ordine ad effectus folummodo necellarios concederem: posito qued calor ponitur instrumentum ignis quosd effectus necessarios: & voluntas inflrumentum anima quo ad liberos, nego antecedens, & consequentiam. Disparitas est quia effectus necessarij non habent aliquod fpeeiale per quod exigant immediate pendere à fua causa principali » Vnde, ve verè ac propriè; & non denominatiue tantum ab illa procedere centeantur : sufficit si causa immediata, qua încos influit, fit natura sua virtus, & inffrementum illius. At vero effectus liberi ex speciali ratione libertatis , quam involuunt, immediaeum influxum à sua coufa principali exposcunt; eo quod ipsa ex bonitate illorum, laudabisticatem, & præmiabilitatem t ex eurpitudine verd vituperabilitate, & punibilitatem meretur. nemo autem meretur laudem, & præmium; nec penam; ac vitupenium: nisiob id, quod, cum... in sua potustate si fagere : Sonon facere e illuddefacto facit , vel omittit) ...

Instabis: operatio, qua Adam Dei praceprumeransgressus est etiamsi non suerit in potestate posterorum ssuit tamen illis peccaminosa, per solam transsusionem voluntatum eorumin noluntatem Ada, ergo etiam operatio malavoluntatis, quamnis non stranporestate sibistantia anima, poterit este ci peccaminosa per solam rationem instrumenti, quam naturaliter habet voluntas respectu anima.

Respondeo a relictis ationum responsionibus, distinguendo antequedens : operacio illa Ada fuit pulteris peceaminoli i originaliter, concedo; fois percatations, personaliter, nego antecedens, & configuentiam, dispariras est squia milla indecentia habeturan conquod Deus in. ordine ad bona Copernaturalia gratiz, & gloriæ constituerit Adamum capite posterofun. forum : hac leges veifi iple Dei przecpes obferuafferstransfudiffer bona illa in posteros conera vero si non obsetwassee : cum enim Dous grada nos humines ad ordinem flupernaturalem chexisse: per ipsum sabre quibus conditionibus's bonailla nobis-tribuert voluisser. vndes elt qued actio peccaminosa Ada, moraliter tantum fit propria posterorum, & reddar illos Ded odibiles in ordine ad folam privationem: donorum ordinis: filpernaturalis, adquem ordinemgratis euchi fuerant ablque vila naturali eximencia. recte igitur se fine vlla indecentia. peccutum originale ineurri potest à nobis sincia propula electione d'At fummam indicentiam lumen narurale apprehendir in co, quod substantial attimut inwirtere debeat vituperationem , & odibilitatem ditrinam in ordine ad policiusm. panam atrodillimum fenfus æterno tempore-duraturam, quam naturaliter summopere abhorrecquere malis actibus alterlus à se diffincte poimirmu, voluntais fuais nee non etiam debeat acquirere laudem, & præmiabilitaté æternæ fglicivatis actibus cividemablque eo quod iplan pen se ipsam aliqua ratione se immiseere

possit inicities actious, vebadiquando, vel confulendo, vel alio quouis modo se libere exersendo. Hoc enim videtur esse adeo contra recta
rationis dictamen; ve uè per absolutam quidem
Dei potentiam sactibile appareat. Unde sie, ve
ad peccandsi actualiter peccato personali, necesfaria omnino sit immediata cooperatio physica
eius, qui hoc modo peccare debet. Acque hae
videtur mihi esse disparitas cur peccatum Ada
eius posteri sine propria electione contrahere
potuerint: non autem possit substantia anima
contrahere peccatum, quod non suit in sua potestate, sed solum in potestate voluntatis sua

SECTIO QVARTA.

Numatima immediatà perfuan fubstantiana vitales operationes recipiat.

Ditalens controversia duplex est: vna spectat da animam rationalem in ordine ad recipiendas suas intellectiones, & volitiones: nec non etiam ad animas brutozum in ordine ad recipiendas suas sensationes, & appetitiones; eo quod pro visisque eadem militat ratio, & dissipientas; quandoquidem verumque subiectum, quo ad spiritualitatést materialitaté suis coformatur formis sid est operationibus: Altera est de anima rationali in ordine ad recipiendas sensationes, se appetitiones suas: cui enim ea sit spiritualita, specialem facit dissipientam quomodo posse recipere distas operationes materiales de veraque singillatim agemus.

SVB SECTIO PRIMA

Prier, Cours versie Divinitar .

V Nica concluse, tum anima rationalis reveipit immediate per suam substantiam suas insellectiones, & volitiones; sum etiam anima brutorum sensationes, & appetitiones suas suc domum huiusmodi anima habeant potentias virales realiter sibi superadditas, suc non esse communis.

Er probatur ;quizen diftis conflat fubftentia anima immediate affective concurrese ad actus appetitus tum sensithui tum retionalis, ve illuminatam por cognitionem objecti appetendi : led now potest sic illuminariath immediate in se recipies cognitionem obiecti. fateri ergo debemus enguiniones materiales immediate recipi-in sub Răpiă anime brusalis, & cogniziones spirituales in fubitancia anima racionalis quoniam verò no minus pertinont ad lubstantiam anime actus ve tanulq; appetitus: as actus cognolcitiuis&aliundo vidomus eam habere in sayistutem recipiendi, 82 .fultétandi hujulmodi acque : reclè deducieur no solu actus cognoscitiuos, sed etiam appetitiuos brutales recipi immediate in ipsa substancia anime brutis& rationales in substatia anime ratioholis Omnia videntur elaraip ræter primam minoresque sola indigere potest probatione;ea autë suadetur, ex eo quia si zgynitio reciperetur in Tola potetia cognoscitiua; & ga mediate in animainon posser ipsam anima reddere realiter co-3 R.P. Iof. Polizzy Philosoph.tom.3.

3 ?

gnoscentem. non enim potest intelligi, quod aliquis sciat aliquod obiectum, se tamen in senon habeat scientiam illius obiecti. atqui substantia anima est illaqua realiter deber esse cognoscens obiectum; ve, eius merita perpendens, illud vel sugiat, vel admittat, ergo non potest substantia anima illuminari, sicut oportet, ad eliciendos actus appetitus, nisi in se recipiat immediate cognitionem obiecti; siuè demum habeat potentias realiter à se distinctas, siuè non.

Duo hic ad complementum huius controuer-Se remanent examinanda: vnum eit num dicti actus,polita distinctione potentiarum anime,adequate recipiantur in substantia anima, an vero inadæquate, ita scilicet, ve immediate tum. substantiam, tum potentiam, à qua stiam essciuntur, informent. Alterum oft quid dicendum de sensationibus externis brutorum; non enim argumentum supra factum illis fauere videtur; si quidem appetitus sensitiuus immediasè illuminari videtur ab actibus sensus communis internisseu phantage, & quidem quo ad primum putat Ouiedus contr. 3. punilis. nu 12. operationes dictas informare adequate substantiam anima eo quod, quamuis illa distinctis potentijs ad eas efficiendas indigerer: non tamen ad illas recipiendas; quandoquidem ipsa esset per sesufficiens, ve eas in se adæquate reciperet.

Meastamen conclusio est cum distinctione; & si quidem supponamus potentias appetitiuas distinctas, tum sensitiuas, tum rationales ad suos actus producendos debere concurrere vi illuminatas per cognitionem aliquam, que facem illis prufezat, ne ferantur in incognitum, dicerem actus vitales non adaquaec recipi in folam Aubstantia anima; sed partialiter etiam informare potentias: sin autem supponamus substantiam anima tantum debere concurrere vt illuminatam: non vero potentias appetitiuas: putarem dictos actus ne inadaquate quidem recipi in potentijs; sed in sola substantia adzquatė; primum patet,nam si potennia appetitiua distiu -cla, concurrant ve illuminate, debent in se reçimere cognitionem , pen quam eis clarescat obiedum · siquidem cognitio in genere cause formalisaleu informando, obiectum suum proponit, & respresentat. cum igieur pro eis militet eadem ratio , propter quam substantia animæ debeat in se dictos actus cognitionis immediate recipere: non est cur corum immediata receptio huiulmodi-potentijs denegotur . secundim etiam constat, quia ex dispanitate, que, facta illa suppositione, ellet inter potentias, & anima lub-Rantiam, cessaret pro illis ratio, que militaret pro hac . vnde in tali casu se haberent potentia, seuti habitus voluntațis, qui non ve illuminați fuum attingunt obiestum: sed czco mode, vrextitati ab ipsa voluntate, quare sicuti negamus hosce habitus debere à cognitione partialiter informarizita & potentias appetitiuas, & quidem ita, se debere gerere circa actus formaliter liberos voluntate distinctam nulli dubiu esse potesteo quod dari nequeut duo principia, a que primo coru indisterecia determinantia, ve ex dicendis suo loco costabitiin ordine vero ad reliquos ne-Sellarios videtur militare ratio copletionis volu-

Digitized by Google

, -

tatis substatialis libetwiss enim hæcquado libete eperatur fine alio comprincipio einschementdinis illuminato operari potesti multo magioquado necessario. Porrò ad rationem Oviedis que militat contra primam partem Conclusionis, fa cile patet ex dictis responsio : dicendum enim, ex hypothesis quod huiusmodi potentiæ ve illuminata concurrent, hoc ipfo quod substantia animæ illis ad efficiendas suas operationes indiget : indigere etiam eildem ad eas recipiendas; non quod non effet per se adæquate sufficiens, cas recipere (cum enim valeat recipere adaquatè in se potentias ipsas; non est cur non habeat etiam vim adæquate substențandi operationes vitales, quas yna cum illis comproduceret) sed quia non eller sufficienter illuminata in ordine ad appetendum, vel fugiendum aliquod obioclum; nis , non solum sibi , sed eriam , suz potentia appetitiue illud formaliter claresceret

Quo ad seçundum verò de actibus: sensuma externorum est difficultas, cum enim brutorum animæ fine dinisibiles. ita ve una pars voi cantum parti cospozie correspondeat : non videtur quo modo appetitus in determinata parte refidens possit illuminati per sensationem in qualibet parte corporis productam ad fugiendum obiedum poxium, & ad consentaneum prosequendum: Non enim potest dici primo, quod cu appetitus stequalitas dinisibilis diffusa per totam, animam, non sie cur non posse illuminari per Tensationem, V.G. in pede productam, quia reuera ibi existic secundum partem sufficientem. ad notitiam illius obiecti percipiendam. Noninquam, potest hoc dici, siquidem appetitus indigenorgano fibi proportionato ad operandum; quare licer eins entitas fir per totum corpus belluinum distusa; quia camen non habet organum fibi proportionatume nisin certa ac determinata parte; hinc fit, ve non posse, nisi in cadem parre operari. Neque potest responderi secundo. sensationem doloriseram V. G. que fit in pede diffundiper totum corpus animalis, arque aded, non elle mirum li appetitum in suo organo commorantem afficiat , eumque illuminet. Contra emm hoc experientia ipfa reclamat, que docec dosorem productum in pede non sentizi, mill bill. folo pede- deborer quiem fentiri etiam in manu, & in reliquis partibus corporis, si partes anima bruei in dictis parcibus existences informatee'. Neque potest denique responderi terriò r quod licet appetitus non percipiae dolorem, quis ini. pede producitur; affamen per naturalem quantdam sympatiam opezetur actum auersionis circle obiectum doloriferum , quod à pede sentitui; vode estivitices iple, qua talis feratur in incogoitum id tamen verificati nequest de toto antmali, quod per An lationem illam. bene perce-'pit objectum fibi noxium. Contra hanc etimi responsionem facie, quia liete in multis refle pollimus ad sympariam requirere : tamen in casu nottro disparress elle pocett , quia quando aliqua res per sympatiam aliquid operatur ve-Inti exeo modo abique eo quod mouestur intetionaliter ad operandutte inducitur. at verdiet appetitus fugiat à Vel lequatur aliquod objet clum: deber per actim debuofciciuum ilhime

nați, ve illius beneficio obiecti merita percipere valeat; vnde, que madmodum ridicule atiquis caco iter agenti preferret facem dice do apunde ea per sympatiam deserminet illum ad resto via incumdam: sic, qui putaret, appetitum per lui men cognitionis seusitum, etiam si obiecti merita non percipiata naturali ramen quadam sympatia ad illud, vel admittendum, vel sespuendum se determinate.

· His igitur responsionibus posthabitis Nostra conclusio est: sensacionem, que sie in pede animalismon illuminare immediate appetitim fenstriuum, qui in eins cerebro operatur, vr suppono, sed mediare solum, per hoc quod dicta sensatio producat suas species intentionales insensu communi, qui in cerebro quoque suamoparam naunt, diffinatendo illas per omnes partes intermedias » sicuri obiectum visibile, ve producat species in pupilla, gignit illas per medium gerem deinde lensum communem fecundatum per illas species producere cognitionem obiecti distoni, quod dolorem pedi incutichat ? & exchac cognicione animam cerebri determinați ad eliciendum actum refugientiz illius obiecti, & ad mouendos nervos, qui in codem. cerebro radicantur, quibus vel totum corpus, vel solum pedem retrahat abiillo obiecto Huiusmodi conclusio non aliter probari potest, quam ex refutztione reliquorum modorum, qui adducuntur-necnon ctiam ex consensu omnium. Philosophorum existimantium; interius, prater appetitum sensitimim dari etiam sensimu quendam communem, ex quius cognitione.iple appetitus proxime dirigatur, ac determinetur circa objecta alibrum fenfluim excernorum. voi notandum anon esse parem rationem inter partem anime, que dolet in pede, de eam, que residens in cerebro appetitionem exercet quammie eurmilla ad mossim Lidno opiecinu noxinu teligis efficienter concultat; non est camen necolles ve hoc faciats ve illuminata, sed sufficies si physice ex peruorum motione excitetur ad motum - non enim ompik-principia qua concurrent adoperationem imperatam ab appetitis debent concurrere ve cognoscenția obiectum. tires quod operaneut, sed fais estalisic Blus Appetitus concurrat Audod in finiusmodi operationibus se habet ve primum mouens.

Atque hæc satis essent pro solutione difficultatis propolita: placet tamen quandam aliam a resolutionem, quam non nulli Recentiones adhibent expendere; qui assumunt : animam diui-Wilem legundum le totam ad quemeunque actu witalem in qualibet parte corporis producendu concurrere, ad eum plane modum, quo ignis Vinaris secundum omnes sui partes concurrit ad combutendam Aupam, exereme parti fibi application? & ex hoc antecedenti inferunt posted. animam cerebri per fontitionem in pede produ-Ram absque alia sensatione lensus interni, suffi-"clebter illuminari ad fügiendum objectum dolo-Aiserium, vel ad prosequendum delectabile, quod Leulitist à pede hec tamen respinition ve verume fatear, nihil haber foliditatis; neque in antecedence, quod assimit sideque in consequentiale quam infert, & ve ex life incipiam aio, eam ex

illa anteccciento non recte deducisquamais énim verum effet animam fecundum oranes sui partes ad quamliber operationem vitalem in quolibet - membro: corporis exercitam immediaté concumrere; atque adeò partem anima existentem in cerebro actum doloris, qui senvieur in pede equi vna cum reliquis partibus coefficere; non tamen inde fequitur, cam simul cum reliquis in se recipere huiusmodi actum: alioquin totum corpus equi dolerer; quod est aperte falsum; sed ad hoc ve illuminetur appetitus circa luum obiectum's non tam necesse est quod producat; quam, quod recipiat in le actum sentiendi, qui se habet Ve Immen respectu illius; ve ex dicendis constabit;. ergo, dato quod pars anima existentis in cerebro. sensationem, doloris in pede cum reliquis. partibus comproduçat i non: tamen inde féquitur; per eum actum determinari posse ad fugiendum objectum doloriferum a zeque hze provanigate consequentize illata.

Quod verò attinet ad antecedens sciendumi. est illud salsteaus redargui ab. Arriaga de/put. 3. de mime num. 29. & recte id quidem . nam ideo. hos; colligimus, ignem vlnarem , legundum omdes sui parces, quamuis remoriones passo, agere un illud : quia videamus que maior estignis co. citius, & in maiori distantia, ac intentius eum operani; sed has experiencia non habetur inbruto - tam enim intense, & tam cito doler per equi parni Lac dolear pes magni, & zque doler erus unifrum einsdem equi percussione intenfa ve eria, flue crus dexerum illi ableilum sie, sive non; nec voum animal, quia maius est corpore vider perfectius alio, exiguo corpore prædito. ex quo deducitur, fallum esse totam animam ad fentationem vanus membri concurrere, necnon. eciam paritatem ex igne desumptam mullius esse. roberis.

Ad hanc difficultatem respondet primo Ouiedus name 10-concello antecedente, negando cosequentiam: rationem negationis airelle, quia wittensquo plures habet partes ahima: eo plures habet etia partes materia, in quibus vitales. operationes exercetivade atjut qualibet maioris. anima pass, qua plures habet compartes, pluribus etiam operationibus exercendis in diuetfis materia partibus occupetur; eadem quippe propostuane, qua pars anima ingentis equil V. G. exittentis in pupilla ex pluralitate compartium. ad vifienem concurrentium seffe deber id videndum validiorsex cadem pluralitate redditur linbecillion seo, quad tocam illam multitudinem pamium tam extensas, & longe difficas: operaciones exercentem adiunare debet ;" diam obligationem non haber pars anima exilicas in pupilla eque minosia, & fie habetanitalia compenfatio » veneque intentins, delere debear ; neque acutius videre: equas maior corpore, co qui mi-Hoti demore prædims effi

37

Wenne ego hand Oniedi responsionem nonadmirecteur nulla enim est necessari, ve anima
pro quaquinque disserentia temporis in omnibus,
partibus corporis aliquid operetur, porest igitur
dari casus que su resignis quiescat, se solum viteat in ocuso. Se ad summinifeor monear, nam
respiracionem potest aliquinitabilit temporis in-

स्टामाम्भिक्तान्त्री क्षामानांत्राक्ष्य क्षामा thoc reafte cellures ranio ab Oniedo adducta a pb quam anieza malorisiedui non producenes porfo-Chiorem vissonems, quain amina minoris, fid. craque fecundam ferezamadifuam vidamem concurreret, fiquidem utque pats maioris minillam informans pro exceptionpore debet occupationd adiumadas alias compartes, neque has support muntur occupate proprise muneribus avade and queant illam adientare quantum posturiti licepos dent alij feçundô;ideo sa operazionibas non pram cifi muleitudinem aus pausitatem patriumiquia in præsentia alianum, relique fuum commissim arcemperant, & in entum ablentia illuminof. dunt; Sed contra quialicet hor dies potificia opdiffe ad effectus, qui confitues in indimitbilimes ramentin ordine adiationogui inaioris, de minoris perfectionis capaces funt i quiusmedicalimb actus vitales, de quibas proloquiam illud loqub tur, quod pluribus intentus minor elt ad singula {cnlus.

Quare metins mihr vidorur affentlendem Arriagz, & ad paritatem ex igne vlnari desump-Tam dicendum quod files, ignis agis in dapain secundum omner für panten qu'in operatur in illa, ut agens merè extrinsecum, & vt actus existens, cui sufficie approximatio secundum vnam parte ad operandum fécundum omnes, vir vidimés en lib. de generatione : at anima in producenilles visione le haber et actus instituturs, et de le parec iquoniam verò fola anima pars qua pupil-Be corresponder habet rationem formet infort mantis iplam pupillam, reliquæ verò respecta einsdem pupille non labent nist zationem formæ assistentis : id circo non posime hæ ad visidtiem concurrere:ad hanc disparitatem responderi poteft ex his sque habet idem Ouiedus miris. nimitum partem anima existentis in pede quauis nominformer pupiliste snow polle ramen dici respecto illius actu affistentem; eo quod est viik ta'cum'illa parte forme informante pupillam, Belioc sufficere, ve ipla una cum reliquis debout cum ca concurrere ad visionem a ve parce in tiltrictoue y adquam concurrum comnes partes AAP me tum proximiores fum remonores untritteto, quadin libstaniiam vinentis converti debet; Sed contra eliquia if lufficeres ad rasioners actual Illormancis vnio cum parce informante; calba quo Deux miraculose abieindel et crus abieque & partem formagine illud informatae confor Varet vnitam teliquis . lequement quod dictalis pars respectii equi icustere adhue rationem foro mz actu informantis illum, quia iam effet vait ra alije parcibus informaticibus cquem y hocautem à dullo viro docto concedeue, co qued mete extrinsceele habesetad equan, quittes Traret; cum igitur etiam para formai existensi id pede, sit extrinseta respectu materia pupila, ro-Ctè deducitur, quod, non obstante voienci non possit respectu illius habere rationem actus ina sormancis; sed merè existenzis, quod viscrits confirmatur ad hominamicontralauctorem, quiz anima, qua le haber ve actus informans respectu allculus organisvitaliter cenfetur operari in illo organo, ve de le parets'arqui anctor num. 9. concedir partem anima pedis in ordine ad produc

Digitized by Google

39

63

Ą

cendam wisionem in pupilla pon se habere per modum principij vitalis; ergo negari non pocests quod neque se habebit respectu pupille ve actus informans - porrò ad paritatem (ex: nutrisione desumptam responsio in promptu est; cum enim nutritio per conmarias qualitates in... aliena materia necessariò exerceatur : impossbile estate forma, à qua prouenie, respectu illius aliterife habeat a hon enim epfo quod debet agere in substantiam alimenti, camque in substantiam aliti transmutare; necelle habet etiam se-eundum partes remotiores, & remotiores aggre in:illam:more reliquorum agétium naturalium. que cum contrarietate operantur; hoo tamen... non obstante, censeur, secundum omnes distas partes operari per modu principij vatalis propterrationem suo loco tactam; atqui hoc nonhabetur in casu de operationibus sensitiuis, ve de so pater; ergo non militat in verisque par

JA OSIV B SECTIO SECVINDA.

Resolutur posserior contronersia de subiette attunu materialium in bomine.

40. Ontra hanc difficultatem, que, vei suprante notauimus, orieur ex improportione, que reperitut inter animam rationalem. & dictas operationes: tres opiniones inter reliques prohabiliores inuenio: Prima est Hurradi de artine. disput.4 sect.3 9.47. qui ex co quod sensatio consitat in actione, patione, Sequalitate infere tozum hominem sentire, agendo per animam, & qualitatem patiendo per, materiam . porno hac opinio se clarins explicanda simul , ac probanda viderur: nil aliud actus vitalis de suo conceptu importat : quam immahentiam per fe: sed immanentia dicit essentiter, quod idem actus recipiatur in codem principio, à quo procedits ergo hoc ip fo quod actus fenfitiuus totum hominem constituar sentientem. & ab. illo-ratione anima efficienter procedat, ac in eundem ratione materiæ subiectetur: habet torum id quod ad

rationem actus vitalis necessarium est.

Secunda opinio est Arriaga disputata de anima.

Secunda opinio est Secunda in sola economanima animam adaquata de secunda d

S. a. supponentis dari duplex subjectain; alter rum inhassonis der duplex subjectain; alter rum inhassonis der quo, videlicet, educitur sorma, et in genere cause materialie in suo et se dependent, alterum informationis quod nimirum informatur ab illa; sieèt cam materialie ter minimò causet, quamuis enim nullam videa, mus sormam, qua educitur ab aliquo subjecto, eui non sit ruita à habemus tamen animam, ractionalem, qua voiatur subjecto, à quo non est educta, quo posito hic austor sustinata bruti a tamquam in subjecto adaquato 3 tum inhassonis à quam in subjecto adaquato 3 tum inhassonis à

stum informationis: in homine verò habere pro subjecto inhasionis sola materiam pro subjecto vero informationis animam rationalem; quia licècinformet vtramq; à sola tamen mater a aduqueur, & dependet; non-verò ab anima!

Tres iste somentie suas habent difficultates: 43 & prima quidem impugnari posse videcurex eo quia, licet actus vitalis contentus sit immanenția per se, modo explicato, que nimirum confiftit in actione, pamone, & qualitate : tamen. ve habeatur effectus formalis qualitatis vitalis, præter hæc tria, etiam vitalis obiecti perceptio necessaria est, vnde si per impossibile lapis produ-Genet per le visionem, camque reciperet : etiam si redderetur habens visionem; hoc ipso, quod beneficio illius non perciperet vitalirer obiectu; non esset videns; atqui quamuis concedatur, quod totus homo, ratione anime rationalis; agat sensationem, & racione materiæ illam patiatur, negandum tamen est quod ratione totius illam. vitaliter percipiat; ergo falsum est quod totus homo iuxta hanc fententiam sentiat - maior patet. minor verò : que sola probatione indiget, suadetur: & si quidem torum distingueretur à partibus collectiue acceptis; esset probatu difficile quod beneficio visionis torns homo nonperciperet vitaliter obiectum illius: quoniam. verò nos in libris de generatione probatimns oppolitum; & argumentamur contra: Hureadu, qui in phys. disp. o. sid. 1. & 2. in hoc nobis assentitur ; facile suadetur, supponendo duppliciter in celligi posse verum esse, quod torus homa obiectum visionis V.G. parietem albumbeneficio iplius vissonis, vitaliter percipiar primo denominatiqe tantum; secundo eriam vere; ac realiter porrò difficultas non procedit in primo sensu; constar enim quod, quemadmodum totus homo denominatur videns: sic etiam vitaliter obiectum visionis percipiat, quia ve totum compositum aliquam denominationem obtineats fatis est, ve plurimum, fi altera eius pars verè & realiter habeatid vnde denominatio illaproueniar, quare; fi sic vellet Hurradus, quod totus hamo obiectum visionis vitalitor cattingeret ; deberet consequenter afferero , quod beneficio solius anima rationalis id haberet; tatque adeo, quod forma materialis reciperetur in fubiecto spirituali; à quo ipse summopere abhorret , yt patet ex tota fell. 3. vbi fustinet actum:vitalem, materialem, ne partialiter, quidem inanimam rationalem recipi posse.

Procedit ergo difficultas in secundo sensu, in quo minor probanda suadetur squia nil aliud est realizer totum compositum, quam materias sorma, se vnio; ergo si hoc non solum denominatiuè; sed etiam verà, se realizer obiasum vissonis vitalizer percipis; sedè deducitur quod vitalem perceptionem partim experiatur eius materia, se partim formas sed hoc repugnat; nam inde sequitur, quod non minus materia; prima, quam anima rationalis esses substantializer, se radicaliter vita, quandoquidem nil aliud huinssmodi vita in suo concepta, essentiali videtur includere; quam, quod se substantia se so quod si perceptina vitalper obiesti actus nicalis sibi immanentis; surrumque autem quateria prima

Digitized by Google

47

Ś

prime vere, & realiter competerer; ergo ipla iam ellet formaliter vitalis; quod nemo concedet.

45

Ad hoc vitimum argumentum responderi porest: concesso antecedence; distinguendo consequensivitalem perceptionem experitur apartim materia, & partim anima; & prior quidem tauquam subjectum recipiens formam vitalem; pofférior verò tanquam causa productiva illius: concedo: veraque codem modo, nego; & sic en tiam diffincto subsumpto, ad cius probationem dici pateft; nil absurdi esse concedere materiam primam in homine elle subnantialiter. & radicaliter vitam in ratione subjecti receptiui. Quod confirmari posser ex co, quia homo ipse non, solum denominatine; sed etiam vere > & realiter est vinens, quod ponitur in recta linea prædicamenti substantiæ: & sic non solum eius forma isled etiam materia i hec ipso quod est pars essentialis illius, partialiter rationem. viuentis participare debet quid igitur repugnate quin cadem materia dicatur experiti vitalem.

perceptionem obiecti materialiter. Sed contra traditam distinctionem facit primo; quia vitalem obiecti perceptionem experiti tanquam subiectum illam recipiens; videtus esse magis s vel saltem zque proprium vitz substantialis; ac fit illam experiri tanquam causam efficientem; ergo vel magis, vel zquz esset vita substantialis materia prima in bomine; ac sit anima rationalis; fed hoc à nemine conceditura ergo diffinctio tradita nulla est minor, & consequentia pacer. Maior verò suadetur; quia experientia: vitalis perceptionis obiecti propriè importat effectum formalem, provenientem abactu vitali ; tanquam à forma recepta in subieeto fibi proportionato "Escapaci e fed hic effechis formalis magis pertinet ad materiam, qua experitur vitalem perceptionem tanquam lubiefrum; quam ad formam , que experieur illam. tamquam efficiens: fiquidem illa spectat intrinfece ad dictum effectum; becrera cancum extrinfoce, producendo nimirum sensationem illa in materia s ergo experiri, vitalem perceptione obiecti tanquam subiectum recipient; vel ef magis ; vel falten zque proprium vicz fubitantialis , quod addo , ve prancoupem responsonés qua dici posser animam rationalem: hocipse qued est para totius compositi simbstantialis, etia intransce melamid, multalle mili be'écolonies rec'hac enim admisso; ism ad summum haber Blens paritas inter cam . & materiam ; atque. acto aque erit substancialis: vira materia; at ipia anima; quo quid ablundims quamuis enim materia prima dici:podic sadicalinoc setta a & fut hiettum primum omninum animarum i per hoe tamon non fequitur quod in la fitvitales, vi prof Bat argumenciinostru Ad illud antem , quod in confirmatione de vinente fithfiantialisposito ind rella linea pradicamentalindirehatur ; ex que inferebattar materiam partialiterorationem vis nentis participare : dicoridum viuens substantiale nihit aliud fignificare; quanicompositum cofans ex materia prima uies acima in canquam... partibute effentialibus; & ideornon effe. negandu materiamieste parcialiter huiusmodi vinens, quia

cum hoc flat a quod ipfa nihil vitalitatis sibi identificatum formaliter habeas & materialiter experiri vitalem perceptionem obiecti a nou significat quomodocumque recipere in se astum vitalem; sed italemanec pere; ve benesicio illiqua vitaliter percipiat eius obiectum, quod absque eo quod, ea habeat vitalititem substantialem sibi identificatama obtinere repugnat.

Contra candem distinctionem argumentor se: cundo. si materia experiretur vitalem perceptionem objecti sensati tanquam subjectum : sequeretti, quod deberer experiri appetitionem tanquam principium effectiuum illius; sed hoc est absürdum iuxta distinctionem tradicam; quia huiulmodi experientia foli animz feruatur, ergo &c. Probo sequelam maioris, reliqua enim clarent: in tantum idem debet esse principium. cognoscens, & appetens, quia principium effectiuum appetitionis debet ex cognitione ad appetendum determinari . sed si. sola materia experiretur vitalem sensationem obiecti subiectiuè : ipsatantum determinari posset ad appetendumeffective obiectum leolatum; ergo ipla lola deberet experizi appetitionem tanquam. principiu effectiuum iltius maior pater ex dictis & minor suadetur, quia non aliter principium appetitiuum determinari potest ad appetendum effectiue obiectum cognitum: quam recipiendo in te cognitionem, illius; fiquidem hac non est necessaria ad recipiendam, appetitionem; sed ad producendam illamiergo & sola materia recipit sensationem: ipsa sola determinatur ad appete. dum essectiue objectum sensarum. Quod si respondeatur animam solam non appetere, sed totum compositum: facile hac fuga pracludi; enr ex dictis, quia transcat si torum compositum fir id, quod ratione vtriusque principij, materialis, videlicet, & formalis, censeatur appeti re seque cognoscere: hoc ipso tamen a quod conceditur ipsum recipere cognitionem in suo prinespio materiali; negati non potest quin etiam. appetitionem per idem principium materiale. producat, quia principium effectioum appentica nis, recipiendo cognitionem, ad illam eliciendam determinatur : atque hac-contra primam... are the for tentiam..... : Contra secundain verà Arriaga , docentis Tensariones in homine sustenzari à materia prima, & ah anima rationali tanquam á duplici subjecte inadaquator militat non contemnen-

da difficultas, quiariaxta communem philofophobum sencentism y quam auctor hegare:nouauder : res spiritualis non paiest esse subiectum adzeniem zex quo forma materialis equedent, Scin lus effe dependent pergo neque poterie sife boiusnodi subiectum inadaquatum illius . con-Repaenela suadeturas quia ideireo res spiniqualis The mempax subjectionis adaquatus quia est forme materiali improportionata, ratione excelfus perfectionis, que lupes esm excollitur; non verò ratione defectas perfoctionis, quo in infarieri ordine deprimetur: fed wandem impropor-Gionem retinet etiam fife fubiectum inadaquezum illius; ergo sieuti est incapax subiectionis adaquatæ: ita etiam ; ite inadaquatæ: maior ; & confequentia videntur certa; minor verò lua-

Digitized by Google

इसा द

detur, quia improportio, qua ex desectu persectionis oritur, rectè potest intelligi, quod auseratur per aduentum alterius comprincipii, suapersectione desectum illum supplentis: at inintelligibile est auserri impropostionem ortam,
ex excessu per aduentum alterius comprincipiii
quia hoc rei spiritualis persectionem minime de
primere valet rergo sicuri anima rationalis est
incapax subiectionia adaquata, respectu sensationum materialium: ita & inadaquata.

Confirmatur quia: in tantum improportio principi, quando oritur ex defectu, per aduézum alterius comprincipi, adaquari potest: in quantum non habetur in envitate illius aliquid repugnans eleuationi, ex coniunctione cum dicto comprincipio orta; omne enim ens sicuti in essendo ita & in operando ad sui perfectionem inclinat: at in catitate rei spiritualis habetur aliquid repugnans depressoni, quam ex coniuctione cum materia prima ad actus sensium su serionalis dedignatur sormis maserialibus subijei; ergo inadaquatio subisectionis non tollit ab ea incapacitatem sustenandi dictas sormas.

Tertiò denique contra opinionem Ouiedi videtur eadem fere ratio militare, que contrapræcedentem; siquidem non minus communis sétentia docet rem spiritualem non posse esse subiectum adaquatum merè receptiuum forma maverialis: quam non posse esse subiectum adzquarum eciam substentationm einsdem; & recte id quidem quia, ficuti ad adequate suftentandam formam materialem repugnat improportio proueniens ab excessu, quo res spiritualis supra cam excollituz : ita ad adæquatè illam secipiendam repugnare debet cadem improportio; fed improportio orta ab excessu persectionis no tollitur per inadequatam foffentationem, vt fupra probauimus ; ergo neque tollitur per inadaquatam receptionemi.

Aliquis fortalfe negabit paritatem; dicetque impedimentum, quod habet res spiritualis ad adaquate recipiendam formam materialem , no pronunire ex improportione quoid execumus; sed ex indigentia quam habet forma materialis fubstentationis; & quia nequit substentati à subbiocto: quin recipiatur in illo'; hine berry vt li recipitur in re fpirituali : non nisi inadæquate recipiatur; Sed hæc ratio non satisfacit primes quiz in sententia corum. qui volunt posse sort mam materialem fustenteria subiecto, absque eo, qued illud informet; non obstante indigiotia, quam illa haberer sustentationis à re materiali, posset admittere pro subiecto adaquato mere receptivo sem spiratublem ; ergo fallumi elt, quod hocimpedimentum oxitur ex indigecia:, quam haber forma materialis substentationis. Non satisfact fecundo, quia ponamis cognitionem fensitiuam ita produci ab anima ractionaliset per absolutam Des potentiam non su--flentetur à materia, led Deus in genere cause efficientis suppleas desectum cause materialis respectuillius: in tali casu huiusmodi cognitio non deberet partialiter informare materiam :: quia oessaree xatio assignata a non enim sustentaresur ab illasergo ex suppositione illius miracu-

li exigeret habere pro subiecto adaquato merè receptiuo folam animam racionalem; sed hoc videtur inconueniens; ergo &c. Non satisfacio tertiò & est ratto à priori. Ouiedi opinionem improbans,quia sustentare sorma materiale tria importat ex parte subjecti , altem connaturaliter loquendo, primum est dare illi esse; secundum mutationem materialem subire, tertium... denique à dicta forma perfici, ac informari, sed incapacitas quam habet res spiritualis ad sustentandam formam materialem non prouenit ratione primi ; ve de se patet, quia Veus est summe perfectus, & samen oft maxime de se proportionatus ad dandum esse rebus materialibus; ergo ratione duorum sequentium; acqui res spiritualis per hoc præcisè quod sit subjectum merè receptisum, quantumus inadaquatum, forma materialis, vtrumque incommodum incurrit; ergo, si ad sustentandam formam materialem, hue adæquate, fine inadæquate repugnat improportio proueniens ab excessi persectionis, quo res spiritualis supra ipsam formam extellibur a repugnabit étiam eadem improportio ad illama fiue adaquate, hue madæquate, recipiendam; & sic erit impedimentum illam in se recipiendi. omnia patent, prater minorem subsumptam... que sic enincitur: per hoc precise quod subie-cium aliquod intelligatur recipere in se formã, quam non habebat : jam intelligitur mutari , & informari dicta forma; & quidem quod intelligatur informari est cuidens; ex quo probo quod intelligatur mutari; quia mutatio subiectiua... constitit in transitu, quo subiectum ex non habente intrinfece formamaliquam, transit in habens illam; ergo, hoc ipso, quod subiectum; intelligitur recipere de noue in se formam aliquam, non folum intelligitur per eam informari: sed orism mutari. res igitur spiricualis, perhoc pracise, quod fet subiectum merè reception um formæ materialis; verumque incommodum incurrit, quod erat probandum.

Ex his, que huc vique dicta funt, patet in... hac controversia à communi ratione philosophandi, quam in roliquis rebus inuiolabilem... Acruare confueuimus, nobis esse aliquantulum... recedendum, propter specialem difficultatemia ortam ex actibus sensitivis, quorum benesicio forma spiritualis debet constitui formaliter sentions: quemadmodum enim, quantumuis ratio anima vogetatius, & sensitiua in reliquis animabus indispensabiliter entitatem corruptibilem exposcit, & solum in anima rationali abhac communi regula exorbicat. ita, & modus sentiendi eiusdem animæ rationalis habere debet quid peculiare, per quod à modo sentiendi exterarum animarum deflectat:hoc patetiex tribus sententijs à nobis impugnatis; vnaquæque unim aliquid speciale tribuie actibus sensitiuis humanis, quod negar alijs, quos bruta animantia exerçent:quoniam verò in exorbitantijs non est liberum nobis pro libitu vagari, communeque naturæ legem ad libidinem vulnerare : led recta ratio pofiulate ve cum simus in odjosis; minimum quid eligamus, & quoad possumus, commune ius natura, vsitatamque philosophadi methodum seruemus immunem ; id circo a

Digitized by Google

commune ius naturz, viitatamque philosophandi methodum seruemus immunem: id circo, priusquam aliquid ex propria sententia proferamus, decernendum videtur, que nam ex tribus impugnatis sententijs minus animæ rationali specialiter concedat, eit's indigentiz, quam parcissime potest, satisfaciendo; pro quo sit.

Prima conclusio. terria sententia quantum ad

hoe videtur reliquis pezferenda.

Probațur illes inter se comparando; Et quidem prima, quamnis, quantum ad id, quod de immanentia actus vitalis affirmit, eam, videlicet, faluari poste: per hoc, quod efficiatur ab animarationali, & recipiatur in eius materia sit rationi conson'um, quatenus communem illius notionem p roftetur tueri, quod scilicet actus in eodem principio, quo producitur, recipiatur, dum de codem homine verificatur vtrumque:nihilom inus tamen quo ad id quod de vitali obiecli p'ercepcione addit , eam nimirum verè, & realiter, neque materia neque forma competere; Sad toti homini dumtaxat : videtur valde exermitare à communi modo philosophaudi,omnemene humanam credibilitacem, ao intelligenciam Giperate, vei ex modo dictis probatum remanet. quare merito hac sententia minus probabilis · duabus reliquis existimanda est.

. Quod si secundam tertiz conseramus: videbimus quod ea plus de speciali tribuat actibus materialibus humanis : quam terna; fiquiden... hae solum eis contendit, quod mere recipiantur in anima recionali, camque parcialiter inferment, absque eo quod ab illa materialiter su-Rencencur: secunda vero rerumque illis partialiter concedit; quod scilicee, & recipiantur, & imftententur; neminem autem later plus habere difficultatis, suffantiam spiritualem recipersimut, & substentare partialiser formam aliquam: materialem: quam illam tantum partialiter re cipere. ergo tertia fententia est, qua mimus communem natura legem violat, & magis firiste indigentia anima rationalis satis-

facit .

34

55

Ponto ex hoc principio valde probabili respoderi po test ad argumenta in cotrarium, qua cor era dictam tertiam fententiam paulo ance adduximus; & ad rationem quidem fundamentalem dicendum, quod licet res spirimalis completa fit incapax recipiendi no folum totaliter, sed etiam partialites formam materialem : ac non sic incompleta, cuiusmodi est anima rationatis ., quia ficuti ex 1. uis essentialibus habet. quod fit sensitiva.ita etiam exigit id, quod procile requiritur ad huiusmoch Asus exequendos sed adhoc sufficit si possit illos in se inadzquate recipere; per hocigitur solum à re spirituali completa recedere debet.

Ad paritatem autem desumptam ex improportione orta ab excessi perséctionis, que zque repugnat cum sustentatione adæquata; ac cuminadæquata dicerem: eam valere quando sunt cztera paria; hoc autem non haberi in casu nostro, quia anima rationalis, ex vna parte est semiens sensitiuum; quare necesse habet recipere in se sensationes : ex altera vero, est spiritualis; ergo exigit, vt salua sua natura, quam mi-

R.P. I of. Poliz 74 Philosoph.tom. 3.

pimum possie ad materialitatem formarum sensientium inclinetur; sed hoe præstat recipiendo solum inadzquate sensationes, ergo &e.Ad primum in contrarium responderem cos, qui dicunt poste formam sustentari à subjecto, absque co quod illud informet : non concedere ita fe habere defacto; sed solum non implicare contradictionem.Ad calum vero , de quo lecundum argumentum loquitur, potest dicitanimam rationalem sunc adhuc inadæquate, regipere fenfacionem il-Jam; & ideo non posse reddi eius beneficio senfientem; quia sensatio non nisi adaquatè-rocapta, luum effectum formalem præftare potell-Ad tertium denique concederem, quod assumitur in maiori : tria nimizum , importare , ex parte subjecti, susteneure formam; & concessa item, minore,& confequencia: diftinguerem subsimprum: res spiritualis per hoc s quod sit subiectum inadzquatum merè receptiuum forma materialis verumque incommodum incurrit : diverso modo,concederem : codem modo, negarem lubsumptum, & consequentiam, ac dicerem remis spiritualem ex sustentationo forme materialis duplicem fubire mutationem : vnam physicam; Equidem quatenus huiusmodi forma educeretur ex illa, beneficio actionis eductiva conflicuereeur in actuali tendentia phyfica ad terminum; alteram terminatinam,quatenus reciperet ipsum terminum materialem , & de non sentiente reddezetue formaliter fentiens; at ex sola receptione, vni tantum mutationi esset abnoxia, nempe cerminatiuz, quia actio eductiua reciperetur in materia, camque conflituerer patientemiliter magis, ad materialieatem eadem anima rationalis accederet, fi adzquate reciperet in fe fen-Lationem materialem: quam si inadzquare tantum:quoniam vero quans minimum pollumus in exorbitantijs concedere debemus: hine fit ve fic parum inconuenieus afferere eam inadæquasè fuss sensationes fine suffernatione recipere, sit vero valde dissonum, cam vel sustentantem, vol adequaté recipientem, illas constituere.

Secunda conclutio: datur alius modus componendi actus sensitinos cum spiritualitate animæ rationalis, per quam communis nacuræ lex minus vulneratur, minusque receditur ab ordimaria philo fophandi ratione, qua obferuari folest in exteris rebus: quam per przeedentem... modum Ouiedi : fi nimirum dicamus : quod five in reliquis animantibus dentur potentiz vicales realiter distincts ab amma, five non: in homine zamen eius potentiæ materiales debeant sic di-Ringui ; ita tamen ive saleem sensitiva incorior identificetur cum:appetitiua materiali: dummodo aliqua ratio politiua hululmodi distinctioenem non contineat elle japalibilem । quod: ब्रांट

sputatione sequenti examinabimus.

uamus quomodo eadem potentia appetitiua. materialis determinetur ad appetendum, vel fugiendum necessario obiectum sensatum ex illuminatione cognitionis sensitiuz, quam in se formaliter recipit, propter identitatem, quam pon imus inter dictas potentias:ex alia vero parte ne-

Probatur, quia sic dicendo: ex vna parte sal--

gamus ipsam substantiam animæ rationalis effe subiedum receptiuum formarum materialium

quandoquidem ponimus omnes actus vitales materiales in homine habere pro subjecto adzquato potentiam materialem, ab ipsa anima realiter distinctam, & à materia prima adæquate Ly sentatam.

Quod autem sie dicendo minus ordinem communis natura ladamus, minusque à communi, & bene regulata philosophandi norma recedamus: suadetur ex eo, quia natura solita est, vrgente aliqua iusta causa, concedere substantijs instrumenta distincta . Aliunde vero sententia, que assirmat potentias vitales in viuentibus esse plusquam ratione ab corum animabus diffinctas: à communi philosophandi ratione minimè exorbitat. eam enim suftinent multi doctifsimi viri, de quibus in sequenti disputation dicemus . ergo huiusmodi distinctionem concedere in homine, propter specialem dissicultate, quam in eq habemus ; etiam fi cam negemus in reliquis; quam minimum possumus communem natura legem vulneramus; nec à canonica phi-Iofophandi methodo elongamur. Contra vera nunquam nouimus naturam res spirituales, ad recipiendas in se formas materiales, ob aliquam vrgentem causam depressife, & scimus omnem philosophiam docere subjectum spirituale esseimproportionatum forma maseriali, ergo 800,

Contra hanc tamen Constutionem dices primo. Non potest in ea explicari num anima secundum suam substantiam efficienter concuerat simul cum potentijs distinctia ad fuas sensationes, & appetitiones producendas, nec ne terga &c. Respondeo negando assumptum, potest enim probabiliter ytrumque sustineri, qui tamen affirmatiuam sententiam amplectitut; tenetur alserere, eam in concurso pressando appetitionibus concurrere ve subordinatam ipsi appetitui senstino, ad eum plane modum, quo ad actus voluntatis concurrunt habitus, quia primum. determinatiuum debet effe illud principium acti tuum, quod, yt illuminatum, ad appetendum. concurrie, huiusmodi autem esse appetitus fentinus, qui in se reciperet cognitionem sensitiuam, & non ipsa anima racionalis. ergo &c.

Dices secundo: ex hac opinione sequeretur substantiam animærationalisnen experiri vir talem perceptionem materialem rerum sensibilium . sed hoc videtur absurdum . ergo &c. Respondeo distinguendo, sequelam: pon experiretur per suam substantiam, concedo; per suas pocentias vitales, nego sequelam; & difincta. codem modo minore, nego consequentiam; ac dico neque materiam primam, neque animamin rationalem experiri posse vitalem perceptionem obiectorum sensibilium per propriam substan-giam . non materiam , quie non eft in fua enti-

Fred Land Company of the Company of

ing the second s But the second of the second

...

The second of the second

tate vitalis; neque anima, quia, licet sit huiusmodi, est tamen spiritualis, quare satis illi eff, si ratione suarum potentiarum materialium, quæ vitales sunt experiatur vitales perceptiones mareriales rerum sensibilium.

Vrgebis: dapliciter potest intelligi substantia! animæratione fuartim potentiarum dictas perceptiones experiei sprimd ve ipfa in sita entitatere uera illas experiatue, sed illis medijs / sed. cundo, quod experientia non peruentat ad entitatem propriam anima, sed sistat in suis potentijs . non potest dici primum siquidem #6-1 nne informatur actibus vitalibus , neque vita+ Tibus corum potentijs in hac via; nec secua-1 dum, quia fi ad eius entitatem experientia. non perueniat : valde difficile explicatu eft a! quomodo possit ipsa cognoscere cognitione inrellectiva obiecta sensara; & suas sensariones . & appetitiones pergipero, ergo &c.

Responded: concessa majore, negando miqorem; & eligo fecundum membrum, ficuti docent multi, qui negant actus vitales product immediate à substantia anima, & in eam immediatè recipi . ad probationem in contrarium dico : facile explicari modum, quo ipfa fubilanria anima intelligat obiecta sensata, & suas sensationes, & appetitiones cognitione spirituali percipiat : fi nimitum dicamus dictos acus omnes vitales materiales in homine producers species saas materiales in phantasia; quibus hæc potenția informata, producit phanțasma, ad cuius præsentiam untellectus agens producat species intelligibiles in intellectu possibili. & hie cognitionem objecti sensati, atque appetiti; net non etiam sensationum, & appetitionum, qua circa illud producte funt, porro his cognoscendi modus, licet non sit experientia formaliter, est tamen eminenter; atque adeo nobilior, & perfectior ip la formali experientia, ve consideran-

Dices tertioinos fupra docuimus, quod si potentia sensitiua, & appetitiua identificabantur inter les debebant quoque identificari cum lubstantia anima, ed quod cessabat ratio oppostionis, ex rationibus specificis illarum desumpta. fed nunc docemus oppositum ergo &c. Respondeo nos ibi loqueos suisse ex supposteione. quod nil aliud impediret identificationem earum cum substantia anime, præter earum ra-Mones specificas; at nune habetur aliud impedimentum ; quia nimirum ipla , ve recipiant in se suos actus vitales debent esse necessario in entitate sua materiales, vnde identificari nequese cum anima rationali, que in sua substantia spiricualis est.

...

۲...

ad mod ni a 2 6. 200

be one DE REALI DISTINCTIONE POTENTIARYM

Vitalium abiAnima.

1

٠:

Margard . of : obeidift e.

N. præfenti controuerfia Realis distinctionis vocabulum non sumitur firide s pro yt à modali , & à formali Scotistarum distinctione diversificatur : fed ample, quatenus est species opposita distinctioni , qua fe per intellectum, & reperitur interez, quorum ynum, nemine cogitance, non eff aliud : fine demum illa fit Scotica , quæ proprie à multis apellari folet diffinctio ex natura reiz fine modalis ; fine rei à re- Et quidem quatho postraprocedit de facto ; num scilicet defacto inter animam , ciusque potentias vitales huiusmodi distinctio intercedat - nihilominus tamen videndum prius eff, num implicet controdictionem à cum enim omne, quod eft defacio sui post bilitatem præ supponat : recta ratio postulat vt anne

me an oithe count guam eam á parge rei dari , vel non dari ftatuamus: num implicet , vel

non implices inneftigentis - 113

÷ស្ថាននិងថា ១១០ ខេត្ត ភិក្សាស្រុង ក្រុង ខ

Quid de Possibili semiendone.

TRima Conclude Pullible est animam cum fenficiuam tum racionalem habere umites fuas potentias vitalės fealiter à propria fub flantia diffinttas "probatur quia nulla potelt affignari huius rei repugnantia; 'quod autem nonrepugnat non est dubium: quin possit sieri à deos poffibilis igitur eft ammaseum fenficiuaseum rationalis, qua habeat potentias realiter à proprià lubitantia distinctas.

Obijcies ; lupra vidimus: animam rationalem fecundum fuam fubftanetam' debere effe princie plum determinatium indifferentia, quam ha-Bet, quatenus libera eft; et quod laus, & vituperatio, pramium, & poena in iplam reffindt debentifed fi haberet voluntatem à propria lifb-Anneis diftinctam'; for Hon fublifferer; ergo &cl probo minorem, qui nullo allo modo indifferentia propriai libertatis police à lubitantia animat determinari's filli'in genere efficientis 3 per productionem actili liberi , led fi voluntas ab ea diftinguitui, 120 vofuntatem perciner efficiencia actus , quia eff potentia attiff. ergo &c.

Responder Concessinatore, negatido minoremijad curus probationem's concenta item maiore diffinguo minorem, fi voluntas diffingueretur à fhbftantià agimen si so voluficatem percliteres efficientia actus, partialiter peoncedo rotaliter, dego ilimotem, & Meine confirmationem di radionali i, effeti quidlem potentia actità i fed que in operando labordinalleur ipli anima; lad હ્યાંમાં કૃતિમારા જાણા કુલાવા કુલ operando potentia? culius eft habitus if ynde fit ve licet tuin aminia, thin potentia efficienter com tuiffent immedlate adaetum ? fola tamen ahima

elfetique decerminarer potentiam, ficnti etiam cutera comprincipia; & sic in ea sola libertas resideret : quoniam vero hac ratio non militaret pro reliques actibus fine intellectiuis fine fen-Tensiriuis; hinc sie ve non Emplicer anima, que ad huitifmodi actus efficienter partialiter quide coneurrat, sed à suis distintis potentijs determinara'.

memine A solid has adulated to me

Contra hoc vitimum instabis : prædicatum vitalitatis, quod effet in huiusmodi actibus adel quate corresponderer anima: ergo potentia distincta effent superflux; arque adeo implicatoriz. Hzc secunda consequentia elarer, quod enim essentialiter superfluit, implicat contradictionem. antecedens vero videtur certum. grima autem consequentia suadetur, quia pon poster în actu affignari prædicatum, quod à sub-Antia mime fieri nequirer : ergo potentiz di Mincle effent luperfluz.

Respondeo : distinguendo anrecedens : prædiçatum vitalitatis adæquate corresponderet aprimz formaliter; conceilo efficienter , nego anrecedens , & confequentiam; dico enim quod quemadmodum filing, licet formaliter loquendo,adequare ino patri correspodeat, quatemis en einsdem ellentjæ eum illo; non tamen efficient ter; eo quod requirit etiziti dependentiam a matre ! ita & actus vitalis calu , quo potentia a lubitantia anima diffinguerentui, & indigereffe eius partiali concuifu ad operandum, vitalitak enim actus non hill ab verifque simul funipeis agadnate heugerer Shendiff billet, telbouiton 30 probationem antecedentis cum entir huibinot म् केर्ड्यक्टरताम् स्तित्रिक् कार्ट्रम् अस्ति । ते आसार्वास Anime allequate fiert neumnetigen jeriet unbehi कि अनुभेति भारतिर्मा १० विस्तानि । प्रिमिति से विश्वप्रिण

જિલ્લામાં મુખ્યત્વાના કુલ કુલ માને કુલ માને કુલ માને કુલ કુલ માને કુલ કુલ માને કુલ કુલ માને કુલ કુલ કુલ કુલ ક

Digitized by Google.

- R.P. 10/. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

hoc eveniret. ergo implicat animam rationalem orentem fic concurrence Responded dishinguin do mitoremnihit spirituale ordinari potest ad lighted corporeum; einquam a finem, concedo . tanquam ad effectum suum, nego majorem; & sic distincts minorg. nego consequentisme : & dico nullum esse inconvenient squod aliquod spirituale ordineturin genere essertiationis ad aliquod corporeum; refpiciendo illud tanquam... effectum sum 1 & quidem posito quod parentia) anima effent ab ea diffincta; sie rationalis ad fuas potentias sensitiuas ordinaretur, quimpierel : spititalitatem, vel materialitatem debere quigo ad earum actus?

Secunda Conclusio possibile est animam brutalem habere obmes fuas porentias fentitius fibi identificatas pitem pollibile el animam ratio- fequatur quod fenfatio in homine finnl fir ipitinalem habere fibi identificatas porentiam intel unitualis, & materialis in hac fencentia

quo ad priora doo probatur-ficile 12 quia nulla " negue corporeum; tale enim fuffineri poffet efpotest alignari implicantia in eo, quod anima ... It humanas fenfationes a aqui, hoc non admit britti omnes foas potencias lentitiuas fibi idencia intitur ab adverfarije, ergo coguntur concedere. fleet 1 & quod anima: rationalis flias rationales e ... fenfationes verumque prædicatum habere; not 1. Oppositum docet Quiros Dilput. 83. lett jub l'ebim posser assignant major ratio de uno potius, Quod fic probat: Actus vitalis supponitanimam in fearu connaturali; fed in hoc statu confituitur per aliquod accidens; aliter non posser, illam Deus à suo connaturali statu remouere : ergo necessario constituitur per potentias distinctas. Confirmatur ; quia anima ex voa parte eft perfectibilis; aliunde vero, co ipfo quod baber perfectionem suam fibi identificatam, habebitietiam vireucem activam perficiendi fe ipfam; ergo se perficiet producendo sibi potentias

Verum ad hac facilis est responsio. Concessa enim maiore, & minore argumenti, nego consequentiam; & dico, accidens, per quod constituitur anima in suo statu connaturali este coniunctionem cum corpore, sinè in primo fieri, si est Spiritualis; fiue etiam in conferuari , fi materialis , a quo ftatu certifimum eft eam à Deo remoueri posse, absque ea quod potentias, habeat distinctas. Ad confirmationem vero , concesso antecedente quoad viramque partem, nego ite confequentiam, quia fatis eft fi virtus actiua animæ identificata ordinetur ad perficiendam ipfam per actus vitales .

Quo ad tertium denique membrum conclufionis de impossibilitate identitatis inter anima rationalem, & suas potentias sensitivas est contra Arriagam, Quiedum, Comptonum, & alios recentiores; Suadetur autem, quia implicat eandem entitatem effe fimul fpiritualem , & corpo. ream ; fed hog eueniret , fi potentia materiales identificarentur anima rationali ergo &c. mar ior à nobis supra probata eff; cum de ratione corporis, & spiritus, minor vera Suaderur, supponendo : auctores hujusmodi identitatem propuguances cogi sultinere accus sensitiuos habere in hom ne duo subjecta inadagnata; quorum vnum fit ipfa anima halterum vero materiai tu fic , Spiritualitas, vel materialitas forma, accidentalis, vei vidimus disputatione citata, pon potest aliunde desumi ; quam à subjecto immediato, quod fibi dicla forma connaturaliter ven-

dicat, quia quantumuis huiusmodi forma spiritualif fit , poteft este diuisbilis , & exteria ; te mulet tenent de bi ifrinseço ingelomin ; punctum in quantitates licet fit indinifibile delt tamen materiale; vt omnes sensiunt, qui illud admittunt, ergo fi sensationes vitales in homine informarent simul abjectum spirituale, cuius-modi esset cius anima, & materiale, hoc est eiuldem materiam; non possent non esse simul

maroriales, & spirituales; Respondent : formam accidentalem quo ad dem conformari suo subjecto; sed adæquato, quale in casu nostro sunt, tum anima, tum materia conjunctim accepta. Vnde fir , vt non-

fectivam, & volititam inon veto religias' poditita Sed contra effe quia tunc hac distinctio ha-fentius l'enstituas en la antique que la activation bellet-locum; quando possibile estet aliquod ens Sed contra eft : quia tunc hac distinctio ha-This membra continetaffertio; & quidem : "feutrum; quod videlicet, neque fpirituale effet quam de altero quamuis enim subiectum adas quarum illarum, absolute loquendo, effet materiale; quia tamen conflaret forma spirituali, deberet in eas spiritualitatem refundere ; quid quid fit si postea absolute loquendo materiales porius, quam spirituales appellande essent .

Respondent ad hoc Arriaga num. 59.8. Compropus fett 5 num, 6 conceptum spiritus confidere in independentia à materia; ergo hoc ipio quod fensationes in homine ponuntur a materia dependere; eo iplo contincuntur effe materia-

14

les & non spirituales :mg Sed hac responsio duplici via defendi potest -Primo in sententia Arriaga, qui vult tum materiam , tum animam rationalem effe fubiecta. sustentationis partialia sensationum humanaru . Secundo in sententia Quiedi, quem sequitur Comptonus docentis animam non esse, nisi subiectum informationis illarum, & materiam eas adæquate sustentare : & quidem iuxta priorem viam dicta responsio impugnatur ex eo, quia non potest assignari maior ratio cur dependentia partialis à materia inferat materialitate in forma, que depender : non verò dependentia partialis à spiritu spiritualitatem in eadem forma; ergo sensatio humana, vel fimul erit materialis. & spiritualis, vel neutra, consequentia patet. antecedens probatur ; nam fi qua posset : ea maxime effet, quam idem auctor num, 46, affignat; nimirum, quia forma sequitur debiliorem partem subiecti sui adæquati ; ad eum plane modu. que conclusio ex duabus præmiss, quibus innigitur claudicat in debiliorem. fed hanc rationem non procedere Probatur, quia in tantum. hoc conclusioni contingie, in quantum ea est idem realiter cum vrraque pramifia; & vericas extremorum inter fe a cum veritate corundem cum medio identificatur . Vnde fir ve dicta veritas non possit este in conclusione certior > quam fit in ipfis pramiffis;at in cafu noftro fenfatio eft realiter diffincta a materia , & anima

-oiogra Loi Poliz 74 Philolophiom to

rationalis aliunde vero habemus formam accidentalem, quo ad materialitatem, vei spiritualitatem debere conformari, subjecto suo, ad cuius exigentiam in propria estentia constituiturergo falsum est, sensationes quoad, materialitatem debere potius sequi debiliorem partem, cuiusmodi est materia; quam, robustionem, qualis est anima rationalis

Dices cum codem nume 12. in moralibus si alter parens sit infamis; proles absolute censeur infamis; & in physicis ab anima spirituali; & specie impressa materiali productur sensatio materialis; sed tum proles realiter distinguitur à suis parentibus; tum sensatio ab anima rationali, & specie materiali; ergo nulla distinctio.

35

Respondeo e negando consequenciam : aliud enimest loqui de effectibus causarum efficientiu. de quibus fermo est in antecedente; & aliud de effectibus caufarum materialium, nam caufa efficiens, quantumuis perfectillima fit, per hoc quodinflaat in effectum imperfectifimum non. ecnfeiur à sua nobilitate, & perfectione cadere, eo quad effectus est illi extrentecus , & non inharetin eius entitate;effo effectus cadat à fuanobilitate dum à caufa efficiente imperfectiore procedits quatenus in ea debeat contineriat fubiectum, duminfluit in formam in genere caufe materialis illamintrinlece recipit cique comparatur , ve perfectibile perfectino, unde fitave fi fit in inferiori gradu abfinactionis à materia in quo eft fubiectum:impolibile fit quo minusupfum no fædet atque polluat, quoniam verò omne, quod eft , ficuti politine inclinar ad lui perfectionem, ita à sua decurpatione, ac vilificatione refugit; hine fit vt fi anima rationalis exerceret munus fubiecti respectu senationum materialium; non fine aliqua violentia id præftaret : ynum reftat explicandum: cur nimirum ex hoc fequatur implicantia contradictionis; cum passim videamus res naturales multas formas violenter in fe in ordine naturæ recipere, ac sustentare posse; vt aquamicalorem a ignemafrigiditat em &c. verum in hoc explicando non multum operis infumeudum elt ; omnis enim violenti a debet ab extrinfeco progenire, ita ve implicet centradictione paffum vim aliquam ad cam conferre poffe : fed fi anima rationalis violentiam aliquamin fenfationibus recipiendis pateretur ripla fibi vim faceret a & ab intrinfeco hunfmodi violentia illi. proueniret ; pam ex fua effentia inclinaret ad fentiendum; ergo implicat eas cum violentia suftentare .

Sed age iam principalem distinctionem, qua aduersari nostro adhibent argumento impugnemus, si placet in secunda via Quiedi docentis sensationes humanas totaliter à sola materia sus stemans; quamuis de catero, tum in materia su tum insorma recipiantur; & quidem, in hac via videtur facile assgnari posse maiorem nationem, cur potius dicta sensationes sine materiales. & non spirituales; quia nimirum educuntur de potentia itate materia. & ab ea totaliter sustentantur; nullum enim est proponibile inconueni ens si dicamus formas accidentales quoad materializatem, vel spiritualitatem sequi subsectum, ex quo totaliter educuntur, & substantantur;

٠.,

non autem illud in quo tangum inadæquate recipiuntur, cuiusmodi est anima rationalis in casu
nostro, vude deduci videtur falsum omnino este
quod, si sensationes haberent in homine pro subiecto informationis, tum materiam, tum formam; essent in entitate sua simul materiales, &
Girinales

Verum hic modus respondendi, quamuis sit pracedente probabilior facile tamen impugnati poteit. Supponendo ex dictis in præcedenti di-sputatione: subjectum sustentationis formæ marerialis tria connaturalitar loquendo, importare Dare illi esse Mutationem materialem sibire; & à dica forma intrinsece perse; à canforma-ri : tum se, Er suppositione, quod anima ra tionalis recipiendo in se sensationes materialem mutationem subeat; & ab eis intrinsece persiciatur atque informaterur; suo fibi jure vendicat vel totaliter, vel saltem partialiter vna cum materia dare illis ese, sed ex hoc sequitur dictas fensationes esse simul materiales & spirituales ; ergo nulla distinctio minor . & consequentia ; patent, praior verò probatur, quia dare effe al teri de suo conceptu aliquam perfectionem importat in donante; quod si dare illud in genere caufa materialis imperfectionem imprescindibilen, imbibit: ideo est, quia fine mutatione, atque subjectione, quæ de le sunt imperfectiones, hoc genus exequi nequit atqui per aduersarios anima rationalis totum id quod est de imperfectione incansando materialiter suas sensationes affumit;ergo fuo iure fibi vendicat aduerfus materiamid, quod perfectionem aliquam fapit, cuiusmodi est dare illis esse; & ratio huius à priori videtur esse, quia quotiescumque ex duobus entibus debite, applicatis ad caufandum aliquem effectum, dubitatur, quodnam ex eis influat in illum effectum; tunc, fi catera fint paria vel pro folo ente nobiliore lis decidenda est, vel ad minimum pro veraque indivisibiliter accepto : arqui de anima rationali, & materia debite applicatis ad caufandas materialiter fenfationes ex suppositione, quod anima dictas imperfectiones subeat, dubitatur à nobis vera nam eas caufet ? ergo cum de reliquo ponantur catera paria. iure, nobilitatis anima exigit, vel totaliter , vel faltem, partialiter, vna cum, materia in illas in-

Dices primo neutrum fullineri poste propter eandem rationem, quam nos inducimus; videlicet, quia alioquin sequeretur sensationes esse fimul materiales, & spirituales sed audio; veru vt hæc sequela impediatur no solum antecedens, ex quo immediate deducitur , fed etiam principium, vade dictum antecedens proceditinegan dum est, eo quod falsum non nisi ex falso concluditur; quoniam verò materialitas, & spiritualitas, sensationum humanarum procedit ex eo quod tum materia prima, tum anima rationalis deberent in eas in genere caufæ materialis influere; hic verò fimultaneus influxus, vti probatum est, deducitur ex eo quod dictæ sensationes informare debent veramque : recte inde col ligitur huinsmodi principium falsum este; atque adeo negandum .

Dices secundo nos sett. 2. disputationis prace-

Digitized by Google

densis agentes de subsecto sensationum humanarum sustinuisse sentenciam Ouiedi nosentia animam eas solum recipere, præserendam este sententia Arriaga; qui purat eam illas eriam sustentiare; ergo non possumus illam nunc dami nare; ve implicatoriam.

Respondeo: ibi nos loqueos este respective, duas illas opiniones inter le comparando: & ex
suppositione quod nentra repugnarer, documus
Ouiedu probabilius citca punctum soc discurvere; quam Arriagam; ed quod commutem natura legem minus violater, & quam paretisme
potest indigencia anima rationalis prospecerearqui in prasentia loquimut absolute; & viria
usque opinionem lidio versatius sapide examinamus, quare com veranique contradictionem
involutere probanerimus: hon est cut existimemur contradictorium ei, quod paulo ante dixia
mus in prasentia sustimere.

Dices tertio etiam fi implicet animali fallou nalem identificati cum fensu communi, & appetitu sensitiuo eo quod deberet in se recipere operationes verisseque: at non implicate quod il dentificetur cum sensibus externis; quia fensal tiones illorum non debent immediate illumista re appetitum sensitium identificatum cum illa anima, sed iam distincis ab illa; atque adeo ditti potes, quod recipiantur in solo organo corporteo, erosergo &c.

Responded negando secundam partemantes cedentis; & ad rationem in contrarium argul dicunt sensus externos habete sibi confiniciants potentiam quandam appetitingm imperfectam's quam illuminentzin quorum fententia currit paritas de seull interno, & appetitu fibr corte spondente; saltem igitur proprer hoc dicendum est huiusmodi potentias este realiter ab animali rationali distinctas; quod si id negetur; Responderi posset secundo immanentiam sensationam esse persectissimamatque adeo eis repugnares quod fiant ab anima, & non recipiantur in illa, sed in materia Responderi denique potest tertio no implicare anima rationale cum potentijs se sitiuis externis identissearam sed solum cum inrernis.

31

Dices quarto ex co quod dicta potetie materiales in homine cum toto composito identificentur, sicuti vult Hurtadus /ell. 4. 5. 63. non fel quirnr eas simul elle spirituales, & corporeas; ergo multo minus id sequetur ex eo, quod in animam rationalem, & in materiam primami tanquam in sabiectum informationis fecipiani tur. Respondeo negando antecedens : hoc enim ipso, quod huiusmodi potentia identistaticur cum toto, si totum partim spirituale eft partifi corporeum, impollibile est quin iple quoque ex parte corporea, & parte spirituali componantur; quare quantum ex hoc capite non implicarent. tunc enim implicat eamdem entitatem effe fimul spiritualem, & corpoream quando indivisibilis ell , & minime compolita" dico , quancuiti elt ex hoc cap te, quia aliande exiltimarem eas contradictionem involucie : siquidem ex hac Identitate illutum cum toro lequeretur ; quodis licet neque anima rationalis, neque corpus lens tiret : nihilominus fentilet totus homo jetram fitotus honio non diffingueretur à partibus suis collectiue acceptis, hoc autem videri repugnant patet ex dictis supra

Dices quinto: non implicat fortifati materialem inharere divinitus subiecto spirrenal squa enim contradictio est quod angelos V. G. recia plat in se; & sufferet dulcedinem; albedinem &cc. ergo multo minus implicabit animinal rationalem recipere in se proprias sensationes; eas nequaquant sittentando.

Respondeo : quam plures negare ancecedeus quiz (inquiunt) inde fequeretur Angelum fore afbum, diricem &c. eo quod pofita forma in fabe iecto, habetur necessario esfectus formalis illius. sed confequent est per onnes absurdum; ergo &c. veriim all's concedunt antecedent, & ad 12tropem in contration modo adductate diemes quod fi Deus poneret albedinem in angele ; non inde fequeretur angelum fore album ; quia hate denominatio propenita forma albedinis informante fubrectum non qualecumque; fed aptumnatura fita illam recipere . porto effectus formalis necessario pronentens ex albedine esser lolum hie: Angelus habens albedmem ; quod nut-Inm involuit contradictione. Il verd argumenti aduerrariorum iuxra priores, nullam habet vimo ruxta vero posteriores fi ber ; fed heganda off Thi confequentia, quia in cafu nottro tion age tur de miraculosa receptione sensationim anima; fed de connaturali, que nimitum hat tuxta inclinationem politicam iplius anima, ben neficio cuius ipla denominationem fentientis dest quirat , & hillushodi receptionem dicitius i nos non effe possibilem's eo quod implicantiam cons hine devel (a for er for **in thilomisin** คือไป (a elge () (c comm mut regle ी ६ ी एक्टी ज्ञाती tradictionis muoluat

Quid de fallo didendum de Diffinatione potentia-

Vodecim fere sententias diuersas oirea hance 23 quassisonem enumerar Comptones Desputa 12. seletifores tathen tres esse victoria quidem assimate omnes potentias vitales ex nacura rei di singui ab assista, quam tuentur Albertus Magnus, Alensis, Gaietanus, Socus cum roca Thomistarum schola, quos seguntur Suarez, Valentia, Mosina, Conimbriteen ses, Ramus, Mureia, socis enum ab codem Comptono mura sepuntes alij, quos refere Quieros Despute 3. nu. 8.

Sociada vero directe corraria priori ReOmnes dicias potentias identificari cum altina ita Bonauentura; Ochamus; Gregorius, Hennius; cum cota schola Scotillarum fuum lequentes du cemtubati ilimum, quem estam seguitur ex soa sentubati ilimum, quem estam seguitur ex soa ser seguitur Comptonis ham. 3. Ifetti Dandinus; Marcinon; Spinota, Lynceus, Afphonsus loris viere Quiros dispuit. 83. Jett. 1.

Tertia sententia media est cornell que dicuna Defacto animas britorum habere sus pocencias senticiones sus identissentes, animam pero ratiopasem habere qui destribit identissetas suas iposentras rationates, manificar intellectuer, extro-

luntatem : distingui tamen realizer a suis poten-

26

27

Nostra Conclusio est cum hac terria sentenria, qua tres continet partes, at quidem quo ad duas priores probatur, quia virtus immediate operatina vitaliter, cum de se persectionem importet; in dubio, debet potius substantia; quam accidenti de facto concedi. sed in presentia, du quaritur virum dicta potentia dissinguantur ab anima; dubium est an virtus immediate operatiua vitaliter sit in accidente, an vero in substantiar ham postra dissinstitume reali inter illa; constar potentias sore accidentia physica ipsius anima ergo huiusmodi virtutem immediate operaratinam debemus porius desacto identificaranima; quam potentijs accidentalibus, realiter
ab illa distinstis.

Dices majorem veram elle posito quod virtus operatiua vitalis non inuolueret specialem imperfectionem atqui in casu nostro involuit imperfectionem potentiæ passiuæ; quia operationes vitales debent recipi in eodem principio, à quo immediate procedunt; ergo. in dubio potius accidenti hac virtus identificanda est, quam substanție. Contra tamen est: tum quia imperfectio illa patiendi superatur ab emolumerto. experiendi, & percipiendi vitaliter objecta. quod affequitur subfranția anime, ex eo quod The hunnimodi virtutem identificat: tum, etiam quia in contraria sententia illa impersectio non euitatür : qui enim ponunt potentias sensitimate in bruto , & rationales in homine ab anima distinctas: volunt animam ipsa immediate patidictas potentias, illas in se recipiendo ac suste-

Probatur secundò: quia In tantum natura: regulariter loquendo, concessit substantiz instrue. menta diffincia; in quantum aliquando producendus est effectus absente ipsa substantia; sed hae ratio cessat in casu nostro; siquidem operationes sensitiua non possunt producionis prati sente anima sensitiua, & rationales non, nifi ad præsentiam animæ rationalis; ergo non est cur dicamus defacto naturami concessisse huiusmodi animabus dictas potentias diftinctas dixis in maiore (regulariter loquendo) vt notarem ex alio étiam capité posse substantiam exigere inftrumenta diftinda: finimirum effectus, qui producendus est, postulet recipi in principio, à quo immediate procedit; & lubstantia, quia eft in ordine superiori, illum recipere nequeat; tunc enim quamuis non posit effectus, nisi ad præsentiam Inbantia , cuius est esfectus, produci : renetur tamen natura tribuere fubstantiz instrumenrum' distinctum ad illum producendum; ve videre est in anima rationali in ordine ad actua vitales materiales, quos, quia in se propter superioritatem ordinis spiritualis recipere nequit, quemadmodum illi exigerent; natura ei concessit patentias materiales distinctas;sed hoc, vei apparet,est casus vnicus, & exceptio quadam... legis illius vniuerfalissima; ergo &c.

Probatur denique tertiò argumento satis comuniter vsurpato, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate i atqui aulla est necessitata afferendi potentias sensituas esse realiter distinAzs ab animabus irrationalibus, necnon etiam potentias rationales ab anima rationali; vei ex argumentorum solutione patebit; ergo dicendum est hujusmodi potentias cum proprijs animabus identificari. neque dicas obseruandum. quoque ese illud aliud principium, quod, nimirum, Non fint concedendæ perfectiones positine alicui entitati fine positiua ratione, quodi non observatur à nobis 5 dum identificamus entitati anima virtutem immediate operandi vital ter . nego enim minorem; habemus enim_s duas politiuas rationes id afferendi: quarym... altera sumitur ex necessitate ponendi in rerum natura huiusmodi virtutem immediate operatiuam vitaliter: altera verò ex iure, quod habet ipsa anima identificandi fibi diétas virtutes, sicuti in prima probatione notanimus; atque haq quantum ad primam, & secundam partem conclufionis .

Quod verò pertinet ad tertiam, in qua afferebamus potentias maseriales in homine effectiver ab anima rationali distinctas: probatur facile ex dictis sectione pracedenti, voi vidimus realem identitatem inter potentias sentitionas internas, & rationalem animam contradictionem inuoluere; ergo sta non datur hæcidentitas à parte rei, ve etiam implicet, quod detur, loquendo de sentituis externis patet ex supradictis.

Duo tantum video consta hanc tertiam parcem conclusionis posse obijci (nam aliqua, qua contra primam,& secundam commodius sectione sequenti examinabo).Vnum eft auftoritasPatrum,nam Augustinus lib.de (pinica, & anima sap. 12. hac habet : Anima secundum sui operis officium varijs nuncupatur nominibus : dicitur namque vitalis anima dum vegetat, spiritus du contemplatur, sensas dum sensit; animus dum sapit. ista tamen non differunt in substantia. ficut in nominibus; quoniam omnia ista vna... anima est. itom S. Isidorus lib. # 1. erymologiarums, anima, inquie, dum viuificat corpus, anima eff; dum vult, voluntas, dum intelligit, mens,dum recolit, memoria; dum, aliquid sontit, sensus; tum sic: Bodem modo anima racionalis est sensus dum sentie, ac est spirieux dum contemplatur, & mens dum intelligit, sed est spiritus, & mens identice, ergo erit etiam identice sensus; & sic non distinguetur realizer al illo.

Akerum verò est, quia potentia locomotiua, qua anima rationalis monet corpus est materialis ratione operationis materialis, quam, monendo corpus, exercet; non minus quam fit materialis pogentia visiua ratione visionis, in qua eotaliter occupatur, & lelique huiusmodi potentiz, quas materiales apellamus; quia ad actus à materia pendentes efficiendos ordinaneur-atqui potentia motiua corporia identificatur ipsi animæ rationali ; ergo , & posentia vifiua , & celique fimiles materiales, major, & consequentia patent; minor verò probatur; tum paritate; quia in angelo potentia matiua corponis in entirate sua spinitualis est ; atque adeo non est cur diftinguatur à substantia ipsus angeli : tum etia ratione, quia anima per candom porcertiam, qua potelt mouere le iplam; potelt ; & corpus fun 30

31

35

sed illa identificatur cum propria entitate; ergo & hæc

Verum neutrum obiectum habet foliditatem; ad primum; ergo ex auctoritate desumptum;dicendum nomen anima dupliciter sumi posse a eciam physice loquendo, primo pro sola prima.... radice potentiarum vitalium; fine nealiten: difinctarum, sine indisinctarum ab illa : secundo pro prima radice dictarum potentiarum includente suam absolutam perfectionem, quam ex luis potentijs obtinetscum enim fint eins passionespertinent ad intrinsecum complementum illius . vnde fit ve sub nomine anima partialiter comprehendantur ; eadem modo nomen hominis physice accepti dupliciter quoque vsimparq folemus; primo pro composito subkantiali importante corpus, &canimam rationalon, illi vnitam. secundo pro dicto composito, quod acquir finitiam totam illam perfectionem, que naturaliter fibi debetur; Et primo quidem modo, etiam infantem hodie natum, hominem appellare folemus; at fecundo mode non nifi illum, qui ad virilem ztatem peruenit; quando iam. serminum magnitudinis propriz perfectionis consequeus est: quo posito, mo citatos Paeres, quando dixerunt animam rationalem esse senfum dum sentit, sumpfile animam in secunda. acceptione, pro vt videlicet includit perfectionem potentiz sensitiuz, ratione culus dici potest dicta potentia partialiter . exterum quantu attinet ad libeum citatum de spiritu, & animas qui inter Augustini opera tom. 3. reperitur: rectè notant communiter Doctores, non esse Augustipiarum, eo quod in co citetur Boetius, qui multo post Augustini tempora vixit; cuinfeumque tandem fit, non minus debat effe suspecta. eius auctoritas Hurtado, Arriaga, & alijs, qui ea contra nos vauntur; quam nobis: immediatò enim post verba eitata se concludit : proprietates quidem dinessa, sed essentia vna, & sap. 4aliz, & aliz proprietates inter se propter varia exercitia: sed vna essentia rationalis, & vna... anima-proprietates quidem multæ funt; sed essetia vna; Quod si nomine proprietatum explicat Hurtadus veniret his locis organa externa, & varia exercitia, que conflat esse diuersa; Itanos nomitte anima loco contra nos citato intelligimus essentiam ipsius anima completam per suas potentias, & facultates.

Ad secundum verò diceret aliquis: potentia locomotinam, qua anima rationalis suum monet corpus,esse eandem, qua monet se ipsammet que enim aliter transfert corpus ex uno loco in alium ; quam fe mouendo ; & ideo potius dicta eius potentia cenfenda est absolure loquendo spiritualis; quam corporea; quia primo coper se est ordinata ad moeum spiritualem edendum, qui in ea recipiturgad corporeum vero s non nis secundario, & veluti per accidens verum hæc solutio difficultatem patitur, tum quia ficuti Angelus potest mouere corpora, absque co quod ipse se moueze;ita potest anima ; saltem in statu separationis, quando non informat curpus, quod mouere debet;vnde falsum est quod non aliter illud moueat, quam se-mouendo: rum etiam quia anima ex fua effentia habet elle formam corpo-

ris; ergo non minus debet esse primo, & per se ordinata ad mouendum corpus, quam ad mouddum se ipsam; ex prædicatis enim essentialibus non potest vnum primario, & per se competeres rei, & alterum secundario, & per accidens.

Respondeo ergo: potentiam motivam, qua anima rationalis corpus sum mover, movere etiam corpora extrinsecta V.G. serram, Mallenum; & similia arque adeo quatenus talis est non, exigere operari immanenter; vnde nom est miris sidice materiales operationes exerceat, camens suitales in homine, quas materiales appellamus; cum enim ex vna parteexigant immanenter operari: ex alia vero repugnet substantiam spiritualem earum operationibus subjici; seste deducitur eas esse ab anima rationali nemine considerate distinstas.

SECTIO TERTIA.

ζ:

Solauntur obietta, quibus vuinerfaliter probatur realis diftiuttivinter animam einfque potentias vitales -

OBijcies primo ex Runio lib.2.de anima cap. 3 18 anima cap. 3 18 qu. I. num: 7. Auctoritatem Aristotelis qui libet de anim, tex. 11. ait intellectum non elle actum corporis : neque ipfum,neque aliquam... cius partem informare; ergo in eius sententia., debet intellectus realiter diftingui ab anima ra-, tionali , & consequenter fensus ab anima brutia consequentia probatur, nam Philosophus lib. 2. tex. 6. definit animam quod fit actus corporis organici . nisi autem intellectus realiter aiffingueretur ab ipfa anima, non potuisset negares eum esse actum corporis; præterea primo & hic sap. 6. quemadmodum, inquit, in corpore est visus, fic in anima mens; & aliud in alio; ergo existimat intellectum seu mentem esse in anima, ficut aliud in alio; fed esse in ea hoc modo realem distinctionem importat; ergo &c.

Respondeo, vtramque Philosophi, auctoritatem explicando, Et ad priorem quidem aio, nomine intellectus venire potentia intellectinam... formaliter consideratam, de qua reste dicitur, quod non sit actus corporis, eo quod in operáz do, quantum est de se, non pendet à corpore; dico quantum est de se, quia licet quateaus, est, potentia homini debita aliqualem dependentiam habeat ab illosquatenus indiget phancasmatibus ad operandum; fi tamen confideretur pracisè vi intellectus est; ficuti utiliam importat dependentiam à corpore » ve videre est in angelis; itanec dicit effe formam illius . cum quo ftat, quod fine realiter, sine etiam formaliter adæquaçe accipiatur; verè, & propriè sit forma corporis, sicuti & anima .ipsa retionalis, juxta superius dicta; qua pofita explicatione, nego vltimam minorem subsumptam; quemadmodum enimnon obstante quod cum veritate dici possit rationalitatem non esse animalitatem; non recte deducitur ea inter se realiter distingui, ita in casu nostro, loquendo de intellectu, & anima, Ad posteriorem vero auctoritatem dicerem etiam... aduersarios ceneri eam explicaremam visus inque

corpore non est, sicut aliud in alio cum enim. importet organum, quod est pars corporis; non potest dici quod sit aliud à corpore; sed benè aliquid corporis, sed quidquid sit de hoc : aio Aristotelem, nomen mentis sumpsisse pro vt à nobis communiter vsurpatur. iam verò apud nos non fignificare folam potentiam intellectiua animæ; sed etiam partem illam cerebri, in qua species intelligibiles abstrahi debent à phantasmatibus, conftat ex eo, quia mens etiam fatentibus ipsis aduersarijs, secundum se considerata, non solum non deperditur in homine, ac denouo acquiritur; sed neque augetur, aut minuitur. Contra verò nos dicere cum veritate putamus mentem in dormientibus sopiri: in furiosis extingui, & insanos omnes, ac stultos essedementes, ac mente captos . denique mentemaugeri, vel minui pro atate affirmare consueuimus, quæ omnia, si nomine mentis solam potentiam rationalem significaremus, falsa essent, quia hac quantumuis distingueretur ab anima; semper tamen in sua entitate invariata, in catanquam in subiecto maneret: quo posito, dico paritatem inter mentem & visum confistere inguod sicuri nomine visus venit potentia vifina cum organo sno . ita nomine mentis intelle-Aus cum parte illa cerebri , quæ ei subministrae phantasmata, a quibus species intelligibiles ab-Arahit , quæ quidem mens recte dici porest realiter distingui abanima ratione illius partis materialis, quam includit ficuti ab eadem anima. homo iple, ratione totius corporis.

Instabis: si hæc explicatio esset vera, potius debuisset dicere Philosophus animam esse in mente; quam mentem in anima, sscut aliud in alioquia anima so haberes us non mente

quia anima se haberet vt pars mentis.

38

39

Respondeo negando assumptum; quamuis enim mens sumatur, realiter loquendo, pro anima rationali, & parte illa corporis: at formaliter solam facultatem intellectiuam ad operandum expeditam significat; quo pacto cum sit vna ex potentijs ipsius anima; rectè dicitur esse in illa tanquam pars in toto; so quod anima essetia non solum se habet ve radix illius, sed etiam omnium organorum, qua ad eius exigentiam a natura formantur in corpore.

Obiscies secundo ex Suarez illud Iuca 10. diliges Dominum Deum tuum ex tota anima tua;
& ex omnibus viribus tuis . vbi nomine virium
potentiz intelliguntur. Rursis allud Psalmi 102
Benedic anima mea Domino, & omnia que intra me sunt & vbi per ea, qua intra hominem
sunt potentias ab anima distinctas exponunt:
multi praterea Patres communister in hoc distingunt creaturas à Deo; quia in Deo idem sit essentia, potentia, & operatio a in creaturis verò
distinguntur: denique S. T. prima parte qu. 77.
art. 1. apertè animam à potentijs vitalibus plusquam ratione distinguie; ergo &c.

Respondeo ad singula, & ad primum quidem aio vires omnes, quibus subemur L'eum amate non significare potentias, sed: solumi animi conatum, quem totum adhibere præcipimur ad Deu amandum, ita vi eum squantum possumus, diligamus. Ad secundum verò dico, omnia, qua;

R. Pilef. PolizZy Phileseph. 1am. 3.

inera nos funt non sumi pro potentijs anima, sed pro membris, & partibus corporis per profopopæiam, necnon pro intimis animi cogitationibus, affectionibus &c. per meconymiam. Ad tertium autem aio Patres, quando dixerunt in creaturis non effe idem effentiam, potentiam, & operationem; nomine potentiæ non intellexisse vim tantum essectionam operationis, sed expeditam , & aptamiquo modo certum eft potentias in creaturis realiter diffingui ab carum effentijs; fic in angelis vis expedita ad intelligedum includit species intelligibiles; ad amandu cognitionem obiecti amandi; ad mouendum volitionem motus; & in hominibus multo magis; eo quod præter hæc includit organa corporca; que omnia non habent locum in Deo, ve de fo pateticæterum D. Bernardus de interiori domo cas 67.expresse docet intellectum, voluntatem, & memoriam effe vnam animam, ficut pater, filius & Spiritus Sanctus funt vnus Deus; atque codem mode loquendi venntur pailim alij patres, Quod denique pertinet ad D.T aio id circo eum potentias ab anima dixtinxisse; quia putauie nullam substantiam creatam posse esse immediatè operatiuam, quod principium nos in libris de generatione confutanimus.

Obijcies tertio ex Manro 10m. 4. Juarum qua-Hienum qu.30, actus illi, quos statim ac experimur, diuersis potentijs attribuimus, verè debet esse diversarum potentiarum: contra verò illi, quos statim, ac experimur ad vnam potentiam reducimus, verè ad eandem potentiam pertinere debent : sed nos omnes actus videndi , licèt de obiectis contrarijs soli potentiæ visuæ attribui-. mus, & omnes tangendi soli potentiz tactiuz, & fie discurrendo per reliquas sensationes; ergoomnes earum potentiæ verè inter se differunt specie. Quod verd etiam potentia spirituales sicdifferant, confirmatur, quia non minus est absurdum quod homo per inrellectum velit, & per. voluntatem intelligar; quam quod per oculos audiat , & per aures videat, ergo non minus inter se di Ainguntur intellectus, & voluntas; qua oculus, & auris, quos verè inter se specie distingui probauimus. Ratio autem à priori huius distinctionis in inductione fundata, est quia, ad actus atringentes obiechnm fuum fub dinerfa... ratione formali, & per modos tendendi diverfos; requiruntur necessario diuersa potentia. Ita fere Maurus.

Respondeo distinguendo maiorem: Actus ildi , quos flatim , ae experimne diversis potentijo assignamus, verè debent esse dinerfarum potentiarum, formaliter sumptarum, concedo: realiter acceptarum; subdistinguo, & siquidem pocentiæ accipiantur pro vt important solam vim effectivam tenentem fe ex parte animæ,nego: fin autempro pe etiam dieune alia, que necessaria funt, ve dicla vis effectiua oxeat în actum fecudum, concedo, & sic concessa minore, distinguo codem modo confequens: omnes potentiz dinersarum sensationum formaliter sumpreverè differunt specie, concedo, realiter, proste ·dicunt folam vim effectiuam tenentem fe ex parte anima, nego; realiter, pront important etia **. x** 137 * . . 1

Digitized by Google

alia, qua necessaria sunt, vr dicla vis essecti. ua exeat in actum secundum, concedo consequentiam. & dico potentias anima posse sumi dupliciter primò pro ve important solam vimeffectiuam actuum vitalium tenentem fe ex parte ipsius animæ: secundò pro ve inuoluune reliqua,quæ necessaria sunt, ve dicta vis effecting exeat in actum secundu: & si quidem accipiantur hoc secundo modo certum est eas distingui inter se realiter:nam potentia visua,ve videat,requirit organum oculijauditina verò ve andiat anriu, intellectus ve cognoscat, species objecti cognoscendi, voluntas ve amet, cognitionem obiecti az mandis& sic de exteris: sin autem sumantur, primo modo adhue bifariam considerari posse diço: primò realiter, & sic nullam inter se diversitatem specificam habent eo quod suot yna indivisibilis entitassseçundò formaliter, & sic verè, & propriè specie diuersisicantur.

Ad confirmationem dico intellectum, & voluntatem cum oculo, & auribus comparata non folum importare proprias rationes formales secundum quas formaliser diverbifcantur: sed etia alia comprincipia realiter di fincta, quibus indigent,vt exeant in actum secundum.ad eum plane modum quo oculus, & autis non folum fignificat potentiam visitam, & auditiuam; fed etiam organa ipla dictis potentijs prædita; unde non ell mirusti non minus absurdum sitsquod homo per intellectu sie acceptum velit, & per voluntatem sie etiam considerată intelligat; quam quod per aures videat, & per oculos audiat; eum quo tamen flatiqued intellectus, & voluntas, si formaliter accipiantur, quatenus pracise funt vitales potentiz substantiz intellectiuz non differant inter se realizer; sed solum per intellectum per que pacet responsio ad rationem à priorisquemad modum... enim ab yna anima, rum realiter, tum formaliter indivisibili possurt in septentia adversariorum. emanare potentia essentialiter diuersa multo magis à potentia, que realiter loquendo se vna, formaliter verò multiplex poterunt; produgi actus vitales qui differant inter se essentialiter.

Obijcies præteres ex alijs 4. potentiæ suscipiunt magis, & mious; item sæpe animo remanétespereunt in animali: ergo realiter distinguntur
ab anima; consequencia patet nam sic convincumturesse qualitates intensibiles ac remissibiles; &
realiter separabiles ab ipsa substantia animæ antecedens verò suadetur; quia idem animal modo
acutius videe mel audit; & modo obtusus; & aliquando expotente videre, aut audire; è acitatem
aut surditatem totalem incurrit, ergo &c.

Respondeo negado antecedensice ad eius prophationem dico: illis experiantis: non probati potentias sensitiuas in animali suscipere magis a se minus, se deperdialiquando anima substantia remanentessed solumiess pandere in operando à deorganizatione hociest à debita primarú ac secundarú qualitatú attemperatione existente in parte corporia in qua operari debents se quia hac attéperatio intensionis exemissone patitura hinc sieri ve quo magis accedit ad debita qualitatúae humorú consonantáseo persectiorac intessor cateris paritus sensatio enadat eoque tomissor quo magis ab illa recedat; se quia potest

adeo recedere, ve prorsus enadat inepta; hinc oriri in eo casu, ve potétia desinat totaliter operari;
quamuis in sua integritate persistat. alioquin dicedu esser, infantes, qui desectu debita deorganizationis intelligere, & velle non possunt; carerepotentia intellectiua, & volitiua; quo quid absurdius?

44

Obijcies quinto: anima magna cu difficultate corpus, siue ex labore, siue ex ægritudine, languidu mouere patest; sed hoc non contingeret nist potentia loco moriua ex parte amilistet ergo hec plus quá ratione distinguitur ab anima. Respondeo negando minoré-ratio enim illius difficultatis non in diminutione virtutis motiua, sed in. defectu spirituu vitaliu refundenda est. cu enim huiusmodi spiritus, vepote natura ignei leues sint, ipsú quoq;corpus,quod replent,sursú eleuado, & sustentado leue reddunt; vude est quod idem corpus animalis quando est mortuu multo ponderosius sit se ipto vinente; quia verò corpus láguidű, & latfum huiul modi spiritibus magna ex parte destitută estideo ponderosius esse, atque adeò difficilius mobile experimur quod si ha c causanon videtur esse adæquata,potest addi etia ineptitudo ipsius corporis;nam corpus ex magna defatigatione, seu ægritudine est debilitatu, ac fracti;& organa quaffata;anima autem vepote adus informans. sicuti reliquas operationes virales, ita & motum corporis non exercet, nisi cu dependetia à dispositionibus, ac corporei organi perseflione, vt pater in pueris, qui, quia habent organa debilia, & indisposita; ideo non sunt apti ad transferenda le de vno loco in aliu per moru progressiuu: vnde nil mirum, si ipsa anima corpus defatigatů, ac lassum magna cum difficultate mouere possit.

Obijcies sexto: sicuti in ordine naturali se habet substantia animæ ad suas vitales potentias: ita in ordine supernaturali gratia ad habitus supernaturales infulos; sed gratia distinguitur realiter ab habitibus infusisergo & anima à suis potentijs vitalibus maior patet, quia gratia est per quam reddimur divinæ consortes naturæ, atque adeò se habet ve prima radix in ordine ad reliquos habitus supernaturales ; aliundelvero huiusmodi habitus, cu dent simpliciter posse in ca fundantur,& radicantur;non minus, quam potetie in substancia anima. minor vero suadetur ex Tridseff. 6. e.7. vbi definitur fidem, & spe postexistere in homine peccatore habituali gratia destituto-ergo euidens est huiusmodi virtutes theologales realicer ab illa distingui. multo igitur magis Cardinales, quæ no funt ita connexæ cum Deo sicuti illæ . . .

Respodeo distinguédo maioré, & siquidé comparatio inter substantia anime in ordine ad sur vitales potentias, & inter gratia in ordine ad virtutes supernaturales procedat quo ad aliqua, cocedo; sin autem in omnibus, nego maiorem, & concessa minore; nego consequentiam: dico enim quod licèt gratia habitualis sit similis anima, quatenus se habet evt prima radix operationum supernaturalium, que connaturaliter à Fidelibus exercentur: non minus, quam anima operationum vitalium, que procedunt à viuentibus: dissett tamen ab illasquia potentie vitales

Digitized by Google

. .

mon exiguntur ab anima tanquam physicæ dispositiones; eius materiam præparantes: contra
vero habitus supernaturales sidei, & spei debent
disponere animam, eamque physicè præparare,
ac veluti habilitare ad gratiam sanclisicantem,
recipiendam ex quo deducitur omnimoda necessitas distinguendi illos à gratia, & multo magis reliquas virtutes cardinales propter ratione
in obiectione tactam. sam vero similis necessitas
nusquam apparet in easu nostro, alioquin quot
virtutes comitantur gratiam, tot potentia distincta comitari deberent animam saltem rationalem.

Obijcies septimo, quo impersectior est creatura eo maiorem compositionem habere debet; sed anima est impersectior Angelo, debet igitur anima compositionem sacere cum suis potentiss se non identissicari illis.

Respondeo:concessa maiore; & minore; negando colequetia, quia etia si anima suas sibi poteneias vitales identificet, plures tamen alias habere potest compositiones, quibus carent Angeli; quarum prima est, quod sit semiens esentialiter ordinatum ad vnum per fo cum materia confiituendum . secunda quod pluribus indigeat speoiebus ad operandum; quam Angelus: hic enim ad minus vnica specie intelligibili omnia indiuidua, que habent eandem essentiam specificamo cognoscere potest intuitiue, quod non competit animagationali ; & multo minus irrationali. terria denique quod ea obiecta, ad que Angelus vnica cognitione se extendit; anima non più multiplici, & successive attingere valetatque. hze pro solucione argumenti : quoniam vero ex illius majoro aliquis deducere posses animam. bruti multo magis debere habere suas potentias materiales diffinctas; quam animam rationalem fuas, vipote ea imperfection ideo dicendum; principium, quod in ea assumitur habere vericatem quando catera funt paria: in cafu autem nostro habetur disparitas. nam licet anima... racionalis ut brutali perfectior, repugnat tamen idencificari cum suis potétijs materialibus, quod non habetur in anima bruti. exterum aliunde anima rationalis hanc maiorem compositionem multiplici fanore compensat, per hoc quod se in sus entitate indivisibilis. contra vero anima bruci divisibilis io ipsinitum.

Obijcies ottauo virtutes actiuz elementoru, qua funt prima qualitates distinguntur realites ab eorum substanția; cigo & potentia actina ab anima.

Respondeo: negando consequentiam; ratio dispariratis est duplex: altera quia cum prima qualitates sint dispositiones ad formam substantialem; debent posse allo in materia quando substantialis forma non dum existit; se sic necesse est. vi distinguantur realiter ab illajaltera vero quia sunti instrumenta separata formarum substantialism; instituea ad operandum independenter abientum instituea ad operandum independenter abientum instituta atque prasentia: neutru autem horum competit potentia; vitalibus.

Obiccies nono principium passiuum requirie aliqua accidentia superaddita, ve vitales operationes recipiat sergo & actiuum ve eastem producat. Respondeo vitales operationes semper R.P. Io/. Poliz (y Philosoph. 1000.3)

immediatè recipi in suis potentijs vitalibus in nostra sententia, siuc hec distinguantur, siuc no distinguantur ab anima: quod si requirunt aliqua accidentia superaddita in materia, hac nonse habere per modum principij passiu; sed per modum dispositionis; anque adeo æque ad essiciendam, se recipiendam operationem vitalem, necessaria esse, quod non derogat identitati potentiarum cum substantia anima, per que paret enranima bruti, si extra corpus conservaretur; non posset vitalites operari; quia nimirum deessent alli dispositiones, ad dictas operationes sacciendas necessaries.

Obijeies deeimo: anima est indisserens ad opezationes diversarum potentiarum exercendas; ergo indiget potentijs superadditis, ve determinetur. Respondeo negando consequentiam. 210 enim indifferentiam illam in actibus cognosciti-ف vel per alia comprincipia و vel per alia potentias earum determinancia; in appetitiuis autem necessarijs tolli per psos actus cognoscieiues. in liberis vero per ipsorum actuum libesorum exercitium. in ijs denique, quorum porentiz voluntatis imperio subduntur, per dictum imperium einsdem voluntatis. cæterum fiad indifferentiam animæad operandum auferendam admittenda effet potentiarum difinício; alia-pro intellectu deberet esse potentia apprehensiva, alia indicativa, alia discursine; & alia admolendam pro voluncace; quo quid absurdius?

Obijcies vndecimosquando duo ita se habent, ve aliquid realiter competat vni, quod non copetit alteri; toties illa duo distinguntur realiter: sed intellectui competit intelligere, quod non competit voluntati ergo intellectus, e voluntas inter se distinguntur non igitur identificantur cum anima, in rebus enim creatis, ea que non sunt eadem inter se, neque vui tertio eadem esse possunt.

Respondeo concessa maiore distinguendo minorem: intellectui competit intelligere quod
non competit voluntati formaliter sumptz, concotaquad non competit voluntati realiter: &:
nemine cogitante consideratz, nego minorem ,
ex hoc antem sequitur quod formaliter tantum,
& per intellectum ab anima distinguantur, realiter antem sint omnino idem, quod si dicere non
solemus voluntate animam intelligere, & intellectu amare, est quia, nomina ista tribuimus illi
per ordinem ad peculiares operationes, & quasenus est principium diversarum illarum operationum, formaliter.

SECTIO QUARTA.

An potentia qua identificamur anima , distiuguantur ab illa formaliter-

On quærimus hic verum potentiæ, quæ sur sur ide realiter cum anima, distinguatur formaliter inter seicum enim actusà, quibus specificantur, diuer so modo ab illis procedant, & diuer so etiam ratione sua objecta respiciant, non resundere in eas formalem diuer sitatem; sed inquirimus verum distæ potentiæ distinguantur sormaliter ab ipsa anima, cui identificantur.

47

Conclusio est affirmativa cum communi Philosophorum consensu, qui passim docent huiusmodi porentias esse passiones ac proprietates
animæ; est tamen contra Ouiedum controver 3,
pnndt.3. vbi num.5. docee Potentiam nutritivam
esse essentialem animæ nutritivæ, & formaliter
constitutivam illius; atque adeo inpræscindibilem ab ea, tum ex parte actus, tum ex:parte.
obiesti; & num.7. addit: Animam sensitivam essentialiter dicere potentias sensitivas; num. apmque 9. subdit rationale hominis essentialiter
includere potentiam formalem intelligendi, &
volendi.

volendi. Probatur primo conclusio : quia potentia vitales non sunt de effentia anima, cum qua identificatiur . ergo diffinguntur formaliter ab iffaconsequentia pater, tum quia aduerforius nonus aliunde formaliter dittingui negat, quam ex inclusione essentiali ip faction in quidditace animat tum etiam quia hoc iplo quod non: lune de effentia anima, iam diffingmetir ab illa, fideron realizer pergo formaliter, antecedens vero fundeeur supponendo: effentiam anima dupliciten sumi posterprimo physice, segundo merapar sees se quidem certum est nou posse hec este sermonemus de effentia anima physica accepia; cumiquiais ridiculum effer quærere an potentia anima formaliter diffinguantur ab illa formalis enim diflinctionen nift inter terminos formakter: fumptos dubitari potelli quod habetur a tumeduatua quia realiter l'equendo quidquid idennificatur individibiliter alicui resell de effentis phylicas illins, en quod sita effecti intrinfecums ve amplicet contradictionem haberi posse sinc eci quéadmodum igitur in qualitone anima famirur formaliter, ita & in notiro antecedente, eiuk effentia v furpatur, que polico de probacurame tecede s, in quo diceb mus potencias vitales. non effe de effentia, animie : fieffent ; lequeretur quod ratio potentia vicalis ellet differentia diuisma, per quam forma substantialis vessio disnideretur in vicalem » & non vicalem ; sed hoc est impossibile ergo &cc. sequela parer, quiabas tio potentiæ vitalis iam offentialiter conveniren forme fubliancial vitali; sed non et genusiergo vt differentia, per quam constitueretur in essessi anima, & dividereturabalije formie futtamia-! libus non vicalibus y quie non sunt anima, sed differentia constitutiua speciei est dinniua gene-l ris; ergo si potentiæ vitales essent de essentiaanima, sequerecur quod racio potentia vitalia effet differentia dinissua, per quam somaisubis stantialis vt sie dinideretur in vitalem, & non. vitalem minot vero sound nimirum hoc fit impossibile, probaturiquia ratio potentiæ vitalis est differentiaditifilia potentie, que pouttus itsecunda spec e qualitàtis; nam porentia actiua, de qua ibi est sermo, rede dividitur in vitalem, & non vitalem, ergo non est differentia dinisina forme suffantialis vt fic, consequentia est euis dens; implicationim quod genus sustantiale cotrahatur per differeriam aliquam accidentalom, quæ vnam effentiam meraphyficam cum eo conflituat; sed forma sustantial's vitalis important vnam effentiam metaphieficam animm, erge imposibile est quod tatio potentia vitalia ficatifiarentia divisius, per quam forma sustana alieve sie dividatur in vitalem, & non vitalem; quantuis enim animal dividi posse in album, & non italem; album satque adeo ratio albedinis posse comparative disservational divisius illius: at non ita vt vitam essentiam metaphysicam unm eo costituat, quia est divisio subiecti in accidentia, vitale separet; at vero ea, de qua loquimur, est generis in species; ergo &c.

20 Dices: potentiam que ponitur in secunda specie qualitatis, debere esse physice accidens: ac potentia anima, cum ponantur abea indillinciæ; physice loquendo , funt substantia. Sed cotra elt, quia non elt necesse ve pradicamenta, differant inter se realiter svopatet ex pradicamentis substantia, & habitus, conflat enim nomine habitus venire velles, vel arma, que certum est este fubstantias . item ex prædicamentis zeifenis ; & pallionis , que ceteum etiam eftilo-La ratione ratiocinata distingui ; ergo neque nescoffe est ve porentia squæ ponitus in scounds. specie qualitatis secundum fuam realizacem fit accidens; sed satis ele, fi formaliter, neque fit genus, neque differentia, neque denique species) pertinens ad prædicamentum lubfiantimu.

in Probatur settindo parirate : ita se habet rifi. biliras ad naturam himanam: sicuti potentia witales macoriales ad animam bruci, & spinimas les id animam rationalem, sed risibilitas nono elt de ellentia natura humana, sed distinguitue Inmaliter ab illa pergo neque porentia mater Pristes Et une de elletitle ablnice bruck, meque fpir rietteles rationalis; sed distinguentur formaliter abillis confequentla eff certa, & minor pareti effine en diclimus demonstrationem 9 qualit probumus de homine quod fic risibilis, quia est studionalissesse propret quid seo quod per ration nemià priori probet de homine pattionem - mat ior vero suadeturyquia non minus risbilitas est potentia natura humana ipli identificata; quam dilla potentile vitales Int potentia animu ab ea realiser indistincte; ergo codem mode to har Belt wonlequentia deelaratur, quia, fiqua palset effe disparitos maxime quia rilibilicas fore-Maliter accepta supposite naturam humanam co-Mitteram fam per animalitutem, & rationalitademitanquam per Auni gehisi 4 & differenciam i at vero potentiæ animie non fupponunt animum per vicimam differentiathi constitutam; sed hoc eft fallum, nam sienei genus proximumanuma effitatio forme substantialis, ira eins differentia vltimo constitutiua est ratio vitæ radicalis, ex qua videlicet potentise vitules tanquam palliones, & vita accidentalis in actu primo procede re intelliguntur; ergo &e.

Probatur denlque terrio à priori distinction Memalis l'imitali ex aquipollentia vains rei resulter indivisibilis continentis plures perfectiones; in alijs actu distinctas: sed in animal, qua sibi-suas porentias identificat habemus haussmodi aquipollentiam vei realiter indivisibilis, continentis persectionem animalus; se persectionem apotentiaram in animalus; se persectionem accuration in animalus; se realiter indivisibilis sombotentiaram in animalus; se realiter indivisibilis pares distinctionem formaleminter persectionem animalis se persectionem potentiara

re warning a likely beauting to **illius**.

ilinis; Erquidem putarem huiusmodi distinctio-lem non se tenere ex parte actus, sed ex parte obiecti : tum quia virtualitas anima potest per intellectum persecte prascindi à virtualitate por teneilatum; non minus, quam in possibilibus realitats vnius, nemine cogitante, distinguitur à realitate aliarum : tum etiam quia non potest assimator ratio cur animalitas, & rationalitas in homine sic distinguantur, non vero ratio anima, & ratio potentia in illa entitate contenta.

Obijcies primo ex Ouiedo loc, cir. num. 12. Eo ipfo quod concipiam animam, debeo concipere illius potentias . ergo potentia non diffinguntur formaliter ab illa. consequentia paret. antecedens fuadetur, definitio anima nifil aliud est quam expressa eius appressensio; sed eo pso quod definid' altimam, expresse eins potentias conciplo; dico enim: anima est acins, quo vinimus, sentimus, mouemur, & intelligimus; ergo &c. Confirmator quia quantumnis animam appreficudam, debeo illam diffinguere ab omni co, quod non est anima; ergo debeo apprehendere id, per quod constituitur ve ab illis distinctu; sed constituitur ve distincta per principium operarionum viralium cum igitur huiusmodi principium fie foemaliter vitalis potentiaglequitur me debere apprehendere potentias vitales.

Responded ad argumentum, distinguendo antecedens : co iplo quod concipio animani debeo. conciperacins potentias in obliquo, concedo ; in redio, nego autecedens, & confequentiam. dleo enim quod's quemadmodum etiam fi conciplendo creaturam, debeam concipere eteatorem in obliquo, quatenus est terminus ordinis estenelaks illius: hinc ramen non fequitur creatorens non d'ffingut realiter à creatura : sie, licet hoeiplo quod concipio animam, debeam concipere in obfiquo potentias illius, éo quod propter imperfectioned intellectus non poshim eam ali-i rer cognoscere , quam ve radicem potentiarumvitalium; ex libe tamen non recle deducitur pocenellas non diffingui formalicer abilla ad probationem antecedentis concella mofore, diflinguo codem modo minoreme hoc iplo quod defia nio ahimani expresse eins potentias toncipio mobliquos en quod non elifer estre cognoscere pollum,quam vo radicom potentiarumconcedo. co quod in thus effent in includant nestiege. Por-To fi quild concra craditam diffinctions in facerep ifla definició praxime probatet omno exercicia oporationum vitalium, ve vegerare, fentire &cc. effe deeffehriggnimm; co quodexpresiè in delinitibrie il la rosstinuneur ; sicutingiam Quische dicere debei huiu imodi exercitik in bisip no coeipi, quatenus sunt actus potentiarum e idemia ego divant de ipis potentijs, quatenus funt the-caphylitz pictiones, dx quibus' nobis anima ell funtia innotescier. Er quiden per hat patet refponto adConfirmation emponece 80 enim prime anthymemate a diftinguerems in biompeum anim ma constituitur per principium operationum via volum : pe fiquidem fermo fic de principio tadichlisconcederem; fin autemode formali , negac rem substruction; & ad consequentiam dicerem quod liest principium formale fit formalis post

temia, non ramen est huiusmodi radicale.vndenon sequitur quod quando concipio animam., debeam concipere formales potencias in recto; sed ad summum in obliquo; ad eum plane modum, quo quando appresendo disserenciam estimo constitucium equi, delico apprehendere in obliquo hinnibilitatem, quæ est cius proprietas, eo quod non possim sormare conceptum classiorem dictæ disserencia; quam illam, ve exactiusm dictæ proprietaris, concipiendo.

Obijeles secundo ex codem Oriedo num 5porentia nutritiua conficuirur per pradicatum, quod sie principium nurritionis : ergo vel per principium nurritionis formale, vel radicale; led non per radicale; ergo per formale. Porrò hoc argumentum ve iacet non el contra nos; probat enim poteriam nucririuam effe effentialiter principium formale nutritionis; quod vitro à nobis conceditur, e igitur habear vim , subiellum untecedentis non debet elle potentia nutritiua, sed anima vegetatiua, ita ve de ca concludatur esse principium formale nutritionis, quod à nobis negatur, nec alia est auctoris intentio, ve patet ex eo quod dicium antecedens probet per hoe's quod definitionem animæ vegetatiuæ continent. in quo lentit omnia, que continentur in obtectione,parent præter minorem füblumptam, quam fic cuincie principium radicale nutricionis est أ خاللة أ غاللة غالمة غالمة غالمة غالمة غالمة أغالة que immediate concurrat ad nutritionem ; sed anima vegetatina, que non faber potentiam superaddit m, non potest esse principium potentiz superaddita ; ergo non potest esse principid radicale maior, que fola probatione eger, suadetur,quia non aliunde distinguitur principium Formale; & radicale einsdem estectus, qua quod formale immediate per caufilitatem, per se ip-Tam artingentem effectium 3 & ab iplo procedetem inflirit; radicale verò per causalitatem protedentem quidem ab ibib , fed artingentem immediace virtutem aliquati, que effectum pet allam caufalicatem immediate producat-

* Respondeo concesso primo enthymemate, ne-Pando minorem fubilimpram, ad! cir us probarionem's diffinguo maiorem Principium vadicale nutritionis realiter diffinction à formalieft illiid, ex quo procedii potentia realiter superaddita,concedo. Principium radicale ratione distin-Chum'à formali est illud &c. nego maiorem's & distinguo postea 'minorem's' sed anima vegerariui, que non haber porentiam sealiter superadditainadon porest esse principlum potentia inporadditz, realiter, concedosnon potest elle prineipium potentie superadditener intellection. niego minorem , & Confecuenciamidico en mu quod s'quemadmodlim plincipium radicule vegétatium (& idem esto sudichum de senfision Brutali's & de rationali') Etlam fatente adutifario bitelt effe duplex: alterim diftindumme mine cogitante, à formaff : alterum nemine cos gitance indifincibilities displicates intelligi porest and ex co potential superradire protedure primo realiter, posito diod idiffinctionen intingitance, inter illa interfedat, secundo ration Lu formaliter, ex suppositione quod fint realiterindiffineta:quoniam vero in nottro calu sup-

Digitized by Google

કેટ

ponimus inter principium radicale, & formale vegetatiuum huiusmodi indistinctionem : rectè negamus quod ex radicali debeat procedere per realem processionem potentia illi superaddita a sufficit enim quod procedat per processionem. intentionalem, eique per intellectum superaddi

concipiatur.

Perquæ patet responsio ad probationem maioris, in qua assumitur: non aliunde distingui principiū formale,& radicale,qua quod formale immediate attingat, effectu, radicale verò per virtute à se causata; & si quide assumptu cum debita proportione procederet, quod scilicet, agendo de principio radicali, & formali realiter di-Ainclis; formale realiter immediate, radicale vero realiter mediate, hoc est per virtutem à se realiter causaram producant effectum, concedendum absolute esset: verum aduersarius huiusmodi proportionem non seruat, dum putat inomni casu debere hæc principia inter se disserre per hoc, quod formale per causalitatem à se realiter procedentem immediate attingat effectium; contra verò radicale non nisi media virtute aliqua realiter à se causata, quod falsum esse facile suadetur ex eo, quia recte intelligi potett: duas rationes V.G. rationem anime, & rationem potentia vitalis illus, ita in vna entitate indipisibili adunari, ve si qualibet earum suam propriam entitatem haberet, realiter loquendo; yna effet principium radicale operationum vitalium & altera formale; ergo per hoc quod identificatur, rectè etiam intelligitur quod formaliter tautum, & heneficio intellectus cum fundaméto in re eas inter fe præseindent's, vna sit principium radicale, & altera formale earundem. operationum. antecedens patet, consequentia. verò suadetur, quia per hoc quod dicta rationes identificentur, habetur solum quod resliter loquendo idem sie principium radicale, & formale dictarum operacionum; ergo habetur etia quod formaliter huiusmodi principia.distinguatur, siquidem per identitatem ssicuti anima non... deperdit suam quidditatem . ita neque esse radieale principium; & sicuti potentia non dependit suam propriam rationem, ita neque esse, principium formale.

Obijcies terrio ex h's que habet idem Ouiedo num.6. nullus influxus potest considerari procedens ab anima vegetatiua, formaliter distincta à potentia sua vitali, qui non immediate tangat ipsum terminum nutritionis; ergo nullus influxus potest intelligi ab ea procedere, qui non sie formaliter nutritio; ergo nullus, qui non procedat ab ipsa, tanquam à principio formali untritionis antecedens probatur anima vegetatiua. qua non habet potentias distinctas, non potest inflaere in potentiam vegetandi; ergo tantum... influet in ipsum actum immediate; nihil enim est quod ip sa possit vitaliter producere tanquamforma vitalis, nutritionem ipsam si damus.

Respondeo distinguendo antecedens; & siguidem sermo sie de influxu reali. & physico.com cedo, si vero de virtuali, & per intellectum, nego antecedens , & consequentias in sensu, negate ad antecedentis probationem distinguo ité antegedens ; apima vegetatina , que non habet potentias distinctas, non potest influere realiter, & physice in potentiam vegetandi, concedo. virtualiter, & per intellectum, nego antecedens & consequentiam. dico enim quod duplex datur causa, alia physica, & realis, quæ respicit effectum realiter à se distinctum; altera virtualis, quæ respicit effectum indistinctum, non quod illum realiter causet, sed quia est quadam virtualitas prior ratione, ad quam alia virtualitas, consequi intelligitur cum quadam dependentia intentionali, quam intellectus experitur in alijs entibus, in quibus dica virtualitates realiter distinguntur; hac ratione sol esset causa lucis, & realiter identificaretur cum illa; quamuis enim cam, stante identitate, minimè realiter causare posset; at posito quod intellectus has duas virtualitates distingueret; vnam veluti radicem. & priorem alia necessario intelligeret hac etia ratione dici solet, quod immutabilitas in Deo sit veluti causa virtualis diume aternitatis, co quod posito, quod intellectus illa distingat; necessario debet concipere immutabilitatem tanquam rationem priorem, & veluti radicem. vnde æternitas oriagur in Deo; ita ve hæc fit vera demonstratio : metaphysica à priori : omn 🛶 immutabile est zternum; Deus est immutabilis; orgo est aternus. vide August.com. I in prima parte qu. 10.art. 2. difficultate prima num. 2. qui pro fa citat Valquez ibididi put. 31 cap. 1 iam , politaidentitate reali inter animam, eiusque potentias, virtualițas anima habet rationem causa virtualis respectu virtualitatis potentiarum: quare licet nullus influxus realis considerari posit ab oa procedens., qui non immediate tangat ipsum terminum nutritionis; concipi tamen potest aliquis virtualis influxus, qui immediate tangat. folum ip (as potentias formaliter consideratas; ynde fallum est vniversaliter loquendo nullum. influxum ințelligi posseab anima, tanquam à principio vitalio qui non sit formaliter nutritio. ille enim virtualis influxus cum terminetur ad. virtualitatem potentiarum, ita intelligitur ab anima per jugellectum; procedere; vr folum ad, virtualitatem potenția, à qua immediate nutritio formaliter intelligitur procedere, terminetur, & sic non habet rationem nutritionis, sicuti neque virtualitas illa anima rationem potentia formalisiq namuis enim influxus, qui tangit effectum, realiter loquendo, immediate, ab veraque virtualitate procedat; at formaliter folus sic procedit à virtualitate potentia formalis; à virtualitate vero anime non nisi mediante ipla virtualitate formali; ex quo fit quod licet antma, realiter loquendo, sie à sua potentia indistin-Class at per intellectum formaliter distinguatut, ab illa million ost .

Obijcies quarto: anima sensitiva, & rationa- 16 lis per rationem sensitiui , & rationalis essentian liser differunt ; sed huiusmodi rationes firmuneur à sensu , & ratione , que sunt potentie aniè mæsergo potentizianimæ funt de essentia anima . The property news to the transfer

- Respondeo: hoc argumentum nimis probates nimitum quod in comni casu potentia fine deestentia anima; atque adeo repugnare quod di-Ringuatur ab illa: quemadmodum igitur, fi fleret

Digitized by GOOGLE

contra Quiedum, qui putat posse de possibili inter animam, einsque potentias realem distinctionem intercedere; ipse responderet negando minorem; ira etiam nos, posito quod huiusmodi distinctionem defacto negemus, & dicimus sensibile, & rationale quatenus sunt disserentia anima sensitiua, & rationalis non sumi à sensu, & intellectu sed ab essentis, qua fune dictarum potentiarum principia.

SECTIO QVINTA.

An potentia realiser diffinita ab anima possint diunsins existere separata ab illa.

62

Onclusio est affirmativa cum Mauro lib. 4.

quasti-30. ad 7. & Ouiedo Contron. 3. panito
4. qui pro se citat Sotum in pradicament. capite
de proprio, & Bannes part. p. quast 77. art. p. dub.
p. ad 4. Contra Caietanum part p. quast. 54.art.
4. S. ad termam rationem; & alios.

Probatur; agendo de rebus, quæ pertinent ad Dininam omnipotentiam amplificandam, fi non habemus implicantiam contradictionis, non debemus negare eas divinitus fieri posse sed quod potentie vitales realiter distinctæ ab anuma possent divinitus conservari separatæ ab illa pettinet ad Divinam potentia mampliandam; aliunde verò non est assignabilis in huinsmodi conservatione contradictio, vt ex argumentorum, solutione patebit, ergo debemus afferere potencias ab anima separatas posse divinitus existere, acconservari à Deo.

Confirmatur, quia non debemus conceder maierem connexionem potentijs vitalibus cum anima ; quantum ad existentiam ; quam concedamus quantitati cum materia. sicuti enim illa funt passiones anime, ita & hæc materiæ primæ 5 sed constat quantitatem posse divinitus existere separata à materia, ex suppositione qued realiter distinguatur ab illa, vt constat ex venerabili Encharifia, in qua destructa totasubstantia panis remanet eius quantitas - ergo idem concedendum est potentijs realiter dittin-Ais 26 anima. Noque valet disparitas, quamaffert nescio quis, quad nimirum, quantitas non fit potentia actina debita materia: contra verò potenciæ vitales sunt virtutes operatium, qua debentur anima . nam etiam calor , & ficcitas ve olto sunt virtus operatius ignis, & lux que eft in fole virtus productina ipli debita; & camen pellunt dininitus existere illæ sine igne, hæc fine sole. Quod si replicetur huiulmodi qualitates non habere, solum quod sint instrumenta operativa substantiarum suarum; si, quidem calor, & siccitas vt octo sunt etiam dispositiones ignis lumen verò est ornamentum solis; ita ve etiam si non essent operatiuz à suis principijs exigerentur; contra verò potentias vitales non inseruire animæ ad aliud, quam ad operandum; atque adeò, si operatiua virtute carerent non solum non exigerentur ab anima; sed euaderent prorsus impossibiles, atque chimerica: contra tamen adhuc vrgeo, quia quantumuis noc anod dicitur veriffimum fit , adhue tamen incubiblitaduersario positiue probare, cur ex eo quod huiusmodi potentiz ad aliud nihil inseruiant animz; quam ad operandum; non possint dissinitus existere, & conseruari sine anima. quandiu autem hoc non probatur; victoria
stat pro Dinina omnipotentia in ordine ad nossi quidem intellectus benè dispositus in hac contingentia debet semper sudicare in fauoremillius.

Obijeies adhuc primò i fi dicamus huiusmodi vitales potetias esse accidetia modalia anima; di non realia: sustinere veigidebemus; eas non posse diuinitus existere separatas als anima, sed ad id dicendu tenemur, ergo &c. maior pater cosider i essentiam entitatis modalis; de consequentia este euidens, minor verò suadetur illo vulgari axiomate; quod potest sieri per pauciora non debere per plura sieri, constat autem plus esse dare potentijs enritatem realem, quam modalem.

Respodeo cocessa maiore,negado minore,ad cuius probatione duplice solutione exhibeo; prior est axioma illud valere cateris paribus ; in caste autem nostro non esse catera paria, quia ex co quod dicamus vitales potentias esse accidentia. modalia restringimus divinam omnipotentiam. negando illi absolutam virtutem eas fine anima conservandi; aliunde igitur positiue probandum effet eas non esse accidentia realia & non à diclo axiomate, vt impossibilitas separationis illarū deduceretur; posteriori vero solutione concedereni absolute axioma; & negarem consequent as ac dicerem : implicare contradictionem potentias animæ effe entitatés modales, co quod effentia modi consistit in actuali exercitio, seu determinatione aclus primi ad aclum secundum: hoc autem repugnare potentijs animæ suadetur, quia illæ important essentialiter esse id, ex quo actuale exercitium operandi vitaliter procedit, & ita effe acium primum, vt indigeant determinatione viteriore ad actum secundum; linquo modum debere esse minimæ entitatis; eas vero debere multum enricaris fibi vendicare, ve inse eminenter contineant vitales operationes, que in entitate sua sunt valde nobiles, atque per-

Obijciés secundo: si huiusmodi potentiz poffent dininitus existere separata ab anima, cuius funt potentiæ: possent etiam subiectum extraneum informare, & ab illo pendere; sed hoc repugnatjergo &c. fequela probatur, quia ex suppositione quod existat accidens, minus illi repugnat existere in subjecto extranco; quam per se extra omne subjectum. ergo si potentiz ankmæ possunt existere fine amma; poterunt etiam fubiectim extraneum informare, ne toganitur per se existere; minor etiam suadetur ; implicat esse forma in subjecto, cui non communicet suum effectum formalem . sed effectus formalis potentiz visiuz V. G. est subiectum potens videre; ergo si posset subiectum extraneum informare V.G. lignum, deberet constituere illud potens videre ; quod implicat.

Respondeo concessa maiore negando minorem; ad cuius probationem, possem, concesso integro syllogismo, negare subsumptum; ac dicere quod sue ponamus potentiam visiuam, esse causam adæquatam visionis, sue inadæqua-

tam; nullum est absurdum quod lignum eius beneficio constituatur potens, vel inadæquate, vel adaquate videre; sicuti neque quod aqua beneficio caloris, quem habet, constituatur potens calefacere, & beneficio eleuationis potens causare gratiam; quod si huiusmodi responsionem non probas, eo quod putes potens vitaliter operari dici illud, quod præter potentiam formalem, siue distinctă siue indistinctă: ex propria entitate habet esse radicale principiu operationis vitalis: co cessa maiore; nega minore, & dic essectu formale necessariu proueniente ex forma informate subiectú esse costituere copositú ex se, & subjecto costans ; & hunc præstare potentia vitalé receptam in ligno-sed non redderer illud potens, eo quod huiusmodi denominatio est effectus quida resultans ex potentia vitali informante principium vitæ radicale, quod non habetur in casu nostro.

Instabis si potentia vitalis separata ab anima posset vniri extraneo subiecto: sequeretur quod posset etiam in co vitaliter operari; sed hoc est absurdum ; ergo &c. maior patet, et minor probatur : quia inde deduceretur posse lignum denominari videns . quia nibil aliud est homines videre; quam recipere vissonem producta per potentiam visiuam sibi intrinsecam : sed totum hoc competeret ligno informato potentia visiua;

Respondeo potentiam visuam ad vitaliter operandum exigere organum oculi, quod cum non haberet in subiecto extranco V. G. in ligno; hinc fieri vt, etiam si in eo existeret, non posset erumpere in visionem. idem dicendum est de reliquis potentijs materialibus, quæ defacto. realiter distinguntur ab anima rationali; et de omnibus alijs, quæ de possibili ab animabus suis existere distinct possunt, cum enim semper aliqua deorganizatione, vel proxime, vel remote ad vitales operationes exercendas indigeant, in subiecto extraneo huiusmodi de organizatione destituto in actum secudum connaturaliter exire nequirent. existimarem tamen posse diuinitus subiectum illud necessariam deorganizationem habere. quid enim impedit quo minus posfit Deus in materia prima informata forma ligni producere per suam omnipotentiam primas, et secundas qualitates cum suis tunicis membranis, et ceteris, quæ ad Constituendum oculum, vel quodcunque aliud membrum animalis necessaria funt; etiam . si forma ligni cum huius modi acci . dentium apparatu conseruari conaturaliter repugnet ? quò posito, ad difficultatem dico, quod vel supponimus potentiam dictinctam esse causam adæquatam operationis vitalis, yel inadæ-

quatam.siprimum, certum est potentiam visiuam in ligno accidentaliter organizato non posse visionem suam connaturaliter elicere, propter desectum alterius comprincipij nempeanima.vtrum verò supernaturaliter possit ? decisio pendet ab ea quastione: num actus vitalis per suam entitatem pendeat immediate ab anima ? et si quidem supponimus sic pendere, negandum est, sicuti propter hanc rationem id negat Ouiedus.num.4.contra verò si dicamus eum pendere partialiter ab anima per actionem distinctam sin autem supponamus secundum videlicet potentiam dictinclam, esse causam adaquatam operationis vitar lis; concederem connaturaliter posse; sed negárem minorem, videlicet hoc esse absurdum; & ad probationem in qua deducebatur in eo casu lignum denominari videns, negarem etiam id sequi, ratio potest esse quia denominatio videntis (et idé dico de reliquis ab operationibus vitalibus prouenienzibus)quando tribuizur substantiz fignificat quod subnantia per potentiam visiuam. vel sibi identissicatam, vel sibi naturaliter debitam producat, et recipiat visionem illam; cum autem hoc non habeatur, casu quo potentia visiua recep- 5 ta in ligno vilionem eliceret; hinc fit ve lignum non posset denominari videns.

Quod si quis censeat ad completam deorganizationem requiri vt materia habens necessariam accidentium complexionem informetur przterea anima, quæ dictam deorganizationem requirat: hic profecto valde probabiliter discurreret, et haberet pro se Philosopum docentem. quod caro mortua est æquiuocè caro, ficuti oculus mortuus æquiuocè oculus;qua posita sententia dicendu est potentiam visiuam in ligno, etiam si haberet omnem deorganizationem acci-dentalem ad oculum requifitam, non posse connatulaliter elicere visionem: benè tamen supernaturaliter, sicuti posset etiam si Complexione aceidentium necessariorum destituta estet , quæ enim ve dispositiones requiruntur ad aliquam. formam, non sunt ita necessaria, ve sine illis per absolutam Dei potentiam forma illa fieriset conservari non possit. At verò siquis existimaret cum Ouiedo sensationem, reliquasque operationes vitales per suam entitatem immediate pendere effentialiter ab anima; hic negare consequenter deberet potentiam illam per absolutam Dei potentiam existentem in ligno posse divinitus visionem elicere; nisi forte debitè approximata esset ipsi anima, ita ve ex vtrisque vnum adaquatum principium resultaret 2 quamuis non essent inter le intrinsece vnita.

Supplied to the second of the

DE POTENTIES ANIMAE VEGETATIVAE

, Ag Primo de Nutritiua.

OSTEA Quam deportateis Anima in communi disputationes; aggrediant disputationes illarum in particulari, abimpersectionibus ad persectiones progrediendo: quate primo loco agimus de potentis anima uegetaciua; quas quindaillis agunt, tresomaino esse asserum: nutritiuam, quantificatium; so generatiuam quod intelligendum est de principalioribus enumerate enimenta habent sacutates subordinatas, qua coadiutrices, ac samulantes commodè appellari possum, se nutritiua quidem habet primò facultatem attractiuam, per quam al se attrabit alimentam quod intimis uiuentis partibus applicat, ut omnes uniformiter dissorniter augeantur, seruatinet, ne foras exeat: tertiò cococciuam, per quam illud concoquie, se in uiuencis substantia conuertit; quartò demam expussum; perquam extra corpus eijeit excrementa ad nutriendum inepta, qua à materia alimenti segregauit simile quid uidere est in acijs. Ve igitur à nutritiua incipiamus; cum nulla alia ratione melius potentias explicare ualeamus, qua mearum actus à quibus specificantur considerando, ideo de nutritione prius agendum midetur, ab eius genere quod est augmentatio, incipiendo.

7 SECTIO PRIMA DOME

: Quid, & quotuplex fit augmentatio. PRima conclusio: augmentario rectà describiturz Mutatio à minori ad maiorem substaneia:dicitur prime (Mutatio) utnocetur genus prozimum motus propriè dicti, & inflantanae mutacionis, dubium enim est num ad unam porius specié,quam ad aliam pertineat augmentatio; quod inferius discuiieur à nobis: dicitur secundo (à minori) uidelicet substantia; per quod terminus à que difte matationis explicatur. Porrò minot substantia ex duplici ratione coalescit; sub-Antiz, scilicet, & minoritatis; & quidem sub-Lantia est quid positiuum; minoritas nerò per carentiam existentem in ipsa substantia, que dicitur minor constituitur: porrò hac carentia est negacio partis substantiz superaddendz substantiz przezistenti, quz augenda est, unde sit ue sit terminus à quò proximus, ac formalis mutationis; fubitantia uerò in qua supponitur este, licèt pro ve intelligitur facere vaum cum ipfa carentia remotèset materialiter habeat etianvrationem. sermini à quès secundum le tamen confiderataire yera sit subjection mutationis, et transcus. Dicitur desig; tertiò (ad maiorem substantiam) que particula terminum ad quem eiusdem mutationis adlignificat; qui etiam eft compositus ex subfantia przexistente,quz fuit subiedum trasitus, et ex substantia partialique przezistenti addita, eam auget, ac maiorem constituit. Viide fie, ve respectu dicte mutationis substancia addita habeat rationem termini adquem formalis, et proximi seaveròscul addita ell, materialis, et remoti, et non, nife conflatum ex veraque substantia fit terminus ad quem totalis, &adæquatus, iam vezò quod definitio sie explicata rettè tradita sit.

Probatur primò, quia nomine augmentationis intelligimus transitum, per quem substantia, quæ erat minor, euadit maior, per hoc, quod nouam, partem substantialem acquirat; sed totum hoc explicat definitio, qua dicitur osse musatio à minori, ad maiorem substantiam; ergo &co.

R.P. Inf. Poliz. 7 Philasoph . 1000.3

Probetur focundò, quia augmentatio ost oppofica dimitutioni, non mimis quam generatio corruptioni-sed diminutio rectè describitur: Mutatio à maiore ad minorem fubfiantiam, ita ve habeat pro termino à quo formali parcem substantiz deperdendampro termino verò formali ad quem, carentiam dicte partis, pro subiecto deniq; sub-Stabriam, illam, que à parte dependita ad eius carentiam transire intelligituriad eum plane modu quo corsuptio habet pro termino formali à quo formam substantialem corrumpendant, pro formaliad quemeius carenciam, & pro sub octo materiam primam, que terminum positiuum de serédo,negatiuum acquirit.ergo & augmentatio rede dicetur mutatio à minore ad maiorem lub-Mantiam;ita vt.ficuti generatio habet pro termino formali à quo carentiam forma generande, pro formali ad quem ipsam formam, & pro subiecto transitus materiam primamstic augmentatio pro formali à quo carétiam parvis substancialis, pro formali ad quem partem iplam, & pro lubiecto transcus sub frantiam, que augmentatur.

Probatus denique tertioquis tradita definitio essentiam augmentationis rectè declarat, camque ab omni alia mutatione distinguir, orgo est rectè tradita-Consequentia patetantecedens verò quo ad priorem parrem conflat ex dictis, et ex dicen-- dia melius innotesoes ; quoad posteriorem verò fuadetur discurrendo per omnes muestiones pofitiuas , que scilicet terminum ad quem positinu sibi vendicant primò enim camiab alteratione -diffinguit per hoosquod dicar, effe motum ad fub-Mantiamsalteratio enim est adqualitatem. Secundò ab accretione, seu y calij dicum ab augmentatione accidentali aquia hac estimotus ad quantis taté tertià deniq; à generatione, co quod hao per se renditad primam substatie naturalis positioné à parte reisillaverò supponit substantia ia produ Dajet ad eam augendam ellentialiter ordinatur.

Obijcies primò si augmentatio esset motus ad substanciam esset mutatio substantialis sed hoc est contra Aristotelem, qui eam intermutationes a ecidentales en umerat. ergo &c. Respondeo concessa maiore

majore nego minorem; et ad amporitatemario flotelio dico fluod quadrais de fère primario fug-mentatio ad douam su l'antiam acquirendant ordinetur ; quia tamen hac eft fua quantitate perdita, secundafia. & confiquenter effad quaritato substantiæ augendæ per additionem nouæ quantitatis maiorem teddeudam; lecundum quam considerabilitatem recte potuit à Philosopho inter-species mutationis accidentalis recensers

. Obijcies lequado: quando homo efficie flaturo ones partes corporis viuentis diffificia (江) cantumdem fiebstantia per queritionem acquirit; quantum deperdie a ergo, ficuti-fecundim, partes 🚋 quæ, feruara proportione, quaminter fe habe-Substantia, quan acquirit, angetur y ita: secondumente debentidupli. V. G. taipli, dimidij the easiquas dependitumimuitum sed in hoc casa apg- 1311 mentatio cius rionale il mutatio à minore ad ma 🛶 👉 iorem substantiam; ficuei neque diminutio à man un ferroren conflet unam elle actionem vica lempalte iore ad minorami aliquidem in eadenn menfura ... ram non vitalem : fed non poffunt diffente, nig identidem perseuerat ergo falla definitio aug-

Responded y concessorium enchymematerdia in ergo &con ano di indicati que que maila par stinguo susumptum augmentatio in eo casu non i est mutatio à minore ad majorem substantiain.... si consideretur per se formaliter, nego: sin aute per accidens ale mamialiser, condesta minose. subsumpta a nego: consequentiam 3 80 dicos quod ajigmentatios quando homo est in status per sus spectota, & le candum suos terminos formales, quos essentialiser importat, eum sie transcuschor animis à carentia pantis substantialis ad parthmus illaminon potest degazijquin sie transitus à minori ad maiorem: substantiam fed quia aliundelis habet homo ille quod deperdat totidem parces ex illis, quasifiabebat: antea; hinc fit, vitomnibus pensous non enadar major. sed huc se haber respeciu augmentationis per accidens de materialiter, quia contingit quod fimul in codem fu-biedo cum diminutione reperiatur:

Obijcies tertiòs tempore senectutis homines plus substantiz regulariter dependunt, quamiacquirant;ergo falfum est quod tune moueatur à minori ad maiorom subfrantiam. sed hoc ipso quod tune temporis autriuntur, augmentantur. ergo nutricio non recte dicitur transitus à minore ad maiorem fubflantiam.

Respondeo negando vitimam consequentians quia definitio tradi debet secundum quod res definienda formaliter, & per se consideratur; non verd secundum quod ei materialiter, & per accidens contingit 3 atqui quamuis: senes multo plus substantiæ deperdant; quam per nutritioné acquirant; certum tamen est, si spectetur nutritio, quatenus conuereir partes nurvimenti-in eorum substantiam, quod eius beneficio à minori ad maiorem substantiam transcant 3 quod vero absolute loquendo non dicantur augeri, sed mi--nui, est quia vericas fallitas propositionis absolute pendet ab his, que omnibus pensatis habentur, vel non habentur; ve patet in aqua exlida vt fex , quæ licer habeat duos gradus frigoris; absolute tamen dicenda est calida, & siquis eam absolute srigidam spellaret, diceret salsam; ea quod, pensatis omnibus, calor in eas, & non frigiditas pravalet; fic & in calu noftro-quamnis senes beneficio matritionis werengugeantur; quia camen in eis diminutio proualeffifdeo abfolume dicendiquett midui, & nontangerius.....

Secunda Conclusio: augmentatio est duplex >

altera profitia non villentium; bet igui saqui &co que nomen penericum augmentation sibiliven-dicat; altera vinentium, que apallari loise maritio differque autem inten se per hou, quod prior se per iunta positionem partis, que per augmétum acquiritur, ita videlicet, ve applicata certæ patei cocparis ingendisconfibust Ma absolute maius; posterior verò non nisi per intus suscep-eionemalimenei vniformiter difformiter per omvna eins pars augetur , augement fimilit

Pater has at distinguis angmentatio vinentis & non-vinencis, debent effentiel jeen inter le difper hee; quod vitalis fiat per inmilisseptionem alimenti; non vicalis verò per inxtapolitiquem;

Terria concluba > angmentatio mos vipentium ifubdimiditurin aggenerationem 7 & cam a que, quia non est aggeneratio, dici solet simplex augmentatio; in/hate simplifei non productiour pars adveniens; sed solum eius vnio cum reliqua sub-stantia, qua augenir, sic aqua; adgetus per hoc, quod admiferatur illi alia aquayan aggeneratione verd, substantia, quæ augemn non vnit sibi 🚓 -cantum partemy fed etiam cius sormam producit aut cum ignis ita producir in emateria ligni -formanxignis-gayt ignem productum fibi vnists Be fic augearur: eganad denamen

Pater i quia veroque modo fabitantia non vir nens augeri porest, videficer exseo quod scquirat partem, quam nun producit, nel exicosquod acquirat paltem ; que de nouo ab ea produciturs ergo rectè eius augmentatio in aggeneratiuam 🍃 & non aggeneratiuam dividitur.

.Olajciest quando duz aquasquasinter.le mi-e scenturssunt. Equales, non potett assignari ex parte cunisnam se cenear auguiematio: Respodeolexiparte viriusque: veraquei enim en vicome continuativa cum alia intelligiour augeri-non enim est maior rario, cur una potius siquam alia augmentum illud: sibi vendicet i nisi forte Per acoidens, & ab extrinseco, videlicer ex intentions mi scentis; quatenus vult unam potius au--gere per additionem alterius , quam alteraman quo sensu etiam, quando maior aqua addieur -minori, diei potest, quod minor augeatur, tran--ferindo à carcaria maioris aque ad illam habendam: caterum ipectata natura rei, in hoc cafu augmentatio se tenet ex parte maioris, & illa. utransite invelligitur à minori ad maiorem substantiant, eo quod id quod est plus, debet ad see -trahere milius - & non è contra de la 1911 de 1921 a

. Quarta denique Conclusio: Nutritio subdi- 14 ruiditur : in eam, in qua producitur nona pas -formæivmentis; & in eam, in qua antiqua forma beneficio vnionis essentialis incipit nouammaterite partenninformare: dico (beneficio vinonis essentialis) que nimirum intercedie inter materism primam, & animam nam productio vinionis excensive ; in id quod appereir, & eius partems of quid commune omni augmentations.

Probatamelierito, qui a quoi E vinens, quod

nutritur, haber animam diulibilem, eius nutritio habetur per hociquod in muteria alimeri pro ducamir hous pars forme iphils visens; & lie eius augmétatio habetur lativet à G-anima est indiuifibilis, it coffingit in homine, implicat quod per nutritione aliqua pars anima preducatur, quare folu habetut per hocyquod eade animajqua priusinformábat corpus partuum , - le extendat ad-in-: formandam materiam alimenti, atque aded cum! ea essentialiter vniatur: rectò eppo nutritio vi--: uentis dividitur in cam, in qua nous pare formz villentis produci debeat, & in enm, in qua antiqua forma incipiat vniri com nona parte. materizinoù negauerim tamen verunque nutririonis genue nomen quoque, aggenerationis fibivendicare'; & prius quidem dies aggenerationé format eplosterius vero vnionis : & recte id quidemi aggeneracio enim à prima rei generatione. folum diflinguitur per hoc, quod illam substanriam; quam dennono producit in continuarius vniar cum alia lubliantia ciuldem rationis, que fupponitur tempore antecedente præckiller ... eontraverà ad conceptum generationis habendum lufficit productio compolici lub flantialis ex. materia pratizistente, absque eo quod ynto continuztina vnius compositioum also importetur. quoniam vero in augmentatione tum non, viuentium, tum vinetium, productio partie lubstantialis cumo more cotinuatina ad Inbhantiam preexistencem haberi potett; hinc fite vs . ytraque rationem aggenerationis participate polis; cum hac ramenediuersitate, quod augmentatio nou... viuentium nonchabet, necessisstem pareicipandi, illan sempent: at verò quando illam participat quaterns eft aggeneratio forme, il non folius. Autonialiffiam barticibat: cours deto and mentario vibincium necessario quidem rationem ag-generamenta (emper importatuativeto ad utra-, que sposibm babet indifferentiamposest enim... naturalitor contungitum cum aggeneration forma: Daum sum aggeneracione folius vnionia essentialitate supra probatum est ner min ii.i

SEC.T.LOSE, CVNDA

one grange is now in Physics in In que namemuntione confifte formaliter

PRima Conclusio, augmentatio formaliter non consistit in mutatione. consistit in mutatione, per quam acquiritur noua quantifastaut materia grima angmenti disponitar .

Ruchamusquin augmentario est mutatio substantialis . sed mutatio acquisitiua nouz quantieurin 3480 die la griefit wirt betriebe beginde finde unie 3-6

17

rioner secidonisquistine de genicialidad suori ne bangingine uone Beteit bulum iffpffantieffe " aut iminenginetina ginschem formmäntigun, sen iu brognerins von battis Autobis ibline tothe

तकः इ दिल्लांकृतीसकृतः दिव्यतस्थाः वृत्तास्थाः कृति हेश्री के Probatus inquia a licer in multis augmentationibusideneuri huiusmodi productiones, ve quando angeint odinavarpor &c. st. in anginentatione hominis non habetur productio nous partis forme venim tinitalitatious le littinginippie vednie ege es bentifitt, qe tolny squebiettinu - R.P. 1 of . Poloz (4) Philo (oph. 10ml. 3.

preteres in augmentatione, qua vos aqua per conjunctionem cum alia auffefeit, neque datur production nous partis forms, neque introduction antique; neque denique productio noue pantis vnionisim veraque enim parte l'apponitur forma aqua producta, Be lux interix prime antecedenter whitagli automiangmentario ve fic in hy ainfmodi mutacionibus vel collective, vel distributiue sumptis estentialiter consideret, implicarevexistere fine illis

Terria conclusio: ad conceptum augmentationis requiritur necessario vel cormaliter, vel zquittalenter mutacio productina indinifibilis cotmuatini materiæ primæ ilhus dibliantiæ, quæ auguetus cam augmento suo; verum hoc noncest sufficients ad toram eius effentiam habendam

-Probatur quo ad veramque partem; & primo quo ad priorem sic : augmentatio est essentialiter matation minori ad majorem fubliantiam per hor, quod ea, que augenda no cum augmento, quod ei addieur, faciat vnum continuatiue, sed nonsposest ex eis sieri vinumt continuative anis inter materias verinsques indivisibile continuathum producator - ergo &cc quord posteriorem verch luzdotur ex .eo,quia quammis intelligatur materia equi cocinuari cum alia materia, nifi bço alia informetur forma equipmentehletur equus per illam augeri - ergo non fusicit productio indivisibilis continuatiui intermateriam primama substantiz, que augentr és augmenti aduenientis ad conceptum augmentacionis habendum.

- Diece: quando virga partim est arida a 8c partomiviridis : etiam fr pars:arida-augmentum accipiatex corruptione viredisarie alterius comparsis gitamen aullum producitair de noug igaimabile soncinustium materinyinter veramque partem vergo falfum effiad conceptum augmensacionis requiri neceffaries productionem indiuifibilis continuativi maserie a Respondeo distinguendojaptenedens; publique producitur de nouo indinisbile concinuation masserie se nullum, antiquemi conferuatysismen viramo; partem, negood by southernathe, subjective and educated and educated densit Boad confequentiam alo propterea me in conclusiona dixille somurationem productivamen illing andinifibilie nopulatius ellemacessariam. softenuiries and self-self-interes driving eath bolto enuninginilipija iling benevulatiratiniti achi osiam de beatur, a quio quantum est de le nou. distinguitur à productiua, verificatur quod dicta nipertropped in the same of the second section of the second section is the second section of the second section of the second section of the second section s tre medo haberecursimplicaret augmentationen habsrie comitte on the ations pergun

-> Quarta concluso: ad conceptum angmentation ais habeighm a pizzter distinishile copulationip materie where tem , god du ementatur a St. cius augmantumii requiritur e footialitariye augment tum-informethir forms substantialisans the early dem speciei cum forma rei, que augenda ga molito anod eius formadiuisbilissic quod fi est indquisbilisidebet informarkendem numero forman versum neque hoc sufficit ad completam rationeminiementationis offentialem, habendam, -" Benbatur quoad fingula . & quidem - quod brater indimilipile continuation materia inter-Le'dna and metatni's courmit and meutn tedinitatin's Y 2

se anducaenm infolubeint folus ' des fit einfdem speciei cum forma reisqua augenda est polito quod huius forma divisibilis sit, probatur ex . eo , quia fi Amphora aqua addatur vini sextarinavuou ceuletur adra squigelete' contra veto fi illi addas fextarium aquæ; sedhoc non nisi, quia in primo çalu augmentum non habet formam eiusdem rationis cum aqua, que augenda ett supponitur enim elle vinu; at vero in lecudo, augmetum &res que augeda est sunt elfentialiser aques ergo &c. Rurlus fi augendus fit Petrus V. G.nifi intelligatur eius anima rationalis informare materia nutrimenti,que illum adaugeat; quantumuis. huiusmodi mataria concipiatur continuari cum éius materia, nunquam habebimus Petrum augmeneatum . ergo ecc.denique quod neque hoc: sufficiat ad completam rationem augmentationis offentialiter habendam fuadetur ex eo pquia inaugmento rei constantis forma divisibili, uisinrelligamus illud indinisibile concinuatinum materia, quod intercipiour inter aum augendam et eius augmeneum, informari indivilibili concinuatino einfdem forma ; et in sugmento rei :confancis forma indipifibili, nifi intelligamus alludi indivisibile continuapique materia informari ipla forma indimitibili; non habemus adhuc conceptum augmentationis; ergo ad hamsmodiconie ceptum habendum non futficit mutatio proclucios: na'indinifibilis concenuatius materiz morio dudini. et forma vel eadem numero, fi est indmissbilish vel einsdem specierin findinishilis in veroque e extremo confequenția paret; autecedens profiatur, quia per augmentationem sefultat nocessario Voum composition naturale aucique . sed ad hoco habendum non fufficit continuatio inter materi+ âm veriusque exmemi , sed provenes requisites continuacio forme elquidem non niff ex contihuztione, tum maceria, tum forma voum compositism naturale dontinuum resultare potest, vel de le paret, ergo fofor ma eft dinifibilis, deber mon fold informare per lui partes verumque extiemumi fed etiam indruikbile continuatium verta vique, per aliquod indinifibile continueriumur fui, alioquin non effer continua': fiveso effins dinifihilis deber per le iplam dictum maetria ins diuffibile in formares aliquin etiamifinformaie Pet deruque excremum fine illo, aquinatereridas pfici mima, ormon vni; acque adeo non config tueret voum hould nem continuum, ve comideran-ราวที่เรียง (กระกา

Quinta denique concluso. Ratio formalis vla simo completiua augmentacionis in communi consssiti in mutatione, per quam indivisibilitational sinistrationis in mutatione, per quam indivisibilitationis sinistratione in mutatione, primaritai, que augesturant ellistatismenti a transsitut primaritai primaritai primaritai soma dimissibilis ad ipsimi indivissi continuativi soma dimissibilis ad ipsimi indivissi bile sulle sul

Probatur, quia haomutatio haber nequient ne allis, qua necestaria elle ad augmentationem offendimus, contra vero alia omnia haberi por funt fine ea ergom haomutatione confitte ratio formalia vitino completina augmentationis antecedens paret ex dista y et confequenta effect warretta.

Obijes primò quando ignis ita comburit successiuè lignum palmare V. G. ve augeatur ex illo, prius tempore producit indinissibile copulatinum materia inter se, et lignum, et in eo, indinissibile copulatinum forma ignis; quam partem sorma in materia ligni; ergo ratio formalis vitimo completina augmentationis non est productio, aut introductio forma correspondentis illi indinissili copulatino materia, antecedens pater, consequentia probatur, quia ratio sormalis vitimo completina alignius rei vitimo haberi debet.

Respondeo concesso antecedente y pegando confequentiam; ad quius probationem di flinguo assumptum : ratio formalis yltimo gonstitutiua rei, vleimo haberi dobes obiectine in statu intentionali, concedo : à parte rei et in statu reali, nego vitima enim ratio completina fufficia fi intelligatur copiere, et determinare cateras sanones, per cam determinabiles; quidquid fit fi à parto rei, vel vna com illis, vel ance illes producatur. lic rationalitas est vitimo completina esfentiz hominisser camen cum reliquis pradicatis superioribus; quæ per cam complentur, existit à parte rei : et tempus serotinum, quod est yltimo determination, per quod cana differt: à prandio , realiter existie ansecedentennad ipfam. cznam.

Obijcies fecundo.nisi inter indinishile continuatioum materizate continuatioum formesi en dinishilis, vel forman ipfam, si indinishilis, productur unio distinctu non habetur augmentatio ergo ratio formalis vienno consitutium augmentationis est productio huius unionis.

Respondeo: in sententia admitteneium vnionem diffinctam verum effe tomm enthymema dummodo het lensentia velit eandem elle unionem, perquain purtes forma divinibilis, vel forma indivisibilis voltut cum materia; cam ea per quam parres Infonis effentialis,que habenque in veroge extremo, vniuntue inter le alicquia natio formalis vitimo conflicutiua augmentationisserit mutatio terminata ad vinionem integralem dictas rum vniquum, quæ vltimo intelligitur aduenire; ve docer Quiedus de generatione contron. 3. pante 2. num.6 quoniam vero nos in Physicis negauimus ynionem diftindiam, et admismus in continuo indiuisibilia dictincta, ideo negamus absolute Thorn Care Aft antecedens : Sample of the

20 SECTIO TERTAMENTO uno.

An anymentatio fit motor fucesffus constitunt

Prima conclusio: si loquamur de augmentatione simpliciain qua videlicet non producis
tor pars addentens, sed solum within resquaraugetur dico posse este mutationem witantanças
co successivaments

Probatticquia si aque palmari approximetur aqua semipalmaria secundum omnes sui parcea simul summinati parcea simul summinati summinati parcea simul summinati summina

Digitized by Google

ે દ

habemus rationem augmentacionis. Rurium po-, test aque illa femipalmaris applicari palmati a tum successivo continno, tum successivo discrete ergo tume augmentatio erit successiva, vel contima, vel discreta, seenndum quod suit sacta ap-, plicatios constat igitur simplicem augmentacione poste sieri in instanti, se successivo, tum continuo, tum discrete.

32

33

Secunda conclusio, Augmentario aggeneratioa, in qua producitur pars noua forme substantialis, vel introducituz antiqua in materia augmenti, five fit viventium, five non uiventium, est mowas fuccessions continues its D. Tom. 6 phys. 10x. 49: 6:31 prime qu. 33. part. 1. incorp. quem lequatur Gregorius, Sotus, Iandunus, Pererius, Marthus, Conimbricantes, Ruusus, Murcia... ques cient & sequitur Comptonus delp. 5. de gen neras. fall: 2. contra Aureolum, Toletum, Hursadum, & Arriagam locis ab codem Comptono shi citacis, qui putant huiulmodi augmentatioue fieri per inftancia interpolata , ita ve prius tempore disponatur para aliquota materiz V. G. digitalis s postes uero in ultimo Illius temporis in-Manti tota fimul forma substantialis rei augenda introducatur.

· Verum nostra assertio probatur; quia agens nameale ex una parte successiue, & continue di-Sponie pullum : en alia uero uniformiter difformiter agit in illud. unde fit ut prius tempore introducat formam substantialem in partem passi fibi: proximiorem, quam in remotiores; fed augmentatio aggenerativa habetur per actionem agentis naturalis, disponentis materiam augmentis 8c formam substancialem in illam-increducetis pergo augmentatio aggenerativa elt motus faccoffinus 3: & continuus 4: & non per mosulas interrumptus in inflantibus interpolatis exerciais maior parer ex his your in libris do generatione diximus, cum hac de re ageremus: minor nero probatur, quia in augmentatione aggeneratium res, que augenda estragit in substanciam reil que debet elle augmentum illius, primé producendo lin com dispositiones corruptiuss pacosfarian , deinde mehnouam partem forma fabitanexalis: siuldem-racionis cumpaopria, nel-fl pappria èffindiuishidis di infam miroducendo dergo augmencatio aggeneration iam habetur per anetimiemi agentis naturalis , autod inocollibà & & concinue disponitmateriam ; fe: formam in can-Inbitantialem ierzeducit (3) 2 11 11

Contra camen hanc posteriorem conclusione Obirries primo miteria un ficapra formam substantialem recipementalemente ultimo dispeticado destaltima dispositio desbent per ultimum indimissole completium destam igitur intereim parnese proporcionalem milla sit ultimas necessario augmentata in inflancibus quibanciam discrepie exerceatur necesse os millas dispetitos discrepies a millas dispetitos dispeti

-. Respondeo: quod quemed modum nom oblique, quo inter parees; propersionales estasie at 10000 nulla sit ultima; a thue esmen calor ma 10000 nulla sit ultima i a thue esmen calor ma 10000 nulla sit ultima indivisibile complexium per ultimum indiv

proportionales augmentationis nulla ficultima, aon. rectiv deducitur. debete fieri per partea aliquotas; quare ad arguntentum concella maiore, se minore, nego confequentiam - ratio negot. o-mis est, quia cum maeceia, que disponitur à substanția augenda diulibilis sit, quemadanodum, successure, se continue ultimo disponitur, itame prius tempore disponatur secundum partes niciniares agenti, quam secundum remotiores: se etiam successi de existine y se continue formam: substatialem recipit y se ipsi agenti contungitum,

instabis.non repugnat ultimam dispositionem in codem instanti acquiri. ab omnibus partibus materiæ, quæ disponitur; sed in hoc vasu augmentatio aggeneracina deberet sieri in instanti; ergo salsa conclusio-minor, se consequemia pactentamaior nero probatur, suppomendo quod materia aggeneracini augmenti. V. G. ligni, inparte igm nicina habeat sex gradus caloris, se an remota septem 3 prosecto ignis pro co tempore, pro quo producet duos reliquos gradus. inparte sibi nicina, producet unum in remota; se quidem agit uni formiter desormiter; ergo pro codem instanti ultimò disponet materiam ligni, se sibi illam per augmentationem aggeneratinam copulabit.

Respondeo concessa maiore: distinguendo minorem: in hoc casu asymmentatio aggenerativa
deberet seri in instanti, per accidens, concedo.
per se, nego minorem; de consequentiams quia
nue in conclusione loquei sumus considerando id,
quod per se de spectata matina rei, seri oportet.
per accidens autem est, quod in eo casu materia
alimenti: innemiatur eo modo alterata, quo in...
objectione supponitur:

· · · Obijcies fecundò in prima animalia genera-some fimal places: materia parces: dispensatur, Bequidem per sei, nam anima sensitiva non po--ceft primo producis mifran: materia organizata; -ergo muleo magin di fronceur fimul parua mace-- siurslais-muitarenega indicamentarium-inscruit Respondeo, consellountecedente, negando co-Joquentiam-disparieus estiquia in noue animalis generatione nulla para materias quantumuis ha-; beat qualitates shi sufficientes ad recipiandam. amenam, intelligitus vltimò disposte, mis conmorecalias partes mebellariate debitis qualitatichas pisadicas, de hod propeer exigenciam, quam habecanima in prima fui productione materiahis deorganizationie, at in nutritione qualibet particula minor, & minor alimenti iam conno--expreliquas partes inéteria; corporis anémalis म्हंदेरे ditpolitas : Sc.aoima: informatas : प्रतिव २died non expectet edirecipiendem animamiquem qualitates necessariasies ea intensione . quam... eximic anima in ida parte.

35

26

Aliculus: forme, vel orienn eximrentione illius; sel ab extensione: sed: mentrum habetur in case noffromam ex vaz parte forma est substanzialis; arque adeò nullatemus intensas exalia verò est proportionata subiecto suo, articest inextensa ve individbilisjergo &c. diant a same in th · Respondeo Concessa maiore, et minore : difinguendo confequens : nulla augmentacio potest este successiva ; et continua si specteur vltima ratio completina illius vi fic, concedo: confideratis alijs rationibus , per quas viterius determinatur, nego consequentiam; et dico:quod licer verum sir quod vltima ratio coplerina zug+ métationis ve sie sie instantanea: cu tamé in casu nottro coarcterur ad specie aggenerationis, quæ importat successivă introductione formit in materta augmenti: necelle est, ve secudu hanc sationem sie continua, et successiua. Hoe augeminon impedirequo minus vleima elus racio ficiarliantanea suadetur quia non minus repugnat spiri+ ensi, at corpus; quam instant, be tempose fed ex allis potest resultare vous homo; igitur non sest uni extratione inflantames; et temporanea non possit resulture vna aggeneratio.

ा प्राप्त विस्तित्वपुर सूच्या महीत् । SECTIO QVARTA: Ketoaca compatibility of the resident

m'antiff i.

Quid fit Murino.

1.1:

ราโด เก็บ เรียน และ และที่ รานปี ด Nica Conclusio: nutritio necté describitur : Augmentatio aggeneratiua vitaliso distitur primò (augmentatio) quia estimutatio à minori nd maiorem substantiam dicitur secondò (Aggenerațiua) ve distingatur à simplici augmetatione in nutritione enim, franimal, quod nutrie tur, formant dimfibitem habot, debet negessario, du material alimenti producimoua:pars forme eiuldem rationis: cum forma illius : fin autem indmilibilem heceadem namero nouiter in materiam alimenticineroducaturnecesse est. neutrum autem ad simplicem augmentationem habendam requiritur dicitur denigstertio (vicalia) quia augmentacio aggenerarina conuenire potett substantijs non vivensibus; quanteritio iest actus propries omnis, et folius subflamie viuențis; acque adeò de se vitalist quamuis emm dicamus muttihi:flammam oleo, exhalationibus ventum &c. propter quandam analogiam proportiones. quant cum propria queritione habene chornind tamé angmentationes impropriè nutritiones ap--pellare confuenimins 🖛 កំពស់ 🖫 កកការប្រជាជាធ្

Obticies primo Bona definitio conflat ex prokimo genere, quod primo loco ponaturi criditferentes virima, que fecundo, fed hoc in tradica 'definitione non oblemanina ergo non el bomp. probo minorem, quia zirgmentationelle genus remotion respectumiericionis, nam proximita est vel ratio aggenetationis, vel actus vitalis, ergo superfluè ponitur augmentatio. Praterea ex duobus reliquis particulis, mitalitas se haber et gentis, Et aggeneratio va differentia qui a per nos Jangmentacio primò dividiturin vitalem; 8cmon virile, et postes vitalis in aggeneratiuam forma, er aggeneratinam vinonis, ergo porius definiri debute vitalis aggeneratiosquam è concra up .!

Respondeo: distinguendo maiorem; etisqui-

dem fermo fit de rigorofa definicione, concede : fur autem de explicacione doscuiptina reis ne go. maiorem; et sic distincta minore; nego consus quentiam. ad priorem minoris probacionem dire co, quod licet augmentatio : se habean tespetim nutritionis yt genus remotum; camen appefith: eft in descriptione : tunt vt. fignificatumiaggede-; rationis, quod valde in se obscurum cran, met this innotescerety tum eriam ve explicareauriztiojeur à nobis in præcedentibus sectionibus deaugmentatione disputatum est. Ad posteriorem verò aio, aggenerationem sospectu augmentatio. nis vitalis, non polie leinabere ut differentiam coheractivam illius y quia hac-debet miquis late patere, quam gentis, at nulla datur pitalis augmentatio, que non se simul aggeneratio, vei vidimus. Per lioc ergo quod augmentationem incommuni primo in vitalem er non vitalem diuisimits, et pollen vitalem in aggeneratiiam formix , et aggenerationm vhionis , non patanimus aggenerationemive for le habere ve contractiquant augmentationis vicalis includitur enim impræfeindtbiliter in illast fod solumbie se habere aggenerationem formalem, envnitieum. quod fi in tradita descriptione aggeneratio ponimrà nobis aneccedenterial rationem viralitaris aratio effequia reperitureciam cum augmentatione non vitali aliquando continuels, et se magis latepatet quam virattswing in id epine ibu in Thing int i

Obijeies fecundo : Eviamiliad flatum lum pernenerit animal 3 adhac tumen oius offa normimittifed: tune nomangoneur: amplius, neque lectingum longitudinem, ve experientia conflate neque lecundum laticudiners, quia non est maios fatio de vaius dimensionis augmento potius; quande alteronergo nutricionon est augmen-**รัสสอง**จะ เรากระทาวังของเดิดเป็นที่ ยา ון בכל בוז הזו

mResponder Arrings de general difue. I. fellis ministo. & ex eo Ouiedusiconer. 7. de generat. punt -3।महमाः ३- negando maiorem:putant enim:partes Matas vivi offin & dentes absectempore non mar giri primo,quia huiufmodipartes,extinda humiditamesexficcantaris & capita pori claudicurs ve hon potline alimentum dagere popuo huminat Tarificuadò quisch offa effent capacia nutritiooffenleut caro: femper pollet homo in altu crefoere worum homotamplius noncroleit, hectamen sententia est contra communem: Philosophorum len fum; omnes enim conveniune in cos quod offa hominis, etiam:post:annum vigefimi Reundum, aut vigenmum certium, quando homed non crefcit amplius, addine tamen mutrianctur i alioquin paulacim virtues calorismaturalis -breaittempore confumerencie) & multo magis -dentes ex:frequenti manchinarione attererentus equod finon crescult felt quizeantum plimem endmissione y quantum fubitangiz antique de perdune for enim plus admirectent, deberent elle tenera y & mollia par per fin turnfuscrpiconentiali-Then of executivac dilaturi amplius valerent; vt ocohemgio in spuoris, 80 adolescentibus y quod fighthabeau in wthte propositioned priopsen Arirlage recionemidies; unadificuti in partibus offers non penitus extinguiour futmiditas 3 itali ineque penitus earnin claudantur porigende eff. े १६५ Postat Aimeneum' (ugaz) का autrianeur. Ad

175

posteriorem verà , nego sequelam; ratio est si quia osa non habent tanum humiditatio, quanmit care , unde sit , ve lioèt hat non habeat repagnantiam ad augendum se , habeant tamen illa , hat igitus responsione posshabita.

Respondeo ad obiectionem; concessa maiore, negando minorem; & ad probationem in contrarium dico: Augmentationem aliquando sonar murationem,per quam plus nonz substantiz icquiratur s quam veteris deperdatur : Nutritio-i nem verò reparationem substantia, qua mi calozis naturalis ablumitur; ita vt prior habeae pro. fine augmentum. viuentisi; posterior merami eins confernationem in magnitudine substancialis. quam habet .. in quo fenfu verum est quod post 2 2. 2000m offa hominis quamnis nutriantur non! samen augenturalet nomine fumitur à nebis augen mencatio in definitione muccicionis sled :proive importat mutationem à mineri ad maiorem fiber finiam formaliter set quantum eft de fu; quidi quid fit, fi aliunde fubitantia post augmentationom semancao rante, magnitudinis, quante anrea erac. neque die accipitum natritio, fed proive importat aggent sur sonem vitalem nouz fubitantim habitamwidelicet per intus susceptions alimonti modo dicto : quare lieet in sensis adverfaciorum argumencam concludar 5 at.inica.no= Afam acceptionem augmentationis, ec nutritionia the second of th

Obisticus terniòsi nutritio effilteret in augmes क्रेसीठम् बहुदुक्तदरक्षांग्र vatali: क्रिकाटरक्ता व्यक्त non différret ellemializer à generatione substanciali 3 feil hoe est absordum; ergo &c.minor pacenprisi aio en dinericate organorum ; que proiveraque operatione exercenda, natura eribuit animalibus; settindo ex co quod gineratio eft actio transiens, effion vitalis authitipverd immanens: satque vitalis . conftar autem actionem vitalem , et immanetem effenciulirer differre ab ea, que meque iminanens est, seque vitalis sequela verd pro-Bitur-quia actiones specificantur à terminis suis, Atque principijs ; sed sum generatio equi sum érus aggeneratio vitalis habent terminos et prins espia ciustiem specialisergo 8sc maior haius vis dente verta ; et miner fradetur , quia Terminus generationis equi, ciulq; principia effectiuum en equis : Ted terminus aggenerationis vitalis cons eft equus maiorseveius principium effectiuum eff equis minor, qui eius beneficio in maiore tran-l fit ; neutram aummidifferre effentialiter ab equo

Respondeo negando sequelam maioristad cuins probacionem distinguo majorem i actiones
specificantur à suis cerquinis , seque printips;
excluss modis tendendi in dictos resminos inegoincluss dictis modis, concedo e e sic distinguo
minorem e tum generatio equi tum eius aggeneratio habent terminos, et principia eius dem rationis cum diuerso modo tendendi in dictos terminos, concedo; cum codem, nego minorem, et
consequentiam et ad minoris consirmacionem
aio. Aggenerationem vitalem equi tendere in eu
quum maiore per intro susceptionem alimenti;
habendo pro termino à quo cundem equium, sed
minorem, at verò generationem squi tendete in
equum per coniunctionem maris & famina, ha-

bendo pro termino à quo non equum; & sic moditendendi sunt diuersi ...

SECTION QVINTAL SERVING

Quid sit Potentia natritiva formaliter;

Onstatipo tentiam nutriciua formulitori con 42 Ilderacam elle illamique respicionucciaione tanquam suum accom adxquarom in 'ordine:ad quem in cali décerminata specie potention confiituitur. Ad eum plane madum quo potentians intellectiuam dicimus effe illam, qua respicie intelledionem tanquam foum actum adaquatum. per ordinem ad quem suam effentiam focificans accipie: & valitium illam, que volitionems & sie de reliquis quane recté describi potett Pacultus anima vegerarius debita, qua in ipfo vinente habet vim.commutandi substantiam alianentiin: substantiam giuldem vinentis. Hoc patet en di= ctis. Illud pocius in præknola quærendum videtur, num ad nutritionem vivontis senstiui supponatus illine animanantum formalicet ve outritint, feu yegetatine, an verd sapponatur etiam, we lenkius .. Proque line ...

Conclusio no fire affirmativa; nimirum, ad nutricionem vinentis sensitivi animam illius supponi formaliner ve vogotativam, simulian ve senficinam; & non ve vogotativam cancumich conera nonnullos, de quibus, suppiresso nomine Onicdus pumo 3. siena nume 6, quos ipse numero sequenci sequitur.

Probecuriquia terminus putricionis animalis, quatenus falis terminus est: el formaliter inadzquatė lensitium, ergo ad-nutritionem anima+ lis supponitur formalites illius anima 6 non lolum ve vegetzeina y sed etiam ve sensitius. Ant secodens probacur; quia animalis nutritio dupliciter sumi porchiprimà quatenus querieio est ve sie ; secunido quatenus nuevicio animalis cho quammis autem primo modo fumpta non impontet formaliter terminum vt fenfitienumige fecupde modo acceptaquod illum sio importes sundeturiex co; Quia de estentia augmentationis anal communi formalissime considerate est apponere rei augende augmentum einsdem ratiovisspecit sice com illa; si enim V.G. libræ aquæ vnicamie ni addatur ; confat) aquam minime augurta pei vidimus supra. ergo de essentia nutritionis animalis quatenus taline d'afferre animali nueraendo augmentum sensitiuum: nueritio igitur atimalia quatenus huiulmodi importat terminuminanilaa lum vî: vegetazinam flod eriam ve fenlitinuga for, maliter, & fic terminus nutritionis animalis quat tenus talis terminus, est formaliter inadsquare fenfeines, quod erat antecedens primi endlymes matis probandum. Consequentia wero evinorata ex dictis, quia in cantum cerminus necritipate animalis quatenus talis tenminus est celt formae liter fenfitium, in quantum debes confismera principio nutriendo ergo firerminus ofi former liter fenficieus, mutto magis debet elle fenficiuli m principium praseribens huinbinodi rationem te mino arque principium nutriundum formalite Cenfitiuum conflituitur per animam formalisee fensitiuam . ergo ad nutritionem animalis supthe section of the se

ponitur formaliter illius anima non folumyt vegetatiua, sed etiam vt sensitiua.

Obijcies primo fundamentum oppositz sententiz: lefticium yt Tensitibum tantum dicit ordinem ad sensationem. sed nutritio non est séfatiojerge sentitium vt fentitium non dicit ordinem ad nutritionem . minor, & consequentia patent e maior, uetò probaturaquia sensitium est. folum principium sensationis vergo ve tale non

miss ad sensationem debet dicere ordinem. - Respondere posset aliquis primò, sensumumi va fentitium duplicima posso sumi; primo pro vt reduplicat solam différentiam, per quam viuons for gradus vegetations contrahitur ad conflicuendam effentiam animalisi fecundò pro ve re--duplicat totam animalis essentiam; sensitiuum enim > 8: animal accipiuntur inspez sentia vt sv-1 nonimave patetiam licet vocument, quod sentiuum primėmodo kumptum į diear tantum ordi nem ad fensationem; at nonefecundo modo ac'ceptumequemadmodum enim includit formaliter gradum, vegerativities & ad migmentationemis debatiformaliter ordinemnimportate; quod est; contradictorium confoquencient objectione deductæ. Quod si aduer sarius divate, se in propositat qualtione agere de anima ve fenficiua, quatedus pratise reduplione vietmam differenciam + pers quam gradus viuencis ad effe animalis contrahitur. i responderem, quod quemadmodum im dir. cia quastione non sumitur neufitio vivencis:sém Mini quatonus est przeide productio differentizi Ienfitiui vt sic : sed quatenus est productio mitni+ trua seliciui, unde imporeau formalicer recionem numitionis, que afiter no importater formaliters ita & por animum nt sensimam non solum differentia sentitui 3 fed oriam genus vegetatisum. formaliter in eandem quaffionem uentre debetil Sed clarius respondeo secundo; permittibada Integrum syllogismom, quem dico non facere contra meam affertionem, co quod etiam fi uiuens denfitium non dieur ordinem ad mutritionem jailliur potest flare; quod ad nutritionem. didivinentis supponatur eius anima ve senstiua formaliter; & vatious quia, ve aliqua formalis vavie supponant sermuliter ad aliquam actionés non est necesse, verdica entio formaliter accepta adhaiusmodi actionem ordinerur, led sufficie, quod actio ip sa formaliter: sumpea rationehi illä formulem formalizer telpiciatzatqui in casu no-Red lieds non habeatur primum: tamen habetur fecundam. ergo non est cur negetur ad mutritionem niuensis semmini sapponi animam none soli we negetativam, sed eriam ut fensiupm for man liter ? consequentia hmus est legizima; & minor parer ex dictis; dato enim quod animant: fenfis thea formaliter, non dicat ordinem ad nutritione minonois senfininia adhuc camen non pocest negarisquin ipla nutritionimentis lenfitiui formaliter accepta, dicat ordinem ad animam ut fensitinam propter argumentum, quo ad probandam conclufionem ulu sumus ; maior nerp fuadenur à paris quia ut formalis ratio femicini supponacur formalitered cognitionand angelivam, que est des vali ratione formalimon est pecesso, ut talis ratio formaliter sumptand huiusmodi cognizionem formaliser ordinente si fedefulficie fi iplanognicia dicar ordinem ad huiusmodi rationem formali-

ter consideratam, idemque intienire est in reliquis actionibus; & ratio à priori est quia ad hoc. uraliqua echio sit essentialiter connexa sormalio ter cum aliqua ratione formali quatenus talio na est necesse ur hae ratio sit codem modo connexa cum ipfa actione: constat enim dari connexioné non mutuam inter aliquard rerum essentias form maliter consideratas

Obijcies secundo ex Quiedo loco siconomo 72 in nutritione equi principium formale fensationis supponitur quatemus est principium, formalicer productiuum alius principij senfacionise sen, quod idem est, alius vinentis inadequati? habentis similem virtutem sensitinam ad producendas tenfationes . ergo non supponitur forman liter quatenus est principium formale fensationis, sed materialiter tantum. Respondeo adams misso antecedente , nego consequenciam w 2210 negationis elt, quia equus quatenus els principiu formaliter productimim alius principio fentacion nis, seu alius viuentis inadaquati i habentis fimilem nimutem lensitimm, at producendes den fationes, importate formaliser in termino producto virtutem sensitiuam; ergo ctiam in feaplo. dicham virencem formaliter importare dehet-247 tecedens continet do Etrinam auctoris: confequen eiaduadetursquia similitudo in virtute:sensitiuna interiterminum productum; se principium producens dicit formaliter in vtroquo ipsam; vertusem fenfisiuam i ergorii equusi quistenus est paincipium formaliter productium alius principia fenfacionis habonis similem virintem lengtiva. importat formaliter in termino producto viatus com sensitivam : etiam in le ipso candem with temiformaliter important debeta is a manufact Anthabis ex his , que codem num 7. habantur. duplex similitudo , seus quod : idem est , duplex, vniuocetio inter terminum muritionis equiames priprapium illius confiderari potest; vna confistic in virtute producendi sensationem; altera illim vertute produceudi principium sensationis; tum enim equus, qui autrime : cum eciam pars sub? Rancia gua illi per nucritionem additur yttas que virtutem haber , sedad habendum formalem, concepeum nucritionis equina sufficit posterios Amilitudo inter terminum . & principium; cum igieur hac non importet formaliter priorem 43 miligudinem, hoc:est virtutem producendi senlationem in stroque extremo, recte concluditus ad nuttitionem viuentis non supponi animam... formaliter vt sensitinam, sed solum vt habentem virtutem producendi principium sen sationismo quatenus tale eft. : fed quatenus habens virtutem producendi aliud fimile principium. Respondeo concessa maiore, negando minore; Legimad habendum sonseptum nutritionis eq

quina-fufficeret s quod pars y que per nutricioné addieur equo s'affimidaretur illi in virtute proj ducendi principium sensationis equina , & non in virgute lentiendi : lequeretur , quod fi , vel per possibile nel perimposibile careret posteriors uirtute, dummodo priorem haberet, posset addis ta equo illum augero; sed hoc est faisum; ersa &d. major uidetur certa ; & minor suadetur s quia un intelligatur formaliter nutriri equus necellario requiciemmana pars, que de nono ei ad?

uenit informetur parte formz, que ft eiusdem rationis specifica cum forma propria, sed hoc no faluarur per conuenientiam in virtute producedi simple principium sensationis non enim fe-pugnat, duo in dicta virtute convenire, & tamé inter se essentialiter differre, vt patet in simili ex igne, & terra, gix licet fint similia in vir " tute productiva siccitatis: differung tamen inter se essentialiter ergo falsum est, quod si pars, que per nutritionem additur equo, careret virtute sensitiua, posset addita equo illum nuttire.

Verum ad hoc argumentum respondebit stortasse nonnullus pro Ouiedo eum num. 7. docere, in nutritione equi supponi ex parte principij principium sensationis, si non formaliter, at materialiter fumptum ; atque adeò inter terminum illius nutritionis, eiusque princ pium necessaria esse convenientiam materialem in virtute sonsi-tiua, sed in casu nostro sue possibili, siu e imposfibili, dum negatur termino nutritionis huiusmodi virtus, negatur consequenter non solumformalis, sed etiam materialis convenientia. cum principio in dicta virtute; ergo nostrumargumentum non militat contra doctrina Oniedi-· Sed contra est; quia dupliciter potest intelligi-Virtutem, seu quod in idem recidit, animam sensitiuam supponi materialiter ex parte principi) nutritionis equi; primò quod supponatur quidem effentialiter, sed minus principialiter, seuti dicimus: ad constitutionem hominis materiam primam requiri materialiter, & non formaliter: fecundò quad supponatur quidem defacto, sed non faciae ad essentiam principij , atque adeò sue adfic, five ablitalet ratio principij nutricionis equis Primum ab Ouiedo sustineri non potest ergo deber fustineri secondum: sed hoc posico recte dedueitue, quod etiam fi terminus nutritionis equi non: Haberet virtutem sensitinas &ceam haberet equus: miniomimus staret ratio nutritionis equi; cum nom possit assignari maior ratio, due magis necessariasit dicta virtus ex parte termini , quam exparte: principij sergo nulka est defensio assignata i maior patet ex sufficienti enumeratione minor verò, que sole probetione eget, suadeur primè : quia supponi materialiter in primo sensu est supponi essentialiter: fed supponi essentialiter ab-> Polute loquendo est supponi formaliter ; mamio omnis prædicata, que sunt de essentia rei3 funt de formali eius constitucione; quamnis dereliquo comparando vnum cum alieso: atque aded! respective; & secundum quid diti solezu genny! se habere ve materiam, & differentiam ve forme, eglication to a surviva succession of the bA

ergo dum absolute negat Oniedus, animam equi, quatenus est principium funtationis, non improm formaliter ex parte principif nutritionis, gon porest loqui in primo fensu. Sectando, quia, qui negant, animam ve sensitiuam supponi formaliter ad rationem nutritionis ex parte principij, non intelligunt, quod supponatur quidem essentialiter; sed ve quid perfectibile, & non ve perfectiuum dictæ rationis, vt patet ex fundamentali ratione, quæ eft huinsmodi: Senktinum vt sensititum folum dicit ordinem ad fensationem; sed nutritio non est sensatio; ergo &c. atqui Oniedus horum sententiam sequi profitetur ergo &c. Tertiò denique, quia ex suppositione quod anima vt sensitiua supponatur essentialiter ex parte principij nutritionis, se habere debet vt differentia contractina sui ve vegetatium, ve pa-tet ex linea prædicamentali substantiæ, in quaanimal ponitur tanquam species subalterna viuštis, quod per animam vt vegetatiuam consti-tui, suo loco diximus. sed respectu speciei differentia contractiva generis se habet ve formagenus verò vt materia ergo, si anima vt sensitiua supponieur effentialiter ex parce principij nutritionis; supponi debet formaliter, & non materialiter, sed hoc est àperce contra Ouiedumergo &c.

Obijcies tertiò.si ad nutritionem viuentis senficiul supponeretur ex parte principij illius anima formaliter vt lensitina : sequeretur, quodad nutritionem hominis supponeretur etiam ex parte principij illius anima non folum ve lenficiua, sed etiam ve rationalis; sed hoe est inconveni ensi; ergo &c. sequela maioris patet paritate. minor verò probatur, quia anima ve rationalis? non videtur ad alias operationes in homine supponi formaliter, nifi ad intellectivas, & volitiuas. Respondeo concessa sequela, negando mi-norem; chius diftinguo probationem: anima ve? rationalis non supponitur formaliter nist ad in-1 tellectiones, & voliciones, tanquam ad operationes', ad quas ipla essentialiter ordinatursconcedo tanquam ad operationes, que ordinancur, ad ipsam; nego antecedens, & consequentiam 31 dico enim, quod licet nutritio sit operatio, ad quam anima ve vegetatina tantum formaliter रहे dinatur, quia tamen ip sa nutritio habet ponere in termino ad quem formam eittsdem rationis specifica, qua est in principio: id circo in homine dieit ordinem ad animam rationalem bilatenus talem formaliter.

5 W / S

i aire e qui e . . .

2 4 1 A mer and a second

or non-zavir .

or market beautiful

-01111

-

Europe de la comp

- ; -----

 $\operatorname{rd} w_{k} (\mathbb{Z}_{+}) =$

0.11

tempits manbit

The Series of }

s ida s p 200 m

13 3 4

acmoa

Jen. 15:291

1000

a salt

Pre!

DISPVTATIO DVODECIMA

DE POTENTIIS QUANTIFICATIVA, ET Generatius Vitalibus.

AE dux relique pocentiz anime uegetatiue debentur, quas in hac disputatione considerabimus, ut autem à priori incipiamus, constat rem aliquem, eo ipso quod substantialiter augetur, sieri etiem necessario quantitatiue maiorem, porrò huiusmodi potentiam, qua uiuenzia in quantitate crescunt, quantificatiuam appellamus, non uerò cum alijs augmententiuam, eo quod hoc nomen supra tribuimus potentiz, à qua mutatio à minori ad maiou sem substantiam causatur: Assuri gitur de quantitatiua; prius de eius assu, qui dici solet comuniter accretio, ab alijs uerò accidentalis augmentatio: deinde uerò de ipsa potentia disputabimus.

SECTIO PRIMA.

Quid fie accretio . & in quo fermaluticonfiftat .

No ad primum sie prima concluso: accretio restè describieur: Mutatio à minori ad maiorem quantitatem:patet ex hisaqua diximus. dum definitionem augmentationis affiguatimus. de veraque enim sodem modo discurrendum est; quamuis enim yna fie acquistiua maioris substatier galtera vend meioris quencitatis : vtraquetamen legundum enklem parces, & eagen temporc contingere folct, quia substancia materialis non poselt elle naturaliter fine quantitate, neque hac une illa racque adeà co modo, quo augmantzija in lug terming a quo minorem lyblia-. tiam. St in termino ad quem maiorem importation ita 85 accretio minorem quantitatem in luo tor-, : ming dique , & majorem in fue ad quem requie, or a few and long stage of

Quo ad seundum verò se secunda conclusio :)
accretio all'actio analicence essentialiter ab augmentatione distinflatica Consimbric-libes da gencap-5 quass. 1 den 2 quos sequentur plures recentiores teste Quiedo saura de generat punto 4 m, 3 quass da seurat marsilium libes de generat quass do sello es quass de generat quas de generat quas de generat quas est pecies quadam augmentationis substantialis, se augmentationem quantitarinam esse actus inter se distinctos, docens, codem inter acquiri à viuente substantiam, se quantitatem.

Probatur autem, quia regulariter ad terminos realiter, & essentialiter districtos concedenda sunt actiones similiter, codemque modo distincta; sed terminus accretionis est realiter, & essentialiter distinctus à termino augmentationis; ergo accretio, & augmentatio realiter, & essentialiter distinguntur, consequentia pater, & maior enincitur, quia actiones specificanturà terminis suisse, quamuis enim circa cundem terminu

ratione diuersi modi tendendi possint dari actiones realiter, & essentialiter distincta: at non... vna, & cadem circa diuersos terminos; qued intelligendum est regulariter (vei dixi) tumquia non implicat contradictionem oppositum . acque adeò non apparet, cur per absolutam Dei potentiam non possit cadem numero actione sub-Rantia, & accides pani à parte rei : tum etiam. quia quando termini dinersi per vnicam existenriom existunt, & materix prima, & forma substanziali concingie, hoc etiam connaturaliter illis concedendum aft; fed verumque eft extra regulami 3 & non habetur id cafu noftro, ut patet di minor verò suadetur, quia terminus accretionis. est quanticas augmentationis verò fubfantia led quantitas, & subfantia realiter, & effentialiter distinguntur; ergo & terminus accretionis, &; augmentationia, James 1907

- Ano contra hanc conclusionem videntem posse obijoi; vnum est auchoritas Aristotelis; qui primo degeneratez. 41- aio i nutrimentum, 80 augmentationem rationo disserie, alterum quia accretioiest instituta à natura, ve viuens habeat plus;
quantitatis, quami antea habebat, sed ud hod.
sufficit, quod materia alimenti, qua supponiturinspermata quantitate, incipiat informati eadem
forma substantiali, qua informatur materia viuennis; reique substantialiter vniri ergo acceetia nom distinguieur realter: à nutritione-

Ad primum ex auctoritate Aristotelis desuptum dicerem: rationem aliquando sumi pro esfentia; in quo sensu pessentino differre ratione, etiam si realiter distingnantir, verum hac explicatio non videtur. habere, socium in casu nostro; quia philosophus paulo, pass subdit: nutritionem augmentationi idem este, quod si quis diceret: eum augmentationem augmentationem intelligere, qua, cum se habeat ve genus ad nutritionem, non est mirum, si idem realiter esse cum illa dicatur: ingeniosa magis esse explicatio, quam vera, nam ex his, qua in eo textu habentur, & sere sempar augmentationis no-

mine And Ratthen visus patend algorificandum mareamad quantitacem . imo quandoque etiam laciinsyndpant ex quarto phylic. sem 63. vbi augmen--idrienem: appellat , tam cam:, que per tarefatioind fist eg samedin ber indtallum i grædgi taludukl calterine quartitatis habetus ; melins ergo expapėndus videtas locus, qui nobis abijeitur, dev differentia) rationis pro ve all differentia duppolitorum appolita; forma chimagua funt ilendem supposico, quatenna forme funt, recte dicantar natione differre nouis quatenus non habent suppostra realiter idistincts .. posest de illis cum verience affirmari , quad idem: fint; hac eft fuppolisoriamuerà remunque dixie, philosophus, www.sectamateriam.alimenti.sec materiam #4unicionis non debare affer realiser inter le diffin-An ledidem: namero slimenum elle lubieijų on the given cur despirate mainsance. - "Ad focundara neganda est minor ina que Affy: mebanus et nivens meddigaeur haboro plus quiy

eiescie 3. Inficere tantum-quod materia alimenti intelligatuminformari format viuencis cique lube funcialiten univis ad quod melius-intelligedus funcialiten operatufo: licepusquiuent intelligatus de nouo mabete in le quomodoctumque aliquid quantitatus aquod non lubebat antea, non requivatus alia-mutatio, quam lub famaialis; at ve tutelligatus manfiro de minori ad maiorem quantitatem sin-quo elfontia accretionis posta est, alia-mutatio pretter substantidom necessaria est.

Probame concluso quo ad veramque partom; Be quidem que ad priorem sie ; quis perhoc prasisè quad intelligatur inter materiam alimentia Se praceriam alici produci: individbile concinuo etan maisblantiale, & dickum individibile informari forma lubitanciali vimencis, que excurrat adinfermandam etiam materiam iphus elimenti. qu'ancumusia non inselligatur produci : indivisibile copulation inter quantitatem alimenti. & enmetizatem aliti ; verificaturs quod viuens hat Sear de no no aliquid quantitatis quod non haber bat annua: ergo ad hoc verificandum non requigiebr alia mutațio , quam lubstantialis nutritiomig: antroedens probetur : quia vi dealiquo supgodico verificerus de benein le slipuem formanis Casticie fi-dicka forme vaam fui pareem informers quin bacipho ed illud spectable saciparimebie? ve patet ex visione in oculi materia rocepta , & Sercentis skips fimilibus formis fed per hoc praciec, quod vinene intelligame: acquirene maini-Abile In bhastiale continuationes veninque me erin, Ardistum indinistisle informari moda die do squareitas alimenti petiam é non. Se onice. eins quanticati y votum eli allerera e qued e quan vissensis pantom informata argo viueno merè i cao eali calle diccresur babere, aliquid quancisatis s wend pou habebat autea.

Sacunda vero conclusionia para suddetur ex entimis poniposest vinens intelligiaransirede minori ad maiorem quantitatom, nis exismi infarminori quantitas inselligatur transse in maiorem: fed non posest minor quantitas, que est in vinente, intelligi transse in maiorem: nis intelligiatur viniti cum quantitate alimenti; ad quam vinimem habendam non sufficit subsantialis mutatio autentionis; ergo est necessaria alia accidentalis

... R.P. Iof. Polizza Philofoph.com.3.

Onates concluse : totulaines de Altimo coheres illant a maior brisa, depende que palendame
con de la presentation de la proposition de l

plesius, acesetio constitie in actione produstina so indivisibilis copulativi duarum quanti expulativi duarum quanti expulativi duarum quanti expulativi formantis indivisibile copulativium materia, vitimò completum, & constitutum in ratione termini augmentarionis.

Probatur: quia non potest haberi accretio, nifi intelligatur ex quantitam ecian an augetur, & ex eius augmento fieri sua quantitas, vt probatum est; sed ad hanc faciendam sufficit intelligere productionem individibilis pepulativi imer v pray que quancicamen s ve de se pater a ergo actio prod ductiva dici indivibilis et braslices accellaria ad habendam effensiam accretionis, quodi verò dicta actio se habear ye vlaimò comploriua illius (uadetur etiam anico) quia polita hac achiune connorante reliquinto dionen ad augmentacio-ب بالمرتابة بالمرابع بالمرابع على و producione و مورد المرتابع المرتابع المرتابع المرتابع المرتابع المرتابع الم ia indinifibili copulatino materia: prima, falma fibi:ptoportionata:infontata: hebetur fufficiant tifiznė completa batio aedrektopitų ergo produ-Rio buius indivisibilis quancitestui, non solum effentialiter pertinet ad conceptum accretionis » fed est vlnimum completiuum illius. Constructi turiquia:cx vna/pancifipe actionibus ad conceptuto augmentationia (ubflancialis habendulu,nonhabetur accrecio, quia scutic ad eam habendara... requiritur ens quancies à itale enum subjectés; ex alienerò parce diste actiones cum fublianeialch Line, mon pollunt in reflò 1 & inmintecò 1 de illam pereinere: debamus igieur-asturere , quodi ad cam de pertinese fols : addo production indimilibilis copulatiui quanteeis reliqua ver è actiowas substanciales pertineana in abliquo cancum, unde fie ye in actions productive individualistis ye erangua quantitatem uniontia formaliser. 82 vir. timo completiue accretio posita sit. -i Obiscies, eciam & facile expliderur quomado quantites augmenti-per indinifibile continations um vnizeur cum quantique reis-que scoreleica quando accretio fit per inata positionem i valde camen difficile explicatured wife fine per incre fit-Ecoptionem alimentisyt in Hiventibus, fiquidam alimentum non posest addisatifi intra poros corposis recipiatur. sed peribos solum habetisti i quod dictos poros impleats atque adeo quod vimens he in le magis referenme acque confupatum non sutem quod in majorem molem extendaturs & Sequenticative major enadar pergo &c. Respondeo: quod etiam quando fit accretio per intus susceptione alimenti in poros viventis facile explicari potellique satione iple fintili di-

cemusiqued quande alimétum additur intra po-

ros in maiori copie quam actio caloris nacaralis partes Viventis ablumpferie Bide pori per ablione éruschem casoris magis dislatentur, & so so partes magis versus omnem dimensionem attoliantur, quod fi multo magis verfus longitudinem crescunt; hoe fit ex viscute nation casoris pour furfum impellit, & ex ashes flenkaris sugmental tiuz, que inferuit anime exigenti regularitor maiorem extensionem, quam laticudinemad fuas operationes vitales melius exercendas y ve putet in plantis,& hommiber at ft alimentumjqued attraffieur,eft zonale partibus, qua abfimuntur: pori, inera ques recipitur ; minime dilatantus . si denique est minus, dicti pori pocius restringuneur, ve accidir in lenibus, quiob hane caufain milnores fiunt squam antea fuerine าไม่เรียนจาก เครื่ วังหลักระบบก กากหลังเป็นสุดการไปไป เกา -1010ពេលនរ ១៤ ពាយាយអាមិកសាក្រ ការក្រៅថ្មធា**១**៤ ១៣៧

SECTIOSEC V.M.D.A que india non parent de CTIOSEC von accessionel en concession en concession en concession en concession en contra de concession en concess

Vintmodi pospaziamin vincuribus elle vi-The culom scoulds an paritage posontia numero tille 3 quam in illis vicalem elle fue loco probanimus - nomenim potest affiguari inter veramque disparieas, nam quod hac habeat pro fine vinencia quantiqueun maiarem reddetei: illa vord Libhantjan proporth fulficiens ad negandantu ill visali tavemi; cum multa alia potentia vita-Resident squar improductions actuum saccidentaliam occupentas i cainfinodi funo omnes fensiti uz : & ranonales illudesmen de dicta potensizu vzide dubinm estanum ki livės liti distinstu a po+ sentia: autricius in vinonti bus: partem affamati > uam lequatur militipque chimen Sequivur Auerfarom: 2. fua phitosophia who you felte 6: negatina verò alif, de quibus idem ibidom mentions facit:

Noltra consinso elle porentia quantificationi porquami exorcetor vitalis accretio non solumno elle eddem realizer cium, potentia aptrinimo, sed etiam sormalizer y itavet secundum id, quod discutti resto, sine undem umnino sormalizarimi vinente ex parte obiotti. Ec discram solumni secundum id, quod important in oblique y videsio ectratione diuorsorum'astumm, se terminocum, quos vaa, se cadem potentia vitalis exerceofata serias surce side and anima cap 9 ab codem sucre sa citatus.

Probatur affertio breuiter ex his, que diximus in physicis agentes de potentia, quam dicia materia prima ad formas accidentales 3 thi probauimus cam secundum id, quod diciente rocto esse eandem formalissime cum potentia, quamis ipla materia prima dicie ad formas substantiales. & folum differre penes connecata in obliquemin litat enim pro verifque idem principinm , quod nimirum vnum se obiectiim formale motivame. potentiæ quantificacines & nutritium: inde enim recte deducieur, quod fine vna & eadem formaliter in recto potentia consequentia patet,quiaco non nisi ad multiplicationem obiectorum formalinm multiplicari debent formaliter potentiaq antecedens verò probatur : nam ratio formalis motina mediorum, eft eadem formalis bonism motiva finis; medialenian, ve media hon habent -ditterfam appetituificatem àchte; nam propter · folam finis · boni ente miappetunun va vanleific yesli præscindatur fapitaràs medicina sipe et mediicina est , omni prossus appetibilitate carcatiled maior quantitas est de se medium ad maiorente Libleantiamin vitrenteslinon ellentializer dalig connacanalitien habendam; & maior fabitantia connuiralisorifaltem existens inquidine tang quam finis dipocenela nurricina acquirendus jeryo potentia quantificaciua, que eftiacqui faius maioris quanticatis , habet in vineme commino Idem motivum formaje, ac potencia nurritiua. " Confirmatur : posessia nutritius debes refpicere actum fuum d ficus potest numeralites fiere sed nurvirio non posest fieri narusalices , mic una chen accretione : ergo respicit etiam: accietiané ipfam:non est igitur cur debeat afligumi in vius te distincta potentia formaliter pod en pante secti pro hoo zolu , à nurritius . arque hac quidem ratio probat vninerialiser potentiaminggenerar tinameum in vinéribus, cam eriam in moraditatie bus effe sandem formaliter cam quennificatura Be distingui solum penes connocaca; pro vesaque chilit æquè militat argumentum fædiam. ... - Auchsa loctoral existimat potentiam accretit nam non folom formaliter, fed erism realiter dir Ringoi à nutritina : & multa ad hoc probablem congerity puwdiber angillatim expendered · Dbljeit ergo primo: Ari florilem focundo de Ar with the manufacture and a limental second and a quod quantum thielle augmentatiaum; quo 🕬 substantiam verd nutrimenti rationem haberes & prime de general, text. 28. fic diventem : que circa fubitantiam: generatio est , qua circa mar guitudinem augmentatio, ergo &ccil 1/112/21 [Respondent ex his 380 similibus textibus sor lum colligi paceretionem , & nutricionem elladuos mocus iellentialiter y & realiser inten 40 d44 Aindos: hino:pamen non rectè infernissas exsigne re diffinal as potentias y non enins eft nouum vna, Esvandempecentia non folum realismo fed ecium formaliser fumpea, posse procedere 20146 essentialiter . & realiter diversos, ve pacer ex por tonua materia primarioux cum fit formaliter p & escentialiteri vna ; caque indivisibilis cum:al formas substantiales, rum ad accidentales sub-Rentandas, se extendit. - Dbijeit fedundo: sieut viuenti accedit nousindiantia : ita Senona quantitas, Se veraque per operationem vitalem illi accedit rergo sicuti operacio acquistiva labstantiz est distincta ab operatione acquifitius quantitatis , lea & potentia, à quibus procedant consequentia enincieur. quia pocentiz specificantur ab actibus a Respondeo concello anteredente, diftinguendo cofequen & siquidem paritas intendit conthecere aliqualen diftinctionem inten poreneiam ve nurritium', & pocentiam, verquantificatiuamiconcedo; & dicp huinfmodi potentias distingui extrinscoè cantis Bo penes connotataifin autem intendat distinctionem in recto, suè formatem, suè etiant realem, nego consequentiam? Et ad probationem vitro

concedo potentias semper specificari ab actibus

fulls , fed-fumptis formaliter ratione motivation

vero realiser, aux erlam formaliter ratione ter-

minis quem producent. cum igicum probaucrimus candem rationem formalem motinam. finis respici per assum accretionis, quairespiciturablactum utricionis, scu angmentationis hine see ve una fittin accto formalis potentia purificaque a in acceptante de managementationis acceptante.

nutritur; fed non nichath certum compus augetur; ergo potentia nutritua semper permaneto quatificatina verò aliquando dependitur, & se se realiter incen se distinguntur-

Respondeo huius rationis imbecillitatem ab ipsomer Auersa fuisse cognitam-dico igitur deficere poft certumitempus accretionem, quatenus dimitur pro acquifitione majoris quantitatis,ea, que per actionem caloris naguralis deperditur; mon autem quatenus accipitur pro acquifition mouse quantitatis ve he quandin enim vinens numiner ficuti nouam substantiam, ita & nouam quantitatem semper acquirit; sic distincta minore; nego confequenciam;quemadmodum enim ex coloned home toto vita fue tempore acquirat aliquid fubstantia, & non nifi ad vigesimum lecundom annium majorem ea , quam ancea, habebag non recte inferent: potentias nutritiuas dud hafce aggenerationes respicientes , inter fe effentialiter, realiterque distingui : ira neque good distinguatur autritina a quantificatina sex comundi illa toto vita rempore operetur, hac autem non nifi yfgue ad cerrum tempus wiventi acquiras maiorem quanticatem es, quam antes...

Anniam, quantificativa quantitatem item nutritioi est generatio substantialis, accretio motys
accidentalis, ergo quemadmodum suot distincta
actionessita debent este distincta potentia.
Respondeo: negando consequentiam diversitate operationum, qua procedunt ab ipsis sed ex
diversariatione formali, qua dicta operationes suos terminos attinguate, cum igitur tum nutritio
cum accretio eandem formalem bonitatem insuis
cerminis sibi proponant: hincist ve non sit, cur
debent à diverse potentia formaliter, et in recto

25 o : Obijcie quinto; fi nutritio et accretio ab vas eademque potentia vitali formaliter sumpta procederent maxime quia vt Conimbricenfes & To--leeus afferunt, funt actus necessario coniuncti, quozum vnus alteri subordinatur sed hac rationulla eft.ergo &c.probo minorem non fufficit quacum-- cue conjunctio, et subordinatio actium ad confundendas potentias, que funt ad illes ; alioquin eadem potentia effer intellectus, & voluntas in homine; & eadem fensus internus, & appetitus in fenfitiuis; quia ex eis vnius potentia yna ppe--ratio subordinaturalteri, alterius, ve pater, illa ergo fola coniunctio, & subordinario actuum sufficit, que habetur cum connenientia fub aliqua ratione communi, & faluat identitatem communis obiecti . sed actus nutritionis , & accreționis funt disparati no communicantes in aligna adaquata ratione, vel obiecto, cui debeat vnica adaquata potétia assignari.ergo ratio allata milla est. Respondee concesta maioremegando minorem

ed cuius probationem, concellatiem maioret nemo-minarem; & digo aguedanuericio. Es accercio: communicant in coloued ambadicant ordination ad maiorem substantiam nigranti addendam teor -igu de maupusscopp é enjeres in terment ad uniceum objectum formale moninum a quod h accress righten dicere ordinent of maiorem quantity -tacem - dicit ad gam bung gradinem ganguam ad medium, quia nallo alio modo porest uinensiac; quirere maiorem fubstantiam, quam acquitenn hilidaregolni alz supa massijining mazgirm ob. - ser connexa chili missers i brims «dnewschwode enim, quancitas fe. babat un dispositio, raspacia materiz ad recipiendam formam, substantialema rist & ristitaura : antimplied cobiletinini : ansucitatie slite -selvation is deben habere undification of the Ou indinifibilis, copulacion, materierum illo-77 cham's ad hoc at in so introducation believes to the ma subfantialis aliti, fi ha ç eft indivibille myel indivitibile copulațium illium divitibilia a anda fit ve eadem ratio formalis bonitatis ab veroquezespiciatur, sic habeant commune obiectum sory rmaleningus obiectiones angus contra hor mostru principium facere videntur; invenies folutas inphysicis, vbi statuimus, potentiam ad formas 457 midentales ess de effentia materia, quatrous est formelistime in rectoryna y de eadem cum siulds potentia ad formas subflautiales.

SECTIO TERTIA. ON!

ente de la condicionida estada estada en la condicionida estada estada en es

Trumque acum sub pomine augmentationis

Atistoteles comptehendens prime de gentradimeter, 33-cres illi sondiciones a sugnat, quaru

prima est ve qualibet, para eius, quod vitalitet
augeturfat maior, fecunda, ve augmentum sat ex
aliquo extrinsecus aduoniente, terria denique, ve
in illa idem numero muina remaneste, ve autem
aliquid de dictis condictionibus singillatim dir
estima

partem emas, quod augema, acaditionis fir prima le concluso: quando, Ari floreles aix: quantifies partem emas, quod augema, florimaiorem a non partem emas, quod augema, florima acque de folis fentibili bus, flure expressionis firma a non partem emas, quod a non partem emas, quod a non partem emas, quantità de la contrata del contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata de

Probatur; & quide qued no agar de essentialibus patet quia huius sono potest agere de moraphisse
cis, quia ha sunt genus, & disserentia que seu si
ressentiam vinentis in indivisibili consistente constituunt: ita in se non possum maiorisatem. &
minoritatem suscipire - neque de physicis a quia
spicet in reliquia vinentibilis huius modi partes augeri possur: at non in homine, cuius apima-indivisibilis est: praterea, quod neque agero possit
departibus integralibus proportionalibus in uniliet huius modi partem deberet augeri, in quines
fui partes dividendum asset, atque adeò contisuium in indivisibilia resolvendum; sed hoc. ost
nuum in indivisibilia resolvendum; sed hoc. ost

ab fatdum, ve pacen ergo ecollequelam probotquia hoc ipfo quod pata alimenci non ponecrasur cum paste vicentia ; sulliber parti ; qual diceresur atpgerisdeberet immediate additaliqua particula alimenti-sergo inver aplanty et alimentani nihel intercedere poffet "limmedizie Enim qualibot pane alimenti cuiliber parti vinentis conilingenda elles. quod fine discontinuacione officium parcium per uentis, que antecedencer incer se confondie brant intelligi nequit. Exquibus deducitur, debete incelligi dictam conditionem de partibus Renubilibus, hocelt, alieulus notabilis maga liudinis. Patio fumitur ex co , quia huinfinodi partes flue aiquote fint line proportionales continent in le aliquec polossin quos, ye flet eugmentaciosingers Mimontum debet; per qued paret responsto ad difficultareminiqua quarient maior racio, cur aliqua poròus parce videncis augeantur's quam alea e rasio chim disparitaris en , qui a atigmentatio, vii dicobattionitut ex ingestione all therei inperosique no - am verò pori non mill inverqualdam decerminaris partes winchrischistern finde a nacuta inche inter ynum et al ium porum pars aliqua, quæ nullum in le habent i neceste en intervedat ; & id eiren eius particula media confiderate fecundam fes non parek elle espan inciennentiquam schoolska ber da Seumdu conclusiorpartes lentibiles vinentis im

debent augerisse primoraugnichtelm extressuren homogeneis, & harien ratione velliei (ceundario in haterogeneis. Probaturquialemuk animalis V. Goguod eff pars

Respondeo: nomine materiæ non intestexiste Philosopum patees hombyehens ebiligi ex verbis eiuldem guiz in eodelii tektu habentur; fic effin habet: Ea, que fant diffinibillim partium airentur, quià és, que lunt confimilium partium sugentifi: patelihullam elle confequentiam ab aduerlario intentam · Iam verò quid sibi voluerit Philosophis in textu oblecto inferpretes non convenimiquidam thim dieunt, nothing forms intellexiffe fireram quam habet que hoet farts nomine vero inaterik libstanciam cuinscinnade, carnis V.G. offis Eccita ve lenfus fit quamilber pattemiviuentis, diaz fub determinara figura Continetur termendu figuwamiquam habet in augmentratione, field matorem; non autem fi lecundum file mera prædicata quidditatina confiderctur's quit fecundum et confilic inindimfibili. The Louis La 1990 to

Alij verö nomme forme intelligunt patros integrantes abfolité speciaris secundam saum effentiam physicam; nomine verò partium materialium cascem partes consideratar quo ad conditiones individuantes: ital ve schous sei per augmentatio- new corner quidem carnen V.G.& tamminersum est totum es destaugent puon autem verinen-This resident condesiones individual conjuis of parces individualizer confiderate funt inflat.4que , qua percentiem confluir : fienim ex, par parte per nutritionem videntur augeri, vi zamen Litoris naturalis ex aliaratinonacus; Celefiquit. nutes ut है । एक बार्ड विद्युतिहरू भित्र को बोठ तुस्र के क्षेत्र के भारत - 1-1 Pro-explicatione lecinda condicionis sustes-Ha conclusio: Ve habeaute vigalis augmentation non sufficit, vt augmentim fat ex aliquo cixeritfecis adveniente quomodocumque, fod motelle ellive alimentum in minutiffmas parees redactus per difero lu leeptionish in Sabfranciam alice cooviertanit i pacer quis ellem augmentatiq vicalis ab anginentatione non vitall minime differren qued enim dieunt aliqui d'famerentem differse per hoch quod semper ferneine endem sentas & propostio patriffminon eff vereini ve paete ex fammaiqua. Roct per additionem pabuli senadat maior, forper tuinen reciner gandem figram pyramidalems quid finile videre ell in ery fallo & alijs gemmis arquellapidibus. Dices : li augmentatio feret ex aliquo extrin-·feeus aductionte , viuentia non nutricontut pen-

pehio; quia non femper allineur, led folum hate temporibus confequenties contra Aristoteles Tib difations & Digilitatiani prime voi ait; posses - tium nutritivam à fuis opératione cellationeme 1mmithe fuscivete Perge &ce Responded negueede fequelem pro explications antem, & ad phi losophi auctoritatem dico: vt perpetuò mitriani the Viuentia, fisselectionalistenporibus lachane - All Henrich 5 quis hoc non Ratin à pocumus in Reritius in lubilantium sliti comercicus, led pair-Tatim , post varias preparaciones, acqueicone coctiones, quis etiem quando animal non cibetuf , potencia autriciua spefantiquemadmodum Enith inations calof the Invernitione particulas aliquas humidi fadicalis abfamitifea dica potor tia file ceffacione particulus humidi macrimenta-The the flub fluintia me a little contiers at, no codic colleguetë quandiu vivit abimalinaquam alimento careto The sale conflates ex experience for a conflat conflates and the factor of the conflates are the conflates and the conflates are the confl guine, qui en humdum marimentale, & proximum alimentum nutritionis's quod fi quedam adimalia din a cibo abilimerunt, son ideopro 😁 eo tempore reflarant, nutivi e le ipia; tentilime tamenid præftablint quila ex via parce facultate flurriciusm valde heberem profiter maciusm fregiditatem habebant fex alia verò ingenti humo-Fils copia, que posser inscrisire in pabulum, a-Bundabune's & hine eff, ve fathing facilius coic-'Yat' Michiam', quali males; funt enim naturas Frigidiores, & humidiores, contra verò mars EMiddles & Sciores . કો હાંકા દ

"AFTO explicatione denique terrise conditiones dibitatur quomodo posit in anguientatione terrise idem número vinens; cam cercum sir in etitius vita progressu per aliquid de priori sabitate desperdi semper aliquid de priori sabitate desperdi semper aliquid de priori sabitate de semper potentiam interitiuam aliquid substantic de nouo acquiri pro resolutione autem se

Quarta conclusio quando dicirur, quod ante.

Repost augmentationem remanere dobet idementationem remanere dobet idementationem remanere dobet idementationem de intelligendem de

identitute numerica physice spectate, sed solum moraliter, quatenus per eam successive & insen-Libiliter por longum tempus acquirit partes eiufdem rationis cum illis, que tune habet, & quas per actionem natini caloris deperdidit . has concluso est primò contra Albertum, Philoponum, Burleum, Pomponatium, Zabarellam, Henricum, Durandum, & alios locis citatis ab Auersa so. 2.446.50. kil 4. qui dicunt in augmentatione remanere idem numero vinens, quia licèt parces corporis successine varientur : semper tamen eius anima eadem numero remanet. Secundò est etiam contra Alexandrum apud Auerroem Primo de generatione comment. 38. & alios, qui suppoaunt in viuente dari partes duplicis rationis, & qualdam dici primigenias, seù spermatiuas,quas nimirum viuens initio sui ortus à generante secepit; alias uerò aduentitias, seu nutrimentales quas uidelicet per nutritionem fibi comparauit; quo polito, dicunt : post nucritionem uinens semper remanere idem numero phisice, qod erat antea, quo ad parces primigenias: & solum quo ad partes aduentitias uariationem pati - & hoc fuffeere aduerificandam sententiam Azistotelis.

Probatur autem noftra affertio primo, quia & ninens remanere debet ante, & post augmentation onem idem numero physice, uel ratione ciusdem numero forma nel ratione earundem numero partium primigeniarum remanere deberet idem numero; sed ucramque est falsum; ergo dicendum eft, quod remanere solum debeat idem numera moraliter, modo dicto maior patet; non emin pocest concipi alia physica identitas numerica. que unleat remanere, minor probatur primò quo ad priorem partem: quia omnis anima, prater rasionalem, est marerialis, & divisibilis ergo eius partes definent una cum materia niventis, qua per actionem contrarionum ablumitur; cuma hac tamen differentia, quod partes anima in defluxu illo corrumpantur-partes nerò materiz incorruptibiles perseuerent sub alia forma substantiali-falsium est igitur,quod remaneat wivens idem ... numero physice racione anime ciusiem numero: phylice perseuerantis . quo ad meto posteriorem. partem cadem minor fuadetur exteografia partes primigenie suns einsdem rationis cum aduentitijs, quas permuritionem fibrujuens acquisit; ut patet ex ville hominis V.G. non enim est affignabiles dinerficas ulla inter partes, quas habuit ab initio y &cas quas procedente tempore fibi: comparauit . quemadmodum igitur hæ posteriores ann possunt perpetuo activitàti caloris natus rabs de extrinsecorum agentium resistere:ita neque ille altoquin effent incorruptibiles, atque adeo fi vinens millas partes admentitias fibi a scisceret, non esset, cur aliquando deberee corrumpia

 ea intentione, quam illa requirit, ut in suo statu persecto, quam naturalizer exigit, constituta sit: nihilominus non est, cur post quam introducta est, huiusmodi dispositiones per se ipsama ad debitum temperamentum non perducat, sicuti sapè facit casu, quo partes primigenia actionometraziorum à debito primarum qualitatum, temperamento ceciderunt, sed hoc posito atiam essent aque robustiores, ac valentiores ad resistendum, ac primigenia estgo &c.

Probatur secundo eadem assertio:illam identitatem debemus concedere vinenti ante, & politi auzmentationem, que sar cum deperditiones plurium partium antiquarum fubliantiæ proprig & cum acquisitione plurium nouarum eiustem... substantiz, sed cum his non potest confistere i-denticas phylica, led folum moralis, ergosolam moralem identitatem ante, & post augmentationem debemus concedere viuenti : maior patet : & minor suadetur, quia identitas numerica physicè sumpta, consistit in entitate rei omnino invariata, & immutata quo ad suum este reale physicum, cuiusmodi est illa que est inter substantia, quam hodie habet Michael, & eam quam idem habuit quando primo creatus est à Deo; nec non etiamilla,quæ est inter cælum,posito quod sit incorruptibile, ab initio productum, & illud, quod hodie existit, quod, ne quidem quo ad minima sui partem, corruptionem vllam est aliquando paffum; acqui huiusmodi identicas in vivent confistere nequit, vt patet, cum deperdition antiquarum, & acquisitione novarum partium. benè camen confistere valer moralis, que posite oft in communi judicio prudentum, qui ex co. quod, comparando viuens, quod est hodie, cum Hio, quod est cras; & illud quod est cras, cum eo, quod est postridie; & sic deinceps, nullam séfibilem mutationem animaduertant : prudenter indicent, quod fit lemper idem , & solum que ad partes alsquas varietur : quidquid fit de caterosfi procedente tempore nulla ex partibus primigemijs in coremanear; sed omnes, quibus constat, Ent aduenticiæ .

· Dices:ergo fi Deus miraculose conuerteret vnum lignum in aliud fimile: prius dicetur idem numero moraliter cum posteriori, in quod conuersum est. probatur consequencia, quia hac maratio est ab hominibus imperceptibilis. Refpondeo negando consequentiam, & ad probationemin contrarium dico: non quancumque conversionem imperceptibilem sufficere ad nu-mericam identitatem moralem, de qua loquimur, sed requiri praterea, quod corruptio vnius; & productio alterius non fit simultanea, neque breui tempore facta, sed per multum temporis tradum, modò secundum vnam particulam, modò secundam aliam imperceptibiliter: item necesse est; ve partes de nouo acquisitz sint ciusdem speoiei cum deperditis, eisque coniuncta: quare ft canis insensibiliter loco partium carnis oilis &c. vi caloris naturalis dependitarum, partes lapideas sibi produceretsatque vniret;hic non diceretur nutriri, co quod post nutritionem non effe ; idem numero moraliter, qui antea fuerat ratione partium de nouo acquistraramidiuerfaram ab his quas antea habebat .. SE-

Digitized by Google

39

43.

SECTIO QVARTA.

Percurruntur quastiones aliquos de alumento.

Riplex viuentis alimentă distingui solet.primum dicitur remotum, cuiusmodi sunt quattuor vulgata elementa, ex quibus, cum constemus, etiam aliquo modo nutriamur, oportet. Secundum appello mediă, cuiusmodi sunt mixta ex elementis constantia, que in substantia aliti post multas cococtiones couerti possunt. Tertiu nomiao proximum, & est illud, quod tales acquisuit dispositiones, vt immediate in substantiam vinentis transmutetur. nos autem inpræsentia de alimento insecunda acceptione considerato, agimus, quod dicitur absolute alimentum, & est materia, eirca quam potentia nutritiua & quantificatiua potissimum occupantur, vt suum opissium elaborent; de eo autem

Quarimus primò quid illud fit? Respondeo re-Aè describi : esse mixen in viuentis substantiam, ab eodem viuente conuertibile dicitur primò (mixtum) per quam particulă excludimus primò res omnes spirituales, quæ, cum alterari nequeant, implicat posse nutrire viuentia. alimentum enim debet esso alterabile, atque adeò corporeum excluduntur fecundò omnia accidentia corporea, eo quod nequeant per fui exhibitionem; atque confunctionem viuentis substantiam maiorem... reddere; quod si ex accidentibus eucharificis experimur nos nutriri: id tribuendum eft dining omnipotentia squa. ad occultandum hoc Fideis mysterium, miraculose facits vt statim ac quantieas eucharistica dependit accidentia propria panis & vini per introductionem aliorum alteri substantiæ debitorum, incipiat informare materiam primam, que tunc de nouo à Deo immediaté producitur;vnde non est mirum, si cause naturales in eodem instantireali introducere ualeant in eadem materia formam substantialem, quam illæ dispositiones exigunt.excludutur denique tertià pura elementa, quas tum propter excessim primarum qualitatum, quem habent supra primas. qualitates viuentium; tum propter suam homogeneitatem funt inepta ad alenda viuentia: vt enim alimentum in substantiam aliti convertaturs debet non solum posse superari ab activitate ipsius aliti, sed etiam esse heterogeneum; sienti est viuens, quod simu fecundum omnes sui parres. heterogeneas ali debet, quod si plante aqua terræpermixta nutriuntur, ideo est, quia ex puris elementis in minumishmas partes redactis, & innicem alteratissis mixtum quoddam imperfectu. corum formas substantiales retinens vade in x. hoc eriam casu verificatur, quod alimentum sit corpus mixtum, sicuti etiam in reliquis simili-bus . nam si verum est , quod talpa sola terra... veieur in cibum , & quidam pisces fola aqua , & Cameleon lolo aero: hoc intelligendum est de terrra, aqua, & acre multum alteratis, & alienis corporibus permixtis, ita ve verificetur de illis,quod fine mixea imperfecta, & non pura elementa quod verò attinet ad idiquad diciturde quibusdam Indis, qui eirca: gangem habitant,

quod solo pomorum odore pascantur; putarem, este fabulosum.

Dicitur secundò (conversibile in viventis subflantiam) per quod notatur, alimentum comparari debere ad potentiam vitalem, tanqua mpassiuum ad suum actiuum proportionatum, hoa est taliter, ve possit eius resistentia sormalis à resistentia actiua viuentis superari; & sic in sui substantiam converti; & hinc sic, ve neque lapides, neque metalla, neque denique pura eleméta, vei modo dixi, esse possint alimenta viuentium; inde etiam oritur, ve quo maiorem affinitatem; & similitudinem sabetalimentum cum viuentes eo sit aptius ad nutriendum illud, eo quod minorem difficultatem debet superare viuens, vei illud in propriam sabstantiam convertat.

Dicitur denique tertiò (ab codem viuente conuertibile) per quam particulam explicamus alimentum debere respectiue sumi in ordine adviuentia nutriendamon enim hoc ipso, quod aliquod corpus est ab vno viuente in suam substatiam conuertibile, habet rationem alimenti respectu alterius, à quo conuerti nequit, sed solum respectu illius, à cuins potentia vitali concoqui, et rransmutari potest. hoc modo explicata alimenti definitione, quod sit reste tradica: probatur ex co, quia per cam recte alimenti medij natura innotescie, et conuenit omni, et soli alimento, vt de se patet.

46 Quares feeundoin quem finem datum est à 1114 46 sura viuentibus alimentum?

Respondeo, in triplicem: Primò, ve ad pera fectam magnitudinem sum substantialem, tum quantitatiuam perueniant: secundo, ve resarciante danna ab exerinsecis agentibus sibi illata: Tertiò denique, ve natissus calor, hoc est partes substantiales calidissime, que sunt in vinentibus, ha a beat in quod suam vim actiuam occupet, alioquina eam applicaret ad depassendum humidum radicale vinentis, hoc est partes substantiales humidiores, & frigidiores maximè corruptibiles, adquarum corruptionem vinens ipsum corrumpionecesse est, quia sue illis suas vitales operationes nullatemas exercere valot.

Et quidem quod pertinet ad duos præcedentes; fines, non est dubium, quin sit necessarium viuem; aibus alimentum verum autem obternium assissarium: negat Hurtadus disput. 1. de amma settu 10 sub settu. 3. eo quod putat, non posse vnam partem viuentis destructionem alterius compartismachinari; quin simul machinetur sibi destructionem nam destructa illa comparte, totum quoque destructur, necessario, quod destructionem omnium partium secum necessario trahit; quare vaz pars non potest ad interitum alterius inclinare, absqueseo quod etiam inclinet ad interitum sui, quod sine maxima narura does dinatione intelligi nequit.

Sed contrania sententia est communis, quafuadetur primo à posteriori : experientia enimconstatazional indigere respiratione ad supersuum cordis ardorem attemperandum; sicuti etiamcibo ad sedandam famem, qua cum supponaturesse in homine debitam magnitudinem consequto, non potest dici, quod proueniat ex exigentia augmentationis, & multo minus ad reparandum.

Digitized by Google

13

९६

damhum ab externis agentibus passum, quiaus poeuir contingere, quod ante paucos dies sucrit homo minus cospulentus, & minus pinguis, & tamen tunc non samescebat, & postea samescat, quare illa sames non potest imputari iactura, quam passus est.

Suzdetur secundò à priori id, quod dicimus; quiz inter partes viuentis reperiantur omnia necessaria ad actionem, & reactionem mutuam. ergo non est cur inuicem non possint agere, & pasi; consequentia est certa: antecedens verò probatur, quia ex vna parte sunt contrarijs qualizatibus activis præditæ: quarum vna superarevaleat virtutem resistituam alterius: ex alteraverò sunt debitè applicatæ ad agendum inuicem, & patiendum, ergo non est quid desideretur va inuicem agant; identitatem enim sormæ substantialis inter agens, & passum consistere posse, patet quoties nos manu frigida calidæ applicamus; experimur enim aliquid frigiditatis in calidam, & aliquid caloris in frigidam de nouo introduci.

Dicet primò Hurtadus, excessium, quem habet vna pars heterogenea viuentis respectu altezius sibi immediate, semper esse valde exiguum, arque adeò insussicientem ve inuicem agant, & ob hoc nullam posse agere in aliam, & nullama ab alia pati.

36

Sed contra est primò, quia experientia con-Rat inter partes valdè propinquas dari notabilé heterogeneitatem in primis qualitatibus; caro enim, licètiossibus proxima, est notabiliter humida; à contrario verò essa notabiliter sicca... Contra etiam est secundò, quia dato quod partes viciniores ob exiguum excessum virtutis actiuç, quem vna supra aliam habet, se solis non possint inuicem agere: at quatenus saciunt vnum in ratione activi cum partibus remotioribus notabilem excessum habentibus, non est cur vna cum... illis non possit conera viciniorem bellare, esus que tempesamentum labesactare.

Dicet secundo, quod licèt hoc possit sieri : quia tamen quelibet pars vitra proprium temperamentum in ordine ad se sufficientem: habet aliquem excessum, quem sine sui destructione amittere potest impugoa vicina: ideò non indiget viuens alimento, ad impediendam hanc pugnam.

Sed contra est primò, quia hoc non videtur naturaliter contingere poste: fac enim vt proprium remperamentum partis proxime parti ca-Iidishme exigat V.G. quinque gradus caloris, & rres frigoris, si habet aliquem excessum in qualicace ; quem fine sui destructione amicrere postit, consister proculdubio in hoc, qued habeat quarsum gradum frigoris, ergo jam carebit quinto gradu caloris, & lic erit proprio temperamento destriuta . & præter statum naturalem; imò etia in violento exister: Contra etiam est secundò, quia detiructo illo excessu adhuc partes remanent hererogenex; & cum sufficienti contrariotate ad pugnandum, ergo adhuc debent agere, & pati ad inuicem. Ret ergo non folum alimentum else necelsarium, vt viuens ad perfectum stamm. perducatur & reparet damna ab extrinsecis agéribus passa, sed etiam ve natiuus calos habeat pabulumán quo confumendo occupeturane in humidum radicale suas vires conuerrat,& sio eneces

R.P. lof. Poliz Zy Philisoph, 100.3.

iplum viuens.

Ad rationem autem in contrarium initio ab Hurtado allată dicendu, quod quăuis sit absurdu, quod al quod agens per se directe sibi interitum machinetur, quia naturale constitutione inordinată haberer; quatenus omne ad sui conservatione naturaliter inclinare debetiat nullu est absurdu si per accidens, se indirecte sibi destructionem moliatur, ad cu plane modum, quo paruus ignis suppositus ingeti masse ferri, que sune suspensa est, du funem incedit est, causa ve massa illa ferri magno impetu super se descedens, ipsu extinguat.

Queres terniò: quot sun concoctiones necesfarie ad preparadú alimesu, ante quá sub sorma elici constituetur; ipsumque meriat?

Respondeo esse omnino tres; supposita enimcibi praparatione, qua nem ore,vbi lingua ministerio subjectur détibus, ve cominuatur ab illissac saline commixtione redditur subricu, vt diglutiatur;statim ac ex ore per esophagu mittitur în vericulu, incipit ibi primă cocociione pati, in fine enius couertitur in substatia quada fluida, & albā,qua dicitur chylus. hac prima cocoction peracta, chylus ad intestina transmittitur, quorū logistido septies logistidine humani corporis regulariter cotinet, & funt inftar canaliu, per quos chylus fluens maxime repurgatur : in duas autem partes comode diuiduturin quarupriori, vetriculo proxima, sie chyli repurgatio: in posteriori verò podici viciniori relidunt excreméta, vt suo tépore egeratur; in fine prioris pastis intestinoru queda habemr inbalisime vene, que lactes appellaturper quas chylus ia desegatus transmittis tur in iecur, quod est mebru quodda venosum, & valde calidu instar saguinez cuinsda maffz multo suguine refertuțin boc conceptaculo fic secuda cocciosex qua chylus magis repurgatur, & primò separatur à partibus crassioribus,& terre tirio ribus,que subsidune, necnon etia à subt horibus & kuioribus, qua inflar spuma supernatant; & quide illæ terrestriores descédunt in liene, ibiq; in atrabile, seu melancholia couestutur, leuiores verò ad vexica fellis deferutur, qua hapati adhæret, & mutatur in felle: deinde chylus fic defecatus, vi caloris ipfius hepatis maxime incalefcit; vnde albedine in subore couertit, & iuxta sentetia Aristotelis ascedit in cor, vbi mutatur insaguine, & inde per venas totă irrigat corpus veră; quod hæc mutatio chyli in fanguiné fiat in corde & non in hepate, negatur à Medicis, & Anatomicis, afferentibus, omnes venas origine ab hepate trahere, & aliquas ex eis non pertingere ad cor; ex quo deducunt săguine, qui per dictas venas illabitur, no generari in iplo corde sed ad hoc rèspoderi facile potest pro Aristotele: fortasse diau humorem non indigere maiori perfectione, 63,0,0 quam in iecure consequent off; contra verò reliquum ; fed quid quid fit de hoc.

Constat autem post secundam concoctionemas sanguinem transmitti per venas, quarum dum practipum sunt veluti duo magna slumina, quarectú irrigant corpus; quaru altera dicitur porta: altera verò cana, Hæ in progressa in minores, ac minores venas dividuntur, & tandem in asias desinunt, quas propter subtilitatem, quam habet maximam, Anatomista capillares appellant.

Digitized by Google

in his venis sanguis, post quam per tot circuitus & anfractus ab omni ferè feculenta permixtione secretus est, tertiam concoctionem obtinet; ratione cuius adhuc: amplius perficitur 3 & defecatur ex quibusdam partibus pituitosis, & excrementities, que vel per poros in sudotes exeunt, vel conuerrunturin pilos; & demum ex venis capilaribus sanguis in membrorumporos se veluti quidam ros descendit, in quos receptus, vi activitatis ipsorum membrorum in corumsubstantiam convertitur; Quod si inter sanguiné in extremitatibus venarum capillarium existentem, & vltimam conversionem in substantiam. alitiossendunt medici, tres alias concoctiones intercedere, quarum prima transfert sanguinem in humorem quendam aqueum a quem xoxem appellant; secunda mutat rorem in cambium; qui est humor quidam cradior . & parei nutrienda similior, terria denique ipfum cambium in gluren... 2 quatenus poro, in quem recipitur, tenaciter adharefeitine foras exeat; vel dicendum enthas no esse substantiales mutationes, sicutillas eres a quas nos enumerauimus ; vel fi omues ha á nobia erumerate, substantiales sunto quemadmodum aiqui non omnino improbabiliter censent, dicéchim : nos cum animatticis loquitos effe folum... de concoctionibus pro ve sentibiles mutationes, alimento afferuntzifine en substantiales fints fuge. non; tales autemetfeitres à nobis affignatas, non, verò reliquasopo fleriores adductas ab alija a & ideò liss à nobis minimè consideration par vace

quod marricus a debeat mecessarià, nacuraliter mori.

· Mespondee & & dico. primo , propositam questionem non debere inselligi itax ve æquinalese negativa s quali veròs finon egeret nutrimento, viuene ester immortale si quialicet ex garentia... indigentia alimenti deduceretur, quod partes heterogenez corporis vauentis inuicem non pugnarent, arque adeò quod ab intrinfeco viuens nonbaberet, unde mortem timere posset:absolute tamen adhuc effet naturalizer mortale, quia. adhuc ab extrinfecis causis posset occidi, vt ferro V.G. igne, feris, niue, & similibus - Dico secundo: quæstionem intelligendam quidem esle sicuti sonate, videlicet affirmatiue, sed non in tota sua latitudine u quia certum etiam est, quod boe iplo, quod vivens nutritur, signum est quod calor naturalis humidum radicale deposcere valeat, ad quod impediendum natura intituit alimentum , ve in illud vires suas occuper; hog auce polito repugnat, quod calor ita occuperur totaliter in absumendo alimentum, quin, etiam aliquantulum non agat in humidum, & ic paulatim illud absumendo, viuentis vitam intertumpat, quare ex hoc etiam capite conflat, quod hoc ipfo quod vinens nutriagur, haturaliter, mori debet. Adde quod non totum alimentum in substantiam alici conuerei potest, quare ex qualiber concoctione mulca remaneant excrementa, necesse est, quæ cum non posit totaliter virtus expultrixforaseijeere » nacelle est ut in corpore retența... pumehane, & sic suis morbidis qualitatibus infectum viuens morigeur. Dico denique fertio vt proposita questio difficultatem faciat, sumendam esse fricie iu sensu przeiso, considerata tantum

satione nutritionis vt se; ita vt leplus sit, quod licet viuens non timetet mortem neque ex inséfibili pugna, qua pau atim calon naturalis vires humidi radicalis labefactatineque ex activitate. excrementorum nedne sp extrintecis cantis du's noxias qualitates in eo producerent, num pracisè ex co,quod nutristut effet naturaliter moriturus. & quidem communis Contentia, quam loquitur Quiedus contron. 3. de generat, punct.6. eft affirmativa; & ratio, quam ipse num, 6. adducit est huiusmodi: omne alimentum conuertendum est à vivente in propriam substantiam : ergo habet contrarias qualitates, quibus reagie in ipfum viuens, eius temperamentum paulatim debilitando, progressu igitur temporis vinentis vires penitus prosernet, & sic illud enecabit.

Sed contraria sententia videtur probabilior, quam tenet Arriaga disput 2.de generat sect.5. sub geet 4. probatur : quia licet, si alimentum esset semper eiusdem rationis, vera ellet Quiedi sententia: id tamen non necesse est quare ex suppositione, quod homo ciborum temperamenta... perfecté nosceret, necnou etiam quale, & quá- , 🚏 tum damni ab externa nutritione V. G. in fuis qualitatibus passus sit, posset viique hodie alio cibo recuperare, quod amisit, & rursus si quid damni ab hodierno cibo accepit, cras contrario cibo illud emendara , profecto qui hanc regulam femper faruaret, veique suas qualitates in ea. incentione, quam notice ad suam salucem este necessariam, perpetuò conservaret, ergo viuent ex eo præcisès quod nutriretur, non deberet necessario mori.

Ad hoc respondes Quiedus, quod homo aliquando peruenias necesse est ad statum, in quo
danna ab alimento accepta resarcire non valeat;
quod probat ex eo, quia sicuti quando homo est
in statu, non possunt eius vires ab alimento augeri; sta quando incipit à statu declinare, nonpossunt ab codem alimento ad statum, in quo
erant adamessim perduci, & in integrum reparari, eo quod: licet posserius alimentum sit magia
proscuum, quam prius nociuum sueries viueva
tamen caree viribus viendi virtute dicti alimenti
ad id, quod amiserat, resarciendum.

Sed contracit; quia, licet homo ex suis in-trinlecis habeat crescere, & ad statum suum. peruenire: tamen à dicto statu cadere, nifi ex violenta contrariorum oppugnatione non potest fac ehim aliquem in statu positum, neque ab extrinleca corporum naturalium infestacione, nequeab intrinfeca pugna partium heterogenearum. neque ab alimentorum ratione divexari; his profecto non haberer, quod illum, à consiltentia sui status deviciendo s vires suas labefacturer; ergo si post quam ad statum pernenis, posset defacte detrimentum, quod ex activitate abmenti in suo temperamento patitur, identidom reparare: profecto aquancum est ex vi nutritionis , semper in eodem statu permaneret; quia haberet vnde stațim iactură,quă ex cibi sumptione fecisset,resarcire valeret .

Confirmatur id, quod dicimus, exéplo fructus ligni vitz in paradifo voluptatis, planeati, qui naturalem virtutem habebat vitam hominis perpetuò conseruandi, & impediendi mortem.

Digitized by Google

05

a chhis saltem mere naturalistus provenientem; ergorion est curalisteite not posset vitain perpeditamore, que precise de le constituentem en la conficie de le constituentem en la conficie de le conficie de la confici

1. The F to 2th ventile facus. 🐸 Sed vontra elt primò: quia fi possumus la luate illamevizeurem fuisse arbori naturalem,ne multiplicaremus miraculasvique deberemus; sed posînimajve benè probacMolina prima parte de opere fen dierum difpen.26; & ziej: tiquatenus nihit in contratium allignari poilit repugnas : ergo debemusique poste. Corra est sequendo quia hoc exemplumeadduchum est à nobie ad essendendam natuzura: Manamam: posse: in suo, statu perperuo con -fernatifi habeat unde detrimentique ex cosraziorum deschione patitun raleat reparatelergo no Exigir in commibus patisatom - quantus ergo in. Antu nature laple phiralitate ciborum huiusmodi finemicon lequi possemus, in illo verò innocenelectroco fructu arboris vitat non inconfequenseg pariess ex huinfmodi fructu adducta el Conera denique certiò, quia falsò fupponit Quiedus hos mineus in allo statu folo illo studiu fiusse nueriendum f habebat enim innumeros alios ad hunc finemà Deo crozos; fibiqua anadisos. Imo restè diti potek frudum vitz habitile potius naturam medicamenti, quam nunimantipreducendo hos minimum furm perfectant humbren temperiem, a qua vine aliorum fructuitm aliqualiter dimotus fueram duare quemadmodamoque vnico fructa vice incharam infallibiliterrecessabat, ita nung possorrarierate ciborum endemisnfallibilitate-fimilen ikturamielarciia senolityin quanami +in mental 38 continues in the desire of the man cidens publicas facultate cam reperandicheuti defade piccost medicus, remedija adhibitis gritudines à cibisi hande expellere & hominem ex portis morn ainsaduhi taini identidem deducernation in a a a a a a

n. Dan him paretresponso. As rationem dubitanda
insisteat Quiedo allatam dimentum etti marent
gido in aprim vinens, quamadinamenti marent
gido in aprim vinens, quamadinadum eius debibilactivitas quam in debita tempahid perkitenta
arpetre dista quando alternag naque debilitatas
imminiment falu bribus; qualitati bus; praditum i
east arigitus sque contabaran; quad identidum, a
in-mudidamento rativita anparimum en enim si in
eogum mareo, bive obtratio affectum incidunt,
funt paulicas agroco; sin subent chan reperiantio,
en mabini micirca quam activitatem suam exercente, ad illud appagnanduntaes de strucadum, a
comerciquita.

ה מול מיל איייער בדוד מה ממול מעובר ביו ליד ל בייל בייל אייי

Levis I minos de la la compania de la compania del compania del compania de la compania del comp

Finde Countries and a something

SECTIO QUIMTACON SECTIO QUIMTACON SECTIO ONIMATACON SECTIO ONIMATAC

a ministration and a smith compared to the confidence of

De Potentia guaraina vitali:

🧗 i nibili i DOtentia generatina nitalis chipliciter funi pozest : primò in ordine ad suum actum co--plerume; leu mediatum à: ferandò in ordire ad : د lbn zmmediatum أز aGum. faum incompletum و aGum. faum Sumpra primò modo restò describien: secultas, cen que procedit uluens à ulatente principio con--iuncto in fimilitudineur a tenta; cuius descriptionis emplicatio legi potest in primo de generacióme, tibi sam dilucidani musto Secundo nero mo--do accepta definiri rectè potestifacultas immedirate formatiua seminis, quod se haber ut inflrumentum separatum, quo mediante habetur, procefficuinentis à ninente in fimiliandinem nature; : & hinc fix, ut duplex generatine potentia destingui possie : altera; quæ est in ipio ninence , & in elaborando semine occupariin i altera nerò inipsoscimine, quatemis est instrumentum separaoum s quo mediante uiuens generationem fubilătialem nimentis sibi similis actingit, porrò nos in pratentia agimus folum de priori; nam posteriorett in firumentalis, & Subordinata priori. i... De examem queri possune plura; & primò quidem: atrum omnebus, ninentibus competat+ ad quod, Respondeo inegatinà scratio estraquia... dancun aliqua uistentia efisicific planta, tiuc a: nimalia, adeò imperfeeta sint aon habeant à natura wim elaborandi semen sed folum ex mixzione elementorum j. nel sopputelu accidentali caufarum merè namralium, pel ex pueri materia generation, quod confirmation ex Aristoteles fect. 10 problemetum qu. 15, ubisait : quædam anis mulia solum ex puerimactria Generaria & questi. 64. quadam alia ex femine, tanoum, alia denique utroque modo; aliquandoper propagatios nemialiquando ucrò ex putrefactione idenique docuit Theophraftus libe to de plunis cap. 1. decens qued plantarum, 8: animalium iquadam by livis fimilibus contam gignunging achae indigent for mine destis folum per naturalme causas, posques femino à Amili caufa deciso saundam però alia noroque modo. Verum hiscauctorizacibus (ut.id. obicor aduercam.) aduercantur monvelli s existin mances secinalias qua gigebraus ex pueriogramuiscin, punibus apparesor limilis, ljesquæ, ex les mine proceedneunt differrexamen specie ab illise quod:confirmationeco.guiamqua gigountures. putri s non habenavim donerandi limiliasvi vi-m decundencere. Anistateles primade generals animasapraniaeramen oppositum eenes Po T. 7: metaple. lell. 6. & recte; quamnin en im demns eg.qu. girs gunnumen putri non pollecibi smilia procrette, non tamen recte inde deducing and ifferre frecie abalija quibus in reliquis smilia apparent;po-, tafficolimirecte lustineri illam impotentiana oliç fterilitesem quandam orcam ex imperfectione quam ex яна generatione, contraxerune, qua fi effet sufficient ad diversitatem specificam inducedam. hamines fiue mares , fiue faminæ fteriles, cansendi essent differre specie ab alijs, quod ne-

mo dixerie.

74

Queres secundo: an quædam vinentia saltempersectiora non possint, nis ex semine aliorum-

viventium bhi bmiling generati ? Responded nonnullos existimasse non dari viuens itz perfectumeve non passe ex dissimilibus causis produci ; adeò vt Diodorus siculus lib. 1. eap. 2. referat quorundam opinionem, afferentiu primos homines sponte è terra in Aegypto editos fuifle: & Auicenna lib. 25. de animal.cap. Lachtire videatur, quod fi omne genus humanum perirez,poster nouis homo sponte vi attrora generari quin etiam Michael Maierus lib de valuere arterea cap. 12. plures defacto homines è terra editos ef--se narrat : verum huiusmodi narrationes non salum fabulosas, sed etiam erroneas essesonflatex Actorum 7. vbi Paulus in Arcopago de Doo loquens hae habet : facitque ex vno omne genus hominum inhabitare super vniuersam facienti terra . quod non effet verum fialis homines non ex Adamo, sed ex terra immediace, procesissent; quamuis enim s ve aduerei: Gafpar Sanctius in... dictum locum, illud (ex vno) videri posser alicui significare omnes homines à Deo fuisse crearos : huius tamen expositionis falsitas aperte com uincieur ex tella Graço: vhi legitur on una saguine ; languinem enim lape pro lemine fami indubitatum elt ... quod verò neque de possibili naturalitet contingere pollitive home aliter, qua ex homine proceedur , patet tum à posteriore, quis per tot annorum fecula nunquam contigit ? a priori verò sic suadeturt perfectio diuina vita consilite in eo, quadste à la . & vi sus, non ves ro ab alia . sed face perfectio licee non potuerit communicari aliqui erestura in individuo, quia ômne indiniduum creasum hocipso quod est a ab alio productum : finneceffe ell; at poruir roma municari alicui speciei vreatmaliqualicers videlicet quod postras quad vius individuum suerit à Deo iditio creatum, vi fita, & non altebius caus Iz fecunda exigas propagari in alija individuis y non est igienr cur dicamus speciem hominum.a non habero hanc perfectionem; ve non possevos Somp de integações audilima à dincrestitarian hac ratio videtur Aufdamentum habore in Aristorele fernado de anima rost. 35. vbi sie : quoniam igitur communicare non possure ipso sempers 85 divino, continuacione, propierca quod nihit contingit corruptibilium idem , & voult numeto permanere: legandum qued potest parricipate voum quodore : lic communicae; & permanee, non ipsum, fed quale ipsum - numero quidem non vaum focco antem vaum tied vritterelos:cum igitur nurves humans participare pola fie divinem effe quond sempicernam duraelonem mododiclo, non est cour negemble cant commune nicare hoe mode cum codem effe.

motifimis, & in miedio Occano exillenti bus PAFsim inveniantur, nec appareat quemodo exalijs cerez regionibus illue venerint : squidem naquo potuerunt apoliere per le ipla propter immenliratem Oceani sneque ministerio hominum nauibus illuc confluentium s quia fiint tebra omnine deferez fine vlia prorfus habitatore kattamen e ad hane difficultatem. Respondet D. Augustinus lib. 16.de Cmit. cap. 7. quod fi dicta fera fponses sua nauigando proprer Oceani immensiasem ? illuc minime transierune ; at , vol ab hominibus manigio delata fuerunt i venacionis i aut offene tacionis studios vel Angelorum ministerio ex diuina prouidentia dispositione, vt vetificare: tur, quod omnis terra habitaretur; quod fecudum probabilius existimarem, habemut misto Zacchariæ primò Angelos, quos misit Dominus, 🤫 🤇 ve perambularent terraid a respondisse Angelo!; qui fabat inter mistera , arque dixiffo apersmbulauimus tersam : & ecce cionis terta habitat sur, quod est manischum argumentum illis Dofi mandaffe curarentereimmis terra habitata affeti cum autem hoe non porfic intelligi de habisation ne facienda vbique ab hominibus i signidamiconfar multus infulus y & ingentes terra tractional-Reis inhabitabiles a concludendum videtunistelligi debere de habitatione ficienda ab anime: libus persectissime dennum ferz fintsine dominer

Queres terriò: num poretia generatuz fit fet:

malicas diffincia a nuericiua rica ve socundumo idequad dicit in redd, fie præskindibilis ex parte which ab illa ran verò fotum diftinguatun per net oblique, ien ve in recto fie vna cademquese formalitze eum illusticuti eR quantificatiuas anier Respondeo esse formalitatem distinctam: es parce recli. probann quia ad hoc ve dua racio? nes realier idabificate cenfrantur formalites en paire recht elle diftinda, fufficiell appareant inter fe fenarabites : & habeant munia resident dinorfa; fed hajulmodi funt potentiz genemana & mitritiun; ergo les maior pates : ch milam enim aliam ramourm dicimus animalisatem x80 rationalitatemidistingui formaliter ex parte ten Etinisi quia videnus animalitatem existere in a brutis fine racionuiteare, & este principiam lean Arianum; neutrum verò rationalitati computant minor verò suadodus: quia nullum datun animale quod non fig. lenlieiunm, aliquo videlica lenlis præfertim , tactens præditum; at multa danturs qua generatius potentia careant, non folumlin vno aut altero indiniduo, sed triam in cota specie 3 praterea in ija in quibus veraque potoitia reperitur, difinita organa fibi vendicanes & porentia quidem generaciua est in testibus; voc formatur femen sautritiua verd per socian com pus diffutio, fibi etiam vendicant distinctos foos enil Nucciona vordinaces ad idem indiciduoses in the ell, perfloiendum y & confermandum go neracius verò adultud fimile producenduma amit

Tria tamen contra hanc sententiam videntur 77 poste obijci, primà Aristoteles, sesuide de anima ter, 42, vbi sic expresse habet : eadem potentia anima est vegetatina, & generatina; secundò, quia veraque potentia respicit terminum, cius-dem speciei, in equo V. G-equm, in Leone Leonem, cum hac tamen differentia, quod nutritina

Digitized by Google

~

respicit terminum partialem, generatiua verò totalen; confles autem emidem rationes elle totum Le pattem to madmodum i gitur propter houdidimus, quodvirtus, qua ignis prodicit ignen. a le distinctum, sit eadem formaliter cum illa, qua aggenerat sibi nouas partes, & maior euadit. sic ور etiam dicendum in viugate ezadem formaliter 🛕 ingliuidus 🧸 ell tällen hecellarium ad speciem و elle facultatem generatinam र रहामाप्रांशपवकाः सान् tiò denique, quia potentia generativa habet elaborare semen, sed hoc fill aliud est, quam sanguis magis excectus; ergo pomitia generatiui nontal ; inulas tranfinitritus in tenes, virtuto quorum... differe à nutricina, cuius eciam munus est formare languinem .

Sednullum ex his habet soliditatem;ad primu ergo dicendum : Atistotelem explicari primò poste, quod loquatur radicaliter , in quantum.a.: versque posencia, cum angmentaciua, cum gor... nefatiua in cadem ellennia anima vegetatiug radieantut; & sic in ea lant voum; vel secundo acquod loquatur realiter . ea quad potentiz anime tealizer non diftinguntur, nomine cogitante, ab ipla anima;atque adeò:neque inter fe. vel demigue cerciò quod id asserat proper magnam... affiniticent que inter veramque posennam son peritur; nam ficuti potentia metritina importat facultatem in stomaco, transmurantem alimétum 3n' chylum, 8e in hepate-transmutandi chylum... In fanguinem, & in corde transmitandi sanguinemán spiricus vitales,ac denique in cerebro sacultatum convertendi speritus vitales in anima-: les : sie potentia generatiua importat in testibus. chil ad formandum lomen dune inlimei, virencem eransmusandi parromi sanguinis in ipsum... Temen; enterum fi formalizer loquemus, non potefe negazi elictas potentias, secundum id, quod diction in secto, distinguendes else; & vnam ex parte oblecti beneficio intellectus ab alia polse prefeite.

Ad Secondum distinguendum ele antecedens: virique potentia respicit accombunaciusdem speciei, diserfo modo,concedo a codem medo, sees ansecedens. Le consequentiam porrò hen eine pour confile admin puro noutre le distribile de la conficiente de la confidence de la tina respiciat eundem terminum inadaquatum.... generativa: vorò : adaquatum ; did quia illa pen Retendie ad zimblem numbre viugnois conformaeichem ; voide allad effocialites prasupponie si nun Tolum pr parre efficientit. Led eriam experte termini : contra verò generativa per le ordi-7 februrad alia resentia sumero distincta producendosper quod patet differitas inter: igness . & Phiensyper accidens enits of qued ignis ignomica quem producie, libi cominues; codos animo mode poserar dabere illem fibicontinuacum bo-, neficio agentis extrintoi ; vei figra fun loca, Notanimis ad tersima denique dicendum: esia A Comordamus, fomen alied nibilello, quem ságanem magis excectum: non bene deduct distati poremission effe formaliser in redo: diffindatie fulficie gnim adress &c distinguendes dintrites for Bunitally and the bullet by the the first

data bay bay seek military seek

Walter Transfer

~C:: ;

nium, & diuersitas opisiciorum veriusque; ve Quares que to quid e formatione fenants

fentiendum -Responded semen definiri à Galeno : fiper-fluum neceffartum, quia licet fit fuperfluum. formari autem par hor, quod fiatim, ac Chylus in hepate conuertitur in languinem, pars puzitlima sanguinis per qualdam subtilitlimas vemagis concoquitur, & defecatur, ac tandem. formatur in femen . quod si materia semin s dici solet excrementum vleimi alimenti, videlicet fanguinis: non ett, quia fit pars fanguinis magis. feculanta, craffiorem materiam continens midiphus fangumis selb al nutriendum corpus animalis inepea . prætoron ad naturam feminis ammalium melius introspiciendam notarem ' ani-malia, que propagatione generantur, indigerte duplici parente, main ferlicet, & femina, pt emm recte notanit Luftimus les. 44. Hester . sabu-10 forum existimandum est quod Plinius lib. Leap. 24 cum alijs scribit: ajus videlicet in Lustrania fine mare, solo vento concipere. hoc enim ad exageradam equorum illius, regionis velocitaté inventum fuit : at verò id quod Aristoseles 6. de biffer. animalium cap. 13 de quibuldam pilcibus ait, non videtur impsobabile. sie enim habet: parspilcium maxima confungaçus mare, & famina de rubelione, & hiasula ambigitur: omnes enim grauidz caplichfaru diri enim potest omnes huiufmodi pisces veroque sexu pollere, ficuti dicitur do aliquimis alija terrestrebus feris, & ideò, dum simul coeunt, verumque concipere. vtrum autem in folomare: an verò etiam in famina potentia generatius reperiatur : pender Ab be saines man comingue on constant sup es generacionem concurrat achine; parbendo resum Kemen , an palliudicamun de, exhibendo folom marerium, quam musper faumelemen disponat. ac tandem efformer in alimat; & guidem Ariflateles, quem sequipmenteripaterial, negat feminiq actiuum concurlum . contra verò Hipocratca cii alijs medicis communiter illis concedic; quod videtur mihi probabiling, fi non ob alind : fake vt faluetur in Virgine vera fignificatio alline celeberrimi praconijsqua identidem Dei genitrix à fidelibus appellatur, cum enim mail aliud frigenerare, quam agere : fi vizzo nullo alioimo cu do, quam subministrando maecriamanper !!

-aq samuafer: profectorion verè illud. up men Laudabide encomitan. Dei genouries me-ೌಲಾ 🐎 : 11 Teretur, quod muleum derogat auchomitt. 2010 ... riezti Conviliarum-Be iplins. mina er Beatifinz Virginis di-

gnitati • ng and an in the second

The second Control

ing the second

1. Carlot 2002

.1 . . .

-. F. •

··...

• •

100

.....

-mp & Christi generationen concurris

D'I-

* 11 3.2

minut s

420

e distribut.

delic.

De I to a grown with his but of government water South

ECIMATER 7

DE SPECIEBUS IMPRESSIS IN COMMUNI, & Primo de earum essentia. of the field for a 3 20 to 28 to 2000 12

n eucentin - etilitorcieni capiacati prin o R.I.V.S. Quam, disputaciones de potentijs anima sensitina, & rationalis aggrediar : opere pretium duco; de speciebus impressis habere sermonem, que cum fint qualitates quadam necessaria ad hoc, ve omnes vel ferejomnes potentia cognoscitiua , tam materiales, quam spirituales, suas vitales operationes eliciant: nist earum notitia præcedat, non potest de dictis pocentijs disputari, quin sepius intermixtione plurium difficultatum, ex carum ignoratione proueniencium, digrediacur oracio; in præfentia verò de allis in genere agentes, earum estentiam in communitinuestigamus, suppomentes existentiam pro modoseo quod commodius de:hac,quando agemus de illis in particulari, disceptabimus; interim noto eas vocari species, hoc oteft imagines, foù fimilitudines rerum cognofcendarum, co quia potentias

cognofcitinas yad earum representationem complent : apellari etiam impressas quatenus potentiz cognoscitina illas ab extrinseco fibi causatas acquirimt, ad differentiam explessarum qua funt cognieidnessquas ipfe mer vitalitor in le fibi producunt . dici denique intentionales, non quod irreales fint, fed qu'a funt principium cognitionum, que cum tendant in sua obiecta, intentiones dici consueuerunt,

mina de rut eliene, & hiafilla ambigitur : omnes y-mo ûste y SECTIO:PREM A.e. etg mûs d -**घठते स**्वक्रीरण (३४८के ५०. ५**०१३ ४ ६०**३) ह्यू होता ५४० । ते स्**वत**

Bestimer e Quid fis fristinguispressioner une beite execution en bei encountry en bei en execution en bestimmen en bestimm Mppono breuiter falfam effe fenteneiam, De-mocriti, & Epicuri existimangium, species effe borpufcula quædam. substantialia disulientia ab obiecus, & vique ad potentias cognoscitiuas pernemionnia, ve fic ext ad cognitiones eliciendes determinent-cum enim per totum aerem rarum. fensibilium species sincdiffule Bein qualibet acquis partieulas quantumnis missimadoscies,omnium, rerumsqua circunkat reperiamuri lequeretur huinfuncti corpufcula non folum cum apla acrested ecism: inter 16 penetrari, quodoquam de abfurdum t falle cur in Virgine vera fign rosbiv admonsa i ... Hue præfuppoliturite prima conclusive species imprelleifund accidencia quadam dependicament to qualitation to inhunent programme cognadaitide. saianníntea del esiadol rank muraup, ciu

Probaturantem facilitama addingnik & quidem quodifini accidentes 380 non fubitantis patet ex dictis: 3: vicerius xonfifmantr ex co, quia ad recte exequendamminique infinia, satis illis eft entitasuocedengalish engo: Empathud intaffantialis tribuitur .2Aliundenveroimus (Omm millas alias spirituales substanciasiotenentarisnis Angelos, & animas rationales, sodispecies intelligibiles intel lectuales, spirituales cum sint , neque sunt Angeli, neque animæ rationales, vt patet. ergo non tunt substantiæ. multo minus igitur erunt huiusmodi species sensibiles materiales restat igitur vt fint accidentia. quod vero fint de genere qualitatis: probatur ex co, quia non potest assignari in

quo alio prædicamento collocanda fintavt patet per lingula discurrentimon enim reponipo fluos in pradicamento quantitatis, aun xelationis aut actionis. Sic ergo dominisin pradicamento quar litaris: quod denique interiplece inhereant patensils cognoscicinisidimum innespecies stadoens quia connaturalior est modus operandicativismen querei mannilis perpeincipium imminiscum enummes examinsecumnatqui species se habensys principia perficiencia, acque complentia porans past cognoscitutas nia poldime ad luas cognitiones chiciendas, pri videllimus, ergo debena intriules s inharere dictis: percuniye :: Confismatunio 1944A species intelligibiles purpote spirituales non poly firm inharere corport, debent igitue de none firati inherere intellectus your ergo! lensibiles month hareans fenitous, vol fatrom organosquod ab Apa fis lensibus in formamen one in the interior e

- Securida contellulior de effentia specidici impresse. of , debere vna: cum : popoetia cognospitina: conourrere la genete cauffa officiéris ad actuaviantes cognoscitivos eliciendes i sa ve ex veraque denen Collitate refuites vatiamadisquadus primipis in

i Probaelir primò quadricare: Atifordes grica terna de ammi den 981 Necelle oft, inquitautiff fas res., autoformes refle (scilicet adigognizions) oliciendus) ipfast igitur non mon enim lapis 49 anima) fed forma . gomine amenu forma fpcan em intelligit atqui non esset hæc necessaria ad cognitionem eliciendam, nisi deberet vna cum potentia effective concurrere. ergo &c. Clarius August: 9. de Trinit. cap. 12. siquidem, inquits tenendum est quod omnis res, quamcumque cognoscimus, congenerat in nobis notitiam sui, ab

Digitized by GOOGLE

teroque enim notitia paritur à cognoscente, & cognitoshec ille sedeognitum sepè sepius conflat non concurrere per se ipsium ergo per speciem impressam, spize iden dicutur vicaria obiecti, quia cius vices gesit in ordine ad cognitiomem obiecti eliciondam.

Probatus secundo ratione: potentia cognoscitiua indiget specie impressa ad sua obieca cognolcenda . fed non nifi vt. comprincipium efsectinum cognitionum de essentia igitur (peciei. impresse est debere una cum potentia efficienter concurrere ad actus cognoscitivos . maior patet, quia non aliunde oritur in nobis impotentia. quam experimur percipiendi intuitiue obiecta... longà à nobis diffita, que alias non cognouemus. consequencia verò claser. Minor auteur, an qua est difficultas, suadetur, discurrendo per varia... indigentia capital non enim potest diei primò ... quod potentia indigeat species ve concurrat ingenere canfa materializad fuas cognitiones:reeipiendas: quia siettei ipsa est admquatum subicctum speciei, ita potest esse cognetionum suaruma cum nulla in hoc posse assignari disparitat Neque dicipocelt lecundo quad indigeze spacie in-i genero dispositionimat nimirum ab ea ad recipiendos suos actus vitales praparetur, nam f boci esser, una species debeser à potentia excludore aliam, & sic esse illi contraria, ve videre chia: dispossionibus, quas forme substantiales requisunt in materia, que nis baberent inter se conzzarietatem, non pollet vna przeparare posius maseriam ad formam, cuius eli dispolitio, quin alia. Smal prapararent ad fluam a conflat ausem [fpecies non elle inter le gontremae, et docet Ariftoseles in fine libri de fenfen & fenfibi; vbi inquixens quomodo contrariarum serum species possint esse, fimul ? Respondet ideò esse, quia, eriam si obie-. ctorum contrationum reprasentatiuz sint, non... funt tamen inter so-contraries a quod confirmat D.I de meritate quillant, E.E. Greenmont. 7 invetaple. sex. 27. Albertus 2' de quima trail 4.cap. 11 - & alij Neque dici potell tertiò-potentiam indigere specie in genere causa formalis, illuminando illam ad percipiendum phiestum: eo quod illuminare potentiam, el mynus, proprium cognitionis, cuius beneficio posentia obiechum attingendo porcipit . conflat autem speciem à cognitione di-Ringui. Neque dici potest quartò ea indigere sanguam forma, inclinante ipsam potentiam ad operandum, sicuti in aliquorum sententia concurrent nabitus, quos putant nonmifi inclinanda potentias ad suas operationes concurtore. Tú quia fallum est, habitus non concurrere efficienter ad actus suarum potentiarum, vei sue loco dicetur: tum etiam quie, hoc permisso, non currit paritas - nam posentiz fine habitibus inclimantibus, pollunt absolute suas operationes exercere non autem fine speciebut; possent autem. fi species ad eas, inclinandum tantum concurre,

Neque denique dici potest quiptò hane indi-, gentiam oriri ex, so quod species sit conditio, cuius benesicio potentia, qua de se est indisserens ad plura obiesta cognoscenda, determineur ad ynum potius, quam aliud pereipiendum, pam, experiencia constat, nos habero in mente multo-

zű obiectiorű species: & samé indisfereces elle ad vnu ex ein poeius cognossendum,quam aliud;ad omnia autem simul dishincie cognoscenda ne potenniam quidem fufficientem habere : quamuis enim qualibet species sit ex suis intrinsecis determinata ad suum obiochum repræsentandum & non ad alia; hing tamen non recte deducitur, cam determinare potentiam ad sognitionem sui obie-Ai, sed folum esse completinam illius in ordine ad cognoscendum dichum obiechum; qua duo valde inter se di lare, constat ex eo, quia ignis est complete potens ab inerinfeco calefacere, & exhectare; & tamen indiger determinatione vt hic, & nune potius vnam, aut alteram, vel v--eramque femul, vel egiam neutram operationem. exerceat, expectat enim determinari per appli-. cationem ad subjectum, in quod possit, vel non possit agere; possit hoc, vel illud, vel etiam vtrumque. Porrò si dictam determinationem speeies elfentialiter afferret porentia cognoscitiua. repugnaret nos habere in mente species voius obiecki, & illud actu non cognoscere. Quod si dicat aduersarius determinationem sumere pro coplemento; & idem fignificare velle, ac speciem emplere potentiam. Contra hoc responsum no-Ara probatio instansatur aquianisi species influeret van cum potentia in genere cause efficientis in actum vitalem, non posset assignation quo alio genere illam completet, vel ad quid poteneia vitalis tanquam sui complemento illa indigeret ; ergo fi ez indiget , vei fupponimus , tanquam comprincipio effectiuo indiget , quod-erat

SECTIO SECVNDA.

An ex correspondensia pradicatorum & ex eanare imaginis relle daducatur influxus effectiums species in atius compositiones

Vod attinet ad priorem difficultatem de cor-Z respondencia prædicatorum;Sciendum,specient impressam vna cum potentia cognoscitiua... in actus cognoscitiuos efficienter concurrere, ab aliquibus, ex correspondentia, quam debent habere omnia prædicataquæ funt in effectu cu prædicatis suz causa efficientis probari, in hunc ferè modů: No possunt omnia predicatajque sunt in co gnitione foli potétix cognoscitiuz, tanqua causa esficienti correspodere: 2t benè correspodent conflato ex potentia, & specie ergo dicendú est specie impressam vna cum potenția effectiue concurrere ad cognitiones eliciendas consequentia patet, quia effectus secundum omnia sua pradicata, que includit, debet in virtute suz cause adaquata contineri, atque adeò secundum illa correspondere prædicatis illius. Antecedens verò quo ad veramque partem suadetur, quia cognitio habet essentialiter quod sit vitalis operatio cognoscitiua, & quod sit imago formalis, & express repræsentatie objecti lui sergo in lua can la effectina requizit virtutem productiuam,quæ correspondeat vtrisque prædicatis, sed sola potentia cognoscitiua non habet nisi yirtusem correspondencem prioribus prædicatis, non verà posterioribus; eo quod

quantum est de selicèt possit vitales operationes cognoscitiuas elicere: non tamen continet vima exprimédi omnia obiecta à se cognoscibilia, sed hanc virtutem benè habet benesicio speciei, que substituitur à natura in locum ipsus obiecti, & vicem eius, ac desectum supplet, vt cognitio sit similitudo expressa illius, eiqué intentionaliter assimiletur. ergo non possunt omnia pradicata, que sunt in cognitione, soli potentia cognoscitiux tanqua causa adaquata correspondere; benè tamen possunt correspondere constatos ex potentia, & specie constituto.

Quo polito, nostra cosiclusio est . Huiusmodi probationem habere multum essicacitatis, resteque procedere. Ratio est quia non potest assignari

in quo peccet.

13

Ouiedus de anima controu. 13 punto 4. num. 12. putat eam nullam esse. ve constat (inquit) ex difer in physicis controu. 9. punto 9. voi hanc correspondentiam prædicatorum inutilem esse ad cognoseendam causam adaquatam essectus. & tantum importare nugatoriam quandam petitionem

principij latè tradidi .

Verum ibi totus est in consutanda definitione cause adaquata, qua dicitur esse illa : cui pm-nia ptadicata, qua sunt in obiesto correspondent; in quo licet sestè procedat, & dicta desinitio verè non subsistat ann tainen inde sequitur, carentiam correspondentia pradicatorum in sola potentia cognoscitiua non esse aptum medium ad inferendam necessitatem insluxus speciei impressa in genere efficientis in cognitiones.

Quod ego hoc discursu probarem: dupliciten ex correspondentia prædicatorum argui potest ad causam adæquatam primo positinë: sic; Hzc causa habet correspondentiam prædicatorum cum' hoc effectusergo est causa adæquata illius secudò negatiue sic: non habet correspondentia; ergo non est causa illins adæquata, Iam licet primus modus argumentandi sit insufficiens, vt paterex eo, quia etiam si sola mater habeat correspondentiam omnium prædicatorum, quæ funt inprole, quatenus conuenit cum illa in omnibus prædicatis essentialibus:non tamen est causa adzquata illius, sed ad summum inadæquata; nam requirit etiam concursum patris ad producendam eandem prolem ; atque adeò tradita definitio non est admittenda - cum hoc tamen stat quod secundus arguendi modus recte procedat; ad eum plane modum, quo non obstante, quod ex animali bipede non valeat quis positiue arguere ad hominem; sic: Est animal bipes . ergo est homo; valet tamen negatiue Non est animal bipes : ergo non eit homo. Et ve ad casum nostrum descendamus: valet in omnium sententia sic arguere: species impressa non est vitalis; ergo non potest esse adzquata causa actus vitalis, sed exigit tanquam comprincipium influxiuu potettia cognoscitiuas cui vitalitas effectus correspondeat. Item fic: Inrellectus destirutus lumine gloria non haber prædicatum supernaturalitatis, qued correspondeat supernaturalitati visionis Beata ergo nequit effe causa adæquata illius, sed requirit necessario connaturaliter lumen tanquam comprincipium, dictam habens correspondentiam scur igitur non valebit hie alius: Potentia cognoscitiua fine specie Leonis V.G. non habet prædicatum correspondens expressioni Leonis, que reperitur in cognitione Leonem cognoscente: contra verd considerata vna cum specie habet, ergo sola portentia cognoscitiua non est causa sufficiens cognoscere obiecta, sed etiam requirit speciem tanquam causam, cui correspondeat similitudo expressiua, quam habet cognitio cum suo obiectos quid quid sit deinde, num hoo consatuum sit adaquata causa, an non; de hoc enim agetur inferius:

Dices pro Ouiedo: Hac correspondentia, qua desideratur inter pradicata causa efficientis, so essectus, vel debet esse sormalis, vel eminentialis; neutrum dici potest; ergo ratio ex ea perica mulla esti minor, qua sola probatione eget, suadeturi non enim potest dici, quod debeat esse somalis; nam constatum ex potentia cognoscitiua, se specie non est causa vniuoca respectu cognicionis; formalis autem correspondentia in vniuocatione fundatur, neque eminentialis, quia ignis producens ignem non habet cum illo correspondentia am eminentialem; sed formalem, ergo sec.

Respondeo: ex negatione veriusque rectè col- 15 ligi insufficientiam cause, & hoc satis esse ad rationis adductæ efficacitatem propugnandam.quod: si de sufficientia loqui velimus, dicam, ex nentra correspondentia prædicatorum causa, & effectus posse absolute colligizausam illius effectus esse. adaquatam; nisialiunde probemus nullam aliam necessariam este quare ex eo quod animadueres mus potentiam cognoscitiuam indigere speciebus ad cognoscendum obiectum, etiam si videamus huiusmodi conflatum habere prædicata correfpondencia omnibus prædicacis cognitionis:ve inferamus huiulmodi caulam elle adaquată, debemus aliunde certificari, aullum effe fundamentum ad affirmandum aliquam aliam causam efficien-t tem particularem, ad productionem dicta cognitionis necessariam esse hoc autem suaderem ex sententra volente potentias anima esse quidemrealiter ab illa distinctas, & nihilhominus tum potentias, tum substantiam anime ad actus vitales immediate concurrere. In hac enim sententia licet conflatum ex sola potentia cognoscitiua & speciebus habeat prædicata correspondentia ommibus prædicatis cognitionis, quæ sunt cam V.G. esse actum secundum vitalem, cognoscitiuums & expressiuum intentionaliter talis determinati obiecti: non recte tamen ex hoc infertur dictum conflatum esse causam adæquatam illius, niss prius probetur, non esse necessarium influxum immediatum substatiæ animæ ad huiusmodi vitalem. operationem exercendam · virtualis ergo correfpondentia quomodocumque accepta non est sufficiens, quod verò neque formalis patet ex matre in ordine ad generationem prolis, vti vidimus.

Dices iterum pro eodem. Hæc prædicatoram 16 correspondentia nil aliud importat, quam virtutem potentem essectus prædicata producere, sine demum causa sit vninoca, sine æquinoca, ergo æque ignota est, ac virtus ipsa malè igitur ex correspondentia colligitur dicta virtus. Respondeo negando antecedens nam huiusmodi correspondentia prædicatorum est reciproca, & non minus se tenet ex parte essectus in ordine ad causa, qua ex parte cause in ordine ad essectus quaderi

potefifex vna parce ponamus intellectum specie leonis informatum, & ex alia einsdem leonis cognitionem. quamuis enim supponamus conflatum illud non posse huiusmodi cognitionem elicere sue de posibili, ve defacto tenepe illi, qui Gries effectium luis determinatis causis assignant, sine per impossibile : non potest negarioquin aliquacorrespondentia pradicatorum ex parte veriusq; babeatur, videlicet in ratione vitalitatis intelle-Cliuz, & repra Entacionis leguis, contra verò virtus productiva effectus, reperitur in fola caula, quaze huiusmodi virtus haber santum prasupponere in requius est virtus sorrespondentiam illam cum effectu fine formalem-fine virtualem;ad eum plane modum, quo differencia spesifica habet necessario supponero genus; vnde quemadmodum valet argumentari hoc corpus non est animal tergo no est equus : ita valet; sola potentia cognoscitua... son haber correspondentiam cum omnibus prædicatis, que in eius cognitione relucent ergo mon est causa sufficiens seù adequata illius : be ne tamen est huiusmodi eausa conflatum ex ea & Seciebus, co quod aliunde constat non esse necessariam aliam concausim. Atque hacquantum ad priorem difficultatem in viento sectionis probolitam . X7 11

·Quod verà attinet ad posteziorem de imagine sciendum quamplures Recentiores profiteri se à prioriostendere necessitatem, quam habet cognisig briundi ab obiecto ex co., quia est illius imgo- quare in hunc fere modum argumentantur. Imago debet oriri ab co, cuius est imago; sed coguitio el imago obiecticengo cognitio debet ori-Bi,ab obicctomon immediate,alioqui daretur actio in distansiergo media specie impressa maior probetur ex his que habet D.F.pp quiss. are t. in serp. vbi docet ad rationem imaginis non sufficere similieudinem species, vel figuræ, sed requiri eriam originem.quia(inquit)vt August.dicit lib. 83. qu. vnum ouum non est imago alterius, quia non est de illo expressum. Et confirmatur, quia Pater in dittinis non aliunde non est imago Filijosed Filius Patris, nisi quia Parer non producitur à Filio, sed Filius à Parre- minor verò, quod seilicet cognitio sie imago obiecti, videtur omnium colensu recepea. & patet ex cosquia est expressiva similiaudo illius, multo magis, quam statua Cæsaris sit imago Cælaris.consequentia deniquest manifesta. - Arriaga Disp.4-de anima self.3.n.159 ait sear-

bitrari in hac sententia solum, vt dicitur side parentum ductos hos auctores, nec quid dixerine attence di scussiffe, & ab eis manifeste peti principium . contra quem sit.

Nottra conclusio: Ex eo qued eognitio sit imago sui obiecti, rectè colligirur cam indigere influxu ipsius obiecti, vel immediate per se ipsium, vel media specie in presta. Probacus, quia nequit alfignari in quo peccet argumentu à Recetioribus allarum, ergo reciè procedit. Consequetta claret. antegedes non potest melius guaderi, quam adducendo in medium rationes, quibus ipse Arriagaprobat petitionem principij, & vitiosum circulu in eo contineri.Prima ratio,quæ habetur nu-155. fic procedit: Non potest sufficienter probari nostram cognitionem esse imaginem obiecti ex co tantum, quod sit representatio il lius quia cognitio, qua habet Deus de se ipso, & de creaturis, est perfectissima obiectorum suorum representatio;

R.P. Iof. Politzig Philosoph. tom. 3.

& tamen non est corum imago: neque ex coaquod fit c reata, quia etiam si à sola potentia cognoscieius oriretur, cominceretur elle creata, abfque co; quod sui obiecti esset imago , neque poten excogitari aliud coput, vnde id sufficienter innotescat, pizter hoejquod à luo obiecto producitus media spec esergo iam probatur cognitioné debere ocizi, ab obiecto, quia est imago, & ca esse imaginé, quizoritus ab illo; sed hic est vitiosus circulus, & includit petitione principij i ergo &c.

Respondeo, quod si hic modus arguedi esser bonus, veig; conuinceret in omni demonstractione à priori comitti circula, ve patet ex enqua probagur homo discurrere, quia est rationalis; non enim aliude potest nobis innotescere, quod homo sit rationalis,qua ex eq , qued discurrat ; hoc enim est propriú omniú caularú, ve nobis innotescant per suos effectus, quéadmodú igieur dicut Logici re-Aè prius causa probati à posteriori per essocials& po Rea checi ú per causa à priori, & hunc circulu no este vitiosulted scientificulità dica ego in casu ne ftro,quare concesso integro enthymemate,nego . subsupri sec e ued, quando probatur de cognitione quod fir imago obiecti, quia procedit ab illo 3 hac probatio est à posteriorisat quado probatura qued procedat ab illo media specie, quia en eius amagoseft à priori : ergo &c.

Hanc responsioné tripliciter impugnat auctor. primo quide nu 165 in liunc fere modu Licet exifiétia effectus polit probaria causa à priori, non potest tamen reddi pro ratione à priori, cur effettus exigat cam caufam-probanda igitur est huiufmodi exigentia ex formalitate aliqua reperta in effectu: sed formalitas imaginis supra sepresentationem addit solam exigentia oriundi ab-obiecto. ergo, quando quæritur: cue cognitio habeat hanc exigentia, idem est assignare pro ratione à priori, quia est imago obiecti, acquia exigit ab illo produci . secunda impugnatio habetur sub num, 166, que est huius medi. Exigere oniri abobiecto, non elt effectus imaginis, sed quasi illius definitio, sieuei poste discurrere, est definitio discursiui: sicuti igitur exigetia di scursus no est ratio à priori, quod homo sit discursiums;ita neq; ratio imaginis quod cognitio debest oriri ale obiccio. Terris deniq;que habetur nu. 167.sic:dű quærimus natione à priori cur cognitio exigat: cocursú obiecti, quarimus fimul cur fit imago.ergo no fine petitione principij redditur pro ratione, quod fit imago.

Sed nulla ex his impugnationibus viderur procedere.quare ad primasconcesso integro enthymemate, difinguo minorem subsumptam Formalitas imaginis addit solum exigentiam oriundi ab obiecto; & siquidem sermo est de exigentia radicali, concedo; si verò de formali, nego subsumptum, & consequenciam; & dico in cognition duplicem posse considerari exigentiam oriundi ab obiecto zynam radicalem zalteram formalem. radicalem importat ratio imaginis, quam essentialiter imbibit cognitio, formalis est proprietas à radicali procedens, sic etiam in homine duplicem exigentiam ratiocinandi considerare possumus: vnam radicalem; & hæc est formalitas rationa. litatis; alteram formalem; & hac oft proprietas hominis, que à nobis explicatur per risibilitate; eodem modo in equo duplicem exigentiam hinniendi inuenimus: vnam radicalem; & hac est eius differentia essentialis : alteram formalem, &

ВЬ

Mee est potentia ad hinniendum, que est eius proprietas, quemadmodum igitur recte probamus à priori de homine, quod habeat exigentiam formalem ratiocinandi, quia est rationalis; & de equo quod habeat exigentiam formalem hinniendi, quia est hinnibilis; ita etiam recte de cognitione, quod habeat exigentiam formalem oriundi ab obiecto, quia est eius imago. & in hoc nullus vitiosus circulus committitur, quia proprietas de cognitione per essentialia ipsus cognitionis demonstratur.

Per que patet responsio ad secundam impugnationemidistinguo enim antecedens i exigere radicaliter oriri ab obiecto non est effectus imaginis, fed definitio lillius, concedo; formaliter, nego antecedens, & consequentiam, & ad paritatem de discursivo dico, quod quemadmodum. radicalis potentia ad discurrendum , quam rationalitatem appellamus, ingreditur definitionem hominis, & ideo est aptum medium ad probandum à priori hominem posse sormalizer discurrere: ita exigentia radicalis orlundi ab obiecto, quam exigentiam effentialiter importat imago a ingreditur definitionem cognitionis, & ideo est 'aprum medium à priori probandi cognitionem... habere formalem exigentiam oriundi ab obiecto. Ad tertiam denique a negatur antecedens a in quo affumitur quod, cum quærimus rationem à prioris eur cognitio exigat concursum obiecti, quæri-mus cur sit imago. Nam de illa exigentia quarimus rationem à priori, quam experimur. sed nos no experimur in cognitione nisi formale exigéria ergo de hac quærimus rationem à priori, non autem de radicali, quam ratio îmaginis includit. cu enim hæc sie de essentia cognitionis, impossibile eft ve de ea possie assignari ratio à priori; ad eum plane modum quo non poteft, fi quis quærat cut homo sit animal, vol cur sit rationalis.

Ex his facile responderi potest ad triplicem. confirmationem, qua auctor suum principale argumentum corroborat, in quarum prima, que habetur num. 156 conatur oftendere in noftra fententia peri etiam principium in cognitione diuina dum negamus cam effo imaginem suorum o. biectorum, eo quod non producitur ab illis, ponea verò addimus, ideo non elle necessarium ab eis produci , quia non est corum imago, sed hac difficultas codem modo dissoluitur, ac præcedens. nam quando negamus cognitionem diuinam eseimaginem suorum obiectorum, quia non producitur ab illis . argumentamur a posteriori , à negatione proprietatis ad negationem essentia, vt in hactequus non discurritiergo non est rationalis. at quando, ex eo, quod non sit imago obiectorum, negamus eam ab illis procedere, arguimus à priorive in hac alia, equus no est rationalis, ergo non eft risibilistex quo patet nullam esse in hoc petitionem principij , nec vitiositatem circuli,vei vidimus. caterum fi rem planius explicare vellem dicerem, quod ideo divina cognitio non est imago ipuis Dei, quia inter imaginem , & exemplar deber intercedere realis diffinctio . imago enimdebet ab exemplari procedere, & fic ab illo realiter distingui : cognitio autem diuina identifiearur cum ipfo Deo, ve patet quod vero nequefie c. caturarum imago, ratio poteft effe, quia... imago proprie dieieur effe illius tantum a quod primo , & formaliter exprimit, non autem, quod

secundario, & materialiter . sed cognitio Diuina non exprimit creaturas, nisi secundario, & materialiter, ergo quemadmodum defectu diftinctionis realis ab effentia non est eius imago: ita defe-&u primaria, & formalis expressionis non estimago creaturarum . consequentia est certa , & maior patet ex doctrina, quam tradit iple Arriaga num. 177. vbi ait cognitionem effectus in caufaiton effe proprie obiecti imaginem ; cuius rei ratio nulla al a potest este, nisi quia cognitio illa primario , & formaliter terminatur ad causam. minor vero claret, quia cognitio diuina omnia intuetur sub deitate, tanquam sub obiecto primario, & formali . sed quid dicendum in sentencia corus qui dicunt Deum non folum in fe , ve in caufa-s creaturas cognoscere ; sed etiam inse ipfis determinatus à suamet substantia ; responderem , neque sic esse carum imaginem, to quod divina cognitio,licet fit creaturarum similitudo, se habet 24 eas ficur principium, & ideo habet respectu illarum rationem exemplaris potius, quam imagia nis, ve pater ex cognitione ideali, quam habet attifex rerum artificialium à se factibilium; atqui hac ratio fumitur ex Diuo Thoma 4. Comra gen: rap. 11. Secunda confirmatio habetur num. 157. & eft huiusmodi : Nos tantum experimur per coa gnitionem nobis manifestari obiectum - ergo so-Jum inferre poffumus eam effe repræfentationen illius, sed neque ex experientia, neque ex representatione colligitur eam effe imaginem obies cti, ve paret ex cognitione Diuina. ergo non res ete ex ratione imaginis probate pollumus exigétiam-quam habet oriundi ab obiecto, ad hoc respondeo concesso antecedente, distinguendo confequens : folum inferre possumus eam effe reprau Sentationeni obiecti immediate, concedo; mediatè,nego consequentiam; & sic difincta codemmodo minore subsumpta, nego vitimam consequentiam; & dico, ex experientia, quam de coa gnitione habemus, verum quidem effe immediate colligi tantum potte eam effe repræfentationem. obiecti , at mediate etiam deduci eam effe imaginem illius, suadetur, quia hoc ipso, quod aliunde scimus imaginem esse cam, qua ita primò, & per se procedit ab alio, ve sit simills illi in specie a vel saltem in signo specieit eurdenter deducirur à pofleriori nostram cognitionem esse imaginem obie Ctorum suoru;ad que primo,& per se terminatur.

Tertia denique confirmatio ex ma. 158. sic procedit. Actualis scientia insula Christi Domini est cognitio creata representativa sui obiecti, sed non est producta usque mediate neque immediate à lillo, ergo hac cognitio non est imago obiecti. non est igitur de ratione cognitionis creasa exigere oriri ab obiecto, & esse illius imaginemo vade igitur à priori probatur nostras cognitiones esse imagines obiecti, seù petere oriri ab illo, quod idem est.

Ad hanc quoque responsio patet ex dictis: datis enim omnibus, quæ in ea congeruntur. Ad ultimam consequentiam dico: à me supra probatum esse: non esse idem, quod ad rem præsentem facit, cognitiones nostras esse imagines obiectis & exigere formaliter ab illo producisdico (quod ad rem nostra facit) quia quamuis realiter identissecutur, tamen ratio imaginis est causa virtualis exigentiz oriundi ab obiecto, unde licet de-

Digitized by Gendam C

fendam huiufmodi exigentiam à priori per ration né imaginis de nostris cognitionibus (quid quid fit dealijs) probari posse non ideo admitto posse de eildem à priori probari rationem imaginis sed folum à posteriori, vei vidimussiam vero in responsione dicebam (datis omnibus que in ca congenuntur.) puto enim-omnem cognitionem, que fie wel immediate per ipfum obiectum, vel media, te per speciem obiectisesse imaginemillins & sic à ratione imaginis non effe eximendam feientiam actualem per le infulam Christidomini in ordino ad obiesta fua. Conera hoe dupliciter inflat auctor. primo fic: Obiectum feientia infula non porest illam speciem nec mediare , nec immediate producere . quia ea ch supernaturalis : obie-Aum vero potelt elle naturale, ergo neque illam scienciam led ad rationem imaginis requiritur ve fit representatio products ab coscuius est imago; alias Verbum effet imago Spiritus Sancti &c.fesundo quia fi fufficeres ad rationem imaginis inducedam ratio similitudinissie producta abalios quam ab obiecto: fequererun equod fi cognitio à fola potentia cognoleitina procederet, adhuc effet imago objecti fed hoc eft abfurdum; ergo &c.

Respandeo tamen ad primum diftinguedo anrecedensiobiecium frientiz infufz non posellib lam speciem mediate producete, non poteli in genere efficientis,concedo : in genere veluti exeplaris, nego antecedens, & confequentiamidico enim quod cum de ratione facciei fit complere vleime intelligibilitatem obiecti; hoc iplo quod ex fuis intrinfecis talis eft, qualis effe deber ad hoc , ve reddat obiectum proximà intelligibile. & præftet totum id, quod obiectum per fe præftare deberet cognitioni, fi haberet virtutem fuffieientem ; recte intelligieur ipsum obiectum, illa mediante, in cognitionem influere; fine demumsam respiciat tanquam inftrumentum fuum adaquate, vt elt quado es procedir ab illo; fiue non, ut est in casu nostro de specie per le infusave infra dicetur , & fic paret ad fubfumpeum , fufficit enim ad rationem imaginis ve fit reprefentatio ab exemplari producta mediate, ca meditatione, quam diximus. caterum ex hoc non fequi. Verbu alle Spiritus Sancti imaginem, fuadetur , quia ad rationem propria imaginis requiritus fimilitudo accepta ex vi productionis formaliter, ita vt obiectum fit principium productiuum fimilieudinis, quam habet imago, & fit primum exemplar dietæ similitudinis;quomodo folusPater,& non Spiritus Sanctus fe habet ad Filium.vide Ruiz de Trin. difp 6 s 1914 felt. 4 Ad lecundum, nego minorem, dico enim quod,fi à fola potentia cognoscitiua. connaturalitet procederet cognitio; potentia illa contineret perfectionem fpeciei impressa simul, & potentia, & fic cognitio intelligeretur fufficieter producta ab objecto, ve possie habere rationem imaginis illius . ..

Secundam rationem contra argumentum prinsipale proponit auctor num 162 quam dicit elle à priorisea antem est huiufmodi. Cognitio, licet fit representatio obiectis non tamen cum illo physice conuenit in præd catis proprijs magis, quam homo cum equo ergo, quia cognitio est representatio obiecti, non requirit concursum obiecti ad formalicarem aliquam in fe repercam, soli obie-R. P. 10/. Polizzy Philosoph. com. 3.

Acorrespondentem Cofirmaturiformalicas imar ginis lupra formalizatem reprasentationis obia. sti non est aliud, quam extgentia et producatu; ab objectoiled hee exigentia non elt.prædicatum aliditoq communicate bearing in collustione 188 04 piecto, led supponit in cognitione dictum comus ne prædicatumain quo fundeturgergo von est probanda exigentia conguctus, obiecti ad cognitifica per rationem. imaginis, in ea repertam.

Respondeo distinguendo antecedeus argumentr. coanitio nou countent bhailes chim opietto to bischicaris brobrijs magisigliam homo cum eguo: & fiquidem particulaphylice importer conurnientiam specificam concerio; si verò conveniententia realem nego antecedens, & confequentiam, dico enim quodilicet compitio non lit etuldem mathra-Reflenciz specificz: cum suo objecto: illud rame exprimit, recte enim D-T-p-p-gu-35. art. 2 5 ad 3imago aliculus dupliciter in aliquo inuculturiyno modo in re ciuldem natura lecundum speciemive imago Regis inuenicur, in filio filosalio modo in ce alterius natura, ficut imago Regis inuenitur in depariotic ille in cafriamemunitro cognitio multo magis representationic dum summiquem imago depicia, vel sculpia Casaris, ipsim Casare, que admodum igitur. imago. C.asfaria, quia ellirepresençatio illius cos non alterius requirit ve Czsar media lua specie exchente in mente attificis concurrat ad lui effeitionem; ita min to mages engin stoodnis est rebickeutstio ini opicitivediniticosurfum obiecti ad formalitarem in, fe repertam, soli obiecto corressondesem. Ad confirmationem patet reffonsio ex distisissserimus enim softmaliestem imaginis quam includit cognitio supra formalitatem repræsentationis, elle exigentiam, radicalem oriundi ab objecto, que, licet non sit præqicatina commune in Therie >ky tamen comminte in ligno speciejski kogustur D.T. loegis guzienus elt expressium prædiegn specificis quod est in o--biecto; & ex hoc pradicato, april a 28; of the bigginviam formalem, quam habet cognitio, vt á suo opiedo procedar fic diftincta exigentia que in manore propolitione ponitur, nego consequentiam: non elle suidelicet, à priori-probandam exigentiam formalem concursus obiccii ad cognizionem per rationem imaginis.

Tertio denique loco he arguit Arriaga muni. -167. Vleima probacio, in que filimus, ye dicamus Petrum, V.G. possa sifgurrere, non elt quiz, fit sationalis a sed quia videmus eum discurreren. -quod a quia est per le notumnon probaturisterius. ergo ve dicamus cognitionem exigere oriri abobiecto (quod auctor » confundit cum ratione imaginis) venire debenus ad principium per le notum, seù experientiam; sed hanc nomhabemus in omni cognitione; &, eriam fichtia experiencia esser in amni, deberamme ex ex solum inferre, natura cognizionis hane esse annexamdependentiam, Benon ad imagine fine fundamento confugere . ergo &cc.

Responded distinguendo antecedens; vicimaprobatio, in qua filtimus, vt dicamus Portum. V.G. posse discurrere, non est quiz est rationalis, . sed quia videmus eum disquerere; & signidem. fermo sit de vitima prheciona quo ad nos, concedossin autem de vicima, què ad ses seu nacura

Digitized by GOOGLE

B 5 2

Tua, nego antecedens; 🏖 coffein modo diffliguid confequent: ac dito villiniam probacronem que ad nos effe à posteriori que non nist ab expérientia haberi potell; quare sieuti ad probandumo Petrum potte discurrere , viritib , quo ad hos th experientia liftimus, ita etiam ad fuadendu quod cognitio exigat orifi ab obietto quoniam vere probatio vltima quo ad lei & natura lua; eft percausam : hine fir vt sieuri Potentia ad discurrent dum de Petro, recte probacur vitimo à priori per rationalitatem, tanquam per causam; & hit intellectus fillit, eo quod rei feientiam acquifinit! lic etiam exigentia, quam habet cognitio procedendi ab obiecto i per rationem imaginils : nec 11-Pra procedendum eff. deinde ad minorem fablimipram dico: me safis offendiffe: in omni cognitiolle ratione imagints elleficialiter continerisdutimodo habeatur sufficiens distinctio inter lpfam > Se objectum's quod phimo's & formaliter repralentat (quod addo vi à ratione imaginis diufnam toghtionem tribus personis effentialem excludain' iuxta superina dica y vhoe licer inferator's nathra cognitionis effection aliter annexamile. pendentiam ab oblecto : nego cam non poffe à pribri per rationem imaginis demonstravis

Heque hae fufficeret ad Alfadendum efficacitate Tationis, defumpte ex Tatione imaginis in of dine all probandum a prior exteenciam ; out m'hu-Beegnatio orientli obiesto filo: placetial men priniquam hane fectionen abfolusing expeedere Wildonem's Chum ipfemet Arriaga fas fell Bitundiam a priori eriam addicit, quam fibi bewiffife teffatur Tea est fluid Inodit Licet tophil reid hon lit kinilis physice streets in pradlessis THrus 4 - ex tamen Explicat 1 22 tepræfeniat; Ret Butatio entitalishing Volume and official characters. non continct in le pradicata objecti pergo ve pomit producere cognitionem dicta pradicata explicantem', necesse habet adiquati , vel ab iple objecto, vell à fin lubilituto, quod est species impiefia diaidreontiat experientia minor claret squisintelletus nofter non continetalbeditiem scalorem, elementa i & Extera, qua debet éxfirimere . confequencia en légicima; nam hoc iplo dudd non pollic fe lolo dicla prædicaca explicare , conflattegere concursu alterius , quod

33 - Verum contra hung difeurfum videntut face-He etiam tria illa argumenta ji quibus auctor di-· fedtfilm ex imagine deductum impugnat'. quere hili ad no firas responsiones consugiat, succession · bat netkhé elt · probo hoc applicando illi fingu--12'elus argunienea - 8e primum quidem fit i frete Echillet potentiam cognoscitivam non continese physice pradicata objecti ful! non potest timen - probari es non continere lisse enter in ordine had producendam cognitionem dicta pradica--42 ropresentantem : wife quià experimit eath -indigere specie vergo damin hoc argumento vitiosus circulus; & petitio principij commitr-citus ... antesedens patet simili discursu y quo · vitith auctof num-ille 155 naffex co, quod pocitontia cognoscidina mod contineat in specie phy-· Real producate oblecti prom bene colligitut ex-- noncontinere fufficienter in ordine ad produ-. r throwens bogaition is verpatet ex intellectu. Chit-

he Doministelland per le entre livet won lie in endom species physical edin suisi objectis: sufficienter cainen corum prædicacalis. in briline ad productordant longnicione and Horuma continee of neque portilities (ufficientes) probatik excession pocential cooperations lie creates outli gemultetisibation trafficat contradictivitumag estarià Deo poconciani engnosciniami potenti Edgarfeite fus obiecis fine speciebus suffinctios week professo judgelle Fratesendir; new usend das par a ligati pocelt i undo coffigatius noft raspos Relieias cognoscicionis non concinete privilicataus edicti in ordine ad dictil effectionin bala expert This indigete fpecie confequencia Enineitafiatifa iam carencia concinencia probatur per itidigens Tinin fucciorum - & surfam Archgentians foccio rum per-carentium continencie. cigo fam habei sur vitiblus circulus ex vi prima rationis addita જોકુજ માત્ર કામ માંગુરે ogståt ક્લોન લાકનેવા જાઇક -n: Respondebir forte; mon effe abluedem due 34 innitem probati apprioris & a postessis & hoe prestari à semon verd a nobis in probations ab imagine fumpto, quit ident formalithme fine porcar imago, aciadiguacia briundi ab obitelol -००व रेन के कि कार्य स्थान के ले का अन्य के ता ता कर के विश्व के ता ता कर के कि deft congra authorism a nam potentiam cognostia tikanopon continerajuinik pertherta Bolety Inc Production ording ad producendam cofficience भारत से असे देव अपने के बाद हो किये पार्टिक अब हो है। है के अपने अपने icers organisionem adia costs obiesti - vel special They dencis defluit an iminist. Catantia entitient as Continentia non'eft per inodum fimplititiv nega-Tidato, ali 29 nonvouciadores indigentially ve pa terin lapide, qui ex copposition contine de in lo predicata Leonip non seite infertire en il leo Me udiacorio in operando indigere. Ergo impor-· top primationelli modulenti fioc'elt duticum fit ide fo threncism that applied the fed hat thirt -dine ad præstandum essetium y hoe est ad proditi rendum regultivitem, indigentium alterius ed Principij elleneialiter includie, fion militudi durin « ratio imaginis exigentiam ortundî ab exchifilata ditit enim de le lemiapritudinem, & tationitile virtutis incomplete, que in ordine ad effectum implication indigere formaliter complements. Idemo suadetur spectata ratione indigentia alticrius comprincipij, nempê obiecti; non chiffi po tell prescindere à carentis adequate contineiltie, & quia adequatio hec explicatur per con · tinentiam pradicatorum: idem formaliter Erk potentiam cognofcitiuam indigete additofio 🕫 biecti în genere efficientis ad producedami eogniétionemas non continére in se clus pradicara se offdine ad dictu effectuquarenifi ad diftin chionent - nottram recustat auctor & diplicem indigent-Tam: vitam radicalem, & alterum formalem agnoscat; & priorem quidem dicat à carentia contiflentië importari: posteriorem vero ad cam con- --

Secondum vero, quod dicit effe à priori, fie è-"tiam contra ipfum retorqueri-poteft:licet cognitio fil repræsentatio obiecti, non tamen cum illo physica convenit in pradicatis proprijs ergo potentin eognosciciua ; ex co i quod non concinent

sequiferit in ifidem angultijs , in quas putar fe

વર્ષ સહિતાનું માર્ચલે કરો Digitized by C

phylice predicata obledis non recle accidinate es non confinere diels pradietes fufficientes in bidine ad producendam cognitionem repræfentanfem čáliem przid čata. anicedens en illem omni-Ho chin ed squod affamirur abalictot f contra nost confequencia pater à fimili. Et confirmatur ex fententiament fub fections fifithm e main defendie mittigitud dati both potenciam cognofeltiuam, aus dout indighat concursi obischi au mas opefationes cognoscirinas estelendas, a toné adeo in Re contineré dicta predicata in ordiné ad talem effectation prattandam . diene igiene vinde habeat porelitiza j qua de facto dalltur, flor flabere fimi-Kem comminentism i profector i A litisacere vo s Interior respondents to id colliges ext. indigentia concurlus obiectius distincti » quantexperio mili eks habere: ecce quemodo ex indigencia. pioble dieiliem Edminentik'i posteriori 3 & en probatishe new films ad problinding priote Indigentiam [terotope : a เป็นสายเป็นสาย

'Quod denique' tertium algunentum facian etfam tontra endem fationem auctoris patet ex Militerory one in thin sproble is you have BEH Mis & Petimispollo difethrere , the India who denius einiversorere. Eigo Tel Ataums pokens till cochoceliciem indigere l'ediamité d'oblecie In wrdine ad tognitiones chiciendas, debemus vemire ad principium aliquod per il notum i fed hod addividettikelle catentia continenta prethe south biletti . ergo ve fillumus. Vicimo, de-Bemil di fizzione ali expedientia ducia quemadiabel and Agreed to hos de Phone a forbitione dis Amenings: Printil dicenderale vitimity quo ad Ratemani Gud affindsiich neteffeen) veille ed-संस्था मेन्स्र स्थानिवृधंबर, एर दिश्वक्रिस्टिक अधिकार विश्वकेता Achleices pari andivirs probationeme ductum ex earential continentias quas affette contra probacia Mellek Migliffe petitim Fiffic melle responsonibus, quetus vrimuratim vti debere, quod Est biopangatus a manager residence 💯 👝 🚾 romar (roman od od od p. mr.

elemen **Expendences alderine feminista de prol** 2000 - Me i **print s'aldence feministant les reste d** 2000 - Me i print s'aldence feministant les reste de prol

39

DOR quam nostram sentemiente propria entilimits: Placet Morum opiniones percurrore; vi melita, quam-longe a vertense di debitancolligaturPrinta igitur fententia este Acgidif photoso. 31
quest voi estis cam estentiale ordinari ad
suppleidam professione obiesti absoniti vade.
estigition sulla cognizione infessia rei cai sendia, acque professio interesdere species.

Sed contra eam facitiquia inde sequeretur qued potentia intellectina posser se ipsum cognoscere eniquod est sibi maxime prasens, se propter eandem facionem posser etiam cognoscere omnia que funt sh' corpore, quod ab anima rationali informitui f se musto magis ea, que sunt in ipsu anima quia iam sunt silli perfecte presenta asqui nos contrarium experimer e com igitus suc impotentia non posse, niss in specietum carentiam resunti: manifeste deddicitur insuus, quod soi essent-

Affet vendichte species impressinon elle supplefe prafentram obiecticabsentis .. Proterea, si intellective infunderential prophie species suite exterimin keruin, quibus IIIE en incime prasons: vîlque fe de illas inductive egglioleeret . las igi the intitiona cognitio enhi influitu specierum m-tentionalium i quod. Victius colliematur ex po-!-Devalutati filetiliföngos übn zugl. Guftili intuitiation Bleck Antice enim litter in time prulens benlo stiffum tamen non videt fed bene Hum videt in speculo. Atqui huius experientia ratio nonen , mili quia miperulo reffectimen species otulitita ve pupillam informane l'erge habetut unfifitila cognicio per feelies : & ger folam praselftiallföbiection habitup fion fritur species. ellenelliter ordination at hipplendam pratentīam bbiethi abilentist 🗥 🗀 💤

Seculida legrentia en Shariffar animalis 3 maps pridir dias que se est este en la companya de la

Verani hot duplicises intelle potell, prime dioif lit torum unio phunck, expunices in ramone ëniis! Tekundo quod ne vanodimemionalis vaiens Ma ili ratione principij corno celul-primum of en genter geligier noder engin derugen en ere etillit comporation ; fine acoldentale, fine fubflans tiale reliable o fecunthim the palde incollective if ficile; fiquitaem explicantiam remineriad quid ha e villo illrénelouillis necessaria sie 3 & 9 squidem di-Estur-, ad hocfor van cam porencia south adequatum principium effectimum vogbirionis contituar infiraliquid alludiadea mexnon habutur Proprising monustred dead effect the focies with proffi. Vichlis of Jordinstill nametian potendia, cogposcitina sustan ibit ibeciel succutionaliter ve vinim adaquatum principium cognofciauum conflicuat & eather differe offentialteer Therefore and a constitution of the currents

Sin Tertia lententia en estum ; qui dieunt species l'intentia des elle ellentialiter formales representationes objecti, que licet in le non cognissantationes objecti, que licet in le non cognissantationes in cognissantationes in cognissantationes objecti.

Porro hane fententiam impugnant nonnulli, quia hoc en virimum confliturium fectal express, quaterus cognicio est instituta, ve informando potentiam cognicio est instituta, ve informando potentiam cognicio est inam, illi formaliter representes obiectum verum ad hoc facile responderi poten ab aduersaris: quod licet species expressa cum impressa conseniar an eo; quod si ra-

Digitized by Google

4 I

: :

, :-

4)

presentatio formalis obiectisdiffert sum quia non exprimit illud vitaliter. ideoque non est apta representare potentiz obiectum suum formaliter in actu secundo, sed solum in actu primo, reddendo illam aptam libi vitalem exprellionem producete. quare melius dicta sententia consutatur sic . vel representare formaliter obiectum in actu primo potentizzelł adzquatum munus speciei impressza ita ve nil aliud præster, quam illam dicto obiecto assimilare, vel est inadæquatum, co quod debeat etiam in genere caula efficientis cum illa concurtere . primum rejectum est supra ; & vicerius reijeitut quatenus sufficeret potentia cognoscitiua, ad producendam cognitionem,assimilatio virtualis cum iplo obiecto quam haberet beneficio virtueis adaquate productina cognitionis, ipfum formaliter exprimentis; ergo superflue formalis re-15 profentatio chieffi habita per speciem impresfam, requireretur - eadem prorfus ratio militat. fi eligatur fecundum : nam principium effectiuum, adequatum cognitionis non est necelle vt.fit formaliter simile obiecho quod debet gognoscercifed lusseit si sit virtualiter tantum. sed hoc habere-Burn species insentionalia conquireret vna cumin potentia ad producendam cognitionem licet non effet formalis representatio objecti - ergo ita din cendum est. nonial apr

Quarta sententia en Aegidis Lustania. 3 in primam 2. leb. 8. questo anare, prime 5. qui, didir, rationem speciei consistere in co-quod assimilatione sed contra: quia vel est sermo de assimilatione sormali, sua reali, sue intentionali, se hac iam impugnata est vel de virtuali aqua consista in co quod comunicando se potentia consociatura afferat illi comptincipium produstium similatudinia expresse cius demobiecti, se hoc licet verum so se coincidat que communi: quia tamen dubie explicatura per assimilationem, ideo modua loquendi huiua sontentia reiciendus est.

- Quinca efaliorum quibus ad hæres Henricus prima parta tradita. delp. 40 mm. 6. docentium essentiale, & adaquatum munus speciet esse vitimo determinant potentiam ad hoc posius obie-Aum , & non aliud cognoscendum quam senten, tiam supra reiecimus ex cos quia si in hoc ratio ultima constitutius speciei impresse consisteret implicaret illam haberi in potentia & non haberi wleimam determinationem . conflat autem oppofitum manifefte, ex memoria five fir lenfitina fint rationalis, do qua Augustinus lib 11, de Triniten j. sic habet: Memoria reginet spec em, quam per epiporis seusinm chibit apima; & tamen nos experimur non recordari semper omnia, quorum species in memoria retinemus, verum contra hoc vegere posset aliquis, exiam experientia constate, beciplo, quod in sensibus externis quorundamobiectorum species recipimus, nos determinati ad dicta obiecta percipienda, non est igitur, major ratio, cur dicamus munus determinandi potentiam ad species potius non pertinere, quam pertinere. Ad quam difficultatem respondeo: nos hic ageke de essentia specierum in genere. & non huius, aut illius naturg, conflat autem non valere argumensari politiuz à specie particulari ad inscrendum pradicatum effentiale genericum, non enim valet

homo est rationalis - ergo de ratione animalis est rationalitas: valere autem negatiue ad excludendum prædicatum illud generi competere essentialiter-sic equus non est rationalis, ergo non est de essentia animalis habere rationalitatem. & ratio eft, quia nullum prædicatum genericum, datur, quod non competat fingulis (pecichus fub genera illo contentis - muita autem specifica dantur, qua non competant generi ex so ergo quod videas mus aliquam speciem non determ pare potentiam ad cognitionem sui obiecti, recte inferimus hog non elle de ratione propria speciei et licoquarius. de catero videamus species sensum externorum. hoc iplo and illos informent sees determinare ad lensaciones objectorum, quorum, lunt speciesi eliciendagione Ettachie une niche giftaupnen an

Sexta fententja eft aligrum, qui ellentiam fper eici impressa constituunt in eg aquad des proxie mam gognoscibilitatem, obiecto spenym ad hand fententiam declarandam notarem: Triplicem cor gnoscibilitaté posse nos in quolibet objecto, confiderare, Prima eft Terminatius, que eftipfamer enticas abiecti lecuda dici potest activa que confiftie in virgisc, operativa qua obiestum ad fui con guitionem, une cum potentia cognoscitius como currie rertie denique est denominario quadamie extrinleça,defumpta ex cognitione pollibili,que admodum.enim objectum aliquodabactualicon gnitiong habet agued denominatur actu cogoir cum; ita & à possibili , quod engnoscibile appel letur . lam nere gorrum elte spaciem de fe non dare objecto primam rognoscibilitatem muia. non est cius entiras; neque tertiam, a quia non est cognitio-, Vesum autem der ihte forundama Rey Condco inxes nostra principia affirmating, ast quidem formalemas, proximam, eq quod est qualit eas ip lum complens in ratione potentis ad fui cognitionem effectine concurrere quate if hoc intendunt huius lementi e propugnatores, lentiunt mobileum, led nimis confuse loquunmen, and

Septima pote fi esse corum qui dicunt : speciero esse illam, que se tenet ex parte obiecti, & soco illius substitut manguam eius vicaria.

Hæc autem sententia etiam cum nostra coincidit, sed quia indiget explicatione in que nampenere caus ex parte obiodi se tenest. E vices eius gerat i ideo sub hac formula non viurpatur à nobis ais posita resta intelligentia su muneris. Contra enmeramen inuchuntut multi cumperis. Contra enmeramen inuchuntut multi cumperis. Contra enmeramen inuchuntut multi cumpiss. Contra enmeramen inuchuntut multi cumpiss. Contra enmeramen inuchuntut multi cumpissis. Contra enmeramen inuchuntut multi cumpissis si se su prastati que di liba suius vicarium & substitutum dicitur præstari potest. sed ab obiosio non poteste enhiberi concursus immediatus in cognitionem ergo in exhibendo huiusmodi concursus sesse impressa un recte dicitur obiositi vicaria. Establituca.

Respondeo tamen: negando absolute maiorem dico enim: ve aliquid dicatur esse alterius substitutum; atque vicarium, sussicese quod præstet idaquod ab altero præstandum soret; si vares haberet; quatenus ei munus illud, per se loquendo, incumbit. Patet hoc in moralibus ex Rege, qui esiam si non posse omnia, quæ ad ipsum pertinent in regno immediate præstare: haber tamen mini-teros, tanquam su vicarios, & substitutos. In-

Physicis quoque substancia creata, licet non posse: per le iplam immediaté producere aliam lubltantiam: dicitur tamen vei accidentibus in hoc, tanquam luis ministris, ac substitutis etiam si igitur non possit obiectum immediate in cognitiones vna . cum potentia cognoscitiua influere: rectè dicitur vti speciebus tanquam suis vicarijs ac substitutis. cum enim ex obiecto, & potentia, ficuti ex mare & fæmina, cognitio táquá proles oriatur; quemad= modum in generatione prolis semen virile est vie carium, & subftitutum maris, etiam fi hic non possit influere immediate: ita & species obiecti inproductione cognitionissest vicaria, & substituta obiesti, impotentis immediate concurrere.ex quo daducitur cu omni proprietate dicia quod species se teneat ex parte obiecti, quatenus complet eius intelligibilitate: & non, nist improprie dici posse se tenere ex-parte potentia, hoe nimirum titulo, quod illam intrinsecè copleat in ratione principij offectivi, in quo etiam sensu semen virile dici potest, quod se tenezt ex parte famine in ordine ad generandam projem.

SECTIO QUARTAL

... Expenditur Mana & vitima fentencia de ratione speciai impress a.

Gtana denique sententia est Durandi, Vallesij Celsi & aliorum apud Auersam e. 2. philoloph. aues. 53. sest. 2. qui dicune: species. impresentas este eiusdem rationis, & essentia cum obiecuis, quorum sunt species; ideoque deservire adsognitionem ranquam idola, qui bus cognitis, veniamus in cognitionem ipsorum obiectorum.

... Verum hec opinio reijcitut communiter tanquam absurda . & in primis à D. l' qui queft. 8. de vernate ert. 11. hæc habet: dicendum quod inter cognoscena, & cognitum non exigitur similitudo, que est secundum conuenientiam in nasura, led lecundum repræsentationem tantum-; constat enim, quod forma lapidis in anima est longe alterius natura à lapide in materia. Ratione autem suadecur eius falkeas ex absurdis,quæ ex ex sequerentur; quorum primum parest essen, quod mens humana fiue eriam angelica, in quafunt multarum bastiarum species, immane esset Rabulum, in quo dista bestia canquam in carcese concluderétur, & quia in sensu interno animalium permanent species sensibilium externorum. vt coloris, adoris, saporis, soni & ain mente illorum vera albedo, verus odor, verus sapor &c. permanebuar, quo nil ablurdius. Secundum vero. absurdum est, quod species albedinis, & nigredinis effent inter se contraria, quemadmodum... func albedo, & nigredo, atque adeo non possent effe fimul in gradu intenfo in codem oculoaneque nos videre simul possemus duo objecta, quorum vnum effet album vt octo, & alterum nigrum ve octo; quod est aperte contra experientiam Neque dicat Durandus: in hoc casu speciem albedinis & nigredinis non esse duplicem, sed vnam mediam repræsenearmam duorum contrariorum quia magis repugnare videtur, quod duo contraria coeant in vnam entitatem, quam quod existant simul in sodem subiecto; quare si essencia albedinis & nigredinis in corum speciebus reperta, non possente informare candem pupillam: multo minus potesune identificari inter se, & vuam entitatem speciei media constituere. Tertium deniq; absurdum estet, quod vel nunquam nos cognosceres possenus obiecta sicuri sunt in se, sed solum sicuri sunt in sua specie, vel si possenus, non estet assignabilis ratio cur indigeremus idolo illo, quod prius cognitum, duceret nos in cognitioné corum.

Respondent nonnulli, hanc sententiam moderantes. species impresses este eiusdem speciei cu obiectis, non sormaliter, sed eminenter, ac virtualiter; inquantum sunt persectiores obiectis suis; quod probant ex Aristotele seunda de anima sexaza e 124, vbi species impressas externorum sensum appellar sormas sine materialno est immateriales; nec non etiam ex D.T. qui quest. 3. de Paren are. 8. soquens, de speciebus sensibilibus docesteas esse minus materiales, quam obiecta, & prima parte quest. 78 are. 3. eas spirituales appellat-si igitur species sensibiles sunt persectiores suis obiectis: cur intelligibiles quoque, sua obiecta in persectione minime superabunt?

Werum hee moderatio non fubfilite, quiza... plane destruit totam sententiam, que docebat species esse eiusdem naturz 2 & eiusdem speciei atoma cum obiectis suis , at viderint moderatores. hi , quo modo, in priori sententia persistant; cerce corum racio , qua veuntur ad huiusmodi emin-tialem conuenientiam in quidditate speciei cum objecto propugnandamanon habet veritatem; eo quod species per se loquendo est imperfectior obiecto representato dico (per se loquendo) quia per accident porest euenire oppositum, ve patet ex spéciebus intelligibilibus, quas de qualitatibus sensibilibus habemus; cum enim dicte species sint in sua entitate spirituales, vt pote intellectiuam pocentiam informantes, necesse est ve perfectione sensibiles qualitates, quippe materiales antecellant verum hos per accidens habetur,ratione perfectionis subiecti, quod informant; quod autemper le loquédo oppolitum contingat 🔑 suadetur ex eo, quia secundum hanc limitationem, quam præ manibus habemus, species sensibiles, vei suppono, procedunt à suis obiectis sensibilibus tanquam à causa adæquata; sed non... procedunt abillis tanquam à causa vniuoca;quia iam non sunt eiusdem speciei formaliter, ergo tanquam à causa zquiuoca, sed omnis causa zquivoca est persectior suo essectu; ergo falsum est quod species per se loquendo fint perfectiores o-

Ad rationem vero in contrarium ex auctoritate Arikotelis. & D.T. adductam Respondeo. species materiales dici formas sine materia, non quod de potentia materia minime educantur, sed quia non determinant sibi aliquam peculiarem materiam, sicuti faciunt qualitates physica. quilibet enim color V.G. vendicat sibi determinatum subiectum, siquidem nunquam nos vidimus idem corpus esse simul viride, & album, nigrum, & rubrum: at species omnium colorum, nil vetat quin in eadem particula aeris, & in eadem, a pupilla reperiantur, nec alia est ratio cur dicantur esse minus materiales, quam obiscta; quia ni-

57

58

mirum quo obiecta ipsa permeare non valent, propter materize primz impedimentum: summa facilitate permeant ipsa species, vipore qualitates nullam habentes contrarietatem. Ex propter hoc etiam spirituales apellantur, nam sicuti spiritus penitus intrant corpora, absque eo, quod excludantur ab illis, ita Es species corporez organa sensum, que omnia recte consistunt cumbeo, quod absolute soquendo sint impersectiores suis obiectis propter rationem à nobis traditaminil tamen vetat quin secundum quid dici possint persectiores illis, inquantum sunt in superiorit gradu abstractionis, quam illa sint, ratione similiandi pusture, quam cum rebus spiritualibus sorti-

: Iam vero pro sentêria Duradi Obijeies primo: species impressa est effentialiter imago propriaobiecti, ergo oft similitudo propria illius sed propria amilitudo in vninoca conuenientia exeremorum fundatur . ergo species est einsdem essentiæ, ac quiddicatis cum obiecto. Respondent concello antecedente, distinguendo consequens. ergo est propria similiando objecti in represerando, concedo; in essendo, nego: & se distinguo minorem subsumptam: propria fimiliando in effendo in conuenientia vniuoca extremorum funda-; tur, concedo in repræsentando, nego subsumptum, & consequentiam; & aio non quameum-c que propriam similicudinem, vnivocam connenentiam inter extrema importare, sed solumillam, que est in essendo, qualis est easque habetur inzer duos homines, duos Leones &c. Porrò haca convenientia inter speciem, & obiectum, qua à nobis negatur, debet probari, & non assumissicuti fit in argumento polito.

Objectes secundo · species cosporea non habet esse incorporeum & spirituale, sed corporeum & materiale; ergo eius effe ia est sensibile ergo iam fpecies est eiusdem rationis cum obiecto suo, saltem quantum ad hoc, quod fensibus percipi possit. Respondeo diffinguendo antecedens: species habet effe corporeum, & maieriale, hoc est physicum & naturale, nego. intentionale, concedo. & distinguo deinde primum consequens: eius esse est sensibile, vt quo, concedo; vt quod, nego primam, & secundam consequentiam; & dico essecorporeum & materiale sumi posse dupliciter. primò, & quidem regulariter pro physico & naturali, quatenus ab intencionali distinguitur, & importat formam, quæ sibi vendicat determinatam materiam, & ab ea excludit formas reliquas eiufdem generis sibi aliquo modo contrarias, quas necessario habere deber. secundo pro re immersumateriæ, & inportat formam quæ ipsi materie in hæret, & ab illa dependet. iam vero species materialis non habet esse corporeum, & material primo modo, sed secundo; quod autem est huiusmodi non est necesse ve sie sensibile, ve quod, sed sufficit ve sit huiusmodi, ve quo, hoc est, sit ratio vltimam sensibilitatem afferens rebus, que sensibus percipiuntur; hoc autem modo esse sensibiles species materiales supra probauimus.

Obijcies tertio: in speculo non habetur vera hominis facies, sed sola eius species, ergo id, quod videtur in speculo, non est facies hominis, sed species illius, in qua, tanquam in idolo prius cogni-

to ipsam faciem intuemur. Respondeo: concesso antecedente, negando consequentiamidico enim facié hominis non videri propriè in speculossed cum speculo, & per speculum, eo quod in illo reflectuntur species, quas ipsa facies immittit: ceterum visió non habet pro obiecto suo dictas species, sed-solum faciem, & speculum; eo quod species visus habent ex se obiectum representare in ea parte, à quà produci, vel reslecti incipiunt; & quia ex speculo sit reslexio, id circo voram homiems faciem in illo representare videntur.

Obijcies quarto di per foramen angustum lun solis in obscurum cubiculum ingredieus, ad eius parietem terminetur; experientia constat in dicto pariete videri imagines rerum, qua foris suat, V.G. hominum, turrium, arborum, &c. sed non potest assignari quid dicta imagines sint, n non sunt illarum rerum species, qua vna cum lucco cubiculum ingrediuntur, ergo species sunt illar, qua vt rerum idola à sensibus percipiuntur.

Responded a negando minorem; in ailignando autem quid imagines ille fine; discrepant inter se auctores, quidam enim respondent, cas elle vmbras illaru terum quas tepresentant. dicunt enim quod, cum lux illa, quæ per foramen ingreditur, fit reflexa varies vissex corporibus foris existentibus: hinc fiat vt dum vnum corpus impedit aliqualiter ingressum lucis, ex alterius corporis reflemione prouenientis, causet umbram sui antra cubiculum; que quoniam in terminatione ipli corpdriscuius ele ymbra alimilatur, imaginamur nos eam-elle realem quandam iplius imaginem, more puerorum, qui rerum vmbras existimant esse laruas. Verum contra hanc responsionem duo facere videntur : vnum est kepe videri in pariete illo #* guras corporum fosis existentium, etiam fi vitum. non impediat lucem reflexam alterius, ve contingit, quando corpora zque diftant à foramine per quod lumen ingredi debet; quin imo fi vaus con+ tinuus paries est illi oppositus, vidi ego sapius ingredi figuras fene urarum, & ornamentorum om+ nium in iplo pariete exiltentium, in quo cafu non potest assignari quomodo una pars parietis impedust reflexionem alterius, quia fol aque omnes illuminare videtur. Alteru vero quod contra candem responsionem facit est : imagines illas, qua cernuntur in pariete cubiculi apparere ve plurimum depictas eisdem fere coloribus, quibus corpora, quorum funt imagines, infecta funt; quod effet impossibile si dicta imagines nil aliud estent, quam corporum illorum vmbrz.

Quare melius responderem cum alijs: il'as, quz apparet imagines, esse in rei veritate corpora ipsa, quz foris existunt, quz propter impersectionem specierum sie deturpata videntur. pro quo sciendum vna cum luce ingredi cubiculum species obiectorum soris existentium; que quidem species resteduntur ex pariete cubiculi in oculos intuentium. Quare sicuti supra diximus obiectum, quod videtur per speculum, vel in speculo non esse nis rem ipsam extra speculum existentem: ita dicendum ea omnia, quz in pariete illo videntur non esse nisi obiecta illum nata, quz sunt extra cubiculum, & hanc esse rationem, ob quam issemi-

Contra hanc responsionem instabis primo: Si cas 63

ligendos: Contra vero asperitas, & inaqualitas ad illos congregandos potius, quam dissipandos, ve patet ex cospore, cui infuditur aqua, quod. ad noc vt in vnum veluti conceptaculum illam... recipiat, debet habere partes in aqualiter dispo-Aus, alioquin aqua vndique dissipabitur & effige et - leuigatio igitur speculi non potest elle causa illius confluxus radiorum in vaam partem, ne-

que asperitas parieris dissipationis corundemas Contra etiam est secudo, quia si loco parietis ponatur charta, vel offea tabula maxime leuigata, qua lumen illud excipiant, experientia conflat eodem modo species restecti circulariter ergo

fallum est quod asperitas parietis sit causa restexionis hoc modo:factor -

Responder Terrio Arriaga disputat. 6 de anima 140. se non videre aliam huius rei ratione, nisi in vitri, quod in foramine illo ponitur, diuersam figuram reducere. sicuti enim, inquit,ea figura facit ve inuereantus species, & representent obiedum inversum; iza facit ve produçaneux in pariete vel in charta cu tali extensione, ve rursus redire possint ad omnes angulos, seu circulariter. Sed neque hac responsio fatisfacit. nam experientia constat, vt ego sepe cum alijs animaduerti, quod etia si in foramine non ponatur vitrum, adhuc tamen ex omni parte videntur in... pariete imagines illa, ita ve vitaum ad nibil aliud inseruiat, quam ad eas imagines invertendas, dando illis eam positionem partium, quam corpora extra cubiculum habenes& miror hominem adeo folertem , ac perspicacem, hoc nunquam. expertum suisse non igitur in diversam vitri se guram illa circularis productio specierum refundi potest.

Respondent alij Quarto, de quibus ipso Arri- 68 aga num. sequenci: in omnibus casibus reflexionem sieri sphærice non tamen videri propter vehementiam aliorum obiectorum, & lucis, contra verò in cubiculo illo tenebroso videri, quia tune nihil eltquod magis potentiam occupet. Sed contra hanc responsionem facit, quia est etiam contra experientiam sconstat enim quod si linea actionis directæ cadat perpendiculariter supracorpus reflectens, ita vt sectos angulos vtring; fasiat, refloxio fiat per candem lineam perpendicularem; si verò linea actionis directa non perpendiculariter, sed oblique supra corpus reslectens cadat, itave duos angulos inaquales conftituat roflexio non fiar per eandem lineam, sed per diuerfam ex parte anguli maioris, qui appellatur obeusus. conflat igitur in omnibus casibus reflexionem fieri per ynam lineam rectam,& non semisphærice Contractur, si omnis reflexio esset semispherica: non esset cur ex vna santum linea lumen, vel vultus hominis in speculo reflectoret, & appareret qua modo cerni experientia constar, ergo hae responsio, que docet reslexionem fieri per semisphæram,est contra experietia.

His igitur responsionibus posshabitis, respoderem, hanc etiam diversitatem huius reflexior nis vefundendam este in eandem causam, in qua refundimus præcedentem.dico igitur id circo reflexionem in casu posito sieri per semisphæram, co quod corpus, ex quo caufatur, caret dispositionibus requisitis ad hocout per rectam lineam e-

presentantur valde impersecte, quia paries, ad quem terminantur species rerum, que vna cum lumine cubiculum ingrediuntur, est valde impersecte dispositus ad earum reslexionem essicienda. 14 ... Instabis iterum in pariete illo videntur obieclorum extrinscorum imagines ex quacumque parte; sue in linea recté ponatur oculus, sue à dextris fine à finistris ; at si dicta visio sierer per xeflexionemiex vna parte tantum videri possent 🕽

que cernuntur in pariete illa, non essent rerum.

species, sed iple res: sequeretur, quod deberent

nobis apparere eum ijsdem di Rantijs; quas ha-

bent inter se, & cum speculo comparata, ve co-

tingit in ipfo speculo. atqui non sic apparent,

sed ac si in parietis planitie essent depicta. ergo

&c. Relpondeo negando:absolute maiorem.ratio

negationis est, quia cumiad hoc ve fiat reflexio no-

nullæ determinatæ dispositiones in corpore rese-Aente requirantur: hinc fit, vt iuxta maiorem,

vel minorem intensionem dispositionum, que ha-

betur in corporibus, modo persectior illa sit, medo imperfectior; ideixeo igitur in speculo

chrystallino persectissimo modo representantar mbiecta; quia species ibi inneniunt omnes dispo-

fitiones in gradu excellenti, que funt necessarie,

ve reflectantur, & ideo in pariete illo non solum quoad distantias, sed eciam quoad colores re--

ficuti contingit in speculo sergo &c.

. Ad hanc difficultatem dicendum majorem non poffe negari propter experientiam oculorum.vnde totus labor est in assignanda ratione huius insolitz reflexionis semisphæricæ, in quo diversimodè recentiorum ingenia defudant, respondent enim aliqui primò : difficultatem hanc nobis obi~ ectam, esse eriam ab aduersarijs soluendam: cur nimirum species illæ cum reflectantur ex pariete producuntur in semisphæram, cum reflexio fiat solum per vnam lineam rectam; hac enim qux-Rione soluta, que pertinet ad actum primum. visionis, tota difficultas, quæ est de solo actu secundo, in suo robore permanet, videlicet quid de facto videat illa visio. sed contra est, quia propser hoc ipsum negare possunt adversarij secundas species, que ex pariete incipiunt produci versus oculum, per actionem reflexiuam haberi; dieendo quod, quemadmodum calor productus ab igne in ferro, producit directé calorem in manu cir-culariter, sic species producta ab obiecto in pasiete producat species in oculo. quoniam verò tota nostra responsio in reslexione fudatur, quia unle visionem terminari immediate ad obiectum ipsum reale: Contra vero aduersariorum opinio vult terminari ad species existentes in pariete: ideo nostra responsia corruit, corum vero opinia conualescit.

Respondent al ij; Secundo hanc dinerskatem... reflexionum prouenire ex co, quod in speculo vipote leuigato, omnes species ad vnam quasi lineam confluent: at in pariete, quia non est leuigatus, species non ita possunt labi sed quasi diuerlis partibus hærent, ac veluti dislipate persi-Runt, ideoque reflectuntur pluribus vijs. Sed cotra est primò,quia leuitas corporis,in quo fit reflexio, videtur potius conducere ad radios reflexiuos dispergendos in diversa puncta pro vt immittuntur ad ipsam; quam ad eos in vnum, col-

R.P. Iof. PoliZzi Philosoph. 1000. 3.

Digitized by GOOGLE

xerce-

xerceatus;precipua enim dispositioquel inter precipuas eft diaphaneitas terminata, ve patet in speculo, aqua, & fimilibus, qua diaphaneitate caret paries, charta, & reliqua corpora, que illi foramini opponuntur vnde non elt mirum si non siat per lineam rectamidem enim cernere est in ipso lumine vna cum speciebus illis in foramen ingrediens; quod neque linea recta reflectitur. sed adhuc affignandum remanet cur dicta actio reflexiuz semisphærica sit; Ad quod respondeo: hoc ideo esse quia agentia que sunt extra cubiculum, hoc modo agendo, recompensant iacturam actionis perfectie reflexe, diflipant enim illam in girum, dum recta producere nequeunt quemadmodum enim agendo directe, quando inueniune impedimetum, iacturam viterioris actionis compensant, reflectendo illam versus eam partem, à qua discesseratita agendo reflexe, dum eorum actio offendit in corpus opacum planum; quod non habet dispositiones requisitas ad perfectam reslexionem faciunt, quod possunt, dissipando actionem, quam debebane in unam lineam directam perfecte recolligere; & hinc oritur, quod illa obiecta imperfectionme repræsententur umbrarum iu morem, ed quod actio dissipatur, & degenerat ab ea, per quam genuina, & propria species obiecti produci solet;ad eum plane modum, quò actio generacina hominis defectu necessariarum dispositionum degenerat, producendo monstrumistic etiam experimur aliquando, quod quando sol non potest iridem perfecte formare, multas eius partes format ueluti parallelas in eadem nube, compensando ia-Auram unius perfectæ formationis cum pluralitate imperfectatum -

SECTIO QVINTA.

An species impressa sint intensibiles, &

Onclusio est affirmațiua, contra nonnullos, qui dicunt, eas esse indiuisibiles quo ad intensionem, non minus, quam formas substantiales.

Probatur autem assertio experientia ex corporea uissone deducta clarius enim uidemus obiectum cateris paribus in debita distantia, quam in indebita constitutum, sue indebita sit per excellu distantie, sique per defectum sed hæc diversitas non potest refundi nisi in intensibilitatem, & remissibilitatem specierum:ergo &c.maior pateta nam si habemus librum in debita distantia positumafacile illum legimus ; si uerò ualde distet ab oculis nostris, wel si illis nimium sit uicinus; cum difficultate; ita ut juxta proportionem excellus, uel defectus requisite di stantie, crescatiuel decrescat difficultas mi nor uerò probatur, quia ad missa intensione & remissione specierumaratio huius discriminis facile assignabilis est, sinimirum dicamus, quod obiectu habet sua actiuitatis sphęram sin qua producit species vnifermiter difformiter, hoe est in partibus sibi vicinioribus intensiores, & in remotioribus, mious intensas, sicuti reliqua agentia naturalia qualitates suas producere consucuerunt; & hine oriatur, vt si oculus sit valde vicinus obiecto intensiores species ab illo recipiat, sin autem valde ab eo distet remissiores, quia verò intensio speciei, siue maior, siue minor, quam requirit potentia,facit vt species sit illi im proportionata, atque adeq minus apta eam adiuuaread perfectam operationem eliciendam: id circo est in causa, ve visio cuadat obsensa, se ve minus distincte repræsentet objectum contra veto si objectum erit in debita distantia constitutum, producet in oculo species in ea intensione, in qua ei proportionatæ sint; vnde nil mirum si visio, quæ resultat, enadat melior, atque perfection, quod si species indivisibiles essent intensiue non posset assignari causa huius diversitatis ergo &c.

Ad hoc argumentum responderi potest: diuersitatem hanc oriri ex natura potentia, qua, yt clare videat obiestum suam, non solum debet informari eius specie; indivisibili, sed etiam debet habere ipsum obiestum in debita distantia situatum.

Sed Contra est ¿quia vel ponimus obiectum. pon concurrere immediate in visionem, sed solum media specie: vel afferimus illud immediate, non folum immediatione se tenente ex parte speciei, sed etiam ex parte sui in ipsam visionem influere . fi primum, non potest assignari ad quid illadeterminața distanția sit necessaria, niti ad fugiendam vim argumenti. quod corfirmatur ex ed quia si conservametur in oculo miraculose species illius libri, quas:habuit initio ab eo productas, quando illum clares& diffinale videbat, etiam fi dictus liber à Deo remouereque, vel eçiam penitus corrumperetur, adhuc oculus cum eadem diftinctione,& claritate illum videret ergo in hac fuppositione non conduceret debita distantia, neque obesset indebita. quod si supponamus secundum', videlicet non obstante, quod obiectum producat species in potentia, adhuc tamen per se ipsum vna cum specie immediate in cognitionem influere; quamuisshoc suppositostota nostra probatio corruere videatur: assero tamen absolute loquendo id fulfum omnino esse; quid quid in contrarium dicat Quiros difpur 92 felt.2.num.12.quod probatur paritate:nam ad cognitiones materiales sensuum internoru,& ad immareriales potentie intellectiuz, non desideratur immediatus influxus obiecti', fed sufficit si potentiæ ipsæ cognoseitiuæ vna cu speciebus immediate in illas influant;ergo idem... dicendum est de cognitionibus sensuum externorum antecedens constat;nam possumus mente imaginari multa obiectaquæ cum vel præteritafint, vel longe dissita, impossibile est naturaliter in nostram potentiam imaginatiuam immediate ageresmulto minus possibile erit in nostrum intellectum immediate operari posse obiecta materialia quæ intelliguntur a nobis:necnon etiam possibir lia, de quibus sæpe disputare solemus, consequentia probatur tum paritate rationis, tum etiam quià zqualis, ne dicam maioris efficacitatis, debét effe species sensum externorum, ac internorum; hæ enim saltem mediate causantur ab illis, & quamuis intelligibiles ab cildem çaulari minime pallint: dependenter tamen à suis effectibus, hoc est à phantasmatibus, ab intellectu agente producuntur.vnde non eit cur dicamus, ad sensationes externas,præter immediatum concursu speciei supplentis vices obiectimecelle etia effe ve ipsum obiectű immediaté cocurrat; cű videamus ad reliquas operationes cognoscitiuas satis esse immediată concursă-speciei. Digitized by GO

73

Dices ignis, eciem himmediate produces galogo in sere medio inserfedeniamen, adhue tamé:vna:cum iplo sere calefado immediaté per lè iplum calefacie manum, ergo seriam fi obiectum per le iplum producat species vibus V.G. non., est cur non dicamus per se ipsquaetiam una cum speciebus immediate in kisonem influero Respodeo : concello anteredente, negando confequentiams di sparitas elle quia vise per quam ignis immediate producit calorem in zeras esteinside specici atoma cum ea, perquam pales aer manum calefaciguerque enim per calerem agit . vnde li aer ad huiusmodi calefactionom immediace concurries non est cur oriam nonconcurrat ignis; fi qua enim eller dispar razion hac in maiorem din flantiam ignis à manu refundi doberet . Sed hang non abstarcepater iquiq en aero calesacto. Ligna resultat vaum principium aftiumm-quod sphara actinientis fuz ad multo maiorem dillanniam extendit, quam ad cam, inquised manus i defacto enim fi ibi effet alia para aeris loco manus, certè ignis immediaté illam: calefocerer, ficuel præcedentes. An verò visspenquam obienum sploratif N.G. producit species nonzed ciusse species 249.

But it prome a song i

ma cum infis specielus. Vnde ex- 20, quod sit illasum immediate productius, non secte deducisur quod sit etiä immediate productius visionis, sicusi est species ; scimus enim effectus sape poste aliquidad quod virtus cause se extendere immediate non possit allunde vero, non debemus concedere virtutes rebus sine necessitate.

Dices iterum: micobiochum una cum specieinsueret immediate in visonem, non postet assignani natio cur, quando obiechum est distans, minoris quanticatis apparent; sed hoc est in conueniena; ergo. Sec. Respondeo negando maioremdico enim racionemissius minoris quantitatis appanentissiu specierum remissionem refundendam
este. quamvis enim temissionem refundendam
quantitatine minorem: roddit ramen minoremassectium, ve patet ex calore in subiecto palmazi
existente, hic enim si intension est, longius actionem suam dissindic se sic maiorem facit estectum:
contra verò si remission, cum hoc tamenstata quod
quando species valde remissa est, pon solum facit
apparere obiechum minus quam in se sie, sed etia,
aonsulum.

D I S P V T A T I O DECIMA QVARTA

DE SPECIEBUS SENSIBILIBUS.

PECIES intentionales ve sie, in sensibiles, & intelligibiles divinif solent, non quasi ipsie funçquæ percipi sensibus, vel intellectu debeant, quando aliquid sensimus, vel intelligimus; sed quia ad sensituas, vel intellectuas operationes esteiendas desensiune, nos ergo in hac disputatione de sensibilibus disseremus; & quia sensus in externum; & internum dividi solet, vti modo supponimus, & verque suas peculiares species sibi vendiere, verumque specierum genus contemplabimur:

SECTIO PRIMA.

V trum dentur specits somstiles seu-

Oncluso est assimatina, sed indesinita, ad suius vericatem satis est, si in vno tantum sousu
externo dari desacto dictas species comproboturest communis, exceptiu nonnullis, de quibus sani
nimbricanses secondo de souso esp. 6. qu. 2. art. 1.
& Auersa qu. 53 motophysis. 1182 nos paulo post;

Probatur autem primò ex. Aristotele multis in locis 7 emm physic en ET- ad probandum in omni alteratione requiri contactum inser agens, & pusquim exemple obiecti visbilis , quod alterat aerem , & eo medlame potentiam visuam , & se cum illa concurristad visionom ; sed aernon alteratur à colorato, nee oculus ab aere, recipiquedo cedotem vi patet; orgo recipiendo cius similitudinem ; que est species impress.

...R.P. Ios. Polizzi Philosoph, tom. 3.

Item secundo de Anima tex: 67. ait colorem ch se moriuum perspicui in actu, hoc est moueres corpus diaphanum : sed non potest aliter intelligi quo modo moucas dictum corpus, sisi imprimendo species suis orga & Irem 1ex. 74. 6-75. probat contra Democritum non dari vacuum ex co, quod inde sequereur obiectam non posse videris, quia ve aliquid vidoatur ; necesse est ve potencia vinua ab co aliquid paciatur . non. immedize, nam vihile supra visum posizum, non videur , erga mediace, recipiendo, sciliate, ab co aliquam formam squast quid non daturuactio in diftans, debet prius producti in medio, & poftez. in lonste quod magis explicans vertice de Anima ten 31. zit quod zer immutzur à colore, & sic immutatus, pupillam immutat . item de memoris 609.13. ait quod fensibile imprimit sensiti pictura quandam, & figuram fui; que mode figi Hane imprimit figuram cere ; & de femfa cap. 2- Rit; quod morus aer in medio facie videre. veique per attionem obiecti vifibilis ful species in caproducen. Cc 2

pis, & cop. 4. qued seuluvist speculo vides le spluma quia species immissa ab oculo resections, serepercutitut à specula ad ipsum oculus & sic ea mer diance, le iplum vider, exiquibus deduciturs rede onnes Peripaget cos, dari species senfibiles ad mentem Ariftotelis defendendum elle pronunciare contra Ocamú, de Gabriele existimates, obiectu in debita dinautia collicuti, elle lufficiens ve influst le ip fosquin egest substituto. non autmadnertentes, quod fic vel daretur actio undiftantavel n existeret, erizai in medioribi existeres sine sua terminoines non etiam eleconera Durandum qui putquit folam potentiam valigamprafente canch oplessorbiodicese sitionescourts drem ber sibre

- Proporur fecunda esquar Conclusios atis-non possuit faluari varia experientia , quas 400 tidio in cliciendis visionibus experimurating speciebus imprems, dictarigioni species negandarnon funto Thirdegeus course brime, data nedne colbat a talgo politum, acque nos iptos videre politimuse se fi spoculum è regione habesmusillatim nos infose dorporaque à tergo videmusthutus autemirei ras tio nulla alla elle potelt, nist quia species - quas corpus illuda & nos transmittimusia speculo impedica ne yltra illud producantur, per actioign quandam reflexiusm in nostris oculis produçucur, & fic illos determinant ad videnda ea,quorum funt species, ac imagines patet secundo ex gound baculim in aqua lemidemerlum diffpra mm videamus, quod actidit quia species per spedium crailius dillipantur , unde ett quod d. ilfiatum in fe, & confequenter fractum, feu diftortum representat obiectum, nisi dicere malis cum Hurtudo quod id accide, quia ipecies partis bagulicminentis diversa lines tendant in oculumite fix cies partis demerfæ. patet tertià ex cosquod per perspicilia concaua videamus acutius, hoc autem accidit quia in corum centro determinatur obiectim ad agendum pluribus vijs, & sic intensiores Medies producit in ocuto, ad cum plane madum, qua splares radij in confractione luminis inten tills lumen in puncto concursus producunts quam allhi 1 & hine off ut perspicilia concaua maximà. visi ledant; recte enim Arillateles lecundo de aume docet vehemens sensibile corrupere sape senfortum, quia species impressa improporetonata kentitium potentix proper fugm intentionem illa lædie, de impedit ne sensationem recte producat; vhola fie z ve hi , qui pollent vifu , dum huiusma. di perspicilia ad uidendum adhibent a vel nihila vel parum videans v

Parrà nifi per media traiscerentur species non polict affignati tacio, pur ex modiotum dinersitate diverificatetur vifio imò cur li corpus oparum habeatur inter potentiam , & obiestum-toraliner impediaturance non eriam, quare ob cautain corpus in quactique dellantia, videri non politiquandoguidem conflatiqued abieflum ad decerminandam pracife cognitionem,que verleeur circa le, neque carentiam corporis intermedi) , neque de-

terminetam diftantiam requirat .

Probazur denique terriò ratione à priori, quia ex dictis i ampis cognitia debet habere in suis hendientis correspondentiam quandam cum pradicaris abiecti, inquantum importat elleutialiter racione imaginis & fimilizadinis expresse illiuso

oggo debet fieri ab aliquo quod vel litiplam obiectamy vel illud aliquo mode confinent. fod visio minship who id of de sit ipoment it is posted in the ergo ab aliqua qualitate qua ilt eius ricaring ic illudia vi represantatina contineat, quam specia am imbiallam abbellamus...

Dices huinfarodi qualitacem effe ip famporent tioni Contra ellegena is potentia vifina eller fpucies amnium. hippijam a deperet omnia sejas co> gnofeeremon enim poffet allignari euchoc pocius ouamillud agoogatka: 🖂 🚉

Respondent nonnullus, quia hoc porimes ruspecon illina in dobita dillantia constitutioni sad construettiquia sic chiactum determinuret correna riam non efficienter a fed formalicer, & quidem euclie (ecc - argaint d'a quad des descrimmentalis) Pingolski i zisneli ik pupniugeno ii inzibodani dun panda illudi ve conflaven termino relationissaul - mine bout spaint 1979 by Thire or visit and the fight fin ud comproducendum ; quamuis langulines diket, determinandi samen aruaus non aminiti fed ad the policionom stacine confurgie in fundamenta relatio scummaitur ann ita fe habeat vifitale in ordine ad potentiam with an ; work porch dici quod folum requitatur ad determinandam illam

Obijcies prima Atistate es tertia de animatex. 6 ait, folam animam intellectiuam effe locum fpedieristinon feitir lenles indiget speciebus, ala-qui effet effent locus fizrum. Respondebus ortalis aliquis, ideo dici manus

animam intellectiuam effe locum specierum,quia illa tantum conseruat species, non vero sensus. sed coftra eft, quia licer fentissexterni non confer-uentifperiest aninterios illas conferuare patet ex brutes, que optime recordantur obiectorum alias cognitotum quare melius respondedum ex D.Th. quett. vince de abimedari. 3 ad 10. intellectum. dici à Philosopholocus specierum eo quod secundum le speciatus e non indiget organoud species recipiendas, & continques, huiulmedi autem. non all feulusidny enu bott batte oberres vill the fixus argana corparco-nequit nisi in illo habere Openies Matum obigitarum carera S. Doin bemu mentary: terno de anima Legi. 7. aperte docet dictum illud ex opinione antiquorum ortum fuisse, & posse in Ana sensu accipi, scuri ishud Aristoteles accepitali himirum explicetur, quemadmodu à nobis explicatum elt :

Obijcies fecundo: no possure dari duo accidentia fala numera distincta in eadem subjecto. Sed fi derentur thecies hoc enquirer dum duos homines ViGiaut duos equos intuemur vergo &co.

Refundeo diffinguendo majorem : non poffunt dani dua accidentia abtolura falo numero di-limita in una labiccia rerandeze: connocesialua nega maidrem, do distincturadem modo minotes. regareonfequentiam dico enin frecies effette: genere accidentium connorativorum, semper anim species aliquius rei species estid circo aucem huinfimadi: aecidenția în vna fublicita fimul reperitt pollune, quia diner la in illa munera exercence ve dinimus cu de multiplicatione relationis ad mulriplicationem termini coralis . Sec. 2001

(Obijeies terriò: fiquis dicat colorem & lucemadistantes approximari porentiz visiuz media luce.

Color of the Till I co . exi-Digitized by GOOGIC

entheure in medio, &, vet per illam, vel simil sum illa concurrere ad visionem, optime faluat and dari species visiuasyfed hoc recie dici potest. ergo de Respondes concessa majore, negando minerem; racio, qua probat affimpti falfitatem, pocell esse duplex . vas est quis homo nocte exi-Reas in profunditions spelunes, in quantiti luminis habetur, ex en exli itelles intucturifed in tali galu Rellz non approximantut potentiz vifluz, media lugo producta in medio i alioquin potiori aure dica lux deberes illuminare corpora exiftensia in speluncas arque adeo reddere illa proxime vilibilia: anod tamen non fit i ergo occ. verum hane rationem multi non probant docentes lume ad visionem cam ratione medij , quam obiećti necellurium elle. Altera, que est l'olidior ducitut ex carpare inter pasentiam visiuam & obiectum lucidum aliquando interrecto V.G.nube cadida. quad licer na impediar ne lumen ex objecto proloss, illuminet cotum medium, impedie tamen ne lequarer viño luminos; si autem visibile medie luce existence in se, & in medio appropinquaset potencia, et cum ea ageret, debetet necessario heberi vidio in tali calu, ergo &c.

SECTIO SECVNDA.

Tres reliqua eficilianes feluta.

Bijeies quarto: Tora specietum probatio niticur illi principio: agens naturale nequit opetari in distans. ergo qui illud negat debet negare species. Consequentia paret, antecedens veso probaturaquia socluso eo pancipio, omnes experiencia refundi possure in occuitas obiectorum
sensibilismos potentiatum sensiciuarum naturas,
qua possus hisavel illis circumstantis, hoc vel il-

la mode operentur.

Respondes : negando antecedens idico enima magis elle cercum dari species sensibiles, quam non dari actionem in diffans, eo quod aliqua habeneur experiencizque per conceilionem actionis in distant salvari non possint; quarum prima est reflexio a que fit in aquis . fi enim homo existens iuxea aquas nihil in illis producit, non porest affignari ratio cur videatur intra illas, & existens iuxez folum pon videztur inetz ipsum folum : at admiths speciebus, sacile dici potest ideo esse, quia natura specierum est representare objectum in ea parce, in qua incipiunt producishue fit per prima, fine per secundam actionem; & quia species hominis exidentis iuxta aquas reflecturiur ex aquie, acque adea secunda actio productiva illarum incipit ex ipsis, ideo est quod homo videaent in illis. Contra vero, quie scrio productius specierum existences in campo non incipit product ex campo, led ex iplo homine; hine fle ve hamenen videstur intra ipfam campum. fecundi Experientia sumicur ex profundicare, secundum quam obioSum in reflexione apparet in... aquiti, vel in speculo, que profundicas musto naior cit, quam fit profundicas infius aqua, vel specially party has experientia, admissa etiam actione in diftanti, lalwari nequit, nifi fiar recurfas sti species , diconda quod ex fe habeant species representate obiechum eum es diftantis, qua

dillat à corport, à que incipit actie productius -illatum, vnde oft quod, quit homo diffat a spe-'eulo V.G. decem palmos, ideo cotidem palmos 'intra speculum videatur : Fertia experientia ducicur ex inuerio ordine, quo ca, que videnturia 'aquis apparentique its potest saluarishist fat etia recursus ad species, dicendo quod, cumulla representent fun objecta cum ea diffantia y & propinquitate quam habent à corpore reflectence, ti notanimus, dunique caput hominis plus diffet ab aquis , quam pectus a & plus pectus quant pedes. hine fit ve caput in maiori profunditate aquie appareat, pectus autem in minori, pedes vero inminima, atq: adeo propinquiores eins extima Paperficiei represententui; & sic totus homo ordine innerso conspiciatur" que quidem ratio asfignanda etiam videtur (vt hoc obiter notem) quatenti, cur in speculo. Hominis latera inuettantur, & partesteius dextere sinistrofsim, sinithra vero dextrorfum appareant > independenter enim ah imposibilitate actionis in diftans respodendum erit, hoc ideo effe,quia cum partes dexterz recta respondeant parti finistre speculi; & partes linifita parti dextra einsdem, species dextrarum in parte clus linifica, & finificarum illdextera reflectaneur necesse sie 38e id eireo hominis latera inversa videri, & imaginem e speculo appareresac fi suo prototypo obmaret, ad eti plane modum, quo quando, duo inuicem libi obuigm cunt .

Quarta denique experientia deducitur ex diverfitate mediotum, que posita interpotentiam vinuam, & obiecta, divertificant vifionezatifi enim species è corporibus immissa, ipsa medit pertrafirent, huiusmodi divertitas nulla ratione falvari postet. ex quibus con flat, quad etiam f admiteatur actio in diffant, adhuc species visibiles negari non postunt. Atque hac quantum ad antecedens negatum and dius autem probationem in contratium dico non effe Philosophiad accustas rerum naturas. Andabatarum more recurrere, quando difficultates aliunde ex principijs lumine naenta deductis dissolui, & explicari possunt, veest in cafu no kro; polito enim quod species sensibiles admittamus, ficuri admissimus, alias qualitates in-Arumentarias, quibus medijs lubilantia lijos efsectus in materia longe diffita producere solent, outlam habemus necessiratem occultas rerum naturas pro ratione dictarum experientiarum affignate.

Objects quinto a si dicamus cum Empedocles Platone, & Stoicis visionem fieri per extra millionem radiorum ab oculis ad abiccta: non est nerefle recurrere ad species immissas aboblectis ad oculos; sed sententia illa est valde probabilis; ergo non Unradmittende huiulmod: freeies maior videtur certa i minor vero suadecur tripliciter 18 primò quidem quia experientia conflat eum a qui nebuloso aere viroumsissis est 7 monvidere proximam nebulam: contra vero videre remotam; sed huius rei mulla alia potest esse ratio, nisi quia radgi visotij statim ac egredintur ex oculis, cum validiores existant proximam nebulam penetrare possuat ; longius verò progressi imbecilliores euadune's & ideo diftantem peneerare non valent. ergo &c. fecundo quis obie-

15

tur 1 sed huius rei ratio, non sănit quia impedit tur 1 sed huius rei ratio, non sănit quia impedit ne radij visorij extra pupillam diffundantur et go per extra missonem radiorum sit viso. Terțio denique quia oculus per Tubum opticum inspicieus multim iunarar ad videnda obiesta valde longe distira, sed hoc non uss quia pradit visuales iura, tubum collecti longius protendi, valențer go &c.

Respondeo negando maiorem uçuius fallitas nulla alia ratione melius probari potelte quame adducendo in medium fententiam. Platonis in iimeo pro ve referenca Conimbricensibus lib. 2,144 enima cap. 7. quest. 5 art. primo; ille enim volchat non effluere ex abjectis, corum imagines, fed et micare ex oculis lucem quandam, que vna cum, dumine exteriori aeris, obiecia quasi manu prohenderet ; ipsaque suo contactu visibilia redde. ret . tum verò eam luceus regredi ad oculos affectam alteratione ab ipsis obiectis visibilibus past fa, & vbi pupillam ingrella eller, visionem illo, rum obiectorum causare, tum siciid a quod per pathonem, radij visuales in hae sententia ab 9biectis, visibilibus, accipium, non potest elle nist qualitasique se habeat ve vicaria illorum in ordine ad concurrendum simul cum potentia visius in visionem. sed in hoc consistit essentis speciet, etgo ettam fi dicamus visionem fieri perext tra mi flionem radiorum à pupilla adhue admittendæ sunt species. minor, & consequentia par sent major verò probatur, gog anim potelt fultiperioquod fie substancia spiricualis, ve patet; nen Aug corporea, quia cum ex quocumque pungto genis illuminati postimus calum interi sequere? tur, quod bec substantia, penetrari deberet cum zere, neque quod ad aliud prædigamentum persineat, vn inductione conflare, facile potell . ergo est de genere qualitatis - jam verò si huiusmodi qualitas non est assimilatina potentia cum objeéta, & loca ipsius objecti substitute, non potest affignariad quid inferniat , & in quem finem in radijs visualibus producatur, ergo &c. atquehac quantum ad solutionem difficultatis. pro veritatis autem elucidationes addo fallam omning elle opinionem corum, qui putant vilionem fieri per extra missionem radiorum ratio est, quiam vel huiusmodi radij ponuntur pertingere ad ipsa obiecta videnda, vel non: neutrum diei potest. ergo ficte ponuntur . major patet; & minor probatur non primum quia incredibilecit ex minima pupilla tantum lyminis eggredi posle, vt in res tam varias, & cam longe difficas diffundi postfit, quotoculus vnico intuitu cernere valet, neque secundum, quia si non perningerent ad obiecta videnda : fequezetur quod non possent illan alterare, nec alterari abillis per receptionem quay litatis, cuius beneficio reuersi in pupillam, cam fæcundare valerent - ergo &c. Neque rationes quibus aduersarij suam opissionem probaraconanturshabene aliquid roboris. Ad primam, enim dicendumideo nebulam vicinam hun videri aust motam vero videri, quia minor lux sufficit adilluminandum objectum proximum, non auce ad sementin:borto pecifolo duoque pripilique center illuminatur, fit transparens. St ideo non videtur. visio enim nebula confisit in enquod impedia-

tur ab ipla nehulane ylternis progrediatur faneautem, impedimentum ex penuria lucis nebute remotior lufficienter obtiner unde non affinerest se propter hoc recurrere ad extra missionem 122 diothim: years bedbe blobset leanuage assets entjam-qua afferebatur, id eirco enim bbieding visibile pupille impositum con videdunquia non oft aprum immediate per se concurrence adminus nemiled media specie qui non productiur nin in corpore illuminato qued intensipiraminicaciós chum, & potentiam Ad Tertiamiteniquelletes bo optico dicendum tvilum codumit non quit colliguntur radij a sed quie species ymuserantes untes per vitra in excremes subi cuon certa pres partione, & distancia collocata, mistem in modum roborantur , & apriores ad representantum obiechum longe difficum cuadunt . 11 1 10 111 11 11

Obijcies fextos Corpora redinina Bentorism iti Cælo, videbunt . led non per species impreliksen obiectis visibilibus acceptas, ergo visio no Acper receptionem specierum non igitur dancie huius modi species.hec seguda confequencia passe, quia cellante fine, cellat id quod eft ad illum . species autem impressa elt elleurialirer ordinata ad udus cognosciriuos vna cum potentia eliciendos . prima verò confequentia clarer aquia vifio codem. modo à quolibet vidente fieri debet vnde fi à beatis fit fine specie, the etiam ab omnibus fiat necesse est. maior est etiam certa, quia corpora redimus heatorum exercore dobent sliggem fentime affounit coum bies fomno borine affimitarefun quam vigilia , quod perfeccioni flamsbeathudie nis repugnat, quia lic cosum cospus non effet inten viringo actu. minor verò, inqua est difficultas, probatur dupliciter tprimo ex Aristotele quia recept.o specierum eit quadam patio fed corpora glorio (3 funt impailibiliajergo &cc. Secundo quia le cidu in actu excludit à se species visibiles, vepatet ex speculo solis radijs directe opposito, quod pon reddit imagines in co le intuentium. arquis oculi Beatorum sicuti & reliquum corpusiingenti erunt elaritate affecti, exgo &cc.

Respondeo: concessa maiore, ad minorem dieos non nullos eam negare propter rationes in obiectione allatas; atque adeo suffinere, Beatos pen extra missionem radiorum obiocta visibilia intuexi: alios verò velle quidem cos videre per species; sed assererqu dictas species non quidem ab: obiectis visibilibus, sed per effluxum quendamà superioribus viribus, videlicet, ab imaginatius: & intellectiva oculos Beatorum obeinere fed neutra sententia placet; non prima, quia imresura restione effentialia manebune in homine, fed uifus essentialiter importar rationem potentia paffige, que per receptionem specierum fiat in & ctu tergo impollibile est ut uideat per extramis. sonom radiorum gist enim deberet essentialited elle activa, & sie diverse speciei neque place ticunda, tum quia illa species mitaculose à super rioribus uiribus ponerentur defluere line necessis tate, tum ctiam quia modus recoptionis eafum. nou faceret uere sentire sensibus expernis, name. ad hoc requiriturant determinatio procedarà fer-Shilibus, & non ab intriofeco, ut pares ex fier. peticis, quibus licet ex percurbatione phanealis exteriora organa immufentur : non dicuntur 123

men vere lentire obiecla illa externa , quare melius decendum cum D.T. in 4 wift. 44 qu. 2. art. I. quastimicula 3. Corpora teditina Beatorum perspecies sibi immissas ab objectis illa videre. Ad: priorem autem rationem in contrarium ex Aristorele desumpramaio receptionem specieru non elle pallionem naturalem, perquam trahatur corpus Beati extra naturalem complexionem, & armoniam suarum qualitatum, sed intentionalem, perquam recipitur qualitas fine materia, cuius bepeficio potentia sensitiva in ordine ad sentiendu perficiatur, & compleatur · Iam verò licet prior passo repugnet statui heatorum, eo quod immutaret corum corpora à debita suarum dispositionum confisentia: at verò secunda est illi valde conueniens, cuius beneficio veluti spiritualiter comm cognoscicium potentia perficiuntur, & ad actus secundos sibi compaturaliter competentes eliciendos completur. Ad posteriorem verò rationem nego absolute maiorem; & dico quod tantum abest quod lucidum in actu non sit receptiuum specierum visibilium : ve quo incensior sie lux in medio, ea clarius videatur obiectum, quod si speculum suppositum directe radio solis nonrepræsentat obiecta, non est quia corum species. non recipiat, sed quia potentia uisina videndo in speculo ipsum solem, eius, excellenti claritate. offuscatur, ita ut reddatur inepta, obiecta reprefentata pertingere. aliam rationem affignat D. T. loc.cir.qu.4,ad s. quia, inquit, adhoc ut form appareze in speculo, sieri debet quædam reuerberatio ad aliquod corpus obscurum, & ideo stamno uel calibe uitrum oblinitur à tergo. Porrò hanc obscuritatem radius solaris repellit, & ideo non potest in speculo sic illuminato aliqua species apparere, claritas autem corporis gloriosi non... aufert diaphaneitatem à pupilla, quia gloria non tollie naturam, unde magnitudo claritatis in pupilla Beati magis facit ad acumen uisus, quam, ad eius desectum ita D. T.

SECTIO TERTIA.

An dentue species sensibiles sensuum internerum .

Onclusio est affirmatiua, & communis. probatur autem facile ex dictis;nam cognitiones, materiales internæ, quas de rebus externis elicimus, sunt similitudines express, & imagines, quædam illarum, eo. modo, quo uisio, externa... obiecti sui ergo si ad uisionem eliciendam dantur species, non est cur negentur pro cognitionibus internis. Respondebit forte aliquis: concesso antecedente, negando consequentiam; & hance rationem disparitatis assignabit, quia nimirum in producenda cognitione externa, non supponitur in cognoscente aliquid, quod possit ei tribuere similitudinem expressiuam obiecti, & idea debene in eo admitti species, quarum beneficio id præstare ualear at quando debet producere cognirionem internam de aliquo obiecto iam supponitur aliquo fensu externo illud antea cognovisse, arque adeo beneficio huius externæ cognitionis habere sufficiens complementum, ut illam similem obiecto producat.

Sed contra elt, quia lape internus sensus cognoscit obiecum, quando, non habetur de eo externa cognitio: ut quando canis non reperit catulos suos ubi illos reliquie, & cos inquirit, de eorum izctura dolens, in tali enim casu cognicio illa interna est expressa catulorum similitudo;sed non procedit ab aliqua cognitione externa corú, ut patet ergo admittenda lime pro ea species non minus quam pro cognitionibus sensuum externorum . idem apparet in dormientibus . & reminifeentibus; per quæ remanet impugnata sententia Quiedi contron. 13. part. 2. m. 1. existimantis pro obiectis præsentibus exterius sensatis, non dari species in sensuinterno, sed per sensationes externas loco specierum ab eo percipi; Contra hoc enim facit, quia eadem potentia sensitiua est co.gnoscitiua præsentium, & præteritorum ergo ficuti cognoscit præterita per speciem distincta a fensatione externatita, & prasentia.

Sed obijcies primo: si sensus interni indigerent speciebus intentionalibus, hæ maximæ essent illa, qua sensibus externis ab obiectis sensibilibus imprimuntur esed hoc est impossibile ergo non indigent. maior patet, quia non possunt assignari aliz . minor uerò suadetur, quia species, que caulantur ab objectis, in sensus externos quel pendent in conservari ab ipfis objectis, nel fi non pendent breujssimă durațione exigunt, atqui si sensus interni beneficio specieru suas operationes elicerent, dietz species diuturno tempore, independenter ab obiectis externis, durare deberent nam belluz post multos annos recordantur sugrumdominorum, uel corum, à quibus aliquod beneficium acceperunt; ergo &c. Respondeo negando maiorem; dico enim species, quibus indigent sensus interni, esse necessario debere diuerse rationis ab illis, quæ imprimuntur sensibus externis abobiectis suis ratio est quia potentia cognoscitiuz, que differunt inter se essentialiter, exigunt ad operandum speciebus essentialiter diuerfis ; sed sensus interni , & externi differunt inter se essentialiter; ergo impossibile est ve eisde speciebus, vel eiusdem rationis specifica ad actus suos cognoscitiuos eliciendos indigeant, maior, que fola probatione eget, preter rationem in... objectione ad probandam minorem adductam. suadetur duplici alia, & primò quidem exemplo potentiarum cognoscitiuarum externarum, pro quarum diuersitate diuerse allignantur species sefibiles; nullus enim dicer oculum videre posse per species soni, & aurem per species odoris audire, &c. secunde ex fine, quia quoties effectus differunt inter se essentialiter : toties sic eriam differre debent principia, vnde eorum differentia ortum habet . atqui visio externa albi, & phantasma, quod interius de illo formamus, inter se essentialiter differunt, & corum diversitas in species refundi debet.erga &c. maior cum primaparte minoris videntur certa, secunda verò pars sic probatur: quia licet visio obiecti albi, & phatalma eiuldem obiecti differant inter se effentialiter ratione potentiarum, quarum funt aclus vitales, non porest ramen negari quin etiam inter se differant ratione diversarum expressionum. quas de codem obiecto in fuis prædicatis important . sed hac diversitas non nisi in Pecies refun-

Digitized by GOGIC

di potest . orgo &c, vnde aucem huiusmodi speeies habeantur dicemus postea.

Obijcies secundo: sensus interni non solumcognoscunt obiecta sensata, sed etiam non sensata; ouis enim cognoscit agnum vt sibi conuenientem, & ideo eum sequitur; Lupum vero vt di-. sconuenientem, & ideo ab eo fugit &c. sed ad cognoscenda obiecta insenfata non indigent speciebus. ergo neque ad fenfata; & sic ad nulla; quia omne obiectum sensus interni vel sensatum est 🗸 quod nimirum fenfu aliquo externo prius percipitur. vel infensatum, quod nullo externo percipi potest · maior videtur certa · minor probatur, quia licet, fi loquamur de speciebus sensatis, facile intelligi possint causari eis ab actibus sensuum externorum, at loquendo de insensatis; non est assignabile vnde illis proveniant. Consequentia vero paritate rationis est enidens. Ad hoc argumentú plures ad hiberi folent responsiones, quak sequem est examinare.

Respondent aliqui primò maiorem negando • zatio, quam adducune, est huiusmodi: nullum est assignabile obiectum infensarum, quod cognosci: debeat per sensus internos; si qua enim essent: manime ipla obiecta sensara sub ratione conuenientis, & boni; aut disconuenientis, & mali. sed hoc dici nequit; quia, vel hæ rationes non funtcognoscibiles per aliquem sensum, eo quod confistunt in proportione, aut improportione; atque adeo in relatione, quam habent cum natura fenfitiua · quæ relatio nullo sensu est cognoscibilis, sed solo intellectu: vel si cognoscibiles, videntur ipsis externis sensibus percipi posse. defacto enim ciborum suanitas, vel insuanitas percipitur gustu; sicuti odor, vel fætor olfatu;& pulcritu-

do, vel deformitas visu, ergo &c.

Verum hæc responsio non placet; nego enim nullum effe assignabile obiectum insensatu, quod fensu interno cognosei debeat . pro dilucidatione autem argumenti in contrarium adducti, eius. maiorem concederem;aio enim verè obiecta sensibilia sub rationibus conuenientis, & boni, vel disconuenientis, & mali ab omnibus viuentibus. fensitiuis debere percipi; cum enim appetitus sensitiuus tendat in bonum sensibile; sub ratione couenientis naturæ fensitiuæ, & sugiat à malo sub ratione disconvenientis eidem natura: necessariò debet ratio convenientis vel disconvenientis ab illis cognofci, vt mouere posit ad sui amorem, vel refugientiam appetitum sensitiuum eorum-nik enim volitum quin pracognitum, quoniam verò aliunde scimus appetitum esse potentiam cæcam: rectè deducimus ad potentiam cognoscitiuam sen• sitiuam pertinere obiecta sensibilia sub dictis rationibus eognoscere, & proponere appetitui;quare nego minorem; & ad priorem rationé in contrarium affero; dictas rationes à potentia sensitiua cognosci posse. sed nego eas consistere in proportione aut improportione, atque adeo in relatione, quam habene obiecta sensibilia cum ipsa natura sensitiua, quamuis enim corum conuenietia, vel disconuenientia sine huiusmodi relatione à nobis explicari minime valeat: vtraque tamen est racio quædam absolutassicuti est racio scibilis,cu feientia comparata , quam docet Aristotiles à nobis non posse sine relatione ad scientiam, explica-

ri, quamuis in se absoluta sit, & ipsam scientima antecedat. Ad posteriorem verò rationem Arriaga disput. 4 num. 82 distinguit de obiectis sensibilibus: & siquidem in voica qualitate cossumt, concedit corum conuenientiam, vel disconuenientiam externis sensibus percipi posse. Contra verò: si in constato plurium qualitatum, qualis est concentus musicus, qui cum in plurium vocum pro-] portione. & concordia positus sit, dieit propriè non percipi ab auditusfed à sensu interno. verum: contra hanc distinctionem facit, quia si experientia ab externis sensibus ducta, aliquid probat, suader non solu obiecta vniea qualitate conftan-; tia, sed etiam multiplici proportione includen !! te, quo ad conuenientiam, & disconuenientiam: ab iplis externis sensibus percipi poste non minus enim nos experimur concensum musicum mulcere aures : quam vnicam vocem suauem, & zque delectari gustum sapore simplici qualitate constăte, & lædi alia simpliciessibi noxia : ac quandoobiectum illius ex concordia, vel discordia plurium qualitatum sapidarum componitur; nullam enim nos experimur in his diuersteatem. quare ficuti corrigit auctor imaginationem de experientia in ordine ad sensibile, constans multiplici qualitate,negando sensu aliquo externo percipi posse: ita debet eamdem corrigere in ordine ad sensibile simplici qualitate præditum; ad vtrumque enim negandum militat par ratio, ducta ex infuf-. ficientia, quam habent sensus externi percipiendi obiecta sua sub ratione formali connenientis, & boni, aut disconvenientis, ae mali; cum ea. folum percipere valeant fecundum fuas peculia- i res rationes V. G. auditus, secundum rationem fonori; visus secundum ratione colorati,&c. quz. aque bene cum conuenientia, & disconuenientia ad naturam lensitiuam stare possunt, siue demum multiplicem, fiue vnicam tantum qualitatem importent - caterum sicuti per Arriagam repugnat concentum ex multiplici voce constantem, sensis. externo secundum proportionem, & consonantiam formaliter sumptam percipi poste : itadebet etiam negare, quod possit sensu aliquo interno cognosci;proportio enim importat comparationem, & relationem vnius ad alterum, quam certum videtur non alia potentia cognoscitiua, nifi intellectiua, attingibilem offe.

Secunda responsio ad obiectionem principalem esteorum, qui concedunt maiorem, nimirum... sensu internum non solum posse cognoscere obiocta exterius sensata, sed etiam insensata; sed negant minorem, eum scilicer, ad hac posteriora obiecta cognoscenda non indigere speciebus, & ad rationem in contrarium dieunt, huiusmodi sensum, quem Astimativam potentiam appellants percipere obiecta senfuum externorum vt conuenientia, vel nocius per easdem omnino species fen satas, quibus sesus externi cadé obiecta secundú suas rationes formales speciales cognouerut.

Sed contra hanc responsionem facit, quia vti diximus, species externe sunt essentialiter ordinatæ ad sensus externos adiquandos, sed hi non indigent attingere obiecta sua sub ratione con-uenientis, vel disconnenientis natura sensitiua. ergo species externæ non possure complere sensus internos in ordine ad dicta obiecta sub huiu-

fmodi Digitized by **GOO**

. [

moth aptionibus-infenfatis perciptendum Nequed dicus questionis de la circa que dicus questionis de la circa que dicus questiones de la circa questiones de la circa que de la circa del circa de la circa del circa de la circa del circa de la circa del circa de la circa de la circa de la circa de la circa del circa de la circa de la circa de la circa de la circa del circa de la circa de la circa del circa de la circa de la circa del circa de la circa del circa del circa de la circa de la circa del c

Hisiginamesponsionibus part laria in Responsionibus part laria in Responsionibus part laria in Responsionibus part laria in Responsionibus internos regnoles de visicia infonsata per species. A dirationem 211-12 tem in concrariam aloi dictas species remotinqui in dem privatame afensai interno ab obiectia externa in 19 proximer verb ab actibus externorum lensur i umi qui dicta dicietta cognonerum co o modo quan interpreta fectime dicetur quo anno de 1227 in 1900 in 19

Enternation enformed potential de constitute de constitute

concrat cac hau'l en nomino acticiam de alles

ng Quarter saufu materialis specierum sepsis de de

-ภา อัง โรม ก็ไม่เ**ดินในเพาะเคลเกิดสมัยเลิก**สามารถการ การ การ Victa Concluso. Species feuibiles sum exe-Vi recruorgin sum antiernategen leubum quan debent i mesdoisk odnicum draivna cu idhis ad len-s fationes:eliciendes: non recipentuminipotentija fenticularinimes sifed in materia prima organi corporatis illamin Explico idini prima (fpecies femiliales aquadebent concurrere immediate en potentilis recipi in materia begani) quia cercuri . eft species phibiles axistences, in zere ; in zeris # matoria Cobiectaria versuch hate non plebeng imm mediate concurrere cum ounds advisionen 4:Ad4 didiserunde (buinsmadispaniodrasjoi immateria prima ozgani)no quodiexilimazejezi non fubien clari simqiitorejesteto & ea media prietipialmiaterial primas fed utexplicarome ensmon deripi in ma+. teria prima medija potentija internia denegate inf vinifque immediate . Concluso forexplicars, ale primo contra illos, qui punado dectas species immodiate informare potentias, de ija medija midted rram enganis in qua fentential ett Autenfa to.2 des 53. fechquest secundo contra alios, qui unistimát eas indinifibiliter, tum potentias organicas; sund spire organizamediaté informaronal denique a tertio Contra Durandum l'Vgortem de Sancto

· Vistorė, Atricennam "Aunricentus, Ricardum). . R.P. Iof. Politzin Philosoph. tom. 3.

Camedina dissipatentent delinium. Es frace formun denin excess de Aversaftid do portestant es faminades de en estatus de limas de estatus de es

Ruchsen no first Affantin puind in quo ad lepetit 3 cien fendumie Atecudentin fent huinfinodi frecien, a cien fendumie extecudentin fent huinfinodi frecien, a the commendation of the commendation of the comment of th

-Idem probetus secundo a Moriante anima seci. 32 perconociono biesto maliquod intentur a probesa seciente pupilla quandiu non amierie diaphamisi estatin a se prasentamo biesti illuminati, representante diaphamisi secundo minerali probesa seciente della seciente diaphamisi della seciente del

Probagur denique quotiène Conclusio quoado 33 species sontium internoquim i ex-dictis constatis materiami primam posse impè adaquate recipere 38 substantare species sensibiles 3 aliunde ven cipete 38 substantare species sensibiles 3 aliunde ven cipete 38 substantare sollas species sensitum 'exromonum 38 noneciamintermocum rergo arras e que in a 3 adaquate membra ser a processe de la conceitaminte de la companya de la c

187. Experia parte species sensum jetiquam internorum i sum dimenta essensia à speciesus externorum i essensia verà sussiciarem suam à potenti ja sensitura internia recipere possur parenti ja sensitura internia recipere possur in in parte potenti ja internia internia recipere possur in in parte potenti ja internia internia afferere i quod in inparte potenti ja internia internia

famient, fame, quia angunemum à paritate. rant tonis defumptum, rolle procedité citiam fi id, exquo des un tonis de procedité citiam fi id, exquo des un tonis habéardines sum effontiam ahoo, qui de que abiquid fimil à polizre intendient, ve faux consis du emplis etiam qua hominem finaderi por test e entre secundum por deque que un dimension pour pue un de mala mitte qui distante à potentiamisque ralibus reliperen yant lemmi-sador puesch quod causentur à materiami distante potential material distante potential material formatique de la material distante potential material formatique de la material distante potential material de la material distante potential material de la material de

-Dies secunde pro Dinandossalijs Ratinresq 36 addition probare quidécontra eus, qui sustinent possessias sontinuas eschabiesto, vel adoquatumos speciero suaro, vel inadequato non autem contra se sontinuas procedites substitutes spiritus asimules quants enim indictis spiritus reciperentus addite verificarents, quod haberents pro substituto inatemane primam illorum.

37

38

Contra hos ergo Probetur quared Conclusin; 3 se quidem quò ad species sensuam extensorum. Se; quia in corpore diaphano recipientur species; visuales, etiam si nulli sue in co spiritus animariles ergo dicta species visuales recipientur etiam in materia prima oculi, hor ipso quod diaphana sit, quamuis nulli spiritus animales in co existant. Quoad verò species internori se : sensuinterna diurno tépore species sorum obiestoru recinere solent; sed spiritus animales, cum sine tonnisse mas sanguinis partes, facillimè resolumntur, ac esfunnt ergo impossibile est ve horum materia sicilium in simulmodi specierum receptaculum. Sed benemateria organi, qua dintissime perseuerat.

Obijcies primà . Aristoteles locis citatis sallo : 14 buins disput, docer potentias sensitivas esserpassiuas, & ab obiecto pari. ergo in eius sententiæ species in ipsis potentijs. E non in earum materia organizata secipiuntus. Respondes concesso antecedente, negando consequentiam . ratio: negationis cinquia ve alibi notauimus (apè Philosophus nomen potentiarum anima vsurpat non : pro folavi effectina vitali operationum vitalium. sed pro organo materiali actuaro, & completo. perdictam vim . Perrò se huinsmedi nomen in presentia accipit a dum dicit: potentias sensitiuas elle patinas, & ab obiectis fuis pati debere, ve notete conflatim ex organo materiali, & virtute animali non esse complete po tens cognoscene; obiedum, niferecipias ab iplo obredo spacies intentionales , atque adeo patiatur ab illo.

Obijeies secundo speciar fensibiles, licet nonfint vitales, habent tamen connexionem cum potencija vitalibus; ergo debeut recipi immediatò in ipsis potentija. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam ratio negationis essepotest, quia connexio, quam habent species sensibiles cum potentija sensitiuis, non estruis intordine ad causandum, ve nimirum simul cuntillisate eliciendam cognitionem similem obiesto concurrant; porrò ad hanc connexionem saluandam, saeis est si recipiantur in materia prima, se sic dichis potentija sint intime presentes.

In flabis; species est complementum potentia; cognosciriuz; ergo non solum debet cumilla penetrari, sed eria esm informare, atque persicere.

Respondeo distinguendo antecedens, species est: potentia cognoscitiua complementum in generecause efficientis, concedo ; est complementum in genere causa formalis, nego antecedens, & consegnentiam. Dico enim , quod cum species 1880: presa se teneat ex pante obiecti, & non ex parte. potentiquell foluir complementu in generacaulaefficientis respectu potentianicuti effet obiectumi frposser vna cum illa immediate concurrere ad cognitionem . quare species diuerso modo est completina potentize ac fit habitus, hic enimy bum fe teneat ex parte ipsius potentiz, cam formaliter. perficit, & actuat. quare licet cum illa efficienter etiam concurrat ad schus vitales , nonch tamen negandum in genere étiam cause formalie. - regions eá perficere

Obijcies tertià: si species internorum sonsume reciperentur in materia animalis, & non in eius pocentijs cognoscitiuis: sequeretur quod moreuo, animali, achue in mus materia perdurarent sed.

hoc videum inconveniens ergo des minor paret, fequela verà fundeum paritate primarum qualitamm, quasquis recipiuntur in fola meneria animalis, adhue post eius morte, in ea empleruntur-

-Ad hocargumentum respondet Arriaga less vi- 41 tare man. 188: negando lequelam; histus: vero: 189: .: gationis duplicem rationem adducit, priorellillas species pendere in conservari ab spinna sensitiua, & fic non-pollapaft eius corruptionem, vel... separationem à materia adhue, durares policries verò, eas ordinari, read proprium finemad 60guiciones exercendas. & ideo. deficiente antilla a . natura sua perice. Sed neutra ratio videtur. folida. Contra priorem epim facie quia gratti & line ratione ponitur in speciebus internis huiusmodi depédentia in consciuari abanima; quamuis enim ab es in produci dependerina maios samon pars qualitatum post primam sui produssionem influxu causarum secundarum efficientium, minime eget, ve sudustione pater quad fishmen illo egeat affignanda est positiva ratio; cur à communi lege species sensibiles se eximant, seut lumen; & non potius seliquas igniteatur? Contra posteriotem vero rationem est, quia non minus species externæ visibiles ordinaneur natura sua , ad visionem, quam internæ ad sensationes interiores sibi proportionatas: sed illa mortuo animali, afhuc durant in pupilla. vt auctor num 184.fateturiergo non est cur ha perire debeane. Quarti. melius respondendum videtur, ratione cur moteuo animali, dicha species corsumpantur; exillarum natura anobis à posseriori cognita, petenda offe; experientia enim conftat hutulmodi species ad fui confernationem aliquibus dispositionibus indigere, quibus quando prinacur materia, in qua existunt, quamuis animal adhuc in vita per-: seueret, nihilominus illas deperdit. vnde ita obliuiscieux aliquando cotum ; que antea benenouerat, ac si nullam omnino notitiam de illis habuillet; qua pofita experientia, corruptio specierum internarum in morte animalis recte refundi potest in deperditionem illarum disposion num, quibus indigent ad hoc, yt exigant conferuari à Des; que quidem dispositiones, com adintroductionem forme cadauerice flatim cornumpantur, muito velocius, quamicolor, calor, morbiditas carnis, & fimilia accidentia que pol mortem animalis momento pereunt, non est cur species in cadauere diurius perdurare possine

Obijcies quartà . S.Th. part. r.queffig z. art. 3. in corp-aie, quod Aristoteles libide fomm. & vigilie eap. 3. aflignans canfam apparitionis fomnionum , dicit , quad cum animal dormitidescendece plurimo fanguine ad principium fenficinum. firmal descendant motus, id est impressiones relicts ex kentbilium mocionibus, que in spiritbus sensualibus conservancus, & mouene priacipium senseinum, ita quod se quadam appari-HO . ergo per Aristotelem , & D. Tho. species sensuum internorum recipiuntur in solis spiritibus sensualibus, hoc est animalibus vinentium kenktiuorum, & non in mrteria dictorum fenfirm. Respondeo: concesso antededente, negando confequenciam; & dico: ex andoricare. Axifotelis v & D/The folum colligi nonnullos spiritus animales informari speciebus sensum

in the said of the said of the in-

Digitized by Google

41

ALE THE STATE OF T

internorum; ex hoc tamen hon bene deduci, qued in materia organi dictorum fenfuum-eorum species minime subicctentur, quemadmodum enim alique species sensum extesaorum V.G. visus ita funt in medio , hoc est , in aere, ve etiam aliz illis omnino fimiles exikant in pupilla: ita alique species internorum lea sunt in spiritibus animalibus; ve aliz similes fine etiam in materia organi senfus interni . cur autem verumque subiectum. informent : ratio est quia in veroque sufficientes dispositiones inveniunt: sicuti externæ porrò hoc natura in nostre casu instituit, ve existentes inmateria organi concurrent cum potentia cognoscitiua; existentes verè in spiritibus, excitarent saltem inadæquatè sensus internos ad formandas cognitiones illorum obiectorum, quorum funt fpecies .

S V B SECTIO SECVNDA.

Qua fit causa efficient specierum sensibi-

Neiquiores philosophi existimantes huiusmo A di species esse perfectiores obiectis suissatq; adeo non posse neque immediate, neq; mediate ab illis produci, in varias circa carum causam effieientem abiere sententias. Auerroes enim fecundo de anim comm. 20. ve Venerus, & lanellus affirmant, putauie assignandum omnino esse ali-+ quod agens extrinsecum, ab ipfis obiectis sensibi-Libus omnino distinctum, quod dictas species se-Sbus imprimeret. Auicenna autem, citatus à D. Tiqu. 19. de veritart. 6 dixit : Intelligentiam. agentem, quam ponebat à corporibus separata, anunus producendi species sensibiles sibi vendicare Buccaferreus verò apud Zabarellam lib. 1. de fansu agente cap.3 hoc muaus attribuit Caleftibus corporibus, per virtutem affifentis Intelligentia operantibus Denique Suessanus apud eundem Zabarellam concessie obiaccio ipsis materialibus virtutem hanc, sed instrumentalem tantum, non principalem; quia purquisça ve instrumenta primæ cause illas producere verum hi omnes Salfo inni xi. fundamento tanta fentenziarum diwersitate de causa efficiente speciesum opinati sunce vanum enim, & improbabile est, quod asy dumunt : species nimirum per se loquendo esse perfectiores in entitare physica obiectis, quorum Supe species quamuis enim hoc per accidens alimuando contingat, vei supra notaulinus, videlicet aztione. Subiedi, ve constat ex speciebus, quas ste apalitatibus materialibus babent Angelique, sun fint qualitates spirituales, sunt de suo genespecialis perfectiores : at caperis parihus obiectum semper est sua specie nobilius, quare omnibus his opinionibus post habitis : quia diversimode de principio effectivo specierum sensibilium externagum, ac de internarum discurrendum effeexistimamus : pro externis sit.

Vnica conclusio: Obiesta sensibilia per sè ipsa producunt species intentionales in sensibus externis est communis, & earn tenet Aristoteles secundo de Animo tex. 121. & supe alibi dum docet; sensibile in ordine ad sensorium sè habero, ve agens ad passum.

Probatur autem paritatessimul & experientia.

non epim ob aliud nos putamus lumen produci à

R.P. Ios. PoliZzy Philosoph. tom. 3.

fole, calorem abigne &c. nifiquia videmus ad parfentiam folisaerem illuminari, manum ad prefentia ignis calefieri &c fed nos experimur ad presetiam obiecti albi produci species albedinis eius in oculo, & ad presentia obiecti nigri species nigredinis illius &c ergo dicere pasiter debemus in sensibus exterioribus species sensibiles ab obiectis sensibilibus imprimi. Probaeur consequentia: si qua enim assignabilis esset disparieus, manime, quia constat lumen esse ignobilius sole, &calorem igne, sed non minus certum est species sensibiles externas esse physice loquendo imperfectiores obiectis suis ergo &c.

Obijcies primò. Omnis causa efficiens creata, aut ad conservandam suam speciem physicam aut ad sè perficiendum operatur. sed obiecta sensibilia in introductione speciei sensibilis, neque propriam speciem physicam conservant, neque se ip-sa perficient, ergo non causant efficienter species sensibiles sensimm externorum.

Respondeo: negando vaiuersaliter maiorem o yt constat ex sole, qui mundum illuminat absqueo, quod intendet suam naturam specificam propagare, vel se insum perficere; sed præcise et sè communicet alija rebus, easque perficiat, eius autem naturam, quo adhoc corpora semsibilia in productione specierum suarum imitantum.

Obije es secundo. Obiectum sensibile est erasfius speciebus externis, ergo nequir illas produsere, consequentia patet, quia, quo res est crasfior alia, eo est illa impersectior. Respondeo distinguendo antesedens, obiectum sensibile est crassius, hoc est ineprum ad concurrendum immediate cum sensiu externo concedo est crassius hoc est impersectius physice speciebus externis, nego antecedens, & cosequetia cu sua probatione.

Obijcies tertio. species, que ab obiecto producuntur in medio, vel non concurrunt ad productionem specierum in sensibus exterioribus impræssarum, vel concurrune primum est salsama, quia sic essent comuno in secunda, ergo secudum; sed admisso easum concursu supersue ponitur, quod etiam ad distas species producendas immediate concurrat ipsum obiocum, cum possedici, quod concurrat solum mediate; ergo &c.

Respondeo concessa maiore, & minore. dico quod concurrant; nego autem inde sequi superflue poni à nobis concursum immediarum ipsius obiecti;quéadmodum enim, ve primo de generatione probauimus ignis simul cu aere intermedio à se calefacto, calefacit immediate manú; ita obiestum simul cum specie existente in medio immediatè concurrit ad productioné speciei sensibilis, qua fit in sensorio exteriori. Et ratio est, quia cu constet objectum habere in se virtutem producedi huiusmodi species; sicuri ignis virtuté producendi calorem:necesse est ve adsimilitudine illius fibi vendicet sphærå aliqua, adqua immediate sua extédere valeat actioné. Atq:hic obiter aduerteré circa maioré intésioné haru specieru, que benesicio perspicilioru, causatur ab obiecto in partes remotiores suz sphære, quam in vicinieres, eodem quoque moda philosophandum esse, sicuti phylosophati sumus circa intensionem luminis per refractionem radiorum producti: in veroque enim casu agens principale agit pluribus vijs in partes fibi remotiores, yt pater.

Dd 2

53

Instabia : si species producta in medio, haberet vim producendi similem speciem in potentia: fequeretur quod videri posset obiechum, adhuc interiecto corpore opaco, co qued species laterales à sibi similes produceret; sed hoc est cotra experietiam; ergo &c. Respondeo distinguendo sequelán & si quidem species se sola aliam producere valeret, concedo: polita quod dicamus eam non polse,nisi cum consortio obiecti,nego. quia iam obiectum supponitur per lineam tantum rectam esse specierum suarum productivum .

SVB SECTIO TERTIA.

De sausa effectina specierum sensibilume enternarum .

PRo resolutione quastionis hujus supponendu: tria specierum internarum genera distingui folere; quadam enim funt obiectorum exterius sensatorum vt sunt species Leonis V.G. quas habemus interius de Leone iam viso: quadam verò sunt ex obiectis sensatis compositorum, cuinfmodi fant species, quibus montem aureum; quem aunquam vidimus,imaginamus;; ex co quod aurum, & montem dwisim exterius aliquanda agnouerimus; aliæ denique sunt obiectorum inséfacorum ve cum ouis apprehendie agnum ve fibi convenientem, & bonum; lupum vero vt disconnenientem, & malum. Nos vero, ve hic causam specierum internaru primi generis statuamus sie 🕽

Vaica Conclusio: species obiecti sensati producuntur in sensu interna immediate ab actu cognitionis externa, quem animal de illo obiecto. produxit.

Probatur, quia ex vna parte debemus assignare causam efficiencem harum specierum abiectorum sensarorum, absque eo quod recurrames ad intelligortias, vel ad primam causam : ex alia verò nulla videtur aprior ipsa cognitione externa. ea enim est expressa similitudo vitalis sui obiecti; ergo superat in perfectione dictas species, vt posfit illis virtualem similitudinem cum distocobieco tribuere-aliunde verò experientia constat interiorem sensum non nist existente in actu fecundo fensu exteriore, species sensaras primò habere polle, ac ea meliores, & perfectiores, quo actus secundus sensus externi melius, & persectius suu agnoscit obiectum : ex quibus omnibus viderur valde rationabiliter deduci, debere sensationes externas esse illas, que producunt species able-Corum lensacorum in sensu interno, quod erae probandum. . 1 .:

Ad hoc argumentum quadrapliciter responderi poteft: primo enim Quiedus ex his, que fiabet Controu. 13. de animi punoto a negare videtut primam antecedentis partem, tanquam de subiesto non supponence, quia existima e sensum internum per sensationem externam proxime compléri ad dictam sensationem, atque adeo ad eius objectium cognoscendum 😅

Verum contra hoc facit, quia sensatio externa existic tantum in organo suo ergo impossibile eit, quad possit operari in cerebra, vbi fesidere fupponimus sensum internum Quamuis autem Auctor in sententia huic omnino contrarlassuam

opinionem fundare conetur, dicendo, se alibi probasse animam divisibilem secundum omnes sui partes concurreze ad sensationem, que fit in qualibet parce Corporis; quare sicuti quælibet pars anima est sufficienter applicata ad operandum in cerebro, ita, & qualibet sensatio in dicta parte. recepta. quia tamen nos superius hanc eius sententiam confutauimus, probantes partem anima Bouit V. G. quæ est in pede, non concurrere ad visionem, que ab oculo eiusdem bouix elicitur, fed folam illam porcionem, quæ ipfum oculum informat: ideo argumentum nostrum in suo perfiftit robore illius vero nullam præsesert difficultatem.

Alij seçundò respondent, negando secundam partem principalis antecedentis, volentes, species obiectorum sensatorum interioris sensus, heri ab obiecto extrinseco, mediante specie, à se ex-

terno fenfui impressa.

Sed huic opinioni duz rationes obstare videntur · vna sic procedit : vel species producta ab obiecto in sensu externo concurrit ad actum senfus internisexistendo solum in ipso externo sonsu , vel existendo simul secundum alias, & alias fui partes in spatio, quod inter externum, & in+ ternum intercipitur. Non primum, quia diftat. quamuis en m vna facultas vitalis pobit per suam operationem excitare ad operandum alia faculzatem in eadem anima radicatam per modum cuiuldam naturalis lympathia, etia fi de caterodiclæ facultates inuicem inter se distent : Hoc tamen in casu nostro non haber locum, quia nu species sit intime præsens potentiæ eognóscitium non potest cum ea concurrere ad operandumalioquin pio sensatione externa non effet necesse producere in organo externo species, sed suffice-Tet eas producere in medio, quod ipfi organo proximum est ; quod tamen est euidenter falsu. Neque porett dici secundum, quia medium quod ins tercipitur inter verumque sensum,sæpe eft incapax diche speciei. constat enim species visibiles non posse recipi, nist in Corpore diaphano illuminato: medium autem quod inter-pupillani, & cerebrum animalis intet scieur, est opacum, & obscurum; atque adeo incapax dictarum specierumfalsum igitur est species internas obiectoru sensacorum produci à speciebus externis, seu ab ipse obiecto sensibili; illis mediantibus. Altera vero ratio hoc ipsum improbans est, quia si species externorum sesuum immediatam causalitatem exercerent erga species sensatas internorum : sequeretur , quod quoties in externo sensu dida species residerent deberent illas causare hocate rem fallum offe conflat ex illis, quia apertis ocutis dormiunt, vel apoplexiam, aux animi deliquium patiuntur hi enim licet recipiant in ocudo species visibiles obiectorum præsentium: nuldas camen internas species de illis acquirunt ; deberent autem acquirere, si species internæ (mcerentur ab externis, quia quoties causa naturalis est debite applicata passo, necessario sequi-

Contra hoc tamen dices primò neandem cau-· fam in dictis calibus effe impeditiuam vilionis externe, ac productionis specierum internatum; Sed · contraria est manifesta disparitas, nam visio est

Digitized by GOOS

affio vitalis partialiter à potencia vitali procedens potencia autem vitales indigent spiritibus animalibus ad operandum, qui à cerebro in eas descendant, & qui a canales, pes quos dicti spiritus derivantur in dormientibus, & apopleticis obstructi sunt animi verò deliquium pasientibus ipsimet spiritus desciunt; hinc est ve hi omnes, quamuis in oculis habeant species, nihil tamen, videant, At productio specierum non est vitalis, & sie non importat insuxum immediatum potentia; quare si species externa esset productiva interna, etiam si oculus nil videret, deberet

eam producere.

Vrgebis secundo: quis scit eam non producere 7 fi enim hoc nofe possemus, maxime qui conflaret sensum internum horum hominum bihil tune operari : sed hanc razionem nullam esse probatur, quia etiam fi corum oculi nihil videats non tamen speciebus visibilibus sunt destieuti. Contra tamen est, quia inter species externas,& internas eft latum discrimen . externa enim in. conservari pendent à sua causa, à qua primò producuntur, non fic funt interna . fed inftar calaris, qui licet in fieri pendeat ab igne, non tamé In conferuari - defacto enim nos polito , quod habeamus internas species de aliquo obiecto, idensidem de illo cogitare solemus, absque vila immutatione sensum externogum. Vnde si dormiéets, & apopletici & species internas de obiectis præsentibus acquisuissent, post somnumapoplexiam &c. deberent posse illa cognoscere. sed hoc eft aperte fallum ergo &c. linquo species interñas este talis naturæ, yt in prima, sui, impressione. in potentia, illam determinent ad eliciendam cognitionem illius obietti cuius funt species, ve experientia constat ; arque adeò repugnare species. internas causari in sensum internum, absque eo. quod hic aliquam cognitionem eliciat circa obie-Etum earum .

Dices denique tettio a deto in salibus cafibus internas species ab externis minime produci, quia indigent actibus externorum sensum, non tanquam causa, sed tanquam conditione, sine qua non imprimature. Sed steque hac ratio procedit, quia non porest assignari ad quid disti actus requirantur ve conditio, nissat vim argumenti esfugiendam si quidem constat per huusmodi actus non approximari sensus externos internis. Et confirmatur, quia obiectum ve externas species in potentia producat, non requirit, nissat in potentia producat, non requirit, nissat debitam applicacionem ad potentiam teste dispositam ergo si species externa internam produceret, hoc solum illistatis else deberet.

Tertia responsio ad principale argumentum.
est carum, qui apud Runium sis 3. de anim. cap.
3. quast 9.num. 163. volunt speciem internam senstatu produci à solo sensu interno, ve determinato à cognitione externa de codem obiesto anquam conditione, sine qua non. Contra hoi sicit proxima impugnatio; nam sensatio externahoc ipso, quod non est approximatio sensus externi ad internum, ve agentis ad passum, conuincitur sistific exigi; ne adversario cogantur alserce, sensum externum debere species o mniumsensibilium interno identidem imprimere, co
quod non esset maior ratio cur vnam potius, qua

aliam; ergo neque hoc lacibulum habet aliquid fecuritatis.

Quarta denique responho ad argumétum principalem est corum, qui dicunt, quod sicuti datur in nobis intellectus agena, ita & census agens, à quo afferunt species internas in animali produci, ficuti communiter dicuntur species intelligibiles effici in nobis ab intellectu agente . Sed contraeft, quia in tantum assignatur intellectus agens in nobis ad species intelligibiles producendas, quia cum he spirituales sint, non possumus illis affiguare causam efficientem, ordinis materialis, fid debemus ad aliquod, spirituale principium immediate influxiuum in illas, necessario recurrere; & quia non apparet aliud, quod rationabiliter assignari, possie, quam intellectus agens, id circo illum communiter admittimus, ne cogamur ad Deum tanquem ad machinam recurrere. at species interna sensatz sunt materiales, sicuti, funt sensationes externæ, aljunde verò hæ, ve pote vitales, sunt illis persectiores one nest igitur seur non assignemus illis dictos actus tanqua can'am efficientem.

Qatuor, adducit Suares l.b.3. de anima cap 9. mum. 10. ad corroborandam hanc sententiam defensu agente, quam ipse mm 14. tuetur. primò quia cognitio non est productina alterius quatitatis à se realiter diffincle . ergo productio specierum senfararum non porest cognitionibus externis attribui. secundà quia non redditur sufficiens ratio, quare species, interior non pendeat in conservari à sensatione externa terriquia experimur quad vna potetia vitalis operatur per sympathia, ve determinata per operationem alterius. quartò denique quia non est maior ratio, cur detur intellectus, agens, & non sensis agens, Respondeo samen breniter ad fingula. Et ad primum quidem; distinguo affumptum: cognitio non est productina, alterius, qualitatis physica, transcat: intentionalis anego antecedens defacto enim retinemus. Species no Ararum cognitionum, quas aliquando elicuimus. Ad secundum, nepo item assumpeum, & dico rationem independentia specieuinternæ in conservari ab externa sensacione, petendam esse ab exigentia sensus interni, qui cu exigat operari circa objecta sensara, etia quando illa externo lenti no amplius cogno cuntur, non nifi species independentes in coseruari à suis caufis. productivis, exposcit. Ad tertium denique, & quartum patet disparitas ex dictis. Illud potius argumentum quinto loco contra nos videtur addendum: Si sensario externa esser productivaspecierum, internatum de suo obiecto, sequeretur quod deberet illas producere in aere fibi vicino, zque, ac in partibus internis animalis víque ad eius cerebrum. sed hoc est falsum ergo &c. Respondeo negando sequelam rationem assignat Arriaga num. 1922 quia, inquit, species, quas de suo objecto cognitio externa producit, funt in ordine ad memoria, & ad faciliorem reddendam potentia cognoscentem, in qua sola sunt tales acius. Sed contra, quia, non obstante quod species externa sunt in ordine ad externas sensationes, adhuc tamen recipiuntur in medio, eo quod in eo reperiunt dispositi**ones, sibi necessarias.** ergo &c.Molius ergo dicendum videtur, quod id circo ex-

Digitized by GOOGLE

64

terna visio non producit species sensatas in acre sibi vicino, quia dicla species requirunt in subiecto dispositiones quassam, qua non habentur in iplo aere, sed bene intra ipsum animal, nec mirum quamuis enim huiusmodi species sint materiales, & de obiecto V.G. visibili: differunt tamen essentialiter ab externis, que diaphaneitatem V.G. & lumen tanquam dispositiones sibi vendicant præterea species externæ suns regulariter vltimò determinatiuz suarum potentiarum. non sic autem internæ, nik in prima sui productione, quando actu à fua causa productiva dependent. postea enim indigent excitatione ve sensum internum valeant determinare : excitantur autem vel ab humore in homine prædominante . vel ab eius libera voluntate , vel ab aliquo extrinfeco, fine hoc fit obsectum, fine Angelus, fine Densiple. vtrum autem huiusmodi excitatio aliquod phyticum de nouo importer, alibi dictum est.

SVB SECTIO QVARTA.

Quid de causa effettina specierum internarum.

Vo.ad primum, lit prima conclutio : species ex sensatis composite, non habent aliam causam luw entitatis, nisi actus Consumexternoru, qui simplices species internas antea produxerunt. est contra nonuullos, qui putant quod ad formandam imaginationem montis aurei; vel animalis semihominis,& semiequi, debeat necessario concurrere quada tertia species interna simplexorealiter diffincts ab illis, per quas ea obiecta secundum se diuisa cognouimus, verum hae sententia potest habere veritatem solum casu, quo semel illa objecta composita imaginati sumus, quia tunc actus imaginationis iam fui speciem simplicem in sensu interno reliquit, qua uti possumus quoties obiecta illa compolita rurlus imaginari voluerimus . czterú non esse necessariam huiusmodi speciem simplicem, ve prima vice phantasma nobis de monte aureo, & similibus esformemus; sed sufficere simplices species montis, & auri à cognitionibus externis in nobis productas, quatenus inter se, vel vi ipsiis imaginationis, vel accidentario concursu spirituum dictas species retinentium de nouo confunguntur, probatur: quia aliquando in sensu externo 112 plurium objectorum species wter se confunduntur, vt vnum tertium obiectum ex illis refultans representent. sic campus innumeris herbis coopertus è longinquo, ac si vna, continente, & non interrupta viriditate veltiatur, nobis appareti& tela varijs coloribus, intexta, ac si vnico tantum colore imbuta sit. quidni ergo idem in lensibus internis contingere valet, aut que necellitas admittendi tertiam speciem. simplicem in imaginatione, ad confundenda plura obiecta, cum prætereim difficile fir ailignare caufam productinam huius speciei, vo de se constat-

Quo ad lecundum: sit secunda conclusio. Reciè etiam poteit subineri, causam essectivam specierum insensatarum esse ipsos actus sensum externorum, qui sensatas species in interno sensu producunt. Ita Suares sibuis de anima cap. 9. & alii.

Probatur vnica ratione . sensationes externæ fune causa efficiens specierum sensatarum sensus, interni . Sed species insensatz non diffinguntur realiter à sensatis. ergo sensationes externa sunt causa efficiens specierum insensatarum sensus interni . maior patet ex dictis , & consequentia eft, legitima . minor vero fuadetur : per eandem ipeciem intelligibilem, perqua intellectus noster cognoscit actum fornicationis V.G. cognoscit illu vt conformem fensui, & vt difformem recta 134 cioni ; ergo per candem ipeciem fensus internus cognoscit obiectum sensatum secundum se, ac see cundum, quod est conueniens, vel disconueniens appetitui fensitiue, qua sunt eius rationes infenfatæ antecedens videtur certum anon enim insellectus supponitur habere alias species à principio, nisi eas, quas abstrahit à phantasmatibus. consequétia eningitur, quia,quemadmodii species intelligibilis fornicationis, non obliante, quod aba Arahatur à phantesimatibus mategialibus,quæ non astingunt conueniétiam , & disconuenientiam cu recta ratione, dictas rationes intellectui repræfentare poteft. ita species interna fenlata anon-a obstante, quod fat à sensatione externa, que of actingie rationem boni, & mali natura sensitiuas potott repræfentase huiusmodi rationes sensui interno. & racio huius à priori est , quia plures, potentie cognoscitiuz in codem principio cogno-Scente ita sunt ordinatæ, ve una fit fuperion , & uniuersalier; alia inferior & particulatior vude fit , vt quoties idem obiectum agnoscuns plures fine rationes, quas, in illo superior, quam inferior attingeze valezt, & quia cognitio inferionis debet cognitionem superioris præcedere, eig; species de seo obiecto cognito subministrare; debuit natura dane vim inferiori formandi species apras reprasentare aliquas alias rationes obiectiuas , quas ipla vitalisen attingere minime valeat, unde non est mirum si sentatio exterior tribuat kassui interno species, quæ non solum sunt aptæ ek repræsentare rationes sensaras que ab ipla attingungur, fed etiam insensatas, quas minime percipit, atque his aft discursus D T. pr. pr. qu. 78 art.4. vbi quaris, verum interiores sensus conuenienter distinguantur;ad quartum enim fic habet: Digendum a quod licet intellectus operatio oriatura seulu stamen in re apprehensa per senfum, intellectus multa cognoscit, que sensus percipere non potell a & similiter astimativa , licet inferiori modo.

Contra hanc conclusionem Obijeies primo: 4 68 hacdostrina vera ellet, sequeretur, quod potertiæ essentialiter inter se distincta, vna eademque fpecie compleri possent. sed boc repugnarepatet exdictie . ergo &c. lequela probatur , quia. fenfus communis, & potentia estimatina differunt inter le essentialiter ; co quod ille habet pro obiecto gationem sensibilis sensati: hac verò ratiopem sansibilis insensati, quia attingit obiecta. quatenus connenientia, vel disconuententia natura sensitiua - ergo si per eandem speciem obiecta fenfata, & infenfata cognoscerentur, potentis ellentialiter distincte, vas eademque specie com-, pleri possent. Respondeo negando sequelam, & ad cius probationem, nego assumptum; puto enima yt ex dicendis conflabit, equdem potentiam maceria-

terislem cogno scitinam intrinsceam, ratione diversam: operationum; quas exercet, dinersas illus denominationes sibi vendicare; ad enm plane modum, quo idem intellectus, licèt sit vnica tantum: facultas, distinguitur in apprehensuam; indicatinam, stillatinam, quod si oppositum, suffinera velis, concessa sequela, ad minorem dies; tunc reptignare potentias essentialiter distinctas, vina cademque, spotentias essentialiter distinctas, vina cademque, spotentias essentialiter distinctas, posse, quando organum diversa rationis in corpore animalis sibi vendicane; seusi sunt potentia; visua, auditiua, se similes: at sensua communem, se assimatium in codem organo residere; se ideo nil mirum, se vna cademque specie, realiter sumpta complesi possins:

Obijcies secundà: animalia quadam, quando agnetant, aliqua sibi; quarums remedia, que núquam sed aliqua externo antea perceperunt a orgo species insensatas, quas de dictis remedias habent, non habuntunt sibi causatas ab aliquam sensatas externa, sensatas sobries sui ortus que aliqui puesant anima.

Rafpondeo a negando : anecedens : quando enemograma beuta; fenfilm doloris ; quem expenunctor, folum æftimme re: fibi nomium, & id cira
en illum à fe expellère appearant; quod fi aliquam
V. Ci: herbam medicipalem fenfu externo percipiunt, thatim fab ratione commenientis illam apprehendunt, fieque es neuroses.

Disjoies tertidifensacio externa non estámilia sudo expressa racionum objectivarum insensarpum, hoc est convenience; se disconveniencies quam habet objectum ad appetitum senscium, ergu imposibile est se ve posit species illarum, in sensu intenso produceres Respondeo, concessa antecedente, negando consequenciam, racio nes gationis est, quia externa sensacio non producie dictas species vitalites, quas objectum sensum, ad emm plane modum; que objectum sensibila.

V.G. color, quamuis se ipsom una percipiaz, sui tamen species reposentacious producit.

Obijeies quaredi Vel omnir species internabepi habet vien repræsentandi disconumientiams
quam lupus habet cum one tivel non; sed illassosum aqua producitit in one; quando videt avel
edoratur Lupum; neums diti posenærge decimajor patet, minor probetur; non-potod deci-quod
omnis; sequerem emin quod enime animal habet
speciem lupi, cognosceret illunrasse contratium
outi neque secundum, quia se species hapi-pum
shi formaret onix sessiones fa respondade saciaquam sibi formaret excellate tiracis squiste sum
pue non est inimicus.

Respondes; Concessa maiore sud minosemadicerem veramque parcon esse probabilem suad probationem priori contraviam, negarem sequelam successivam illam, quam habent species sensar producandi cognitionem domenienta, vel discomenienta successivam obiectorum cum animalibus, in quibus existunt, esse issuadium animalium; quia verò sue producantem por mo animalium; quia verò sue non vatgunt cognoserem nisi id, quod sibiumuminens, vel nocimum est; hinc sieri, ve etiamis species sesata supi habeat de se inducere in cognisionem inimioitim; quami-

73

habet with ever lapo. Leanen non, nist overn in a huiusmodi cognitionem inducat; non vorò reliqua animantia. Ad grabationem verò contra qua animantia. Ad grabationem verò contra qua animantia. Ad grabationem verò contra qua animantia concedete speciem sensaram supi, quambibi format ouis a esse diverse rationis ab ea, quam sibi format alius supue. cum enim in oue debeat representare inimiciriam cum supo, &c in alio supo amiciciam: non est mirum si rautione harum diversarum virium vna diserat esfentialiter ab alia, ad eum plane modum, quo disserunt inter sè ouis, & supus.

SECTIO QUINTA. WWW.

An factices fentitudes fine distributes in re-

AND THE PARTY OF 30,705,001 PRater incentium dimitibilicarem, quam ha-bereispecies omnte sectione quarta pracededontis duspusacionis probavimus: duplice alian; in speciebus sensibilibus considerare possumus : Value ellendo,quamalij labietimam appellat, & constitute co, qued habeat partes, fubiccii patvibus contespondenter:Alteram in representado, quaralit abiocisua recant, & importat correspondentiam partium ad partes obiecti, ita vt ficuti obicdum eft divisibile in plutes partes, ita eius species modo dinifibili ilind representet, hot eft, tota quidem rotum, & pars partem. Et quidem speciem sensibilem priorem divisibilitatem habese certo cestim est cum enim educatur de potentia subiecti divisibilis, & ab illo pendeat insuo esse i mitari debet naturam reliquarum qualicatum materialismique proprio subiecto coextenduntur; & in fot partes sunt divisibiles, inquov lubiectum ibitim diuidi poten. Verum autem poderiori dinifibilitate pradita fit, an verdi in representando fis indivisibilis, ita ve qualibet eius pars omnes sui obiecti partes indivisibiliter repræsentet, hoc elt quod in præsentia controvertitus .

Notira Conclusio esteam esse indivisibilem in representando, se carere extensione objectiva in oudine ad objectum, arque adeo non habere parteus, quarum vna representat vnam partem objecti, aria asiam: ita Tolorus tola de anima quest. 34. Conimbricenses tola aristo esp. 7 quest. 5 arr. 18 Conimbricenses tola aristo esp. 7 quest. 5 arr. 18 Conimbricenses tola aristo esp. 7 quest. 5 arr. 18 Colib. 3. app. 8 quest. 62 arr. 2. Anersa tola aquiss. 35 posses de anima disput, 18 follo de plures alia accentiores. Conera Suares serio de anima. sap. 2 minuro 17 Hurtadum disput. 12. de anima. sap. 2 minuro 17 Hurtadum disput. 12. de anima. sap. 2 minuro 18 panto quinto Mairisto de anima aposte proposa que la collecta disput. 18 questo questo proposa que Cabellum disp. 2 fest. 24. Quiros in suo cursu dispus: 92. mam. 9.

Prehatur ab aliquibus prime no fira l'encentia ficim qualibet paste arris non est tota species vissibilis, sed ex qualibet parte ciusdem aeris vide un actum obiectum pergo qualibet para specioi reprafentat totum obiectum, est igitur species indimisibilis in reprafentando.

enim aliquis respondere potest distinguen do motorem: in qualibre parce aeris non est to the spe-

74

76

77

eies visibilis totaliente fablestinia; concedo, cobiectiua, nego: & concessaminore di Riogueren codem modo primum consequente, quatibet para subiectiua speciei teprassentat totum obiectum; concedor; qualibet para obiectua; nego primam cum secunda consequenta, eo quod inhat seum secunda consequenta, eo quod inhat seum secunda consequenta; eo quod incontinet in se omnes partes obiectiuas einsteminacadem parte subiecti, in qua reperitur.

· Probatur ab alija Secundo . Quzliber pars lu= minis producti, indivisibiliter á toto corporuluminato, & à fingulis gius parcibus dependet ergo, & quælibet pars speciei indiuisibiliter à toto obiecto, & Alingulis thus partibus producitur . nil mirum igitur est, si tota species indiuisibilis chi in representandoù fed neque hec ratio solida est. Respondent epism potest, concesso antecedente, negando primam consequentiam... displanicas erit-quidibimeni procedie à luminos volumile in natura ovnde oftiquod, qualiber eius para à qualibre, luminos pamenoui me namen affili. milante caulari pomas acherd species procedir singific in representantous and in it in it. pos sais opiocti-madipaner, handriam- robingumtabilitatem : ita peculiktem: speciei: paraem diba brotheir dus frag i pruntobustentandam unenra im ordinata-igo estred pr montred metali. en Brobatur ah alije zernidi Alingula obiotiu mlo nucifima ad invices sopermanider i nompossumed ar hero it ber inikis bolitiedem in gunn genn e country proculduble higherentur leg pour our seu cidit hili-idnia thuc estione domminica or and cidit hilispeciem producendam indivisibiliser concorrante species, igitur 31 guemadmodum induisibiliser pendent ab illis objectism standivicibiliter illa repræsentare dobents gland and the of ground non

Verum nec plus roboris habet hec recloiquan pracedentes . responderi godm potest idemargus mentum elle à nobis solvendum a quodliber enim ex illia corpulculis por se illia foccioni ficamis individibilem in reposilentando ini sencentia moftra producit, & tamen dicta corpuscula à. so inuicem leparata indu, vadendumit Contra avend videntur continueda n. Rasio autona cue miministima corpora inuicem diffuncts momentdenture confunc cta verò videntur, ese potesto qui a unica producuntin oculo species equitiblentes voi speciei. proportionem habenti cum potentia vikuin & illam excedenti in phis que un dimensi in hon quiliber, minimus consens grandem lapitleins mo-illum mouchant. disamon squadlibes soorpaicus luminifibiles à longinquo existens sech sufficients ad moutendam potentiam visitam ad visionem) Led mults coadunatal). Vel valamen multis compositim proculdibite illam monehunts misi forek potentia affer valde perseday tunc enim à quoli-8. Poegixs einmunute, eilmolagene exiged in magna distantia constituto pufatile immucari pollet mad oum plane modum seque lapis or quad ratione figure ed fapile mobilis; minori constu indiget he moutatur surque duce ratio made probat vt de se patet , dive species in repræsentando Ministibiles fint milit indivisibiles quatorhis avgumen eistenquam inefficacibile pratermiffits min and Probaturefficacitor quanto a Conclusio; reguli-

derando anam poeniculane seuis, vet igniss Geer: lo Luna proximam stam fies & species of confiber les essent in representando dittistbiles , sequeres tur quod in ea aeris particula poene infinita panis tes épetierum fubiedarengue). Et primo quidem fubiectarentur toe partes, ausor effent luffeathu tes ad gooperiendumomatim fere globumstal mentarem, omnesque Culos, exceptis illisquams cibus yen quibus mon police daci linea recha and dictam particulant with wull illa species pexplioarenour, setàneami haberente amplitudinemis si quantam iph Galing & elomenta grques viderit pollent, à pupillanfine lus luna ; huè deos lum. respiciente, i fichaco illiumparticula aeris pener tretur . subiectarentur seconde etiam vor pattes, specienum a quor partes intenfine qualitatum vifibilium V.G. luminissidiaphuheiragie &coin mungliber particula comundom Geelouum, & Elemeny torum existunt, changon sie mater ravio cut species untedinishilisin representanto extensionem! obiectis na intentiona simplia quelibet ex dictis. partibus fiue extensiuis, siue inteliuis obiecorum potell magis, vol minus intensè reprofenenti /lubiectarentur tertiocin alla aeris pasticula oot pare tes: .intensium singularum sipecierum siam idicaa rum, quot essent necessarie ad videndas fingblas tanta intensione. exique sequirur fore immumerabiles partes focciorums que illam acris partiq culam informaren e 18 apridom aquales inter se ndispropostionales at pieces cum igitur nulli lit necelbers:mulciplicandless formes : direndumas patins alt species lensibiles effecindivisibiles, in. reprælentando, nom verà divilibiles - zen lequencoinnist argumenciera argumentorium faluniomibus patchit; fequela verò antocodentia còlisgieun exidoctrina aduerlarionimaconamirecte anplicar Ouicensless sites exibus conclusionibus, quanim prima elli Obiechum dinifibile fecuadium executionem tor partes specierum producere in... qualibet minima parangeris: wvoluin popilla 1 > quot partes extensionis babet imair fecturda ver rò: Obiestum divishilessecundum intensionem. tot pantes speciei in eadem minuma, parte acuis, val in pupilla produceres quot partes intensinas qualitaris visibilis haber in se; ita ve si sit album Intensim yt osto V. Gv. quilibet gradui aqualis species, correspondent. Temia denique est; Cuilibet parti minima obiecti millorundu extensione tú fecundú intentioné acceptu in qualibet ::pantisula zeris, vel in pupilla correspondere specié ef the deserminate intelinate, howell magisaval minusintensampro vi para illà seria magiarvel mi: mes distat ab obiecto deputientille particulantif Coelo Lunz proxima, non folym ipfum Coelum Lungaded others will heptilores cum adeributerrantibus, ac fixis riderspassure; nec non suam enskime pars mundi clomentaria, orgo ex Adver-Legiorum lentencia lequitur 7: 500 gmnigo: P22168 tamos extensas, ac intensas, objectinas, specierum insilleseorie parcicula reporiți scquod erat, probandum, reconstruction of a Diges: Ad dafendendam specierum fensibilin obiechiusm divisibiliserem non esse necesse, yt. se

Digitized by Google

Se insundan opicoorum (norum correlpondesses Se insundan opicoorum (norum correlpondesses

· for dayis, eller generating days of the legister had

Geometricam. vt V.G. obiecto habenti extensionem mille vinarum, correspondeat species in pupilla ita complicata, vt si explicatetur, vnum rantum paimum spatij occupares. se enim per dimidium palmum artingeret quingentas vinas, per medietatem dimidij ducentas quinquaginta &c. & quia tum extensio, tum intensio ponitur in infinitum divisibilis, etiam si species, qua in illa aeris particula subiectarentur, explicata, vnicum tantum palmum spatij occuparent, &t ad vnicum tantum gradum intensionia assurgement: possent nihilominus totum calum, &t elementa divisibiliter representare.

83

Sed contra est primò, quia in sententia plurium recentiorum, existimantium continui ex solis indinishilibus esse compositum, hac responsio non habet locum, quia, vu dicit. Oniedus conclusione tertia: quodlibet obiectum indinishile, & qualibet pars obiecti dinishilis, quantumuis minima, etiam indinishilis secundum extensionem, & intensionem producit speciem sui. sed hae species non potest esse minor ipso obiecto. quia non potest dari aliquid minus ipso indinishili. ergo ad minimum erit aqualis. salsum, igitur est in hac sententia per speciem minores partes habentem, posse seprasentari obiectum, mains.

Contra secundo: Admissa sententia constituente continuum ex partibus diuisibihbus in infinitum-quia species est subiectine dinisibilis, & coextenditur suo subiecto, ita ve quelibet pars speciei adæquet partem subiecti sibi correspondentem, & proportionatur illi arithmetice, non verò Geometrice tantum ergo si species est obiectiue divisibilis, coextendi etiam debet suo obiecto, ita ve quælibet pars illius adæquet partem obiecti, quam repræsentar, & proportionetur illi arithmetice, non verò Geometrice tantum · Explicatur quod dicimus : Non potest dari ipecies habens extensionem quantitatiuam palmarem, qua informet subiectum vinare, quin illud indivisibiliter secundum aliquas saltempartes informet ergo neque potest dari species habens extensionem entitativam item palmarem, quæ representet subiectum vinare, quinindiuisibiliter illud secundum aliquas saltem. fui partes representet. non enim potest assignari disparitas in hoc. Præterea sic eandem responfionem in hac sententia impugnarem, fi ad divisibilitatem in representando sufficeret speciei proportio Geometrica cum suo obiecto diuisibili, sequeretur quod sicuti posset dart species minor obiecto: ita dari etiam posset maior,qua nimirum representaret obiectum palmare, & fi expanderetur, vinare spatium occuparet. non enim posses in hoc maior ratio assignari. Ponamus autem species, quæ defacto same, esse huiusmodi, quam ingés specierum suppellex in ea particula aeris prope lunam conflituenda effet profectò fine comparatione maior illa, quæ ex arithmetica proueniret . hoc autem euidens signum est, species sensibiles neutram proportionem habere posse ad sua obiecta; arque adeo esse indivisibiles in representando quia cum natura possit per indivisibilitatem in representando supplere iacturam tot entitatum; aliunde verò cam effe ni-

R. P. Iof. Polizzy Philosoph. com. 3.

mis parcam sciamus: debemus asserere, quod ita sè desacto gerat, sicuti desacto se gerit in actu ipso vitali visionis ve faterur Quiros disp. 92 .nu. 10. eu. concedendo ipsum esse indivisibilem.

Probatus denique quihté nostra astertio: fi spèc cies sensibilis est dimitibilis in sepresentando, vel eius partes distinctis partibas obiecti, fine execubuis, fine intensivis correspondentes, sunt interse vnitz, sienti sint paries caloris in nostra sententia, existencis in subiecto calido, vel discretz non facientes contunuationem neuerum. dici potest; ergo &c. Probatur minor, & quidem quo ad posteriorem partem est certa, quie implicat multitudo rerum discretarum, que ádzques multitudinempartium continuatarum, aliquod continuum componentium sie enim ad indivisibilia iam deventum esset quoad prioremverò partem fuadetur ex co, quia nullam aliam vnionem inter partes qualitatie agnoscimus, præten extensiuam , & intensiuam . sed neutrahis partibus conuenire potent : non extensiuz. quia ponuatur ab adversarije eandem omnino subiecti partem afficere; neque intensiua, quianon ordinantur ad vnam eandemque obiecti partem repræsentandam ergo &c.

Respondet ad hoc Arriaga nam. 15. partes speciei obiectiuas probabile esse non vniri. probabilius tamen videri, quod vniantur, sicuti vniuntur partes obiecti; quemadmodum enimus (inquit) quando dua partes materia vniuntur, vniuntur etiam partes quantitatis, & similium accidentium, qua sunt in illis, ita & partes obiectiua specierum.

Sed contra est quantum ad posteriorem partem accinet, nam prior facis impugnata est: fiquidem ex voione parcium obiecti fensibilis, sieuti etiam ex vnione partium quantitatis, & similium accidentium, quæ sunt in duabus partibus materiæ, quæ yniuntur, non resultat, nisi voum extensine : at ex vnione partium speciei correspondentium partibus extensiuis , & intentiuis obiectis refuttat quoddam nouum genus vinus, quod fine vrgenti necessitate nondebet intrudi in mundum. ergo &c. Eodé modo impugnanda est Responsio Ouiedi quam dat loco estate num. 8. dum ait : dictas partes specierum facere vnum secundum intentionem, improprie tamen; quia licet non pértineant ad eandemomnino partem obiecti manifestandam, pertinent tamen ad eandem partem subjecti persiciendam. Quæro enim ex illo, num quando dicit; partes illas speciei facere vitum intensiue improprie: num improprietas afficiat tum vnitatem, tum intensionem. an verò solam intensionem si primum, iam ergo parces illæ propriz sunt discretz, nullam facientes veram vnitatem, quod absque eo quod fine indivisibiles, & infinitz, sustineri non porest. si verò secundum; datur igitur aliqua proprie vnitas inqualitate, que proprie, neque intensiva fit, neque extensiua, quod gratis omnino, & contra-

autiquorum philosophorum communem sensum sin-

gitur .

Ŧ

SECTAOSEXTA. double and

<u>ារសំ ខា ខាង</u> Solumniur argumenta contraria

Fig. 18 Carlot State Contract Bijcies primo ex Arriaga numero 243. vna pars obiecti dinisibilis emitte species in-dependenter ab alia brgo emittir species dillinctas à speciebus alterius à hædgient species inxşa dinifibilitatem objectisdivifibiles func. Veraque consequencia videtur nerra. antecedens vero suadetur, quia ve van pars parietis videatur, nullatenus ab alterius vissone depédet;illa enim cooperta, vel ablata ad hua conspicitur altera,

ergo &c.

8 (4.879) A. (4.) Respondeo: In præsenci quæstione, in quas queritur:num spacies sensibilis sit indinissibilis in representando, sermonem elle de specie, que in fua entitate sit vna numero, constat autem vnitatem numericam dicto speciei sumi, tum per ordinem ad vnum numero inbiectum, tum per ordinem ad vnum numero objectum verum ve objectum kanc ynitatem speciei præscribat, non debet sumi necessariò adequatà secundum omnes partes, sed solum secundum eas, à quibus possit recta linea duci fine imped mento ad fubiectum, quod est intra sphæram activitatis illius. quare n obiecum sit V.G. bipalmare, & ex primo cantum palmo posit duci linea recta in pupillam,exittentem intra sphæram activitatis iptius obiecti, non autem ex secundo palmo, eo quod inter hunc, & pupillam corpus aliquod folidum... interponatur: vnitas speciei ab vnitate solius primi palmi desumitur, & in ordine ad illum. quæritur, num sie indivisibilis in representando, nec ne . non autem in ordine ad fecundum, cum constet eam nullo modo representare secundum. his breuiter prænotatis, ad obiectionem distinguo antecedens: vna pars obiecti dinifibilis emittit species independenter ab alia,si ex dictis partibus duci potest recta linea sine impedimento ad pupillam , nego - fi ab vna tantum parte potest, & non abalia, concedo antecedens; & tic distinguo primum consequens : vna pars emittit species distinctas à speciebus alterius : st non poteit duci recla linea ab verisque ad pupillam, concedo: fin autem duci possit, nego primam, & secundam consequentiam in sensu intento; Et ad probationem antecedentis dico, quod quando ambæ partes parietis viden-tur, sicuti species vnius est idem indinisibiliter cum specie alterius, ita & visio. & ad rationem in contrarium addo, quod quando vn pars parietis cooperitur, vel aufertur, verum. quidem ett, quod adhuc videtur altera, sed per aliam speciein; quia tunc inter eam, que cooperitur, & pupillam adest impedimentum, ratione cuius nequit recta linea duci inter illas. Rurfus inter eam partemquæ remanet, & cam, que aufertur, non remaner vnitas continuatiua; & sic non sumus in casu quæstionis, vei notauimus. Quamuis igitur post cooperitionem, vel abscissionem alia sit species, per quam incipit videri altera tantum pars obiecti: non tamen inde fequitur, quod prior non repræsentauerit vtramque indiuisibiliter ;

Obijcies secundò ex eodem, num. 224. Species

repræsentans partem muri V. G. non produci. tur ab omnibus alijs partibus einsdem muri; ergo non est indivisibilis in repræsentando, consequentia paret, quia si estet repræsentatio omnium, produceretur ab omnibus, antecedens verò videtur experientia ipsa comprobari.

Respondeo : distinguendo antecedens . spe- 90 cies representant partem muri, non producitur ab omnibus alijs partibus muri, à quibus potest duci recta linea ad pupillam fine impedimento, nego, à quibus non potest, concedo antecedens,, & nego consequentiam, & ad probationem antecedentis aio: experientiam ostendere solum... quod fiab yna parte muri potest duci recta linea in pupillam, non verò ab alijs; tune species representans parté murisà sola illas& no ab alijs producatur; co quod illa tantummodo repræsentat : contra verò, si potest ab alijs, & pupillaeft intra sphæram activitatis earum omnium.

Tribus argumentis hanc doctrinam oppugnat 91 Arriaga, quibus oporter respondere, primum est: Inde deduci, ex co, quod aliqua pars cali de nouo appareat, yel de nouo occultetur, torius Czli speciem corrumpi. sed hoc fine necessitate non est dicendum; ergo &c. Verum hoc argumentum fortius veget aduersarios, quam. nos; quamuis enim nos velimus ad discessum. vel aduentum nouz partis czli, totam antiquam eiusdem czli speciem corrumpi; quia tamen. putamus eam esse indivisibilem in representando : aduersarij verè divisibilem; plus entitatis deperdi in corum sententia: quam in nostra, necelle est. fiquidem per eos debet corrumpi species repræsentativa illius partis cæli, quæ oci cultatur, uon folum secundum omnes partes subiectiuas, tum extensuas, tum intensiuas, sed etiam secundum omnes tum extensiuas, tum intensiuas objectiuas, que videlicet, correspondent extensioni, & intensioni dica partis, qua occultatur; at verò nos præter deperditionem. partium subiectiuarum huius speciei, non agnoscimus deperdicionem aliarum; aliunde verò tot partes extensas, & intensas subieciuas illi concedimus, quot aduerfarij suz parti corrumpendæ . non enim quia cæli species est indivisibilis in repræsentando, debet habere partes subiectiuas, vel extensiuas, vel intensiuas plures illis, quas haberet species diuisibilis in repræsentando, vnam tantum cæli partem, V. G orientalem repræsentans . cum igitur in cæli circumuolutione, plurium partium entitatiuarum corrumptionem admictant aduersarij, quam nos; mirum est quod se iastent, se facere per pauciora, quod nos facimus per plura, dum totam czli speciem corrumpendam esse asserimus; cum constet,speciem nostram totalem multo pauciores partes entitatiuas continere, quam illam partialem corum.

Secundum Arriaga Argumentum sic procedit. In aere iuxta fenestram V.G. datur species magnz partis czli . atqui illa non est vnica. & indiuilibilis, sed constat ex partibus obiectiuis . ergo &c. maior patet, quia ex fenestra... multo maior pars cæli videri poteft,quam ex interiori parte cubiculi; minor verò suadetur si species iuxta fenestram esset unica indinisibilis,

Digitized by GOOGLE

hor ipsoquodin interiori passe aubiculi produceret almmy deberet illam fimilem bbi produceremque adeo talé, que individibiliter repræsemareurotam rilam parté calin quam insa reprefentat Quod fi neges interiore debere illi afec fimitari, co quod propter muraru impedimentu nompôtest è tota illa cali parte qua prope sene-Aram videur, duci linea regia in interiore parco cubiculi: Contra infurgit 2440th quia ve videatun objectum non requiritur Atolie, linea recta... seluperex ip so ad potentiam sed sufficit a fir ex specie ad potentiams vt pater, in specilo. Ibi e-. nimilicet non se linea resta versus vidente quia tamen ex objecto ad speculum, & exuspeculo ad oculum lines recte duci possus potest obiectum tomm videri vergo fi species feuclèra indivisibiliter totam illam partem cali reprasuntat, &. ab illa species intra cubiculum producitur: vtique par hane videbitur totum id a quod videtur per speciem iuxta fenestram productam dicendum witur speciem fenestra esse divisibilem inrepresenta, & in interiori-parte cubiculi fo-Init produci pattes aballis partibus speciei in fe-: nestre existentibus, que linea recta ex obiecto: ingredi possunt cubiculum nontautem ab alijs. propter contrariam rationem since we

Respondeo primò: hoc argumentum zque aduerfarium premere, nam, fine species prope fe-: nestram existents ponatur dinisibilis, sue indivifibilis in representandoseadem militar difficultas, cur in interiori parte cubiculi don producat sibi. fimilem. fi onim non requiritur, vt ex objecto ad: subiecum speciei duci posiit linea rolta, ve totie: à fpecie reprosentetur; sod sufficit si posse duci è specierad specieto, immeriam-peranctoremideberet videri, tota illa cedi poemo ex interiori. parte cubiculi que videtur ex fenelles quia iam ex fenestra duci potest recta linea ad oculum, sicueir ducitur ex parte califiad acrom prope fenestram existencem. Pariens igimriem speculo deductafoluenda est ab veresque, ad reflexionis naeuram: reclurendo; in reflexione enim species; que remocedir necesse estada quate correspons dear speciei directo Brideo deber que late patere in representado obiectu: at species producta in interiori parce cubiculines correspondet adæquate species productæ iuxta fenestram . porrè hac disparitàs colligirun extexperientia, qua aque vrget, five species sit divisibilis, sine indivisibilis in representando, non rocte igitur auctor illam pro sè contra nos consequent :

Respondeo secundo directin ad aggumenti concolla-maiosa negando minorem ; & ad eius pro-i buctionem dico: de causa productivă, speciei existentis in interiori parte, cubiculi tripliciter nos philosophari posse. Primo iuxea sententiam Scott in facundo diff- 16, quest vuisa negantis vilam spociem sensibilem externam producere alteram, sed volétis omnes produci immediate ab abiocto. Secuadò iuxta sententiam Alberti Magni secundo de anusa tract. 3. qui non solu concedit aliquas species produci ab alijs, sed ab eis solis sine nullo influxu immediato obiecti. Tertiò deniq; iuxta sententiam Palatij socundo de anima cap. 12. qui putat ad productionem specierum remotarum immediatè concurrere non solum proximas obiecto, sed e-...R. P. 10/. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

94

- ciam ipfum obiectum : & quidem necessario ; iça -vt fine immediato obiecti conque su proxime nihil operaretur, & siqidem primam sequamur sententiam ; ad probationem minoris neganda est maior tanquam de subiecto non: supposito; co quod inea supponatur speciera: productă; in interiori parte enbiculi produci ab easqua est in aere iuxta... fenestram. si vero secundam, quarendum est ab aduerferio : cur, cumpreductio speciei in interiosi parte cubiculi à specie producta prope fenestra totaliter dependent; non fit illi similis in representando, totum obieciunpillius, cum abilla per lineam recta respiciatur. Quod si respondeat hanc esse naturam specierum directarum, ve, qua sè habet ve causa alterius, non producat illam, nisi vt repræsentativam carum partium obiecti, à qui bus ad eam possit linea recta perduci ; eadem responso ad our argumentum foluendum nos adhibebimusest denique terriam sententiam tuebimursticuti meliores philosophi faciunt, qui, ex eo quod videant species vicinas obiecto, in suo esse immediare pendere ab obiefto, inferunt quod fic etiam pendeant in operari negandum est speciem in intoriori parte cubiculi productam deberein representando adaquari illis que producta est propefenettram. eo quod hae species non patest producere aliam, nifi immediate ad illius productionem concurrat obiectum; quoniam vero obiectum concurrere nequit, nifi per lineam rectam, hine fit, ve licet species producta prope fenestram, magann exli partem representet : illa tamen, que producta est in inceriori parte cubiculi, non nisi modicant representare posse, illam, videlicet, à qua fine impedimento murorum potest duci recta lineand portionem aeris, vel pupillam in interiosi paste cobiculi existentem. Contra hoc non habet yim, quod auctor in contrarium affumit, quod nimirum, ve videatum obiectum; non requiratur re sit linea recta ex ipso ad potétiam, sed sufficiat ut ste è specie ad potentiam, ve pater in speculo. tum quia hoc est soluendum, vei dicebam, ab omnibus : tum etiam,quia non valet argumentari ab actione reflexa ad directam.

Tertium denique Arsiagz argumentum, quod habetur sub num-2 27-est huiusmodissi omnes partes albedinis vnica indiuisibili specie viderentur, sequeretur quod zque clare omnes apparerentante claricas visionis ex speciei intensione procedit ergo si cadem est indiuisibilis species respectu omnium, cadem quoque respectu omnium erit intensione; sed experientia docer oppositum, nam partes parietis remotiores minus clare, quam proximicaes videntur, ergo salsium est omnes partes videri per vnicam speciem; sed ea, qua clarius per speciem intensiorem, qua vero minus clare, per remissiorem videbitur.

Respondeo: distinguendo sequelam maioris: si omnes partes obiesti vnica indiussibili specie viderentus: sequeretur quod æquè clare omnes viderentus: se esperiente paria; concedo si non sunt cætera paria; nego sequelam; & sic distinguo minorem: experientia docet oppositum, quod nimirum cæteris paribus vna pars obiesti clarius, alia obscurius videatur, nego: cæteris son paribus, concedo minorem; & nego consequenciam; ac dico quod quamuis species omniu

ç a^î

Digitized by Google

95

46

partium obiecti visibilis sit in representando indiuihbilis, potest tamen illas diueramode repre-Sentare: vnam videlicet clarius, aliam verò mimus clare, ratione diversarum circunstantiarum, five fe tenentium ex parte potentia, five ex parte obiecti experientia enim co fat, quod fi in eadem di Hatia ab obiecto, & in codé prorsus punéto ponatur oculus senis, & oculus adolescentis, senex clarius videbit partes remotiores illius objecti, & minus clare viciniores: contra verò adolescens, clarius viciniores, & remotiores minus clare. In quo casu diversitas se senet ex parte potentiarum tantum : quare falsum est quod in maiore assumitur: claritatem, seilicet, visionis ex speciei intensione tantum procedere; in hoc enim casu, iam habetur species zquè intensa, & tamen visiones sunt in claritate inzquales. Loquendo autem de casu in obiectione ponto, in quo supponitur eadem prorsus pupilla rectè disposita videre minus clare partes remotiores, & magis clare viciniores eiusdem obie-Cti, diuersitas se tener ex parte ipsius obiecti, & confistit in eo, quod cum species illa in concurrendo ad visionem, gerat vices obiecti: quemadmodum si objectum per se influeret secundum. omnes sui partes indivisibiliter, maiorem conatum adhiberet secundum partes viciniores pupille, quam secundum remotiores, eo quod harum influxus ratione di nantiz languidius permeniret ad pupillam; illarum verò ratione vicinitatis robultius illam moueret: ita species quauis indivisibiliter omnes representet; clarius tamen illas, quæ maiorem conatum ad visionem adhibuissent, minus verò clare illas, qua minorem. vt autem hoc ex intrinsecis suis speciem habere defendamus, dicendum consequenter: est, quod quamuis ipsa omnes partes indivisibiliter representet, persectius tamen oftendit illas, que maiorem conatum ad eam producendam adhibuerunt; vi contingit in filijs, qui melius exprimunt parentem illum,qui influxu preftantiori ad corum generationem concursum prabuit. Porro aquiuocatio obijcientis confistit in eo, quod putetur, quoties duo indivisibiliter ab aliquo representantur, debere necessario aquali claritate representari quod falsum omnino esse, patet ex specie intelligibili albedinis V.G qua intellectus humanus abitrahie à phantasmate ipsius albedinis, ea enim licet indiuisibiliter contineat representationem omnium rationum,quæ in ipsa albedine continentur: magis tamen clare representat rationem albedinis, quam rationes alias V. G. qualitatis, accidentis &c. non est igitur cur, licet duz partes parietis indivifibiliter ab eadem specie represententur, non posse tamen vicinior representari clarius, & remotior minus clare.

Aliter respondet ad hoc tertium Arriagz argumentum Comptonus 1000 estato. Supponens enim nu. 10. iuxta communem philosophorum doctrinam (vt ait) posse eundem actum intellectus indivisibiliter repræsentare objectum divisibile maiori claritate secundum partes viciniores, quam secundum remotiores: nu. 1. addit quod species non respicit objectum, nis per actum; quare secuti species expressa, licer indi-

uisibilis, in representando est magis clara sormaliter respectu vicinioris partis obiectis eminus clara respectu remotioris: ita tota species impressa item indivisibilis respectu earundem, potest esse magis, se minus clara virtualiter:

Verum hæc responsio non satisfacit negant enim suppositum Aduersarij, & de facto Arriaga expresse docet oppositum loso situtom. 238. vbi possquam docuit species intuitium intellectus diuisibiles esse, iuxta diuisibilitatem obiecti: subdit, hoc ipsum esse de cognitione intelligendum, scilicet, eam pro diuisibilitate obiecti diuisibilem esse la demque desendit Ouiedus loso estato num. 9. vbi ait id, quod dixit de visibilitate speciei impressa, eodem modo speciei expressa applicandum esse ex quo deducama nullam esse solutionem Comptoni ex rationis paritate desumptam.

Obijcies tertiò ex alijs. non potest vnumobiectum visibile producere speciem wisibilem representativam alterius obiechi ergo neque vna pars obiecti visibilis speciem representatiuam alterius partis; sed hoc eueniret, si species sensibilis esset indiuisibilis in represetando ergo. est divisibilis - Respondeo distinguendo antecedens : quandiu illa duo obiecta manent disereta, concedo non posse producere vnicam speciem visibilem vtriusque representatiuam; sin autem continuentur, nego antecedens, & confequentiam . ratio disparitatis est , quia quandiu illa obiecta funt difereta, neutra exigit reprasentari per representacionem alterius .. Contra verò quando sunt partes vaius obiecti, exigunt vnam speciem representativam sui habere, & quia aliunde vidimus huiufmodi speciem nonelle capacem partium, partibus tum intensiuis, th extensiuis obiecti correspondentibus: hinc oft quod dicamus eam esse indivisibilem in representando . quod intelligendum est realizer, nam in sensu formali dicta species pro ve est representatina vnius partis,non est representatina alterius, vt de se patet. quare licet qualibet pars realiter loquendo, ad alterius reprasentacionem concurrat, non tamen formaliter, sed ad snam tantum.

Obijcies quartò: species sensibilis non solum 🔧 in essendo, sed etiam in representando est materialis. ergo non solum in essendo, sed eriam in representando est divisibilis. Antecedens patet-Consequentia suadetur, quia quod est materiale,e& diuisibile. Respondeo : concesso antecedente, negando consequenciam. ad cuius probationem negari potest assumptum iuxta ea.quz diximus de ratione corporei, & spiritualis; vbi vidimus puncta esse corporea fimul ; & indivisibilia; led melius in calu nostro distinguitur: quod est materiale est divisibile secundum sun esse physicum, concedo: secundum omnes rationes, feù formalitates metaphysicas, quas includit, nego assumptum; ac dico, ad conuincendam materialitatem alicuius formæ, satis esle fi constet, eam secundum entitatem suam divisibilem effe: quidquid sit si secundum aliquas rationes formales sit indiuisibilis', vt patet ex calore, qui per hoc, quod habeat parces, sui subiecti partibus correspondentes, sufficienter ostendieur esse ma-

serialis . quamuis de estero fecuadum fua pezdicata quiddicatius consideratus, fit omaino indivisibilis anon solum quineffentiz rerum indinifibiles lent fed etiam quis in qualibet sui parse minorist minori in infinitum affignabili, propriam caloris rationem retinet. Pari ergo ratione,quamuis species sensibiles fine materiales, tum in effendo, tum in representando:non tamenillis. zepugnat haberet vim iepręfentandi fuum obiecium indivisibiliterita scilicetive qualibet pars affignabilis illud totaliter representare valeat, quis cam hoc flat , ess effe fecundum fuum effe phylicum: quantitatiue extensas, & habere parses, subiectorum suorum partibus correspon-

SECTIOSEPTIMA.

De specierum finfibilium tum enternarum tum saternáisem corraptione .

Wo ad corruptionem externarum fit prima conclusio. Huinsmodi species in coleruari à fuo obiecto dependentita ve in codem instanti, in quo definit obiectum in eas influere, corrumpantur. est communis, quam docest Conimbricenfes 2. de anima cap 6. qu. 2 art. 3. Suarez 3 de anma cap. 12. & alij passim cotra Vasquez prima part.difp.38.m.9. & difp.108-n.9 nes né ctiam prima 2 disput. 8 I.n. 17. elt etiam contra Fonscam more aph. cap. 28 quaft. 6. fell-1. & non mullos alios . qui dicunt species sentum externorum, etiam Learum obiecta remoueatur, aliquandiu perdu-" i zare, atque adeo ; non ita dependere ab illis in conseruari , vt in codem instanti , que definunt, .::1. 5. . corresponder.

Probatus tamen nostra affertio, quia experientia constat, sublato obiecto visibili è nostro confpectuy non amplius nos illud. videre - ergo visio ab illo in confernari depender: sed non ni-L racione speciei; si quidem obiectum, mediante specie, influit in actum : ergo enidem signom est speciem externam, quo ad fui comuersationem pendere ab obiecto, ita ve in co infanti, inquo illud definit influere, corrempatur. eandem rationem puto esse de alijassed non curo, quia... non descendo ad species hasce in particulari.

Contra hanc experioneiam duas alias adducune Aduersarij : vnam ex Aristotele lib de insommis eap.2. vbi ait, quod fi fixo intuitu validum aliquem colorem intueamur, & statim po-Rea oculos ad alia obiecta concertamus, hec obiecta codem colore imbata, per aliquod breue tempus aspicimus . ziteram ex D. August. 22. Trinit- sap. 2. qui teftator, quod quando quis actente solem intuitus eff, postez, licet oculos claudat, vel in obscurum locum sè recipiat;adhuc aliquam lucem intnetur.

Sed hi ravicasus non possune conera perpetuam experientiam pranalere, quare ad cos Respondendum arbitror cum communi. illas sensationes desiciente influxu obiecti sensibilismon fieri in sensibus externis, sed in sensu interno, qui ob vehementiam fensibilis,adeo firmam imaginationem de illo formauit, ve etiam fi fit absens, fibi videacur illud adhuc oculis incueri,

donce paulatim en imaginatio remittatur , & corrigatur. Hos modo darmienees, & delirantes imaginantus externis eriam fonfibus se permi cipere obiecia, que folis insesnis agnoscunt. Noque dicas cum Vafquez loco ciratos quod fi folas: imaginanie in illis duobus casibus operareur. posses voluntate cornigi, vel alio dinerti ata: adeò impediri, ne se obiesta illa nobis reprasentares. Contra hoc enim facit, quia experiennia constat , non posse voluntatem: contra vehementem imaginationem prevalere; quamuis enim nes velimus illam corrigere, vel dinerere ab aliquo obiecto valde molecto, vel iuenndo: experimur non polle, nili magno conam , & post aliqued breue spatium temposis.

Quodiverò ad species sensibiles internas atti- 104 net . Supponendum eas viutase adhuc animalis dettri polle, contra nonaullos, qui exidiment esse indestruibiles; quoch fi supè contingit, nos non recordari cosum, quorum species habebamus, id non oriri ex co, quod ille corrumpantur; sed quia alija, atque alija de nouo aduenientibus, prioces obrugatus, ot paulatim reddantur inepez ad exequendum munus suumee Impugnantus enim facile hi auctores, quia vt rocte arguit Arriaga di/put-4.de anim-fellio.na 113. non poteft explicari, quod fit antiquiores species à recensionibus obrui ; cum enim in codem subiecto reperiantur, non potest dici , qued fit fubrus reponi, & ab illis opprimi, feu ablcondi . quare fi perpetuo durarent : eandem vim. quam ab initio habuerunt, retinerent, nee vincerentur à nouis; earum igitur corruptione fuppolica: difficultas confiftit in co, vt affignemus il lis eaulam corruptinam; com enim, ex vna paree contrario careant, & ex alia non fint ficuri externæquæ pendent in confernari ab ea caufa,à qua producta fuerunt (alioquia non possemus interius imaginari aliquid, quod non actu exterius sentiremus) difficile affignari potest cui nam earum corruptio attribuenda sit. Arriaga lece citato num. Jequenti Owiedus Controu. 14. de anim pun-Wo festo num. 17. & alij eum eis sustinent necesfario recurrendum esse ad earum naturam, que cerros fuz durationis terminos fibi vendicet > ad quos cum peruenerint, non exigant à Deo + à quo totaliter in genere efficientis dependent , amplius conferuari quemadmodum enim, inquinot , qui fuftinet dari virtutem impreffam, dicunt cam corrumpi ex co , quia petit determinato folum tempore conferuari , & omnes fere philosophi in assignanda causa corrumptina sou, hoc modo etiam philosophantur; ita quo que in assignanda causa corruptiua specierum... fentibilium internarum, discurrendum est.

Contra hos autem sit nottra secunda Conclu- 105 so- Absque eo, quod hanc naturam defectibilem huiusmodi speciebus eribuamus, potest optime assignari alia ratio corruptionis illarum. Ita-Quiros disput.92. sed.3.

In hac Conclusione nobiscum convenient tu 106 illi, qui dieunt eas corrumpi propter defectum virtutis subiecti, quod non est capax eas simul cum nouis retinere, vi vult Suarez disput. 44. tum etiam illi, qui causam corruptionis earum refundunt in ocium, co quod putent, quandiu no

Digitized by GOOGLE

exercentur generari in nobis qualitatem quandam occultam ildis contrariam - verum neutri in:affignanda huiufmodi caufa probabiliter diseurrunt . non priores, quia non apparet vade potentia subiectifitadeo limitata, venon possit. eas omnes species sustentare; quod si appareset, explicandum effet our porius antique, species, deberent excludi;, quam nouz; cum præfertimillæsine in possessione, in qua videncur exigere à-natura ve manuteneantur potius, qua ve per fuidestructionem dentilocum, posterioribus uneque. posteriores : tum quia species, vt feir communis opinio, carent contrario, quod & illudihabeant, sed est occultum: quærendum est quomodo ab his auctoribus sciatur? tum etiam quia. orium; cum carentiam operationis importer; impossibile videtur posse qualitatem physicam corrupeiuam specierum in sensu interno produces

Probatur allertio primo .. quia cum huiulmo-.. di species maseriales sine; ex una parte habene ve à materia cérebii dependeant: ex alia verò vitin dicta materia certas qualdam dispositiones. oxigant, sieuti in producky, ita etiam in conferuari; reliquarum specietum, præsertim gisbilium, more, quæ fino diaphaneirate: & lumine haberi nequeunt... quod constat ex eo. 9. quiavidemus eas ex percuitione organi, voi ex monbo aliquando delirni, acque deperdin redeigitur earum corrupțio in deperditionem tempe-i gamenti fibi necessarij, & in defectum ipiius cer. rebri species conservantis, quod in nutritione..., paulatim à calore naturali consumitur ; refundi; poteft;ablq; eo-quod recurramus ad ::canfas :oc-, oultas, dicamufqicarum patura ita colbitutaielle. ve diutius confistere nequeat . Confirmatur, quia. Expércontingit en aere corrumpi species vitibiles ex co, quod definant in co dispositiones, quas exigunt; quid ni igitur dicamus id etiam contingere insensu interno in ordine ad species a quas habet in fe? Præterea multi ex Aduersarijs, quos sequitur Arriaga nu. 2314 tenent: ad hoe vt species materialis immutet potentiam. requiri determinatam quantitatem obiectiuam . vnde admittunt , quod licet exigus pars obiecti. folitarie accepta non producat remissiorem speciem, nec in minori deltannia: quam simulicum. alijs: fola tamen non mouet potentiam, quia. ad immutandam potentiam requiritur determinata quantitas obiectiua, quam pon haber. nonzeftigitur cur dici noqueataspecies materiales in. tornas requirere ad immutandum fensum interorum quanticatem determinatam subicciummita. ve non possit fieri lensatio in qualibet parte minori, & minori cerebri - sed sic dicendo optime fer fahramus cur , licet per nutritrionem non abrampta fit tota pars cerebri informata specie:ad: hac tamen non posit fieri interna sensatio, quia qua remanet non est sufficiens: contra verò species recenter productæ, regulariter subiectum habent cum sufficicienti quantitate ad diutius perdurandum, & ideo non repente euanescant: क् तेकी का अक्रम 108 : Probatur fecundo destruendo simul aduersa-

Tiorum fundamentum : Quia in tantum impul-

fus', & sonns confentur qualitates natural fui-

fluidz, que certos durationis terminos fibi vens dicent : quia experientia conflat cas,licer valde. intensas, ad breuissmum tempus euanescere. quamuis de extero earum subiecta cum: dispositionibus suis integra perseuerent. sed oppositume speciebus sensibilibus internis contingie miller enim longo tempore durant , ita ve aliquando. nos ea , que ante annos quadraginta, & amplius. vidimus, recordemure, alimnde verò videmus sa quod earum dispositiones , atque subiectum fine. resolubilia ergo non est cur illis tribuamus &: mele prædicatum, quod necessitate compubli tribuimus qualitatibus sonoris ac. virtutibus violenter motiuis. Confirmatur id, quod dicimus: Non potest negari ex diuersitate dispositionum cerebri oririseasdem species in vno homine plus durare, quam in alio ? Duo entm quamuis eadem attentione idem obiectum aspexerint : alter nihilominus post paticos dies illius obliniscitur, altero memoriam illius longo tempor consernante. sed hæc diuersitas non potest ex diver la specierum natura procedere... pono en m. ambas esse einsdem biecti : atque adeo eins dem rationis specifica ergo dicendum of quode procedat ex diuersitate temperamenti , quamei illi habent . 17:571 😘 nation 🕆 *Responder adhoc Arriaga nu. 118. hac confir-109 matione probaticaliquando species internasser. desectu dispositionam in organo,posse corrumpio; quod ipfe non negat; addit tamen id non faffice cere, sed in muleis casibus necessarium esse ada earum fluiditavem vocurrere > vt autem dictos? calus examinemus . 102 = 1021 . . f. oragon il c Obijcies primò ex his, que hic auctor habet 215 names, quando exocios antenneur species, venius obiecti, & non alterius propter iteratas: cognitiones, que de hor altero obiecto eliciuntur', non potest illarum corruptio refundi in: deperditionem dispositionum; neque partiumus cerebri. ergo refundi debet in naturam fluidam y ipsarum speciedem, que f fuissent aucla nouis : actibus, ficuri Hiæ aliæ, non perijssent confe-it quentia parementecedens probatur, quia nonrequiritur alia dispositio in cerebro ad confere uandam speciem de Potro, ac de Paulo; & eadem pars celebri veramque speciem sustentat..: ergo si carentia exescitis circa Paulum facit, vt i amittatur species de Paulo, & non de Petro, propter contrariam rationem; hzc amissio, neque ex deperditione dispositionum, neque exdeperditione partium subjecti procedere potest . - Respondeo: Negando antecedens ad cuius #11 probationem distinguo antecedens: non requiso ricur alia disposicio, racque alia pare cerebri, ad 1 conferuandam speciem de Petro, ac ad conseruzadam speciem de Paulo: si sint in eadem intéfigne, concedo: fi in diverfa, nego antecedens, :-& consequentiam - ac.dico quod species interna: de Petro, & de Paulo, que producuatur per sensationem externam > quando sunt in-. eadem intensione eandem omnino partem ce- } rebri viciniorem sensorio externo informant > ! easdemque dispositiones in illa requirum: at ? si intendatur vna ex eis, & non alia; cum om-, nis, actio materialis fiat vniformiter dissormiter, semper illa, qua est intensior partes penisiores

cetepri bernager neceffe elle atene ageo mulita. ac, magis excendatur in ipfo cerebro, quoniam... verà facilius dispositiones, que sunt in partibus. extimis cerebri amittuntur, propter circumfifentiam contrariorum; quam illuque funt in intimis, co quad hæ å fibl fimilibus fouentur, ac desenduntur : hinc sit ve species de Paulo, quia extimas tantum partes informare supponuntur, ex deperditione dispositionum sibi correspondentium aliquando pereans : Petri verò, quia... etiam sunt interius , in quibus dispossiones; perdurant, integræ persenene.

Instabis: licer hac doctrina vera sit, quando species interna de Petro ex iteratis actibus externis intenduntur: avfi intendamur ex solis internis, non videtur probabilis quia cum potentia interna totum lessosium aqualiter informet, Mualifer speciem in eogintendat necesse est; eigo salrem in tali casu milla est tradita distinctio.

Respondeo: semper partes cerebri exteriores habere minus perfectas dispositiones propter rationem dictam, quem penitiores; & kine fieri. vt partes sensationis interna, qua illis correspondent, fint remissiores ijs, que penitiores informant - non est igitur mirum si etiam in hoc casu species, que producurur in externis cerebri partibus, fint quoque remissiores illis, que in internis; & quod facilius resolubiles sint razione temperamenti subiecti facile resolubilis.

Obijcies secundò ex eodem Artiaga num. esaté: fi quis repetat actus de eodem obiecto, non propterea diverso modo nutritur, & tamen tunc non corrumpitur ea species. ergo quando fuit sorrupta, non ex defectu subiecti, sed ex sè pezijt. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam ; ratio est, quia per iteratam. adumm repetitionem illæ particulæ cerebri, que de nono beneficio nutritionis in locum antiquarum succedunt incipiunt habere similes species,quas habebant antique, vnde non est mirum si ille, qui magis in aliqua specie se exercet, cam diutius in sè conseruet.

Instabis, videat quis duos homines semel, euenire fape solet, quod vnius post longum tempus, fi iterum illum videat, recordetur; non verò alterius . sed hanc diversitatem non possumus refundere in dispositiones, aut partes substantiales cerebri, ergo recurrendum in hoc casu ad diuersitatem ipsarum specierum, dicendo quod vna ex eis exigat plus durare, quam alia.

Respondeo: concessa maiore, negando minorem; & dico in eo casu speciem illins, quius po-Rea recordamur fuisse intensionem, & ob id maiorem partem cerebri occupalle ideoque diuturniorem elle pro quo advertó, ve aliqua species sit intensior alia, non requiri necessariò ve per plures actus intendatur ; poteft enimetiam in prima sui productione cum maiori intensione acquisi, quando, scilicet, aduertenter, & cum peculiari animaduersione eius obiectum externis sentibus percipitur; hoc autem in casu assignato cotigisse affirmo circa illum hominem, cuius semel vili post multum temporis recordamur ; cum enim eius species sint eiusdem rationis cum speciebus alterius, impossibile est ve exigant plus duraic, quam ille alie.

Obijcies tertià ex his, qua habet idem auctor 117 munere 221. 6 232. Etjam fi contingat totam... illam partem cerebri, in qua subjectabatur species V.G. Petrissuccellu temporis per nutrizio-. nem deperdi: non tamen ideo debemus illa qarere ergo corrupcio huius speciei, non nu sua natura parum confilenti dobet attribui 3 & non deperdicioni cerebrisin quo resider. Consequentia patet, antecedens probatur dupliciter: primò quis potelt dici, amilla parte cerebri,cum luzspecie materialisquam de l'etro habebamus, speciem spiritualemque de codem Petro remanet in intellectu,pottez excitari ex similitudine, qua habet Petrus cum alijs, & intellectionem, quam 'de ipfo Petro per huiusmodi excitationem formamus,vna cum ipfa phantafia producese in parte cerebrisde nouo adueniente speciem materialem de Petro, similem pracedenti. secundo quiz quando in manu, vel facie est signă aliquod, semper in ea parte, quæ de nouo per nutritioné præcedenti succeditsidem signum producitur - ergo adueniente noua parte cerebri, pars remanens fignilem speciem, qua habebat èa, quæ corrumpitur, in illa producere debet. Consequentia. constat ex eo, quia species in veteri parte cerebri remanente, habet virtute producendi in parte de nouo adveniente aliam sibi similem: sicuti species visibilis existens in parte aeris remotapapillæ, vim producendi similem in parte vicina.

Kespondeo: negando antecedens, & ad priorem probationem in contrarium, nego item an- 118 tecedens; ratio est, quia licet in eo casu remaneat in intellectu species spiritualis de Petro: ex similitudine tamen, quam Petrus habet cum aliquo alio, quem intuemur, eam excitari nonposse suadetur dupliciter primò quia intellectio, quæ hanc excitationem subsequeretur, verè fieret independenter à phantasmatibus; quia phantasma, quod habetur in phantassa, non est de Petro, sed de alio homine illi simili, & tamen intelleaus verumque cognosceret. Secundò quia hæc species materialis interna non potest agnoscere tanquam causam sui solam intellectionem, sed eam simul cum phantasia; vt auctor fatetur; ergo iam admittit fenfum internum agentem fimilem intellectui agenti, quem supra impugnauimus cum communi, & iple negat num. 196. dum effectionem specierum phantasiæ tribuit totaliter speciebus actuum sensitiuorum externorum.nam hoc iplo, quod habetur fensus internus agens, non est ratio cur non demandetur illi manus omnes species internas sensibiles efformandi.

Ad posteriorem verò illius antecedentis pro- 119 bationem: Concesso quod assumitur de signo in manu, vel facie habito, semper in partibus succedentibus remanente . nego Consequentiam..., idem, scilicet, contigere in speciebus disparitas est quia huiusmodi signa : vel naturalia sunt, vt lentigines, aut aliæ timiles maculæ, quæ naturaliter insunt individuo : vel violenta, vt cicatrices, quæ ex vulneribus abductis relinquntur . si naturalia , ideo perseuerant , Quia causa formatiua partium nutrimenti, que fuccedunt absumptis, habet eandem vim similes maculas in ipfius nutrimenti materiam induce adi. At verò in nostro casu non habetur causaprodustiua.

Digitized by GOGIC

fimilium specierum; quia, vei supra probauimus, species, non nistadiuta ab obiecto, possume ad similes species producendas concurrere; quia sicuti in esse ita in operari à suo obiecto dependent obiectum autem specierum internarum est sensibile externum, quatenus externa sensation porcipitur, quod certum est non posse tunc insuere; alioquin in nutritione deberemus exterius sentire omnia obiecta, quorum postea recordamur. si autem in antecedentem de signis violentis agatur: disparitas est, quia ideo cicatrix in parte semel vulnerata persisti, quia non

potest natura reparare to taliter damnum, quod ex illo vulnere accepit. vnde callosam carnem vbi suerat hiatus vulneris, quod iam occalsuit, subministrat. Hoe autem nulla ratione in casa nostro habet locum, ve consideranti patet. denique hoc intentum de successua productione specierum internarum impugnari in vniuersum potest, quia, ve communis sert opinio, nunquam internæ species in nobis producuntur absque eo, quod potentiasin quibus recipiuntur ad vitaliter operandum circa earum obiesta, tune temporis determinentur.

DISPVTATIO DECIMA QVINTA

DE SPECIEBVS INTELLIGIBILIBVS Humanis.

Omine specierum intelligibilium humanarum veniunt species illz, quibus anima rationalis, quandiu est in corpore, indiget ad suas intellectuales opperationes efficiendas. ad distinctionem earum quibus veitur in statu separationis à corpore, de quibus suo loco.

SECTIO PRIMA.

An fint necessaria species intelligibiles in nofiro intellectu ad intelligendum.

Onclusio est assirmativa, & communis inter Philosophos, ac Theologos. Contra Themistum sur tersio lib. de anima cap. 20. Theophrastum sur tersio lib. de anima cap. 20. Theophrastum sur tersio lib. de anima cap. 20. Theophrastum sur tersio lib. de anima cap. 4. Henricum guodlibet. 4-quest. 45. & Durandum in secundo dist. 3. quest. 6. Bacconum. quest. 2. Prologi; Gossiridum quodlib. 9. quest. 19. & non nullos alios, qui supponentes cum reliquis, quoties operatur intellectus, operari etiam phantasiam, intuserunt non esse necessarias species intelligibiles in intellectu, co quod possit hic immediate moueri à phantasmatibus, & per illa intelligere, primò quidem singularia omnia in eis representata, consequenter verò vniuersalia.

Verum Arriaga disput. 4d de anima sell. prima num. 92. ve saltem aliquas species intellectuales dari desendat, non admittit suppositionem in vniuersum; dicens se non renuere concedere: non semper cum omni operatione intellectus coniungi operationem phantasix; atque adeo distinguendum putat; & siquidem sermo sit de primis operationibus, concedit coniungi cum eis semper phantasma aliquod ad excitadas species intellectuales de obiecto illarum, qua immediate nequeunt excitari: sin autem de tertijs, negat, quia nunquam experti sumus, quoties clicimus conclusionem aliquam, habere nos aliam similem in phantasia. In hac tamen re misi vi-

detur eodem modo de omnibus discurrendum esse. nam quantum ad rationem prioris partis disinctionis attinet, fi ad excitandas species intelligibiles, phantasiz operatio esset tantummodo necessaria : neque cum primis intellectus operationibus coniungenda esset; posset enim dici, quod hæc ab alia causa excitarentur, nempe à secundis, vel tertijs operationibus eiusdem intellectus, propter similitudinem, vel oppositionem, quam earum obiecta habent cum obiectis primarum sequentium. quod verò spectat ad rationem posterioris, eandem omnino experientiam nos habemus in ordine ad primas operationes intellectus, ac in ordine ad tertias. sicuti enim cognoscimus per primas omne obiectum. quantumuis spirituale, semper aliqua sensibilitate, & materialitate velatum : ita, & per tertias; & fic in hoc nulla est disparitas. Præterea hanc diftinctionem adhibet auctor, vt tuestur saltem pro tertijs operationibus intellectus esiciendis, necessarias esse species intelligibiles, vt dicebamus, quatenus illis nulla operatio phantafiz correspondet verum, vel parum, vel nihil proficit: tum quiz fic omnes fere species intelligibiles ab intellectu nostro remouerentur, & non nisi admodum pancæ concederentur, atque adeo absolute victoria staret pro aduersarijs : tum etiam quia dici potest, quod etiam. quando intellectus infert conclusiones, durent phantasmata, que inseruiebant ad primam terminorum apprehensionem dictarum conclusionum; & sic neque necessarias esse species intelligibiles pro tertijs, neque pro primis.

:1 Quite recit ingenious singe redem ab like decline retraint a dicens : anod intellectus now Rerudum eft corport alligatus; indigeat lemper aperatione phantaliz adioperandum, reducendi effe ad folam naturam illius , quilita eft conftis sueus ; quidquid ramen fit de hac rationes de qua fortalls inferius : fatis nobis fie, concedendum elle aduer fari je tanquam ominino certum, ad ompem prozfus intellectionem nottram pro prafenti Ratu correspondere in phantasia aliquam alia operationem ad illam pertinentem, quod ex+2 prefle docuit Aristoteles libi 3: de anima ren. 301 whi he air : nunquam fine phaneasmate intelligit anima: 3. 1ex. 29. hwe addition non fentit aliquid; nec addifcer, nec intelliger; & cum frecit laturnecelle est fimul phantalma aliquod specularishoc ergo politos ana graning manay m hann

Probatur noftra conchesto voica ratione sinzellectio est expressa similiando, & imago sui obsecti vergo illam non folum deber efficere intellectus. fed etiam ipfum obiectum; non quidem per le immediate , ve patet , fed per aliquid ; quod possiceius vicem supplere in ordine ad talé effectum fed phantasma non potete supplere with cem objecti in ordine advefficiendam vna cum intellectu intellectionem ergo:necestario admitsende funt species intelligibiles que eius vices Suppleant. omnia patent præter subsumptumis, quod fic probatur : mihil materiale poteft conmaturaliter immediate producere aliquod fpirisuale; fed omne phantafma est materiale; & omnis intellectio spiritualis ; ergo phantasma nequie Copplere vicem objecti in ordine ad producendas immediate cum intellectu intellectiones. Muius argumenti minor , & confequentia funt certa : maior verò fuadetur, quia nife certum. quoque effet, non poste rem materialem aliquid spicienale efficienter causare, naturalis certicudo quam habemus de spiritualitare anima ra-Biobalis, euanefeeret; ea unim cora quanta est fudatur in spiritualitate intellectionum, & volitionum , quas elicit. fed frante falfreate illius majoris y iam poffer anima racionalis quancum+ Wis materialis intellectiones, & volitiones fpirituales efficere sergo &c. " cruissilesta marian.n : 1 Non folum aduerfarij, contra quos in prafen-

eia pugnamus, fed etiam ij, qui nobifcum inu conclusione fentiunt , putant , maiorem noftram principalem ab olute fumptam effe falfamt qual re fic cam diffingunt. Nihil materiale potest in effectum spiritualem efficienter influore fi nathum habeat comprincipium spirituales concedure is quod habeat huiusmodi comprincipium , negant maiorem ; & fic etiam diftincta minore ; negano confequentiam ; & dicune quod licer res materia alis, ve caufa adaquata,non pollie rem fpinituale efficere potest tamen fi el inadaquata, maxime inftrumentalis , & firna cum aliquo alio comba principio spirituali tanquam deaufa principali operante concurrat ... racio diferiminis eftoquia... caufa adaquata debet effe vel nobilior, vel seud nobilis effectu quod non poteft habere res matezialis cumire spirituali comparata; at causa inadequata porele elle imperfection effectu, & dic ho obitat materialitas huiufmodi caufa ; quim in te piritualem induatex qua doctrina patet respo--h : R. P. Lof. Polizzin Philosoph. toma 3. Jours

· 12.00 . C

sio ad probatione maioris; possime enim negare, politz huiulmodi distinatione scertitudinem naturalem quam de spiritualisate mome rationalis habemus, quane scese, & ratio effe potelt, quia fi ea materialis effet non posset assignari aliud. coprinciplum spiricuale einstem sedinis, quod simul cum ea constitueret causam adaquatam intellectionum humanarum; fiquodienim, maximè intellectus diffinctus, fed hie iam profinerer taquam passe à sola anima ergo anima si non re-specturintellectionis faltem respectu ipsus intellectus effer caufa adequatarar pofito quod phantafma fie materiale , iam habemus, quod fimul cu intellectu spiratuali concurrat, & tic certitudo, quam de fpiritualicare animæ rationalis naturali dumine habemus remanet inconcusta.

gnationes admodum solidae facere videntur. prima est auctoricas Augustini. 12. super genes addite, in sine cap. 15. Or initio. 16. v bis vnitter salicer loques sio habet: Nec sane putandum est, sacere aliquid corpus in spiritustanquam spiritus corpori facienti-materiæ vice subdatur; omni enim modopre stantior est, qui facit ea re, de qua aliquid facit; neque, vllo modo spiritus corpori &c. onimpersspicuo modo spiritus corpori &c.

Secunda verò estex ea sequi aliquod naturale per hoc, quod coningatur cum comprincipio fupernatusalispolle fuis viribus ad aliquem effectu fupernaturalem concurrent, & fic non conftare intellectum creatum vna cum lumine gloriz coentrere ad videndum Deum ve eleuatum;fed hoe est omnino falfumove suppono, ergo &c. fequela maioris suadetur : quemadmodum enim dicunt adversanji fufficere effectui spirituali, fi in caufa adaquata sui aliquod comprincipium spirituale habeatur quidquid fit fi aliud fit materiale:ita... dici posset effectum supernaturalem, cuinsmodi eft vife beara, contentil effesti partialiter à principio supernaturali procedat quod in casu nostro effet lumen & no respuere dependentiam abalia comprincipio, nempe ab intellectu naturaliter operante;neque enim dici postet, de ratione rei supernaturalis este, ve super totam causalitatem naturale extollatur femper enim instari postet , quod-ficuti sufficit per aduersarios enti spirituali extolli fupra totam caufalitatem materialem. adaquate accepta, & non exigere extolli fuprate sotam etiam inadaquatam, ita debet fufficere in corum fententia enti foperuaturali fupra totam eanfalisatem naturalem adaquate fumptaminon verò fupra totam etiam inadæquatam elenari. Terris denique impugnatione procedie i niff firmumae ratum fit mihit materiale,ne inadaqua ce quidem posse efficienter in rem spiritualem cocurrere, destituti omnino sumus folida ratione, qua probemus dari in nobis species intelligibilesifed hoe non el credendimale enim le geliffar natura nobiscus si no certa viam id inuestigadi nobis reliquiffer; quod fi reliquit quidem, non tamé adhuc speculatio nostra post tot sapientissmoralvirora discurlus acquercuicus ea inuenit; profesto ita le gellitach non reliquiller, arquei adeo non minus male de nobis re ipfa merica effs quam fichuius veritaris aditum omnino incerctufillet, quod nullatenus exiftimari debetsquia forme chidere maxime necessaria . & vniverfali

Digitized by GOOgle

Lan vero assumptum dapliciter susdenier pinmo quidem testimonio illorum; contra quos disputationes sintar commun se restimonium Arrigant hic enim so mun. 85. schabet. fator dissellettus spocietus en posse connici cum qui intellettus spocietus gant. 80 omnom activitatem obiestis planmasia actibus rribuis.

. Secundò verò fuedetur expendendo alias itationes, qui bus auctores no fici huiufinodi fideies intelligibiles probare consucur, & primpiquie dem Maurus co. 44 quest 4. physico memphaquan enor adducit; Quarum prima est à possession sict Recordamur plurimmobientorum, que per pliançadinara macerialia representati non positinti ni» mirum nostramm incellectionum circa Deumsko Angelos,& alia immaterialia,ergo przetesphak-l a safmara dari debent species intelligibiles. Veril autecedens huius argumenti quo ad pontuiotene partem negaci poste constituismin quie senti nos uom the pliancalmacious marerialibus imprimă. eognitionem hoeumrobinstorum deachimissicai son line ij lidemili leritar versini lei tauri tamenizad eniamind num nos principación piedes cañ uo lesmus rife ad medum rei lealibilis, ae materia: lisz coms izm tubemus species in phantalia. Seeundò fic arguio e nifi aninja in श्रीक्टा टक्सोबनक्रिकः nis per species inculfigibiles operaterantifaqueregine dang in itantilabanabanie ien suniscus pmd mia phanealmaniami letinezes memoriam illing elacticquod incorpore cognonerat: acquirtiqu est inconveniens... orgo bra Sed reque true runo quidquam probler responderi onim sacife possits aegando fequelam se de dicendo anânsa diomimum in Matu leparationis oxigere ablaticlose nau ainzinfusionem specierumineeligibilium illesum:omn um obiedosum que eum in listuscon+ inactionis habebane phantalmata; que iquident exigentia fundame in fure il quod liabte princie pinarliberumyein: terbrino recordence es oni» minis five bona s finomalas qua geffic in via vens ins resposionis probabilitas suadetur ex co, qui a multienthis squi nobifeum concedunt unime in flaturconiunctionis species incelligibiles , dicunt, quod cumensiing intrinsecis somper exigane cum phantalinatumue on fortio operativia... nioree hominis comumpuntur & toeidem abauctore nature animal deparament findentuisque phantalmammucomfortio minime egeanti Quid ni igieur idem diame adnerfani, » species intellie gibiles nobis in flumpcontunditionis regarites (200 esmi astiArzitare cildismilio psocodiz natiasi inse ginationis relinquite in nubiscimagines materiav les luis ergo & mins ingelfedius geling ware écia species suitincelligibiles i Ad hoculdue shaspicoa eello बा एटटवेवारेका अवस्वरूका वर्गा विवासमात्रिकार के disparitatem allguarent est es » quia hoc ipso) quod actus imaginacionis reliaquntoin inothis Pecies mateoiniste Cui v point provide elles ragita, cum porcentius indiginacious y nameline (2) lectiva, per huipinodi enime species canfinent phanes mara, क्षेत्रक भारत राजा in relieft a अर्थ कामारह intellactuales operationes vice fuo sum ebicoroà sum concurrant, ad tumplane modimi, quo por mbs species sincelligibiles; quare communityments Supponamus nuttain in bellectionen in wobie beo halberiscui alob correspondent Tahin plantas and i Nidemmeille fective perspancios que quotinos fui

7

Quarta denique ratio allata a Mauro à priori est huiusmodi: ve potentia cognoscat obiecum) debet illi conjungi, non fecundum effe materia les sed secundum esse aliqualiter immateriale tali potentia proportionatum ; fed intellectus est potentia immaterialis pergo ve cognescat obiecta materialia, debet illi coniungi per spez cies intelligibiles spirituales ... Sed ad hoc quo que respondebunt aduersarij . Concessa majores & minore , ucgando consequentiam , & dicent quod ficuri corpus humanum est proportionatum anima rationali in ordinead conflittiendum vintimper fe cum illa, non obstante quod ipfuin fit materiale, anima verò spiritualis cita eriant phantalma materiale poterit effe proportionas tum ihrellectui spirituali in ordine ad componendam vnum principium efficiens adaquate in-

tellectium, aliqualiter spirituale, unedor? - Quintam prabes Comptonus loco cir. nui to. que hoc pacto progredicur : Experimur intellecoun longe subultori modo, & clariori intelligere obiecta quam illa percipiat phantalia: in albedine enim intellecins percipit rationes entis qualitatis, relationis, &c.quas imaginatio percipere no potelt, ergo alio coprincipio perfectiora andiget intellectus ad fuas operationes eliciedas Verum hac quoque ratio eneruis eft; dicent enim quedi quemadmodum per nos imaginatio veieur specielius materialibus rerum sensatarum ad percipiendas rationes infenfatas, quas fenfus externi percipere non poffunt: ita etiam intelle-Aus initari potelt à phantasmatibus ad percipies das illas rationes intelligibiles, ad quas phantafia minime fe extendere valer, & rationem huius affignare possunt addedo phara finata no adinuareintellectum quatenus funt formales expressio hes objectorum fed folum quatenus funt virtualesagerendo vicem illorum in ordine ad concurrendum cum inreliectus Vnde ficuti in noffra setentia eadem species intelligibilis ab code obice cto abstracta, potest perspicaciori intellectui plures rationes obiectivas absconditas in obiecto repræsentare s quam habetiori ; ita multo magis idem phantasma potentijs essentialiter divertis - Sexta est Arriage loco citimu. 86. qui fic habet: quando intellectus cognoscit voluntatem amares aut odio habere aliquod obiectum & fe ipsu illud idem cognoscere, aut se antea non cognouis fe: non cognoscie hæc per discursulex cognition ne materiali, sicuti Deui, & Angelos, quos in se no experieur, sed immediate per experientia, & cen

flaxioné; ergo no cognoscit hac obiectaper species materiales, consequentiam probat, quia ha non concurrentiad cognitionem obiectif piritua-lismis mediate; se per discursium. Illustration santionis sidendu est; possum enim aduersaris, concesso anteceden re, negare coseque tiasse ad eius probatione dicent, duplici ter intela lectu possum vei posse phanta smaribus ad obiesta spiritualia cognoscédams primiò in acin Signaro so su situatia, propterratique son il seud iné, quai inter se la liabene autimaduerent, vequado cognoscia Angelu ad modum pueri altri Deuro ad modum se salta se escelecundo in actu exorepto, e o gnoscendo illa ad modum vinus sabsone co quod apimaduerent si-

senititudinem lotde versanque : Iam 'verò llices quamia veimir, phantalimuu bas primo anodoruch. rum sit, quod id faciat medio aliquo discunsua 1 38 nonignando ventur illis frequdo modo. Porrò queciès cognostismos vello; auccognofoere ohimfutsi) aliquodihoe Benndo modo se habere) Rigiden licet sine distructio id façiar, at non fina App hydrenimaterandenienienie & daigent pag zaniopolintelligendimi elloy quod communitez dicitur: i videlicerda; quin per experiensium; & paripamen colon é zunaniongnement distribu cognosci; line en im immediacio excludicili satur Ammon autemismasm-operationom phantaism) Visqualist or en squiailiplas met nofiras nofirios act vac cognitiones oquas experimus femper inb Velamine rei sensibilis, & ad modum rei maceria administration in comments with a -iSeptima denique que indeucitur ab codem sepon 27. of the uninfrancie mounts admictument non polle avoluncacem spierieneleineletermingei ach amandum ex edgnitione materiali, sed requiri apiaicualem » gooquod porepeia (piricualis exigis Proximum decriminacion mi cividem ordinis cuin apia - ergo., deinicheltetus id cognoscendum indigere debet determbingelien & completimo fpizimali, cuiufmodilfime frecient intelligibiles con 77 - Adibanu afiam molphaden i potell ab aduerfa-#212 to concello antecedente, negando confequen-212m, & cerce disparine inner voluntatemat ine sellectum in cafin notivo videcur clara . nam in... zancum voluntanimigeocognitione (pizitiali ad epiésandum), quizi comilicpotencia oz camili idos minata per cognitionem accingut objectum; impethbile ett so decerminare poffe ad illadiamandampel adio habendum com igitur mulla pozentia posit vitaliser uklimmari, nisi revipiendo in sélachemillum, qui scrhibe ett ve lamons no erlip briam criosy symbleness regipiat in seripiau cognitionems qua libettetti nari debeut adiamani dum suel odio lizhendum stani cognicio qua socipitur in poconciashisicallinon pheemeden angecrialis, veisinipraprobacimus ; nor chigieur mirum a volumeinomponte determinari ad amandum, vel odio habedam aliquod obiecum, mis decorminate per sognitionem spiritualem... Iam verò idaquad/lipples defectum obiedi refpectuintellecousaus deberifium illuminaressed in genere caula ifficiencis enmomplere in ordine ad producunden vicale funen, quod cft ipla cognitio; ergo frintelle dio quatenns spiritualio non respuie procedebent caulte partialisaticlina materiali, son elleur intellettus indigeatede serminatitlo, & completino firituali ad produ-

cendam intellectionem is sooninges and intellectionem Ex quibus omnibus remaner probarum qued inicio affumpfimus : nimisum, nifi ratum et fic mumit, muil materiale; ne inadequate quidem posse efficienter in sem spiriqualem convariese definatos omnino nos effe fotida untipaes qualiprobemus dari in mobis species intelligibiles.porrò ad principium sui adudulari i contra nos site-impetsection effects sportex quo decidecebane; quot quamuis res materiales sie re spisionali imperfectior, non est cur non perfectio cassa partialis illius : suno . 100 m i Doblopiimmi in ma p

Respondeo di finguo antecedens causa partiar lis effectiva poteli elle imperfectior effectu fuor dummodo illa imperfectio non confirmarillam in diverso ordine, ac fit effectus, concedo fi confituit eam in diverfe ordine nego antecedens, & confequentiam; & dico dupliciter aliquam sa rem polle elle imperfectiorem alia, primò ira vt eius imperfectio cam popae in ordine diuer forac est alia . secundò vt eam in codem ordine relinquat . Iam verà , lices fi res hoc fecundo modo fit imperfectior, non repugnet posse esse causam partialem alterius repugnat camen fine primo modo . ratio discriminis est , quia quandiu imperfectio non deprimie rom adinferiorem ovdinemac est alia; non est curnon possie intelligi ex conjunctione cumpalio comprincipio ad cam canfandam affurgere ; quia ve in argumento dia cebatur, caufa partialis poteft effe imperfection effectus at verò fi imporfectio eam ad inferiorem ordinem deprimit, confiduit illam improportionatam effectui , atquenadeo ex finis intrinfecis meptam ad eum vila ratione naturaliter canfandum wied folum obedientialiter. hoc quod dicimus probatur exemplo speciei impresse visual ca enim licet fit actu vilionis imperfectior, quià tamen per huiusmodi imperfectionem non con-Rituitur in dinerfo ordine, ac fit ille, poteff vna cum potentia vifiua eum efficienter caufaret contra verò non porest nostra species intelligibilis vna cum potentia, intellectiua Angeli effe caufa efficiens intellectionis illius, quia eins imperfectio conflituit eam in inferiori ordine,ac fit ipfa intellectio Angeli.iam verd ens materiale hoe modo effe re spirituali imperfectius pater quia fatentibus ipus aduerfarijs,quantumuis dictum ens intelligatur in fuo ordine perfici nonquam pote it affurgere ad rationem caufe adaquate rei spiritualis, aliequin non appareret ratio negandi intellectum humanum effe materialem , & vna cum phantasmate materiali conftituere adaquatum principium intellectionis fpiritualis, quod quam fit abfurdum nemo no videt.

Ad hec contra conclusionem nostram! obij-9 cies primo; fufficie voluntative repræfentetur fibi objectum luum per actum intellectus, ve poffic illud amare, vel odio habere ergo sufficier eria intellectui vt habeat repræfentacum obiectum! fumm per actus phantafia syr illud valeat intelts intellectuales Augeli effe foirituales . sasgil

Respondeo, concesso zneeredente, negando confequentia disparitas est, quia voluntas, cum fit potentia appetitiua, non operatur exprimedo in se objectum, iled vel in illud per modum inclinationis tendendo, veliper modum anerionis ab eo fugiendo gvade non indiget specie impresia ad operandum, sed expressa, quam cum non pollit per le libi producere, oporter ve potentia intellectiva ciilla producat at veròrintellectus est potentia cognoscitiva, que sibi debet producere expressione obiecti fui porrò hac expreflio seu sie spinitualisjexigit omnes suas canfas in ordine spirituali, ad que neg; phantasma, neg; eins fpecies pertingere potefti bilani mist 20 Obijcies fecudarratio, ob qua cocedendio funt species intelligibiles, est quia ad rem spirienales qualis est intellectiosproducedano poteste sace-

ter cocurrere phanoalma materiale led hate ratio nen procedit.ergo &ccallaio's patet ex dichisi minor reso probacur, quia ip la species intelligible lea funt spiritualess led ad eas producends subben veregrand efficiences contintellego agence his? mand concurrence of the Reflection of the second maiore aegando minorem ches fua probletione à re ex lequenci lectione conflicie. Atronus en न्य है है अपने हैं है के रह एक अब कर साम है है के निर्माण है कि है । olom SECTIOSECVINDATI - map នានៅពល 🦿 ្សាំ ១៨ ឯកព្រម្មក្នុង។ ១០១៦ ១៩៤៦១៩៤ ១៩ om De aanfa efficiense frantenen intelligibilinia nodo rat To triming en gue S. ligibiles, elle in duplici differentia soqueda enignificat actus, a tum podribitectlectus girtumin anther voluntaries of quot identifier responditi-મામાર જેલ ન લ્લામાં છેલે સ્વાલા છેલે છેલે છેલે છેલે છે. જે તે મામ energy is a sufficiency who represent the contraction of the contracti description of the color of the The exesting Deo obtainment and corporing and lanikabeat speciem invelligibilent, Adiamsar eabilia eace , ve air Philosophus 3 in quanil depictions mital delineurghous y appareach in mundono daca funciali i dinamina paremeta Confiduar engelog idalization and intermediated and incompanies of the companies of ##FFF & v. ficiki per fectionem (lizant) quò ad woll dumiellandia ex contunctione and corpored has eudisones veridinasied ambom. be: 9HP 28 corparete configueternt this posities, querimus cantam efficientem nastration specierum intelligibilium veriusque generie verum, pro quo se q Prima Conclusio canala efficient specierum inudupts & munolfollemi mineralem mullidigilles Abiriounus direction bonges records was the ibfamet intellectioner wisevelteines a qua lui spesses in intellectu noitro telingant i Itai Ave 1482 Golgus Ande expres fell 4. fub/ell. 3. Ouit-

dus Cariffen-130 desariant punter 3186 alijunt e tra Arobaeus squia huiusmodi adus habene omnia requises ad causandum species sui in intellectupaltro - erga illin cauline- confequencia. pares, antecedens: fuadentry quit, ex vua parce luncia ordine encisapiricalis 💃 & ex aliais functionime pressiones porentie intellective had benci capacitacem. Se exigentelm dictarum fodcierum ; ergo habene opmiar requifica ad dichas species in intellectu equandati Quod sticasactus intellectuales Angeli esse spirituales; & 🖘 men non babere vim producendi (pedies flivia... intellectu Angelico arreso diferiminis elegiquia adus Apacifici natura fua fune ardinati ad informandum incellection Angelia speciebus omni bus isselligibilibus fibir notalibaje preditantus usa fibites ni la Belongua de concreta de conceptul av 8a yalungaris . Quodeli addamen notten doctifum! legui, ags habere species muitibuds mustrotunea achum, spirieusium quosiexpenimur, cinia speeies, intuitium est que imagedizat ab objecto pro-दर्दा र दे हित्र महाराम प्राप्तका क्षितिक वाहि विद्यव्य है विकास कर valde copfuse ilios dogucificiones e bi concedans Consultantian in the material and the second and th cam, incellections impusing it ferilbus orex ponsepugnara confutionemes lactivellavane actifius ा केर संग्रह कि देखी हैं। है। कि वर्ष वृष्यं वर्ष र Configuris-Seemada Conclusion ban facilitat freciorum

Ff 2

melligibilium. reliquomm obiellorum maceriatium sel in nobis insellectus agens sell com-े विस्तर कारवात ្តេក្សាសា -upfohatur : supponendu cum Ariftotple . & omnibus Peripateticis zintellecum naftumprede dividi in agentem, & possibilem . sed nomiac invollectus ages eis son veniturifi facultus Spik pirealis anima rationalis productiua specimente hetelligibilium; ficuci namino intellectus pofis bilis venie porentia spiricualis cognoscitius serum , que per ammam sarionalem , que sariopalis elt, intelliguarur, em quod, ve ipile met Aristoreles ait lib. 3. dranimatineelligere estoquodi dam puti quatemus confiftit impallius obiectipero ceptione, supponente in potentia vim vielites percupoinam illiumengo: & clidite in the anticiples

Probatur secundo: dantur species inselligible les in intellecturante un fed ha non positique ceffici ab objectis fois inomodiace, un pace rosque medije phantas materialiani quià line materialiani functipecies verò intelligibiles func spiriturles; arque adourn Aperiori ordinacergo debent ferè abialiquo principio spirituzli fibi propertiona eo, quod secté apellammindelintins agens - i किं eugneum eze producende mddi vobiecta materii aliaafta intelligibilies hocastualia ve fint apea mountaintellectum pattibilem ad fui intellectiosem fech lequendsm , quan apricudinem beneft cio specimente pir innatium copsequuntur 🕡 🤒 ...Aeque hac quidem ceres fune apud recentios tes Mud valde controncefiim: num, feilicetria productiva speciei intelligibilizia solo-intelles chiagence coralicer contineamnan nonfled pare tialiter, sanctem ? resumnis enim dicarus a diffic cultate:non caret. ex affirmatione enim sequitur intellectum agentem addquate continere fimilia tudines objectiuse omnium gerum à se intellègibiliums ex quo vide sur deduci nos non indigere foccielus insentionalibus ad rea materiales cogno Coendas, ad euro piano modumaquo qui a intellectus Angelieus of adaquaco confiirurus in-a ordine ad cognofdendum, se inflim a non indiges ad fui:cognitionem speciebus superadditis. an uegatione verò fufcipiturionus affignandi: aliam concaulam parcialem sque una cum intelledia agence ad species intelligibiles efficiendae cont. cutrat remod nen facile præseri postic videtura porro hac præsindisticultated Doctores in xarias abiefelententian, quan in profestia expendencia edortet g Be primà quidetti Suarez hite 4 de anima sapi filiude priorem aggrellus est viam post qua estim sous II. probaut inschlechum agencemun subquets: efficere foccient intolligibilem , mili à phantaliz cognitione determinatum, alioquines pecienonmis ab inicio senatesur producere: hufaguruinfort prædicha mederenninationem dicko inselle du ichisticere, ve fretiere intelligibilemilli. phastalmeti correspondentamitanquam caulaadaquata producan aquia dicar a inquit aphantalma nullum influxim in genere efficientiail li lubmmiltret:ei tamende innquam:materiam proponit, non quod he macches ax qua species intelaigibilis ab intellectu agente educatur a fiquidam famia spiritualis à subiecto materialieducio nequit ; neque quod proprie fit materia , circus, quam iple intellectus operetur, quia humitechi 35 Mos adviolate Kan Most lost is 18 Cit

Digitized by Google

4.

56

*κ*3

of Lulus institution and the state of the st recipiture ach quie ach que precentien hanc potius species a quam aliam preducit - acheum fe-1 re-madults, quar exemplar exterbults VIG. Cafarsie filis imaginem artefactum producendam. concurrity ::-

:: Verum contra hanc fententiam facium phiras Et primò quidem, quod intellectus agens nom. habet adaquecim vircutem specios involligibiles producendi de lape delum of de amplius dicom: Secundo quia, ficaminabenturique po [fer finte dictis vipeciebus vas cum incellectu po 🙉 fibili inthedissi influere in productionsentilla. rumintellectionum, quarum obiecta, phantalmata representant se sic exterminando essent huiufmodi species intelligibiles ab intellectu -Tertio denique quia dato quod dicia speciet necessaria effent; nequirer intellectus agens deus terminari ad productionem illatum per folam præfentiam phantalmatis, materialiter tantumei se iplum præsentantis i siquidem nulla caosa! realis per folam præfentiam alterius ter ad productionem fur effectus determinatur, fed debetalla res se habere ; vel ve subjectum ; vel ve dispositio i vel aliquo alio simili modo ad illum. effectum ... Arqui phantasma non aliter se hiberet mili ve præfens, ergo &c. Porro exempli de extrinseco exemplari non est ad rem. 'tum. quia exemplar non determinat artifice minifilledijs speciebus , quas in intellectum eius causat. phantalma autem nihit in intellectu agente producere supponitur : tum etiam quia artifex debet elicere in se cognitionem expressivam: exe-1 plants we valeat imaginem ad eigs fimilitudine efformare, nihit autem tale intellectus agens in se producit uneque dicat Suarez , sufficere fi ipfum phantalma fit cognitio - Contra enim eft . quia cognitio non se debet tenere ex parte exemplaris, fed ex parte agentis, eius imaginem agere intendentis acqui phantasma non se ecnet ex parte intellectus agentis, vt patet . erge-&c. Arque exhis remanet impugnata nonnullorum fententia, qui dicunt phantasma per fo-1 lam fympariam determinare intellectum . agens enim quod per sympatiam operatur, suppositur habere in se adequaram vivincem productiuam illius effectus, quod de intellectu agente respedu specierum intelligibilium verificari nequit. emunam indenidación . vt pater.

- Secundo alij posteriorem ingredicates viam, asignant processes aluminatellectu agence concurrence phantalinara, queschequieur Arrenge differe 4. de minut follige folfelle qu voi fustiner species incellestus product ab ipfo-incellectus & & sensacione phanulies. Verum. conera hanc leaveneiam facte primo quod in. priecedenti fectione Ribilinianus ; multum feilicer materiale posse naturalitet aguse in aliquod istimaceriale i quoci esse per sè nomar 3: & ab omnibus antiquis concessum rellatur Maurus; to 4. quaff-4-Phylico Metable Facit feconds, quia fi femel habensus poste planeasma agere in intellectum possibilem, producendo in so species spirituales sui obiesti: frustra duresur intellechus agens, sed hoc non admittitur ab Atriaga, ergo &c. Confirmatur quodidiciones adducen-

134

do designem ab andore: hop the of the confer ? eium allacam pro dua lentenciae fie enim fife been Species intelligibilis dus imparcat, fullitualitatem. & reprulenmeinnem obiecti i fed' spenichalicas responden incollectul agenti joqui sportsenlin ell a reprusentatio verd actui philistica taine y ergo veraque concaule necessaria est p Tili fie phantafma representationeminon caufat their fpeciemunis spiritoafitation & etgo nones dur? culpae conforcium intellectus agencis ad Ham? efficientes productadam - Confequentia problem cur, ham vel illim actingit virolte propria, vel? Publishmann durantiti (Status aganementalitics cauns side vidents : nocessarias diches considere :1 le emints primum , ell'mainfegunt, financent feuf cunidamithoc ipfo quod phentafinapoteffeffisor gereradurationem intrintenti phikialis in with g ne atl effectum spinicualem vsefandum: nonvolk curinga pothe ad racionem toulis, fed fic momen effet necetlarius intellictus agens, ergo &ci quod 1 fi fimile argumentum non valer ad probandim > non repugnare folum speciera polic actil dogliofcitiuum producere, eo quod ad illum parmaliter finnt cum potentia cognoscitificiam concutzizaldeo eft quia fupponimus rationem cogno-u scinium in cogniciona ene exerce in refu scan do acque adeo necessaria importane in principlo? vicalizatem in actu puino i quem effentialiterp ocencia vitalis includir hoc abrem non fieldeli locamin galu no fro polito qued phantalma ad spiricualem qualitarem cansandam instrumenta inter affurgere potett : quia haiufmodi qualitas non of vinle, ve pore species intelligibilis.

Tifdem urgumetis Ouledt fencentia impugnacur que enerou- prima de anima num 6- aie phantafma immediate concurrere cum intellectupo[-] fibili ad cognitionem fin objecti i fic enim prater quam quod res materialis in rem spiritualem adluitatem fuam exerceret Sequeretur hon dar? in nobis intellectum agentem . imo omnes fpeul cies inselligibiles humanus à medito tolli fatia sufficement species phanestie, quibus intellectus no Rendd omnia objecta materialia intelligenda vei poster and the analysis of the service of the s

Dices pro hac sententia : Non implicat quin 33 lieas materialis, que agere possie in fubiocram spirituale, mim ignis inferai per qualitatem materialomeensetur torquere 1) amones, & Sacravi menta per qualitatem item materialem credun+: tur'à mairis caulare phylice gratiam . ergo icc.! Responded distinguendo antecedens, hon suphisc carqualitas naturalis;, que in ordine nature? agere podlo in lubicaum spirituale nego. in ora: dine Supernatural i suoncedo antecedens y 81 nego confequentiam; ac dico, qualitatem sor+1 quencemi Damones, & Sacramenta physico ele-! unodem elle ordinis supermountlis et instrument ta Omnipotentia Diniva, instituta ad effectue: Suparnaturales causandos . vode non est miritat ? fi materialis cum sit, possit in subsecta spirituat. lizagere jquia Deus tanquato causa supra vni-? uerfani nature ordinem confliturajeis viitur : - ?

Terrid nonnulli apud Runium tibe 3. de amm. 34 cap-5 qualit-2- nu. f. volennes à propositis diffi-4 oulcatibus fe eximere, dixerung; intellectumes agentemhabere actionem quandam realem in.

> Phan-Digitized by **GOO**

36

p hanealmaras perquam producer in eis qualitate quandam luminis nostro limitem » cuius tienescio reddantur apras y a timul eum apso intollesiu ague ta species intelligibiles producere valeant:

i.Verum neque hete rosponio en probabilio nam s.vel qualitas hec luminosa, quam imelle-Clus agens in phantalmanibus producities maters zialis, nel spiriqualia a neutrum dici pocesti ergol Ceplenda est ficticia. maior paser minor fuedeurp upp epim potest diei materialis, quia concesso melioris conditionis . quata phaneaima s quode quis materiale est ad producendam in intellectu posibili speciem intelligibilem s quantum est de fo a slingere neguisanegue spirieualis malla enim qualites spiritualis potest subjecto mercuiali formalitar inharere . & abillo faltem totaliser dependare, dico falcem totaliter squia mentini no nyllonnon exaltimare ablerdum, quod pamia-n liter polit, quos liso loca empuguationes, qui campa in hoo applanentiadderfarijo, dilm negariti qualitatem spiniumlem polle naturalites loque. doshebera pro fubicito adequato aliquadimata-

riale mung eine beite beite on est ein org mentele ... Querso: Caintenne por que gourt gut que s'er artia-pracedentere lentantiam corrigerevolens. dieig-insellectum agentem illuminaso quidencis phantalmatainen tamen formaliter, baceft aliondies ratgora, abananta dai sin mantal manp dicham. sed objectivă tautumo & quali extrin-secon que illuminacio sinquie à comingie quando exexistentia extenses luminosialionidinus opiecto apparentad cam plane modern a quo ext lumine exaltéte in acres dicitur illuminari poloen parieti inharensa fine vila actiona cinca ipfum colorem s led per lolam, extrinscam axistencia, Posrò phantasma hoc modo illuminatume Ga-1 iceanus , reddi idenoum ad producendamispecis. intelligibilem in incelledu possibili, quiestiques: intelligibili in pocontia redditur iam intelligi~. bile in actu . mit e conser e e e e e actual el los r

, Nihil tamen has couredio proficite namilla-: minacio hac phancaforacis, aliqua actio incelle-Cins agentis elle, debet; fi ergo non producitus, per eam in phantasmate lumen illud, in intelleciu, 🛂 possibili producaciá necesso est; sed ex hoc deducieur aliud nibil elle polle hoc lumen, quam ipfam speciem intelligibilem, quia nullo allo indiget ab intellecturagente, :possibilis, :quam spe-1 cie, ergo iam nedit difficultas, quo modo intellecens agens huirfmodi speciem canquam caufa.... adzquata efficere pollit. præterea :quidquid:tan-(dem fir hoc lumen: vel phantafma co médiante. folum ad productionem specierum intelligabilis. conquerit, vel etiam per se ipsum immediate. Il, primum, videndum siperest unde habeat hoc lumen vireacem producturam huinimedi specierum, & cur intellectus agens fine circuim boc, non fit causa adequata illarum, sed debeat prins. producere dictum lumen, & postez un illo. ad eas producendas concurrere. sin autoin dicatur fecundum a contra est quia phantasmaiadhuc ex-i tripsecè illuminatum, non amittit suum esse man, +1 teriale ergo quemadmodum fine illuminatione propten materialitatem estrineptum ad concur-, rendum in species, ita & illuminatione habita. Porrò ab hac imphematione non le suerur Caien.

sanus, dicendo, lumen hoc, quo insellectus agenn illuminat phanessmara, non elle aliquid a se diftinctum, led iplummet intellectum, per findm. allistentium elle formam extrinsecum illumini-: tem , redicientes difficultas num phantalinata.... fic illuminata immediate concurrant, anifoium. medig info intellactuagente - linqua éntelloctum agentem elsepotentism : actiuam abima suarquel adeo nullium polle produce effectum nifemedialut operationeis & non perilolam allificitiams cum; phefereim inemplicabile sie quichitinsmodi affeftontia phantasmatibus:conducat , vo ca habita ,! potint agere in fubicitum foirituale, define illa non podinte donique exemplem Matinis exifentis, in acre colorem parietis alluminantis puto non effe ad rem. Re onim habet im lacre wildi-i fpolitionem accellariam ad recipiondam toperationem intentionalom à colore procedentemiconi lor enim non motest diffundere fune species pers medium, nist hoo fieilluminatum ar phantasmaz nequit requirere lumen in intellectu possibili adhaciytiin co species suas producat, quia non habet huighnodi-virencomere lapo diximus accident

- Quinzo denigue Gapreolus in famido diff. Ala quarant. 1, 80 euge 60: Ferrations but in lib. quart dicant phantaliam ex continuctions cam inselieciualinasura haberent ex se promat pobilioga at & efficaciona phanes luntas qua una cum incele lectu agente species intelligibiles produceras. valeant exceum his modus considende feels ax dictis remaner impugnatus ; hare enim maiot; nobilitat a excilla ganiunctione opta, vel reddie. phaneafmara in effendo spiritualis , vel non primum digi non potek wwe pater: ergo feoundum; fed hos iploquod remanent materialia, pullami. efficacitatem habere politime adversus subjectume spirituale, ergo epiams ex conjunctione cumus natura racionali nostra phantasia fe: nobilior. brusali, non ideo potest esse apta produceres phantafmata, que species intelligibiles una cú. intellectuagente officere valeant 🔐 🖂 🖂 🗸

His igitur responsionibus posthabitis pouts-. 39 rem ad difficultatem propositam dissolvendament duplici ma ape poste procedere. prior, de quide tution and requirere ad primam causem and quapercinet defectum caufarum naturalium fupplere; quemedmodum enim multi ex adversariis. tenent ad Deum recurrendum elle pro determinatione omnium individuorum, quæ à, causs. naturalibus producuntur, eo quod putent nondari in natura determinatiuum carum, vt ex-his. qua producere valezor, hunc porium, quam a-, lium hic, & nune defacto producana: & quemado modum omnes putamus Deum se solo ad exigétiam materiz embrionis in ventre martis debi-i tè deorganizata, producere in ca animam racio-. nalem, quia vidomus aon dari inter causes eres-, affurgere valeat : cur etiam non decemus Deum positis phantasmatibus in nostris internis sensi-, bus ad exigentiam anima pationalis cites corú. obiecta discurrere postulantis, vna cum inselleclu agéte concurrere ad producendan (necies in-) telligibiles, illorum; quatenus ex vna parce ipie: intellectus de solo cas, produceronton excepçatia verò-nen arpporiaturisa prestis altiud comprincia-

Digitized by Google

48

Diffutent gar cas brodicedgasillini sajest ada MANERAL BULL OF SILE OF AR AS Treating at possibeth contracting and Child to be city of what - SUS wait becief intelligibiles non conferuari à solo intellectualed etia à Den prà caufa particulari suppleme de fichum Bentetiebende bysutstwitcher Group broper ex co, dris ju fire fure netrite nou continer squantie dicas fecier - ergo ficute non poreft illas pris ma producerents neque postea confernare; quas so recreated with eff sq. Behinnen inbbiest in vou ferbatione influxitus drem in earthu brogn? Aionaphanealmata partialiser exhibiterunt. Th fini meselvline ablurdo fieri recursus ad Deum-a coudhous egican tam barticularetme at anctor una mais selection objection bto confernatione fre sienum, inselligibilium, co quod pon exillis breutefine sechu ille confernate ergo boterit enism fine applitedo vert bio estrur productiones auradomistem liger exister phancalma in seass ratelibilistion trusen en autnit bat-brognecie-

Consumitatio viem infiedis primos species inselligibilis come af spiritualism quam repræsensessus abised sergo i phases sma spiritualisatem
seque intellectus ad eine representationem erecurredum igitur effet ad Deum ve tanquam causa adequara s & sop passissis septem, omnes
species intelligibiles in nobis produceret; quod
abandobus seconionisus putatur s blurdum

41

Responden concesso, amercade congrando consequentiam. Disparitar est quis intallectus agens per hoc, quod intelligatur realiter concurrere ad sepaples sations species up non leguitur ve in diwas fin ardime reponendum fits ve de se pater. ficum Soquimerin phantalmamis koncipiatur cocurrere realiter ad carum spiritualitatem, aliunde verd moiple squod didus intellectus elt potentia aftina , à natura, anima nostra, collata, ad hyinfinodisspecies producendas » & mon elt aptus illis vim reprodentativam tribuates en fuis in-Brimeria exigit policonourrera eum alio comprincipio, potente dictan rimàllit copliter communicares non est igitum cur eis huiufmedi. porancon net no net se calaba e carregistes en contra 43 - .. Un fabis fecundo: mulla caufa partialis crente

esti garcipo telb in caufando Denm tanquam codexistain patrialem: videur thim hoc. derogare dirige perfectionis entifalumedebeturs ve tahmain caus prima vainerialma fais creaturis exightem: fed fi verzefler nosta fenemeizenedihactus agens excigerer in specierum productione non lelumicononclime Der ve caulan vaince falis fod exiant ve particularis partialis;esgo &co; Ret sponded inegando maierem sunha enimelt repuggeintia aux indecentia ex parte Drish vt conedula passicularis à creatura aliqua in operando exigatur - dummodo dista crescum in exhibenestina à maignas maiss de de la montre de l'altre de l' Eniuersali: dependear quod probarem à fortion ri fram miniso plus vidente este, quod exigatur á vresteris fuis ve concurra reauquem caufa partichlaris todalis : quam tanquamparcialis; &c tamen quamplieres auctores volue ; quod quando gendranaur (viuentia omnia volgetativa 🕳 & lengting ex putri materia, in rebus ereacis habeatur hac exigentia; ye. Deus in earum generationem tanquam caufa particularis entalites influeraquateque; pollunt accidentia pollunt attingere. Ratio averinflue rei est. quia dicta exugencia non tribuit villam vim creatura aduertus. Deum a sed solum se habet per modum, indigentia expedianta à Deo adjutorium. Se auxilium in necessitate qua patitur, non est gettur cur Deum dedeceate de de

Infrabis terrio : intellectus non alt infrumentum objecti ergo non alt munus feum supplate vicem abjecti producendo penies sed id ad iDeum potius totalites partinebis di ci ci ci ci ci ci

Respondeo . Hurradum disput. 12. de anima lett, 6. 5.82 circa hoc . dubium elle . dunt ab omni difficultate se expediens, ait Intelledum. aut Deum fimul cum phantas mare este causamis efficientem specierum intelligibilium . idem sentinne alij, quos suppresso nomine impugnat Art riaga num. 201, verum hi, omnes teijdiendi funt ex eo, quia fic non daretur in nobis- intellectus agens, contra goinmunem finfum Philosophorum. & Theologorum, neque ratio in contratium adducta habet vim s concessorenim eins antel cedente, nego confequentiam, quemadmodum enim fenfacio externa non estinstrumentumobiecti, & tamen producis species illius in sensuinterno, eius defectum supplendo , itas & intellectus. Ratio vtriulque ello quia ad rationeminftrumenti constituendam non sufficit quodeumque supplementum, vt paret in Deo fape fupplente defectum caufarum feenndarum ; fed requirieur præterea fubordinatioeffentialisadesusam principalem sata ve. comparetur adillam tanquam virtus ei immediate debita,& tanquam quid illius; quod non habet intellectus agenstefpedu objecti specierum incelligibilium quas leaver , concede form at un of thickeng

Posterior verò via difficultatem propositame diffolgendi procedit ex suppositione, quod concedatur fubitantia anime rationalis perfectio quadama cuius beneficio licetnon recipiatin se phancalmata materialia ea tamen en periatur. & illis med antibus corum objectamercipiar , per hoc præcise, quod fit radia phantafia, à qua procedune , & eandem materiaminformer b quame Suppositionem malti fortalia non dedignatum cur admittere, pamlere millis qui non requir inte perfectam immanentiam in actibus cognocortis nis; inde enim facile intelligitur quomodo unima noftra per dictam experientiam fireundara, species intelligibiles obiectoril à se perceptori, fola producate versim hocietiam incommodo denoraco contrachâne viame com mod s fe ... rm ma

productionem special interligibilis mere determinacine ac exemplative concurrere avei velebat Suarez e softer anima: rationalis staberet vini, adaquate omnes hommodispecies producendis sed hoc à nobis centeur abstract q ergo sec. In homo y the content of the manager

-o Respondeo tamen, negando sequelamidico enim quod phantasma in hac via concurrerecin genere causa formalistipsam animam sacridameis, st de non pracontinente adaquaté virtutem productinam speciei intelligibilis, reddentis il-

Min formaliter pricontinenten, & fufficentem per se ipfam tallquam caufam allaquatam cambi producere pto quo fciendum dari quafdam. formas, que per hoe, quod se fofas communicant fubiccio - aliquid aliud fubicciuc illi prattant j ad Unilitudinem quantitatis,que receptain maseria ynon folum reddit illam habentem in se pare iphus quantitatis ordinatas; fed ettamb habentem ordinatas partes libe proprias. Misies. generis funr actus cognefereini, qui bum fuppo-Antin principio à quo proflutur, capacitatem 1 yddiner cognoscendi obiechimpuod attingunt: ita se suo principio communicant, ve reddant III dodfubiectine affimilatim vitaliter ipfrobiecto. vade fie, ve sicuti materia quarica duas parefumi ordinationes contineat vinaminia vitallichen-Sho losse opistimus stable popular unitationes ad illud habent; श्रष्टभाक पृथापिना क्या में ब्रह्मां अपने ra'in ipsa anima, quarenus beneficio ipsius actius experienda obiectum, ille fubrective conformal eur adeum plane modum y effor hibhandin cere conformatur figillo, beneficio figura, quam ele illius.impressione-recepit!!!Mflum csbigitus'ex imo responsione soqui y animam rationalem sel cundum:se:continero virtutenifadaquatamiproducendi libi species investigibiles rerum bantis um poula huinlinodi virinelle obtinet ghatchus witalines beachcio-phantalmutis objects como-Scinasque adessianta oumenamphantofmatums mulciplicantur in ea vires, has, vel illas species produceadi. com sorg a z oma com byord

phantalma in anima lacionelistanquam in fibercho recipient; ico de cit ve ab furdum à nobis aupugnatum; ergo &v.

-.. Respondeo dikinguendo consequens a ergo phanealma in anima varional? recipient' Refusualenter, concedo formaliter, nego confequenciamos de fie diffinctio affilimpto; rego fecundam confequentiam, & dice quodilicet nulla forma ameanulis possersormalicer recipi in subjection ipinituale: potest rainen aquinalenter, finimirum: lubiccium est calo , ve ex vna parce ad ipdum talis forma pertinent; &'ex alia eius experientia ad reliquar! fluis opèrationes vitales e--xercendas indigeat quobiamiverò anima rationalis ita so habet in ordine ad fuum phantafunt wil mirum si hane prærogheishm supra relique Chi vendicer, ve licer non informetur phantal--mate; ita tamen se habeat in ordino ad percipiendum obiectum cilius, ae fi uere, & propriè informeretur aballe and the delication of the ា ខារ១១ភូរិ

Instabis secunddiassimitatio com obleste squi anima nostra benessio phancassatis obtiners es macedialis s'ergo non potest elle satio scurifesa anima positi speciem intelligibilem sti correspondentem producero i Respondo i distinguendo antecedens de siquidem secmo se de distinguendo antecedens de siquidem secmo se de distinis latione so em aliponico do succedens de submitista nego antecedens de sonfequentiam patet enim ex dictis, huiusmodi assenda son minus quam identificar neum instantima asimilatio subjectina munidapide se se o quad installigat ipsem lapidem consistir enim hae sobier stima asimilatio subjectina munidapide se se con quad installigat ipsem lapidem consistir enim hae sobier stima asimilatio si yitalis perceptiones se treitente

ex parte sübiecti ; quam non distingui ab ipse subiecto, patet ex eo, quia si ponatur inteliectio in lapide, non sistem subbettir . Contra vere si ponatur in anima; ettim subbattir quibusettique aligno sabebitur.

Inflabis teriscifi eradita doctrina tera effeticqueretur quod amma rationalis ex se Ipfahabel ret virtutem idaquate productivam species intelligibilis ; hac enim virtus non nill'ex fabies Chiua allimitatione cum obiecto orteur)quata pur camps non distingut ab ipla anima fed confequens est contra nos Pergo &c. Respondes nes gando fequelam & ad enus probationem dios; fublectivam affimilationem cum objecto, elle impraleindibilem ab allimilatione formalization effectus formalis illind , acque adéo fallum effe animam racionalem ex se ipla habere virtutent adzquate productivali speciei, quia illim hay ber pro ve facundata ali assimilatione for mais a dire habetur'in phadtalinate, cuius benistio facunditatem acquiries ve pollit abfque influte ip-Mis plianta (matis effe canta adequata species. Verum quia hat Via videtur repugnare ijs qua lus oo multariw muuta aftabhammif Sh shinixid pra diximus co gnoscicinorum I sufficie cam alijs oftendister pro hobis recinendo priorem

Strate as ESECTIONTERTIANAPART OF THE STATE AND STATE ASSESSMENT OF THE STATE

Refolumnur quainor quassiuncula, quibm delleina vastita de causa esseune specurum insellègibitimie, illustratur

Respondéo supponendo hoc commune protoquium procedere ex his,que docet Aristoceles rereio de anima me. 18. vbi comparat intellectum agentem respective ferum in noftra imaginatione, vel phantalia obiectime existentium cum lumine externo, quod illuminando aerem, facit ve obio-Ora colorata, que in tenebris videri non pocorant, possint nostris oculis apparere. Hoc poste dico: nullo alio modo intellectum agensem illuitrare phantasmatas quam producedo species intelligibiles in intellectu posibili, quibus obiects phantasmatibus: apparentia possint intelligi ab ipso intellectu possibili ; ex quo deducitur hans phantasmetum illustrationem, que: intellastui agenti tribuitur, noa elle propriam, quali verò lumen aliquoti di kinchima specichus intelligie bilibus, spiis: infundatur:, fed metaphoricami tantum , impormatem fimili tudinem quandam ; que inter pioductionem speciesum obiestorum incelligibilium, & alluminacionem viilbilium repertour left:communits.

Probacus autem quis hac actio illuminatius ab intellectuagente procedens non porcifi nerisfi cisca phancalmara, tanquam circa fabriccium, qualitarem abiquam luminofam citts beneficio recoipiens, ve paret: ex dictis; ergo deber necessarià respicero ve subiccium, intellectum possibilam quia aliudinibilassignari pososi, in quod inquita aliudinibilassignari pososi, in quod inquita citta aguna agente valette iste dintellectus possi

Digitized by Google

an so Lieg

"

stilis nulla alia re indiget ve obiecta, que per phantasmata cognoscuntur, percipere possit preter species ergo illuminatio phantasmatum ab intellectu agente procedens, in sola productione specierum intelligibilium posita erit, que obiectiue tantum ipsa phantasmata respiciet, subiectiue verò solum intellectum possibilem.

Queres secundo sensum illius communis axio matis: ea que sunt potentia intelligibilia beneficio intellectus agentis redduntur intelligibilia

adu.

Respondeo hoc etiam axioma habere studamentum in Aristotele specie, voi possquam comparault operationem intellectus agentis cum illuminatione, sic addidit: quodam enim modo,
& lumen facit potentia existentes, colores actu
colores: cui consentiens D.T. lib.2. contragicap.
77.hac habet: est igitur in anima intellectisavirtus actiua in phantasmata, faciens ea intelligibilia actu, & hac potentia anima vocatur intellectus agens, his positis dico non aliter intellectum agentem ea, qua sunt potentia intelligibilia reddere intelligibilia actu: quam producendo
an intellectu possibili earu species intelligibiles,
est contra eos, qui putant id sieri per productiomem alicuius luminis in phantasmatibus recepti.

Probatur autem ex eo; quia ex vna parte inzellectus agens nihil in phantasmatibus producere potest, ve supra notatum est; ex alia verò, per hoc przeise, quod obiecta materialia ex non habentibus species intelligibiles transeant in eas habences; iam redduntur ex potentia intelligibilibus s'intelligibilia actu, in quantum acqui-zunt id, quod ex parte sui ipsorum ad mouendum intellectum possibilem ad fui intellectionem necessarium erat, quare per ea non stat amplius quo minus actu intelligantur; quemadmodum. Mabat prius . propter quod non actu, sed potentia intelligibilia censebantur, ergo per candem formalissimam operationem, per quam intellectus agens species intelligibiles in intellectu possibili producit, phentasmata, corumque obiecta ex potentia intelligibilibus actu intelligibilia red-

duntur.

Dices visibile in potentia non eransit in uisibile in 2 ctu, nisi producendo speciem visibilem inpupi lla . ergo nifi obiectum materiale concurrat simul com intellectu agente ad productione speciei propriæ in intellectu possibili: nunquam ex intelligribili in potentia transibit ad intelligibile in actu. Respondeo, concesso antecedente, negando consequentiam: disparitas lata est, quia quod productio speciei visibilis ab obiecto visibili procedat, materialiter tantum pertinet ad conceptum transitus diciobiectiex visibili in potetia, ad visibile in acht. suffeit enim ad conceptum dicti transitus formaliter habendumsfi ipsum ex non habente species, transeat in illas habens. ve patet ex verbis Axidotelis paulo ante citatis; vbi colores beneficio liminis extrinsecus aduemientis ex potentia ad actum transire dicuntur. quoniam verò in casu nostro obiecta materialia ex non habentibus species spirituales ad sui intellectionem necessarias, beneficio intellectus agentis transcunt in illas habentia, etiam fi non R. P. Iof. Politzy Philosoph. 10m. 3.

agant in ipfastrecté intelliguntur transire ex potentia intelligibilibus ad intelligibilia actu.

Queres tertiò in quo sensu sit verum in nostra sententia quod intellectus agens abstrahat species

intelligibiles à phantasmatibus.

Respondeo: hunc modum soquendi vsurpari à D. T. loco supra citato, & habere etiam veritatem per hoc præcise, quod intellectus agens species intelligibiles representativas obiectorum per phantasmata cognitorum producat. Probatur. quia hac abstractio non potest esse cognoscitiua; quasi verò intellèctus agens obiecta phanasia cognoscat secundum aliquam rationem, & secundum aliam non cognoscat, quia intellectus agens non est cognoscitiuus. supponimus enim communiter fallam esse sententia I anduni li. 3.de animacap. 5. quast. 23. docentis intellectum agenrem intelligere producendo intellectionem in intellectu possibili; nam sic possibilis mere passue se haberet in ordine ad intelligendum, quod falsum effe patet, quia ipse indiget speciebus intelligibilibus ab agente in se producendis. species autem non ad recipiendam intellectionem, sed ad efficiendam necessariæ sunt;neque hæc abstrachio esse potest realis, quasi verò species intelligibiles realiter effent phantasmatibus immista, sed beneficio intellectus agentis separarentur ab illis, & inciperent informare possibilem sic enim, & spirituale accidens effet cum materiali confusum, eique intermistum; & postea de subiecto materiali in subiectum spirituale transiret, quod vtrumque repugnat.ergo non potest in alio consistere hæc specierum intelligibilium abstractio, quam in productione earundem facta ad præsentiam phantasmatum ; quatenus diaz species spiritualiter representant eadem obiecta, que autecedenter materialiter à phantasmatibus reprefentabantur. hic enim transitus ex materiali representatione in spiritualem per metaphoricam quandam loqueionem recte apellatur abstractio leù eleuatio.

Quæres denique quarto, an saltem virtute intellectus agentis producatur species repræsentatium naturæ yniuersalis abstractæ à singula-

ribus

Respondeo: communiter existimari teste Suazio lib. 4. de anima cap. 3. num. 19. id ita effe, atque adeo abstractionem naturæ vniuersalis tribut ipst intellectui agenti, eo quod huinsmodi species in intellectu possibili producat . vernm hoc falsum elle conftat ex co, quia quando primò intellectus concipit vniuerfale, non præftat id,nisi per speciem representantem rem singularem à phantasmatibus abstractam, qua inadzquate veitur, prout, feilicet, eft repræfentatina natura , non voro fingularitatis ; quod fuaderi potest, tum quia dicta species est sufficiens ad repræsentandum veramque : tum quia fi alia effet species producta ab intellectu agente, perquam repræsentaretur vniuersale ab ca, per-quam singulare cognoscitur : tot species deberene ab co produci, quot sunt gradus metaphysici in vao individuo contenti; quia non minus gradus genericus animalis V. G. qui est in... Petro, potest cognosci fine gradu specifico homi-

nis: quem gradus specisions hominis sine indiuiduali V.G. petreitate, sed sie multiplicarentur species sine necessitate, ergo &c. ex quibul omnibus deducitur, intellectum agentem, quarenus talis estanullam aliam exercere actionem, præter productionem specierum intelligibilium, & munerasquæ illi ab auctoribus tribuunturslicet, prima fronte, diuersa appareant: solo tamen nomine differre, eamdemque productionem specieru, diuersimode signisseare.

DISPVTATIO DECIMASEXTA

DE SPECIERVS INTELLIGIBILIBVS
Angelicis.

Vamuis nos non latear Angelicarum specierum controversiam ad Theologos pertinere: placuit tamen eam inter philosophicas connumerare; ve quoniam post disputationem specierui in communi, de duplici earum genere intra naturz ordinem contento, sensibili, videlicèt, & intelligibili humano disseruimus; boc tertium explicando, omnia genera specierum ordinis naturalis pertractasse videamus, species enim-quas animz separatz sibi vendicant, eiusdemfere rationis sunt, issued dissiduations subiacent, ac Angelicz.

SECTIO PRIMA.

Vtrum Angeli (peciebus intelligibilibus ad intelligendum indegeant.

Onclusio est affirmatiua, quam docent om-🌶 nes ferè tam Theologiæ, quam philosophi 🤉 Doctores, qui hac de reagunt, oppositum tamen fentiunt non solum Durandus, Gregorius, Bassolus, & alijs locis citatis à Suarez lib. a.de Angelis cap. 3 qui in vniuer sum omnes species intétionales negantifed etiam nonnulli, qui eas in nobis necessarió ponendas esse concedint , inter quos primò recenfendi suar Auerroes, Alexander Aphrodis & Vdalricus apud eundem, qui dicunt, Angelos per propriam substătiam loco specierum conflitui complete potentes omnia obiecta, quantumuis extrinseca sibi, intelligere Secudo Altisiodorensis lib.2 summ eratt.5.cap.4.quem magna ex parte sequitur Vasquerp.p. disp. 200. hi volunt intellectum Angelieum per solam sua entitatem effe principium completum in ordine ad quamcumq; intellectionemordinis naturalis, ideoque, neque concurso aliquo ex parte obiecti , neque speciebus impressis indigere. verumquamuis ha due fententie, supposite distinctione reali inter substantiam Angeli, ciusque potétiam intellectinam, videantur aliquo modo diverlæjin nokra tamen fententia,qua vidimus potentias anima non diffingui realiter ab anima, pro eadem reputantur. Tertio denique loco numerari posset Hensicus quedlib.5.qu.14. vbi docet, Angelos non indigere speciebus ad intelligedum, sed loco earum habere habitum quendam scientialem sibi à natura congenigum, bentacio

cuius omnia natureliter à se cognoscibilia intelligere valeant. verum hic auctor non videtur el? se contra nos; ea enim, que ipse huic suo habitui scientiali tribuit, constituunt illum speciem intentionalem omnium rerum intelligibilium... quare angelicas species non negat, sed earum. distinctionemab innicem, illas inter se identificando - air enim in dicto habitu virtute omniaintelligibilia contineri, eumque esse Angelis simpliciter necessarium ad intelligendum . putat ergo eum se tenere ex parte obiecti, & non potentiz; alioquin illa solum facilitaret, & sic neque virtute intelligibilia continere, neque omnimodam necessitatem sui angelico intellectui imponere deberer - naturalis enim habitus communiter existimatur, qui non ad simpliciter,sed adfacilius operandum institutus est, quod si hanc qualitatem habitum apellat, nil obstat; species enim intelligibiles, eo quod permanentes funt, & nontranseuntes, recte inter habitus connumerari possunt. quare Henricus, quod ad prasentem controuersiam facit, censendus est nobilcum sentire; solum enim discrepat quod putet waam omnino in angelis dari omnium intelligibilium speciem. nos verò multiplicari poste censemus, quod est alterius considerationis. his igitur prznotatis.

Probatur nostra assertio vnica ratione. Ad vitalé cognitioné eliciéda no minus requiritur insuxus potentia vitalis: quam obiecti cognoscédi sed hunc insluxum licet Angelus exhibereper se ipsu possit in ordine ad se cognoscendu, se ad ea omnia, qua habet in se: no potest tamen ad cognoscéda alia extra se ergo ad hac cognoscéda speciebus intelligibilibus indiget maior

lup-

۲

fappolitatianobis supra probatacci enim omnis odenitio'lit vitalis quada affimilatio, & exprefie obiectiscires quod versatur:sicuti propter vitalil alté indiger à potétia vitali produci: ica proptet affimilarione expressiua cu suo obiecto, cius influxum necessariò requisitalioquin daretur effedusfine fina taula; minor verò probacur;& quis dem quod Angelus possit per se ipsum, & per sua intrinseca immediate prebere obiectinum con-cursum in ordine ad cognoscendum se ipsum, & accidencia, sibi intrinseca, non videtur dubium, cum conflet eum substantiam einszeum etiam accidentia esse proxime apra ad prabendum hiiiufinodi concurlum ad fui cognitionem, quod verò in ordine ad reliqua non pollie: fuadetur ex co: quia Angelus per se ipsum in ordine ad cateroru cognitionem non potest esse mediu cognitum, neque incognitum; erga in ordine ad ca cognostenda nequit per se ipsum obiectionm concursu exhibere. confequentia hæc non videtur neganda; quia omne medium, quod in ordine ad cognitionem alterius rei, obiectiuum concursum in genere efficientis intellectui cognoscentis subministrat; vel debet prius in le cognosci , cuiafmodi eft caufa, que, vt cognita, ducit in cognirionem fui effectus; vel absque co quod cognoscatur, & huiusmodi eft species intentionalis, que ineognica facit vt cognoscamus obiectum. cuins est species. antecedens verò, in quo est difficultas probatur Et quidem quod Angelus in ordine ad aliarum rerum cognitionem non poffit effe medium cognitum, omnes fere aduerfarif concedunt . fiquidem neque formaliter , neque virtualiter illas continet , neque enim est eiufete rationis cum illis, neque eas caufare poteft, ve de le parer quod verò neque posst esse medium incognitum enincitur , quia fic eins fubftantia perfectionem infinitarum specierum contineret supponinges enim quemliber angelum, quantum eft ex vi fur intellectus, poffe omnia poffibilia. fucceffine eognofcere. hoe autem ex duplici capite repugnare videtur primo quia effet infinita perfectionis fecundo quia effetex fuis intrinfecis inffrumentum'a natura principaliter in flitutum, ve fibeat vicem aliarum terum quantumnis despectissimarum, quod non poce a non repugnare effentiæ angelicæ, quæ eft adeo perfecta .

Ex Ins duoble capitibus repugnantie Suarea loco citato num. 14. primum improbat , fecundo vero probat; putat enim ad repræfentandum omn nia per modum speciel intelligibilis vices illora gerentis, non effe neceffarram perfectionem fimpliciter iffifftam.liebe repugnet fobitantia Angelica, quatenus effentialiter inftrumentariam. imperfectione includit Arringa verò difout.5. de Ang fett. 1. improbat vtrumque caput; existimat enim posse concurrere per modu speciei ad omnia cognoscenda, neque infinitaté, nequi imperfectionent de filo conceptu importare ; imo potius perfectionen simpliciter simpliceminegandum. ramen Angelis co, quod perfectiones, quas nomimus non repugnare, non debent fine positiuo argirmento illis cocedi; quoniam verò nullum huin modi argumentum habemus; debemus confequenter afferere, Angelos ad firas intellectiones speciebus intelligibilibus indigere verum licet

R.P. 10/. Polizzy Philosoph. tom. 3.

hoe vleimum keirdkei Aller film 5 non tanien duo priora. quod ego blandamiverumque repugnas The caput a nobis salignature propugnande (1) Et quidem prins ex infinitate defiimptum probatur. quia continentia eminentialis in ordine ad effectus persectiones de persectiones in infinitum, est simpliciter infinita, sed hane continenfiam eminentialem haberet lubstantia angely, fl Bollet per modum specici omniz cognoscibilia repræsentave. ergo offet infiniet simplicitet, ato; hac estrationquam adducte O. P. p.p. quist art. 1: inverpogua absoluteliprobut Angelos non coghoscere omnia per suam substantiam, qua etiam ratione vtitur Pallauicinus hb-9-suarum affertionu num. 4 r. his fere verbis: Angelus non conciner intentionaliter perfectionem infinitarum rerum., quas cognofcese valer ergo & iple indiger concausa obiectiua iplum complente,nee sufficit entitas propsia, quafi in ea res cognoscancur, nam tali entitati deest illa infinitudo virtutie, per,

re possit: hæc ille.

Ad nostrum argumensum responder Suarez, & cum eo Arxiaga locis suatis negando minorem; diennt enim ad ropræsentandum omnia possibilia intentionaliter per modum speciei, non esse mecessariam continentiam eminentialem illeru, neque æqualem persectionem cum illis vnde posset Deus essicere vnam speciem intelligibili representatiuam omnium possibilium, absque cos quod ea esse infinita, quod probat Suarez ex intellectu ipso Augelico, qui potest esse principiu proximum intelligendi infinita saltem successium absque co quod sicinfinitus, & absque co, quod illa vunia eminenter contineas.

quas ad rerum omnium cognitionem concutre-

Sed contra estiquiaquamuis: substantia angelà non indigens vilis speciebus, non esset simpliciter infinita catione continentie infinitorum obiectionim, eo quad per modimi cuiusdam imperi fectes similitudinis. & non causalitatis illa contimerer dat ratione continentia virtualis infiniminim intellectionism efsentialiter perfetionimis & perfectiorum in infinitum, quas produceres valeret; non polsetici continentia virtualis iolic nica simpliciter denegari-Idem dicendum desped cie, que ponitur copresentativa omnium possibiliumpefset enim codem mado perfectionis in: . finiez fimpliciter; non enim aliunde nos infinitavem perfectionis elemnialis in causis colligies mus: quam ex augmento perfedionis in infinițio anod videmus in effectibus relucere, ye patenex dinina omnipotetia, qua dicimus else infinitam Ampliciter in omniganere operadi eo, quada fa fectus perfectiores, & perfectiores in omni genereiefficere valet quauis aute substatia Angeli, & species repræsatativa omnisi posibilis no esent huiusmodi,quia ad splu genus incellectionussens possent extédere: no posset tamé negatiquis in hoc determinate genere, els ét simpliciter infinita quéadmodu etià negspossoreis infinitas simplicitondenegari ex eo quod inttrumétalé, & quafi fet minale: cocursu intellectionibus exhiberent ex hoc enim solu deduceretur eoru infinită perfectionem fore in genere instrumenti , qualem haberet proculdubio lumen gloriz, vel formaliter, rel virtualiter infinite infanlum.

G g 2

Dices
Digitized by Google

Respondeo concesso antecedente negando confequentiam. quia in præsenti controuersa supponimus Angelos esse finitæ perfectionis, & non infinitæ quare hoc ipso, quod probamus eos, si non indigent specielus, sore infinité perfectos, iam euincimus implicantiam, quatenus haberent simul finitam, & infinitam perfectioné; quod

repugnat.

Ad exemplum autem à Suario allatum de intellectusqui potest elle principium proximum ad intelligendum plura in infinitum, 2b (que co, quod sit simpliciter infinite persectus, Responderem. lacam esse disparitatem. siquidem Angelus non indigens distinctis speciebus ad intellectiones omnium intelligibilium producendassesset causa totalis, & adæquata in ordine ad illas : at verò intellectus Angelicus, qui defacto datur, ita potest esse principium proximum intelligendi infinita successive ve habeat rationem cause partialis, & incompletæ respectu dictarum intellectionum, quaterus non, nifiintercedente concurla obiectino specierum infinitarum, posset in eas influere - contiac autem non repugnare causam partialem finicam voa cum concausa infinita essectum infinitum causare posse-desacto enim si daretur luminosum infinite intensum, posset producere calorem infinitumactiam fi finguli gradus luminis, qui concurrerent, effett in sua entitate finiti: Neque dicas, ex hac responsione sequi, vim representatiuam omnium poilibilium,quam haberet vnica species, non futuram infinitam, eo quod effet caula partialis respectu cognitionum, que elici possent de illis obiectis, & non totalis; fiquidem indigeret concursu ipsus intelleclus . nego enim consequentiam nam quemadmodum in casu posito de lumine infinité intenfo, etiam si gradus reliqui qui intelligerentur cum primis quinque gradibus V. G. coniungi in ordine ad infiniti caloris productionem, se haberent ve causa partialis, non inde sequitur, quod essent finiti: ita, & in casu nostro, pro quo sciendum a quod quando ex productione infiniti effectus colligitur perfectio infinita fimpliciter in caufa adzquata, duplici partiali caufa conftante,animaduertendum est numex parte vnius tantum concaufæ illa infinitas formaliter oriatur, an verò ex parte veriusque; & siquidem ex parte veriusque, veraque existimanda est infinita; st verò ex parte viius tantum killi, & non alteri, quantum elt ex vi illius effectus, infinita perfectio tribuenda est - hoc patet ex calore infinito . eutus infinitas formaliter sumpta, cum constet non esse tribuendam quinque gradibus luminis s fed alteri concaule luminole ex infinitis gradibus constante : recte deducitur hanc, & nonillam esse infinité intensam. Iam verò si intellectus creatus, habés speciem omnium pombilium, effet principium proximum intellectionum perfectiorum, & persectiorum in infinitum succesfine , infinitas persectionis non oriretur formaliter ex parte ipsius intellectus, quia ipse aliud

nihil formaliter illi sumministraret,quam rationem cognitionis spiritualis, que de se finita est, sed haberetur ex parte speciei præcise quatenus ratione obiecliui concursus, quem, supplendo vicem omnium obiectorum, ac specierum possibilium, subministrare poslet, esfectin causa, vt cæteris paribus vna cognitio semper effet estengialiter perfectior alia ergo in tali casu in sola specie, non verò etiam in intellectu infinita perfectio argueretur. nili forte , ponamus etiam intellectum posse simul dicta specie adæquate vti, producendo cognitionem clare, & diffincie omnia possibilia representantem; quia tunc duplex infinitas haberetur in effectu, vna ex parte speciei,altera ex parte intellectus formaliter loquendo procedens.

Atque hac pro priori capite repugnantizicur substantia angelica non possit esse medium incognitum omnium possibilium ; quod verò attinet ad posterius caput ex ratione virtutis instrumentalis, & quasi seminalis proueniens, quatenus dedecet substantiam Angelicam esse substitutam, atque vicariam aliarum rerum, improbatur, vti dicebam, ab Arriaga tum in libris de anima disput. 4. fell. 3. fubfell. 7. tum in trall.de Angelis di fputat. 5. fect. prima eius ratio duplex est.prima sic procedit: Species intelligibiles supernaturales per se infusæ rerum materialium » quas habuit anima Christi Domini, vel fuerunt vicaria, & substituta suorum obiectorum, vel non. fi secundum; ergo non omnis species impresta rationem inkrumentariam, & seminalem importat; & sic pocerit substantia Angeli habere secum identificatam rationem speciei intelligibilis omnium possibilium, quantum est ex hoc capite, & non esse vicaria, & substituta illorum un autem eligatur primum . contra e &: quia ex+ plicandum prius est,cur res tam perfecta, & lupernaturales in substantia possint ita demitti, vt fiant etiam accidentium imperfectissimorum vicaria deinde cur non possit eodem modo substantia Angeli ita deprimi, ve rebus omnibus intentionaliter substitui possit.

Verum hac ratio non videtur folida . facile enim solui potest, asserendo species per se infusas Christo Domino fuisse suorum obiectorum vicarias. Ad instantiam verò in contrarium dicerem : eas ex sua ratione intrinseca non solum elle instrumenta suorum obiectorum, sed etiam ipsius Dei supernaturaliter operantis;& ideo nil mirum, fi ita fint vicariz rerum materialium,vt in ordine supernaturali collocentur - ratio enim accidentis neque supernaturalitatem, neque intelligibilitatem obiectiuam instrumentariam à fe excludit, ve patet. At verò substantiz Angelicæ repugnatesse vicariam, & substitutam. obiectorum quia hoc est proprium accidentis in ordine ad hunc finem à natura instituti. Eodem modo respondendum est, siquis ita arguati species intelligibilis est spiritualis, & tamen potest ita deprimi, vt valeat representare calorem . ergo , & substantia Angelica , licet spiritualis sit, poterit codem modo demitti neganda enim est consequentia, & assgnanda disparitas, przcedenti fimilis. siquidem species inteiligibilis non solum habet subordinari obiecto in

Digitized by Google

II

representando, sed etiam subiesto in essendo, quatenus ita debet influxum obiectiuum in ordine ad intellectionem fui obiecti præstarejyt sie in entitate sua spiritualis, quatenus substanciam spiritualem valeat informare: At verò substantia absoluta, qualis est Angelica neque in estendomeque in representando potest esse alteri subordinata dico, absoluta, quia de forma sub-Rantiali seminis, & embrionis alia poten essen gatio, vti alibi notani. Ex quibus deducitur mumus vicarij, & substituti in representando nourepugnare Angelo; quia obiectum quod reprzsentari debet est materiale, & vilius : Angelus verò est spiritualis, & nobilior, sed quia munus illud est proprium accidencis; Angelus verò est substancia; & quidem nobilitima . deducitur etiam; non esse de ratione instrumenti omnibus pensatis ve efficiatur ab eo, cuius est instrumen+ tum;nam potest aliunde aliquam persectionem... in sua entitate exigere, quam causa principalis fua virtute pertingere minime possit.

12

Secunda Arriaga ratio est hujusmodi: licer repugnet subfantia, que sit proprie vicaria, & substitua omnium obiectorum: tamens Angelus non indigerer diffinctis speciebus ad cognitionem illorum , non effet proprie vicarius , & substitutus corum . ergo quantum est ex hoc capite huiusinodi Angelus non repugnaret. Consequentia pater antecedens probatur, quia Angelus non produceretur ab obiectis ad hunc finem, nec haberet ab eis delegatam potestatem> sed propriam, & independencem ab illis, quare folum improprie effet corum vicarius, quatenus haberet virtutem faciendi id , quod præffarent obiecta fi ellent prafentia, & proportionata; quod nullam dicit imperfectionem; Et confirmaturiquia Deus non folum in fe, ve in caufa... continente creaturas omnes mediaté cognoscit; fed etiam immediate dererminatus à luz sub-Rancia per modum species illarum, quatenus est intelligibilitas omeium rerum; ergo continentia per modum speciei impresses quando non dicit propriam substitutionem, son est imperfectio dedecens naturam Angelicam-Confirmatur iterum ex eodem ibidem : quiz posse produceze effectum, quem potest alia causa est perfectio simpliciter simplex; sed per hoc, quod Angelus esset sibi species impressa omnium posibilium, haberet posse producere essectum, quem possent illorum species intencionales expo non est id denegandum Angelo, hoc folo nomine quod impertectionem eine lubftantie incompetentem im-

Sed respondes: negando antecedens principale. implicat enim substantiam Angeli supplere;
ex intrinsecis suis desettum obiecti in ordine ad
intelligendum illud, & non esse proprie vicariam, & substitutam illius. Ad eius probationem
concedo, quod Angelus non producerem: ab
obiectis ad hunc finem, nec haberet ab eis delegaram potestatem, sed propriam, & independentem ab illis: nego tamen ex hoc sequi eum,
non fore proprie vicarium, & substitutum illius, quod euidentes apparet in speciebus, quas
Angeli sua creationis inicio à Deo habuerunt
insusa, qua licet non suerint ab obiectis suis

producta, nec habuerint ab eis delegatam potefatem; nemo tamen negabit eas fuille propries. illorum vicarias; alias non fuissent proprie species, quare sic ad hominem argumentor: species illæ Angelis initio inditæ nihil aliud habuerunta præter elle immateriale accidentis, nifi virtutem faciendi, quod prastarent earum obiecta, in essent intellectibus angelicis prafentia, & proportionata. sed dicta species sucrunt vere, & proprie fuorum obiectorum vicaria ; ergo sufficit hac virtus ad propriam rationem vicarij constituendam, fi igitur implicat polle lubltantiam Angeli esse propriè vicariam aliorum obiectorum, implicable etiam humimodi virtutem habere, Ratio & priori est, quia, quemadmodum nihil potett effe magis proprium natura intellectuali, quam propria intellectiuitas, ideoque indispensabiliter, vel ei identificari debet, vel esse cius proprietas, ac instrumentum : ita nihil magis proprium est obiecto intelligibili quam propria intelligibilitas ergo indilpensabiliter ctiam vel ei identificabitur, & sic erit illi intrinscea.; vel & extrinseca, erit eius vicaria, atque proprietas: hoc posito tanquam certo, sic viterius procedo: Virtus faciendi in ordine ad intelligendum id,quod prættaret obtectum fi effet prætens, & proportionatum est ipsissima intelligibilitas extrinseca ipsius objects ergo necessariò esit eius proprietas, ac instrumentum. Implicat ig.eur substantiam Angelicam habere virtutem faciendi idem, quod in ordine ad intelligenduna. przfaret obiectum, fi effet przfens, & proporcionatum; & non esse proprie illius vicariam.

Ad priorem confirmationem: nego antecedens; cum enim determinare per modum speciei ad cognitionem aliorum à se impersectionem redoleat, exterminandam à natura Angelica, impossibile est quod diuina natura competere possite; nec ratio, qua adducitur ex intelligibilitate desumpta habet vim; quemadmodum enim dicimus quod Deus non continet intelligibilitate tem terminativam retum omnium sormaliter; quia impersectionem importat; sed solum virtualiter quatenus illam producere potest: italietiam de intelligibilitate motiva existimandum est, quod nimirum eam causare quidem possit, non verò identificari cum illa, vide Suares seb. 2. de Angelis cap. 3. num. 16

Ad polleriorem verò confirmationem, distinguo maiorem: polle producere effectum, quem potest alia causa, est persectio simpliciter simplex, si posse hoc spolietur impersectione, quam habet in alia causa, concedo . si non spoliatur, nego maiorem; & sic di singuo minorem . per hoc quod Angelus effet fibi species omnium possibilium, haberet posse producere effectum, quem possent corum species distincta, cum imperfectione, quam haberent diffinctæ species, concedo. sine dicta impersectione, nego minorem, & consequentiam; ac dico quod quando posse alicuius causa habet in ea imbibitam aliquam imperfectionem, quam non relinquie per hociqued intelligatur ab alia causa participari, in neutra causa est perfectio simpliciter simplex . ve patet ex potentia, quam habet ignis calefaciendi lignum , que quandiu intelligitur coniuncte cu to indi_

indigentia concursus cause prime ad operandum, non potest repetiri in Ded; quia con asse surgit hoc modo ad rationem persectionis simplieiter simplicis. Fam verò hoc ipso quod substantia Angeli posser per se ipsam prabere concursum obiectiuum in suas cognitiones quas de alija rebus chiceret, adhue posse hoc retineret impersectionem instrumenti sepugnantem persectioni illus, quam impersectionem haberet in speciebus accidentalibus dictarum rerum, ratio, igicus desumpta à persectione simpliciter simplici nihil concludit.

Inflabis si hie discursits valeret: sequeretur quod neque Dens posset per se ipsum supplete desectum speciei impressa concurrendo cum intessectum nostro ad cognicionem obiecti, sine speciei creata sed hoe est aperte fassum ergo &c. sequela probatur quia vel·ille concursus obiectimus à specie creata exhibitus, potest depurati ab impersectionibus, vel non potest non primum, alias exhiberi posset a substantia. Angeli, ergo secundum, & sie non posset exhiberi à Deo.

Respondeo dupliciter posse concipi á nobis Deum loco speciei ercatæ alicuius obiecti concurrere cum intellectu nostro ad intellectionem Illius . primò ve vere fit species proprià illius obiecti, sed increata Secundò ve re vera hon se talis, fed in genere efficientis præller id ; quod species creata in ordine ad illam cognitionem. præstaret; ad eum plane modim, que dupliciter possumns etiam apprehendere Deum ex præexi-Aenti materia fe solo generare equum, primò Vt habeat propriè rationem seminis in ordine ad il-Tint producendum. secundo ve non se habeat ve femen formaliter sumptum; fed praster in genere efficientis totum id y quod præstaret semen in equo illo producendo in ventre matris; quo pofito. ad instantiam; distinguo sequelam: Deus non posset supplete desection speciei impressa, in primo fensu, concedo in secundo, nego sequefam; & sie diftincta eodem modo minose; stego consequentiam; & ad probacionem sequela dico: concursum à specie inxelligibili creata exhibirum ad intellectionem;posse ab impersectionibus depurari, solum-si intelligatur prouenire ab aliiqua gaufa, quæ non fit vleima intelligibilitas obiecti, seù, quod idem est, species illius, & sic in casu posito exhiberi à Deo: nimitum non ranquam à specie, sed ranquam à causa vniuersalissina, que potest per suam absolutam potentiam facere se solo totum id, quod potost cumo caufis secundis, se eciam, concursus, qui à semine exhibetur potell ab impersectionibus iscerni, folum fi ifitelligatur prouchire ab aliqua reaula, que non fit fettens quemodo exhibereenm ea ad equini pulli generationem concurrefet. . . . Jimeni

Subinstabis, ergo vota difficultas de re videtor per nos ad quastionem de nomine esse redactam num videlicet substantia Angeli non indigens specielus distinctis adcognitione alionum obieravium, verè habeat rationem speciel impresabiliorum; an non sed folum in genere essein prastee concursum, quem illorum species prosture deberent? sed admensarijs ad cuincen-

dum intentum sufficie hoc secundum, in quo confistit que stio de re i am igitur non repugnat flibsantia vereata, que ; absque eo, quod sit proprie vicaria obiectorum, non indigeat districtis speciebus ad ea intelligenda.

Respondeo, distinguendo primum consequens; & siquidem concederem aduersarijs posse dari divinitus Angelum potentem in genere efficiend tis præstare obiectiuum concursum ad cognitios nes rerum, absque co, quod effet carnul species} vera effet confequentia, fed hoc ego, puto im? phicare contradictionem non minus, quam'fi fpeeiui rationem haberet ad cuius dicti euidentiani Appono, quod si Deus vna cum intellectu cre? ato concurrerer ad cognitionem parietis V. Gi supplendo in genere causa mere esciencis dese-Etum speciei : se haberet in hoc vt principium fupernaturale, & so illa cognitio non procederet iuxta suam naturalem inclinatione; sed contro propriam exigentiam , & veluti fubmurmurando · siquidem non oriretur ab obiesto, & potentia, sicuti ex suis intrinfecis exposcit;ad eu plane modumiquo eadem cognitio procedereis Deus se solo fine concursu effectino intellectus creati illam causaret. Sed hoc non potest dici de cognitione ab-Angelo procedente; nam vel Angelus respectu illius se haberet ve causa principalis; vel yt instrumentalis. non primum; quis nullus effectus vacuralis fuz caufz principall connaturali reluctatur ; fid ei libenter obsequit eur; & gratificaturi neque fecundum, quia prasresquam quod non deberer repugnare intelle-Cio, propeer dictam racionem; sie substancia Angelica fam effet proprie vieuria, & substituta ex fuis intrinsecis, quod probauimus implicare, qua nis igitar hoc mode concurrere cum intellectu in genere efficientis non repugnet respectu. Dei , repugnar tamen respectu Angeli connaturaliten operantis. addo hoo; quia per potentiam obel dientialem fic concurrere possernon est dubium in præsentia, verum hat obedientia non excludie ab coindigen संक्रामप्रीविद्यांचा di finctarumais quantum ele ex fuis interibleis in ordine adintolloctiones, quas connacuraliter exercere debots sarquo fenfu noftra controuerfia cum Arriaga... procedit, ve de le pases ขาว (ราการสมุริเวลส์ ระศากร์) (ราการ (ขาวสาคาคัญ)

SECTIOSEC VNDA ... it int

Soluuntur ohistia tonera conclusionem qt inuz

and notice to Continue of Bijcies primo: ve Angelus & ipsumporte: ctè cognoscat, non indiget speciebus intentionalibus, vti fapponimus; eego neque vt.co-Spoleat exters opietis: confeduentis biopsial natura Angeli conuenie in aliquo pradicato lus periori cum exteris encibus naturalibus ant Par ect a ergo si cognoscit in ste prædicatum illud sine mediebus intentionalibus : cognoscer etiam 53teta entia naturalia fine illis. consequentia hac emincitur, quia prædicatum commune refertur per intrinsecum ordinem ad inferiora, quibus of commune; ergo & Angelus fine speciebus cognoscit prædicatum communes cognoscer etiam sine illis omnia inferiora, quatenus sunt termini elsentialie habitudinis communis prædicati...

Respondent non mulli negando antecedens:rationem alligname, quia non apparer ratio sufficiens concedendi Augelis existentibus persectionem speciei sibimet ipsis identificatam . ergo in re dubia debemus sentire de illis idequod de nofiris potentijs in vniuersum sentimus.antecedens probatur, quia si qua esset ratio, maxime quia species est instituta ad supplendam distanctiam obiecti, debentis concurrere cum potentia. Sed non solum in hunc finem est instituta species, sed eriam ad supplendam insufficientiam ipsius obie-Si ob limitationem suamaminime valentis per se iplum concurrere cum potentiave videre est in igne, qui licet sit perfens kuppe, non potest tamennisi medio calore illam incendere nec non. etiam in anima nostra, que ad se ipsam cognoscendam species à se distinctas omnino requirit.

Non probo hanc doctrinam; quia est expresse contra D. T. parce prima quest. 56. art. 1. & seemsde contrag. 649. 98. nec non etiam contra Scotum en 2. sest. 3. que 10, in fine cap. quos sequentur omnes ferè Theologisexceptis paucissimis . hisques obscure loquentibus. ratio est quia non repu-gnat substantia creata concursus immediatus ad sui cognitionem per modum obiecti cogniti feipsam cognoscentis ergo defacto Angelus non andiget specie distincta ad incuitivam sui cognitionem . antecedens videtur certum, non enim potest probari hune cognoscendi modum esco proprium folius Dei , ita ve non possit connaturaliter competere creature; consequentia verò suadetur, quia ob id solum obiectum indiget specie distincta, vei supra notauimus, ve ab intellectina potentia intelligatur, vel quia non est sufficienter illi coniunctum, vel quia non est illi in gradu spirirualitatis proportionatum; sed subfantia angeli licet sit forma subsistens, intime tamen suo intellestui coninugicur, & aliunde in... code gradu spiritualitatis cu potentia, atquaden respectu illius est actu intelligibilis; ergo defacto angelus nó eget specie ad se ipsú intelligedú-

Ad rationem in contrarium nego antecedens; ad cuius probationem concedo speciem esse etia institutam à natura ad supplendam insussitionem diam minimé valentis per se ipsum concurrere cum potentia. sed dico implicare huiusmodi insussicientiam in Angelo; hoc enim ipsoquod est in codem gradu immaterialitatis cum sua potentia, est per se aptum illa ad sui cognitionem immediate monere, paritas autem desumpta ex igne non est ad rem quia nos loquimur de actione immanente vitali; ignis autem per actionem transcuntem non vitalem comburit suppam.

Ad id denique, quod dicebatur de anima nostra distinguo; & siquidem sermo sir de ea in statu se-parationis à corpore, nego indigere speciebus distinctis ad se ipsam cognoscendam, eo quod eadem satio pro ea tune misitat, ac pro Angelis: & ite sente sorte serve aux misitat, ac pro Angelis: & ite sente sorte sorte

Nihil est in intellectu, quod prius non suerit in sensu; cum igitur per se ipsam non possit nostros mouere sensus, non est mirum si neque possit per se ipsam ad se ipsam intelligendam immediate concurrere. caterum argumentum ex paritate rationis deductum, nullum este pater, quia inde sequeretur Angelum neque immediate à Deo, neque per propriam substantiam sui species, siquidem anima nostra neutro modo sua habet, quare hac responsione possibabita.

Respondeo; concesso antecedente a negando consequentiam; ad cuius probationem, itemconcedo antecedens, sed nego consequentiam; & ad eius confirmationem, nego maiorem - nam prædicatum commune intota sua latitudine consideratum, cum identificetur cum suis differentijs inferioribus, impossibile est ve dicar essentiale ordinem ad illas . quod si consideretur determiaté pro ve est in Angelo, multo minus dicere poterit dicum ordinem ad cætera inferiora, fiquidem sic acceptum implicat, quod participetur ab illis, quare licet Angelus cognoscatune speciebus suum prædicatum commune; non poterit ex vi illius cognoscere inferiora, nisiad summum per regressum, post quamilla cognouit habere segum in eo prædicato conuenientiam;alioquin ompia possibilia etiam supernaturalia deberent ab Angelo naturaliter posse cognosci.

Obijcies secundo : vel Angelus indiget speciebus distinctis in ordine ad cognitionem cuinscuaque obiecti, vel solum in ordine ad illorum, cum quibus non habet intrinsecam vnione; neutrum dici potellsergo &c. maior est certa ex sufficienti partium enumeratione i minor verò probatur; & quidem quod non in ordine ad cognitionem cuiuscumque, pater, quia potest se, & fua accidentia fine speciebus distinctis cognoscere, quod verò neque in ordine ad cognitionem illorum cum quibus non est intrinsece vnitus, suadetur ex co; quia Angelus per suam substantiam potest venire incognitionem Dei & multarum ereaturarum ab iplo factibilium, ablque eo quod ipsius Dei, & harum creaturarum species habeat . imo constat sine speciebus distinctis posse eognoscere essectus à propria substantia. producibiles; ergo &c.

Respondeo: concessa maiore, nego minorem quo ad secundam partem; aio enim indigeritia fpecierum in Angelo esse in ordine ad obiecta, cum quibus non est intrinsecè vaitus, seu iden--concesso antecedente, nego consequentiam, pro qua notandum,quæftionem nostram proceder de cognitione immediata obiectorum in se ipsis, non autem de mediata in alio, tanquam in medio cognito. certum enim est posse ab Angelis multa obiecta cognosci ex vi alterius obiecti in se ipso ab eis cogniti, propter connexionem, quam inter se habent, absque eo, quod illorum obiectorum species intelligibiles habeant; & hoc modo dicimus eos venire in cognitionem Dei , & multarum creaturarum possibilium, quatenus nimirum, se ipsos cognoscendo, intelligunt non posse nisi ab aliquo principio omnipotente, & actu purisimo procedere hoc etiz modo eas que ipfi possunt efficere, cognoscere poffunc:

25

26

23

possunt; quatenus nimirum propriam virtutem operatiuam intuentur, cum quo stat, quod ad hac eadem immediate in se ipsis cognoscenda...

speciebus indigeant.

Obijcies tertiò: indigentia specierum distinstarum non aliunde colligitur, quam ex necessitate præsentiæ obiectorum ad cognitionem illorum; sed obiectum potest esse necessarium, non ve concausa actus, sed solum ve determinans intellectum angelicum, qui se habeat per modum cause vniuersalis suorum actuum . ergo non habetur in Angelis hæe indigentia specieru distinctarum . maior patet, minor probatur. causa. vniuerfalis veeliciat actum huius potius, quam alterius speciei , aliquo determinatiuo indiget ; sed hoc determinatiuum non se habere per modum concaulæ influentis pater ex obiecto, quod appetitut per cognitionem proponitur. ab co enim determinatur appetitus non yt à coefficienre, sed mere ve determinante . ergo obiecti existentia potest esse Angelo necessaria solum ve de rerminatina cognitionis ...

Respondeo, hoc argumento probari, quod quamuis Angelus sit sibi species omnium rerum, non possit tumen nisi res existentes immediate cognoscere ; sed quid quid se de hoc . ad maioré dico non ex necessitate præsentiæ obiectorum. quomodocumque nos specierum indigentiamus collegisse; sed ex necessitate præsentiæ in debita distantia, cum negatione impedimentorum &c. vti vidimus cum de existentia specierum materialium. addiderim præterea nos ex experientia necessitatis presentia rationem à priori collegisse, que considebat in ratione imaginis, & expremonis obiechi, quam cognitio essentialiter importat. his pro explicatione maioris notatis: nego minorem; ad cuius probationem, concessa maiore, dittinguo minorem: determinatimi cause vniuersalis non se habet per modum concaulæ influentis: quoties caufa voinersalis supponitur sufficienter constituta ad totaliter causandum effectum, concedo. fin autem supponatur insufficienter, hocest ad causandum effectum partialiter solum, nego minorem; & ad paritatem ex potentia appetitiua defumptam, eam... non procedere, suaderem ex eo, quia appetitus non operatur circa suum obiectum per modum ailimilationis, sed per modum tendentia; nullus autem terminus ad quem alicuius tendentiæ se habere potest tanquam principium effectiuum fiue totale, fiue partiale illius, vt patet; & ideo præsentatio obiecti solum requiritur ve appetitus excitetur ad illud appetendum, vel fugiendum vitaliter; non verò vt ab eo compleatur tanquam à comprincipio effectiuo . è contrario verd intellectus operatur circa suum obie aum exprimendo in se eius imaginem; quare præsentiam illius non potest ob aliud requirere; quam vi ab eo adiunetur tanquam à concausa ad dicță expressionem propriæ imaginis vitalis eliciendam · licet igitur intellectus respectu suorum... actuum se habeat yt caufa vniuersalis, sieuti apperitus erga suos, disparitas est, quia hic comparatur ad suos vt causa completa; ille verò vt incompleta, & hoc habet commune intellectus Angelicus cum quanis alia potentia cognoscitiua vnde miror nonnullos argumento posito moueri ad negandas species distinctas in Angelis, non verò in nobis, cum aquè contra verosquemilitare videatur.

Obijcies quarroinis Angelus esset sibi species omnium à se cognoscibilium, sequeretur quodi matura sua esset veluti cæcus, & impotens ad in-telligendum illa; sed hoc dici nequit; ergo &cc. minor patet maior probatur, quia species intelligibiles non posset Angelus abstrahere à rebus materialibus, quia sicuti caret phantasmatibus, ita, & intellectu agente, cuius munus est illuminare phantasmata, abstrahendo ex eis species: neque posset illas à Deo expectare, alioquin essent ei supernaturales; omne enim quod à Deo infund tur subiecto ad libitum suum supernaturale censetur.

Respondeo, negando sequelam maioris; czcus enim, & impotens videre est, qui caret potentia capaci visionis; non autem, qui caret speciebus: alioquin quando nos sumus in tenebris,
essemus czci: iam verò Angelus ex eo, quod indigeat speciebus distinctis, non tollitur, quinex natura sua sit capax intelligendi ea, quorum
habebit species: vt autem probationi sequelze
faciamus satis; in qua quzrebatur de causa esficiente specierum angelicarum, sequentem sectionem instituere opus habemus.

SECTIO TERTIA.

Vude name Angeli species intentionales babuerent.

V Nica conclusio: causa effectiva sspecierum... intentionalium in Angelis est solus Deus; qui ve auctor naturæ, quo ad earum infufionem se habet. est S.T.p.p.queft.55.art.2. in corpore vbl Se: substantiæ superiores, id est Angeli, suncà Corporibus totaliter absolute immaterialiter, & in esse intelligibili subfistentes, & ideo suam perfectionem intelligibile consequentur per intelligibilem effluxum, quo à Deo species rerum cognitarum acceperunt, & ad primum: In mente, inquit, Angeli sunt similitudines creaturarum, non quidem ab ipsis creaturis accepte, sed à Deo, qui est creaturarum causa. cum sequuntur Thomistæ cum Suario lib. 2- de Angel. cap-7. Albertino to primo principio primo corel.8. Molina in primam partem loco citato difput. 2. Arrubale ibid. disput. 164. sap. primo. Arriaga de Angolis disputat. 6. fect. 4. & alijs . est tamen primo contra Alensem 2. p. quest. 24. num. 2: & tertio. vbi vult Angelos ex obiectis accipere species ad intelligendum, quam sententiam vt ait Arrubal toco cuato restringit Scorus in 2.dift. 3. qu. vit-5. pr. ergo. distinguens inter species, quibus res in vniuersali intelliguntur ab angelis; & eas, quibus res singulares existentes cognoscuntur ab illis; & priores quidem dicit productas fuisse Angelis à Deo; posteriores verò sibi eas à rebus ipsis comparare, est secundò contra Capreolum in 2.dist.3.qu. 2.art 3 Bagnes p.p qu.55.4(1.2.dub. 2.8 alios apud Suarez lib.4.cap.7. quos lequitur Granadus tract.3. de angelis disput. 3. existimantes ess ab ipsaessentia Angelorum efficiéter proz cedere.

Digitized by Google

- 4

Probatur autem affertio nostra vnica ratione: species Angelica nequeune pronenire effective ex obiectis, nec à subttantia Angelorum, in qu'ibus filmt, dimanare, ergo funt illis infulz à iblo Deb. confequencia viderur firma, quia fi Angell ad immediate objecta naturalia cognosceda indigent speciebus, & has nequeunt ex ipsis objechis accipere;nec per emanatione à propria sub-Mantia in se ipsas producere, non restat, nist ad auctorem natura confugere, dicendo, quod fint à 1010 Deo ipsis infusz. Iam verò antecedens duas habet partes. probatur autem quo ad priore,quia duo genera obiestorum sunt ab Angelis immediate cognoscibilia: alterum materiale:alterum Pirituale: & quidem quod Angeli species obie-Corum materialium non accipiant ab illis, patet ex dictis supra, voi probanimus vacione divers? tatif ordinis nihit materiale in rem fpiritualenis ne partialiter quidem agere poffe. Arriaga lo eil: de Angelis hoc principium duplici ratione comatur cuertere primò, quia les naturalis potell parcialiter concurrere ad re fupernaturale producendam, dummodo à concausa supernaturali adriudeur , ve defacto intellectus adiueus lumi! ne gloriz concurrie ad visionem Dei; secundo; quia accidens per nos potett artingere immediate substantiam, multo magis igitur poterie substantia materialis ad accidens spiritual concurrere .

Sed neutra ratio habet foligitate.no prior,na. quado res naturalis ad re soperhaturale producende partialiter concurrit; no agit per potetia maturale, sed per obedieriale, yt omnes faremur; ergo ranth abest ve aduerfario faneat hic concurfus,quin imò illi maximé adversatur, quattio emim nostra procedit de virtute naturali, verd vi delicet possit res materialis viribus suis partialiter in spiritualem instuere, quare potius inde deducitur, quod quemadmodum non potest res ordinis naturalis sie in rem supernaturale insluere: ita neg; res materialis in spirituale. neg; po-Rerior ratio plus firmitatis habet; si quide nethine latet accideria debita alicui substatiz effe in codem ordine cum ipfa substătia, quatenus si efsene in ordine inferiori, huiufmodi substancia no dignaretut in seilla recipere; siverd in superioris mo elset ipli debita, afroquin dici postet dona gra tizi& glorizino obstate quod sint in ordine firperiori, creatura intellectuali debita effe, conflat aute res materiales,& spirituales, quauis in ordine naturali coueniant, esse tamé in dinerso or dine, quatenus tales . His igitur rationibus lo-Intis, flet Angelum non poste ab objectis matel rialibus accipere species

Quod verò neq;possit á spiritualibus sibi extrinsecis, cuius modi sunt alij angeli, suadetur, squia vel angelus ad hoc vt species producat inalio requirit illum sibi immediats, vel etiá si asiquid mediet, potest in eu agere ineurs dici potest ergo &c.maior patet, minor probasur, nonprimu, quia peior esset in hoc codino Angeloru
quá belluaru, & hominu; menim etiá si valde distent ab obiectis suis, possunt recipere ab eis species; quæ enim maior distata haberi potest eajum inter cælos, & terrarum orbe interiacet; &

R.P. Iof. Politzy Philosoph.tom 3.

tame aftra tu errantia, tu fixa viq; ad nos species suas quotidie experimur immirtere, & hac radiot ne nos in sui cognitione excitare, neq; sectidim, quià cli species. Angelicæ spirituales sint, mediu auté, quod interciperetur materiale, atq; adeo incapax illas recipiedi, no posser vnus angelus producere sui species in alio distate, nis ageret in distans, eas videllest producedo in parte remota absq; eo quod producere aliquid in propinqua; quod constat esse absurdum.

Ex his remaner impugnata Platonicoru setetia, existimatiu Intelligetias inferiores species Tuas à superioribus accepisses quibus viderur adharere Auctor hbelli de causs proposicione 10 indecens enim, & indecorn est angelos non posse, nissivel fine inter se copenetratio vel indistantes > producele, & accipere innice species pratefea vel Intelligetia superior que illas in inferior produciçab alia fibi superiore creata, vel immediate a Deo suas species acccepit.no primuguia de illa poffet redire argumétil, & sic, vel dabitur processus in infinitulvel ad vna aliqua Intelligetia perneniemus que ab auctore natura species sus immediate recipiat cur igitur hoc non de omnibus Intelligetijs affirmemus;cu de omnibus quatu ad hoe videatur effe par ratio.

Priniqua viterius progrediamur placet expedere cuiulda Recentioris setena, qua de caula productiua specieru intétionaliu Angelicaru obi ectoril extrinfecorit cometatus eft.fullinet enint obiecta ipfa sue materialia fine, sue spiritualia producere in angelis proprias species intra statam , & determinatam sphoeram ; & pro spiritualibus quidem ad enitandam actionem in di-Ilans dicit tria. primum est produci ab Angelis qualitatem quamdam materialem per totum. spatium materiale diffusam ; sicuti saluamus auri, & metallorum productionem fieri à sole in yisceribus terræsine actione in distans-secundo addit posse dici etiam obiecium spiritual producere posse speciem sui spiritualem in spatio corporeo intermedio . sicuti dicunt aliqui inionem spiritualem, spiritualemque subsifien. tram in homine partialiter in eins corpore recipi. Terrid denique subiungie qualitatem per medium materiale ab obiecto spirituali diffu-fain suffineri polle elle speciem materialem : fine ad impediendam taneum actionem in distaus, posito, quod angelus species spirituales ad intelligendum necessario exigit; sue ad produ-cendam similem speciem materialem in inso-Angelo . non enim (inquit) repugnat dicerquod species in intelleciu Angeli sint mate-riales. nam anima noftra recipit in se actus vitales visionis auditionis &c. qui materiales funt . Loquendo verò de obiectorum materialium speciebus, addit duo alia, & quartò quidem in ordine ait: fiue puremus, Angelos indigere speciebus spiritualibus, siue contentos este solis materialibus, in dictis obiectis sufficiente Virtutem productiuam illarum reperiri; & si-quidem materiales sufficiunt, res est euidens: fin autem sunt necessariæ spirituales; probat ex eo quia materialitas non obest phantasmatibus,ve inadequate influant in nobis ad species spiritua. H V

les intelligibiles producendas, ergo neque obesse poterit obiectis materialibus, vt adaquate in Angelis fimiles species spirituales produçant. concludit denique quinto, probabile, etiam, elle quod inadaquate simul cum ipso intellectu an-gelico concurrant obiecta materialia ficuti phatalmata cum nostro - si enim (inquit) ad estedum supernaturalem res naturalis cum caufapartiali supernaturali concurrere potest , ve intellectus cum lumine ad visionem Dei, cur non eriá res materialis cum intellectu angelico ad fui speciem spiritualem producendam, sic fere ille.

Equidem ego, ve verum fatear in nulla ex his dictis, probabilitatis velligium inuenio, vt ex

corum impugnatione conflabit.

Et quidem ve primum impugnem: suppono id, quod habet Suarez de, Angelis 166. 4. 500,25. num.4-nimirum tam communi consensu à Theologis receptum elle Angelos non habere potentia naturalem producendi formam vllam substantialem, etiam ex praiacente materia, ve id fine magna temeritate in dubium reuocari no posit a ex quo evidenter infertur neque posse eos, per se ipsos corpora alterare, signidem hæduæ actiones ita sunt naturaliter connexa, ve forma substantialis non possit de materix, potentia connaturaliter educianisi pravia alteratione ¿& é cotrajatque adeo si possent ea alterare, possent quoque ea subhantialiter desacto transmusare, hoc politolic argumentor: hac impotentia intelligentijs, siue per generationem substantialem. five per alterationem immutandi materiam, non oritur, nist ex proprio modo effendi omnind obstracto ab ipsa materia; cum enim sint extra illam perfecte subsistentes, sicuti non habent propartionem seu confunctionem cum illa in estenz do, ita neque in operando; & ideo eam transmutare non valent; Atqui hac ratio probat pullam aliam qualitatem materialem, licet non corruptiuam, posse cos per se ipsos in corporibus producere ergo falsum elt angelum ad euitandam actionem in distans posse producere in medio qualitatem aliquam materialem. maior cófat ex eo, quia non potest alia ratio huius angelien impotentin excogitari; & eam tradit D. T.t. p.p.q. 110 art. a. & 3. vbi rationem alignat; cum intelligentia, non obstante huiusmodi improportionespollit per le ipsam motum localem producere in corporibus, quia nimirum: infimum supremi attingit supremum infimi; in corporibus autem motus localis est supremus, & perfectilimus reliquorum, quatenus non ordinatur ad aliquod intrinsecumssed solum ad locu extrinsecum, vt docet Aristoteles & physican. 7. minor verò probatur, quia si semel admittamus posse Angelum huiusmodi formam dependenter, à materia in médium imtroducere, non esset ratio, cur non posset alias. nam cessaret ratio improportionis, & inconnexionis cum materia, que sola adduct potest ad negandum ei virtutem productiuam aliarum formarum materialium.... in corporibus, vei vidimus; per quæ patet paritatem adductam ex sole in productione auri aduer fario minime funere.

Contra secundum verò dictum facit communis consensus chilosophorum, & Theologorum, docentium repugnare formam spiritualem posse.

connaturaliter à subiecto materiali totaliterelependere. de prima enim ratione forme spiritya lis vt fic , omnes putamus esse independentiam à materia, reliqua verò non fine controuerfia de ea disputamus; & recte id quidemalioquin ag posset demonstrari animam rationalemmon obstante eius spiritualitate, à nostrate materia min mè dependere ; & per consequens non effe ax suis intrinsecis corruptibilem. si enim ratio spie ritualitatis non affert illi huiusmodi independez tiam; non est vade sibi eam rationabili ter valeat comparare. fiquidem afferere, quod illam has beat , co quod , ita spiritualis est, ve sit etiami substantialis, est dare rationabilem causan, hog idem de omnibus formis substantialibus mater rialibus afferendi; atque dicendi,quod licet mas terialitas dependentiam à materia formis accis dentalibus materialibus necessatio afferat; at no lubstantialibus, & ideo has effe ex suis inerinfe. cis incorruptibiles ficuti defacto est anima ratioe nalisiquo quid abstituisi Quod si vt ab hac mon lella con sequutione se liberet aduersarius dicata species angelicas spirirituales informare quide medium materiale, sed ab illo minime dependere, in granius incidit inconneniens, dum qualitas tes accidentales independentes esse à subiefto, quod informant, cogitur sustinere.

Ad fundamentú verò ex opinionibus de vniez ne, & lublifiatia spiritualibus in homine desuns tum diegziplum elle valde ruinolum, 85 idoixeo omnes fere ab co le cauere quid verd ad hac dia cendum, cum minimu illud probabilitacia, quod. lecundum se habere posse videtur, in casu postro totaliter amittaer si quidem huiusmodi epiniones faltë inadzquaram dependentia diclis, modis spiritualibus à substâtia spirituali concedut, a quam speciebus spiritualibus Angelicis aduerfat. rius negatijam verò quam vanum fit agumentaric à negatione inadzquatz dependentiz ab aliqua. çaufa,ad adæquatæ illius negationem , faltem de, polibili inferendam, patet hoc enthymemater & ignis.A.V.G.qui produciturab igne B. inadaquate pendet à causa prima, & inadequate: etiat à fecunda ergo potest dari aliqua creatura, quæ, adaquate pendeat à causa secunda, ita ve nihit pédeat à prima, quad si dicataduersarius effects ... hoc iplo , quod est creatura, ex suis intrinsecis; exigere inadæquatam saltem dependentia à causa prima Ita dicet alij, ex quo species Angelica; spiritualis est, essentialiter à subjecto spirituali: Calté partialiter exigere dependere; neque hance exigentiam ab ea excludere posse eius imperfechionem,vt afferit aduersarius; fi quidem neque. imperfectio alicuius creature, excludere potek: ah ea exigentiam dependendià Deo; & ratio vtriusque en, quia exigentia, quam prædicatum. genericum affert essentialiter alicui speciei, per nullius differentiz specificz aduencum excludi... ab ea potest, ve de se patet.

Tertium verd dictum, in quo habetur ; susti- 29 neri posse qualitatem ab Angelo in medio productamelle speciem materialem, satis impugnatum est supra . siquidem hoc ipso quod Angelus, non abitance eius adzquata spiritualicate, com-.. parari poteit ad substantiam materialem, ve agés. ad pallum, non est ratio cur eam disposițiue, nec

Digitized by GOOGIC

'able Etiam fubffantialiter transmutare non conlear. viterius autem impugnaturiex fines quem hairsimodi specici materiali auttor allignate sic: Vel hulusmodi species materialis causacuras Angelo ad producendam speciem spiritualem in alio Angelo, que alioquin produceretur in din as, vel ad producendam in illo materialem, figuti coloratum producit in aere species visibiles, vt Limiles illis producat in oculor neutrum diei potelf ergo humfmodi productio specierum materialium est omnino vana, atque sicitia. maior est doctrina aduersatif; & consequentia videtur certa- minor verò, quo ad priorem partem, fuadetur, quia finis primarius speciei unpreste non potest este productio alterius speciei impraffa effentialiter diversa . sed oit adivoare potentiam & fimul cum es loco obiecti ad out gnicionem éius immediaté concurrere . fic enim omnes, quorquot species impræssas admittunt, philosophatur unde patet huiusmodi specié mareriale ab hoc auctore conclasoffe fictitia, arque chimericam, quia eins finis primarius seu immediacus non ponicur esse niss productio speciei intelligibilis in Angelo illam recipiente; im hae enim via Angelus non nifi per species spirraules Intelligere posse suppontur; & aliunde clare constat nos non polle vei dicta specie materiali ad Angelunia quo ensumitipercipiédum ergo Ste. quoad pofteriorem verd partem cadem mi-Mor clarius suadetur, quia impossibile est vt Angelus per speciem materialem immediate cogno-Teat ; & ratio pater ex paulo anæ dicis; huinf-Modifenim species debet ab invellectu angelico Antendari illum actuando , & complendo in ratione potentisproxime intelligero : quemadmodam Beienriepugnat, quod quaticas spiritualis & majeriali subrecto substantecur, ita, & quod sino, , sigem columboni; incinali à alfiritation cum materiale subiectum qualitatem spiritualem recipiendo comparentritti , voutre pulcro, ex noe capite non fubmurmurat , neque reluctaturs at per hoc,quod spirituale subiectum qualicatem metebialons in fe admittat sturpificatur ; vndo fic yt violentiam zizquam patianus; quo ab Angeli Tabatanta in reru naturallumperceptione remotienda ele. iam verò ad findamenmo ab anima Pational decipleme in sometime senfaciones de-Andrewasspareces dictipalequiden appracius fab-Militera probanimas ; reifeiendo nuclores qui ilfield suchtons quorum tamen pluressess à materia MiRen partialitet fullenturei defendunt monant 1 The court dicto affering phobabile offe han gell spiritualibus speciabas ad bhocha materia-lia intelligenda indigeant, cas illis à diclis obie-Eis produci verum contra hoc dictum fat omnig antiqua philosophia, ve parec ex fenemtijs, qua derima rationali circumferebancur, tum enim quil earn dicebaire elle materialemive Domocrieds/Polcurus & slij: enm esium quisspiritualem eath effe affirmabant ve Placos & Azettoreles, & alij multisin hoc principio conuenizbant : quod mimirum nonspossone objecta macerialia,nis species materiates producere, vude priozes ex hoq sic ratiocinabautus: Animajque rocipie speciem intentionalem materialem,eft materialis, sed 12sionalis recipit speciem intentionalem materia-R.P. Iof. Polizzin Philosoph.tom. 3.

iem ab objectis materialibus; ergo est materia dis: á qua moleka ampagnatione non le tuird funt posteriores megando maiorem ; sed ea concessa, negarune misorem; & quia ab aduerlarijs premebantur, ve eaulam productivam fflecierum spiritualium in nobis allignarent ? Plate confugit ad Ideas vninerfales à materia : separatas, dicendo huiusmodi species ab illis in nobis product : contra verò Aristotelts intellectum. agentem ve earum eaufam affignauit, dicendo efus beneficio illaminari in nobis phaneusinata, & ex eis species imelligibiles abstrahi, & inintellectu posibili produci, quod si aliquo probabilitatis colore viriusque secta philosophi sustineri posse putassent, obiesta materialia posse : in nobis spirituales species efficienter caushie priores, non negassent animam rationalem estespiritualem, & posteriores ad occultas causas minime confugissent . & quidem verique recte in eo principio conuenerunt, quia lumine natu-T.e conflat, ve omnes posteriores philosophi probauerunt causam efficientem debere effe vel aque vel magis perfectam ac est suus estectus; camergo obiectum materiale de genere suo sia minus perfectum specie spirituali, impossibile erit quod illam causare valeut, alioquin dicere possemus animam rationalem non obstante, quod operationes spirituales intelligendi, & volendi pro-ducat, fit in se materialis quo quid absurdus. Ad instantiam de phantasmate materiali species intelligibiles partialiter producente : di-cendum hoc quidem fellum effe, ve nos docuimus; quod si verum, cum causa parcialis podit efferimpersectior suo effectu, non verò mezlis: ex eo quod phantusma materiale possit partialiter ad producendas species spirituales van cum intelledu agente in nobis concurrere, male deducererur posse obiellum materiale in Angelis species intelligibiles admounte causare and en Diçere autem excellum fpiri malitaris in spor cie supra materialitatem obiecti poste alivade compensariab ip to objecto selt spiritualia cary materialibus omnine confundere, ac permilent re . nam si improportio superius decta non ob-flat : saluari potest. Angelos formas omues:materiales tum substanciales rum accidentales, inmateria nostrate producere poste; iam enim illas sweething: nec non exiem aliqualialtem entity corporca posse in Adgelia formas sere omnos spiprituales ordinis naturalis caufare, excellum fpirieualicacis sibi aliunde compensando, quo nil TOT BUILD FOR THE TANKENTS ablurdius . - Girea denique quinti ditti impugnationemnotief cur multum immoremur; cum iple met adversarius fateatus illud non sequi; sod vellepotius quod solum oblectum materiale producat specić in Angelo per induxum adaquatum ; gua fencentiam nos latis supra impugnasse videnusyour ramon in co dispicers quod, scilicet, putet posse etiam probabiliser sustineri dictu illudgir delicor quod obiectu materiale vna cum intellecha angelico species intelligibiles sui in Angelo producere valeat, seuti quidam dicunt posse. phantasma materiale vna cum intellectu nostro

agente nostras species intelligibiles coefficeren,

Gootra quod facit quia sic Angelo concedendus

Hh 2

effet intellectus agensia; qui passim illi ab auctor ribus communiter negaturii ist , recte : id circo enim in nobis conceditur, quis habemus sensus, qui immediate ab obiectis materialibus immutari pollunt, qua mutatione polita exigimus habere virtutem abstrahendi ab illis species, vti die cemus, paulo post, arqui Angeli carent sensibus. qui ab obiectis sensibilibus immytentur. Dicere enim quod obiectum materiale immediate per le apfum in eis faciata quod in nobis medijs phata-Imatibus operaturselt yand; liquide in explicabile est quo pacto intellectus Angeli ab obiecti materialis prasentia determinetur ad simul concurrendum cum illo, si non habetur recursus ad phantalmata; proprinquitas enim localis est impercinent respectu intellectus nis aliqua eius cognitio pracelleritiqua autecedenter ad speciem minime haberi potest ah angelo quod fi int tellectus beati per infusionem luminis gioria-sufficienter intelligitur conflitutus poteos videren Deums est quis lumen incrinsece illum informsse supponitur. & eleuage ad supernaturalites operandum, quod in calu noftro minime inuemeur . 1272017 360 6 .1. ..

Atque hac quantum ad priotem partem ansecedontis principalis, quo ad verò posteriore, in qua affumebamus species intelligibiles nondimenare ab cheptia Augeli in quo funt. Probatur etiam; quia fi emanarque vel sola species retumaque defaite producte, funt ac produ-Centent Successu cemponis; vol etiam species om? nium pollibilium emanagent anon lecundum. moiginfinien wittus in angelis concedenda effets wil fipra notaulmus: noque primum, quia quiliber angelus habet indifferentiam ad coexiliens dumicum his a valitlis escapturis possibilibus faciamus ergo aquad Gabriel cum nulla exchis coleguais aqua defacto in hac gerum fene creaex fuerune extitusateled cumalijs in alia ferie Bollipilipire das unudingen extitute faut? beateeto exigeret potius Gabriel habere species insaficalu escum font destalia non exiltuntir led birlusino di species non emanagene ab cius essentia's adioquin euts virtus continent omnes om-Mem patibilium gergo sequa species a quas des feile haber Gabriel grammarum, que in hec ferum ordine denours ex cius effentis di mananes cum non fit maior fatio ude his, quam derlie, Ratio a priori huius rei estaquia qualibec Augellus , quantum eit exclerach indifferens ad co-Enoftendam quambibet stem haturalem distilea ereatam multo magis, quam noster oculus adivis dendum quodistici colonium naturalizariexi-Rens aliande verà inter infinitos mundosti Den creabiles, nopinagis volis enigit erearisquabe Hitis ? fied omnes rerum feries sequalem habene indifferentiam adrexifiendum a impolibilio igin threft Angelos exquis iestindedis haberedesera miliarionem ze hartem porlite, quam aliarum porim fpecies intelligibilespeoducendas in Moq -deschondenation of the second Abilibus quofdami flabele peculiarem comexico hein bum vita reflim lignitublum forios alios vordi cum alia, & fic in infinntuma Deum vorwbosifalitim Angelos produvides qui cum hac rerum. ferie,quam deflicto creable tonnuni long to wheo

sou ege mienu af pathii tauenininge totriise species ex corum effentia dimenere patint -Sed contra est primo a quia substantia spiriquales completa, quales fune Angelis, nullam dienne exidenciam nethur cochocearnin! ju cournin enim anime rationales exigunt corporatin quantum funt forme quedam in complete effentialiter, ordinate ad faciendum; vnum per fe cum illis ; at verò Angeli-sunt á corporibus totalites abfoluti ergo impossibile oft cos habere connemionem cum feriebus terum materialium sita.e ve quidam cum hac a quidam verò cum illa des terminata ferie exigant existero . hoc enim wis detur elle pradicatum queddam Angelica paturz ex fuis intrinfecia repugnans, quatenus, vol materialitatem : vel incompletionem in calargueret . Contra locundo quia dato quod huiufmodi connexio non repugnet i non tamen illico mibui deber Angelia . qui defacto existunt , sing aliqua politina tatione ; cum prælertim lit concra: communem existimationem: quam sapientes habent de tam nobilitimis creaturis; atqui nulla apparet huiusmodi zatio , que id suadeans To Just of France ergo &c.

Duobus alijs argumencis alij eandem Granedi responsionem impugnane. Voum est quiest Petrus V. G. pro sua libertate filium genuisses quem tamen defacte non genuie. Deus dehpiles creare aliam muleitudinem. Angelorum potalis ter diversam ab ee squam defastascreaviti illam scilicer que habuisset connexionem cum filio Per eri, quam prestens, multitudo non baberet ; for moc videtur abfurdutu jergo &co. Altarum 1/444 est, quia si Angeli, qui defacto existenti, suprafe sentialiter connexi cum existencia cot actionum excernarum aigum, homines libere proiguelabes remporis differentia ponunt à pante reil grancs and parte hairfundicactiones quilibet Angelus ab initio fila creationis cognouiffet, comprehedendo suam queram essentialiter cumullis conmexamiexalia verò dicta actiones carerone libert nate, quia ex postione alicuius antecedentisa nimirum, existentizatot Angelorum antecessosse politar, negalizzia deberent existera a milatri su - Verum neutra ex his rationibus, videtus A ampugnandam Granadi. responsionem பெரிட்டிகொ Ad priorem chim: pellet negari lequela & & प्रिन dubd quando afferient) quemlibet Angelum Mr bere expanded his consexionem cum hac posiff ferie obiectorum jauam cum alias non fit jutel? ligendum dereblectis in individuos fed in feegis cumenim individuouum čogaitio materialiter to habest imordine ad perficiendum intellectus cine 3 à quo selitiene à 8c tota persedio formalif à cognitione natural um in specie confideraces sum ponedadt kineifingive fine id bac ordine. fine haculue atia individua ex posibilibus du m modo cadom species physica habeands and and mmero Angelo ponendi int : co quod per cali dem species intenzionales, per quantilli inceno; Rome naturas: in specie: cognoscunt easum india midus existentias & mon per aliasa quod vicimum num habean vegisacem examinabitutcinfra. 2019

Ad posteriorem nerd neganierisch poster Angelos qui defacto simuporuiste abinitie 598907 source actiones liberas externas hominum , que pro-

Digitized by Google

procedente tempore facienda erane; agdici species, que ab corum effentis proceduntadon polle individua ante corum existentiam reprasentare neg; ve panenda, neg; ve polita à parce sei, proptet rezionem suo loca dicendam fect. serra. Ex quibus leguitur fallum effe id, quod ex dicta... tencentia deducebatur, nimirum actus nostros carere libertate, quatenus ex positione alicuius antecedentis neceliario deberent existere cumenim dicti actus per easdem species,per quas natura humana cognoscitur, deberent ab Angelis. determinate intelligi, non nifi habita existentia. effent sufficientes ad eorum cognitionem certizudinaliter terminandam-Linquo, quod etiam fi species aliqua infunderetur hodie Petro de peccato Pauli cras futuro, nihil libertati Pauli præindicaret quia daretur Petro ex suppositione ipina peccati Pauli prænifi, atque adeo non importaget necellitatem antecedentem, led confequentem tantum, similem illi, quam importat cognitio a quam ab æterno habitit. Deus de omaibus actibus liberis Angelorum, & hominum,

Obijeies primo: nisi species intelligibiles, quas habet Angelus, ab eius essentia dimanarent : sequeresus quod non essent ei connaturaliter debitais fed hoc est inconueniens, ergo &c. minor parets quia Angelus est ex suis intrinsccis intellectimus obicitorum, que in hoc rerum ordine continentur; ergo ei debentur connaturalitet emnia que ad ea actu incelligendum funt necellaria; inter hec autem numerantur species;ergo absurdum en dicere, quod alique saltem species intalligibiles, non fint ei connaturaliter debitre ac naturales lequela vero maioris proborns i li species non emanarent ab essentia Angeli hie folum potentiam passuam circa illas exenceset; sed potentia pallina tantum non facit va forma fir connaturaliter debita subiecto; alioquin non effet ratio cur calor a qui eft in igne. enistimandus ellet procedere efficienter ab iplo igne; ergo &c.

Respondeo negando sequelam maioristad cut he probationem diftinguo maiorem : fi species intelligibiles non emanarent ab effentia Angeli, hie folam potentiam pailiuam exerceset erga illas cum exigentiares habendi roncedo fine exigentia, nego maiorem, & sic distincta minore: dico ad hot we aligns forms fit connaturaliter alieni subiecto dehita zpon requiri vi in genere cause efficientis procedat ab illo, sed sufficeres fipendear in genere coula materialis, dutamode firmbrea axacta, ha hace forme kubilentialis infin cauferur efficientes à meteria lad lolum recipiaappin alla selt tamen et connacuraliten debigagurienme materia fine op non potest lakem:naentalites existera - ad id autem quod in contrar riamaffereur de calore in igno existence. Rospendem Arriaga less sunto num. 35. duplicitor> primo de proballe polle subjettum exigere aliquam formam , abique co , qued influar effectino id idiam. vnde autem inferaur vis effectiva in whe; elle independent ab hor puncto . Responder secundà rationem a cur dicamus ignem affer Hillé enforem producere, peti ex probabiliori sententia . que tenet passiones ab'estentis, quarum funt pathones semanare statorem enim tille

passonem ignis omnes admietere

Verum neutra responsio satisfacit i non prior, quia aduerfarij concendunt, omnem exigentiam in virtute effectives fundari, ad quod probandum adducunt exigenciam, quæ eft in igne habendi calorem ; quandiu igitur non affertur à nobis ratio, qua probemus huiufmodi exigentiam non-findari in sola virtue receptina ignis, signes fundatur in Angelisexigentia habendi species, sed etiam in effection, victoria that pro aduerfarijs neque satisfacit postenior; quia licot in ea affirmer ratio disparitans the converge cur elle fiefficiens . nam multi inter quos ell Cardinalis. Pallauicinus. hb.: 5: Affertionem num. 33. sustinet species intentionales elle: proprietates, & pailinnes. Angelorumy non obstante quod à Des immediate fint ipsis infulæ veget contra. boc Arriaga: Angelus petit has vel illas species sab distinctione, sicuti materia prima hanc yel illam formam substanzialem . ergo ficuti id con fufficie ve forma dicarur patlin meterie : ita noque quod species dicantur pathenes angeli. Sed huius argumenti facile negarem confequentiam. disparitze lata esset, quia materia exigit formam vt compartem in ordine ad conflimendum vnu per le la genere fubilization. Vade impossibile est eam exigere ve passionem , quia patilo est de genere accidentium ; quod adeo verum est ; quetiam & materia determinatam formam fubliantialem exposceret, sicuri multi dicunt elle: meteriam culorum: adhuc rariotà nobis affigueta eninceresibuiusmedi. formam non esse existimandam puffienem: illins. . Quare paniratis adducta inefe ficaciamhocargumento fuadorem;fi.daretur fube flancia, que species entelligibiles non sub distr nuclionested determinate peteres, huinfmodi fpecies estem pationes illius; eriam fi à gentraneimmetiaté efficereieur ; Burapion à dazeux materia determinate formam fublicatialem fibi vendicant's hiriu fmodi forma nefro tu talis materia non fe haberet ve palho; ergo pazitas ex materià desimpta non est essicax: His igitur responsionibus poilbabitis. Live it of the live Responderemosgo : Ex: 20 quod admittames dari potentiam azetum palinam cum exigentia non fequi ralem:effe: putentiam igniafre(pesीक calpris ratio huius inconfiguentia potell effo,duplem altera dues supe folum concedi debet

fubrecto huiusmodi potontia quando aliquid ob-Agenè concedaturillise fectiva cum debite s & exigencia; & hoc ne aliequin regamer omnem varigum effectivationebus exercis begane -at mil Shifte fi concedamus rigni axigentiam caloris: in virtute effectiva fondacion; eft: verò quad makime oblier, fi concedamns Angelo exigenmanis specierum, que cum dimiliavitante conjuncta fit. ergo &c. Altera verò ratio potett esse quin ignis ve experiencia conflateest connaturalites dubita virrus effectius cale als an inhiodium extrensi ûm adı lui (peciem: prepagandam ; ergo non est cur negetur fimilia virtus producendi inde ipfe enodem calorem in specie ad conservandum proprium elle . habes igieur hanc virtusem. 20 constat Angelo non esse contaguralizer debitam virtuccomoductivam in aligs Angelis Speciatom int telligibilium rerum in boc ordine comentarium

Digitized by GOOGLE

vnde ex hoc non possumus inferre similem vire turem eum habere respectu sui ipsius. Atque hæ disparitates sufficere possunt ad solutionem argumenti ex calore desumpti.

Obijcies secundò: il lud accidens, quod nonpotest produci ab alio, quam à solo beosest supernaturale. sed species intelligibilis angelicaest naturalis; ergo non est producibilis à solo Deossed vel ab obiectis, vel à substantia Angeli.

Responder, negando maiorem ve enim inferamus formam aliquam esse supernaturalem, non sufficit videre, eam non posse ab alio,quam à folo Deo immediate produci. sed virerius necesseest non haberi in hoc rerum naturalium. ordine principium aliquod exactiuum illius . hane doctrinam confirmat Cardinalis Pallauicinns lib. 5 cit.num: 34. paritate anima rationalis, quæ non solum quo ad esse est ordinis naturalis; sed etiam quo ad produci, & tamen non potest effici nisi à solo Deo; verum posset quis respodere hoc effe speciale in ca, eo quod ex suis intrinsecis exigit per creationem produci - affertà etiam poffent forme celorum, que funt à materia dependences, & tamen folum Deum ve caufam efficientem fui possunt agnoscere; verum ad hoc responderi posse: huinsmodi formas esse sub-Stantiales; in maiori autem fermonem este deformis accidentalibus. : quare falfitatem illius majoris melius hoc discursu demonstraré. Multi corum, qui tenent proprietates non produci immediate à substantia genita, cui sunt debitæ Ted à generante illam: existimant viterius potérias anima effe realiter difinctas ab anima, quare si consequenter discurrant admittere debent intellectum, & voluntatem, tum in homine, tum in Angelo non posse nistrà solo Doo immer dizte effici; atqui corum aduersarij ilsos non-> impugnant ex eo, quia intellectus. & voluntas funt de genere accidentium ordinis naturalis, & ideo à folo Deo creari posse repugnet. salsum... igithr vniuersaliten censeri debet illud principium: accidens s quad non potest produci ab 20 lio, quam à solo Deo, supernaturale esse cum conflet, neque cos s qui duplicem illam fenteneiam propugnant, neque vorum aduerfarios il and existimare probabile, idem suadecurin seun rentia corum, qui sustinent quantitatem esse pro prietatem materia, noque ab illa creationis ini tio dimanasse; sed à solo Deo productam fussie. denique id enincieur ex doctrina, quam tradit D.T. pr. feeunda qui 6: antis. ad vivbi fic: dicitur aucem aliquid naturale dupliciter vno modo. quia est à natura ficut à principio actiuo sissent calefacere est naturale ignivatio modo ficut print cipium passiuum, quia scilicer est innata inclinatio ad recipiendam actionem à principio ex-1000

Obijcies tertiò per nos species intelligibiles humana non fiunt a solo Doc , sed eriam ab intellectu agente , qui una cum ipso Deo tanqua enm concausa particulari supplente vicem obiectorum, illas producat ; ergo idem debemus afferere de speciebus intelligibilibus angelicis, atque adeo angelis concedere intellectum agentem Respondeo, concesso antecedente: negando cofequenciam, disparitas est, quia nos hecipio,

quod elienimus in nobis phantasmata illorum. obiectorum, quæ intelligere debemus: acquifinimus ius quoddam speciale, corum species ini. nobis producendi. non quidem per influxum totalem, quia hie, vei probauimus, repugnat, sed per partialem, in quo nulla apparet repughantia. Porrò hocius fundatur in eo, quod per materiales cognitiones, quas de illis obiectis elicuimus attraximus ea veluti intra nos ipsos, & ad nos pertinere fecimus; adeo ve, non posimus, nisi ve nostris phantasmatibus velata ea intelligere. quemadmodum igitur per hoc, quod obiecum aliquod externo sensu percipimus V. G. oculo Leonem, habemus exigentiam producendi in superiori potentia cognoscitiua materiali speciem intentionalem iphus Leonis, sub velamine visionis, beneficio cuius, sensus communis eum sibi vitaliter exprimit, producendo in se phantasma Leonem representans : codem modo dum obice ctum ipsum per phantafiam actingimus, debemus etiam acquirere ius producendi in superiore potentia, nimirum in intellectu, species eiusdem obiesti, quibus ipse intellectus sub velamine phaucasmatis illud intelligere valeat -quare si Deus in nobis species intelligibiles obiectors iensatorum ve causa totalis produceret, contra nostram exigentiam, ve auctorem supernatura: lem se gereret. Atqui nullum huiusmodi ius habetur in Angelis; quamuis enim illi exigant habere species rerum, at non à se productes. quia non supponunt dictas res ad se interius attraxis fe, & eas sibi veluti per przeedente aliquam con gnitionem appropriasse, sub cuius integumento, ac velamine ilfa debeant postea intelligere. quan re se habent quo ad hoc sicuti nos respectu obie; ctorum per externas sensationes percipiondotum, ad quorum species in nobis per nos ispos producendas nullum ius habemus, sed solum hae bemus exigentiam, ve pofita illorum debita prasentiaj& sublacis inipedimentis ab efficiente aliquo extrinseco illas accipiamus . Atque hac videtur mihi ratio sufficient cur concedere debeamus hominibus intellectum agentem, non vese angelis . The Control

SECTIO QVARTA : soid

Quandotium angèli species intelligida de la biles acceptrine de la contraction del contraction de la c

:;-

وواداها م V Nica Conclusio: Angelis suz creationis incretio fuerune à Deo inditus species rerum oranium meturalium, eum in specie, eum indiniduo, 402 in principio à Deo producte sunt, queque postes procedente tempore produci naturalites debebant. est S. T. prima parte queft. 55. art. 2. # corp. vbi fic : Angeli suam intelligibilem perfe-Chionem consequentur per intelligibilem iniuxum, quo à Deo species retum cognicarum acce; perunt simul cum intellectuali natura, & settie pare quest noneurs. 3. hac habet. Per-verbum Dei animæ Christishi-proportionaliter vnita. impressa sunt species intelligibiles ad omnia... ad que intellectus possibilis est in potentia: ध्रिम् per Verbum Der impresse sone species inselligit biles menti angelica in principio creationis (ET

rum 4 vt pater per Augustinum . vbi notanduma quel quemadmodum species intelligibiles per se infuse anima Christi fueruntanon folum de tunc exilentibus, fed erişm de futuris, ita, & species inschigibiles: Angelorum.mentibus inditz; S.D. lequuorus Thomitiz 'cum] Suario lib. ferundo de Augul- seps where , & alijs communiter . .

...Rrobatur:affertio quo ad priocem cius partes in qua dicebamus, Angelos habustic concreasas species rerum omnum azurzslium in individuos que initio mundi extiteriot. Quia nisi illas concreares habuitlent, profecto com ingnorantia carrum rerum perpetud remansissentified hoc est incongenient; ergo &c. minor, & confequentia paigne lequela verò maioris madeiur inam ex ens, parte neque in actus neque in habitu sciens tiam illarum rerum habbiffonesex alia vero parce eandemerifgenriam habebane anne illas feiendia dirin dougs proper attended governments of the company of the comp beinot y Dea carum fectier neere in bollernin actepulent; & he cum earum ignoratione perpatrà remanisser; hac consequentia classiticius sto antocedens quo ad priorem partem eft cuir dens, name ube creati essent in ordinu ad res natunirles pro ca tempore exillentes cum sola por tentin intellectiua, quascum fir potentia remotat. ignoranciam propriam non excludit, ve patet 14 nable A Pasterior verò para ciustem antecedentis bedpetho duis jam inbboumme touc les sfiduss naspealoe existere, nimisum alios Angelos, car lum a folomo lunam a elementa 8to argo fi hoc non obstance. Deue non indidit fogulis Angelis por ner Berger a nedne broungente combore inqidiffer.

Ad hoc argumentum respondet primo Scotus. in freque wiff. 3- quaff. 12: volone Angelos ab ipfis objectis species accipere negando sequelam maioris; ait coim Angelos habuisse quidem concreatas, species rerum naturalium quo ad genera. & species earum, de quibus est proprie scientia: non autem quo ad carum individua quorum non datur proprie scientia.vnde non potest dici-quod greaci fuering quen ignorancia propria serum naencalium, quia hac exchile en per propriam eqsum lejenciam, neque quad mune illam habeans. quia nune etiam scienciam de individuis paulasim acquirunt, pro ve luccellius existunt.

Sed contra est: quan licet nostra scientia sit de uningesalbus; es exemen , cum non descendse ad noticiam individuorum aquibus ipla vniversalia identificantur, all cum aliqua ignoratione conjuncta; atque adeo dedecet Angelos; quod ex co liques; nam si huiusmodi scienziam ab initio habuissenta orgo verè ignorassent, suos socios in particulari., & hunc numero modum. & hæc aftra &c. quo quid-absurdius? falsum igitur est de individuis non dari proprie (cientiam) loquendo de leientia, non nostra; vei dixi "led de seientia limpliciter, cuiusmodi est scientia Dei, & Angelorum verum autem Angelus elicere poille cagnitionem de generibus, & speciebus rerum naturalium in communi, aliqui sunt qui negans; melius distinguendum putarem; & siqui+ dem ferma sit de cognitione procedente à speciebus intelligibilibus, ordinaris per se ad dicta genera, et species representanda nogarem: fin autem de cognitione procedente à speciebus ordis ربيد per le ed corum andiuidus exprimenda, soncoderem printum pacer, quia licuti in nobis dicta species necessaria non funt; multo, mimis in Angelia - fecuadum verò fuadetur, quià وي.aon videtur neganda Angelis vis intelledijua inadequaté viendi speciebus per se ordinatis ad ses individuas manifestandas, videlicet secundu quod tarum naturam, non verà individuatiosem representant, posione ergo elicere cognitiodes generum . & specierum rerum naturalium. per easdem species y quibus ad cas in indittiduo cognoscendas vinnier.

Ad idem argumentum respondere postunt alij formadò : aliter negando fequelam maioris; & ad eius probationem dicenda i qued licet Angeli non habuering concregens rerum naturalium fue creationis initio existentiam species, non bene deducitur eis pallez procedéte tempore garuist ; quia licet Angelus non accipiat species ab obietis: poteft tamen eas exigere à Deoquando non diffat ab shis; & ratio potest elle a quiam fi quando Angelus est prasens aliqui obiecto posfet debitas species ab eo recipere : Angelus tune naturaliter illud obiechum cognosceret zad eum modum; quo nos propter candem rationem cognoscimus obiecta præsentia, ergo tunc l'eus tenetur fupplere desectum i biecti , producendo in ea species spirituales illius, ne obiecti floriliezs defraudet Angelum perfectione, ex cognitione de illo proveniente, que sibi naturalitet debitz est.

Sed contra hanc etiam responsionem facitaquia videms absurdum Angelos no potniffe res naturales initio mundi in quiete cognoscere, sed debuisse ad eas accedere, ve earum species à Deo recipere connaturaliter possent : sic enim neciffirstem habuissent excurrendi per totum vninersum ad eius scientiam comparandam, in quo non effent melioris conditionis, quam homines. nos enim, ad rerum procul nos politarum cognitionem comparandam, iter arripimus, vead eas perueniamus, & sic earum species consequimur . Ima pollemus contra Ange os gloriari ex co, quia non patitue cancum ad carum comparacionem nos habeamus, sed active illas nobis partialiter producimus; valde igitur fuit conveniens, va hac nostra gloriatio copensaretur ex co,quod fuerine dicta species Angelis initio simul cum. eorum natura indita. Confirmatur, quia non debemus plus tribuere Adamo, quam Angelis; sed communiter docene paeres, & Theologi Adamo initio creationis luz fiulle à Deo infulas species zerum omnium naturalium, quz tunc exillebant; ergo multo magis id debemus all rmare de Angelis. Sed maior hac ratio nequit in alio confidere, quam quod Angeli ex suis intrinsecis hutusmodi species exigebant à Deo; Adam verò ex liberali Dei beneficio ergo &c. atque hac quantum ad priorem partem affertionis.

Quoad verò posteriorema in qua dicebamus, Angelos habuille etiam cocreatas à Deo species illorum individuorum, quæ procedente tempore in hae rerum vniuerstate extitura erant. Probatur affertio contra cos, de quibus suppresso nomine mentionem facit Suares lib. Jecundo de Ang.

Digitized by GOGIC

Cup. 6. num. 14. 6 18. 2009 25 · Probatur inquam primò illis verbis. Exechichia 28.1# fignaculum fimilitudinis: Plenus fapientia & que verba primò , & per le dicta esse de Diabolo docent Origines libit. Pariarebon. S. Gregor. lib. 32 moral. cap. 18. Tertullianus lib. 2. contra Marcion. cap. 10. alij verd.vt.S. Ambrofius iib. prima de Parad. cap. 2. 80 S. Hieron-licet ad lieteram ea intelligunt de Rege Tyri, sub typo tamen, 86 parabola Diaboli; quo postro; sic arguo; Illas particulas: Tu fignaculum similitudinis; sie legit, Vatablus: tu es omnibus numeris absolucifimu exemplar ; in quo autem hæc ratio similitudinis polità se videtur innotestere per particulas sequentes, Plenus sapientia; ques communiter exa ponunt sacri interpretos de Plenitudine sciesias quam initio suz creationis Diabolus habuie; sed fi curvillet speciebus earum recum, que naturalie ter futurz erane in mundo, hoc de eo verificara non posset - siquidem ad plenitudinem sapientist pertinet non solum omnia in specie, ted criam. in individuo polle perfecte cognoscere;ergo, &c.

Arriaga desput. 6. de Angel: sell. 3. num. 152 postquam contrariam sontentiam pracedenti sectione docust: ribus ad hano auctoritatem reservondet. primò, ea non tam probari insusonom specierum de suturis, quam actualem cognitionem; eam enim significat vox illas apientazionem; eam enim significat vox illas apientazionem senso secundo soco citato maximè esse sermonem de sapientia supernaturali; vode nichil desspecie bus naturalibus a terriò meritò dici plenos sapientia etiam si non nouerint omnia in parrienlari, cum de sapiente quolibet iutto dicat Beclesa ex serriptura: impleuit eum Dominus spiritti sapientiz.

Verum nulla ex his responsionibus satisfacit. Non prima . nam vna ex regulis sacram scripturam interpretandi est, ve expositio loci obscurioris non sie contraria locis clarioribus eiustem. constat autem ex scripturis, non posse creaturis intellectualibus cognitionem intuitiuam futuro+ sum naturaliter competere, iuxta illud: Ifaia 41. Annunciate que ventura funcin futurum;& sciemus, quia Dij estis vos. Vnde Origines lib fexto contra Cellum bit : Divini Sermonis characterem effe pradictionem futurorum, & Chrisoft Hom. 8. in Ioann. Certa prædictio, inquit, fururorum immortalis dumeaxat Dei opus est. Et ratio huius est, quia ad cumscumque rei creatz existeneiam requirieur decretum Dei liberum de concurrendo ad cam extra cansas ponendam; sed hoe decretum est secretum Divini Cordis, quod nemo potest natura visibus certo cognosceres ergo neque poterit aliqua creatura intellectualis certo noscere entia naturalia futura. Decretum. enim Dei vninersale non abstulit à Deo facultatem hunc, vel illum effectu in particulari, quando fibi placuerie, impediendi; & hinc est ve prophetia, & futurorum revelatio semper sucrit in-Ecclesia certillimum signum assistentia; & auctoritatis diuinæ, ve colligitur ex prima ad Corinih. 14. Ex quibus cuidenter deducitur non posse nos locum Ezechiclis interpretari de actuali futurorum cognitione, sed bene posse de habituali, habita per species.

Neque secunda responsio est solidior, quia da-

to quod ad hanc sapientiz plenitudinem persianeret scientia supernaturalis, quam initio Diabolus à Deo habuit, quod multi non concedures aon tamen est putandum, quod totaliter in east consisteret, sed quod illam tanquam partem discludezet, ita ve, tum maturalis, tum supernaturalis dictam plenitudinem componeret; cum debita tamen proportione, ve supernaturalis sindata sit in Fide, quam habuit à Deo libere insulatura, atque adeo nomimportament proprias species, naturalis verò habita sit ad exigentiam natura, cuins perfectio requirebat ve res naturales in se ipsis perfectio cognosceret.

Meque denique tertia responsio aliquid eufacit quia aliud est aliquem elle plenum sapientia; aliud verà essemblenum spiritu sapientia. Ad primum enim verificandum requirieur, ve ille were sit sapiensjad secundum verò fusficie si pof fideatur in suis operibus à Spiritu Sancto , qui Spiritus sapientie passim in scripturis appelutur. Quomam verò viri fanchitate infignes a tiuino spizitu reguntur 3 id circo dicipostum fife ritu sapientiz replesi,sienti fuerunt discipalide quibus Allerum serando dicitur: Repleti fine omnes Spiritu Sancto &c. Quod fi quis contédat hoc loco de ipsa sapientia sermonem este; dicerem Sanctos esse membra vnius corporis Chrifti, arque adeo licer plenitudo fapientie fupernaturalis sit solius Christi propria : dicutur ta-! men competere Sandis, quatenus facium, vinimi cum Christe, iuxu illud prima ad Corinth. 12/11 Omnia aucem membes corporis, cum fine multa, vnum tamen corpus func ita,& Chriftus . In' quo sensu locus citatus potius nobis fauet, vt de Te patet . . .

Sed age iam probemus ratione nostram sententiam. ca tota quanta est fundatur in perfectione, & dignitate Angelorum, que exigit ve flatim ab'initio illis dentur rerum omnium naturalium species, ve hoc modo sint ex fais intrinsecis quantum est de se ad ea intelligendum completi. Porno hac exigentia suaderi poteft' dupliciter - primò quidem congruentia quadam desumpta ex comparatione, quam cum reliquis substantijs intellectualibus habene . Angeli enim in ordine intelligendi sunt medij inter Deum, & animam rationalem. atqui Deus est in supremo intelligendi gradu, maxime per hoc, quod de se semper est in actu secundo inordine ad omnia intelligibilia ab iplo; animaverò in infimo, quià, quantum est de se, non exigit creari, nisi in potentia etiam ad actumprimum intelligendi . ergo natura Angelica. vt pote media, exigit ve creetur saltem in actu primo in ordine ad intelligibilia à se connaturaliter, licet fit in potentia in actu secundo, cum igitur actus primus intelligendi habeatur per species intelligibiles: restè deducitur, Angelos ab initio suz creationis omnium futurorum ordinis naturalis species habuisse. Secundo suaderi idem potest ratione à priori allata à Diuo Th. p. p. quaff. 55. art. 2. in Corp. que sic formari poreft : Angelus eft fubstantia spiritualis completa, que non pender in cognitione fua ab obiecto, ve ab illo species recipiat ; fets cas à Deo tanquem abauctore nature expediati

etgo non est eur eas son habuerit initio suz creationis concreatas. antecedens patet, consequentia verò suadetur; quia in tantum anima rationalis eas successivà acquirit, secundum quod existunt, se prassentantur illi obiecta; in quantu illas ab ipsis obiectis, remotè expectat, quia nihil est inintellectu nostro, quod prius non sucrit in sensu; si quidem ab illo intelligendi principia sibi comparare debet; sed hac ratio cessat in Angelis; ergo &c.

Arriaga Disput. 6. de Angelis citata. fect. 4. subiect. 4. nostrum principale argumentum, ex dignitate, & persectione Angelisz naturz desumptum, multipliciter conatur euertere. Es primò quidem, quia esto petat Angelus omnia genera, & species rerum in hoc vaiuerso cognoscere: certè vt omnia individua in particulari petat cognoscere nullam vel apparentem. video (inquit) rationem, qua id suadeatur inpo Deo; qui tamen omnium rerum inparticulari causa est; quanto minus igitur erit naturalizer necessaria talis scientia in Angelo; qui necessares conservat, nec est omnia sciens necessarià

Sed contra est: quia dupliciter potest in-selligi scientiam omnium rerum in particulari esse naturaliter necessariam Angelo; primò quidem quod petat in actu secundo illas necessario eegnoscere. secundo quod petat habere in se nasuraliter principia illas eognoscendi ; si libuerit; & in primo quidem sensu cereum est nullam esse **assignab**ilem rationem our Angelo sit ntturalia ver necessaria rerum omnium scientiam: at insecundo falsum; quia hoc ipso quod aliquod in**dividuum ere**atum naturaliter existit in mundo, iam continetur intra sphæram obiecti adæquati naturalis intellectus Angelici.ergo Angelus exigit à natura viam illud naturaliter cognoscendis hist aliquod ins sorrins, pranaleat, quod addo ad excludenda secreta cordis, vt dicam; quemadmodum igitur hoc ip so quod potentia visiua habet pro obiesto colorasum in comuni, exigit yt natura omni colorato, qued ponis à parte rei, det **ņim produce**ndi sp**ecies vis**tu**as. a**liter non haberet dicta potentia viam naturaliter attingendi suum obiectum ordinis naturalis, quando aliud mihil obstat, qued videnur repugnare : ita, hoc iplo quod intellectus Angelicus habet pro obiesto omne ens naturale, petit à natura, viam illud intelligendi, fi aliud non obfice. Caterum quansum ad id a quod additur ab auctore, le nimirum mullato vel apparentem. ractionem videresqua fnademer in info Deo scietia omnium individuorum ipparticulari, potek excufari fi intelligatur de scientia fimili Angelicz, que se in Deo per modum actus primi, & per species illerum, licet ab ipso Deo indistinctas: at, absolute loquendo, mihi inexcusabile videtur: tum quia si sapientia Dei non se extenderet prorfue ad omnia fecundum vltimam indiuiduationem, & statum, quem habent in qualibet temporis differentia; possot excogitari alia perfoction illa, & sic non esset dining essentia consensanca: tum etiam quia sic daretut in Deo vera ignorantia. siquidem nesciret illas creaturas, quas haberet à se dependentes, & de quibus prouidentiam teneretur habere Taceo reliqua, 14. , R.P. Iof. Polizzy Philosoph.tom 3.

quia hæc sufficiunt ad oftenfiue suadendum quod Deus omnium rerum in particulari necessariò debeat habere scientiam.

Pergit Arriaga suam rationem confirmare sub man. 16. sic: Non possumus probabiliter
dicere Angelis ex pura natura deberi cognitionem plurium rerum; quam debeatur Beato inpatria existenti. Gratia enim dignior est cognitione, quam natura Angeli, quia exigit cognitionem Dei intuitiuam quemadmodum igitur
non debesur cuilibet Beato in Cœlo existenti
cognitio omnium individuorum, quæ sunt, 8c
erunt in mundo, yt communiter dicitur; ita multo minus cuilibet Angelo secundum naturama
suam considerato.

Verum hæc confirmatio non restè procedit. primò quia, vel illa claufula (ex pura natura) in antecedenti posita facit hunc sensum: non posse dici Angelis in ordine naturali consideratis deberi cognitionem plurium rerum, quam debeatur Beato in patria existenti:vel hupc aliumi Non posse dici Angelis suz creationis initio deberi naturatiter cognitionem plurium rerum_a quam beato, &c. verumque enim fignificare potest dicta clausula primum dici non potest: quia auctor Arum 20, concedit quod quando Angeli funt præsentes individuis materialibus,quæ successu temporis producuntur in mundo, exigunt à Deo illorum species, quas non exigunt animæ beatæ existentes in Patria, vt idem ibidem restatur, ergo in boc sensu falsum est angelis ex pura natura non deberi cognitionem plurium. Sin autem dicatur secundum, non est contra nos, quia nos non dicimus deberi Angelis naturaliter confideratis in primo suz creationis instanti cognitionem omnium Individuorum in posterum existentium, sed solum species illorum; ex hog autem non posse inferri eis deberi tunc actuale cognitionem illorum patet ; quia multarum rerum nos in hoc instanti habemus species, quarum cognisio nobis non debesur 🕻

Praterea, vel comparatio cum Beato fit quo ad ea,que videt in Verbo, vel quo ad ea,que videt extra Verbumsi primum dicatur, falsa esse convincitur ex ijs, qua idem Arriaga dixeratto pracedenti disputate LI sectione sexta: nimirum ,دسته & Beatos præter mijsteria gratiæ reuelata, & وسبة que pertinent ad singularem statum singulorum: quemliber sua, omnes videre omnes rerum species, que funt in hoc yniuexfo, quatenus funt necessariz ad satiandum appetitum, qui ordinatus est, dum optat videre mundum hune, quem Deus propter ipsum creauit. asqui Angelis debetur non solum cognitio omnium specierum, sed etia corum individuorum, quibus iph funt præsentes; ergo &c, Sin autem eligatur fecundum, dictacomparatio non est ad rem; confert enim Angelos in pura natura confideratos , qui ad hunc inferiorem mundum percinent, cum animabus Beatis, quas collat de hoc mundo no esse; verisque enim cognitiones debensur diversorum...: Angelis quidem corum, que in hoc mundo sunt obiectoru . Beatis vero qua funt in empyreo. Paritas ergo folum potest fieri cum debisa proportione ad obiecta illis pereinentia; & quidem f hoe modo firt, poring erie Pro no-

62

• **1**' · · · :

11:1

Lu .

63

pisina queadmo du Beatis statim ac ingrediuntur Empyreum, debentur species cognoscendi omnia, que tunc in eo sunt, & procedente tempore erunt: quatenus non potest emendicare illas ab obiectis: ita & Angelis, propter candem rationem ab initio sue creationis species obiectorum in hoc inferiori mundo existentium, & futurorum.

Idem principale argumentum Arriaga sub num. 17. conatur sic euertere. Si angeli peteret species omnium rerum naturaliter existentium a quæcunque ille sinr: sac à Deo creatos esse insinitos Angelosa vel omnes mundos possibiles; sequeretur singulis Angelis in hac suppositione debitas suisse infinitas species intelligibiles; sed hoc est obsurdum; ergo &c. minor patet; sequela verò suadetur, quia nullus ex illis Angelis repugnatet naturalitet eum alijs, ergo iam essent

naturaliter possibiles; ergo &c.

Respondeo tamen cum distinctione, vel enim supponimus virtutem sustentariuam intellectus augelici posse comiaturaliter se extendere ad substentandas infiniras formas: vel nonzfiprimu, concedo sequelamiss vero dicatur secundum, nego illam, propter regugnantiam, que haberetur ex parce subjecti; & sic distincta minore, nego, consequentiam. Ad probartonem sequelæ dicos Agelos ad hoc vt suz creationis initio speciemaliquam exigantinon fufficere quod obiectum ... ab ca repræsentabile connaturaliter existat, fed etiam requiri ve intellectus illorum poffint illas recipere. Viide in eo casu'ad Deum spestares ex illis speciebus, sias, portus, quam alias singulis Angelis infunderesdummodo non excedant vita substentatiusm illorum, Atque hic aduerte me supponere in præsentia, Angelos illos seu muna dos infinitos, specie inter se omnes differre nam si differient solo numero, possent vnica specie eaque finita repræsentari, ve postea dicemus

Tertiò denique idem sue num 18, sic arguit. Ex mulsis revelationibus conftat, non semper Luciferum scire omnia, qua in hoc mundo fiunt; fed ea cognoscere ex alijs Dæmonibus hie apud nos existentibus, ergo Angelorum natura non. petit species de omnibus. Sed responsio ad hoè inpromptu eft. concello enim antecedente, mes go consequentiam quemadinodum enim intellectus meus nunc ex suppositione quod videlimis aliquando, Petrum exigit habere species de illo; & tamen nune non advertit ad illum's feit fi alius vult ve de co cogitem, necesse est, excitet mihi illius species: multo magis Luciset, licet habeat species rerum omnium, quæ finnr in mudo, quia tamen eft alijs negotijs occuparus, & præsertim cogestitioni suarum pængrum addi-Aus: indiget sape Damonibus in hoc mundo exi-Rentibus, vt-veniat in cognitionem rerum , qua

successu temporis accidunt,

Postquam Arriaga his argumentis constitanie communem rationem ex eccellentia natura angelica petitamiad probandam infusionem specierum de suturis ordinis naturalis, illi sua crea tionis initio debitarum; sellione sequenti a man. 20. docet, quod sicet Angeli in principio habuerint species rerum in hoc mundo tunc existentium; non tamen seturorum, sed horum tunc solum à Deo habere, quando ea fiunt actu existendita, & non distant ab ipsis Angelis quaternus tunc Deus tenetur supplere desectum objecti materialis, quod non potest agere in Angelum 67

Verum Huic sententiæ, præter rationes, quas supra adduximus, obstant duo ex eius principis deducta, quia iple num. 19. idea dicir Angelis suz creationis initio suisse inditas species indiuidaorum tunc temporis in mundo existentium; tum quia sine fundamento positiuo non debet: concedi rebus omnibus materialibus vireus spiritualiter operanditum etiam quia fi distam vir-. tutem haberent;absurdum esset asserere Angelos: non posse cas cognoscere nist excurrendo per totum vniuersum, & ab illis species emendicando. Tum sic: Non habetur mains fundamentum. concedi phantalmatibus virtus productina specierum intelligibilium in nobis, quam alija rebus materialibus; & tamen auctor eam phantale matibus concedit, ergo inconsequenter candemy teliquis rebus materialibus negat. Deinde idem: absurdum eff: Angelos debete excurrere per totum mundum ad comparandam cognitionem... individuorum initio existentium, ac debere excurrere ad comparandam cognitionem illorum individuorum, que procedente tempore extituta funt i ergo fi ad vitandum illud absurdum conceditur Angelis initio infusio specierum individuorum tunc existentium: non est cur negetur infusio specierum existentium postea. Acque hæç faris ad probandam posteriorem partem nostræ conclusionis, Cotra quam licet multa obija ciat Scotus quest: vx. citata, duo tamen maiore ingerunt difficultatem, quibus duabus sequention bus sectionibus faciemus satis.

SECTIO QVINTA

Soluitur Pnier objectio . G: Hatauntur fpecies. Angelica

Biscies primò: si Angelus habuistes species individuorum initio sur creationis à Deq insulais: ex vel suistent sintex, vel insulat. non a sintex, quis cognitio singulatium potest in institut procedere, arque adeo tota collectio singulatiu cognississima angelo no est sintex nego cicas esi habuiste sols species individuoru, que de raté mundo extisura sunt cu Maiore apud duares cap. 6, min. It quia sic Angelus sciret naturali ter diem indicis, quod non est dicendum ergo species insula suissentifica, se quidem cather gorematice, quia à principio omnes assu; sed hoc non est admittendum; ergo sec.

Responded vnica specie intelligibili repræfentari posse Angelo plura individua existentia, qua sub vnica specie logica continentur. V.G. omnes homines, qui extituti sunt quandiu duraturus est mundus. etiam si in infinitum cius duratio protrahenda esset, porro hac species quo ad vim suam productivam esset interinsectario sunta simpliciter. & solum quo ad terminatio.

nem extriplecam fincategorematice diffinita; ad eum plane modum; quo est sol quoad vim productivam individuorum lumims, non torquiniplurium in infinitum. ad rationem autem in contrarium dico, quod licet cognitio fingulariu politun infinitum procedere : non tamen inde fequitur principium effectiuum illius debere effe infinitum atque hoc verum puto, etiam fi dicamus:mundum effe duraturum per tota aternitatem à parte post, ve pater ex virture productiua luminu,quæ est in sole ia vorò nostra responsio vt apparet, supponit species Angelicas esse vniuersales in repræsentando, quod negatur à Scoco in 2 dift. 3. qu. 10 quem fequuncur Baffolis, Riccardus, & Maior apud Franciscum de Lugo de Angelis Bisput. 8. cap. 4. contra D. Th. p.p.qu. 55.art.3.6 2. Contragen. cap. 96. 6 98. cum_s quo fentiunt communiter Thomista, & nostri, inter quos Suarez lib. 2. de Angel. cap. 14. 10fephus August, in art. 3 cit difficult prima & de Lugo citatus, qui putant non folum posse dari vo nam speciem repræsentativa plurium obiectoru folo differentium numero ; fed etiam differenzium inter se specie logica; quod ipsum fensit Arriaga dispu.7. de Angelis sett. 2, licet putet species individuorum in tempore existentium infundi à Deo Angelis successue, secundum quod ipsa individua existunt in mundo. Ne autem hanc fententiam supponere videamur, eam probamus dupliciter , & primo quidem ratione D. Thequia species intelligibiles imitari possunt exemplaria, & Ideas Diumas, que licet fint vna Simplicissima realitas; plures tamen, & diuerfas res , non folum numero , fed etiam fpecie , ac genere repræsentant ergo dari possunt species intelligibiles, quæ fint vniuerfales, quamuis de cætero, & in multitudine, & in modo representandi ab I deis divinis maxime superetur. consequentia pater, antecedens enincitur, quia ad perfectionem Idearum diuinarum pertinet vt pollint le communicare creaturis etiam infinitis, omni ea ratione, que infinitatem cathegorematicam non includunt; fed hoc quod eft pofse repræsentate plura modo quodam limitato non necessario sibi vendicat cathegorematicam infinitatem ; ergo &c.

Probacus legudo: poffibilis eft species expreffa , quæ repræfenter plura non folum numero 20 sed etiam specie, ac genere dinersa; ergo postibilis etiam erit species impressa, que similem. habeat latitudinem in repræsentando; consequétia patet paritate. Antecedens probatur, quia quando dico: Homo non eft lignum; cognitio ista vna, & indinifibilis cum fitsentitatine, repræfentat hominem, & lignum, quæ differunt genere; fed huiusmodi cognitio est species expræssa. ergo &c. quamuis autem his rationibus proximè probetur solum non repugnantia specierum vniuerfalium : remote tame enincieur huiusmodi defacto fuisse illas, que Angelis initio fuerunt infulæ, quod fic enincitur: Species vniuerfales, cum nihil de supernaturalitate contineat, possunt alicui substantiæ intellectiuæ counaturaliter convenire. ergo dicendum est quod sic conveniant natura Angelica. antecedens patet; consequentia enincitur, quia huinsmodi natura

R. P. Iof. Polizzy Philosoph.tom 3.

eft inosupremo ordine creaturarum intellectualium; ergo exigit principium cognofcendi in. codem ordine; fed species vhinerfalis in reprafentando eft in superiori ordine, quam sit fingularis, mam virtus, que perfectior eft, eo fimplicior, ergo &c. Cofirmatur, quia ex vna parte Angeli exigebant habere species ab initio; ex alia verò no poterat cas habere fingulares abiqi infinitate sergo illas exegerant voiverfales .

Contra nostram tamen sententiam dices primot implicat ye eadem forma indinifibilis fit fimilieudo plurium rezum diffimilium, fecundum quod diffimiles funt ; fed foccies impressa est forma indivisibilis; ergo non potest este vniuerfalis, minor paret . & confequentia enincitur, quiavniuerfalicas specieipen nos in diffimilium repræfencatione confiftit, major vero probatur, quia implicat ve idem affimiletur pluribus diuerfis , quatenus dinerfa funt . Respondeo , diflinguendo maiorem; & fi quidem forma indiuifibilis debet effe fimilitudo formalis plurium dif fimilium , concedo : fin autem debeat effe fimilitudo intentionalis, nego maiorem; & concelfa minore , nego confequentiam; & explico: hmilitudo formalis vnius rei cum alia , importat convenientiam in prædicatis quidditatiuis, qua fundat relationem vnitatis i intentionalis verò Hat cum disconvenientiain natura, & importat folum, quod vna res alteram intentionaliter repræfentet, vel expresse, ve cognitio repræfentat obiectum, vel virtualiter, vt species; quo posto dico, quod licet implicet vt eadem res indiuifibilis he formalis fimilirudo rerum difimiliu: nulla tamen est implicantia, quod fit fimilitudo intentionalis, ve patet ex vna eademque cognitione, qua plura dissimilia cognoscimus. Ad probationem maioris aio; plura diuerfa, quatenus diuerfa, imo & opposita, in repræsentatione intentionali nullam habere diversitatem, atque oppolitionem; quia hæc fequntur folum entitatem corum. alias voluntas non poffet effe caufa productina amoris, & odij;nec diuma mens continere Ideam hirci , & Ideam cerui .

Dices fecundo:vleima differentia dinerfarum 72 fpecierum intentionalium funt incomposibiles, alioqui vna res posset esse in duplici specie. ergonon potest dari species intelligibilis vniuersalis confequencia probatur huiufmodi species. universales plures vltimas differentias continerent . nam vleima differentia speciei intelligibilis particularis Leonis V.G. habet polle reprefentare Leonem , item vltima speciei particularis Bouis , posse repræsentare bouem , sed species voiversalis habet posse repræsentare Leonem, & bouem V. G. ergo &c.

Responded, distinguendo antecedens: vleimæ, 73 differentia diverfarum specierum intentionalia formaliter accepta funt incomposibiles, concedo ; equivalenter sumpta, nego antecedens, & confequentiam, cuius probationem codem modo distinguo: species vniuersalis plures vltimas differentias specierum particularium contineret formaliter, nego. contineret æquiualenter, concedo; & dico, differentiam vltimam speciei particularis Bouis V. G. non esse, posse representare bouem quomodocumque, fed cum positiua.

Ii 2

Digitized by GOOGLE

quadam ratione limitate attingendi iplumiobiéctum; ita ve formaliter excludat à se potentiam representandi quodvis aliud; & sic de exteriolam verò species vniuersalis continet quidem a vim representatiuam bouis, sed sine illa ratione exclusiua potentia ad repræsentandum Leonem-Vnde est ve contineat æquiualenter vitimas disferentias specierum particularium, non autem formaliter, quia quælibet illatum vitimò coustituitur per dictam limitationem.

Instabis si hac doctrida vera ester i beneretur quod species vninersalis repræfentaciua Leonis. & bours non heberet esentram speciei intelligre bilis Leonis, nequa specici intelligibilis bouis? fed hoc est contra suppositum; ergo &c. Respondeo a dillinguendo fequelam; non baberes effenriam speciei intelligibilis:Leonis, & boais adequaram, & specificam, concedo, inadæquarami, & genericam, nego fequelam,& confequenciam. Dico enim speciem particularem Leonis habere rationé genericam, per quam constituitur in rarione speciei Leonis, & rationem specificam, perqua constituitur in ratione speciei talis, boc est particularis, idem dico de specie particulari. bouis. Porrò certia species, que ponieur uniuertalls,participat quidem formaliter rationem genericam vtriusque, non verò specificam.

Dices tertiò:non minus differunt inter se species particulares Leonis, & bouis, quam leo, & bos fed non potest divinitus produci animal; vniuerfale, quod simul sit leo, & bos. ergo neque species vaimersalisaque simul sit representariuz Leonis, & bouis. Respondes concedendo totumali termini comparationis sumantur secundum omnia prædicata politiva, que includunt : sicuti enim implicat quod leo sumptus secudum suam vitimam differentiam, secundum quá con-Aituitur in ratione rugibilis, coeat in tertium. animal cum boue ssumpto secundum suam vitimam differentiam mugibilitatis. Ita species representativa Leonis, sumpta secundum sum. specialem modum limitate representandi Leonem, implicat quod cocat in vnam tertia specie, qua simul representes bouem. Atqui species vniuerlalis, ponitur à pobis quod contineat species. particulares secundum ea præd cata tantum, secundum que non habent innicem repugnantiams in quo sensu si fumantur rermini comparazionis. in argumento, concessa majore, nego minorem; & dico quod si lea, & bos sumantur secundans a prædicata, que non ropugnant, possune in vasi tertium animal coire, virum autem prædicata, fecundum que leas & bos constituantur in ratione rugibilis, & mugibilis, fint præscindibilia politiua limitarione, secundum quam se inuicens excludunt, sicuti sunt pradicata specierum intentionalium illorum, alterius est considerationisa Interim partem uegatiuam tueor, quamà pasteriori suaderem ex dispositionibus, quas in eadem materia exiguot inter se repugnantes, ve constat ex organizatione dinerfa, quam forma Leonis, & forma bouis fibi vendicant, quod uon apparet in earum speciebus intentionalibus.

Dices quartozynius speciei vnicum debet esse specificatium; sed speciei vniuersalis nequit esse vnicum specificatium; ergo species vniuersalis eft impossibilis: Respondeo: Suarez cap. 16. duplicem vnitatem specificatinam speciei vninerfalis assignare: ynam , quæ desumatur ab aliquo pradicato communi generico , vel specifico , in quo omnia obiecta representabilia conuenianta alteram, quæ habeatur per folam conuen ientiam in aliqua conditione, ratione cuius per eandem speciem repræsentari queant shane autem conuenientiam saluari posse per aliquem maiorem titulum, vel proportionem, quem physice habent aliqua obiecta , ve per vnicam speciem representari possint potius, quam alia . Sed neutra fatisfacit.non prima quia fic species, quæ representaret hominem , & Leonem , deberet representare omnes species animalium quia representaret illos quatenus in ratione animalis conveniunt neque fecunda, quia vei supra notauimus, duo e biecta, quantumuis inter se disparata, imo opposita, possunt vnica specie expressarepresentari, absque alia conuenientia, vt s cum dico, lux non est Tenebra, ergo, & vnica impressa Adde conditionem, in qua duo obiecta convenient, aliquando nullam effe affignabilem: & tamen dicere, quod non possint vnica specie impresta representari, vel recurrere ad occuleas convenientias fine necessitate, non est Philesophi. Quare melius respondendum puto cum Arriaga disput. 7. de Angelis sect. 2. plura obiecta absque vlla vnitate in prædicatis quidditatinis, vel conditione; posse constituere vnum specificatinum adæquatum voius speciei vniuerfalis in rationeynius conflati, per collectionem pluriu inadæquatorum, ficuti plura obiecta, quæ vnica visione videntur, constituunt vuum specisicatinum illius, non simpliciter, sed in ratione vaius conflati ex pluribus inadæquatis; quamuis quodlibet ex illis obiectis respectu alterius visionis possit esse adæquatum. certe, qui dicunt potentias animæ esse realiter indi finctas à substantia anima, docent in vna entitate coale-scere plures potentias particulares non solum. specie, sed etiam genere diffinctas, sicuti nos dicimus de specie vniuersali; ex hoc autem nonrectè deduci, potentias vitales, & habitus nonrequirere aliquam conuenientiam in fuis obiectis, patet ex eo, quia neque ad vnitatem potentiæ vitalis, neque ad vnitatem habitus suffieit habere vnam entitatem physicam cum virtute attingendi plura quomodocumque ; alioqui non haberemus unde potentias vitales inter se distinguere possemus, & habitus intellectus per actus spectantes ad voluntatem intendi posset, quo nil absurdius: atqui neutrum incommodum ex speciebus vniuersalibus videtur sequi.

Dices quintò : si possent dari species repræsentatiuz plurium obiestorum numero distincto
rum: posset dari species repræsentatiua omnium
hominum; sed hæc videtur esse infinita, ergo
&c. sequela patet, minor probatur; quia non
minus infinitate includunt omnes homines possibeles, quam omnes creaturz possibiles, sed species harum repugnat, quia esset infinita per nos;
ergo & illorum. Respondeo, concessa maiores,
negando minorem, ad cuius probationem distinguo maiorem, non minus infiniti sunt omnes
homines possibiles, quam omnes creaturz possibiles,

shiks, & codem modo, nego; & diverso modo, covcedo; & concessa minore, nego consequentiam. dico enim omnes homines possibiles
esse materialiter solum infinitos, hoc est quo ad
manerum; species verò possibiles esse infinitas
etiam formaliter y & quo ad essentias suas, posse autem in vna virtute sinita contineri essectus
numero infinitos pater ex sole, potente producere individua luminum sinitè in infinitum.

Inflabis: si singulare cognosceretur per speciem vniuersalemanon cognosceretur secundum; quod singulare est, sed secundum rationes comunes tantum; ergo vt secundum quod tales est cognoscatur, per singularem speciem cognosci debee.

78

79

Respondeo a duplioiter speciem aliquam dieinvoiuersalem-primò , quia naturam aliquam ,
in communi repræsentet , absque razionibus individualibus , per quas à parte rei dicta natura:
contrahitur : secundò , quia licet repræsentet
obiectum summ in individuo, hoc tamen non ,
est vnum tantum; sed multiplex ; arque adeo ex
parte rerum , quas repræsentar, dictur vniverfalis , quatenus ad plura individua se extendit .
Iam verò hoc posteriori modo dicimus nos speeies angelicas esse vniversales , atque adeo falsum est per eas non posse cognose; singulare seeundum quod singulare est; se individuoms sed
secundum raziones communes tantum; hac distructione posita, neganda est consequentia.

SECTIO SEXTA.

Soluitur Posterior viiellio > & futurorum cognitio in so ipste negatur Angelis.

Bajcies secundo Angeli non possune futura parte quam existant pin se ipsis cognoscere ; sed possent si habuissent à Deo illorum species concreatas ergo no est dicendam eas sic accepisse maior supponitur par minor probatur quia nihil aliud requiritur ad cognoscendam réfuturam in se ipsa quam eius species intentionalis neque enim aliter Deus saceret put ego nunc certò Antichristum viderem quam insundendo mihi species proprias illius put de se pateterergo &c.

Ad hoc argumentum Austores, quorum sententiam sequimur, varias adhibent responsones.

Quidam enim primo dicunt: species vninerfales insulas Angelis ab initio non posse indiuiduum aliquod determinate sepazsentare, niflaccipiant à Deo intrinsece nouum modum, cuius beneficio ad illius representationem determinentur; & quia Deus, vt auctor nature operans, hanc modificationem non causat, nisi quando indiuiduum iam existic: hinc sieri yt Angeli nequeant certo sutura cognoscere.

bed contra hanc responsionem facit primò auctoritas D. Th. qui quodlib.7. art. 3. ad 2. Dicendum, inquit, quod quando aliquid incipit esse prasens, Angelus de nouo cognoscit illud, non fasta aliqua unnovatione in ipso Angelo, sed in re cognoscibili ergo fassum est speciem vaiuersalem recipere intrinsecè debere noum

modum à Deo, ve individuz existentia reprasentare valeat. Contra est secundo, quia hi au-Aores absolute loquendo negant species rerum imposterum existentum fuitle Angelis à Deo in fulas initio creationis suz; nam species rei exiflentis in corum sententia constat ex specie vniuersali , quam fundum, seu hypostasim apellant, & ex modificatione illa, quam dicunt esse extensionem ad rem individuam existentem, si. igitur ab initio, per eos non habuerunt vtrumque : quomodo species individuorum tunc accepisse putandum est. Contra denique tertiò, quia a quemadmodum indimiduatio obiecti cum eius natura realiter identificatur : ita exigit in-Angelo speciem, que per suam entitatem indiwishbiliter vtrumque reprasentet. in tantum. enim species sensibilis proprij , vt modificata. sensibile commune repræsentat: in quantum inter verumque realis distinctio intercedit, & aliande sensibile commune non nist quatenus substat proprio V. G. figura colori pertinet ad potentiam sensitiuam V.G. visiuam. neutrum. aucem habetur in casu nostro, quia induiduationon solum identificatur realiter cum natura, sed etiam est de se obiedum proprium potentie intellectium, quia hac specificatur abente vniversalicime acceptossub quo omnis individuatio comprehenditur.

Respondent alij secundo, suturum antequam existat, non habere deserminatam entitatem; neque in se quia non dum est, neque in causa, quia est contingens; atque adeo indisserns ad fore, & non fore. Vnde non est mirum si neque determinatam habeat cognoscibilitate, quia cognoscibilitats sequitur ens. Sed contra est, quia sutura contingentia determinatam habent veritatem obiestivam in se ipsis, quæ sicuti sussicie ad terminandam scientiam, quam Deus de illis habuir ab æterno: ita quantum est do se ad terminandam pæsscientiam Angelorum.

Respondent alij tertio, speciem vniuersalem non else principium cognoscendi, nisi individua existentia, quia ad hoc ve sie principium cognoscendi objectum, debet illud repræsentare repræsentatio autem sie per assimilationem. Resautem existens non els actu similis alteri, nisi altera existat; sed ad summum est similis illi inpotentia, quod non sufficit ad repræsentandum illam actu.

Sed contra: quia quando assumitur, quod repræsentatio fit per assimilationem, vel est sermo de similitudine pradicamentali , vel de trăscendentali. non primum, quia species, cumnon se eiusdem natura cum obiecto, porius est prædicamentaliter illi dissimilis; & dato sit hoc modo similis, relatio prædicamentalis est purus ordo, atque adeo nequit esse ratio, cur species producat cognitionem obiecti, quod si eligas, secundum, sic arguo; Relatio transcendentalis non requiritexistentiam sui termini. ergo species potest esse transcendentalis repræsentatio rei futura, de se quidem virtualiter : in ordine ad efficientiam verò, quandiu non efficit acinun, erit huiu smodi in potentia : quando verò efficae. erie huiusmodi in actu.

Respondent alij quartò ; ideo non posse, qui a 86

05

84

85

ad cognitionem vnius individui requiritur con+ cursus, & combinatio plurium specierum, quam combinationem faceret temere Angelus anses existentiam illius individui, ve illud cognoscoret . Sed contra est tum quia vnum individuum ad summum per vnicam speciem cognoscieur ab: Angelis, multo melius, quam á nobis : tum. etiam, quia non est maior ratio cur Angelus ante individui existentiam dictas species combinare non posit; posit verò postea, posto quod hac combinatione indigeat ad ipsius individui

existentis cognitionem.

87

His ergo responsionibus posthabitis: Refpondeo ego quinto, quod licet Angelus habuerit mitio suz creationis species de se reprzesentativas non solum naturarum in oummuni, sed etiam individuorum existentium pro suadifferentia temporis, pro quo extitura funt ; non potelt tamen eis vii ante illorum existentiam adcognoscendum illa ve fueura, quia quandiu non existunt, nequit Angelus habere exigentia, quod Deus ve auctor naturæ concurrat eum ipfo ad vsum dictarum speoierum in ordine ad dicta futura cognoscenda ; ad etim plane modum ; quo quamuis Angelus habeat ex suis intrinsecis vim perturbaudi ordinem vniuerfi, impediendo, generationes rerum , occidendo vinentia, concutiendo insolitis motibus terram, aerem pestilentia corrumpendo, & calum ipsum ac affra... immobilia in codem semper loco decinendo; Deus tamen , veauctor natura', tenetur denegare illi concursium ad huiusmodi esfectus, absque; eo, quod ei vilam violentiam inferat, quatenus non habet exigentiam talis, concurlus, nin ex suppositione quod Deux velit ad dictos effectus, extra ordinarios eius ministerio vti. Iam verò hec nostra resposso suadetur dupliciter . Primo, quia nequir Angelus habere exigentiam cognoscendi certo serreta cordis diuinii futurum. autem, nonnisi ex vi alicuius liberi decreti diuini sucurum est, cum igitus omne decretum. dining voluntatis antequam exeat in actum fecundum externum fit secretum cordis divini : impossibile est ve Angelus exigat concursum. Dei ad vsum specierum in ordine ad futura in... se ipsis cognoscenda. maior patersquia si non habet exigentiam cognoscendi certò secreta cordis creati: multo minus divini. minor verò est certa, quia quandiu res non existit, potest Deus illam miraculose impedire, sicuri defacto impedivit generationes rerum diluvij tempore, & combustionem in fornace babilonica. Ex quo sequitur, quod Angelus non modo futura contingentia, sed neque necessaria, & inimpedibilia possit intuitiue in se ipsis cognoscere-Suadetur secundò quia licer Deus Angelis species rerum initio creationis infunderit: supplere tamen voluitin hoc defectu obiectorum, quorum vicaria, & instrumenta sunt essentialiter species · sed obiecta futura, non exigunt esse complete intelligibilia in razione existentis, atque adeo neque exigunt ve Deus suppleat desectus ipsorum in intellectu Angelico, & sic reddantur complete intelligibilia intelligibilitate motiua; eo quod actuale complementum debet supponese actuale complebile; res autem funus quan-

diu futura ellanon eft actuande non est eur exit. gat speciom sui cum decreto Dei de concurrendo cum illa, quoties volucrit Angelus ; imq potius oppositum.

Sed contra hoc dices: primò 3 quia inde: sequi- 88 tur : Angelos non debuisse habere species futuro rorum ab initio creationis, led hoc est contra-t ea, quæ diximus, ergo &c. Respondeo distin-s guendo sequeiam; & si quidem Deus sattendere debuisser ad meritum ipsorum futurorum prizcisè, concedo; posito quod debuit attendere admerita etiam Angelorum', nego; & sic gliftinda minore, pego consequentiam ; & dico quodifi Deus voluisset ad sola:obiectorum mexisa accére, non debuisset infundere Angelis speciesires præsentativas suturorum; quoniam verò debuit in hoc attendere ad meritum ipsorum Angelogs rum, qui exigebant creari porfecti in actu primoin virtute intelligendi. non minus, quama creata fine perfecta corpora calestia, ideo illis. inition infedit species sheurorum. megauit aute. earum vium ad insuitiue cognoscenda ipsa. futura, eo quod dictum vium non exigebant, nife ad eorum actualem existentiam. Neq; dicas: ergo infusio dictarum specierum ab initio fuit Angelis inutilis, quia iam non poserant illis vti-, Nego enim consequentiam, & distinguo probationem: non poterant illia vti, adæquate, codecido; inadæquare, nego cum enim species, angelicz reprzientarent fimul naturam, & indi-t, uidua rerum materialium : Angeli potuerunt illis vei, in quantum faciebantivenire incognitionem naturæ, & illorum ind iuiduorum, quæ inicio existebane; & hoc sufficie ne dicarus enrum infusio inucilis Angelia ; quemadmodum non sunt nobis inutiles potentiæ posito, quod per illas aliquas operationes in præsentia a & 4 non omnes exercere possimus.

Dices secundo: species Angelica, vel el aptarepræsentare futurum antequam existatsvelsnon. est apra: secundum dici nequit, quia non pollet assignari quomodo postea redderetur apta gergo, primum tum sic : quoties species est apre esepræsentate aliquod obiectum, qui habet illam; speciem, exigireconcursum paratumà Dea , ve quando vult, illa vrasur. ergo nulla ratio à nobis assignata . Respondeo cum Vasquez p. p. disput. 208. cap. 2. species Angelorum quantum: est de se este aptas repræsentare obiecta . quarum funt, futura ; sicuti repræsentant illa existentia, fed non repræsentare illa actu, quia futura non funt intra latitudinem obiecti Angelici naturat liter cognoscibilis, propter rationes à nobis superius ailignatas. quare ad argumentum, eligo primum membrum ad rationem in contrarium, distinguo antecedens: quoties species apta est repræsentare aliquod obiectum; qui habet illam. speciem, exigit concursum paratumà Deo, quandiu obiectum continetur intra latitudinem obiecti naturaliter attingibilis ab illo. concedo: fi tune non contineatur, nego antecedens, & consequentiam . ex quo sequitur denegationem illam concurfus, possea specie in Angelo in or-, dine ad intelligenda futura muilam et inuchere violentiam, quemadmodum un ordine ad con gnoscenda secreta cordis alieni , propter eany dem rationem.

Digitized by GOOGLE

Aliter respondere dictz obiectioni secundze possem: dicendo, quod eadem specie reprzentari individuum substantiz, & accidentia ei intrinseca valeant, & quia existentia ex suppositione, quod ab essentia nemine cogitante distinguitur est eius accidens methaphysicum: hine sit, ve nisi de facto sit coniuncta cum illa, nontavaleat à specie reprzentari: sed ad summuma quandiu resest sutura reprzentabitur ab ipsa specie sub negatione existentiz, quia cum dicta negatione individua illa essentia coniungitur, verum hanc viam innuisse satis est in przentia dum properamus ad alia.

Obiter pro huius materiæ complemento queri potest; num Angeli pershuiusmodi species ab initio insulas possint videre res præteritas in se ipsis? Ad quod Respondeo breuiter cum distinctione, & si quidem illas quando existebant cognouerunt, affirmarem posse: sin autem non-

cognouerunt, id negarem.

90

91

Primum suadeo, quia si Angelus accepisset speciem ab obiecto, existente posset eo corrupto postea illa vti ad ipsum iterum cognoscendum, pro ea differentia temporis, pro quo vere extitit, ergo etiam dum illam accepit à Deo, quia

per hoc non folum non deperdit perfectionem, quam habuisser ab objecto, sed maiorem acquirit. quemadmodum igitur in eo casu, posto quod veller Angelus vii illa specie ab objecto producta, exigeret à Deo naturaliter concursum, ita & nunc.

Secundum verò colligitur ex Isaia 41. vbi fic : Priora, que fuerunt nunciate, & ponemus cor noftrum, annunciate, que ventura funt fin futurum, & sciemus quia Dij estis vos, in quem locum S. Hieronymus: dicite, inquit, nobis vel præterita, vel futura.vnde recte S. Gregor, Hom. prima in EZechielem afferit, Prophetiam no solum de futuris este, sed etiam de præteritis. Hoc autem intelligendum est ex supposition quod ea non cognouerint, altoquin Angeli effent peioris conditionis quam homines. Caterum non habere hoc ius Angelos præterita cognoscendi facta illa suppositione patet, quia alioquin corum politica societas esset valde diminuta. fi quidem per hoc quod huiusmodi iure careant magnam habent occasionem inuicem communicandi, dum alter alteri præterita, quæ cognouerit quando actu existebant, manifestat.

DISPVTATIO DECIMA SEPTIMA

DE SPECIE IMPRESSA DET.

PECIES impresse, de quibus huc.vsque, maxime per ordinem ad sua subiecta à nobis considerate suns; nimirum Angeliez, per ordinem ad Angelos quibus inharent; humane, ad homines; &c. Hac verò, de qua in disputacione presenti, ratione sui objecti nobis ingerit difficultatem, nomine en im speciei impresse. Dei venit illa qualitas, que claram Dei visionem innostris mentibus ingeneret, ira vesaciat nos illum intuiciue videre; Quamus enimbujus speciei disputatio. Theologica sie: Recentiores

tamen philosophi ad se shi cam attraverunt; Luire quidem, nam tota quanta est refunditur in explicationem essentie speciel impresse communissme acceptie; que ad philosophos proprie persinet. De ca igitur prius quarendum nobis est num desacto detur in Beatis; qui Deum clare intucutur. Deinde verò; posso quod non detur, num saltem dininitus sit possibilis.

SECTIOPRIMA.

An defacto beati videant dininam essentiam per specieus impressam creature.

Onclusio est negatiua. Puto enim non darà in Beatis speciem impressan creatam Deix per quam dininam essentiam intueantur voi no-tandam: me loqui de specie impressa creata; certum enim puto dininam essentiam vniri idefacto cum intellectu beati per modum speciei impressa arque adeo respectu illius habere rationem speciei; si non regorose, quatenus amportat esse vicariam obiecti, & supplere vicem illius, qua

munia fine reali distinctione ab obiesto exequi nequent : at quatenus dicit esse compleriuam principii essectiui visionis per hoc, quod se temest ex parte obiesti tanquam vitimam rationem, & complementum intelligibilitatis illius, porrò hanc conclusionem sic explicatam docet S. Th. p.p. quast. 12.art. 2. & cum eo communiter Theologi, quos citat & se sequitur Comptonus Despus. 17. de animu sett. 1. nu. 5. est tamenar concra Aegidium Lustianum tame 2. mp. 2. set s. 2.p. qu. 3. art. 3. vbi sus desendit dari in Beatis huiusmodi speciem; que sententia duplici limitatione sustinetur ab 2dijs. quidam enim de quibus Ricardus in 3. dist. 2. art. 3. qu. 3. admix-

Digitized by Google

sunt illem inadequate solum concurrentem ex parte obiecti, quia putant Deum non solum vt causam vniuersalem, sed etiam ve particularem, & vt obiectum immediate ad beatam visionem... concurrere; ita vt ex causa principali, & in-Arumentali resultet vna adequata immediate concurrens, Vasquez verò p.p. quell. 12. ari. 5. disput. 43. cap.7. vult speciem Dei esse quidem in Beatis adaquatam, sed realiter cum lumine gloriz identificatam, atque adeo eadem certitudi-برج qua defendimus dari lumen gloriæ deber و nos Dei speciem defacto propugnare.

Probatur autem nostra affertio vnica ratione: Species impressa rigorosa, de qua loquimus, instituta est à natura ad supplendum desectum. obiecti, quod simul cum potentia debet quidem

ingenerare notitiam sui, sed per se immediate non potest; atqui ex parte Dei nullus datur defestus quo minus ipse non possit immediate ad sui visionem cum intellectu creato concurrere; ergo connaturaliter loquendo, esto quod species impressa Dei non implicet, nulla defacto in,

Beatis admittenda ell- maior, & consequentiam patent ex dictis supra minor verò suadetur, quia Deus non minus in ratione intelligibilis, quam in ratione entis est actus purus. ergo sicuti inratione entis nullum admittit defectum; ita neque in ratione.intelligibilis: sed posse immedia-

tè concurrere ad visionem sui eliciendam à nobis, importatur essentialiter ab actu puro inratione intelligibilis confiderato. a quidem aliqua potentialitas est in obiecto indigere specie,

qua careret, si ea non indigeret, vt de sè patet: ergo &c. Confirmatur, quia species impressa. datur ob defectum, quem habet obiectum in ordine ad cognitionem sui, vel quo ad præsentia, vel que ad vim effectiuam, vel denique quo ad"

proportionem, quam cum potentia cognosciti-

ua habere deber. sed Deut est incime præsens intellectui, & habet virtutem productiuam perfestissimam visionis, & est maxime proportionatus intellectui eleusta per lumen gloriz 🧓 🛍 🖯

cuti supponitur esse Beatorum: nimia enim: immaterialitas Dei solum in ordine ad comprahésonem cundem gradum immaterialitatis in co-

go quamuis alia obiecta creata innaturaliter sine specie impressa videantur: Deus tamen, cum fit ex se complete intelligibilis, non nisi inma-. -

sit dicendum illum sic desacto á Beatis videri: negandum consequenter est desacto, ad visionem Dei speciem impressam creatam concurrere.

Atque ex his patet, ex duplici. limitation 🛶 assignata, neutram aliquid probabilitatis opi-- nioni contrariz afferse posse. Non priorem. nam ille immediatus concursus, qui speciei crearæ tribuitur, quantumnis partialis fit; fi connazuralites ad eliciendam Dei visionem admittidur : enidens signum est quod Deus illo indigeat ad hoc, ve perfecte intelligibilis in actu primo reddatur; sed hoe derogat rationi actus puri in genere intelligibilis; ergo &c. Neque posteriar videtur probabilior; tum propter dictam rationem, quia quandiu obiectum in ratione intelk-

gibilis completum est, innaturaliter ei additur complementum; tam etiam, quia in visione Dei lumen se tenet ex parte potentiæ illam corroborans; si autem esset species Dei, se teneret ex parte obiecti, innaturale autem videtur hæc duo munera adeo diversa in vnam entitatem... coalescere . Scia P. Vasquez contendere, intellectum creatum de se esse completum ex parte potentiz ad visionem, & sic lumen, solum setenere ex parte objecti. Sed contra est, quia inde sequeretyr intellectupostrum esse etia completum ex parte potentiæ ad actum fidei : atque adeo non dari in nobis habitum fidei infusa, quem esse distinctum à speciebus rerum credendarum manifestum est. si quidem hæ sunt ordinis naturalis, vt patet; ille verò, si datur, non est nisi ordinis supernaturalis. absurditas autem seguelæ adeo videtur manifesta, ve non... indigear explicacione, ipla verò sequèla paritate, vel etiam maiori ratione suadetur . nobilior enim in sua entitate est visio Dei, quamaclus fidei infulæ . repugnat igitur intellectum creatum esse completum de se ad visionem a quin etiam sit completus de le ad actum fidei.

Ad nostrum principale argumentum respon- 4 dent aduersarij . speciem non solum institutam. esse ad supplendum desectum necessarium obiecti, sed criam liberum; per hoc scilicet, quad cum obiectum possit per se ipsum, nolit tamen hoc modo concurrere, sicuti igitur propter madum connaturaliter operandi supernaturaliter, quamuis possit Deus per se ipsum nobiscum cocurrere,tamen per habitus supernaturales concurrit, ita propter eandem rationem in visione beata per spaciem creatam concurrere debet.

Sed conceifo antecedente pro modo: nego paritatem : disparitas est toties decantata, quia... nimirum habitus supernaturales tenent se ex parte potentia, supplentes desectum illius in linea potentiæ se continentis: at verò species impressa se tenet ex parte obiecti supplens vices illius, vel non potentis immediate concurretes vol faltem notentis.

Verum contra hoo neoterious quidam & in-Surgit; etiam si species impressa teneat se ex pargnoscéte requitits ve bene aduertit Quiros Dispense e objecti, non est cur etram non se teneat 👯 91./ect.4.nu.22. nostram sententiam sequens er- parte potentia, quatenus nimirum est exactum. complementum intrinsecz virtutis eiustem pocentiz ad operandum, ergo &c.

At est manische faltum, quod affirmit. ficuei 2 turaliter videretur per illam . cum igitur non ... enim semen virile etiam si se exactum comples mentum intrinsecz virtutis potentiz generatiuz, quz oft in feinenz, non tamen se tenet ex parte iphus fæminæ, sed viri, ita & in casu nofiresy conserved to

Vrget- Astus visalis, eniusmodi est visto petit connaturaliter procedere à principijs intrinsecis, ergo principium influxiuum obiecti debot esse intrinsecum potentia, & sie se tenere et parte einsdem potentiz.

Respondes distinguendo antecedeas debet connaturaliter procedere à principijs intrinfecis quatenus vitalis est, concedo : quatenus repræsentatio est obiechi, nego antecedens, 🎉 consequentiam .

Contra hanc distinctionem submarmurat ad-

neria-Digitized by GOOGIC uerlarius fie: Influxus obiectique in visionem. tendir in illam, quatenus in reprasentationem vitalem; ergo debet effe influxus procedens à principio potentia intrinfeco . Respondeo 125 men facile distinguendo antecedens ; & fi quidem fensus est, quod viralitas visionis realiter ab influxu obiectino attingatur, concedo; fizautem quod formaliter, nego antecedens, & colequentia, quemadmodum enim influxus prima caufa tendit in nisonem, quatenus in repræfentationem vitalem tanguam in vnam indiuifibilem entitatem , quia tamen vitalitatem non formaliter, fed folum materialiter attingit: ideo non debet procedere formaliter à principio intrinseco potentine sita et in ca fu nostro.

Hanc paritaté subvertere conatur recention ille dicendo, quod admeorium prima caufe non fe habet vs completium can fa fecunda, fed potius ve procedens ab alia caufa, ficuti, inquitin flyaus vaius ignis adiquantis alium ignem ad calefaciendum lignum, & ided non petit effe intrinfecum: contra verò adintorium obiecti fe habet vt completinum potentie Sed contrastum quia manifeste falsum est quod afferit alioquin. caufa fecunda poffer aliquid agere fine prima, ficuti vnus ignis fine alio; tum etiam, quia dato asserto, sic vrgeo. Neque adiutorium obiecti se habet at completium potentia vitalis, fed potius vt procedens ab alia caufa ergo ficuti adiutoriu caufæ primæ non deber procedere à principio intrinfeco caula fecunda, ita neg; adiutorium obiecti à principio intrinseco potentiæ vitalis; confequentia patet, antecedens probaenr, quia adiutorium obiecti complet ipsum obiectum in ratione intelligibilis, non verò potentiam in ratione intellectiui. obiectum enim . & potentia in ordine ad visionem comparantur vt duæ caufæ diner fæ rationis, quarum vnaquæq: in fua linea diuerfum complementum expofeit: ergo neg; adiutotium obiecti fe habet ve completiuum potentia &cont aften bonus

Denique ad suadendum, quod principiu infuxiuum ex parte obiecti debeat connaturaliter este intrinsecum potentia varias congerit ra tiones aduerfarius: quarum prima fic procedit : Species est accidens; sed accidens est completique Subiecti, cui inhæret, quod in casu nostro est potentia: ergo &c. Secuda:nifi principium influ-Xiuum ex parte obiecti fe teneret etiam ex parte potentia, sequeretur, quod species sensibilis coloris V. G. etiam fi non existeret in pupillasfed folum in vicino aere, ad visionem coeurreret. fed hoc est falsu: ergo &c. Tertia,quia lumen gloria, & quelibet alia qualitas elevatiyaad effectus supernaturales, non solum se tenet ex parte potentiz eleuande, sed etiam ex parte Dei eleuantis, cuius maxime propria est : ergo à pari . Quarta , quia gratia sanctificans est altera natura in ordine supernaturali, ergo dat ins ad complementum intrinfecum in ordine ad vifionem . Quinta denique, quia potentia vitalis speciali quadam ratione exigit ve actus, qui ab ea procedit sit suus, sed suitas requirit salte connaturaliter vt omnia comprincipia fine intrinfeca dicta potentia ; ergo &c. quod eins visaliras

Sed nulla ex eis habet foliditatem . Ad pri-R. P. 1of. Politzy Philafoph, tom. 3

mam enim dico, duo haberi in specie impressa 5 youngelt eam dare vleimam intelligibilitateur obiedo: alterum, esse accidens. Iam licet quoad secundum sit persectius potentiz: at verò quoad primum, totalites se tenet ex parte obiecii vnde he, ve si objectum per se ipsum sine. specie ad visionem concurrat, nullam innatura, Ligate in potentiam refundance quod in hoc witur iure suo; aliundovero perfectione illamiqua patentia haurit á spesie materialiter, & per acchiens se habet in ordine ad vitalem soperationemeliciendam, & dato quod formaliter, ex hoc aliud nibil colligi potest, quam quod potetia quando vaa cum specie concurrit ad visione, innaturaliter operatur, nist ea informetur. Ad, secundam verò aio: non esse nouum aliqua agentia intimam præsentiam cum suo effectu ad operandum requirero, ut patet ex prima caula.

buins geocris est cansa , que in ratione obiecti monius agere debet. namsine per se ipsam ad actum vitalem concurrat, fine per speciem impressam , exigit compenetrari cum illo, & pen consequés sum potentiasque illú recipere debets

Ad reraiam, nego consequentiam. Disparieas est, quia in lumine gloriz, alijsque qualitaribus elegatiuis habemus fundamentum afferédiscut le teneant ex parte virinsq; Dei scilicet, & creature: at verò agédo de visima intelligibilitate obiecti habemus potius fundamétum in co. tracifi dicondisquod se teneat ex parte potétia , quia nullo modo pertinet ad cius intellectiuitatis complendam in propria linea, vii de se pater.

Ad quarta: nego item confequétiamiex co-e-, nim quod gracia sanclificas fit altera natura, satia bene cu ea agitur, fi det ius ad complementu intrinfecum, ex parte potentiæ fe tenens, cuiuf+ modi est-lumen gloriz.

- Ad quintam denique distinguo maiorem: potentia vitalis exigit vt actus speciali quadam ratione. sit suus; quatenus vitalis est, cocedo: qua tenus expresso est obiectionego maiorem: & se diftinguo etiam minorem fuitas connaturaliter exigit vt omnia coprincipia fint intrincea potentianque faciunt ad vitalitatem actus, concedo qua faciunt ad obiecti expressione nego minorem,& confequentiam, & dico quod absolutà. loquendo, obiectum multo magis specialiter védicat fibi visionem tanquam suam, quam poten-; tia.ve patet ex co, quia multi existimant candi: visionem faltem divinitus fieri posse vel ab hae 3 vel ab illa potentia intellectua: at nullus dixic. eam elle indifferentem ad representandum Deu, vel creaturamiex quo deducitur non effe cur potentia connaturaliter exigat operari fuum asiu. cum vltima intelligibilisate obiecti fibi inerinfecadoc iplo quod abiectu fit in le completu in, ratione intelligibilis, veia casu nostro est Deus-

· Obijcies primd: incellectus ad connaturaliter: operandii debet informari specie; sed Deus informare nequit intellectum Beati, ergo fi fine specie creaca intellectus. Deam videret, salté innaturaliter operarctur minor pater; major probatus: parinateomnium potentiară per species » operantium, its ferrible recention.

Respondeo distinguendo majore: & si quidem concrimeren interfeden semberdniggiratigischeĸĿ

Digitized by GOOGLE

18

21

22

cies, concede quia cum hac se essentialites vicania, & semen objecti: deberesse accident, & per consequent de se informatiua potentia, & necessifartò operatiua, sed si species non concurrat, sed portus concurrar objectum nego maiorem sie distinguo minorem codem modosad minoris probacionem patet ex dectis

Obijcies secundos nequit Deus intelligi in a-Rusecundo visus fine specie expressa creata; ergo nequit intelligi in actu primo vihbilis, fine impreffa creata Cofirmatur quia species expresfa debet coformari impresse. Respondeo cocesso antecedete, negando confequetia. dispariras esta quia Deŭ in actu secodo à nobis intelligi importat cognitione noftea circa fe verfante; hir autel est perfectio intrinseca intellectus creates & non Dei, arquadeo sic cognosci imporent elle arialiter. specié expressam creatamat verò Des attelligi. in actu primò visbile el iplum effe intelligibi-Étintelligibilitas autem pertinet ad persectioné obiecti, & non intellectus com igitur Deus intz: ciope intelligibiles fit la fe flumme perfestus abi est cur necessario per aliquod oreasum reddi debeat sale. Ad Cofirmationé dico: specié expresfam debere neceffario conformari impreffantis do adeliss quidem non in effendo sed in representando, atqui in casu nostro negatur adesse.

Obijcies tertio nequie haberi visio, abque equado Deus vniatur intellectui in ratione intellectus debent coalectere in vnum principium operationis vitalis minor probatur, quia nullam aliam veram vnionem inter creaturam, & Deum cognoscimus prater bypostaticam acceptate de qua oritur ex specie impressa.

Respondeo: vnione Dei in ratione intelligibischis cu intellectu, posita huius eleuatione: per lumen, non esse reale intrinsecam, sed intentionas lé, in ratione principi; productiui intellectionis; & importare intimum illapsum Dei in potentia; se importare illi per decretum de concurrendo; per qua pater neganda esse minore argumeti; se ad cius probatione dicendu; veru quide esse alla dari vnione reale intrinseca inter Deum, se creatura prater hypostaticam: verum vnione, de qua loquimur esse intentionale in ratione principi operatiui, quam non debera esse intrinseca patet ex vnione, qua causa prima, se secundado vniuntur ad operandum.

Obijcies quartorii Deus non concurrit ad viminone Beată per specie creată, sed per seipsium immediate, vel concurrit per suă essentia, vel port suă omnipotentia non primum, qui a omnii concursus ad extra in genere essentia sabetor procursus ab omnipotentia, per quă significamus virut tute Dei operatiuă omnii factibilită ad extra Me que secundu, sicute enim essentia per se primo terri pre sentatur à visone beata, tamquă obiectă terri minatiui primariu, & non omnipotentia per se primo illa, & no hat tanquă obiectă motius debet influere, repatete ex diuma cognitione tui ius proximum obiectă motius est essentia per se minipotentia, ergosecon motius est essentiale est motius comnipotentia, ergosecon motius est essentiale vice monipotentia, ergosecon motius est essentiale vice per se minipotentia, ergosecon motius est essentiale vice per se minipotentia, ergosecon motius est essentiale vice per se per se

Respondeo prime: hoc argumentum militare)

etiam contra freciem diffincta,quia vel ad cant causanda concurrie Deus immediate per sua essentiavel per suam omnipocentiam, quodeuque dixeris,eft contra rejetgo &c, Respondeo secundò & concella maiore dica quod concurrat per sua omnipotentia ad probatione in contrarium data sétéria Scoti-volétis folá efsetiá effe obie-Ctu terminatinu primariu;attributa verò,& relationes secundariu, que à multis reijeitur; nego omnipotentia debere per se primo influere tamquam obiectum motiva primaria.lufficit enim fe per le prime influat,quatenus virtualitet continet expresson smilitudine divinz effentiz.ficuti per se sufficeret, si hoc modo influeret species creata. Paritas antem de obiecto motino divinz cognicionis non est ad resquia eadem dininitas, ficuti ve coparata ad operationes ad intra haber rationé effentiatita & comparata ad operationes ad extra habet ratione omnipotentia; & real i onia hac el victus effectiva Dei . ad intrinfect autem in Deo dulla datur efficientia.

Obijcies quinto pro Vasquez: implicat, quod duz causa proxima ad cande effectu concurrát, quin fine in eo dua formalitates illis correspondétes cu igitur ad visioné Dei cocurrant tanqua due proxime cause intellectus, & sume; debent in ea dux formalitates illis respondere; Der igitur visio pro ve est intellectio vitalis respondeble intellectui:pro ve verà est talis obiectionimirum Del respondebit lumini . ergo lumen gerit respectu illius munus speciei impresse la qua pro zimè pender specificatio obiectiua actus vitalisa prima, & secunda consequentia pater: antecedes verdi& hac tertia probatur exéplo visionis cotporez, ad qua, quia concurrunt potentia vifint & & species: à potétie visua habet quod sit visit ; à specie verò quod se calis obsecti V. Galbi. L species est ab obiecto albo transmissa.

Respondeo negando antecedens; culus fálsitas patet primò ex Deo, & causa secunda concurred tibus ad eundé effectu simul secundum qualibet formalitatem sod quia Vasquez se excusat dicedosquod loquatur de duabus causis secundis im mediatis:præter quam quod fatio superfluitatiss à qua desumitur argumentusmilitat verobique 🕏 impugnatut secundo ex duobus ignibus ad eande indivisibile combustioné concurrentibus. teré tiò ex sententiaeiusdem Vasquez volentis porte tias ab anima diffinctas y fimul cum anima ad vivales operationes immediate concurrere, & tai men nulla formalitat in illis est assignabilis que vtriq;indiuisibiliter non correspondeat. Ad probatione antecedetik dico ex calu particulari no bene vaiuersale propositione deduci ; & ratio à priori estiquia dependentia essectus à distinctis caulls potett quidem aliquando à diverte formalitatibus proueniressed non semper, nam interdit orisi potest ex imbecillitate vnius caule ad vnas & candem formalitate causanda, interdum etia ex exigentia illius formalitatis specialiter à du plici caula pendentis, sicuti est vitalitas superna turalis in casu nostro.non negatierim tame,quod frquis à visione supernaturalitate diffinguat potell'colicedere Vasquio antecedens, & diegi quod eius vitalitas correspondent intellectui filpranaturalitas aute flimihi specificacio vero 66iectiua speciei impressa de la compressa de la

Digitized by Google

Obijoies sexte pro codé: duo sunt munera speciei:Primum est determinare potentia ad talen determinatú obiectú attingendum: Secundò ad attingendum illud cú tanta, vel tanta intéhone . & elaritate;fed vtrumq;munus præftatur à lumine gloriz ergo lumen habet ratione speciei.maior paret inductione specierum naturalium; species enim parietis albi V.G. impressa oculo, & determinat potentiam vifinam ad videndum tale obiectum; & ad videndum illud minus; vel magis intense juxta proportione intentionis, quam alla cæteris paribus habet in fe. minor verò probatur, quia lumen gloriæ ex vna parte determinat potentiam ad obiectum supernaturale , non qualecumque, ve de se pater, alioqui Beatus omnia entia supernaturalia creata videre posset ergo ad supernaturale increatum: ex alia verò lumen datur cum certa intensione Beatis, sed hoc non ob alium finem, nifi vt illi intenfio , & claritas visionis proportionetur; ergo &c.

Respondeo negando uninerfaliter maiorema quo ad primam partem ; aio enim vim determinandi potentiam ad tale determinatum obiectum non competere speciei vt sic, sed soli speciei obiecti madæquati; quando enim obiectum eft adequatum potentia, & fibi vendicas proprium modum tendendi ex parte potentia species eius Supponit determinationem in illa . Iam verò Deus clare visus est obiectum adaquatum intellectus eleuati , à quo possis attingi in ratione actus puri , per quam differt à quocumque alio obiecto. & per hoc patet responsio ad probationem ab inductione desumptam; cum enim cateræ species fint obiectorum inadæquatorum., quæ communicant in ratione, fecundum quamattingi debent à potentia ; hine habent determinare potentiam ad specificationem actus circahoc potius, quam illud obiectum; species igitur hoc de se habet essentialiter, quod sit principiu concurrens ex parte obiecti , primario comples illud , & secundariò potentiam, non autem., quod determinet potentiam adillud . Ad fecundam verò partem maioris dico determinare pqtentiam ad actum tante, vel tante intentionis poffe competere tam speciei s quam habieni, ve patetin vilione , que fi prouenità potentia robustiore, perfectior est, & clarior ea qua promemit ab imbecilliore, etiam fe species fint æque intenfæ vnde deducitur, quod etiam fi lumen gloria hoc munus praftet , non tamen ideirco gerit vices speciei impresse, tenendo se ex parte obiecti in visione Dei tommi anni Daidu

SECTIO SECVNDA.

Kunus spacies impressis create Dei fit Positistis.

mus in dubium esse possibile. que enim reppy gnantia est in eo quod Dous elevet lignsi V, Gn ad præstandum in visione concursum illum on biectinum, quem per le ipsum connacuraliter loquendo præstare deberer ? nulla profecto. Tota igitur controuersia sita es in co, ve videamus num Deus speciem impressam creatam sui dininitus producere possit, que ex vi sua intrinseca fit primo, & per se ordinata concurrere ad visionem , diving essentiz vices supplendo. Dico, primò, & per se ordinata, quia alia posser esse » in hoc quastio; num scilicot Deus, quando vellet ve lignum concurreret ad visionem loco suæ essentia, posset illud eleuare per qualitatem... aliquamintrinsecam, que ex se effet primario instituta ad huiusmodi elevationem ligno communicandam, ita ve conflatum ex ligno, & hac qualitate connaturaliter in uissonem influeret. loco diuinz essentig. De hac enim qualitate nihil in præsentia curamus num sit possibilis; quia putamus vezè non fore spesiem impressam Dei, si quidem eius essentiam minime participaret, sed potius essentiam qualitatis elevatiuz ligni adhoo, yt ex suis inerinsecia specici concuntu, in visionem influeret; & recte id quidem . speeies enim impressa Dei debet posse totaliter ex fuis intrinfecis obiectinum concursum in uisionem pra ftare ; atqui hac qualitas non nifi parsialises posset, quia vti supponimus etiam lignum loco speciei deberer influere;ergo ip sa per fe, & folitarie fumpta pon euer species Dei, Portò quamuis conflatum ex ligno ex dicta. qualitate connaturaliter concursum obiediuum visioni præbetet; neque estet estentialiser species impressa Dei; si quidem species impressa debet connaturaliter posse in visionem. influere connaturalitate primò, & per le le tenente ex parte sui totaliter sumpte . at conflatum hoc posses connaturalicase tantum se tenense primò & pes le ex parre vnius extremi, non verò alserius, nempè ligni, niss secundario, quatenus videlices eleuaretur ab altero : lic explicatan qualtione.

Conclusio est negativa, Censeo enim non, pollo divinitus dari speciem impressam creatam eums beneficio Deus videri possit intuiting. Its D The p pique 12 artis of que 13 artis item tersio Contrag. sap. 49, & sapè alibi ve infra vider bimus quem sequneux, I homiss Caies Ferrazionia Capreolusin 4. dift 49. qu. 5. Paludamus que se arte 1. Canclera, Durandus quefte : . mum. 13. D. Angonin. 3. pareste 30. cap.4. S. I. Ballor due in 3. dist. 14. qu. Lart. L. & ex nostris Ar--xubal. in primam par. quaff. 12. dispue, 16. cap. 5. Granadus desput. Sessell: 3. Tannerus disput. 2. de .Des gu. 6. dub. 2. mum. 12. Recupitus to. Li, in grimon pare lib. 6. qu 21. August, in qu. 12. art. 2. diff.5. Palumbus in primam par. qu.12. art. 2. & passim Doctores in Hispania, vbi adeo conmunem hane sententiam suisse suo tempore satotur Hericius in primam paretracle. 4 disput. 4. 649.6-vt dicat oppositam ibi apud nobiles Theologos penè extinctam fuisse. Oppositum tamen docent Riccardus, Aureolus, Maisonius, Palatius, & ex nostris Molina in primam par.qu. 12. are. 2, difp. 1. Suarcz lib. 2. de Attrib. cap. 13. KK 2

Vissques in primum par, disput. 38. eap.2. Valentis tem. 1. disput. 1. qu 12. mmH. 2. Salas par. 2. tracti2, disput. 5. sect. 2. Arriaga desput. 3. de ani. set. 2. er disput. 8. de Dea set. 2. Hurt. disput. 22 de anima contr. 13. pun.

6. & alij recentiores .

lam verò assertio nostra probatur vnica rasione, que asserti communiter solet ad negandum posse aliquid per absolutam Dei potentiam
sieri: species impressa creata Dei implicat insuis prædicatis contradictionem ergo est divinitus impossibilis huius enthymematis toradissicultas est in antecedente; consistit enim inassignanda implicantia dictae speciei multae asferri solent ab auctoribus nostrae sententia: quas
examinare prius oportet; ve tandem nostramin medium adducamus sit igient.

SECTIO TERTIA.

Diffolument ollo implicanica ab alife

Arum prima porest este huiusmodi sti divinitus dari posset species impresta Deia
sequeretur, quod visio Doi ab ea procedensses
set simul immediaea; 8t mediaea; sed hoc implicata ve de se passes; ergo & ipsa species implicabit minor pateta & consequentia viderur
eerea, quia ex implicantia essectus reste dedus
eitur implicantia causte ad illum essentialitet
ordinate; cuiusmodi supponitur esse species;
de qua loquimur; sequela verò maioris probatur, quia visio Dei est de se intuitiua; ergo ex
suis intrinsecis immediata aliunde verò; si inter eam, 8t Deum species creata intereiperetura
esse teiam mediata, ergo 8tc.

Verum hæe implicantia non videtur solida-4 ad quam dissoluendam suppono inter cognicio+ nem, & obiectil duplex dari posse mediti: slært. quodaalterum quo - medium quod eft obiecum primarium, in quo feilicet, tanquam in precognito cognoscitur secundarium. cuiusmodi ef ransa, quando ducir nos in cognicionem effectus. medium verò, quo, est id, quo mediante obier Elum mouende petentiam concurrit ad actumen licet in se non cognoscatar, & haiusmodi est species impresto, quo posito, distingua sequela s Ripecies impress Dei dareur, vifio Dei estet immediata, & mediata; & fi quidem forma, fit in ordine ad idem medium, nego; fi verdi (nia ordine ad diversa a concedo a & sic distincta minore; nego consequentiam; & ad probationem sequelæ dico: visionem Dei à specie creata prouenientem, fore immediatam, loquendo de medio vi quod, quia non terminaretur ad aliquidd obiectum, & eo mediante ad Denm; ynde wiet intuitiua: fore quoque mediatam si sermo sit de medio ve quo; quia inter ipsam, & obiectum intercederet ipsa species, que veré esset medium motiuum, quo, scilicet, mediante obiectum moueret potentiam, & influeret in uifiahem ip sam, hoc autem non obstare intuitioni patet ex visione corporea, quæ licet intuiting sit: admittit tamen frecies visibiles , à quibus ex * parte obiecti immediate procedat . Ex quo paeerespansio ad idaquod dicunt alii s qued minieum admissa specie, Deus videretur simul per essentiam ve supponitur, & non videretur per essentiam a quia per speciem videri enim per essentiam excludit solum medium quod, nonautem medium quo, vade stat cum hoc, quod Deus videatur per speciem, & simul per suamessentiam.

Secunda implicancia est hac implicat agens 32 creatum productiuum connaturaliter fancticatia ergo implicat agens creatum productiumm connaturaliter beatitudinis; sed huiusmodi estet species creata Dei, si daretur; quia ex se instructionem Dei, si qua beatitudo nostra consistit ergo huiusmodi species creata implicat. Ita sere Sotus an 4 dessina 49. quia. art. 3.

Sed neque hæc eft præcedente solidior; falsum enim esse antecedens, constat ex valde probabili senrentia docentium : Sacramenta physicè causare gratiam per qualitatem sibi intrinsecă . çuius beneficio interumeraliter eleuanturà Deo. quod fi antecedens verum effet, nulla tamen eflet consequentia, disparitas esse posser, quia... gratia sanctificans est fons, & principium totius Supernaturalitatis creatæ j vnde quælibet alia... res videtur effe improportionata ad illa physicè mon solum principaliter, sed etiam instrumentaliter efficiendam : at verò visio beata debetut -ipsi gratiz, atque adeo non excludit à se dopendentiam ab alio principio effectino creato; defacte enim agnoscit lumen gloriz ve causam · fui . non est igitur cur non possit etiam à specie impressa Dei efficienter procedere.

Tertia sic procedit. Implicat Deum ad extra producere aliquid necessario; sed hoc eueniret si daretur species impressa Dei; ergo huiusmos di species repugnat. maior est certa; minor versò suadetur tripliciter? Primò à pari, quia omnis species suit necessario à proprio obiesto. Secundò, quia species Dei si daretur, deberet suere ab eius essentia, quam primariò exprimente, essentia autem sumpta sormaliter ve essentia, pracedit libertatem in actu secundo. Tertiò denique, quia de ratione speciei intelligibilis est procedere ab obiecto ve intelligibilis sest procedere ab obiecto ve intelligibilis si sest intelligibile, sicuti estens, ergo &ce.

Hac quoque implicantia est inessicax. concessa enim cius maiore, facile negari potest minor 3 & ad primam eius probaeionem dici: -quod quenradmodnm non obstante, quod coucursus obiectiuus immediatus à exteris obiectis naturaliter exhibetur potentiz recte disposite nihilominus tumen in omnium seutentia à Deo tribuitur libere intellectibus Beztorum; conflat enim absque vlla necessitate Deum concurrere per modum obiecti ad visionem sui : itadicendum est de specie, quod nimirum, quamvis à ceteris obiectis necessaris fluatid Dea tamen flueret libere propter perfectissmum domnium, quod supra suas omnes operaciones ad exera fibi vendicae. Ad fecundam verò aio dubium este inter Teologos;num solzessentia didina sit obiectum formale terminarium visionis. multi enimid negant, putantque, quid quid

est in Dea, esse huiusmodi. sed dato assumpte,

dicendum, qued hoc non, obstante, vel obiestáformale motium sit omnipotentia, vel si est esfentia, non tamen sola est, sed quatenus est subordinata voluntati dinina, sinè debeat sui speciem producere, sue immediate cum intellectu Beati ad visionem concurrere.

35

36

38

Ad tertiam denique: concessa maiore, distinguenda est minor: obiectum independenter à libertate est intelligibile. Es si quidem sermo sit de obiectis creatis, que non habent dominium plenum in suas operationes ad extra, concedenda: sin autem de obiecto beatissio, cui us smodiest solus Deus, subdistinguenda: Independenter à libertate est intelligibile, remoté, concedo; proximè, nego, quia sicuri quando essenta Diuina exercet in Beatis munus speciei impresse, redditur intelligibilis proximè per desettum de concurrendo ad visionem ipsam: ita etiam in casu nostro reddereur huius sinodi per simile decretum, quo vellet media specie creata in visionem insluere,

Quarto fic alij: Implicat aliquid habere per formam diftinctam, quod habet ex se essentialiter intelligibilis; ergo implicat reddi intelligibilis per species. minor, & consequentia patent; maior sudetur, quia in tantum Deus non potest roddi per formam distinctam omniscius, prases & con quia hac habet ex suis intrinsecis essentialiter.

Respondet Comptonus disputeitata sellens turtia à mu. 1. supponendo Deum non esse neces fe farià proxime intelligibilem offentialiter, fed reddi talem per voluntatem concurrendi ad vifionem · ad eum plane modum, quo ignis redditur proxime potens ad comburendum per approximationem . Esto totam vim combustinam. habeat intrinsece . quò posito, di Ringuit maiorem: Implicataliquid habere per formam diflinctam, quod haber ex so effentialiter : & fi quidem fermo est de agentibus necessarijs, concedit, fin autem de liberis, negat maiorem; 84 & ad eins probationem dicit : cognitionem, & &prælenciam hoc ipforgrquod distinguncur à Deo y esse formas creatas , arque adeo non posse in eo recipi, alioquin Deus esse mutabilis vider berent autem recipi & eum prasentem, & intelligentem denominarents ve pates, ergo &cci 11/2

Verum hec responsio ad hoe ve satisfaciationdiget fulcimento . Primò quia adversarij nonintendunt Deum necessario ex seesse proxime intelligibilem , fed suppontedosid habere per decretum de concutrendo y affamant quod hoe ipio, quod ex fuis intrinfecis ex efe est intelligibilis formaliter . non possit reddi talis per aliquod extrinsecum à se diffindum . Secondo. squia distinctio maioris est diminuta y exceminio -loquitur vniuersaliter, videlieet non posse alisquid habere per formam distinctam, quod habet per se essentialiter. Comptonus verd illam reftringit ad genus caufe efficientis dumtaxat, dicens veram elle la agentibus necessarijs, & "non in liberis. Tertio, quia in hacetiam refrictione dicta major accepta non videnir vera, · nam implicat Doum per virtutem à se distinctà præstare concursum, quem ve causa prima per le & ex incrinsecie suis exhiber causis socundis, Extamen Deus in exihibitione kuiusmodi concurfus est agens liberrimum, vt patet, ergo non folum agens necessarium , sed etiam liberum implicat habere per formam distinctam id, quod per se, & effentialiter habet. Quarto denique, quia id, quod ad infirmandam probationem maioris visimo loco additur, non videtur foluere. difficultagem, quia etiam fi supponeremus per impossibile Deum posse aliquas formas accidenrales in se recipere, arque adeo mutabilitati futiecum effe ; adhuc si per suam entitatem . & essentialiter effet omniscins, & immensus, implicaret forma aliqua accidentalis, que effet ex: fins intrinsecis instituta ad reddendum illumi omniscium, ac omni loco presentem. Quod' viterius suadetur ex eo; quia in sententi a coru, qui ponunt vbi modaliter distinctum, implieat vbi Romanum V.G reddi præsens Romaper alind vbi , quod effer ex se ordinatum ad vbificandum illud in eo prorsus loco determinato, cui est essentialiter affixum. ergo, non: ex co , quod Deus est incapax formz creatz, implicat reddi sapiens aut immensus per aliquod distinctum; sed ex eo præcise, quia implicat aliquid habere per formam diffinctames quod habet per fei, & effentialiter. Solidius ergo responderem, supponendo; przdicatum, qued habet aliquid ex se, & effentialiter, posse effe duplicis generis, primò na vt fit formaliter operariuum, secundò ve sie merè conflicuriuum, & non operatiuum formaliter prioris generis ek rifibilitas respectu hominis in sententia corum,qui illam identificant cum natura humana : pofterioris verò rationalitàs per hane enim homo conttituitur formaliter in esse hominis, per ilfam verò formaliter potens ridere quo posito difinguerem maiorem : Implicat aliquid habere persormam definctam, quod haber ex se elsencialiter 3 fi fermo sie de prædicatis mere constitutiuis, concederen : sin autem de operativis formaliter negarem, sie distinguerem codemus modo minorem. Deus est per se effentialiter Intelligibilis, its vt hoe fit predicatum in es formaliter operatioum concederem , ita ve non sit huiusmodi, sed mere constitutium, negare minere, & consequériam Ad probationem verò maioris dicerem omniscientism, & immens ratem non effe pradicata formaliter operations & ideo nil mirum si no possie Deus per aliquod distinctum reddi omnistius 5 & præsens locos -Contra verò loquendo de intelligibilitate, desqua sermo est in argumento, ea enim com non Liereninatina, sed motiva: conflat importare de se virencem operacinăm ad extra. Iam verò Tracio disparitatis inter voum, & alterum prodesterum genus est, quia merè constitutiua. imitantur naturam cause formalis, que hoc iph l quod est in subiesto apro, suo munere fun-Careft. vnde non habet amplius dining omnipotentia, & libertas, quid circa eius effectum · disponere posit : at verò prædicata operativa... pertinent ad genus caufe efficientis, que quamuis existat, adhuc tamen subditur diving omnipotentia, & libertati in ordine ad sui effectus positionem . non-est igitur mirum si in Thesanre divina omnipotentia reperiantur virtutet

13

alique operativa inftrumentarie de genere accidentis, quarum beneficio substantia producere valeat effectum, ad quem producendû eft ex le, & ex suis pradicatis intrinsecis adaquate potens producere, casu quo Deus non vuit ve per se ipsam, & per sus prædicata sibi identificata illum producat. Quod fi hæc ratio enincit, substantiam creatam divinitus habere posse per formam distinctam id , quod habet per le & esfentialiter, dummodo pertineat ad genus caulaefficientis, idem de substantia increata concludere videtur ; non enim potest facile assignari disparitas quoad hoc inter vnam, & alteram, exquo deducitur , quod etiam fi Deus fit per le effencialiter intelligibilis, possit nihilominus per speciem impressam creatam id habere.

Dices: rationem cause prime esse in Deq. pridicatum formeliter operatioum, & tamenex dictis non subditur dimez omnipocentiz, &c libertati in ordine ad præstandum, vel non præstandum per se ipsam suum concursum causis secundis ergo non ese universaliter verum, posse aliquid habere per sormam distinctá, quod habet per sua prædicata intrinseca formaliter. operatiua. Respondeo, concesso autesedente x diftinguendo consequens : si non assignatur aliunde implicantia a pego ; ex suppositiones quod aliunde assignetur, concedo. Dico enim. meum intentum folum elle in præfentia bilendere nullam elle implicantiam, que ex princis pio assumpto ab adnersarija deducebatur, ea quod non repugnet aliquid habere per formam distinctam, quod ex suis intrinsecis, & per se habet, pertinens ad genus caufæ efficiençis, cum quo stat ex peculiari aliqua ratione id repugnare pole, heuti defacto repugnat in ordine ad vim çausatinam, per quam Deus in ratione. cange brims couffichient. T dnam von boffen Deum alicui creature demandare ,eriam'in ordine ad peculiarem effectum in præsentia supponimus; & id hoc etizm leasu sultinemus repugnare speciem impressam creatam Dei, quaus censeamus prægule per hoe, quod Dens fit ex lo, & ex luis intrinseçis perfecte intelligibir lis, nullam involvere repugnantiam.

Atque ex his remanet soluta quinta implicantia, quam nonnulli derivant ex eo, quod species impiesta Dei si daretur esset ex suis intrinssecis supervacanea, & frustratoria; quate= nus semper invenirer intellectum Beatiper intrinsceam Dei intelligibilitate motivam actuaaum atque completum. Quamuis enim verum esses, quod; ve intellectus Beati inciperer esse vnitus divina essentia per modum speciei intelligibis, sufficerer habere lumen gloria, quod pegatur ab alija assentibus requiri prasecea, decretum Dei de concurrendo ad vissonem.

Adhuc tamen yt species creata non esset esfentialiter superuacanea, satis esset s. Deus posset nolle possea cum intellectu creato per suam essentiam actuato, atque completo concurrere, quia sam ex supposstione quod desacto nollet, esset proscua yt beata visso, poneretur à parte rei dependenter ab ipsa, vt dè se patet.

Sextam implicantiam adducunt alij sic:si polsee dari species impressa creata ad supplendum vices Dei nolétis concurrere cum intellectu Beati per suam essentiam immediaté: sequeretur
quod posset dari alia spécies impressa reata ad
supplendum vices prioris speciei, poste quod
Deus nollet per priorem concurrere. Sed hoc
implicat ergo see, sequela pater paritate; quia
non minus esserintelligibilitas Dei species smpressa creata, quam ipsa Dinina essentia; ergo
siex eo a quod Deus nolit concurrere per suam
essentiam debet admitti species creata supplens
vices illius: ita ex eo quod nolit vit dicta specie, admittenda est alia, que in locum illius
subrogetur, minor verò probatur, quia sic daretur species speciei in infinitum, quod repugnare videtur.

Verum hæc quaque implicantia eneruis est. Responderi enim ad eam dupliciter potest: Primò quidem negando fequelam 🔉 & ad eius probationem dicendo, quod licet tum ipsa essentia dinina, tum eius species impressa creata essent diuina intelligibilitas: non tamen eodem modo. diverbras confiseret in co, quod elsentia effet intelligibilitas Deoliutripseça, species verd creata, extrinleça quoniam verò species impressa est essentialiter ordinata ad supplendam. tantummodo intelligibilitatem intrinsecam obischi, non verò extriplecam : hine fit vi etiam fi postit dari species impressa creata ad supplendum vices Dei, noletis concurrere cum intellectu Ren ati per suam essentiam immediate i non tamen sit dahilis vua species effentialiter ordinaerad Supplendum vices alterius speciei, quiu simul esset, & non esset species impressa Deitesset quis dem ve supponient : non effet verò quia non ordinarecur ad supplendum. vices intelligibilicatis intrinfece Dei , sed extrinfecz, atque adeo ad funimum elles species impressa speciei dimina, non verd ipsius Dei; eo quod non faceret venire in cognitionem Dei immediate, sed mediates atque adeo abltractiue tantum, & non inquitino

illum representaret. Quaniam verè, ve in pracedenti diffutatione:vidimus, non repugnat: species impressique plura immediate repræsenset objecta: id circo responderi posser scoundò ad adductam implicanziam, concedendo sequelam; quemadmodu enim non repugnee vas species impressague sit Amul representativa hominie, & leonis: ita neque alia, que sit simul representativa Dei, nec non etiam alterius speciei, que ex suis intrinsecis ad Deum tantummodo representandum ordie nata effet in hoc enim nulla apparet contradicitio a fi aliunde species impressa Dei non inuor luit contradictionem . quare negata minore a ad eius prodationem concedenem elle pollibilem... speciem speciei in infinitum quemadmodu enim non repugnat dati cognitionem cognitionis in--infinitum, itz videlicet ut prima reflectat fupra : secundam, secunda supra tertiam, tertia supra quartam, sinc fine, ita neque quod detur prims species impressa Dei que habeat solum Deum eamquam obiectum primarium representare, secunda verò Deum simul, & primam specient, tertia Deum , & fecundam, & fic in infinitum .

Septima implication sie procedit: implicat effectum connaturalites exigentem causam supe-

Digitized by Google

41

٠,

riosem produci ab inferiore foperioris vicem

fupplente: fed visio Der exigit connatural ter immediate produci ab essentia divina ergo implicat produci posse à specie creata, que est interalle inferiori ordine, ac ipsa divina essential omnia patent prater maiorem, que probator, quia non aliunde repugnat creaturam posse creatire, nisi quia creatio exigit connaturaliter Deum tanquam causam superiorem ipsa creatura, à qua specialiter, atque totaliter pendear, est ratio vinuersalis esse potest, quia quoties essettus aliquis causam superiorem connaturaliter exigit, ideo est, quia indiget ad sui positionem tota virtute, que est in illa causa; sed implicar tantumdem virtutis in inferiori causa reperiri, ergo, &c.

Verum hac quoque implicantia non minus ; quam pracedens duplicem habet folutionem. prior eft , fi negetur major, cuius falfitas con l'are poteft ex gratia fancificante , qua licet connaturaliter exigat caufart'à Deo, non repugnat camen caulari à creatura, vei notavimus ad probationem maioris dicerem squod eriam fi vera effet fententia corum qui dicunt non poffe vnam creaturam ne instrumentaliter quidem creare aliam i de quo in methaphyficis ; falfum tamen eft hoc prouenire ex eo, quod creatio exigat connaturaliter à Deo tamquam à causa superiore procedere . fed , vel ex co , quod perfectifimum operandi modum importat, qui fibi vendicet in caufa infinitam virturem, quatenus habet extrahere creaturam ex puro o bile, vel ex aliquo alio capite , de quo infra . Rationem denique vniuerfalem, que vleimo loco affertur, in quam tota implicantia refundi videtur,non procedere fuadetur, quia confundit exigentiam connaturalem cum effentiali . multa enim connaturaliter exigimus,quæ falfum eft exigere effentiahter. quamuis igitur effectus aliquis exigat connaturaliter causam superioris ordinis, male deducitur quod illam effentialiter exigat; bene autem deduceretur , fi inde constaret totam virtutem caulæ ad eius productionem neceffariam effe. Verum effectum aliquem connaturaliter exigere causam ordinis superioris, potest in aliud refudi, ve in casu nostro, quia nimirum cum visio bearifica habeat pro obiecto terminativo Deum, qui eft de se perfectissimo modo intelligibilis, & intime præsens intellectui creato, fibi per lumen. gloriæ proportionato, ideo exigit ab iplo Deo tanquam ab obiecto motino & non à specie creata procedere.

Posterior solutio ciustem implicantia poteste este si distinguatur maior sic: Implicat estectum connaturaliter exigentem causam superiorem., produci ab inferiore supplente vicem superioris, & siquidem exigentia illa oritur primo, & per se ab estentia estectus, transcat maior, sin autem prouentat estaliunde, negaturi sic distinguo minorem. Visto Dei exigit connaturaliter produci immediate ab essentia diuina, ita vi huiusmodi exigentia primo, & per se oriaturab ipsa essentia vistonis, nego; ita vi aliunde illi prouentat, concedo minorem; & nego consequentiam. Explico: quoties essentia aliquis ita connaturaliter superiorem causam exigit, vi hac exigentia primo, & per se ab cius patura. & quidditat.

procedat ; transeat quod implicet ab inferior caula produci : dico ; transcat, quia runc poteft. habere focum principium illud, quod ideo hoc fit, quia tune fignum est, quod huruf modi effectus indigest ad fui productionem tota virtute illius caille i quam conftat in caufa inferiori non reperiri . At 6 exigentra illa primo, & per fe in and aliquo fundatur nempe in ipfa caufa, fecundario vero, & confequenter deriuetur in effectu, nego implicare effectum illum ab inferiori caufa produci : quia iple circumferipta caufa fupefiorelindifferens est ve ab ea povius, quam ab inferiori producatur. Porrò exigentiam, quam habet beata visio connaturaliter procedendi ab effentia diuina tanquam à specie, radicari primario in ipla diuina effentia conftat ex eo , quia fi per impollibile supponamus Deum non este ex le perfecte intelligibilem , vifio Dei exigeret procedere connaturaliter à specie creata, & non à diuina effentia . non eft igitur mirum fi non obstante quod Deus defacto firex se perfectissime intelligibilis : non implicet eius visionem produci ab ipfa specie creata; siquidem illa exigentia procedendi connaturaliter à causa superiore non oritur illi ex fuis principijs intrinfecis, fed primario aliunde, & 2b extrinseco. Contra verò polico quod creatura creare diuinitus non poteft : dicendum eft exigentiam, quam habet creatio procedendi à causa superiore, primo, & per le procedere ex intrinfecis iphus creationis qua, cum fit productio rei ex nibilo, exigit caufam, que in perfectione oinnem superet creaturama& ideo implicare quod fiar ab alio, quam à Deo.

Octava denique implicantia est huiusmodi. Admissa specie impressa Dei creata, ex vno capite non posset Deus non concurrere per modu obiecti, posito cause vniuersalis concursu parato ad concurrendem cum ipsa specie: ex alio verò capite deberet posse ad libitum negare suum concursum per modum obiecti, quia libere sic concurrit, sed hac sunt implicatoria ergo &c.

Sed hæc implicantia ab Aldrete allata in primam partem difput. 9. fect. 5. a numero 6 videtur folutu facilis, fi dicamus: Deum in præstando concursu suo in ratione obiecti ad visionem immediate per se ipsum fine creata specie dupliciter exercere libertatem: primo ve causam vniuersa-Tem, fecundo ve particularem at verò quando concurrit media specie creata, non nisi ve causam vniuersalem immediate exercere posse libertate in illam . & in hoc hullam involvi implicantia, vt exemplo planum fieri potesticasu enim , quo Deus vult fe solo comburere lignum, dupliciter libertatem immediata exercet, & vt Causa vniuerfalis eft; & ve particularis; at fivelit vra cum igne connaturaliter in ratione caufæ vniuerfalis concurrere tantummodo libertate exercere valebit ve causa vniuersalis, & non ve parcicularis .

Instabis: si hæc responsio consisteret, sequeretur posse dari qualitatem supplentem munus cause primæ in viosione Dei; sed hoc repugnat, vt patet; ergo &c. sequela probatur, quia in tali casu adhuc Deus ve causa secunda particularis libere in illam instueret. sed hoc sufficeret ad saluandum dominium Dei liberum in visionem. si-

Digitized by Google

THE ST THE PROPERTY OF

euei sufficit per te ad faluandum ipsum dominiu per hoc, quod admissa specie creata, liberè vé causa vniuersalis influacin illam, ergo &c.

Sed contra, quia negare possunt recte aduerfarij sequelam, ac dicere; ex posibilitate quan litatis supplentis munus cause particularis, non yalere inferre possibilitatem qualitatis suppleun tis munus caufe primæ yniversalis, ve pater eremplo combustionis supra allato. Ad probationem verò in contrarium dicerent non sufficen re quemcumque vsum divinæ libertatis immediate ad saluandum perfectissmum Dei domipium in visionem, sed debere esse talem, vt. oma pis-creatura, quæ in eam influit, quantum ad este, & operari ab eo dependeat; atqui hoc non haberetur calu, quo qualitas aliqua postet supplere concurlum caule vningefalis in uisionei& Deus solum ve causa particularis illam, causaret ; nam dicta qualitas peque in essendo, peque in operando subdi deberer Deo, alias non suppleret vices caufæprimæ, gogera verò ex boc quod aliqua qualitas suppleativices. Dei in gepere objecti, cum admittat concursum Dei ve Zanie aufnertalie visit teriver ding rum fulle essendo, tum in operando immediate Dei domino subdita sit, arque hæc maior ratio potest probabiliter allignari ab aduerfarijs cur illa repugnet, non verò hac.

Ad hanc implicantiam reduci potest illa 42 lia, quam adducit Quiros in suo cursu disputa 91. num. 26. ca est buinsimpdi; non potest Deus non concurrere obiectine. Sin actu. secundo ad sui visionem; ergo species creata implicative pote essentialiter superssua, antecedens suadetur, quia concurrere obiectine duo importat, terminare. Se coesicere ipsam visionem; sed Deus non potest non esse terminus sua visionis, nec potest illam vi causa vinuersalis, vuà cum, potentia non coesicere; ergo sec.

Ad hanc enim nullo negotio respondere possunt aduersarij dicendo:non quamcunque coeficientiam cum potentia ex parte Dei sufficere ad productionem visionis sine specie impressa, sed requiri duplicem omnino i illam scilicet, que prouenit à Deo et à causa prima, & enisnersali: & eam, que sit ab eodem et à causa se; cunda, & particulari; quam cum libere exhibeat; casu quo nosit, habet species creata socum ne sit effentialiter superssu.

SECTIO QUARTA

Expenduntir otto alia implicantia à Ratugita

P Julius Cæsar Recupitus to. 1. de Des lib. 6.

1 - qu 21. cap 2.6 3. ad probandum speciei impressa creatæ Dei impossibilitatem, octo adducit implicantias, quas prius quam nostram, in medium proseramus zequm est perpendere.

Primam inuento nu. 13. cap. 2. que sie se habet: Implicat accidens subiectiuum, seu tenens se ex parte subiecti, quod nullius subiecti sie, aut este possit persectiuum, ergo implicat accidens obiectiuum, seu renens se ex parte obiecti, quod nullius obiecti sit aut esse posit persectius. fed talis esser species impressa creata Dei ergohuiusmodi species implicat antecedens pater, quia omne accidens est essentialiter ordinatum, ad perficiendam substantiam i ideoque diciturentis ens : consequentia probatur paritate quiasicuri; accidens subiectium est ordinatum adperfectionem subiecti, eta obiectium ad perfectionem obiecti, etgo seuti repugnat illud, ita & hoc. subsumptum verò suadetur, quiaspecies creata Dei siesser perfectiua, maximò obiecti increati, cuius ponitur esse species es

Verum hoc esse falsum eadem pariente probatur, quia implicat accidens subiectiuum, quad fit perfectiuum fubiect in eadem ratione perfecti ; nam ratio perfectivi intrinsece respicit perfectibile ; perfectibile autem intrinsece importat carentiam in fe illius perfectionis, fecundum quam eft ab alio perfectibile . ex quo fit, ve si materia haberet fibi identificata quantitatem, vel dispositionem ad formam, implicaret quantitas vel dispositio diftincta : qua effet ordinata quantificare vel disponere dictam materiam; & fic de cateris accidentibus subiectiuis, ergo implicat etiam accidens, obiectiuii effentialiter perfectiuum, & completiuum obiecti in eadem ratione ex se completi, atque perfecti. cum igitur elleutia diuina fit obiecum. completishmum, & perfectishmum in ratione obiecti simplicabit profecto speciem impressam elle perfectione ellentiz diuinz in ratione obiecti. Jam ergo ellet, & non ellet species : esset, quia talis ponitur : non effet, quia species est de se perfectio, & complementum obiecti . ..

Ad hanc implicantiam relictis folucionibus , quas auctor eodem capite adducit, & impugnat. Responderem dupliciter . Primò negando vniuerfaliter antecedens, in quo totus hie difeurfus fundatur . puto enim falfum elle implicare accidens subiectiuum, seu tenens le ex parte subie-Eti, quod nullius subiecti fit, aut effe poffit perfectiuum loquendo de perfectiuo physice de quo auctor hic loqui videtur, quod multipliciter probo, & primò quidem, quia probabile existimatur in philosophia dari virtutem impressam accidentariam, led eam pullius subiecti este, aut effe posse perfectiuam constat ex co quia omni subiecto, cui imprimitur eft innaturalis, & defacto subiectum non solum conatur refiftere nà illa in se producatur., sed casu quò projiciens contra eius refiftentiam pravalet, aduerlus eam iam productam acriter reluctatur; & non defistit donec illam à le penitus abijciat . Secundo multo probabilius el dari defacto in spiritibus dánatis qualitatem quandam doloriferam eos deturpantem atque inficientem, & ob id acriter illos torquentem ve meliores Theologi recentiores docent, sed hanc etiam qualitatem nullius subiecti elle, aut elle polle perfectiuam sic oftendo. Huiusmodi qualitas nullum aliud subiectum fibi vendicat præter spiritum, sed spiritus non-est perfectiva, sed imperfectiva ergo &c. maiorem probo, quia licer Cartufianus Dialogo de sudicio particulari art. octavo, & Henricus quod: lib. 8. queft. 34, existiment dictam qualitatem ... dum ab igne inferni producitur, non polle elle mifi calorem , recte tamen Suarez 3. garg tom. 4.

Digitized by Google

disput. 46. sell. 2. & lib. 3. de Angelis cap. 15. oftendit eam effe qualitatem in suo ordine spirituale productam ab igne, non quidem per potentiam actiuam naturalé, quia nil corporeum potest per se in spiritu aliquid materiale producere; sed per potontiam obedientialem, ad cum plane modum, quo Thomige volunt aquam baptismi producere gratiam sanctificanté in ijs, qui baptizantur.quo polito lic argumétor: Qualitas spiritualis nullum aliud subiectú exposcit, nisi spirituale;huiusmodi autem non estaneq; esse potek præter folum spiritum;cum igitur hunc inficiet, atque deturpet falsum est implicare accidens subiectimum tenens se ex parte subiecti, quod nullius subiecti sit, aut esse possieperfectiuum Tertio denique idem suadetur ex habitibus vitiosis, siuc intellectus ve erroris, infidelitatis &ce fine voluntatis ve superbiæ, innidiæ &c. constat enim ex voa parte huiusmodi habitus esse accidentia subiectiua, ex alia parte afferre imperfectioné fubiectis suisad que per se ordinantur. quemadmodum etiam actus ipfi ad quos inclinant . quis enim neget habitum,& actum erroris.non perficere, sed inficero intellectu, sicuti etiam habitu, & actum superbiz voluntaté dantur ergo multa accidentia subiectiua, que nullius subiecti sint, aut affe possint perfectiva; nil mira igitur si dabilis quoque sit species impressa Dei, que licet sit accident obiectium, nullius ramen obiecti sit, aut esse possit persectiua. Ad probatione anrecedentis dicerem, omne accidens effe quidem ordinatum ad substantia, & ideo divi entis ens à Philosophis no tamen habere pro fine essentiali illam perficere', ita vr fi non effet perfectiuú,eius accidetis rationem amitteret. vt patet ex dictis.

Responderem secundo: Bifariam intelligi posse voum elle, aut esse posse perfectiuum alterius. primò late & minus rigorofe focundo strictè, & rigorose. Ad perfectiuum priori modo sumprum constituendum, sufficit se quoad modum intelligendi,& fignificandi concipiatur, & fignificetur ve perfectio alterius, quamuis realiter non fit illi intrinfecum, fed extrinfecum, tantum; fic cognitio dicitur perfectina obiecti, quia illud conflituit in ratione cogniti; & actus fecundus sue sit actio sine effectus ce fetur persections potentiæ achiux,&ractus primi caulz,à quà procedie, quatenus illam denominat zou caufantem. contra verò ve aliquid sit persedinum stricte, & rigorose alterius non debecquomodecumq; intelligi perfectio illius, fed deber praterea effe illi realiser intrinfecti, ita ve,fi fit de genere qualitatis in éo nemine cogitante recipiasur ; eique inherendo perfectius iliud reddar, in quo fenfu dicimus, lumen effe perfectinum aeris, enlorem. ignis.sapiemiam.& virtueem hominis &cc.Alioquin fi,ve aliquid fie cu omni proprietate, & rigore perfectium alterius, sufficeren elle zi realiter extrinsecum, sequeretur quod creatura esset huiusmodi perfectiuum respectu Dei, quatenus fe haberet vi actus, fecundus respectiu suz omnipotentiz zeillű constitueret cognitű. A matű &c. quod nemo dixerit. his breuiter premotatis vt ad solutionem implicantize deneniam spermitto antecedens, in quo dicebatus: Implicare accidés labiectinumiquod nullius labiecti fir persectinus led diftingno ven fequens ergo implicat accidens

R. P. lof. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

obiectuu, quod nullius obiecti fie perfectiuu; & fi quidem de perfectione late, & minus rigorosè sumpra fermo sit, concedo: sin autem de propria,& rigorofa,de qua in antecedete agitur,nego consequentiam. ad probationem verò consequentimnego paritatem: disparitas est, quia dato, quod omne occidens sit ordinatum ad perfectionem substantia, diverso tamen modo id contine gie; nam subiectiuum vr posè substantiæ intrinfecè inhærrens, ad eam rigorosè,& scricte perficiendam ordinatum est, obiectiumm verò quippe obiecto extrinsecu, ad illud late, & minus rigorosè perficiendum solummodo. Porrò nullú este inconveniens formam aliquă creată extrinfecă persectionem afferre posse Deo, constat paritate gloriz,& honoris. ficusi enim censemus creaturas posse asserre Deo extrinsecam gloria, & honoremicur no etiam fimilem perfectionemicum confler gloriade honore elle perfectiva. Per que patet responsio ad probatione in contrariu.permillo enimantecedente, concedo co lequentia, videlicer implicare accidens objectivit, quod fit effortialicer perfectiun, & completiun obiecti in eadé ratione completi, arq; perfecti; & di Ringuo subsumpeti effentia dinina eft obiecti perfectifi ámű, & completissimű; loquédo de perfectione in rrinfeca obiecti, cócedo: fin auté fermo fit de exerinfeca,nego subsumptú dico enim quod secumdu hanc perfectioné, sicuti non est absurdu putare quod Deus fit obiecti perfectibile, arque coplebile:itz neque quod de fe non lit perfect i filmű 🎉 copletismu; quantu igitur ex hoc capite, quod species impressa Dei sit persectio, & complemensum ipsius Dei falsum est cam contradictionem innoluere.

Secunda implicantia affertur à Recupito sap-3.00.21.80 cst huinsmodisti species impressa Dei effet possibilis, vel esset instrumenta connaturate Dei in ordine ad vissoné, vel tanta obediétizle, neutră dici potest;ergo implicat:consequentia. pacet, quia omne inftrumenta Dei vel connaturale est vel obedientiale, minor verò probatur. no primuquia vel esset connacurato potentia, vel actui, vel obiecto non potétiz, quia hac exigio vnisi effenciæ divinæ immediate, & non per speciemiex suppositione quod se elevata per homémegobiecto quia effentie divine salve est conameale non per aliudifed per fe ipsafieri intolligibilenegedenique actui, quia id connaturale aft actuisquod est connaturate objecto, & potenviz, á quibus origine ducie, quod verò neg; dici possir socunda, suadeturita quia de ratione essen eiali specesi impressa cit, ve se connaturale principiù explessati cria quia hac species no esset magis species qua lapis quado hic obediétialiter concurrer concurlu obiectino ad visioné Dei . >

Vera neghac implicantia videtur folutu difficilis concelle nime eius maiore, negăda est mimor quoi ad secundă partificiandum specie impressă Dei absolute loquendo censendă este instrumenti obedientiale, se no construrale ipsius Dei Ad priore probatione in contrariu, in qua assumitari de racione estentiali speciei impressa este și ste conaturale principiu expressa, distingue assupită se se quide obiectu no este ex se aptul objectium gonoutau speciei expressa immediate probers, concedo negai verb, se checa se aptum

60

.

Digitized by Google

Li

ad hoc . sed pro sua libertate non vult . puto enim in tali casu, ipsum obiectum esse connatusale principium, quatenus species videtur instienta à natura in defectum obiecti, nemo autem dixerit. Deum habere defectum in ordine ad ea. que vel absolute non vult facere; vel non vult Se solo -ad posteriorem verò probationem, inqua dicebatur aquod fi hac species effet inttrumentum obedientiale, sequeretur quod non esset magis species, quam lapis, qui obedientialiter eleuetur ad præstandum obiectiuum concursum visioni beata, neganda est sequela. rasio negationis est, quia species creata Dei hoc ipso, quod talis est, ponitur habere ex suis intrinsceis proportionem cum visione, ita ve illam respiciat tanquam effectum fibi proportionatum, ad quem ponendum sufficientem virtutem in sua entitate continent-contra verà quando lapis elevatur ad concurrédum loco speciei, constat ex suis intrinsecis, non habere proportionem cum visione, nec sufficientem virtutem, fed incoatam tantum ad illam caufandam. Iam verò ex dicta proportione , quam agnofcimus in specie, non sequi cam esse instrumentum conaturale Det shoe suadere discursu. Vt aliquid cenfeatur connaturale inftrumentum alteriusjex nullo capite debet aliquam innamiralitatem, & obedientiam respectu illins involueregeum enim conceptus connaturalitatis s. habeat ve bonum, bonú autem ex integra causa procedat:hoc ipso. quod aliqua innaturalitas fubrepit, non potett instrumentum illud absolute loquendo censeri connaturale - erit igitur obedientiale, non quia non habeat ex se virtutem producendi essectum, nempè visionem in casu nottro; sed quia Deus ita vult efficaciter visionem, ve noste ei concursum obiectiuum immediate per se ipsum prabese, sed mediante ipsa specie creata. innaturaliter enim hoc contingit, ve pater wade non eff mirum si ratione huius innaturalitatis sposies impressa Dei instrumentum obedientiale dicaeur innaturalitas enim se habet ve malum... quod ex quocumque naturalitatis desectu procedit. Totum hoe, quad dicimus confirmatur exemplo actus supernaturalis fidei, vel charitaeis: hunc enim, licer, fine habiens, fine auxilium actuale ex fuis intrinfecis producere valeat, si tamen,præsente habitu, Deus nolit illo vti,sed medio actuali auxilio pro fuo libitu velizactu producere, omnes dicent dictu auxiliu in tali cafu, non habere rationem inArumé ti cónaturalis, sid obedientialis; co quod, præsente habitusest innaeurale actui non produci ab illo, fed ab auxilio >

Porrò tradita responso dissert ab illa, cuius meminit idem Recupitus su. 22. quod nimirum concursus speciei creatz est minus connaturalità quam concursus divinz essentiz, quatenus hac connaturalitus obiestinè concurrit, quam species, & hoc sussici ad saluandam ipsam species, & hoc sussici ad saluandam ipsam species, este instrumentum connaturale Dei, cuim enim dicatur à nobis esse obedientiale, nil mirum si contra nos nil valeat auctoris impugnatio, qua tota resunditur in illud principium, quod nimirum: quotiescumq; aliquid est iuxta modu agedii connaturalem: contradistorium illius debet dici innaturale; iam enim modum agendi speciei, innaturalem, absolute loquendo, censene

dum elle, concedimus.

Terriam implicantiam affert auctor nu.24. & eft huiusmodi: Implicat instrumentum connatuturale ad creandum;ergo implicat (pecies creata Deis que fit instrumentum connaturale ad visionem. antecedens supponitur. consequentia verò probatur; ideo implicat instrumentú ad creationé, quia de ratione instrumenti connaturalis est disponere subsectu ad elle forme, ad qua elt in-Arumentum, cum igitur implicet subiedium ad creationem disponi, quia in creatione nullum intercedit subiccium: implicabit consequenter in-Arumentum ad creationem. Hanc autem rationem militare in specie suadetur, quia buiusmodi species, de qua loquimur, iuxta natură reliquarum specierum, ponitur esse instrumentum connaturale Dei ad visionem. ergo deberet connaturaliter fubicaum disponere sed nullum subiedum posset disponere; non diumam essentiam , quia bac est irreceptina accidentium. neq; intellectum erentum, quia hic disponitur sufficienter per lumengergo ficuti implicat vaum in firumentum connaturale Dei , ita & alterum .

Hec quoquimplicantia est eneruisch enim vim haberet, probaret etiam implicare reliquas species intentionales . cum enim , vt iple affumit: species sit instrumentum connaturale obiecti, veique species vifina parietis erit connaturale parietis instrumentum : tum sic ; de ratione intrumenti connaturalis est, disponere subiectum ad esse formæ, ad qua est instrumentum; ergo huiufmodi species, fi esset possibilis, deberet comaturalites aliquod subiectu disponere, non parietem,quia iple per actioné transeunté illam producit;neque oculum,quia hic disponitur sufficiéter per suas dispositiones naturales, ve multi dicunt, vel ad sammum per lumen, ve alij malunt . ergo fi repugnat inftrumentum connaturale creationis, debet etia omnis species impressa creata implicase; que consequentia, cum sequatur ex principio in maiori affumpto clare deducitur illud este vniuersaliter negandú . sufficit igitur ad salvanda ratione instrumenti connaturalis, si vt alteri ex suis intrinsecis subordinarum, & vt quid alterius, & ve virtus illius, operetur. Atque hac potest elle prior folutio implicantiz adducie . posterior veró erit,, si ad consequentiá primi enthymematis dicamus, nos no fustinere posfibilé este specié creaté Dei, que sit instruments connacurale ad visioné, vti supra notanimus, tráfeat igieursh in tantu implicat species connaturalis Deisquia deberet ex vno capite disponere ad vifonem,exaltero verò, nullum effet affignabile suhiectu, quod ab ea disponibile esset. Hinc eamen non recte deducitur implicare speciemimpressam creatam Dei, de qua loquimus.

Quarta implicant:a attignatur me:25- quæ fic procedit: Implicat accidens, quod fit contrainclinationem omnis subiecti. sed talis esset hac species; ergo non solum qua infirumentum, sed etiam, qua accidens est, implicar, maior suadetur, quia repugnat accidens omni prorsus subiecto violentum, cum enim, qua accidens est, intripsecè ordinetur ad persiciendum subiectum, repugnat quod sit contra cuiuseunq; subiecti inclinatione, alias nulli essebonum, minor venò prebatur, quia si huiusmodi specieses-

"

fet alient subiesto naturalis, maxime intellectui creato sed intellectui eleuato connaturale est videre Deu per essentia, & no per speciesergo & c.

65 Solutio huius implicantiz patet ex dictis fu--pra; vbi probauimus, exemplo qualitatis spiritualis dolorifera, qua torquentur spiritus, non implicare accidens, quod fit contra inclinationem omnis prorfus subjecti, neg; esse de ratione accidentis ve sic esse perfectiuum alicuius fubiecti physice : sed satis esse si metaphysice, feu ex modo concipiendi fit huiufmodi, quatenus eius beneficio subiectum ex potentia tran--fire intelligatur ad actum,& per consequés ab co actuari: veru ve aliquid noui in hac folutione addere videamursdici probabiliter posse putamus, quod licet veru effet omne accidens effentialiter habere no esse contra omnis prossus subjecti inclinationem, fed effe alicuius perfectiuum ; ad huc tamen species creata Dei non implicaret. eo quod falfum effet,eam fore contra inclinationem intellectus per lumen elevati. ad probatio. nem auté in contrarium, in qua affumitur, quod intellectui eleuato connaturale sit videre Deum per estentiam, tamquam per comprincipium obiectiuum , & non per speciem . Responderem ; distinguendo assumptum : & si quidem sermo sit de connaturalitate extrinfeca ipfi intellectui ele nato, concederem : fin autem de intrinseca, negarem, antecedens, & confequentiam ac dicerem, quod quoties duo comprincipia effectiua ad eundem effectum connaturaliter producendu concurrere debent , dupliciter concursus vnius comprincipij dici potest alteri connaturalis, primò connaturalitate intrinfeca . fecundo extrinfeca . Intrinfeca confistit in eo, vt alterum ex fuis intrinfecis, hoe determinatum comprincipiu exigat,& non aliud, & quantumuis detur aliud, quod aque bene cum co concurrat ad effectu, nihilominus tamen resputatur ab illo , propter intrinsecam determinationem, quam habet ad fuum peculiare comptincipium extrinseca verò habetur per hoc, quod licet alterum aque bene hoc , vel illud comprincipium ex fuis intrinfecis admittere valeat, quia tamen voum ex illis connaturaliter exigit potius cum eo concurrere, quam alterum : ideo concurfus vnius dicitur illi connaturalis, alterius verò innaturalis videlicet extrinsece; connaturalitate, vel innaturalitate se tenente ex parte alterius comprincipij. quod autem intellectui eleuato per lumen posteriori modo, & non priori connaturalis fit concurfus immediatus diuina effentia, conflatjex eo , quia ex supposicione siue possibili siue impossibili, quod specie creata informetur, nemo dixerit, quod vitra eleuationem luminis glorie requireret aliam elevationem ad concurrendum vna cum dicta specie ad visionem : requireret aurem illam , fi ex suis intrinsecis fibi vendicaret determinate concursum obiectiuum immediatum diuinæ effentiæ. I dem fuadetur ex eo ; quia si per impossibile Deus non esset completus in ratione obiechi intelligibilis, & reliqua remanerent sicuti defacto sunt intellectui elevato lumine gloriæ diceretun connaturale videre-Deum per speciem creatam potius, quam per liguum, V.G.à Dei omnipotentia ad præbendum man R. P. Iof. Polizzy Philo foph.tom 3.

obiectium concursum divinitus elevatumiergo connaturalitas, vel innaturalitas in hoc prouenit illi ab extrinseco, & non ex suis intrinsecis: in hunc fere modum possent non improbabiliter discurrere aduersarii.

- Quinta implicantia quam proponit auctor. au.26.eft huiusmodi:Implicat effentia realis,cui nunquam , & fecundum nullam differentiam temporis existentia elle posit connaturalis; sed talis effet species impressa ereata Dei ; ergo &c. maior fuadetur:implicat materia, que non poffet existere nisi spoliata omni forma ; sieuti etiam implicat accidens, quod nunqua possit existere, nifi extra omne subjectum, fic enim effet vtrifque innaturale ip fum exftere, & per naturalem_ appetitum tenderent per fe ad fuum malum eft , ve malum eft. fed hoc, non nisi quia omnis essentia realis ex suis principijs intrinsecis exigit, vt fecundum aliquam faltem temporis differentiam existentia possit esse illi connaturalisi ergo &c. minor verò fuadetur, quia ille status eft innaturalis speciei , qui eft contra naturam. subjecti, & objecti, ad quod species ex suis principijs intrinfecis ordinatur; fi quidem implicat; aliquid elle cotra natura finis, & elle iuxta natura medij ad tale fine essetialiter ordinati, sed exi-Rentia talis speciei esfet contra natura, & exigétiam subiecti, & obiectigergo talis species naturaliter peteret seper elle in statu sibi innaturali . - Sed neque hac implicantia conuincit vt constat ex qualitate dolorifera existete in Damonibus , quæ , licet fit contra eorum naturam , ipfa tamen connaturaliter existit in illis tanquam in subiecto sibi proportionato . sed quid quid st de hoc, concessa maiore argumenti, negari recte potest ab aduerfarijs minor, & ad eius probationem dici, quod licet verum fie flatum illum effe annaturalem speciei, qui est contra naturam proprij subiecti, & obiecti : falfum ramen est, existentiam talis speciei ese contra naturam, veriusque. probatur: non subiecti fecundum fua intrinleca confiderati . fiquidem species impressa creata Dei complet intrinfece porentiam intellectiuam in ratione potentis elicere visionem & he est intrinsece perfectina illius,licet minus, qua effet diuina effentia vnde potius cefenda eft iuxta natura intellectus elevati fecundu fua intrinfeca confiderati qua contra vera auté fit co+ tra natuam obiecti potest esse dubiú puto tamen absolute negandum, quia, quod est contra naturam alterius; est illi violentum, violentum, autem definitur ab Aristotele : Id quod eft à principio extrinfeco nullam vim conferente passo, imo co repugnante. quare id solum est contra naturam alicuius quod respectu illius fe habet vt forma, cuiufmodi est frigus respectu ignis , calor respectu aquæ &c. atqui essentia... diuina non est passum, in quo species impressa recipiatur, sed respectu illius se habet vt agens, quod quatenus tale est non porest violentiam pati, ve communiter dicitur. ergo &c quod fi supra innuimus innaturale esse essetie dinine no concurrere per se, sed cu creata specie ad visionem: innaturale sumpsimus large, vt idem fit, ac non iuxta regulas vuinerfales natura; qua quoties habet causam expeditam, & habile ad L1 2

concurrendum cum altera, ve fugiat superfluitatem, non adhibet aliam loco illius, ex hac autem innaturalitate licer reclè deducatur exiftentiam numquam in primo inftanti posse esserspeciei creatæ connaturalem s'at non in reliquie instantibus consequentibus, quie pro consequentibus, sicuti videtur Deus se spoliasse iure suo immediate obiective concurrendi. & illud dedille speciei : ita & species acquissse ius perseuerandi in codem esse, quod acquisuit. simile quid apparer in mundo aqui licer in primò in-Ranti à Deo liberaliter crearos sit : in reliquis tamen consequentibus existentia est illi connaturalis, & debita, ita vr, si modo destrucretur à Deva contra eius inclinationem effe césertur-. Sexta implicantia; que habetur num. 27 fic procedit:implicat contradictionem materia spisitualis in Angelo, ve apponimus, ergo & species improlla creata Dei a confequentia probatur, quia ideo materia spizitualis esset in Augelo implicatoria, quia effet ellentialiter superwacznea; quatenus supponeret Angelum in ordine ad omnes operationes suas iam completum, sed etiam species creata Dei supponit obiecum completum in ratione speciei ergo &c. Confirmatur, quia sicuti dicitur dari duplex genus speciei: Vnum speciei compleneis obiectum incompletum, Alterum quo obiectum, licer fit completum, libere tamen viitur, ita dicet'allquis ; dati duplex genus materiz > vuum materiz complentis formam de se incomplerami; Alterum materiæ, quæ ex libitu Dei supponi possit forme substantiali de se complete.

Hzc quoque implicantia solui sacile potest . fi concesso antecedente, negetur consequentia. & ad eius probationem dicatur . dupliciter postse concipi Angelum materia spirituali constates primò ita ve altera pars formalis illius sit actua complesus. secundo ira ve fit actus incompletus; & si quidem ponitur esse actus completus, ideo implicat angelum constare materia, quia ad hoe ve ex materia & forma refulter vnam. per seguindispensabiliter requiritur, ve veraque fit ens in completum ; cum igitur Angelus supponatur elle voum per le vimplicabit componi en actu completo, & en materia spirituali: At vetò in casu nostro ex Deo 3 & specie non debet fiert vnum ens per'se, ve collat, & ideo nou repugnat s quod quamuis Deus fle completiffmus in genere objecti , adhuc dabilis fit freeies, quæ eius vicem supplear influendo in uisionemia fin autem dicatur, actus vita eum materia spirituali Angelum components effe imcompletus ? præterquam, quod non fauet aduersario; quant doquidem non currit paritas cum Deo, qui in genere obiecti intelligibilis est completissimus ? concella causali, nimirum non dari in Angelo materiam spiritualem; que simul cum formula spirituali incompleta constituat Angelom vou ens per le, quia effet effentialiter superfluat addo tamen etiam si species creata Dei supponeret obiectum completum in ratione speciei, non futuram huiusmodi disparitas est, quia materià spiritualis ponitur este de genere constitutiui : species verò de genere operatiui . constitutiua autem; polito quod habeant omnia requilità ad

constituendum non pendent ab extrinseca Dei voluntateire defacto conflituant, & sic est esseneizliter superfluum aliquid, quod eorum vicem suppleat: contra verò operativa etiam si habeat omnia requifira ad operandum, adhuc tamen poffunt ex Dei beneplacito impediri ne defacto operentur . Vnde non est effentialiter superfluum id, quod in tali casu eorum vices supplere valeat . cum igitur effentia Divina, ve potens coucurrere ad visionemshabeat racionem operatiui, ficuti etiam species impressa creata: nullam in... hac erie superfluieas & illius vicem supplere poffe fupponatur. Perqua patet responsio ad confirmationem : non potest enim Deus facere , ve formajquæ est effentialiter completajeuadat incompleta item effentialiter ; potest verò vt effentia, que eft de se completa ad concurrendu in genere objecti, non concurrat; fed loco illius concurrateius species in hoc enim non videtur esse maior repugnantia, quam in eo, quod Citharedus, qui possit quidem per se ipsum fuis digitis immediate pullare citharam : id tamen nolit, sed velit illa sonare adhibendo pecten. seu plectrum . sicuri monebar quendam Martialis lib. 14. Feruida ne trito fibi pollice pustula. furgat, Exornent docilem garrula plectra lyra. En quo modo id, quod tanta facilitate concedimus hominibus, Recupitus purtat inuolueres repugnantiam respectu Dei a besture and the

Dices disparitatem esse, quia Citharedus no innamraliter se gerir loco digitorum adhibendo plestrum : at Deux per nos innaturalites concurrit ad visionem per speciem creatam; & non per se ipsum. Contra temen est quia lice vera fit hec disparitas : ea tamen fundatur fach hac squad Citharedus in pulsatione cithare find digitis, sue plectro, semper se habet ve agom Liberum : ar verò essencia diuina in concursu 🖎 biectivo præstando debet iznitari naturam ageneium necessario um 2 que le ipsis concerrunt 🌬 effectum aliquem producendum quando posiunt & nomad libitum le subtrahant adhibendo in-Arumentadistincta. Praterea essentia divinta iam supponitur ad productionem speciei creat& vnita cum intellectu per lumé eleusso in (tatio> ne principij . innaturaliter ergo non concurrits sed loco sui substituir speciem. hanc autemb vnionem non habemus inter citharedum . & Citharam .

Septima implicantia adducient mm.28. fic:Si deretur hac species a deberet concurrere loco obiechinor implicat, ergo &c. maior patet. minor suadetur, quia. Deus non potest le obiectine concurlu spoliare; ergo repugnat species, que loco ipfius Dei concurrat, antocedens, in quo ost difficultas, probatur'à pari. Deus ve cansa prima non potest se spoliare concursu immediato in genere caula mere effectiva, ve conflat; ergo neque ve species prima potetie se spoliare concursu immediato, qui scilicet est à Deo ve à causa obiectiua. Consequentia patet , quia.» non minus Deus est species prima, quam sie eaula prima, & veraque est perfectio effentialis ipf. Confirmatur quia implicaret dari caufam focundam, que haberet essentialiter posse loco Dei , vt primæ caufæ, concurrere ad productio-

Digitized by Google

pem alicuius effectus; ergo implicat dari specië secundam, que loco Dei vtobiecti concurrat ad productionem visionis.

Ad hane quoque implicantiam responderi poteft ab aduersarijs:cocessa maiore, negando minorem; ad eius probationem negarent antecedens cum paritate, que ad eam probandam afsumitur, Disparitas lata est, quia diuersimodè Deus est causa prima, quam sit species prima, est enim causa prima quatenus non solum debet habere omnes causas secundas à se dependentes in genere purè efficientis, sed ettam debet influere vna cum illis influxu vniuerfali in codem genere. quare hoc ipfo, quod communicare pollet alicui creature munus hoc modo concurrendi ad productionem alicuius effectus; posset se spoliare perfectione caule prime, quod repugnat. At non dicitur species prima, per hoc, quod debeat habere omnes species secundas à se dependentes in genere efficientis obiectiui, quia sic deberet necessarià amnibus speciebus secundum propriam entitatem acceptis suum concursum obiectivum præstare semper . & necessariò ; quod implicare patet ex ea, quia sic quandiu haberetur entitas alicuius speciei secunda, deberet haberi actualis representatio Dei per modum obiecti, eo quod actualis dependentia vnius ab alio in genere obiecti, importat necessariò, quod vnum, aliud viealiter representet Noque dici potest Deus species prima respectu aliarum specierum per hoca quod fimul, quoties ille infinunt concursu speciali proprio in genere obicai, debeat quoque Deus concursu generali in codem genere obiedi concurrere a alioquin quoties cognosceremus per species secondas aliquod obiectum creatum, deberemus posse cognoscere ipsum Deum, & quidem intuitine, eo quod cum specie illa in. genere obiechi ad productionem nostra cognit ionis concurferet, ex obiecto enim, & potentia procedit noticia. Ex quo deducitur non pofse alicer Deum dici speciem primam respectu secundarum, formaliter loquendo, quam, quia eft omnium pobilisima . In quo sensu dixic philasophus vin vnoquoque genere dari primu; stque hinc fieri , ve omnes sliz eam tanquam prototypum suum aliqua rations imitentur à arque adumbrent vnde apparet simplicare quidem a quod Deus se spoliet concursu deuse primæ squia hoc ipfo haber et sliquam Creatura, quæ in elle s & operari ab to minime immediate penderet at non implicate jugate fe spoliet concursu obiectino, quia admissa specie creata, aux loco illius, concurret 5 adhue ipfe temaneret secundum duam essentiam dempeis imperfectionibus species omaium nobilifima) à qua non Colum ziz , led ez quoque , quz vicem ilhas suppleret stanguam ab exemplari per imirationem, & similitudinem dependerent; & per hec patet ad:confirmationem adductam,

Instabis contra hanc dostrinam asserendo implicantiam quam Quiros adducit tom. I. de Dea disp. 25. & propugnat in sno cursu disp. 9: wa 30. ea verò se procedit : non potest Deus se spoliare immediato concursa obiestino in vissone; ergo &c. antecedeus empeitur : si posset; beatitudo nostra saret sine Deo, ve hons absolto; sed hoc implicat; ergo &c. minor patet, quia implicat intellectum creatum perfecte beari, nist à reali prasentia Dei, alioquin bearetur alio bono, quam infinito, maior verò probatur: visio per se non pendet ab obiecto prasente, sufficir enim haberi eius speciem in potentia, ve producatur, ergo si species impressa Dei esse possibilis, etia si per impossibile Deus non esse prasens, neq; existeret; possemus esse beati-

Respondeo primò: ex illa hypotesi impossibilizsine absurdo sequeretur, quod essemus, se non essemus beati, licet de resiquo hoc absurdissima sit. Respondeo secundò Deum non beatisscarenos in genere essicientis formaliter, sed in genere obiecti ergo si in genere obiecti eodem modo se haberet ad visionem siue existeret, siue non: non possat visio Dei, que de sacto est beatisscare beatos. sed hoc est absurdum- ergo implicantia assignata, ve pote nimis probans, nulla est.

Respondeo denique tertio, negando primum antecedens, & ad probationem; eius maiorem. ad cuius suafionem nego visionem Dei per se no pendere ab obiecto presete, quid quid sit de alijs vissonibus . Ratio disparitaris est; quia aliæ non sunt persecte satiatiue potentie vising sicuti est visio intuitiua Dei quare sie in illa hypotesi impossibili argumentor: vel representaret Deum prælentem a vel non prælentem a si privaum efset falsa, atque à Deo beatisicare nequiret, quia estet mala intellectui, fin autem dicatur secundum, saltem non persecte nos beatificaret, quia non nifi intentionaliter fammo bono coniungeret, & non realiter. dicendum igitur, quod quemadmodum actus fidei est essentialiter cum veritate sui obiecti connexus: ita multo magis visio. Dei ve talis, cum reali præsentia eiusdem.

Nam. denique 30 habetur octava, & vitima implicatia que est huiusmodisti dabilis esset species accidentalis. Dei esset quoq dabilis substantialis. sed hac implicatiergo &c maior probatur, si substantialis no esset dabilis disparitas esset, quia ratio speciei non compatitur secum rationem substantialem. sed hoc esse falsum pater in Deo, in quo aatio speciei cum ratione substantia idestribusatur, sicuti etiam in Angelo, cuius substantia proprio intellectui vnitur ve species minor vere suadetur, quia talis species impressa Dei esset ardinis supernaturalis ve patet; sed substantia creasa supernaturalis repugnat. ergo &c

Non maiori difficultate, quam præcedentes hanc estam implicantiam solui posse existimo; & quidem dupliciter, primo negando maiorem, ad caus probationem dicerem speciem impressam escessas le rationem substantia. ad rationem verò in contratium rosponderem Deum non este speciem impressam sui, quia in visione beata non conoursie ve vicar, a diustra essentia, vei alias diximus.

Secundà verà distinguerem sequelam maioris: dabilis esset quoque spècies. Dei substantialis, considerata præciseratione speciei impressa creace. Dei transeat, spectata identitate, qua haberet cum esse substantiali: subdistinguerem; se quidem si supponatur implicare substantiali supervaeuralis inegarem: contra verò si suppo-

Digitized by Google

78

natur non implicare, concederem, sic distinguerem codem modo minorem : implicat species creata Dei substantialis quatenus creata est vt sic, negarem: quatenus substantialis species Dei æst, subdistinguerem: posito quod non est dabilis substantia supernaturalis, concederem; ex .fuppositione quod hæc non implicet, negarem

minorem : & consequentiam.

Sed contra hanc responsionem instare potest auctor, quia posita speciei impressa possibilitate, volens probare substantiam supernaturalem esse dabilem, vti rectè posset possibilitate speciei creatz Dei substantialis, tanquam. medio ad id probandum; fi qua enim ailignabilis esset ratio in contrarium ea potissi-mum. peteretur ex implicantijs, que contra substantiam supernaturalem afferri solent; sed hæ milicant tantum contra substantiam , que vitaliter attingeret Deum, vt in se est, non autem contra illam, que non fibi, sed alteri tantum. esset species; ergo &c.

Hec tamen instantia, ve mihi videtur, fen ipsam interimit. nam fi omnes implicantia, quæ contra substantiam supernaturalem adducuntur, conuincunt tantum non esse dabilem. substantiam, qua connaturaliter sit visiua Dei: non est cur negetur divinitus possibilem estespeciem impressam Dei substancialem, qua intellectus aliquis creatus elcuatus per lumen gloriæ Deum intueatur, male igitur ex implicantia prætensa speciei substantialis deducere conatur auctor implicantiam accidentalis. quando quidem ipse ingenue fatetur nullam esse assignabilem implicantiam, que à ratione specioi impressa Dei substantialitatem excludat. Arg; hac ad hominem contra Recupitum. caterumia negandum est omnes implieantias, , que afferi solent contra substantiam supernaturalem connincere tantum non esse dabilem substantiam, que per sua naturalia Deum videre posse. illa enim, quæ sumitur à ratione supernaturalitatis vt sic, militat contra omnes, vt patet ex hoe discursu: supernaturale dicitur, quod est supra naturam. Persò huiusmodi natura, supra qua dieitur, non potest sumi pro quidditate rei, quia sic nihil effet supernaturale, neque pro principio motus sensibilis immanentis, quia fic Angelus esserens supernaturale, quia est supra huiusmodi naturam · ergo debet sumi pro principio motus cuiuscumque immanentis, sinè Tensibilis sie, siué insensibilis, cum igitur implicet dari substantiam creatam, que non sit principium alicuius motus in se ipsa recepti : implicabit consequenter substantia creata supernaturalis, fine se habeat ve videns Deum inmittue; sue ve species Dei, sue alio quouis modo . 🛷

SECTION QVINTA. (S. 100)

Affertur nostra implicantia specici crema impressa Dei.

z meris, iii.

Stensa imbecillitate implicantiarum huc vique adductarum ab alijs ; æqum eft, ve nostram in medium proferamus : nostram, inquam, non quali verò sit proprio cerebro excogitata, sed quia, cum sit à sapientissimis viris adhibita; ad eam nos adiungimur, illamque propugnamus, ea autem sic procedit.

Per speciem inferioris ordinis implicat intuitiuè videri rem ordinis superioris, sed quelibet species creata est inferioris ordinis ipso Deo etgo implicat per aliqua speciem creată intuitiue videri Deumi per consequés implicat species impressa Dei creata, cuius essentia consistere debet in co, quod faciat intuitiue videre Deum. Hoc argumento viitur D.T. opuleulo 2. par. 2. cap. 9.8 est fundamétum omnium aliorum, que prima par. & alibi proponit, vti infra videbimus.

Ad occludendum autem adieum aduersarijs multiplicandi frustradistinctiones, noto inferioritatem ordinis in specie comparată ad obiectum, posse esse duplicem: in essendo, & in repræsentando · à nobis autem in argumento sumitur primo modo, aliter major esset nugatoria. in hoc igitur fenfu accepta inferioritate or--cinis speciei, minor ost euides, quiz esse cuiuscuq rei creata, vel creabilis est potentiale, atq; adeo inferioris ordinis iplo Deo, cuius effe, cum sit essentialiter actus purus, nulla dicit potetialitaté . & consequentia euidenter sequitur ex præmissis maior verò, que fola indiget probatione ; probatur sic : species impressa effentialites exigit esse saltem in code ordine in repræsentado, ac est in essendo ergo per speciem, inferioris ordinis in essendo implicat repræsentari atquo adeo videri rem ordinis superioris . consequentia patet, antecedens verò probatur inductione. Defacto enim videmus, quod licer dentur multæ species, quæ in essendo sint in sublimiovi gradu, quam in repræsentando; cuiusmodi funt species, quas habene Angeli de robus corporeis : nulla tamen datur, quæ fiz in inferiori , per speciem enim impressam materialem mella res spiritualis repræsentari potest, new per speciem spiritualem dicentem tamen ordinem inessendo ad phantasmara, seu ad materiam reprælentari potest res aliqua spiritualis, nisi sub velamine materialitatis, & cum ordine seu ad modum rei corporez: nec denique pes speciem omnino spinicualem led potentialem in ellendo. cuiulmodi est angelica repræsétari potest Deus. nisi ad modum rei potentialis, sienti ipsa est. licet autem inductio merè à posteriori ex naturalibus non sit sufficient ad rerum effentias constituendas- defacto enim inductione conflat nullam cognitionem naturaliter habere modum abstractiorem in repræsentando, ae in essendo: & tamen supernaturaliter concedimus dari beatam. visionem, que in essendo quidem potentialis est, attingit verd Deum ve actum purum sile fe in repræsentando est in sublimioni gradas quamin essendo: attamen si, cum inductione, ratio á priori admisceasur, attendendo in rebus inductis rationem formalem, & deveniendo ad principium radicale, vndeilla comientia oritur: Hic modus optimus est, & esticax ad probandum aliquod prædicatum effe aliquibus essentiale ratio autem à priori est, quie munus speciei impressa sormalissime consistie in reddendo obiectum vitimo, & complete intelligibile a seçundum, modum suz intelligibilitatis a

atque Digitized by GOGIC

arque adeo habet effentialiter illud complere in zatione intelligibilis; sed non potest hoc præstare nifi in essendo habeat saltem eundem gradum immaterialitatis cum obiecto; quia ex voa partemaior, vel minor intelligibilitas sequitur maiorem , vel minorem immaterialisatem . ex alia verò, complementum debet necessarià continere in se gradumaillum secundum quem est complementum. implicat igitur quod fit complementum intelligibilitatis obiecti superioris ordinis in representando, dum est in essendo inferioris ordinis iplo obietto atque adeo essentialiter illi competit, quod faltem fit quo ad entitatem in codem ordine cum ipso obiecto, quod eras probandumhac autem ratio nó militat contra vinonem Dei vi de le patet ; ergo &c-

Respondent communiter ad argumentum distinguendo maiorem;& liquidem letmo est de lpecie naturali, concedunt per illam, que est in inferiori ordine, no posse repræsentari obiectum. ordinis superioris in autem de supernaturali. negant maiorem, & concessa minore, distingunt consequens: implicat per speciem naturalem videri Deum intuitiue, concedunt; per speciem. supernaturalem, qualem contendunt esse illam pombilem, quam admittunt, negant consequen-

Sed contra hanc diffinct onem facit: quia fi vera effet, sequeretur quod si species materialis supernaturalis esset possibilis : possemus per eam intuitiue videre rem spiritvalem, quod ab omnibus fere Theologis, exceptis paucis inferioris note existimatur impossibile; quemadmodum... etiam, quod dari polite species dicens ordinem ad phantalmata quantumuis supernaturalis, per quam videatur Angelus, aut Deus intuitiue,quia hac effentialiter habet fub velamine materialitatis repræsentare obiectium sium; ergo non solum per speciem naturalem, sed etiam per supernaturalem inferioris ordinis obiectum superioris ordinis videri nequit; & ratio à priori est, qui a quoties defectus aliquis oritur præcise ex estentia alicuius rei, fi supernaturalitas non murat essentiam, non tollit desectum illum; sed improportio, quam habet species inferioris ordinis naturaliter possibilis ad rem superioris ordinis repræsentandam,oritur præcise ex eo, quod sit iu+ Scrioris ordinis, & non ex co, quod naturalis lite ergo quantumuis ponatur supernaturalis, ad huc remanebit improportionata ad ré superioris ordinis representandam.

Ad hoc argumentum negant minorem: putant enim dictam improportionem,quam habent species naturales inferioris ordinis ad representandam rem superioris ordinis, oriri ex co, quod naturales fint, & secundum legem ordinariam. possibiles.ex quo inferent huusmodi improportionem in speciebus supernaturalibus,quantumuis inferioris ordinis, non reperiri. Hoe autem vt probent tris ponunt. Primum eltsomnem speciem esse debitam alicui potentia, quam connaturatiter comipeat; naturalem quidem, naturali; supernaturalem verò, eleuatz; Ratio ek quia species est complementum potentiz in ordine ad determinatum modum operandi ipfins potentiz, vade fet ve aliz species de codem obieste

85

debeantur oculo nalise phantesia naliz denique intellectui. Secundò ponunt: speciem quantum ad abstractionem habere illum ipsum modustum essendi , tum operandi , quem habet potentia., cui connaturaliter debetur; quod probant indnctione; nec non etiam à priori; ea quod species debetur potenti. vt complementum ipfius in ordine ad proprium modum operandi. Ponunt tertiò: potentiam naturalemmon posse habere modum operandi abstractiorem suo modo essendi . ut patet ex dictis ; posse verà potentiam supernaturalem. defacto enim intellectus eleuatus lumine gloriz respicit Deum sub modo operandi abifractissimo , videlicet vt actum purum, quibus positis, aiunt quod in tantum species naturales inferioris ordinis non possunt representare. obiectum ordinis superioris, qua debencur potentiz naturali , que non poten habere modum abilitactiorem operandistuo modo effendi. at verò species supernaturalis cum fit debita potentia supernaturali, que habet abitractiorem modum operanda suo modo etlendi : hinc fit vt , licet fit inferioris ordinis suo abiecto postit tamen illud repræfentare.

Sed contra hanc responsionem Primà facit, 86 quod species impressa primà & per se deberur obiecto, quod vel non poteft, vel faltem non... vule concurrere per le iplum cum potentia, & debetur ille tanquam complementu ipius in ordine ad producendam cognitionem, & ad perfeciendum illud in ratione intelligibilis; ergo falsum est quod primò . & per se debeatur potentiz, quodque ad illam complendam fit initituta. confequentia patet, antecedens probatur, quia quando potentia est completa in eo genere actimitaris,quod eft proprium ipfius, & determinata. quo ad specificationem ad hoc numero obiestum attingendum, potius quam aliud: exigit vnionem cum ipso obiecto ad preducendam cognitionem ; & quia obiectum Cepe 1 ab hoc munere vniendi se cum potentia deficit , exigit à natura speciem sibi proportionatam ad hoc 2 vt ea media , tanquam sua virtute, & activitate uniat se cum intellectu intelligibiliter, in ordine ad cognitionem eliciendam. Perqua patet responsie ad rationem in contrarium: Aio enim speciem. primà, & per se esse complementa obiecti, quia concurritad actum co genere actimitatis, quod es proprium obiecti, at verà fecundario , & per accidens poteft dici complementum potentia in quantum activitas, quam supponit in Illa fe tenentem ex parte ipfins potentia , expectat compleri per ipsam speciem, tanquam per virtutem obietti ad producendam cognitionem de eodem obiecto. Quemadmodum igitur semen virile primà , & per le debetur viro , & eft illius complementum, secundario verò se per accident mulieri, quatenus illa complet in ordine ad con-Rituendum principium adaquatum generationis prolis, quod quidem principiù non est sola mulier, sed etiam vir : ita, & in casu nostro.

Ex hoc autem sequitur quod species in essendo 87 potius conformari debet obiecto, quam potentiat in tantum enim naturalis videtur potentia conformariaquia hac quantum ad abstractionem conformatur obiecto, & defacto fpecies,quas ha-

89

9 I

buit Christus dum vinerer de Angelis, non dependebant quo ad esse à phantasmatibus, atque adeo habebant eundem gradum abstractionis in essendo, ac in repræsentando com ipsia Angelis, etiam si intellectus Christi Domini in ordine ad illos effet in inferiori gradu abstractionis.

Contra secundo, quia si species impressa creata Dei deberetur intellectui eleuato per lumen, sequeretur quod dicto intellectui innaturaliter vniretur immediate diuina ossentia ad modum... speciei. Sed hoc est contra id, quod supra cum comuni docuimus . ergo &c. sequela probatura quia per aduerfarios in tantum species impressa Dei creata conaturaliter debetur intellectui eleuato per lumen : inquantum est illi proportionata in eo, quod est inferioris ordinis in effeudo, quam in repræsentando, seuti intellectus eleuatus habet modum operandi eleuationem suo modo essendi. Sed Deus non proportionaretur inhoc cum intellectu; quia est in mode essendi perfectissimo . ergo &c.

Contra denique tertiè (& ex pracedenti impugnatione sequitur) quia si , incantum species impressa Dei, licet sit inferioris ordinis in essendo, quam Deus, potest tamen illumrepresentare, in quantum est debita intellectui eleuato, qui habet abstractiorem modum operandi suo modo essendi: sequeretur quod in visione. Dei doberet defacto connaturaliter dari species creata, nonminus, quam decur lumen gloriz, quia sic inter fpeciem, & intellectum beati maior daretur correspondentia atque proportio. quatenus utrumque extremum haberet abstractiorem modemoperandi fuo mode effendi, quam proportionem constat inter essentiam divinam, & intellectum eleuatum minimà reperiri; Sed confequens negaeur ab aduersarijs, cu quibus modo; ergo &c.

SECTIO SEXTA.

. ... Afferentur s & faluentur obiella IB CONTRACIUM.

O Bijcies primo commune argumentum quod tangitur ab Arriaga imprimam partem difp. 8. lett. 2. sub num. 8. daturin beatis species expressa Dei ergo see dari potest impressa confequentia pater s quis omoes implicantus s que militant cotra impressam, militant, etiam contra expressam ; imo multo magis, quia expressa est formalis similitudo obiecti: Impressa verò vireualis si igitur potest expressa habere inferiosem gradum in essendo, quam in representando. respectue Dei;multo magis poterit enudem habere impressa.

Respondeo, concesso antecedente, negando cosequentiam; & ad eius probationem dico, quod. prima disparitas petenda est ab aduersarijs, qui. defacto admittunt in Beatis supressam, & negant imprettam . nam quod illi affignant pro disparitate, impressam non solum non dari, sed esiam. implicare conuincit. secunda verò est, quia impressa fe tenet ex parte obiecti tanquam vleimucomplementum illius invatione intelligibilis,atque adeo debet modum suz intelligibilitatis, 8c. per consequens gradum suz abstractionis in effe.

participare: at verò expressa tener se ex partes potentiæ, tanquam yltimum, complementum H. lius, quia vltimum, & optimum rei est propria operatio. Vnde Aristotiles lib-sesondo de Calo texi 17. 21t, Vnumquodque esse propter propriam operationem, & ideo, in gradu abstractionis ab ipsa met potentia, quam vltimo perficit', mensurari debet; quemadmodum lumen, & alij habitus. quia hac omnia ex parte potentia se tenent, si non illius, in qua suat, salcem illius, in qua per le petunt elle.

Instabis primo potentialitas expressa non. sollit in ea propriam, & intuitiuam Dei repræsentantionem, ergo neque potentialitas impressa ab ipla eandem Dei repræsentationem auferet. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiame disparitas est, quia species expressa, sicuti duo exigit principia essentialiter; potentiam cognoscittuam; & speciem impressam: ita duas specificas rationes item essentialiter includit : vnam elfendi , vt scilicet spiritualis fit , vel materialis; sensitiua, vel intellectiua, & alteram repræsentandi , ve scilicet sie inquitiua , & propria; vel abstractiua, & aliena; & priorem quia dem rationem adæquate obtinet à potentia, quam in ea ipsa ratione complete debet a unde non est mirum, si in dicta ratione gradum immaterialitatis eius sequatur. At verà posteriorem obtinet à specie, & quidem adequate repugnat enim quod species impressa intuitiva fit, & propria.; & quod expressa sit abstractiva, & aliena, & quia ad uissenem Dei concurrunt desacto intellectus potentialis, & divina essentia per modum speciei: hinc estave potentialitas, & intuitiua Dei repræsentatio in dica visione non repugnent, quia non debent ab vno codeque principio in ca caufari. At verò species impressa inmitiua Dei vraque rationem specificam tum effendi tum representandi participat dependenter à solo objecto. tanquam à mensura non excedente anam debet concurrere ad uisionem secundum modum cognoscibilitatis proprize Deisaliter visio non erit intuitiua, sed abstractiua. cum autem connacuraliter concurrat sic, necesse est vo dictum modum cognoscibilitatis in se pracontineat : non potest autem illum præcontinere, nisi habeat talem. abstractionem à materialeu talem modum essen, di, quo ad abhractionem, qualem modus iller cognoscendi proprius Dei exigit, tanquam radicale. & peculiare sui principium, à quo essentialiter profluit cum igitur hec abstractio excludat omnem materiam, & potentialitatem: fequitur manisecte quod species impressa Dei tum in modo essendi, tú in modo representadi Deum iplum,tanquam mensuram non excedenté essentialiter respicere debeat.

.In trabis lecundo: species impressa in ordine ad expressam non estanis instrumentum abiecti; ergo nan requirit maiorem abkractionem quo ad. rationem specificam essendiquam habeat expressa. Responded distinguendo antecedens: est inftrumentum quomodocumque nego . est intrumentum completiumm, & perfectiuum obiecti ia ratione intelligibilis, concedo antecedens; & nego consequentiam .explico: infirmmentum ve: fic, non alt proprie completitum eaule principa-

Digitized by GOOGLE

lis, sed e contra potius causa complet, & persicit instrumentum, vt patet ex artifice, qui mouendo malleum, complet illum in ratione infirumenti; & ex calore, qui ab animali, in quo existit, habet vim producendi sanguinem, & cornem . dixi (non ett propriè completiuum) quia aliquo modo porest dici tale, quatenus scilicet est vitimum, quod requiritur ad exequationem essectus. at verò species complet obiectum inratione intelligibilis, quare fiuè ea obiectum. indigeat, suè non, sed set potens sine illa sui cognitionem per se ipsum generare : debet esse in eadem abstractione cum obiecto. negatio enim talis indigentia, speciei esfentiam non mu+ tat : ad eum plane modum, quo fi daretur color, qui per se ipsum esset quidem complete visibilis, sed nihilominus posset etiam ad libiaum compleri per lumen: rune lumen secundum vim intrinsecam completiua coloris in ratione visibilis eodem prorsus modo se haberet,ac nunc.

Instabis tertio: plus est reprasentare Deumformaliter, & in actu secundo, quam virtualiter , & in actu primo; fed primum flat in specie expressa cum potentialitate conjunctum ; ergo poterit cum impressa stare secundum. Respondetur primò distinguendo maiorem : plus est simpliciter, & per se loquendo repræsentare. Deum formaliter , & in actu fecundo , quam. virtualiter, & in actu primo, nego . plus eft, fecundum quid, & per accidens, concedo maiorem; & concessa minore, nego consequenciam. explico distinctionem : Actus primus aliquius rei est duplex : alter methaphysicus, qui importat possibilitatem rei : alter physicus , qui importat causam rei , maxime efficientem ; quamuis autem actus primus metaphysicus semper sit minor seu imperfectior actu secundo : falsum. samen est loquendo de actu primo physico caufa enim aquinoca est nobilior suo effectu; & defacto intellectus, & voluntas funt simpliciter perfectiores actibus fuis : at verò fecundum quid, & in ordine ad vtilitatem subjecti perfectior est actus secundus, quam primus physicus. lam verò species impressa se habet ve actus primus per modum caufa aquiuoca respectu exprestæ; vnde non est mirum fi simpliciter , & per se loquendo maiorem perfectionem importet, quamilla . Respondeo secundo: concessa maiore, & minore, nego confequentiam . committitur enim fallacia accidentis ad hunc plane -modum : Plus eft elle discursiuum, quam este Celum; fed effe di fourfinum fat cum corruptibilitate . ergo & effe Cali multo magis cum. esdem corruptibilitate flare poteft . fic in eafa nostro, etiam fi fit minus, præcise loquendo, repræsentare Deum per modum actus primi , & virtualiter , quam formaliter, & per modum. actus fecundi : quia tamen aliunde habetur vnde ista minoritas auferatur, & acquiratur maioritas perfectionis lupra actum fecundum: hinc fit vt absolute loquendo plus fit repræsentare Deu per modu actus primi, qua per modum actes fecundi porrò radix huius maioritatis est æqualitas in gradu abstractionis cum obiecto; quam non debet habere actus fecundus

Arque ex his remanet folutum fundamentum, R. P. 10f. PoliZza Philofoph. 10m. 3.

quod adducitur ab Ouiedo de anima controu 13. punito 6. numero 4. ad speciei impressa Dei posfibilitatem astruendam; tic : Non requiritur maier proportio inter impressam, & Deum, quam inter expressam, & ipsum Deum ergo si nonrepugnat hac, neque illa . antecedens probat, quia expressa Deum immediate in se attingit ve obiechum; impressa verò mediante expressa-ergo saltem zqualis habetur in verisque proportio ad Deu · Respondetur enim, quod quamuis ex hoc capite non requirat majorem proportionem ad Deum impressa, quam expressa; ex alio tamen illam expolcit, vti notanimus.

Obijcies secundò: materialitas vel immaterialitas speciei quo ad esse non sumitur à materialicate, vel immaterialitate, quam habet obiectu, quo ad effe, sed ab ea, quam habet potentia; quemadmodum modus repræfentandi eiusdem. speciei sumitur à modo operandi magis, vel minus abstracto eiusdem potentiæ; sed intellectus elenatus lumine gloriæ, licet in modo operandi attingat Deum vt actum purum : habet tameneste potentiale; ergo dabilis est species impressa creata,quæ licet representet Deum vt actum purum, habeat tamen effe potentiale.omnia patent, præter maiorem, quæ probatur Primò, quia de eodem obiecto per ordinem ad diuersas potentias dantur species diversæ quo ad immaterialitatem . de eadem enim albedine per ordinem ad oculum datur species omnino materialis, per ordinem verò ad intellectum nostrum immaterialis quidem, fed dicens ordinem ad materiam, per ordinem denique ad Angelum datur species, quæ licet fit potentialis , ficuti Angelus, nullum tamen dicit ordinem ad materiam ergo &c. Secundo probatur auctoritate D. T. qui qu. 3. de verit- art. primo ad secundum esse spirituale, inquit, & immateriale conuenit speciei, secundu, quod habet effe in cognoscente, & art. secundo ad quintum . Forma , inquit , quæ eft in intellectu , scilicet species, habet respectum duplicem, vnum ad rem guius eft , alterum ad id , in quo eft .ex primo autem respectu non dicitur aliqualis, hoc est materialis, vel immaterialis, sed alicuius tantum.non chim materialium forma materialis eth, nec fentibilium fentibilis, fed fecundum alium. respectum aliqualis dicitur, quia sequitur modii eius, in quo est. Hæc S. D. ergo immaterialitas speciei non sumitur per ordinem ad objectio cuius est , sed ad potentiam ,in qua debet elle.

Respondeo, negando maiorem: dico enim debere fumi à materialitate vel immaterialitate obiecti.ratio verò negationis est, quia species est complementum obiecti in ratione intelligibilis. ficuti igitur debet participare ad minus eundem gradu intelligibilitatis cu ille ita & immaterialitatis, qua cofequitur arithmetice intelligibilitas. Ad prima maioris probatione cocesso antecedente nego consequentia in tantu enim de codem obiecto per ordiné ad diuerfas potentias dantur species dinersa quo ad immarerialitaté:in quatu obiectum ipsu habet diversas rationes formales, magis, & minus immateriales, secundum quas est aptu specificare dinersas potentias, & earu actus terminare quare retorqueri potest argumetu sic: materialitas, vel immaterialitas potetiaru fumi-

tur à materialitate, vel immaterialitate rationű formaliumque in vno codemque obiecto ab ipsis potentijs respiciuntur; ergo multo magis materialitas vel immaterialitas specierum, que se tenet ex parte dictarum rationum formalium... obiectivarum a casque complet in ratione intela ligibilis; & certé non potest assignari ratio, cur potentia visiua debeat necessario esse materialisa nisi recurramus ad eius obiectum formale inuoluens materialitatem, & sic de cateris.

Instabis: ratio formalis albedinis attingibilis ab. Angelowest in albedine materializata a & tamen species, quam habee Angelus de albedine qua ad elle, non est immersa in materia; ergo. falsú est quod immaterialitas speciei quo ad esse. ab obiecti immaterialitate desumitur. Respondeo concello antecedence, distinguendo consequens: falsum est quod omnis immaterialitas, quam porest habere quomodocumque species quo ad effe,abobietti immatorialitate desumitur, concedo: falsum est quod aliqua immaterialitas ab obiecti immaterialitate dellimitur,nego cons-quentiam dico enim quod quando materialieas, vel immaterialitat objecti dicitur mensura materialitatis vel immaterialitatis speciei: intelligendum est de mensura exclusiva gradus inferioris, non autem superioris; quod enim contendimus est, quod species non potest esse in esfendo in inferiori gradu, quam in representando. non quad non possir este in superiori. Quoniam verò à potétia superiori debet posse attingi obiectum inferius; hinc est ve hoc exigant etiam species abstractiores ac spiritualiores in ordine addictas potentias, & per hac patet responsio ad fecundam maioris probationem ex auctoritates D.T. obiectum enim licer fir taxatiuum fui gradus in specie, ita ve inferiorem excludat i adhuc relinquit illam capacem superiorisseurus est taxatina ipsa potentia, vnde non est mirum si absoluta immaterialitas, vel materialitas per ordinem ad potentiam desumatur in specie! ex quo paret, quod proportio, que requiri defici inter speciem, & objectim in essenda in ratione simmarerialitatis, assimiletur proportioni, qua est necessariò inter causam, & essectum, sicuti enim caula potest quidem excedere in perfectione effectum non tamen ab co excedicita species potest excedere in immaterialitate obiectú, non tamen in ea ab illo fúperari 🗥 🕮

Obijcies tertiò ispecies creata sunt accidentia, & tamen representant staftantias, sed accidens est in inferiori ordine quam substancial ergo &cc? Responded, negando minorem; aio enim specie quidd tatiuam flibstantia, licer sit accidens, non esse in inferiori gradu abstractionis ipsa substafia ; & ratio huids eft, quia rationes accidentis, & substantiz sunt extranez in ordine ad esse intelligibile , & illtuniiduale defacto enim codem modo Angelus & ipfum intelligit per Miam fubflantiam, ac iffelligitur ati alio per fpeciem, qua est accidens : Gradus enim intelligibilitatis desumuntur ab abstractione à mareria ; & quia accidens potell'eddem modo distare à maveria; ac substantiathing sie vopositeste in abstractione illi aquale, quamuis enim intelligibilicas ofiaint, ab entitate kelift, dua elfofitur camen ex ca non secundum quamliber rationem acceptames sed in ratione distantis à materia.

Instabis: amne accidens de se est receptibile. 230 substantia autem irreceptibilis est . ergo semper accidens est in inferiori gradu abstractionis qua subffantia. Consequentia patet, tum quia receptibilitas importat materialitatem a tum etiam. quia magis distat à Dea, qui est irreceptibilis. Respondeo: concesso antecedente negando consequentiam ad priorem eius probationem dico, quad receptibilitas accidentis materialitatem, quam importat connotatiue, &in obliquo, subftantia creata dicit intrinsece , & in reclo , atque adeo potentialitas, quam ex receptibilitate habet accidens, abunde compensatur à potentialitate a quam ex receptiuitate habet substantia. creata. Ad posteriorem verò aio,quod sicut accidens distat à Deo per hoc, quod sit receptibile, ita, & substantia creata per hoc quod sit receptiua quare cum æqualiter verumque à materia physica distare possit: potest etiam in codé gradu abstractionis reperiri

Instabis: illud est magis abstractum-quod ma- 101 gis ad actum purum accedit; sed substantia magis accedit ad actum purum, quam accidens; ergo, &c. Respondeo accessum ad actum purum posse esse multiplicem, videlicet ratione incorruptibilitatis, sapientiæ, subtilitatis &c. At non omnis constituir abstractiorem gradum, sed ille falus, qui fie per exclusionem materiz, & potontialitatis, quare quamuis substantia, ve ens per se sublistens, magis accedat ad Deum, quam accidens:potest camen accidés aliquod magis ad Deu accedere per maiorem distantia à materia, & per consequent esse magis abstractio, quá substantia, ve pacer ex nostris habicibus,& actibus spiricua+ libus comparatis cum rebus corporeis

Obificies quarto: species representius Angeli 102 superioris, que in Angelo inferiori reperitut, est in inferiori gradu abstractionis sua obiecto. & tamen intuitiuè illum reprefentat;ergo & - antecedens probatur, quia Angelus superior oft Angelo inferiori acinaliori& magis à posentialitate recedens; ergo est eriam actualior omnibus acidentibus, que in Angelo inferiori reperiontur, inter que numeratur species superioris...

Respondeo; negando antecedens; ad cuius 103 probationem distinguo antecedens: est acqualior intra eundem gradum abftractionis a materia. physica, & inclusionis materia methaphysica, concedo, est actualior in diverso gradu, nego antecedens, & consequentiam in sensu intento. 2d hoc enim vt species, que est in inferiori Angelo, fit quidditativa superioris, satis est, a code modo recedat á materia physica ac superior, licet-magis de potentialitate seu materialitate metaphyfica participet cur autem separatio à materia. physica vnum gradum abstractionis in specie atoma constituar, ratio est, quia quantum ad incapacitatem materia phylica codem modo omnes Angeli se habent; & licet quo ad potentialiratem metaphysicam differant inter fe, quatenus vinus est perfectioriatque adeo actualior aliocilla differentia est secundum magis, & minus in codem gradu seo quod Angelus inferior si intelligatur in perfectione angelica crefcere:pertinget, imo excedet superiorem . Infta-Digitized by GOOGIC

104

calastis: Abstractio , quan hebet anima que tionalis fupra animas fenfitiums 3 differt fecundum magis, & minus, & famen fundat gradum abstractionis supra illas i orgo eriam fi abstractio Angeli superioris supra inferiorem differat fecundum magis , & minus , deber diffinction. gradum abitractionis fundare confequentia pater autecedens probatife ; quia vere anima racionalis in fuo modo naturali cognoscendi non abstrabit omnino à materia physica, licet nimb illam includat , quam fenficina Respondeo , ti-Ringuendo antecedens : differt fecundum magis & minus inera eundem modum fpecificum egnoscendi , nego . extra limites eiusdem modi specifici ; concedo anrecedens ple nego confequenciam quia differencia fecundum avagis . & minus in Angelis eff intrd limites ciufde medi specifici ; quod prior fit extra probatur , quias h feufus in infinitum exerefeeret in fun perfectione, nunquam poffer ad abstractionem modi operandi intellectus humani percingere', ita ve attingere valeret naturas abitractas à fingularibus . & res spirituales ad modum corporis. quod verò posterior sir intra, patet ex co, quia fi Angelus inferior in perfectione sua crescorat, pertingeret, & excederer Angeli fuperioris perfectionem. licerem hanc

205 - Est hine acut communiter triplex gradus ab-Aractionis à materia constituatur primus excludit à se dependentiam à materia physica , sed non contunctionem cum illa . feeundus, qui eft mobilior spræter dependentiam, excludit etiam conjunctionem cum eadem materia; at vero tercius, qui est perfectissmus omnium conflizaitur per exclusionem à fe non folum dependeeix , & comunictionis cum materia physica , fed etram per exclusionem materia meraphysien; aeque adeo omnis prorfus potentialitatis - vnde eft ; ve per ordinem ad materiam metaphylicam vna cantum detur abstractio Tam verd 3 ex his eribus abaractionibus , primam habet anima dum eft in corpore fecundam fibi vendicant Angeli . & anima ipla extra corpus . tertia veropropria eft folius Der, qui eft actus purifimus nullam prorfus in to potentializatem in-

Deise au dun piane, colum 900 f. sone ne explorers (accordio de inspielle) per quara inclusive accordio de inspielle) per quara inclusive accordio de inspielle) per quara explorer la representation e la renificame fec

108 Tricebondemio. certificam in servicia D.

Trippesson Impressin Del'est impossinpentale quastrus print ex sis squa habeneur ar.

Accedit quastrus voi este serviciami y se consequenter neget speciem obiectiuam, intuma creatram ipsius Dei: primariò tamen, se per se negat impressam. primum patet ex argumento sed contra, voi adducit verba illa Apostoli videmus nunc per speculum in anigmate, tunc autem facie ad faciem, viso autem anigmatica, est, qua Deus in aliqua creatura prius visa tanquam in medio in quo, cognoscitur. Accedit ratio impossibilitatis huius speciei, quia nulla, datur creatura, in qua Dei essentia, vel formaliter, yeleminenter, contineatur. Consirmatur R. P. 101. Post 24 Philosoph. tom. 3-

exart 4. ad primene vbi ait: se ostendisse supra mon posse essentiam Dei intuitiuè cognosci perfimilitudinem creatam eo modo, quo Angelus enturaliter cognoscit Deum, per sinistrudinem aliquam Dei in ipso refulgemem; & art. 11. ait: manifessum essentiale Deus non potessi intuitiuè cognosci per naturas rerum materialium; quia mimirum hoc supponit are. 2. probatum coius nationes impossibilitatem buius similitudinis manifesse consincunt.

- Dend verd negereniam speciem impressam.

- probatus excerp. arc. voi pressupponens ad vifionem duo requiri : potentiam vissuam , &c
vaionem sei visz cum niberquam vnionem in
misone corporea , aic: eo quod res visa non poects esse vidente pot suati essentiam : sieri per
similitudinem suam , sicuri similitudo lapidis est
in oculo : subdit in misone Dei non posse dari
bitus modi similitudinem , atque adeo , ex parto rei visa , quam necesse est aliquo modo vnici
videnti, per nullam similitudinem creasam Dei
essentiam videri posse; quia omnis, ve potè
cheata, est inferioris ordinis. Deo . ergo &c.

-: Probacus fecundò concluso ex 4. difine. 49. age. Diert. I ad 15. vbi distinguit triplex medium ach peen aliquam eognoscendam; primum est mediam: full que, quale est lumen, fecuadum medium quo, qualis est species impressa, terrium mediam in que qualis est fimilitude objectiuz: & fin concludition visione ignur patrice non erit tersium medium, vt scilicer Deus per species atiorum cognoscatur, ficuti mune cognoscitur, ratione cuius nune dicimur videre in speculo. une enit ibi: lecundim medam, quia ipla effeneia Dinina crit, qua intellectus noster videbit Deum, vrex dictis pater. sed erit ibi tantum rprimum medium , quo eleuabic insellectum no-Attrom ad hocsys pollis comiungi effentia Divina medo przdicto. in fuis autem omnibus dictis, sa àmbus dicit quod pater non dari , non alia atkignat rationem, nisi quod implicet i

Probatur tertiò ex quothens de verir ari primo 109
voi quarens: an Deus per fimilitudioem aliqua
videatur, eo modo, quo lapis videtur ab oculo?
Respondet hoe esse impossibiles qui a inquit cognitio, qua esse per talem similitudinem non
cesse ipsius Dei per essentiam, sed multo imperfectior, quam si cognosceretur substantia per similitudinem accidentis.

Denique idem probatur ex prima feeunda cap. 119 greompendy Theologia: vbi pole quam dixie: Impossibile este, per similieudinem obiectiuam Deum videti posse: agens postea de specie impresta, hæc haber: Eft confiderandum, quod cum intel. lectus per aliquam speciem seu formam intelligat omnesquod nouit, ficuei etiam vidus exterior per formam lapidis videt lapidemt non est possi-bile quod intellectus Deum per suam essentiam videat per aliquam creatam speciem, seu forma, quasi divinam essentiam representantem:ex quibus colliges male Comptonum de anim. disput-18. set. 5. ex verbis quibus D. T. Controuersiam concludit prima parte qu. 12.art. 2. deducit, eum agere tantum de specie obiectiva, seu in qua-Verba enim sunt hec: Unde dicere Deum per fimilitudinem videzi seft dicere, dininam effen-

Digitized by Google

Mm 2

111

tiam non videri quamuis enim hoc dictum uniuer saliter de reliquis obléctis salstatem habeat ma nisestam loquendo de specie impressa at loquendo de Deo verissimum esse constatem implicantia à nobia altata.

Respondent sligni primès D. T. in his locia nunquam vei nomine speciei impresse sque tamen veitur slibis nimirum 3-par-que. parei 3-18 cerp. ergo signum est i quod non loquaturide cas serp. ergo signum est i quod non loquaturide cas serp. ergo signum est i quod non loquaturide cas serp. ergo signum est i quod non loquaturide cas serp. ergo signum est quod non loquaturide cas serpes serpes ambienti litudinem impressante cerptam in intellectu, productam ab obiecto, se se tenentem ex patre obiecti, uniontem istud cum potentiam que omnia non niti special impresse competere possure a suarque illust descriptiones completissime.

112 Respondent alij focuidă i eusi loqui quidem de specie impressa la desembra megare in ordene ad potentiam Dei , led folum defacte. Contra temen eft, quia raciones, quas adducir convincunt cam amaino implicare ; quia sciliceta si dateturieffee suim effe, & in codemigradu ab-Mractionis cum Deo, & incircumscripte in reprz fentando, sieuti Deus . vnde in 2. feripioca 4.diff. qu. vurca area. quælibes specifa minguis. creata infufficientiffind reprofentat effentiambe Dininam, & minus, quam vaibra cospusi quare heuri videns umbram non præsenzialiser vir der eum, cuius ele vmbra tita per quametinque speciem intellectus Deum prasentialiter videre non poreste que emnia absolutam implicantiam manifestant

113 Respondent alsi terniò: D.T. laqui quidem... de specie impress a & docere esm implicare simpliciter, non tamen agere de illa pro ve est medium quo, fed pro ve poteft effe medium in quo sed contra est sum, quia huiusmodi species esset medium quo ; sed ipse negat medium qua. & similieudinem vnientem obiectum cum potétia; ergo &c tum etiamis quia ex locis citatis. codem modo negaturità species in visione Dei: quo modo conceditur in visione creaturarum; sed nulla res creata est visibilis incuiside per sua speciem impressim sumpram ve medium in quo, & ve similieudinem obiectivam; erga non negatur species impressa Déi pro ve est similitudo illius obiectius, & medium in quo maior patet . minor probatur siquia nulla species rei ereate continet formaliter, vel eminentes effentiam rei - enins est species ; ergo non potest illam repræsensare tanquam species objectivaillies: bene tamen tanquam species: formalis, & impressa, quod cum negatur à S. T. Dou sequitur, quod negerar illi species imprestà. I

Respondent ship quarto: cum loquide specie impress otdinataprimo, se per le ad représen-

The second secon

a yang disentin ng disengkita lan 1992 sagan ng 1907 - A 1999 sagan bang langsi ng kanta

Law to be the sign mile of the state of

to the webby to see a time what a to be

tandam fimilieudinem obiectinamifen creaeuram aliquam , & hummodi speciem docere, non. poste Deum ripresentare sed hanc responsionem effe ridiculam pater primò , quia vel negat hajusmodi speciem impressam posse immediate repræfentare Deum, ficuti repræfentat fuum obiectum primarium , vel negat posse mediare: neuerum dici potest; ergo non agit de hae fpecie . minor probamir ; non primum , quia hoc non effet proprium Deignulla enim res creata. eft vibbilis immediate per alienam speciem. neque secundum quia nibil diceret diftinctum ab co , quod Deus videri pequeat per fimititudinem aliquam tanquam per medium in quo, fed ipfe hac duo diffinguit in 4. cr in comp. bedlog. citatis . Prateres talem fimilitudinem negat p.p. in art. 2, corp. qualem concedit reperire inoculo in uisone lapidis a & qualem dicir elle vpionem rei,vilæ cum vidente ; fed ciulmodi eft species, impressa propria, & nomaliena denique apparet fallitas interprætationis adversariorum ex co, qued ipfinegantes Deum defacto videri per fpeciem impressam creatam , citant D. T. prafereim in 4. dist 49 cira fed ibi negat speciem ordinacam prime & per se ad repræsentandum Deum ipsum , & non creaturam . aliter dicerem hanc negare defacto D.Th. & non illamoi que effet propria Dei ergo &c.

Quares hic; quam vim rationes;quas affignat 119 D.T. pp. qu. 13, art. 2. ad negandam fpeciem. impreffam, habeant & Respondeo, maximama; fed omne füdari in noftra implicantia affigiata, quod effet & no effet creata, effet vt fuppomieus, non effet quia deberet habere eundem, gradum abstractionis cum Deo; nam ex hac implicantia fequitur primà , quod effet species rei , hoc eft obiefti inferioris ordinis , ex ee qued haberet effe potentiale : fequeretur fecundo: quod deberge effe ipfum effe per fe fubliftens , quie. deberet habere eandem cum Deo actualitatems que confiftit in purifimo elle nullam dicentes porentialitatem . fequeretur denique tertio . quod effet infinita in vi reprælentatina, atque adeo comprahentiua Dei, quia effet propria cognoscibilitas ipaus. Dei , dicens eandem abftractionem , & perfectionem in elsendo, quam dicit Deus, ad eum plane modum quo 3. contrag. cap 4 9 carione 4. arguit fic commis intelligibilis species (loquendo de impressa) per quam intelligitur quidditas . & effentia alicuius rei, comprahendit in repræsentando rem illam. sed imposibile est squod aliqua similitudo creata sotaliter Deum repræfenter (ideft comprehenfiuc), non igitur eft poffibile, quod per aliquam fimilieudinem creatam, dinina fubffantia intelligerut annitate and agreement que remonit

generally and the second of th

DISPVTATIO DECIMA OCTAVA

DE POTENTIIS ANIMAE SENSITIVAE

In Particulari

DOST assuigatum fecciorum intentionalium marca aquium est esneisper ad lima accedere, & in intentionalium marca aquium est esneisper ad lima accedere, & in intentionalium marca aquium est esneisper ad lima accedere, & in portuitis animum leatium in particulati aque nom qui feum dissipulati principulati explicantente ariqui munti distributi est especiali qui intentionali di feum a Cultum ariqui est especiali qui intentionali di feum a Cultum as Tactum autili dubium este pocciosi prime igitum se pascipiare arantitue di bircla, hocale per actua micales sidi proprior a contra non-unilor Researciores esse pascipiare arantitue di bircla, hocale per actua micales sidi proprior accentia intentia intentia intentia illa vicalizati pestione aquestum benincio podentia interna illa vicalizati pestione per espisante a qui a hocale contra communion omnium lessanti non debenus sine vegent necessitare renunciare.

· . · · · · •

1-- 114.

-offine river trading of the termination of the regrands of SECTLOBRAMA.

ការកម្មក្រ 💎 ។ ភូមិពី «បតីសេស ស

- na na na marine na Propinsi de L'ifibilitation de

quarto denique quo pacto suos actus visopis quarto denique quo pacto suo actus visopis ancendas ex con quod tam cara es hominibus, as illam ganeria presentamenta quaruor, primò panidiste soquado quiduam frabiacium a quod shi vendicae i certio in qua neuli parce residenta quatto denique e care primò panidiste soquando quiduam frabiacium a quod shi vendicae i certio in qua neuli parce residenta quatto denique e care primo per contra quatto denique e care propintatione de care productiva de care producti

producat. quo ad primum autem fit .

21

3.5

Primpeonekula Hodenad kikudek potentia vitalis sentitiua externa percipiens sold lumen, & colorem Panisas in definitions particula, illa, enterna, ad differentiam internarum. Additur Athè patricules folument excludineux ab objeenim coloretu de luvien posensialino rasquim so obieftum peoprium, Etadageaum stadie wup - Probatur automadualuha equiarex umputte found i ilemine de cuthicial reclored e mount dem per nullace sliam potentiam externace qui per visiuam : ex alia verò parte non posed aiba gnari in quad aliticolectium potonnia hao fetaeur canquam in leabhile praprium ergor boudin xi canquam in famibile proprium squia dantur Sachilia communia: que quinque minerascur abi Arefloscie formula de anjunerenpi 4 arempe ma u ous , quies o unmercen afines amagnicidas hac enim abalija celago extentes Enfibus percim uneur s media frecie sessecistral à qua accinguntur. ab oix abiecha proposionivendallis modificaes ex Auch todeness san formattet hi prin de ciere De To

Secunda conclusional militati destricur als Secunda conclusionalismentatità destricur als Aristorile actus perspictiv voperspiculum est viso de dura diximus alibitambi hace destricimentati arphicationale actus o arrangementationale.

Tritia conclusio: Calorique offizitorien obietien, proprince vilm rocke dobniumuk decision in the san 47. offi motivist plus piculiumon obieties

ius definicients fendus els Colorem elle id, quod hiber um imprimendi species sur in corpus diamphanum illuminatum ex quo paret definitionem hane non explicare colorem secundum naturam hane also solum per ordinem ad visuam potentiam; Quod si illumiscundum se definite velica die aquodific qualitat segunda non actima potentie ex remporamento quatuor primari, qualitatum quas figuil cam luming visu porcipitur.

وا من جد

in Probatus : quia intentiopem ac remissionem. Biltipitetumetiamequia pon, potett allignari quid dporesur erecté igitur diciturelle qualisas non ective : quod autem fecunde fie : & ex temperamenta primarum qualicatum priatur, experiencia parect and frigiditatem enim confequitur ve plurimum albedo a ad calosem verò nigredo, & licide cercruptateres iple color fine lumine viderinon potek; Contra verò potek lumen fine colores esté igieur diximus, eum fimul cum lumine milu i nobis percipi. & hinc fir ve himen. Robeine communiter opudent formale visus: Color autem materiale, quod non els intelligendum peoprie, quali verò lumen ipfum prius vifundagat nos in visonem coloris verumque chim an addo sill percipitus fed quis lient obsee um formale cognoscient fine dependentia à materiali inon aucem inaceriale fine di pentienciala formelicita lumen videri poic il fine colore, es colos fine lumins videri nequis, diimodo nou existimemus cum aliquibus lumen seper aliquid coloris in le habere.

Dyantam vero artines ad paric ocupir cribus conpatricio a general direction and continuo di continuo

Lat humoribus, quinquinicis,nerus duolus ce fepte musculai ex humiribus intiditor, qui curerir oculi obulect, appullatur Chrysollinus, en glacialis, quia similitudinem refert Chrystalli a seu glaciei, & lentis seu lupini figuram imita-tur medius abi aliquibus deitur albugi ces, quia aliquantumi albeicits vi oui album, ab alijs verò vitreus quia vitri tunsi speciem habet . tertius denique aqueus q quis 2002 clementari conformatur ex tunicis prima que locum. centro oculi viciniorem habet, & chrystallinim: !! hamorem complectitur, dicitur specularis, eo quod niteat qual fpeculum . secunda, que complectieur albugingulapfellatut verftalmis ; quie propter muleifüldiften tealfilm . & michiafum. quas continet, retis figurali स्टिक्ट. वर्षाका न्याद्रां co qued vuit felligite que formaria mutifella :: " non ambit torin othilati fel forugien habee imb Birviibus plena apparetieft vi illos humori chrymedio , ex-que gupilla tetul cur'i ex-gabio cale : 15 Atabino ad visione faciendam subministret quanrem , & distrifo huilts sales edocos Arke 184m ad vitimum floy non 1 telluco alginismos floteles primo de historiatimat jouples roscus : illi Quinta coclusio visio fit per receptionem spelos apparere vel glascos ; vel sades vel recut on clesum ab objectis in oculos immissario est conleos, vel nigros, vel alio colore imbutos.

Quarta dicitur vornes? que cuil chapfinia fle, fplendida, & darathuifhmamavrnorlamid nam imitatur: & humorem contince "aqueum... g quinta denique adhaea Ru adharescons manonpattir, quia' exteras inferiores tuniens in fe avaeinet; arque adeo elus beneheio lota local fruocura contiffic. Duo nevui, qui oppidi buris sori; vocanturie cerebre de leendunt ad sealog, hi sat veluti oculorum saks'd terebro densilily scale ter quidem à dexers o siles verò à fulles dius parie protendicur, qui aliquantinum progrem le inuicem contingunt , aut lecant; pollos verdub inuicem recedunt; & sleet de xeeum, after verd finistrum octilian contingisper hos autquinernos spiritus animales detebro dessenduntinua oculos, & vicissim species aboculie afoendume in cerebrum, mulcufi denique in fequiume animali, yr globum oenfilin varias partes connectasiquosum primus extolhe tim filithin, secundus deorlum deprimit, tertits ad dexteram, quareus ad finistram partem litum connereit; quintus/& fextus illum volume in gyrum, & septimus euch in sua cauca firmat de rechect His prempestistic, Quarta donclusio potentia visina in hamores chrystalling potissimum residet, qui humor come muniter pupilla oculi apellatur : ch Rutif hie quaff. 8. Artiage affont. 9. His 42. Oriedi boneron. 4: pan. 1. nu. 4. & altoriffi communites, quebus Lauer Ari Roteles & Gullfethindbide ahimitem 1926 To lait vifum elle in oculo construilles qui vos lunt in concurfu neruorum optieorum refideles in qua verò oclifi parce pocifimum dictim poteriam Philosophilisconflicuciatic olligitaries prima de biffdrin werm. cap. 9. Wi dicit quod humon wy eall interior, the still course of the color of the colors presta sententia Galenio 110 tomo 200 antino Probaeur autessi qui a humorichrystallinus vie

derir effe przeipad pais benfi , ad quam: vota oculi Aructura ordinata ek anatura, precesea humor the diaphamis efficarens colores arque adeo ad recipiendas fipecies coloris apelinmasi etgo ecc. Neque disassaullum finmorem esse univ manum, 82 he chry Rallinum carere anima, depen

configuens profitate vifus, qua animamiconfequient, seù porins cum illa identificatur de id discassinguam, qua animalis humbres sundin displici differentia, quidam non continuati cu partibus solidioribus nec in se considentes, sed fluidi ac feluti in yase juodad constitutivatque hi qui-dem inanimes sunt anij verò cum solidioribus partibus coniunguntur, & in se cosssunt, nec per sons sandnatu bet damplesdaolga midne qedne Keruntur, aique hi animati funt, ex quorum nuisido of chrysallinus humor.per que patet falsam effe sententia Mauri lib.4.qu. 43.& Nyuierdi difp.1 mu.30.volenti cum nonnullis recentiori. Die visione no fieri in humore chrystallinosfed in thnica retina propeer maiore apeitudine qua hec preille ad hunc fine habere videturgiam enim oppolitum à pobis probatum est quod si hae tenies

tra Platonem existimantem fieri per extra missionem , hoc est emissis radijs ab oculis in obiecta. qui quidem radij ex obiectorum contractu alterati recurrerent ad oculos, & sie illos ad visionem determinarent .

Pater ex dictis, & vleerius confirmatur, quia gon videnr eredibile ocnis posse con camosque radios producese qui ufd; adfirmamentum perdeniant, & inde ad ipfum otnium tangendu reflectant; fol enim cum fevalde actium, quamuis lumon vique ad terras producarinon potest camen fus vienus sacete, vecius actio vique ad fe poquared designe quo pauc funt a secondificate g myrak muming be oug vissuborg

LIDOUS E.C.T.I OUSECOUN DAME vitalis leading externs perciphen list humans a colorem Alidhmartha inibiara (1994) entlantit. **esteras ,** 24 differention: interest

Action 28 jedice in meant quality as enough A vitz ciuilis fundamentos p islamque focad dum incez losilis externorioci să obsistețil equ stary birm grace uprai Besit bing bmizgaumirsup refidemfecundo verò quirfer some qui ele obie-Comp Miluss & in quo Cubicolor recipiatus, rereid dadusego anqripenia agen antijacanjmidantem per vid film time affa vera errom san musikurun

s Prima conclusionardinares penantia auterna feolicina folum pentipiens fenam ve aupmo noformusia qua corpepis palui belideau . 1911 1912 nSciendum oftergamme andime efferances per Haexcroma parte comporum animalium bodipis ciunturfillar queem natura non fecis aimium dus rase no facile frangesomers, age to mino moners nicinapeq offeneral indication foreing let carrie tient in demost in franches horizon adounced a richt impetu delatus, sensum læderes aneue externo idimiciifacilem innemitude affluine qubdufi afique behicle hoc non oblighteque illes mudebil icraperenin diquide findrorestide sovernen ipsamb oblinitur, tanquam in visco inhærescet vanitaxe forsings hor, quod Carim diditiit, of peliscula deragen gen mempapangibarm salubandun dibogo land, eviqued in girak frans i hanile illis qui ext . campanarum pulsii relinquitur . Porrò mem-·brana hae tribus officulis fustinetur, quorum. primum refert figuram incudis duobus pedibus innixe, secundum est instar mallei . tertium... instar stapedis seu litterz grzez A cui alligatur incus, intra membranam inclusa cotinetur substantia quedam tenuissima que quia aeri perfimilis elt, aer ionatus appellatur: multum tamen ab aere elementari differens. denique ad didum locum neruus quidam proueniens ex cerebraterminatur, per quem species soni auditi ad cerebrum deferuntur, indeque spiritus animales ad auditionem necessarij descendunt inpotentiam auditiuam, quibus prænotatis fit.

Secunda conclusio: potentia auditiua propriè residet in aere innato : est communis. contra-Vesalium lib. I. de fabrica corporis bumani cap.8. qui auditum collocat in ossibus timpanum subftentantibus. est etiam contra l'squierda disput, 1.88. 78. volentem huiusmodi potentiam in caua internaque superficie tympani residere, quemadmodum voluit visiuam in cana superficie

tunicz retinz .

Probatur autem, quia ser innatus videtur elfe pars auditus przeipua, ad quam relique partes ordinantur . adde quod dictus aer maximam cum aere externo, qui sonos defert, similitudine habet, atque adeo ad recipiendas species soni est aprissimus no minus, quá humor chrystallinus ad recipiendas species objectorú visibiliti ex qua fit aerem illumesse animatum, & cu reliquis audicus partibus folidioribus continuum non funt igitur audiendi qui putant auditionem fieri inconcenitate cympani, quia in ea tanquam sede propria residet aer innatus / & multominus in... officulo ad modum incundis efformato- tum quia os caret sensu : tum etiam quia haberet ineptiendinem ad discernendas minutissimas sonorum differentiat. Quod fiquares adquid hec incue inferniat ? Responderens qued ad hoc ve percufsa à paruo malleolo, item offeo innatus aer mowestur s fitque apeus sont species recipere. sine quibus audicionem formere non pollet, quod ve-Tò attinetad obiectú anditus quod elt fonus, lit. Tertia conclusio: sonue est quasitas de tertia : specie producta consequentes de motum, qua ser quis consort resperating the dum so to mour

-diffluitsophis is a sambals no ada 18 - Probatur quia non potent affignarisquid aliud hoperand die mode productives finen dictut, -સુપાઇન ફિર વુલાનો ક્લા products વેલા જાઇ વર્ષાના પાર્ટી atends. enim tolehabilia est sentensia docentarm eum. 'esse ip lum: morum' vibrationis cosposis sonori. - conflat enim-motum hung ebiam radu iplo peicipi, ino se vila. obiodum queen thereus lolo and the penceptibile of a paper of Acidemiles illed - specilavie mo cum » loguturus est causiliter) tion causem formaliter : quod exid fire entia specie dusticarier confescion edis dara bodiopepi efficie in lensibitis & sità transc additi ('quo ner diro corpore vanberatur f quia ad causadum fonum non sufficie motus vaius oespecto » sed requirieur, plutium corporum repergusse a aeris scilicet y deselverius solidiuris cosponia a vade Arifotiles hib. 2. de enjmaren. 78. Fie dutout, inquit, secondum actum some semper alienius ait

aliquoda & in aliquo; per quod significat ad sonum requiri tria corpora, nempe duo solidiora, veluti extrema se imicem percutientia, & tertium intermedium a quod frangitur, & refilits ita vt fit natura fluidum , vt aer. per hoc tamen non regat Philosophus duo corpora, quorum alterum solidum sit: alterum verò fluidum, postoçaulare lonum, dummoda fluidum solidioria naturam induat beneficio conden ationia ac confistentiz, quam à solidiore obtineat. iam verd corpus fluidum debet esse aer, nihil tamen prohibet quominus sit aqua, ve pater ex piscibus,qui sub aquis detenti, piscatorum voces exaudiunti verum aqua propter crassitiem atque pinguedine, quam habet, est minus apta ad deferendum sonum, quam fit aer dixi denique sonum cum ipso moru fluere: siue hoc minus rigorose intelligatur, quatenus, licet fit permanens, breuis eamen est durationis, ficuti virtus impressa, siue in lensu rigorosa accipiatur, quatenus non est qualitas permanens, sed fluens, ita ve vna pars succedat alterissicuti est ipse motus, à qua tum in fieri, tum in conservari depender, suc tanquam & caula, fine tanquam à conditione fine qua nonquantum denique ad subsectum soni &c.

Quarta cóclusio: sonus recipitur in medio colliso, nempe, aere habente rationem fluidi, non verò in corporibus folidis invicem se percutientibus, que solumiquie sonum in ecre producunt.

sonantia appellantur, seu sonora.

Probatur: tum, quia vox est sonus animalis perfectissmus, sed hær non fecipitur neque inpulmone, neque in arteria, neque in animalis ore, -led-in folo aere egrediente, ergo. &c. tum etiam, quia sonus non producitur nifi,quia ex ich corporis folidioris frangitur mediuma bi igitur erit sonus voi erit fractio, arqui fractio est in medid. ergo &c. Non negauerim tamen pro dinersitate cosporum solidorum se invicem collidentium diuerfos in iplo medio canfari fonos, modo graues 3 modo acutos, modo denique medios.

Maurus lib. 4. philosophicarum quaftionum qu. 44. putat corpora dutai & confiftentia recipere fonum , quod probat ex co , quod fi cubiculum Le vadique clausum muris, a cius murus exterius mallea percutiaturauditur someintra cubiculum-sed ad hoc facile respondetur, aerem qui est in porismuri perculli concipere fonum . & quia dictus aer per compressionem einsdem muri excluditur à poris, & cogitur in intentiora cubiculi se recipere: hinc fieri vt sonus in cubiculo. audiatur nifi malis murum, qui efe fimul commalleo causa soni dum motur locali concussionis, & vibrationis versus cubiculum mouetur, producere ibi per se immediate in aere sonum-

Ouinta conclusiot fonus auditur per hocquod immittat species suas in organum. est contramonnelles, qui putant requiri velple fecundum finden effe reale physicum peruchiae ad auditum. · : Ptobatus autem tum guin fonus aliquand eddelfi tempore auditur, quo editus, hoc autem non eneniree, f. vera effet aduerfariorum fententiac illienim purant per morum aeris semper de-· Lerri fonumque in co effiz dorgană audirus: rum etiam, quià nullo morti aeris existente alignando audimus sonum a tum denique, quia sonus

Digitized by GOGIC

16

editus,intra vas vudique occlusum audiri rectè potek vt experientia constat · linquo gratis id asseri ab aduersarijs, posito enim quod species visibiles necessaria sunt ad visionem, eo quod obiectum distet à potentia vissua: ita etiam species audibiles propter eamdem rationem sunt admittendæ · vbi obiter aduerte dictas species necessarias esse etiam quando sonus realiter permenit adaures - ex suppositione enim quod aliquando potentia ad hoc ve constituatur proximè potens actum audicionis elicere, debet esse intentionaliter similis objecto: videtur hunc semper operandi modum sibì vendicare propter fuam impersectionem, & alligacionem quamhabet ad organum.

Obijcies autem : si sonus audiretur per species, viique codem tempore, quo in loco distanti produceretur à corporibus solidis, audiretur à nobis, sed hoc est contra experientiam ergo &c. minor patet ex bombardis, & fulminibus. quorum sonitum longo temporis internallo post quam editus est audiri à distantibus constat. sequela verò probatur. quia species non habent contrarium, & per consequens tota fimul pro-

duci debent.

Respondeo : negando sequelam, ad cúius probationem dico, quod aer ille, in quo subiectatut sonus ex icu corporum solidorum, vndique mouetur ac dissipatur, & per motum istum suamsphæram activitatis in ordine ad producendas species extendit in tempore; sicuti sol, qui licet in productione luminis contrarium non habeas illud tamen ratione motus localis prius tempore in partes viciniores quam in remotiores producit quod si sonus est de se qualitas khiens, ve non mulli existimant, hoc mihil impedit; dici enim potest, vel quod ipsa corpora sonantia successiuè illum producant per motum, vel quod eadem corpora determinaugrint medium, quod compresserunt ad producendas alias atque alias partes soni iuxta proportione maioritatia, aut minoritatis soni producti, ita ve vnisormiter difformiter successive dista qualitas minoretur vique ad certam distantia, ad quam moveatur medium, licet postes per species ad potentiam auditiuam deferatur 29 00 19 04

SECTIO TERTIA:

De Olfailus & Odere

Potentiam Olfactinam elle fenlum percipientem solum odorem probatione non egetiat vorò in qua corporis parte zesideat, & quid propriè sit eius obiectum , & qua pacto sensationes suas eliciatabac in prasentia nobis examinanda man of some ant testingni

- Quantum igitur attinet ad primum friendum nobis est, ijs animalibus, qua respiratione indigent nasum odoratui inseruire. Catera verò pnimantia vet pisces, que cum non respirent, na-بالمانية و fum non habent ، aliqua alia fui corporis parte ، . -loco nati ad odorandii vei . Iam verò natiis carstilaginolus est duobus foxaminibus distinctus, quæ foramina nares appellantur,& ex yna paste ad Cerebrum vique ducuntur, vt per ca ma-

colæpituitæ excrementa expellantur, vtq;odoriferz exhalationes deferantur sursum;quz non solum odore, sed alijs etiam qualitatibus cerebrum recreentiex alia verò parte intra faciem. ad finem palatus flexuoso quodam circuitu exeunt, & ad guttur correspondent, ve per ea inspiremus, & respiremus aerem, quo cordis immoderatus calor refrigerari continuò possit. In his foraminibus latet sensus olfactus duobus clausus ostiolis, quæ aspiratione, sen, quod idem est, attractione aeris per nares aperiuntur, & sic dant locum, vt exhalationes odorifera, earumque species perueniant ad sensorium : respiratione autem seù expulsione aeris comprimuntur, & sic negant aditum dictis exhalationibus, & speciebus, ne sensum contingant, & ad illud deferantur . atquæ hæc est ratio , ob quam non sentiamus odores ex nostro stomacho pronenientes aer enim per nares emissus comprimie olfactus ostiola, à quibus exclusus odor, non peruenit ad sensum, atque adeò non sentitur, ad enm plane modum quo propter eandem rationem palpebræ occlusæ rerum visibilium species excludunt ab oculis, & sunt impedimento, nè potentia visiua actum visionis eliciat. intra hac ostiola reperiuntur ex veroque latere duz caruncule seù eubercula, que quia prominent eo fere modo, quo papillæ solent in pectore, communiter mammillares seù papillares carunculas appellamus, quæ indutz funt quadam tunica omni ex parte continuata atque v sque ad guttur, & ad extrema... narium porrectadenique, sieuti in alijs sensibus, ad sunt duo neruiculi à cerebro addictas mammillares carungulas extensi, quibus spiritus animales descendunt in olfactum, & species rerum odoratarum accendunt ad cerebrum i his autem breuiter prænotatis fit.

Prima conclusio: sensus odoratus residet in casunculis quas papilleres appellant. Ita Conimbricenses 2.de anim. aap. 9. qu. 4. quos sequentur Arriaga , Quiedus, & alij apud Ilquierdo in Juie phare dife. I. men. 84. Probatur quia non percit assignari alia pars ex enumeratis, in qua melius resideat huiusmodi potentia ergo antecedens probatur, non enim dici poteft, quod resident in anteriori parte Cerebri, ve putat Galenus;quia cum in cerebrum exhalationes oderifere afcendant , debuit ante ipsum à natura alique potentia collocari, que exploraret, que namen eis bonz, quaue mala effent, ve his exclusis prabepretur illis adieus ab animali . neque a quod ce-. sideat in neruis è cerebro descendentibus; hi en un ordinantur ad carunculas illas tamquam ad sues fines, sicuti ad oculos nerui optici diriguntur. meque in tunica, quia bzc cum víque ad guttur, & extremes parino partes porrigatur: fequere-, eur posse guttures & extrema parte nasio dores fentire, quod est contra experientiam multo minus dicta potentia reperiri potest in osse prope oculorum concent fico quod quie multis foreminibus intertextum est, cribrosum seù spanciosum os dici solet. oss enim, ve communis fert opiniosproprenimmodicam duritiems& fiecitatemiquam habent ad sui conflicutionem exactam, infensi bilia (vei dicebam) existimantur. Quantum verò ad obiecti olfactus, quod all foips odar lit. Se-

Digitized by GOOGLE

Secunda conclusio: Odor est qualitas quadam ex temperamento primarum qualitatum orta, ita Hurtadus de anima desp. 17, set 4.

29

Probatur; & quidem quod sie qualitas, & non substancia, vei Eracticus existimabae, quem sequentur Aromista cum Cabao in taxi35. sib.4. metsor. quast. onica. Pares, tum quia substantiamon est per se sensibilis, ve ex obiecto caterorum sensium probatur; um etiam, quia odor intensibilis est, ac remissibilis esgo nec quantitas est, nec relatio, nec aliud ex prædicamentis, nissi qualitas, Quod verò ex temperamento primarum qualitatum oriatur constat ex eo, quia ve communis & probabilior sert sententia, nulti elemento puro conuenit odor.

lam verò, ve aliquid de primarum qualitatu emperie ad odorem requisita dicamus, scienda eft, quod odor in communi in bonum odorem. qui nomine generis fimpliciter gaudet; & in malum, qui dicitur foctor primò dividitur. Potrò bonus odos dominatur in fices corpora, vnde eR quod ficcitas plurimum illi femper conferat, vt patet ex floribusqui cum exficcantur plurimum odoris emittune, & ex vinis, & arboribus, que verno tempore asque afino magis olent, quain hyeme: contra verò fœtor dominatur in humida corpora; aqua enim corrupta maxime foetet, & vrina item corrupta inter excrementa animalium fœtidiffimum existimatur . verum quide oft quod, tum ad odorem, tum etiam ad fortorem edendum caloris prædominium requiritur, qui paras benè, vel malè olentis corporis aperiat, & sicrexalare faoiae subtiliores eius partes, in quibus partibus odosseu feetor potissimum residere solet . Iam verè patio propter quam bonus odor inficco corpore, & malus in humido prædeminante existat, este potele, quia bonus odor signu zell integnicatis ac salubricacis y que in sicco, & calido temperamento posita sunt, vnde est quod rad corpora odorisera maxime inclinemur natuxaliter . at verò foetor corruptionis inditiumicuius pracipua caufa-afb humiditas cum calorois in qua ille reperitur.

Dices: Aristoteles sib. problem. sell. 13. quast. 5. docet odorem esse vaporem quemdam, ideoque corpora magis odorare dum calent, quam quando frigent; sed vapor est substantia; salsum igi-tur est, odorem esse qualitatem.

Respondeo: Philosophum lese cines loquatum suisse causaliter, in quantum odor residet posissimum, canquam in proprio subiesto, in parte corponis cenusore; qua in sumosam exhalatione facile resolutium as sumosa hac exhalatio est veluti vehiculum deserens; ac dissundens odorem per aerem, sed non est ipse formalis odor ad eum plane modum, quo spiritus vitales sunt quidem vehiculum, calorem vitalem per totum corpus animalis dissundens, ac deserens; non tamen sunt formaliter ipse calor.

Dices iterum: si bonus odor ex siecitate prouenit: Cut res sapidæ esse possumt odoriseræ, cum sapor per Aristotelem oriatur ex prædominio humidi?

Respondeo, quia eadem res habere potest dinersas partes ætherogeneas, quarum aliquæ sint humidiores, atque adeo sapidæ; aliæ verd æcci-R. P. Ies. Polizzi Philosoph. 1400. 3ores, & per consequens odorisere. Quantumdenique ad modum odorandi sie.

Tertia conclusio: Odor percipitur à sensu olsaclus per species inténtionales, quas in illumimmittit.

Probacur primò, tum quia non est maior favio cur color ab oculo, & sonus ab auditu percipiatur per species. & non percipiatur etiam per species odor ab olfactu: eum etiam, quia si nost perciperetur odor per species, maxime per siiam realitatem perciperetur : fed ipfe non potest-hoe modo percipi ergo &e. maior paces, minor probatur, quia si ita percipitur per realitatem sua) vt perueniat ad potentiam delatus ab exhalatione odorofa à solido corpore exhalante : ergo in omni parce loci, ex quo odor percipicur)reperiretur odorofi corporis exhalatio. hoc autémividetur inoredibile, quia sie deberet spatium notabile loci odoroso fralitu esse refertum. vnde cor pus ipsum edorosum, breni tempore totil quaneum est resoluereur in halitum, quod experieneia falsum effe comprobatur . odorem enim Cadaueris vsque ad quinquaginea milliaria sentiunt Vultures teste . D. T. 2. de anim. lell. 20. lioet cadauer non sit sensibiliter immutatum. linquo pisces odorem rei super aquas commotantis ex fundo maris, vel piscinæ optime. sentire - sin ausem ita percipitur odor, ve effectiue diffundatur per medium: sie oder corporis ederiferi del beset producere odorem in zere, contra nutua ram fecundarum qualitatum prouenientium extemperamento omnium primaru, qua do la nom funt actius, ve patet in coloribus.

iProbatur secundà: Experientia conflit vioratum quando recipir in se halitum corporatu. 3 odorosorum, secundum esse reale, reddivineptum ad odorem percipiendum, ye patetex issquisti il manent in locis valde sæeichs, vel odoratis ilitenim non sentiume amplius odorem, vel stecoré, emergo odor sentiatur à potentia odoratiua des bet ei secundum esse intenzionale, & mos reale coniungi.

Dices: flance vonto in contrarium impeditur offactio; fignum igitur est, quod fiat per delatiomem exhalationis odorifera.

Respondeo, negando consequenciam: experientia enim folum comingitur, quod odor ad breuissimum spatium intentionales sui species potentes monere nostrum odoratum diffundar. Vnde cum exhalatio odorifera flante vento in oppositam partem depellatur; non immittit spercies adeo nobis sensibiles propè nos, atque adeb non sentitur à nobis; & hinc sit vt ad nares corpus odoriferum cum olfacimus ad moudamus & vehementius inspiratione attrahamus veremound odorare intensius volumus, sic enim melius; & Vbezius exhalationes: aeri immixeus: ascendunt ad potentiam, & offiola olfactus magis aperisuntur. Porrò exhalasiones illa fi funt. falubros cerebrum reoreane. fin autem færidæ, atque adeb maleficis qualitatibus imbuez illud lædant , atque corrumpant necesse fir . 30 9:04

Digitized by Google

vad s

Section 1

NA

a رنوي - ا

37

38

SECTIO QVARTA.

De Gufta , & Sapere .

Vstus est sensus externus solos percipiens sapores, quem quidem sensum in solo animalis ore residere manifestum est de eo autem in qua parte corporis posissimu set aguid se cius obiedum, & qua pacto sensationes suas eliciat, quarendum est quantum autem attiner ad primum-

Sciendum, quod os ex duabus maxillis constat ex inferiore, que ab omnibus animalibus mouesur ad fumendos cibos, Cocodrillum si demas; & ex superiore, que existit semper immobilis; maxillas termināt labiasquæ sunt oris veluti okium, parura quidem mollia. & facile mobilia. ad oris latera sequintur gingiuz carnez. & illis infixi dengen, quorum anteriores acuti suntavt sacil seindant cibos: posteriores verò, quos molares appellamus, latia & ad eosdem cibos conterendos accommodari. Jam verò os ipsum est instar fornicis, , cuius partem superiorem obtinet palatus, inferiorem verò lingua, que eius implet cauitatem, & ex inferiori parte offe quodam sur Rentata, taucibus est alligata. Hac septem haber mulculos, quibus veieur ad le iplam mouendam, conflat autem carne lana, rara, & porofa, quo facilius apidos humores excipiat. ad hae duo nerui è cerebro proficifeuntur, qui per quosdam ramusculos ad linguam iplam, sauces, atque palatum descendant . his aucem pranotatis eit.

Probatur autem : tum, quia caro, que supra distos neruos existit potius habet rationem medijerum etiam, quia si in Carne potissimum sensus gustus resideret, deberent zque sentiri sapozes à tota lingua,quin imo à crassiore parte magis, qua à tenuiore, quia ibi plus sensus adesser sed hoc, præterquam quod sit contra experientiam ; eft eriam contra Aristotelem, qui loso eu quo hac-habetckingua przeipue obemer vim fentiendi sapores parte sua prima unam si interiore tangariminus sentiet : ratio autem huius rei est, quia in ea parte lingue, que cuspis illius appellatur nerusrum ramusculi, non ita carne heberantur, sicust hebetantur in radice ipsius linguæ propter casais. abundantiam. Iam verò, quod etiam à molliore, & inzeriore parte palatie nec non etiam a faucibus sapores, sentiantur, experientia ipsa teftis eft.

Secunda conclusio: sapor est qualitas ex primatum temperamento orta ex mixtione partis siccus. 80 serres, vel humida aquee calore dequoquente. Sumieur ex Aristotele sib de sensus & sensus que 4, de sapure: Cabacus in tex, 19, lib. 2. meteor.que 4, probare volens saporem non esse qualicasem ex primarum temperamento prouenieutem so arguit si hoc esses, ex quolibet temperamento aliquis determinatus sapor oriretur. sed hoc esse falsum, constat ex co, quia multa sunt mixta omni pror-

fus sapoze carentia sergo &c: Sed bac ratio nihil probat stum quia potest negati maior, ac dici: non elle id necessarium, sed sufficere et ex gertis quibuldam temperamentis lipores procedant , sieuti , & odores ; tum eriam quia , data maiore, potest negari minor, ac dici cuilibet mixto suum inelle saporem : non ramen fentiri á nobis, vel, quia est valde remissus, vel, quia ab humido lingue resolui facile nequitiporrà saporum species numerantur ab Arittotele: prima est saporis dulcis ve mellis, secunda amari ve absynthij sue fellisatertia pinguis ve bitvri, quarta salsi ve salis: quinta acris ve piperis. sexta acerbi ve fructus immacuri; septima accidi ve olea, octaua acuti, ve aceri aquibus Galenus addie nonam infipidi. non neganetim tamen multo plures saporum differenzias assignabiles esse: verum hae præcipue sunt,ad quas cæteræ reduci facile posfunt . præsertim artificiales.inter quos se naturales illa eft pracipua differentia, quod namrales sunt qualitates simplices, artificiales verò ex plurium mixtura confurgunt.

Illud tamen in hoc notandum est: Tapè contingere, ea mixta, que in calore, & secime differunt, posse esse mixta que in calore, & secime differunt, posse esse mixtone humidi aqueis sescici terrei procedit; ex calore verà, & frigore, non nis remote, quatenus he qualitates varie concoquit materia il am terreaqueam. varietas enim concotionum, varietatem saporum inducere, experientia ipsa comprobatur. videmus enim eundem cibum diversimode coctum diversum sapore induere. quoniam verà nil vetat duo corpora, quorum alterum excedit in calore, alterum verò in siccitate, humidi aquei, & secum terreum sere atque intensium, & simili modo, concosti habere hinc oritur, vt possint similem saporem habere-

Probatur autem, quia experientia constat nos seatire saporem ciborum, qui in ore sunt;necefse igitur est ve hi species suas immitant in nerwos, qui sunt sub carne linguz, ad hoc ve fenerantur. Neque dicas, partes cibi tenuiores per poros linguz descenderes in hunc modum sensarium ipsum pertingere ac adgustandum illud determinare. ne id dicas inquam, tum quia constat, etiam partium cibi crassorum nos identidem saporem sentire tum etiam, quia non. sufficit materialis contadus obiecti cum potentia ad tallendam indifferentiam einsdem potentiz, & ad illam determinandam ad operandum; perfectio enim operationis vitalis maiorem coniunctionem suorum comprincipiorum requirere · videtar .

٠٠٠ ي

Digitized by Google

42

43

۸.,

44

٤,

;

SE-

SICTIOQVINTA: 11

De Lessa : de Tangibili . . .

2. Mar - 11. J. 46 F - 1 - 1

Prima conclusio. Pactus resider in heraisychine carne tanquam in proprio sibiesto; cainis and sem nomine hie comprehenduntur etiam eucis, membrane. Caratjaginosy & similes corporis partes est Galenie, Suarij , Zimare, Osnith-batennium; Dandini; & aliorum.

- Probatus quis expocientia confat în his omnibus partibus per les & foliceric lumpus nos featire dolorom , qui absque organo, castus-lenthe acquies Dixi per les & lolicarie lumptes & quis nonnulli funt, qui existimant in camo sentiri dolorem propter coniunctionem, quam illahabet eum nebuis ji valle contra sentir in neruis propeer coniunctionem corum cum carne; quode eamen falfum efficare enfen's neruis diffica feutit, & nerui carne denudati, maxime dolent eciam fi leuicen sanguncur; hon-negauer in tampa in ipfis nervis mugis) diam in carne fentum ta dus vigore, ve endemiériberientia confirobasur , que docerm manibus , pedibus atque tio bijs maxime lentiri dotorem, quod non euenit mility quia haiulmodi parces corporis fahe nerwie selen illimaen quo fit veram elle cordin fen? tentiam, qui docent lenfim eathe per touth torpur effe diffulum; non s quod existiment officips sentire (id enim falsum est) sed inquantu in omnibus corporis membris, ve in capite V.G. Collo, brachije, & emerely fenflis' flie reperintar'.

Quodis Ariforeles seinale al anima ret. 1102 viderus docere azroem se Aquam ad visum attima returnatura forma de aquam ad visum attima adeo non esse organus sormas de aquam ad visum attima adeo non esse organus sormas de aquam ad visum attima loquatura for enim laber? Ominno autem videtur caro, de lingua sicir aor, de aqua, deci velluo quod agar in ordine ad istam sentationem, qua se im nerais, hac esim cum persectifisma se vel spicit caraem, de cuttin tanquam pusum istam si ves si hac ainis sentationem, adhue rament sentationem, adhue rament sentationem, adhue rament sentationem adhue rament sentationem sentationem, adhue rament sentationem sentationem, adhue rament sentationem se

Quantum vord ad obiectim tactus feiendim est o qualitatum tangibilitud J'qua sunt cius & biochum: leptem contralictates'ab Aristotele 14 cundo de generas: 10x.8. fifille effitheratas . prima doz funt Calidum, & Fligidum, Humidum, & Siccome; testia eftmentie J'at leue, quam fentimus com corposa dunifiefe contimur quared eft durum , & molle , quair fanglifius , atque fentimus cosposa compsimendo; quinta est lubrieum , & aridum : 18bricum eft id', fupra quod non bene confiftimus ve glieles ; vel quod non bend manibus consinemas, ve anguilla: atidum quod bene fulliner 380 eontinetut manibus? festa est asperum, & lenet Asperato est, quod partes habet inaquales quantitud प्राथमिन प्रध्नामका प्रदेश : R. P. Ief. PoliZzi Philosoph. tom. 3.

spongia: leue verô quod secunda fuas partes xqualiter disponitur ut chanta septima debique est eraffum, & Tenue crafsu elt id, quod imfeicafilie ve lapisteente verò idequod ficile fe in dieun. corpora infinuacert der.his alitem pranoratissite Secunda conclusion Sensus tactus non percipit cas qualicates tabgibiles anqua funt fibi initerentes, fed folum easique in objecto rangibilires periuntur eft communis, contra Izquierda infla fua pharo di put toque so Hapore fi 16. vbi duode cim rationibus oppositum fuadere concendit; ex quibus duas vel tres in medium adducant; relique enim funt folute faciles Prima eft rolfadus , & guftus fentiunt qualitates fubiectiuas s non obiectivas jergo & tactus a fed nos: fupraiamprobatimus fallitacem antecedentis Secuis da : manus admota rei intense calida non flacim totum eius calorem fenrit, fed paulatim: hoc autem non , nifi quia paulatim calorem filleipit > erge &c fed contra trum quia dici poteffichoo ratione diffractionis, nobis accidere: rum etto quia ficuri per ipfum num. 99. huiufmodi fenfario parum durat defectu concursus Der, uque per lapfum temporis incipie effe illi indebitus? ita dici potest, quod defectu einsdem concursus rarde producatur a frit f a ruraubor or color

Probatur autem, quia quando manu tanginus aliquod durum vel afperum corpus, certú est nos non sentire duriciem, & asperitatem aliquas qua realiten existat in manus benè tamen sentire illa, qua in obiecto tangibili reperitur idem clarius apparet in tactu corporis mollis, & leuis; quale est puellarum, & puerorum ergo idem dicendum est de alijs sensibilibus qualitatibus. Confirmatur, quia nerui non sentiunt suam duritié, neque caro suam mollitiem & neutrum suam temperamenta primarum qual itanum.

Dices eos, qui laborant febribus, calorem fibi intrinfecu fentire, atque adeo fenfum tactus polle qualitates fibi inharentes recte percipere: Sed contra, quia hislicet calorem febrile, quireft in partibus fanguinis, vehalterius humoris adharescentis organo tactus, sentianto non tamen fentiunt calorem illum, qui in ipfis organis realiter inexistit Neque cum alijs dieas dolorem, & voluptaté effe qualitates tangibiles, & tamen inharere tactui, & non ipfi objecto cangibili ne id dicas inquam, falfum fiquidem eft id, quodaflumitura dolor enim , & voluptas funt potins vitales quidem actus ab ipla potentia tactus eliciti, qui vel funt ide realiter cu fensationibus, quas circa obiectu nobis conueniens aut disconueniens elicimus, vel funt affectiones quada, qua illas confequantur, & ab eis realicer diftinguntur

Acque ex his paret tactum percipere suum obiectum mediantibus speciebus impressis qualitates enim, qua sunt in obiecto, nequeunt per se ipsas determinare sensus ad operationes vitales eliciendas, ve supra probatum est, minimum enim debent penetrari enm illis sieque inde sequitur, ve contendit Isquierdo sum. 97. obiectum loco dissirum bene posse sentiri per tactum, aque ac per visum, & auditum. Insuram enim obiecti huius sensus hanc impotentiam resundendam este docer experientia, incui quod visibile posituur supra oculum, non saciat visionem.

Digitized by Google

Ħ

4,8

4.7

**

ិត

54

Terria concluso, sensus actus una solum qualicates objecti cangibilis scotte, que, vei nullo, modo sant in organo, vel si sunt, maiorem zamen habent intensionem ea, quam habent illay que in organo, existunt. Est expressa sententia Aristotelia seunde, de anima que, 118. voi hec habet: simile calidam, se fergidam, aut durum, semalle non sentimus, sed exuperantias, hoc est, excessim illum in quo qualicas objecti cangibilis superat in intensione qualicate ciusdemi rationis entam in organo remerio.

rationis quam in organo; reperio.
Probatur , quia qui manum frigidam, ponio in ngua tepenci , leneitidiamodlidam ; qui verò manum calidam immergir sergidam illam exbezithit :at veto dut adna tebeutom manum im dictam aquam inijoit, mec culitlam itlan fennis da i manica na mora est in**colo pers e mabigirs con** -ii Confirmatur quin maire, qui Sone paruvagatior diones Laminis, magis frigure affigiuntue des mos dagid erneen eing andie geliege en imeginnen contra vero ha magis alimiscaleribus moleties euri quam mares Aquiquei range elt , quia ore Rabinu elle depet expers illius quelecaris, quamin fentic, vel faltem illim intenfionis, ve pacet exboccuria signa i dum se cofoced oumes beccibe-i recomni colore necelle fuit à natura spoliant act 34 Quarra conclubor lenfing Tactor eft effentialiter qui fireine à feuin Balfit . eff coults vous nuifos a qui putant duas hafce potentias a lices extrinice, & ratione actus effentialiter differants elle tamen idem formalitet fi sumantur secondumité duos dichte intriplecé, & in ter (10 , ac in racione habilitacis anima

Probatut autem, primp ex Arifotile bie ter-Luz- phi de lingua verba factens: omnia inquity tangibilia lengte fecundum eamdem pattem; &c laporem. fi igitut & alia caro fentitee lapozem, videretur vines, & idem gustus, & tacitus, punc-autem duo, proppet quod non connercitus.

Probatur autem, secundo, tum, ex communi openandi mede recte potentiarum diversitas colligi potest.

Dices Ariftotiles his 1985 103 de pastibus ammalium sap. 59, affecte Gustabile esca quoddam erngibila, se gustum esse ractum, ergo per Philosophum sensus hi non disserunc inter se essentialises.

Responde o negando consequentiam. Anisto, tiles en modo, negando consequentiam. Anisto, tiles en modo asserialiter raprum; voluirque tangume modo asserialiter raprum; voluirque tangume modo asserialiter appropriate. Interiam quandicates rangibiles, soprate contentia, in qua est potentia gustativa, reperieur potentia ractus, sicer non è contra, huius rei, raprio, illa est, quia qualitates tangibiles sunt prio,

etus, non tamen phi eft ractus, ibi reperidure; & guftus, non tamen phi eft ractus, ibi fit etiam tactus elle debeat hac tations priot potentia guftus, & per confequent ve voi elt guftus, ibi fit etiam tactus, non tamen phi eft ractus, ibi reperidure; & guftus, ibi reperidure;

Sed contra hoc vleimum initari potelt a qua'a experientia confiat, quodif vulneri applicanton corpora dinertimode fapidatvi fad aninum-oleúv acetum a se similia horum dinertitas sentiatura experientia confiat, quodifica est persitorim dinertitas sentiatura corpus diffusia os sinitas est persitorim corpus diffusia, se sie pos differe à tactua:

Kelpondeo dikinguendo aneccedens: corum a dinericas (apida leoritur ab segro, nego, conum dinericas (apida leoritur ab segro, nego, conum dinericas tangibilis, concedo, sorecedens: se resegibiles ve accionosiam), se fimiles portes porte eximplimodi qualitaces (entiri à vulnerado parte eximplicate entire de la contra del contra de la contra de

anten ei PECTAO SEXTA, meeteld. Longes meeteld gemakent eigen flodent

-ti bereige. De sersebus, internès es le . 113 es

Tomine sensus interni intelligianus facultapropriam anima sensus in internia animalia parcibus delirescentum, ac organa habeasem a percipius delirescentum, ac organa habeasem a propriam anima sensus carporis parcibus care propriam de la compania de propriam de la compania a per species sensibiles ad operandum de la compania nantur.

Jam verò dari sensis internos experientia con flat. Bruta enim recordantur rerum absentium accountantur ferum absentium accountantur serum absentium accountantur serum absentium accountantur serum absentium accountantur serum absentium accountantur serum absentium accountantur serum accountantur s

Prima conclusio : Propriam organum sensus nui juternoinmidni fint qe Genere coavolcitini elf cerebrum animalis, dico corum, qui funt de Beuele cocho Citini diis abbeninu feuficinam s Pralenti cotrouerna excludo:eft Galenia Toletis Conimbricentium, Sugrij, & aliorum, ques citato & lequitur Izquierdo lese situe byjeibifi, 25. videtur elle contra Ariffotelem's qui the de laucasme. & Senectuse cap. 2. @ alibe allignat cor, tam. quam primum principium fentiendi . Verum. Philolophus exponendus eft vel de primo princibio remoto, in quantum ex corde proneniunt spiritus vitales, qui deinde sunt in cerebro animajerige ud ad feuficinat obeisciones gegerninut; vel de principio sentiendi radicali, quod est ap-Betfens 'dni inkis ins bincibis ju corge fegem ketrifet findnvienmombes botentis coanogerria die to the same of the same of

ux ad illum tamquam famulances ad Principem; ordinantur. Caterum idem Philosophus ferunda de partibus animalium cap.7. docer: Principium: sentitium este in capite, ibique interiorem senfum refidene a 1 1

Probatur autem conclusio: quia experientiaconftat assidua phantasmatum excitatione, ac rerum sensatarum nimia recordatione caput maxime defatigari; nec non ex coa quod fi ledatury cerebrum farim in obligionem zuel franclima. vel delirium incidimus; verum anqua cerebia parte relideat sensus communis, dubitant aucto. res. Circa cerebrum duz funt membrace ipfum, continentes - Quarum, altera cerebrum contingit & quia tenuis eft, ac lenis a dicitur pia mater-sitera verò en proxima cranio capitisatque, de getebio semoisie quia duta et lolida, vocampidura mater. Sunt igitur, qui volunt sensus internos in hisce membranis reperiri, in quanta in illis fentus tactus maxime vigeat. Sed tenen quit bosine Aidelni dnog rengest in ible cerepiti inflantia: ad duam entandam acone fonendam" ibin mempiana orqinanthi adneq bebonen etter 1 - perienpia à Galeno, allara lib. 7, de decrette Myspoengus & Placonis eag. 3, vhi mis: Incide momo! pravit cerepii valfam derimonenm in fenticasi do beri ; maximum aucem beri derrimentum fis cerebri medulla leù lubhancia ledatur . sec son fert quod dietz membranz fensu polleant tacum; quo cerebrum expers est. Conveniens enim suite wood organim illud , puod tactum, & lenfation; nes caterorum fenluum debebet percipere expersiforet tacius, alierumque les lum particulas. Think affectioning.

Lelices in Enangelio dici & Christo Domino. Induis: Quid cogicatis mala in cordibus vellrisergo vireus cogicatiua est in corde, &t non in-or cerebro. Respondeo nomine cordis venire ani-😢 mamipfamilicute alibi nomine anime fignificară vith, vi bi. Qui, mat animam luam perdet eamquare nego confequentiam.

Secunda concluto . sensum internorum obieda non folge func omnia sensibilia, que senses bus pascipinatur externis, nec solum func externorum ctiam fensuu fensationes:verum ctiam afectiones quadam, qua, quia à sentibus externis non percipi poffunt in sentibiles appellaneure ch Sandi, Tho. prime pure queft. 78 care. 4. vbh. act: Necessarium est animali, quod percipize hum insmodi, intentiones, quae non percipit lenfus CXSCHOP.

68

-: lia

Probatur antem conclusio; & quidom quantum ad primum nulli dubium effe tiebet. Brutt... enim recordantur obiecta prims len fata in corum ablencia, ve lupra nocenimus, quantum verò adi secundum, probatur, quia nos apprehendimus. non solum obiectum sensarum, sed etiam sensationem ipsam, qua circa idem obiectum versati fumus, & illims fæpe recordamur per memoriam , & reminiscentiam, fensitiuam . Bruta przmesea recordantur deleffatione, vel dolore, quibus affecta funt ex præsentia, querumdem obie-o clarum; & ex talium imaginatione, vel obie-Aum aliqued prosequenture, vel abillo refugial une, in qua maxime fentus interni preftant excernos, enterni coim acing mos minime perel-c

piunt, quia fune extra rationem formalem proprij obiecti : Contra verò interni, quin eriam valde probabile, est , quod ijdem sensus interni omnes etiam actus internos cam fuisquam appetitus sensitiui cognoscant, ve recte notat Auersa, difa. 55. are. 2. & probat ex eq. quia appetitus fenfitiuus tam circa actus internorum fenfuum; quam circa fuofmet actus versatur. Concupifeit enim delectari, & abhorret à triffitia,timore, &c. Rursus inclinat animal ad cogitanda ea. omnia, quæ delectant, & rerrabit fenfum ab codi; rum cogitatione, que moleftiam pariunt. Quania tum denique atriner ad terrium probatur eadem conclusio : quia Bruta cognoscunt inimicitias . & amicitias, feu conuenientias , & difconuen nientias, que inter fe naturaliter intercedunt an ve ouis contrarietatem, quam haber cum lupo vnde illum videns timore perterrita, fuga confulit , non quidem ex fola apprehensione coloris, atque figura , quam in lupo cernit . fi quide cam videns in cane, ab illo minime refugit , fed ex apprehensione dicta inimiciria, qua appetisui fenfitiuo, ab interno fenfu repræfentatur.

Tertia conclusio densus interni, cognoscitivi funt omnino quinque a feilicer Senfus communis, Phantafia, Imaginatio, Aestimatina, seu co-s gicatiua , & Memoria . fenfus communis, dicies sur, non quafi verò res in communi percipere poffit , hoc enim est opus folius intellectus , fed quia omnium externorum, fenfuum obiecta. prefentia seorumque fensationes cum primum circa dicta obiecta exercentur, cognolcit watque diftinguit. Phantafia, percipit, fensationes ac obiecta simplicia sensum externorum in corum absentia . Imaginatio autem eadem objecta: fimplicia absentia iam, & sensationes, quas circa illa elicuimus, coniungie atque componit fecundum figuram externam, vt montem aureum; animal habens ceruicem equinam, & corpus humanum &c. Aestimarina verò concipit obiecia. fenfibilia fub ratione convenientis, aut difconuenientis, atque adeo ad effectiones quasdam materiales non fenfatas per fenfus externos fe extendit. Memoria denique recordatur obiectorum prius cognitorum . conclusio sic expli-Cata .

Probatur quia his omnibus sensibus cognosci- 70 eiuis pollet animal, ve patet ex multiplici genere operationum ad illos pertinentium, quas exercet . the cum non the fact

Quarta conclusio : Omnes ista potentia non 71 folum realiter, fed etiam formaliter fecundum id, quod dicunt in recto, funt vna, eademque potentia licet de reliquo distinguantur secundum id, quod in obliquo important. Ita Izquierdo, in fua pharo difp. I. qu. 2. Hypotes 24.

Probatur, quantum ad primam partem etia fi dicamus potentias realiter à substantia anime distinctas ese, Quia vna, & eadem potentie non folum realiter fed etiam formaliter accepta, licer materialis fit , potest se extendere ad omnia munia dictarum quinque potentiarum mon, eft igitur cur dicamus dictas quinque potentias effe diffinctas inter fe formaliter fecundum id. quod important in recto ... confequentia tenes, quia cum non fint multiplicandae Potentia fine

Digitized by Google

Becel-

necessitate, fi van potentia facere potest totum id, quod ille quinque, fedifincta effent, officerent, dicendum eft, quod ha fint vna potentia. indiffincta: antecedens vero probatur difcurrendo per fingulas . Illa potentia , que perciperes potest obiecta simplicia absentia, poterit etiam prafentia percipere , fiquidem id , quod poteft plus , fi quid non obffat, poteft etiam minus or go phatafia poteft fe extédere ad operationes se fus communis, & per confequens non eft cur ab illo diffinguatur: Rurfus illa potentia cognoscitina j que obiecta fimplicia absentia componit, veique dicta obiecta fimplicia ablencia pracognoscit, quia non aliter illa componit, nifi cognofcendo. imaginario igitur phantafia munera necesse est ve exercent l'atque adeo oportet ve ab illa minime diffinguatur. Præterea illa potentia que est adeo perfecta Tvt affectiones nome fenfaras poffic arringere o poterie multo magis! fenfaras , fine abientes, fine præfences, fine componendo illas fine fimpliciter illas fibi reprefenrando, ergo aftimacina operaciones imaginationis poterit exercere. linquo affimatina dum obiecta fenfibilia sub ratione convenientis, aurdifconvenientis attingit, genus quoddam composis tionis ac dinisionis exercere. Denique illa pozentia, que porest recordari obiefforum prius cognitorum, non est curnon posse illa primo cognofcere non eft igitur cur memoriam à recertitis potentijs diftinguamus . Confirmatur quia potentia receptina fpecierum externorum fenfuum non diftinguitur à fenfu communi s crgo neque potentia confernativa carumdem fpecierum, quæ est partialirer memoria, distingui debet ab illa, quia in eadem potentia, in quant recipitur aliqua forma, confernatur; quamuis enim dispositio ad recipiendas species sit humis ditas: ad retinendas verò ficcitas, quia tamenmeutra debet esse in summou uadem pard derebre in-gradibus remisis habese potest verainque son sic ratione unite recipers species , & tatione all serius illas confermire. Quincum verd arcinot ad seemadam contrassorismartem res non indiger probatione vna fiquidumb & cadem potentia. interna ratione! dinerforum: aQuum - quos enumeranimus, diuersas inducit denominationes, arque rideo pro et esticognosici sim obietti iprafencie, distinguiras à se apla o prous est cogno-Sciafua dicu obiecti absonois que quidem diftinetio cum non sie intrinseca, ve supra probatum 28. sequiour nocessario fqued extrinsera fit 3 rations corum, qua ad endem' potentia in obliqua ille comoctatiut dicuntur . productarum à fensuim externorum sculptionifore p & aliorum'. Patet hoc ex alibi dichis cuin

· Quintal denique conclusio : Sensus linternus percipipobiecta beneficio specierim imprestară bus-estibi Ehomæ prima parts quest. 38: ani 4. Fbn-cs Ex mibus infeto squad per exidemonamen species confus incernas percipicioblectar sen fundi occurrentum seominque sensariones, quibus des &a objecta attinguntuir a non-enim necesse est ve operation fensus extermi duasin interno fensit free gies producat, quarum alcera fui ipfius, alchrais sard fui abiecti isperelentarius atex qualichus

infmodi fpecies: effe differ læ natifræ à fpeciebus fonseum externorum for recte probat Isquierde Hypores 26. Be also alibirationing นี้อนได้ แบบเลยหมายหมายใช้มาหมายเกาะ ที่ น้ำนายเหมาย เม

SECTIO SEPTIM # 2003 cm. of the construction? Ta . Coan De Lapulius Sinfiile gulid a randon ค.ก. ป. าฐ - ๑๓๐และวิจังวราสาราสัย เพียงสมรักร์ย ตามระห

D'Rima vonelulio? Appetiens feiflatini Ellevol tensia, quadam interna materialis noticognoleitina, and quanti spectar orietati estellen-" fiblia, que ve conucuicitica, vefve ancomente entia ab inceino Tenthicognitti Itali ; & Hobite ve connenientiti & bodisfunt cogider Per Lettim prolequacionis an Adrem et milla ? letten fonis udnichdia 3 1969 allum fifte, Eidete Azischniste. 15:

Probatur in dentilits prorfus anima Ithas Ha-Phint pros drigen biggedungigus Evilophes fier connomicemin, Brafflie quidam alle Monte 326? दामान् इत्य स्वर्षेत्र **स्वर्षेत्रम् स्वर्षेत्रम् स्वर्षात्रम् स्वर्षात्रम् स्वर्षात्रम् स्वर्णन् स्वर्णन् स्वर्** amendina political description of the control of th cell elle alia quant processes fertifilitisses &&

Bedundar vontelialion gwonfafirbundun fer min 78 Inm duplicited apprehendis porten apprehendis porten late, at timp this confectation ve added in , & Unite cHowd obsidiation of the state of the state of the control of the pericus fenficialis in irereibilem , &contupfici bilem diffingat folor Concupife Bilis ell, old alla folitice protoquimus oblectum ve bossum ver possum ver sum in the second lad ve malum detellamen Arafelbills verb 3 bour profequinus opaning & fuginus malam, quiblis. alique difficultàs काराध्यम एकि, ad hot गर गम संचे bलेन। neatur, & alterum fugiatur, eft twitth Official contion 4. de andre pura num. 2. whi nic's abd quatenus applitus in bonum inclinatif content pi feibilis dicirus, & quatemis malum Right, i sul-

1 Affertio nostra probatur eo modo 5 que probari folent fignificationes vocum, quibus in philosophia vtimur, nimirum auctoritate antiquo? rumlit pro omnibus folus D. T. qui pfinit viqu. 23 are to corp. sic stabet a Obiectum potentia concupiscibilis est bonum, vel matunt fensbile Ampliciter acceptum; quod est delectabile; vol doloro sum, fed, quia necesse est, qued intessant anima diffiquitacemovel pugnam pariatur adipi fa cenda aliqued latinfared bennem , & fugiendo malum, in quantum hoc est quodam medo elewatum supra facilem potestaté animalis, idéo lefum bonum, vel malum, secundum quod habet fationem ardni, vel difficilis, est objectuin irascibilis. quid clatius à Addiderim tamenquod hi duo appetitus folum secundum id y quod dicunt ih obliquose per ordinem ad obiecta di Ringuneur ; de catoro verò in recto, & intrinsece funt cadem formalissima potentia.

· Quod probacur paritane fensuum internorum ques vidimus esse vuem formalissimam posencia fecendum id squod important formaliter in re-Coup& distributi solumin profine ad actus, pener quod in obliquo dinenfifente. Confirmatur quid volutatas nostra est vna formalistima potentia. suio Cendat in bonum , & malum ve fie visuer falites sumptum some in bonum y & malum arduput sarga idem dice potest de appetitu : senfitato

Digitized by Google

respe-

75

-): ၁၁ಕಡ

respedu sui obiedis quod ek bonum & majum particularenempe sentibile.

Terria conclusio: actus appetirus concupiscibilis sunt omnino sex; Amor, Desidegium, Euga,
Desectario, Tristiria, & Odium, Actus vero
appetirus Irascibilis quinque enumerantur, Spes,
Desperatio, Audacia, Timor, & Irasira D. Thospar. 2. qu. 23 arr. 4. in cuius corpore habetur certa huius conclusionis probatio, quam ibi inuenire poterit quicunque voset.

Quarta conclusio: Appetitus sensitius residet in cerebro tanquam in propria sede. Ita Hurtadus. Disput. 17. de anim sest. 10: Ouiedus loco supra citato: Compsonus disp. 15. sest. 2. & alij recentiores sequuti medicos, & anatomica artis proses-

fores.

81

Probatur, ex dictis supra: quia idem debet esse principium cognoscituum a & appetitiuum: sed sensus communis. est principium cognoscitiuum animalis, à quo proxime mouetur appetitus sensitius. ergo scuti sensus communis est

in cerebro, ita & appetitus, sensitiuus.

Dices primo: Aristoteles de lumm. & Senelles, 2. & lib.2. de part. animal. cap. primo. & 10. & 1

84 Respondeo : nonnullos exponere Aristotelem. quod non loquatur de sede proxima appetitus, sed de remota, ficuti diximus de sensu communi, & guidem si ita res, se haberet, certum est, quod non effer nobis contrarius. si quidem in corde caloris officina viget, in coque spiritus, vitales procreantur, fine quibus nec vilus motus, nec vilius sensus, sincinterni, sucexterni operatio haberi potest. Verum alij ingenue fatentur Philosophumin hoc erralle quia puravit in corde sensum comanunem reperiri: & ab eodem non folum naturales & vitales, sed etiam animales facultates originem ducere. Porrò bic error adferibendus potius e & Medicis, & anatomicis sui temporis, qua fibi a quisque enim, prudenter operando, credere debet professoribus illius artis, de qua loquitur. Quoniam verò ex anatomijs quotidianis, que nostris temporibus, fiunt, apparet, neruos à cerébro tum ad sensus externos tum etiam ad reliquas partes corporis procedere : id circo sensum, communem . & perconsequens appetitum sensitiuum in cerebro tanquam in proprio organo residere putandum, est .

Dices fection : expetimusiqualdam operationes appetitus et Irans Technicato de limiles este in corde ergo ibi erit potentia appetitiua. Confequentia enincitur, quia huiusmodi potentia se cuti reliqua sensitiua immanenter operantur.

Respondeo negando antècedens; quamuis enim quoties itascimur experiamur sanguinem circa cor efferuescere, & quoties tristamur, humore melancholico ipsum cor premi: actus tamen iræ atque tristiix distingutur essentialiter ab his affectionibus. Ira enim est appetitus vindicte, tristitia verò est dolor de malo præsenti. Verum quidem est, iram causare essenuescentiam illam san a

guinis circa cor; trissitium verò mouere ad illad melancholia. Porrò contra hoc non satir immanentia huinsmodi actum, quia ad immanent iam actum non requiritur et nibil extra potentiam, à qua siant apperari valeant, sed sufficie, si ipsi so principio à quo procedune recipiantur.

Quinta concluso: Prater appetitum sensitudin cerebro residentem, non dantur alij appetitus particulares singuli in singulis externis sensibus existentes est Quiedi loca supra enaso contra Hurtadum disput. 17. de anim, sect. 11. sequente Scotum, & alios.

Probarur: quia ex vna parce nulla est necesitas multiplicandi tor appetitus in animali, cum sufficiat pro omnibus his sensationibus appetitus sensitiuus, integnus, qui mediante sensu commuai circa corum obiesta valeat operari: ex aliaverò parte Philosophi, serè omaes, qui de huiusmodi potentijs, accurate scripserune nunquam de multiplicitate. horum, appesituum mentionem socerunt; ergo srusta, & sine necessitatediuersis sensibus externis, appetitus diuersi in ipsis residentes tribuuntus.

Dices primo pro Huttado: Bonum visum, auditum, &c. est objectum appetitus, sed non apperitus communis interni, quia hic non fertur in
bonum ve visum, & vo auditum, &c. ergo bonum
visum est objectum appetitus proprij potentia; vi-

fiuz., auditum auditiuz &c.

Respondeo concessa maiore, negando minotem; cuius distinguo probatione: appetitus communis non fertur in bonum et visum &c. reduplicatine acceptum; ita es particula, et reduplicet
rationem formalem appetendi, concedo: specificatine sumptú, ita, et dicta particula condicionem
appetitionis importet, nego minore; & ad-consequentiá, dico, quod si obiectú appetitus esser bonu
et visum, audru &c. reduplicatine acceptú, concedendi esser peculiares appetitus produgulis
sensibus: quoniam, verò particula, ve, significat
meram conditionem; & solum, bonum sensibile, ye
se, est obiectum appetitus sensitui: hinc sit, ye
non debeant pro singulis sensibus singuli appetitus
multiplicari.

Dices secundo: Appetitus rationalis non sertur immediate in obiecta sensata seus communicad inter ipsum, & sensum commune datur appetitus sensitiuus, qui immediate attingas obiecta communi sensu cognita ergo neque appetitus sensitiuus internus sertur immediate in obiecta sensata sensibus externis, sed inter ipsum, & sensus externos datur appetitus sensitius particularis.

Respondeo concesso antecedente negando confequentiam; dispassas estapuso congueres dispassas estapuso congueres appetitum seriem seriem

Dices tertid: in externis sélibus experimur de- 92 lectationé, atque doloré, delectatur enim iple ta-

clus

Di

dus eargibili blando, & dolet acerbosergo dantur in ipsis externis sensibus appetitus proprij. 1

Ad hoc Responder Hurradus ipse negando consequentiam: air enim a quod quemadmodusa sux viderur in subjecto, in quo est à potentia distanți: sic dolor sentitur in obiesto, id est în sensu externo, qui a inde specie immitit în sensu communem, qui per suam sensationem appetitum ad

displicentiam illam determinat.

Sed contra eft, quia inter sensationem doloris, & lucis est magna disparitas. nam lux videtur quidem in pariete V. G. obiectiue; sed non Subiectiue, ita ve percipiatur ab ipso pariete: at dolor subiectiue cruciat pedemjexperimur enim non solum interius auerti ab obiecto dolorifero, fed etiam pedem ipsum dolore affici. Hac igitur responssone posthabita, melius respondendum putarem ; quemliber actum sensitiuum quantum, vis externum per se ipsum formaliter afferson aliquam delectationem, vel doloré potentia sen-Triux, inqua recipitur, pro ve obiectum, circa quod verfatur ek conneniens , vel disconneniens dide potentie fic quie vehemens lux est cor-Tuptiva organi vifici , ideo vifio talis lucis formaliter accepta affert molestiam oculo: Contra verò, quia color viridis debite illuminatus est conseruations dicte potentie, quia eque de exeremis coloribus participat; ideo visio illius visum recreat, atque confortat: idem in reliquis Penfibus externis videre ell ; quare concesso antecedente, nego consequentiam .

Inflabis dolor, & delectatio funt actus appotitus; fed iam conceditur fingulis sensibus externis inesse dolorem, & delectationem; ergo nogari aon potest cos habere peculiares appetitus fibi correspondentes . Respondet primo Compzonus disput. 15. jed. 2. num. 5. le existimare probabilesexternos corporis tenfus præditos elle fuis peculiaribus appetitibus imperfectis, qui licer nequece actus perfectes appetitionis elicere,polsunt tamen impersectos de obiectis propriorum sensum, quorum funt actus. Verum hoc est dare manus aduersariò, & victum se ab illo consiteri. neque enim Hurtadus intendit, appetitus quinque sentibus externis correspondentes haberen perfectionem illam,quam communiter appetioni Jensitino interno tribumus.

7. . . .

Responder seundo Ousedus punso 3.citata na. 12. ipsam sensationem externam este formaliter conuchientem, vel disconueniente potentia sensitiuz, in qua recipitur, & sic habere rationem doloris, vel desectationis; sed non explicatedictimen inter dolorem; & voluptatem quando sunt actus appetitus, & quando sunt actus sensitum externorum;

95

Respondeo ergo tertiò ad difficultatem, distinguendo majorem: Dolor, & delectacio transcendentaliter accepta, sunt actus appetitus, nego: specialiter simpta, concedo maiorem, & sie diftinguo minorem, sed iam conceditur fingulis sensibus externis inesse dolorem, & voluptatem transdendentaliter accepta, concedo specialiter, nego minorem, & consequentiam. Ac dico rationem doloris; & voluptatis dupliciter concipi posse: primò quatenus transcendunt per omnes actus sensiemos, qui aliunde habent, ve quilibet illorum in sua determinata specie constituatur. Secundò quatenus dant speciem quibusdam actibus, & illos vitimo constituune in ratione doloris, & delectrationis-lam verò ratio doloris, & volupeațis, que priori modo reperteur in actibus, non est lufficiens illos appetitui tanquam. propriæ potentiæ attribuere; sed bene sufficit so-· la ratio, quæ in eis posteriori modo ceinitur; & recte id quidem; cum enim per nos quiliber acsus cognoscitinus etiam externus habeat ex se formaliter afferre potentia, in qua recipitur, aliquam delectationem, aut dolorem, impossibile est, quod dolor, & voluptas sie transcendentaliter sumpta, fint actus appetitus sensitiui. Solum igitur ille dolor, & illa voluptas erunt talia..., quæ de sua ratione specifica habebant torquere, vel delectare potentiam, in qua sunt, cuiusmodi non est visio luminosi intensi, vel coloris medij; quia hac prime, & per se habet solum dicta obiecta ve luminola sunt & colorata percipere. Secundariò verò, & veluti consequenter afferre dolorem, vel delectationem potentia visina. vinde fit, vt in specie visionis, non verò in specie appetivionis confirmatur. Contra verò actus doloris, & delectationis) qui ab appetitu senstiuo eliciuntur primo, & per se habent corquere, vel delectare appetitum 3 & ideo reste in specie actus appetitus existunt.

presidentes products products

ptententente ptentente ptentente ptente

DISPVTATIO DECIMA NONA

DE VIPOTENTIARVM SENSITIVARVM

in ordine ad spiritualia obiecta vitaliter attingenda.

Otentias semitiuas, que desacto dansur carere vi connaturaliter attingendi res spirituales tamquam obiecta, experientia ipsa comprobatur; nunquam enim aliquis hominum vidit, sed nec videre potest oculis corporeis animam rationalem, aut Angelum in propria substantia, sed si illa vidit vaquam, non nisi in corporibus assumptia lumine, & colore assectis videre valuit, verum autem divinitus elevari possint ad id præstandum, dubium est; sicuti etiam, num saltem sit possibilis potentia aliqua sensitua, que aliquod spirituale cognoscere valeat, nos verò loco prio-

ris controuersiz, exagitabimus illam de oeulo corporeo in ordine ad videndum Deum, que est celeberrima apud Theologos; & loco posterioris de potentia sensitiua saltem possibili in ordine ad eundem Deum intuitiuè cognosoendum, que occasione prioris controuersie ab eisdem Theologis prima parte trastatur, ex his enim, & precipue ex rationibus, que adducentur à nobis ad nostram sententiam propugnandam, euidenter constabis quam vim potentie sensitiue in ordine ad teliquaspiritualia obiesta vitaliter attingenda sibi vindicent.

SECTIO PRIMA.

Verum oculus corporous posser dininitus elevari Ad videndum Deum intucine.

PRo quaftionis prasentis intelligentia notant nonnulli ex Quiros, Gonzales, & alijs oculum nostrum , prater animam rationalem , includere humores, musculos, neruos, ossicula, sunicas, & cetera huiusmodi, affecta calore, humidicate a mollitie, figura , reliquisque accideneibus ad videndum defacto necessarijs: Quo pofito dicunt, quaftionem non procedere : an humores, musculi, & catera suis accidentibus pradita Deum videre possint; cum enim hac nonfint magis capacia ad videndum naturaliter colores . & lumen , quam lapides, & ligna , non. est dubiu ea non posse divinitus elevari ad Deum intuitiue percipiendu ergo ve rationabiliter, inquiunt, præsens quæstio instituatur, intelligi debet de anima rationali per actus divinitus fastibiles obedientialiter ab hoc organo: sed de ea fic accepta recte potest afferi, quod possit videre Deum . sicuti igitur quando quezitur, an homo possit videre Deum? conceditur, quia pen aliquod sui , hoc est per animam, , id præstare. pateft: ita , & in casu nostro ad affirmandum. quod noster oculus eleuasi posit ad Deum intuitive videndum, sufficie ve aliquid oculi nempeanima possit id præstare per adum saltem divipitus à tali organo factum .

Bico verò ve quid sensiam de hoc integro difenzsu, ingenuè fatear dico ex verissimo antecedente falsas consequentias deduci ratio est, quia se nil aliud importaret dica quassio, quam deplicem hane: num anima in corpore existens

possit videre Deum intuitiue, & num ad huiu!modi visionem producendam possit divinitus eleuari subfantia aliqua corporea, cuiusmodi eft organu oculi humani, arqui hoc effe nimis crasse, & pinguiori minerua, va aiunt, de præsenti quæ-Rione sentire, constat ex omnibus, qui vsque ad nostra tempora partem eius negatiuam sequuti funt, inter quos D. T. & Scotus, alijquæ, facræ Theologia lumina numerantur,qui si in sensu aduersariorum eam intellexissent : affirmatinam... sententiam sine dubio propugnassent; co quod veramque illam fuis locis, validis rationibus tutati funt . Atque hæc quantum ad primam confequentiam, quo ad subsumptam verò minorem, dato, fensum controuersiz esfe illum, quem aduersarif sibi fingunt, adhuc dico in sententiam negasiuam eundum fore: Primò, quia falsum est ad denominandum oculum videntem Deum sufficere folum, ve aliquid eius, nempe anima, Deum videret per actum saltem dininitus factum tali instrumento corporeo, alioquin si Deus nunc eleuaces oculum Virginis ad conservanda illam. eandem visionem Dei incuitivam, quam ab in-Aanti fuz fanctissimz mortis habuit, cum verie tate diceretur oculus virginis nune videre Deus sed hoc est manisere fatsum, co quod visio hæc effet eadem quo ad sua effentialia, & individualia, que fuit ab initio; videlicet intellectualis dicens ordinem essentialem ad potentiam intellectiuam Virginis, cuius eft actus proprius; ergo &c. Secundò, quia dubium est inter auctores num substantia materialis organi fensitiui efficienter ad fenfationem concurrate; multi enim putant folum potentiam fensitivam vitalem anima ea m efficere: iuxta quorum fententiam, ftante adues fariorum discorsu de parce ad totum , fufficeree

olum ad denominandum oculum vidente Deum, quod anima rationalis, qua est in oculo illum. videat : vnde sequeretur, quod in resurrectio fensus omnes omnium electorum Deum perciperent; & in præsenti Christi Domini, eiusque Matris:quo quid absurdius ? quin imo recte deduceretur quemlibet sensum y. G. oculum no- * flrum naturaliter audire, gustare, offacere &ceo quod eius pars nempe anima id defacto præstat. Tertio denique; quia ex ratione fundamentali , quam aduersarij ad suam sententiam probandam adducunt; videntur elle in ea opinion quod videlicet in casu nostro non requiratur eleuatio organi visus ad oculum humanum divinitus Deum videntem constituendum: sic enim habent in vitima confequentia, ergo sicuti quando quærituran homo possit videre Deum, hoc oft intellectualiter, conceditur, quia per aliquid suis scilicer per animam potest hoe praftare iea cum queritur an oculus, veluce homanculus, feu vetotulum animatum possit, probabiliter non este negandum: Tum sic, ad verificandum; quod homo V.G. Virgo defacto in coelo videat vinone intellectuali Deuminon est necesse per rejut eius eriam fanctissimum corpus ad huiusmodi visionom efficiendam eleuetur, sed sufficit si folum anima visionem efficiat ac percipiat : ergo neque ad hoe ve oculus videre dicatur Deum, necesse est ve organu materiale, nempe humores, officula, nervi: tunica &c eleuétur, sed sufficit, vt anima, qua est eius pars id prastetiatqui hocest manifeste falsus vt patet ex dictis, no igitur in sensu aduersarioru intelligenda est quæstio, sed potius in hoc also &

Quod cum conflet; animam rationalem in corpore existentem, præter potentiam intellectiuam sensitiuis potentijs præditam esses ad quanu actus exercendos organis corporeis saltem materialiter indigeat : num dicta anima pro vt est; & operatur in tali organo V. G. in oculo possit divinitus per potentiam visuam percipere Deus perceptiuitate huiusmodi potentiz, & organd correspondente, que madmodu constat illum percipere dininitus per potentiam intellectiuam inorganicam; ita ve sicuti perceptio hac intelleciualis exigit ex suis intrinsecis à dicta potentia, tamqua proprius eius actus fieri, & conservari, ita 3 & perceptio Dei ocularia à potentia visua in organo corporço existence atque operante ssiuo demum potentia hæc ponatur identificari cumi animassine realiter ab illa distinguisid enim in... præsentia parum refert, yt patet ex potentia intellectiua - num si identificatur quastio procedit in sensu solum formali. : si verò distinguitur etiam in reali. Dico, eriam in reali, quia in quæ-Rione præsenti eo modo debet accipi potentia. vifina, sicuti necesse est ve oculum constituere valeat, nempe formaliter. Operationes enim quas anima rationalis in corpore exercet ve tribuantur toti, sufficit si funt ab illa tanquam parte in toto existete, non tamen vt tribuantur parti hot sufficit, sed præteréa necesse est, vt anima pro vt illam partem informat, operetur, ac per potenziam vitalem, & perceptiuitatem illi parti correspondentem operationem illam eliciatizatque. percipiatita ve operațio huiulmodi laltecounaturaliter fieri exigat ab ipsa anima, pro ve in illa parte existenti, alioquin no esset ratio cur oculus no diceretur cu veritate audire, auris videre; & ehuius modi, que per omnes falsa esse omnino cenfentur. His pro questionis intelligentia stabilicis.

Conclusio nostra est negativa, quam Patres,& Scholastici communiter docent, ita ve Vasquez in primam pariem &c. dicat oppositum esse manifestum errorem : Suarez autem in primam partem lib. 2, de attributis negat. cap. 6 n. 5. cam ita esse receptam, vt licer non possimus dicere esse dogma fidei-proxime tamen ad illud accedat; Satús verò Augustinus Epistola 111. cum pro ez multos ex Parribus adduxisser: hanc aute, subdidit, meam fententia esse confirmo, & eam probat ex verbis Apostoli prima ad Thimotheum primò: Regi seculorum immortali, & inuifibili. Ex quibus fic concludit : natura Dei in futuro faculo de inuisibili non siet visibilis, quia neque poterit de incorruptibili corruptibilis fieri : vbi oftendit eodem modo implicare Deum esse visibilem, & effe corcupribilem . Quod fi 22. de Ciuitate Dei cap. 29. super illud lob. 19. in carne mea videbo Deum, videatur dubitare, an Iob. defacto videtie Deum in corpore mortali : loquieur , ve iple met le declarar, de visione in carne concomitanter quam habebunt anima de Deo in corporibus gloriofis, non dutem canfaliter per carnem ; nifi malis textum exponere cum Hieronymo epistola seprima de visione Dei humanati? quam S. Iob. in fua resurrectione sperabat.

Laborant tamen D. D. in affiguando haius rei implicantia. Communior verò est hæc: Implicat potentiam aliquam ferri extra fuum adaquatum objectum; sed Deus vrest in se, est extra obiectum adæquatum oculi corporei ergo implicat Deum vt est inse videri zb oculo corporeo. maior probatur ; quia obiectum adæquatum alicurus potentiæ compræhendit omnia ea 3 in quæ illa potentia ferri potest i msnor verò ve probe tur, supponit, obiecta illa cifca qua versali potest potentia aliqua debere couenite in vua qua! dam ratione communi, & in certo quodam grav du vniuersaliorisculus beneficio constituant vnit adæquatú obiectimi 3 à quo illa potentia suá speu cie, & vaitatem accipiate cum enim hac ordifietur ad objectu, & ab illo specificetur, ve sie voa ; necesse est vi vnitatem quanda in ijs præsupponat, adqué ordinem dicie i quo posito.

Sic probatur illa minor. Obiechum adequatum proprium potentia visua funt colores omnes quaterus condeniunt in modo speciali illam immutandi, vel es congregando, vel disgregando; vol medio modo le habendo. sed Deus, ve est in femon est color; ergo vt est in feest extra obicdium adaquatum oculi:minor patet maiot cuincitur nam experiencia conffat, omne quod vides tur elle coloratum (coloris auté nomine hic intelligo admixitonem perspicui cum opacossato qua acceptione comprehenditur lumen, quod ell primum perspient, & mensura caterorum) cons stat etia non quomodocumque attingi colores à potentia visiua, sed pro vr habent dichm speciale modu illa immutandi per concursum objectivis quod enim viderur oculo corporeo; vell partini habet de opaco ; & multum de perspicito Vf 41 bedoj& hoc immutat visum disgregindojvėl pas

rum de perfpicuo, & multum de opaco, ve nigredo; & hoc immutat congregando; vel zque de veroque participat, ve viriditas, & hoc im-·murat medio modo se habendo .

Quamnis autem experientia ducta ab inductione mere à posteriori, eo quod sumitur à sosis actibus naturalibus, non probet nifi obicetum. adaquatum à potentia naturaliter attingibile; illa tamen, que ducitur ab inductione, cui ratio à priori admiscetur, cum faciat nos ab actibus particularibus circa plura obiecta partialia deuenire ad rationem communem, à qua illa potentià adzquatè specificetur, et it sussicientissima ad probandum eius adzquatum obiectum, virra quod nè supernaturaliter quidem se extendere possità ve constat ex inductione ducta ab actibus natu-Talibus intellectus, qua probamus eius adaquasum obiectum, cui assentitur simpliciter elle verum, ita vt ne per absolutam quidem Dei posentiam possit assentiri in falfièm cognitum sub racione falsi; & ex ea , qua ex actibus naturalibus hominis eius essentia indagata, inferimus ne dininitus quidem deri posse homine sue animalitate, & rationalitate. Iam verò inductione, qua probamus obiectum adaquatum proprium oculi esse colorem, non esse mere à posteriori, quam materialem appellant, sed admistati habere rationem à priori, quam dicunt formadem , probatur , quia per cam nos aduertimus ombia, & fola ea, quæ artinguneur ab oculo, convenire in racione coloris, vnde inferimus formalem rationem adaquatam obiecti potentia **visuz esse colorem, & ex ea recté deducim us né** dinipitus quidem hanc potentiam attingereposse aliquid, quod dictam rationem non participet.

Dices: modum procedendi ad formalem obiectorum conucnientiam inuchtiganda, prout complechitur vires tum naturales, tum supernatura les, debere necessariò sieri per inductionem per plures actus, tam naturales quam supernatura-les circa obiecta partialia versantes, ve patet ex modo procedendi ad inuestigandam potentiami activam aque, cuius actus naturales non certificant, nifi de potentia naturali, quam habet.

Sed contra eft, quia sicuti nos in constituendis essentijs rerum absolutarum, vt aquæ, hominis &c. non expectamus animaduertere quid fopernaturaliter possint ; sed visis ijs , qua natu. raliter agunt absoluté profesimus easum essenrias esse adzquaté principium radicale dictarum operationum: ita; & in casu nostro, & ratio est, quia pro verifque sufficie inductio facta per naturales actus admixta ratione à priori, vt sapò diximus. Ad illud de aqua, nego potentiam obedientiale aque in ordine ad gratia producendam colligi à posteriori, sed softi à priori, ve vidimus: ex persecta scilicet subordinatione, quam omne ens creatum habere deber Deo in omnibus, qua pon includunt manifestam implicantiam.

Secunda implicantia, quæ potest esse potius explicatio, & corroboratio pracedentis, affertur ic: Tria ad vitaliter cognoscendum obiectnm funt necessaria: Productio aclus , qui dicitur vitalis: Receptio eiusdem actus, & capacitas vitalis, seù perceptiuitas obiecti, cuins beneficio potentia vitaliter illud percipit, & denominetur ab actu, illud cognoscens. Iam verò licet qua-

R. P. Iof. Politzy Philosoph. 10m. 3,

rum ad priora duo obedientialiter se habere pos. fet vitalis potentia, atque adeo ad illa dininitas feleuari & tertium tamen debet naturaliter illi competere, & non obedientialiter ita, ve polito quantumuis supernaturali acin vitali in poten-Ha, quam actus ille ex suis intrinsecis sibi vendicat, naturalitet potentia illa percipiat diciti actus obiecum absque noua eleuatione; alioquin sequeretur, quod res inanimatz possent vitali-'ter operari,& se corpus insnime V. G. lapis,dininitus videre Deum, ficuei dininitus poteli producete visionem, & in aliquorum sententia eam 'recipere, quo quid abfurdius? Hoc posico sic argno: Experientia confes, nullo modo oculum ne imperfecte quidem, & abstractive Deum cognoscere; ergo licer posser divinitus eleuari ad visionem Dei producendam > & sortasse etiam ad eam recipiendam: defectu tamen naturalis capacitatis non potesit eleuari ad Deum percipiendum Antecedens patet. Consequentia verò probatur primò, quia omnis potentia vitalis, qua est vitalites capan alieuius obiecti, potest saltem impersecte in aliquo statu naturali constitutavillud attingere, vt patet ex nostro intellectu abstradiuè Deum naturaliter cognoscente. Secundò probatura quia capacitas illa naturalis fupponit naturalem quamdam proportionem inter potenriam, & obieclum, cuius beneficio illa fi non perfelte, at saltem imperfecte debet illud naturaliter attingere polle, ergo &c.

Dices primò sufficere, quod potetia illa se que ad sua essentialia proportionata cu obiecto, qua proportione l'are posse cu improportione quo ad naturalia, patet ex in fate, qui licet sit essetialiter capax discursus, naturaliter tamen est incapax.

Sed contra est primò, quia licet infans in sen+ su composito cum infantia sie naturaliser incapax discursus, hoc est per accidens; quod patet ex eo, quia si recedat ab infantia per naturalem recessum, poterit naturaliter discurrere.

Contra secundo, quia non potest assignari in que also confistat proportio essentialis inter Deum, & oculum, quam ex co, quod Deus sit cognoscibilis: oculus verò cognoscitiuus ve sic: sed non fufficere huiusmodi proportionem ad cognoscendum Deum patet, quia sic quælibet potentia cognoscitiua posset cognoscere quodlibet, quod absurdum elle convincitur à pari : Implicat enim quamliber causam causare posse quemlibet effectum; alioquia Deus, qui est causa finafis, & efficiens omnium rerum, posset causare in genere causæ materialis, & formalis, sicuti igitur in his requiritus determinata proportio indeterminate genere, & non sufficit vt sit in vniuersum ; quod scilicer vna res sie causa, & altera effectus, ve sequatur causatio quantumuis divinitus; ita neque sufficiet proportio inter Deum. & oculum in ratione cognoscibilis, & cognoscitiui ve fic, quia Deus est essentialiter tale cognos scibile determinatum in ratione veri, & fic determinată ecgnoscitiuitate in potentia requirit; ve possit attingi sicuti est in fe,que non reperitur in potentia vifiua, fed bene in intellectiua tantit.

Dices secundo ocula habere quide naturalem potentiam percipiendi abftractiue Deum, fed de facto non percipere illu ex defectu specieru. se fibilium, que non fune apte ingenerare inoculo

Digitized by GOOGLE

ŢĮ

00

lo Dei notitiams ficuti dicimus habere quidemnaturalem capacitatem videndi Christum Dominum in Eucharistia: defectu tamen specietum se tenente ex parte objecti illum non videre.

Sed contra est primo, quia si patura dedisset oculo huiusmodi potentiam, debuisset providere illi species, quæ essent apræ Dei cognitionem... illi ingenerare; alioquin hæç potentia fuillet fru-

firatoria.

13

14

11

Contra secundà quia neque paritas desumpta ex Eucharistia est ad rem, fallum est enim ocułum habere naturalem capacitaté videndi Chriflum,pro ve in Eucharistia existentem, quia cum thi existat indivisibiliters & objectum oculi existere debeat divisibiliter in loco, vt terminet vifionethine fitzve oculus no possie naturaliser attimgere Christu mapro ve existensem in Eucharistia.

Obijcies primà: sieuti distat Angelus à Deg. ita oculus ab Angelo, quia veraque distantia est in ratione potentia . & obiecti, ergo si potest dininieus superari prior distantia. & fieri ve Angelus videar Deum, poserie eriam diginitus fieri. vt.oculus intueatur Angelum-, & consequenter Deum ; quia non videtur elle major ratio. Respondent aliqui negando vkimam confequentian dicune enim : non benè argui ab intuitione Angeli ad intuitionem Dei , quia Deus est purus actus : led contra , quia ratio, quod oculus, vidende Deum, ferretur extra sun obiectum adaquatum iam corrueret, si posset Angelum intucri . Quare ad argumentum respondeo ex dictis, distinguendo antecedens. Magis distat in genere entis, conceda; in genere potentia, & obiectia nego antecedent, & consequentiam, quia enc infinitum, qua infinitum, oft verum. vnde ratio infinitatis est intranea ad rationé formalé obie-Ai intellectus, at verà Angelus est incorporeus, ratio auté incorporei est extranea à ratione formali constitutius objecti visibilis, hæc enim est de necessitate materialis.

Instabis primò: Demonis arte, id quod est de se sensibile, redditur aliquando insensibile, erga multo magis Angelus, qui de se est insensbilis, poterit virtute divina reddi sensibilis . Respondea negando consequenciam dispariras esta quía non aliter corpus redditur à Dæmone insensibile, quam impediendo actum secundum sensationis, qui cum non sie de essentia actus primi , optime potest ab illo separaritat verò, ve spiritus in actu secundo sentiatura requirit necessarià ve se senfibilis, quod cum illi repugnet, repugnabit etiam

quod fentiatur.

Instabis secundo: obiofum intellestus est ens, & verum, & tamen cognose e non ens ac fallum. Item obiectum visus est quid reale, & tamen videt remum distortum in aqua, qui non est realis. ergo licer obiecum visus sie calor, poterit tamen divinitus hæc potentia Deum artingere. Refpondeo, quad quando allignatur pro obiecto intellectus verum, agitur de obiecto, in quod fertur hæc potentia per madum prosequutionis, cu certum sit permodum suga versari circa falsum; quod fi aliquando feratur in entia negatiua, atque chymerica permodum prosequutionis, fertur in illa in quantu habene aliquam veritatema ac rationem entis complexi, quomodo etia ferri potest in falsum, hoc eff sub ratione veri . Ad id, quod pertinet ad remum in aqua dico, quod ficuti non solum veri colores sunt obiectum potentie visiuz, sed etiam apparentes, vt constat in Iride; fic eriam non folum vera curvitas, seù figura, sed etiam apparés potest visitam potentiam mouere, pro ve repræsentatur à speciebus exceinseçus ad venientibus, quare nego consequentiam,

Obijcies secundo: potest aqua eleuari ad producendam gratiam, ergo & oculus ad videndum Deum, Respondeo negando consequentiam, disparitas est, quia grația de seest producibilis;atque adeo non est mirum , quod possit à Deo aliquid eleuari ad producenda illam; at vero Deus pon est sensibilis; siquidem se habet ad sensibilitatem ficuti chymera ad producibilitatem, unde quemadmodum non potest neque diminitus produci chymera, ita nec Deus aliquo sensu sensiri. _ Instabissquia gratia de se est producibilisspor sest cleuari aqua ad illam producenda: ergo quia Deus est de se cognoscibilis, poterit agulus eleuari ad eum cognoscendum. Respondes neganqo consequentia dispari as est , quis potentis obedientialis ad aliquid producendum, sicuai non est alligata alicui determinata rationi entis producibilis, ita neque sibi determinat peculiarem aliquem rationem in agente, sed sequitur ens creatum indeterminate sumptum: & ideo poten+ tia obedientialis aqua in producendo gratiam... non fertur extra suum adæquatum obiestum..... contra verò, potentia obedientialis ad aliquid sentiendum est determinata ad rationem sensus alioqui posset quodlibet ad sentiendum elenari. quare obedientialitas illa supponit rationem. seusus constitutam in ordine ad suum obiessume quod si addit rationem obedientiz, hac obligata eft sensuive fensus eft.ca autem fensus ve fensus eft dicat effentialem ordinem ad sensibile a quod necessario materialitate importat; hinc fir, yt no possit eleuari, nisi ad percipiendum sensibile materiale; seçus ferretur extra suum obiecumibene tamen potest elevari ad producendam cognitionem, qua cognoscatur res spiritualis, quia ad hoc præstandum sufficit habere rationem entis.,

Obijcies tertià:licet Angelus non sit naturaliter frigefactibilis:potest tamen dininitus frigefieri ab aqua, recipiendo in se frigus ab ea productum . ergo licet Deus non sit naturaliter sensibilis ab oculo, poterit tamen divinitus ab eo sentiri. Respondeo transeat antecedens, quod à multis negatur; nego consequentiam : disparitas est, quia in frigefactione Angelus se habet ve subiectum, in sensatione verò Deus se habet ve obiectum; frigefactio autem ficuti potest esse diuinitus fine omni subiecto, ita indifferens eft ad materiale, vel spirituale subjectum admittendum . Contra verò, sensatio implicat fine obiecta, vnde pon est mirum si sibi etiam determinat obiectum. Cur autem non sit indisserens ad objectum spirituale, & materiale, ratio estaquia est essentialiter actualis perceptio sui obiecti sensibilis, quemadmodum frigefactio est essentialiter actualis productio frigoris, vnde dicitur actio grammaticalis, seù obiectiva, ad differentia pradicamentalis, ac productiux, sicuti igitar implicat dari frigefactione ad producendym An-

Digitized by Google

gelum,

gelum, sed de necessitate debet assu producere frigus, ita repugnat dari sensationem ad sentiendum Deum, vel Angelum, sed debet de necessitate percipere rem sensibilem, se hinc etiam,
oritur, quod sensatio non dicat essentialem ordinem ad objectum aptitudinale, sicuti dicit accidens ad subjectum; sed ad assuale, ita ve sit essentialiter actualis perceptio, objecti sensibilis.

21

Instabis: posito diuinitus frigore in Angelo. tanquam in subjecto, vrique Angelus enaderes tangibilis; ergo aliquod ens spirituale potett elle diumitus sensibile. Respondeo concesso antecedentischinguendo consequens ens spirituale potest elle sensibile, per accidens, transeat: per se, nego consequentiam, que fio. autem procedità verum possic esse per se sensibile nam sensibilicas per accidens conceditur defacto à D. Tho: anima rationali. & Deo respectu oculi gloriosi in 4-diff. 10. quaft. prima art. 2. Dixi, transeat etiam in. hoc fenfu , loquendo de Angelo , quia cum frigidiras illa non ordinetur ad Angelum tanquam ad subjectum, nec sit proprietas illius, non est de fe ordinata ad manifestandum illum sensui, & siq ne per accidens quidem seù denominative Angelus cius beneficio dicetur propriè seglibilis.

Obijcies quarto: potett seasus abstractiue attingere obiectum ergo poterit eleuari ad fentiendum Deum ab omni materia abitractú. Autecedens patet in imaginatione, que cogitat de obiecto non solum absente, sed etiam corrupto. .Consequencia probacur, quia non minor vis requiritur ad abstrahendum ex parte subjectis quo admodum tendendi, quam ex parte obiectic Respondeo : transcat antecedens a nego consequentiam; ad cuius probationem nego. assumptum, & ratio in casu nostro est, quia cum eo, quod sensus attingat abstractive objectum suum, & abstrahat quo ad modum tendendi a stat a quod ad huc feratur circa sensibile. at verò ex eo, quod percipiat objectum abstractum à materia, sequitur a quod feratur extra suum obiectum adaquatum. Dixi transeat ad antecedens, quia non pauci dicunt, quod imaginatio reprefentet femper obiectu in se ipso, & sic non attingat illud abstracțiue a led intuitiue cantum a

SECTIO SECUNDA.

Virum sit possibilis aliqua potentia materialia qua possit Dininistis Deum incueri.

VIdimus non posse eleuari oculu corporeum ad intuendum Deum 2 eo quod serretur extra suum adæquatum obiectum; quæ ratio cum militer eodem prorsus modo contra cæteras potentias sensitiuas materiales, quæ desacto dantur maniseste colligirur nullam ex his potentijs esse Diuinitus eleuabilem ad Deum cognoscendum sicuti est in seased adhuc manet dissicultas, ansaltem sit creabilis à Deo aliqua alia potentia sensitiua, quæ ad hoc diuinitus aleuari possit.

Concluso est negativa, & comunis. Probaturprimò argumento comuni, quia si potentia materialis posser divinitus. Deum intueri, sequeretur, quod posser attingere, ens. spirituale, sed soc implicat, ergo &c. maior paret, minor probatar, quia si id posset, vol immediate vel mediatè posset; neutrum . ergo &c. probo minoremi non immediate a quie se potentia hac esset perfectionintellectu notro ...iamenim videret 'inquieiue rem spirstustem · cum noster illam videst abstractives neque mediate, tum quia huiufmodi potentia etter discurbua; atque adeo sub-Rantia materialis pollet elle capax libertatis, & per consequens amiciria, & inimicitia Deigum omnis potentia materialis possit conuentre substantia materiali stum etiam, quia non posser maturaliter offendianimam postram non esse materialem, atque adeo hominem constare ex anima spirituali; hoc enim non aliunde probatur à Philosophis, quam ex co, quod experiamur illam discurrere.

Mira sunt, que ad hec respondes Arriaga, aisses, 5. de anima selle. 2. Aix enim paimò non, a videre repugnare libertatem, amicitiam, vel inimicitiam Dei potentie aliqui materiali; eo quod substantia spiritualis, cui hac competunt, non multum disterat à substantia materiali, potest enimisteuti illa, habere partes itegrantes. 80 extensimas, squidem per hoc solum discrimina ur ab ea, quod sit poneorabilis in eodem loco cum alio individuo eiussem speciei; contra verò substantia materialia essenialiter per impenetrabilitate constituitur, quod non videtur magnum discrimen ve, quod conceditur vni, negati debeat alteri.

Contra tamen est primà , quia fillo, nititur fundamento, dum docet, posse dari substantiam. spiritualem confiantem partibus integrantibus, & folum differre à materiali, per hoc quod sit pe-: netrabilis, illa vetò minime, vti nos, fusè probauimus supra . contra etiam est secundo, quia si non repugnat libertas, & amicitia Dei substantiz materiali , neque posset negari cam posse eleuari ad intuendum. Deum - (ed hoc negatur expresse ah ipso Arriaga, ergo &c. seguela probatur ; quia quando concedir hic auctor fubstantie materiali amicitiam Dei, vel loquitur de amiciția naturali , vel superpaturali , si dabilis est prima, quod negaturà multis, non potest hæc non esse fundamentum secunda; seuti enim patentia ad naturaliter amandum Deum est sundamentum amoris supernaturalis : ita & amicitia. Atqui supernaturalis amicitia consistit in gratia habitualiaque est semen glorie consistentis in visione Dei, impossibile igiturest dari possessi potențiam materialem capacem naturalis amicitiz Dei, quin sit capax Visionis beatz, quod iplum multo magis contincity si lequatur des amicitia fupernaturali 🕻

Addit seçundo, quod ex discusso intellectus non sequitur necessario libertas in voluntate, quia potest esse aliquod intellectinum, quod non se volitiuum; vade non bene deducitur; creaturam materialem actingentem mediate obiectum spirituale esse debere liberam.

Sed contra est: quelibet enim natura habere debet appetitum sibi proportionatum; quare si cuti natura, que non est vita, non potest habere appetitum vitalent; ita implicat, quod matura vitali careat appetitu, alias dica est posse dari voluntatem sine intellectu, quod no posse dari voluntatem sine intellectu.

mo dicet; nam figuai-voluntas essentialiter supponit intellectum: ita intellectus essentialiter
ordinatur ad voluntatem; nam substantia-vinens
ad huc sinem debet cognoscere objectum summas,
ve scilicet in illud feraturaes modo, quo eognoscit. Iam verò potentiam appetitiuam sequente
discursina debete esse liberam constat ex eo-quia
perdiscursum conseruntur, se expenduntur objecta in ordine ad prosequationem, vel sugamaillorum saciendam à voluntate, quod sine libereate stare non potes.

Terriò dicit Arriaga cognitionem intuitiuam posentia materialis versantis circa obiectu spirisuale elle posse imperfectiorem nostra intelle-Rione abstractiva einklem abischi, sicuri visto corporea intuitiua albedinis est imperfectior cocs gnitione abstractiva einlidem albedinis . Contra tamen eft , quia fi bac vera ellene, fequeretur, quad nulla posser assignari zacio ; eur intellectus pofter, vel salté aliquis aline naquealiter Donne intueri nequires; dici enim passet, quod tami imperfecta cognitio intuitiua excederetur in., perfectione à cognitione abstractiua de codemis Deo, quo quid absurdius) Contra secundò, quia intuitiua perceptio spiritualis obiecti certificase deber incuencem, quid sit illud obiectum, & que nam prædicata contineat, qued non habet nostra cognitio abstractiva Doi , vei dicemus inferius? ergo impossibile est, quod cognitio abstractiva spiritualis obiecti alicuius item spiritualis possit esse perfectior inquitivo materiali eiusdem ebiecti in ratione cognitionis.

Quarto denique respondet duo. Primo, quod potentia illa materialis perfectius cognosceret propria obiecta, quam intellectus noster : posset tamen ab illo superari ex co, quod esset limitata ad duq, vel tria obieda tantum; cum intellectus nofter omnia cognoscere possir. Deinde ait nullam apparere repugnantiam, quod aliqua maserialia substantia at perfectior in cognoscendo quam noster animus . Sed contra primum facit, quia non posser patentia illa materialis attinge. re tria, vel quatuor obiecta fpiritualia, mili sub ratione veri ; sed in hac ratione catera omnia... conuenirent : ergo ficuci implicat intellectus potens se extendere ad tria, vel quatuor obiectail tantum, ita & hac materialis potentia . Contrasecundum verò facie : nam modus operandi non potest non sequi modum essendi, & simpossibile est, quod id, quod in effendo est imperfections alio, perfectius illo operetur : causa enim przcontinere debet fuum effectum, & effe luitem. aque perfocta, ac est ille . quare si qua potentia habet operationem cognoscitinam persectiorem intellectione nostra , necessario erit perfectior nostro animo . acque hæe pro prima ratione à nobis affignata contra Arriagam .

Probatur fecundo ratione D. Thom. qua veitur hic quaft. 12.art. 3. que non solum convincit
non posse oculum corporeum eleuari ad cognofeendum Deum, sicuti est, sed neque vilam aliam
potentiam, siue existentem, siue possibilem, ea
est huius modi: Omnis potentia sensitiua est actus
corporatis organi; unde nulla huius modi potentia
potest se extendere viera corporalia: Deus autem
in cosporeus est; undo nee sensu nec imaginat

tione videri potest, sed solo intellectu. in quo discursu, ex eoquod sensus sit corporalis, prins deducitur non posse percipere aliquod spirituale; postea verò, qued non posse sentire. Deum, sicut est in se. Ex quo colligo male loqui Arriaga priesta parte disput. E. sett. r. num. 3. dum ait quo sa, quasi cocco modo, dum audiunt materiale, statim negare illi operationem circa obiectum spirituale, & sin hoc non ita bene discurrere debedat enim reuereri praceptorem suum, sicusi sedit nostra societas si qua inter propositiones philosophicas, quas in scholis societatis non amat doceri, hanc recensuit propositione. Probabilius est non repugnare potentiam materia-lem cognoscituam rei spritualis.

· Sed nos redeamus ad argumentum D. Thom: in quo omniz, qua assumuneue sunt manifest ونسبة fi primam consequentiam excipias; ad quamprobandam suppono admirabilem discursumquo idem S. Doctor veitur in 4. diff. 50. quaff. i. art. 2, ad prubandum, quod oculus sit incleuabilis ad videndum Deum; procedit autem inhune ferè modum: Sensu corporati aliquod sentitut dupliciter; vno modo per se, asso modo per accidens; per se quidem sentitur id, quod per se passionem sensui corporali inferre potest, per se autem potest aliquid passionem inferre, aut seufur, in quantum eft sensus, aut huic sensui, inquantum est hic sensus, quod auté secundo modo infert, dicitur sensibile proprium; sicut color respectu visus; quia autem sensus in quantum en fenfus veieur organo corporali, non potest ineo aliquid recipi, nifi corporaliter; cum omne, quod recipitur in aliquo, sit in eo per modum. recipientis. & ideo omnia sensibilia inferunt sensui passionem, in quantum est sensus, secundum quod habent magnitudinem; & ideo magnitudo, & omnia consequentia, vt motus, & quies, & numerus & huinsmodi dicuntur sensibilia comunia, per se tamen ; per accidens autem fentitur id, quod coniungitur his, qua per se senfui inferunt passionem. dico ergo quod Deus nullo modo potest videri visu corporali, sicut per se vifibile; quia fi à fensu remouetur id, quod conuenit sensui, in quantum est sensus, non erit sensus; & similiter sià visu remoueaur id, quod est visus, in quantum est visus, non crit visus. cum ergo sensus, in quantum est sensus, percipiat magnitudinem, & visus, in quantum est talis sensus, percipiat colorem; impossibile est quad visus percipiat aliquid, quod non est color, nec magnitudo, nisi sensus diceretur zquinoce. hac Sanctus Doctor, qui postea pergit ostendere, quod oculus corporeus in patria videat Deum-

Sic probo primam consequentiam argumenti.

S. Thom. Omnis sensus etia creabilis essentialiter involuit rationem corporei materialis:ergo
omne sensibile essentialiter rationem materialitatis involuat necesse est. sed implicat aliquod
spirituale esse in se materiale: ergo implicabit
etiam essentiale secondum entrymema
enidems

sicut visibile per accidens, quia intellectus no-

fter tam clare in rebus corporaliter visis Deum-

percipiet, sieut in loquutione percipitur vita....

sed difficultas nostra est de Dei sensibilitate per

se . quare his positis.

euidens eft, & antecedens primi patet, quia... per hoc diffinguimus potentiam sensitiuam ab intellectius, quod'illa est essentialiter affixa al:cui parti materia, & non nisi cum proxima dependentia ab ea operatura est intellectus autem nullum habet organum corporeum; qui affixus sit, & á quo in operando dependeat, ve pater ex intellectu Angelico, & Divino. Quod fi noster ind get sensibus in operando, non illis indiget tanquata organis, sed veluti quibusdam requisitis prædetetminatiuis intellectus agentis ad producendas species intelligibiles objectorum, que percipere debet. Consequentia igitur primi, in qua tota difficultas sita est , probatur, quia potentia specificatur ab obiecto medijs actibus, sicuti igisur ex eo ; quod videamus potentiam fenstinam esse essentializer materialem, recte colligimus à posteriori sensationem ipsam essentialiter materialitatem involvere. Ita recle etiam deducimus inuoluere dictam, materialitatem estentialiter ipsum sensibile. Et racio à priofi huius rei est, quia illud elle exigit ellentialiter potentia, per quod redditur, apta ad recipiendem actionem sui obiecti, & hac mediante speciem intentionalem in se ab illo producendam, ve patet discurrenti per omnes lenfus, arque potentias, tum internas, tum externas; non potest igitur aliud aslignari cur potentia sensitiua exigat essentialiter offemateria ale organumque corporeum, nisi hoc, ve scilicet per dictum elle reddatur apra rocipese actionem intentionalem objecti sensibilis . Atqui omne. agens, quod ad operandu transeunter indiget materia pecelle est ve in le sit materiale ; quia operari lequitur ad elle, præsertim si debet exprimere imaginem sui . ergo omne objectum sensibile necessario est materiale, quod erat probandum. Qui discursus colligiour elárius ex codem D. Thoma libe 2-de anima fell. La, an Textum 60, vbi probans quase lenfus les singularium, sciens tia verà yninerfalium, hae habes: Sensus est virtus in organo corporali, Intellectus verò est virtus immaserialis, que non est actus alicuius organi corporalis ; yaumquodque autem recipitus in alique per modum fui ; cagnitio autem omnis fit per hoc, quod cognitum est alique mode in... cognofcente, feilicer fecundum fimilicudinem; nam dogooleens in adu est ipfum cognitum in. actu, oportet igitur i quod lenfus corporaliren. Erapaterizier recipiet fimilitudinem rei, que foneieur » Intellectus autem recipiacidimilitudinemtel squaintelligitur incorporaliums & ime eliam vim eneque are en le nyminisosten

Extitution se confirmant moltra vatio. Potential feditation se confirmant moltra vatio. Potential feditation se confirmant maperiale objectum. sensibile e Confiduration maperiale objectum. sensibile e Confiduration maperiale objectum. sensibile e Confiduration maperiale objectum sensibile sensibile objectum sensibile sensibile objectum sensibile sensib

tione comuni enti materiali. & spirituali: & se deducitur cam debere posse attingere ens. spirituale. , & ex hoc de necessisate este spirituale. , a ex hoc de necessisate este: Intellectus ex eo. quod debeat posse attingere aliquod ens spirituale. de necessisate est spirituale in entitate sua: ergo similiter si dabilie esse sens porte tens attingere aliquod spirituale este sens spirituale este sua em deberet habere.

Contra hanc rationem D. Tho Obijcies primò Noster intellectus est potentialis,: & tamen potest attingere Deum, qui est purus actus, ergo licet sensus sit materialis, potorit attingere obiectum spirituale. Respondeo, distinguendo . مباعث antecedens: ita ve potențialită illa fit exacta ab obiecto intellectus, nego: ita vt proueniat abimpersectione principij intelligentis, concedoantecedens, & nego consequentiam Et ratio est, quia materialitas in sonsu exigitur ab obiecto;... & sic arguit materialitatem in ipso. impersectio. enim, qua in aliqua potentia reperitur, ex duplicicapite prouanire potest: vel ex eo quod exigatur ab obiecto, vel ex defectu principii, à quo gmanat dicta potentia; quando prouenit ex primo capite, arguit imperfectionem in objecto, quando verò ex secundo arguir imperfectionom... in principio; ad cognoscendum autem ex vero fonte proueniat, hæc dari potest regula. Si im-. perfectio illa est instrarabilis à potentia in tota iua latitudine confiderata, fignum elt, quod exigarur ab obiecto, fi verò separabilis est, arguitur quod prouen:at à principio. Et fatio huius. off-quia quando essentializer exigitur ab obiecto. implicat, quod detur potentia circa illud. fingue tali impersectione: at verò quando prouenit ex desectu principij, siene obiectum secundum sehancamperfectionem in potentia mon requitir > ita dabilis off potentia prougniens, ab alio principio spoliate dicta imperfectione, lame vorò incalu no firo posentialitas: que in intellectu no., Atoxeperitur, quod non exigatur ab cius obien, cto-essentialiter, constat ex co, quia intellectus Angolicus . & Dininus & fixespiciant Idenso-: hindumo Angelicus mmen cares potentialitate. illa; Dininus verò gmni. Contra verò, quod marerialisas, qua reproitur in fantu, exigatur :effencialiter ab obiocio sensibili probatur ex equ quis dari nequir lensus dicia materialitate carés. Partà ex co squad potentialitàs nostri intelledus driver ex imperfectione principi) intelligetisamon loquitur aquodillo actum purum athing gero moqueat , quia agens quantumuis per felilo fimum fine nota imperfessionis potestoperatidor pendenter á materia à dispropedo non exigat, 6% le sic operari; quare quantum est ex hoc sapite. non afficur Deus non postenutin le affiab intellecumatro percipi ve abiadum : 21 verò ex 59 quod materialicas patennia fentinie exigetur ab obieftol fequient quod diche pocentia ferretur chouse from objections, firstiques spirituale (89tiret ; atque adeo eius obiectum effet & non effet ens spirituale, quod implicat.

Obijeies secundo: anima rationalis est spiritualis, & tamen in operando actus sensitivos pendet necessario à materia; ergo etiam si ob iectum, quod sentitur, in operando sensibiliter pen deat à

.

materia, potek tamen in le elle spirituale. Respondeo distinguendo antecedens, ita ve ipsa.... anima lit prima radix exigentiz organi matarialis,nego:ita ve prima radix materialicatis fit ipfum quicctum sensibile, concedo antecedens; & nego consequentiam senim sensibile obiectum. non exigeret materialitatem in organo: animarationalis quantum est de se independenter ab il-

lo suas operationes exerceret.

Obișcies tertio: agens calefactiuum exigit operari dependenter à materia, & tamen non est denecessitate ex se materiale's ve pater ex Deo: ergo etiam si obiectum sensibile exigat operari depondenter à materia, poterit tamen esta spirituale. Respondeo distinguendo antecedens codemmodo sicuti supra; ita ve prima radix exigentiz: operandi dependenter à materia sit ipsum agens, nego: ita ve se effectus, id est calor, que sic exigir produci, concedo antecedens, & nego confeso quentiam - Sed instabis fic. orgo dicere possumus, in cala nostro, quod prima radix exigentiz materialitatis sie ipsa species, vel sensatio producenda - Respondeo negando consequentiam. Ra-: tio negationis est, quia species sensibilis en semen, & vicaria obiecti; quare si obiectum in se: non effet materiale, ipsa materialitatem in suo. esse nullam requirerer . Sensatio verò est protes: respicieus obiectum ve Patrem, & potentiam vemacrem: fi igitur est essentialiter materialis, hau: imperfectio non potest resundi nisi in obiectum, quod tanquam pater, ad hoe vt similem sibi prolem in materialitate producat, exigit potentiam. ranquam coniugem, quæ sibi in eadem materialitate conueniat -

Obijcies quarto: potest dari cognitio potentialis, que representet Deum per modum actus puni . Item cognitio spiritualis, que modo matent riali representet obiectum, ergo dari etiam poterit cognitio materialis, que representet obiectum ad modum spiritualismon en igitur neganda potentia sensitiua marerialis, que circa obiedum spirituale feratur. Respondeo, quosdam. pegare secundam consequentiam, dicentes hums modi materialem cognitionem debeni potentizi intellectiuz, quia fola hæc est capax obiecti spiritualis, quod ab illa cognitione attingitur. Verum ego negarem primam consequentiam; quia vel prima radix materialitatis huius cognitionis est potentia vel obiectum, verumuis dicatur somiper lequitur, quod potentia à qua procedit fit fensitiua; atqui hac, ve vidimus, nequie se excendere ad obiectum modo spirituali; ergo nequeactus ille, per quod patet disparitas inter huinse modi cognitiones marcriales, & alias in antece, denti propolitas •

Queres hic. An potentis fensitius possit Divin nitus attingere Deum saltem per cognitionem.i fpirienalem, quemadmodum aqua accingic grap tiam per spiritualem gratiz factionem. Respondes negatiue, quis spiritualis cognitio est incel-ารีกกุษกรุ่งผู้เกี่ยว การเกิดเกิดเล

• 10 h g. .

to know of his or

maple or unition

-1. erric . lectio; hac autem est estentialiter vitalis operatio potentiæ intellectinæ, quæ ficuti, qua vitalis est determinat sibi de necessitate vitale principium; ita, qua intellectio determinat fibi intellectum. Implicat igitur, quod potentia senfitiua per illam intelligat; per quod patet disparitas inter intellectionem, & gratiz factionem; hæc enim cum non sit operatio vitalis, nullum sibi de-

terminat particulate principium. Dicestgratia determinat sibi gratiæ factiuums tanquam effentiale principium, non minus quam intellectio, intellectiuum, ergo ficuti aqua, licet non sit naturaliter gratiz factiun, potelt tameneffe talis obedientialiter, ita potentia fenfitinia. licet non sit naturaliter intellectiva, poterit tamen esse huiusmodi obedientialiter . Respondeo intellectionem, & quemcumque alium actum vitalem posse produci ab aliquo principio vitaliter, & ab aliquo non vitalifer. Ad id, à quo vitaliter producitur, comparatur vt quo, & vt gramaticalis actio; quatenus est id, quo mediante principium illud percipit obiectum suum, & denominatur intelligens. Ad id verò ; à quò ptoducitur non vitaliter, folum comparatur, vt quod; quarenus en effectus aliquis ab eo causatus, qui non denominat illud intelligens ; sicuti neque ex éo-, quod possit ab eo produci illud denominat intellectiuum : sed ad summum intellefactiuum, sicuti gratia principium suum gratiæ factiuum. Iam verò si non vitaliter consideretur intellectio, à quolibet ente produci potest, non minus, quam gratia.at verò si vitaliter, vendicat sibi determinatum principium vitale, respectu cuius se habeat vt adualis perceptio objecti, & vt.operatio grammaticalis, & sic non nist ab intellectu heri potest perque patet falsum esse antecedens argumenti; nam gracia determinata fibi tanquam estentiale principium gratizfactiumm, qued pradicatum in quolibet ente indifferenter reperitur. at verò intellectio licet codem modo sibi determinet principium intellefactiuum; intellectiuum tamen determinat libi, vt in sua specie vleima... constitutu per ordinem ad intelligibile, atque adco ve distinctum à quoliber alie, quod non est

Atque ex his omnibus clarè deducitur nostra conclusio titulo disputationis respondenzo in qua quarebatur de mi potentiarum senktiuarum inordine ad percipienda spiritualia obiecta. Constat enim nullam potentiam materialem cognoscitiuamisue existensem, sine etiam possibilem habere vilam vim , neque naturalem, neque obsdientialem vitaliser attingendi aliqued spirituale obiectum, sicuti est in se; ex quò vicerius constat nullum etiam appetitum sensitium dari posse qui in rem atiquam spiritualem sine pet modum prosequationie fine per modum auersionis feratur; cum indubitatum fit mullam potentia appetitiuam posse in cognitum ferria

My many t pietus j and the second A + 4 + 1 - 10 + 10 The Landson of the

> DIS-Digitized by GOOGIC

roll occurred Anime.

DE POTENTIIS ANIMAE RATIONALIS & prime de Intellectiva.

ាក់ ខេត្ត ប្រការជំនាន់ប្រា Erfectissima animarum species, que est rationalis, que talis, quas sibi vendicat potentias Intellectum videlicet , - Be Woluntatem ; & quia voluntae cum fit potenria cuca, intellectus illuminatione indiget, ye in fuum objestum feratur : Ideo. prient à nobis de hocideinde verò de illa disputandum est. Porrò intellectus duplexi agens y Se passibilis; & Agens quidem est specierum intelligibilium productiums. Palibilis verd est productions insellectionems son quod duplox le potentia formaliter ex parce obiecti, fed eadem cum fe, in ordine ad due munera, que habet,

explicatur. Nos verò cum de Agense satis supra occasione specierum intelligibilium depondentium à phantalmatibus loquei firms; ad Pallibilem explicandum totam no Aram disputationem cosucs-Contraction of the second of t minus,

SECTIO PRIMA.

as a contract Qued nam fit ob ictimo Intellectus;

2 DRim#Concluso; adequatum:humani intellectus obiectum est ens in tota sua fignificatannis amplitudine lamptam, quatenus comprehendie omnia cum posiciusy tum negatius; tum icalià 3 tum ficticia; tum pollibilia, tum existentia? non qued fit complete conflitutus ad hac ominia in particulari cognofcenda; fed quia omnia lub suo obiecto adaquato continentur . Est communis, & cam docet Arriaga diffue. 6. mine felf.1. Quiedus Controuer. 5. punted 20080 abiy communiter 1

2 ? Probatur, quia experientia constat intelle-Aum humanum de his omnibus agere, & disputare poffe- hoe autem præffare nequiret, mili intra cius obiectum adaquatum continerentus es-... :: ·

Obijcies primo: intellectus Angelicus, quancu est de se, serri potest in sonne ens; sed intellectus humanus est impersedior Angelico. ergo obiethum insellectus humani-non porest esse ens inrota illa amplifima fignificatione confideratum. fed magis rellrichem . dorq on ...

Respondeo: concessa maiore, & minore, nego consequentiam. Ratio liegationis est., quia aliunde ille insior perfectio intellectus Augelici. qual d'missori amplitudine obiecti sui adsequati. defutigentell; nimirum, quia humanus omnia fub wathihe fentibilitadis,namisticer operando, rognoscit; & nimTex his, que hoc modo atringit comprehendit, & cefere huiusmodi. Pouro has, & limiles imperfectiones non habet Angelieus

Obijcies secundotens in tota amplissima fignihearione sumptum, comprehendie vorum, & falfumildefacto enimencia ficticia falsa suna a & tamon comprehenduntur Aib illo, yei supramosauimus. sed obiestum intellestis humani est salum

swerum, et communiter dicitur ergo non eft ens rampliffime fumptum ..

19.0

- Respondes: vesum dupliciter sumi posse: Pri--mo quaterns:opponitus Yalfo : Secundô quatenns incollectus illi conformari potelt affirmando de co aliquid, quod haber, & negando, quod non habet. Hoc seenado modo famisas verumsquando dicient. effe obiechum adaquatum intellectus & sic sumpeum comprehendit sub se etiam falsas arque chimarica es quodillis pore frintellectus conformeri, affirmando: V. G. Quod fine implicautia, negando, quod fint, aut elle polint à perperei &c. Hac adhibira diffindione .. nego -consequentiam: Aeque hic obiter notarem: Vo -mm focuado modo acceptum ad hucduplex con-Ritury formaliter , & fundamentaliter : formachier impostat cognitionem tanquam formam...: -fundamentaliter est id, eirea quod versitur cognizio - log ve fi detur cognitio reflexiua fupra le "Ipfam, in'ea veramque rationem veri distinguere valeamus. Porrò quando dicitur obiectum. intellectuseffe verum, intelligendum est de-- werd fundamentaliter, fulufmodi autem vernm constituitur per suem cognoscibilitatem intrin-Becams quam omne ens, eriam fifcitiom fit, at-1 que falsam, habearnecesse est; quarenus termi-Bare potel cognitionem , de ea aliquid enunciantem.

· Obiscies terrio: potest dari intellectus, qui sie cognoscients aliquorum objectorum cantum..., non verò emnium. séd qued non sit huiusmodi intellectus nostea non posesti probazi posiciuè. -argo cemere dicitist's quod posse cognoscere omais. Maior paret, quia non porelt allignari implicantia huius intellectus. Minor fimiliter - suincimi, quia nulla positina probatio est allisguabilis ? Confequencia verd füadetur si quia... Posse cognoscere omnia maiorem (persectionem -idiportara quam aliquatantum. ergo non debet concedi intellectui flumano fine aliqua raicione politica: cum igioue nulla fie huiufipodi

ratio allignabilis, temerelaltem dicitur Antel loctus humanus posse cognoscere ombia.

Ad hanc obiectionem Respondent Arriaga, & Ouiedus citati: concessa maiore, negando minorem · Rationem assignant, iquia cum conftet intellectum humanum poffe cognoscere omnium entium perfectiffmum, quale eft Deus & imperfectissimum, quale est chimericum, non potest ei negari cognitio reliquorum , qua funt in medio. Confirmatur Aterius ex Ouiedo. quia Beati in Verbo cognoscere possunt creaturas pottibiles, ve Theologi docene; ergo nulla est assignabilis, quam cognoscere nequeant. quia hoc iplo quod intellectus perelli attingerese clare Deum, de se potentem ducere in cognitionem creutura, non est curmon posse iplambeien-ein turam attingere .

· Sed contra racionami affiguatam facit primodure possibilia in Deo vice a & multo midus ad quia przerquam quod ilumganinam rafolibi Morri zipfium comprehendendum și să neque ad cognodetur, potelt quis dicent, bued que me dinodument dari potell cognitio june cognoscat solum Denme & chimersmynou verà reliqua intermediazina quod detur potentia intellectiva horum duorum tantum cognoscitiua, non enim videtur esse maior racio all gnabilis . Præterea affeni poteft. quod inter imperfectiffima fit aliquod cits extra obiectum intollectus humani, eo quod ex entibus rationis angelicis V. G. voum be imperferctius alio. Neque dicas non effe maiorem rationem de vno imperfecti simo ac de reliquis , quia hae major ratio fundari potest in diversitate effentiali vnius entis imperfectifimi perquam differt ab alijs.

Confirmatur id, quod dicimus, quia quanda supponitur intellectus humanus ena rationis angno scete a vel est fermo de omni ente nationia foetibili à quocumque intellectu, vel de im quod est factibile à solo intellectu humano a not primum, quiz hac ipfo, quad posset dani intelle-Aus, qui non habeat pro objecto suo omne ens. non repugnares dari eliquas species possibiles erearurarum,qua ellent extra obiectum adaquatum intellectus humani : Sod facta has suppositione, non pollet intellectus humanus attingere ens racionis a quod ex composcione distrume specierum consurgeret : Grania ergo supponieur posse intellectum humanum come protsus ens racionis attingere . Sin autem eligatur focundum. membrum, manifelte deducitur ex verimee aneccedentis nullam elle consequenciame & semper enim potest Aduerfarius respondere, quod keet verum sit, quod intellectus humanus, poteste cognoscere ens persectissimum, qualis est Deus., & imperfectissimum, quale est ens rationis à se ipsa factibile i quia carten non posell probati pobtiné eum posse cognoscere omné ens rationis à quocumque intelledu cognoscibile, ides von... recte deducient cum palle attingere amnia provfus chtig

Ad confirmationem suces Quiedi, Belonderietiam poten en suppositione non implicantie intelleuge spiece musur, supile eufferier gnofeere : nullum effe ergumentum, qua probeear intellectus humanus non elle huiufinadi a etc so good porest swingers incurring Deum 3 qui

quanton eft de fopotel ducere in cognicione cuiuscumque ereature . Quemadmodum enim nonvalet hoc argumen uman sententia doction rum: Deus quantum est de se potest ducere incognitionem omnium prorfus creaturarum;ergo potest intellectus creatus in co viso videte omnes prorsus creatures possibiles. Neque hoc aliud in sententia omnium: Deus quantum est de sejest summe-comprehensibilis. erge patest intellectus crestus comprehendere illu-Ita neque valer argumentum Quiedi . Et ratio inconfequentiz est, quia ad formandam alicuius abiecti cognitionem non sufficit aptitudo illiumobiecti , fed requirieur præterea virtus, fue necuralis, fine obedientialis intellectus. rnde ficuti stat , quod virtus intellectus eleuari non possit ad cognoscenda omnia prorsus frendem in ipfo Deo aliquam creaturam. que intra obiectum adaquatum ipfius intellefine minime contineatur. Quare hac responfione ad objectionem principalem posthabita Respondendum puto per negationem maioris. SEC Thomshodys suits a pour

Secunda conclusio: Implicat contradictionem intellectus, qui fit aliquorum tantum. obiectorum, & non omnium prorfus, tum possibilium tum impossibilium cognoscitiuus . Eft community contest Arringum a 184-Onicy dum citates .

Probatur simplicae constadictionom aquod aliquid participet tationem formalom hill qua spiecti boccutin intelfections ? & vod biefie abi illa cognafci > fed faibil est asignabilen : -quod non participer ranionem formalem: [Hb qua obiecti potencia intelluctina ... ergo implicat dari aliquid . quod non posit pocentia... intelléctina cognofeque. Confequentla passes & maior non videtur rationabiliter neganda, - minor verò fundent, quia Racio, formalis Inp dus opicht intellecting of recientation perius explicate a fed nibil est allgoabile. grod non participet rationem veri . cega nihil est assignabile aquod non participet tanonem formalem sub qua potentia incellectiuz · obiecti . Conlequentighuius est cerca : & minor patet, quia de omni prossus re siuf pol-- fibiti siud imposiibili aliquid as ari, vel negari potest salcem per propositionem identicam. Maior verò probatur tripliciter. Primò .. \$X communi emnium bhilolophorum cepten--: (h. Secundo) quia pibil aliud potett. affignari · dtp-apiecto botentis incoffectins bilitabina-1 Terciò denique ioductione facta por obiecta . owniba boccoristan intelfettinathmens no. umus. Obindum enim nottes incellectus licet habese rationom substancia accidentis. sporemialitatia &C. terminar ramentillums dus retum est ! vam iqed attitus mus qe : stidno and by fubliqueia, a vel accident &c. quia-- vere tale illud cliquesmus. idem nidere en in objecto intellectus giuini : ideo enima Dene indigat fe, elle increatum, independence. · omnipocentem . Est. quia verè in le, relis est a

atque adeo issemet rationes increate non astinguntur ab intellectu divino, nisi pro ve stant sub ratione veri i idem denique constat ex abiecto intellectus Angelici, rectè igitur deducitur ex his, que nobis nota sunt, rationem sormalem, sub qua cuiuscumque intellectus esse rationem yeri.

Dices quando assumitur: rationem veri esterobiestum intellectus, vel rationem veri accipitur, ve supponit, simpliciter, & abstrahit à disserentijs, vel pro ve supponit personaliter pro omnibus inserioribus suis distributiue, & determinate sumptis: non primum, quia non valet argumentari à suppositione simplici ad personalem, ve dicitur in logicis: neque potest dici secundum, quia quod ratio veri sampta pro qualibet veritate in particulari se obiectum cuius cumque intellectus, non potest colligi, nis à posseriori sumus quemlibet intellectum posse quamcumque veritatem in particulari sognoscere ergo &c.

Respondeo sumi à nobis pro ve supponit perfonaliter in confulo. Ad rationem in cotrarium dico, obiectum vniuerfale, & adzquatum ali-· suius potentiz V.G. intellectiuz, volitiuz &c. non posse à nobis solum à posseriori colligi ; sic enim vel prius facienda effet inductio per omnia obiecta particularia, que cu non possit fieri à nobis, numquam posset in scientijs obiectú adaquatum aliculus potentiæ assignari: vel si sussicent inductio, quam experimur, deberemus afferere obiectum adaquatum potentiarum non escnisi sub certa intentione, & determinatione, que defacto datur; & fic non posse oculum vi--dese colorem intensum vt decem V. G. neque ractum tangere nisi ad summum frigus ve octo, & cztera, quz sunt manische falsa. Ad constituendum igitur obiectum adząnacum alicuius potentia, animaduertenda funt obiecta in pareisulari, in quæ defacto fertur ; & quia vna potentia non potest ferri in plura ve plura, inuenienda est racio formalis, sub qua illa adunentar: ea autem inuenta, quodeumque illam participat, tenendum est sub eius obiecto adaquato contineri : aliter , minimè contineri . Cum igitur ex dictis probatum sit intellectum omnem... ferri in fua obiecta particularia sub ratione. veri, recte deducimus omne quod participat rationem veri, sab eius obiecto adaquato contineri . cum enim inductio nostra facta sie per omnergenus intellectus possibilis, nempo Humani Angelici je Bruini, hoc ipfo quod conflet triplex hoc genus vendicare fibi pro ratione formali rationem veri, concludendum ost nullum. elle possibilem intellectum, "qui aliquod, hanc -rationem formalem participans; son possit saltem dinimitus vimiter attingere.

Ad hac Obifcies primo ex Arriaga, & Ouice-do less rivais Intellectus, qui non sit cognosci-tius, nos la liquorum tantum obiectorum, nos verò ompium, non involuit contradictionem; ergo est possibilis. Respondeo negando antecedens contradictio supra a nobis assignata est, quia esse i sonon esset intellectus; esset, ve sup-ponitur, non esset, quia non ferretur in sua.

R. P. Jos. Polizzy Philosoph. tom. 3,

obiecta quatenus veri rationem participant Dices satis esse si feratur sub determinata. ratione, veri . Sed contra eft quia non potest assignari que nam sit huiusmodi ratio determinata · vel enim esset ratio substantiz, vel accidentis, vel modi, vel non entis; nil enim aliud excogitari potest: nullum autem ex his dici posse suadetur, quia quælibet ratio ex assignatis est essentialites connexa cum alijs, V. G. ratio substantiz cum ratione accidentis, & è contra, & sic de reliquis: ergo impossibile est quod detur into lectus potens cognofcere accidentia, quinpossit venire in cognitionem substantiz, & vice versa. Linquo hac eadem artingi debere ab intellectu illo, quia vera funt, ergo non quatenus talia. Quod si addas non sic faciendam. esse suppositionem, sed hoc also modo: quod videlices possit intellectus ille omnia cognoscere præter solum Gabrielem V. G. aut Michaedem, aut determinatas quasdam resum ellentias. Coutra etiam eft, quia hec substantia intellectiwa fic limitatæ cognitionis habere potett communicationem cum alijs Angelis, vel hominibus. ergo potest ab illis discere dari alium Angelum, qui appelletur Gabriel, & formare sibi specier abilitactions illum representantes, figuti nos formamus de omnibus Angelis : ergeram Gabriel V. G. in obiecto adzquato huitis intellectus continebitur, Præterea si non implicat huiusmodi intellectus ab aduersarijs assignacus, nequeimplicabunt alij inferiores pauciora, & pauciora obiecta valentes cognoscere. erit igitur posfibilis substantia intellectiua sie limitatæ vittutis, vt se ipsam tantum cognoscere valeat, quæque fola ipfa sit obiectum adzquatum sui intellectus, quo nihil absurdius, & incredibilius excogitari posse videtur.

Obijcies secundo ex codem Arriaga sub num. V. Non quælibet potentia materialis potest cognoscere omnia obiecta materialia, vt patet ex
potentijs sensitiuis externis. ergo non quælibet
potentia spiritualis necessario debet posse cognoscere omnia obiecta spiritualia. Probatur
consequentia, quia sicuri se habet potentia materialis ad obiecta materialia, ita spiritualis ad
spiritualia.

Respondeo, concesso antécedente; negando confequentiam; & eius distinguo probacionem: ficuti se habet 'in omnibus', nego. in aliquibus, concedo. Explico distincionem potentia. 'cognoscitiua spiritualis imitaent' guidem materialem quantum ad specificationem > & depun-"dentiam ab obiecto, quantum ad indigenciame... specierum, & similia:non auce quo ad restrictionem, ac limitationem pratensam+Ratio disparitatis et , quia qualiber cognoscieina potentia... -materialis e affixa organo corporeo, & quia hocduxea eas tanenm dispositiones & quas habpt immuezri potest ab objecto V. G. oculus non. poteft immetarinisi à colorate tantum , quiai. non habet nisi dispositiones ad visionein requisi-225, auris verò à sono taneum, quia non habet nisi dispositiones ad auditionemy & fic de reliquis ; hine fit ve non queliber poten cia cognoscieina materialis omnta obiecta ma aterialia dognoscere posit: at verò nulla potera E sa cogno-PP 2

scițiua spiritualis est assixa organo corporeo; vade ceffat contra illam ratio, cur aliqua potius obiecta, & non omnia cognoscere valeat, eo quod ipsa quantum est de se zque ab omnibus per receptionen specierum immutari potest.

Obijcies tertiò ex eodem: Aliqua res spiritualis potest este cognoscitius omnium objectorum, aliqua nullius cognoscitiua . ergo non repugnabit alia media aliquorum tantum cognoscitiua. Respondeo implicare substantiam spiritualem mon cognoscitiuam: atque adeo nullum esse argumentum ductum ex oppositione extremorum ad medium inferendum . yt autem id melius explicetur fit .

SECTIO SECVNDA:

Ptrum implicet substantia spiritualis incapax intelligend i :

Onclusio est affirmatiuz, & communis con-I tra Ochamum in prime dist. 35. quast. prima Gabrielem, & Bassolum ibid. & alios innominatos apud Aureolum ibid, art. 2. quos citat, & fequieur Arriaga in primam partem disputat. 15./ett. prime cum Ouiedo de anima controner. L. pancto 5.

& nonnullis alijs Recentioribus.

Probatur anté assertio, asserendo duplicé implicantia, altera adducta ab Aureolo loce citate alteram eruta ex D. T. prima parte quast. 14. art . prime, Et prior quidem sic procedit : Implicat contradictione substantia spiritualis omni prorsus operationis expers; sed substantia spiritualis incapax intelligendi esset huiusmodi . ergo im= plicat. Maior patetstum quia omne effe est propter operari : tum etiam, quia infimum supremi excedit supremum infimi; si igitur omne corpus, quod est supremum infimi, est operatiuum, multo magis quilibet spiritus, etiam si intelligatur esse infimus inter reliquos spiritus, erit operațiuus. Minor verò probatur: Si huiusmodi sub= stantia spiritualis aliquas haberet operationes sibi proprias, ea vel materiales essent, vel spirituales . neutrum dici potest . ergo . &c. Maior huius est enidens ; minor probatur , & quidem, quod non effent materiales enincitur ; quia licet substantia spiritualis nonnullas operationes materiales exerçere posit, debet tamen vicerius posse exercere alias, sibi proportionatas, que copetant sibi, quatenus spiritualis est; sed he non possunt esse nisi spirituales, ergo &c. Quod vero neque spirituales essent, suadetur, quia nulla aliz spirituales operationes assignari possunt, preter intellectius, & cas, que funt effentialiten cum illis connexæ: sed huiusmodi substantia non esser intellectiva, vt supponimus ; ergo &c. Maior huius, qua sola probatione eget, explicatur, quia nos non habemus cognitionem altorum accidentium spiritualium ordinis naturalia > intellectiones si demas, quam specierum intelligibilium volicionum, & habituum, sue ed intelle-Etum , siue ad voluntatem pertinentium; sed hae omnia sunt essentialiter cum operationibus intellectinis connexa, yt de se patet : ergo nulla aliz spirituales operationes sunt assignabiles prater intellectius, & cas, que cum illis ef-

sentialiter sunt connexe, quod erat probandum. Quiedus loco citato num. 11. simile argumentum sibi proponit, eigue respondet; verum guidem este omni substantiz spirituali deberi operationes spirituales; falsum tamen eas non poste esse ab intellectione, ac volitione distinctas;quia posset talis subfatia plures qualitates spirituales non vitales in se producere, tanquam passiones fibi debitas. Sed contra est, quia hæ qualitates, vel funt species intelligibiles, vel habitus, alias enim qualitates non vitales spirituales ordinis naturalis, cum non possit assignari ad quid dictis fubstantijs inseruiant, gratis ac temere fingunt quicumque fingunt. Quin imo vix, aut ne vix quidem aliqua in ordine supernaturali, que non fit cum intellectione connexa assignabilis est. quamuis enim gratia sanctificans non ponatur immediate operatiua, est tamen mediantibus suis proprietatibus, hoc est habitibus supernaturalibus, essentialiter ordinata ad producendas sanctas operationes intellectivas, & volitivas. Nihil dico de lumine gloriz: id enim ad claram Dei -visionem eliciendam ex suis intrinsecis est institatum, idemque in reliquis cernere licet; cum igitur videamus omnes qualitates spitituales supponere essentialiter principium intellectiuum, nullius productio poterit assignari tanquam operatio propria substantiz spiritualis non vitalis. Idem Quiedus mm. 14. air ex prædicato immaterialitatis in hac creatura spirituali non intellectius oriri posse eam penetrari cum aliaeiuldem speciei, nee non etiam prædicatum spiritualitatis in actionibus, que defacto procedunt ab illa. Sed neque hoc effugium habet securitatem . nam potentiam se penetrandi cum alia re eiusde speciei habet substantia materialis spoliata extensione quantitatiua, ve pater ex corpore Christi Domini in Eucharistia existentis, quod, quia caret dicta extensione , defacto penetratur cum quantitate panis; eademque facilitate cum substantia eiusdem panis penetraretur, si hæc non periret. Impossibile igitur eft, quod gradus subfantiz spiritualis, contentus sit effe exactiuus huius potentiz, quodque operatio ei propria non sit alia quam penetratio in codem loco cum alia einstem speciei . Nec minus improbabile est asserere huiusmodi gradum exigere, vt actiones ex rè spirituali procedentes, spirituales sint; nam vel est sermo de omnibus, & hoc falsum. esse patet ex Deo, Angelis, & animabus rationalibus, qui multas operationes transeuntes materiales exercent; vel de aliquibus, nimirum de immanentibus, & hoc etiam impugnatur ex eq quia omnis actio immanens semper ordinatur ad · producendam qualitatem, que vel primo faciat · ad conservationem principij, à quo procedit. vt

actio perquam intellectus, fi effet distinctus, emanaret ab anima;vel denique tertio sit vitalis qualitas; sed substantia spiritualis non est corruptibilis; aliunde verò nullam virtutem operatiuams aut vitalem operationem habere potest, intellectiuas operationes fi demas; ergo &c.

est actio, qua ignis se ipse calefacit; vel secun-

do sit virtus operatiua eiusdem principij , vt est

Dices pro Auctore, quod quemadmodum inredus corporeis dantur qualitates ad carum or-

Digitized by GOOGLE

natum solummodo insernientes, ve colores, sumen &c. ita nil vetat in substantijs spiritualibus dari similes qualitates, & defacto in Damonibus datur qualitas eos desectans atque deturpans: bene igitur poterit dari qualitas exornans, atq; perficiens substantiam spiritualem non cognoscitiuam, ex gradu spiritualitatis emanens.

Contra tamen est, quia si hac qualitas ex dicto gradu procederet etiam in Angelis, & inanimabus nostris, deberet dari ve potè spiritualibus : Consequens autem videtur manifeste falsum, non solum, quia nullibi auctores huius qualitatis mentionem fecerunt; sed, quia expresse docuerunt nullam aliam pulchritudinem, & ornatum substantias spirituales habere posse, præter illum, qui ex habitibus virtutum, & scientiarum, earumque actibus formaliter causaeur. Præterez fi in Angelis, & animabus nostris hac qualitas datur, cum sit ordinis naturalis, & ex essentijs corum tanquam proprietas oriatur, sequitur eam remanere in damnatis. quod non videtur facile concedendum. Tandem acida quod dicebatur de qualitate Demones deturpate, dico eam facere contra Aduersarium: est enim dir cta qualitas essentialiter dolorifera: quare cum respiciat tanquam subiectum sibi connaturaliter debitum ipsos Damonessex suis intrinsecis cum substantia intellectuali connexa est.

Denique dices inter actiones immanentes non vitales enumerari acquisitiuam vbi : ergo potest attribui substantia spirituali non vitali , quod

at operativa huius actionis.

Sed contra est, quia hac actio est proprie motus localis; Atqui huiusmodi substantia non posset ab intrinseco moneri localiter; ergo non posset illi attribui tanguam proprietas huiusmodi actio, Maior pater, migor fuadetur, quia dupliciter intelligere possumus aliquam substantia moneri ab intrinseco . primò ad acquirendu locu sibi connaturaliter debitum in determinata parte mundi ; sic intelligimus moueri ignem sursum. serram deorsum &c. Secundò ad acquirendum... locum á se præcognitum, tamquam sibi conusvientem: hoc modo intelligimus moueri canem, ad insequendam prædam, Hominem ad eumdum Romam &c. Et quidem, quod hæc substantia. spiritualis, non posset moueri hoc posteriori modo, probatione non eget; ponitur enim non co+ gnoscitiua. Quod verò neque priori, prohatur ex eo, quia non esser ratio, cur sibi determinatum. locum in mundo vendicaret; id circo enim hoc natura corporibus naturalibus concessit, yt melius á suis contrarijs, in quibusdam locis specialibus conflituta, tuerentur, vt patet in elementis; vel saltem vt reliqua corpora suis influentijs fouerent, & regerent, vt in celestibus globis cernere est Arqui hac substantia cum spiritualis esse ponatur, neque potest pati à contrarijs, neque reliqua corpora in se continere influendo in illis, yt pater à fortiori ex Angelis, qui non... possunt agere in corpora, nist mouendo illa localiter, & applicando actiua passuis, ergo &c. Atque bac quantum ad priorem implicantiam.

Posterior autem est huiusmodi: Hoc ipsoquod substantia aliqua recedit à conditionibus matatie propriss , necessario est cognoscitina. Les

implicat, quod substantia spiritualis non recedat à conditionibus materiæ proprijs; ergo mplicat substantia spiritualis non cognoscitiua... Omnia patent, præter maiorem, quæ suadetur a D. T. prima parie est. dupliciter Primo à priori sic : cognoscentia per hoc à non cognoscentibus different, quod non cognoscentia non habent nisi suam formam tantum, cognoscentia verd ețiam aliorum, ve conflat ex Aristotele tertio de anima tex. 37. vbi ait: Animam intelligendo fieri quodammodo omnia.vt autem id de quacumque subRantia cognoscitiva cum proportione intelligatur, subdit Philosophus : aut enim sunt sensibilia, aut intelligibilia: est autem scientia, scibilia quodammodo omnia, sensus verò sensibilia..... Iam verò, quod huiusmodi capacitatem cognosciciua habeant per-recessum à conditionibus materiæ suadetur ex co, quia materiæ proprietas est quantitas, cuius est immediatum subiectum; & per hoc est intrinsece limitativa, & coarctațiua formarum, quas habet, eas intra terminos ac superficiem terminatiuam suz quantitatis restringens. sed posse sieri omnia importat aggresfum à limitibus, & Cancellis proprij esse, ergo importat recessum à conditionibus materia, Idő suadetur ab eodem à posteriori, quia experientia conflat, quod ea opinia, que vim cognoscendi habent, recedunt à conditionibus materia, quatenus exigunt habere species suorum obiestoru, quæ à Philosopho appellantur formæ sine matecia, eo quod etiam si fint aliquando inessendo materiales, semper tamen in representando, à conditionibus materiæ sunt immunes, siquidem... funt in representando indivisibiles , nec se invicem excludunt ab codem subjecto etiam si numericè inter se differant. Linquo, quod sensus animalisiquo magis à materia recedunt, eo nobíliores, & perfectiores elle censentur, vt patet ex wisu, & phantasia. Denique inter substantias cognoscitiuas videmus, quod secundum proporgionem, qua à conditionibus materiz recedunt, -quædam maiori, aliæ verò minori vi cognoscitiua præditæ sunt . Neque dicas cum Arriaga. maiorem vim cognoscitiuam in his a que magis á materia recedunt non prouenire ex dicto recessu, sed ex propria, & specifica corum perfectione: Ne id dicas, inquam, sic enim omnem argumentatione ab inductione tolleremus è medio, dicere enim quis posser risibilitatem nonprouenire ex rationalitate, sed ex conuenientia, quam habent in sua individuatione homines,qui defacto dantur, & sic nihil obstare quin alij uon rifibiles dari possint. Item quantitatem non oriri à materia sed ex propria, & specifica persectione corporum naturalium, quæ defacto dantur, atque adea non implicare corpora non quanta, & fic decateris. Vera est igitur illa maior a quod per hoc , quod substantia aliqua à conditionibus materia recedit, necessariò in ratione cogcoscitini constituitur .

Contra hanc rationem, qua valde controuorsa oft eo, quod ea vritur D. T. ad probandú Deum effe persectissime cognoscitiuum.

Obijcies primo: etiam Planta recedit à Conditionibus materiz per hoc, quod habeat accidentia organica, & ab intrinseco erescat, a equefructi.

frustificer; & tamen planta non est cognoscitina: ergo non bene gradus cognoscendi sundatur

in recessu à conditionibus materia.

Respondeo : non quemeumque recessum à conditionibus materiæ sufficere ad fundandum radum cognoscituum a alioquin omnis pror-Tus forma substantialis deberet dicto gradu predita este. ille igitur solus recessus sufficiens est, beneficio cuius substantia non operatur per qualitates panitus immersas materia prima, neque eius operationes ad similes formas sine substantiales, sue accidentales terminantur. quoniam, verò huiusmodi recessum non habent plantæ à conditionibus materiæ; si quidem per primas qualitates suas omnes operationes exercent , & forme, quas per dictas operationes producunt materiæ commensurantur: hinc fit vt nonfint cognoscitiuz. Contra verò omne prorsus animal indiget speciebus ad suas operationes, qua tales exercendas, & dicta operationes non commensurantur materia, quia licet ab ea dependeant, modo tamen spirituali exprimunt 9piecla sua.

Instabis: etiam aer ek susceptiuus specierumfensibilium: sed aer non est cognoscitiuus: ergo
allara disparitas nulla est. Respondeo cum Ruiz
distinguendo maiorem; aer est susceptiuus specierum sibi proficuarum, nego: non prosicuarum sibi, sed alteri, concedo; & concessa minore,
nego consequentiam principium enim cognospitiuum est susceptiuum specierum sibi vtilium,

vt patet in pupill a .

Ouicdus loso sis. num. 4. Hanc responsionemassic impugnat; hac vtilis receptio in pupilla importat, cam posse illis vti ad visionem ergo importat ipsam potentiam sentiendi. immaterialitas igitur pupilla consistit in potentia sentiendi; & sic quando ex immaterialitate infertur potentia sentiendi, potentia sentiendi infertur ex ipsa potentia sentiendi obscure significata, ergo.

Verum eneruis est hæc impugnatio a distingue enim antecedens: vtilis receptio in pupilla importat eam posse vei speciebus ad visionem, itavt etiam hic vsus sit quidam rocessus à materialitate, concedo, ita vt non sit recessus, nego-; & eodem modo distinguo primum consequens a ergo importat ipsam potentiam sentiendi quatenus à materialitate recedit, concedo; quatenus est talis potentia ve sic, nego primam, & secundam consequentiam in sensu intento; Dico enim potentiam visiuam quatenus recipit species in ordine ad visionem posse dupliciter considerari;primò pro vi conflituitur per cas in ratione principij proxime, & complete sensitiui. secundo quatenus per eas manifeltat substantiam, cuius est potentia recedere à conditionibus materia proprijs, recessu sussicienti ad inferendum; quod sit cognoscitiua. Iam hoe secundò modo consideraenr à nobis, quando dicieur, quod veiliter species recipiat.

Obijcies secundo ex Arriaga less eit. num. 3. si vis cognoscitiua ex immaterialitate proueniret, quoties habetur maior vis cognoscitiua, haberes eur maior immaterialitas. Sed hoc est falsum. ergo &c. Minor probatur, quia Deus habet maiorem vim cognoscitiuam, quam Angelus. &

eamen non est immaterialior illo; quod patet ex eo, quia hic nomine immaterialitatis venit negatio materiæ quantæ, quæ eodem modo est in Deo, ac Angelo.

Respondeo, concessa maiore, negando minorem; ad cuius probationem, nego Deum nonesse magis immaterialem, quam Angelum, ad cofirmationem verò nego subsumptum, ac dico nomine immaterialitatis venire per nos recessum., à conditionibus materiæ, pro vt benesseio quantitatis est limitatiua, & coarctatiua formarum, quas habet, ne viterius se extendant, qui quidem recessus habetur benesseio cuiussam perfectionis positiuæ sundantis vim cognoscitiuam, quæ à nobis appellatur immaterialitas, pro vt præscindit ab eo, quod pendeat in esse à materia, vel non pendeat,

Instabis: flante aquali materialitate potest vna res esse cognoscitiua, alia non ergo &c. Antecedens probatur: Forma Coeli non est magis materialis, quam forma vermis; & tamen hac est

37

3₹

cognoscitiua, illa non.

Respondeo: negando antecedens, cum suaprobatione. formam enim vermis esse magis immaterialem forma cæli patet ex eo, quia est exactiua formarum sine materia, cuiusmodi sunt species intentionales, & ordinatur ad operatiopes cognoscitiuas æque á conditionibus materia recedentes. Neque in assignanda hac ration circulus vitiosus committitur, quia supponitur vermis elle cognoscitiuus, atque adeo exiger formas sine materia; & inde probatur à posteriori esse magis immaterialis quam Cælu. Quod fi ecelum dicitur ab Ariftotile expers materin ? intelligendum est de materia susceptiua contrariorum in ordine ad corruptionem formæ ipfins Cali: nam de catero ipsum esse quantum omnes videmus.

Obijcies tertio, ex eodem Arriaga num. 122
Materia quanta non est causa adaquata, neque sufficiens impeditiua cognitionis. ergo ex immaterialitate non bene vis cognoscitiua deducitum. Consequentia patet, antecedens probatur quo ad primum, quia non est maior ratio cus non sit causa adaquata impeditiua Deitatis, & sir cognosciuitatis. Non esse autem Deitatis patet ex Angelo, qui licet illa careat, non est eamon Deus: ergo &c. Quo ad secundum verò, quia sensitua sunt materialia, & sunt cognoscitiua. ergo neque causa adaquata est, neque sufficiens impeditiua.

Respondeo: negando antecedens, quo ad veraque partem; ad prioris probationem nego parisatem. Materialitatem enim omnimodam escusam adæquatam impeditiuam gradus cognoseitiui sie probatur, quia omne, quod est, vel
penitus materiale est, vel à conditionibus materriz recedit. Il primum constat non este cognoscienum; contra verò hoc ipso, quod à conditionibus materie recedit est susceptiuum formarum
sime materia, atque adeo cognoscirium. At non
omne, quod est, vel penitus materiale est, vel
Deus; & ideo negatio materialitatis omnimodo
non est causa adæquata Deitatis. Ad posterioris
probationem dico sensitua este materialia quo
adesses sed à conditionibus materia a siquantivista

Digitized by Google

34

le ciongate sele ideò polle cognoficie.

Obijcies quariò ex Ouiedo no man annu don Potest intelligi ratio substavia spiritualis absque vila connexione cum principio intellectiuo orga sec. Antecedens probatur qui aratio spiritualis saluatur per penetrabilitatem cum alia rea omnino a se dinisa, vti supra probatum est abdanctore, ergo potest intelligi ratio substantia spiritualis absque vila connexione cum principio intellectiuo. Consequentia cuincitur, quia substantia spiritualis duo includit pradicata sed neque pradicatum substantia ve se trahit est intellectiuum, ve pater ex ligno, neque pradicatum substantia ve se coniunctione autem hurum pradicatorum non apparet quo modo connexio ista resulter, ergo &c.

Responden : negando antecedens : ratio enim: fubstantia spiritualis in confuso hujusmodi connexionem effentialiter involuit, vt a nobis probatum est ad probationem antecedentis quid quid fit de assumpto, cuius oppositum nos suo lono co probaumus; nego confequentiam : & ad eius probationem dico, quod licet neque prædicatu fubftantia , neque pradicatum fpiritualitatis. in fen fu divifo trahat intellectivum:trahit tamen infensu composito; quia hoc ipso, quod substantia spiritualis conditiones materia, imo materiam ipfam a fe excludit , conflituitur in ratio-: ne principij radicalis operationum, supra omnem materiam fe extollentium quales funt fole intellectuales, ac ad eas pertinentes. Qued dici nequit de pradicatis illis divisim acceptis.

Obifcies quinto Argumentum, quod idem a Ouiedus num. 6. sumit ex Bassolo: prædicatum intellectini est disserentia constitutina vinentis; intellectualis, ergo non oritur adhuc formaliter ex alio prædicato, nempe substantia spiritualis. Antecedens patet. Consequentia probatura quia differentizessentialis est prima radix, ex qua reliqua oriuntur, ipsa verò non oritur exalia.

Responder Fasolus apud Quiedum ex Capreolo . & Soncinate, ve norat idem Quiedus dari, duplex esse intellestiuum: Radicale, & Formale, Radicale est formalissime idem cum ratione immaterialitatis: Formale verò oritur, ex radicale. Iam quando dicimus: ex prædicato substantia spiritualis oriri prædicatum intellectrui sermo est, & de intellectivo sormali, quod est proprietas intellectivi radicalis, arque adeo extra essentiam, substantia spiritualis. Contra verò radicale din

Sed contra est primo a quia fiac responsio coincidit cum sentencia Aduersariorum volentium
vim intellectiuam non prougnize ex spiritualio
tate, sed ex propria, & specifica perfectione substantiarum intellectualium. Contra secundò quia
ratio spinitualitatis est sormalissimè eadem in a
omnibus Angelis, quia omnes per eundem prorsus gradum recedune à maseria, & tamen cum
habeant diversas essentias intellectiuum radicale
in il is est essentialiter diversum, ergo falsum
est intellectiuum radicale esse sormalissime idem
cum ratione immaterialitatis. Hac igitur responsione post habita.

Respondeo ad obsectionem (supponendo, quod in ea sermo sir de intellectivo nadicali) concesso antecedente, negando consequentram, ad cuius

45

probanduem disingup affumptum : differentia. effentialis determinate lumpea est prima radi xalle non orient ex alia cóccio indeperminate acceptenego allumpeum cum conlequétia. Dico enim daoq dremaqmoqnu quent qublex bragicaum differenciale coarchaeiusm animalis ve fic: rationalo: 8t irrationale; & licet utrumque fit prima, radix a ex qua reliqua a qua per le competunt. animalibus in specie, ortum habent ; indetermi- , nate camen acceptamioritur ex animali ; quia... hoc iplo a quod aliquad ett animal-neceffariò vel 🗟 racionale, vel irracionale elle couincieur. Sie etia dame duplex predicatum differentiale coasulativum, libstancis spiricualis, ve sie : nimirum intallactinum cum dependentia à phantalmatibus, & intellection fine dependentia ab illis. Licetes aufem verumque detceminate acceptum fit prima cadeno ex qua reliqua a que in speciebus ex illia resultantibus habentur i indeterminate tamen Cuponax pradicato, spiritualitatis ortum habet ; quia hoc ipfo a quod de aliqua re prædicatur , quod fit substantia spiritualis , debet deça verificari, quod fit, vei intellectiva cum dependentia à phantalmatibus vel intellectiva line ! dependentia. In en autem deceptus est Bassolus, en fortestignustic practicum interestini elle unum paneum., & nom diverbicări, funcie, pro ve different inter le specie substantiz intellectualen. Quodest aperte fallam.

SECTIO TERTIA.

Vorum implicar fubstantia intellectiva -

Onclusia akasimanina quan docene Molina Ld. Valquez, Surante, Valentia Ruia. Arrabet. Hersicius, Igenemante ale Quiedo de amund sontron que a punte. 7. numero, 2. qui licer videatur, informatarina fultinere a videlicer non implicare viuent intellectinum non voliciumme infine tamen sum: 14-axpresse ciracia doctoribas se adiungie, 86 implicare deserminas. Asringaremen de put. 2, de anum. 1668. 4. expresse surur oppositum, cui panciumis verbisis adiungie Copronus de anum aisp. 24. 1668. Espus, Tota dissicultas nostras versisur, in asignanda implicantia huius se substantia.

Primà enim quidem dieunt em implicare en fina intenfecis impeccabilis : qualeflus: voluntate, atque adeo libertate carette : Sequela autem en contra communem fentim Partum, & Theologorum negantium possibilem est creaturam intelless um poccabilem est se sa lum de les & absque auxilio. Divina Gratia impeccabilem.

Sed ad hoc facile resignadeur equod licet huinstandi, substantia vone inoctle dualis ex suis in a
cripseis de absque anxistia. Dinine Gratie peer
care non postet: hoc tamen non ester contra Paccres a st. Theologos, en quod quando ipi negant
postipilitatem creatumi impeccabilis, loquuntum
de ea, que incelledu a se voluntate predica est
qualis de sacto as Angelica. E humana: non auté do postibili aque sola atreuse intellectiua pol-

Digitized by Google

70

49.

nor verò probattus eller perfectior iguia conflat hominem inter intellectivas fubiliantius tenerdinfimmer gradum, affer met à imperfectioniquis dum? carretoriacipio voltino diperatena shitoralnan qui co predicus elten Verum neches hactimes plicantia estopræsedentibus folidionis actiporide-i bunt enim: Aduer (ació homine dicii impersatifro simum omitium substantiarum incolociuminina que defattersantura mon autem efidm polibili-i um Caterumquamuisiquatenus valuntate pra-a dirin eft, lubftentiamillam mercimalifectantioni supefare videature polici tamen ab tax alija capitibus superariste nimirum illa eller adequiati spiritualis, vel maiorent, & persectiorem vi m in: tellectiuam ihaberet Bee Que quidenreapitais adaquarent perfectionem quam habet homo quan tenirs, valirium efter shiplute loquench y eal fib-

tenis volitiumeltes shiplute loquenslos est fibfisacia effet eque perfectas ac homosh superatente effet ungishik denique superarenturshimus sequenhila inuolisus sepuguantia. Lis igitus implist cantijs poshisbicisos 10 2000 com homboshim

Affertiouem noftram fic efficacitem probinem: Omnis substatia spiritualis deberancesario posso: le avertere ab obiectis, que ve mala fibi propont nammer ab intellerking seinelinare ad ea , que ab codem intellectualibi proponuntur ve bona ; sedi heceinsprincipio volitino prestate nequiticegas implicat substantia intollectiua, que non se simult vehaius : Confequencia huius est euidens » ficutio ctiam Minorquia actus auerfionis est odium, inchinatiogis verò amorq a amor autem . & odium sunt acque vitales à potentia valitina: elicitie Maior ergosin qua est difficultas, suadetur triplicitera Bt primo quidem , quie primarius finis, propter quem subfantia spiritualis pocentium. incollectiusmiex fuis incrinfecis principij'expofest, millus alius effiquem ve per fuos actus cognos scar obiecța sibi disconvenientia, ve alla odto kalbendo fugiar s & convenientia vevide aniando profequatur a 8e hoc modo fuam obtinest felicie eacem. Sed si non posset se auertere ab objectis, que ve mala fibi proponuntur, & comientere ail cas que fibi proponuntur ve bona 5 fruffrantum hoc fine. ergo &c. Secundo a quia mis substantis intellectina facultace volitina polleret, posset iufle conqueri cum auctore nature, quod male fecum actum effets quodque non fatis fibi in neceffarijs provisum fuillet; eo quod ex supparte cogno sceret, que fibi convenientia, & distribute nientia forent ; & ex alia non posseç consenieuesa obtineres efficacion illa defiderando, & imperando reliquis virruribus famulantibus ve ades obtinenda se accingerent ; neque à disconuenientibus fe auertere, imperando eifdem facultatibus, ut illa fugerent , fibique consulerent : ergo &c. Fernio denique, quia quod est apperitus innatus subflantijs non cognoscitius, hoc est elicitus cogno feitiuis ; fed implicat fubftantia non cognoscitiva, cui non competat ex suis principijs intrinlecis appetitus innatus; ergo implicabit eeiam lubstantia cognoscitiua, quæ ex suis ineriasecis non exigat appetitum elicitum. Maior patet , quia ficuti appetitus innatus est inclinatio, qua fubitantia non cognoscitiua in suum bonum, so perfectionem fibi naturaliter de bitam propende 5 ita & elicitus eft actus quidam visalis à

lesen Linquo non deeffe recentiones qui fuftinedarq creaturam intellectualem ex: fuis effentialibulta impeccabilem non implicare; etiam fi iarelleen ctiua fic fimul, & volicina, quoram ego Macennies? non-acquiesco, illa dactas racione à prioris Quod? voluntus huius creatura licer parvicularis fic fubliestine ; est ramenobischue voiver slis ; atqueus n aden debet posse apperenecourse Hud honusquod ! eirepresentatur ub intellestimve fibi conubnientes Sed aliquando representarantisti ve conuentento bonum delectabile, quod habet inhonestatem pdisi unctam ; non quissintallestus in hoc decipiatutg? posset enim dari intellectus infocindecoptibilis. leds quia re vera bonum illud rate fir natura fus-Ergo huin finodi! voluntas debet posse appetere.... eale bonum dicete autom, quod obiectum anim quod huinsmodi voluntas per piosequurionem feus raturalit bomum honeftian geneurngeft kidere verbisginum huic ereaeura indispensabiliter entoure-1 flum y aliquando bonum eft werezhuquo Deuse omnem aftum nazusalem delectabilem isli proud hiberet; vel vicam effundere pro sui nominis gloso ria praciparez &c. Quare rolicta hac via de polica bilitate voluntacistreaux namus sus impoceabilissi tenenda est solutio d'un bisidata a del como magio

Socunda implicantia est-aliorum, qui ideo negant post bilem creaturam intellectuam renoum?
Senon volicinam; quia intellectua est estentalidate ordinatus ad voluntatem illuminandami pindirigendam. Sed neque hac implicantia, nis melius explicetur, est esse administration administration ordinem ad voluntatem; sine hic Ordo realis sit, si
distinguitur realizer ab illa sine rationis, si nemine cogitante ei identificatur: addere Aduersarat possure ei identificatur: addere Aduersarat possure ei identificatur: addere Aduersarat possure ei identificatur: addere potentialaintellectuam, qua nuthum diese ordinem ad volitiuam:

Terrio atijile discurrane: Substantiz tognofeleluz discrine a non cognosciciuls, quod illzehabeant apperium elicitus in fubliantiz succinatum: Secopperium elicitus in substantiz succilectuali expocaneix volstiua procedur ergo implicat substantia intellectualis carens porentialivolitius. Sec hac quaquo implicantia, niss procedatist viterius, est soluti facilis; si nimirum:
dicatur, quod licer substantia cognoscitius, qua
habeantur defacto, disserant à non cognoscitiuis
per hoc, quod habeant appointum elicitum l'illz
verò innatum cantum anon cognoscitium elicitum l'illz
verò innatum cantum anon cognoscitium en vim pognoscitium, qua non cognoscitium carentis.

Quod fi indes apperitum proporcionatum fifthe findix cognoscitium; quartalis debere effe elicia tum; & non innatum; negabunt id fiduer fatis; dicentque sufficere huic substantix; etiam quartenus cognoscitiua en appetitum innatum; curus beneficio inclinet ad producendas in se passoneta sibi debitas, nec non enam cognitiones, quas estimaturaliter potest.

10 Onarta denique alierum implicantia se procedic: Implicat, quod eadem substantia se absotité persection, & impossection homine; sed huiinstitudi esse substanta intellection. & non volitiua e ergy implicant Missouristicus count anim-

potentia appetitiua productus, quo principium ognofeës ad id, quod fibi congruit, inclinat differunt autem per hoc, quod innatus non diffin -: guitur ab entitate rei, cuius oft appetitus, elicieus verò, ve potè vitalis operatio, distinguatur' necesse of . Sed hoc parum refert; ad veritatem? enim maioris satis ek, si vectque appetitus sit inclinatio fui subiecti în bonum comaturaliter illi debitum. Minor verò videtur certa: qui 🛶 🕛 substantia non cognoscitiua sine appetitu innato. effet effentialiter imperfecta, & mala, quatenus nullam haberet propensionem ad bonum suum'alconflat enim bonum elle id, quod omnia appomat, quodeumque luum.

Dices : substanciam incellectualem appetitu? elicito garentem iam habere appetitum innatif. fufficere autem fibi huiusmodi appentum; ne fit effentialiter imperfecta & mala,fieuti effet non cognoscitiua omni prorsus appetitu carens , in:

Sed contra est: quià licet apperitus innattiff

quo Tentu neganda est consequentia.

sufficiat substantiz non cognoscieium ad appesendum bonum fibi conueniens, asque adco ad: fui perfectionem confequendam: non fufficit tamen fubftantiz cognoscitiuz, fed eft illi neceffarius etiam elicitus,ve naturalem fui perfectionem, felicitatem, feilice obtineat. ergo ficuti illa fine appetitu innato effer effentialiter imperfe-614, 8c mala; ita propter candem rationem hac fine elicito. Consequentia videtus certa . Antecedens verò probatur, quia ea, quibus ad fuiperfectionem natura non cognoficieiua indiget, paucaffune, & vno modo confequibilia, vt patet in lapide, qui ad hoc ve fuum connaturalem flatum obtineat fatis illi eft, fi fit infra omne 18 leue , & bene inftructus ve à contrarijs fuis fo tueri valeat, ad quæ obtinenda fatis illi eft, fi habeat virtutem fe mouendi deorfum, & producendi in se qualitates sibi connaturaliter debitas, ad que appetitus innatus, qui femper vno modo operatur, est sufficientifimus. Contraperò ea quibus indiget cognoscitina , przsertim intellectualis, funt quamplura, & diuerfis modis parabilia, que non potest per solum appetitum innatum obtinere . quod præter quamquod conster ex homine, qui non solum iji, quibus indiger lapis ad fui perfectionem, fed etiam multo pluribuseget ; que, nifi haberes appetitum elicitum minime obeineret fuadetur ex substantia ipsa non volitiua posita ab aduer-Tarijs ; ea enim cum fie intellectiua ad fuas intellectiones exercendas, procub dubio species intentionales requirit. Tum sic, vel has species ex oblectis ipfis fibi comparar , vel'expectative abi infundantur à Deo meuerum dici potelt , fi caret appetitu elicito . ergo &c. Maior patet ex dictis. Minor verò quo ad primam partem suadetur : quia quando hac substantia intellectina apprehendie obiectum; quod immittie species, effe fibi conueniens, debet habere virtutem accedendi ad illud. contra verò quando apprehendit effe fibi nociuum, virtutem ab co recedendis sed hæc virtus motiua non potest immediate subdi in his operationibus appetitui innato, quia hie semper codem modo quantum est de se operatur: huiusmodi autem operationes debeut R. P. lof. Poh Zey Philosoph. 1000. 3.

posse dinersimode seri, modo tarde, modo velociter; nune versus dexteram partem, nunc' versus finistram, pro ve ad consequutionem, vel sugam objecti fibi condocere substantia intelle-Aiua existimauerie, Quod si dicas nullum obie-Aum huic substantia elle conveniens, unllumque disconueniens; Præter quam quod hoc sit manifeste repugnans, negare non poteris intellectum illius appetitu innato inclinare in veritatem, & abhorrere à falsitate. debet igitur habere virtuem le constituendi in debita distantia ab obiectis, ve species ingenuas, & non deturpatas ex illis accipiat, & fic veras cognitiones de eis eliciae, quo ad sieri porch, & non... falfas. sed hae virtus non potest nisi ab appetitu elicito regulari, non autem ab innato;alias dicam ego omnia benea esse cognoscitina eantum, exque virence operatinas. á folo appetitu inazio regulari . ergo &c.

Quod verò neque distas species hae substantia habere possit infusas á Deo, que erat secunda pars minoris probande , fuadetur : quia, vel habuit illas infusas fimul faz creationis initio, & fic debet habere virtutem feligendi modo has,modo-illas - supponimus enim non posse vti flaul omnibus; alioquin in intelligendo effet mecessario persectior Angelo a qui non potest omnibus fuis speciebus adaquate vei, sed inzdzquate, modo his, modo illis. Atqui hzc viztus non potest saluari per appetitum innaeum, sed debet necessariò haberi benesicio eliciti, ve patet ex diciis i ergo &ci vel habet di-Cas species paulatim à Deo infusas secundum. exigentiam, quam habet pofita tanta, vel tanta distantia obiectorum ; & se deberet habere virtumm appropinquandi obiectis melioribus, ve earum species obtineret à Deo, & modo ad heci modo ad alia obieda, excurrendo, appropinquare, vt plures species insufas acciperer. sed neque ad hoc potest se extendere solus appetitus imaeus, sed requiritur elieitus; ergo &c.

Neque dicas his argumentis convinci folum appetitum innatum huius substantia fpiritualis de necessitate debere este perfectionem omni appentu innato, qui defacto datur, quatenus deberet presare in his totum id, quodab appetitu

élicito præstaretur, si ad estet.

Contra enimeft, quia hæc perfectio, qua appetitui innato huius substantia intellectina tribuitur, facit illum excurrere ad elicitum hoc iplo, quod intellectus ductu, & illuminatione indiger ad operandum, vei à nobis probatú eft:

Arque hine colliges ox implicantijs superius adductis secundam, & tertiam bene intellectas habere efficaciam . Lam enim ex nostra probatione constat omnem potentiam intellectinam, qua talis eff, habere intrinfecam connexionem cum voliciua, fine demum hae connexio realis fit, fi distinguuntur innicem realiter, sine ratio nis, fi per intellectum tantum. Confiar etiam non facis pronisum este substantix intellectiuns que talis ell, perappetitum innatum, cuins bemeficio inclinet ad producendos in fe passiones fibi debitas, & cognitiones intellectuales. sed requirere præterea appetitum elicitum ad acquirendam suam perfectionem naturalem alio-

Q 9

Digitized by GOOGIC

quin effet effentialiter imperfecha, & mala, bese

iblo * daod von incliustet st pountu fipi ustne! Verum cuntra nolisam sons lufionem Obijat cics primo potest dari zatollectio quam nullant lequi porett appetițio ; ergo potest dari prinncipium cognoscițiuum, quod non sit volițium Consequentia patet, quia connexionem principiorum deducimus ex cognexione actuam-: ergo fi potest dara intellectio non dicens, ordinem ad volitionem , potenie etiam dari Pride ! cipium intellectiusm, guod non fit valitiumme, Antecedens probacur: ponamus Denin tenedana re Angelo le habere decretum de non consilesa rendo cum voluntate ad aliquem actum suumiti Angelum verò credere Dep renelanti BSFARIMA fidei Dininæ: cum fict callegativ effet inginkeses condexus com teneficiando & haelkedi Des 1 Mas do effet, incomboll pili Bull Andenidate gefffi voluntatis; aliser dequatum a & renelatio Dei frustari postent, gent i rabit. ... g nieden nis Respondebit ferie gliquis pegando Aprecedens ; & ad eines probationem dicet : actum eil illum fidei elle liberum, & fic effensialirer actu, voluntatis innolucio a arque adeo effe impolliel pijem bouto deelets qe nou conentrands edmi voluntare adultum action . S. d. adihon polleto instare Adversarius ex suppositione, quod 17446 exigat acum fidelab. Angelo de filo, designem decretum elle de aga concurrendo cum volums tree adomnem acum parterillum, quiprimo. circa ipium deeretum admittendum a nel nonte admittendum ai verfaretur . Quare hac responfione port habita. Responden ago concello Anrecegente a neBeuqo confedneurrail ? 4q ening probationem distingup Antocedens : compexion nem principiorum deducimus ex connexique omnium proches schum, qui sb illis principis elicinatur - negyik-deducimus ex konne zions aliquorum acinimis concede i utecedens & hego consequentiam, Dicognim a quadive veniamus in cognitionem . quod principium incelle-Cinum fit ellentialitet a volitino infeparabile, non est necesse ve ad omnem prorsus coperation nem intellectivam abbeat posse sequi valitius. dantur enim Aliqua cogniciones mere fpeculas

> clarius apparer in cognition bus sentius; Queto enim , quam appetitionem potest glicersie muscha ex eo quod videat in Calo stellas, aut au s ex co , quod videat feripturam aliquam ? nullam profects, sufficir igieur ad huinsmodi in separabilitatem adfruendam, fi videamus intely lectum elicere posse operationes aliquatied quas

tiux, que non sunt sufficientes de le mourre

aliquo modo voluntatem ; ve quod ompie Tri-

angulus habeat tres. Angulos aquales duobus

rectis, vel quod fex funt bis tria guodiffem

pecessario debeat poste sequi volitiones : cullis enim supra probauerimus potentiam inmilen Rinam habere pro obiecto omne prosins, ven rum : non poteft diei dabilem elle ift ellechuma qui fit productique illarum intellectionum cansum , quas nulla pollic subsequi appuisio : 88

The second of th

fic filbftanciam fpiricualam poficam ab aduena farijs mere intellectius in hauffmodi intellectu. bladitem effentime parfe

Dpilcies fechtiqo ex Vilista foco en de umuris 147. Potentie Canfitium enteriores ve viluss auffir digus Sic. funt cognofcitique: fed illis mon mosrespondet potentia appetinia : hac enim conresponder folum feithi-interno . elem kotth: que beincibinu coghogicimm > dnog utilif appetitique - epoperantalogies ;

Referender Ohiodus isonealla maiore ans qo mibogem: sqicining 184 bparidnem vekat bugu rendfir that it in the said the corresponding folum sensui interto, fertin epim inguite inati odbis opichtsfind सिर दिश सिर दिशिकार exterior?

18

elicito Curanta in papere alla con de la constanta de la const a. Sed contra ette । अधान अधान वितादिक वितादिक वितादिक । ekteluitioit jeuli lettibiinint quietautuling positure ab appetitul frisitus etitheite mien sierela bouque gism volchtisht gbbertingin saggieen immediate Ongtembeline febradist ben Brita क्ष्मिन्दर्भाः पर वर्ष वस्त्राम्भागवास्त गार्शिक्षामा स्र क्ष्मित्रमं स्थापन स्यापन स्थापन स्यापन स्थापन स्य tridandsin udiffilli Linichstoneine binicisi mus coavolcitinnia fit qu'atte chique e trisma apperia riffilte ' dnoc pepetint in egit porte : usu jices uen femt botentis abbetielle imiliegize. eets? talbouque horenris hifils ! darm tamen ! ang correspondent mediste & poe suffert ad no-Benith iuteurharite erfam botel Metigestiel diod cuicumque intellectioni pome medisaliis ins sellectionibus corresponders ma appettos

Obifcies terrio: quodis ft prius , von pendet, म्ब्रीनग्रम् क्रांतावापक कर्ने क्रांतिक विक में में मिर्गित कि कर कर Bing eit briof kofteine. etad udt bardet ip ife

Refonded : drinishende maiorem and opos Bring non pendet ab co , gupd eit pollerius per den andentism cantalitaties concedo per densita deprism connexionis, five tes is a fine their original makers & lic conceds minore and confeditencial gigo ' dnod ficer botebelle inteffectine bou beut dest per dependentiam gaufalitatis à volicius. At bote ille bilot ? betiget ramen bet debendensiam connexionis.: & siquidem est te viser & ille dinincta, connexio erit realis; fio minus ennexia erit folum per intellectum; quarents
en eodem radicali principio, fiempe fibbantiafpirituali formaliuline accepta intelligi debet genafidno begines at ib gaud beinti furefficasun procedere intellectina, & inpofferiori volic tius; quod quidem multi probabiliter negant purantes, quod licer he due potentie in operando vna pracedar aliama in effendo tamen in codem broxins figno Broffnete à inbitantis fbits anali intelliginimentari en ale e i e e e e e state of the property with a set SA Company and war to be at their อัง ช่ว เมาะกรามคุณ เมาะกราง เปลุดหนึ่ง ระกันเนล

eposius hall works when operation albert Digitized by GOOGLE

DISPVTATIO VIGESIMA PRIMA

DE INTELLECTIONE.

Peratio Potentia intellectiva; reddens illam in acto intelligentem; est Intellectio, quame este formam ab ipsa potentia nemine cogitante distinctam nulli dubium esse potentia; experientia enim constat, nos quidquid intelligere possumu, non actu semper, & necessario intelligere, sed modo vnum obioctum, modo aliud, aliquando verò nullum. Verum quanam sichuiusmodi sorma, seu, quod idem est, in quo sormaliter intelle-

Ctionis ratio posita sitante omnia quarendum nobis est; illud interim adnotando; quod muka; quande es statuuntur, de reliquis operationibus intentionalibus, sue cognoscitium illa sint, siue appetitua, intelligenda erunt, hoc ipso, quod eadem prorsus ratio videtus militare pro omnibus.

SECTIO PRIMA.

In que nom ratio Intellectionis formaliter confifat.

Vamplures circa hanc controuersam Doctorum opiniones circumferuntur; probabiliores nos oportet expendere, ve confutatis confutandis, que nobis arrideat, in medium adducamus.

Prima eft corum , qui Intellectionem adzquate in sola actione physica, & pradicamentalis confistere enentur. hi verò in duas divisi sunt classes. Nonnulli enim existimane huiusmodi, actionem nullum habere terminum sue distin-&um, sue identificatum. Alij verò licet ei terminum per ipsam productum agnoscant, putant tamen rationem Intellectionis totam in actions. politam elle. Et quidem hæc lententia lecundum mentram intelligentiam suorum Patronorum ha-. bet probabilitatem . nam priores ponunt actionem fine termino, quam implicare omnes fate-, mur; & recte id quidem: impossibile est enim haberi fieri rei, & non haberi rem, que fiat; sienti, & haberi causalitatem sine rè causata;actio. enim est fieri essectus, & causalitas efficientis, Vt. fupponimus . Posteriores verò, dum toram ran tionem cognitionis in actions constituent, vel requirunt terminum,vt mere lubliftet retio, vel ve fit idolum, in quo intellectus, tanquam inia. obiecto prius cognito, luum eggnoleat obiectu: neutrum dici potest; ergo: &c. Maior patet; non, onim potest assignari, facta illa suppositione, ad ouid aliud dictus terminus necessarius esse possit; Minor verà probatur quo ad priorem partem »: quia fic serminus effet propter actionem, & non. aftio propter terminum contra escatiam aftionis a que a cum elleutialiter importet fieri rei » habet ex suis intrinsecis ordinari ad alind, &c. non propter le intendi; quo ad polteriorem verò oadem mingr suadetur, quia intellectus potole objectum; luum in le info immediate cognolecge, ve patet ex intuitiua cognitione, unde non indiget idolo à le formete tanquam termino 2-Cionis, ve in en cognoscat illudiveti melius dicetur inferius - Ex quibus remaner impugnata . . . P. lef. Pelizzy Philosoph tom. 3sententia Alsonsi de anima disp. 13. sed. 3. Volentis Intellectionem in actione productiua unionisqua species expressa unitur intellectui, pesitam esse.

Secunda sententia extreme opposiea, pro qua Arriaga disput. 6. de anum. sell. 2. num. 37. citar multos, quibus ipse subscribir, docet Intellectionem in sola qualitate consistere, non secus ac gratiam, & calorem; vnde sicuti gratia à quocumque tandom agente producatur inanimas reddit illam gratam, & calor subsolum suum calidum; sic, ait, Intellectionem sue, producatur à solo Deo in intellectu, sue ab ipso intellectu, aque reddere illum intelligent em.

Verum hec opinio es sols ratione reijeienda videtar, quod effentiam vitalis operationis de -Aruatacamque cum non vitali confundat . fiquidem de effentia vitalis est immanentia in principio, à quo profluit, vti contra ipfum Arriagame suo loco probanimus. Et elterius confirmatur. ex co, quia potentiam vitalites operari est mouere se ipsam, & non moueriab alio; hoc enim; est proprium potentiz non vitalis. ergo impos-? fibile est Intellectionem zquiparari in hoc gratia, & calori , qua funt forme non vitales, nonconftituentes subiectum suum formaliter viuens' in actu secundo, secuti facia Intellectio. Nequedistinctio, qua se bic auctor tuetur, de vita phyfica, & intentionali, quidquam valet; cum enim doceat immanentiam importari essentialiter à: vita physica, & non ab intentionali, qualis est omais cognitio, & appetitio, le ipsum implicat, dum duplicem vite rationem nullam inter: se convenientiam habentem invenit, contra omnem scolasticorum sculum ; & communem vitalis principij actionem destruit, dam negat seipsum ab intrinseco mouere debere. Quod si D. T. prima parse que 14. art. primo ad tertium docet, quod intelligere importat solam habitudian nom intelligentis ad rem intellectam, in quannulla ratio originis intelligitur; loquitur de in-; tellectione abstractissime accepta, in qua creata, & increata essentialis, conveniunt , quam nullam realem originem importare certum est, sed ad summum originem rationis . His igitur extremis opinionibus poft habitis, fit,

Qq 2

No-

Nostra prima conclusio: Ad rationem inteliectionis tam qualitas, hoc est species expression, quam actio intelligentis necessaria est. Pater ex dictis : cum enim probatum fit eam non confistere in sola actione productiva qualitaris, neque in sola qualitate ipsa; aliunde verò, si hac auo relinquamus, non habemus in quo probabiliter pedem figere pottimus : manifeste deducitur, veramque ad reddendum intelligentem. intellectum necessariam esse. Atque hac ett sententia media, extrema aliqua ratione componens, & reconcilians verum quo modo se habeant duo hae ad id prastandum, difficile explicatu ett . Quinque en:m explicandi modos inuenio; ex quibus, pott quam quatuor priores reiecero, quintum amplectendum proponam... Et quidem primo loco exponendus occurrit corum, qui dicunt totam rationem inteliectionis in qualitate confittere; vi augem immanentiam, quam exigit vira in aciu secundo propugnent, addunt, actionem insellectus elle caulalitatem, qua dicia qualitas eum formaliter mtelligentem constituit; atque adeo si dicta qualitas a folo Deo in intellectu produceretur, eumdefectu caufalitatis non enafurum intelligentem; quemadmodum, si à Deo produceretur inligno calor absque ynione, non redderet lignum calidum.

Hunc modum explicandi nostram fentenciam Ouiedus de anima contron. 6. punsto primo num. 15. non approbat; & rectè id quidem. Nam intelligens est effectus formalis intellectionis inditellectu positæ; sed hic effectus formalis habetur beneficio vnionis termini ad intellectum, & non actionis eius. ergo propria actio intellectum, & non actionis eius. ergo propria actio intellectum nequit esse tausalitas, qua terminus eum constituat formaliter intelligentem. Major patet, & minor probatur inductione facta per omnes essectus formales. Ex confirmatur viterius, quia essectus formalis est totum ex forma, & subiectio apto resultans; sed ad habendum totum. præter extrema sats est si habeatur vnio. er-

Ad hoc argumentum respondere possunt Aduersarii negando minorem; & ad eius probationem dicere, quod licer ad reliquos effectus formales prouenientes à forma non vitali sufficiat vnio cum extremis; ad eos tamen, qui cansantur à forma vitali, loco vnionis sit necessaria actio; ad quod probandum sic insurgerent: Si peccator libere actum contritionis eliceret, Devus verò vnionem dicti actus impediret, adhue homo ille reponeretur in gratia per dictum actum, ergo per actionem, & non per vnionem resultat effectus formalis actus vitalis, cuintmodi est detestatio peccati super omnia in tali homine.

Sed contra hanc responsionem facit: quia ea, qui essentialiter importat essectus sormalis, ver sie, indispensabiliter importare debet quilibect essectus formalis siuc vitalis sit, siue non vitalis; acqui vnio ad essentiam essectus formalis ve sicett necessaria, eo quod hie essentialiter importat sormam in subiecto, & non à subiecto; quamuis enim forma, si vitalis est, debeat etiam didere esse à subiecto, hec camen ve in sua entitate exi-

stat, & non vt effectum suum causet videtur exposcere. Arque hac quantum ad distinctionem. allatam. Quod verò attinet ad probationem ex actu contritionis desumptam : admisso casu miraculoso, dittinguo antecedens: adhuc homo ille reponeretur in gratiasquatenus illam mereretur de congruo ob exercitium fuz libertatis, concedo: quatenus effectum formalem contritionis consequeretur, nego antecedens, & consequentiam. Dico enim, quod licet in tali casu iuitificaretur homo, quatenus contritionem exerceret, at non quatenus formaliter effet contritus . Vnde in sententia corum , qui volunt actum contrictionis formaliter sanctificare, & expellere peccatum: homo ille quantum est ex hos capite remaneret in peccato, & non sancuficaretur •

Secundus explicandi modus est eorum, de quibus Arriaga disput. 6. sell. 2. subsell. 2. hi docent intellectionem requirere de connotato actionem ab intellectu procedentem, yt suum... effectum formalem illi communicet.

Hune explicandi modum impugnat idem Arriaga numere 27.00, quod hæc connotata fint omnino imperceptibilia. Sed cum nos a ibi eorum probabilicatem ostenderimus, eumaliunde impugnamus, nimirum ex eo, quia operatio cognoscitiua dicit vitalitatem intrinsect; ergo, & immanentiam; sed immanentia nondittinguitur ab ipsa actione immanenti . ergo intellectio non requirit actionem ab'intellectu procedentem tanquam connotatum, vt sum tribuat formalem effectum. Omnia videntus certa, præter vltimam consequentiam, que suadetur, quia connotatum est extrinsecumi formz connotanti . ergo eo ipfo , quod cognitio vitalitatem intrinsece includit, impossibile elt ve dieze actionem immenencem ernquamconnotatum. Confirmatur: vita in actu fecundo dicit in recto immanentiam. Sed cognitio proueniens ab intellectu, esque communicans funta effectum formalem, oft vita in actu fecundo; 🗫 go dicit actionem immanentem in recto cumigitur de ratione connotati fit vt non importetur à connotante in recto, sed in oblique, euincitut, quod actio non sit connotatum cognitionis .

Terria explicatio affereur ex Hurtado dispos. selle pruma subsect. pruma nimirum intellectionem ex qualitate, & actione diftincta tanquam ex duabus partibus coalescere. Contra hanc explicationem facit, quia sola qualitas est de se exprelliua representatio obiecti . ergo ficuti intellectus illa informatus redditur expressues representans obiectum , licet in eam non concurrat effective : ita etiam reddetur intelligense Antecedess videtur cersum. Non chim potest explicari quid nam sit illa qualites, que action nem intellectus terminat, nifi dicatur'i quod fie reprefentatioexpreiliun, & imago oblechi. Conlequentia probatur, quia per candem formalisfimam racionem, per quam qualicas illa confistuitur expressea representatio obiedi respectit incellectus, confticuent etiam in recione intellectionis. nil enim aliud venit nomine intelle-Ctionis, quam qualitas, que fir expressors te · image

imago obiesti respectu intellectus . quod fi id negat Aduerlarius, dicatque intellectionem præterea importare racionem vitalitatis in actu secundo, que in actione consistit. Contra est, quia non magis intellectio; quam expressiva representatio, & imago obiecti debet includere vitalitatem in actu secundò; ergo si ad illam non pertinet effentialiter actio intellectus, ita nequead intellectionem . Confirmatur id quod dicimus: faciamus quod illa qualitas expressina, qua per actionem diffinctam defacto producitur ab intellectu fimul, & à Deo, producatur in codem intellectu à folo Deo: profecto reddet intellectum expressine representantem objectum; ergo reddet illum intelligentem, quia nullo alto modo intellectus exprimit, & representat obiectum. fuum, quam illud intelligendo.

Quartus explicandi modus est corum, qui afferunt intellectionem consistere in qualitate se ipsa immediaté pendente ab intellectu, seu quod idem est, per actionem sibi identificatam, & non distinctam . Ita Quiedus loco cu. S. 3. vbi pro se citat Scotum, Durandum, Gabrielem, & zlios Thomistzs; imo & Aristotilem 9. meinph. 1ex. 16. vbi fimiles operationes vitales dicit omni termino carere; differentiam adducit inter adificationem, & visionem : quod in adificatione præter ipsam actionem ædificande, detur adificium : in visione autem prater ipsam actionem nullus alius termitus reperitur ex vi actiomis productus.

Sed Philosophus loquitur de termino produ-Mondextra, qui transacta a tione perdurat, qualem habet ars ædificandi, pingendi &c. non.... antem potencia visina, intellectiua & similes. Quod fi subdit: harum potentiarum non essealiud quoddam opus, præter actionem, loquitur de actione grammaticaliter, non autem pradicemencaliter sumpra, qualis est visco, intelledie &c. Czterum dictz artes, przter terminos successive and the second seco producendos adhibent , habent etiam finim terminum immadentem nimirum vbi intrinfeçum. Oniedus qui admircir hoc v bi negare id non potest - atque hæc de auctoritate Philosophi .

Verum, vi de ipso modo explicandi secundum se accepto aliquid dicamns, eum probate. non possumus. Ratio est quia hanc immediatain. dependentiam ab intellectu vel importat-intellectio, qua operatio est ut sie, vel qua talisoperatio, nempe vitalis, intentionalis, cognoscitiun &c-neutrum dici potefficie de Maiori & ednsequentia patent. minor verò probatur quo ad vtramque partem; & prime que ad priorem. se: Duplex datur genus operationum ad rem. nostram spectantion : alterum earum, que sunt de prædicamento actionis, alterum venò earum , que sunt de predicamento qualitatis. quamuis autem omnis operatio primi generis se ipsa immediare pendeseà sus causa efficiente, alioquin darecur processus in infinitum in huius modiactionibus: at operationes secundi generis, quantum est de se, hanc immediaram dependentiam per se ipsas ab afficiente non important. Et ratio en , quia he reuera proprie sunt qualitates, & à Philosophie astiones grammaticales

dicuntur, ve notent eas grammaticaliter tantum, & secundum diei esse actionessiscuti calere, tubere &c. non verò propriè, & in rigore philoso. phico. eum igitur intellectio, qua operatio ett, adhoc fecundum genus pertineat operationum.: hine fit, yt qua talis, non importet per fe ipsa fine actione diffincta ab intellectu pendere: Eadem minor quoad secundam partem probatur etiam ; quia etiam si operatio vitalis intentionalis cognoleitina, cuiulmodi est intellectio, non pendeat per se ipiam immediate à sua potentia vitali, sed per actionem distincram.: eius tamen vitalitas faluari potest dicendo, quod duplex detur vitalitas in illa; vna aciualis, & .accidentalis , quæ sit divinitus ah ca separabilis, & importet actualem dependentiam in gener efficientis à suo principio vitali ; alia apritudinalis tibi effentialis, quæ saluetur per exigentiam dependentiæ á dicio principio. Sed sie dicendo ex vaa parte, vllum fequitur inconueniens , & ex alia saluatur , quod ettam qua talis operatio est non importet immediate dependere per se ipsam fine actione distincta ab intellectu. ergo ita dicendum ell .

Duplici argumento oppositum conatur suadere Onicous num. 21. Primum ex ratione intellectionis deducita sic: Intellectio est quadam repræsentatio obiecti; atqui non est repræsentatio emortua, sed vitalis, qua intellectus apprehendit obiecium, & quati illud manu capit; ergo intellectio actualem, & non aptitudinalem vitalitatem effentialiter importat . Omnia patent prater consequentiam, que suadetur, quia apprehensio, & captio est potissimum vitæ exercitium.

Responden: concessa maiore a ad minoris diflinctionem premitro, quod quando intellectus connaturaliter aliquid cognoscit, duplicem nos apprehensionem, " & captionem objecti cogniti ab co fieri intelligere potiumus; vnam motiuam, quatenus se mouet ab intrinseco ad cognoscendum obiectum: alteram terminativam, quatemus percipit, & cognoscit ipsum obiectum... Veraque enim est apprehensio, & captio obiecti. Sed priorem intellectus exercet beneficio ractionis, qua influit in qualitaté cognoscitiuam: -potleziorem verò beneficio ipfius qualitatis inse receptægqua posita doctrina i dico minorem... illam duas concinere partes, veramque distinguendam : Et primo priorem iuxta priorem. .doctrinam sic : Intellectio est reprasentatio vitalis obiecti, est vitalis in acto primo, concedo; in actu secundo nego minorem. Cum enim vitalicas actualis, & in actu secundo sie respectu intellectionis, denominatio proueniens ab actuali influxu potentiz intellectius in ipfam, non potest dici , quod ipsa de se fit vitalis in actu secundo, sed folum in actu primo; per quod salnatur, quod non six qualitas emortua. Posteziorem verò, in qua dicebatur, quod intellecius per intellectionem apprehendat obiectum, est quan illud manu capiat, hoc alio modo in ta posteriorem dactrinam distinguo sic : apprehendit , &c quafi manu capit terminatiue , concedo ; motine hego minorem, & consequers ciam. Quia hoc ipso, qued per incellectioners intellectus

Digitized by GOOGLE

constituitur formaliter intelligens obieclum, terminatiue ipsum apprehendit, & veluti manu capit; at non motiue, quia per actionem ab intrinseco prouenientem mouetur, & ponitut in via ad apprehendendum, & capiendum illud terminatiue. Per que patet responsso ad probationem minotis, in qua assumitur, quod apprehensio, & captio obiecti set potissimum vite exercitium. Hoc enim verum est de apprehensione, & captione motiua, qua viuens se ipsum ab intrinseco mouet, non de terminatiua, niss etiam ipsum exercitium terminatiue accipiatur.

Polterius argumentum idem Quiedus nu. 22. ex voluntate deducit in hunc fere modom: Cognitio prarequiritur ad amorem . fed non prærequiritur nisi ad actionem voluntatis; ergo actio voluntatis est amor, & sie amor per feipsum à voluntate dependet, & consequenter Intellectio ab intellectu. Maior pater. minor probatur, quia coguitio prærequiritur ve voluntas valeat se determinare ad amplectendum obiectum; sed determinatio voluntatis consistit in eins actione, per quam ex actu primò reducitur in actum secundum . ergo prærequiritur ad actionem. Confirmatur: Rationi amoris primario, & ex se competit esse exercitium libertatis. sed excercitium in actione confistit. ergo amor in actione confistit.

Respondeo distinguendo maiorem: cognitio prærequiritur ad amorem, quatenus amor est vitalis in affu secundo, concedo. quatenus est vitalis folum in actu primò, nego maiorem, & sie concessa minore, distinguo consequens; actio voluntatis eft amor, quatenus amor includit vitalitatem in actu secundo, concedo: quatenus includit illam folum in actu primo, nego consequentiam. Dico enim quod amor, sumptus prout dicit vitalitatem in actu secundo, tam in actione, quam in qualitate confiftit; vade non-"est mirum si actionem includat. Per que patet responsio ad confirmationem: rationi enim. amoris, non qua amor est præcisè, sed qua vitalis est, competit esse exercitium libertatis. His igitur quatuor modis intelligendi no firam primam conclusionem confutatis,sit .

Secunda conclusio. Intellectio non qua vitalis est in actu primo, sed qua vitalis est in actu secundo, tam qualitatem, quam actionem distincam includit, veramque in recto, non minus, quam homo animam rationalem, & corpus. Et in hoc sensu dixit Aristoteles 1. Esb. eap. 3. operationem virtutis, & scalicitatis non esse qualitatem, quia videlicet est quid ex actiones, & qualitate conslatum, sicuti sun nostri actus meritorij, & demeritorij voluntatis.

Probatur; quia Intellectio, qua vitalis est, in actu primo solum importat expressionem., & repræsentationem obiecti, exigentem habere vitalitaté in actu secundò, per hoc quod ab intellectu essectiure procedat; sed totu hoc habetur per solam qualitatem; ergo Intellectio qua vitalis est, in actu primò non importat necessario actionem pouto igitur quod illam importat, vti supra vidimus, pro va vitalis est, in actu socundò illam importabit; in qua acceptione Intellectionis vocabulum passim vsurpatur; sed

non importat illam tanquam vnionem sui cum intellectu, neque tanquam connotatum, neque tanquam compartem constituentem illam in ratione qualicatis, neque tanquam sibi identificatam, vti supra vidimus, ergo tanquam quid distinctum, & à se dictum in recto.

SECTIO SECVNDA.

Soluuntur obiecta contra secundam conclusionem -

Dijcies primo: hic noster modus explicandi coincidit cum explicatione Hurtadi, tertio-loco à nobis adducta; in qua dicebatur: Intellectionem ex qualitate; & actione distincta tanquam ex duplici parte constare; quam nos surpra impugnauimus, eo quod sola qualitas, quæ est terminus actionis, de se est expressua repræsentatio obiecti, ergo &c.

Respondeo, negando antecedens. Iatisimum 21 enim discrimen inter ytramque sententiam intercedere conftat ex eo, quia Hurtadus ita... vult Intellectionem ex qualitate, & actione intellectiua constare, vt si sola qualitas produceretur miraculose à Deo in intellectu, non constitueret illum formaliter intelligentem desechu actionis intellectus, que ad hunc effectum in eius sententia est simpliciter necessaria. As nos putamus actionem intellectus requiri tantum. ad vitalitatem in actu secundo; quare-si Deus se: solo Intellectionem in intellectu produceret, in nostra sententia intellectus quidem constitueretur formaliter intelligens; eo quod ad habendum effectum formalem nil aliud requiritur, nife. forma in subiecto apto, cuiusmodi esse intellectum , & dictam qualitatem, videtur plusquam certum; redderetur igitur per eam intellectus: formaliter intelligens, sed non vitaliter vitalita. te actuali, quia hec est denominatio, Intellecti-. oni ab actuali influxu potentis intellectius proueniens, qui in tali casu nullir effet.Por que: patet, argumentum, quod fecimus contra Hur-. tadum ab expressua representatione petitum. non facere contra nos.

Obijcies secundo: quando intellectus intelligirmon est otiosus, sed se ipsum mouet, & operatur; ergo per Intellectionem à solo Deo in se productamaintelligere nequit.

Respondço, qued quando intellectus noster 23 de facto intelligit, dupliciter se mouet, & operatur: primo realiteralecundo grammaticaliter-Primum habet ex co quod vitaliter in actusecundo attingat obiecum, ad quod necessaria e# actio immanens, perquam in se qualitatem cognoscitiuam producat. Secundum, ex eo quod per dictam qualitatem extrinsece obiectum veluti manu capiat, & apprehendat. Hoc polito distinguo Antecedens: quando intellectus intelligitsle iplum mouet , & operatur , & fiquidem sermo est de intellectu vitaliter in actu secundo intelligente, concedo, quod vtroque mode se ipsum mouet, & operatur, videlicet sum realiter, tum grammaticaliter. sin autom de intellectu intelligențe non vitaliter in actu secundos nego, quia tunc se mouer grammaticaliser, we-;

3 5

enw enm exidentia ge. fe effinde intecedens te - Medo confedueuriau.

23

Innabustiche n Caletice cerelleutialitet calorie brognetrouem sp idbe blockgentem imborter .! erat turaffettim micelli Beier felubet ellebrisfirete etiam intellectionis productionem ab intellectif bracegeurem imboriet liekeffe, Eff?? Aliffa eile, qigintib - Belboudeo concello antecentate : nestuddiebuledileneism utipletiest tiff billis in-a selli Beieubb fe jisper Bloblit feliti Esfetitere & drogielleit ighter afriodellt fubbiter to leg hent? cateltace "adociques tautiful jabera in le cheur Grad Bedisten coforis ilcifelitiftibni fero noti intalfectio Regintelletacifo Partits diesmo conralbunget nit indeb eafit dinbliuteliteine papear gen bedinter beiter bei fettionen fettiget eine borege

and in signess or : managinam id i do Deb. Debicies, sertio: per mutififianem id i do Deb. broughtstunkinens vou erende battiriationed ped que hemo per intellectionem à folo Deoin le efficientes naufatam, intelligere , Refpondeo cancego unictedente utaunin confeso encrama disparitus eft, quia'in nutritione operatio vitan fie dit foft agit biagicale actie vi dirait exececinus quando putrimur Aguis [gliftintia quang migentiat a gitta actio barificial sifikud inpitant einlisce santume: vude pan eit sufalis nift per exat regeram denominationelicapi at note bros neulen neut & hoc propter imperfectionem vira generating of all very pulsing insolver, ing virg persedia escides exis el ipfi incellatione actis emsbrachtalbeatsii b. bप्रेस्ट्रेक्ट सिक्र गुरस्र गर्भ होता de lewith thin with lechades an comen vicious. terminus, & finis actionis, que eft hac rations

to : congetty and to the prepared alijeieşiquario ; ipplicas actum volubratisa an intraphysion liberking leques (1914) and 1914 evido podia a folo Deoli, led cadem su 1349 do intellections ... & saliquis operationibut. Ha senzionali butan nei lupre appanimus i pergo 1825 plinat à foto Dea nanobis product intellection Maior unque folo probationa eget a fuaffetus ania acous poluprarisiest Anentialitest polupfasins' beare woldusskinde abbodiche kieligiedid felt freezer habe Depairm eller wielenger 1944 es Asthonale ignisa, albien; Canoprima, violets इत्यक्त बुक्तुंबा दंता ने गुपे समिति है कि हो हो हो हो हो है है है है comultanium confarente patrimates mis Mist Pooden negredo maiorsm: ind suins probation senis: concella majore : 1988 miporem; violentom drim itaies à solgiptinsipio, extrinseco i gr minestigat ella à principio intrinfeca lubisfili dring sabsetift: bpifoisbhae thing artic: fourth songrishmendnigdebin battor i ige tien og nedne sounapre sprieudige it à galle, hoc aucche PAR ni pad oligi historylet suisse sedanolis Tarrace producting roll ball (- .. aCodera hoe y kimum in flabie adducendo stife Argumenta ab Arriggamum: 39. Et 40. adducta: Brimm fe procedit : Materia, vel Quangitas an graben Bufbute a - Seiftliffinte dingfication ? Etq exforming hapiles qualitates non petunt oriti 30 initialecola materia, kel quantitate. ergo p9-

meft dar Politie nank hon Emilat oriri y botes-

sie rodicine. Secundum elt phinkwood : eciemic

loguendo de volitiopibus prdinis naturalis id netniu eget ' dnod uhultum exigant g nojineste procedere, non tamen de illis, que suns ordim's fabernaturajie , nonti enim aufus telibie gratiam , & babitus Supernaturales . non famen. porest producere Allog: cur non atiam al quam. operationem visalem intentionalem? Testio der mane ad in yake o dan in theoier ber formfuffe à Deo, que gon es un que pa ab illo engo blokeinut durt zwifer, kontinuel 3: & intelles - Sed id tria dicta knich autpo ecibouged: ven Baude beirtetem'gifbailtet eif anns bedne (beeiskir vedile Albeimtivedae exibt thak oberation periales : nant link chicio " " ilieffectio" diste docusquodini botchist vicilis non bev ced Alestitet feitr'ettid fintin opiceinu signates tum sica neque exces luum accum , ica gegiggs pretationst opiching ich in pietour antu-Bioghueie pedneur iffe E folde udangere eff bes dinis barutalis, inte elehata am confettuare naturalis, ligientis, entit, respicting objects mes dije açubus. Parer Izquiercogin fin Ponto dife 2. gooff, 1 besself r alia tationiphis: Hapifile couster ledu tentiam Attient i anim diese the D- T. Scotis K'initating, netniu dilbeleaintii joinigo ek gițiil tacife edultare baiell acht ptenitati couman ur इस स्टिक्रांट प्रदेध धर्मिक क्रिक्ष करा १ का करा करा है। LIL SECTION TERTIA

3 Quid fit herbum, menije in At and spid insernial.

V m' betleegstil idtefagriebre berriem berite Debuge feite Buit it in ge ad Uniq iulginiat Authill meurie P& Bro Uthbis dimonicate. xhefusm bond Conclinionem Keipum ei ige gealuset chur intellectione vitalia, atque adeo dusperteins er verifolieur mitelijusitz i unbortsis be dhiffic ex grais lections be estant court to: dinues unt afficet de intelfectione gentrepaux. Libbatur Birind aucideitied D. Augultini. polite Benneuiche's en i pe Count o's ibdnie ilde formstawer pilmbo filim netale eg - 1. xterea; anlelmusin, Monnisto, 3 tablotute docet: Countitueur chintennane terefermasinein olatigi it & sethum enne tegionos sine sono

anctores pailime. tis dicitur ber analogism ad serbum oris; stoni Act pills one effeterapter importer brocederes abore yt lignum manifellatiummalterius, ergo betpfem mentie elfeufisffiet affodne imborcipft Brocedere ab intellectu item et lignum manale hatilitu aftering leg tornu poe papeunt bliteite ber coantifouch * & actionem intelleting skaofu bis quopite boutifit that it net pir obuit breut's brater medotem indirmbramt dit filfdernt ex eo dais iu strioue broductina juteffe erionia papemna conceptuti brocemonia, an inta vero intellectione Jationem figni manifestantis obieccum igu intellectui ; cum, enim ea fit expresta similituda objecti, juplicat, quod posta in intellectus per fe iplam pon ei manifeller di. Pro

31

33

Pro posteriori dissicultate sit Secuda Conclusio: Verbum mentis non inseruit intellectui ve medium, in quo eognito, cognoscar obiectum siue præsens, siue absens; sed inseruit illi ve siectum, quo non cognito, suum eognoscat; obiectum. Est communis in Societate, contra-Thomistas.

Duas habet partes affertio; & quidem secunda sequitur necessario ex prima nam verbum de se est medium manisestatium obiecti; veligieur illud manisestatium obiecti; veligieur illud manisestatium, ve in se cognoseameur, velita, ve in se minime cognoseatur: si primum erit medium in quo, hoc est in quo cognist to cognoseitur obiectum; sin autem secundum; erit medium quo, quatenus absque sui manisestatione manisestabit obiectum; tota igitur cissis cultas in probanda priote parte assertionis possita crit.

Probatur autem tripliester; & primo quidemle axperientia. nam quando nos cognosemusis Petrum, non aduertimus sognosem aliquod cius idolum in mente formatum; & in co cognito venire in cognitionem ipsus Petri; debevremus autem id maxime aduertere, quemadmodum quando cognoseimus ipsum Petrum in sua imagine, benè animaduertimus cognitionem nostram non solum ad ipsum, sed etiam ad etuaimaginem terminari. Quod si alterutrum nostram observationem sugre deberet, id potius deberet este optietum, quam idolum, quiapropter quod vuumquodque tale, & illud magis.

fdem secundo probatur, quia nullam habet necessitatem intellectus huius medij, in quo; ergo superflue ponitur. Consequentia patet. Adrecedens suaderur, si qua enim haberer, ea vel effet, ve dieune Thomiste, distantia obiechia quia nimirum cum cognitio non transcat ad extra, vhi est obiceum, videtur necessariò debere idolum fibi intrinkeus efformare, ve in co fpeculetur ipsum obiectum; vel, ve Conimbriceses afferunt a ratio actionis , co quod non potell' dari actio fine termino, le intelloctio en de genere actionis ve pater . Sed vere neutra vrgers non prior . obiectum enim in ordine ad cognitionem duplex exercet munus: vnum terminan+ di, alterum monendi, & quidem ve sorminatie num elbnon requirit prælentiam; terminus enim ve terminus etiam si valde difter à resquam terminat, potest recte suum munus præstare, ve di ximus in logicis cum de termino relationis . ve motiuum verd requirit quidem prælentiamis fed eam habet ratione speciei impressa, quamexistere in intellectu, & esse obiecti vicaria certum ell . çum igitur tosa necellitas refulidatur à Thomistis in obiectum ve terminariaum: sequitur eam nullameffe. Confirmatur, quia nullad eft per cos in ordine ad verbu ipsum terminant dum', quod, non obstante obiecti distantia, il-Jud representare valet: ergo &c Neque plus vtger posterior ratio à Conimbricensibus addumentalis ; qua effentialiter ordinetur ad terminum producendum, sed grammaticalis, in quansum eft adualis racio, cuius beneficio intellectus verleigt eires faum obiectum, & fie non beet

termino, quem producat.

Idem denique probatur tertio paritate, fie: Volitio non amat obiectum fuum in aliqua qualitate tanquam in medio in quotergo neque cognitio cognoscit suum obiectum in verbo tanquam in medio in quo. Antecedes suadetur, quia 🔻 quando quis deliderat fibi gloriam, non delide- 1 rat illam qualitati in sua voluntate producta, neque sibi qualitatem illam , neque qualitati 3? fed fibit à parte rei existenti realem gloriam. 1 con lequentia patet, quia, si qua effet disparitas maxime quia ; ve responder Aduerlarij, volun-> ras supponit obieclum sum ab intellectu fibi. præsentatum : at verð mtellestus debet illud fa-. cere fibi præfens. Hanc autem disparitatem nul-1 lani effe conitat, quia quamuis voluntat, quiss exeaest non possit ferri in fuum obiestunissis ab intellectu fibi manifestetur ; tamen non fertup in ipfam manifestationemialioquin quando quis defideracet chuitias Petro, illas primo , & perq le suo verbo mencis optaret quemadmodem igieur voluntas fertur immediate in flum obicofrum exterius politum, its procul dubio poteffo iptellectus.

Contra priosem Conclusionem obiseies primo: in divinis Verbum non est ipsa intellos cito, seu id quo Pater formaliter intelligit, sed est terminus per intellectionem à Patre produs ctus ergo et in Creatis verbum erit etiam terminus ab intellectione productus, et non ipsa intellectio. Consequentia paritate pater: antequedens verò negari non potest, quia eum divina intellectio set quid absolutum, est communis amnibus tribus personis. Versum autem est proprium Patri.

Respondeo: concesso autecedente, negando confequentiam. pro disparieate notes verbuinin communi effe id, qued producitur ab aleque ad exprimendum obiectum; & in hoe conuch nivat Verbum creatum fiue mentale , fiue vos cale, arque divinum, sed aliunde disterunts & quidem ereatum mentale, & vocale differ tunt inter se', quia mentale producitur 2d exe primendum obiectum ipsi loquenti 3:vocales verò alteri ; ex quo aliud discrimen subsequir tur, quod vocale representet infrumentalit ter ve prius cognitum mentale verò format liter, abique eo quod ec gnoseatur, reddendo subjection formalises intelligens. Porso Verbum Divinum parcim connenit cum veroque verbo, & partim differt quie habet veriusque perfectiones decracitis imperfectionibus .. Con? uenic enim cum vocali in co, quod producient à Patre ad manifestandum alteri, nempe Filio omnia, que Pater feit . Pater enim gefterat Verbum ve dicat illi omnia, qua feit, & fic loquendo generat. differt ausem quasenus non .ck fignum instrumentale, sed formale; quia Pater loquitur Filio perfectissimo modo, hoc est, dando illi suammer notitiam a atque foientiam; & in hoc convenie Verbum Divinum cum areato mentali 4 quod formaliter representat obiectum toquenti fibi ipfi ; differe autem quatenus per creatum loquens nou loquitur nif fbi 2 at per Divinum Pater non fibi loquitur., led altesi nempe Fillo litis autem ex prima partecor 200

ratis, dico:non ideo Verbum Divinum este rerminum cognitionis, quia est medium obiestiuum, su quo Pater loquens, cognoscere debeat
obiesta; in quem sinem ponunt Admersarij verbum nostrum mentale à cognitione distinctum:
sed, quia amitatur nostrum verbum externum
sin eo, quod per ipsum Pater loquitur Filio, &
whinde somus neminem posse alteri loqui, nos
prius nouerit ea, que loqui debeat, habeatque
in se notitiam rerum manisestandarum. Quoniam verò quando quis loquitur sibi hec ratio non
militat: hinc se, ve eius verbum non debeata
notitia, quam habet in sede obiesto, distingui-

Quod s viterius quaras, cur nostra cognicio habeat rationem verbi non autem cognicio diuina? Responsio paret ex dichis: quia ad ranionem verbi requinitur essentialiter dichio,
quod nimirum à loquente producatur. Porrò
hoc habet nostra cognitio, non autem diuina.
prout est tribus persons: communia, sed ptout
est Verbo Diuino terminata ex quo viterius deducitur, quod si Deus infunderet in meo intellectu cognicionem aliquam absque co, quod
intellectus ad illam essectime concurreret: talia
cognitio non haberet rationem verbi respectu
mei intellectus sed nequespectu intellectus diuiminis ea verretur Deus tanqua signo manisesatiuo sui interni conceptus, qué habet de obiector

Contra secundam vero conclusionem obijcies fecundà: Imago in speculo est medium, in que videtur obiectum visibile; ergo, & in intelle-Au verbum potest esse medium, in quo cognoschen obiectum intelligibile. Responded 4th tecedens effe fal fum; in speculo enim non videtur imago obiecti, sed ipsum obiectum vei alibi diximus . quin imo addo , quod fi videretur imago,minime in ea videretur ipsum obie-Sum por adversarios; quia adhuc stat, qued son recta immitteret fui species in potentiam. sed permisso antecedente, nego consequentiam. Disparitas est, quia imago illa est extra potentiam visuam: at verbum mentis est in potensia intellectina. non est autem nonum imagiaem alicuius videri poste; inauditum autem est, quod intellectus formet imaginem de aliquoobiesto, ve in ea obiestum illud cognoscae. ad formandam enim imaginem, inquam, alicnius v debet necessario præhabeti cognitio illius, -cuius imago efformanda eft .

Obsicies tertie, inseriato obiecto variatur visio ergo, quia variatur verbum. Responsideo concesso antecedente, negando consequentiam. variatio enim visionie, non ex variatio ne verbi; sed ex variatione principi; efficientis oriri potest; diuersum enim principium effectioum diuerstatem in ipsis cognitionibus causat, ve pares. Porrò hoc tenentur dicere aduersarii quando invariato obiecto variatur verbum, nè cogantur admittere processum in infinitum in perbis.

Obijcies quarto-si quis din intuitus est solem, clausis oculis videt lumen. sed non, quia remanet in pupilla lumen. ergo, quia remanet verbum oculi.

Respondeo: aliquos negare consequentiam, quia putant in sola cognitione spirituali repetiti rationem verbi: Contra tamen est, quia-R. P. los. Policiaj Philosoph. 10m. 3,

esgnitiones materiales hoc iplo, quod sunt-manifestatiua obiectorum potentijs sensitiuis, à quibus procedunt, habent integram rationem syrbi. Quate melius, non propter hoc neganda est consequentia, sed propter improbabilitatem, quod nimirum potentia visua in suo verbo, quad neque coloratum est, neque luminosum, tanquam in medio cognito, sum videat obiectum; quodque dictum verbum sine instuxu actuali specierum visibilism existere posse, non autem visio ipsa de lumine. Caterum lumen, quod oculis clausis apparetinon est, nisi sortis quadam imaginatio, quam de illo sormausmus adhuc clausis oculis aliquantulum durans, qua facit nos putare, quod sumen videamus.

Obijcies quinto: verbum vocale non ducit in cognitionem obiecti, nisi ve prius cognitum... ergo, & mentale. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam disparitas est, quia vei supra dicebamus, vocale est ordinatum ad manifestandum altesti nostrum verbum mentale; quod cum non possimus in intellectu audiontis imprimere; neque eius producere species: necesse est ve venuur aliquo segno, cuins' cognitio ducat audientem in cognitionem nostri conceptus: at vero per verbum mentale loquimur nobis ipsis, ad quod prastandum. satis est ipsa cognitio, hocipso, quod de se est obiecti sui maniscistatio, de nostrum intellectum, à quo procedit, informat.

SECTIO QYARTA.

An eadem numero intellectio poffic refle-Etere fupra fe ipfana-

Effexios ve docet Proclus ciratus à Conim-L bricensibus (16. 3. do anima cap. 1. questi 2. are 2. Ex communi aliorum Philosophorum. sententia, Est opus intellectricis facultatis, qua! primum rectà fuis cognitionibus pergit, éognoscendo alia à se, deinde ve quasi circulum absoluat in se ipsam renertitur, quod potentifs materialibus negatur , quæ ratione organi sui materialis ad solas rectas operationes determinace funt stefte D. T. lib. 2. sensen. diff. 17 qui 1: art. 5. ad tertium, & recte id quidem; oculus enim V. G. ve experiencia constat, non habet pro obiocto suo proprio nisi cotorem, & tumen, aliter videret visiones tum suas, tum etiam alienas, quod nemo dixerit: cum quo tamen stat, sonsum omnem materialem, nec non etiam appetitum sensitium aliquo modo suas operationes percipere, eas per le iplas in actu exercito experiendo, ve pluribus benè probat laquierdo in fus phare disp. 1. qu. 2. Hypecest 28. At vero loquendo de intellectu nostro, constat eum non solum sic posse suas intellectiones cognoscere,ve ipsi conster se eas habere, & quidem per se iplas : sed etiam supra se ipsum per suas . cognitiones reflectere le iplum cognoscendo,nec non etiam posse vnam cognitionem reflectere sepra aliam ab codem principio intellectivo productam, illam intelligendo. nifi en im vtramque vim reflexiuam intellectui concectamus, videmur. non folum contra communem doctorum fonlum ite; fed seitm contra manifefta en ex-Perien-

Digitized by Google

43

45

• ; . .

perientiam. millies enim experti sumus de nofiro intellectu. & de nostris cognitionibus loqui, quod facere non possemus, nisi supraverumque restectere possemus. Caterum, quod
in prasentia controuertimus est, Num possi eadem intellectio supra se restectere cognoscendo
se ipsam. Quidam enim id absolute negane: contra vero Alij absolute concedunt. Monnulli veto distingunt. Nos verò quid sentiendum sit per
sequentes conclusiones declarabimus: sie igitur.

Prima conclusio. Eadem numero intellectio potest supra se ipsam restectere dummodo habeat aliquid aliud à se distinctum pro objecto.

Probatur: intellectiones illz, quibus has veritates cognoscimus: Omnis intellectio est spiritualis; Omnis cognitio est actus vitalis: Nulla intellectio est possibilis, que no sittexpressua sui objecti, & similes : reflectunt supra se 31 quatonus comprehenduntur sub signis illis vniuersalibus omnisse nullastque adco-le iplas cognoscunt . sed ita se cognoscunt, ve habeat pro obiecto aliquid aliud à le ipsis distinctu, reliquas videlices intellectiones, atque cognitiones, ergo &c., Neque dicas has le similes veritates cognoscià nobis cum suppositione accommoda præscindendo ab ea intellectione, que illes intelligit, ad eum plane modum, quo quando dicimus: Deum onnibus dominari:ab(omnibus)excludimus ipsum. Deum-eo quod implicat Deum dominari in se iplum. Contra enim est quia propositio, qua affirmamus Deum omnibus dominari fine vlla restrictione prolata faila est ergo ve habeat veritatem suppositione accómoda restringi debet; at vero propositiones à nobis allatz de intelle-Aionibus in tota sua latitudine, intellecte fine vlla restrictione, habent veritatem; non igitur opus habent suppositione accommoda.

Dices, non, quiz di de propositiones absolutam non habeant veritatem, restrictione egent, sed aliunde, quia nimirum cognitio dicere debet realem ordinem ad obiectum, & esse illo posterior, atque ab eo causari; que omnia falsa essent sine dicta restrictione. Sed contra est, quia licet illa intellectio, que realiter ab obiecto suo distinguitur, transcendentalem ordinem dicat ad illud sumptum in esse repræsentativo, at non ea, que illi identificatur, ficuti est ea, de qua loquimur. Præterea non esse de essentia omnis cognitionis esse posteriorem obiecto suo, sed solum illius, que speculative fereur in illud, patet ex . cognitionibus practicis, que faciuut fibi sua obiecta. Porrò inter has computanda est intel-. lectio, quæ dicit omnis creata cognitio est qualitas &cc. quatenus facit vnum conflatum ex omnibus cognitionibus creatis, quas confusê cognoscit. Denique, quod attinet ad rationem canfx, & effectus diximus suo loco regulariter ve- . rum esse, quod obiectum sit causa cognitionis, non autem necessariò, & indispensabiliter yt patet ex cognitione effectus in causa. Ex quibus deducitur nullas esse rationes allatas ad probandum propolitiones illas vniuersales eum refiri- : ctione excludente cognitiones, que illas cognoscunt, intelligendas esse.

Secunda conclusio intellectio illa, que habet aliquod aliud præter se ipsam pro obiecto, non solum obscure, & consusse sed etiam clare, at-

que distincte potest se ipsam attingere. Est cotra nonnullos, qui licet id concedant divina cognitioni, qua se ipsam, & omnia cognoscibilia... perfectiue comprehendit : negant tamen cognitioni creatz. Probatur assertio, quia non potest assignari disparitas cur cadem numero intelle-Stio se ipsam obscure arque consuse attingene valeat: non autem clare atque distincte; atqui potest confuse ve probaujenus; ergo &c. Maior, que fola probatione eget, fuadetur 3 .quia fi qua disparitas adduci posset, ea esset, ve dicunt admersarij teste Comptono disput. 19.sect. 3. nu. 4. quia clare se attingendo effective influeret in se cipsam : sed hac ratio militat etiam dum se confusò attingeret. nam omnis cognitio siue clare -fit, fiue obscura ab objecto simul, & potentia procedit. figitur hoc non obstante eadem. numero intellectio potest confuse supra se restectere, poterit etiam sino difficultate di fiincie, Terria conclusio cadete numero intellectio no potest supra se ipsam solitarie resectere,quando

potest supra se ipsam solitarie resecteresquando stilicet non haber aliquid aliud pro obiecto à se ipsa distincts. Est contra Arriagam qui disposa de animo sello 3. in sine namo 72. his verbis præsentem controuersiam de cognitione supra se resectente concludit. Potest cognitio saltem se ipsam cum al is cognoscere, imo, & solamos quia non est in hoc major vlla repugnantia.

Probatur autem assersio : quia si posset eadem numero intellectio supra se ipsam solitarie reflectere, poller elle cognitio sui ipsius tantum, ve patet. Hoc autem repugnare suaderem ex duplici capite: quia nimirum sumpta in ratione obiecti esset cognitio, & non esset cognitio; & sumpra in ratione reflexionis esset reflexa, & non ellet reflexa. Primum caput sie probarem, & quidem quod sumpta in ratione obiecti effet cognitio, videtur certu, quia obijcitur cognitio; & rectè id quidem nam debet habere prædicata obiecti cognitionis reflexz, cuiusmodi esse supponitur cognitio se ipsam cognoscens. Quod vero non esser, constat ex eo, quia sumpta in ratione obiecti, nullius obiecti est vitalis expressio, so repræsentatio; ergo sumpta in ratione obiectia non esset cognitio. Consequentia videtur certas nam in co elfentia cognitionis polita cft , vt lit vitalis expressio obiecti: antecedens vero fuadetur; si huiusmodi cognitio esset alicuius obiecti vitalis expressio, maxime sui ipsius: hoc. autem elle falsum suadetur, quia quatenus se ipsam vitaliter exprimit, non habet rationem. obiecti cognitionis reflexæ, sed rationem ipsius cognitionis reflexe; que essentialites habet resectendo supra cognitionem, illam tanquá obiectum suum vitaliter exprimere . Atque hoc est. discrimen inter cognitionem, que supra se ipea reflectit, habedo pro obiecto aliquid aliud prater se, & cognitionem, que solitarie se iplam cognoscit. De illa enim quatenus est obiecum ita verificatur, quod fit cognitio, & quod obijquatur ve talis, ve nequeat verificari, quod non at huiusmodish quidem de ea sic accepta assirmatur quod fit expressio vitalis aliorum obiectorum à se distinctorum, & quod sumpta ve reste-. xa habeat pro obiecto se ipsam, vt directé cadé obiecta respicientem, in quo nulla apparet cotradictio. Contra verò cognitio, que folicarie sè:

cognolcit; quaterus concipitur in rationé obiecti suz reslexionis non habet quid vitaliter exprimat. Atque hæc quantum ad primum caput
implicantiz.

· Quantum verò ad fecundum, quod nimirum! cadem cognitio sumpta in ratione reflexiuz co-' gnitionis, formaliter effect reflexa, & non efset reflexa: Probatne sic ; & quidem quod formaliter loquendo effer reflexa patet, quia effet' expressiva representatio sui ipsius, que obiectiue supponitur esse cognitio ab ipsa potentia intellectiua procedens; quod verò non effet formaliter reflexa suadetur, quia cognitio foimaliter reflexa habet essennaliter versari circa cognitionem ab éadem potentia procedene tem ; led hæc formaliter accepta non effet liuinsmodi, quia de elus obiecto non posset verificari, quod esser cognitio, si quidem nonposset assignari çuiusnam obiecti esset expresfina fimilitudo . ergo &c. Confirmatur , quianon cst intelligibile quo modo hac cognitio se ipsam solitarie cognoscens prius ratione intelligatur recta tondere in objectum, & postea ve circulum absoluge, in se'ipsam reuerti ; sed hoc est necessarium ve idem actus reflectat supra se ipsum . ergo implicat dari cognitionem se ipsam solitarie cognoscentem. Minor patet on dicis; & maior probatur, quia ve intelligatur recta tendere in obiectum, deber aliquid' ahnd à se distinction cognescere, ac veluti extra le tendere, ve postea concipiatur circulum. ablelucre le iplam intelligendo.

Obijcies primos Diuma cognitio, etiam prafeindendo ab eo, quod creaturas cognoscat;
sessectit supra seipsam fed sic accepta non habecatiquid aliud pro obiecto à se ipsa distintium engo eadem numero cognitio potest supra serestectore, quamuis non habeat aliquid
aliud pro obiecto. Confequentia videtur benedesuccia se maior terra: qua se impossibile
niminalius esse cognoscibile prater Deum, adhuc Deus se ipsum cognosceret. Minor verò
prebatura quia essue que describe si Deo, cum cius
cognisione identificatur.

" Rosponderi posset primo, negando maissem; Brad cius probationem dici's quod sicuti in eo safu impolibili non folum zerum omnitmis creatarum effentia doffautrentur, sed etiam ip-10 fins Dei s que est cum creaturis connexa : ita. de figuescure quoque effentia cognitionis supra fe spså reflectentis, & fic dittibu cognisio effet fi and, 80 no effec supra se reflexa. Vinde nikil eertioex: i Harfuppostione impossibili haberi potesti -nRespondeo secundo e auncesta maiore y dissinguendo minorem : fle accepta non habes aliquid :pobnobiecto à se post dillindum realitely cohcedo q ratione 3 nego 3 & ad Confequenciain dico (cognitionem divitant identificari vane.) Dritate comaiposentia : averbitate, & reliquis perfectionabus. Amphicicero fimplicibus , 1444 lifno in Disc.; undel etiam prafeindendo abous duòq exesturas oplanofesti i dusteuns sycopla-Cum fui ipfiul spacesticoncipis quod habeat maignem cognizionie disectio verfantis zirtani digas perfectiones. pro fervero pracise, que V. R. R. Joj. Polizzi Philipphi 1990. 37 Chalif tali, sufficit, quod in actu exercico, & quali-

Instabis: idem dici potest de cognitione nofira habente pro obiecto se ipsam tantum, quod nimirum se cognoscat in ratione entis, qualitatis spiritualis sec. que non important rationem cognitionis ve sic. sicuti igitur cessant implicantiz assignatz in cognitione divina inilta hypotesi impossibili: sic etiam cessabunt sa sostra.

Respondeo, negando Antecedens: disparisas est, quia rationes entis, qualitatis spiritualis, & similes, que cognoscerentur ab intellectione sumpta directe, pro ve est suz reslexionis obiectum, persinent ad conflimitionem fui iplius existentis intra lineam directa cognitionis . quare hos ipso , quod sub dictis rationibus le iplam cognoscerer, non exercerer munus cognizionis directa, fed reflexa, reflectendo fupra ea, que includit, quesenus cognitio directa ek, & fic qua directa, effet cognitio, & nonesser cognitio, esser, ve supponitur, & non es-Re, quià nullius obiecti effet expressiva nullumque cognosceret. at vero rationes omnipotentiæ, aternitatis, bonitatis, personalizatum... & fimilium sunt extrance cognitioni diulne intra lineam cognitionis considerate. Vnd optime potest dicta cognitio intelligi in ratione cognitionis directæ huiusmodi rationes cognoscere, quia sic haber pro objecto aliquid faltem razione distinctum à se ipsaatque in hoc sensu vermatem habet, quod dicunt aliqui cum Quiros: en suo cursu disp. 98: 16th, 2. documes? cognitionem pure habentem munus cognicio nis, quin aliquod aliud prædicatum, & munus imbibat, don posse suprá-se ressectere: posse. verò fi aliud munus habeat quam cognoscere; exemplo actionis; que fi affud munus non habet , quanfagere , 'implicas :"conera vero fi habet, vt si cum termino identificetur.

Obijcies secundo: fundamentum torius nofira sententia suppodit in cognitione se islam solitarie cognoscente, duas dari formalitates, viram, qua sit objectium, aliam qua sit
cognitio de illo; in hocenim sensi argumentum supra sectum habet viria, sed la sen debet
suppodi 3 has Adversari dicina viram, saudenque sormalitatem esse, qua concipitut ve
obiectum, se ve cognitio vi obiectum pet
species obiecti puri, ve cognitio per species
spura cognitionis esigo ce cognitio per species
spura cognitionis esigo ce cognitio per species
spura cognitionis esigo ce cognitionis com

Respondeo: negando minorem; sine enimisupponatur in ea cognitione duri duplen formalitas; sine van i dico habete vim argunten
tum nontum; se quidiem; quod sipposita duplici forma licate, subtent vim, saterni obsociate,
plici forma licate, subtent vim, saterni obsociate,
plici forma licate, subtent vim, saterni obsociate,
problem, quia quastumus suppositatio sur quia quastumus suppositatio subtenti
problem, quia quastumus suppositatio successivate describinatios subtenti subtenti

Digitized by Google

Anod affingieur , alieguin pon posser neque perspecies obiefti puris neque per species cognirionis phie togualoi a et contendie aduetlatius quod cognoscathir . Hoe politore arguerem : hac ratio quatenus agujualet obiecto, non impartet rationem objecti ve fic squis hac est denominatio veluți extrinlega proueniens à le ip-12, quatenus aquinalet cognitioni circa se verfanti, sed importat cognoscibilitatem quandame rarione cuius est apra terminare le iplam pers species cognitionis cognicam : atqui bzc cognoscibilitas non potest elle formaliter ex parte actus ea guam habet, quatenus aquinalet co-i gnitioni supra le versanti ; aliqquip non per species objecti , sed per species cognicionis deberet attingi : ergo deber elle illa : quam habet quatenus aquinalet obiedo cognitionis f. non quidem cuiuscumque cognitionis, sedi illius, que cognolcie cognitionem ab: codem o brincipio brocedentem inquia pac cognitio pos mitur le iplam cognoscore : ipla autem ellenzialiser habet, quod fit cognitio. Habemus igisur anod gepest countries i leg nout ve cognitio, que veluti reflexé le inlam cognan fait ergo que directe aliquid cognoscat, quod cum non habeat hise cognitio solitarie se ipsa cognoscens a eanquam fisticia , & chimerica. reipienda eft C11...

Ex quibus colliges quod cum sit eadem prore sine rațio de actibus intellectus, se voluntating limplicabit etiam dari actum amoris, qui militaliud amet prates se ipsum, nec non-etiam acum odij, qui nibil aliud odio habeat, missipsum,

SECTIO QVINTA.

affençire a sa diffencire eidem

A Gimus de his afibusa se si nullos haberens fad indivisibles omning estenes & de illis quer rimus an saltem per absolutam Dei posentiam possentiam possentiam prosentiam su prosentiam pro

tumuis inter se repugnantes, in codem subie.

Affertio verò nostra probatur: & quidemquod assensia, & dissensia de eodem obiesto esse simul non possint connaturaliter experiencia
ipsa suadet nemo enim, quantumuis conetur,
potest sibi persuadere Perrum in hoc instanti existere simul, & non existere; ita ve sius existentia prabeat assensiam, & simul ei dissensiatur. Vnde Philosophus 4. meraph. Perspicuum,
esse, ait, sieri non posse, ve idem simul rem candem & esse, & non esse existimet.

Quod verò neque polline divinieus, suadetursic : Intellectum assentiri enidenter falso,& diffentiri ab euidentet veròscontradictionem involuit . sed hoc ipso quod haberet assensum, & diffensum circa idem obiectum affentirecur exigi denter fallo, & diffentiretur ab euidenter veroergo habere affensum, & dissensum circa idem abiedum, contradidionem inuoluit-conffat autem , que funt huiusmodi neque per absolutam Dei potenția fieri pose, Huius argumenti maior videtur certa ; quia affensus est inclination quædam intellectus ; ficuti dissensus eft eins fuga. fed inclinatio non potest elle nist ad bonum potentia, & fuga non piff à malo: alioquinmale constituta effet potentia,, neque fatis fibi. cougrier i pouni innu incerer & & maffin ... prolequeretur, cum igitur bonum intellectus fix verum, & malum eius falsum, implicat com tradictionem, quod allentiatur enidenter fallon & distentiatur ab, enidenter vero . Minor verd, probatur ; hoc iplo quod intellectus negat Detrum existere, existentia Petri proponitur illa ve falla , & eins carqueia ve vera ; & guident a eniqeutel ex fibboltidue duoq enm uou extigere iudicauerit: quando quidem primum princis pium eft nature lumine manifolte cognitum ing non polle idem fimul elle . & ponelle o stuffie hoc iplo, quod affirmat Petrum exi fleres exis ftentia Petri proponitur illi ve verai di cincicia rentia ve falla ; & quidem enidenter excuftipped fitione propter sandem rationem, engo is intela lectus cum diffen lu componerat confensum circa existentiam Petri a assentiretur evificuter falso, & dissentireturab evidenter vernir quod grat probandum i Ceceraenim cum manifeltace er eine eine eine Belichelle ber eine einemerter in

Arque ex his colliges non folum non policie naturalizer voluntatem simul amare restrodio habene efficacises idem objectum, ve experient tiaequitat; sedineque per absolutam Des pan meiam. Ratio simituties didis : quie camor efficax est, equalyolyaras esterminationed confequendum ohiestum febbbonum vondinm verd office a republica barranearan description (इंदर्गित् objectum fibi malum, cum intencione ponendi a li opus sit media ad verumque conducentia . ab qui implicat voluntarem fe determinate ladid ! aund ab insellectu impossibile effer proponishme gue madmodum enim ail velle, aut nolle poreful drippit bracesterin fi ans entrancem : itsadiodno substant efficaciate well divise no lie squinne profes tibile skah intellectit prisponatur: ¿ eum ingioun idem obienniemischen sind in internet courts opinie . 85

malum, imposibile erit qued voluorus illud efficaciter amer fimul, & odio habeat.

Contra id quod diximus simul affentiri , & differeiti eidem opiatto contradictionem innolucte. Opifcies prima. Neduc exiltentis Betri. negue cius negacio de le est imposibilis , led sold fimultas; atqui intellectus etiam fi consentiat exillentia, & eius pegationi, non consentit fimultați corum formaliter; ergo eliciendo alsealthm , & dissensum eirea existentiam Petris pon affentiretur aliqui impossibili , Maior , & consequentia patent . Minor probatur , quia... simultas corum formalis non attingitur nisi per vnicum actum, sed nos supponimus, quad intellectus duplici acty consentiat existentia, & eius negationi, ergo &c. Responden concessa maiore , negando evinorem ; ad curus probationem... ACEO maigrem .; dico enim simultatem formadem nil aliud effe, quam existențiam Petri, & eills garentiam in codem inkanti ; quare cum. buic toti objecto consentat intellectus, sue demum id faciat per vnicum actum, fine per du-Plicem dicondum est, quod semper consentiat corum limultzti formaliter sumpte. & recte id quidem i nam hoe iplo, quod indicat verum elle, quod Perrus nune existat, sine codem actu sine distincto indicet. Petrum nunc non existere nunitati guotum manifestam contradictionem imbortsutinu affentitut.

Quiscies legundo: Non implicat contradischionem imul esse in lapide as ensure existere inspiellesse. Antecedens paretex eo. quia nonporest assent huius sei implicantia. Consequencia emineteur, quia intellessus est subiechim, capax essessa sormalia verinsque actua. Contra vesti lapia est incapax: ergo si non implicat in lapide incapaci multo minus in intela lecturapactante.

vu Bellouden; quam plures negam Antecedens; MAGET Probationem dicere: implicantiam. Sontradictionia deduci ex satione operationis intellections de cuins effectia en ve de actualia tendensia jatellechte in objectum. Unde ficuti actualis mosus importar ellentialem connexion nem sum mobili, its ve implicer comradictio-Desti non alle in mobilit fue tanquamrin lubieto : fic mint interfectionemimbormise effeutisfom consessionem eum incellecte ver subiccie, is ve implient existere in alieutuhietto i Quod muboiden einebast alaufde magentell kendelte intellectioni competere folum connaturalitet, The section of the se नेप्राधिक अधिकशं बांस्ट्राः किश्वकरक्षां olargunt primo auctoritate Aristotelis qui 12. metaph. veft. 139. -do fer insellethionem elle id. quuistelligens apprehender 480 accipgic i needligibile. Secundo racione t quinimfluxus canfa non potett dare termino alique m'a divalizacem in génere cause formalix fifed rangum candalines e quare di inselleeide monraftode le refusion regidentie in obieda mentra speciei et rede i forenaliter talis per hoè, quodibecami influar intellectuain genere cause matenialis e : Vernus quidquid lic de cocalhac doctrinis en aligne production existino existino 4.2 dio pradio mantala, ili og las imetle diones

ah actione grammaticali plusquam ratione di-Ringuatur. Ad objectionem, dato Antecedente nego consequentiam; ad cuius probationem, concesso Antecedente, nego pariter consequentiam, ac dico: repugnantiam assensus, & distensus non origi ex formali opposition guam habeant: aljoquin in gradu faltem remisso possent simul naturaliter componia ve defa-En companyntur calor, & frigus : led ex effe-Clibus formalibus, quos subjecto communicant, pimirum allentiri enidenter falfa , & dillentiri ap enigenter acto. Shoulam neto gictotumi effectuum non est capax lapis a bene tamen ell capax intellectus; hinc fit, vt eotum fimultas involust contradictionem in intellectu, non verò in lapide.

Obijcies tertio. intellectus potest apprehendere existentiam Petri, & cius negacionomitem potest voluntas complacere sibi in veraques ergo, & intellectus potetie simul consentireeidem existentia, ciusque negacioni, & voluntas yeramque simul essecter velle.

Responden : concesso integre Antecedentery negano consequentiam, quo ad veramque partem, Ratio disparitatis in ordine ad intellectum est quis hie se habet ve Index in controughties ad füdice antem [bechaf courocere bartes coustorieties inter le appolitel : 46 dan i till bio una parce contra alteram a able lutam polica-a fegre sententiam aquoniam vero apprehensiones existentiz Petri, & negationia cius respondent cognicioni partium controuetha: affenlus verd, & diffensus sententia a qua ferrus : hinc fit > NE posit a imà debest intellectus apprehendores exillenciam Petri eiusque negationem : at non possit judicium affrmatiumm de veraque simul ferte. Quod verò pertinetad voluntatem dico i actus complacentie, effe melleitates qualitame son determinantes voluntarem ad opus, & idea posse simul esse in voluntare de objectis contradistoxije spereaszenim nalupras ad bonum ibbi sebis feutation in attache bases contradifficults fenitel truth afficient freumat. & odinim officacia funt effectina i pertis a descriminantque roluniation ad illudi imposibile autemora, qued voluntas, videnda aliquid ess implicatorium caneradistionie se determiner ed illudibi comparandum etho cum representetur illi exi-Aencia Patri y & chichegario ve quid impossbile simplicat quod vol vnamia vel alterame efficerier fimul amet . & odio babeat . -

Obijcies quartos poted intellectus iudicarea probabilem veramque pareem contradictionist engopotecia ratanque etiam iudicates veram que engopotecia ratanque etiam iudicates veram quidguam probatet: a funque eta defendum a sellectus quidguam probatet: a funque eta defendum a sellectus de lege ordinaria, quod nemo dicet, quare concesso intellectus probabiles pon fortur in period verumque se period de lege ordinaria probabiles probabiles probabiles probabiles esta quod verumque se quali varò iudicemus probabile este a quod veraque quali varò iudicemus probabile este a quod vera qua pare contradictionis simularistates, hoc enim estimadente falsam : sedi factur in veramque per se acceptam a sesimicata quod pro veraque parte sine adique ananque apparentes; in quo

Digitized by Google

٠,

68

nulla apparet repugnantia ex parte intellectus; sicuti neque ex parte obiecti. At verò indicium, quo indicamus vtramque partem contradictionis esse veram, sieri debet per hoc, quod intellectus sibi persuadeat existentiam, & negationem existentia posse simul in codem subiecto reperiri; quod cum sit manifeste falsum, repugnat, quod intellectus hoc indicium ferat.

Obijcies quinto ex Quiedo num. 22. Ratio propter quam repugnat affenlus cum dissensu ; est y quia ex vi assensus proponieur eanquami falsum obiectum dissensus, quæ propositio impedit ne intellectus se deternimet ad diffensum? sed etiam si non se determinet ad dissensum, potest determinari immediate à Deo sergo porerunt divinitus simul componi in codem intellectu affensus, & diffensus. Minor, & consequentia videntur certa. Maior probatur ex his, quæ habentur num. 16. vbi docet, quod cum intellectus no possit ferri actu dissensus in obiectum, quod ex prima apprehentione terminotum apparet verum; neque actu affensus in objectum; quod ex prima terminoru apprehessone apparet fallum: recte doducitur polito allensu circaexistentiam Petri, intellectum manere dererminatum ad non eliciendum diffensum de eadem existentia, co quod hec ei representatur ve vera , & per consequens representatur tanquam quid euidenter falkum, Petrum non exister Vude ex ipla terminorum apprehensione determinatur intellectus ad non eliciendum actum diffensus. ergo ratio, propter quam repugnat assensus cum diffensu, ett, quia ex vi assensus proponitur tabquam falsum öbiectum distensus;

Respondeo primo: argumentum nimis probare, atque adeo pihil: si caim haberet vith euinceret intellectum habentem assensum de existentia Petri, posse determinari à voluntate ad diffensum; hoc enim ipso, quod tota ratio impedimenti , ne eliciat diffensum', eft , quia... non potek se determinare ad oppositum eis quod ex prima corminogum 'apprehensione clucelcit ve verum : iam in tali calu non determinaretur à se, sed à voluntate. non enim esset maior ratio, cur ad huiu (modi actum eliciendum determinari posses à Deo, & non etiam à voluntate . quamuis enim hac non possit efficacioes velle duo contradictoria; cognita ve taliareamen eo ipilo, quod actus affenius, & diffenius inib rodem intellectu non roumalent duobus contradictorijs, non apparet, our ad experiendamistiam libertatem, velob alium aliquem mem non possit intellectum cogere ve fimul assentiat, & dissentiat oidem obiectou Atqui hoc escabfurdum pater, quia so desado naturaliter affensus, & diffensus possent final componi in. éodem intellectu, quod Auctor mordicus negat. , a coup is to add on . etgo &c.

Responderur secundo dirente distinguendo maiorem: ratio propeer quam repugnar als sensis cum diffensi est quita ex vi assensia proponitur tanquam sallum obsectum diffensus proponitur mediate rantum, hoc est media salla terminos um apprehensione, nego: tum mediate, tim etiam immediate hoc est cum per ters minorum apprehensione, cum stiam per ters minorum apprehensione, cum stiam per ters

met formalem affenfum, concedo; & sic distinguo codem modo minorem: sed intellectus dum assentitur obiecto, potest diuinitus determinari à Deo ad dissentiendum illi, ex suppositiones quod ei obiectum diffensus proponeretur vt falsum mediate tantum, concedo posito, quod tum mediate, tum immediate taliter proponatur, nego minorem, & consequentiam. & ad cius probationem dico verum quidem elle posito allensu de existentia Petri, intellectum non posse elicere diffensum circa illam eo , quod ex prima cerminorum apprehensione representatur tanquam quid enidenter falfum Petrum non exiflere. verum hoc impedimentum est mediatum, & remotum, ratione videlicet prime apprehenfionis terminorum, quod quidem impedimentum à Deo superari posset insundendo intelleciui accum diffensus absque vlla prania terminorum apprehensione, non obstante, quod ha :beat actum affenfus.atqui præter hoc dattir aliud imped mentum proximum, & immediatum, quod est actus affentus, communicans firbiecto capaci, nimirum intellectui, suum formalem esseaum, ratione cuius, intellectus redditur omiting important habere effective formalem ditientus : ad eum plane modum, quo tinea quae wis he indictium aprum recipere effectus formades à rectitudine, & curuitate pronenientes: tamen hoc ipso, quod recta est, implicat in fentu composito sieri curuam . Vnde dicimus Curuirectú esse quid impossibile, asq; chimariess. atq; hac ex suppositione, quod actus qui à Dèo la funderetur haberet veram ratione indicij (quod multi negant)quia caterum non repugnaret. 🤫 Instablis : :gratis afferitur offectum formalem assensus excludere indispensabiliter ab intelledu allentiențe dillenfum circa rdemobiectum,

ergo &c. Respondeo, negando antecedens : rationem affiguo, quia intellectus diffentiendo ferretur extra fuum obiectum adaquatum; fed hoe inplicat, ve omnes concedunt; ergo &c. Maiorem probo: obiectum adzquatum intellectus, vt potentis dissentire, est omne id, quod ei représent tatur vt falfam fed Petrum existere, melledui koc affirmanti reprefentatur vi verim'i & non vefalfum 3. & quidem proxime 3. & immediate -per iphimmecactum;; quo id affirmat. ergo fi per actum diffensus Petri existentiam atriffgeret, ferretur extite finim adequatemobie chim; si non simpliciter, at quatenus potens dissentire, nal assentiated objectio, quod per differsam cognolocretielle fallum', feprotur exist fame adæquatum obiechum; quatenus potens est af-

-a: Obijcies fexto ex codem Onieda ami 23. de adio, & amore, ideo non poteff soldates intendere simul ambulate, & non ambulate, quia
hac obioda illi proponuntur ab intellectu ut
impossibilia a aque adeo inepra ut efficaciter
intendantur a ergu tata acio, proposen quama
ferti nequit: efficaciter in dicta obioda soltem defectu propositionis attrabentis ad hos actus; aft
ex propositione retrabente; nata si proposende
em ab intellectu illa obiecta ut composibilita a
utique voluntas posseras simul intendere; sed
defectus

Digitized by Google

.**.**♥

3

__

desectus propositionis potest suppleri à Deo; siquidem voluntas diminitus serri potest in intognitum, necuon etiam pradeterminari ad actu, à quo retralut propensio, ergo potest voluntas diminitus idem obiectum efficaciter amare, simul & odio habere.

Responded concesso aneccedente, distinguédo consequens; ergo tota ratio, propter quam voluntas ferri nequit efficacites in dicta obiecta, est ex defettu-proposicionis attrahentis ad hos aches, & ex propositione retrasente, ex suppositione, quod debeat se ipsam determinare ad dictaobiecta, concedo: independenter ab hac suppolitione, nego; & sic distinguo minorem subsumptam : desectus propositionis potest suppleri .à Deo, castrquò volunteas se ipsam determinare debet, nego casu quo determinari debeat ab -iplo Dea wwanfeat; & nego consequentiam . Explico distinctionem. ratio à nobis desumpta ex propositione ab intellectu facienda, procedit ex supposizione, quod voluntas se ipsam determinare deberet ad ambulandum, & non ambulandum, inqua suppositione recte probatum est id implicare contraditionem; eo quod voluntas in fuis actibus intellectus illuminations expectat. quare implicat se determinare ad vtrumque fimul, hacipso quod intellectus corum fimultasem imposibilem esse existimat, & vt talem illi repræsentat. At si supponamus cam vel ad verűque acta vel ad alterutrum determinari à Deo. repugnantia contradictionis petenda est ex modo, quovoluntas suum obiectum attingit; non enim adsoillud trahir, ve intellectus; fed impeen quodam extra sè eggreditur ad illud fibi comparandum; quemadmodum igicur implicat conezadictionemidem corpus absque eo quod miraenlose ponatur fimul in duplici loco, moneri duplici:motu contrario: ita ve beneficio vnius accedat ad voum punctum assignatum, & beneficio alterius eadem velocitate, codemque tempore recedatabillo, etiam si alter ex his motibus ab intinfece; alter vero abextrinfeco illi prouemiat, vel veerque ab extrinseco : ita implicabit, quod voluntas simul velit efficaciter deambulazionem, & cam efficaciter notit, fine ad vnum. ex his duobus actibus fine ad verumque determineturà Deo; & recte id quidem, posito enim quod per modum imperus obiectum fuum attingit, ambulatio respectu illius, se habet ve punchum respectu mobilis, & volitio ambulationis ve accessus ad illud; nolitio verò ve recessus. efficacitas denique, quam veerque actus habersupponimus, comparatur eidem velocitati vtri-ufque actus; quares absque co quod miraculose faltem replicetur voluntas, implicat vtrumque actum fimul habere.

Obijcies septimo ex codem num. 24. potest Bens modo concurrero cum intellectu ad actum assensus independenter ab alijs causis determinantibus productionem illius nimirum obiecto. Et speciebus; sed posito hoc concursu nihil est, quod obliget Deum ad subtrahendum concursum, quò conservabae distensum ab intellectu elicitum. ergo poterit diumitus virumque actum intellectus habere. Maior videtur certa eminor probatur, quia quantumuls consensus determinatus à Deo exigat suspensionem concursus indistensum, poterit Deus illi violentiam inferre contra eius exigentiam operando, neque enim exigentia ita Deum determinae, ve non possit contra illam operari ergo &c.

Respondeo: concessa maiore, negando minorem; ad cuius probationem, negatur aisumptum: & ad eius confirmationem dico dari multas creaturarum exigentias, quæ ita Deum determinantive contra eas operari non possie. huiustodi eft exigentia, quam habetfrectitudo miraculosè producta à Deo in virga curua, ad hoc vt suspendat concursum, quo in ea curuitatem conseruabat; necnon etiam exigentia, quam haberet calor vt octo miraculose à Deo in instanti productus in aquam frigidam ve octo, ve in codem instanti desineret conservare dictum frigus, ex suppositione qued materia aque esset incapax recipiendi duas primas qualitates contrarias in summo. sic, eum nos supra probauerimus implicare intellectum effectus formales affélus, & dissensus simul recipere: recte deducitur ita exigere dissensum suspensionem concursus in afsensum, ve non possit Deus contra huiufmodi exigentiam operari . nisi forte quis dicat distensum in co casu no allaturum suum effectum formale intellectui assentienti, sed illi in hæsurum, ac fi inhæreret lapidi : in quo non video repugnantiam; quia hoc modo de intellectu verifi- caretur quod assentiretur obiecto, quatenus supponeretur capax effectus formalis affensus pro eo tempore, quo illum elicuit, & adueniente diffensu non esser ratio, cur deberet huiusmodi effectu formali privari ,quando quidem compertum est etiam in physicis meliorem este coditionem possidentis; & quidem hoc modo videor mihi contrarias sententias circa hanc difficultatem intersè conciliare posse, & opinionem adnersariorum cohonestare.

Obijcies denique octauo: potest intellectus afsentiendo existentiz Petri à Deo esse distractus,
ve non aduertat ad oppositionem, quam habet
cum negatione existentiz. sed in hoc casu potest simul diffentire ab existentia. ergo non solu
diuinitus, sed etiam naturaliter porest intellecus assentiri & dissentiri eidem obiecto.

Respondeo: oppositionem, quam habent inter se existentia, & eius negatio esse adeo manisestam, vt ex prima terminorum apprehensione se prodat, quod si potest dari intellectus, qui sit adeo distractus, vel obtenebratus, vt eam nonadeoritat: dicendum est illum in hoc casu se habere, sicuti se habet intellectus eorum, qui affirmant esse possibile id, quod re vera in suis pradicatis contraditionem involuit, quam ipsi nonapenetrant. Porrò nos quando negamus posse intellectum assentiri & dissentiri simul eidem obiecto, loquimur de intellectu cognoscente, & aduertente significacionem terminorum, qui bus assentitur, & dissentitur.

77

_

D I S P V T A T I O VIGESIMA SECVNDA

VTRVM IN EODEM INTELLECTV

possint esse simul actus Fidei scientize, & Opinionis de codem obiecto.

Ccassone repugnantiz, quam habere vidimus inter se assensum, & dissensum de codemis obiecto, quærimus verum repugnent innice actus Fidei, scientiz, & opinionis idem the codem obiecto; nihil autem de habitibus, ex quibus dicti actus prouenire selent inquirimus, quia si illi opponerentur, maximè quia respicerent actus oppositos atqui indem potentia potest esse principium actuum oppositorum, ve patet ex intellectunqui esse principiu assensi a dissensus. & dissensus esse voluntate, que potest idem omnino obiectum amare, & odio habere, multo magis igitur potesunt esse simul plures habitus respectu visus obiecti, etiam si per actus

appositos illud attingere debeant.

SECTIO PRIMA.

Perum allus Pidei Scientia & Oppinionis da codem obiello materiali per dinerfa media opponantur .

A Ceipimus hie actum Scientiz paulo latius, pro vt comprehendit quamcumque cognitionem claram, & euidentem de obiecto, quz cognitio duplicis generis este potest; alia enim habetur per medium demonstratiuu sue à priori, sue à posteriori; alia verò per intuitionem sue impersectam, sue persectam sui obiecti. Et de his quorimus num actus Fidei de eodem... obiecto aliquam habeat cum illis oppositionem, ita vt vel naturaliter, vel etiam supernaturaliter repugnet stare simul in codem intellectu cum aliquo ex dictis actibus; & quia eandem prorsus dissicultatem facit actus opinionis ac actus Fidei, quidquid de illo asserimus, de hoc quoque assertum esse volumus.

Prima Conclusio: Potest connaturaliter actus
Fidei stare simul cum cognitione scientifica demonstrativa ciusdem obiecti est S. T. 2. 2. qu.
5. art. I. przeterez Alexandri, Alensis, Alberti,
Altisciderensis, Bonauenturz, Valentiz, Suarij,
Hurtadi, & aliorum recentiorum, quos citat,
& sequitur Lugo disp. 2. sect. 2.

Assertionem hanc probant aliqui primo ex scripturis, in quibus mulea proponuntur side. credenda, de quibus Philosophi scientiam habent, vt quod Deus sit, iuxta illud ad Hebr. 1 x. Accedentem ad Deum oportet credere, quia. et , quod sit Omnipotens; Cæli, & terræ creator, vt habetur in symbolo; ex quibus locis deducunt hi posse stare simul in eodem intellectui actum Fidei, & Scientiæ de eodem obiecto.

Ad hoc argumentum respondet aliqui primo. Scripturam de his mysterijs non exigere nist as. sensum sirum sind sit sidei sind scientiz. Contra tamen est aquia de eo assensu loquitur Paulus loso aitata qui est dispositio ad instificatione;

fed hie non potest elle allensus seieneificus i fed de necessitate est fidei . ergo &c. Minor passet; quia affenfirs feientificus eft naturalis, qui me quit effe dispositio ad institum of Maior ches probatur tum quia Apostolus lece ditare : con co quod Enoch Deo placuit, infert eum habriffe. fidem ; co quad fine fide, inquit, impossibiles eft placere Deo ; idque probat ex en yanta atcedentem ad Deum oportet credene, quia en a eum etiam ex Tridentino fell 6. dep. 6. qued cum dixisset sideles disponi ad institution in them excitati dinina gratia , & adinti , fidem oxiane ditu concipientes, libere mouentur in Deune paulo post sic sibdit. De hac dispositione serins tum est : Accedentem ad Deum sporter ereder re, quie eft, & quod inquirentibun: le remne nerator lit -

Respondent alij sedundo: Apostulum soque de existencia Dei, ve auctoris supernacuralis: hoc modo autem certum est non posse aés de conhabere scientiam. Sed concra a tum quia Bena ve auctor supernaturalism credieur quatemna remunerator, quod mysterium ve distinctum ab eo, quod se acusticur ab Apostolo ve aredatur: tum etiam, quia existentia anoscodie rationem auctoris, quia hac pertinet ad essiciesiam, illa adesse, quod prius credendum est.

Respondent alij tertie, sufficere quod, qui 7 scientiam habet de existentia. Dei, ità sit assertius, ve si illam non haberet, cam exederet. sed contra, quià vel hoc pertinet ad voluncateme conditionată tredundi detlarantem animi proprieudinem; vel, si ad intellectum, non ost nisi cognitio probabilia, quod homo sesta illa suppositione esset ciediturus. nessera sutemano posest osse dispositio secessaria ad institutu.

Melius igitur ad argumentum ex feriptatis allatis deductum respondendum putarems quod quando viri dosti mysteria o de quibus habent scientiam habitualem actu credere debent, auertunt animum à medio demonstratino, & illum applicant ad motiuu sidei; licet enim actus scien-

Digitized by Google

٠٠,

tiæ in se consideratus sit mecessarius, eo quod intellectus determinatus per pramissas non potest
non assentiri conclusioni: est tamen liber in eo,
quod voluntas potest intellectu à premissa avertere, ac conibere, ve aliud eogitet, & se se actus sidei cum habitu scientiæ simul stabie, eum quo
nullam dicit oppositionem, non verò eum actu.

Hanc responsionem impugnat Lugo nu 60 sie: Si actus sidei pugnat cum scientia actuali, pugnabit etiam cum memoria dica scientia, memoria enim consistit in excitatione speciei etidentis de obiccto; qua habita, non potest intellectus obiectum illud non euidenter cognoscere; sed ad propositionem obiecti sciti non potest homo, regulariter loquendo, non recordari scientia de illo habita; ergo non poterit illud credere.

·IO

Sed contra effiquia huiufmodi recordatio solum conuincit debere philosophum apprehendere obiectum illud cum sua euidentia; cum quo stat, quod voluntas cohibere possit intellectu, ne de illo ferat indicium. non enim est necesse ve quidquid apprehendimus; iudicemus; quæcumq; enim sensibus externis percipimus, licet appreheadamus, non tamen de illis omnibus iudiciū ferimus & certè sæpè nos in memoriam redimus alicuius actus præteritija nostro intellectu elicie ti, & quidem euidenter, absque eo quod illum iterű eliciamus. Ratio à priori est, quia non sant idé recorderi nos medio, & illo vei ad affenfum conclusionis: imò potest accidere, ve quis agnoscar consequentiam, boc est evidenter videat sequi aliquam conclusionem ex suis principijs, absque eo quod illis vezeur ad dictam conclufionem inferendam.

Idem argumentum ex scripeuris allatum infirmari iterum posset dicendo; quod licer Philosophus simul assentiatur morinis sidei; arque scientize ob species excitatas: possit missominus suspendere assensum scientisseum circa conclusionem; sciencere assensum sidei : & sic non oportere, ut si credat side divina Deum esse, debear simul idem scientissee cognoscere. Assumptum constat ex sententia ille valde probabili; qua tuetur, possituas sententia ille valde probabili positicationis, sententia ille valde probabili positicationis, sententia ille valde probabilis qua tuetur, possituas sententia ille valde probabilis qua tuetur, possitua sententia ille valde probabilis qua tuetur, positicationis, sententia ille valde probabilis qua tuetur, positicationis probabilis qua tuetur, positicationis probabilis qua tuetur, positicationis probabilis qua tuetur positicationis probabilis probabilis qua tuetur positicationis probabilis qua tuetur positicationis probabilis qua tuetur probabilis qua tuetur positicationis probabilis qua tuetur positicationis probabilis qua tuetur positicationis pr

Hano responsionem impugnat Hurtadus disput. 30. 5. 6. sic: Applicatis duabus causis ad agendum, non elt in potestate Philosophi exercere veam; & non alians. Sed ad hoc dicam; Philosophum non applicare pramissas scientifieas ad eliciendum actum scientiz, quando applicae motiuum sidei ad elicienduny actum sidei; præmissarum enim applicationem diftinctam. elle ab earum cognitione pater ex co, quia intellectus in hac sententia legitimis pramisis no determinatur ad exercitium conclusionis. Sed contra hoe instat hoe modo S. 7. idem auctors vis causatina pramissarum in conclusionemi exercetur,ostendendo identitatein medij cum extremis; sed hac identitas iam est persuala... per præmissas cum scienciz, cum sidei; ergo si elicit intellectus assensum identitatis extremo+ rum inter se, non potest voluntas impedire in-Auxum præmissarum scientiæ in dichum affen-

: R. P. Iof. Toll Zzy Philosoph. 1000. 3.

fum. Probatur consequentia, quia præmisse non instunt niss per cognitionem identitates extremorum eum medio. Consirmatur, quiaqui habet habitum temperantia naturalis, & supernaturalis, non potest pro libiao consberevaum, & facere vt alter tantum operatur, sincet possit verumque simul ab operatione prohibere.

Respondeo, negando maiorem; ostensio enim identitatis medij cum exeremis non est actuale exercitium vis causatium pramistarum in conclusionem, sed est ipsa vis causatium, qua impediri potest à voluntate, nè exeat in actum secundum, per hoc, quod auertat intellectum, nò alsentiatur per illas ipsi conclusioni. Ad constrmationem nego paritatem, disparitas est, quia exercitium habitus supernaturalis temperantias, non subjicitur imperio voluntatis nostra, sed Dei; non enim homo aliter se gerit quò ad libertatem, si operetur supernaturaliter, ac si naturaliter tantum, at verò in hac sententia insu-xus pramissarum impedisi potest à voluntate.

Probatur secundo eadem conclusio à Lugo 14 mmere 59. sic: Ad contrictionem præcedere debet actus fidei de bonitate, & misericordia Deis de malitia peccati &c. sed hæc omnia possunt demonstratiue à viro docto cognosci. ergo poterit hic habere simul actum fidei, & scientiz de ijsdem obiectis. alias deterioris esset conditionis vir doctus, quam indoctus, qui circa hac obiecta actum fidei exercere potes, qui nobilior ek, ac firmior, quam sit conclusio illa scientisca - Hoc etiam argumento veitur Hurtadus desput 30. feld. 2. fublest. 4. vbi totus est in probendo , quod ex habitu fidei son accrescat certitudo demonstrationi naturali ; & rectè : habitus enim non influit, Bec transit in actum secundum nisi per suum actum, qui nullus esse supponitur. Verum ad hoc etiam argumentum patet responho ex dictis, vel enim Philosophus consideratur absolute, & sic est melioris conditionis, quatenus circa eadem obiecta actustidei, & scientiz tendere potest; atqua: adeo non solum supernaturaliter; sed etiam naturaliter perfici in ordine ad dicta obiecta; vel considératur, quatenus vrgetur præcepto hic', & nunc eliciendi actum. fidei circa illa obiecta, & sie potest auertereanimum'à motiuis scientiz; & illum applicare ad motium fidei, & per hoc fortalle plus mereri, quam rustions, qui hanc vim intellectui in eredendo inferre non deber .

Probatur tertio als Hurtado diss. 30. sett. secemda subsett. prima: Non obstante euidentia...
obiesti per medium scientissicum: possumus tamem assentiri veracitati Dei & renelationi eius:
dem obiesti; sed habitel assensu veriusque principij non possumus conibere nos, nè assentiamur
propter illa obiesto renelato. ergo &c. Verú ad
hoc responderi potest negando minoré non solum propter rationem dictam, verú etiam propter dostrinam ab ipso tradirá §. 15. vbi ait: non
posse homine side humana credere id, quod per
demonstratione alimode cognoscit, etiam si vna
eum demostratiuo assensu habeat motiuum, quo
assu sidei humana assentiri solemus.

Sſ

His

His igitur probationibus tanquam inefficacibus posthabitis. Melius probanda videtur no. stra conclusio argumento, quo viitur D. Th. 2.2. quast. 5. art. I. quod sic in bonam formam redigi potest: Angelus & homo suz Creationis initio habuerunt actualem scientiam de existentia Dei , quia fuerunt creati in statu persecto; sed etiam de eadem existentia habuerunt sidem... actuale, ve constat ex verbis Apostoli: Accedentem ad Deum oportet credere, quia est; illi auté in prima sui conditione erant in statu accedédi ad Deu, & de facto accesseruntjergo debuerunt habere fidem de existeacia Dei, si non mysterij, saltem principij; alias corum sides in certitudinem naturalis scientiæ quantum adhoc resoluenda fuisset. Confirmatur quia ex D.T.loco ciraro illa fola manifestatio excludit fidei rationem, per quam cognoscitur apparens, vel visum id, de quo principaliter est fides, sed manifesta-16 tio demonstratiua non est huiusmodi . ergo non excludit fidei rationem

Idem probatur secundò ob duplicem rationem: Dux forma non possune simul existered in codem subicato, quantum est de se apto illas recipere, vel quia aliquam habent oppositioné ad inuicem, vel quia vna præfense, alia est superfluz; sed neutrum in casu nostro inuenire est ergo &c. Probo minorem quo ad priorem parcem: quia si quam oppositionem haberent, maxime quia affensus scientificus affert secum claritatem, fidei verò obscuritatem; sed hac ratio nulla est primò, quia obscuritas sidei non comparatur ad claritatem scientiz, ficuti tenebra ad lumen; quemadmodum enim claritas actus scientifici est persectio quadam essentialiter illi conueniens per hoe, quod proveniat ab intellectu ex principijs obiectiuis ad illum eliciendum determinato: ita & obscurieas actus fidei est perfectio quædam illi essentialis, quatenus prouenit ab intellectu, qui ob insufficientiam motivorum indiget imperio voluntatis ad hoc, vt ad eliciendum illum determinetur: & licet ad huiusmodi actum consequatur negatio claritatis, hæc est intransitiua, quia consistit in eo, quod per suam entitatem dicat se nonesse clarum; sicuri frigiditas dicit se non esse. lucem, & tamen in codem subiecto cum illa. identidem reperitur. Ratio à priori est quia... forma, & eius carentia non pugnat elle, simul in codem subjecto mediato, sed in codem immediato, quia huic debent vairi, & in ordine ad hoc oppositionem suam exercere. Subjections autem immediatum negationis claritatis est actus fidei, qui propterea implicat esse clarus a intellectus verò est subiectum mediatum; cui propterea non repugnat informari simul veraque forma, quarum altera reddat illum enidenter certum, altera verò incuidenter certum; non quidem absolute, quasi verò tellac ab co euidentiam, sed secundum quid, quarenus eius beneficio non certificatur cum euidentia . quoniam verò negatio est malignatis naturæ, hinc fit vt intellectus sub hac duplici forma existens, absoluté dicendus sit clarus, & euidens: óbseurus autem, & inquidens, solum secundum quid: & sic probata remanet prior pars mino-

ris. Posterior verò constat ex es quia, vel a-Que seientificus est ordinis naturalis, à scientia acquisita proueniens, vel supernaturalis, ab infusa causatus: si primum, actus sidei affert intellectui certitudinem ordinis diuini, & su-pernaturalitatem cognitionis in ordine ad illud obiectum, quod naturaliter scitur; & sic neutra cognitio est superflua : si secundum, cum actus fidei, & scientiæ illius infusæ essenzialiter differant inuicem, eidem intellectui perscuiones effentialiter diversas afferant necesse est; & sic alter ad præsentia alterius non est otiosus. Et quidem hac probatio euincit etiam actum opinionis cum duobus dictis actibus posse componi. quamuis enim iple sit intransitiue formidolosus ratione sui motiui formalis, non tamen incutere potest formidinem actualem intellectui,qui per actum fidei, & scientiz de obiecto opinato certificatur.

Secunda Conclusio parest actus fidei quantu est de se connaturaliter componi cum cognitione ineuitiua einschem obiecti, fiue intuitio sit impersecta, sue persecta. Est contra Vasquez 3-per, disp.53.mu.5. & disp.62. nu.33. Coninch. dif. 11. dub. 1 & exparte contra Lugo qui disp. 2.de fide felt. 2. nu.8. licet admittat affensum. fidei divina non pugnare cum visione sensitiva, & materiali eiusdem obiecti, quæ visio habet rationem intuitionis imperfecta, quatenus subest periculo deceptionis : nu-tamen 81. fatetur non solum connaturaliter visionem intuitiuam perfectam non posse stare cum actu sidei de eodem obiecto, sed neque per absolutam Dei potentiam; & in hoc profitetur sequi Turriamum. disp. 8. dub. 5. & alios qui illi placuerunt disp. 22 de Incarnacione foll.3.nn. 32.

Probatur autem Conclusio primò Cognitio intuitiua ex vna parte, cum differat essenzialiter ab actu fidei , non otiatur, neque superfluit, si simul cum illo actuet intellectumiex alia verò parte no habet oppositione cu illo, neq; ratione obiecti materialis, quia hoc est idem respectu triusq; neq; ratione abiecti formalis, quia tekimonium primæ veritatis adhuc supponitur obscurè cognosci posse, dum intuitiuè cognoscitur obiecum materiale, quod testificatur.ergo &c. Confilmatur quia triplex cognitio intuitiva cosiderari pocest á nobis : prima impersecta quomodocumq; secunda perfecta ordinis narnealis: tertia perfesta ordinis fupernaturalis ; fed cum nulla ex his repugnat actus fidei. ergo &e. Minor probatur, quia intuitio imperfecta cum ftare possit cum falsitate, nó assert intellectui illam cercitudinem, quam ei affert actus fidei de codem obiecto. Rursus perfecta incueziua ordinia naturalis, qualis est illa, quam habet Angelus', vel homo, quod existant à parte rei , licet nonsubiaceat periculo deceptionis, cius tamencertitudo est ordinis naturalis; ergo non est, cur veraque ineuicio non possit simul fare cum cognitione fidei dante intellectioni certitudinem ordinis divini, atque adeo perfectissimam. Denique quod actus fidei fare possit cum intuitiva persectissima ordinis supernaturalis constares potest ex co, quia licet veraque cognitio certitudinem supernaturalem habeat; differunt ta-

Digitized by Google

- ,

men per loc quod certitudo intuitionis sit cum cuidentia: sidei vero sine cuidentia etidentia autem vnius actus non pugnare cum obscuritate alterius superius probatum est em si

Probatur secundo defacto B. Virgo quando Verbum concepit, habuit Fidem se sine labe pudicitiæ concipere . Vnde Elifabet , Luca pramo : dixit illi , Beara; qua eredidifti . Sed ffmul liabite de hoc euidentiam imperfectam ordinis naturalis; licet enimin hoc damonum picfligijs poterar flibiaeere l'enidenter tamen col gnofeebar ; quontum fas est naturaliter, fe nultain pari wim in pudicieia vergo Fides ftare potest eum euidentia impelfecta .. Rorfus valde probabile eft, quod fi quando Beata Virgo Den clare vidit fatra fattim viz, ve defacto eum vidiffe teftantur communiter quotquor hoc dubium mouent scholastici seste Recupito to. 1. in primipareleb 6. queft: 14. cap. 1. id maxime full in instanti incarnationis Verbi , ve colligitur ex SS Bernardo, & Antonino eleztis ab Aluares Spinello, Recupito, & alijs; quia tune eleuata eft ad dignitatem maternitatis, & regimen filij, ac creaturarum dominium confequta eft: & recte; frenim de ea Hieronymus in lib.de Natinitate Maria dicit, quod quotidie dittina visione fouebatur, qua cam a malis omnibus cuftodiebat, & bonis omnibus abundare faerebut muled magis hoe ipfum dicendum eft de rempore , quo Christum concepit. in Dimina. autem effentia quid potius videre debuiffet, qui quod ipfa in eo instanti gaudia matris cum. Viriginitatis honore possidebat? ergo actus Fidei eum visione intuitiud perfectiffima flace in Virgine pocuit . Lursbir non

Neque dicas primo cum Recupito toto citato capt 2. visionem Dei in Virgine fuccessiste immediate post illum actum Fider excellencistimum, quo allensum Angelo præffitit. Contra enim effprimo, quia fie incarnacio non fuillet facta coin flanti y in quo Virgo affentum præ buit Gabrieli : Contra lecundo ; quia si post zilenfum , ergo inegenatio quando facta est non fuir libera Virgini actualiter ; Red virtualiter cantum, ratione actus practidentis; quod hone Videtur credibile ; della lie poteratin illo "fit Ranti Virgo quantian erat de le mutare fentenriam , atque adeò ca remuente fierr Mater cont tra Decretum Dei Fquilion niffex eins confenfu carnem fumere flavuerat Neque addas cam beneficie Wihonis beatæ in filo aften fa cottfrittias tam fuisse, atque adeò non potuisse in inflanti mearwation is illum the the mother count elt, quisive fert probabilis Opinios Confenius prios ellentialiser pendebatta Cognitione habita per his my vigo non poterat remunere dependenter avilione Bears . ad hoe igient fullinendum daplicandus effects felt file Virghis 30 4000 files decelleure flet i frequie l'Illiford lindufenoil à the Rollin fecundum fore necessarium ve pote pent dentem à vifione Beats ! Quid i dicas tertibil in priori mituro confenimentalistum effe à principia indifferenti s'in policifori vero daram. of fullers flotiem Beitem in priemium: Non folisied iffertiment of the debes affigure cognit tippem à quas lenfus-illé pépéddffjeum afficen-1. B. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

non polite este cognitive Beata, que est in posseriosis debes concludire divorinte cognitive inderinguis debes concludire divorinte cognitive inderinguis debes concludire divorinte cognitive inderinguis entrance.

"Vrgedis quartic inde seque quod cum beata visione Visgos portuiser dissertame Contra, qui a beata vision simulicum Incarnatione seque est in posseriori natura ad altumicon sensiti, qui actus pro co instanci, pro qui erat, non poterar nontes potestare consequence, poterar verò porentate antesedente; cum seguent visio Dei penderec ab assensiti simpossibile eras quod cum dissensitione pottuis eras quod cum dissensitione pottuis eras quod cum dissensitione describes de describes describes de describ

Neque denique dives quinto cachem fidei, & visionis Dei de potentia absoluta suisse simuli in Virgine. Contra enim off quia positivitionem beatam non sine magno miraculo concessam esse Virgine intra statim viz posito tamen quod se concessa suit, non est cur negemus esm connaturaliter cum actus side extitifie; neque aliqua ratio in contrarium afferri potest, que id suadeatou ex solutione argumento rum constabit.

Probatur tertiò contra Lugo; quia eius regula vniuersalis ; quam num 86 tradit, est, quod tung intellectus moueri potett à medio adassenfum Conclutionis, cuius obiectum aliunde intuitine cognoscit, quando cognicio immediated non aufele omnino indigentiam - cui indigentia aliquo modo saltem ex paree vecurri posie per affealum genitum ex illo medio; fi enim (inquis) hae dognicio per medium non infernicad tollendam-) velminuendam indigentiam illam 5 ne e tune poserit intellectus à medio illo moueair. Vnde concludit quod quando intellectus vecicatem oblecti plene 180 perfecte intuctur, non postiene diainious quidom propeer aliqued medium illam cogno leeren Sed hane doctriname Alfam elle confrat primo, quia ipsemer numero 81. fatetur non repuguare dimnitus asensimie fidei diulnæ habitumisk þriorinaturg cum vifiono intuitita , 180 persolla enddem tobiecti, proposteriori natura comparata; quatenus nullati eth repugnantia in cor mind Deus det visionem. bearam alieui in codent inthumi, in quo elicie achum fidei, in pramium dicti aches cergo poterit eciam enmadu fidui Auso fimul visio incurticui. perfects einsdem abischipro codem inflanzisin- ¿. dependenterab codem actus prius enim est quad of Mine have fimuli just postes i quod vinus actale dependere polite ab alialis Courtast cadem faffitas focuado quia Chriffas Domima habair perfa-Biffimamintuftionem im Verborneium fenfibilium's que tamen poftes per acquificam feientia cognours Ad hoc responder lingo m. 25. Christa habuisse scienciam acquissan de sensibilibus ve terminatam ad prima principiacion se ipsis cuidenter, & fine discursus cognizis: non autem. vt terminată ad coclusiones per discursum deductas quamuisonim bac forunda repugnet , non tamen prima; si quidetani acquisita tum infusa est immediata possessió sinjis intenti. Sed contra primò, quia ad præsentiam immediatæ possessionis perfectæ, sistendo in suis principijs, debezee excludi immediata possessio imperfecta, nam

ficuti possessio medittas per ipsum, questapetit per discarlum deberelle in defestumoimmadiare : ita, & immediata imperfecta in defecture. immediate perfecte. Gontes lecundon quiaex hac responsions sequitur nunquam Christum Dominum in toto vite deturfu descursum aliquem intellectiuum alicuiste; co quodide rabus omnibus perfectifimameintuitionem habebat. Quod quia facetur Lugo esse contra communem fententiam, ideirco subdit has duasmognitiones de issem obiectis in Christo miraculose existere debuille iuxta communem sentensiami quam Phie ledni uou botalis eo duoq banfo bog mem-81. doceat repugnantiamu ne intellectus veasur medio aliquo ad allequendam verifacetq. quam plone . & perfette intrecur elle leffontia-Lem, ita ye implicer contradictionem vei illo. Conflat denique tertio falinas. illeus regules quia in foncestia Cardinalis yapater en: imm. La quando intellectus haber condorcia immedia esco de objectospore à moueri à media probabilizarel à fide humana ad credendemidem obiocum se ergo etiam quando habes evidentiam immediatam, & perfectam de objecto, potettima aeri intr the alique fine demonstration fine fiderithining. Consequentia probamatiquia si qui effendulpar ricas, ca offer i quam concie mumera lepitente i ques nimirum intellectus habens enidentiam mediar tam de obiecto, cum mon plene, seperfecte illud pollideat w. per quedcumque alsad. mer dium magis illuminatur y Saud.cius.perfectam possessionem approprinculta quodapp poted blac berg, quanda habet perfectam u & immediatam euidentiam veriezzis objection Sed har diferrites nulla est primò aquia contradicit regula memere 86. traditz; quando prim cognicio son deferuit ad-collendam o veh-missiendate indigentismin quam habet insellectus rations cognitions enio dentisitune non parezit intellectus moudti à mes dio 82 illam aliamicognicionem circa objectum euidenser cognitum chicerens led ::cognitio ex -modio probabilia vel fidei humanzann defent quis ad collendam level mienendem, indigentium quem habersintellectus retione cognicionissenia dentis mediatzy apia mocille nomindiges mis immediate, fui mainni corticudina cagnafeerd them kidsdong constituent in the composition of the control of the fidei humana mikima confequitus denga Scorita 23 - Nulla est atiam loquido , quia intellectos peo

medium demonstracionen cogaoscena obiectura fatfum est quod-magis illuminetur intensuit se adicius immediatam polleilionem approprinqueb per medium; probabile; and fide humana ailed has non obliante der iplym potek simulsammin actu scientifico admittere sognitionem:probabili cogoffe inaboa fibratariude birda cogoffe a crgo poferit eriem final cumenidenhudid denter, & fine de atthibighaids non a rotte ve terminată ado edoftwiße per disentile duces Easequammanabae ble cefteile debit por progressioner. tamen prime; fi quietestaidmegi, fe. e.minfofi, eft immediata pe l'itil (in) a ince rei : l'ad graveir pier, so grechemmi mairevis er la ciup cómisq

55 2

SEGTIOSECVNDA.

Solunt of objects of the property of the second

west of the Bijcies primo ad Hele. II.: Fides dicitur argumentum non appagentium, vade De August. iratt. 40, in Ipann, Quid est, inquit, tides nili credere, quod non vides. Præterez plures Patres explicantes verba, Christi; Quia, vidisti me Thoma credidithidocentis Apollolum aliud vidiffe, aliud credidiffe, & per hoc faluare conautur eius fidem; ergo idem obiectum pon, potest simul offe yising not creditum . Respondeo verba definitionis intelligenda elle, in seusu , foroul xo the mutneup, bong cal and place as a lair motivo formali fidei, res que creduntur a apbillete uou geperufte it dad feu u fodanter ett Augustinus in sua definitione, & alij Paeses aflegenes gon debere gueri axperimentams leù gationem gredendorum, formaliter scilicet, icasys y climus policam fidem in experiencia . & humana racione fundare . Ad illud Christinguia viditii.&c. Dico Appftsium shistard-loquenda Dutille ezedeze iffidib biin? daog sigit nembe Kefurjectionem Charlis et defattà esodidies Batife nero dun docun illum aliud aredidiffe. vofind thunker, dudy einstiges non fetie ud regimillem puttlateitetette fegibetneuer ald ne og er-Millitricem! & oppot fültstefet biedzens mange party, quia, viditi anoluceune effigure morigum formale fideis, felt morigum otedibilisaried & dnigeill nou necessaiminm? Progectico subditur : Beati qui non viderunt, & produdesupportingua planting de la Relimica thiongs alive Thomas widitalind craditics: quia pob nigit bilt abbarchtism externama esequeit autem Lhriftum verft fesurraxiste i coup . mr.

Hebiram - Erimod non 92, 3 31.21. 'ajing um sitterinm - Erimod non 92, 31.22. 'ajing um sitterinm - Erimografia dinglistigi er

continued a single biology of the transfers of the transfers of single biology of the transfers of the trans

Tree To I. Ex Thilosoph. com. 3.

Digitized by Google

->

pari euidentia medij non parietur intellectum... mouerià motivo fidei. Nego paritatem. Azgumentum enim., si quidiprobat... folum probat non posse esse in intellectus simul duas inaquales demonstrationes de duobuscobiectis; sicuti non possure visu distingui dua luces inaquales, solis se astrorum. Deinde aio hanc paritatem nullam esse: idea enimished contingit in oculis, quia medium illuminatur à sole aquali luce i quo ad nos, ac sunt sidera illuminata; ynde non possumis hac à catexis partibus medij distinguere; hoc autem non accidit in casu nostro.

27

Contra posteriorem vero conclusionem obijcies quartà : Nullum agens: producere potest formam in subiecto iam actuato per aliam. forman, que contincat: perfectionem forme producende: sod visio incuicina persecta alicuius obiecti continet omnem perfectionem alleplus fidei de codem obiecto; ergo intellectus actuarus. per visione intuitiuam perfectam alicuius obiecti non poterit simul cum habitu fidei producere in se affensum fidei circa idem obiectum. Minor patet: fupponimus enim vicionem intuitiuam perfectam elle claram Dei visionem, atque adeo præter claritarem habere cercitudinem ordinis dinini, que reperitur in affensu fidei . Maior vero probatur tum experientia. calidi yt duo, non valentis agere in calidum ya quatuor, eo quod inuenit illud actuatum forme, continente perfectionem forman quem potek producere: tum etiam à priori, quia natura abhorret à superfluitate ; postenior autem forma. iam effet superflua; ergo &c. Responderi posser ad hoc argumentum : illo probani folum - quod intellectus in priori natura videns intuitiue aliquod objectusnon posit illiudin paseriori credere : non autem fi in priori nature credat quod non possit in posteriori illud persecte intueria quia tune iam non supponitur perfectioni forma informatus . Sed quidquid fit de bec.

Respondeo ego distinguendo maiorem : nullum agens producere potest formam in subjecto actuato ab alia forma , qua contingas formeliter perfectionem formæ producendæ, transeat; fi folum contineat eminenter , nego maiorem & fic diffinguo minorem : visio intuitius pers fecta continet eminenter perfectione actus fidein concedo; formaliter nego minorem, & confeg. quentiam . Ad priorem majoris probationem . dico quod calidum vi quatuor continet formaliter perfectionem caloris verduo, quam formam calidum vt duo producere poten. Ad pofleriorem vero aio, quod licer demus, cafu quo, forma perfectior continear, formaliter perfectionem formæ imperfectiorissnon possit in codem subiecto fine superfluitate fimul repering (quod negatur à multis, præsertim ab ijs, qui formas partiales admittenne:) falfum tamen id est, quando forma persectior continet eminenter perfectionem forme imperfectionis . nam... defacto clara vido Del continer eminenter perfectionem cognitionis abstractiuz ipsius Dei que habetur per creaturas : & tamen veraque reperitur in Angelis. & Christus Commus liger pahudrit Colduitionem insnisinam insellectualem

perfectissimam objectorum sensibilium, habite... tamen etiam aliam cognitionem de eisdem obie ectis imperfectiorem dependentem à semibus. Linquo causas efficientes continere eminenter, essecrus, quos identidem in se ipus producunt. Ratio autem à priori huius est, quia cum continentia eminentialis non fit formalis, relinquit locum alteri forma,vt det formaliter illam ipsam perfectionem subjecto . Per que patet refpontionad probationem minoris ; certitudo enim fidei, licer sit ordinis l'apernaturalis, atque divini, distert essentialiter à certitudine visionis beatz, & in ea virtualiter continetur; & licet demus non elle imperfectiorem ea quo ad gradumsest tamen imperfectior quo ad assentiam, ve de le patet.

Obijcies quinto cum Lugo mumera 67. Experientia conflat, quod dum video solem, quantumus mihi aliquis dicat diem effe : non possum, quamuis conerallentiri propter dictum din centis, sed solum judica diem etle , quia id videor ergo cognicio enidens perfecta cum affensu. ficiel repugnare videtur. Kelpandeo antecedena. fatium elle in eins sententia; ipse enim mimero 95. facetur, quod quando intellectus venitacem obiecti polider immediate 3.8 plene in le iploz. protest pluribus argumentis vti ad cam indagadam (intiam fiemin: per demonstrationem prius veritatem pasidebat spotest postea vei media. probabili, co quod ex multiplicatione medio-.. rum melioratur iple polletho ve addit numete 96.) iata vero a quod cognitio orta ex vilione: cerporea obiechi non: sit plena 4 & perfecta 206settioi ciusdem abacchi in cius scutentia pager an numers has whit has subdied Per vilionem intuit, tiuem non plene patidetur obiectum propier. fallibelitatem, cus longrum cognitio exposua... est j. falsum igitur-debet esse interior in suit principije. Responden facundo ex doctrina-2. quimiple met Lugo : tradit numre 192 - vhi rel- :: pondens buic obsections: Si quis ex radio selis. quem videt in cubiculo, arguat, epidenter, ortum / elle folemmon potelt alleureri orthi solis prope tet zuetoriestem; alterius, id iplum ei alleueran-... tis pergo cognitio euidens imperfecta non potest flare simul cum actu fidei Responder, quod licet regularitet voluntatione imperet intellechuicalem allensum fidei humane, nisi in dese-Cui, motivi euidentis a ne perioulo fallibilitatis saltem ratione metiuisformalis Entroccellipse tate intellectum exponet; si tamon eliquid beni in-hoc apprehendar a vsique imperare:porcibina:... tellectuia ve a nomobsance quidequia illa, propo 🧟 condition amicicidam oblado affenciatura entira co quibus diffinguo antecedens: dum video folemen quantumuis mihi aliquis dicat diem effe amulanos bolimustraum is colocyllis (leating Labragania) loquendo a & quia inchuiulmadi allensu non apero: brepengo glidnig poni sucoredo a bolicalidanog ilapprehendam annego antecedens nos confequen-in: tiam. Suppone enim, quod aliquid boni approhendat homo quando (actum fide i vult cum visione perfesta componera saltem ad experimentum libertatis proprie mneronal , ... il a magora airearadil

Obticios fento extendem mano 81. Plena 30 possesse bont repugnat estam duminius cum desi-

derio illius, & electione mediorum, quibus ac-: quiritur. ergo plena possessio veri in se ipso immediatè habita, repugnat cum vsu medij ad ve-> rum illud comparandum; sed per persectam. intuitionem obiecti plenè possidetur eius veritas in le ipla; ergo cum ea repugnat actus fideis. qui veitur diuino testimonio tanquam medio ad: illam comparandam. Respondent aliqui primò. negando consequentiam : disparitas est, quiaplena possessio boni per voluntatem consistit in: reali ipsius consequutione, qua posita non relinquitur locus nouz acquisitioni: at plena pollello veri per intellectum in eius intentio-. faciat ve nos realiter fruamur obiecto, relinquit locum ve illud also modo etiam intentionalicer consequamur. Ego vero sespondeo secundò, distinguendo antecedens: plena possessio: boni omnibus titulis habita; repugnat etiam...: druinieus cum desiderio illius 80 electione men: diorum, quibus acquirarar; concedendo; plena, possessio boni habita vno titulo, repugnar cumdouderio; & electione mediorum, quibus acquiratur slio titulo, nego antecedens; & sic enam: distincto consequence grad subsumptum dicorper porfectam intuitionem obiecti plene postideri veritatem eius vno titulo; vnde est, quod: non repugnet cum es actus fidei, qui vescur diumo testimonio ranquam medio ad hocave illud: Was april 6 mil 1944 alio titulo pollideat.

Neque dicas oum Lugo: disparitatem in co: confistere ; quod volunças, casu quò vult bonu vno chulo potlessum, alto titulo potlidere, intendit polidere bonum aquod non habet a noma: pe duplicem illum ticulum, ad hoc ve eius pofselhonem reddat securiorem : at vero intellectus habet folum pro fine vericatem conclusionis Thue demumillan per premissa. Auc. per-intuitionem acquirar; quare nili medium; maiorom claritatem, vol cereitudinem, vel fecuritatem afferat, non potelt co vti ad veritatem. quam iam plond possider; cognoscendam . Contra enim eft : nam sicuri maius: bonum 'eft woluntati obiectum volitum multiplici titulo pofsidere: ita & intellectui obiectum cognitum. multiplici via; sie enim etiam ipse securior reddicur de possessione veritatie illius: Protesea tienti voluntas per secundum actum non solum habet pro fine benitatem rei volitz vt se : ita. neque intellectus veritatem rei cognita vt fic.

Obijeies septimo cum eodem num. 78. Deus licet persestilime veritatem pramislarum congnoscat; non potest tamen assentiri obiesto conclusionis propretitilist; sed hoc non alimide propentir, quam ex est quod Deus obiestum. Conclusionis persestilime in se ipso cognoscit. Personate Respondeo primo distinguendo maniferem social assentiri obiesto consolutionis propret pramissa peri discursionistatique malem propret pramissa peri discursionistatique nego: micromissa se distincta minore nego consulta seguinariam. Dico enim Deo cantum repugnare discursioni formalem qui cumo proceedat de noto in discussioni propreti se social ignorum postici.

D. Tho opens parte quaftione : 14 agt. 7. dum ex

eo quod omnis discursus successionem cognitionum essentialiter importat, negat Dei scientiam esse discursuam. Consirmatur id; quod dicimus ex eo, quia ve henè notat Recupitus parte secunda sub-primo quastionem 34. numero primo Deus habere potest cognitionem de rebus abstractivams in qualibet autem cognitione abstractiva interacedere videtur quidam virtualis discursus resolubilis in duplicem cognitionem, principij scilicet, & conclusionis.

Responded secundo concessa maiore. Ratio enim ob quam Deus non affentitur obiecto conclusionis propter pramissa à se perfecte cogniras, non elt, quia illud porfecta cognitione incuitiua quomodocumque cognoscie, sed quia illud cognitione infinite persecta super comprehendit, arque adeò cognoscit illud immediare cum omni connexione, quam habet cum quolibet medio, & cum omni connexione, quam quodliber medium habet ad illud; vnde est vr'mediata cognitio qualis est discursua non habeat locum in Deo, & dicaror communiter illi repugnare quicumque discarlus. At vero cognitio ratuitiua quamuis perfectissima ereatanon supponitur in cafu nostro attingere obiectum conclusionis: eum omni connexione, quam habet ad alia, & alia habent ad ipsum; secus cognosceret etiam illud ve reuelatum, & ideo non eft par ratio. In quo se su concedi deber Lugo, quod atgumenta sunt media, quibus intellectus viitur ad inquirendam veritatem, quam plene non possider: ad inquirendam, inquam, illam non quidem simpliciter, sed quo ad nouam connexionem, atque adeo secundum aliam cogno+ feibilicatem, quam habet . "

Obijcies octano: fi cum perfecta intuicion obiecti flare posser actus sidei donnaturaliter i non esset cur in Patria Beatis non competeret fides : ergo &c. Respondeo negando antecedensi licer enim actus fidei, & visionis Der non ha? beant inuicem vllam oppositionem, opponuntur tamen in cœlo ratione flatus beatifici determinantis totaliter voluntatem Beati in prdine'ad Deum, atque adeò excludentis actum fidei, per quem libere voluntas mouetur ad illum. Adde intellectum in eliciendo actium fidei captinariz & vim aliquam à voluntate pari; creaturam aus rem rationalem in Gloria nullam captiuitatems & violentiam habere debere, Paulus ad Corinth. 13. docet: cum venerit (inquiens) quod perfectum eft, enacuabitur, quod ex parte eft. At vietor fi per transitum videt Deum, potest etiam conhaturaliter eredere in illum, quia adhuc est in via ad Deum's atque adeò captiunati violentizque sibiectus. Et hat est ratio eur negandus sit Christe Domino, & milita magis

5 " SECTIO TERTIA" (" wreit - man of charge fig.

Vallie procedir de modijs mouchabus 1421 telletiam natequire ; adaquaridat le cell

nente ex parte iplius intellectus, quatenus ita persuadeatur à sugulis, vr cessantibus reliquis duobus, iple nikulominus propter tertium atsentiretur obiecto; non quidem codem actu, quo prius, quia respectu illius inadequate omniatria motiua concurrere supponuntur, sed diuerso, qui solum respiceret motiuum remanens.

35

37

Quoniam vero hæc controuersia tum in ordine ad divinam omnipotentiam, sum etiam in ordine ad modum connaturaliter operandi intellectus nostri specialem habet dissicultatem., ideo à nobis in duas subsectiones dividitur: in quarum altera de priori, in altera de posseriori dissicultate singillatim agitur. & quia ratio opinionis nihil peculiare continet, præter sormidinem, de qua satis dictum est supra, ad solum actum provenientem ab habitibus sidei, & scientiæ quæstionem restringimus.

SVB SECTIO PRIOR.

Num impliest contradilionem idens obiellum materiale unico allu posse credis & euidenter esquossi

Onclusio est negatiua, quam tenent Molina prima parte quest, prima art. primo desperima Fonseca sexso metaphe eap, primo quastione
prima fest, quinta, Valentia in prasenti quastione
prima puesto quarto. Arriaga desperima quastione
sest. 6. subset. 3. Outedus ibid. Controu. quenta
sumilo ternio Hurtadus desp. 31. C 32. Ripalda
tom. primo de ente supernaturale desp. 47. numero
14. & Lugo desp. 2. sest. ternio, qui pro se citat
Durandum, Aragonium, Ochamum, Gabrielé,

Capreolum, Paludanum, & alios. Probasur autem unica ratione: Nulla potest afferri implicantia huius actus, qua facile non soluatur, ergo &c. Aneccedens probatur , quia si qua affertur, maximè ex mociuis fidei, scientin, & opinionis simul concurrentibus ad illuma Vt de se pacet; sed dicta motiva non repugnare in exdine ad eucdem actum eliciendum probo fic : quia si repugnant, vel quia plura sunt a vel quia totalia sunt, vel denique, quia oppolita funt; sullum ex his dici poteft; ergo &c. Minor quo ad primum patet: tum, quisassensus conclusionis pandet à duplici obiecto præmissarum canquam à duplici mociuo: wm... etiam, quia electio, qua æger præfert medicinam delectabilem insuaui 3 pender tanquam à motivo à bonitage sanisatis simul, & medicinæ ergo &c. Quo ad secundum verò probatur. primò : quia fi dentur centum argumenta, quorum vnumquodque sit sufficient ad enincendam conclusionem, si quis voice, actu illa percipiat, non est cur codem actu non possit illi conclusioni assentiri. secundò, quia defacto: aliqua dantur mysteria credenda, que pluribus reuelacionibus reuelata sunt, quibus intellectus vnice actu alsentiur propter omnes, cum non sit major 12tio, quando fimul proponuntur omnes, cur, propter vnam potius, quam propter aliam afsentiatur. Denique quo ad tertium eadem mi-

nor fuadetur : quia motiuum fidei , & scientia

non inducunt in eandem encitatem actus pradicata inuicem repugnantia, ergo non quiaopposita, pugnant . Antecedens probatur, quia fi quz inducerene, maximè essent euidentia, & inenidentia, vt dicunt aduerfarij; fed hæc prædicata co medo quo inducuntur in actum ab vtroque motiuo, non repugnant. ergo &c. Minor probatur, quia hac pradicata dupliciter spectari possunt in actu illo, primò in ordine ad motiua formalia, secundò in ordine ad obiectú materiale, primo modo actus est simpliciter ineuidens respectu motivi sidei, quia illud agnoscit obsente; est verò simpliciter euidens respe-Au motiui scientiz, quia illud agnoscit charè. Verum hæe prædicata non pugnant: sicuti non pugnant in vnica visione corporea, quia clarè attingimus obiechum propingnum, obsente vero remotumiEt ratio vtriusque en quia huiusmodi prædicata, liget fint absoluta, non exercent oppositionem , nist respectu einstem prorsus obiecti, quod non habent in casu nostro. Secundo vero modo confideratus actus, est quidem absoluté euidens, non autem absoluté ineuidens; quia ad hoc vt sit tale, requirit realem carentiam claritatis, eo quod negatio est malignantis naturz; potest tamen dici incuidens fecundum quid, & cum addito, hoc est ratione motini fidei, quo loquendi modo fignificamus, quod licet actus ille euidenter suum obiectum materiale cognoscat: euidentiam tamen nohabet á motiuo fidei sed aliunde. nullam autem in his prædicatis esse repugnantiam patet ex paritate, quia cum veritate, absolute loquendo, dicitur hodie aer illuminatus, secundum quid vero carens lumine ; quatenus non habet lumen exteroum corruptum iam, neque producendum

Obijcies primò: Habitus nequit elicere actu, missex vi sui motiui formalis; sed motinum se formale sidei est solum dininum testimonium se ergo nequit habitus sidei elicere actum; cuius motiuum formale sit etiam medium scientissicu. Respondeo, distinguendo maiorem, se si quidem habitus eliciat actum ve causa totalis, concedo: sin autem eliciat illum ve causa partialis coneurrendo simul eum alio habitu, nego maiorem; se concessa minore; nego consequentiam in sensu intento.

Inflahis: habitus fidei, per hoc quod concurrat ad aliquem actum ve causa partialis nonmutat ellentiam; ergo neque dum partialiter concurrit, potest producere actum, qui respiciat motinum diversum . Respondeo, distinguendo confequent, non potest producere aclum, qui respicat motivum diversum, formaliter, pro ve ab iplo habitu fidei pendet, concedo: concomitanter pro vt scilicet pendet ab habitu scientin, nego consequentiam; Et dico habitum. fidei, formaliter loquendo, concurrere ad actum illum propter folum diumum testimonium;quiz tamen actus ille, & concussus, perquem fit, procedant etiam ex meeiuo scientias hinc fit, vt habitus fidei ex hoc motivo concurrat ad illum concomitanter, seù, quod idem est, identice, hoc eft , ad illam entitatem, que pendet ex moejuo scientiz. Ad eum plane modum, quo si ignis,

Digitized by Google

38

& fol simul calefaciant lignum, licet quilibet ex vi suz virtneis calefactiuz formaliter agat; quia tamen actio illa indinissibiliter ab veroque procedens respicit principia essentialiter diversa, concomitanter ignis producit actionem, dicentem ordinem essentialem ad virtutem calefactium solis.

Obijcies secundo: implicat condem numero actum esse simul liberum, se necessarium; sed actus sidei est liber, actus verò scientiz necessarius. ergo implicat in vnam enticatem coirci. Respondeo concessa maiore, distinguendo secundam partem minoris: actus scientiz est necessarius, si non habet per quid voluntatis imperio subdatur, concedo: si habet, nego minorem, se consequentiam; Ac dico actum scientiz hoc ipso, quod elici simul debeat ex motiuo sidei, indiget voluntatis imperio, intellectum in sidei obsequium captivitatis.

Instabis:præmisæ enidentes necessitant intellestum ad assensum conclusionis; ergo si assensus
coclusionis esset simul sidei, præmisæ necessitaret
ad illum. Respondeo distinguendo antecedens.
necessitant intellectu ad assensum conclusionis,
disunctiue, hoc est, vel ad illum, qui est tantum
scientia, vel ad illu, qui simul est sidesponendu,
concedo:determinate ad vnu, nego antecedens,
& consequentiam; quia posita indisferentia, vel
ad hunc, vel ad illum, stat quod voluneas liberà
possit imperare issum, qui eius imperio subdie
eur, absque eo quod præmisæ euidentes eundem actum in actu secundo determinent; quia
sine hoc iam corum exigentia remanet expleta.

Obijcies tertiò: implicat, quod dux diserentiz vitimz specificz diversorum actuum coeant in entitatem vnius actus. ergo implicat eundem actum esse simul sidei, & seientiz. Consequentia tenet, quia vitima disserentia specifica actus sidei sumitur per ordinem ad motiuum sidei, sicuti vitima disserentia specifica actus scientisci sumitur per ordinem ad motiuum seientiz; sed hic actus haberet ordinem ad verumque motius ergo in eo duz vitimz disserentiz diversorum, actuum reperirentur.

Respondeo, distinguendo antecedens; implicat vt duz vltimz differentiz specificz, formaliter acceptæ, coeant in vnam entitatem; concedo; æquiualenter, nego antecedens, & consequentiam; & distinguo eius probationem : vicimais differentia specifica actus fidei, fiue formaliter, fine aquivalenter accepta, sumitur per ordinem ad motiuum fidei, concedo: accepta folum for" maliter nego; & concessa minore, nege wonsequentiam, loquendo de vltimis differentijs fidei, & scientiæ formaliter sumpeis; Et dico, nullam effe repugnantiam in co, quod detur vna differentia atoma alicuius rei, continens eminented perfectiones vitimaram differentiarum differunt nerum specie dinerfarum. Quemadmodum defado in Angelo superiore datur vna species impresta, qua en representatina plurium obiectosum , que per species effentialiter diver las inus inferioribus Angelis representantur : & în nobis datur identidem unus actus visionis plurium obiectorum, qui in sua difforentia individuali

equinalenter contineat individuationes plurium vissonum, quibus successité plura illa obiecta videre poteramus; non minus enim obiectam materiale dat individuationem actui; quam det illi speciem obiectum sormale, sieque minus abfurdum est, quod duz individuales differentiz in vnam coeant entitatem, quam quod duz differentiz specificz.

43

Instabis: si doctrina tradita vera estet; sequeretur, quod actus ille neque estet in specie actus
sidei, neque in specie actus scientiæ; sed hoc implicat multipliciter; & primò quidem, quia sie
non respiceret specificacionem veriusque actus,
quod est contra suppositum; secundò, quia neque causari posses à habitibus sidei, & scientiæ;
alias huiusmodi habitus ferrentur extra suum,
obiectum adaquatum, nos autem contendimus,
quod causari debeat ab veroque, tertiò, quia
admittendus esset tertius habitus ab veroque distinctus, qui medio hoc actu ex suo modo tendendi ab veroque motiuo specificaretur, cum,
non sit maior ratio de actu, quam de habitu,
ergo &c.

Respondeo distinguendo sequelam: actus ille non esset in specie atoma acous sidei, neque in specie atoma actus scientia, concedo; nonesser in specie subalterna veriusque, nego; & he distincta minore y nego consequentiam. Dice enim actum purum fidei habere rationem geneticam , per quam conflituir un ratione acus, fidei vt sic , & rationem specificam per quans constituitur in ratione telis acus . idem dico de puro actu scientia. Porrò tertius actus partis ciparet quidem formaliter rationem genericam. vtridique actus,non vevò specificam . Dico foimaliter, quia ficuti'non est absurdum, quod yna, & cadem res realizer fumpta, fit formaliter in duobus prædicamentis : ita neque , quod duplicem rationem genericam duarum refum formaliter continuat; ablurdim autem est, quod contineat formaliter vitimus earum differentias. Iam verò vitima differentia puri actus fidei efti modus quidam politiuns himitate actingentipdininam revelationem, qui fit formalitet exclusi finns attingentia cuiulcunque alterius motivis qui quidem modes, licet per puram negationem alterius ordinis explicetur, quandam tamena politinam perfectionem innominatam importat , similem illi, que importatur ab esse incorporco, insensibili, irrationali &c. Idem proportionaliter dico de vitima differentia purf actus scientiz; cum autem tertius ille actus his Kmitationibus careat, & fic vaum motiumit attingat , vt non excludat ordinem ad alind hinc fitive vitimas dictorum actium differentias fotmaliter acceptes minime habeat.

Atque ex his habes solucionem rationis sun dimentalis, qua Cardinalis Pallaniciones veltur contra nostram sententiam sib tertio de side cap.

9. nimero 159., que ek huiusmodi: Rushmissens creatum distinguitur ab allo ente creaco per solum negationem; neque per differentiam possibilitam, que non habeat aliud munus, quam inferre talem negationem; sed hoc eueniret in nostra sententia; namastus solius scientia non distingueretur ab asse sidei simul, se scientia

An in eode Intell possint esse simul actus Fidei scient. &c. Sect. III. 331

nisi per regationem alterius pradicari, dicentis perfectionem fidei : euius rei nullum cit exemplum in natura, ergo &c.concella enim maiore, neganda est minor; ad cuius probationem dicedum, actum folius scientiz distingui essentialiter à tertio actu per suam differentiam atomam, que non est negativa, sed positiva; neque solum habet, pro munere negationem disterentiz actus fidei inferre; sed constituere actum scientiæ in vltima specie, & positivas persectiones, & proprierates purz scienciz illi afferre. Porrà huius rei dari optimum exemplum in natura... patet ex differentia individuali illius visionis, qua videmus vaum hominem, comparata cumdifferentia individuali illius, per quam illum. & alium simul videmus,

Ad primam implicantiam, qua affertur in... minori przcedentis instantiz, dico actum illum, qui eft fidei simul, & sciencie, respicere quidem specificatioum verinsque actus, sed non co modo, qua voumquodque est aptum constituere actum, à quo respicitur in specie atoma; ad hoc enim necesse est ave respiciatur vnumquodque tanquam adequatum specificatiuum, quod non habetur in east nostro. Ad secundam verò dico,actum illum causari ab habitu fidei, & icientiz, neque per hoc kuiusmodi habitus terri extra suum obiectum adæquatum - Katio huius eft, quia dicti habitus sinè solitarie operentur, suè coniunctim, semper propter, suum motinu. formale ad operandum inducantur; quod fi, entitas operationis aliud fimul motiuum formale respiciar, ad saluandum quod vnus habitus. V.G. fidei non feratur extra suum motiuu adæquatum, sufficit à actus ille non respiciar moti-, uum scientia, prove pender ab habitu fideissed pro yt pendet ab habitu scientissco modo dicto. Ad testiam denique, distinguo sequelam illam, deberet dari tertius habitus acquisitus, & naturalis, transcat; supernaturalis, & infusus, nego sequelam 28 consequentiam dixis eranfeat, quia pofita veritate lententia corum, qui tenétiquoties funt actus supernaturales acquiri habitus naturales, sinè absurdo admitti potest. habitum per actum fidei simul, & scientiz, in no-; bis productum, à dice actu indivisibiliter accepto specificani: atque adeo respicere veriusqu motium ; cum quo tamen flat nun dari in no-, bis fimilem habitum inpernaturalem; licet enim, non repuguet , quia tamen ex vnaparte, ne-, que tanquam dispositio; , neque tanquam proprienas pertinet ad gratiam fan Gificamein 2 ex. alia verò combinationes, que ex diuerlis motimis abi intellectu , & voluntate fieri pollunt, lunt; ferò infinita, habitus supernaturales in nobis. penè in infinieum multiplicandi ellent; & quidem sine necessitate, cum sufficiat ad huiusmo-+> diadus elitiendos combination simplicium ha-Licheller Dunk

Obijcies quarté non minus diffement inter le actus fidei : & fcientie : quam bos . & equs .: sed non posest per absolutam. Dei potentiam. produci tertium animal , quod fimul sit bos, &: equs . engo neque tertius actus ; qui fit fimul fidei 3 & sciencia. Respondeo concedendo totumo si termini:comparationis sumaneur, secundumia; emma prædicata positina, quæ includunt . sicu-R. P. Iof. Polizzy Philosoph. 1000. 3suam vleimam differentiam, secundum qua conflituitur in ratione mugibilis, coeat in voum. tertium animal cum equo, sumpto secundum sua vleimam differentiam hinnibilitatis : ita affensus fideis sumptus secundum suom speciale modum limitate attingendi dininum testimonium, implicat, quod cocat in youm tertium actum, qui simul motiuum scientisscum respiciat. At qui nos,quando allerimos aclus fidei, & scientiz po fle in vnam tertiam'entitatem coalescere, loquimur de illis secundum en pradicata tantum, secundum que non habent innicem repugnantiam: in quo sensu si sumantur termini comparationis in argumento, concessa maiore, nego minorem; & dico quod si bos, & equas sumaneur secundum ea pra dicata, que non pugnant inter se, poterus in vnum tertium animal coniungi non minus, quam fides, & scientia in vnum tereium actumnon verò si accipiantus secundum ea prædicatasecundum qua peculiarem repugnantiam habent, siuè hac oriatur ex temperamentosum diuersitate, sue ex illorum effentijs exigentibus illa temperamenta diuersa. Atque ex his habes cur albedo, & nigredo: amarum, & dulce: calor, & frigus non possine identificari; inuoluune caimprædicata repugnantia, adeò ve se excludant ab codem subiecto, quando funcia gradu intéso. Vndè no est mirum si etiam in gradu remisso non possint in eandé entitatem coalescere; quæ quidem ratio multo magis militat contraidentitatem affensus, & diffensus circa idem. obiectum; hi enim actus nè in gradu quidem. semillo pollunt in codem ensellectu componi-Obijcies quinto: implicat, quod effectus fit

ti enim implicat, quod bos sumptus secundum

sua causa persection, sed actus qui simul esset fidei, & scientiz esset perfectior habitu fidei, euins est effectus; ergo huiusmodi actus implicat. Respondeo distinguendo maiorem, impliçat , quod effectus fit sua causa adæquata perseclior, concedo; sua vausa inadaquata, nego; & ad minorem dico, habitum fider esse causam inadæquatam respectu huius actus quia non nisi voà cum habitu scientiæ illum canface potest quare nego consequentiam.

. Inflabis: hie actus habener perfectionem fideis & scientiz nobiliori modo quameius causa adzquata. ergo esset illa persection. Consequentia pater antecedens probacur quia actus hic perfe-Ctionem fidei, & scientize fimplicioni medo, hoc eft ane diffinatione contineres, que perfedia in habitibus fidei & sciencia deni sa reperitur Refrondeo distinguendo antecedens: liaberet pert fectione fide; & Scientiz nobile ori mode, fimpliciter, nego; fecundum, quid, concedo; & codem modo distingue consequens. Ad probatione antecedentis dico:quod, licen actus ille svam eaula adzquatam superaret in modo habendi perfectiones fideis& scientiæ: superaretur tamen in... modo illas continendi, hoc est eminenter, & virtualiter, ratione cuius verque habieus, fanul sumprus, habet quod fir causa æquiuoca respectu illius, actus, arque adeò eò nobilior, arque perfe-Clior simpliciter, adus vere fecundum quid. in quo nullam innolui implicantiam , patet e x vifione beata, que etiam perfectiones vitalicatis, & supernaturalitatis simpliciori modo con einet quam

Digitized by GOOGLE

quam lumen gloriæ, & intelleaus, à quibus causatur, & vniuersaliter constat ex effectibus, qui à pluribus causis etherogeneis exigunt caufari .

Obijcies sextò ex Quiedo Controu, quinta de anima puncto terrio num: 29. l'alté quando actus ett intultiuus implicat elle fidei, ergo &c. Antocedens probatur, quia actus fidei importat elsentialiter rationem cognitionis [abifractiux] que rem non immediate sed instar alterius atringit; actus verò intuitiuus attingit obiectum immediate in se ipso; sed implicate idem actus attingére obiectum immediate in se ipso, & mediate ad instar alterius; quia fic effet simul intuitiuus 4 & abstractiuus . ergo &c. Respondeo a negando antecedens: puto enim de codem obiecto posse dari actum intuitiuum 2 & sidei . Ad rationem in contrarium, concessa majore, nego minorem; & ad eine confirmationé dico: eundem actum polle elle inquitium, & abltractiuum respectu eiusdem obiecti fine contradictione coftare ex visione Dei, qua Beari inquitiuè vident Deum, & in eo creaturas aliquas, que cum importent effentialem ordinem ad ip+ sum Deummequeunt videri sine dicta ordine. sed hic ordo ex vna parte requirit cognitionem sui terminimempe Dei : ex alia vero contentus est abstractiua eins cognitione : ergo eadem visio est cognicio incuiciua, & abstractiua eiuldem obiecti,

SVBSECTIO POSTERIOR.

An possit connaturaliter idem obiectum materiala attengi vnice actu, qui fit fraut fides . O Scientia .

Onclusio est assemativa cum Lugo. & alijs 🚁 contra Suarium desp. 3. sett. 9. Turrianum dup. 12. dub. 1. Granadum mall 2. difp.7. & alios: qui dum absolute negant posse eundem actum... elle simul fidei, & scienciz, ad minimum de,

potentia ordinaria loquuntur. Probatur experientià : quia quotiescunque. dux caule etherogenee, eque efficaces, quarum vnaquæque leparata en lufficiens ad producedum luum effectum (pecie diuerfum ab alia 🖫 simul applicantur eidem subjecto, totics producunt tertium effectum, qui continet perfoctionem daarum distributiue sumptorum z dummodò effectus ille non implicet. sed habitus fi? dei , & scientie ad præsentiam suorum motiuerum sunt dux cause etherogenex dicto mode simul applicate objecto materiali, seù intelleciui . ergo posto , quod terrius actus , qui fimul sit sidei, & scientize non implicet, debent illum naturaliter omnină producere. Minora & consequentia patent : Major verà probatus Primò ex speciebus intentionalibus **fibilibus diversorum objectorum; posito enim , qual species objectialbi V. G. simul cum speciebus obiecti nigri producemar in oculo, efficitur tertius quidam visionis actus, distinctus al actibus, quibus videmus solum obiectum album; & folum obiectum nigrum-idem experimur in potentia audiciua, guitatiua,&c. respectu fuarumia

specierum, Secundo in causis naturalibus, ex quarum dinersa combinacione effectus longè diversi sæpè producuntur, quiusmodi suat animalia, que generantur ex putri-materia; & aurum, ac argentum, que arte chimica finnt; nec non & monitra, que nunquem aliàs visa sunt; qui quidem effectus si perfectiones suarum çausarum non oftendunt, est, vel quia. çause ille non adequate applicament, vel quia vna præualet alteri; vel denique ob aliquod aliud impedimentum nabis ignatum i que non habent locum in casu nastro.

Obijcies primò; non potest saltem connaturatiter idem effectus pendere à duplici çaufa totali totaliter concurrente; sed hoc eueniretist actus aliquis effet simul fidei , & scientiz; erga &c. Minor probatur, quia hic aclus tum ex parte principij respiceret duos habitus totales a tum ex parte obiecti duo motiua, quorum... ynumquodque est sufficiens mouere intellectum ad affensum conclusionis. Respondeo concessamajore, negando minorem; ad cuius probationem dico: quod neque duo illi habitus, neque dua corum motiua le habent ve cause totales totaliter concurrentes respectu huius terrij actus; co quod ablato alterutro ex motiuis,non maneret his actus, liget intellectus, manentes altero a affentiretur quoque firmiter obiecto. Vnde est, ve motiua illa solum in ordine ad intellestum dici pollint totalia, quatenus intellectus, dum illum tertium actum elicit a non lolum attingit ipsa motiua, sed per quendam. modum tendendi in illazin ipla acu imbibituma explicat ita ea simul attingere, vt altero desiciente, propter solum motiuum remanens, adhuc firmum praberet affensum. Quod fi intellectus ita vnico actu propter motiuum fidei 2 & scientiz affentisetur, ve non à singulis cotalizer moueretur, 8e cum independentia vnius sh altero. led propter verumque fimul; tunc non crederet Deo super omnia; quia eius assensus resolueretur in motiuum humanum partialiter, ex quo moueretur ad præstandum astensum. Verum autem ad huiusmodi actum concurrere postethabitus fidoisnon est huius loci.

Obijcies secundo: supponendo a quod si daretur hic tertius actus, veique effet supernaturalis. co quod ad illum producendum inpernaturale principium, hoe est habitus fidei, necessarium effet. Tum sic: habitus naturalis eniusmodi esse poniour scientificus, non potest concurrere ad actum supernaturalem aifi eleuetur : sed hanc eleuationem non potest connaturaliter habere ab habitu fidei , quia hic non eleuar nifi ea principia, que ad proprium obiectum artingendum ordinantur , cuiusmodi non est habicus scientificus - ergo &cc.

Responded admisso supposito , & conces- 154. - sa maiore, nego minorem; & dico quod cum. habitus fcientia in tali cafu concurrat ad illum actum , qui fimul eft fidet , & fcientiæ : rede dici potett identice elle principium ad artingendum obiectum fider ordinatum . Caterum fides hociplo, quod habet vim producendi illos actus, qui fuum motiuum formale. respicient a debet etiam haber e connaturaliter oficing a cing includi

Digitized by GOOGLE

vim elenandi omnia illa comprincipia, que possum circa dictos actus operari, cuinsmodinon solum sunt intellectus, & species intentionales, sed etiam omnes illi habitus, quorum motium formale vna cum motiuo formali sidei per vnum numero actum attingi potest.

: Obijeies tertiò : quando ratio demonstratiwa vna cum moriuo fidei fimul proponitur intellectui, non habet hic, vude connaturaliter determinerur ad eliciédum potius vnum actumis qui fimul fit fidei , & scientia , quam ad duoso quorum vaus, sit sidei, alter verò scientia . ergo terrius hic actus de lege ordinaria fieri nequit. Consequentia patet quia indiget determinatione Dois modo extraordinario se habentis-Antecedens verò probatur, quia si haberet vnde, vel à se, vel à voluntate determinaretur: no primirquia intellectus inhos est potentia caca, quare si semel duos actus elicit: ad. præsenziam illerum motiuorumslemper duos elicere - debet : neque lecundum ; quia voluntas notiranon habet vim imperandi fibi, aut potentijs suobom ollun muiraqui floq boup, digissid warum factum fit cognoscere pollumus, vt pazer experientia . sed nos non experimur vnicatem, vel multiplicitatem actuum, quos fimul eticimus. ergo &c. Respondeo negando autece-· dens ; ad cuius probationem, concello assumpto. . eligo primitimembrii; & dico quod quotie (cunq; duo illa motiua fimul, fimultate sum temporis (rum naturæ, intellectui applicantur; toties in--tellectus le iplo necessarià determinatur ad vni--eum zaumieliciendum, qui specificetur ab utroque motino ; cum quo fat, cum in hoc adiquari, & impedizi poste à voluntate; adiquari quidem, thec ip to anod efficacion excitetur ab illa ad fimul cogitandum de veroque motivo: impediri werd per: hocognod vel abovereque vel ab alteruiaro cabi ipfa auertatut saus sumo fuccellione ali-

Instabis ex Cardinali Pallavicino loco sieste m, 160. congruentius fuit ordini natura, vt is-36 dellectus fibi relictus, femper iftos actus difin--Closeliceret; ergo id tredendum eft evenire de--facted Antecedens probatur, quiadebet natura -confulere durabilitati actus a: quem elicit . quéed modum igitur distintat albedinem à dulcemines ve flouid seperneniret , quod esser dulcedinis defirmatinum, superexisteres albedo : ita -debuit prædicata acus sides , & scientiæ distingueres we cellantibus requifitis ad confernation mem anius a superdurane alius .. Respondeo hoe argumenta probari: anitham vegetatiuam in-e antmali effe, distinction à sonstina ve cessantibus requiscie ad conservationem, vinius, posset natura aliam consequaresquod tamen fallum effe Ad sirgumentum igimonego antecedens : ad ouins probationem dinematuram debere confuleredurabilitati aclus squem elicit iuxta exigenriam.ighus actus , & accomodane fe exigencia adus , ita feilicet, viquantum alle exigat, ildum conserver: non autem acom exigentially ve scilice eam illi tribuat essentiam, qua meionem exigis durationem . Ad paritatem dico, quod fi duleedo a & albado poffent in vnam coi-... R. P. Ios: PelizZy Philesoph. 1000. 3.

re entitatem, & darettricausa naturalis linius entitatis productiva, non obstance, quod dicta entitas breuem exigerer durationem; nikilominus illam producerer, quod si non facit, est quia alterutrum do est in quare nego causalem, illam, & consequentiam

Respondeo distinguendo maiorem: ita vt illa impotétia ex dinerfitate caufarum vi sic oriasur xuego maiorem; defacto chim nulla maior diuerficas excogitari potest, quam inter Deum, & creaturam, inter solem, & hominem &c. & tamen simul concurrent ad productionem effectuum ; ita ve illa impotentia oriatur ex eo , quod non sit dahilis effectus veriusque similitudinem referens, concedo; Et ad minorem dico, quodlicet inter habitus fidei, & scientiz sit mason diversitas quam inter ficum, & nucem: quia tamen non est dabilis fructus referens similitudinem veriusque arboris : potest verò dari effedus, qui referat similitudine veriusque habitus, per hoe quod producatur actus, qui proptet atriusque motinum eidem obiecto materiali:31sensiatur: hinc fit, vt ficus, & nux non possint concurrere ad eundem effectum : possint verò fides 28 scientia.

Instabis: si esset dabilis actus, sidei, & scieneix similitudinem-referens: multò magis dari
posset actus, qui similitudinem referret habitus
sidei insuse, & habitus sidei acquista. sed hic
nonest dabilis; quia ex una parte esset imperceptibilis, ut porò supernaturalis, ex alia perceptibilis quia sexula parte esset imperceptibilis quia sexula parte esse alia perceptibilis quia sexula parte esse alia perceptibil

SECTIO QVARTA.

einge une enterforseientierie Gefodes de codemination de fodes de codemination de fodes de codemination de cod

DRO decisione sie prima Concluso: Implinate cat contradictionent posse dari scientiam, se sidem de codem obsessé materiali eb idema se sidem de codem obsessé antem cognite. Est communis; se probater, quiade essentia cognite cionis scientisses en enidentia; scientia enimis desinitur, Cognitio certa, se cuidens rei per cansan. Sed modum obsessé cognitum de sè importat essentialiter, privationem evidentime, ergo implicat posse dari scientiam, se simportat essentialiter, privationem evidentime, ergo implicat posse dari scientiam, se simportat essentialiter, materiali ob idem de codem obiesto materiali ob idem de codem obiesto materiali ob idem a

medium obscuré tantum cognitum; 80 quidem in hoc sensu videtur, loquutus D. Tho: 2+2. qa. 1. art. 4. 6 5. dum docet obiectum fidei nonposse esse heque visum neque scitum. hoc enim intelligendum oft de codem objecto materiali, quatenus stat sub obiecto formali sidei obscurè tantum cognito.

Secunda Conclusio: Implicat etiam contradi-Clionem posse esse keinniam . & sidem de codem ebiecto materiali ob idem numero medium, non niti eurdenter intellectui propositum Probatur autem assertio : si dabilis esset scientia, & sides de eodem obiecto ob vnicum medium euidenter tantum propolitum intellectui, maxime calu, quo homo cognosceret euidenter reuelationem dininam sibi à Deo sieri, & Deum non posse fallere, neque falli; sed in hoc casu etiam repugnat scientia, & fides de endem obiecto; ergo &c. Maior patet; cum enim motiuum fidet fit divinum teltimonium ... implicat excogitari polle alium casum ad inferendam possibilitatem scientiz, & sidei de codem objecto ob idem. medium, nist medium ponatur ese dininum temonium quod imporeat: effentialiter reuelationem à prima veritate procedentem : primam verò veritatem non polle fallere, neque falli. Minor verò probatur, quia divinum testimoniu in tali casu ita effet euidenter cognicum, ve nullo modo cognosceresur obscuré, ergo actus s qui penderet ab illo canquam à motiuo, nullo modo effet fidei. Antecedons supponitur ; consequentia suademr, quia obiectum sidei necessariò debet esse obscurum ; namsides ad Habrees 11. definitur: Argumentum non apparentium, & Grogor. Ho. 26.in Enaughiat Apparentizinquit, non habet fidem y fed agnitionem . Atqui motiuum euidens necessariò refundit euidentiam in obiectum, ad quod monet ergo fi diuinum te-Aimonium esset tantum enidenter cognitum. actus, qui penderet ab illo canquam à motivo formali, nullo modo esset : productus ab habitu noftræ fidei, & fic non effet fidei.

Minor huius Argumenzinquoad rem nostram facit, negatur à Vasquez prince par. disput. 135. vbi docet ex enidentia diuini testimonij non... bene inferri euidentiam rei reelificata , co quod non habetur ex principio intrinseco ip> fius rei, sed ex extrinseco, atque adeo fidem. cum cuidentia in attestante state posse.

62

Verumhæc doctrina, si vera esset, quamuis nostram quidem probationem infirmaret a non tamen conclusionem; quia ad scientiam per hunc auctorem requiritur enidencia obiecti ex principio sibi intrinseco procedens. sed divinum. testimonium, ve idem facetur, quamuis se e.F uidens, est principium obiecto extrinscoum, erd go est ineptum ad actum scientiæ ingeneran-4 dum; & fic ftaret implicate contradictionemus posse dari scientiam, & sidem de codem obiestos ob idem numero medium enidenter tantum pros ខេត្ត ខេត្ត 🗸 entimbli

Altego doctrinam Valquez ob duplicem ras tionem puto reifciendam . Prima ett, quia euidenzia incellestualis consistir in co, quod inteldeclus commineatur ab ipfo obicco, & necession

zetur ad non diffentiondum illi, sed potins affendiendum, vii cum communi suppono ex tractatu desfide. sed posita enidentia dinini testimonij de mysterio Santtissime Trinitatis V. G. fintellectus convinciour, & necessitatur ad affentiendum dicto mysterio ab ipso obiecto ergo iam--habet euidentiam de hoc mysterio cum igitur fides cum euidentia, ve supra innuimus, repngnet : recte deducitur non posse haberi de illo fidem per hoc medium taliter cognitum. Minor, quæ sola probanda est, suadetur, quia posta euidentia tum veracitatis Dentum renelacionis einszeuidens est revelationem illam haber effentialem connexionem cum veritate mysterij; ergo ad assensum illi præstandum connincitus. atque necessitatur intellectus . aliàs indigeret imperio voluntaris; & integrum esset ipsi valuntati imperare illi dissensum, quod videtur apertè falsum 🕟

Secundò eandem doctrinam reijeio: quia fundamentum, cui nititur, non eft folidum: nam. vel per principium intrinfecum ad scientiam ingenerandam necessarium, intelligit. Vasquez id, quod est intrinsecum obiecto materiali; & boc non requiri paret ex eo, quia demonfraciones alique scientifice recte procedunt per causan efficientem, acque finalem, vt habesur in logicis; vel intelligit id, quod habet newelfariam. connexionem cum dicto obiecto, & hoc quidem veriffimum est. Sed iam habetur in casit nostro. quia inter pradicata essentialia diuini testimonij eft, quod fie verum, acque adeò quad effentialiter importet obiectum its elle, ficuti enuncistur ab illo Same or inch.

Dices pro Vasquez: Tostimonium Dei: ex co quod euidenter cognoscatur, non extrahieur à ratione diumi restimonij; sed habitus sidelihabet pro motivo formali dininum tekimquium; ergo ex coa quod dictus habitus affentiretursei reuclatz ob divinum tekimonium enidenter cognicum, non ferretur extra fuum obiscum, &

· Respondeo viconcessa maiore y difficientado minorem shabitus fidei habet pro:motitus formali divinum: Tekimunium in tota: sita amplitudine fumpeums nego: coarctatum ad poculisre genus actuum, nempe obscusorum a deineuidentium, concedo, & sie distinguo eedem mode consequens; Acidica: quod licer habitus lidei in tali calu non ferremm exera funm objectumecredendo mysterium propeer renelacionem enidenter cognicam: mutairet tumen intrinsecum modum rendendi in obiectum lunm : « & se mou» operatetur amplius, ve habitus fideisited et motum in Arumencum Desiqued cerenm eltique implicare contradictionem - Quod ancens incutdencia ad incrinfecum modum cendendi habitus ficiei pertineat, pater ex dichis, & consentit D. T. quaft. Il mr. 6. pbi ait qationem formalem rei credibilis ex parcenofici, elle non vilum aputat. ergo , non vilum elle differentiam obiecti Edvis non quidem fe coneuxem ex parse obiettis fed ex parce fubielli ; quam quident differentium recte rationem formulem appellar, quater aus habitus omnis upa folium specificacut ab o is as any mand offered to the Co bledge

biocho fuo formali, fed eniam ab intrinfeco modo, quo tendit in illud.

Tertia conclusso: Posest dari scientia, & sides de eodem obiecto materiali ob idem numero medium, duplici propositione intellectui representatum, altera clara, & enidenti, altera verò obscura. Quod tunc enenires, quando quis prater euidentem cognitionem de testimonio Dei circa tale mysterium V. G. Trinitatis, haberet cognitiones alias inferiores de motiuis credibilitatis, ex vi quorum eliceret indicium prudenta quod dictum mysterium se euidenter credibile; in hoc enim casu talis somo posset de tali mysterio actum scientia, & sistem propter diuinum testimonium elicere.

Probatur; Et quidem quo ad scientiam patet ex dictis : quiz testimonium divinum evidenter cognitum refundit evidentism in objectum tostificatum ergo reddit illud scitum. Quo ad sidem verò fuadetur ex co, quia politis cognitionibus inferioribus de motiuis credibilitatis, etiam si testimonium sit enidens aliunde : habitus tamen fidei habet totum id quod requiritur, tum ex parte obiecti, tum ex parte fubiecti, vt possire in actum secundum a ergo obiectum teftificatum potest elle creditum. Huius confequentia patet, antecedens verò enincitur. ponamus enime quod aliquis fidelis habeat fine immediatam, finè mediatam evidentiam de testificatione facta à Deo de Trinitate, quodque ei ficuti, & alijs fidelibus dica renelatio ab Eccle-La proponatur credenda, cum omnibus illis mosinis credibilitatis, quibus defacto proponitur, cum se: Habitus fidei , qui inhoc homine repetiture habet in ordine ad credendum mysterium Trinitaris testimonium dininum, quod se haber -vt fua incegra ratio formalis::objectiua . ergo haben zotum id , quod requirimer ex parce obie-Sti - Rurius euidencia dicti teftimonij non impediret a quin iple habitus sobleuré senderet in dictum testimonium , se per confequent in tem per illud teftificatam ; beneficio: scilicet cognitionum inferiorum , qua de motivis credibi-·litatis halfeatur , engo habet tolum id , quod ex parte subiecti requizitur, we exect in actumi

-fecundam : Viole de la la la confession de la confession . poni inmitionem .: & fidem immediatam cinta--dinimani reunlationessis ides quident a quod connaturaliter non possint propat ex co., quia nos -experimur non moueti adlamdendum , quod videmus, nifi per aliqued medium non visuina -habens infallibilem connections cum rècres--denda / si.enim , inquits medium probabile accureat fation illud despuimme is 80 imperu natuvali mbaemar ad huns actú (Lam id fcio) ș: fod motina ceredibilitatin mon dabene infallibilem !councionem ...cum rentlationes ergo &c. Quod verd posine diviniens componissic probat 5.49. Hi actus nempè intuitio, & sides immediata... circa rendlationem . non duna oppositi propter effectus formales, fed przeife, quia principia vnius retardant voluntatem,nè moneri possit ad imperandum affenfum circa media cognita ve contingentia; sed Dous independenter à voluntate nostra potest mouere intellectum, ve assentiatur; ergo &c. Maiorem supponie; & minorem probat, quia circa obiectum alicuius habitus potest Deus determinare intellectum, non secus ac possit voluntas propria.

.Verum ego probabilius existimarem oppoficum: nimirum intuitionem, & fidem immediatam circa dininam revelutionem etiam connaturaliter poste ámul componi; quia posito, quod, non obstante evidentia revelationis, habitus tidei habet totum id, quod tum ex parte obiectiscum ex parte subiecti requiritur, vt exeat in actum secundum; si qua esser assignabilis ratio, cur non posset connaturaliter exire, maximè experientia paulò antè assignata ab Hurzado; sed eam nullam esse constat primò, quiz ea adducteur solum de illis rebus, que tanquam obiecta materialia credi debent propter aliud. Reuelationi autem in casu nostro est præstanda fides tanquam principio: neque enim motina... credibilitatis sunt media assentiendi dinino testimonio, vt auctor videtur assumere: alioquin sides nostra in principia probabilia resolucretat; sed sunt media, que nobis obligationem oftendunt, qua tenemur dicta renelationi per fe, & immediate side principij assentiri; in ordine ad quam obligationem falsum est nos posse dicere (Iam id sciebam;) quia totaliter refundieur in motius credibilitatis, que nobis etiam. dicant dinino testimonio per se, & immediate omni firmitate allentiendum effe ; ergo &c.

Constat secundò salssas distas rationis: quia licet experientia illam non solum militer contra obiocamaterialia, qua credi debent propter aliud; sed etiam contra formalia, qua credi debent propter se; id camen contingit, quia cum ex vua parte intellectus possideat veritatem. ratione cuidentia: & ex alia deceptionis periculum sugiat: cum difficultate inducit, illam voluntas ad prastandum assensium, quando nihil commodi representatur illi in hac violentia intellectui sacienda; at verò in casu nos stro multum commodi representatur voluntati, si side principi, reuelationi proposita assentia, turi; cogo &cc.

cessat v.

Idem secundo colligitur ex probatione minorias in qua dicitur, quod ideo Deus independenter à voluntate nostra mousere potest intellesumore assentiatur side princi pi j dinino tesimonio, quia circa obiedum alacuius habitus
potest Deus determinare intelle Cerem, non secua ac voluntas propria: vel igierrar supponit.

y

79

_-

quod valuntas propria in tali cafu non possit intellectum determinare, vel quod possit; non primum, quia alioqui neque Deus posset, & sic paritas nulla effet; ergo secundum, & sic voluntas connaturaliter, non obstante enidentia... reuelationis, poterit intellectum inducere, vt credat illam fide principij.

Pro sententia autem Vasquez Obijcies primò: Viator euidenter cognoscens reuelationem Trinitatis sibi factam, non cognoscit euidenter Deum esse Trinum in se ipso; sed neque id cognoicit euidenter à priori per causam, neque à posteriori per essectum, ve patet ; ergo nullo modo cognoscit illud cuidenter . non est igitut cur non valeat cognoscere illud per sidem.

Respondeo, negando minorem; dico enim, quod licet reuelatio non sie propriè Trinitatis estecius, qui illam de se astendere valear: est tamen talis in ordine ad ingenerandam cognitionem claram de dicto mysterio; quia eius veritatem tanquam priosem ie supponit, & cum ca essentialiter connectirur; quare cognitio de Trinitate habita per enidentem notitiam reuedationis, habet rationem scientiz à posteriori; ad eum plané modum, que cognitic de entehabira per enidentem notitiam veritatis, aut bonitatis eius. De reliquo verum huiusmodi cagnitio cuidés de Trinitate posse appellari sidei , quatenus divino testimonio nititur, est que sio de nomine: sufficit nobis, quod implicet efici ab habitu nostræ fidei, qua talis eft.

Instabis: se cognitio de Trinitate per reuefationem enidentem habita ellet scientifica à po-Aeriori, sequeretur, quod talis etiam este cognitio conclusionis, habita ex recordatione enidenti, quod homo illi alias affenlus; sip per medium demonstrationm, coins postes oblimisest: fed hoc non videtur dicendum . ergo &c. Refpondeo concessa sequela, negando minorem; & dico, quod memoria illa cum habeat intrinfecam, & necessariam connexionem saltem mediatam cum veritate conclusionis, non est, cur mon sit scientifica. & demonstrativa in co sensu. in quo multas probationes Mathemacicas, & fyllogismum euidenter ducentem ad impossibile. appellamus demonstrationes à posteriori, quatenus important caulam cognoscenditantum:

Obijcies secundo: Angeli in via 28: Adam. ante lapfum enidenter cognouerust renelationem, sibi factam, pronenire à Dep : & cunc fiaco alijs cognitionibus inferioribus de moriuis credibilitatis, propter illam eanquam motrumus formale fidei diuinæ crediderunt mysteria fibi revelata; ergo potest dari fides ex seuclatione enidenter tantum cognita. Respondent aliqui primo, inter quos eft Gabriel , Bonaucheuraus, Durandus, & alij negando secundam iparcem untecedentis; dicupt enim neque Angelos invia, neque Adamum ante lopsum habuisse proprie fidem, sed cognitionem quandam supernazuralem ea nobiliósem, que illos illuminante. Verumhus responso est contra communication fensum Petrum, ita ve eam aliqui omnino dama ment. Responder secundo Cardinalis de Lugo wife. 2. de fide fect prime when 13. esto omises Angeli fidem habuering ngo camen enidentian

Eir.

renetationis. & se fic kalkan elle primem parcem antecedentis; putat estim Deum occultasse, tum Angelis, tum Adamo supernaturalitaiem, ... & quidditatem illins renelationis : & secononifuisse illis euidens, quod proueniret à Deos fed dubitare potuisse verum ab alia aliqua creatura nobiliori sibi occulta ad ipsos decipiondos canfaretur. Sed contra est , quia Angeli ex vno capite sciebant illam aliam creaturam esse ordinis naturalis, atque adeò fibi deberi cognitionem. ·illius: ex alia verò nullum habebant fundamentum dubitandi positiue, quod Deus vellet vt auctorem supernaturalem se gerere, occultando illis dictam creaturam. Quod si huiusmodi fundamentum habuerunt : quæro ex Lugo, cur potius crediderunt eam à Deo prouenire , quam à creatura illa? profectò respondebit non temesè id credidisse, sed habnisse motiua credibilitatis sufficientia, que illos ad prudenter credendum inducerent, huiusmodi renelationem sibi à Deo

Melius ergo: respondendum videtus tentià:, concedendo primam antecedentis partem: sed negando secundam, quatenas negat iltis alias cognitiones inferiores de motinis credibilitais. -Puto enim, quod quamuis Angelimon orgnonerint illam revelationem esse in sua entitates -ordinis supernaturalisa cognouerunt tamen enidenter prouenire à Deo. sed addo cos habuisse alias cognitiones inferiores de motiuis credibà--litatis, ratione quorum propter dictams renelà--tionem mysteris/concluta fide Theologics/crediderunt : Porrò inter hec motiua erané Sanctitas mysteriorum, congruentia ve simal ludicium. Deo subordinarent e illuminacio ex parte inseidellus , & fandis ex parte voluntatis inspiració. caque omnia de qua conceduntar eis ab Aduería--rijs ex fuppolicione: duod non cognotificat -neuclationems libirfastams prouenire à Deo, & nilniominus ebligari faissent ad eam credendam. Eodem modo respondendum videur 29gamento desimpro existe Prophetarum de rebas fibi à Deonraiclaris, ctiam fichidenter cognouissent renderionem idem fibi à Deo factam faille, quodinon putarem

Obijcies tertiò: Sancti Viri, qui in contestaeionem fidei mirroule tediderunt , imo Bi qui -illa viderunt : enidenter cognosecbant ex miracales Deum fuifferqui my fieria fidei renelauerit. -fed hi habuemut folam fidem , & non feienniam rde renglationes ergos (consists), a na abrila a sen -17 Responded poquod fi illi potuerunt ex miraeutis enidences Dei rehetationem cognologres habuerunt simul fidem 5- & scientizar de myle rijs reuolatis propter sationes dichas. I V minube autem id potificiae:) negatinë respontatorus; iquia opoquam culidentes cognonerant illa effere mera miracula demperenim dubicare poterant, hum intermisserentarisensuardeceptiones, vol -damonum praftigiaş:faifam doctrimim confir-Marins not a theire of Eximitation Security ro Occasione incinsubiodisonis quarisfolat: Nuo Deus concurrere posset ad vera miracula: omito to, qui illis secretur ad cofirmandam: fallamo doctrinam . i Venum hacuqualito ad . Theologos proprie special a quine ago obiter ad gain res-

pon-Digitized by

pondea: euidens miki esse eum non posse, non... solum cum intentione confirmandi illam falsam. dactrinam, sed neque ob alium honestum finem, quotice aliunde ex circumstantijs constare nequisse ob dictum finem honestum illa miracula edere - Ratio est, quia in veroque casu Deus ellet auctor, & particeps fallitatis, & in primo quidem per le ; in secundo verò accassanaliter: quia miracula habeat rationem diuma fübscriptionis, arque figilli, quibus Deus profitetur suam auctoritatem interponere velle. Vnden etiam si ab finem honestum occultum miracula illa ederet, quando homo vellet suam falsam doftrinam confirmare, effet auditoribus deceptionis occasio. Przterez si Deus hoc posset : sequeretur, quod tota fides Catholica vacillaret; nam Christus, & Apostoli vnum ex przeipu s medijs, quibus ad disseminandum Euangelium, vii funt, fuit miracularum patratio in conte-Rationem doctring., quam prædicabant i fi igitur Deus, non repugnante lumine recha rationis, potuiffet concurrere ad ea miracula ob alium. hangkum kaem , Ernon patuiket id constare auditoribus ex circumfantijs; non folum illi nunquam convinci poruissent, hoc scientes; sed eriam nos dubitare possemus, num desació Dens ita se gesserit in illis miraculis patrandis; sed sic firmitas nastræ fidei concuteretur, ergo &c. Dicere autem ex Sacris Scripturis nobis constate cum non ita se desactò gessisse, mili videtur ridiculum, quia prius fuit homines credidiffe, ve * Deo fibi renelatum id, quod prædicabant illis

Apostali, & deinde recepisse Sacram Scripturam tanquam veram Det loquitionem. fi igitur fællicas prioris cum veritate miraculorum. confungi potuit : non restat per quid homines de veritate posterioris certificentur. Non rectè igitur Deus in hoc se gereret, illa miracula operando; quamuis enim passit licité Princeps in finem honestum sigiltum, & subscriptionem sua ministro confidere, quam prævidet abusurum. illis, ad falsam scripturam confirmandam: non parest tamen hic, & nunc sigillo, vel scriptione. sua munire scriptum, quod falsitarem continere animaduerrit; quia sic sieret particeps falsitatissed hoc prorsus modo se Deus haberet signando miraculis doctrinam illam, quam falsam estcerneret erga &c. Nec refert, quod non poltint homines vera miracula à falsis discerner quia nec sigillum, ac subscripcio Principis vera à falsis certò internosci possunt abijidem hominibus: & tamen Princeps si sigillo suo 2c subscriptione falsum sirmaret scriptum aliquod, peccaret- ficuti , & subditi fi fine ratione fallum allud effe iudicarent.

His tamen non obstantibus addo, quod si aliunde constare posset ex circumstantijs a Doum miracula illa edere ob alium honestuminem: tunc restè posset Deus ad ea concurrere, quia si huiusmodi finis Dei ed alicuius notitiam non peruenirett hoc per accidens se haberet, neque illa deceptio Deo, sed privata illius ignorantia adscribenda soret.

D I S P V T A T I O VIGESIMA TERTIA

DE COGNITIONE INTVITIVA,

& Abstractiva.

IN tellectiva Cognitio relle dividitur in Intuktivamie Abstractivam tanquam in duo membra, cam adæquate dividentia; de ided non est necossa aque primo de veraque disputate scorsim, nam cognita essentia Intuitive, istatim, quid sit Abstractiva remanet explicatum.

SECTIO PRIMA.

Expendenter alienne feitest in cognitionie Intuitie, & Abfinoline offention explesses

Irea hanc controversiam plures circumserranter Doctorum sententizque ad decemcommodé reduci possint. Prima est corum, qui
dicunt essentiam cognitionis identitue confistres
in eo a quod quantum est de se non presupponat
aliam and dissertam abstractives, que cumsit cognitio rei in alio a necessarió debet sequiafite mediaté, sue immediate intuitivam. Sed
contra hanc sententiam facit: tum quia potest
quis divinante accipere immediate à Deo species

rerum abstractiuss; de sic absque eo, quod primus cognicionem aliquam intuitiuam eliciat, ellecte abstractiuam; cum eciam; quita priociessi quam naturaliter sibi vendicat intuitiua, est quid posterius ad suam essentiam; quam in præsenti; inuestigamus. Nos enim haius præcedenciæ victionem rationem inquirimus, dum de quidditate intuitius cognitionis dispuramus.

Sequada est alioru docenciu intuitiud cogni.

tione estevialiter ferri in quidquod erat este rei,
hoc est in rei estencia: ad discrenciam abstracti.

nu, quu versatur circa rei existenciam. Sed con et tra est rum quia cognitionen seusum externo

tra est rum quia cognitionen seusum nulla obie
tum sunt omnes intuitium; se tamen nulla obie
ctorum suorum quiddicatem artiogie: tum
ctiam, quia consequentia demonstrationis a
poste-

Digitized by Google

posteriori est cognitia abstractiva: & camenas. sæpè attingit essentiam rei. Contra verò cogniciones Dei, & Angelorum, quibus res ve existences percipione, sunt intuitiuz; & camen feruntur circa existentiam rei , quam co-Suojeme.

Tertia est corum, qui ainnt: Essentiam cognitionis intuitiux confistere in co, quad seratur in obiectum per simplicem intuitum, & sind terminosum complexione; per quod differat ab abstractiva, que non nisi cum discursu, vel faltem cum complexione terminorum suumobiectum attingit. Sed contra hanc explicationem facit, quia Deus, & Angeli per cognitionem intuitigam agnofeunt multa prædicata faltem accidentalia competere rebus creatis, quod fine aliqua complexione terminorum fieri nequit: contra verò nos per amplicem intuitum. Deum, & Angelos absque vila complexione. apprehendimus, de quibus certum est, non nist abstractiuam cognitionem habere.

Quarta est dicentium: Intuitiuam terminari immediate ad obiectum nullo verbo intermedio, per quod differt ababitractiva, que terminatur ad verbum tanquam ad obiectum immediatum, & proximum. Sed contra, tum... quia omnis cognitio , que ed intellectu procedit, eft verbum illius: tum etiam , quia falfum... elt verbum elle medium, in que cognisio funm: cognoscit opiecium, quod verumque suo loca

probauimus.

Quinta est Scoti in primo dift. 2. questione 2. art. lecundo qui vult : Intuitiuam tendere essentialiter in remyt existentem, & præfentem: ad differentiam abstractiue, que à rei existentis, & przientia przieindie. Sed contra est primo, quiarn effectu cognoscimus abfractine causim vt existentem, & præsentem; vt in lumine cubiculum ingrediente, folem; in fumo, jgnem; & vniuersaliter ex rabus creatis causam prima existentem, elfque præsentem. ergo fallum est tendere in obiectů ve existens, & przsens, competere estentialiter intuipiux. Neque dicas quod; licer cognitio abstractiva possit attingere ohiedum existens zque, ac non existens : incuitiua tamen non sit nisi existentis, vt existens est: Nè id diess, inquam, Quia, polito, quod land ab-Aractiva artingit objectivm fuum in ratione. existentis, non potest explicari, quid ilin hoe, in in differentijs cognoscatur, in in quod intuitiua attingat illud vt existens, nisi confugias ad exigentiam attingendi obiechum.... existentia, & præsentia affectum: sed incassuma: quia poteft intuitiua ferri etiam in rem non exi-, stentem; ergo ferri in tem existentem non competit illi essentialiter: Antecedens probatons quia species inquitiua tei potest saltem dininiens. durare a corrupta se a cuique ell species grapiana non pendet ab illa essentialiter . ergo .. & ipsais; cognitio intuitiua, que ab intuitiua specie ganfatura potest ferri etiam in som non axishmemit Quod fi dicas primò ferri quidom tune in repronon existentem, sed in rationem existencia. Lami confundis intuitiuam cum abliraciona granam con accingere polle objection in ratione existencis; supra probaui. Quod si adelas secundò non esse : apsurdum a quod species seits cognitios que assess

stence objecto, erat intuitiua, eo corrupto, tranfear in abstractinam, fallum assumis; nam, ve bene docer iple met Scotus in quarso dift. 49. queffe 12. S. alla diner fitas : dux ista.cognitiones differunt inter se essentialiter, ergo nequit vna eranfire in aliam: non enim potest dari transitus rei, in se immutate, de specie in speciem. Quod se denique dicas tertionde ratione intuitina effeus quod terminetur ad existens pro ea ipsa differentia temporis, pro qua cognoscitur, nihik euincis: nam constat Christum Dominum intuitiue praterita, & futura in hoc instanzi inmeri, que tamen pro hoc instanti nequaquam: exillunt.

Sexta oft volentium: Quod licet tum intui- 7 tiua, tùm abitractiua in obiectum existens, & prasens ferri possit: obiectum tamen intuitiuz: exercet rationem præsentis, & existentis, mo-. uenda potentiam , & illi se obiectiue prasentando; quod non facit obiectum abstractiuz, quantumuis præsens fet, atque:existens. Sed contra hane sententiam facit, quia cognitio, quavnus Angelus alium videtsintuitiua est; sed obioctum dicta cognitionis non exercere rationem. præsentis, & existentis mouendo intellectum. cognoscentis, & se illi obiectine præsentando, constat , ex co quia Angeli habuerunt huiusmodi species sibi à Deo congenitas suz creationis initio, & eas non accipiunt ab obiectis, vii. finra probatum eli-ergo &c.

Septima est docentium : Incuitinam constituiessentialiter per hoe, quod immediate, & dire-Stè tendat in obiectum in se ipso: per quod differt ab abstractiua, que habet tendere in suum objectum nog in feifed in alio . Sed Contin hoc ficit primo fquod fogpitio entis vinuerlaliftime fumpti , Et a fuls differentijs abstracti, est abstractiua, & tamen per eam cognoscitur jens is fo , & non in alio i fi enim cognosceretur in alio, vel tanquam in caula, wel tanquam in effectu : neutrum autem dici polle patet , quia... ens ve ens, cum se maxime transcendens, neque potest habere causan, neque estectum, à quibus distinguatur, & in quibus cognoscatur. Dicere aucem, quod cognoscatur in suis disterentijs,est manifeste falsum; cum enim differentiz entis implicité contineaurir in ente, potius dicendunt est squod differentiz in illa , quam quod illude

Contra secundo: quia Deus in se ipso cognofeit erezturas offen non neu per cognitionem intuitiuam, saltem existentes . ergo non est de essentia-insuiting sendere directe in obiosemfuum, & non cognoscere alled in alio. Maior patet: Minor probatur ; quie cognitio intuitiua, cateris paribus, est perfectior abstractiua; que autem videnturin Deopersolistime miden tur. Porto hog argumentu idem eninciadi ataufforarun ad cognitioneth siqua Beati cognoscunt. creaturas in Verboin, an ingent of the states

Doque ele aliorum, qui dicunt: Elienvique : 10 intritius confisere incom quod cognoscat obiffi. Champlicute est in fe. Schonoid modum alterius; ple quod differt ab abstracting, que cognoscie obieitum ad modum alterius V. G. Denm ad. modum lenis a éragelum ad modum puari. 1844/2

Digitized by GOO

-5AC;

13

SECTIO SECVNDA.

Sect. I.

Proponitus nostra seutentia de essenia cognitionis Intuitina & abstractina.

DRima Concluto cognitio intuitina quatenus. opponitur abstractium recte discribitur. Cognitio propria obiedisquod cognoscit: ad diffrentiam abstractine, que definiri potest: Cognitio, que non est proprie sui obiecti. - Pro explicatione nota: qued præter proprietatem specificationis ab obiecto fuo, qua est omai cognitioni comunis, dupliciter aliqua cognizio dicipotest propria obiecti , primo esfective; secundo. obiectiue, propria effectiue illa,est que producitus ab obiecto suo ssuè immediate per se ipsu sue mediate specie impressab ipso procedente. propria verò obiectinà illa elt, que repræsentat fii u obiectum secudu omne determinatione, qua habet în se ratione cuius à quouis alio-diversificarus. Hoc enim iplo, quod illud seprælensaret. eum aliqua indeserminatione, seu confusione no offet illius,ppria, sed comunis illi, ac alijs obioctis cu quibus illud confunderet ae permisceret. Quo polito: dico proprietaté ve lic collinere cognitio né intuitiua ve fic, & improprietaté illi oppolită abstractivam ve sic . qua explicatione posita.

Probatur affertio.prime ex impugnatione aliarum fententiaru, quas sectione pracedonei reicimus Probatur secundo quia intuitina cognitio semper concipitur cu aliqua peculiari tendentia in objects sucresions cuius striffi speciali modo propria, vel effectiue, vt patet in visione , audicione,& similibus : vel obiectiue;ve conflat ex cognitione intuitius quam habent Angeli de rebus naturalibus Contra verô abstractiua cognitto apprehenditur femper veluti accomodatitia; & aliena respectu obiecti; ve quando cognoscimus Deum ad modum senis , Angelum ad instar pueri alasi. Et fauer huic explicationi vocabulu: abstrahere enim à quo abstratio est quasi per vim aliquid auferre, quod facit intellectus quories non valens cognitione propria objectivillud attingere veluti furtiue cognitione impropria, sienti potest, illud ad sè intétionaliter pertraliter. go cognitio intuitius ve sie recle describitur coghitio Apria obiecti siuè demil esfectiua sine obiecliua proprietate de quo postea Contra vero rectè deferibitur precifiua cognisio abiesti impropria modo dicto.

Cofirmatur Coclusio na sienti docent Gregorius & Scotus apud Ouiedu coner.6. pun 4. nu 9. intuitium. & abstractium cognitionis nomina inueta sunt à Patribus,&Theologis occasione illius dicti 2.ad Carinib. 23.videmus nunc per speculu in znigmate, tunc auté facie ad facié-sed visiones, quibus duo se innicé facie ad facié cognoscunt, sunt maxime proprie illors, ita ve imposfibile, nt poste ad alios pertinere cotra verò coguiriones speculares accribul possus pluribus, defacto enim multi dicunt id quod videtur in speculo effe figura quada fimile obiecto, alij verò eilis species impressas in speculo reflex as alij demil obiectu ipsuide dicedu de cognitione inigmatica,ve fuit illa de comedéte exiuie cibus, & de forti eggressa eft dulcedo; que me l'eis rebus recte acomodari potest.ergo &c.

V v

&c.Sed eatra est:quia si quado dieis quod ad cognitione intuitiua requiritar, quod cognoscatur res,& no admoda alterius : vel necessaria ducis, quod hoc alteru debeat effe diuerfe speciei ab eo. quod cognoscitur, vel sufficit, quod sit alteru, sine tandé dinerfæ, sinè einsdé speciei. Neutrum dici potest . ergo &c. Maior patet ex sufficiéti partiu enumeratione. Minor probatur quo ad primum: quia fi oportet effe diuerfæsergo quanis qui nunquam vidit Romam,illam cognoscit per species, quas habet de alia cinitate V. G. de Panormo, Neapoli &c. eam videt intuitine, & quando Angelus cognoscit arguitiue meum Secretum Cordis per species, quas habet de altero Secreto, illud etiam intuitiue cognoscet. Et quando ego ad modum alterius hominis Imperatorem agnosco, item illum dicar intueri, quia per se non cognosco illum in alio, quod sit dinerse speciei, quod necessarium esse putas ad abstractiuam cognitionem. ergo &c. Probatur nunc eadem. Minor quo ad secundum, quia si ad cognitionem intuitiuam requiritur, qued nen cegnofcatur res ad modum alterius, licet eiusdem speciei, sequitur manifeste, quod ad eam habendam, necesse sit cognoscere obiectum secundum vltimam determinationem, & differentiam, quam habet, quia quandiù cum aliqua confusione, seu pracisione cognoscitut, semper cognoscizur admodum alterius; V. G. fi cognoscam hominem fingularem, hoc est Petrum, sed eins fingularitatem confuse, & vage attingam abstra-hendo ab hac, vel illa singularitate determinata, iam cognofce illum ad modum cuinfcumque alterius individui hominis, & sie non sieuti est in fe. fed hoc est contra fensum horum auctoru, qui putant huiusmodi cognitionem esse intuitiuam,vt patet ex Ouiedo Controu.6. puncto 4.nu. 14. qui postquam hanc sentengiam de intuitione docuit, conclusit visionem intuitiuam posse esse præcisiuam saltem ex parte actus, quia ex

Parte obiecti eam dari posse negat ergo &c.

Nona est, quam nonnulli recentiores sequuntur cum Arriaga in pr.par.disp. 9. sett. 2. nu. 10.

Hac vult: quod differentia inter cognitione intuitiuam, & abstractiuam in co pracise cossistat, quod illa sit per species proprias ac immediatas, aut per concursum immediatum ipsius obiecti abstractiua verò per mediatas, & alienas, ab alio obiecto desumptas. Sed contra hoc facit primò, quia quando quis in hac vita per cognitionem reflexam suam directam cognitiones agnoscit, illam per proprias species ab ea immediate productas agnoscit, & camen non putamus cum intuitiuam cognitionem de illa habere, ut satetur

Oniedus loco eit. nu. 18.

Contra etiam est secundo quia per ipsum Arriagam Disp. 10. de Angelis sett 1. nu. 4. cognitio, qua terminatur ad rem prasentem, nisi rem illa cognoscat ve existentem atque prasentem, non erit intuitiua, sed potest cognitio aliqua sieri per species proprias, & terminari ad rem prasentem, non ve existentem, atque prasentem, cassi quoquis per species proprias Rana V. G. cognosceret illam ve possibile, ve idemmet austoribide satetur ergo salsu est essentia cognicionis intuitiua consistere in, co quod per species vel per concursu immediatu cognoscat obiestum.

R.P. Iof Politzy Philosoph. tom. 3.

Digitized by Google

<u>-</u>

16

17

18

Secunda Conclusio. Cognitio Intuitiua materialis contenta ell, ve fie propria obiecti proprietate solum effectiua. Probatur facile, quia. omnes lipponimin La lupucciochos lemper iutuitiué lua obrecta debete cogno (cere, nunquam stro abltracting ? led illarum intairis nequit per proprietatem obiechigam conflitti gibene camen per effectivam; ergo lataitiva vogatied materialis proprietate folum effectiva contentaeft. Probo minorem, quia per fenfus externos illa falum obiecta cognoscimus, que medis speciebus, ab eis productis, in fentaciones k buile non 38 emphatelo miga bulli e numbai nobis W.G. videtur, quod fuas species in oculo nostro producit, que cum non sintapte reprefentare opulo, num color. Az labstantia an. 2001dons font identificaramienn inpiego auf auf potins ab illo diffincium . & cztera . imo verà multipliciter vitiatia ac hebetari possined hind fitive ibiuitio materialia aliquam femper imiel proprieta cem obiectium babe at admixtama a ita ve cum aliqua confusione, & indecerminarione faum femper tepresenter abiechum, ergaintuitio lentitus noquie per proprieta temobis. Ciuam constituisbend tamen per effectiusment

Terria Conclusio: Cognitio intuitina spicitua. lis debat este proprietable sti proprietate obter stina a quid quid sie de essettina.

Probatut i quia couffet Angelos fur creamitonis initio substitus parties parties non fuerunt proprie de si di lia cognitiones non fuerunt proprie de didarum sebantiarum proprietate obiessius, etc. chius, benè camen proprietate obiessius, etc. chius, benè camen proprietate obiessius, etc. chius, benè camen proprietate obiessius supponos Augeti species intentionales saltem illarum substitutatum habiternot indicas à Deor tanquam ab auctore, pature, quia non exigentant dicts substantiar essillis producere. Alle unde verò cognitiones, quas carum beneficio formatunt Angeliacos certificauetunt de omnibus pradicatis, quas craot in illa substantis, a ergo illa cognitiones non sucrunt proprie obie, dorum proprietate essessius, sed obiessius.

Confirmatur, quia cognitiones reflexa, quas in hac vita de nodițis cognitionibus directis hat bemus, funt proprietate effectiua, & tamen non funt intuitius illațium ve fupra notauimus, fed hoc non min quia non funt proprie illatum proprietate obiectiua, ergo, ad intuitionem spiritualem obiectiua, er non effectiua proprietat necessaria est.

Atque ex his parer nonquellas ex sentencia, in præcedente Sectione rejectis, posse in bouos sensu explicaria & probabiliter sustineri, hoc ipso quod earum explicatio cum nostra coincidat. Inter eas autem octapam & nonam eliggerem; & quidem Octapa, si ita explicatur a quod cognitio intuitiva cognoscat objectum fuum sicuti est in se per hoc, quod si illi propria; abstractiua veja cognoscat objectum sustina alterius, quatenus si illi veluti accommo datitia aliena, & impropria; sicuti est cognitio, qua Angelum quis cognoscat admodum pue eri alati, & tenebras ad instar nigredinis, Nona verò qua dicitur, quod intuitiua sat per species proprias: abstractiua verò per alienas.

fi hoc mode intelligatur, et non faciat vim in...
proprietate & improprietate iplanum spacerum, fod potins cognitionum, que s oegalateter loquendo, ot fi non afiudiobate of lotent
effe proprie obiectorum hoc iplo i quad a speciebus propriis producantur, & alienzafi alienis proueniant,

Contra dicla. Obijcies prima in cognitio intellectina albedinis: correspondens vidoni corporez ciuldem albedinis, est Incirciua. & car men don el propria proprietate abiestina a accenta in tanto rigure, quia fuam habet confufinnem . & indeterminationem quo ad multaprædicata . ergo falla conclutio. Responden admillo anrecedence . ne videar à communi.lententia difeedere , negando confequenciamin. conclusione enim loquari sumus de cognitione absoluté spirituali: hic autem sett decognitione no fira, que est aliquo modo corporea, in quantum pendet à phantalmatibus; & ided eins intuitio ellentialiter pendet à pro-prietate effectiua, falcem mediaté, quia intellectus nofter pro ftatu-immerfionis in materia, ad hoe ye obiectum aliqued intueatus determinari debet á pliancalmacibus dependentibus à fentibus, medijafpeciebus caufatis ab obiecto effective; figure enim anima in elle affirm corporis pendet à corpore, ita debet pendere quatum ad operari .

Obijcies lecundo: fi inquiriua intellectio des beret cognoscere rem secundum ylimam des terminationem , quam habet: fequeretur quod pollet dari cognicio quiddiratina reis que ellet abstractiva einsdem ; sed hoc absurdum este patet in Deo, qui nequit cognosci quidditatiuè nifi per cognitionem intuitiuam . ergo &c. Responded, distinguendo sequelam, postet dari cognicio quiddicacina reiaque effet abftractiua ciuldem rei . fi individuacio talis rei non at de eine quidditare concedo : posto quod indiniduatio eft de quidditate rei,nego fequelam: Er ad minorem dico, quod intantum non poteft dari cognitio quidditatina Dei que fit abftractina, in quantum eins indiniduatio eft de conceptu quidditatiuo ipsius Dei quia estentia Dei quantumcumque prescindatur . est incommunicabilis alteri ab hoc Deo ; at vero cum individuatio creaturarum , faltem regulariter, non fit de illarum guidditate : hinc fit, ve poffmus habere cognitionem quidditatiuam caruma que fimul fic abftractina.

Obijcies tertio res merè possibiles habent in se suam vitima determinatione, & sie videntut a Deossed non videntur intuitiue ergo & c.

Respodeo: aliquos negare minore parae enim, quod non solu ea, qua aliquando habitura sune existetia, sed etia ea, qua nunqua excitura sunt, cognoscatur à Deo intuitué, proptet rationem assignatam. Contra quos faceret, quia intuitiva cognitio videtur esse eadé formalissime cu sciéria visionis, qua no es nisexistetiu. Melius igitur negada viderur maior; vitima enim determinatio rei est existetia, arquadeò ad hoc ve aliqua res intuitue intelligatur, oportet cognosci in ratione existentis licet hoc non sufficiat, sed requitatur praterea ve secun-

oncurs a immediatal cognotiae ch

Digitized by Google

a .,

dum omnem determinationem, quam habet, attingatur,

Obijcies quarto etiam fi Deus per le ipsumi suppleat speciei coloris desectum in ordine ad meam visionem corporcam adhuc, mea visio est insuitius . erge ad intritionem corporoam non toquiritur propietas effettiua. Antecedens patot, consequentia probaturi quia dica visio non pedes effectiue ab obiecto coloraro mediates, quia non habet species ab illo productas . neggimme4 diate. Respondeo, contesso antecedenses distinguendo consequens: ergo ad intuitionem corpoream non requiritur proprietas effectiva, connaturaliter, nego : diuinitus, subdistinguo: non requiritur actu, & formaliter, concedo, exigitiue, nego confequen riam/& ad eius probationem dico: quod visio illa diminuma producta, licot no sit propria obiestà sui propriesate essessium actu formaliter; est tamen propria illius exigitine, quaterus exigir connaturalizer fieri dependenzer ab eo in genere causa efficientis mediate. In idem recidit, quod dicir Quiros in sua phare disp. 97- fell-2- denominationem videlicet intuitium finnendam esse ex modo toudendi intentionaliter per modum przsentis, cui przsentia realis obiecti nihil refere . in quo sensu explicat sum definitionem intuitiuz reognitionis quando, dixit eam este, que suapre natura immediate pendes à przsentia obiecti svo obiectum est.

SECTIO TERTIA.

CAn implices contradictionens insueri vuune en leis >
qua fant formaliter in Deo, non
insuesi retiquis

Parte sed, quiz cius resolutio totaliter ex principio philosophico pender, quod in superioribus sectionibus stabilimmus, aqum est campertrastare, ve sic melius nestram de intuitiona sensentiam explicamus.

Conclusio esta affirmativa . pura mus enim im-, plicare contradictionem intellectum aliquem. quantumuis diminitus eleuatum, intuitiue cognofceroaliqua prædicata ex his , quæ for mali-, ter funt in Deor quin simul cognoscat insuitius, reliqua, tum absoluta, tum relativa, qua in... co funt , non tansum materialiter, & identice : ficuti oculus quando videt albedinem, rationemqualitatis, que, in ca esto dognoscero putatur 30 sed eriam distincte, & formaliten, ita ve de omnibus, & fingulis cernificetur. Ita S. T. 2. 2. 904 z. art. 8. ad tertium, & cum co Vasquezibi dispe 48. Snarez lib. 2. de attribuis neg. cap. 22. Eri-. cius traff. 2. disp. 501 & alij contra Scotum in prime diff. Laqueff. 2. quem sequntur Salas tomprimo in primam scounde quaft, 3. traile 2. difp. 4.: peliez. 6 3. Granad, tom. primo in primam partamo, trall. 5. difp. 5.6. O 7. Hurtad. in metaple. difp. 6. fest. 6. Arriaga in primam partem difo. 8. fest. & & alij . Verum ex his auctoribus, quidam... aiunt, qued solum ea, que in Deo distingunsur realiter, ita fe habent, yt possis Intuitind. videri vnum fine alio V.G. Parer fine Filipi alia

verò addunt, quod etiam, qua virtualiter intrinsecè distinguatur, possine hoc modo intuitinè cognosci, ve natitra sine paternitate, nomulti
denique terriò dicuntsetiam, ex his, qua inter
se tantum extrinsecè distinguatur, posse vuntaintuitiuè videri, nom visualis, quia quamuis
per cos vua ex his rationibus non possit obiectiuò prassindi ab alijs, sed solum formaliter: putant tamen dari possinognitionem intuitiuam,
que certificet solum intestestum de vua; & non
de alijs V. G. de matura, & non de attributis
de sapientia, & non de institu &c. Quibus
positis.

Probatus Cochelio nostra adversus tres dicas Antentias, singulas earum impugnandorEt primò quidem probacur impugnando tertiams quæ eft Arbiaga loco vir.mimero 35. Formalicaces qua taneum extrinsece distinguntur in Deossunt vna simplicissima formalitas constitutina vitima rationis, qua Deuxà quolibet alio, qued non est ipse, diversification ergo simplicat Deum intuitiue cognosci secundum unam ex cix, hoc est fewindum effentiam V. G. quin intellectus reddatur aquè certus de reliquis, id est de attribusis eins. Antecedens supponitur in hac via, & absolute suadetur, quia Deus secundum suam racionem vleimò conflicuciuam est formalishme actus purissimus, nullam innolvens potentialitatem . ergo formalissimè omnes perfectiones abfohreas, que folum extrinscee distinguntur inoludie galioquin & solum eas identice, & radicaliter importatet, posset excogitati alia est sentia persection, que illas includeret estentialiter 3 & sic diulna essentia , non esser adeo perfecta; quin alia, petfectior excogitari poller, quod nemo dixerie. Portò hac ratio aquè connincie do reliquis ateributis, que virtualiteretiam extriniece inter fodiftinguntur, quatenus vnunquodque ex cis eft formalistime actus purissimus. Consequencia verò sequitur ex dictis, quia visio incuitiua consistir in co, ve sia propria obiecti proprietate obiectiua, atque adeò cognofcat illud feaundum fuam virimam rationem distincte, & determinate.

Ad hoc argumentum responders potest anipliciter: Et primà quidem: essentialem constitutionem non tollere distinctionem penes conceptum implicioum, & explicitum. Sed contra, quia licet, quod allemitur verum sit in ordine. ad cognitionem abbractivam, falfum tamen eft. in ordine ad insuitivame ad hanc enim nonsufficit representatio : qualifoumque ultima differentiz consultutium eus, quod intuemur; sedrequiritur, repoglemento, sub totali, & viridació determinations; we pater an eognitions individui vage sumpris que qui a attingit illud:secune: dum ultimam rationem individualem inadaquatà a ctiam finullo mada pendeat à phántafmaribus, non consetur esse intuitiua e sediabstractiua. Neque dicas disparientem in hoc essenquia gognicia indiuidui vagi abfirahie racionum communem individui ve fic, à racione fingulari, hoc est talis individui, quod non habetur in cafit nostro, quando quis, intueretur naturamu. dininammon interior avenibutis.

Vu 2

Digitized by Google

20

Ne id dieas, inquam, nam praterquam, quod falfum affomis, quatenus aliter fertur incellectus in individuum, vt fie, ac in individuu vagum, hoc vel illud: Sic contra infurgo: repugnat intueri rationem communem, non intuita particulari, que non ingreditur in conceptu effentialem illius, ergo multò magis repugnabit intueri effentiam absque attributia, que exparte obiecti sunt constitutiva ipsius effentia.

1. Responderi potest secundo , quod quemadmodum Dinina sapientia ratione extrinsect conorm poteft clarè cognosci: per cognitionem abiliractinam, non cognita clare essentia : ita.82 per intuitiuam . Sed contra est primò, quia hæc distinctio ratione extrinseci connotati non facit quin essentia, & sapietia fint vnica persectifsima formalitas obiectiva indivisibilis, ita vt no possir per te vna obiective præscindi ab alia. ergo non obstance diffinctione in ordine ad exgrinfeça, implicat, eum, qui per inquitionem... clare certificatur de vna ; non certificari etiam de alia. Antecedens patet : Consequentia verà probatur: nemo dixeritposso aliquem clare intueri essentiam hominis, absque co quod eius prædicata effentialia, seu, quod idem effecius do+ finitionem obiectivam clare etiam intucatur: & tamen definitum ita oft cum sua definitione vna formalitas ex parte objecti s ve extrinsecò seu in ordine ad intellectum no firum virtualiter diflinguaneur .

Contra etiam eft fecunde, quia in fontentia negante przeifiones ex parte obiodijintantumi intellectus parest certificari de animalizate hominis, & non de rationalisate, in quantum videt folas operationes animalitatis, & ex eis ad carum principium dignoscendum, voluti dimidiatè procedit; sed intuitiua cognitie opposite modo se haber, ex cognitione videlicet principi). operativi ad operationes ipsas progreditur. quemadmodum igitur, fi eadem formalissime esset operatio sensitiva, & rationalis, non posset intellectus noster abstractine certificari de animalitate, & non de rationalitate-ita ex eo quod idem formalissime fine in Deo essentia, & sapietia, implicat intellectum inqueri vnam, absqueco quod intueatur & alteram.

Responderi denique potest terrià : nostro argum ento prohari solum, non posse videri intuitiuè essentiam sine attributis, non autem non posse videri vnum attributum sine alijs V.G., omnipotentiam, sine sapientia, ergo non euincit vniuersaliter ex omnibus, que virtualiter extrinsecè dissinguntur in Deo, non posse dari cognitionem intuitiuam vnius, se non alius. Consequentia patet, antecedens probatur, quia possunt due rationes esse constitutiue sormaliter vnius terrie absque eo, quod sint constitution un suiti ad inuicem, ergo etiam si non possit intuitiuè cognosci essentia sinè omnipotentia, sapientia sec, quia ex eis constitutur, poteries omnipotentia sinè sapientia.

Verium ad hoc negatur ancecedons; cum enimavei vidimus, etientia Diuina ex parte obiocti se van simplicissima formalicas cum omnibus suisattributis in ordine ad intuitius cognitionem, implicat a quod ipla aceributa sat formalicates.

کا یہ یہ

inter se difinetz in ordine ad eandem cognitionem; alioquin essentia constarer ex pluribus formalitatibus, arque adeò non esse simplicissime vna formalitata. Ad probationem antecedentis dico: propriè loquendo ettributa non esse constituitiua natura, noque de ratione illius; se enim dicebam, non esset natura vna simplicissima formalitas, quia nequit idem esse constitutium su ipsus, solum igitur impropriè, se quo ad no strum modum impersecte, se limitate cogno scendi intelligi patest natura constare ex persectionibus attributalibus, tanquam, rationibus, cam in summo persectionis gradu constituentibus.

Probatur secundo concluso contra secundam sententiam, docentem ex his a que virtualiter intrinsecè distinguatur in Deo, posse haberi cognitione intuitiuam voius, quin habeatur alterius V. G. effentix, & non personalitaris. Probatur., inquam, ex co quia virtualis diftinctio inter naturam . & personalitatem in ordine ad communicari . & non communicari prad produci, & non produci, non tallit quin in ordine ad reliqua fint vna formalistima racin ex parte obiecti. ergo impliese intuitive videri ynam fine alia: Consequentia patet ex diclia in prima probatione. Antecedens verò suntetut , quia virtualis diftinctio intrinseca inter naturam , & personalitatem est solum in ordine ad terminos contradictorios, qui de fide salvandi sunt, non autem in ordine ad reliquos; alioquin poster eius beneficio affirmari, quod natura est incorruptibilis, & personalitas corruptibilis illa acerna a bee in cempore, & fimilia. quod nemo dixerit . ergo in reliquia satura, & personalitas ita se habene, ac si virtualiter non distinguerenturised estent vna simplicissima formalitas. Confirmatur contra Scotistas, qui distinctionem formalem à parte tei antesedent ter ad intellectum inter naturam, & personalitates agnoscunt, quia ipsi non negant dictas formalitates quantumuis formatiter difinctas, idétificari realiter, sed cognisio obiecti, quod in la continet plura realiter identificata, non poteft esse propria illius obiecti proprietate obiectiua, quin exprimat illa plura; alidquia effet aliena, & impropria illius obiecti, illudque cum alija obiectia confunderet, que non habent fibi iditificata omnia illa . ergo &c.

Probatur denique tertid Conclusio contraprimam sententiam, que docebat ad minimum ex his ; quæ realiter distinguneur in Deo pobe videri vnum non vifis slijs V. G. Patrem nonviso filio, & Spiritu Sancto, Probatus inquams quia, vei probauimus, ex his ; que virtualiter intrinfece distinguneur in Deamon porest videri intuitiue vnum, non viso alio ; cum igitur natura, & personalitates diffinguantur inter so virtualiter intrinsece, recte deducitur non poste videri inmurtae naturam, non viffs inquiriue personis. Sed nequit videri intuitiue von perfona,non vifa natura, quia natura eft effentia. ipsius persona. ergo non potest in tuitiud videri vas persona non vifis alijs. Quod fi de personalitate ve fie V. G. de paternitate, & son de Patre loquamur, ve linquam eam in melweum'

Digitized by Google

fen-

fententià etiam includere essentialiter naturam divinam: hoc ipso quod virtualiter ab illa dissinguistur, iam reddit argumentum, quod non possit sinà illa ineuitiuè cognosci, alioquin cognitio non esset propria illius proprietate obiectiua. ergo neque sinè aliis personia, cum quibus identificatur. Acque ex his remaner probatum, implicare contradictionem ex his omnibus, que formaliter sunt in Deo, vaum sinè aliis intuitiuè cognoscere, suè demum realiter suè vartualiter intrinsci, suè tantum extrinsce inter se distinguantur.

SECTIO QVARTA.

Diffalmenter ebietta.

Bijeies primò cum Arriaga dispre o citdiffingunauria Deo, videre intuitiue voum, & non aliud, neque ex parte obiesti, neque ex parte ipuus cognicionis intuitiuz repugnat.ergo potest id dinivitus sieri. Antecedens quo ad Priorem partem patet ex eo, quie non abstante lumma, & perfestissima simplicitate essentiale, habetur virtualis multiplicitas quo ad elle ; ergo haberi etiam poeerit quo ad intelligi, eo quod intelligibilitas sequitur ad esse, quo ad vero posteriorem partem idem antecedens suadetura quia fi ex parte cognitionis intuiting repugnatt vel repugnat ex parte cognitionis vt fic; & hoe Aon , quia per cognitionem præcificam potest cognolci vnum non cognito alia: velex parte cognitionis , quatenus intuitiua eff & & hoc neque, quia visio corporca est intuitiva, & tamen. non cognoscit obiectum suum secundum omnia. also gic

Respondeo negando antecedens: & dico repugnare ex parte veriusque indivisibiliter accepti s seù ex parte obiecti in ordine ad intuiti-(2 uam cognitionem . Ad priorem probationem.) concelle antecedente, diffingue confequens: haberi pomrit virtualis diffinctio, & multiplicitas que ad intelligi, abstractiue, concedo: quo ad intelligi, intuitiue, nego consequentiam; & ad probationem aio : quod intelligibilitas intuitiua in hoc sensu sequitur ad esse, quod sicuti zes, de qua loquimur, in essendo est indinisibilis, ita ve, vel tota fit, vel nihil illius tita etiamus si intuitiué videacur, vel tota vel nihil illius videri debeat. Ad posterioris verò partis antecedentis probationem aio, repugnare id ex parte cognicionis a quatenus intuitiua intellectio esta nam fic debet elle proprie obiedti proprietate. obiectiva, et non effectiva tantum, sicuti est visio corporea: atque adeò debet attingere obicelum limm lecundum omnes rationes, lecundum quas diversificatur ab alijs. Ex quibus pater contra hunc auctorem falfum elle non implicare notitiam de Des proprie immediatam ita confusam, & impersectam, ve non possit de Dec. affirmare omnia, qua sunt in co formaliter. Quandiu enim non cognoscitur Deus secundum omnia, iam inter ipfum. & cognitionem aliquid mediat, nimirum illud obiectum, quod re vera non est ipse Deus; codem fere modo, quo modiat fenectus quando cognoscimus Deum ad módum senis atque adeò veraque erit abstractiva, licet alia, atque alia ratione.

Instabis ex eodem Arriaga: stat visio corporea intuitiua cum hoc quod cum aliqua confusione sum attingat objectum. ergo cum simili consussione visio intuitiua spiritualis stare poterit. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam. disparitas abundè constat ex dictis; cum eniminductione constet cognitionem intuitiuam corporeama qualis est vitio, proprietate essectiua contentam esse, contra verò intuitionem totaliter spiritualem non nisi per proprietate objectiuam poste constituishinc sit, ve stet visio corporea intuitiua cum consussome, non autem spirituals.

Obifcies s. cundo: porentia obedientialis est de essentia creatura. Sed Angelus intuendo creaturam V.G. aquam; non certificatur de eius potentia obedientiali; ergo etiam si aserbutales persectiones sint de essentia bei poterit cognosci intuitiuè natura diuina, absque en quod intellectus de persectionibus, attriburalibus certificetur. Maior patet ex dictis, & consequentia recie procedit. Minor probatur, quia nequit cognosci potentia quin eius terminus cognoscatur; sed Angelus non potest viribus natura cognoscere terminum potentia obedientialis, quia hic est supermaturalis V.G. gratia, vnio hypostatica &c. ergo. &c.

Respondeo , negando minorem: ad eius probationem dici poten primòs verum quidem effe quod non politi cognolci potentia, quin cognoscatur eius terminus, quoties potentia dicit ordinem transcendentalem ad illum; at potentiam obedientialem ve poté incoaram, & incompleeam non importare huiusmedi ordinem ad terminos supernaturales. Dici etiam secundò potest: ad cognitionem intuitivam aliquius potentiz satis elle cognoscere abitractiue, & in. confuso terminum Illius, & hoc facere Angelumadum intuetur potentiam obedientialem creatura; cognoscit enim abitractiue posse Deum eleuare aquam V. G. ad producendum aliquod supernaturale, quatenus diuinz omnipotentiz subjects estanon autem ad hoc a aut illud in particulari.

Obijcies tertiò edistinctio virtualis intrinseca inter intellectum, & voluntatem diuinam, a sufficit ad distinguendas actiones ad intra; ad verificandum, scilicet, quod Pater generat per intellectum, & non per voluntatem, spisat verò per voluntatem, & non per intellectum, ergo etiam sufficere poterir dicta distinctio ad distinguendas visiones circa intellectum, & voluntatem Dei versantes.

Respondeo : concesso antecedence, negando consequentiam. disparitas est quia actiones ad diversificationem terminorum realiter acceptorum propriè diversificantur, arque acte multiplicantur; se quia sufficit virtualis di stinctio in principio productino, ve diversas zer minos producere valeat, ve pater in sole, sa declare ad producendum lumen, se calorem, hine sae ve eadem virtualis distinctio sufficiar etiam act actiones distinguendas. At verò visones in exactiva di-

_

Digitized by Google

uetlisionnur iuxta diversitatem obiectorum realiter acceptorum, ve patet ex dictis; cum antem virtualis distinctio in obiecto non sit sufficiens ad illud realiter diversificandum, hinc fir, ve neque sit sufficiens ad diversificandas intuitiuas -visiones, quarum altera intueatur inteliectum_ divinum , altera verò voluntatem .

40 An Inflabis: magis est diuisina actio intentionalis, quam realis . led realis ex his, que virtualiter intrinfece diftinguntur in Deo, attingit vaum, -& non alterum : generatio enim in dininis producit personam Verbi . & non naturam . ergo multò magis poterit intentionalis, cuiufmodi est visio incuitiua, cognoscere candem personam Verbi, non cognoscendo naturam.

Respondeo, maiorem veram esse, loquendo de actione intentionali in tota sua latitudine accepta, pro vt abstractiuam cognitionem comprehendit: at verò falsam, si loquatur de intuitiua, quia hac de necessitate fertur in objectum -secundum vitimem determinationem a quamhabet; atque aded secundum, quod se habet à parte rei · Quod in casu nostro realis generatio Verbi præstare non valet, quia reperit in termino producendo naturam dininam, que cum sic improducibilis, ab ea attingi non potest.

Obijeies quartò: personalitas verbl , & eius natura in ordine ad terminandam humanam, naturam, ita se habent, ac's essent realiter distincta, quia personalicas est terminus vaionis hypostatica, & non natura ergo ita se habere poterunt io ordine ad terminandam cognitio+ nem intuitiuam.

Respondeo, negando consequentiam pratio disparitatie est, quia natura diuina haber incapacitatem, & repugnantiam ad terminandam. vnionem hypostaticam : at verò personalitas verbi est capax illam terminare, & ideo in Incarnatione de hac verificatur, quod sie terminus vnionis hypostatice, non verò de illa. Contra verò: tum natura tum personalitas habeno capacitatem terminandi visionem. Vndè nonest mirum si, quando vna terminat, dobeat etiam altera necessariò illam terminare, quia virtualis diftinctio intrinseca in dininis est fola in ordine ad ea prædicata, quorum yna virtualitas habet capacitatem, altera verò incapacitatem . >

Instabis : eres Personz habent capacitatem simul terminandi naturam humanam Christi Domini: & tamen ex hoc non sequitur, quod fimul omnes illam terminent. ergo licet tum. natura, tùm personalitas simul terminare valeant cognitionem intuitiuam, non recte deducitur,eam debere simul necessariò terminare.Respondeo, concesso antecedente; negando consequentiam. Disparitas est, quia personalitates sunt actu realiter inter se distinctat; vnde non_, est necesse, ye quidquid realizer competit uni, competat etiam alijs , quamuis hoc illis minime: repugnet, nisi aliunde contlet, quod in ordine ad id, quod vni competit, omnes indivisibiliter. se habere debeant . At verò natura diuina virtualiter tantum à personalitatibus distinguiture Vodè non est mirum, si in ordine, ad oa prædicata realia, quibus est capax, euiusmodi sunt,

videri, & non videri intuitiue, se subeat vt vnum cum illis. Neque hinc fequitur, ve arguit Arriaga a quod arram in ordine ad cognitionem abstractiuam codem modo se habere debe--ret g abstractina cenim cognitio noncattingt obiectum cum omni determinatione, quam haber à parte sei, seusi intuitiua, sod indeterminate, secundum quod intellectus venire potest in cognizionem illius ex conuenientia, quamis habet cum atijs rebus, vel ordine apram dicie adillasan indiana s to est

Obijcies quinto: potest videri intuitiue albedo, absque eo quod videantur relationes, quæ in ea funt . ergo poterit quis etiam intueri Naturam diuinam, absque eo, quod intueatur relationes paternitatis &c. Respondeo distinguendo antecedens : & & quidem sermo est devisione corporea, concedo, sed nego consequentiam. Desparitas patet ex dictie, quia visio torporea exprimit solum id, quod est visibile, cuju smode non funt relaciones : ag intuitium intellectio arringit naturam divinam ve intelligibilem-quare cum relationes intelligibiles sint, non ett mirum, fi necessariò attingi debeant hoc ipso, quod natura divina fecundum vitimam determinationem , quam habetjattingitur - Qood-fi inancecedence termo sie de intuitione albedinis omnind spirituali, subdistinguendum, & si quidem loquatur de relationibus transcendentalibus aquas dicitalbedo, vel etiam de pradicamentalibus: totaliter identificatis cum illa, negandum, cam posse intuitine videri sure dicis relationibus propter rationem modo affiguatam: fin'autem de prædicamentalibus ab ea diflinclis, concello antecedente, noganda est consequentia propter manifestam disparitatem, quatenus videlicet relationes dinina funt formaliter à parte rei von simplicissime entices cum natura 2 & solum virtualiter abzea distinguntur

Obijeies sextò: Pater beatisseatur desastò por visionem essentiz. & non filiationis - sed visio beatisea Patris est intuitiva . ergo potest dari visio intuitiua essentiz absque co, quod sie intuitiua personalitatum . Minor , & consequentia patent. Maior verò probatur tripliciter. Primò, quia Pater to priori originis, quam generet Filium, est perfecté beaux. Secudò, quia Pater nihil accipit à Filio, acciperet autem aliquid si per intuitionem illius beatificaretur. Tertiò denique, quia priora fune absoluta selatiuis. ergo, & visio beatifica Patris, diuinis. relationibus. Contrarium autem habereeur, fi Pater per visionem filiationis beausieareturssiquidem obiectum est prius cognitione circa le verlante.

Respondeo negando maiogem : sio enim.
Patrem beatisticari per visionem omnium ; que funt in Deo . Ad primam antecedentis probationom dico, prioritatem illam originis effe á quo, & non in quo. acque aded ficuti in nulloprioritigao, in que, porest intelligi Paten cum pracifione à Fillo, its neque eius visio benta... quin intelligater etiam ad eundem Relium terminari. Ad secondam verò ain intellectum di. uinumproprer climinam perfectionem, quame,

Digitized by GOGIC

continet, nihil accipere ab obiedo suo, suè hoc fit naturas sin é relatio. Ad cerciam denique concello antecedente; & confequentia. nego lublumptum, adiemus confirmationemia dicordiectum debere elle prius cognizione in. specificando , pon dutermin estendo, aliquina non posser este cogarcio de funcis. Portà in. cafu apitro cognicio Parris pro co priori à quo originis Filis, renminacur ad filiacionem un pa tunc intelligitur pro posteriori item à quo origines exflitura. and and a time and a

takabis: pro copriori á qua vilia incuitiva... Patris terminaturad foam obiechum primariu; led obiedum primarium elt folz elicatia dium na, & son relationes . ergo pro co priori ad lelam efforciams & non:ad personam Filijcogno-Constan rerminatur

Responded data, quall relationes non ling place & boup . 12 de sinoits mais mais mais tis negatur : nego tamon quod pro co prioci originisaquo intuitie Battis ad folum objedum primarium cerminari debeat ; cum enim filiario pertinearad vitimam determinationem nature divine simplicate quod pro ea priori intelligatur intuitina cognicio Patris, absque co. quad intelligatur termmari adaplam filiatio-

Subinftabis: fi ponamus Paerem intueri ,pro. co priori naturam diunam in le ipla ablque co. anodinmeatur personamkingnon sequitus cognizionem illam effe mediatam i feu ad modym alestius . ergo adhuo erit intuitius. Confequéris pases . susocedens verò lasdetun, quia non poses asignari aliquod ebiecum, quod habeat naturam dininamadi modum cuius Pater luam naturam cognologiete: .. Responderi potest primò,quod quemadanodum:aduerfairif putant else intuitiuam cognitionem illam, que est abftractius fiue ex partel actum, fiue ex parte obiechi, dummodo cognofege obiechum: ficu i est in se, se nor adimodum alterius : ita nos. abstractivam censemus illam . que non cognoscit obiectumiexprimendo illud secundum omnem determinationem spians habet, fine cognoscat illud mediaté, & ad modum alterius, fiué immediaté, sicuti est in se, non quidem... absoluté, sed secundum quid, hoc est secundum aliquam rationem, quam exprimit. in quo. sensu dato antecedente, neganda est consequétia. Responderi potest secundo, negando antecedens tanquam de subiecto non supposito. implicat enim posse intuitiué cognisse natura divinam in le ipla , absque co quod intuitiue cognoscatur simul personalitas Filis. Ad probationem antecedentis distinguo assumptuming non potest assignari aliquod obiectum, real quod habeat naturam diuinam, ad modum cuius Parez illam cogno sceres, concedo, non poster a la potenzias, creativas Creaturarum, in Deo esse esta potenzias. fignari obiectum sine reale, sine sictifium, nego antecedens 2 & confequentiam Ac dice 2 quod fi Pater solam naturam divinam in priori cognolceret: inter naturam, que defado efe-& suam cognitionem intercipererur naturadiuina fictitia, quia licer abstrahentium nonfit mendacium . eft tamen mendacium intuentium ; dum dicunt ex his, que realiter identifi-

cantur ». le intuerizanum ». & non aliac quares hoe infu quod Pater int geretur natura fine filetione in recte deduceregyr macuram illam filiatione farets a guod els obiettum omnigo chy-matricum . atque hichelita i & lic nunquara... natura divina potest in se spia intentiné cognon sciquia faul intuiting persone Filis cagnostafittin agent and the control of the

Obijeies sepeimaif implicares contradictionow ex his que formaliser fuot in Desirideni notice agreement federic and Breight and Breight and Breight and Articles of the Control of the omnes comprehenderent Dounti fed hoveth abd furdum, ve pacet. ergo &c. fequela probacurs Aboutod menoral equipmes entran document omnes respectus, quest frese adomnes creaturaspullibiles in particularte orgo deberent vià dere omnes presentes polibiles. fed sie comeprehenderene Deumyner dicendis lupponimus ergo &c. Responded, sagando sequelamiquia we reche docet D.T.p.p.qu.X2,471.7 adfectudum. Deus non propter best dieten incomprehense diffisique fi aliquidelus fits quad non videnmi's. fed que nomica profesto videnur, ficuri viabihis eft , boc eft mantaritate .. quent exim gie videri . Ad probationem sequela admiso respectu omaipotentia adi creaturas, quemmulti negant, nego antecedens tanquam desubsecte non supponence imam omnes, creatura postibules non enspicion sur ab. omnipotentia. nifi per micum, formalistimum respectum, tetingencem illes fub unica racione formali producibiles cum dependentia, quem quidemi to-Specum ad hoc vransminine, Besti cognoscano fufficie cognoscore abstractive creasuras omnes dib en ratione communication que eb co respici-ย แลว เอลียาโด (หลุ่ย) Su Judabis: posse Deum grente Angelum V: Goest :aliqua-perfectio simplicitersimplem, quia me-·tior off ipfa quam non ipfa. ergo debet for maticer in Dea reperioi to 80 idem dicendamids. reliquis speciebus 2 & indiniduis creaturarum; terro à mon pollet. Bea ens elèques ex his perfe-. Aconibus pon cognoficación Deo. deberer omarbyes fic amniporentiam ams caprehendere.

Responde si di Magnenda an necedento posse crease Angelum e Bairque petifectio implienter limplem diffincts à perfectiones per quam Deus potest creare hominem, Leonem &c. nego: indi-Rinda, concedo; Er ratio negationis ell, quia que omnis perfectio que eft in Deo fit effentialicer actus purusadebet necessariò includere omnem perfectionem saltem in eo genere possibilem : arque adeò ipfa potentia creatina Angeli. debet effe in Deo formalissime potetia omnium creabilium, & sic habere rationem omniporériz: que posita distinctione, concessa primaconfequentia, nego fecundam, que supponi t inter le formalirer diftin as.

Subinftabis : Noftra doctrina eft, quod er iam exhis que virtualiter tantum extrinfece di-Aingustur in Deo, non potest videri intuitiue vnum-non vi sis aliis. sed potentia productiva-Leonis, & potentia productiva hominis distinguntur in Deo virtualiter extrinfece, videli-Cet per aquiualentiam, vel correspondentiam

adeas po tentias, que in creaturis inveniuntur realiter inter se diftincte. cum igitur conflet posse beatum videre Deum ve determinate poten tem producere hominem, non verà Leoné, necessario sequitus salsam essenostram conclufionem quantum ad hoc.

Respondeo dupliciter intelligi posse, aliqua. in Deo virtualiter extrinfece inter se distinguis primo ita vi importent conceptus ita estentialiter diversos, ve nequeant in gebus creatis inveniri in vnica ratione formali recollecti, & hos modo intelliguntur in Deo virtualiter extrinlece inter se distingui primo natura divina 🗣 cius attributa; (eçundò infa attributa ad inwicem V. G. sapientia bonicas, omniposentia &catertiò deniquo operationes ad intra tuma inter sè tum et jam ab attributis. Secundo veto ita ve importent conceptus, qui in rebus creatis intelligi possint in vnica ratione for-mali redic configi, & hag ratione inselligantus virtualiter extrinsecé distingui in Deanon solam potentia productiua Petri , & potentia... productiva Pauli, sed eriam potentia produ-diua hominis, Leonis, & reliquarum rerum...; quis quemadmodum datur defacto, potentia, intellectiva formaliser vna diverserom intelle-Gionum essentialiter inter sé differentium productiva, ita non es cur nequest etiam dati vaa formalissima potentia productina kominisa & Leonis. quibus positis aio: quod quando aucores, quos in conclutione sequimur, docent ex his, que virtualiter extrinsece diffinguntur, con possit videri intuitiné voum non viss alijs a loquatur de illis,que primo modo se distinguntur, non autem de his que secundo modo. ratio disparitacis eft, quia si ex his, que primo modo extrinfece diftinguntar videri intuiciue posset unum, non viso icem intuitivé alcero, hoc alterum aduerfarije ipfis fatentibus intuitiué minime videreus, at hoc iplo quod viden sur Deus potons producert Leonemactiam finon. videzeur potens determinate producere èquum lam widetur intuitive tota eius omnipotentia.... quia non fupponiums per illam. Vilionem videni in Deo potentiam gradustivam keonia vesic, præfeindentem ab eog quod fit creatina Leonis. taud dum can la brincibajust aux sultunmentajus ไร้ก็กระบัง โดยนี้สัก (ก็เกี่ยวโยวลัก). เรียกระบางสารได้สาก (ค.ศ. 1957)

or Ada Markey market

and the second s

100000

velique sit generativa, qualis es volus Leonis respectualterius. alioquia illa visio neque esfet intuitina, fed maxime abftraction , que posset applicari potentie, quam habet Leo pro ducendi Leonem . ergo debemus supponere per illam visionem videri in Deo potentiam determinaté ve creatiuam principaliter Leonis . fed hac eft adæquasisfime tota omnipotentie., vei supra probauimus. ergo iam videretur intuitiue tota amnipotentia. Hoc autem confirmatur ex eogquia ad intuendam omnipotentia adaquato adaquatione se tenente ex parte obiecti sufficit ezm determinate videre, quacenus oft productina omnis entis desectibilis in confuso, quia racio formalis, ex qua sumie fpeciemelt intrinfeca rei defectibilis producibilitas. sed hoc ipso quod viderur Deus potens oscare principaliter Leonem; certificat intellechum, eum elle productiuum omnis entis defe-Arbilis vei notauimus, quia videt sub hac formalifima ratione illum attingere poste Leoné; ergo iam vider totam omnipotentiam adaquatiffmo non quidem adæquatione le tenente ex parte cognitionisaliaquia illam comprehendetet, sed solum ex parte obiechi.

Obijcies settimo salté omnes Beati deberent videre in Deo omnia eius decreta libera, si veta effet noftra sententia. Respondeo negando sequellivel enim decreta libera ponútur esse partim intrinleca & partim extrinleca Decevel tot4 liter illi intrinfeca; fi primit videntus fecudi id, quad fant in Dea tatifs quatenus Cilicet important adum divina voluntacis necellarium; f ve-

to dicatur fecundum, quod ego non puto, ... conclusio explicari debet de hisqua formaliter funt in Deolexceptis setretis cardis divini, quiz - bre non folum intui- 1 0 1: tionem, led caiam

1 ... alienam comprehensionem sugium 5.44 parer ex Angelo superiose comprehendente inserioré, cuius secreta cordis minimè penetrati, and in

Spanish and the second of the

en European De

a the material

Some grant

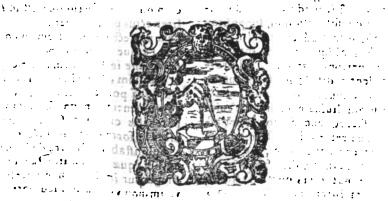
or their State Continue

erina de la composition della composition della

e o sulari gir a e e e e e e e. E ous grande

aller of desired and the second secon

- . iln.g.,

C + 63 () 12

A . 100

DISPVTATIO VIGESIMA QVARTA

DE COGNITIONE COMPREHENSIVA.

Lia diuisio, per quam cognitio intellectiua, ve sic, adaquate diuiditus, est in Comprehensiuam, & Non comprehensiuam; nulla enim excogitari potest intellectio, de qua alterutrum nequeat assimmari. Verum comprehensio, quo ad rem nostram attinot, dupliciter sumi potest, primò largè, secundum quod importat solam consequutionem, & quasi possessionem rei, quam quis prius optauerat: in quo sensu ad Philippenses tertio dicitur: Sequor autem, si quo modo comprehendam; Ex quo processi ve omnes Beati comprehensores appellarentur, quatenus tenent Deum, ad quem tanquam ad vitimum sinem anhelabant. Secundo stricte pro ve sumisur ab August. Epist. 112. cap. 8. : Aliud, sinquiens, est videre, aliud totum videndo compuehendere, & in quast. Trinit qua to. 2. habetur: videri, inquie, potest Deus per dona.

gratiz suie ab Angelis, sue ab animabus Sanctorum: plenam verò divinitatis naturam nec Angesus quisibet nec Sanctus aliquis persectè videre potest; ideoque incomprehensibilis dicitur Deus.

Ex quibus verbis expresse colligiour cognitione comprehensimam esse intuitiua persectiorem; quatenus non solum debet esse olara, & quidditatiua, sed etiam veluti vsque ad sundum exinanire,
ve sta dicam, obsesum; ita ve remaneat intentionaliter exhaustum, & nihil circa illud saccer reliqui ste. De comprehensione in hoc secundo sensu accepta nobis in præsenti agendum est, de qua
disputation Theology, cum D. Thom. par. prima quast. 12. art. 7. qui supponentes ex communi scholasticolum consensu nullum intellectum sinè creatum, suè creabilem eleuari divinitus posse ad comprehensensum Deum, quastum huius impotentia rationem. Verum hac non potest aliundè clarescerci quastina di animalicum propriè spectat, quatenus de omni cognitione etiam ordinis naturalis explicare tenetur, num comprehensina sit, an non ideò cam pertractantes, non debemus existimari salcem in alienam messem inijecre. Sit igitur:

SECTIO PRIMA.

In que nam essentia comprebensionis intellectualis posita sit

TAEC difficultas maxime Theologorum, ingenia torsit, qui ve ostenderent implicare contradictionem Deum ab alio intellectu, quam à proprio comprehendi posse, in assignanda essentia comprehensionis, in varias abiere sententias, quas omnes oportet expendere, ye, que sit nobis probabilior, stasuamus.

Prima sententia potest esse asserentium. Cognitionem comprehensium esse illam, quacognoscitur obiectum omni perfectissimo modo,
quo potest cognosci. Verum hac sententiaab omnibus tunquam absurda reijcitur; ex ca
enim sequeretur, quod incomprehensibilitas
ab intellectu creato no esser propria solius Dei,
sed eam Deus haberet communem cum creaturis; sequidem nulla res creata nisi à solo Deo
potest cognosci cognitione clarissima, & persectissima omnium, quibus est cognoscibilis-

Secunda verd est illorum, qui docent, Tunc R. P. 10f. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

rem aliquam comprehendi, quando eius porentia causatina secundum omnes gradus perfo-Alonis, quos continet, expresse videtur . suppomunt enim quamlibet potentiam, siuè effectinam, fiuè receptinam habere quosoam veluti gradus perfectionis, quorum beneficio fuos effeétus diuisim respiciar. sic dieunt materiam primam per primum gradum potentialitatis constitui aptam recipere formas elementorum: per fecundum perfectiorem, formas mixtorum inanimatorum: per tertium item perfectiorem. formas animatorum &c. Et hoc posito aiunt tuno materiam comprehendi, quando eius potentia secondum omnes huiusmodi gradus, quos virenalitates appellant, clarè cognoscitur; & quia implicat omnipotentiam diuinam secundum omnes dictos gradus poffe à creatura videsi : ideò concludunt implicare Dei effentiam posse ab alio intellectu, quam à divino comprehendi -

Verhm hæc sententia non est probabilis, confundit enim cognitionem comprehensuam cum intuitiua; siquidom, vei in superiori disputatione probatimus, intuitiua debet cognoscere, omnia, quæ sunt sormaliter in obiecto; ergo

X x & om-

& omnes perfectionis gradus, quos in se formaliter continet. si igitur omnipotentia Dei non indiussibiliter, sed diussibiliter per diuersos gradus perfectionis suos essesus respicit, (quod puto falsum) necessario sequitur omnes Beatos, qui Deum intuentur omnes huiusmodi gradus diuinz omnipotentia clare cognoscere: & per consequens illam comprehendere, quod aliqui putant hareticum alij: verò mitius, temerarium.

Tertia sententia est docentium. Cognitionem comprehensiyam illam esse, que non solum ea, que formaliter sunt in objecto, diffincte cognofeit, sed etiam omniaea, que in co virtualiter continerur, V. G. in Deo formaliter continentur essentia , attribuța, & personalitates: virtualiter verò creatura a quas producendi 'virtutem in se habet; & quia intellectus creatus potest quidem eleuari ad cognoscendam essentiam, attributa, & personalitates; non verò ad cognoscendas distincte omnes creaturas, quas Deus facere potest : hinc est, ve non possie Deum comprehendere; atque hoc videtur voluisse D. T. 1. p. q. 12. are. 8. dicens, quod fiquis cognosceret omnia, que Deus patest facere, diuinam effentiam comprehenderet . Et 3. p. qu. 10. art. 1. 5 2. vbi probat, animam Christi non videre omnia possibilia, aliter comprehenderes diuinam virtutem, & ellentiam.

Sed neque bæç sententia videmr probabilis a nam comprehensina cognitio debet perfectiori modo attingere obiectum, quam intuitiua, qua versatur circa idem obiectum. sed in hac sententia id non haberetur ergo &c. Maior est certa; aliaquin non dixisser Augustinus supracitatus: Ad comprehensionem Dei necessarium elle plenam divinitatis naturam perfecte videre a quod nulli spiritui Beato contiagere potest - Minor verd suadetur, quia si per impossibile, vel per possibile visio beatifica, qua defacto videt omnia, que sunt formaliter in-Deo claritate V. G. vt centum; retinendo eandem claritatem, inciperes videre omnes creaturas polibiles: heo iam esset per aduersarios comprehenfina, & tamen non attingeret Deum perfectiori modo a quam claritate ve centuma ficuti attingebat, quando erat intuitiua tantum. ergo si sufficeret ad rationem comprehensing cognoscere amnia, que sunt in objecto cumformaliter, tum virtualiter : sequeretur a quod eadem perfectione attingeret obiectum, quaintuitiua. Quod verò attiner ad D. T. rectè Caietanus ibi ait, eum à posteriori argumentatum fuisse, Deum comprehendi , si in co omnia possibilia viderentur, co quod persectissimo modo secundum ea a que formaliter contineta penetraretur. Atque hic obiter notatem, quod Quiros in sua cursu disp. 27. num. 15. hanc sententiam profitetur amplecti; quam explicat per hoc, quod cognitio sit in esse intentionali totum, quod est obiectum in esse rei. Quoniam verò difficultatibus pressus, ad alias sententias paulatim dilabitur : idcircò nulla peculiati impugnatione illum redarguendum censeo.

Dicunt alij quarto : Ad comprehensionem.

non sufficere videre tum ea omnia, quæ formaliter sunt in obiecto, tum etiam omnia, quæ in eo virtualiter continentur sinè vlla connexione, & dependentia; sed præterez requiri, vt virtualiter contenta videantur ex vi corum, quæ formaliter in obiecto conspiciuntur. Porrò hoc absque eo quod perfectiori modo attingatur obiectum à comprehensiua cognitione, quam ab intuitina tantum, intelligi nequit.

Coutra hanc sententiam facit : quia visio corum omnium , quæ virtualiter continentur in obiecto, oritur ex eo, quod obiectum perfectislime penetretur, veluti proprietas ab efsentia rei, cuius est proprietas, ergo per prius habetur obiecti comprehensio, quam visio corum que in eo virtualiter continentur ex vi visionis formaliter contentorum. male igitur afferitur , quod effentia comprehensionis partialiter includat visionem omnium que virtualiter concinentur in obiecto; etiam fi ponasur haberi ex vi visionis formaliter in eo concentorum. Quod fi diças totam comprehenfionis ellentiam consummari quidem in visione corum, que formaliter continentur, non quacumque, sed illa, quæ habeat vim inducendi, ranquam quid consequens, visionem omnium. que virtualiter continentur, bene dicis. Sed contra hoc folum facit, quia si posset viterius explicari, in quo nam hac vis polita fit, vtique deberet ; sed potest , vt ex dicendis patebit , ergo, &c.

Quinez ch Recupici in priman parton lib. faxsa quaft. 40, vbi docet, Comprehentionis effentiam consistere in eo , quod fit cognisio adzquans cognoscibilitatem obiecti. Porrò duplicem cognoscibilitatem posse nos in quoliber obiecto diftinguere, extensiuam, & intensiuam, Priorem constituunt omnia pradicata, qua funt in obiecto. Posterior verò sumitur per ordinem ad abstractionem à materia, quia quò res elt magis abstracta à materia, co est actualior, atque adeò intelligibilior ex quo principio colligit implicare, Deum posse per creatam cognitionem comprehendi a quatenus implicat huiulmodi cognitionem adaquare cognescibilitarem intensiuam Dei, alioquin possi habere rationem actus puri : esto quod non implicet adaquare extensinam .

Sed neque hac explication fatisfacit: quiasi hae duplex adaquatio ad persectam comprehensionem sufficeret : sequeretur, quod infimus Angelus summi subdantiam comprehenderet; sed hoc videtur absurdum; erga &c. Minor patet a quia comprehenho che quedam obiedi conclusio, seù circumscripcio intellectualis; repugnat autem id, quod est maius concludi , & circumferibi ab co, quod est minu ; & ita... sentiunt communiter. sequela verò maioris suadetur, quia ex vna parte Angelus infimus cognoscit intuitiue omnia ordinis naturalis, qua funt in supremo, exceptis secretis cordis, quorum cognitionem ad comprehensonem caula libera non esse necessariam paret ex co, quia alioquin neq; supremus Angelus compre-

henderet imfimum, yt patet: ex alia verò parte

Digitized by Google

in imus

-vere parte infimus eft in codem gradu abltra-Rionis cum substantia supremi, vei alias vidimus ; ergo fi duo hac ad comprehensionem sufficerents iam infimus Angelus supremum comprehenderet .

Sexta est aliorum asserentia ad comprehensionem alienius rei prater cognitionem intuitiuam corum omnium, qua in ea formalitet continentur, requiri etiam vt huiusmodi cognitio procedat à principio zque perfecto ; seu nonminus perfecto, ac sit ipsa res.

"Sed conera hanc explicationem facit primo quia f hoc eller, ninquam vna apima extra corpus posser cognoscere intuitiue tantum aliam fed per hoc præcise , quod illam intueretur, deberet cam necessario compresendere, co quod supponitur esse zque perfecta ac illa; sed hoc videtur absurdum; & recte id quidem, nam comprehensie est specialis quadam perfectio ; qua intrinfece tanquam prædicatum effentiale cognitioni comprehensium competere debet ; aiqui persectio principij intellectini est illi extrinseca, & accidentalis, nam potest saleem diumitus

ea carere, ergo &c.

Coprez etiam est secundo quia potest principium æque perfectif, ac est obiectif, non adhibere in cognoscendo torum conarum, qui necellarius est ad coprehesione illius vel quia non vult Vel quia distrahityr ad alia cognoscéda sed in hoc casu etia si inqueretur onia, qua sunt in obiecto, non coprehenderet illud ergo &c. Neque dicas shod fi daretur cognitio, que effet in codem gradu abstractionis, in quo est Deus, ipsum coprehenderet. ergo à pari , nego enim confequéfiam : disparitas est, quia gradus abstractionis in que est Deux importat rationem actus puris atque adoc omnem perfectionem imaginabilem in clavitate cognitioni affert, at gradus abstra-Cionisin quo est Angelus V.G. multum de po? rentialitate includit, & sie non affert necessaria. cognisioni omnem claritatem a quam exigir obiectum, vt perfecte cognoscatur, quia quando dicieur ; quod cognitio comprehensius prater intuitionem omnium, que formaliter funt in 0biccio, debet procedere à principio aque perfe-Ro, ac of obiectum, vet ferme eft de principio, quod le habet vt caula principalis dicta cognivionis ; vel de principio quod se habet ve causa instrumentalis. Neutrum dici potest ; ergo &c. Maidr patet, minor probatur, duia fi dicarur primum fequieur, quod Deus ab omni "intelle-Chi creato eleusto per lumen gloriz lam com prehênderetur, quia ita omnes Beatl vident omnia, quæ formaliter continentur in Deo, vt respecit huius visionis principium quod se habet ve causa principalis elevans intellectum corum sit ipse Deus, qui cum sit etiam dicte vissonis obiectum, recte deducitur, quod principiu princi cipale illius sie aque perfectum, ac est obsechim : fin autem eligatur fecundum: inde fequitur non posse supremum Angestum compresiondese infimum ex suppositione, quod intellectus illius ab eius substantia nemine cogicante difinguitur; sed hocest absurdum, vt communiter etiam afferitur i ergo &c. sequelam maioris éumineo, quia, facta hypothem distinctionis salé 🖰 R. P. Iof. Politzy Philosoph. tom. 3.

tem de possibili, quam non implicare satis probabile videtur, intellectus supremi se haberet ve causa instrumentalis respect u cuiuscunque Intellectionis illius. sed esset accidens, atque adeo multo minus perfectiis, quam infimus Angelus . ergo iam nequiret supremus Angelus infimum comprehendere. Quod si D. Tho.citatus ab Arriaga disput. Oide anima num. 130. requirere videtur ad comprehensionem, vt sit copolitio orta à principio sam perfecto, quam se obiectum comprehenfum, exponendus eit, quod non loquatur formaliter sed remote, & radicaliter; cum enim cognitiont fit comprehenfina. debeat tanta perfectione cognoscere obieclum quanta ipfum exigit cognoscipy i dicemus; recte deducitur, quod principium illus debeat elle ta perfectum , quam'elt o biectum; cognitum , hac igitur aqualitas, non formaliter à comprehenstone requiritur ; sed folum remote, & radicalitet quare fi pet impossibile supponamus cognitionem totaliter correspondentem intel-ligibilitati obiecti posse di principio minus per-fecto, quam sit obiectum procedere : vrique erit comprehensiua.

Septima sententia elt eorum, qui dicunt comprehenstonem esse illam cognitionem, que attingit omnia, qua fant in obiecto eo modo, quo in co fime; ita ve fi obiectum fie talis nafurz vi abique vila initiatione phylica pollit habere', vel non habere actum aliquem Insellectus a ac voluntaris, ita cognitio compre-Rensiña illius debeat esse talis, ve absque vila. intrinse variatione possit este, & non este comitia talium actuum ; effe quidem polito quod fine in objecto, non esse autem posico, quod noti fine : huie autent principio nixt huins fententiæ auctores concludint. Deum non poste ab villo intellectu creato, sed à suo rantum comprehendi ; co quod isa le haber ; vr sicuti absque vilasui reali mutatione potest carete omnibus actibus liberis, tum intellectus, tum voluntatis, quos defacto habet, & allos illis, è diametro oppofitos habere i ita absque vila luz cognicionis reali mutatione poluillet no cognofcere effe filos actus liberos, quos haber, & alios illis oppositos cognoscere. Contra veçò implicat contradictionem dari cognitionem creatum. que na dictos actus liberos ineucatur, ve poruerit fine vila fui reali mutatione illos non intuetil led inclieri oppositos : ergo d'fuo intellectu. Deus comptehedicur, à creato implicat, ve comprehendatur.

Verum ego huic sententia, quam subtitem appettae Ouiedus' contron: 6. punct. 5. 8. 2. acquiestero nequeo . Primo, quia quò defunt au-Mores's qui tenent per candem numero vissonem bestam realiter merinfece invariatam poffe Beatos modo has, modo illas creaturas in-Verbo videre . Porro inxea horum sentenciam enidenter fequiturspolle Beum ab intellectu exeate comprehendi, quia non implicat creata incellectio que na vidoze emnia, que funt in Deo, ve actus Dei liberos, quos defacto videt, absque vila physica sui mutatione non videret, ealu quo non elfent in Deo. fed videat oppist. tos's si estent oppositi. Secum_

X x 2

18

19

20

Secundo eandem opinionem impuguo: quis el'supponit actus Dei libergs esse totaliter illi intrinleços, vel partim intrinleços , partim extrinfecos : fi primum . supponunt alij in rebus creatis dari poffe formalitates qualdam defectibiles realiter cum illis identificatas, ut relationem prædicamentalem, totaliter identificatam cum luo fundamento , que , pereunte terming, formaliter pereat , licet nil realiter in ffindamento corrumpatur . ergo etiam iuxta horum. fehrentiam defendi potel a guod Deus fit ab intelledu creato comprehensibilis, si vera este comprehensionis explicatio, quam impugnamus.

Hæc autem confequentia, fieuti & pracedens cenfenda eft abfurda ; quia affertiones, in quibus omnes Catholici conventunt mon debent peculiaribus quibufdam principije, qua negan-

tur ab alijs, suaderi .

Sin aucem supponat, acque Dei liberos in ratione libert importare, prater genm pecestagens : etiam caula efficiens in ratione allu gaufanels præter fuum actum primum importat influxum in effectum, sanquam aliquid extriplece connoratum itidem contingens, quarefi ex soa quod non posit creata cognisio intripsece immutata, non cognolecte bos actus Dei liberos, ques defacto cognoscie ex suppositione, quod non essent, & cognoscere alibaquos non cognofeit ex suppositione, quad effent: recte deducereturnon posse Deum ab intellectu creato comprehendi : recto ctiam deberet deduci , neque. ah eodem intollectu vllam caufam creatam comprehendi posse: militat enim cadem tatio : nam ceram implicat a quod creata cognitio ita cognofeat caufam fecundam acht caufante en funmurata cognescat illam non actu causantem ex suppositione, quad actu non causaret, & è contra; sed hocest manifeste fallum, ergo &co.

Impugnatur denique sectio eadem fententia, quia ex ca lequeretur , quod omnis cognitio inquitiua creata obiecti creati effet comprehenina; nam cognoscenet amnia , que suptinio abiecto ereato ea mado, avo in eo funt, pathficuti implicaret, quod obiellum creatum inciperet identificari indinifbiliter cum gliguo cum, quo prius non identificabatur, & distingui ab, edicum quo prius identificabatur : ita implicaret, quod illa numero cognitio inciperes cogno scere aliquid in objecto, quod prius non cognoci scepat, & desineret cognoscere in eq. d., qued

prius cognoscebat.

Octaua denique lententia est allerentium ad bettectam combrepenhovem redniti edanitios nem, que non salum sit cognoscitius amnium, Cha' thut ju opiecto'ifed etism it biebotifiouses opiecto: lecundum anod intelligibile el a comod fignificanie Augustinus ub.83. quelt. q. 54. Quod comprebenditur, inquiens, finitur à comprehendente, hoc est adaquatur, ve explicat D. T. Ynde infertur : proportionem inter cognipionem , & objectium cognitum debere effect Arithmeticam, & hon Geometricam santum & Porró in explicanda humimodi proportiones non councuiunt puins leuteutis anchotes. Jofes

phus Augustinus to. primo in primam partem qu. 12. art. 7. difficul. 2 digit confiftere in claritate commensurata exigentia obiecti . Alij , quod obiectum cogno scatur, quantum intrinsece cognoscibile eit. Alij denique, quod cognoscatur, quantum petit cognosci . Displicent ha omnes explicationes Arriagæ difp 13.de Deo fect. 1. quia, inquit, qualibet creatura est cognoscibilis à Deo , & exigit ab eo cognosci per suam elariffimam cognitionem, quam habet, quatenus ab eo libere creabilis est . ergo folus Deus posses creaturam comprehendere; & fic incomprehenfibilitas ab intellectu creato non effet propria folius Dei . Vnde iple concludit dictam proportionem confinere in co, quod cognitio illa procedat a principio aque perfecto,ac est objectum ipfum . quam fententiam nos fupra reiecimus.

Quiedus loco cirato S. 1. num 6. negat Arrian ga,creaturas exigere ex fe cognofci cognitione infinita ; quamuis enim , inquit , dinina cognitio hac perfectione pradita fit, illam tamen ex obiecto minime desumit, sed à principio cogno fcente, quod cum fit actus purus, omnem perfectionem polibilem illi communicat , Sed dicere posses Arriaga : alind esse obiectum eribuere cognitioni perfectionem infinitam : aliud vero in ea dictam perfectionem exigere . Porto ve creatura exigat dinina cognitione cognolei a non elle negestarium primum, sed secundum, ve patet ex spiritualitate einsdem cognitionis, Propterea Quiedus hac responsione minime con tentus addidit aliam : nimitum , quod licer creatura cum Dei infinita cognitione conneciatura non tamen immediate, fed mediate tantum conpectitur, media videlicet omnipotentia, que cum non polit operari nisi libere, necessario exigit dirigi à diuina cognitione , & voluntate.

Sed contra elt : quia non est maior ratio cur creatura pollit effe immediate connexa cum amnipotentia, & non possit cum cognitione diuina. Quod autem sic cum ea connecti debeats probatur, quia intantum immediate connectitur cum ampipotentia, & mediate cum cognitione , quia debet immediate pendere à Deoa tanquam á caula efficiente, operante per intellectum , & voluntatem ; fed etiam exigit,ve Deus habeat circa fe prouidentiam, ad quam habeadam est necessaria in Deo omnipotentia; ergo secundum hanc confiderabilitatem creatura immediate connectitur cum divina sapientia & mediate cum omnipotentia; nulla igitur inhoc potest esse disparitas. Linquo obiecta singula cognoscibilia non connecti necessario cumpotentia cognoscitina

Melius igitur ad rationem Arriagz respondendum videtur; supponendo, verbum (exigo) inter cateras fignificationes, quod ad rem no-Aram facit, duas habere, ve videre eft apud Calepinum . vna eft , rem aliquam iure mihi debitam, peto : altera, rem aliquam conuenienter poffulo: & prior quidem importat ius quod. dam in exigence : posterior verò non ius , sed potius indigentiam, & egeftatem in po fulante, que petitionem conuenientem reddit . quo pofito, distinguo illud antecedens : creatura exigir cognosci à Deo per suam clarissimam cogni-

enappie. Let Deit Let Periologie, tom. 3.

tionem, ita ve habeat ins ad dictam cognitionem , nego; ita vt habeat maximam illius indigentiam, concedo fed nego ex hoc fequi, folum Deum posse creaturam comprehendere . Ratio negationis eft, quia quando dicitur, quod cognitio comprehenfina debet in claritate commensurari exigentia obiecti , vel cognoscere. obiectum, quantum petit cognosci &c. hac exigentia, & petitio important in obiecto ius ad tantam claritatem determinate acceptam ; quod jus non habetur in creatura , ve clariffima Dei cognitione cognoscatur; sed bene habetur indigentia. Pro qua re melius intelligenda, sciendu: quodlibet ens creatum fuam habere intelligibilitatem intrinsecam , tum in ordine ad Deumas sum in ordine ad alias substantias intellectuales. Intelligibilitas in ordine ad Deum fundatur in ellentiali imperfectione ipfius creatura , que santa che ve nifi creatorem figuri infinite potonsem , fic eriam infinite lapientem haberet, qui poffit de ea in quibuscumque oircumftantijs occurrentibus providentiam gerereimale le haberet , nec poffet fubfiftere at vero intelligibilitas in ordine ad reliquas substantias intellectuales creatas fundatur in perfectione ipfius creature: en enimpassio entis; nam quodlibet ens secundum perfectiorem rationem entitatis quama includir a perfectiorem habet intelligibilitarem. Unde fit . ve qualibet habeat ius taxandi fibi in cognitione qua eam comprehendere , & veluti exaurire intellectualiter debet tantam , vel taneant perfectionem in claritate , quantam nifi habeze in actu fecundo cognicio, non erit illius comprehensua . Quoniam verò creatura , licet indigeat infinita Dei cognitione cognoscimon. samen haber jus ad hujufmodi infinitatem inpropria perfectione fundasam , fed folum ad determinatam claritatem correspondentem , & adzquantem perfectionem guam ipfa habet in fe: ideo non fequitur, quod folus Deus possit creaturam comprehendere ; neque quod incomprehensibilitatem Deus habeat cum omni creatura communem - Sic igitur hac Arriaga oppugnatione contra octavam fententiam diffoluta

Noftra conclusio eft cum dicta fententia. Putamus enim cognitionem comprehenfinam effe cam, que non folum coppofeir obiedum fecundum vleimam determinationem , quam habet, & fecundum omnia quain es formaliter fants fed etiam eft eius iuri arithmetice proportionata , tam videlicet perfecta in ratione cognitionis quam est ipfum in ratione cognoscibilis. Porrò fiuè hac proportio explicatur per hoc. guod in claritate fit tanta quanta obiecto debetur, fiue quod cognofcat illud, quantum cognofeibile eft fecundum claritatem, fine quantum. petit cognosci , posta nostra explicatione exigentiæ, perinde fe habet . Non negauerim tamen hanc æqualitatem famendam effe ve menfuram excludentem defectum in minus : non. autem excessum in plus . quare obiectum , quod ratione perfectionis ve octo V.G. habet ius ad cognitionem claram vt octo, fi cognitione clara ve decem cognoscatur, non ideò non dicetnr comprehendi; quia dida proportio tantum requiritur ad oftendendum , quod cognitio huius

· hilities

obiechi epmprehensius nequest esse minus clara, quam vt octo quidquid sit si clarior struc enim hocmores comprehensio illius abiecti. Assersio hocmores comprehensio illius abiecti.

no: Probatur, quia ex vua parsei nulla alia ex--plicatio comprehentionis attignabilis est , que reflè procedat : en alia verò i huc redè comprehenfionis naturam, atque effentiam declarat. ergo hac reliquis praferenda est. Prior pars huins argumenti paces exclicus; posterior verò mydeint ex co r duit combrepentio depet effer kognitio adadnata objectio intelligibili. qua intelligibile est cum igioux objectum nou fohum fix incellegibile quiddisasiue, & focundum ampia, fed erigen a ver Kidimue, certamiquandam claritatem in cognitione exiget, ve perfe-Ac intelligator: feguius quodexplicatio comprehensionis à nobis tradiça, in qua ista comma Colleineuter recté cias vermens ? ge equipien manifellet . Lugar Charlain, **den**ant no

. Confirmatur, quis 10% bac comprehensionis explicatione reche deducitur implicare contradictionema Delun comprehendi polle per cognisionem creatam quantumis fupernaturalem., Rastuinbuisam in persections, but eriam in. insensions. Quod hos discursu constudiens: Quò objectym oft pobilius in perfectione, & cognoscibilitate sur instrinsen en nobiliorem engnetionem in claritate require, ut comprehendatur. sed Deus est infinieus in omni genere, & habet perfectionem , & rognatio bilitatem actus puri; implicat autem haberi à creatura tantam perkedionem in glariene acquantumuis fit infipite perfecta a & in supremo ordine supernatuesti polibili conditues nergo implicas pericrescam gognicianem quantumuit supernacuralem, & actu infinitam Douth comprehendi; benè szmen lequitur, qued à le iple comprehendatui; signidem cognisio, qua le iplum cognossis est eius cognoscibilitati commensurata; nec minorem persectionem in claritate babet, quam ipse Deus habest in se rsequitur eniam, quod Duns creaturas omnes super compachendat; cognitio enim: qua illas cognoscit infinto excelle supeare claricatem , qua iple fatione proprie perfoctionis excigunt cognolicia ve de le manifeflum est. ammer i renema

Olimpe hie em neck expliceur proportio inter cognitionem 100 mpseben busm. & obsection per hoe a quad debessaffe talis, qualem exposers obiectum; obiectum surem exposers specificate a se ad quam ye obiectum mouers. pecificate a se ad quam ye obiectum mouers.

i. Responden negative i primà aquia si cognisia comprehensiva elles surme persette i quam
obiestam specificace. Et ad quam monere pocella
sequeneur aquod divina cognicio non este com
prehensiva Dei i sed hoc non est dicendum a ergo
isce. Produc sequelam dipliciter a se primò quidem a quia intellessas divinus propter summam
persectionem sibil assipere potes abi obiesto
sino asse conquisionem, neque ad illam moper secundo quia specificativum se motium
per . Secundo quia specificativum se motium
debec dissipui ex patura aci ab co a quod specisicatur.

ficatur, & monetur; sed Deus non distinguitur ex natura rei à-cognitione, qua se ipsussificatione prosessione prosessione processione prosessione processione proc

Atque hic obiter adverto male Oirieduni. puncto quinte citate hum. 6. hafici explicationem tribuere Arrubafi dispui. citata nimirum 23. num. -13. & 14 his enim losis ne verbum quidem Arrubal de ca facit . nam num. 13. totus est in probando sententiamo Thomidiarum esse y quod cognitio comprehensius non solum debet cognodere omnia; que funt in oblecto, led etiam. -tauta intenfione ? & claritate, quancam exigie ipfum objectum; musicalité se proprié à dententia docet cognitionem comprehensuam elle illam, qua ell'quiddicatina obiecti, & attengir omnia , que in et fant, nec non etiants eft tam intenfa in claritate . & euidentit. 9, qua postulatur ab intelkgibilitate objecti, qua eft ipfissima nostra sententia a da a la Mara da da se 7 % . 341

SECTIO SECVNDA and a

Obieltionibus fit Javis

Bijeies primo quando diètur, quod coguie cito comprehensus deper adaquare perfectionem; & cogniscipilisacem obiecti; vel est formo de adaquatone in representando y val que estendo: a comprehensus in representando y val que estendo: a comprehensus est de fecundum valios quin aullum obiectum lubliantiale ester comprehensibile ab vila recatura; em, quod omnis cognitio à creatural procedent est de genere qualirates, neque printom atloquia omnis cognitio intuitius ester comprehensus; quarenus omnis est expressius omnismo, que continentus formaliter in obiecto.

Respondeo: concessa maiore, negando minorem; & dico: formonem este de adaquatione in representando. ad probationem in conerarium, nego assumpeum, quod nimirumom+ pis cognitio intuitiua effet comprehentiua, 88 ad eius confirmationemidico's vi cognitio sit adæquata obiecto in representando, non sufficete, qued omn's june in eo continentur formuliter; exprimar; fed prætexea requiri ve exprimarilla cum tanta claricate, & quidentia.in quanta exigunt exprimit; quod cum cognisio cinemizing velic non imported hing he, father a olle exmotra fententia, lequitompem huiulmodi 31 of inflable ex hac responsione sequi, posse Ang gehim diniktrik ielenkri- adioomprehendendum Deum; sed hoppek absurdum; orgo isc. fe-

quelam probo e ettaff fi Angelus infesior fuis

viribus non possicelides cognizionem que adab

quet in representando superiorem Angelumi - adaquatione modo dicto: potest samen illami elicere eleuatus à Deo 3 ergo licet creatura non possit suis viribus comprehendere Deussi i posset tamen divinieus ad hoc eleuari. Respundeo negando sequelam; ad cuius probationem, concello antecedente, nego confequentiam difparitas eft , quia claritas atque perfectios quamiexigit in cognitions Angelus Superior, vi contprehendatur ; eft ordinis creati ; quam defacto haber cognitio, qua fe ipfum comprehendit ; at claritas, & perfectio, quam exigit in fui cognitione Deus, yt comprehendatur sell ofdinis increati, qualem habet fola cognitio fana Deus le ipiam comprehendir co quod tanta sale non minori claritate eius cogno scibilitas exigir cognosci-, vt rotaliter adæquetur - & expleatur. Porro Deus porest ina omnipotentia elenare caufam inferiorem ad producendum effectum reque perfectum; ac producit cuals superior non autem porest elepare creaturant aliquain ad producendam engaitionem aque perfectam, ac est propria cognicio + 1) 15110q 32a : 331

Subinstabis: Deus per le ipsum producit cognitionem adaquantem cognoscibilitatem fui ipfius ; ergo idem poterit , fi per fe ipfum eleuer intellectum creatum. Confequencia probatur i non enim milius potelt Deus simul cum pregrura, gnam fe folo. Respondes concello untecedente , negando confequentiam disparirat oft, quia cognitio, per quam , Dens le iplum comprehendit, eft actus purus; vide non eft mirum fi adaquare valeat cognoscibilitatem escutiz dinina : at copnitio, quam produceret eleuande intellectum creatum, ellet potentialis, atque adeo infinite di figns'à claritate quam Det cognoscibilitas exigie yvt comprehendatur, Ad probationem dico eam habere veritatem cateris paribus, cafu quo veraque cognitio effet porentialis : ar in calu noft ro, non ita fe res

Obijcies secundoinon minus requiriture qualitas persectionis ad videndum Deum; quam sequiratur ad eundem comprehendendum; sed Deus in ordine ad visionem supplere potest de-sectu creasure; ergo si comprehensio per aqualizatem persectionis cum obiecto recte explicacesur, posser Deus eriam supplere desectum creature; & sic ab ça comprehendi; quod pemo dixerit.

- Responded, dishinguo majorem: Non minus requiritur aqualitas perfectionis ad widendum Deum, quam ad eum comprehendendum; & codem modo, nego; & dinerfo modo, concedo; & concessa minore, nego consequentiam deuerfitas enim modi confistit in eo ; quod visio Dei requirit aqualitatem perfectionis cum obie; cro, ve connasuraliter eliciacur , co quod modus cognoscendi connaturalis sequi debet modumo effendi substantiz creatz, non autem modus coznofcendi mirzculofus . ac comprehensio requirit huiusmodi aqualicatem perfectionis cums obiecto, ad hoc ve ipla fecundum fuam cognosciuitatem, Dei cognoscibilitatem expleae, atque adeo franquam aliquid fibi effentiale peresmens ad rationein comprehensionis Dei : & non conna-

Digitized by Google

31

connaturale tantum, quonism verò Dens in connaturali modo operandi dispensare potesti hine fit, ve etiam se visto Dei fit potentialis, & à principio potenmali procedat, possit divinitùs attingere Deum per modum actus puri : Contra verò cum Deux in essentialibus prædicatin dispensare non valeat; hine deducitur, quod non possit per absolutam suam potentiam sacere-ver cognitio creata ipsum comprehendat.

Obijcies sertidis cognitio comprehensius. in hoc intuitiuam excedit, quod fit tam perfecta in claritate, quam exigit obiectum : ponamus dari duos Angelos zquales quidem in... virture intelligendi, fed in perfectione fub-Bantiali inter fe inequales , nulla enim in hoc apparer implicantia, tum ac: inferior Angelus potest elicerenaguralitet visionem superiorisingue perfectantine elicit superior, videndo seription les villosquem de se eticis superior. eft comprehensiua. ergo & comprehenso in-21- hoc menicinam excedie, ve habeat cancam claritatem , & perfectionem , quantam exigit obiectum in ratione intelligibilis, sequereque, and Angelus inferior comprehenderet Superiorem . & quidem connacusaliter . quod nemo afferit.

Respondeo primo negando suppositionem puto enim implicare centraditionem dazi duos Angelos in subhantiali perfectione inaquales. Respondes in virtue intellectius; & satio esta quia subhantia Angeli est formalistimò intellectius; vade si fecundum excession quo superios Angelus subhantialiter inferiorem excedic, illum in virtue intellectius minimé superaret eina subhantia secundum illum excessiona subhantia se subhantiam involuir.

Respondes seemade permittendo suppositionem, ad argumentum, concessa majore nego missrem . dico enim facta es hypotefis Angelum superiorem le iplum comprehendere non pade, co quod nequiret eligere cognicionem aded, perfectam in claricate, vt fui cu-gapleibilicatem adequate valeret, quandoquidem in ratione objects intelligibilis effet magis perfectua, quam in catione principij intel-lectini, ex quo fequitur, quod neque Angelus inferios illum comprehendere pollet; implicat enim quod aliqua fubRancia intellectualis exigat connaturaliter wim cognoleitiusm haberen execdentem proprie ellentie profestionem.; cum qua tamen flat, quod ficuti inferior poli set in tali casu comprehendene se ipsum, itaetiam poffet illum comprehendere superior, enscenns acesens collinicionem squedneutem in claritate cognoscibilitatem obiedi cliceze valeset.

Obijcies quartò: si de comprehisonem arithmetica proportio explicata necessatia essetiono heberet veritatem doctrina, quam Augustinus pist. 152. traditi dicens, quod enne obiectum, ve nihis eins lateat videntem; sed hoc non est dicendu ergo sec. Respondeo huic rationi dubitandi satia secisse D.T. p. p. 122-122. his verbis, qua nostram sententiam valde dilucidant: Ad se-

35

cundum dicendum : quod non propter hoe Deus incomprehensibilis dicieur, quasi aliquid eius fit, quod non videatur, sed quia non ita perfecte videtur, licuti vilibilis en . vnde. Augustinus definiendo comprehensionem dicit, quad totum comprehenditur videndo, quod ita videt ur, venibil eius lateat uidentem., aut cuius fines circumspici vel, eircumscribi possant; tunc coim fines alicuius circumspiciuntur a quando ad finem in modo cognoscendi illam rem peruenieur. Hac ille ex quo deducitus dictum Augustini, ve vim definitionis habeat, debere ita explicariat nihil obieclis quod comprehenditur lateat videntem s non solum quo ad rem cognicam, sed etiam. quo ad: modum:cognoscendi , ita, vt cognoscatur tenta perfectione in claricate... quanta... exigit cognolci.

SECTIO TERTIA.

An implices Contraditionem per creatam vifionem videri in Des amna gossibilia.

Vamuis hac quadio propriè Theologica 36 fir, quia ramen occasionem prabet no-firam de comprehensione sententiam exactius explicandia cam ex Theologis musuam accipimus. Pro cuius decisione.

Conclusionem statuimus affirmatiuam, quam, 37 docet D. T. bis qu. 12- ars. 8, cum Thomistis 3- practered Scotus in 3. dist. 14. qu. 2. S. Bonau. qu. 3. ars. 2. Riccardus art. 2. qu. 3. &t ex nostris Granada in p. p. wall. 8. dispus. 1. sell. 1. Suarez in 3. p. tem. 1. disp. 2. sell. 3. Recupitus lis. 6. qu. 37. cum ahis contra Arriagam disp. 13 sell. 1. Or 5. &t alios Recentiores.

Probatur conclusio primo ab Hurtado dife.

20. de anima sell. 3. de 4. secimplicat visione mabeatam habere se ipsam pro obiecho. ergo implicat cognoscete omnia possibilia. Consequentia pater, quia inter hec ipsa visio numerari de bet: antesedens probatur, quia omnia cognitio causatur a sipo obiecho; sed inplicat aliquid causate se ipsum. ergo implicat visionem beatam habere se ipsam pro obiecho.

Ad hoc responded cum Arriaga, negando antecedens, & ad eius probationem dicendo, quod tunc obiecum caulat cognicionem lui, quando vel immediaté concurrit ad illam, vel mediante specie à le products; at si cognoscathe ex vicaule a vi enquit in calu noftro, falfom eft, quod caufer cognitionem fui. Neque dicas quando cognosciave effectus in caula. causam esse lub kiturum lui essectus in ordines ad dicham cognitionem, in quantum caula continet perfectionem illius; atque adco etiam in zali calu effectum caulare cognitionem sui : Ne id dicas, inquam, quia he empis caula dici poffet subfitutum sui effectus in ordine ad can sandum illum pro fatu reali, eo qued eius perfestionem contineat. Quod fi hoc neges, affignando pro ratione a quod effectus non exigit concurrere ad fui productionem, quia fie exigeret effe caula fui iplius i fic dicam ego, ozeitionem illam , qua le iplam habet pro ob e-

Digitized by Google

33

cto partialispropter eandem ratione non exige-

Probatut secundo ab alijs apud Arriagamas alijan. 5. subsect a. h huiusmodi visid omniuma creaturarum in Deo daretur, sequeretur, quod semel producta inuquam diumtius annihilari posset i sed not implicat sergo & ei Probatut sequela, qui a inter omnia possibilia danticopinicio aliqua supernaturalus quardes alimpaiore cognitione, vidente omnia in Deograda in hac cognitio ali persoram aternitaturi dustiura; sed cognitio supernaturalus nompossibilis es quad essentiatura il sema pette versuas, ergo prior illa tegnitio cum versuata videret, se esse por totalir aternitatemos distaturam; ergo implicatet eius vostapione p

Sedecontra hanc rationem facir, quia exveritate, quæ essentialiter competit geni polo fibili, non benè infertur existentia actualis obicchi; alioquin de codem obiecto nunc simul duo contradictoria verificarentur, quia de eodem dantur actus polibiles contradictorij essentialiter vori , quoi immunas diems, hoc objectum est zterno tempore duraturum; alter verd die at, non eft aterno bempore duraturum Porro ex vericare horum totaum folum in fertur pollibile effe obiectum illud, de quo cnunciant verumquoshaberes Noc off, externocompore durare, & non durare externo tempo-q Te : In que nulla en repugnantia, qued te cognicione vidente omnia possibilia in Ded, de sei: cognofestar. at verb fi dieta cognicio videres action supernaturatem existentem, qui alleveret per totam æternitatem dafaturam jesakat cam tauc fore de hoc certam, neque diniviaannihilari polle. Verum qui negant polle deri creaturam ex luis intriolecis divinitus inde-fruibilem, dieunt hand cognicionem videncem in Deo omnia possibilizacerfisicari non posse de existentia dicta cognitionis: supernaturationeius riernitatem enuntiatiem; vel fi certificatur; cam ex suis intrinsecistion fore essentialiter cum dicta cognitione connexam.

Terria probatio aliorum sie procedit: si datetur cognitio omnium possibilium in Deoshac deberet desumere summ perfectionem ab illia; sed hoc implicat pergo &c. Maior paret, quia cateris paribus co perfectior est visio, quo plura possibilia videtin Deo. Minor verò probatur, quia cum in ea collectione non sit creatura omnium persectissma, vi supponimus, iam non erit in ea determinata persectio, sed indeterminata, ergo implicat quod illa cognitio sumat ab ea suam persectionem, qua nequitesse vaga, sed de necessitate debet esse determinata, non solum, im specie, sed etiam in indiuiduo; quatenus hac cognitio est indiuidua, ergo &c.

Verum neque hac ratio procedit primosquia fi quid probaret, couninceret Christum Domismum non videre in Verbo sutura omnia extitura per totam aternitatem, qua procul dubio sur infinita, item quod neque siesi posset vlla propositio, habens pro obiecto omnia possibilia; vtrumque autem est contra communenta sensum Doctorum. Secundò rquia responderi

potel al argumentum, data loquela, negando minorem, & ad eins probationem affeti, dupli-, cirer aliquid pussedici indeterminacumiprimò, i exeo, quod non habeat terminum .sfecundó : ex co quod fit vagum quidis & non potius hoes a quam aftud . iam verd perfectionem omnium. posibilium habere quidem primam indeterminationem, quia carec terminos fed non habere :: fecundamiquia hac non aft quid reale; fed fee ! tenet ex parte nofiri mellectus, imperselle concipientis non magis hos la deniduum . quain illud; collectionem sixem omnium pollibelium effe qfild delighabite vt hoe zliquid determi-natum ; ex qua fi vium creaturam de nono po-. pas, vel tollas, non erit estiem que anteauquod: autent fie determinatum poffiedare determina-: tam perfectionem cognicionicirca ipmm ver-. fantisparet ex Deosquilicet de infinitus anomni genete, per fectionem tamen determinatam. tribuit vi ffobi beata. , ...

Querto probatur ex Stotome 3. difl. 14: quant 46 fleumplicat finitem virtutem adaquati infinite; fed hoc enenirer fi hitellectus creams constitute; fed hoc enenirer fi hitellectus creams constitute possibilia in Deo posset actingere; ergo soc. Maior paect . minor probatus, qui a infinitem est obiectum adaquatum solius infinite virtuatisfergo si virtus sinites; sientirest creates, posset infinitum attingere, iam illi adaquate tax a social sientires attingere, iam illi adaquate tax a quodo minia possibilia in Deo sint obiectum a sentitum solius virtues visita infinita. Research attingere si sinte pos sintentire. Research attingere si sintentire attingere si si sintentire attingere si si sintentire attingere si si

quodomina possibilia in Deo sint obiectumas dequatum solins virtuels visus infinita. Responderi potest quod licet hoc sit verumagent do de virture visus, qua connaturaliter sum obiectum adaquatum artingit: falsum.tamen est de virture visus, qua ve eleuassober: dientialiter hoc exequistur, hae enim, quisus, agit in virtute esta sitis, quantumuis saicalos, potest visionem estates, habeatem pro obiecto adaquato omnia possibilia in Beo.

Quinto denique produter a Thomistis, quia, sequeretur quod visio illa esset infinita se sed infinitum implicat in rebus ereatis; ergo securirismitum ereatura, es visio est infinita. Displicet Arriaga sequela; putat enim per cognisionem suitam posse in Deo omnia possibilita videri, quod probat disput. 13: sed. 5. erisplici argumento.
Primum ponit substanta servisionem sinitam videt in Verbo omnes ereaturas suturas, qua sunt infinita; ergo ex eo quodi visio videat infinita, non sequitur, quod ipsa sit infinita.

Secundam verò ponit in fine subsett. 4. sic hec visio, licer in Deo omnia possibilia cognoscat, potest tamen execcii in persectione. ergo hac non erat infinita consequentia patet in veriote sententia, negante terminum infinito. antecedens probatur, quia hac eadem visio potest perfici in claritate per addicionem gradus ad gradum; nam supponimus per sum indiui sibilem sudiui duationem ad omnia terminari proptes omnimodam homogeneicatem graduum.

Denique Terrium ponit subsett. 6. sici visia Christi Domini de creaturis suturis in Decomagis distat in mea visione; quam habeo de alben

dine, quam visio omnium possibilium à visioneilla Christi Domini, sed visio Christi Domini non distat à mea infinité, ve supponimus, ergo multo minus visio creaturarum omnium in Deo distabit infinité à visione Christi Domini, sed sinité, atque adeò erit finita, licèt superioris ordinis, seù individualiter heterogenea, sindivisibiliter respiciens omnia possibilia.

Sed ego oppositum existimo cum D. T. bie art. septimo, & alijs Thomistis censeo enimo cognizionem omnium possibilium in Deo necessariò debere esse infinicam in persectione siuè intensiua siuè essentiali.

49

Probatur : quiz quotiescumque datur aliqua entitas continens formaliter perfectiones maiores, & maiores finité in infinitum, illa est actu infinita in persectione; sed huiusmodi esset ritio omnium potlibilium in Des; ergo &c. Maior probatur: quia nullum aliud indicium habemus asserendi potentiam Dei esse infinitam., nifi quia videmus, quod cateris paribus plus est posse, facere duos effectus specie diffinctos, quam voum: & plus tres, quam duos: & fic in infinitum: ex quo deducimus, quod cum possit facere infinitos effectus, sit infinita. Neque puzamus huiusmodi vim , perquam formaliter potest omnia, posse saluare per hoc, quod sit zinita, sed superioris ordinis. idemque patet de merito Christi Domini, quod putamus infimitum categorematice, eo quod formaliter plus, & plus in infinitum meruit . Hoc secundum. iam probauimus contra Cardinalem de Lugo, cum de infinito. primum verò est contra quempiam dicentem, quod omnipotentia Dei intantam est infinita, in quantum identificat sibi omnes alias perfectiones, que sunt formaliter in Dea, quod non videtur probabile, ex eo enim rectè deduceretur Deum non esse infinité perfectum in omni genere; hoc enim importat, quod sum in genere omnipotentia, tum ingenere sapientiz, tum in genere bonitatis fit infiniture, ita yt tot concipi pollint in eo infihitates, quot genera perfectionum .esto, quod quatenus divina funt in ynam formalissimam... perfectionem cocant, que omnibus distribužiuė acceptis prascindentibus ab esse dinino zquiualeat, imò superemineat: in quo sensu si omnipotentia, & omnes alia perfectiones distributiue accepta non haberent saam infinisatem, sequeretur, quod neque collective sumpez effent infinitz; fed hoc non est dicendum..., quia sic neque Deus iple esset in se infinitus . ergo &c. fequelam probo, quia dinina perfectiones coalescant ex essentia, & attributis, & fi placet, relationibus. sed natura est una, & attributa fine numero finita, ve probat Suarez primen parte lib. 2. de attributis cap. 22. mum. 15. Vasquez ibid. disput. 10. num. 28. & alij communiter: relationes verd funt tantum quatuor. sed rationes numero finitz non possunt vnum quid infinitum conflituere, vt patet; ergo &c. se probata maiore argumenti, suadetur minor: visio omnium continet formaliter perfectionem visionis duarum creaturarum, & persectionem visionis erium, & perfectionem visionis quaemor, & sic in infinitum, quæ quidem vi-

R. P. lof. Pohley Philosoph. tom. 2.

siones ita se habent, ve una sit persectior altera. ex quo sequitur necessariò, quod ea sit infinita in persectione. atque hoc siuè omnia... possibilia videantur in Deo, siuè in se ipsis. nam pro utraque visione militat eadem ratio contra Compronum despu. 20. sell. 2. oppositum supponentem.

Dices primò cum codem Comptono ibidem per visionem finizam potest videri Deus . ergo multo magis creaturz omnes possibiles. Consequentia probatur, quia maior fine comparatione est cumulus diving perfectionis, quam creara; ergo &c. Respondeo. concesso antecedente , negando consequentiam, & eius difingo probationem. Maior est cumulus dining perfectionis . & fub vna ratione formali indiuisibili indiuisibiliter videtur, concedo; divilibiliter, nego antecedens; & consequentiam . infinitas enim Dei non potest videri per partes ita , vt vna visio videat vnam partem, alia aliam; fi enim fic videretur, rtique visso torius convinceretur infinita - cum autem necessariò videatur fub vnica ratione formali indiuisibili, de cuius visione probari nequeat continentia formalis plusium visionum persectiorum, & persectiorum in infinitum : hinc fit , ve eius visio non sit infinita ; ad eum plané modum quo neque potentia nostra intellectiua respiciens tanquam obiectum suum indivisibiliter omne cognoscibile est infinita - contra vesò infinitas creaturarum poffibilium videri potest per partes; dari enim. potest cognitio, que videst decem, alia yerò perfection, que videat undecim, & sic in insinitum . Vadê benê infertur visionem omnium effe infinitam.

Dices secundo: que obiectum est nobilius, eo visio, & amor versantes circa illud, nobiliores funt ; & tamen non sequitur actum charitatis erga Deum, & eius visionem, esse infinita . ergo neque ex codem principio sequi debet, quod visio omnium in Deo sit infinita. Respondeo negando consequentiam. disparitas est, quia visio omnium continet formaliter perfectiones visionum perfectiorum, & perfectiorum in infinitum, quibus plures, & plures creatura perfectiores in infinitum in-Deo videri pollunt; contra veró charitas, & visio Dei non continent formaliter perfectiones actuum, qui ad obiecta Deo inferiora terminari postune; non enim visio Dei est formaliter visio lapidis, Leonis &c. fed est visio obiecti hac continentis eminenter, & non formaliter; visio autem omnium est formaliter vitio lapidis, Leonis &c.

Dices tertiò: voluntas largiendi infinitos aureos non habet meritum infinitum, licèt contineat formaliter meritum voluntatum.

'largiendi plures, & plures aureos in infinitum - ergo neque viño omnium licèt formaliter contineat perfectiones actuum finitorum in infinitum circa omnia possibilia verfantium.

Respondeo voluntatem largiendi infinitos aureos dupliciter supra infinitatem illam cadere posse: primodistincte, qued eneniret, si intel-

52

33

intellectus di sinciè infinitatem illam ei representaret . Secundà confuse per hoc, quod confuse illi repræsentetur ab intellectu . si primo modo dicta voluntas caderet supra infinitatem, dico quod haberet infinitum meritum, siquidem se haberet, sicuti visio omnium in Deo. at quia cadit supra illam secundo modo, censenda est finita, sicuti finita eft cognitio, quæ versatur circa omnia possibilia consuse; co quod ex vna parte non continet formaliter perfectiones cognicionum distinctarum, que haberi possunt de illis possibilibus finité in infinitum; ex alia verò parte cogniziones confusa non ita se habent, ve quo plura obiecta. respiciant eo, persectiores sint, quie non exprimune obiecta secundum proprias rationes, in quibus disconveniunt, sed solum quatenus plura sunt, licet neque hoc aliquando re-

brefeutent.

Dices quartà : si visso omnium esset infinita, vel esser infinita essentialiter, vel extensiue, vel , intensiuè : nullum ex his dici potest , ergo &c., Maior patet. Minor probatur: non essentialiter, quia essentialis infinitas soli Deo competit, non extensiue a quia sic haberet plures parres: vnam, per quam attingeret vnam creas turamsaliam verò, per quam attingeret aliamin infinitum ; atqui visio Dei suppositur indiuisibilis quo ad extensionem; ergo &c. neque denique incentiue , quia per augmentum intensiuum non sit additio noui obiesti: aliter dicam ego, quod visio Petri faciat vaum intenfiuè cum visione Pauli, qued nemo dixio Relpondeo concessa majore, negando minorem. & ad eius probationem dici potelt primo, huiulmodi visionem esse infinitam essentialiter, falsum enim est huiusmodi infinitatem soli Deo competere posse, vei nos cum de infinito. probauimus; non enim quæcumque infinitas essentialis est propria Dei , sed illa , que est in amni genere persectionis simpliciter simplicis. Dici etiam potest secundo infinitarem, que huinsmodi visioni competeret fore intensiuam... afferendo gradus visionis, & luminis heterogeneitatem quandam habere, ratione cuius primue ad has a secundus verò ad illas creaturas terminetur; in qua via non sequitur, quod VIsio Pauli, & Francisci in se ipsis faciant intensionem; quia quando cognoscuntur in ich iplis non attinguntur fub vnica ratione formali numerica, quemadmodum supponuntur attingi omnia possibilia in Dea.

lam verò ad rationes Arriage, quas adduximus, responderi etiam facile potest. & 🕊 primam quidem, nego paricatem, quæ desumitur ex cognitione finits, quam habet Chriflus de infinitis futuris per totam eternitatem. disparitas est, quia huiusmodi infinita continentur inter cancellos quarundam speciemen finitarum V. G. cognitionum, volitionum, motuum localium, & fimilium; quem continentiam excludere infinitatem à potentia huiulmodi infinita respiciente, patet ex omnibus causis secundis efficientibus, quarum ynaquæque, licet habeat vim producendi plura, & plura indittidua in infinitum in certis quibuf-

dam speciebus V. G. Ignis, calores, & siccitates: Sol generationes sublunarium finite ininfinitum: nulla tamen est actu infinita;eo quod dicta individua sub vnica ratione formali respiciantur ab illis . contra verò infinita possibilia non solum materialiter, & secundum rationes individuas, sed etiam formaliter secundum specificas habent infinitatem, quæ quidem infinitas ficuti est sufficiens ad infinitandam. Dei omnipotentiam, à qua effici pote ?, ita... & ad infinitandam cognitionem circa se versantem. Malè igitur Comptonus lece citate numere mene ex eo quod possunt infinita numero tantùm diftincta videri visione finita, intulit posse videri infinitas species; quamuis enim supponamus dari inter illa individua inæqualitatem indiuidualem, ramen ficuti ad ea producenda... non requiritur infinita virtus, ita neque ad ca cognofcenda - contra verò ad omnia polli-

Ad secundam, in qua assumebatur, qud visio omnium in Deo possit excedi in persectione: ex quo deducebat non elle infinitam, distinguo assumptum: potest excedi in persectione in codem genere, nego; in dinerlo genere, concedo ; & sic nego consequentiam;ad cuius probationem dico, quod posito, quod huiusmodi visio per suam indinisibilem racionem virtualiter heterogeneam omnia in Deo cognosceret: si cresceret in intensione per additionem gradus ad gradum hon in genere in quò est infinita cresceret, sed in alio, in quo finita esse ponitursid est in intensione formali.

Ad tertiam denique sin qua sex so quod magis distarct visio beata Christi à mea de hac albedine, quam à visione omnium possibilium, inferebat hanc visionem esse finicant. Respondeo, distinguendo maiorem: vise beara Christi magis distat à visione, quam habeo de albedine, quam à visione omnium possibilium... per distantiam intra propriam speciem's nego: per distantiam extra propriam speciem a concedo; 82 ad minorem dico, quod diffantia qua inter visionem Christi . & meamide albeding intercedit, babetur beneficio dinersitatia ellentialis, que in veroque extremo finite off 1 af verò distancia a qua habetur inter beatam vifionem Christi. & visionem omnium possibilium in Deen non oritur ex diversitate ellentiali ve sic , sed ex infinitate alterius expemi . Vndè non benè infertur ex ea . quod ha visiones minus distent essentialiter, quod non distent infinite intra eardem speciem; ficuti ex to quod duo ligna, quorum voum est palmare, & altorum infinité extensim minus diftent a quam lignum palmare ab Angelo, kon bene deducitur , quad f dikantie inter lignum palmanes & Angelum est finita, quod eriam distancia inter lignu palmare, & lignum infinitum fibien fit.

Acque ex his pater rationem em infinitated 58 cognitionis desumpra in le spectara ta habera veritatem quia tamen ego existimo infinitum. de potentia Dei non implicare. & atiam fi implicaret, quod codem modo infinitas cognitionis euinceretanon posse omnia possibilia videra

Digitized by GOOGLE

in Deo, at non possella se ipsis; cum tamen visio omnium in Deo specialem difficultatem habere videatur. Ideò hae quoque probatio ex insinitate desumpta insussilens existimanda est ad
concludendum, implicare contraditionem omnes creaturas possibiles in Deo videri posse Melius igitur his rationibus pratermiss.

Probatur à nobis breutrer nostra Cóclusio sic-Si videretur omnia possibilia in Deo: sequeretur Dei comprehensio non quidem formaliter, quasi verò huinsmodi visio sit de essentia comprehensionis Dei 4 sed tanquam à posteriori, quia est passio inseparabilis illius; atqui Dei comprehensio repugnae creatura, vei probauimus, ergo &c, Atque hac est ratio, quam assignat D. Thobic ar. 8. his verbis: Ille intellectus potest into caufa cognoscere omnes effectus, & omnes raridnes effectuum, qui causam totaliter compréhenditmullus autem intellectus creatus totaliter Deum comprehendere potest . nullus igitur intellectus creatus videndo Deum potest cognoscere omnia, que Deus facir, vel potest facere; hor enim esset comprehendere eins virtutem. Hoc idem docet 3. par. qu. 10. art. 2. vbi negat Christo cognitionem omnium possibilium in-Verbo, eo quod hoc, inquit, effet comprehendere divinam virtutem, & per consequens divinam effentiam .

Quo posito, probatur sequela maioris nostri argumenti; Ratio, ob quam plura vel pauciora ex possibilibus videantur in Deo, est, quia persectius vel impersectius Deus ipse videtur, eo quod ex maiore, vel minore penetratione obietti primarij, sequitur maior, vel minor cognitio secundarij simpliciter; ergo ratio, ob quam videantur omnia, erit, quia Deus persectissime, arque aded comprehensue videatur, sicuti enim visio obiecti secundarij simpliciter prouenit ex visione simpliciter primarij; ira adaquata secundarij, non nisi ex adaquata primarij oriti debet.

Dices cum Hericio pri. par. disput. 4. eap. 4. mun. 29. D. Tho. locis mais agere de compre-hensione exténsiua, & imperfecta, quam putattic fostum defactorepugnare, non autem de possibilità patemadmodum repugnare, voluit intensiquem consistentem in cognicione adaquante cognificione in cognicione adaquante cognificione in cognificatione adaquante cognificatione in cognificatione adaquante cognificatione in cognificatione adaquante cognificatione in cognificati

Sed contra en primo, quia de ea comprehenflone agit [S. D. er. 8-feithe ex prima part. quam
er: integauerat esse possibilem, sic enim ait ibi;
millis intellectus creatus totaliter Deu comprehendere potesse totaliter deu comprehendere potesse totaliter deu comprehensione Dei
imentsua ergo & hie; vi constateram ex particula illa totaliter, qua perfectam comprehenfionem designat. Contra secundo, quia illamicomprehensionem infert cognitio possibiliumin Deo, quam negat D. Thom! teria parte loto
escato anima Christissed illa; qualis negat est intensione anima Christissed illa; qualis negat est inticulation, nam est illa; qual implicate posse creatira concedi, alioqui se non implicaret, maledixistet non esse in Christo, quia possibilis non
est ; nam respondere potuisset adversarius: non
esse possibilem de lege ordinaria in exteris Beatir, at desacto dari in Christo ratione vnionis
R. P. 10s. Polizen Philaseph. 10m. 3.

hypostaticz, quz est supra omnem legem ordinariam. ergo &c.

SECTIO QVARTA.

Sais fil Argumentis noftra vacioni Contrarige

Bijcies prim8: ficuti fe habet amor omnium possibilium in Deo: ita, & cognitio eorumdem in illo; sed amor omnium in Deo non adequat amabilitatem Dei : ergo neque cognitio omnium in illo eius cognoscibilitatem adæquabit. Respondeo dupliciter intelligi posse, quod omnia possibifia amentur in Deo: primò vt etiam videantur in Deo; secundo, vt nonvideantur, sed folum propter ipsum amentur. وـ quo posito , distinguo maiorem , & si quidem ح fermo sit de amore omnium possibilium in Deo primò modo, concedo; sin anteni de amore omnium in Deo secundo modo, nego maiore, & ad minore dico amorem omnium possibiliù in Deo visorum adaquare arguitiue amabilitatem Dei, sicuri adaquat elus cognoscibilitatem visio om-'nium , quam amor consequitur, & à qua in persectione mensuratur. At verò amorem omnium possibilium in Deo, idest propter Deum, nonadaquare amabilitatem Dei; eo quod bonitas Dei, que est motiuum formale amoris omnium propter Deum indivisibiliter afficie totum id, quod pertinet ad Deum, neque ex eo quod plures creaturas amor attingat fequitur, quod fft persectior eo, qui pauciores.

Instabis: Idem secundum ea, que formaliter, & eminenter continet potest videri clarius, & minus clare. ergo etiam si Deus segundum omnia; que formaliter, & eminenter continet, cognosceretur, adhuc posset clariorem cognitionem exigere Respondeo transcat antecedens, nego consequentiam, 'quia polito, quod obiectum secundum omnia, que eminenter, & formaliter continet, quis intuetur : iam eius cognoscibilitatem adaquat, illudque comprehendit . Ynde si clarius illud cognoscie, illa maior claritas non exigirur ab obiecto; sed impenditur vltra exigentiam à cognoscente, cuius beneficio dicitur obiectumo illud fupercomprehendi. Dixi transeat ad anrecedens, quia midentr aliquibus, quod semper 'maior claritas aliquid alind, uel directe , nel Inditecte debeat heere uideres sinc hoc sit res, fiue modus rei . In qua sententia potest negais zintecedens.

Obijcies secundos Visis omnibus possibilibus sin Deo quidditatine sue etià intuitive, ad huc possett per alia eognitione nideri cade comprehessive ergo hacise mon illa cognitione creature in Deo non posse non esse comprehessiva di la comprehessiv

Yу

Digitized by Google

બુ

4 .\ ... status, & luminis, cum quo stat, quod divinitus posset aliqua non esse comprehensiua, eo quod non attingeret omnes V. G. essetus possibiles, vel modos possibiles, quos habere posset creatura, qua videtur in Verbo, in quo sensu neganda est consequentia, qui a nimirum dum, dicimus, quod si omnia possibilia cognoscantur in Deo, Deus comprehenditur, sensus est, quod debeant cognosci secundum omnes essectus, & modos possibiles, quos habere possunt; atqueadeo quod comprehendantur, atqueadeo quod comprehendantur.

Oblicies terriò: ad visionem omnium possibilium non requiritur maior infinitas, quamsit in obiecto; sed in obiecto, idest in omni possibili est sola infinitas creata; ergo per cognizionem creatam infinitam posset videri omnpossibile in Deo; sed hae non esset comprehen-

fina Dei , quia , creata ; ergo &c

Respondeo concessa maiore, distinguendo minorem, in obiecto idest in omni possibili cognito in se ipso est sola infinitas creata, concedo : cognito in Deo: nego minorem; & sic nego
consequentiam, quæ procedit in sensu negato.
Quod si instes; ex eo quod cognitio vitra attingentiam omnis possibilis attingat Deum in sipso, solum sequitur quod habeat persectionem
creatam super naturalem aquam habet quælibet
visio creata Dei: Nego assumptum, quia atsingentia Dei, quam habet huiusmodi visio cum
sit persectissima, & adaquet visibilitatem Dei,
diuinam persectionem sibi vendicat.

Inflabis: faciamus quod aliqua visio cognoseat omniapossibilia in Deo præter vnam creaturam : pac uou aquaduaret coanolcipilitatem Dei neque esser comprehensus Dei , vt de se patet ergo polito, quod non implicat infinitum creatum, huiusmodi visio esset dabilis . Refpondent aliqui concedendo totum. Contraquos facit; quia cognitio comprehensiua Dei debet à non comprehensuz infinité distare inclaritate, & perfectione intra genus cognitionis . lam verò si horum responsio subsisteret, fequeretur, quod finite solum distaret,per visionem scilicet vnius creature in Deo, que distantia cum sit finita ; sequitur , quad persectio, qua requireret cognitio. Dei supra cognitionem illam in linea cognitionis, effet finita, atque adeco quod cognitio comprehentina Dei à non comprehensina finite distages ...

Probatur ergo: huiusmodi visionem cognoscentem omnia possibilia in Deo, prater vnam
creaturam, implicare, etiam si infinitum creatum
non implicet, co qued ea admiss argueretur
possibilitas cognitionis crease comprehensus.
Dei; licet enimilla non esse comprehensus, erga per
imite tantum distaretà comprehensus erga per
augmentum sinitum posset, ad persectionem compprehensus pervenire, quia si creata persectip
sussici ad intuendum in Deo omnia prater vnsi
creata etiam sussiciet ad omnia simul cum illo
vno videndum nam persecsio, qua requiritur
ad hoc vnum, non potest exigere, quod sit in
creata in se: ergo peque rationem increasi as-

Cart .

ferre potest illi cognitioni, quam creatamperfectionem habere supponit. Eodem modo respoodendum est ad argumentum desumptum ex cognitione possibilium, cum exclusione suturgrum : vel ex cognitione dimidia, vel quarta partis possibilium, que non effent comprehenfine, atque adeo admittende . dicendum enimest huiusmodi cognitiones creatas implicare, eo quod includerent implicité perfectionem increati, que consistit in co quod in qulla determinata parte, siue demum sit dimidia, siue quarta, siue vigesima, &c. possit à creata perfectione adaquari ; alias dicam ego dari posse potentiam creatam, que ad omnia factibilia prater vnum, vel ad dimidium, vel ad quartam partem omnium se extendere possit , quo quid absurdius?

Obijcies quarto, si per impossibile omnes creaturæ prater Gabrielem implicarent: Gabriel videndo se ipsum in Deo non comprehenderet Deum.ergo ex visione possibilium omni-

um non sequitur Dei comprehensio,

Respondeo: in sententia corum, qui dicunt Deum effe effentialiter cum posibilitate creaturarum in particulari connexum, casu quo omnes creatura implicarent prater Gabrielem, sicuti esset alius Deus à præsenti ; ita eius comprehensio dici posset, quod in cognizione solius Gabrielis in Deo posita esset. Melius tamendicendum etjam in dicto casu Gabrielem non comprehendere Deum, quia tunc etiam sciret Deus cateras creaturas implicare, & quantum esset ex se illas posse efficere, finon implicarent . Vnde etjam tunc ad Dei comprehensionem, omnium implicantium cognitio requireretur . Quemadmodum etiam mune requirient. Neque binc deducas ergo fi quis nune videret omnia polibilia in Deo dumtaxat , absque eq. quad videret hircocernos, cateraque, impoffbilia Deum non comprehenderersconfiessa enim hac conditionali, dico: eius purificationem, implicare, quia supponit posse omnia possibilia in Deo cognosci absque cognitione impossibilium, cum enim cognitie ille fit comprehenfina possibilium . necesse est , ve pertingar omnes repugnantias effentiales, & implicatrias, que ad dicta polibilia pertinent. Per quod patet responsio ad argumentum Comptenti, quod disputatione citata sectione certia adducit ad prohandum, quod siquis, Deum, & omnia posibihis in co Afgeret Della wou combiopenderet co quod non cognosceret impossibilia . aio enim hanc rationem effe de subiecto non suppopente thei vocanimus . Quod fi vicerius argest : arge qui nunc videt hominem in Deg, videt omnis, impolibilia, atd: chymerica ex homine proucetemornu testimm cha driphe pund echibo-coduolceuds tedhiri gehet coduite mun se pec-urentis : vego tipi coulednedtist offin se pecneret, impolibilia illa confurgerent .

Tis est e teq aq combrepensonem tednitient éris, tim Dens councidercirit divatiful comocionimous per la finit in Des des la fection divat diver en pré de la fection divine de la fection divine divine commission de la fection d

Digitized by Google

4 3 Car.

69

quod cognoscatur, quantim cognoscibilis est intensiue, ergo Deus minime comprehenderstur . Minor patet ex D. Tho prima parte quafi. 12. ar. Z. vbi ait, quod licet omnia, qua inobiecto funt cognoscantur, fi tamen non tamperfecte cognoscantur, atque obiectum petita non comprehenditur objectum illud : Equelaverò maioris probatur quia cognitio illa adhuc posset este potentialis. atque adeo non esset tam perfecta in claritate, quam exigit iple Deus, qui eft actus purus ...

Respondeo s negando sequelam maioris, cum sua probatione. dico enim , quod visio omnium possibilium modo disto in Dep , licet nonpertineat intrinlege in Dei comprebensionem. est tamen signum irpefragabile illius, co quod arguit tanța claritate, ea, que in Deo continentus sormaliter, cognosci e quantam exigunt, ad hoc ve corum cognoscibilitas expleatur; atque adea, quad cognoscantur per cognitionem, quæ habeat claritatem propriam actus puri excludentem omnem potentialitatem, que de िन्नः semper cum aliquali obscuritate coniuncta est. Dictem verò D. T. ex prima parte adductum vel intelligendum est de cognitione omnium. quæ sunt formaliter tantum in objecto; vel sp etiam de his, que sunt in convirtualiter : loquitur conditionate, & ex suppositione, quod non cognoscantur tam persecte, quam petit obiectum: tunc enim verum ell, quod dicta cognizio non effet comprehensira obietti; sed alibi expecte docet huinfmede hypothelin imposibilem, & implicatoriam esse in subiecta materia, vei, vidimus supra 😅 🖖 🔒 ...

DISPVTATIO

VIGESIMA QVINTA

DE VERITATE, ET FALSITATE

Eritas duplex est. Altera transcendentalis. Altera formalis. Prior pertinet ad metaphysicum, gosterior ad animasticum, cuius parres agimus, conssistin enim in conformitate cognitionis insellectualis cum obiecto, non quidem secundum esse physicum, sed secundum elle intentionale, ita veilled expermat, & repralentet ficuti eft in le ; & e con: trario falheas, in difformitate intentionali cognitionis, intellectualis ab codem objecto.

Quamuis enim Logicus de veritate, & falfitate propositionum agat : hoc facit per accidens ; vt ofrendat logicam effe arcem, cuius præceptis quoties intellectus operationes conformantur, veritatem infallibiliter confequetur. Caterum agere de veritate & fallitate formali per se ad solum Augdelps 4 for low feet 3. Ources 12 spiring murillen

SECTIO, P.R.I.M.A.

ennign 449 veriter auf fullten fermalise . ordit and fullten fermalise . ordit and fullten fermalise . ordit and full gelations.

Onclusio est negativa a Se communis a Cente le difue. 76. cap. se controlle vorisació de fassignem successió de fasignem successió de fasigne cuins, beneficio vera cognitina sensipistur sud spiecto conformis; falla verò differentes fe la cet aliqui hune auctorem defendant s dicentes in mins sencentia nomine relacionis; rationismine vel populationem, extriffecam; pos famon esci-Bique in præfentia verba illins, yti fogantisenti plutes ex fectatoribus eius fecerunt, est etiam poncluse contra alios citaros à Suarez difue & mesaph fest. 1. qui puesuc veriespam . Le idem a imellige de falsiesre consistere in relations reali Bingicamentali mögafitet & subgeneuteren ge.

fermino distincta, quam dicar cognitio ad obie-ctum suum. Probatur autem affertio primò vniuersaliter: Antecedenter ad quamoumque relationem fine realem, sine rationis frabetur fundameneum cur porius relatio conveniencia aquam difconnenientiæ cum abjecto in cognitione. refulmalis, ergo non confiftir in dictis relationibus, Maior est certa, non enim temere in cognition ne aliqua apprehendimus, relationem convenientia, potius, quam difconvenientia cum luo obiefio ded in re ipia putamus haberi, funda mentum, cur ea chignitio se potius conveniens obiefin atque ades vera gnam disconneniens. quiz hoc fundamentum, nequit elle aliud, nifi, quod cognicio illa enunciar de suo objecto id, damenti relationis in qua dicitur confifere falficat a quod importat enunciare de fus obieclo id,

Roid, quod ei re vera non competie. Porrà in hoc fundamento formalem veritatem confi-Rere surdenne, tum auctoritate Aristofelis cap. de fubstancia, voi lic: Eo quod res est, vel non estapropolitio dicitur vera, vel falsa: tum etiam., quia per hoc præcise a quod concipiamus cognitionem representare suum obiectum, sicuti off, przscindendo à quacumque alia relatione habemus cam este illi intentionaliter conformem, ergo habomus cam offe formaliter verama quia veritas in intentionali conformitate, veidiximus, positz est . Ex quo discursu recte quoque colligitur non poste veriearem, & falsitasem este qualitates realiter superadditas actibus veris, & fals, quia praciso quocumque alio. superaddito, hoc ipso quod actus intelligitur conformis obiecto, aut difformis, habetur, quod sit verus, aut falsus. Non est igitur audiendus Hurtadus qui subsectione 3. 9. 26. dicit, defendi posse contra nonnullos, veritatem esse in rebus, creatis modum quendam similitudinis intencionalia , & fallitatem distimilitudiais ; qui nandi imftentur quidem naturam relationis prædicamentalis, quamuis non fint formaliter tales. Gratis enim, & superflue hosce modos; inuenie hic auctor.

Probatur focundo fperaliser contraco,qui veritatem formalem in relatione rationis confiftere tuentur & quia si hoc esset, sequeretur, quod nulla cognitio, non solum creata, sed ne-s que diuina, quam Deus de le a & de reliquis ! obiectis cognoscibilibus habet, esset formaliter veramin aliquod rationis figmentum ei superade deretur . sed hoc non videtur dicendum , cumenim aut rard, que nunquam hac figmenta in... cognoscendis rebus ficuti sunt, fieri folcahe: se-11 queretur, quod rard etiam, aut nunquam de :11 aliqua cognitione affirmari posset veritas . Ne- ' que dicas per ipsam cognitionem reflexam, 'qua' affirmatur veritas de cognitione directa fieri relationem rationis, curus beneficio cognition directa ex fundamentallier vera euadat vera formaliter: Contra enim est, quia cognitio 197 illa reflexa speculatiue versatur circa directam, cognoscendo in ea esse conformitatem cum obieclo independenter à suo effe reflexiuo; ad cum plane modum, quo directa enunciat V. G. de Petro, quod sit homo, de Dea, quod sit existens &c. independenter à fuo esse, quo intentionaliter circa dicta obiecta versatur . ergo eriam si cognitio reflexa cognoscendo directe veritatem, fingat in ea relationem rationis con≠ formitaris cum oblecto; hac relatio non ingreditur essentiam veritatis ipsius cognitionis directa.

Probatur denique tertio, specialites contra eos, qui constituunt veritatem formalem in relatione prædicamentali: Cognitio cirea mere possibilia, & circa non existentia versatis l'hau bere potest verstatem, sed hæc non importat relationem prædicamentalem, quia hæc essimiliter respicit terminum existentem, erge verstas formalis non conssitio in relatione prædicamentale. Consirmatur, quia cognitio qua dicamentali. Consirmatur, quia cognitio qua Deus se ipsum cognoscit, eaque omnia, que in co formaliter, & eminenter suni sest versimina;

sed non dicit relationem prædicamentalem modaliter distinctam ad hæc objecta, ve pater, orgo &c.

· Obijcies : veritas & falsitas cognitionis non possur cognosci fine aliqua relatione conformitatis, & dissormitatis intentionalis cum obie cto ergo includunt relationem faltem rationis . Respondeo distinguendo ansecedensinon... possunt cognosci sine relatione, ita ve hac feteneat ex parte modi cognoscendi, transcat ex parte obiecti, quod cognoscitur, nego antecedens , & confequenciam Dico enim, quod quamuis intellectus non possit formalem verieatem, & falstratem absque aliquo ordine ad obiectum concipere, de quo posset esse question hie tamen ordo non transit in obiectum, quasi verà sie do essentia veritatio ; sed intransitiud se tenet ex parte modi cognoscendi: ad eum planè modum, quo nos quando in hac vita cognoscimus Denm, velamen corporeitatie, sub quo ilium cognoscinus, den putantis se tenere ex pare ipius Dei, sed ax pare modi, quo not in cius cognitionem venimus.

SECTIO SECVNDA.

An veriles to falfite formalis fins
adequate esfenciales actus
intellectus.

Vertadus dispus. D. et anim. sell. 3- subis. 4. O s. quem alij Recentiores sequentur, docet, veritatem esse totaliter intrinsecam, & essentialem actui, atque adeò quem libet actum, vel esse essentialiter verum, vel essentialiter falsum.

· Contra quam eff no fira Conclusio, qua fistinemus veritatem, & falficatem formalem non effe adkopuate ellentialem actui intellectus, les complere per ipsim oblecum modo infra explicando. Ita Suarez difput. 8. metaph. fett. 2. Ar-riaga difp. 14. Ibgit. fett. 1. fubfett. 2. Onieft. de aminoacentron. 7. puncle prime à 9. 2. Comptonus disp. 44. log. sect. 3. Quiros in suo cursu disp. 99. Jed. 1. & alij Recentiores. Conclusio duas continet partos ; prima eft, quod veritas, & falfitas non sint adæquate essentiales actui verò, & fallo . Secunda , quod importent etiam iplumobiectum tanquam'aliquid effentialiter requifitum ad hoc, vt actus intelligatur verus, aut falfus Dhe quidem' leeunda pars videtur necessaris dedicien prima pofito enim , quod veritas , & falficas non configant in relacione, aut qualitare superaddita, neque lint cum entitate actus totas licer , & effentialiter idebrificate ; nil afind remante divendum , nifi quod przeer enticatent actus compleantur per lpsum obiectum; tota igitur difficultas in priori parte huius conclusioms probanda, confiftic.

En autem probains primo ab Ouiedo leco sines in hano fere modum : Actus quo ego dico (Perrus currir) est idem fine currar Petrus, sud un currar; sed il Petrus currir est verus, si non currir, fallus, ergo veritas, & falsus non sum adequate essentiales actui vero, & falso Minor, & consequenta patent. Major vero

fuadetur: actus, quo ego dico. Petrus currit, nullam habet connexionem cum obieco, ergo idem erit fiue currat Petrus, fiue non; Confequentia videtur euidens, antecedens probat. Hac connexio vel phyfica,
effet, vel moralis; non phyfica, quia obiectu
non influit in actum, neque moralis, quia hec
confiferet in eo, quod actus exigeret prafentiam obiecti. At Deus potect facere contraexigentiam creatura, ergo iam non est essentialiter connexus cum suo obiecto, & sic faltem divinitus potect esse falsus.

Hzc tamen probatio aon placet, posset eaim respondere aduersarius connexionem.,
quam habet actus cum obiecto esse physicam;
& ad rationem in contrarium asserere: physicam connexionem esse duplicem, vnam in physica causalitate consistentem: alteram in pradiestis quidditatius, essentialem ordinem ad connexionis terminum importantibus. Porrò connexionem, quam habet actus cum suo obiecto, esse secundi generis, ad quam non requiri insuxum causatium patet ex connexione essentiali, quam habet pradicamentalis relatio, modaliter à suo sundamento dissinca, aum termino suo, quem cercum est non insuete physice in illam.

Probatur secundo: eadem assertio ab Arriaa loce citate: supponendo ex doctrina Hurtadi in Ratu possibilitatis haberi de futuro peccato Petri duo genera propositionum affirmatinarum á me V. G. fadibilium, essentialiter inter se disserentium, verarum alterum : si nimirum, Petrus peccabit: alterum fallarum si son peccabit: tum fic : proferam ego vnam ex 'eis , que falle lunt putans elle veram : lequesetur, quod ad eam me determinaret Deus. fed hoc est absurdum, ergo non dantur proposiciones, que habeant falsitutem sibi adequaté essentialem . Minorem auctor supponit , & potest probare, quia nequit Deus docermimare intellectum ad errorem, alias non habeset filmmam veracitatem. fequelam probat, quia ad illum actum non ego me determino ; ego snim potius vellem producere verum, quã falfum; & de reliquo sum amnino indisferens in 20u primo 2d producendum vtrumque, ergo Deus me determinat siqui nouit peccaeum. 5 0 11 7

. Verum neque hac probacio videtur folida a posset enim responderi :dupliciter; primo que dem i negando minorem: cam enim non implicet, quod Deus tanquam causa particularia producat actum erroris in mente hominis, que intellectus humanus indicet lucem V. G. effe subflanciams vt tenet Vafout ziz. diffue. 90-eup. 4. Huxtadus de fide disput.28.fex.6. subsett. I. St Lugo ibi differ. 4. fect. 3. potesit-find abstract concedi Deo determinacio ad istum actum etseris; prefereim cum prelupponatur ipfe Dius ab intellectu creaco deserminatus ad affire maticum actum potius, quam ad negatinumi ad probationem verò in contratium, negarem ex hoc sequi Deum non habere summam ves sacitatem, ad eum plane medum, quo ex ce qued determinet caufam aliquem ad occidendum hominemanon sequitur eum non haberesummam vitz persectionem, stat enim summa
persectio simpliciter simplex in Deo in aliquo
genere cum potentia ad producendum transeunter ida quod oppositam impersectionem imbibitadummodo dicta potentia aliquid impersectioniz in co non arguat, porrò potentia determinandi intellectum creatum ad actum erroris nullà in Deo arguit impersectionem: sicuti neque potentia determinandi ad mortem,
imbecillitatem &ce.ergo.

Responderi etiam potes secundo, negando sequelain, & ad eins probationem, concesso antecedente, negari confequentia, ac dici, quodineque à Dea neque ab intellectu crearo habetur proxime determinatio illa ad affirmacinam fallam, fed habetur à carentia futuritionis peccati Petri a cui est essentialiter connexa propositio illa affirmativa essentialiter falfa . Hoc enim iplo , quod intellectus creatus se decerminat ad affirmandum, quod Petrus cras peccabit, carentis futuritionis dicti peccatieft determinatium effentiale vt ex omnibus affirmatiuis possibilius voa falsarum potius quam verarum producatur . neque enimiest nouum entia positiua posse esse cum negatiuis escatialiter connexa. sic Vbi Romanum. multi dicunt connecti essentialiter cum illo spatio imaginario, in quo existit Roma, & durationem hodiernam cum tempore imaginario cui hodiernum tempus reale coexistic.ita ve implicet contradictionem voi Romanum existere in alia spatio, & durationem , quahodie durat Franciscus esse in alio tempore. Contra hac non habet vim effugium Arriaga dicentis, huiulmodi connexionem, cum fit valdè difficilis non debere admitti, nik in calu necessitatis. Respondebuntenim Aduerfarij, quod quemadmodum ex suppositione, quod detur vbi diftindum, & distincta duratio, illa connexio est illis necessarià concedenda, vii nos suo loco probauimus: ita ex suppositione, quod dentur ifti actus adaquate effentialiter veri 2 & falfi2 quos ipfi alias probant. His igitur zationabus posthabitis.

Probatur'tertie efficaciter prior illa pars nostez conclusionis sic : ex duabus propositionibus,quarum altera dicat (Petruk currit) altera f Perrus non currit) circumscripto quocumque alio respectu, atque connexione intrinseca, per hoc przeise, quod Petrus currat, prima eft vera; fecunda falla; contravers finon currat, vera crit secunda, & falsa prima lergo veritas > & fallitas non confidunt in aliquo pradicato politiuo, & totaliter intrinseco . & essentiali propositionibus intellectuadibust Consequentia videtur certa. antecedens luadetur, quia veritas consistie in conformitate propositionis eum obiedo, & falficas in difformitate. sed hoc ipso y quod Petrus'à parte rei curratintellectis illis propolitionibus cum fols affirmatione ac negatione, & quocumque alio pradicato, foù respectu intrinsceo ab illis circumscripto, prima propositio est con formisobiecto.& fecunda difformis, contra Verà co ipfo quod non currat ; erge &cc.

Digitized by Google

Αd

. Ad hoc argumentum Aduerlarij negant antecedens; & ad eius probationem negant minorem; ac dicunt propolitionem affirmatiuam cum fola affirmatione remanentem elle indifferentem ad ellendum veram, & falfam; atque adeò non habere determinate conformisatem cum obiecto, nist vicerius intelligatur aduenite illi pradicatum adaquaté intrinfecum, beneficio cuius ratio illa generica affirmationis in determinata specie, suè veritatis, fiuè fallitatis constituatur; codem quoq; modo de propositione negativa discurrunt. Sed conera est, quia ex eo, quod propositio illa affirmatiua remanens cum fola ratione affirmationis de cursu Petri, sit de le indifferens ad essendum veram, vel falsam, non recte deducitur per hoc præcisé, quod si intelligatur illi coexistere á parce rei cursus Petri, cam nonhabere determinatam conformitatem cum suo obiecto; non enim omnis indifferencia, quam habet resnecessaria, per differenciam intrinsecam tolli debet. multz enim per positionem alicuius extrioleci auferuntur; quod luadetur ad hominem contra Huttadum, qui ponit relationem prædicamentalem in coexiltentia extremorum consistere: Paries enim hie albus V. G. est indifferens ad essendum similem alteri parieti, qui nune construitur, vel distimilem; sed ad hanc indifferentiam tollendam fufficit si, quouis alio circumscripto, intelligaeur paries, qui ædificatur elle albus, aut niger; per hoc enim przeile, quod fit albus, per hunc Auctorem , incipit ille esse ei smilis; contra verò disumilis, si sie niger. Hoc ipsum suadetur in communi sententia, nam idem numero aclus V. G. gestatio armorum, est obiectiue bonus, si fit lege praceptus: contra verò malus, si sit prohibitus; atque adeó iple de se indisserens est; quam tadifferentiam non per aliquod fibi intrinsecum intelligi debet, quod amige tat, sed per hoc pracise, quod lex, vel pracipiens, vel prohibens pouzeur á parte rei. Quemadmodum igitur bonitas, & malitia... obiectiva respectu gestationis armorum nonfunt differentiz essentiales totaliter intrinsece, aliquam rationé genericam coardantes, eamque conformem, vel difformem legi reddentes: ita neque veritas, & fallitas erunt differentiz essentiales totalitet intrinsecz acui intellectivo, quarum beneficio reddatur fimilis, vel dissimilis objecto.

Probatur denique quared ex ablurdis, qua fequerentur, si veritas, & falsitas esset adaquaté essentialis, & intrinseca propositionibus. Quorum primum est, dari multa entiabus. Quorum primum est, dari multa entiabus. Quorum primum est, dari multa entiabus. Quorum primum est, dari multa entiablectu creato quantumuis persectissmo naturaliter cognosci possent: cuiusmodi essent omnes propositiones ordinis naturalis; qua de rebus suturis finnt, prasertim liberis; cum enimo constet huiusmodi sutura à nullo invellectu creato posse certò naturaliter sciri; alioquin possent penetrari secreta cordis etiam divini; quatenus omnis eorum existentia à libero Dei concursu dependet: impossibile esset dictas propositiones secundum suam ylaimam disse

rentiam naturaliter ab vilo intellectu creato
poile cognosci; nam per Aduersarios vitimaearum differentia in veritate, vel falficareconfisti; vndè non possent secundum propriam essentiam specificam discerni, quia vel deprahenderetur esse determinate vera, vel determinate falsa. verumuis autem dicatur, cognoscens, earum obiectum infallibiliter fore,
vel non fore, deprehenderet.

Ad hoc responder Hurtadus non esse absurdum nullum intellectum creatum posse naturaliter cognoscere, an iudicium de obiecto suturo libero sic verum, vel falsum; neque discernere inter iudicium verum, & falsum, quia, hoc ipso, quod illi non debetur cognitio secreto ium cordis; neque debetur cognitio obiecti, ex quo posse ipsum secretum cordis certò deducere.

Hanc responsionem he impugnat Arriaga-Ex duobus iudicijs possibilibus estirmantibus peccatum Petri futurum, feit Angelus voum esse incrinsecé verum, alterum falsum, sod quando polica defactó affirmat Petrum peccaturum, nouit ad quod nam ex illis iudicijs s: terminauit . ergo certò nouit verum Petrus peccauerit, an non. Sed hanc instantium eludere potest Hurtadus dupliciter : Primo quidem negando maiorem, ac dicendo propeer hoc ipsum no deberi Angelo cognitionem vicimarum differenciarum illorum iudiciorum posibilium assirmatiuorum, quia posted per hoc, quod alterutrum eligeret certò secrem cordis aliena cognosceret. Secundò verò, data maiore, posser negari minor, ac dici, quod liset Augelus possit se determinare libere ad suos actus, etiam in individuo producendos, non posset tamen se determinare ad alternerum ex illis duobus actibus affirmaciuis, quorum alcerum in statu possibilitatis cognoscit esse essentialiter verum ; alterum fallum : co quod huiulmodi determinatio totaliter in ipfum peccatum Petri refundenda ek. si enim futurum erit , affirmatina propolitio vera necessarió producetur:contra verò si non erit futurum, necessariò elicietur falsa. quare nonest, mirum si posteá quando Angelus enunciat Petrum peccaturum,non cognoscat quam nam ex illis duabus affirmatiuis elicuerit.

Melius igitur responsio Huttadi impugnanda videtur, quia ex ea fequeretur dari iemundo multa entia ordinis naturalis, que à nullo prorsus intellectu creato secundum corum differentiam atomam certo cognosci naturaliter possent. huinsmodi autem estent omnia iudicia, que dè rebus faturis presertion liberis fierent; non enim poffent certò cogno sci ab Angelis, qui illa faciunt, vei vidimus, Se multo minus ab alijs, ve de le pater, Se red Rè ; certa enim cognitio facutorum est soli Deo propriesiuxte illud Ilaiz cap.41. (Annunciate, que ventura funt in futurum , & fciemus , quia Dijekis vos .) Quod autem fic absusdum dari huiusmodi entia ab omni creato intellectu naturaliter incognoscibilia, hoe suadetur discursu: Incelligibilitas est passo encis ergo co modo res est intelligibilis, quo modo

Digitized by Google

.

est ens , & si quidem est ens naturale, esit intelligibilis naturaliter; sin autem supernaturalesupernaturaliter ed illa cognitio qua Angelus dicie (Petrus cras peccabit) secundum sham
vleimam differentiam specificam, & individualem est ordinis naturalis esgo debet posse ab
aliquo saltem intellectu naturaliter cognosci;
quemadmodum secreta cordis, que liett nonint cognoscibilia ab omni, suns tamen ab intellectu illius, qui ea producit; quandoquidem quisque sibi suorum secretorum conscius
esse debet absurdum est igitur afferere dari
in mundo huiusmodi cognitiones ordinis naturalis, que non possent naturaliter ab vilo prorsus intellectu creato certò cognosci.

17

Neque dicas sufficere his cognitionibus, si à folo insellectu diuino connaturaliter cogno-scantur. Contra enim est primò, quia huiufmodi cognoscibilitas transcendit per omne ens, quatenus quodeumque sue naturale sit, suè supernaturale, est connaturaliter ab intellectu divino cognoscibile. Prater hanc autem. datur cognoscibilitas specialis, qua cum non. possit elle per ordinem ad intellectum increatum, debet necessatio esse per ordinem ad creatum, ita vt ens ordinis naturalis siscognoseibile ab intellectu creato connaturaliter : ordinis verá supernaturali s ab intellectu creato diminitus eleuato. Contra etiam est secundo, quia lices quodlibet ens creatum sit connaturaliter ab intellectu divino cognoscibile; tamen... non habes ius, nisi ad virtutem cognoscitiuam. limitatam, atque finitam; sed hocius in ente ordinis naturalis non potek effe nisi ad vistusem cognoscitinam item ordinis naturalis; ergoabsurdum estasserere dari in mundo huiusmodi propositiones de suturis ordinis natusalis, que non possint nissa Deo connacuraliter socundum suam vltimam differentiam specificam cognosci, & à creatura non niss diuinitus eleuata . Atque hoc est primum absurdum

quod ex Hurtadi sententia sequitur.

Secundum vero est, quod dasetur cognitio incuitius aliquiusobiecti , que quidem noncertificaret de omnibus pradicatis, que formaliter in illo obiecto contineneur; quod fupra vidimus implicarei contradictionem. fequelam probo, quia hoc iplo, quod Angelus formet hoe iudicium: (Hine ad mille annos mundus finem fuum habebie) non potest esse dubium, quin habeat de hac sua propositione zuidentiam, & intuitionem; sed non certificatur num fit vera , vel falfa . ergo fi veritas , 88 falfitas sunt prædicata adequate essentialia sot incrinfeca propolicioni,daretur cognitio incuitina j que non certificares, intellectum do omnibus que formaliter consinerentus inobiecto.

Tertium denique absurdum, qued ex dicta fententia sequitur, est superfinitas essentialis huinsmodi prædicatorum totaliter, & essentialiter intrinsecè dictis actibus competentium, non enim potest assignari ad quid hæe veritas, & falsitas totaliter essentialis actibus intelles.

R. P. 10s. Polizzi Philoph. tom. 3.

Emalibus inferniat; quia si ad aliquid inferuire postet, maxime ad cognoscenda in eis obiecia sta este, vel non este, sicuti enunciantur; sed hoc est fulsum; nam in nulla propositione de futuro potett certò cognosci ab Angelis futurum obiectum, vei vidimus : in nulla etiam depræterito, iuxta illud Isaiæ 41. Accedant, & nuncient nobis quacumque ventura funt, priora, que fuerunt nunciate. quibus verbis Angelis codem modo futurorum ac præteritorum icientia, quorum non babuerunt quando exiflebant notitiam, denegatur. de præsentibus verò videtur militare par ratio, quia non habent vltimarum differentiarum ellentialium. huiusmodi acuum poritiam. Linquo neminem dicere, quod per hoc pracise, quod Angeli, vel anime separatz dicant (Petrus nune currit) de reali existentia, vel non existentia cursus certiores reddautur ; quia fic nunquam circares existentes errare possent, quod gratis omninò dictum videtur.

Neque dicas huiusmodi prædicata saltemsupernaturaliter esse cognoscibilia. Contraenim est, tum quia ad inferendam essentialem superfluitatem entis naturalis satis en, si nunquam pothe attignari cafus in ordine naturalio in quo suum finem obcinere poilit; tum esiam, quia sic, hæc cognoscibilitas, quam haberent cognitiones ad inducendam certam notitiam existentia suorum obiectorum esset obedientialis; respiceret coim cognosciuitatem potentie intellectiuz auxilio, supernaturali, eleuabilematqui ad potentiam obedientialem consuturudam non est necessarium essentiale prædicatum sotaliser intriasecum, & determinatu, eo quod per omnia entia dinagatur, vti suo loco diximus . ergo &c.

SECTIO TERTIA.

Respondence obnisis.

PRO sententia Hurtadi, quam przeedente sectione impugnauimus Obijcies primò: Venitus est perfectio actus, falsicas imperiectio - sed esse perfectum, & imperfectum sunt denominationes sosaliter inprinsega, & ellentiales subiecto denominato, ergo veritas, & falfitas funt rationes totaliter intrinfece effentiales actui verò, & salso. Confirmatur: nisi venisas effet persoctio adaquate intrinseca, & estentialis actui, sequereur primo, quod die uina intellectui non repugnares falsitas: lequeretur secundo, quod neque pollet allignari ratio, cur intellectus noter inclinaret naturaliter ad verum, & à falso abhorrezet: sequeretur denique tertià neque posse assignari disparitatem, cur bonitas, & malicia moralis effet totaliter intrinseca actibus voluntatis, cum confict ita se habere actus intellectus ad veritatem , & failitatem, ficuti adus volunsatis ad bonitatem, & malitiam moralem . .:

Respondeo, concessa maiore, negando minorem; nam actus secundus est persectio actus primi caufa efficientis, vipote completiuus illius, & tamen neque est intrinsecus, neque est intrinsecus, neque estentialis ipsi actui primo, quando quidemacio, per se loquendo, non est in agente, sed in passo. Linquo me non negare veritatem, & falsitatem esse totaliter intrinsecas actibus secundum id, quod dicunt in recto, sed solum, secundum id, quod important adaquate.

Ad confirmationem, nego omnes cres sequelas . Ratio negationis prime eft , quia licet vericas non sit perfectio adaquate intrinseca, & effentialis actui vero, neque fallitas adaquate intrinseca, & essențialis imperfectio fallo: arguunt tamen intrinsecam perfectionem > & imperfectionem in principio. Perfectionem anidem veritas, quatenus denotat principia... influxiua in actum fuille licuti oportebat ad refundendam in ipsų actum rationė limilitudinis intentionalis cum fuo objecto, pro ve erat inse ipio. Impersectionem vero falitas, quatenus arguit dicta principia non fuine, ficuti oportehat ad refundendam dictam rationem similieudinis; & quia hoc implicat respectu diuini intellectus : hinc fit, vt ei competat vevt melius infra dicetur. Ratio verò negationis secunda sequelæ potest este, quia finis, quem intendit intellectus in suis indicijs efformandisseit acquireres notitiam rerum, pro vt funt in le; cum autem finem hunc consequatur per hoc, quod iudicium sit verum, deperdat verò per hoc, quod sit falfum ; hinc fit ave ficuti inclinat naturaliter ad verum, ita aborreat à falso.

Ratio denique negationis tertiz sequelz of a quia honestas in actu voluntatis, habetur per hoc, quod eligat obiecium, quod tanquam. honestum ab intellectu proponitur; inhoneitas verò per hoc, quod eligat obiectum, quod proponitur ve inhonestum, cum igitur actus voluntatis per se ipsum habeat esse electionem honesti, vel inkonesti objectiui, per se. ipsum habebit esse honestum, vel inhonestum formaliter, ita ve non pothe elle indifferens, vel ad vnum, vel ad alterum : ae veritas in aclu intellectus habetut ex eo, quod fie conformis obiecto sicuti est in le . & non pro, ve apparet: & fallitas ex eo , quod fic illi difformis. hinc fit, yt fit in differens actus intellectus ad effendu verum, vel falfiim: non verò actus voluntaris ad effendum honestum, vel inhonestum.

Obijcies secundo: Actus vel per saam essentiam allimitatur obiecto, vel non: si primum a ergo est essentialiter verus. si secundum, est essentialiter salsus igitur semper veritas, & salsttas sunt adaquate essentiales actibus.

Respondeo cum communi, negando assumprum, ac dicendo: actum per suam essentiata, neque assimilari obiecto, neque non assimilaris, sed esse indisferencem ad terumque; benesicio tamen ipsius obiecti vleimò reddi similato, aux dissimilam illi. Oniedus concron. 7. punto prumo numero 36. hanc responsionem improbat, quatenus duo contradictoria eidem actui concedere videtur; asserit enim actum per suam es-

sentiam non assimilari, hoc enim sonat (neque ailimilatur) & postea id ipsum negat adum addit (neque non aihmilatur) quia hac en propofitio contradictoria præcedenti. Vnde respondet iple ad difficultatem concello assumpto a ac dicendo; actum per fuam effentiam non affimilari obiecto. addit præterea aliud effe aclum. per tuam essentiam est indifferens, ve atlimiletur, vel non assimilerur per aliquid sibi superadditum . Verum hac eine responsio offendie non esse à communi recedendum; quod in hunc modum enincerem, Idea enim communem. improbat, quia duo contradictoria acui conçedit. sed hoc est falsum . ergo &c. Major pacet . Minor probatur ; non sunt per ipsum contradicioria; aclus per suam effentiam habet non gilimilari , & achis per fuameffentiam habet allimilari , quia veraque eft affirmatiua , & veraque faisa; sed codem porsus modo se res habet, quando dicitur; actus, vel per suam esfentiam aibmulatur obiecto, vel non. fepfus enim est ; num assimilatio cum objecto competat illi elsentialiter ; an verò competat illi el-(entializer negațio asimilationia . illa enim refirictio, ac reduplicatio expressa illis marriculis (per suam elfentiam) ponitur, ve afficienda yel affirmatione, vel negatione, atque aded ita e ve alterutrum fie de effentia actus, ve patet ex illationibus , que ex veroque membro ab, aduersarijs inferuntur. Quare recie negatur allumptum illud, ac dicitur actum per suam. essentiam neutrum habere, quia est indifferens, ad verumque. Quod si ipsi replicent à se terminos illos contradictorie accipi: Respondendum: In hoc sensu, quemadmodum recte dici potest de pariete albo, quod per suam essentiam non est albus, non obstante, quod habeat albedinem : ita afferi de actu, quod per suam. essentiam non assimiletur obiecto, etiam si omnibus pensatis sit illi similis si ei abiecum correspondent,

Obijcies tertiò: Véritas consistit in reprzsentatione obiecti ca ratione, qua defacto est, sed propositioni affirmatiuz competit effentialiter repræsentare cursum Petri ca rationes qua defacto est . ergo, veritas competit illi essentialiter incrinsece. Respondeo concessa matore , diffinguendo, minorem ica , vt dicte propolitioni competat ellentialites connecti cum. ea ratione, qua curlus Petri defactò datur; nego : ita ve non competat illi ellentialiter connecli cum dicta tatione, concedo minorem; & ad confequentiam dico: veritatem quidem confiltere in representatione obiecti, ficuti desacto est. propositioni verò assirmatium, de qua est fermo , competere effentistitor tebisfestites. curlum Petri ca ratione, que est. sed non. competere illi effentialiter coniungi defacto cum dicta racione , sch modo, , que eft, quia fi defacto non exerceretur præfenti compore à Petro : illi propositioni , que mune dicie (Petrus currie) competeret quident essentialiter reprosentare eursum Petri exercitumiled non en ratione, qua defacto effet, quiz

dasa dones ellet anaraitus à letro; Eccius ofm fencia hederetur, solumnin statu possibilitatis; manastyalitatis; acque aded contrasia gation, me abrasirmatina illa propositione repræsentarenue, a

Infahis: de effentia illius propositionis est affirmare cursum verum ac realem ergo veritas est si adaquate essentialis. Antecedens videtur certum, consequentia suadetur, quia solus cursus existens est verus, & realis; non existens enimest scriticius, ergo de eius essentia est assemare sursum existentem; sed in hoc consistit veritas. ergo veritas est illi essentialis.

Respondent aliqui distinguendo antecedens:
De essentia illius propositionis est affirmarecursum verum, & realem, veritate, & realitate essentia, concedunt: veritate, & realitateexistentia, negant antecedens, & consequenciam, ad cuius probationem negant antecedens,
ac dicunt quod licet cursus existens sit verus,
& realis veritate, & realitate existentia: non
existens tamen non est ficticius, sed habet suam

veritatem , & realitatem effentialem . Sed contra hanc responsionem facit primo, quia ficuti pon est de essentia propositionis 2ffirmantis existentiam cursus Petri , connexio cumvera, & reali existentia dici cursus, itaneque crit de effenția eiufdem , connexio cum. effentia illius . imò fi alterutra debet effe de zius essentia, potius debet esse connexio cum. existentia, quam cum essentia; quia loquitur de existencia, à qua specificatur, & non de el-Sentia , nisi consequenter . Contra candem faeit fecundo, quia fi propositio diceret : (cursus Petri eft possibilis) eius veritas non esset illi esfentialis adaquate, vei dicemus, quando quidem fi per impossibile cursus Petri euaderet impoffibilis, dicta propofitio numero, qua fante eius possibilitate fuiffet vera , effet falfa . ergo multo minus erit adæquate essentialis proposieioni enuncianti existentiam cursus veritas de

realitate, & veritate ellentiz illius . 36 act Melius igitur respondendum putarem ad instantiam, distinguendo antecedens. De essentia illius propolitionis est affirmare cursum verum, & realem , & fi quidem fenfus eft , quod de eius effentia fit ipla affirmatio, concedo : finautem quod de eius essentia sit connexio cum cermine affirmationis, qui eft curfus verus, ac tealis, nego antecedens, & consequentiam, ad enius probationem aio : antecedens absolute loquendo fallum elle quia de curlu mere polli--bili quando affirmatur, quod fit quid reale poli-Biuum , non affirmatur fictitie , fed omnes cen-- femus vera effe huinsmodi affirmationem : at verò permiffo hoc antecedente , & diffincto eius confequente iuxta distinctionem adhibisam, ad subsumptum dicerem, veritatem illius propositionis (Petrus currit) non consistere an affirmatione curfus veri sac realis dicentes connexionem cum dicto curfu , fed folum cum co coexiftente iuxta inferius dicenda.

Obijcies quartò : affirmativa propositio de schuali existentia cursus Petri respicit essentialiter ipsum cursum existentem sex suppositione R. P. 101. Poli Zzij Philosoph. tom. 3. quod he fed ext suppositione quod of , essentialiter est , ergo respicit essentialiter existentiam cursus.

Respondent aliqui distinguendo maiorem; & si quidem sensus sit, quad difta propositio respiciat essentialiter cursum Petri existentem. in actu lignato, concedune: existentem in actu exercito, negant maiorem & & se concessa minore, distingunt eodem modo consequent, respicit essentialiter existentiam curlus signatames concedunt: exercitam, negant consequentiam. Sed conera est, quia, licet verum sie totum id, quod in folutione affertur, quia tamen obiectio procedit de existencia exercita loquitor enim. de ea ex suppositione quod sit, ideò insolutamo eius difficuleacem relinquie. Quare melius respondendum videtur negando absolute maiorem dico enim propolitionem illam respicere quidem ipsum cursum existence quatenus ab illo specificatur, sed cum pracisione ab eo quod sit, vel non sit à parte rei : quod vera propositio affirmatina commune habet cum falsa, queadmodum etiam quod supponat illum existere in apprehensione; quatenus omne iudicium nostrum versans circa aliquod obiectum, essentialiter præsupponit ipsum apprehensum antecedenter per primam operationem intellectus.

SECTIO QVARTA.

Qua ratione objection ad veritatom : fen falfitatem formalem esfervialiter pertiment.

X dictis conflat veritatem non elle adaquaperum denominat, sed præter ipsum actum importare essentialiter obiectum, cui conford mari debeat . Et reste id quidem : implicat enim iudicium effe uerum absque co, quod ludicet de obiecto eo modo quo est a aqui hoè importat essentialiter duo, mimirum iudicium judicare tali modo objectum se habere, & præterea obiectum in zei vezirate huinsmodi india cio le conformare ergo effentialiter obiectumis pertinet ad veritatem; quia neque elle neque intelligipotes fine illo . Pro intelligentia autem præfentis difficultatis supponendum, quod forma denominans lubiechum aliquod, leu quan sphiechum . cum guo identificatur , tripficitet exigere poteft ellentialiter aliam rem; primò eanguam parcem [ui , ita vt adæquate acceptal illa forma identificetur partim cum Inbiecto", & partim eum illa re; licuti humanitas cum anima racionali, ex cum ejus corpore. secundo tan-quam connotatum extrinsecum impurumnant nimigum ita illa forma identificetur totalfter cum subjecto , vs. subjectum ipsum sit el-fentialiter cum tel illa connexum; sic relatio prædicamentalis exigit estentialiter terminum existentem , quiz ita identificatur cumb fix effentialiter cum termino illo connexils, ita ort corripto termino, implicet modin illume

4 :

33

existere, & co implicante non implicare. sic' etiam relatio transcendentalis, quam dicit creatura ad Deum, essentialiter exigit ipsum Deum, quia nimirum ita est totaliter identificata cum creatura, vt has essentialem connexionem ad Deum importet, ita ve neque effe, neque. intelligi valeat fine Deo tertiò denique tah. quam connotatum extrinfecum purum , fi videlicerita illa forma identificetur totaliter cum. suo subicceo, & essentialiter rem illam importet, ve subiectum ipsum non sie cum dichare essentialiter connexum ; sed fiue sit res illa , siue non, ad huc subjectum in suo esse permaneat; sie forma denominans entitatem primogenitura exigit effentialiter secundo genituram, quia... licet totaliter identificetur cum dicta entitate. & essentialiter secundo genituram importet; nihilominus entitas prima non eft effentialiter connexa cum entitate fecunda; quamuis enim. entitas seçunda neque existeret, neque posset existere, adhue entitat prima haberi postet tum in fatu possibilitatis, tum in flatu existentiz; fic etiam vnio, in noftra sententia, est forma denominans materiam, & formam; & ita... cum verisque totaliter identificatur, ve importet effentialiter intimam veriulque præfentiama & negationem impedimentorum tanquam connotata; nihilominus tamen entitas forma, & materiz non funt cum dictis connotatis effentialiter connexa.

Cum igitur ex dictis constet, veritatem formalem propositionis este formam denominantem actum verum, & ita identificari cum illo, ve essentialiter importet etiam obiectum illius: videndum restat, quo nam ex tribus dictis modis illud essentialiter importet, num tanquam partem sibi intrinsecam, au verò tanquam connotatum impurum; an denique tanquam purum... Pro cuius decisione sit.

Prima conclusio: Obiectum non est pars intrinsece componens veritatem. & faistratem formalem. Est contra Arriagam lees enais substitution. S. 3. & alios Recentiores existimantes veritatem ex duplici parte sibi intrinseca componi, quarum vna est intrinseca propositioni, imò est ipsa propositio, quatenus assirmat V.G. cursum Petri; altera verò exerinseca propositioni, sicèt intrinseca veritatise est ipsum obiectum eo modo existens, quo per propositionem assirmatur.

Iam verò nostra asserio probatur. Primos quia absque huiusmodi parte intrinsece componente stat tota essentia veritatia, ergo non est putandum objectum pertinere ad veritatim essentialiter, tanquam partem intrinsece componentem. Consequentia pareti, quia sicuti natura absorrer à superfluitate, tan, or à partibins essentialibus superfluis califas dicere posser assignis hominem non constate solum ex anima rationali, or ex materia prima tanquam partibus componentibus, sed ex aliqua alia re. Antecedent verò suadetur, quia hoc ipso, quod intessignima mus sotam essentiam veritatis totalitate intrinseca consideratam, consistere in actu representante obiectum tali modo, obiectum verò co

modo existens, quo ab illo representatur, se habere, ve essentiale connotatum in ordine ad essentiam veritatis constituendam, absque haius modi parte intrinseed componente, stat tota essentia veritatis. sed hoc potes sine vilo incomo modo reste intelligi, ve ex solutione argumentorum patebit; ergo ese

Probatur secundo, hec proposseio: (Chimara est impossibilis): habet a parte rei nemine cogstante suam veritatem formalem; sed se obiedum esset pars intrinseca veritatis, hoc esset falsum-ergo &c. Maior videtur certa, quia veritas, &c faistas sunt attributa dissunctiua eninsemque propositionis; quatenus omnis propositio, vel est vera, vel falsa. Minor verò probatus: implicat haberi à parte rei totum essentiale somo omnibus partibus essentialibus, quibus intrinssecè componitur, ergo si obiestum illius propositionis; (Chimara est impossibilis), est pase essentialis veritatis dicta propositionis; secusion habetur à parte rei chimara: ita neque verse tas propositionis illius.

Responderi potest primò ad hoc argumentum; sufficere quod habeatur chimæra obiectinè in intellectu ad hoc, ve propositionis verves habeatur, quia ad habendum cotum'à parterel, satis est si habeatur parter eo modo, quo habeati possum, ve patet ex ente successivo, value partes, licet ita se habeant, ve quando existit vna, non existant aliæ teamen nemo segat ens successivum dari à parte rei ?

Sed contra est primò : si hac doctrina veraestet, sequeretur, quod in sententia, quam plutium ex aduersarijs, qui sustinent ens rationaincludere duo tamiquam partes essentiales inarinseas, nimirum obiectum impossibile, de
cognitionem circa illud versantem: sequeretur,
inquam, per cos omne est rationis dati à parte rei; sed hoc nemo ex eis audet concederele,
ergo fassum est, si veritas propositionis illus
includere chimaram tanquam partes sibilius
includere chimaram tanquam partes sibilius
includere in intellectu, vi propositionis vesteas que
detur à parre rei.

Contra fecundo : quia fi ad habendum cornen à parte rei fufficeret haberi partes eo modo, que haberi poffunt , iam affirmari poffet de toto cognofcibili fictitio , quod effet a parte rei coula omnia entia chimarica, atque fictitia cum actu cognoscantur à Deo, iam habent effe,quo modo illud postunt habere, nempe objective in intelledu's Item fi per impollibile materia prima medo inciperet implicare contradictionem stems nente in mundo fola anima racionali , haberecar homo à parte rei , nam adhue , facta illa fuppofitione , materia prima haberet effe, ficuti habete poffer , nimirum implicatorium . fed hæc videneur manifefte falfa; & recte id quidem, nach fioc iplo , quod pars effentialis alicuius totrus th implicans, refundet necessario implicantiamia ipfum totum; quandoquidem benum ex integra caufa, malum verò ex quocumque defectu; cum igitur conflet veritatem propolitionis , qua diclmus (chimera implicar) haberr à parte rei & non effe implicatoriam: alter deberemus dicere

quad non effer possibilit, sicutivismus de ipla shimura: reche deducitur obiectum non pertinere essentialiter ad veritatem propositionis tanquam partem shi incrinscens.

:Conera denique terrid: quia pariem ex ense successivo desumpea malicae conera adnersarios; Scuts . enita repugnat : a . quod : ens ludgollinum... sousset ex aliqua parte, que impliese contradictionem existere: ita.ecpugnahir/quod verisas realis notre propotitionis conflet ex chimasa camquam ex parce intrinfeca fibi effentiali-Caterum aliud est loqui de ente successivo aliud de permanente ad existentiam onim successiui fufficie fi gius partes in continuo fluxu existant, quia cius effentia confifticin co , quod nulla fit fimel quin alia contra verò ens permanens , ve intelligatur haberi à parte rei, necesse est vt omacs eins partes effentiales fimul exiftant, & quidom á parte rei . Atqui veritas notira propositionis est permanens . Non fufficir igitur ad afferendum quod deturià parte rei , fi altera tantum eius pars existat à parte rei , altera verò in intellectu tantum. M . orbeide 7

Respondet secundo Arriaga quod sicuti domus : 180 familia hodie dicitur antiqua per denominationem extrinfecamia duratione prætesita; Se ficuti ego dicor nunc prior Antichristo, & posterior Adamo, etiam si neque Antichristus existat , ineque Adam; quantumuis ha sint denominaciones partim intrinfece , & partim exerialeca tata licer propolitio constituatur exexinfect vera ex objecto, quod vel non existit, vel non potest existere : poterit de præsenti dici absolute vera .. Rationem baius rei a priori affignat i quia , inquit , per multa nomina concreta folum intendimus fignificare de prafenti dari iplum rectum concreti fiue obliquum detur de præfentis kuè non sinter que concreta numerandum hoe concretum Verum . Vnde non elt mirum pli criam fi chimera fit impossibilis, dicamus veram effe propolicionem, que eam elle imposibilem affirmate roontra verò aliaconcreta funt imposita ad significandum dari de Prefenti rectuma 8coblique, qualia fime Album, Dulce &c. Et ideò non puffint affirmari de prafontimulif habeatur de prefenti viraque pars, quadla intrinfecocomponet ino.) ils non.

Varim hac etiam responso facile impugnawit Primo , quia falso supponit elle antiquum ... elleprius de paderius atio, & similia, componi inszindece exeduplici entitate, quarumaltera existat de præfenti , altera vet à nomexistat - aio enim huinfmedi concreta elle entis connotatina siguancia comuna dicuntatio obligati honive partes antrinlecè componentes 4 feil ve mere exsrinisca comocata ellegrialitérotéquilica importent 28 hine fiert, we ad habe fidelly existentiam dictorum concretorum non requiratur de pratentiexistentia obliquorum co qued meri ezermini quantumuis effentialiter, dummodò exeriblece importentur, fi aliud non obitet y polfunt fun munere fungi, liter non exiliant joye videre eft in fei bili, quod cum it terminus relationie transcendentalis ; quam dicis feientia. que de illo est, non requirie existenciam ad cam dinisi ili fizik Asion dibe supra .. i mahnanimme

natura: (cientia de obielle minime exillenteur). Quod fi dicae Auctor posse ab incellectu spraishuiulmodi concreta num ladam denominative st fed eciam terminacione ginne; quatenno feise licet sunt composita quadam ex materia, 80 format telpondendum, dicta concreta fic acceptal non polle haberi à parce repuné existentia atri-a mount partis, ad emmadant modum quo negaio dari numerus binarins hominum abique co quod. dentut umul in reru nucura due homines; quod enion binarius diest ambos in recto, at ueronericas, actum importee in recto, & objectum in obliquo, parmerrefert, tum quia in ordine ad essendum non est rectum, & obligum stuar eciam equia ratio obliqui non coffit rationem: partis intuinfece componentit . atque hac quality tum ad exempla ab Arrisga siduota.

Quod uerò attinet ad rationem à priori s quam ad fuam dockrimum confirmandam adducit, dicendum: verum quidem effe plura nomina concreta lignificare dari de presfenti solumia rectum, sinè demum detur de præsenti obliquem siuè non: ve patet in his propositionibus, Pettus est homicida , Aqua est benedicta , Paries est cognitus &c. at nos in nostro principali argumento non loquei sumus de propositione illa (chimara en impossibilis) quatenus de ea affirmamus, quod à parce rei fit vera ; sed quatenus affirmamus, quod illi à parce rei competit susverieze formalis. Aequi hoc fallum ellet, si eint veritas includeret ipsam chimatam tanquain. fui partem essentialem. Ergo doctrina de diutra heave fignificationis concretorum adducta nonisoluit difficultatem. Major patet. Minor verd probleur, quia lioce! vera se hac propositio de præsenti: (hæc aqua est benedicta) quantumuis supponatur externa die a Sacerdote benedicta faille; falls camen eft hac alia (de prasenti haben benedictionem) quia verè non haber illam hodie; sed habuit heri - multò magis igitur falfa erien hac alia hac propositio, qua nunc dico (chimera est impossibilis) suam habet veritatem formalomia parte rei 9 quia aze veritas formalis coalesceret ex ipsa chimara, quam supponi-

- Respondebit ad hoc fortalle auctor: voceties diane (viveritat formalis) affimilari contretà ishis juques fignificant dari de præsenti ipsuma rectum r quidquid fir de obliquo. Sed contrab with the constant of the const lev Findands (23 1866) & This indicates and the control of the con Siems Chule is it veritate formali lecundus ff, were legislated ab co, quod hoc, vet illo nomine appellutes vel quatents hoc déterminate demine Agnificatur; at neutro modo accepta collicontract objected Nor pilmo ? duiz vere & survei rei datur veritas illius propofitionis 3 Mon datur obiectum : Negne fecundo, quia elas dectrina eft, quod ad habendam veritatem fice Bomine Aguificatam ifon requirerur existential Middiger hoc enim videruf recte deduci verfmain had momine figuificatam from conflare ex which the house parce libi intrinfica. & effedmall i Contra etiam eft fecundo : quit f hee ftmilliacio reficaris ex libera hominum voluntate ispendet j'illiteinis hoe nomen impoliterant id

Digitized by Google

26

fignificandum dati do præsentitectum i nibil de: oblique curando : fequeretur, quod verient, 80 fallitas in rei veritare non essent attributa disiunctive cuicumque proposicioni intellectus.conuzniencia · sed hogiest contra omnes , qui Ariu stotelem sequutis propositionem boc mado desi nium: (Est oracio verú, vel fallum significans.): quam quidem definitionem dicet iple Arriaga-i mon approbet , quie dicit veritatem , & fallita-, thm elle proprietates iphus propolitionis, & non essentiam; hoc iplosesserit absurdum esse consequens, quadà nobis infereur. Illud autom. Lequi probo le: quia ab-impolitione nominis præscindendo . & remipfam.santummodò con-. fiderando, tuno tancúm haberetur veritas propositionis, quando haberener existentia actus, &: obiecti · fed maxima para propositionum . przfertim scientisscarum x. 2002: habent obiectum existens - ergo major carmen pars won haberet veritatem secundum se confideratam: led seque falfitatem, quia militaret eadem sario. et-384. 12 32 ក្សា**ខ** សាការ៉ាស់ ក្រក់ ប៉

...Scio, alia :absurda,ex hacisententia...quam...11 hue y sque impugnavimus coma Adversarios illa sukinentes posse deduci. Nimirum ex ex sequivaritatem formalem, mest propolitionis, quaenuncio: Deum esse Triaum in Personis, compani ex ipla Trinizate explicité cognita ; quod mon videtur concedendum, co quia veritas haca adaquate acceptatel ordinismaturalis 180 quich creatum a ficuti suppositur este ipla propositios ewi competit, Item fallitatem formalem propositionis, qua impius dixitain corde siio: Nonea est Deus, componi ex ipso. Deo existence ganquod non wideeur minus ablurdum a guam; præcedensi; quia cum fallicas lit diche proposicionis: proprietas: inici doduceretur, quod ipla propolicio sibi virtualiter contradiceret ; dum ex vna parte hegaret Doum este, & ex alia exigeret pro attribuso Aliquid, quod includeret effentializer ipsimme Daum. Verum sufficient ad nostrans conclufighers confirmendam, probationes, quasiaddus <u>และ (สรีสเทษฐานิกสุด จากจัดไปตระกา</u>

Secunda Conclusio: Obiectum ad veritatemo & falfitatem formalem non pertingt, effentialiger tanquam connotatum impurum .. Hac conchilis pater exidiciis lostione secundau vbi prohavimus contra Hurtadum veritatom . & fallisacem non est togaliser incrensoras. Be essentialles affibus intellectus man hoc ip to fecundans propriam entitatem elles selfentialitariconnexe akai spatentilar mai, ak 28. 4. aifa ide eiftige pape Shiects tradutum connetate impure 1:94menus -implicaret existere educitie i qua egni uregisticerem: Petrus gurain i Petro minime courross. Ar è contra cognitio qua false diceram: (, Porque 2 pop, currit) vere ille currente . Neque philas -quod Hurtadus, sustinas i veritare, elle corstina Tibinin (ccam Bighiy a pae whiem (cutodiy o upeest actum ad eam effentialiter persinere aguis slied belt conflitnero objecthm eandnam bantum ellem -tialem: alijui kara panore illudu, pracupinum -extrinlecum ellentisliter connoceulmio primum -vedet Hurraghe wich its neder he exicite fetteu-Fire tegg deditethit Lechoqum? distents Barre

Tertia Conclusio: Obiectum ad veritatem, & fallitatem formalom pertinet ellentialiter tanquam connotatum purum. Atque thec est send tentia media inter cam, quam tenet: Hartadus) & cam , quem: Arriaga defendie ; Hurradus enim valt verificen . & falfitatem totaliter to talicate intriviesa elle in actu elleminites . 1884 riaga verò putar cam affe in actupartiativer quidem., sed accidentaliter. Nos verò dicimus cam totaliter, totalitate intimieca elle in ractury fed accidentaliter. Penteren viceque putabar obiefum essentialiter importari, primue quidem p sanquam connotatum impurum : fecundus verd tanquam compartem : nos verò dicinnispertinere quidem effentialiter , fed canquany purum connotatum . Atque bac eft ipliffima fententia Suarij, quam docet difpitt. 8. metaph: felt: 2. cus ius verba libet:efferres quie non defints qui dicunt eum nelle verkenem componi intrinsed ex actu, & obiecto. sic igitur habet mans 9. Charco, dicendum refer veritatem cognisionis ultra iplum aftum nibil addere reale, & incrimfecum iphaftuis fodicounstare folum obiectums ita se habens sienti par:actum representatur 4 88 men. 19. Qoncedo sinquit generarim loquismo. vezitatem, de qua agimus decundum id totulmis quod includir , non alle de ellement atten cognia tionis manntamen indefite elle aliquod accidens intrinfecum i & inharens ipfi actui , fed folum præter entitatem n & intrinfecam perfectionem actus connotare aliquid aliud extrinfecum, fine quo venitatis tatio non fubfifit . Quod autem non loquatur de connotato impuro, fed de puro, patet ex num. 13. vbi respondens ad argumenta: fi per absolutam, inquit, intelligat aduersarius folam entitatem actus cum realis & trafcendentali habitudine ad objectum p quam habet omnino in separabiliter . & immutabiliter , fic fallum eff veritatem confiftere in hoc folo abloluto , quia alias effet omnino immutabilis , manente codem actu : hac ille ; fed fi obiectum effer connotatum impurum hoc fequeretur, quod ipie putat absurdum vergo &co. In eadem fententia est Comptonus disput. 44. Logica fett. 3. numero 6. vbi fic: Conclusio : veritas aut falitas 10 non eft actui vero saut falfo intrinfeca feu ci effentialis i fed eft actus connorans obiectum ita effe, ficut actus illud enunciat; & quamuis poftea in progressu videatur hanc fentenciam confundere cum illa Arriaga , quem pro le citat; num tamen ilde concludit , quo ad modum loquendi congruentius dici actum in racione vera connotare obiectum quam illud includere tamquam partem , tum quia obiectum lape non eft, cum quia male fonat. Deum effe partem erroris aut harefison Quamuis autem ego non putemo meam lententiam ab Arriagz fententia in modo tantum loquendi diferepare, co quod quæftiones, in quibus de rerum effentijs disputatur, non funt de nomine sed de re. Cen feo tamen Compronum pro mea fententia adducendum, eo quod loquitur de connorato puro, quatenus contendit eundem numero actum poffe elici frue obiectum

fit Ceuti iple dicit, siuè pon.

Aftert o verò nottra fic explicata probitur breuter: quia obiechum pertinet effentialiter ad veritatem formalem intellectionis habendam, vei vidituus; fed non tanquam partem aintrinsecè componentem, neque tanquam connocatum impurum, vei probatum est, ergo pertinet essentialiter tanquam purum connocatum.

SECTIO QVINTA.

Solumner obsectiones in contrarium .

Bijcies primo ex Arriaga sect. 1. num. 4. Panere in propasitionibus de futuro, & de præterito denominacionem quandam actu intrinsecam, & ratione illius differentiam etiam inteinsecam inter propositionem veram, & falsam; cum tamen connergence illud actu nihil fit,est omnino chimaricum. sed hac ponunt, qui dicunt veritaté, & fallitaté confinere adaquaté in solo aciu intellectus connotante obiectum. tanquam terminum extrinsecum . ergo &c. Minor est certa, in ea sententia, & consequentia paret . Maior verò explicatur, & confirmatur. Propositio naturalis, que dicit Antichristus, erit, habet denominationem intrinsecam vera, quam non haberet casu,quo Antichristus non... effet futusus. Tum sic : illa denominatio inerinkea non prouenit ab entitate eius propositionis vt fic : quia hac est indifferens ad effendum veram , vel fallam, led neque 2b, Antichri-Mo futuro jauod probo, quia hic tam nihil effa. quam fi mon eller futurus, ergo defactò non... magis ab iplo potest prouenire hac denominasus quam contradictoria ergo povere in dicta propolitione denominationem verz gett intrinicamage racione illim differentiam achu inerinlecam à falsa, est omnive Chimzricum. Comfrematus - mious abitirdum est afferere, quod relaciones sur denominationes imrinseeè connotances cerminum 5 quam quod veritas 3 & fallilas quia egeminus relationis deber actu existere. at resiminate verze propositionis, nullus habetur, ande denominacio illa inerinfeca proueniare non enim ab Antichristo prouenit formaliter, quia serma non das seum essectummisi ipse exi-Ast; neque efficientet , quis mhil non existens, operatur, ergo nullo modo,

Responded primo, retorquendo argumentum. contra anclorem , nam eius sententia est veritasem huises proposicionis (Antichristus crit) esse compositant ex acia, & objecto. Item assumit Annehrillum com, nihik effe defacto, guam fi noneffet forwas - eum seiher seneentie ponit in eonface ex sca , & objecto denominationem. quandam illi instinfecam, & ratione illius differentiam etiam inerinsecam inter propositiopem yeram, & falfam; cum tamen. Antichrithus, actu nihil, fie . sed hos non minus viderur Chimarienne quamfi denominatio effet tota ind trinseca actui, & solum importaret Antichri-Aum tanguam purum connotatum, ergo, argumentum fachum, vertitur conera eius auclorem-Major huins pater, quia conflatum en actu illo,

& Antichrista fituro habet in sententia Auctoris denominationem intrinseçam veritatis, qua non habet, si Aneichristun non esset futurus, & rațione huius denominationis differentiam intrinseçam, per quam differe à denomination falstratis propositions ve sic; sed neque ab Antichristo futuro, quia hic tam nihil est defactò, quá fi non effet futurus : neque dici potest, quod proueniat à toto conflato, quia in eo nihil speciale reperitur quam in conflato ex eodem actu. & ex Antichtitto non fueure, quiz hic tam nihil est, quam si non ester sucurus, ergo hec etiam fententia pontt in conflato ex actu, & obiecio denominationem aclu intrinfeçam, 8t ratione illius differentiam etiam intrinsecam inter propositionem veram, & fallam, cum tamenvna pars illius actu mhil fit. Minor vetò nostri argumentà he enincitur : tam debet propositionem illam de se indisserentem determinate ad veritatem potius, quam ad falfitatem habendams Antichristus suturus, si est compars, diche propolicionis verz ; quam's elt exermiceum comotatum purum, ergo si est absurdum, quod Antichriftus, cum nihil defacto fit, determinet proposicionem tanquam terminus extrinsecus ad veritarem habendam: erit non minus absurdumes quod determinet tanquam pars intrinfeca; tmo. mains, quatemis posit Antichriftum fucusums yt partem intrinfecam veritatis, quam docet dari à parte rei, quod idem est, ac dicere dari homine fine anima rationali existente, quo quid ablurdius?Per quod retorquetur, etia confirmano, qua auctor nos impognae; quia minus abfurdum est ponere, quod relatio fit conflatum ex entitate fundamenti, & termini, quia terminus debet actu existere, at in confino ex actu, & Anrichrifto non eft pars, ynde proueniar intrinseca denominatio veritatis. Non enim... formaliter prouenit ab. Antichristo, quia forma non dat fuum effectum formalem nifi existat; neque efficienter, quia nibil non existens operacur; neque ve pars, quia pars non existens non potest totum permanens conficuere . ergo &c.

Respondeo secundo directe ad argumentum, negando, maiorem . ad cuius probationem suppono, denominationem illam verstatis, quam habet hac propositio: Aprichristus est ficurus, effe quidem totaliter illi intrinsecam, non tamen esse absolutam, sed connocativam, quo ponto conceda dictam denominationem non proventa re ab, entitate propositionis vt sic. sed negonon pronenire ab. Antichtisto futuro tauquam & connotate; & ad.illam. propositionem, qua dicitur , Antichristastram nihil effe nunc quam ft non effer furnzung dies verum quidem effe carentiam. Antichrifti nunnaque ad intrinfeca sua codem mode le habere, ac li Antichri flus non effett forugus; ac non quo ad extrinlega, quia per hoc, qued fit futurus, ita difta encentia nunc existit, ve compatet le non lemper, exuturam, , led extinnum effe aliquando Antichristum, ad cuius aduentum ipfa cellabit; at fi non effet, fueurus, de illa verificaretur, , quod ita existeret nunc , ve nunquam per to tam kiernitatem connotaret in aliquo determinato tempore Antichriftum... CXti-

Digitized by Google

49

extiturum, & se non fore; sufficere autem hanc diuersitatem in termino connotato ad tribuendam propositioni denominationem veræ potius, quam falle, conftat tum ad hominem, quia sufficit in parte : tum etiam, quia non est assignabilis disparitas, cur sufficiat ad denominandum potius Antichristum futurum, quam merè posabilem; & non ad denominandam propositionem illam veram potius, quam fallam. Per que patet responsio ad confirmationem : dica enim in sententia popentium relationem conse-Rere in entitate duorum absolutorum , paritasem ex ea desumpramiesse contra Auctoreminam quemadmodum per ipsum implicat haberi relacionem non existente alterutro ex absolutis, que illam componunt, ita implicare deberet haberi veritatem formalem huius propolitionis (Antichristus erit), pon existente Autichristo: at in mea sententia facile assignatur disparitas, quia nimirum terminus in ea sententia est pars relasioni intrinseça: at Antichristus in mea est connotatum extrinleçum varitatis; polle autema rem non existentem extrinsecè connotari , jam est supra probatum, & de le manifestum,

Obijcies secundò ex Hurtado disput, o de anima sell. 3. subsell. 2 septentia hac de connosatis non distinguit veritatem, à falitate; sed hoc tam absurdum est, quam non distinguere obonitatem à malitia; & voiversim non distinguere opposita ergo hac sententia non est admittenda. Probatur maior, que sola probation ne eget: eadem entitas actus, posito obiecto, est veritas. & eo ablato, est falsitas, si enim dico (Petrus currit) eo currente, actus est verus sola sua entitate, quin Petri cursus spectet ad esta veritatem etiam partialiter; Petro verò non currente, idem actus erit sola sua entitate salsus, eritatem à falsitate.

Responded negando maiorem; ad enius promi bationem distinguo antecedens: eadem entitas: actus, polito obieclo, est veritas, & eo ablato, est fallitas: ita ve obiectum pertineat essentialitan; tanquam connotatum extrinsecum ad denomia nationem actus considerati in ratione veri. & falsi, concedo: ita vt nullo modo ad dictam... denominationem pertineat, nego antecedens; & ad eius confirmationem codem modo diffinguo. quando dico: (Petrus currit)eo currente actus est. verus, sola sua entitate; si per particulam illam; (fola) excludatur Petri cursus à ratione partis, extrinsecz, concedo a si excludatur etiam à ratione connotati extrinseci estentialis, nego antecedens, & consequentiam; Et dico, sicuti szpius dixi, actum sola sua entitate absolute, conuderatum, neque verum elle, neque falsumuit quod si connotet extrinsece objectum elle sique; repræsentatur ab ipso, sola sua entitate per solitudinem essentialem intrinsecama, grit verus sed non sola sua entitate, per solicuidinem,,, essentialem tum intrinseçam tum extrinsecama Hoc ipsum tenetur dicere hic auctor's fi ponamus per impossibile, quod actus in sua sensentia essentialiter verus existeret a parte rei diffor-, mis ab obiecto, si V. G. dicat (Petrus currit) > Petro non currente. In cali casu licer impossibili, ad hoc vt distinguatur veritas formalis à talitate opposita, debet necessario sieri recursus ad obiectum, ac dici, quod quamuis actus verus essentialiter sit cum suo obiecto connexus, si tamen intelligatur per impossibile existere, nonexistente obiecto, non esser verus. sed sic in ratione veri iam constitut per obiectum extrinsecè importatum, ergo & e.

Obijcies tertiò ex codem ibid. §. 23. si tradita doctrina de connotatis esset vera, cademratione possemus dicere actum vitalem esse per
suam entitatem vitalem, posseque ex natura sua
product adaquate ab extranseco principio, & si
tic produceretur, esset vitalis quò ad entitatem,
& transiens quò ad denominationem; sed hoc videtur absurdum, ergo &c.

Respondeo multos concedere actum vitalem V. G. Intellectionem posse à solo Deo produci in meo intellectu; cum quibus concessa sequela, nego minorem, yt suo loco probauimus.

SECTIO SEXTA.

Soluitur obiettio de attibus enidentibus, O fides Diusna.

Dipicies quartò: Actos euidens, & sidei Diuinz sunt ex se essentialiter veri ergo, & reliqui omnes. Consequentia pater, quia argumenta nostra, si quid probant, de omni veritate probate debent. Antecedens verò suadetur, quia cognitiones euidentes, & intuitiuz, quas V. G. Dens habet de obiectis, qua cognoscit, nec non etiam actus sidei Dininz, quos formamus, nè per absolutam quidem Dei potentiam possunt non esse conformes obiectis suis, alioquin esse possent sals, ergo sunt ex se essentialiter veri.

Responder Arriaga ad hoc argumentum subfett. ottava duplici viz . Primā tradit à num 424 negando antecedens; ad cuius probationem. concesso antecedente, negat consequentiam, aitque : malum esse hunc argumentandi modunta Hoc non potest ab illo separari. ergo illud est. intrinseçum, & essentiale huic. nam actui enidenti, & intuitiuo ne divinitus quidem potest abelle obiectum. & camen obiectum non est intrinsecum, & essentiale illi . ergo quamuis veritas non possit separari ab eodem actu, & ab acu fidei, non sequitur eam esse totaliter illis essentialem intrinsecam. Porrò boc directè probat num. 34. Ex co quia absque co quod intelligatur respectus aliquis in dictis proposition nibus, hoc iplo, quod intelligantur traberes obiectu necellario, liquei per eas afferitur, lune necessario perze, quod conssimat primo, quia... non minus dicte propositiones dicunaux verze quam reliqua; ergo non minus in illis denominatio veritatis est partialiter extrinseca. Confirmat secundò quia licet creaturz competat essentialiter aliqualis assimilatio cum Deo, tamen ea similitudo est partim intrinseca, & partim extripleca creatura. Quod fi quis vrgeats actus fidei, & euidentes saltem habere exigentiam essentialem, vt obiectum existat, sicuti per iplos affirmatur ; sed in hac exigentia potek

confidere veritas ergo est totaliter his actibus intrutica. Negat auctor minorem, eo quod veritas, inquie, non definitur a connexio seù exigentia ve si obiectum, sienti per actum assertur, sed quod ita existat obiectum, sienti assertur a sed in ipsa existentia obiecti, que est exerinseca actui.

Verum hac responsió non procedit a nam ex . eo-quodactus illi fint elfentializer connexi cum obieciis fibi coformibus, & fino dedacitur obieda esse illis intrinseca, at recté colligitur intrinsecam illis esse connexionem cum dictis. objectis - sed in ea potest considere veritas, eo. quod quonis alio circumscripeo, liaberetur sota intrinteca ratio conformitatis cum obiesto; crgo licer ille modus argumentandi : Hoc honpotest ab illo separari; ergo est intrinsecum, & essentiale huie, absolute non valet; in casu tamen nostra, posito ea adminiculo, esticax est. Quare ad argumentum politum mum. 43. poliunt respondere Aduersarij implicare contradictionem: dicas propositiones fine vllo respectu ad obiecta sua posse, intelligi, illa trahere necessario; fiquidem hac tractio importat essentia-Icm connexionem eum illis, que est formaliter species quadam transcendentalis relationis, vii suo loco probauimus. Ad primam verò confirmationem, negabit alias propositiones veras similem connexionem cum suis obiectis non hahere, & sie dicent omnes in hoe conuenire. Ad secundam verò negabinit antecedens : nimirum assimilationem, quam habena creatura cum Deo elle illis partim intrinsecam, & partim extrinscam, shoc enim ipso quod creatura in ratione entis creasi, vel subfantiz dicit relationem transcendentalem ad Deum tanquam ad primu ens : rocté dedupitur ailimilationem esse illi cotaliter intrinseram totalitate partium, ad eum plane modum aquo limilitudo anquam dicerot. paries albus A. ad parietem album B. esset illi totaliser intrinscea, hoe iplo aquod similitudo non confisheret in absolutis, sed effet modus intrinsecus, fundamento. Denique responsionem ad argumentum ex exigentia ellentiali deduclum, impugnare poterunt Aduer (arijafi dicant) hoc iplo, quod actus euidens, vel fidei est essenzialiter connexus cum existentia objecti, sicuti per Arriagam asserieur, ipla connexio erita timul exigensia, we existe objection, nec noneriam intensionalis conformitas cum zodem o- i bieco: ad-eum plane modum que si relacio si-. militudinis effet modus intrinsecus fundamentos ica : effer exactious cermini fimilis, ve fimut esset ipla formalis similitudo, cum dieto ter-

Secundam vero viam soluendi argamentum principale idem auctor breniter proponit submim. 45. concedendo antecedens: nimiră actus enidentes, & sidei-ese exise estentialiter veros; & negando consequentiam, videlicer, alios etiam actus veros ese huiusmodi: disparitatem alignat, quia, inquit, in allie actibus propter speciales rationes tenemus addere pradicatum illud veritatis, intrinsetum, qua non militant in reliquis; de ideired non est timenda in hoc, inconsequentia nota, quia diuersa tasio, mili-

tat pro verifque.

Sed neque hac lecunda responsio fatisfacit; 34 cum enim voiuerialiter hic Auctor supra subsett. quinta prohaucrit veritatem intrinsecè ex actus, & obiecto canquam partibus essentialibus esse campatism; quo modo nune concedere poteit eam in aliquibus actibus confisere in denominatione totaliter ipsis intrinseca, absque co, quod à propria sentenția saltem ex parte discedere videatur? quamuis enim a qui eam in folo actu adaquate, intrinfeca adaquatione, configuine , velineque obiectum ad cam folumve connotatum ellentiale extrinsecum pertincrea dicant cognitionem, qua Deus le iplum cogno-, scit, & si qua alia est, que supra se iplam adequate reflectit, habere veritatem intrinsecc includentem obiectum sea quod obiectum s & actus sunt vna indivisibilis entitas : nibilominus tamen hoe non contradicere suz vniuersali conclusioni rectè desendere possure, si nimirum, addant, quod hoc sit intelligendum de veritate. materialiter considerata: Caterum formaliter, etiam in his cognitionibus respicere objectum tanquam quid extrinsecum a hoc est non pertinens ad intrinfecam sui rationem, ad eum plane modum, quo, licet animalitas in homine sit cadem indiuisibiliter cum cationalitate : ea tamen formaliter accepta, non importat illam ve partem constituitiuam sui, sed solum ve connocatum, cum quo tanquam cum comparte conflituit essentiam hominis ex animalitate, & rationalitate constantem. At yezo Arriaga in casu de actibus euidentibus, & fidei Diuinz non potest le simili distinctione weri. Sed debet absolute concedere in hac secunda via suam vniuersalem doctrinam de veritare in dictis, actibus veritaçe carere; quod non videtur fine ergenti ratione concedendum .

Tertia responsio ad principale argumentum. 1. 35. potest desumi ex Surio disput, citara de verit. num. 14. vbi docet denominationem veri dupliciter alicui cognitioni tribui passe. Primò radicaliter: Secundo formaliter: Formalem denominationem dicit consistere in actuali conformitate cognitionis cum obiesto. Radicalema verò in perfectione quadam cognitionis, ex qua oritur ei dicta conformitas aqua posita doctrina. respondetur ad argumentum primum, dittieguendo antecedens : acius euidentes, & fidei dining funt ex le ellentialiter veri , veritate radicali, concedo; formali, nego antecedens, & confequentiam; & ad probationem antecedenris dici potell : ex co quod cognitio cuidens , & actus fidei non possunt per absolutam Dei potenciam cum falheate conjungi , folum fequi radicalem veritatem elle illis adzquate effentialem. que in activ enidenti eff perfectio evidentie, in activ vere fidei perfectio certitudinis; quam persectionem cum non babeant reliqui actus veria hine fieri a ve non exigent ex fuis intrinfecis cum formali veritate indispensabiliter esse coniuncti. Hanc tesponsionem past, varios an fra-Cinx amplecticur Oniedus controu. 7, de anima. puntte prime 5.4. infine num 3.3c cam etiam am-plestitut Quiros num. 10.

Sed neque hac toluit difficultatem ; Prime, 56

quia enidentia, & certitudo includunt tanquam partem fur veritatem, de qua loquimur, ergo non possunt ad eam comparari ve radices illius. Confequentia patet, nemo enim dixit hominem effe radicaliter rationalem, fic enim ratiomalitatem dicit, ve fit formaliter talis. Antecedens verò probatur, & quidem de certitudine patet ex his, que docet Cardinalis de Lugo disput. 6. defide fect. prima vbi , confutatis alijs fententijs, probat ad certitudinem formalem. de qua loquimus, requiri effentialiter connexionem necessariam cum veritate obiecti, & firmam adhæsionem excludentem actualem formidinem , vt concludit num. 18. fed feclusa quacumque alia re, ipfa connexio necessaria cum veritate objecti eft formalis veritas, vti probauimus . ergo &c. De euidentia autem Probatu r etiam: quia ca , fiue moralis fit; fiue phyfica ; cum, absolute loquendo, stare posite cum falfitate obiecti, non eft veritas radicalis; at fi meraphyfica eft, quam habet cognitio euidens, de qua loquimur : ea effentialiter confistit inclara cognitione, quod res nullo alio modo le habere posit, nisi eo modo, quo repræsentatur ab ipia . Importat igitur effentialiter conformitatem fui cum obiecto : fi non intrinfece , at saltem præsuppositive, quatenus supra se ipsam in modo rendendi reffectie ; & fic eriam repugnat eam importere perfectionem, ex qua tanquam ex radice veritas formalis procedat. Quoniam verò dici potest cum Comptono disput. 44. log. fell, 5. radicalem hanc veritatem confiftere in perfectione quadam intrinseca, & essentiali actui exigitiua obiecti fibi conformis, quacumque tandem fit,

Contra hoc arguo fecundo: quia dato, quod in actu euidenti præter perfectionem euidentia, & in actu fidei præter perfectionem certitudinis, detur quædam alia perfectio exactina veritatis formalis : non potell ramen negari quin dictaveritas formalis fit illis totaliter intrinfeca totalitate partium fen entitatis, ratione transcendentalis ordinis, quem dicunt ad fua obiecta, ficuti repræfentantur ab ipfis;ad eum plane modu, quo similitudo effet totaliter in fundamento, si relatio prædicamentalis ellet modus ipsi fundamento inharens, licer ab eo exacta; ergo non obstante hac radicali veritate recurrit argumen-

tum de formali. His igitur responsionibus posthabitis : Refpondeo ego facile iuxta mea principia, distinguendo antecedens principalis argumenti: actus euidentes , & fidei Dining funt ex le effentialiter veri, ita vt eorum veritas fit denominatio connotatiua, importans etiam obiectum tanquam effentiale connotatum, concedo: ita vt fit omnino absoluta , & adæquate intrinseca dictis actibus nego antecedens, & confequentiam. Ad probationem antecedentis dico, actus euidentes, & fidei Digina effe quidem effentialiter ve ros; fed corum neritatem non effe formam omnino absolutam sed connotativam. dicit enim in recto ipfos actus , & connotat effentialiter in obliquo objecta, quibus illi habent effencialiter esse conformes. Ad probationem uero confequentia aio, etiam reliquos actus ueros conuenire cum cuidentibut, & ficei in co , quod cord ueritas non fie denominatio omnino ablolura confistens nel in solo acta, uel in conflato ex illa, & obiecto ; sed connotatina, dicens in recto actum cum hac determinata representatione objecti , & in obliquo objectum co modo existens, sienes representatur ab actusfed extrinseçè. Ex quo sequitur nullam uericatem formalem esse omnino absolutam, sed omnem esse connotatiuam; differre autem verfeatem actuum euidentium , & fidei , à veritate cetororum. per hoc, quod i la fit dictis actibus essentialis, hac uerò accidentalis cateris; eo quod actus illi funt essentialiter connexi cum suis obiectis; reliqui uerò nullam frabent huiusmodi connexionem, sed contingenter competit illis, quod corum obiecta fint defactossituti reprælentantur ab eis, & non aliter.

Initabis : nos supra doquisse obiectum perei- 59 pere ad veriemem essencialiter extriplece nontanquam connotatum impurum, fed tanquam. purum ; fed nunc fatemur ad veritatem actuum enidentium, & fidei dining pertinere tanguam connotatum imputum; ergo iam concedimus, qued supra negabamus . Respondeo , alind effe loque de vericace in sensu reali, aliud verò insensu formali . Iam quando nos supra docuimus obiectum pertinere ad ueritatem tanquam connotatum purum, loquiti sumus de veritate. formaliter, & secundum se consideraça, spe-Clando ea , quæ pracise ad eius rationem habendam in actibus necellaria funt jat verò dum facemur ad verlitztem schuum evidentium, & sidei pertinere obiecta tanquam connotata..... impura agimus de corum veritate, prout omnibus pensaris à parte rei se haber , & putamus dictam imparieatem procedentem à connexione, quam huiufmodi actus cum illis habene per accident ad rapionem veritatis , nt fey le habere ; co quod si præscindamus ab co, quod dicti astus fint chi luis obiculis essentialiter connexi, per hoc praeise, quod conformentur illis intentionaliter ; quazenus , quod ipil dicute, teperiatur in illis, achuc habèbimas illos formalistime neros. se distincta majore, 88 minores argumenti 5 negamus confequentiam.

Quari pollet his cum Recentioribus?mum. 60. actus, qui uerfantut circa mateiriam deceffaffam habeant essentialem connexionem cum fuis obiectis V. G. actus, quo ego dico: Autichefflus cft possibilis; as sivellentialiter counexus com posibilitace Antichristizica ut fi per impossibile Antichristus ex possibili enaderet impossibilita dillas actus ethan imposibalitaretia.

Arriaga loco citato mum. 46. negatine respondet qued probat ex co, quia non minus actus affirmans: Antichaffum existere; iefpicit actualem cius existentiam, quam affirmans poste exiflere:existentiam posibilem, atqui actus dicens, Antichristus existits non habetiessentialem connexionem cum eine existentia ergo neque actus. qui dicte Ancichellus ell possibilis ein contreus

amirmaeine derlonem Amenat vonete Affligam, quie, inquite glating bon amistace kittentialita.

Antichristi etiam sea non habeatur à parte rei, retinet obiectum sum; at ille qui assirmat Antichristum esse possibilem, ex hypotesi quod Antichristus euaderet impossibilis, mutaret obiectum, unde se argumentatur ad hominem contra Arriagam; non potest per ipsum eadem propositio nunc determinate signisseare soluminstans A. Se postea soluminstans B. ut satetur mem, 54-ergo multominus poteste idem actus modo habere pro obiecto Antichristum possibilem, modo uerò impossibilem, plus enim hae duo obiecta inter se disserunt, quam duo illanin Rantia.

Verum ego existimarem Arriaga sententiam . Sustinendam esse; & ad rationem Comptoni in contrarium, dicendum: dupliciter intelligi pos-Le achum mutare obiechnos finim : primò quo ad seprefentationem, & expressionem, quam habet illius: kecundoquo ad iplum ese obiecti ali ea expressum, ac repræsentatú, primo modo actus mutaretur intrinsece, secundo uerò modo extrinsecè tantum, si non esset essentialiter cum illo connexus; quod a connexus effet, etiam. intrinsecè mutandus effer. Iam verò tum actus, qui dicie, Antichristus est, tum qui dicie, Antichristus oft possibilis, impossibile est quod muzent obiectum sum primo modo; siquidem. representatio est illis equè essentialis : ar verò queftio noftra non procedit de hae mutatione, sed de mutatione secundo modo; de qua nego priorem partem allumption quo dicitur : quod actus qui affirmat existentiam Antichrifti,etiam A postez hacnon habeatur à parte rei, retinet obiectum fium paio enim , quod huiufinodi acus non minus mutaret obiectum, quam ille alius, qui affirmat posibilitatem Antichristi ex hypoteli a quod hie cuaderet postea impossibilis. quatris enim obiectum prioris actus recineret posibilitatem, actus tamen illam non affirmat -de Antichristo, sed actualem existentiam, & sie variationem patitus in obiecto. Quare ad argumentum, quod adducit Comptonus ad hominem contra Arriagam : concello antecedente, nego consequentiam; disparitas lata est, quia fignificatio eft gadem sum repræfentatione;vndé A posset cadem propositio modò significare in-Ans A. mode instant B. fuam effentiam intrin-Leam variare posict : at per hoc, quod idem. weltus, modò habeat pro obiecto extrinsceo Aneichriftum poffibilem, modò impofibilem, nonsuccent viu extrintece.

4

Instable cum Compreno ex mm. 12. Antichristus possibilis est verum ens, impossibilis est Chymata; sed idem actus, liect possit simul

repræsentare ens verum', & ens Chymæricumtanquam duo obiecta partialia, non potest tamen prius repræsentare waum , & police alterum, ita vt quodlibet corum, vt obiectum totale respiciat . ergo achus qui versatur circamascriam necellaziamiest ellentialiter cum suo obiecto connextis. Respondeo concessa maiore distinguendo minorem: non potest idem actus prius repræsentare eus verum, & postez ens chymaricum, tanquam duo oblecta totalia, si sit cerrus, & euidens, concedo; si non sit euidens neque certus, subdissingo, nulla facta suppositione impolibili, concedo: posito per imposabile, quod obiectum reals euaderet Chymaricum, nego minerem 308 distinguo codema modo consequens : actus, qui versatur circa... materiam necessariam certò, & euidenter, est essentialiter connexus cum suo obiecto, concedo : fi non versatur certo, & enidenter lientisupponimus in hac controversia, nego consequentiam. Ratio disparitatis ell , quia quandiù non habetur certitudo , & cuidentia, potest intellectus non advertere transcum Antichristi ex ente vero in Chymericum, & sic potest eodem modo quo ad inerinseca sua repræsentare illum sicuti prius. Contra henc doctrinam frigida est illa instantia quam adducit idem Comprodus sub num. 12. Si obiedum , inquiens ,re ipla mutatur, & de possibili redditur imposiibile : actus pradicata illa reprafentare amplius non potest, cum mutata fine in alia; ad cum plane modum, quo fi Deus, annichilato Petro, eius loco sufficeret Paulum: visio materialis, quæ prius terminabatur ad Petrum, non poffet postea terminari ad Paulum . Negarem enim facile assumptum, & ad probationem ex visioae materiali desumptam, dicerem : visionem alicuius obiecti durare quandiù obiectum medijs speciebus à se actur dependentibus influit in illum; & ideò in eo casu debere connaturaliter mutari visconem, eo quod species mutarentur " quod fi Deus supplerer in fluxum, adhuc conservando species Petri, quem annihilavit; dicerem, quod adhuc visio illa repræsentaret Petrum, & ex hoc retorquerem argumeneum, quia non obstante mutatione obiecti de existente in non existens, idem actus visionis inuariatus quo ad intrinseca permaneret. Denique fi dicamus Paulum suas species immittere in oculum prioribus speciebus izm corruptis, quid mirum si mutetur visio quo ad entitatem? at non przeise per mutationem obiecti, ve paect'; sed per mutationem principij essectiui . vt Sipponitur-

DIS-

D I S P V T A T I O VIGESIMA SEXTA

AN IDEM NVMERO ACTVS POSSIT Transire de vero in falsum.

AEC questio non procedit iuxta sententiam ponentium veritatem. & falitatem estentialiter, competere actibus, vt de se patet; quia implicat rerum essentias mutari posses sed habet locum in sententia corum, qui dicunt competere actibus accidentaliters quatenus præter intrinsecam entitatem sui insorum, sustinent importare entitatem obiecla sui tanquam partem, suò tanquam connoratum. hi enim quamuis doceant actum, qui sui tanquam connoratum.

nunc est verus, & conformis objecto poruisse esse ab inițio sur productionis distormem, & fallumes dubitant tamen num a si semel existens suit verus, possit desacto procedente tempore incipere esse falsus. Pro decisione huius dissicultatis si

SECTIO PRIMA.

Communis sententia in ordine ad quosdam allus desenduur.

PRima Conclusio: Actus qui fignificant determinate aliquod instans, vel tempus, siuè hoc præsens sit, siuè præseritum, siuè futurum, implicat contradictionem, quod de veris mutentur in falsos, vel è contra. Est serè certa teste Arriaga disput. 14. Log sest. 2. sub. man. 49.

Probatur, quia nulla alia ratione actus intellectus mutari potest de vero in falsum, nisi ratione mutationis obiecti; sed implicat mutari obiectum illius actus, qui significat determinate aliquod tempus, vel instans, siuè præsens sit, fine przteritum, fine futurum, ergo &c. Maior huius patet , quia ex co, quod res eft , vel non est, oratio est vera, vel falla. ergo ve mutetur propositio de vera in falsa, requirit necessariò mutationem in objecto. Minor verò suadetur , quia implicat obiectum , quod pro aliquo determinato tempore, vel instanti existic pro eodem tempore, vel instanti murari in non existens . ergo implicat mutari obiectum illius actus, qui significat determinate aliquod tempus vel instans. Confirmatur, & explicatur . sit propositio, que dicat, Petrus in hoc instanti A V. G. peccat . hac si veragst , supponit existere peccatum Petri in inftanti A ergo adhoc ve poftea transeat in fallam, debet supponere , quod dictum peccatum in illo instanti non existat. sed implicat, quod eadem res existat simul, & non existat in codem instanti ergo implicat, quod actus, qui fignificat determinate aliquod in flas, vel tempus siuè præsens, siuè præteritum, siuè futurum, mutetur de vero in falsum. nam in hoc videtur esse par ratio de omnibus, quia sicuti implicat, quod res fit, & non fit ita, quod fuerit, & non fuerit, feù quod futura, & non futura.

Secunda conclusio. Actus, qui significant aliquod instans, vel tempus indeterminate, nimirum, vel hoc vel illudineque possunt mutari de

veris in falsos.ita Arrisga loss citato sub mum \$1: Quiedus de anim centres. 7. pantes 4. & alisa

Probatur: quia sit actus; qui dicat: Pennes hodie peccat significant aliquod inftants hodier num indeterminatum sinè maturinum suè mer ridianum; suè vespertinum; adihoc vessit verus; sufficit si in aliquo ex his instantibus Petrus peccatum committat, veverò sit salsus, nocesse est, quod in nullo at implicat; quod in aliquo ex dictis instantibus Ressus committat peccatum; se quod in nullo ex eis illud comeittat; quia verssicaren ur duo contradictoria, ve peccatum Petri esse simul. Se non esse argo si suivimodi actus est verus; implicat; quod muretur in salsum; si salsus quod muretur in susum;

Terria Conclusio: Actus chi fignifican plura instantia, vel tempora collectiue, non potok mutari de verò in falsum. Ita Oniedut lass els numere 5. Probatur facile ex dictis: quia actus, qui dicit, Petrus vixit centum annos, ad mi veritatem requirit "vs non folium in nulla seme poris particula, sed ceiam in mullo inflanti contento intra spatium centum autorumanista Patri non fuerit cius corpari quiez . sed schosa 🕊 fit fal fus, requirit seve falcemein abono in homi contento non fuerit unita : eigo fi en vera potari posset in falsum, posset eatlem anima ingodem instanti contenso intra illud spanium, elle, & non elle vnita corport; quod implicate actus igient , qui fignificat plura inftantia avel tempora collectine : non pote fi de verò mutasi

in fallum.

Obijcies primo: actus, qui verè hodie dicit:
Petrus cras curret, si conseruetur vsque ad crastinum erit falsus, ergo porest idem actus transire de vero in falsum. Consequentia patet, Antecedens probatur. Conseruatus vsque ad crastinum, vel significat idem tempus, quod significatit prius, vel non: si primum, erit falsus, quia illo tempore Petrus non curret de suturo, sed currit de præsenti: si non significat idem tempus, sed tertium consequentem diem, in co potest Petrus non currere; ergo poterit etiam essentials.

Law Environment of the Ref-

Resigndeo, negando antecedens. Ad cuius probationem dico, illum actum conservatū cras fignificare idem tempus, quod prius, nimirum crastinum, & hoc non obstante esse verum adrationem verò in contrariú aio, dupliciter tempus illud craninum considerari posse, primò inse, & sic habet rationem præsentis, & nonfuturi, secundo respectu diei præcedentis, inquo primo formatus fuit ille actus, & sic dico crastinum illud non solum quando existit, sed per totam æternitatem à parte post habere rationem futuri, sic Imago Regis nostri Catholici Caroli Secundi, que eum exprimit puberem , hine ad octoginta annos, vel etiam plures, Deo fauente a erit vera eius Imago, non quidem , si Rex tunc secundum se specietur , quia tunc temporis erit senex, sed si spectetur pro ut est boc tempore, quo depictis coloribus expresfus est. Non negauerim tamen illum actum interaum durantem cras non fignificandum tunc ijsdem verbis cras, quibus significabatur hodie. dicendum enim est, Petrus currit, non currets ratio est, quid cum verba ex libera hominum. impositione significent, diversas habent signisicationes pro ve in diversis circumstantijs proferuntur; quia primi linguarum auctores ita voluerunt, quibus placuit actionem currendi exprestam per tempus præsens significare cursum tune temporis exercitum per tempus:verò futurum, excreendum tempone lequenci &c. Hoc auteumon contingit actui interno, quo dico, Poerns currer cras, quia cum ille natura fua figni ficet, le eraftinus erit dies Ascentionis Christi Domini wani 2673. V. G. hine ad mille annos exprimer huiusmodi diem veilfuenrum per relationem ad procedentem in quo formatus fuit. Acque ex his pases responsio ad illam aliam. obiectionem ductam ex Judeo , qui paulo ante Natiuitatem Christi dixit: Medias masoetur, & actum hune post Natiuitatem continuauit : diceildum enim hainlmodi actum sociam post Na-Linitatem i firm terinere veritatem; quia folum affirmanie, quod pro co infrancispro quo primò productus fuit Christus non dum natus erat, sed quod nascereme post illud instant, quod semper est verissimum etiam nunca

Inflabis : faciamus quod actus internus, quo hodie dieo, Petrus curretseodem modo fignificet, ficuti propolitio externa. sed hac fi perseueraret cras, effet falfa. ergo, & alle. Respondeo negando maiotemquía, y e modo dicebam, propositio mentalis ex sua essentia habet significare fuum obiectum; quare sicuti non potest procedente tempore mutate effentiam, ita neque figniscationem : contra verò externa habet fignificare ex impositione hominum, qui possunt ex mutatione circumstanțiarum facere, ve fignificatio varietur.

Obijcies secundo: hic actus quo dico: (modo incipio loqui),ett verus pro primo inflanci, pro sequentibus verò falsus; sed hicrastus significat determinate aliquod instans; ergo actus significans determinate instanspotest mutari de vero in falfum. Respondeo, negando maiorem, quo ad fecundam partem, dico enimilittum aftum non folum pro primo instanti esse rezulted ctiam

pro frquentibus; quia posito, quod ego in primo instanci loqui capi , pro quocumque instanti sequenti etiam per totam æternitatem vera erit expressio que mez loquirionis inicium cum illo primo instanti contungit.

Obijeies tertiè : Lonamne actum, quo dico: (Petrug mene dormit)esse verú- tum sic:hic actus si continuetur per horam , vel post illam à Deo reproducatur, potest defactò: esse falsus; ergo idem numero actus ex vero potest transite infalium . Antecedens probatur , quia potest Petrus post-illud instans, vel etiam post horam... enigilare. ergo potest defactò actus ille esse suo distorme obiecto, quia etiam tune dicit: nune Petrus dormit.

. Respondeo, admisso casu : nego antecedens: adenius probationem dico, quod cum actus illa determinate expresserit Petrum habere coniunctionem cum somno pro co primo instanti, pro quo primò extitit, quando Perrus verè dormiebat ; fiuè postea duret per horam , suè repic. ducatun á Deo , sempez representabit dictam. confunctionem pro co primo inflanti exercitam; & fic quamuis. Petrus podrállud inhans enigilauerit, non ideireò actus amittet suam veritasem a quam prius habuir - Id verò, quod vitimo loco addebatur, videlicet actum illum etiam. tune dicere (nune Petrus dormit) distinctione eget ; & fiquidem particula , nunc , referatur ad particulam eune, falfum erit allumptum, quia sensus effet, quod acius post illud instans existens, affirmet Petrum etiam eunc temporis dormire, quod est impossibile. sic enim actus mutaret obiectum fuum dererminatum, quatenus in primo inflanti repræsentabat solum primuga inflans : polica verò tempus consequens; nonenim dici poteft, quodab inicia reprælentellet verumque; nam fic ab imeio veritate caruiflet, cum supponamus Petrum postillud primuma inflans eurgilare - Quod's particula, tuncinon referatur ad tempus, in quo propolitio confernaturaut reproduciture sed ad, illud solum primum inftans, ad quod fignificandum ab initio prolata fuit , veritimum erit affumptum ; quia Se sensus illius est quod illa , etiam post primam inftans , imò , & per totati æternitatem ... si duret, semper dicit Petrum dormire in co determinato inftanti , in quo primo prolata fuit. Quare notandu aliud esse dicere nunc : (Petrum dormire nunc) aliud verò dicere nunc: Petrum dormire tunc : Porrò de illa propolitione inprimo fuz prolationis inftante verificetur primum, non fecundum; tempore vero confequenti. verificatur de ca secundum: Se non primum. racio funius dinersitatia est, quia funus modi propositiones, licer sine indifferences in ellendo pre quocumque inflanti deserminate: non funt tamen indifferentes in geprusentando quoquumque determinatum instans ,: sed maxime determinate; vade non debet ab vas indefferentiaad aliam fieri transitus

Obijcies quarce : idem altes potent elle fimul verus, & falsus . ergo multo magis poterit mutari de vero in falsum, Consequentia videzur :folida . Ancecedens probatur . fit acius a quei disparate nouncies: Perrus dormit: Berta filar: po-

Digitized by GOOGLE

12

test hic actus esse conformia vni obiecto; & difformis alteri ex suppositione, quod Petrus currat, & Berta non filet. sed nihil vetat hanc suppositionem purificari, ergo nil vetat actum

illum esse simul verum, & fallum.

Respondeo, nogando antecedens: ad cuius probationem, concessa maiore, & minore, nego consequentiem. Ratio negationis est, quia, vt fert commune proloquium, Bonum ex integra causa, Malum verò ex quocumque desectu. cum igitur veritas sit bonum cognitionis, falsitas veto malum; hinc fit, vt cognitio non possit censeri simpliciter vora, nisi nulla penitus falsitate laboret; quod si respectu vnius tantum abiecti falsa est, licet habeat plura alia, quibus conformetur, dicenda est simpliciter falsa; vera autem non, nisi seçundum quid. Atque boc, saquendo de cognitione, que disparate sertur in plura... obiecta . nam ea , que in illa coniunctimfertur, ficuti est hac. Omnis homo currit; ne quidemfeeundum quid potest dici vera, si currentibus exteris haminibus, vaus tentum non curreret. quia hec ex modo tendedi in amnes homines fertur indivibiliter omaind, ac fielent vanuis. & idem objectum.

Obijcies quinto: idem actus respectu eiusdem omninò obiesti potett elle fimul verus, & fallus; Antecedens probaturiponamus, quod Petrus videns Paulum cogitabundum dicat, inera fet Paulus nunc affirmat verum : contra verò Paulus secum ipse dicat : Petrus nunc affirmat fallum. in hoc enim nulla apparet repugnantia, tum fic } hæç duo iudicia circa idem omninò obiectum. -funt vera fimul, & falfa, ergo &c. Consequentia patet, antecedens probatur, quia fi indiciu Petri est verum; ergo conformatur suo obiecto; sed hoc ipso quad conformatur sua obiesto, est fallum, quia obiectum eius est iudicium Paulia quod dicit iudicium Petri esse falsum ergo est fimul verum, & fellum.

Idem dicendum si dicas, indicium illud Petri else fallum quia iam elset suo obiecto difforme; sed hoc posito, esser verum, quia iudicium Pauli, quod est eius obiectum, dicit, illud esse fallum . ergo esset simul verum , & falsum . Simile argumentum fieri potest de indicio Pauli

Respondeo negando antegedens, ad cuius probationem; admito casu, dico vtrumquo iudicium ita elle falsum, vt neuerum sie verum Ratio est a quia indicium, ad hoc ve se verum, debet affirmare aliquam veritatem obiectinam fundamentalem diftinctam ab ipso iudicio, alioquin non posset esse falsum, ergo sensus illius propo-Stionis, qua Persus dicie: Paulus nunc affirmat verum,eft, quod cognitio Pauli habeat pro obtecto aliquam veritatom fundamentalem diftinctam ab ip sa propositione Petri; sed hoc est falfilm; ergo ipla falla eft, & nullo modo veraquia non habet fundamentalem veritatem à les distinctam Hoc ipsum dicendum de cognitione Pauli, qua dicit : Petrus nunc affirmat fallum; imd si diceret, quod affirmaret verum, sicuti cognitio Petri, adhuc veraque esset falsa propser eandem rationem; quia veraque affirmaret dari veritatem fundamentalem à se diftindam. quod falsum oft . Atque ex his remanet solure, illa difficultas, quam adducit Tullius in Lucullo, fic Academicos discurrentes inducens: Dicat aliquis; Ego nunc dico falsum; per hanc eandem cognitionem : tum sic . hac cognitio refpedu eiuldem obiecti ellet vera simul, & falla; nam si vera, verum effet, quod affirmat, sed affirmat fo effe falfam . ergo effet fimul falfa... Quod si falfa : falsum esset, quod affirmat; sed affirmat le esse fallam, vera igitur elset etiam, & falfa . Respondendum enim , quod eum dica cognitio non haberet veritatem obiectinam. fundamentelem à se distinctam, si aliunde non repugnaret, effet tantum falfa, & non vera. Quod fi volchant Aduersarij , cam habere aliud obieclum, quod directe cognosceret : Respondendum, implicare contradictionem intellectum. ferre iudicium de aliquo obiecto, & smul iudicare iudicium illud effe falsum, quia tenderet in fibi malum cognitum ve malum; nam falfeas eft malum intellectus, vt patet.

SECTIO SECVNDA-

An diri possit aliquis alius allus à pradilitis distinctus, qui de vero in falfum wuxari posst •

13

Onclusio est affirmaciua, & communis inter antiquos tam Philosophos, qua Theologos , quos lequieur Suares diffut & mangh. fect. 2. name. 19. Quiros in fue envis diffue. 990. fect. 2. Contra quam plures Recentiores, inter quos eft Hureadus disput. 9. de anim fell. 4. Ar-ringa disput. 14. Lag. sett. 2. fubsell. prima Ouledus comeren- 7. de ani. punche. 2. S. I. Comptonus dipm. 45. Log. falt. prima , & freunda , & alij . Item Izquierdo , Alphonius a Spinola a &

alij locie citatis à Quiros. Probatus primo Conclusio auctoritate: Ariftoteles enim in Pradicamentis cap. de fabflancias poliquam probauit maxime proprium fibftantiz effe cum vnum , & idem numero fit, contrariorum susceptium effo, sic subdit : (in alije autem nullis aliquod tale videtur, nisi quis forsan inflet dicens, orationem, & opinionem. contrariorum esse susceptibilia . eadem enim... oratio vera, & falfa videtur elle:veluti f vera St orario, sedere quempiam, co surgente, ipla eadom falfa erie . fimiliter autem , & de opinione . si quis enim verum putet : aliquem sederes surgence co., falso putabit, candem de ipso opinionem habens) sie ille: Porrò cum hac se obiectio, quam fibi ex fententia aduesfariorum proponit, arque adeò non possir ex ez colligi à nobis illius mens : recte camen colligitur ex responsione, quam adducit, que duplex est: Et in priori quidem concedit orationem , & opiniouem de vers in falfam mutari posse, atque adeò esse contrariorum susceptibilia; sed negat confequentiam disparitate adducendo , eo quod oratio, & opinio licet suscipiant contraria, non eamen per mutationem flui, fed obiectorum taneum id præstant : contra verò substantia cumex calida V. G. fit frigida &c. Verbacius funt (nam ea , qua in lubkaneije lune,iple quidem... mutata

Digitized by GOGIC

murgea lulecpeibilig fune coneratiorum Oratio. antend , & chinis ibla daidem immobilia omnino perfecerant: cum, kero res, monetur, concraria circa ipla finge. Oracio namque cius quod, sedent aliquis , permaner eadem : cum verò res man sie glieg opnando vera, aliquando falsa dici-1 ter faltem mono bebblinu fapitantis egy ke jeut cundum mutationem kii iplus lusceptibilis lit. couttatiothin) in seconds set or responsione negat, quidem l'hilosophus, absolute orationem & opinianem suscipere posse contraria, etiam. siewyeris, posline seri falla y & ex sulfisvence. eq quod nihil dicitur recipone woum contrarium. & abijcere alterum, visi aliquam mmas. tionemin la iplo lubeat : fic enim habor (fi quis : much recipiat etiam bac sprationem, & opinionem sulceptibilia ella contrariorum, non esthas utrum. Oratio namque & & opinio non cos quod ipla aliquida ecipians, contratiorum fufcentibilia esse dicuntor - sed co quod circa alterum aliqua passio sada sit; nam co, quod res. el jaue non elt, co etiam oracio vera, vel falla : clesticitur . Non en quod ipla susceptibilis sit > canciationing simpliciter enim à nullo 3 neque orzaio neque opinio movetur. Verum fubilantia con quod ipfacontraria recipiat: hoc suscepribilis esse converiorum dicieur) Hac Philo-1 sopkus quem vides in veraque responsione ex propria sententia admittere cande numero orationem 3 & opinionem posse mutari de vera in... falfam ; & e conera . 19

Ad hanc enidentiffimam Aristotelis' auctoricarem respondent primo Nonnulli : eum non? furthe fuxta propriam fententiam locurum . Sed contra hanc responsionem facit primo auttoritas D. T. qui prima parte questione 14. art. 15 ad terrimo arguens contra Nominales, qui dicebant idem elle enunciabile! Christum nasci, & este nasciturum, & esse natum : ex hoc, inquit ; se-' queretur's quod propositio, que semel est vera, esset semper vera; quod est contra Physolo-phu, qui dicit, quod hec oratio (Socrates ledet) vera est, eo sedente; & eadem falsa est eo. furgence . ergo S. T. putauit Phylosophum'inhoc ex propria fententia loqutum fuille:3c quod maius eft existimauit dictam fententiam eft veram, aliter non argumentatus ellet ex ea con-tra Nominales. Contra etiam est secundo, quià fi existimaffet Aristoteles non posse eandem orationem de vera fieri fallam, & è contra, facile, potudet negare aduerfarije affumentibus, quod posset, & non tanta prolixitate verborum duas responsiones eis daret . & in verague concederer quod assumebant, ne verbum quidem de probabilitate contraria, fententia faciendo -

-Ad verinfque auctoritatem responder fecuadà Arriaga loco cicato Jul num, 63, D. T. posse ibi explicari non de eadem numero propolitione, sed de alia amnino ei simili. Aristocelem Acto fodifitim qe btobolitione exterus non de mentali.

Sed, neutra explicacio procedit. Non prior primò, quia fic de dinenta propolicione loqueretur D. T. ac loqueus effet Philosophus; nam. vous ageret de mentali non cadé numero phy-

17

fice , fed maraliter , ve ali loquuntur. Conera verà Artitoreles de eadem numero physice externa. led fi bor effer, male D. T. adduceses ad luam lententiam confirmendam aucto-Titacem Phylolophi, go quod de alia omnino brobolitione agerce & hou de eadem! ergo gc.

Dejude lie argue; bac explication quod D. Tonon loquatur da endem numero propolitione, led de alia omnino ei simili, non fahet Arriaga z ergo ad nihit infernit. Probo anteceden : fit propositio vers (Petrus loquitur ininstauci A.) hac oon haber alias omnino, simjles nisi illas, qua dicune, Potrus loquitur in instanti A. nam ilhe guz affirmant seum loqui in inflami B. vel C. vel D cum exprimant diversa tempora diversificantur inter le led postto quod vna ex illis , que dicunt : Perrus, loquitur, ininttanti. A. chvera, implicar alias, que idem affirmant effe fallas, & è contra ex suppositio-, nes quod vna fit fallas alias quoque fallas ellenecesse est . erga dicere a quoch D. T. quando as-(crit, quod cadem, propolitio mutari, polit devera in fallam, non loquatur, de cadem numerqa fed de aba omnino eistimili anon fauer Arriaggi & rofte id quidem, fremmfaueret maxime quia razione illius algerius fimilis fibi e potest dici falfa, qua ratione fui prins crat vera , fed fe elt omnino fimilis illi, id repugnaturergo &c.

Quod verò neque explicamo, quam tubuit, 19 auctor auctoritati Aristotelis sit probabilis Pane tet primo, quie cuam fiverum ellet., quodifee, fola propopolitione experna affirmaret Rhylolge, phus poste cam mutari de vera in falsam ? hac , lieuti non est propositio, nist denominatine quan. tenus videlicet informatur interna, itanon ell. vera neque faifa nist per denominationem, extrinfecam desumpeant, du varitate, & faifeare: propositionis, mentalis 5 ergo sevocalis de nerainfalfam mutarie potoft ." Pet prius: necesit udu. vt postripla mentalis eni per le competit varia > tas , & falfitas , & ex qua veraque affectio is vocalem deriuatur . Deinde Ariftoniles non ichlum loquieur de orarione, quo nomine appullatie poreft eriam externá propolitio ; fedieriamide opinione, que per le loquendo importat sulumo afininitellectualem, dum, aic- tum, orafinnen. tum opinionem de veris in faffas polle immaris & semper de veraque conjunction, & expresse? melitipnem facit, quod hon obialium filiem milia. viderat facere, quain vi noiel non feltum pro+ poffeibhem interndin fanh externa connunctami led Etiam folam internam polle murari de vera: infalsa ergo nequit Philofophiis exponis quod loquatur de propositione touss fantum, & non ;

Arque hae quantitut ad auctoritatem . quan-. tum yero ad rationem aftifiet, dio milii actum. genera affignari poste tidemur , qui de venis in fallos mutari polintil rimum corum que à cemporis fignificatione abioluuntlii : Secundum vore corum qui, confuse tempus prælens, quod reprelentant, exprimunt.

Quo, ad primum se procedirur : in hac pro-. politione: Petrus, elt justus, fi pollet verbum (elt) abfolui à fignificatione tepofis, vuque hac pros positio posset mutari de uera in fallam; sed uer-

bum (eft) in ca, à tempotis fignifications abfolui potent ei go potent illa propoutio mutart de vera in tallam. Confequencia en legicima; leg attadne bermitte aigeent biopstione edere. Propo igitur maiorem dupliciter ? primà ad hominem contra aduer (arios, qui nulla alia ratione furm fententiam defenduat , mit quia propolitio lignificat tempte, in quo vel obiechunt supponicur esse illi conforme, vel non; fi prinium erie femper vera, fi fecundum : femper fatfa. ergg fi verbum (eft) abiolnerecur & cempore, sam hac tatto ceffatet; & tic mutati poster de vera in fallam . Secundà absolucea quia veritas confittit in conformitate cognitionis cum abjecto; fallicas vera indifformitate ; fed fi propositio absoluatur à significa-tione temporis, posest madà elle conforms bb.ecto, moud difformis, ergo fi abiblipatur à lignificatione remporis potett modò elle veza, modò falla . huius fyllogifmi fola minor probanda eft . probacur aucem fic a confeat barietem Album A . abique vila fui mutatione poffe moda, fimilem elle Parcei B. modadita fimilem, timilem quidem, si Paries B. fiat albus, didimilem vero h ex alba has niger; led hoe non oif a quia Paries A., in ratione timilis & difficilis abluluisur a fignificatione temporis. ergo fi hac propositio : Perrus est iuf. cus, a fignificatione cemporis absoluteur pateth modò elle conformis obiecto suo, modò difformis, per hoc pracise, quod l'etrus ex iuito. que sui mutatione pussit modo elle similia Parieti B. madò dillimilis per solam mutatianem Parietis B. ex albo in nigrum, verillimum of in quacumque leptentia a identificante bujusmodi denominationes cum subiecto, fiué diesent, quad fimilieudo, & distimiliendo fint relationes cotaliter intrinfeça fundamento, fiuè quod fine partim extfinleça partim intrinfecz ex meris absolucis compasses. Qued vero paries Albus A, polit le muteri eo quod in-e ratione fimilis, & distimilis absoluteur à figui-Acatione remposis, videtut plus quam certum. si enim ad essendum similem, vel distimilem. fignificatio temporis importatetur, vel lemper ellet smilis, vel semper distimilis; sicuti dicimus de propositione illa (Perrus est influs) quod semper sit vera, vel semper falla; co. quod verbu (eft) fignificat cum tempore. Quod denique ex his lequatur, quod li propolitioa (Petrus eft influs), absoluztur a fignificatione temporis, potesit modò elle conformis obiella suo modò dissormis, suadetur ex co, quia conformitas, & difformitas, de quibus loquimura habent summam cum similitudine. & diffimilicudine affinitatem . Ambz enim dicunt voum in recto, & alterum in obliquo, & conformitas quidem sicuti similitudo importat tectum habere contenientiam cum obliquo, difformia tas verd a & dissimilituda disconuententiami; & differunt solum, quod conformitas, & difformitas cum obiecto vipoté intentionales possint ese ad obiectum non existens, imà eriam ad impossibile. Contra verò similitudo, & dulimilicude cum fiet denominaciones rea-

les requirunt necessario terminum existentemo qued diferimem intentioni nofiz non obfiat, qua folum erac allignare racionem cur Paries Albus A . abique vila ini mutacione polite , c\$ es quod crat similis Parieti Albo B., transite. in-diffimilem per hoc, quod Paries B. de A ho euadat niger; & non pothe in fententia d ver laciorum propolitio que dicit: Petrus elt influsivantire de vera in falfam perhoc, quod Petrus de suito fiat iniuflus. Quam racionem dicimus nultam aliam effe , wifi quis in propolitione : (Petrus ell iulius) particula oft non . absolutur a cempore. At verà l'aries A. in. racione amilia absoluttur. Hoc idem svaderi polie videtur Paritate es imagine delumpta-Depingat quis modà casu simulacrum Caroli-Secundi Regis Hispaniarum, quod non reprefentet illum puberem , houti el . fed maturn ac peac lenelequeis matis a profecto hare pi-Quez in pralentia ellet difformis Regi paberia led quando hie annuenze Numine erit zrace. long zuus shique vila fui mucatione ouades siliconformis; led hoc, a non nife quia absoluteur a cempere, alioquia eriam nune pueanda esser. eius imago, etgo &c. Queniam veré dicese: pollunt aduerlarij : et iam hoc tempose dictum timulacrum effe conforme Regi non quidem... hoc tempore existenti, sed illo, in quo erie: maturus acatesideo fufficiat parieta ex parieto. desumpta. Atque has pro probatione maioria. principalis Syllogyimi.

Probemus nunca si placeta eius misorem , in qua subsumebamus in hac propositione (Per equs est justus verbum (est) polle absolui ab omni tempore: id duplici etiam argumento; suadeo; & primo quidem sic: proposiciones in: materia necessaria absoluqueur à tempore , ve homo est substantia. Leo est animal &cc. ergon: & proposiciones in materia contingenti possur vsurpari prascindendo à finguiscatione.

temporis,

Respondet ad hoc Comptonus a neganda, 23 confequenciam; & disparitatem alignando. dicit, propolitiones illas in materia necessaria, elle conditionatas, & carum lenlum elle. Homo quando dumque existit est substantia. Leo li existac, est animal &cc. Et sic significate, omne tempus indeterminate. Sed contra ek, primo, quia fallum est diffas propositiones este coditionatas, ve suo loco probabimus. Contra eria eft sceudosquia dato quod fint coditionsta,ideo fit cales,quia nulla aeque de prasétione. que de praterito, neque de futuro existenciam imporcant ex parte lublecti; quod dici aequit de propolitionibus accidentalibus, cuinfmodi est nottra; lappomude enim subiectum, de guo enunciantur, exidere; led non obffante, quot sationalitas supponat animalitatem, præstini-d dere potek ab illa ; ergo &ce: Coatra denique rettio quis, fi ided dicuatur Absolui & tenipore illa quis verum est in illis omnis cempor indeterminate fignificari: ratio viterior huius rei eft; vt docet Arriaga difper. 13. fest.3.10000-45. quia solum fignificant connexionem inter pradicatum, & lubiectum, quareaus non pe tek intelligi perfecte fubiectum, quia intelli-Eyent ,

gatur etiam prædicatum. sed hoc non reperitur in nostra propositione accidentali, ergo si in ea verbum (est) absoluatur à tempore, non sequitur quod debet fignificare omne tempus indecerminate.

Secundum argumentum ad eamdem minore principalem probandam lumitus ex fentendas que docet posse diminitàs entitatem ercaram ab omni duratione absolui, quamque Ouredus in phys. comer. 16. seel. 2. protrat teneti de fendete omnes, qui darationem effe modum rebus durantibus superadditum docent. Portò hanc sententiam licét ego in physicis confuraverium: sic camen ex ea argumentum defumo: Etiam fi creatura existens non postit à parte rei ab omni tempore abfolui : non eft cur non poffie abfolui per intellectum; fed hoc fufficie ve verbum (eit) in hac propositione (Petrus est iuitus;) abfolui ab omni tepore poltit. ergo verbum (eft) in dicta propositione poteff defacto à fignificatione temporis liberari. Maior mihi viderur cerra; quid enim repugnat, quo minus ego hodie concipiam conflatum accidentale ex Petro, & iuftitia, & illum affirmem abfque co, quod de eius duratione cogtem ? ad eum plene modum ; quo poffum illud affirmare abfque co,quod cogirem quod fir in loco ; & recte id quidem ; cum enim vtrumq; fit qu'id confequens ad effe rer, non eft cur res pracifiue fine vtroque concipi nequeat . Minor verò fuadetur, quia conflatum illud accidentale ex Petro , & infirtia poreft concipi cum pracisione à tempore, quantumuis à parte rei non possit ab co prascindere . ergo licet verbum (eft) frante fua adaquata fignificatione non possit à significatione temporis liberari : poterit tamen vinrpati pro vt præcise coniusctionem extremorum importat . Confirmatur quia cum agamus de propositione mere mentalishoc iplo quod conflat intellectum poffe affirmare de Petro iuftitiam cum pracifione 2 temporesiam habemus actum eins a tempore abfolutum,non quidem in ordine ad effendum; ne ad representandum; de quo questio nostra procedit, ergo &c.

Quò ad fecundum verò genus actnum de ve ris in falfos convertibilium, fic conclutionem. probarem : quotiescumque aliqua intellectio attingit aliqued objectum fingulare ita confuse, & obfcure, vr illud non valear difcernere ab alijs fimilibus, tunc etiam fi loco illius aliud fimile fubitituatur, poteft per fe loquendo eadem numero perseuerere. sed quando quis dicit (Petrus nuc peccat)poteft cognofcere hoc inftans ita obfrute, & confuse, ve illud non discernat ab alijs, ergo potest per se loquendo etiam fi varientur instantia dicta cognitio eadem numero perfeuerare, non est igicur cur huiufmodi cognicio non posse mutari de vera in fallam. Hæc posterior confequentia eft manifefta, quia ftante eadem cognitione, & mutatis inftantibus, Petrus in prime poteft peccare, & in fecundo porest non peccare. ergo fi ponamus quod ira fit defacto, ficuti fine vllo absurdo poni potett ; cognitio il-

R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

la, quæ dicit (Petrus nune peccat,) in primo initanti erit vera, & in secundo fassa: prior verò consequentia legitimè ex præmills destanti en Quare tota difficultas est in probatione præmissarum, probatego primo minorem see ponamus quod Paulus in hoc instanti é sommo euigelans dicat (nune Petrus peccat) absque eo quod certificetur de illo instatium ad primam vigiliam noctis pertineat, vel ad seenndam, vel ad textiam, qui enim repugnat? sed in hoc casu Paulus cognoscit hoc instans ita obscuré, & consusé, ve istud minimè discernat ab aiis, ergo potest poni

-huiulmodi cognitio. Ad probationem vero maioris fuppono dub; alterum eff, in ea me loqui de co, quod per se accidit, quidquid fit num pet accidens aliter contingat, ve videbimus : alterum vero in ea 'agi de perseutrantia, cognitionis non quò ad existentiam realem sui, nam quod possie sic perfeuerare, etiam fi mutecur obiectum, clare, & diftincte à le cognitum certum eft lagitur ergo de perseuerantia cognitionis quò ad representationem; ita vt fensus sit, quod quoties aliqua intellectio cognofere allquod obrectum flingulare ita confusé, & obscuré, ve non valeat illed diference ab alijs limilibus, tunc eciam si loco illius aliud fimile obiectum subflituatur, possit per se loquendo cadem numero perfeuerare eodem modo reprefentando pollerius, ficuti reprelentabat prius;in quo se-Lu probatue maior Primo, quià quoties hàbeige eadem ratio representabilismon est cur eadem facio represchrativabyariari debeat; fed quoties cognitio attlifelt attende obtection fingulare confuse, rifam h locorillius aliud lub-Rieustue dummodo übh appareanvilum dischi mensper quod differe ab ilio; habecur eadeln ratio tepresentabilicatis in vertique ergo non ell cur variani debear cagnielb, in qua cadem ratio representativa iligium reperitur.

Dires forte : quod quemadmodum politamia dis confusione ex paire duorum ob ectorum lemper tamen duplex numero representabilitashabeturita duplex ratio representatio na ex parce cognitionis haberi debet. Sed conele elf s tym quiz tion els nonum quod vna pi-Bura fic representacida duorum nominum, qui in membrorum proportione, colore, quantitate, & teliquis accidentibus sunt inter se fimiles': 'tim' etiam 'quia' posito, quod respectiu Moram objectorum confuse cognitorum aire cognitiones darentur, he effent omnino finiles in reprefentando illa hoc ipio quod nu la corum diuexfreacem repralentarent . ergo jam alterutra earum police modo vnum, modo alrerum habere pro obiscio, lifee verumque hamul habere non posser co quod voum numero possimus ab ea represe de all?

Seculdo eadem maiot faide clir emplicando rella la calla nottro, in quo podimus Paulum experrectum e somno dicere (nunc Petrus pecesa) absque eo quod hoc nunc, ab alias illius noche discernat se lluc Paulus enigitas set in prima nochis vigilia, sue in secunda, sue in tertia, candem cognitionem elicuisse.

Bbb

crgo

ergo fi loca vaius instantis nocturni substituatur alterum, eadem numero cognitio in repralentando perseuerabit. Consequencia videtur folida; nam tota ratio mutationis in sententia Aduersariorum oritur ex eo, quia variatur obiectum; sed eodem modo variaretur obie-Aum in prima productione hoc iplo, quod elicita fuillet in diuerlis instatibus dica cognitio. ergo &c. Pro antecedentis autem probations aduerto me non curare in pralenti , num çognitio illa effet ea lem numero in effendo, nec ne ? in mea enim sententia, qua defendo determinationem effectuum quo ad indmiduationem habere causas ex circumstantijs, videtur dicendum, quod non . sed sufficit, quod sit eadem in repræsentando, quatenus vna nullo modo diversificaretur quo ad formalem reprælentationem ab alia, ad eum plane modum. quo duplex cognicio, que eodem claritatis gradu cognosceret Perrum, quo posito sie aqrecedens illudeuincerem : si Paulus experre-Aus effet in lecuda vigilia nochis, ficuti experrectus eft in tertia V.G. non poffer allignari vnde prouenirer illa diuersitas cognitionum in. repræsentando e ergo dicendum est quod eandem in representando eliquisset. Antecedens probacut quia supponimus a quod inse ignoret quota hora noctis sit, atque adeà quod quantum eft de,fe eodem modo fe haberet in secunda, ac in terria vigilia, erga si qua diuerlicas ailignabilis ellet, ea proueniret ex dinerlitate obiectorum, quia nimirum diuerfum effet inftans fecuada vigilia, ac testia, sed hoc non parest dicia quia diuerbras objectorua ad hoc ve cogniziones diversas faciarinecelles est ve intellectui representetur, in nastro auté calu non representatur intellectui Pauli huinf modi diuerlitas, ve patet, ergo &c. Maior huius probaturiquia fi non requireretur, vt diner ficas obiectorum proponerecur intellectui, sed sufficeret ve inla obiecta à parce rei essent dinerla ad hoc, ve divertitas in cognitionibus resulcaret: faciamus quod czco cuidam approximetur Petrus ; iple verò existimet esse Pau lum, tum fict diversam cognitionem in repræ sentando Paulum elicuisset hic czcus, si verè illi appropinqualler Paulus, ac elicuie per hoca quod oi appropinquauit Petrus; sed hoc ef manifefte contra experientiam . ergo non sufe ficit sola obiectorum diversitas, ve diversitas incognitionibus resultet, sed prateres requititur ve bæc diuersitas proponatur, & appareat

intellectui . quod erat probandum. Jam vere transitum huius seeundi generis actuum de veris in falsos suadere videtur ratio qua veitur Quiros a nu. 18. ad noftram fentetism susdendam , assumendo , quod propositio, que in inftanti A. supponit pro ipsoinr ftanti A. & eft vera , existens in B, supponere , valeat pro inftanti B. & eff falla, co quod cognitio licet catera obiecta variare non poffic. determinationem tamen in fantis valeat varis are per denominationem extrinseeam fibl ab iplis met infrancibus prouenientem.

SECTIO TERTIA.

Solumeur obiediones contra pracedon iem doctrinam

O Bijcies primò contra primam rationem. 29 qua nottram Conclusionem probamus, de lumptam ex auctoritate, fic : D. T. viitur au-Ctoritate Aristotelis ad impugnandam sententiam Nominalium, qui dicebant idem effe enunciabile Christum nafer, & este nascicury, & esse natum, eq quod eadem Natiuitas Chrittiper hie tria lignificetur, fed hae fententia ett formaliflime eadem cum noftra, quam tradidimus lectione prima conclusione prima..... ergo malé adducteur pro nobis Aristoteles, & D.T. Minor, que sola probatione eget, suadecur, quia nos ibi documus candem propositionem cadentem lupra determinatum tempus semel veram, este semper veram, & sic nué enunciem : Petrus currit, fine curret, hue cucurrit: fi cursus est conjunctus cum Petro in ordine ad idé numero inflans, omnes esle veras, é contra verò fallas.ergo &c.

Respondeo, concessa maiore, negando minorem ; ad cuius probationem dico inter mea & Nominalium sententia latum esse discrime; illi enim volchant idem enunciabile esse Chri Aum nasciturum , nasci , & elle natumaetiam in ordine ad idem determinatifimum inffans, eo quod eadem Christi Natiuitas ab omnibus importatur; quod elle fallum, fuadetur fumendo determinatum instans , in quo propesitiones ille proferuntur, & sic poffes discurrendo i vel in eq existic Natiuitas Christi, vel ngn : fi primum, eft. folum verum enunciabile Christus nascitur; si secundum est falsum; & de reliquis duobus arguo sic : si in eo instanti non existic; vel exister in futurum , vel extitit iam ; fi primum , erit verum, quod fit nafeiturus ; fi fecundum, quod fie natus. quare ficuti implicat fimul effe , & non effe ; fuiffe , & non fuisse &c. ita implicat idem esse enunciabileChristu nascijeste nascituru & este natu nos verò dicimus,quod illa propoficio,que vete dixit ante natiuitatem (Christus nascetur) excludendo ab illo instantisio quo primò prolata est ip sam Natiuitatem, & includendo illam pro tempore sequenti, etiam fi duraffet per totam aternitatem a parte poft, femper effet vera , quia eius veritas sumitur per ordinem ad illud determinatum instans, pro quo Natiuitas non erat, fed futura erat; addidimus tamen quod dica propositio cum natiuitate coefficens non debebat explicari amplitus per verbum(erit) sed per verbam(eft) fi vero duret adhuc , pofiquam natus eff, neque per verbum(eft) neque per verbum (erit) fed per verbum (fuit)hoc autem eft plus quam verum; quia ficuti idem numero inftans A. V. G. ante quam fit , dicicur futurum , & quando eff, dicieur pralens & guando cranfije , dicieur pratericum: ita & propositio, que enuuciac natiuitatem Christi coexistere dicto instanti determinato, existent ante ipsum instans debet

bet exponi per enunciationem, quæ signissect Natiuitatem futuram; existens verò in ipso instanti per enunciationem, que significet. Natiuitatem præsentem; existens denique post ipfum inftans per enunciationem, que lignificet Natiuitatem præteritam. ex qua doctrina nullo modo sequitur pro eodem instanti esse simula & non esse: fuisse, & non fuisse: suturam esse, & non futuram esse Nativitatem, sicuti ex Nominalium sententia rectè deducieur-

Contra verò primum genus actuum, quos diximus transite posse de veris in falsos, & è contra per hoc quod præscindant à tempore.

Obijcies Recundò ex Comptono disput. citata fett. secunda: Secundum Dialecticos omnes fundatos in Aristotele, omne indicium absolutum includit essentialiser verbum; sed verbum significat essentialiter tempus; definitur enimvox fignificatiua cum tempore, ergo sicuti xepugnat dari iudicium præseindens à tempor ica & genus actuum, qui ratione huius pracisionis de veris transire possine in fallos.

Respondeo distinguendo maiorem, omne iudicium absolutum interius consummatum includir essentialites xerbum, nego: omne iudicium absolutum exterius prolatum per proposizionem vocalem, concedo maiorem; & concessa minore, ad consequenciam dico, quod sicuti non repugnat dari iudicium interius confummatum præscindens à tempore, vri supra probamimus, ita neque genus actuum, qui beneficio. huius przeifionis de veris transire possint infalles . cum quo tamen flat , quedlibet iudicium exterius prolatum necessariò explicandam esse per verbum tempus ad significans a à quo essentialiter præscindat internum, licèt segulariter loquendo non præscindat . quare nihil aliud concludit obiectio , quam non possessi dari propositionem externam, que prescindat à tempore, quod vitrè conceditur. sed nen est COBETA DOS.

Obijcies tertiò contra hoo idem genus achium ex Arriaga loca civata num. 62. vel fupponimus non dari nisi solam abstractionem formalem, vel admittimus obiectivam. in neutra-Tententia sequitur, quod propositio illa (Petrus currit) possit mutari de vera in fassam. ergo &c. Probatur minor, quo ad priorem quando, dico (Petrus currit) ex parte obie-Eti veniunt omnia instantia: vekigitur sumuneur copulatine omnia simul : vel dissunctine, hoc, aut illud: vel copulate, hoc & & illud. quodeumque dicatur, cognitio sicuti fuit ab initio, semper erit, suè vera, siuè falsa; ergo &c. Probatur etiam eadem minor quo ad pofleriorem, quia admiffa abstractione ex parte, obiecti, huic actui (Petrus currit) correspon det ex parte obiecti ratio instantis ab hoc, vel illo instanti præscindens, cum sit abstracta a multis . ergo ad huius actus veritatem sufficit si in vno instanti verificetur, quod Petrus currat. ficuti ad veritatem huius alterius (Homo currit) sufficit si currat vnus homo. sed hæc veritas, quantumuis duret actus ille, mutari non potest . ergo &c.

B. P. 1of. Polizza Philosoph. tons. 3.

Respondeo; concessa maiore, negando min norem; & dico, quod fiuè admittatur. fola abstractio formalis, siuè etiam obiectina, semper propositio (Petrus currit) abstrahens à tempore, potest mutari de vera in falsam. Ratio vniuersalis huius rei ea , quia dista abstractiones sunt in ordine ad ea prædicata, que nemine cogitante identificantur inter fe; cum autemcursus. Petri distinguatur realiter à tempore, in quo exercetur: hinc fit, yt hac quaftio de. abstractione formali, & objectiua nibil faciae ad calum nostrum a neque probationes vtrinfque partis minoris nos impetant. Verum dato, quod quando intellectus dicit (Petrus currit). abstrahendo à tempore, vel ex parte actus, vel ex parse objecti abstrahere debeat;nego in new-. tra sententia dictam propositionem mutari polle de vera in falsam. Et ad priorem minoris probationem in contrarium, concesso antecedente, quod nimirum ex parte obiecti dictæ propositionis veniant omnia instantia ; nego, consequentiam, videlicer ea venire, vel copulatine, vel difunctine, vel copulate; Ratio ne gationis est in promptu; hac enim diuersitas se tenet ex parte cognitionis exprimentis instantia a at nos in hac via supponimus cognitionem. nullo modo exprimere illa, atque de eis nullatenus intellectum certificare posse; ergo quauis illa habeat ex parte obiecti, nulla ex dictis. modis ea exprimit; & sic quantum est de se indisserter se habet ad vnumquodque illorum. Ad posteriorem verò einsdem minoris probationem, in qua supponitur actus ille abstrahere ex parte obiesti ab omni instanti, nego absoluté antecedens nam hic actus (Petrus currit) dupliciter concipi potest abstrabere à tempore: prime à tempore in specie tantum hoc, vel illo, secundo etiam in genere ita, ve nullo modo attingat rationem temporis; quamuis autemactus. primo; modo ablirahens importet rationem in-Annis ab hoc, vehillo abstractam: at nonactus abstrahens secundo modo. Porrò primum. genus actuum, qui per nos de veris transire posfunt in falsos, non primo; sed secundo modo abitrahere ponuntur à tempore.

Obijcies quartò contra idem genus ex Comptono loco cuato num 4 si hac propositio (Petrus dormit) nullum tempus significat, in quo sompartem : Admissa sola abstractione formali. Anus exerceatur, quocumque tempore ponatur fomnus, propositio erit vera . ergo uunquam. poterit mutasi in fallam; Consequentia patet. Antecedens probatur · propositio illa nulium... tempus fignificans solum repræsentat somnum secundum se; sed quocumque tempore somnus detur, datur fecundum fe .. ergo quocumque cempore ponatur sommes, semper erit verapropolitio, quia semper erit suo obiecto conpropout formis

Respondes negando antecedens. Ad cuius probationem distinguo maiorem: Propositio illa solum repræsentat somnum secundum se; & si quidem particula, secundum se excludat repræsentationem inhæsionis ipsius somni insubiecto, nego; sin autem includat, concedo maiorem ; & sic distincta codem modo minore, nego consequenciam . dico enim ex co quod Bbb 2

propositio de qu'a loquimur repræsentet somnum afficientem Petrum, & ex eo quod quocumque tempore existat talis somnus inhareat in ipso Petro, folum sequi, quod pro eo tempore,pro quo ponitur somnus afficere Petrum. nt vera propolitio, quia est suo obiecto conformis. cum quo stat quod pro co tempore, pro quo no pohitur illu afficere, sit falsa, vepotè dissormis objecto suo ; alioquin esfet zternz veritatis , siéuti propositiones in materia necessaria - quare tic Comptonum redarguo: ideo hac propositio: (Homo est animal)est semper vera, quia in qua-. cumque suppositione habetur homo, habetur quod sit animal: sed non in quacumque suppositione habetur Petrus, habetur, quod dormiat. ergo propositio illa, quæ affirmat de co somnum, non erit semper vera, sed solum per ordinem ad illud spatium temporis, pro quo som-

nus exercebitur à Petro. Contra secundum verò genus acumqui satione obscuritatis de veris mutari possunt infalsos, ex codem Compteno obijcies quintò ex his, quæ habet aum. 6 Si hoc effet, sequeretur, quod actus mutare pusset obiectum suum ; sed hoceft falfum; ergo &c. fequela parce, quian per nos actus, quo Paulus experrectus dicie, (nunc Petrus peccar) non discernendo illud instans ab alijs, potest habere pro obiecto modà vnum, modò aliud inftans. ergo in nostra sententia idem actus iam mutare posset obiectum; Minor verò suadetur, quia fi Ouum A. quod cernitur à Petro, imperceptibiliter amoueatur, & ouum. B. illi omninò simile substituatur, abfurdum est afferere, quod eadem numero visio Petri perseueret ; sed hoc, non nifi, quia cadem visio mutaret obiectum; ergo &c. Maior huins, quæ sola probatione eget probatur, quia hæc numero visio ab his numero speciebus dependet. sed hæ numero species visibiles cum fint femen obiecti, non nifi ab hoc numero obiecto procedere possunt ergo absurdum est afferere quod uisso, qua Petrus intuebatur Ouum A. remaneat eadem numero, si loco huius substituatur imperceptibiliter ouum B.

Respondeo, distinguendo sequelam : actus mutare poster obiectum suum, si illud exprimat ve discretum abalijs, nego: fi illud exprimat non discernendo ipsum ab alijs , subdittinguo sequelani, & si quidem sensus sit, quod mutare posset obiectum secundum eam rationem secundum quam illud exprimit, nego: secundum quam illud uon exprimit, concedo fequelam; & sic distincta minore, nego consequentiam, & dico: quando quis experredus enunciat (nunc Petrus peccat &c) licet non discernatillud determinatum instans, in quo est, ab alijs instantibus; discernit tamen instans ab omni eo, quod non est instans . vndè fit ve ab instanti hoc modo considerato specisicetur aclus, & ad illud dicat essentialem ordinem, & hoc solum sit obiectum, quod mutare non possit; cum quo stat; quod idem actus possit durare, quantumuis vnum inftans mutetur in alium; quia in veroque perseuerat ratio instanris, à quo suam essentiam, & specificationem. desumit. Ad probationem minoris concedo, ablurdum esse in casu illo de Ouis inter se omnino similibus, afferere eandem numero visionem in Petro remanere, sed nego hoc absurdu prouenire ex eo pracise, quod visio illa suum. mutaret obiectum indeterminatum, quodnó distingueret ab alio, sed ex eo, quod sit specialiter connexa cum speciebus, que in fieri, & conseruari ab obiectis numericè determinatis emanent; vt enim benè in probatione maioris affumitur, hac numero visio, ab his speciebus numero pendet ; cum igitur ha numero species ab hoc numero obiecto, & non ab alio procedere valeant: hinc fit, we eadem numero viño eranfeundo ex vno in aliud obiectum perseuerare non valeat. At verd actus intellectuales , dequibus loquimur, procedune à speciebus intelligibilibus, que neque in fieri, neque in couleruari pendent à suis obiecis; vnde non est mirum si intellectus aliquam huiusmodi speciem... fibi contranerit ita cunfulam, vt nquè pluta. obiecta similia dinisim sumpta reprofensace

DISPVTATIO VIGESIMA SEPTIMA

DE INTENSIONE VERITATIS, ET Falsitatis, deque carum subiceto.

VO remanée ad tractationem veritatis, & falsitatis, in communicapedienda: alterum est, ve videamus, nam sine ex numero earum sormarum, seù quasi surmarum, quæ sunt intensibiles, & remissibiles, sicuti sunt in physicis calor, & frigus: in moralibus bonitas, & maliria: & in materia de qua loquimur probabilitas, certitudo, & similes, quæ possunt esse magis, & minus intensæ, sinè formaliter, sinè aquivalenter; alterum verò verum, in omnibus prorsus actibus intellectus veritas, vel falsitas debeat necessariò, an solum in aliquibus reporiri.

SECTIO PRIMA.

Vtrum veritat formalis fuscipiat magis, O minus.

PRo, decisione supponendum veritatem for-. malem. .. quam probauimus, consistere in..... conformicate cognitionis, eum obiecto in repræsentando, dupliciter spectari poste: primò. quo ad correspondentiam, cum, illo in affirmatione, vel negatione per hoe, quod cognitio affirmet de objecto id , quodilli competie, & negec id, quad illi non competer. Secundo quo, ad torrespondentiam in expressione s& reprasentatione illins; cum enim eognitio vera, ratione veritatie, quam habet semper faciat nobis aliquid innoccicere de objecto. suo incomplexo, quod prius non innocescelus ; cumque hoe non aliter præfect, quam exprimendo, & explicando per prædicatum id a quod obscure, continebat iplum obiectum incomplexamihine St. s. ve vericus, formalis, etiam focundum hanc correspondentiam, cum suo objecto considerari; posse ; non quali verò præscindere valeat à prima, fiquidem essentialiter, & impræscindibiliter in cafu nostro illam includie; sed quia prima fine hac confiderari potest, His autem pra-: notatis .

Sie prima Coclusio: Vericas formalia quo ad; correspondenciam in assirmatione; se megatione, cum objecto mus suspicit enagis; se minus. Est communis, se cam dodont suatez. Hurndus, Arriaga, quo scitat, se sequim Compronua aissi pre 45. logo setti se mune. 4.

Probattir, quia affirmatio, vel negatio non fuscipiunt magis, & minus, sed consistunt in indivisibilit, ergo veritar formalia pro; ve importat correspondentiam cum suo obiesto in affirmando id quad illi competer, se negando id, quod non competir, non sucipiu magis & minus. Consequencia patet à antendens essiscitur, quia affirmatio decit objectum esse, ne-

व विवाद

gatio dicit non esse. sed esse, & non esse non esse sus fuscipium magis, & minus, sed consistunt in indiuisibili, ve patet ex illo pronunciato: Quod-libet aut. est, aut. non est, ergo, & assirmatio, que respicit esse se negatio, que respicit non esse consistunt in indiuisibili.

Obijcies primò: propolitio, cui magis repugnat falstras, est magis vera, sed propositionibus veris in materia necessaria, & impossibili quo ad affirmationem > & negationem confideratis magis repugnat falfitas, quam illis, qua funt verz in materia, contingenti ; ergo, illæ fant magis verz . Major videtur certa . Minor probatur, quia propositio, qua affirmo de Petro quad fit homo, eft in materia necessaria ; illauveròsqua nego de codem, quod fe lignum, eft im materia impossibili ; sed neque affirmatio priorisi, neque negatio postenieria possure eriam per absoluram Dei potentiam falssicari: contra verò propositio si qua affirmo de Petro quod sit frigidus, eius affirmatio potuisser esse falsa, sicuti. Petrus qui defacto est frigidus , potuisser non esse frigidus - ergo &c.:

Respondro, negando maiorem, propositio crim cui magis, repugnat falsess non est magis vera, quam illa cui minus sepugnat, sed est magis necessaria, se insaltibilis; alindenim est veritatem quo ad assirmationem, se nugutionem consideratam este maiorem, aliudiverd este magis necessariam primum est falsem, socionem consideratam primum est falsem, socionem quendo de propositionibus in materia necessaria, se imposibili sisemulum verum. Rutio est quia licer aqualum sisbaaut veriratem enno propositionibus, in materia contingenti, properer sarionem modo dictam assismant tamen. Se negane aliquid de aliquo, quadinè per absorbatam quidem Dei posentiam potest alicer se habere a Contra verò propositiones in materia, contingenti.

Obijcies secundo: veritas scientiz, qua.
Deus assirmat, vel negat aliquid de aliquo, est
maior, quam veritas scientis, qua id faciat
divina

creatura ergo falsa conclusio. Consequentia patet · Antecedens probatur; veritas scientiz diuing est perfectior. ergo major. Respondeo distinguendo antecedens: veritas scientiæ, qua Deus affirmat, vel negat aliquid de aliquo, est maior quo ad perfectionem, concedo; quo ad veritatem, nego antecedens; & consequentiam; Ad probationem antecedentis dico: aliud effe vnam veritatem esse maiorem quò ad perfectionem, & nobilitatem, adde etiam quò ad euidentiam, & certitudinem, quam alia sit; aliud esse maiorem quò ad rationem veritatis, in primo sensu concedo veritatem scientia diuina esse maiorem veritate scientiz humanz jat non in secundo sensu, de quo est controuersia.... Ratio est, quia hæ aliæ rationes possunt suscipere magis, & minus: at conformitas cognitionis cum obiecto cognito quantum ad affirmationem, vel negationem confillit in indiuisibili. Eodem modo respondendum est, si quis dicat: Veritas formalis non diffinguitur à parte rei à iudicio intellectus, sed vnum iudicium potest esse intensius alio . ergo., & veritas . Argumentum enim hoc folum enincit veritatem. formalem entitative, & materialiter acceptain magis, & minus suscipere posse, non verò formaliter in sensu intento.

Secunda Conclusio: Veritas formalis, pro ve dicit conformitatem cognitionis cum obiecto. quò ad exprimendum illud per prædicatum,potest suscipere magis, & minus. Est contra communem.

Probatur prime. Inter veritates datur vna major alia; sed hoc dici nequit de veritatibus trascendentalibus ergo de formalibus atquinon quantum ad conformitatem cum obiecto quò ad affirmationem, & negationem, ergo quantum ad conforminatem què ad exprimendum illud per prædicatum. Maior probatur, quis nomen (verus, vera, verum) est positiuum, habens suum comparatiuum, & superlatiuum, quod non kecistent primi linguarum inuentores, nisi pusassent inter veritates ynam... esse maiorem alia; neque nos distis vocibus. voctemur nisi in eadem essemus sententia. Mipor verò fuadetur, quia veritas transcendentalis confistit in conformitate rei cum intelleclu perfecte illam cognoscente. Vnde vel conlisti in indivisibili, veltota quanta est, refundi debet in majorem, vel minorem veritatem formalem, in ordine ad quam res magis, vel minus vera denominari possit. Consequentia videtur legitima. subsumptum patet ex prima... conclusione, vbi probavimus veritatem for-. malem quò ad conformitatem cum obiecto lecundum affirmationem 3 & negationem confe-Rere in indinisibili. vliima verò consequentia est manifesta, siquidem eius bonitas fundatur in communi hominum existimatione, qui passimes dicunt (hoc est verius illo), (hoc est verisimum omnium), quod non facerent, niss putarent reritatem posse suscipere magis, & minus-

9 Dices : restitudinem consistere in indivisibili & umen omnes dicere vnam lineam esse rectiorem alia, & aliam esse omnium rectissemam. ergo &c. Respondeo ideireò nos dichis vocibus vei, loquendo de rectitudine, quia cum. constet non posse dari naturalitet persociè rectum, sicuti neque persecte planum, neque perfecte sphæricum; lineam rectiorem dicimus ea, que comparata cum alia habet minus de curuitate, rectissmam veró, que est minus curua... quam omnes aliæ, quas nouimus. At hoc dici nequit, loquendo de veritate. Omnes enim in co convenimus, quod aliqua propolitiones fint absolute veræ; quare dum dicimus vnam este alia veriorem, non possumus id saluare per hoc,

quod minus de falsitate contineant.

Probatur secundo propositio, que dicie (Homo est animal rationale), magis conformatur. cum obiecto fuo incomplexo quò ad exprimendum illud per prædicatum, quam propolitio. quæ dicit(Homo est animal) - ergo veriras formalis, pre ve dicit conformitatem cum obiecto, quò ad exprimendum illud per prædicatum, quod illi tribuit cognitio, potest suscipere magis, & minus. Consequentia est certa. Antecedens probatur, obiectum incomplexum propolitionis, in que prædicatur de komine suadefinitio, est ipse Homo, ad differentiam obiecti complexi, quod est integra propositio. Iam verà, quod dicta propositio magis conformetur cum homine quò ad exprimendam illum-صدالة dum dicit effe animal rationale, quam فيداله alia; que dicit eum elle animal, coastar ex co, quia, licet tum animal rationale in prima propositione, tum animal in secunda quò ad modum fignificandi dicat totum id, quod dicit Homo, at quo ad rem explicitè fignificatam.valde different inter le. Prior enim exprimit totam effentiam, at posterior solum partem.

Ad hoc argumentum respondet Quiedus cantron. 7. de anime. puncto tertio num. 3. negando maiorem, ait enim veritatem non consisterein conformitate actus cum toto illo, quod existit à parte rei , sed in conformatione repræsentationis cum re representata; & hincheri aqualem conformitatem habere cum obiecto los duos actus (. Homo eft animal rationale), & (Homo oft animal) quiz secundus est tantum repræsentatio animalis, seù quod (Homo fit animal), arque aded fumma illius adæquatio confissit in eo, quod Homo verè talis sit-Neque ex co, quod non adaquetur cum rationali, minde est cius adaquatio; quia seus nohabet minorem adaquationem ex co, quod noq adaquatur cum obiecto, quod non affirmat.

Sed contra est : quia licet veritas pro #t im" portat conformationem actus cum obiecto quantum ad esse, vel non esse obioctum, sicutt affirmatur, vel negatur ab illo, non confiftat in conformitate actus: cum toto obiecto: consiflit tamen pro ve importat conformationem. quantum ad expressionem, & notitiam, quam per prædicatum intellectui affert . non quali verò, nifi actus habeat conformisatem cum toto obiecto, effer falfus; sed quatenus est minus verus, quam ille, qui comm per prædicatumicx. ponit. Ex quo patet responsio ad argumentum. distinguo enim maiorem, qua erat huiusmodi;

Veri-

veritas consisti in conformatione repræsentationis cum re repræsentata: & si quidem sermo sit de veritate ve sic , secundum suam esfentiam considerata, concedo e spectata secudum magis, & minus, nego maiorem; & sic
distincta minore, nego consequentiam; sic sicèt albedo essentialiter consistat in co, quod sit
disgregativa visus, & sicèt album ve dun, &
album ve sex in hoc conveniant, non restè deductur albedinem non suscepte magis & minus.

13

Vrges: enunciem ego (Perrus est Bearus) tu verò (Petrus, & Paulus sunt Beati) vierque actus est æque conformis suo obiecto; sed hoe non nisiquia secundus plus affirmat, quam primus; se ideò debet conformati pluri obiecto, vi illius adæquatio se æqualis cum adæquatione, quam habet primus, ergo propter eandem rationem actus, qui dicit (homo est animal rationale) erit æquè conformis eum suo obiecto, ac ille qui dicit (homo est animal) Confirmatur quia æqualitas inter duas quantitates consisti si indivissibili; sed hoe non nisi; quia quantiras maior V.G. vinaris cum maiori quantitate adæquari debet, quam minor nempe pasmaris cum palmaris ergo &c.

Responded, concessa maiore, distinguendo minorem: ideò duo illi actus funt zquè conformes cum fuis obiectis quia fecundus plus affircmat, quam primus de dinersis obiechis, concedo: de codem, nego minorem; & ad confequentiam dico disparitatem inter assus à nobis propositos, & acius propositos ab Oniedo confidencin co, quod actus nofici versantur circa idem obiechum, nimirum circa homine; & alter conformatus magis illi per hoc, quod totam einsestentiam exponit; alter verò miaus, quatenus facie venire in cognicionem folius partis essentialis illius ; & ideà primus est magis conformis obicito fue quam fecundus, & confequenter verior, at verd actus, quoru vous dicit (Petrus est Beatus) alter verò(Peerus . Se Paulus funt Beari & funt squé conformen, quia licee lecundus plus affirmes, quati primus , nempe duas bearteudines : illas camé affirmat de duplici obiecto; nampé de Petro., & Paulo; vudà est , quod non possif dici verior prime, led quod duplicem neritatem importet non valentem unam vezicatem intenfiore confituere, pro vt veritas dicit conformitatem cognitionis cum obiectosquo ad exprimedum islud per prædientum , quod de eo prædicat. Per que patet responsio ad confirmationem ex aqualicate deductama concella enima maiore, & minore, nego confequentiam. disparitas est quia quantitas vinaris , & palmazis non respectu eiusdem quantitatis sumunt denominationem aqualis; pam vinaris respe-Au alterius vloz dicitur zqualis, & palmaris respectu elterius palmi . at ille due propositiones, quarum voa pradicat de bomine, quod fie animal rationale, altera verd, quod fit animal, respectu eiuldem hominis denominatione veritatis desumunt; & ided potest intelligi prior fieri malor in ordine ad majorem hominisnotiziam nobis ingenerandam,

Obijcies primò ex Comptono loc.eit. effentia vertatis contitit in hoc, ve repræfentet obiectum; ficuri ett. fed vnus actus verus nonmagis reprefentat obiectum; ficuti ett. quam
alus; ergo non est verior alio. Maior patet;
minor probatur; quia repræfentare remiscuti
esticontitit in indiunfibili, ficuti rectitudo in
linea. quemadmindum igitur vna linea nonpotest este magis recta, quam alia, ira neque
vnus actus verior altero.

Respondeo Argumentum hoc recté concludere veritateni formalem præcisè quò ad affirmationem a & negationem confideratam confiftere in indivisibili ; non autem quatenus importat expressionem obsectia de qua conclusio nostra procedit. Pro comus maiore intelligentia expendo prius maiorem obie Chonis, in qua aslumicur estentiam veritatis, in co consistere, vt representet obiecum beutieft idico enim quod licet res ita le habeat a qui a tamen multipliciter poteft actus representare obiechum, sicuriest: prima partialiter, non exprimendo nifialiquid illius plus, minufue: ve quando dico Homo est eus, Homo est substantia &c. secundà totaliter; vt si dicama Homo est animal rationale; hinc fit, vt ficuti vous reprafentat magis objectionsficuti eff squam alius, fic vous lit verior alia. Ex maiore sic explicata paret fallitas minoris; in qua lublumicur vou actum verum non representare magis obiectu, ficuti est, quam alium; patet eriam fallitas probationis eius, in qua dicebarur representare rem, licuti all, confiltere in indimfibili gquemadmodum rectitudinem in linea . nam rectitu-.do uon habet vade pollit intenfionem, aut remissionem acciperesticuti habet veritas, de-, qua nobis in pralenti lermo est.

Obijcies-secundo: id circo veriras per nos potest suscipere magis. & mious, quia supponimus obiectum actus veri effe folum fubie-.Aum propolitionis obiectius, & non coram... propolitionem objectivamivolumus enim obje-Qum harum propositionum, Homo est animal; Homo est animal rationale, esse folum homenem ; fed hoc est fallum, nam obiectum propolitionis formalis est integra proposition bie-Ama, ergo &c.Minor viderur certa,quia totum complexum obijcitur intellectui , ve ferat de co indicium. Maior verè probacur, quia fidicamus obiefum elle integram propolitionemobiectiusm, non habet actus unde fufcipiac magis, & minus in recione veri, name vel illi conformatur . & licelt verus ; vel difformatur, & ficelt falfus.

Responden obiectum proposicionis sormalis esse duplex: incomplexum, & complexum i primum est subiectum propositionis obiscium fecundum tota obiectium propositionis obiscium fecundum tota obiectium propositio, & quidă hae doctrina communis est; omnes enim quado agunt de obiecto scientia, dum assenut esse issuit de quo probatur prima passo in illa scientia, prostentur se agere de subiecto propositionis scientisse in quo sensu concessa maiore, nego minorem, & ad eius probationem dico, quod sicet totum complexum ex subiecto, & pradicato obisciatur intelledui, ve

Digitized by Google

ferat de co iudicium ramen pracipuus finis , quem haber intellectus inferendo indicium de illo complexo est venire in notitiam subiecti . exprimendo sibi ca prædicata, quæ implicitè continet; atque adeo prima regula veritatis formalis censetur esse ipsum subiectum, à quo regulari debet intellectus in iudicio ferendo detoto complexo. intantim enim hac propositio est vera V.G. Homo est rationalis, quia subiechum est tale; hac verò falsa, Homo est lignum, quia subiectum non est tale; & hinc fit,ve ratione huius maioris, vel minoris expressionis subiecti propositio sit magis, vel minus vera, veritate expressionis; ratione verò conformitatis cui tota propositione obiectina sit vera veritate cofistente in conformitate, quò ad affirmationem, & negationem.

Obijcies tertiò ex eodem num. 5. Qui dicit: (Aquila volat) Aquila volante tam affirmat uerum formaliter, quam qui dicit: (Homo est animal rationale) ergowna veritas non est maior alia consequentia videtur procedere. antecedens (uadetur), quia veritas est adaquatio actus cum obiecto; sed aque adaquatur cum aquila volante primus actus, accum homine secundus. ergo &c. Respondeo etiam argumentum hoc procedere de veritate sumpta quò ad affirmationem &c. in quo sensu nos non imperir. Quodisi non fiat in antecedente vis in affirmatione, distinguerem illud; Qui dicit (Aquila volar)ea volante tam affirmat verum formaliter, quam qui -dicit(Homo est animal rationalo) & si quidemparticula, tam & quam, appellant essentiam veritatis, concedo; sin ausem gradum, nego antecedens, & consequentiam. Dico enim quod hicet dux ille propositiones conueniane in co, quod ambæ fint veræ: in gradu tamen veritatis, de qua loquimur, inter se differunts quia prima parum nobis de aquila manifellat, multum verò secunda de homine. Ad probationem antecedentis dico eius maiorem proprié continere definicionem veritatis in primò sensu accepta, quam diximus confistero in co, quod chuncier de co, quod aft, esse: & de eo, quod non estanon esse: ideoque consistere in indimsibili. quod fi velimus illam exponere de veritate sumpta in secudo sensumon videtur posse absolute intelligi, sed cum aliqua restrictione sits ve sensus fit'es

noresnego consequentiam. Obijcies Quarto ex Ouiedo loc. cit. ve actus sit verus, debet ex parte obiecti haberi quid-quid repræsentatur per ipsum vel igitur habetur', vel non habetur : si primum , actus, elt Verus ; si secundum, falsus . cum igitur non detur medium inter hac duo, non 'apparet quo modo vnus actus possit esse magis verus', quam alius probatur bæc consequentia . quia nihil quod no repræsentatur per acium porest conducere ad coformitatem actus cum obiecto. Respondeo cocesso antecedențe, & prima consequenția; dico enim haberi ex parte obiecti id, quod reprælen. racur per actu veruminego tamen vleimam co-

considere in adequatione actus cum obiecto in-

complexo, si non quantum ad rem explicité importatam per prædicatum, saltem quantum ad

modum prædicandi ; in quo sensu diffincta mi-

sequentiam, qua inferebatur, ex co quod non detur medium inter illa quo, non poste vnum... actum esse magis verum, quam alium; in ea enim fit transitus ex contradictorije in ordine ad veritatem spectatam quò ad essentiam ad eius intensionem. Quemadmodum igjeur non valet hic modus argumentandi: Lignum, vel habet calorem, vel non habet;si,habet;est calidus,contraverò si non habet, ergo voum lignum non potest esse, calidius alio; ita neque ille alius. Ad probationem collequentiæ distinguo assumptu, nihil quod non representatur per actum, potett conducere ad conformitaté actus cum obiecio, & si quidem sermo sit de cosormitate essentiali, concedo; fin autem de intenfiua, nego; vt paret ex hoc actu, in quo prædicatur de hominejquod sit animal; ad eius enim veritatem essentialiter consideratam habendam nihil conduceret representatio rationalis, quia fine illa verus est. at conduceret ad habendam maiorem veritaté, eo quod maiorem correspondentiam cum homi-

Inttabis ex codem : conformitas actus cum sue obiecto confistit in eo, quod existat totum, auod ex vi actus affirmatur, eo modo quo affirmatur. ergo eo ipfo quod existat totum quod repræfentarur per actum en modo, quo repra-- sentatur, habetur summa conformitas; ergo & -...Respondeo: concesso antecedente, distinguo -primum consequens : si loquamur de conformi-- rate in ordine ad affirmationem, & negationem, concedo: fin auteman ordine adcorrespondentiam, quò ad adsiquationem, de qua nobis in præsentia sermo est, nego primam, so secunda

SECTIO-SECVNDA: 161 595 8 37 30 7 4

or a realização de la serio de la compacta de la c

reonsequentiam, ve parer ex dictis. (3) 121 6 7.

医二氯甲基亚酚 经产品

Verum falsitat formalis suscipiat magits 1 o winas.

Ovemadmodum fupra diximus veritatem la formalem dupliciter confiderari posse, ita dicimus de falfitare dupliciter enim concipi poteft cognitionem aliquam elle difformem, & difconuenientem obiecto primo quò ad affirmarionem , & negationem, quatenus dieit effe quod non eft ; vel non effe quod eft; fecundo quò ad eius expressionem per prædicatum, quod illi tribuit Hoc polito.

Sit prima conclusio: Falsitas formalis sumpta pro difformitate cum oblecto, quò ad affirmatio-'nem, & negationem confistit in indiditibili'. Hæc conchisio videtur elle contra Arriagain. Ouiedum locis Supra citatis, & Mos, qui deftiagunt de objectis falfitatis quedam editt dicunt cffe indiuisibilia, ve Deus non existit Michael non existit &c. alia verd divisibilia ve Decem homines tantum funt in femplo: Viginci tautum currunt &c. & quidem falfteates formales actuu, qui circa obiccia indivilibilia verfanturi concedunt non posse suscipere magis, & minus; con-tra verd falurares actuum, qui circa obiecta diuifibilia werfantur, abfolute negant,

Probatur aute affertio nostra unica rations,

das achemy its bubeans verther think and designification and dicessaus laguiado, de pesitare fam temeura confiderata; affirmatio 1 & negatitoration faleut piunt magis, & minus, fed co iliftune in indiuisibili; ergo रावस्ट मुख्यितिरेटरेड कि हो male quo ad affirmationem, & negationem consideratas no datut vas major alià na calchususi a pare manrecedens vers fipra probacum with & vicer us configuration, co , quis lices unus allus affitmans pollit ello, interfiori quo adi enticatemà fuam alio affirmance, fenci. unes negatio, alioeneganted non tamen qua admitismationem; vel negatignem formalitorinantaffunganss. vel reid perie includicho propodamientificat de illos affirmar juganginne il guomabuic annaific dum, fail fue fide mi de tregativa dicendum l'ergos affirmational transparation in agista Simenus; & fic tam fallmetic haenproposicio affirmatina : Poctus oft liggum quim drac : 2! [2:7 Rebrus curriers confonicate entou de chim fallso lize negocium Perspiratan zab komo yaz: Persusi non curris illo curscare ; हरादि de श्रीमंड अर्विक Cis abiAduerlariis .msaidang moonings a izv

Obiicies ex Arriaga let. iii. mm. 67. probando squad quando propolício hábec plura obie-q Clarer oum dico: Decom homines funt in how cubicula: poste vna falsicat esse maior afterap six: Ad falstacom totius propositionis sussicio valaliqued ex eius obiectis non fir , ficuti enuciatur a fed inthoc vospeteft fagerare alism: in fallitate : ergo &c. Maiory & confequentir pacenat minor verò probacur, fi plura, vela oinnia objecta no extiterina, ve per propolicio nem affirma car, tune magis falfar erie propofitiogram fi volum thanning firenin nonemi fune inscabiculo, in was tendum deficie propolitio affirmans elle decemes quod fi vnus, velduo taneum, doficit in pluribus; & he magis in verifiate diffat : ergo foc. and all a line

Achondes & concella maiose & negando mies norem al cuius probationem nego allumptum; quammis edfin: minus difteta numero denario numerus neuenarius ; quam binarius, cament propositio folse affirmans: mumerum denarium hominum elle domi, aque talla erich, line nouom cancumis fine vans siferé iexiam nullus domi existati Et latio hulus est squis proposicio illa non afirmat existeneram domi de fingulis diarfiniye feparatim fumptis; fed desamtibus per modum voius complexisec fidicae Decemo homines convenient in co, quod fint domi. " fed fic difta proposicio respicia illes decem-inon a moost as afaxalquo esques liced fistit in indivisibili, cum non detur numerus 👉 donarius maior, vel minoralis numero denario dergo aque falla erit propoficio, fine defie vaus ; lipe nouem.

Infladis ex codem non you quod lice ellapropositio in pradicto susti accipi positi pive entraciet de omnibus dece indinistilites suptiby & per modum vains pat in communi modo affirmandi non foter va sièris sed sine complexione en parte objectionita ve licé e vaicus sit actus, dicat tamen hic est domi s' sué alus adsit pline non y écille est domi s' su lle &coindependenten ab innicems set sic vas falsess edistrio ede se egida e biapa e consensional de consensional e con

Respondeo negendochiziorem! divo enima: enunciatione in the apprecial choor Docem front incupiditation interpretation desiration in the companion of the companion o qualquis deceret:Oinnanomer oflite hoë ciellein culsy Omais lea est quadrascolle a fett propost fictiones universales religionates from objectanti indiurfibiliter, we idepiter in Celmmulis perbo St illa vnunciacio bekongantrista háty quatvertaene cieca obie feum diai fibile. Ad maioris probationem concedor antecedens: hemo entino. effice truleus ve quando enuncian: Decembominostellezia cubicalo sexistimor przehylätiku valus habere connexionem cum præfentia alterius, ac ab illa pendere, at nepo in hoc cofiftere affimationem illorum domi per modum virius complexi; sed porius in eo, quod intellectus in illos decem coniancim feratur, feuts fertur-iquando colligit plures unitares in tal tione numer: : ita ve connexto , & dependentia, quam habent adinniecm fit folum extrinfear: & geneat fo exparte intolle Que illos colligentis 980 de illis esse demi enunciantis? 2lioquin semper esset salsa proposicio e que de obioctordivisibili indivisibiliter accepto affirmar aliquod, verum dicimus r Decem homines currunt, Viginti dormiunt &c. quia curfus aut formus vaius aunguam eft connexus off curfraut fomno aliorum', neque ab illo depender, atqui lequelam ion andet concedere Afriage ergo &c. Ad confirmationem responderem : concello antecedente, degando conquentiam : disparitas elle pollet, quia superioffe: voluntas porest dirigere dece illos subdicos fiue in vnum, fine in plures fines diuifihiliter, at intellectus quando dicit : Decemhomines current, non potest illos pradicato gurrendenisi indimsibiliter fabricere ratione collectionis numeralis, quam fecie; constat enim species numerorum adeo stricte consistere in indivisibili ve fint exemplum specierum czecrarum rerum, que dicantar in indivifib :litate se habere sicuti numeri. Porrò hance imporentiam, quam habet intellectus dictant proposicionem divisibiliter estormandi, probequia : alioquin lequeretur, quod neque moli-uissbiliter de necessitate se haberet respectus omnium, quando de illis affirmae aliquid comveriface; fed how non-potest concedere auchorinam inde oriretur vnam propositionem forem magis veram quam aliam. fat enim vt ego vere dicami Persus, & Paulus currunt; tu verd etiam cum veritate enunciess Petrus currit : ft ergo dinisibiliter ego Pecium y & Paulum ren spicere pollem , iam mea propositio effet teridr qua: nam in tantum en dicis meam peopoa firionema Decem curruat, entrontibus duobus

The Control burners that the control of the control

Digitized by Google

RVP. 10f-Politicity Philophilom-3.

25

tantum sele magis fallam gram tuam geute rentibus ofto tantum quia dinisibilicet veraque fertur circa singulos; ergo propter cande rationem illa alia mea exict verior; non enim in hoc viderur assgnabilis vlle disparitas. Res igicur incellectum podrum, quanda iudicat, no solum indivisibiliter semper ferri Circa obie-Qum indivisibile, led ertem circa divisibile.

lostabis : magia diftat á vero. ille actus, qui dicit decem currunt acurtentibus duobus tatuma quam ille qui ident enunciat currentibus nouem . ergo ch ille magis fallus . Respon deo. di flinguendo, antocodens. & fi quidem particula magia sumatur excensiue, & masorialitet, concedo,: sin autem intensive, & formalient a nego, antecedens a Sc. confequentiam in codem kofi . Ratio eft quia affirmatio, & nea. gationintenfiue confidit in individibilis, vt lape, distimus; cum quo flat, quodestenfiue, & marterialiser posse vaa ese maior alia "in quo sõ~s lu non potest negati als Atmaga veriorem esseiliam propolicionem, qua dico. : Petrus, 84. Paulus currit, verifque currentibus es, qua.... diso : Petrus cureit, illo tantum currente.

· Soduda conclusio: Si formalis fallitas lumasur pro deffermitate cum obiecto suo incomplexo quancum ad expressionem . & manife-Assionem illius per predicatum; una fillitas potost este maior alia Sequicur ex distis inlectione precedente loquendo de veritare.

Probacur autem : quia potest vna propositio offe magis difformis, quo ad expressionem subjecti per pradicatum, quam alia ex his dicis (Homo non est animal rasionale), altera. verò ai (Homo non est rationalis) disconsormior est ab homine prima, quam secunda? quia illa aufere ab homine totam, effentiam.... que in animalitate, & rationalitate confiftità hac verò parcem cantum animirum racionalia tarem. esgo. &c.

Et guidem iunta hanc accepcionem fallita. vis concedi debet, quod quando obiectum... propositionis salle est divisibile, potest vnafalssas formalis esse major alia; quod non fauce aduerfarijs , qui neque in veritate , neq; io falficace duplicem illam confiderabilitatem agnouernne; fed quidquid sie de hoc. Quod. enim in hoc sensu falsitas propositionis de o-, biecto dimitibili posse esse maior, & minor .. proboquia propositio qua dicit; (dece currut). currentibus tantum tribus seft magis disconformis objecto suo, quo ad expezitionem subiecti per przdicatum, quamalia, qua dicit (decê tutrunt) currentibus nouem ergo in hoc sensu magis es illa falla, quam hac. virum.... aucem in ordine ad obieca indiuifibilia ex fal. ficatibus in hac acceptione confideratis vua... possit este maioralia. Respondeo etiam affirma-. riue, ve pater ex his duabus propoficionibus ». quarum vna dicit (Petrus no eft subftannia) altera vera (Petrus no est homo) prior evim magis disconformatus Petro, quia per pradicati aufert ab eo omnia pradicata effentialia, nam. co iplo qued na elt lubflancia, neq; corpus eft . seq; viuens, neque animal, neque homo. ac posterior est minus difformia, namper hoc a

quod negatur de Petro quod fit homo non ceferur negari de illoqued fit fubflactiascorpus wineur animal.

SECTIO TERTIA.

In quikuenam afishno intellectus veritas, & falstras formulis reperia ur.

DRima conclusio: si loquamur de veritate, 80 27 falhtate formali propriè : & rigorosè accepta in folo indicio reperitur est communis.

Er probatumquia versias s& fallitas formalia 18 proprié,& regorosé:accepta præter conformi= : tacemayek, difformitatem cum obiecto per exprellionem prædicatis importat affirmationem & negationem iplius pradicati de lubischo-stqui hac:in:solo indicierepeziene 1 ande definia: tur communisch affirmatio, aut negatio identicatis sublects cum pradicatoineque ob aliad. dicitural Aristotele, & D.T. compositio ac diuikomiliquia rendocer Valquer pipidiput-223. cap. I. & 2. vel per affirmationem coniangit, & veluti componit prædicatum cam subiccto, vt cum dicie (Peum ed bomo) vel per negacioné prædicatum à lubicce feparatice quodammoda dividitave eum air (Angelus non est corpus). argo verteza formalia proprié, de rigarose at. cepta in solo indicio reperitur. Arq; his obiter ngraviomine iudicij, non venire folam fequadainsellectus operationemiled etiå tertiäirtrag: enim habee affirmare avel negare aliquid de aliquo; & solu different in coaqued secundenoperacio de le est immediara composicio , vel diuisio, certia verà mediaca, hoc est dependenter ab, alife compositionibus, & dittifentibus. que in premissis habeneur. Ex qua sequitor » quad in tela prima operatione non habetus toricas formalis propria. & rigocofa dubium tamen eft verum faltem impropria , & minus tigerofa in ea habeasuriPro cuiua decilione luppono duotal terum est, veritacem minus proprià-& minus rigorolam confidere in fola conformicace, vol. difformitate, acus, cum abieno fon: cinia affirmatione, et negatione; alterium sarèapprahentionemeste dupplicéevna simplicéeseu. incoplexă, que el voius dues xae termini: liné: hic subjectifichtue pradicati: alia copolitema leù complexă, cuiulmodi est aprehensio totius Miculus propositionis ne cu apprehendis aftre ello pariarableli en quadillud affirmet autneget Quo posteo fic.

Secuda cóclusio Omnis apprehensio comple 29 xa habet veritatés de fallicacé impropriam-Eff

Probatur anté facile ex distin, quia huinfmodi veritas conflit in representatione obie-Cti co modo quo est; falsitas autó in repratensatione obiechi aliter ha ch, ablq; so qued aftieme curreel negecurifed toth hoe habes appre penho coblexavi quide quado ego apprehendo hane propolitione objectina Petrus en albusivel vere Petrus off conjunctus of albeding, vel nan:li primii huinimodi apprehensia repressatat Petru Genei bliss secondivaliter ac esone dne sylumandomed: medanqu alpeqine qe illoergo in apprehentione coplexa reperitur verin cas, & fallicas formulis impropuis. & minus rigorofa

Digitized by GOOGLE

Terriz Conclusio: Idem dicendu est de amni. apprehensione incomplexa aquod nimirum idea veritas, vel falficas improprie dicta reperiasur. Hac affercio, quantum attiner ad verica. tem, est communis; fere enim omnes. Recentiotes tatentur in simplici apprehensione incomplexa subiecti, vel prædicati dazi aliquami veritatem: quantum verò ad fallitatem at inet. communiter negant Recentes in apprehensione incomplexa falfitazem, , quantumuis imperfe-. clam, & minus rigorolam, reverire vuquamposte.

Nostra verò Concluso probatur prima quatum ad veritatem : quia veritas confistit in conformitate cognitionis cum obiecto; sed bac reperiri potent in apprehensione incomplexa, ve patet casu, quo obiectum, quod mihi apprehendendum proponitur, est homo, ego verò hominem apprehendam . ergo in apprehensione incomplexa potest elle veritas minus rigorola-Onicous contras. 7. de anim- pante quarto numere secundo non id absolute concedit; sed diffinguit intet apprehensionem incomplexam, que eft cires obiectum reale, & cam, que est oires. Activium, atque chimaricum : aitque, quod licet apprehensio incomplexa de obiecto realipossit elle vera, non samen illa, que est de obie-Ro fictition Ratio, quam affignat, ett, quiam obiectum fictizium nullum effe haber extra apprehensionem simplicem, per quam apprehen-. disur, ergo nullam pores habere veritatem... Antecedens patet Coolequentiam probat, quin. venitas confilit in conformitate objecti, ve exia. Aeneis in intellectu cum ipio prot existente ex-272 invellectum. ergo ens fictum cum non fisextra intellectum, non potest habere conformitatem requisitam ad veritatem.

Verum non pute propter had avgumentum à communi: fententia discedendum elle . facileonim foluisar, distinguendo aneccedens, se : 10 Objectum Actum mullum effer haber extra fim- ... plicem apprehentionens: fi loquatiur de effer exidentia, concodo: La autem de elle ellentia, 11 sego anecedens, & confequentism.Ad probasionem confequenties dishipgup affamptum: 44zitas confisit in conformitate objecti, ve exi-Rentis in intellectu cum ipso obiecto, yt exi-Amte extra intellections; ve existence, has elle ve habense aliquod ello, shuè elliptiale e fiuè existentiale, concede, existentiale cantum, nego, miccedens of Se confequentiam & Dico enimized muldidos eliappe non molemor mosesivo illius habest aliqued ellerexistentiales entratif cognitionem per quem cognoscitur salioquim cognitie 3 quam habet Deus de creaturis merès bilibilibus non eller versys leconnicore aut harbeat aliqued elle ellentiale sent cognitive conformations. How antennelle trabel cochimierans quality do per in complexé cognisionem cognosciente fuadecur ex co, quia, liede lpla non posseexire fore extra intellectum exactar toganicantemia est eamen possibilis cognosci absque se quad intellectus illam actu cognoleac piarque adoù extra illum actualites de caeogicansem, habetaliquod elle. quamuis enim hor idem elle pendeat à possibilitincellectione mi refert:; sufficie R. P. Jof. Polizza Philalat. som. 3.

chim ad veritacem, de qua loquimur, fintel? lectio actu conformerur obiecto, in eo reprasentando; fiuè illud habeat essentiam ab eics es sentia dependentem, suè non; hoc paret ex his, que habet Auctor num 4 vbi docet iudicium hoe: Chimara est ens rationis esse verum; quia a inquir, est quadam cognitio reflexa-a que supponir chimeram actualem , vel possibilem habentem este extra illam . Nec non etiam ex his, que habet num. 6. vbi propter candem rationem docot , apprebenfionem complexami entis, fationis, per quam apprehendo V. G. ens sationis posse fieri ab intellectu, suam haberveritatem; Ex quibus sic licet argumentari; intantum in iudicio, & apprehensione complexa de ente minonis reperitur veritan, in quantum vterque actus supponit ipsum habere esse possibile in ordine ad cognosci; ssed hoc verificatur etiam-de apprehensione incomplexa eiusdementis rationis. ergo etiam in ca admittenda est smilis veriess.

Maior difficultas est in probando, posse in... apprehensione incomplexa salsitatem aliquam reperari. Hoc autem probatur ex co., quia. potest ovenire casus, in quo proponatur intellectui cognoscendus. V. G. Lupus, ipse verò. apprehendar Canem; sed in hoc casu apprehensia est incomplexan & falsa; ergo &c. Maion patet Miner probatur, & quidem, quod fit incomplexa supponitus ; quod verò sie kalla suadetur execonquiz est suo obiecto difformis;nam obiellum eins ell Lupus, ipla verò representate Canem - ergo &c.

Dices: abiocum illius apprehenhonis nom. 35 esse Lupum, sed Canem; atqui conformatut Cani; engo non est falla.

Sed contra, illud est obiectum dieta apprebensionis, quod et à parte rei obijeitur cognoscendum; sed obijcitur Lupus; & nots Canio; ergo eius obiechum non est Camis; fed Lupus. Majon huive, que fola probatione eget, suadețuz, quia nisi dicamus obiectum illius cognisionis affe illud-quod à parte rei ipfi.cognoscendum obijeitur, led elle illud, quod sepræfentat omnem fallitasem è mundo rollimus, eum ex apprehensionibus complexis, tum etiamex acubus iudicij • nam quando quis apprehendezet hominemelle hinnibilem , diei poffet obie-Aum illius non elle haminens, qui est à parses rei , fed hominem egum j. & qui affereres Petrum currere, illo fedence, eius obiectum nos. effe Petrum cum sessione conjunctum, sed cum cutely filed has funt manifelte ablurda.ergo di s cendum ella obiechum diche cognitionis elle ida quod à parte sai sognofcendam obijeitur.

-: Kigehis aum codem : apprehentio incomple-38 Canja non apprehendie Ganem existere à pages vei, feù elle illud animal, quod à parce rei fibi quenoscendu proponitur: alias non effet finales, led composits anque compless, ergo nulla responsio.

21Respondes of distinguendo antecedens : non apprehandie Canem existere à parce sei &c explicità concedor non apprehendir implicitor, nego antecedens, & consequentiam; & ad sationem in confrarium dico i complexionem.

Digitized by GOGIC

31

Ccc 2

vel incomplexionem apprehensonis sumepdam ese ex his, que explicité representat, non vez rò ex his, que implicité; aliquin nulla penitus datetut apprehensio incomplexa a quanda quidem omne obiectum quantumuis vnico verbo explicatum, ve Homo, Leo &c. implicité plura continet predicata, que si explicite an apprehensione attingerenturanon este centenda.

incomplexa, sed complexa; sic quando intellecui à parce rei propositur, Lupus, ipse verò apprehendit Canem, licet, explicite non mis. Canem repræsentet implicite tamen illudor biestum, quod sibi cognoscendum a garte sei propositur, cum Cane consundir; per quodonon tollitur, quin per applehensionem incomplexa feratuir in Lupum.

DISPVIATIO VIGESIMA OCTAVA

DE VERITATE, ET FALSITATE PROPOSITIONVM De futuro contingenti absoluto.

4:

VEPONO rem este applité futuram don importare de prasenti asiquod este reale, in quo ejus saturitio consistat; sed munc dicere carentiam sui sonnotare pro aliquo instanti subsequenti sui positionem, se existentiam in a rerum naturas non quidem conditionaté shoc estracta aliqua suppositione, qua munquam puriscabitur a sed absolute; squatenus omnibus, pensatis res illa a habitura erit existentam i sam venò omne, quod est hoc modo sucurum; vel necessarium est s veldontingens sucurum necessarium tespicit adaquatam site capsam ad vuum untubaliser determinatam; se non proxime indisserumenta de sonno ponendum; se non ponendum; se non ponendum; se non ponendum; quod

endik bil barbabe bi

-od. 125 EtBite 10 PRIM Attanimed 222 ctum tilais ena -; -**ខា**ខេត្ត មិន ខែការប្រទេសាក - . . An fuita arepitingentia fint realitar phat . 127 erum currere, il signimetta nittablico. effe Perrum cum, cilico e continolo m Diogiens oquadion aques procediride fuelules La concingencions pad despectation is hand being am de rebut domidinas quin en allegra elliferent ein semponiauminnen Apithenen in in film ver de funnisseantingentibus proptes Afforde fuperius alberacium quoniam verd fide din fillifi nihil à Devicreatum fuiffeab atethiop 84:1427 mine watnich ibrich printenodi interio volt sellen antequam pro sua differentia etinoulis ext fant : hine foremerbuer film , quem seltentus tandent reduci.adi qualtionem ad homine ; es quad sim illi s qui affirmant, toin ille qui ilegastion his , quiz pertinent ad quicklentin de Respore Catholicisinter le discrepare non la

នឡើង ស៊ីប្រកួយកូរវិត្ត បែកក្រុកវិធីមេស៊ីប៉េនិង

situs confilit in conformitate objecti, ve exi flentis in intellectu cum ipfa obiecto, ve exipolitime ! fed folitm in modo loquendi y ve ade vertit Recupitus som. 2 in primam partem libi existentiale, conce th prosperor la Bankarp ongre belica Coclusion Reche fustineri potest futura concingencia elle realiter prafentia eternitati. Elle iuxta complinem lenfum Sandorum Patrium siqui negabeng fpentu Dei einfque feien-tientiquich diei polici fecuran einen ques Augustinus tibo mindo simpliciarum quafice Nec che addientus inchos Arriagam log diffut 14 num 78 dym air Patrics folum loqui more hoftro quibus futura incerta funt , & obfcura ; Deus autem , quia clafiffime omnia intuctura mihil viderur fiabere fururum. Tum quia fiae expelino vim facte verbis Patrum , qui abfolute a &c non respective ad nofirum intellectum logunni tar: tum criem squia Augustious lace conalo nons folum negat bliquid futurum effe refpeduifeit entie Deis fed tenam respectu ipfius Dei fice

Digitized by GOOGLE

Quid autem futurum eft Decequi omaia fupergreditur tempora. In cadem le tentia eft S.E. loss chaus à l'ofepha Augustina 1000. 2. in premam parcem queft. 14 art. 12. difficult 2. num. .16. opeimus el locus exprimo conun gen. cap. 66. num. 6. vbi sic. Quidquid in quacumque parte temporis elt, coexilis zterno, quan praseas eidem ; & li respectu alterine partie tem-Paris lit prateritum, vel fueurum, aterno autem non potent aliquid coexistem effentialiter. mili toti, quia successionia durationem non habet. Quidquid igitur per totum decur sum temporis agitur adminus intellectus in tota fua zternitate intuetur quali pra fens. Suum praceptorem, communiter Thom fie fequatur quorum dux eft Caietatus in primam partem quaft. 14 art. 13 qui Angelici Doctoris menteni ind. hoc affequetus eft . Idem fentiunt quamplures ex Societate, inter quos præter Gilhum , & Fonlecam eft Eminentifimus Pallauicinus A/-Jertionum Theologicorum lib. 8. de Deo cap. 34. Maurus lib. 1. queft. 6. Granados, tratt. 4. difput. 3. fect. prima Augustinus difficultuje cita: a num. 27 Ruiz tom. de fcientia disput. 18. fect. 3.4. 0 5. Molina in primam partem quaft. 14. 411. 33. define. 13. & alij . Porrò quamuis hi duo postremi postea ita se explicent, ve videantur contrariam fententiam amplecti, venotat Quiedus de anima controu. 7. puntto quinio num. quinte; non eft quia repente euaserint transfuga, vt iple existimat ; fed quia cum in quatione de re veraque fententia conneniat : non potest voa explicari, quin cum alterius expliecatione coincidat. Contra noftram verò conclusionem funt Valentia, Vasquez, Suarez, Hericius, & alij locis citatis ibi ab codem Ouiedo & ab Aldrete tom primo in primam pariting difp. 23. fell. prima. olli muo maisnellinsoo 3 Probatus autem affertio vnica ratione: Illa propositio vera est y cuius copula vnic pradicatum subjecto pro ea mensura durationis, qua were vaitum est illi . fed in hac propositione futurum contingens (Vico Peccatum crastinum. Petri eft realiter prafensaternitati) eins copula unit prædicatum subjecto pro ea mensura durationis, qua vere voitum estalli; ergo rede fullinera pote ft verum effe futura contingentia-elle tealiter prafentia aternitati . Mat ior: & confequentia videntur certa, & minor enincitur-quia verbum/eft)non minus fignificat præfens , nunc creatume, quam nunc increas tum a fed fiverbum (eff) in illa propositione firmatun pro ve fignificate prafens nune increatum, voit prædicatum fubiedo pro ea menfura durationie pro qua vere waitum eft illi a etgo. &ong Maion huius videtur cores Miner verò fuadetura quia prafces puncincrearum eft ipla grernitas Dei , que definitur à Theologis Inmaninabilis vita sora fimul. & perfecta pollefihe a quateous est duratio quadam fine vilo termine perfectifime mode indivibilis, arque aded omnem partium successionem à se excludens a unde fit , ve quidquid eft , vel fuit , vel futurum eft in quacumque differentia temporis; comprehendatur, & concludatur ab illa . ergo

s verbum(eft) in illa propositione sumitur pro

champ,

Confirmatiur ida guod dicimus; Respectiv onde forcest of pifelt besterfield ant titlerotife sed solum prasens. ergo futura contingentiadiei.Polime ale muncitealiere bealentia acet- 🕩 miteri. .. Consequentia parces quia per adueria+ tios dicta futura cum habitura fint in aliquadifferencia temporis existenciam , iam erunt realiter aternitati prafentia. Antecedens vero probetur, quia pine increatum continet inle, & superexcedit, omne præteritum, & futurum. Quare quemadmodum nihil ex his, qua fingt in toto anno sinè permanens sit a vi ignisa Homo, &c. fine fuccessinum ve dies, hora:&c. potest dici cu veritate respectu illius anni przteritum aut futurum, quia comprehenditur ab illo ; ita etiam propter eandem rationem nihil prorsys respectu auac Divini poterit aut pratesici, aut futuri rationem habere.

Dices; a semel admittimus, veram esse hanc.

propolitionem: Futura contingenta funt reabier præsentia a ternifatia debemus admittere veras etiam elle has quatuor alias; quarum-prima ell: Futura cotingentia nunc coclifiunt aternicasi. Secunda, Futura contingentia nunquam incipiunt elle pralentia aternitati. & nunquam. donnene. Tereia, Omnia Fueura contingentia... simul coexistunt agernitati. Quarta denig: Euente continuentia: non fainm fuernut ab aterno objective in mante Dei, ked etiam in le ipfis physica, & realites existentia. Sed ha propoliciones videntur, fallitatem manifeltam continera, ergo, & Ala. Maior, que sola probations eget, suadeturii, thu dhia inclores dui noltram propolitionem lultinentieriam has alias evpetgete von gegistranititi? Ente eristen dies esdem ratio ab indivibilitate aternitatis per tite and militar pro ownibut. !- Respondeo dicendum ; aliud elle propositiopeur aliquem papera aliquem ponum lengua de in quoch accipiasum ht vera, semibil contingan falticatist aliud vereabsolute prolatam kenfin illum communicat reddere. Ad primum lufficis ficaliquem habeaufigoificacionema freundym quam ino conformethe epiceto. Ad lecundum seth historing teditinent Classica es un febrig-Cutidueu comminatives Afribeing springefillensibus illam - Porno proponicionas in paritateaffara, ho e fecundo surenta aquia liche ver byth felt) dan ut mie friger fautour was in hier nice i war. Curom durationistisseasia quam incinating 84 **Partierla**rdae and a fill fill in the carrector कार्या १९०१ १९०५ मिलिया होते हेर्न के से हेर्न होते होते हैं हैर्न होते हैं हैर्न होते हैं हैर्न होते हैं हैर् inginik pije, durationis, dunigo, permanensis 🛊 gent in viewent dan in die Destan se menenge oor is phur (etc.) bestettier drode food in net ge oor is darationis ichaecast parterida anung appoint direntalemi phi esilest shi a apodust inulla Unite nou lintendiendi dayares eliga e ani qictas brobolitiones fine mila axblicatione want refreictione o canduant meras ab omnibus recipiendar, & confratizatinguam fallis repudiandas elle affirmate Quod nos non faciamuss led

Digitized by Google

folum.

folum afferimus, est in aliquo bono sen su qué habere possunt, intestectas vihit falueatis, aut erroris continere. Cauendum verò esse nè sinè debita protessatione, se declaratione vsurpentur, alioquin erroris occasio audientibus sinè dubio dabitus.

Placet autem, ve melius no fira conclusio intelligatur, fingularum propositionum obiectarum intelligentiam explicare a incipiendo à prima, que erat huiusmodi . Futura contingentia nunc coexisteme aternitati ; si enim accipiatur coexistere in eo senfu , in quo supra accepimus, esse præsens ; seuti supra probanimus futurum contingens verè dici elle pralens aternitati, ita; & illi coexistere, quia nequir aliquid efferalecri præsens, quin illi coexistat pro ea menfara duracionis, pro qua est prafensaneque particula, nune, facellie negotium, quia ea v furpatur, quatenus nune aternitatis importat . Quod fi sumatur quatenus significat nune temporisson illico condemnanda est propositio fallitatis; sed dillinguenda, & siquidem dicta particula accipiatur, ve mensurans existentiam rerum futurarum , falfa el ; quia verè in hoc nunc tempozis Antichristus V. G. non coexi-Ait zternitati Dei fin autem fumatur, ve menfurans veritatem propositionis, eft vera . nam. polica veritate coexistentia creatura cum aternitate fequitur, quod propositio, que id affirmat , pro omni nostro temporo vera fit-

Secunda erat hususmodi: Futura contingentia nunquam incipiunt esse aternitati prasentia. Et munquam desinene: Et hac eriam veritatema habere potest. Hoe enim ipso, quod aternitat est indinishis it, Et indinishishiter totum tempus suè reale, suè imaginari i complectitur; quod semel est in illa, semper sit accesse est, sempereitates, ve ita dicam, se tenente ex parte ipsua aternitatis; Et se aunquam veriseari potest, quod aliquid incipiat esse illi prasens, aut despat postea non sit suturum hususmodi; conera verò se consideremus, sutura in propria durationis mensura, sent incipiunt coexistere aternitati, ita desinene; Et se propossio false est.

Tercia: Omnia futura contingécia fimul coexistum uternitari. huc quoque propositio licèt fi particula (finiul) intelligatur de finiultate le tenente ox parte iplorum futuror à contina gentium, sieuri communiter intelligi soler, sit falfa i tamen à exponatur de fimultate se tenente ex parce etermitatis, est verissima. alioquin verum effet dicere , quod voum futurum in vaa parte aternitatis existeret, aliad verò in alians & Le faccessuitatem in eternizate poheremus quemadmodum igitur omniz , quz in mundo funt, limble coexistunt immensiezti dininiz fimultate le tenence ex parte immentitatis, quamuis nd everifiat fimiel inter fezifat & in notivo cafit hine Avgul. lib.15. Frind . apit. he haber (ifth que dieuntur preterite > ibi non preterierunt) neque illa ; quie dicuntur futura expedianturs fed omaia præfentia eogitantur.)

rianon foliani fuerint ab aterno obiective in a mente Det , fed ceinta in foists Physice , &

realiter existentia. enius veritas probatur ex co, quia licet Antichristus V. G. fi comparetur ad tempus antecedens durationem suam. & ad tempus illam subsequens, non sit nisi obie-Riuè in mente Dei ab zterno, eo quod in ordine ad dicta tempora non existit in le, sed solum in Dei scientia obiectiue: tamen si comparetur ad tempus, in quo existit, non potest dici, quod sit obiectiue tantum in mente Dei; quia in ordine ad dictú tempus videtur à Deo ve in se ipso existens, & exera suas causas inpropria prasentialitate; quia verò hac rursus comparata ad nunc æternitatis,iam est illi semper præsens, atque adeò ab aterno ipsi coexistens: hinc sequieur, quod neque in ordine ad diuinam cognitioné Antichristus absolute debeat dici , quod sit futurus; quia physice , & realiter secundum propriam existentiam est ab zierno illi przsens; & recte. nam ordo prasentis ad futuram inter cognitionem, & obiechum importat a quod quando est cognitio non sie obiectum, & quando est obiectum posse non elle cognitio; neutrum autem habet locum in casu nostro a quia in codem nune eternitatis est obiectum, & cognitio, & quando obiectum est in propria duratione, non potest cognitio diwina non effe.

Quiedus 1000 citato num. 7. conzeur solner noftram fundamentalem rationem, quam recte sic summatum proponit: Omnia Futura correspondent aternitati: sed aternitas est tora simul; ergo correspondent toti aternitati. Pro cius autem solutione supponit zternitatem Dei effe duplicem, quandam intrinsecam Deo, que est indivisibilis semper, & vota simul dutam ; alis extrinsecam, quam proter suam entitatem dicit correspondentiam ad tempus extrinscum; & coexistentiam cum illo, atque successivitatem se tenentem ex parte dicti temporis . Quo posito respondet ad argumentum distinguendo majorem : Creatura coexistit aternitati intrinfeen Dei, concedit: aternitati extrinfecz, fubdiftinguit : toti extrinfeca , negat ; temport determinato in ez inclufo , concedit . Eodem mode diftinguit minorem . & fic diftinguit ettam confequens . ergo creatura coexistit toti #ternitati extrinfece , negat ; intrinfece fubdiflinguit: fumpta creatura in fuz differencia temporis in qua exillit , concedit : toti aternitati intrinfecænb æternojnegat confequentiam; & zit, quod licet ego modò existens, coexiflam toti aternitati intrinfeca Dei : tamen antequam effem productus non coexistebam; non ex defectu existentia Dei fed propria

Porrò contra hanc distinctionem faciune due a Vnum contra primum cius membrum. Non benè enim de aternitate extrinseca Deo fentita dum dicit cam constate ex aternitate intrinseca a cax tempore imaginario. Melius fecit Arriaga qui loco citaro num. 79 dixit acternitatem Deo extrinsecam esse ipsum tempus verum, vel imaginarium perpetud stuens a recite nam tempus nobis extrinsecum non aconstat ex nostra duratione, a cax duratione motus primi mobilis; porrò idem videtur discendum de aternitate. Deo extrinseca non a

enim videtur disparitas aftignabilisi verumen quidquid fit de hoc, venjamus ad solucionemo iplam, qua ia lecuado difinctionis membra confistit; in quo, concedie creaturem in lua... durationis mensura coexistere toti gternitati intrinfece Dei; negant verò illi coexifere ab zterno en quad non est ab zterno. Contra quod fic arguot licet falfum fit quod creatura ve in propria duratione confiderata coe-Likat toti nternitati, ab. nterno,; nam fenfus ellet, quod propria differntia temporis iplizternitati coextensa suissee : nos tamen hoc no. luffremus, fed folum contendimus, de creatuta, quamus non dum existence, polle verificasis quod est coexistens aternitati Dei ab. zterno , ea quod verbum (eff) fumi poteft pro ve lo hm fignificat metificam durationis attria & importar pralens, nune, acernicacis; quod he luadeo : verbum (eff) hoc modo acceptum. representat durationem Dei totam fimul find who respectuad partes temporis, per ordinem ad quaseft virtualiter diftinguibilis in partes. successivas priores, & posteriores, ergo non habee respectum ad przeerieum i & futurum. ergo hoc iplo quod facit veram propositionem hanc (res futura coexistit acexistati)faciet etia veram hand aliams (res. fixura coexistic ater-Ditati ab aterno.) fi quidem aternitas fic accepta non habet quando, & quando, ve admittat distinctionem illam , quod videlicet ereamra quando, existic in fe, coexistae accrnicati y non verò quando non exifit in fe, vei dice... bat Aduerlaring.

Vrgebiside creatura in sua disterentia temporis confiderata non potest dici , quod cocxifitt toti acernicari abatesno, ve nos concedimus,; ergo, multo minus poteft hoc verificar i de estigando estifucura Confequentia probatur, quia per differentiam cemporis, propriam creamaintelligimus illud tempus, in quo exillit. ergo. fi mec non coexistit ab zterno. multo, minus quando est facura. Respondeo. contessantecedente, negando con sequentiam. racio, apparionis e Asquia aliud est loqui de cre amen confiderate in alique differentia temporis, & alied loquide creature quando eft in... aliqua differentia temporis . primum fignificat quod accipiatur inilla differentia formaliter, ita ve hac lie proxima satio cam cognolcendis. eique affentiendi. Ceundum verè quod in ca differentia materialiser tantum accipiatur ... vade fin venegemus, aduer farije de creatura... confidente prosempore que existinqued coexistat Dea ab merege concedamus verd id de !! creatura quando non enflitiquia in primo sefu venie czeatura cum propria mentura formalicer, que ponis diftinchiquem in accrnicate; in. secondo verà quamuia macerialiter habeat propriam menturam lui non-este a tamen for maliter confideratur cum existentia secundu. menturam dunacionis diving individibilis . & per hoc resolutif manee totum kuinsmodi propoliticaum chigms. futurum coim, quod nen effadhuc in progria measurs, potest consident sari cum effe, qued aliquendo habebities rutfum ab huiusmedii aliquando formaliter ab-

Committee (sum) time to the contract of

firshi, ita ve nou sie ratio ipla cognoscendised referatur canrummodo ad aternam Dei durationem tainquam ad rationem, propter quain
cognoscatur, que cum indivisibiliter, & fine
viia succeitiutate accipi posse, recte deducitur, dictum sucurum quando est sucurum, estsili physicé prasensa

SECTIO SECVNDA.

Solumetur obicito contra prafentem. Conclusionem.

Bijcies primà ex Ouiedo num. 5. quod non est in tempore præsentia absoluté non est lecundum luam entitatem , neque habet estephysicum ergo implicat aliquid non esse intempore presenti, & elle present etti. probatur consequentia equod nonest in tempore pralenti, non est formalites secundum. suam entitatem; sed quod non est somaliter lecundum fuam entitatemanon potest elle præsens in tempore . ergo non potest esse presens. zternitati. Respondeo argumentum committere aquiuocationem in verbo (eff), quod cum. posit tumi pro ve fignificat mensuram durationis temporanez, & zternz, vtramque pro eodem viurpar. Quare distinguo maiorem: quod non est in tempore presenti » absoluté non est secundum suam eutitatem : absoluté non est a fi verbû (eft) sumi tur, pro ve fignificat mensuzam duracionis, temporanez; concedo ::zterna, nego antecedeus., & confequentiam; Ad. cuius probationem distinguo item maiorem.: quod non est in tempore presencionon est formaliter secundum, suam enzitatem : non est formaliterifi verbum(eft),importer menfuram durationia temporanza, concedo; zterna, nego. & concess numore, distinguo consequens a quod non eft formaliter lecundum luam entitatem, non poteft elle prefens, eternitati, fi este prateur menturam propria durationis includat, concedo. li ab ea præscindat, & significer folum menturam durationis diuina, nego consequentiam. Ad hoe facit, quod air D. Auguitious lib-5, de Trinit-cape 16, apud Deu 1 nec præterita, transserunt a & futura iam fa-

Obijcies lecundà ex codem mm.4. fromnis. effect prefentia eternitati,jam effent fimul veza hze duo contradictoria: Antichristus existit Antichristus no existit sed hoc est absurdum. ergo &cc. sequela probatur , quia Antichtistus, & cius negatio ellent fimalexistentia in aclu z ternitati. Respondeo negando maioré ad cuius probationem dicos quod ficuti ex eo, quod. Panormus & Roma lunt limul pralences immenlitati dininzonon, bene deducient, quod fine inuicem fibi prafantes : ita ex co-quad tum negatio tum.exiflensia Antichki fi fimul exiftant 🛴 limulate le tenente ex parte atemitatis, malè deducieur, quod fimul existant simultate (tenente ex parto lui. fi enim coexifecent zternitaci per mucuam adequationem ad iplam Se penæteraitatem libi intrinlecam, conuinceret argumentum; led quia coexistunt eter-"

nitati per extensionem æternitatis ad ipsam seu per excessum; ideo non habet vim; vide issue antecedens sic distingui potest omnia sunt præfentia æternitati præsentialitate se tenente ex parte Dei, concedo: ex parte sui, nego; cuius distinctionis sensus est, quod æternitas per hocipsum nunc omnibus prorsus rebus, quæ suerunt, sunt, vel erunt correspondet, sumendo correspondentiam de præsenti in ordine ad ipsa æternitatem, & relinquendo successionem in ipsis rebus in propria mensura consideratis.

Obijcies tertiò ex Arriaga tom. 1. in primam partem disput-20. sect. 3. & in log. disput . 14. num 84 durario Angelica ; que dicirur enum pur multot'est indiuisibilis, & tamen non lequi-3 tur, quod si cursus Petri ano Angelio coexiflat, coextiterit etiam illi initio creationis An- ; geli ergo neque dici potest i quod coextiteritia Deo ab arerno. Respondeo concesso anreceden n te negando consequenciam. Disparitas sumiruitur ex eo quia xum Angeli, quamuis se indinisibile materialiter habet tamen quandam for- ;. malem diuisibilitatem consideratum in le 3, 40 , quod Angelus non durat hodie per illam jplam ... durationem, quam durauit, heri ; alioquif, hp- e die non posser annihilari à Deo: contra verò Deus per illam formalitumam durationem, per quam ab zterno durauit, est in zternum dura-... eurus, ex hoc autem sequitur, quod si cursus Petri coexistit hodiernæ durationi Angeli, non debeat dici quod etiam coextiterit heri, quia 1 vere duratio Angelica hodierna non est formaliter eadem cum externa contra verò fi fermo fit de eodem curlu Petriscomparato cu zterni- 1 tate Dei.

Obiscies quartò ex Recupito in primam par.

10m.2.lip.1. qu.18. omne quod est præsens rea-1.

liter, debet existere realiter; sed nullum suturum existit realiter ab æterno. ergo nullum futurum est præsens realiter ab æterno. Maior pater, quia præsentia supponit existentiam.

minor videtur de side. Consirmatur quia res creata tunc coexistit ipsi nunc æternitætis, cum existit ipsi nunc temporis, sed nulla res in suo nunc temporis sut ab æterno. ergo nulla roe
xistit ipsi nunc æternitætis, ab æterno. Maior quæ sola indiget probatione declaratur, quia.

coexistentia est simultanea existentia.

Responded ad argumentum a concedendo to-. : tum; aljud enim elt dicere futurum elt præsens . realiter abæterno . aliud verò futurum est prç- 😥 sens Deo realiter ab æterno . primum enim di- : hoc est existentiam actualem ipsius futuri, & 1 ly ab æterno quod additur no poteft fignificare. aliud quam durationem aternam eidem futuro intrinfecam; & ideo fallitmest, & à nobisneus gatur afecundum eerò quod afferitur, importat u præsentiam respectivam ad Deum, vnde lyvat 3 æterno rectè potost se tenere ex parte Dei, & i fignificare: eiufdem innatiaram durationem æter o nam fibi intrinfecam, que toda correspondeat? ipsi suturo pro ca xiescencia temporis ; proqua ! existic. Per qua paret responso ad confirmatio-> nem; concessa enimanajore, & minore, ili sen-) su supra explicato, distinguo consequens: ergo

nulla res coexistit ips nunc aternitatis ab ater no, si chim ly ab aterno denotet durationemintrinsecam ipsius res creata, concedo, sed hoc nos non dicimus. In autem ly ab aterno figuraficet durationem intrinsecam ipsius aterno figuraqua est tota smul, nego consequentiam rem enim creatam coexistere Deo ab aterno importat, quod coexistat mensura aliena durationis diusna, qua per illud rasum nunc suit ab aterno, per quod est hodie.

no per quod est hodie

Dile dus num 3. ait se in hoc audite verba; rem tamen minime percipere quare sicilitation quod in se secundam suam entitatem physice non existit neque physice productum est mon potest elle sub mensura propria neque alienated suturum non est ab aterno physice production neque alienated suturum non est ab aterno physice production neque in se ab aterno est assignidade de tantum serit, ergo non potest esse ab aterno, neque sub mensura propria, neque aliena.

Miror ingeniofidimum virum in hochebetativ 21 ri & non advertere longa effe difcrimen inter a ternitatem increatam . & creatam ; quare ad.) instanțiam facile respondeo ex dictis distingué- n do majorem : quod in le lecundu, fuam entirate. > phylice gon existic sheque physice productume d eft : fi ly mog exific; & non eft-production excludent præfens nung stim temporie, tum æter a nitatis, concedo, quod non potest elle sub menfura propria , neque aliena: fi tantum excludant prafens nune temporis s nego ingiorem : & figs distincta minose sinego consequentiam Ratio negationis est, quia effe ab æterno fub menfura aliena importar folum coexistere durationi indinisibili , per quam Deus eleab æterno : 1191-6verò existere per durationem ereatam qua fue rit aterna y vt pistat austor of an en

Obijcies quinto exedreiaga locaio! Croquiso a ceperunt effe in compore realiter præfentes æter: nitati. Der. ergo non funt ab aterlio pualimitesio eidem æternitati Consequentia patetsquia quodix habet peincipium fuz priziontia mon elt en etten nitate:præfens Responder concesso antecellesiros tes inxea explicationem lecunda: propofitionists obiecta in lectione pracedente udifingue count fequent : fi illud (ab merorno) aedipitur prometta. nitate Dei 3:80 illud (finnt) pro eius dufatione sie nego: sia autem pro zerna duratione ipsarum p creaturalum, contedo con fequenciam . Per que.i paterad eins probationem; ficet enim res conxistat Eternitatisquando existe in propria merb fural jeina Kamen confiderari poren ve exillens. quarente pracise corresponder aternitati, hine fit ve posit dici Deo cocci fere ab aterio

Obiscies sextorex Recupito soid. Ita se impore bee divina immensitat in ordine ad res existentes in loco, severa reternitas in ordine ad residentes in loco, severa reternitas in ordine ad residentes in temporer, viragio enim est insuiva. Led res que nuncion existunt non sunt presentes immensitati quò adsocim; ergo res que nunciono existunt prosentes externitare quò ad tempus. Respondeo, concessa maniore, distinguendo minorem e quò ad illas pare cientes se nunciones se sunt y se seguidem significant propriam, se veram creativale distationem concedo i sin autemo (super) lignificar mensione ram durationis create: (sunt), autem increa-

ta, nego minorem, & consequentiam in sensu intento ab aduersarijs; dieo enim , quod cum acernicas ambiae omne tempus, ficuri verum eft, qued in aliqua temporis parte Antichristus evir : ita & quod sit modò pivelens zterpitati - nam æternitas tota quanta est præfens eft , & mon dividitur in præfens , præteris tum , & facurum , sicuti no seum tempus . Non negauerim tamen, quod quando agirar de coexistentia creacuratum cum immensitate divina paraiculz illz (Nunc , & Sunt) denotant propriè rei crease duracionem quie immensicas **nou est dusatio, 8**2 ideò paritas non estad rem. Per hæc autem remanet solutum argumentum Bernardi Aldrete com. primo in primam parcene disput. 22. self. prima num. 7. vbi fie: Deus per fuzm immansteatem non continet omnes differentias loci faturas; ergo neque per suam aternitatem differentias futuras temporis . nam. lieet : il muno præfens , quod fignificat verbum-(continct) ad nostri temporis mensuram referatur, concedendumi est antecedens, & confequentia; artamen fi referatur ad mensuram æternitatis, vtraque propositio falsa est. V bi nota etiam nunc no frum fi confideratur, vt aternitati coexistens posse de co vensicari, quod sit præsens ab zeerno physice Deo, & in zeernum per præsentiam ab extrinscea mensura æternieatis, mensurată, per quod non ammittit in propria mensura excludere à le effentialiter permanentiam.

Obijcies septimò : quotici plura coexistunt vni tertio, toties coexistant interse . ergo si omnie ooenistant realiser aternitati, fimul coexistunt inter se; sed howest absurdum, tum in permanentibus, quia simulessent, & non essent: sum in fuccessuis, quia haberens omnes partes simul, ve arguit idem Recupieus ibidem. es-

Respondeo, distinguendo antecedens: Quonies plura coexistunt vni tertie secundum suam durationem adaquate sumpto, concedo: sumpto inadequate, nego antecedens, & confequentiam. Quia res non coexistunt realiter xternitati nifi in fua differentia temporis, in qua sunt; quoniam verò tunc toti coexistunt, ideò dieuntur coexistere illi ab zterno. Ex hoc autem non sequitur res permanentes simul esse, & non elle; nám si verbum (elle) significat propriam durationem, hac excludir earum futuritionem . sin antem denotat aternitatem absolute verum est eas esse : falsum verò non esse ; quia negatio est malignantis natura: Neque sequitur ses successiones habere omnes partes simul, ita vt simultas cadat supra durationem propriam; sed ita ve cadat supra durationem aternitatis, quod nullo arodo successinizati reru repugnat, sed solum arguit permanentiam in ipsazterni-

Obycies vétaué : quod in le mihilest, adhuc. non potelt alteri coexistese, sed Antichristus. ab aterno nihil fuit; ergo no fuit realiter coexistens Deo ab aterno.

21

Keipondeo , concedendo totum: quia ly fuit sumitur per ordinem ad nestrum tempus, non verd ad aternitatem, qua est prasens quido. : R. P. lof. Polizzy Philosophicon. 3.

quod, si minor sic formerur; sed Antichristus nibil est in eternicate,: tune neganda est, ve parer ex dictis 2 eo quod negacio est malignantis nasiura, atque adeò, ve de aliqua re verificetur, quod nihil est in aternitate; in mensura aternitatis sub nulla differentia temporis hapear existentiam mecetie est 🖫 🗀 🗅

Instabis: Quod heri fuit præsëns, hodie est przeceieum; led bezi vorum fuis dicere . Antichristus est realiter present externitati. ergo hodie verum est dicere ; heri fuit præsens æternitati. Respondeo, distinguendo maiorem-& si quidem heri suit præsens ratione temporis fluoritis «concedo» quia cempus quò ad illam partem non permansit . quod heri? suit prasens rasione zternitatis, nego maiorem, quia hæc nihil præteriti habere potest i- Quoniam verè an minori agitur de præsentia. Antichristi ratione atemitatis: hinc nego consequentiamis. Vbi notarem ideò respectu nunc zternizatis nibil posse dici prateritum, aut suturum, quia tum præteritum, tum futurum important, yt id, quod his denominationibus subijeitur nunc non existat - sed quod Adam quidem V. G. quidicitur nostro nune prateritus, antea extiterit : Antichristus voros qui dicitur futurus,po 4 frea extiturus iit. fed relpectu nunc aternitatis. fallum est cos nunc non existere . ergo &c.

Obijcies monò ex Ouiedo loco estato num 60 bres ab zterno existit in zternitate : ergo nonincipit in tempore eius exiltentia. Probo consequentiam: quod incipit in tempore non suit ance illud. sed ance quodliber tempus res fuir in aternitate . ergo inimilo sempore incipit elle seil existere. Unog & dicamps ante quodlibet tempus fuille rem in mensura aliena, non in propria, lic infurgit, Quod existio ab æterno fub aliena meniusa,, ab aterno existiti ergo existentia, que fuir ab exerno sub aliena mensura, ab-aterno fuit; ergo licet in tempore incipiat elle sub propria mensura, non incipit elle in tempore ; neque eius existentia esse incipit, sed nous illigs mensura, que antea non... erat - Probat hanc vitimam consequenciam sic: fi lapis ab æterno extra proprium centrum extitisset, & in tempore inciperet esse in centro proprio non effet verum dicere, lapis in tempore incipit existere: sed incipit existere in centro ; ergo à pari -

Respondeo: recte dictum esse pargumentum nihil concludere, quia facit eransicum ab aliena. duracionis mensura ad propriam. Ad probationem in contrarium , nego ancceedens, in... que assumitur: id, qued existit ab acceno sub aliena mensura zab aterno, existere :: Ratio ne -: gationis est, quia existere ab azerno absolutè prolatum fignificat existere in propria mensuradurationis , que sit eterna ; quia non assignatur, aliud, quod sibi dictam mensuram appropriet, vei supra innuimus, quare, ve illud antecedens sit verum debet ita formari: Quod existit ab aterno sub aliena mensura, coexistic ab zterno illi, sub cuine mensura existit. Quod verum est, sed non fauet aduersariò . Ad paritatem verò ex lapide desumptam, latam assigno disparitatem, que consistir in co, quod ver- $\mathbf{D} \mathbf{d} \mathbf{d}$

Digitized by GOOGLE

bum (eft) & verbam (existit) non significant esse in centro, & oxtra centrum, fienti-Agnifia cant nuoc temporis - & nunc eternitetis . Vadè non valet argumentari ab'uno ad aliud.

SECTIO TERTIA DE 1900

and the second of the second o

An Deus ouvid futura omnia contingentia absilità ab eterno 💛 😘 🕬 . . A sheed : Soznouerit . and see a mount

ារប្រាំទោះ ដោយសារ ខេត្តស្នាស្នា "Onclusio of affirmativa, & de fide Pide 138. Intellexisti cogitationes measdes longe, & omnes-vias meas præuidiki, & for ann. 18. lefus itaque: ferens omnia, duk vehtura erant super eum ; vnde Augustinus de fide ad Peirum cap-33. frmillime tene, & nithate: nus dubita Deo non folum prateries, Seprie seutia, sed etiam futura omnia esse notifimano Dubium tamen est vernim tatione naturali hu: iulmodi scientia in Deo probari postit. Aliqui negatiue respondent, & pro se citant Aristotele ub. prime Percermentas cap- offsuo vobi docet propolitiones singulares de fituro contingenti à Deo cognosci non poste; of Tullium secundo co Dimnar. vbi: Mihi singnie, ne in Deum quida cadere videtur, ve sciat quid casti, & fortuitò futurum sit. Sed cercissime tenendum eft, fi nont demonstrative, at faltem efficaciter ratione naturali probari polle Deside huiusmodi fueuris,antequa sint, habere feientiam.

.. Probacur primos fucura concingencia fuerunt abæterno determinate cognoscibilia ergo sudo runt ab zterno cognita i Deo. Consequentia patet, quia cum Divinus intellectus ponatur abaterno infinite parfactus, ea infinitate y qualis major, seù persedior in genere incellectiviexcogitari non potek; adonne cognescibile abzterno le extenderit necolle est concedere saliqquin posset excogitari alius persectior illo-Amtecedens verò probatur , quin cognoscibilitàs! ell patho veri . fed futura contingentia habuerunt ab zterno rationem veri ergo &c. Maior, & consequentia patent. Minor verd suadetur, quia ratio veri transcendentalia, de qua i loquimur le tenentis ex parte obiectis confissi. in co, quod habeat capacitatem ad habendam? conformitatem passuam cum intellectu ipsum cognoscente - huius autem conformitaris ha-1 benda futuru contingens ab aterno capax effe conflat ex co, quia verè ab zecrno est huius? modi ; non quan verò habese aliquod elle poli-e tinum ab æterno, sed quia habet totu id, quod ad eius futuritionem contingentem requiritur, nimirum carentiam fui pro aliqua differentia, temporis existentem in retum natura , & connocationem pro alia différentia temporis suas existentiz ponenda . ergo habet capacitatem; conformandi fe cum intellectu cognoscente il-: lud; non minus enim futurum contingens verè! tale est, quando suturum est , quam sit existens, :: vel præteritum, quando postea existit vel ceffanit existere.

Dices cum Aristotele lees rienes , qued licet

hoc conjuganm (Peccatum Antichristi vel est fururum, vel non :) necessariò verum six: non camen alternera pars illius vericatem ha bet determinatam a Sed contra elt, quia ideò totumillud conjunctum dissunctioum vernm el Aquiz alterutta pare illius necessariò vera est i Meque. dicas veram quidem elles led indenerminaces & vage : quia licet id ita fit in ordinendinos, qui non habemus yade determinemum i non tamen loquendo de objecto lecundum le considerato; quia sicuti alterperum deserminate eritinimitum, vel peccasum, vel eius negatio inta, &, alterutra ex iplis contradictorijs determination habet veritatemen. 1 1 2 2 2 2 2 2 5 5 5 6 **11**

Probacus seçundo lumine natura conflat res contingentes praterios à Deo cognosci, alioquin Deus effet minus cognoscitimus jaquam nos, qui remim prateritarum recordamur. ergo cognoscuntur etiam res contingentes futuræ. Consequentia patet , quia initantum nos pra teritorum recordamur > 80 non extendimur. au futura, in quantum species ab objectis præfentibus accipimus easque semel habitas conservare possumus. sed Deus non accipie species. à creaturis, fed ratione suz inflaiez perfectionis in genera intellectiui habenquidquid/requiritur ad quamliber veritatem cognoscendam... ergo quemadmadă quando res contingens exi-Ait, & quando eli præterita, potest illa cognofeere, ita, & quando futura efto :

Dices : præter species in potential apea nequiri ex parte obiecti determinationem. sed hanc non haber futurum contingens, antequam existar; ergo &c. Respondeo conceste maio e re; dettingmende minozem : Futurum:conclugens aneequam existation habet determingtion nem actualomo concedo - futuram nego. Pornà hane determinationem ad determinandem certam cognitionem sufficere patet; primò ex posfibilibus, que co précise, quod possime habere determinationem ad existentiam, funt apraires statu merè possibilitatis actu dininam soientia. terminare. Secundo ex pratezitis, quia ficuti non habent esse, sed habuerunt, ita non habent, sed habuerunt determinationem. Terrid. ex iplis rebus famris:, quæ licernon pollinna: nobis determinaté iudicative cognosce, possure tamen apprehensue. ..

Probatur denique tertid ratione D. T. poime: 29 parce quaft. 14. art. 13. Quidquid aliquando eff. cognoscitur à Dec ab aterno - sed sutura contingentia aliquando funt, ergo &c. Maior, quæ sola probatione eget, suadetur quia Des cognitio mensuratur atermitate , sienti & fun: elle. Non autem mensuraretur atemitate, nist ferretur ab aterno super omnia. nam æternitas tota fimulicătifit, & ambit totum tempus. V nde onia, que sunt in tempore sunt ei ab eterno præsentia, & sic eius intuitus fertur ab æterno. super omnia . pro ve sunt in se, & in sur presentialitate. Acque aded certà 3 & infallibiliter, vt de se pater.

Obijcies primo : si in Dea effect scientia fu- 30 turorum contingentium, tolleretue in futuris contingentia. sed hoc est inconveniens: engo &c. lequeli maioris probatur; quia contine. E. K. Lagar Land Control of Section of Section 1

Digitized by Google

26

gentia in suturis importat indeterminationem ad esse, se non esse, sed scientia Dei est infallibilis, ergo si esset de suturis contingencibus tolleret ab eis contingentiam. Hoc autem esse absurdum est cuidens, quia non stat libertas sinè contingentia; quare tolleretur è muudo omnis libertas.

Respondeo, negando sequelam maioris; ad cuius probationem distinguo maiorem: conzingentia in futuris importat indeterminationem antecedentem, concedo: consequentem, nego maiorem, dillinguo pollea minorem... scientia Dei est infallabilis, ita ve necessario excludat à suo obiecto indeterminationem tum antecedensem, tuniconsequentem, nego: con-· lequentom tanchm, concedo; & nego confequensiam ! Indeterminatio antecedens est illa; quæ habetus ratione cau se indifferetis ad veruliber, quæ potelt flare cum determinacione consequenci, que habetur ex suppositiones actus; quatenus hie, licer pocuerit à sua causa ·non poni , posico camen quod ponendus est, determinatur ad elle porius, quam ad non elle. fussioere aucem hanc determinationem ad reddendam infallibilem scientiam Dei, patet ex co squia hoc iplo, quod attingir actum in le determinatum, implicat quod fallatur.

Obijoles seundo: onanis necedicas antecedens actum, collit ab co dibescatem; sed si darectur. seimia Dei de suturo contingenti afferret cidi antecedentem necessicatem, ergo &c. Massoc simponitur; & minor probatiis; quia scientia Dei de erassino peccato. Petri V. G. suit che abaterno; inplum verò peccatum erit aras; & se se estantecessens. Alimpèr verò implicat non esse poccatum cras, posito quod Deus illud sucum cognouerie, ergo sam afferret illi antecessentem necessitatem.

-1. Birfordes påi kinguendo majorem : omnis unterpfficas:: anteledêns natura altum, tollit libeemtem); rednoedo : antecedens folim tem-· pose y Se monimatora, nego y Se he di Ringuo mi--horem a forentia Der afferret fatteto contingenti inceefficacemi anteredencem rempore, reoncedo. natura ; nego minorem por confequencion. Nelocificasi ancocadens natura habetariper hociquod sliquid squodife tener expante admippimi, & in priori nature ad actum, determinet voluntawominad mutum; meedifitas verd ansecedens tan--tumpsemporealismon se tene av encouste setus priani sell podinsusonlequens nacump equia ell ex · fappolitidae actusu Possè itsus po teriorema incualituran) affarcifiqueo: vontingenti ifeientia Dei maon verd priorem Non enro ideo Petras -cras peccabius quia Deusid cognossie; sed po-Trins & compartides: Deus cognoficie Petrum erae · peccatummsquidiverò peccablu Aoque aded est ex Indpolitional augli ithius basis in a contraction of the contractio

22 Dbijeks kuridefupuran oonsingens modd no est deceminarissed ino rempore documinarissed ino rempore documinandi.
21go modd non potest surid Deos Consequentia probatur y quia scientia Deixum so inschibilis debet esto de obiecto is deceminare e Mospodeo hoc argumentum facile solution restoprasentia, quan habene sutura in accenitatorissectipectu Deix quia omiais sicustin munarismitatorismentifue, ica ostati in sedecuminata. Quoniam vent hanc pre-

sentiam non puto necessariam ad propugnanda Dei scientiam de futuris contingentibus : ideò concello antecedente, nego contequentiam; ad cuius probationeminego assumptum; & dico scientiam infallibilem, quam modò Dens habet de suturis contingentibus, no requirere ipla sutura determinata iá, sed determináda quò ad exilécia ad cum plane modum, quò scientia, quam habet Deus de præteritis, quais nunc lit determinaeissima in se: tamé præterita ipsänd stabét modo docerminacione, sed habuerunt. Racio veriulquo eli-quia ficiencia determinacio-quò ad veritatem confiltie in eo, quod conformetur obieco. lam verò scientia suè de futuris sit, siuè de prateritis non affirmat obiectú suum habere determinationem pro co-tempore, quò ipsa est, sed vel habiturum si est de futuris, vel habuisse fi est de prætericis.

Obijetes quareò:stante Dei scientiade futuro? Petri peccato, vel potett Petrus peccare, vel non poteft. Non secundum quia non esset liber, ergo primum; iam, polibili polico in actu nullum. iequitur absurduissed fi ponamus, qued desacté no pecces Deus falletur, ergo Deus non habet de futuris contingentibus scienniam . Respondeo: Sanse Dei scientia de sucuso Petri peccato, Petrum poste peccare potestate antecudenti quate nus habet ex vi cansk indifferétia ad verülibets & non poffe posettate collequenti, quia supponimus eŭ peccatusŭ qua luppolisione:fatta dicimus Denm de eins peccato firture habene scientiam. hae enim hujulmedi luppolitione necestario innoluies ex co-autem quod non pollie Pecrus non peccare poteltate collequenti non lequitur quod non sie liber. Defactò enim quando actu peccat liber elt, & tamen ex suppositione quod peccat non poceibnon peccare. Aurim neque ux co, qued peffit potellate antecedetrana puccare, benè deducieus nullum fequi abfurciu, i ponamus, quod defacto non peccer absurdum enim esser, quod peccaret, & non peccatete en enim suppofuerimus Illú peccaeuru, supponendo nune nonpeccaemusabique eo quod priorem inppolitione deltruimme , voruque constadictoriu fequeretur. Illud egitur Axioma (possibili posito in actu nullit (equicue absurdu) intelligendu est dulla facta fuppolitione quod polibilitati illius repuguersquod non habetur in noffre cafis.

haberer kientiam de kitusis, postem ego faltem porefinte annesedence saddere fallibile Dei feientramifed hoe repugnatiergo the Sequela pro+ batur, quaz quado ego sú peccamirus habeo por rentizinon peccadi cigo habeo potentia reddecti fallibile Dei feientla ; que cognoscebat me esta peccaental Respoden negado sequela;ad cins au+ ré probationé, cócelo antecedente, nego confequitid. Ratio negationis ellequia licete quando ego fum peccacurus, habea potenciam non pec-Thudisposite tamen, quodifini precaturus, no habes potenná huiufmodi kippolitioné destruédi; mant quemadmodu pofico,quod peceb, necessariò peccorica polito quod fim peccampus necellarià percaturus su; sed scientia Dei de meo peccato, futuro hac supposteione innoluit ergo no habeo ego potécia accedenté reddendi falli bi le huiufe medi Dei leientia; alioquin habere po tenamin

Ddd 2

Sutc-

Digitized by Google

₹4

35

antecedenté postendi simul duo cotradictoria nimicu peccatu, 8t eius carentia, qua potentia, implicantia involuere, omnes fatentur.

SECTIO QVARTA

Virum propossiones de futuro contingante absoluto sen determinate vera vel false.

Onclusio est affirmativa, & continunis; quam docent Suarez, Vasquez, Valentia, Herrice, Hurtadus. Arriaga, Oniedus, & ex alija scholia Alensia, Bonauentura, Scotus, Ochamus, Gabriel, & alij, quos citat & sequiaus Comptonus dissues seles, seles, num. 4. Concramquam plures. Thomistas docentes propositiones singulares de sucuro contingente absoluto determinate nec veras esse nec fassa; sed conformani obiesto sun, quad quandiù non est, de se indisseras est ad esse senon esse dixi propositiones singularea, quique contradissoris in materia contringenti, quarum vna est voiues sa lis, altera particularis, dienne dazi in eis determinatam verisatem, & salitatem,

Probatur primo Conclusio desiruendo fundamentum ab Adyer farijs modo adductum t quamuis Petrus hodie fit indifferens ad cras pecçandum svel non peccandum; ad alterutrum le determinabit crassimplicat enim, quod remaneat cras luspensus, ita veneque peccet, peque non peccet; ponamus ergo nund peccet. Hat propolitio (Perrus eras peocabit) hodie prolata- ; conformatur hodie obiecto, suo, quia affirmat de Petro peccatum cras confungendum cum Per ero i quando verà coniungendum est . preo est determinate yera, & ejus contradictoria detor minate falla. sed hæ propositiones supe de futuro contingenti . ergo cum eadem sie ratio deamnibus alijs, omnis propositio de sucuto sontingenti est determinate vel vera, vel falfa.

Dices; facta illa suppositione iam Beccanimi Petri detorminatum elle: vnde non est mirum, propositio illa yera sit, sed non habemus, sundamentum faciendi dictam suppositionems quare peccatum Petri remanet indeterminacums & confequenter verifies propositionis illius susper sa. Sed contrarquia lieèt non habeamus supday mentu m pozius supponeudi ... quod Petrus C 125 percabit, quam quod don peccabits habemus eamen fundammenmaguod alterutrum oritifed hos sufficit ad determinatam veritatem proposieignis; nam fi peccabit, ex nunc eft were: affifs merina, & falle negatina, è contrazio fi. nonte peccabit 3 & ratio à priori ell quia determiner tin veritatis aut fallitatis : propoliticois : deber sumi à deserminatione, quam habes abieches pro eo tempotes pro quo anunciaturial iplaso propositione, quod in calumostro est ofallinum we melins ex decendis paulo 2008 confighin ous

Frobatur leundo plincipaliten affattilinder fide ell cognitiones quat habet Deba describbates tomèngentibus elle determinate versamingen fit propositiones omnes, quas nos de cifdonosompis contingentibus formanius, suno rel determinate falla. Consequéminate vora y rel determinate falla. Consequéminate vora y rel determinate falla. Consequéminate vora y religiones a qua affection qui a probatur, qui a rationes a qua affection que abordande mostras proposicio-

nes de dichis futuris non habere determinatames vericatem, aut folfstatem militant contra sciétiam, quam habet Deus de futuris ipsis sed his non obstantibus datur de illis durina scientiaes determinate vera ergo &c-

Ad hoc Argumentum respondent Aduersarij concello antecedente, negando consequentiam. ad eius verò probationeto neganto maiorem; & ailignant disparitatem s quia nimirum Deus cognoscit sutura contingentia ve sibi præsentia in eternitate patque ades gius cognitio supponit illa vt determinata iam, & in fe iphs extra caufas suas existentia ; quod dici nequit de propofitionibus, quas de futuris contingentibus nos formamus, quarum obiecta no bis minimè coexistunt . falfum igitur eft quod eædem rationes, que militant contra veritatem nostrarum propositionum de futuris contingentibus, militent contra Dei prascientiam de eisdem . Quod fi dicas renelationes , quas ex Prophetis de dictis futuris contingentibus habuimus, fuisse etiam determinate veras , & tamen dicta futura nonc existebant Prohetaru reuelationibus. Respodebunt illas reuelationes habuille determinata veritacem , pro vt substituebantur loco dining scientia ; quam Deus de futuris illis habebat, & pro vt erant eius figna , à quibus conditionibus fi præscindamus , negabunt illas determinaram veritatem habuille. Sed contra hanc respofionem facit supponendo, quod Deus ab æterno cognouerit peccatum, quod cras Petrus comittet. x ego hodie dicam (cras Petrus peccabit) ignorando Deum de hoc scientiam habere; fed vel temere, vel probabiliter id mihi perfuadedo . tum fic ; idem prorfus peccatum affirmat in hoc casu mea cognitio tempori commensurata ac diuina, que mensuratur eternitate cum hac tamen differentia , quod diuina fertur in. peccatum Petri fibi præfens , atque adeo determinatum in fermea vero in fibe futurum,atque adeo determinandum . fed hæc diuerfitas nontollit quin mea cognitio determinate vera fit. ergo &c. Maior videtur certa; quamuis enimo peccatum Petri futurum nune fit indifferens ad effe, & non effe : hoc ipfo quad futurum eft, iam respectu mei determinationem habebit ad effe , quidquid fit fi illam ego nesciam .nam ad veritatem propolitionit hoc non requiritur, fed folum ad eius certicudinem, vt conflat. Minor ergo probatur quia illa propositio est determinate veha, que vnit pradicatum fubiecto pro ea mensura temporis pro qua verè illi vnitum. est, sed mea cognitio a qua dico (Petrus cras peccabie) quamuis fit de obiecto fibi futuro, arque adeo determinando, vnit tamen prædicarum fubiecto pro ca differentia temporis, pro qua verò illi anitum elt ergo quamuis fit de obiecto fibi dutoto se determinando seft determinate veras non minus quam dinina cognitio. Major paret ex dictis fupra s quia meritas formalis confiftit in conformitate intentionali cognitionis cum obiecto. Minor verò est manifesta quia propositio illa counciar de Petro. quod peccabit cras quando vene peccabito

rios; vnum est: ad veritateur formalem etiam requiris ve prædicatum for vnigum fubiccio pro

Digitized by **GO**

R. R. 201. Police h cheryb, com- 3.

es inen inter teinbobithee des broteten bidbo-This, alterum ale quod dicta mea proposicio -yere nga vait prediceum subjecto pro es mér-. Just remporte pro qua nerè vnieum elt sifed proens in spirit in interest in signification is a series of the series of Minor argumentical falla.

41 ... Neutra tamen solutio satisfacit - non prior; quia impersinent estad nericasem formalem, ve proces mentura tempunis, pro que profertur propositio, pradicatum sir vnitum subjector, vt conflat ex proposicionibus de præterito contingente ; polito enim quod Perrus heri peccauerit propositio, que id hodie affirmat , dicendot Petrus heri peccauit, est verissima, & tamen hodie peccarum non vnieur Petro ergo &c. Quod fe propositiones de præsenti id habent: hoc connaturale illis eft, non verò effentiale . quod fic funderem ponamus, quod Dens hodle producat in meo intellectu miraculose species intuitiuss mortis Chrifte, nec non etiam infantis illius in quo contigit ; & auferar species hinus temporis , im quo existo , & cuiuslibet alterius rei; tune fi ego vierer dictis speciebus, & dicerem Christus mine movitur : propositio hac haberet veriezrem quia vniret mortem cum Chrifto pro es inflantispro que vere voita est; sed in hoc cafa propolitio professir pro alia menfura temporis, pro qua pradicatum vairum eft fubiecto. ergo neque propolitionibus de præfenti id ellentialiter conuenit, fed connaturaliter tantumi, quatenus nunc fiunt. Quod vlterius confirmatur, quia frego pro es instanti, pro quo Petrus peccat, dicam : Nunc Petrus peccar, propositio est vera. ergo fi post decem annos eadem proposicio reproducatur, etit adhuc vera quia etiam. cune conjunger peccarum cum Petro pro co in-42 flanti, proquore vera coniunctum fuit.

Neque satis facit posterior solutio quia quado ego hodie dico, Petrus cras peccabir, duplex mensura temporis confiderati potelt;vn2 eft illa, in qua formatur propositio, & hac est hodierna; altera pro qua affirmatur obiectiuconfunctio peccacicum Petro, & hac eft craftina. Hoc polito : concedo huiu modi propolitio- [10 de futuro contingenti no requiri veritate deter nem in ordine ad priorem temporis mensuram non vnire peccatum cum Petro: pro ea menfura temporis pri que victum est sed pro que o clipque ficuri nonrequiritur ad veritarem de vnietur, vel vaiendum eft giverum hochon for oll rerminarum aliavum propositionum, fine fine de him non officere verificie propoficionis y fed ness to objectis possibilibus fine de impossibilibus de ceffario ad illam requiri pares ex eo quia dio a moque addianc de fittilis corringentibus à folli quin propolitio effer ful factuam hodie varique in agitur necessaria est verseas objectiva determiner Petrum. Et eius peccatum non haberur vino xo nuta illius, sumpta in ordine ad intellectum.

ve supponitura nego tamen in ordine ad poste-vo qua consistiti in apriculme terminandi cogninoriorem mensuram non vinte pradicatum subjectum nem, qua sirilli conformis, quam abstrudine
do pro ea mensurappo qua vintum est field provide actividade objectum, suce sonitat subjectum contingent et anuqua vnietur; quod probo so dista propositionale Ex quibus constat subjectum contingent et anuvniet peccatum com Petro pro die erastina sed bu quando non existit. Se est in status furnitionis pro ca menfura temporis non est verum dicere, a habere actu determinatam verirarem obsectiva quod Perrus peccabir; fed quod peccato ergo fufficientem ve propolitio, qua circa ipfum veriam illa proposicio vnit pradicatum subjecto V Tatushabeat deserminatam ventatem formale-pro ca temporis mensurpro qua vere est vnitu Desjetes secundo ex Alamanno prima pari & non pro qua vnietur, fen vniendum eritiqua- fumm philof, qui 183 art. 8 corp. veritas enuncianis igieur verum fir , quod pro co inflantis in lionis eft veritas intellectus, ergo fi propositio quo profertur propositio hac ! Petrus peccabit, " He futuro contingenti est determinate veta. peccatum Petri non fit decorminatum fed detera heceffe eft ve intellectus cognofcar rem fignifica-

Americaninos escarifis e independente coniunctions necessi cum Petro-i quis tune. Suppositar viam determinatum's & explor induic purposition illa meritarem. Quoniammerà: autiliadu cut pingques darigorell propositio de fuetrossonningensistati in during intellectuation well frealist eggnitio } ref contradictorie oppobeademminate noni correspondent: hinc fit, ve omnis nothe gropos ficio de firmo contingenti fie veli dizorminatè vera, vel determinate falfaivera quidemin ini divino intellectu fimilis corresponder : Talfa. verò fi correspondear illi alia contradictorie Kefpondeo, concello antecedente statogqo

Obijcies primo : dereminara veritas formalis propofitionis de futuro contingenti pendet à determinata veritate obiectina ipfius futuri; fed futurum contingens non habet veritarein obiectinam determinatam,quado proferrur propolitio ergo neque propolitio de dicto futuro habet determinatam veritatem formalem major paret , quia ex en quod res eff , propolitio eft vera : fed effe rei importat veritarem obiectiu'a determinatan; veritas autem propoficionis determinaram veritatem formalem ein fdem ergo &c. Minor vero probacur, determinata veritas objective futuri contingentis non diffinguitur ab info obiecto fed obiectim quod eft futurum contigens non habet hodie effe determ natum. ergo non habet veritatem objectivam determico : Petrus, qui en in la mission

Respondeo, concessa maiore; negando minorem, ad cuius probationem distinguo maiorem : veritas obiectiua determinata futuri contingentis spectara in ordine ad se non diffinguitur ab ipfo obiecto, concedo fumpra in ordine ad intellectum fundifinguo : non diffunguitut ab iplo obiecto existente rantum, nego. siuc existence, suc præterito, sue futuro, concedo maiorem . & sic distinguo eriam minorem, futurum contingens non haber elle determinatum existens, concedo. futurum , negos minorem, & consequenciam. Explico diffindionem dicendo: ad verificada determinaca verifaté propositionis minatam obiectivam ipfilis futurisfumptam in. ordine ad fe , quia hec dicit existentiam obie-

minandum; fallum ramenofi loquamer de eo instrum per illam o fed hoe repugnar ; ergo in pro-

positionibus de surres contingenti non davut determinata vertes, aut fassirat. Primum entingenta videsur certum: subsumptum proteur, quia si intellectus cem sucuram cognoscius vel in se, vel in alio a non in se, quia non adhucilli practeur est, in cantam enim Deus ab aterno sucura omnia contingentia in se ipsis cognouis, quia aternus eius intuitus mensuratur atentias; neque in alio, quia ape aliud non potes este nis eius causa; led hac est indisferens ad verombbet pergo &c.

Respondeo, concesso antecedente, distinmando- gonfequens: si propositio de futuro contingenti eft, desorminate vera, necofic eft vijecellectus cognoscat rem lignificatam por Illamin non cognofeendo decerminationem. उभद्राम् क्षाया कार्यायम् कार्यायम् विवस्त विवस्त होत्। 18. iogoo emonoreasimusande quia opingal appara fix diffincto. ful fumpto: nego maniequenciant Adaggbagionem ausem subsmupei dico a qued f. pellectus cognoscere delicaet tem feturam cymifus deresminacioners quam habitura el ad elle vel adinomedes debaret illam licicos Bholce re velip-le minel incauls .. fed nego shod the motio depassiffum connectus y botell enim eius connisio elle detarmica ce verd aplute'to drog ikhodysi fram decesminatam Acticated to intellection a relative knows of the tione, qua dico : Petrus, qui est in India, in. pot gilligati becest! dum feteuripne Arquer-

a com a state to protect different maio-

farij non est indistrens ad veritatem ; St falsitatem habendam, sed est determinate vet vera, vel falsa: St tames non transfundit huissmodi determinationem in intellectums si quidem intellectus cass professas; oius vetivatem, vel falsitatem minime cognostit.

Obijcies lecundo ex codemali vna pars propofitionum contradictoriarum de future contingenti poffet effe determinate vera totleresur:futuri contingentia; fed hoc repugnat; ergo &c. Sequele probatur,quis ad verumlibot indifferentis proprium oft ; fieuti non elle determinatum ad elle , vel ad non elle : ita neg; poliede co determinateidien quod erit , vel non erit. Responded negando sequelam maioris; ad cuius probationem diffinguo lecundam partem affumpei . ita neque posse de co decerminate diei , quod esit, vel non eriadeterminatione le tenente exipatte dicentis quafi actà ple determinate cogno feat rem fore , vetagn fore, concedo. determinatione fas tenente ex parte edictio tantum, nego. Racio negationis est spois hee determinatio importac folim , quad cognicio inorgi vericate conformatier obiogon unitender gradice tum lubiestor pro-ea menfura-semporia-pro-qua militum ett zemu conformiterem pon bollnuneuelet am sfeite ux brobo (reidmipile con eraqientile qu futhen confingencies vei lugar lacis lupetque probatum Cffing common but extension of twicking turera is to conside that the state are the

control of the state of the sta

•्य त्रास्त्रकारी ल प्रकाद स्वती**ता कर** ० ५०

o correction of the ES In Wis Aub and On Anitation of the correction of the correcti

adviced of the state of the sta

.14

fier, à libertate voluntarischine fit ve jufe fuchrus charains dum feundum mis dependent in arient de period fir ve jufe experie dum feundum prince de conditione en conditione conditione en conditione en conditione en conditione conditione en conditione con

effe poste in duplics triffosentia . quedam onim sunt que dendicionate squa nibil absolut é ponunt in effe, ve hæc:(fi craspetes librum à Petro, obtraebis) que folum affirmat furusum euenium, fi conditio purifice eas ; quedan vero præter furarum manditions cum teleficie entocizit negationem eveneus propoer anthentiam negacionis equalisment habenda s quadinoda eft hec alia fit eras periturus effes à Petro librum, obcinères!) his enimedimenti moder implicaté fign ficat te cras non kabiturans ilbinus; to quad non pe testilum á Bresses Porrón qualtes de tiuir/modi propesiriconum decesminara west sace , wel fai rease-procedis follom in wedner all folloctiffe conditions com express significations, sing habeant, line non aabeane objection absolution in physics other actum. Quã quad iongha, t naadhus telolusmus, placot aliquid ad, Theologis pel Medijāc-diujū a filien ria futurorum condizionato rum fummatim fumputare. Sacriphus, us o se sea dad air estimo e 🧿

· 01 20 11 11 SECTIOIPRIMA.

n mma baun daare haa . . d. d. - An Dour habueris ale atomo forenciame ocr- a decionariem as a small and State of husbars Landers court Car

riOnclasio estrassimarius pse vomanimienia C Societate, camque docent omnes ferètes: centions Thomas & Brown as connect udnnelles innominates apud Surrez in epoleulis hbrz deferencia siep. 3: inner iquos numberdarus Cabreca, Ledelma, Apmel gi & alijent reclè probac Aldredo tom p. empipo defentato fectolo on videncus vellb knickmodi: futura cognotoi quidem à Deo aba corectidine Logicosis Mes taphyfica ; fed folum morati, & contecurate.

· Probacur primò Conzluto ex scripiques in: quibus quamplusest renelationes de facults. condicionácis a bi humaina disbrictate pen dencis bis habentur. led dun celebriores cenfermer: zlietzex primo Rogim, 23. phi habeura janod) gom Danid Deum intermegaffet, an f. conliker. set Ceileinen minascoles bent ad, le capiendum: Brubm's venisse, Cestisa Sauli apfanteradis teri effent. Dens verique sovaregationi affirmi marina refpondie, for ? (rdaftendet & & eradent & fed hae non erant abloluté futura... namidefacto, cum hoc abdiffet Danida Dogs pon muntt Ceile, do fie neutrum contigit et et gotfarqra hzo coèdicionata; / & quidomi conelagencia, quia pendebone dilibertace Saulis,! Beeinium Ceila cered friebantur à Dessergoi Redigus omnia, quia non:est maior sacio af-u Manabilis. alterd west auchericus defumiturs ex Maria z coi Chaifes incheppus obfinex maci Indearam Leclaidary & Cononsim habitanti fili Vn tibi, inquistilionomanna ve tibi Beclisidam qua f in Tyro st: Sitone facte edentoqueunl tes pale facte fancia appisolim in cilitio 800 cinere produce tiam egillent. Quamuis autema propolitio fit de pracurico contingenci condicionato, est cadem prostits racio, ac hieffet de foruso. neque: poteran: hoc printesiana écerci. ferri à Christo, mili antecedences, ad politices nem inicaeuloludus, quas fatia : fuerace apad! Indees: fucurami Tyrionem , 6: Sideniorum panitentiam lub conditions alla effet prantésies Oblac Te both Deus hainin un Biogramus 🗟

"Dices prime Deum in hain Goodi renelarlonibus non loqui prophetice ; se effetine ; fed per emagerationem quantemos bemines fibi profipitiant. Sed hocieft expirelle congra Paul bu inter quos Augustians distactor feueranthership: Numquid inques repositiones divere Tyrestics Sidonips calibus roud Reprisentation fathis etc.

time as the Cus, gui fabre et cone fur elies ambuide waste but course childen sool rene naum i pee Dent' assesteller y chied seturi effons paper entisare Listque est fee se sponfoand cantis bone a state in success, drog est dans Done de panis: inform , 1881 de Gloria avernatouelaunts non affertues fed per exagerationem quandam dixerie. que nihil est absirdius. - Disces, lecundo eum atojspihujulmodi fatura ndn augnofei à Déoicties, & infallibiliter, fed folim probabilites , & coniecturaliter ..

Sed contra elbprind quit revelacioni dini? me nom porest su belle fai sum; alto quin nettre fidei cet ortudo núraret . fed fi hac fu elita cons dicionata probabiliten cantum; & concecurahierfuilleut a Deo cognita, iam deutus renemitical pornistice subsile fallim e ergo &c. Verminorem huius argumenti negarent Adnerfatij, varias tentatun bei as. Prima eft dicentius quod dista fucura. Dens dum aliqua dubiecare emláciáirir. Sed hoo elt fathirií . nam ablotuté Inquiriment, eciain quando nollam de ecerisuding mentioneur favieries paseties libigiRegi operation de Rier antem Sultimon attemante mulieres, aliente ense :- de quibis: dixie Domimusikliju lirael: oz ingfodiemih, ad easseerti [find enim anorems corde velles; & thine bid neque Bradis 41 moques Diagoron, 7. vin hec & Deo pradicicus adeit pa feicula illa, dere illa merpende he argumenter theer. Acerho hac à Deo exat futarum conditionation contingens fub conditione ingresses Hebiceorum ad muheresiaticosgenat; Rede ABC fie deilm etetrifis me cogairam philip Deo , Biffe reiffläruft. quamins porticula iliation filerit appolitii 3/14 quidem procedemiattip with ergo ecc. Seeuris da'vra ett quod memb men cielle faffirmans aliquid: pigadt iple probabiliter verem etiffimistra fig. du cem le habre Deus in hain finodi res netacromphisa for fullish Sea negue hoe dier po ceffig quia liede reuelatio deller probabilice dognisa non fir mentadium Memale, en quod मार्च वरिष्ठकारेण्य मानगरेला रहर्भवीं मेंगेरें। poreft ta र men offo mandacium obiech uum , quatenus pote fre fir tiffermis obiecto, quodice vera aheer Schabeat : porto ablirdifinitim effe Deci huiu knodi mandioisi insiceBila isrenbuer parerex co., quin inde il quelenir hoi non. polie formus cieticudine etellefe eanquam vesarens que nobiasplérieuelaure. Te reix'elt dicentium auchorisseem Derin finistindi feue-Istiunbus, non cutere immediate flipra filtus ram condicionatam, Led Inpeli ellis probalica. tear ; qua mersphysidam habet ceteitudinein Sed: con tra hot fatit rum quia Deus hon reue Mbar burusmeth sutura quali teffexé effé fire

babilia, sed direfte futura effe, vel non futura, conditione polita, tum etiam quia idé dici posset de renelationibus dininis futureru apiointoinm, dhod icilicet non inbia illa immediate, fed supra corum possibilitatem ca-no. dant, & lic penitus Catholica fides energesetur. Quarta denique eft afferentium, quod diuina auctoritas in huiulmodi renelationibus çadat fupra prælentem di foscionem , quam in illis circumstantiis habebant causa bberz in ordine ad effectus, qui sub condicione futhai biagicepantes ocham selboulouem. colo liguat ex. Caldeo, gui illud primi Regum non vertit (descender & gradent, sed cogitatidescenderes cogitant, madere:). Sed neque had eualia procedit. Primo quia diuina reunlatio esas absolute de futuro condicionato, & non de dispositione caulagum liberarum. Sen cundo quia huiusmodi renelacio de disposicione presenti sieri poteres à Demone. Tereio de. nique quia præsences di spositiones muenzi potegant, & res aliter le haberqi, quam renelasa fuillet à Deo. Ad illud verò quod ad Pran phrastem Caldeum artiper, dico eum aut malé vertisse verbailla scripture o aut malé in... latinam linguam connersum esse: quod pases ex co quia de voluntate Saulis Dauid erat cen tus, dicitur coim ibi [præcepit Saul amninopulo ve descenderet in Ceilam, quod cum Dauid resciuisset &c. Jouare malé recedune Adno uerfarii à vulgața în illa responsione Dei. Verum relictis hisce auctoritatibus seriptura. Theologis penitus examinandis, sieuti etiam dicta Sanctorum Parrum, qui luculenter veritatem affertionis no fire confirmant.

Probo cam secundo ratione: Dininus intelle Que debet certà, & determinate cognoficeze omne id, quod determinatam habet: rationem veri ; led futura contingentia condition nata habent determinatam sationem veriergo debet intellectus divinus illa cered. & determinaté cognoscere. Consequentia huiusargumenti est cuidens y sicuti etiam maioros. quius vezitas fundatur in fumma perfectiones. quam Deus habet in razione intellectivi ; ea. enim est talis, ve illa maior excogitari non. possis iguare debet necessario se extenderen. certitudinaliter., & determinaté ad omno id, quod eft determinaté cognoscibile. Minor veto, in qua eft difficultas, fuadetur tripliciter: primo quidem quia futurum conditionatum. vt tale habet determinatam ratione entis; res. enim fub determinato modo effendi conditioni paté futura non extrahitur à ratione entisased solum modificatur. atqui determinata-q ratio veri consequitur ad determinatam rationem entis etgo futurum contingens haber dezerminatam rationem veri . Secundo quia in tantum futurum abfolutum contingens habet absolutam rationem veri, quiapolitis ijs omnibus, qua ex parte fui actus primi necessaria sunt, altera pars contradiction nis debet determinate existere. sed non minus flante conditione hoc verificatur de futuro conditionato, ciulque negatione; ficutien um voluntas non potest manere suspensa ah

operari, & non operari absoluté, itaneque sub conditione postra-præscindere potest absolutionatè ergo à operari. L'ertio denique, quis in mortalium montibus instrum est à nature sumen hocapesse mirum peritatem horum survorum actingi à Deo. interrogati enim de conditionate suturis: quid nimitum figret si Petro V.G. si haca nel illa conditio poneteturi respondere ideminischemus: solum à Deo. id certo scisi poste ergo &c.

Oblicies prims: in seripturis Deus sape huius modi stura conditionata com particuladubitatura enunciat. ve loame 14. [a scires doaum Deissorte petijsse abreo &c.] cum autem
non sit maior ratio de his, ac de aliis: dicendum est huius modi sutura coniecturaliter tantum à Deo sciri , non verò certò, &c infahibiliter.

Respondeo ex D. Angust. trast. 37. in leanncap. 8. vbi sie habet. [qui omnia sett, quando dicit, sorsitan, non mubitat, sed increpatidubitationis verbum est, quando dicitur ab homine, ideo dubitanto, quia nesciente, cum
verò dicitur à Deo verbum dubitationis, cum
Deum pihil vtique lateat, illa dubitatione,
arquitur insidelitas, non opinatur divinitas.]
Sic emplicato antecedente, nego consequentiadospeies secundo: Parres, multis in locis videntur negare. Deo prescientiam, & prenotionem huiusmodi suturorum, vinde Augustlib. 1. de orig. anim cap. 12. [Quomodo, inquit, dicitur presciri suturum, quod mon est suturus],

Responden Partes negace:Deo prescientia, & pranotionem futurdrum conditionaporum; in ratione meriti, vel demeriti ablolute lumpri: agebant enim contra Semipelagianos, qui volchant operaciones ibonas vel malas sub conditione pravilas, effe causam meritoriam... gloriza vel damnationia refpedu infansium.... vade inferebant baptinatos Caluari ex preuifione bonorum, que fecillent, li permantilent in vita: non baptizatos veró damaari ex puzz visione pecestorum, que se supervixissent operaci essent vode volebant horum bong, vel mala apera esse quidem conditionata in ratione reimfed abloluca in rations meriti, vel demeticis: Quate dum negant Patres Deum præscire opera infancium ve futura loquuntur de corum futuritione in ratione meriti, & de-merici - qualis non potest esse nisi ab soluca. Sic explicato antecedente, nego confequentiam; Adde quod nomine prenotionis, quam negabant Patres habere Deum de futuris conditio. natis, intolligebant scientiam futurorum abso-Intorumatelle Damafeeno in dial-contra Maniches vbi-[pranotio, inquit, est ea qua fucu-

Obilicies terriò: si Deus huiulmodi futura... 8
determinate cognoscere, sequeretur, quod
haberent determinaram vertratem in se ipsis,
ratione cuius cognosci possent; sed hoc est
falsum; ergo &c. Maior paret nam in causa...
nullam habeat determinationem; minor verò
probacur; futura conditionata in se ipsis speni
cata non sunt pro aliqua differentia remporisa.

fed affenongo non habent determinata verinate, fed haberent Responden, concessa dequela manageramegando, minoremiad empos probationem, consesso autecede atemego consequeriam; so disconsesso autecede atemego consequeriam; so disconsesso autecede atemego en le pullonem existimançade fassissimo atemes en quede cumque esse suitentia subjectivam este pratentia, suè demum hoc esse existentia su pratentiam, suè futurum, se hoc suè absolutà suè conditionate.

9

ĮO,

11

Instabis: suturito conditionata non est sufficiens ad sundandam absolutam rationem merici, se demeriti, yti diximus ergo neque ad sundandam determinatam rationem vers. Respondeo negando consequentia Disparitas est quia ratio meriti xel demeriti se habet ve causa essciens in genere moria respectu pramiji vel pana. Ad habendam autem absolutam ratis esticientem respecture absoluta illus existence at determinata ratio verisse cognoscibilis importat capacitatem terminandi cognitionem sibi conformem; quam potest habere eriam id, quod nunqua extiturum est.

Obijcies quartò: Deus nó cognonit certo sua decreta libera conditionata ergo neque nostra sutura contingentia conditionara. Consequentia patet parisate. Antecedens verò probatur, tum quia si ea certo cognonisse, non potuisse conari ad oppositum, & sic non elicuisse illa libere; tu etiam, quia scientia conditionatorum est solum de suturis conditionatis decreta autem Dei respectu scientia diuina pequeune habere ratione suturisco, quod veraque exciterant ab aterno.

Responders potest primà concesso antecedétomegando consequencia, & pro disparitate adducendo ceffationem illorú incommodorú, qua adducuntur in probatione antecedentis pro negariane przicientiz diumoru decestorum, que non militant, contra scientiam, nostrorú conditionatorum, vt patet confideranti; Pro veritate antem:respondetur secundò,negado antecedensa dico enimagon minus Deum cerco cognouissessi greaffet alios. Angelos nobiliores ifiis, num illos. ad finem supernaturalem ordinasset; ii Dinus Ioannes habuisset filios, num eis dedisset gratiam efficacem &c. quam cognouerit futura omnia... contingentia coditionava à nostra libertate pendétia. Ad priorem probationé antecedentis dico. krientiam illam conditionată pendere ab exereitio libertatis dininz, atque adeò non praiudicare illi. Ad posteriore verò aio, quod quemadmodum scientia fugurorii conditionatoru potest. se extendere ad conditionate prateria, & prasentiajet (Si Petrus alloquutus effet Paulum,eu amanifier) Si alloquitur, amat: ita, & ad ea decreta Dei, quæ futuricionem propriam minimè importalient.

Obijcies quinto: li Deus haberet seientiam a futurorum conditionatorum contingentiu: hac vna cum purificatione conditionit estet ante surtificationem absolutam consensus conditionatorum prauis, sed ijs positis non potest non esse absolute suturus consensus ergo consensus contingens absolute suturus non procederet sibere a baluntare

R. P. lof. Polizzy Philosoph. tom. g.

Responden, distinguendo sequelam matoris: effet aute futurition mit absolutamites ve quando poles purificatur conditio, lit in petellate be--minis facereaut pon fuerit in Deo illa scionnia -conditionata led oppoler a concedo-ita vanon ficin parediate housing tune illud efficeres nevo maiopem. Dico enim quod licec antequam pu--reficetar constitio, sciencia: conditionatorum in Deo im pracedit confenium absolute fitturiayt inanipolit kamo proble sellam impedire i qui a tune non est in statu capaci libertatis in ordibe -ad confention, præultimis at quando purificatur canditio posost efficer and seigns in idla pracederis, quia potest non alicera contratum illu, sed circuitxa aimblil aith bong crang a muiloggopendet à consensu libera, quem tali tempore elicit homo. Ex quibus paret di Rinctio minoris. fic: polita leientia vna cum purificatione conditionismon poteil consensus non esse absolute futurus impotentia contequenti orta, scilicet sex ipla politique coleulus caucedo: non potest impotentia antecedenti, nego minorem, & confequentiam . Vbi nota caudem difficultatem posse sieri contra scientiam visionis, quam habet Deus de futuris coringentibus absolutis eademque responsions dissolut.

Obijcies sexrò: li Depa haberer scientiam suturorum conditionatorum contingentium: hae herer etiam scientiam suturorum conditionaliù disparatorum, yt (Si Berta tidebit, Petrus studehir.) sed hoc videtur absundum ergo &c. sequela constat paritate. Minor verò probatur, quia sie, amnia que posseur conomitantes simulexistore, essent abiesta scientia conditionatoru.

Respondes distinguendo sequela maiorisi 82 fiquidem nomine Cientia intelligimus quamenque cognicionem cuidenté sine de vericate, siuè de fallitate objectisconcedo: fin auté cognition nem enidentem de sola veritate signi proprie intelligi solet, nego sequela,; & siedistincia minore, nego consequentiam. Racio negationis esti quia huiulmodi tutura contingentia disparata... semper falsitarem important and quod ad veritac tem conditionalium contingentium effentialitet requiritur connexio inter collequens, & antecedens, lignificata per paremulam(fi) ita ve antecedens aliqualiter conducae ad politionem confequentis; quaternis configuens licer polito antegedente posit non poni ; non posit tamen ponis illo non pofico; fed hanc connexionem non habent conditionalia disparata, ergo &c. Minore hnius, patet .. Si. enim vel. ex. se "vel. saltem ex. decreto libero Dei huiusmodi conditionalia conexionem haberent, disparata non essent . Maior verò fuadetur, quia veritas propofitionum conditionatarum, yt dictit logici, in connexione, consequentis.cum.antequence formaliter consistit, & ided patest veraque parsillius este vera. & tamen ipla elle falla; & è contra utraque fal-(a, & propositio nihilominus verze sed hoc non nifi , quia eius veritas in connexione confisti; ergo &c.:

Inflabis: huissmodi propattiones. simantur 23; in sesu quasi copulatio, sua determina ca veritate habere possurita vesses sins sisquod quado exista vana exista alcerum. ergo ec.

E.c.c.

Ref-

Responseratistiquendo antecedens ita ve habeant rationem condicionalium, nego. Ita ve habeant rationem absolutarum copulatiua- eum, concedo antecedens; se nego consequentiam. Dico enim, quod quando inter acceedens; se consequentiam habetur connexio, se consequentiam accerimenta concomitantia, se coexistentia proposicio mones conditionalis physosophice, sed grammaticaliter solum, aquiualet enim hair (risus Berca eric smal cum sadio Petri) de quanon disputamus.

14 : Obijcies lepsimò admilla in Deo scientia futitrorum conditionalisma contingentium: non posser negari dari in illo scientiam conditionatorum imposibilium, contingentom connexionem habentium, wiulmodi est V.G.Si Adama Anifice Angelus; non peccallet, û Chymxraeffet homo, & vocaretumà Deo: converteretur &c. fed hoc est inconveniens - ergo seci Sequela. patet quia iam inter auteredens ; & confequens habetur connexio - Miner verò probatur quia hundlmodi frientia ad ashil Deo infeauiret, & Acesse ei penitus inutilis ergo Brei Respondeo probationem minoris affignate disparinasemicur eciam si non decur in Deo sciencia conditionatorum imposibilium, admittenda sit sci+ encia conditionatorum possibilium ; quia minisum illa ad nihil inferuires: contra verò hæ est necessaria ad providentiam, & gubernationem hominum - fine illa enim non poster Dans pranidere quid facturi ellent homines , fi in hisa vel illis circum francijs ponerentur.

Acque hac pro solucione argumenti - pro veritate verò concederem maiorem illins; tumis quia fi Adam fusffer Angelus, non minus verum esset quod, tu vel peccasset, vel non peccasset: etiž, quin nos quoque in huinfmodi fuppolitionibus impostibilibus puramus aliquando veriratem attingere. Quare nego minorem, & ad eius probationem dico : quod licet scientia de buiusmodi impossibilibus ad nihil Deo inseruiat in ordine ad praxim; quia tumen li illa carezet, non esset omniscius, eo quod veritates iltorum, quantumvis: inordinabiles ad praxim; illum laterent : eb hoc pute hosum scientia Deo concedendam contra Arriagam in primem Pratem disput. 2 % numme. 44. C. 45. vbi his ferèveitur argumentis ad illam Deo negandamtprimò, quia nihil Deo inservirer. Secundò, quia sic deberent poni in Deo scientiz de his imposfibilibus infinițies plures, quam de possibilibus, co quod omne possibile potest in infinitum ex aliqua hypotesi imposiibile reddi .

Tertio denique: ne reddatur magis adiofa si aktera sciennia conditionalium possibilium. Vermo nullumex his habet vim; non primum, viti, vidimus. Neque secundum, quia Dei scientia est talis, qua maior excogitari non potest. Vaddicier multo maior sir scientia, qua circa, huiusmodi impossibilia versatur, quamez, qua circa possibilia, non ideireo illa neganda est. Deo, sed multo magis hoc solo nomine posius, concedenda: Neque denique tertium, eo quod non minus timendum est ne sciencia, condition, masoru possibilium reddatur aduersarile odiosa, a suegemus Deo scientiam conditionatorum im-

possibilium , quam si illata concedamus . sicuti enim ex concessione veretur Arriaga ne illi detestentur veramque : ita ego ex negationes cuth hac tamen dinorsitate, quod in derestationem. ex concessione prouementem, suopeeserantur - ingenio; in detestationem verò ex negation ortam, arrepta occasione ex nostra mentequencia , arque diffentione . Alicer instat Quivos in suo cursu dispati 99. fect. 4. hans 346 fict Obiecta harum propositionsi sunt Imposibilia, atque adeò nunquam affirmatiue à Deo eognoscibilia, vipotè cognosoibilitate carentia arque faisa, ergo Deus illa minime cognoscie. Sed -captra, quia licet huiusmodi futura in se impossibilia, absolute non possint à Deo cogno-Ici nisi ve falla : attamen ex suppositione posibilitatis, sicuti aliqualem habent cogno scibili--ratem ex suppositione , ita & veritacem ; non--mious quam ex suppositione, quod Spiritus Sanctus non procede et à Filio, haberet, quod mon distingueretur ab illo - Nego igitur con-: fequentiam

SECTIO SECVNDA.

Num Deus cognoscat suvura comingentia conditionata primà in aliquo suo decreto
ameridanti > O essicati: an veve in se insti »

R ecentiores Thomista non audences negare Deo futurorum conditionatorum contingentium scientiam, dicunt illum ea non cognoscere primo in se ipsis, sed in quodam suo deereto antecedenti., & efficaci ; antecedenti.quidem ad omnem vium nostræ libertatis, efficaci verò, quia determinatè tendit ad rei existeneiam, defactà ponendam; per quod afficaciter decernat quid faciendum fit si ponatur condition & dieat V. G. (si Petrus in his circum fantijs à me vocabitur, vola vel volam vi convertatur) in qua volitione sua putant hi auctores Deum cognoscere primò connersionem liberam Petri conditionate futuram. Non verò in seipsa . dixi (volo , vel volam)) quia in positione huiusmodi decretorum antecedentium corum... assertores minime inter se conueniunt. Mam. quidam corum ille ponunt actu existentia in.a. Deo pro singulis futuris conditionatis, qua inhoc, & quouis alio ordine rerum darentur; cum enim Deus defactò omnia huinsmodi fuenza cogaoscat, eo ipso quod ea non, nifi in suo decreto absoluto cognoscere potest, necessarià deducirur omnia huiusmodi decreta defactò existere in Deo, Alij verò putant dica decreta. non actu realiter in Deo existere; neque esse absoluta ex parte actua ante decretum de purifi canda conditione, sed solum obiectiue; atque: adeò non solum effe conditionara ex parte obiechi ficute priora x sed etiam ex parte sui ipsorum. Ex quo deducitur secundum priorum sententiam Deum se dicere, si Petrus à me in his circumfantijs vocabitur., volo vt connertatur) & in hoc decreto antecedenti, & efficaci existence realiter in Deo.videre conversionem Pertri sub conditione suturam. Secundum verò poferjo-

Resioted; hoc alie modd (li Petrus à me vocabient; eint connersionem certo decernami); se la troc decreto existente solam obiestine in-Deo; se conditionate surve; enm videre conmersione Petri item quaditionate surve. Conma versinque modum explicandi sic.

17 No fira Concluso; Deus non cognoscit sotuna contingencia codicionata in aliquo decreto antecedenni, & efficaci flue realiter, sue abiodine eantifexistence in iplo Deopled in serpis. .ERomnium fere scriptorit nostra Societatia, ve -videré est apud Aldrete som, primo in primo parcam diffus. 30. dixi, omnium ferè, quiz non--mulli quandam tertia viam excegiearunt dicenres huinsmodi futura neque in suo decreto no-· que in le iplis, sed in suis causis liberis primò cognosci à Deo. Quorum sententia ab omnibus canquamumprobabilis reijeiem; eo quod canfa ulibers ansecedencerad action fecundum func indifferences ad veralibet; quare non pollunt effe datioicur in eis alterucrii futurum deteeminate cognoscatur V.G. Connebio potius, quam conuerssodis negacio : Quire ve enincamus Deum futura conditionata in se ipsis cognoscere solib nobis incumbit onus probadi ca no cognoscere in suis decretis modò explicatis.

Probatur autem id primo à Recupito te 2 de -grimane: partem libro primo qualt: 28. cap. tertio auctoritate Scripturarum,& Patrum Supponendium decreta Dei circa contingentia penderes& -tegulari à foientia conditionacorum; sed opposisum eueniret fi futura codicionata cognoscerétur in decretis nam feioncia corti potius ab huvillmodi decretis regulareme, quacenus omnis actus humanus liber no nifidependencer ab illis esset, vel no esset coditionaté futurus, ergo &c. Maior, que sola probatione eget, suedeturinam Sap-4-habetur[Raptus off;ne malitia mutaret intellectu eins] in qué locu Cyrillus: Deus inquit sciens futuru, szpe prznenit: ideo ergo decreuit rapere, quia præsciuit. Matt. 24. [Nisi breuiati fuiffent dies illi, non fieret salua omnis card; fed propter elochos breniabuntur Jergo decrenit bre uiare,quia præscinit,aliter omnes søre damnandos Ad Rom 8 [quos prascinities prade kinamic, hos & vocauit &c.] V:bi Ambros. Hi secundum proposita vocatur, quos præscinit Deus suturos fibi idoneos.ergo decrevi prædestinationis subsequutus est præscientiam....

Verum hac, & similia testimonia, meo iudicio, non convincunt intentic Posiunt enim ad ea respondere aduersarij, dari in Deo duplex decretoru genus circa futura conditionata cotingentia;vnú edrú, que no extrahút ip fa ad flatúabsolutussed sub coditione relinquaricum modi est hoe: (volo ve si Petrus a me in his circustatijs vocabitur, conuertatur:)alterű eorű, quæilla à: conditione absolute extrahunt & in statu absoluto reponunt sic(volo ve Petrus mez vocation ni, qua eum absolute vocabo, consentat) Quo, polito, dicent aduersazij discrimen inter huiusmodi decreta elle, quod priora proximè no ordinantur ad praxim, sed ad hoc ve intellectus diminus ipla futura conditionata determinate co-1 gnoleat; posteriora verò proximè postionem à . parte rei iploru futurorum absoluté, decernas

R. P. Iof. Pelizzy Philaph. 1000. 3.

Melius erge probetur prime noftra Cachifio auctonitate Marettre. Vbi Christus dicit ffi in-Tyro, & Sidobefalle fuillet viernes &celli enim ex decreto Deilhue absolute siue condicionate existente pronenisser, quod illotu Genediu conmerko kequatura hiller,k Christi signa vidiste, irrationabiliter/Christus Dominus insidelicaco exprobrasset Hebreissporuisset .n. hi facile refpondere dicendo: Întantă se in sua insidelitate perseucrare rinquantu non suerit à Deo corum conuerito docreta,ficuti fuit illa Tyrofü, & Sidoniorus rafu quò ipfi eius miraenta conspexisfent, que respontio non habet locu in mottra sétentia, qua volumus; determinationem futurera conditionatoru non abaliquo Dei decreto, sed à nostra libertate primario procedere siècita fe ipla videri. 🗀 🕾 cor ...

Probatur secundo ratione Huiusmodi decrezű huð abfolutű fit,fiuð, conditionatum ex:parte fui, non potest admirti salua libertate futurosti conditionatorum ergo non poflunt in co fuffira condicionata cerro sciri à Deo. Cosequencia est enidens, quia futura conditionata sicuti in fatte absoluto debét libert-à volutate procederet isa, & in statu conditionato. Antecedes verò probatur, quia decretum hoc ex una parte ponitur ab aduer farijs antecedere omnem vsú nostri liberi. arbitrijalioquin non pollenelle mediumsin quo dictivius determinate cognolicement ; exalis verò parce dicunt, qued co peñto, & purificata conditiones non pollie voluntas facese oppolită kisquod per ipsum á Deo decretum fuicssi enim ad opposeu conari possenon esset mediu cerco, & infallibiliter illud.cognoscendi . Ex hoc auté enideter sequi huiusmodi decretă tollere libereatem suadetur, quia de racione libertatis est, vo polito quocuque atecedente viu liberi arbitrij. voluntas possit facere veruliber; sed positio huius desreti antecedit omné vsu liberi arbitrij, & ea habita voluntas non potest facere opposituergo huiusmodi decretum tollit libertatem.

Ad hoe argumentă respondet aliqui primo: ad saluandă voluntațis libertatem sufficere si ea in sensu diui so ab ipso decreto possie facere oppositum, quidquid sit si in sensu composito non possit. Quomam verò voluntas hoc modo se habet, hinc seri ve huiusmodi decretem libertatieius minime presiudicet.

Sed contra est: quia si sufficeret ad libertaté, quod in sensu diviso à decreto possemus sacere oppositu, nunqua possemus non operari libere, quia quacumque inaduertentia exparte intellectus posita, in sensu diviso ab ea, iam oppositum ei, quod facimus, efficere possemus. Imò nec Deus ipse per absoluta sua potentiam nos necessitare posset ad aliquid prosequendum, vel sugiendum quantunis enim nostram voluntatem intrinsecè prædeterminet, ça tamen esset talis, ve ab ea de-

Ecc 2 der

erainasione divila pollet facere oppolitum to neadum igitur est, quod omne illud, quod its fetenet ex parteactus primi est voluntas conquincia cum illo non pollit facere oppolitum, tollat libertatem, faltem quando non est imporea sate ipsius voluntaris illud habere; se non habere, est dicunt. Adversarii de hoc decreto.

Sed contra est: quia de ratione libertaris est at posito quocumque antecedenti vsum libeni arbitrijivoluntas remaneat indifferens ad veruliber, sed aque huiusmodi indisférentia tolling sue id', quod antecedenter ponitur, sit pradereminação physica;, sine decresum ab Aduersasijs confictum; ergo nil prodest, quod huiusmodi decretum fit exerinfecum voluntarie: Mdior parce , quia de rhicone voluntaris libera ellhabere przdominium fuorum zetuum, ve per Cevitimo stet ponere alterutum ex oppositiominor verò probatura quia codem modo volun tas non potest facere oppositum, stans sub prædecesminatione physica , ac stans sub decreto. illa antecedente. alioquin non posset in eo cerkò fairi à Deo futurum conditionatil ergo &c. s. Respondent denique alij terniò : decretuma. illudielle antecedens ad determinationem voluntaris in ordine ad cognoscendum illam;concomisans verd in ordine ad effendum , leu pongodim cam, à parce rei.

i Sed hac distinctio totam. Adversariorumdo-Arinamiqua de hoc suo decreto tradunt, fundisus enertis: sum quia nulla alia ratione hoc decretum potelt elle medium cognoscendi determinationem voluntatis, nifiquia illam respiçit tanquam effectum, fuum; & hæc eft vera intelligentia huins opinionis; tum etiam quia fi in ordine ad ponendam illam à parte reisdecreeum concomitanter le habes : vel trahit in aclu secundo voluntatem nostram adido, quod Deux vult, vel trahitur à voluntate nofira ad id,quod vult ipla - si primum tollit modum operandi cum indifferentia, qui est proprius causa liberer fi secundum non potest este ratio, ve cognoscaeur primo in ipso decreto, suturum conditionatum, vt patet. ergo. &c.

Probatur denique tertiò affertio nostrasquia ex futuris condicionatis quædam sunt peccata, sed in ordine ad hæc non porest admitti decretum omnino antecedens prædeterminariuumi extrinsecè, sicuti ponitur ab. Aduersarijs, falua Dei sanctitate, & bonitate quia nos ad peccatu induceret ergo. salté hæc sutura non preudétura Deo in decreto suo, sed in aliquo alio; quodeu æq; reperiatur in cæteris códitionaris, negs hæc in decretis primò prænidebūtur, sed in alio.

Adhoc etiam argumentum Respondent aliqui primò; etiam in ordine ad peccata dari in Deo decretum illud antecedens, non quidem à ex intensione malitize ipsorum, sed ex intensione solus physicz entitatis, quam frabent.

Sed contra est quia decrerum illud pradeterminaret voluntatem ad physicam peccati enti-

77

tatem in cirqumstantifs. in quibus effet ci ednoxainseparabiliter, malitia, ergo, iam esset : 0211-La illius malitie formalis. Antecedous patet afliès non posser Deux habere scienciem pocozti condicionaté futurisa ve poccatum est e: Contequentia verà probatur, quia maligia nulla alia made caulatur, quam sligendo illum actamica -quo ipla est inseparabilitor: adnexa, ye constat -extended, example of the control of gendo bonum delectabiles qui videntus elle adpexam malitiam, que adeo noba desplices, ve fispollomus a came excluderemus; ab adulanque ided excusumur à culps. Consumanted, -anoch dicimuszquia is Deus przciperet mikieneiracem actus Blasphemiz in ijs circumstancijs in quibus præuide labere malitiam: veique peccaret . multo magis igitur fi decreto suo ef-Reaci dictum actum decerneret griguia: posto -pracepto, possem facero opposituma at in sensu composite cum decreto non possum-

Respondent alij secundo pro peccatis sub conditione suturis nonidari in) Deo decretim pradeterminans extrinsecè voluntateus, sed permissium tantum; & in en videri dista peccatà. Sed contra est, quia cum hoc decreto permissiono peccati vel potest stareactus oppositus) vel mons si primum, non potest esse ratio videndi peccatum potius, quam eius carentiam. Si servindum, hac impotentia non est consequent, disa decretum illud supponeret peccatum sub conditione suturum; so se non constituerer illud qua tale: neque esse ratio illud primè co-prosentia potesti imporentia antecedent, atque adeo tollic

libertatem; quod nos intendimus.

a. a. SECTEO TERTIA.

Solumnium obiethiones comera pracodentema Conclusionem

Bijcies primd: admissa veritate sacurorum conditionalium independenter à decreto Dei antecedente: sequeretur, quod homo se discerneret. sed boo est contra id, quod habetur prima ad società, sequis est qui te discernite quid habes quod non accepissi? Jergo &c. sequela probatur, quia aliquis: accipiens aquale auxilium, ac alius, per suam liberam determinationem consentiret, sicuri alius dissentiret, na boc quod est auxilio consentire, non acciperet à Deo.

Respondeo; negando sequelam maioris. Ad outus probationem dico: posse duces vocași à Deo cum menuliaumilio ita, ve vuus consentate de aliter dissentat sed illa menulia aumiliorum, non autem in sola enticare physica auxiliorum, non autem in ipsis au milijs monalker consideratis; qui aumilium, quod dathrei, qui consente, cum pranideatur à Deo consungendum cum essectu pranideatur à Deo consungendum cum essectu, quod sicè ille per sum liberam cooperatione consenser : non quidem viribus proprijs id prastabit, sedvisibus gratiz tradica à Deo in hunc sinem essective de intentum, arque hine deducieur, quod non se disternat homo ille, sed

Deus plum abeq, qui non confencie difernat, per hoc, quod det et auxilium, cum quo ip lum confencirum elle pranidebat, quant, ob rem non folum auxilium i fed etium confencium ipium à Deo accipte homosqui confentie.

29

Infiablet ergo ideo Dena degerate dare huic hoc auxilium, quia pravidet lespuratum con-Sensum. fed two Sapit ouronem Semipelagianotum, velensium and confenius fub conditione furnites le haberet ve mortinum respectit Dei in ordine ad hominem vocantum, ergo, &c. Respondee, destinguendo primum contequens: ideo Dens decemit, quia pranideo li affignetur caulla veluti finalis, concedo : affignando canfam meritoriam y nego con fequenriam; & ad lublumprum aioi Malilicales, voluiffe, quod confendus fab. condimore prauiins fe haberet respectiu Dei givt motiuum per modum meriti a non autem per modum finis. ficuti nos volumus . Porro Augustich de pradest. Sancter. cop. 17. quando negat præscienciam. pracedere decretum electionis, loquitur de precedentia in ratione gaule meritorie, ficuti. volebant Haretici. Topper and the

Obifcies scando supponendo cam communi in suturo condicionato ex parte condicionato ex parte condicionis verà debere implicità poni totum idi, quod ex parte principii, requistural ve se esfectus condicionatus; hoc enim ipso, quod esfectus in statu absoluto nequit esse sin statu condicionato. Es se fallumesse, quod puriseata illa condicione essessima condicionatus, existere a illa condicione essessima condicionatus, existere a lam verò, hoc supposito, est argumentumis. Ad consistendum sururum condicionatum multa Dei decreta requirentur, sed in his vipotè essecciones ergo & c.

Respondeo, admissa suppositione propterrationem, qua in ea tangitur. ad arguments, concedo majorem; desacto enim requiritut ex parte condicionis, decretum, de concurrendoad verum/rber, quod, est completiuum causa libera in asta primo completa ad enerumfuturum ponendum à parte sei sednego inhoe videti primo posse sur lednego inquia est indifferens, vi s' supponimus, quandoquidem per ipsum divina omnipotentia velutisubordinates voluntati ereata, vt ad eum... actum concurrat, ad quem ipsa se decerminaquerit.

Instabis: in hac conditionali: (si dedero Petro gratiam essecem, connectetur) ex parte conditionis includitus degretum, ex vi cuius, potest videri conversio futura Petri impliaçat enim Petrum habene gratiam essocem. Enon connecti. ergo salsam in aliquo. Dei decreto antecedenti futura conditionara videri possure. Respondeo concesso antecedente, diassimuna decreto antecedente videri primò possure futura condivionata, nego: possure videri non primò sconecedo. Dico enim decretim de dando auxilio; esseci suppopiero conversionem antecedente pranisam, quasame pertiate ad consituentia

"auxilium in ratione efficzeis; & fie decretum noc non eft aprum medium ad widendum primò cenuerfionem condicionate futuram . Linque conucrionem habere necessasiam imò, for malem conhexionens cum gracia ve efficaci, asmue adea respectu illius non habere rationem -farupi constituous v contingentis, led megellsrij: ex quo lequitur obiectum scientiz condirionatorain squam habet Deus de conversione Peur conditionate fetura V. G. non recte explicaruper hang achum (fi dedero Petro hoc auxilium, quode a efficax, convertetur) fed per hund alcum (fi dederce Petro hoc anxilium «connercetur) ex quo fequitur quod hoc auxi-- Lymple effigar w. Rano husus, e figuia auxilium. refficax duo.includit :: poste operari: opus falutare, & infalhbiliter: illud operavi; quarenus dat poste, debet præcedere opus falutare. pro omni statu a co quod ve se est estencialiter virtus operatina, & illud respicit ve effe-Eum summ; quatenus, verà dat infallibiliter operani , penquod in rarione efficacia vitimò. conflituitur : cum id non habest ex (uis. inrtrinfects, séd ex opero falutari: conditionaté facures, quod connocat hine fie ve fub hac rarione non precedet ipfum opus pro omni fratu sed solum pro statu absolute, to modo quo thune thatum przeedst flatus condicionatus., & puorficacio condicion isc

Obijeies tertiò:in statu absolute antecedenter ad opus debet necessariò dari volitio Dei determinata de concurrendo ad assessum potus. V. G. quam ad dissensum esgo in statu codicionate homsimodi voltrio cognosci debet, se enimetabet ve causa. sed invea non potessuon cognosci in se actus, siquidem est terminus abga volitus, sego sutrema conditionatum cognoscitur malecreto.

"Respondes, negando, anteredens, ad concurlum enim determinatum præstandum sufficitiquod præcedat in Deo deeserum, indifferens de concurrendo ad vermalibet, vei dicebam; quod quidem decretum, venit quidem.... exparte conditionis etiam in flatu conditionato, quatenus in so videt Deus, quod si Peerus. V.G. in his circumstantijs hae vocationewocabitur, & fuum concurfum ad vtrumlibet paratum habebir, vocationi confentiet; in hoc samen decreto non poste cognosci consensim determinatum videtur cercocertius. Non... negaugrimzamen quod libertas nofira ficuti concemicanter admittit concursum Dei dererminatum ad voam-potius, parcem, quamiad alteram ; ita & determinatum decretum... concomitans de dando humimodi concurlu. Verum hoc decretom fic acceptum non tener le ex parte conditionis, sicuti primum, sed ex parce ipfius furuti conditionari , & ab co decerminatur yade Inpponit iplum prius condisionate pranilum : arque adeo nequit effe apeum:medium sie quo vide acur primò ipfum. futurum. . Pen maiori verò buius, deceminati decreti concomitantis, intelligentia adverserem : ipfum effe illud.idem, quod erat indiffe. sens ex objecto; quamuis enim- illud anteces denten frettetale, hoc est indifferens : ramen

postea sit concomicanter determinatum , per acqualem operationem voluntatis importatam; eo quod indifferentia illa respiciebat verum-kibet cum sua determinatione ponendum; erat enim decretum de concurrendo ad determinatum actum per determinatum concursum, non quidem à se, sed à voluntate creata determinandum.

Obijcies quarto: fi ex vi antecedentium in. Aziu conditionato non daretur decretum, inquo confenius falutaris prauiderenus funtrus: lequereeuriquod homojoum solis communibus auxilijs saluari poset; sed hoc nequis suffingri , vt suppone , ergo &c. Sequela probatura quia in fiaru conditionato, ficuti fine vilo fpe--ciali decreto, ita & fine vilo speciali auxilio przuideretur consensurus . Respondto cega-·do sequelam maioris; ad cuius probationem dice, quod hoc iplo, quod auxilium commune pro flatu conditionate connotat confendum. futurum, iam incipit habere rationem auxilij ipecialisiqued dum inifiatu absoluto postean datur, heuti efficax datur, ita & speciale.; Ex quo deducicus hominem potestato solumia antecedenti cum solis communibus auxilija posse saluaris non autem potestate consequenti. quia ex suppositione consensus sub condezione przuifi, zaxilium illud speciale ch. & habetur ab homine dependenter à speciali premidentia, & benevolentia Dei ; nomquod hec specialis providencia sit necessaria ad efficaciam auxilij constituendam, quia eviam si auxilium illud daretur à Deo, ex hypotofi impossibili , quod pesciret effectam fasarumis adhuc tamen legueretur connersio; unde sic ut specialis promidentia, & amor requirantur folum ex paste Dei, ad hoc ve operetur cum perfectissima intelligentia, & prouidentia, ficuti iplum decer'. In ijs autem non po fle prime cognolci effectum conditionate futue .rum patetiquia iam supponitut pro : statu comditionato cognitum, in quantum cus cognitio oft regulativa divina providentia, & beneuolentiz, quam exercet erga illum hominom, quem vuit faluare.

Obijcies quintà : determinatio libera volutatis est cius actio, pro ve primò cius indissesentiam tollens; sed quacumque actio creata quantumvis libera pendet indivisibilitet non solum à creatura, sed esiam à Deo. ergo esia Deus determinat voluntatem creatam per decretum omnino antecedens, & determinatum de concurrendo, in quo ipse actus pravideri potest.

Respondeo concessa maiore, dissinguendo minorem: quacumque actio quantumuis dibera pendet indivisibiliter non solum á creatura, sed etiam à Deo in genere causa esticacis, concedo in genere determinatui maego minarem, & consequentiam. & aio determinare voluntatem non esse quomodocumque in eius actionem formaliter determinaturam co-currere, et patet ex habitibus ipsius voluntationes, qui eum ea concurrentum a portuntation en en estis, qui eum ea concurrentum a portuntation quam allam determinant; sed est concurrere a dilla

vs primum deserminatiuum reliquerum compeincipiorum actus ex quo fit vt Deus nonreoncurrat ad determinationem liberam volutatis va primum determinatiuum illius neque
totaliser aneque parcialiter a fed fola voluntass, quia ipla fola trahit fecum extera comprincipia aceque deserminat ada panendium a
actum, quemupla velita

um, quemupla relit. Viues hh. z. de priman divina libert. disput, z. diff.4. ve probot Deum fucura contingentia. in fuo decreto pradeterminante primà cogno--scere, tutus est in probando antecedenter ad -huiusmodi docretum nullam dari cognoscibilitacem ac peritatem determinatam de diftis futuris e: Quod verifimum ele loquendo de--pralenti-equianuno neque in fa iplis, neque in -caufe fuit determinationem vilam habentifal-- fum samon k de futuzo loquamur, ve de fe paneet lufficipautem anod hanc cognoscibilitate ac veritatem determinatam habeant, vt dillihas intelloctus fur officacitate in illa certó fe-Latur. Noque dicat Vives necessariam elle determinationem de prafenci, ve pes dicatus fuiqued cras ximm quia de prefenti, de don tutura debet transire in futuram, & haberes -nunc quandam veluei securitatem de existen--tiapolies habenda , cum etiam quia nunc á re mare polibili debot effe diftinct aneutrum audem fine Dei decreto prædeterminatino , fins -40 foluto, finé condicionato haberi poffe. Congra enim ell'aquis quolibet alio circumicripno per hac przeisżiauod peccatum Petri. V.G. hadie non fie , & cras existentiam habebit , iam est completé sucurum . ergo non sindiget ad hoe decreto Dei de presentia quo decesmi -netur; neque gnim : transs de non futuro in futurum per transitum, quod hodie siato sed per faciendum crassquando existenciam habebit, ratione cuius in statu fueuritienis siue, 25,folutoaliue conditionato firmatur nuncineque enim futuratio addit de presenti aliquid supra meram possibilitatem, sed solam denomimacionem prouenientem ab existentia, quamres futura pro faz temposis differentia habebit, vt patet in simili de domo antiqua . & de re præterita respectu existentiz habita-

SECTIO QVARTA.

Concluso est assirmativa, & communis in Societate Probatur autem primò ea rasione, qua peobauimus propositiones de suuro contingenti absoluto determinatam habera-veritatem, vel salstatem, supponendo contradistorias de conditionato esse has: Si Ticius eras Bertam alloquatur, peccabitiono si Titius eras Bartam alloquatur, peccabition si Citius eras localitate eum Berta, ad peccandum, vel non-peccandum; cras tamen ad alterutrum purinficata conditione se determinabit; non enim patest inter contradistoria remanene suspessas.

Pona-

ponamis ergo quod cras peccet, iam proposicio, quie hodie affirmat peccatum Ticij sub
condicione sucurum, est determinate vera, &
cius contradictoria determinate salsa. contra
vezó si supponamus quod Ticius ientationi
ortz ex loquucione cum Berta resisterierichec
determinate vera, illa verò, que affirmabat
cum peccaturum, determinate salsa. Idem dicendum de quibuscumque alija similibus proposicionibus, que sunt de sucuro contingenti
conditionato, ergó huiusmodi propositiones
omnes determinatam habent veritacem, vel
fassicatem.

36

38

Confirmatur. hodie Tirîus Bertam alloquueus, defacto peccaute V. G. eam defiderando. ergo heri venum fuit dicereih cum ea alloquuenscrassfuerit, peccabit antecedens supponient confequentia verò probatur quia determinara veriras formalis confidir in conformi-- sate propolitionis cum obielto; fed hac prosofino iam cum fuo conformatur obiecto, ergo est determinaté vera. Maior huius, & consequentia patent. minor vere suadetur; quia... L quando profereur, alla non conformacetur - obieco suo, maximé quia runo non existit; : fed id non: modo ad eius vezitatem non requi-- situr: ... fed illam deftruerer, fi adeffet; nam pro--possio de futuro implicité enunciat, quod de presentiquidem obiechum non est infauti per cam diunciaten, led erit; quase le Titius pec-- caret alloquendo Bertamiquando, ego dico: fi. Tirine gras cum ea loquetur peccabito propo--fitio effet falla : polito qued ch de codem nu--moro obiceto, de caunciet idem numero peccanum de Titio . per hoc igitur quod non fit -obiochum, quando proposicio illa proferiur , santum spell, daoq wouthousetar ent ind obiecto, ve pocius elles illi difformis, fi elles.

37 Dices - non ideo illa propolitio non conformatur, quie quando professur non existic opieginm req dnis exbectses ar opiegnm cere Se in se decerminacion; & ideo non hodies quando professur, sed cras suam determinasam veritatem habebit. Sed coutra: vel luppor nis Alam existere cras quando Titij peccatum existit, vel nonisi secundum, fallum est, quod tunc fie determinate vera quia propolitio ad hoc ve fie determinate vera, non minus requizit determinacionem, quantum ad existentia, quam determinationem obiecti : sin autem eligas primum, sic arguo : in cantum hæc propositio, fi Titius cras Bertam alloquitur, peccabit, est decerminate vera cras: in quantum negat Titium peccare hodie, quando verè non peccat: & affirmat eum peccare cras, quando poccat; fed totum hoc habet hodie, hoc iploquod Titius non peccat hodie > & peccet crasergo &c.

Probatur secundo Conclusio ex his, que in prima selle diximus: Deum habere scientiam horum surrorum conditionatorum contingenium. Ponamus ergo quod sciat Titium pecturum cras, si Bertam alloquatur, & ego hodie id enunciem. Jam Deus cognoscit hodie mea propositionem esse veram, quia conformatur obsesso, non solum secundum mensuram dura-

tionis zeena, fed fecundum mensuram durationis temporanea ipsi propositionis eius obiesto propriam lergo dicendum est quod hac propositio non solum cras, sed etiam bodie iit determinate vera.

Obijenes primo. Aristoteles lib. 14 penerm. expresse docet neutram ex propositionalbus fingularibus de fuerro contangenti habere determinatam verita ethi; aut falfitatum ergo mutto minus in eius sentenda hanc habebunt propositiones de fuerto eotingen contronaria.

Kespondeo: nonnullos conecdese absolute ancecedens, dicuatenios Philosophum in hos erralle, quate houtinon obstante eius audiorie tate, propositiones de facuris absolutis contingentibus sunt determinate venzina & propofitiones de conditionatis : Sed melius videtus selpondendum ad ancecedens, quod squando Aristoteles negat propositionibus singuistibus de fucuro contingenti determina cum vontatio vel fallitatem, loquitur de determinat one, que progeniativel à causa nécessatia, vel ab actuar li existencia iptius obsecti; non aucem dosca-i o dasm paper broboltrio beo at ennaciar affanig de rescorrogeom . Se futura fecundum illud este, quad est habicura pro ca differentia temportsiguam incendis; quod verife mum eftilius propolitiones lint de futuro contingentà ablor luto, fiuê: de condicionace. led non cit contra mos, que quando dectes proposicios ibus decetes mineram vericacem, vel fallicacem concedimus non loquimur de deserminationes, quæ vel à caula, vel ab actuali existencia ret proueniat 💃 in hoc enim leadu concedimus dichas propoli-Qiones veritace, vel fallitate determinata car mobiup i for maup, acomanimarand od bolisana habeans, led ab exilicatia. fucuta a vel nou fuwer obiecti prouententem.

Obijcies secundo: regula logicorum, quamstadit Fonseca infliuic dialet lib-3. cap, 15, est proprium propositionum conditionalium este in tota bonitate illationis consequentis ex antecedente consistat illationis consequentis ex antecedente consistat illationis feur contineant. sed bonisas illationis seu consequentiz tune habetur, quando consequentis este se estario seguitatione se antecedente. vade istem logici docent consequentiam, qua semez est bona, semper este bonam, ergo repugnat propositionibus de suturo contingenti conditionato determinata veritas. Consequentia pater, quia funt in maseria contingenti, atque adeo non semper ex antecedente sequitur consequentia.

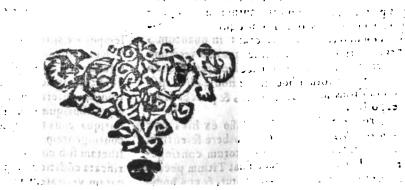
Respondeo: Axiomata illa logicorum intelligenda esse de propositionibus conditionalibus sibi proprissione est illatiuis, qua argumentationibus inferuiunt; non autem de physicis sein moralibus; qua licet illatiua formaliter nonassint; quatenus tamen conditionaliter explicant sontingentem connexionem, qua inter causam liberam sub conditione posita, & essectum purissicata coditione reperitur, habent determinatam veritatem, ve patet ex illa conditionali Christi Domini, Slin Tyro & Sidone, &c. concedo igitur has conditionales de suturis liberisano esse veras ex vi consequentia sent ratio

Digitized by Google

pe forme. sed solum ratione consequentis, & materia; quare hac propositio si Cras Titius alloquetur Bertam, peccabit , quatenus æquiualet huie Titius alloquetur Bertam, etgo peccabit erit formaliter semper falla, etiam fi de. factò Titij Peccatum existet solum igitur yera erit fi vsurpetur pro, vt contingentem explicar connexionem , que inter antecedens, & cosequens intercedit, & in hoc solo sensu afferimus huiusmodi propositiones determinata ve-

ritatem, vel fallitatem habere. Obijcies tertiò: non potest explicari in quà confistat aliquid esse conditionate futurum - ergo propolitiones de futuro conditionato non-s postunt elle determinate verz , vel falla. Con-Requentia patet, quia veritas propolitiquis el veritas formalis , que supponit objectiuam; ergo fi non poteft atlignaria quid fir aliquid effen conditionate futurum, non poterit veritas propolitionis, qua respicit illud tanquam obiectu, vilo modò confistere. Antecedens verò suadetur. Non enim potest dici primò, quod ratio, obiecti conditionate futuri consistat in absoluta futuritione conditionis, & ipfius obiecti fub conditione positi ; alioquin quando hæc non essent absolute futura, falla effet conditionalist hoc autem sustineri non posse, pater ex verbis, Christi Domini(si in Tyro; & Sidone facta fuissent figna &c. Vtique panitentiam egissent) que funt veriffima, etiam fi gentiles illi neque figna Christi viderint, neque panitentiam egerint . Neq; diei segundo porest , quod consistat in possibilitate futuri conditionati purificata. iam conditione; nam sic possibilitas eius verificaret propositionem conditionatam, quod imposibile esse probatur, supponenda proposicionem conditionatam effe hanc: (si cras petieris librum à Petro , impetrabis) tum fict si propter polibilitatem impetrationis vera effet hæc propositio: cum etiam sit possibilis non impetration quandoquidem Petrus in dando librum ponitur poste verumlibet : sequeretur quod esset veza hzc alia: (Non, si cras petieris librum à Petro, obtinebis) sed hoc implicat, quia ex duabus propositionibus contradictorijs, sicuti sunt ha, vna necessario debet esse vera, altera falsa . ergo &c. Neque denique aliquid aliud affignari potella in quo confiltat rem elle condicionate futuram, ergo &c.

Respondeo, negando antecedens. Ad cui us probationem concesso antecedente quò ad duplicem explicationem positam, nego non posse aliter explicari. Dico enim rationem futuri conditionati præter carentiam realem de, psasenti, tum conditionis, tum iplius tei condisiohara, importare quod res existeres a parte rei. si talis condicio ponerecur. Quid aurem impostent hæ tres vaces, (existeret, si, & poperetur) Respondent communiter auctores, bog esse per se notum, & ita patere ex ipsis terminis we viterius explicari nequest; atque adeò importase conceptum irresolubilem, sicuti important conceptus irresolubiles iffæ voces . Ego: Tu; Este, Non este, & similes, Dilucidius respondendum existimarem cas importare mutuam connexiopem in ordine ad existentiam inter antecedens, - & consequens, non quidem necessariam, sed contingentem. Probatur ex his a qua dicunt Dialectici: veritatem nimirum harum propofitionum conditionalium in sola consequatione confisere, mhil curando de verisace anteceden-- tra , aut confequentis : ergo, illa voces retidenplicantur per dicam connexionem oft adjeant tautummodo signisicandem adhibentur . Confirmatur id quod dicimus,nam coditionales dici solent nihil ponere in esse. ergo earum formalis veritas tota refunditur in meram connexionem antecedentis, & consequentis game quide -connexio rectè explicatur per hoc,quod final, vel realiter, vel faltem moraliter coexistere debent cum aliqua conducentia, seit causastrate antecedentis respectu consequentis. Nec viterius in hoc procedere debet arguena a se dec otcasionem auditoribus suspicandi in disputateo, non veritaté, sed Nodum in Scirpo quarère ; fieuti facere coluenerunt nonnulli arguentes, qui ve disputationem in longum protrahant's cum videant propositum á se argumentum iam folutum, explicationem verborum, quibus folutio data est, petuntiqua habita, explicationem diffe explicationis exposcunt. & viterius insurgit secundam hanc explicationem non possé bené explicari quid fibi velit; purantque fe hae fa flotie palmam obtinere s'non advertentes fic in infinitum quemlibet imperitum arguendo procedere posses absque eo quod ei enthymemata aliquade and the first of the second of deficiant.

and the second second

· Digitized by Google

DISPVTATIO TRIGESIMA

DE PRIMO COGNITO.

Elebris suit inter antiquos Thomistas, & Seocistas Conerouersia de obiesto, quod primo cognoscitur ab intellectu nostro. Occasionem hoc controuertendi prabuir illis Aristoteles, primis quinque textibus primis Physicorum: in quibus agit de methodo, quam in tradenda rerum naturalium scientia, teneredebet. ait enim text. 2. & 3. in inuestigandis carum principija ex magis consus esse sincipiendum; quod hoc serè modo suadet; natura nobis institum est, vi ex his, qua nobis notiora sunt ad ignotoria cognoscenda procedamus. sed consusa sunt nobis magis nota, ergo à consus procedendum nobis est. Porrò consusa esse per Philosophum vniuersaliora probat Picolomineus

ex co, qued tex: sequents ille statim insert sie equapropter ex valuersalioribus ad singularia, idest ad minus valuersalia, vt S. T. exponie, procedere oporter. Huing argument, maiorem, supponit Aristoteles; minorem verò tripliciter probat: Primò ex toto sensibili, quod cum consusum sit, nosius est secundum sensum supponitations est secundum sensum supponitations, quam sius definitio. Tertiò denique puerorum exemplo; hi enim prima apprehendunt magis, quam minus communia. Vandè initio onnes vivos. Patres, & omnes Fæminas Matres appellant, postea verò determinaté suos genitores agnoscunt, eosque ab aliss condistingume. Ex his omnibus due nobis examinanda videntur, qua saciunt ad nostrum institutume value pertinet ad maiorem graduum valuersaliorum notitiam. Alterum ad id, quod primò congnoscitur à nobis.

SECTIO PRIMA.

An , & quemede valuer faltora fint minus.

Tea, que ab aneiquioribus in hac questione congeruntus, quibus valde implexam illam reddidenunt, facili negotio intelligantur: supponerem primà vniuersale tripliciter accipi apud Aristotelem . Primo pro vniuerseli in caulando, qualisiest Deux. Secundò pro complexo, hec est pro quibusdam proposicionibus, principia aliqua vniuerfalissima continentibus, ve: Omne Totum, est mains sua parce; Quodliber est vel non est &c. Textiò pro incomplexo, quod al pradicabile de pluribus ve Substancia , Corpus &co non quidem reduplicasine, videlicer quatenus est voum aprum este. in pluribus, & de illis prædicari; fed specificatine seu subiectine, hoc est pro illa racione, que ell , vel potest elle voiversalitaris subrectu. Iam in præfenti quæftione magis,& minus vniuersalia in has tertia acceptione summitur,quatenus, correspondent pluribus conceptibus inadæquetis, quos de codom obiesto formamus, V. G. de homine, de que formamus conceptem substantia, Corporis, vinentis &c. Qui adinuicem comparati ica le habent, ve yous sit magis vajuegfalis, alius verò minus.

Supponerem secundo: Hic agi de prædicatis magis, & minus vniversalibus non cuiuscumque rei, sed ensis sensibilis, & quidom substantialis, & individui V. G. Petri, Bucephali &e. Quia horum comparatio inservit ad enodanda R. P. 10s. Poliszy Philosoph. 10m. 3.

controuersiam de primo cognico proposità.

Supponerem tertià dupliciter vnum posse esse notius alio:namra: & quo ad nos. Illud est alio notius quo ad nos, quod attento nostro modo imperfecte cognoscendi, nimirum per sensus, facilius à nobis, & citius alio cognoscitur. 11lud verò est natura notius , quod secundum se spectatů maiorem habet apritudinem ve cognoseatur quod bisariam contingere potest Primà ratione maioris actualitaris, as perfectionis, secundum quam excedit aliud; cum enim cognoscibilitas sequatur elle, ex persectiori esse maior cognoscibilitas prouentatenecesse est. Section dò ratione-maioris independentiz; quod enum est prius, ens. prius criam cognoscibile est. Vndè Philosophus prime poster. cap. 2. Et 3. distinguendo priora, diffinguit etiam notiora.

Denique supponerem quarto duplicem cognitionem nos circa sem aliquo exercere posses
consulam vnam, altera destinctam. Confusa non
artingit illam explicità secundum partes essentialea quas continet. sed imporfectiori modo.
Contraverà dissincta, ita totam rem cognoscie,
ve etiam singulas eius partes essentiales distinctà
pertingat. Quonia verò consula cognitio semper solet esse prior distincta; sinc se ve cognoscibilicas quam habet obiectam respectu mostri,
ve confusà cognoscatur quenseatur esse prior ea,
quam habet ve cognoscatur à nobis distinctà.
His autem pranetatis.

Sit prima Conclusio: Minus vniuersalia ratione maioris actualicatis sunt notiora secundu naturam magis vniuersalibus: contra verò satione, minoris independentia sunt illis natura minus nota.

Ff Prior

pagis vniuerfalia respectu minus vniuerfaliam fehabent, yt quid perfectibile, atque determinabile respectu sui perfectibile, atque determinabile respectu sui perfectivi , atque determinativi; ab illis enim perfectionem, & determinationem expectant, yt patet ex gradu substantiz coparato cum reliquis sibi inferioribus; ex gradu animalis coparato cu gradu hominis, ergo minus vniuersalia ratione maioris actualitatis sunt magis vniuersalibus natura notiora.

Respondeo, negando antecedensi Causa enim sinalia debet divingui realiter à suo effectue guod si loquamur improprie, & abustue, dato autecedente, distinguo consequens i ergo habent maiorem independentiam quam vniversa i inta quantu est ex hoc capite, transcatt quantum attinet ad esse, & ad cognosci, nego consequentia. Ratio negationis est, quia illa maior independentia est secunda quad, quatenus sun abustua ratione causas finalis i hac autem est abiosuta, si non pensatis ompibus, at saltem in subsecta materia, ve paret ex terrio supposito.

Argues lecundo licet gradus superior sinè inferiori cognosci possit per distinctam cognitionem; non tamen per illam, qua verque gradus cognuscitureres per eam non sunt vaiquersaliora minus renuersalibus notiora natura, ratione maigris independentia in cognoscendo.

Responded, convesso antecedentes; negando consequentiam. Razio negationis est, quia cognitio, qua vecique gradus cognoscitura prius faltem ratione toudit up vniuer saliorom, quam in minus vninerlatem V. G. in animal piquam in hominem, co quod virguit intelligi; tendere in hominem squin intelligatur tendere in anis mal contra veno pore frintelligi tendete in animaliableseo quod intelligatur tendere in honeis pe; & siç est notint matura gradus superior enferiore quo ad independentiam in cognoscendos Argues tertionmagis vniversale noe potest cognosci, nifi pring manus vniuersalia, à quibus debet abltrahiscognoscumur ergo fallumethillud esse notios natura minus vninersalibusing cognoscendo. Respondes concesso untecedente negando confequenciama Racio negacionis en quia ad constituentum aliquid naturalinotius alio ratione imaioria and ependentia fa cognop scendo, non debent attendies jouz ud obtinendam eius cognicionam antecedenter negellaria fune : sed en folums quarin ipla eins comittone requiruntur. Quacees enim duo ita fe fistenen ye ad formalem cognitionem vnius and acquit

ratur cognosci assiud; benè tamen ad comitica nem asius necessè est cognosci vnum illus: to ties vnum hoc censendi est illo asso noting na tura, ratione maioris independentia in cognoscendo, vt patet ex Deo, qui sicèt non posse à nobis cognosci nin dependenter à cognitione creaturarum, est tamen hoc notionis genere, natura notior illis.

Secunda Cúclusio: Quò ad nos yniuersasiora sunt notiora minus vniuersasibus, siuè loquamur de cognitione distincta sue de consusa.

Probatur assertio, & quidem quod sint notiora nobis distincta cognitione suadetur ex ec,
quia illud est notius distincte quo ad nos, quod
cetius, & facilius cognosci potest à nobis; sed
nos cateris parthus facilius cognoscimus distinctè ea; qua pauciora continent pradicata; qua
ca, qua plura; siquidem intellectus noster ob limitatam persectionem, quam in intelligendo
habet, pluribus intentus minos est ad singulasemper-cum igitur vniuersaliora pauciora pradicata contineant; quam minus vniuersalia: sinosit et eniuersaliora quo ad nos per distinctam
cognitionem sint minus eniuersalibus notiora.

Quod verò eadem vniuerfaliora cognitione confula unveria notiora quo ad nosminus vninersalibus sanadetur sic : Illi gradus sune nobis cognitione confula notiores, qui habent accidentia magis sensibiliasquia huiusmodi accidentia prius, & fortius lenlum nottrum mouendo, citius nostrum intellectum ad sui cognitionem? excitant fed gradus vniuerfaljores habent accidentia maĝis sensibilia e quam gradus minus vniuersales ergo gradus vniuersaliores sunt nobis cognitione confula notiones. Maior huius probatur, quia noffra cognitio intellectiua in hac vita pendet à sensibus. sed illi gradus, qui habent aeridentia Tenfibiliora prius 3 - 80 efficacius per illa fentus nostros determinant rergo dichi gradus orunt mobis cognitions confillanotiones Minor verd explication in the choice name gradus corporis fensibiliore Habet accidentias quam gradus animalis, & gradus avemalis, qua gradus hominis, & denique gradus hominis qua. determinatus homo V. G. Petrus Pexperientia enim confianquando aliquid è langinque videmus primum qued de só cognostinhis pestelle corporis s. deinde fi magis approximente quod fit animale rum fi propius accedat; quod fit homo: Ertandeun quando est nobis vicinii, cogno-i frimus signotifis Petrus V.Gvergo &ctivili

Atque die notirem ex duplici espite prouspire polle a no objectum destans' Acundum 394dum vniuor faliocom cogno featur y non untum secundu minus vniuer stem Prino ex rosquod ipeciesifenschibis , sque è remobios? lotofensial imprimitur officielle de le repriesentingueriufque gradus e comon in canta diffentia non valet certificare posentis de gradu minus inius fali sea quod hic gradus y vepote waither falvore perfection, perfectionem imaginetifiad fui expressionem exposition qua persentante caset fpecies quanditra do longinguo procedie Fauemarimodum estilla a que produciti se biobiedo ia remockati loca iconstituto Vulduesti irraficia beciezachangeutet boteutig. igigin giragii entiis the way a the profit it is the

ner faliorem , que ein abichperfellior non eam perfecta imaginem ad fuirexpressionem requirie . Secundum caput, ex quo obieaum diftans habere potett, ve fecundam gradun vniuerfaliorem non verò secundam minus vaiuerfalem cognofcatus, prouenit ex diverfitaten accidenriū, qua huiulmodi gradus fibi vendicant: tamquam propria. Quorum aliqua, nimizum ea, que funt propria gradus vinuerfalioris, funt fenfibiliora, & efficaciora ija , quæ funt propria gradus minus vniuerfalis vex primo capite oritur ve album longe diftans non percipiatur, ve album ? fed vt coloratum tantim ex fecundo verò quod Petrus di ftans cognoscatur solum et corpus, & fi magis approprinquer ; ve animal &c. Quamuis autem verumque caput involuat dillanciam ramquamimpedimentum, ne gradus minus vniuerfalis attingatitis quando viinerfa. hor percipitur. Secundum thinen capter ettincit gradus vinuerfaliores habele geordentia fenfibiliora quam minus vuillerlates? quod patet ex eo, quia accidentia propeia Petri VI talis indimidni funt diffincts ab ijs, qua funt propria illius ve hominis, & hac diffincia 26 iffis, qua fibi vendicat vt animal &c. Quod Conimbricenfes negare non audent ; quamuis fint incontraria fententia . Vnde in fine art. 4. quaft. 3. sie, fic habent : Intelligibilis image ; hoc eft species impressa propria hominis specie differt ab ez , que propria est animalis ; ex diftinctione autem specierum recte colligitur diffinctio accidentium propriorum.

Contra priorem partem huius affertionis sie argues: Gradus vniuersatior respectu inferiorum suorum assimilatur toti integrali respectu surum partium. Vndè respectu earum dicitur totum potestatiuum. sed totum integrale, lqquendo de cognitione dissincta, est ignorius suis partibus, citius enim a & facilius vnum homine, quam decem dissincte cognoscimus, ergo &co-

Respondeo diftinguendo maiorem; Gradus vniuerfalior fecundum ca. que actu in foconti-Bet in ordine ad inferiora, affimilatur toti integrali in ordine ad fuas partes, nego; feguadú ca, que continet poteffate , concedo ; & digo quod gradus vniuerfalion confideratus fecundum fua pradicata quidditatina in ordine ad fua inferiora, habet potius rationem partis integralis, qui totius. Quoniam verò magis valuerfalia nos lic accipimus, & non formalites, quatenna чиниецfalia,& tota potentialia: hinc fitave liete vera fit minor argumenti. consequentia tamen neganda eft - Porrò occasione huius argumenti mottrem, quist fentiendu fit de toto fine integralishne phii lico cu fuis partibus coparato. Dico enim quod ratione maioris actualitatis fit natura notius il-, lisgratione verò maioris independentia fit vifde ignotius natura. At verò quo ad nos cognitione quidem distincta sit ignotius sed confusa necius isfdempartibus, ve pater ex dictise

recentra verò posteriorem diustlem affertionis pareens argues secundò: Eriam si soquamre de cognitione consula minus nome en nobis in Perio Vi Go gradus substantins quams gradus corporis; Si gradus linicilestiniquam gradus hoministiere falsu est quod cognitione confusa sint

K. P. lof. Polizzy Philoph. 1010 3.

illorum.

nobis vniuersaliora minus vniuersalibus notiora. Religonder congesso properte de la linguedo consequens: si fiat coparatio inter magis, & minus. whiner falias quorumunum non ethe Quibile, alterű verò sensibile, concedo; sin autem fiat coparacio incer magis, sombres princetalia, que 🚸 . - funt ambo fentililianogonomedequemism. Qhovoia verò pra lens qualles perpende de gradibus - fensibili bus, quorum macoelli magis palius verò liftin immersmugre ontonia in elistratula vaniusremeludese. The average of the end to Argues demique mixi & concit ventique:conochmonem : Gradusunieus: briefeldies: non fem--par uninerfaliores.includitendesquis enim gas-⁷das specificus V.- G. horninkocheludas gradum Canimalia: rationalicus dumentamae ipfadoanimal neque animalicacom innulini y fedin veraique conclusione suppositione appositione ergo. 14 Respondeo: Concesta maiore, 81 minore; ne-Igando consequentiam. Ratio acgation is elliquia equatio procedit de gradibus valuerfalioribus. a minus vniuersalibus, qui in recta linea prædicamentali collocanturanón verd de collateraelleus qui ad latera pradicamenti pertinent, quales funt differentiz ellentiales. Quod si quaras "Afteriore hums rei rationémidico eam elloquia nos exicognicionibus, quas per sensus exercere Wemus primo venimus in cognitionem dictorn graditunimira corporis, vitilitis, amimalis &c. #t verò differentiari, quibus dicti gradus estentia-Miter con Ritmontur, non mili post cognitione il-Torum & veluti conlequenter; vado fievt de d?fctis gradibus debuerimus instituere quastione, chias tectio Rernerer nobis viam ad primu coguitu flafiiedi. Caterii ve aliquidobiter de hac etid quaftione dicamus, nimirit an vniuerfaliora fint notiora minus vniuerfallbus non inche dentibus illa? a flero primo prima conclusionem et fecle de illis procedere, siquide hac minus vne Jenalia ex voa paste sut perfectius hoc est de-terminatiud magis voiversalid, & sie sunt has ratione hotiora illis natura ex alia verò in exi-Rendo pendent al illis : quare sub hac ratione funt illis ignotiora Affero secundo etia secunda conclutionem verificari posse de illis; & quidem quo ad posteriorem partema bsolute; quatenus gradus vnjuerfaliores cum fenfibiliora habeant accidentia cognitione cofula quo ad pos notiores existunt : quo ad verò priorem partem cum aliqua restrictione: nimirum/si comparemus cu gradibus minus vniuerfalib* collateralibus gra dus voiuersaliores item collaterales , na sic vninerfaljones sunt manifestiores ve vidiminis & aliufile in exteris pares funtjat fi comparentur cu minus vniuer (alibus collaperalib", vniuerfaliores politi in recta linea prædicamentali non est ita iquia vniuerialipresnic accepti plura continent prædicates quam minus vuinersales V. G. animal-quam rationale-cago cognizione di (tin-Az notion est quo ad normradus, minus voinersalis collateralis, qua vniuersaliur directus. Not tarem tamen hanc regulă exceptionem pati in generihus generalisimis que non vidétur plura predicara consinese quam differentie divifius

SE-

Fff 2

SECTIO SECVNDA

Quad nam fir primam cognitum à nobite

In bimtenti dintijobe alient de nopit intefa sig jeutepret : ge anidentie net apidne ed dnod · Prius aliquid intellemerimus, vel ita in ea cor i kurtione not Bekeuttone fac u utfil juteffexefimus ancea. Quoniam verò prima noftra co--- Baitio: ag: couluta : & abbichedulla : diateuns - omnie intellectio dititutta, confulami & omne ingicinm abbtepentiquem in uopis bts[abba. nere: lo bet: l'ideo do primo cognico à nobis per - intelethonem abstepennamiatelne contatam pop generalită since sur contra culturat în contra cultura de contra cultural cultur pire tehocetrica anpinu 3 daog dan opiecimi tealitet confideration brimo, comosfenting pobis shomp pecican Colum a an Bec. Bquus rpinishwoote that seeigentienim to frapet a alloq puero V. G. incelligere incipienti hoc potini, seco hoe von potek lub ceresm leien ism estate -geté · zéq lévine dissifiquis est · chimili dudis cademque obiecto fine plures gradus cognoscia, biles V.G. in Resto, Gradus, Corporis, Antmalis, Hominis, & Petri: qui nam ex his gradibus primà ab jatellectu noffro cognoscathe quando Petrus puero V.G. vel mihi dum inés coloicione me paped se fi bifif succa co-Progerin, incelligendus abijeitur. primo indism' non bliotitate temborit . [abe curm gimil tembote opisetimi frenugum omnes fros Staqua Brimo coandicient : feqibilotifrate Acexequicionis lea ve loquieur Q. T. in via generaciógia, Pro qua re be.

Vnica concluto: Primum & nobia cognitum eft gradus vniner falifimus entis fentbilis Porra nomine entie lentibilis intelligimus aggregarum ex lubitantia, & accidente quod godfuse dicimus ve voum quid cognosci & nobis, quarenus eft ens fenfichus fubiechum . BR D. T. in exposition tex. prosmat. physica a nec notice etiam p.p.qu.85.art. 8. c in opuftole de ente , c estatia cop. I. vbi git vniuersaliora esse nobis semper ogeiora , quam minus yniuerfalia', & omnium notifimum nobis effe ens i ex quo inferr enselle grimà cognitum. Quod non potett intelligi de ente, ve lic, abstrahente à creato, 🗱 increate 5 quia huius non habemus species proprias a & immediaras, ad primam noftram intelleftionem inferuientes, fed de ente fenshill , ac corpored, quod aliqui ex Thomistia apellant ene concretum quidditate fenfibilit Eft tamen contra Scorum existimantem prima coguirum elle (peciemininam a quem fequin euf Scotifitible ex nofftig Fonlec's prime melaph.cap. 2 qu 2 ch 3. Continhr. 1. phyf. qu. 3. Quichit

Probacur surem affertio nofira : Ex gradibug fen fhilibus voluer (aliotes fane nobis minus voluer (alibus not wies ; ergo gradus voiüer fahillmus, ecqui en fen fenfihle, erie gobis not finus acqui ex gradibus qui fane

in individue subkantiali, quod obijcitur fenfibus sille primà intelligitur à nobis, qui el notifimus agradus igiturentis fenfibilis erit à nopis brimo cognecium + brimam: autecedenz paret ex dichis felt. presed & confequentia elt euidens, quis fistendo in ratione sensibilitatis , nen, pateft affgnari gradus vniger faltor ento senditi mist sum plané modum, quo si a sensibilitate prescindas non est assignabile pradicatum magis yninerfale, quam ens. Sublumpeum aucem facile suadecur, quia noupotect intellectus in prima apprehentione. difam exercete deper cites Bisqui opicigi s dnog upfiebliceugnm broboaitat obeime habere, ye youm porius gradum a quam aliu ad libicum sunm apprehender, sed ab ipus gradibus expectar decerminari. ergo illum. gerafim brime abbiebenges , dui fiberar iopociffinht vietas bithe coavoleis votifiuna. encie (chilpine elle mopie bremo coducentie encie (chilpine confedneties a Bisqum (cipicée non quidem racione impedimenti ex. distantia abiech progenientis, vt contendunt Scoticte. fed ratione maxime leofibilicacis; quam bhi

Respondeo, explicando Philosophum: dupliciter ente aliquis gradus potelt elle fentebus propinquiot afigiprimo quia habet species senfibiles validiores , quibus sensus noftes facilius excitati poffunt: lecuado quis eft potentris fenticials magis proximus atque vicinior. Porro Arifololes explicandus eft de propiaquitate primo modo accepta; in quo lenla neganda eft minor ; & ad eins probacionema dicendums quad in prima cognicione a quam elielt intellectus, non abitrahit rationem vniner (alilimain entis len abilis ab inferioribus. vei paulo post dicetur ; quia ad hoc requirirar colfacie inferiorum inter le cum deprehensiope ravionum, in quibus conuentunt i de in quipna quitatent faq dood btatfaughat inbbounutur shin - usque shin cognitiones pracedere i prusertim de ipse inferioribus, quad non habet locum in nostro casu. Caterum id eixco intellectus in ab Arabendo rerum individualia pradicata ab inferioribus ad superiora progredi foler , quia quo maior est coquententia , quamindiniqua habene ad invicem seo faciliun depruhenditnit ab intellectu . cum igitur intellectus & facilioribus ad difficiliora progrediatur g reche print abarahie tationem specificam atomam, podes subalternam , illi preximam, & sc procedic vique ad genus vicimumite quide in hoc fenfu dixit eriam Ari-Locelos loco citato miner faliffima effe cogni-

tu difficillima, vrpore à lenfu remotiffima.

Obijeies lecundó ex Quiedo las eit intelledus vnigerfalia intelligendo abstrahit illa à fingularibus. ergo prius fingularia, quam vpinerfalia cognofcie: falfum igirur eft a quod ratie vniuertaliffima entis fentibilis fit primo cognita à nobis . Responded concesso antecedente, & prima confequentia , nego fecundame ratio negationis eff , quia quando nos dicimus, qued primum cognitum fit ratio vninerfalifima enris fenfibilis , non loquimur de hae ratione abstracta à fingularitate, sed cum ill'a coniun cha , acque adeo apra mouere fenfus notros , & fui noticiam ingenerare , quod non habene vniuer falia a fingulagitaribus abfiracta, ve patet. Porto nos noftram fententia de ratione entis fenfibilis accepta veram puramus, fine intelledus directe feratur circa individuationem s've doctores communiter cenfent gi fine indirecte, ve nonnulli minus probaliter malane; fi enim directe, primum cognitum erit gradus entis fenfibilis fingularizatus , ita ve intellectus etiam eins fing plaritate artingat vt obiechum: finautem indirecte eric idem gradus itidem fingularizatus, ica vein-telle fus fingularitatem eins attingar, vt fubiedigattingi aute ve fubiedum dicitur res , que habet rationem formalem ob quam cogno. fei ur . actingi ve obiectum dicitur ipla ratio formalis, que immediate cognosciturint

Obijeies tertio gradus vniuerfalifumus eneis fenfibilis primo cognoscitur ve individuaeus ; led individuatio eft infima inter omnes, gradus . ergo veraeft corum fententia que affirmat infimum gradum elle primu cognitu. Respondeo distingueudo maiorem gradus vninerfalifimus primà cognoscitur ve individuatus individuatione fibi proportionata, concedo : improportionata , nego maiorem ; & di-Ainguo codem modo minorem : individuacio proportionata fpeciei infime eft infima inter omnes gradus: concedo, individuatio proportionata gradus vninerfaliffime , nego minore , & confequentiam . Explico distinctiouem individuatio V.G. Petreitas eriam fi fit vna formalitas ex parte obiecti poreft dinerfimode ab. intellectu attingipro vt nimirum oft determipatina huius , vel illius gradus , quem indiuiduarum cognoscit, idcirco, nunquam sumitur ve infima inter omnes gradus , nifi pro. ve at .tingitur vt determinativa speciei arome, nimirum hominis. nil mirum igi tur fi quantuuis gradus vniuerfalissimus entis fensibilis primo cognofcatur ve individuatus, primum. tamen cognitum non fit infimus gradus: fiquidem individuatio et illi correspondens, & pro. portionata non haber rationem infimi gradusa. fed eft complectiua fupremi tantum.

Obijcies quartò: facilius, & cirius cognofeitur totum cognitione confula, quam pars,
ve patet in exerciru, qui facilius cognoscitur
quam vnus miles illius; sed gradus vniuersalistimus est pars, gradus minus vniuersalis est
totum, ve patet in animali respectu hominis;
ergo gradus infimus vepore cognitu facillimus erie primò cognitus.

Respondes, diftinguendo maiorem : facili-

Às cogno feicur totum, quam pars, fi catera. fine paria, concedo : si præter disparitatem. torius. & partis, adduc non fint catera paria anego maiorem, & diffische endem modo minare, nego coolequentiam. Dico enimiquod quando pars haber accidentia magis fensibilis a quam totum à facilités a & citius cogno-Come a quam iplum totum er patet in fimphonia ex organo, Cychara, & lyra confiante, cuius pars, feilicét organum, quia maxime foneraelt facilitis, & citits, ac ad maiorem diffantiam, quam tota ipla fimphonia audicur. huius generis pars ell gradus vniuersalulimus entis, qui lices fit pars infimi gradus, quia tamé lentibilita haber accidentia, faciliuxilla cognofeitur, quod quia non habet miles oum lug exerchu comparatus; hinc fit, vt confula cognitione difficilius a quam totus exercitus cognoscatur.

Infabiti infimut gradus habet omnem fenfabilitætem gradum superiorum, quos in secontinet tanquam partes, & preteres habet is bi propriam; èrgo est sensibilior amni superiori gradu.

Responde ou distinguen do antecedens: infimual gradus habet omnem. superiorem sensibilitatem, que sit primòpes se, & immediaté ordinata ad manifestandum iplos gradus
imperiores; secundario, verò per aliud, & mediaté ad manisestandum gradum insimum,
concedo : que sit primo per se, & immediatè
ordinata ad manifestandum apsum insimum,
prego antecedens, & consequentiam, dico enim
quod quemadmodum, accidentia sensibilaopropria graduum superiorum sunt ordinata,
primò per se, & immediate ad ipso manifedandosita & noritiam, illorum primario inconerent.

-agerant . Obiiciès: quintò gradus viuentis est gradu · 36 animalis unincrealion, & camen, eft ignories illa, ergo gradus, vninerfalifimus non eft noutilimus. Confequentia paren antecedensproparur accidentia representatina gradus vineneis lunt nutritio, & vegetario, at animalis gel motus, qui eleniuritione, & vegetatione sensibilior. Responded anego antecedens quo ad secundam pantem. ad cuius probationem nego folam nutritionem . & vegetationem. winentis gradum re pratentare . dico enim buiulmodi gradum maximè reprzentari à figura ab illis duobus actibus vitalibus procedente. nego item motum localem, quantum eft des la , representare anima, ve paterex celo, nubibus, & reliquis corporibus naturalibus; sed hoc habet solu per accident, in quantum ducitnos incognicionem fenfunm animalis. Accidentia igitur per le representativa gradus animalis funt foxme fenfund, quas ceteris paribus minus sensibiles este ipsa sigura heterogenea, quæ est repræsentativa vinentia, nulli dubium esse potest. Verum bic obiter notaté : Aductiatios per boc pracise, quod offendune Aurim ant alternmeragum inferiorem elle ino superiore sensibiliorem, non ideired; contra Bos victoriam repostaro; quia nos loqunti fumus regulariter, & attentis ijs, quz ve plurimum experimus, prafettim inprafenti contro-

Digitized by Google

Derha

\$3

37

uersia de primo cognito, quod dicimus esse gradum vniuersalissimum entis sensibilis.

Obijcies sextò ex Pontio disput. 6. de anima qu. 2. causa naturalis debite applicata, & non impedita necessariò producit, persedissimum essedium, quem potest. sed individuum sensibile V.G. Petrus est causa naturalis debite applicata inchessediui medijs sensibus, & non impedita, ergo producit essedium persectissimum, qui est cognitio talis hominis in particulari.

Responded, distinguendo majorem; causa-2 &c. producit perfectissimum effectum, quempotest ordine intentionis, concedo ordine exequtionis, nego majorem; & concella minore; ad consequentiam dico causas naturales, cuiusmodi sunt obiecta sensibilia debite applicata . intellectuis semper ordine intentionis producere - effectum perfecțissimum , quem possine : non, eamen ordine exequtionis, hosenim ordine, qui dicitur via generationis, ab impersoction effeclu ad perfectillimum progrediuneur, me patet ex sole, qui licet in eadem tinitanti producat . in parte cæli sibi propinqua feptem gradus' luminis V.G. prius tamen natura intelligitur proaducere primum gradum s quam secundum s & -prius fecundum, quam ecreium est fie deinceps víque ad feptimum.

Instabis ex codem : ideirco id contingit in lumine, quia primus gradus necessariò prassequiritur ad productionem secundi. Se secundus ad productionem terrij. Se sie de reliquis l'sod cognitio confusa entis sensibilis non necessariò prassequiritur ad consusam cognitionem peri

-V.G. ergo &c. Respondes, Concessa maiore distinguence minorem, cognitio confusa entis sonsibilis non--necessariò prærequiritur ad confusam cognitionem Petri, secundum se consideratam; congedo:habitam per sensus externos, nego minorem, & consequentiam ; dieo enim quod quando Petrus V.G. est debite applieatus potentiz vifluz, & hae illum videndo immittit species in phantasiam, à qua postéa determinatus intelle-Clus Petrum intelligie; tunc potest intellectus in huiusmodi intellectione elicienda dupliciter fe habere: prime ve non intelligat Petrum, nich in ratione entis sensibilis: secundo ve intelligat illum etiam sub ratione talis hominis primo modo se habet si organa sensum internorum. funt valde obtula, & indisposita, ve fere contingit in puerly , qui ob hoc omnes viros cumproprio Patre, & omnes fæminas cum propria matre confundant. secundo verò modo se habet, fi omnia organa stint bene disposita, & Petrus est debite applicatus fine vllo impedimeto; retrouis autem modo se habeat intellectus, semper id, quod primò cognoscit puto esse rationem voiuersalissimam entis sensibilis; & quidem il primo modo, res est euidens; sin autem secundo, se id probo: Petrus ex vna parte in tali casu per eandem applicationem realiter loquendo applicatur ad ingerendam cognitionem graedus entis fenfibilis, ac gradus infimi. ergo non est car poeins dicatur primum cognitum esse gradus infimus, quam supremus: ex alia verò parre accidentia fenfibilia manifestatiua gradus intimus in tali cafu primò cognofeatura; aluam intimus in tali cafu primò cognofeatura; aluam intimus in tali cafu primò cognofeatura; aluam in intimus agunt intimus applicationem ad alia aniaccidentia infermentia gradur infiguo id pir dapilominus agunt in illam, cum in neutro cafu
accidentia infermentia gradur infiguo id pir dapilominus agunt in illam, cum in neutro cafu
accidentia infermentia gradur infiguo id pir dapilominus agunt in illam, cum in neutro cafu
accidentia infermentia gradur infiguo id pir dapilominus agunt in allam, cum in neutro cafu
accidentia infermentia gradur infiguo id pir dapilominus in tali cafu primò cognofeatura;
accidentia infermentia gradur in neutro cafu
accidentia infermentia graduri in in neutro cafu
accidentia infermentia graduri infermentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia graduri infermentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia di pir neutro cafu
accidentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia di pir neutro cafu
accidentia di pir neutro cafu
accidentia infermentia di pir neutro cafu
accidentia di pir neutro cafu
acciden

Ad hac ex Pontio duplicites responderi Porell' biimo fententisti geori effa assente ifig. min bon elle brimo coanithus borges diffați ikero axcindet im togen bijonienc cognoter Bra ् तुम् प्रिष्ठा त्राप्ता नेता के होते हैं ति प्रतिकार के विश्वास के विश्व ifupaggemus neggyllus alius cognoscedus fit pri-ு நடிப்பு நக்கும் நக்கு நக்கிகள் காக்கிகள் நாக்கள் applicationemen applicationemen ...gradu infimo, fed ezm applicationem infertire ndringenerandom conceptuin folime infimi, and n .. autemietiam fupremi si Erideo in hacivia gra-, dus tobinus erie primum cognitum etiam proli-· tipe Quod fe quaras cur gradus suptemus in-- maigri diltancia applicatusposeft caufare con-- depeum fui s non exment in minori, sed foldus infimi: gradus? Relponder quod sienti infimus o martina fua elle lamitarus ad equifandam speciem -afiia iq:tanta distantia , Benon in maiore ? ita. supremus potorie elle linnicatus, ita ve non-mis - un mardillantia fur speciette producere poffit , ad 23 - quam non poteit le extendere infimus. Sait Merum neutra responso fatisfacit. No prior

auia Scorus cum sairin eodem sonsu sognitur, cum assirmar printum togaithim esse institutum es gradum ac district esse ve lei dicam, soqui si de augarina printuariua hulus dichi esse vera inegarina ramen esse sassirmandum; quod esse primo cognitum negarine ergo &c. Linquo sam nos supra probase supremum gradum prius, quam institum debere cognosci, ex quo sequi-rui institum neque esse primum negarine, neq; positiue, ve à nobis probatum esse

Posterior verò responsio impugnatur ex co. quia in hac quæstione supponitur gradum infimum, & supremum in ordine ad fiacum obie-· Cinum distinctionem aliquam habere, siuè ex parte obiecti, siuè ex parte actus, ratione cuius possit vuus gradus, & non alius refulger in intellectu. ergo impossibile est, ut gradus " supremus quando applicatur cum infimo, etus - applicatio inferuiat ad ingenerandam cognitionem folius infimi. Probatur consequentia, quia licet realiter loquendo eadem se applicatio veriusque gradus, co quod non distinguntur inter le realiter: accidentia tamen sensibilia, quæ producunt species ad corum cognitionem producendam inserujencia, differunt inter lejaliaenim sunt accidentia repræsentativa Petri, ut Petri : alia ut hominis : alia ut animalis &cergo repugnat, quod applicatio gradus supremi inferuiat ad folius gradus infimi cognitionem. ingenerandam, sed summum ad verinsque, ita... ve primario ad proprimm, hos cest supremum;

fecundario verò ad illum, qui proprium includit, hoc est insimum manisestandum ordinetur. Neque paritas a quam vitimo loco affere
Pontius procedit; ideo enim gradus insimus
non se extendit ad producendam speciem sui
in ea distantia, in qua producit sui speciem,
supremus, quia licet sit actualior illo; quo ad
persectionem, est camen minus actualis, quam
ille, loquendo de actualitate sensibilitatis,
co quod supremus, vii vidimus, est meximè

fensibilis à te ex hot sequitur, oppositumco quod insertur ab illo, nimirum quod quottes gradus insimus est in ea distatia, in quasui speciem producere potest: multo magis
possit ex eadem distantia supremus species sibi proprias producere. Agens enim natura le,
quod potest agere in maiori distantia, multo
magia potestit in minori, etiam si id quod potest in minorianon possit in maiore, vt de se
patet, quare illa paritas nulla est.

DISPVTATIO TRIGESIMA PRIMA

DE VOLVNTATE.

Oluntationomine venit potentia quadam appetitiua spiritualis, qua ductum intellectus in operando requirit. Dicitur primò appetitiua, per quod differt quidem ab intellectu, conuenit autem cum omnibus potentis appetitiuis, siuc sint puré naturales, cuiusmodi sunt illa, quibus restinantmes in sum bonno inclinant, ve aqua in frigulitatem, lapis ad centru, ignis ad calorem, &c. sue sont sensitius; qua consequentur gradum animalis, qualis est illa, qua equus juclinae ad herbam.

Les ad carnes & c. Dicient lecundo spiritualis; per quod conuent quidem cum intellectu, differt autem à dictis potentis appetitius, que materiales sure, & substantifs materialisme conuenium. Dicient designe, que ductum intellectus in operando require; quià cum sit potential
exca inis intellectus cognescendo objectum preferat illi sacem, in actum secundum extre nequit
Vade est quod tects post disputationes de intellectu incipiamus cum reliquis de voluntate habese sormonem.

SECTION RIMA.

Qued name fit effectium formale. O ma-

S'pponerem voluntatem duo actuam genera exercere polic quidam enim funt permodum prosequucionis, ve amor, spes, deleelatio quidam volo nor modum auermonis, ve
odium, timor, mentitia, quamuia enim si ad
nomen insum voluntaria, ettendamus, qui desiuatur i volendo omina eius actus rendere de
beat in obiectum per modum inclinationis :
quia tamen hane denominationem ab actibus
pracipuis shi vendicati hine sit ve prater por
nabeat ettam anos minus pracipuos, qui sung
net modum suga, ce detestationis, quod non
settam ratione; quia seuti intellectus ex obier
ettam ratione; quia seuti intellectus ex obier
ettam ratione; quia seuti intellectus ex obier
ettam ratione; quia seuti intellectus ex obier
etta qua cognosti, suavam proponit voluntati ve amplectenda, ana vera ve sugienda;
ita voluntas debusti posse operari versunque
senutactuum; sinquint son este rette constitutationem
individui humani. His suppositis sit a

Prima cocsusio: Obiettum formale voluntant

Prima coclusio: Objectum formale voluntatia in ordine ad actis prolegationis est bonum yt bonum: dico i ve bonum i quia quantummis apparent in objecto, alique ratio mali, sufficit ad mouendam voluntatem, quod apparent as eniam ratio boni., sué démum verè sit inobjecto, sue cantum puratiné. Patet ex Armapele primo, eticie; voi ast : Bonum est quod omoia apperunt.

Probatur primo patrizeleiquis obiectum for a male, in quod tendicifitellettus per modumus allegius est verum, ve verum, und reale sud putatum ergo obiectum formale, in quo tendit yoluntas per modum prosequusionis, etc. bonum, ve bonume do

Problectifecuntatinguls benorum genera confiderando bonum enim in communicati vel abidition swel respectionm, absolution et respectionm, absolution et respective et abidition swellenges en persectum et sur in honestum, velle, diaglestabilitzated quoties withintata truents actum prosequence qui exercet essa abiquade oblication, sempet attiquod ex his bodia formaticat respect attiquod ex his bodia formaticatica en al negationi di actua esta solum and continue en ad negationi attiquod ex his bodia formatication actual en actual

aut divitissaut cznam opipará & cztera huiulmodi; sed primum genus horum actuum habet pro obiecto bonum absolutum, quia voluntas spla obiedi persectione, & integritate mouctur ad illud amore prosequendum. Secundum verò genus habet pro obiecto bonum respectiuum, & siquidem prosequitur virtutem, habet pro motivo bonum honestum, quod est rectæ rationi consentaneum; fi verò diuitias, bonum vtile, quatenus sunt causa boni, si denique Canam opiparam, bonum delectabile, quod est conuentens appetui sensitiuo. Neque aliquis aliùs actus prosequtionis voluntatis assignabilis eft, qui aliquod ex dictis bonis formaliter non attingat; ergo bonum, vt bonum vniuerfalif finum, quod becomnia fub fe continet, reclè pro obie do formali voluntatis in ordine ad actus prosequtionis assignatur.

Obijcies: voluntas po potest ferri per modu prosequations in bonum absolutum fergo ma. le assignatur pro eius obiecto formali bonumo ve sie. Antecedens probatur, quia quando ego amo Deum propter se, habeo pro motino, bonit tatem, quatenus est ipsi Deo propria - Idemque dicendum quoties amore amicitiæ amo bonum amici. ergo voluntas nunqua fercur amone pro-

Lequurionis in bonum absolueum.

Respondeo negando antecedens; & ad eius probationem dici poteft primo , quod licet bonieas, que le habet pro motiuo illiusactus prosequutionis cocipiatur ve propria subicerisquod amore prolequimur : quia tamen non distinguitur realiter ab illo , hinc fit ve cenfende fit absoluta, & non respectiva. bonisas enim respe-Cliua dicitur illa, quæ eft conformis alteri realiter diffincto ab ea re , quæ dicitur bona formaliter, ve patet ex virtute, diuitijs, honoribus, & similibus. Sed melius dicendum videtur secundà, quod sicuti ego amo Den propter bon intemsquam apprehende in le habere's ies pollum apprehendere ip lam bonitatem dinie nam absque co , quod ordinem illam ad ipfum Deum , & consequenter illam fic apprehensam' amana fed fic hase boniess est absoluta, & non' sespections ergo non folum bonum respectiumm e fed esiam, abfolutum poreft elle obietti formale voluntais in ardine ad actus profechutionie

Secunda Conclusio : Obiechu formase volunsatistingordine ad aftig fugs. eft malym Mye

" Probatur primo paritate quis motiuum formalesin quod tendit incellectus in fum obiecti permodum diffensus aft fallum, ut tale exist, matumaerga à pari, color em comi

Secundo fingula malosum genera confiderado : fieusi enim dasur daplox bonum; absolutum, & respectinum t ita z & duplen malumit ilti opposium 3 usum quoid sAcmalusman se 1415 earencia alicuius rei integre atque parfelle. Alserum quod eft malum alserio nel ex co aquod fis acmera reclam rationemo ut pecnatum juel ex 60 ; quod afferat ille moleftiam ut dolor a uel ex ea', quod impedia illi aliquod bonumumi formieus Ced quoties uoluntas aliquem actumi fuga exerces semper aliquod ex his malis for-

maliter respicit, ut consideranti patet. ergo. malum, qua malum, elt obiectum formale uoluntatis in ordine ad actus fugæ.

Tertia Conclusio : Obiectu materiale voluntatis eft ens universalissime acceptum , & inamplistima fignificatione usurpatum, pro ut cotinet sub se non folum ens increatum, & omne creatum, fed etiam omne ens abufuum; fuè reale, cuiulmodi funt carentia fuo modo existentes ; sine chimæricum , cuiusmodisant e2 , quæ obiectiue tantum in intellectu existere

Probatur : quia omnia, & singula hæc potest attingere uoluntas actibus suis, fiuè ea appetendo, siuè sugiendo. Vt autem id planius intelligatur suppono doctrina, quam tradit D. T. prima secunda quaft 8. are. prima in corp. ubi fie habet : Cũ omnis inclinatio consequatur aliquã formam : appetitus naturalis confequitur formain in natura existentem ; appetitus autem. fensitiuus, uel etiam rationalis, qui dicitur uoluntas, sequitur formam apprehensam. sicuti igitur id, in quod tendit appetitus naturalis, est bonum existens in re; ita id, in quod tendie appetitus animalis nel noluntas, est bonum apprehenfam . Ad hoc igieur , quod voluntas in aliquid tendat, non requiritur , quod sit bonum in rei veritate, fed quod apprehendatur in fatione boni. Hac S. D. Tum fie : omne illud est obiectum materiale voluntatis, quod posest fuè cum veritate, fiud cum falfitate apprehendi in ratione boni, vel mali. Sed nihil est assignabile sub ratione entis universalissime acceptis. quod non possit sie apprehendi . ergo &cc. Minor, & consequencia patene. Maior probaturquia hoc ipfo ,-quod a hiquid fab ratione bonds vel mali apprehenditur, ia habet sufficiens most tiuum formale respectu voluntatis, per quod terminare valeat fuos actus, fiue prosequutionis, siuè aversionis. sed obiectum materiale ele id, quod flas fub obiecto formali. ergo &c) Sobutio difficultatum, que contra en, que à nobis in hac sectione dicta sunt, occurrere possunt, ex ijs , qua in duabus fequenelbis fectioniben dia एक्टर अंदर मि centur ; facile apparebit ;

A CONTROL OF THE SECOND APPEAR OF THE CONTROL OF TH

An volunt de posses amare mallim qua malum o disse sontino

Onclusio est negativa conera Nominales, & nonnulles alios, qui affirmariuam lententiam sustinent. Oppositu tamen docent com-municet doctores, qui pro le cirant illud D. Dionius lib. de dininis neministre nemo inten-dens in malum operatur. intentio cuim impor-dens in malum operatur. tat deliderium efficax voluntatis , atque aded inelinationem, & amorem erga obiedum, m Probatur autem primo ex fine , quem habuie natura in dando fubftantiz intellectiuz potefitigen volleinam , qui fuit ve le confernaret a & perficeret per hoc , quod inclinaret ad ea , quæ Chi convenientia Manty & querieretur ab ijs que fibi erat nociua. Vade potentie exequitité

Ad confequition on objectived good effectivelinasia . As ad fugam objects . A que allet merlio fe actingerent . Sed fi volumes pelles amare. malum , qua malum , & edific beaum qua bonum : frufirareur dicta fine nacura y de malco fubdamin sacionali foifict pennifum; nam fic. inclinaret ad ea, que fibi effent nocius, & auer- :

13

resentat jergo &c. Probatur lecundo: Appenium innatus netum inavimatatum non potest per le inclinare ia... malum illarum, nec fugere earum bonum. nunquam enim vidimus lapidem napuraliter inclinare ad motum furfum, recedendo á centro; nec aquam ad calorem abhorrendo frigiditate &ce. idemque dicendum de appetitu fensitiuo animalium; nunqua enim vidimus aliquod animal inclinare ad verbera fubeunda, vel auertere fe à cibo fibi proposto, quando famescit. ergo à pari neque voluntas poterit inclinare ad id, quad fibi ab intellectu, proponitur vt malu , aut fugere id , quod fibi ab codem reprafentatur ve bonum . Probatur confequentia.; nam quod præftat appetitus naturalis rebus infenfibilibus , & fenfitiuus brutis : hoc voluntas substantijs intellectualibus ; discrimen enim. folum eft in co,quod res infensibiles mouentur abique en quod pracognofeant bonum , ad quod inclinant, & malum quod fugiunt : congra vero animantia, illud præcognofcendo, fed cum omnimoda determinatione ; quia non habent pradominium in fuos actus . At vero fubfrantiz rationales, pracognofeendo bonum, & malum , cum hoc quod habeanein potestate suaproprias inclinationes, & aversiones, ita ve non folum fint necessitate ament bonum, & fugiant malum; sed etiam quoties obiectum aliqued fub ratione boni vnius generis, & fub ratione mali alterius generis, V. G. fub ratione boni physici , & sub, ratione mali moralis reprefentatur, poffine pro fuo libito profequi illud propter rationem boni , que in eo apparet, vel ab illo fugere propter rationem mali, quam continet . Quod antem non habeant pradominium fuorum actuum quantum ad hoc , quod amare valeant obiectum quatenus malu eft, nec odio habere illud quatenus bonum, constare poteft Primo experientia; nam quoties inducimur ab alijs ad aliquod obiectum amandum,dicere folemus; nos nullam rationem boni, & ap+ petibilitatis in co cernere. fi igitur voluntas non poteft inclinare adid, quod non repræfentatur vt bonus multo minus poterit in id, quod ei proponitur ve malum . Secundò quia non. aliter inclinat voluntas in obiedum, nifi ex eo. quod alliciatur ab illo, acque alio modo ab co auertitur nifi per hoc, quod repellatur . fed non potest alliei à malitie cognite vi mii , neque se-

edio habere bonum , qua bonum eft ; cum que nibilominus stat camposte amere id, quod re vera malum est, sed sub rátione boni represtin-Bottom , ad eum plane modifique intellectus posell affentiri falso cogniso ve vero, & differtisi à ueso cognito ut fallo.

Obijcies primé: posent quis velle inimires 24 mottem, in famiam, de fimilia mala ex co prociec a quia funt illi mala ; ergo, porest quiuntes amere malum, qua melum, Perfonder diftinguendo ansecedens, ita utilia mala amentur. inimico quatenus apprehendurent cedere in tonum amantis, concedo :ita ut nullo modo apprehendentur cedere in bonum amantis, nego saccedane, & consequentism. Ratio negation nis eft, quis id, quod eft malpm inimici, apprehenditur ab. intellectu ut bonum proprium, & se amatur à voluntate.

Infrabie: quando quie amas morté Petro pezoise a quia est sibi bona propeer hereditatemas V. G. capiendam, wel quid simile, noncemsetur odio habere Petrans - ergo non opesittit zatio edij in difiderando.malum inimico, quesenus est bonum defideranti, sed pracise quatenus est malum ipă inimico- uoluntas igitur poterit amare malum qua malum.

Respondes, concesso ansocodense, distinquendo paimum consequens: non consistie estio odij in deliderando malum inimico, quatenus est bonum desideranti precise, concedo; co qued non debet concipi , us bonum defideranti; nego primem , 80 fecundam confequentism . Bt dica ad rationem odij non sufficere defiderare malum aliqui pracist, quatenus est bonum defideranti, led præteres requisi ut tale male amosur personz ex displicentia ipfine personz, ità ue fi illi malu non effet, non apprehenderetur utbonum iph desideranei mahum illud; Quenia ucrà hop non habet ille actus que filius amat Patris morsem propter hareditatem capeffendam;quia etiam fi mors, effet bona Patri, nihilominus illi oá amaret; idoò dictus actus non habet rationem edij, fed concupiscentia , quo fibi filius bonum hareditatis defiderat.

Obijcies lecuadà; petell quis ex edie, que le iplum odit,procuszre fibi mortem. Its in hoc calis voluntas mortem non potest amare ve sibi bonam; alioqui homo non se odio habere . ergo amahit illam Sormalites ve malam .Re+ ondeo ad amsecedens: nunquum aliquem pofe le in proprie persona adaquaté sibi dishipute propter aliquam racionem ; quin etiam propter alism vluma in en fibi complaceat. quare i quando in se defaniens, momen et fibi inglam infert, vitimo moustur en vo, quia apprehe die illam ve fibi bonque; quemente à milerije i quibus premitur, eius beneficio liberatur y Ria hec afimilitatus eis, qui ex odio, que afienci-adie defideras illi malum ; hiert quarenus ex dilicancia propria perfona morsem libi confei» fcit, fit similis illi, qui odio habessus.

Obijcies tertid: non potest assignari implicaneis in co, quod quiscognoscene oliquid ve ma-Jum , ad exercendam suam libercatem illud amost profequatus espo de. Respondes primà eccando antecedens, quia voluntas non habet GTE

Digitized by GOOGLE

libertennicers edentici iniracida iniracidad se desch into raisone delitemente of thut i waite aled in wsselmádamos losom árasztatamentesisella presturad anticondisting an inegandhocon field antice programme Pacificity a quien evillousselour cone la spession des retur aliqua ratio boellettaxite : 4020 confifes -iklie sessubacon da po seni hix shoute de neite lagendes yeensteines lieberskusthumane i mealeum cisconferros massis zinais e espessos allo portineis sense: soldos nos asmalamil Austro designica. 18 profite sin pinnix and desided and an analysis formula sal quod probandanq profequipioni e e formationi e e forma foprishing respicit sellirehmateni. seddeorish finition, erga åre denied parerabaninomplatedam daiscifem daité fo ibanambara cou geneupiuspec mineralistique mentinent a lineariparistique in principal de la principal de la company de la compan i-contention is in its to an incoming or up a unit in the interior in mo id præftat: tum etiani quindite feintamaad indig not self annie is charicage charte poble in plamuse a le principal securation por la fina est la suite guissacoptat carringpulse, Establicique politik भारतिकारिक हे वास्त्र करवा दिवार क्रीका पद्ध है। उनके प्रतिकार क्रिकेट प्रतिकार क्रिकेट विकास nosem zad zuwapsisha iéhosar bego alfuhp masz Belgo Aine quberadmodbimidani quis a li anna empresagnication humanoment in propriet bein and tem qua in eius persbina apprehendie jaid savies - all of the special carrier agents in the Party of the P क्षा अधिक के विकास के विकास की दाः विकास के स्वाधिक करा है। ingricogua selti miniminim sormalis emobistelle किए जेनसंस्थाना लंगसंब वताना त्या मुक्तिके के प्रवेश महत्त्व प्रविद्ध trateus discondums Veruguadem elle hominemp SE nametalise parmanon electrone suite m eson ferguia deterphysiquestur synonymetristidure i 199 tepp quest in their secondaring is pare; in Despitate lique gipmalul médicique cuarque ades mitrime peccliens i se assenspunding all offus infinitame Lando, is range it bought suppose in purision and an election of nant indeptate quam bomor in le apprehendin anteder feighth amaen, grieg ang ilitim 30ding sum mobile agenta identificatur. Nacuraten ins rationelisticialiteus: caliphysikà-Bona ; ost simble han dis de fact à l'amadounce autorte a du cte ha antice ensends dit it is neit per persona qui lorit faci muss sed non necessario, sicuti nosupsos vndeestivens bulgeamus be bish insertique donos ecortaitero indeling ad aliospedherrectormiam earthorn's diAdepollerioremqueed extrement dieb quadd liect sisquis de indignat report i morali cerande tis bonis dannou phylleinis mab ell signia of place are ablication of the property of the pr ei idine epsinous alla sita printe in the bland bushi क्ष्या कर स्थाप के स्थाप के प्रकार के कि स्थाप के स्याप के स्थाप क dimension ich eroentibetementellen eroentibete er quantitatie quetical in de constraint aux rando de la billa et anno engentemetern exact complements dus el sentra cide floraque a quesen mu co sed existe atti bils pense mencionadentala interes edite epitere dani de little un eine miner per in entre le little de la de ed stabeliebre be i biomesi una phicumpomerone sensistir क्षीं द्वारां अनुमान के हिल्ला अनुसार के कि का के के के दुर्वाद के leit, se smille ille, qui odio habessessiquano Obiscien cercidinon porest affir iami implican- 17 eia in eo , pust plus in en la con a ina en a en a . lum sad exercendam fuam liber tem illnd a-क्षः अववृद्धाः विद्यालयाः विद्यालयाः विद्यालयाः विद्यालयाः विद्यालयाः aegande ante redeuts quis von mes non haber

Packns quæssio ig Dersatur ve videamus num actus odij V. G. Paupertatis, ægritu-

dinis a la fimilium malorum, fit necessario profequerio carentia illorità ideoque sit formalitera amor carentia; dicarni verò odi il respedino ad forma positiva opposità, cuius contradi sorium amatuman verò possita ri actus odi si qui co taliter occuperuran anersone. Ex resugiena a matal lo mas a careoquenia ida aup es la sacciona

ratem nottra el terre posse atiquos acius qui non solut de materiali sun per modum suga, si dete stationis, sed etiam de formali, ita ve ne ratione quide motiui formalis sur per modu prosequitionis, se amoris. Est contra nonullos Recentios res, qui negant dari posse actu vo luntatis, qui se meta suga, sed omnesi sultem ratione motiui formalis posses del prosequitionis. Nostra tamen sententia est Do Esprima secunda quast sur prima se quast 29 arra prima corp quem se quast 29 arra prima sesta 2. Judiett prima se quast an prima secunda to primo disput ier sia setta tenta a mais su santo primo disput ier sia setta tenta a mais su santo a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais su successor a supanti disputier sia setta tenta a mais successor a supanti disputier sia setta tenta a mais successor a supanti disputier sia setta con successor a succes

Probatur primò Conclusto; sequidem quod dentur actus voluir atis, qui materialiter considerati sint per modumini se tantumi se non etia prosequirionis, experientia ipsa comprobatur, constat erim me posse odio habere, vuun obiesi cum; absque co quod ameni simul aliud obiesti, quemadmoda possum negare de Petro, quod si equus, absque co quod de code assume a liquid.

V. C. quod sit animal quel rationale seconi quod.

Lundaris, qui non folium de materialiste de cria de forma li fic mera frigarfiadeiun ex co, qui a dicce ve plunimum voluntas adodio, habendum malti moreauri à bono s quod amore profequieuri idenum non est fimpliciter nocessaria ma un ficuri bonum pracise, qui a bonum est spotest ad se more voluntatem si a malum pracise, qui a content pracise, qui a malum pracise, qui a di content a malum pracise, qui a ma

Probatur fecundo deffruendo fundamentum aduerlariorum anam in tantum illi dicunt odifil non effe meram fuga, quia est formalirer. Eleffentialiter amor carentia renqua odio habetur. fed hoc effe falsû fuadetur multipliciten Primo quidem à pari quia amor non els formaliters & elfontialiter odium carentiæ rei quæ amatur ergo neque odium est formaliter & essentiatiter. amor caretiæ reignæ odin habetur. Secudo experientia;quado enim quis odio rem aliqua habetanihil sepe de cius carentia cogitat; sed pracise quia res illa est fibit molesta, ab ea avertitur ; dato aurem quod dicha carentia in mentem fibi veniat, non potest a signari ratio cur illinaper prehendat homo bonamin quia expercus prins eft rem, cuius eft carentia, fibr effe nocinam ergo. primus actus odfi ia fuit mera fugæ illius mæli poficiui V.G. Doloris pauperratis &c. & pullo modolpro (equitio catréia illus Tertio ratione à priori qui a liede possine ego ex bonicate quam in aliquo obiecto diligo; moneri formalice ad odio habenduillinsconeradictorium & fic adio habere carentiam lucis Va Ca propier bonitate, qua in lpfa lucediligos Hoc tamen non requiriruneffentialiter ad exercendu odingeo quod poteftaliquidipraferquifichpofitiun, ab meldechie proponi volatati tangua maha per le ipsii sicuri

Digitized by

maple 6

mulca proponútur ve sergis bona. Vnile que men admodum voluntas potest respectu horicexes cere amorem, qui lit mera profequisio, ita refpectur idlerum potezia exercere unium; quedific mera fuga. Quod fi dicas intellectum sempen implicite de carensia muli proposel cogicate, & ided voluntatem sempest extamore carentian induci ad::maham:illud finflendam o Dicam ego cuadem intellectum fempes in propositione boni, eins carentiam volubeaci repræsentare, & ideo: non dazi actum merze pxodoquupionis., qu'i non fit fimul high your kind hoc paceat squa sie absundum, videens consequenter dicendum pesse dari in noluntare meiam sugam mali sibi propossi ab intellectu, que neque de materiali. nequo de formaliste permodum prosequacionis. illus obiecti grand contraditiorio oppositus

Obisoies sprime nempereideministrumpereinucham odistica obicitams quod shi ecpræsentetur ve malium, nistrumber paquo se iplumdiliginetge semper udus edististem de formali
est permodum prosequationis si Consequentia, a
pator suntocedeus probaques, quia no potest assignari cur idem malium homo amet iatmico, sibi
verè odio habeat, nisi quia se ipsim amat, &
inimicum odico ergo secuti respectiv inimici amor mali est sormaliter singa ab inimico a itaodium mali sui erie sormaliter prosequio sui
ipsius.

Respondent aliqui primo, concedendo totu, argumentum; dicont enim aquod quando quarieurt num polite dari actus in voluntates qui fic, mera fuga; quadio non procedia in ordine adi fubircum, respectu cuius malum edio, habetur, i cum certum fit nos ex eins amore mouert ad man; lum illud odio: habendu; led procedin in ordina. ad contradictorium dicti mali YaG-num quando: quis odie fibi zgrindinem, boc faciat amando. fibi eins darencia. Sed contra lest aquie les ipso quod conceditur femper allum odhi habere promotino formali aliquodiinquo volunta tandati permodu proseguntionis,iam negatur dari polici in voluntate odnim quodilit pura fugasite enim! zquè à sua puritzeecaditosino odisimist permo-; dum profequationis subjecti stinò cottadistorije obiecti, à quo refugie. 30 14 ...

Melius: ergo respondendiviridetura negandon antecedens: & ad eius probationem concello an-, tecedente sad consequentia dicendos qued quéadmodum intellectus duplex genus boni teprzsonrare potest voluniari : Vinnorespectione ad subrechum, cuiusmodi est homor: fanitas &cq. 21tq-; rum focundum fes cuiusmodices. Deuss vol proprin natura &c.ita,&duplex genus mali:quodda, respectium, ve agricudo, quoddam, verò secundum se, ve negatio Dei, negatio sui &c. Quamuis antemnon possit voluntas enumpera in actu, odij erga malum respectivum a nisi ez amore. subjecti, respectu cuius illudesso malum apprehenditur ; potest tamen ernmpere in actum odis : erga malum focundum fo ablette co quadad faciat ex amore alicums quemadmodif knum quiac Deus representatur yt in se formaliser bonus. potest diligi , & non ex amorediligentia salias :

R. P. lof. Polizzig Whilesophs come 34 mar : 5

nen amaretur amore amiciziz, sed concupiscentiz, quarenus estet boms amanto: ita negatio
Dei quando reprzentatur voluntati ve in se
formaliter mala, no vili cur non positi absquiteo
quad ex amore dibigétis prouemanodio haberi.
- Inflabis: negatio mali secundum se totă maliciă sumicex bonicase sui contradictorii, e ergo
licet positi homo odia imbero negationem. Dei
non aliestus bonicase sui allioiatur.
que en quod bonicase Dei allioiatur.
Respondent me idducisso perutionem Dei-

Respondeo, me adduncisse negationem Deistronempla doctrine tradicis de solid mali, absque co quod siat ex attores pensones odio habentis. Quamuis autem putem possa adio haber carentiam Dei, absque co quod amenu eius bonitas, co quod hec se habeat un merum specificatiuum malitie, que in negatione illa concipitur: de hoc tamen non curo, cassenopro exemplo malisecunda se hominem V.G. Petrum, in quo por cest Panius odio intmicitie sibi displicere, absque co quod apprehendat illum ve malissis ad cum planè modu quo porest sibi complacere in Ioanne, cu propter se diligendo, absque co quod illum tanquam bonum proprium amet.

Obijaies secundòtodio habere aliquid est appetitum ab illo disungo; sed hoc importat amorem illius disunctionis; rego iam odium est per modú prosequirionis; Respondeo concessa maiore, negando minoré; aliud enim est velle disungi ab obiecto: aliud verò resugere ab illo. In, peimo enim casu voluntas complacet sibi in carenna obiecti; in secundò verò sibi tantúmodo. in eius malitia displicet.

Objecies terrio : omas adium examere pro- 29 cedit, im quo sensu dixis Augustinus 116.24. 44. singues affectiones, causariex amore tanquam exprima redices neo non etiam D. T. prima hounda: Maluminiquianso non agere nila io virtute boni .. ergo odi i nunqua est per modum mera fuga: Respondeo, antecedens veru esse de prioritate, & possenienitate réporisque estimer actum amoren & edij; quarenus natura. nostra: primò se ipsani aman & adquod sibi placarpolles verò odiomaner qued libi displicet; Strin hoc lenfu explicandi suns da, Augustinus, & D.T. quad scilices pra hipostrine loquantur; nisi quis dicat eos loqui regulariter, eo quod; natural notira fibi religio di non facit fibi c-sul muiame mand manguam finem empium fusrum affactionum, & operacionum semper in , conditis & & iplamin omnibus quarite:

Oblicies quartà i emps indicini inselle de control de la c

Responses ab omnibus negandum esse antecedens experientia quim constat intellectú nossum in indicando duslicitor se habere; vel enim affirmat rem ita esse, vel negat. Quod enim G g g 2 dicunt

Digitized by Google

25

4

dicunt aliqui iudicitique negatur aliquid V.Gr luxielle affirmatinum carentia einldem lucis: euidenter de fallitate convincitur; quia sic dicii pollet iudicium quoque afirmatium: lucis celet negatitum carentia einfdem quod nemo concep det. Ad probationem antecedentis Resplonder aliqui iudiciu, quo dico (Homo no est equis)esse: quidem negatinum, sed negant habere pro obie+. cto negationem figuificatam per particulam... (non) ranquam de subjecto non supponente putant enim obiectum offe hominem,& equm; negationem verò illam se tenere ex parte intelledius per actium diffentus abisobiecto illo refuse gientis.ita de Lugo p. & Artiaga lésis supre casels Sed contra hanc responsanem facit ; quia.à. patte rei non folum habetur homo, & equus fed Mibetur homo cu negatione identitatis cum ex quoyfen diftip dusiab equojfed ha e negario idetitutis, seu distancio reciè potest exprimi per particulam (non) à propositione illa messali & ergo fallum est quod dicta propositio non habent pro oblecto negationem, identifacis & fed. impurter folum fugam, & recessum intellectualem ab ille conflute ex homine, & equal Ma'il 81 lots & consequencia videntur certas minor verò fliadetur, quia negatio idebtitatis étim equo; dupliciter in homine concipi potett:primo pofiriue cum aliquo effe abufino, ve cum dico ho-: mo habet negationem equi - secundò negatinà. quatenus negat tantum id, cuius eft catentia; fed hoc posterioti modo fi exprimatur negation equi in homine per aliqued indicium, non aliter exprimi potest quam pet illud (non.) conn. tentum in hac propositione (Homo non estedivis) ergo hac augatio fecte in ea exprimituro per dictam particulam : Quemadmodum rerges male quis diceret per propositionem que megati hominem efferequism, se non accingere equisited of solum hominemiex parte tamen intellectus, coi modi tendendi illim negaze de homine equum: ita & in cafu no hoo male dituur adues fari pers tändem propolitionem is non cognolierenegat: isse amendantiplies of the comment o equim, led each hepationam le tehare folimi expatte actus, & mode rendendi per fugain potenti tizintellectium ab idlo conflato ex homine (1881 ការនៅរដ្ឋនៃ មាន ១០១ អសាមិ ៩ ខ្លាមមា

Melius ergo respondendum viderutsia dicidenta dicidenta

Ad affirmationamiverorequiriant opiciland timquam prædicatum respitate, espaçolabiccos inesse asservativami verdicata unuditate inesse asservativami verdicata unuditation mo non est equiso de neget ve quo negationesses identitatis explicatam per particulam (non) necesse non est ve extrassitatet, le fusicit si illamo exprimati ad euro plateconodu moquo debet exprimere homintessabilitate quod illum affirmet vel neget, licatore quodun edendi fe illi consermare debeat provizatà parte reis

Modò traditami don rium i indicium quo dico. (Homo no eli equius dello rantata pro motivo formali aliquidolent quo potent pro motivo formali aliquidolent que mon potent elle identitas extremorum quia hac movet ad allituationem etgo erit asgasini identitatis led motivum formale debre situigi par allentum siquia xionius admittionici inducium tendentum siquia xionius admittionici inducium tendentum siquia xionius admittionici inducium tendentum siquia xione motivi formali este callituacium; igitur a pari etiam odium de formali eric proloquitio.

Responde linga incontra un in localicatio integro discusto pegando vitinami cantatione

integro discuosu, negando vitimamican soptemtiam. Rationem disparitatis dicir este a quiaveluntas nem approbats see propente sibi motium suprum actiumos sepenyestat illud approbartum ribisque propositium altitutim se debet sibi approbare a stepanisocium prosegutiriotiis in illumtendere ati veto sure liectum suum sibi proponea
re debetomotium et; quare debet sibu approbares sed approbatio sit per assentimo non est ergo
mirum, si in negationem illam identicatis seratur per assentimo et approbatum per assentimo.

Sed contra haueresponsonem facit: quia quemadmodum volunes expedat funm formale motition odij, ve fibi propoficimo, & approbattem à futicion italiudicium expectat finum... formale mothema fee propolitionit negatives et fibi propositam q 582 approhátum à prituija apprehensionibas leizie quarum intellactus ad iudicium illud negatiimm determinaine derge sicuri voluntagis beitum est non solum de marerizli, let étià de formali per modii finga , quià . mocina fint accipir pedibi propositără indicio :ica fuditilu negazinum quo dico (Hamo inion eltlapis) debet elle tum de materiali tum de formali put è diffensis propter candem rationem. Neque dicas disparitatem esse in conqued potétiasquæ proponit; & approbat voluntati fount motiuum est intellectius que ab ipsa voluteate distinguitur pat verò potentia, qua approbat morinum formate per apprehensionem intellectui iudicanti, est cadem cum ipso intellectui Ne id dieus inquiam aquia licet hoc verum sit: nil tamen refere nam tota ratio disparitatis à Car dinali adducta fundacur in co, quod odium non approbat laum motiunm formale, quiz innenic ithid approbatumper judicium, fed iam judicium degatium accipit fuem, vt approbatum all apprelienficaibus precedentibus . ergo neq; indiciums debetapprobare illud. Quod gurem eadem fir potentialisticativa, & apprehenfina... posius saues s quanti obest impugnationi : addu-Canada Supprobalio motivi formalis ab vna poteguia listicione alia potentia operetur prop--order bull: bout or suples contained in blance bet i multo magis fufficiet approbatio facta ab eadem potentiam numuter operandum ...

Melins

Melius ergo respondendum videtur ad obiectionem, concello integro syllogismo, quo concluditur mociuum formale feliem proximum adus quo dico (Homo non est Equus); effe negationem identitatis, que est inter hominem , & Equum ; fed negandum fublumptuminimirum hoe motivuin formale debere. attingi per affenlum. Aio enim , quod licét dasego nedacio iqencicacie das est mociname formale diffentus concipitur, ve ens abuliuum, & ad modum alicuius politiui, debeat hoc mo-do attingi; vt cum diço (homo; non est. Equus quia dittinguicur ab illo, vel quia illum a fe excludit)at a concipiatur ve est in fesid noneft neceste, sed potest per merum diffensum. atting - Ad racionem verò in contrarium, quæerat : quod ex eins admissione intellectus adnegandum Equum de homine inducatur - dreco denliciter intelligi polle , quod eam négationem intellectus admittet, primo affirmando. illam. . & hoc non requiritur . imò putarem... effecienzofibile polito, quad agnofectur fecuidum le . lecundo conformando le cum illa, & boc est verissimum . verum ad banc confor-. mitatem habendam sufficit si dum cognosco omnia pradicata V.G. hoministaduertam non elle lapidem & ex hoc przeise erumpam, in... illam propositionem (Homò non est lapis.)

Infabis: hoe iplum elle me affirmare negationem identicatis hominis cum lapide, quia iam nosco negationem; sed illam; non nego; ergolassirmo.

Responden negando: assumptum ; & ad pro-bationem in contrarium distinguo maiorem.:

mm no se negation em, politine, nego: negatine popcedo-politive cam cognoscere, est illam actingere ve quid roale abufuum : negatiu verò mihil aliud importat, quam non cognoscere inser prædicata hominis lapidem, cuius est negatio. Deinde concessa minore, nego confequenciam . andico negationem agnitam. negatiue non offe capacem terminandi neq; affirmativam neque negativam cognitionem. que licad iplam iled folym terminandi co-gnitionem, que neget terminum politiquimà le exclusum , per me quod dicas: Homo non est lapis; co quod non: videzt meter eius predicata rationem lapidis. Quodifi interroges viterius motium huius actus quatenus negatimus est : dicam illud, ex le notum elle , & ex terminis suis, sicuti notum esti, quod lux non est tenebra; vade constat non esse recurrendum ad aliquam affirmationem auc negacionem. quat ad carenciam identicacis cum lapide exiftentem in homine terminetur.

Subinitabis: si ideo dico, Homo non est Equis, quia non video equinitatem in homine, ergo motiuum: sormale illius, distensus erit meum non videre; sed hoc non nego, ergo affirmo. Respondeo concesto antecedente, negando consequentiam, quemadmodum enimideo dicimus shominem este rifibilem, quia cognoscimus illum este rationalem, at ramen non putamus, cognicionem rationalis ingredi ve motiuum astenriendi, sed dicimus este solum applicatiuum; ita at in casu nostro meum.

non videre .

DISPVTATIO TRIGESIMA SECVNDA

DE DEPENDENTIA QVAM HABET VOLVNTAS. in operando à Cognitione.

Errum est aver recté probat. Vasques 1. 22 disput. 36 cap. 32 voluntatem non moneriad exercendas suas operationes ab intellectu in genere causa esticientis a quas verò intellectualibus cognitionibus indigeat tanquam comprincipis, physicis prosequutionum, 80 auerstonum suarum - non enim est assignabilis ratio, cur ipsa volutas nequeat habere cationem causa adaquata in ordine ad cos actus producendos; in tantum enim intellectus indiget concursu obiectus à speciebus intelligibilibus immediate procedente, in quantum debet per suos actus, quasi per prosem expri-

mere obiecta, quorum semina, atque vicariz censentus species: at verò voluntatis actus nonsuot per modum expressionis obiecti; quare non est cur non possint adaquaté ab. illa procedere
Przeter hanc communem tacionem aliam ad idem probandum assignat Quiedus contratts de aminpau-amma, quia sioquit seum voluntas. se potentia libem anon indigét determinari. active saliàs amittetet libertatem. Verum succitatio non procedit sposse enim respondete aliquisquod
ettam si cognitio ad actus voluntatis. escribeter concurretet i non tamen illam determinatet;
quia eius potestati se imperio in prastando suo insura se subijectet e, quemadmodum habitus
ipsus voluntatis, necuon etiam ipsa Dei somnipotentia, que sicét vua cum voluntate in suos
actus insuant; quia tamen soc prustant pro ve determinantur ab illa se insustibetetati minimé obsunt se igitur ad recto concludendum actus voluntatis non pondere esse interes physicé ab acti-

bus intellectus sufficere argumentum negatinum, quod nullam habeamus necessitatem . Adde. nec signu aliquod finius influxus esse Quod si Verbum in divinis vere spiritum sanctum producit, hoc facit per voluntatem, & per naturam facundam, quam habet a Patre . & fic latweft dilpans ritas inter Verbum dininum, & creatum. Hoc supposito querimus in presentia an alio modon adus voluntatis à cognitione dependent.

SECTIO PRIMA.

An valumas possit fine pravia cognitione intellectus operari -

Onchiso est negativa. Puto enim, quod Onon solum defacto, sed etiam de possibili id repugnet, ita ve neque per absolueam. Des potentiam contingere valeat. Est fentetia communis, quam defendunt Hurtado di-Sput. 14. fect. 4: & Arriaga di fput. 7 fect. 4. sequuti Valquez prima secunda dispui-35.eap.2 👉 3. qui eam probat auchoritate S.T.I.2.q.I. mt. I. S. August.lib.8 de Trinitate cap.4.6 tib. 10.cap.2 docentis voluntatem non posse ferri in inco-gnitum. Contra quod fibi obijciens, quod vo-: luntas aliquando feire defiderat incognitum: sic S. Doctor responder: incelligendum est no hoc idem dici, cum dicit: amat feire incognita, ac fi diceretur, amat incognita; ve autem: amet incognita, non poteft non enim fruftraibi est posicum scire, queniam qui scire amat? incognica, non ipfa incognica, fed ipfum feire! amat . quibus verbis oftenditur non posse voluntatem ferri in incognitum.ER tamen primo nostra conclusio contra Bonauchturan. secundo to. opuscul.trast.de myst. Theolog. q. unica, Gersonem Alphab. 66. littera O. existimances posse defacto in hac vita dari non solum ali--. quam, sed etiam perfectissimam voluntatis operationem enimirum amoris, qua voluntas affectu quodam ardentifimo feratur in Denm sine vila intellectus operatione; Est etiam seeundo contra ego, qui licet id connaturaliter posse sieri negent : purant tamen de potentia Dei absoluta non repugnare; non quod putent sensitivam aliquam cognitionem ad id sufficere ; redè enim aduertit Vasquez loco eit.ma. 17 neminem docuiffe voluntatem ferri in obiectu cognitum quin existimaret illud debere este cognitum notitia intellectiua. sed quia sibi suadent sufficere, quod Deus cognoscat obie-Etum, & ad illud voluntatem noftram inducat, vel amandum, vel odio habendum. ita-Oniedus contr. 8. de anim. punct. 3. num. 3. pro fe. citans Argentinam, Paludanum, Granadum, & Conimbricenfes, in eadem etiam est sentétia Comptonus de anima disput.23.sect.4.

Probatur autem affertio primo contra 603, qui id defacto connaturaliter contingere pofse cuencur, communi illo proloquio omnium.... sapientum suffragio comprobato: Nil volitum, quin pracognicum. Neque dicas id verum effe and diximus in physicis, cum de causa finali. seloquendo de hominibus naturali modo operan-ic oundo, quod ipsum esse obiectiuum, quod hatibus : quia gratia non deffruit naturam, fed ... eam perficit; alias posser homo aduertere feeffe in gratia, dum dicunt Aduersarij apud ... Vasquez hunc modum operandi voluntatis nulla alia fratione mellus, quam experimento

comprobari posse. Sed in hoc ipso conustreumtur fallitatis, quia non possunt hanc experi-. entiam affirmare, nist illius memoriam habeant . cum autem memoria fit rerum antea cognitarum recordatio , conflat , quod quando" dicunt se tam ardenter Deum amasse, timo. vel Deum ve reflexè amatum, vel Deum fe-cufidum le vi lummum bonum cognolcébant. si secundum; habemus intentum: sin autemprimum, sic insurgo. Ratio, quam allignat. Adversarius cur Deus fine vila cognition perfectissime ametur est', quia cognitio impedit ne volucias totis viribus feratur-in Deu ted hac ratio ceffat in cognitione reflexiva-Dei; nam sieut directa antecedens amoremis illum impedirer: ita reflexa cundem fublequens, non enim potest assignari in hoc dispar ratio . sed non impedit per Aduersaries ; ergo

Probatur secundo Conclusio contra illos, 3 qui dicunt saltem de potentia Dei absolutaid contingere posse, sie: voluntas habet omnimadam, & indispensabilem necessitatem. cognitionis obiecti, quod amare, vel odio habere debet . ergo neque de potentia absoluta potest fine przuiz cognitione intellectus operari, illud amando, vel odio habendo. Consequentia patet; anteredens verò dupliceta... viam incundo luaderi potelt; prima est probando, quod ipla cognițio le habeat ex parte.rationis formalis obiectl voluntatis; secunda... verò quod licèt non le teneat ex parte rationis formalis obiectiuz: fe tamen teneat ex parte modi tendendi ipsius potentiz volitiuz. verumuis enim dicatur constat necessitatem, quam habet voluntas cognitionis proprij obiecti ve circa illud operecut, indispensabilem esse; siquidem zque implicat potentiam aliquam ferri extra suum obiectum formale, ac mutere proprium, & intrinfecum modum. tendendi in suum obiectum. vnde est quod D. T.2.2.9. I. art. 6. specialem modum tendendi habitus appellet rationem formalem se tenentem ex parte ipsius habitus, quatenus hic non 🧻 folum specificatur à suo obiecto formali, sed e tiam à suo peculizri modo tendendi in ipsum.

Suadetur ergo illud antecedens in primaviz, quia dupliciter intelligi potest quod cogoitio le teneat ex parte rationis formalis obiecti voluntatis. primò quod ipsa entitas cognitionis, que denominat obiecum cognitus & appellatur à Logicis conceptus formalis, sit motiuum voluntatis; & hoc est falsum, ve bet in intellectu obiectum, non quomodocuque acceptum, sed prout passue representacur ab intellectu; sie ratio formalis voluntaris, & in hoc fenfu veriffimum eft, quod cognicio ad rationem formalem potentiz voliciuz ef-

fendialites peruideat ai fi gitidem bonitas reine que diligitud mon monet voluntarem fecundita effeligiod realison habets fed fecundum quod haberen intellectit. Vinderlierangumenton Illude quad persinet ad visimam constitutionem most tini formalis voluntatis of tener dx sparited objects formalis illing fed cognerio objectioner tines ad yleimam configurios monocuil formalis iphus volunt tis ergo &co Major & confequentia videntus certaiminos probatus quia motiuum formale votuntaris per modumo profequationis et bonitas obiecti : fed banci non elle vitimo con fittutamin ratione motivi formalis, nifi beneficio cognitionis pareriquia heer vere fit in bluecton non camende thaptas monere, mili prove ab intellectu voluntaristera prefentatur; quams seprelentacionem palfilles fump tam non fe habete vit meram conditiones & aplicationem objecti respectu i psius volus 3 tatis fuaderurex co , qui a eft tota ratio dour voluntas rei repratentata affentiatue : res benim quamuis in fe fit mala, fi tamen representatur ve bona, eft apta ad fui amorem voluntatem monere contra veto errim fi in fesbonas fice fixamen voluntative prafentatur ve mala, tune quader apra mouere illam ad odium. & non ad amorem . Hoc autem . it cognitio dilet mera conditio . prestare non poster . ve paret ex dapproximatione agencistad passumo que quia eft conditios non vale; conferre ph ages ti virtutem operacinam fed illamin coifuph ponic, nec ab ea dependee agens ve modo producat calotem a modo frigue : licuri chi chuna qued proponitur a cognitione shabet ve modo ad fui amorem , modò verò ad odium voluntatem moucae . cum igitur boniras , & ma) litia obiecti non fine vicimo conflicuta in ratione motini formalis voluntatisiin ordine ad amorem vel odium recie deducitur cognicionem ad earum vicimam confermionem pertinere mon quidem in ratione representation nis active fumpta : fed polliue le tenentis ex parce influsiohiectia wai dicebamus sino flus sui

Dices com Quiedo num Lo. c viam fi concedamus cognitionem pertinere ad objectum. formale voluntaris; pon fequitur non polle; dininitus voluntatem amare objectum i hose actuali cognitione illius i ergo ratio addacta. non eft folida. Antecedens probatur exemplocoloris, qui licer fit ratio formalis obiechua terminans vinonem : nihilominus porelt dininitus videri color non existens & terminari wife ad illum non existencem nos est igitur cur etiam terminari non possit divinitàs amorad cognitionem non existentem .. Responden. negando antecedens . ad cuius probationein. conceilo antecedente, nego confequentiam. Disparitas lata eff quia aliter mouet color potentiam vifinam ad vifionem fui ac bonitas potentiam volitinam ad fui amorem . ille mouer physice immutando oculum per productionem specierum; bæc veró moraliter alliciendo voluntatem ad fe Quoniam verò poteft Deus le lolo producero species coloris non e existentis in oculo: hine sis ve visio posse ad dium non existentem terminari ; at verò non

Division Physical re-

potest Deus se solo allicere voluntarem ad amore m, quià allicentia hie non alter sieri
potest, quam per manifestationem bonitatis,
qua habetur formaliter per cognitionem quauis igitur motiuum formale voluntatis pracise quatenus specificare debet, ac terminare
actum amoris, non requirate essentialicer cognosett requirit tamen quatenus mouera debet moraliter voluntarem, & allicere cam ad
se Atque hac quantum ad primam viam, quam
iniumus ad probaodum alludian tecedens quod
videlicet voluntas siabear omnimodam; & a
indispensabilem necessirarem cognitionis obiz
ectu, in quod tendere debet i solunos ainso

da fecunda verà via idem antecedens fica funderem : dato guod bonitas & malis land objecti ex co que dana cognoscuntur non amisrant sationem motion formalis porcorie velici-12 uzy azc tamen , ext co quodofit effentialitet ordinata in bonum inbitantia intellectualistex natura fua exigit connecti cum peculiarilgeac re achun m refpicientium obischum fub volamit ne cognitionis intellective i fed fines le tes; habet dam cognitio fe tenet ex partet medit cendendi voluntaris cergo iam voluntas habes omnimodam, & indispensabilem necessitatem cognitions fur objects me tendar in illudios Minor pater paritate habieus fider of qui quia respicit divioum testimonium canquam suum motivum formale fub velamine obscuritatis exigit necessario in fuis actibus obscuritatem tanguam proprium modum tendendi in faum obiectum . Maior verò enincirur dupliciter: Prime quia fi voluntas non exigeret connecti cum actibus respiciencibus bonitarem, & maliriam lub velamine cognitionistad cum plane modum quo habitus fidei extert connecti cum actibus respicientibus dininum testemonium. fub velamine obscuritatis sequerecur, quod non implicaret voluntas s que natura fua tenderet in bonitatem . & malitiam incognitam; quia neque ex parte modi tendendi potentia neque ex parte objecti id repugnateri& propter candem rationem fequeretur, quod neque implicarer appetitus fenficiuus ex le rendeus io bonum , & malum fenfibile incognitum :: unde effer possibilis aliqua substancia non cognofcitua que effer ex fuis intrinfecis capax amoris, & odij ; vel ad fummum posibilis al fer fubstantia cognoscicina , que nacuraliter duplici appericu ferri pollet in bonum fuum. altero exigére illud pracogno fcere, altero veto. id non exigence, fed hec omnia videntur ex se absurda, ergo &c. Emineirus secundo illamaior à contrario , quia appetitus fubitantie. non cognofcitium ex fuis intrinfecis exigit ferri in fuum obiectum incognitum, ita ve ad intrinfecum modum tendendi illius pertineat finé velamine cognitionis illud artingere. ergo è contrario appetitus. Substantia cognofeitium fué lenfitina fit, fine intellectina exigere debet ex fuis effentialibus ferri in fuum obiectum cognitum. ita vr ad intrinfecum modum tendendi verinique pertineat iplum. fub velamine cognicionis amare a vel odio han dent probatur ; quis totum principium selle

SECTIO SECVNDA

Schouser sticks,

∍Cetre id,quod primò distbamus,non polic videlices voluneseem connecuentiess fersi in incognitum obijeies prime ex D. Diony-so rum lib. de dininis mentinhas a rum lib. de myte Theigis habenes, qued in contem do Deo debent pratermitei omnia cogniciones dadia, & ab ijs, que mence cerannen . & non comment liberari ; be enim , inquit , ompis cognitionis reflatione praftautistimo mode mins erit Den confunde, & hoc ipfa quod wieil cognofces, mentem etiam cognofrendo supresable argo io hao vica homo Tesri defatto pesest affectu in Deum omnine intopinsum . Respondes & Doftorem bie . & fimilibus verbis aibil aliud volville, quam quod ex duabus modic sques ad Dei noticiam peruenite polumus querem sites eft per affirms. tionem, aleer vero per negationem; hie lecudes modus y quem ple appellat per ignorationem felutarem , at concemplandum Deum fiesetion; sum enim fat per negationem omdilicorum , que cogno felmas, dicendo Deus inle sen en home, son est Angelus, imo non est figieus, non palcher &c. illa fapientia, &: palphritudine &cc. cuius habemus in mête concopena & ideam; propins ad ipfom Deum. amandem accedimes, cum igitus fic igm semavendo à Dea imperfectiones, illum cognofrimus , meganda tell woulequentia.

Obijeies Remde potek voluntas imperare efficaciter intellefteliste ceffet ab omni aftu ; fed fit habetur illa volitio find cognitiones a ergo &c. Maior videtur ad fibitum negari pofle minor verd yet confequencia funt certa... Refloades diffinguendo maiorem, poteft vo-luntas imperate officacites insellectuises ceffet ab émai ada pro co infanti, pro quo voluseas imperat : negu: qued enim hoc nos passit; Suppono paule ance probetum . profinkantibes cankquestibus, pro quibus ipla criam. ceffet al alle imperif , tranfest maior ; & fic diffinde mipore, nego confequentiam . Dico, arantear maior , loquendo de inflancibus conlequencibus ; pro quibus voluness ab operavolunte tune cen feutur virtualiter influere in intelléctum, illum continendo né à speciebus occurrencibus ad cogitandum determinerari nia dorte dicamos bominem ex vi dici imperif , vel ad focustom , vel ad aliquid aliquid inditiuum potentii intellection, ne in luog'sdis erumpat, determinarit Verum hoe ad pralentem que hionem non pertinet."

Ism vero contra idiqued deinde affeitenmus, videlices neque vipiairus posse volvatace in indeprintate ferri . Obijenes tertid ex Oniedo Mil state ham 3. volicie pender à cognicio-né tinquem 4 conditions ergo poteris Deus indépendenter ab illa rapère voluntariem . & Alital cum es producers Volitionem . Phicecedeut probatur ; quis totum principium acti-

pum politicais cansifit in voluntate, & dinina omnipotentia ; cognitio verò folum mquiskurave proponendo obiechum voluntati; illatu alliciat. conlequentia verò fundetur, quital Dous conditionem lupplere poteft. ergo de voluerit per le pradecerminave voluncacem ad amorem , non crit neveleria cognitio.

Respondes prime, quod si hoc argumeness valeret , conuincerer Deum polie etiam facorea ve volunces libere operasetur fine promisacognitione, quod author cum communi negat. Racio enim el eadem, fiquidem neque io acti liberum cognitio efficienter influit . Respondeo secundo direste negando antecedens; ad cams probationem dico, quod licot cognitio. non influst efficiences in actum voluntatis, non refte deducitur ex bos , cam effe meram conditionem a quia porch adhic fe tenere ex parte motivi formalis, velex pases modi tendes. di voluntatis: & verumuis dicatus implicat voluntatem fine prenia cognitione amarepolle.

Inflabis , ex codem ibid. quando Cacus ab: 19 alio rapitur, & non it, fed fertur, non indiget lucca ve viamper quam icurus eshintucatur. fed volunte fit fe haberet cafu, quo Deus illam fine pravia cognicione pradetormiasret ad amandum, orgo dec. Respondes cacums quando ab alio rapient, pallud cantum fe haberead motum illum, quia totum principium.... effectionen motes eft motes com rapient Quéadmodum igithe implicat, ve excus too motu. progretimo incedent, he crahatur ad locum. ica eciam implicabit, ve volugeas montatus & Des per action amoris in obiestum incognistis Quad li forme fie de cuco qui pedibus fuis sur bularfequendo alium, ducarum illi prakate ad minus ab va bene se esie exéplâsquia cacus etiam naturaliter potrit fine duce se localites monere: & defolto aliqua animentia , quibes: vifem antura meganitimo tum progressium eliciane, ve talpas at voluntas in sentencia ham ius auctoris neu nifi dininitus poteft fine pra: via cognicione amare, vel odio habere. Sed quidquid at de toto boc i diferita totalit ia co,qued veluntas exci in determinando fet potentism ideomotiusm äd motum, illuminathe finds ab bealts illies, or ab intellecture. que in décentains rions ille faciendaldirfglunss contra verò i a determinando (e ip fam , pañto qued non illuminerer ab intellectiv, don has bet voluntas vade dirigatur .

Obucies quarto ex codem nam. 4. quando ad actum amoris voluntas, & habitus fimul concurrent; voluntas indiget cognitione, ve le iplam determinet : non veró habitus , qui ve determinatus à voluntate concurrit . ergo a pari a Deus voluntarem determinando fmul cum ilia ad actum amoris concurrie: yoluntes non indigebit cognitione. Con fequeatia fuadetur , quis in tali cafu voluntas non. le Ideterminabie, neque libere operabitur . Respondeo diffinguendo antecedens & , fiquidem affigneeur in co determinatio libera pro caufa fufficiente,ob quam voluntas indigear co entriene, consedo; fin aute affiguetur pro caufa

Digitized by GOGIC

madaquara, nego antecedens. Dico enim quod

lintantii habitus non indiget cognitione a quanlido cum voluntate operatur, quia ad talem acii
immostuo modo concurrit, ficuti species ad colightionem. Ac verò voluntas ad appetituma

elicitum vitali modo concurrit; quare, licco ad

hoo ut libere se determines indigeat cognitionemon tamen inde sulvit si operatur necessario
illa non egeat: tum propter rationes superius
assignatas: sum etia quia alias naturaliter consingere posses, cam sinè pratuia cognitione operari siquidem naturaliter contingit, qua plares operationes necessarias ab illa produci. Perquas pacet falsitas consequentis a se probationis.

Obiseies quinso ex estas num. 5. Potest diunitras insundi voluntati actus amoris sinè cognitione; sed tune voluntas redderetur formaliter amans; ezgo &c. Maior parez quia potest
Daus huiosmodi actum insundese lapidi ergo
multo magis voluntati. Minor verò probatur,
quia implicat haberi formam in subiecto apto,
quia habeatur essestus formalis illius. Sed tota
ratio subiecti in voluntate consiste, & tota ratio sorma in qualitate amoris. Quamuis igitur
voluntas in co casu non constituatur vitalitar
amans, quia non consurreret efficienter. Constituesur camen amans formaliter. Quod sufficit
ad intentum

Respondeo: duplicem ad hoc argumentum folucionem ab Arriaga afferri. In prima negat 'maiorem; ad cuius probationem, concesso ansecciente, negat confequentiam, & affignat difparlicatem a quia inquie samor:non communicat -lapide fuum effectum formalem, co quod lapas non eft fübiechum capan, amandi, at voluntas eum ferfühiellum capax, fi haberet infusum in fe amorem: conflicuererur amans, quod finè coguitione repugnat. In secunda solutione: quam probabiliorem putat, concessa maiore, negat -minoremait enim, quod quamuis Deus dininiens infunderet qualitatem amoris voluntati, hæc samenmon confirmeretur amans, ad probationem in contrasium concessa item maiore, negat minorem, & dicit : subiectum proportionatum ad amandum non offb volunticem nisi per rei amandæ cognitionem illuminatam cum autem in mirum line, indicatiu nomas non fir huiusmodi nil mirum fi son fir fubictum proportionatum.

Vtramque responsionem impugnat Ouiedus min. J. th fexte prioreis quidem, quia neque incapacitas subjecti sun ordina ad effectum formalemi forme: poteth adiusare: atl. seceptione iphus forma subiccumsquod incesti nontro est Japis : acque capacitas lubicati sid est voluntazistin ordine ad eundem effectum formalem poselt impedire receptionem einidem forme ; ergo &c. Posteriorem varò ioquia boc ipso a quod cognitio non le habos va subiccium vna cumvolugiase, amoria, adum-secipiens > nullo modo gins jablentis, potoft reddere voluntatem TypicQumimproportionatű respectu amoris. 10 . Sed menera impugnacio procedio anon-priors ants adiamentind anot sagets tabigi in cabacia tas effectus formalis amoris ad recipiendum: a-Chu smoris ' & imbedime othu diad supit. Ao-

. R.P. Iof. Polizzy Philosoph. 1000. 3.

luntati capacitas dicti effectus formalis ad recipiendum enudem actim, non funt in ordine ad potentiam naturalem, sic enim repugnaret; sed in ordine ad divinam potentiam. ea enimcum possit facere quidquid non implicat, hoc ip to quod in lapide none implicat amoris infufio.ex co quod fir incapax effectus formalis: rectè dicitur dicta inespacitas huiusmodi infusionem adiquare: contra verò 3 quia voluntas est capate estectus formalis amoris, dum impli- " -cat cam amare incoefficum, eric in ca repugiatia ad tecipiendam formam amoris finè cognitione. Neque posterior impugnatio plus habet foliditaris : potest enim rectè dici, quod licèt cognitio non fit partiale subjection amoris: habet tamen reddere voluntatem proportionatum fubiectum ilius in ordine ad effectum formalem recipiendum; quia sicuti non quodcumque subiectum est aptum recipere effectum formalem actus vitalis : ita neque quecumque voluntas effectum formalem amoris, & odij, sed illa folum, quæ est per eognicionem illuminata. His non obstantibus veramque folutionem ego impugnarem ex co, quia licet ingeniosæ sint: funt tamen contra communem fensum - Quis enim credat Deum polle infundere actum amoris in lapide, & non in voluntate; aut quod voluntas beneficio cognitionis reddatur subieclum proportionatum ad effectim formalem. amoris recipiendum, cum non sit in præsentia fermo de proposicione connacurali, quam con-Rat afferri posse ab accidetibus, sed de essentiali vt patet. Quare melius respondendum videtur-Terriò ad obiectionem, concedendo posse Deum infundere voluntati actum amoris sinè cognitione: sed negando tune voluntatem reddi formaliter amantem. Ad probationem in coa. trarium dicerem, ad habendum effectum formalem actus viralis, de quo loquimur, requiri essentialiter vitalem obiecti perceptione. Porrò hane voluntas habere non potest, nisi obicctum stee sub adaquata ratione formali ipsius voluntatis, & sceundum proprium modum tendendi einsdem attingatur. cum igitur neutrum habeatur quandiu obiectum amoris, qui voluntati infunditur, non cognoscitur, vti supra probauimus; nil mirum si in eo casu voluntas non reddatur formaliter amans; extraheretur enim à proprio obiecto formali, & ab intrinfeco modo tendendi in suum obiectum; quod manifesta repughantiam inuoluit.

Obijeies fextò in nostra sencentia potest Deus se solo producere in intellectu cognitionem,
quarreddat illum, si non vitalites; at formaliter cognoscentem ergo non est cur negemus
posse Deum se solo producese in voluntate achum amoris cuius benesicio reddatur ipsa sormaliter amans. Respodeo concesso antecedente,
negado consequencia, disparitas patet ex dictis,
quia nimiru per hoc quod intellectus habeat cognitionem insusam à Deo nó diversificatur eius
modus tendendi in obiectum sum, qui est per
modum expressonis illius: at verò si voluntas
mullatenus cognoscendo obiectum, illu sormaliten amaret: per diversum modum sendendi,
proprium obiectum stringeret.

h h

Digitized by Google

SE-

1

17

SECTIO TERTIA.

Num voluntas ad operandu prarequiras necessario ex parse insellectus Indicium. an vero possis esse consensa apprehensione, obsetts.

DRO questionis intelligentia sciendum voluntatis operationem quod ad rem nostra facit, poste elle duplicem: vna dicieur voluntas inefficax, eo quod inefficaciter tendit circa fuum obiectum; importat enim timplicem complacentiam in bono, qua de se non est sufficiens ad aquirendum illud; & simplicem displicentia in malo, que de se sie insufficiens ad illud sugiendum Altera voluntatis operatio appellasur voluntas efficax; eo quod efficaciter lunmiobiestum respicit, & tendit in exequationem mediorum, quibus illud acquirat, il bonum ell: vel fugiat, fi malum. Porrò hæc subdividitur: in efficacem ampliciter, & in efficacem lecundum quid . Prior absolute fertur circa suumobjectum, co quod voluntas videt habere in lua potestare media, quibus illud acquirere, vel fugere possit. Posection verò prouenit à voluntate vidente quidem se non habere in sua potestate dicta media, sed taliter affecta circa obiectum; ve si illa haberer, quantum oft de secullud acquireres, fi est bonum; vel fugeret fi malum. Prioris generis est voluntas comedendi quamp habet, qui bene dispositus cum sit ad sumendum cibum, in mensa sedet opipera varijs onusta dapibus: posterioris verò, voluntas, qua habet famelicus, qui nihil protlus habet, quod

Iam verò in præsenti controuersa quaritur: quamnam intellectus operationem voluntas ad huusmodi actus eliciendos requirat? num videlicet sufficiat illi apprehensio objecti amandi, seù odio habendi : an verò sit ei necesarium. Iudicium , quo intellectus de bonitate, seu malitia objecti sentențiam ferat. Pro quo viterius supponerem apprehensionem dupplicis generis esse posse: quædam enim elt de se determinativa ad affentiendum obiecto, quod apprehendit potius, quam ad dissentiendum illi, cuiusmodi est apprehentio, qua quis apprehendit beatteudinem vt sibi bonam, & infelicitatem vt malam; alia verò, apprehensio non est de se determinatiua ad iudicandum quod obiectum ita fit, quale apprehenditur : vt fi apprehendam Petrum me diligere: Antonium effe bonum &c. His prz-

Prima Conclusio: Tum pro voluntate: inesticaci, tum pro esticaci secundu quid sufficit quælibet apprehensio; & siquidem voluntas est per modum prosequutionis sufficit apprehensio bon nitatis obiecti; sin autem per modum sugæ, apprehensio malitiæ einstem.

Probatur Conclusio, primo quo la schulina essicaces: quia dummodo voluntati proponeturaliquod obiectum bonum; quantumuinimelles chua illud vel moraliter; vel etiam physicè incidicet impossibile; potest homo per actum fun-

plicis complacentiz illudamare. Mulier enim complacet sibi aliquando in dignitate Ponessicia, apprehendendo se esse Papam, etiam si dicta apprehensio sit de se determinativa ad actum pottus dissensio si de se determinativa ad actum pottus dissensio si se supere de resultatem moraliter impossibili. Item in sentensio annullorum, quos sequitur Vasques prima para es disput. 234, esp. 2. Potvit: Angelus peccase appetendo aqualitatem Dei secundum naturam ex sola simplici apprehensione, quamuis implicet contradictionem creaturam posse esse aqualem Deo, & hoc inse scuerit, ergo &c.

Probatur secundo Conclusio quo ad actus 20 efficaces secundum quid; quia per hoc different huiufmodi actus ab actibus inefficacibus, quod - inefficaces aliqualiter tantum fibi complacent, vel displicent in objecto suo, & in huiusmodi complacentia vel displicentia silunt; vnde posfunt stare simul cum absoluta volitione, seu nolitione illius obiecti . At verò efficaces secundu and non fistunt in sola complacentia objecti, vel displicentia; fed tendunt ad affequationem vel deuitationem illius; non quidem simpliciter; & omnibus pensatis; quia neutra apprehenditur ab intellectu ve posibilis; sed quantu cit ex parte voluntatis; quatenus hac ita affecta ch, vi ex parte fui, fi posset, illud fibi acquireret, vel enitaret. Atqui ad huiusmodi actus efficaces secundum quid sufficere quameumque apprehensionem boni, patet quid enim tepugnat quod aliquis homo ita afficiatur erga naturam Angelicam, vt quamuis sciat impossibile elle illam fibi compararet nihilominus ex parte fui nihil retardaretsii posset: sed hac apprehenfio eit potius determinaciua intellectus ad diffenium, quam ad confenium, quod homo polfit euzdere Angelus vergo ad huiusmodi actus efficaces secundum quid eliciendos sufficit quecumque apprehensio. Eademque ratio conuincit quo ad actus efficaces feeundum quid auerfionis circa malum, quod contenti fint quacumque apprehensione mali , vi pater in damnatis carentiam fuarum pænarum appetentibus, quauis sciant, facta suppositione decreti, esse impossibilem sorg mor

Secunda Conclusio: Ad actus votumanis disfolute efficaces eliciendos non sufficir apprehensio, qua de se non est sufficient determinare intellectum ad essenciadum objecto apprehenso; sufficir verò illa, qua do se sufficient es.

Duss parces haberusterrio; At primo probaturquo ad priorum: Quia apprehetso slienius
obiecti, sue boni, sue mali, que talis estre imducat intellectum ad impossibilitatem esua assimandam, est de se maniscularia impussibilitaria
talis obiecti: ergo impossibile est ve ex si ell'us
ferri possi voluntara ad illud esteriter y ex ubsolute volendum vel mendum estrettir in engoquentiam, quia sic non solum serrettir in engoquentiam, quia sic non solum serrettir in engoquentiam ed etiamin contrarium el, quod ab intellectu sibi proponerettur vum invellectum seprassentaret illi obiectum ve inassedassise, vei
veimpossibile ripse verò absolute essecurir
ergazillud ve assequibile, vet repudiabile, quod
tepugnat.

Probatus secundo vadeus affertio quesadopos

于工

steriorem partem: Quia non minus potest voluntas humana illuminata per apprehentionem spiritualem, qua est de se determinativa intellectus ad assentiendum obiécto apprehenso, elicere actus absoluté efficaces circa illud objectú : quá appetitus animalis illuminatus ab imaginatio. ne ; sed appetitus animalis imaginationis beneficio illuminatus potest accus absoluce efficaces eirca obiecta fibi proposita exercere, ve de se patet; ergo etiam voluntas &cc. Maior videtur certa; quia non est minoris virtutis apprehensio illa spiritualis ad voluntatem illuminandam pro achu absolute efficaci, quam sit apprehensio materialis ad illuminandum appetitum sensitinum in ordine ad suos actus absoluté efficaces exercendos. Ex quibus deducitur voluntatem ad huiusmodi acus absolute efficaces exercendos, quaneum est de le, non prærequirere necessatià cogniciones intellectines, que se habeant per modum indicij - dico , quantú est de se, quia lapè lapius defectu apprehentionum possibilitatem objecti non maniscellantium eas przrequirit .

Contra hot ultimu Obijcies primè ex Ariflorde, qui sersio de anim. 1840. 1940 fie habet:
Praterea cum opinamur aliquid malum effe, atque terribile, continuò perturbamur: fimiliter, & cum opinamur quidpiam effe tale, ut in
illo fit confidendum: at cum imaginamur talia,
perinde afficimur, atque fi in pictura eadem spectaremus, sed opinio non est in simplici apprehensione sed in iudicio; ergo non porest saltem
absolute, & essicaciser moueri voluntas nisi per
indicium.

Respondes: quod, quemadmodum epinio, quam requirit Philosophus ad perturbationem vel fiduciam in nobis ingenerandam, non excludit indicium certum, quasi verò hoc non sufficiat ad eosdem affectus in nobis causandum: ita neque apprehensionem de se determinatiuam ad affentiendu obiecto, de quo est apprehensio; sed solum excludit apprehensionem oppositam, qua est sufficiens, vai probauimus, ad actus simplicis complacentia, vel displicentia eliciendos, quales sunt illi, qui oriuntur in nobis ex depictarum rerum inspectione, oriuntum in mobis ex depictarum rerum inspectione, oriuntum in mobis ex depictarum rerum inspectione, oriuntum in mobis ex depictarum rerum inspectiones.

Aliter responder Vasquez prima secunda difa. 44.cap. 4. nimirum Philosophum loqui de persurbatione ex affectu timoris proueniente,& de affectu confidentia, qui el spes, pro quibus indicium compositionis necessarium ese docet, ficnti etiam pro omni electione medij ad finem; quod probat ex co, quia spes per hoc differt à simplici desiderio; quia hoc est de bono fuenro fine opinione futuri ; illa verò eft enm opinione; & credulitate futuritionis; qua cessante, cesset actus spei necesse est. Deinde timor est de futuro malo, quod futurum effe opinamur, qua opinione cessante, possumus quidem malum illud odio habere, non verò timere. Vndè fit ve quia bellum non apprehendunt futuritionem,neque sperare, neque timere proprie pollunt . Verum verum actus spei essentialiter ex opinione foturitionis boni , & actus timoris ex opinione futuritionis mali effentialiter procedere debeanti nec non etiam, verum buiufmodi futuri-

- R. P. lof. Politzy Philosoph. tom. 3.

tiones non possint saltem probabiliter per assus apprehensionis apparere, est alterius inspectionis, & ideò tenenda est nostra responsio.

Obijcies secundò: si apprehensio probabilis de se determinatiua ad assentiendum sussicieret ad volitionem essicacem eluciendam: sequeretur quod possemus simul amore a se odio absolutè essicaci idem obiectum prosequissaltem infententia eorum, qui volunt incomposibilitatem horum actuma ex repugnantia actum intellectus, quibus indigent, totaliter prouenire, consequens est absurdum ergo sec. Sequela probatur, quia possumus simul habere in intellectu duas apprehensiones probabiles de codem obiecto, quarum una possit determinare intellectum ad iudicandum, quod illud obiectum sit bounm, altera verò quod sit malum, ergo sec.

Respondeo negando sequelam, ad cuius probationem, concello antecedente, nego confequentiam. Dico enim ad absolute amandum. & odio habendum simul efficacites idem obieclum, non sufficere quameumque apprehensenem bonitatis, & malitie illius, sed requiri praterea quod ostendatur voluntati probabile esseobiectum simul posse absolute obeineri ve benum, & repelli ve malum, eo quod volitio, & nolitio efficax tendant ad exequationem mediorum; cum autem de hoe non possit home habere apprehensionem probabilem, sicuti neque iudicium: hine fit,ve non possie simul esticaciter amare, & odio habere idem obiectum, fed folum inefficaciter, complacendo sibi in eius bonitate, & displicendo sibi in eius malitia probabiliter apprehensa .

Obijcies tertiò: Potest haberi in intellectu apprehensio bonitatis vel malitiz obiecti de se determinativa intellectus ad indicandum deiplo obiecto, sicuti per sam apprehenditur; quæ quidem appreheusso non sit apea, vt per ipsam yoluntas inducatur ad objectum efficaciter amandum, vel odio habendum, ergo fignum. est ad hor requiri judicium compessionis. Consequentia videtur procedere. Antecedens probatur, quia quantumuis ego apprehendam per apprehensionem determinativa intellectus &c naturam Angelicam effe bona, & malitiam diaboli malam, non postum ex hoc moueri ad amorem absolute efficace vnivs , & ad odiú absolute efficacem alterius . ergo &c. Respondeo distinguédo antecedens; & si quide illa apprehésio bonitatis, vel malitiz obiecti no set de se determinativa intellectus ad iudicandum, quod fit nobis conueniens, & affequibilis, vel disconueniens, & incuitabilis, concedo in minus, nego antecedens,& consequentia; Erad antecedentis probationem dico, quod ad hie ve apprehensio de se determinativa intellectis ad essentiendum obiecto apprehenfosfit fufficens ad complendam voluntatem in ordine ad adum odij, vel amoris absolute efficacis producendum, debet effe talis, vt faciat apparere bonu, quod apprehendie non folum ve nobis conueniens , & malum ve nobis disconneniens, sed etiam quod bonum sit assequibile à nobis, & malum enitabile, ita vt ad verumque intellectum noftrum determinere valeat; ex hoc autem male deducitur ne-Hhh 2

27

cellarium elle ad dictos actus voluntaris eliciédos judicium composicionis, & divisonis, quia postunt dari apprenensiones id præstare valen-

Obijcies quartà ex Ouieda Comress 8. de **mim, puntle 4. numere** 3. faltem non potest nisi per fummam imprudentiam efficaciter amari obiectum, quad non indicatur vt bonum consequibile . ergo &c. Antecedens probatur , quia Alt summa imprudentia intendere obiectuma equod non dum soitur num sit possibile; sed apprehensia obiecti non est scientia de illa erga &c. Confirmatur ex verbis Christi Domini Lu-14. Quis rex iturus committere bellum &c. Quibus notatur, quod homo, priusquam negotium aliquod aggrediatur, secum confere enentum reissed hoe fit per iudicium, & non per fo-

lam apprehonfonem ergo &c.

Responded negando aptecedens; ad cuius probationem distinguo maiorem : est summa... imprudentia intendere obiectum quad non dum Keitur num sit possibile : si von dum scitur formaliter tautum, nego; si non dum scitur formaliterineque equiualenter, concedo majorem-🏶 ad minorem dico dari nonnullas apprehen-Sonce, qua liete non fine formaliter actus scientifici ; funt tamen æquiualenter, quia certifi... cant de veritate, aut probabilitate obiecti, se mas dicimus lufficere pro actibus absoluté efficatos voluntatis. Ad costrmationem dico verba illa Christi Domini connincere solum's quod quanda apprehensiones non sunt de se manife-Matium assequibilitatia obiestorum bonorum que representant; tunc debent adhiberi seçun+ da . & tertiz operationes intellectus ad veritatem indagandami ve in negotija arduik contina gere felet : hoe autem non elle contra nos pacet ex dictis . The Blog of Carry Character

TO SECTIO QUARTA! ាស៊ី (កាក់ យ**ក**

· Ma voluntar ad operandem necessario prariquiras ex parie intelle-

₹0.5 .

ms: c

Onclusio est negativa x & communis quam ex noffis docte Sugrez , Vafquez , Ruizi Afrabal, Fonfers, Azor, Hurtadus, & Arriga gaighole citat, & fequieur Onicous at an timi tron & purso quinte monit. Contra lauellumine Socum Bartholom Medinam, & afros weis et likis ab codeto nam primo qui exilimant volunratem polititu ad Indi actus mm prolequario भ्रांड दे रागक शिष्ठक बीहेरिहोते०३ पाल्ट्सिंड संठे क्रिक्ट हर्नेशीय rere ex parte inclientic quendam actum ampefif qui intimet this et faciendum fet. Biegen que Fac hoe stude attem actum intellectus dis ense ellentialicar diferre as omar apprehenous affine inqueio " Anutuna ber modum suggenten with explicari won porell; fed in imperacina Thilling Confisher 🔆 🕬

Porrà affertio nofira ab aliquibus probactes éx co, quis impossibile est huiusmodi actimate intellectu posse produci ; quod sie svadee Out triedus nam 3. Omnis actus procedens ab intellesta fignificari potell per modam indicativi fed-

huinsmodi actus nequit sic significari avt aduersarij fatentur, ergo impossibile est ve ab intellectu procedat; Maior , quæ sola probatione eget, sic enincieur. Omnis actus intellectus est essentialiter cognitio. sed omnis cognitio, vel est iudicium, vel apprehentio; cum igitur vierque actus per modum indicativi fignificari possit : recté deducitur omnem operationem intellectiuam esse huinsmodi. Confirmator quia omnis actus intellectus versatur circa obiectú formaliter vt verum; sed obiectum, vt verum terminare solum potest judicium, & apprehensionem ergo non datur actus intellectus, qui sit per modum imperij. Confirmatur itezum quia actus imperij est intimanio superioris facta inferiori; sed voluntas pullam habet potentiam superiorem fibi . argo &c.

Verum hæc ratio non mihi videtur satis estieax . bam vt iple Quiedus cum communi docet in summulis sourrou. 3. puntsa lecundà præter orationes enunciatinas, dantur aliz, que licet aut tallitatem: cuiusmodi sunt optatius sinterrogating, deprecating; inter has autem connumerant solent imperatius. Quamuis aucem oratio devocalis, nihilaminus substituitur loca conceptunar; atque adeò sicuri reliquis dictis, ita & imperatium qua dicimus (Fac hoc) corresponder in intellectu aliqua cognitio expresfina buita impurij. Difficilis autem probationia est huiusmodi cognitionem non ita exprimere imperium hoc, ve ipla de le sit imperatiua, ad cum plane modum, quo actus amoris exprimie prosequutionem obiecti ; per hoc quod ipse tie essentialiter prosequutio; & quidem ex hypotesi quod voluntas ad exercendas suas omnes operationes necessario aliquo imperio excitanda foret, no poffet affignari alia potentia, que fibi vehdicaret hoc munus, præter intellectum-Male igitur affumitur ab Quiedo impossibile este actu imperij ab intellectu procedere; hunc enim actu ponunt aduerfarij ex suppositione, quod voluntas intimatione egeat ad operandu : euo suppofito ad intellectum necessario recurrendum est pro hurusmodi intimatione facienda Er recle id quidem, na intimare propriè eft loqui,& enunciare quod est opus intellectus, ve reciò probat D.T. prima secunda q 17 art. primo, 80 cu eo Valquez ibi disputa 9 cap.2. Nec ratio in contrariu adducta ab Ouiedo haber vingfundatur enimin ea maiore : quod omnis actus intellectus fignificari posit per modum indicatiui, que videtur falfa, ve paret ex oratione, qua Deu precamura que cum ad intellectu pertinear, co tamen modo inexplicabilis eft. Ad probationem maioris aduerlarij concedent quod omnis actus intellectus fit effentialiter cognicio. fed negabine omnem cognitionem vel apprehensionem elle vel iudis cium : dicentque præter tres valgatas operation nes , que funt intellectus speculatini , dari alie que fret ares de l'intere entre l'intere propriet de la sur sur l'est ares ne que fret ares ne que fret multer qui sur l'est ares ne que fret ares ne que fret ares ne que fret ares ne que l'est ares ne que le compare de l'est ares ne que l'est ares ne que l'est ares ne que l'est ares ne que le compare de l'est ares ne que l'est ares ne l'est ares ne que l'est ares ne que l'est ares ne que l'est ares

Illud chim principium : quod viurpar Valquez loco cit capi tertto ad hanc responsionem impugnandam : quod nimirum intellectus ex co. quod fit speculations we practicus non variet

Digitized by GOGIC

modum cognoscendi, sed materiam tantum, & finem, facile negari potest, & cum dissicultate

probaria ve confideranti pateta

Ad priorem autem confirmationem , concedent aduersarij maiorem, in qua assumitur, omnem actum intellectus versari circa obiectum. formaliter ve verum; led negabunt minorem, nimirum folum iudicium, & apprehentionem terminari posse ad objectum ve veram; dicentque etiam de hoc imperio, verificari, quod respiciar sum objectum ve verum, in quantum exprimit operationem voluntatis, quam imperat, eique. conformatur. In quo etiam sensu dici potest. quod sie expressiuu obiecti realiter à se distingi. Quod verò attinet ad rationem imperij vt 🕵, advere postunt, ca🏚 se tenere ex parte modi. tendendi actus; sicuti satio exprimendi obiectu. apprehensiue, & indicarine. Ad posteriorem. verò confirmationem : concessa maiore, ad minorem dicerent, quod licer intellectus absolute loquendo fit inferior voluntate: tamen quatenus. illam illumnando dirigit, ett ea superior; ad eu planè modum, quo seruus, qui cum habeat oculos, ducatum præstat domino suo caco, potest dici, quantum ad hoc, ille superior, qua distinctione posita, negarent consequentiam. Hac igitur ratione posthabita .

Probatur efficaciter affertio nostra: Primo. ex superfluitate talis imperij, in hunc sere mo- u trario actus ex suppositions imperij infallibilidum : Aduer farij non negant voluntate ad ope- ter procederer , non minus quam ex prædeterrandum prærequirere apprehensionem vel judicium de bonitate , vel malitia sui obiecti; sed. addunt necessarium illi quoque esse imperium, quo intellectus practice dicat ei (Fac hoc). Atqui posita apprehensione, vel iudicio de bonitate, vel malitia obiecti hec necessitas nulla este ergo superflue hoc imperium ponitur-Major est, certa; & quidem rectè:non enim possunt dicere nihil alind ex parte intellectus requirere volutatem ad operandum, quam hoc imperium, quia nifi ei manifesterur per apprehensionem vel iudicium obiectum effe vel bonum, yel malumo implicat , vt supra probauimus , vt ad illud vel amandum, vel adio habendum mouearur icacam. enim obedientiam in operando hoc modo exerceret, dum ad imperium intellectus non expendendo per se ipsam objecti merita erga illuda. ficuti iusta est a afficeretur Minor ergo probatur , quia beneficio dicta apprehensionis , vel indicii voluntas intelligitur fufficienter illuminata, & obiectum illi latis præfens, atque propolitum . fed his politis nibil aliud ex parte intellectus necessarium habetvoluntas ad operandum. ergo &c. Et quidem huius argumenta mater videtne certa, quie hoc ipfo quod intellectus repræsentat voluntati objectů vt bonů » vel maliciam ex vna parce objectum jpfum hur ins repræsentationis beneficio incipit effe illa prasens, non quidem realiter; quia hoc, vt de fe paret i non requiritur : fed intentionaliter; ficuti necesse est ve ametur , vel odio habeatur: ex alia verò parte ipfa voluntas cognitionis illus fulgore irradiata, merira obiecti dignoscit, ita et non caco modo feratur in illud, ergo, & ipla illuminara eft, & obiectum præsens; Minor denique explicatur, quia fi quid altud necesse

haberet voluntas ad operandum ex parte intellectus, id maxime effet excitatio, & intimatio, sed huius necessitas gratis omnino cofingitur, ab aduerfacijs, sibique incubie onus illa probandia

quod nunquam faciunt sergo &c.

Probatur etiam secundo nostra Conclusio, quia voluntas stante imperio intellectus intimatis libi. V.G. quod amet, obiectum propolitum, vel potest omnibus pensatis illud no amare, vel non potest : si primum, non est necessaria imperium: si secundum a tollie libertatem a ergo, absoluté non est admittendum Maior, & consequentia patent. Minor probatur: & primo quidem quo ad priozem partem sic, quia si voluntas lante imperio de amando obiecto, perest 4lud defactò nolle amare, vel odio habete : ergo ad exercitium buius actus non habuit necellitàtem imperij ; cum igitur non fit maior racio de: aclu amoris, sequitur quod neque ad amandum. neque ad odio habendu obiestura, sit illi necessarium imperiu, Quo ad posteriorem verò partem eadem minor suadetur, quia amnis necelsitas antecedens actum voluntaus tollic libertatem; sed si voluntas, hante imperio intellectus. de actu amoris eliciendo a non posser facere oppolitum, iam effet necessitata ad amandu, & hzc. necessitas esser antecedens ad actum, quia non orireine ex suppositione infine actus led è conminatione phylicasquam supponimus tollere lit bertatem . ergo &c.

His samen aduercere, nonnullos ve est Suarez dispus. 19. meibarb sector. & Tannerus disput; 2. quaft 3 dub quimo velle imperium elle iudiciù quoddam intellectus, que ponqua voluntas elegir Aliquod mediu, intellectur, banc electionem intimando enunciat. Portò contra hoc imperiu non facit hoc lecundum argumentum ductu 2b. · quertione libertatis, sed benefacit primu à superfluitate petitum; quad fic.vrgecem: quia hoc imperium pro ipsa voluntate ad nihil inseruitmon enim explicari porestiquid conferat voluntati dicenti volo amare Deu V. G. actus intellectus qui dictacci (tu vinamare Deli-), vt inde le moueat ad Deum amandum. Infa enim melius Bercipit actum illu valimenis, pro vt eo informatur, quia sic illum experituriquam pro vt ab in. tellecou ilhi cognoscote sibi representaturi quie: fit non experieur illum Quare fi acus, quo dicità Voloamare Deum non est aprus illam men veres maleo minus erit apra intellectio illi intiv mansdictum adum ; vel fi hægeft apta > muko magia eviz ille. superflud ergo ponitut hoc ged nus imperij ...

m Obijakes Aristordles ferre, Et hickesp. 10. das con prudentiam elle graciptinam, & finem il-Lius effe i quid nam fie agendum, aut non agendum pracipere , tum fic : Ex vaa parce prudontia pertinet ad intellectu : ex alia verò pracepsum idem fignificat , ac imperium, fed non potel allignari cui nam potentia hoc imperiu intimetur als intellectu nifivolitiumperga volutas ad operandum prærequirie imperium præteres D. T. prima 2. quest. 16. art. prime docet quod vins lie actus voluntatis; led quaft. 17. art-3-pre-

33

bet quod vius sequitur imperiu. ergo &c. Respondeo neque Aristotelem neque D.T. agere de imperio sumpto in eo sensu, quem dicunt Aduersarij, quasi verò sir astus quidam intellectus collens à voluntate indisserentiam, eamque antecedenter determinans ad vnam potius partem suè contradictionis, suè contrarietatis, quam ad aliam: sed dicendum quod Philosophus nomine præcepti intelligit iudicium practicis, quo prudentia præscribit id, quod hic, & nunc saciendum vel omittendum est ad honestum sinem consequendum. eodemque modo exponendus

est D.T. dum ait proprium actu prudentiz este przeipere quid hie, & nunc agendum nobis sie. czteru Ruiz disput. 3 de pronidem ia sell. 7. à 11.8. teste Ouiedo probat Sanctum Doctorem nullu posuisse actum imperij distinctu a iudicio enuciativo, quod dictar quid hie, & nunc sequendum vel sugiendum sie, quod non prziudicare libertati pater ex vitimo indicio practico prudentiali, quod dicitur conscientia, contra cuius dictamen voluntas allecta bono delectabili imprudenter operari potest, & sapè desactò operatur.

D I S P V T A T I O TRIGESIMA TERTIA

DE ACTIBVS IMPERANTIBVS, ET IMPERATIS AB eadem voluntate elicitis.

Onftat voluntateur alijs imperare potentijs V. G. locutiuz, soco motiuz, & similibus;
flatim ac enim volumus loqui, moueri, &c. potentiz horum actuum operatiuz nobis obediunt, applicando se ad operandum. Videndum nunc est de imperio, quod ipsa
voluntas in proprias operationes exercet, quando per vnum actum, alium sibi imperat eliciendum. Vbi notandum de ratione actus imperantis este immediate insuere

in imperatum; sicuti de racione huius oft ab illo immediate pendere. Iam verò hususmodi impersispotest esse duplex: essex; & inessex. Essex dicitur, quod ex suis intrinsecis habet ponere essectum: contra verò Inessex etiam si illum posat, hoc non habet ex sua energia. Porrò verumque vel resexum potest esse, vel directum. Imperium resexum est actus voluntatis respiciens tanquam obiectum suum altum actum eiusdem voluntatis, ve cum dicit voluntas (volo elicere actum amporis Dei) Directum verò consisti in actu intentionis sinis, quo determinatur vosuntas ad elicièndum actum electionis modij necessarij ad talem sinem consequendum quantus enim huiusmodi a-stus possint inter se identificari: non est tamen cur non possint distingui, ve docet Quiros sisp. 100.

SECTIO PRIMA.

An dari possim altas voluntais restexi, quibus voluntas sibi imperes alies altus à se inmediari eliciendos.

Onclusio est affirmatina, 81 communis. Pui to enim eum D. F. 21.2. quest. 17. arti 52 posse voluntatem elicere aliquos actus, quibus reslexè imperet sibi alios actus à se eliciendos; dicedo: Volo amare Deum V.G. Nolo assentira huic obiecto delestabili. Rec. Vbi aduento ma im hac conclusione prascindere nú huinsmodi imperia sint essecta, vel inessicacia, de hoc estim paulo post agemus. Est contra Vasqueza posse secunda quest. 5.2 caspo 5. Vbi negat posse poste vinumi actum voluntatis alium ciusdem voluntatis embandiate imperata.

Probatur autem squia, actus, quo voluntus dicit (volo amare Deum) V.G. reflectir sapras ipsum amorem Dei & se eliciendu. sed die actus: est per modum imperif respectu ipsus amorits, etge dari possunt actus voluratis restexis quibust voluntas imperer fibi alios actus à se elicicados.

Maior,& colequentia patenti Minor verò probatur, quia actus ille tonducit ad actum tinotis, sed non aliter conducit, quam illum imittediate imperando; ergo respectu illius haber raviouem imperij. Maiore hains nemo negare potek alioquin non effer melloris et adrionis illesqui futuit, & propoditismate Deum, quam'ille, que halusmodi voluntite exter Minor vertiprobatuis quia diffus affus relients a non continuerer imperado iminediatidamena: lequerecció qued conduceres folummediate. Porrò hanc foquela ene falfam de voncentierem squia diplicienciam telligi , potell quod modate conducere : Prime, mensingo neputanan aa judene iprajes Cwi Inquisitioneno mocimoram aci amorem: Dei Abstribit Bedich ag obecodo monetal per le il per l'arcel-Homi albhuiu fano di inqui acio com facionationem wil their potenting of the Material California Vale quetique alcació quo volutas dicie (volo amare Defi)coducere ad amoremiquatenus deserminat intellects ad investigate moriva ad dictifance re ipeninclinating & vitenius fanderare quil no est asignabile que alto moderconducar Minorvero probatter: & quittem quod ao conduche: mouendo voluprecon es imperes parece aplica-

Digitized by GOOGLE

Lactus qui dieit, Volo amare Deum potest immediace mouere voluntatemave imperet, multo magis poterit mouere illamive amee; quia. amorem respicie ve obiectum expresse volitum non verò imperium. Linquo: votuatatem adhune actum eliciendum (volo amare Deum.) indigere propositione bonitatie Dei, & bonitatis amoris versantis, circa. Deum ; quare etiam li non appareae alia motlua polibilia porest in hunc actum erumpere. sed sic dictus actus non posset mouere voluntatem ve imperatet intollectui inquisitionem, aliotum, motinorum, quia nil volitum quin przeognitum... ergo &celam verò quod neque dictus actus conducat ad amorem, mouendo immediate inpollectum ad querenda motiva, que erat lecunda parsminoria probauda fuadetur eriam; una actua qui die it. Volo amare Deum, nonhabet pro biedo inquifiriquem mociustum. ergonon poreft intellectum determinare ad ilde quesenda; vel si potest s multo magis potegit anducere immediate voluntarem ad amorem illum eliciendum, cuius en expresse volitio: 38 quem tanquam obiechum fuum. effenrialices respicit. Neque dicas actum illum hoc iplo, quod vulz amorem, necessariò connecti cum inquificione noui moriui facienda ab inrellacius Quia porest haberi ex patre intelle-Aus lufficiens morinum ad actum amoris Dei eliziendum; & tamen voluntas illud immediaté non amplecti, sed-mediaté, per hoc quod. alleda à bonicate amaris, erumpat prius, in illum astum (volo amero Deum) Atque hec prosimperio reflexo voluntatis ve fic. Quoniam vertihulusadi imperium potest este duplex inefficax , & efficax: Pro inefficaci fic.

Secunda conclusio pocest dari in voluntate imperium inefficax reflexum, quod non habeatex fuis intrintecis. ponere actum, quemo taabuam oblicum respicit, led ies immediaté influar in thum , ve poilte non influere , etté fi voluntis liabeat in fua potefiace amnia coprincipia medefferia ad actum ponendum cuiufmodi effet hic actus desiderifo si fhaberem aci. contricionis, adum amotis. Dei fuper omnia, Sec.) Ita communitar receptes, qui pro le citant Augaftinum lib. 8. cenfeff. cap. 9. vbific : Imperatanimus ve velit animus, nec facit tamen this not modrum, & quare inud; led ndo ex toto vult . non ergo ex toto imperar; nam ia funtum imperat, inquantom. vult . ER tamen conera Hutradum 1.2.tom: 1. difput. 138. felt. 1. 6 2. 4bi negat hung actum reflexum inefficarem polle immediate influere in actum. ditecham à le imperanum y led tentum mediateg hores per medam intentionis, mouendo. gideliger volus escent ad affum actum reflex fi. ekcienistri immediate postes influst in actu imparatum feu defiderarum.V.G. aftin inefficit qui deit (of amerem Deum) non poren immediate infinere in actum amoris Dei, fed folem in a dum, que voluntas ex codem. metito dieda efficacites dicati Volo amare Denny Enkeldiance hogastu in ipshen Dei ;a-Morem influit.

Portietur sugem noffre affertio primo ad ha

minem.contra Hurtadum. 20us defiderij, qui dictt (à fi amazem Deum) sumptus per modum intentionis, non habet necessaim connezionem cum acu restexo, qui se habet per modum electionis, & dictt (volo amaze Deum) fed ita immediate mouet ad illum ut poste no mouere, ergo idem acus, acceptus in ratione imperij, potest non habete necessariam connezionem cum acu amomis Dei , sed ita intendiate mouere desacto voluntatem ad illum, ut possi non monese. Consequentia patet quia...

Probaturetiam secundo, quia dantur in vo-Iunitate mulchactus, qui ita movent illam. ad aljos actus eliciendos, vt cum corum negatione componi defacto posint, cuiusmodi sunt auxilia diuma gratia Aquibus Deus cum allirirt, & son necessitet voluntatem ad fui amo. rem, & ad alios actus supernaturales vittuofos producendum , conflat ea ex fuis in rinfecis non elle necessario connexa cum dictis actibus. atqui inter hac anxilia non patel Bffignari ratio, cur non possint enumerari aliquas. que se habeant per modum desiderij inefficacis . ergo &c. Neque dicas iniulmodi actus no. ' se habere per modum imperij: quie sic quzstionem de re reduceremusad questionem de romine; Nam nos inter imperia voluntariainethezeia maxime hunc actum, qui se habet per modum desideris cum reliquis.doctoribus.connumeramus; quare ad questionem de re lusficit probare, posse voluntatem habere huiufmodi actum inefficacem, quo immediate ad Talium actum, qui est obiectum, illius, eliciendem alliciatur.

Terria conclusio Datur imperium efficax. Vo. Inntaris respectuaciunm einsdem potentiz volitiuz. Pro explicatione nota duplicitet imperium hoc reflexum intelligi polle efficax:pri mò ve per illud voiuneas vehe acum directum imperatum ponendum in futurum, cutulmodi est (volo cras amare Deum) secundo.ve velit ponendum de præsenti, sicuti est hie slius: -(volo hic & nunc amare Deum) Porrò conclutio nottra non loquitur in primo fenfus quiaca in eo.est alia difficultas, sed in fecundos in quo. cam docet Ripalda difgut. 66. fetti 2. Oniedus de anima controu. 9.punet. 1.9.4. Artiaga in prim. seenitom: L. disput. 3. s.c. 2. & alij contra Valquez loc. supra cirat. quatenus tenet nullum acia imperantem voluntatis immediate influere in imperatum, necnon etiam contra Suarez tam. 2.de gracia lib. 11. num. 10. eo quod exifimat huiulmodiactum imperantem elle lugeiffpuma nifi le habeat concomitanter, vel consequenter ad directum, hocest per modum complacentia, qua de amere habito gaudeat. Veru hoe facile dissoluieur fi dicamus, ex suppositione, quod voluntati reprasente cur ab in-tellettu honestas actus imperati, cum hic actus non possit immediach feric in suam bonicate. hoteffatio dandum elle alium qui de ipla disponationllam autem superfluitatem cum necessitate confungi perspicuum eft.

Probatur antem conclusio & Ripalda . & 7
Arriaga argumento defumpto ex D. T. 1. 2.

qu.17.art.5.voluntas poteli, efficaciter.imperare id aquod eft in fas pareftare, fed actus con-"tritionis V. G. velamoris &c. funt maxime in fus potestate dergo voluntas potest illos efficaciter imperate,

8 Hoc argumentum Quiedus num 25. infirmu -iexittimat.quare ad illud respondet diftinguédo maiorem : voluntas potelt efficaciter imperare id, quod elt in lua potestate imperatiue, - concedicid quod est in sua posessace elicitiué negat majorem + & fic diftincta minore; negat consequentiamidicit enim bifariam posse actu -caliquem effe in potestate voluntatis: primo im peratiue a cuiuimodi elt omgis actus externusa qui cum propriam libertatem habere nequeat, potest ab actibus voluntaris habere denomina-_ tionem liberi: secundo elicitiue cuiusmodi est omnis ille actus, qui cum ab ipla potentia vo-- litina immediate produci poilit a propriam-... habet libertatem : porrò licer actus primi ge-. neris pollint imperați 4 voluntate efficaciter a quia propria carent libertate, at non actus , secundi generis propter contrariam rationam. 9 - Quare iple a num. 27. aliter conclusionem. probare nititur & primò quidem fic: Inten-. tio esticax cogit voluntatem ad electionem. - mediorum. eigo potest dari actus reflexus effican qui cogat voluntatem ad actum directum eliciendum . fiquidem major est connexio iuter actum reflexum, & directum: quam inter intentionem finis, & electionem medij, nam

reflexus est decretum de directo immediate: intentio verò immediatà tendit ad finem a & non nisi mediate a in media, idem probat secundo & terrió loco paritate actuum attrizionis, & amoris Dei, qui pro co instanti, - in quo funt determinant voluntatem ad extquutionem præceptorum a quæ tunc yrgent.

Quarto denique num. 30. sic: irrideremus profecto hominem dicentem ex toto animo se nolle omittere actum misericordiz przeeptum V.G. si videremus illum cadem tempore talé aftum omittere. ergo existimamus poste voluntatem fe ipfam per vnum actum ad alium. eliciendum efficacitet determinare. Ego veró non negauerim his rationibus efficaciter probari conclusionem intentam : existimarem. , tamen uldem efficaciter etiam fuaderi argumentum ex D.T. deductum effe optimum, atque adea recinendum hoc probo ex co, quia omnes dicta rationes oftendunt maiorem illam in qua assumebatur : voluntatem posse essicaciter imperare id a quod est in sua potestate. esse absolute veram, non solum in ordine ad actus, qui funt in sua potestate imperatiue, sed eciam in ordine ad actus qui funt in fua- pote-Rate eliciriué. ratio enima tui nitebatur membrum negatum, crat libertas propria, quanto saus eliciti à voluntate habere debent: sed hanc rationem falsam elle conuincit Quiedus .argumentis adductis dum nititur probare, voluntatem posse ad actus quosdam eliciendos se iplam per alios actus determinare, ve ad mediorum electionem, per intentionem finis: per actum attritionis, vel amoris Dei, ad obseruantiam praceptorum tune temporis argenti-

um &c. igitur argumentum ex D. T. dodu-... ctum optimum elle 3 & distinctionem in contrarium allatam nullius esse momenti : ajfdem rationibus quibus Ouiedus conclusionem fuadet latis superque enjacitur 3.8c probamies in 3 5

SECTIO SECVNDA

1, 1 4. Respondent argumentia contrarys .

O Bijcies primo contra primam conclusione, fuos actus dari dicebamusi D.T. A.21 qu. 18. ari. 6.44 r. sie habet: Dicendum-quod-ordinari ad talem finem. & fi accidat exteriori : actui: pon tamen accidit adui interiori voluntatis. tum fic. Idem est unum actum ordinari in finem ab alio actus ac imperari'ab illoufed actus interior voluntatis non ordinatur ad finem ab airo actu voluntaris vrait S. D. ergo non imperatur ab illo . Respondeo D- To loqui de co. quod spectata intrinseca natura a Brieffentia. acuum contingere debet;; cum enim acuseliciti à voluntate fins de le liberi ; exteriores verà non a puli peridenominationem. extrinlecam ab actibus voluceatis libertatem habaans ideo dicie his appidere ad, finemià, goluntation ordinarianon autem illis , quare ad argumentum, concessa majore : distingua minorema actus interior voluntatis non ordinatur necele fario ad finem ab alio actu, concedo. conordinatur contingenter, nego minatemus & ad consequenciam dico. quod licé e actus directus voluntatis propriam habers iposit libercatem, per quodiab exteriori, differt potest tamen per accideus à voluntare par a-Rum reflexum decerminata procedere. & 45 imperari abillo.

Înstabis fi hec dostrina esset vera sequeretura quod actus concritionis poffet imperati ab alio aftu a atque adeo extrinfecè viciarie casu quò ille alius esser intrinseçà malus; ses

hoc est absurdum vergo &con . Set vinginom Respondeo, concessa sequela, quam alij non improbabiliter negant; dicendo quod cum. actus supernaturales pendeant à gracia, Saluatoris, non possune ab actu peccaminoso depedete: nego tamen minorem; pro qua notatem omnem actum contritionis essentialiter quide detestari peccatum morsele super omnia, 25 non veniale. sed hoc habere tantummodo illum, qui persectissimus oft; quase sciendum nullum huiulmodi adium poste imperari ab actu mortaliter malojquia cum actus imperans & imperatus ponancur debere elle in codem. instanti ia voluntare: implicat contradictionem quod voluntas efficacites desefte tur pogcatum mortale super omnia & umul illud comittat "achum vero illum qui dete fazur mortale super omaiassed non venialesposto imperari ab actu venjaliter male , co quod non habet effentielem oppositionem cum illa. actum denique perfectifimum qui neu folum omne mortale, sed etiam omne veniale super omnia detellatur pullo mado polic al aftu fine mor-

Digitized by GOOGLE

raditer fine venialiter peccamino fo imperari racione effencialis oppositionios quam habet cum omni peccato actuali sex quo deducirur concessionem fequela procedere un fecuado cafus nonevero in primes neque in tertior emp of Obijcies fecundo ex codem dolh 1.2 quit7. antitibiquarens verum imperare ficiallustrarionis,an voluntatis, Respondet effe actumeracionis siergo non datur imperium reflexumes, quo voluncas imperet fibi adium directum;alioquin imperium effet actus voluntaris actor spondeo ad antecedens S. Donon doqui absolure, fed cum addito fie : Respondeo dicendum, quod imperare eft actus rationis prafuppofito tambn actu voluntatis ; & pationem huins die affignatt fecundum mouens non mouet nich in virtute primi mouentis : ratio velt fecundum mouens in nobis, voluntes werd primum. ergo hoe ipfum quod ratio mouet imperando; eft ei ex virtute voluntatis. Quo pofite dico, quod quoties voluntas imperat aliquem actu, intelledus vepore qui omnia ji que funt inuo+ luntate, certitudinaliter cognoscie, illud ins. perium exprimit , & quidem fi voluntas imperat fibi adum, hæc intellectualis expresfio in ordine ad illam eft practica , quarenus eam determinat obiectiue; vade dupliciterremanet determinata voluntas ad eliciendumis actum directum V.G. amorisimperatum:primo formaliter per fuum imperium fibi inhzrens; fecundo obiectine per cognitionem dichi imperia illi intimante. Quod fi voluntas impegar actum externum aliarum potentiarum,cognitio illa lin ordine ad huiulmodi potentias speculatiue tantum le habet o quia alia poteziz vtpote materiales non percipiune cogniziones spirituales : at vero in ordine ad voluneatem fe habet etiam practice , quatenus illam quoque obiectiue determinat intimando ei proprium imperium , fed quia , vei dicebat D. T. intellectus non mouet nif in virtute a-Etus voluntatis : ideo nos nomen imperio huic actui absoluté tribuimus, eo quod se solo determinare valeat voluntatem, & ad fe monedum , & ad mouendas reliquas potentias inferiores fibi subiectas qua re cocesso antecedente nego confequentiam. x for muiroque samo

Obijcies tertiò contra secundam conclusionem de imperio reflexo inefficaci : omne imperium , quod defacto influit in operationes externas eft efficax . ergo non datur imperium inefficat, à que operationes interne voluntatis dependere valcant. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam disparitas eft ; quia cum operaciones externa non fint in fe formaliter libera , non pollunt existere nich dependenter à causa ex parte actus primi omnimode determinata, quam determinationem potentiæ exequutiuæ,quæ illas caufant,no aliunde quam ab imperio efficaci voluntatis habere poffunt . at operationes interna voluntaris possunt effe formaliter liberz, arque adeo a voluntate in actu primo indeterminata procedere ; & quia hac indeterminatio fat cum imperio inefficaci, hinc eft ve huiusmodi opesationes dependere valeant ab imperio ineffi-R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

macia sicumi eriam ab infla volumente nullo prop fus imperio, neque afficaci, neque inefficaci

-i. Obifcies: quarto constantereiam conclusionem de imperio efficacio. Voluntas ponto imperio afficaci remanet libera a ficuti eratiansea desgo hoc imperium efficax ifolum determinat intellectum ad inquisenda motiva ficutiaule Vasquea, se non voluntacem immediatiaule Vasquea, se non voluntacem immediatiaule Vasquea, procedit a antecedens vens probatus evoluntas ante imperium erat quala lufficiona setus imperati, led acuala lufficiona pon admistic naturalitem altenius causa confortium efficax erat causa libena actus imperati, talis etjam etit posto imperio.

- Refnondeo negando antecedens . vei idiceent boules ex-brotoffd 2-squains ibroperiousur concelle majore adistinguo miporem acquiasufficiens, non admicrie naturalicer alcezius caula confertium in genera officientis, concéda i in genero caule formalis a nego minoren; Se ad ean faguenciam disons nother reconstitues ram in genere caule efficientis elle caulant fufficientem aftus imperaci, cum quo flat quod admitter confortium acque imperantis efficacia sers qui in genere caule formalis illam ad im? peracumidecominge : ad eum plane modum. duo ibla dadem volunees est duidem canta infe ficiens effectiva actus, elocionia: admitpit, tat memin'encloners finis tanguam formam a qua ip fa fade caspainase no dictum actum.

- Obijcies quio chis desentus hue imperia ele fiere a gelemine: lequarequa quod deri eciam deberent hebitus mellemini ed huiulmodi imperia inclinance; led hos est gontes communem legentiam ; austores enim nullam de huiulmodi habitibus mensionam feciunt ; ergo des. Sequela probatur quia diversitas habitus um prodiuerla honestes, not desenbilitata motius constituitur. Iam si deretur imperim estes monitar monitar

Respondes concella sequela a negando menarom z dica enim ex communi lentencia do-Dorum: alleren tium dinerlieurem, habitum ex dineplicase motivorum founalism conficuent dam effe a plane deduci admitecndos effe, bujulmodi habitus reflexivos, non anim dici posed spa non dasi, quatenus non, habent diffig enlegrem, quam specialicer vineans, quas, veto tuppenent cam emnem devictam ab habin zibus actus directos respicientibus. Hoc coim fallum elle experiencia ipla comprobacur; licuți enimalia est, dissicultara quam experitur princepead imporaudum aliquid , a beauquam experieur ad id, gued imperse faciendum ; ica & incalumento. Quad fi dofferes de buinfmadi habitibus acquum teflexorum nullam facinar mencionem, es a vol quis hurufmodi, se Au fune controverte, vel quis facili negotio duig de his papicipus leutichquin pes de teffe Ĭii

matina cuipe de application politica qui sa qui cuipe de la compana de l

Obijcies lexto: Deus non potelt sequs elle caciter, naque intellessiver imperaterteleximes lussidiacitaque letteles engo arque esta se lussidiacitaque letteles engo arque esta se lussidiacitaque letteles engo arque esta se lussidiacitaque parte papitate i Antecet desso potentir ra potumperatit; vel identificand decimo potentiquia im Deomon idatur paratit dentificamento interior en eque petraum a quià lequere en proceduam intinitame enamitate perindum primula imperatite perincularitate perindum pinto desse entire peccipitation perindum per contra le entre perind

gente biobiat samonem bidigigum dies glus pas शानक वर्तिक रात ने वह दुम्मानेक देनेन विदेश स्थानिक के प्राप्त that it asem dicenter based have elle extrangual दम्बद्ध र विश्व देवा देवा है अपने स्थान कर के किया है अपने के किया है अपने के किया है अपने के किया के किया के poch hac reflexa imperiable cisexciader to ि उठते विकास साथ किया कि मार्थ दिया है। स्वाप्त के मार्थ के कार्य कि अपने कि शिक्षा १९६६ विश्वास अध्यक्षितात् के दिला हिन्त तह हो। कि विश्वास कि विश्वास कि विश्वास कि विश्वास कि विश्वास क किस्सि Parione की किया त्यालंड बाल्डिक वर्ष है पेक्सिकी अस्त्रीधी perfectionis's प्रस्वका habecivalierd स्था क्षेत्र क्षेत्र Deus voluie immedubre leine enim perftenm Legionem excolitabilem enigisem enangle plecias 16 vollitionis, vade dictant Theologicand at Pinner Billen 38 Franklehlow marind and polibilium ile Coull miene a seque efficacie set beque investicauteur ab blie volltione luspe-Pari pollie; liospim pollette bet tum el perfed Culpugun paran guberil non concinent ing indio ansbardens abose and interplace and an every pur-

E A Pondes saprern e negand an eracus se la bila pri barionem in endi. E volitionem per elle ibis politionem in endi. E volitionem per elle ibis politionem in endi. E volitionem volltiones in in infinitem a educationem bila fed builded i lo pre ellem lo before ellem lo before ellem lo before ellem lo bila velle ellem possa cognitione qua Dous orielle mundim enge lo la cognitione ellem before ellem bila velle ellem ellem enge lo la comune ellem el

-ok elegaser igen des seilnes teg, bekauge इत्तर्हरंटसंट्रांड इ क्ष्य वर्षेट्र स्पृष्ट भागानिक क्षेत्र सांत्राहराते विदेशक वर्षे possed Dean Bus este hate outsided & School processi io infinituti in abute walkisanem orea इम्बा अववव्यक्त र ब्रीक हत दिन्द्र का महत्र देन विकास का Trevius volicionis byun tenexe Apra la ip fine cadele positishar enthi tolkidae dicandi mune Buildific conflicted exives pare Deal souch Ambitech price dage, substitue garing upplation peni omiis imperija ax via verduon davar in Phis Beibus reflexions procedus in follorement fürälveici hac welicie en invomposibilincem Qualifier she er de xull ergo de l'Verum hac Mo tibia te spotosio dat el Avbiagarimania prima ferufe.defput. 3. felle Abril Wiebeller fatig thebloquis विका प्रविधितिम् एका प्रविधित विदेश किया में मिला अविधिति है Gyatenbe per esti împeratete fibi volantes 412 find carentiam omais imperif respected oblicios

nis mundio de freeffet exclusiua omnis imper rif's & fimul nomefler exclusius omnis Neque fatisfacit fedicatur s huiufmodi volitionem a elle exclusiuamomnis imperij prater vnumo; quia in hoe vno pore & concipi processus ining finitum and quod excludendum hac respublio excegleara esta fiquide hoc imperium deflexio quo volun easduina qui perat tibi negationem omnis alius impero reflexi pheuti dicir (nolo mahi Beflexentimperate a volitionemulcreandi mundum) nea dvc mfnelo mhi reflexe impenare add tionem tidius volitionis) quia non magis illa prima volicio creandi mundum pothic imperarus quane nolitio de non imperanda della volutione . ergo iam dicta volitio includit dus plex imperium , pofito quod non datur pura omitho in voluntate dimna Be quia hoc fecudum imperium potuir reflexe imperari per ter timm sificuti primum per fecundum; necnon enam certium per quercum in infinirum, recte deduc mut in haceriam via dari proceffum inimmatum in drujais imperijs; fen nolitionibus; Atque hoc hue dicamus primam illam volitica nem creandi mundom effe fupra fe reflexiuam, a'fe imperium pofitique excludendo, fine putetous supfam quiden and fferencians habere out imperetur, velnon imperetur; dari ramen. alrami qua Dous dicat Noto volitionem mune direffexe imperare; & nolo eriam reflex e im perare hanc fecundam; nam ficuti pro excludendo imperio; qued fapra mundi volitionem cadere porerat, datur lecunda volicio a ita ad excludendum imperium, quod fupra fecuna dam poterat cadere ; dari debet tertia in infinitum igitur procedendum erit. attationed

Dices actum volitionis diuine in veraque suppositione indivisibiliter ferri supra omnem imperium reflexium ; fie autem non accipereinfinitatem proceffus patere ex noftra volitione qua amamus omne bonum possibile. quam confrat non effe infiniram . ergo &cc Responde o negando majorem . indivibiliter eningferri in cafu noftro importat confutione quandam, quarenus dicit,quod admodum vnius omne imperium artingatur, quod admitti pequit in Deognam ficu di dininis intellectus omne imperium reflexium diuinum possibile defincte cognofcie rea voluntas diffincte illud repudiare debet alloqui non ferrerur circa. rliud omni ea maiori perfectione qua,poffet quod non est dicendum; & per hoc differe à noftra voluntace a que cum imperfecte poffic ferri in fuum obiectum , non eft mirum fr.om. ne bonum amore finito indivifibiliter amare polit; quemadmodum intellectus cognitione finita illud cognofcere valet, confundendo fpeeiales boni raciones , & ad modum vnius illas nimode de terminata, quem deterobnaiqionos potentia exequativaqua illas contantato ali-

unde quantAITRAT OITOBRIAIS fire bere polipir - at operationes interna volunta-

An omnis actus voluntatis reflexus respiciens actum oderectum ab cadem ponendum, babeat respectus and sellour actionem imperio.

SVppono actum reflexum voluntatis eriplici 19

Digitized by Google

18

stante illa undeterminatione, potest immediate

-imperate actu mifericordia: ita poterit imme-

diate determinare ad ipsu actu mifericordie;

& quide multo probabilius, quarenus actum.

huac respicit taqua objecto, non verò illum

dius actus reflexi indetermibati immediaté fe determinaree ad actum mifericordia hie actus de

- eller ab ille imperatus, probatur eriam, quial.

ex vna parte respiceretur ab illo canquam o-

biectum fuum : ex alia verò abique alio actu

- mediante à voluntate procederet . ergo &c.

Quiedus contr.9. de anima pun 2. num. 3. ais ad

nhoc argumentum dupliciter responder i poste - 2b Hurtado, qui eft in oppofita fententia:pri -

mo quidem negando maiorem, & ad eius pro-

-indeterminatum ex fe guidem conducere ad

adum mifericordiz eliciendam, fed medio a-

olio actu reflexo determinaro : di foaritatem.

- autem cur poile immediate conducere ad hunc fecuadom reflexum, & non ad ipfum directum

refle , quia fecundus reflexus respicit ex fuis in

erinfeces in hoc cafe candem honestatem, quam

respice primus, & sie optimum caput habe-

mus dicendi pendere aboillo ; ad eum plane modum quo proprer eandem rationem dici-

mus electionem ab intentione pendere; at a-

-ctus imperatus respicit diversim motiuum.

formale,ac imperans ? & hine fieri, ve actus

-mifericordiz non polit immediate ab illo actu

un Sed contra hanc responsionem facie equiai. fern dus actus reflexes determinate miferi -

-cordizactum imperargo ergo erus hone flatem

respicito, & non hone fragem primi indetermi -

nati Antecedens pater ; confequencia verò

probatur quiz ad hoc ve voluntas imperet fibi

actum mitericordie fufficie / quod incellectus

sindeterminato procederes sumasso muxal

bationem dicendos actum illum particularem

anu Minor verò principalis, in qua fubfumeba- 23 -mus: ex supposicione, quod voluntas ex vi il-

- determinare ad actum reflexum determinate

mada posse respicare essent directions spirit Sommer poucodum, prima determination official prices, as it gicast and glicero actume -contrictions) lacando ladecerminate partieustavicers veifi. dicars (volo chicere: abum s vel Acontricionis - vel religionis) tertiò : confusil. & valuerfeliter per horsquad feraeur in ratione aliquam communem exercendam á le issuson alique cancum indiueduorieus cum dicit (ivolo elicero actum virtueis a hoc: el voum excloremibus) fiue in omnibus indiuduis. sub diche communi satione consensis, vi fiedicat (volo Der legem obleeuere) his politie lite.

No Ana Conclusio : omnis adus reflexus vo--luntatis quolibet ax diclis etibus modifice[piciens actum diroctum finldem motentia :warequain abiddum panendum: shibec rationemus าหารบรา ัดเร∋ุ่ง imperantis.

- 🕫 Euguidem: loquendo:de achu,qui prima mo= xdo refpicie direchmuinulli dubiumiesse potes; conflat jenim voluntacem fauftram beneficio actus reflexi , qui directum lingularem, & de--natab. discibammi alloq eliqidi musenimisi minarian illum eliciendum's quare nihel buje deele videtur, quo minus habeat rationem. aftus imperantis 🔐 million ni , 🗸 🔞 🔻 assimi

su Quod's loquamur de acu reflexo tertio mo do qui videlicet respicit directum poneudi in confulo, & fub ratione quadranagenerica, as universali, candom for a videous habere dif-Acultatemac.actus secundo:modo reflexus qui widelices est de actu sa decerminaco, de parti-(autaris quatenus in Pringhe meláncas aquesoffi rofoguat decorminationem adus deroctive equate coca probesio-condulions verticur in einneger ander antem figit ftanta rache irebranis 23 cano quisidicat, volti flinere adumicrei milio aglobraiss, well religious: V. G. pheatt wollen tas

ithel ha ozganpepsek all deschamnismille iv. Zemilorisordic chiciendum leukin hos cafu alus imifericardizatrit impere eus ab ide aerge toc. Confequentis patet 3: ded : vereiften propositio perobacione egetipenbe sus inniem miniori; quin dexample and the compactive sea deep and the compactive search and the on sir samu louf irm de constituents ab. he suden budes derdine and a Chura miliquic condituel iniendu unque. citinghab our sameon mulicagility mas cappaitto ne, quod nolit ponere actum religionisa Quad e objectivite participant of the second equin tifefic goud goige maxima crondineiler

mailians a ling situ a pha mande mains a chaile a chaile ac रक्षण्या स्कारामी ब्लाका के विश्व होते हैं। इस हो सिर्व के होते होते होते हैं। zwado adgojosikusty policie de specificación distribus -Adamafani, higiga to anadopolithon miodo -con spicote i in wedfrieb: Bisque briste i dais -con gatte o's thig delibited ast bulge scraim--कट्टाक्स कठवा (इसक्टाइक्स्प्रक्रिक स्वाप्त अपने कर्मा इसके -acut papet edunéxionem anna equa sequas :qp--comminger direction mifericond in imperatum.

ficuti indeterminate respicis achum inispriope er Anglie Monident is in filipies leg confic gexhall determination divine appearing appearing egenem i neg logisti et ji district din 18 est serbige genem i neg logisti et ji district din 18 est serbige 2. R.P. Joj. Poli Zay Philosopho toms. 3.

reflexus hone Racem actus mifericordia ada-Iii 2

- illi proponat honeflaton, que in fubuentione onlienz miteria reperitur, &thone flatem four eft in actu quo ipfa welle hanc fubuencionem exercere; fed prior honeftas requiritur pro actu ipto mifericordizi ergo pofferior fufficit pro acto reflexosillum imperante. Neque dicas imperium hoc procedere ab ache reflexo inodererminaro, & ideo non folum honeftatem fai actus immerati, fed cuam motinum formable indeterminati debere respicere D Neque id dicas, inquam, pone enim actum illum indererminatum que quis dicit Volo exercere a-Quanmidericordiz , vel religionis , habere pro mocino vebiufque actus honeftatem, numquid postea actus determinatus, quo dicit, Volo exercere actum mifericordia y actingerer honeftatem actus religionis ? minime gentium. ergo quamuis ab illo indeterminato procedat, non respiciec necessario eius motiuum formale ; nec fe habebit ad illum, ficuci electio ad instentionem , fed porius ficuti imperatus ad imperancemqui respicie dinersum motinum formale sac ille; vel affignet Aduerfacius ratio nem cur non posse huiufmodinactus fecundus

o auerd respicere canquam motiumu.

Secunda responsion quam affert Ouiedus gerendo vices Hurradi ad argumentum principala est per negationem minoris: ait enimanama quod quando quis dicendo (volo eliceen actum misericordia a vel religiosis.) se pose actum misericordia determinat punc
actum solum concomitantes se habera respedu priorisato; adeo non este imperatú ab illo.

Sed contra hanc etiam respondente estiquia voluntas ex vi prioris resexi inducitur ad chiciendum posteriorem directum, ita vi nis determinata suisset per priorem a vel posteriore, non eliceret vel si eliceret, non per determinationem pracedentem adacta, ergo fallum, est acum illum resexum indeterminatum non exercere causalitatem aliquam respectu directifed concomitantet sols ad illum se habere

27 .: Ad becidem Quiedus ex propria fententia . hean aum.4, docet guad ; licet quando voiá-- tas dicit, (volo elicere acum milericordin, vel religionis), quia in veroque inuenis infficienté amabilitacema ve imperetur, de in meutro ma-· iocem rationem ad voum alteri præferendum ; pec fibi vult refervare determinationem per - alium aclum reflexum in posterum faciendam. Rd illum committere ipsiachti directo à le immediate eliciendo; eunc'ille activa habeat rationem imperii respectu actua mesericordiz - eliciti : at fillum actum indeterminatum elicir: quis natures affin mifericordiz. de religionis non dum infperfes babeat a vel quia pro . As libertate vult polica per alium acum re-Lexum determinare le adovoum ex élia totunc ille actus-nan babes ravionem imperij:refpectu - directi determinates Quod in huno feré modu probat & voluntarineo salu integrum:libiselinquit discenque quem ex alix resobre nelibus potius elicate velia a erge in tali calu pro-. ductio de terminaça actus, mi fericondia non poseft impumei illi schui restexo indetexminem. -Confirmativité dient Dominus ferues placet mihive ad forum vel admineam to conferridano tamen decerminate inarus fieu dicam poceda : sunc is ferups fe decorminabit ad vincam pergere non expediando aliam Domini voluntacia non exercebis actioned in the fict negative the tas in un kro calindu acht mile nica adia cliciti.

25 Verum non existima distinctione missem pro cedere; fiquidem pircolaftum illuminderengiby incurammoboti varies and hor muses. eriam lecundo respecte actus milenicordie la-- bese rasionem imperii elVa aucembon eninca i francolde cobeses bost parietal pub decedul ieit (volo elisera actora failesicoadia puchasa digionis) in fpacta on babeae nasurata vertula; - aftea fufficien ten ad altern teum: eliciondem ... - alioquia fetaeturia incogni auruida mabfala--era ensauber queller musturelle des estates per en estates de la company de la compan a marria setunio a con propincia de la constanta de la constan - Sbi determinationem actus directis poft melit-- sem in [bectionem bernus series[die eigen beig - per altumactum) reflexum deserminatum : pq-- Asa faciendem whose non facial persinfulnia e cochider wer have in the elemental manager of the confidence of - Ari ex modo tendenquipaus conquisionalemina-

hibatalioquin videretur ex suis intrinsecis ex cludere à le rationem imperij, non quia indeterminatus est, sed quia salis est; quo modo etiam actus reflexus determinatus videri pof-· for distam rationem à le excludere realu quo voluntas diceret (volo elicere actă religionis) dummodo illum mihi denuo imperauero, (vel volo elicere actum religionis cum intentione poftea determinanda.) quamuis enim vterque actus ferretur in actum determinatum, & fingularem : neuter tamen videretur prima fronte habere rationem imperij respectu actus teligionis vt fic propter rationem tactam, non obitante, quod idem auctor loc: cit. num. I. abfolure affirmer actui fingulari, & determinato fine controversia competere in primis ratio nem imperij. His igitur præsuppositis, quod actus ille indeterminatus fecundo modo accep tus ab Quiedo respectu actus directi milericordix habeat rationem imperij, fuaderem ex co, quia licét dictus actus pro ve flat fub illis volitionibus videlicet melius inspiciendi naturas actuum directorum, vel per alium. actum reflexum dererminandi directum , non valear immediate influere in directum determinatum V G, in actum mifericordia : tame hoe per aceidens fe habet respectu illius quia is , co adduc perfeuerante, voluntas mutaret fententiam, & dicever (nolo amplius pramittere inspectionem actuum directorum, quos mihi indeterminate impero , nec volo mihi referuare inposterum ius voum alteri præferendi per alium actum reflexum determinatu;) vtique posse immediare influere in actum mifericordiz, & illum à le dependentem habere. Et ratio huius eft, quia cum voluntas fit potentia libera quantumnis habeat imperium indeterminatum poteft illud pro fua libertate in actu fecundo dererminare, ficuti faciebane mulieres pauperes Habreorum, qua praceptum indeterminatum purificationis, quo par surcurum, aus duos pullos columbacum polt puerperium fibi pracipie batur offerre leut. 12 pro fua libertate determinabane : Porro hac ratio qua viitur Quiedus ad probandum quod in primo cafu à le posito actus ille reflexus habet rationem imperi) aque conuincie a quod illam habeat in fecundo vi confideranti pateti nog notice ponere adam religio. 28 ograf

Necratios quam în contrarium adducitesel alicuius momenti concesso enim quod in co casu voluntas integrum sibi relinquit discernere a quem ex distis actibus directis posteamalit; nego productionem determinatam actus misericordia non poste actui restexo indetetminato imputati; ex suppositione quod mutanit sentenciam. Bodemque modo respondendum est ad confirmacionem ex imperio in determinato quod dominus suo servo dedir ecundi ad vineam a velad forum, si postea mutato consisto resinguat illi determinandum a quo potius ire velit.

Atque hac ex suppositione quod actue ille resexus indecerminatus concomitanter tantu & per accident duas illas limitationes, vel dinism i vel contunctim innoluae, quod s

29

39

cas ex suis intrinsecis importaret, non illicò petandum ellet eum à se rationem impezij estentialiter excludere. Et ratio este potest, quia quamuia iple fir indeterminatus in le, ex suppositione tamen, quod cum alio actu, quem exigit, contangatur, immediate influit in dizeclum; quatenus nifi. iple existereradirectus à voluntate minime procederet . Quare quemadmodum in sententia Onicci ex co., quod actus reflexus, indeterminatus limitationes illas non inchidens, expedet detesminationem voluntaeis què ad vnum porius actum directum quamad alium immediaté eliciendum, se determinet; non bene deducitur quod respectu actus determinari non habeat rationem imperij: ita neque actus reflexus dictas limitaciones habens,ex co quod expecter determinationem actus direction polles, sue per alium actum feciendam

Ad argumentum autem incontranium facile. in hac etiam via responderi potest, concesso anrecedente: voluntatem nimisum in co cafu insegrum fibi relinquere detesminare, quem ex di 🕳 Dis actibus poeius velit : & distinguendo confequens - engo deserminata productio actus misericordie non pozestimputani illi actui reflexoindeterminato totaliter, concedo; non potest imputati pertialiter, nego confequentiam . imputatur autom parcialiter , quateous nist ille. pracederer in voluntare, acins miscricordia abea minime elicenerur : ad eum plane modum... que oblationem duorum tumurum, qua fiebat . a puerpera Habrea post puesperium, omnes ex vi legis fiori tunc putabant: eique attribuendam caste cantebant, non obstante quod lex columbernmi gu'am oblatione contenta foret. atque adeò parpialiser cantum in oblacionem turmin iufliebat ; quemadmodum etiam partialiter in-Aufe io fencentia auctoria aches reflexus indenesminatus sexpectans determinationem dire-Ai à voluntate per positionem eiusdem actus fatere fit peceatin ponentaler - mebnas-

Ad confirmationem verö dieendű quod quécalmodum fi Dominus reliquifler voluntati ferni determinandum verant points in forum, velin vintem inc vellet a ferum, cundo ad Vincam, adum obediantin exerçeset. Se Dominus. adum insidificación in illam ictionem a fic quiamoluntas dum imperat fibi pen actium reflexum, indeterminatum mificientalm, vel religionis aflum, relinquens fibi determinationem ad vnumax illis adum le postupideterminus ad actum, misericardia, per hanc determinationem nonoexcedit limites secuitusinity a fe ipsam-

33 ... Contra conclusionemugutus principalemMõijeies primõ imperimunistetesse satiumbfui obiesta, sed obiestum atus nesseri indenrminatium se satium atus nesseri indenrminatium se satium se satium esti imperideterminatus nequis linbera rationem imperiMaior patet. Minor prolimum quiacobiestum
assus tesseri indeterminacies sincatus, vel illeindeterminatus sied acus indeterminatus nonalt satishila, namomnis essienula terminatur
ad singulare - ergo sec. Responde o concosta
maiore singundo minorem and cuius probationem distinguo maiorem andiossimatus indesionem distinguo maiorem andiossimatus indesionem distinguo maiorem andiossiminatus indesionem distinguo maiorem andiossiminatus inde-

terminatione se temente ex passe ipsus actus reflexi, concedo; ex paste sui obiecti, nego maiosem; & sie distingu esiam misorem, actus indeterminatus non est sactibilisa se est indererminatus indeterminatione se tenente ex paste sui, cócedo; ex parte actus resexi, qui versatur circa
ipsum, nego misorem, & consequentiam. Dico enim voluntatem quando dicit Volo elicere
actum misericordia, vel religionis, non intendere actum vagum, & indeterminatum, sed maximè determinatum, quia alterniro contenta
est, & ideò actuindeterminato sertue in virumque.

Obijcies secundo : actus ressexus voluneatis 34 indeterminatus versans circa actus externos V. G. volo legere, vel ludere, non haber rationem imperij respectu illosum - ergo neque actus retlexus indeterminatus versans cirea directos eiuldem voluncatis. Respondeo distinguendo antecedens, actus reflexus indeterminatus versans. circa actus externos non haber rationemimperijonullo alio accedente aftu voluntatis determinarino illius indifferentiz, concedo. fi accedar, nego anteredens, & confequentiam Aio enima quod quando voluntas dicit Volo legere, vel ludese: hoc impesium indeterminatum cum versetur circa actus de se necessarios, requirit slium volunezeis, actum, qui decenninet quid potius homini faciendum fit. Quo posito utique ille actua prior habebis rationem imperij refrechu determinati actus externi ar fi voluntas di-- can volo amare Perrum vel Paulum acum acus amoris ponatur libere abiipfa volumeate produci : poterir ab eadem ab sque alio acto reslexo - illa indifferencia imperii determinari-

Obijcies tertiòtex vi illius actus, quo volun- 35 tas dicie, Volo elicere actum virmita ve ficanel - quea speciales bonicareamon haber fibi proposras abintellectu, vel quia vult fibi per alium. actum reflexum dererminationem rescuaremen est explorata volumas circa aliquem actum, ita - vr abloluté possit dici , hic actus voluntari pluheer; ut patet ex con quiajoum dicto actu compossibilis est actus, quo dicac Volo elicere actum misericordia. , & sic de qualiber in particulari; ergo hic actus confirms, se vninerfalis non habet rationem impérijulta fere Omiedus mum p. Respondeo concesso integro antecedente negando confequentiam. Quemadmodum enim in. eius sententia ex viactus, quo quis dicir Volo elitterenchi mimilericondiz nel religionis, don. est explorata un lingua accisco vanta portas quam - 85 alium co , quod cum verinique carentia diffri--pacing fumper actumidie reflexes conjung f pa cuft puniheleminus) ramen distus actus refpecht directi, ad quene coluncis fe determinat, habet vationem imperija immon deber eadé ratio finit Valque a arge et er dite e la straga e e l'agrandi inta Obijeien quared en codem munitoù faltenen 36

Obsjeres quarto ex concess sense tos lateritas actus ille-que voltansision Volo totam Deidoactus ille-que voltansision Volo totam Deidogens implete, funon habert inspector actus speeiales pracepros, mon potest habere rations muimperij respecturation potest habere rations muimperij respecturation potest pracepti, dego
dec. Antecedens probatur, qui avoluntas beacticio funus actus in servicular qui rationem compacticio funus actus in servicular qui particular qui
amares.

amarer . ergo non potest hic actus voluntatem immediate determinare ad specialem actum, & per consequens respectu specialis actus idem a-Aus vniuersalis nequit habere rationem impe-- rij . Respondeo negando antecedens ; & ad eius L probationem nego item antecedens; amor enim quando fertur circa rationem aliquam commu-- nem in tota fua latitudine ponendam á parte rei, quemadmodum ponitur ferri ille actus, qui practice vult totam Dei legem implere : necelle est fevatur etiam circa omnes, & singulas spe- cies particulares, quatenus sub illa comprehenduntur, & eius amabilitatem includunt ad enm plane modum, quo quando quis vere amatiDeim, necesse est amer eriam proximum suimis propter illum. Ex quo patet falsum esse, actum illum, quo quis efficaciter statuit totam Dei legem observare, non posse determinare volumez-- tem ad specialem actum legis Dei, qui obsernamius occurrie, posso quod ex parte intelle-- Etus ipsi voluntati proponatur eum esse vnú ex - illis, qui in lege diuina consinentur.

SECTIO QVARTA

De Imperio directo, O astu ab co

Nomine imperij directi, veidizimus supra, intelligimus intentione sinis, boc est des-- derium efficax, ex vi cuius voluntas determinata manerad electionem. Boxro electio est volitio quadam efficax medij particularis, quod ad fi-- nom per intentionem defideratum consequendu conducit; & ideò venir nomine actus imperati quatenus ab ipfa intentione immediate depen-وــ der , non canquam objectum ab illa volitum و i feditanquam quid necessarium ad obiecti shi - consequationeln. Vedê fie we dicta intentio dicatur imperium directum, & son reflexum; co quod per illam voluntas non reflectit supras fuos actus ; fed skind habet pro objecto. Ism - werà de his duobus: actibus: duo à nobis dispre--densidectione quasipolipat a Vaum persinerad imperium directum, num feilicet omnis intentio finis sit necessarià volitio mediorum. Alte--rum ad actú imperarú o anividelicet omnis ele-. Cio medijames intrinsdeciobiechi autetionis. ห้อภักษณ์อั**ด** และ และวัน โดย (ครั้น และสายสายสาย สาทูส 1-

Astentionem finis affirmecestario nosistione inediorum si vel formalison also expresses. Vel falnom virtualison alcimentariona il ta Suarez
Vasquez, Lugo, Hurradus, Aldrese, Ribadus

o entre, Eralijano menimizzo in Sucietaco alquos
estar Quiros in furtuali infratro entre a alicòt

optife fir la contraria funcintia cum Molinai Graundo Ruizzese ali jounne orà se citatia ellero
eg Et quidem quoti compissimentio volquementa
mediorum includa e un estampento probrema ex su
quia nomine intentionis finis interbigimus alche
alculum estam ipsua finis sella desiderium efficar
ficarium estam ipsua finis sella desiderium efficar

43TEATE

- per hoc differt ab amore fimplicis complacen-- tiz, quod hie sibi complacet tantum in bono proposito j illud verò fertur in eus realem cosequationem a at qui lumine mutura constat, quod quoties aliquis intendit realiter consequi aliquem finem; souls adhibere omnia necessaria : media ad illum confequendum - ergo omnis in--tentia volitionem medierum includir. Neque dicas sufficere ad incentionem fifit cum huiusmodi volitione coniuncta: non autem necesse -esse, quod cam habeat secum identisicatam. Ne id dicas, inquam, nam intentio attingit per se ipsam sinem ve possidendum; sed non nisi per me--dia possidendus ab intellectu proponitur : ergo -delict intentio per se ipsam attingere, & amare vmedia 🦖

Qued verd non fit necesse, ve intentio sinis sie formulizer, & expresse volitio mediorum, sed shifficiat si sit virtualiter, & interpretative talis -probatur quoque. Quia quando quis sciz se ad--hibere poste multa media ad aliquem finem con-· sequendum, sepò contingir ve determinet, de -fine, referuando fibi ad aliud tempus discusso-- nem rationum; quæ ad medij doterminationem spertinent, vi si quis V. G. mane flatuat ire in ivillam fuam cras; & vesperi determinandum. -selinquae aum in lectica, vel in curru vol potius æquitanda ire velit : imò accidere potest dre quando statuit de fine, ne distunctine quidem feratur in media in particulari; sufficit en inchi in comuni sciat dibi non deesse media ad illustine obtinendum, ve eum possit efficacites intendere. mal Arque ex his colligitur decisio illias quaflionis Theologiczenum scilicer poinceste Deus sintendeza efficaciter punitentiam Petrity. G. ame prznikonem absoluta peccati illine Nega-- siuè com respondendi est cum Suarez , & Alis -doctoribus lupra citatis: & recté, quià hoc is lo -quod intentio amar finem ve confequibilem per -modiamodiil aucom vnice requifici ad panitentiam Petri fit peccatum ponendu: recte deduci-- in quoch deberet. Deux eins amare puesatum.

Contra hoc obijeit primo Caleds with strute : www. 9. fic :: Patest Deus insendere vrabfoluse ponatur, aliquis finis per ca prezoise menta, in sea mado, quibus pranifis est funtrus fipante. seer dicta media it fed per scientiam bould reselle corum premider: Dans la fi permittato petralism -Petrisid infahibilitor futueum effeç & punitonegram cius quin same curipfum pecesum sergo coznoscie: principodul ponacur pomisso abfone vito amore peccati exilteres panisontiaus potelt igitur hanc yt ficiefficaciter invelderes x? Respondeo diffinguendo maiorems & siduidem inter media minumentun necessario aliquot -turpe, negot dontta verd controle . Deinde di-Aingun minorem prer foienciam continionatam pezuideuDem fi perminati pecenniti, fifalifbuliver illud fururumis & providentiam's "qualte ametur peccamin i sipamirenciamiann'incentae egoncedo: ikkametahquamikinenh kinsendishisi soncedo misorems, do in hôd feinfus concellar priorité du ad finguiare . eigenfaoiraftogrogene siteoseptl -eddbijeii: fedulido mananim. Kacantiano afficialer finemalishing remarks bertalishing the A BER A bix of reconcited to sient relations are the

Digitized by Oogle

43

obei persentiation production supplies and a supplies persons of the supplies presenti a bod fubicin permattici pergorbrea i disse - Kelhondecoroa cellectici et e al findemendo egio ngraus has obtaineath pensionais pensolico anos nem non incenta finallier Asonoccid massecquary Blum amonem peocaeiusi obtioerisdebeat pahitongs per obsentionem host sterim tentam negot Tet; verum ad hosquantianpolino 28 atm 3 1845 17 In Bangrimo : Intendens aliquem finem a mont cellibrate agrees. Status supportes : America agree par page. elygers: crease idem dicendenniquende furir phas Full mode ad pondadum aliqued medium, nombi sea objety ad idotorminature madeur at led pieca catú poteľegodi nehode ameterno vetý er pisov mullenam achgo fufficiatifia Deusaponian i him pen permittion improved applied consequences m Refugades donocide maisto ienthymemancides Alaguendo minorem fedificapospo à paramenta abin hundingion i postoft il valiper ampremanteli pere permittioneim; 19 unuder annahmentum necessale times of the part specification and the principle of the part of t oddo entiretti itale: miedada a stegov ti indicen odo conlequentiam ; quiz a mon fines ve affequibilia aunt totten ich per ghod allehuendune flage. A

Schritz isonatie ficuti fe habec intentie finis als ipfam abfentem, itargaudium adallum praeform tem; fed Deus gaudensodezexilinatia panitem eix, non tenetur ganderu de procaso; ergo neque incindens existentiam panitential tenetur amaro pocessium.

Respondeo negando maiosem absolució. Distry
patital tara est , quialintencio sinuscendes and
cius pranime se quidemiessicacitem, quara dem
bet vello omnia y que ad cius sponesquipossesso
princida sum ust gaudium de serassicitum spen)
culativà tantum circa sinem secundum se consisti
deracum anyande sir ve posse quia dicità des silo
ex sumica cione accepto gaudere, a non hutem des
lumi secundum.

a Obijeit denique tertid num et li fice Renerale Densissional: missiumpta occasione ex ving 12 pecesminola Pecci, ipium pecesarium Jum fi sippona musicanami certà cognoscere non diter frontam Petrivaluzum, aisi ipie a qui in cartenia ett a musuum abi qo pecesi na peccesa cogità a peccato velle permistanem infallibi qui peccatil Petri e erga in creatis, potest qui sa qui i smerpeccatum, ville aliquem inem, qui i smerpeccatum a ville aliquem inem, qui i soggit voluntarem ad permisimanto peccati.

ERefpondeo cafirm obfouse proponi 3: cumaso chim dicae Lomment fumpourum pçostionem vé ex while Pers ne poccet. In decuality posterious inppetrit cumpre peccet, debete dare: Pesto, allev chain occasionem . Sed quidquid sie de housvircoit ribi: control num occusion plurarum. Penti ficil pracepta Counnisies et prainte per hoe : quode eaminon posses que constante de la constante d colidi eig parorum fir fotum anticus prem v almara Adicia occusionan popular siple pakta incidenti in aliqued poccatum; in muteo autem fenficq protettit probatis; erga mala est : Probo mir s norem, que sola probatione eget. & & quidem? quod non procedat in primo sensu probatur, quiasic Deus intenderet peccatum Petri exequendum per occasionem illam tanquam per medium; non enim intelligibile est aliquem-

rello efficaci temo dealionem poecari alterilla fost compatible and a property of the contraction of the Quod verò meque procede cien fecundos centres इम १९६१ ने वालका हाट केलहर १९६८ प्रमाण है कि १९६६ प्रमाण है अप १९६४ में १९६४ व्यापा में Bitt Mandum a Metsociam viers peces minplace Mulistiz comblates ja inuque bus melo dispedente Ciproducti anusal, su filippoint un perellitamentimi producti distribution di producti di successione di successi perm's came fincemely and fuz dibinone equipo quantista di allillia alupko puantambadab 601, france des de sinicipation de la company de la compan serenciacio decinquicamenpostante finique gliod cumoucanous mad percention of Persimple lam habeat conductionisi adoptetis in maine m stalle a straight a later the continue of the straight and the straight pecania i Deoperaciana in lendiro meloni. cer finem, primo macerialiter; from ainastrugos ter : quamuis autem amare me : in: i repicel in-- SYBSEC TOO HOOK BIR! ORWE! trinfeçe malum quando finis eft malus, at con amare medi analyzific abrusa ale biolect ; 1004 tune fierets quande quis ex co quod intes derat

Poud focundades fecunda Conclusios Om? des all amono bach un rennionia IV. Cit quando operiore i de la lece som per la constante de d isi nam, becelle elbatiod until ésposier. lagite tom. Sic: Arriaga: shi lemmon sh from Piell 5 shealsh companies leduite poi pi bime founde labyi 8-tire on the same who lies the many was functed that is humanim humandschon pare a ferre volum ganginan ac Bell imanil adil qie a ruivardi itinizar ergaranntillas ireasanionets. esti filmantes palleup do citivare in proprieta con incama mais estis est ad all quid a spood reliqueiser ibbri unter die render han problem quantite dutilionari burpi us pupite ineception we liquis McCountendens (anicatomos committee medicinaming usualsmirthe medicinals of ours ad eam' confequenciaco & & firmt elle lin faachabitem ratione dulcadania squam babetinde cunt polle hunc amare medicipam, nullo grado per hutafmidit actim apende fanicatem. 12 V

Probatun primo Conclusio antia per hoc della ferenciacito ab intentionel quod intentio desiderate objectum futum propres se ipsum : electio veròlisalizzadium y non propres se ipsum : electio veròlisalizzadium y non propres se, sed propre tensima acreso de Essentia electionis est esse moitus suis esse apostratem respiciendo tanqua montionium quos sed sinis est objectum susent tionis esso un compres suis habet electio esse amor obuech intentionia especialista o tumpo

o Ad hacinespandent sliqui primà negando se quelan scheunt enior rectionem illam elle pectaministrationis squa habet pro fine aliquod puetiministrationis squa habet pro fine aliquod puetaministrationis squa habet pro fine aliquod puetaministrationis squa abapta ununisque efficienter procedit o Sed contra esponia se la cassino pio vera esse fine son que estato que de se interenta morrem alteristra sociolum existanti et interenta intresta de se interenta intresta de se interenta intresta de se interenta intrinse si intrinse si interesta intrinse si int

48

49

50

form effectively ad sumplement modumo they cumo liheologi a quod ellen mahu achu milmin conthiso imperatus ab attu babance pro mosino vanam gloriam carqui hocasha fallum pares ex sife a sint printiposition and pour bond and by ofted aliquety bacm tradum a ex intrinsecie fuis malament; nec peculo alique recione; cehagen Kangerium fi non concipianis officientes proces does ablincentione finamillium malum respiciq ontem etgo dicta electio aon olt poccamino la-s per chora qued abienenciano mala efficiaritià licute est actus homus absimperio restexo mala inthessend fed ex justed forig find a drocent Ais delicertamen obigenum immunionis. m Nalbandero istij, podanti latunda: electionem duplinier intellige polle amaze medium propy ter finem, primò materialiser; secundò formalis ter : quamuis autem amare medium propter finem Kormaliter importer ambremfinis, & ficintrinseçè malum quando finis est malus, at non amare medici propitialistem materialiter; quod sune fieret, quando quis ex eo quod intenderet 71 Anftatem V. G. vidunz quad beneatur eliger modicinam , chigae quitiem illam fed pra allettus dulcedine aquam in ipia cognoicia, val obalium finem y & acom propier bonicstent fan entracis , & ideo hang volutionem medicina appeliant electionem materialiten, & non formalifer ! dram fran boile por Libraneuto mequie Voluntas ex co quod finem incendat » folum-? relieur povere idiquedadidium finem confer diffugin nefellation ett ded aq iven coulequendum non sift necessaria vadicio medis propa tor dictum finems que de clostio formalicer; led Aiffigit: volitios medijoen quipenmque alio fincas fed motivo sque of clottio materialites viere go 866 Major videntic betta, & minor propateir, drif medicionen Muoenmane tragentifind adhibeatur 3 aque vaitis est ad fanicatem avquirendam : ac. & existe ipfine fanicacus ad-. hiberetur de la complème carrie e en la fina pare la

Verum neque hae responso solida en 1 nam. huinfoodi clochio materializer accepta, qua dicum Aduersarij voluntatem ferri in medicitrain post incentionem fanceris quamuis nemine cogicante fe una mumero vedisso uformaliter. tamen, & per intellectum en duplex; nampra: At ell beoledinie megicins beobter abbetipilitatem, quam habet in fe ratione dulcedinise habet rationem intentionis; pro ve verò el prolequutio eiuldem,quatenusœb intellectu repræ+; fentatur ve mediam appum ad confequendami. sanitatem, babet quodifitioloctio, ve manifers ftum eft . Tum fic : nis hac volitio, quatenus, est electio, amaret faltem implicite fanttatem_31 fequeretur, quod que ealis non relpiceret formi maliter bonum ; fed hoc aperte repugnar vorge &cc. Minor patet,fi quidem motiuum formale voluntatis per modum prolequutionis est cansuo bonum, vii vidimus supra ; sequela verò probatur, quia præter bonum fanitatis non eft nist: bonum medicinz;quod quidem eft duplex dans delectabile, alterum villes nequi hac volitio, pro ve eit electio non respicit eius bonum dele-Clabile, ve confer , quia sic haber rationomia intentionis, ergo respicie cius bonum utile: fed

tota appetibilitas boniveilis refunditur in appetibilitatem bonis in ordine ad quod vtile effi ergo imposibile effet hae volitio no amet faltem implicite fanitatem ipfam, ad quam confequendam medicinaook villisin anathi non inan Neque dicast hoc argumento conuinci, quod fuilla volitio effet electio formaliter, fic fe haberet; verum ad hoc swelfe electio materialiter, fufficere fi proponatur medicina voluntatil ve veilis ad fanitarem ? & volutas illa eligae prop ter dulcedinem quam foit in fe continere? Ne id dicas, inquam y quia fic voluntas non vellet medicinam ve veilem , fed medicinam , quæ eft veilis, & sie per hane actum profequationis no ferrerur in bonum formaliter, fed materialites tantum . Quod implicare constat aperte, si ponamus huinfmodi actum non habere rationem intentionis, neque respicere medicinam ve in fe amabilem : rune, enim fi adhue voluncas medicinam profequeretur, & non ve veilem, ferretur extra fuum obiectum; ad cum plane modus quo oculus fi videret obiectum coloratum ; & non attingeret rationem caloris. maineupelnos

Neque iterum addas sufficere ad rationemas electionis constituendam; si respiciat pracise medium quatenus veile ad finem consequendum, ita ve bonitatem sinis non ve morinum; sed ve merè terminum boni veilis attingat. Contrament quia medium quatenus veile constituitur per bonitatem ipsius sinis diuersimode participatam; de qua re susse sinis diuersimode participatam; de qua re susse in Physicis disput de essenta materia sectione sexta, voi statuit mus materiam per candem potentiam formalicar sumptam respicere formas accidentales, ac substantiales quia ha habent rationem sinis, il-

Porrò ad fundamentu, cui hac responso nitebatur, distinguenda est illa maior : Voluntas, ex eo quod finem intendat, folum tenetur ponere id, quod ad illum consequendum necessarium eft : dicendumque quod teneatur illud ponere eo modo, quo ipía potest ponere , & non alio modo; Et ad minorem subdendum ; quod lice ; ad fanitatem consequendam non sit necesse ponere medicinam propter fanitatem, fpectata proportione, que ett inter medicinam, & fapitatem, quia eriam fi non effet volita in hunc finem, imò neque effet absolute volita, ad huc fi adhiberetur, fanaret hominem : tamen fi fpe-Cremus modum, quo medicina adhiberi potek à voluntate, dicendum quod quemadmodum. non poteft nift fit volita, ta neque poteft nift fit volita propter fanitatem; Per quæ patet responfio ad probationem minoris. Dico enim, quod licet medicina ex quocumque fine adhibeatur, æque vtilis fit ad fanitatem caufandam , quantum est ex se : ex modo tamen operandi volun taris necesse eft ex fine acquirenda fanitatis formaliter adhibeatur: alioquin dicam ego eam posse adhiberi ab cadem fine vilo prorsus fine, arque adeo nullam prorfus bonitatem formaliter attingendo . toga amaitad ing clot sepre usaren rund non procedur in prime kind probacity

শালে সঙ্গৰ্ভ 💎 🔻

2101

1.

SECTIO QVINTA.

An imperium efficer. & : determinature tollar libertarum albu imperato.

Oncluso est assismatina, Pro cuius intelligentia notaremi imperium efficar dici determinatu, vel indeterminatum non quidem in le; constat enim conse > quod est, ess in se-determinatumiled in ordine ad actum imperatum; 10 quantum potest in illum serni vel determinate, dicendo V-G-, Volo in hoc infranti clicere actum amorie Dei : vel indeterminare , ve si diceper. Voloria hac instanti elicere actum. amoris Dei vel humilitaris Que polito dico imperium illud efficax reflexum quod decerminate fertur in actum imperatum voluntatis directums ி tollere abeo propriam ஐ ஆப்றாediatam libertatem v.8t illum denominare liberum tantum... extrinscee per libertatom, quain habet in se ad. cum planè modum aquo frimperaree aftum externum's denominaret illum liberum per denominationem extrinscam à le proveniensem. In hac sententia x sunt Sotus prime secunda tom-2. hb. 6. disput. prima selli 5. G disput. 2. fell: 6. Ripalda de eme fupernaturale despue. 68. fect, 2. Hurtadus 22. difput- 136. Quiedus de anima contron. 9- puntle 4. Attizga en primam fecunda teme To dofout . 4. fect-grown . & alij .

96 - Probacur vuica racione: quia huiusmodi imperium efficax, reflexion est ex licis incrinlacis connexum cum actuimperato stita vi quantum all ex les lit incomposibile com eins carentra; alimnde voto antecoditi i & cit causa illius, vei dupponimus. etgo tollis abso propriam liber. estem Confequentes: pater, quia omnis fuppolicio antecedens detecinipans ao luniacem adiaciti. sollit abreo lebertatem, quiacenus affert necessio eatem ansecedensem tenentom fesex parte prime cipij operatini , quadielt notantas. Quod fi con+ tendant Aduesfarij maufmodi necessitatem esse confequentem 2100 quodies militi voluntas imponie a fic ithurga : Volontaves: fupposition acins efficaciter imperancis duplicem necenitatem, the determinationemathi imponit a primi the in ordine and ipstum actions imperantem; pofico quod illumirelleis precuffatio elivis ; & est ad illum eliciendum determinata. Secunda ER in ordine ad imperation squarence point at Calimperance officaci, quo dieseo Vulo la hoje daftanin:elicere actum mistriografia V.G. non potest illum non chiarre; macunais incentificat Mainettificus ; Scrimerminacio con fequent fies & ided non tollat liberrarem propriam aiffus the permeis : me pafter merel antecedons , quia. monosti car ex supposicione ipsies actus impera His leg alsering and it habee we december it uns illime: Neque resert uniuspodi decermibachum affe positum ex libera determinatione voluntatie; quia lieer hor non praindicer libertati proprie actus, qui se habet ve determinakiuum : prziudicze tamen libertaci propija 42 Que , qui se haber ve determinatus ; tollic enim indifferentiam ab eius principijs immediate in-R. P. los. Polizzi Philosoph. 10m. 3.

fluxiuis; non minus quam si esser qualitas-quadam mortua, voluntatem physice pradeterminans ad eundem actum imperatum eliciendu.

Obiscies primo in codem instanti in quo yoluntas elicit actum imperantem, & imperatum, in priori natura duas habet immediatas libertates in actu primo: Vnam pro imperante, quem per nos desasto elicit libere. Alterampro imperato, quem poterat independenter abimperante libere producere, ergo duos actus immediate liberos in actu secundo in codem intanti producit.

Respondeo distinguendo antecedens: voluntas in priori natura habet immediatam libera eatem in actu primo ad producendum actuma imperatum, independenter ab imperante x conceda; dependenter, nego antecedens, & consequentiam. Dico emm nunquam voluntatem habuille libertatem in actu primo in ordine ad producendum imperatum (mmediaté liberum » dependenter ab imperante; co quod implicae contradictionem polle dari actum imperatum. immediaté liberum, qui pendeat ab imperante efficaci; folum igitur habuit immediatam libertatem in actu primo ad producendum imperatum independenter ab imperante - Ex hoc auté non lequitur , quod in co inftanti vierque 2ctus immediatam habeat libertatem in actu fecundo ; quia libertas in actu fecundo imperati eft, ficuti erat in actu primo; in actu autem priimo non erat immediata, fi ille procederet dependenter ab imperante, sed tantum mediata. quare yt voluntas intelligatur habere libertatem in actu primo proximo a & completo producendi actum imperatum immediate liberum debet concipi cum negatione actus efficaciter impenantis. Non quia actus imperans est imper dinsentu quomodocumque ad dibertatem actus imperacialed quia eltrife impedimentum, quod non pourit per actum imperatum destrui;corroborame com porius imperium ad pea fentiam imperacis qua deliruatur , Porrò impedimenta que por aduentu actus fecundi excludi nequeunts debent præintelligi exclusa ad eins adneneum salioquin nonfiet actus libere.

Obigeies lecundoù amaz est necestario. contiemus cum omitione adej einfelem obiects, ficuei actus imperans cum imperator fed potell volun-Em, exiliente amore a adium pmirtere liberein perdibercatem immediaerm pergo potefiction enistantejatu imperaties libere per libertatem immediatam elicere imperatummus : sko AO less argumentum responder primo Murradus difen. 136. feet 2. julifett. 4. 5. 44. ht gangacon rangille ampoorate, metois que conducte spagoies volumes chicie aduniamonis, prius nawars fomfieir libere odium . Vnde non pocell amor:inducore omithogi odij necellizarem. . co qued hae ance ipsum supponitur existere li-Bere ; contra verò quoties elicit actum imperanosm , in pofteriori natura elicit imperarum - Non oft igitue mirum fi imperans ei adi-i.t Verum hac response non procedit univer-

faliter; quia licèt possit aliquando contingere, ve voluntas prins se determinet ad omissionem

Kkk odij.

cdij, quam ad productionem amoris circa obiectum propolitum: experientia tamen convincie quod non semper id faciati, sed sepe iza seratur prime per amorem in obiectu, vt amor sit causa oarenza odij; ad cum plane modum; quo calor introductus in lignum est tausa carenza

frigoris. Responder secundo Oniedus loco cit. num.19. Concessa maiore, negando minorem existimat onim impossibile esse ve in co instanti in quo est amor, voluntas omittat odium libere libertate propria ipsius omissionis. Hoc probat num. 15. ex co; quia ad omfilionem liberam requiritur non folum ipfa entitas omissionis, & potentia ad actum, cuius-est omitho, sed etiam carentia entitatis necessario-connexa cum ipsa omissione ; cum igitur actus amoris fit entitas necessariò connexa cum omidione odij, implicabita quod voluntas in ep inflanti reali, in que libere amat,omittat odium libere. Quod li dicasq ad liberam odij omissioneth fusficere carentiam amoris, ve determinantis ipfam omillionemis quare quidquid fit, & amor tune existat, dummodo ad illam son determinet; non auferet ab ea propriam libertatem: Distum hoc impugnae idem auctor num: 15, negando poste non determinare, quad probatentes quia inter principium determinatium omilionis odij, quod in casu nottro est actus amoris, & actualem eius determinationem unita et diffinitio ; si quidem per sua met entitatem amot determinat voluntatem ad dictam omissionem " ergo ve voluntas intelligatur libera ad omittendum, debet concipi cum reali negatione amoris; & per confequens implicat amorem infunditex prauifione omissionis liberzediji: Quod a physica pradeterminatio infundi poteft in posteriori nature ad exillentiam adus pipd quem el apra prædeserminare voluntatem; & casu quo fig infundieursbbereati illiusactup minime prziudicae: Ratio est, qua cum:acus:postitus physice procedut à caulis , potoft pramideri procedere à quibus defacto procedatainter quas dum nen videtur phylica præderermingtio, quamuix in nonnflanti realiter existat; nompræiudicat libermei ilinasactus: at.ominmibeta non producieur physice, necescidatus aliquid verè prius natura respectu illius. Sed sansom interpetratine sideò dicendum camprocedere à voluntate que es productiva acque appantili & ab omni ea quod eft in ipla exclusived tinidem actus oppolitis cur in in de la carre de la comperatacione fla ibomlui

iulmodi est amounte aqui est propi est iulius est iulius verimgemai fatear, hunc Quiedi discurium probațea on possum puto enimino iinstanti, in quangstamon, noduntatem posse degratito omistermodium dibore libentate propine emissionis. Anto, qua memoure un strongual multa potest assgrani espugnancia aquodi inologe edem instanti realist. On voluntat pre strongementi espugnancia pre strongementi ligaturi nodune strongementi ligaturi espugnancia in contradictionia in contine adodium saceius emissionem più secundo antem signo intelligaturi determinare se ad omissionem odi principationia verò obtinerata dem libertatem cottadictionia

Shreet, gwa soor chiffen counds esse yulling servey and servey built servey and servey servey servey and servey of the kind of

ad amandum vel non amandum idem obiectum; & in quarto derique determinare le ad illud amandum. sed si ita se habeat voluntas in eo instantisia que amat obiecti flibere omitte edio habere illud-libertate omissionis propria ergo &c. Minor, & consequenția videntur certæ; Major verò probatur; si qua enim esset repugnantia, maxime quis 16 porell in tertio figno. intelligă compleri à Des votantas in ordine ad amorem, & eius omillionem pro eodem illo instanti reali sed hot gratis comnino afferitur, quia illud nibil aliud imporent quam Deum videre liberam omissionem odij 16c eius intuitu complere voluntasem adiactàm amoris eliciendum ciroz idem obiodum's velit; sed hoc nonrepugnat ex parte Del', neque ex parte voluntatis, neque ex parte complementi, & multominus ex parte actus amoris eliciendi ve pates ergo 8co2 in the way there is quite in its fifth in it. -: Ad rationem verò ab Ouiedo in contrarium adductam dicerem : Ad immediacam libertatem omilionis odij, pruterunistatem illius., & po-

tentiam adodium; & adoius omissorim ponendum Alufficere areatram amorte à non quoi modocumque bed se deverminancis voluntarem att diciam o'misliogem (Quure, quemachnoclum) fi Deus in hac in Battil) postquam-videt) action amoris procedure à voluntues indeterminatain potteriori nature zam physice prædeterminaren non præiudieures iprmediara libercaci calis a: clus; co quod physica predescentinatio, non se haberet ve principjum doserminarium voluntaris in ordine addichum achim; he fi voluntas ita le deserminat ad umishonem udij, vrin posteriori naturzninselligatur se determinaro ad actum amoris, onisilio illa proximani 82 immodizeam libertzeem hizbeble: Ad probationem in constrainm responderem argundo antecedens, quod videlices inter principium determinatiuum amifficuis edip, quest in calie nostro ch amor, & acqualem eins determinationem, mille fie distinctio. Quantities der sur met ansitatemamonad dicham omissionem determines destinguitur taliam esus vis doterminativas ba-Quali deceminesionophe hoognod achielisedeterminaniorcochotiae volumentem carerdocho ex viscous amoris a gliem-clocic greu quo fiat quod Myoluntas impriori: signonad;amorembso dempminaffet ad omissionemissans non postot consipyp, vr. actu deserminata abiamore, carehetodia. le pendeterministionphylica perfuam entitatem descriminativo bantacom ad actum, cuius aft pardoterminatios quatenus videlicer: illa informat, & samen nifi connecet cam pro ve à le lisformaram operariillum astumenon intelligerur ad ilhim seem determinates all relies non obbi 🧩 Porrò disparitas si qua adduciour interactum positiuum . & omillionem liberam non sacit ad rominam quamuis omifficinen produca un phyfice a caufis o quibus adferibitur , neque fit verè esture posterior ellis, i non potetizamen negari, quando procedirabbere voluntare squin cam respiciat ve complete potentem pangia quival ni isi in biu di immuloqqoi musha ni isifir Japapag le labet ve determinatus, bil e enim.

inal Ferencium 22 a. principijs dome and ing in-

poterit respicere sodem mode sandem voluntatens, etiam il realizer existat in sa actus amoris; prastertim si dicamus, quoli voluntas tunc ex modo tendendi per amorem in oblectum ili actu exercito ostendas ita sibi oblectum placere y vi eriam fi illad non amares, nullarenno induceretut ad illad odio habendum.

Veram hoc dieere non videeur nobis negefarium 3 nam fi supponanus hominem carere la habitu tum sciensia, su erroris de aliquo obicto, etiam si vaus habitus fir essentializer exclusitus attesius, nemo dinetis essentiam habitus erroris procedere ab habitus sciencia, casu quo hono ille postea acquireres dicum habitu; viide falsam en vinnersaitest carencia rei adscribi debete quant ei, quod est exclusium illius reisque est opposta dictarcusentia.

. His igieur duabue responsationibus ud obie-Rionem principalem polihabicis, Respondes sertio diffinguch de shaier em ... Amor est heceffarid convexus cum omilione odij, siekti daus imperant cum imperate, & quidem fi loquamut in lealu-reali s dondeito. An autem in seath caufali, & illatiuo, nego maiorem; & sic distinguo eriam minorem : poteli voluntas, exificate amore, libere omittere odium, & amor est folum realiter connexus cum omissions odij, concedo? ica ve fie etiam cum ca illititità conhexus ; nego minorem , & confequentiam . Explico distinetionem, quemadmodum repugnat, quod amor existat fine catentia edij , sic quod existat actus iniperans spè imperato jeuni hoc timen discrimiet quod ad umorem fufficit si realiser sit cum carentia odij communitas in voluntate, in qua est stad actum verd imperamem efficaciter tequiriter vo non solum realiter se continuetus cuimperato : led eriam illarine, Ita videlicet vr fie causa illius : Primum paret : quia nil alind exigir amor, mili quod non fivodium in fubiceto, in quo est, sind hoc non esse ab ipso, sind allunde procedar; quia theo exigencia in phylica oppositione fundatur : at per imperium effican refleximum intelligiams actum voluntatis, qui non folum valt que modocumque existentiam actus imperati , fed vuls illam per modum imperi), acque adoò aliquam canfalitatem ergo eum exescendo. Vndè quemedmodum repugnati quod quis imperet ferto: ve afferat illi librum? quem ism habecoin manufica quod voluntas impesor fibi actum amoris, quem independenter. di imperio in codem inflanti fibi producit . imperium enim in hunc firem effentialiter ordinacur', ve cius beneficio aclus imperatus existari Non neganezim samen huiufmodi caufalitines quam exercet in illum , not elle phylicam if genege: Molentis, negue: nevellaris vanino ad exi-Rentiam illius; militominus, importare supposicionem antecedentem finderent ex co, quita inti-Perium fulluie in genero vaula formalis detetdinando voluntaten un accum imperatum acc cuiti pland modum quo viko wata influerer iti actività amoris: Dei y esiam fi es daretur homin? Rebelli vogninonem supernaturalem de Deoy Pel-duminingricus de podens illum amorem of particles with Beneficial Philosoph come 38

ona Deus videret huius amoris productionems beatam vitionem et instituteret. Hac enim productionem et instituteret. Hac enim productionem et instituteret ab eo propriama libertatem, licer neque essicienter neque necessario illum causaterquas verò sinè ea nostate esseriamo.

-rRespondes concosso un recedence, negatido consequentiam; ad: cuius probationem, atgomaiomin: nam vel supponimus actum opposicum in primo inflantisita quo ell'sproducere print mum partem habitus fibi correspondentis jevel im fecundo in quo conservaturi si primumetiami si actus ille repugnet stare simul cum habitu oppolito fumme intende praualet tamen contra... illim, eumque deftruit. Quare non camirepugnat illi habitus, quam actus imperans darennæ actus imperasi,quam neceffario excludir5& sicinon est mirum si habitus non tellar ab actuopposito libertatem, tollat verò actus imperansi ab imperato. sin autem dicamus secundumis; patet etiam minus repugnare habitum fammle. incinsam cum actu libero-opposito, quam actu imperantem cum estentia imperati; quia hio! ne in prima quidem:inflanti cum es fimil flare? pocest; concra verò habitus summè intensus cir. actu oppoliso. 11 that a married

- Divicies quarcie: saclus imperatus propri-! 68 amilibertatem amitteres : Tequerotur quodicafir quo quis ex timore panarum imperaret Bickficaciter actum contritionis, contrictio hac non ellet formaliter libera; confequens est absurdum . ergo &c. Sequela patet . Minor probatur squiz shaeo contririo non esset in fe libera, peto num esses disposeio susiciens ad instituationem nec ne?Si affirmas; ergo etiam si ex defectu auxilij excrintegi non Clivereeur, Komo deberer instificari, quia-eandem exerceret 414 bertatem ; ac si ezureliceret ; quod est contra : communem fenfum. Quod si neges; ergo komofi-postillud instans moretetur, iam dampareture contra Scripturas , que homini contrito glories am spondent . am (pondent ...

Respondes concesse sequela maioris, negando minorem. Adiprobationem in contrariu
dico: omnes conuentre debere in eo, quod illacontratte sic imperata esse dispositio sufficiena
ad instituzzionem, quantumuis non esser in
se suminazionem, quantumuis non esser in
se suminazionem, quantumuis son esser in
se suminazionem
percotorum contricis cordepromittunt, nullanc
que faciunt distinctionem inter contricionem
siberam liberate proxima se cam) qua est
libera liberate remona neganda tamen esser

Kkk 2 conse-

Consequentia , videliert quad etiam si hamo ex defectu principij supernaturalis non contereretura adhuc deberer influfencari. Et ad confirmatiquem in contratium dicendu a quod infificae tio non est proxima exercitio libertatis, quod habetur, quando homo conteriour, sed contritioni iph vel immediace, vel mediate libera. quare fine dicamus cum aliquibus Theologis liv bertatem mediatam adus imperati sufficere ad chilinchum meritum ; Aue cum alijs achum coneritionia esse physicam dispositionem ad habitum grasia, non sufficiet fala libertas actus imperantis contritionem ad austiscationem, sed eris necessaria ipla constitio. Quad si neutra... sentenna placet, recurrendum est ad liberam. Dei promittionem , qua se obligauit acceptare diciam contritionem tanguam dispositionem. maralem sufficientem ad infundenda peccarori gratiam fanctificantem.

Obijcies quintà: lices aclus imperatus necessait dequatur ex imperature: antecedit tamen cognitio veriusque aclus, & connexio vnimen cognitio veriusque aclus, & connexio vnimen cognitio veriusque aclus, & connexio vnimen com alio ergo quando voluntas se deterterminat ad alium, & sie verque propriam haterminat ad alium, & sie verque propriam ha-

Responden cancella antecedente a negando. confequenciam . nihil enim conferre connexionem versusque actus, & simultaneam corum. prauisionem ad immediatam liberratem actus: imperati pates ex acibus, qui dicuntur volun-t tarij in çausa s qui licee habeant huiusmodi. conoexionem cum actuaqui se habet ve corum: eaufa, & huiusmadi connexio przuideatur: hino tamen non fit cos elle in le iplis volutarios. Hoci idem confirmatur, casu que Deus dicoret alievi 2 Si in hoc inflanti libere eficias acum speis: ego infundam tibi adum caritatis, quo necestario ames me . tunc enim confige actum carita-. tis non elle liberum, & camen antecedit cognitio veriulque actus, & connexio vnius cu alio. ergo &c.

SECTIO SEXTA.

Qua na oft caufalitas allus roftexi imperancis insficacis inamperatum.

Icet questio pratens estam de aftu efficacia: e ter imperante Beri possit a quia tamen his, est necessariò cum suo imperato connexus, mini detur sinè controvensia a guadeius causalitania coexistencia veriusque saluari possie Porre boc: non haber locum in imporio, mefficaci a quado eum nonatur non determinare volumentem ad: achum imperacum's agie bene porelt cum illo, & cum eius negatione componi. quate de ciun caulalisate videtur specialia difficultas .. Poppo quamuis ego hane disparitatem non approbemo Ar ex dicendie barebies existimemque gentin for due cantalitate doque mada dilentrendum elleti we tamon Receptioribus motem geram, qui des idefficaci causalicate; controugetham, iofticu-Carrier & Bulletin 74

Vnice Conclusio: Caufalitue aftus emperantisi inofficacia in imperatum est cadem realiter aquen

actione, per quam voluntat influit in eumdem... actum imperatum ... Explico affertionem . Dupliciter potest intellegi huiusmodi çausalıtatem identificaci realiter eum caufalitate voluntaria. Primo ita ve per eandem actiquem , qua voluntas influeret in actum. V-G-wiforicordia il no effet imperatus, influagian eundem ouando ell imperatus a cum hac diversitate, ve si fe impeparus:, dicha actio confeatur effe, caufalitas imperij, fin minus, solius voluntație . Secundo ita vr per dinerlam actionem procedat à voluntate acquando non est imperatus, ac quando est imperatus ; sicuti etism per dinertam , quando eft imperatus per vou acum V.G. amaris Deia se quando est imperatus per alium V. G. panicentia &c. Porrò affertià poftra non loquitur in primo fensu . implicat enim quod : cadem fic caufalitae caufa, bue hac influte in effocustus bue non influst & fed in fequate , in que fents, Recentiores nostra, Societatit telle Ripalda, & Oniedo loquuntur, dum Mesunt aftum conflient imperatum ex vi buive aftionis volitinas. media qua non procederse soledalia bimperatus non effet.

Probatur primi, Concluse : Cau falisas acque imperij reflexi efficacis in aceum suum imperatum est eadem realiser cum causalisates per qua Voluntas influie in ipfinm achum imperseum. ergo a & caufalicas acius imperij resent ineffir eacis in actum fuum imperatum eris cadem cu eausalitate voluntație in euodem actum. : Mira que propolitio probatione egets & quidem prin et i que est apprecedens a susdeur duplicifer a Primo destruendo, fundameneum aduorsariorus qui ideo purabans causalirarem efficacis impenis coufficie incoexissentia sui cum actu imparato quia necellariam habet cum co connexiquesa est Hoc autem fallum elle confier ex conquinquat eimilie voluntas efficacirer fibi imperet alignem, actum, a curest Dei concuttu, illumininime producet. jam igieundari poteft actus imperant fine imperato. Quod fi adinecessariam copperxionem hanc sufficere quis credat, quad pones possit imperans sind imperato connaturalites. college a quidquid si sum dininieus sos illes existere valeat a Contract of quia criam fol non botek counstinspiter exigete fing lumine : 20 tamen eins caufaires von confilit in more cory xi kentia fui cum ipfa lumine, sed in meda sus peraddico vsi nos probanimus in physicisciscisco &c. Item angegedene fundetur fecundo grquis ex voa patte imperium efficax non infinit per fe immediace in actum imperatum a fed solumnia mediatordererminando videlicet volupratem of illum eliciondum ergo eins cantalicas non equa liftic in causalieum realiser diffinsta ab an 1954 quam voluntas influis an cundem : ex alia vers hic voluntaris influxus adapporest essentialistasliser, bud addis imperium efficant hud won-Quod prætet qua quod fupta probacú elli confirmatur Altakins ax conthis all walter all module abdulus di ratuntaris in all'u milaricordiz. V. G. granz deck efficaciten impensauso, ac quando non ch in imperatus. A coin in officiers imperatus scodis in illum por modu sauso peccularis quit lam habensis indefferensism proximam ad posendum,

nendum, & non ponendum illum & Re verò G non af fic imperatus, tendit in cum Per modum caufe libers sum pradominio (li acius, subordinando fibi reliqua comprincipia, que ad eins exilientiam ponendam necellaria lunt ; led hic madus, rendendi diversus voluntaris non. potelt Alnatia nis ponatur dinersitas anter quionce ... per quas in dictum actum mifericordia influir s ergo &ce. Sie probato antecedence primi enthymematis. . eius confequentia fundernt en co à quis rationes aquibus probaumus pia caufalitate imperij efficaçia recurrendum elle ad actionem voluntaris in actum, ab co imperamm, aque militant pro çaufalitate inefficaeis . ergo &c. Antecedens euingitur difcurrendo perifingulas in hunc ferè modum: Connexio, quam habet imperium efficax eum aclu imperato, vo collie quip eius caufalitas in action ne voluntatis polita fit, arga neque coexillensis imperifoinefficacis cum fuo schu imperato. toliere poseritiquin eius guoque causalicas in..... actions voluntaris confittat; signidem connenio dicis totum id, quod habet conxistentiane do no persteres aliquid aliud expideliges quod non postie falente connacuraliter existere imperium efficax fine achu imperato; quod non habet imperium inefficax . Praterea ficuti imperium. efficax non influit per le immediate in luum aflum imperatum, sed media voluntate: ita... etiam imperium inefficax a cum hao diuerficate s quod efficat prædeterminat voluntatem ad altum s quem imperat; inefficax verò minimès sed rancomillam allicit. Denique quod influxus volumeatis in achten inefficacieer imperath neque positrelle idem numero, fine adhe bue ablicimperius izm supra probatum est; Et confirmatur codem ferè modon quo argumentati fumuisloquendo de influxu imperij efficacis; nã dinering eft modus tendendidealumegeis in ache misericardiz libere elicitum,, quando illum, producit fine vilo protifis imperior led affects folum honestate virtutis misericardiz, ac modue rendendi in eundem actum libere elicisum, quando habet imperium intificax , qua Dei caritate V.G. allecta dicit : (Vt. Deo complaceam. volo adum milericordiz erga pauperem exercere) hi enim modi tendendisfunt, diverti ; sed diver lus tendendi modus finon in altum laitem in actionemy diverbratem; inducit ; ergo &c. Ex quo deducitur divertam ettam elle actionemia voluntația quando mora duplici, imperio ineffieaci producis actumiac quando voo tantum alp lefta j militat caim cadem prorfus gatio.

Probatur secundo noltra Confelusio principaliter impuguando tres sententias de canasimente actua inefficacia a que noctre concuestre sunt.

rie funt .

74 Prima aft ponnullarum Abamistarum dassentium actum inchicacem: imperantem queme dam madum in imperant producere, ratione en cuius hie constituisur formalicer dependent abitho. Verum hac opinio diplicitet incelligi poutest. Primo ita, ve hie modus fe idem realitere cum actione, per quam voluntarinshite in imperatum, disampque abimparante produci besiccie volumatia ab co more. Et se consciuir

cum nostra sententia. Secundà, ita ve se quidam altus modus à causalitate voluntatis neminè cogisante distinctus; & sie non est admittenda, quia supersue ponit modum hune, cuur omnia benè positit sinò illo saluari. Consirmaturi quia imperium non niss media voluntate in imperatum operari vales, ergo bic alius modus abipsa voluntate producendus estet; quod non videtur dicepdum.

Secunda ett Ripeldæ liberrio de ente supernaturali diput. 67. sett soreia voi docet actumasi imperatum ab imperatue intssecci procedere altud nihit este quam volugiatem ve motam ab imperatum poneret. Vadè cancludit instrumum imperatura in imperatum sufficienter constitui per existentiam yeriusque actua. Ex verifatem hanc conditionalem si non este actua imperatus o neque este imperatus. Voi notarem huiusnodi conditionalem veritatem no debere sumi per Ripaldam quomodocumque, actua competeres enaminstrum imperatus sessioni sum imperatus sessioni se se verifico disconstitutura imperatus sessioni se se verifico disconstitutura imperatus sessioni se se verifico disconstitutus se sumi se su

.. Sed peque bus soncentia procedit ; quia rel. 76 ponit per veritatem illam conditionalem influxum imperij inessiencis explicaci solum à note bis : non camen in ca propriè confinere. Eche tenetur allignare quid fit tandem id , quod huico explicationi subijeituro, & in quo realitero Be: nemine cogicante influxus ille confiftat ; vel. fullinet eum in dicht veritate politum effe; &: has impugnatur aperte a quie veritas illa im-: portal carentiam conditionis & conditionari; dicit coim it son effer aftus imperans non exifleret imperatus a & semen quando habetur influxus imperancis in imperaturo, vierque actus. absolute habetur departe rei . Quamus autem ; existicacia absolute activique actus non opponatur su carentia in a pro et importatur di ve-ritate conditionata : repugnae tamen quod realis in kunus, per quem imperans in imperatum. influit, humsmoch carenciam involvat. Duo-e. nim, imintalligibilia continet to voium est expentiam actus imperantis se imperation fluere inimpetatum : Alterum verò huitsmodi influxu. abloluté exifleto à patte rei 🛪 & tamen imporedden apply with the continuous confidences of the contraction of the lute fed conditionaliter tantum : 'ergo imposhi-A bile of the influxes act un imperancis in imperant tum in existencia etriuspre actus cum illa veriscate conditionali confidenci properigi erd um - Texus denique Concusia all Caledi de animez 77

ter hermy de concident en imperiment de control de concident de concid

mo requiritur in viroque potentia; in imperante-quidem ad influendum, in imperato verdad recipiendum influxum. Quare fi hic præstipponeretur in priori naturæ existere ante ilsur non penderet ab illo, so quod pareret dictant potentia - Dicitur denique tertiò, cum negatior ne impedimenti; quia eausalitas imperij inefficacis confittit in inclinando voluntatem ad 4-Etum imperatum, vt ipsa ad illum eliciendum libere se determinet; Vnde si imperium inefficax inueniat voluntatem antecedenter necelficacam ad imperatum, habebit proculdubio impedimentum ne causalitztem fuant in illü exercear . Contra verò imperium efficax cum determiner voluntatem ad actum imperatum, halldm inueniet impedimentum, hällam antecedentet necellitaram reperius; poted enim eadem ciula multiplici necellitife adasta condem acla producerc. Ex quo deducitut per Quiedum non lalum influxum imperantes inessezzis, sed etiam efficacis politum effe in coexistentia modo dicto.

- Porrò ego ex mukis argumentis, quæ ad hác - sententiam impugnandam afferri solent: Vnum d saneum proponami de quo iple Quiedus a mim. 38. Eft autem humsmodi : Poc ft haberi exis stentia actus imperantis messicacis, & imperati cum potentia tum ex parte imperantis ad influendumeum ex parce imperati ad recipiendumiainfluxum, & cum judifferentia voluntăție advirumlibet, ablque eo quod imperans influat in imperatum . ergo felfum en influxum imperantisunefficacis is imporatum confisere in illis tribus. Confoquentia off euidens. Antecet dens suadetur : supponendo dari in voluntate. duplex imperium inefficax reflexim, quorum voum dicat: Volo elicere actum misericordia propter Deum amandum : akerum verd dicat-Volo elicere actum milbricordiz propter Deum' placandum. Fum sic spocest voluntas desacto moueri ad actum misericordia eliciendum, vel ex vno cantum ex illis moriois, vel ex veroque illorum, vel ex neutros sed in primo, & tertio calu habetur existentia imperantisi& imperati cum potentique x partervariusque, & cum indifferentia voluntaris a absque eo quod ima: perans influat in imperatum, lesgo &c.

Ad hoc argumentum negat Oniedus num. 33. Antecedens; 28: ard eine probationem, admisse suppositione, negativem anceredens, airque politis duobus illis imperijs actum mifericordiæ hoc ipsoguod procedit à voluntate, necessariò procedere ab veroque adaquaté, & à quolibet illorum inadaquate . Residnem huius do-Cirinz dicit esse sam conclusionem, qua desendit influxum consistere in coexistentia imperantis cum imperato modo dicto square fi plures: imperantes simul equi imperaco existant, plus resinallum influent necelle the management of home

s:Veraque pars: huius responsonie impugharis facile potelle; Exprior quidem sic : Now tenes mur partes libertatis, quo ad fieri posell, sulti-: nere! Iam fe dicamus, spoitis duobus illis imperijs , postervolumanem ja usm exercito ita fe: getere. vt ex modo zegdendidn ipfum actuaria imperatum offendammel ex neutro imperiognet ex vno rancum; vet denique ex vesoque, fiue potaliter, fine partialiter mouerl ad imperatum eliciendum : ex vna parte, sic dicendo / melius parres libertatis fustmemus : ex alia verò nihil absurde in hoc dicto continetur" ergo debemus afferere,positis duobus illis imperijs,actum im+ peratum non necessario procedere abortroque Pofterior verd pars responsionis : qua allignat pro ratione hains necenitatis concluiionem, excludieur ex co squia licet, quando catera funt paria, Concluso, qua supponitar aliunde probata, pollident contra rationem, que in contrarium adducitur: at in cafe noftro non funs extera paria,nam Conclusio voluntaris libercatis libertacem 'oppugnat, atque restingir: noftra verò ratio illam amplificat, atque tuetur; male igitur adducitur Concluso ad infrigenda nostram rationems quia fic tota controuersia in petitionem principij refolueretur ab aduerfario, dum aliud nihil affignat, cur voluntas non point pro libre, modo vni ex illis duobus moriuis, mode alteri, modo quoque nentriadhapere, & nihishominus actum mifericordiz elidere ; nifi quia imperij eaufalitas in coexistens sia fui cum imperato confistere existimati 📶 🙉

Contra nostram autem conclusionem Obijeies primo ex ipfo met Quiedo mumi 12. codem modo poffunt con fiftui actus per fuas merentiraces imperatione collifuintur à nobis actiones. ergo non est cur potius dicamus actum constituis imperatum per actionem diversam abiea; per quam a voluntate procederet, a imperatus non effet, quam per le iplum . Confequentia patetà Antecedens verò probatur, eadé enim de action ne, ac de ipso actu videtur esse difficultas; nam ficuri non posiumus experientia conuinci hanc numero actionem posse imperari, & non impepari : ita neque hunc numero actum: Confirmacur quia in probabiliori sententia actus vitalis in suo conceptu essentiali dicit actionem ; & fic non potett dari diuerla actio , codem actu vitali perfeuerante.

Respondens hegando antecedens; constaces nim ex dinerlitate canlædiverlificari nécessatio actiones ; at polle eundem effectum à dinerlis caulis naturabequi dependere. rationalibas igie tur est costibueso actiones per suas entitates imperatas; qua ad variationem canfarum variencur, quam achas si quia hi comparantos effectibus phyliciqui æque bene à diverse cause proecdere pollum: , led per actiones diger las . Per que paret respondo ad probationem anteredens tis; nego enim eandem elle de actione, ac des ipso acen dissicultacent. Quamus enim icque nes non polimus experientis ennuluci estiden numero actionem polle imperari, & hon imperari,ac non posse imperari,& non imperari eundem numero actum spossomus sumen conninci patione, que à diverfe racinta verilifque defos mitur - nam actio cum de actus actiui , qua taib office diversitate agentiam diner fifice our decesse elbsquod non frabent zelus qui naturant exterorum effectuum dianeum ad hoc innitantali : Ad confirmationeur theo, quod lieet affer wiratio qua talis est, ar fav conceptu este nei actionemu includate non all tamen carinon possiblet condid

Digitized by Google

Rinćtus

n.e 16-

stinctus ab actione considerari; sub qua conside ratione licer nequest accipi ve vitalis formalizer; perest simen de cossic ace peto asses, d no fie cuudum ham en se em impe-

22

\$3

Obijcies secundò ex num.13. actus imperans non influit mer læget immedigte in imperatu; fed fi efficat eft , influic dere minando voluntatem ad illum : In autem inefficat, eam tantummodo inuitando. ergo non diuerlificat actiones volugittie Aprededens paret jex didis . Consequentia fuadetur , quia quidquid facit voluntas determinata sen persuasa ab aleos pière fe facere per fe i plants intilla habita 👑 minimè concurrunt "Ad primam enim negatur deceminatione le il lustime & Respondes coactio anteredente enegando, consequenciam a : ...intendens probato actum voluntatis non pen eminsoleffingue iprobationems quidquid faciti. voluntas decesminata . sein persuala abalio » podoft facer apen la splam . & hiquidem particudatenidenid) appellat aftua francficfius, con-ट्रंत्रे**ः वृक्ष्य इत्तरका** असराज्य का क्ष्या स्वत्रे कर्णा स्वत्र कर्णा स्वत्र कर्णा स्वत्र कर्णा स्वत्र कर्णा स enimodol entralem entorem, quem producit in.... ligue vin cum ignespotalistedolospraducere at non per candem actionem mykeontat ; ita . denique concella majore neganda est minor ; & voluntas.

-- Do Bout milos aon ansagmillus feidente c 1 finger feitemediate in acum imperation... federeque in sectionem: perquam é. voluntate pendes : rago pou est cur ad cius :prir senziam. dida adib mameris debeas, L. Respossos concella antecedente megando confequentament vei enim fupez nomumus, diver lus est modus rendendirententaria in allam quando ip la in. eum influit ve determisatsissus ilects per ind peniud Louisme manda le ipla fine ialia determinacialis of feit addictions in the possit we coon self in t ging miramilidabentibabeni diner bu pano. es entre aibien differente en des estas la condiciona de la condiciona del condiciona della condiciona della thursageth subsettle flat on and when the ituan ai del enone yille andre andre entre secretain description of the secretain distribution in the secretain distribution of the secretain distribution ver pupid ex Cortaninde sanbacquebina caust द्वान अने क्षेत्रकारिक एक अस्ति अस्ति के कर्म के इस्ति वर्ग कि कर्म के इस्ति tam disparitatem, que inter omissionem actus का अधीयका नेविष्य के क्षां विषय के विषय के विषय मिन कि विषय कि intercedien quie mimister : अवस्था कर्षान विश्व कर्माने polizinam pedraciam achignomi inis conficida interiors account to the the engine expension everyoned rado liqueipaq admissississippi propring eselam Midatenneguerd to pergraph of the dependent ; ex quo videtur recte deduciagnos

Prima ex his habetur fub nam. 149. que ift huiusmodi : Quando quis elici t actum amoris insculum ve quaeuer V.G. en a posite incentiorem elicere, erit illi libera carentia vlterioris incentionis 3 ted non per actum politikum exclusion illies intentionis, ergo illa contitio quinti gradus crit pura Omina potentigia; ter minorem 3 que lle en a al aliminam a all actum policicula tene hollo cepellicul in or luncace cua praecer actum a access conserva-ver guanting that for money for the first that the second and the seco

licet omissio sine diversitate actionis possit esse imperata , & non imperata : at non actus pofithus Contin buiulmodiftamen lisparitatent fic alle insurgit zin omitione non requiritut action ve constituatur absimpetio pendone. ergo neque in actu politiuo. Rurlus eadem. gomifio antrinfece invariata poteft imperari, i & non imperari . ergo & cadem actio Deniquid conflituatur ab imperio dependens fine villaactionis varietate; sed hoe idem possumus allignare in actu politiuo. ergo &c.

Verum hæ instantiæ disparitatem allatam. confequentia; sicuti negaretur ab ipso, si quià dera efficionter à voluntate, veeretur parint te omilionis, que ab cadem voluntate minimé. efficienter depender

Ad-lecundam codem modo neganda est colequentia disparitagest, quia actio dicit esfencialem ordinem ad causam, à qua produciitur-quemordinem non dicit omilio. Ad tertia quæ si procederet, v tique sicuti soluamus de-! pendentiam omissionista voluntate fine act.one:ita possemus sine illa saluare etiam dependentiam actus politiui ab cadem voluntate.

Inflabis multi funt, qui purant actus vitales per se ipsøs, & non per actionem distinctam á luis principiis dependere. led in horum leptentipinduxus imperantis in imperatum non poce le confilere in actione diffince. ergo de -luiriv sianothese, of gethings bows then tie veriffque sous cum aptiguding &ce Responded cocelle maiores& miggre; diffinguo con lequens. debet dici quod confiftet in coexistentia viriulque actue cum dependentia incrinica voius ab aliga concado ; in mera epexistentia, nego., Diemusenim, quod licer admirtamus actum. imbeteinm: bei frem entitatem immegiate ? someting demen sports seemed distance houp, ikminike sharing einder himstra fine aftie diftingitatit ap achifine von cadein omning eft fi actus imperetur ac fi pon impereent " vol' set o gicimus : schim confirm impe-Minuse & paint Actionis medis das nous Dedet detet fr imberstife dout effet sichne syled Esly Mid Elili ins actione identifice in filialit egen ige eine einge oradin mapi pour eft impe seine Bellie both elle imbeleitie abor direction pepet fetrouem seiner fe dietebne imboltes Esticath serionis as debenden six dix sy di acificateur Canisth tes fiet quetificati qeper

i, mper in peccaro òmis onie altro pocoupe continue is all is pracep to oppositus iner control wife e.f. Quarta domque eft d'etem \$75 del vielle, el frug och elek blande, op mets A perior of the motalistic for the fine to agua E the control and perfect the control of siral merat becaus aidon fo air deige considerate

्राधीत सी तम्मा हेर अस्तर प्रमार दिवाद in immit lecentiores from to legimet. FOUR IT SHEET CONTRACTOR AND THE CONTRACTOR enterment Begerde Englis in on Digine

DISPVTATIO TRIGESIMA QVARTA

DE PVRA OMISSIONE LIBERA VOLVNTATIS.

SECTIO PRIMA.

Au sit possibilis in volunture puta

Plures cires presentem controuersismen cumferuntur fententie . Prime eft Mone: telinz pr.fecund.tom.z.d.fput.z. qu.z. & zlierum: recentium, quos fequitus Pallauierons zup. Eid disput. 3. art. 5. Quiros in fao cursu disput. 10019 num. 20. qui abloiute negant poffibilitatem. pura omifionis libera . exifimant enim qued. quoties intellectus fufficientet proponit volat tiobiectum lub thiqua tatione boni, & mast li ; non pocest voltates se concineresquin il adi velamore, vel odio profequatur. Secunda eft Caletani pr.p. qu.63. diry. volentis polle volusido sorio mento dibis Bistituto e que circa de la circa del circa de la circa de la circa de la circa del circa de la circa d chum indifferens fibi debite ab intellectu reprofentatum 3 hand tamen omissionem non eff le illi liberametiam li in éo ioflanci in fha bbi , testate habese elicere zetum oppositim? Perise Tententia eft allotulujuli opidantur quod liete dari polit pura omillo libera in uoluntateisa ramen non pocest effe pettantinola; cuia eniti praceptum affirmatiquiffsinguiafitscoiilfu quod facit omilio, letifer etuilafiqua temporia fal hitudine obliget seuinque non polite valquess nifiad breutlittam tempas pare officiele semper in peccato omissionis aliquis actus pofitiuus voluntatis actui pracepto oppofitus interredat necesse cft. Quarta denique est dicetium, quod licet defacto pura omissio libera, & peccaminola moraliter, hoc est fine magna difficultate dari non possit : physice tamen loquendo possibilis est nobis in hac rerum serie conflitutis.

Noftra conclusio est cum hac quarta sentetia, quam multi recentiores docent, sequati D.T.qui12.qu.71.art.5.quarens verum in quoliber pecato sit aliquis actus; & aduertens in cospore , quod anni a ila principaliter numpeccatorum udivaliam permantian principaliter neutro principaliter p

Verum elaries hano feam mentem S. Duce a specitiondo ad fecundos declaracies de Bricardia gon sanivardulor ensistà dia plubboup. folum quin catho luper plum attan volumentis. sed quia un poèchaic notira en an fide. Verbos fist ve dictienessio » Ethicoremui sudes esiama iplum non velle potest dier vollanseihm "im quantum in pared are hominispell veilei julim veller thin he le fam nois velle efteblich rinns ga de possé autopoint de illustipator de posse de la constant de l non ponere. ergo fi cadas supracemplicoperi -०मी ताइन्डब्यू-६व्या (कांन्यू-१न १२ किम प्रवित्त वर्षा व्यक्षण स्वान १ eam difparitacem , que incer omittouem plus Pluroitinde adpresundam aller rections Pristi tant & activis: sationibus: epogebooter: April 1613-4-1614 Parting wat process to the continue of the said of the continue fier ible Laudinge, stigen ianee beeboffet dies esséemi filidei: musts fyérelenéget na muére dependrat; ex quo videtur recte decen Lings

Prima ex his habetur sub num. 149. quæ est buiusmodi: Quando quis elicit actum amoris intensum vt quatuor V.G. cum possie intensiorem elicere, eric illi libera carentia veterioris intensionis, sed non per actum positiuum exclusiuum illius intensionis. ergo illa omisso quinti graduserit pura. Omnia patent, prater minorem, qua sic evincitur. nullum aliu actum positiuum tunc homo experitur in voluntate sua prater actum amoris intensum vt quatuor; sed hic non est exclusiuus veterioria intensionis; ergo &c.

Ve-

::

10

-o Verum had ratio parum virium habere videtur facile eaim responderi potest ab Ad. uerfarijs quarcado ex arguente num in pro--pofito cafu intellectus proponat voluntati mo ciua inducentia ad intededum actum ve quinque snec ne ? finon proponir quomodo omiftio quinti gradus eric illi libera, fi proponio? poterune afferere, in co calu volun caremies determinare ad amandum ve quatuor cum poficius exclusione viterioris intentionis , Nec potest precendi experientia in contrarium calfir quo habetur cognitio de motivis . Quod fi dicant non effe necessariam dictam cognition nem seo quod omiffio ulla eft libera voluntagi per modum actus, & non per modum obiecti; quare quemadmodum, ve amor fie liber noneft necelle ve ipfe cogno featur & fed bene eius obicetum : ita. & ad hoe ve omidio quinti gradus &c. Contraeft , quia etiam fi , quando ponitur omilio libera per modum actus nod he necelle ve ipfa cognofeatur; eft tamé necesse ve cognoleaneur menisa obiecti talias que exigant amorem ut quinque, ve liberé po natur omilio quinti gradus ; & tune dici poteft ab Aduerfarijs qued voluntas vel alio amore occupata redditur impotens ad quintum gradum amoris . vel acu poficiuo remouetur ab objecto negando illi dictum gradum , co quod aliquid mali ab intellectu appre henditur in iplo abiecto racione cuius existimatur indignum amore adeointenforog ibomluted sino Secundam rationem proponie Arriaga Jub felt. 5. d num. 153. quam fe accepille facetur ex Hursado ; ea lie procedies: Ve quis libere amet aliquod obiectum sufficie fi habeat cogni rionem bonitatis. & malitie illius i pond coim requiritur cognicio dui amoris .. & odile fed hic poteft liber é coffare tunc ab amore, & odio dicti obiechi i quia neque abfobicoant bonitas accellitat ad amorems, aut malicia ad odium; neque ex suppositiones quad was non moueat, debet altera necessario mouer roadrea potest data pura amisso di bera- Vesum neque hac sario videturdatis folida, pis Meerius procedat i concelle enim maiorenes Bari poted minor & ad sius probationeme dicioqued voluntas proposita fibi sufficienter bonirace, & malicia obiecti, eft quidem libera and amandum , yel odio habendumillud , non autem ad cellandum ab veroque actu a lengir the applicated vernmitibes necessarion cumhoe quod habeat in pogestate fua voum pot eius ob quam alium a fum axercere. Negue hine fequilier ex suppositione quod eam nanmoneas bonitas inecessario illam monete mao litiam : dici coim posest quad per prins volus tas le de terminet ad voum ex contraris liberà V. Grad odium & hoc supposito habeat necessisatem tunc non amandia quam è contra zu Tencia denique eft viphus Assiaga dub fect. saum 155 he Quando from liber ad amandum Sendio habendum Deums of me determine illum amare , potum mihi imperare amoremi vel reflexe odium deteffati : & tamen neutrum facio, fed tantum amo; ergo in hocata fu datur omifiolibera Confequentia patet , R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

quaneque imperium amoris, neque fuga odii opponuatur adui amorischergo &c. sataulov Sed huius quoque racionis facilis videtur effe folutio nam licet ve fim complete potens amaren & od o habere Deum fufficiat cognirio bonitatis eius , & fuz inftitiz punitiuz feu voluntatis quam habes me puniendi : ut tamé polim mihi amorem imperare, & deteftari odium, prærequiritur etiam cognitio amoris. & odii ; necnon etiam motigorum ad illa mihi imperenda, quibus cognitionibus in intellectu politis, dicet Aduerfarius quod ficuti non potest voluntas in prime cafu non amare, vel odio habere : ita neque vel non imperate fibi amorem, vel nog deteftari odium in fe-His igitur, & fimilibus rationibus poff ha bitis recolendum eft noftram affertionem tres continere partes. Prima erat : poffe in voluntate dari puram omiffionem actus circa obiedum , cuius bonitas , & malitia fie ab, intellectu eidem voluntati fufficien ter propufita. Secunda quod dicha omifio pollit elle libera. terria deniqiquod possir este etia peccaminosa - Probatur autem efficaciter quo ad primam partem fic : Voluntas indifferens ad amandu, vel odio habendum obiectum aliquod, ita poteft illud amare, ve poffe non amare, & itapoteft odio habere ve poffit non habere odio. ergo poteft ab veroque actu ceffore; & fic in sa dari pura omifio- Antecedens patet confequentia fic roborarem ; fi non posset, maxime quia effet ne cefficata vel ad amandum wel ad odio habendum. fed hoc gratis afferi ab Adyerfariis probacur, quia nullum capur, habemus huiulmodi necellitatem illi inpinge. dis & aljunde partes li bertatis fustinere tenemur, Si igirur dua caule naturales ineffectus contrarios inclinances, fi eidem paffo applicentur poffunt fe mutuo impedite, ita ve nulla fequatur operatio irut eadem potentia voshiefti ann potetit fein aquilibrio ponere ita wenegue amorem negue odio objectum ili conenta elicere actum , & dunt unito Higher Asque hac quo ad primam parcem collex affestionis; quo ad vorò ferundam , que etat contra Caietanum, fuadetur ex co, quia in-ordine ad huiusmodi omissionem nos non pontmus voluntarem more pallige fe habere, fed quod veluti active procedat, quatenus, politis omnibus requificis ad omittendum & non omittendum, defacto tamen omittat. ergo amidialize eft vere libera voluntati. Antecegens Bater deis non Bote ff sul Boart Capire oude poficio illa repugnes. Confequentia probacarring strate actus notification quarum becapea ficis omnibus requificis ad amandum . & non amandum, defacto tamen amatidicere autem dhod eriam rednitath bosevira sq odio pabendum , sa fine fundamente , nam indifferes cisad actum 2 & cins gradicumpon exhaurit pmnem liberragem , fed folum explicat lis pertatem contranistation altis quam datur lipercas contradictionismup : obsesses Con7:

Confematus, quis har lententia concedit voluntati plenum dominum supra hanc omis--lionem, it a ve he m cius pocellare eam ponere , & non ponere , & quidem immediacé; etgo no potek illi libetezzem negare: Confirme--cut itorum ex abfurdis, que inde fequerentur, inimitum quod homo cognoscent se obligari iad toram legem poficiuam, cam non adimplocoper puramomificaem , non peccarer; quia Ane libercate nequit offe peccatum, quod cum hac fententia concedat, merito à multis cenfetur errones, & temeraris.

Terria deurque pars affermonis, quam qui-

dam dicunt effe contra Vafquea.

- Probatur, tum quia gratis afferitur nonposse voluntatem pro toto co tempore, pro quo Vrget præceptum affirmatiuum liberes & pute omittere actum: rum quia dato quod non posfit co quod ad breutifimum tempus potit ab operationibus (nis cellare: pionamus quod praceptum affirmatiuum de eliciendo actu charitain V. G. obliget cum lacitudine temporis vnius Auc, quadque homo cum propolito litisfaciendi obligacioni fuz perueneric ad illa particulam temporia's que occupatur ab vitima voce illius oracionis, que ett, Amen; tum fice Porest the talis in hac vicima patriculatemporis pures & libere omittere actum praceptum, & peccare i led fi hoc facitifold-cius pura omissio erit peccaminosa. ergo das pos teff pura omifio, que de fe & non ratione als zerius actus politiui peetaminola fit i Malte non viderur neganda. Minor verd eutheftur quia actus antecedens huiulmodi omiflionem importabat propositum fatisfaciendi prais cepro . ergo homo hic non peccanit tempore antecedente ad omiffionem, neque peccauit rempore confequence, quit tunc etiate ceffault przechum ergo sodum poceduit exbled uillima temporis morula l'qua pura omiffio Ha Dera durare potuit Be tatio à priuri huita rel eft, quia quancumuis pohatur pura offiful fin ad breuifimum tempus darate polle, vt fit libera, debervolantas polle in codent temporis momento elicere actum , quem pure binit vic : alias non verificabitur de ea pro tone . wood polite omietele a demon omietele ferge con no nothema box o un baraibro SECTIO SECVIDA Finaloy sum daog heinti seinz broceger i de nan & Piebanning Genegalinger fenden aus eine

Am vero codtra pfiliam par cem no fila ap 16 exillo Man. 25? Quare Hou death's pechanan meam ad viurami ficell poffer dari para baill Tid in voluntatel, male threttogatter dominital ferhum pigram de alvelus om illiofils "let fibe hold eft dicendum? ergo cc. Sequela plobatulte omific pura fich poren habere moriaum fitte Bilim inducit ad betraitellin . Responded well gần đó Tequelatti i ching đillinguo probit ibati omino paradon potent habere motivim adrintecum . à quo videficer ellentisfitef Tpecial ficetur a concedo; quia pura omidio fempete

eR eadem ; five ab boc five ab illo motivo volunt as inducatur ad omittendum, non potek habere motiuum extrinfocum, nego; vereenim cognicio allicit voluntatem ad omittendum pure, proposeodo illi-moriuum quod fic vel omissionis illius inductiones, vel recardeciumm actuum politimorum videlieet amoris; Scodii, quos voluncas libere omitries gnando autem dicitur moriuum inducere voluntatem ad operandum vel eft fermo de operaciones late fampta, quatenus includit liberam omiffionem; vel de motivo intrinsceo, hoc eft specificance id, quod eft ex motiuo. atqui ex his patet non poffe voluntatem circa praceptum. affirmaciuum V.G. fe fimul libere exercere per puram omittionem, & per actum pofitiuu quo dicat (Nolo) aliter in codem inftanti reali admitteret motiua ad omittendum purè & fimul illa respueret; quod implicat i male ergo contra nos arguit Quiros num. 21. quod admiffa pura omiffione, quoties voluntas dice ret (Nolo) se exerceret etiam per puruma non agere; & fic efficeret duo peccata, feu duo exercitia libera peccaminofa transgressionis. - Doncies fecundo: non minus intellectus re-Spiere verum , & fallum ranguam obiectum. fuum : quam voluntas bonum, & malum ramquam fuum . fed intellectus non poteft ferri in illa per puram omiflionem . ergo neque volunras. Respondeo negando consequenciamos quia huiusmodi potentia non respiciune code modo fuum obiedum . intelledus enim cum. fir pocentia necessaria, prahabitis omnibus ad operandum requificis, non porell non operati quod fi aliquando non operatur, cum nond fe, fed a principio extrinfeco hoc illi proueniat : operacionis carentia vere non proceder ab illo. at voluntas eft potentia libera, que politis omnibus requilitis ad operandum, potelt operari , & non operari; quod fi non. operetur, ex fuis incrinfeeis ad hoc cenfebitur determinari .

Instabis Deus ab zterno fuie maxime liber, & tamen non potuit in ordine ad aliqued obie dum V.G. ad creandum afium mundum pure omittere actum y ita ve neque produceret actu volitionis, neque nolitionis illius . ergo disparitas ex libertate petita nulla eft . Respodeo concello antecedente, negando confequetiam quia non ideo repugnat libertati diuinæ omifio puresco quod libertatem minuit votuntacis, fed quia eft carentia actus pofitiui atque adeo habet fationem imperfecte determinationis per modum actus fecundi;libertas verò diuina fuo iure fibi vendicat determinationem perfectifimam omnium, que in mente cadere poffunt; atque ades per politium vitale increatum Adde actum liberum Del in mea fententia importare setum eius neceffarium cum connocacione vel mundi , freft cius volleio pvel carentiz mundis fi eft nolitionatque adeo implicate in Deo haberi exercirium libertatis fine omni actu politico: non verò in nobis qui fumus in porentia phyfica ad adus

Obiicies tertid t non porest fiabert pastall

omphilohipyoluntase enifi hasi aliquo motiso ad omittendum industrur V.G.à bonitate obie Li , 2d omissendum odium illius, 82,2b eins ma litia adomiticadum amorem :- sed voluntas à nullo motiuo ad omittédum, purè, induci potest; ergo & di Minon probacor:, quia obiectum moelund, quad ageoleiturad, intellectu, nullo aliq modo actu-mouere potesti, voluntatem nisi medioache poficino, quo directe tangatur ab illa. Quod conflat ex equ quia cazentia, actus est de le indifferens ve fiat proper hos potius, qua propter-illud motivum jatque adeo vt tangat hos morauum nivel non tangat ; ergo &c. Re-spondeo peongesta majore , negando minorem. ad cuius probationem diffingho assumptum: & di quidem mouse intrinfece specificando, concedoliftummem extrintece tantum per poc quod cum proponerus ed intellectuaillam ad gmissonem welgti suadet nego allumpeum. Et ad eius configuration and aight carentia actus. prinfquamintelligaur voluntas complete potops operaris. & non operaris lit indifferens vt fiet in ratione liberi propter hoc posius: quam propter illud moriuum : hoe iplo tamen quod intelligitur yoluntas complete potens , si carézia porseijergtadicendum est aqued fat in ratione liberi propterea omnia motiua , que represcreangungh intellectu voluntati ad amandum. yeliad edio habendum, obiechum illud circaquod dibere se exercet pure omittendo. illa-, entinatochia quemuis per le directe ad amoré, vel ad odium excitent i per accidens samen... & indirectoschum se innicem, impediuat, & refranguns excitare walent voluntatem ad pure

cace are i um corco il m indifferentemoli Respondent distinguends antecedens: lunt incompossibilia pro statu reali, concedo; pro volutuscom ad conicsendum meegn antecedens, collier Roman ohi duos fines incomposibiles fuli : definactionary - Greet ver religionem ali-7 amamangradiatus vieleve aulicus frances & in-s द्यानिक्र शिक्षा कियो । क्षेत्र amen and the peroposit is a single of the same and mandage doffente tott bear grande tenter indraganus fire stillioner definition in the log sui plitudine me phipperson a quamilli promittune anism ti sjest bylithingi Desdoretet kalitikalika m Oblision quantifi: neguinemplicatique moalor manufact antitible x? modulant defacto inbenswoons which the substitution of the best of the be exchange enterequisique entering in the thirty of the permiquistinatinatini di mindribum danggate ru existentia permitionia proponentis vinima incl multiplex emillie voluntation perentiatium or

21: R.P. Iof. Politry Philosoph. 1000. 3.

mitteres no omittere cu existeia actualis omi sionis: ita vt voluntas potens in actu primo omit texe dicatur in recto: omissio verò illi coexistens importes ur in obliquo. Cur ausem hoc divi nequest de insuxu imperii inesticcis in actum imperatum supra notanimus quia nimirii actus imperatus sum st essectus possiuus non est exclusium à se realis insuxuo a a missio est quid negariuum. Quare sicuti in negationom omnes illes cause censenus insuspe, qua sunt defacto impedicina productionis forma opposita, ita.

St in omissionem.

Porrò contra segundam partem nostra conclusionis pro Caiesano obiscies quintò: Pura omilio non potest este libera nisi sie volunțaria... sed nequie elle voluntania; ergo, etiam si dari pollit, nequit effe libera Maior parer, quia voluntarium contrahitur per rationem liberitMinor enincitur. quia pura omisso est pura negatio actus voiuntatis . ergo, est potitis negacio vo Juntarij, quam voluntaria. Rospondeo, conrefla majore , negando minorem; ad cuius prof bationem distinguo anaccedens : pura omisso est pura negatio actus voluntatis; quatenus nihil in se positinum includit sconcedo: quatenus ita est negatio actus, vi millo modo in cius exi Lencia voluntas le immisceationego un tecedens & consequentiam. cum emm voluntas quatenua libera est ad omittendum schabeat posse omittere, & non omittere actum; dum omittie, ner celle est ve circa omissionemicausalitatemiexenceat , ratione cuius omiffio dicatur elle illi vot Innsaria . And the contraction to the english

. Instabis : libertas desseimm Perentia ad oper Tandum a & nan operamium; non verò ac omici tendum, & non omittendum vergo nequit pud re omissio de libertate pendere. Consequenta. Probatity s tum quia non datur potentia ad nega zionem led bene ad politinum : mm etiam quis pura omifio non est operabilis bis meraphonice definisio sustam comparere deben definito fine metaphora. Respondes lantecedens explicatis terministimplicates quia non unitieres formar lissimpe est operari sunaminon assentia oper ris off offe operis? & smittere off non operariergo fi bene definitur liberass ponentia ad oper gandum ; & non operandum cettam benen definierur parentia ad omitaendumo 188 non omita rendum : mim nego consequenciam; ostendi enim pure omittere a idem alle pa naproperari, Ad brieten confedneusie ard prejouent applying no affribbening ac negationem achiermon datur posen flagig principio libert marente exercore que la libert mare exercore que la libert marente exercore que la libert marent Bum . Bitelassionemente ubella fine afferis con he destroyed from the course of the content of Sanizicangram assa stetin in 1982. Podmenod Lieboa centivisquobetaudum's luq bes pachidaoq ur bol contia ad non oberandum. Bisku ficat udu lit operabilis omissiosest tamen exercitium aliquod mpeneisegonmelod regeránichouperationem Agite papeanin Bubbedit temen y Botenti odiis Techaques (na incrinteta-culiumba & bourina * & foliom quaterns regressionem metaphoricame digropropria per dibbitation propria di Africa de la constanta de la constanta de la constanta de la constanta endo de exercicio es fillador de con esta de con esta

Digitized by Google

7 e

Obijcies quintopotontis libers est vitalis, & à principio inertifico le determinat . sed pura omissio neque actus vitalis est a neque à principio intrinseco prouenite potest. ergo non potest effe libera. Respondes distinguende maiozem: vitalis est seçundum sotum,quod adzequatè respicit, nego:quia non operati non importat vitalitatem: secundum quod respicit inadequate, hoc est operari, concedo; quia licet eadem formalissime sie potentia ad operandum, & non operandum secundum id, quod libertas dicit in recto : differt tamen à se ipsa secundum... id, quod importat in obliquo, eo quod ad operationem mouetur à principio intrinseco posiciue : ad cius verò omissionem negaciue cantum, quatenus feilicet cum possit cam toller per operationem oppositam á principio intrinseço positive procedentem, non tolhit. sic etiam distincia minoreznego consequentia Ex quo sequitur male Quitos in suo sursu desput. 100. nu. 20. supponere omissionem liberam per nos habere rationem virz in actu secundo; dato au té quod haberet, non inde fieret, vt addit iple, volutatem notti am exerceri per infinitas vitas in aétu secundo; quaterus in ea dantur infinitates omitiones infinitorum actuum. Ratio inconfequentiz eft, quia vita interpretatiua in omilio ne supponerer libertatem, que non haberetur in infinitis illis omisionibus. Malè etiam ibidé infert contra nos actiones transeuntes, & no voinnearias elle nobis liberas, per hoc quod quádo habentur;possurt non baberi, seuti omisso ... longa enim est disparitas inter verumque somiffio enim pocest non haberi cum prædominio immediato voluntaris erga iplam, quod nonhabetur in diais adionibus.

Obijcies sextò:omne liberum ablata libertate manet voluntarium; sed pura omisso, sidefindt elle tibera , nequit remanere voluntaria.... ergo pura omitio noa eft libera, Respondeo maiorem non procedere in sententia corum. qui putant rationem liberi effe totaliter intrinlecam, & identificatam actui libero;quia his eft manifeste falsa : sed in sententia opposita volentium compleri per aliquod extrinsecum ; iuxta quam di Ainguo illam; & si quidem sermo sit de libero postiuo, concedo ; su autem de libero tu positivo, cum negativo, nego maiorem, & cocessa minore, nogo consequentiam; Disparitas cft, quia liberum negatitum non potest intelligi quod à voluntate pendeat, nis quando ab ea produci poteft aciti oppositus, & non producitur . & fic niffhabere rationem liberi, nequit habere rationem voluntarij : contra verò liberum politium cum in se habeat enrieurem realem, potest per eam à Voluntate procedetes etiam quando fixe est necesstata, & sic habere razionem volumtarij independenter à ratione ល្ខាស់ នៃនិយាជាធិ fiberi:

Inflabis omne exercitum libertatis, vel ek Elica finem "vel eires media " led omniko Albeya neque circa finem» eks quia neque umbu eks weque odimus neque circa media, quia non eks electiojergo Rel Relpodeo primo malorum eks vera loquendo de exercițio posiculo libertatis. Responded seeundo data maiore negado minore quia hot spso, quod voluntas pure omittir aliquid libére, sam versatur aliquo modo circa, illud, quatenus liberam omissonem circa obiectum illud exercet.

Obijcies septimò : si pura omisso libera est y non nis per libertatem in actu fecundo libera... est. sed sic libera esse nequit. ergo &c. Minor probatur, quia libertas in actu secundo addit aliquid supra actum primum; fed pura omilio nihil addit, nam hæc importat cerontiam actus, quæ iam habebatur quando voluntas erat libara in actu primo; quia in co quoque figno non habebatur actus . ergo &c. Respondes 'concessa maiore, negando minorem veriusque argumenti; Ad probationem verò in contratium. dicoscarentiam actus, quam addit omissio libera in actu fecundo supra libertatem in acto primo non haberi in ipfo actu primo, ficuti neg; habetur iple actus oppositus. Ratio est quia acius primus importat prioritatem nature, acqu causalitatis; quare ea solum veniunt tunc; qua se tenencex parte principij operatiul; sed neque actus politique, neque eius omitia le te-nent ex parte principij operatiui. ergo Sci >

Inkabists non in priori natura at faltem tepore antecedenti ad libertatem in adu primo babebatur carentia actus, & tamen non habebatur tuuc libertes in actu secundojergo fallumis est quod per carentiam actus pura omissio libera in actu secundo conflituatur - Respondeo concello antecedente, diflinguendo confequens & si quidem nulla fiar suppositio liberturis in... ačtu primoscončedo s fačta fuppolitione libertatis in actu'primo, nego confequentiam ; & dico carentiam actus non quomodocumque sumpta importare libertatem in ach secundo:alioquin dormiens iam effet in actu fecundo liber ; dum nullum actum positium volumentia exerceret; sed illam aque supponit libertatem in actu primo completam, & principium indifferens itupriori ad ponendum, & non ponendum actumu Hinc fit ve si homini libere omittenti Densincipiat negare suum concursum indifferentemen. incipiet illi non esse amplius libera enrentis illa actus 🖫

Contra denique tertiam partem noffra affersionis , quæ tribuitur VafquenObijcius octavo: Pura omissio libera actus prohibiti moniest honella . ergo neque omissio libera actus pracepti est peccaminosa. Consequentia pater paritate;antecedens verò probatur,quia pura omisp actus mali non est mentoria. Respondeo Ripaldam tom. I. dispute Poinegare afferedens com fita probatione, decet enim ibi ex Pattibus, Sorieturis, & rationibili puram emilionem elle honellam, ac moritorism. Contra verè alios hoc negaretiunta quos concesso antecedente, negamus confequentiam. Disparitas effiquia bocum ex integra esufa : malam verd ex quecamque defecta - Ad habendam enim honest reconfermalem requirissit qued id perquet librara exercecurath honestate objectiva specificulus quod non potest habers focute in puta omi simuo conren vero ad respicadinem formialem habratiem in Prof. Post of Facility of them 30

Digitized by Google

*7

7. 5

satis est si de pet quod libertas in actu secundo exercetur, sit contra dictamen rectæ rationis, etiam si à turpitudine obiecta non specificetur vode cum omissio actus non possit intrintece ab honestate obiectiva specificasi, bene tamen possit contra dictamen rectæ rationis exerceri: hinc se, ve esse quidem possit peccaminosa, non autem honesta, se multo minus supernaturalis, quantumais ex motivo supernaturali à voluntate causour, quia pradicatum supernaturalitatis est intrinsecum actus secundo, quod à prin cipio essicienti, cuiusmodi non est motivum, ei communicatur.

Queres hic num fienti in voluntate datur pura omisso vnius actus, ita posse dari omnium collectiue sumptorum Respondeo Ruiz de preandentia disputida sectio, negativam partem tuosi, & varias ibi assignare disparitates cur vosimeas posse vnum actum pure omittere non ve rò omnes collectiue: contra verò Quiedum. controu. 10.pun. 2. oppositum sustinere, probando non esse maiorem rationem de vno, ac de reliquis alijs. Cui probabilius ad hærendum pute-

Queres iterum: an possit vna omissio precedere natura aliam V.G. omissio edij Deisomis-

sionem amoris pracepti?

Respondeo assirmatine; quia possunt ambæ esse in eodem instanti, ita ve vna se habeat veluti complementum actus primi alterius; Quiscos num. 22. inde probat implicantiam puræ omissionia, quia ex vna capite vna posset præcedere natura aliam: ex alio verò nihil posset assignari, ratione cuius voluntas esset in priori naturæ determinata ad omittendum potius, quam non omittendum. Sed contratrectè enim assigna tur admissio interpetratiua, motiuorum omissionis, inducentium præcedenciam illius respectualterius, posito quod ambæ in eodem instanti reali habentur.

DISPVTATIO TRIGESIMA QVINTA

DE LIBERTATE VOLVNTATIS.

Vppono pellaen tionis i Seèund

m imi Qued voluntarie fit, etiam si ex necessitate fiat-, liberum est; in quo sensi some agens. spoñtance : 86 non coalle diei potek liberum, etiam fi cum fumma necessitate operatur Quarto devique pité ve sponient décessesti illi aquam experimur in bratis a le in cateris agentibus naturalibus'; die Aibe determitietà ad unum , neque indifferentiam habant ad amandami vel odio habendum pro, ibitu ino obiectum repræfentatum " led ab illo rapiuntur " & determinantur " ve ipfum vet odio, vet ambre profequantur. Porrò de libercate in liae quarta accepcione fumpta, qua est maxima volund theis notice perfectionobis in presentia fermaelt, que deplex flatuitur-aitorn in actu primo-altera la della Teanido. Protem appellant communica liberarem arbitrij , seu liberam urbitrium, ac pou redriam liberant Polleciorem verd exercicium dicla potentia, quam dari in nobia eft cerco certius, PEpost definition à Concillo Tridentino feff sourn. 5. & 6 contra Luthurum; fedition tous voluntare nou M'am non ugere, fed solum pacis & Caluinum existimunican cam agere quidem, led ve à Deo nou cessitatatis aci vinatus l'acterea demonstracus printo exconssituarionibus. Secundo ex promijis, & pusa his Terriden proceptie bete operandi, & foglandi id, quod malum eft. Quarco ex panicentia, quam de Mali Pachia habemus a seem lettein qua afficiante probene gellin. Ve autom explicamite in quo dese Abserts at bienis confinential entropies and all threight ารสีสถา โมสการ์สรุสภายิก **ละสสส** - Sales is the

. Riston

-A MIR Co to Secure on the country was a secure.

endenne Ould fallispeasin with prime to one comparage

Whica Conclusion biberess in actu primpurent of the conclusion biberess in actu primpurent of the conclusion of the conc

de libertace in adimplimos que confificio posso centra ad libere o perandum que o contra de cont

Dicitur freundo (qua possis omnibus prarequisitis ad operandum) have antem prarequisfita comprehendum omnia ea, qua sunt antecèdentes necessaria ad operationem ponendams: excludum autem eperationem iplam, quia canposita non parest, agens qualmumnis liberum ea necessaria quidquid enim est, ex suppossion necessaria necessaria este Prateres per tione parcisulam significature ad liberum arbitrique

conflituendum no latis elle remotifilmam liberratem, qualis eft illa, qua in infattibus, & amentibus reperitur jani ab intrinsceo impediuneur ne libere agant; neque fatis effe remeta, que habetur, vel per positionem alschlus extrinseci impedimenti , ve diuini decresi omnino antecedentis de actu determinato ponendo, vel per ablationem aliculus conditionis necessariò requifitz ad libere operandum, ve cogitationis obiecti cum aliqua indifferentia propositi; cum -enim neutra ex his potentijs fit completa, ex proxima ad operandum, neutra dici potest abfolutè libera .

Dicitut tertiò : (Ad operandum) & siquidem sermo sit de operatione immanente, per hanc particulam excluditus increata libertas, cuius adus immanem habet omnimoda necessitatem in essendo, & solom in causando habet libertatem, atque adeò ad operandum tantummodo transeunter &c.

Cum autem hic à nobis agatur de libertate creata hoc verbum(operari) sumitur propriè immanenter; & per illud significațur libertatem non cosisterețin potenția passiua seled in actiga-primaliter; muod praferquam quod definitum est à Tridentino sess succe can qualificate Nostrum liberum arbitrium non se habere vt inanime instrumentum. Et mere pessine in actibus supernaturations, seo quod eds exercer libere patet, tum ex eo quia nusqua verius dicimur agere, & operari, quam vbi libertatem nostri arbitrij exercemus: tum atlam quia palliqui qua passum agentis potestati lubiectum est; ita vt si hoc ei debite applicatu sit, & superet eius vim resistitiuam, non possitab illo impedirif quin. agat, quantumuis antecedentet supponatur fuisse indifferens ad patiendum, & non patiendum, len ad recipiendam hape vel illam formama italia

quantumuis acigs harum potentiarum nequeant::> 🗎 fi:volueris mondata fernares conferuabunt to :: 🛠 esse simul; Quod quidam explicant dicentes ad main perpetuumfidem placitam facere Apposit libertatem pertinere finultatem potentiær non 🖽 eibh aquam 3.80 ignem, ad quod volucis poteige autem potentiam fimultanisalded enim ego fumpies manum tuam kanto hominam vita, & merespor liber , quia haben potentiam ad amandum , & supnum ni & malum quod proquett ei dabitus illis porentia ad non smandum. feù ad odio habenno di Quanterba indifferentiam ad operandum quam uerte: ptimum est à nobis non dicid spotest opein ix stissime videntus expression liberum human a yon para svel non operaris muia id potost verificaries o luneasis arbitrium coQued queem as austoraspropositionis distributives fates estalicationemi or netalegi pollunt suctores citationed in ensepty brum contradictionis verificari possit de subieclos quia quodibopen vel mon en Secundino eft, quod cum compensationobis duplexilibertass altera contradictionis a fen quo ad exercitium; alcera verò contrarietatis s'eu quo ad specificationem; postumussenimidem obiestum non som lum amare, & non amare baled erlam amare) & adio habere; hing fit vely (approperari) fumildes licat late, pro ve includicamm contradictoriums emir contrărium operationii patriculati 3 de qua imdefinitione agitus a affemalia fub parbiculan (operari) varamque benerariam operacibné con

-11000

prehendi V. G. amorein; & odkim; & fieb particula (non operari) viriusque omissionem i siuè param', fiue impuram'; de hoc enim'eft alias

Contra dictam libertatis definitionem Nonnulli obstrepunt dicentes à paticis Nominalibus inuentam este; & neque upad Aristothem yntque apud Magistrum, neque apud Dor homen reperiri. Sed illam propuguar Theophilus Raynaudus, qui in explications nous liberrand perte prima cap. 3. Septem supra viginti Patres pro tradita definitione adducit & cap. 101 quam plures Scholasticos, & multo etiam plures affere Ruiz de soientra Dei despareis 9: 43.6 49. qui tadem disput.50. setig post tolata quamplurium. Dectorum testimonia fic concludit. Tandem cofirmatur, quia exceptis phylice predeterminationis Auctoribus, qui funt pauci, & perefentis etatis, nullus omnino Auctor, fiue antiquior five presenti ztati proximior reperitur, qui neget de ratione libertatis este, quod positis omnibus requisitis ad operadum possit volitioné elicere cut cohibere.hec ille.Quod vero ad antiquiores Tho miltas cum mo duce, attiet auceamus Caprolung I homistarum antengnanum, qui in primo dist. 6. quest. vuica art. terno hate habet: Hud igitur agens dicitur naturale, quod positis omnibus requificis ad agendum , & nulle existente impedimento quin ipsum possit agere, necessa-rio agit, neque est in eius potestate non agere; illud verò agens dicitur liberum, quod eodem modo omnibilis poliție tra pollit agere, ve nonnecellario agat, sed in potestate eius est ve agat, & non agat. Veruntamen Santus Thomas aliter describit ista agentia, naturaliter, & libere, fed inidem redit sita Capreolus.

Sed nos probemus noftram definitionem primo auctoricate Eclefia fici capite 15. vbi de li Dicitut denique (Potest operaris & no ope- "bertate hominis hachabegtur : [Deus ab initio rari.) ve declarecur potencia ad operandu fimul 🖂 constituir hominem; & reliquit illum in manu esse debere cum potentia ad non operandum si confilij fui s adiecit mandata i & præcepta sua; dum; quamtis non potit kum actu amoris vni ad l'oradidit Deus homini ad veramibet aute ocules us objecti contingere action odij , velmegation in flatuere docet Augustinus de gratia : Artibero aspem amonis eiustem obiesti. Atque hicidno adis, 5. shinia rape 2. evbb ppe appendens din inquis map etiam de causa necestariana Ad vericacem tonin, bi itamp Aristotelisa Magistina & Thomp artin scriptis euidenter damonantiques faren 1849 nobis.

Probatur igiarift and autones quia agentia naturalia per hoc primo constituuntur in ratione agendi necellarion qualit palici omnibus prærequifitis ad operandum, ita operantur, ve nonpolint le cohinered quin operentur, pe pas ter in igne, qui combustibili approximacus non potefbillud pon combureres & imaqua riqua fracto valequo continebaturanon potelt le coneinere quin effluat lac mqueatur deorfium ieuna igitur oppositorum opposite effentien findballie gnande:

Digitized by GOOGLE

enanda: lequitur, quod agentia libera quatenus ralia conflitui debeant per hoc, quod politis omnibus prærequifitis ad operandum, politit operari, 80, non operari, fintque circa hoc indifferentia:

Dices: fiquis affereret agentia naturalia per hoc differre ab agentibus liberis, quod quando non funt cum omnibus requifitis ad agendum exigunt id, quod illis de est: contraverò libera sub negatione prarequistrorum ad operandum existere sinè violentia possunt: optime saluatet discrimen inter huinsmodi agentia, absque eo, quod in assignanda essentia libertatis consugeret ad indisferentiam ad verumlibet. gratis igitur desnitio per indisferentiam ad verulibet eraditur.

Sed contra est, quie præterquam quod asfunpeum falfum eft,ve paret Primo ex igne, qui quando non est aplicatus combustibili, atque ades non haber omnia prærequista ad agendum, non exigit aplicari, ita ve violenter negetur illi applicatio . Secundò ex voluntate no-Ara, que sepè exigit habere paratem Dei concurfum ad operandum, ita ve non fine violenria illi negerur . Dato ramen quod ita sit : huiusmodi indisserentiam non sufficere ad libertatem conflituendam probatur ex eo, quia hac indifferentia naturaliter, & per fuam entitatem competeret voluntati antecedenter ad quemcuque actum, ergo in ea habenda non posset consi-Rere exercitium libertatis; neque postet in receptione corum, que licet ad operandum neecharia estent, ea tamen obtineret, sine aliqua exigencia; quia cum antecedenter ad quameuque operationem hat illi dantur, non potest in recipiendis illis exercere libertatem. Vnde si willim exercest postes dominium in actum, qui Mbsequitur,non erit libera.

SECTIO SECVNDA.

Tradita libercais arbitry definitio exallius explicatur.

V petsettam liberratis nostræ noticiam ex tradita desnitione con sequamur, duo remanent inquirenda. Unum est an inter prærequisse ad libere operandum enumerari etiam, debenht in quat se tenent ex parte cause primitæ thus immediatum concursum ad omnem, erentum operationem netessam est supponimus, ita ve sensus positionem netessam est supponimus, ita ve sensus positis omnibus prærequisitis tum ex parte cause positis omnibus prærequisitis tum ex parte cause primita, tum ex parte cause primits cum ex parte cause sessionem vero est su supportari a concum vero est su supportari a concum persis a supportari a concum vero est su supportari a concum pecessitatem ad operandum excludat.

communi, contra affetentes ad potentiam libetam latia este quod positis prarequiaris ex parte ipaus habeau indisterentia : non autem ex parte Dei a sinè quia putant voluntatem nostram peri qualitatem quanda physicam debere à Deo pradeterminari ad voum, ve aiunt Thomista, sinè quia ve docent Seousa existimant dari in Deb decreum efficax per le requiseum, arque ades simpliciter antecedens ounnem vium nostra libertatis, quod ne necessario connexum cum determinata operacione.

Probacur camen Conclusio: ad rationem potentiz liberz, constituendam requiritur essentialiter dominium, & potestas in proprios actus, quod quidem dominium in eo conufiit, ve (cum agit, 102 agat, vt habeat proximam, & expeditam facultatem non agendi; & quando non agie, ita actum luum luspendae, ve fit proxime, & complete potens agere. Vnde ex se ad vuum potius, quam ad aliud ipla le determiner; sed huiusmodi dominium non star cum tolis prærequititis ad agendum se tenentibus ex parte caule fecunde, fed eciam involuit prerequilita le teucatia ex parte cause prime. ergo inter prærequifica ad agendum comprehendutur in definitione etia ea, que ex parte caufe prima le tenent . Maior patet , quia potentia. libera per nihil aliud differt à necessariamifi per dictum dominium - Minor verò probatur, quia voluntas cum solis prærequilitis indifferentibus se tenentibus ex parte sua non habet proxima, & expeditam facultatem agendi. & non agendi; sed tantum remotam ; vnde fi cum prærequifitis ex parte cause prime ad agendum, cum quibus habet proximam & expeditam facultatem agendi, non baberet etiam proximam, & expeditam facultatem nonagendi , careret dominio, & potestate in proprios acius.

Respondent ad hoc nonnulli : facile concedi polle, quod inter prærequifiza ad a gendum enumeranda etiamint ea , que se tenent ex parte caulæ primæ; dummodo in ordine ad polle non agerealla non sumantur in sensu composito, sed dinilo; dinidendo nimirum , non quidem potensia non agendi à prærequistis ex parte Dei, sed terminum hains potentia, ita ve sensus se: eum prærequifitis ad agendů ex parte Dei stare potentiam ad non agendum; non autem potentiam ad ponendum fimul cum illis ipfum nonagere; quemadmodum in fimili dicimus : fimul quen albedine in pariete stare potentiam ad mgredinem, non autem potentiam ad ponendum timul nigredinem cum ipsa albedine. Hac ett celebris illa Thomistarum diffinctio, quam in... materia de auxilija sermo quoque verbo vluipant, & queruntur á nobis in elienum fenfam? derorqueri; fed mosocorum verba in ca explisa canda transcriptimus, yzhane calumniam vita-

bam verd non sussere ad liberearem sie ploubamus: quando dicias quod stantibus prarequiulficis ad agendum en passe cantie prima sie tentitibus, voluntas non potent in senti et miposisti non agere; vel punta, quod sussessid prima sie et punta, quod sussession si non quo ad primam productionent. Astem quo ad datallouem; vel quod independenter ab eius beneplacito siate, ac donsquentui enon potes pristam parte eligere, ao quod enistemas ista importare absoluti Doi decretum omitino attecedente de opere ponendo. Se qualinatem pradeterminimtem physicò ad distum opus ergo secondomica sed passesia ad qual seccitati in senso divisore

15

fratedailiere legicionispin du Dels pour batte modo politis , quod non saluet libertatom, probo tripliciter , & primo quidom: quia tuncipotentia ad aliquid in sensu diviso: ab aliqua sup> positione saluat libertatem, quado voluntas potest se ab illa suppositione dividere si velit; sed hoc non habetur in easu no fro, ve dictum est ergo &c. Maior probatur, quia ideo potentia, quam habet loquens ad tacendum in sensu divito à locutione, & justus ad peccandum in seusu diniso à institua, est veilis ad corum libertatem adstruendam, quia & loquens potest à supposstione locutionis se dividere, & iustus à suppofitione iustitia. Contra verò ideo potentiajqua habet æger ad effendum sanum in sensu diniso ab agritudine, non faluat.libertatem circa hoci neque potentia quam habet Christus ad peccadum in sensu diniso ab vnione hypostatica est fufficiens ad faciendum illum liberum ad peccadum: quia neque æger potest se à suppositione zgritudinis dinidere si velit, neque Christus Dominus à suppositione vnionis;ergo &c

Neque dicas prædestinarum non posse à suppositione pradestinationis se dinidere, & tamen libere saluari per, hoe, quod haber potentiam. in sensu diuiso à predestinatione ad se damnadum : Contra enim est, quia licet prædestinatus non possit potestare consequenti se dividere à prædestinatione, seque damnare: potest tamen potestate antecedente ; pradeftinatio enim supponit consensum conditionate futurum ; Vnde fi homo pravilus fuillet non consensurus, impedimento fuillet fuz prædeftingtioni.

. Litem probo secundo quia se voluntas cu prærequisitis ex parte Dei ad amorem ita poteft in sensu diuiso ab illisnon amare, ve nequeat dicta prærequista à se abijeere, codem modo se habet. in amando, sicuti ignis in calefaciendo, & cztera agentia naturalia in suis operibus necessarijs ji qua cum prærequisitis ad agendum, ita... possunt in sensu diviso ab illis non ageresve nequeant à se dista prasequissa abijeere . ergo seuti huiusmodi potentia ad no agendu in fensu dinifo in agentibus necessarijs non salvat libertatem : ita neque in voluncate a

i Neque dicas ignem non habere ab intrinseco. yt point non combureres fed: folum ab extrinseco per hoc, quod comqueatit à combustibilis at vero voluntatem ab intrinseco habere etiam, non amare poste- Conera euem est, quia id folum probat in voluntate este porentiam ad opposita, quam distinctam esse à libertate patet in naturalibus ex anibas o quis per boc quod poffint volare acancres compders & & ab his operipur deliffere, non fequinie q quad fint libere, &c dumit, inp. coincludes can all the same and in potuif non computeren & refrigerare. defacto. enin combustit, Ministros Regis 380 tres pueros in fornace reffigeravity & camen in illo non 14 fur fiberes; Ergecinid quidem i quia pocentia sy the daine ginite in spielle india india tions singlicites importante de à dicta suppose Chriff Domino qui quantumuis habeacintria, fecam Botene tam peccandia que oft voluntas hu-Bands ell kamen bet poe fimpliciter impotent -315 G

ί:

ad peccandum : siguti etiam infantes , ac freneticisqui quia non pollunt se dividere à supposithone, que excludit actum peccaminofum, non cenfentur habere nifi potentiam ragicalem , & remotam ad libere operandum.

Neque iterum addas : ideò agentia necassaria non eue libera, quia intellectiua non funt. Contra enim est primo hoc ipsum probat argumentum, quod feilicet fi potentia ad verumlibet in feniu diuiso à te explicato sufficeret ad libertatem, cuicumque competeret huiusmodi potentia quamuis non effet intellectinu effet liberu. Contra secundo, quia ebrius intellectiuns eft, & tamen cius voluntas ebrietate durante non operatur libere, non aliam ob caufam, nifi quia nequit cu ebrietate componere negationem illius operationis, ad quam ex ebrietate festur, cum de reliquo remaneat in eo potentia volitina per qu'am possit in sensu diniso ab ebrietate ponere negationem dicti actus. Contra denique tertio quia Christas Dominus & Beati ompes in gloria non habent liber atem ad peccandum, & tamen non folum intellectiui funtsfed etiam optime intelligentes .ergo &c.

Idem denique probo tertiò, quia fi voluntas cum prærequifitis ex parte D. i ad operandum. effet libera per hoc , quod in fensu diuiso posset non operari : sequeretur quod nunquam posset à Deo necemtari; fed hoc est contra communem consensum · ergo &c · Sequela probarur , quia ponta à Deo in voluntate creata quactique qualitate necessitante ad amorem V. G. adhuc verfi esserquod voluntas in sensu diniso ab illa posses non amare · ergo iam amaret libere. , & necelfario, quod implicat contradictionem.

Obijcies : vnum ex prærequifitis ad agendum est decretum Dei efficax de concurrendo ad Qperationem, à quo non poteft homo fe diuidere; sed cum hoc decreto impossibile est negationem operationis componere, quiz implicat decretum Dei afficax suo effectu frustari . ergo falsum est dnoq aq ağım lipertaris tednizitir ft. Rofantas cum prarequisitis ad agendum ex parte Dei coponere point carentiam operationis.

Respondeo: decretum quod sanguam prerquilitum eit necellarium ad agendum effe decietu indifferens, de concurrendo ad id, , ad quod voluntas fe le determinabit ; quod quidem decrer tum determinatur dependenter à detegmiganone ipsius voluntatis create, atque adeo has tar tione acceptumell consemitans insu aclu nenverò precedens , & prarequificum : Lam verò fe de decreto priori modo fumpto lognitus argumentu ; nego minosem duis cum illo posell ges pont verumque opposition. fi de decrete poste rioti modo nego maiorem; quis ime nerell prærequititum ad suppositionem adus fod come negetlieztem ad entendum exclude, entertie

Obijcies itellim:kunm ex bierechiftie achliberam creationeme mundi fuit denterum linistes grax. dito ap aterio gainic colle innuit core ir tembore : ted enn poc decieto gon toufir to poni negatio creacionis mundi ergo dasan prat requifita ad actif liberugen quibus copeni requif actus oppolitus Respodeo argumenti shunganas s chestione migi tebdisues Liefle tu je tos de fit de

liberam, quod quidem fallum est. diciturenim libera solum per denominatione extrinsecam à decreto Dei de illa ponenda in tempore, quod ab atterno in se formaliter liberu
suit. Quando autem dicimus ad vsum libertatis requiri ve voluntas cum prarequistis ad
operandum possit componere carentiam operationis, loquimur de vsu formali libertatis;
scimus enim quod inter prarequista ad operationem denominatiue tantum liberam enumeretur volitio essea dicta operationis, cum
qua volitione nequit stare carentia eiusdem...
operationis:

Pro decisione antem secundi quasiti, quo quzrebamus. An indifferentiz, quam estentialiter dicit libertas, repugner omnis accessivas ad operandum. Notandum est necessitatem, efse duplicem ; vnam antecedentem : alteram. consequencem; Antecedens est, que oritut ex aliquo eorum, que supponuntur ad operazionem, & ad ea, que illam comitantur, que 'ab alijs dicitur necessitas ex suppositione anrecedente, vel etiam suppositio antecedeus. Necessitas verò consequens illa, que oritur ex suppositione operationis, corumque que illa comitantur, & ideo appellitur necellitas ex suppositione consequentialeu suppositio conseques . In idem recidit divisio D. Anselmi in lib. de Concerdia dicentis: dari necessitatem przcedentem, que facit rem elle, leu que elt caula Vt res fit, & fublequentem quam facit res , & nihil efficit, quia illa supponit factam; qua razione quidquid est, quandin est, necesse est este. Vnde non bene aliqui prioré appellant necessieatem absolutam , posteriorem verò ex suppo-Atione ; quia fi suppositio est antecedens priorem necessitatem inducit.

Hoe autem posito sit secunda Concluso:
Omnis necessitas antecedens ladit vsum liberatatis, Nulla necessitas consequens dicto valui repugnat. ita Suarez, Vasquez Molina, Et ali, comuniter contra Pradeterminantes, contendentes non quamblibet necessitatem antecedentem libertati contrariam este.

Probacur autem primd ex Augustino lib. 5. de Cinitate Dei cap. 10. vbi aie: Libertatem ladi per eam necessitatem, que non est in nostrapoteftate; non veró ladi per cam, que in no-Ara potestate sita est. sed multa necessitas and tecedens est in nostra potestate; omnis autem consequeus in potokæte noftra fita est evergo Sec-Minor probactor, quia nomine necessitatia antecedentis intelligimus eam , que orient ex suppositione omnino antecedenti nostru viam liberi asblerij; acque adeo: qua ponitur inconfulta veluntate; nomine verè confequentis illam quam fecit noftra libera determinacio 5 & orieur ex actue liberi policione. Confirmaeuriquia Sancti Parres respondentes hareticis, obijeientibus przscientiam Dei, & pradostinationem cum libertate notre pugnaresiico quod necessitatem in nostras operationes inducerent, confranter afferunt huiulmodi neceffitatem elle solum consequentem, non auemantecedentem; & ob hoc non ladereili-R. P. lof. Politza Philapph, 100.5. bertatem. Andi Auselmum in concordia. Quama uis necesse sit sieri, quæ præsciuntur, & quæ præsettinautur; quædam tamen præscita, & præsettinata non eneniunt ea necessitate, quæ præcedit rem, & fæsit, sed ea quæ rem sequitur. Ex quibus concludit, neque præsettinationem excludete liberum arbitrium, necessiberum arbitrium adnersari præsestinationi. ergo idem quod prius.

Probatur secondò ratione: Indubitatum est aliquam neceditatem repugnare vsui libertatis, ita ve actus à voluntate elicitus, qui alioquin futurus fuisse liber, quia tamen ex aliqua necessitate fit, sit necessarius. Iam verd neceilitatem confequentem non pugnare cum libertate omnes concedunt , & recte ; oritur enim ex positione rei, eamque præsupponit, atque adee non plus officit libertati, qua exi-Rentiz ciusdem rei liberè productz, ergo cum libertate pugnabit sola necessitas antecedens; quateaus oritut ex aliquo, quod ponitur in voluntate ca inconsulta. Et confirmatur primo: Quia voluntas ex aliquo antecedenti neceilitata ad vnum non est positis omnibus prærequilitis, potens operari, & non operari. Secundo quia nullo alto modo Deus nos necessitat, nili ponendo aliquid omnino antecedens ad actum, quo posto voluntas necessario operatur, vt patet in Beatis, & Christo Domino. Terciò denique quia effectus liber liberam. determinationem voluntatis exposcit, alioquin non differret à necessario; sed determinatio, que oritur ex necessitate antecedenti non eft libera, co quod przeedit omnem libertatem . ergo &c.

Ad hac respondent aliqui prime non omnem necesstatem antecedentem ladere libertatem, sed solu quando oritur ex suppositione alicuius, quod se habeat per modum necessitantis, & libertatem destruentis; non autem quando se habet per modum lenientis, & confortantis, & dulciter determinantis voluntatem. Sed contra est primò, quia hac responsio deftruit doctrinam Augustini , vniuersaliter afferentis libertatem izdi per eam necessitaté,que non est in potestate nostra. Contra fecudò, quia petit pracipiu, du dieit ea tantu effe necessitaté antecedonto destruente libertare, que orient ex suppositione alicuius antecedea tis necessitantis, & libertatem deftruencis. Contra denique tertio, quia omnis necessitas antecedens deftruit proximam indifferentiam voluntatis . ergo omnis se habet per modum: necessitantis, & dostruentis libertatem, ita veimplicet dari aliquam per modum lenientis 51 eamque confort ancis, ni fi modus hic negationé. Violentiz, & coactionis importet.

Respondent alij focundo: Eam solam necessitatem antecedentem pugnare cum vsu ilbertatis, quam habet agens ex sua natura, nulla facta suppositione, et in agentibus naturalibus; non autem cam qua oritur ex suppositione divini decreti.

Contra tamen effiquia licet ex suppositione decreti supponentia viam conditionatum nofri libert arbitrijino ladatur libertas: tamen M m m necessi.

<u>2</u> <u>6</u>

27

28

necessitas ex dica suppositione ortach consequent, quia supposit vsum conditionatumas quamuis precedat absolutum. At ex suppositione decreti omnino antecedentis quemcumque vsum ladi libertatem patet ex decreto a quo Deus decernit necessitare valuntatemalicuius ad aliquod opusa quod certum est cum eius libertate pugnare. Quoniam vera decretum quod inducit necessitatem in horum sententia est omnino antecedenta quemcumque vsum liberi arbitrij: hinc sit ve destruat linbertatem.

Respondent denique alij tertià distinguendo dupplicem necessitatem antecedentem: voa antecedentem ad caufam tum primam, tum secundam; aliam verò, que est antecedens ad secondam tantum, non ad primam; & priorem dicie repugnare cum libertates non autem posteriorem. Sed contra est primo quia si hæc necessitas antecedens notivam libertatem ellet confequent ad aliam causam secundam a nobis tolleret libertatem . ergo illam tollit etiam fi fit confequent ad confam primam; quia aque independenter à libera determinatione voluntatis in veroque casu eius 'indifferentia tollieur; quemadmodum enim calor non minus repugnat feigori si á solo Deo producatur in aqua, quam fi ab igne, vel à sole : ita non minus repugnat necessiras antecedens induca \$ Deo quam ab alia caufa fecunda. Ex eo igieur quod sie consequens respectu Dei, solum infere, quod sit illi libeen, non autem nobist Neque dicas disparitatem offe inter caulama secundam , & Deum; quia cum Deus fer omnipotens, & auctor voluntatis,potest eam falua libertate antecedenter necessitare; Ne boc dicas, in quam, quis ficuri non poseft Dens quantumuia ponatur omnipotens, tenebras Eu lumine in voo subiecte conjungere, vel curuitatem cum rectitudine, ita neque necessitatem antecedentem cum liberzate, ea quod huc non minus pugnant quam prædica. Concra etiam eft locando,quia li bzc diffinctio effet vera nue quam creata voluntas noce fitari poffet é Deon quia eius necessitas semper effet consequencios nunquam antecedens respectu prima causa liberz illam necessitare volcatis.

Obijcies primo fi Deus postquam per scientiam conditionatorum cognoscut mé liberò
consensurum ponerer in mè qualitatem, qua
necessitatem ant ecedentem ad consensum asferret: consensus esser siber sienti per scientiam conditionatorum pranisus suit ergo non
omnis necessitata antecedente praiudicat libertati. Respondeo negando antecedente dico enim consensum illum som necessarum, nec obstat per scientiam conditionatorum pranisum
suise liberum, quia exclumis principiis positur procedere in statu conditionato.

Obiscies secundo: Christus sibero mertuna
el 2.81 tamen habuit necessatem antecedan;
tem ortam en suppositione pracepti a sontres
qued ratione vaienis hypodatica ne posesate
quidem antecedenti ire poterat a ergo sec. Refena deo coa qui voitas Christum Dominum

accecedenter ad præceptum adeó efficaciter elegisse mortem, vt petierit Patrem, vt de ea sub unda illi præceptum daret, dicere: necesatatem præcepti non suisse respectu Christi amninà anteceden: em; sed suppossisse propriæ libertatis vsum circa illud; se ideò non essemitum si liberè mortuus sizsicuti suisset, dispensationem præcepti impetrare cum potuisset, non secisse. Qui verò putant independenter ab eius voluntate mortem illi suisse præceptam, asserere Christum Dominum non habuisse libertatem quo ad substantiam mortis, supra quam solum cecidit præceptum; sed in ordine ad genus mortis ad motius, se circumstantias sec. Quare nego consequentiam.

Obijcies tertió: damuati habent necessiatem antecedentem ad peccandum, & tamen cos liberè peccare patet ex co, quia aliter non estent per peccata, que committuat vitupe-

tandi . ergo &c.

Respondeo, cos qui necessitatem antecedentem ad peccandum in damnatis agnoscunt, velle illos non liberè peccate formaliter, sed causaliter tantum, ratione operum, qua facatumin vita in quorum penam meruetunt, statumillum, se propter qua vituperatione digni existimatur. Alsos verò, qui probabilius putant, cos tantum moralem necessitatem ad peccandum habere, concedere cos liberè peccareformaliter: negare verò quod habeant necesscratem aliquam antecedentem ad peccandum, quia hae physicam causalitatem importat, ue paret inuizioribus.

Obifcies quarto: confirmati in gratia libere non peccant, & tamen necessitatem habent aurecedentem ad non peccandum; aliqua igitur necessitas antecedens stat cum libertate. Respondeo duppliciter pose hominem in gratia... confirmari. Prime per aliquod amuino ancocedens vlum liberi arbitrij, ratione civa pradeterminatur ad non precandum. Secundo per aliqued qued prælepponis dichum vium coditionaté futurum : huè boc aliquod fit donom creatum intrinsech receptum in hominesquel constutaliter exigit omnia auxilia efficacia. quibus ille remouerur à malo e siue se fola em erinfoca Dei volicio efficax de huiufmodi auzilijs toto vita tempose pradaudis. Primumo confirmationis gunus collet libercatem ad pecesadam. Secundum verà minimé i fi igitar de primo agicur, falfa e fi prior pars antecedentias A de:Secundo, fails est posterior; verouis aucem mode fumatur neganda eft confequentia.

Obijeies quints: przeipiat Deux iuko habenti habitum entitatis, et in infinată sequesti eliciat actum amoria Dei, ille verd transper diatur przeeptum, tum se i hie peccare. Se enasequenter habitum, caritatus amiteeretz ergo in co inflantă caserer potentia ad smosem, que est habitus cariteis; sed que caret haiusmodi potentia, habet necessitatem antecedentem ad non amandum, falsum igitur est omnem necessitatem antecedentem tollere libortatem.

Respondent aliqui primà admisso confice de c

tiamidicunt enim quod licee iuftus per habitum carreatis constituatur potens acium amoris Dei supernaturalem elicere, quoties illum non eliciendo non peccarer; at non quando peccarer vielt in exfu noftro; & fic in eo extu eum non per habitum , sed per omnipotentiam Dei fibi applicatam per decretum, vel per aliquid aliud, quod possit in codem instanti esse cum peccato, conflichi potentem ad actum caritatis eliciendum; Sed contra hoc facit, quia sic mulrum detrabicur habitibus supernaturalibus,quia inde sequeretur nullum on illis posse complere libertatem contrarietatis in materia graui, qua habemus V.G. ad amandum, & odio habendum Doum, ad temperate vel intemperate operandu, & sic de cateris . Imò neque libertatem coatradictionis, quoties corum actus nobis praceptus eft. Quare melius.

Respondendum secundo zeoncesso antecedente, & prima consequentia, drsinguendo subsuptum: qui caret potentia ad amorem Dei, habet necessitatem antecedentem ad non amandum. Deum i & siquidem careat dicta potentia nulla sacta suppositione, concedo: si careat illa ex suppositione libera determinationis sacta ad no amandum, nego subsumptum cumssecunda confequentia. Et dico iustum illum in casu posteo verè constitui porentem ad amorem praceptum per habitum caritatis, quem supponiames habere in instanti reali immediate pracedente ad instanti cares habitu, est quia libere se determinanti cares habitu, est quia libere se determinanti ad omissionem amoris.

Instabis: in instanti, in quo non habetur posentia ad oppositum, non habetur libertas ad
verumlibre y sed in instanti, in quo veget praceptum, instas careret potentia ad amandum.
Deu, hoc ipso quod per habisum caritatis confisuaretus potentia et instanti non haberet libertatem: ad amandum, or non amandum.
Respondeo distinguendo maiorem in instanti, in
quo no habetur potentia ad oppositum nulla saéta suppositione, concedo: si no habetur ex suppositione, quod se determinanti ad vinum ex oppositis, nego maiorem; or se sic distincta minore,
nego consequentiam.

36

Subinitabis: licet iustus inte positi in eo instati non se determinare ad non amandum: ex suppositione tumen, quod se determinat non liberò amorem omittit; ad com planè modum, quo si quis posseo in hoc instanti liberè sibi manus abscindere, se cas desactò absonderet, non esse tune liber ad porrigendum mihi librum, quia iam amitteres posentiam porrigendi, licèt camliberè amitteres.

Respodeo negando antecedensimplicat enimin terminis quod iustus ille in co instanti habeat facultatem ad non se determinandum ad non amandum, & quod non liberè amorem omittate, Quia idem con no amare in casu nostro, ae amorem omittere. Ad exemplum dico, quod si homo ille per actum non porrectionis abscinderet sibi manus, sicuti iustus per omissionem amoris amitteret habitum caritatis, curreret paritass & sic homo ille tunc liberè non porrigeret siabrum: sicuti iustus liberè non amore Deumo

R. P. Iof. Polszzy Philosoph. tem. 3.

Instabis iterum. Ad hoe vt illa amoris omisso sit peccaminosa, debet pro priori natura homo esse potens amare. sed prioritas natura includitur in eo instanti reali, in quo omittit amorem ergo si homo constitueretur potens per habitum amare, in eodem instanti habitus simul esset realiter cum peccato; vel si non esse simul: deberet concedi quod dictus habitus incodem instanti existeret, & non existeret; existeret pro priori, & pro posteriori non existeret.

- Respondeo concessa maiore, & minore; nego consequentiam . Ratio negationis est, quia ad prioritatem naturæ saluandam in his causis, quæ pendent in conservari à positione suorum esseduum in codem instanti, in quo conseruantur: non est necesso ve in codé signo prioritatis posi-منة intelligantur existere; sed sufficit fe ita intelligantur immediate antea realiter przestieiste, ve in co signo non intelligatur aliquid, quod cas destruat. Sie in sententia corum, qui admittune virtutem impressam, dicunt eam inconsernari à positione motus, quem efficienter causat, dependere; atque adeò in codem instanci in quo proiectum cessat moueri, eam corsumpi. Quamuis enim prius per posterius non possie amicti secundum eam rationem, secundum quam est prius: potest tamen amitti secundum se, & facta aliqua suppositione; In horum, inquam, fententia dicendum est quod prioritas nature requisita à virtute impressa respectu motus, que elicie in hoc instanti, nequeat existentiam illius in codem priori politive importare, sed benè in instanti pracedente modo dicto. Iam habitus garitatis in iusto, cui datum est præceptum eliciendi actum amoris Dei in hoc instanti, supponitur pendere in sui conservatione in eodem. instanti ab ipso actu. ergo eins prioritas naturæ recte saluatur per hoc, quod intelligatur in inflanti antecedenti præextitisse, & quod non adhuc intelligatur aliquid in instanti consequenti destructiuum illius; sed homo in eo priori non adlue' intelligitur determinatus, ad omissionem actus; erge in eo priori iam intelligitur complete potens amare, & non amare. Et hoc sufficit ad verificandam communem definitionem libertatis, quæ erat : Est potentia, quæ positis omnibus pezrequisitis ad operandum, & nonoperandem possic operari , & non operari . Non enim intelligenda est positio omnimoda, & realis: sed solum quantum satis eft, ve homo posset defacto se determinare ad alternerum ex oppositis . Quidquid fit si ex determinatione ad vnum exillis sequatur in codé instanti destructio potentiz ad alterum; contratium enim gratis afferitur, & præiudicas libertaei, enius partes nos sustinere tenemur. Ex his autem facile deduciturinon implicare, quod Deus præcipiat iufio actum amoris Dei in hoc instanti ea conditione, ve fillum eliciat obtinear in eodem instanti Beatitudinem. Quamuis enim hac excludat à infto illo potentiama ad transgrediendum præceptum factum, constituendo illum impotentem ad peccandum : quia tamé hoe habetur dependenter á propria determinatione ad actum przecpenm ; nullo modo prziudicae libertati 🖙 Mmm ≥ **Pro** illius .

Pro complemento autem huius que flionis, Queres nu verum sit, quod nulla necessitas consequentiæ lædit libertate, omnis auté necessitas consequentis illam lædat. Respodeo cum distinctione . & quidem affirmatiue quo ad priorem... partem; quo ad posteriorem verò negatiuè. Primű patet, quia necessitas consequentiz est, quoties aliquid ex aliquo verè colligitur, ita ve vi formæ concludatur. præcisè autem pro huiulmodi necessitate non lædi libertatem patet ex argumentis, quæ fiunt in materia contingenti ; vt V.G. Omnis qui loquitur mouet linguam; sed Cafar loquitur. ergo mouet linguam; quem linguæ motum esse liberu Cæsari certissimum est. Secundum verò constat ex eo, quia necessitas consequentis est, quoties extrema conclusionis necessariò inter se connectuntur. Porrò hoc licet quando ex aliqua causa omnino antecedenti vsum liberum arbitrij oritur, izdat libertatem; si tamén britur ex aliquo concomitante dictum vsum, probo quod non lædat, hoc syllogismo: Quod Deus efficaciter ab æterno decreuit, non potest non esse in sua differentia temporis; sed creationem Mundi Deus efficaciter decreuit; ergo creatio Mundi non poteft non esse in sua differentia temporis. Item. hoc alio. Quod Deus præsciuit, necesse est esse; fed præsciuit peccatum Adz;ergo peccatii Adz necesse est esse; Vbi vides neutram necessitatem præiudicare libertati,qua Mundus creatus effo & qua peccauit Adam; & rectè id quidem, supponit enim prima vsum libertatis explicitè cotentum in medio termino; secunda verò supponit vsum libertatis humanz iam prauisum, & implicité contentum in medio termino, qui est Dinina prouidentia.

SECTIO TERTIA.

Verum ad libertatem voluntaris sufficial indifferentia indicy.

Onclusio e**k** negatiua, & cam docet Suarez prolegomeno primo capit. quarto, in quatestatur conuenisse omnes, quotquot ante controuersiam de auxilijs scripsere; Est tamen contra Bagnez prima parte quast. 19. art. 10. vbi post quam cum omnibus docuit ad actum liberum. exercendum requiri, vt intellectus proponat voluntati obiectum cum aliqua indifferentia... non quidem formali, quafi verò eius cognicio ita sit, ve poeuerit non esse, sed obiectiua, pet hoc quod repræsemet obiecum sub aliqua ra+ tione boni, & mali fimul, saltem negatine: statuit quod quoties actus volutatis oritur ex præs dicto iudicio, semper est liber, quantumuis supponatur procedere à voluntate aliàs determinata ad vnum ; quare actum liberum definit effe actionem à voluntate elicitam circa obiectum. propositum per iudiciu rationis indisferens: Licet fateatur libertatem residere in voluntate. ipla, & non in intellectu, eo quod in ca rolidet facultas, qua homo ita operatur ve polit non... operari, quaneŭ est ex vi repræsentazionis obieéti indifferentis :

Probat nostram conclusionem Hurradus de

anima disput. 15. selt. 5. à numero 34. sic : Iudicium indifferens vnum eft ex prærequificis ad hoc vt volontas operetur. ergo eo polito potest voluntas operari, & non operari; igitur præter indifferentiam indicij, requiritur ad libertatem indifferentia activa voluntaris-Sed ad hoc responderi facile posser aliquis , concesso antecedenti, distinguo consequens; posito iudicio indifferenti potest voluntas operaris & non operari, quantum est ex vi ipsius iudicij, concedo; spectatis omnibus, nego primam, & secundam consequentiam. Eodem modo responderi posset ad illud aliud ex namere 36. Iudicium relinquit potentiam indufferentem in actuiprimo ergo potentia potest cum illo componere actionem, & negationem illius, atque a deò in potestate voluntatis grit tam operatio, quam cius carentia, Videtur enim auctor in hoc argumento procedere a secundum quid ad simplicater; siquislem ex eo, quia iudiciú quantum est ex se relinquit voluntatem indifferentem, atque adeò potentem cum eo componere operationem, & eius carentia, infere quod in potestate voluntatis se spectatis omnibus, que se tenent ex parte cuiuscumque alterius principij, ponere actionem, & eius carentiam . His igitur rationibus posthabitis.

Probatur primà auctoritate Patrum, qui in soneilianda infallibilitate divinz scientiz, & przdestinationis cum libertate nostra contra przdestinationis cum libertate nostra contra przdestinationis cum libertate nostra contra przdestination, quod tamen facili negotio facere poterant; sed constantissime se cocuserum ad ostendendum infallibilitatem przscientiz, & przdestinationis non afferre voluntani necessistem, aliquam antecedentem, sed solum consequentem, ergo existimarunt non sufficere ad libertatem indisferentiam iudicij, si alimnde voluntas esset determinata, ad vnum à Deo przdestinante antecedenter ad eius operationem conditionate futuram.

Probatur secundò: quia harenici non negabant indifferentiam iudicij, præfertim Lucherus. & Caluinus, qui asserebant homigem scire bonum, sed explere non posse; & eamen damnati funt à Tridentino vt libertatis enersores seff. 6. cap. 5. & can. 5. vbi stamens contra illos volutatem nostram habere potestatem consentiendi. & dissentiendi vocationi, & per hac habere libertatem : manifeste demonstrat se cum hæreticis consentire in co, quod libertas consistat in indifferentia actima, & absoluta voluntatis: discrepare verò in cor quod illi dicebant hominem huiusmodi indisferentia destitutum esse . Quod si Concilium in indisferentia iudicij libertatem. arbitrij politam elle credidislet, aduertere debuiffet, hæreticos verbis tantum negare libertatem, & corum modum loquendi non verò corú sententiam condemnare.

Probatur tertiò ratione: quando homo dicitur liber, non aft sensus quod sesundum quid
tantum, & ex va ascuius principij enum nonnecessitantis, habeat indifferentiam; sed quod absolute, & ex vi omninm principiorum ita operetur, va posit cum issem principije contradictorium, vel contrarium illius operationia
compo-

componere; alias non differret ab agentibus necessarijs. Nullum enim ex eis est, quod secundum quid ex vi alicuius principij non habeat indifferentiam . Omne enim agit dependenter à materia, quæ de se habet indifferentia ad hanc, vel oppositam formam recipiendam; ignis enim V. G. quando agit in lignum, ita illud comburit, vt ex vi materiz illius postet non comburere, quia hac quantum est de se non magis inclinat ad formam ignis, quam ad formam lignificuti igitur nemo dixit ignem este liberum in agendo propter indifferentiam obie@iuam materiz,in quam agit : ita non est censendus liber home nist absolute, & ex parte omnium principiorum agat cum indeterminatione, & indifferentia . sed ex indifferentia iudicij habetur, quod homo secundă quid tantum, & ex vi obie-At illum no necessitannis, habeat indifferentiam. ergo indifferensia iudici j ad libertatem arbitrij non:est sufficiens.

Probatur quarrd: indicium indifferens requi--risur ad hoc, vt voluntas fiat complete potens se decerminare ad verumliber. ergo ad libereasem constituendam præter judicium indisterens maxime requirieur indifferentia actiua absoluta voluntatis; Consequentia probatur, quia aliàs dicam ego naturam humanam Christi Domini etiam polita vnione hypoftatica esse liberam in ordine ad peccandum . Neque dicas cum dicta... vaione non componitudicium practicum indifferens in ordine ad peccandum: Contra: ideò non compositur, quia incompossibile est peccarum cum hypostatica vnione; sed etiam incompossibilis est negatio amoris cu principio determinate ad amoré, ergo flante in voluntate principio determinante ad amoré, non poterit in inrellectu dari iudicium indifferens practicum ad amandum, & non amandum, quod à te negatur-

Confirmatur quia D. T. qu. 22. de verst. art.

8. Et Scotus in quarto dest. 49. quast. ferta S. diceerge, quos alis Theologi passim seguntur, docent posse Deum per absolutam potentiam necessitare voluntatem porrò huiusmodi auctores
non possunt explicari de indisserentia indicij,
quia hac naturalitet per inaduertentiam, aut vehementiam passonis deperdi solet ergo dicendum est quod loquantur de absatione libertatis,
stante indisserentia indicij.

📑 Obijcies primotacius voluntatis, qui consequient judicium indifferens, quantumuis à vo-Inneate determinata ad unum eliciatur, nonest necessarius absolute, sed solum ex supposisione; led necessitas ex suppositione non praiudicat libertati ergo &c. Respondeo necessitatem absolutam oppositam necessitati ex suppoficione sumi posse trifaziam. Primò pro ea,quæ mihil omnino supponie, & hac reperitur insolo Deo, non autem in creaturis, ve de se paset; unde necessicas ex suppositione illi opposita, est illa, que eliquid supponit, fiue hoc antecedat omnem vsum liberi arbitrij fiuè ex illo sequatur. Secundò pro ea, que oritur ab intrinseco ex innata determinarione potentiæ ad vnii; & he necessitas ex suppositione est illa, que, prouenit ab extrinsceo. Textio pro ea , que exeludit potestatem relistendi , praneniendo vsum

libertatis; cui opponitur necessiers ex suppositione consequenti, que oritur ex vsu ipso libereaus; Quo posseo distinguo maiorem; actus voluntatis, qui consequitur iudicium indifferens, quantumuis à voluntate determinata ad vnum eliciatur, non est necessarius absolute, sed solum ex suppositione : si loquamur de necessitate absoluta, & ex suppositione primo, & secundo modo acceptis, concedo; sin autem. de neceditate absoluta, & ex suppositione tertio modo sumptis, nego maiorem; quia necessitas, quam habet actus voluntatis positus ab aduersarijs, excludit potestatem resistendi, atque adeò elt necessitas simpliciter, & non ex suppositione tertio modo. Ad minorem verò dico quod quauis necellitas ex suppositions opposita tertiz necessitati absolute non præiudicer libertati ? tamen necessitas ex suppositione, quam habet 20 dus voluntatis in casu nostro,opponitur prima, & secunda, cui nihil obstar quin praiudicet libertati; sicuti defacto præindicar posita aduerfariorum sententia; quia est ex supposition antecedenti vsum libertatis, non autem confequenti. Quare uego consequentiam.

Obijcies secundo: voluntas non potest ferri in aliquod obiectum nist secundum modum., quo proponitur illi ab intellectu; nihil enim. volitum, quin præcegnitum ergo fi obiectum proponitur per indicium rationis indifferens vt amandum liberè : implicat , quod ametur necessariò. Respondeo hoc argumentum esse ab aduerfarijs soluendum, dum dicune obiectum proponi volutari per indicium rationis indiffezens, & nihilominus illam vr pradeterminata ad vnum in illud ferri. Respondeo secundò, antecedens esse verumaloquendo de modo se tenéte ex parte obiecti , non autem de modo se tenente ex parte voluntatis ; obiecinm enim non potest amari ve bonum amici V. G nisi ab intellectu secundum hunc bonitatis modum proponatur voluntati amandum : at porest amari amore naturalisetiam fi secundum hunc modum non proponatur amandum. Ratio eft, quia ve naturaliter voluntas amet, non oportet vt ipsam naturalitatem directé velit; libertas autem ett modus se tenens ex parte voluntatis; vnde adhoc vt exerceatur à voluntate, non est necesse ve directe voluntas feratur in illum . defacto enim sieri potest ve aliquid libere velimus, & id ignoremus; sic distincto antecedente, nego consequentiam tamquam de subiecto non supponente ; quia ve obiectum proponatur voluntati per iudicium racionis indifferens, non est necelle, vt proponatur vt amandum libere ..

Obijcies tertiois voluntas necessitaretur aliquando à Deo posita indisferentia Iudicij: sequeretur, quod cogeretur ab illo; sed hoc repugnat ergo &c. Minor patet, quia omnes serè Theologi conuchination hod, quod voluntas non possit pati à Deo coastionem, & violentia in suis actibus. Sequela verò maioris probatur, quia illud cogitur, quod conera inditam inclinationem mouetur. sed si voluntas necessitaretur circa obiectum cognitum indisferenter, modueretur contra inditam sibi inclinationem; quia illa naturalicer inclinationere se cum indisseria

47

rentia,

49

rentia, & dominio circa tale obiectum sic pro-

positum; ergo &c.

Respondeo negando sequelam; ad cuius probationem distinguo maiorem: Id cogitur quod cotra indită inclinatione adequată mouetur, cocedo; contra inditam inclinationem inadæquatam i nego; & sic distincta minore: moueretur contra inditam sibi inclinationem adaquatama nego: inadzquatam, concedo minorem, & nego consequentiam . Dico enim violentum ab Aristotele definiri Id quod sit in aliquo nullam vim aut inclinationem eo conferante. sufficit igitur quod habeatur aliqualis inclinatio, licet non omnis ad vitandam violentiam; & recte; nemo enim dixerit ambulationem esse homini violentam, eo quod motus, quo pedes attollit fit contra inclinationem gravitatis propriæ? censetur enim, hoc non obstante, illi naturalis huiusmodi motus, per hoc præcise quod stat iuxta inclinationem potentiæ progretliuæ,quam habet. Quo posito dico voluntatem, quando necessitatur à Deo, licet non operetur secundum inditam inclinationem, quam habet, mouendi fe circa objectum indifferenter propositum cum indifferentia, & dominio: quia tamen operatur secundum inditam inclinationem monendi la ab intrinseco; hincestiquod propriè non pacitur violentiam, sed solum improprie; in quo sensu D. T. q. 22. de vorit. art. 8. in principio corporis dicit: Deum posse necessitare voluntatemanon autem cogere .

Obijcies quarto non potek fieri a Deo , ve potentia non libera, liberè operetur - ergo noque ptest ve potentia libera per indicium indifferens iam completa operetur necessariò igitur ad libertatem in actu secundò sufficit indifserentia iudicij. Respondeo concesso antecedente, negando consequentiam. Disparitas est quia ad operaudum liberè requiritur indifferentia ex parte omnium principioril, que ad opegationem necessaria sunt; ad necessitatem verd sufficit determinatio vnius principii, quia illud rapit necessario cetera. Iam verò potentia non libera, cum repugnet, vt in se fiat indifferens, nunquam associata alijs comprincipijs indisserentibus quantumuis miraculofis habebit indifferentiam, nisi illis in operando subordinetur, vt habitus V.G. Caritatis, vel Religionis &c. At verò libera per coniunctionem cum principio determinato, quod illam sibi subordinet, licet non amittat indifferentiam essentialem: amittit tamen illam in ordine ad eam operationem, ad quam per principium illud determinatur. Propter smilem sationem implicar, quod id quod non est rationale ratiocinetur, at non implicat, quod non ratiocinetur id, quod ratiopale est.

SECTIO QUARTA

An gotentia puro passina possib

T Aldimus libertatem noftram in actu primo acceptam importare potentiam actiuam.; seficiaur enim per hoe quod positis omnibus

prærequisitis ad operandum possit operari, & non operari: dubium ramen est num dari possic libertas, quæ solam potentiam passiuam importet. An videlicet dari possit creatura aliqua... quæ per hoc præcisè sit libera, quod possit in se agentis actionem admittere, illi se subijciendo, & non admittere zei resistendo.

Conclusio est negatiua. Puto enim implicare 51 contradictionem potentiam pure patinam liberam. Ita communitar. Oppolitum tamen docet Arriaga disput. S. de anim. sect. prima d num. 7. vhi distinguie inter-potentiam passinam merè receptiuam, & eam que per materialem causalitatem est etiam sustentativa formæ. Et quidem si sei mo sit de potentia passua merè receptiua. concedit non posse este liberam; rationem allignar, quia cum talis potentia nullo modo inthuat in effectum, vii supponimus, sed se habeat sicuți materia prima respectu anime rationalis. qua cam folum recipit, & non fubstentat; non potest intelligi quamodo sit in potestate ipsius existentia, vel no existentia calis esfectus, Con. tra verò si loquamur de potentia passina substentatiua, propter contrariam rationem putat polle libertatem habere, eo, quod verè influit in effechum a vnde non est cur eius existentiam determinare, non valeat,

Nostra verò sencentia probari potest primò omnibus illis auctoritatibus scripturarum, Patrum , & Scholasticorum , quas longo ordine. recenset Suarez tom. z. de Gratia Prolog. 1. cap. 2. quibus posshabitis , iuuzt expendere id quod habet Tridentinum seff. 6, can. 4. vbi sic : Siquis dixerit liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum nihil cooperari assentiendo Deo excitanti , atque vocanti &c. Sed veluți inanime quoddam nihil omnino agere, mereque passiuè se habere anathema sit. Tum sic : Si in potentia merè passina arbitrij nostri libertas saluari posset: non esset cur hac censura notaretur à Concilio, qui diceret nostram voluntatem in actibus salutaribus nihil omnino agero sed merè passine se habere; nam iste tahs saluare ex vna parte posset di cos actus esse supernaturales: ex alia verò esse nobis liberos per hoc quod in potestate nostra esset Dei actionem innobis admittere, velà nobis illam respueres cum igitur Concilium tam seuere hanc opinionem damnet , necesse est fateri non ob aliudid facere, nisi quia putet implicare contradictionem posse libertatom in potentia merè passina. reperiri.

Ad hoc argumentum respondet Arriaga: hoc 53 Tridentini Dogma rectè saluari si dicatur, quod voluntas non se habeat merè receptiue in ordine ad actus salutares; nam sic repugnaret illi libertas, vt distum est. Caterum, fine afferatur quod dictos actus causet marerialiter, suè effic cienter parum curare Concilium; quia vtraque causalitas stare potest cum libertate. Et rationem huius rei asignat: quia, inquit, cum causalitas materialis, quam nonnulli Philosophi astruunt non sit aded corta non curatur à Concilio, neque communiter concipitur per vocem illam (pure passiue.)

Sed contra hanc explicatione Concilij facit, 54

primè: Digitized by GOOGLE

primo : quia falsum est per huiusmodi vocem. figurficari puram receptionem; adverbiú enim, (patfine) à patiendo derivatur, quod supra re-Ceptionem, patfionem innoluit, qua est propria causalitas causa materialis : aduerbium verò (merè)quad illi adinngitur,eft profectò exclusinum , non quidem influxus materialis, fed efficientis, & additur ad arcenda illam pailionem, ad quam subiectum non solum passiue, sed eriam actiue concurrit, dum in se formam immanenter producit. Quare dum Concilium negat liberum arbitrium se habere merè pathuè, nonfolum puram receptionem, sed etiam puramcausalitatem materialem á libertate nostra excludit. Contra secundò, quia Tridentinum in co fenfu vocem illa (merè pattiue) debebat vlurpare, in quo tunc temporis vsurpabatur communiter à Philosophis. sed hi dictam vocem ad figuificandam causalitatem materialem vsurpabant, quam, & vnanimi confensu admittebant; licet cam postea vnus, aut alter recentior reuocauerit in dubium - ergo &c - Contra denique est tertid, quia non hoc verbo tantum Patres Concilij suam mentem explicarunt, sed duobus alijs clarioribus, que nulla tergiuersatione offuscari poffunt, nec deterquert in knsum ab Arriaga intentum; quorum primum est, quod anathema ferunt in eum, qui dicit liberum hominis arbitrium nihil cooperari assentiedo Deo excitanti. atqui cooperari est proprium solius causa efficientis, sicuri, & operari; non verò materialis, quantumuis sustentare ponatur effe-Rum. ergo fine influxu in genere caulæ efficieneis in actus salutares non saluatur Canon Patru Concilii . Secundum verà verbum est, quia anathema dicunt Patres etiam in eum, qui affezit eliberum arbitrium veluti inanime quoddam nihil omninò agere in actus falutares . fed agere, ent propriú falius efficientis. ergo per hoc, quod afferatur, liberum arbitrium materialiter influere in actus salutares, auctoritas Concilij non saluatur;& recte id quidem,nam cap- quinto emfaeno Jeffianis expresse fuerat definitum, quod tangente Deo Cor hominis per Spiritus Sancti illuminationem , neque homo ipse nihil omninò agat inspirationem illam recipiena ergo per meram. potentiam passua in sententia Concilij arbitrij libertas nan faluatur.

Probatur secundò Conclusio ratione adducta à Suarez loca citata ex Scoto in fecundo aft. 25. in arguments ad oppositum , que elt buinsmedi. Ratio potentia libera, qua libera ell, confilir in poteitate quadam, & pradominio in fuas mutationes : & actus . Icd hac posellas repugnar potentiz paibun, qua palbua elt targo potentia passina qua talis. nequit esse libera. Maior, & consequentia patent. Minor verò probatur quia non est in pocestate, & pradominio patientis pati , vel non pati ab agente; hoe enim ubi vendicat agens; co quod actio de qua loquimur, infert necessario passionem, camque ordine sakem rationis pracedit, non autem à contra . ergo fienti potentia passiva qua talia nequit habere poseffatem, & prædeminium in actionem agentis, quia prina non est in potestate posterioria: ita peque in palliquem , quis polita actions necella-. oille **tur inpel oi**t

Ouiedus controu. 12. de anima, puncto tertio, numere /ecundo licet teneat potentiam pure pathua non posse esse liberam: hoc tamen Scoti, & Suarij argumentum infirmú esse existimat, eo quod totum eius robur, inquit, situm est in eo, quod actio inferat passionem, & non inferatur ab illa; quod facile quisque negare poterit ob triplicem rationem; Primò quia actio, de qua agimus, identificatur cum pailione; fed inter ea.... que sunt omnino idem, non potest esse realis illatio, neque vnum ab alio procedere, cum non fit vnim . & aliud . ergo &c. Secundò quia... multi actionem edustinan, ne formaliter quidem à passione distingunt - ergo adhuc per intellectum dies nequit passionem inferri ex actione eductiua, & non è contra. Tertiò denique quia differentia inter actionem , & pattionem. non sumitur præcisé ex corum entitate, quiahæc vna est realiter, sed ex extremis seù principijs connotatis, nempė agente, & passo ergo differentia inter agens, & passem in ordine ad influendum no est sumenda ex entitate influxus lecundum le, sed etiam ex einsidem principijs; non igitur est probandum essciens esse liberum, & non passum przeifé ex actu-secundò exclusa

dinersitate principiorum in actu primo. Verùm si hzc triplex ratio, quz affertur ad 37 infirmandum propolitum argumentum, aliquam habet vim , ea tota quanta est in argumentum principale, quod ab codem Ouicdo ad probandam eommunem conclusionem num- 7. adducitur militare videtur ; quandoquidem in rei vetitate cum eo coincidit, & non niss meris verbis differt ab illo; quod nè tomere quis dictum à nobis esse suspicetur placet illud in medium. adducere, & cum altero comparare. Sic enim procedit: Causa materialis deserminatur ab efficiente, & efficiens materialem determinat . ergo determinatio nunquam erstur à causa materiali; & sie non potest illi tribui libertas, quæ principij determinantis propria est. Porrò hoc enthymema coincidit cum primo syllogismo Suarij: liquidem idem prorfus fignificat caufum maserialem determinari ab efficiente 🗸 ac non🗻 habere potestatem > & prædominium in suas operapiones seù essectus, sed essectes. Probat Quiedus num. 8. suum antecedens ex dinerso modo respiciendi actionem identificatam cumpattione efficientis, & paffi, fic. Efficiens respicit actionem tanquam id à qua exit, patiens verò tanquam id sin quod tendit . & in quo recipieut, sed prius coacipitur aliquid exire, quam gecipi , seù peruenire, in quod tendir . ergo prins concipitur agens determinare materiam., quá materia determinare agens. Lam verè hanc probationem nè latum quidem vnguem discedere à probatione, quam adducit pro sua minore Suarez sic suaderem: Dupliciter vnum potell inferre aliud: Primò, quia ell notius nobis. Secondò quie est notius neure » seltem formaliter ; quamuis autom id. quod est nobis noziusanon importet ex parte obiecti aliqua priozitzem faltem rationis respectivillius; id tamen , quod est notius natura , illam necessariò importat. Arqui mentem Suarij esse, hoc semudo modo actionem inferre passionem parets

Digitized by Google

__

quia immediate post subdit, quod illam ordine naturz, vel rationis præcedit, & ex hoc infert actionem non esse in potestate patientis, ve patiens est; quia prius, inquit, non est in potestate posterioris. Quoniam verò tota probatio Ouiedi in hac prioritate actionis, & posterioritate passionis sundatur, rectè deducitur eam verè coincidere cum illa Suarij; atque adeò rationes, quæ ad hanc labefactandam adducit, æquè contra propriam militare. Hoc tamen ipse videritinos enim illas breuiter sic dissoluendas existimamus.

Ad primam dicendum : quod licèt actio identificetur cum passione, differt tamen ex eo, quia appellat agens, à quo procedit; quare licèt inter ea, quæ sunt omninò idem non possit esse realis illatio à priori : potest tamen inter ea, quæ saltem ratione terminorum diuerlificantur. Quod si vrgeas realem illationem este inter ea, qua realiter distinguntur. Dicam me non contendere actionem inferre realiter pathonem; sufficir enim ad intentum meumali solum formaliter eam inferat: signti sufficit Oniedo, quod formaliter sit illa prior; & Logicis, quod rifibilitas ex rationalitate tanquam à priori inferatur; & Theologis, quod ex diuina essentia inferantur attributa, & ex Dei immutabilitate eius æternitas &c. Deinde addam: si nomine realis illationis intelligamus illam, quæ habet fundamentum à parte rei ex parte obiecti, posse concedi eam. haberi in calu nostro.

Ad secundam aio quod si actio eductiua adhuc per intellectum minime à passione distinguitur : rectè contra obijcientem deducitur: actionem eductivam, de qua loquimur, non esse passione priorem; & sic corruit suum argumentum quod in dicta prioritate fundatur ad oftendendum non posse in potentia purè passina libertatem reperiri. Dicendum igitur eltactionem eductivam dupliciter sumi posse primò secundum... totum id, quod realiter importat; secundò pro yt in linea actionis formaliter continetur. Quánis autem primo modo minime à passione distinguatur: at distinguitur secundo modo, quia licet fine passione concipi nequeat : tamen eam tanquam connotatum libi extrinsecum importat, ad cum plane modum quo creatura dicie Deum, & scientia obiecium, cuius est sci-

Ad tertiam denique dico, Scotum, & Snarez non desumere disterentiam inter actionem, & passionem ex earum entitate pracise, sed ex entitate vtrisque communi, vt relata ad terminos suos; sic enim, & non aliter habere possemus rationem actionis, & passionis. Quare concesso antecedente, & prima consequentia; ad secundam dico, quod licèt non sit probandum efficiens essesse liberum, & non passum, pracise ex actu secundo vtrinsque materialiter accepto: recte tamen probari potest ex actu secundo vtrinsque formaliter considerato; quia sic quilibet ex eis connotat primariò suum proximum terminum, quem appellat, ex quo diuersitatem suam defumit.

Ad hæc: Cotra conclusionem Obijcies primo ex Arri282 num. 10. Quoties duo principia sunt

necessaria ad productionem effectus; se vnum.

licèt ignobilius non influat; non habetur effectus; ergo ex hac parte causa passiua potest impedire ne agens agat: aliundè verò si causa efficientes sint determinata ad operandum, potest causa passiua illas secum trahere; ergo in potestate causa passiua, vt passiua est, potest esse productio effectus, & eius omissio; in ea igitur potest esse libertas.

Respondeo ad priorem quidem obiectionis partem, concesso antecedente, distinguendo consequens : Ex hac parte, posito videlicet quod causa passina non influat, potest impedire ne agens agat : potest impedire, siuè libere, siuè necellariò, concedo: liberè, nego consequentiam; eo enim modo causa minus principalis potest impedire effectum, sicuti potest non influere; cum igitur causa passiua non possit, nisi ex necemtate non influere, siuè quia non est apta, siuè quia non est recte disposita, sine demum quia non est illi debite applicatum agens, quod illa tranimutare valeat: hinc fit vt non nisi ex necessitate potest impedire effectum. Ad posteriorem verò partem respondeo, distinguendo codem. modo antecedens : fi causæ efficientes fint determinatæ ad operandum, cansa passina potest illas secum trahere: potest ex necessitate, concedo: potell libere, nego autecedens; & sic distinguo consequens : in potestate cause patfiue potek elle productio a & non productio effectus: si potettas importet vim causatiuam effectus, concedo : si fignificet prædominium in fuam acum, vt positis omnibus prærequisitis per eam flet, quod ponatur, vel non ponatur effectus, nego consequentiam. Dico enim ex argumento Arriaga non inferri in causa passina hanc posteriorem potestatem reperiri poste, in qua consistit libertas sed priorem tantum, quam habet lignum ad calefactionem fui, & eius carentiam: quatenus per sui absentiam potest impedire nè ignis ipsum calefaciat, & per sui præsentiam. cum reliquis dispositionibus ad calefactionem requifitis determinare illum ad calefaciendu fe-

Obijcies secundò ex eodem num. I. r. vnicum discrimen inter causam materialem, & efficientem est, quod illa operetur cum mutatione sui, non verò efficiens; sed mutatio intrinseca causa, aut eius carentia est extra conceptum libertatis ergo sicuti libertas non repugnat causa efficienti, ica neque materiali

Responded, æquiuocationem latere in particula (operetur) que est in maiore; quare illa distinguo; & siquidem sensus est quod causa materialis conueniat cum efficiente in operatione, hoc est in cansalitate, & differat solum in eo, quod illam exerceat cum mutatione sui, non verò efficiens, nego maiorem. fin autem faciat sensum, quod discrimen inter causam materialem, & efficientem consistat in co, quod materialis causalitas sit passio, que mutationem ineam inducit; efficientis verd actio, que nonrequirit in ea mutationem, concedo. Distinguo postea minorem: mutatio intrinseca, quam per se inducit passo, & carentia mutationis, quam actio, quantum est de se importat, sunt extra conceptum libertatie 2 & comparan-

Digitized by Google

This of the

cur canquam termini pertinentes ad illam., concede ; & non comparantur hoe medo , nego minorem, & confequentiam. Dico enim caulam officientem , & material em differre inter fe effentialiter, quia illa definitur ab-Ari-Rotile J. metaph. cap. 2. O alibi Id vide principium primum mutationis , aut quietis . marerialis vere 2.phyf. tex. 28. Id ex quo aliquid fit, cum infie: Porro hanc diverficatem per ordine ad diverfum operaudi feu caufandi modum accipiune, qui confiftie in co , quod efficiens re-Spiciac actionem canquam propriam caufalitatem: marerialis verò pallionem . vnde fie ve illa pripriescem quandam in caufando via exequ-Tionis inter exteras caulas fibi vendicet : marerialis verò posteriorizatem . Verum enim est dicere, quod ideo materia-patitur , & forma producitur, & confergit compositum, qued ranquam finis à dichis caufisiincendi tur , quiais efficiens operature Ex hoc autem recte deducieur eliberracem in principio actiuo, & non in palluo refidere polle, quia principium liberu, qua cale, debet effe primum determinatiuum. reliquorum comprincipiorum cuiu fmodi eft fola causa effectiva. Hine viterius fit, carenciam mucationis, & mucationem iplam effe terminos pertinentes ad libertacem, vti dicebamus; carentiam quidem mutationis tanquam terminum, qui infertur ex illa; eo quod caufa efficiens, qua talis, non importat in fe mutationem scontra verò mutationem iplam pertinere ad libertatem tanguam terminum ipfi repugnantem. Cuius ratio eft, quia omoe quod mumatur ; vel'ab alio mutatur y vel fi à fe ipfo , no quarenus á patiente fed quatenus ab agente. cum igitur principium liberum, qua tale, debear effe primum determinatinum , rede deducieur mutationem intrinfecam pertinere ad libertatem tanquam terminum illi repugnante; non quidem realiter penfatis omnibus, conftat enim noftram voluntarem , quoties libere operatur , mutationem pati : fed formnliter , 82 pracise, ita ve voluntas no fra fion quatenus 'a-Etus fuos fubftencat, & recipit, libera fit, fed folim quatenus illos producteus.

Deus oft perfectifime fiben; fed eiusliberras non confiftic in potentia actina . ergo falfum eft libertatem formaliter in. fold facultate agendi positam effe - Minor probatur , quia potentia actius in Deo eft refpectu actionum eranfeuntinm : hibertas autem in acta fecupdo operationem immanenté importat y ve amorem - odium &c. Responder distinguendo maiorema Deus est perfectiffime liber in ordine ad dinerfos actus in fe producendos, nego in ordine ad diversa obiecta per feundem simpliciffimum actum connoranda, concedo maiore, & concessa minorem distinguo eodem modo confequens ; falfum eft libertatem in ordine ad diverfa objecta immediate attingenda confiftere in facultare agendis concedo : fi loquamur de libertage in ordine ad diverfos actus producendos,nego confequentiam; Et dico dua plicem dari libertatem : vnaeft qua principie liberum poteft producere in le digerlos actus liberes ; quibus vel inclinec ad aliquod obie?

R. P. Iof. Polizza Philosoph. tom. 3.

- Augo, vel aucreator ab illo: altera vézèrpet eniscipium leberum codem prorfusudu: 🗗 ad volendum, vel volendum obiecta desermir nav Porro quando nos contendimus libertate in fola potentia actina confistere posse, loquimur de priori libertate, quæ reperitur in creaturis intellectualibas : non aurem de posteriori, quæ solum reperiri poteft in Deo, quatenns per vaum simplicissimom actum, qui est in fe velitio omnium velibilium , & nolitio omnium nolibilium, & fumme necessarius, potest dibere eundem effectum exerinfecum velle, & nolle, & he illud amare, vel odio habere. Ex quo deducitur communem libercaris definitionems quam huius disputationis initio tradidimus, verè dinina libertari minime competere . quando enim dicitur eam effe,qua politis omnibus requificis ad operandu poteft operari, & no operariselus eft, quod pollic actione immanente in fe producere, & non producere quod Deilis bertati minime competit; ea enim licet possit amare, & non amare aliquod objectum : non tamen per diuer fam actionem immanen tem in fe productim, sed per diuersom tantum tetminarionem, vel connotationem id praftare valet. Non negauerim tamen dictam definitionem illi accommodari poste, sumendo nomen operationis laté, pro vt comprehendit etiam. actum in se necessarium, qui liberam terminationem ad diversa obiecta habere possit.

Obijcies quarto:potentia paffina, qua talis poteft effe indifferes ad corrarias formas reciprendas:ergo potest esse libera. Respondeo dilinguen do antecedes, potest esse indifferens ad contrarias formas, abique eo quod indifferentiam illam ad alteratram partem fibi determinare valear, concedo, ica ve posit sibi dictam indifferentiam determinare, nego antecedens; & confequentiam . Dico enim ad liberiarem in actu primo non fufficere quamcumque indifferentiam ad formas oppolitas, alioquin etia materia prima effectibera: fed requirere preterea faculeacem indifferentiam illam fibi determinandi, quam facultarem negnit habere caufa materialis , qua talis , quia determinas fo non fit fine mutatione ; quam principium. paffigum non potest in fe incoafe , fed expedat determinationem illius ab efficiente

In flabis: agens fape determinarur à palle ad agendum, vt patet in fole exficante lutum. & liquefaciente ceram l'ergo non est cur non possie passum habere facultatem determinande indifferentia lua ad alterutra partem? Respodeo diffinguedo antecedens agens fape deter minatur ab code pallo code modo difpofito, ad agendum hoc , vel illud nego ? determinatur & paffo vno modo disposito ad agendum vnum effectum, & a paffo alio modo disposito ad agedum alium effectum, concedo antecedens; & nego confequentiam, que procedit [de facultate quam habeat idem omnino, paffum codem prorfus modo-dispositum determinandis indifferentiam fuam modo ad vnam formam caufandam , modo ad contrariam, vel etiam ad nullam ; iam vero probacio antecedentis procedic de passis hoc est de cera ? & luto dinerprior prom cognolcitien en nille. Ergo &cc.

Digitized by Google

- A

66

le mede gifbofftir i dan bet megam untnië degerminant folem ad constarios effectus in fecaulandos, & ideònihil concludit.

Obijcies quintà: non repugnat aliqua poté--tia passua jouz in sua potestate habeat telistere . & non relifiere impressioni agencia i sed huinsmodi petentia przeisè per hoc iam esset libara - erga &c. Respondeo , negando maiorem a quia duplex est refisencia:altera esfectius,altera formalis; nentram auté potentia palfina in fua potestate habere potest : non actiuam , quia hac á sola potencia effectiua procedit, vt patet ineque formalem, quià resistenzia formalis oritur ex formali repuguantia vel oppositione entitatum, vii dizimus in libris de Generatione disput de Resistentia quate si puteneia palliua formaliter relifieret actioni agentis. semper illi telistere deberet, quia semper haberet in ordine ad illam formalé relificiam cu propria entitate identificată; quod si aliquando non habet a fignum est quod per aliquid aliud illi refisteret, & tunc in hoc alio producendo, yel non producendo eius libertas polita ellet.

SECTIO QVINTA.

An petentia careas naturaliser libertate posit esse denimient libera.

Maclulio est negatiua. Puto enim implicase contradictionem potentiam, que naeura lua est determinara ad voum, libere opezasisita Suasez in primam foemda traft.a. disput. 1. felt. 1 2.un. 15. Vbi docet fieri non potuille. W homo eleuaretur ad liberé operandum, nifex fua nacura haberet aliquam facultatem liberä: Est tamen contra Arriagam de anim.difp.8.set. 2. subject. 1. ct in primano secunda disp. 7. sect. 5. vbi probat nulla allignaci poste repugnancia in cleustique talis potétia: quem fequitur Sustez Lufitanus de anim tract. 6. difp.2. fect. 2.5.2.

Probatur autem, assignando repugnantia sict Hac potentia carens naturaliter libertate diminitus eleuabilis ad libere operandus vet supponieur debera esse necessariò vitalis, vel posse ctiam effe non vitalis; veraq; suppositio pugnat cum eius elenabilitate;esgo abfoluté implicas potétia carente libertate posse dininitus eleuari ad operandum libere. Maior pater, quia omnis potentia operacina vel vitalis est, vel non vitalis: & confequenția recte procedit : Minor verò luadetur, & quidem qued finon est vitalis,non polit sic elevari videtur euidensmä ratio libertatis confidit in facultate le determinandi ad alterutram partem indifferentia a quam esentialiter includit. Portà bac facultas necessario est vitalis, quia viuena propriè dicitur id quod le-ipsium per le mouet propter propriam perfectionem acquirendamideterminatio autem non flat line, motione : quare rede deducitur ne djuinitus quidem potentiam. non vitalem posse libere operari 👡

Ad hac:principium liberum debet merita. obiecti perpendere : & cognofcere conuenieneiam, & disconvenientiam, quam hebet cum matura, ve fe determinara valeat. fed omet. principium cognoscitina el vitale, ergo &c.

Quod verò hæc potentia, que naturaliter po ek libera, etiam fi tit vitalis, neque dininitus ad libere operaudum eleuari poffit, que erat fecunda pars minoris principalis, suadetur; quia pocentia vitalis ne diumitus quidem potest ferri extra fuumobiectum adæquatum, à quo vitaliter specificatur; confat enim oculum. non posse eleuari ad audiendum, nec aurem ad videndum &c.co quod obsectum adæquatum. à quo potentia viliua specificatur, eft color, ficuti sonusid à quo specificatus auditina. Jam veró si potentia vitalis de se necessaria posset eleuari ad operandum liberé, quod ferri, posset extra suum obiettum adaquatus quo spe-cificaturseuincitur: tum quia nulla alia affignabilis eft ratioicur potétia no vitalis eleuare dininitus nequeat ad vitaliter operadu,præter quá quod lic ferretur extra luu adaquatu obiectum, ergo à pari: tum etiam, quis fi petentia eft ex le necellitata ad voum, illud respicir tanquam obiectum suum adaquatum.ergo si divinitus conflicueretur ad due indifferent , iam verumque respiceret . fetretur ergo extra luum obiccium adaquatum.

Contra veramque cationem arguit Arriaga 78 grima sounda & quidem contra primam. Quis ex co quod potentia cognoscitiva elevetur ad cognoscendum aliquod, quod naturaliter cognoleere nequit, non lequuntur duo contradictoria; defacto enim oculus corporeus est eler uabia ad vidédam lucem supernaturalem Empireis& intellectus nofter ad intuedum Deums quamuis ca naturaliter minime attingere valeant. Contra lecundam veròsquia ve potentia necessaria sit libera saltem libertate contradictionismon eft necesse cam extendere ad diuerla obiecta; lufficit enim si circa illud idem polit lufpendere actum, quem antea non po;

cerat suspendere.

Verum neutra impugnatio procedit : Non prior , quia tune folum potentia cognoscicia and corradictione of cleuabilis ad cognoscédum aliquid . quod naturaliter cognosceres pequit , quando hoc intra obiechum adaquas tum illius continetur, yt patet ex intellectu qui ides eleuari poteft ad intuendum. Deum, quia hie parcicipat rationem veri, quod el obiectum adaquacum ipfins intellectus; idemqua dicendum de oculo Beatorum elevabili ad lucem supernaturalem Empirei inspiciendam-Atqui li potentia appetitiua de le necelfaria eleuaretur ad liberè operandum, quod ferretur extra fuum obicom adaquatum videtur certum : tum quia maiorem lasitudine ju fuo opiecio adzentto requirit potencies illa, que aliquod chieftum amare folum potek a quam en a que illud ipfum obiectum in eildem eireumstanzija potest finul amare, & odio habere : tum etiam quia dinersum obiechum adaquatum vendicat sibi potentia coguoleitius ab ca. L. que non est calis . ergo á: pari non est cur potentia libera dinersam etia. fibi non vendiget obiedum adaquatum ab cos f quod fibi taxae potentia necessaria. Nonto, minus cuim potentia cognofcitium excedit in . perfectione cam, que connelcitina mon e fisque Pocentia libera accederia.

Digitized by GOOGLE

Pofferior verd impuguatio fict redarguitur : nequicapperitus fenficinus dininitus elevari ad fufpendendum actum faum ; ficut i neque oculus, aut alia potentia cognofere ua 3 ergo implicat appetitus naturaliter non liber cleuabilis ad fuum actum fuspendendum ; Consequentia enincitus foniz ideo nequie appetitus fonfitinus &cc. quia non potest suam naturam mutare, neque operari contra fuari narmalem inclinacionemio, quamhabet ad fuum adaquatum obiectum, fed eadem ratio militar contra appetitum naturalizer meceffacium vergousce acllagge bal , ibo muise Contrafio infurgit Arriaga na. 13 ex prima 2. 74 Potentia ex fe libera non immutat fuam natura quando divinitus determinatur ad voum loergo negre potentia carens naturaliter libertate , fi eleueun ad fufpendendum actum fuum p Quod fi respondeas disparitatem in hoo latam este : quia falpensio actus importat prædominium potentiæ in actum, & eius omiffionem, quod prædominium non potest abextrinseco habere potentia, ded necessees, ve illicompensuab intriuseco ex propria natura o quam mutare non potest. Contraverò determinatio ad vnum importat necefficatem operandi y quam ab extrinteco potentia libera non folum dannirus , fed etiam naturaliter habere poteff, ve conffat ex actibus, quos voluntas nostra indeliberate omnino exercet is & appellantur a Theologis primo primi in finquam, fic respondens mira funt, qua in contrarium congerit fub codem , & fequents num. bic bonum . St ve malum fab dinerfa raticurofous-

- - Respondet enim primo ; : qued si trádica dir fparitas vera effer siequeretur quod neque in-Cellectus, acque voluntar elevari possent ad supernaeuralizer operandum abique propriz, na--Eurze deperditione, 60, quod neutra porentia... Forat ex intrinsecis firis potens ad sic operandom. -Seeundos quia volumentem mueare per solameaddirigasm comprincipej supernantralis non inreladis repugnanciam; sed has solam requirims. wo voluntas posit safpendereactum, ad querbierat untes naturaliter determinata . ergo &c.Miwerem supponit probatam ex his, que peulo anredixerat, vbi sic syrpotentia libere suspendar -actumizad quem namiraliter necessitata erat : (fif-Meit fi cam antea non habuillet vires ad rollhen--dam inclinationiex:parte obiecti prouenienti--ial dininitus illi huiusmodi vires addantur. Ter--tidiquia in notira sentencia potest intelle un diminitus sine vila mutatione intrinseca per solam extrinsceam Deitalistentiam eleuari ad videosfi Deumsergo etiam potentia non libera ad liberè Anspendendum altum;nam ficuti inuisone suffi-.cittadwitaliter operaudum potentia intrinseca... partialiteruta in iibera suspensione Quartò quia nen puram omissionem id dissiculter intelligisurafalcom intelligi potoft, fidiuinitus concederentur tali voluntati vires ad eliciendum: actum incomposibilem cum co amore, ad quem est naturaliter determinata gratione enius tunc posset ab co cessare inter seù verumque eligere. Quinto denique quia libertas in actu primò est ab exe arinseco inadaquate, quatenus dicit Doi cocurfum indifferentem. ergo non repugnat, potentia, chinaturaliter non debetur nisi concursus deter-R. P. 10/. Polazy Philosoph. 1000. 3.

minatus, divinitus fieri liberamidato ei miracudocconcurfu indifferenti . . . to us : . . to in -inVerum omnia haces que contra traditam di- 76 fparitace afferuntur s videntur potius inuchi adhacive incellectus multicudine rationum obrueus, fliccum bat squam y tivi argumétorum adadus vera effe auctoris fententia fibi perfuadeat. fingula enim framentius confiderentur; termouiamonta potius quani argumenta offe apparebut. Adoptimum ergo aegande influfequela, nimirum ex difparitate tradita fequi negivolutate negintellectu abiq; proprim natura ideperditione elehari polle ad supernaturaliter operandomio Ratioidisparitatis est dibulanhe potentie fie operando non simmather propriem produnt aroungendi obiectum s quem fibi seffentialicer determinant is Potentia enem intellectina norbinifi intelligendo . & voltaina non nifi volendo sportfunt supernaturaliter operariest tales: attipotentia necessaria elevaretur ad libero omittendums immutaret modum attingendi fuum obiechum à le ellentialiter, exactumqui confiftibilite co squod fine prædominio fui actus in obiectum feratumei. ennen moissredi, be aile, eriet if me Ad fequadum y concessa maiore sin qua affir mithe shop includere repugnanciams qued voluntas per folamadditione comprincipi ofepernaturalis fino intrinfece > fine extrinfece mutetur . nego minorem - videlicet hoc tantum requiti, et potentia neceffaria polit dibere fulpondere suum actum; Et ad eius probationems nego icem nihil aliud dietam potentiam ad humsmodi fuspensionem libere faciendam exigere qua additionem comprincipi) supernaturalis; requirin enim præteres ve dietum principium ofupernaturale fibi fubijcere valeat a coque pro libico utis alioqui mortuo modo illud haberets queadmodum ignis virtutem continendi calefactione, ad quam inclinat ex pecellitate natura. Atque hac pro folutione difficultatis; caterum pro rei weritate; nego potentiam illam libertate contradictionis carere, quia non habet wires ad refiftédum inclinationi procedenti ex parte obiodi; fi enim hoceffer: lequeretur quod unturaliter poffer elle libera; li veleius vires, que supponuntur effe ordinis naturalis, intra eundem ordinem intelligerentur crescere, vel bonitas obiecti falte ex circumstantijs decrescere sed hoc est contra. suppositionem . ergo dicendum est, quod non ex debiligate virium, quam habeat potentia ad refiftendum tractioni que fit ab obiecto , carentia virtutis ad suspendendum actum fuum originem reahit; fed ex co.quod ex intrinfecis suis fit.determinata ad operandum, polita præfentia obiecti - Alia s dicam ego potentiam visiuam animalis ideo neceffario videre, quianon haber vires ad resistendum inclinationi ex parte obiecti procedenti , atque adeo fi ei huiufmodi vires dininitus , addantur actum fuum fuspendere poste;

quo quid abfurdius? omini, Ad tertium dico: nos, quando cum Suario afferimus, non pofie potentiam carentem naturaliter libertate fine intrinfeca fui mutatione. libere operari , non contendere , quod de-beat per intrinsecam qualitatem eleuari , fed quod debeat mutare naturam fuam , & enti-

Nnn 2 ... tatem Digitized by GO

tatem s quod implicat. quare argumentum nullum est; Quod siquis paritatem vegrat intellectus, quod; fienti bie per zliquod fibi diulnitus fuperadditum potest operari supernaturaliter circa Deum, ve est in le : ita potentia illa. carena libertate poterit per aliquod fibi diviviaus superadditum operazi liberè , supernaturalitor i negatur paritas. Ratio disparitatia est, quia supernaturalitas in visione, nontimportat kitam in ach seguedà. Vodè potek agnoscere -mudnum brimam radicem firi ejenationemidum nonven vita in actu primo; at libertas cum. importer vitam in adu fecundo, non potest nifi à potentia vitali, que fit libera in acio primo, procedere . Quare ficuti implicat ; quod potentia non cognoscitiua per aliquam eleuationem. reddetur cognoscens: ita , quod potentia necesfaria per cleuationem euadat liberal

Ad quartum dicendum, quod libertas contradictionis allata est ab aduersario num: 29-ad oftenderdum potentiam necessariam cuaderco polle liberam absque ea, quod transfilat limises fai objecti adaquati anunc verò in fine num-31. fie recurfus ad libertatem contrarietaris, diecudo potentiam necellaria, & fi nom per puram omilionen posek seddi liberem : pose kilten per hoc, quod divinitus illi concedatar sistue ad eliciendum achi incompossibilem cum amose, ne quem est naturaliter determienta. Verum adhoc facile respondetur, vires illas dicte potentim mortuo quedam modo addi , quia ad essentialibus esse libera . nissenim haberet pradomininas viendi, vel viribus, que inferniunt ad amosem obiecti propofiti eliciendum fibi naeuraliter connenientibus: vel viribus qua inferuiunt ad odium einfdem obiecti, fibi divinitus superaditis, aunquam illis poterit vti

Ad quintum denique : concello antecedente, in quo affumitur: libertatem in actu primo elle ab extrinfeco inadaquate, quatenus importat Dei concurlum indifferentem, nego confequentiam, in qua infertur potentiam necessariam per Dei concursum indifferentem posse reddi liberam in acin primo . Disparitas est, quia inadaquatio complementi libertatis in actu primo ab extrinseco proveniens, eft quid transcendens per omnes causas, que indigent Dei concursu ad operandum, qui ab extrinseco illis obuenit: at verò inadæquatio virtutis , quam requirit potentia , quæ eft determinata ex fuis intrinsecis ad amandum aliquod obiectum, ve illud possit odio habere sest quid peculiare essentialiter intrinsecè pertinens ad libertatem potentia; atque adeò implicat, ve suppleri possit à Deo, vel per le iplum, vel per aliquid alind diffinctum. Quemadmodum propter eandem rationem implicat, ve posse alicui animali suppleri à Deo potentia ad ratiocinandum.

Ad hee Obijcies primo ex codem Arriaga.

hos eitus de anima sub num. 23. non repugnar
aliqua potentia habens naturalitez cognitionem
indifferencem de obiecto, cui non naturalitez
debeatur concursus indifferens; sed hair potentia potest divinitus concedi concursus indifferens. ergo hae potentia poterit divinitus
libere operari.

21

: - Ioann. Poncius de enime diput. 7. 4. 3. mm. 33. hoc argumentum contempere videtur, quaeenus supponit concursum actualem Dei cum... caula libera elle indifferentemqued, ell, inquit, aperte fallum, cum confet non esse mitus decerminatum, quam fit concurfus ipfins creamra fine identificetur, cum illo, fine non. Verum Arriaga haiusmedi concursum non appellat indifferencem, quafi yerd non fit in fun envirsen. determinatus: con flat enim alium debere elle. concursum Dei ad actum amoris, & alium ad actum odij, sed appellat illum indifferentem... quia procedit ab omnipotentia Dei applicata. ad concurrenda per docratum indiffesens, quod expectat determinationem fijam à libera voluntate . Vndè est , ve habeat indifferentiam veluti caulalem, & in actu primo, & in hoc leniu cómuniter Doctores concursum Dei cum causa libera appellant indifferencem. Quare hac responfore posthabita.

Respodeo ad argumentum, di flinguendo ma- 83 iorem; & fi quidem fermo fit de potentia in suo Ratu naturali conkituta, nego non repugnares quod habeat cognitionem indifferentem de obiecto, & tamen non exigat concursum indifferentem à Deo , sed determinatum : sin autem sermo st de potentia in statu innaturali dininitus politz, concedo maiorem; & difincla codema modo minore, nego consequentia; Et dico quad quamuis potentia, quæ habet cognitionem indifferentem de obiecto, cognoscendo illud, et bonum, & vt malum sub diversa ratione, possit esse minimus prædeterminata ad vouco, atque adeò non exigat concurtum indifferentem: at non in suo statu naturali constituta; Et ratio est, quia libertas in nobis orient ex co, quod intellectus potest in vno quoque obiecto cognofeere quid bonitatis, & malitim continent , & quam connexionem habeat, cum fine intento, & cum natura rationali. Quare implicat omnino creatura intellectualis cum hac ampliendine cognitionis, que ex intrinfecis fais careat libertate, & non exigat & Deo concurlum indifferentem; loquendo autem de voluntate dininitus prædeterminata ad vnum, dico, polie à Dea concedi concurfum indifferentem in ordine ad illas operationes, quas operatura elt non vt prædeterminata; nego tamen fimilem concurfum posse exhiberi potétia naturaliter necessarin . Disparitas est , quia potentia pradeterminata supponitur ex suis intrinsecis habere libertatem, qua caret potentia naturaliter neces-

Obijcies secundò ex Suarez Luscano less sinto: voluntas nostra est moraliter cecessicata ad cedendum gravi tentationi, se tamen divinitus redditur moraliter libera, ergo non implicat voluntas physice necessicata, que divinitus libesè operetur. Respondes concesso antecedente, negando consequentiam, disparitas est, quiacum morali necessitate sat physica libertas, se solum dissicultatem importat reducendi cam inactum secundum, ex varijs rationibus ortam: at necessitas physica tum moralem, tum physicam libertatem excludir. Porrò in prasentia noaquariums terum potentia, que iam est ab intrinseco

erinfeco libers physice, polic etiam moraliter reddi ab extrin feco talis, fed an illa que caret ab ineriosoco libertate physics , poste dininitus phytice operati libere.

Obijcies tertiò, ex Azriaga do mun. 24. Ad adus Espernacurales eliciendos voluntas non habet manural ites libertatem, sed comme carentia est ei omnino necessaria ; arqui potest diminitus. eleueri adidictos actus libere nliciendos; ergopotentia carens libertate potest dininitus libere. operari.

Respondeo, distinguendo maiorem : quò ad actus supernaturales voluntas non habet naturaliter libertatum completam a concedo ; non habet incoatan , nego maiorem; & concella mimore diffingue sodem mode consequens : potentia garens li herrare complete, & habens incohatam potest divinieus libere operari, concedo carens libertate tum completa, tum incoata nego confequenciam. Incoacio autem ad completam Libertatem habendam consistit in co > quod sit potentia libera, & talianaturz, vt quauis non fir illi debies eleuario in actu primo ad actus superanturales eliciendos : polito tamenos quoderibuetur, habet vim illam fibi subijciendi quo ad vium , ita ve in potenate illius he actum. fecundum elicere . vel non elicere.

Instabis ex eodem num. 26. lebertatis incoatio uquam habet voluntas nostra in ordine ad. actus inpernaturales eliciendes, confistit in eo. quod fit defactò libera ad alies actus. - sed libercas hac parum conducit ad propositum. ergo-&c. Maior pater - Minor probatur, quia libereas completo, quam habet volumas ad aclus. ordinis naturalis, est penitus disparata cum libertase sipernaturali; & licer codem cominecumilla expliceme , re tamen ipla elt generedinesia ; ergo &c.

Respondeo, concessa maiore aegando minorem cum sua probatione . Dico enim , quodi nisi voluntas haberet vniuersalem capacitatem. qua essentialiter tenderez in bonum ve sic, nullem proxius actum liberum exercere postet ; sed. quie liabet huiusmodi capacitatem: hine est ve quoldam defactà visibus proprie naturm exerceas aqueldam verò exercest ve à Deo eleuata-Vnde fit ve heute libertas, que ellentialiter ille competit, est veluti radix operandi liberè tum naturaliter, tum supernaturaliter; sic libertas, quæ reperitur in actibus naturalibus, non fit penitus disparate cum libertate sque exercetur in actibus supernaturalibus; co qued in codé prorfos principio radicaent; Ex quo deducitur duas illas libentates quatenus froc principiú appellant non folum nomine , sed etiam te ipsaeste idem, nemine cogitante.

Obijcies quarzo : ex eodem Arrizgaloco eitate ex prima secunda mum. 34. Potele concipe fine repugnantia potentia adeò determinata nawraliter, quod non habeat vires nisad amandum id, quod proponitus, yt maius bonum; divinitus autem confortetur, vt possit etiam idquod minus bonum apparet, amare, ergo potentia carens naturaliter libertate, potest estedininitus libera . Confequentia videtus certa... Ansecdens probatur, quis difta potentia non

87

extraheretur à suo obiecto adaquato, quia illud ipsum minus bonum, absente maioze, iam. amare valeret . fed tantum eleuaretur ad refistendum maiori attractioni: illius boni maioris. ficuti diminitus elevatur voluntas, ftante: vehemente tentatione ad illi refistendu sergo &c-

Respondeo concesso antecedente : negando 88 confequentiam ; ratio negationis eft, quia prafens quationobis cum hoc auctore non eft, veru voluntas de le libera , que per accidens eft impedica in ordine ad aliquem achum liberè eliciendum » pollit dininitus dividi abillis accidentarijs impedimentis, & sic iliu libere exercere , in hoc enim nulla apparet repugnantia. vt fexcentis cafibus fuaderi poteft . Sed confistit in co . vr videamus, num aliqua potentia , quæ earer naturaliter libertate, poshe divinirus eleuari ad operandum libere; & in hoc fenfis dicimus huiusmodi eleuationem implicare. Vnde cum voluntas necessitata ad eligendum maius bonum ponatur absolute libena, & solum per accidens, hoc est ratione præsentie miporis bonis habere necessitatem ad maius.: hine fie ve nonfaciat contra nostram conclusionem, quod possit eunc cleuari à Dec ad minus efigendum. lam verò , quod hac sit prafentis quastionis intel+ ligentia paret hoc difcurfu. Suarez in hoc fenfu negat diuinitus posse eleuaria potentiam naturaliter libertate carentem ad liberè operandum. fed Arriaga tum in philosophia , tum prima fecunda profitetur , le fentire inhoc contra Suanium, & habere eum fibi contrarium , eiusque fundamenta dissoluere ; ergo hic est sensus quathionis . Minor huius pater, hune auctorem locis à mè citatis legenti » & consequentia est euidens . Maior verò fuadetur ex his , quæ habet Suarez in grimam fecunda tract. 2. difput. prima lett. 2. fub num. 15-vbi post quam docuit facultatem libere operandi effe instrinsecam homini, eisque connaturalem , oddit vlterius: fieri non potuife ,vt homo eleuanetun ad libere operandum , nife ex sua natura haberet aliquam facultatem liberam; & ad hoc probandum finas rationes adducit . & contrarias diffolnit . ergo Suarez loquitur de potentias que absolute liberas non est ; non autem de illa , quæ solum secuns dum quid, & in ordine ad aliquem actum. Confirmatur . ex num - 18. vbi subdit ; quod licet homo non habeat facultatem completam liberè elicienda actus supernaturales : habet tamen illam incompletam, quæ fundatur in vninerfali capacitate voluntatis eius , que tendere potett in bonum vninerfalislime sumprum; en que modo non negat potentiam, quæ ad actus supernaturales non habet libertatem ratione supernaturalitatis , quam imbibunt , co ipfo quod eft de se libera, posse diminitus elevari ad illos vitaliter producendos, hoc ipsoquod corum obiechum participat rationem obiecti forma'is , qua ipla effentialiter respicit.

Sed quid opus eft ipfum Suarez tanquam te-Rem fenfus præfentis controversiæ adducere, quando ex verbis ipfiusmer Arriagæ id euiden. ter comprobari potest . ille enim tum difput. 8. de anima fett. 2.tum fubfett-2-in primam fecunde difont. 7. fett. s. ex professo de hac controuerfia.

agit; & prival quidem loco fic eam proposit: fit ne ponibilis aliqua potentia, que folum diuinitus operemus livere : fi felum divinitus ; ergo supponit cam in omni actu operari necessario naturaliter, alicerson folum. In postetiori verò in hung zlium modum. Ansporentia... carens naturaliter libertate posit esse divinitus Hibera. Loquisur ergo de potentia, quajabfoluté loquendo; caret libertate, non autem de ea pque in ordine ad aliquem-vantum actum; alioquin hæc propositio! absolute prolata (Voluntas tuenana carecinaturalites libercate) effet verajeo, quod non ellet libera ad actus suparnaturales eliciendos. Ex quibus contat , ranches , quas suctor addugit ad firm fententiam vonfirmandam , quæ erguneur ex impotentia 5 quam habere pocett libera volatitas ad libero operandu circa obiectum aliquod particulate ; quod non excedit limites ful objects formalisticon offer Cilm volutiers and existing mild ad rem. នៃសន្សារ មាន មាន ស្រា**ន**ការ ប្រជា

SECTIO SEXTA.

An intellection porentia esse possis for-

Est fententia Thomistanii asserentinoi ad omnem actum liberumivoluntuus nostrae praacdere debere importum, seù indicium practicam esticax, quo incelsectus intimet voluhtaris
hie, & nune magis conueniens, immò necessaria
este determinare se ad vitum actum potius, quam
est alium respectu objecti propositi ; V. G. ad
illus potius amandum, quam odio habendum,
vel non amandum; à quo indicio voluntas omnino determinetur, ita ve ab illo minimè disarepare valeat.

· Verum ex has fententia recte deducunt multi, vel nuttamesse in homine libertatom, velsi qua est, cam insola potentia intollectura relidere , quod facile fuadetur ex eo ; quiaclio nulle modo volunta ellevin fe formaliter libera;quia vei fupra noralismus , illa potentia est hususmodi, que posseis omnibus presequisteis ad agendum, & non agendum, in pocestate erue est agere, & non-agere: sed per aduersatios vnum ex prærequisie est indienum rationis , & co polito, non elt in pereffate voluntaris abies difcrepare; sed illi necessatio se conformare debet potius pailind; quam active le gerendo. Ergo iam non esset in se formaliser libera. Atque hic discursus videeur selfelus ; Non entin determinacio iudicij potest vefundi in aliquem anceredentem aciam voluntafie, quo illa libere volucrit; nampre hoc acta eliciendo alignandata est aliud indicium practicum, de quo idem ata gumentum fiers potell. Pergo igitur viterius vel intollectus ex necellitate natural in illud iudicium practicum erumpie, vel pro libica filo; si primum; tolleretur omnino ab homine Routs ras libere operandi; nami opinios quam menur Alcalis 2. par. queft. 922 momb. 2. art. primo & 3. vbi docet liberum atbitrium proprie, & specialiter acceptum importure potentiam quamdam morricem ab ideelfecter. & voluneure di-Rinciam, ek omnino ficiela; uam vel formistel

de potentia motrice secundum locum ; Brin ca non residere libertatem, patet ex irrationabilibus que hac potentia pradita funt, vel de motrice aliarum potentiarum ad actus fuos; & ad hoc sufficie voluntas. Quare superflue requiritur alia diffincta. Sin autem dicatur fecundum, videlicer intellectum pro libita fuo in illud iudicium practicum erumpere: fequeretur in folointellectu libertatem nostram posită esfe , quod erat probandum - Maneat igitur prærequirere quidem voluntatem ad operandum cognitionem de bonitate. & malitia obiecti, quia nihil volitum quin præcognitum; hanc tamen cognitionem non elle imperium, quo illa ad fuum actum determinetur, sed tantum praferre ei facem, & ad fummu ie habere confiliatine circa id ; quod facere deber, non imperatiue Quod fo homines mali excufare se solent, ideo se hoc , vel ilhid facious commissific, quia indicarunt itaeffe faviendum : fentus est, quod eorum intellectus viuidius proponendo bonum delectabile, quod etat in illo obiecto turpi , quam cius malitiam; furt in caufa, vt voluntas ad illud amandum le determinaret. Linquo determinationem ipfam voluntatis posse dici iudicium, quatenus præferendo bonum turpe bono honesto , vel è contra, pro ve vult; fententiam vitimam pra-

Est etiam circa hoc alia tolerabilior opinio, quam tenuit Durandus in 2. dist. 24. quast. 3. ea est: tum intellectum, tum voluntatem este formaliter potentias liberas in suis actibus, & ideò ex veraque hac facultate nostram libertatem s formalites compleri; & quidem quod voluntas si in suis actibus libera, est manifestum. Quod verò ectà intellectus sit huiusmodi, probat; quia libertas propria est potentia rationalis, ve docet Arist. 9. metaph, cap. 3. sed huiusmodi est intellectus; imò magis, quam voluntas ergo etiam liber est simò radix libertatis, qua est in voluntate ipsa.

Sed neque hac seneentia probari potesti Ratio est, quia intellectus solum operatur, vel ex determinations nature, velve determinatus à voluntate; erge: falfum est, quod sie in suis actibus formalizer liber. Consequentia est enidens. Antecedens fraderur; quiz vel obiectum, quod illi proponicur, est enidencer verum, & huic ex nature deserminatione assentitur: velest quidenter falfum ; & huic ex nature determinatione dissentitur, non enim potest assentiri falso; cognito vt falso, neque dissentiri vero vt tali fibi manifekato vel denique peque veritas, neque fatitus obiecti illi proponitur, ve cum dicimus: Sidera funt parta ; & enac vel habet akiquas, probabiles rationes pro affensu , & diftenfu , vel miftast f fecundumumposibile eft, quod indicer illudelle verning vel falfam sofic enim ferrerut extra funm obiectum, quod non enifi verum, fi affeatiatur , vel falfum, fi diffentiatur. Sin aucem eligatur primum; non mifi ve determinates a voluntate vni potius parme quam alteri adheret, vt pater ex eo ; quia inio resus probabilibus homines botto taliquo allecu foient mutare fantentiam; quod nifi woluneas intultared in alteram pattern in buintinudi ássensi-

assensibus dererminaret, fieri negniret : Et vlterius confirmatur ex actu fidei , ad quem dicunt Theologi debere necessariò præcedera actum voluntatis, quem piam affectionem appellant, quo determinetur intellectus ad credendum , & sic in obsequium fidei captinetur.

94

Ad rationem autem quam in contrarium adducit Durandua, dicendum: In potentijs rationalibus dari quidem libertatem, sed vel radicalem . vel formalem; & quidem in intelleciuali radicalem; in volitiua verò formalem Neque aliter docuit Philosophus loco cuato . ibi enim contendit solum in potentijs rationalibus, non verò in sensitiuis haberi indifferentiam in operando. Ex eo autem, quod intellectivi radicalem libertatem concedamus, non rectè deducient eum effe formaliter liberum. Radicalis enim libertas consistit in co, quod intellectus proponet in obiecto, quod repræsentat voluntaei varias rationes convenientie, & disconnenientiz cum natura rationali; & sic faciat illud apparere vt bonum simul. & vt malum. sub diversa ratione V.G. ve bonum delectabile, & ve malum inhonestum. Ex hac autem indifferentia , que potek dici obiectiua , ve discriminetur à formali, que en proprie potentie libera , orieur ve ipfa volunțas intelligatur po-Rea completa, ve se determinare valeat ad illud obiectum amandum, vel odio habendum . lam verò cum in attingendis illis convenientijs, & disconvenienzijs obiechuis intellectus vel amnind necessario operetur , vel si libere non misi per denominationem extripsecam proveniensem à libertate voluntatis, libere illam appligantis ad cas investicandes : binc fit vt radicalis libertas inera cancellos necessitatis formalis cósincatur. His ita conflitutia duplex remanet difficultas : Vna eft num defacto aliquis intelle-Que fit formaliter liber ? Altera veno an faltem de possibili dazi possit aliqua posentia cognoscitiua, que in suis actibus libertatem formalem grercere valeat? Et quidem quò ad primu fit.

. Prima Conclusio Defaito nullus intellectus est formalizer liber Alex tomate at

Probatur discurrendo per genera singulori; & quidem de humano jamedictum est; cum autem non sit maior ratio de Angelico quatum ad hoc, dicendum quoque est neque in Angelico libertatem formalem repetiri, cum prafertim de actibus Angelorum liberis codem modo loquantur Scriptura, & Ratees, ac de liberis non. Aris. Quod verà actinet ad intellectum Dining, res est plus quam certa; cum chim:Deo. clarè 🛌 Se enidentes omnia obiodia proponantur pro vei funt in fe. & non possit uliquad ignorare reclè: deducieur in en non effe-liberestem noque contrarictatis a neque contradistionis. . Quod fir Theologi scientiam liberam Deo conceduntintelligendi funt de libertate obiectiva, v.t ostendant ex his a que Deus determinate cognolesta aliqua elle, que à libertate voluntatis sue dependent, ve quod fit Mundus, quod Verbum... fit incarnatum &c. licer ex suppositione, quad sine, necessarià cognoscantur à Dea. Vadà fit ve hac dinina sciencia porius liberorum, quam libera dicenda esset, quia esta Deo liberasolum per hoc, quod fuit illi liberum dare aliquibus possibilibus existentiam, & alijs eam negare .

Quò ad secundum:est singularis sentétia Arriage disput. 8. de anim- Jell. 2. Jub num. 42. O 43. vbi concluditanon apparere sufficientem repugnantiam in co, quod posibilis sit aliquis ratellectus, qui in obsectis obscure propositis possit sinè vllo imperio voluntatis se determinare vel ad affentum, vel additientum: & alius, qui ex pluribus obiectis, quorum fimul habet species, ad boc potius obiectum, quam illud cognoscendum, se ipsum determinare valeatidenique fortasse alivs etiam, qui de se possit cohibere assensum circa rem sibi manifesté propolitam ve veram, & diffensum circa rem maniseste propolitam vt falsam . Contra hunc autem auctorem sit.

Nostra secunda Conclusio: Intellectiua potentia formaliter libem est etiam divinitus impossibilis.

Probatur: Omnis libertas, vel est specificationis, vel exercitij. sed vtraque implicat intellectui. ergo &c. Maior propositio declaratur : duobus modis aliqua potentia potest intelligi libera in suis actibus. Primo, quod possit se determinare ad vnam speciem actus, & ad oppolita V.G. ad amandum, & odio habendum obiectum, quod fibi proponitur. Secundò quod posit se determinare ad vnam speciem, & ad eius carentiam; siuè ad hanc se determinet per actum politiuum dicendo: Nolo V. G. amare Petrum, sinè per puram omissionem amoris. Iam verò si primo modo se habet, dicituz libeta quo ad specificationem: si secundo, quo ad exercitium Hoc posito: probo minorem, quod nimirum ytraque libertas repugnar intellectui; & quidem, quod illi repugnet prior suadetur ex go, quia actus oppoliti quos intellectus circa. idem obiectum elicere potest, sunt affensus, & dissensus, fidei, & scientia, & similes. sed implicat intellectum habere libertatem ad affentiendum vel dissentiendum objecto proposito; nam fi et proponitur vr vesum, non potett illi dissentire, neque si ve falsum illi assentire, ve de le patet · Idem dicendu de actu fidei, & scientiæ; impossibile enim est, ve intellectus ex, morino fidei eliciat actum sciencia: sicuti ve ex motino scientiz actum fidei : sed est necessiratus, iuxta motiuorum, merita operari, eisque in... omnibus le conformare. Quod si inter dictage membra potest excogitari medium, quando nimirum intellectui non apparer clare veritas, vel falsitas obiesti, sed gationibus probabilibus veraque pars probabiliter repræsentatur:; hinc tamen non legui tunc intellectum posse habere libertatem quo ad specificationem, sua-detur ex eo, quia indifferentia illa non potest in co oriri ex plenitudine virtutis . quam habeat ad assentiendum, & dissentiendum; sed ex defectu applicationis obiecti; fi en im fuffici. enter illi appareret verum, vel fallum, iam ea indeterminatione careret. Ex quo recte deducitur potentiz intellectiuz dininitus repugnare libertatem specificationis.

Qued vere cedem made illi repugnet liber- 100

tas quo ad exercitium, enincitur ex eo, quia actus formaliter liber, quo ad exercitium debet essentialiter importare duo, & quod ste'à principio intrinfecos & quod principium ipsum tit cognoscens obiectum allins . sed omnis actus, qui duas hasce conditiones habet est voluntarius formaliter; potentiz autem inteffectinz repuguat habere actum voluntarium formaliter; ergo illi etiam repugnabit libertas quo ad exercitium. Maior huius patet, quia de ratione actus liberi vt talis, est vt sit vitalis; debet igitur esse à principio intrinseco ; aliundè verò mili principium esset cognoscens obiectum ipfius actus, hic ex folo impetu natura procederet; atque adeò ellet omaino naturalis, & non liber . ergo &c. Quod si veraque hæc condition exigatur etiam ab actu libero libertate quo ad specificationem, est quia libertas primo, & per se in exercitio actus apparet. Vndè libertas specificationis exercisis tibertatem essentialiter inuoluit, in quantum nequit principium liberum habere facultatem operandi hoc, & oppositum V. G. amorem, & odium, nisi valeat liberè verumuis amietere. Sie intellecta maiore probatur veraque minor; & primò quidem. prior , in qua lubsumebamus omnem actumiqui duas illas conditiones haber, effe formaliter voluntarium, sic: definitiones voluntarij formaliterrecepti communiter funt duz: altera rraditur ab Ariftotele tereid Ethicorum cap. prime bi ait : Voluntarium effe, cuius principium eft in agente seiente singula, in quibus oft ipie. actus . Altera a D. T. prima 2. quaft.6 art. primo hoc alio modo: Qued est à principio incrinfeco cum cognitione.

Porrò ab veraque definitione exigitur, ve actus voluntarius, & sit à principio intrinseco, & quod cognitionem requirat; quam ideò Philosophus vult esse de singulis, hoc est de omnibus, que circumstantiobrectum, quia agit de actu perfecte voluncario, qui non solum in ordine ad subdiantiam obiesti est huiusmodi, de quo solum loquirur D. T. sed etiam in ordine ad omnes, & singulas circumstantias, que illud circumstant.

Posterior verò minor in qua dicebamus potentia intellectiva repugnare habere actum voluntarium formaliter i videtur manifestani, quia sola potentia appetitiva est illa, qua supponit cognitionem cireà suum obiectum; & rectèrea enim tantum est potentia caca, qua indiget illuminari, & sie quass manuduci vi suas operationes valeat axerère retgo &c.

Arriaga à nom: 34. O sequencious cocumhune-discursum canquant parim solidam subuerrere nicitur, quitre admissa maiore negat minorem quo ad veranique partem; & ad prioris
probationem ait, quod licet verum sit intelles
actus, noc est, quo ad consessiones, & dissensione
quando enidenter cognostificamen quando coyerum, vel ve faltimis poiest camen quando cognoscit illud probabiliteriscuti solet in orimiti
bus opinionibus, in quibus pro vertire ;
ad fazionem antem in contratium dup sibles
ad fazionem antem in contratium dup sibles

probat, quod etiam fi indifferentia in intellectu ex impersecta sui obiecti applicatione proveniat, postit tamen ipse habere libertatem. Primo quidem sie: nottra voluntas dum sumus in via, quia non habet claram cognitionem de Deo, est indifferens indifferentia libertatis propria ad illum odio, vel amoré prosequendum. fed totum hot provenit ex defectu perfecte applicationis; nam's Deus perfecte applicaretur voluntati per visionem claram, voluntas neceffario illum amaret, non minus, quam intellectus assentiretur verò clarè sibi proposito.. ergo sicuti desectus applicationis obiecti inducere potest lebertatem in voluntatem, ita & inintellectum. Secundo, quia quoties non apparet veritas, & falsitas obiecti sufficienter, potest intellectus determinari à voluntate ad affentiendum, vel dissensiendum illi ergo est illi propositum obiectum, vt sit capax verius que actus · sicuti igitur in co casa non obstante, quod voluntas non facit apparere magie obiectum, poteft intellectus à voluntate descrininari i ita poterit à le iplo. and the second

Ad infrigendam vero probationem posterioris partis einsidem minoris principalis s que ek
ratione voluntaris deducebatur-admittievoluntarium, pro Vt significat aliquid à voluntates
immediate ortum-non connenire illi actui intellectus; sed addie difficultatem esse: an altquid, quod non set immediate a voluntatepossit ita oriri ab intellectu possibili, se su potestate ipsius intellectus suerie illud impostre; su
hoc enim, si non implicat, habebitur ratio siberi, ve de se paret, quantus non habebitur ratio
voluntaris; vude concludie: ex co-quod implicat potentiam intellectuam non posse sicereactus voluntarios, non recte deduci implicare
cam non posse libere operari.

Werum eneuera responsio procedere videento rol Non prior, quia implicat intellectuni circaia obiecta non fatis fibi applicata posse hubero indeterminationem requilitam ad libertacem. Ad priorem autem vationem in contraria sencedo maiorem, scilicet voluntatem; quia non habet claram Dei invustionent, esse indisserentemad Hlum: odio; vel: amore prosequendum; india serentia ad libertatem requisita; sed distinguo minorem: sorum hocopropenis ex defectu perfectie applicationis Dei ad voluntatem : fi loquantur remotes concedo; fin autem proximes nogo. & sie champrovodem moda consequens? & quidem a desectus applicationis objects, prof xime industrer hibertatem circa Deum in vom lauratem, concedo q quod eam quoque imiucos rotin intellegtumu fed quia cam remote cami rum inducit samediante videlicata mrellecit > id circo nego consequentiam. Diffinction & ex-1 plico: obiectum diberencis poreties velitina quol ad specifications estomne, & solu illud.pin que intellectus potest cocipere aliqua ratio de bomes tatis, 80 malitie y li enim vet nulla bonie vel: nalla makrizo apprehendere valeze, ad Cummum i voluntas poteire suspendere amorem sprobiosit diam circa cale obiectu: non autembrace posicontiam ad illudamandifystodio-prosequentiis Quamnis autent in Deorclare viscomos pount

Quamuis autem in Deo clare viso non possit investes vilam rationem malitiz apprehendere, quatenus erus estentiam in tuetur, qua est essentia bonitatis: potest tamen in co-observe cognito; siquidem potest illum concipere ve sus malam, se in cius carentia aliqui razionem appecibilitatis apprehendere; Ex quo dedocitur libertatem specificationis, qui fastes nostra voluntas circa Deum in prasenti vita, prouenire quidem ex desettu sufficientis applicationis Dei ad ipsam: non tamenti appointe, sed remote tantum, quatenus suinsinodi desetus est ratio our intellectus possitium reprasentere voluntati, ve sibi conneniementem, se disconueniencem.

Hoe autom dici arquit de satellectu; nam obectus formale confenfus illins eft verient, Scient differius es fahicas. Vinde quando non thaber obiectum fufficionter fibr applicatum, A mon mediaret voluntas iplum determinans vel ad confestom, vel ad diffestum, fequeceres and ex in debits obiects applications immediate obtineret indifferentiam libertatis propriam; quod repuguat, quia libercas imwertat perfectionem ampliciter simplicemjergo impefibile est, quod ex imperfectione immediate originem trahat: fic enim melioris effet conditionis intellectus , quando non ha-Det obiectum fibi fufficienter applicatum, qua anando illud haber jusus kabendo illud , non esset liber, contra verò quoties non haberet, Mberè circa illud operari posset. Quod si ide diei potek de voluntate respectu Deishoc eft per accidens; nam voluntas cum fit potentia ezca, quo ad beniturem, & maliciam obie-Ai-debet credere intellectri, illam fibi proponenti. Caterum tetam libertatem eius non pronenieu ex imperica fui obieai applicatione confat, quis cires bons creata quanrthumis debite fibi applicata libereatem exerwere petest : Contra verè adnersasius nullam alians libercateme intellectui concedit, nisi esm, qua ex impersoda sui obiedi applicatione procedit.

Dices pro Arriaga: etiam quando obice cum non est debise applicatum intellectui, mediant motius probabilitatis pro veraque parte, ergo falsum est, quod insusciena obice ci applicatio non induceres mediate in intelectum indiscentiam Adibercate requisitam, seuti inducit in voluntatem. Dons obscurè dognitus.

Respondeo, concesso antecedente, negrado consequentiam. Razio disparitatis est, quia
sucasu poste potentia intellectica reprasancat voluntati Deum absolutà ve sibi benumse malum; at vers motiva probabilitatis pro
viraque parte non ostendum intellectui absolute obiectum verum; se falsum. Probabile
enim motiuum quod mé moueb V. G. ad assemandum, quod Petrus, qui annia prateniais in Indiam se contulit; adduct vivat, se semile motivum, quod me mouet ad id negandum, non faciunt apparere quod Petrus simul vivat, se mortuus sit, sicuti intellectus
sacit apparere, quod Deus sit misi bonus; se
R. P. Ios. Positzi Philosoph, 1000. 3.

malus simul, sed solum inclinant; cum igitur incellectus in ordine ad affirmandum, vel nezandum ,foon conditionaté procedat , fed absolute : non enim dicit : Petrus viuit spectatis his mociuis, & spectacis alijs non viute, sed sententiam decidendo profert vel vnam vel alteram partem radicando veram : hine fit, ve nisi decermineme ab alia potentia, in tali-cafu implicat, quod-id possit ex se ipso przfiare. El ratio victiot huius rei eft, quia ipse estentialiter habet, we in profesendo sententiam de obiecto speculatine procedat, & non practice; supponere enim debet obiechum ica le habere à parte rei , ficuti iple enunciat, & non pro libitu de illo indicare. Alioquin malé prouisum esset à natura substantiz inteltechniz, que exigit intellectum, ve praferat fibi facem in ordine ad obiecta fibi proficua, & noxia, lecundum quod à parte rei se habent . Vnde quando propter infufficientem obiecti applicationem , neque immediate neque mediaté potest id colligere intellectus, debet necessarió á voluntare induci ad alteruerum fibi persuadendum. Et per hac patet responsio ad posteriorem rationem. Concedo enim quoties non apparet veritas, vel fallitas. obiecti sufficienter, posse intellectum determinari á voluntate ad vnam potius partem..., quamad aliam; fed distinguo primum consequens . ergo est illi ita propositum obiectum, ve fit capax veriusque actus; & fi quidem insellectus à voluntate déterminetur, concedo. B non daterminatur nego primam, & fecundamiconfequentiam; in qua concludebatur & quod scuri intellectus sine maiori applicatione objecti poterot derminari a voluntate 3 ita poterit à le iplo. Ratio disparitatis est quia, vei dicebam, intellectus in ferendo iu-منة dicio sibi relictus , effentialiter habet iux merica obiecti fententiam ferre, quia ab eo immediate regulari debet : at fi intercedat voluntatis Imperium in his obiectis, quorum non habet euidentiam, illi subordinatur ; voluntas enim aliqua bonitate allecta potest tune imperare intellectui, ve ad vname. parté cotradictionis potius fe determinet, qua ad aliam, quod intellectus per le iplum fine eius Imperio præftare nequiret, abiq; eo quod limites sui obiecti transilions, ad obiectum voinnearis excurrerety & ho effer fimul intelledus, & voluntas, quod licet non repugnet leoundumid quod duz ista potentia dicunt inretto; repugnat tamen fecundum, quod importunt in obliquo, vt de se patet. Sequela aurem fie suaderem : Quandin intellectus nonhabet obiectum sibi sufficienter applicatum. meque ex eins meritis ad illud determinate affirmandum, vel negandum fe inducere valet: fi fo inducit, aliqua bonicare allectus fe inducat necesse est : quia potentia liberé operans in operando bonum aliquod tanquam finema semper intendit . ergo intellectus hie . iam. haberet pro obiecto non tantum ver um , fed etiam boum ; ergo effet fimul intellectus , & voluneas; & quod peins eft , qua parte effet voluneas , effet liber : qua verd intelfe dus libertate 000

bertate careret., impliest igitur potentiam cognoscitui a etiam quando objectum est illi infussicienter applicatum a esse formaliter liberam

Nunc disentsum fulcio ex his, que habet D. Th. de veritate qu. 14, are. 1. vbi poliquem docuit , quod intelle ftes determinatur ad vnum , per aliqued mouens iplum ; hoc autem effe duplex: proprium obieftum 1. & relunçatem, hac subdict Quando, verd intellectus non poteft determmaried alteram pantem- coneradictionis ineque flatim per iplas definitiopes terminorum beuti in principijs, neg etiam virture principiorum, ficuti in conclutonibus demonstrations (meellige per objectum); de terminaent bet kojmetatem? des ejibit affentire voi partideterminata, & pracise propter aliud, quod eft lufficiens ad mouendum voluntatem, non autem ad meuendum, intelleclum, vt pate augd videtus bonum, & conueniens buic parti alleprine & c. Hae S.T.que Distincelligereniur de incellectu essenialicer Sonfiderato, pro princludit lub le compi mia posibilem ; facile quis negare, poser intelle-Chim creatum a qui defactoidatur, in bis, que non fufficienter apparent fubdi voluntaris imperio, & luftinere quad fie formaliter liber-

108 . Atque hec quantum ad ea , que dicebaneur ab Arriaga ad infringendam priorem. partem minoris nouri argumenti princigalis-Quad verà acciner ad idagnod addicad enesvandam posteriorem eividemidum ait se nove inficiari: Voluntarium, pro ve fignificat actum a voluntate artum non passe competere illi acini in tellectus e contendere tamen acumoqui libere ab in tellectu procederet mon for co voluntarium. Sed hac wishi viderus dare verba arguenti potius, quam eine difficultatem solvere; si etim voluntarij definitiones funt ille, que communiser ex Asistotale, & D. Tho. affignantur, quemode poseti negați adum liberum ab intelledu procedentem elle formaliter volunearium, dum illi oftendimua dictas definitiones competere & Sed danda est in hoc venia buic Anstori : nam infeprima secunda disput- 8. sect. 1. dictis definitiopibus non acquielcit. & ideo fell. 2. boc modo Voluntarium definit : Eft id, quo petentia appeteriua fertur ab intrinfece in obiectum. prauia cognitiose. Verum ego ob duplicem rationem huiusmodi definitionem seifcjenda putacem; prima est quia non composit omni definitio, actus evim edij ieft formaliter ver luntarius, & tamen per- ipfum potentia appstitius von tertur ab intrinfeco in sbiochum sed potius ab eo sugit, & auereurun... Quoil & dicat ratione motivi formalis odium habere ratione profequitionis; contra ; quiamos fapra probatilmua dari polic actus mera, fuge 🤊 qui non solum materialiter bonum aliqued minime respiciant » fed neque: formaliter; Secunda verò ratio estiquia in hac definitione notius definitur per ignotius ; asqui porentia nobis non innetescit, nifi per: actua faux . ergo eft illis nobis ignotior . male igetur per ocen t iam appetitinam voluntatinan formele de finitur.

, Ad hacrationem Respondet Arriaga 4 Au- 109 te huiusmodi definitionem , aliunde non debere supponere cognitum appetitum per lues aclus prolegutionis . & fugz . quamus enim huiulmodi adus fint voluntarij ; quia tamen zatio voluntarijek in illis obscurior . quam ratio amoris 2.80 odii: id circe quarente emor 318. 8 odij, divies posta ducere in cogniciamem petentiæ appetitius aquateous veid Yotlantarij ab ipla poscatia appeticiua explicationem luam expendere - Sed contra hand responsionem facit Prime, 110 quia sectus amorisa & odij facilius cognoscus .--tur, quatenus á principio intrinfeco cum cagnitione proceduntaquem quatenus func profequatio 3 & luga obiechenam primum le har 241 het re corum ratio superiorivalde manifallo. in qua conueniunt ; lecundum impottat tasemnes : corum \ fpecificat ac. differentiales at esemadmodum igitur faculius nobissiunet?--foie homo gua inimatalt inquam qualastion carline efficia facilius, cognoscimus amparav-Medium sequecente: funt: ectus Bolunestif. quam quettaus, viimem qui inpertant Concre etiam eft ferundes quie male quie III -definitet visionem esse illamia que á pounti vibus jous talis est a procedic: Sejaudicione illam, que á po tentie endicina &c. etismo Li profiteatur di for after noniquia Vificiness andiciones fune; led quateents funt actus no cales le velle definire, ergo à pari Mancarigio tur non elle discedendum-s definitionibus vot funcarij ab Aristotele . &. D. Tho. eredinian Ex quibus rede deducisuns quod findus par tentiz intellectiuz de possibili possessicator maliter libet, necellatio allet etiam feamalis governmabasdorques shapp. suiresaulor que s Nideo Adversarium alia: wie vien nachti 112 Argumenti effugete polici. fi nimitum dice, ret dictas definitiones valere pro hoc ordime rerum sproeque con datur alia potentias Tormaliter libera praternvoluntatem t at see coin :alio , in pum exiden intelledus dacetus alio modo voluntarij rationem explicandel effe , ve non gomprehenderet actualibered po- los centiz intellection Verum buie in fratis a his, que paulé auce dinimus, fieri pacele (h)M cum enim oftendorimus potentiam insellette nam non poffe effe formaliter liberame inili hab eat pro obiedanba folum vorum , fed & ziá bonuma à qua allicissur ad liberé operate dum : recte deducitur etiam actus buin impdi porratiz debire ance Bridi kabere rapiofica volentarij ale Anjstotele. is & De Thoi definir ram . Et rectelidiquidem & fine enim per :00 insellectus verfetun determinarà ciras abien Sumanon libi fufficientes propolitum & flu é. 03 mulais voume eligan confiderandum , relichia sellquis; lind einin Pollie actum faspenders cieca vnum obiectum, illum nihilominus che riut : implicat quod aliqub commodo aut hen nellate ad han penflanda non moneatut at 111 Space of the co 1112 31 15 . . a 🕏

...i SE-

216,50

1. 1. C

3.2

edust + auth

SECTIO SEPTIMA.

An ex bypotes impossibili , quod causa prima neceffario operaretur ad extrasdari poffet libertas in crea-

Vplex eft libertas in creaturis : altera per 113 modum actus primi, altera per modum. actus secundi prior importat facultatem liberam: posterior verò expeditum vsum tales facultatis . quamuis enim non posser esse actus liber, qui liberam facultatem non supponat : potest tamen dari facultas libera , que vsu liberè operandi careat, non solum quando non operatur, sed etiam quando operatur fine prædominio sui actus; si nimirum ita operetur, ve non sit in sua potestate no operari. & quidem de veraq; libertate presens questio procedere potest Isa ve se sus sit an si Deus eilet agens necessarin, dari posset in aliqua causa secuda potetia libera; & posito quod huiusmodi potentia, facta illa hypotefi, non implicaret, num posset expediwim vsum suz libertatis habere.

Quoad primum Coclusio est affirmatiuz; puso enimquod si per impossibile Deus esset agés. necessarium, adhuc posset dari creatura nimirum Angelus V.G. cum sua voluntate libera-est Ouiedi de anima contr. 12. pun. 5. contra Suarez

in metaph.disput. 12.seft.3.num.5.

116

Probatur vnica ratione : quia etiam si Delis operaretur ex necessitate natura,adhuc habereeur in eo virtus productiua omnium creaturaru ्रव्यक्ष habetur defacto . ergo quantum est de ि posser liberas creaturas producere; aliunde vezo non potest assignari-quomodo huiusmodi cre atura ex illa hypoteli euadant impossibiles; quemadmodum enim illa necessitas in Deb non intelligitur per locum intrinsecum eius omnipotegtiem minuere: ita neque ereaturarum. façultates reddere implicatorias. ergo si Deus effer agens necessarium, adhae dari posser libertas in actu primo increaturis.

Contra insurgit primo, Suarez: si Deus nonhaberet libertatem,non effet,vnde illam creatuza participaret; led hoc est absurdum . ergo &c.

Respondeo distinguéndo sequelam: non ester, vade illam creatura participaret, si particula, unde causam veluti formalem ; & exemplarem apellat, concedosiff autem effectivam, nego lequelam; & sic distincta minore, nego consequensiam dico enim quod in ea hipotefi creatura no haberet à le libertatem, sed cam participaret in genere efficientis à Deo,& hoc sufficit ad rarlonem creaturz;non enim eft necesse,ve omnis facultas creata sit partitipatio persectionis sormaliter existentis in Deb, vt patet ex facultatibus, quas habent creature localiter le monedi , hurriendi , augendi &c. 🕐

Disparitatem in hoc assignat Suarez: quia di-Clæ facultates, inquit, non pertinent ad perfe-Gionem simpliciterscontra verò libertas; quare fi hac non est in Deo sormaliter, neque erit in creatura; quia omnis perfestio creata non inuoluens imperfectione est essentialiter partici-

R. P. 10f. Polizza Philosoph. 10m. 3.

pata à Deo, vt formaliter existens in illo-

Responderi potest ad hoc primo: in ea suppositione impossibili libertatem non fore perfe--Clionem simpliciter simplicem, sed essentialiter impefectionem importaturam, eo quod nonesset præscindibilis à ratione potentialitatis, mu tabilitatis, &c. quatenus implicaret exister his imperfectionibus deputata. Quod si quis vrgeret, inde sequi philosophum negantem in... Deo reperiri libertatem, non posse à nobis ratione naturali convinci, quatenus sustineret essentiam libertatis ve sic, imperfectionem imprescindibilem importare : concedenda esset in hac via sequela: dicendumque, quod licer stante solo lumine naturali valde probabiliter inferatur in Deo libertas; at non euidenter; difficultates enim, quæ de actu libero Dei procedunt adeo nostrum intellectum sibi relictum obumbrant, ve facilius eum inducant ad dicendum. quod de suo conceptu imperfectionem innoluat . ideoque à Deo remouenda: quâm oppositum; ve patet ex his, que habet Aristoteles de libertate caula prima in operando; cum quo tamen stat, quod si lumen sidei intellectum humanum irradiet, possit hic essicacissimas rationes ad probandam libertatem in causa prima etiam naturaliter discurrendo adinuenire.

Verum quia hæc responsio videtur singularis: 118 ideo respondeo ego Secundo concedendo etiam in ea suppositione impossibili libertatem forci perfectionem simpliciter simplicem; negarem tanten, quod si non esser in Deo, nequiret esse in creatura; Et ad rationem incontrarium dicerem, quod licèt, nulla facta suppositione, verum sitsomnem persectionem creatam nullam in voluentem de se impersectionem elle effentialiter participatam à Des vt formaliter in eo existetem, quatenus omnis huiusmodi, persectio reperitur formaliter in illo; at ex hypoteliquodhac non reperiatur, illud principium fallumeritshypotelis enim illa destruit fundamentum, cui dictum principium nitebatur, & trahit secum totum id, quod cum ea effentialiter connecligur, ve quod Deus non eller fumme perfectus, &c.

Insurgit secundo contra nostram conclusio- 119 nem Suarez: si qua causa secunda esset capax libertatis, hæc esser substanția intellectualis creata; sed hin Deo non effet libertas in agendo neque in huiusmodi creatura esse posser ergo &c.Maior patet, minor probatur: Deus eff'intellectualis per effentiam, creatura per parti-cipationem . ergo quod quid perfectionis ingradu intellectuali est in creatura, perfectioti modo est in Deo si igitur hoc non obstante Deus esser agens necessarium, multo magis crea-tura intellectualis.

Respondeo: si argumentum hoc absolute procederet, fore efficax ; led dia procedit ex hypotesi imposibili , ideo videtur solutu facile quare concessa maiore , nego minorem. ad cuius probationem dico, quod cum ex ratione substantia intellectualis per locume intrinsecum oriatur ratio libertatis , in eau hypotes, vel debemus ab hac connexiones effen-

000 2

essentiali prasc ndere, & ita agere de libertate, ac si in gradu intellectiui minime radicaretur; vel si prascindere notumus, debenus ex suppositione, quod libertatem à Deo excludimus, excludere etiam gradum intellectiui; sue autem voum, sue alterum faciamus antecedens probationis non procedir ad enincendum intentum.

Quo ad alterum, quod quærebamus: nimirum ex hypoteli, quod prima caufa ex necelitate naturæ operaretur: creatura verò haberet facultatem agendi liberè, num Deus cum eaconcurrendo eius vsum libertatis impedire ne-

ceifario deberet.

hypotesi non sequi per locum intrinsecum non posse creaturam liberam in actu primo liberà

operari in actu fecundo.

Contra hanc conclusionem est Suarez num. 12. vbi docet data illa hypotesi nullum relinqui vsum libertatis in agente creato quantumuis libero in actu primo. Contra eandem est ex parte Ouiedus de amma contron 12. puncho 5 a num. 7. vbi diftinguit vsum libertatis; & si quidem sermo sit de actibus incomposibilibus simul existere ve de amore, & odio eiusdem obieli, concedit in ordine ad illos in ea hypotesi dari vium libercatis in agente creato, quia cum Deus effet aque determinatus ad producendos dictos actus ad pralationem vnius præ alio, expectare deberet voluntarem creatam: arque adeo hac se ipsam determinarer ac Deum ipfum: & per hoc effet libera in actu fecundo; cotra verò fi agamus de actibus etusdem voluntatis, qui possent simul existere; ad cos enim. Deus in illa hypotest ellet per modum naturæ necessariò determinatus; atque adeò non posset voluntas creata eorum existentiam impedires & sic non eiset libera.

Nostra verò assertid contra verumque probatur à nonnullis Thomittis in hunc ferè modum . Ad hoc , ve creatura libere operetur, satis est si per facultatem de se liberam, operationem illam exerceat, & aliunde non trahatur necessario ab obiecto, circa quodi operatur . sed ex hypotesi quod Deus esset agens necessarium, adhuc aliqua operatio Angeli V. G. haberet hae duo; ergo france illa hypotesi , posset Angelus libere operari . Verium hæc ratio meritò à Suzrio num. 8- respeitur : Constat snim omnium fere confensu poste Deum necelfitare hominem ad amandum aliquod obiectum. quod voluntafi eins ita feprælentatur ab intellectu, vt quantum est de se illam minime determinet; sed in hoc casu homo per facultatem de se liberam amaret, nec traheretur necessaτιὸ ab obiefto, ergo fallum est ad libere operandum sufficere illa duo . Hac igitur ratione contempta,

Probatur efficaciter Conclusio: si causa priyma estet agens necessarium, ex suppositionequod eodem modo consurteret cum causis siberis, quo nune desasso concurrit, attemperando nimirum sum concursum iuxta illarum exigentiam, visque non impedirer y sum siberta ers illarum. sed si causa prima estet agens necessarium, illa suppositio purificari posse: nimirum, quod eodem modo concurreret cum. causis liberis, quo hunc defacto concurrie; esgo non effet cur vium libertatis ab agente creato in hypotesi de necessitate causa prima ad operandum tollere debeamus. Maiorem huius argumenti negat Scotus in primo dist. prima qu. 4. vbi docet Aristotelem-implicatoria docuille dum dixit, primam caulăm agere ex necelheate naturz, & hominem libere operari; eo quod caula secunda non agir niss mora á prima. ergo si prima necessariò mouet, secunda eadem necenitate agat necesse est. Verum hæc ratio iure contemnitur à Suarez num. 18. 6.19.00, quod nimis probat; euincit enim defacto omnes actus nottræ voluntatis effe nobis necessarios, & foli Deo liberos; quia defactò non agimus nist moti i prima causa, & hac motio tantæ efficacitatis est nunc, quantæ esset in illa hypotesi impossibili, cum hoc discrimine, quod nunc est libera Deo, in ea verd hypotest esset illi necessaria; at verò respectu nostra libertatis perinde se habet, sine Deus libere mo. peat, siuè necessario; ergo si in vno casu tolleret à nobis libertatem, eriam in alio. Directè verò ad rationem Scoti respondeo, concello antecedente a negando consequentiam .. Ratio negationis est, quia motio de qua loquirur Scotus, consistit in cocursu, quem exhibet caula prima nostris actibus liberis. Quoniam verò hususmodi concursum Deus exhibere poteist dependenter à determinatione voluntatis, fiue demum operetur ve agens liberum, fine ve agens necessarium : hinc fit ve in neutro cafe hoftrum vsum liberum impediat, dummodd eodem modo se habeat in exibendo dictum concursum in v troque caft.

Quare melius Suarez maiorem nostri aigu- 124 menti à num. 16. multis propugnat. Ego verò eam sic breuiter probarem: Quoties duz cautz. quarum altera eft de se libera , altera verd necellaria, ad vnum actum fimul concurrent, filibera subordinat sibi in operando necessariam. ita vt per liberam fet, quod necessatia mfluat, vel non influat in illum actum, & per confequens , quod ille actus producaeur, vel he producatur: toties actus ille libere procedit à dicia caula; fed ita contingeret calu, quo Deus effet agens necessarium, & endem modo concurreret cu causa libera, sicuti nune; narmita attemperaret luum concursum, ut cause libeta luum influxum committeret, ita ut fillauellet producere actum, Deus influeret, finautem non weller, non influeret ergo actus ille libere à noluntate procederet. Omnia patent præter majorem , que luadetur lupponendo uoluntatem informatam habitu caritatis fimul cum illo elicere in uiz zetum amoris Det liberum. tum fic : Hic actus guamuis procedat a duplici causa, quarum una est libera, nempe uoluntas, altera nempe habitus, necessaria; quie eamen ita procedit abillis, ut holuntas fibi in - operando subijeiat habitumideo dictus actus est liber, & mericorius. ergo &c.

Verum licer in majore no fri argumenti 125 principalis cum Suario congruamus: Valde

camen in minori discrepanta ab illo. In ea. autem diximus quod filcauls prima effet necelfaria in operando ad exera y verificari adque polist, quod codem modo concurreret cumcaulis liberis, quo nunc defactà concurrit. Ad . quod fuadendum fupponerem deri duplex ge-, mus caularum ex necellitate natura operantium ; vnum est illanum, que fundex, suis intrinsecis determinates ad talem, vel talem effectum producendum: huiusmodi est V. G. sol in ordipe,ad illuminandum, ignis ad cale faciendum, (aquajad humectandum & c. Alterum verò estus que expectant determinari ab extrinseco, ad hoc ve hunc potius quam alium effectum. producant, sic sol V. G. determinatur a luto ad indurandum, & à cera, vel niue ad liquefaciendum: Canis ab imbecilli atate catulorum. suorum ad mammas illis porrigendum,eisque blandiendum, & abzorum corpore robuitiore negandum illis lac, eosque à se durius repellendum. Quamuis autem si supponamus in illa hypotesi impossibili Deum este ex primo genere agentium neceffariorum, verum fit nullum relinqui vsum libertatis in agente creato. Hoc. tamen non est necesse supponere; nam ad saluandam noftra hypotefini, fatis eft, fi fit ex corum genere, que ita necessario agant, vt nihilominus expectent ab extrinseco determinare ad hunc potius actum, quam oppositum operandum . Sed fi ita ponutur iam verificari polfet , quod codem modo tune concurreret cum causis liberis, sicuti defacto toncurrit . ergo &c. Maior videtur certa: illa enim hypotesis imposibilis tantum exigit, ve causa prima ex necessitate naturæ operetur ad extra : & nondescendie ad modum . Minor verò , in qua elt difficultas, fuadetur, quia facta illa fuppofirione, adhuc caufa libera exigerent Dininam Omnipotentiam fibi eum indifferentia applica--tam - & excuntem in actum fecundum, pro.vt. ab ipsis determinatam, non verò aliter. sed hæc illarum exigentia posset esse sufficiens determi-"natiuum Dining Omnipotentia , non minus, quam defactò fit decretam indifferens , quod Deus ab aterno fecit de concurrendo cum illis. ad vtrulibet ergo &c. Confirmatur id, quod dicimus, quia fol non obstante, quod sit causa necessaria adhue dererminatur ad operandum - a causis libere operantibus printa illud axio- - feeunda afed capacitatem cum exigentia actus, ma commune : Sol, & homo generant hominem . ergo etiam fi Deus ponatur caula necel-Maria recte potest intelligit, quod munus causa . Dei absolute considerata non respiciat tanqua Primmexercear respectu creaturarum liberaru, .. terminum soum adaquatum exigentiam natupro ve ab earum exigentia determinatus.

mm. 12. Si Deus agerer ex necessitate natura tiunm diffinctum ab illa:ad eum plane modum. in voluntatem creatam , ageret femper quanta . quo defacto eadem potentia ab ca determinatur efficacitate poffet . fed poffet tante efficacitate, - faltem remote , quatenus Deus caufe prime ve necessitatem illi inferret ; ergo semper ageret inferendo illi necessiterem . Consequentia : quis discurreret , fi ex co quod potentia Dei non depetderet omnipotentiam l'ergo fi nunc : defacto agere decreuit , inferret eam non posse potest tanea efficacitate mouere voluntatem ovt ma voluntate Dei ad agendum determinari : ita eam necessitet , etiam tune posset & Maior verò 3. & in casu noftro . Ad tertium denique aio Pasuadetur, quia hac est conditio naturalisagen- meres loqui de Deo absolute, pro ve est defacto tis , ve agat quantum poteft Non enim habet anad extra agens liberum; nam fic quamuis crea-

facultatem attemperandi actionem suam, vt modò minus, modò magis agat. Respondeo , negando maiorem, ve pater ex appetitu canis, qui licet ex necessitate natura opereiur, & habeat facultatem dandi . & pegandi lac catulis , suis , nunquam agit quanta efficacitate potest; _ alioquin simul veller, & nollet efficaciter illos ...lactare, quod implicat. Ad probationem maioris, distinguo assurptum; conditio naturalis agentis non expectantis aliunde determinationem ad agendum, eit vragar, quantum potest, concedo - li expectat aliunde, nego, ve constat ex duabus cauns adaquatis simul applicatis ad eundem numero effectum producendum,quæ attemperant actionem suam, ne effectus pendeat naturaliter á duplici causa totali totaliter concurrente .

Instabis ex his, qua idem auctor habet nu- 127 mero 13. Primo, quia nos non loquimur nifi ex hypoteli, quod dinina potentia habeat abfolutam necessitatem in operando . Secundo, quia polito , quod Deus effer agens necestarium, non posset determinationem suam habere ex capacitate naturali causa secunda, eo quod potentia Dei non respicit adæquate capacitatem illam, sed ampliorem; ergo non postet ab illa. determinari, vt plus agere minimè valeret. Tertiò denique, quia S S. P P. diuinæ sapientiæ, & liberæ Dei prouidentiæ tribuunt, vt in mouendo libertatem creatam , ita fe accommodet, vt illi non inferat vim; fignum igi- 1. sur est, quod si careret libertate, ei se minime accommodaret -

Respondeo ad singula; Et ad primum quidé dicendum: nos ita loqui in ea hypotesi, quod Deus habeat absolutam necessitatem in operando, vt quæramus quid per locum intrinsecuin. ex huiufmodi necessitate sequatur : & dicimus non fequi per locum intrinfecum hominem, aut Angelu non posse tunc libere operari, eo quod munus caufæ primæ, quod Deo in ea hypotefi remaneret, exigeret vt applicaret omnipotentiam fuam causis secundis secundum vniusque exigentiam, necessarijs quidem determinate, liberis verò, cum indifferentia. Ad secundum, negarem affumptum, supponendo nomine capacitatis naturalis non venire meram capacitatem, quam in ordine naturæ habent causæ ad quem capacitatem illam dicunt. Ad probacionem in contrarium aio ; quod licet potentia inralem caufarum fecundarum : respiceret tamen · Contra noftram fententiam infurgit Suarez . : illam cafu, quo non haberet aliud determinamunus exercet. Quemadmodum igitur malè claret, & minor est certa, quia ex ea hypotesi e plus agere valeat, quant voluneas Dei libera.

Digitized by ura OOQle

turz exigant, vt modo magis, modo minus operetur hoc, vel illo modo sibi divinam omnipotentiam applicando: non tamen vltimo
eius omnipotentiam ad operandum determinant, alioquin auserret ab eo indisserentiam,
ad libertatem requistram; sed necesse est, vt
proximum determinatiuum sit divina voluntas
pro vt per suam sapientiam, & providentiam
regulatur. Contra verò in ea hypotesi.

Dices: ex tradita doctrina sequi, in ea hypotesi non posse Deum aliquid supernaturaliter
operari; quia opus supernaturale essentialiter
importat non esse à rebus naturalibus exactum,
sed consequens videtur absurdu. ergo &c. Res-

pondeo, distinguendo sequelam maioris: non posser Deus aliquid supernaturaliter operari desectu omnipotentiæ suæ, nego; desectu determinatiui huius potentiæ, concedo, & sie distincta minore, nego consequentiam. Quemadmodum enim non est absurdum, ex suppositione, quod Deus nullum decretum liberum, exerceret, eius omnipotentiam omni prorsus actu ad extra carere, ita; & in casu posto, niss quis dicat in ordine addicta opera supernaturalia Deum in eo casu fore ex se adæquate determinatum, atque adeò facturum omnia, quæ non repugnarent stare simus.

DISPVTATIO TRIGESIMA SEXTA

DE LIBERTATE CREATA IN ORDINE ad Diuinas prædefinitionis.

Rædefinitionum, seù præsinitionum divinarum nomine intelligimus volitiones quassam esseces, & absolutas, quibus Deus per modum intentionis sertur in existentiam quorumdam nostrorum astuum bonorum, quos per scientiam conditionatorum vidit voluntatem nostram esse liberè clicitură, si talia determinata auxilia de se indisserentia habuerit; ex vi quarum volitionum, Deus postea suo tempore exibeat illi auxilia ad distos asus infallibiliser consequendos. Quamuis autem agere de huiusmodi pradeficitionibus, quatenus sunt, vel non sunt ad prædestinationem nostram necessaria, ad Theolo-

gum pertineat; non est tamen à Philosophi munere alienum de eisdem querere, num libertati nostre, de qua ex professo in præsentia disputamus, præiudicent. Non enim desunt, qui in eas acriter inuehantur, eo solo nomine, quod libertatem ab actibus sie pradefinitis excludere vie deantur.

SECTIO PRIMA:

Verum pradefinitiones Divina auferant libertatem à nostrès allebus pradefinitis.

Onclusio est negativa. Ita Suarez lib. primo de pradestin: cap. 8. numero 18. 8x sapè
alibi. Arrubal prima parte, disp. 67. cap. 4. quos
sequenter Raynandis, Tannerus, Arriaga.,
Comptonus, 8x alij communiter ex nostris cotra Vasquez, Valentiam, Molinam, Lessium,
8x Hericium locis citatis à Comptono disp. 25.
de anima sett prima numero secundo. Hi docent no
posse Deum ante cooperationem absolute suturam voluntaris oreata nostros actus prædesnire, salua corum libertate. Contra quos.

Probatur primò affertiò nostra: Quoties aliquis habet in potestate sua media, quibus sinis aliquis sibi congruus certo. & infallibilizer obtinetur, potest ante eius exequationem illum efficaciter intendere, & ex hac intentione adhibere media ad issum realiter assequendum; sed Deus habet in potestate sua media, quibus

infallibiliter nostra opera supernaturalia obi tinere posit; scit enim per scientiam conditionatorum, quod fi Petrus in his circumstantijs politus, hac lua vocatione V.G. vocabitur, infallibiliter converteus. ergo &ce. Neque dicas maiorem esse veram loquendo de his finibus, qui, rt.exequucioni mandentur., à voluntate alterius non pendent ; opera verà mostralibera pendere à nostro libero arbierio. Conera enim est , quia multa nos operamur ex intentione efficaci finem aliquem allequendi , que feimus abialterius voluntate pendere wex co, quod de huiusmodi voluntate certi simus. se ex intentione obtinendi glorism benè operamur, & omendi aliquid ad nundinas properamus &c. ergo cum Deus certus he de cooperatione nostra libera in ordine ad opus supernaeurale, si boc determinato modo præmoneamur, poterit illud opus efficaciter prædefinira-

Probatur secundo potest Dous prefinire opera nostra ante corú exequitionems condicionation modo, quo illa per scientiam condicionatorum præuidit liberè esse facienda à 190 bis in talibus circumsantijs positis, ergo potes ila

prædefinire amecedonier ad explutionem falua cosumilibertate. Confequentia pater . Pro-Batur cantecedens : poten Dens pracefinite. opera noftra o ve in flatu abseluto existant per immodiatum influxum caufainm fuarum pro-Rimaruin , abique co quodemutetus proprius mielles influendi illamme Extimentione onim operis voliti folum fequicur in Deo obligatio adhibendi necessario, necessitate se tenente ex parte fui ipfius , illa media antecedentia, ex quibus per scientiam conditionacorum vidit os pus infallibiliter sequinrum Quam quidem obligationem non inducere necessitatem vllam nobis, pater ex eo, quia codem prorfus modo nos in noftra indifferentia relinquit; acfi non effet Neque dicas ipfam Dei pradefinitionem effe diftinctum medium abijs , quibus pofitis opus erat libere faciendum statque adeò implie care Deum prædefinire polle opera noftra. en prorfus modo, quo per feientiam conditionatorum prauidit libere effe facienda ; debent enim necessario variari media, arque principia quo ad modi operandi. Contra enim eft, quia lieer prædefinitio fit diffinctum medium , imà & caufa operis fequuturimon tamen elle immediatum exequutionis principium , neque immutare proprium modum operandi principiorum immediate concurrentium patet ex co. quia non inducit necellitatem antecedentemus fed ex suppositione operis conditionare præuisis Confirmator, quia voluntas efficax dandi media, fub quibus prauifus eft Perrus per fci+ entiam conditionatorum confenfurus, non tollie libertatem operis vergo neq; eius prædefinis tio . Antecedens pater quia alias nullus actus falutaris ex flatu conditionato in abfolutum. libere transiret : semper enim præsupponit decretum Dei de purificandis condicionibus, quibus libere ponendus præuidetur. Confequentia probatur , quia non minorem infallibilitatem inducit in actum absolute futurum vo luntas illa efficax, quam inducat prædefinitio ipsius met actus a veraque enim inducitoinfallibilitatemia antecedentem ad flatum absolutum, sed confequentem ad conditionatum l'ergo fi vna noma tollie libertatem, neque alia Et recte id quide; actus enim in veroque casu cum cadem indifferentia ; qua pranifus eft in flatu conditionato procedere à volutate procedit in absoluto. Probatur denique tertio directe aduer fariorum fententiam impugnando fic : Ex fcipturiss & Patribus habemus efficacitati dining volunratis tribuendum effe , quod actus nostri à Deo prædefiniti infallibiliter fiant, ve patet ex locis citatis à Ruiz to. de providentia trait. 2. sed hoo falfum effet, nift Deus illos antecedenter ad nos fram cooperationem absolute futuram præde. finiret ; nam, ftante aduerfariorum fententias corum infallibilitas refundenda totaliter effet in necessariam connexionem, quam effentialiter habet actio cum termino suo; quatenus implicat poni actionem fine termino suo . ne igitur hoc afferamus, renendum est infallibilitatem ex prædefinitione ortam haberi antecedenter ad futuram cooperationem absolutam, per quam

opus liberum exequationi mandandú eft. Có-

firmatur, quia alioquin quando Hefer. Ifriiestur: No est, qui possit resistare voluntativire;
siderreveris saluare Israel; sensus solumnativire;
siderreveris saluare Israel; sensus solumnativire;
siderreveris saluare Israel; sensus solumnativire;
sum ad exeta in assum dalunis Israel, infallibio
literrabituram esto estassum saqui hoc etiam
de oroduntate cumusum quod pottativi operatio, senon possituram saquod pottativi
operatio, senon possituram saquod pottativi
operatio, senon possituram paradesmire esticacites
simu est non posse. Doumoparadesmire esticacites
aliquod sostum opus innecodenter ad suturam
emperationem sostai liberi arbiteti-sinè lessome
hocatatio illiusi de admitati assumt.

Bijcies primò anulla res.prodefinizi: porint 6 Or finêreo i quod in illem affentin includieuro sed opus supernaturale liberum est utialiterinis cludis acoperationem libert-arbitrij diego nos poterit prædefiniri efficaciser chie dicho caopon micones ergo noque satequam dicta cooperation fit fanues Responder concello integro syllogista mon negando fecundam gonfequentiam an North enim nes dicimus polle spus labera przeeficiro and cooperations voluments fimul: volita, and folium polle prædefinini per modum intentionis anté :candem cooperationemove absoluté futué ramites or live fix quid posterius pradefinitions ipfaa per quam antendieuris ex vicenim ipfins sord vieural Judok Ala consucto ainoi tuttisti pros xime fed folum esmotes quaterns prædefinerin: est causa, ve Deus decensas illa media o quan

pleaneur per connecte per decreta s cimmoni 7pleaneur per connecte per decreta s cimmoni 7pleaneur per connecte per decreta s cimmoni ad extra s cumdem habent ordinano, quem operatioipla. Led Dei operatio girca opus dibertim nonest ante cooperationem liberi arbitrij sine destrimento libertativillius, ergo prædefinitio diuina nequit esse sine cooperatione liberi arbitrijs quin ledatur libertas sine sine sine

Respondeo data majore pinà ingradiamurdifficultatem decretoium intentionis, & exora
quittonis: distinguendo minorem: Dei oporo
rational extra cura opus, non est ante coopero
rationem liberi abitati finà detrimento liberrationem liberi abitati di quares obiestum ad equi
tra degrati pradessituina dico esse opus pradefiniami apro ve pendecretum exequiti uni fibili
turitionem suam habiturum. Ex possioneenith pradessitionis resultati in Deo somalquadan moralis contingento, illum obligans
penera media, quibus pravidit per scientism
mediam illud liberà faciendam.

i Obejcies tertià inter principia actus pradele 8 finici, vel vidit Dens per scientiam conditionatornes pradefinitionem suam, vel non; si primum i ergo actus in flatu conditionato praviisus est procedere ex vi pradefinitionis, & sic
non siberà, si secundum a rigo actus liceria, si
statu cadicionato pranisus est procedese siberè;

Digitized by Gogle

4112

necessariò camen proceder in absoluto; quia In hoc statu inter principia additur prædefinitio. Respondeo actum prædefinitum dupliciter confiderari posse : in ratione rei , & in ratione doni specialis. fi primo medo spectetur, dico, inter cius principia in flatu conditionato non... deberg numerari prædefinitionem; quia sic confideratus posita entitate gratiz, & voluntatis complete potentis veruinlibet in his circumflantijs, eireumscripso quouis, alio intelligitur Ratim existere. quare ad probationem in contrarium, nego consequentiam ; & cius distinguo confirmationem, in statu absoluto variantur principia necessaria, & proxima ad existentia actus, nego ; non necessaria / & remota concedo: Aio enim prædefinitionem, quæ additur inter principia acius in Asiu vofoluto, neque necessario, neque proxime influere in illum. sed folum remote, & per accident; quaterila obligat Deum ad adhibenda nuxiliz indiffereneia quidem, led efficacia ad fleem consequendii... Quam obligationem non pratiudicare libertativ noffre patet ex 60, quia quantumuis supponoremus Beum ex necessitate natura dare sobis huipsmodi anxilia, adhuc remaneret in nobis libeteas ad operandum ve in tilpue. praeidenti probanimus . enm igi tur prædefinicio politanon mutet proprihm modum operandi gratiz, Se voluntaris; non est miruth, fi non ledat libereatem; folú enim accidentaliter addit acui. quandam denominationem extrinfecam infallibilis, defumptam ab ipsa prædefinitione tangua. à forma accidentali; que cum én cius futuritione conditionata fundetur, exque prasupponat, neque libertati nocebit.

At verè fi actus fecundo modo spectetur, hoc est in ratione doni, dico inter eius principia. connumerari prædefinitionem tanqum caulam necestariam sui ; atque adeò scientiam, qua actus sub hae ratione pranidetur, este necessaria, quia fic confideratus actus, importat effentialem. connexionem cum prædefinitione tanquam cum forma extrinscens denominante illu in ratione doni; donum enim speciale respicit essentialiter. tanquam formamactum voluntatis, quo specialiter datur. Iam verè si hoc secundo moder confideremus adum, prædefinitionem, neque Icdere eius liberracem pater ex eo; quia sic sum-: prus, hoc est in ratione donisiam supponit in slatu conditionato se ipsem ex parte conditionis; per hanc enim propositionem explicatur (si Deus prædefiniat connersionem Petri, quam in..... ratione rei per scientiam conditionatorum prauider libere eliciendam, donum, & beneficiam illi faciet.) t in an a said of the

Instabis: posita pradefinitione habemr infalliobiliter actus, sed quod ea ponaur, uel non ponatur ab hominis libertate non pendet. ergo meque actus ipse pradefinitus abeius libertate penoque actus ipse pradefinitus abeius libertate penogenerales des libertate non pendet penositales pradefinitione habetur infallibisiter actus, infallibisitate orus exisuppositione consequenti esus dem actus in statu conditionato positi a consicerdo: Ex suppositione antecedenti ad ipsum, nego; Se distinguo minorem: quod ponartus pradefinitio no pendet à libertate nominis seu sup-

positione consequenti: posito scilicet a quod prauisus est in his circumstantijs vocazioni consensurus, consedo: non pendet ex suppositione aliqua antecedenti, quasi verò homo non potuerie impedire pradesinicionem illa per hoc, quod in statu conditionato, in quo premo libertas exerceturase determinauerit dicta vocazioni residere, nego minoremase consequentiam.

Obijcies quartò: actus prædefinims in tantum per nos liberè procedit in statu absoluto: inquantum supponit suturitionem conditionatam sui cognitam à Deo; sed hoc non sufficere ad libertatem patet ex eo, quia non saluat libertatem actus prouenientis à voluntate physicè pradeterminata; hic enim licet habeat verumque, nimirum suturitionem conditionată sui; & Dei scientiam: circa se versantem, procedit tamen necessario à suo principio ergo &c.

· Respondeo, diffanguendo causalem: in quaneum supponit futurmionem condicionatum sui cum indifferentia à suo principio procedentis. concedesprocedentis à suo principio in assu primo ad vnum determinato, nego ; lie se diftincia minore; ad eins confirmationem dico actum. prouchientem à voluntate physice prædeterminata nó procedere in statu conditionato à principio indifferenti. Vndè non est mirum si quado ponitur a parte rei, non sit liber. Quod si loquamur de actus quem cum Deus præuidisset in star tu conditionato libere à suis principijs eliciendum, vult semen eum in statu absoluce á voluntate physice prædeterminata procedere. Disparitas inter huiusmodi prædeterminætionem.... & prædefinitionem confistit in co, quod prædefinitio non immutat proprium modum operandi voluntatis, quem in statu conditionato habebat. Cotra verò prædeterminatio physica na hec praterea independenter à scientia conditionasorum infert summ effectů. Contra verd illa...

Inflabis : etiam fi actus ponatur in, statu conditionato procedere à principio indifferenti, no sufficit ad meritum, vt Patres docent contra-Massilienses . ergo neque ad saluandam libertstem . Respondeo, Massilienses voluisse actumbonum in facu conditionato positum sufficer ad merendum aliquid absoluce à Deo; contra quos docent Paeres ad meritum absolutum 19quiri existentiam absolutam actus meritorij-sc distincto antecedente, nego consequenciam in fensu intento. Nos enim volumus, ex co quod actus nofter ponitur in flatu codicionate à PRINcipio indifferenti procedere, si hos criam moda procedit in absoluto, cu absoluta libertairem bebere, non obstante infallibilitate accommendants ortz ex supposeione dicti status codicionati » & corum, quæ in illo fundantur. illa a de mu

Obijcies quinto: pradefinitio est causa, licet and mediata, actus; in quantum applicat cius caus sa immediatas ad operandum. ergo est prior natura ipso actu. Tum sic: Id, quod est prius natura alio, est simpliciter antecedens respectatibles; sed quod est huinsmodi tollit liberontema aconsequente i ergo sec. Respondeo distinguendo primum antecedens: est causa mediata, per se insuens, nego; per accidens, concedos sit sie distinguo consequens; est prior maturaje

Digitized by Google

14

actu pro fatu solum absoluto, transeat; pro flatu tum absoluto tum conditionato, nego. Causa enim per se actus est prior natura illo pro quocumque fatu, quia dat illi effe simpliciter:huiusmodi autem non este prædefinicionem pa tet ex dictis. Ad syllogismum, di Ainguo majoré, id quod est prius, natura also pro quocumque Ratu est simpliciter antecedens re-fpectu illius, concedo:pro itatu absoluto tantum, nego maiorem. & sic distincta minore, nego consequentiam dico enim quod przdesinitto licet pro statu absoluto habeat causalitatem in actum, cum triplici tamen limitatione habet illam ; est enim primò mediata... secundo non se extendit ad statum conditionatum. tertio denique neque pro flatu abloluto est simpliciter necessaria; nam si daretur à Deo entitas illa gratiz huic voluntati in cir. cumfantijs,in quibus operatura effet , abfque prascientia, & speciali pradefinitione actus adhuc haberetur actus liber in statu absoluto, ficuti in conditionato fuit prauisus; & hine fit vt non prziudicet libertati actus.

Inflabis:casu quo cum voluntate in actu pri mò completa per auxilium indifferens concurreret physica prædeterminatio ad actumi, hac tolleret ab eo libertatem. ergo etiami. quando cum voluntate completa per auxiliú indifferens concurrit prædefinitio tollit ab actu pradefinito libertatem-Antecedens patet: consequentia suadetur, quia sicuti voluntas in vno casu non indiget prædeterminatione, ita neque in alio indiget pradefinitione. Ied hoc non obstante prædeterminatio tollit liber

4atem, ergo & prædefinicio.

Respondeo, concesso antecedente, negando consequenciam Ad cuius probationem, conseffa maiore , & minore, nego consequentiam Disparitas est quia cum pradefinitio se dan-la mediata actus, potestesse connexa cum illo ex suppositione futuritions conditionate il-·lius, quatenus de terminat Deum ad ponendam ·can fam proximam , que per scientiam condicionatam prauidetur comungonda cum ipfo mitte libero; ve pradetesminacio est causa promima actus, vade non potest esse cum illo conmexa quatenus inforatialiam causam qua præ--widetur coniunca cum illopalioquin non effer Proxima sediremota. Ex que infertur habene Ax natura fua connexionem cum dicto actu; Ande non est mirum & sollat ab co libertatem. Asque hac of gatio cut communiter dicint -piolose notri proint in bonp, irhon estafola-- de simpliciter accepito debent intettigi sauls omnes, que immediaté concurrunt ad actum fine necessaria fint ad illum ponendum, Lucach: ex mediatis autem folum ex, que necessirie funt , non verei que non sunt hu-insmodit. he ¢., ;

35 au Suhiaftabis : exism/psedefinitio oft causa... prexima actus predefiniti; ergo licet non fe necessaria ad positionem illius, tollet ab co libersztem 32 Conféquentia patet ex modo dictis de predeterminatione; antecedens vero probatur, quia pradefinitio co ipso qued valt efficaciter actum, est efficaciter exequtius.

- R. P. Jos. Polikzy Philosoph, 10m. 3.

illius. sed non mediatè . ergo immediatè.Maior videtur certa, alias effet volitio inefficax. Minor verò suadetur:potentia operativa seu ministerialis fubstantiz intellectiuz fi expedita eft, immediate determinatur ad operandum per volitionem efficacem, qua substantia illa vult eius operationem. ergo &c.

Respondeo negando antecedens: ad cuius probationem concessa maiore, nego minorem; ad prædefinitionem enim efficacem folum requiritur quod fit exegutius operis mediante alio actu voluntatis, quo substantia intelle-Aiua adhibendo media, exequitur immediate iplum opus. Ad minoris ergo confirmationem dico: dupliciter substantiam intellectiuam. posse velle efficaciter aliquam operationem. producere: primò immediatè volendo ipsam. operationem V.G. externam, electrofin z erogationem, iniuriarum remissionem &c. secundò mediate, imperando fibi volitionem, que moueat potentiam operatiuam ad dictam ope rationem externam eliciendam, vt quando ex actu amoris Dei impero mihi actum misericot diz. Iam licet prior volitio sit immediate exe quutina operis voliti, at non posterior. Atqui huiulmodi est prædefinitio; se enim habet sicuti actus imperans, qui respicit tanquam proximum obiecum actum alium imperatum, & co mediante vult obiectum illius.

Obijcies sextò:prædefiniat Deus ante sciëtiam conditionatorum actum, quem in policriori per dictam scientiam cognoscat liberè faciendum : in hoc casu prædefinitio solleret libertatem . ergo etiam fi prædefiniat illum...

post stientiam.

Respondeo prædefinitionem illam ante scientiam tripliciter se habere posse; vel enim est de actu liberé faciendo, vel de actu faciendo necessario, vel denique de omnino faciendo, fine libere, sine necessario postea decernendo; primò modo facta, supponie Deum. per scientiam simplicis intelligentiz certum. effe voluntatem noftram toti collectioni auxi--liorum, quam in sua omnipotentia habetinom posse resistere, alias irrationabiliter poneret, Deum efficaciter valle actum eo modo poni » quo nesciret à se poni posse; Hoc autem pra--fuppolito dico dichem prædefinitionem nonwillere libercatem, quia inadequata eft, & inediaea;exigit enim ve Deus, postquam per Acientium conditionatorum agnouit cui namio ex suxilijs suis sit homo libere contensurus, illud eligat, & fic priorem prædefinitionem. complext. Secundo veré modo posita, cerdum ek quod ledat libertatem ; & hoc veritatem habet etiam fi vel per eandem præfinitionem. vel per aliam quomodocumque decernar adhibere illud auxilium, quod per leientiami conditionatorum poftes pranidet,pra fcindendo á dica præfinicione bebicurum fuisse in sal tibilem connexionem cum aclu libere ponendo. Et ratio huius eft, quia iam per decretum illud pradefinitinum omnino abfoluterm mutaretur prior modus operandi illius a ta xiliji& voluntatis, per hoc quod affumantur & Deo ad illum actum determinate eliciendiam cum PPP

17

negatione decreti de concurrendo ad vtrumlibet-tertio denique modo facta prædefinitio
exístimo quod non lædat libertatem, eo quod
inadæquata sit, & mediata, licet diverso mo
do ac prima, quia hæc espectat compleri
per decretum subsequens in ordine ad decernendum de actu, quem infallibiliter vult, verum necessario vel libere sit ponendus quare
ab illo quo ad hoc regulari debet, at verò prima quo ad substantiam actus liberi iam decrevit, & solum suspensa remanet quo ad media
libera hæc, vel illa.

Instabis:przdefinitio hoc tertio modo posita inducit infallibilitatem antecedentem ad futuritionem conditionatam . ergo tollit libertatem . Respondea, concesso antecedente,negando confequentiam; tunc euim huiufmodi in fallibilitas antecedens tolleret libertatem. quando effet completa, & ex le sufficiens ad inducendum actum . fed hæc neutrum habet ; vade non est mirum si non praiudicet libertati ; prescindit enim quantum est de se ab inferendo illi prziudicium, vel non. Neque dicas inde sequi quad si Deus cognoscens se non habere medium liberum ad aliquem actua dicat volo illum per medium in posteriori eligendű, hzc przdefinitio non tollerer adhuc libertatemico quod infallibilicatem incompletă induceret. Nego enim consequentiam: tunc enim infallibilicas incompleta non prziudicat libertatiaquando non est ordinata ad complementum antecedens : bze autem polita a cum omnia media respiciat ve necessariaziam esset ordinata ed electionem, per quam compleatur in ratione inducentis infallibilitatem omnino antecedentem: vnde non eft mirum fi præ judicet libertati; At verò nostra, de qua inpresentia sermo est, prescindit ab co, quad sic ordinata ad complementum antecedens, vel habeat distrordinationis carentiam 2 l& idea non prziudicat libertati.

Contra hoe vitimum subinfiabis: quamuis pradesinitio tertio modo postra prascindat ab eo quod sitavel non sit ordinata ad complemêtum antecedens vsum siberi arbitrij: tamene shomano incompossibilis cum carentia actus amplicat enim quod voluntas cum èa actus omissionem componat; alioquin decretum esticax Dei srukrari postet, quia libertantem. Consequentia patet, quia libertani nactu primo respectu alicuius operationis importae vt in eo signo non habeatur asiquid omaino in compossibile cum eius varentia.

Respondents concesso sentecedente propeer rationem in argimento ractam negando confequentiam; Ad cuius probationem dicorquad quemadmodum incompossibilitat cum carentia operationis, qua orisur ex vi consequentium, hoc est ex suppossione actus in statu conditionato positipossicio non ladit liberatem, est sicuri incompossibilitat, qua orieur ax vi antecedentium pro-quocumque statu ex positiuè ladit; ita qua passicindit ab ea , qua oritur ex vi consequentium, vel antecedentium, ita ve expesse determinari viterius, quantum ad hoc, prascindet etiam ab co,

quod positiue ladat, vel non ladat. Porrò huiusmodi est incomposibilitas quam habet pradefinitio tertio modo posita cum carentiaacus pradesiniti, ve patet ex dictis.

Instabis tertio: implicat prafinitio ante scientiam conditionatam , que actum , sic presiniat: Volo vt in instanti A siat á Petro actus amoris Dei liberé , si potest ; quod si non potest, ve fiat necessario. ergo implicat etiam illa de actu faciendo fiue liberé fiue neceffariò postez decernendo . consequentia videtur solida: Antecedens probatur. ponamus quod voluntas post præfinitionem illam non libere, sed necessario actum amoris prædefinitum eliciat: sequeretur, quod dicta voluntas deberet incodem instanti A habere simul auxilia indisserencia, & necessitancia, necnon etiam actum prædefinitum, & eius carentjam; fed vtrumque implicat. ergo &c. Sequela probatur, quia deberet ex voa parte videri á Deo in eo instanti, quod non faciar liberè illum actum,cu pollit - ergo iam haberet carentiam acus cum auxiliis indifferentibus : ex alia verò, quod faciar necessarid; & sie haberet actum cum. auxilio necessitante. Respondeo negando antecedens; ad cuius probationem, nego assumprumize hoc enim ve Deus decernat prædeterminare Petrum in eo instanti ad actum. amoris, sufficit si per scientiam conditionatosum agnolear, quod fi ei dares in eo instanti suxilia indifferentia, non eliceret dicum actu vnde neque est necesse ve det absolute auxilia illa i neque quod absolute videat illum sub actus przimiti carentia, sed conditionate solu atque modaliter, hoc est quantum est ex vi auzilium , fi daret.

Obiicies septima pradefinitio habet pro obiecto aliquid quod opponitur obiecto decreta indifferentia ergo repugnat huic decreto; & per consequenta libertati. Consequentia pateta antecedens probatur, quia prafinitionis obiectum dicit necessarió ex parte Des exclusorem oppositi; obiectum autem decreti indifferentia negationem exclusionis eiusdem oppositi essentialiter importat; debet enim osette concursum indifferentem: ergo &c.

Respondeo, negando antecedens; ad cuius probationem dica obiecum prafinitionis importare essentializer ex parte Dei exclusione oppositi, vel antecedentem inadaquatam, ac remotam; vel consequentem ex suppositione actus, prò diuersitate, qua pradessitio poni potest, iuxta superius dicta. Ac verò chiecum decreti indisferentis importat essentialiter negationem exclusonis oppositi antecedentis, approxime. Vndo est quod huiusmodi decretum non oppositur prasinicionibus neissita, sed solum illi, qua antecedenter. Ac proxime Deus se determinaret ad dandum, voluntati concuusum determinatum, quia sic non posset habere decretum de osserendo concursum 'indisferentem.

Instabis Deus per prædefinitionem conners sonis Petri vult illam efficacitet, per decreta verò indisferens de conservanda in dista conversione libertate eius, vult sastem inessicaciter

ergo &c. Maior videtur, certa. Minor probatur: voluntas efficax eft illa, qua Deus ita. vult aliquid, vt eius carentizm nullo pacto velit: inefficax verò est, qua aliquo pacto vult carentiam illius : sed nullo pacto velle carentiá. alicuius rei, & aliquo pacto illam velle, repugnant . ergo &c. Respondeo concessa maiore, negando minorem; ad cuius probationem, nego assumptum. Multa enim ità efficaciter volumus, vt eorum carentiam inefficaciter velimus;vt patet ex mercatoribus, qui tempestate coacti merces in mari absolute proijeiunt, quarum proiectionis carentiam inefficaciter amant; & vniuersaliter ex omnibus illis, qui cam aliquarepugnantia faciunt aliquid. Voluntas igitur. efficax non importat, ve oppositum nullo pacto ametur; sed vt non ametur efficaciter. Quare efficax przfinitio, qua Deus intendit actum... charitatis Petri nullo modo opponitur cu inefficaci voluntate sui contradistorij, sed benè cu efficaci.

Obijcies octauò: si Pater przcepisset Christo Domino mortem cum omnibus suis circumsta-

illius carentiam; fed ha volitiones repugnant, tijs necessitasset illum ad moriendum; fed huiulmodi przeeptum non fuisset immediate operatiuum mortis . ergo licet prædefinitio Dei no sit immediate operatiua actus prædefiniti, tollit libertatem. Respondeo concessa maiore, & minore; negando consequentiam. Disparitas elt, quia præceptum illud reddidisset mortis omissionem Christo peccaminosam. Quoniam verò Christus ratione vnionis hypostatiuz peccare non poterat : hinc fit, vt neque Deus poterat offerre illi concursu indifferentem ad moriendum, & non moriendum; & sic præceptum illud abstulisset à Christo vsum liberi arbitrij in ordine ad mortem. At verò prædefinitio conuersionis Petri non reddit Petrum incapacem. omissionis conversionis, quare ea non obstante poterit illi Deus offerre suum concursum indifferentem ad conversionem, & ad enius carentiam! vnde fit vt dicta prædeficitio non praiudicet libertati Petri, sed solum præiudicat libertati Dei, quam de se habebat ad dandum., vel non dandum illi auxilia indifferentia, & efficacia vii notavimus. Verum hoc non officie vsui nostræ libertatis, vti sæpè notanimus.

DISPVTATIO TRIGESIMA SEPTIMA

DE LIBERTATE IN ACTV SECVNDO.

Veusque libertatem in acht primò confideratimus : in prasenti disputatione de ea in actu secundo agemus. Porrò sicuti actus secundus cuinfoumque facultaris operatina est actuale exercitium allius ; ma 80 facultatis libera actus secundus erit operatio libera, que cum sit aces vitalis, daplicem actionem importat; grammaticalem vnam, alteram predicamentalem; grammaticalis verè est qualitas, quæ habet rationem termini producti per libertatem in actur primo;prædicamentalis verd eft actio ipsa, enius beneficio dicta qualitas vitalis à facultate libera producitur; dicitur autem prædicamentalis, quia in prædicamento actio-

nis fecundum fuum effe, reponitur; ad differentiam grammaticalis, que folum fecundum dici ad illud pertinet, vti alibi dictum est. Izm verò de huiusmodi operatione libera illud maximè coneronersum est, qua ratione prædicatum libertatis ad eaus perzineut. Sit igitur,

SECTIO PRIMA

Virum liberias sit extrinstea desensinatio 1 1 M . walus libero , ane verò af- 10 116 - mong **femialisa.** , v 2166 / .

PRæsens quæstio hac ratione proponisur ab Hurtado de anima disput. 1 9. seil. 6. 80 sotte; quaminis enim videatur prima fronte elke deficiens, quarenus multz denominationes hadentur, que neque extrinfece sunt subierlo, neque essentiales, ve esse album, duice &c. quia tamen actus liber ex qualitate, & actione conflat hoc ipso, quod denominacio liberi nonest illi extrinseca, oportet, vt saltem cum alce÷ tutra identificetur, & per hoc sit illi physicò loquendo essentialis. Rorrd, quod essentiale

eft partis ctiam toti effentiale sit; necesse est Scio: contra hoc dici posse liberratem neque cu actione, neque cum qualitate identificari: nihilominus elle intrinsecă actui libero per hoc, quodsicaccidens quoddam saltem modale intrinsece illum lanciens. Verum hze imaginatio omni probabilitatis specie destituitur; nam libertas in aftis liboro confiltit in potentia ad existends. So non existendum: Porro accident, hoc iplo, quod inhaccat fubicato, supponit illud existens; vade non potest ei potentiam ad existendum afforse ; fod neque potentiam ad non existendum; mihil enim per aliquid fibi superadditum constisuishr potens non existere, sed vel per se ipsu, vel per caufam fuam. Ex quo deducitur recte, nes fub dictis terminis præfentem quæftionem. cum Hurtado propoluise; circa quam duplex PPP 2 cft

est generalis sententia, & in veraque earum Patroni inter se aliqua ratione dissentiunt. Prior est Suztij 1. 2. disput. prima de Voluntario sect. 3. numere 18. Vafquez prima 2. disput. 34. cap.3. numere 15. & aliorum, quos citant, & sequuntur Arriaga disput. 8. sett. 4. Ouiedus controu: 12. puncle 8. Comptonius disput. 22- sect. 3. & alij, existimantes denominationem liberi conuenire actui libero per denominationem extrinsecam à potentia libera, à qua oritur; & ideò eundem numero actum mutari posse ex libera in ne-cessarium, & è contra. Discrepant autem hi auctores inter se : num omnia, quæ sunt necessaria, ve dicta potentia constituatur proxime libera, tribuant actui huiulmodi denominatione, 4 oborn oup &

Posterior verò sententia est D. T. prima 2. quass. 19. art. primo, quem plures Thomstæ sequentur cum Hurtado de anima disput. 15. sest. 6. & alijs Recentioribus, qui volunt este de essentia actus formaliter liberi, V. G. amoris, odij, & similium, libertatem, per quam formaliter constituitur in ratione moris. Verum huius quoque sententiæ patroni non omnino inter se conueniunt; nam aliqui putant distam rationem liberi esse essentialiter identificatam sum qualitate, alij autem cum actione, nonnulli verò cum vtraque.

Nostra Conclusio posteriorem sententiamfequitur; putamus enim denominationem liberi esse intrinsecam actui voluntatis sormaliter libero, eique identificatam; non quidem quatenus dictus actus importat qualitatem, sed quatenus importat solam actionem.

Ex tribus membris, que continct assertio, in primo tantum probando nobis infudandum cft; nam tertium ex duobus præcedentibus necessariò deducient. Si enim libertas in actu secundò est actui libero essentialis, & actus liber qualitatem, & actionem importat, hoe ipso, quod non est essentialis qualitati : inenitabiliter deducitur, quod fit effentialis actioni . Secundum verò membrum ex his , que alibi diximus probatum remanet; vbi existimauimus solum Deum posse esse causam totalem effectiuam actus vitalis; Et viterius confirmatur: ex eo, quia nulla pocett assignari implicancia in-e. co, quod qualitas illa amoris V. G. quam nofira voluntas per suam volitionem tamquam per actionem prædicamentalem in se producits producatur à solo Dea; Et recte id quidemus actui enim distincto ab actione accidentaria este libertas; eo quod hæc formaliter in actione. residet; quia ea posita necessariò sequente ter-: minus; non quidem consequencia cansalicantia quia non est causa, sed determinationis, quia per eam primo voluntas se determinatiad pon nendum terminum. Quod fi quis qualitatem vis talem cum actione, per quam producituriden tificet, & inde implicantiz rationem desumber do, assignet. Non est multum cum do distrept tandum; fed hoc permiffo, fic vicerius process dendum ad id, quod dicimus suadendum Libora tas in actu secundò consistit in entitate actua pro Vt dicit rationem actionis, & non qualitatis Quomodocuque tandem huinsmedi vationes inter se distinguantur . ergo denominatio liberi non est intrinseca actui, pro vt formaliter importat rationem qualitatis, nisi mediante ratione actionis. Consequentia videtur solida... Antecedens verò probatur, quia libertas in actu secundo est, vei diximus, exercitium actus primi ; atqui actus primus in casu nostro est potentia effectiva. ergo libertas in actu secundos est exercitium potentiz effectiuz. Atqui exercitium potentiæ effectiuæ non est, nisi actio; per eam enim formaliter potentia se exercet tribuendo esse esse il ergo libertas, que est de essentia actus formaliter liberi est de essentia illius, pro vt rationem actionis prædicamentalis importat, siuè demu hæc ratio sit distincta, siuè indistina.

lam verò primum membrum affertionis noftræ, in quo tota difficultas præsentis quæstionis residet, nimirum quod libertas sit actui libro essentialis licet ex dictis pateat. si quidem hoc ipso quod actio libera habet determinare. primo indifferentia voluntatis : ex proprio modo tendendi effentiali debet esse exercitium libertatis; etenim à nullo extrinseco hoe habere potest ne quidem ab ipsa potentia indifferenti , que non formaliter sed solum efficienter potest esse sui-determinativa ... Magis tamen directe probatur primo ex D. Tho. loco supra entate vbi in Corp. sic haber: bonum, & malum, funt per se differentiæ actuum voluntatis. Vnde voluntas bona, & mala sunt actus differentes secundum speciem stum sic: libertas pertinet essentialiter ad bonitatem, & malitiam moralem actuum voluntatis, sed bonitas, & malitia moralis sunt per se differentiæ dictorum acuum; ergo sicuti bonitas, & malitia moralis sunt essentiales dictis actibus, ita, & libertas. Maior yidetur certa . minor est D. Tho. Consequentia fundatur in eo principio satis communiter recepto: Id quod, est de essentia vnius, est etiam de essentia alterius, cuius illud vnum est de esfentia, ve gradas viuentis hoc iplo, quod el de essentia animalisserie etiam de essentia hominisa de cuius essentia est animal.

Conera ramen est: quia licet verum se S. Illes mans docere bonitatem, & maliciam a qua
summentur ex obiectis esse differentias essentiales
actuum voluntasis a at verissimum quoque est
ipsum loquis de dictis actibus in esse moris constieutis; acque adou de corum bonitate; & maliera morali, pro ve reddum hominem lande, vel
vicuperatione dignum. Cum igieur hac bonitas;
& malicia melutiant essentialites sibertaté; manisent dessentia nostrorum actuum formal resistips.

rorum . Assumptum huius enthymematis, quod solum probatione eger, suadetur ex eo, quia de ea bonetate, & malitia agit S. T. in hoc primo articulo, de qua instituerat agere in tota quass. 19. sub qua dictus articulus continetur. Porrò zitulus dicte questionis est huiusmodi: De bonitate, & malitia actus interioris voluntatis in decem articulos diuisa, in quibus, articulis postea totus est in assignandis illis rebus,ex quibus huiusmodi bonitas, & malitia actus voluntatis dependet; & in primo quidem decernit ex dependere ab obiecto actus. In secundo ex solo obiecto, & non ex circumstantijs illius. In tertiò flatuit eam dependere ex ratione. In quartò ex lege æterna, & sic de reliquis. Atqui hæc bonitas non potest esse illa, que precise prouenit actibus ex obiectis . sed illa, que constituit actum in esse moris, que nimirum pendet quidem ab obiecto, sed non totaliter, vepotè, que pendet etiam à ratione, à lege aterna, à distamine conscientiz &c. Cum igitur huiusmodi bonitas, & malitia importet essentialiter libersatem in actu secudo : recte deducitur S.D. putasse hanc esse de essentia actuum bonorum, & malorum formaliter liberorum.

Probatur secundò ratione; Admisso quod vnitas principij effectiui stare possit cum essenziali suorum actuum diuersitate: tamen quoties duo actus important principia effectiua essenzialiter diuersa, toties differunt inter se essentialiter saltem in actione, per quam fiunt. sed actus amoris liberi, & actus amoris necessarij important principia effectiua essentialiter dimerfa; ergo saltem in actione, per quam fiunt, different inter se essentialiter; & sie libertas in acin secundo est actui libero essentialis, & non exteinseca denominatio. V traque consequentia el legitima. Maior autem claretshoc enim iplo quod duo effectus exigunt causas efficientes es-fentialiter diuersas, vel ipsi secundum se essenmaliter differunt, vel saltem ratione actionum, per quas funt. Illa enim exigentia principiozum effentialiter dinersorum cum respiciat terminos effentialiter diversos, pro corum diversitate diverificetur opertet. Minor verò principalis probatur : Actus amoris liberi exigit fieri a voluntate habente prædominium ad ipfum pomendum, vel non pomendum; actus amoris necessarij exigit sieri à volutate dicte prædominio carente ; sed voluntas habens prædominium in mim actum, & voluntas dicto prædominio caremidifferunt inter le effentialiter. ergo &c.

Ad hanc rationem dissoluendam multæ adhiberi pussioner responsiones. Quarum prima negaret minorem cum Quiedo num. 27. & ad eius
probationem diceres; esse maniseste falsú quod
voluntas habens pussdominium in suos actus, disferat essentialiter à voluntate non habente.
prudominium, cum constet eandem numero voluntatem respectueius dem numero actus, & cius
omissionis posse modo habere prudominium.
modo verò non habere; si enim vigilet, & cognoscat bonitatem, & malitiam obiecti habet
illud, contra verò si no vigilet, vel non cognoscat, non haben.

Sed contra est: quia licet verum sit quod vo

luntas secundum se affecta prædominio non disferat essentialiter à se ipsa illo non assecta: salsum tamen est, si sumatur reduplicatiuè, pro ve
affecta, & pro ve non affecta; ve patet ex aereluminoso, & tenebroso, qui lieèt specificatiuè
acceptus non disserat essentialitet à se ipso: disfere tamen reduplicatiuè. Iam verò voluntatem
esse principium amoris liberi, pro ve affectam
prædominio ad ponendum, vel omittendum illum constat ex eo, quia huiusmodi prædominium non se habet ve mera conditio, sed essentialiter importatur à libertate in actu primo. ea
enim definitur per hoc, quod positis omnibus requisitis ad operandum, potest operari, & non
operari.

Neque dicas: in præsenti quæssione non esse sermonem de actu libero reduplicatiue, sed solu materialiter accepto, vt fatetur Hurtadus sed. 6. est. §. 43. ergo etiam de voluntate assessa prædominio non reduplicatiue, sed specificatiue in præsentia nos loqui debere; atqui specificatiue est eadem numero, siuè libere, siuè necessario valeat operari; ergo &c.

Nè id dicas, inquam, nam ex vero antecedente falsam deducis consequentiam. Disparitas est, quia si controuersia præsens ageret deactu libero reduplicatiuè vt libero, cessaret omnino, vtpotè frustratoria; Siquidem forma quatumuis extrinseca subiecto, si reduplicatiuè sumatur, vna cum subiecto est toti concreto intrinseca, & essentialis: At ex hoc, quod euincamus causam actus liberi esse voluntatem reduplicatiuè pro vt prædominium in illum habentem, rectè deducitur libertatem in actu secundò non esse extrinsecam actui, sed intrinsecam, & essentiale licèt actus specificatiuè accipiatur.

Responderi potest secundosprædominiu hoc importare tria:facultatem quantum est de se liberè operandi, cognitionem malitiz, & bonitatis obiecti ; ac demum concursum Dei indiffe. rentem. Iam verò quamuis primum ex his actus liber essentialiter exigat, quatenus repugnat eu à facultate non libera procedere : quod no pendeat effentialiter à duobus sequéribus probatur ab Arriaga num. 75. quia cognitio, vt communiter dicitur, non infinit in actum liberum, sed folum determinat voluntatem proponendo illi merita obiecti per modu conditionis. Vnde ide numero amor potest esses cadem actio inuolutate Paulissiue cognitio specifice, sue numerice varietur, ergo actus liber non pendet effentialier à cognitione; quod vero neque a concurfu, ve indifferencialic; Deus concurrit ad extra per sua omnipotentiam applicatam per decretú. sed per accidens est actui quod omnipotentia per decretum indifferens aut determinatum applicetur. ergo &c. maior patet . minor probatur . noftra ambulatio eadem prorlus est, sue potentia loco motiua per hancifiue per illam voluntatem determinetus. Idem Deus per eandem numero adionem potek producere gratiam santificanté, fine propter hoc, sue propter aliud motiuum. ergo physica productio actus liberi non pendet 2b hac numero volitione Dei.

Sed contra est quia ve actus liber pendeat essentialiter à cognitione, & à decreto Dei indif-

ferenti Digitized by GOOGLE

10

ferenti non est necesse ve respiciat illa tanquam immediate, & physice influxiua in suam entitatem, sed satis est, si ea essentialiter pertineant ad proprium,& specificum modu operandi potentia: libera , qua libera est-vude enim sit vt adus liber habear essentialem connexionem cum Illis? Iam vero ira rèm fe habere fuadetur,quia implicat, vu supra probauimus, potentiam de se liberam habere potestatem non amandi V.G.id quod defacto amat, absque eo quod intellectus, illius obiecti malitiam,& bonitatem ipsi reprefentet. vnde fit actum liberum habere essentialé connexioné cum cognitione indifferenti, & quidem frictissimam. cum enim ex dictis potentia intellectiua de volitiua debeant de necessitate in vnam entitatem coalescere, hoc ipso quod illa cognitio informat vna, de necessitate informat, & alteramjet hinc est vt voluntas ex huiusmodi informatione habeat, vt facundetur ad odio vel amore prosequendum illud obiectum, cuius bonitas, & malitia beneficio dicta forma ipsi relucet. Atque hæc potest esse ratio cur idé numero amor potest durare etiam si eadem cognitio varietur; cum enim non pendeat formaliter ab illa, sed solum cum ea connectatur : non est mirum si percunte prima cognitione, amor ille fit secunda contentus, hoc ipso quod in secunda reperit id, ratione cuius connectebatur cum. prima ;ad eum plane modum, quo dicuntaliqui si per impossibile musca aliqua enaderet impossibilis, quod Dens, qui nunc est euaderet alius abiq;co quod variarentur effentialiter creaturæ aliz, quas supponunt cum Deo esse connexas. Ex his autem patet falsitas consequentiz, quam aduersarius inferebat .

Quod verò attinet ad id, quod dicebatur de concursu indifferenti, concedo maierem; Deum scilicet concurrere ad extra per omnipotentia fuam applicată per decretum. fed nego per accidens esse actui realiter sumpto, quod per decretum indifferens, aut determinatum omnipotentia sibi applicetur. quemadmodum enim per se conuenit actui necessario pédere ab omnipotentia per decretum determinatum applicata: ita & libero pendere ab eadem applicata per indifferes. Dixi actui realiter sumptosquia fi præcifiue sumatur, concedi potest per accidens, illi conuenire processim ab omnipotentia applicata per vnum potius, quam per aliud deeretú determinate: sicuti animali ve sic, quod'se cum rationalitate potius, quam cum irrationalitate identificatum. Verum hæc indifferentia actus præcise sumpta non fauet-aduersario ve patet

Neque dicaside duplici actu necessario nos in noftra impugnatione posse habere sermonem;de ço,qui est natura sua necessarius, ve est autritio, regetatio &c. & de eo, qui est necessarius defectu alicuius essentialiter requisiti ad libertatem porrò licet verum fir per se, & ab intrinseco competere actui necessario primo modo pendere ab omnipotentia applicata per decretum. determinatum, fallum tamen elle quod sic competat actui necessario secundo modo.

Contra enim eft; nam ex co, quod aliquis a-Que no fit natura fua nece farius, led defectu alien i ses effentialites requifet ad libertatem, fold

deducitur eum, quatenus importat qualitatem, esse indisferétem ad hoc vt liberè, vel necessario à voluntate procedat; non vero quatenus importat actionem; quia hac procedit, vti diximus,à principio, quatenus prædominium habente in luos actus.

Iam verò ad priorem minoris negatæ probationem, concedo antecedens; nostram videlicet ambulationem eandem prorsus esse, siue potentia loco motiua per hanc, siue per aliam. volitionem determinetur; sed nego idem dici posse de nostro actu libero, quod nimirum sie idem numero semper, siuè omnipotentia Dei applicetur nostræ voluntati per decretum indifferens, siue per determinatum. Disparitas lata est, quia nulla volitio imperans motum localé immutare valet proprium modum operandi potétiz loco motiuz;quia cum hzc ex suis intrinsecis sit determinata ad vnum, & non nisi per denominationem extrinsecam participet libertatem; siue per volitionem vnius speciei, sine per uolitioné alterius determinetur, potest séper eundem numero motum localem imperatum: producere: at vero decretum Dei applicatiuum suz omnipotentiz,si est determinatum,immutat proprium modu operandi potentiæ liberæ.Cotra vero, si est indifferens, non immutat, & ideo non est per accidens actui voluntatis, quod omnipotentia Dei per decretum indifferens, vel determinatum ipsi volutati applicetur. Et per hoc patet resposso ad posteriorem eiusdem minoris: negatæ probationem, in qua assumebatur, posse Deu per eandé numero actioné gratia Sanctifi-. canté producere fine propter hoc, sine propter-ali ud motinum. Dato.n.assumpto, quod á multis. valde probabiliter negatur: disparitas est, qui a..... diuersitas motiuoru non immutat propriu modi operadi omnipotentiz. Dei in ordine ad productionem gratia. Cum enim omnipotentia ft facultas exequativa no est formaliter libera;vade codem prorsus modo respicit diuersitatem. motiuorum, ac noftra potentia loco motiua diuersitatem volitionum imperantium sibi motum localé:at nostra voluntas est de sè facultas libe. ra,quæ ex diuerfitate decretoru Dei applicantiu illi omnipotentiam ad operandum pendetsquod retineat, vel amittat proprium operandi modu e quare no est per accident actibus suis, quod omnipotentia per decretum indifferens, aut determinatum applicerur, sed valde per se ...

Dices: per accidens esse quod nostra potentia volitiua liberejvel necessario operetur; si enim per denominationem extrinsecam à voluntate Dei applicetur illi omnipotentia per decretum indifferens, operabitur libere : fi per determinatum necessario. Ergo eriam accidentaliter competet nostro actui quod sit liber, vel necessarius. Respondeo negandò consequentiam; ratio negationis est quia principium adaquate produdinum actus nostminon est sola potentia volitie ua quomodocumque accepta, fed pro vt illuminata per cognitionem , & per omnipotentiam adiuta. Vnde sicuti huic adæquato principio non est per accidens quod operetur libere, vel necessariò:ita neq; actui,qui ab co procedit, rati șie liberi vel necestarii .

Digitized by GOGIC

14

13

SECTIO SECVNDA.

Tertia ratio pro conclusione nostra proponiur, & propugnatur.

PRobatur denique tertiò noftra sententiactus liber, si bonus est specialiter Deo placet : sin malus, illi specialiter displicet : neutrum autem habet adus, qui necessarius eft; ergo actus liber habet intrinsece aliquid, quod non habet necessarius - libertas igitur in actu secundo est de eius essentia. Maior, & minor probatione non egent . Prima autem. consequentia probatur, quia agimus de actu libero secundum se spectato, qui est obiectu vel complacentia, vel displicentia divina. Deus enim non complacet fibianifi in obiello in se bono, neque displice tonisi in obiecto in se malo lecunda verò confequetia fuadetur, quia hoc, qued actus ve liber importat anon poteft elle nist identificatum cum actione vti probamimus: ergo iam eft de cius essentia physica....

Ad hoc argumentum triplex responso ab Aduersaris adduci solet. Quarum prima ek bonitatem, & malitiam formalem actuum liberorum este entia connotatiua importantia in recto entititem ipsorum actuum, & in obli quo potentiam liberam, à qua eliciuntur, & hinc sieri, ve nihil intrinsece habeat actus liber quod non habeat necessarius, sed solum penes connotata extrinseca dikinguantur; si enim. actus connotet potentiam necessariam, á qua procedit, exit necessarius; sin verò liberam, a liber:

12

Sed contra hane responsionem facit : quia ad entia connotatiua recurri solet, ne per pluza fiatiquod per pauciora fieri poteft. Sed hoc incommodum in casu nostro non enitatur . ergo non est putandum bonitatem, & malitiam formalem effe entia connotativa .maior , & consequentia patent. minor veró probatur, nuia hoc iplo quod principium adaquaté con-Ritutum in ratione liberi differt essentialiter à principio adaquate constituto in ratione neceffarijivti fupra probanimus, iam actiones dictorum principiorum divertificantur effengialicer inter le ratione ordinis transcendengalisiquem veraque ad fuum determinatum principium importat, fed in hoc ordine ratio Libertatis, & necessitatis in actibus recte con-Chie; erge frufira bonicas, & malicia formalis actuum liberorum inter entia connotatina connumerantur; nihil enim ad frugalitatem . Se parlimeniam conducit. Neque dicas parlimoniam in co considere qued & conceptu libertatis in ache secundo excludatur actio, dicende, quod confiftat in qualitate producta. amoris V.G. odij &c. pro ve connocat potenciam liberam: ne id dicas inquam ; inde enim sequeretus, quod si in voluntare indifferenti solus Deux produceres actum amoris : hig iam effet illi voluntati libet, quia connecaret illa sanquam potentiam liberam - hot autem eft manifede fallum;czterum houti non valet congra Adnersaries: albedo en intrinseca parieti

albo. ergo & libertas actui libero. ita neque contra nos, vnio est ens mere connotatiuum.; ergo, & libertas.

Respondent alij secundo actum ex suis intrinsecis habere bonitatem, aut malitiam; requirere tamen libertatem in potentia, ve Deo placeat, vel displiceat.

Sed neque hæc responsio est probabilis; primo, quia hic non loquimur de bonitate, & maticia physica, sed morali; acqui hæc essentiamitet libertatem includit. ergo &c. secundò quia Deux complacet sibi in bono actu, & dissiplicet in malo, ergo si sine libertate actus vo luntatis haberet intrinsecam bonitatem, aut malitiam: sicuti Deux displiceret sibi in actu malo, & complaceret in bono, si procederet à principio libero; ita posto quod procederet à principio necessario; hoc autem non est dicendum; ergo &c.

Respondent alij tertià cum Arriaga loc. cit. nam. 87. concessa maiore, & minore; negando consequenciam : actum videlicet liberum habere intrinsece aliquid, quod non habeat necessarius. Ad probationem verà in contrarium dicunt : posse formam aliquam conftituere partialiter aliquem effectum formalem, qui de ipla proprie prædicari non pollit; quod patet tum ex odio, quod reddit quidem obie-Qum odio habitum, ipsum verà non odio habetur: tum ex Petro denominante Paulum. fibi dextrum, licet ipse nullo modo sit dexter fed potius Paulo finister . tum denique ex vilione, que constituit visum, licet ipsa non lit visajex his autem restè deduci, quod licet libertas in actu primo in se nullo modo sit mala moraliter, potest tamen tanquam pars, & forma conflituere actum malum;quare nulla. est ratio cur libertas in actu secundo sit ipsi actui intrinfeca .

Sed contra est: quia ex doctrina in antecedente posita rectè deducitur, quod sicutiodio habitum constituitur ex odio, & album... ex albedine, & visum ex visione tanquam ex formis; sic actus malus in ratione mali confituatur ex libertate in actu primo item tanquam ex forma. sed hoc est impossibile; quia forma constitutiua mali est malitia, qua positiuè displicet Deo, libertas autem in actu primo illi placet, eamque tamquam suum... essectum agnoscit. ergo &c.

Negat Arriaga mun. 87. sequelam: multz enim , inquit , denominationes in concreto ·funt,quz non sumuntur ab vna ratione tan-quam a forma, ve pater ex denomination humani 3 quz respicie humanitatem tanquam formam, & tamen humanitas non est quid fimplex; fed ex anima rationali, & corporeconflat. Non est igitur, cur actus malus respiciat solam libertatem in achu primo tanquam formam adaquatam malitiz. Quod fi ex co quaras, ex quibus dica forma tanquatte ex partibus componatur ? Respondet: cam componi ex eribus : nimirum ex libertate im aftu primo; ex cognitione pracepti, & ex ipfo actu volantatis, qui poftea lumptus in En Bione subiecti denominatur malus.

Digitized by Google

Ve:

.

27

Verum centra hane responsionem validum argumétum in hunc sere modum instauratur: Per Arriagam tres dista partes simul sumpta constituent malitiam sergo aque displicent Deo ad eum planè modum, quo quia actus bonus, & gratia sanctificans constituunt obiectum diuina complacentia in ordine ad pramium vita aterna: ideo qualibet para est obiectum amoris specialis Dei. sed con sequens est falsum; quia neque libertas in actu primo, neque cognitio precepti displicet Deo, sed solus actus malus. ergo &c.

Tres responsiones auctor jubsect. 3. huic argumento adlubet. Prima est corum, qui dicunt, ideo Deo solum actum voluntatis malu displiceremon verè reliqua, quia importatur à malitia in recto; cetera verò in obliquo: Hoc autem secté impugnatus ex cosquia sectú & obliqum se tenent solum ex nottro modo cognoscendi; in re igitur omnes eque funt parses, ergo omnes eque displicere debet Deo. Secunda verò est. Deo displicere quidem libertatem in actu prime, & cognitionem. precepti non secundum se , sed pro ve cum vo litione mala coniuncte sunt Verum neque hec responsio procedit ; siquidem in hac sententia non minus volitio fusandi V.G. est mala,quia cum libertate in actu primo . & cum cognitio ne precepti coniungitur, quam libertas inactu primo, & cognitio precepti, quia cum. dicta volitione coexistunt ; si enim volicio fuzandi non procederet à principio libero praceptum de non furando cognoscente, non... esset mala, ergo sicuti Deo displicet actusita

& relique parces malitiam componentes.:

Tertiam responsionem, quam auctor num99. approbatelt, quod sicuti non obstante, quod malitia ex tribus illis constet, solus camen actus voluntatis est malus; ita solus displicet Deo, co quod id solum illi displicet, quod malum est quemad modum enimin reliquis estectus formalis resultans ex pluribus solum vni conuenit, vt odio habitum soli
obiecto; album soli subiecto &c. ita & in casu
nostro.

Sed contra hanc responsionem sie insurgo: quando dicitur quod folus paries est albus. ientus est quod solus paries est habens albedinem, idenque dicendum de ceteris effectibus formalibus, ergo quando dicitur quod fotus actus oft malus, forfused, quod ipforfuset habens malitiam. Ex hoc autem, non secté deduci ipsum solum displicere Des in sensestia aduerfarij , suadesem ex co : quia dupliciter potest concipi, anod aliquid Deo displiceat: primo, ve quod, tanquam subiectum. affectum retione formali, que mouerad displi centiam : secundà, ve quo, velut rationeme formalem motiuam ad iplum displicentie adu eliciendum-Huc enim pertinet illud Aristossein proloquium: Propeer quod vaumquodque tale, & illud magis, fi enim paries videtus vt quod propter albedinem, tanquam proptes rationem formalem motiuam visionis, impofic bile est quod non videatur ve quo ipfa albeda; & filius Petri amatur á Paulo propter ipsű

Petrum tanquam propter motiuum amoris: repugnat, quod non ametur ve quo à Paulo iple Petrus. Et sic de reliquis ex his autem. recté deducitur, quod licet solus actus displiceat Deo ve quodive quo tamen displiceant ei partialiter omnes ille tres partes, quibus per Aduersarium malitia ipsa componitur. Quod sic euinco: nihil aliud in eius sententia realiter loquendo est malitia nisi ille tres partes. sed Deo displicet malicia tanquam ratio formalis, qua mouetur ad displicentiam subiecti illa affecti . ergo ei displicebunt vt que emnes ille tres partes partialiter . Maior huius argumenti elt sententia ipsa Arriage. Minor non videtur á catholico virò posse negarisquia Deo non displiceret actus positinus, nisi malitia effet affectus, & quidem tanquam ratione formali , & motiuo displicentie. Consequentia sequitur euidenter.

Confirmatur id quod dicimus: quamnis cor pus solum non sit humanitas, neque animaracionalis sola, sed veraque vnita :: L quis tamen amaret humanum suppositum propter hu manitatem: impossibile esset quin amaret partialiter animam, corpus, & vnionem. Item. siquis odio haberet hominem propter deformitatem eius; hoc ipfo quod eius deformitas consisteret in improportione partium, imposfibile effet, quin odio haberet partialiter ipsas partes vojtasjetiam fi ille secundam se con siderate non includerent deformitatem .ergo á pari, li Deus odit astum propter malitiam s tanquam propter motiuum formale odij Limplicat quod non odio habeat partialiter omnia , ex quibus malitia ipla tanquam ex parcibus componentibus refultat.

Instat Arriaga num. 100. szpe requirum tur exparte obiecti ad amorem, vel odium circum stantie, que non terminant formalitet dictos actus. sed huiusmodi possunt esse libertas involuntatis, qui amatur, vel odio habetur de Deo. ergo etc. Maior probatur ex absentia obiecti, que est necessaria conditio ad hoc ve obiectum desideretur, quam aumen constat non desiderari. Minor verò, et consequentis videntur carre

Respondeo concess maiore, sugando minorem, ratio negationis est quia in sencentia Aduersaris libertus in actu primo. Se cognitio legis suar partes componentes motiummodis o quo Deus odio haber actum malum a absentia autem obiecti non se haber ve motiummula fire deris, un de se pater, neque illud componiss.

Vrgebis ex sodem name. 1022 subbidicipor test quod libertus in actu primo licar in sertime ad rationem peccari sit parus insosdime estemen ad odium Dei sit condicio cergo, multane solutio. Consequentia est emdansi Antecedane probatur exemplo approximazionis, quadicar sit conditio requisita ad causandum; si saman compareturcum hoc essecutaristi (uporene proxime causare) est pars, en quod ita abladera, perit essecutar formalis proxime parentia; ergo reste dici:potent. libercatem in actu primo esse quidam apadicionem vendium Dei tes

minetur ad meum adum ; fed effe partem intrinlecam mei actus vt potentis proxime tenminare odium Dei . Respondeo , negando anrecedens; ad cuius probationem concello natecedente, quia non est nounmiquod aliquain qualitas in ordine ad vnum effectum fit condie tio, in ordine veró ad alium fit pars formalis; sed nego Consequentiam, ita videliceti sem posse le habere in cass nestro - disparsas laca eft, quia ex co quod approximatio fit para huius effectus fosmalis: potens proxime caufare, non fequitar, quod fie effentiale specificatium virtues caulatiuz cauke . vode non est curnon possit se babere ve meram conditionem respectu illius, quando actu causara at verô ex co quod libertas in actu primo eft pars effentialis malicie, incuitabiliter foquitur, quod fit partiale motiuum, & non conditro odij, quo Deus deceftaeur actum malum.s quandoquidem minimodi odium effentialia ter respicit tanquam formale motiuum ipsam maticiam, cuius libercas in actu primo para effe confingitur.

SECTIO TERTIA

Solauntur quadam obietta incontratium.

8,

Bijeies primé cadem omiffio potest tran-fire de necessaria in liberam, ergo liberras in actu lecundo non est impinleca omissoni vergo neque actui posiciuo ? Veraque Confequentia pater. Antespdens probatur: gean do quis nihil de Dei bonitate cogitati, emittit necessariò actum amoris Dei : accedence pofes diffx bonitatis sognitione, sicuti opor! ter ad eum amandamilbers: fi non amagemiesic liberé actum illum engo eadem numero amoris omissio transse de necessaria ad liberam-Respondeo negando antecedens, ad cuins probationem concefforentecodente nego Cenfequentiam; & aio quod quemadmodum amor-Dei necessarius, & liber differunt intrinseces ita & omissio necessaria, & libera distorum actuum; siquidem carentia specificaturab acial cuius est carentiae quare repugnat quod vous actus differat effentialiece ab altero, & nons: differant sic corum carentizalia est igitur carentia amoris Deisquando homo nihilde Deos eogicato & alia quando illum cogicato amore. digaum. Instabis: dinersiras carentia non sumi. our ex caula efficiente, led ex forma, & fubiceto ergo &c. Respondeo distinguendo an-. meedens, in ratione earentiz vt fic, concedo r. in ratione liberimego Antecedens, &! Confeet quentia. omissio enim in ratione liberi dicito dinerium influxum abbinum voluntatis quam i sumpra ve necessaria, quidquid in contrarium dicant Adnersarij apud Quiros disput.: 100 1

Obijcies secundo: actus liber extrinseod importes possibilitatem omissionis suz ergo &c.
libertatem in acu secundo. Antecedens side-

R. P. Iof. Politing Philosoph, 1000, 3.

sur cerrum, Consequentia probatur quia ideo actus eft liber, quia ita eft, ve fimul fie poslibi. tis eius omifiio. Respondeo concesso antecedente, negando contequenciam; cuius diftinguo probationem : ideo actus est liber, si loquamur formaliter, quia &c. nego: sin auté loquamur præluppofitine, concedo antete-deus, sed nego consequentiam. Dico enim. actum este liberum formaliter ex eo przeise, quia ex fuis intrinsecis est connexus essentialiter cum principio esse dino habente plenitudinem potestacis adullum ponendum, & non ponendum ; quia verò hec potestatis plenitudo non poten haberi à principio effectiuo, nist fupponatur pollibilitas carentiz actus oppoliti hine fit ve actus præfuppolitiue eft liber, quia ems carentia est possibilis.

Obijeies tertiò:quando quis Deum libere amat, potest alio amore reflexo efficaciter. velle amorem illum. sed tunc dictus amor eransit in necossarium formaliter . ergo libertas non est illi essentialis. Minor patet, quia tunc amor ille incipit elle imperatus ab amore reilexo - orgo non habet amplius libertaté formalem. Maior verd probacur, quia amor ille-cum sua libertate potest esticaciter amari aeque intendi; est enim obiechum amabile per amorem non folum inefficacem, sed enam efficacem. Respondeo negando mai orem cum fun probatione; ratio negationis est, quia.... actus ille amoris faltem satione actionis, per quam à suis principijs dependet, importat eslentialiter liberteiem ja acht fecundo quare implicat, quod mutetur in necessarium; Hoc idem tenentus dicere Aduesfarij, fi agimus de entitate illius amoris in fensu composito eum libertate in solu promo per quam in cotisfententia conftituitur in adu fecundo liber , repugnat enim quod fic fumptus dictus amor de libero transeat in necessarium, & per confequens acquit efficaciter amari, aique in-tendi.

Obicies quarres potest actus maius ab obie de bono odibilitatem accipere, ergo poterit: eciam ab illo conflato ex voluntate, cognitio De: , & concurlu indifferenti, quod bonum eft. accipere libetracem. Consequentia patet ." Antecedens probatur; quia actus maius en co quod lit contra! Deum infinitum, infinitam odibilitatem acquiric. Responder distinguendo: ancecedens: potefi actus abobiecto bono odibibitatem radicalitor accipere, concedufor. maliter, nego antecedens, & consequentiam, ad probationem antecedentis dico veiè tadicem infinitæ odibilicatis y quam habet actus peccaminosus non esse nisi infinitatem Dei of-: fensi cum hoc tamen stare ipsam infinicam. odibilitatem formalem elle imrinsecam ipsimet actui .

Digitized by Google

34

3 5

5)

cere, vel displicere sibi propter extrinsecam libertatem; Consequentia patet patitate. Antecedens verò probatur, tum quia opus bonum exercitum in gratia obtinet ab ca extrinsecum valorem; ratione cuius est obiesti specialis complacentia ad pramium conserentis; tum etiam quia peccator per denominationem extrinsecam à peccato praterito est obiestium specialis odij; ilium ad poenam deputantis.

Respondeo difinguendo antecedens; & a quidem res illa , que extrinfece aliam denominat sivintrinsecè bona, vel mala, concedoin minus,nego Antecedens, & Consequentiam . Explice difin &ionem : ad hoc ve forma aliqua extrinseca fit ratio, propter quami Deo res aliqua placeat, vel displiceat, debet ipla intrinlecè effe digna specialis amorissaut odij Dei quod si intrinsece non est talis, implicat ve alteri rei amabilitatem aut odibilitatem communicate valent cum igitur libertas in actu primo non fit intrinfece moraliter mala, aut bona: ni l mirum fi non possit extrinsecè reddere actum bonum, aut malum. Ad probationem Antecedentis dicendum, per eam, diftinctionem traditam confirmaris nam gratia ex fuis intrinfecis habet , quod fit bona,ac obiectum complacentia dinina: peccatum verò præteritum enam ex fuis intribleeis haber, quod fir malum, arque aden dininz edibilitatis obiedum.

SECTIO QVARTA

Solument relique obiestianes-

Bijcies fextà: acm liber libertate contrarietatis non differt intrinfece ab actie libero libertate contradictionis; orgo neque. actus liber libertate contradiction s differt intrinsecé ab acu necessario. libertas igitur nulli actui libero est intrinseca. Hac posterior Consequencia pacee, quia omnia liberpas in actu fecundo vel contrasiciatis est, vel cotradictionis, vt lape diximus; Prior verà ... Consequentia paritate stradetur. Antecedens: verò probatur : idem est amor Dei liber, sium habeam paratum consurfum ad odium Dei 3: sue non, quia amor non pendet á principijs actus fibi contrarij; vade fiue voluntas fit completa ad odium , fiuè non ; posito quod ... ita amat Deum, vt posse illum non amare, cordem actu amoris illum amabic.

Respondeo primò per retorsonem, inquirendo ab Aduersario num libertas actus liber ri libertate contranietatis, differat essentialiter a libertate actus liberi libertate contradictionis è quamuis enim utraque in eius sententia sit extrin seca entitati actus, negari, tartentia sit extrin seca entitati actus, negari, tarmen nequit, quin qualibre habeat sua intrinseca-pradicata ex quibus constat, non potest, respondere eas non differre essentialiter; quiai vas dicit tantum potentiam ad amorem ponedum, se non posendum valtera non sotum adamoram, sed etiam ad odium; si gitur agnofest differentiam effentialem inter vtramque libertatem: quid mirum fi idem in softra séatentia dicamus, cum putemus libertatem intrinfeçam actus dicere transcendentalem relationé ad libertaté in actu primò ? Sed quidquid fit de hoc.

Kespondet secundò directè ad difficultatem Hurtadus fect. 6. cu. fabfect. 1. concesso antecedente : actum scilicet liberum libertare. contrarietatis non differre intrinfecé à libeto libertate contradictionis; fed negat Consequentiam : actum videlicet liberum liberta. te contradictionis non differre intrinfecé à ne cellario. Disparitatem allignat, quia potentia esse completam ad odium nihil refere ad actu amoris, & ad eius omissionem; quando quidé principia inflaxiua ad actum vnius specici no concurrant ad actum speciei contraria. vode oil mirum si actus amoris liber libertate contracie tatis accidentaliter, & extrinfece huin modi denominationem habeat ; at verò cú de effencia actus liberi fie ita fieri, ye posfie non fieri , & è contra : inde fequitur vt potentia completa ad actum liberum libertate contradictionis imporet ellentialiter potentiam ad cius omifionem.

Duplex instancia contra traditami doctrină fieri pateft : Prior est ; læpè omissionem libera per actum politicum exerceri, cuius principia ad actum contrarium: non magis conducuat quam principia odij ad actum amoris, ergo ytrobique par ratio. Ad hanc instantiam respo dendo Hurtadus ingenué fatetur in Sententia negante dari polic puzzia omilionem , non posse suftineri libercatem in actu secundo esse intriplecam actuifled quia iple puram omifficnem tuetur:ideo contra fe miliam aic haberes uem argumencum. V erum quis ca, qui ex hoc responso non aduertat an quas angustian hie ancher radactus fit ab. Adverfarijs; prine enim illis concellit, libertratem contrariacatis nonelle affui intrinfecam a muno verò fatetur acque esse intrinsecam libertatem contradi-Cionismifien luppofitione sententinde parais omissione, quam multi probabiliter tanquam falfam reijeiune 🛶

. Posterior instantia est : haminem per libertatem contrarietatis plus aliquando meteri quam per libertatem contradictionis; actus enem amoris Dei est magis meritorius, quande homo tentacur ad:odium ipfins Dei , quamquando nihil de cius odibilitate cogitat; licuti igitus excessus alle libertates prouentt actuit amoris ab extrinseco: cue non etiam tota libertas ? Ad hos verd idom respondet, in co solum casu actum amorie itherum libertate contratietatis elle magis meritosium, in quovoluntas ita amanyt expedie per alium actum neget sevelle odio habere Deum; & fe falsum' effe actum amoris liberquilibertate contraries tatis esse liberiorem actu amoris libero fibertace contradictionis. led heque hoe respondin habor aliquid probabilita ets chailleaim repugnat kommen ita allici adamerem Deis ve Bmui granices centems adodivillum habendum

5

Et nihilominus vnico acht amoris sè determinare, ita ve omifio odi) non sit illi formaliter libera, sed solum consequenter. Sed huinfmodi actus ve potè difficilior actus amoris libero liberate contradictionis est magis meritor rius, quam ille. Ergo, & liberior. Quare hac, Hurtadi sesponsione ad principale argumentum posthabita.

Respondeo ego tertiò negando antecedens, puto enim non modo libertatem, contradictiopis,sed etiam contrariotatis elle actibus voluntatis intrinsecam. Ad probationem antecedentis nego. assumptum, amorem videlicet Deiliberum, esse cundem numero sine voluntas habeat paratum concursum ad odiumssiue non; &. ad eius confirmationem dico : amorem, qui libertate contrarietatis liber est essentialiter in... sua entitate à principijs odij dependere per dependentiam connexionismon verò causalitatis. Porrò hanc dependentiam fuaderem ex eo, quia amor, qui huiusmodi libertate gandet, essentialiter pendet à libertate in acu primo imporgante prædominium, ad amandum, & odio habendam. Cam igitur conster hujusmodi libersatem principia odij estentialiter importare : re-Re deducitur amorem liberum libertate congrarietatis essentialitet in sua entitate à priscipijs odij dependere per dependentiam connexionis. Consequentia huins enthymematis pazet . Antecedens vero probo, quia libertas conerarietatis in actu primo non minus est formalissime vna, quam sit liberças contradictionis; sieuti igitur amor liber libertate contradictionis pendet à principijs sua libera omissionis: ata & amor liber libertate contrarietatis à principijs odij . Atque ex his patet fallam ellesententiam Patris Quiros disp. 301.n.2. docentis libertatem contrarietatis esse extrinsecam etiam actioni, ea ratione, nixus quod per accidens est amorisquod voluntas possit simul odium elicere •

Iam vero Hurtadus \$.54.& Arriaga mm.80. tonueniunt in negando paritatem, que in vitimo antecedente à nobis assumitur. Disparitatem assignant in eo quod potentia libera quatenus non est factiua, propriè non est potentia... Vnde ne quidem ratione nostra libertas contradictionis in actu primo duas potentias importat : sed vnicam præcise, factiuam sine connexione cum effectu positiuo, respectu cuius est vere factiua. Contra verò potentia liberalibertate contrarietatis sine sumatur in ordine ad vnum contrarium, sue inordine ad alterum, est verè factiua; atque adeo in rei veritate duplicem importat potentiam, & duo genera principiorum vnum: quod respiciat amorem. V.G.alterum quod respiciat odium. Verum. hanc disparitatem primò non fauere P.Quiros patet ex disput. pracedenti vbi negat puram omissionem. Deinde absolute loquendo nullam esse probo ex eo, quia potest vna simplicissima potentia plures effectus innicem contrarios respicere; & vt silentio præteream. materiam primam , quæ per indiuisibilem potentiam recipit omnes formas : nec non etiam. Primam causam cuius omnipotentia, licet sit formalissime vna, ad omnia sactibilia quantumi nis inter sè contraria sè extendit. In medium adduco voluntatem liberam secundum sè spectatam, que est vna, & simplex formalitas; & tamen potest remotè actus amoris, & odij exercere. Cur igitur non poterit eamdem, simplicitatem, & vnitatem retinendo, ad discos actus proximè exercendos compleri. itappab vnica ac indinishis applicatione omnipotentie. Dei habita per decretum indisferens indinishise, vtrumque, actum contrarium, aque respiciens, suum vltimum recipiat complementum.

.: Dices: Amor Dei elicitus fine cognition 41 motivi odij est liber libertate, contradictionis. Sed accedente dicti motiui cognitiones & applicatione omnipotentia inordine ad odium euadit liber libertate cotrarietatis. Ergo libertas contrarietatis est illi extrinseca. Respondeo pegando minorem; Ratio negationis; est , quia libertas contradictionis exercetur. primò per sè, & immediate circa actum, & eius omissionem: Contrarietatis verò circa... actum, & eius contrarium; ita vt omissio actus contrarij non sit primo, & per sè libera... per hanc libertatem, sed secundariò, & ratione alterius actus necessariò suum contrarium excludentis. Vnde impossibile est ve actus, qui essentialiter respicit priorem libertatem, incipiati postea posteriorem respice-. re. Casu igitur quo ille qui Deum amat libere sine cognitione motivorum odij, incipiat horum cognitionem de nouo habere, potest tripliciter sè habere : Primò conseruando enndem actum amoris, & nullum alium... eliciendo; & in hoceasu hicactus non obstante cognitione motiui odijslibertatem contradi-Aionis conseruabit quia, voluntas ex illa cognitione nihil mouebitur. Secundò defruendo priorem amorem, & alium producendo, qui voluntatem habentem prædominium ad vtrumque contrarium respiciae; & in tali casu amor de nouo productus eria liber libertate contrarietatis. Tertiò denique consernando priorem, & alium de nouo eliciendo; & tunc amabit Deum liberè tum libertate contradictionis, tum contrarietatis.

Dices iterum: si datur duplex species libertatis modo dicto, malè igitur definita est libertas in communiquod sit potentia, quæ positis omnibus adoperandum, possit operari, & non operari. Respondeo negando consequentiam, quia particula (non operari) in dicta definitione desumitur, quatenus veroque modo liberum est homini actum positiuum omistere, nimirum exercendo circa omissionem libertatem, vel immediatam, vel mediatam.

Obijcies 7.ex Quiedo nom. 2. accidentale, & extrinsecum est actui amoris à principio indifferenti procedere; ergo libertas est illi extrinseca. Consequentia paret ex dictis. Antecedens probatur: Indisserentia principij duplicem cognitionem importat: alteram inuitante ad amorem: alteram retrahentem ab illo. Sed posteriorem cognitionem esse quid accidentale, & omninò extrinsecum amoris suadetur ex

Q99

42

43

Digitized by Google

2

eo,quia cognitio retrahens voluntatem ab amore est potius aliquo modo impedimentum quam principium amoris; siquidem haber per sè proponere voluntati motiua inclinantia ad non amandum.

Confirmator an ma 41 cognitio a que allexitefficaciter ad amoremiconiuncha cum cognitione retrahente ab illospotest multo magis se sola allicere efficaciter ad dictum amorem. Ergo idéactus, qui modo est liber, porest esse necessarius. Consequentia pater. Antecedens verò probatur: Cognitio retrahens intendit impedire ne cognitio opposita efficaciter voluntatem inclinet. Ergo si ca præsente cognitio oppositi allexit esse caciter ad amorem: multo magis ca absente id poterit.

Respondeo ad argumentum negando antecedens; ad cuius probationem concessa masore, nego minorem; & eius distinguo probationem: Cognitio retraliens voluntatem ab amore est potius impedimentum, quam principium amoris, sumpti in ratione amoris vt sit, concédo -Sumpti in ratione amoris liberi, nego; Et ad rationem incontrarium dico, quod licer cognitio a quæ repræsentat voluntati motiva inclinantia ad non amandum, se impediciua amoris, secundum quod qualitas chimaxime tamen conducir ad illum in ratione liberi, hoc eff, pro ve pender à principio indifférenti ; quia de ratione huius principij est,ita amiste, ve posit non amare; & per consequens ita habere motiua inclinantia. ad amandum, vt habear etia retrahentia ab illo.

Ad confirmationem! concedo cognitionem_a quæ allicit efficaciter voluntatem ad amorem_, præsente cognitione abeo retrahente, posse multo magis in absentia dista cognitionia allicereefficaciter eandem adeddem. A ddo tamen amorem illumqui confequitur, effentialiter à przcedente, ratione actionis, per quam efficitur, distinguendum esse. Ratio est quia voluntas fines cognitione preponente fibi motiuum ab amore retrahens, non est completa ad amandum, atque adeo caret libertate in achu primo, à qua essentialiter pendet libertas in actu secundo. Ex hoc autem rectè deducitur amorem illum, quo voluntas profequitur obiectum, absente cognitione retrahente non solum numero, sed etiam... specie differre ab co, quem eliquit præsente dicta cognitione.

Obijcies 8.ex eodem mm.2. supponamus me liberè in instanti præcedenti actum amoris elicuisse: & in hoc instanti eo liberè carere, permanentibus eisdem principijs, à quibus pendebat, quando primo suit elicitus; ex nostra sente-

tia sequitur Deum non potwisse huiusmedi aduin hoc instanti conseruare non producta alia. cognitione de nous, & invariatis principijs. creatis, à quibus anten dependebat; sed hoc videeur absurdum'. ergo &c. Minor videtur.cer-2 ta. Nulla enim porest assignari contradictio in 1 eo, quod Deus dichum katum fine nous cognitione, perseuerantibus ijsdem principijs, conseruerimo absordum videtur, quod substantia. actus; quæ respectu volutatis cum his principijs libera est no sir etia libera respectu Dei Seguela vero probatur!quia dictus actus conferuatus,vel, tunc effet liber, vel necessarius: non secudu quia mutaret essentia. neque primu quia Deus catenus potest determinare conservationem libera nostrorum actuumiquatemus potest applicar cognitiones, & principia indifferentia , ex vi quorum per scientiam conditionatorum præuidet quod voluntas illos conservabit. Ergo non potest Deus adhuc antecedenter facere, vt voluntas, que ex vi horum principiorum deface funm actum non conservatien vi corundem illum defacto liberè conseruer.

Respondeo admissa suppositione, & concessa sequela, negando minorem; Ad probationem in contrarium aio: contradictionem sumendamis esse his, que habet auctor probando sequelam sum; si enimmens actus liber eatenus est in potestate Dei, quatenus in eius potestate est ponere, vel non ponere principia, quibus præuidet me illum eliciturum, vel non eliciturum esse; rectè deducitur quod si Deus conservut illa tantum principia, cum quibus præuidet me illum minimè conservaturum, & non ponet alia, cum quibus præuidet me conservaturum poterie illum conservate.

Ad id verð quod additur, abfurdú vider i, fubstatia actus;que respectu voluntatis cu his principijs libera estanon esse etiam liberam respectu Dei.Respondeo respectu quidem veriusque cam liberam esse, at non codem modo, siquidem, Deo est libera tanquam essectus: voluntati verò creatæ tanquam actus proprius vitalis; Ex quo deducitur, quod sicuti si voluntas eum his tantum principijs non sie defacto positura actumo fuum secundum substantiam à parte rei : nequeat Deus illum ponere, saltem pro ve actions inuoluit:ita ex suppositione quod cadem volútas cum alijs principijs sit quidem illam secum dum substantiam positura: at non conservatura vsque ad hoe instans;neque poterit Deus dictis principijs immutatis,& non addita alia cognitione de nouo illum vsque ad hoc inflant conferuare.

DISPVTATIO TRIGESIMA OCTAVA

DE HABITIBVS.

Omen habitus multiplicem habet signisicationem; hic verò sumitur à nobis pro vt est species quadam qualitatis proxime ordinata ad adiuvandam potétiam in operatione sua. Quare reche hoc loco postquam de potentijs, carumque operationibus disputauimus, sermonem de habitibus instituimus. Relictis igitur qua ad corum vnitatem, diversitatem, di interssonem pertinent, vt poté alibi diligenter discussis solum illorum naturam, can sas, de essente considerabimus; Illud in primis tanquam certissis

mun supponendo: habitu in communi recte in Supernaturalem, & Naturalem dividi; quamuis auté prioris conderatio ad Theologos spectet, non erit tamen abs re aliquid de co breui perstringere. Siç enim planius ea, qua ad naturalem pertinent intelligentur.

SECTIO PRIMA.

Quid fit babitus supernaturalis.

D Ari habitus supernaturales extra controuersiam est inter Catholicos, ve docene Theologi in illud Pauli ad Corinth 13. Nunc autem manent sides, spes, caritas; Tria hac. Inquo vero corum essentia consistat in prasenti sectione disputamus.

Nostravnica Conclusio. Habitus supernaturalis in communi recte describitur: Qualitas quadam per sè à Deo potentia ordinis naturalis infusad cos actus eliciendos, qui viribus matura sine aliquo comprincipio superioris ordinis produci nequeunt.

Dicitur primo (qualitas) quia omne accidens reale absolutum inharens potentia vitati infua specie constitutz, ve intellectui V.G. qualitas eft, vt inductione patet. Huiusmedi autem effe habitum supernaturalem suadetur ex co, quia ex vna parte adelt, & abelt præter potentiæ corrupcionem, vt constat ex habitu sidei diwinziquem potest homo dum viuit acquirere, & deperdere, absque eo quod substantialiter varietur:ex alia verò ita habitualiter inhæret suo subjects, ve non sit essentialiter illi assixus, sicuti eft modus; gratis enim hoc de eo diceretur. Cú igitur constet non esse de prædicamento relarionis: rectè deducitur illum esse accidens reale absolutum potentiz vitali inharent, & per consequens esse de genere qualicatis.

Dicitur secundo (per sè a Deo potentiz ordinis naturalis infusa) quia ad huiusmodi qualitatem habendam non datur in subiesto, ve potè ordinis naturalis, vella exigentia; sed liberaliter à Deo illi conceditur ad differentiam habitus naturalis, qui acquiritur per asus: Ex quo se ve in ordine natura semper aliqua exigentia habeatur. Quare licetaliquando ex diuina liberalitate aliqui sine vlla exigentia miraculosè in sundatur; quia tamen id per accidens illi confundatur; quia tamen id per accidens illi con-

eingit, dicetur in tali casu per accidens insusus, & non per sè.

Dicitur denique textiò, (ad eos actus eliciendos, qui viribus naturz fine alio comprincipio superioris ordinis produci nequeunt) quibus. verbis finis habituum supernaturalium declaratur. Pro quorum intelligentia supponendum., dari posse aliquos actus intellectus, & voluntatis ordinis supernaturalis, non solum quò ad modum, sed etiam quo ad substansiam, quatenus secundum se spectati omnem virtutem operatinam ordinis naturalis excedent-Quo posito dicimus: essentiam habituum supernaturalium... primò,& persè ordinatam esse ad producendos huiusmodi astus, elenando potentiam ordinis naturalis, eamque reddendo proportionatam, & apram efficere dictos actus; vnde fir vr huiusmodi habitus ad eorum productionem sine simplieiter necessarij;non quali verò non possint since illis diuinitus produci; potest enim Deus supplere concursum habitus supernaturalis,eleuado potentiam, vel immediate applicando fuam omnipotentiam, vel mediaté per aliquod inffrumentum ereatum, ve fibi melius vifum fuerit; sed quia actus supernaturales, ve connaturaliter fiant, ab habitibus supernaturalibus sibi proportionatis fieri exigunt -

Iam verò quod definitio habitus supernaturalissic explicata restè tradita sit, constat ex eo, quia eius essentiam manifestat, eamque à quocumque alio, quod non est habitus supernaturalis, sufficienter distinguit; ita ve omni, & soli habitui supernaturali conueniat.

Obijcies primò contra primam particulam: fi habitus supernaturalis est qualitas naturali potentize inhærens: vel ita dat illi posse simpliciter actus supernaturales producere, ve etiam det pesse producere eos facile, vel non. Neutru dici potest. Ergo &c. Maior patet, Minor probatur; non potest dici primum: quia est contra experienziam; per hoc enim quod aliquis acquirat de nouo gratiam. & per consequens

Digitized by Google

7

omnes habitus per sè infuso, non experieur in sè ad corum acus producendos maiorem facilitàtem, quamiprius: senti neque ad corum dependitione per peccatifinaiore difficultate; neq; secundum, quia de prima notione habitus ve sic videtur essequod det facile posse; alioquin erit mera potentia, si solum daret posse simpliciter ex

Respondeo concessa maiore, negando mil porem. Dico enim de ratione habitus supernaturalis non esse dare facile posse, sed solum posse simpliciter. Quod non solum à posteriori, experientia colligitur, vti dictum est, sed etiam à priori; quatenus est natura sua ordinatus ad actus meritorios eliciendos, qui maxime radicantur in fide ; quæ cum sit desè obscura, exigit ve illi,qui habieibus supernaturalibus saltem. primo donati sutificuti & quado primo cos deperdunt, id naturaliter ignorent; sed si per cos acquirerent facilitatem ad operandum, experieria ipsa id optime scirent ergo natura huiusmodi habituum exigit non dare facile posse-Ad rationem in cotrarium dicedum transcat quod vox(habitus)ex prima impositione habuit signi ficare qualitatem dantem facile posse: nego tamen ad id significandum vsurpari à Theologis in casu nostro, sed solum ad exprimendam qualitatem dantem posse simpliciter; eam verò potius habitum quam potentiam nominarunt, co quod assimilatur habitui in co, quod potentiæ ordinis naturalis inhæret, eamque ad actus eliciendos adiunat, sicuti habitus naturalis, licet diuerso modo.

Obijcies secundò contra secudam particula: dantur habitus supernaturales acquisiti: ergo non omnes sunt per sè infusi. malè igitur habitus in communi definitur: Qualitas per sè à Deo infusa · Vtraque consequentia patet · Antecedens probatur, sic: ex frequenti repetition actuum superuaturaliu voius speciei V. G.charitatis experimur acquiri à nobis facilitatem. ad alios similes actus. Porrò hanc facilitatem esse habitum supponitur ex dicendis; esse verò fupernaturalem, & acquisitum probatur, quiaex vna parte procedit à principio supernaturali tanquam à causa immediata; ex alia verò per hoc differt habitus per sè infusus ab acquisito, quod acquifitus acquiritur per aftus, & non infunditur immediate à Deo.

Respondeo: antecedens huius argumenti comuniter negari;sed Petrus Hurtadus desput. 16. de anima à 5.74 in oppositam partem inclinauit; dari nimirum in nobis habitus supernaturales acquisitos per frequentatos actus supernaturales, qui essentialiter differant ab alijs per sè infussà Deo: non tamen ausus est hoc absolute tueri propter nonieacem, quam paruipendens Arriaga disput. 9. de anim. (ett. 1. num, 18. docet ex suppesitione quod dentur habitus naturales inuoluntate, probabilissimum esse dari tales habitus supernaturales acquistos, oblitus, vt opinor, definitionis quam mum. 1. di-Ca disputationis tradiderat, dum dixit: Est ergo habieus supernaturalis qualitas quædam per sè à Deo infusa animz aut angelo cos eleuans ad efficiendos actus supernaturales : & explicatio-Dis Engulorum verborum, quam ex profesio

subdiderat. Nã si dantur habitus supernaturales acquisti, qui seri potest, ve habitus supernaturalis in comunitrecte definiatur auod sie qualitas per se à Deo infula? Verum quidquid sit sententia huiusmodi habitus minime agnoscenca. Ratio que me mouet sumitur ex Tridentino afferente nultum habitum supernaturalem. in peccatore restare præter side, & spem . Sed si darentur habitus supernaturales acquisit; hoc falsum eller:tu quia ratio, quæ mouet aduersarios ad cos astruedos adhuc militaret, nimirum facilitas ad similes actus supernaturales (peccator enim eandem experitur facilitatem ad illos quam quando erat in gratia ; alias se gratiam Dei amissse experiretur) tum à priori, quia dicti habitus fi darentur, non penderent à gratia,neque ellent passiones illius,vt de se patet;ergo non effet cur ad eius deperditionem deperdi deberent.

Ad hoc argumentum responder Arriage un. 55. Concilium agere solum de habitibus supernaturalibus per se infusis, nikil cusando, de acquisitis ve pote in controuersia positis. Sed contra est: tum quia yniuerfale proloquium est: Quod vbi lex non distinguit, neque nos distinguere debere : tum etiam quia si darentur huiusmodi habitus, essent rigorose virtutes; atqui Concilium docet nullas in peccatore, virtutes supernaturales remanere, præter fidem,& spem. Ergo expositio data est contra mentem Concilij. Propter hæc (opinior) aliam responsionem meditatus est auctor, quameradit num-14 dicens hoc Argumento non impugnari. in iusto non esse huiusmodi habitus,sed solumin peccatore, quod non est contra sè . Verum. neque hæc responsio probabilis est; nam:intantum ipse contendit in iusto dictos habitus, in quantum iustus ex frequenti exercitio actumm supernaturalium experitur se acquirere facilitatem ad similes actus eiusdem speciei. Sed etiž post mortale peccatum eandé facilitatem experitur;ergo vel cocedédu est in peccatore reflare dictos habitus, vel negandu in iusto reperiri-

Atque hæc ad ostendendam falsitatem antecedentis principalis argumenti : ad eius verò probationem concedo ex frequenti repetitione actuum supernaturalium acquiri facilitatem... atque adeo habitum; sed dico cum Ripalda tom-3.de ente super n.2.disp.5.eum esse naturalem, non vero fupernaturalem;& ad rationem, quæ fumitur ex supernaturalitate actuum à quibus producitur, duplici via responderi potest: Vna est supponendo iuxta probabilem sententiam, quod quoties homo efficie aliquem actum supernaturalem, simul producat alium similem naturalem circa idem obiectum. Quo supposito dico: huiuimodi habitum,qui acquiritur non pendere immediaté ab actibus supernaturalibus, sed à naturalibus, qui indivisibiliter illos comitantur & in ordine ad quos dant sfacilitatem. Neque contra hanc viam habet vim Arriga paritas sub num. 19. allata sic: tam potens est in gener supernaturali actus supernaturalis, quam naturalis in naturali; ergo si naturalis .producit habitum naturalem, supernaturalis etiam produ-

dutere ignem lergo adamas adamante, quia ram poteus &c: ita & illa. Neque enim in hac via dicere poteft Aduerfarius, experientiam. nos docere ab actibus supernaturalibus produci habitum, quia supponimus eum ab actu naturali, qui supernaturalem comitatur procedere. Ratio verà à priore hueus desparetatis effe poteft aquia Dens ve anctor supernaruralis exigit referuare fibi pro libira ad actus supernaturales, quatenus tales, nos facilitare fuis auxilija actualibus graeiz przueniencis, & comitantis; & ideo non exigunt actus supernaturales habete similem vim, quam habens. naturales, in ordine ad quos experientia confige Deum, ve auctorem natura, non exigeres ve à le facilitas ad cos eliciendos immediate.

Posterior via est : distum habitum naturalem tum ab actibus naturalibus, tum á supernaturalibus immediate productiposse; defactoautem produci ab illis, qui defacto eliciuntur ab homine Ad rationem in contrarium dicendum, supernaturalizatem, que reperitur inactibus, non impedire huulmodi productione; supernaturalizas enim, ceteris paribus, est naturalizate nobihor, & defacto actus sidei, spei & ceteri, quos exercemus relinquimi in nobis species sui, que sunt ordinis naturalis, vt patet ex eo, quia sepè dictorum actuum naturaliter recordamur.

11

33

Contra hanc doctrinam arguit primó. Arziaga los, sit. quia si actus supernaturalis produceret habitum naturalem; ergo habitus naturalis facilitabit postea ad actum supernatuzalem; sed hoc videtur inconueniens, ergo &c.

Verum hac ratio non habet vim; concessaenim maiore, nego minorem, & dico quodquemadmodum species nobiliores, & lucidiores ordinis naturalis, de rebus credendis reddunt actum supernaturalem side divina persedionem: ita habitus naturales acquisti reddunt sine vilo absurdo actus supernaturales a
fecundum quod cum naturalibus conueniume
faciliores; quatenus ab habitus supernaturali
per se infuso eleuantus, sicuri nostra potentianaturalis.

Arguit (ccundò:per.noftram doctrinam præ cludi viam ad oftendendum actus ortos ab habien supernaturalisesse supernaturales; sicute enim per nos actus fupernaturalis, producit habitum naturalem : cur habitus fupernatura. lis non producer actum naturalem eled ideq? hac ratio prodedit, quia nos non venimus in codui cionem actuam laberarrarajam ex cogu irmme habitumm einfelem rationis. Ad ex cognitione finis Supernaturalis, qui debent proportionari , vt ex fuis intrinfecis ordinentur adillam patius;ergo ox supernecoralitate actuum supernaturalitatem habituum cognofeimus; non quel verd aftus inpernaturales. non puline habitus naturales producere; fed. quia qualitates, que dare nobie debont fimpliciter polle supernaturaliter operari, de necollitate supernaturales effe debent . Ratioautem obquam habitus supernaturalis actum asturalem producere nequitieft , quis ex yna parte dictus habitus dat simpliciter poste supernaturaliter operari iuxta mensuram intensionis, quam habet, quod nos non habemus ex nobisteonira verò habemus poste naturaliter galiande verò cum non det nobis facileposte supernaturaliter, multo minus habebit vim dandi poste facile naturaliter.

Arguit tertid:ideo visio beata est supernaeuralis, quia principium illius, nempe lumensupernacurale est; sed principium habitus acquifici est supernaturale . ergo & ipse habitus supernaturalis erie. Respondeo, distinguendo maiorem : & signidem przeise, & formaliter intelligatur caufalis illa, neganda eft . sia autem in subiecta materia, & materialiter convedenda; quia non valet formaliter hzc confequentia Caufa immediata est supernatue zalis. ergo, & effectus. Ad hoc igitur vt procedat, debet elle fermo de effectu, qui solame caulam supernaturalem, qua talis est, ad sui productionem exigit, cuiulmodi est quidem viño beata,non verò habitus, qui per actus fupernaturales acquiritur ; hie enim aque bene ab achbus ordinis naturalis caufaretur, fi tales actus frequentarentur : contra verò beata visio non potest aisi á supernaturali principio prouenire .

Contra hoe vitimum argues quarto: actus diueriz essentiz non possunt vnum eundemy; habitum producere; sed actus naturales, & supernaturales dissentates essentialites; ergo falsum est quod eundem habitum producere valeant. Minor, & Consequentia patent; Maior probatus, quia actus producens habitum, ad id conatur, vt facilitatem ad actus sua speciei tanquam semen in nobis relinquat.

Respondeo , distinguendo maiorem : actus diuerla effentia, prouenientis ex parte obieeundemque habitums, eundemque habitums producere,concedo: actus dineriz effentiz,cu. sus divertitas orient ex dineificate principiorum efficiencium, nego maiosem, & diftinguo eodem modo minorem : actus naturalis, & lupersaturalis differunt effentialiter > differentia orta ex parte principij effectui " concedo; orra ex parti obiecti, nego minorem, & confequenciam. Explico diftinchionem, supponendo actum supernaturalem non divertificari à nameali ratione obiecti, fed ratione principil, co quod exigit procedere à principio effectino habente virtutem, omnem naturalem ordinem excedentem; Quo posito aio, quod liget actus qui sunt dinet læ essentiæ, ratione objecti , vel etiam modi tendendi non possint enadem habitum producere : possunt tainenfi fant diverte estentie retione principiatum, á quibus fieri exigunt, quia hoc valde materisliter le habet at illos; contra verò illud maxime formaliter ; Per que pater responfio ad probationem majoris; quando enim affumitur, quod actus producens habitum sid prafat verelinquat in nobis facilitarem ad actus fas specieisdeber id intelligi de specie, que desumiturab obiecto, non autem de ea, que fumitur á principio . Ex que ded te teur habtsam naturalem fue acquiretur per actus natu-

rales, suè per sapernaturales sacilitare ad a-Aus veriusque rationis, non quatenus cales, sed quarenus respiciunt idem obiectum.

Obijetes denique tertià contra tertiam definitionis particulam, in qua dicebamus: Habitum supernaturalem infundi à Deo nobis in hanc finem, ve actus ordinis supernaturalis elicere valeamus, fic: Adus supernaturales non influent physice in habitus supernaturales , sed solum moraliter monendo Deum ad coru augmentum . ergo neque habitus supernaturales influent physice in actus supernaturales,

sed moraliter. Respondeo: nonnullos negare antecedens, putantenim actus supernaturales V. G. religionis licet folum moraliter ad augmentum. gatiz, & habituum aliarum virtutum supernaturalium influant, mouendo scilicet Doum, ve in pramium oblequij, quod per iplos praftatur, illos augeat in babitum tamen propriu religionis influere phylice led communis Theo logorum sententia ett, cos non habere alium. influxum in ordine ad quoscumque habitus . fine proprios, fine alienos præter moralem. quod ego verissimum existimo. Racio, qua me mouet, est hæc: Actus supernaturalis, vel influit solum physice in proprium habitum, vel influit etiam in eum moraliter. heutrum dici potest Fergo solum moraliter in omnes influits Major videtut certa, & Consequentia patet: non enim actus religionis V.G. potett habera vim phylice intendendi habitum patientia, or bedien tiz, & reliquorum, quia non sunt proprij . Minor verò probatur : non potest dici primum, quod scilicet actus religionis physicé solum influat ja proprium habitum; quia nequit assignari ratio, cur non zque moueat meritorie Deum ad augendum proprium habitum, ac alienos; cum præfertim maiorem. proportionem habeat cum hoc, quam cum illis; & nos scimus præminmiquo ad fieri potest debere proporcionari suo merito. Neque poteft diei secundum, quad seilicet actus religionis tum physicé, tum moraliter influat ad augendum proprium habitum; quia inde fequererur, quod habitus religionis enaderat intensior gratia sanctificante, & reliquis habicibus supernaturalibus; ponamus enim quod homo, prius quam actum religionis exerceats habeat gratiam, reliquosque habitus intensos yt quatuor; per illum verò actum mercatur quincum gradum cum gracia, tum aliorum habituum, tum sic : Iste talis post actum illum habebit habitum religionis meritorié inten-Sum ve quinque; si igitur idem actus physice adhue dictum habitum intenderet schumimodi habitus euaderet proculdubio autenfus ve fex, magis quam gratia. Hoc autem in Theologia absurdum putatur, & rectesquia omnes habitus supernaturales-morales radicantur in gratia, tanquem proprietates in ellenzia; vode neque illam in intenfione excedere meque ab ea deficere debent Quod fi quis ad duplice Esculum in productione quinti gradus recurrit Janiulmodi ciculos sinè necessicare mulciplicat neganda est consequencia. Disparicas est, quia ex vna parte nos debemus habere phylicam. virtutem,per quam fimpliciter postimus actus supernaturales producere : & quidem intrinsecam, ve illos connaturaliter elicere valeamus: sed nomine habitus supernaturalis venit hæc virtus jergo non est mirum fi habitus supernaturalis in actus influat phylice; ex alia verò parte in nullo actu vitali habetur vis pro duct us virtutis simpliciter necessariz ad illu eliciendum; habitus enim naturalis, qui per actus naturales producitur, & intenditur, fupponit in nobis posse simpliciter in ordine 2d dictos actus, & dat solum posse facile, vti dicemus. ergo recte negamus actibus fupernaturalibus vim physicam respectu habitus supernacuralis; nullum enim indicium illius habemus .

SECTIO SECVNDA.

De essentia, & subiesto babines

7 Omine habitus naturalis venit hic facilitas quædam stabilis, per exercicium... nostrotum acquim in nobis preducta, ad.alios. similes actus eliciendos; experientia enima confrat nos difficultate magna aliquem actum prima vice exercere, eundem verò fi pluries repetamus, paulatim facilem, imo & delecta bilem nobiseuadere. Ex quo deducitur dari in nobis huiulmodi habiens contra Aureolum in 1'dift.17 qu. 1. art'2. loan. Maiorem in 4. dist: 4 & nonnullos alios,omnem habitum acquilitum negantes. Quod breniter á nobis suadetur ex coaquia ex frequentatis actibus experimur acquiri qualitatem, cuius totum munus est facilitare ad actus fimiles potentiam aliqua praditam indifferentia, vti ex dicendis constabit; sed nomine habitus huinsmodi qualitatem intelligimus; ergo &c.quid autem fiats & in quo subiecto? in hac fectione agendum. eft . quo ad primum fit!

Prima conclusio, habitus naturalis recé de finitur: qualitas quædam permanens producta ab actibus, difficile mobilis, per se primo'ordinata ad actus similes ijs, à quibus producta est facile producedos dicitur primo (qualitas) non enim potest assignari quid aliud sit illufacilitas, que ex frequenta ris actibus produeitur in nobis. Quod si Aristoteles eam dicit esse relationem : loquitur vel de relatione transcendentali, vel socuadum dici; vere enim habitus dicit essentialem ordinem ad actus, ad quos potentiam, quam informat inclinat; & telatine in ordine ad corum obiechaexplicaturs ve cum dicimus scientium sorbilis

este scientiam.

Dicitur fecundo (permanens) ad differentia 21 iplorum actunum qui cum actuales operationes potentiarum fine vividentur elle quall in continuo fieri. Dicitur tertiò producta ab actibus ve distinguaine tum ab ipsis potentijs vitalibusitum eciam ab habitibus supernaturalibus qui funt impliciser necessarij ad actus . dici-

eur quarto difficile mobilis, ve notetur 64 insmodi qualitatem , vt denominationem habitus confequeent, debere effe in gradu intenso; alioquin fi erit remissa, dispositie apellabitur. Dieitur denique quinte (par fe primo ordinata ad fimiles actus), &ccl ve diftinguaturab illis qualicatibus, qua Rabiliter primo , & per le disponunt subiectum in ordine ad elle, habitus enim, ve experientia conflat , aon videtur haberes alium primarium finem , nifi dare potenzin, in qua eft, faciliparem ad fimiles aftus eliciendos, à quibno productus eft, itave repugnet potentiam illo præditam æqua-Jem conatum penese in operando ac fine-Mo, ve recté Quires in luo carla difec. 932 folk. I.

Affertio sie explicata probatur : quia... tradica definicio rede naturam habitus acquifri explicat, esmque difinguit ab ome

ni alia , qua non est ipla . Quo ad secundum verò, quod que rebamus, supponendum, nos non agere bie de fubincto remoto habitus, fed de proximo. in quo nimirum habitus tacquam formaimmediate recipitar; how enim cognitoinallo negotio quodaam fit illud conijcs potefit Loquendo vetò do proximo: id in uninerfum notarem , illum videlicet effe poten-😁 ziam elicitiusm actuum 🧸 ad quos predusendos per se primò ipse habitus ordis matur; cum enim habitus habeat natura... fua pro fine inclinare potentiam ad oferandum : pullo alio meliori modo id præfarepoterit, quam ipfam potontiam informando,cuius est inclinatio. Descendendo autem ad potentias in particulari capaces habicibus , fit.

Secunda conclusio : Ex potentijs operaginis neque ille, que operantur transeunter, neque ille que operantur immanenter ex fuis intrinfecis cum emnimoda determinarione ad voum funt capaces habitus; fed folum illz , que operantur immanenter eum aliqua indeterminatione.

Triz membra habet Concluso, Et probarnriquò ad fingula; quò ad primum fictea potentia est capax habitus, cuius actus relinquit in ea habitum . fed actus posenein operation transemter non relinquie in earhabitum - ergo huiufmodi potencia: e& incapax habitus. Maior patet, quia nullo stio modo acquirieur habitus naturalis á potentia, nisi per frequentates actus, qui eam efficienter facilitant ad fimiles actus; Minor veré suadetur : actus potentia operatium transenuter non est in potentia à qua procedit ergo nequit selinquere in ca habitum, quia non aliter actus relinquit habitum in potentia, quam existendo in-

Quò ad fecundam verò, & tertinmi membrum eadem Concluso probatur ex R. P. Iof. Polizan Philosoph. tom. 3.

eve, quia naturasillis solis potentijs dedie capacitacem ad habitus, qua cum fint in-. differences ad actus varios, imò etiam aliquando ad repugnantes: non habent ex fe toram determinationem, & propensionem ad illos; fed peronem que fent operatius:immanenter cum omnimoda detetminacione ad voum , non funt huiusmodi : sed bene ille, que operantur immanenter cum aliqua indeterminatione . Ergo priores non funt capaces habitus, fed bene poferiores . Minor , & Consequential videntur certa. Mujor verd probatur tum ex Arikotele 2. Erbios cap. 1. vbi zit : Nibil cosum que fant maiara, aliter affuescit , vt lapis ferri farsum , aus agi deotfum : Tum etiam cacione ; quia natura fieuti abhorret á superfluis : ita inclinat ad perfectum eperandi modam, iuxta vnîufcuinfque rei capacitatem; ergo illis solis potentiis dare debuit capacitatem ad habitus, quibus habitus non funt fuperfini. Sed potentiis omaino determinatis ex suis intrinfecis, habisus effent fuperflui; quite iam habent ex le totam virtutem necelsariam ad operandum singulos actus cumtota perfectione, quam exigunt; contraveró potentiis ad varios actus indeterminatis, habitus funt necessarii ad hoe, te operentur fingulos actus cum facilitate , & promptisudine, atque adeo cum tota perfe... Aione; quam possuar naturalicer haber. ergo &c.

Tercia Conclusio: Sensus externi non fine capaces habitus . A semine negatur ; yt

Es probatur tum & pofteriori ; experimurenim per exercition actuum illorumi. nullam nos acquirere facilitatem ad operandom :: tum á priori, quia huinsmodi senses nullam habene indifferenciam; policis enimomnibus præsequisitis funt omnino necessisati ad operandum. & quidem vno mode. & non multiplici. ergo &c.

Quarta Conclusio: Voluntas humana est capax habituum. ER communis inter philosophos, ium naturales tum morales, qui 🐠 tabitus virtutum, & viciorum in illa coh--Ricumt contra Lugo difp. 3. de panit, num. 24. Spinola disp.6. de anima sest. 3. & Hod.mullos alies, ques fequitus Ouis dus.

Probacur aute, quia humana vofuntas (disputatione enim de Augelica, Theologis exa minanda relinquimus) est potentia formaliser libera . ergo non folum ex parte fua est indecerminata, & indifferent ad operandum & non operandum:2d operandum hoc, & oppolitum, politis omnibus prærequilitis, sed etiam ex parce obiechi ; quod cum aliqua... ratione malitiz, & bonitatis fibi femper proponitur. cum igitar ex baialmodi indeterminacione , & indifforencia difficultatem habeat ad fe determinandum potius Rrr

Digitized by Google

22

23

ad vnam partem, quam ad aliam : debuic effe capax habitunm, quos per frequenta-Los actus aquirendo . & humimodi difficultagem superando, facilitatem, & inclinaerousm upi acquireren Confirmatur: voluntas-humana est vaiuersalis hominis appetitus, ergo debos habers inclinationem ad bonum honestum, quod competit homini ve tationalis eft, & inclinationem ad bonum delectabile, quod competit illi vt a-Eimalii aiqui hac bona sape sunt inter sepugnantia . ergo & inclinationes; sed ex bac pugna oricur difficultas in operando. ergo ad eam superandam debet voluutas posse per suos adus acquirere habitum, beneficio cuius operetur minori conatusfeu actione imbeciliore, & inadequation, ica ve possie ad alias operaciones se simul diffundere. Neque onim ex hoc simendum. eft eam secundum illum excessum inclinationis prouenientis ex habitu, ferri in incognaum; quatenus supponitur obiectum no proponiab intellectu tanta bonitate, vt ad excessum illum monese valeat, quamuis epim intellectus proponere debeat voluntatiobiectum sub ratione boni, & mali: at non actum fine amoris fine odis, quencirca illud eligere debet; multo minus igitur modum, quo verumque ficiat; sed maiorem, vel minorem inclinationem. voluntas aliunde habere poteff , quam á propolitione obiecti.

Quinta Coclusio: dantur in intellectu siabitus distincti à specibus intelligibilibus
est etiam communis, ounes enim antiqui
Philosophi habitus scientiarum a tum speculatiuarum, com practicarum ab humano
intellectu acquiri posse docuerunt, quos sequuti suut recentes cum Suario desp. 93, mum.
a7. Contrarium tamen desendunt Hurtadus disput. 16. de anima selle. 2. Artiaga disput.
9/sell. 2 Ouiedus centr. 16. pun. 2. 5.2. Comptonus disp. 28. sell. 2. & alij, qui omnes decent in intellectu non dari habitus distinstos à speciebus intelligibilibus.

Probatas autem concluso; quia lices intelledus non fe formaliter liber, atque adeo non habeat tantam indifferentiamania. . tam habet voluntas : habet tamen fufficientem ad acquirendos habitus diftinctos á . Speciebus; ergo est illorum capan. Conscguentia patet. Antecedens probatur mnitipliciter; & primo quidem quie intellectus nofter in exercendis actibus fidei , & openionis,etiam post acquistas species inten-' tionales latenlas, & clicitas appuehension haes obiectorum , que debet credere. Le ou , Dinari , experitur difficultatem provenien-7 cm ex lufficientis determinationis: caren-. tia; ergo in:ordine ad hos actus el capac ... habitus, quo sofdam facilis ad diclam de ¿ cerminationem fuscipiendam . Neque dicas cum Arriaga num. 30. & Ouiedo num.

32

at. sufficere intellectui ad huipsmodi actus exercendos imperium voluntatis, per quod determinetur, & ideo son sequirere habitum ad dictam indifferentiam excludendam: Ne id dicas, inquam, quia licet noluncacis imperium, ad determinandum intellectum ad probabiliter affentiendum, vel. dissentiendum determinate, sufficiat : quia... tamen intellectus rationali modo obedire deber voluntati, vtcum facilitate,& propricudine id faciat, requirit habitum prefertim quando aque ... Vel minus probabile apparet illi obiectum, cui consentire, vel diffentire debet . Quod autem in his cafibus acquiret habitum : rationabile fignum eft, quod liece mitio cum difficultate, & repugnantia captiuetur á voluntate ad aliquid determinate etedendum, vel opinandum: li tamen polica identidem fimiles a-Aus circa idem obiectum repetat; non folum facilitatem, & promptitudinem fentit, fed enam difficultatem in eligiendis actibus contratijs; & quidem multo matorem, qua expertus fuerat ab inicio, quando primis vicibus allen lum fidei, & opiniones eliquit, Cum autem hæe omnia saluari nequeant, nis dentur habitus intellectuales: rede deducitur potentiam intellectinam effe capacem illorum.

Idem antecedens probatur secundo los quendo de actibus artis, de prudentiz; ha enim licet ab initio cum difficultare ab inatellectu exerceanur: se tamen repetantur, facilesimo etiam delectabiliter, de absque a multo conatu eliciuntur. Perrò hane sentitarem non posse tribui solis speciebus constarex artiscum discipulis, qui dicet species, de quidem intensas rerum artesas carum, necono etiam artiscijex frequentasis actibus praceptorum suorum attente inspectis acquisement; adhue tamen carent arte illa, quam addiscere cupiunt.

Probatur denique idem terriò loquende de actibus euidencibus scientiarum speculatiuarum; quin licet quando obiecti veritatem euidentes percipic intellectus, est vnde quaque determinatus ad assentiandum; valde tamen, sibi relictus, in demonstranda huinsmodi veritate laborat; vnde indiget habitu tum scientia, tum etiam dialectica, ve sue multo labororem per discursu inferata et de bonitato illationis absque expressaminaduersione, ce recordatione regularum, qua traduntur in summulis, se securus.

Senta denique Conclusion fensus internis & appetitus sensitius in hominibus sun t C2 paces habitus Ica Suar. sellan. 14. & alijo

Probatur auté facile cécluso en dictis de potétie intellectina fic: veraque potentia habet aliqué indererminationé fusicienté ad capacitaté habitus inducendé ergo &c. Antecedens probatur primo de appetité : sic à in hac potétia diserse inclinationes quodé, modo

modo concraria reperiuntur. Na quatenus appétitus animalis est, inclinat ad delectabilia sefus: quatenus verò ab anima rationali emanat, eique tanquam inftrumétum coniunctum a natura deputatus eft, inclinat ad eins imperia. capesienda, & ad delectabilia fenfin apperenda, fi, & quatenus sunt bona hominis. Sed hec duplex inclinatio aliquam indeterminationem causat in ordine ad suos actus, ration cuius iple appetitus no est omninò ad cos exercendos determinatus. Ergo ve potius ad hos, quam ad illos actus facile, & delectabiliter inducatur , exigit habitum:præfertim fi actus delectationibus sensibilibus alique ration opponuncur;quia licet inclinatio appetitus ad huinsmodiaetus non sit minor : obiecta tamen actuum oppolitorum vt pote sensibus magis placentie vehementius illum mouent. Ex hoc autem non rolle deducitur in ordine ad huiufmodi actus non dari habitus in apperitu; quelmadmodum enim experientia nos docet per frequentationem actuum mortificationis, foreieudinis &c. passones nostras acquiscione habienum virenoforum manfuefieri , & ad mediocritatem redigi : ita etiam experimur, per frequentationem actuum oppositorum castem paffiones vehementiores , & impotentiores inmobis reddi; atque adeo habitus vitio sos acquirere, quibus ita rationi resistant , vt contra cius imperia validissime reluctentur , atque repugnent. Sic probata primo fufficienti indeterminatione appetitus : facile erit eam infenfibus internis oftendere ; pocentia enimi apprehensua, sed cogicatina hominis aliqua ratione imperio rationis, subifeitur in suis coigitationibus, & apprehenfionibus efforman-Lis . Bigò ve facile, & expeditoilli pareat , de-Lechabere habitum, quem ex frequentatis acti-Bus fiebiechionis acquirat, quenadmodum ex-Misioatia doest, ctiam ou froquentatis actibus indbedientis sequirere comminium hebitum que valde ad ei refillendum confirmetur. a grangianis — ir vieds seg meres

nie one's hite spoot comman bis me SECTIOTERTIA.

materaegi mear i rati unia elikajni 🚧 - Soluuntur cobielta sontra delbritiano a la la **traditame** una de caración

ា <u>១០ សេស។ ខេ</u>មរំលេវ កា

សំខាន់ សំខាន់ សំខាន់ សំខាន់

Mainteoil signing to the Charles and it Bijeies primo contra lecundam Conclu-37 O fionom, in qua décobannes potenciaire operation eranfeunter non elle expusem habitus: Potentia loco motiva hominis est tranfeunter operation; sed hat off capan habitus en Pondio Alfris, mm. 2. ergo des Maior confrat tum ex Ariftdeele docente: Animal per vnam. parten fui menere aliam : Tun etiam quia... difficultas procedic etiam de potentia, per quam homo moues extrinseca cospora ve cychasam j organum &c.Minor vero probatur, quia per repetitos actus bene faltandi, bene pullandi cytaram &c.experimnr in pedibus; & digitis facilitatem quandam ad artificiose faltandum, & pulsandum aequiri. Porrò hanc facilitatem. 'esse distinctam ab habitu preception, onina be-. R. P. Jof. Politky Philosoph, 1am. 3,

neficio intellectus redditur promptus ad percipiendos artificiosos motus dictos, patet: tum. quia experientia constat nos eam sentire in ip-Les pedibus. & digitis, quos difficile initio mouebamus : rum eriam quia, qui diu in huiufmodi actibus sè exercuit fine vila mentis attentione ad regulas artisjeos facile operatur. cum igitur habitus intellectualis præceptiqus fine actibus intellectus pracipientibus mouere non possit : sequitur quod dicta facilitas in potentia loco motiua reperiatur.

💛 Respondeo, concessa maiore, negando minorem; & dico, quod sicuri potentia mo= tiua localiter non recipie in se motum, sed illum producie in membris : ita neque habitum. Quare lieet videzeur habere zijquam indifferentiam ad mouendum versus vnam partem., & versus aliam : quis tamen huiusmodi indifferentia est velute passina, quatenus nonpolitice, ucuti appetitus sensitiuus, sed disporine imperijs voluntaris ad nutum obedit : ideo non eft capax habitus; fed multo minus funt capaces corporis partes que motus illos areificiose recipiunt: fiquidem habitus cum, fie facilitas, & promptieudo ad operandum.; in principio elicitino operationis, & non... in receptino elle postulat. Ad probationem minoris aliqui dicunt ex frequentatis actibus faltandi & pulsandi cytharam produci in pedibus, & digitis qualitatem quandam occuleam, à qualitatibus nobis notis contradiffin-Ctam, que fit effentialiter, & primario infituta á natura ad disponendas parces illas corporis, non quidem ve producant in se morum; alioquin effet vere habieus, sed ve illum facile recipere valcant . Verum hoc gratis, & fine vila necessitate, & fundamento asseritur. Porius ergo, ne multiplicemus entia fine necessicate, respondendum est: facilitatem. illam in mouendis arcificiose pedibus , & mahibus prouenire, velex co quod viu deperdatur aut humor, ant qualitas aliqua facilem. mocum iltorum membrorum impediens: vel ex eo quod acquiratur qualitas nobis notapertinens vel ad modos quancicatis, vel ad primassaite locundas qualitates, que reddat para tes, illus corporis faciliores ad motum; ad enm plane modum quò videmus infitumenta... artis infensibilia ipfo vsu, & exercitio identidem sieni aptiormat opile artificiosum propter deperditionem, vel acquisitionem alicuius Smilja qualitatis; partes enim corporis nimia exercitatione, dum inter se confricantur, calefunt, ac exfecantur, & corum nerui laxanour, & sic aptiones redduntur ad motum. artificialem recipiendum. Ad id. denique quod vitimo loco dicebamir de his , qui fine vila attentione mentis ad præcepta, artificiosè operantur, Respondendumiesse falsum; quamuis enim propter magnam exercitationem. in arcificiosis actibus :, attentio ad præcepta... vixpercipiatur ab illis, adest tamen licet imperceptibilis. Quod idem tenentur dicere adnevlarijetiam si admittant habitus artificiosos in potentia motiva quia habitus co modo opefacuryquo acquiritur.

Obij Digitized by GOGIC

Rrs 3

Obijcies secundo contra tertiam Conclusionem,in qua diximus sensus externos non essecapaces habitus: Experientia con flat aliquando cum, qui prius vix, vel cum difficultate videbat. ex frequenti viu potentia viliuz paulatim difsicultatem illam amittendo, facile, & bene videre; sed hæc potentia inter externos sensus computatur; ergo seasus externi sunt capaces habitus. Respondeo, negando consequentiam; ratio enim illius facilitatus, quam homo, qui infirmus est oculis, ex frequenti exercitation potentiæ viliuæ conleguitur, eft, quia per ui siones illas identidens, repetitas nonnulli hu mores,qui potentiam habetabant, digerunțur, non quod ipla vilio habear per sè: virtutem hanca sed quia spiritus, qui ad cam eliciendam concurrunt, calidissimi cum sint, paulatim in dictos humores agendo, illos abfumunt, & in vapores tenuissimos resolunat. Ex qua fir ve arganum. visus eis exoneratus, ad suas operationes producendas sie recte disposius . Simile quid dis cendum de potentijs regetatiuis, in quibus certum est non dari habitus. Facilitas enim quam videntur acquirere, vel ex frequenti ciborum... ab finentia, ad iciunandum, vel ex frequenti comestione, ad ciborum, copiam, digerendam, & in substantiam aliti, connertendam , oxitur in els vel ex dependitione xel ex acquiscione alicuius dispositionis corporea: , vii; in simuli paulo ante diximus.

Obijcies tertiò contra quartame conclusione, in qua dicebamus voluntatem humaname escapacé habitum, sec. Si admittendi essent facilità in voluntate nossera, maximò propter facilità tem, quamex frequentatis suis actibus experimur ad similes actus acquirere; sed potes ret ctè dici hanc facilitatem non prouenire ex habitu, sed ex intensiori cognitione experimentali per reiteratos actus acquista, cuius beneficio maiore bonitatem obiesti, se minorem dissipulatem in eo adipiscendo cognoscamus. Ergo voluntas non est capax habitus.

Respondeo, concessa maiore, negando, minorem; nam siguti per reiteratos actus acquirimus intensiorem cognitionem bonitatis obier cti, per quam inclipamurad illud amploctendus ita & intensiorem cognitionem malitia, per quam ab amplexu illius retardamur ; eo quod ad liberè operandum viramque rationem cognoleamus necelle ell Ratione igitur cognitionis experimentalis intenforis non magis in clinatur voluntas post frequentatos actus quam antea Probo consequentiam cognitio intensa. vt acto de bonisate obiectis dum est admixts cognitioni ve acto de eius malitia, non magia inclinat voluntatem ad amorem obiecti, quan cognitio intenfare duo de bonitate obiects admixta cognitioni item ve duo de ciusdem. May licia; sed per frequencatos actus codem: anado experimentalis cognitique riulque intenditur. Ergo illa máior facilitas ad amandum mibiectil aliunde prouenit, quam ex intensiori cognetio, ne experimentali per reiteratos aclus acquestras Deinde fallum elle quodinelinatio ex confuse tudine acquifica, sit cognitio experimentalia maioris boni, & minoris incommodi, quod af-

fert obiectum in quod inclinamur , hac alia. ratione suaderi potest . Primo quantum ad bonum, nam experientia bonorum delectabilium sensui ostendit ea minus appetibilia esse quam initio putabamus, vt rectè notauit Arriaga ex dicto D. Gregorij Hom. 36. in Euangelia, vbi fic: Corporales deliciæ cum non habentur, graue in sè desiderium accedunt ; cum vero habitæ eduntur, comedentem protinus in fastidium. per satietatem vertunt . Ergo illa maior inclinatio non est cognitio maioris boni . Secundò quantum ad cognitionem minoris incommodi fic: sæpe ex reiteratis actibus circa delectabilia fensus maiora incommoda nobis obuenire experimur, quam initio putabamus : intemperans enim non putabat sè obediendo ventri pluribus morbis obnoxium reddi ex nimia repletione,& humorum redundantia prouenientibus : verum id procedente tempore experitur,& tamen non potest sè continere à crapula . Ergo falsum est huiufmodi inclinationem quam acquifiuit, effe cognitionem experimentalem minoris incommodi. Quod si dicat aduersarius se non loqui de incommodo, quafi per accidens fed de illo. quod est per sè connexum cu boni delectabilis affequtione. Contra etiam eft, quia hoc incommodum non prouenit nifi ex ratione offensæ Dei, quam admittere debet , qui bonum illud delectabile eligit . Sed per frequentatos actus homo non experitur huiulmodi difficultatem. non esse in tali obiecto: supponimus enim eum, quoties operatur cognoscere, in illo opere rationem offensæ Dei . Ergo dicta inclinatio non confistit in cognitione minoris incommodi per sè connexi cum bono illo delectabilini ono

Hic pugnandum nobis esser contra Quiedum qui contr. 16 puncto terrio ad excludendum habitus à voluntate duplicem distinguit eins facilitatem nu. 27. Formalem, & Radicalem; Primam dicit confistere in cognitione experimentali inuitante voluntatem ad amorem obiedi magis, quam ad carentiam amoris, volad odiu-Secundam in speciebus experientia acquisitis, ex quibus oritur experimentalis illa cognitio magis inuitans ad amorem obiecti, & in negatione aliarum specierum experientia acquistarum, à quibus oriatur cognitio magis retrahés voluntatem ab amore eiusdem obiecti. Constat enim voluntatem nostram facilius ferri in illud obiectum, quod apparet magis bonum, & minus malum, fine demum maioritas illa se teneat ex parte obiectisfiue ex parte actus eande bonitatem viuidius representantis : vnde concludit auctor præter duas dictas facilitates non acquiri aliam à voluntate per repetionem fuorum actuum, atque adeo non dari in ea habitus, de quibus nobis fermo est in præfentia ...

Verum non est cur in hac sententia consurtanda eiusque rationibus, quibus nititur dissolvendis diutius immoremur. Duo enim in care dicuntur: vnum in quo austoris intentio desurdat: voluntatem scilicet facilius ferri magisque cateris paribus inclinari in obiectum, quod cum maiori bonisate, & minori malitia post experientiam sibi representatur. Altera verò habitum voluntatis non nisi in huiusmodi repre-

sentatione positum elle. Primum nos vicro gácedimus. Secundum verà negamus ; quia pusamus, præter ficilitatem obiedinam sé tenenté ex parte obiecti inclinantis voluratom ad amorem, vel odium, dari poste in ipsa voluntare facilitatem formalem se conentem ex partes potentiz que est ipla voluntas. Quod patet ex co, quia parum, aut nihil iquaret ad facilitandam ipsam potentiam obiectum esse de tè valde allicitiuum illius, fi ipsa vt pote indifferens ex sè, ad illud amandum,& hodio haben-.dum non haberet aliquam peculiarem propenfionem, beneficio cuius eius allicientiam libenter admitteret; & sie difficultates, que initio paffa eft, & procedente tempore occurrunt ineius proleguutione superare valeret. Quoniato verà experientia conflat voluntatem nostram... circa obiectum quantumuis valde bonum de sè, hanc facilitatem per frequentacos actus adipifeis bec non etiam certum eft, eam effe diversa abilla quam auctor in formalem, & radicalem distinxic, quandoquidem illa tota quanta est se tenet ex parte obiecti, cuius vicariz sunt frecies intelligibiles, & cognitio que est exprelliua fimilieudo: hac verd sè tenet ex parte iphus potentiz. Rectè deducitur voluntatem... nostram esse capacem habituum, de quibus loquimur, cum prusertim videamus sanctisimos senes posse habere species experimentales incentificate action peccamino forum, quos fecerunt in inuentute, & tamen in senectute carere habitibus malis seuti scimus esse beatos in glo-

42 3" Obijcies quarco contra quintam Conclusionemin qua dicebamus intellectum humanum. effe capacem habitus i Difficultas quam habet incellectus in percipiendis obiectis oriturex doin specierum impersectione; ergo sufficit eaann intensio ad illum in suis operationibus fa--cificandum- Frultra igitus ponitur capaz, habi-Situs - Viraque consequentia patet. Antecedens verò probatur,quia ad ea,quæ per fenfus,& per species propries percipit non experitur difficultatem; & quando dubitat, ideo est, quia nonifatis clare species sibi proponunt obiecum; under off ve manear independinatus. Sed ex suppositione quod per imperium voluntaris, indifferentiam auferentis ab ipfo, præftat affon+ sum vni parti, species à tali assensu productià inclinant ad secundo assentiendum eidem partisk fic de reliquissergo &c. 🗀

Responden, arganda antecedes; cum enim en potentia, se obiosto generetur cognicio; se enveroque principio orizeur dissicultatem, nisi illain, que procedit en parte obiesti, ex partetum imperfectio non facit dissitutatem, nisi illain, que procedit en parte obiesti, ex partetum sè zenent spedica, se ranquam semen illins
ad notitiam producendam concurrunt. Ad
probationem antecedentis respondent Aliqui
sepponendo habitum duo præstare: vnumesse
concurrere formaliter, inclinando potentiam, ad actum: Alterum vero concurrere essicientes
tum ipsa potentia, cuius est habitus, ita ve quo
intensor est habitus, co minorem conata exhiber potentia ad essiciendum actum. Quo posico mianno, quod licet insellectus ad ca, qua per

fensus, & proprias species percipit non expeseatur difficultatem, quia satis per sè ipsum inclinat ad præstandum illis affensum, & sic nonindigeat habitu, quatenus formaliter est inclinatiuus potentiæ; adiuuatur tamen ab illo in genere causæ efficientis, quatenus minorem adhibet conatum ad cognoscendum obiectum, à quo habitus specificatur. Verum hæc responsio non procedit. Ratio est quia intellectus in cognoscendis rebus cuidentibus per proprias species est omnino determinatus.

Quate hac responsione posthabita: dicendum intellectum non indigere habitu nisi inordine ad illa obiectasquæ per alienas species discurrendo cognoscit;quia respectu illoru habet indeterminationem s vnde licet difficultas quam experitur, ex ineuidentibus speciebus orizeur: non tamen binc sequitur, eam non esse diffinciam ab illas qua provenir ex parte obiecti, ve pater ex affensu fundato, vel in au-Caritate humana, vel in motioo intrinseco, sed probabili, ad quem producendam licet intellectus species habeat intensissimas, ficuti non potest ab illis adaquate determinari: ita neque facilitari ad capescenda voluntatis imperia, ve potius vni parti, quam alteri affentiatur. Vr.de fit, ye cum paribus speciebus vnus intellectus affentiatur vni propositioni salter verd diffentiatur, & sic contrarios habitus identidem acquirant; & posiquam illos acquisuerunt exercendo contrarios actus, quiliber ex eis priozé habieum in sè corrumpendo, acquirant contrarium -

Obijcies denique quinté contra sextam Coclusionemain qua diecbamus sensum internum, & appetitum sensitium in hominibus effe capages habitus, sic : Sensus internus, & appetitus ·brutorum non sune capaces habitus. Ergo ne--que homiaum . Consequentia patet paritatei: Antecedens verò probatur primò de appetitu: -nam bruta nequeŭt aliquid appetere, nifi repre-·fentetur determinate à phantassa ve appetendu. posita autem tali representatione cum omnimoda determinatione illud appetunt . Contra verò illud cum omnimoda determinatione fugiunt, si vt sugiendum sibi proponatur. Secundò idem antecedens probatur de phantasia, seu cogitatiua, quia non minorem determinatione habet hee potentia in brutis quam appeticiul; quod inde claretina fe ponamus phantalia bruri habere habitű ad cognoscédű obiectűve nociuű, -V. Gazetű lapidis veissus ipsum ve doloriferű: . fi tamen species non representent illud cu om--nibus circumstantijs requintis: adi determinandam dictam potentiam, nullatenus determinari poterit: Contra vero adequate determinabiturilicet careat habitur, dummodo species representent obiectum cum omnibus circumstantijs requisitis.

Respondes: nonnullus ques citat, & se-quieur Quiros dispissame 16 megare antecedens; putate enim bruta, que memoria, & experietra pollent esse capacia hábitus; quod probant ex co quia videmus ca ex ropezitis. a sibus facilitatem ad similes assus acquirere, vi Equum ad currendum in gyram. Canena ad cresso corpo-

Digitized by Google

44

re din standu, Psitacu ad voces humanas reddedas &c. Hane autem facilitatem non confistere in alio, quam in habitu probant paritate. ex facilitate, quam in noftra apprehensina, & appetitiva potentia non nisi ab habitu dicimus pronenire. Verum hi non fatis probabiliter discurrunt. Quare satius concesso antecedente, negarem ego consequentiam cum communi. Disparitas lata est, quia in homine huiusmodi potentiz non funt ita simpliciter determinatæ ad vnum, sicuti in brutis; possunt enim sequi rationis imparia, & ab illis vel reprimi vel excitari, & in indicijs ferédis de séfibilibus, eisque fugiendis vel amplectendis aliqualiter regulari, pro vt melius visum fuerit voluntari; quare ve promptius, & facilius dictis iusis obedirent, æquem fuie ve à natura formarentor capaces habitus,ita vt consuetudine illos acquirerent. At in brutis nulla datur ratio eni phantasia, & appetitus in fuis operationibus subijciantur ; & ideo non ek mirum fi dicte potentiz cum omnimoda determinatione ad vnum: institutæ suerint à natura : atque adeo cum. earentia capacitatis habitus. Ad experientiam autem, qua incontrarium adducebatur, dicerem facilitatem illamquam ex repetitis actibus nonulla bruta experimur acquirere per subiectionem ad rationem humanam, refundendam totaliter esse. Primò in acquisitionem, vel deperditionem aliquarum qualitatum fiue primari, fiuè secundarum, qua actus illos reddebant brutis difficiles, & in acquisitionem aliarum. item primarum siuè secundarum,quæ facilieant eorum membra ad illos actus; Secundà verò in species dictorum actuum,que ad corum multiplicationem in intensione erescunt; quare postea nullo negotio excitari possunt, & phantasmata persectiora, & viuidiora efficere, quibus brutalis appetitus validius determinatus, validius etiam potétias exequutiuas illorum actuu determinet; & bine fiat, ve huiusmodi potentim maiori promptitudine dictos actus naturaliter exequantur; ad eum plane modum quo lapis si intésiorem grauitatem habeat, velocius deorfum mouebitur.

SECTIO QVARTA:

Quo pacto babicus concurrat ad actus inclinando perentiam .

Onstat habitum duo præstare respectu 🜙 actuumiqui à potentia vt ab eo informata, procedunt : Primum estinclinare ipfam potentiam ad illos eliciendos, & quidem antecedenter ad productionem illorum. Secundum, camadiunare ve facilius, & prompeius illos de facto eliciat. De priori in presenti sectione disputabimus;in sequenti verd de posteriori. Circa inclinationem igitur duplex est sententia. Prior docet habitum inclinase potentiam in genere. caula efficientis, aliquid in ea efficiendo . Porro quidnam sit hos quad efficiat, non omnes huius Lententia parroni: inter sè conneniunt. Quidam enim dicunt illudeffe impulsum quendam degenero qualitais con vicalis similem virenti

impresse, quam proijciens in proiecto producit, beneficio cuius habitus potentiam, cui inherot ad operandum, impellar. Alij malunt illud effer de genere qualitatis vitalis,& consistere in actu quodam complacentiz vel appetitionis imperfecta circa obiectum, quod respicitur ab habitu medio actu. Et hanc sententiam sic explicatam tenet Comptonus disput.29 de anim lett.10 **か 11.& alij .**

Posterior verò docet inclinationem hanc non fieri ab habitu in genere cause efficientis, sed formalis. Putant enim eius auctores habitum nulla alia ratione inclinare per sè potentiam, in qua est, antecedenter ad actum,nisi informādo illam,atque adeo per fuam meram entitaté, & non per aliquid à sè productum reddere illa propensam,& inflexam ad adum . Verum in... in hoc etiam aliqua diuerfitas opinionum reperitur .. Quidam enim suftinent hanc propensionem esse passinam, quatenus disponit primò, & per se potentiam ad recipiendum actum. Alij verò actinam quatenus flectit primò, & per sè potentiam ad producendum ipsum adum. Er quidem hanc sententiam hoc modo explicatam docet Hurtadus difp. 16. fell 7. Arriaga difp. 9. fett-4.mm.58.& plures alij recentiores, cum

Noftra Conclusio . Habitus inclinat potentiam ad actum ingenere causa formalis ; illam. primò, & per se ad productionem actus infla-

Duas continet partes: Conclusio; Et quidem quò ad posteriorem videtur certa: tum ex definitione habitus superius tradita: tum maxime ex eo, quia tota difficultas potentia, ad quama superandam datur habitus est in ordine ad ofter ducendos actus suos, non verò in ordine ad recipiendos illos. Posito enim quod producantum fine villa difficultate, recipiuntur in illa. Ergo fine habitus inclinet potentiam ad actum in genere cause formalis, sue ingenere cause de cientis, dicendum est quod inclinet illam primà, & per se ad producendum, & non ad recipiendum illum.

Prior verò Conclusionis pars, quod scilicet inclinet potentiam in genere causa formalise & non efficientis probatur primò, quia fi illami inclinaret in genere efficientis aliquam aliance formam fine vitalem, fine non vitalem in etib producendo: sequeretur, quod potentia per has formam inclinari deberet in genere causa formais. Melius est ergo id concedere habitui: quia cum ponatur dictam formam efficere, virg enaliter eins perfectionem aliqua ratione contineat necesse est .

Probatur etiam focundò omnis virtus inclif nat in genere caulæ formalis subiectum, cui connaturaliter debetur; Sed habitus est virtus potentie, cui inheret, connaturaliter debitaex suppositione priorum, actuum, vii supponimus. Ergo inclinabit illam in genere caula formalis, & non efficientis . Maior, que fola-e probatione eget , faadetur ex eo, quia virous ipla caulatina per inclinationem ad effectum. suum essentialiter constituieur, & quo maior est virtus, co maiorem inclinationem importato

Digitized by GOOGLE

fed hæc inclinatio non potest esse ab illa distincta, alioquin daretur processus in infinitum.

nam per aliam inclinationem deberet esse virtus causatiua prima, & per aliam secunda in infinitum. ergo non est cur non reddat per se ipsam formaliter inclinatum subiestum, cui connaturaliter debetur; quando quidem omnis forma communicat suum essesum formalem.

subiecto sibi proportionato, vt de se patet.

Probatur denique tertiò impugnando vtramque speciem inclinationis prouenientis ab habitu in genere caulæ efficientis à suis anctoribus assignatam: Hæc inclinatio ab habitu producta in potentia non potest esse de genere qualitatis non vitalis, neque de genere qualitatis vitalis. ergo eft fictitia. Consequentia patet, quia fi datur, in prædicamento qualitatis, fatentibus Aduerfariis, reponi debet. Antecedens verò suadetur quo ad veramque parcem; & quidem_, quod non possic esse de genere qualitatis nonvitalis claren; fieret enim per plura, quod zque benè sieri potest per pauciora, nam etiam ipse habitus est de genere qualitatis non vitalis, atque adeò potens hoc modo per se ipsum formaliter inclinare potentiam. Quod verò neque possit esse de genere qualitatis vitalis probatur , quia fic deberet elle actus quidam complacentiz, & appetitionis circa obiectú, quod medijs actibus respicitur ab habitu, vt vult Comptonus; sed hoc dici nequit primà, quia hic actus magis procederet à potentia, quam ab habitu, vel saltem æquè ab viroque; ergo male tribueretur habitui tanquam proprius effe-Aus inclinare potentiam; quemadmodum. quando actus amoris V. G. vel odij tum à potentia tum ab habitu procedit, male quis diceret eum effe effectum habitus, cuius beneficio voluntas reddatur amans, vel odio habens. Szcundò, quia vel hic actus procederet libere, vel necessario, non primum, quia in ordine ad actu liberum producendum datur inclinatio ipsum antecedens . Neque secundum , quia sequeretur quod habitus virtutum in Christo Domino carnisset hoc essectu inclinandi voluntatem eius ad actus studios , quod à nemine eoceditur. Probo sequelam : nam Christus Dominus habuit perfectissimam libertatem in ordine ad omnes. suos actus voluntatis, nullum enim exercere potuit indeliberate ratione inaduertentia, vel subreptionis » vel denique ignorantiæ; quia ex vna parte habuit sapientiam infinitam, & ex alia passiones eius omnimode imperijs votuntaeis obtemperabant ad nutum, ita ve neque poderint insurgere nisi iusiz. Vndè sit ve caruerie Christus Dominus actibus voluntatis, quos appellant Theologi primò primos, sed omnes quos elicuit eins voluntas fuerunt perfectissme liberi. si igitur habitus inclinarent uoluntatem per actus complacentiz indeliberatos, rectè colligitur uoluntatem Christi Domini non fuisse inclinatam inclinatione proveniente ab habitibus ad operandum.

Obijcies primò: si habitus in genere causa formalis potentiam inclinaret: sequeretur quod omnis forma inclinaret subiectum, in quo est, ad id, ad quod ipsa inclinat. sed hoc est aperte

falfum; nam calor inhærens aquæ non inclinat aquam ad calefaciendum. ergo &c. Respondeo distinguendo sequelam, Et siquidem illaforma est natura sua instituta ad persiciendum, & complendum subjectum in ordine ad id, ad quod ipsa inclinat, concedo: fin minus, nego sequelam maioris; & sic distincta minore, nego consequentiam. Ad probationem minoris dico disparitate m inter calorem, & habitum consistere in co, quod calor non est effentialiter ordinatus ad perficiendam nim effectinam aqua, & ad illam in operando adiuuandam ; vndè no est mirum si per informationem non communicat illi suum estectum formalem, qui est inclinare eam ad calefaciendum: Contra uerò habitus ex suis intrinsecis ordinatur ad perficiendam, & complendam potentiam in ordine ad actus, ad quos est inclinatio.

Obijcies secundó ex Comptono sell. 2. num. 3. se habitus in genere causa formalis voluntatem inclinaret: sequesetur quod semper illam inclinaret, cum semper informet. sed hoc est salsum; constat enim eum non inclinare, voluntatem nisi certis temporibus &c. ergo &c.

Respondet Arriaga nam. 59. quem sequitur Quiros despute cit. num. 5. negando sequelam: & ad eius probationem dicit, quod quamuis habitus semper informet voluntatem, non semper tamen inclinat illam ad amandum obiectú, nifi prasente cognitione obiedi; cum enim fit inclinatio ad amorem, qui pendet à cognitione, non potest actu inclinare, nifi cognitio tanquam conditio adsit. Sed contra est > quia cogaitio non est conditio ad hoc vt habitus informet potentiam . ergo neque est conditio ve illam in genere cause formalis inclinet Antecedens est certum. Probo consequentiam : habitum in genere causæ formalis inclinare potentiam, aliud nibil importat, quam,per suam entitatem eam informando, conferre illi virtutem facile, & delectabiliter suos actus exercendi. sed ad hoc non requirit cognitionem, tanquam conditionem; ergo & c. Quod fi requiris, fignum eft, eum in genere caufæ efficientis, & non formalis inclinere potentiam ; fiquidem cognitio obiecti non est necessaria, nisi ad excitandam voluntatemayt circa obiectum. fibi ab ea propositum,afficiatur.

Quare hac responsione posthabita, melius 34 respondendum puto concessa Sequela; negando minorem; hoc iplo enim, quod habitus in genere cause formalis potentiam inclinare valet, mihil aliud requirie ad eam actu inclinandam. præter informationem : & recle id quidem.; quemadmodum enim potentia, co quod fit virtus effectius suorum actuum, per se ipsam naturaliten inclinat ad illos: ita habitus augendo per informationem eius vim , etiam inclinationem eius augebit « Ad probationem minoris » in qua assumitus experientia constare habitum noninclinare voluntatem nifi certis temporibus: negarem affumptum, inclinatio enim per le formaliter ab habitu tributa voluntati non di finguitur ab ipfo habitu in ea existente; co quod importat appetitum innatum , & non eli Citum. Vermon

Verum tamen hunquam in se ipsa illam experimur; sed solum in effectu, quoties animaduertimus cos actus, quos prius difficulter, & ægrè exercebamus, ex assuetudine postea cum promptitudine, & delectatione producere; cum hoc tamen stat, quod qui habet aliquem habirum, quoties de eius obiecto debito modo cogitat, toties, regulanter loquendo, experitur in se inclinationem quandam, & propensionem... ad illud etiam antecedenter ad actum: eui quidé inclinationi fi resittat, difficultatem sentit, atque dolorem. Porrò hze inclinatio consistit in actu quodam indeliberato complacentiz , quem producit potentia ex recordatione delectationis, quam in exercendis suis actibus circa obiectum propolitum antecedenter experta elt, ad quem actum licet habitus non concurrat, quia nonhabet pro obiecto actus præteritos: tamen dici potest ab illo aliqua ratione pendere, in quantum est magis, vel minus vehemens inclinatio pro maiori vel minori intensione habitus inpotentia, à qua totaliter pendet, existentis, Cuius rei ratio illa est, quia intensior habitus per actus producitur intensores, quorum recordatio plus moueat voluntatem ad complacentiam necesse est, quia maiorem delectationem illi attulerunt. Contra verò habitus remissior &c. Quod si contendas illam inclinationem tendere ad ipsum obiectum, non ideò crit ab habitu, ve modo dicam.

Inflabis ex Arriaga num. 59. & 60. impulfus in manu productus, est qualitas natura sua
manum inclinans ad motum, & licèt actu ilsu
non producat, actu tamen manum inclinat. sed
hoc non facit, nisi in genere cause formalis.
ergo licèt habitus inclinet potentiam in genere
cause formalis tantum, sentiri poterit à potentia eius inclinatio quandiù, habetur cognitio obiecti, & per consequens non est necesse recurrere ad actum complacentiæ dictum.

Respondeo negando minorem impulsus enim ille non sentitur in manu, nifi ex eo quod, producat simul cum potentia sensationem sui inipsa manu. quare non in genere causæ formalis, sed in genere efficientis manum inclinat ad motum. Ex hoc autem non rectè deduci complacentiam illam vitalem à voluntate simul, & ab habitu efficienter procedere suadetur ex eo, quia impulsus ille, suè immediate per se ipsu, fiue per species à se in manu causatas, eft sensibilis. Vudè non est, cur ad actum illum sensationis vaà cum potentia sensitiua non concurrat: at verò habitus non habet pro motino, vti dicebam, delectationem, quam in præteritis actibus experta est voluntas, & sic non potest ad actum, cuius motiuum est huiusmodi delectatio, efficienter concurrere. Quod si hoc non probas, & velis experientia constate inclinationem illam immediate tendere in obiectum : dic habitu ad eos tantum actus posse efficienter coeurrere, qui sunt smiles illis à quibus produ-Etus eft; sed actus, à quibus productus est habicus in voluntate, fuerunt liberi, vt supponimus. ergo nequit concurrere habitus ad illam com-Placentiam, quam dicimus esse in nobis neces-Tariam. Idem proportionaliter dicendum de

alijs actibus complacentiæ appetitus sensitiui, & similium: nimirum habitus dictarum potentiarum non concurrere ad actum nullam in se habentem indisferentiam, quia aliàs frustraretur suo sine, ad quem est essentializer ordinatus; sed illa complacentia, vipotè omnino necessaria, nullam in se indisferentiam habet. ergo &c.

SECTIO QVINTA.

An . & quo modo babicus iu genere causa efficieniis coeurrat ad adum.

PRima: Conclusio: Habitus esfectiué concurrit ad actum, ad quem potentiam in genere cause formalis inclinat. Est communis contra Aureolum, Durandum, & alios apud Suarez sect. 5. num. tercio, qui negant habitum essicere propriè, & per se actum, sed solum remotè in genere causa formalis disponendo.

Probatur: quia experientia constat, habitu coferre potentiæ vt facile, & sinè multo labore, ac defatigatione efficiat actum, ad quem inclinat; fed hoc non præstaret, nisi in genere esticientis ad illum concurreret; ergo &c. Probo minorem, quia tribus modis potest intelligi, quod aliqua qualitas inhærens potentiæ vitali, illam adiquet ad operandum facilius: Primò auferendo ab ea impedimentum: Secundò eam in genere cause materialis disponendo: Tertio, denique augendo virtutem illius actiuam, & fimul cum ez operando. Sed non potest dici, quod habitus adiuuet potentiam, cui inhæret primo modo, quia sepè nullum ad est positiuum imedimentum in potentia, quod per habitum. anserri debeat ; quamuis enim error V.G. actu scietiz impediat, potest tamen intellectus nullo errore depravatus, habitum scientificum acquirendo, experiri facilitatem ad eius acus eliciendos . Neque potest dici , quod eam adiauet secundo modo, quia potentia capax habitus non habet difficultatem ad recipiendum actuma vti supra dicebamus, sed ad illum producendus & ex suppositione, quod illum produxit, 🕒 ipla est apta, & idonea ipsum fine vlla dispostione recipere; ergo dicendum est, quod camadiquet tertio modo; hoc est virtutem eius actiuam augendo, & fimul cum illa operando.

Verum hoc videtur certum, illud potius est in controuersia: quid efficiat habitus in actual Quidam enim dicunt efficere in eo quendam modum, non verò eius substantiam; quem quidem modum aliqui volunt in maiori actus intensione consistere; Alij verò in facilitate illa qua actus à sua potentia procedit. Contra verò Caietanus, Capreolus, Suarez, Asiaga, Comptonus, & alij communiter putant habitum cocurrere cum potentia ad ipsam substantia actus; producendam.

Cum quibus est nostra Conclusio: Habitus si- sa mul cum potentia ad actum ipsum sumprum secundum substantiam suam efficienter con- currit.

Probatur primò: quia nisi ad eius substantia eoncurreret, nihil esset, quod in illo essicienter, causaret; pam intensio non distinguitur ab eius.

Digitized by Google

55

-0

substantia, supponiente enim cam non fieri per maiotem radicacionem, sed per addicionem gradus ad gradum, qui omnes fint esuscientias. Sacilitas verò non est denominatio quadam intrinseca actai, sed extrinseca, se cenensex parte operantis, se significat in coesse exparte operantis, se significat in coesse extratum virturis, ve expedité, se fine disficultate actum sum ponat à parte rei . idem, dicendum de desectatione, qua exercetur; crescie enim ex diuerstate dispositionis operantis, ve pater in similibus, quare si habitus substantiam actus non causaret, nihil esset, quod in co valeret efficere.

Probatur keundögula nist substancia actus penderet ab habitu : tantum conatum ad illam producendam adhiberet potentia, quamdo caret habitu, ae quando eo pradita eff. fed hor el contra experientiam; videmus enim. quà intenfiot ch habitus in porentia : mino-rem constant, & attentionem eam in producendia actibus ad quos inclinas habitus, adhibere . ergo &c. Maior , que fola probarione uget, suadeeur, quia tam defaciga tur terens. totum pondus ve decem,quando affociatur alteri ferenci aliud pondus. V. G. vi vnum: ac fi non affociacecur illi. ergo fi habitus nonconcurreret adiunando porentiam ad fubfiantiam allus, led folum operando in ea modum-sancum conacum adhiberet potentiand producendum adum, quando caret babitu , ac quando illo pezdica est. Confirmatur quia modus qui dicieur caulars abhabien; recipieur in actu-ergo ium lupponie illum á posentia productum - ergo habicus nullo modo in cius productione iplam potentiam facilitaret.

Obijcies primòtaibil facilina produci potele quam quod producitur in inftanti; fed fub-ftantia actus producitur in inflanti tefte Ariflotele 10. Ethicorum cap.4.crgo ha bitus non... facilitas potentiam concurrendo ad fubftantiam actus. Respondeo negando maiorem. quemadmodumenim aliquidin eadem remporis mensura pocelt facilius, & difficilius produci (tradio enim lapidis V. G. cum radento celeritates & in codem rempore per idem fpatium facilius fit a duplici trahente, quam ab vno tantum) ica & adus: fecundum fubitareiam luam confideratos jaquamuistin inflanti producacuri, facilius producitura potentia : vua cum habitui concurrentes quam ab. illa... cantum. Ratio huits eft quia maior, vel minor facilitas non confiftic in maiore, vel minore. celeritate , fed in mainre, vel minore difficuleace e & applicatione potentia requisita ad operandumes acriminal 18 , 2000

Instabis velocitas est quidam modus intrinsecus morui s'ergo & facilitas est quidam modus intrinsecus actui s'ergo recte saluari potest hunc modum essicientes causari ab habitu s & non substantiam actus.

Respondeo: transeau antecedens, de quo pocen esse dubium, nego consequentiam disparitases quia ille motus dicitur velox respectu alterius qui minori tempore tantunde R. P. Ios. Polizzi Philosoph. tom. 3.

spacij pettransit; vade velocitas, partium motus veiuti confipacionem, & condensationem importaticarditas vetò veluti dilatationem, & rarefactionem iliarum; quare non est mirum si modum aliquem introsecum motus superaddant : at veno facilitas rei in instanti producte non est assignabile quid illi intrinsecè afferat : tota igitur se tenebit ex parte producentis; quemadmodum siculitas, quam in causando motum velocem, habet motor; licet ipsa velocitas sic effectus ilius se tenens ex parte motus

Obsicies secondoti habitus efficeret actumfecundum substantiam, sequeretus quod effet
vera potentia respectu illius; sed hoe est falsu
nam potentia actus vitalis debet esse vitalis,
habitus anté est qualitas demortua, ergo &c.

Respondeo negando sequelam ; ratio negationis est quia nomine potentiz actus vitalis venit prima facultas ad vitaliter operandum ; at vero habitus essentialiter supponit primam facultatem aquam persiciat & cui in operando subordinetur; & hine set ve potentia possite solo elicia eum habitu ; contra verò habitus nequeat se solo illum producere.

Obijcies tertiò: vel porentia haber sussicientem virtueemad substantiam actus producendam, vel non; si primum, ergo supersuè ponitur ad cam concurrere habitus: si secundu, ergo habitus es simpliciter ad cius productionem necessarius; vrumque est absurdum, ergo sec. Respondeo concesta maiore, eligendo primum membrum, st ad probationem cius in contratium nego inde sequi supersuitatema habitus; cum cuimpraster potentia ve facilius, se promptius opesetur, haber optimum, sinemanturu cuius cius essentia instituta se anatura, se non sie frustraccia.

Desjoire quarto: si habitus, ad subfranciami actus concurrit van cum potentia, vel concurrit van cum potentia, vel concurrit ve causa estalis, vel ve parcialis; non primum, qua abac natutaliter repugnat, neque secundum, quia van causa partialis non, est subordinata alteri partialis, vi patet ex duodue ignibus ad combutuadam candema subiroram apolicatis.

Respondes concess maiore, negando minotem quo ad secundam partem; & ad probationem in contrarium dires rationem causa
partialis non importare essentialiser exclusionom subordinationis voius absaltera, sed solum vi ita insuat cum altera indinistibiliter in
esse sum, at a neutra totaliter procedat essesum auram hoc habitantes sublata, quantum
est ex absilius insurus corrumpatur essessius cum auram hoc habitantes si essentiam arrepti
dicimus potentiam, & habitum esse esu sas;
cum auram hoc habitantes si essentiam arrepti
dicimus potentiam, & habitum esse esu sas;
Chijeies quiotò habitus producumurat an
Ribus secundum sobstantiam acceptis.

Ribus. secundum foldsantiam seceptis. Sergunon possent producere illos quantum ad subfrantiam Consequencia probatut quis in carasempuinocia non parest este seciptocatio in auscanse quinoca suppor est perifestior sua esse-

Z ***

Digitized by Google

74

-,

66

67

dur figitus effectus postes causam suam indepecie producere elles persectior, & impersectior ilta, quod repugnat. Respondes concesso ansecedente, negando consequentiam inaticurus probationem diso a quod licarin causa arquiuscis totalibus reciprocatio esse non postiti potest tamen in partialibus, & hoc quiame cansa aquiusca totalia, & non partialis maiore persectionem exigit, quam habeat essesus. Ia verò in casu nostro cum habitus vas cum portentia concurrat ad actium, se habet ve causa partialis illius; vude potestab eo in persectione superialis illius; vude potesta en superialis illius; vude potestab eo in persectione superialis illius; vude potesta en superialis illius potesta en superialis illius; vude potesta e

Obijcies sextenti habitus in substantiam actus insueret : sequereur quod potentia quando estet habituara, posser actum intensiore sacre , quam quando careret habitu; sed hoc est absurdum . ergo &c. Sequela probatur, quia potentia esser adiuta ab habitu eirea inseriores gradus. ergo non occupares cotam suama virentemaqua ad illos producendos nucessaria esserjoure recté posser eam, qua remaner, ven lutrexpedita, ad producendos superiores gradus postea applicare. Minor verò emaditur, quia sic habitus, daros pocentia in ordine ad illum gradum insensorem simpliciter posser, sensore potenta actum in ea insensore producere, nis informasa habbens.

Respondeo, concessamaiore, negatido mis norem; ad cucus probationem, nego sequola mag tuncionim habitus: daset porensia: simplicites poste, quando communicarer illi virtusem ad illum actum absolute ponendum à parte rais hoc autem non-labeturin-casu nostro equipm solum prasta verpotantia virturem; quan habet ex se se debeba e occuparo ad gradus res missos producendos, occupar ad intensionem à hoc autem non-portium ad simplicites passes, sedad metius.

r Porto huic gespansoui: quanquam mideatus effe contratius. Smartiz: fest sociemme pa. idumien brotello brapit a papitas mon comfesse botenmis, in quibus in lunt with ad: efficiended actus incretiores a quaes pen les podienes iple poden-la tia: potius tamen illi fauet; nam hormenat femper addendo particulam restrictmam dinimirum (per la loquendo) quod verisimuma eftinam habitus non: lunt ilo le proprie faculsaces operandicy fed folum affectiones quadam Histum, & litanequouns por la augere vima necessario requistram adostrocum in censuremi vaile concludirments to a non no flance also gandum nemiciffa shabisum sinditechè junaresà ve potentia adimento con giuda infetioren gelo dus, officaciate luam ad sintea fius operan dum dictation poter and which managements b

Verum entem ed franken illum inchennen ed tum inchen entem in inchen entem in de franken et in in inchen entem in in inchen entem in in inchen entem e

potentia mis in remissioribus eius gaadibus junetur ab habitu. Et quidem Suaren mum. 7: negatiue responder: , tum quiabhabitus ponhabet proportionem cum ilio gradu intensiosis : tum etiam quia cantum potest concurrere ad actus similes illisià quibus productus fuin Sed melius respondendum vidocur oum Arriaga num. 65. affirmatiue, non quadem propter raciones quas ibi adducit: quès foiliret illum gradum potentia non habituata efficere poteth. & quia omnes gradus: sunt homogenei; mentra enim habet vim in calu noftio, tem quia nos supponimus potentiam non nisi adiucam ab.h. bitu circa inferiores gradus posse superiorem ilium caulate i tum etiam quia in noftra fententiagradus habent'heterogeneitatem ordinis . Ratio igitur que me mouet eft, quia caula parcialis quantumuis imperfectior effectus ex confortio alcerius partialis illo perfectiozisselenatur ad influendum in illum effectum; vode fit vilumen vi octo V.G. fecundum omnes sui gradus concurrat ad producendum lumen ve fexzliode finguli gradus fecundum feconsiderati sint-dicto effectu imperfectiores; Per quod pacet responso ad rationes à Suarez adduchas; Ad prioram enim dicendumiqued liest habitus in gradu comillo feenndum le fipeclasus non habeat proportionem cum aclaims rentiore fe: haben tamen consumdus cum por rentia expedita ad influendumlin talem actum. Ad posteriorem terà sio ad similitudinem apcellariam: inter actus caulantes, habitum, , & causatos ab habitit sufficere similimdinem in specie ex parte ebicchi desumptam , hoc .ipfe quod habezent vittus in potentia ad intentioros actus caufandos... ·i. `;

1 (1) M. intedoctor of the control o

De concur fa utilumer in babicons.

ela raciación fel como perando maiorercala Tai mus fection è pracedenti ali de quomainclines midendulin nanc quem rendus film lesde la muray en encorre subsempli de oncodquisacionesgeneracusiGiecaquodocebeczpos rest est apinious Primatel Burid in existences etis. actusmilizi aprila upp godu Chinizion 3 Cheffelt ler arem babetin dicemble aften Durandi doccutio a Cousselle folum desposiziones ad hebitum ; sum mericaufaroisfindino di fola piocenti, iguanni perficied ortionen deminated Superior wiff 1 441 met the felt summer it in Court midelibet effe 22 ulm राम क्षा तर्म होता होता है करा है करा है जाता जा है जा है करा inter Theologos, & Philosophos can pribus Loffab a velocitae eft quidam modus intala - ं की oftia apaciulio 4 और un ofti के के उन्हरूप स्थापन

deighost volunibanesi use a segui orthinatusidasi du site dais seculi vandhanesi sinninii shidunii shidunii shidunii shidulii anni santinii shidulii santinii anni di seculii shidunii shidunii shidulii shidulii

licet fit contra Platonem existimantem habitus presertim intellicus datos hobiselle à natura : tamen eft certa, apud omnes: vipo:è ex perientia ipfa comprobata, que docer no., nifi ex frequentatione actuum faciles, & prop tos non reddi ad fimiles producendos. Minor verò quo ad priorem partem contra Buridanti probatur primo quia alioquiti habitus elle rer minus intrinfecus actuu, per quos acquiritur, sicuti calor est terminus intrinsecus cale factiomis,& fic neq.per absoluta Dei potentia posset effe aut intelligi actus fine habitu, sieuti nequit calefactio fine catore, quod est aperre falsuergo &c. Secundo à pari quia aliz operationes vitales, ve visio, andieto &c. non sunt merè actiones prædicamentales quibus acquiratur aliqua qualitas demortua, cuiulmodi en habizus. Ergo neque intellectiones, & volitiones funt husufmodi;& quidem multo minus,quiahac fune operationes vitales excelléctores alijs

aliarum potentiarum. Contra verò Duradum eadem minor quò ad posteriorem partem probatur ! Quia tribus modis intelligi possunt actus este meræ disposi tiones necessaria ad habitum à potentia producendum . Primo propter vnionem illius cum ipsa potentia; & hoc non, quia huiusmodi disposicio non solum est necessaria ve forma ingroducatur in fubiecto, fed etiam vt in eo conferuerurivt confrat ex fimilibus dispositionibus; calor enim, & ficcitas V G que funt huius generis dispositiones ad formam ignis in materia introducendam, faltem in gradu remissore funt necessaria quandiù forma ignis est vnita subieco atqui tranfactis actibus in potetla remanet habitus.ergo &c. Secudò quatenus funt remoué. tes impedimetu; & hoc neg;quia etia fi nullum adfir impedimeru, habitus contratij in potentia, adhuc actus funt necessarij ad cansandum habitum . Vel denique quarenus funt dererminati vi potentia indifferentis ad producendum pozius hunt habitum, quam alium. Sed neque hoc diei poteft: tum quia frustra ponitur tanta virtus in potentia, cum conformius, fit finitați rezum ereatarum afferere eam effe difperfam in. actibus ipfis, qui pro diuersitate, quam habent inter seidiner fam habeant virtutem in ordine ad proprios habitus producendos; tum etiam. quia in omnibus effectibus non liberis disposieio determinans caufam naturalem indifferentem, femper aut requiritur ad vnionem formæ cum materiajaut ad remouendam difpolitione repugnantem, vt inductione conflat. at qui neuerum habetur in eafu nostro. ergo actus neque possunt effe dispositiones necessariæ ad habitus hoc tertio modo . relinquitur igitur quod fint necessarij ve caufæ efficientes illorum .

Obijcies primo fundamentum Buridani; actio non efficit aliquid media alia actione, fed ipfa eft effectio illius , quod fir ; alioquin daretur actio ad actionem , & mortus ad motum , quod eft contra Arift. Sed actus vitales, de quibus loquimur, funt actiones potentiarum. Ergo ipli funt effectiones , & productiones habituum . Respondeo adhoc, R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom: 3.

fæpe dictum elle , actionem elle duplicem Pradicamentalem', & Grammaticalem; loquendo de priore, veritatem habere maiorem, & de ea intelligendum esse Aristotelem, quando dixit ad actionem non dari actionem; at loquendo de posteriore falsam este; & ratio est, quia actio grammaticalis licet vocetur actio, verè tamen est in pradicamento qualieatis, cui non repugnat de genere sito haber effectum thedia actione prædicamentali a sè dependentem; quoniam verò operatio vitalis est huiusmodi, ideo nequit esse essectio sui habitus, sed vera Causa illius.

Instabis ex Aristotele 9.meraphiter.21.habeenr:per actionem immanentem nihil fieri, sed. operatio vitalis licet sic actio grammaticalis eft immanens, vt incellectio, volicio &c. Ergo non potest esse causa productina habitus. Respondeo Philosophum loqui de action itemanente, qua tali; quafi vero ipsa per sè, & necessario debeat esse productiva alicuius rei, quod verifimum est, vt pater ex visione,auditione &c. Que nihil de genere physico allignari potettiquod producant. Caterum iple non negat posse dari aliquas actiones immanentes, qua ratione sua speciei sint factium habitus, quoties potentia à qua producuntur, est capax illius. Quod si hæc explicatio non placet, die: Aristotelem ibi negare actionibus immanentibus productionem effe-Eus ad extra in alieno subiecto,non autem ad intra in codem subjectionin quo ipsa sunt .

Obifcies secundo ex Durando: Aristoteles ?. Physic. capit. 3. docet ad habitum non posse esse per se motum, seu mutationem. Sed fi actus efficeret habitum, hoc effet fallum; quia per motum, aut mutationem illius efficeret .. ergo &c' Respondeo; sine dicatur habitus' produci'ab actu, fine à potentia per actum. disposita aque vrgere locum Aristotelis. Sed? quidquid fit de hoc; dico Philosophum ibi non negare ad productionem habitus elle per se actionem, sed alterationem, que proprie senfibilem, ac successinam mutationem importat ; quod verislimum eft , & non contre nos. Quod filoco citato pro ratione assignat, quod habitus fit ad aliquid; vel non loquitur in propria sententia, vt vult Scotus; vel agir de habitu prout relationem importat.

Obijcies Tertio: habitus est perfectior actu; Ergo non potett fieri ab illo Confequentia. patet; quia effectus nequit effe perfectior suacaufa. Antecedens verd probatur quia habirus en causa aquinoca actus. Respondeo nonnullos hac ratione convictos docuille actuité non se solo, sed vna cum potentia influer efficienter in habitum . Constat enim ex dictis caufam parrialem posse esse imperfectiorem effectu . In hac autem fententia ftat actum effe causam partialem habitus; totalem varo conflactum ex actu, & potentia, quod constat esse perfectius ipso actu. Probabilius tamen dicendu videtur oppositum; nimirum habitum pendere immediate ab actu tanquam à causa adæquata; & ad rationé in contrarium neganda est maior:

S 5 5 2

habitum videlicet esse persectiorem actu; & ad eius probationem asterenda est distinctio de eausa totali, & partiali, ac dicendum habitum esse causam partiasem actus, & ideo non necessario persectiorem illo. Cur autem hoc dicamus de habitu respectu actus, non autem de actu respectu habitus, ratio est in promptu, quia nimirum, habitus est primò, & per sè ordinatus ad adiuuandam potentiam, vt sine multo conatu eliciat actus suos, at verò actus non est ad hoc essentialiter ordinatus, vt de sè patet.

Obijcies quartò:si actus efficit habitum, vel sufficit vnus actus ad illum efficiendum, vel non, sed necessario requiruntur multi: neutrum dici potest. ergo &c. Probo minorem. non vnus, quia qui semel vnum actum exercuit temperantiz, non existimatur habere habitum temperantiz, & rectè; vt enim docet Philosophus sib. seando, & bie cap. 1. habitus non nisi ex frequentatis actibus acquiritur. Neque potest die i quod ad illum producendum requirantur multi, quia quando vnus illorum existit, exteri non existint; quare si plures essent necessarij ad existentiam habitus, nunquam habitus haberetur.

Respondeo non repugnare naturaliter vnű altum sufficere ad productionem habitus, si nimirum ille actus sit valde intensus; cum enim. zquiualeat pluribus remissis, imo sit potentior illis; si illi possunt habitum producere, non... est, cur iste non possit. Quoniam verò regulariter potentia difficultate, & nouitate deterritue primum actum, siuè ad virtutem, sine ad vitium pertinentem remisse producit;ideo dico regulariter loquendo ad productionem habitus requiri plures actus, & in hoc sensu loquimur. communiter , & loquutus est Philosophus loco . citato. Ad rationem autem in contrarium reeolendum est, quod Disputationis initio diximns: nomine scilicet habitus non venire qualitatem ordinatam ex suis intrinsecis ad faeilitandam potentiam secundum suam essentiam consideratam, sed sumptam in gradu intenfo, & excellenti, quæ fi fit remiffa, & languida.non habitus, sed dispositio appelletur. Hoe posito dico: quod licet verum sit, quod quando potentia elicit vnum actum circa aliquod obie. Aum, non eliciat alios similes circa idem obiechum, quia frustratorie operaretur : at ve dicii actus producant habitum, sufficit vt separatim. existant, quià sic quiliber ex eis relinquet in... potentia partem intensiuam qualitatis ad sibi similes facilitantis. Unde post pluralitatem. actuum successiue existentium qualitas illaeuadet intensa . & sic nomen habitus conse-. quetur. Tunc igitur ratio assignata concluderet, nihil scilicet conducere ad eius existetiam multiplicitatem illam successiuam actuu, casu quò habitum in sua entitare indivisibilem esse diceremus.

SECTIO SEPTIMA.

Intenditurne habitus folums per aclus intensiores se.

Vemadmodum in przeedenti sectione loquendo de concursu actus in habitum, non diftinximus rigide inter habitum, & di-, spositionem, sed absolute loquti sumus de illa.... qualitate,ex quò incipit fieri, donec ad fuam. perfectionem deueniat : ita etiam in præsenti dum quærimus per quosnam actus intendatur habitus: supponimus autem habitum quidem, sicuti producitur per aclus, ita & intendi. contra Salas 1.2.11a . 10. disput. 4. sett. 1. probabilius existimantem habitus cognoscitiuos no suscipere intensionem; eo quod putat intellectum non apprehendere,nec iudicare magis, auc minus intense, sed magis aut minus attente, vel clarè obiectum, circa quod versatur. Verū hic auctor falso nititur fundamento; negamus enim id ita esse: quod probamus, tum experiétia, que æquè militat pro habitibus cognoscitiuis, ac volitiuis : tum à priori, quia ficuti potentia intellectiva non folum potest susciperefacilitatem circa sua obiecta, sed maiorem, vel ; minorem: ita & habitus eius intensionem ac remissionem habere iuxea mensuram suorum. actuum · Dico (suorum) quia constat nonper quoscumque actus intendi habitum; actus enim temperantiz V.G.non funt apti ad intendendum habitum Iustitiz, neque cuiuscumque alterius virtutis, vel vitij, sed solius temperan-. tia,& sic de reliquis. Verum quanta intensionis esse debeant huiusmodi actus, ve proprium habitum intendere valeat, hoc est quod in presentia controuertimus; Et prima quidem sententia docet habitum posse intendi non solum. per actus intensiores se, sed etiam per zque. intensos, imo etiam per minus intensos, quam ipse sit. V G.si est intensus ve quatuor, poste peruenire ad intentionem vt quinque per repetitos actus intenfos yt quatuor , vel etiam yt., tria, & ve duo. lea Scotus in 1. diff. 17.44. 3.8. alij.

Secunda vero sententia, que est D.T. 1. 2.qu. 52.ars. 3. cum omnibus suis asseclis, docet habi-tum non intendi niss per actus intensiores se.

Tertia denique est Suarij distinguentis de, grintensione habitus. Et si quidem habitus intenfior debeat facilitare ad actus intensiores ijs, à
quibus productus est, affirmat habitum nonintendi nisi per actus intensiores: sin autem,
habitus intensior, debeat facilitare ad actus,
aque, vel minus intensos ijs, à quibus genitus;
est, docer habitum posse intessi et am per actus,
aque, vel minus intensos Prodecessione sit.

Prima Coclusio Habitus intenditur per actus 85 intensiores se Est communis.

Probager autem; quia actus intensior habet, 85 omnia requisita ad intendendum habitum mir nus intensium, ergo non est cur non intendat, illum. Antecodens suadetur ex co, quia ex parte sui sicuti habet virtutem producendi habitum, ita 85 intendendi illum, ex supposition

Digitized by Google

daoq

auod fit intensus; & exalie haber proportion nem maioris inæqualicatie respectu illius; supponitur enim effe intenfor illo. Ergo cum fie intime præsens subiedo, dicte intensionis capaci, habebit omnia requisita ad intendendum habitum .

Ad hoc argumentum responderi potest, negando antecedens, & dicendo , quod cum actus fit causa heterogenea habitus, non est necession vs eius vis actina tata lit, quanta est eius inten-Lo; quid enim prohibet quin dicamus actumus intentum vt duo non polic producere nisi habitum intenfam ve vnum; & adum intenfum ve eria non nili habitú intensú ve vnú cú dimidio ? & lig deinceps sed hoc posito sequitur habitum 26 intédi per actus intenfiores; quia admisso habitu intenso ve voum, non peteft actus intensus ve duo illum intendere, quamuis sit intensior illo, Ergo iam habitus non intenditur per actus intenfores se quod est contra Conclusionem.

Sed contra hanc responsionem facit, quia

35

:

ex hypotefi pofita, que nullam continet abfurditatem, nihil sequitur contra no fram Conelufionem . Siquidem ad eins veritatem non requiritur,vt habitus per omnes actus intensiores se intedi poffit, fed fufficit fi intendatur per aliquos, contra quos suppositio illa non militat; & defacto huiusmodi habitus intensus vt vnum, licet non poffet in cafu pofito intendi per adu intenfum vt duo : poffet tamen per actum inrenfum vttria, vt quatuor &c. & fic remanet verum quod habitus , per aliquos faltem aclus intenfiores se intendi valeat. Caterum quamuis veristimum fit nil certi quantum ad hoc . posse à nobis determinari; cum aque possibile fie, quod virens effectiva habitus in actu crefcat arithmetice fecundum intensionem illius ; & quod hon , fed geometrice tantum , ficuti poficus eft cafus; nihilominus tamen, vt przfens quaftio locum habeat supponendum eft ea erescere arithmetice, hoc eft quod tanta fit vireus in actu in ordine ad intendendum habitum, quanta eft intenfio ipfius;vt fi actus eft intenfus ve quatuor habeat virtutem intendendi habitu vt quatuer ; fin autem vt fex , virtutem intendendi illum vt fex; & fie deinceps . Nifi enim hoe Supponamus, poteritetiam quis Supponere: in actu inten fo vt duò dari virtutem produclinam habitus intenfi vt quatuor ; quia fieuti non implicat virtus operatina aquiuoce in qualitate aliqua minor intensione graduali entitatina ipfius qualitatis : ita neque implicat maior . Quare inepte quæremus num inrendatur habitus folum per actus intensiores se, nifi supponamus virtutem in actibus intendendi habitum crescere adamustim fecundum intenfionem illorum; efto quod in entitate fua Ent nobiliores ipfo habitu . Scio Auerfam in. fuzphilosophia q.40./ell.6. docere qued non... posit vna qualitas producere aliam supra fuam intenfionem, non folum vniuoca actione, de quo non eft dubium, fed etiam zquiuoca; Alioquin, inquit actus in certa intefione fumptus deberet poffe habitum in infinitum augere; eo quod hoc ipfo quod non fifteret in termino fux intentionis , nullus effet affignabilis termi-

que in quo sistere deberet; Verum hæc ratio eneruis ett. & flacida; quæ enim implicantia... in eo est, quod natura dederit qualitati aliqui intense ve vnumavim producendi qualitatem aliam ignobiliorem se intensam vt duo? in... hoc enim casu quampis nos nesciremus terminumin quo dicta vis sisterer, tamen in rei ve-. ritate daretur, vnde non posset argui processus in infinitum in virtute nist ex suppositiones. quod qualicas eam habens intendi in infinitum. pollet, in quo nulla est vmbra repugnantia. Verum quidquid fit de hoc iam convenimus cu Auerla vim effectiuam habitus in actu effe defacto zqualem illius intensioni entitatiue. Quo

Secunda Conclusio: Actus, qui non est intenfor habitu, non potosh jutendere illum, sine sit remissior co, five æque intensus. Hanc dicit Suaren loco suato numer. 7. esse sententiam D. Thoma, cum quo omnes Thomista consensiunt. Contra Scotum pro prima fententia relatum-

Probatur autem : quia ad actionem requiritur necessariò inter agens, & paffum proportio maioris inaqualitatis. Atqui hae proportio non habetur inter actum, & habitum,nasi actus sit magis incensus, ac est habitus. Ergo actus qui non est intensior habitumon potest intendere ipsum habitum-Maior continet axioma ab omnibus approbatum; & recte; difcurredo enimper fingula agentia tum aquiuoca, tum vniuoca, nisi vireus actiua praualeat, non sequienr effectus, ve patet in agente calido V. G. quod fi non sit intensum ad minus vt sex non potest in passo ve quinque sextum gradum caloris producere. Minor verè est euidens; ex suppositione enim quod virtus effectius in actu tanta fit. quanta el eius gradualis intenfio, fi actus estvel zque, vel minus incensus habitu, non haber cum illo proportionem maioris æqualitatis,

Tertia Conclusio-Suarij fententia distingué-: 38 eis inter habitus, quorum alter concipiatur fieri intensior in ordine ad efficiendos actus intensioras ijs, à quibus productus eft; alter vere intensior in ordine ad efficiendos actus aque vel. minus intensos ijs, à quibus productus est; & in priori sensu existimantis non posse habitum intendi per actus, qui non fint intensiores: pofse verò in posteriori. Hæc,inquam, Suarij sententia non est admittenda.

Probaturquia tradita distinctio supponit da. 89 ri posse duplicem intensionem in habitu ve sic: vnam in ordine ad efficiendos actus intenfiores inso habitusper ordinem ad quos negat poste. insendi per actus aquo vel minus intenfos ijssà quibus productus est., Alteram in ordine adefficiendos actus æque vel minus intenfos, per ordinem ad quos concedie illum posse intendi peractus aquè vel minus intenfos ijs, à quibus productus est. Sed hocest aperce fullum quoties enim habitus aliquis inteditur, semper in ordine ad efficiendos actus incensiores jus à quibus productos eft, primo, & per se intendieur; Ergo &c. Preterea si controuersa inter Scotistas, & Thomiftas elletsuum habitus possit intendi ab acti-bus zqua rel minus intensis quam fint alij actus à quiber productus elli fortalle faret diffinctio

Digitized by GOOGLE

tradita, sed controucifia non est hæc : sed nami habitus possit intendi ab actibus aque vel minus intensis, quam sit ipse habitus, yt patet ex fententia Thomistarum Scotistis contrariam, quam refert iplemet Snarez felt 10. cu. num.7. dicens Thomikas velle aftum, qui non eft intensior habitu, non intendere illum, sine sit remissiór fiue zque intensus. Tum fic fiue habitus fiat intensior in ordine ad actus intensiores ijs, à quibus productus est, fiuè fize intensior in ordine ad actus zque, vel-minus intensos jis,à. quibus productus est, dummodo fiat intensior per actus æque, vel minus intensos, quam ipse sir quando est in termino à quo huius maioris intensionis, victoria stat pro Scotistis : contra... verð pro Thomistisjergo frustra ponitur tradiea diftinctio habitus. Confirmatur, nam etiam fi ponamus actus non dare habitui quem producunt totam, intensionem quam habet in se; actus consequêtes etiam fi fint , zque intensi ac priores,si habitum intendent sunt illo intensiores; ergo numquam habitus intenditur per actos zque vel minus intensos, quam ipse sit. Sed quæstio hoc mode instituieur; ergo &c.

lam contra secundam Conclusionem vnum videtur posse obijei. Si actus æque, vel minus intensus, quam sit habitus, non intenderet habitum: sequeretur quod post elicitum actum. certæintensionis V.G. vt quinque, omnes Mif zctus sequences, si non essent intensiores illo, ni-! hil conferrent ad intensionem habitus augenda; Sed hoc est cotra experientia, vsu enim animaduertimus, quod per actus oninò aquales, imo remilliores, reddimur promptiores ad fimiles actus exercendos ergo & Sequela maioris probatur, quia primus actus iam dedit habitui totam intensionem, quam habebatin se, nimiram ve quinque; ergo & sequentes actus intensipariter ve quinque, vel ve quaevor non darent habitufintensionem vt fex V.G. mihil conferrent ad eius intensionem augendam.

Respondet Suarez.loco est. num. 11. negando sequelam; & ad eius probationeus dicendo, noneffe necesse ve primus actus intensus ve quinque det habitui intenfionem fibi æqualem ; poterie igitur relinquere locum con loquentibus actibus zque intensis, ve aliquid in eo producant, donee reddant illum intenfum ve quinque . Quod fi inftes : actus sequentes effe zquales in virtute primo: ergo il primus non potuic efficere in... habitu intensionem ve quinque, neque' fequen+: tes poterunt . Respondet y negando consequent. tian : disparitatem diciveffe, quia non sunt czeera paria ex parte lubielli relpelle extres morum comparationis; ed quod primus actus: agit in fubioctum nullo modo disposicim , &? ides non est mirum, fi aup producet in & toeff" id efrod potelt : Contra vero aftus: fequences ? producunt cointraguis finantiunt fibieffinii ig q difpolitum per habisum remiffum : mildet mins

Quod fi subindes: Potentiam passinadis; quodes est de sé capax totius estécuts; toties aon indigere positiun dispositione; sed la installa este fie fie careat contravio; subjectum antém de la casu positius intensi ve quinque, es supposi habitus contravis la intensi ve quinque, es supposi habitus contravis la intensi ve

privationem, ergo & Respondet negando minorem. Dicit enim indisserentiam potentia, &
inclinationem, quam stabet ad alios actus, vel.
obiecta, satis resistere ve non possit primus actus
statim à principio essere in ca habitum intésum ve quinque, Ad eum planè modum, quò
lapis est capax impetus ve seratur sursum, vel
ad dexteram, vel sinistram; tamen quia per inteclinationem ad centrum resisticideo agens non
imprimit in eo impetum quantum potest, sed
quantum pravualet.

Verum contra hane responsionem sacit primo incipiendo ab exemplo lapidis: tum quia non datur iste impetus, qui per modum virtutis impresse sur lum lapidem moueat, vti suo beo probauimus; tum etiam quia eo admisso, non stabetur par ratio in casu nostro; nam potentiaita est indisserens ad plures actins, vraquè incinet ad omnes; Lapis vero non est indisserens ad plures motus; sed inclinat per granitatem ad folum motum deorsum. Vnde non est mirmis per hane inclinationem resistat projecienti.

Contra etiam est seeundo quia neque indifferentia potentia ad hunc, vel illum actumis. neque cius inclinatio ad acum contrarium pollunt politine relistere actui ne producut habitum, quam, intense potest vergo &c. Aniecedens suadetur tripliciter. Primo quidem's pari,quia materia prima estam si sir de se indiste-rens ad hanc, vel illam formam, & naturalitet inclinet ad formati contrariam, non refiltie pofitiue agenti debite fibi applicato, ne agat qual tum pollit, aliter agens naturale nunquam age re poffet in inftanti; fed actus vr pote compe-1 netratus cum voluntate eft debite illi applicatus. ergo indifferentia voluntatis, & inclinatio ad actum contrarium non pollune facere, vi ea politiue reliftat actui in productione habitus Secundo idem antecedens firaderut quià indiffes! rentia,& inclinatio potentia primo, & per se recipiunt actus , habitum autem non nifi mediante actu suo . Ergo si politice reliturit, hon nill potentiæ effectine actus immediate refiltunt non autem principio effectino habitus; ecalic licet vis productina ; quam habet potentia ina tenfa ve fex V.G.finon haberet reliftentiam. produceret immediate quidem actum intenfum ve fex , & hie habitum incensum item ve fex ! tamen ex suppositione quod habeat resistetians producet actum intenfum ve quinque, & hic habienm irem intenfum ve quenque. Confequentia patet,quià alias duplex daretur reliftentia. ratione indifferentia, & inclinationis in poceatia! vna immediate retardans vim qua eft pro-? ductilia actus altera immediate recardans vinis que effproductiua habitus. Antecedens verda probatur, tum quia pracise per hoc quod po tentia fit indifferens ad plures actus, & incling ta'ad actum oppositum illi s quod in 'se producit cenfetur capak habitus ve fupra diximus: Tum etiam quia indifferentia , & inclinatio, quain habet potentia ad habitum ell omnino naturalis, sicuti est illa quam fiabet paries V.G. ad lucemi& tenebias, quam pontiue non refificre quantum eft de se agenti illuminanti pater ex co-quia illuminatur ib illo in inftanti quatum potest. dini (ex suppositione quod habeat resistentia) quia indissere cia-80, inclinario potétiz verè no refissiopositive productioni actus, & signed; production i habitus: Assumpt u proba quia potentia ipfa est, que esficit actum; si igitur positiue relisteret illius productionissibi ipk hac modo refisteret, seque in operando impli--caret, dum contrarietaté aduerlus sè ipsa exer--ceret; vnde no esterà natura in suis prædicatis quiddatiuis recte constituta. Quod si dicas resiscere sibi mediante inclinatione elicita, & non inuata. Cotra estitu quia sicetia positiue resistexer per elicitam indifferentia, que nulla est;& 'fi effet,cohiberet potius relificitia, qua caufaren tum etiam quia actus per modum caufæ merè naturalis causar habitus& sie inclinatio elicità · in oppositum, nequit eine actionem retardare ...

Veram admissorti dicebam-quod indisseren-95 cia, & inclinatio potétiz ad actus oppositos resi-Aunt vi producting einsdem potentie in ordine ad productionem actus determinari. Quod non refiftant vi productiuz actus in ordine ad productionem habitus , confirmarem ex co, quia dubium eft inter doctores: an actus quantumcumque remiffus possit in potentia producere aliqua particulam habitus,etia fi illam inueniat informatam habitu contrario valde intenfo; & quamuis aliqui id negent paritate agentis frigidi V.G. valde remiffi quod non poteft in fubiecto calido ve octo aliquid frigoris producere propter refiftentiam , quam valde intenfus calorilli facit : Sed probabilior eft fententia affirmativa, quam docer Salas, & alij , quia dicunt habitum quantumuis intensifimum folim refistere potetiæ në eliciat actus oppositos: supposito autem, quod potentia eius vim refiftitiuam fuperauit, producendo actum licer valde remiffum nullam vim refisitiuam habere postea dictum habitum ad impediendum, ne actus ille remiffus producat habitum fibi imintensione aqualem ve experieziz videour docere . Epper hoe affignant diffaritatem : quia visy dieunt , refiftitina calidi viocto, non fuit per productionem alientis alterius qualitatis diffincta à frigore imperata; ficuti ponitur fuperata vis refiftitua habitus intensi per hoo y quod potentia elicuit in. le ipla actum oppositum. Hac doctrina posita, fic argumentarer : habitus valde intenfes non 3 relistit positiue actui remissio contrario in ordine ad productionem habitus fibi correspondencis . ergo multo minus reafferet potentia ravione fuz indifferencia, & inchinacionis cuicumque actui. Confequentia videtur certa, quias maior oppositio inter dues habitus contrarros reperitur, quam inter habitum 9 & indifferentiam, ac inclinationem potentia ad adum oppoficum,ficamen inter hæc datur oppositio ; ergo fi illa non eft caufa, vt habitus intenfus refiflat actui remisso in productionem habitus conbrarij; multo minus hæc alia crit caula ve potentia relifeat activi in productione eiufdem habitus qui vel nullo modo , vel non ira contrariatur potentiæshouti habitui coptrario 19 11 Tertio denique fuadetur ide Antecedes, quià L'indifferentia, & inclinatio potentia refifterent

virtuti actium actumivel formaliter, vel-efficiéter refisierem; sed neutrum dici potest; ergo &c. Et quidésquod non resistrant efficiéter patet. Quod verò neque formaliter suadetur, quia resissentia formalis no minuitur ex pracifa positione formæ,in ordine ad quam est resistétia, ve patet ex refistentia formali, qua calidum visex refistit frigido ve octo V.G.nisi en m minuatur intésio caliditatis, non minnitur in illo refistentia; nam si ponamus agens intendisse in eo frigus vsque ad quintum gradum camenift diminirus absque caloris diminutione id factum est, tam resistet fexto graddi frigoris, quam simon haberet quinque præcedentes Cum igitur indifferentia; & inclinatio potentiz identificentur cum potetia; & sio semper remaneant : falfum ester, quod per introductionem noui,& noui gradus habitus faclam per confequentes actus minuerenturo i

Hac igitar Suarij responsione ad obiectiomem posthabita, Respondeo ego concedendo Sequelam maioris: ex eo feilicet quod habiens; non nifi per actus intenfiores fe incenditur, fequi, quod post elicitum actum certæ intensionis V.G. ve quinque, omnes alij actus sequentes, si non essent intensiores dicto actu, nihil co+ ferrent ad augendum habitum; Nego tamens minorem , hoc videlicet effe contra experi--enciam;nulla enim experiétia docere potest per actus æque, vel minus intensos, quam fuerit Primus actus, nos reddi promptiores ad fimiles actus promptitudine fe tenente ex parte habithis: tum quia non pollumus æqualem intenfiomem diforum actuum certò cognoscere; sed fi Jeonamur fegundum adum æque intenfum ; ae sprimum elicere, beneficio habitus per primum acquifiti femper illum intenfiore eliciemust in "étiam', quia licet possmus inaqualem; quando multum differunt,animaduertere ; & licet expersamut per sequentes actus minus, vel aeue sintefos nos reddi promptiores ad fimiles actus; dicendum eft tamen hane promptitudinem non offrier mafori habitus intenfione, fed ab alija Batifis, videlicet ex meliori dispositione aliarum potentiarum, leu organorum, que fimul cum. potetia inftructa habituide quo loquimur, opes rantur inec non etiam ex memoria præterite consideradinis, & ex phantalia, que propositioni objecti desertiunt; hac enim omnia multum muant'ad inclinandam potentiam inclinab tione letenente ex parte obiechi; ficuti corum carentia ad difficultanda illamiquantumuis ipfa habeat ifi fe facilitatem ex habitu procedentem Ex his omnibus deducitur, quod licet primus actus producar in potentia habitum tam intenfum quam ipfe eft; adhuc tamen potentia experiatur difficultatem in exercitio fimilium actuumjeamque paulatim per repetitionem aliorum, vel aque, vel minus intenforum amittata Simile quid tenentur dicere aduer farij, qui negant primum adum producere habitum fecundum totam intensionem quam habet in fe; fed volunt per repetitionem fimilium actium pau-Patim habitum illum ad huinfmodi intenfionem peruenire Sint enim ad hoc necessarij viginci adus zque intenf V. G. adhuc habetur experientia, quod fi exercentur alij viginti , maior

senziatur facilitas ad consequentes . ergo scuti huiulmodi facilitas maior no potelt refundi in maiorem intensionem habitus; sed in alias causassiea, & illa squam per actu consequentes primà experimur.

SECTIO OCTAVA.

De Corruptione Habitus .

E habent contrarium cortumpi posse videmus enim multos, qui intensum babitum inremperantiz acquilierant, viuendo polica temperatè ad longum tempus acquirere facilitatem ad actus temperantizie difficultatem ad intem-

pe rantiam operandam.

Dubium tamen est circa causas corruptionis habituum. Quidam enim primò putant habitum corrumpi posse per meram cessarionem actuum sworum: non quidem statim; confet enimis per multos dies cellantibus actibus proprijs cosernari ; sed post aliquod tempus , ita tamen..... ve post prædictum tempus non totus simul corzumpatur, sed paulatim i & successiué. Ita Gabriet, & Almainus. Alij secundo volume habitum corrumpi per aclus habitus oppositis non quidem mediate . & causaliter producendo habitum proprium, sed immediate, & sormaliter ita ve iph achus fine forma corruptiua illius. Ita Gregorius, & idem. Almainus, apud Oniedum comercu 14. de anima puncto fextà num fexta. Alij zestià existimant habitum corrumpi per acius. babitus oppositi mediate tantum , & causaliter per hoe, quod producant habitum contrarium, qui se habet ve forma formaliter repugnans, & excludens dictum habitum, ita communiter dacores . Verum aliqui corum quared assetunt, habitum in quavis minima intensione existac in potentia semper ad aduentum partis habitus. contrarij deberessecundum aliquam sui partem corrumpi, & sie si in potentia sit habitus, intemperantiz intensus ve quatuor, & nil de habitu temperantie; ad adventum primi gradus habitus temperantiæ destrui quartum intemperansia, & ad adventum secundi tertium; ad aduentum tertij, secundum, & denique ad aduentum quarti primum, ita Salas 4/put. 7. fella 4. Contra verò alij quinto docent habitus contrarios semper flare posse simul in gradus remisfis : seuti possunt calor , & frigus , & aliz similes qualitates; & sic primum gradum habitus temperantiz nunquam elle, corruptiuum habithe intemperantia s nifi quatenus hic est intenfus ve octo, collendo ab illo octanum gradum; & eum eadem proportique reliquos. Denique, huius sententiæ auctores in assgnanda oppositione, qua habitus contrarij sumpti in gradu execlienti ab codem subiecto sè mutuo, expellune, non omnino inter le conveniunt; nam aliqui Sextò putant tantam elles ve ne potentiale quidem absoluta possint simul conservati in codem subiecto: Cantra verò alij septimò docenta quod licet non possint elle fimul naturaliter , as miraculose possunt V. G. ficuti caler at oche Re frigus ve octo. His politis lit

Prima Conclusio: Habitus non corrumpuntur per meram cessationem actuum suorum Est contra primam fententiam.

Probatur, quia videtur repugnare qualitas: que sie talis nature ve per aliquod temporis spatium non indigezt suo essectu, eo verò tranfacto incipiat indigero, ita ve post illud sparisi paulatim fine illo incipiat currumpi); fi enim potoit per multos dies conferuari fine dicto effectu: cur non poterit semper, posito quod co-

tera fine paria

Neque dicas primà virtutem impressam esse huiusmodi . contra enim est; tum quia hæc non admittenda, ve est suo loca probavimus; tum etiam quia ea admissa, experientia docet quod non possie, nè quidem ad breue tempus, conscruari absque motu, qui se habet ve effectus illius. Conftae enim proiectum, quantumuis velocifime maucatur, a breuissimo tempore detincatur: cessare amaino ab illo motus. Neque iterum addas sonum per aliquod temporis spatiù durate inaere, & postea finè contrario desnere effe. Contra hoc fiquidem facit, quia sliud est asserere dari posse qualitatem, que son exigat nifi ad aliquod breue tempus durate... aliud verò pro una tempore non indigene suo effectu, pro alio verò tempore interpolatè indigere illo. Primum nihil abfurdi consineres . videtur , & huius generis dicimus elle sonum ... At secundum videtur esse sigmentum ad libiru confictum. Et huius generis ponitur esse ab aduerlarijs habitus. Dicunt enim , eum posse coservari sinè omni actu per aliquos dies V. G. per mentem a quo transacto , nifi per fequentes dies aliqui actus identidem producantur paulatim fore corrumpendum.

Secunda Conclusio habitus corrumpitur per 102 actus habitus oppositi non quidem immediate. & formaliter, sed mediate, & causaliter . ita.

auctores tertia fententia. Tria dicit Conclusio. Probatur aute, quo ad 103 fingula ; Et primo quidem quod habitus per actus oppositos: illis, ad quos inclinar corrumpatur videtur certum , non folum ex Ariftotele Jecunda Ethie. cap. primo : & secundo ; sed eriam experientiajquotidie enim videmus , cos qui facilitatem ex frequentatis actibus acquife uerunt ad bene loguendum V. G. vel ad recte characteres afformandos a vel ad inflitiam colendam &c. Si diù postea se in contrarijs actibus exerceant i difficultatem illam experiri ad recte operandum a quam experti fuerunt ab inttio quando actus illos laudabiles exercere ceperunt ergo non est cur negemus habitum per exercitium contrariorum actuu corrumpi polle Quod verò non corrumpatur ab illis immediate: & formaliter probatus etiam ; quia cum. habitus le habeat ve porentia, non potelt formaliter opponi actui, sed habitui contratio; fiquei actui non nifi actus contrarius tanquami forma repugnat. Ex hoc auté fequitur id, quod tertio loco dicebamus; habitum scilicet per actus oppositos mediate, & effective corrumpis si enim per eos corrumpitur; & non formaliter; & immediate; non nifi mediate in genere caula efficientis corrumpatur necesse est : Ad

eum plane modum,quo calor qui est in igne,effectiue, & mediate corrumpit frigus, quod. est in aqua, producendo ninurum in ipsa calorem, qui formaliter est expulsions frigoris; sic. actus iusticia V. G. frequencaci ab co , qui habitum iniuftitiæ acquifierat , corrumpune dictu habitum, producendo in voluntate habitum virtutis oppositz, qui vitiosum illum habitu formaliter expellit.

Tertia Conclusio habitus contrarij semper stare simul possint in eadem potentia in gradi-: bus remissis arque adeò, posito quod in voca Inntate V.G. fit tantum habitus iumitiæ vt qua-. enor, fi homo incipiat actus iniultitiz exerceret habitus iniustitiz, qui ab ijs efficitur, v sque dum perueniat ad quartum gradum sociuliue mhil de habien inflitiz corrumpet. ita auctores

quintz fententiz contra quartam.

Probatur autem quia fi idem homo habui ffer habitum juftirin intenfum vt octo, & po-Rea fe exercuisset in actibus iniuftisia per quos produxiffet in fe habitum iniuftitie intenfum ve quatuor : hi quatuor gradus tangum corrupiffent formaliter totidem gradus. habitus contrarij , facicates intentionem lapra quartum; & ho ffarent amul cum quatuor prioribus iusticia ; non est igitur cur debeant allos corrumpere casu que inveniant potentia allis tautummodo informaram. antecedens viero conceditur ab aduerlarijs; & recle, freus. enim hoe ipfo quod homo habens intentifimu habitum acquireres particulam habitus comy gracif, amitteret tofum priorem habitum. mam non effet major ratioscur quatuor gradus, excluderent á fubicito octo gradus, & noneres coldem ofto; & se papiatim procedi pozeft, vique ad minimam particulam habitus, qui de nous introductus-principalis verò co-lequentia probana puna quatuor primi gnadus iniufticiz non maiorem oppositionem had bent cum quatuor primis iufticim, quando illos cancum inueniune in potentia : quam que q do cos reperiune affociatos quatuor alijs insé-Moribus. ergo fi quando reperiune illos was... cum quatuor intenfioribus, exiffunt in codem fubiecto fimul cum illis; etiam fi illos innunia ant folos non machinabuntur eis interitum. non enim poteft hufus rei maior ratio ab ad-a uerfariis aflignarium a milida

"Quarta denique contlutions lices noti poff-Int duo habicus condravii in gradu excellenti effe fimul naturafitet investem lubiccho: polfant eamen ditiblies vien auchores feptima fententie, qui fint de magao numero, contra

Probacur autem's quia non magis duo habienquisite dummi diamit in the first le oppoadhtur,quam Administrator, & lummum Mis gns; fed he dus qualitates licet naturaliter wie possince so smulineedem sibiesto!: ilea porcentia tamen Dei abloluza poffunt . ergo idem de duobus habicibus contexcijs in fummo dicendam en Confirmatur, quia expulho formæ concrasiæ confistiuin:co si quod caula pri-204 ad exigentiam forma ; que de nouo introducitur fufpendan fana apneurfum, quo ve-R. P. Jos. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

terem conscruabat. sed potest Deus per fuam absolucam potenciam facere contra exigentia histum creaturarum. ergo poterit ad introductionem voius habitus exigentis destructionem alterius, adhuc hung: conferuare contraexigentiam: illius . ,

Contra primam conclusionem Obijcies pri- 108 mò experientia conkar, quod fi quis polt acquincum habitum per longum tempus ab omnibus eius actibus ceffec, amierat facilitatemis quam in dictis actibus exercendis prius habebat . engo fignum off, quod per meram collanonem ab actibus habitus corrumpatur.

Respondeo, negando consequenciam, racio. 109 negationis est a quia carentia facilitatis in cain polito aliquando verè quidem ositus ex corruptione habitus ; sed talis corsuptio non eft oaufata per le ex mera ceffatione actunm fuorum, fed per accidens tantum, ratione multiplicationis actuum contraniorum, quos exercere solet homa, hoe ipso quad relistit inclinationi ex habitu procedence, potest etiam ca difficultas oriri ex duplici impedimento, quodpropter dictam cellationem acquirit habitusin operando; quorum primum fe teneat exparte affectus, prafertim in habitibus appeneiuis; dum enim quis ad longum tempus á. confuerts actibus cellat , paulatim extinguitur. in coardor, & repeleit eupiditas exercendi illos actus; quare dum erga alia obiecta, quauis non contrarra obiedo prioris habitus, bene afficitus, redditur indispositus ad actus disi habitus eliciendos secundum verd impedimentum le teneat ex parte memoria, vel ima ginationis; quaterus difficile occurrunt fpeeies rerum permoconum ad habitum, á cuius actibus coffamus, facile verd, species rerum; quas puu manibus bubemus,& rede; harum... enistipecies prioses illas prius obruunt, deindus penious delenes quarenus memoria sensienta ter rorum insagines vepocè materialis 😹 insegras conferuarcinon posoft, unce he, ve spictua es in mente orientur, & sic babitus quamus existens, wifi requirentur ab homino noux species mareriales, non valeat operari.

Obiscies secundo contra secundam conclufionem : si habitus corrumpitur per actus siabicus opposici suè mediacè sue immediares ponamusquod quis nabeat habitum ve ofto; Se primum aciem habieus oppositi exercere j tum Se Svel ochaus gradus illius habitus cora jumpiaursquando exflite actus in potentia. veliquande non existite neutrum- dici potest : ergo &cci major patet; minor probasur nomi secelt dici , quod quando exilite, quia tune habitus illo fecundato fuos omnes octo gradas Hli refiftie . erge fan Haber offauum gradum? neque quando non existit, quia cunc cessar oppolitics quod il dien telime cum actu fed non eum habitu. Contra est quia in primo instanti in quo extitit acoussfult habitus ab co produin the second Citus .

Respondeo inxea en qua diximus in traffi de general: cum de mucuia expulsione qualitasum contrariarum differuimus ; cadem coim... videtur esse ratio, quid quid incontrarium af-

ferre conetur Arriaga disent.9. sect.6. in quaquarit quando nam expellantur habitus contrarij quare ad argumencum, admilio cala, & concessa maiore. nego minorem; & dico, ocaunm illum gradum corrumpi in co infranti in quo existit actus, qui primum gradum babitus oppositi in codem in kanti producit . ad rationem incontrarium nego habitum illum. vecerem secundum illum gradum, qui tunc corrumpitur , introductioni primi gradus habitus contrarius rellere. sufficit enim fi refiftat secundum illos, qui remanent simul in. potentia cum primo ad cum plane modum quo calidum ve octo non reliftit frigido ve octo introducenti primum gradum frigoris in le, nist ferundum feptem gradus remanentes, non verò fecundum octaum. qui tune non eft.

Objecies tertis contra tertiam, si habitus contrarij possent aliquando stare fimul in cadem potentia in gradu remiffo : lequeretur , quod etiam actus contracij prouenientes ab illis, possent, quando sunt remissi, stare simul; eum non sit maior natio de illis, quam de his: pecnoa etiam lequeretur quod idem homo postet simul denominari fortis, & ignauus, iu-Aus, & iniustus, casu quà haberet verumque habitum contrarium æqué intenfum, sed veraque lequela videtur ablurda : ergo &c.

Respondeo negando priorem sequelam; & dico non valere, ex repugnantia, quam habent. inter le actus contractioquamuis sint in graduremisso, inferre similem sepugnantiam in suis habitibus; aliter ficurit non possunt esse fimul actus amoris . & odij Dei quantumuis in grado remisso: ita neque potentia expedita involuntate ad vtrumlibet; quod est aperte falfum. Ratio disparitatia eff , quia vous actus a-Qualiter defirmit obiochumialterius., quod no habent habitus. Neque infles, quod fi puguent viz , pugnare etiza inter le debeaue ceeminis contra enim effquia neque actus funt viz respedu habituum snoqueshi respedu illorum... funt termini; fed respiciuntur adionicem , vt ezula , & effectus, fionti dictum est supra: Ad posteriorem verò sequelam aio de duplici de: nominatione nos loqui polle: de reali, que scilicet, in re insa confistit & & de verbali) FR. 28; ibanupol obem orthon ni fla saftog unp quidem fermo fit de prigrisconcedo enndema hominem habentem habitum iuftitian Se ins inflitiz aqué insensume polle fimul ! influm 2, Se iniukum denominari,ep quod codem modo ad actus inflicies & ininflicie eft habitualiten pro peafus; lio autemide pofferiori agamus; inago fequelam nos enim nunquam, confucuimus un tramque, denominacionem indiferiminacioni alicui eribuere fimult fed wel eam sious ax habitunobiliore defunitus, vel campus defumitur en habitumngis expedito ad operang dum , vel danique armi suius habitus. Et jaug produci; ve fi gine un in flyne octo per frequen tatos actus, habitum iniustitia ve quatuor 463 guifivit, quibus quarves incensiotes habitus contrarij in se cortupicijniusus potius, quata iusus depominandus esitio hoc verà nulla ale surdicas reperiturs ve parecs.

Contra quartam denique conclusionem.

obsicies quartò: Implicat contradictionem.; quod idem homo fit fimul intente propentus ad actum inftitiz, & intense propensus ad carentiam dicti actus ; fed hoc eveniret fi diulnicus habicus iusticia, & in iusticia in gradu intenfo poffent effe fimul in jeodem fubiecto . ergo &c. Respodeo argumentum hoc non habere vim in mea fententia, qua defendi propensionem ad actum, quam communicat habitus potentia in genere caufa formalis , non fentiri á potentia, quatenus confistit in maiosi vircute, quam habet ad eliciendum actum. fic enim quemadmodum nulla est contradictio in eo quod idem homo habeat virtutem vt octo ad amandum obiectum , & virtutem vt oclo ad illud odio habendum, feù ad illud non amadum: ita neque quod fit fimul intenfe propenfus ad carentiam dichi actus. vnde maior non habet veritatem At in fententia contraria fateor argumentum propositum difficile postefolui, nifi dicatur propentiones ad terminos incompossibiles non este estentialiter repugnantes. Scio Arriagam docere ex suppositione quod duo illi effectus formales effent contradictorij ; adhuc habitus contrarios divinitus poste ftare fimul, quia fe invicem impedirent, ne communicarent potentia eum effectum formalemaquem vterque in fensu diuiso defacto communicater: fed recte impugnatur ab Ouiedo punct. 6.num. 11. quia inde sequeretur habitus contrarios non effe inter fe repugnantes fed folum fe invicem impedire quantum adefficaciam, quam vierque habet in ordine ad comunicandum fuum effectum formalem fubiccto qui est inclinare illud ad actus suos. Quare hac Arriage responsione relicta, vel primavel fecunda quam tradidimus, adhibenda eft ¿ Poffer viterius obijci contra eandem conelusionem : ex ea sequis quod Deus posset han 113 bitum vitiolum tanquam caula particularis conferuare, cafu quo poffet miraculose fimul ponere illum in subiceto cum habitu virtuosos quod videcur indignum Deo , quatenus inclia natio ad peccatum in co cafu illi tribueretur . Verum responsio ad hoc eft cuique obuizifi enim qualibet inelinacio ad peccatum quocuque modo acceptum effet indigna Deoneque appetitus concupifeibilis, neque cognitiones de delectabilitate obiefti turpis poffent effera Deo tanquam'à causa non solum particulari, fed neque vniuerfali ; quia in veroque par indignitatis ratio militaret; fufficit igitur ad faluandam dignicatem Dei in huiulmodi inclinationibus tribuendis, fi dicamus cas non effe ad actum turpem quatenus turpis eft, fed quatenus delectabilitatem aliquam in le continet & quod Deus relinquat integram in: differentiam voluntati in his inclinationibus terbuendis. Quod fi hze via uon placet : die poste Deum in vno instanti reali, in prioraquidem natura, pravidere exiftentiam connan turalem habitus vicij , & inpofteriori infun. dere in eadem veluntate habitum virtutis in quo cafu non effet caufa particularis, & mi-

Digitized by Google

DISPY-

raculofa nifi huius pofterioris habitus , quem

contra exigentiam prioris produceret

DISPVTATIO TRIGESIMA NONA

DE ANIMA RATIONALI A CORPORE separata.

Osequam disputanimus de his, que ad animam rationalem corpori coiunctam pertinent: zoue est ve in hac postrema disputatione, cam pro ve est à Corpore separata cosideremus; sic enim eius naturam, & escentiam melius inspiciemus. Quoniam verò status separationis supponit quod immortalis sit, nam si ad corruptionem hominis ipsa de-Arueretur, nullum alium statum nisi coniunctionis cu Corpore habere posser; Ideo ut.

SECTIO PRIMA.

Nam anima Rationalis sit ab intrinseco smmortali s 🗸

F Ides Catholica animam rationalem immortalem effe docet, & hane veritatem.ex Scripturis Sacris evidenter defumit. vix enim vnam, vel alteram eavum paginam: leges, in qua id expressis vocibus confirmatum non inuenies. Verum autem hac immortalitas animo nosta conueniat ab intrinfecosan folum ab extrinfeco ex liberali dono Deissicuti connenisset ipsis hominibus si Adam in flatur Innocéciæ permaaffer dictas fratus ; hoc est quod in prafentis quarimus.Pro cuius resolucione feiendu, dupliciter poffe intelligi, quod aliquid conueniat alieni ex suis intrinsocis. Primo effetialiter; in què sens dicimus. Hominem ex luis intrinfecis elle rationalem: Equo ex suis intrinsecis hinnibilis satem compotere &c. Secundò exigitine, ficidicimus:ignem ex fuis intrinfects offe calidum is aquam ex suis intriofecis esse humidam &c. Et quidem si quastio in primo sensu incelligiturs verissima est pars negativa, si quidem ea,que casentialiter talia funt, no per absolutam: quide Dei potentiam possunt non elle talea. Manifen stam enim contradictionem innoluit Hominem V.G. nonselle rationalem. Léanam mon elles rugibilemist sie de reliquistat constatianimam sationalem posse divinitus à Dec annibilari q acque enim vlla absoluta necessitate cogitua Dous adsbonfernandam illams fed folumen fuppolitione decretiqued fecit de ea per total zternitatem à parto post confibenda: sadid neeessitatur (Ergo in boc sensu intellecta quefilo non relinquit dubitationi locum. Sin auté ia secundo sensu procedat, relinquir per enimteccam Summas, qui volchant quidem cam polt mortem haibiquis remanere; sed addebant, elapfo certoitemporis spatio, definere elle , existimagtes illam materialem esse ad modum cutusdam vaporisseu flatus; Vade sicuti flatus emissus aut vapon ab aliquo corpore separatus, post quam emifine, ac leparacus ell, durat aliquantu-R. P. 10f. Polizzy Philosoph. tom. 3.

lum, & non statim extinguitur, sed paulatime euanescit, donec totaliter resoluatur in auram; ita, animam rationalem cogitabant.Cæteri omnes, qui animam rationalem immortalem effe document, in tres dividi possunt classes . In prima funt'illi,qui huiufmodi immortalitacem ab extrinseco ex mero Dei beneficio illi concesse. runt. In secuda verò reponi potest P. Vasquez. Qui tom. 2. in 1. par. di/put. 182. docet Animamus mostram' posse dupliciter considerari. Primo comparando eam cum alijs Creaturis . Secundà cum solo Deo ; & primo quidem modo, zit; effeabintriuseco immortalem, quis à nulla-Creatura destrui potest. Secundo verò docet este natura sua mortalem, quia Deus illam innihilum redigere potestad libitum. In tertiz denique Classe collocandi sunt omnes sare alij Doctores, qui hac de rè scripsere, & non pauce ex Ethnicis, qui existimarunt eam non folum pelpedtu Creaturarum, fed etiam refpectu ipfins Dei effe ab incrinseco incorruptibilem :

Noftra Cóclufio est cum his postremis; Dicimus enim Animam rationalem esse ab intrinseco natura fua immortalem, non folum respecit ereaturarum, fedetiam respectur Dei: non quod non positiabillo de potentia absoluta destruis fed quod non posit connaturaliter, horeft posiso quod Dens velit secundum eius exigentiam dicrinfecim operari.

Et quidem hanc sententiam hoe modo explicatam elle veritatem catholicam, atque adeo fide renendam probant Doctores ex Concilio Lateranesi sub Leone X. 1002. 8. vbi danantur ij. qui afferunt animam rationalem effe mortalem, & przcipitur philosophię Magistris, ve illorum raciones diffoluant. Huius verò anathematis ratio his præcisis verbis á Patribus Concilij assignatur: Cum illa (hoc est anima)mon folum verè per sè, & essentialites humani corporis forma existat, verum etiam immortalis. Porrò essecontra mentem Concilij siquis dicat particulas illas (verè persè, & essencialiter) cadere solum sapra hoe, quod sit forma corporis, nonvexò, quod fir immortalis: fuadetur ex eo, quia quellio Catholicorum cum Hereticis non erat:

Ttt 2

nam anima mortalis'effet respectu aliarum creaturarum . Id enim conflabat ex verbis Christi Domini Matt. 10. Nolite timere eos, qui occidut corpus, animam autem non possunt occidere. Et ex ratione naturali, que suadet subfantiam. spiritualem non posse nisi à solo Deo, à quo totaliter pendet annihilaria Sed erae: num pote-,.. rat ab ipso Deo naturalitet destrui; quod intendit illis verbis negare Concilium. Ergo violeta est dicta interpretatio, & contra mentem-Concilij; maxime si attendamus ad sensum comunem Sanctorum Patrum, quos longo ordine adducit Suarez.cap. 19.cit. num. 10. Nec minus existimanda est contra mentem dicti Concilij interpretatio dicentium : animam verè per sèa & essentialiter esse immortalem respectu Creaturaruminon vero tespectu ipsius Dei; quod enimest per se , & essentialiter tale, respectu omnium prorsus sit tale necesse est; siue potius przicindendo à quocumque respectu, quizidem significat ac secundum se, & ex suis prædicatis quidditatiuis ese tale. Impossibile igitur apparet Concilium in ea proposition contentum esse statuere animam verè per se, & essentialiter esse immorpalem respectu altoruma à Deo. Neque dicas: nisi ita Concilium explin éaretur, sequeretur quod neque à Dea divinims destrui posset; quiz Deus nequit circa essentialia suum dominium exercere. Neid dicas sinquam, quia mens Concilij non estrassere immortalitatem effe prædicatum effentiale anime, fed ex fuis prædicatis illam exigere. Quoniam verò Deus potest contra Creaturatum exigentiam operari: hinc fit ve hoc non obstante. cam in nihilum redigere posit.

His ita constitutis: quæri solet num lumine... naturali independenter à fide dicta veritas, de anima immortalitate intrinseca demonstrari polite. Et communiter respondetur affirmatiue. quod docet Suarez loco ett.num. 9th s verbis: Veritas catholica, & rationi naturali conformis, ac per illam demon frabilis est, animam humana de sè, & natura sua incorruptibilem esse. Quam Conclusionem postquam què ad veritatem catholicam,& conformitatem sum naturali lumine attinet satis probauit; à num. 6, incipit probare quò ad eius demonstrabilitatem , quamplures adducendo rationes interques due principem tenent locum; quarum prier haturalis estaltera moralis, & vtranque hic adducere, & examinare mihi in ápimo eft 🕡 🔠 🔻 💥

Prior sie procedit. Anima rationalis, veex suis operationibus ad intellectum, se voluntatsi spectantibus demon stratur, spiritualis est rergot se independens est à materia; non est igitur cue in mortehominis corrumpi deheat. Acqui hoc ipso quod tune non corrumpitur, sequitur quod sit immortalis; mini enim assignari, postea pontes quod eius carruptionem machinetur, siquite dem corrupciosseu mors non sit nisi per dissolutionem, se separationem unius ab also sin eaux autem, ve potè spirituali acque naco indivishirante mortem hominis corruptionis capax. Dicere enim quod licer non sit capax; norruptionis se enim quod licer non sit capax; norruptionis; est tamen capax ab intrinseco annichalazionis, est

aduersari valde manisestis; annihilatio enim non est rebus connaturalis, quia non est per potentiam intrinsecam, sed per solam liberam voluntatem Dei: atque adea non opponitur cum intrinseca exigentia perpetuò duradi, ve patet ex materia prima, quam omnes incorrupribilem per totam externitatem ab intrinseco esse dicimus; quia quantum est de sè in sua essentia est separationis incapax, & solum potest per annihilationem desinere esse.

Posterior verò ex prouidentissima Dei retum humanarum gubernatione desumitur, sic: Deus non solum huius mundi, sed maxime rerü humanarum prouidentiam habet . Ergo ad eum pertinet, eos, qui in hac vita peccant, condigne punire:contra vero illos, qui luste viuunt præmijs decorare. Sed hoc sæpe sepius non facit Deus in præsenti vita, ex qua videmus in dies Iufios tormentis, ac tribulationibus obrutos decedere:peccatores veró víque ad extremam fenectutem prosperari. Ergo verisque post morté justa retributio reservari debuit; id autem absque eo quod anima corum immortalis ft, fieri nequit Quamuis enim veru fit quod air Seneca Epift.81. Recte factisfecisse merces est. Et quod Augustinus dicit: Omnis animus malus ipsoest fibi pana;recta ramen Dei providencia nondebet hoc præmio, & hac pæna esse contenta, ad eum plane modumquo non debet eisdem esse contenta recta gubernatio Principium; omnes enim existimamus malè institutam Rempublica illamesse, que nullam eliam penam soncibus, nec aliud Iustis præmium statueret præter te-Rimonium conscientiz; Et recte, quia proprie pana,& pramium debent diftingui à proprietatibus naturalibus, que mala, & bona opera... consequinam; Linquo sapè virtutem cum maximo cruciatu, ac dolore exerceri: vitium verò comra, cum ingenti animi voluptate, ac dele-Clatione commissie, et omnes fatenaur .. ergo . ad ... 324

Ex his duabus rationibus Arriaga dist. 10. de anim. name 8. priorem reijcie sanquam. 3 inessicacem: posteriorem vero anam. 10. solum. 1 tanquam valde probabilem admitrit. adquas enm aliæ reducantut. recto deducitur in eius sententia immodtalitatem animæ rationalis demonstrari non poste; se tamen Origines lib.7. contra Cellumbæc habet: Persuasum habent aon solum Gheistiani, se sudei, sed etiam multi erm Græci suam Barbari, quod supersit, se viuat post discessum tam à sensibus humanis: remotie est, ve nemo nis reuidenti ratione adastus vel sidei lumine sirmatus sibi in animum induxis set. Sed quidquid sit de hoc.

Arriaga priorem rationem impuguate. Primo, quia ex dictis à sè diput. 5. mamer. 17 apotentia materialisposest obietum spirituale.cognosce: e,8c amare. Ergo ex operationibus no
porest cognosci spiritualitas anime. Sociado admissa certiculine spiritualitatis eius sola ex ca
probatur posse anima post separatione à corpore naturaliter conservarição verò posse in perpetuum durare, quia ve ipso probatus disput. n.
e 14. non repugnat aliqua entitas natura sua.

Digitized by Google

flui-

Verum neutra impugnatio procedit name prima fallum, allumica ve nosifue, loco probaniunt i cinfanc rasiones miffine moments effe bateleeining · Nedne leenugs dairenna uf lagui de accidencibus, acque modis, aliad vosòde, fibhansiis; illa enim cum hat coris e95, esid idechkadd dogwydu ter dan ey execta a enpi-. Litedob and we Bertund Consider Bisaku Vada sur i qeşixə zəlaisəran, aişası dili inu girlə pa foones gelieius species naturam habeaus fuidagno Se parmen dagangem koron siki mirum bis sta desacto se importe u nempa, lacè cino: loco brobanitunga Aracky inplancia nod by evily इमेरे र दिमेर विमे वे पंच प्रेमिक में प्राप्त के किया है हो ने नि मधीते दिन्द्र बेंब्युम्मार्के विक्रिया क्रेमार्क गाउँ के विक्रास्त्र स्ट्रास्त्र स्ट्र स्ट्रास्त्र स्ट the entropy of the property of the second setminas and this sinheth though ad feething tempus exigate ineque to bonum proprintent at de le batterdnia diantim eff qe fe : potitoto a quod fub flancia babecene nellegid ware perperud, & hoc à Deo ve appete natitie petic, quod fe lubitantie materiales lublungres; & corum forma lubuantiales non exambinore tur, ideo eft a gringravalet exigencia agent sium , que contrarint dil Bolttiones introduxet trut in wateriel" ir alia Boline folde folde tialis, & aliud compositum habeantesse de nouo, quam conseruentur intiqua. Quem Rhie losophandi modum ad accidentia n & impedos. carentia contratio exicudete pollumus Meendo , ca pro co inflanci seno forcexistis femper elle in lequenci, inflancia fed quia bibliantiz eorum, destructionem; ad melius ese sui exi eune, sum hac azigoneia-potior fir, exauditar 4 Dedig pobner hiffelite inglieucieimus

Posteriorem verdanssienem non euidenter concludere idem austarias preham pramio, vel pana dosseur duraturam esse premio, vel pana dosseur duraturam esse preter Aptecedore suraturam esse preter Aptecedore suraturam ses preter Aptecedore suraturam duraturam ses preter Aptecedore suraturam duraturam ses preter Aptecedore suraturam duraturam ses preter Aptecedore suraturas prouidentias suraturas s

es miti y colo fres " Erestete courtario? teque quaste ajidatoqin both tebristione's conjection and etc pinintuoqi's etdy beoprate animam alem etc pinintuoqi's etdo ges beoprate animam to mastationes treps offengine suimam ratioquin quaste sibnes treps offengine suimam ratioquin quaste is tes bothpijis et betat ajidas dum both tebratione manterio des bothpijis et to tust diram te tormati fenti bothpijis et to tust diram que tormati fenti bothpijis et to tust diram que tormati fenti bothpijis et to tust diram que tormati fenti bothpijis et tormati diram que tormati fenti bothpijis et tormati diram que con proposition de confermation de confermation all proposition de confermation all proposition de confermation all proposition de confermation all proposition de confermation de confermatio

יי ייינ כרלתנענים Sedinegue huiseisschammicaninguarioiquem Lousia (centiquatariocus iaggineti) utene cins tatio's draw holleagnight thaper mim? gCi-Bargein and an ambirgadingue monteinate area apteredens . rationem ividelines ex Dei pronicentie duo equipationique invocepoe equipqie coreremandon & Julia Beitaudes distantife de la constantife della Bre folia som se fom and som seed this paro rempore post mondon illostim visteres Ad, probationem in contratium, nego assumptume & dico ninthm aligd maken ipenacx parce objectifele lufficientiad applearendos pomines a peccatisa quama paramuo atetolia (em. 1.44). pullum aliud pramium iremen pared obiscii, pebere sufficientiam ad addicitados illos ast be ne obekandnu i dhaw beampeatatules tampee quidem quo ad malum pens probo la ; quia, ansudin powo conicece was new hoje usam & [2] le a non haberet ogen famonnen viam ad pec candum afed relinquerecur fibi aditus males vineadl ex certitading someops peters and the gandem, aliquando ampiriocilla, cellarer à quoad verò ponum pramifattmet vice: quia quadiu homo cogitarer permium fibi dandum non. fore perpetitum s led boll cereum temporis spatium cassaturum, haberetande induciposler ad despiciendum bluch Beste ad peccandu inclinati;peutrum mes men Ace areeniteen pagarum, & praminium baberiloeum; atqub nig office a direct blothing being being aget com homipum guberpanionem kier muncui facistes cife vipepitar * vip bioboucado bausus dua ex parce object he sufficient ad absterrendes illos á peccando, , & pramia qua i tem ex par-, ge objects fint sufficientia ad allie endos illes ad bene operandum; & recte id quidem, tum enim homines ex granitate pana , lub quane prohibeius culpatin cognitionem granitaris cmbs dencoire loleant 28 lex magnitudines gramii, guz achui menisquio promittitum excellentiam dicti actus, morianeur, nunquamen Deus debitam propidentiam in ordine ad deterrendos homines à peccato. & induandos. ad iufticiam habere videbicup, nisi zterniratem panarum,& pramiorumilis proponendo

Neque dicas: ad hoc sufficere, quod Deus. 14 defacto hominum animas in perpersuam ex suo beneplacito conserver elicet ex suisintrinsecia id non postulantine dicas, in quantitum, quia sic, nec eas ex suisintain sicia postumera tem hominum aliquantulum einere debase ace gumentum ex propidentia desumptum paobasi ret; posser enim dici quantulum enero beneplasi etto Dei, se non eximatura sua supernipasentium etiam quia suminamentaria sua supernipasentium etiam quia suminamentaria sua supernipasenticeles homines diguia para su suscitantes se prima condiguo son para dos se defacto principas des sucites communitaria se su propidentia supernipasentia supe

Digitized by Google

Ė

11

ź

*

201

`\

10

i L

i- 1 0-10-

15-16-16-

N

ad pramia, & punas adimabus poft pralenté vitam reservatarex libera Dei voluntate penderecid lumine nature conflate non poffetich libera D.i decreta vel ex eius renelatione, vel ex corum effectibus, & non aliter nobis žásoveicanti ergo dicendum ellikoe iplo, quod Deus aliquibus luis creaturis pradicatum li-C. Befeste communicate Potuitseins lumms pro uidentia, & iuftitia exigebat, ve nou nifi ca immortalizatie pradicano illud communicaret Vade fit versieuri Angelus, & anima rationahis fant ab inesinfece libere : ien etiam fint ab merinfeco incorruptibiles. Quare rece dixic Clemens lib.2: recognor. la Deus iuftus eft : anima immortalis of Et Origen Juper Cantica voi effer jufticia Dei, vbi bonorum mercesaff anima effet mortalis 3: 1 out (2013)

-Per hac autem patet telponflo ad raffittem quam ex fuo cerebro vicino loco , tanquani probabilem ad inferendam animatim immorcibie eatem Auctor adderie fit que supponit darl polle formam labitaineialem , que polt lepara cionem a maceria duret ab intrinfeco aliquandin's ex quo colligio polle eciam dari aliam. quatemper dures spegmdum enim eft fuppolicum; ve enim ex diche conftat implicat hululmodi forma; nampres ; hoc ipfo quod in aliquo inftanti ett s'petit do Deo conferuationem ful pro lequenci infanti, quam petitionem Deus ve auctor nature exaudire tenetut quandiu aliqua alia ereacura efficacioribus precibus non petit oppolitam; quod in ordine ad formam lubstantialem ifidiutfibilem naturalicer extra materiam exilentem impolibile eft vt eueniat. Vides poffe aliquem afferere, quod admiffa pollibilicate veriulque formane probabiliter quidem fequatur animam rationalem, que defacto eft, elle immortalem, eq quod pradicatum immortalitatis cum perfechonem pofitivam valde excellentem importet a niss positive probetur non debet de vilare affirmari. R ationem autem ex causis eodem modo se habentibus de sumptam, tunc sufficietem fore ad inferendam eius perpetuam durationem, quando non equè benè forme omnes substantiales separate à materia possent vel in perpetuum, vel ad certum tempus confermari: quod non admittit Arriaga. Sed quidquid fie de hae folutione prior est folidiot, & á nobis tenenda.

SECTIO SECVNDA

Solumnur obiella in contrarium.

1:

15

OBijcies primo: ex libro Ecclesaftz videcur colligi animam rationalem esse salte
ab intrinseco cortuptibilem, nam eap. 3. hac
habentur: Vulus est interitus hominis, & iumencorum; & aqua vesiusque conditio; sicur
moritur homo, sic Hla moriuntur; & nihil
habot homo inmento amplius, & cap. 3. Mortus nihil nouerunt amplius; & sap. 3. Mortus nihil ni

tribus ibi comparari interitum hominis, & iumentorum quo ad dekrustionem totius com positi, non verò anima; quià licèt adima hominis sit immertalis; brutorum verò mortalis i tamen ica homo per mortem corrumpitur in este totius; sicuti reliqua bruta. Ad posteriorem verò socum aso in conegari mortus; vel notitiam; & scientiam rerum, qua in hoc seculo geruneur, qua illis propria non debetur, niti ex speciali Dei providentia: vel notitiam; qualem habebant, dum viuerent dependentem; videlicer, a phantasmatibus.

Obijcies secundo ex fexta Synodo Generali actione II.in epiftola Soparonij à Concilio approbata habetur, Animas, & Angelos non per naturam , fed per gratiam Dei effe immortalia; & fundari poteft doerrina hac in illo Pauti prima ad tim. 6. vbi de Deo dicitur : qui folas habet immortalitatem Jergo licer anima rationalis fit immortalis, hoc non habet ex fuis in trinfecis. Respondeo = Sophronium nomen (gratia)non viurpaffe lee nitat ftricte pro dono quod fupra nostram exigentiam a Deo nobis conceditur, fed la cius, pro ve importat omne bonum, quod ex hbera Der veluntate ad nos prouenit quantumuis fit nobis naturale , & ab inceinfeco exactum. In que fenfu dict poteft immortalitatem creaturis fpiritualibus ex Dei grafia conuenire; quia cam Deus pro libito pofficeas in nihilum tedigere : ex fuo tamen beneplacito illas luxea propriam inclinationem in perpetuum conteruat. Vinde recte dixit Apoftolus folum Deum immortalitatema habere, quia ille folas ita eff immorralis, vt omnimoda necessitate semper existar , & ex

Obijcies tertio destructio anima non est supra potentiam Dei, quia Deus eam absoluté
destruere potest: neque est supernaturalis ipsi
anima, quia non est sienti gratia, qua excedit vires totius nature in persiciendo; sed est
potius violenta ipsi anima: ergo anima saltem
respectu Dei est ab intrinseco corruptibilis.
Respondeo, concesso integro antecedente
negando consequentiam; vi enim anima dicatur ab intrinseco incorruptibilis respectu Dei
satis est, si, posito quod habnit esse à Deo, exigat semper ab illo conservari, ita vi contracius exigentiam saciat Deus, hoc ipso quod
illam in nihilum redigat.

Inftabis contra datam responsionem : Anima mere poffibiles non exigunt à Deo existentiam , ita ve Deus non creando illas , contra earum exigentiam facere cenfeatur. ergo ne. que anima existentes exigunt à Deo conferual tionem fui-Antecedens parer; Confequentia probatur;non enim potest affignari maior ratio de confernatione, quam de creatione. Respondeo , concesso sntecedente , negando confequentiam; ad cuius probationem dico : maiorem rationem effe quia anima meré poffibilis nihil eft à parce ren quare non eft mirum fi nihil exigere posit : at anima existens iam ele. & fic habet vnde recte perere valear suas proprierates, & confernationem in effe habito. Obijcies quarto. Anima non ideo est posibi-

Digitized by Google

.

. •

.3

Lis quis eam Deus producere poteft; sed è contra, ideo Deus eam potett producere quia in se possibilis est. ergo neque ideo est annihilabilis, quia Deus illam annihilare potest; sed'è contra, ideo Deus cam annihilare poteft, quià ex se annihilabilis est ergo respectu Dei non est ab intrinseco immortalist. Respondeo concesso untecedente , Diftinguendo primum consequens : Ideo Dens cam annihilar poreft , quia ab intrinseco annichilabilis eft, fi facit hand sensum : ideo Deus eam annihilare potent, quia ex suis intrinsecis ad de-'Aractionem inclinat & fine', Vr mellus loquar, quia non exigit ab intrinfeco perpetuam conferuacionem fai, nego; fin autem sensus sit, quia non competiti illi effentialiter immortalitas, concedo primam confequentiam; & nego fecmidam in senfa incento; ex dichs enim con-Rat finmortafitatem elle triplicem: ellentialem, matufalemi & gratuitam fres', quæ primam ha-Berjeff vindequaque necessaria, & per nullames pôtenela destruibilis, cuinfinodi est folus Deus; res vero que fécundam habet, vel ter clam potek quidem deffrufeum hae differeria, vt fr immorzalitate secundi generis infignita est, non nisi per diningin offinipotentiam fit destruibilis ; fi vero tertif quantum est de se sit destruibilis naturaliter, & folum ex mera dei beneficentia habeat, ve fir imperpetuum duratura. Porto anima ned; primo, neque terrio genore immor-Palitatis gaudet, sed solum secutido, & ideo ex suis intrinseçis habet , yt divinitus annihilari possie . 18 22 3 10 (1990) 1990 1990 1990

Obiscies Withto: fi zillida ab interibleco effet Ammortalis : Tegiteretur, quod frame feparationis effet alliconnaturalishoc elt ioxta inclinatioffem nature fue, ficuti elt fratus lapitis incentre,& fimul effet eidem violentus 5 hoc est contra propriam inclinationemisseuri est status lapidis ili al rested hoc implicar. Ergo non eft Their Minor , & confequemia patent. Sequella verò quò ad veramque parten probatur ; quia ex vna parte animus inefinated prinationem maforum, sicuti etiam ad perfectiores operationes eliciendas; Sed in seatu separationis confiderata in purati natura est expers molestiarum, ex coniunctios ne cum corpore fibi prouenientium, ve famis doloris, ignominiz, morbi &c. Nec'hon etiani perfectiores operationes rationales in illo Ratu elicit. ergo ille status esset ei connaturalis. Ex alia verò omnis res appetit complementum substantiale proprium, sed'in-statu feparationis est physice jacompleta substantialiter:completur autem per vnionem cum compore. ergo status separationis effet illi violentus.

Respondet Arriaga disput. 10. sub numer 24. & dicit duo: vnum est animam, etiam si instatu separationis melius accidentaliter se habeat; nontamen inclinari ad illumissation. It ita ve eius carentia sit illuviulenta; eo quodek vna parte non quaeumque maiori persessio, qua naturalitet acquiri potest est subiecto debita; ve patet ex lumine respectu aeris sex alia vero anima, dum est in corpogo, separationi sossitio, patmam virtutem habens suas recuperandi di-

spostiones vsque ad certum gradum. Altatum est, ipsam animam, quantum est ex sè, semper inclinare ad vnionem; ideoque conservationem extra corpus est aliquo modo contragins inclinacionem physicè sumptam; quia, vè dicitur in argumento, animus separatus est psiyficè, & substantialiter incompletus. Deniquesie habet (dixi quantum est ex sè) nam appetitu absoluto non potest in vnionem perpetua inclinari, cum hac se naturaliter impossibihs.

Verum contra hane responsionem videtur facere squia ex illa sequitur, quod status feparationis nullo mode effet anima connaturalis: effet verd aliquo modo violentus; sed si hoc effet : sequeretur quod anima per appetitum. de quo loquimur, neque ad statum coniunctionis,neque ad statum separationis, absolutà, & simpliciter inclinatet; non ad statum separatio? mis jout conceditur; neque ad featum vnionis ; quia codem modo efe impossibilis naturaliter vnio perpetua respectu anima separata, ae respectu conjuncte - Quare fi fiec impossibilitas impediene anima separata absolute, & simplieieer inclinet ad vnionem; ita etiam impediet ne ad illa inclinet coniuncia. Iam vero hoc abfurdum ofe patet; quià sicuti implicat res naturalis que nullum fratum habere possie qui sie illi absolute, & simpliciter connaturalis : itaži etiam codem modo implicar si absolute, & sim pliciternon incliner ad aliquem faltem statuin, in quo intra natura limites, absolute loquendo, bene se habeat. Quare hac responsione post-

-.!Respondeo ego negando sequesam quo adfecundam partem. Dico enim statum separaeionis este absolute naturalem anima, & nonviolencum absolute. Ad probationem in contranium, concessa maiore, & minore, nimirum omnia appetere propium complementumi substantiale, & animam extra corpus eo carere: Sed nego Confequentiam, statum videlices separationis este illi, ibsolute loquendo, violenbum. Ex illis enim præmiss concess solum. sequitur, statum confunctionis esse anima ansolute & simpliciter naturalem, hoc est inxta inclinationem absolutam,quam habet,quod est werishmum. In hoc enim videntur allucinari aduer farij, quod putent non posse animam absolute, & simpliciter inclinare ad verumque fratuir, quod ego non existimo. Quamuis onim dieti fratus fint inter se incomposibiles; non suar tamen incompossibiles inclinationes absolucz ad illos, ve pater in voluntate potentemmore, & odio prolequi idem obiectum. In. ca cuim quamuis implicet actus amoris, & odij: fimal coniugi: at potentia in actu primo completa ad verumque non folum non implicat sed de facto habetur 3 & quidem naturaliter 2 Idem cernere est in materite prima quam,etiam sidicamus ne divinitam quidem posse duas for-: mas substantiales simul recipere; confrat tamen' habere potentianie inclinationem absolutam ad illas. Rario autem positiva, que me mouet ad' dicendum animamablobute loquende and verug; statum ex suis intrinsecis inclinari, est quia.

Digitized by Google

33

haber prædicara veriusg; featus exacting; & in veroque aliqued peculiare bonum ab intrinreco fibi proueniens adipiscitur; quia enim forma informans elt, exigit absolute valonemen cum corpore, ve beneficio illius sepsuum opez rationes exerceat ; qua verò incorruptibilis ell exigit absoluté extra corpus conservaria ve ineo itatu rerum notitiam multo perfectioremes

habeat ea, quam habet in corpore.

Contra hanc solutionem instabis primo: hoc iplo quod anima ablolute ad vnionem cumب corpore inclinat, privatio illius egit ci absolute violenta. sed in natu separationis habes anima prinationem vnionis; ergo erit in statu absolute violento. Respondeo, diftinguendo, maiorem; prinatio vnionis erit anima ablolute violenta; & siquidem dica privatio noncompensaretur bono aque, vel magis persecto, concedo: posito quod tali bono compensatura nego maiorem; & sic distincta minore, nego, consequentiam; Et dico, quod in statu lepatan tionis licet anima prinetur vnione cum corpore, acquirit tamen carentiam malorum corporis, & perfectilimes actus rationales exercets quos nequisidum est in corporesexercere. lic licèt maieria in corruptione compositi amittan formam veterem, non patitur violensiam inia hac amillio compensatur cum forma de nouo aduenientis acquificione

Inftabis fecundo mors est contra inchinacion nem elicitam absolatam homiuis; omnes enima waturaliter loquendo, abhorrent ab illa . Brge est etiam contra inclinationem innatam abiolute . Respondes concesso Antecedente; diftinguendo Consequens: Mors est contra inclinationem innatam absolutam hominis, concedo : anime , nego Consequentiam . Nec mirum, quia homo post mortem non perseuerat in effe; vnde fit ve ciabfolute loquende, mors fit contra propriam inclinationem innatain b at vero anima remanet in suo elle, & quidem... per intrinfeçam exigentiam illius; non eft igitur cur mors elle debest contra inclinationem. innatam ab (olutam illius; quamuis enim ipla... quoque appetitu elicito absolute fugiata morte: hoc tamen habet, quia vniuerfaliter loquedo, difficulter divellimur à caris, & nogis nobis: at poliqua divulsa estabsolute fibi in statu illo complacet propter commoda, que in co experitur .

Sed contra traditam distinctionem inflabis: tertio : quidquid eft violentum homini .. ratione aliquius partis est illi violentumifed mora eft illi violenta, & non gatione materia , quia. hac ell indifferens ad omnes formas; ergo ratione anima. Respondes negando majoremes multa enim competint homini, qua rotum esta que neque dennateris neque de formais diffributiue acceptis vgrificari postunt; inton bac autem ponenda eft violentia-quam immorte en compositi deliquatione, & unionis depebditione paritur.

Instabis denique questo anima nativa in-! olinatione relifit morti s contrariffque agentibus .. conferusado geantum potek, disposi-

tiones proprias, quas habet, & recuperando deperditas , vique ad cerenm gradum . Ergo separatio est illi violenta . Respondeo concesso antecedente : diftinguendo consequens, separatio eft violenta animæ, quatenus eft vnita. corpori, concedo: lecundum se confideratz, nego Confequentiam ; & dico quod cum anima. rationalis lit forma corporis, quatenus illud informatidebet exercere totum id , quod quzlibet alia forma substantialis exercet quandiù eft in materia . Vnde non eft mirum , fi fic confiderata relistat morti , & habeat vim conferuandi dispositiones, quas habet, ac recuperandi deperditas; sed quia haber etiam quod fecundum se incorruptibilis fit, atque immorlis : ideo in staru separationis non folum nullam patitur violentiam absolutam, sed etiam. inxta fuam naturalem inclinationem existit, & operatur . Dixi (nullam patitur violentiam absolutam) quia fi quis affereret dictum flatum effe aliqualiter,& fecundum quid violentum illi, quatenus fubstantialiter incompleta; duramodo etiam fimilem violentiam concedat ipfi in flatu coniunctionis , quatenus in co malis corporis subiacet ; non effet multum cum tali Philosopho contendendum; quia hoc prouenitet anima ex amplitudine . & perfectione,quam haber : sicuti voluntati , dum libere amat, que ratione virtutis completes quam habet ad odio habendum, aliqualem vim,& refiRentiam contra se ipfam habeat neceffe eft . minimip ty and

Consequenter agendum effet de Aristorelis mente circa anima immortalitatem . Sed de hoe videri poteft Suares de anim. wall. 3. lib. primo capit. 11.vbi expresse quærir quid Ari-Roteles de hac difficultate fenferit; & postquam docuit multos ex Antiquis Philosophis, & Patribus , & Theologis credidiffe eum in hoc erraffe, animam rationalem mortalem effe existimando numer. 6. addit communem fententiam effe , cum anima immortalitatem cognouisse, & in suis libris hanc vericatem fatis aperte declaralle, & hang-fuife sententiam omnium veterum Peripateticorum (vno Alexandro excepto) quos segurus esc D. T., Durandus, & alij. Qui probationes huius veritatis desiderat, legat ipsum Suarium ibi : hoe enim parui ad infeitueutum noferum referre videtur soits annatarago estocholing កក្ក 🗴 នេះ អីនៃ មា

SECTIOTERTIA.

. ...

De Operacionibus wite rationalis ques anuma Jepar era expreere walet.

The state of the s

Vmine natura confeatanimam nationalem, nullas operationes ad vitam vegetativam & sententiam pertinentes in statu separationis exercere poste : omnes enim huinfmodi adus pendent à corpore, tanquam à subsedo, & non nife medijs, organis corposcis peculias ស្រុះតែ៖ ខេត្តស្វានី វ Latacate Control

Digitized by Google

53

1.r.d

res dispositiones sibi vendicantibus eliciuntur, quibus omnibus anima separata prinatur . Verum autem valeat eas operationes, que sunt proprie vite rationalis elicere, & quo modo? hoc in præsentia disputandum est. Pro

quo fit .

Prima Conclusio. Anima in statu separationisex suis intrinsecis exercere valet actus porentiz intellectiuz, & volitiuz. Eft communis . Dixi (ex suis intrinsecis) quia eas des facto saltem ex divina ordinatione posse, de fide est; siquidem anima beata Deum vident, ac amant, & alia tum corporea tum incorporea rectè cognoscunt. Damnatz vero suam extremam miseriam intelligunt , eamque derestantur ac dolent. Quod autem ex natura... fua exigant intelligere ac velle, hoc est quod in Conclusione cum omnibus, qui hac de rè agunt, alletimus.

Probatur prime ex Aristotele, qui prime de anim. tex. 13. docet : quod fi anima non... potell extra corpus operari,non potell extraillud existere . Atqui potest operari intelligendo ; ergo & existere . Supponit ergo, cam poste operationes vitz rationalis exercere in statu

Separationis.

31

Probatur secundò Ex co, quod anima ve potè Piritualis substantia non pendet à Corpore: zecte deducimus eam extra Corpus habere effe-Sed intelligere, & velle ipfius de se non pender à Corpore. Ergo dicendum est quod in fizgu separationis verumque exerceatur ab ip-

Dices:anima non intelligie nisi dependenter d phaniasmatibus, unde Aristoteles primo de ansm. ten 66. ait : Per lesionem organismterni eam ab intelligendo cessare. Sed in saqu Separationis non habet phantasmata, neques organa. ergo &c. Respondeo, diftinguende maiorem : non intelligit anima nist dependenter à phantasmatibus in statu coniunctiomis gam corpore, concedo, in amai katu, nego maiorem , & concella minore : ad coofequentiam dico: animam in faru: coniunctionis exercere munus forma informantis ; quare non est mirum fi tanquam forma corporis tunc operetur 2 & sic ab internis sensibus in intelligendordependeat; nec aliud; voluit Aristoteles lece creue. Caterum heuti in flatu feparationis non exercet munus forma infusmantis , ita non estique in suis operationibus spirienalibus à phantasmatibus pendeat.

- 1Secuada Conclusios Anima separata nobilioni serexpeditori mode dintelligitaquam comiuns Sta . Eft D. T. qui tertis contragent sup. 48. docer eaminsfatus separationis intelligere modo And gelico (Ondo e e magos es

: Phobatus facile : modus intelligendi independentenà sonsibirade phantasmatibus, est desa se nobilior, & expeditior illo, qui fit cum dopendentià à dictis sensibus . Sed anima in flatu separationia: habet modum intelligendi, independenter à lenfibustierge &colors 2 1000000 qui

Quod fi queras in quo confistat modushif mobilior, & expeditior. Responded eum con-Altere primo in hoc, qued multa intuitiue co-

gnoscat per simplicem intuitum, que in hae vita non aili abiliractive, & per discursum cognoscere poterat, ve se ipsam, & alias animas quibus affociari debère nec non etiam firbftantias materieles rerum Corporentum , quæ omnia in hac vita ad modum alterius, & per alienas species cognoscebat. Secundò quamuis in illo ftatu discursum exercere valeat circa aliqua qua non plane cognoscit, id facit per pauciores actus, & minore labore, ac errandi periculo', quam coniuncta. Si enim inter homines aliqui sune velociores, ac expeditiores afijs ad intelligendum, & paucioribus actibus indigent'ad Conclusionem indagandam, quamalij:multo magis anima separata, si secum ipfa quando erat in statu conjunctionis compare-

Tertia Conclusio: Anima separata cognoscit omnia que in præsenti seculo cognoscebat, non autem ea, quæ deinceps in' flatu leparatios nis fiunt .

Probatut Conclusio quo ail veramque parrem; & primò quò ad priorem ex Luca ro. vbi Introducitur Diues in tormentis positus loqui ad Abraham : Mitte Lazarum &c. Habeo quinque fratres &c. Et Abraham respondere. Rocordare quia recepisti bona in vita tua. Rationes confirmatur: quia anima separata habet ius vt recordetur corum omnium, qua in vita cognonit;aliàs satus separationis non redderet eius roadirionem meliorem, quia multo plus inclinare solemus ad recordandum ea, que nobis Temel placuerunt : quam ad nona, quarum notieiam nunquam habnimus, intelligenda.

Que ad posteriorem verò partem Conclusio fuaderur ex Iob. 24. vbi de defuncto dicienr : Mue sucrine filiz einsmobiles flue ignobiles non intelliget: Rationerverd confirmatur, quia anima-lepuratanon est amplius pars vninerlitavis huius seculi d'Ergo ei non debetur cognitio corum qua in prafenti feculo 'deinceps geruni eur . Arque hovquanum elt de sè; non enima Regamns, cam vokek tinina revelacione, vel ex refi ficatione animamm, qua ex hoc feculo di-

Scedimi, posse multa cognoscere. Quarta Conclusio: Anima separata non cognoscit omnes tes naturales quo ad estrum. effentiam, & proprietates. Probatur, tum quia non esset in alio seculo melior conditio commi quian fludijs visam consumpserunt, quamiHorumqui nihit penitus addiscerunt ; cum taetten Hieronymus in Epist. ad Panlam dicar: Di-Teamas in Terrasquorum scientia nobisupersen neres in Culo. Tumstium quia non potelt affignari cur animæ exigant tam multa cognofces re. In contum enim Angeli habent im hac denis cognoscendiin quantum son sipponüs tur fuille in alie fintus in que paterant fibi re-. tum scientias comparare, sicuri supponitur anima feparata futffe ; & alimode fune multo perfectiores ac nobiliores in Substancia ; quame fit anima separatas qua eft semisubstantia materiæ primæ facibus suum subftanciale complementum expectans. Per hoc enim noninego cam in fatu separationis multa intuitiud cognoscere, que in presenti seculo non cognouit,

Digitized by **GO**

præsertim quæ pertinent ad societatem camalij spiritibus sibi similibus, & fortasse etiamam Angelis ipsis exercendam. Quod si quæras quæ alia objecta in particulari cognoscat, quæ in præsenti sæculo non cognouit: dico hoc non posse certa regula à nobis sine temeritated definiri.

Quinta Concluso: Licet in anima separasa remaneant endem species intelligibiles a quas in statu conjunctionis habehat, is tamen vti nequit ad vllum actum intellectionis exercendum; sed tum pro cognoscendis rebus, quas in hac vita cognouit: tum etiam, prò cognoscendis, quas antea non cognouit expectat ab auctore nature alias species intel-

ligibiles .

Tres habet partes affertio. Prima est remanere in anima species quas in coniunctione cum corpore acquisinit. Et eam tenent communiter auctores. Probatur autem facile quia dicta species cum spirituales sint, in suo este, & conservari non pendent à corpore ped totaliter in genere causa esticientis à Deo tanquam à causa prima: in genere verò causa materialis ab anima ipsa. Ergo non est cur in statu separationis corrumpantur. Antecedens patet. Consequentia vero probatur vulgato illo principio: idem maneus idem semper est ape tum facere idem.

Secunda verò pars eiuschem assertionis, que eft contra quamplurer, suadeur ex co quiahuinsmodi species producke sunt ab intelledu agente per connerhouem ad phantalmata, & dependenter ab illis, ea dependentia, que necessaria est, ve veriscari posit illas in sui productione à phaneasmatibus, abstractas suisse. Hoe autem mexime importare viderur quod non possint elle vicariz obiectorum suorum, & corum vices supplere inordine ad intellectiones de illis formandas, nif sub phantasmatum velamine dicta obiecta... exprimendo. Sed insellectiones expressiuz obiectorum sub velamine phantasmatum, hoc eft quatenus circa illa verfatur phantalia, debent necessario procedere ab anima Corpori coniuncta; nam indigent vt obiectum prius á phantalia cognoscatur, & postea sic cognitum & phantalmate veluti obductum, intelligatur. Ergo cum anima separata non posse formare phantasmata, ve potè materialia, & ab organo corporco immediate pendentia: recte deducitur neque posse vei speciebus intelligibilibus, quas, in flatu coniundionis cum Corpores acquifinit ad vilum actum incellectionis exest

Confirmatur her pars Conclusionis primo quia anima in flatu comiunctionis vei nequit speciebus intelligibilibus quas a phantasmatibus apstraxit, absque eo quad in phantasa, quod intio produzio à quo distrispecies abstrações sucreme produzio à quo distrispecies abstrações sucreme per se fert communis sententia a printute operatius sint ita limitasm miscino prantas sint ita limitasm miscino peratur phantasa sormando phan-

grander was a first banking that right comes is

tasma eiusdem obiecti, valeant operari; atqui in statu separationis anima non potest operari per phantasiam, quia hæc est potentia materialis, quæ indiget organo ad operandum... ergo &c.

Confirmatur secundò eadem pars, quia... Anima ex D. T. extra Corpus, vei vidimus, intelligit modo Angelico; sed hoc saluari nequit, fi vei posset in intelligendo speciebus intelligibilibus, quas in flatu coniunctionis fibi comparauit, siquidem illis non niss humano modo potest intelligere .ergo &c. Quod fiquæras in quo modus Angelicus poficus fit ₹ Respondeo : in eo quod cognoscat per intuitiuam cognitionem ea, in quibus aliqua specialis difficultas non reperitur . Porrò hunc modum cognoscendi non pertinere ad animamia statu coniuctionis cum Corpore patet ex co, quia nullum obiectum assignari potest, quod sie anima in dicto statu intustiuè cognoscat; si quod enim assignabile essetmaxime accidentia, que per externos sensus percipit. Porrò hec non cognoscere intuitiue patet, ex co quià non discernit corumprædicata. Quare non nisi intuitionem effe-Cliuam circa illa exercet , que eft inquitio secundum quid, non verò obiectiuam, quæ dicitur absolute intuitio, vei supra, cum den intuitione, nota uimus .

Tertia denique Conclusionis pars sequie tur euidenter ex distis. Nam ex suppositione quod ad cognoscenda obiesta sua auima separata indiget speciebus intelligibilibus, secuti indigere patet ex Angelis, & nonpotest vti speciebus, quas in coniunctioned cum Corpore acquisus: necessario sequieus quod debeat illas à Deo vt ab austore nauna expectare. Non enim potest assignari alind principium, quod distas species in ea producato uti diximus cum de speciebus angelicis disputauimus.

Dices Anima feparata non folum cognor fcit res , quasantea nouit fed vere . & propriè de illis recordamr. Sed recordatio des bet sieri per eafdem prorsus species, per quas res antea cognita fuitage dicitur enim frecom datio quali repetita cognicio. Ergo mon: con gnoscit obiecta cognita per species binfufa; & Deo, sed per prius acquificas. Responde ones gando minorem; scad eins probationem dia co: recordationem elle: quafi iteratam cognitionem ciuldem reis quaternus antes: cognital Hoc autem totpin: feri frecte: posse per distineas species representatius num obiettirentes cedenter cogniti, tum cognicionis de feo hab bite . Dixi effe ques itersiam cognitiememas nam ad primam cognitionem obiecti amiag concurrunt tanquam principla specius odifia stabliot, 8 reducedles dispersion admit m Arriaga disputatione to. Jea. 3's sub muinerq 33. miltiglitioni probat animam din fizzu separationis nom pefferrecordari pemalass frécies anfulation offen. su Brime Lague Those is calcatefined in the Kirlin Confidence - คระสานาย mi แม่สามารถสาราง แก้ แก้สาราชาธิ

forte non accipit species à Deo, sed ab obiestis; ab his autem nequit habere species memoratiuas, vt paret. Secundò quia si id cognoscit per species insusas à Deo, omnes anima deberent omnia cognoscere, qua in mundo contigerunt, quia omnibus à Deo eadem species insundi debebant. Tertiò quia damnatis non insundit Deus persessiores species, id enim esset illos ornare. Quartò, quia, quando alundè habent species, non est vila necessitas singendi illas destrui, & nouas alias illorum loco produci.

Sed nulla ex his rationibus habet vim. Ad primam enim dicendum: nos supra docuisse Angelos non ab obiecus, sed à Deo immediate species intelligibiles accepisse: multo magis igieur id dicendum est de animabus, que sunt Angelis imperfectiores. Ad secundam, nego sequelam, & dico, quod etiam si concederem... animabus separatis infundi à Dea species vni neglales, limiles speciebus Angelicis, non sequeretur eas beneficio dictarum specierum dehere cognoscere omnia, que un mundo contigerupt, sed solum es, de quibus habuerunt cognitionem in statu conjunctionis cum corpore; A enim negauimus Angelos vei posse speciebus voiuerfalibus in ordine ad obiecta præterita, ad qua non attenderunt, quando existebant dicha abiesta; multo minus hoc negandum est animabus . Ad tertium , nego antecedens , & ad razionem in contrarium aio; Deum non negare damnatis ornamenta, qua naturaliter exigunt, huiusmodi antem esse species, quas in statu sepazationis infundit. Ad quartum denique, nego duo, que assumuntur : nimirum, quod anime. Separate amittant species, quas ex obicilis in-Ratu coniunctionis habebane, & quod nulla sie mecellicas, dicendi alias fimiles acquirere, vt. pater ex dichis.

Sad adhue obijci potest contra pradicta Primò, quia si anima separata non possent vti speciebus, quas coniunctionis tempote acquisueaunt: sequeretur quod essent dicta species inallis otiosè, non enim assignari posset ad quid
apsis inseruirent; sed hoc est absurdum, eransere.

Respondeo, negando antecedens; & ad eius probationem dico, quod inseruirent illis ad ornatum, aliquod enim ornamentum est habere signa maniscstatiua obiestorum, se cognitionu in quibus quando estent comuncat cum torporibus se exercebant. Quemadmodum enim ex suppositione, quod potentia omnes anima rationalis sint ab illa distincta, atque sprirtuales in entitate sua: remanent in illa in statu separationis eiua, atque adeò anima habet in co statu facultatem visuam, auditiuam sece etiam si earum actus exercere non valeat: ita dicimus de speciebus acquistis.

Obijcies iterum: in Ratu separationis anima setinet habitus acquisitos, & ijs vti potek. ergo fi retinet species acquisitas, etiam vti eis poterit. Respondeo admisso antecedente, quo ad vtramque partem, licèt quo ad posteriorem dubium sit: aogo consequentiam. Ratio disparitatis est, quia habitus se tenent ex parte potentiarum, quas adiunant. Vadè est vt cuma

proportionali amplitudine inclinent ad obiecta propria; quare ficuti potentia rationalis tuminimatu confunctionis, tum in statu separationis potest obiecta sua attingere: ita & habitus potesi illam in veroque statu adiuuare, vel discurrendo circa eadem obiecta enidenter cognita, vel ex illis alia deducendo, at verò species cum se teneant ex parte obiectorum sunt multo magis in operando restricta, quare hoc ipso, quod vno modo representent obiectum nó possunt alio modo illud representare.

SECTIO QVARTA.

De motu locali anima separata .

PRima Conclusio anima separata non vendicat sibi ex suis intrinsecis aliquem determinatum in mundo locum. Est communis.

Probatur Mundus est corporeus, sicuti ome 52 nia loca, que in illo sunt, sed anima separata non est assista alicui corport, neque quantum est de se in vno potest melins se habere quam incalio; quie a rebus corporeis neque vtile, neque damnum participare potest ergo animamon sibi vendicat ex suis intrinsecis locum aliquem determinatum in mundo. Hine autem nó sequitur desactò ex supernaturali providentia.

Dei animas instorum non habete domicilium sui n Celo, se animas impioru in inferno.

Neque item bene deducitur, cass quo home non suistet ad supernaturalem statum eleuatus, sed in pura natura relicius, quod Deus peculiare domicilium omni voluptate resertum animabus, iustis, sceleraris verò locum tormento-tum suis stagitis debitum speciali providentia non atignasset; ad quod antiqui lumine sidei dessituti peruenerunt, singentes campos Elysos pro iustis, & Erebum pro impije desinatum. Verum hac specialia, & determinata loca anima non ex sua natura sibi determinarent, sed ex extripseca deputatione, Dei vyt constat ex dictis.

Secunda Conclusio anima in statu separatiomis est capax motus; vndè saltem ab extrinseco moueri potest.

Probat Arriaga numero 40. hanc Conclusionem sic: anima ex sua essentia non est alligata huic potius spatio ienaginario, quam alteri, ve pater ex es, quia in quocumque loco potest homoruqui. Verum hac ratio non est essica posite enima aduersarius respondere, quod immobintarion proueniat illi ex alligatione ad locum aliquem determinatum, sed ex incapacitate, quam habet recipiendi in se motum localem. Quare licèt in quolibet loco posset homo mori, non indè sequitur, eam posse locum illum deperdere, se in alio loco reponi: quare hac ratione posshabita.

Probatur efficaciter affertio: Non potest assignari caput, ex quo proveniat anima incapacitas ad recipiendum in se motum. ergo cum videamus catera omnia entia finita substantialia esse capacia motus, idem asserre debemus de anima separata. Consequentia patet, nam vt inductione patet, hac capacitas videtur esse pro-

ia do

Digitized by Google

...

20 8

5€

57

prietas omnis substantiz finitz, dico, finitz, quia infinitum eft immebile, vei vidimus in... Physicis. Antecedens probatur, quia huiusmodi incapacitas vel proueniret illi ex perfectione, quam habet, quatenus lubitantia fpiritualis est, & hoc non; quia in Angelis maior perfectio subfantialis habetur, & tamen possunt à Deo moueri iuxta illud : Vidi satanam tanqua fulgur de Calo cadensem: vel ex imperfectione, quis ek semiens, & semisubstantia, & hoe neque; quia mosus localis est forma valde impersecta ; quare non est cur respuat habere pro subiecto animam eationalem, que licet fit semisubstantia : est tamen spiritualis , & omnium.

formarum perfectifisma. Tertia Cocluso: Anima separata potest se ipsam desado monere localiter. Probatur, quis anima corposi coniuncta habet virtutem fe mouendi fimul cum corpore. ergo multo magis Reparata, quando vineulis corporeis resolutaeft, poterit le ipfam monere. Antecedens patet. Confequentia probatur, quia fi in statu separationis non poffet: maxime quia,ve dicunt aliqui, virtus illa motiva, quam habebat in corpore, erat materialis in essendo, ab organo corporco in sue esse dependens, atque adeò per son parationem à corpore destruibilis; sed hoc est fallum: erze enim spiritualis sue fuerit identi-Acata cum ipla anima, vei nos luftinemus, huè non : ad cum plane modum quo virus motiua Angelica eft spiritualis . ergo &c. Scio effe aliquos, qui duplicem virtutem motiuam anima in figure consunctionis accribuung: vnam in fig entitate materialem organo corporco affixam: alteram in le spiricualem , & dicunt quod licet in statu separationis amiteat priorem, at nonposteriorem . Sed hae virtuium multiplicatio non est necessaria; & enim Angelus per virtutem motiusm is fe'spiritualem mouere potest localiter le ipsum ; nec non etiam corporeaalia, siuc affumpte à se, fue non : cur anima... mon poteric etiem per amilem virtutem le ipsa,

1. 1 Car 1 Car 1

The commence of the

and area. No to harming and the second of

& suum corpus pariter mouere?

Dices: Lucz 16, habetur: Lazarum in finum Abrahz ab Angelis delatum, Dinitem verò epulonem in Infernum sepultum, veique à Demonibus . ergo quia anima separata non possun. ab intrinseco moueri, sed folum per vireutem extrinseçam Angelorum suè bonorum, sinè maiorum . Respondeo negando consequentiam, ve patet in hominibus, qui licet ab intrinfeco moueri localiter possint, solent tamen ab extrinseco motore in aliquem locum deferri.

Dices iterum : Si anima fine corpore ab intrinseco posses se monere: sequeretur quod in statu consunctionie posset per huiusmodi virtutem ex libito ad tempus relinquere corpus, & postea reuerti. sed hoe ese absurdum. ergo &c. Respondes negando sequelam. Natura enim comparatum est, vt in boc imitetur natura reliquarum formarum, que, nifi deperdantur earum dispositiones necessaria, non desinant informare materiam .

Quarta Cócluso: Anima Reparata potest quo- 60 que mouere alia corpora . Probatur , quia li-: cet non videatus repugnare substantia spiritua-: lis, quæ se ipsam mouere possi, non verò alia..... corpora : non possumus asserere animam rationalèm effe huiusmodi ; nam defacto videmus ca' in corpore existentem mouere illud, nec note. etiam alia, ve lapidem, quando illum proifcimus &cc. Dicere autem, quod, cum sit forma corperis, non est capax illud mouendi, nifi ipsum. informet , efe vanum : tum quia ficuti non obstate quod at forma corporis, est capax existen-1 di absque eo, quod illud informet: ita, & operandi non folum immanenter, sed eeram transeunter, ve videre est in Angelis, qui hoc ipso, quod existunt independenter à materia, hon solum possunt immanentes operationes exerceres intelligendo mouendo se &c. Sed etiam. transeuntes motum localem in alienia corpeni bus producendo

The state of the s

Control of the State Sta

The state of the s The second second second ATOYE HAEC IN LAVDEM OMNI-POTENTIS DEI, BEATIS-" Man I de co."

SIMAPOVE VIR TORE COME A CENTER OF THE STATE Course de la constant de la constant

्रा । एक विकासन १ कराने १,००० एक राज्या की जीव इ.स. १,००० विकासन १ कराने से १,००० एक राज्या की जीव Principle of the state of the s The strain of the second secon

TRAC

Digitized by GOOGLE

ICVS

BROS METAPHYSICOS

ARISTOTE LIS.

PROEMIVM.

2

Etaphysica nomen more Gracoru ex meta, quod idem significat ac Trans fiue poft, fine etiam fupra, & ex physica est compositum ; idemque value ac Transnaturalis, feù Supernaturalis feientia, eo quod tota in contemiplatione rerum ab omni materia concretione fegregaearum ad quas phyficamequit fe extendere occupatur. Ex quo hums temutie præstantia, ac cellitudo supra reliquas constare potest; qua tanta est , ve naturalia omnta veluti despiciat ab unibersaque materia penters abstraheus. Deum ipfum atque intelligentias The obijciat confideracioni . Nil mirum igitur fi innumeris honorum infiguibus 5 ac magnificis citulis voique Philosophus illam condecoret; non enim vno verbo eius præstantiam, munera canoiser anded satque laudes satis poterat declarare : Cum ighur Philosophiam illam.

huaris mel. w. g. per anconomaliam absolute nominabit - oftendie supientia fludium , quod Philosophike nomine importatur, in hane vnam scientsam præcipue adhibendum esse: Cum autem... fizito elaftem porir horo sen. 3: primam dixie esse philosophiam; dignitatem, qua supra cateras scielbias le execulie declarabie. Cum verd primo met l'ap primo cam proprissime sapientiam elle doeult's dias voivercaticatems qua primas reign omnium causas, acque principia concomplatur, per quod estreste eminet , atque aquiuales, infinuauit. Cum denique sexto met. sapt primo Theologia, nomine Wlam donzuit Deamilianmam contemplationis falligium actingere, Deumque ipsam quantum paturali lumini faszefit sispeculari testatus est; per quod à Sacra Theologia scientia hac suf-Meientes diffinguitur; Ymuidum illa supernaturali refielautis fidei claritate ithustrata, ea que aq. Deum pertinent; concemplature Verumiquia vniu seuinfque scientia dignitas, & prastantia ex suo

Thicks portfimum pendet ided field with and but the state of the state tag oldeide Caurelius vonnitus anapita mit bie of the state of a continue of the state of t e e en me 3 & per de p. e e e led aterib es illa e uen ant, que à cale 🦭 ne . coafiderantui , on dim nois andat en procidens i legian ert . Ganna politicalle et ther tiam dische

क्षा त्री के प्राप्त अपूर्व के के लेक का अपने के प्राप्त के कि का का का का का का का कि का कि का का का का का का res แบบเล่น " อเลยกระ เพาะ และคุณเหมาะ ยุนสะ Andricante mer to a Xib a tom South Mails 60 mails may 19 **** 313. mi. vi A . R. Bald. Belittig Phildople 1000 35 01

trong 2 to 4 Local Comme The state of the state of - Promotion The state of the last of the same 1. 3 A 16 V المماغة بمدراتهم Alago come o - 10 90 ,00 in the sign sign is that if Coort about -rg .20

ran Miffer. 1.9 00 0 • 1000) - 1000 is accession. En L. policorale.

DISPVTATIO QVADRAGESIMA

DE ADAEQVATO METAPHYSICAE OBIECTO.

Omine obiesti adaquati non intelligimus id, quod omnia, qua considerat quomodocumque scientia, complestitur; sed quod ea tantum continet, qua per se scientia contemplatur, quale in Physicia diximus este Gospus naturam habens, quatenus natura habens.

SECTIO PRIMA.

An obiecum adaquatum Metaphysica sit ent sub se entia etiam peraccidents. O entia rationit comprehendent.

PVas extremas Doctorum sententias in assignando huius seientiz obiecto reperio. Quarum altera illud plus zquo dilatat, altera verò nimium restringit. In przsentia cotra priorem disputo. Fuit igitur opinio Zimarz in sua tabula verba. Ent. Aquarij in primum Metaphe simidatione prima. Et aliorum existimantium Metaphysicz adequatum obiectum esse ens latissime sumptum, quatenus comprehendit quodlibet ens. suè per se, siuè per accidens, suè reale, suè etiam rationis. Contra quos sit.

Vnica nostra Conclusio: Neque ens per accidens, neque ens rationis sunt objecta Metaphysica partialia; & per consequent ens latissimo sumptum, quatenus ad illa etiam se extendit, no. est adaquatum huius scientia objectum; Italia communiter.

Probatur primò quantifad ens per accidense quia huiusmodi és dupliciter sumi potest, vel pro aggregato, & composito accidentali permodum entis incomplexi, atque subjecti accepto, sicuti est aceruus lapidum, aut calidum V.G. vel pro effectu per accidens, qui cum casu, & contingenter eueniat, nullam habet eum medio termino connexionem. Neutro autem ex his mo dis potest ad Metaphisicam ens per accidens taquam obiectum proprie pertinere. ergo &c. Maior patet . Minor probatur; & quidem quod non possit primo modo constat ex co, quia aggregatum ex pluridus enticatibus est simpliciter plura, neque vllam habet vnitatem, nisi vel materialem, vel obiectinam tantum in intelleelu, & sic de eo przeipua passio Metaphysica-a que est vnitas demonstrari propriè non potesta nist forte per quamdam similitudinem imperfectam atque improprie. Ex que sit ve improprie dumtaxat, ac reductive huiusmodi ens per aceidens ad hanc scientiam pertinere possit. Quod verò neque possit ens peraccidens secundo modo sumptum, pro effectu scilicet per accidens, patet tum ex Aristotele ipso sexto met. summa secunda eap. secundo, & quarte vbi aperte à Metaphysica confideratione tale ens per accidens excludit: tum etiam quia obiecta propria sciengiarum, vt vidimus in tractatu de scientia, elle debent omnino necessatia; altoqui si postent aliter atque aliter se habere, nunquam de illis certam cognitionem habere possemus, ergo &c.

Probatur secundo Coclusio quantum ad posteriorem partem de ente rationis: Ens rationis est duplex, alterum Logicum, Metaphysicum. alterum . Porrd Logicum cum in extrinsecadenominatione confiftat a neque voum ent effa arque aded nequit habere tationem obiecti Metaphyfici; ens verd rationis Metaphyficum non est miss fictio quædam veri entis realis, & veluti eius ymbra; yndè est, quod ymbratili quadam ratione communes cum illo passiones participet, vnitatem scilicet, veritatem, ac bonitatem . sicuti igitur Physica non habet pro obiecto ens naturale sub se verum, & fictum comprehendens; ita neque Metaphysica habete poterit pro obiecto suo adaquato ens vniuersaliter sumptum ad ens reale a & racionis se extendens.

Obijcies primò : Aristoteles quinto meta tona, agit de ente per accidens. Entis igitur per accidens contemplatio pertinet ad Metaphysicum. Confirmatur, quia hoc ens naturali lumine attingi potest, & habet rationes quasdam communes cum ente per se. igitur pen est cur non possit esse obiectum huius scientie parciale.

Respondes admisse en , quod ex Arisocele affertur, diftinguendo confequens terga contemplatio entis per accidens pertinet ad Metaphysicum per le ac directe, nego : tatique alterius, scilicer antis per le rui opponitur, concedo consequenciam; Ex quo non sequirur illud offe huius scientin obiectum; Lquidem id, quod in aliqua scientia se habet ve obiectum, debet per le 2 & directe ad illam percinere . Ad confirmationem autem dico non sufficere ad constitutionem obiecii alicuius scientiz a quod illud sit naturali lumine cognoscibile, & quod communes aliquas rationes cum verd obiecto participet , sed præterea requiritur , vt fit aliquid çui primà , & per se passiones sed attributa illa conueniant, quæ à tali scientia considerantur; quod cum non habeat ens per accidens : lequitur, quod ratio illa communis entis fibi, ac enti per se non posit aliquam scientiam directé

Obijcies secudo: idem Aristoteles quarto met.
sex. seunde dividens ens Metaphysicum: quadam esse entia, dixit, tanquam corruptiones, & corruptiones Tum sic: privationes, & corruptiones sunt obiecta Metaphysica ergo multo megis erunt obiecta filius entia raiioss; se

quidem hao mules magis de vers ente partici-

Respondeo Philosophum appellasse negatiomes, & privationes entia abusive, quaterus scilicet à nobis, yt quid positium concipiunturs. Ad argumentum veró nego antecedens; non entia enim reductive tantum ad hane scientiam, pertinent; in quantum invant ad esus obiectum perfecte cognoscendum propter oppositionem maximam, quam cu eo habent. Sie quoque exisimandu est quod entia rationis ab eadem considerentur, in quantum ad eandem scientia pertinet agere de eo, quod tale est, & quod tale este videtur

SECTIO SECVNDA.

An obiellum Metaphysica sit aliquid minus late patens quam ons Reale.

On vna tantum ratione Doctores obiedum adæquatum Metaphysicus testringunt. Alpharabius coim, Auicenna, & nouissime P. Hurtadus disput. prima met. seels 3 - & 4. existimant effe solum ens increatum, sollicet Deum. Conara verò Flaudria vult esse solum ens creatum. & finitum; quod in decem pradicamenta di uri-Buitur . Auerroes autem primo Phyl. comment. Oltimo vult obiectum huius scientiz adaquată Solam-effe fubitantiam immaterialem, Deum, Sc Angelos comprehendentem. Quartò denique Iacobus Valefius disput, prima Mel cap. 9 & 15. Be lulius Sjuonus in define attone de fubiette Phi-Bojophia /ets:/seunda cop. 15 ad quamcumque Jabibantiam 5: siud materialem , kilè immatesintem fe excendere docent. Conera quos om-Ses lit .

Prima: Conclusio: Neque Solus Dous, ve vult Arriaga in Proamie Meinphystes sequetus Muriadum disput. prima metaphys soll. 4. neque solum ensicreatum, ve alij matunt, este postunt adaquatum haius seiennie obiectum.

Probamejquia en vas parte tum Deus tum. ent creatum poffunt ab vna fejentia per fe , & directo confiderari, quatenus in aliqua ratione per se seibile imer se conneniunt, scilicer in rasione catis. Ex alia verò parte persones communitume , vnicas scilicer, vericas, & bonimisquis Metaphylica de fito obiecto demonrat, heque de folo Deo, neque de solo ente creato demonstrancer. Ced poems de alique ratione varifquo communi: ergo cumennila alia feientia afligari polity que verumque fecundum iliani antionem wommunem attinget proter Metaphy ficato poquam defactió vidgame de patienibus ab - and isashkarqiipme communications distributed if putare, dicendump of adultam verumque ens cangnam obiellum partiale pereinere.

Responden negando son sque prism, rece siquide pose se liqual scienza ab obiesto suo para tiàli principali denpermantonem ascipere s hoc habet hacaphysica dan soicavia de Deo appellature, Metaphysica, prone dicit ordinem, & attributionem ad Deum, ergo solus Deus, & non ens' creatum est obiectum illius. Antecedens pater, quia ens creatum est obiectum illius. Antecedens pater, quia ens creatum est oreatum est, distinguitur ab ente increato per trascendentalem ordinaem, quem dicit ad illud; sed à Metaphysica ipum ens creatum consideratur, prout distinguitur. & prout distinctam speciem ab ente increato constituit; sie enim sumptum participat abstractionem ab omni materia. ergo &c. Confequentia verò probatur, quia ex, qua considerantur in vna scientia prout dieunt attributionem ad aliud, non possum in illa scientia zationem obiecti partialis participare.

Respodeo distinguendo antecedens: Ens creatum confideratur in Metaphysica, prout dicit ordinem, & attributionem ad Deum, ita vt cofideretur etiam alio medo tranfeat: ita ve nullo alio modo confideretur, nego anteceden 5& consequentiam. Ad antecedentis probationem distingo codem modo maiorem : Ens creatum, veens creatum est, distinguitur ab ente increato per transcendentalem ordinem, quem dieit ad iffud, ita ve distinguatur ena per aliquid aliud; per effe scilicet finitum ac limitatum, concedo ? ies ve per aliud nihil nisi per istum ordinem di-Ringuatur, nego maiorem; & concessa minore, nego consequentiam in sensu intento ab aduerfarijs Ad probationem verò consequentia aio, quod licet ens creatum, quatenus confideratur in Metaphysica vt Analogum attributionis respedu Dei, non fiteius obiectum partiale, quia tamen confiderabile etiam eft vt. Analogum proportionis, quatenus in aliquo conceptu fimili cul eo proportionaliter couenit: hinc fit vt lub hac reduplicatione non sit excludendum à ratione obiecti. A contrario fensu Déus licet quatenus confideratur à Metaphyfica ye primum principium & ve causa omnis entis creati,non pertineat ad illam tanquam obiectum fed tanquam principium;quatenus tamen consideratur vt ens infinitum independens, sapientisimum &c. nil prohibet quo minus fit obiectum illius.

Instabis: finiti ad infinitum nulla est proportio Jergo ens creatum non potest ve analogum proportionis comparari adens increatum;

Respondeo antecedens este verum, loquendo de proportione persectionis, atque intensua, quaminarithmeticam appellant: fallum verò si intensente de proportione geometricam quam Fonseca 4 met. esp. 2. quest. 2. vocat similitudinis, seri imitativam qua consisti in ses quod senti se l'abet Deus ad suum este, ita se habeat ad suum proprium ereatura Sic nego consequentia, quia sussici hac proportio ad hoo ve possiti ens ereatum, se increatum vaam rationem obiecti participare.

Inflabis iterumiratio communis Deo, & creaturis vel creata ell s'vel increata; neutrum dies potell ergonon datur i Minor patet quia finerenta effonon porest verificati de creaturis, statue cum illis identificari; fin autem creataldo Deo affirmari nequit

Respondeo, & quidem & parce rei dico-illum estis cationem parcin Gretture . & patrim V a B incre-

increatam este; obiactivà autem, secundum quod dicit explicite, nego este creatam, aut increatam, licet secundum id, guod importat implicite, verumque sit, seut est à parte rei. Neque hoc mirum videri debet quia eius conceptus non est vnus vniuocè, sed tantum analogicè, vei dicems. Atque hic obiter aduerte ly increatum à nobis in prasentia sumi pro eo, quod importat negationem creationis; caterum si pracisuè sumarur, non est absurdum concedere, quod illudens à Deo, & Creaturis prascindens sit precisuè increatum. Neque ex hoc sequitur, quod non possit de creaturis cum veritate assirmari se cuti in simili aduertimus in Physicis cum de principis in communi.

Obijeies tertio: Præstátissima sciétia sicuti est Metaphysica, præstantissimú obiectú totale sibi vendicatised huiusmodi est solus Deusjergo &c.

Respondeo distinguendo maiorem: prastantissima sciencia sibi vendiçat obiectum prastantissimum eo modo, quo est naturali lumine. attingibile, concedo: eo modo, quo non est attingibile per lumen haturzinego maioremi; & diftincts eodem modo minore: huiusmodi est solus Deus, ita vt in hac solitudine Deus, non fit naturali lumine attingibilis, concedo:ita ve sic sumpeus per hoe lumen attingibilis sita nego minorem,& consequentiam. Aio enima quodà naturali scientia Deus primò, & per să attingi non potelt, nili lecundim qualdam rationes quas habet cum creaturis communes, licet postez secundario per quandam analogiam, ac intercedente discursu lecundum qualdame poculiares rationes possit valde impersecte cognosci;vnde est quod sub his rationibus cognitus,elle possit obiectum partiale, non autem to-, tale,& adaquatum.

Instabisssi Dous haberet rationem aliquement enmente creato communem, sequeretur quod ratio illa esset Deo.ipso priotifed hoc censeum

ablurdum.ergo &c.

Respondeo distinguendo sequelam, sequeretur quod illa ratio effet prior prioritate naturæ, nego: prioritate continentiæ vel prædidicationis, concedo leguelam; & sic distinca. minore, nego consequentiam. Illa enim ratio quia est identificata cum inferioribus, nequit efse prior illis prioritate natura, secundum quam prioritatem implicat Deum elle quid poffering aliqua ratione; quia vero dicta ratio commun nis, est Deo uningrsalior in prædicando, inne quantum prædicatur etjam de alijs rebusqua non fine Deussideo dici pogest, prior prædicad tione vel continentia; pon dicitur autem come muniter hae eadem, ratio prior iplo Deo insublissendi consequencia : quia hac prioritas penter prigritatem pindicationis, requireres viderur quod illa alia de quibus prater Deum pendigaturezh ipso Dec, minime dependente, ficuti equus de quo prædicatur animal, quia à Feene de dno stie heilicient anog it shims pon depondet, ideires dicitur animal pring in calu nostro locum non haber.

1 Objisies quatro : Dalhomas opele. 30 queft. 5.

distinguit quod hac consideret iDeum, ranguam principium subiesti: Theologia verè eundem speculetur tanquam subiestum, & proper sè ergo saltem in sententia Diui Thomas Deua non est obiestum partiale Metaphysica.

Respondeo S. Doctorem loss est, loqui des Deosquazenus primo à nobis cognoscitur; in Metaphysica enim non alia ratione, ordines inquistionis cognoscitur Deus, nisi ve principium, & causa rerum creatarum at in Theologia, per reuelationem, & lumen fidei primum quod cognoscitur est Deus ipse per sè, & directe, & ad illum possea omnia ordinantus, Per hoc autem non negauerim quod posseas quam Deus iam est à Metaphysica cognitus, ve principium pass posse ab eadem ve abiectum—considerari.

Obijcies quinto: obiectum adaquatum Saera Theologia est Deus supernaturaliter cognitus; ergo obiectum adequatum Metapysica erit etia Deus sed cognitus naturaliter.

Respondeo dato, antecedente quod a multis negatur, nego consequentiam. Ratio disparitatis est, quia omnia qua in Sacra Theologia tractantur, non tractantur nis pro ve dicuntordinem. & attributionem ad Deum, in quantum ad
illum cognoscendum, ordinantur, ynde est quod
rationem sub qua deitatis in illa scietia induata
at verò creature in Metaphysica cossideratur etia
pro ve conueniune cum Deo in Analogia prosportionalitatis, qua ratione pracipuas entis
passiones participant.

Secuda Coclusio. Obiect Metaphysica ada 14 quaeu non est sola substăția siue demă ad morae teriale, & materiale substățiă se ex sedat siue ad solam immaterialem. & separată se restringatea

Probatur, quia ratio formalis sub qua subta tia immaterialis attingi potest à Metaphysica. non folu á materiali fabftantia, fed etiá ah acob dente participatur sumpto vtroque fecundi in tiones quafdam vniuerla liores ergo frah ude no obstar præter fabstatias separatas tu fubfranua materiale, tum etia accidens hac fcieniaiemqua obiecta sua partialia respicere debenaded sihil impedit, quo minus hac omnia in hue medit respiciat ergo &c: Antecedes probatur quiz ariq formalis sub qua substratia spiritualis artingum à Metaphysicasest abstractio ab omni materia fignata fentibilis& intelligibilisfed til fubfeitin materialisstum etiam accidens, secundum squad funt entia, à triplici hac materia horabile angé &c Sublumptum verò preterqua quod en foius tionibus argumentoru patebus probatur en pos quia fiquid impediret vel offet quia neque fuhs frantia materialis, neque accidens ratique ford malé, que, Metaphysica participara pobant, val quia vniuerfalifima paffiones, quas hao feientim de suo obiecto demonfratide illis minimercane monftrari possentivtrudiauté faifum che dano enim entis que est ratio formalis, que obiente metaphyficisetinfenius:puobabitur, verè & proprie tu ab accidente tum à materiali substantin participatur. V nitas penterea, Veritas. & Bonitas, que funt vniver salidime huius deience pole fiones , non minus his competunt quam fub fia-1 tijs leparatie, ve de se els manifeltum, ergo Brod Esudio4

Confirmatur, quia fi faluare possumus, quod una scientia detura que non solum immateria
jes substantias, sed materiales etiam, earumque accidentia per se, & directé consideret;
debemus ita asserere, ne scientias totales unemecessicate multiplicate cogamne, acqui possumus, dicendo dari metaphysicam qua ista,
omnia in ratione entis ab omni materia prascindentis contempletur, ergo &c.

Obijetes primà Arifteteles 4, wes. tex. 4. ait tot esse partes Philosophiz, quot sunt substantizificuti igitut Physica, qua que van para Philosophiz versatur circa materialem substantiam, ita Metaphysica circa spiratualem. Pratetea 6. met. tex. 4. docet: Metaphysicam versari circa speculabilia, vade infert quod si no essent substantiz separatu, petitet vique Meaphysica, & sic Physica esse prima Philosophia.

Respondes explicando Atiforelem 4. enim met, noming partium Philosophis non intelligit Phylicam, & Metaphylicam, fed partiales feienciasique conflicuune voam Mecaphyssam, que per autonomaliam Philosophia nunenbaint ande ucto confequenciam anuis suis Beidem obiectum materiale, quod eft lubstangia materialis, potest sub dinersa ratione ad di merlas sciencias percinere. saus vers Mes vo-Luit affignare folum obiectum proprium Metaphysicz partiale, illud scilicer, quod á aulla alia sciencia nacurali canquam obiectum confideratur; huiulmodi autem eft fola lubstangia immaterialis. Ad je keid quod de deperditione hums feienciæ additur, dico, quod dupliciter aliqua scientia deperdi poten: primò, per leg & formaliter , per ablationem scilicet apietti adzquari: fecunde per arcidens, & co-Ledneuter ex conimitation drive quinquoq opiecti partiale deperdatus à quo tora abfiractio per gebeudest a ism veig fr filbkauris lebstata men darentatipo feriori duptavat modo, Metaphylica destructerur, in quantum non habezetur à nobis amplius fundamentum congipiédi recionem entis in communi ab omni matesia abetabentem .

Merschhalice opiestammenden bei deine de schieft de sch

Museum depet te & Lienne gettebages squ-

ni.materia; led huinlmodi eft fola lub finting, immaterialis a ergo &c.

Respondes negando maiorem; satis siquio dam esta si abstrahat ratione tantum; re qui solum necesse est ve abstrahant obiecta que de partialias que prebent sundamentum abstratandi per intellectum tationes voiuersales absente materiali utrusque communes.

SECTIO TERTIA.

An obielium Metaphylica adaquatum fit Eus ve Ens.

V Nica Conclusio: Obiectú huius scientie adequatúest ens ve ens sumptú suppositione
absoluta saltem inadequata. Est S. Thom, 4.
met. sest. 1. & 4. & sib. 6. & 11. einsdem aperis
sest. 1 quem omnes sere Thomiste sequentus
cum Suario disp.1., met. sest. 1. num. 24. & alija
communiter ve bene adventir. Ouiedus su proemio metaphys.

Et quidem dicitur primo (ens) ve lignificatur obiectum materiale huma feientie effe--tantum id-quod habet veram realem. & pofitinam effentiam; hoc enim-nomine entia fimpliciter prolato fignificatur.

Dicitur (ecundo (veens) per quod affenditur ratio formalis, qui Metaphylica in suo obisco materiali coliderat; hec qui e alia no ello qua ratio entis , in quantum es veitur ad paf-Lones, quas in ente confiderat demonstrandas; Exquo habes idem ens sub diuersa ratione else objectum materiale sac formale buius scie-. tiz; guatenus enim eft id, de quo demonftransur passiones; est materiale, pro ve verò est id per quod demonstrantur, al formale; licet de relique faltem in modo fignificandisquando fu migur ve formale, à se ipso debese alique ratio ne differto, ve dicerne interius; non folum aurem ratio formalis, que, per hane particulam experimetur , led eigem ratio formalis fub qua, si non formaliter, & explicite, at im--plicite faltem, & consequenter; etenim f Me-. caphytica fuum obiectum materiale, quod eft . ens in ratione entis contemplatur, ficuti 12tio epris præscindit ab omni materia , ita illa omgem materialigatem faltem per non inclu-· Longm à lua confideratione, remouere debat. -Piciens tercio (sumpsum Juppoliciage abfaluff,) quis non tolum ens ve fie, led inferiora etiam fub ente contenta hec fcientis tansquam obiecta fibi parcialia, innestiganda propopic, Quaniam nerd spum ex inferioribus aft ensimpocriale, ide quo dubium alt. virum ab - hac. sciencia secundum auod, materiale e fi. pg [ficattingi, an verò lecundum qualdam: com--mines dumeaxat rationes a entisalcificetalub-Mantie "accidentie & R schillinm » fechuchen dus apftrabit ab omni materia: propter habe dubitationem , yltimo loco, particulas illas addidi (faltem inadequata) Conclusio aut sie explicate.

Probatur primo ex Ariforele 4. met. tex. 1. whi hac habet: Eff scientia quedam, que speculatur ens pro ve ens eR, & que ei per se in-

Digitized by Google

18

3

fenty hac autom multi-excum, que in parce dicuntur, cadem en; nuite namque exterarum,
vialut faiter de ente, pro vi ens at, confidetant; sed cius aliquam partem absendentes,
quod et accidi sipecula iur, vi Macchematica
leibeix, ita Philosophus. Porrò him scientia,
de qua toqui iut; vi do se manifettum est, non
potest est alia, quam Metaphysica up. senu
ciustem operis test-3- de Enterinquit, pro vi ens,
ac quid en a quae el insoni, pro vi ens,
ac quid en a quae el insoni, pro vi ens est, speculari huius est. Idem co sig tut ex primo met.
sep. & wario iex. quinto. & ex i i somma
secunda cap. primo, & secundo, & saje alibi.

Probacur Iccuado ratione, & primo quide Tuoid obiestum adaquatum matteriale huids frientiz ht ens, fic: lilud eft ob estum materiade adaquatum in aliqua fetentia, de quo prima, R'prac puè pathones', quas leientia tila confi-Herat prima, & per le, & adequaté demon-Arancur; fed hantimodi eft ebs in Meraphysiva . ergo &c. Maior puter ex ijs, que de obiecto scientiarum in communi. Minor verò pto-Bafur, quia pr ma, & pracipue pailiones, quas confiderat Mctaphyfica, vt patebit, funt Vuitas, Vericas, & Bonitas; fed he pulliones primò, & per le, & adequate non nifi de ente reali demonstrancus, ve conflat ex ed, quia neque de ente valuerfalillime accepto squatenus fub le ens reale, & rationis comprehendit demonfirari veré postunt, sed siché solumice impropriè ineque de aliquo genere entis lub ente reali comprohenso soluminodo, quia alia quoque genera fuem propriam vnitatem, verisatem ; ac bonitatem verè parcicipantiergo &c.

Secundo verò quod obiectum formale huins scientia fit tacio ensis, probatur in huse
ferè modumilla est racio formalis in scientia,
per quam tanquam per quid prius passiones
de obiecto demonstrantur; sed de ente vnitas
veritas, se bonstas non nis per racionementis
probari possunt, in quantum ab illa necessario
profiquot, camque inseparabilites comisantur, ergo seo.

Terriò denique, quod ens sumi debeat suppositione absolinta saitem inadaquata, sic: quia
Metaphynea non solum considerat ens in communi sumptum suppositione simplici, sed inferiora quoque genera sub illo contenta, ve
substantiam, se accidens, substantias quoque
separatas, ve Deum, se Angelos secundum,
victuras rationes, si quantum seoundum illas
abstratum ab omai materia.ergo sec.

Probatur denique tertio principaliter quia a lubitantia tum creata tum increata. Et ab accidente ablitahi poteli ratio quadrati, lei-litet ratio entis communis, fi non Visudes, at falte Analoga, ex qua dicta passones metapliy-fica produant. Et per quam de illis vete, Et proprie leientisco modo demonstreatir. Ergo tum substantia, tum accidens possuni abiliquia leientia tanquam obiesta partissia considerari; sed non missi alletaphysica ergo persennent ad hanc leientiam ve obiesta; non possunent ad hanc leientiam ve obiesta; non possunent ad hanc leientiam ve obiesta; non possune antispobiestim igrint adequatum huius seis-

Dices & ratio allignata haberet vim , probarer etiam quod obiectum totale Metaphyfice, vel faltem alicuius alterius fcientiz effet non ens præcifine fumptum ab ente reali , & á non ente negativo pracifim, in quantum hac duo in aliqua ratione conucaiunt, que cum fe datiorent e, vt ens en, viderut elle illo nobilior. - Respondeo negando seguelam . Ratio verò negacionis ficconfici poffe videtur : illud poreit effe per fe obiectum adequatum aliquius feientie, quod eft per fe feibile; fed non ens precisé lumptum non est huiusmodi . ergo nullius scientiz obiectů este potest. Maior patet . Minor probatur, id quod eft per fe feibile sett per le cognoscibile; sed tale non ens non eft per le cognoscibile: nam cognoscibilitas per le confequitur ad ens reale. ergo &c. -Vei aduerce puliam aliãob caufam Doctores afferere cum D. Dionyfio Deum cognoscer renebras per luman, & malum per bonum. quia id, quod non eft ens reale, de bet cognofci mediante alio. At fi verè ens precifiuu cognofci poller per fe, multo magis poffer non ens negatinum, quia quidquid competit fuperiosi , etiam inferiori competat neceffe eft.

Obicies tamen primosens reale communisime sumprum non habet principia neque passiones de illo demonstrabiles, ergo non potest esto obiectum scientie alfeuius: Consequentia patet, quia de obiecto in scientia debent possa à priori passiones alique necessariò demonstrari. Antecedens probatur, quia si ens reale habepet principia, & passiones, hec vel essent entia vel non entia inon potest dici primum quiase neque principia obiecti essent, neque passiones, sed potrus obiectum ipsum, neque Secundum, quia sic neque vera principia essent, ne que vere passiones, veritas essim comitatur ensi-Adde quod non ens non potest esse principia, neque passio entis, illi siquidem est oppositu.

Respondeo principia aliculus sciencia este posse duplicis generis: quadam complexa, & hec funt propositiones quedam per le note; dicunturque principia in cognoscendo, quibus fcientia viitur in demonstrationibus fais: quedam vero incomplexa, & hze obiecum ipfum conftituunt fi funt intrinfeca , ac principia in effendo communiter appellantur, & funt in dupliei differentia; hee enim funt vere caufæ intrinfece componentes obiectum : illa verò funt formalitates quedam, que faltem ex noftro mode concipiendi funt caufe virtuales, fi non obiecti, at ad minimum paffionum . Porto etiam pationes sat in duplici ratione; quadam enim non includunt effentialiter , & intrinfece id, cuius funt paffiones;ficuri eft rifebilicas refpectu hominis ; quedam verò iflud includunt, ita ve ei aliquam aliam rationem. fuperaddant,cuinfmodi funt attributa diuina, que effentialiter , & intrinfece Deitatem inwoluunt , ideeque artributa propria , improprie verò pationes appellantur. Iam verò Methaphyfica fus habet complexa principia, quibus non folum ad fuas Cóclusiones probandas, fed ad aliarum etiam fcientiarum obiecta defendenda veieur ve : Quodliber aut eft , zue

Digitized by Google

21

20B eft: Inter contradictoria non datur mediu, & cetera huiusmedi. Eius auté objectu quod est ens, licet aon habeat principia incomplexa., que fint vere caule intrinfece ipfum compomentes , quia hec iam effent entia : habet tamen illa, que fine aliquo mode cause virtuales passionumate ex notro modo concipiendi obiedum iplum conftituant; buiulmodi funt ratio formalis entis in abstracto sumpta, & ratio eiusdem materialis, ex quibus noftra modo cósipiendi ens semptum in concreto conftituitur. de quò vnitas, veritas, & bonitas per formalem entis rationem, tanquam per aliquid à priori demonstrantur;quæ quia in sua concepta formali rationem ipsam entis inuoluunt, eique negationem quandam, vel relationem rationis dumtaxata vei dicemus, superaddunt, idcirea impropriè ac minus rigorose passiones, propriè verd attributa entis appellanda funt . Per qua patet solutio ad argumentum.

Obijcies secundo: ens in communi est ignobilius quocumque alio ente in particulari; sed obiectum Metaphysicz esse debet omnium obiectorum nobilissimum ergo ens in communi non est adzquatum huius scientiz obiectum.

Respondeo distinguendo majorem: Ensina communi sumptum suppositione simplici eft ignobilius quocumque alio ente in particulari granseat maior: sumptum suppositione absoluta nego majorem ; & concella minore , distingo consequenci ent in communi sumpeum suppositione simplici non est obiectum adaquatum. concedo: fumptum suppositione absoluta, nego Consequentiam . In hac fiquidem suppositione acceptum ens involuit in suo conceptu Deum, & Angelos, que funt ceterorum entium nobilistima. Adde quod licet ens in communi sumpsum suppositione simplicia quod est obiectum. huius scientiz partiale, materialiter consideratum non fit nobilius quelibet ente materiali: feamen confideratur formaliter , quatenus ab-Grabie ab omni materia , fub qua ratione fpe-Rat ad Metaphyficam , fine dubia dicta entia... materialia in excellentia superabit.

Chijcies tertià accident in Metaphylica cofideratur ve possio substantizzergo non est cius obiocum partiale. Respondeo distinguendo antecedent, consideratur ve possio substantizza ita ve ctiam consideratur ve ens, concedo : itave solum ve passio consideratur, nego antecedés, ac consequentiam. Licèt enim verum se, quod quatenua consideratur ve passio, non se obiestá, est tamen, in quantum consideratur ve ens.

Instabistaccidens sub quaeumque formalitate infra rationementis consideretur, semper dicitesse in alio ergo non potest esse obiestum
partiale Metaphysicz. Antecedens patet; Cosequentia probatur, quia obiest partiale, vt partiale est cotradisingui debet i enteris obiestis
partialibus per aliquid quod non constituac
illud in ratione passionis; sed esse in alio constituit accidens in ratione passionis substrantia.
erga &c. Responden concesso Antecedente, negando Consequentiam; ad cuius probationem
concessa majore: nego minorem. Ratio enim
passionis non constituitus tatum per hoc, quod

sit in alio tanquam insubiesto inhassonis; alioqui calor deberet existimari passo aqua calida, scagritudo passo animalis; quod tamenas falsum en; sed per hoc, quod emanet inseparabiliter ab essentia rei, cuius est passo, ita vt competat omni illi rei, scholi, scsemper Sub qua postetiori ratione consideratum accidens, concedo quod st proprietas substantia, nonquidem quatenus à creata, sc increata prascindit, sed in quantum ad solam creatam contrahitur. At verò quatenus dicit solum essentiale, aio quod st genus quoddam entis considerabile per se tanquam obiecium partiale Metaphysica.

Instabis iterum: Accidens dicit essentialem ordinem ad substantiam, ergo si consideratur, in ordine ad substantiam consideratur necessi arqui quod in aliqua scientia consideratur in ordine ad aliuda non potest in illa haberen rationem obiesti ergo accidens neque quatenus dicit esse in a esse poterit obiestum partiale Metaphysica.

Respondeo concesso antecedente, distinguendo primum consequens: ergo, si consideratur, in ordine ad substantia considerari debetteo quod ita exigat affentia ipla entis accidentalis confiderarisconcedo: eo quod confideratio a quæ de illo habetur, haberi necessariò debeat per ordinem ad confiderationem substantiæ, nego consequentiam; Sie distingua subsumptum: id quod in aliqua scientia consideratur in ordine ad aliud, eq quod eius effentia ita exigit considerari, cum de catero ipsum per se attingatur ab illa scientizznon potest esse obiechum in tali scientia,nego: quod in aliqua scientia consideratur in ordine ad aliudaita ve eius confideratio ordinetur ad hoc, vt melius illud aliud cognoscatur, conceda subsumptum, & nego consequentiam. Dico enim quod accidens licer cum ordine ad substantiam in scientia Meraphysica confideretur, quia tamen confideratio huius ordinis pertiner ad cognitionem illius, quatenus est avalogum, proportionis cum substantia, ideò non obstat quà minus ipsum tron sit obiectum partiale. Hnius autem doctrina bebeficio rectè desendi potestiquod ens creatum etiam quatenus enscreatum est reduplicatiue, in quantum scilicet essentialiter explicité dependet à Deo, pertineat ad Metaphylicam, tanquam obiectium partiale, & quod Deus iple sumptus in ratione cause prime possit ctiam ad hanc scientiam tanquam obiectum partiale

Obiscies quarto non possunt à nobis intelligentiz creatz euidenter cognisci ergo illa non erunt obiectum huius scientiz partiale; acque igitur ens in tota sa latitudine sumpts eriteius obiectum totale, & adzquatum. Consequentiz daret, quia scientiarum obiecta, certa, & cuidentia esse debentalioqui opinione facient, & non scientiam.

Respondent ranseau antecedent quod a multis negatur, distinguo primum coase quens: intelligentia non erune obiectum partiale Metataphysica in tota sua latitudine sumpra, quatenus sciliate opinatina partim as, partim verà scien-

toieneifica, nego: fericla fumpteggatenut foib rifica tantum elloconcedo con lequentiam Ad le cundam verò confequenciam dico,quod est dal pliciter in tota fun lacitudine confiderati post test. Primo quatenus ad omnis sua inferiordes descendit. Secundo quaterius summa, generacia fub quibus omnes entium inferiorum species continentur, comprehendie, quæ funt miciones fubstătia, & accidentis. Porto si ens primo modo simatur, non est obiectum Metaphystex, nisi hæe non solum pro ve scientifica est accipiatur; sed etiam pro veest opinabilis. An verd if sumatur secundo modo, nil obitat quò minus six obiectum illius, quatenus rigorofæ scientiæ rationem habet . Aha tesponsio esse posset quod licer Angeli non supponantur à Metaphysica. certò cogniti: at cognoscuntur abilla certo saltem in statu possibilitatis, & hoe sufficit ve fine obiectum illius . Quamuis enim alia feientiz inferiores Metaphylica supponere delicant furm obiectum essezquizillud ab ea probamm accipiunt : at non ipla Metaphyfica que nullam aliam scientiam superiorem cognoscit, à quasuum obiechum demon frari valeat.

SECTIO Q VARTA.

Verum Metaphy fice adomnes rationes cutis in particulari descen-

S V mimus rationes entinin particulari secon-dum id quod explicite important que in ... duas veluti classes dinidi posse videntut.: quadam enim funt, qua abstrahung ab omni matoria, ve fune rationes fabitantia tum creata tum increata. & accidentis tum absoluti tum respe--Ciui,& similes; quadam verb aliquod ex tribus generibus materialitatis inuolunne, ve funerariones corporis naturalisy quantitatis, dispositiomin materialium,& similium . Et quidem. quod Metaphysica priores bationes per so primò tanquam obiocia partialla fibi contemplada proponat, exidictis genianet indubitatum. Verum autem posteziones codem modo consideretscontrobersom esk Assirmativam pareemi sequitur Aegidusien protune primi pefterioram. Inlins Sirenus in opufide which prima Philofo. phia sett. 2. Antomnus. Mirandulanus lib. 13. de enerstone singulates certamines, & pauci admodum alij . Negatiuam docent San Gue Thomas sn prologo sententaerumiques prima arto setundo Auerroes secundo met. con. vicimo Scotus: primo stem met. quast. B. Sugneandelp. prima fection. &

Probatur primo exchriste qui pudnite metade.

-tuntum dixistet deprensiate : scilitet Metaphysicam omniaslicerationum restringenssabdidit, ave post bido del dei nou monstabentrassimgulariten continustriciam de Paula post que,
mum qui habet uninessal ambientiam quedam-

modo omnia scire in this laduerte perticulament (quodammodo) addiram fuille à Philosopho ve noteret Metaphysicum scire omnia, ppn quie dom fecundum vitimas rationes > fed folum fig. cundum vniuerfales» fecundum quas abstralunt ab omni materia-Idem colligitat ax q areq meta mitto, & en faxto einhdem operio ten.2 & albin. · Probatur secundo ratione, quia rationes expreskentlorum entium in particulari, que maz tersalitatem aliquam inuoluunt, abstractionem Meraphysicam non participant. ergo non pos sunt per se tanquam objecta partialia ad hang scientiam pertinere : Antecedens patet . Conseguéria probatur, quia abstractio est ratio formalis, sub qua, scientise sua attingunt obiecta; sig cuti igitur ca, que'non participant rationem formalem fub quasalique potentie arcingut'obiesta sua, non possunt ad dicias potentias tanquam obiecta pertinere vet patet ex coloratis, qua quia non stant sub ratione; sonori, vel gue Rabilis) neque auditus neque gustus esse postunt pBiecla; ita neque rationes expressa particulares encium materialium ab hab seientia attingi pollunt tanquam obiecta 🕡 🚉 🗀 🗀 · 10 11 11

Confirmatur quia rationes expresse entum materialium vel non funt foibiles, fi fcifices materialitatem fignatam includunt; vel fi septihilum aut-intelligibilem materiam participant, ed. Phylice aut Mathematics considerations spessant;ne igitur has feiencias è mundo tollere wideamur, dicendum off quodiad huin modifia-o Obijeies primo Arillocilenquares matiseseta comparat Metaphysicamifedlui-communit quia feurchie omnia particularid sembbilia areingies ird : inquit, entis quoque quot species figne, & species specierum specularia unius sciencia effa . hoto, - indage. ergo &c. anday was

Respondeo Philosophi comparationem post tam esse in co, quod sicuti sensus communis aptingir sensibilia sub ea ratione, sub qua sensibilia sub ea ratione, sub qua sensibilia sub en sub alianscribicet, sub illaquatione intelligibilia, vel volibilia; ita Metaphysica considerate omnia entia sub propria ratione sub quantum sollicet abstrahunt ab omni materia. Nego, igitur consequentiam

Instabis: Mecaphysicaper Aristotilem 1963 de attingit omnes species entid 3 & species species entid 3 & species species entid 3 & species species entid 1864 de attingité entid materialia. Confirmatur quia ad cam Icientiam, ad quanta pertinet agere de generes pertinet entid mageire de specie sub illo concentare ergo si ad Metaphysicam pertinet agere de entes cum hoc se habeat vic genus respectu returnamentalium, ad camp

Respondes distinguendo maiorem: Metaphyfica attingit species entistsub quacuque ratiome,nego: quatemus entia sunt, concedo maiore;
80 concessa minore, distingo eodem modo consequens: attingitientia materialia qua ential,
sunt, probado scilicet de illis Metaphysicas passiones, vnum, scilicet, verum, se bonno, concedo, qua materialia sunt: demonstrando de eis
passiones illas, qua materiam innoluunt, ve mobilicatem, diuisibilitatem se nego consequen-

Digitized by Google

58

Mil Ad comfirmationem respondes distina mendo antecidens:ad am fcienciam,ad quam partinet agere de genere, pertinet etia agere de specie sub illo contenta; fi species cundem gradum abstractionis cum genere participat bus per le & formaliter nego; per accidens, concedo à poste quod participet diuersum. Empleo di de la consequencia della consequencia de la consequencia della consequencia della c consequentiam.

Obijcies lecundo: Ratio expressa entis inparticulari materiam inudiuente rediplicati uè lampia est ens. ergo verè intra latitudiné obiecti metaphylici continetur. Respondeo di-Ringuendo : antecredens do Rana Texpecifica. entin penticulari maseriam involuentia eft. ens expresse, nego: confusé concedo . Ex hoc autem folum segnitur, quod intra latitudine chindi messphydoi buusmodi rasia contincat aun Austanus exprese dient rationem entige applantem dasteunt exbielle, elt waterisjiere - a Obeicies reguis : intellectus respirit tanguis obiechum fuum guodliber ens in particularis Megantia phylica. Confeguentia elt bona, Relbenged concentration of the best of constants tice is monoured or the presentation of merle wood eur's at suskie doie gam incelle-Am a ac Mataphylicaziiling fiquidem lecuodi www. acouliderationem: paint acto lecundate elles tantom raciones, que ablicabunca maser

.Inflabis : Genei se habee ingellosins ad infeziores pocencias cognosciciuas, ica Mecaphyfica ad inforiores frientian, fed ille directe acsingit alianum potentiarum obiecta - ergo & hac directe egiam , & perile aliarum feiencia, aum objects considerabit. Respondeo ad ma--ioeem; inger jutellectum, & Mechaphylicam, -elle spidnym brobotrionem, dusniffu sq inborioritatem agnobilitatem a non tamen in omnibus effe paritatem; vade concessa minore. nego: confequentiam. Delparitas aftaquia incellestus superionizatem suam arque nobilizacem Supra cateras potentiat obriner, co quod carfi object a se aliquid amplius astingere directe polit; et Mecaphysica est reliquis sciencijs Cupariorsia quantum circa nobilithmum ac ab-Anactifimum obiecum verfacut;proportio igi aut-quaintex bac dus regerithruon eft arich--marica, led geomethrica .

.z. Obijeies quarco: Mpraphyfica de entibus ma cterialibus non folum unitatem, varitatem, &C homitatam ut fic , fed materialication etiami demonkage guod scilices stome fit tale unif -tole mesum, & tale honum, fallum igitur eft, -quod, racioné expressan expensialitatis in en-Abus materialibus non confidence. Responden diringurodo poferiorem autecedentis parté: Metaphysica eciam unitacom veritacem; & honicacem materialem demonstrat per le , & formalises materialitatem attinges nego an-

A Partie man a second comment of the e, er in beide eine er enflader unen em Jos 🐩 ្រុកភិត្តសាល់ សេសសាល់សាសស្ត្រាស់ឡា territo no i comenciator of main que o hand P. Iof. Politzy Philosophi tom. 33

toreduis: per accidens, & materialiten romcedo ; & lie diftingue codem modo confequeis: Metap pilca onfideracfationen expressam materialicatis in entibus materialiex qua passiones illa profluant; sed materialiter cantum, & voluce accidentaliter cum illis reperitur : ea autems que hec recione le habent in sciencia, non actinguntur ab illa tanquam obieca.

Obijeica ultimò: Metaphyfica diftinguit pne grengum in decem lumma genera, illague defit nit, & tamen horg-aligya, ye Quaticas, Sieue & cztera fimilia includunt effentialiter materia. Rurlus dinidik fubpiantigen in magenialem, & immaterialem,& hanc non nifi ad modum priuationis materialitatis cognoscit. ergo Metaphyfica confiderat per le rationes expressas docte in Parriculari , dita martialitaticat Ondluune. Responden spacesso aprecedence, pick gendo con fequenciam. Racio negacionis che dris Messbhayes bou gegindart ene creschid indecem huma genera primò, & per Gapafi serg drogentalne ex illis Seactipat fechaging frastationus extralism & feries beenfraces 36 illam canquam obsessiff directé partireat saled Secundario . Se per accidens, in quantum, finé paintwooji gigintelbad don botett opicetami gmin bertege colobfeele- goretim tranfeenqentaje eft sidne stafoenth ; das ancem mati-Scendentale ber omdienbendichments assist tur: Qua verò analogum in amnibus, illorum differentijs eft imbibigum. Substancianum verò maserialitarem ideireo confiderat aquia ad perfectam immagatialitatis upritiamaguam per le intendit, maxime conducit. Nacura... enim ynius concassijaex;alterius conccarijxőditions plusimum pendets prafertim in cals nofico in ano resum immacerialit species propriss non habemuseanungue goguitionem ex les abilium, & majerialium recum cognicione mendicamus. Vade paret zedustine tantum, & indirecte, arque per accidens, ses macesiales lecundum expression materialitatic concepts ad Motaphylicam persingre ...

🔩 Lin dictis colliges quaracjone hac sciensia praforibat alijs scientijs obiestum, illudque -qemanuter dud pilye duiq mid naudo-necelle eft; hoc enim præftat declarando grius quid Le ausipper rerum effencial ex generibuel & differen fijs confti gutas elle dagendo ; & axplicado connexionam e qua inter efectus nacellation . & luss cantanteperique i per quod pur leientis lupte felique le extollic, figuidem iplemen abique algering frientim-adminiculo fuum obieffum per propris priveipis conera proterugardefendie. Quod aliz prattaers et le la chendie, de l'agagoupon pe Britis in the (Realem) of core Calif. ermriadizi. Silas angas cult id ka

m ans à quocus Benga co 961-911 m em to in Counting confident the artist and ang eg n gans) ப்பிரு என்ன செல்லம் -ed managen os our opperation and siles.

1.2 5

DISPVTATIO

QVADRAGESIMA PRIMA

DE NATURA, ET ESSENTIA ENTISTICIO

Detring ordo exigere videtur, vt postquem pro obiecto Metaphysica leientig assentation for rimus cus reale; eius naturam, de estentiam, nec non etiam qualiter ad instessoratus sens sabeat, inspiciamus, sit igitur.

SECTION PRIMAR

Quid fie the Redle in sommune .

A Gimus hie de Ehte Reale vaiuerfalifiand accepto, quod de Subffantia, & dicommente pradicatur ; cuius obiectinus conceptant vi ex dicendis conflabir; faltem fecuadum, id, quod dicit expliciteiest aliquo modo vaus & fuminus illud nominalicer, quateurs ab omni differentia temporis prafemilit, & pradicatur de rebus omnibus positiris licer nou existentibus; ad differentiam Baris verbalit ter seu participialiter simpiti, quod em prad seus tempus importer; significat id, quod acid existens est, & extra causas. De Ente igituria interactudine, & mominaliter accepto quarimina quid sit, & in quo asus essenta sir posita. Pro decisione autem sit.

Prima Conclusior Ens recte describitur, ed dieitur effe id, quod kabet effentiam, & quid- ditatem realem

Dicitur primò (id quod kabet) que veto ba non funt accipiende que fi verò compositionem aliquam ex parte rei fignificate denotent; conceptus en im obsedimus en ils Realis vaiuersalisme sumpri secundum id, quod diveic explicité, simplicationus est; sed significate compositionem, que ex nostro modo impersede concipiendi intervedis su illo. Quot escat que enim nos aliquid describere voltatus, de de co pradicatum aliquod assirmare, somper illud concipimas per modum subicati, eciam si de extero simplicissam se pallasque partes habeat.

Dicieur secundo (essenciam aux-quiddicatem) qua verba signissant radicale, & adabquatum principlus proprietucum, seu operaquitum, qua sant ras re yasod quidom princippium appellatur essentia) quia est id, quad primo rem in suo test constituir : Distrur vero quiddicas aquia est illus respondemus un quasionem, quia est aux privade, quod quid erat esse rei ab Aristotile, dici solet.

Dicitur tertio (Realem) que particulaexplicat vitimam veluti entis differentiam-, perquam ipium ens à quocumque alio, quod non est tale distinguitur, particule enim preecdentes se habent veluti genus, in quo Ens reale cum quocumque alio conucnientiam ha-.? I a bet . fiquidem tum negationes justame electula sationis proportionalitet loquendo fissa his bent essentias, & quidditates; sed nonfissa les, essentia enim entis, realis essentiano debet. Conchrio sie explicata.

fin proportione . & Connenientia predicate
rum quidditatiuoriim quam malti fion tope
gnantia in ordine ad le s led in fuis predicatio
appel lane.

Verum hac kententia displices primo : quis ratio entis lecadu idiquos dicie explici ces de Amplicitime , & fic multiplicitation przeign torum non importat ; lecundo quis predienta illa sumpte Roundum fe vel habent tutionens entis, vel non habeneift primumigitur in alib quo priori ad propercionem pradicatoliums rationem entis habemus: fi fecundum ? etfb etiam fi intelligantur coniuncta âtque propoftionata, non participabint factonem entis. Ens lenim ve ens impossibile est ve en non escibus confecet , licuti etiam impolibile ex quod substantili fiat ex non substantife. Teltie denique quia neque negationesiteque pilnationes aliquam in füls pradicativ quidditatiu s repugnantiam agnofedat , quin itto eta-Ant dicta corum pradicata habere inter to proportionem quamda ud ebramaem ellentile conflituendes y wee timen haberet ipfa reufen effériá ,ac quiddicarê. 'èrgb acque proportio in pradicatismeque non repugnantia in ordine ad fe realis effentiæ racionem importat.

Alij verd fecundo putant positam esse inpositiua non repugnantia rei in ordine ad se
ipsam, quam dicunt esse primam, & vniuersalissimam rationem entis: primam quidem-

ania fiquis quarat cur rest aliqua in se concradictionem non innoluate non possumus per
aliquid prius huic quasto satisfacere, e voinersalissimam autem, quia enam simplicissimis entibus competit, in quantu de vnoquoque verum est dicere, quod contradictionem
aon innoluat, licèt sint pradicata formalia, n
Quod si ex eis quarament particulam illamin
possiua, ad non repugnantiam addiderint,
respondentaquia realitas non potest in meraualiqua negatione consistere.

. Sed neque hac sententia places prima, quis . vel vox illa , politina , in dicta explicatione fumitur per ordinem ad prædicationem, quali verò realis essencia sir illande qua posiciue, seù -affirmatine pradicatur non repugnantiamivel , in ordine ad esseguati verò sit in se quid posetinum non repugnans; fed neutrum dier postell; ergo. Minor prebatur non toim potell dicia quod fumatur per ordinem ad prædication .nem , tum quia non explicates primam ratio--nem realis effentiæ; û quidé prædicabilitas vi-, detur consequi ad offe sixt patito ad subjectium s zum etiam quia de prinationibus, & negationibus etiam positiue non repugnantia in ordine ad se pradicari potest, ac dici: Negatio lucis , ch in fe,& infuis prædicatir non repugnans;neque dici petell, quod fumatur in ordine ad elle, tum quia si non maiorem, at æqualem saltem difficultatem ingerit elle politiqum, ac elle reale, & zquè ignotum est vnum, ac alterum ; imò A Philosophis communiter pro codem accipi folet, nisi forte sentias cum loanne Canonico, Antonio Trobeta magis late patere reale, quam pofitiuum, & dicas negationes elle quid scale negatinum, subkansiam autem, & accidens quid reale positiuum; & sio intactam dif-Reulento relinquas dicendo, quod realis, ac pofitium quidditatis conceptus in politiua non re-

lar

18 🗯

3:14

e He

(AM

فالك

Mil0

fre

io i

ne 2d

Be in

e ad fe

Atingl.

uden

Sul3

9 - pugnantia confiftat. Non placet secundò: quia positiua ista nonrepugnantia videtur opposita innoluere, fiquidem non repugnantia negationem importat, positius verò positione. Quod si dicas per hasce particulas fignificasi folum, quod realisquidditas confistat in co, quod fit quid positiuum. 'non repugnans. Contra est: quia co ipso,quod aliquid intelligitur elle quid politiuum iam. intelligitur elle ens reale. Frustra igitur, ac.superfluè additux illa non repugnantia. Neque dicas Chimeram intelligi esse quid positiuum, & tamen non esse ens reale: né id dicas inquam, quia alind est intelligi aliquid cum veritate, & alind cum falficate. Sieuti igitur per te Chimera non est ens reale, etiam si intellectus, qui eam facit, positiuam non repugnantiam in ordine ad fe ipsam habere existimet : ita neque erit ens reale, cu ab eodem intellectu esse quid positioum appresienditur, eo quod falso ita esse apprehendatur. nifi velis: Chimeram in ratione gotius eq, quod ex partibus positiuis coalescat, esse quid positiuum reale, & non imaginarium, quod est aperte falfum.

Alij tertiò quos sequitur Arriaga disputprima numero primo docent reasem essentiamconsistere in non repugnantia ad existendum. R. P. Ios. Poli Ley Philosoph. 10m. 3. Sed contra hoc dichim facitium quia lize non repugnantia vipote quid negatium imaliquoi politiuo fundati debet si cab illo procedere la Tum etiam quia rationi principi vinuer faitilisme accepti pro vi de prinatione; ce forma procedere la dicatur, non repugnat existere ralioquin non se posset competere forma si constat ex eo, quiar reperitur in privatione si quia est non ensi Exequibus semanet impugnata aliorum sententia, qui realitatem entis in negatione Chimera positiam estimatum entis un negatione Chimera positiam estimatum entis desiriore, chimeram per nesigationen entis realis definitivit recte norat Osticalis contra estimatum prima puntso primo, ca se i demper idem explicati.

cunt in co., quod seid, quod primo venit ine compositionem veluti Metaphysicam rei, & potal le conjungere cum pradicatis inferioribus enti, perseitate scilicet, & inharentia.

1. Neque hoc dictum places primò, quia eriant gatio principij venie in compositionem velute Metaphysicam materia, & forma, & poreft eum prædicatis inferioribus enti fe conungere, nde tamen rationem realis essentiæ participat. ergo &c. Secundò quia per prius competie rationi entis elle: quam coniunctio cum inferioribus pradicatis;hac enim habent rationem actus secundarij, illud autem primarij; Ad minimum igitur non explicatur per hoc prima ratio realis effentiæ. Tertià quia ratio effentia realis licet ex nostro modo concipiendi partialitztem quamdam, & incompletionem importet , concipitur enim ve quid abstractum , tae men secundum se considerata, est quid omnino in fe, completum, & simplex . ergo &c.

Alij quintò conceptum istum obiectioum essentiz realis aiunt esse postum informali aptitudine ad existendum, seù potius in formal producibilitate. Displicet etiam hic dicendi modus primo, quia apriendo hac ad existendum est quid consequens realitatem essentia, petensi enimicur homo aprus sit ad existendum? siquis respondear, quia realem habet essentiam, censetur assignasse causam virtualem à priori, non minus, quam freeenti, cur homo sit rifibilis, respondèrer, quia est rasionalis, ergo &e. Secundo quia formalis, producibilitas, præterquam quod sit quid consequens essentiam realem eius reisquæ producibilis oll; non competit zterno Patri in divinis; cuius proprietas elt inproducibilitas, impossibile igitur est, ve rath producibilitatis constituat formaliter essensia realitatem.

Alij denique sextò in radicali principio ad existendum consistere assenunt realifatem essentiz; cum quibus est nostra secunda Conclusios Prima ratio realis essentiz formaliter sumpta posta est in principio radicali, & exigitiuo formalis apeietudinis: ad existendum modo infra explicando.

Probatur quia in hoc principio habemus ex vna parte sufficientem conceptum realitatis distinctum à quocumque alio, quod realitatis rationé non habet: entia siquide sittitia, & negatiua id circo reali essentia carét, quia principio

XXX 2

Digitized by Google

radicali

radicali aptitudinis ad existendum defitata. sunt. Ex alia vero parto querenti cur ellentia aliqua sie radicale principium apeitudinis ad existendum non possimus vationem aliquini... ariori allignareno Ergo: effe iradicale: principium formalis apricudinis ad existendum, erie prima ratio realisieffentia: Non negauerim tamen hanc rationem non se habere ve geous adens polibilei& actualequia ratio generica... multiplicari debet in inferioribus; hoe autem de ratione tradita verificari nequit, quia idem omnino ens elbluic intelligatur in flatu pollibilitatis, sue in flatu actualitatis suz cum przcifione ab veroque flatu, ve videre eft in Petro V.G. idem enim numero Petrus, qui fuit possibilissest existens; neque alius a se ipso est sis cum pravifione ab veroque flatu confideretur. ".....

Contra secundam Conclusiones obijeies primò: principium radicale formalis aprecudinis ad existendum vel dicit ordine ad existentiams vel non; si dicit ergo assentia realis sormaliter erit formale principium existentia, se nonis radicale; si non dicit, ergo male per ordinem ad illam explicatur.

Respondeo, rationem realitatis essentia elecundum se non constitui per ordinem, se apitudidem est, per sermalem capacitatem; & apitudinem ad existendum; quia tamen ignoratur
à nobis quidvam in se sir proprie, ideirco: illa
explicamus per boc, quod se principium radio
cale formalis ordinis seu aptitudinis; secuti
quia ignoramus quid in se sit differentia! essentialis, Leonis dicimus eamesse principium exigitiuum rugibilitatis, seu quod idem est, aptitudinis formalis ad ragiendum.

Obificies secundo: formalis apritudo ad exifrendum est ensast per consequens habet in sè
rationem realis estentia male igitur realitàtem estentia in principio radicali formalis aptisudinis ad existendum constituimus Respondeo negando antecedens, formalis enim apritudo ad existendum, qua competit enti, dicit tantum potentiam logicam, atque adeo per meram
formalem non repugnantiam ad existendum, ad quatè constituitur.

Obijcies tertiò:essentialiter competit Deo existentiagigitur esse principium radicale formalis aptitudints ad existendum non potest este conceptus essentiz realis communis Deo, & Creaturis. Antecedens patet. Consequentia probatur, quia fi existentia Deo essentialiter competit, non potest in eo concepi, aliquod principium prius eiuldem existentiz exigitiuum. Respondeo primò distinguendo antecedens, essentialiter Deo competit existentia, vt Deus ell, & sub expresso Deitatis conceptu, concedo-Vit ens elt, leu quatenus expresse tantummodo rationé entis importat, nego antecedens, & consequentiam; Ad cuius probationem dicosquod etiam s existentia Deo competat effentialiter, potek tamen in eo concipi ratio entis, que sir Deitete ip la prior prioritate prædicationis, ve vidimus, ratione cuius Deus involat radicale, principiu apritudinis ad existendum quamuis de cetero ratione Deitatis ipsamiexistentia estentialiter imbibat.

Respondeo secundo convesso antecedentes. negando confequentiamizad cuius probationem dico, quod potentia logica ad oxiffendum competit Deo, & cuinis mi exilbenti etiam rediplicatine lumpta viexillentind enim quod exillit, non repugnat ve existatifed recte potes existereslicer existencia ipsa fit sounde ab allu at potentiam affirmatiue valeat consequentia filer quod patet responto ad probacionem confequentiæjexigentiæ enim extentiæ, quam divit ens constituitur per fermalem non repugnentiam; in Deo aurem datur ipla diuina effentia que est principium aliquo modo prius dicatinon repugnancia. Ex quibus pater exilentiam in creatis elle veluti actum fecundum, & exetcivium proprietatis realis effentia; in Deo ancem percinere ad acinm primum, & ad ipfame effentiam unde aritur proprietas. Hoc rautem nil continet absurdisproprieras enim hæc: noa est realis saltem secundum id, quod dicitiais obliquo,nec efficienter concurrir ad exerciti fuum, led est mera negatio repugnantiz adexi-Aendum connotans in principio à quo profint, incomposibilicarem cum dica repugnantis.13

Obijcies quarro: fi quis quarat cur effentializealis non dicat repugnantiam ad existendismitente respondentis, quia non dicit repugnantia, neque in sui finalizatione est composita, neque in sui si fimplex est, & putamus per hoc ratione à priori ei assignare. Si quis autem quarat en effentia realis in suis pradicatis, vel a se contradictionem non involuat, dicimus non posse nos huius rei rationem à priori, que nulla ilatur, assignare; sicuti neque de alianum rerante estentis, ergo non repugnantia in se velitaminis pradicatis est prima ratio realitatis.

Respondeo ad realem essentiam confeituetdam requiri quidem non implicantiam rei yal in sè, vel eriam in suis prædicatis tanquamaliquid prius led hanc effe inadzquatam, fiquide eriam merz negationes,& prinationes earumg; prædicata essentialia illam innoluunt: scipi etiam ratio principij in communi, nec. tamen parcicipant realem essentiam, Neque dicas de positius non repugnantia te semper loqui;Ne id dicas inquam , tum quia ratio positiva. non est notior ratione realitatis, tum etiame quia idem omnino est principium radicale aptitudinis ad existeodum ac positiva non repugnantia in se;& differunt folum per hoc quod noster loquendi modus explicat clarius idide quo quaritur, modumque loquendi Philosophorum imitatur , qui quando serum effentiam, ignorant, eas per ordinem ad proprietatem atplicare solent,

SECTIO, SECVNDA.

Quomodo se babeat conespius obiectimus entis

O Biectiuus conceptus est ratio illa, qua ab intellectu cognoscitur in obiecto, ad differentiam conceptus sormalis qui est cognitio ipsa, per quam cognoscitur; loquimur autem. de conceptu obiectiuo entis vaiuer falisime summer sonceptu obiectiuo entis vaiuer falisime

climpuisti adiomnia sua inferiora ed extendit, & com: silis : realider adentificatur - Ac supponendo quod detur præcifio exparse obiecti, vn -kqmoa man querisique rimus quam compa--pabilitatem viciusiencis conceptusiad fua infeciora habeas-Bro qua refisuos snosses -ni Prima Conclasio: Coceptus abiections entis formalmen, & ellentialiter in umpibat fuis in feriodibus differentijs comineratin differentias autem entil appello persoitatem . & anh ren-Mamise quancimque aliam sacionem inferioré fine vninersalem sine particularem. Est commanistactamen contra decenia einfaue fectano modo vans et l'amica prefetti itiBibbaturiquiade quacumque entis differen-भंड देशकामको प्रकारिकोतिको क्रिक्स हो बस्ता प्रकार है। essedicere, quod unllam innoduati implicantiam -ad existendumest quod pothe sum existentia ipfaceasingia fed in hoc racidientis nomina-Jimen fumbri polita est > ergo: 820. Gonfarmatus apaia quoties reciones differensiales non pollure vontipi zedefiniri line tiperiori vatione, totics Cormaliser, & effentialiter ratio illa superiot in elevincinobus/fed îta û habout differenciz entis salbectu conceptus oblectini ein (dem entis, exgo 8th, lumil o. c. c. inno cara embar:

-> Brauibus colliges ens effe transcendens, por bupnia genera speciesios differentias contracti--aza cinsufue demum ponamus dați pracificăes whichings, fine all as negennus; & folas formates elleng dennistation zichte Obiedus context. wieneph parelle அஞ்ரும்மாக Arriagam existimantem in வுர்mionèque imprem ex parre adris preciliones admient strangé cranféendere différentias Proenert mutacidearq siupeaumicib boupebleursel. Condenn dicipar illudação de alio imbibicam lest icaye nalla ratione posse sime ipso concipi iderafpedu cuius dicitus arap (cendena; fed quodlibet inferius enti sine species sit, sinè di ferentia impuit cocipi fine ratione entinergo &c. Maior socipieur abiomnibusii: & Minor: probatura quia cooceptus fine perseigatis fine etiam cujulmaque alcerius differensia ecrminatur ad aliwhod formalistime deponitur chymera argo: petrotratur, ad enc. Consequentia patet. Probatunantecedens quia cognitio terminatas ad persenatem ex paster obiecti diffinguitura -cognitions: tesminata qd.chymaram. Confirmaurur id qued dicimus quis, quantumuis aliquam Rationem inferiorem enti folitarie suma, , & -przeisdzilla semper ctiam, formaliter acceptato habet vepollit existere mente positise non inc plicationgo formalicen efficus, igitum ensupradscendit per omnes differentias : Expquo dedu--cisut differentissientis veque exparte actusineque exparte abiecti prescindère à tatione eno 'n dispue, II. set o Br v. Onicaleta

24 ... Secunda Cobchuso Conseptus obiestium ontis inchidit formaliter differentiat shi inferiorate inchidit formaliter differentiat shi inferiorate. If Giantini, in logio, surre 8. Conerà Hultadu dispantische Coniodum pantit, mus pantit ost alios qui licet teneant differentiat non posser ileperari ad dute sedan inferiorationi bitam femper reportit tationem satio negantitamen eato no posse semaliter separari à differentist acque a secon passer autorit conceptum public posse par fishe.

कृत्रक्षांत्रांवर्गतक्षेत्रं संस्थितकार्यहरू ५ जन्म स्थापित अस्ति । अस्ति । 24 Probugue nacomp@vischaffo, guia dalla fræs 15 cisto forcepotest explexities differentiæ petinaneamtimeratione while probation officered nullapracificheripotelle zwi tuids ens lit feparatum'à differențijo. Confirmatur, quia co ipiq quodinacio saris ipueruru idilibrentififdeder etiignagi bormalitus obisciiuhža qua prz cidie panimentia; copo vel eft dormalius differentio Humpten locandum par tem Nel Martie lecundum securamion primuminatadist formalicas cab ecoparoibus puedue (damitum) quia illa totalis ofofosmalistas ends arque adeo jam venit ex paree shirolti in orignizione entisofta ingeniofe Giattinus loco curato, Et reche le quidentina avia leparacio: importantogerenistrum lubilanstamatomo adeses de folquisid vinum extremum distat ab altero, hocetives distabit ab illo -Arqui differentizin hae fementia. Separati nequeuno arincione entisaufitgo acque vasso entis-ซึ่งที่ก็เลาะbujs. และการกระสา เก็บตัว เรื่อง 2 การกว

Responder P. Onicias man o ad arguntant concello sa recedentes as finamendo, consoquiant mbilia przeisio seri pował per gognicionem rerminata ad differencias ex viculus ens lit lepasarum à differentifs controlit. Per cognitionem nerminathm ad ipliquoeffs, negat collegnenti and -Ensignism Acparation differentify, inquit, cancula dicit dariposte cognisionem engis que non st arognicio differenciaficial choe rucem that cult eoquod omnis cognicio difitientiarum: fit tognisio entis; seuti chimi cognosci porestretminus relacionis fine relationer, & Deus fine creaturis faltem acht entilentibus; non autom zugności)poteft indatio fine seaming ideale greatura fine Deo nita cognodai paceft ensifina differentife at non differentia fine ente .

- 1: Sed-chacra est quit in exacummenminus red 16 -lacionia potest sine nelecione cognosci, & Deus ane Creaturagenizirelationes terminus, Deus; & Creatura con funé vna fimplivish wa formaliexs. fed fine-invicem mosp folum: realiser & fed zeiam effentialiter di frindigenm quo. frat quod neque relatio possibesse sur intelligi siae tera mino , nieque Creatoratine Decinon autem è contra quia elentialis connexio ex parte inius evero parisones formates differentiarum entis va merscitaris, & inhabentia 3. & ratio entisjone in illis includitur, non santidux formalicates ex-parte phiedisled vna implicitima irrefor lubris in thos conceptus obietinos. Ergo non est winds impossibile quodsmessigns precisio per cognitione terminatam adielissex vi unina ens fir feparatum à differentijs, quam quod fac--præcifiorper cognitionem 'terminatam adahas Kerentiasson viccuius one fit separaman abrillise Antecedens coltai exicologia fi alius effericeme ceptus oibiottisus perfeitaris: & comerpros miliet -Riune entis in Illa inclusing de perfeiterenquat e--wesabihoe distincta, non possémus affirmate poegentiamad oxi ftendum, & diftindbipmemfd an ... entere puro nihilò led houselpab sur dum es ga idio: Confequencia verò sprobatur, quiao f qui is iredianemaprioriquesat cur omiis dagmie io - q'sflencingi sen fu umity mia cencie nelo ba musopos ef

profectò alia nequit assignari a quam identitas formalis versus si hi e aurem non magis militat du cognoscimus dissercias qua du cognoscimus insum ens; ergo &c. Et quidom ex his etiam remanet soluta paritas Arriaga docentis, quod siquit ex eq quod homo nequit prascindere ab animali, non sequitur quod animal nequeat prascindere ab homine, ita ex eq quod perseitas no potest prascindere ab ente, malò infertur quod ens non possi ab ipsa perseitate prascindere disparitas enim pater ex dichisas sumitur ex equod homo supra animal includit rationale a quod est conceptus quidam ab ipso animali coddistinctus, quod non habeturin perseitate comparata cum ente.

Tertia Concluse conceptus obiectiuus entis continetur in suis inferioribus disserentijssillas-

que continet implicité tantum.

Expliço: Conceptus differentiz, entis est omnino indivilibilis etque icresolubilis in duos conceptus obiectiuos inadaquatos ad innicem contradistinctos, quorum alter sit entis, alter verò differentiz entis; siquidem conceptus hic differentiz iam entis rationem haberet vii vider musse sic esset idem sum co, á quo ponenetur cotradistincus. Different igitor hi duo conceptus penes implicitum. & explicitum, & quidem conceptus entis vniner falissime fumpti explicitè importatid, quod realem habet essentiam: implicite vero zationem lubilantiz, & accidentis caterorumque inferiorum ents. Contra vero conceptus obiectique substantia, vel accidentis explicité quidem perfeitatem, vel in hasentià: implicité verò rationem entis.

Probatnr autem Conclusio Conceptus 18 obiectious entis continetur in differentife suis illasque contince a ve supra probatum esta sed non continetur 2h illis , neque illas continet explicité ergo. Minor probatur? quia conseptus explicatus étis est habere realé essentia, substantiæ verd est este per sépaecidentis autem esse in alio. Si autem conceptus obiectiuus explicite in suis differentijs contineretur, easque etiam explicité contineret , tum conceptus explicitus habendi realem effentiam effet perfeisas, & inharentia, tum etiam horum conceptus explicitus esset habere realem essentiamshoc autém falsum esse, pater ex.eoxquia aliquando certò scimus de aliquo, quod si ens , ignoramus autem verum accidens sie, an subflantia - Rectè igitur Suarez disp.2 stato opinio , inquit , quæ mihi probatur, eA cotractionem seà determinationem conceptus obiochiui catis ad inferioranon esse intelligendam per modum compositionix led folum per modum expressionis; concepsus alicuius enris sub ente contenti: ita ve vienque conceptus tam entisiquam substantiæ V.G. suplex fit, & irresolubilis in dues conceptus, folumque differantiquia vous est magis determinatus quam alius quodia ordine ad concepsus formales rocte explicaturmam different fedemoquia per vnum expressius concipient res DED Arek in zeidnem her zijnwidno zalnu coufuse concipieur de precise fecundum caliquam econnenientiameum alijs rebus ; hoc autem fieri posed fine propria compositione per: folsus cognitionem confusam, vel distinctam pracisam, vel determinatam. Hae ille. Vbi aduerte duo: vnum, quod disserentia qua est inter substantia sumptam in ratione entis, de inter candé sumpta in ratione substantia centeri debet potius extrinseca ratione conceptus formalis expressius vel minus expresse aumdem conceptum obiectiuum intelligentis; alterum veró; quod conceptus entis no ita diciour confusus, ve ainis explicité, ac distincté roprassentes ed itas, ve axplicité dicat rationementis, implicité vèto sacciones omnes sub ente sontentas.

Quarta Concluso conceptus obsectinus, entis est aliquo modo vnus, non tamen persecte pracifus obiecting ab inferioribus. Est Sancti Tho:eiulque lectatorum, contra Scotum, & Scosiftas. Probatur tamen, quia ex tiena parte tum substantia, tum accident in co, quod realem essétiam habeant saliquam digunt conuenientiamus: omnis autem conuepientia est aliqualis vnitat-Conceptus igitur étis est aliquo modo vausex alia verò parre huinfmodi conceptus includit differentiasiper quas contrakitur; ve paset.ex. eq quia signis præsciodet à substantia, se accidente rationem entis, non potell rationes differentiales relinguere, sunt enim entiz; neque simul abstraheresquia iam ratio illa ratis inferiora catineret. Cooceptus igitur obiectiuus entis neque elle perfecte przoilus. Confirmaturiquia fi penfocte præscinderetjæque contineretursin inter wioribus fuis; fed hoc est falfum; nam pro dinerfinate rationam differentiarum parficulariumpe diverlæ funt rationes entif in fingulis . inferioribus, vnde perfectior elbratio en sis in Deosqua in Creaturis, in substantia, quam in accidented, & hoc non ratione ipfarum differentiamm,ficuei est cacio animalis in homine 3, & equo, fed ratione ciusdem conceptus sormalishmi en-

Quinta Conclusio ens vniuersalisticus sumposi non est mere zquiuvocum, neg; vniuvocus sed Anz-logu analogia tu proportionis, tu attribusionis Probatur quo ad singulardo primo quide quad no sit mere equiuvocu, vei velebat Rabi Moysos citatus à D.T.qu.3. de potéria art. 8. & Auredus apud Capreolu in primo distante la Auredus apud Capreolu in primo distante l'unadetur, su quia particularia entia no solu in nomine entis, fed etià in rè significata per nomé inter sè conueniu. Tu etià quia en que sut merè equiuvoca seque vnius scientie, neque vnius potentie est possunte obiesta. Ad hoc enim semper connenietia aliqua est necessaria, sed ens vniuersalissime sumptum tum metaphysica scientia, sum intellectiue potentia est obiestum-ergo dec-

Secundo: quod non sie vniuocum; quod est coera Hurtadum disp. 2. meraph. sold. 3. salsold. 3. Arriagam in log. dispue, II. sold. I. S. 2. Ouiedum in metaph.comer: punch. L. & alios. Probatur etiam, rum quia includit in suo conceptui inseriora; & in illis esseminiterincluditur: tum etiam quin in ratione significata per nomen, ens, inseriora, non omnino consensum.

Tertiò quod se Analogum probatur quia in tratione per nomensens, significata inferiora i partim comuniunt, & partim differunt porrò hac analogiam ess proportionis suadecus mun

Azikolije gwing wosannozóly 12- ilan ned. menazitet azanbidecettez Aguz pertinent ad diverla pradicamenta una convenire interile endemitatione " feifiet samocy . leq fimiliektotzini sing, meira mut, mebentzgeibne engisalia in rè fignificata per nomenantisproportione quadam fe habenta feuti enim Wene le haber ad luam effensiam realem : ita Creaturn ad fpam . fle ficuei fubffancia ad funm» elle a tra accidens ad fuß gree ens eft analagum Anglogia proportionie; elle verdeulasosiegum Analogia.actributionis , fuadeunt aum quia Ariforiles quarte met. 19x. 2. docet me des sei nimme bar Anog accerbucionis Apalogianyt communitat affetuat interproteses Byllatobpo gangebenttenm errem omisombe ena creatum dicir actributionem . & ordinem 94 Dellm "canderinidifiqe exemblificaenin" 80 identumad primi ens effentialiser innoluens. -mi augteinlichteigipapateigipapateigipapateinimbilis dineramode à creasusis, orgo &q. At--one poule additions and the first safe and sonthe opiectinhe numbeene gepet berteche preffindere ex patte objeth ab inferioribus ell the havehoop be little care beact to ex batte foling actus, facile lutineri pottet cos elle vninothing poc iblos drog in cochit ionerdram de illo formamus differencie minime reluceren t-

2.7

-ar mus SECTLO TARETIA.

erwing bis i ver al la residente comracili. Le regiones comracilis de regiones com a la regiones com a

Bijeies primoisétes tres poimas Conclufiones: cognoseis posses perfeitasses incherentes absque con quod habeatus concepme obiestimas entis, es sursus haberi potes buinsmodi conceptus absque co, quod perfeirassa vel inhanantis cognoscatur; falsum igiant es quod obiestimus entis conceptus formalises in suis infantoribus concineacursil; lasque in se convigent.

. Refoodes diftipspends succedens qua ad veramque pastem: potelt cognosci postoin Q: tassfeit inherennia abique conquod habeatur diffinste conceptus obiections engis & & rurfum daberi no tell phin in impedi conceptus abl-bet (titem & impulichtis spidne condinoq cond fusic ggang fastur conceptus, objectivus entist Somunius haben posest hujusinedi conceptus abique eo, quod confus perseigas vel inhan soutis to bud cabinitatelo an ceeqeut & cou-Leguentiem . Vhi schrenfe mand conceptus configura & diffinktie einfdem tei non diffezwoc excephie : quab verd aliquid plus per, conceptum difingram, quam par confulum... repralentetur, ladintenfind tantum, & fecundummodum actingendisitaquodidem... obications conceptus amnino in le simplicifie mine y clases & exbacte to bad featuring cost it diffincte engnolci: Sin surem oblepre, & mi+ ave expresse, confuse; & hine est, quod hu-. instead i differencia censeaux x vs supra inanimas i potius exteinites i & ex parce intralicus cognoscentis sa conte, quam incress feca exipacio objectio il 1117.

Obijcies lecundo; quando prædicatur deur 22 Culines quod litians, paniprindicacur do ello dance de accident actin parizirat de coucebeus obischiuse euc is of includir implicité differentias. Responden conquisoantecedones, sinoitegan ottable, demanupalnos obneganionis ell, quia quando de Cafare pradicacur, quod Sciens buon producare indication ens adaquate, & in such fue lettendine fraprum, fed folung inadremate, quaterus implicité ad horindia uidnimudumfaxati feiirettemgit, & efticons trachen advolum trende lenhs przdicario efe ficialis perdicatione superioristic varierfalis de infraoris & pracculams franchem id folib quod pradicatum casimportat de explicitor concepcu; feenadum enimid, qued implicità divirgem porius pradiçacio aqualis de aqualis geiece dictia deducitura er Seife o de la franche

Obsscienteprion hobiections entismons espena farmaliter, de effentestrer in susains ficionibus difficentificamentesciar a seques setur palmés quod nom posse ab illis contradis. Secundo veròs quod inferiora entis in apsis difficentificamenta, connenitant a Vadá maiorem hau beren e connenium; siquideta lice in dississamentis; suis per quas difficuent aminima interiale comunium; sequidenta absorber in dississamenta, sequentes absorber and difficuent aminima interiale comunium; sequentes absorber and difficuent and dississament and

Belpodeo distinguendo priosem lequelame sequerecur, quod ann poster ab illis contrahi tanquam ab aliquosquad fit exara conceptum ipfins, confeedo, camquament catique, qued feut habeat. Wimagis expecilium oius, quodimplicità in consepte anth-continebatur, nego fequelam . Atqui ex noftre doctrina fequieur taneum hor fecundum sequent nihil continet ablundi: Vbiobisco aduerre cos proprie loenendo bon elle gradum imperiorum respectu fibRenties ac accidenties led folum per quar dam fimilitudinem diei lupenius; inquantuma lacius patet>qua ipla lub Banna vel accidense ad posteziorem autem sequelam respondent illam concedendo: ed id encem quod addicur. qued scilicer Analoga maiorem haberens convenientiam aquam vniuoca diftinguo de i hac majore convenientia, fi epim fermo fig de extentiva transcas; fin autem de intentiva nego squia species a quartune sub genere vaix noco licer in differencijs fuis omnino diffes gant-perfocké tamen in ratione generica connepiud (; se inferiora enti; imporfecte ; fic don que connepiunt, ve otiam inter la defferant, &c quidem conveniencia imperiofta , & fecunda quod que imporent explicacà à differencia vetà etiam imperfecta lecundum qued eus dicie implicité. lam verò difinste mera cradicam doctrinam minores pago confequentiam.

Obijcies quarto illiggadus, quorum alter distincte, alter verò confuse por voicam con goitionem concipiuntus non louicem includustur, sod sunt omnino contra distincti; sed gradus entis, & substantia vel accidentis ica

Digitized by Google

24

fe habent. ergo fallum eft., quod inniceman includantur. Minor paret ex dichis. Maior verò probatur, quia li non ellent innicem entradifincti, effent vaus. Et idem obiechinus conceptus; fed hoc repugnat, quia implicat vaum cumdemque sonceptum obiechinum ner vaum cognitionem diffincte a confuse concipia ficuti implicat quod concipiatur elare. Et quicuré, diffincte, et non diffincte idem ler gundum idem.

Respondeo negando majorem . Ad cuina probationem, concedo maiorem. Aje enim gradum entis, & gradum fubftancia vel accidencis elle voum, eandemque obiediscum conceptum in ordine ad dineria per vocem (Ens.) confuse(per vocem verd, lubitantia, aplaceit dens) expresse figuificarum. Vado mego mir norem, & ad eius probationem dico implica? re quidem vnum eumdemque concepcii obies Einnm ber soierw enderliebem contabiique Aincle, & confuse in ordine ad idem cooner tatum ; at in cala noibre concipitur in ordine ad diuer la connotata . na quando concipiens explicité in ratione entis ; ordinatur admisse Rentiam . & non ad lublikengiam V. Guist quando concipieus explocité in estimodubé Rantiz, ordinatur ad fobfifentiamy & nomiad existenciam.

Objicies quintotens adaquate sumptum of includitur in differentia, alsoqui de quacumque differentia affirmare possenus, quod estes ens adaquaté sumptum, quod quidem estema, assesté falsum; neque differentia adaquate sompta includantur in ente, communiter en m dicimus gradum substâtia inadaquate acceptum in conceptu entis includi; ergo gradus entis, 82 differentiarum sum comino contradis instala faltem secundum autions inadaquatam.

Respondes distinguendo priorem antecedentis partem : ens adzquate fum ftum actus includitur in differentijs diffribanud, & die uifim acceptis, concedez-non isoludiraftdin differentijs coilect ne, de limul sumprisonego priorem istam parcem; & distingo etiam poiteriorem : differentiz adaquace fumpta non includuatur in cateradaquatione le tenente ex parte modi,quo differentia fune conceptibiles, concedo antecedens: adaquatione le tenence ex parce iplasum differentiarum fecadum le speciatorum, nego antecedens, 8r contequentiam ; fiquidem ex priori parte natecedentis non lequitor, quod gradus entis adze quate lump us nod includatur in differentijs collectivé acceptis; in que fensu folum loquitur noftra Cocinfioje ni posteriori, veró infersi tantum potell, gradum fubftactiz V.G. diftingui á gradu en its per hoc, quod magis expreste concipiendus fic .

Obifcies sextoscontra quarram Gonclusionem Aristoteles 7. met. 15. 6 alibi sepè docet ens immediate significare decem pradicamenta. ergo conceptus obiectium entis pulla habet in se vnitatem. Respondeo Phisosophum losis cincus velle solum gradum ensis non esse persectium ab infesioribus

fed iffa implicité continere ; l'et ve ad es udu desermine cur ulli per mulorem expressionem gradulum iplorum infériteum;

Obijoies Retimo conceptus obiectique endis cognoleitur aon cognitis inferioribus differentijs ergo ek ab illis perfecte pracifus. Confematur y gina huitifth di conceptus die vitus communiter & Philosophis simplicissimus i de dinide in decemi pratigamenta i ergo non Videtur itis fo fe includere polle. Relpondeo ad obiedicalem'affinguendo antecedens & Canceptus eneis cognoscitur non co. gnitis expresse differentiff inferioribus, con+ redo horognicis implicità, Lego anteredens, So confliquenciam. lignum autem, quod incplicité cognoscancursens quod de illa abitra-Mé sumpris ratio pravila entis pradicati pos telt, quod fiert non poffet ab fque rimpficies inclusione , Ad priorem? Confir: dies cocepcum entis dici simplicissimum, nosi quia se ab inferioribus differencijs perfecte pracifies fed in quantum eff frimal? & vniver filiffie mus m al or priores concepcus seales irrefiolubilis. Ad posteriorem vero contesto antes cedence, dittingu confequens: non includic, illa focundum omnem expressionis modum finus exprimi pollunt, coacedo : son includir illa :: in confulo ac minus? Express, nego confor quenciam.

Obijcies oftand ficonseptus oblectious entis non effet ab inferioribus perfecte przeifus, led illa implicite continuent; eodem modo deberet concipi entinue impoum; led hoc est manifeste failum; quia collectio omniu entifette failum; qui a collectio omnium; entifette failum; entifet

Respondeo negando sequelam; quado ensime concipitur ensi-concipiuntiar omnia ensia ad modum vaius a rea vi in cati obiecto licer se multiplicitassin co came minima e reluceat, sed tanti id, in quo plura illa conveniant, ar verò quando concipiument omdit entia, cognoscuotur permodum plurium, ica ve plurassessi pla in casi obiecto explicità, résuceat as discernatur.

Obifcies nand contra quintem Coclusoses voi nulla est proporçio, ibi nulla est Analogia; sed inter Deum, de creaturas nulla potres este proportio a nulla igitur este. Analogia, etgo ratio entis satuni est, quod se analogia, etgo ratio entis satuni est, quod se analogia. Confirmatur, quin ingis diser Deus à creaturis, quam Canis Marious a Calchi, sed inter hos non est Abalogia, ergo muito minus erit inter Mon.

Licet ad hoc arguntantum quoque mos do superius responsatività, responsace tamen ad huc, & dico proportionem elle duplicem, propriam, & improprimipropria consistività habitudine deverminassi diffancia, & primariò quidem reperiturità quantitatibus, ser cundum quam quantitate ipsa dienneur acquales, aut via excedens afteram in dupla, vet tripla, vel alla simili proportione i Secundatio verò in retum ellentija, secundati quam via ellentia dicione sità perfectior y autimos perfectior, vettia V. Orvel ve quaruor secun

Tabto-

umpropila veró propottio ell quacuqihabitudo, leu ordo vnius ad alterum lecunda quameumq; attingentiam, led attinentia; qualis eft inter materiam, & formam inter potentia, & obiechu,inter Creatore,& Creaturam,&c.huniulmodi;hoc polito,difinguo maiorem argumenti:vbi nulla est proportios neque propria; neque impropria, ibi nulla eft Analogia., concedo: vbi nulla eli proportio propria tantum, nego maiorem ; & diftinguo codem modo minorem: inter Deum, & Creaturas nulla eft proporcio proprie , concedo ; fiquidem. inter Deum , & Creaturas , & inter quamlibet rem finitam, & infinitam non eft proportios que dicat habitudinem determinaiæ die Rangiæ cuius beneficio res finica aliquories multiplicata posit pertingere ad infinitam: Inter Deum, & Creaturas non datur proportio impropria, fimilitudinis scilicer, & imb tationis in quantum ficuti Deus fe haber ad fud infinitu:ita creatura ad fud finitum, nego minore,& Colequetta; Ad Cofirmatione verò respodeo codé faré modo distinguedo maiore: in ratione infinitatie, & finitatis magis distat Dens à Creaturasqua Canis Marinus á Cæle-Ai, concedos in ratione similitudinis, nego; & diftincta code modo minore, nego consequentiam .

SECTIO QVARTA.

Solumnur quedam alia obiella ab Oniedo .

Viedus Controux. mesaph. punto 5. que-J rens verum poffit dari vaus entis conceptus communis omni enzi, de perfcete przeifo loquitur, ve pater enidenter ex coto decurlu. Respondet auté assirmatiue; & si quide hoc fuftineret iuxta fententiam præfeindentium cantum ex parte actas, non ellet multum 'eum eo contendendum ; nos enim oppositum docuimus in Logicis . Quonia verò id quoq; in setetia præfcindentifiex parte obiecti fuadere constur lequutus Arrizga dispu. 11. Loghal-4. nm. 10. ideireo rationes quibus nititura expendere vilum est. Illz, quas contrà ptz-·scindences cancum formaliter Anu.2.adducit, Funt duz. Prior sie procedit: Eas in tota sua latitudine potest cognosci confuse per conceptum non discernentem inter substantiam & accidens ergo potest cognosci conceptuquodam, ex vi cuius dicatur vnum commune. 30 'entibus particularibus. Cofequentia patet im hac fencentia.

Posterior verdest hujusmodi; diaersa fune connotata propria substantiz, & accidentis. ac connocata verique communia, videlicet oppositio cu puro nihilo, & cum Chymara, eapacitas existendi &ci ergo postunt substan-«ia, & accidens cognosci per connotata sibi communiamon cognitis proprijs, & fic possunt cogoofci ve vnum . 🤟

Verum licet he rationes siftedo in principijs aduersariosum quoquo modo procedere videantur : earum tamen falutas conuinci R. P. Iof. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

potest ad enidentiam ex co,quia si quid cuincerent, suaderent quoque omnem Anologiam tum proportionis tu attributionis ablegandam effe é Scholis: proportionis quidem, quia posset dari vaus conceptus rifus, communis motui locali animalis ex admiratione orto, ac viridicati, & floridicati pratorum, quatenus hec duo possunt concipi vnico conceptu non discernence differentiam, quam inter fe habeant in connotatis, fed solum conuenientiam in prosperitate, & tacita suassone. intuentium ad lætitiam, & hilaritatem . At-! tributionis verè quia dari etiam posset vinus conceptus sani communis medicina, pulsui, vrinz , & similibus, quatenus possunt con cipi vnico conceptu non discernente diversitatem, qua Analogata hac ad eandem formam. fanicatis attributionem dicunt . Dez enim rationes allignatasfi quid valentsæquê verumque conviucunt, vt consideranti patet. Sed quid adhoc responderi posse, viderit Oniedus; Ego enim cum fim en corum numero, quiobiectius precisiones admissuns, meo munerifatisfaciam, si tres aut quaeuor rationes quibus hie auctor vnitatem conceptus entis inhac fententia probatiad ducendo, diffoluam... Prima eius ratio sic procedie: Totum fundamentum pracisionis obiectiuz in rebus realiter diftinctis, est in connoratis similibus; sec substantia, & accidens habent similia connotata communia, per que cognoscuntur i ergo & in substantia, & accidente reperiturfundamentum, vt ab illis obiective abstraha. eur ratio communis . Maior probatur , quia.... ideò abstrahicur objectiuè rasio comunis Animalis ab Homaine, & Equo, quia experimus in illis similes sensationes. Minor verà confat, quia in substantia, & accidente experimur oppositionem cum Chymara capacitacem existendi, atque durandi, ergo &c. Secunda verò ratio est huiusmodi. Coceptus en tie repræsentat obiellum indifferens., vt prædicetus de substantia, & accidente, & ex le huiulmodi obiedum antequam contrahatur, nullam dicit oppositionem cum aliqua speciali differentia . ergo coceptus entis ablirahit à proprise differentise. Consequentia probatur, quia fi differentias diceret, non repræfentaret aliquid commune, & indifferens, ve, prædicaretum de substantia, & accidente, neque aliquid , quod oppositionem non haberet. eum alia differentia. Terris denique ratio, fic: Quodeumque assignetur ad saluandam. rationem communé animalis homini, & equo, iouenitur ad concipiendam rationem commu~: nem entis substantiz, & aceidenti: quia viru-, que habet oppositione cum Chymera, capa. 22 citaté existendi, essendi in loce, ergo &c.

Verum nulla ex his rationibus habet vim. Ad primam ergo distinguenda est Maior il-, la: totum fundamentum pracisionisobiectiva, in rebus realiter distinctis est in connotatis siamilibus sic : si connocara similia equé bend 4, rebus realiter distinctis, pro vt inter se conmenimer & interile affortint conflogentute nego; fi connotentur folum , pro vt conueni-

¥уу

unt, & non pro ve differunt, concedo, & fic distincts minore, uego consequenciam. Ec, ad maioris probacionem dicendum, quod ideò ab homine, & equo ratio communis asimalis, obiect uè abstraticur, quia ica connocata, similia, que sun sensores, importantur à tatione animalis, in qua conueniunt, ve non importent et et am à rationalitate, & hinai-bilitate, in quibus different; at oppositio cum Chymara, capacitas ad existendé &c. equè bené repersent in substantia, & accidente, a pro ve sumuotur in ratione entissin qua con-uenquatacia rationibus essent per se, & in-hatendi, in quibus different, ve ipsemet au-cost puotto pracedenti facetur.

Ad fecundam: diftinguo eriam anteredensa conceptus entis repretentat objectum indifferens, & huiulmodi obiectum aniequam. contrabaturanaliam dicit oppositiones cumaliqua speciali differensia; pe fi quidem loquamur de hoc obiesto spanadum id, quod dicit explicité cantum-consedojin autem les cundum id , quod ctiam importat implicite. nego antecedens & & confequentian . Dico earm verum quidem elle, quod conceptus ob+ iccimus entis explicité accepius representet obiectum indifferens, agque in co reluceat opposicio cum racione formali, vel substantiz, vel'accidentis: negari tamen non poste. eum implicité acceptum importare rationem subkantia, & accidentie, & per consequent oppositionem cum veroque extremo modo fupra dicto. Quontam verà conceptus communis objectiue ab inferioribus pracifus debet elle talis, ve neque explicité, neque implicité differentias inferiores involuar: hine fit vt conceptus entis non abltrahat á proprije differencijs. Per que pacet responsio ad probationem consequentizi quamuis enim si conceptus entis explicité différenties dicetet, ves rum effer , quod non reprasentaret aliquid commune, neque aliquid, quod oppositionem non haberet cum altera differentia: at quia illas implicité involuit, neutrum ex his veritatem habet i

Ad tertiam denique, nego aftumptum; & zio, quod ideò ratio animalis obiectine ab homino, & equo perfecte prascindir, eisque perfecté communis est, quia, neque explicité, neque implicité rationalitatem, & himibilitatem importar; quod aon habet ratio entis cum suis inferioribus comparata, vià probaumus.

Idem auctor numero 7. quandam aliam obiectionem ad suum intentum probandum...
remodum adducit : Ideo per nos non pontest separati ens à differentijs, quia differentiæ non possunt separati ab ento; sed hao ratio nulla est. ergo &cc. Maior patet. Minos
probatur, quia differentias non posse separati
ab ento; tautum dicit formaliter non posse
dari cognitionem terminatam ad differentiations
tias, que non terminetur ad ent: ent verò separati à differentijs dicit tantum sormaliter.

posse dari cognitionem entis, que non sit differentiarum. led ex eo quod omnis cognicio differentiarum fit cognitio entis, non lequieur, quad amnis cognicia encis fie differentiarum . ergo &c. Maior viderur certa . Minor verà luadecut a quia cognicia terminata ad differencias, & cognicio cerminara ad ens. realiter diffinguatur e ergo ex co quod cogaitto differentiarum reprælentet differenetas, & eas in illis imbibteum, non recté deducitur, quod cognitio entis idé teptasentate debeat. Confirmat numero 8. idem lic : Cognitio valonis sen relationia transcendentalia non mutua necellatio est cognitio termini; at potett dati cognitio termini fine cognitione vinionis, seù relationis non mutuz, ergo licec differentiz non pollint cognolei fine ente, non sequitur quod ens cognoles nequest, fine differentijs 4

Responden veritagem causalia, que in Maiore allumicurino procedere formaliter, quali verò quo cies hac no porest cagnasci fine illo, nec illud pothe fine hocid enim manifeste falfum elle coultat ex co, quia homo non potest intellige fine animalisat potest animal sine homine procedic ergo vericas illa materialiter, hoc eft in subjecte materia, joggendo deence , & eius differentijs . In quo sensu copcessa maiore, nego minorem; & ad eius probationem concedo item maiorem ", fed nego. minorem. Ad cuius suasionem distinguo antecedens: cognitio terminata explicité ad differencias, & cognicio terminata explicité ad ens, realiter distinguntur, concedo; cognitio serminata explicité ad-qua, & implicité ad differentias a realiter diffinguntur amege adrecodens, & confequentiam. Dico gojm quod aneurquoqum in eine fellecutiv dx co : anoq cognitio y due terminatus explicies aq differentias realitet diftinguitur à cognitioneme dan terminatur explicité ad éas » non loquis cur polle dari enguitionem explicité termenatam ad differentiat , guz non tegminette. implicité ad cat : ita neque in mos factentis ex eadem antecedance lequitut polle dari con gnitionem explicité terminatam ad one à que non terminetur implicità ad differentias;quis sicuti auctor sustinet eandem cognitionem.) que terminetur explicità ad differentias.du necessitate terminari debere implicité ad ens: ita ego dico eandem cognitionem a qua tere minatur explicite ad cas a terminati quoque debere implicité ad differentias. Fundament eum id afferendi existimo elle idem omnine de cum fundamento a quo iple veitur ad afferent dum differentias non polle prescindere ab ente; fiquidem hec impatentia non fundatur in compositione Metaphysical ficuti fudatur impateriziqua naber homa V. G. ad prafeinder du ab animalissed in ynitates & iden titate obiectiva eiulde formalissime rationia formalis, quacenus nulla ratio differécialis quatuuis vitima,& simplicissima fine substatia fit, fine 46 oidétis, coceptibilis est, que nos dicet implicite rationem entis. Ex hop auté selle colligitur

rationem entis, & rationem differentiarum esse ynam simplicissimam formalicatem ex narte Siecti, & ifferre plum securium conceptum xplicitum & implicitum sin dem omi ino ranonis. Al confirmationem denique, quamuis in præcedenti sectione respondisse videar: non grauabor samen iterum respondere, ve veritas, quam propugnot hagis apparent concesso itaque antecedente, nego consequentiam; Ratio disparitatis est, quia ideò licèt non possit dari cognitio vnionis, vel telationii fine de guitione termini : potest tamen dari cognitio termini sine cognitione illorum, quia terminus secundum suam elsentiam, secundum quam- Probaint autem- quia voitas ac præcisio terminat vnionem; & relationem non est sor- contecptus formalis secundum rationem sumimaliter vnio nec relatio: at verò ratio obiecliua entis est formalissime ratio differentiarum Lungua de la falum lacimadimi acopticion ; & dentis conceptus est una Luculius pracisioimpliaitum coveopeum diffeonabublis. Quare ... ne se vuitate imperfecta e ita etiam etit vous quemaderpelupose en in affectulacion importatente a conceptiis formalis. Confequentia paret Anceellentialisen adequateremente and services of the column of the commentation of the column of the co nihil diserention pante mineri formaliten pres ab ficuti fumit fuam effentiam per ordinem ad cosor illos > led folins abreim sedubdam explici.... osprum obiectiumes ita ciiam per ordinem ad sum secimplisatum differentis fleuri definitum; suit llum funm deben fumeren in tarem fecundum & definishe simplicator date boggitionem ceraba nationem fi tum etiams quiafpse est essentialis minh, qua non eller cognicativatents y vel to pricentation, conceptum objections repraten-

SECTIO QVINTA:

🔙 🖰 🐪 De conceptu formatis Enniper 👉

O Biechino, entis conceptui-formalis conplari suo corresponderia cuius notitia quiali maxime ad perfectam cognitionem iphus cono ceptus obiocliui conducit; id circo bicet multa de illo dixprimus occasione cocepensiobiectius entis : adhue, aliquid descine vaitates ac praeilione leparatim brouger actingemus. Prima Gonclusio: Conceptus formulis entis communistime est vnun sac pracifus feenndum zem à conseptibus formalibus explicitis entium in paroiculari , Eft Suarij difp. 2. fett. priz ima Fonlecz: 4. met. cap, 2. queste: 2. sest. 5. in senelufique quetta, & aliorum w.: ! . - . .

Probatur, quia intellectus nolles vnica cognitione cagnoscit id, quad primò per hoc nomon (ens) representatun; sed sic iam conceptus sormalis entis erie vnus s'ao præcifus fecundum som . ergo &c. Minor patet g fiquidem huius modi cognizio erit qualitas realiter distincta à cognicionibus, qua de alijs entibus in partizulazi formantur. Majori uero probatur tum experientia; experimur enim audita hac voce .(ens).vnam tantum numero cognitionem ver-Lattem einestid : guod per illa ligificantur nos

ราบ เมษายา ค่า ก็ ของเล่นกา เดิน เราะ โ. โ Fig. 1. Step 2. Some factor of the constitution of the constitutio Market Section 1 ได้เกิดสาราช (ค.ศ.) การเล่นเกาะการ สารานการ • ผมสามารถ สำเนาะการการ (ค.ศ.) (ค.ศ.) tiste married to their stept de time en en องกลางสือ ลอด สระ 1 เลอร์ เด็กที่ 6 เกอเคอร์ มะ แม่ 6 เก รัฐที่ สามใ การส่วนประมาณ แกลเกต อิตอามิยภาก

R. P. Iof. Politzy Philosoph. 10m. 3.

efficere: tum etiam ratione, quia ficuti ratio entis in communi, cum sir analoga, est concertiviti absqui ed, quod el plicit raticles entis i particulari concidatur: in dabilis qui que est aliquis samalis conceptas vous secundùm rem, per que dicta ratio ab intellectu no-

firo como feeur.

Scon da Conclem: Cereptes formalis entis elt vius, & priveilus secundum rationem., non quidem perfecte, & simpliciter, sed secondimquid 1 & lipperfecté tantum. Est Cae-tani Merranie sis Ponsecz, & aliorum contra Suares loco eit. Scotum, & eius Sectatores.

tur per ordinem ad vnitatem, & præcisionem conceptus obiectiui . sicuti igitur obiectiuus lationis vita. & in calle nollus datanolis a ponoreanside bet igitus in catione imaginis illius yni-- occasionilis and a serie motoria of the comments agreed from forconformance.

Obijcies: si conceptus formalis entis non sa effet perfecte vnus, & pracisus, maxime quia repræsentarer in confisso) & Impliche omnia inferiora entis; sed hoc est falsum, atque abfurdum cergo &c. Maior parge. Minor probatur, quia sie repræsentaret etiam, & haberet pro obiectosfe ipsisse per consciuous à se vot dependeres, quod videur imposibile. o Respondes concess maiore, negando mis norem : ad cuius probationem ; dico non effe abfurdum, quod vna cognitio repræsentete & habeat pro objecto inadaquato le iplam a alia atque alia ratione sumprams defacte enim cum eognoscimus cognitionemisa communisachra eognitionis obiedum realiser identificatur cum qualibes cognitione in particularisiam verò in cafu noftro illa coggitto habet pro obiecto enplione ensumplicate verd, & in confuse omnia enția în particulari, în quotă numero ipfa con eineurs. Quod si haberet pro obiecto explicisà se ipsáshoc certé nyarrepignadet ex co cipisos quia nimiru idé à le iplo dependeres fiquide aun tualia dependentia qua habet cognitio al obie-Avent solu mediatagratione scilicet specierum intelligibilium, sed quia cognitio esse debet imago vatque exemplar rei , primò, per le , 80 explicité cognita. Ratio autem imaginis , atque exemplaris. fine reali distinctione non videturoposso saluari y alas es anto escolo e e e e e a, and to make a Sixter or demonstrate or see that en in the works of the act miles are sold in the probability သော် မကာ က ေသည်။ နေးများသော် (၂၈) မို ကားသင့်မှ ကောင် ကြို့နေးမှာမိတ်ကွာ ကောင် သောလာကျော့ ទសាសស៊ីសាស្សសារ សម្រែ<mark>ងអាមែលស៊ីដង១</mark> ២៤១ នៃសា**រន**ិ

er is , som elementation of the end of

WXX 3 DIS-Digitized by Google

DISPVTATIO OVADRAGESIMA SECVNDA

DE ENTIS PASSIONIBVS IN COMMVNI.

OTS quam effentiam entis, eiusque vnitatem considerauimus, æqum est ve de eius Passionibus disputemus. Iam verò Passionis nomen rigorosè; & minus rigorosè accipi potest. Rigorosè significat prædicatu adequatè reale, quod supponat essentia subjecti constitutam, ab caque prosucre, seu emanere intelligatur, ita ve essentia spla subjecti neque sit de intrinseca illius ratione, neque importetur ab co in recto; suò demum prædicatu hoc realiter distinguatur à suo subjecto; & se actualiter ab illo dependent, suce solut ratione, illudque canquam causam virtua.

lem respiciae. Minus verò rigorosè significat prædicatu reale, quod dicatun recto; & essentialiter subiestu ipsuist solu conoratiue, & in obliquo aliquid aliud superaddat per quod sormetur coceptus quida ordine rationis consequens ad primu conceptum essentialem subiesti; & magis proprie dicitur attributum. Cuius autem generis sint passones entis, & quenam sint ille in hac disputatione considerabimus.

SECTIO PRIMA.

Numens rigarofus bakeas Paffiones.

Prima Coclusio: Ens in communi non haber passiones rigorose sumpras. Est primo contra Scotum in 1. dist. 3. quast. 3. Et alibi, volentem passiones entis este rationes quassam positiuan distinctas ab eo formaliter ex natura rei. Est estam secundo contra alios, qui putant eas este modos realiter seu modaliter ab inso ente, distinctos. Est denique tertio contra alios, qui dicunt eas ab ente solum ratione ratiocinata, distinguiaita vt inter eas a se insum ens detur præcisio ex parte obiecti, illudque respiciant tanquam sui causam virtualemisicuti risibilitas respicit rationalitatem in sententia corum, qui volunt cam identificari cum illa.

Probatur autem Conclusiosquia illa est rigo-

profluit, fiuè realiter fine virtualiter ab effentia f biecti ita vt non importet intrinsece, & in re-Ao iplum subiedum . Acqui omnis racio posttinase realis, fine formalitas fit, fine modas, fine virtualitas quædam prælcindibilis ex parte. abiectis est vereier formalissime ens reales & intrinfece, ac in roce rationem entis importat; figuidem in hac amplitudine ens reale fumitura cum de co ve de obiecto agitur. ergo impolibile est ve aliqua ratio positiua, & realis, sud formalicas fit a fiue modus , fiue virenalicas, fit patio rigorola entis a nullar igitur ens rigoros las habet passiones. Major parecasisor probatur, quia ampit posicina racio quancumuit formalissime sumatur, ve supra vidimus, non potek prascindere ad racione entis verè : squidem el id, quòd reziem effentiam habet. 🧸

Arriaga defent. I meneph fect. a. licet nobifer in Conclusione conveniat a puese tamen argumentum quo illa probavimus enincere quidem ens non habere passiones ex natura rei, & ante intellectus operationem a sè distinctas : nonverò admissis practionibus obiectivis in alija rebus ipsum non habere passiones à sè obiectiva distinctas.

Rationem huius rei assignat sa mu. 18 quia, inquit, etiam illo probateur neque ens possesionale production illo probateur neque ens possesionale production illa essentiate ens. Sequela probat, quia situation attributum distingui debet à rè, cuius est attributum, ita ratio inferior à superiori; nihit enim est superius sibi, sicut nec attributum sui ergo sicuti non obstante trascendetia entis, dantur in ea sententia inferiora: ita non obstante eadem transcendentia in attributis, possunt dari in dicta sententia attributa

Verum hac ratio procedit contra illes, qui putant en quidem perfecte prescindere ex parce obiechi à differentifsmon autem different tias ab ente . In horum enim lententia remanet conceptus differentiatum non oblitatte quod idcludant conceptum tentis; walls readem mode dici poteff:remanere conceptate paffiofium endibni tütkinedini girnə oratios in giumanpitis fa . At not docuings implicate contradictions emed enspræscindar en paret objecti à différétijs,quin differentiumedić modo præsciodant ib. ente. Ex quo principio recie deducimenta fidaventur passiones entis, à quibus ens obiedint praftintoret , huin imedi pulheter vel non debere elle ens, vel si entis sationem haberent, hat rationem non fore illattique supponitur abeis pragifaled alians neque adentifurpalliones; Ilmiliter ac haber illa phiory habere debete, & fic in Safanisum procedendamicaler Non est igitut cur argumentum multrum none comunicist criam in ordine ad pathoper, police quod ena ab'ilfia printed in a prescription of the

· Obijcies: rigoroft l'Gientia rigorofts probare debet de suo abseda pasiemes; sed Metaphysica conferent sciencia nigorofa ergo && Respondeo aliques negare, absolute maioreme ego verà sie iliam di Ringo: rigorofa scientia. regord las probate debas de fua objecto patienmes, ex suppositione quod obiechum rigorosis At principum passionibus a concedo : si careatorigorofismego maioremen hoc enim casu sufficie se minus regorales de illa demonstrer. Sic conente minoredittingur todatt modo cottquent & dice quod cam entiticemmani rigorofit no. habese pelliones, mirum own est il Mersphylica der illes minime demonfret : quie verò quedam inferiora entia que ab cadem foientia emquam chielle partialia confideramur, illis lime prædita cuiulmodi sút lubitátia erenta, & aculdons: , fufficie Memphylica et At rigeroft Ricbia, a cas de dictis obie dis partis libas probers - Secunda Conclusio: ensitu eo mmuni aliquae. habee passiones minus signatore fumprat, i que quia important in troto, & effentialiter ipfum. enadici propriè felencarributa , proprietates verò non nili minus propriè. Paux ex distis , & vicerius. Probatur ex co, quia ens in communi habet prodicata quedam , que lecundario illi competunt, atque adeo in fecundo modo dicemdi per sè de illo prædicantursies esmen weeffeneialiter, & in rocio reed, & propriè rationemis eiuldem entis includane ; hailpandi autem fact. Vnitas, Veritas,& Bonitas,ergo, &c.

Obijcies primò: si passiones entis importarent in recto ipsum ensoscqueretur quod deberent eti ipsu alias passiones habere, que propter eamdem rationem alias, requirerent, & hærursum alias, in infinitum; consequens est absursum ensos esc. Sequela probatur, qui a in tantum enso habet passiones illas, in quatum est ens;
si igitur passiones entis essent enso, deberent, &
ipsu alias habere passiones in infinitum.

Respondeo negando sequelam; ad cuius probationem distinguo antecedens. In tantum ens habet passiones, in quantum est ens absolute, &c simpliciter secundum se consideratum, concedo; inquantum est ens importatium in resto, nego entecedens, de consequenciam, de racio liuius red este quille ens importatum in resto includit raciologicam attaibuti sui ipsus simpliciter. Et secutium se consideration de non est quod ve sie havitatti butum. Non negauerim ramen quod a lluctens, quod à passione importatur in resto, cuius est passio, qui de man distinctam passonemi est passio, qui de man este aliud ab eo, à quo prosucre.

profluctet. Deundot Vhlens Veritas &c. fi fanc entisactement, fint actribute fecundum id fo tom s quod addunt in obliquo . fed hoc dici nequita ergoviullo modo funt parliones entis. Minos parat, que id quod addur in obliquo vel est no reale i vel reale: promu eft oppositu formaliter enti realit passo autem cum si complementum effentia rei enius el paffio, non potest con-Mert in aliquo, quod fit el formaliter oppofitif. Secundit verd est ipsu ens! Maior verd probatur quie lecidu id, quod vnitai, effras &c. dicut in recto, ve dicecut inferrus y fune ipfum ens , 82 subiectum ateributotum sed passionum; ergo&c: "Respondo acgado muldrem; ad cuius probationem dico, and vaitas, veritas & c funt entis atreibuta lecondum ea qualimportant in recto, & in oblique indfaisbiliter fumpta.

Officiel entià: omnis panio en convertibilis cum subiccioscuius en panio, ergo paniones cui un subiccioscuius en panio, ergo paniones cui un subiccios panio formaniter includere iplumia managementale en cum instrudente antiqui managementale en cum instrudente in quadem includentalicere debetapratier il quod include, aliquid aliud.

Respondes concesso antercedente, nego Consequentiam Ad cuias probationem distinguio affungtione Ad cuias probationem distinguio affungtione Ad cuias probationem distinguio affungtione actual actual

SECTIO SECVNDA.

Prente attent à tranfemillente Water ens fint 1

Thismes quaffix de working to e quaff. The spot of the

Prima Conclusio: Neque Res, neque Aliquid sunt passiones entis. Defenditur communiter, & videtur este S. Thom, qui z.par.quast: 5. art. 2. étis passiones enumerans nullam de his duobus métionem fecit.

Probatur autem, quia passiones habere debét conceptibilitatem distinctam à subjecto, cuius concipiuntur esse passiones, & non idem omnino formaliter significare, atqui tum Res, tum.

Aliquid non important conceptibilitatemunhquam ab ente diffinctam, fed funt omning cum voce Ensilynanima , ah coque cantum difference ratione dinersæ ethimologiæ, vocisque, impose tione. ergo nullo modo censenda sune actribum entis Maior patetsquia id quod attributi ratio+ nem habet, debet ettam socundum rem, significar tam aliquo modo à subiecte differre, neque ome nina synomine se habere cum illo, figute se har bet Enfis, & Gladius, Sydus, & Steller & Minor verò probatur, quia Res vel originatur à conlitate, & lignificat realom offentiam, figuri fignificat ens, vel originatur abielle rato, feildeet firme. quod etiam lignificat effentiam, in quantum firma est, & inuariabilis Aliquid verò del sumpo tum est à quidditate ve quidam cenfente & fic li vniporfalistimė sumaturo of gyid entgasppor rius; fin autem ad quidditatem realem reffring gatur, idem omnino representat intellectui ac ipsum ens . Vel idem sonat ac Aliud ye S Thomas existimat, & supe non significat aliquid distinctu ab Vno, ac preinde non effenumerandum ve attributum ab illo contradifinclum. ergo &c.

Secunda Coclusio: Omnia, & solanzia reliqua transcendentia, Vnum scilicet, Verü, & Benum sunt attributa entis in communi. Probatur, quia ex vna parte hac tria diuersam habent conceptibilitatem ab ente, & non sunt cum illo omnino synonima, & ad illud necessarie consequentiata ve cum eo convertantur. & Vaum quide addit supra ens indivisionem Verum, consorue tatem cum intellectu secto, & Bonum gonue nes seù attributa. Ex alia vero parte non potella aliud quid assignari, quod respectu entis in communi attributi seu passionis rationem habeat, ergo omnia, & sola hac tria sunt attributa entis in communi.

Tertia Con luño, Inter hæ attributa primă locum fibi vendicat Vnum: secundum Verum, se tertium Bonum: Est. Thom i par quest. 55 arts ad quarium, & communis. Probatur, quia ex vna parte absoluta supponutur à relativis; Vnitas autem est passio absoluta, Veritas autem, & Bonitas veluti respettiuz. ergo &c. Ex alia verò parte Verum sumitur per ordinem ad intellectum, Bonum autem por, oxdinem ad voluntatem, sicuti igitur potentia volitiua posterior est intellectiua, ita Veritas prius qua Bonitas engi in communi conveniet. Linquo Bonitatem entis in eius veritate sundaris atque adeo illam prarsupponere.

15

and the state of t 27 1 Such assistance of a .611 ราการแล้ว โประการ ในกราการ Neune Konnig To the miner allemand of 19 Tembiy The same of the sa La Lett Allag tiona maneis Probate and one optimization and a selection A constant of the constant of (10 , 10) coma its, in deregatification of the

...Dobigies primà conera primam: Gonclusioné multiplicanturinterdumientia absqua co: quod Keimultiplicaturiergo enside res non funtioni-Aino synonima . Gonfequentia pater Antecedens vere probatunquia actio, & padio funs plura encianon mentente plures res. Refpondeo negando anaecedons de ad eius probationé digagued keuthaction Scipatio nontifunt dum respiration lups duo entia un dicumtur mamente improprie dug entia quie aut funt-aut eschenaunelle dua entimeen vinspendo niminum cont cetum pro obstractoguod fieri solet in transendentibusque lunt nomina adirectiva;nomen sutem tei quis substantim ell, non folerche sommuniter veurpari . c ins in a mil son d 213 Obijqies secundò contra secundam: formalis potentialed existedum fue ut quod, fine vi quòs 5ft paflio entis , ergo falfuni en quod alla fala tgia-crapscendential lung passones comin. Respandentaliques concello antecedences negares gonfaguenriamaiunt enim quod licee formalis potentia sit passio entis, quia samen persinen ad complementim infines effectiale, poties quantassidentale, suque idper ordinem ad qubdeni nis ellegtia explicatur, ideo non est numeranda inter eius patsiones. Ego verò nego meccodesi Lationegationis elliquia pallio. lices minus ris ganale effe deberellentialiser quid realeite por Aristum's potontia autem formalis ad existent dum cum sit merè logics; per formalem nome

Obiscies terriò contra camdom. Passio super ponic subiccum voum sogo Voum non est passio entis. Respondes distinguendo amorecedent passio si non est prima est arque voiner falissima cedo: Si autem prima est arque voiner falissima nego antecedent. Se consequentiam i sufficie enim sprima passioni suppenere subiccum sum radicaliter voum.

Duzres hic:trasscendentiaconinale, evints modis sunt este idem vol diversum: sinieum vel infinitum: sunt ne interpassones entis recenséda à Respondes negaciales ratio potenties qua sun quia hac transcendentia coniuncta videntum este potius divisiones entis, quam eius accributa, in quantum significant diversos illius satura, non alquid necessario semper cum illo contexum, quod est proprium passonis tum etiam quia hac commode reducuntur ad tria simplicia transcendentia, yt esse idem vel diversum ad Vnitatem, per quam res sit cadem sibi ipsi, se diverta à quocumque alio sec.

The contraction of the contracti

D I S P V T A T I O Q V A D R A G E S I M A

TERTIA

DEVNO

Onflat nomine Vaius venire communiter id quod non-est multa; sic dicimus vanm elle hominem in cubiculo ad excludendos plurium hominum existentiam ab codem cubiculo. De Yno
se accepta nabis in prasentia sermo est.

SECTIO PRIMA.

Quid fit Fuum & quid addas supra: Ens .

Flimus fupra Vaum effe paffione encis, quod patet tum ex Ariftotele 4.met. 10x. 3, vbi ait: Ensi& Vnú idem, ac van natura funtipropteres quod se in nicem lequneur ; eum etia quis vei dicebamus: Vnú prædicatur ad conuertétia de ente, & eius, effent iam, tamquam, quid prius, prufupponit . Quad fi Ariftoteles loco cut, dicit ens, & vnum idem effe & & tot effe species vnius quot fune entis, loquatun eft in lenfu reali inaquastoridaiqem summati qicamuerecenteria id qued dicit in redo, eft formalissime ipsu uns. Prateres dum tex.3. sinfame libri sitt pabliones. entis, St vnius elle ealde non eft intelligendus de prima entis passione, sed de reliquis, que aquisso eprimam hoc en vnitatem prafupponut, roce ab illa aliquo medo originari cefentur. Eft igitur enitas patho entis, & quidem adaquata, firenim inadzouata ellet, maxime quia ens videtue diuidi in vnum,& multa; sed hæe no est vera divisio. fuperioris in inferiora, led quedam potius enumeratio, per quá fignificamus interdú dari plura untia, que faciant multitudinem : interdu verò vnum tantummodoj& dato quod vera effer diuiho,per illam divideretur ens commune eati per 38,80 enti per accident;80 pluralitas quidem caderet supra ens per accidens : vnitus verò supra ens per se: Ens enim per accidens sicuci impropriè est ensite impropriè habet vnitatem. Nos autem hie agimus tantummodo de ente per sã, eis fque pa fiones inueligamus. Hoc polito fic.

Prima Conclusio: Vnil zeste describitur elle, quod est indistrinctum sein quod idem est, individum in se vel à se Est & Thom in 1 diff. 19 qu. 4. av. 1. ad 2. vbi Vnum definit esse indivisum in se, & dinisum ab alio.

Dicitur primo (id quod est) que particule accipiende sunt præsso, et rigorose, pro ve se extendunt ad ca tantum quæ realem habent essentiam, quare sicuti negatio, et ens rationis methaphorize tantum, et non proprie sunt entiam, ien ettam vaitatis unsionem parsicipant

d fines, & Dicieur lecudo (indivisu len indiltinatus) vbi aduerto divisionis, nomine fignificari multitudipé leu pluralitates le elle indivisus ide valere, ac non cotinere pluralitaté seu, potius mulsciendiné excludere. Dopliciter autem intelligi potest illud ensiquodest vnummon continence mukitudingmin selfen; illam à se rexoludere. Primò absolute, & secundum omnem racionem. 1 Socnado secundum cam rantum sacionem, legundum quam digitur ens, & voum: Adirationo autem vnius conflituddam lufficit exclusio molritudinia secundo modo. Siquidem equis vg. 5cet in se plura contincar, animam scilicet, & corpusped hoc tamen vt digatur vous equus, sufficie fi multitudinem equorum non contingat.

Dicieur deniquin revel à se) qui a vero modo debeatesse indivisum sed indissioner ens
ed hor set dubiú apad austores, peculiàri assertione settenends est. Concluso autem sic explitata Probatur primo ex Aristotele qui simer.
tata Probatur primo ex Aristotele qui simer.
tent diuissonomiquatenus, non habent, eatenus
vnum suntave puta, si pro ve homo nou habet
diuissonema una sessione, si prove animal, uni
animalist pro ve magnitudo vna magnitudo.
Probatur secundo, qui a huiusmodi descriptio
teste explicat naturam, se quidditatem Vasus,
tamque à quauistalia rè sufficienter discingua,
vei videbimus ergo sec.

Secunda Concigliot Vnum addit supra ens megationem divisionis Elt S. Thom spot 2 4.4 ap. 4. Gr. 1. par quest. 30 apr. 3. ad g. Caictani, Fontece, Suarij. & aliorum communiser

Probatur, quia vne debee addete aliquid sqpra ens. sed hoc not potest esse me ex Arisafionis, ergo &c. Maior pates, tum ex Arisatele 4 matter. 2 vbidoces ens. & vnum distingui ratione, & sà innice consequi; tu etià quia
si nihil addetet vnum ensi, esse synonimum;
silli, & sic nullo, mode ab so distingues esus, acque adeo non posse esse passio illius. Minor
probatur; quia hoc quod addit, non potest esse
quid possioum; ve supra vidimus, neque abique
ens rationis; quimens verè este vnum à parreis
rei, antequam aliquid confingatur; ab indelestationis formaliqua negatio. Sed inte nequi cesse

nifinegatio divisionis, ergo &c. antecedens , & rim Consequents atent, iblumpeum verbrobaur tein ex Aristotile 4. met. tex. 32 vbi huc labet . Calarum cumionius sie apposta speculari: uni verò opponitur pluralitas, negationem quoque, & prinationem vaius eft speculari. Tum eriam qua iffud addie vnum fupraensper quod primo dillinguitur à multitudine, vti directe,& formaliter opponitur, sed abea per negationes divisionis contradistinguirur . ergo &c. per quæ patet fallam elle fententiam eofu, qui existimant voum addere supra ens relationé identicatis eiusdem ad se ipsum; quod viterius improbatur , tum quia vnitas non concipitur? instar formæ relatiuæ, sed absolutæ: tum etiam... quia sic vnitas non daretur à parte rei sed esset figmentumiatelktin

Testia Conclusio Negacio, quam primo vnu addit supra ens, est divisionis in sè, non autema à sè, nis secundario. Pro explicatione, sciendum est quod divisio entir duplicites concipi potest in sè est à se divisio entir in sè consistit in plusalicare ralium ensium quale est illud ens, quod dicitur in sè divisium; ita ve hanc pluralitatem, in sè contineat, verumque sir hanc pluralitatem, in sè contineat, verumque sir hanc pluralitatem sin sè contineat, verumque sir hanc plura est Divisio varè entis à sè posta est ineo, quod vauma ens sit à se ipso distinctum, atque divisum, ita verum sit dicere, hoc ens est illud, quod ro vera est aliud à se V. G. homo est signú. Iam verò negacio, quam primo vaum addit supra ens, est illa, perquam negatur divisio entis in sè hoc autem.

Probatur in hunc modum : negatio dinisio-, his enessà sè supponir ens imsè in racione vnius . formaliter constitutumærgo negatiojquam vaŭ - Addit supra ens, non est negatio divisionis à sè, : sed in se. Antecedeus probacur quia intantum. - Place. V G. non est à se ipsa distinctus, quia oft - vanmo& idem sibi ipsergo per prius habet ne-. gationem diuinonés in sò quem à sè Confirma-- eursquia ratio effendi in se oft prior rationes essendi á sèsprior enim denotat consistenciam. - quamdam , & permanentiam 4 postersor verò egressionem, & transcum. ergo negatio divisionisie se erit prior in ente negatione diuisonis à sè. Ubi aduerte negacionem divisionis ab . alio non sumi à nobis hiesquatenus divisso hæc . Connotat terminum existentem (vnum enim est independens à multitudine, & prius illa) sed quod connotat terminum positiuum absolute sumprum sue existencem, sue possibilem : dico eceminum politiuum quia ens formalisime per sé ipsum,& non per aliquam negationem su--peradditam à non ente distinguitur •

Dices primo cum Falolo in 1 pri. p.quaft. 11.

millinegationem diufionis à sò præsupponi ad

rationem valus, inquantum, communis est enti

vais Et an valus, inquantum, communis est enti

vais Et an valus praction qui licer valus

no se no est tamen à sè divisses Cotra tatuen est

qui a adiqua ratio præsertim negativa potest su

messation anis duodus opppositis, vt. miniominus

essin su osse costitura præsupponat, vt parèt ex

megatione Angeli; que ita rationalitati; aque

irrationalitati, communis est, vt veramques

coinsaitutam in suo este præsuppo na 180 ab vera
mes prosuore intessigames. Lam verò siç se na-

bet negatio diuisionis à sè respectu vnius per

Ulces secundo cum Gaiedo centre a punit. I. nuit. 13. dictam negationem divisionis à sè primario, & constitutive competere vni, sicuti negationem diuisionis in sè, co quod non minus oppositur cum vnitete Persi: Petrum esse lignu, quam esse dinisium in sè, il plums Petros. Quotiescumque autem ex eo præcise, quod auferaur aliqua formalitas, definit effe aliquod, fignum oft, quotilla ad huius constitutionem per sè primo pertinebat. Sed Contra: quia licet hic modus argumentandi in terminis positiuis habest vim, non habeat tamen in negatiuis, male enim quis probaret non minus de ratione constitutiua hominis esse negatione equinitatis, ac rationalitatem ipsam cosquod non minus onponatur cum effe hominis equinitas, quam négatio-rationalitatis: In hunc modum disourrat ! Ouiedus. Aio igitur vnitatem Petri posse deferui, & per ablationem essentialium, & per pofitionem corum quorum negationem consequéter importat. Hoc auté seundo modo destrucretur Petrus,si esset à sèdiuisus eo,quod identificaretur cum ligno.

Quarta Conchiso: Negatio divisionis in pe non est quid positiuum negatiue consideratium. Ted verè, & formaliter est in se quid negatius. Est communis contra Ouiedum loss sit. S. s. volente multiplicitatem, cui opponitur vaitas, esse formaliter aliquid de se negatiuum.

Probe Conclusionem primo: quia sivnitas est quid positiuum negatlue signisicatumin tantum est, in quatum est negatio negationis, sed negatio negationis no est in rebus, & rè vera nihil efamii per solă reflexione rationis ve bene obiser notat Sueres di/p.4-/est. 1.n.13.vel extrinrece rem politiuam denominatis, vt ide ait n. 18. vel fingentis illa ad modu negativi jergo fi vnitas ellet quid politium negative fignifications esser in rebus independeter ab intellectussed rel quid fictú effet, vel denominatio extriníeca à 60gnitione ipla desumpta; & fic non posset dici à parte rei vna res. Miror P. Quiedu ne metione quide fecisse huius difficultatis, qua facile illi po terat verba P. Suarez excitare. Cohrmatur quia negatio cognita ve positiuu quid cescur come niter elle figmentuergo,& ens cognitu vt quid negatiuú. Nequie igitur vnú importare aliquod positiuu negatiue cognitum; Prima consequétia probatus, quia nequit concipi negatiue ens, nisi ve oppositum alicui, quod positine concipiatur.

Probo secundo: Intellectus potest in suis cognitionibus in infinitum reslectere. sicuti igitus
potest apprehendere ens ve negationé sua negationis, ita, & ipsă negatione ve negatione negationis, sui ipsus ; & se ens ve negationem huius
tertia negationis, qua nogabatur ipsu ens supru
negatine, & se in infinitu. sed posteriores ha
reslexiones inutiles sunt scientijs; siquidem illis
mini noui seisur negad vritate, vel multiplicitate etis intelligedă nos adiuuat. Ergo inutilis
etia nobis erit prima, qua ipsu ens ratione negationis consideratur ad habedu vnitatis coceptu;
siquide omnes huiusmodi ressexiones eiusse săt
rationis, neg; maius, sundamentu in rebna habet
prima, qua relique.

SE-

prima, qua reliqua o Digitized by GOOGIE

ŧ

SECTIO SECVNDA:

Salanniur obiecta in comparium .

Bijcies primò: unitas in tebus composeis O habetur formalites per valouem ; fed vaio est quid possitium. ergo vaum non addit enti negationem. Confirmatur, quia tadiwilum idem ch ac vartum.led vartum habour formaliter per vnionem . ergo & undunfunc. ... Respondeo:negando matorem; per varonem min habetur formaliter wittim, seil, quod idem ek, res ipla composita, ve homo, equi, -que confidure in eliquo polítino; non habetur -autom winm , soù ynus kome 46t vans 2990s; thoe enim formaliter pronuncta carencia multarum partium, & voionum, quam habet -homo, & equs qua cales funt, quod il partes maie vaionem dicebathe plures, oc poù varibmem dicuntur voum; non estiquiz voio absta-.lit à patribus luam vertassen incompletam... Sed quia ex illis confiscust compositum. seu wnitum . Ad confirmationam, nego maiorem, ve pater ex Deo, qui licet indivitus firjunisms. - tamen in le non eft; vade fallum eft, quod agn vnithformaliter loquendo, idé fit,ac divilam.

Inflabis: Dinisum, & indinisum sunt comeradictoria ergo alteturrum elle debet polisinami; led diutlum nequie offe politiuumiak enim carentia valonis : ergo mdiurlam 3240eque aded voum, positionm quid erit. Respendeo:tranfeat primi enthymema: difingue feblumptumidittium, quod oppinitus vartagi Apubolitionis, das pers sarry, vou et daiq Politinamis concedor dicit enim cocenciamis unionis; ve habee argumentum. Dinifumio anod opponitur vnitati tranfeendentali, iqua propriè cualituit vaum, nego subsumptum, quia seuti hec vaites non habetur per vaioriom, ita neque mulciplicitae illi oppolitaio habebieur per voipois carentiam . Quare ucgo vicimam confequentiam. Dixi, transatiad antecedens, nam individum dami poten dupliciterinegatiue, & pofitiud;quamum autom fumptum negatine fit contradictorium denifionie at politine acceptum en quid contrarium . Idem dicimus de istationali cam racionali comparato.

Inffabis iterum: vniras dicie perfectionem fimpliciter limplicem ergo non confirminar per negationem. Respondto negando confequentiam; feuti enim in rè spirituali sundre megatione materialicatio importat perfectione ni illa; ita st in rebus habere ex se casem encitatem, qua mulciplivitatio negationem sunder, esse igirar perfectione, necona in dista persectione suscipere aliquo mode magis, se minus in quantum res simplex est mages via quam composita, necona etiam: esse suita quam mulcitudime competit vnitati se cundum id, quod dicie in secto, scuri secundum id, quod dicie in esse para quod sit de dista mulcitudime mensique habet quod sit dista mulcitudime mensiquem.

Obijeios secudorvaitus estis realis, se vaitau entis rationis-associamentume unisoce, sed ... R. P. Iof. Polizzy Philosoph. 100. 39

-a vniess confideret in negatione , hoc falfum effet , quia veraque haberet negacionem plurealisatis realis . ergordes. Respondes primo integration minorem soldino eneminegacionemi--phiralitatis realis non confistueta Chymeram -voque sedullan condinuero in pariene vaius -virgasionem-pluralicaris chympranum. Pourò -megariomes opoculicantur á terminis quibus opponineurs Responderieriam secundo porestanon ellerablurdum vaitatem Chympres & -entis realis focunduid a quod veraque de se-ile Oinjaces cerció: le voum supra uns addence negationemidinifionis addeset negationem megarionis cergo falle Conclusio. Sequela--bropsenc:) date quinto » Les unetiendo cos-Mitmitur per negationem identitatis unique cum alio. Respondes negande sequelam; Ad senius probacionem dico dinisionem posse (smi dupliciter e primà formaliter, & comple--tiuè a fecundo fundamentalires - 8e incohestud : paiori modo fumpta, zerè âmportat hegationem, at posteriori, eff quid postiumm. lunt enim iplamet entitates rerum squarcosponunt multitudinem, squarenus funt negesionum fuarum fundamensum : Vnices autem -addit lapra ens primàs. Et par le negationem dinificate fumpte fundamentaliter, & incodacioè , non autem formuliter » & completiuè anifi mediaté 🤊 & fermodario 😢 🗂 💴

Infiques tergo vana fricanasediari negasiané negationis importat. Respondos dealeidedo résequentiamenoque chimies abserdan,
quod van megatio secundació se media civalisis
negation dus opponaturis fix dum negatio secis opponitus primarià duct, opponitus consequentes illis negationidus; quan necessariò
ipsam soccas consequentes; ficurario à priori
iest, quia oppositio in ratione oppositionis exterminis immediatio folum accendisus.

👓 Obrigies quarto dinifo, feù multitudo chominum in vno homina est imposibilis e ergo negatio dinifiquis in Se, quam impostat unti, eft negatio alicuius impesibilis, & per cen-Tequene negatio negationis. Responded di-Aingueado sa cecedensmu! eicudo hominum in yno haunine, pro ve in vno homme considera- 12 entitied : concedo : multitedo hominum fumpta seculation for 80 in ratione forme negate, nego antecedens, & confequentiá; Ad hoc enimyer alique negatio exi-Aimetur regare aliquod politikum in aliquo fabiecto, non est accesse ve illad pascival p pro 'ye in illo : la biecto confideratur 🗦 'a etia fat' 📭 rionem politiui i fod lufficit si ja le ke politiuntiquid; he negroo-equi in homine cealschi realis, de camou eq mas proive vonus cum homies conficuit, bat quid chymerion mer oc imposibile; & him fire negetio, quam im-Postus vaitus uou de best imitari vacus um priuacionis quantum ad connecandam apcien-Them in Tubicator led folum quantum and el-

Lestabis: Deorem and ciondo une fol a rusque pruoméderatur in Oto's fed dista fevena dun fe est impulibilis: degarletem unita à ca Dap Zza ne ga-

"negationem negacionis importato Responden raliqui diftingumide antecedens: Deorum mulcitudo enon Moldan pro ve confidermeur in Des, fed eciza feamdum fe eft impitalit, Appendum id a quad multitudo importa adaaux té: concedunc lectadum id, qued imporverinadzquate, negantiantecedensies cupleadentiam; Multitudo: caim Deorum: duo; st-Galgie, naturam scilicet Dei , 85 maleiplice-Maren riuldem ; quamuis aucem fecundumu - end verumque divich & adequare fumitus. ch impolibilis: tamba fecundam idiquod fa-1 mieur. inadzzoate 3 & Deitztem includitz est -maxime possibilità & ens reale. Lam verd neegucio, quam vnisas in Deo requirit in horum -feorencia, opponitur multitudini Deora wit ruma quidem i de immediaté feçundum id. beemdam qued mulsicudo illa dicie naturam · Der le le cundation ne nà ille mediate le condum -wood dicit mulciplicitatem einldem s fiquide -adgae nacuram Desprodz:Bantem lub mulciplicitate. Ad hocanoem we negatio se realis. -& non fice hifficit(inquiunt)li id-quot peinsa--viò.82 immedia eè megandir politici qui daquid daiq us qe cordaoq wedanicenuqsrio. Ansodo That response non caretidisticultate, tum quin Ser memsa aanaballcopegsa orseningde. -128, non policeaballa procedere, camqueun. daine maite aus :: Stensificat 2Bitt enoiste : natura divina pro velleurs fub multiplicitate. -metripliciessem iplam formalitet ampartat. ->Mobius ergo responderem concello antecedé-, respectando con loquenciam, ac decerem iqued > aliud eft effe impossibile & & aliud effe nega--reionem realems quaredices negatio negatio-- nis realis fit quid possitium , acgatio camen. hat conservation bisp. Romanifedhoquiffer reere negatinusveidicemps. Be per boc potek zetiam folui obischio principalis dizendo quod licet divisos & multitudo homiaŭ fit impof -dibdiatramen sins argationon aft negationeogationis , & quidem probabilius ; nam , veus . home dicit in le negationem plurium que fint eates and sight eater ປັດທະຊຸກກຳປ - : Obijcies-quincol-Vermquatenus verme R npara dinifionis fen multirudinis - ergo non 29-35 - sestifilam emeludese: Colequentia: pases, quia opass quarenus paraieft, propter totom-impofchibile igitus eniqued illud excludet. Respon-- des di Ringuendo antecedens : Voum, eft pars dividenti ettis, extra sinibyti pulli die extra sinibitatis. requéedo emifiencis in les bego entecedens ; 🤼 che diftingue podé modo confequens engo non -potos axcludero dinificación exetálle. L'encepe -National and a final appropriate and a spine pro--qoqqa isopil araq imoil haup asib manosadceen continue sy compressed and seen and item babass Andreas to to the Syllippia and and a popular -gre inche equiquamuisekene le illudadmisesi and of the state o in le, sed etiam extra se multiplicatamm remosividemonesare and it. (2120: Aulian iquidasainsique muvivooinaequista estiminim cholle: Saladon Stojas reconfidulges un se il-

negar

4 - 2

dinifum in le , & divifum a quocumque alio. Secundo i pro ve idemivalet, ac vaicum, seù solicarium; primo modo sumptum est passo voluer faltifima notis, de qua, agimus in prasentiz; non autem secundo modo. Iam verò zwaices Dei. Solie, &co. oxcludit multiplicitetem extra les pro ut fumitur fecundo mad. Nego igitus confequentiam. 6, . Abijcies fexadient in communi est mumb. moe tamen haben negationem divisionis. ergo Sec. Responded entitle communitions formalities mè en parse obiecti habero caldem entraces, lquas habent entia, la particulari 5 cum; quibus identificaturitum hoc tamenifiare quod sicuri implicité dicit differenties : itanis multiplicicatem negationum.per quas fingula illa dif-Sevencia in catione value constituition, liode · hzc:multiplicites ton Apparent explicité.. 53 ... Obijoses septimò : uni cas est pars multion--diais -: ergo ch ella prior, non pocesigicar per negationent multitudinis conflicui; nega--tiernim ch pollocke forma illa, quam occat. Responden distroguendo primum consequent vartes impea lecundum entitatem, of prior amultitudine lumptaitem fecundim ensitates ignas includit i concedo : vnitas ilumpra le-.condum acgationems of pror multicudia Coundum fuas sucitates confiderata, nego pris magn confequenciam, & lecundam; Ato enim, squod lieuri unitas ita o Be multitude fumi potele dupiliciser : primò lecundum es mous distri de potitivo; secundo secundam en que dicie de negacino: Vaissa autem rations mergacionis primò . & per le opponitue amultituisqui lecuadum ex dus de politino iplamisiendo impercat e Sociation que diche mukiaudo non est posterior: fed prior megatione. divisionines pridem quantum ad existention fed quantum ad specificandum illam. Obijeies ochano:plures homises funn ansil tamen non lunt vall. tego vaum nomek pelie entis . Rolpandeo » quad qualiber res eo mer dos quo participat rationem entis participat sationem vnitatis; quoniam verò plures hemines funs ens per accidens, & per aggregatiegem , non aucem per le, fine per unionem vectomo : huè per fimplicitatem vi Angelus: ides funt voum per accidens , & huic Initati correspondet illis negatio multiplicitatis in che a exercicus enim V. G. in ratione exercirasigi: Sbomitsuid : x slqislam, florator auc whaterem participat id, quod eft voum vaicath fimplicitatis & id a quod est woumper Le voitace compassionis, ac id, quad el vau wisace aggregationis , ac per accidens. Val enimprimo medo dicit ablolusé, negacionem plurum entium in les quis non lolàm elitadinifico fed estan indinifibile absolute; Vou ausem sequedo moda dicir quidem negacio-Tommulticudinis, sch potino calcum, Ausles of ibilim , non fuidemmegacionem catium. Author sinspinos bout 104 mantes & mantente was retribimederstanded differt tames ab illo per hec, guod dicar negationem multisudivis ensing ineprocum facete voum quids es rode el induilbile in encia habentia incerie BE BOOK REPORT TO A RESPECT

\$:

eudinem ad faciendum vnum. Ar verd vnum aertio modo dicit multa, ve multa in fe, hoe est plura entia inepta facere vnum per le ; sicuti funt plures homines in exercitu, & plures lapides in acurno, quod ideò dieitur voum per accidens:, de quo cum prædicamus rationem... vaius, non negamus multitudinem, ex qua coa-Eat's fed multitudinem alionum einfdem rationis, vt exercitiuum, acemorum &c. -

Obijcies nono: multitudo non est entitas illa politiua, lquimi dicit vnitas; ergo ch negatio alicuius positiui . Respondeo distinguendo anrecedens i non est encicas ille positiva sumpresecundum entitatem, nego; quia hac entitas necessaria est ad multitudinem constituendam. ¿ = nem minus ; quam miles ad componendii exescitum vnon est entitas illa positiva; quaterus compras negacionem confortif aliatum vnitarin , concedo antecedens ; & nego confequenul tiam; quia fic negat negationem aliarum vniterum, seque adeò multitudo est negatio negerionis 👊 👊

L'Obsicies detimé : si intelligamus Casarem. V: G. indivitum in duos homines, intelligimus illum ve vnum ergo vnisas non en negatio. muleitudiais. Consequentia patet, quia hic habetur solden negatio vaius hominis, & non alsprius , alioquin negatio negatec fubicctum , in quo est . Respondeo negando consequentiam; ad cuius probationem di Ringuo assumptu : ha-1 betur negatio vnius hominis, ve fingularis, nego; ve confiantis numerum binacium cum Cz= fare: concedo; & sie nego consequentiam; & zio negationem illam negare etiam iplum Cafarem, non vt/fingularem, fed vt pareem muktitudinis, quam consitueret.

Obijcies undecimo: Natura univerfalis est سنة 86 samen ch apta multiplicari in plura و was بر zalia, qualis ipfa est . ergo ens in communi, & cutera vniuerfalia, non funt vnum transcendentalo. Respondeo vnitatem vniuersalem non elle granscendentalom, hoc enim convenit enti reali, ve reale ef: illa verò voitas competit enei, non ve reale eft, sed ve ab intellectu præcifam. Quate transcendentalis vnitas est solum ille, que ita ab unitate numerica, & formaliprefeindit , vt vel vtramque dicat , vel alterueram: Non neganerim samen vnitatem vniuerfalem transcendentali fimilem effe, quatenus licet reddat naturam aptam multipliceri: at nonin plura qualia est ipsa natura, prout stat sub puinerfalitates hocenim ipfo, quod natura...! humana V. G. abstracte contrahitur in individuiss amittit vniuersalitatem suam, atque adeò priezrem voiuerfahis, & hoc sufficit ad saluandam conclusionem . Ad argumentum igitur in forma, diftinguo ansecedens. Natura vniuerfalis eft vna 🧓 & zamen eft apta multiplicari , vt vna transcendentaliter, nego: vt vna vniuersaliter, La subdiftinguo, ita ve amietat vniuersalitatem., concedo: ita ve illam non amittat , nego antecedens, & consequentiam. Natura enim vni-. nerfalis, præscindendo abopere intellectus circa so versautismen est formaliter apta multiplicasir, quia est cum inferioribus differentijs, que. illam reddunt inepram à parte rei multipliegri, & perconsequens pradicari de pluribus.

SECTIO TERTIA:

Quid principalius dicat Fnum:ens nesau 113 verò negationem . ?

PRima Concluse: Vnum diest in recto, & in- 22 trinfeee ens, extrinfece verò connotatiuê, & in obliquo negationem divisionis. En San=1 eti Tho. Soti, Iauchi, Ianduni, Oapreoli, Soneinatis . & aliorum , quòs citac, & sequitur's Suaren disput. 4. fell. 2. nam: tertio explico coclusionem . Dico enim non posse sumi voum! in concreto, & veluti adiectine, ficuti sumitur? ealidum V. G. quando definitur effe fubiechum? habens calorem ; quasi verò sicuti calor est. forma constitutiua ji & denominans subiectum; in ratione calidi, ita negatio divisionis sit vnitas ipla constituens, "& denominans ens tamquam subiectum suum in ratione vnius; sed debere sumi veluti substantiue, ficuti ens ; isu> ut formaliter, seuexplicité consideratum im-? portet in recto, & intrinfece ipsu ens: in obliquo uerò, & extricfecè negationem, ac di finguatur ab unitate, sicuti distinguitur ens ab: entitate; atque adeò unitas ipla in recto ditueetiam entitatem realem,& connocet in oblique: dictam negationem. Conclusio autem sic explioata est contra Arriagam disput. 1. met. m. 47-1 🟕 45. vbi ait, quod forma, & abstractum vaius: 🗫 fola negatio , fubiectum verò quod denomi- : natur ab illa, sit ens, sicuei forma galidi est calor, subiestum verò ignis.

Probatur autem quo ad priorem partem primo ex Aristotele 7. met tex. 3. vbi docet eamdem esse naturam entis, & vnius, idemque esse ynum hominem, ac ens hominem. Neque dicas eum loqui de identitate ratione subiecti , sicuti in Physicis dixit, prinationem esse vnum. numero cum materia : Nè id dicas, inquam, quia huinsmodi vnitus, atque identitas valde. materialis est, neque sufficiens est ad faciendum. vt ea , quz illam habent , camdem naturam habere verzeiter dicantur.

Idem probatur seeundo, quia Vnum est attributum reale, & perfectio simpliciter simplex competens Deo, exterisque entibus crea-. us. ergo in recto debet esse ens. Confirmatur quia si possemus saluare Vnum in recto impor-: tare ens, deberemus viique id afferere, cum. se meliuvillud esse hoc modo attributum entis: realis; atqui possumus, vt ex argumentorum so-Intione patebit . ergo &c.

Secunda verò pars Conclusionis probatur sie: . Vnum supra ens dicit negationem divisionis,ve fupra vidimus. sed non dicit illam intrinsece, & in recto. ergo extrinsecè, & in obliquo, at-: que aded, ve merum connotatum. Minor probatur, quia Vnum dicie inerinfece, & in recto: ens; si igitur diceret eriam hoc mode negatio-: nem,iam ex ente, & non ente componer etur intrinsece ipsum Vaum, & quidem per fe, hoci autem est impossibile, quis si duz natura compietz, que ambe funt ess, non possune vous per se constituere : muito minus poter un rems, St non ens . Verum adhuc remaner der binm. Piup

Zzz z

quid vou dicat de sormali, & principalius, ens nè as verò negationem? Pro quo est.

Secunda Conclusio. In diverso sensu dici poteft verumque. Est Suarij, qui lèce cie mumit. ait duas oppositas circa hoc sententias esse potins de modo, quam de rè. Probatur autem Conclusio sicin duplici sensu intelligi potenguod ens connotatium dicat aliquid principalius de formali:Primo vt fignificet quod dicat illud intrinsece,& in recto, secundo ve significet qua dicat illud ve vltimo completiuum ac distinctinum à quocumque alio; & in primo quidem sensuex dictis conflatavnum dicere de formalia & principalius ens . In secundo verò dicerde sormalis& principalius negationem, probasur quia posita sola zatione entis non intelligimus adhuc vleimum constitutium, & distinctiunm vaius at fe superadditue negatio connotata, statim vnum constitueum in sé, & à quocumque alioquod vaius racionem non habet diffindum intelligious ergo si spectemus id per quod vitime conflituitur vnu formaliterseft negatio.

Confirmatur, quia quantum ad completiuum ast distinctiuum attinet, id quod importatur in recto, expectat complementum ab eo, quod importatur, in recto, dicitus de materiali: id verò quod importatur in obliquo de formali. Cum igitut forma dici soleat principalius, sequitur quod, in hoc fecundo sensu vuum, se de formali, se principalius negationem dieat. Atque in hoc sensu exponendus est Aristoteles s. met. 12. 14. quando volens explicare naturam, se essentiam vnius: Quaeumque, inquit, no habent diuisoné, quatenus non habent, eatenus vnum sunt; particula enim (quatenus) reduplicat id, per quod vnii in esse vnius vltimò completur, se constituitur.

Obijeies primò contra primam conclusionés. Ens non potest esse attributum sui ipsus; sed vnum est attributum entis-ergo vnum in recto non est ens. Respondeo distinguendo maiorems ens evdem modo conceptum non potest esse attributum sui ipsus, concedo diuerso modo, nego maiorem; se concessa minore, nego consequentiam. Dico autem quod licer ens absolute sumptum non possit esse passio sui ipsus absolute considerati: sumptum tamen quatenus conotat negatione divisionis optime potest esse since nim habet omnia requisita ad minus rigoro sam passione, qua requirit aliquale distinctione, se posserioritate aliqua abesentia- ergo sec-

Obijcies secundò unitas in recto est indiuiso, sed indiuisio in recto dicit negationem diuisionis-ergo, & unitas in recto dictam negationem importare debet. Respondeo distinguando
maiorem: Unitas in recto est indiuiso grammaticaliter sumpra, nego; est indiuiso sumptaphilosophice, concedo maiore; & distinguo minorem, indiuiso grammaticalis divit in recto
negationem diuisionis, concedo; indiuiso philosophica, nego minorem, & consequentiam,
Dico igitur quod indiuiso licet grammaticaliter sumpta importet in recto negationem diuisionis, sicuti improbitas privationem probitatis:
tamen philosophicè divit in recto entitatem; situti indiuisum in recto importat ipsum ens, &

negationem in obliquo. Vbi aduerte nequevnum, neque individum elle terminos negatinos, ficuti funt tenebrasexcus &c.quæ nomina funt imposita ad significandum primò, & per sè, atque adeo in recto carentiam formæ oppositæ: insubiecto, quod in obliquo connetant; sed esta positiuos, siquidem illis vtimur ad significandu primò, & per sè ipsum ensiconnotatiuè verè, & inobliquo negationem.

SECTIO QUARTA...

Verum ens possit ebiectine profeside à rations

D hanc difficultatem examinandam im- 15 A pellimur ab Arriaga qui difpur La mangh. fect 3./wbfict.4. sub ijsdem terminis illam proponit. Sensus autem questionis non el mum mi possit obiective præscindere ab enterime enime dicamus vnum elle concretum importans prosubjecto ipsum ens,& pro forma intrimseca negarioné, ve vult hic auctor; fiuè elle commosarinu dicens in rectos& incrinfece folum en s. & negationem, extrinfece, & in obliquo tanquam: connotatum, vei nos putamus, constat vnum. non posse obiectiue præscindere ab entersiquide in veraque sententia dicit illud intrinsece. Seds questionis sensus elleverum ens possir obiectiuce prascindere ab ipsa negatione, ita ve concipiatur ensinon concepta ex parte obiecti negation be illasper quam in ratione vnius constituieur

Arriaga absolutè respondet negatiue . & id multipliciter probatzeti videbimus Egowere prodecisione normem obiectiuam przeisionem vnius 2b altero duplice elle: Altera rigorolam; Alteram verò minus rigorosam . Prior repetitur inter illas formalicates seu virtualicates obiectinas, que non distinguntur actu à partes rei, sed solum virtualiter, & quidem in ordine. ad intellectum quo ad remnostram artinet, itavt vna fine altera concipi polit;buiulmodi ch diffinctio illa qua inter animalicatem. & 12110palitatem habetur in sententia corum qui obic-Stiuam diftinctionem admittunt . Poferior verò est inter exsquæ licet è parte rei. nemines cogitante distinguantur, & voum pendeat sh altero in cognoscédo secundum aliquam confin derabilitatem; seeundum tamen aliam non se pendeat;hoc enimssecundum eamconfiderabilitatem, secundum quam pendet, dicitur 202.... præscindere obiectiue ab alio præcisione bac minus rigorofa; secundum verò cam secundami quam non pendet, dicitur hoc modo ab'illo prascindere,sic Paries realiter quidem diffinguitur ab albedine; sed quamuis hoc precisionis genere non præscindat conderatus in ratione albi; prascindit tamen confideratus in ratione parietis. His prznotatisalt.

Prima Conclusio: Ens non prascindit obie- diuè in ratione vnius per pracisionem obiectionem rigorose acceptum. Est procul dubio Arriaga, & probatur eadem ratione, quam ipseninter cateras m. 57. adducit ad suam vniuersalem sontentiam suadédam in hunc sere moduma Rigorosa distinctio obiectiona reperitur inter est

formalitates, que á parte rei sunt vna, & eadem entitas; sed ens diffinguitur à parte rei à negatione divisionismon chim putamus cum aliqui-· bus negationem hancilicet explicatur nomine negativore tamen vera elle aliquid politicum inprescindibiliter ex parte objecti identificatum. eum ente; sed suftingmus eam esse rigorosam,& propriam negationemant ipse met Arriaga num. 26. faretur, & probat. Potrà vera negatio à vero. ente nemine cogitante distinguitur ergo impos-Shile est quod ens prascindatobiective hoc pro-Cifionis genere á rarione unius.

Secunda Conclusio: Ent poce A chiectine prescindi à ratione unius pracisione objectius minus rigorofa, Est contra Arriagam, vei videbimus ex rationibus, quas adducit ad fuam vniner Alem conclutionem negativam (vadendam «

Assertio nokra probatur, quia possum cognoscere ens pro ve habet possibilitarem ad existendum, prout differt à chymara, alijsque no. encibus &c. absque eo quod concipiam illud habere negatione divisionis in se sed ratio vnius formaliter in hac negatione divisionis confishita erga passum obicativé przscindere ena à racione vnius per przeisionem objectiusm minue zigorosam. Consequentia conflat ex dictis, & Minor supponitur paulò ante probata, ipso Argiaga fatente . Maior verò, in qua est difficultas, probatur, quia nulla ratio potest assignari, cur ego non passim obijeere mihi ens in ordine ad possibilitatem, vel ad alia extrema, nihil cogirando de negatione dinisionis,quam realiter habet in se; gratis enim afferitur debere semper cognosci per ordinem ad hoc extremum negatimmergo &c. Auctor www. 55.concedit poffer sos concipere ens per ordinem ad existentiam, absone so quod concipiatur per ordinem ad negationem multiplicitatis, sed negat sic ens præscindi obiestine à negatione; ait enim solum ex parte modi concipiendi hac ratione ab ea præ-Kindi. Sed contra est manifesté, quia tunc aliqua satio ex parte modi cognoscendi præscindit ab alia-quado ex parte obiecti funt una fimplex sormalitas, & solum per ordinam ad dinersa. connotata diueramode concipitur 1 & fic varias appellationes fortiturget in sententia negantis pracifiones obiedius funt animalitas, & ratiomalicas in homine, qualicee fine vna indivisibilis formalitas ex parte obiecti: prout tamen_a concipitur per ordinem ad operationes sensitiuas appellatur animalitas, pro ve verò concipieur per ordinem ad operationes intellectuales, dicitur rationalitas. Atqui hoc non habet locu in casu no tro: siquidem ratio entis, & ratio negationis divisionis no sunt ex parte objecti vna formalicas, sed differut inter se nemine cogitates. ficuti ens, & non ens. ergo, fallum est quod ens. præscindat à negatione ex parte modi cognoscendi, & non ex parte obiecti.

Dices: licet ratio entis distinguatur nemine. cogitante à negatione divisionis; quia tamen. ordinatur ad illamahine fitavt non nisi ex parte modi cognoscendi possit ab illa obiectine præscindi. Sed contra ellaquia ve ens constituatur vnum requirit solum puram negationem in sè fine ordine ad illam; siquidem vel hic ordo esset

superadditus, vel essentialis illi; non primuma tum quia de hoc ordine formalissime accepto verificaretur quod effet ens,atque adeo per aliti ordinem superadditum respicere deberer negationem diuthonis & fic in infinitum: tum edam quia obiectiue ab co prafeinderer neque fecundumsum quia ratio entis ve sie non est relation transcendaliter alias sic etiam esset in Deo; rum etiam quia non magis, esfentialis esfet enti hie ordo,fidaretur,quem nature dinine exigentia... subsistendi in tribus personis, sed hoe non obstante natura divina censetur obiestine prascindere à tribus personis & non ex parte modi concipiendi ergo. & ens à negatione divisionismen obstante quod diceret ordinem trascendentalem ad illam; & recte,nam fic eriam, nonper dictum ordinem fed per coiunctionem cum illa constitueretur unumad qua conjunction iam prascindere postet.

Obijeit primo, Arriaga sub me. 5%. Quidquid 29 est in Petro V. G. distinguitur adaquate à Deo. Sed si ratio entis objective pracisa non effet per se vna, & distincta à quoliber alio, quamuis identificaretur cum vnitate,non posset reddi distinctas& vna in Petro:ergo sè ipsa obiectiuè est vaz nec potest obiectiue prascindi ab. vnitate. Consequentia pater: Maior veró, suadetus, quia totum quod est in Petro etiam ratio entre. est producibile, & annihilabile; nulla autem ràtio habetur in Decaque fit huiusmodiaergo &c. Minor denique probatur exemplo, quia licet à forma vnita possit prouenire subjecto. V.G. effe albumscalidum &c non potest tamen illi propenire à forma voita effe plura subiecta autynu, ut de se patet, ergo licet esse ens per se, posse prouenire enti à perseitate distincta obiectiue vt à forma ; non potesit illi prouenire destin-Etio, aut pluralitas, á forma distincta. Confirmaturidiuina natura non multiplicatur realiters quamuis cum personis realiter distinctis identificeturinec persona redduntur una persona. per hocaquad cums una natura identificentur, ergo pluralitas, vel unitas non potest prouenire à forma etiam realiter identificata, obiecliuè tamen distinctacens igitur vnitatem, & difrinctionem non habet per aliquid obiectiue distindum, & fic non potest obiectine ab unitate. prækcindi .

Respondes ad objectionem, distinguendo maiorem, quidquid est in Petro distinguitur adzquate à Decepro statu reali a concedu : pro obiectiuo nego maiorem;nec aliud euincit eius probatio quam quod quidquid est in Petro pro statu reali, adaquate distinguatur à Deo, quia... Petrus in sua entitate habet realiter negatione divisionis in sè. & à quocumque alia. Sic distinsta maiore, nego absolute minorem, & ad eius probationem nego affumptum dico enim quod quemadmodum ab albedine prouenit subiesto, quod sit albumtita à negatione divissonis prouenit entisquod sie unum. Vbi notandum, quod sicuti albedo non ponit à parte rei totu idaquod dicit album quia album, dicit duo subiectum, & formam illi unitam, & constat albedinem supponere subjectum suum, & non confei enere illud: codem modo negatio divisionis non ponit musos.

Digitized by GOOGLE

cotum id quod dicit Vnum; hoc enim dicit ens .habens negationem dinisionis in sè; solum igifeur popit illud in racione vnius . Vnde ficuti -potalt concipi paries præscindendo ab albedine, men quam redditur albus site non eft cur non. posit concipi ens prescindendo à negatione edivitionis. Et miror hunc Auctorem negare nergationem divisionis respecta entis sè habere fisenti sè habet albedo respectu subiecti, cum ipse fab. m 41. expresse hac habeat: Quado docemus . Vnű dicere negationé,nő cótédimus ipsá negátionem identificari cum entitate vnius, sed dicl--mus-illam negationem fundari in entitate posttiua, & ex hac entitate vt ex subiecto, & ex ne--gatione vt ex forma refulture hoc concretum-Vaŭ, feuti ex subiecto, & albedine resultat Alchuma Hac illejquamuis autem in nostra sentencia negatio divisionis non sè habet proprie ut forma vnius sed vt connotatum; tamen hoc pazum in prasentia refert, sufficit enim oftendere quod Auctor hic in paucis contradictoria docuiffe videatur.

nego paritatem-Disparitas lata est, quia multiplicitas realis personarum in Deo, se votras
natura non opponuntur ad inuicem, se ideo sas
quod natura diuina sit vna, se tres, eius personas;
nat quado dicimus, quod voitas proueniat enti à
forma negativa, loquimur de sorma, qua opponitur multiplicitati ipsus entis, cuiusmodi est
negatio divisionis; vode non est mirum si huiusmodi negatio reddat illud voum, cum quo stat,
quod negatio multiplicata saciat multitudine
entium; hac enim multitudo non nis per dicta
negationem multiplicatam vitimò constituitur.

Obijcit secundo mun.54-licèt albedo V.G. possit materiam reddere formaliter albam, at non potest illam reddere albedinem; & ratio est quia album est concretum, quod significat duo; ynde remanente materia secundum sua prædicata, que prius habebat, potest intelligi quod albedinis denominationem acquirat: at albedo est conceptus quidam omnino simplex, qui non potest intelligi haberi à materia, quin hec mutet suam essentiam. Sed subjectum distingui ab alio, feu non ese aliud, non est conceptus compositus, sicuti esse album, sed simplex, sicuti esse albedinem ergo distinctio, vnitas, & pluralitas pon potest verè competere subiectis ab aliquo distincto.habent ergo id á sè ipsis formaliter. Respondeo concessa maioremegando minorem.

. dico caim subicoum effe nistinctum ab alio dicere quidem in recto ipsum enshoc est suame essatiam sed in obdiquo sinè tamquam sommam fire tamquam connotation importare negatidmem divisionis à se la Vade fie et sie conceptus compositus ex pluribus; & non simplex mode dicto. Et fanc miror quomedo hic Auctor hoc argumento detexat idiqued paulò anto comuerats videcur enim co fuzdere ens per sè spilite & non per negationem realem constituirmin & diffinGum ab alijs, co qued esse vaum, & die stinctum fint conceptus quidam simplex, ad eum plane modum quo albedo, qua quia est coacep--tus quidam simplex, non per aliquid aliud, à se diffinstum, sed per sè ipsam constituirm in ratione albedinissiuc difgregatiui visus; atqui hoc est expresse contrarium ei, quod ipse docueras bublections pracedents prafertine humer. 41 07.45. La Obijeit tertio loco argumentum à nonnuldis allatum ad fuam fenensiam comprobadam » quod alt huiulmodi: Ens pro ve obiectinà correspondet nostro conceptui mentali, est aptudia existerejatqui non est aprum existere misi vous ergo non porest objective ab unitate prascindere.

Hac rationem despicit iple Arriaga, ve ener-.uem.& rece id quidemist quid enim probaret; euinceret etiam animal no posse obiectiue præscindere à rationali, & irrationali, quia ficusi ens non potest existere, nift sit vnum, ita neque animal, nisi sit rationale vel irrationale. Quod fi dicant animal posse existere fine xationali aut irrationali determinate, & hoc sufficere vt ab veroque perscindre: at ens non posse existere fine vnitate determinate; Contra est, quia in sententia przsciudensium obiectiue rationalitas non poteft existere fine animalitate determinatès& tamen obiectiue præscindit ab illa. Quod si addant hoc prouenire ex eo quia animalicas potest existere sine rationalizate. Contracum. quia non semper pracifio ex parte obiedi el mutuajanimal enim præscindit objectine abhomineanon verò homo ab animali; cum eciamas quia in sentennia corum, qui identificant ratiopalitatem cum risibilitate in homine, sicuti non potes existere rationalitas sine risbilitate, its neque rifibilitas sinè rationalitate, & camen inter illas admittitur mutua præcifio ex parteobiectiergo quamuis ens non possit existeres abique co, quod fit vnum, potest tamen ab vaita, te obiectine prascindere.

Problem

andrs transmarer ones about

ាលសត្វាស់ ស្រាស់ បានស្រាស់ 🕶 🔾 figr ordinen. an aidin da 🖂 ur s hot er et

cam enim plici - & polici or for-TO LED E PRINCIPIO INDIVIDVATIONIS

i hane nameri.

នេះ ទី នី នេះ១១ ராகத்தார் செய்யும் விவரின் Recipha vaftato que omnibus prorfus rebus independencibus ab opere instellethe find spirituales fint, fue corporer: fue substanciales, fue accidence long effinimentes feit individualis; & ideòpost disputationem de Vaicatei, sei Prinelpio Individuationis verba facimus. Quid autem fie ladiaiduum a & quomodo fe lisbeet ad speciem. & causta humfmodi, ex his, que diximus in Logicis manifefta funt . Porrò hic Indiniduacionia principium non fumimus ingenere atticionis i nedaccara daminar ange vangantis is ataminate anticipalis is ataminate anticipalis is ataminate at a second anticipalis is a second

ex mofels effectibus name of aftinctis intra candem freciem, quos producere postunt a chie, &c nune fiune individuum effectum potius, qua alium producant; de noc edim egimus in ibb. : Glneratione i Sed fermo alt de principio Individuationis veluti radicali ; quarimus enim unde ha-Beant res ve interacemdom speciem numero multiplicentur; dico meta candem speciem & N. G. Homiquin , Leonum &co. quia principium Individuationum rerum dinerfarum specierum:con-Har non effe aliud à le ipfit; mam Deus per le ipfum est hoc numero ens se le ex fupposicione quod Michael , & Gabriel differant inter le specie , ficuti le ipfis sunt effentialistet di Rindi, :/ <... ica le iphe habent, quod line duo individua.

SECTIO PRIMA.

An principium individuationis return intra can the window feeling fit materia prima.

Blebris Thomikarum fencentia eft, mulcoplicationem numericam rerum intrareandem speciem contentarum à materia per-'ma affecta, & fignate quantitate derinari ; Et A quidem fermo effet de folistebas ex materia confirmatibus, chinimodi est Petrus V. G. Bucefalas &c. fine difficultate hoc admitti Pollet: siquidem compositum substanciale ex anıma Petris & corporo Pauti refulcans, vere neque Potrus ch's neque Paulus, fed ter--rium quoddam Individuum siverde le paret. Set quattie procedit de rebus fimplicibus, eu insmodi sunt forme omnes substantiales, inte mon eciam accidentales, á materia fine mediare fine immediace pendences is harum enim omorium numericam multiplicationem Thu--milta non nik ex materia affocta quantitates pronenire docent . Quad dupliciter intelligi potek!primd, vt ipla materia fieratio fosma-we lechabeat ve terminum extrinfecum, per erdmem ad quem forme multiplicitatem at--mericam forcianeur, Quid autem de hae fen-. tentia sentiendum en, per sequente Coclusio... nes declarabimus.

Prima Conclusio: Maceria prima affectas quantitate non est ratio formalis intrinseca... individuans formes. Ita Arriaga Diput. 1-ma-· taph. felt. 35 fub felt. 4.

Probacur supponendo animas racionales post Leparationem à Corpore existere sine miraculo: accidentia verò indininifima Euchari-Ria conservari sine materia miraculose & & multo magis sic conferuari posse formas substatiales materiales; Hoc posito, est argumencam : fi foemæ tum lubftantiales tum accideptales endiciduarentus à materia tanquanda ratione formali inminfere : fequeretur z quad extra materiam existentes, vel non essent individux, vetad minus essent numero dikiq-Re à le ipsis materià informantibus. Sed nonerum habet probabilitatem . ergo &c. Maior parer parieace, nam hoc ipfo, quod albedo eft ratio formalis intrividus parietis albi, paries separatus ab illa, velloon orit album val Gerit, per albedinem di findia numero à præcedente albus effet. Minor verò probatur, 🤃 quidem non posse dici dicas formas exercimar corem non celle indiniduse paret fqula quide quid existit, individuum ett, aliquim posse žerminari actio productiva prelocofed metina ad rem in specie, quod nemo dixerio Neque fultineri posse excramaceriam combe xice dufe iplis in materia exidentibitatifi fimcinacilles probatur etiam autum quia ficanir enes que fint in Calbido in Inferno effen einit mero di kindulah his ngan fuerunt in Muddo; seque à dedillammero animaiD. Petrinque de Para con innchionie, cum corpone palla: el in cruce, non effet in gloria, fed. alia numer -ins-oxamunCablicaipsa Facuithib so de dir ma Inda, que Chrift Dominio traditionems -machinata alla ernoidre mrup dufesno istediff

alia eius vices gerens. quo quid ab furdius ? em riamquis ne potett haldri effectusfort deme indi iduareiteur à materit quanta fauquam à ratione formali intrinseca, & anima rationales in Coslo, vel in Inferno ellent in-diuiduz; deferen valeren cum alas corporibus, qued and minerem continct anfurdicatem .

Probacur secundo, quia rationes formalia ter individuantes materiam , & quantitatem non deftinguntur à proprijs entitatibus iplarum ex natura ret, sed sunt idem nemine cogitante cum illis (ergo Idem dicendum est de 🦯 rationibus formalibus intrinfece individuantibus formas. Confequentia patet, quia non Ctant.

quantitatem effe in genito, ac in corrupto: concedunt verò este candem numero materia, quia est commune subjectum, quod als vno extremo transit ad alund. sed si materia indiuiduarctur formaliter á quantitate, & quanticas á materia: hoc fustinore non postent, nã Il cadem numero supponereiur remanere materia, cadem numero deberet remaneres -quanticas, que ab illa formaliter, & intrinsceè individuare cur : quod fi alia quantitas in genito, ac in corrupto reperiretur, impolibile effet eandem numero materiam primam persenerare propter contrariam rationem. ergo &cc. Ex quo deducitur: sententia Themistarum primo modo intellectam esse penitus reticiendam . Verum autem intollecta lecundo modo habeat veritatem, vt flattamus; Impresendum, dupliciter adhuc intelligi posse formas per ordinem ad materiam affectame quantitate tanquam ad terminum extrinfecum individuari : Primo, ita vi bec formaper respectum ad hanc numero materiam affectă hac numero quantitate, fit hac numero forme: illa verd, que elleiusdem speciei ell prima per respection ad hanc aliam maseciam strectum hae alia quansinate, fit hec alia numero diffinde 4 prima , & Sc de reliquis . Se. anado, its ve hocipio, quad forma lecundum furm speciem cooliderate ellentistemes vedicem ad maceriam physice divisibilism importet , exigit in pluribus inditiduis fole enmero inter fe diftinclis existere posse; Quo in the state of the second of the second of

antur per ordinem fad materiam affectam. -slaitte munimust be meupast ereinle-

cum primo modo confideratam-Eft etiam Arriage, & aliorum.

Probatur : quia in hac numero materia possunt successive dari plures forme einsdem speciei , non solum accidentales , ve quando eadem manus fapius calefit, & frigefic : fed eciam substantiales, ve quando cadem nume-ro materia, que erat sub una forma terre V. G. post nonullas transmutationes sub alia item forma terræ existere incipit . sed fi hæc numero forma per ordinem ad hanc numero materiam quantam individuaretur, hoc effet impossibile; cum enim prior , & posterior forma eandem numero materiam quantam sespicerent, eandem individuationem habere omnino deberent, & sie numericé non diminus relique forme propries habent entita- a flingui . ergo &c. Quod fi respectu formeant , quam materia . & quancias; Antecedens porum fub francialium poffunt quoquo modo 1 word fundetur , quia fi rationes formates in -! fe tueri Aduerfarijab hoc argumento , didiniduales matetia, & quancitatis à propriss : cendo : resolutionem vsque ad materiam. encitacibus difingueremus, maxime quia quam in generationibus lubfiantialibus ipfi materia individuarquir formaliter intrinfe- o tuentur importare, et son remaneat cadem et per quantitatom . Et quancitas per mate- p numero quantitas in genito, que erat in cofriam; nihil enim aliud alignari poffet , quia and rupto , arque adeò falfum effe , quod forma... Sorme, comes ab eis individuationem, exper mui posterior cadem numero materiam sub cadem numero quantitate respiciat, eo quod prior Sed hoe à Thomistis saftimeri nequie ; cum ad quantitas iam corrumpitur. At loquendo de enimiali rofolutionem vique ad materia pri- utb formis accidentalibus nullum habent latibu--mam in generationibus fubftantialibus admit+ i alum ; tum enim externus calor , tum hodiercant a negant confequencer candem numero a nus in mea manu incroductus à fole in caudem numero materiam extensam per candem numero quantitatem existit; & tamen hi duo calores numerice diffinguntur; ergo &c.

> Tertiz Conclusio: Posteriori modo intelleda fecunda explicatio fententia Thomistaru, haber veritatem; Dico enim , quod forma in specie considerata hoc ipso, quod importet effentialem ordinem ad materiam primam diuifibilem canquam ad subiectum fuum fine immediatum, fine mediatum, per hoc pracisè exigit in pluribus individuis multiplicari; & in hoc fenfu verum eft , quod materia affecta quantitate sit radicale principium. individuationis, non quidem qualifcunque, fed qualis eft noftra , ratione cuius cadem.

Probacur autem , quia forma , que lecundum fuam effentiam respicit materiam prima modo dicto, vel requirit in ea heterogeneam dispositionem, ve forma equi : vel homogeneam, ve forma ignis: vel denique millam, ve funt fere prima qualitaces . fi heterogeneam ex fuis intrinfecis exigit, vt quoties aliquamateria debitas fibi dispositiones, ac organizationem necessariam acquisiuit, non desit per ipfam, quo minus dictam materiam actuet, ac informet . fed ad hoc requiritur ve fie in pluribus individuis mulciplicabilis; poffunt enim dari fimul plures materia vltimo disposita ad illam respiciendam . ergo &c. Sin autem homogeneam dispositionem exigat, praterquam quod propter rationem assignatam multiplicabilitatem requirit , debet poffe, quantum eft & de fe, ad materiæ diuisionem diuidi in plures partes, quarum vnaquaque individuum completum euadat, vt patet ex forma ignis mareriam vlnarem informante, qua in innumerat pene scintillas disperentur, & sic in roc indistidua multiplicatur. Si denique nullami dispositionem determinatami in marcria sibi venture , son solum habet obligationem, sed exigentiam multipliands sed ditissionem sufficients sed estam obspracisationem sufficients seppisoationem iteracem estad ditissionem sufficients applicationem iteracem estad estad obspracisationem iteracem estad estad estad observationem estad estad observationem estad estad observationem estad estad estad observationem estad est

- Fi Confirmatur. Conclusio 3 & fimul ratio affigaara magis exponiture quia ex voa parte inthisticine fasta per omnes formas anbis totas dicentes ardinent ud materiam primam quansificanami vinon poech-affiguari aliqua, qua manific in phira individud aftil tip ficabilis : ex mija word wille juductioni admildetur racio à pribet deducta, vai impra vidimus ex vilceribus dielibilitatistiphus materiz ; ergo recté. deducionus ordisem , quem important dicte forme ad materiaus ve flooffe cau fan adaquetem in eis; muluplicabilitatis namerice; ica re fraulla alia illis canfa fuppererer, hac fola Infficerat, cut in plusibus individuis multiplizabiles effent . Varum-aucom hutulmodi ordo fit etiam caufa necelfania » ita va fpecies, que dicto ordine carent, fint diminicus in plura individua immultiplicabiles, videbimus paulo police Interimatic . Abauft bien fing in ing the ति हो सहलाजी वृक्तान दही । ५ A वद

SECTIO SECVIDA:

Len fie possibilis alique mainte specifice nount dicens er disens ac universame para prope 2014 per absolutem de individual para prope 2014 per absolute individual madripidi and con too

មន្ត្រា ខេត្ត (ស. ខេ**រង្គារស្តីឡើង ,**១១៩ កន្តិចេះ) នៅ**។១៤** ទេសមួយស្រីយាល្ខាន មក គ្រងសេទីព្នា នេះប្រើសេខាង , ដែល។ a Consiste of affirmatique t Dico eniminos repugnare effentiam aliquem ex his y que men reipicinet materiam printam tadquam -fabicana funa, quintandi effer V. G. effenteia Gabrielia a que moque persablolutam a Dei genentiam pollie mulciplicamiin plura indinir -dut Angelorum fele numero inter le difficulta-Elegonomusis incon Thomistan contra: Buba-Mym primoparte quafts 50s arcequarin que fica pais - ma difficult visione qui pro le cita a Madinavaju - Majquente y alenciam sibuarez zi dicalios i qua-- tenne idead; mangan ngama iskan kacatan indinie due vi par lingularisas dischin alla elloneia i pecir -Scadiusersae Varium exches no reste colligirup - di de la comanda referencia de la companion de la composition della composition de - recte concipi ingularism eb effentia foccifica esiendha ibombuiqdenne unamesicoi s'sfiquibib e raticat effentialem conneriestos com illa; sate - que aded licet le lensnabilie abez per intel--lactum: he campulaquà dand patens ceiamper -abloluram Dei: paranciam dan illa eni quem--adamodnes licet attribute divina concipiantur . diftinds ab ellengia disposit maker tamen, -uque late patent, ac ip fa elfensia; In quo fondu luffineri parest seprentis Gzietzni de sposie , & de ente , & effentigeep., , docentis lip-Enles quidem -Angelge differre inter le feat - . A. P. Icf. Politzy Philosoph. 1490. 3.

tie, & esse numerice immultiplicabiles des quacumque potentia: hoc tamen non obstante polle vaiuseunlque naturam specifică a propria singularitate prasciudi ; quăuis id, quod subdit; nimitum humshodi naturam, sie abstractam, sore vniuerfalem, non haber veritatem; quia vt behê notat Arriaga in Logicis disp. specima selle social ave vere natura aliqua sit vniuerfalis, deber poste esse pradicari. Scio Giarrinum id non probase q. 4. Log. art. I. Verum sple, vii videtur ; soquitur ex supposte on quod disternita essentialis sit sore mailisme eadem cum individuali. Sed quidquid se de mente horum auctorum.

Probacut primo affertio nofità, quia du-Plicited intelligi potest aliqua species Angelica 'in plura individua immulciplicabilis: Primò tta y ve individuacio intelligarur aduenire, atque aded fle extra eius effentiam, licet fit ch ca effensialiter condxa, ve adequata proprietas, sicuti paulò ante dicebamus. Secundò ita ve vitima differentia, per quam confficuiur, habeat ellentialiter individuationem im-Bibitam- im quo sensu dixie D.K. prima parse qualle write are entid Si forces per id effet homo, per quod est hic homo, non possent esse plures homines; ficuei non possune elle plures Cortes. verouis modo sumatur dici potest, quod affentialiter individuacio pertinoat ad huiufmedi speciem, cuius pollibilicatis prima probatio sic procedit: In speciebus, quas pramanibus hebemus, alia eft patio inbijeibiliratis, & alia ratio pradicabilitatis de pluris Bus; fiquidem differentia offentialis, quater ulticon mahic genus, est causa prima ratios mis quatenne verò est vlensus multiplicires contrahebilis, est caule fecunde; posse autem primam mationem in alique specie haberi sinc forunde patet en diversitate deffinicionum. qua hisaluabus rationibus dams in Logica..; quenum prior nutlo modo dicit essentialem **monnexiodem oum posteriore; ergo potest dari** -slique species, que nonspredicetur de plueriburitéesiaribus e sed de vas eastum pradiicabilistit aliden einem me ener negrainp & conlegionide obnussions and all and

potali alignari repugnancia cur, eadem subritancialis dissernia Angelica i que contrahia genua os secienque: constituio, naqueat elle sir mul constituens individuum, sund somalitees mul constituens individuum, sund somalitees findisse passaudi per hoer sethecet, quod sir alientialiter cum determinata individuarsiond edunarais erganomest curinegetur speriore sanguicam quidem exitatere passaudi in voicos antum individuo des secundos soma hanc rationem Objicies pris

-33 Verum sonera hane rationem Obijcies prima par recordionem argumentia, alignatus, etiam quelibet substancia individua, non implicat posse à Deo produci aliem illi, similem alient ergo nequis desi substancia specific de individualiter immulciplicabilis. Con sequencia partia desi substancia non quencia parti implicantia nisi asserbo o ullanti asserbi implicantia nisi asserbo o ullanti desimplicantiam in astum specifica individualitatione de individualitatio

dividualiter immultiplicabili. sed hic, modus affignandi implicantiam eft ridiculus : reddit enim inutile argumentum ductum á negatione implicantiz ad terum polibilitatem suadens dam . ergo &c. Respondeo, negando anteceque ; ad cuint bropacionem : vedo majoretti & qico tatiodem imblicantis btonenite ex indiniquatione determinata effentialiter pertipente ad naturam; vnde oritur , quod ficuti indiniduo repugnat multiplicari, ita etiama repugnet species. Quod si neges dari posse individuacionem aliquam cum lua nacura calicer connexam: Atheo unilam q te afferti bolica implicantiam, ob quam huiulmodi perfectio. quam in natura divida confitemur , non pollit Mare cum ratione entis creati; quod igitur implicet omnem speciem esse multiplicabilem , non negatiue, led politiue probo, quia scilicet dari poteft aliqua immultiplicabilis; quam fineges, ad implicantiz negatione recurro, quod recte heri polle lexcentis exeplis confirmate valeo.

Obijeies secundos tam nos asserte pon implicare speciem creatam immultiplicabilemaumerice, quam Aductarios non implicare omnem esse multiplicabilem; non est igitur maiorstatio cur nos viamur potius hoc argumento contra illos, quam illi contra nos.

Respondeo, distinguendo antecedens: 1200 nos afferere, & codem modo, nego; & dir uerlo modo, concedo; & nego confequentiam ; ac dico, quod dam nos afferimus pon implicare speciem creatam immultiplicable lem, ponimus quo ad nos inter possibilia aliquem nouum gradum entis, quod rect probamus; ficuti polibilitas caterarum regum... ab omnibus probati solet, per nen implicantiam, scilicet contradictionis; non enim. positiuam pradicatorum realium connexionem in le ipla cognoleere valemus, led folum eam à posteriori venamur. Contra verò dum Aduerlarij allumunt non implicare omnem... speciem esse numerice multiplicabilem . ve respondeant quastioni, quam præ manibus habemus, debent fignificare : non implicare, quod hac species immuteiplicabilis implices; Quare vides, quod illi, & non nog implicantiam per negationem implicantia, le procedendo, probent ; & ideà est maior rano, cor nos potius viamer dicto argumento conuenienter, non verò Aduersarij.

Obijcies terniòt nos quoque, dum affinalmus, quod non implicet substantia immultiplicabilis, asserimus non implicare substantiam, cui implicet habete aliam similem; sed
hic modus argumentanda, ve modò dixituus,
non est admittendus, ergo probatio nostradedusta ex non implicantia non reste procedit. Respondeo, quod etiam Philosophi dum
assumnt non implicare speciem AtomamaLeonis V.G. implicive asserunt non implicate
hunssmodi essentiam specificam, en implicate
multiplicari specifice Fallacia verinsquo consisti in eo, quod ad quodlibet prædicatumpositiuum possibile consequitur implicantia
prædicati destructius sam possibilitatis. Ina

verd lieuti pradicatum deftructium Petreitatis, est multiplicitas indinidualis, quis, tolleret ab ea voitatem, atque aded rationem entis: ita deftructionin speciei noftre immule tiplicabilis numerice, est hobere posse plura individua à parte rei solo numero diftincta. Quare diffinguo maiorem argumenti:dum affumimus , quod non implicet lubantia :mmultiplicabilis, afferimus quod onn implices substantia, cui implicer habere aliam fimilems afferimus (inquam) hoc formalitersnego-afferimus virtualiser , & interpretatiet per vartas confequentiasi concedo ; & fie diftinda. minore, nego consequentiam . Per quod patet discrimen inter nos, & adnersatios;dum enim illi asterunt non implicare omnem subdantiam este talemore ei implicet immultiplicabilicata probant implicantiam negative, hoc en per negationem implicantie immediate , & formaliter : cuntra verò nos mediates & confequetue;ad eum plane modum, quo finos proparemus elle possibile animal, quod sie raciopalesco quod non implicet ; ipli impossibilitaté ciuldem animalis probarent sic: neque implicat, quodonne animal fit irracionale, vel neque implicat, quod animali vi fic repugnec gationalitas; nos benezilli-male procederene.

Obijcies quarin: nobis incumbit dans probandi implicanciam multiplicabilitatis dans nis prorfus effentiz specificz dreams industriplicabiticatis aliculus effentiz specificz. Angelicz. ergu nos male veimur argumento ex negatione implicantiz deducto. Consequentia villatentecedens probatura illi incumbit prebare implicantiam, qui Dai minispocentiam in de non Adperfarij, ergo &c. Minorunicitur, quia immultiplicabilitas speciei impedit omnipotenziam in ordine ad productionem infictionum; individuorum similium.

Refpendeo: quod quemadenden reste quis probat implicantiam irrationalitatis ounis protius speciei animalis per hore qued probat polifibilitarem hominis, ez eius nom. implicantia : ita nos recte probamus implicatiam multiplicabilitatis omnis prorfus fpetiki creaca ver co anog concendimus dari alique Speciem immultiplicabilem a quam fufficienter probanimus externs non implicantial Quire diftinguo amerendens : & fi quidem coorsouerfia proponatur fub his terminis! As omms protius species se malciplicabilio, & mes stguamus contra Aduerfarios, qui partem thintur affimatiuum, concede, modo lupra expliwate : fin verò proponatur fub his alijs: An fit possibilis aliqua species immultiplicabilis . & Aduerfarij arguant contra nos , nego antecedens, & confequentiam. Ad an tecedentis pesbationem diftinguo maiorem : illi incumbit 0nus probandi implicanciam , qui Dei Omnipotentiam immediate & formaliter timitara coacedo; qui mediatê a & per multas confequentias , nego; & Ao di finota minore , nego. confequentiem . Ad minoris autem Probationem sio, quod quemadmodum fi hac qualifi

proponame : verum implicet quod Dinina omnipotentia faciat amnes prorsus species anima--lis intellectuales, & ego arguam pro parteaffirmatiua , qua Dininam omnipotentiam limitare videtur tencor allignare pro ratione irrationalitatem effentialiter pertincre ad ali-·quam speciem equi V.G.quam speciem supponă ex non implicantia probatam : ita si mihi proponeretur verű implicet respectu diving omnipo sétie omné prorsus specié multiplicari. At que ftio aliter proponitur: veru feilicet sit possibilis species Angelcia immultiplicabilis: quam reciè probo ex cosquod non implicer individuatione ad illam effentialiter pertinere, quidquid sit, si ex hoc limitatio dinine Omnipotentie cofequazur . Illud enim axioma: quod diuina Omnipotentia potius dilatanda, quam restringenda est, haber veritatem ceteris paribus, at in casu nostro certera non funt pariasve paret. Dixi(quiequid sit &c.) quia inferius probabimus magis á nobis per huiusmodi species immultiplicabiles diuina Omnipocentiam dilatari,cum præsertim ponaeur effentialiter differre ab fiis omnibus, quibus Aduarfarij multiplicabilitatem concedunt .

Obijeies quinto; immultiplicabilitas est prædicatum negatiunm ergo probari debet per aliquod positinum,in quo fundetur ; sed hoc nomi petest esse negatio implicantiz. ergo male nos probamus nostram sententiam per negationem implicantiæRespondeo negando vleimam consequenciam, & dico duo: in hac specie immuleiplicabili numerice considerari posse: prime postimas eius perfectiones, indiniduationé determinatam essentialiter importantes.secundò prædicatum illad negatiaum immuleiplicabilitatis. la verd idiquod est de posiciuo, probacur à nobis per non implicantiam; quod verò de negativo per positius iàm probats. Quod si queras quodsam:sit:hoopastiuum;quod iiianifestam haheat connexione cu illo negarito idico illud effe indinimacioné effentialiter ad effentia pertinensërfiqui dë shale racione chiu foumqindini duatimishabere fecum huiufmedi negationem adne-

. Obijcies sexed: multiplienbilitas numerica est stiquaperfectio speciei, est enim exclusiva limiracionis ad voum taneum individuum ergo a here species angelica Math non continet format literscomingbit eminentersled hoe oft abfurdus quis sequentur quod dills species effet infinita co quod habetet vnam indhuldustione, qua equinsileren infintitis,eppo dec Respondeo negado antecedent unjenidanter ethicitut ex divinanaadrasonius immultipliendi liste de limitatio ad vanm: taktumindiaidannihkenbuttell: fummaparfection paque ex lios sequitur nostram specia elle infinita eminacen quianihit poteft coninere id mubdiformaliterials rorradictions involuit cuitesmode: esti enfinitudo: individuationum ad bang speciem immulsiplibabilem pereinentium.
mindahisasi daterne quancias, estimion posset dərby piadimistis, veique afferinfinitalquis oblorberetxa se omnan possibilem quairitatem; ergo li darettir andilnidulisoni molt poffer ciezri aliud finti le exis phosecto: proprente l'en de merationem infinitum allas pondeo join cello la une entente no -A. B. Ioj. Polizzi Philos oph tome 39

gando Consequeciam. Disparitas estiquia defacto quantitas est in infinitum multiplicabilis, de eius individua possunt facere vuum extensiue. Quare si nullum superest individuumquantitatis extra quantitatem possuam à parte rei, signum est quod hecomnem possibilem contineat, at que adeo sit infinita; at non est supponendum possibilia este alia individua similia individuo, de quo loquimur.

Obijcies septimo: male quis sic argueret: hon implicat ens, cui repugnet coexistere cum cæteris entibus creatis, ergo "huiusmodi hon est dabile; sed nos idem facimus, dum creaturam. immultiplicabilem probamus per non implicantiamjergo &c. Respondeo negando minore, Disparitas estiquia qui probat possibile effe ens cui repugnet coexistere cum cateris, non astignat determinate prædicatum positiuum in dicto ente, fundans sufficienter huiusmodi repugnantiam, sed solum probat hanc repugnantia per negationem repugnantiz: Contra verò nos repugnantiam cum multiplicatione numerica fundamus in natura specifica essentialiter cum vna determinata individuatione connexa, quam per non implicantiam probamus. Quod si instes, inde lequisdari etiam posse naturam immultiplicabilem quo ad genus; concedam sequelam Rece enim ostendunt Logici genus primò intetionaliter sumptum posse recte in vna sola specie polibili conseruari, quantumuis reliquæ species contradictionem inuoluant. Arque hac contra præcipuam rationem.

Contra verò Coclusione ipsamobjeies octaud ex Bubalo: auctoritatem Aristotelis adducente, qui ait: Indiulduum creatum definiri non posses quod definitio, qu'e explicat essentiam reisnullius individui potest esse propria; sed si dabilis effet species diulnitus immultiplicabilis, Thoc fallum effet; qu'a huiulmodi indiniduum. recte definiri posser ergo &c Respondeo Philo-Tophum loqui de individuis, quæ præ manibils habemus; essentia enim specifica nulli corumio est propria prinatine led cumulatine, co quod est participabilis à pluribus, quare definitio, quæ est de tali essentia, nullius individui individuationem declarare potest. Contra vero quia essentia specifica immultiplicabilis ita est propria vnius indinidui, vt nallius alterius propr**ia** fitifecte qui habet eius definitionem, habet saltem radicaliter definitionem illius individui yt individuum est

Obijcies nond multos articulos Parisenses, su quibus hunsmodi sententia de specie divinitus immultiplicabili dannatur, pracipue nonagesmum sextum, voi set Disere quod Deus hon posse multiplicare individua sub vna specie sine materia, error ergo sec. Respondo articulos illos neque à Pontisee neque ab Ecclesia, neque ab vilo Concilio approbatosesse quo ad easquie sus contra dostrinatos. Trasque adeo non reddere sententiam oppositam hostros plasqua probabilem; preservim postea quam dostrina probabilem; preservim postea quam dostrina dostrinas dostrinas dostrinas dostrinas dostrinas dostrinas preservim postea quam dostrinas dostrina

A228 3

S R.

SECTIOTERTIA.

An emnis species non dicens ordinem ad maleriamiqualis est omnis Angelica fit effentialiter immuliplicabilis numerice .

Onclusio est assirmativa, & communis in-A ter Thomistas, quos sequirur Granado in prima pari tract. Li de essentia Angelerum sap- 4. Maurus quaft. philosophic.les. 1. quaft. 41. contra quamplures . Scotum videlicet . Albertum.... Suarez, Valentiam, Vasquez, Hurtadum, Arrubalem , Tannerum, & Arriagam quos citat , & sequitur Comptonus Disput. 2. metaph. Sect 1. ma. 3. Hanc conclusionem probat Maurus leca citate multipliciter a cuius probationes placet in hac sectione discutere . Primam ex Aristotelis auctoritate desumitiqui 12. meibaphil. tex. 49. fic habet : Que funt numero plura a ea materiam habent : at quidditas prima... materiei est expers,est enim actusiid ergo,quod primum mouers cum fit immobile a vnum eft a & ratione 1 & numero - ergo per Aristotelem... folz substantiz complete, que materiam. habent possunt solo numero dittingui. Idem. probat indecurlu auctoritate Platonis , qui cum posuisset formas, sue Ideas à materia separatas, docuit eas effe immultiplicabiles inplura folo oumero distincta.

Responder Arriaga disput. prima Metaph. nu-72. ad auctoritatem Aristotelis dupliciter: primò, quod ficuti nos admittendo visiones beatas solo numero distinctas, relinquimus Aristotelem, ita & ipse admittendo numericam Angelorum multiplicationem (ub vna specie - Secundò addit se ab Aristotele non discederes quia ille non dixit vaicum individuationis principium effe quantitatem, led affirmatiue docuit elle principium a non excludendo alia -

Sed contra priorem tesponsionem facit a quia aliud est loqui de formis substantialibus. fine completisave funt Angeli, fine incompletis, vei no firaces: & aliud de accidentalibus, vel inferius docebimus; & ideo neganda est paritas. Contra posteriorem verò, quia Philosophus loqueus eft privative; ex co enim quod primus motor eft materia expert, intultinon posse numerice multiplicari. ergo putauit vnicum multiplicabilitatis individualis principiu sub voz specie esse solam materiam quantam.

Melius respondere possunt Aduersarij: Ariftotelemiquando assumpsit i quod que sunt numero plura a materiam, habent a nomine materie non intellexisse solam noftratem quantitate affectam, sed quamlibet potentialitatem, que cum in prima quidditate, hoc est in Deo. nulla fit, recte infertur primam quidditatem, seu primu motoré non esse aumero multiplicabilem;& quidem quod nomine materie omnem potétialitatem intelligit patet ex citato textus fic.a. concludit (Id ergo qued primum monet enwitt immobiles nonm est) ecce quomodo declaranit in quo sensu dixerit primam quidditatem elle materiei expertem , quia nimirum immobilis ella quod idem sonatrac pocentialitate carere. Quod verd potentialitatis

u secA

carentia numericam multiplicitatem excludat, videtur euidens, quia ratio actus puri fi effet multiplicabilis in plura individua, non identificaret fibi in vnoquoque omnem perfectioné, que est in omnibus collectiue acceptis, quatenus inter huiusmodi individua posset esse oppolitio voluntatum, & confiliorum, & fic vnumquodque illorum perfectissimo dominio careret. Ad auctoritatem verò Platonis dici potek, ideo Ideas ab eo politas fuille numero immultiplicabiles, quia putauit eas esse vniuersales, vnas nimirum aptas in pluribus indiuiduis existere . constat autem naturam vniuersalem quatenus talé non posse numero multiplicari . atqui nos quando negamus naturam angelicam multiplicabilem effe, non loquimur de ea ve vninersali a sed ve per singularitatem contracta, in quo sensu admittebat Plato suas Ideas V.G. naturam Hominis, Leonis &c. defa-&o multiplicari numerice.quare potius Philosophi huius auctoritas videtur esse contra nos.

Probat secundo idem Auctor nostram sententiam ratione, sic: Si possent dari plures Angeli solo numero differentes: vel essent omnino similes in omnibus prædicatis per se, & necessariò convenientibus: & hoc non, quia nè numerice quidem differrent; vel essent dislimiles in aliquo prædicato per se, & necessarià conveniente: & hoc neque, quia, que funt dissimilia in aliquo prædicato per se, & non in solo ordine ad primo ellendum in diverso subiecto, vel à diuerso agente, vel sub diuersis accidentibus loci, temporis &c. ea iplo differunt specie . sed Angeli essent dissimiles in aliquo pradicato per se , & non in ordine ad subiectum, neque in ordine ad diuerfum agens vel ad diuerla accidentiavti patet . ergo iam.

differrent specie.

Verùm hac ratio no est solida; possunt enim Aduerfarij respondere primo eque dubium este numindiuiduz eiuldem speciei per ordinem ad diversas circumstantias subiecti a locis cemporie &c. individuacionem suam sortiamur. ? & mm species angelicæ fine multiplicabiles numero arque adeò huius questionis decisionem noneffe fundandam in decisione illius; cum praescreim multi defactò sint qui negatinam partem prioris questionis amplettantur, affirmaticam verà posterioris - Patest etiam responderi secundo ab Aduerfarijs directe ad argumentumo concedendo, quod Angeli à se possei essent disfimiles in aliquo pradicato per fei & necestario conucniente : led negando quod per hoe different species quia hac desimilitudo incorn dife ferretijs individualibus effet fudata: Ad ration nem verò in contrarium dicerent quod aliud fit loqui de individuis materialibus terum generabilium, & corruptibilium : & aliud de. Angelicis, in tantum enim individua materialia. indiuiduantur per adaptationem ad circumstantias subjecti, agentis, loci &c. in quantum corum agentia naturalia quando debent ageres non poffunt: le decesminare ad :vmm ex cia: producendum præ alijs ; quia vel:non funt cognoscitiua y vel fi suns, illorum differentias discenere non valent; & ideo ne name a decliet in ac-

Digitized by GOOGLE

in necessarijs possit in singulis ordinem ad circumstantias, quarum benesicio ad existendu determinarentur. At verò Angeli à solo. Deo creari possur, qui individualem dissernitam cuiuslibet optime dissernere valet, & ad illam pro libitu se determinare; vude aon suit cur, individuationes angelica per ordinem ad divergias circumstantias diversiscarentur.

Argumentum fuum tribus confirmationibus corroborat Maurus; quarum prima est huiulmodi: Forme, que non lunt ordinate ad informandum subiectum, non possunt differe per ardinem ad subjectum: adeoque is debent elfe distimiles per se, debent effe dissimiles in.... ratione forma, præscindendo ab ordine ad subiectum; sed omnis dissimilitudo formarum. in ratione formæest specifica - jergo in sormis separatis non potest dari alia dellimilitudo qua specifica. Maior patet. Minor probatur inductione, quia dissimilitudo, per quam figura differunt in ratione figure, præscindendo ab ordine ad subjectium, est specifica, vt patet ex figura rotunda, & quadrata ve sic : licet rotunda... aurea, & lignea solo numero differant idem. dicendum de similieudine, qua colores different in ratione coloris, prescindendo ab ordine ad subiectum; & sic de alijs, ergo &c.

Sed ab hac quoque ratione facile se expedire posunt Aduersarij, distinguendo maiorem: formz, quz non dicunt ordinem ad subjectum. fisant dissimiles, debent esse dissimiles in ratione formz, hoc est in ratione aliqua, quz identificatur cum forma fine ordine ad lubicitum. concedent: in rations forma, hos est in raçiomealiqua, que sit de essentia forme, negabent maiorem; & sic distinguent codem modo mi-, norem:omnis dissimilitudo;qua forme sunt dissimiles in ratione forme, sumpta ratione formz fecunda modo, est specifica, concedent; sumpta primo modo negabunt minorem, & consequentiam. Ad probationem verò minoris di-Centineque figuras neque colores a neque alias formas phylicas præscindi posse ab ordine ad. subjectum in communi, ita ve remaneant in rantione forme, figura enim ve videre est apud. Comptonum di put. 17. Phy. foct. seconda scenndum omnes definitiones quibus, à diverte Philosophia definitur, ad cospus ordinatur, presereim secundum illamus que dicit consistera. incoordinatione, & proportione partiym, corporis. Color verà a ve docet Aristoteles. de sensu s & sensili cap ziek perspicui in corboie determinato extramicant resmons comme proportione de alijs farmis. Physicis diei debet-Quod fi Maurus loquispr de ordine ad subjection in particulari, negabung diffimilitudinem, per uam figura differunt in resione figura : prascindendo ab ordine ad subjectum in parcieularialemper elle specifique; frenim prassindamus rotunditatem ab auteo globo x & rotundieatem à ligneo, buinsmedi rounditates possunt sic pracisa suas differentias individuales retinere in quo casu erunt dissimiles numero. & non specie. Idemque dicendum de alija formia physicis precisis ab ordine ad determinarum. subjectum,

Secunda confirmatio sic procedit: Forma intellectiva non ordinata ad materiam non possione per se disserve nis in ratione forma intellectiva; sed disserentia in ratione forma intellectiva desumitur ex diverso modo intelligendi. ergo intelligentia differentia sex diverso modo intelligendi desumptas. sed huiusmodi differentia sunt specifica, secuti differentia formarum sensitivarum desumpta ex diverso modo sentiendi. ergo Angeli non possunt differe nis specie.

Verum neque hac ratio multum negotij facessere Aduersarijs peterit; responderent enimad maiorem , quod ficuti ratio formæ , vti fupra dictum est, dupliciter sumi potest, ita & ratio forme intellectine primo pro formalitate. seu conceptibilitate cum forma intellectiua. identificata secundò pro formalitate, seù conceptibilitate, que fit de effentia metaphyfica illius. Quare non solu hoc secundo modo, sed etiam primo differze inter se poterunt formæ intellectium in ratione forme intellectium; fic diffincta maiore: ad minorem dicent, diuerfitatem quoque in modo intelligendi posse esse vel essentialem . vel individualem ; & quidem ... differențiam in ratione formalitatis indiuidualiz identificatz cum forma intellectiva fumi exmodo intelligendi indinidualiter : contra verò differentiam in ratione formalitatis effentialis ex modo intelligendi essentialiter diuerso. Sic permiffa prima consequentia negabunt abfolute subsumptum in quo subsumitur, omnem differentiam desumptam ex modo intelligenda quomodocumque diuer fo effe specificam.

Fertia denique Mauri confirmatio se habet fic: Eo, ip fo, quod alique forme funt per intela lectum abstractæ à materia, & ab orgine ad il-Lam , : 8c ad accidentia illius constituuntur vnæ per intellectum non dinifæ in plura indinidua. ergo à pari eo iplo, quod dentur forma à parte rei separatz à materia; & ab ordine ad illam, erunt vnz à parte rei, & in plura individuaindinise atqui species Angelorum à parte rei funt separate à materia, & ab, ordine ad illam. ergo &c. Antecedens, and folim probations egetate fuadetihoe ipfo, quod concipiam albedinem, abstrahendo ab, quod sit albecto laris, vel niuis costituo illam per intellectum indiuisam : idemque dicendum de quacumque alia forma--ca nofitatibus ergo-&c.

Verum ad hoc pases: responsio ex distismen gari enim potest ab. Adner (arris antecedens ; & ad eius probationem dicis quod dypliciter pola sumus consipere albedinom lactis, & albedia nem ninisabilitahendo ab eo, quod lit lacticayet niuis:primò, spoliando, veramque propria indiundustione a quam habet, & he concedent, nos yeramque vnam, & indinifam obiectius conchpere. Secundo neutrom (us propris individustione exuendo a & he negabunt yeramque was-Cindinilam per intellectif enadere: dicentques quod quamuis admittant ordinem ad materias, dinerfas , & ad diverfa accidentia pertinere ad individuationem formarum materialium, dequo eft dubium ; negabuat tamen carum indi-Anghatione in printipodi ordine ad aquate confiftere;

se sifele; arque aded quamuis intellectus de huiufmodi ordine thinime cerellicetur,pollit milita lominis illas fibi ve indlitiduas reprælentare. "C'

- Com SECTIO OWARTA: emileitor

Ty obatur efficactier Conclusto de namerica specierum Angelicarum insmaltiplis ran and and sabilitate?

Syperioribus igitur rationibus polhabitis, quibus probatur species non dicentes ordinem ad materiam don posse numero multiplicari! Hac ratione efficativer hoc suaderi posse videtur: Maltiplicabilitas'in plura individua. non est de primo conceptu essentiali illius reis que multiplicabilis eff, sed ab eius essentia tanquam proprietas, vel attributum intelligieur. emanare. Atqui non intelligitur emallare nifi, ab essentia rei dicentis ordinem ad materiam. pilmam quantitate figuatam, ergo non est proprieras nifi rerum dicentium ordinem ad huintmod materiam . Cum igitur fpecies Angeliezmillum dicant ordinem'ad materiam, has pro-: prietate carent, & sie et unt immultiplicabeles. ntimero. Veraque consequestia est euidens , \$c, Maior facile fuaderur ex ed, quia prius debot! intelligi species in se ipsa constituta y et posteasi quod sit in plura individua multiplicabilis. quod enim multiplicabile ell, semper supponi. tur elle secundum eam rationem, secundum: quam multiplicabile effe concipitur - Minor verò probatur : quia huinimodi multiplizabilitas non debet intelligi à rerum effentis emanare temere pro noftro libitu, fed debemus in els femper allignare pradicatum aliquod, quod illam politine exigat fed non polfuntis in ellentifs alind predicatum alignare quod positiue Hlam exposeat prater ordinem;

· Haius argumenti omnia patent ; praten minotem , quædus videcur continere partes:> Prime eff ; quod ordo ad materium lit pradieltinm positius exudiuum multiplicabilitatissi ita yt ille effentie, que huinsmodi ordinem; o imbibunt, przeise per hoc debeant poste nameto'multiplicari, Secunda verò quod nullum... alited pradicatum assignabidesit in essentife retum-squed dietem exposero multiplicabilitas. tem ; & quidem prior pars remaner probata..... ex his joux diximus festione prima bains diffurecionis Const.p. Posterior berd factioner en eur qual fi quod aliud in effentife terum affiguable. le eft pradicatum, quod muhiplicabilitatemis in individuis feis expolest, maximé prudicues: intiffaterialitatis, dicendo dicam multiplicabien litatem effe attributum' eranscedens per omnes effentias tum recom materialium en materialigin . fed hoc temere's num quod offencia mani terralis muffiplicabinitatem expolettuax ocu-: ditie , quem dieit ad materiam, exidences dedus citir : at in natura ipirituali angelita da milio fimile pradidatum. Dites fortalle elle rations speciei creatave fic. Atual hoc gratis afferitury. Smicientifime ellim Vintelligitur species screatia Porchs existere per see, quod defectibilis fit , 28.

à Deo in existendo dependens . totum autem. hoc cum individuali immultiplicabilitate rectè affociari potest, vt consideranti patet . ergo &c.

Contra hoc argumentum videtur facere in-Antia Arriaga de Angelis di put 4. nu. 2 qua est huinfmodi : etiam res materiales dicentes ordinem ad materiam non individuantur per eundem ordinem formaliter; nam eirea eande numero materiam dantur plura accidentia numero diffincta, que successine talis materia habere potest; tum sie : illa individuatio horum accidentium non sumitur à materia, quia materia est vnica. ergo ipsa non dat oppositionem Individualem accidentibus. Quamuis igitur accidentia respiciant materias , non Indiniduantur tamen per hune ordinem . quid igitur mirum fi fine hoc ordine species Angelica individuentur? Verum hec difficultas remanet folura ex his , quæ diximus fectiene prima . vbi offendimus , quod quando afferimus formas materiales einsdem speciei multiplicari numerice per ordinem ad materiam, non est fenfus, quod hac forma per ordinem ad hanc numero materiam, illa verò per ordinam ad illam confliruenda fit , fed quod hoc ipfo , quod aliqua. species formarum materiam primam respicit tanquam subiectum s exigit habere sub fe plura individua folo numero distincta. Qua posta explicatione tota oppugnatio corruit ; concelfo enim antecedente, in quo affumitur: indiuiduationes formarum non fumi per ordinem ad vnam numero materiam, distinguo primu confequens : ergo materia non dat oppositione indinidualem accidentibus : non dat formaliter concedo, quia se ipsis opponuntur, non dat radicaliter, nego primam, & fecundam confequentiam in sensu in nobis explicato : 11310/

Confirmatur noftra ratio fundamentalis in hunt ferè modum : multiplicabilitas numerica arguit imperfectionem in specie; per hoc enim 37 differentiæ individuales à specificis discriminaneursquod specifica fine generis pulchricudos quatenus afferunt illi nouum gradum entis nouum operacionis principium ; vnde est vt differentia formales appellentur, quatenus conftituunt speciem, quæ est quid formaliter formofum, atque perfectum. Contra vero indiniduales respectu speciei , quam individuant, materiales, atque adeo potentiales dici folent, quatenus funt infima ; & vltima in perfectione quia illam folum multiplicant, & ad plura extendune ergo huiufmodi differentiz individuales sune valde similes divisionibus materiæ primæ, quæ folum habent extendere, & multiplicare species, quas forma ve forma eft rerum vniuerlitati affert; prima enim materia infimum locum inter omnes substantias fibi vedicat, & in comparatione formæ est quid turpe , potentiale , & fere nihil . quid igitur misrum fiex fole ordine ad materiam multipliertas individualis speciebus prouenire censea-

Dices cum Arriaga loco citato nu. 10. falfum effe id , quod affumimus : nimirum individuatione elle infimam in perfectione, & vitimu inter omnes gradus quia ex vna parte quo magis

difcen-Digitized by Google descendante differenciase de perfectiores suntains dividuatio autem non habet post se aliam diffarentiam; ex alia vero parte animalitas antequa intelligatur contrahi per rationalitatem, iamintelligatur individuata, & se individuatio neque inferiora in perfectione estaneque vitimain ordine.

in ordine. Sed contra est: quia opposita sententia est communissimagnec fine ratione, siquidem indiniduatio neque affert nonum gradum entis spegieiguam individuanneque eft in ea peculiaris operationis principium, sed solum illam extendit, similemque reddit ipsi materiz, & per hoc affimilatur materia prima, in qua omnia composita materialia persectè conueniunt. Portà zaciones in contrarium ex Arriaga desumptez non habone vim Ad primam unim dicendum. Azioma illud (quo magis descendunt differensiz,ed supe perfectioses) idea verum esse, quis loquitur de differentijs formalibus dividentibus genus, & constituentibus speciem, cuiusmodi non funt individuales. Ad secundam verò aio individuationem effe vitimam inter omnes gradus constare ex Arbore Porphicija ex Aristotelis principijs confirmeda. Quod fi aliquando animalitas intelligicaz individuaca, prius quam concipiatur per rationalitatem - & irrationalieacem dinifa: illa individuation est eadem formalistime cum can qua incelligieur aduenires speciei animalis, licer obseure, & confuse cognoscatur et, talistalicquin in differentia indimideali, allignari debeneat gradas differentiales, Amiles ift jquibus rerum elkutiz conflituuncur. aliter nos in assignandis alijs; praprietatibus in apuaren ido do ceteris substătija philosophani sodemus,qua philosophrei fimus,probado multipliexbilitate in plure individue folis formis dicentibus ordine ad materia concaire ideo enim algimus calosé, & liccitaté inclimon alle propriú denis in quarto modo, & rugibilitatem in quaren modo convenire Legar Sec quia inductione Acla à postèriori per amaia induidua ignis, & Beonis, videmus, illis, buinfemedi proprietates ita competere, vt a flignemus rationum a priori ax corum effentifs deduction duridicte proprieeates poculiariter illis coducniant. His enim chiobus preeficis, con fantan afferimes huiu fmodisproppioteois cie reche allignamelle, & inplicare qued alicui aligner possibilibus connemiropo fini: : Arqui noscendem produs, modo procedimus saffiguando suntripligabilita temo formis dicentibus ordinem ad materiam tanqua. propriécasem in quarte modo, le chia ex vna... parte videmus omnes elle multiplicabiles, & dx alia cas prateise per audidemi ad materiam id enigereigiaris igiturale fine fufficiensi ratione afferirum species etiam Angelicas huinsmodi propriétatem fibi vandicare; ad eum plane modum quo temere dicercur inter possibilia dari mimai,qued non sit Leo, & tamen sit rugibile, vel cospus fimplex, quod mon sit ignis, & tamen

calorem, & Siccitatem in summo exigat.

Voum contra hunc nostrum philosophandi
modum chitare videtur: videlicer; ex co sequi
naturas genericas ex solo ordine ad materiam

esse in plures. Species multiplicabiles: arquesedeo cum natura generica Angelorum non discat ordinem ad materiam, reste deduci posses,
emnes angelos esse eiusdem speciei insima; quod
est contradictorium ei, quod nos ex eodemarincipio deducere conati sumus. Sequela probasur; quia ex van parte industione facta per
amnia genera dicentia ordinem ad materiam,
videmus, ea esse in plures species multiplicabilia, est est genus, quiporum simplicium, genus
mixtorum inanimatorum, genus animatorum
sec. Ex alia voro parte per hoc. pracise, quod
huiusmodi genera ordinem ad materiam importent, multiplicabilia in plures species essedebent, seuti corum species in plura individua;
ergo seo.

; Ad hoc respondea neganda absolute sequelamist ad cius, probacionem concedo priorem pertempimirum pos inductione facta per omnia genera dicentia ordinem'ad materiam, videre quodlibet ex ciscelle in plures species, multiplicabile; sed nego posteriorem; nimirum per hoc pracise, quad ordinem ad materiam impor- 22 etent, specificam multiplicabilitaté habere debe-· sessienim non daretur nisi vha species lapidu, de vna metallorum, & vna planeatum, & denie; una animalium; boc ip fo quod huiufmodi species in plura individua malaplicari possenzapsime acum effer cum divisbilitate. materiasno successif non daretur nisievnum individums pro fingulis speciebus, que de facto sub vhergenere dantur ; fiquidem materia auri palmaris V. G.desè exigit posse dinidi in duos semipalmost non autem de sé exigit formam argenti, mifi catione dispossionum illi debitarum; que, molitaceus impodibilitatesei minime debetens surmon igitur pes ordinem ad materiam; quem. dicunt genera, que nouimus, multiplicabilita-- zam fuarum specierum exigune, misi huiufmodi - ordinam minus rigorose fumamus, videlicet egro. smilitudine, ac proportione cum ipsa max seriasin quo sensualixie Philosophus, Gentus sumi à materia, & Differentiam à forma; sic emm verissimmest, quod genus procise per dichia ordinem exigat habere sub sè plures species, 2:quispost ita incompletum,&informe, vamulti--plicireffentiali completione, atque formatione. -Mir papax; sicuti materia compatata cum formis oessentialiter diversis. Lan ver quod hunc ardinem tratione similitudinia generibus. Angelicis -concedamus, mullum en incontichient, ve de sè . paret . V nde recte deduci poreft fingula ecanm genera implurer species mukiplicabilia offere

Cardinali Pallauicino adee numeria Angeliosubministriplicabilitas dilatais wilk a function offuncionam Theologicarità vapp), docuent outres,
angelia non Columbia facto, fied en am de pursibili effectuldem frèciei infimiziona fententiam
dicié Suarez de angelia lib. p. sap. 12. mans. 44. vulde dining Omnipotentia requignare, de oupufisum omnes Scholasticos pro esperto habore; de
recte id quidé nulla en im factos ultire pugnantia
ex parte gradus complete intellectualis estrafignabilis, cur dictus gradus in varias species mulplicabilis non fit, cum pros fortimi vide en musulomnibus gradibas, corporeis sot sex un species

Digitized by Google

#

35

elic productibiles. Dass allenst thi dictive tionerPalleuicinns less vernu + quas aquum eft 11,000 000 000 -disoduere.

ie İmpriori supposit vaumquedque em fortivi Speciem i przedicato magis prawipuo ji quedin -eo ek deinde se arguit : Brzeipilum pradiosmm, quod est in Angelo off, quod intelligiti fe-.cundim le rotum per cognitionem innaciam , & -perfectam ex primo less ereationis influntified in hocomnes Angeli: compeniume, ergo obmes .commiunt in specie infines. Miner, & Constequentia patent: Maior prehature: Illud; in quo Angeli differunt, constitution in cognoscendis pluribus, vel paucioribus obiectis vna vel pluribus speciebus s sed plus, & comunus fecisse differre folum materialiter ; funt enim prædicava rranscendentia recipientia menspram assimabielicatis ab co prædicatoscui compeniunt, tanquam * forma. Vnde fit vt differre duo sceundumi. magis, & minus, fie differre in pradicato feethdario, supponence primarium à quo fuam excellentiam sumunt. ाह ५३३ । अ

Verum hac ratio non videtur habere multuin - roporis; quare ad cam responderem, alimaso . fuppolito, negando Maiorem : fiquidem Ange-Luce este intellectionen secundum se comme per - cognicionem innacama, & perfectam exprimo. - fuz creationis inflanti, eft pradicatum geneti-¿ cum Angeli, & non specificum. Ad probatiomem in contrarium, nego item maiorem i Busi-- co Angelos primà differre inter le per differeni: tias qualdam effentiales contractiuas: priedioaci - idisus, quod dixituus effe genericum; queciquiii:dom: differencia: iyxta :mediyram:perfectionis . .. proprie reddunt Angelos magis, vehminus per--racidos in raciona intelligendisman quidens maioersinates & minoisitate shorning suveli emmania -cadelitentali jefad quiddicatinapo & effermindiscipa bondific in incliniffichtis in quo fanfudicere fale-:: mud defferen engrage i reddete zennen magisper-. Ledvin in ordine laulitius quam differentiam. - imuris iplumimuterm'i Non moganacim tamenoex m kuiukmodi disterentijs, estatizlibuz oziri in-. Angelis venebiliares vicuses habeant inselce ligopdi fintal plura obiectal per pauciundripe - : tien, ignobiliares varà per plures : i Brequithus - Sequitur plus + &c, mialis b, elle prædichsaiorapfoundencia queteque quollues ctum his que ditte-. yout numeros tum his glizzificatine frecies Inc -& genere connenire infranth inguediuntumoef-Lentias metaphylicasifacium thifferan affantishimeer subjecte a gyminitishtholdhparantar gostique minus mumeried » de le coupt prodicte forug-

Cardinina ('allaureino alleo cuca par estrafo -in - Posterios imeria est lauresmodist, Antalledus 20 Angelici none diffemma lpania. ergo noque An-- geli iph Consequentia pacero, quia quidibac in--intellectus proportionarus अधिक कार्रा के अधिक :tad-- i quam propriesse enemanada nececiens verò: pris-- deitur:poscong specificamen abicsta::mobiub, xi made in celled as Dissigns Mangelicus der Hames unus defferüt specia quie Alininus haber profinoilturo leum ella : Angolienscomo e ensocues cum materale : Humaniszades fonfibile ... fodicimpes Inteliedus Angelizi gameniun ciaro biedeniaand murat les albaeques accibrag audinino

eine pergeromner foar einlidem freciei infimz i ficuti funtomner aftusifidet vel vofiumis beatz > qui habencidem: formale motium: 💎 👝 🔻

Aliquisfunt, qui docent mobiledus, St voc. -luntates in: Angelis; polito 3 quod diftinguantur. ab corum elfentift, mon diffeere ellentialicor. quamuis fic differat inter fe corum natura inxta quos conceffo antecedente, neganda est confequencia; & ad eius probationem responden> dum inter effentiam , & proprietatem fufficere proportionem aliquam, quod nimirum effentia Michaelis , quia est nobilior esfentia Gabrielis V, G. habeat potentiam intellectinam , & velitiuam magis intenfam,quam fit illa Gabrielis. Sed melius respondedum viderur, negando anstevedens, dicendumque admiffa diffinctiones reali inter effentias ; & potentias in Angelis, quod quæliber potentia intellectiva corum differt effentialiter à qualibet alia , quia non fu-- fcipiunt magis, & minus acoidentaliter , fedin -femindinisibiles funt Ad antecedencis probactionem diffinguo maiorem, potencia specificaanr ab obiecto motino tantim,nego ab obie-- comocino prout includio speciale modumo constarringibile eff, concede; Ec ad minoren dimenobiectam motiuum cuinfeumque intellectus -effe verum vi fice vade fi pocencia intellection -edaquata specificarenturià suo obiecto motiuo, effent omnes ein idem speciei infimæ. Quare in eorum specificationem ingredi deben dmerfus -modus tendendi in huiufmodi veritatem 3 qui cum posse in Angelis multiplicaria hine sib ut potentia. Angelica inter fe specie differre polofine,ficuti differunt in nobis actus certus, & in- &: ncertus de codem pronfus obiecto a ni zon mils -ol Quares hidan argumentum quo Granadus i loro cirato nu. LI. probat immultiplicabilitatem Angelorum ex propinquitate quam habentear - num effentie ad Deum habeat vim mibro andis in Respondeoraffirmatine fi bene intelligaturs - contra Arriagam , qui de Angelin fub fettione 3. omaio et ro, illud paraipendic. Probacurafferon y do prius argunientum vnius; & postea ad alterius impugnationem respondendo . Argumentum calcoft In genere actus fubfifentismhil of - sa propinghim, Deo quam fubfiantia Angelica. rergo ficht Deus ob fin perfectishmam actualita-- cem non folum non potest multiplicare species fednec numero : jez Angelus , licet quatentis dininam actualizatem non habet, poffic multiphicari specie squatenus tamen ad ea in hoo ge nere magis quam catera creatura accedit; non spotesit multiplicari numero adisnosib simiol Duas ad hoe argumenrum diffoluendum respontiones Arriaga adducit. Prima eft fe mirari quod non inchterit Granadus Angelos ne quide fpecie multiplicari polle , co quod Deus ob fummam actualitatem non folum non pored multiplicari mimero, fed neg; fpecie; Vern hoc facile reijeirar dicendo, quod in tantum Deus nequit multiplicari specie, quia si sic multiplie reabilis effer, Deitas le haberet ve genusiatque adeo effet formaliter perfectibilis per differentias ; quod eft contra rationem Deitatis ; qua ; dicit cumulum omnium perfectionum at vere Books Ecucricas an tolo ordine ad any seriam

que Angeles ve fir habear rationem generis, de per confequenc fir formaliter vicerius perfectibilis, non est contra ems pradicata ellentialia, ve de se pater; quin dum persiciatur formaliter per viceriores differentias, magis determinatur, magisque Deo appropinquat, de multo magis postes per immultiphicabilitatem numericam.

Inftat Arriaga: magis repugnat fumme 2 dielitati Dei multiplicabilitas in specie, qua In individuo; etgo ex maiori propinquicates dian dicit Angelin ad Deum fumme fubli-Rentem in ratione aftasspotius colligenda ele set immultiplicabilitas specifica, quam numerica . Paret conféquentia Antécedens probat : quià si per impossibile non repugnarent plures Dis, potius illi forent numero diftinctis mam specie, quis numero diftiacti effent 20 mualis perfectionis, & facilius pollent idema Temper velle, & idem nolle ; nec vnus care-'set perfectione alterdus; contra veró si es-Ant specie distincti. Sed neque hae instantia Procedic's primo quis fallum est antecedens zepignantia enim confikit in indivifibili;ficuei enim non detur maior, & minor repugnantia : tam enim repuguat Deo tanquam quid chimericum eum effe multiplicabilem specie? quam numero ; ficut tam non polle faceres omne factibile , quam non poffe facere vaum culicem . Ad antecedentis probacionem dicendum, dubium effe, vti fuperius notzuimus, werum plura indiuidua differentia frecie poffint effe aqualis perfectionis;quare ex hoc capite no debent plus repugnare plares dij fpecie diffincti, quam numero; neque rationem defumpram a facilitate idem femper volendi, & nolendi, fi folo numero di finguerentur, effe folidam ; conftat enim numquam reperiri potuife duos homines quamuis coniunctiffition qui idem femper voluerint idemque notuerint; & recte , cum enim determinatio fit li-Beray convenientia, vel differentia specifica. minil prodeft .

Ad eandem Arriage in fantiam responderem secundo, permisso antecedente, negando consequentiam. Ratio potest esse, quia dato, quod magis repugnet summa actualitati Dei anultiplicabilitas in specie, quam in indiuiduo: quia tamen Angelus Visic est essentialiter perfectibilis, ideo repugnat illi immultiplicabilitas quo ad speciem, non autem quo ad aumetum, vii pater ex distis.

Secunda Responsio Arriaga ad Argumentu principale Granadi est Raciones, que ob summum Dei Dominium probant illum non posse vilo modo multiplicari, penitus cessare in Angelo, ve pater ex multiplicabilitate quo ad speciem, & sic ex propinquetate, quam haber singelus cum Deo in ratione subsistentis, non bene colligit numericam eius immultiplicabilitatem. Sed contra etiam est quia sicce multiplicabilitate Dei repugnet eius Dominio: repugnat tamen etiam eius summe actualitati, atque persectioni; quare licet multiplicabilitas numerica non repugnet Angelo ex es, quia debeat habero persectum dominium ali-

cuits rei; repugnat esmen; quia non dicit oridinem ad materiam; ex quo deducitur racisnem Granadi tandem aliquando debere refundi in noftram, & ab ea efficacitatem fuam
defamore. Caterum quemadmodum male quià
ergumentaretur fic: ex eo, quod in Deo eft
eumulus omnium perfectionam recte dedutitur eum effe subchantiam vinentum intellectualem; sed neque in Angelo, neque in homine eft
eumulus omnium perfectionum; ergo nequeAngelus, neque homo est substantia vinens
fatellectualis: ita, & Arriaga, caterique, qui
ex perfectissimo dominio Dei eius numericam;
immultiplicabilitatem deducunt.

SECTIO QVINTAL

Affirmatur, & soluuntur quadem obietta contro

Bijcies primò ex Hareado difput. 12. metaph fell. 3. non implicat dari duos Angelos aqualis omnino perfettionis sarque virtutis 3 fed hoc iplo huiufmodi Angeli essene
eiusdem speciei insum ergo non implicat dari plures Angelos solo numero distinctos. Respondeo solucionem huius argumenti pendere
ex illa quantione: num aquaticas perfectionis,
arque virtucis cum diversitate specifica stare
posit; qui enim partem negativam sustinate,
negat consequenter maiorem, qui veró partem tuetur affirmativam, concessa maiore, nua
gat minorem: vide in sib. de anima, quid de
hac Controversia consultations.

Obijcies lecundo ex eddime individuatios & differentia specifica sunt ide ex parce Angeli; sed differentia specifica Angeli non dicit ordinem ad materiam; argo nec numerica... potersit igitur dari plures Angeli solo numerio distincti. Respondes concesso integro sylvingismo, negando vitimam consequentiam. Disconismo disservado pecificam. Angeli hoo ipso, quod non dicit ordinem ad materiam... non esse multiplicabilma in pluribus individuis, arque adeo respicire vascam disservado tem suddividualem; vel canquam proprietam tem sum y vel canquam formalissimam...

Oblicies cerciò ox Molina : fi dicamus multiplicabilitacis principium ex ordine ad mareriam fomendum effe de lege ordinaria rancim-recht falummus Rugelos falcem des potentia Dei absoluta posse aumero multiplia gari: lod illud line ablurdo dici potek; ergo Sec. Respondeo concolli maiotesnegando mis norem; quemadaodum enimen fuppoficiono, quod probatum fit Augibilitatem elle pres prietatem Leonis in quarto modo : implicat afferere de lege quidem ordinaria Leonibus competere: at de extrastdinaria pofe aliquod slind animal ex possbilitus elle tagibile; its cum nos fupra probacerimus multiplicabilisasem numericam elle proprietatem in quarto modo formarum direntium ordinem ad macey riam; Bbbb

Digitized by Google

26

siam tranum estippinari polle diminicus alte, EMcompeteres. cup x3

- Janabus fegniediese mukiplicabiliestem. numericam species que elle proprietatent ex ordine ad materiam procedentem. ; fed ex fipicate physica eptitaus e in qua exidunt pradiente specifica spous species a dandinique entitas, quiafinita effablorbere nequeat om, sem entitatem possibelem talium-pradicatomin : fi quis, juquam, shoc dices rectà faluet mulciplicabilitatem numericam Angeloruma intra eandem speciem. Sed hoc dictum nihil continet ablurds . argo, &cc.

Responden concesse maiore, negando minorem. dico .n. absurdum, quod hzc imaginatio continet, in petitione principij politum elle. supponit enim ellentiam: cuiuslihet' speciei creata habere de possibili infinitas entitates, 🖦 gurbus postise zistere 😘 & quis huimaindi entitatum perfectionem extenhuam vna entieas numerica absorbere non possit, infert plures, & plures enticeces einldem ellentiz! fpee eifice possibiles effe. Porrà tota noftra dons sconcells to ille Coppositione confisse unumvidelicet essentia enimalibet specici, habeat de polibili infinitas étitates, in quibus multiplicars valeat; enine partem affirmatigame cu dicus modus philosophandi non panber 5. sed Exponact reche reijeindus ell & amplecteng dus no fier quo partem negativam fua impa,

, Subin fabis cum Amico difput, 3. fall, 6. S natura Angelica non ellent folo numero mulsiplicabiles: quedlibes individuum contineret socam perfectionem posibilem (ug. speciet. sed sie quadliber ellet actu infinite porfectium ergo &c. Majoraise Consequencia pacememinor verò probacur, quia ideo non possunt dazi in divinis pluges Passes plures Filipsc.qua qualibet penloga al infinita in tota fua latisudine possibili. Conera verò idea quadliber grous est in places species multiplicabile quit quodlibet eft finitum aliter enim contineret omnem perfectionem possibilem suarum spez cierum , que eft infinita -

- Respondeo gencasta maiore » supponendo a quod in ea ferma lis de perfectione per le , & substantiali adoptificara, cum specie, non auté de:accidentali a qua motest adesse > & abesse ab illa : nego minorem aguia falfam includic fuppolitionem a nimizum perfectionem extent finam fubRancialem fpociei Angelica effe infinitum - Ad priorem minoris probationem ex diminis personalitatibus aclumptams dico non recké deduci ex eartim immultiplicabilitate. numerica infinitacom ipapta sua lacicudina-e postibili, sed è contra ex infinitate in itora, in lacitudino polibili perum immulsiplicabis limecm comprobaci. Ad posteriorem yard de genere dicendum diquid fi conflarer Ganus कृत्याच्याकः, बहमर्थ में किन्ने तंत्रारे कन्नवंदर्ध गावत boulpile species in fitnes, be nouvering elle multiplicable Lewall plannind iniduas ar syposelic quadres esis hac perfectioned lesson specietum formatter contineratis profestà non estet in per-France is fin icum que de le patet . lolum igi. sear effet kniufmodi en hopposek a qued plures

:m..:

acaluses foecies o ce individua ja jagajauna ous lub le defacto consinors in le formaliser includeres , Sed induliguna (peciei Aogenice non aquictical Yadbir bile tante Bancti = 460 feenogo wohd seredis fed folum britis und do confiderato a quia dicimus non elle sub die Be faccie bullpijo biff sond trucka- inginit duum neutra igitur paritas adducta haber

vim simil senguess sigem : spann a sefini defacto omne genus Angelicum est multiplicabile in plures species; ergo . & omnis species Angelica eric multiplicabilis in plura inic in hites (pecifica .

Respondeo me fett. 2. buius Disputationis ad objectionem feptimam admissie genus primo intentionaliter fumptum vnam folam fpeciem habere poffe . nunc veró ve oftendam paricatem ex genere deductam contra mé nul lam effe, concedo antecedens, & nego confequenciam. Disparitas elle poteft o quia fub generis appellatione venit apud nos natura. quadam effentialiter incompleta, & indeterminata, per plures species determinabilis, atque perfectibilis ; nomine autem speciei intelligimus naturam effentialiter determinaram arque completam .. non eft igitur mirum fi non pollit dari natura generica , que non fit viterius determinabilis ac perfectibilis per plures species ; polit verò dari natura specifica , que non fit vicerius determinabilis ac perfectibilis per plura individua . de ratione enim speciei ve sic non est este de pluribus prædicabilem; facis coim eft, quod fit fubijcibilis : contra verò de ratione generis eft et polit prædicari de pluribus differentibus fpecie in quid agnifit cramun old

Obijcies quarto ex Arriaga disput 1. metaph. Jub nu. 71. nec non etiam difp. 4. de Angelis num. 3. & alijs communiter: Gratia habitusles , visiones Beatifica , imò & naturales cognitiones voius einsdemque Angeli , quas successiue habet de codem obiecto, nullum dicunt ordinem ad materiam; fed ille folo numero different inter le. fallum igitur eft diffinctione numericam intra eamdem fpeciem fumi per ordinem ad folam mareriam . Respondeo diflinguendo maiorem: dux gratia habituales &c. nullum dieunt ordinem ad materiam realiter fumptam, concedo: aquinalenter accepcam, nego maiorem; & concessa minore, die ftinguo confequens: falfum eft diftinctionem pure numericam fumi per ordinem ad folam. materiam realiter fumptam, concedo ; fine realiter fine z quinalenter accepta, nego con fequenciam; & dico quod duz gratiz habituales, seù duz cognitiones ciusde Angeli de codem obiecto hoc iplo, quod fune forme recepribiles,iam dicunt ordinem ad matetiam. aquiualenter acceptam, quia subiectum,quod illas recipere debet, earum numericam pluralitatem exigit, atque adeo aquivalet in ordine ad illes materiz primz, ad cuius exigentiam forma , que in ea recipienda funt nume. sice plurificantungues non estimunt ansilia

Inftabis ex codem Arriaga : fi nomine ma-Sing B. Left Delitzig Bailofoph, tor. 30

teria, in ordine ad quam multiplicantur numerice forma, venirer etiam inbiectum spirituale: fequeretur quod etiam natura Angelica numerice multiplicari posset. Quod sic euincitur: materia in nostra sententia potek per sè ipsam numerice multiplicari.ergo,& natura Angelica, que per nos est materia in ordine ad accidétia. (Propter quod enim vnumquodque tale, & illud magis) Respondeo negando sequelamad cuius probatione distinguo antecedens: materia realis,& propria potest numerice multiplicari,cocedo;materia per æquiualentiam, nego antecedens, & consequentiam. Axioma autem illud (propter quod vnumquodque tale &c.) ad hoc ve habeat veritatem præsupponit quod id, secudum qued fit comparatio, tum in causa, tum in... effectu reperiaturiquare ex multipheabilitate. numerica quam exigit in formis fuis accidentalibus natura specifica Angeli, non rece colligitur multiplicabilitas numerica eiusdem naturæ specificat sicuti neque ex ebrietate, quam inducit vinum, in cos, qui liberalius bibunt, ebrictas ipfius vini.

Pro explicatione vers distinctionis traditz notandum, materiam primam habere duo prædicata: Vnum est subiectum primum formarum, quas recipit: Alterum verò habere multiplicitatem partium homogenearu sub quantitate exi-Reneium, & innicem l'eparabilium; quamuis autem ratione veriusque pradicati exigat formas eiuldem speciei, dicentes ordinem ad iplam, numerice multiplicabiles : non tamen. ipsa multiplicabilis ost numerice, nist ratio ne posterioris. Et ratio est, quia cum prædicata effentialia eniuscumque rei per numericam muleiplicabilitatem veluti materializentur, & quodammodo inficiantur;nen nifi aliqua ratione. coacti debemus eam illis tribuere. Per hoc auté quod vnum ex prædicatis materiæ prime fit effe primum subiectum formarum suarum, licet imponatur necessitas informis eiusdem speciei , vt Ant numerice multiplicabiles iuxta exigentiam sui subiecti: at non imponitur huiusmodi ne-Coffitas ipsi materiæ primæ,quia recte potest ineelligi, quod vnum idemque subieaum pro didiuerfis.tempopibus exigat modò vnam , modò aliam formam eiusdem speciei. Conrra vord ratione posterioris prædicati, per quod dicit ma-- teria multiplicitatem partium eiusdem rationis sub quantitate existentium, & inuicem separabilium simportatur necesitas multiplicabilitatis numeriez no solum in farmis eiusdem essentia, And carefully all distant to the second sections and exists in ipla meteriezimplicae enim vnam maceriam palmarem V. G. posse dividi in duos semipalmos quin:cius effentia fie numerice multiplica-"bilis;duo enim: illa fegmenta non nifi numeriqè differre possunt. Quoniam vere Angeli habent : Janionem maseria per aquinelentism ex co, : quod fan primum fubicium formerum accidetalium, quibus perfici poffues à hine fit, ve lices r imponant; nechlitatem aumerice muleiplicationis in distis formis : non tamen per hoc habent iph necessitatem, ve numerice, sub vna spa-- cie multipliquatur . Arque han jest, conueniangia rei estenfenme Angele ingerdine ad tribut-

dam individuationem numericam suis formis) quam Arriaga num-4.di/putationis 4. citata putat inassignabilem;& carpit Granadum, qui cum appellaret angelum materiam in ordine ad individuanda fua accidentia; postez tamen negat eum posse numerice multiplicari;neque aliquid idem auctor proficit contra eundem Granadum, dum addit eius doctrinam elle fibi contrariam, quiz, cum docuerie distinctionem numericam. formarum ab infima parte physica originem. suam trahere: ait pollea eam etiam sumi ab Angelo, qui est substantia omnium creatarum nobiliffima;facile enim abhac calumnia illum védico dicendo: quod ratio, enr fola materia... prima affignetur pro radice multiplicationis numerice, rerum eft, quizin ez relucet primos & principaliter exigentia dicta multiplicitatis tu in sè rum etiam in formis fuis; In Angelia vero non nisiper similitudinem, & incomparaeionem ad illam .

SECTIO SEXTA.

Reliqua obiectiones soluta.

Bijces quinto ex eodem Arriaga num. 5. & quidem principaliter, & à priori, ve iple dicit:materia prima, leù quantitas per le ipsam sine respectu ad aliam materiam numero distinguitur, ac multiplicatur . ergo etiam... Angelus fine ville respectu ad materiam poterit numero distingui, & multiplicari . Respondeo concesso antecedento,negando consequentiam . Disparitas patet ex dictis, quia materia prima, & quantitas important essentialiter multiplicitatem partium homogenearum pqua ne per absolutam quidem Dei potentiam potest Aure fine earum multiplicabilitate numerica..., quamuis enim hie numero palmus materiæ quantz non possit dinidi in plures palmos numero inter sè distinctos: quia tamen idem... numero palmus potuit creari à Deo in môle. materiz maiori,& maiori in infinitum; hine fit ve possir dictus palmus habere infinita indinidua fibi fimilia; At vero Angelus est effentialiter indivisibilis, acque adeo inospax multiplicabilitatio, que ex divisione quantitativa procedit-Quoniam vero etiam si Calum estet corpus simplex, ve nonulli autumát, adhuc esset inpartes divinitus divisibile, ideo eadem foret ratio de illo, ac de materia nofirate quantum...» ad numericam multiplicabilitatem yt sis ..

Obijcies sextò:si species Angeloru non esset: 41 numero mulciplicabiles, sequeretur, quod corú vitimz differentiz essent sicuti nostrz singulacie. tates-ergo-licuti natura humana à nostris 🤼 🖳 laritatibus abilracta al specificatica, de parura. abstracte ab Angelorum differentijs ericetiam specifica . Respondoo distinguendo fequelam...... corum vicims differentis elfent ficuti nostrs, fingularitates quò ad incomunicabilitate concedos quò ad materialitatem, nego fequelam,& confequentiam. Ratio el, quie noltre fingularia tapes fune materiales, non afferentes nonum. gradum entis, nec principium nous operation nis . At verd vleime Angelorum differentis propter contrariam resionem funt formales, Vadafe . ve racio communis à pluribus Angelia

Bbbb 3 Digitized by GOGIC

abstracta sit generica: ratio verò communis, abfracta à pluribus indiniduis humanis, six specifica.

Obijeies septimo: si individuatio essertia Angeli, nullum, in Angelo daretur accident commune, sed omne essertiam. Consequents establindum, nam loquio, motus localis &c. in omnibus Angelis reperiurur. ergo &c Sequela maioris probatur quia accidentia communia, per hoc differunt à proprijs, quod propria mer dialité specie competunt individuo, sic ideo Buscephalus est hinnibilis, quia equus est hinnibilis, & non è contra: at verò communia mediate individuo competunt speciei; Sic ideo equus eurrie quia Bncephalus currit, & non è contraggo si individuatio esset de essentia natura ia accidentia communia immediate convenirent natura specifica, & sic essent, & non essent communia.

بيجة Respondeo: divisionem illam accidencis commune, & proprium factam ese à Philosophis in ordine ad species numerice multiplicabiles;czterum quadam accidentia quz in Ange-. Its habentur ratione generis, vt intelligere, yelz le, mouere se &c. optime dici possunt communia, co quod primò, & persè dicantur de indiuiduo, & co mediante de patura vninersali que in casu nostro est generica. Restè enim dicitur ideo Angelus intelligit, vel mouetur, quia MAchael intelligit, vel mouetur, quidquid fir fi ineellectio, & motus Michaelis differunt species ab intellectione, & motu Gabrielis; quidam verò alia accidentia, que sequatur rationemo speciei atoma, ita sunt illi propria, vt etiam. fine propria individuo,& ideo non possunt competere primò, & per sè speciei, & ca mediant individuo eius, eo quod eadem prorsus estria... illis differentia specifica, ac individualis in no-Ara sententia, quam tanquam probabiliorem. fuftinemus.

Dollcies octaud:rerum effentiæ sunt inuariabiles; sed singularia ve talia, sunt mutabilitati obnexia.ergo nulla ingularitas poteli esse de effentia alicuius natura creata; alioqui cade effenzia esset variabilis, & inuariabilis . Confirmatur ex Scoto in 2.dift.3.qu.7.Quælibet essentia ereata concipi potelt fine contradictione abstracta ab omni singularitate, ergo nulla req spiele essentialitot singularmatem; aliquam. Respondeo diftinguendo maiorem: essentiz rerum funt inuariabiles què ad connexionem prædicatorum, concedo, quo ad existentiam, nego: 88 se diffincta codem modo minore, nego confequetteam . Ad probationem dico non folum. refulticifencias, fed etient earum indinidua quo ad confictionem pradicatorum fuorum elleinuafiabilia; mucabilitarem autem verifque competete ratione existentile, que est pradicas etim's erifque contingens, quare ex hoc capital non tepugnar fingularitatem effe de effontia nas curatelin toto tamon hoc fingularia dicores millabiffizi obnezionion avien ellentia, quia activites 3 86 pa Money non nis circa finentaria Exercentuiti Manon finationem nego antecellens 'vniverialferseffentia enim creatisqua destitation was also destitations associations

Bbbb 2

implicateontradictionem quod fine individuatione adequate concipiatur.

Instabis: impossibile est, ve existencia ift na. turz Angelicz contingens, & non sit contingés id, ratione cuius ipla existentia conuenie diaa nature. sed individuatio est id, ratione cuits .Angelicz naturz conuenit existentia ergo impossibile, est quod individuatio competar illi essentialiter. Respondeo negando maioremisiquidem actualis rifus est quid contingens reipectu hominis, & tamen competit illi ratione risibilitatis, que convenie homini in secundo modo dicendi per semon est igitur cur indiniduatio non possir competere Angelo in primo modo dicendi per sè, licer existentia, que illam supponit, conneniat eidem per accidens, cumpræsertim non profinat ex eius principijs inerinsecis,sed causetur illiab extrinseco contin-

Obijcies nono: ordo ad mareriam non folum est de tatione individuali, sed etiam de generica, atque specifica regum materialium 7 & camenia inde no fit, ve in rebus spiritualibus ratio generica, & specifica sinè benè per ordiné ad materia. ergo nequesier quod in ijsde ratio indiuidualis multiplicabilis effe debeat per ordinem. ad materiam. Respondeo, concesso agrecedente, negando consequentiam. Disparitas est quia otdo ad materiam, qui reperitur in ratione genè--rica,& specifica rerum materialium, licet peruneat effentialiter ad eam rationem ve talem;non tamen pertinet effentialiter ad earn, quatenus generica est, & specifica ve sic. Nam ratio. generica, vt fic constituitur per hoc, quod fic vicerius perfeccibilis per viteriorem rationem, que -afferat illi notium gradum entis,&:avuz-operacionis principium; ratio verò specifica per hor, quod ipla sit hic nouus gradus entis', nouaquè operationis principium : Contra verd tutio individualis multiplicabilis estid, cuius beneficio natura specifica redditur multiplex; quare mu desumatur per ordinem ad materiam, nihil re--flat allignandum vnde delumi pollita 🗀

Obijcies decimò: quando dieimus quod per ordine ad materiam individuorum multiplicitas desumatur, non potest psee sermo de ordine at siciona potest psee sermo de ordine at siciona per de articola cali quo ad specie, quia hic est de ratione specista; se sic neuter potest distinguere numerio è individua materialia: ergo loqui debenus de ordine tali quo ad sumatum. Sed hoc est impossibile, quia non vest prius hic mimero ordo at materiam primati, quam hac mimero resimatorialis, in qua est distus ordo.

Respondes negands arrecedens quo ad verseque partemidico entra quod quandos afferiadre individuorum multiplicitatem sunti per ordinemental materiam, propriè sermo est ide ordine genevico, est specifico, tatione cuius affentiavilla constituiturumarerialis atque corporea «Ad rationemi in contrarium, in qua dicientimentemm ordinem posse distinguere numerité» individa a materialis dico ream versas este, fi làquemán formalités, fallan verò si radicaliteri bisvò de ucifati i individue gueglo decipiulante, pimoti catifiment

fit ment nos afferere indiunduationes puras ser en fituere radicaliter, per hoc sullicet quod noc ipso quod aliqua essentia secundòm genus, seu esta alia sustinent es omnis non solo numero, se existere possit. Harum autem indiuiduationes, ve videtis, radicaliter sumuntur ab ordine; forma non sit calis per aliam formam, sed per si insamiformalitet.

ŧ

.7

1.1

in-

de

Ś.

1

223

E ÓS

COCT

224

11.3

732

130

:11

12

:16

di.

disc

(illi

1 11-

TO CO

idas

mt

OA!

1.0

sè ipsam:formaliter ? Obijeies vadecimo:potius dinina Omnipotentia est amplianda quam restringenda; sed dicendo Deú non posse places Angelos sub eadé specie infima producere, restringimus divinam Omnipotentiam.ergo.&c.Respondeo sectione sesuinda buius dispuraisones ad quarium me dixisso Axioma, quod in maiore essumitur, habere vetisatem, quoties sunt extera parinjquare; licet nos dicendo non posse Deum lub eadem spécie infima plures Angelos folo namero distinctos crearegrestringamus Dinina, Omnipotentiam; conera vero Aduersarij illam dilatent:quia tamenmon funt nobis catera paria cum illis, eo quod · racionem affignamus huius numerica immultiplicabilitatis : non vero illi multiplicabilatis fuzzided non peccamus contra communé Axiomaguicuti neque dum negamus Deum posse, ·· conferuare modum fine re 💃 chius est modus, dum hujus dicti rationem adducimus Nunc autem addo, falsameste absolute minorem argumenei : aio enim mos in hod Diuinam Omnipateotiam ampliare > contra vero Aduersa-- elos illa restringere; Quod sie offenduse aliqui primò:mnc Diuina Omnipotentia ampliatur, · quando concediem illi aliquod maius, in quo magis oius virme apparent; fed maius est posse producere species Angelicas ita perfectas, "ac determinatas, ve nequeant viterius determimarisatque compleri per plures individuationes. · quam poste illas producere vicerius decermina-- biles, arque complebéles; 82 magls divina vittus 3 6 Renditus in dictis speciebus priori modo formandis, quam posteriorisergo qui dictit species Mangelicas effe numero immultiplicabiles, magis Druinam Omnipocetteiam difatant, & qui -eis multiplicaniles conflittunes magis referihaguat Major, & Confequentia huius videntur certa, Minor verò probleturicum quia perfeccio ch . Pecici eft formalis, meque adec magis zilimacblis,quam numerick multiphicabilitas, qua in -eins comparatione eentette effe materialistum erism quia species Angelice per hoc, quod fint lammistriplicabiles mumerty mugis participunt didinanatura, qua les ofinem numericum. ·multiplicabilitatem in entione nature à 😘 exe'chiditi't propriam individutionem tamquam prædicarum fibi effentiele includer, per gubd - remoure ab ca comhon matchialicatem teddrique -illam ominiex paried folimulem ergo chargistell -polle producere species Angelicus Immultiplicabiles, magisque in hoc Diuina Omnipotentia Affentienriec dilamentique fi posser multipliudunduacionement - : Castidas

47 - Verdaniego kocidem is dane fete medium.

suiderem secundo : Qui dicant species Augeliponunt individua Angelorum posibilia pateiorajquam Adueslarijssed equalia in numero, & ex alia sustinent ea omnia non solo numero sed ertum specie inter se differre ergo Dininatu. Omnipotentiam delatant, eamque Aduerfarifere. ftringunt. hae consequentia est euidens, quia. exteris paribus diverfiras effentialis creaturaru possibilium, ve potè formalis, magis' Diuinam. Omnipotentiam extollit, quam sola numerica; qu'emadmodum enim minus aftimandus effet pictorsqui folos homines depingere scirer,&minor Divina Omnipotentia fi folos Angelos : mero diffinctos creare possere ita multo maior censenda esfet, cateris paribus, si quotquor creare posset specie distinguerentur, quam si multi ex els folo numero differrent. Antecedens verò euincitur: quia nos qui Angelorum numericam immultiplicabilitatem tuemur recte dicere pof-"fumus:quotquot Angelos polibiles ponuntAd--uerfarij,nos etiam ponere, cum hoc tamen di-Terimine, quod aduerfarij dicant quamlibet eorum differentiam numericam esse solum indiuidualems & totaliter extra eorum effentiaminos vero afferamus esse étiam specificam quia puta-"mus cam semper nouum gradum entis, nouzque operationis principium constituere. Unde si vt gradus illos quos Aduerfarii dicunt effe specificos, & minime viterius formabiles nos teneamus esse genericos & viterius essentialiter perfectibiles. Concedere autem Divinx Omnipotentiæ hanc latitudinem, quis neget effe eammagis dilarare, & illam negare, reftringere? finc est ve quando dicimus Deum non posse facer plures Angelos folo número differentes, modus hic loquedi quamnis grammaticaliter, & oretenus impotentiam sonet: philosophice tamen, & rè vera multo maiorem fignificet potentiam, quam oppolitus modus quem viurpant Adueriahij, afferentes Deum Angelos folo numero di-Ainstos posse creare? se habent similes loqué. di modi: Deus non potest peccare, non potest u tek mori, non potest animam, rationalem in pluzes partes divideres coparati dum his alijs: Deus forest peccare, potest more potest animalistafionalem distidere priores en in potentiam in-Delle posteriores impotentiam in reil verita-'te Ilgnificant .' Reliqua ab antiquioribus obiecla vide apud Fr Modeftum a Santo. Gregorio. Carmelita discaldeatu in suo io t tract Thiolog. die a princ. S. 6. a wim 26t. ad 191. & di todam feinte a num. 328.ad 396.

Thier Coblance eichen Doctoris Argeliis Vici femper Afterbeeres Afgelicas effe elfenmitalieer aumeried Andmittly lich dies Effe contra - nonntalos qui diedie Addit Andmit marepana-- sielogischim effe acque actorile eins auctorilara mion effe euranden nection einen contra accordination dai in marce eam et Relo Talans de 1822 ordinaria negatie plures Angolos folo numero di-Rincos,nó autem de possibili, & per absolutam Dei potentiam

Probatur assertio asserendo aliquos textus S.D.ex quibus eius mens circa hoc punctum.

sperte declaraturinam prima par quaft.75.art.7. in corporeis non... potest esse diverticas secundum numerum absque diverfitate secundum speciem . Præterea... de printralibus creaturis art & Impossibile, inquit, est fingere plures Angelos vaius speciei. & shide eirea finem : hanc, ait, perfectionem in Angelis inneniri, ve vni indiuiduo nihil deste coru, que ad totam speciem pertinent,& vt tota natura... specifica sub vno individuo claudarur. Verumque autem fallum ellet, nisi omnis species angelica esset immultiplicabilis - Primum quia vni individuo deessont catera individuationes, que ad totam speciem pertinerent . Secundum, quia iam natura specifica extendi posset ad alia individua, sicuri nostra. Terrio. 1 p q. 13, arr. 9. docet, quod formæ subsistétes, quales sur Angelissi intelligantur secundum quod sunt in le ipsis no possunt pluribus communicari, neque re, neque ratione, sed solum per similitudinem, seuti di-Etum est de individuis, que neque in apprehensione participari possunt à pluribus, sed solum per similitudinem,& veluti metaphoricè , vt cü Petrum V.G. appello Herculem propter fortitudinem, vbi nisi compararet naturam angeliçã specificam cum exteris individuis, nihil noui de Angelis diceret. Denique lib 2.metaph.[12.11. post quam docuit in substantijs materialibus non esse idem quod quid erat esse,& id cuius est, (hoc est ve iplemet explicat non esse idem esfentiam,& individuum quod habet estentiam.) in fine sic concludit: subfantiz vero, que sunt formæ tantum subsistentes, non habent aliquid, per quod individuentur, quod sit extra ratione speciei significantem quidquid est, & ideo inillis simpliciter verum est quod queliber illaru

est suum quod quid erat esse. Sunt Nounulli, inter quos Ægidius Romanus quodlib.2.qu. 2. Ferrarieus 2.contra g.cap.93. Capreolus 2.dist 3. wt. 3. & alij qui afferunt quod licet non implicet contradictionem species angelicas posse multiplicari numerice; defacto tamen iuxea ordinem nature factum effe, ve quotquot creati funt, differant specie. Iuxtaquorum opinionem respondent aliqui ad auctoritates D.T. eum locutum esse de lege ordinaria, cum quo stat, quod de absoluta Dei potentia species angelica fint numero multiplicabi-

Sed contra est: quia hac explicatio magnam infert, vim locis assignatis, ve patet discurrenti per singulos. Infere enimerim primo loco exprima parte deprompto, quia ibi negatur Angelis diuerfitas folum numerica cosquia hac habetur per ordinem ad materiam, sic enim subditur (quia cum non fint composita ex materia, & forma, sed fint formæ subsistentes : manifestu en quod neceffe erit in eis elle diversitatem in. " specie) Arqui implicat de potentia absoluta. Angelos dicere ordinem ad materiam-ergo &c. Beanne vero foco, quis ism individuo de eset

que ad totá speciem pertinent,& hæc non effet clausa in vno individuo; tertio autem , quia ibi illa immultiplicabilitas datur natura Michaelis V. G. quæ est propria individui, sed hæc est etia in ordine ad Divinam Omnipotentia. ergo &c. Quarto denique locosquia sufficit quod Angeli vnius speciei sint de potentia absoluta multiplicabiles ad verificandum quod habeant aliquid, per quod individuentur, quod fit extra ratione speciei · sed hoc est expresse contra auctoritatem illam.ergo &c.

Obijcies primò D.T. 3.p.q.2. art. 2. ait quod in rebus quibusdam subsistentibus inuenitur aliquid non pertinens ad naturam speciei, idest accidentia, & principia individuantia, & maxime in ijs, quæ sunt composita ex materia, & forma. tum fic: nifi inter res subsistentes, in quibus principia individuationis non pertinent ad naturam speciei, connumeraret Angelos S. Doctor, fruftra appoluisset particulam illam (maxime) cum præsertim ibi solum Deum expresse excipiat- ergo in eius sententia individuatio Angelorum non pertinet essentialiter ad naturam corum.

Responded. przeer ses subsistentes composetas ex materia, & forma dari etiam animas rationales extra corpus, quarum principia indiuiduantia certum est non pertinere ad naturam speciei. quoniam verò hoc clarius patet in ipfis compositis, quatenus constat materia, ideo S-Dappoluit,particulam illam (maxime) Quaread argumentum nego antecedens.

Obijcies secundo: idem ibidem art. 3.ad tertiu ait: In rebus creatis res singulares non poni ingenere vel specie ratione eius, quod ad carumindividuationem pertinet, sed ratione namue. sed hoc falsum esset in Angelis, hoc ipso quod corum individuatio ad corum naruram pertiac-

ret.ergo &c.

Respondro concessa maiores negando minorem; & dieo quod licht in Angelis differentiaspecifica, & individualis fit eadem formalistime, differunt tamen secundum implicitum, & explicitum; et specifica enim concipitur quatenus contractius generies colcitutius speciei:vt individualis verò, quatenus reddit naturam hump-; ricè incommunicabilem. Que positosaio sensum . D.T.esse vltima Angeli disserentia ponere Augelum in specie, quatenus explicité aquiualet nostræ specificæ,& non nostræ individuali .

Obijcies tertiò:idem in 1.dist.34-quast.1. att-I.hac habet: In illis, in quibus alia est essentis, quam hypostasis, oportere quod sit aliquid meteriale per qued natura communis indiniduetur . Vnde illam determinationem materia vel alicuius, quod loco materia le habet, addit iscreaturis hypoftales supra ellentiam . Tum fic: suppositum in creatis addit aliquid materiales per quod astura comunis individuetur . fed hoc noquit effe nist multiplex differentia indiniduslis - ergo etia in Angelis habetur muktiplen dieferentia individualia determinans naturam-COMMINED .

Responded ex D.T. I.p. 29. mt. 1. & alihis duplicem dari indiniduacionem: vna electraficesdostalis, per quam natura vniverfalis determi-

Digitized by GOOGIC

aturige red ditur in comunicatilie alter ta-na indiuidu ei uldenature altera specialis. & propria Abft antis per guammacura fub. Aantialia redditur incommunicabilis alteri ramquam suppo fice. Unde Boezius lie, de duasia, ia verbis citatis velle folu S. D. quod in substantijs creatis in , quibus essentia est diftincta realiter ab hypoftali, necesse eft ut iff tura quantumuis essentialiter individua indiuiduatione transcendentali habeat aliquam. communicatem, beneficio cuius, la cen mi-1 zaculose possie subsistere vel in hac, vel in illa hypostasi, que cum se habeat ve determinaturas metito dicitur à D. T. habere rationem mareriz, vel vius, quod loca materiz se habet, to quod in ordine ad has multiplices hypofta-'ses multiplicem indingduationem specialiter' 33 Mayeam queliber natura creata habere poste... connincitur .

Dificies quartoidem Opafas. contra Australius: vorum argumenca soluere incipiens: Valde inquit ruditer argumentantur ad ostedendum simus Deus fachreinen possit, quod fint multaturelietus eiusdem speciei, credentus hocimcludere contradistionem; nihil paim prohibet aliquid non habereiin suanatura causamalicuius, quod exmen habereile subseculationem adversa causamalicuius, quod exmen habereile subseculationem suanatura causamalicuius, quod exmen habereile subseculationem suanatura de Angelorum immultipsies subseculationem numerica in medine ad diving processius approbabilem Differentum impulsimentum de angelorum impulsimentum subseculationem suanatura improbabilem Differentum impulsimentum subseculationem subsec

B. D. loqui coneia Auerroistas, qui negabant possessir plunca intellectus, seù ; quoti idem possessimmas racionales einstem speciol inchierta numas racionales einstem speciol inchierta hominibus, ve pacer es corum obsessione y ad quem iple verbis vicaris responsibilitati numa paga de la companier en paga de la compan

non qualitation as Schobentus conference of the series of

cognolectics

Brown serionis habent complete in period second complete in period second complete in period second conditions and conference in the conditions of the conditions of the conditions of the conditions and conditions of the conditions of t

trene formenne Que if podente in reit

: 1FM

det shos autes non ich re minerienh dimissim plurslijktem; det Anggorum; det contra sinc explication macro-quia de illo intellectu videtur loqui D. T. locq ci-

de illo intellectu videtur loqui D. T. locq cisato quem ponebat Auerroes elle formam affification i Ecnominformanten. Et de hoc loquendo infert y quod llect am effet naturalicer multiplicabilis, foret tamen multiplicavilis divinium, quod de anima rationali dici dequi ham has de lege ordinaria multiplicatur defactà.

Responded igitur, quod licet Anuerroes bolieti fuum vaiuerfalem intellectum formam assistentem, & non informantem: voluit tamen eum habere aliquem ordinem ad maferiam katione en instancon nen acientisa diebat illum habero com phan caffgamus, quarenns erat illis affixus; & atalifded telligendo pendens 3: ve tekaturiS. D. Sodene opuseulo. Co de spiritualibacioneatroris vert. Priod quemme ex hoc aucha ordine bone fequing. quod secundum se didus intellectus multiplicabilis quidem effet numerice, at non flatim euinoiturs quedinulliplidabilis ellet naeuraliter, hac enim ex alijs capitibus pendet! Quare companarate Meltrie hafte iftellectus ad totum ordinem vniuerfi , potius putandus. reflecte lege ordinant inhinimplicabile offmerica y co quod vainet fate boman voi uerfi ordinat multiplicationem indialiduorum posciffether ad conferna Abriem (puciei, vt docat Ari Ruce los frounds de unitou texi54. & 35 Auer roes, autem ponebat dictum intellectum inwrightheighty & fifficientean adedicourrendimper affitecime in dianibus, & linguite hominibus Rede mittle iatalie D. T. coutm allemivated indicer enguinementum vile, dute ducpispquod intellecilis ille ; quis ratione inceraptibilitarisim maluplicabilis erat naturaficerific osism lupernhumaliten effe de bueelis quis satione ordinis quemin cins fentenwini thicebue ad macerique de multiplicabilie geso mungris dela comminanticas per เอือ mud ที่เกิด " เพิ่มเด้า หลังและ mubernuse ab Burten er feite eranfee berafe er eine Burten in Burten in gmurasi ob. emalangan es a errer-Stedarg : mital arra mera obrait a mita kolosia, mie orapi e Briegioth er mits

for the construction of elements of the control of

e ar tim er tradinal ent "att im actual

der er gereite Bos dining au eich

2 - 1 via entra sur per perfection 1 - 1 aprirudinalis is vero ex parce exer - 400 com non fit ens simplicies

DISPVTATIO QVADRAGESIMA QVINTA

DE VERO

Erum importat tamquam formam denominantem ipfam veritatem, qua duplex ella altera formalia, & dicitur veritas in cognoscendo, ad quam reducitur veritas incognoscendo. Altera verò entitativa, qua appellatur veritas in essendo 3 prior se peritur primò, & per se in cognitione, de qua susè egimue in libris de animas poste sior se cenet ex parte obiecti cognisiquis a aque adeò ab omni co, quod est cognoscibiles participatur. & hac est veritas transcendentalis, ac metaphysica, de qua nobis in prasentem est.

SECTIO PRIMA.

Quid fie veritas transcendentalies

P. Nica Conclusio; Yaritas eranfeendentalis

est conformitas sai cum intellectu pasfeste cognolicate. Vadè est a qued vorumo
de quo quazimus, resta definiatus, ess habous
wonformitatem cum intellectu persodit caproscento.

Explicatur Conclusordicitur, prime (conformicas rei) duples autem est conformicas ulcera in effendo : altera in raprafentando. In ellendosh quando ras est ciuldem ellentis cum co, cui dicititi elle conformis; in repuis Lentando autem quando intencionalizan tameum , & expression illissifinilecus-Racins hee conformicas in representando duplicites fo dabere potek : prima per modum apticudinis ad intellectumportation cognological fecuna dò permodum actualis confirmacionis cum eodem intellectu actu cognoscente. Quamuis antem veritas transcendentalis confifiat in conformitate in reprasentando tantum, & non in effendo cum intellectu : probabiliter tamen dici poteft, quod tum in actualis tum etiam in aptitudinali confiftat; in actuali qui dem ex parte intellectus divini , qui necella zio omnia entia semper perfectissime cogno feit : in aptitudinali verò ex parte intellectus creati, qui cum non fit ens simpliciter neces farium , neque quo ad effe, neque quo ad opezari , poteft non cognoscere actu cattain que ea su aptitudinaliter tantom > & non a Qualiter ei erunt illa conformia - Neque dicas quod etiam fi per impossibile Deus non effet intelle gens, adhuc ens effet verum, & tamen non co-Formaretur a&ualiter intelle&ui divino : 🐗 id dicas, inquam, quia attributa non eft ne aeffe, ve competant entisfacta quacumque fuppastione impossibili . Quare si per impossibile Supponeres von dari negationem divisionis meque yajisarem haberes . Linque, quod facta...

has suppositione diei debet veriessem cansis Rerein apricudinali conformicate cantum. F non in acuali.

Dicitur secundo (cum intelledia persente cognoscente) sue demum inercatua sie in superceatus, dummodo sie persecté cognosciulus si enim falli potest, e am id, quod no vera est calcipotest ei non esse cosormet quamidaquest solum apparenter, et falso cale assistament formari potestives si quis enistimaret essentimp hominis esse V. G. animal himibile in superceast profesto huio cagnitioni non cansoturareus verus homps sociatura qui si supparareus superceast si perce aliquam sum vero homine in acceptio habitu similitudinem y solum apparantensis salso talis esset e Canclusio antem a emplisetti

Probacue : quia veritas formalis confifi in conformitate, quam habet intellectus com obiedo y non prout se haber in Recu obiedic non fed prome est in facu realin erfe fonce. vices en citarius a leit objection alleumidelles în conformitate, quam habet res cum intelle-&u, non quomodocumque, fed perfecte cognoscente res, ficati fant in le, & habente verum chiuscumque effentiz conceptum. Confirmature quia in quaftione , quid res fit , ad probandum , quod re vera fit talis , qualem confemus, vei folemus definitione illius reis definitio autem nihil aliud eft , quam cognitio tetta, atque perfecta, quam habemus de tali re, & fic ad probandum , quod Petrus fit vere homo, veimur definitione hominis. Res igi tur funt verz per hoc, quod conformentur intellectui perfecté cognoscenti .

Obijcies primò: Entia rationis habent conformitatem cum intellectu perfecté cognoscete, & tamen non habent veritatem; ergo veritas non consistit in conformitate cum intellectu perfecte cognoscente. Consequentiapatet. Antecedens verò probatur quo ad priorem partem: quia quando intellectus aliquis
cognoscit Chimaram; Chimara conformatur
conceptui formali, qui tune de illa à cognoscente formatur. Quo ad pasteriorem verò

com est evidens; veritas enim per nos est passio entis, & per consequens soli enti competat' necesse est.

Responden distinguendo antecedens quo adpriorem partem:entra rationis habent conformiratem primò, & per se cum intellectu pet= fede cognoscente, nego: fecundario, & peraccidens concedo; & concesta posteriore parte, nego consequentiam . Ad prioris autem probationem dico , qued conformitas objecti cu: intellectu sequitur cognoscibilitatem einsdemobiecti; quia verò ens reale est id, quod primo, & per le cognoscibile est, id circo ei primò, & per se competit else conformabile cum intellectu. At enta rationis non nisi secundariò, & per accidens, quemadmodum etiam secundarió, & per accidens cognoscibile est ab intellectu. Iam verò passio entis est veritas illa, que confistit in conformitate per le, & primaria.

Obijcies secundo: intellectus persecte cognoscens, supponit veritatem in rebus; ergo veritas non consistit in conformitate cum huinsmodi intellectu. Consequentia est bona. Antecedens probatur, quia omnis cognitio

supponit suum obiestum esse :

Respondeo distinguendo antecedens: Insellectus pesectè cognoscens supponit veritatem sundamentaliter sumptam in rebus, consedo antecedens; supponit veritatem sumpsam formaliter, nego antecedens, & consequentiam; Et ad probationem dico cognisionem supponere suum obiectum esse secondum cam rationem soundum, quam habes
rationem obiecti, entia autem realia sunt obiectum intellectus; non prout socmaliter vera
sunt, sed tantummodo in quantum vera suut
sundamentaliter.

Indabis apanicandentalis veritas formalis eer marpta el prior veritate, que dicitur formalis » sciuju cognoscendo » & reperitur in... intellede perfecté cognoscente, ergo nulla diffinctio . Antecedens probatur dupliciter, primò, quia valer argumentari à veritate. Sezmali, ad eranscendentalem, non autem d concreç valet enim dicere: Hoc ens habet vericatem formalem; erge habet veritatem... granscendentalem - non antem valet : Habet essukendratskim: ergo, & formalem. Ex quo pacot vesimeemessaftedentele; effe priorem in fahlistendi consequentia veritate formali . Secundo verdequis vericas eransoédentalis est passo nuiversalisses entir verse, & per condequent debet antecedences ad quadcumque nesistant competere rabus. Pornducritas formalia all achideas intellectus, verde le est maaufarimo en.

adrateons ili ficelect iq in ordine ad dod antem voor sofficelect iq in ordine ad dod antem voor sofficht heeringen delicet in hip the cold and rationen delicet in hip the cold confequent be made to cold an actionen bearingen to made to cold an actionen delicet in hip the cold confequent to make the cold and cold a

. R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

ipfa transcendentalis veritas explicatur. Ad posteriorem verò, nego veritatem formalem respectu cuiuscumque intellectus se habere vt accidens - manifestum signidem est esse de essentiz intellectus divini, & per consequens ipsius met Dei. Quoniam verd etiam si resitz fe habeat, tamen argumentum videtur adhuc habere polle vim , & intendere , quod ficuti ens , ita passiones entis debent competere rebus antecedenter ad constitutionem earumdem secundum proprias rationes: ideò ad hoc respondeo negando paritatem ab entis ratiome desumptam . Disparitas est, quia ens insua adaquata constitutione secundu id, quod dicit explicité, non potest dependere ab alique ente in particulari secundum propriama essentiam explicité considerato: bené tamen possunt aliqua eius ataributa, cuiusmodi sunt veritas, & bonitas.

Obificies tertiò: veritas, que est in intellechu persecto, diciturque formalis, explicaturper ordinem ad veritatem entitatiuam, seù transcendentalem, ve patet ex eo, quod comuniter dicitur: quod ex eo quod res est, vel non est, ò ratio est vera, vel falsa. ergo veritas transcendentalis malè explicatur per ordinem ad intellectum pesestè cognoscentem. Consequentia patet, quia sic committezetur circulus vitiosus.

Respondeo, distinguendo antecedens: veritas formalis explicatur per ordinem ad verieatem enticatiuam fundamentaliter fumpta, concedo Antecedens, sumptam formaliter: nego antecedens, & consequentiam; quampis enim veritas transcendéralis formaliter supra per ordinem ad formalem intellectus veritazem sumatur, camen hæc formalis intellectus veritas explicatur. & sumitur per ordinem ad iplam veritatem transcendentalem fundamentaliter acceptam, scilicet per ordinem ad iplum cos. Ex quo constat nullum á nobis committi circulu viriolum. Quod fi de verinace transcendentali, que in cognitione in la reperitur, fit fermo, ajo eam, ficuti veritates ceteras, confifere in conformitate cum, cognitione non errante, & indicante, quod cor gnitio illa habeat omnia requifita ad effentia cognitionis. Porrò hanc vericarem habet omnis cognitio etiam falsa, quia hæc licet pon sit conformis cognitioni divinz in ratio, ne veri veritate formali, quia non conformatur obiecto; est tamen illi conformis in rae tione veri transcendentaliter ..

Inflabis: si veritas consisteret in conformiç tate cum cognitione in cognitioni bus daretur processus in infinitu: Semper n. deberet allignari alia cognitio, cui cosormaretur illa cognitio de qua loquimurad hoc ve esset vera

Respondeo negando sequelam; omais enim cognitio creata habet, quod sit vera per hocqued Diving cognitioni conformatur. Diving verò cognitio per hoc, quod sibi ips sit conformis; cum enim ex vna parte sit virtualiter reslexiua supra so ipsam, & ex alia sit prima regula veritatio, non debet aliunde sumere verstatem suam.

SECTIO SECVNDA.

Quid impertat Varum de fermali.

X dictis conflat rationem Veri confidere

in conformitates quam dicit ens cum ma

confecti perfecté cognoteente; led adhuc videndum rettat in quo nam formaliter illaconformitas polita fir. Pro qua rè fir.

Prima Conclusio: Verum supra ens non addit intrinsece aliquid positium, sue rès suè ratione distinctum ab ente. Est Suarij, & aliqui

sem communiter.

Probatur autem, quia positiuum hociam esset ens, & per consequens esset verum. Tum est argumentum: vel hoc ens verum est se ippos, vel per aliquam aliam rationem positiuam illi superaddicam. secundum dici non potesta nè procedamus in infinitum, ergo primumaticuti igitur hoc positiuum se ipio potest veri rationem habere, ita etiam eam habere pa-

terit iplum ens.

Secunda Conclusio: Verum supra ens neque negationem addit, neque relationem. rationis. Probatur primo quantum ad priorem partem, quia fi negationem aliquam adderet, maxime negationem entis ficit, vt alserunt meliores huius sententiz auctores . sed hoc dici nequit . ergo &c. Minor probatars quia fictio fe habet vei prinatio, veritas autem vt forma; iam verò licet priuacio re-Stè explicetur per formam : forma tamenon bene per privacionem explicatur. Sicuti igitur fi quis diceret, lucem effe ilia, que negationem tenebrarum importat, fenfus effett lucem effe lucem : duz liquidem negationes affirmant;ita qui dicit Verum effe idaquod negationem habet entis fictizeum enim ens ficht idem lit ac ens non verum, lenlus erit Verum effe id, quod Verum eft, & fic idem per idem explicaretur. fallum igitur eft Verum fictionis negationem importate. Confirmatur,quia verum lumptum pro co a quod negationema apparentia importat, necessariò conformicatem cum intellectu perfecte cognoscentes præsupponit . ergo saltem non est vna ex primis tribus passionibus. Probo antecedens, nam guando dico: Aurum hoc est verum aurum quia non est apparens tantum: intelligo quod præter apparentiam habeat etiam effentiams ad quam ugnificandam vox illa (Aurum) impolita eft. ergo negatio illa supponit Aura estentiam cognitam, imà denominatam a cognitione illam cognoscente sicuti opporteta Vide Arriagam disput. prima Metaph fett. 5. d unm. 102, benè hoc, quod dicimus, explican-

Probatur secundo Conclusio quantum ad posteriorem partem, quia ens antecedenter ad quamenmque sictionem nostri intellectus, verum est à se si per impossibile nullus intellectus relationes rationis formaret, adhue entia per conformitatem ad intellectum veri rationem haberent, ergo Verum non addit supra ens relationem rationis.

Obificies tamen contra hoe, quod dictmus:

Verum lupra ens addit conformitatem; led
conformitas relationem rationis importata
ergo verum lupra ens addit relationem ratuonis. Minor probatur, quia quotica nos inteding:mus aliquid habere pertinentiam a 8c
connexionem enm alio a huiulmodi pertinentiam arque connexionem per modum eniuldă
relationis concepimus; led conformitas est
aliqualis pertinentia arque connexio, ergo
intelligenda est per modu relatiuism per confequens relationem rationis importat.

Keipondeo negando minorem. Ad cuius probationem diftinguo maiorem i quoties intelligimus aliquid habere pertinentiam. & connexionem cum alio. diftam pertinentiam atque connexionem per modum cuiufdam relationis concipimus, ita vi hac relatio se teneat ex parte rei concepta, nego: ita vi se teneat ex parte nostri modi impersede concipiendi, concedo maiorem; & concessa minore: distinguo endem modo consequens. ex qua distinctione solum sequitur, conformitatem, quam addit verum supra ens, ex notiro modo impersedo concipiendi importare relationem rationis; ex se autem este quida bilia absolucum.

Tercia Conciulio: Verum supra ensaddid 10 folum extrinlecam connocationem ad intellectum perfectum ; quare in recto dicit iplum. ener in optiono sucem connocat intellectume perfedt cognaleentem, en tale ens, vel actu contormatur , fi cognotentur , vel potentia... quando leilicet cognolectat . Exigno fequitur, conformitatem cum intellectu perfectos in qua racio veri polica eft a elle ena connotaciuum, dicens in tecto entitatem, 82 in obliquo inteliectus perfecti cognitionem a velaci cualem , vel porentialem , per quam calis entitas reprasentatur pro veeft in fe . Videtur elle contra Valquez prima parte dife. 33. exifimantem per camdem veritatem formalem leù in cognolcendo, que est in intellectu, denominari intrinfece quidem cognitionem veram, extrinfece antem, arque caufaliter ipe fum ens, quatenus est canta cognitionis veste Sed naftra fententia defenditur à P.Suarez les

se cu. & alija communiter ... Probatur autem, quia cranscendentalis vezitas cum fit entis attributum, addere debef aliquid fupra ipfum ens, led non potest addes re aliquid intrinfecum , fiué reale, que rationis, ve supra vidimus ergo debet addere aliqued extrinsect connetarum ; led hoc net quit effe aliud , quam faiciledus perfecte cognolcens . erga &c. Quod antem hutufmedi intellectus non le habeat ve forma omtrinlece denominans ipfum ent verum, fed vt meroma extrinsecum connorment a probatur ex abfurdis , que aims lequerentur ? fienim elles denominacio extriniecal, fequerecur primò a quod aque poller enti a deno cuti ratio vell catis copetere : ficuti sque verique competit elle cognitit quanta ad Moca quod per denominationé extrinleca importatur. Sedudo a quod Aertrae in omnipus entipus effet mangige

contra Arifotelem simet ten.4. dicentem, vt fc+ cundum elle vnumquodque se habet, ita etiam secundum veritatem : quibus verbis significat veritatem inuta diversos gradus persectionis entium duerfeatem in eisdem entibus haber ... Tertid denique sequererur, quod veritas formalis infollectus deberer elle denominatio exerinfera à veritare obiecti ciusdem insellectus defumptaquen enim est maiot tavierde una quama de alia, atqui hoc est manifeste falsum, siquidem formalis varitas eff ipla entitas cognitionis, quatenus connotat obiectum suum ita se habere à parte reisquembamodum à et représenteur. ergo &c Ex quibus sequitur falfam esse sentententiam Hurtadi 5.21.existimantis veritatem. non elle pallienem entis, fed verum; nam veritas Inpra ens addir connotationem intellectus perfelte cogne centis, fi igitur veritas non est passio entispergo erit passio ipsum ens formalissime

fumpeum-quod sopugnas.

-

182

212

- 14

leđi

ŝ

UP

et ii

14

2

Obijeies primo: a Verum fupra: ens adderet connectationem ad intellectum perfectum, veb connettatet huiusmodi intollectum tamquam. fui causam atque mensuram : vel connotares illum tanquam ab co menluratum atque caulatummeutrum diei potest.ergo &c. Sequela videeur certaiquia duplicitor intellectus se haberepotest ad rem intellectum, primo speculativo quatenur illam tantummodo expeimit per suam cognizionem quad quidem cognizio cum fiz imago sui obiesti, ab co causatur, & regulatur. Secudò practice, quatenus est regula, & Idza, cui res intellecta conformatur, ve menfuratum fuz méfure. Minor verd probatus, quia non potest dicioned verum connotet intellectum tamquam caufant arque men suram fiquiden Dens eft vezus,& tamé negjad fui neg;ad aliena cognitioné domparatur tamquam menturung ad mélura et decet D. Thomas queft. 1 de veritate art. 3.0 2. per quast 16. mr. 5: quinimo ipse Deux est aliand made fine proprie cognitionis menfurans in quantum essentialiter habet we ar eognoseens. Negus diei potett jqued verum connorer intelle-Cam tanquam á se menforatum, atque caufatum, siquidem res per ordinem ad divinam cognitionem maximè dicuntur vorm,82 tamen 10specin illius non habens sazionem mensura, noque canfa.

 Respondeo negando maioremplico enim verum transcendentale dies de entes quarenus ens connotat iquelle dum perfectum in ratione reprælentatis iplum ens, sienti est in so, præleindedo à quocumque ordine causalitatiatam ex parte intollecque quam ex parce iplus entis, quod 12 30

habeo sacionem veri .

Obijcies semndo: Vernm supra en addit con gnittonem; fod har elbensiergo addit ens supra ensi Respondeo di Ringuendo maioremiverum... supracens addit cognitionem in recto, nego: in... nbliquo, concedo maiorem 3.8c concessa minore, distingo codem modo consequens.

Inftabis:cognitio importatur à vero in refloquia est enscergo non in obliquo. Respondeo distinguendo antecedensiumportanir à vero inresto sumpta in rationa entis, concedo sumpta, explicità in ratione representantis obiectum in

nego untecedens, & confequentiam; quia ve representans obiestum connoratur in obliquo à veritate transcendentalisper: quod differt à verirate formalisque dicie in resto ipsam cognitionem sumptam expliciteinatione representes monis, & in obliquo connocar objectum, quod ideo exerialece denominatur verum veritate. formali, incrinces verò veritate obiectiva a fau transcendentali.

SECTIOTERTIA.

A company to the tree seems as it

Start was to so with the same of the Explicantem quedam dubiola.

The State of the s P.Rimo Arziaga less git num. 106. quarit and one obiectine prascuidat à yero iuxta 1903 tram sententiam explicato; & negative responqerdnoq gebiopat: eve dnauenwenudne bisciu fum est cognoscibile neque potest ita præsciodio yt cognosci nequent ergo non potest prascindere à vero-Deindo caute fibi obisciens, quid ergo, inquir, addit verum supra ens 1 & respondat addere supra ens regnitionem possibilem. de iple. Verum bæc duo non videntur fibi cohærere; si enim verum supra ens addit cognitioné, seu conceptum intellectus perfecte cognoscentis : cui ipsum ous conformari debet professo quis non aduerrat sè posse cognoscere en sabla que to quod vllo modo cogitet de eius veritatej quis anim eft, qui non posse concipere Petrum. posibilem, & Paulum existetem &conibil prorsus cogitando de cognitione vera, cui huiusmodi entia debeant conformati;quare absolute dia sendum est ens obiection à verg perfecte prescindi-poste, dummodo, nomine veri veniat id, quod veritas lupra iplum ens importat, & non totum-quod lignificat ve de sè pater ficuti diximus in fimili de Vno.

Seoundo Quiedus coutrou 3: metaph. pun. 3.11, g. postquam nostram sententiam de veritate... eranscendentali amplexus est, dicens se probasse veritatem phiecliuam dicere cognitionem exarinsecam obiecti, & ita rationem veri formaliser non esse illi adæquate intrinsecam, dubitat de vero fundamentaliter: an videlicet cognoscibilitas purò, sè tenens ex parte obiecti sit exrrinfeca ipfi obiecto.

Ad quad negativà respondes cum esdem Ouiedo num. 2. Puto enim . este illi formaliser intrinsecam, & essentialem quod est contra-Hurtadum disp 7.sell. 1. oppositum existimana tem-Meam autem sententiam probarem primòs quia per hoc differt ens, reale ab ente rationiss quod ens seale suppositur ab intellectu esse in sè cogniscibile intrinseçà contra verò ens zationis ab intellectu cognoscibilizatem. suilli ataibnus ka sunateup, e tafaqxa maul. habetssicuti posseesse ita, & posse cognosci . Set cundo-quia non minus ens habet ex suis intrinsecis, capacitate, & proporcione, yt intelligatur, quam sonus ve audigeur, color ve videatur, &c. Sed constat hac ex intrinsecis suis habere capacitatem & proportionem ve sentiantur à suis potentijs ergo & ens vriftelligztur. Neque CCCC 2

15

dicas cum Harrado: hor iplo quad cognicio eerminatur ad obiectumium obiectus chiennan illam terminarejquia qapacitas totmunandi sov gnitionem est duplex: alæra prasuppoatturin objecto ad cognitionem : altera :communicatun Hi 4b ipfa cognitione utBored ccapacitas, antia tellik prime modo sè kabanpen quod diftinguisur à espacitate entis rationisque se babonfecundo moda.

Tertiò quæri potestian cognoscibilitas sundamentalisiquam vidimusinteinleeei& ellentia-Liter competere entisimportet essentialem connexionem cum intellectu, ita ve fi intellectus euaderet impolibiliselien ombe ent inciperet elle impossibile, atque chimericum. Affirmatiuè respondet Arriaga loce eitate subject. 2. Contraeriam febrio, hon famen cius culidantento ni-Tils, quali verd exileime omack kululinddi 682 nexiones elle impoffibiles,& implicatorias Siquidem, ve hi libris de juieraliene probleui., dantur defacto inter caufam, & effectum i fed quia pute omnia-fine dicla connexione faiuari polici Nam fi dicamus dictam dogoolcibilitutem custa politiam elle in capacitate quadam 13 & aptitue divie politina terminandi per se ipfum comuislottem, veique fatuaines en in les efferenti clientialem, ve simplicarer intellectus; adhuc end fuam retinereerealitatem; led hoc refte dicere pollumus ergo &c:Minor pareriquis non potent . aMgnari buius dicilitatio in contrattutti; fi 🙌 enîm allignabilis eller , maxime filmeterus un paritute caule, que ellentialiter enm filo effecta connectitut'; eled'hac ratio nulla ele anama caula non folum elt apra effectin fuums producere, sed etiam illum in fila Viftere continer, quod non habet ens respecte Intelle-Ctionis. Maior vero probaeur a patitquia fin capacitas, & apritudo, quam habet domas defedendi hominem ab iniurijs temporum fine com nexione effentiali cum filo; quamuis enim fupponamus hominem implicare, per lioc tatifend non sequeretursquod implicaret domussinulis enim potest asignari ratio, cur in estin hypotesi non posset ab Angelis construi. Quemadmoda igitur de cilentia domus est; ve quantim est de seidefendat hominem ab iniurijs temporumini sine de reliquosir imposibilis homo sue Hot ith dicendu de ente, quod ita fit ex suis intrinsecis 26 cognoscibile, vessive cognition fie possibilità 5 fine repugnans, non curet!"

Obijcies ex Arriaga num. 1071 obfectis data eft à natura virtus productina Tpetieftit ? 2420 nabent connexionem effentiafem cum 'ifectebus , & consequenter cum cognicionibusique funt dictarum, specierum effectus Respondes concello antecedente, di fitinguendo confendente ergo obiecta habent connexionent effentialem eum cognitione,fi fumantut in ratione pfinelplf effectivited nicedo fin verd in thi fone obieth terminations dego confequentiam; & dicooble-Chim formaliter vi cognoscibile conflitui fell per capacitatem terminandi cognicionem i non autem per vim productiuam specierum, & idea ve cognoscibile do elle cu cognitione conencio Vicimo adverterem non bene ab aliquidus

die voritetemurenforedentaleste adaquate co-Eltere in diffia ca Broleidilitate intripleca:quod pater ex coaquia hantogno aibilitas intrinfect non diffinguithtap in the testione entie . ereo itnpliese, quo direius-aethiburum sumanda igitur est per ordinam ad sognisionam mode disto. sué demunsifica cognitio possibilia stationaimposibilisates ut illam connoted site soblique a yes habeat rationementibution ti lupra-nocevimus. ta . na comi e dimez ent

SECTIO QVARTA district

มใหม่ การวามของการตามกระบาย Quid fit felfitat grafestedentalin it andant ... The Poll Agents wind no 2 1 3 2

ក្នុងក្នុងស្វែង ស្វែងស្វែង ស្វែង ស្វែង ស្វែង P Rima Concluso prasondonalista fina reclo describituridiffermitaraquadiffonuemieneja rejad intelfechem per gethe bedare tem. Probaturiquis falficacia popuine his intelligimus idiquod veritari tranfoeridentali uslinaeté opponiturificution principal de la constant de attan, intellagu parfetis isagaakeanan peksepha ica illamon nati, it duconuraidesia abserdem. intelligity conflicting the tal coulors agree . Secunda : Conchuisa Non darur in cultur screet. dani pateli transcendentalis d'allitas a Probance quia ituplicat contradictionem arm. aliquam... son conformati cum intellectu illan mentes de cognofeentesperfectio enim. cogneciónis: confip feit in to guod sepresentet abeschim-es pietfüs modosquo escritare, se mon aliveriqued se aliter representet illaminianisesemm est bos ex eius imporfectione proueni ejaroni falbracen e tralcondentatem vidimus confilrero ini di Confe menicaria abiesti ab incellecto perfed banggana fronte; Falfitas ighum neafcendents lispingo tibis z es es en apparamydo, supparents ociono est Obricies prima gimlibet reprost discoming cognitionapromeniente op intelleun periode eagnalcente Ilian rum N. Cichomo elf diffospis à cognition esqué habes Douarde Isighostiche de ceceius queelibet igituir res traftendennelemii haber falinacear . Responded congestor anceces dehtemogando coa loghantiam adera lecudenta. lem enimifelificatemnon folum requiritur quod res in irrognicione difformissied insuper necesfum eft/re eadem ven habeat spreudmem, ac debitum conformandi le dicta cognitionistium u sacem qualiberres lie di formits & cognification dimine benfichen intellectus, proper zie aliau ist quia ermen illa mon exigit, neque apta est illi cognitioni sè conformare, fed a cantummodo, qua vnicuique est propria : idoire anna parest dici cu veritate falfa ficuri-negap cognitivalla

Obijcies secundo, datur faist as que fit oppor fies venicacii formă in list in cognuficialm; raffe dsbilis ele falibus opposes verient branfevitentali Se in effention & el patatoricon en florade que de la tes negander Confequenciam ; disparithe forquiam imperfesta cognicia alle potest difformis obiecto, cui exigit conformati, & hoc ideo, quia proments ali tened lecons deficience at obsectuto humquam elle porelt à perfecta cognicione iniffore mis . fieuci igiour implicat dari follementormalem in invested a perfecto; ice, & implicatedas ei obiecticanshue enim supponit intelluctimes

parfedizagualentem-danipleVbicabitestaduerd re-cognicionemulallam fallitate formati incremo effe,vt diximus veritate transcendentali,in quan -char, conformette interior sentialistical conformation of the con mo ex Aritrovice fembaniche involumelhannis - Obijcies solvios manitar antia dicument : come

municer falfaboup Auricaleum diciem falfamus efficepgrations disposed in the property of the contraction of the con the Mines transferdentalia in rebuse Respond doctoribus modes resposso dici falfas paisto pers derid ibi de francisco propietation de la ligitation de l cogneticuliantelisenas luncin se .. in ipacifichise D. Panlin; ad Romezonini dixit Idoliumelitan mendaciemum quaquem taxistimabarbo à Liensup libus elle Deda i cumune mena non ellers decimaled per modum canfaliame quinda fri liose programi soils etidon aj fle muy marden estalamentibus ilima grammdeist nothismocalinniem kriftintandiellbei illat res quibus faciliadem accentració lurs ufinbe Missorio per sindfudrfaller ridbirla dineall de ray plesigitore Hendade desbella ensupris resur meminic . S. Thomasinguitibapus Les 75 with the Ism vere mulle modific modis resulique ditieńs falfa falfinnserankendontalas, inon ammod dechus primipfiqueden elle fadicarquequauflano consummedo exerin (Scomah: satellacia: prasoq mem indocune seigusor denominant lfalsäl unde eftequod diele fallien pen per moderamicalie net cenminacionile de sens estretis lent poeins falfesses formales & inculatecai intellectus alefieidusienteinfers vede belme filem biquis , qua Chomisan terrifalfer dix feithpatet indquio and art gacum derAndicesteo jõe alama defalficas de etd

fequent a paret parieure rational Parim aute

51 o fi anila Creatura alle c Mee in so formali

Secunda verc park Constantant et biruri Actique la la contrata contrata de la la la contrata la contrata de la contrata de la contrata la cont sè difeindioi fecilerur primò quod en na roam

lari quamuis i cilicui enci proportiti i tuntale * Tous ... SHETT & PRIM RE COMES 312 Quit fo Boffuen Tranforndintale

difconucnicor test thank 5 PRima Concintio; Recte Bonum'ab Ariffores. 1841. Ethicap. 1: deferibition: effe id quod on aia appetunt. Pro Chius definitionis explication ារ ២៤ ១២១៣។

Aduerte primo: apperituiti elle duplicemit in physicis cum de materia, Innatum alternme Meerum elicitum: elicitud bif proprint corta

tertio modo sumpra licet intrinseca sit rei arte facta, est tamen illi intrinseca per ordinem ad cognitionem artis que respectu illius se habet ve causa, non autem per ordinem ad cognitione speculatinam, quam Deus habet de tali, re cum qua perfectiffime conformatur; in quo fensu extificiales dici falsas simpliciter, ac secundum sè in quantum deficiont à forma artis; non enim de falsitate transcendentali loquitur que firmiturper ordinem ad intellectum perfecte cognofcentem, res,ficutu funt in se, fed de felficate per culiari que fumitur per ordinem ad formam

artis file ideam mene ignent meatrade auficiente diffogmes à dictamine recta parionis a st habens nitulo minus debitum ei se conformandio er so in illis vere fathicatis ratio generitur. Responden actiones peccaminolas dupliciter confiderari poste; primo materialiter , secundo formaliser: primo modo fumptæ fu am habegt veritatem transcendentalem conformant or anim con-Shiriouridham haper kel papere Botel ibtelle dus perfectus de actione in cali pecie entis Secundo vero modo ficuti non habent rationem entiset probabilior fert opinio, ita neque rat tionem veritatis. Porrò difformitas illa quam fic accepta huiusmodi actiones habent à distamine rectæ rationis potius, est appellanda, malicia,quam falficas, cum quia respicione dictum dictamen veluti idaam, atque in ratione caula: tum etiam quia debitum quod habent illi se conformandi porius ad morum honeffatem quam ad entis veritatem pertinet in an aup orq Secunda Cone uso Bonum transcend to the

s there and appealing figures of the new

Probatis outside tations bonieft and fieck - Ale Offic succeeded uninterence deut agrecia श्रीकृष्णास्य सामान्य के के कारण विस्तित्र सामान्य के appecibilieree videliece exerinfectob appetrus granet quic ilt illadiper ordinem all good bo-

AEc est vleima entis proprietas quam omnibus problus envibus coperere paterex Gines que que voi fixe habentus vidit Deus cuncta que recerat, de erant vater Bona lam vero in que cam cius ratio consilat se quid addat lubra enshoc en quod explicandum est in presenta que ano que an estus ratio consilat se quid addat lubra enshoc en quod explicandum est in presenta que ano que ano que prodest alteri realiter à cè distincte : que el ur क्रिक प्रतिक विश्व हैं में ग्रेसिक क्रिका विश्वास्था में क्रिक क्रिका क्रिका क्रिका क्रिका क्रिका क्रिका क्रिक aliquis appetit fortiff fibe conferuum indidues sadioadid sechiose प्रमुख्या है। अन्य कार्य leg stidurgamb tobeled an inclusion acipo pay enter the surface sent the state of the safety primo Scher se ber ordfrem ad appetitumitie Barumicon Rieulent, Aquidem hid ell water far tion elicito veranechateticien appeaunuiland the desired assertion and the transfer of the transfer of soufficeath bet pec'dnod eps pt congra estite Aduerce

Aduerte secundo ordinemiquem ad appetitus sanatum dicere debet bonum, esse conuenienziande congruitatis ad illudiquiquidem ordo per aztionem appetibilis explicatur. Vnde est quod D. Tho: sperquest. s. dixerit rationemboni consistere in conquod aliquid sic appetibilicatem igitur verum consisteratur per conformitatem ad intellectum: ita bonum per appetibilitatem seu quod idem est, per conformitatem seu, quod idem est, per conformitatem.

sem ad appetitum innatum.

Aduerce tertidiscensum definitionis non esse a quod qualibet res quodlibet boiium appetere debeargeon fat enim neque aquam appeter bonitatem caloris,neque ignem bonitatem Frigoris neque ouem lupi , neque leporem canis, sed quod quelibet res atiquod peculiare bond sbi proportionatum appetat, ita ve impossibile At dari bonum, quod non fit respectu aliculus entis appetibile, cique conueniens. Atque ex his explicata remanet, & probata simul description quam recle dicit D.Tho: loco eir.effe à posteriozi,non fotum quia prius est rem esse appetibile; quam appeti defacto ; fed etiam quia prius eff eam esse bonamiquam appetibilem ve ait Gaieti 3.par.quaft.5. art. 5. qued verum est, loquendo de appetibili,quatenus extrinfèce denominatus ab appetitu, non verò quatenus ex fuis intrinfeeis importat conuenientiam, & proportionem cam ipfo appetitu, quia fic ab illo supponituf? quare restat adhirc quarenda alia explication botti trafcendentalisique licet non habeat leges perfecte definitionis, quis hoc est impossibiles eamen per aliquid prins illud nobis manifestes Pro qua re fit .

Secunda Conclusio. Bonum transcendentale zotto describitur: esto Ensa quatenus dicit convenientiam quamdam, & proportionem, rationo enius habet quod appenibile sit. Ita Suarez, differ 10 de bonitate sett. Inb min 17.

Probatur, quia de ratione boni est, quod sit ex intrinsceis suis appetibile; sed hae appetibilitas non porest considere in alio, quam in conunciatia, de proportione, quam appetitus in illo prasupponit; ergo recte à priori definitur per hoc, quod sit ens dicens conuententiam, de proportionem, ratione cuius habet, quod appetibile sit, appetibilitate videlicet extrinscea, ab appetitu, prouentente, qui intrinsceam prasupponit.

Verum in hae definitione explicandum remanet quid sit illud, per ordinem ad quod bonum definitum est conveniens. Et proportionatum: nam bonum in communi duplex esse per test aliud bonum in sè; tatione, cuius res dicieur bona in sè ipsa: aliud bonum alteri co, quod prodest alteri realiter à sè distincto: queritur ergo, quodem si illud, eui bonum eranscendét tale debet esse conveniens. Pro quo sit.

Tertia Concluso: Idizui bonum transcendensale debet este conuenienanon debet distingui
realiter ab ipso bono; sed quodlibet ens tealiquasenus est sibi ipsi conueniena atque conforme dicitur bonum bonitate trascendentali - Est contra Suarea disputi o sell' Innuma 4. Fonseçana
4. mot. c-2. quast. 7 sell. 6, de alios - Duo habet; Coclusio primum est quod bonum transcendentale
constituatur per hoc, quod ens sit conucuicas sir bi ipli. Secundo quod non constituatur per haco quod sit conueniens alteri realiter à se distin-

Prima igitur pare Coclusionis probatur primo ex Aristotele feoundo de Genere tex. 59. vbi allerit: Rerum naturam appetere: fuum elle poeius quam fuum non esse; per quod patet:iplum. elle appetibile elle ab vo, cuius est este, & sic respectu illius habere racionem boni, acqui minil realiter à se iple diffingairer, ergo &c. Neque. dies Philosophum bes at agere solum de essaverbali seù existentizaon autem de esse nominali, ac estentiz. Ne id dieas, inquam, siquidem quemadmodum rei existenti prontiexistenti sim hilest magis convenient quam existentia, ita reil fumpta fecundum effentiam ail est conformius ipla ellentia; lieuvi igitur ces exillers vt existent inclinat ad fui existentiam, com qua falteraine adequate identificaturita effentia rei inclinati ad flum effe éffentiale, à que minime diffinguill tur, elle igient ellentiale habet sationem bonie respectu eius, cuius est estenziale, de tamen abiest minime realiser diffinguiser.

Probacus lecundò endem prima pars, quiana bonicas transcendentalis Dei primo, & per ser confliruitur per hociqued ficconueniemie proporcionata ipsi Deovergo & bonitas cransecas dentalis creaturarum, atque adembenitas ipfina in communi per hosquad sic conveniens rei cis qua identificatur Dico primisse per se . quinso cercum oft quod lecondanie, de pen accident cart frienatur per ordinem ad aliz à se realiser dies frialta,ve patet ex iple Des, qui non folum es fibi bonns, fed etis alije omnibus croaturia Gar lequentia patet paritate rationis. Primum ante antecedens conceditur communitar ab Aduerfanjs se facile luadetur execognit nihilelt et tra Deum præter ereaturas: eas vend non polles elle serminum, per ordinomiad gom Dittina bonitas primò, & per sè constituatur, constata etum quit ipfemet funt diuine bonitatis participationes atque imitationes imperfecta, & per confequens illam confeituram fupponunt: tum etiam quia etiam fi unlla Creatura effet pofitbilis,adhut Deus Met in se formalillime lumme

..benus Secunda verò pass Conclusionis probatur, quia si-bonitas transcendentalis constitueretur per hoc,quod esser conneniens alteri realiter à sè distincto, sequeretur primò quod entia nonminus dici possent mala quam hona. & sic non-g sola bonitas, sed etiam malitia geberet existi mari pallo encisquod ab omnibus reijeituris quela probatur, quila quodlibet ens in particul lari quamuis sit alicui enti proportionatumio est tamen semper etiam alteri- improportiona-tum, vt Casor V. G. licet ses conformis naturae ignis,eft tamen difformis à nature aque, ac illà disconueniens; non figitur magis deberet dici aliquid bonum quá malum Sequerecur lecundo and entis effent bons fecundum quid santum Eguidem id quod in se bonum eft, bonum finn pliciter dicendum effe videtur : Id autemiqued ekeri benum eft.cum addito, & fecundum quid, seilicet respectu alterius erit bonum; in que sag Su dixic D.T.3.2079. Ell. I L.O. Ind. B. 26019. D.

non effe bonum, ve habes bonitatem, sed quia cedit in bonum subsecti.

Obijetes primò: res Mathematica appetat fe iplas, & tamen ex Arittotele 3. mer. texa 3. non funt hona. bonum igitur non confitte in eo, quod ens fit fibi conteniens. Respondeo, conceda prima parte antecedentis, explicando do dictum Arittotelis; iple enim lese est. non negautt absolutè rebus Mathematicis bonitant tem, sed solum negautt scientia Mathematica vium causa finalis in sus demonstrationibus; in sue autem ratio honi maximè attendituri in scientia.

Obsicies (ecundo: D. Tho. p par. quaft-5-art-: 1. 41 primum, & quaft. I.de malo art. 2. in cerpore docer, bonum, or perfectum idem effe; etgo bonitas aliud nihil ett, quam intrinferazei perfectio. Confirmatur ex D. Dionyfio. qui ub. de dininis nominibus cap. 5. aic : bonum etle ex integra caula, malum veró ex quocumque defectu. Id aucem , quod incegrum ett. perfictum eft . Confirmatur iterum , quia..... in co debet ratio boni confiltere, in cuius prinatione confitte ratio mali , quod prinatiue opponitur bonoiled mali ratio in defectu pere fect onis polita est. ergo racio boni in ipfa.... perfectione, atque integritate confidit . Minor probacur, quia fi quod eas, caret aliqua. rè, que ad eins pertectionem, & integritasem pertinet, flation à nobis dicitur elle ma-i

Respondes: perfectum dupliciter sumi polife: Primo Bricte,pro co feilicet, cui nihil de-1 eft ex ijs, que potitat illud aliquo mode perficere in ea genere , in que dicieur effe perfectum . Secundo late , quatenua fignificat ida quod in le haber aliquid perfectionis. lamis. verò fi primo modo lumacur, manifestum ess illad non elle erzalcendentalem pathonom a entis; innumera enum encia funt, quibus main ta defunciad luam perfectionem ablolucama. a verò, lecuado modo lumaturierie ipla effeni tia entis realis, non ausem eins paffio ; de con tio effequ a ashil oft magis effectiale easi reav lis quam habere eliquid perfectionis : 1me. hili concipiatur aliquid cum aliqua perfecti. one, non concipitut et ens scale. Quaren dus est differencia discer cat . Se perfoctorius. hac ratione lumptuma, magisteric in Etymos logia, quam in re Agricatia quia ens fampe tum en ab actu elleudi i perfectum autem à perfectione, quamiformulites in le elleudi actus includit. His autem prenotatis adiaq. Coritatem Santi Thomas dico : quod bonum idem est ac perfectionalination promise miquatenus. Bonum realiter identificant cum ipfo unco. "Ad confirmationem sweem dex & Diebyfie and the bonum non lighthase passionem emtis, fed vlurpari pro perfecta atrice fampub. quod a D. Thoma bedien Limpliciter apperfari folet. Y bi obiter pauerte dum Suprez los sie num. 16, per D. Phomani alicer hach le comparari in creaturisens simpliciter, & lecondum quid : ae bonam Amplicicer . & bonum secuadum quid; rés enim habet, quod se em ampliciter per elle lubstantiale : kenn-ារ ស្រីដោយ ដោយសារ

dam quid verè per effe accidentale; habet ame tem quod se bons socuedum quid per essent foum substanciule: fit autem bona simplicicer, per accidentale, in quantum hoc coniunctum. substantiali bono tribnic rei absolutam, de verò probationem dico: aliud elle loqui debonicace transcendentali: atiud verò de bontrace accidentali, fiue naturali, fiue mora-l lie; bonicas enim transcendentalis cum iden-z tilipetur cum enter, cuius est attributum; impossibile est, vx eius oppositum, scilicet ratio malia confistar in alique, a quod respectus ciuldem entis, le habeat ve prinatio- quareis distingua minorem i ratio mati opposica bono accidentali fita est inidefectu persectionisseo. cedo i tatio mali oppofita bono transcendentali a nego minorem, & confequentiamo formaliter, & adaquaté loquendo : Ad misnorie probationem, dico ; quod, quando alip quod ens caret aliqua perfectione, qua ad fut integritatem, & ablolutam perfect onemia percinet i dicitur quidem malum, non cameb malitia, illa, que opponitur bono transcendentalt, sed illa, que opponitur bonitati aceidentali, fiue, et tum D. Thoma laquar, quam opponitur bonitati fimpliciter, fedirigorole perfectionis in quo folum fealu gladius hebes dicitur malus gladius, & oculus lippus dicitur malus oculus. Atque ex his habes male Arriagam loss sie foll. 6. docute bor dum supra rationem entis solum addese,quod nihil ille dest ad illum racionem, quam har bet; V. G. maseriam dici bonum, quia nibil illi deeft, ve fe materia; item formami quia whil illi deek ive ke kunna 2 82 he dequor thet the ente. Curaucon hocinon bene dice tur, rationem affigere Suarez (afiense, 17-muite. videheat, benum hoc modo goceprumiati idem formalilime cum perfecte iate fampto, quod lupra vidimus formalufime diet abience . Alia Pacionque ego alligoarem; quia nimirum (nihal deeffei), dupliceminegationem importate Atque aded fignificate aliquidipoficinuma quad quidem alfud elle nou potett voil en tis iplits effentia. Vadoudem eft diesse bonum addert Tupra ensiquod orbitulbideficiad illam racioneet 3 walm frabes mac habete varjourm cetis; in quo son posse confistent e despassion em patet , division equation into latte botteriors a ob Oblices iertidiselle banumalteri rentiter L'Edikhado, ex ma parce competit occident alip de fic com isme conneccience excella menò Theatna.olqi.dg wasitatik figila autqyuhop fir Amaus eft; erge padacoacist cum subem entis paskonesi: lediutreibu minonidat plures: enjbus , lequieur bomme confidere in eas gued Ar connente of the contract of the confidence of Confequentia papeo . Antecedens ver échio ad philestorem percent endem, eff. ; quo ad brioremiantemibsobecate Miniatomine ebi #4cidentale est bonum enti substantialisin quantum illud perficit : subftantiale autem increatum eft bouum omni enti creato , in quantum illud efficienter, ac finaliter causat : substantiale vere creatum non folum en bonum ipf scci-

secidenti, quateque est, nause maserialis sacianalis idius, sedeciam ipti enti increato, ma quantum est estestus illi consentamens, inseria uiensad, eius bonteatis posentamatque nature; estensadenem, ergo este bonum alteri realiterà; se distincto competit omni enti.

Respondeo : transcat untecedens quo ad. veramque parcem. Dico, transeat, quia elle bonum alteri realiser à se dinincto, licet competar omili enti in particulari, non tamen..... videtur posse enti in communi competere; sed, quidquid fit de hac tè, dithinguo con sequens: ergo esse bonum elseri est patito entis lecundaria, & confequens pailiones alias, concedo: aft pallio primaria, & principalis, nego confe-. quentiam . Ad id autemagued confequenter inferent. Dico, quod eciam si ratio boni non confiftat in hoc, quod fit conveniens alteri. realiter à se distincte, non lequitur tamen. quod entis attributa fiat plura tribus ; fiquidem in hoc numero lola attributa primaria comprehenduntur , ad que alia secundaria re-; ducenda sunt. Iam verò ideireo elle bonum fibi primariò perriner ad ens. alteri verò. realiter à le distincto non nis secundario. quia scilicer respor prius in ordine ad se; qua in ordine ad aliud conflicuitur, maiore-, que necessitate ad se iplam, quam ad aliud ordinatur.

· Inftabis:ens creatum per prius est bonum. & conveniens Deb. quam ubi ipli . erga [al., rem in ordine ad ens creatu tradita definitio nulla est Antocedé sprebatur, quia appetitus, diumus est prima regula, acque idza omnis Eppetitus crenti . ergo eno ercatum per priun dicere debet ordinem . & convenientiam, ad appetitum diumum a. quam ad le ipluma ti: Responded negando antecedens. Ad cujus probationem concello Antecedente quo ad veramque partem, nego consequenciam, Kaz tio autem negationis off , quia licet appearitus divinus lit prior appetitu creatura: in co tagipper priori non:releveir nili elle digipum-quig io co priori non inceligerar creatura posibidissin secundo autem posteriori, in que intelligitur creatura pollibidis, iam intelligitur in codem agno elle appetitum einldem creac eura ; quia vesò illius effe och magis ei proportionatum satque conneniens a quam alter ri, hinc fit ve, huè in codem figno secundo inadzquate lumpio, suie in tettio per prius intelligatur creature effe connenions abi qua Deo . Contra quod nebil facit, quod apper tres dininus le habeat et Ides respoltu apr petitus creaturarum g bonum enim tranfeendentale respieit apperimmenm quo identifi-·carus proxime, & commediate, ideam yezo talis appeticus non miliconlequenter with tomote; vade per peus bonum creatum af fibi - 19 ft conueniens o quam appenitui divino: Transaction is Species

- เราะรรม กักษาไรกับ เการะบบผลเดิง ()

and we we could not no

។ 🦠 ជំនួននាង**រ**

misture.

Continue.

-stip:

#*3719'F 1

SECTIO SECVNDA:

Quid importer de formali bonum trant : 1 jesudantale esse sibi ipsi
conuensens

PRima Conclusio: No importataliquid ablolutum, sué realiter, suè formaliter distinctum ab ente. Est contra Henricu quolib.
3, quast. 2. Et nonullos Scotistas, ve refere Capteolus in sesundo dist 3, quast. prima Desenditur tamen à Suarez disput. 10. sell. prima mim.
5. Bonseca 4. Met cap. 2, quast. 7. sell. 2. Vasaguez prima parte disput. 23. & aligi.

Probatur autem codem argumento, quo supra probatimus, neque Vnam, neque Verum posse addete supra ess aliquod absolutu posituum. Et confirmatur ex eo, quia pracisa quacumque alia ratione absoluta, si concipiamus plam met rationem entis vt conuenientem, & proportionatam ipsi enti, statim habemusad aquatum bonitatis conceptum; sed ia hoc non habemus aliquid absolutum, suè rè, siuè ratione distinctu ab ente ergo &c.

conunda Conclusio: Conuenientia dicta de formali non importat relacionem conueniences enti superaddicam, siné demum huinfirmodi-relacio sit realis, ve videtur sentire Duri radus in prime dista, quast prime, sinè racio; nis, ve Capreolus in seundo dista, 34, quastisme prime; Et quidem quantum ad relacionem preasem res videtur esse manifesta a sum quia ainit dicene potest realem relacionem ad seipsum: tum etiama; quia ipsa relacio realis in se ipsa bona est a sum denique quia. Deus ab aterno suit bonus bonicate tribus divinis personis communi; in Deo autem nulla est realis relatio communis omnibus personis divinis divinis aciatic relatio communis omnibus personis divinis divinis aciatic selatio communis omnibus personis divinis divinis aciatic selatio communis omnibus personis divinis aciatic selatio communis omnibus personis divinis aciatic selatio communis omnibus personis divinis minis aciatic selatio communis omnibus personis divinis personis divinis divinis personis divinis divini

Quantum verò ad relationem rationis probatut : tum quie lie kormalis conformitas sh intellecturactur concupientes dependeses o quod videtur ablurdum; tim aciam a quis Deus ah sterno fuit fumme beaus & quidem tormaliver is a camen non fair ab sterno aliquis in co-relationem autionis concipient f. cam des midue . duis podumel malis batio encie s'at colligituriex Aristotele 6, met. 1ex. 8, relatio aquem rationis es sobien per intellegum, i. Tersis Concluso ; Bonum transcendentale elle libeiph connenient de formali importat ipfa pradicate ellentialia rei connotando car panisacem, inclinationem, & exigentiam, an eadem zá salium predicacorum , Quamuif enm huiusmedi pandipasa non fint ex natusa ecidikinde à ré a qua illa haber: à nobis Me wen concibinsent wies filbuigesurnt bet modum, di Liociarum videlicet per modum forde afferensis illigrei bonicatem . & per modum fubicai illam spripiencis. Vnde eft, quot Ingeie . at diffidantat ponnu sp eute uob -quidem ex parce objecti, fiquidem cum inrefto, tum in obliquo importat iplum ensiled ex folo modorconcipiendi -

Parec Conclusio ex dicis. & prateres pa-

banningere de che che condomit ers alben eine papen in que menen nicht eine demokration eine generalie eine gen ingenfiquesen me chabar capacitatem inglination, silan Secunda Conglusiosimplicate decivin metall pemistronessi quandam cum dido; bon puntalum ananfeadentile. Deben discommunio pupe des circle and and an amenda version of the complete designation of the complete complet SECTIOTERTIA. mon die hegatelle adiene fibe all'from time ene ac. imphop

i datel oftes & popular in valid

Quidit an fil mainmentanfamdentale.

hono erzoteendentali spprehenditur effe ്രായ വര്യ പ്രവേശന couctarinalise dub dustimas que: la eno coultfigise gun in rerum natura exiltere, posit.

Que ad primum sit prima Conclusio: Malum bono transcendentali oppositim reste describisurielle ensignatenus dicit discopnenientiam quandam , & improportionem in ordine ad sè plum-rapione chius habeat quod fit fibi odibile & detestandum.

Pater exidefinitione 3 & explicatione boni oppositi;& quidem quod illud quod dicitur mahim depest effe ens susdecur ax cooquis oppolita versari debent circa idem subjectum; bonu autem. & malum transcondentaliter, accepta... funt opposita; seuti igitur conceptus boni,ita... Rmali versari debet, cirra censa quod verò huiulmodi ens,qua malumimporeare debeat di-Councajentism's ge imbioboisionem relbecin Ini ipsius, ratione cuius habeat esse tibi fugiédu ac deteltandum luedetur etiamaquia jagimus de malo transcendentalisergo per ordinem ad for aplum, & non per ordinem ad aliud à se distina Cum debenesse salessed non potest intelligi alimuid effe fibi ips malum nifi per hoc, quod con-Sipiatur habere effentiam, & prædicata fibi diportionatam;effet enim sic sibi ipsi mala, & inimica,quod Mitatop用語語 其 有回话呢quodlibee ens quantumuis fit malum alteri habet, semper In gue bigin con fife at minuce raladai Budanup

Obijcies ex Ouiodo punto J.malum transcedentale est id , quod caret perfectione fibi distributed mors homitain, To do a seffe cuius eff secesarentia romus vacinais as proinds tod eliis perfectionis ellius ergo oft matum tranfobdentale.Respondeo:majorem suppondre bonum transcendentale confistere in psedicatio effente tialibus, quibus entitus confeituieur, quod, ve ipp femetiaio:, puncto praesdente iduno 1.2 mulh en o sitate admio distinitus feparant poteft, quatonum nolla entitas fine fua effentia offe pore fix Queue posita explication o neganda 'est-minort; moiss enim homioire & nen elle vintenman mine carencia:foldua exifemeiz illinspoon verd effen-e eisen ghadhais e seith. desPetro W.G mortuo neger mus quod existat: affemamis tamen enim-effe. animakanque adeo faillim eliquod mors lis dasentia totius perfectionis illius; quamuis enius existedeiali perfictione carear, huber camen ins amishbilitor quantum eso de se pellentialem, dicosquantum est de se, quia solum in ordineut intellectumicam poreficamentel oppostatu obie-Aina manum, vade dicimus quod Petrus identificatus cumoquo no ofeens realeifed chymarie cum, Merum hocsetide se patets nil noftra afit lettionicobitats of a softief and a con-

Day I S Provide A Contraction QVADRAGESIMA

SEPTIMA

DE MALO MORALI.

Icetres non pollint elle, male malitie bonitati transcendentali oppolitato pollinet tamen esse huiusmodi infectæ malitia honitati tum physicm tum morali contraria et Multa enim dazi in mundo mala tum in genere naturz, tum in genere moris, nomen · folum-ex factis litteris, fed etjam experiencia ipfa comprobatur . Vade Augufmust Ab. I. contra Iulianum : Si nulla, inquit daren cur mala, frufira Deum in corationa-

Dominica precaremurave nos liberanet à malo. Jam voro de huiusmedi malo quod; dasur in rebustre Ceque ommuniter definitur: Id quod rebus transcendentalim bonis afe inconguiut & disconueniens, agit Suarez in meraphy.dis. I L. post quam de Bonitate transcondentali disputante, & de co pracipud querit-quid tandem illud ste positium ne an potius negatium ? Quomam verò recentionen Theologi questionem hanc ad solum malum morale sulpe achualis coaste erunt, idene al folum in disceptationem ardentibus animis, agentes de vitijs, & peccatis, addnoune : plaquit mihiprafentem dispusationem inferient minerim prantando malum feilicen aufpa acqualistense R. P. Id. Politzy Philosoph, top. 3. Dddd

quod idem eferebristo protestum effe diplementerum commissionies kasam swissosingus friencia ausem non pracadeus de pecturo omissositicos fraccione eius mulam in negativo consistere, qualco est eius este: Sed de peccare, omissositicos fraccione etus mulam in negativo consistere, qualco est eius este: Sed de peccare, commissionisticos que in se este possium per formam de enticos muli impieste consistere, peccare in anticate opposium distamini restu rationis substantia sinteste cum per formativa per formativa interpetualis interpetualis commissionis este rationis substantia sinteste per per anticate per formativa
SECTIOPRIMA.

yn i 1994 derek melemek 1994 i 1994 i 1994. **In gunnam tonfiftat unio formalis, Petteri** 2 Petteri fatte **folkmiflans** (2006) i 1994.

D Lunes einen haur gemeliedem einteinsteunteux opinionen gug amma ad tren commodè
seuscansun. Prium est commo qui purant consiseuscansun. Prium est commo qui purant consiseuscansun prium est commo qui purant consiseuscansun natura rationali liberè operante a
quam quidem relationem Canus apud Medinam
dicit este realem: Vasquira neco purat este ration
sinare habetus desput gra-esp. 10. lices nomuelli
sum explicens de relatione rationis fundamenmilier accepta consistence in denominatione, s
exactoleca dissonnicatir abextrinseca regula. a
reche rationiscui dissonnia est, prominiumento
quod colligues exchingente habet ipse Vasquira
apar. disput. 220 & sept-alibi.

Sceunde featencia est Caicenna 2.2 4.4. 27. 2016 6. 4. 1 S. 2016; volcutin com este aliquid posicie unto ; sue demum se quid distinctum sab issue actu volunearia, reputant aliquistic indistinctus

Malij maloot ..

Terria denique fonceneia est Suzzij in moraph.
dispus 1 sella actività a succella professa sella actività adioment communità adioment communità moralis peccari commissionia in casentia cettare tudinia, seu persectionia, debita actui positiuo positam este Pro decisione autem sit.

Prima Conclusio Maliria Peceari commis-

modo dido .

Probatur quia vel hac relatio ponitur effe. zealis, fine prædicamentalis, fine trafcendensalig: vel rationis;neutrum;dici potest;ergo. &cc. Prodo minorem quo ad primam partemiquia fi hec zelatio realis est, iam hac prima: opinio cum secunda coincidir; quare ex his qua contra cam dicemus, latis superque impugnabitur : Quo'ad secundam verò multipliciter suadetur: & primò quidem quia peccasum debet effe tale nemine. مان ioqtin fi non fièret il مواند de co cogitante reflexè المواندة de co Indiens rationis à nobis, non haberetur peccasum. Secundò quia in priori ad buiulmodi relacionem haberur tota ratio disconveniencia pecesti ad naturam retionalem, & legem aterman. Terriò quia quidam negane ens. rationis, freundum quos malicia peccari non dureconsquis dam verò purant ent rationis fieri folim per inrelieftum. Et in harum sonenels peccessum nonfirec à volumente-sed ab intellectu tantique. Qued fi alij probabilies fullinent etiam per voluntatem ens rationis fieri poste, faltem innea borum leneneiam , Be prideipiaper print fer; deberer peccuamab incliectum,quem à volun sungicati per fries ent rationis habetelle obie. Cliut in intellectu, & posten in voluntate ; quæ omnis quam fint abstarda ne morao prider.

Iam verò si nomine relationis rationis denominationem extrinsecam cum atificiate lighmus, probattir nostra Conclusio, tismi qui acum hac denominatio extrinseca sie restis, iam hac opinio cum sententia Caietani consistemente extrinsecam denominationem actus odij Dei V.G. siberè eliciti comra distamen resta rationis, est formaliter malus moraliter: Quod si dicas cu Arriaga diputa rimini, 4 huius most denominationem consistere in ratione siberi, se resta tationis distamini repugnantis, nibil non positium assignas.

Secunda Conclusio: Malicia pecezii commitmissionis non constitir in aliquo posiciuo, sed in negariuo importante carentiam rectificidisis debita modo infra explicando.

Probasur primò. Conclusio ex illo Ivannia 1. Sine ip so factum est nihil! hot est peccatum, ve explicat Maldonatus eum locum ex commuhi SS. Petrum interpretatione, przertim Auguftini,qui in statoquis e. 9 (Nibil, inquie, aliud est malum quam prinatio bonisseut nibit alind est cacitas, quam prinatio luminis, malum itaq: vibil est, quie fine Verbo factum est, stoc puo fadum eft nibit). & paulo post: (malum igient nikil ek,quie factum non est; sed qualiter melum eft,fi factum non eft ? quia malum prinatio honi eft per quod factum honum ett) Confirme eut ex illo Pfalm 72. (Ad nihilimum redacus fumi& nesciui) quod non potest habere veritatem, nisi intelligatur de peccatote formaliter ve tali,quatenus scilicet peccator elt, in quo sensu loquirus est Petrus Damiante in Epistola ad Defiderium. Qui abeo, inquient, qui vere est recedit, necesse est ve non ste, quia ad nihilum. tendis.

Probatus secundo ex Patribus communitera Nam Dionysius top-4. de Diminis nominibus difertis verbis testaturimalum esse privationem abonissicat tenebra sunt absentia lucis:nec esse ve quid existens, sed ve desectum, se nihil corú, qua sunt; se nullam rem esse malam, misi quatenus illi deste naturalis conditio, se conuenientia apreque compositionis ratio. As conuenientia apreque compositionis ratio. As demum eoncludie Damones, se peccarors inimes malos sieri desecu bonars se peccarors inimes malos sieri desecu bonars seperationis, se qualitative his auté vitimis verbis apparer vielleta explicatio Arriaga in 1.2. disput 20. fest. 3. subsest. 2 dis ait S. Dionysium seco citato velle solum nulla substantiam esse mulam, vel non dari cansam per se mali, quasi verò esse cultura reale, se acquirat esse minimum ac non positium reale, se acquirat esse minimum ac non

Pratetea Bafilius Hem. g. ex profeso pro- 5

Practes Milenus eras. est. sit, quod imprebitas in boni prinatione snam habet formam, & caracterem, cum per se uon sit. Item Damascenus sesundo de side cap. urrio Virium, sit, nihil est aliud, quam boni seccsio; sicue caligo, sucis abscessus) & cap. 4. (Malum, nihil est aliud, quam prinatio, ficue cenebra sucis orbitas) denique Anselmus de Concepting, cap. 3. dicit opus masum esse nihil, sicuti est excitas: & quemadmodum iniusticia nihil est aliud, quam absentia institut debita, ira masum aliud non est, quam absentia debiti boni. Qui plura desiderat, legat Salas, Vasquez, Suarium, & alios, qui hac in te nobiscum sentinnt.

31

10

4 6

فحكنا

33 E

12.7

vai

di

ı de

200

A

h

201

113

its

Liv

8

Tripliciter ad has authoritates respondet Arriaga loso supra citato: Primo Patres mazimè agere contra Manicheos admittentes naturas aliquas malas, & illarum causama etiam malam.

Sed contra est prime: quia falsum est De Dionysium loqui contra Manicheos, fiquidem boram ligrefis eins cemporibus non dum oria erat. Contra secundo; quia si de reliquis Patribus loquamur, admitto, quod Manicheos confutent, fed pon video qua alia... via poterant manifestius illos de falsitate cónincere, quam malitiam jo prinatione boni constitucte. Quare se argumentor : Patres ad naturas, & lubftantias malas, quas admittebant Manichei, excludendas hoe medio Mi funt : quod nimirum malum formaliter el mihilum, & lecessio, ac ablencia boni; sed & per hac dicta non excludebant à malo satiomem entis positiui , nihil concludebant; con-Era verd optime, fi intelligebant illud vitimò in privatione veré confiftere; ergo hoe effugium non folum non fauer, fed etia obest Arriage, Maior, & consequentia patent. Minor verò luadetur : quia quandiù à malitia ra-Rionem entis politini non excludebant, alinade probandum illis erat non dari substangias de se malas; contra verò assumendo eam in carentia rectitudinis debita politam elle-

Respondet secundo: quod si Parres de peccato tractarunt, voluerus significare adnexam illi semper esse privationem gratiz, caterorumque donorum; & per hune esse cum
nobis magis notum, peccati essentiam explicasse. se formalis in aliquo positivo essenterialis, & formalis in aliquo positivo essentialiter consistit, etiam si ad illud plures consequantur negationes, falso dicitur, quod se
aliquid negatiuum, & nihis; se enim omnia
entia positiua possent inter entia negatiua.
Saltem nominaliter computariquia ad quodsibet infinita negationes consequantur.

Respondet denique tertiè-se etiam habere Patres, qui nulla sacta prinationis mentione per res positivas peccassi desisiant, vt Hyeronimum, qui sib. Lin Amos. (Nequius est, inquit, odisse instituam, quam non secisse.): Et Cassodorum, qui peccasium commissionis per positiuum à peccaso omissionis distinguit. Sed contra, quia hac dista non continent desenitionem malitizi et resté saluari possunt etia si ea in privatione consistat, vt infra videbiemus. Quod si Augustinus definiuit peccasum: Distum, factum, et concupitum contra legem atternam: quod per ly (contra) oppositionem intellexetit privativam ad legem atternam.

Quattam responsionem quidam Recentior laudet animirum, quod Patres non negabant malitiam actus in positiuo consistere, sed bebà hoc positiuum per negationem logicam explicabant; sicuti multi sustinentes distinctione compleri formaliter per aliquod positiuum, explicant; cam consistere in hoc, quod vna res non sit alia, quatenus res positiua est huius negationis tractiua.

Sed contra hoc facit primò, quia sic Partres verbis tantum excorem Manicheorum, impugnassent, in rei autem vericate illum, reliquissent, in rei autem vericate illum, reliquissent intactum. Contra etiam est ser sundò, se suppono verba Augustini lese super sitato, voi se: (Omnia por Verbum facta sunt, qua etant sul dire Deus cuncta que secerat, se erant valdé bona. sed malument, voi non est vilum bonum, quod veique minis est, quia nini alique est malum, quam prinatio boni) Tunt, sie: falsum est apud Austores volentes distinsionem in positup coasseres, quod ea non importet de formali ultum ens, quia nini est, se prinatio entis; que è pari

Probacur tertide principaliter ex D. Th. pluribus in locis primes founde quest. 18, art. 1. (Omnis, inquit, actio in quantum habet de esse, in cantum haber de bonitate; in quantum verò deficit ei aliquid de plenitudine essendi, que debetur actioni humanz, in tantum deficit á bonitate; & sic dicitur mala.) questiverò 85. are. 4. (Est. inquie, eciami quoddam bonum, quod est ipse actus ortinatus, quod etiam babet fuum modum, fprciem, & ordinem, & buins prinatio eft of sencialiter ipsum peccatum) Item queft. x. de peris. art. 8. ad dupdocimum (Pecczeum, zit, dicitur elle privatio modi speciei, & ordinis, secundum quod in his consistit bonum virzutis) Et q. prima de malo are. I. dicit in mãlo, quale est peccatum, dari rationem marezialem , & formalem , & primam dicit effealiquid's fecundam varò effe prinationem alienius particularis boni, acque hoc triplici probat argumento, & in folucionibus, ait malum, & bonum opponi prinatinė: Prateina prima parte quaft. 48 art. I. ad fecundum, 20 gens de malo morali docet: malum con Rio tuere speciem in moralibus, non per se, sed in quantum eft remocio debiti finis, quateans calis remotio adinagitur fini indebice. Be D444 2 in pri-

in prime dift. 26. quift. Shilla ert. 3. ait i malum non elle paftemiviritera, quia neque habet naturam lubftantiz , neque aceidentie. fed privationis cantum . Delique in feripte parus lib focundo diff. 34. art. I. in C. ait miluta dupliciter accipi: in auftractoie in contretet abitrade accipiendo malum inquit, hoc modo est sicuti & affiz privationes funt , ve escies, aut furditas; nam malum nihil eft sifes o nili priustio boni . Accipicado malum concrete, aliquid erit inion in quantum malum , fed in quaneum eafe ; vel tale ens , ficut der tenebrosus affquid est ; non in quantunel repebrolis e fed in quantum corpus quoddam. Si quis autem dicat Sanctum Doctoren " Noi loquutum effe fle mala physica , non demorali, legat diffindiatiff 35. art. 2- in C. Vbi fichabetur: (Mahim'dulpz confiftif in hoch quod creatura rationalis defitrattur bono pro prik operationis ; cuinfelt domina f hoc zutem bono potek defficul dupliciter, vno mome , quia operatio debita totaliter tollitur; So fic est peccaremonistionis, alio modo, quia operatio debita benitute prinatur ; & hoe eff percatum com dellionis)

Dicesemalum & Do To vocari nihil. & priuzzionem non physice, led moraliter; ed quod pro nihilo habenden fit; ficut Apollo dus vocauit Idolum prista ad carinih. 8. quandeidixit: (Seimus roulle nihil eft idelimi in mundo ,)

Respondeo: verba DiT. sumenda esse dagmatice, atque adeomabioluté fecundum. quod sonano, 80 mirant, qued nullibi hunc adverlariorum lenlum explicaterits cumii femper, de vbique Vodem cenore verbarum Joquetus fie. Ad illud D. Pauli ? Reffondes em eadem S. T. Apostolum ob trià Adolum. appellasse nihil ; prime Wantum ad formama licét daim eins muselsaliquid fe féilicet aurum, vel argentum &c. eius tamen forma ab idololatris putata el deitas, qua eft fictià tia , & imposibilis. Secundo quantum ad co-Aatum ex simulacro : & maligno spiritu inhabicante, ex quibus nequit fieri vna perfons fubfiftens, quemadmodum Ethnici exi-Rimabant. Tertiò quantum ad rem repræfentatam, co quod representaret Deum, qui nullus eft . Quemadmotium igitur in hac triplici acceptione idolum, etiam physice dicitur elle nihilum a non verd moraliter tantum , ita , & malum quendo appellatur & Di ១១ ១១ 🕫 T. nihilam .

Probatur quarro noffra Conclusio ratione fundamentali : fi malitia in posicino consisteret, sequeretur Deum effe causam physicam dista malicia, arque aded peccari secundum idam propriam , & formalem rationem ; led koc est absurdum, ergo &c. Sequela probazur, quia licet Deus non excitet ad malum; & non intendat illud ne materialitet quidem, ne dum formaliter; vnde dicitur permiffine ed illud concurrere; non potest tamen negasi , quin omne ens reale faltem per generalem concurlum pendeat ab illo , tanquam á caula mima; inficere autem finiulmodi concurlum,

-

-ve Dens dicathe vera caufa illino effectur, patet ex tota feriptuta, prafertim ex illo Mesmif t. (Omnia postipsim facta funt) vemose: Concurfus, quo Deus generaliter in emmes restrentes influit Autis eft, ve Dous dicater illas verè caulare , & conferuare ; engo à easio formalis peccarit est entitas aliqua podetua, per hoc, quod Deus in illam generali e6cur lu influero debeassociedas obie ome caula. Confirmatur : quia ex eo Patres probant Deum non elle eaglam peccari, quia huins malitia non eft ratio dliqua policeuns igicur fi positius estet, negari non poste cam este can-·Cam illius ...

Hoc argumentum adeo enident ell-vt Caisesnus, dicia fententia de pofitius malitia au-Cornon aufus fit eine negare fequelativi Sed in contrarium reclamant Patres, & piz Catholicorum aures refugiunt; & recte id quidem. nam si Deus nihil odit corum, que fecte, sed diligit omnia, que funt, ve habetur saprenie II. (odio autem illi funt impius , & impietas eius) ex sapienita 14. necessario infertur Deuch non pollecile caufam impietatis i ...

Caierani verò sententia fautores negant pri- 11 mò sequelam; inter quos Medina rationema negationis affignans : litet, inquit smaktis &c entitas politina, est tamen deficient, & tetteudinis prinationem includens. Sed contra eff. quia vol elle enciratem delicientem 'samortec elle formaliter aliquid negationm, & hat elk noftra sententia, vel'fignificat elle guidem enticatom Balom formaliter, fed befieienten ik regula, 64 quam necellario negario commeniarationis cum redà ratione comitetur; & fit non potest augari cius chafam esse Denni, sicuti cuestorum entium, que cum finitam habeant perfectionom demper degationem aliquius alterius perfectionis habent' adiunctam; dicere autem. quod importet intrinsete, & estentialiter vertique de formali, est facere per plura, quod per pauciora fieri potelt .

Respondet lecundo Arringa: husufatodf 26 gumentum etism à nobis loluendum effe, quit non aliter ab homine fie privatio rectitudinis quam entiratem phylicam producendo, ad wie consequitur illa prinatio; cum igitus Dens Physicam entitatem actus in omnium lententia producat, etit etiam caula priuationis recitit

Sed contra, quia fallum elt, quod allumitur. Ad eius vero probationem distinguo antecedes: non aliter fit ab homine privatio rectitudinis, quam entitatem phylicam actus quomodocumque producendo nego producendo illam fpeciali modo, hoc en determinando ad illam, cum obligatione reclieudinem oppositam po-nendi, concedo Antecedens, & nego consequetiam . Ratio negationis est , quia cum carentia sit non ens , non agnoscit proprie sui causamis efficientem, sed illi soli tanquam causa tribuitur , quod poteft , & debet oppositam formam positivam ponere, huiusmodi autem est sola. voluntas humana; non verò diuina : ergo &c.

Neque dicas primo; hoc iplo quod offert Deus concursum suum ad verumlibet censert debet

debet calle peccariment certair bomo,qui est hillet fe ad allum homine adiudandu, fine Bene, 'fine mble operari voluerie: Corra enim eft quià per oblationem indifferentis colicurius Delis nou eft nifi caufa permiffiua peccatisin quantilit edili fositiflud impedire, non impedie ; Hoc autem non eft Deo enlpabile dia non renetur Hundredeniegare concurtuin ereacutis, & fic sinpedire peccaeum; imd ratione caula prima, & vniuerfalis tenetur accoppolitum; videlicet lfL bertatem creatam in sua indifferentia confervare : Per quod patet disparitas inter Deumi, Be homissem, qui se exibert adiuvare alium ad Verumliber; hie enim non folim in ea exibit tione peccaret, sed ciam peccaret, quando ch illo ad actum peccaminofum concurrerer ; eo quod nulla lege renerur exibere illi suum con? Curfirm indifferentem , frie eft taufa particu-Paris, & in codem ordine cum illo. Neque Rerum:adels hine sequi Deum noneffe eadlain peccari, elfam a illud pradefiniret, to daod in exequitione non preberet voluntati create hift contact futti futti indifferents. Wego caim sequelams quialicer non effet caula rationé exhibitionis concullus : effet tamen ratione pradefinitionis , miniquia afficeretur determinate erga adum malum, non minus, and peccetor ple; tum etiam quia effet au-Gor illius, dando determinacionem remotamis. In ordine ad illum, sicuti propter candem rabionem censetut auctoractus honesti, quem. **∳?#finie Non negauerim tamen in tali cafu** imiollibili kominem etiam fore peccaturum, quia differe le la petcandum déterminaret . . - Quedifi replices tertie qued eff caufa cath The petitional factorial patient addition posse vol luntatem creatam effe causam malitiæ peccati. quin Demiple etiant fit caufa illius .

Responden ex De Thoma de scripto parno lib. with 1351 to 4 in a v bi fic haber (id quod eft a delin este legadum quod clus caufa est Deus's reft ociamia Deo; quod autom eff à voluntate Secundum aliquid a vojus causa non est Deus, mon erica Doo:) in peccaro autem est duo con-Adeirare , sailicet neveram actionis, & deforadicateur actus, natura autom actionis est à vobuntato, lecundum quod est quadam activa po> centia & & ad bonum ordinata & cum nihil agat aifiadobonum crespleitos presie Dionysius; sed difformitas poscati caulatur à voluntate fosundum defectum; que cam confequitur j fecandum quod est ex nibile; sipili autem Deile son escausa, qui tramon cansa rost cuiusliber aciumpotentia, scordinis ad bonum; & ideo Substancia actus poecati est à Deo non autema sieformitas; ex his patet neganiam effe confequentiam argumentia 🤫 0176

"Vinchiondent Ali) tertide en dastrina quammodo tradidimus contra Arriagam ficilli impatenda estimalitia peccati tanquam causa, qui
ad cam concurrit determinando cum obligatione ad oppositam rectitudinem introducendam;
sed quamus malitia se forma positua; Deus
men concurrit ad illam determinando Bec- sed
positus venteterminatas ab somme habente obligationem; non exit. ergo. osusailius en 1900.

400

de grains inglitaing desire surproperty. cites, positio indod majetic in prival rione confidence Saffen trinen effe , Desniftaethealique peficie Most parterier cossiqued Dour aid wantes efficant - sam samular, mapi insorconsurficyt can fil dertmuß de untertfidie egrafin genfanthetion indens expectament citals thousand it for their spip was St. tamen bes don nonselffeste fen Br. canq es o abriago difectuable e qui les nollados finas par -geer Ocionatel (consequi projection es dem ma Bege catthrerphyfick anglicing 9 fenti caufe in resoluir cierroproprias isla que proser tus à caufis lecandis Author contentes sen tur a-Jamitie Patribusper Seripturia, ergn. 860 Consuderio, quisque reché doctor legulistics, melisia slorekabet cantha reficiament, fed side Anientoushan amendallinn after anihan den eficies aufa per accidens ex acribog ib pyfrant no Dices well en citatis la Caniquiteir aft. catha Deut recht homorekann fi ferundikmerge fi duti prinationis rechandinis ven fermodo caulo Somonies chaleri deber Denga quintmilitar in the es e pes a memisaquein namisoisen moha e espica euri exclusionate inflanta Dininierano espo Dell a malitiain polintino polificate si incom eximes. illum, xamerli infposicino confilmos

Traitan.

Respondédi consessamerore, eligendo print comm membrum a Adoprobacionem in contras winm nego confequentizm . Disparitas laten ex , quia malitta in prinssione confidens exis mit Deurand ratione causay comba vero is inch positino postra sit . Hocoperet et conquia Deus dinerio modo concurrir in effectus creatos, que greaturata de tamen har diuesfras non collicale co munus caulæ primæska fl. boun. 38f 20Q0 Respondent Aliz quertà diffinguendo seque dam illam i quod fechicer Deus effer caufa peccitis les ellet caula abfolutes de per le, negante per adeidens, & pesmillines conceduat. Sed nes gopt hac fecuadam effe abfurdum , nam ex. co nan lequiter Deum absoluterelle caulam actus male achestin oum finink eum voluntare nochte julust i ad cum plane modum, quo licet Pater in Dininis influst in Feliummon lequitur, quod Se caula filij: & ratio hums eft (inquiunt) quis edula peocati non dicitur omne id, quod qualingreumque est causa actus mali, sed quodiest califa avel intendens, vel inclinans, vel determinane; & quidem hot verum putant, non folum loquendo de caula morali , sod etiam deux caufa phylica. Quare confequenter absoluteinsgant Denn elle causa phylicam per le, & ablolucamadeus mali, etiam fi fermo fir de caufa... phylica vaiuersali, siquidem de ratione cause. prime, & vniuerfalis dicunt effe, propendere in bonum, dum caules lecundas adiunat; lest Deus quando:nobifenm concurrir ad actumen malumalide vila propenhane cocurrie, ergo &cor

Sed contra hanc Responsionem multa inuolumnem absurda , mulça folida argumenta facure videntur. Primum contra id a quod disitur. Denm non esse causam absolute, & per sa actus mali secundum totum id a quod de positia no dicit, sic a quia Deum insuere immediata a serper se in omnem actionem creatura ita comsi essersid negare sic argumentin sida, veex prop

Digitized by Google

.-1

٠..

61

_

. 38

And probat Suaren in many differs. 20. it non. 7.

And Scripturis, Parribusantus Scholasticia, quos ait tanquam dogma fidei id recipere. Er recte id quidem: 6 enim Deus uph influit absolute. 3 & per se in omnem actum positiuum creaturajergo ipse actus positiuus ve sienon postulat absolute per soate essentialiter influmum Dei; sed hoc implicat; ergo si malitia in positiuo consiment, Deum essecusiam absolute, & per se peccini negari catholice non posse. Sequela maioni fundatur in principio illo certissimo, quod Baus ve recte exerseat manus causa prima debum se accommodato emigratiz suarum creatures um aliàs insussienter illud exerceret.

Secundum facit concre alind membrum di-Minctionis, in quo conceditur Deum elle causam per accidens actus mali , focundum quod malus est, sic: causa per accidens ex dictis en Physic di-\$.28.fell. zieft doplen:altera , qua fe tenet ex parce caufa,& eft illa que cum caufa perfe alicuius effectus contingenter coniungitur, cuiufmodi est musica respectu adificij , fi contingat emmiqui adificatiesse musicum: Altera que fesenet ex parte effedius et que preter intensionem caufat sliquem escaum, qui rarò , & Contingenter cum effectu per le ab ipla caulaintento coniungitur, quiulmodi est ignis respe-Au ruinz domns, que nitobacur lignis, que ab co per se comburunturist sunitur ex Aristoteles in physicis lib. 3. fed neutro modo Deus esset cau-La malitiz politiuz enm actu malo identificatz; non exim se haberetzlicuti mulica respectu zdi-Scij, quia sie non influeret in illam: neque ve mis sespectu raina domus, quia sie casu Deus peragetur; quod est expresse contra Augustinu lib. 33.99 4.24. vbi fic: Quidquid calu fic, temere fit, quidquid temere fit, son fit providentia; f ergo casa aliqua funt in mundo, non provideeja vniuerius mundus administratur. Nibil dico de causa per accidens, quatenus significat per aliud; quia hac acceptio negare videnir cum-Durando influxum immediatu Dei ja erescuras-

Tertium militat contra exemplum ex Verbi Divini productione desumptum: quia præterquam quod videtur indignum:profundishmum productionis Verbi myfterium ad rem tam abiectam, ficuti est peccatum, transferre : sic argumentor: In tantum Pater non dicitur causa Filijslicet influat esse in Filium,in quantum candé numero naturam, quam habet in se, illi communicat,vt probauimus in physicis disp. 11. fett. 1. vel, ve alij putant, quia non dat illi naturam defectibilem: sed neutrum dici potest de Deo in... ordine ad actum malum sergo posito quod abso-Intè influir in actum malum secundum rations vleimam malitiz confideratum, non potest negari eum esse absoluté causam illius. Adde quod Verbum dininum respectu nullius est essectus, contra verò peccatum.

Quartum denique opponitur rationisquamas addueunt Aduersarij asserntes causam peccati non dici idsquod quomodocumque insuit in actum malumssed solum idsquod est causa a vel intendens vel inclinans, vel determinans ad illum, cuiusmodi dicunt non esse Deum. Contra quodsse argamentor, equidem , ve negatium

partis fallitatem prateream,lie infurgo: fi malitia in politiuo conlisteret, licet Deus non esset causa determinans peccatorem ad actum malú, ellet tamen intendens, & inclinans ad illumifed hoc sufficit, vt censeatur causa illius absolute. & per se, yt patet ex actu bono liberè ab homine factomec non etiam ex actu de sè indifferenti; ergo &c. Probo majorem, que sola probatione eget,& primò quantum ad id,quod intenderet: supponendo cum omuibus, qui de intentione. agunt, quod intentio est voluntas essicax finis: Tum sic : implicat ve Deus prabeat de facto fuum concurlum,ad actum malum, abique efficaci voluntate prabendi illum,quia omnia,que Deus operatur ad extra, liberè, & ex efficaci voluntate illa operatur; cum igitur finis per sè, & essentialis exhibitionis concursus sie actus postiuus, in ordine ad quem exhibetur, poisto quod malitia in iplo actu malo confistit, amplicat Deum non intendere illam; quia co modo quo aliquis prudenter operans vult medium effentiale,& per se ordinatum ad finem , vult etiam iptum finem: alioquin operaretur aliquid, illud minime intendendo, quod est proprium agentis necessarij, vel imprudentis; Neque dicas quod ad operandum libere sufficiat permissue se habere. Contra enim est, quia causa permissiua non est causa physica, sed solum moralis, qualis es Princeps in republica Meretrices V.G.ad vitadum maius malum permittens; implicat enim quod qui physice aliquid operatur, in ordine ad huiulmodi esfectum permissiue cancum se gerate & non etiam influxive. Ex quo deducitur nonpolle lustineri Deum elle causam permillinamie peccatishoc ipso quod peccatum sumptum inratione malitiz in politiuo, & non in negativo

Eandem verò Maiorem probo quantum ad id quod ad Dei inclinationem pertinet quia inclinatio in vniuersum est duplex : altera innara, altera elicita; sed si malitia in posicino cons fleret, veraque inclinatione Deus in illam inclinaret;ergo non pollet negari eum elle cantatais absolute, & per sè dicte malitie. Maior passes & Minor euincitur; & quidem quo ad inclinationem elicitam confat ex dictis,quia per efficacem voluntatem inillam influeretique ad verò innatam suadetur, quia innata inclinatio Dei ad creaturas non est alia ab omnipotentia per quam conflituitur actu potens in illas iu-Auere; sed si malitia in positivo consistir, sicuti Deus per omnipotentiam suam actu in illam. influit: ita per candem constituitur potes in illam influere;ergo iam Deus per innatam inelinationem in malitia inclinaret,& per confequés non esser respectuillius non exerceres munus caulæ primæ,& vniuerfalis .

Ex quibus patet fallam esse sententiam Raynaudi in morali disciplina dist.4.4.3. are a docttis quod licet actus peccaminosus in se consideratus non sit malus, est tamen malus pro vt à
creatura liberè causatur, atque adeo malitiamin ipsa dependentia actus à libero arbierio positam esse, seu quod idem est, se in ipsa actions,
pro vt est à creasura; quo pacto certum est cam
minime causari à Deo. Contra enim est primp

Digitized by Google

\$

quirmeque illuminacio Prome est à sois pass à Dear neque acun aments Deis proge eft abide mine; Deus . v. neque eft Coleneque homo; & comen Barres concedutiones effectes postinos eaulari à Deo, non tamen percatum; più igique negando en Deo in ordina ad malicippesextro dusm to orgine adadtionem . bont of é causa secunda libera. Contra est teconid, quia hoe iplum, quod en actionem procaminolam elle ab homine conquam á decetmin. nantespendet à Des in genere cause efficienzue, de idualis e ergo est pareicipacio. Quini ella , & dimina bonegaris , & lanchicaris .. & sic non potest este Decadibilis, vipaté el similis, ab coque originata, ve probre August. lik 12 de oin, cap. 2.

Respondent denique alij quintò oum Tannero disput. 2. q. 5. dub. 2. & 5. duplicem. a
dari maliciam. 4 viam. absolucam. 8. m se.;
aliam respondentam. 8. si ordine ad subiecus
primam. docent consistere in carentia recticus
dinia; secundam. verò aiunt est rationem. a
quandam posiciuam. non physicam, sed moralem. qua consurgie in actu ox rationibus
physicia illiua, proue connocant adnerentiam cationis, 8e ideò non causagi à Deo, sed

Pojóm gictestats -

Sed . præterquamquod, actus malus non, 🐒 of malus, moraliter in, fe, nifi respectu hominis à quo libete producitur, contra hant sententiam facit a quia male de malitia refpedius descurrie , fiquidem monstras hac Cours, in que per Tapaerum peccati maliin confidit , vel primà en diffinde a rattomibus physicis, tum negatiuis, tum politiuias. find inthabet ; find extra frais actu; & hoc mon a quia protesquamquod idem. dicendum effet de banjtære jactus, honesti, quod. eather failumes per omnes : h possemus formalicarem peccari faluare dicendo, quod. figit parte ret , & independent a nostra cogi-23 tauque reflexa , sem in allu peccaminolo quamuia prudenter fingentio, de beremus; fed pollumus a afferenda, quad in prinatione re-Accudinis debite confige co ergo &c.

Vel secundo dicta moralists ponitur intrinford imbibitatio, negacione physica recuturdinis, quam habet actus percaminosus; sict
has quidem sentuatia in rè, non distret à nodira, vei videbimut, sendolum in modo soquendi, dum dictam moralicasem: posituam
appellat, cum dici pacius debiar negacius, es
eo quod forma moralis sum esse posituum, vel negaciusm ab esse sui procimi sundamentei, cui idencissaeus, desumit, ve benè notac
P. Suarez in prima secundarias, a. dispui sa
selle 4;

Vel denique ponitur, rentiè moralites il coimbibita in ration bus physicia positius ipsus, aftus, se hoc vident. impossibile , que sam atto formalis peccati, pendener, à Deo, penitus unim, moralisas hau, identificari, cum-

> posicius racionibus physicies quan omnea caufari à. Dec lucè clarius est.

> Neque diem quod penderet quidem hac-

タラザン としゅんにんび

ter . Contra caim eft , quia Patres negarunt eam pendere à Deu, qui ainit est a non verè quia maralis eit. Quod & replices dictam. moralitatem elle phylice nibil. Contra, quia phylice per le identificatur cum rationibus phylicis golficials actusinan igicar phylice toquendo mbil et . Quad fi addas ce loqui de enforma morali formalicer, qua cali, quomade pon parele elle quid physicum. Contra eriam ett. quia la bonias acus honesti effec stiens byknes vipils dus ible dnodre effet mogalicae ex racionibus physicis, politiuis estus bom refultans a polite aductionia inecilectus 46. Aigus adeo Coegane Parres caufeleistem. Dat in pagastum, es quod moraliese percaei formalicer non git quid phylienm's qepatent erfette vellete eine canje teal tem, iff op us. bonim , quia quantunt ad hog paria ellega : quamuia allunde Deus dier poly fit caula motalia, operis, bonalti, in quantum ad illud lualionibus, coalilijs apollicitationibus . & auxilija nost taduceret . Verù n. hoc est expressé courre, communem Lintem. Paeconomo dicentism ideò peccatem non canfari à Deve quia eius malitia inthil eft, contiam. rerdiopus honestum caulari ab illo , co quod eins pources est daiq boutinum rec certe 🗸 🥹

Probatur denique quinté affertià noftra-Quis omocens policinum el ellentraliter pase tierpa tro quadam dinina bonitaus; fed actus malus secundum quod importat de malitia. por potek elle huntmodi ; ergo.acus malus secundam quod importat de malitia, implicat, quad in aliquo posiciuo confistat. Mar sor patet auctoritate th Augustini lib 83. 42. qua4, whi sic: Omne quoit est, in quantum, est bonum eft a femme au tem eft illud honum cusus pareicipatione suntiboas cătera; & omne a quad murabile ufe non per le iplum a fed. bon i immurabilis participacione, in quantum en, bionum en. Porto illud bonum cuins parpicipations funt: ponsicateurizquacumques funt a non per aliuda fed per le i plum bonum zk i ergo &c. Minos verò fuzderur dikurbi D. T. de pecensia q. 21 ans. Lin corp. vb. sic : Dr mendum, quod names, guiuslibet actus eff. quod le iplum communicer quantum positivite ed. Vade vaumquedque agent agit feturdum quod est in acht; agere verò nibil elitel -aftiquem communicate illud, per quod agros eft actua secundum quod est possibile; Nar eura autem divida maxime. & putissime dezuseft; vnde & ipfa fe ipfam, communacet iquantum pollibile est : communicat autom fe iplam per lolam: lui limilicudinem, creaturis: quod omnibus patet : aam qualibet creature est ener legundum simili andinem: ad iplasti-Tum fice implicate quod Deilian nature cammunicet le iplam per fimiliendinem actui mato, qua malus eft; ergo implicat actum malum s, qua calem elle parcicipazionem diuina bendranis. Hoc argumentum folid, ilimum e & afed: quia, nos ad celiqua properamus , ideò inefficaciem folusionum, quibus adversarij illud declinare consutut , patefacere non enrealment as "

Digitized by Google

SE-

parama,

SECTIOSECVNDA:

Solumnius objectiones .

Bijcies primò poscatil·commillionis eni+ am fecundum entitatem funm en dife forme recta rationi : ergo cius malitia inime tione politina conliftit . Confirmatur ub'Avrisga ex phyticie , quia mala respetitation feu-mala alteri , fape confidunt formaliteria politino: ergo, & male moraliz ctiam in polirino confifere poffagt : Confequencia patet paritate; antenedens probetur , quia error oft malus incelicatii, son solum quia primat Scientia, fed per fuam met eneitztem pofitiuam , ficuti etiam dolor, & fi non priuet de-1catione, malus erie. Respondes Wistingurado antecedens: peccatum commissionis fer cundum foam entitatem condoratum oft difforme fundamentaliter > & denominative re-&z rationi, concedo; formaliter, & exelo, nego antecedens, & consequentiam; hoe enima habee beneficio prinationis sectitudinis debien. Ad confirmationem verò ex physicis, nego ca , que fanc mala alteri camquent lus biefto, confiltere formaliter in positioo . Ad probationem in contrarium dico : errorem. ello malum intellectui ex eo przeise, quis ildom privat rectitudine squam in fais assibus cognoleitius habere poftulat ; que quidemprinatio cum primo, & per le afficiat ipfos acus, mulcó peior censenda est, quem privatio scientiz ve sic, ver dicemus. Quod sceinet ad dolerem, quidam dicunt, illum esse bonum natura fenfitiva; el enun actus vicalis, quo natura animalis refugit à malo prefentit que fententia confirmari poceft ex indolentia que est mala animali, & ox stupidicate prouenire Solet. fed quidquid fit de hoc , diei etiam potek, dolorem effe makem, & in prination. conflicucionis debita animali, hoc ipio quod fentiat, eius malitiam poficam effe. Idem docet Salas q. 17. matt. 13. disput. 2. fett. 3. de ttifitia, quia ipfa primat delectatione, quata quis caperet de casentia mali, & pugnat cum falute, & bona corporis dispositione ad vimendam; quammis cuim non excludat formaliter vitam , inhabilem tamenreddic animum ad eius opera, quia tenet mentem ligatam in malo, quod patitur; quibus prinationibas exclusis, docet trifitiam non effe malam, fed potius bonam, & expetibilem ex suppositione mali illati : quia de proprio, vel ede aliorum malo dolere, nacura ipfa,60 charitas pofiulare videtur.

Inflabis ex codem Arriaga mm 50. magnus nasus est malus facici, se causat curpitudine; fed non prinac forma posiciua: ergo see. Respondeo negando minorem; prinac emim figura debita homini, que est quid posicium. Idem dicunt alij, dum assernat huntsmodi nasami prinare hominem paschricudine. Neque dicas pulchricudinem ea ex parte consistere in negativo, scilicer in eo, quod non habeat plusqua proportio facici requirat; falsum enim hoc

elle,patet ex en, quis codem modo dici exiam pelier, quod effentia hominis in negatino co-Afteret , id eft , in co qued non habeat plufsperminumana natura requirat quod eff. aperec fallum . codem modo respondendum en es -zemplo ex arrificialibus defumpto, que veinur idem auctor mum 5 t. fic : Idem lapis, qui hic & nunc auliam, haber formam hominiss -friemotus, nihil prorfus politicum recipiens. ah Angelo per ablerionem superfluarum paccium', poliziur , confrience profecto perfecta imaginem ergo ratio illa imaginis confitter ibadzquate in carentia partium superfluarit; & lic malum qua pares imagini opponientes: fifice in redundancia dictarum parcium superfluarum. Respondeo enim, casum essemposter bilemshoe enim iplosquod Abgelus partes luperfluas lapidi detrahit - religitat in co none Luperficies, que dicieur figure; & in sententia Ariftotelis est de genere qualicaris. Acqs hace Ando in es responsione, quod exiam matum physicum in negatione confidat, fi quidem as lifiline,qui probabeliter conocdunt, huiufmodi maium confidere polle in alique poli tino , a: non verò malum: imorale ; cuius disparitați ș kationem allignant » ques malum physicum potest fine absurditate vila habere Denm ; va maniam fui . non vero malam morale .

-mObijcies secundòtachus constituitus formitalites malus per ordinem ad obiectum malump ergo per ordinem ad aliquid positiumm. Comifequentia patet. Antecedens enincisus, quia ex bono, vel malo obiecto, habet actas quad fie bonns, vel malus, quarenus specifica une aballo.

Respondes, negando antecedens, si loquas mur de ordine transcendentali, per enemaco eus respicit obieceum ; per huiusmodi zenim rordisem constituitur astus in sua specie phyfica, acque morali, que species suns fundamontum malities Ad Antecedentis probation caem dico, obiectum malum fumi poffe dupli- (8) citer fundamentaliter, & formaliser, ficuta criam potest Sr aceus . primo modo sumptum. eft quid posiciuum: secundo vero constitut in megatino vti vidimus; vtroni autem modo lumatur ci correspondet astus cum pari mahtia. quare quado Aristoteles dixit bonú , & malú · esse differenties actuum moralium, loquatus ek de malo fundamentaliter fumpto ; actus 🚉 nim liber focusedum vicimum differentium s quam per ordinem ad obiestum defumit . poctest dupliciter confiderari: physice, & moradiser; physice famitus fecuadum fuam entisacem: moralites veró pre ve caulatur á prin--cipio libero , & proue oft fondamentum comparabilitatis cum regula recar rationis, acque ades quacenus est fundamentum formalis ma-Litiz, vel bonicacis.

presento negacios habetor per quid negaestaum ergo, Ecrenolgressio huius precepti
per quid posicipum habetor. Antecedens patet. Consequentia probatur, quia habetur per
carentia conformientia, ergo dabetur per caremism carentia, que non pares nis inperuatino consistere.

Res-

Digitized by Google

<u>.</u>

WReforder virentes perplacepta negatita profibere maios admise persaminacina praci-Perebonos; praceptam autem quodetim que de-भारतान्तिक opicatio innatelland का अन्साक्ति कि proximum, & remotum; proximmaiffificamana obiectum est actus politiuus præceptus; remotum verò cius rectificilo formalis-Alvero negatiui proximum est actus positique prohibitus: remothide of in the contraction of the contraction dicto actu positivo probibito deperitur ; in tantum enim actus odij Dei V.G. prohibetur, in afiantum earlet debita rectionand; Inde fic f Vitainque obliectum pracépel negatiul - fit negariuning & verumque affilium the safirmarind? Mac thousans politageonceffo antesedence gard flinguo confequens: thilgrellio Bracepulinegua this habetur-per quid positivitimistave hoc posiend disoblecta probibitionis proxima, conceddirien ve lioe policidum fie Spiechin, probibis Abfils Temotum, nego con leguentiam : Ad cho aus probationem concesso item antecedente i Eè prima confequentia, nego fecundam, ac dieol privationemileu carentiam alicinus formædu-Theiter pesse tolli:primo per positionem forme opposite : secundo vero per ablationem subje-Ahin quo ipla privatio reperitur; quamuis autem carentia carentiz 3 primo modo ablatu 3 habeatar per quid postinam : Prar mon ablata Secundo modo. Iam verò præespeum neguciul mon oft de tollenda carencia rechiradinis ab acta per politionem iphus sectimelinis, led per ablacionem actus ; qui à dicto pracepto-immediate prolibetur. 🔒 📆 🖘 🖰 មាន 🗀

33 Simile argumentum format idem Arriaga...) his 49.46 : lex prohibens fin and vel ediums Delis non exigic à me aliquid aliud, quem corentiam edij vel furcie; ergo don aliter viole dictam legeon , quam habendo ipfum odiumas Velivoluntacem forandi peranfgressio igitur huinschilegis formalissime confisse in positivalo posicione odij vetiti psicori fi estet lex aliqua. mandans formalissime lenebras, formaliteristi opponereur homo preducendo lucem . Cuius Music paretiex dicis; concesso enim anseces dente, & prima consequentia, nego secundant erangeello o.n. formalissima legis habetur per politione illius objective quod ipfa formalissime deteftatur; hoc autem in casu posto est prinatio reditudinis debite in admodificago &c. Adil-Indidelege mandanto toneliras i neganda eft pas ditab prativ disparitatis est proja odinim vetientraonie habet ve tenebra , fed potius ve ser terfebrosas; seuti igroup si offer tex , qua prod hiberet tenebrosum aerem shuinsmodislegislas sissieret per ablationem dichi acris, de tamena denobra in privaciono lucis confiste, ita & iaza East notice : - 1 300 36°5° 7

30

37

Instabil ex Quiedo tras. Acide primam secure da context. Muso, malitia consiste in opposition e ad dictamen recha rationis; sed hac oppositions so quid positium se non prinatium era go se. Musor patet. Minor enincitur, quias opposit dictamini; est facere oppositum eis quod dictamen prascribis; sed oppositum, quod prascribit in praceptia negatiuis, est ipsemen positiuus actus aerga minimadioppositio. insa R. P. 10s. Post Zey Philosoph tem. 3.

frence hae zu fare nach sißit neb emisten eineite - Responded codem modo isseinin fapra. inco ganderminoment Antonium producionernatico pairit Samen rationis intimantis volutizes succiones Vi Conda elle faciendum, habere quident pro! obiécto promino abi appoine ipfum actum po-c filment fusaddin see però pre remoto crismisi reclitudinis, que huic actuirveifanti circa do e ma alimandelecture, Sia concella maiore diffingito minorem a appolitum ei a quad dictamen prasi fundityok ipia actus furti;oppolitum inquarm-1 siediaumia & proximitala concedo ; mediatus ac remotum, nego minorem & confequentiam. Meque dicar Ourbdus, maliciam confiferer in proxima, & immediate oppositione; nam had ek folum malicia fundamentalis; fiquidem formalis estilla sque le ipfa : & non ratione: alseries prohibered prhuielmodi sucem est ca-Fentia recticudinis anon vero encitas aclus mali yva de le patet p siquidem si hac cunformia effer, eam nen dicerce appolitionem ad dicta-i monvocta nationis and a co - Obijcies quarroces codo Quiedo m75. fidicamus malitia consultors in aggregato actus, & principiorum partinentin ad labertaté, non sequient Den elle ozulam malitizzetia fi sit gaula illorum principiorum ergo non eficur malitia non confistat in possimo. Consequencia patot. Ancecedens probacur - quia aggregatum illud imputandum el tantum principio creato. libereactus, quod est voluntas, & non principio, á quo extera libertatis principia caulata funt d they ansates publicant a ex ke talaon bong the bond and stilling the still bond of eimò conficuitus aus etiam illius partis, que Lateras alias problemonie i led humbmodi el folis homo anematitem Deus ergo &c. 17 140 7: Respondeo: negando ansecedens, & adreius enobationem , nego item antecedens ; ad cuiud confirmationem admilla majore; nego minore: Lenim id perguady kippo huinfunodi angrogamidiligami , aupisipapene papititum , impolitic Leaft, quod ita ittius home, ut causa, ve esiam mon be cente iple Deus; quis vei lupes, nocaminusaid excludendum Deum à ratione caufa serum policiuarum . a. mu lufficis quod iple Be determinatus adudistiss, res à saufis fecundis cumillis concurrent of the continue to the continue Li Obificies quintà ex Arniagam 44. malisia. mosaliter debon esse in se immediate libera, 80 Holencaria 4, fed fi malitia commissionia in alia quo negativo confibret non posset esse buinfe madizergo &co. Manor parec Malor eninoipur paritate actuum externorum, qui non fiut formaloren boni 28s meli a fedefohimedenominaticontedut muit musten suifen infonde bourf soneur o Respottes a negando majorem ; Ad scuius probitionem segeraritätem, non enimbit idei Mè comparacio 3: figuidem :excelurte collar von luntzein confideratur formahaeins mblitia 2 ook parpervero actus entrenticastipulus actus i &

per ber patet disparitas's quod E'debità borde

pareneur , afimilando inordinacionem forma.

dem., que est in actun voluntaris., cum in ordi-

are converge utilities auperuificiale externo

kiya mabi upide, sidadi Pandalig Hadausa durug

E cc c

fatente

fatente hoc auctore num. A. volitie comedande carnes die veneris V. G. son fortur in trafgrefsonem externam, sod in insum comessionem. A
st reste id quidem, nemo enim intendeos in malum operatur. sicuri igitur malitia obiedina
actus externi non potest esse in se immediate linbera, se voluntaria: ita neque malitia formalia
actus interni voluntaris:

Obijcies sextò habitus malus conflituime in suo esse per aliquid possituum . orgo a & percartum commissionis. Consequentia probatur; 1000 enim potest assignari disparitas a cum ambo ab

eodem specificentus objecto.

Respondent aliqui negando consequenciamos. Disparitatem assignant in eloqued ex vua parte habitus malus positiuè inchinar, de facilitat potentiam in ordino ad actus malus secundum: sur essentiam positiuam considerates: ex asia e verò non reddic habentom. Deo inuisum de inimicum, vadò est, quod Plens positi esse causa habitus mali; neutrum autem in peccato commissionis habetur. sed melius negatur antecedisficuti enim obiectum per nos malum, in ratione mali constituitur per carentiam positiuz conformitatis enm natura reali, ita, habitus malus, quatenus malus est homini, per similem carentiam constituatur necesse est.

Obijcies septimo pro matitia relativa: aclus malus formaliter importat disconuenientiame cum recta ratione, sed disconvonientia est relatio, finè realis, sinè rationis, ergo malitia com-

missionis in relatione confistit.

35

Respondeo distinguendo maioremizicus malus formaliter importat disconnenientiam relatinam cum recta fatione nego ; prinatinam... concedo; & fic distincta minore, nego confequentiam; & dico, quod relatio resultat semper posito fundamento, & termino; vel igitur fundamen tum relacionis disconvenioneix est for la entitas positina actus mali-, vel defectus aliquis, qui in ea eft. Non primum, quia fi per imposibile, aulius in ex estet debiez persectionis defectus, veique ellet reclæ rationi confenranea, ad eum plane modum quo, fi homo mé-Aruofus fuam debitam perfectionem haberet no effet fundamentum rolationis disconvenientia ad fuam idaam . ergo foeundum : tum fic : Antecedenter ad relationem disconnenientiz habecur eins fundamentum privacioum in adu, fed in co tota effentin malitik filuari potest recte, & dici, quod actus malus formaliter hulufmodi prinatinam di Connenientiam cum recta rationa impostet, relatiuam verò confequentes cantuma ergo:&c.

Instabis percarum desnitur per hoe, quod sit contra legem aternam, sed esse contra, sermat leminelationem importat, ergo &c. Respondeo ipsumiele contra, posse sumi telatiut, sundan mentalizar: &c sopraalizer. Primo modo sumpis lioèt involvantans bendentalem ordinem additigem aternament name pradicamentalizer quid absolutum, sundant relationem pradicamentari lem disconvenimenta ad distant legem; quam importat secundo modo acceptum. Quo posso aio peccarum dessiris per hoc, quod sit comma legem aternam resultur sundante castitut. Et ad legem aternam resultur sundante castitut. Et ad

minorem, dice huiusmodi contrariesatem com lege aterna, dicere quidem relationem formalem, sed tamquam quid consequent, non verò
lem sed tamquam quid consequent.

SECTIO TERTIA,

De termino per malitiam nogata deque

Nica Concluso : terminus positiuus negauus per malitiam peccati commissionis est rectitudo, seù bonestas debita in esse actui peccaminoso, pertinens ad illam virtutem, circa cuius materiam actus Ille versatur.

Explico Conclusionem, qualibet vizeus sibi determinat specialem materiam, circa quama verlatur; V. G. milericordia, mileniam alier, nam, vt subleuabilem: iusticia ius alienum VA adzquabile; Vniuscuiusque verò munus est pest ficere actus humanos circa propriam materiam, versautes per rectitudinem, eum physice, tum etiam moraliter politiuam, physice quidem 45 quantum affert actui perfectionem ei debitama qua actus humanus est, circa talem materiain. persans; moraliter verò quatenus affert eiden actui conuenientiam cu debito operantis. Quas uis enim homo non teneatur aliquando operat? actum iufticiz V. G. tenetur tamen ex lappolig tione, quod velit operazi circa remaliena 1 & ad minus dicere, nolo illam inuito Domino ideoque eadem est materia, circa quam, & yur tus reste operatur. Se vieiu oppositum à restiendine receditare babet D.Th in prologo forunde focunde; Vude sie ve actus peccaminalma in-raeione mali conflicuarur per carentiam registyr dinis illius virtutis, circa cuius materiam ven fatur - Conclusio autem, sic explicata, pst prie mo contra cos, qui volunt dictum termique politivum ele actum bonum, & honellum, qui opponitur actui malo, & peccaminafo : Aff fer cundo contra alios qui putant dichum sertoinis elle capacitatem, quá alias haberet voluntha ter cte operadi, nisi in actu malo occuparerur, Tareis denique cotra cos, qui suftince terminum negaeum elle rectieudinem, quam in operando debet habere voluntas.

Nofira autem sententia probatur primo ime pugnando fingulas eppofitas; & primem quit dem , quia fe terminus pofitiums per maligiam segatus effet actus virtutis opposite, quatics habetetur in voluntate negatio dichi actus-totics haberetur malitia peccati committonisafed cor scquens est manifesté saisum . ergo . Secundam verò, ques non minus roddieur in aspan ad recte operandum homo, qui libere omittin, id quod facere debet, quam ille qui libere committit, id quedinon debat . ergo fi malitia... peccari commilionis in negatione capacitatis, polita ellen inaprediffingueretur á malitia poceati omissionis; sed hoc est etiam manifeste fallum . ergo &c. Quod fi dicas commissiones maliciam differre per hoc à malitia emissionis, quad per paccacum commissionis, bene uper sandi capacitas excluditur à voluntate per ale

afild pofitions , omificalis vend: per aliquoda negatiuler, felicet per emilionem aftes pos feele Codes oft quis , quando quis ita inais ludo V. Geoccupatur die fosto das facrum o- i mittat j. exelidited fe espatitatem fatisfau! ciendi przecpto per politiuum actum, & tameh ah postede di Bipocca toi sunifica le ; ergo differentalafignata nulla: of: Teremdeniquen irt: annie Englis et anderes et aggette din 1924 ando. vellasskiphistulic in: volumatie: przeisè ra- : eloge in Aukus ve litz quo actum potisium i ---le product; Selve non , quis en Lucus est bomus vel mains per ordinens de actumi e quem. califareidebort vel eriam : ratione actus , & > hec eft noffra fententia y vel: denique cum. przejfione d Przoque, & doc dici noquit, quia quando voluntas peccati peccato com-> . millioinis itp ninthun est mala; inquadeun opezache schum malum . ergo fi ab haidfinodi a-1 Ca prefeisdas, habeb sillam indifferencem ."

Probatur feeundoicarentia rectitudinis, ian and malitia peccati compilional polita el 🖫 non'e feldemediare in volumeare ; fed in eine! aftuil'ergo terminus per diftien maliciam negacus en lignellas, qua caseradas matus pertinens ad Mam vistutem , Girca cuius mareziam ille verfatur. Confequencia eft buidens. Antecedens probatus musuiplicatet, & primo. duidom ex D. Thoma gui qui se ure i ad fraudum dieit pecestum bilesellum debico inordine pringrum : qu. persus8. ares av fic habet: Acie in quantum deficiteitaliquidide planieu Ludine effendi , que debette actions humana, in tantum deficie à bonicare, & diettur mala. Sacrado, quiz odium Dei V. G. non folumia office privat von Inucacem adiu amoris Uzi ; fethetiam formalicer, quarenns feilices habet in fe unsontiam. zekrodinis, & eft disegnaonions natura ra-Monali . ergo &c. Tervio, quia voluntas noneft mala formaliter , nift per adem defe du oc Sem : actus feienr eft , que primo , & per [... malus en a fe haber carenciam rectitudinis. Quared denique, quis malitia opponitur privative honeftati ; fed honeftas non oft inpotentia; offi medianteracian orgo 3 & malieia in iplo actu immediate schotte deber, & so medianto in potentia.

Obijaiss primo: ut carentia rollitudinia in afta odij Dei V.G. malizimrationem shabeat, debot fa habere per modum sprimeionis most ralis respectu dicti actus, sed hoc est impossis bite. ergo cec: Minor probatar penia primatio em parte subicci importar apritudinem dicempacivatem ad habendam formam oppositam; sed actus odij Deicost imcapan moralis sectitudinis, que of forma opposita malicia a ergo cec.

Respondeo, negando minosem; & ad eius probationum concessa maiore, ad minorem, dico, quod licet actus odif Dei sumptus so, eundum sam specificam, & indinidualem sationem sie ineapau moralis restitudinis; at verò à sumatur secundum nationem generie cam actus humani, non solum est illius capau, sed eriam exactiuna, qui ip la respisado de beasur;

- In flabis petino ex Quiedo sease: 4. contr. 5: 42 putido de ficulario de fecuación rationem specielles missis incapas reclicidarios engo seamed dim rationem specificam non est privatament recliciquismo igritur seamed dim sationem specificam y sound dim quam formaliser von situation en situatione odis. Designa sandamentalismo quadro madamentalismo quadro
-Relpositos difingso grimm confequens odium Daideousdum rationens frecificam son eftermatum refrieudine softendum quod elles formatum ducit de aptimuline adibabendam refrieudine softendum quod diba refrieudinessis enege primum ser fecundam confequentiam a dicu enimquod res differenta fracifica odo Doj sit formatis nitabilitationen requirers son attendam plessis discontinuo de se son resipuenta fractione confequentiam a dicu enimquod pes differenta fractica odo Doj sit formatis nitabilitationen requirers son requirers son differentia fractica di conferentia fractione rechiculario de la filorita quod a desance a formatica de la filorita quod de la filorita de la filorita quod de la filorita quod de la filorita de la fi

Infiabia secundo cum Arriago dife. 20. set. 3 fabricos. 4.m. 78. ex bac doctrina sequicura homine a habore propriain prinarioaem perm fectionis Angelica, co quad quarenus intelles cinus after capus et Angelica quiddicasia à consequences absurdum, ergo occ.

Respondendum, nagando sequelam, & ra 🗸 etionem affiguane aliquis quiunibquiunt ,ad c&== A-tuendam propriamirationememalitis nonroquicitur peopria prinerio. Led fassicit improprios quam quia habes achus edif, ica dich potetko guodream habcas homo in osdine ad Angoli că perfestiose recipiendă, si intellectinue ve de confiderent, Selidierem verò affe. raint aluju quia nimirum princisio moralis pra J est issidul maseisseque ou parumusicue des bezu addere exigenziam parfostionis il lius ; cuips est privacio, quam quidom exigenciani habet adeum Dei 🦡 que temus astus humanus off sham he exigit effe redus pacevers homes etiam fi fumatur ve jo sellections ve fic , notiz

Infiabis terriò cum codem ex Suario: fe confideratur aftus edij. Dei fecendum fuamis sationems genericamanon potest illiesse debie payna potus differentia; quam aftera, es quod ad veramque habes indisferentiam: es generate.

Respondeo, quod licer phylice loquendo April an glet autecodens (dnog tamen non cocedo) falfism camen moraliter, quia actus ha manus dehet ellerhonestus poeins, & non inhonekus; vade zaużodij Dei lumpta beundum rationem genericam, debetur potius vas quam altera differentia. Asque per hoc pases non habere vergrasem ida- quod Ouiedus loco fupra ciracona, 13, assumebac, non posto, widelicet prædicatum generieum exigere idanod repugnat speciei : neque differentiame contractinam habere polle repugnanciam cum illo, quod fium exigit genus; oppolitum 4. nim videmus in omni eo , quod j mulcis diçi, eur malum absolutes & umpliciter, quod feiliept omni psorfus subiecto est di sconuonies at in acht errorie dei bront intellectione off? Ecce 2

Digitized by Google

19

32

fotontes semps erroris oppoblettes de la historia de la principa de cames veritas est este de la propieta del la propieta de la propieta de la propieta de
Infiabis quarrà cum Arriaga ibident a quitta to the properties de la prope

- Relponded: nego legaelad; ad eniat prabationem diffinguo anexcedens: adusodij. Det i focundum ratiodem generiqum actus humania: Penicindendo dimaceria pocieça quam ventane tot a concedo; pettoca maceria circa quama sa pego antecedens, & confequentiamite rand. i en samt gepinim aquatim non teinfrac pill ex decemmaniopo macetia spechancia ad mitentem propulant chro que, nota, in omni! percera acrendeadam effe materiam , quama: tempet intence ad peculiarem virsucem spen Rantem, non quod non pollit homo, eirea iliamateriam ex motino alignum virtutum opesasi, sed quia ad illem solam virincem decer-i Minetam betrinet birefetipete teknier bafaf pne pomo géper circe meteriem binjoribram. operari . V. G. quamquedomo polite eximetina Charicatisquel Panisentia reché operaci circa delectabilia fentes : ad virmeem camen folius, temperancia pertinet praferibatereon. deciones a de cineum Rantim Ginea huin fondi: materiam i Quosiam vero, polito quod homo citta matetiam comperantia opocatur. habet quidem debitum operandi inxta regulas temperantiz, non autem ex eins voi altesins virturis motiun determinate , led faria eft li leruec conditiones ab, ea profetipras im tali materia, & inducatur ex aliquo honefto. motivo ad operandum: hinc fit ve actus intemperantiz folam inhoneftatem intemperaders properly of don Mound attiment Memque dicendum de actu odij Dei, qui non bone las iudicie debetur, vel fortiondinis, sed folius charitatis, contra cuius regulas home operatut circa Deum.

In habis denique quintòrratio specifica a de genetica suot omnino idem in lencentia negantium pracificurs objectivas a ergo, implicat actum odij. Dei secondum rationem geneficam esse capacem rechicudinis, & secuodum

fecificam incapatem.

Respondeo prime ad hominem : ve velitates libere operetur circa aliquod objectumi
debet hoc per omnes proponi ab intellectumi
satione boni i & mali, seu conuenientia i dedisconventencia, etiam si non dentur paseiasoues objectina, er zo multo tragis idem actuapoteria concipi secundumi facionem genericam capan restinudinia, & secundum specificam incapani non obstante & c. Probo consequenciam, quia si quarestet disparitate, mani-

the fact anies totaliers exbrement bectiff et
et a seines totaliers exbrement et fou
permit parties totaliers exbrement et fou
permit anies totaliers expressed et fou
permit anies expressed et fou
permit anies totaliers expressed et fou
permit anies expressed expressed et fou-

Responden fernademermiss antennellente a negrado consequenciam; de diem alchiedine pero na kram de racione generies e la specifica sur intendentama fore admices na specifica discrimentario pon i in en enime forsula in quo omnes dicional quod homo secundam a qued animal est a capex himibilitaria a fernoma exigir risbilitaria quidem est interpara sed exactionaris sincipalitaria quidem est interpara sed exactionaris sincipalitaria; in eedem son soquor ego de actumato.

Bit y solntiste seinm chm techienqine a to est in fale techs rationer it aniqum pac exinot brapatur aniquem est ann optioner a ge to the property of the printing of the selfportun teberitat in acht major elle geor Miportun teberitat in acht major elle geor Midepitum a ge existentia i o quod depet a ge contra moralem existentiam a fed nourama a depitum a ge existentia i o quod depet a ge contra moralem existentiam a fed nourama depitum a ge existentiam and elle nourama depitum a ge existentiam a fed nourama a ge elle nourama a ge existentiam a ge exisdepitum a ge existentiam a fed nourama a ge elle nourama a ge exisdepitum a ge existentiam a fed nourama a ge elle nourama a ge existentiam a ge existentiam a fed nourama a ge elle nourama a ge exisdepitum a ge existentiam a fed nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a ge existentiam a con elle nourama a con elle nour

Respanden , neganda minorem ; ad cuius bropssionem diec f debitum mossle offe qui a dem in voluncais radicaliter a sed prime a & per les quis voluces elt s que equetut rel ponere absoluté operationem restam , vel rectitudinem in operatione ex supposicion and obeteent ; at acto totalitet, & qebent denter à voluntate est in ipla actu : nam his offe qui debes hebete cofficudinam . Se conformitacció cum natura rationali . Idem proportionaliter de oxigencia afferendum eff. dan brind i & bebie ek in danta fanjonalis & ex ca refultat debitum in voluntem operandi de : segies siqi suffic pe shey'i,melli atemi eadem voluntate produci inxe argulam san tionis! Sie grendo affindsto Dade confesa quenciam.»

In flahit oum Artizga; dabitum qued baber home beng aperandi , salu que operarunt in porcessi , quia non denotar debuille hune, to porcessi , quia non denotar debuille hune, car; led debuille voluntarem omittete malum ; & facere bonum.

Respondes, segando assumptumtad enius prosibationem dice hune memero actum sumptuma. I bationem dice hune memero actum sumptuma. I bationem attionem geneticam, habere osama debitum transfusium et voluntate habendi institut en dice transmentationem; quod fi implicareum esse tresum, haber implicantia oritut ex cius ratione specifica; do non geneticatione est um son sumptus secundum son geneticam non est um son habere debitum, de exigentiam rectividinio, ad eum plane, modum quo Talpa sumptu in ratione animalis exigis habere visum, de Osea potentiam relimpundi de acquirendi nonam locum, quidus estent ratione vitima discremita, cuins malescrosma persocioparciai para rusionem genericaminonal quidem d

would the vist ad periodicants meraphylicae. But estentiales, led que de physicas & materiales:fi-: mili mede porelt en Wifferentia individuali haberi aliquidiquod fit contra exigentiam fpecici,& fie potelt aliquis carere aliquo lenfu,ita. ve ratione fue vitime individuationis dictus Senfus, ille repugnet. Ex que lequieur huinsmodi, catentiam habere tarionem privations alique! modo; in tantum enimin materia prima, datur prinacio forme ablque exigencia, in quantum... materia theit ordinem eranfeendentalem ad illägat verd in rebus alijs, in quibus eft fola nome: repugnanciasve negatio habeat tactonem privationit debet supponere aliquam, exigentiams, & ideo carentía recitudifils, iustitiz in lapident quam institiam lapis, ve ons eft , habere poteft; non comparatur illi ve privatio 20. quod quateaits ens lapis eff non dicit exigentiam habendi. idifficiam. Conera, vero carencia, recticudinis. eemperantia le habet in actu intemperantia,

quarenne exigitur ab ille talis rectitudo.
Inflabis iterum cum codem num. 29. condisícháfis obligacio bene operandi est implicatoria ergo. & c. Antecedens enineitur, quia velhabetur casu, quo homo velit operari male: & hocinon, quia ad impossibile nemo, tenetur ; im-pofibile autem eft,posto quod homo male opegernt, quod benè opererur: vel habetur hac obligatio cafinquo homo velit bene operari, & hocneque; quia licet verum fit, quod posito, quodquis velit bent operariscentarur, ad fic operandian; quando tamen percat, ceffat condicio, subqua tenebaturivel denique habetur ex supposfione)quod velic operari vage; vel bene, vel ma-Peite hoc neque quia callinguo, homo, operaturadin malum, repugnar, ye bene operetur. Falsu igiturefiquod tenetur ad bene operandum ca-Thigh vel actum bonum, , vel malum, operari. Pelit.

Respondes, primes argumentum hoc ab omemisus soluendum, ester en en imaquo. Deus proponetum voluntati cum indisserenția, contrarietasis in ordina ad amozem, vel odium, voluntat,
habet obligationem, illum amandi, tum sic : vel
hac obligationem, illum amandi, tum sic : vel
hac obligationem, illum amandi, tum sic : vel
hac obligation habetur posito, quod velit odio,
habete Deum, se hoc non; pemo: enim tenetur
ad impossibile; vel posito, quod velit amare, se
hoc neque; quià quando odio, habet, cestat h-c,
conditio, se tamentenetur homo ad: non odio
habédum; vel denique habetur ex suppositiones,
quod velit operari vage, se hoc neque propter
tationem supradictam.

Respondeo secundo directe: conditionalem a, obligationem bene operandi, nulla ex illis tribus conditionibus explicandam esse, sed hac alia in hunc modum, proposita : posito, quod velit homo operari circa materiam, pertinentem ad virtutem temperantiz: V.G. circa delectabilia sensus, debet iuxta regulas temperantiz operari, posito, quod velit circa materiam iustitiz, scilicet circa ius alienum, debet regulas, quas przescribit iustitia observare &c. Materia autem ad virtutem aliquam pertinens, est indisserens vebonam, vel malam tenminet operationem; sicuti oratio potest attente, & distracte fieri; at posito, quod quis orare vult, tenetur orare cum atten-

cione. Negue relevadaporenemalum infirmati. dum diffiguitze Airiagmas quia videlicet in safe q cafit ponient oracionque en res: aliqua indiufico quisies de la que de la comita de la popue de la comita del comita de la comita del comita de la comita del comita de la comita de la comita del comita de la com attentions & fine ca. thougham extrinkes sitt & cum grussin introduc propert boneg marchitatio conditionalis : at vero in calu, polito pontur: folum ratio generica operandia quannon poteft 1 haberi nifi in hocaveli ilogindi ujduo. Cantrace: enim el prima quia licer idiqued dicituzife ven rum-agendo de oracione vocalis falfum, campa-a; ek de menegli lettem id, sententia eorum squi ; ackant again inberustatafen bolle elle majning! Contra secundosquia posest. Deus precipers, Michaeli, V. G. ima defacta przeipitzyt czlu. quo, velis operazi circa. Gabrielem, actu potius. عبيون: amorisi& non aftuodij.feratur circa illum talicalu ratio amoris, velodij, pertinent ad cl-c lentialem conflicutionem actume, & nihilominus flat conditionalis obligatio, cum huiusmedia dinechesce ergo &c.

Inftabis, terrio, ex codem mans 33 esto yestic. 49 homo, operari circa, sale obiestum a nemperativa Deum:non est tamen obligarus ad elicióquim astum amoris. Deispotest enim dicere nolo, nunc Deum odio habere a nec amare, qui actual yest indisferens est, yestoriosus; ergo ex supposed tione, quod velim ego operari circa. Deum, sala sum estaquod tenear illum amare; salsum igitur erinquod actus odij Dei in carentia persection nis amoris debita consistar quantum ad malie tiam.

Responden actum, quo, quis dicitionole Deum, hodio haberence amare, bon versati circa eamdem, materiam, circa quam versatur, actus, amoris, vel odij, Deitrespicir enim camquam, materiam ipsos, actus, contra vero, bi respiciunt ipsu
Deum; Quara distinguo, antecedes: non est obligatus ad, eticiendum, actum, amoris, Dei, posto,
quod velit operari etres materia, charitatis, quo
est. Deux ipsc, nego; posto, quod aon, velit, concedo antecedenas se nego, consequentiam.

Inflatisquareo: potest dericases, in quo homo careat auxilija necessarija ad amandum Desigamore supernaturalist habeae auxilia solumi ad non odio habendum illumatum sici bic homo odio habens. Deum peccar absque debito ponendi in acta illo restitudinem amoria, quia tunc est impossibilia, ergo ad peccandum peccaro adij non requiritur debitum, to obligatio ex suppositione a quod circa materiam determinatam operetur.

Respondeo: admisso casa, distinguendo antecedens: hie homo odio habens. Deum peccat absque debito ponendi in actu illo rectitudine amoris supernaturalis, eoncedo: quia supponitur dictus amor esse illi impossibilis; rectitudine dinem amoris naturalis, in ordine ad quem habet potentiam physicam, nego, antecedens, & consequentiam. Quod si Deus non proponatur homini cum indisserentia in ordine ad odium, vel amorem, sed in ordine ad odium, vel non odium; homo habet quidem absolte debitum non operandi, ex sopposicione autem, quod operatur rectitudinem amoris in suam operationem inducere debito quodam connaturalita-

Digitized by Google

48

31

tis 100, qued home senendiquotics operaturam pereti restè; ad hos aucement bainsmodi debicuntimorale fit & fufficitif house posite non quesari , quoties modo debiso operari nequit , ita . Sutter de bonirate, & mahite bum. allandifoni oc (ett.). Neque dicas sum Quitdo mm.46.pofito, qued obiectum per le valis obligationis fit perfellib amoris, non autom negatio odij, niti in . quentum oft rectitudinis zmbris exclusiua ; nequit intelligi huinimodi obligatio, abique coa quel perfectio amoris lie vndequaque possbiletip& libera respects volumeatis. No ich dicas inquem , quiz hoèr hoc verum fit si obligacio esfor absoluta, faishin tamen est posto, quod se ex suppositione orta ex quodam debito comaeurali, quod habet komo ad benè semper opezandum polito, quod operetur. Neque iterum. addas cum todom num 48 obligationem hancex suppositione, nihil este akind, quam obligationom non habendi odium, quia in tantum homo tenetur cum rectitudine charitatis hic , & nunc operari, ve actum odij non elicist; hæe autem exclusio odij aquè benè haberi potest per actu ! charitatis ac alsarum virtumm ergo &c. Nè id . dicas, inqua, quia obligatio primo,& per lejelide poneda rectitudine charitatis, quoties quis verfatur circa eius materiam, secundariò verà. est de excludendo odio; quare nego maioré.

Instabis quinto supponendo probabilitatem L'intentia illorum, qui dicunt dari posse actum. negetiue indifferenzem, non solum in rationa meriti, & demeriti, sed etiam in ratione bo-Aturis, & malitiz moralis, tum se: in huiulmodi acu indifferente habetur carentia rectitudinis illius virtutis, circa cuius materiam verfatur ; & tamen nulla habetur malitia 4 quam-mis fi sumatur secundum genericam razionem habeat rectitudinis illius capacitatem . ergo-&c. Respondeo: dato supposto, negando An--recedens ramquam de fubicito non supponente. qui enim dictos actos indifferentes admictunt, afferere debent eos non artingere propriam altcuius virtueis materiam, cuiusmodi sant fricare barbam, atterere manus ad pellendum frigus. sputum abijeere, ocutes detergere &cc. quod fi materiam virtutis alieuius attingant, statimis debent ad minus conformari regulis, illius virtutis, ve esset comessio, auditio sacri dec tranleath adductindifferetiam habeant ratione mo-લંામં •

Obijeies tereid e enfu, and Dens przeiperet. Angelo, vt per horam ab omni actu etiam honello ceffaret; tune fi Angelus actum religionis eliceret, veique peccaret peccato comissionis; 86. tamen einsactus nulla rectitudine prinaretur, haberet enim tectitudinem religionis, eirea euius materiam ille versatur. Respondent aliqui: primo:cafum illum à multis negari, qui putanteffe irrationabile | atque aded impossibile Doo! effe præceptum, que emnis actus koneftus creatura intellectuali prohibeatur. Sed so admiffo, negant secundo alij probabiliter ettam fecundam antecedentis partem, aiuntque huiulmodi. actum in illo easu ratione prohibitionis pertinere ad materiam obedientia, cuius rechisudia ne, hoe ipfo, quod existit, iam privatur Quodveritatem habet, etjam fedicus actus supponatur offe non religiogisuled abedientiz que As-, gelus dicat: Volo sibi Domine obedite, dicèt, enim per hunc actum Angelus signate parerer. Deo, exercite camen illi inobediens esser-

Inkabis: huiusmosti actus lecundam, pullam, rationem genericam habes capacitatem a & debecum rectitudique obedientie, quia illo prze. censo pracipitur negatio omnis acturiergo cius, malicia nequit consistere in prinatione rectitudinis fibi debiez . Respondent distinguendo antecedens: huiusmodiadus secundum nullam, rationem genericam politicam habet capacita-, tom, & debitum reclitudinis, concedune; lecundum nullam rationem genericam præscindendo à ratione positiva, & negativa, pegant, antecedens, & confequentiam. Cum enim casus positus sundetur in sententia earumanii affimittunt puram omissionem liberam, tenenmt admittere rationem genericam liberi vt fic, in, qua pura omisso, & acens ille positivus conucniune, lecundum quam rationem actus politiquis consideratus habet capacitatem . & debitum reclicudinis obedientiz.

Subinstabis: hac obedientia rectitudo in dicto casu nequit esto positiua, quia habetur persone negationem omnis actus; malitia igitur illius, actus religionis ab Angelo positi nequit consigniture in negatione aliqua. Respondent disting guendo antecedens: nequit este positiua physical loquendo, concedunt; moraliter negatione antecedens, consequentia dicunt enimoquod scutt subiectum suisse rectitudinis est solum moran liter positiuum, quatenus importat rationem liberi, & voluntarij vt sic, qua potest per actum, siuò positiuum, sinè negatiuum physica loquendo contrassi, ita, & ipsa rectitudo.

Respondent denique alij tereiò ad argumentum: casu, quo Deus Angelo praciperet, ve per hora ah omni actu liberè abdineret : quod pura illa omissio libera, non esset absolute meritoris , ve fustinent illigui samiernat buiulmedi omitionem, atque ades non esse absolute laquendo bona, quare Angelus eliciens hunc acid tam religionis, peccaret non per hoc, quod actus ille carentiam rectitudinis pura omissionis libera haberet, sed quia faceret aftum bonum cum mala circumstantia temporis indebiti; atque adeò actus ille esset malus quia haberet careutiam eircumstantiz temporis debiti ; nati... posica illa prohibizione, tota hora esset tempus indebitum; quemadmodum igitur qui tempore indebito facit facrum, poccat ratione carentiz circumstantiz debitz, ita hic in cesu nestros Deus enim per illud præceptum non facesetive actus boni sint intrinsocè mali , sed folum extrinfece ratione temporis, quo duret prohibis tio. Verum hae responsio procedie ex suppositione, quod libertas sit extrinseca actui.

Obijcies quartò: circa camdem materiam, quam plures virtutes verfari possunt, ita ut'ad quambibet pestineat tradere regulas petuliares bene operandi virca illam; vel igitur dicendum est in vno acu peccaminoso versante circa candem materiam plures malirias repexiciyes malitiam non consistere in prinatione rectitudinis debita

debitz aftui, es quod citfa Dateriam determinatam verlatur . Conlequentia paret, probatur antecedens: nam circa Deus versari potelt religio , fides , spes , &c. ita vt ad quamlibet percineat przecribere conditiones , bene operandi eirea illumiquarum omnium reclieudinibus cazet quiliber actus malus V.G. infidelitatis delperationis &c. Respondeo, quod quemadmodum in artificialibus duplex datur materia: vna remota: altera proxima; & eamdem quidem materiam remotam plures artes, respicere posfunt . ve ferrum . quod est materia remota frenifactoriz, clauifactoriz &c. Non verò eamdem materiam proximam, nam fertum vt frenifactibile, non nistà frenifactoria consideragur; ita se in moralibus; quare distinguo ansecedens; circa eamdem, materiam remoram. verlari pollunt plures virtutes, concedo; circa eamdem materia proximam unego antecedens. & consequenciam . Ad antecedendis probationem dico: Deum vt sic esse materiam remotam in ordine ad virtutes dictas ¿cum quo stat quod ve colendus, fit materia proxima religionis, que exigit in nostris actibus erga Deum reuerentiam . & prohiber contemption: At pourin siduum lit materia spei, girca quod sper docet sperandum, & non desperandum esse, per que paset resposso ad argumentum, a vbi adverterem anod licet in omni peccato fint carentie perfo-Cionum, quas vireuses exigunt generales V.G. obedientiæ; gratitudinis &c. mahaia tamen a specifica non sumitur per ordinem ad virtutes, hasce, nisi quando materia est peculiaris, illarum; sed solum in ordine ad eam vincutem parsicolarem, ad quam peculiariter percinet regue amiones aumanas circa materia illam promami co qued virturas generales in ordine ad: parriculares & habent et pradicata generica... & vniuerfalia a arque adeò non vrgent nifi medijs illis -

Obijcies quinto: salle bene viuere, seù vellemale viuere en speciale peccaeum, & tamen. nullius specialis virtutis rectitudine caret; ergo falsum est rationem formals peccati in prinatione rectitudinis propriz virturis politame. este. Respondeo concessa priore parte antecedentis, pegando posteriorem: dico enim, quod, Senti actus hic (Bede vinere Volo) habet spocialis virentis roctitudinem, ita de actus qui illi, opponuntun dicta rectitudine caretyet benè notat Salas cum Azorio &c. Quod fi quis neget: actem volendi benë viuero pertinese ad frecialem risturam: Laurichia aftus eller hone fius par: has pracise a quad redicudibem nizcutum omaium abhrade respicier mitandeceadum esset a quod actus volendi male viuere erie turpis per hoe precise canad referridine incommuni pereincare expert virtues cancer.

Obijeles fenté en Arrisga nom. 37 odium Dei longe grauius percarum elle qu'am privation amorie Dei ergo actus ddij Bei non laber malitiam in prinatione recritudinis amorie configurem. Antecedens parer, quia etiam essu, quo fit praceptum de amando Deum: minus malum est non amare, quam odio illum habers. Configuratio enincient, quia proprer quod noum.

quodque cale, & illud magis, ergo si odium, malum est proprer carentiam rectitudinis amoris: ipsa amoris omisso dattem aquè mala esse deberer, sed odium habet plus malitiz, ergo ad minimum plus illud debet in eius disserentia, possina consistere.

Respondeo negando consequentiam. Ad cuius probationem dico, quad licet malitia commillionis, & omissionis convenient in co, quod in carentia forme debite nature rationali cosistant; differunt tamen inter se essentialiter, quia forme quibus privat diversa omnino sunt, sicuti etiam subiecta, que prepantur; nam malitia commissionis prinat actum rectitudine, omissionis priuat voluntatem substantia actus; auad verum est. etiam si sint contra eamdem. virrutem, sicuti ignorantia, qua est per puram Bringtionem,& illa, que eft per politiuam operationem s. que dicitue praue dispositionis differunt inter se essentialiter. Unde fit vt si quis quando tepetur facere actum fidei circa myltegium incarnationis. V. G. illud omitteret, non. cenleretur herericus, sieuti conseretur fidelis, qui actum policieum infidelitatis eliceret.

Instabis in veroque peccato habetur carentia. neclieudinis amoris; & tamen actus odij Plus habes de malicia, quam omissio amoris; malitia igitur actus odij nomeft saltem totaliter pezenda, à carentia rectitudinis amoris. Respondeo negando consequentiam, sicuti enim cadem pri natio testisudinis diuerso modo applicata hahere posest diversam rationem matities its poeeric goelm maiorem "& minorem. Maioricas autem in peceato comissionis prouenit ex maiori exigentia, quam habet natura realis rectitudinis suarum operacionum, quam suz voluntatit, homo enim non tenetur, labere semper voluntatem zectè operaztem; tenetur autem habere semper rectitudinem in operacionibus vo--luntagis; ita ve quoties libere operatur operesur recte, vnde eft, vt prinatio nectitudinis cazicatis, sie peior in actu, quam in voluntate ipsa carente actu carmatis, quem tenetur ponere; Brichfortenien, & validiori exigentia contrapiatuk. Przterea eadem psiuatio in actu multiplici exigentiæ opponitur; vadè non est mirum h pejor fit; nam quando voluntas caret aciu car zitatis, quem debet habere, carentia, contrapiarge vontantum exigentia, quam habet in fe voluntas. At venò quando odio habet, contrariatur etiamilli, quam habet achts, vt rechioudine casitatis V.G prædicus sie: Linquo quost 🦟 per adum odij magis videtur voltta,vt quo,cae rentia restitudinis amoris, quá per pura omis sionem ampris, licet enim mdirecte veroques casu volita fit , prior tamen est volita posi-

Obijcies, septimo peccata extreme opposita ve assus pradigalicatis, se avanicie carent eade rectitudine liberalitanis, se avanicie carent eade rectitudine liberalitanis, se gamen habent malitias specie dinersas. Non igitur malitia in carentia sectitudinis explicata consistie. Respondeo quod licet virtus liberalitatia posita sit indinissibili, non tamen est in se indinissibili, sed constatur duabus, veluci pagribus, seù prædicatic essentiatibus, quorum vaum consistit in largitione

Digitized by Google

≤6

gitione bonorum vique ad certam menituram alterum in conferuatione . & retentione cortidem , quæ supersunt vitra illam mensural lam verò auaritia mala ell', quia caret primo prædicato; prodigalital verò, quia caret secundo; quare licet opponantur eidem liberalitati, di-Rinctas tamen flabent carentias. Duplicem. enim actum habet liberalitas : vnum dandi, alterum retinendi; priori opponitur auaritia prodigalitas posteriori. Neque dicas auaritizm etiam opponi moderatz retentioni,nec no prodigalitatem largitioni moderatæ; Ne id dicas, inquam ; nam'alterum ex his actibus verumque actum amplectitur, largitio enim moderata qua moderata fine largicione stare non potest;quare duplex liberalitati munus afliguari debet; fic: vt primum sit largicio tanta pecunia V. G. fecundum verd conseruzio relique; contra primum est auaritia; prodigalitas contra fecun-. 11

Oblicies oftand ex Vasquez: eldem virtuti' lüftitiz opponumur sustam, homlesidium, adi'ulterium, in quibus malitiz socundum speciem diuerse reperiunture; sed muiusmodi'malitiz non possum in prinatione consistore ergo &c. Maior patet: Minor probatur: quia nulla pos test assignari recititudo instituz, cuius prination nem habeant dicta peccata; si qua enim essemaxime consistoret in conservatione suriumas, que habet proximus in suis rebus externis; sius propria vita, se in vxore; sed huiusmodi confernatio in persona prinata non persinerad institum, alias quoties non desenderet homo die

Calina proximi, tenererur ad reflitutionent

Respondeo surtum inomicidium adalscerie um ele peccara diuersa, eo quod primant ho minem diuersa reclitudinibus ad instriam per einencibus. Quare nego minorem Ad cinise probationem nego assumptum. Et ad eins columnationem dico duplicem conservationem in bonorum proximir ad nos spectare poste, altera posiciuam alteram prinatiuam: postiua est i qua quis cooperatur ad illorum conservationem posiciue, prinatiua verò, ve non sedatur in bonis suisitate al priorem, renerunt tamen ad posteriorem.

Instabis: prinatina conservatio confistit in co,quod homo non lædat politiue proximum in fuis bonis; ergo rechtudo huius conferuarionis confistit in negatino 3 & sic carestia illius erit quid positiuum ! Respondeo privativam ? hihe iurium proxima conferuationem posses fieri per negationem actus, & per actum posstimim, quo quis dicat! Nolo rem alienam pro-Aimi vfarpare? licer sucem non cenedeur quis ablolute ad conferuationem negatidam foris afteni per actum politifuth : cenerur tamen. Ex suppositione, quod voluntas fit politiue operatura eirea tale lus; vnde actui malo debetut il la rectitudo politina, que in prinatina confer-? natione facta per positiumm actum reperious ? Linguo multis actibus externis ceneri Homine ex lusticia alsquando feruare ius alienum illa

DISPOSITION TAINED TO A TO THE TOTAL TO THE TOTAL TO THE TOTAL THE TOTAL
QVADRAGESIMA

OCTAVA

VTRVM IMPLICET CONTRADICTIONEM PECCATVIX Ex suis intrinsecis à Deo Irremissibile

D'in noura Panormitana Academia exagitari cepit; eo vel manimellundo cum totaliter fundo cur in connexione, vel inconnexione, quam aliquis actus peccaminalus habes cum objecto ellen a tialiten remissionis exclusivo, inter-philosophicas non immeries pennumerari poreste and e tialiten remissionis exclusivo, inter-philosophicas non immeries pennumerari poreste and e pour

SECTIO PRÌMA.

Aperitar fratus questionis , & sentencia megacina proponitar

PRo controuersize incelligentia sciendum....
primò: dupliciter intelligi posse peccatum
aliquod irremissibile esse à Deo riprimo ab extrinsceo ex libero decreto, quo Deus statuit
nolle vaquam illud condonare, secundo ab in-

erinfeco. hoesek en suis pradicatis estencialid bus, ratione quorum exigat estentialiter Dinis aucondonacionisoarentiam, non folum in aduptimo suguinoarentiam, non folum in aduptimo suguinoarentiam, non folum in aduptimo suguinoarentiam en suis suita veimplicee contradictionem ipsum per Dei remis suopem aboleri, ad eum plane modum, quo homo exigit excluis prædicatis carentiam sinal nibilitatis etiam quo ad actum secundum, ria ye homo cum himibilitate in raicasetnaum coniun-

Digitized by Google

go Bluck com

coniunctus fe quid fictitum > acque chymaris

lam, questio presens non est de peccato irremissibili primo modo; constat emm omnia peccata, que Deus absoluté decreuit nolle remisrere, cui usmodi sunt peccata damnatorum, esse ab extrinseco irremissibilis; cumemim Deus se immutabilis, implicat quod aliquando huiusi modi peccata, quatentis semel assecta suns illa decreto, remitti valeant. Procedit ergo questio de peccato irremissibili secundo modo.

De quo sciendum sceundo, dupliciter etiam posse concipi peccaeum ex sus intrinsecis irremifibile: primò satione granizatis, eo quod sitt adeo grane sitt omnem remissionem à sèrexeludar; & de hoc non est sermo in presentia, cum cautum sit ab Ecclesia conera Nonatum, aliosque Hareticos nullum peccamim quantumuis granishmum, nul-himque peccatorum cumulum quantumuis fupra numernm arenz maris auctum, haberi posse, de quo homo perpenitentiam à Deo remillouem nequest obtinere. Secundo, peccatu potest concipi ab imprinseco irremissibile, sine demum fit leue, fine grane, ratione connexionis essentialis, quam habeat cum divino decreto de non remittendo illudi& cum renelatione facta à-Dea de tali decreto modo' infra explicando; & quidem de huiusmodi peccato procedit que-Rio,quia nihil de eius remissibilitate ab Ecclesia definitu est; vade relinquitur cotrouersiz locus.

Pro qua melius intelligenda, sciendum tertiò dupliciter quari posse, num huiusmodi peccaeum implicet? Primo in hac rerum serie, & iuxsa diuinam providentiam, qua Deur revelavit homines ad finem beatimdinis defacto ordinafise, & certa quadam ac determinata media ad huiusmodi finem: obtinendum illis exhibuisses & in hoc fansu certum debee offe apud omnes amplicare contradictionem dari aliquod peccatumiab intrinseco irremissibile ratione consoxionis ad decretum;alioquin fallum effet quod Deus de quocumque peccatore loquens, dixis-Set; Quotiescumque ingenuerit peccator, horu pecestorum non recordabor amplias;& recte id quidemiek vi enim illius voluntatis vniuersa-Bis, qua Deus vult omnes homines saluos fieris genetur impedire huiusmodi peccata, que propcer connexionem cum divino decreto de non remittendo ab intrinseco irremissibilia fint; vnde si non impediret, facesce coera id, ad quod se obliganit, quod implicat . Secundò, posest osse quzitio;num huinimodi peccatum in alia ferie, & iuxtu aliam propidentiam repugnet?quod eR idem ac que sere, an eircumferipta seuclatione, qua Deus promisse remistere vere panitentibus omnia, 8c que cumque peccate, implicet dari aliquod peccatum ex intrinsecis suis propter Meram connexionem, quam habeat cum deore-40, irremitibile.

Sie' statu quæstionis explicato; Prima-Tententia est negatiua, de qua Bardi in regulas iuris canon. Regula 4: cap. 4. Hæ docet, non apparere vllam implicantiam, imo valde probabile esse dari aliqua peccata in alia rerum serie, quibus per sua essentialia ita repugnet re-R. P. Ios. Polizzi Philosoph. tom. 2. missio, ve new por baptismum, new panitentiams aux aliad quodeumque medium tolli possint. Porro hujus sententia auxiores pro se citant Cardinalem de Eugo de panit. desp 7. sect. 5. num 73. O disput 8. sect. 1. num 4. Martinon disput 44. de Panit. selli-4. Espar sam de allibus humanis q. 14 se ad 5. O de suffisse quastr. 1. ad 8. Giarcinum in leggants. 4. art 7. Et multos alios recentiores quipus sante Erice: disput. 11. cap. 3. & Dicacastilato de panit. disput. 2. duble. 1. 1. & nouissime Astriaga de panit. disput. 2. section. 26.

Verum nullum ex his auctoribut hac sententiam docere patet, discurrendo persingulos; & quidem quod persinet ad Cardinalem de Lugo, ipse locus ritaris, quærens verum omnia peccata possint per pænitentiam deleris postquam respodet affirmatiue in hoc ordine rerum, addit in alia rerum serie non repugnare dari peccatums quod ex suis intrinsecis per pænitentiam irremissibile sit. Issdem sere verbis soquitur Martinon. Dicastillum verò cum cadem restrictione soquitum suisse fatentur, adnersaris cumque reprehendunt, quod sint valido argumento coherentiam resiquerit; de quo nos paulo post.

Czerum quod ciclus anctor non se hac nota notandus,probatur;quia ipfe ex duplici fequela absurda enincirimphienre-contradictione dari posse peccatum in aliqua rerum serie ex suis intrinsteis irrimillibile per omne mediums quarum neutra ex peccaro irremissibili per vnū rātum medium deduci potest. Prima est, quia fliter sequeretur quod plura imo infinita peccata possibilia essent, que non possent à Deo vila ratione remitti, & sic ab eius misericordia, & a valore meritorum Christi subtraherentur: tum qu'à quilibet homo ex possibilibus co peccati genere irremissibilizskepe sepius peccare pollet: tum etiam quia potuillet Deus condere aliquem primum hominem caterorum caput quò ad transfulionem gratiæ, & peccati originalis, idque proponete illi credendum cum pacto quodifi non crederets sum sple, cum cius omnes posteri'in parriculari prinandi essent in perpetuum gratia. Iple vero dicta reuelationi discrederet. Secunda verò sequela, qua idemfuadet Dieaftillo,oft, quia permissio huius pec-'eari argueret in Deo imprudentiam, & minus pronidam gubernandi rationem; quia ad fummamprudentiam supremi Numinis pertinetita disponere res suarum/creaturarum, ve non repugnet ex parte objecti exercere talis gubernationis opera, quæ maxime decent ipfum gubernatorem supremum, qualia sunt inftificacionis, remissionis peccatorum 32. Quoniam verò neutra sequela, ve de se paret, deduci porest ex peccaro intrinsece irremissibili per valcum medium in particulatierecte deducieur hunc auctorem non posse in remostra de incoheréria reprehendi-Atque hec de Dicallillo . 🤼 🦈 🤺

Hericius vero diffust rivaris nihil aliud doeetsquam quod dari posseriudiainmocuius essentia repugnet sequi appentionems posito quod Deus decernat non concurrere ad actum appetendi eniuseumque creaturari de hoc decretum renelet Angeloiqui dista renelatiumi credat, éo qued hujustuodi sidei judicium esse ex suis in-

Ffff

trinsceis eum dicta reuelatione connexum. Iam verò Esparsa lose citate de suff seations tantum-modo aitique peccata committuntur preducente notitia reuelationiside illis non remittendia sue preuia dispositione peccatoris, quod ea non possint remitti sine hac preuia dispositione, non prouenire ex magnitudine malitize cotum, sed ex sola intentionali connexione cum reuelatione sasta de non condonando sinè dispositiones sola sue a sue a que falsseari nequit. Porrà ex his doctrinis solum deducitur huius modi Austorea sustinere dati posse nonnullos actus nostros connexos cum decreto aliquo Deitaon verò quod dari possit conexus illesde quo nos loquimur, quia de coest longè diversa ratio, vei videbitur.

Locus vera eiusdem Esparsæ de astibus humans solum dicit peccatum insidelitatis V.G. essentialiter ineuitabile absque auxilio gratiæ supernaturalis esse intrinsecè connexum cum dicta auxilio, non tamen ob id esse supernaturale, sed posius insta naturale. Porro dictum hog ne ex longinqua quidem ad peccati isse-

missibilitatem facere videtur .

Ad hac Arriaga los sit. de pan. quaft 12. fect. 3.poliqua docuit,per actu panitentia polic deleri omnia peccata esse Chatholicam veritaté; Obijcie fibi n. 26 mon repugnare peccatum infidelitatis, quod fit effentialiter convexum cum decreto, & reuelatione, à parte rei positis de non zemittendo illudjergo &c. Ad quod respondet negando antecedens, multisque rationibus ex propria sententia buiusmodi reijcit connexionem . Tandem in fine ##32.fic addit: Denique fi adhuc contendatur non repugnare eam dependentiam peccati aliquius à reuelatione vt in fe existente: dici debere illud peccatum fore irremissibile. Si autem ex his verbis posset Arriaga pro sententia aduerfariorum citationen esset doctor adeo corum opinioni contrarius, qui pro. eadem citari nequiret, quia ompes dicimus, ex suppositione connexionia ita sote -

Quod denique ad Giattanum attinet, duo ipla lec.cit. hac de se afferit : vou est ex possibilitate actus fidei ex suis inerinsecis immultiplicabili nou bene deduci polibilitaté aclus pecçaminoli ab intrinseco irremissibilis; co quod circa immultiplicabilitatem actus fidei Deus aliquam... exercere potest libentatem ; nullam vero circa... irremissibilitaeem peccasi . Alterum vero est : decretum de non remittenda actum aliquem. peceaminosum posse reddere illum ab. intrinseco incondonabilem ex suppositione tantum. quod talis actus ex suis intrinsecis huiusmodi decretum ve realiter existens attingero valeat a quia sic erie inerinsee connexus cum illo . Verum autem hæc suppositio sit purificabilis into ne, nihit determinate fed sub dubio cotum reliuquit, & in hoc etiam sensu loquutum esse vostrum Cardinalem affirmat. Cum autem nostra quæltio circa hane suppositionem versetue; euidenter sequitur hunc, auctorem per neutra. contradictionis parte citari polic ; quod fider beret, potius pro nostra citandus estet, quatomut negat adderfarijs ex sententia quam tuetus de possibilitate affus sidei ab intrinseco immultiplicabilis, sequi dazi poste actum peccamir nosum ab intrinseça irremissibilem.

Sed quidquid sit de probabilitate extrinsesa, 7 veniamus, le placet, ad rationem, in qua à suis assertoribus fundatur. Ea, ni fallor ducitur ex formatione casus, qui ferè talis est: Decernat absolute Deux se notium percatum condonaturum Petro in posterum peccanti a eique huiusmodi decretum ad exterrendum illum à, peccando, reueles ranta enidentia credibilitacis, quantanecessaria en, ve ipse obligetur ad eliciendum actum fidei diulnz, quo propter reuetarionem habitam eredat Deum huiusmodi decretum habere: Petrus vera actum discredentiæ eliciat, quo neget Deum tale decretum habuisse. Tum sic : Hic actus, infidelitatis potest effe conuexus ex fuis intrinfecis cum diuina renelasione, & decreto de nonremittenda . ergo potest esse ab intrinseco irremifibilis. non implicat igitur dari police in alia faltem terum ferie peccatum ex intrinfecis suis irremissibile . Hæc secunda consequentia eft euidens. Prima verò fuaderur, quia hoc ipso quod talis actus discredentia effet ab intrinfeço connexus cum dinina illa reuelatione, & decreto, ex suis intrinsecis, non posset existere nifi existentibus illis, ac positis iam. à parte tei ; fed ea funt effentialiter exclusiua. remissionis; alias decretum Dei efficax frustabile effet , & dinina revelatio falfificabilis . ergo huiusmodi actus ab intrinseco haberet non posse cum remissione conjungi. sed hoc est eum formaliffime ab intrinfeco imremifibilem elles ficuti effet ab intiinfeço neceffarius, iile actus » qui non posset nifi à volurtate necessitata ac pradeterminata produci . ergo &c Primum verò antecedens, in quo tota difficultas confifità fuadetur tripliciter: & primo quidem auctoritate aliorum doctorum fupra citatorum, Secundo, quia dari possune quamplures actus elsentieliter connexi cum existentia suoru obieclorum, aut principiorum, fic multi cum Hurrado popune ex actibus intellectus quoidam ef. fe ex fuis intrinfecis veros, & quoldam ex fuis intrinsecis falsos . Alij vero, secundo, possibiles saltem effe actus voluntatis ex suis intrinsecis liberos . Alij tertiò admitrunt dari posse actum malum voluntatis effentialiter connexum cum aliquo supernaturali ; ve si quis superbe gauderet de actu V. G. fidei quem in fe experitur, Alij quartò afferunt volitionem pendere vel faltem posse pendere in genere causa efficientis à cognitione dirigente illam, & tunc data inmeo intellectu reuelatione vel actu fidei , volitionem illam discredentiæ posse esse connexam cum eo actu, aut reuelatione, à qua per se pedet. Suadetur denique tertiò principale antecedens, quia peccatum infidelitatis ita connexum cum decreto non videtur importare repugnantiam , nec debet negari libertati creatæ posse illed producere, cum præsertim non implicet actus ex se intrinsece liber , & possit peccatum heet naturale, ve aliqui dixerunt, mereri cruciatus

tum eseminatius istri tacum in neutronem reminationem remination of the control o

8 CEcunds Generals Buort contraria sausmit ेरेले मुंहर में से मेरे होते के मेरे होता होते हैं। अपने मेरे होता होते हैं कि कि कि मेरे होता है कि कि कि कि cina: atmiximitioplicare spotradictionery, BEL binuin biscration fires bythe crew in Andrie अन्ति के तित्राते वृत्याः वृत्याः क्रियद्वित्यम् । सन्न क्षित्रे । प्रार्थे । प्रार्थे । प्रार्थे । प्रार्थे । triulcy situe with the standard of this bear the continue of the standard of t exhirmand fan i 2000 and i 2000 as harren se Theologisqui shlolusadoguaruaranilum pollo, dath beccummendhogum higher Migher coughal Bee congodificatem > 48 14644 1916 18 - Wednitte superarii; dumenim ille internesius, &c, alcere tine Brogigestis ouglations of moral ages felanguil ermadab. Persuguilibiens fan aug cam appear greates in dimens despuda tract. Su compress 4- Busing Bunny, 144. Armaga de panita difere. 124 Jeff 13 to num-139, Septulitis Erancifque Bardiston, Regulationes Banapies illegulat quarka especti gum alius. Benenkorthus communi niteta dilligialignandasimplicantia contradi-Ctionis huius peccati varias aggsschiuntur, vise gosto per gegrone dannation bitcauties à quibufdam allacas expendenus, a quibus resectis, folidiones in loquens thus Deofavenges videlicet, hos iplo, quou dumidangins

- Primoitaque quidam se dissurrunti Si huinsmodi paccatum ab intrioscem apum mibile dari policio voique ellet polibula decrecum. how implicate ergo &co. Mastroberre, quia actus hic discredentia non aliunden quam 4 concaione si qua suppositation habetet cum des sector affensialiter exclusion in a rectalification in incondonabilisatem.habero.porest. Minor ve-, rul, na raftaffer mut au a it a ui a in a rathaffer an Lupra le iplum, . licuti eriam: djuipa rendlacio, quod repugnat i pam neque accessintellectus, neque nolun en sis possure parere promobie do se ipsoc. . Verum.has implicantia deni. ni tithe findamento: poseft.....aduer fasi unicespondorie non implicare actus reflexitus ofakem:ittadaquate, quimimirum non fahise apfost fed altquid alind d'le diftin dum habeautpra : obigchot ficuei est hoc judicium (manes affusintellectus: lube spirituales dusticum ale otiam hic amont and omnes prorting andus hopetos meg:voluacatis) non minustoriul integromues actus incelloctus de quibus spirienalitas:affirmaturicomposadus est ille fdem acustindicij affirmations, quam.inter umbasattusiamoria, eutorum hone Rab ama cursil le idemeadus, amoris, qui cum benê:afficiatur circa honaftacem, colondure lichone flus. Expush the ductions gured dato, quodenon possir Deus dideret Nela semirreta peccaram distredencias::qua fat.A Perso contra the comments of secretary on quinting potoft tamen dicord: Notor nemilter of libbescarum - quodin postenim fosse Retens com missurus oft, quiz so décretum kom solum ren esdekie saber edistrik in in 1999 in generali signik - generali signik -:- R. B. 10f. Polizzy Philosoph. tem. 3.

pricipies

Midiles . - Sed negue, hze implicancia folich estipotest enim Aduerlarius Adjeambene rechondere, fin outiste spoder ex Quires track. Ends few 33 4.28. in-underlift ducktious findboui von incerni iezemeno fire navike iffida bundy tatione cous nexignis, cum decreto in the relations if a non remissando nequest cum temissione conjunti. Coamuje igitur buinimodi diregnifibiliras die ormegisks, sardne tembis sidni ead ibii coul ocditaism dat manus ausclipsumitremischise offering for the state of the s man fod ago ad cam alicerstalponderem: [Hp. ponendo duplicitente aliquam seperiri polle confinessu enm telidfied fibrillof meter identingio & neluti maserialiter Alechodo tordis-Litero & ellentialiter, Quo polito, dicerem. duod, fi immutabilitas ad degre cum, & infallificabilities ad renelationem primo modo netcinetent - Actemic fet baccitina - drog chier लंक हवा तर हैं : सार्विति ने क्षिप्तिक स्वापन कर कर पर पर है । iscondonabile fores Verium eacompequerallis fechado modo: Aude fit as gienu beccarnu immediare a & proxime igremissie centers debont. Prima parahujus dicitieft euidens 282 congedicur: Segunda., iniqua, est difficultas, madeinrise quidem, quod immutabilitas formalicaria & effoncialiterin dinino decreto idchidaens, figuei etiam, infalificabilicas, in. diuma revolucione, videsur indubicacum; circum (cripus en in-quibu/cumque, alls, pracis benipendned procume sidned decretum Liberum do re aliqua facienda per nullam patouthmaffe.frustrabile 118c. squelationem de carre infafifficabilem, forma liffime, inferimits Aconuder offerginibaire dhob Enique gelichid ofter diffes extinues effentialines ad illa perricacum illudripfidelitacistbrokidig ing indiffi diate elle sirremillibile probability il ardo opboth jourgement style iffe belicht inothe giere sq qiniam woqeciacum , Mitene Stichem cult. Listie iphim proximere Shipmedialie in tattene pensar minstellers salistichen annexi

cum illis . erge idem arda debet cundem pida kime, & immedizie ia racióne peccari infritti lece trremitibil's continuete . Antecedens paret Consequentia suadetort quia sicuti dininum decretum, & reftelacio per hor, quod cerminent immediate action filam peccaminofum eum reddunt immediate', & formaliter air tali specie: ita etiam debent reddere illum immediate & formaliter fremnibilem; ex quo apparet fallum este a quod Ouledus assumit nimitum calis quò dictum peccatum fapponeret essentialiter renelationem de fua nonremillione, adduc non elle dicendum intriasecë irremilibile, sed izntum habere conne-Rionem cum renelatione, cui per ipfum repugnaret cum eius remissione coniungi ; nam fiduit ellet cenfendum inttinfere connexum. cum decreto: ita, & intrinfece irremifibile, quarenus codem modoà divino decreto talem speciem peccaei, ac irremissibilicatem ab eiusimmutabilitate recipétet; fiquidem decretum' non est aliquod à sua immurabilitate contradiftinctum, led eam elleutialites in fins predicaris quidditatius explicite includit. Conflat etiam non minus fallum elle, quod addit: Pidelicer: quod fi reuelatio diuina fallificari. pollet, peccato illi fpecialiter non repugnaret remillo ; ea enim iplo , quod falfitas cum redelatione dinina continua bollet i beccutami infidelicatis cum illa connexum essec species? diutifum ab co j quod nunc est i siquidem ep let connexum cum termino , qui fecundam... eam rationem, secundu quam formaliter terminat, differret ellentialiter a termino formali alcerius infidelieacis, que cum reuelatione infallificabili connecteretur. 2 60 1 18 7

Tertia' implicantia peceati ab intrinseco irremissibilis sumi potest ex doctrina, quam tradit Bardi loso kitato hum. 44. vbi supponite omne intrinsecum prædicaram malam, quod ellet in infidelitate illa connexa, defumengum elle per ordinem ad diuinam reuelatiodem immedizie, cui homo discredie. Omne verd prædicatum, quod effet in revelatione transfutiulim maliciz in infidelitatem, accipiendum per ordinem'ad decretum, cuias oftmanifestatiua. Ex quo sit, ve predicara insidelitatis in diuinum decretum eanquam in priwam radicem resolui debeant, quo polito, fic arguit: decretum positum ab Aduersario terminative fertur tantum in negationem remif-Konis tanquam in obic Qum, non verd in negationem remissibilitatis; eft enim voluntas non remittendi . ergo prædicatum , quod media reuelatione, infidelitas illa fortitur, eff. quod fir irremittenda; non aucem, quod fit iriremissibilis. Cum igitur adhuc admissordine. remaneat ab intrinfeco remillibilissimplicar. quod eius beneficio irremisibilitarem etialit ab intrinleco lortiafur ; quia fic effet, & non ellet irremillibilist ellet i ve Supponitur : non effet,quia intriblice remiffibilis effer

Sed neque hane implicantiam probare pole min . Quamuis enim , quod auctor inpponits admirram , & concedam etiam Ausecudens enthymematis, videlicet decretum initio pono

tum terminaciue ferri, cantum in negationem remiliona ; dego camen confequentiam , aimirum:prædicacum, quod infidelicas illa media reuelatione fortitit ; elle ; quod "fiellemictenda y nontaucem y quod fit irieminbilis. Huius confequentia negata rationem ailignat Arriaga in terria parte difp. 12. felt. 3. num. 33. Quia, inquie, cum suppodatur percarum A. lud exittere non poste ; nist ex suppositione decreci de non remrechdo; políto autem tali decreto, conflit ipfum no polle remitti, recte deducieur dictum peccatum irrémifib le effe. Verum ad hoc poster respondete Bardinegando hanc vicimam Hfactouem , ac dicendo : ex duplici capité pedeatum aliquodab intrifileco non polle reimteis plino : quid lépagnet ille actus premus remissonis. Secundo, quia licet trabeac adum primum, repugnet camen illi actus lecundus. Quontam verò peccatumi infidelicaciande que agimus, propier fecundum caput non potek tomitti, de non přopteř přimů; non recte deducieur : quod irremi Abileili, fed foldin , quod fit irremistendum fire willbilisas enim excludicacium primum remilionis, qui quidem actue iam in cala not ro haberi-lopponicur in the second of the second

Ad infringendam igitur hane & & finiles 12 diffinctiones,totumque auctoris difentitim labefictandum: lotte prabandum eft principiu illud: videlicet, hoc iplo, quod alienien luis pradicatis intriolecis repugnat actus fecundus; repugnare etiam ci ex cildem pradicacia actam primum illi secundo correspondencem , huius enim aniomatis vericase folidata manifelle deducions, quod fi actus itte infidelitatis proprer effentialem connexionem , qua haber eum decrete, oft effentialiter irtemitcendus : fic etiam effentialices irremifibilis. fam verd principium illud mulcopheicex fosderi potett jer primo quidem inductione : videmusenim Chimera ita ex fus pradicats introfecia repuguare exiltenciam rentem , ve repugact etiza ex eildem predicacia realem ellentiam, que comparatur adveilemem, ve actus primus ad fecuadum, idemque apparer in exteris entibus ficitijs; loqueado veid de realibus : videmus homini ita repugnare ex fuis pradicatia intrinfecis ideatitatem in ada fecuado cum Aggela, vi etiam illi repuenet actus primus led perceria ad ham fmode identificacionem. Angelo verò ita ab iniriafeco repuguare corruptionem , ve fit ab imminieco incorruptibilis: & lic videbimus discurrenda per omnia entia realia. Vniverfalizer igitut concludendum en hoc ipfo , qued alicui em fuis prædicatis effentialibus repugnat aftus fecundus, repugeare ipfi ex eifdem pradicatis actú primú illi fecundo correspondentem.

Responden al kane industronem Aduersarius aum 46. hor ided in resignia veritarem
habere a quia in eineadem ratio repugnantus
viget pro vernous astro tum primo a tum secundo: se in Chimzek V. Gozzniozeur si repogner oxistencia realis est estencia socialis caque quidem essentia est eria rationen illi realis essentia repugner: se se idiscurrendo per
motivo o de motivo de la langua.

Segulat at vero in Ca fit bottre ratio repugnanria viget folum pro sitta fectivatos ideli pro it-4 remisionemon vero eriam pro actu primo : ne+. pe pro irremi libititate quis de cretum en fohi. de non remistendo . Sed contra e ficania, intan-i rum taden ratio ropugabatie viger in reliquist pro verbque actu, in quantum radicator in cook rum effeneijs, que ficuel excludênt à se acremi focuidumita debene etiam excludere aftumit primmingfed etiam repugnancia,quam actustinal fiddicatis connexus, haberer tum ach secondo remifionis, in effentia radicatetur, ratione 2004. nexionis;quam includit cum decreto, ergo:3ron Maior inductions surderiposett. Confirmatur andem para cace affins fidel dinibis quo quis creat dezet Deo revelanti decterum de non remizenq dos actubusim ilivita repugnarer actus: feguna dus falfitatis, vt etiam repugnarar actus primusis effet enim infallife abiht, fed nott nich quier Yatio sepugaantizia: cips essentia connexa cum xi repetatione radicatur, liere vicimo ab ipfa renelacione procedan esgo: Site Minorem verou noftr argumenti videtur degare Bardi man 476 dum offendere intendens quamodo remilibili»: tas aftus infideliteatis non effett vana : un quods licer hic . & nunc non poller excluppolisicacio decreti reduci in actuminitilaminus if per im: possibile remoueretur decretum illudiant fi com fuille fapponeremus, remaneret idem mimeropecesium infidelizacion incriafeco remissities mins pocencia de facto: én astum secundamereduci poller .. Verum hace doctrina delitrate totam suppositionem, quam ab initio \$.11.facerat cum Caidhnall inthic 43 @45 hithirum peccatu. illud esse essentialiter cum decreto, connexum, Strike per fus predicats merinfeca elle tale, et per nullum panisentiam deleti valeret;fic enimarguo: suppositio illa non potest loqui de connexione cum decreto possibili tantum, ve patet. neque cum decrees frukabiliquia non ellening in calasted cum decreto existente dimao, amao adeo inuariabilis ergo fi per impossibile remos westerns docretum ; aut fenon fuiffe supponered turnion remanerer identaumere peccarumins Sdelitatis; falhim igitur eft quod erat ab intrine. seco remissibile, esusque potentia cu remissione defacto conjungi poterar ; & refte, connexio. enimoquam importanta ex emplasteselloradideis eremmexistens inuariàbile; ex altera vero essereffentialis; ad ceffationem igitur decreti impli-l cative illud numero procetum durare refeatur, & cum actuali remissione de facto conjugio Quod fi supposamus ad line per impossibile di dum precatum perfenerate siect effet termina-l tive remissibile propeer variabienem decretizentitatiue tamen irremillibilidarem suam conserunteraquià iam hoc prodecamm fibi effentiale

che filppolitimus a 67.00 : Surdetun focuso illius axiomaris veritas ex-Plicatione terminorum, quibus conflat, fic: Aliquidhabere repugnanciam ex fuis. essentialibus. com aliquo actu fecundominit aliud figoificar; quam habere efferniamnim pediciuam, 80 excluintermidiativales, ne pomatur in rerese materialis led hoc imbibionecellarion repugnantiam com actu prime; ergu qui repriguat actus ficundos

debet eviane tepuethre adus primus. Maior vie i derniedigene beienen bogto calniuon euimil porest explicari in quonam alio consistat gepugrangiarequam assus ille infidelitatio cu actua-7 li semittione ex fuis incrensecis prædicatis habitternisuquod esse dentialiter impeditiuus. & explusions allius à parce reinital et pen nullam. pricessiam cum effectu remisso illus haberi; potiti Minor, ueto prabarur qui a actus, primus. debet offe calisive france zuiget actum fecundnassi begi nonesik exclusionese, &: impediciuus illimane ponteur à parce reisimportan enim de sà montainad illumble conceptu autem ommis phoentie videcur elle ve non lie impedicius. · finadus

Dictstvoluntati noffrmlibere amantiobiectu. 15 aliquade pepugnad actus focundus odij einfdem obiestistices non repugner achus primusaquia... hod infogund libere amarlibermee contrarietaristy impromitural cher offe potens ad odio habendam gergolaxioma illud iam non eft vniuersaliser verum. Repsondro nos semper de distoexiomate loqutos elle cum tellrictione siciquod. Kabes em fins effentialibos repuguantia ad actu secundizen sexcenta in exempla suntain quibusfine humminodi restrictione acceptum haber falfiratemific homini ledentigdum fedet, ropugnat actus fecundus ambulandis lices potentiam habeagnambulatiuam ; item dormienti repugnae vigilizatier potens fit vigilareifie in calu posito libere amanci licet compent potentia ad odio habenditi obidctum quod amat repugnat tamen, coninagêne defacto base potentiam cum actu feeundou Vninenfalis ranie, cure in his omnibus fallite regula, ell, quia eis non repugnat actus fecuadus ex suis essencialibus, sed aliunde, sedentiquidem ambulatio ratione fessionis, dormienti vero vigilia ratione fomniamanti denige odifi tatione amozis co quad dicti actus fine incompossibiles in codem subject agande est, ve libere ansaps: dicatur potens potellate antecedunti odio habite impotens vero potestate confiquentishoe efforacione amorisaquem exercee. At quod aliquid ex fuis prædigatis intrinfecis excludat à sò actum focundum, & ex ijsdem prædicatis imporer actum primum, videtur impoliibile, vti probaulmus; quoniam vero hoc habeset actus infidelizarisch simul esser ex suis essentialibus irremicrendus, & remidibilisching fit ve repugnancia altara contra peccatum irremidibile nulla fit.

Quartam implicantiam duducint Alij quinque ablindis , que lequercome ex huiu modi peccato irremilibili. Quorum primit eft poste dari peccatum ex luis intringeis impunibiles casusquo. Deus decernat non punire pecenais Petrist sufficienter illihoc reuclando, Petrus reuclationi discredats his enim a fius discredenria connecteretur cum decreto de non puniendo;ergo iam estet impunibilis contra principia humine naturæ notumtomile malum ex suis intrinfecis habere quoid infte puniri poffe à Deo. Sequenetur fectindo dari polle opus supernatu-, ralesliberum impoemiabile geriam fi proueniag à natura creata intellectuali hypostaticà Deo unita casu, quo Deus decerneret inullum dares premium huic creature bene operanti. & hoc

Digitized by GOGIC

17

Illi renelet, ipfa verp eliciat scham fidei, una finici Dei reuetacioni crectang conera aliuc princish piumsquod omne bonum honekum efto de seq pramie dignum / Terrid lequerecur dari polic; actum, qui effentialiter exigat faam souruptio i nem post certum tempus V. G. post annum . 861 alium, cui effentialiter repugnet corrumpi pero totam aternicatem a parce post, atque adeas fir; ab intrinfeco diminitus undeftruibilis coald, muon quis crederet Deo dicentituillum actum fideb darzeurum, nisi per annum, vel omnéspen commis aternitatem à se conferameum ellegecontault. tertinm principium, quod omnis ereatura quo: ad destructionem, & cofernationem louis lubditur. totaliter dominio Dei. Quarto sequenetimo quod fi homo illes qui pertienti irrentitubiletad, raisse, annihilaretur à Wernadhue eius pedomuisperfeueraret;quia culpantqu'uificaanifiquo sieto lemr-rquam excluderec à अक्रिक्टक्साक् ब्लीपर्य अ contra aliud principium destructioprimis/lubftantijs, impossibile oft aliquid cillorum areman nerel fed hac omnia videntur implicare confi etadistionems erge &com the real and are seen, co

Verum neque hac implicantia aduorsarios premitjex quatitor enim sequelis, disourrendo consequenter ad sum principia prioros वेदक स्काता cedere possur, negando, quot fine absurdanques? rami vero possúr negare, etab absurdi basem) con 🕆 codendo - Verumque breviter oftendadinamera suppositione quod affus ille insidelinasia haniopa, connexionis, quanthabere supponious aum da: areto de non remittendosirremisibilio intrinsede énadit; cur non etiam enadet impunibilis, abintrinfeco actus infideficatis ratione espoissios, nis cum decreto de non puniendo ? nongenimio: videtur disparitas assignabilis. Prateres i diétiactus mali possut à suis decretis irremissibilitar, të, & impunibilitatë intrinfeca hansidetquaobb rem actus illi fidel non poterunt intrinfecă impremiabilitatë,leir indurabilitatë post annsiaut indestruibilitatem per æterhitetem à partaquale. à decretis suis, cum quibus essentialites combichantur, obtinere ? cette in herifque par matio. militat;illa ergo principiajquod videlicer malū. fit ab intrinseco punibile à Deo, & bonumels etialitet præmiabile, interprembuntur aduerfarij, veritatem habere,quoties bonum, & malum fint: abloluta é connexione, Soneque malum conne-Attur cum decreto de non buniendo illud, neque bonum cum decreto de son premiando ipte fumsquod hon haberar-in eastu noftro; Simili moda explicabine illud allud principia, quodo omnis creatura quo ad destrui & & consernario subditur totaliter dominio Dei, quod videlicet, fermo sie de creaturis absolutis, & inconnexisa cum quo flat, quod petint alique ex connexio? ne cum decreto de non conferuando, reddicabintrinfeco inconfernabilemulia: vero connexa eum decleto de non destruado ab intripleco indestruibiles;aique her de tribus soquelis - De quarta vero potest dici, quod liper sit absurdame quatenus infert pectatu irremissibile ab immos. seco posse de facto aliquando cemitri non tamén sequaturi quia posita annihilavione peccaronisi. licet peccatum illud ceffarets non camen quiane iplum condonaretur., led quia labiecom conq

define cent. 4 Kind in the axiom: definisis. primis substantis &c. Verum sepeccatorisetum. reproduceratur à Dagraceatum silludatatione ireamissibilitaris essentialisaguam haboror doberenissaugt reniui Geres Quodoft decressin Def non fuillet de non gemissendos sed de na destruédo illud peccacum neuro infidelitas, illa non folum effet ab intainseco indesarnibilis sediction. reddenet ab intrinseco undoftruibile subjectum funme à que in ellonellentialiter dépenderer .-Quincam denigna soquelam absurdam alij deducupt quis excluppossions quod Deus deerneret mon odio habere vilum perezeum Perri. V. G. actus infidelitacus que Perrus, diferederes, reuelacionis effectivodibilis a quod viderus repuguare estensiapacasi , qualicet poste adu. non:odio-haberi à Deou- at amplicat non offen abioodemandibilis.

negato aalumas dieele ighut pollet aduntatios negato aalumas dieele iguod cum un baquon nexione lequamanque didem ellet peccatum. Le non ellet peccatumid circo implicar; lee mque dici pallet de Ampunibilitatipeccati, Le impremibilitate podui operisa de Improfitione aquod limproprietate ellettialiten masilità à firispria cipipa inimitumado allupera uninofo alle metioni ex hoc autemnou fequi peccatim it remilibile implicare; quia minue ellet petca reminibile implicare; quia minue ellet petca contra hoc infari rede postenon minua elle de retiono peccatipusibilitatem y le odibilitatem quam remisibilitatem, y le odibilitatem quam remisibilitatem, y met disendis parabic si

Probes un efficiente percentius al mainfeite fui es contra de l'ambour de l'am

* 19 1 19 12 1 1 1 2 Nomadichis igiour probetionibus tanquam inn A pefficacious post labitis implicantia cottadi. ctionis peccati ab inteinfeco isremissibilis prote batteneffiqueiter Primo auctoriense lexipeurarya 80 nature interpretatione Scripture enim lapa Divinam Misericardiam ramqua amni mmana malitia possibili maiorem commendant - Exodi caim 34. num: 4. Moifes Deam videns fic exclampuit? Mifericors y Clemens y patiens, multelmiserationis, qui aufers iniquitatem, seclena, 8e peccaea; qua verba expedens Lyranus. iniquitacem, dicitaimporture peccata commiffe in proximum, seblera autem commissa contra Denni, pecçata verò , quæ facie homo contra leaplam; vi hullum efferpectati genus, quodia. Dinina Milericordia superari nequent , fignifioarea diffet autem aliquodife irremissibile concederetue I nem amne peccatum infidelitatis all: directe contra Deum. Secundo Bernardus fermio 5-in Nativicace Domini expodene illud Panli: Parer milericordiarams Beneueinquios Bater! milericonstarum dicime, 85 son iudicioeumis (quidoquatifetendicankan, & originemilumit) en propriojex le estim dinnis maderium Be welu-p ti sommenium milerendit; Judicandi verd Bet wherfeendi magis ex nofted . Tum fieth aliqued: Reconsumirremissibile effet, quo goof propainte

Dei , sempe mikreri , faperaren ab co. qued eft proprium notitum , idelt Peccare, quod viderur impombile, mulea magis, quam divinam misericordiam peccato sdaquare. & tamen. Augustions ferm. 15. de Verbes Domini: Ille diffides, inquit, qui tantum peccere potelt, quátum Deus bonns est, quod nullus Escere poretts. Irem Sapientie nu. 1 1.14 dicitur Miscreris omnium, quia omnia potes: vbi notant facti interpretes particulas illas (omnium, & omnia). at fignificetur tanta amplitudine se extendere Dei-misericordiam in ordine ad miserendum, quanta se extendit Dei potentia ad operandum... sed hoc fallum ellet, si posser Deus facere hominem' crint sfidnoq becentum vednitet temittete · éi Bo ge

Denique loclis sessodà innitantur peccatores ad Deum illis potitimum rationibusa Quia
imquic, begaignus & miscricors est, patiens, &
multæ miscrationia, & præstabilis super malinia : que prostrema verba Cypriam tok.4. spist.
2. et serme s. de lapsis legus (Es qui sententiam
sechae aduersus malitiam) noster verà. Ribera
em Habren exponir: Qui præstat malitiæ. Melior est malitia, non sinie se ab ea vinci: non_a
postet autem sententiam sectere aduersus maliniam, neque es præstater, nec illa superior essec, neque denique non sineres se ab ea vinci, si
qua malitia irremissibilis à Den ex suis intrinsecia esset.

Ad hac Respondent Aduersarij Scripturas, & Patres loqui de Divina misericordia in ordime ad peccata quantumuis, granissma, & in in-Anieum multiplicata quatenus talia; cum enim sespectu corum sic acceptorum Bonitas Dei sit ancomparabiliter maior . sequitur quod non-Solum in alijs seriebus possibilibus, sed eriam. an presenti ea amnia remittere possit; sicuti propter eandem rationem Omnipotentia abso-Aute influere in omni factibile, & sapientia scize omne scibile. Verme his non obstâtibus subdunt a quod cum dentur aliqua peccata, qua · Sunt eum Divino decreto 2 & revelatione de no. zemittendo essentialitor consexa, ideoque exi-· gunt ab intrinfeco indifensabiliter coexistere cum destructivo 2 & carentia remissionis sui; idcirco non est mirum, si circa huiusmodi peccata mon possit Dinina misericordia se immiscere; quia ipsa per sua essentialia ab illa se subtrahut, mon quidem quatenus peccata lunt, led quateone funt connexa cum divino decreto, & reue-·latione . ex quorum corticudine & infallibilitate ein dich irremissibilitas oritur.

Sed contra est primò, quia si semel restringamus hoc pacto dicta illa Scripturz, non apparet cur non possisset Noustus, ciusque Sectatores

heretici illa intelligere de peccatis non granifsimis., vel que cumulum, aliquem non actige-> nine. Hoc enim ipso quod vniuersalis propositio aliquam exceptionem patitur, non est maior, ratio cur vnam, & non alteram patiatur. Quod si diças in hoc recurrédum esse ad definirionem ecclesia: Consta est secundo, quia exsuppositione quod possic veritas Scripturarum. cum peccato ab intrinfeco irtemilibili cohere-: re, pottent hererici in hung fere modum impuguare Catholicos si Ecclesia sufficiés habuit sudamentum definiendi, nullum effe pecc atum aded grave, vec cumulum peccatorum adeo ingétem, que à Diuina misericordia remitti non-a potfint, maximé ex dictis voiversalissimis Scrip. curarum, & Patrum. led fat eorum veritas: per nos inconculla, etiam admitis peccatis abi intrinfeco irremishibilibus ratione connexionis. ergo poteritetiam, flare, admills, peccat:s item_r. ab intrinseço irremissibilibus, ratione gravitatis, & multitudinis, quia tum granitas, intrinfeces? competit peccato grani a tum multitudo peccatorum cumulo. Quare ego existimare, quod si antiqui herecici afferuillent dari posse peccatum 🖰 ab intrinfeço irremillibile propter connexionem cum decreto, licuti afferuerunt dari polle propter grauitatem 18 muleitudinem aquè: damnati ab Ecclesia fuissent; eo quod in veroque casu cadem protlus ratio militare videtur.

Contra tertio; & vrgeo paritatem de Omnipotentia, & Scientia Dei: Est contra Scripturas afferere, quod detun aliquod ens reale politiuum defectibile a qued ratione aliquius prædicati in: erinfici, relunquentis, illud in ratione entis politis uissubtrahatur ab objecto dining Omnipotentiga ita ve non possie ab illa produci ; sicuti est etiam afferere, quod derur aliquod ferbile, quod razione aliculus intrinfeci pradicati, eius. fcibilitarem minime destruencis, à Diuina scientia non cognoscatur; ergo ericetiam contra Scripturas afferere a quod derur peccacum aliquodiquod ratione aliquius prædicati fibi intrinfeci consociabilis cum ratione peccati non sit intra obiecum dininæ Misericordiæ. Antecedens patet. Contequentia suadetur, quia sicuti ens reale defectibile V.G. hoc folo nomine. ab, objecto dining Omnipotentie excludi potest, quod euadat chymærigum & non aliter scibile à Divina scientia Subtrahi, quam quod enadat incognoscibile. ita neque peccatum ab obiecto diuina bonitatia excludi poterit , quam amittendo rationem. peccatier

Quod h dicas eorum perçata, quæ Deus decreuit nolle sinaliter remittere, siue viatorum bint, siue damnatorum eum absoluta irremissibilicate coniuncta esse; aliter decretum Dei possete frustrari: es tamen non excludi ab obiecto dininæ misericordiæ, ergo idem dici posse de peccato insidelitatis intrinsecconnexo. Contra est quartò, quia falstas consequentiæ patet ex simili enthymemate, sic: Alius Adam, quem Deus decreuit nolle vaquam producere, cum absoluta improducibilitate coniunctus est, a alioquin decretum Dei esset frustrabile, es tamento non excladitur ab obiecto divinæ Omnipotetiæ, ergo idem dici poteste podem Adamo ex supergo idem dici poteste podem Adamo ex supergo idem dici poteste estematoria.

Digitized by Google

positio-

politione, quod prædicata equinitatis intritte-il ce huberet. Ratio falsisatis veriusque consequeneix est prorsus eadem, quia decretum Dei dun non remittendo non tollit intrinsecam remissibilitatem peccari, sed solum extrinsecam; seuti decretum de non producendo non tollit intrinsecam alterius Admproducibilitatem', sed solum extrinsecam. Quare fi decreta illa frustrari possent, omnibus pensatis & peccarum remisti, & alius Adam produci defacto posset; quod no eneuiret si ab intrinseco peccatum esset irre-: missibile, & Adam improducibilis. Sufficered autem intrinsecam rationem obiectivam quamuis desit extrinseca ad constituendum obiestum alicuius potentia sexcentis exemplis confirma-; ri potelt . sed sufficiat illud trium puerorum in... fornace ignis ardentis; exeo enim quod Deusaptolnte decrenit at neune corum Corporaine. que vestes tune comburarestur ab igne : nemodixerit eos non fuisse ab intrinseco combustibiles . erant ergo intra abiectum potentiz combusiue contentos. Iden dicem de peccatis damnasorum , & hmilium . 🥒

Quod si addas circa percettum irremissibile a misericordiam Dei versati posse, quatenus adhue posset illud pumire & non punire, & possoquod puniree, punire illud circa condignum.

Contra est quinto, tum quia Seriptura & interpretes maxime de remissione cuspe soquntury tum etiam quia posito quod dari posset peccatu irremissibile solum ratione connexionis cuming decreto de non remittendo, non videtur, our dari nequiret irremissibile fimul, & impunibile ob connexionem cum decreto, quod Deus facerer de non remittendo simul & non puniendo aliqua peccata 3 fed hoc posito iam huiusmodi Peccatu non continerecur intra obiestum Misericordia Dei , & tamen effet humanarum miferiacum. maxima; quamuis enim Aduersarius hac rasione coactus, potfer admittere huiufmodi peccatu est implicatorium, non vero irremissibile tantum; quia tamen fic dicendo cogeretur concedere divinam Misericordiam in ordine ad irremissibile tantum saltem coarctari, quatenus non posset in eius remissionem se immiscere, hoc solo nomine audiendus non esset. In nulla enim alia ro magis. Dei Bonitas foeundum eloquia. Scripturarum, & Patrum triumphare videtur, quam in condonando hominum peccata quò ad rationem iniuriæ & oftenfæ, quam habent contra Deum.

Quod si denique addas : ideo Scripturas , & Patres sic loquitos esse quia in hoc rerum ordine Deus constituit nulla permittere peccata ab intrinseco irremissibilia , Contra hoc diverticulum faciunt tria abserda valde periculosa; quorum primum est, idem posse consequenter asseride multitudine , & granitate peccatorum; nimirum à Scriptura ; & Patribus solum assermari , quod stante hac providentia dari nequeat peccatum adeo grave que multiplex , quod à Dimina misericordia remitti non posse; cum quo stat quod iuxta aliam rerum providentiam dasi posse, sunlla enim in hoc potest assignari disparitas . Secundum vero est , codem modo cludi posse loca Sacra Scriptura, in quibus excamia

cheenopum dininorum ateributorum prædican 4 eur ; magis enim Dei Bonitas, & Mistriquedias quam reliquazius actributa in Scripenta landab tur sita ve illorum operationes . fine: fine: prout pniæ Potentim, fine Sapientiz fine lastitiz, illiattribuantur toto fend Plulmo 138. ligitur tu-i cessus; qua Milericordia nostram maliciam divitur superare, ad hunc xorum ordinem roftrings. poteltinon eller curinonepollet etiam ad quademi ordinem refringi excellus, quo 'eius'Po tease tia, institia, Bederitais supra nostram potentias iusticiam a Beveracitatem se extollere divitur l Terrium denig; absurdum est, quod Dei Clemé; tia-malitiam nostram-in had serie superares non præcisè, quia clomentia Divina est malitia verò humana; nam conceditaduer farius; quod in aliarerum ferie succumberetiquatenus dari pollet malitia abrea incondunabilis, sed hoc est expresa se contra communem Paerum consensant, input quos Chrisoft. Hom: 3. de panit-te. 5. Malitia um qualifoumque tandem flierit, humana est malities Dei autem benignitze erga homines milo clos quio enarrabilis oft ;(& paulo inferius & Quink tum seincilia ad pelagus collata, tancidem est bo minis malitia, si cam componas cum benignitana Dei , imo vero non tantidem, sed tanto amplina præcessit clementia Dei; Pelagus enim & & exis miz fit magnitudinis, fuum tamen habet modé) Dei autem clementia nullo clauditur fine ... Breuius Augustinus in lib.de meditationibus cap-9-11 4. Quantum namque est superior Deus homine tanto mea malitia est inserior eins bonitate idid qualitate, & quanticate.

Ex dictis huc vique hoc. Theologicum argue mencum formari potest In quastionibus in quit bus verum aliquist se possibile vel impossibile quaritur, mis asind abstet, inclinate debenus ad eam partem; qua nobilius Dei attributum anget: vode se ve communiter ereatura ab intrinseco iudestruibilis negetur este possibilis, co quod quamuis divinamomnipotentiam ampliare videatur, derogat tamen eius dominio abstetutissimo, quod est Omnipotentia dignius, ac assimabilius. sed dum quaritur de peccati intrinseco irremissibilis possibilitate, sententia ac gatiua Dei misericordiam ampliat, quarents omne malum morale possibile eius ditioni submittit. ergo hac sententia absoluce tenenda est.

Adhoc poffet adderfarius respondere: peccatum ab intrinfeco irremissibile dining mifertcordiz lubdi sli non immediate, at faltem mediate : tum quia ipsa decretam de non remittendo impedire valet: tum etiam quia adhucseo pofito, cohibere potest Omnipotentiam ne in talem actum peccaminofum concurrat. Sed contra et. quia subiectio immediate maiorem persectione arguit in co, respecta enius est subiectio, quam mediata; ob nihil enim afiud negamus accidentia, & operationes ereaturarum labstantialium dependere à Dei potentia folum mediantibus ipfis Creaturis;quia suberaheremus illa à subioctione immediata, qua Omnipotentia Devintimitti debene . cum igitur nos ex Scripturis > & Patribus teneamur omnem excogitabilem perfectionem Dei Misericordize contedere indeletmus afferere quod dari nequeat Peccatums quad

Digitized by Google

16

medizie zatum diniaz mifezteardiz subdi diens spoisti élection immediaté rétione remis-Shilim in contra fecer. Achboweqput emancheritate desumpth reduci polication lequal a qua gui ab omnibus auchosiburcasholicis celeanaurablurda,en adnersasioniemenententeria dederatium Quart prima éth, danipolle precoatifellentialitet impunibile. व्यावका दक्ष एकराज्य कंत्रावृद्ध व्याप्त हिन्द्र स्थापत र कंत्रावह peccathen suis intrinfocis ju fices Dei punicia effe fabriadum. Sequela probatas calu epim quo Dens neuclarof Titio fe wolle tius poccata in. posterummammictenda pusive 4 & Titius huio rend mione deferederes per diferetten iam cum illa connecentiam has diferedentia effec im-Dunibilis ex des ellencis de uxi illa alia irremifabilinquia endemiració minitares pro veraque. Steinda: fegitela: e f. dani polio peccarum licet gestuibinhwegod ex fais in min feis exigeres de Doorathunken romificaemsquagres Deus ne-Zeranon bellesibrob cer papquentationem.conean omnes: doctores qui égéresote pesca (o gran midiande vind de la exigere perferoam inimiedition peacesseis: cum Denocatente. Terria.i desigde alle derispolle pour in thin ex lune effectis impormabile consissence Theologos deletatas, quod lider Deus policillud neg pramiace in temor de lo femper pramiabiles effetelegecia patocenta luiquon Dous decerneret nampizmije skum bozum Titli , & hoe állá neuckareteil Fattus venor huntimodé reucla-i Alendar producte a Set de auchari saconíatis . 112 re bein Tieif zon mant ftarut retrutand a state of the section of the se uce and dure in forma ad argumentum: Leffer wer fe much implicantion Becami abrintrinfece 11 - enoughbrieffehille : giving dans desposed : its beretyeon- : it can ab eachtrangolivellandibele in alia reicties posser dari de facto in hac rerum (i.e.

De Politique d'intrinser l'aintenisse de Tequese curapphin partennise ne de facto dei si dobeien fod hopite pugg at Modeina Cock fixe alleren in ibillim datidpolie perestum, quod Mediginistalianfetigstegitan beaten; as dnept. udo greivia pi dibokent i bioreti yengero cominang Assinga for comming the property of the same due godd cifeld imathangur Lechaed agrebaicer bead Post iffe Briticitio Colinaminative preorasiona seed bid the thirth and the seem actus sop sefund ax ip allage for undernah existen seileg ex obbonitious heli dontbianies su scaur-aspanos de la septimient de la companie de la compa **entage gie Holaticico cetto hos berim** gene cega eiele feiterischoof committeete urginger gies sure ge geneulde affielte Betramennem aiqing entim betihrif toutripete in mobif poqie in p menetivenies comede telige nëmbine to beco Seres eig countpinames il poe bringibio uixi seres eiges eg countpinames il poe bringibio uixi seres eiges e dichi auctores, fic majorem illam evincune : pos R. P. 1of. Politzy Philosoph. tom, 3.

- Price of the Series of the Price of the Period of Peri saute indiverpiffich beignedere upie füttichenset bibbbirtam effe tenefactoued dintaf Heets. si ter ado zeldistrigoze Boteranu: Mo - eme करादश्य निवेद्धा तार पिन देवी विदेश हैं विदेश के प्राप्त किया है है mela mons tricited Presented d'Il fredeudo Dale colte eode undicto bettišoloĝicil istradnod gomica ક્ષ્માના કહે પ્રદેશ કર્માં ક્ષાના કર્માં કર્માં કર્માં કરે માત્ર કર્માં માના કર્માં કરા માત્ર કર્માં કરા માત્ર dne inticientes beodopies estori eta milibacesa enm jolicie uplibitimfece telificitifale Drone son courtextoucar chart quitte tendestinacys batto tei bolica ju gira tetino fotte non implin dutar: fedheternt droid ib biafeber feten de tied go datetur-Confedneuria printe eft water far Maior vero & Minor non videntif, paffe alia das biopapifitate nesatitonie edim medefibbile in hac serum lerie Parochum ad corrospaum sattienm beigiestaiteide id bogernm benete brobonere illi candiram diriq enequatite file diuma . Deum renglaffe quilum peceatum len shale le einemillugum ellege quis ettam name codeodae angienm illume cistor en junicipilises existimer habere sufficiencia morius credibilis caria ad id credendum polle defacto diserciatad kat igitur Majorisis Minoris veritas inconduță.

Nihilominus tamen existimatem hoc argue medtethee tetione braboutorous effe maisku illam principalem- naurz, probationis, adio effetitet bropstiment bollet want lieinzig spinje eneri dicendo a dude dusudo siluturan peccatum intidentatie in eath polico in bacter rum verie commillium à subiporté idem dinard to the illow dri committed only an alia ferbain dus tenejstro igenión izabietengo te sets frigits ethelpestages loium ist, que à Ubasa hominis voi luncara in huiu lmodi pacazens refunduncia: p 🕿 hos fufficers ad faluspidges showing The State Bornen himequète spiese que qui muchoqueq pageage de ad bi formaciante hoc camen Ada mendug with percets infigetients phytice confid dernessipulcem differe efter indicer , to quod name mescapalaisteide iglasia dinna ret ne la Made que cou maxindo displesames. Les o Jeou des ridifich mase recum feriennight erab 💬 🛪 -uganundo al ci paintepalaminiHem maintens biegi Buratabing deng seria kyanahas vertura the god of the control of the polyterial of the an stead o decessor adal to man agus de sustential ed multi hodie lunt, hatatiollent hate reactha इक्कान् के में हिंद बंदेगंग र ब्रियर का दावा किस्टूम रहण हा प्रमुख सं १ प्र क्षित्रकृतिकार प्राप्त के विशेषका क्षेत्रकार क्षेत्रकार के विशेषकार के विशेषकार के विशेषकार के विशेषकार के विश British Breise Broadland Belaife Both 19 5 2 Portion and volutody liserem. sabati processe infibilities i DOWNING I CONTRACTOR OF THE LAST OF THE PASSES Sensi farie dari pallessum hadebmen differenq eigigupe illind alcesius ferier effec ub intrin feco irremifibile per prane medium fine vila exceptione: has verd feriei prziencis ellet ret missibile per relique media. & irremisbile folum per praitentiam . . .

guis polite aductisaties concedere in hoc fens Gggg 29

fis confequentiam, nimi rum dari polle peecarum infidelicaris inxea hanc providentiam ab intrinleco irtemilibile per plura media, licet så per amniasted negare deindeshoc effe obtra doctrinam Beclefiz; fiquidem illa docet feld,na dari poccatum ab intrinfeco irtemitabile per omae medium, co quod ex feripturis, & Patribus clarà colligitur, anodlibet posse remitti in hoe rerum ordine. At vere sequela canthmienineitadari polle in hac prouidentia percatili sh tattinices irremillibile per panitentiam. dumtanet ; tale autem peccacum non repuguere Scripturisspatetsquia non uifi fecundum wid. St cum addito potest centeri irremilibiletabibleté tamen, & simpliciter remissibile diei debet quia ad veritarem propositionia affirmatiem fufficit fi subiecto competat von explatibus formisque illem verificare postants **ad acricatem v**eró negativę tequiritus exclutioi emplomate habetur in fumoulis Verum foripsara decent non aliver in hoc rerum ordines apmitti polle peccata nili per pecnitentia (Nili: poznitutia egeritiaemnes fimul peribitis)quare fi in hoc rerum ordine datur peccatum ex intrialecis luis irremisibile per poesitentismi fallificatz remanent (cripturz. His igitur: pro-

hationibus posthabitis

Probacur tersiò à nobia illa prima Maiora nimitum ex non implicantia peccatt ab intrinsoco in alia rexum serie irremissibili recte dev duci huiulmodi peccatum inxea prefentemis providentiam dari debere de facto:comaturaliter loquendoshe:Potest Deus pre Titio V.G. perditz vitz in hoc ordine rerum. Ratuere , sè nelle in posterum ei condonare vilum peccatil grauc, quod force committat, & hoc ipli Titio lufficienter renelare ad illum deterrendum à peccando, & ad se per mutationem vitz counertendum;potek item Ticius, nan obstante. quod ratione motinorum enidentis cuedibilitatissad credendum diche revelationi le videat obligatum, discredere, committendo peccatum infidelitatis contra Deum: fed hoc peccatum effet in hac rerum ferie ab intrinfeco irremile abile-ergo fi son implicat peccatum hi dia ferie ex luis intriulecis irremissibilespoterie dari de facto in hae rerum ferie; quod erat probandum . Maier hutus probetur quo ad fingulast quidem good poederie Deus detreroia. A illud schene etiam pro hac rerum ferie madetur,paritate fimilium decretorum, que conflut edica ab co de fallo falle, non folum respelta dampacorum-de quibus non poteft effe dubitis sed etiam respectuillorum viacorum. ques in Algransi crimine morte muldanie. Mac enim punicius voluncas cum fuiffet in Deo ex fuppolitione poecati, necelle estinctudat hot decresum: fi Tivim commiserit hoc vithing peccarum,non dabe ei spatium panitendi, utoj adro non remirtano iph tales peccarama, espa pralens prouidentiscum huiulmodf detretis affeciari poceft . Qued verdetiam cum sofiam revelatione facicada ipfillitio posit, confaè primo, quia multidicune non repugnare prasenti prouidentie, quod Deus reuelet alscui peceatoridessemm, quod ab meerno fecelie el

33330

dampandi proprer delista ism ante renefatiodem committaige remember pée reneferio cha lbé excludat ab iplo Titioavidetur multo maiore repugnantiam habere cum prafenti prouidene erarquam ear de qua agimus. Secundorquia haq sevelatio potest elle medium aptum, imo unich ad continendum Titimmnein poficium peccet. & ad inducendum illum ad penicent faminon eff igicur cur dicatur prælenti proutdentiz repugnare, in qua Deus voluit, ve miferationes eius super omnia opera eius emicarent. Quod denique Titius pollet dicte reuelationi discrederes & infidelitaris peccatum de facto committeres eft etiam manifestum,quia ex vna parte actus fidei licet fit intellectus,libere tamen à voluntate imperaturi ex alia vero poteft reuelacio illa, fic ad credendum Titium obligare, ve iple fit liber ad credendum, & discredendum dicte renelationi; fi ergo supponamus quod discredate infedelitatis peccatum de facto committet.Atque hac quantum ad Maiorem probationis no ftre. Quo ad vero eius Minorem in qua fubsupfimus dictum Peccatum fore de facto ab intrinseco irremissibile ex suppositione non implicantiz infidelitatis in alia rerum ferie effentialicer calis, probatur ex co,quia non poteft allegnari in quo differant huifmodi infidelitates vt ex dicendis melius conftabit ergo &co.

Ad hoc argumentum respondent aduersaria dupliciter. Primo iuxta cos, qui casum à nobis policum concedere videntur in hac rerum ferie,licet non abfolute in ftatu viz, co quod illu ftatum respectu Titij zquiparant ftatui terminishoc iplo quod Deus Illi dictam faceret reuelationem. Quare in forma ad argumentum: concella maiore, & minore fecundum hos y die Ringuendum est confequens fie: fi non implicat peccatum ab intrinfeco irremiffibile in aliarerum lerie, posser dari de facto in hac rerum serie, ita vi qui illud committit fie in terming, concedosita ve fit viator, nego confequentiamo Porrò Ecclesia quando definiuir omne peccaria elle per panicentiam remilibile loquita eft de peccatis, que à viacoribus committuntur atolia

Sed corra hanc responsione facit primo, quia fallum eft Deum per huiufmodi reuelationem confituere in termino hominem cui illam proponit, tum quia exigit ab illo fidem stum quia proponendo ei dictam reuelacionem cius conuerfionem intendit. Porte actus fidei , & conuerfionis non ab co,qui eft in termino, fed qui elt in via expeci poffunt : anoindoggo x

Quod fiquis aduerfario traditam resposione accomoder dicendo, quod homo ille confirmatur in termino no ratione reuelationis przeife, fed maxime ratione fui actus infidelitatis Contra eft quem , elicie adnerfus illam fecundo, quia non repugnat prafenti providentia , quod aliquis in codem inffanti in quo peccat a Deo finaliter damoetur in panam rllius peccari quod cune committit ; ve multi putant; in quo cafu licer ratione dicti peccari confricuarurin termino, fiquis, camen dixerie poffe peccarum illud effe ab intripleco irremifibile, videretur definitioni Ecclefiz effe contratius;ergo non minus videri, debet eidem

definicioni contrarius qui concedie acum infin deliraris commilium à Tieso, adnes fus renelas tionem elle ab intrinfeco itremafibilem y es quod, rationeillius, Telius ponseur in termie no . antecedens huiusprobatur , quia licer des finitio ecclefiz de peccatorum remissibilitare. eadat fupra peocata,que à viatoriables ipapras rur; per hoc camen quod homo ile in wedem! instanti , in quo peccat sit damnatus nun teola litur quin sit in via quia instant illud porest dinidi in duo figna natura . vnum in quo pees cat, quod est prius; & alterium, in quo dama azeur, qued est posterius . cum damnacio fir effectus peccati illius sed in priore figno-libere peccat, & ita perene ve porquerit non peccare, imo meseri - ergo hic home in co prieri quatenus peccat centendus eft in via, & non incermino; eius igicur peccatum debet lub defaitione liccleliz contineri , ac cenferi ab inminteco remissibilo; consequentia principalia paritate probatur. quia licet Treius in fensentia aduerfacij ince instanti in quo dicta renelacioni discredit ratione illus peccaci conflicuarur interno; quia tamen libere diferedit , & in priori nature eft fimul potens ad credendum, & discredendum, cius peccatum sensendum est ab co ve à viscore commission, atque adeo inter reliqua , que comprehenduntur fub definitione Ecclesiz connumerandum. Atque hac ex suppositione, quod non repugnet aliquem damnari pro codem in iftanai pro quo peccat: quod que Titius per infideliaatis accii demeritorie conflituarur , in termino; quod quia non carer difficultate . ideirco. - Contra fit tertio supponemus Deum abso. luté decreuisse le nolle parècre : Titio impo-Merum peccanti . tum be:per hoc quod Titime Lagitium aliquod committerer - non censeredur in termino conflicutus. ergo neque per hoc quod illum actum infidelizatia contra remelacionem fibi factam operatur, anvercodens Midetur certum , alioqui , plures , qui in ; przsenti seculo viuerent etiam si ignorarentur a mobis, reuesa tamen ellent in termino ; iquatenus Deus flatuerit le nunquam remisseum eis peccata , quibus in pralentia defedantur, quod non videtur fane dictum . Confequentia vero enincitur paritate . si qua enim este disparitas maxime, quia insidelitas illa esser ab intrinfeco irremissibilia, reliqua vero peccava , que flatuit Deus nolle vuquem aliquibus peccantibus remittere solum extrinsece. sed hoc non pocest ab aduerfarijs pro disparimee adduci , fi discurrere consequenter ad faaprincipia velint . ip@ enim nullum alind argumentum frequentiusad probandam inerinsecam peccaci irremissbilitatem adducunt quam quod dentur defacto multa peccata abextrinscco irremissibilia, fi ergo peccatum. ab extrinfoco irremissibilenon constituit peccatorem in termino . neque constituet , peccatum ab intrinfeco.

Verum de hoc ipfi viderine i interim ego probo quod ex suppositione quod aliquis peccatum ab intrinteco irremissibile commissies.

1

Acopailistist in vitarduralles a shlotute les quende marellet in termina's fed in vias Duplaniter enim posem siguis diet in reemino ? psime formaliser sille der nittelum eft illuminen eibers oarsen eingigeskoandha nonseinpuske the imperprount conclandes al Sound's moute ense imseimoliobeauppe and Beronen èspit procesto istomellibilizatique en on i duis ille confenius alt elle noc pacto in conniè dol, qui dece adhuc: in prafenti deculo vigare ramen neque: pao sé seque pro alijs, morgal aux demerori sligaid police fedipaceatand de assission about the sale and a registered our quantum ad manitum polite adhuc illaivs) 194 de docut Amiaga Traffide penir, festione stofule mmoga, eligere actum-vermeontricionisidsee pecesso find, & Deum diligere faper in maine enfibre a dibus lices maquem Abi remifibacit illius peccati de la la plumerar à posse reamen de congrun alia : hous mereri d : quo- sibyenà demerienm : pollet etjam, alie atque alia: fat-! lera perpetrare quibus maiori postea supplis cio effere perpetuo efficiendas neergo penhana przeite guodquis procecum ab mermleum irremibbile committee, non of confendinable folute. in termino afect ad fumatum fecundant quid quatenus non potoft illime remificatement Litem de congruo fibi mereri .

Secunda aduerlatiorum responsio, quantilio solidiorem pracedente putant ad nostratus principalem probationem infringendum esta principalem probationem infringendum esta poum vel non-reuelare vaquam illi-homini sufficienter sum decretum de non condunidor do ei percata in posterum committenda; vel fi-reuelaret non equourstrum ad actum imposteram cum co decreto, cum en foriprorista patribus constetipercatoribus quaibus abicul morfem percata quacumque, sufficiente acuantum est de festemistiposse.

Verum hac responsio, duas indes parces precundum neueram autem aliquid folidicaria

mihi præfeferra viderur . . Contra priorem enim, in qua dicitur Deus nunquam revelaturum effe funccienter ili flos mini fuum illud decrecum . fupra probauis mus id- non repugnare a nuncavero viterius confirmamus ex co, quia certum ce trumbod di l'ouelationem lufficienten propolitam ex fuis intrinfeci. non implicare. . ergo frimplicat folum ab extrinsoco implicabie quarenus videlicet effet Contraria altera renelationi, qua Deus lufficienter manifestanie de cuiulliber peccatisquod in hae rerum ferie come mietieur, intrinsecaromifibblitates fed hau repugnancia non orient alimbe soquam ex suppositione non implicating mercati aby intrinfeco irremissibilis an arm sichoc implicazet, veritas variusque ropolacionis cum suf-Acienci: propolicione obliganse: ad : credendum kare pollee, kmul zi dob quad infidelie tas que homo discrederer prinata renelaciomi fibi fache , quancemuis defacte aunquam. remieteretur a Deng ex-luis, samen intrinfer cis remissibilisessent & sa congred derec fale sam vniversalem revelacionem Ecclesia facta. au GBBBB agdit non anibe fe Que-

Digitized by Google

35

د ا ي •

Quoniam igique aitenbeum afferendun es insplicare i nimisum velpercarum ab. intrinkeo irremitibiles velpostionem verinsquese sege lationis cum fafficientibus mocinico bligaq tibus ad Credendummidendum renasiquidant parionabilius effectete. Profecto omers squi oft ade mentisrespondebie alppinort racionabie line effe cenere s quod implices primone, qua formdum; fi esimaobis recha cario dichaci vs femper in dobijs humana liberratis pances lun forpiamus a quanto magis in presoncia dichabie Cultipere debese prates bibertans diminats assai lencensis, que defendis pofferDeum popare & parte tei in febite composio. verrinque son e emicome and le naidien à mac macrinis, non porofe recionabiliter wegari , quin plurimam jenest diving libercati 200 quod illam extendinad polic valle compath in due har obieche Courte viera Concentiaique de Bencie deci pola impresa tum a hintriolocui itromidibile, dini na libertati aduptlatur "highidens reneturi conb Sequences negare Deum velle posto in fould composite veramque renstationem à parte cei cum fufficientibus marique ponere ; & ho re-Acingie divinate liberencein ac pauciorum obiofa, circa qua veta il policialignat. Liriationabiliter igiens his response nogre in the gerum ordine polle Deuth Tibio cenelare cum sufficientibus motivit eum obligacibus 2d credendum le framific non remierere illi pete eate sique in posterum force committee . Atone hae quantum ad priorem partem fecunda:

responsionis. 38 . Poferior verd, in qua afferieuri Deum pofeto and lufficienter decrerum fuum renelaret non concurfurum ad actum connexum cum di-An decreto, duplicem fenfum habere patello. primuteft Deum in cocalu negaturum Ticio. concurlum lum ad allum infidelitaris efficiedum : Secundus vero quod preftabit quidem concurium suon tamen ad actum infidulitatis. eum decreto connexum , fediad alium in connexum ; & quidem in primo seasu intellecte. responsionel manifelle falle; namex supposicione , quad Deus anigat à Titio actum fidei eum intentione cum obligandi ad talem action Trims debet effe tiber ad operandum fed nequit effe ralismift Deus offerat illi concurlum indifferencem, & proportionatum libertatia quam exercero debet y ergo &c.

Secondus veto lensus data responsionis este proprie ad mentem adnersatiorum, qui supponent circa bandem numero renelationema de nonremistendo Vicio vilum peccatum, quod formas committet in posecum, posse dari dupler genus rosum discredentia; quosdam a comexos cum illar quosdam vero inconnexos, quo posto dieunt aquada discarrellatio extissivam alia serii sette, portuster desaco. Tintius per astum discredentia connexum versari eirea dictam revelacionemo ao vero in hac serie non posse nisi per actum inconnexum. a satione decreti, quo Deus voluit ve omnes pece atum in pensanti sitio de se remissibile a esseri

Mexum aructure non fibi fatis schreenti ad

néhal inserniuet fulcimenta; per hanc enim... diffinctionem vanicas fententiæ peccati irremiffibilis in lucem prodit . Age , iam ; concedis igitur circa eandem numeto reuelationem non implicare duos actus infidelicatis, quoru alter fit ab intrinfeco irremifibilis, alter vero ab extrinfeco tantui & quia totam irremissibilitatem intrinsecam refundis in connexionem actus cum decreto, feu renelatione , & totam remifibilitatem intrinfecam in inconnexione ; concedas consequenter oportet circa candem numero reuelationem , feu decretum poffeverfari duos actus infidelitatis, quorum alter fit connexus, alter vero inconnexus. Et quidem quod possic inconnexus recum connenio; quod vero poffit etiam connexus inter me,& te prefens diffidium eft ; quare fic contra te argumentor effentialis connexio voius rei cumaltera non debet probari per meram non implicanciam, etiam loquendo de possibili ; male enim quis affereret dari duplex gebus hominum, alterum corum, qui sunt defacto in hoe ordine rerum & hos effe inconnexos cum existencia Leonis V. G. alterum possibilium. in alia rerum ferie, & hos effentialem connexionem habere cum cadem Leonis existentia. ita ve implicent contradictionem exiftere non. existente Leone . Ratio huius est, quia connexio non est aliqua perfectio per le intenta à natura, quemadmodum est racionalitas, hinnibilitas, & relique huiufmodi, que ad genera & species conflituendas deserminnt; sed eft potius, veluti per accidens, hoc est per aliud in aliquo politiuo pradicato necessario imbibita, ve pater ex connexionibus nobis notis , nimirum ex ea quam habet creatura ad Deum actus vitalis ad fuum principium &c. ergo nifi affignetur in resquæ defenditur effe conexa cu alia, pradicatum, quod in fuo conceptu huiufmodi connexionem includat , nunquam probabitur intentum; alioquin fi fufficeret mera non. repugnantia, non effet affignabilis species,qua bifariam dinidi non poffet ; in eam videlicet que in hoc ordine rerum fie inconnexa, & in eam que in alio ordine fit connexe, quod qua fit absurdum nemo non videt hocigitut principio tanquam folido fundamento iacto , he contra aduer farium argumentor: in nullo actu infidelitatis circa dininam renelationem. verfante ex poffibilibus in alia rerum ferie poteft affignari prædicatum, quod connexionem cu dicta reuelatione fibi vendicet ; ergo fictitie ponitur actus infidelitatis in alia rerum, ferie ex fuis intrinfecis cum reuelatione connexus. confequentia patet ex dictis. Antecedens psobatur, quia omnia prorfus pradicata , qua habentur in quoliber exactibus possibilibus in ueniuntur in actu infidelitatis , qui in hac ferie , fatenribus, aduerfarijs. , eft inconnexus , ve pater per fingula dilcurrenti; fi quidem. supponimus omnes procedere ex eodem principio effectivo, videlices, ex volurare humana libere operante, & ad idem obiectum nempe ad eandem reuelacionem veram terminari , & denique habere eundem prorfus modum tendendi nempe obscure, & non enidenter. cum engo nullymex hois [170di. predicutis inferention aftu infidelitatis huiss letiei connexionement from resultation entitude etiam poserit affigua- i in puffilibus cuius fundos alterius Seriei.

Verum proacht infidelitatis nochbilisis posfet aliquis per tria affignata capita di currendo... eins connexione cum decreto probare : principinm adequate effectioum actus tum conneziegm inggangzi gowech fore vodunces humena, sed erjamigse Deus, qui pet liberum decretum emprentiam (unm applicate ad. concurrendum cum illa. sed diversim est decretum. and Dens a vult at brochmatur borius actus conexus , quam inconnexus; ergo veriusque a-. Aus principia jam funt diuersa . Deinde licet; obiectum veriusque actus infidelitatis, ad duas, series politas perripentis, defacto-sit reuelatiovera politz á parte rei ; quia tamen infidelitas. prafemis feziei supponitur habere pro obiecto. repelationem-siue veramisue, apparentem; alceries vero folam veram hing fit ve licet materialiter conueniant in objecto : formaliter samen habeant differentiam fufficietem ad fundandam counexionem & inconsexionem cum decreto à parte rei posito, deniqueundem modue tendendi obscure non inferre, quod amho aftus inconnexionem habare debeaut, suadeque parisage actus fidei naturalis. , & supernacuralis, quos circa mysteria reuelata exercere pollumus qui licet obscure tendant in idem. obieflum : alter tamen nempe naturalis eft inconnexus cum veritate obiecti, alter, vero supernaturalis connexus...

42. Nulla, tamen ex affignatis, difficultatibus emincit intentum. Ad primam enim dicendums. avod lices Deus constituerer cum veluntate umm adaquatum principium effectiuum actus connexi, si hic esset possibilis: quia tamen se haberet ve caufa prima non pollet elle primum determinatium cur-potius stante eadem causa Lecunda, & obiecto, in hac retum. ferie actus infidelitatis, inconnexus, invalia vero possibiliconexus produceretur; quemedmodum enimrepugnat muneri canla prima, voltantibus eifdem causis, & circumstantijs in specie, ad libitum, ipsius, immediate, modoressectus, vnius; · speciei , modo alterius producesetur: ita repugnat in calunostrosquod ad Deis beneplacitum. eni enidelitatis medo actum infidelitatis inconnexum , modo connexum connaturaliter eliceret; neque dicas variari circumstantias ra-. tione diueriz, seriei , quie diuersitas, seriei es mere ad libitum Dein, vt de le patet, atque, aden nequie inducere dineaffeatem intriniceam, & effentialem inter effolieg quicin vna . & in. altera férie producuntur, neque illos determinare salias dici posser, quod pro diuersitate baculi existensis, modo in hoc, modo in alio angulozhuiulmodi actuum dinerforum productiones determinari possent.

Ad fecundam verosaio: non posse negari esfentialem ordinem ad reuelationem ve determinate veram, & essentialem ordinem ad remelationem sue veram, sue fallam sufficeres ad inducendam diversitatem intrinsecam inactus insidelitation prinsque series; addo tamen

discrimen hoc non promenire primario ek di- 3 uersitate connexionis vt sic, sed ex diuersitate objectorum formalium nempe reuelationum; quæ terminando. Se specificando dictos actus, fac ... cerent illos essentialiter inter se differre. His vero non obstantibus dico implicare actum infidelitatis, qui habeat pro obiesto formali renelationem vr.veram; & ratio á priori hujus , rei.eft., quia omnis, prorlus, actus, infidelicatis, + essentialiter habet versari circa divinam reue- 5 lationem cum in evidentia, & obscuritate ; fi .. enim reuelatio euidenter intellectui appareret, necessitaret illum saltem quo ad specificationem, actus ad fibi affentiendum. & non fineret se per actum infidelicatis abeo negari. sed hoc ipso. quod aliquod obiestum obscure . & ineuiden . ter attingitur.per aliquem actum, non potest at-.. tingi ve determinate verum . quia quandin e-., ius veritas non refulger, intellectus cæço modo in eam feratur necessie estrapque adeo cum indifferentia, num objectum vere tale sie quale judicatur, an folum appareat tale . ergo implicat, actum infidelitatis, qui habeat pro obiecto formali reuelationem vt veram. Confirmatur id. quod dicimus paritate: implicat dari duplex. genus opinionis circa aliquod obiechum, quoru. alterum respiciat ipsum objectum formaliter. ve verum, alterum cum indifferentia ad veri-. tatem, vel fallitatem; fed hoc non nisi, quia opi-. nio de se obscure , & inevidenter fertur, circa . sum obiectum; vnde est, quod essentialiter semper illud attingat cum formidine saltem radicalinum ita sit quale igsum este existimat. er-. go implicabit pariter propter dictam, rationem. duplex ailignatum genus infidelitatis. Quod fi de eadem conclusione scientifica poceste haberi. vous actus, qui ellentialiter eam respiciat, vt. determinate veramalter vero cum indifferentia adveritatem., & falfitatem, etiam fi per ide, medium vterque actus illam attingat;hoc mez fauet lententia; nam actus qui eam respicit vt. determinate veramiest scientificus, atque adeo talis, vt illi veritas, enidenter, refugiat. Contravero actusqui eam respiciocum indifferentia est proprie opinatiuus, quia cum non percipiat efficacitatem, quam habet motivum formale ad eius veritatem necessario inserendam, non curatinum dieta conclusio, sinvera, yel: falfa; fed folum quod appareat vers. Ex hoc autem colligo, quod cum actus infidelitacis fine huius, fine alterius feriei, qui versame circa reuelationemnon sit scientificus, nequeat illam vt detetminate weram respicere...

Adtortiam denique dificultatem dicendum paritatem desimptam an actu fidei divina non fauere adue fatio in taneum en mices hich and the conficultation of the fit observes vendicats sibilitation procedures vendicats sibilitation mali, reuelationem verè facta à Deo. Se postram à parte rei ; qui a cum se aftus supernaturalis non solum non exigit documinari quo ad. eximentiam à causa creata ordinis, naturalis , sed neque potest si apposibile enim est , quod animala supernaturalis en est parte est production fidei. Divina, se actum sidei, humana, se à parte alia, de codem myster tio possit ad libitum determinare se ad vous

Ϋ́Ε

44

potius actum qu'am ad alium eliciendum, quare fibi relicta faec effario erumpet in actum fidei humanuacti.m vero fidei dining vt pote super naturam elice re non poterit, nifi vt determinata à. Deosqui cum circa supernaturalia non operetur' vt cauf a vniuerfalis taneum, fed etiam vt particular ispoteriesine praiuditio ordinis naturalis elle, primum determinatioum illius actus: at ve-L's id non potest existimari de Deo quo ad effe-Cionem actus infidelitatis eum suo decreto conexi,fi enim multi existimant repugnare bonigati eius determinare voluntatem ad individuationem actus peccaminosi: quanto magis exti-1 mandum est eidem repugnare eam ad speciem. malitiæ determinare ; cum præfertim specifica. malitiz talis actus procedere supponatur à Diuino decreto communicante illi vltimam rationem specificam, per quam & qualibet alia infidelitate inconnexa discriminaretur; atque hac est disparitas cur possint circa eandem reuelatione dari duo actus fidei vnus connexus, alter inconmexus;non vero duo fimiles infidelitatis;quami disparitatem sie viterius explicarem. In tantum actus fidei dinina, quamuis obscurus, potest determinate ferri in revefacionem vt veram , iai quantum habet Deum tanquam primum determinatium suz existentia. & positionis à parte zeisqui optime nouit discrimen quod inter ipsus &actum fidei humanæ intercipitur; nec eum fazet,num reuelacio vere,& realiter à parte rei po? fita fuerit, atqui in ordine ad actum infidelitatis respicientem renelationem, ve veram, homo neueram cognitionem habet,nam neque eum difcrid minare valet à non connexo, neque feit num. diuina reuelatio re vera extiterit : aliunde vero mon est assignabile primum determinatiumm existentiæ dicti actus, fi hominem excipias, quia neque possumus recurrere ad Deum vei vidimus neque ad cansas fecundas fine electione in his vel in his determinatis circumffantijs operanees; nam eadem voluntas in quibus vis circum-Mantijs ponatur quantum est de sè posset reue-Jatiani à parte rei politz tam per actum connezum,quam per inconnexum discredere.ergo.

SECTIO QVINTA.

- Affertur tertla implicantia ex impossibilitato connexionis cum decretò.

1 Ettia probatio pro sententia nostra sic pro-L ceditiSi actus infidolitatis, quo Titius Dei renelationi de non remittendo in posterum vilo eius peccaro, discredit, posset esse ab intrinseco in alia rerum ferie irremissibilis, maxime propter connexionem estentialem quam habere posset cum dicta revelatione, sed hec connexio illi estentialiter repugnatjergo &c. Maior,& confequentia videntur cesta quia in hac sententia tota irremissibilitas intrinseta peccati in fidelieatis refunditur in connexionem, quam habere potest cum decreto tanquam in radicem.. Mino? vero que fela negorium nobis faceffit probatur, muia sub nomine actus infidelitatis peccamino-த்,quod ad rem no firam facitiduo actus venir Sognutians sognutativing some ueu telimi

non vult credere fed eriam vult discredere diniuina renelationi fibi sufficienter proposita , & hoc intimat ac imperat intellectui, alter vero eft indicium quod intellectus à voluntate illa determinatus elicit, contrarium ei, quod exigebat diuina reuelatio, quodque est huiusmodi (Deus non reuelauit mihi non remittere in posterum vilum peccatum quod fortalle committam) Atqui neuter ex his actibus potest in vlla rerum. ferit effe cum decreto fen reuelatione connexus; ergo hæc connexio omni actui infidelitatis efsetialiter repugnat; Maior huius est certa, & explicatur exemplo actus credendisin eo enim duo actus potifimum includuntur: alter eft, voluntatis, quo quis vult credere, qui in obsequium fidei intellectu captinat, alter vero est ipse actus fidei ab eodem intellectu determinato à voluntate productus. ergo à pari. Minor vero duas continet parte, & quidem quo ad priorem quod videlicer actus voluntatis, qui determinat intellectum ad actum infidelitatis eliciendum, & eft formaliter malus non possit esse cum decreto reali connexus, hoc, inquam, fuadetur dupliciter-Primo qua per hoc differt actus voluntatis ab actu intellectus vti supsa ex Arriaga,ex Quiedo dicebamus, quod bonitas actus intellectus confiflit in co, quod conformetur cu obiecto pro ve est in se, turpitudo vero in eo quod sit difformis ab illo,ité pro vt est in sè : at vero bonitas actus voluntatis, quod conformetur obiecto pro vt à dictamine reclæ rationis ipsi voluntati proponitur : malitia vero quod fit difformis ab illo, eodem modo,confiderato; & ratio à priori huius est, quia dictamen boc, est regula proxima bonz voluntatis, cui ipla tenetur conformari, irracionabiliter enim obligaretur sè conformare rebus pro ve funt à parte reisergo de ratione etiam. huius actus peccaminosi voluntatis, quo homo vult discredere, non potest effe connexio cum reuelatione pofita à parte rei, sed ad summum cum illa ve à dictamine rectæ rationis fibi proponitur, antecedens patet inductione. Confequentia vero probatur quia quoties facta inductione cum admixtione rationis á priori statuitur aliquid effe prædicatum effentiale alicuius generis actuum, toties tenendum eft quod fit etiam prædicatum essentiale cuiuslibet in particulari sub illo genere contenti, sed facta inductione, & addita ratione à priori inuenimus bonicatem,& malitiam actus voluntatis libera in genere pendere ab obiecto, non pro ve est vere in sè, sed pro vt à dictamine rationis proponiturjergo actus malus voluntatis non potest connecti cum reuelatione prout à parte rei polita; fed ad summum prout est fibi proposita ab intellectu. Confirmatur, & explicatur id , quod dicimus quia ratio, que nos cogit afferere actu noluntatis desumere suam malitiam ab obiecto non prout in sé est, sed prout appreheuditur esse difformis rectæ rationi, militat etiem pro actu, quo uoluntas non uult credere , uel uult diferedere reuelationi ergo codem modo discurrenda est de hoc actu uoluntatis ac discurrimus de reliquis, & quidem sic propositum hoc argumentu uidetur habere multum roboris. Dices : dupliciter actum infidelitatis cums

edali neirelaciono coniscenim confiderari policum phimo phylice: Reundo mossliter. Borro lites eralgrer accedant luant may grau moustan ded famana benelatione, proutà dicamine sette. pau enais proponicus: Lamen phylice don ideresil effentiam framuseipure à revelacionel possità pape tes . Sed contra hor estigium facity quin remissibilitze vel irremissibilitze astus; maticoo ted autus, ibeim strup in bacac off majarinossa disex ; mam physicò accepeus non es capax: 104 midioniuneque irremitilonis - cergo simocaliten fumpemenon est ex shis intrinsecie cum during renclatione à parte rei polita condexus, nulle mode cum ilizific secepta conhexus eft . quodifi ad hoe respondent mattern matter salie and Chus fundari in physica emitate illius, qua quia Connexa eff cum decreto seddie ipfam maliciam moralest irremissibilem; contra hoc facin id a quad foctione pregedenzi dicebamus, videlicet, wihilassignari poste specializer in entitace phyfice huins actus, quod hanc fibiconnexionera...

z. Eadam prior para maioria princi palis suades eur fecuado, quia actus quo voluntas, vult prua denten bredere , & imperat intellectui aftumil tidei, von potelt elle ex fuis intrinsceis cum dianna renelatione à parte rei possa connexes, esgemeque aduc quo voluntas vult discretaren q & imperat intellectus actum infidelitatis 3 posceft effe cum badem dinina reuklatione ta fuir intrinfecis connexus, confequentia videtur eniq dens , quia ex his duobus actibus voluments if quis posser habere connexionem cum decreto potins ille poffet, que inclinat in decretum, 82 ex eius amore imperat intellectui ve illi credut. quamille qui ab corefugir, & ex eins averfione imperat intellectors, ve ipfidiferedat 3 ergo fi prior actus voluntatis nequit connexionem. habere cum decreto, multo minus, poterir pofterior antecedens ignur probatur que ome mis actus, quo voluntas vult prudenter crederes. & imperat intellectuisetteliciat actum fidei, fecundum fua intrinfeca confideratus respicit diuinam reuelationem cum indifferentia, num fit polita à parte rei san non dergo nullus potele effe connexus cum illa determinate politarà parte rein hac confequentia claret ; eius verd antecedens enincitur ex co , quia rufticus quana do à Parocho instruitur de rebus, fidei cadom à pia affectione imperat fibi prudenter actumo fidei fine id quod ei proponic Parochus fitt vere zeuclatum, fine non; & codem modo, honeftus eff. & mericorius jimo & fupernaturalistilled actus voluntatis , eo quod habet ex parterobiel chi eandem honestatem quam haben actus il quò verum fidei actum imperat, vi docet Cardinalis. de Lugo de fide difout. 10. Jetti 3. num. 67. fede hoc falfum effetsfirefpiceret dininam renelation nem vt veram . ergo &c. eum contom .

- Diens, qued quendandum aftus veluteris:
distadendi in heriquidem rerum ordine deno
inconnexi: sed non implicate derim est alia, est dine alif-connexities dicendum est de laciacibus coluntatis prudentus cresendius Sed contra est a quia a quia ex his daripulse (connexus maxima) mà debaret esse ille sile paut lucin hac feris paucus in alia actum vera fidei supernaturalis imperaret cum enim huiufmodi actus fidei fit cum reuelatione reali connexus, non deberet actus voluntatis qui illum imperat ferri in reuelationem putatam tantum s & non verè exhibita à parre rei led hoc videtur ab furdum ergo nulla responsio. sequela paret e minor vero preter quam quod omnium. Theologorum fuffragijs comprobatur afferentium actus voluntatis honestos, quibus nos ipfos determinamus ad credendum mysteria i que nobis vi enidenter eredibilia proponuntursesse de se indisferences ad actus veræ fidei, aut putatæ, imperandos, vt patet ex rufficis : fuaderi poteft ex co , quia fuperflue & fictitie ponitur in dictis actibus dicta connexio, nec aliquod prædicarum in eis offedi potest , quod sie exactinum illius . atque hae quantum ad priorem partem minoris, principa-

Quoad vero posteriosemunizqua dicebamun actumineelledus and ditte entelationi ibbeno discrederer, non policelle encluis inmitteix cie illa connexum she Probasur; Huiusmodi adua intellectus negat existentiam reuclarionis rergo non potell cum illanva wand : polica à paite rei ele connexus - les ad lemmin pour it cum eins apparentia imprudentis quami ancecedenteit han buit iniplo intellerdus & fecondum quam ap. partit voluntati noncole rere polita à parte sei anteceders huive all manifelt amob nibil anim alinds his actus alt abientied feit terminatine, est sching meine Beite segon king ding ite nelationis »: Cam eigh affirmare dobueris quate aus extress expisis -: consequentia vero, probathe same is drougingly but the configuration of the fue a biccto a maxime per baic councils peffera quod illudic any sisseres sensi effer a St. se ch conformarcius sur implicates objectum alites, Schebere : & indicum-illudexistora : vr pares exactu fide i diving a qui sum divina repolațione non alia modo connectitur, nifequotite illam affirmando exprimit, eique conformatur, ve impossibile at schum felcheroisterer & obiectum illius aliter se habere sed actus intellectus; quodive different renderioni y bette rei bobles eft indicinate drouged deformes stone consussion, enuncians eam pomolle politame parte rei . ergo impossibile est ve cum eius positione à parte neiconnexus fin. Confirment Seexplicator am plinaquoddiciums a Indicinas installecturano porch habere alind pradication as quod funder in co ellentialem conexionem cum fue o biblio ut egycon to the tetropic har igo to unique and the wions do difformitatem, quia difformitas potium di bi fociat & diffungioscosh impication a quant stanteetanu fod netus ancellectus aque homo discottis renelationich illiedifformis anque contrating ergo impalibilacting palis arm illa connadi y Se quidem per hocat gumentute enincitus protegs actuation and the imperational lecture discrepdendications policy eller cum irbralatione copy politica 3 , consequence establishment of a distribute nom-faltem-interpretativem cumilla - 1000 (1016) - Dices. connectionem de qua loquimnt perm 49 tinere ad elle actums non veno ad expressionemen

chiofic & 82 ideo licet achte intellectus ogyg

hamanidai kenelaarani di Mazele noncetta on sendandiferedat fin dicherenaldmeni inuapses ferfundo incompens: parefranco este illi italaherealnuctioned who dromorally are it has do dringialled vorsilopared uppared connexio and feliam impersaced legislated actual antideterming nan o aller exciteren mite precelle it decocum si क्षा है होट त्यां प्रदेश : इति व्यक्ति विकास विकास कर विकास के वित Proficementallius; quotadificione vicerius pros dedoc a boc cife; minopem repugnantiam haberer linnum V. G. ad effendum enm dicha reneladenementation in the tendence and a contract of the contract o abantellectusfed reputate hatoconnexion in ligao alioqui milla texefferationabilisiquia pobi fer vol en dicta reublasiono, vet en qualiber atiq re floaremuis disparata effet pounexa; ergo @co Malongue fola probativa e egit; fuadetivi quià adlus infidelitaris pugane ipipepre feneando cum ipfa reuelatione, quod non habet lignum, aut qualiboralizaps fine excite kog fine posibilis; quadil addas actum infidentacity baberes prates rea quad verseur kirca ipplans venelationem. quam megat: hoc auceminen habere lignumsii. Cignera chiquia etiam ipfarezentia habet quod Serverfecur circa formem postivam, cuius os ezuerria 8. ramember medioverlari non folum non fames connexionistics cum dicta formades Mammeepfario excluditejubb hitile enimaliud paius cum of mus exchaerai to ami olucimeto officarentia quo ad uxi florei din aifi quia cidedis dem verkeur excludendo illan tum à se cumis fishicto. Confismante principalis impugantios क्षां सर्वे राजिक्ष सा अर्थे के विकाद के विकाद के स्वार्थ के विकाद के स्वार्थ के विकाद के स्वार्थ के विकाद के स elfelosQus,polict splosemiete pofiquam phyfiud corruptes eft. Nam houspile qued non une ficites retyllen deberet habet i amptiut in Deo obligad go illum non remerscritic has quint des quares and of Australia and a contract of the contrac deficial a field a service movement of the left have the mintfefterepuginmudoopinmudierfaffiolisma รายสาราชาสถาดาโกละ (พ.ศ. พ.ศ. พ.ศ. พ.ศ.) lam aft mer experimentaries impositio SECITO SERTIA: id sogmi -our auto and subjust contraction of the mills A fferent quarte, en elementicultancia Procesi: ाः ः द्वीवित्रव प्रश्नेतिक प्रिक प्रश्नेतिक प्रतिक प्रतिक प्रश्नेतिक प्रश्नेतिक प्रतिक प्रति -รอ • มาร กับ **สุดภาษาให้เกิดบารที่เกิดเหลื**่อ การเกิดเกิด oft vreum einige Ton a parce The Many viring love winning in the same of the later of isak menjeri patengrafi ako peta profeso abiaduka (aq ni ja: Abri accesti erena da como i i pria ni pugaente ábi contradicas padosod eracinación do dellores erem a quia differences casteros for -Natidelfeatis actuaiqui decreto∴de non remici terdo diferedity et uparinerup ratra obiodiumi telminans di Cours decreturitie d'aon comunatante Viringle diesconfection iple dagnatifique coo elatticit jergo implicat knigfmodi aciqsubing in athurbant me or control distribution of the second Minarovero probatem quellad: venumque mecab brumse quidem que àd primem lie: Non quelle eou: duel nitrale triup continuent and intrinfect : voa

-xe dissellidinassicandot solution in illihis is dissellidinassicandot illihis
erinfeco, sicuti reliqua possatu hominiba, que

Deus desteuit nolle remittere ; hoc autemplie

emindenen (Implicate derinter etmi. Dei irritiis de fruftracetif cites chiquad edica inqued mode prorries modo se habent fine fitte fine mon fibr saie dearetum serea iplum; ceinfinedi eller idlich vot lineration ani ma rationali ani ta corpori humane refulece homo i noto un ex natura homana. Se equina:terbia-quadam indealia natura confungaça Schmidia; frottratoria enim, & nullius veilitatis effent duite modi deenera, de fir impredenten fet reat a signification confilience from the prometer services nonjeodem provius modoile neberent objedans eirca que verlandur; atqui di actus illo infidelicatis eller abinerinteco irgemi librlisi, 280 contineretux: m. obiecto docreti de ma remiziendo, hainsmodidecretumsper ordinem ad illum . vanum... Bespullezerium ellenmam etiam fi Dens non... decreueller illum non condonare, & per confequemanon inclusus suffectut objecto decretizad buc incondonabilia effent ergonnon potok diciand contineatur in obisch diveretis Quod vero acanadisi politinon son tiocri quod erm fecundum membrum minoris principalis die o Rende: finon contineretur ceffaret omnino ratio, qua mouit aduerfarios ad irremissibilitatem intrinfeeamili concedendam quia nimirum alias fruthrabile pollet effe Deudecretum, & falfificabilis reuclatio boc enim non fequeretur, nifi ex fuppolicione quod actus ille in obiecto tum udecreti rum reuelationis continereturaquemadmodum enim ex eo quod Peccatum Perri V.G.no comprehenditur in objecto decreti de non remittendis poceatis Pauli, recte deducitur, quod dictum peccatum neque intrinfece neque extrinfece irremissibile fit ex vi talis decretisetiam ifi ferrecur circa ip fum decresum perdiferedentiam, & incredulitatemific ex eo quod Peccatum diferedentiæ ipfins Pauli non confinetur in decreto de non condonandis eius peccatis; neque intrinfeeam neque extrinfecam irremissibilitatem habebit. Ex quo deducitur Peccatum ab intrinfeco irremissibile fecum iplo pugnare, & le iplum intetimene; quod erac probandum pan seragari 38 - Duas ad hoc argumentum resposiones aduer fariorum inuenio, quas diligentius oporter expendere. Prima eft, actum illum infidelitatis comineri intra obiectum decretimon quia Deus abfoluse dicat: nold remittere illum, fed quia conditionate, ita ve decretum illud aquivaleat actui fimul abfoluto, &conditionato; abfoluto quide, in ordine ad reliqua peccata: conditionato vero; in ordine ad peccatum infidelitatis circa ipfum decretum,quemadmodum enim poteft Deus habere hec decretum: Nolo producere vilam fubftariam fine realem fine chimericam,fi chymerica effet realis, ita pari modo habere hoc aliud? Nolo remittere vilum peccatum Paulo, fine ex se fit remittibile, fine irremittibile, fi hoc remitti poffet . Porro venimque obiectum habet decrenem vt vera ... ergo &c., tum politum . Sed contra hanc responsionem facit, quia deoretum illud, quo Deus absolute statuit, nolle remittere vllum peccatu committendum à Pauloinecessario etiam continet hoc aliud conditionatum & fi per impossibile illud numero pecca-

tum, quod committet Petrus vel etiam quilibet

alius, committeretur à Paulo, nolo illud remit-

reressed per hochon ftipoccatum Petri à decre- tell eum hac enceptione fieri (excepto perceto ute ille de fatte aliquam intem iffibilitatem ob--tinerejergo etiam fi actus infidelitaçis ipfius Pan--li conditionate à decreto attingerecur, non recte -digit adversarius eum per hoc irremissibilem... -enadere ab incrinseco. Omnia qua sont in hoc argumento probatione egent, probo psius maiosem lic: Per boc precisà qued. Dous efficaciter, co. mullum Pauli peccarum in posterum co--mittendum, le velle semutterezimplicité exiam, & cimprescindibiliter decerniaex suppossione impollibiliquod peccanum faciendum á. Petro ellet meccatum Paulinoque illud se velle vuquam -remitterescuius rei enidens figuum efte quad ex purificatione illimissupposition is Peccanin illud -Retri ex vi degreti absoluti przejeż remanet _irremissibile; siquidem decretum erat de non... _remittédo, vilo pecque Pauli; sed hoc ipso quod purificatur suppositio, peccatum Petri uere est Percarum Pauliergo, hor quoque redditur irremissibile, aliequin decretum, in ordine ad alie and Peccatum Pauli eller inefficax, & frustragorium; fiquidem de hoe peccato absolute verificaturiam quod fit Pauli, & non Petri; fterigizur decreeum illud absolutum de non remittédo vllo peccato Pauli necessariò . & imprescindibilirer continere illiud aliud conditionatum de non remittendo percato Petri, si, per impossiibile enaderet peccatum Pauli, quæ erat Maior nostri argumenti. Ex quo viterius colligitur deeretum illud absolutum continero quoque conditionatum circa, omnia prorsus entia, & nonentiaquatenus aquivalet huic: Ita nolo remitrere vilum peccatum committendum à Paulo, yt si per impossibile omnia prorsus entia, 82 non entia essont Reccata á Paulo committenda, nol-Jem illa remittere; non est enim maior ratio de vna seppositione impossibili-quam de alijs-

Instabis: decretum illud de non remittendo Jilo Pauli peccaro posse esse tale, ve respiciat sola peccata à Paulo committenda sine vila suppolitione impossibilizergo non necessario includit illud aliud. conditionatum decretum de no zemittendo peccaço Perri ex suppositione quod enaderet peccatú Pauli, Respondeo distinguédo antecedens, ita ve tale decretum non posit explicari per hæc verbainolo remittere vllumneccatum à Paulo committendum-concedo : ita vt valeat explicari per hæc verba, nego antecedens, & confequenciam. Dico enim nos loquitos esse huc ysque de illo decreto universali, quo Deus statuit se nolle ullum peccatum committendum à Paulo in posterum remittere, & hoc probauimus inpræscindebiliter, & essentialiter includere decretum illud conditionatum, nimigum, si per impossibile peccatum. Petri euaderet Receatum Pauli, ad huc nollem illud remittere; cum quo stat quod. Deus potuisset aliud decretum facere, sicuti dicient, in instantia; sed tale decretum non esset illudide quo loquuntur aduerfarij, quos nos impugnamus.

Subinstabis: ponamus docretum illud Dei, de, pon condonando vilo. Pauli peccaro esse cum-, ea restrictione factum, ve includat tantum peccata, que sine vlla suppositione impossibili succint à Paulo committenda: huiusmodi decretum po-

R. P . Iof. Pelizzy Philosoph.tom. 3.

eius irremissibiliquod si per imposibile euzdere ramiffibile, adhue nollem ei illud remistere () ergo peccasum illud insidelitaris iam continerur in obiecto degretinon quasenus absolutumes, sed quaterus conditionamon. Respondeo concesso antecedentesdittinguendo consequensita. se per hancs consigentiam irremissibilientemo wilam acquirat , nego confequentiam; ita nt nullam acquirat concedo; quemadmodum enim etiam fi, evdem modo tale decretum condicionatè forretur circa Peccatumper quod Petrus di-Crederet dicta revalationi facta Paulo, non ideo bæc infidelitas Petri cuaderet irremissibilis : isa neq; infidelitas ipsius Pauli,vti melius mumero lequenti confiabit. Sie probata, maigre princi-Pali.

Praba. Minacem-in qua subsumebam: peqcasum, Petrisper hoc quod circa illud decretum. Dei de non condonando peccato Pauli condinionate feratur , pullam ab eo irremissibilicacem e obtinere:siquam enim obtineres maxime conditionatam; fed hac non fauer aduer fario; engo &c. Maior huius patet, quia certum est Peccatif Petrigx co qued intra obiectum decreti illius conditionate contineatur, non attrahere fibi vlla absoluram irremissibilitatem, quia de facto non enadit irremissibile; ergo si quam sibi attrabit, hæcnon est nisi conditionata. Minor verò probatur, quia hac conditionata irremissibilitas cofiftit in co quod tunc enaderet absolute irzemis-Spilesquando purificaretur suppositio illa impossibilisquod nimirum relinquerer esse peccar tum Petri, & euaderen Pauli; atqui adner farius vult per hoc quod decrosum de non remittendo vilo peccaro Pauli ferasur conditionate oirs ca infidelitatem illius, absolutam irremissibilis tatem illi tribuere, & non conditionatam; ergo quod peccatum Petri irremisibilitatom condia tionatam à decreto, recipiat y non fauet aduerfario.

Consequentia denique principalis argumenti, in qua colligebamus, per hoc quod actus infidelitatis Pauli conditionate à decreto de noncondonandis reliquis eius Peccaris attingatur, eum.non euadere ab intrinseco absolute irremisfibilem, probatur sic: In tantum peccatum Petra non euadit absolute irremissibile, in quantum. conditionaté tagitur à decreto, & conditio non purificatur; sed, etiam infidelitas ipsus Pauli cor ditionate attingitur à nostro decreto, & conditio non purificatur; ergo dicta infidelicas non folòm non enadit intrinsece irremissibilis, sed nequeextrinsecè quantum est ex vi decreti condicionate illam respicientis.

Confirmatur idiguod dicimus . Primo quia... decretum conditionatum speculative tantum fertur, circa suum obiectum, quamdiu non adimpletur conditio, quia conditio nihil ponit in offe & quando est impossibilis ostendit solum Dai affectum, ac animi dispositionem, vt patet in casu nostro. Dum euim Deus dicit : Ita nolo remistere vllum peccatum remissibile Pauli, vt si per impossibile id, quod est irremissibile, eyaderes remissile, adhuc nolo illud remittere; hoc, inqua, qeebetem Beenfaring tauchw eiter becentum'y

Hhhh

Digitized by GOOGIC

7 5

raturiled folum oftendit affettum Dei circa. 'illudiergo impossibile est quod haiusmodi deeretum reddart dictum percatum ab intrinfeco irremissibile, quia sic valde practice circa ipsum ferrentis non mere speculatine.

Confirmatur secundo paritate illius decreti, quod aduerlarius ad luam lententiam confirmaidam adduck duchymarailiei per hoc quod Deus digata Nolo producere vilam substatiam, sue rea-Jem, fiue chymæricam calu que chymærica euzdbret realist olhil intrinsecum de facto acquirit chymerasted folum acquireret improducibilitacom exetiniccam calu, quo realis enaderer; ergo. noque peccatum irremilibile poterit vliam irremilibilitatem per simile decretum obtinere, Ted solum casu quò ex irremissibili euaderet remisfibilento; hac effet extrinfeça, & no intrinfeca.

Confirmatur denique terhie, ipsum decretulit conditionatum politum ab aduerlario, expendendo: est enim huju(modif Et si peceatum itremissibile enaderet remissibile, nollem illud remittere) tum sic: conditio iam supponit ipsum peccatum constitutum, vel si mauis, constituenda in catione irremissibilis, eo quod illud ex irremillibili in remissibile transire conditionaliter. facirjergo impossibile est quod per huiusmodi decretum conditionatum absolutam irremitiblilitatem intrinsecam consequatur ADeinde conditio dicit: si remissibile esset conditionatum veto, nollem remittere. Sed neutrum est aptum refundere in illud peccatum irremissibilitatem intrinsecam · Nam conditio illud potius remisfibilitate afficit . Conditionatum vero extrinfece folum ipfum irremissibile reddit, & quidem conditionaliter;ad eum plane modum, quo degretum conditionatum de non remittendo pecgato Petri,si per impossibile Pauli peccatum. euaderetjerge &c.

Secundam responsionem alij recentiores afferunt retorquen, es in primis argumentum nostrum sic! Decretum divinum de præmiandis bonis operibus habet etiam pro objecto actum sidei,qui fertur circa tale decretu,aliter hic actus non esset certò præmiandus à Deo; ergo bene, decretum de non remittendo, vllo peccaro habere potest pro obiecto etiam percatum infidelita. tis, quod forte erit aduersus se ipsum. Verum hæc retorsio in ipsum recidit retorquentem; Na sicuti decretum de præmiandis bonis operibus 'supponit actum fidel qui forte erit circa se ipsu, esse in se præmiabilem,& solum constituit illum de facto pramiandum: ita decretum de non remittendo vllum peccatum Titio non potest con? Rituere eius infidelitatem irremisibilem, sed irremittendam. Quoniam vero, hoc obtinere non potest ex essentiali conexione cu decreto, ve supracontra Quiedum oftensum est; hinc sequitur vt extrinsecè solum beneficio dicti decreti consequatur.

Sed age iam veniamus ad directam responsionem: hac concedit discredentiam. Titij ab intrinseço irremissibilem absolute in decreto contineri,& ad probationem in contrarium dicit; circa obiectum necessarium, necessitate orta, & dependente ab todem decreto tanquam ab obie-

rremifibile Pauli verlæut; Ruffil in co ope- - Ctobion effe ablurdum liberum Dei decretum. - versari,licet absurdum sit versari mirca obiesiu necessarium necessitate orta alique , & non dependente ab eodem decreto tanquam ab obiecto; Quoniam vero necessicas peccari ab incrinfeco irremissibilis oritur ex decreto de non cemittendo vllo peccato tanquam ex obiecto hinc fic ve poffie circa ipfum verfați decretumi Cotta vero Hircoceruus independenter à decreto, Dei Supponitur aljunde infactibilis s & ideo non potett, inquiunt, a Deo fieri decretum liberum. quoddicar: Nola producere Hircoceruum.

Verum contra hanc responsionem facit primo quia duo funt in re noftrasque negotium faceffere potfunt : Alterum eft num decretum Dei de non remittendo peccata Titio in posterum, forte committenda, attingat etiam peccatum diferedentite, quo Treius dicat ? Deus minime hoc decretum habet. Alterum vero est num hoc peccatim discredentiz Titif ex huiusmodi attinge-Tia irremissibilitatem intrinsecam consequi polfit; Primum à me vlero conceditur, quemadmodum enim decretum iflud potest quodammodo Supra le reflectere, ita & supra infidelitarem, que est aduer sus ipsum, quatenus est vnum ex peccatis forte faciendis à Titio, que Deus non remittere flatuit . Secundum verosin quo noftra controuerfiæ cardo totaliter vertitur, conftanter nego; contendo enim dictum decretum, ex co quod huius modi infidelitatem comprehendat, non posfe nifi extrinsecam irremissibititatem illi tribuere , eo quia licet fit obiectum illius nequit tamen, effe terminus vllius effentialis conexionis, quam habeat ad ipsum; sed fi hoc euicero, corruit tota di finctio de necessitate orta à decreto tanquam ab objecto vel aliundejergo &c. Minor, & confequenția patent . Maior vero fuaderur quia eodem, modo decretum illud Dei cadit suprainfidelitatem hanc quam ponunt aduersarij ab intrinfeco irremifibilem, ac fupra aliam verfante circa idem decretum, quam concedunt effe inconexam,& non nih extrinlecam irremifibilitate habere, eodemque modo ab, vtrifque tanquam objectum fuum respicitur, hac Maior ve planius intelligatur, supponit doctrinam adversariorum, quod nimirum circa idem decretum de non remittendo vllo peccato Titij posst duplex genus infidelitatis ab codem Titio committi, vti, supra notauimus: vnum effentialiter cum illo connexu, alterum inconnexum. Sicuri de facto circa decretum de non remittendo adultis vilo peccato graui fine panitentia datur in hoc rerum, ordine infidelitas inconnexa,licet in alio fustineat quod dari posset connexa, non obstante quod veraq; respiciat idem decretum tanquam obiectum dia feredetia fua. Hoc pacto explicata maiore, subnecto minorem fic : Sed nulla neceilitas, vel fi mauis, nulla effentialis connexio pronenit à decreto in infidelitatem ab intrinseco remissibile quantumuis respiciatur ab illa ve obie ctum; ergo diffinctio tradita nulla est; & recte id quidem quandin enim decretum fertur in peccata discredentiæ, quæ funt defe ipfo, supponit illa iam in fua vitima specie constituta,ficuti catera peceard Titij;& ficuti peccatum discredentia remiffibilis , nec non etiam ficuti decretum de

pramiando vame opus bonneth lupponit actum fideliquo creditur iplum defletiem dergo implicat ve inchiniccam irremifibilitacem HK tribuatifed folüextenfecam.

Contra eandem diffinctionem arguo fecuna do, quit virdecunque prouentret dicta necessia ras in obiecto decreti , lemper fatue decretum liberum ferretur in dicht obiechum; nam ficuti decrerum liberum Dei primo, & per se liberratem importatuita in: fuo obiecto, primò, & per le contingentiam, supponere debet quancom ad remissibilitatem i ergo chymerice is nemimbilizatem intrinsecum illi ponitur comminicate; deftrueret enim id quot effecialicer a'fho obieco importatur : Quod fi dicas noceMtatem, quem haberet ille infidentas, fore confequentem, hoc est ex suppositione decrete quam conflat non excludere, abfoluce loquendoscontingentiam: Corractiam est tertio, quia ex hoc deducitur butulmodi infidelitatem ef-Le ex fuis intrinfeces remifibilem , quia neteffitas ex fuppolitione lupponie rem quam... afficie est in le contingenté, ve paret ex conmerfione Perri conditiona iter fututa, que 'pro de At lub sciencia conditionatorumita. eft vecellaria, ve ex luis intrintacis fit contin-Reds Place 11431 + 342 fit d. 2 1 1 1

Contra denique quarid y quita in éo prioria, in quo Deus dicie nullum Titij, peccatum in posterum ab eo committendum, volo remitte, re, non fertur confuse circa peccata Titij, secuti nos ferremur, sed ad quod libet in particualizari ergo descendit ad insidelitatem etiamairremissibilem; non igitur potest illam irremissibilem reddere, etiam si sit euro obiestum;

Ad hoc respondent nonnulli diftingue. do primu consequens descendit ad insidelitatem irremissibilem, irremissibilem, inquam, specificatiud, concedunt; reduplicatiud, negant, quia decretum, inquiunt, non dicit (nolo remittete discredentiam irremissibilem:) sed nolo remittete etiam discredentia qua est circa me, mon attingendo tunc talem irremissibilitatem, sed pracisue se habendo ad illam, qua oritur in posteriori ab ipso decreto.

Verum huiusmodi distinctio non satisfacit primò, quia si hæc pracciso aliquid inuaret, ca deberet esse ex parte obiecti; nam exparte actus confusionem in ipso actu necessarioimportat, qua Deo repugnat; sed aduersarii, cui quibus contendimos, obiectiuas pracissones mordicus negant; ergo &c.

Non satissacit secundo. Quia decretum hoc in eo signo, in quo ad huiusmodi discredentia apprimo terminatur, præscindit per adversarios ab eo, quod sit ab intrinseco remissibilis vet irremissibilis, quia si actingeret remissibilem, aprudenter quidem factum esses sed redderet allam solum ab extrinseco irremissibilem, si irremissibilem, decretum esset imprudent; ergo dum ab veroque prascindit, dicendum est, quod præscindatetiam ab eo, quod sit prudent et imprudent et impr

sam irremissibilem reddae i Antecedens, & sensunda Consequence videntur certa. Remandered sudentur certa. Remandered sudentur certa. Remandered sudentur aliam rationé distribution posses de sullam aliam rationé distribution quam dicendo este imperentation quam dicendo este imperentation quam dicendo este imperentation per expectant en posteriori aliud sumidante sum completitum sui posteriori aliud sumidante sum qua nullam haber necessaré humise directi a tum etiam qua si haberet, mamine illus quo Duna dicere: Noto remittere dissideli estem irremissibilem; quod cum dici ne que a cabique equi quod lucc secundum decresum sir positiuè imprudens, renendum est primis reste adaquatum.

Coofismatur a quis non minus decretum, of obiectum tuna disendeupim isremissibilita quam diseredentia desercia sed diseredentia irromissibilis nonsertupim decretum illud pracissime, sed in sa ultima spacie consideratum, is ergundque decretum fertus in diseredentiam pracessimi irremissibilem, sed insillam iam impactone irremissibilem, sed insillam iam impactone irremissibilis constitutam; quod est impossibila. Quod sindicastes aquè primò innicemis respictes, souti impuno se respictunt materia, de forma exchec manifeste deducitur, quod senti materiaris posicie primò sont man, se sorma estre decretamissibilem: sed sie sonummesse diniman idecretum sergo; se con estre diniman idea estre diniman est

Non denique satisfacit tertio dicta diffin-Aio principalis, quia ve decreeum Dei liberu ft imprudens,non el necelle, ve feratur circa obiectum necessarium reduplicative sumptum ve necessarium, sed sufficie, fi feratur circa necessarium specificacine acceptifiergo ad liberandum illud ab imprudentia non sufficit asserere, quod non feratur circa irremissibile ab intrinsecoreduplicatine, sed specifiatine fo. lum Confequentia patet Antecedens fuadetur quiz ve decretum, quod dicit: Nolo producere chymaram,fit imprudens, non oportet vt feratur circa chymaram reduplicatine fumpta. fatis enimteft fi loquatur de illa specificative, dicendo nolo produce obiectum chymericum undecunque tandem iph ratio chymarici proueniat ; ergo &c.

SECTIO SEPTIMA.

Satis fit argumentis adversary in fine sectionis prima adductis.

D primmm ex auctoritate desumptum, dico: nullum esse auctorem, qui sententia
de possibilitate peccati irremissibilis absoluté
de possibilitate peccati irremissibilis absoluté
destructes, constant ex eo, quia si qui essent, maximà illi, quos pro sè citant aduersasij; sed eos, singillatim adductos, vidimus non
esse in hac sententia; etgo &c.

Ad secundum, in quo, ex eo quod non implicent plutes actus essentialites connexi cum suis obiechis, infertur dari etiam posse actum insidelitatis Pauli essentialiter connexum cu decreto de non remittendo vilo eius peccato; neganda est consequentia; Et ratio negationis

Hhhh 2

eft.

efiquia implicantia, qua militant contra pec catum ab intrinseco irremissile, non militat contra reliquos actus assignatos, neque aliq, ve suppono; quod si militarent, neganda esent. Adde: anctores ponentes actus dictos essentiabiter connexos cum suis principis, vel obiectis, velle implicare amiles non connexos. Ve vero adversaris ponunt insidelitatem circas decretum eadem principia, & idem obiecum respiciente esse in hac rerum serie ab intrinseco inconnexam, in alia verò connexam, quasi verò ad libitum essentialis connexio haberi posse.

In tertio deniq;quatuor assumuntur : Querum primum eff.preceatum ab intrinseco irremissibile non implicare; ad quod fatis superque dictum est supra. Secundum sutem, nondebete negari libettati creatz polle producere huiusmodi peccatum; Bt ad hoc dicendum, effe contrarium doctrina advertarij docentis, non Rare per hominem ponere in hac rerumserie peccatum ab intrinseco irremisibile. Quod f addar: libercatem hominis á divina... mifericordia impediri , ne erampat in huiufmodi peccatum in hac ferie , in qua vult omnes homines salnos fieri : Respondendum : potuisse Dei bonitatem absque diminutione libertatis humanz impedire huiusmodi peccata. fi volniffet ; quare non ek credendum, in po-

tefizte hominis politam effe talium peccatoru effectionem, fi allet posibilis;& recte id quide; cum enim polita eius possibilitate, nou pollet homo naturaliter agnoscere discrimen, quod inter infidelitatem connexam, & inconnexam reperitur, impossibile effet, ve valeret se ad unamivel alteram pro libitu determinare. Ter tium eft: Non implicate actum ex fe intrinsecè liberum. Sed quid tum? Si non implicat hie a-Aus, at implicat alius, de que est controuerfia;quare nego confequentiam.Quartum denique sie procedicipeccatum licet naturale meretur panam supernaturalem, qualem multi dicunt elle illam, quam patiuntur in inferno damnaci . ergo &c. Verum faccor, me non videre quo modo ex hoc deducar auctor peccari intrinfece irremisfibilis posfibilitatem; namhac pana, si calis est, qualis supponitur, non respicitur estentialiter à peccatis damnatorum; ve cuidens en. Non rece igieur ex eius exl. Rentia, peccati intrinsece irremissibilis non emplicantia deducitur; nifi quis temere dicet Peccata damnatorum effe ab intrinseco irremissibilia, & ideó deberi illis huiusmodi panam . Confat enim peccata, quibus aterna... Supplicia demeriti funt damnati , fuiffe illa. que ab eis in presenti vita commiffs funt, que side constatab intrinseco remissibilia esse.

Di?

. 7

DISPVTATIO QVADRAGESIMA

NONA

DE ESSENTIA, ET EXISTENTIA ENTIS

ER hoc Deus à Creaturis suis maxime differt, quod eius estentia non est aliquid ne ratione quidem, yt meliores sentiunt, ab existentia diffinctum; est enim Deus, quippe ens maxime necessarium, existens per essentia suam; in primo modo dicendi per senon minus, quam homo se per essentiam sua animal rationale. E non minus quam ipsemet Deus est pet essentiam substantia spiritualis; quod non obscure significaturillis verbis de se ipso loquens. Exoditerrio. Ego sum; qui sum, qui est miste me ad vos.) superque Athanasius Episte Synodis. Animini Seleucia celebratis. Cum audis inquit, ego sum qui sum, non aliud quidpiam, sed ipsam simplicem, & beatam, & incomprehensibilem eius qui est, essentiam intelligimus.
La. Deus est ipsa estentiz, nullis partibus coalescit; qua propter, & cius ratio ipsum esse est. Vbi ratio pro definitione, arque essentia vsurpatur-At verò in creaturis essentia, & existentia esse debent conceptibilizates inter se aliquo modo distincta, ita ve creatura non sit essentialiter existens; aliqui necessario esser, & sic eius essentia, à libera Dei voluntate minime dependeret, quemadmodum neque es, qua ad eius essentiam pertinent, ab illa dependent; quod est impiumassimare. De his ergo duo bus conceptibus quo modo se habeat ad inuicem in creaturis, & quid importent, in presenti disputatione agendum est, supponendo nomine essentiz non venire sola pradicara, quiddicariua secundum se considerata, sed cum propria individuatione, quam antequam intelligatur existere, aliquo modo habere supponi tur.

SECTIO, PRIMA.

Quid fit effentia, quid exiftentia reruno.

PRO intelligentia, sciendum primo, ens, dupliciter sumi posse, yno modo vt est nomen, qua ratione significat esse essentia: altero, secundo, vt est participium, quo pasto significat existentiam. Primo modo sumptum, est quasi concretum nomen, cuius abstractum, est essentia. Secundo verò est participium etiam, concretum, cuius abstractum est existentia.

Sciendum fecundo: quod ficuti ens., quod eft nomen, commune eft decem prædicamentis,ac omnibus rebus: ita effentia, quæ eft illius abfiractum, fignificat effe effentiæ, quod de creatis rerum omnium quidditatibus effeutialiter prædicatur, vnde eft quod fi vim nominis, spectes, effentiæ fignificat formam entis, qua res dicitur effe: effe, inquam, non quidem simpliciter, de actuentra suas causas (hoc enim proprium eft existentiæ) sed esse ensuegationibus, ac chymaris oppositum, & extra nihil, etiamsi adhue existentiam non fit adepta, & intra causas suas atque ab æterno consideretur.

Sciendum terrid : quod existentia à philosophis dici soler simpliciter ; ab soluté ; & sime vilo addito Esse; quiz tes non existentes ità funt vno modo ; nimirum essentialiter ; vt simuferiam non fint alio modo, scilicet existentialiter ; res verò existentes viroque modo, funt, & fic non illa, fed ha debuerunt dici fimpliciter effe. Exiftentia igitur, qua eft abftractum entis participialiter fumpti, eft id. per quod ipfum in effe fimpliciter , & extra caufas conftituitur ; ficuti enim res antequame. existat, & fit actu producta, dicitur existere, & contineri in fuis caufis : ita ftatim, ac exiftentiam eft conlequuta, actu , & extra fuas, caufas effe perhibetur. Quare effentiz nomine venit ratio, qua res eff, non quidem actu, & simpliciter , sed aliquid, & extra purum nihil fine actu exiftat, fine no; nomine verò exiftetiz, venit ratio, qua res eft actu, & extra caulas fuas arque fimpliciter; Vt autem fciamus veriusque quid rei , fit

Prima Cóclusio: Essentia est id quod per se primò de rè dicitur, seu, quod idé est, id, quod per se primò rei competit. Symitur ex Aristotele 3. meth. cap. 4, & quidem dicitur primò, (id quod,) qua verba accipienda sunt propriè, ve contracta ad solum ens reale dicitur secundò, (quod per se primò de re dicitur) ad denotandum, quod essentia se intrinseca, & formalis cuius cumque rei ratio, qua per se primò competit rei, hoc est non per aliud mediuma aut principium prius, ve risibilitas homini; neque accidentaliter, ve cidem albedo. Quiaverò ipsum (per se) dupliciter sumi potest: primò logicè, qua ratione distinguitur ab co,

Digitized by GOOGLE

quell rei competit per actions: facund meraphyfice, quo pacto tum ab eo, quod per atraphyfice, quo pacto tum ab eo, quod per atraphyfice, quo pacto tum ab eo, quod per atraphyfice, quo per al quod per al quo comnenir differre folet; ve effentiam neque accidentaliter, neque per al qui prius principium
rei cuius est ellentia condenire se se cuius; aiq;
adeo ip sum, per se in desmittone eradira meraphysice vsurpari intelligeremus, post particulam (per se) particulam (primo) addit Aristoteles. Conclutio autem se explicata.

Probatur quia ex vna parteessentia per le primò compesit reixenius est essentia, vi esse ànimal rationale somiali à exadia vero subit i aliud assignari potest, quod rebus per se pri-

mo conueniat, ergo &c.

Secunda Conclusion existentia est rerumempinam vitima actualizar Iza Sanctus Thom.im
quast. disput. da Animo urt. 6. ad secundum...
Existentia parta quast. 3. art. 4. quem sequitur
Caietanna de ante & assentia cap. 5 qu. 19. & alis,
communiter: huins autem descriptionis seasus
est quod existentia sit vitima rerum perfectio
non quidem quomodocumque, sed veluti substantialia, & per generationem acquista; perfestiones enim, que post existentiam, & rei
productionem acquiruntur, accidentarie supt
siquidem omne id quod aduenit enti in actus,
accidentia rationem habet respectu illius, cui
dicitur aduenire.

Probatur autem Conclusio:quia catere ommes fariones, que competant rebus antecedenter ad existencia sunt potentiales, nec illas exerabuat ablolute's & simplicater à potentia aq. actum. ratio enim corporis, viuentis, animalis &c. non constituunt hominem in acu, sed illum si erat in potentia, in illa reliquunt, at verdirecio existencia est id a que primo positor qualiber res simpliciter per absolute intelligitus in achn; Existentianignum roste dicitur elle Afrana cuincamque ter aguajisas; 🛠 confir-. matur quia illa censenda, est vitima rerum... acmalicas, qua primò polica, res ipla intelliguarnnabsolucé, & simplicitet effe in actus &: que primo ablaca, absolucé, & ampliciter in, porenpia; sed fic le habet existentia . ergo &c. quoniam verà vitima rei actualitas est illa, qua. prima omnium que funt in ipla re le le offertintellectuishing fir ve recte definiri postit esse.: primum conceptum, quem pollumus formare. de ipil ente, ficuti docer Giattinus qu. 6. log-. . . . #5 8 **1**

Obijeies primò contita ferundam conclusion nem existentia appellatur communicas primus, actus terum; ergo non bend in definitione per rationem actus eltimi explicatur. Respondent contesso antacedente negando consequentiam; siquide existencia asia attissa de ratione con sidentata dici potest primus actus quadro plicater primus actus quadro plicater primus actus quadro plicater primus actus situadinas ominis actualitatique sunt sine illa actualitation nisis actualitatique sunt sine illa actualitation nisis actualitatique sine illo sunt sine illa actualitation sine illa

erat impotentia fuarum equiarum fit acht estra illas. Terciò quatenus ficuti forma ficiciar primes acus physicus in compositione physica; ita existentia in compositione metaphysica; qua quidem compositio seu potius constitutio ex essentia ex existentia conquamex potentia ex actu coaleseit. Quartò denique quatenus præsupponitur ab operationibus ab essentia procedentibus nec non ab accidentibus seu formis accidentalibus subsequentibus ipsum essentia qua dici solent actus secundi; cum quibus tamen stat quod respective, ratione scilicet generationis, & forma, caterorumque graduum essentialium dici debeat vitima actualitas.

Obijcies secundotexistentia non est ens; ergo non datur;antecedens probatur, fi enim effet ens vel effet substantia , vel accidens ; sed neutrum dici potest . ergo &c. Respondeo difinguendo antecedens : existentia non est ens nominaliter, hoc eft , effentia , concedo inoneit ens verbaliter , feu participaliter; adhue fubdiftingo, non eft huiusmodi ens sumptum formaliter, pro vt scilicet importat formam. denominantem, nego:non eft huiufmodi ens fumptum materialiter fine etiam in concreto materialiter scilicet, ac formaliter; concedo ens enim participaliter fi materialiter fumatur cenfetur effe omnino idem ac ipfum ens effentiz. Qua diftinctione tradita, nego confequentiam; & ad probationem antecedentis dico,id,quod diuiditur in lubftantiam ; & accidens, & in decem, prædicamenta distribuient elle ens nominaliter, & non verbaliter, & fic existentiam proprie neque accidens este . neque subRantiam, neque materiam, neque formam , neque potentiam , neque actum. fine primum fine fecundum; hac enim nomina imposita funt ad ens essentiæ fignificandum dici tamen actualitatem leu formam ex noftro modo intelligendi improprie tamen loquendo exiftentia fubitantie appellari poteft fubitantia , quia ad lub ftantiam perficiendam inrein. fece pertinet existentia verò accidentis prop ter confimilem rationem accidens, & quia fe haber refpectu effentiæ vt perfectiuum refpectu perfectibilis, dici aliquo modo poteft forma , & adus fine primus fine vicimus iuxtafuperius dicta. preg de prav obnuse . Eitzelte

Obijcies terciò, id quod plura predicata defientialia in se continer, quorum vnum se habet vi ganus; & persectibile salcerum verò ve disterentia, & persectibile salcerum verò persecti absolute dici vicima actualicas; ex vitima enim actualizate potius est compositum; sed exisseria est huiusmodi sergo &c. Minor probaturi accipiamus enim existentiam Angeli V. G. tum se i huiusmodi existentia continet tanquam predicatum genericum rationem existentia. Angelica siengo dista existentia continet plusapradicata in sego dista existentia continet plusapradicata in sego dista existentia.

Responde concess majores negando minores ad cuius probationem dico existentiam Angelis

shaberein white vnicams & firmp liciffimam formalitatein que confific in co quod fic ratio con-Mitucula rei illins it atti , & extra caulas ; quæ quidem ratioifile formalitas fi minus expresse,& . in coch fo contiplatur habet racionem existenrie in Bonjagini;ilin autem clare ; & diffinite ac magis express, rationem existentia in particularijungelicz serlicer vel humana. In quo negoeio procedendum eksficuti procedimus in ente . cum dicimus rationem eius formalem non effe. diffinction á tatione formali substantia, & accidentis hifi fecundum implicitum's & explicitum,

· conceptum . Obifcies quared existentia retum creatarum, antequam dicte res existant est in potentia ergo. fallimest quod fit rerum virima actualitas. Refonded diffinguendo antecedens: existentia reand ereatarumjantegyam dicite tes, existantielt in potentia extrinfece, concedo; Intrinfece, nego, antetedens & confequentiam . Per hoc enimdiffetteffentia rei create antequam existat, ab eins exiftentip quod ipla intrinfece, & in sè dicitus pollibilis, & in potentia, ar verd eius exi-Reticia dicirur possibilis, & in potentia solum extrinseçèratione seilicet effentia, in quantum pimirum ipsa essentia est in potentia ad illam. recipiendam. Et ratio huius disparitatis est, quia id proprie dicitur esse in potentia ad aliquid intrinfece, seu per intrinsecam denominatione, quod non folum habet potentiam illud habendis. verum etiam habet negationem illius; loquor autem hic de esse in potentia habitualiter, non auté formaliter; vade tune proprie dicitur paries el-Te in potentia ad albedinem, quando habet carégism albedinis, cuius habet, capacitatem . Iam. verd quia effentia antequam exister, ita, existere poten, ve diene in se existenciæ negationem, idcirco Vici tecte potest, esse incrinsece in potetia ad exillendumiat verò quia exilientia, prius qua Effentill extitatinon, haber in se negationem Exificitiz (nihil enim dicere potelt, negatione firi ipfitisfice non potek dici quod in se. & intribilete fe In potentia ad exiftedu, led ad fummund qued fit in potentia per extrinsecam denowithelonettifignantum alfud Teilicet ipfa. effeticia off ud-illam in potentia; Proprer simile. zationem hominis ellentia numquam eft in potehtia ad effeadum ellentialitet hominem, hoc enim elleneialiter iffi competit ; bene tamen. effe potentia, ad effendum hominetal exittentitery quis rationem existendi'coneingemende non effentialitet, participar . Scho. weinwhos efferqui concesso absolute antecedere quarta hining obiectionis, negant consequent tiam , & dicunt quod potentialitas illa, quam existentia ante. fur productionem, participat, adfalitati non obstet, quia cius actualitas con-Aftit in co, quod dum illa primò eft, reliqua actu filit cum vero ipia non efficie folum in potentia . Eft autem dicta existentia, quando exercet filim minis faciendi effentiam existere, non ele sutem quando illud non exercet; knde tunc dicitar in potencia. Verum licet hae responsio behe intellecta habere possit veritatem, prior ta-

g**ik)**

TO SECTIOSECVNDA. करारे हे हैं के किस
Pirone effente Crafter gran ab A Eterno ante exifranciem babeant Migliod effe Pofitimum 1. 1501 Rente Altualo, bbi 26 carlins of Ma chargers of a chi

on loquemur hie de effe existentia. Mantelzerius queme exciterine, exificiam non Hibuerint przeettim ab zterno; quando side confist nihit Denm ad extra operatum fuiffes sed II loquimur de effe effentiside quo dubitim effinser Philosophos, an illud actu creatura habuerint ab æterno in se ipfe nec ne 3 & num fit verum dicere, quod diche creature ab zterno acht fuerint ens nominaliter; ita vt ly (actu)non Te teneat ex parte, prædicati,fic enim idem fignificaret ac ens existens, sed ex parte copula; atque adeo sensus lit, quod cum éreaturis fit ab aterno connexum prædicatum entis nominaliter sump-

Prima sententia docet ferum creatarum essetias, antequam producantur à Deo, hullum habere esse actuale reale, non folum existentia, sed ne quidem essentiæ,& sic esse omnino nihil,quatum ad esse actuale in se ipsis, bene tamen habere esse potentiale in suis causis, ItaHerueus quodib. 11.quan.1, Soncinas 9, mm. quest. 4. Capreolus in 2.difp.1.quaft.2 art.3, Suarez difp.31.fest.1. Huttadus disp.8 sett. 1. Arriaga diff. 2 sett 1 Ouiedu's Controu, 2 punt. I & alij communiter.

Est tamen nostra Couclusio cum secunda sententia que docet oppositum videlicet creaturarum effentias,antequam existant,non effe omnino nihil, neque habere elle folum potentiale incaula, sed actu habere ab æterno effe effentiæ, seu gationem entis nominaliter sumpti fibi identisicatamità ve dici aliquo modo possint cum veri-

tate ens reale. Explico Conclusionem! Dico primo essentias Efeaturarum non esse omnino nihil, quia nihilu opponitur enti. Vnde quemadmodum datur duplex elle,effentiæ feilicet & existentiæ: ita duplex nihilum, seu quod iden estiduplex non ons hellalbum dandum eff; alterum quod oppinitur effti esteutizisen nominaliter sumpto, & siguisibat id, quod contradictionem implicat vt existat, eniusmbdt funt negationes &c: afterum quod Obbonieur enti existentisfeu verbaliter sumpto, Bellemficae idaquod non exifit , vnde est quod bofft dici ettam de ente ellentiz prius quam ext hal Rule Rola anni venturi potest cum vericate a neus affinatiguod'it ninflum, & nont ens hot Echindo medo Limphinillicer de reliquo fic ens primo modo acceptan ; que quidem ta-tio nimili seu non entis, quia ve videtis accidentalifer competit Role, & ab illa abelle potest: ideo appellatur, nihilum denominatiue, & accidefitale , ad diffinctionem nihiti primo modo fumpti, quod dicitus parum hihil feu' nihilum 3 effentialejquamursigitur vehim rerum effentias antequath existant effe mitiluth accidentaliter, quid therenexitivino ell hon elle nihilum ellene

Digitized by GOOGIC

eialiter, oh hoc cum hac fecuda sententia teneos eas non esse nihil.

Dico/loquedo/ neque habere este solum potentiale in causa) quia non negant aduersarij
nostri creaturarum essentias ab aterno habereeste reale, sed volunt huiusmodi este est habere
solum per potentiam extrinsecam. Creatorisin
quantum sunt in ipso ranquam in causa potente
illas producere; vade est quod cum illo identiscentus. Ego verò axistimo quod dicta essentia praterquam quod existent in Deo, tanquam
in causa, habetas actu, este reale ossentia inscipsis.

Dico denique (Ita va dici aliquo modo posfint ens reale) quia va sectione præcedenti no-_saui, eng reale simpliciter, . & absolute sumisur pro ente existence. As avod respiciontes quidam entertise police for the second selled effection eiz quod nos creaturis ab zterno concedimas. appellarunt elle diminikum, & reluti medjum. inter nihilum, & ene reale ; Conclusio autom sic explicate est S. Thomas in 1. diff. 33. quaffet. ert. 1.ad primmer vbi distinguiz triplex ese increatura, effentiz scilicet, existentiz, & veritatis propositionis; quod autem loquatur de affe effentiæ actuali in se, non quem de elle potentiali in causa, clarè colligiour ex au. 2. Quodi-8. vbi docet effe effentig abstrahere ab effe tu existentig, tum obiectulo, seu venitaris propositionis, & coperere nature lecudite. En etia ex parte. Scotlin 3. diff-39. quast in 88.2 blatute Henrich in summa gre. z. queft. 23. & Quolibero 9 queft v. & 2. A Egidij in apulc. de ente, & essentia, Capteoli in 3. difintt. 1. quest. 2. Soncinatis 4 met. quest. 13. 80 _Caietani de ente, & essantia cap. I.quast. II. ad I. Vbi pro sè citat Alfagabium, Albertum, & alios in eadem sententizex noftris sunt Albertinus tom. 2. in pradicam sobstantia difo 1. qualt. 1. coneluf. 1 num. 12 . Mazziotta sam. 1 felett. 4. q. quaft. 15,à num.340.& alij

Probatur autem primo nostra Conclusio: essentiæ creaturarum antequam existant, actu babent in sè potentiam radicalem ad existendum; sed in ea confissit ratio entis realis nominaliter fumpti, v t lupra vidimus; ergo ereaturarum elsetiz ab zterno actu habent effe reale effentiz insè ipsis Minor, & Consequentia videntur cerras Maior vero probatur quia de illis antequam. existanshuiusmodi potentia cum veritate affirmatur;ergo actu illam in sè habent. Antecedens huius suadetur, quia verè dicitur de Antichristo nunc, quod possit existere. Neque dicas huius modi potentiam este logicam, & confistere inmera non repignantia, quia logica potentia eft formalis, asque adeo radicalem prælupponere debet, in qua elle ellegriz seù elle nominaliter fumprum politum off; quare, fi nunc, actu hanc potentiam habent, sequitur qued acumnuc han beant essequod à nobis apellatur essentiz. Consequentia verò se suadeturio quidemquod actu illam habeant patet, quia si possibiliter tançum... haberentiex vna parte falla effet propositio, per quam affirmaretur de creaturis ante sui existenciamiquod poffine existeresex eo enim quod res Fie, vel non sie, oracio censerur vera vel falsa; ex Tis vero barre deretti brocettit in infinition queri enim posser de illa possibilitate quamhabent ad radicalem hanc potentiam habenda, num sit ens; & si quido illam actuhabent habemus intentum; sin minus habebunt procul dubio illam in potentia, & sic in infinitum,

Quod verò diciam potentiam in sè habeant . Probatur griam, quia nibil magis al ipuriasecum reignam elle rei, sed vidimus, hanc potentiam importare effe effentials rei faltem presuppositiucias achy haberi a ergo sasposibiles illam habent in sei intrinsene. Adversatif hoc argumento pressi in varias abiere sensentias aex profesto, querentes quid sit rem actu elle postbilem , siue demum existat, siue non. Placet coru responsiones singillarim expedera, ve eas parum soliditatis habere patesaciam, Cum illis autem connenio in cosquod non sie somper necesses, ye subiest u exister ad hoc ve denominatione aliqua obtineat; constat enim nung Antichriftum denominari cognitum, & Adamum præsenitum. quamuis neuter in præsenti habear existentiam; quare supposito quod possibile id quod importat in rectook ensigned he denominatur V.G. Antichtishus tota controuersia est circa formamdenominantem nunc illud possibile, postio qued pune non existat, neque realem essentiam babeat.

Prima sentenția est corum qui dicunt, buiufmodi formam denominantem esse Diujiam. Omnipotentiam potétem illud producere atque adeo creaturam dici possibilem per meram extrinseçam denominationem.

Verùm hanc sententiam major pars aduere fariorum improbabilem exifinge ; & recheis quidem quamuis enim Omnipotentia Dei poffe aliquam possibilitatem extripsece pei nossibili tribueresat non omnem; fupponere enim necelfario in ea debet quandam, aliam, fibi intrinfecam,& veluci radicalem,qua reddet illam difte denominantis extrinsecz ab omnipotentis, prouenientis capacem . Ad eum plane modum que colaratum licet denominari pollicextriplique vis libile à pocentia villus, que illud videre reles necessario tamen habere debet intrinseramquar dam habilitatem ad actus dica potentia termie nandos, ve de se paret. Porrò Dinina Omnino. centia supponitur infinita in causando » atquisadeo debet quantum est de sesposse, ad compiane fine entis fine non entis se extendame guares quod denominet quadam possibilia , Ecnop ser liqua, non est nis quia possibilitatem, quandam intrinfecă in illis supponit quă pon lappanic in reliquisie de hac est corrouerlia quid importet.

Gizetius quell. 6. leg. art. 3. in resembere ad tertium concedit quidem exactinam pratter Omnipotentiam Dei illam extrinsecède; pominantam habere aliquid intrinsecumquod fit sus possibilitatis verificationum; negat tamen hoc sè habere tanquam aliquid prius respectivo con house dicit este posterius. Rationé huma dichi assignat quia (inquit) totum este creatura est de suo conceptu este participations, suo quod possunta ab alio este; ergo nunqua possumus concipere este creature, quin concipera musifilha cum hoc intrinseco pradicato, quad sit aliquos subsequenta ad este divinum, vetime

15

hae ratio probat folum,omne, quod eft in creatura,effe participatum à Deo; ad quod verificadum non eft necesse, ve este possibile in crinfecam creaturz, pendezt à priori ab emnipocentia Dei, sed safficit, qued sic pendeat ab essentia divina, quatenus est imitabilis ab ipsa -creatura. Quod si communiter dicitur creaturas non poste intelligi posibiles, ante quana. antelligatur Deus porens illas produceres hoc intelligendum est de possibilicare adaquara, & formali, non autem de madaquata, & radibala figuidem bane omnipotentia Dei debes funponbre in creaturis: ad: hoc, ve intelligatur. albfoluce, & amuibus penfatis, potens illas peoducere . & per confequens denominare pullibis destalioquin nomellete ratio, cur potius raddazecpofibilem:henrinem .. & nonechymeram. 14 - Secunda lenterraia poce & elle dicentium. denominationem posibilis prouenire à volume zate conditionara Dei, quod si: Deus vibits vt eresturs existeesip fateritiexistens et al. to ant Werum hec fententia dnocdicio: vaum off polibilitatem rei importate: flatum condition nasum, & exidencialab Colucum; alcerum vord denominationem pofibilit tribui à voluntatele Dei fub dicta conditione.pofica . Contra priingra agenus infarins; brenicer anschmpugea mus fecundum inflaurando parcedens asguir mentum fic : Dai notum cas supponis in exessus. an possibilitatem quandam intrinsecam nonminus quam potentia; fi enum per impossibile ponamus Deum relle creare chymaram conides chymata eniflerets voluntas enim Dei no pareft ad libitum conum ellentias mutantifed Allianocolle estant conformetur; ergo per pris 28. a welidilled égakaistaticak ai alla mer ha su deinde habere, grodifi Deus volucrit, existan

mun aduerfarije.

Terria lengentia est commo qui dicunt propositionem hann-Annichtisus est possibilis est
se yeram le ipsa estentialiter atque adeq non
andigere obiecto allo verissentino, & determinatiuo, per quod serassentino idemque dicunt
de oppositus alijs propositionibus aterna veri-

thick antem he poetimicontrovers and is all

Sed neque haq fensentian procedit : quia fi veritas estet huiusmodi, propositionibus totan liter intrinleca, lequeretur-quod Angeli de omnibus possibilibus cergam. - & euidencem. cognitionem habere possent; siquidem singulas cognitiones, quas de sagulorum possibilitate formarent, euidenzer cognoscepent este veras; omnis enim angelus luga parurales cognisiones comprehendit, perfectissimeque omnia carum, pradicata discernit. Quod si dicas excipiendu, effe prædicatum veritatis : præter quam quod gratis id afferas, hoc ipfo cognitionibus huiufmodi prædicatum superflud concedis;non enim posset assignari finis ob quem diche cognitiones illud exposcerent. Deinde fac eas esse este essentia-, liter veras, quando, affirmant possibilitatem. alicuius rei, certum est, quod non habeant pro verificativo se ipsas, neque remipsam, quam supponions non existere; ergo adhuc R. P . Iof. Polizzy Philosoph.tom. 3.

remanet , data hac lententia; explicandum, quid importet rem elle polibilem.

Quarta sententia, que à nonnullis tribuitur Scoto, fed perperam, ve probant Suarez, & alij,dicit: este possibile importare quoddam effe diminutum medium inter ens reale, & rationis, quod habent creatura ab intellectu diwine, à que producte fuerunt ab eterno in esse incelligibili absoluto, sibique intrinseco . Hoc enim iplo (inquiunt) quod diuinus intellectus cognouit effentiam fuam tanquam creaturaru exemplar, per huiulmodi cognitionem habus-Tunt creatura elle terminum huins exemplaris -& fic redditz func, intelligibiles, arque adeo reales, quandoquidem intelligibilicas realitareis est passo; & quia omne quod reale est, capacitatem ad exidendum importatiideo crea--jurz redditz luut poliibiles, non quidem exita incellectum dininum, led incra illum cantum; ignandoquidem his quantum est de le , nonue eft productions ad extra, led hoc eft folius omnipotensia proprium. -. Contra hancisontentiam multa ab auctori--bus afferri Gleut; ago nerò illam lic impugnarem Primo: quia hoc effe intelligibile, quod dicina cognicie eteaqueis ab aterno commumicanie, non fuis Pla denominatio extrinfeca mb ea illis prouenienso quià hoc fibi esiam ve. dicarunt ip farum dacesurarum carentie oque fuerunt ab externo 4 Decicognite; ergo foit denominatioallia intrinseca; cum sic : vel fi-Airie cam illis intellectus divinus communicanita ficusi mens communicat nature hirei. & cerui identitatemorealem quando dicit: Hiredceruus es possibilistaal vereineuerum dici parestrergo &cc. Probo minorem:non fisticiè quita intellectus dininusnon extraheret illas à puro mihilo , ve pates paritate mei intellectus daneis aliquod incrinsecum esse rei, quam coganfoit : quo illa vorè earet ; neque verè: quia vol habet aliquod fundamentum dandi huiu fmedi denominationem intrinfecam creaturis, , & non earum earentijs, vel non haber, fed prolibitu suo id facie shoo secundum non est dieedum i alioquin porniffet. Deus reddere handnem fictitium . & hireogeruam realem , fi voluisses; quod nemo dixerit; ergo primumipate go vicerius tohog, fundamentum, vel in ibis creaturis fuit and faltem in ipfa divina ellentia : fed verumuis dicaturs fequitur creatures habuiste suum este posibile in le iplis extra intellectum divinum; erzo tota sententia conguic. Maior huius oft certa; in nullo enimialso huiusmodi fundamentum racionabiliter admit ti potest; Minor verò suadetur: & guidem si intellectus diujaus, has fundamentum in ipfis creaturis invenies cum hoc fundamentum fie aliquod esseguad non habent carentie, rostà dedugitur creaturaș în le ipfis ab eterno habuisse aliquod esse extra intellectum divinuma & independenter ab illo; sin autem dicaeur fundamentum hoc in ipla dinina ellentia exa titisse, quatenus est exemplar innumeris vija immiçabile, & participabile à creaturis ; ex voa parce melius sentimus de diuma essentia fa

dicamus cam suisse sundamentum adeo persestum possibilitatis creaturarum, et statim ac intelligatur existere ab æterno per se ipsamindependenter ab intellectione-quam habebat ide creaturis cam illis communicauerit, & ex aliaminis in contratium potest obijci, quod non soluatur facile et ex dicendis constabit; ergo dicendum est creaturas in se ipsis habuisse suis esse intelligibile, atque possibile; quod divinus intellectus in eis inuenit, & non posuit.

Quinca fencentia, que eft hac cempeftate communis, camque docet Suarez, Valquez, Hurtadus, Arriaga, Ouiedus, quos citat, & fequitur Gizetinus difp. 6. logi are. 4. hi exilimant id, quod importat in secto pollibile,elle iplam creaturam lecundum totam fuam entitatem,quam habet, fi exikeret; id verò, quod dicit in obliquo canquamformam denommatem, effe casentiam duerum contradictoriosú mon quidem absolute, sed en suppositiones quod existeret; ita ve Antichristus posibilis nibil aliud fit, quam iple Antichtiffus lub hac conditionata propolitione: fi existeret, non lequesentur duo contradiciosis. Porrò hanc sencetiam optime omnium Giartinus exponens, noear : dupliciter nes aliquid V.G. Petrum pof le cognolicere: absolute, & conditionace; absoluté est tali modo tendensissium concipere ve ab eo pollmus decerminari ad dicendanis Petrus existit, & hoc vel quia habemus species illum intuitiue representantes, vel quin habemus fufficientia motina inducentia intel-Jectum ad id affirmandum; conditionaré verò -Pretrum cognolecte ex parte obiecti ch iplemee Petrus, nimirum illud ipfam, quod cognoseimus absolute, sed per diversum modumi rendendi in illum; quam diverstracem explisat per hoc : quod per absolutam affirmamus aliquid, & habemus pro verificacioo illius ipsam Petri existentiam:per conditionalem. verd nihil affirmamus, & nulla habetur in ea vericas, neque faifitas, acque adeo non iudiget verificativo, sed se habetive mera apprehenho vatus termini abstractiue, vt in hacifi Petrus existeret; quoniam verd ex his, quæ hoc fecundo modo cognofeuntur, hoc est codisjonaté, quadam habént determinare intellectum ad negandum, sequi duo contradictoria quedamverò habent determinare illú ad id affirm andum : vult hae sententia possibile importare ipfum ens cognitum modo illo tendendi condicionate (li existeret) quatenus est determinatium intellectus ad dicendum non fequi duo contradictoria.

Verum hac sententia non placet primo: quia aliud est rem possibilem, si conditionaliter cognoscatur existere, este aptam determinare, intelectum recte dispositum ad negandum; ex ea sequi duo contradictoria aliud verò rationem possibilitatis in hos consistere primum est verum, sed non facit ad rem; secundum verò fassium, quod sic probo: Antichristus nunc est possibilis; si gitur cius possibilitas importat co
gnitionem conditionatam versantem circa ipsam Antichristum, vel illam importat de possibili, su dicit cognitionem: vel actu, sicuti co-

gnitum ; neutrum dici potest ; ergo ratio posibilitatis creature non bene definitur per hoc, qued si cognoscatur, non inuolwet duo contradictoria . Maior huius patet, quia dupliciter aliquid cognitionem aliquam importare potentiprimò ita, ve cius acualitas Cum cognicionis pollibilitate fit cennexa; fecundo ve ad eins actualicatem actualicas ipfius cognitionis circa se versantis necessaria fit. vt paret exemplo cognoscibilis, & actu cognisi.Minor verò probatur; & quidem non posse dici primum patet: quia difficultas , que fit de Antichrifti possibilitate, militat codema modo contra possibilitatem cognitionis condicionaté circa illum versantis; quid nimirum fit illud effe, quod nunchabet cognito illa conditionalis ; ratione cuius nunc dicitur polfibilis, posito, quod nunc non habeat esse esfenciæ; fiquidem nihil penitus illius eft, neque effentiale, neque existentiale, & sic dabitur processus in infinitum; Quod verò neque possic dici secundum , videtur certum ; namindependencer ab omni cognitione actuali de Antichrifto, & nemine de eo cogitante, aune Antichriftus est possibilis; ergo &c.

Megat hoc vitimum antecedens Giatrinus in response ad primum, dicendo, quod ficuti-esfe conditionatum, seu quod idem est, status codicionatus rei non habetur, nisi d denominatione extrinseca, proueniente ab actuali cognitione conditionata: ita neque esse possibile,
præscindendo á modo tendendo conditionate
cognicionis actualis in obiectum, haberi potesti

Hæc tamen responsio impugnatur ; quia fie is cognitio, qua quis dicit: Antichriftus eft polfibilis, effet reflexiua , quemad modam illa que dicir:animal eft vniuerfale, deberer enim cognoscere Antichristum sub modo tendendi conditionate cognitionis in illum ; nam ficuel ve fit poffibilis,debet ftare fub hoc modo : ita, vt expresse cognoscatur vt passibilis, sub code modo cognosci necessario deberet; non quod dicta cognitio formaliter hune modum rendedi conditionaté in le ipla requirat, quia abfolure prædicat possibilitatem de Antichrifto, sed bene obiectiue, co quod ipsa possibilitas illum modum tendendi includit in fe, quod expreste docuit idem Giactinus in respons. ad 3. vbi fic : formalis pradicatio , qua pradicatur possibile de altero mundo V. G. non est przdicatio conditionata in fe, fed prædicat ex parte obiecti mundum ve ftat fub conceptu co ditionato , idem enim fignificat effe pofibile, ac determinare, seu verificare hanc propositionem conditionaram: fi alter mundus existeret, non sequerentur dua contradictoria. fic ille: verum ex hoc enidenter apparet improbabilitas huius fententiæ; experientia enim conftar nos in affirmanda rei possibilitate non cognoscere prius rem per apprehensionem conditionatam , que dicat: fi exifteret; neque premittere hanc conditionatam enunciationem : fi existeret, non sequerentur duo contradictoria; & multo minus reflectere funta dict is conditionatas cognitiones que á nobis elicicas Phil ab alio quouis;imo exp traur quad, et ile mo-

rdo insellectes softer in dicto Lucicio formando procedat, acia religista affirmativis propositiomious, qua non sune reflexiva. explodendus igitus videtus hie modis explicandi rerum possibilitaté, qui non est in alium finé inventus, mis ad negandum easú escentis aliquod esse ab atestos; se quidé si aliqua probabilitate id prastaret proculdubio permittendus foret, licet sinè vila necessitate tot cognitiones multiplicet; nune necò quoniam habet expresse contra sè experienciam, non videtur vila sazione colerabilis,

33

Dices : quando quis enunciar de Antichristo, quod se possibilis, possibilitas in huiusmodi & munciatione venie in actu fignato, & non in actu exercito; orgo non elt necesse, ve insellectus formet, & exerceas conditionalem illam : f Antichrishus existat, nonsequieur contradictio; sed: -fufficit a fream obiectiue apprehendat, quod fawir implicite; Consequentia paret, quia iam no cillam format, fed formatam supponit, & obier -cliue speculatur; Antecedens verò suadesur, quia fignanter abi possibilitatem repræfentat. Respo-:deo diffinguendo antecedens : venit in achi fi-gnató, & non in actu exercito, formaliter, concedo: prasuppositiue, nego antecedens & con-Essquentiam; Ad probationes aio, quod licet dieta enunciatio specularine, quantum est de sens circa possibilitatem versatur, quia tamen ita... -versatur, ve affirmet eam de Antichristo; ergo - iam supponit Anciehoistum esse nunc possibilem; aeque adeo ex parte obiecti haberi nunc totum. ide quod ad rationem possibilitatis constituenda necessarium est; Quoniam verò nunc non est necofferia ad hoc existentia Antichristi, sed bene ek necessarius modus conditionate tendendi per intellectum circa ipfum; fiquidem, ve idem au. Mor fatetur in responsione ad secundum, possbilitzs alterius mundi est forma quadam, qua de apræsenti dicit talem modum tendendi appræhen-.fimm:; ergo nisi præsupponatur hic modus tendendi actu versari eirez ipsum Aneichristum. -non potest fieri illa enungiatio, & li fiat , falla--crit •

Contra eaudé sententiam aigumentor seundò, quia si possibilitas Antichristi cognisionem monditionatam circa ipsem Antichristum versatem importante : sequeretur quod ideo Antichristus possibilis esset quia conditionaté cognosentestur-sed hoc est absurdum; ergo &cc. Sequela patet in hac sententia. Minor verò probatut, quia prius est Antichristum esse possibilem, qua leognosei.

Ad hoc respondet idem Giartinus bes sinta distinguendo sequelammaioris, &t si quidem pasticula (ideo) importat rationem adaquatam possibilitatis, negat is inadequatam concedit, quemadmodam, inquit is dicam: Ideo mundua est amabilis, quia cognoscitus; non signisco cognitionem dare mundo bonitatem; sed solum quod sit requistra, ve cius bonitas amari possite, ita dicendo: Ideo mundua est possibilisquia conditionate cognoscitus; non signisco modura conditionate tendendi in mundum dare illi posse determinase intellectum ad indicium conditionatum de co formandum; hoc enim habet da se mundus since existati since aos; sed solum qued.

4000

-sit conditio qua posta habet mundus , quod ad dictom indicium me determinet;

Sed hæc responsio non satisfacit : quia ve argumentum procedat, facis eff, fi cognitio condicionata importet zacionem inadequatam pelefibilitatis alterius mundi; hoc enim admisso, seenbarar cobi : melli malalusa alla marav autima. est possibilis, quia leognoscieur, ad huiusmodi emm propositionum veritatem non requirieur, aod affiratur ratio adzipata , fed fufficit inadaquato)ve de se patet sed hoc esse faisu patets quia, sequis quaratantionem à priorit scural, ter mundus affirmetur à mè non implicare, & implicate chymaratrecte respondenem & quidem à priori , quia ex vas parte mundui in .fo non implicatioentra verò chymata ex alia ven ro habeo motivum sufficiens urramque rerissos cognoscendi - ergo &ce. Parisas autem ex cognitione amabilitatis de sumpra videtur, penius facere pro nobis, quam contra nos; tum quia... alius mundus est bonus, & amabilis in se absga eo, quod proponatur ab intellectu voluntari ve ealis, at verò non est possibilis in sententia aduerfariosum, absque co quod conditionaté cognoscatur existere : tum etiam quia cognimo quæ proponit voluntati mundum bonum, neddit ilhum proxime amabilem a at cognicio conditionate cognoscens ipsum mundus eddicilium absolute possibilem; proxime enim reddereus ealis per decretum : quod Deus fecisset de Nodendo creare illum in tempore. Quare fi quis ita argueret : cognitio mundi est inadaquata... ratio, cur mundus reddatur proxime amabilistà voluntate, & tamen voluntar ne inadaquate quidem ipsam cognitionem amas - ergo lices modus tendendi conditionate in mundum fit inadequara ratio polibilizatis iphus muudi; no sequitur quod intellectus cognoscens mundum possibilem, debest inaduquate supra suum modum tendendi conditionate seffectese. Faciles responderem, concesso ansecedense, negando confequentiam. disparitas lata est quia cognitio bonissais obiecti ne partialiter quidem ch racio motiua voluntatis, sed solum sè habet ve conditio requisita, ve obiectum bonum consieuatur in acht primo sproxime motinum ipfine voluntatis, at verò medus tendendi conditionatè in obiochum possibile est ratio inadequate conflitutiva iplius poffibilitatis per adverfarios, & ideo non est mirum se voluntas amando mundam bollipilem non smet inadadanate coduitionemillius , quia amat illum in fe ip fo , & nem quatenus est proximè motitum sui; At intelle-Cars dum dicit : mundus est possibilis, cognosois possibilitatem illius; quare si dicta possibili-. sas inadaquate modum sendendi conditionate ipsins intellectus importat, implicat non co-1 gnoscere dictum modum, & quidem haberi actuex parte mundi 🔪 ed 🖽 😅

Contra candem denique sententiam argumétor terrid: Hæc definitio zei possibilis; quodnimirum zsi id, quod ex hypotesi quod existat, non sequuntur ex ca duo contradictoria, debet competere etiam zei impossibili in sententia adnersaiorum, ergo ab ipsis quoque, reijeienda... ch. Aprecedent probatur, supponendo duo . V -

liii 2

humoeffquad quanda aduerfarij dicunt pasibile este idiquod & existeret &c. loquuncur de vera. 26 reali existenția . & rece id quidem ; non enim possure loqui de sicticia, seu præscindenci ingraque, alioquin pon determinarer intellecontradichimmen, ve de le patee Alterum verd quod ipha cum quibus agemus mullam distinctionem agnofounciex parce objecti incer effentiam x & exiftentiam, fed putant effe vnam, & eandem our ning formalissimam ranionem dinerso modo ebnteptam : His possis fictargumentor: Condirkonalia illa(fi exiflerer chymara) per aduerfarioxnon folum cius existenciam, sed cciameius effentiamiatone adeo totam chymaram ex modo, tendendi apprehendit realem sergoinones. posest deserminare intellectum ad affirmandum. quadex ille hypotesisequerentur dua contradictoriagled paries quad non lequereneur. Imteoodens patetinam aduerfanji oppunnt quod ex è finitalit una, Beesdem formalistima ratio cu effeatiars parte objective ergo hoc iplo quod suppopunt chymeram existentiam habere reales debent necessariò supponere etiam realem esseneism illi competere; non enim agnoscunt inter etranque distinctionem ellam, nifi cam, quam. apprehendimus in cadem exiltentia, quando no effià parterei, de quando e fe: Consequencia verò suincitue, quia facta illa suppositione, quod cum eniferatia tum effentia chimere fit realis : tam pealisterit tota chymaraiquam homo , eo quod dices toppolitio imprascindibiliter trabir secure sacuras reales componentes chimeram haberes aptitudinem, & proportionem ad invicem, vt in enammaturam coalescantique de se estrealis; ergailla conditionalis suppositio potins determinare deberer intellectum ad negandum ex ea foqui duo contradictoria quam ad affirmandum. Acverà in sentencia corum qui ponunt rerum. essentias abieterno, atque adeo inter illas, so eagum existentias distinctionem ex parte obiecti; recle apprehendi potelt chymara, recinendo fua omnia effentialia, que haber, quando, fingitut ab. intellectu realem acquirere existentiam. Noque potest assignari rationur sie apprehensa non deseriminaret intellectum bene disposition ad affirmandain de ea duo contradictoriajergo sec.

Dices cum Comprana diffue.4.meraph. fell. 31 exaultra fencentia; fequi etiam chymagarum. estantias suisse ab; atemo; sed hoc repugnat; ergo. &c. Minor parenquia fic chymara non haberent efe oblective tantum in insellectudum actucognoleuntur; Sequela verd probatur quia verum. Juip gb mterno diestetchymara est impossibilisi chymara habet impototiam ad existendum &c. Mespondeo negando sequelum, 82 ad eins probas eienem diço chymerencelle quid fictitium, asque adea nullum habererese in re nifex fupposinone, quod actu ab intellectu fingatur panate pro-10 poliniques dicle vere fast, polito quod intelleconside ea cogitado, nacuras incomposidades i Ha in fram objectivo componentes sibi repræfentet, quod de elsentija realtbashti fupra vidimus,dia: ci pequit. Negi addae chymeram, antequam cognoftaeurielse cognolcibilem; & angentum fize facilibilem, & fichapeto: fada: possibilicarem abo

Isia x

eterno, sicuti essenciæ reales Respondes en ma verum quidem else prædiçatar illa cognoscibilis, sachibilis, atque possibilis, obioctiud existers, competere chymeræ ab eterno, sed per meram denominationem extrinseçam ab intellectu potente illam sacere propenite; quare nis essencia intellectus haberetur ab æterno, nulla rationed dicta prædicata obemæræ ab æterno competetent.

Sexta denique sententia de rerum possibilitate ast propria Giattini quaft. 6, logiva art. 3. quam initia art, sequenus toleatur se in tertio Curlu suz philosophia in Romano Collegio docuisso confilte autem in co a quod putet optime dici posseguad possibilitas Antichristi confistaria hoc difiudo: Velipfe Antichriftus existic veleius negatia; vode concedit pusibilitatem desumi poste per denaminationem intrinsecam rei postibilis contradistinciam ab omnipotentia Dei , & acitualiter ab externo existencem, quod in hunc fore modum probatur: Datur ab atterno á parte rei actualiter venitas objectiva huius dissucti de fingulis cotibus desedibilibus: Vel ipsum existit desectibiliter, wel cius negatio existit desectibilicer; in hac autem veritare objectiva confifere rerum polibilicatem enincir ex comuna nomide possibilitatis potest bene intelligi este illudiquod si existat non trahat duo contradictoriassed hoc oprime verificator per existentiam illius difinathis figuidean hoc ipfo quod referritry existit defectibiliter, recte colligitur id, quod positium. zft, non trahere, fi exifiat i duo contradictoria. ergo &c. ··:. ne dani-on

Sed neque hec sententia, quamuis ingeniose excogicara a latisfaci berimo quia cota quantia eft, fundatur in principio de nobis punto antes reiecto: quod nimirum nomine posibilis rece fignificatur id quod fi existatinon trabas duo co. tradictoria . Sennado quiadicet hoc disundum lemper de quocumque unte greate verificesut, videlicet quod vel ipfum existit, vel vius pegatio defectibiliter; in co camen non pose consistere possibilitatem illius, proba ex eo, quiz possibieasiontis creati of quid ancecedens ad erus exi- og stenziam, sicutivetiam ad existentiam suz negazionis desectibilitet anam ideo verum est qued vel Antichrifton V. G. existic desectibiliter va eins negatios quia Antichristus est possibille de fectibiliterjergo no bend explicatur possibilitat illies per hec disunction...

L. Torriò denique impugnatur cadem fententia quia aliud debet effe, verificatiuum potentia ad adam defectibilem & alind verification thipfius actus defecti hi lizifiquei anim potentia differt ab. actusita vorificatiumm pomentia differre debet & verificatione actustar qui possibilitas entis creat vi confisticia patennia in vrdine ad actum desce-Sthilem, qui ell existencia ; quare comparancus ad inuicem ficuci podencia ser duspergo fi difiun+ dium illud æftinvet ificarium actus defectibilis existencia enciclereativimposibile est qued se verification m golfbilicatis einstem faltem formalitet; Elle aute verificatium dichi aflus probatung& quidomai fellor, sperce, quia interfor guntiquid importemenidentiam: Antichtific elle delectibilem, tede respondentus importare

quod in quathanque differentia temporis verum and an durenn ibe ibe purice pei fine ' vel cine megatio, Be'non necestatio; per hoc enim formaliment explicateum habettus existenciam dese-Titifffein einfdem, fierti petihoe, quod nunc vera : fisquett tentel loquotivel nonloquor, & neu-ार्मको ऐसी में heet Mexes में ब्रिटिक में ब्रिटिक के प्राप्त करा lica-ZHIM TOP ILLE OPEN THE HE SHE CONTINGENTEM: BE NO. · Na Benis Cuplicatam meam potenciam loqueiua. Tanpoublicigeor ellyquod disunctum illud fit - Antifica muum pollibilitikus Antichristi Atque -hamplaktuif ad prilitäti probationem nottræ ... Keifondeo es relanonempo-. . A. I THEFFORD OF STREET ISA. che ditting officialism parcem Persarrument aliarationes y quibus probatue effen Son of sping production will bill but for all strongs a socialistical comments postunum.

รองปลุ่มขนใด เก้าราย เพียง โดยระยะแก

25 277Robanne codem Concluso Acundo : quique. is coesage seum sollonties antequam existants excludure à se parum nihil, sea quod idem est--athchanieffeacis jergo actusuat aliquid real -in le iplit : Consequentis pares : quia purum. - nihihim monexcludizaradusinili à luo opposiconfindrell ens realciessentia. Antecedens vero -probuctos quia ante existentiams de huiusmodi reffenmis: verum oft dieure, quod son line purum. unthit, que propositio quantum ad rem significatam non potest accipi przeisiue, quasi vero estorszizetreacura pra feindarab eo, quodifit, vel non..... depunim nihil, sic enim posset rezinendo suam - elicitiam crim puro nihilo coniungi, quemadmoindinin dunt bas quare ballquibas rationibus pra-Saindulte W. G. thome , que prascindit ab co. zododificalbus, vel niger, verax, vel mendax, Aits fed accipenda of theganicy ita ve impor-Serancingougm bari vipiti. ? boc dan betet cert-Lessamortedentis, on highly for ziii Probecuz verriò: non pocessassignari alia, ra-

caio cim lapie antequara Axtuat, non habeat se-

-pugnahelamad existendum , 82 illam habeat

-chimena poiis qui a ille babet in se actu esse rea-

-lineflentialbac ancemnon habee, ergo &c, Dices assionem hugus tell effeshoe est hoc.& rallud estillud: Cotra tamen est quia per hoc diactif vel explicatur ipfine effe actuale dapidio; vel belle lapidis poretiale in paulassi primum, habeo sibrentum duis hoc elle actuale non potelt elle existentiar engo erir estenniza finlancem lecundum spurio que chy mesa non tiebenceciam hoc pour interest design can a said a linear potest dici, quod -booproneniar ex defecturcularizações hac infi-Aces est in amni generou etiam in causandos er-30 dich debenquod promonianex ea quod lapis. habest aliquod esse interquodmen, haber chieni erroquii elle dokazih eupelib alaquamm -tualicam konnexionem pranicaromin , quam. son habitelimera; ne id diese vinquam, quia hes connexis predictioning estimationses to -podibili; veligieur decapdamelle actuale of ah stetua a & habemantenthm.jaki hon, & dio -samener explications quidelt schrief remined wive die a & nune lapse nous existent dientue habite antrialecam dannich inveni fuorum peni dicatesum; quod-don habet chymara; ad in d

Probatus denique quartà Concluso aringiana vera est abaternità acqui posicio a se personsidad quena necessaria a limini est qui na se assenzable acqui in se assenzable ergo ab aterno hamodiabet acqui in se assenzable cia; and enimiliar un porest esse a secundante mast ravionale se que son se primor in intersecta di propositiones se sino abietture in intersecta di unino que per vositarem aternamino a automino que que a communicatione acqui acqui acqui acqui acqui a communicatione acqui a communicatione acqui
Contra tamen ella qui alimolimode verlàticom objectiuam habeme etiaminpropositiones mathibe impossibility e de chymana ViGicnos audimboquimur de veritare propusicionis; qui alequibite ex parte dominis vorificatium fui a quogi nome potest elle uliuda quam identicas cum animali rationale. Neque potest assignari alia ratio pupe à Deo cognoscatate ververants qua confoduratur intentionalizari abiecho suo a igituri negari non debet hominem ali astantium qua reason tentiamina habere anti-monitare.

Diees fecundomene fficarem illius proputition enis non effe ab folgento o fod condecionatampfon respectivamilia ve fectachunc fen fum e in homo exista decessario est animal radonale of the

Contra tamen est quiambressitas condicionsta reperiri etiam potelt id proponiume illes in qua pradicatum nombaber necessariane resinerexionem gum successionalistatible consessos le--juitur propolitioges contingentes elle verus, etiam fi extrema: nom existerenti 3. quodi hemb vnquam dixerit .: propulitio igitue hac. Hodo ell animal rationale ell merà abbieterno, ravioli quia condicionacion: nedeficacem inuedu ien fal quia homo ab eterno actu in se habet suum el se intriplecum elsentiale. Ominia patent præter Maiorem, quæ sic suadetur : in his propositionibus: Petrus conferment & Des efficienter: Petrus est in loco: Petrus est in tempore, przdicata non habent connexionem necessariam cum Subiecto grequiritur enim exilientia in Petio ad hoc ve de illo verificentur quare existimanda funt de tertio adiacente, & camen ex vi pracife condicionalis existentia non magis neceffaria eft hæc proposito: Si homo existit, est antmal vationale : quam necessarize fint ha alia. Si Petrus existit, dependet à Deo efficienter : Si exilitient in loco, & in tempore (pone enfin cum communi, quod creatura non potest dininitus effenunquam; & nullibi) Rario autem_ hains eft, quia ex suppositione existentia noies minus implicat, quod Petrus non pendeat zelli, & non finalicubi ; & in tempore, quam quod non fit animal rationale, ficuti enim non poteft existere fine hocita neque potest fine dependentia à Deo in genere efficientis? & fine pratentia non autem de effentialibns fuisol 38 dairogman

 .

38

O

o r

fithome, fit cliam animal. Quod fi inferat: ergohec propolitio: erio esiam abaterno vera : - Momorest dependens à Don efficienter, et in loco منها: ac tempore . Responder in rei veritate id: offe: ex communi tamen neceptione quia ha -propositiones summerue in fense absoluto ; ideo censentur false. Verum hoc pada respondere est omnem philosophiam peruereere, & nihil rainna . & firmum relinquere veritati ; confundieur enim veritas propositionis absoluta cumimeritate conditionair, que inter se essentialiter difficunt;quis coimmon videt aliam effe veritatem buius propositionis : Petrus est sapiens, & :aliam huius: Si Recrus Auderet, effet sapiens > &c quie ignorat non sufficere veritatem secunda ad wenificandam primaminon est igitur credibile..., quod idem fignifices apad nos : Petrus est ani--mal, ac: Si exideret Petrusexisteret animal. . its Confematur , quia ve omnes fatemur, rerum effentiz, prafeindendo ab existentia, ponuncur in recta linea prædicamental i funt præterea... frienziarum obiecta a & quidem absolute . & mon conditionalison, ve confiat ex feientificis propositionibus quada illis absolute formantur. Denique ab omoibus recipitur illa diuifio entis in ens nominaliteras verbaliter sumptum Neque compolitio jila mersphylica extelle, feu existentia, & elentia respuisur. fed heq om--nia in rigore falfa essent, stance Arriage responsione, quie res præscindendo ab existentie nuldam prorfus rationem entis in cius fententiam absolute habereut, vade dictz propositiones ab-Soluez que de illis sormanent, in rigore philosophico veritate carent; Quisid ferat ?

SECTIO QVARTA.

A fernuer & G felmener argumenta in

Biscies primò: en Aristotele sep. de substihabemus. Corruptis primis substantis.
nihil aliorum remanere. ergo essentiz rexum:.
Creatarum non habent achu in se ipsis aliquod esse. Consirmatur en prime poys. enn. 12. vbi habetur, quod subiectum debet existere prins ipsiqua sunt in subjecto. ergo ante existentiam...
hominis nulla pradicata funt in homine. & sic nequie dici do homino a quod sit ens...

Respondeo Philosophum lass sit loqui de remansione quantum ad existentiam ». Et volle folium quod deperdita primatum substantiarum existentia, non remaneant existentes secunda substantia, va existimalar. Plato nego igitur Consequentiam. Ad consumationem diso Avistories loqui de pradicatis accidentalibus; non autem de essentialibus subicci; sicet enim accidentalia supponant subjectum existent estate
on fine, à Deo ab aterna facta a quie fide gome

fed quidquid non ell faftum à Degovel eft ip-, fe. Deus , vel est nihihum , Chim igitus serumi. ellentie ante quam existant in fe,nangint, Deus; -fequitur necessario quod fint nihilums Confiemacur , quia nifi effent, actu ni hil , fequenerur quod achu daretur infinitum cathegorematige; quis ex vas parte responibiles po supe tot quin plures, & ex alia omyes ellent afty a guamuis enim ellent in potentia ad existendum : fament-· quantum ad actualitatem effentia alimilarentur partibus quantitatis acht diftinctisique licet of-· lent in potentia ad diviliquem a effent tament. aftu infinitæ. Respondeo concessa maigre adj-Ainguendo minorem: vel est nihil siue denominatine fue effentialiter, concedor effentialiter solu nego minorem. Et sie distinguo secudam partem enn lequentiss lequitur necellatid, quad remure solcotta lingoibulum denominatius concedo, hoc est existentialiter: sint nihilum essentialiter. nego consequentiam. Cum autem essentialiter opponantitr puro minilo, lequitur, consequente quod in le line ens nominaliter. Ad confirmatilnem dico aceu dari infinitum cathegorematices -actualitate effentiali niail ablurdi consinere: neque repugnare sententia illorumqui negant in-Soitum cathegorematicum à parte rei defaste ; quia id quod est à parce rei non solum, essencia fed eriam existentiam importat , at non importat divisionem ; Per quod patet disparites inter affentias ab mterno, & partes quantispeis acht diftinctas.

leach nomm s Obijcies tertid: Si essentie antoquam existerat 31 haberent aliquod elle : lequeretur oreationemb non elle productionem ex nibilo , & annichiletionem non elle destructionem in nihilumificuti enim ad creationem præcederet elle effentials ita post annichilationem rei remandiet; scholoc elt inconveniens; ergo Confirmatus quis effer essentia compararetur ad esse existentia nons solum tanquam terminus à quo productionissed eriam tanquam potentia receptiva; non igitus dici possent aes existentes aliquando creari; non enim fierent ex nihilo , fine demum nihilum importet terminum à quo, fine negationem fubieci : Respondes distinguendo sequelam sequeresur creationem non effe productionem ex mibilo effentiali meque annihilationem destructionem in nihilum effentiale, concedo sequelam (Deus enim quando ereat aliquid non facit ve id, quod prius contradictionem inuoluebat in luis prædicatis, seù dicebat repugnantiam ad existendum, pofes non involust illam, nec repugnet; neg; quando aliquid annihilat,facit ve id, quod prius contradictionem non involuebat, poster annihilationis beneficio illam inugluato fequeretur erestionem non esse productionem exhibilo denominaciue, coexistentiali, neque annihilatione deftructionem in nihilum item denominatine,& accidentalitor fumptums nego fequelam , Be di-Rinota para ratione minore ; nego confequenciá; fofficit enim ratio nihili denominatine, hoe ek dinifientialis ad conceptum creationis, feu anaihilationis habendu ex hoc autem non fequitire formam ignis de nous productam polle diviersmisquis dicin forms preroquirit, ve motivilles fante autocodenten difpelica y a landije difpel-

Digitized by Google

Şõ

Denn omnis faife aggramm in tempore's

fitionibus illam exigat; vnde non potest intelligi quod siat ex ninilo. Ad confirmationem verò dico, quod essentia etiam si comparerur ad existentiam vi potentia receptiua ad actum improprium: ex hoc tamen non sequitur quod ipsa essentia non dicatur creari; sed solum sequitur ad summum, quod non positi dici creari existetia; hoc autem ninil continet absurdi, quia ereatio est propria rei subsissentia. Iam verò existentia neque dicitur educi; quia non sie dependenter ab essentia praexissenti, quemodmodum propter camdem rationem neque ipsa esfentia dicetur mutari; no enim in termino à quo transitus de non esse ad esse prassupponitur exister.

Obijcies quarto, hoc effe essentiæ si daretur ab æterno, vel necessarium esset, vel contingens; rurlum , vel effet creatum, vel increatum;denique vel inera Deum effet, vel extra Deum repeziretur; millum ex his dici potell; ergo non dagur ; Maior pater, quia diuisiones illæ entis realis communiter ab omnibus Phylosophis recipiuntur - Minor verò probatur quo ad fingula; non enim porest dici primum, quia nihil aliud præter Deum eft ens simpliciter , & formaliter necessarium. Neque secundum quia id quod est contingent, à libera Dei voluntate dependet; sed effe effentiæ, fi datur, non poteft effe huiulmodi ; non enim à libertate Dei pendere poteft > quod homo fit animal rationale, vel quod lignum ex quatuor elementis componatut; Neque tertium, quia impossibile est quod aliquid prius quam creetur creatum fit ; omnis enim creatio fuit in tempore; Neque quartum aut quintum. dici potellaquia quidquid ell incremum, & intra Deumieft idem cum Deo; Neque denique Textum , tum quia fi effentia Antichrifti V. G. esset, extîz Deum, assignari posset vbi, & in quo loco effet, quod tamen fallum omnino est ; tum etiam quia nihil eft extra Deum independenter à libera eius voluntate.

Respondeo concessa maiore, negando minoré; ad cuius probationé Dico primò essetiam creaturæ possibilis esse ens formaliter necessarium , sed differre à necossario Dei, tum quia Deus est necessarió existens; creatura verò essentia, licèt fit necessaria quantum ad connexionem pradicatorum positinorum, vel quantum ad possibifitatem, contingenter tamen illi competit existentia; tum etiam quiq elle Dei est independens ab alio: hæc verò est effentialiter dependens à Deo in genere exemplaris. Dico fecundò illud esse essentia creatura posse dici creatum,in quatum nomine entis creati non solum venit omne quod exiftit dependenter à Deo, sed etiam omne id, quod vt exissat indiget, dependere à Deo efficienter; poste etiam dici increatum priuatiue,in quantum ita non efe creatum, vt fit creabile, non autem sabstantiue, fine positiue; escari enim hac ratione increatum denotat perfectionem existentem cum exclusione dependentiz ab alio, quæ soli Deo competere potent + Quare diffiso entis in creatum, & increatum, vt fit adequata, lub ente creato debet comprehendi omne creabile, & fub increate id tantum, quod positiue tale est aliqui si creatum sumitur pro

folo existente cum dependentia, diuisio non est adæquata, quia indiget tertio membro, quod comprehendit ens creabile. Dico tertio, quod dichum effe effentiz creatz quamuis si radicaliter sumatur, dici debet esse intra Deum, in... quantum Dei elsentia est eius causa, atque radix; tamen fi sumatur formaliter, asserendum est este extra Deum; extreitate tamen improprie dicta, quia effe extra aliud proprie dicitur de rebus existentibus quemadmodum de illis etiam affirmari potest esse in loco. Propriè igitur dicendum eft, quod esse essentia creata posfibilis non sit intra Deum ; cum autem petunt: vbinam sit, respondendum est esse in ipsa Creatura, & hanc esse in se ipsa; eum verò replicant quod nikul fit extra Deum independenter à libera elus voluntate; distinguenda est propositio: & si quidem de co, quod est extra propriè. curismodi eft solum ens existens, sermo, sit, concedi debet ; sin autem de éo, quod impropriè eft extra , proprie autem folum non eft intra..., culusiaodi est ens effentiz, absolute neganda. eft . Br ratio huius eft, quià ficuti tempus, fitus, color, & figuratita & locus non competitesfentijs, nifi existentibus, quia facir illas tales, doc estin vali, vel vali loco este, quod non nis do rebus existentibus verificari potest; sicuti es-- se in hoc, vel illo tempore, hoc, vel illo colore imbutas &c-

Obijoies quinto: si daretur hoc esse essentiz huc vique propugnatum: lequeretur, quod creasura postet quasi contra Deum gloriari , quod ex se haberet aliquid sudependenter ab ipso Deo, & folum indigerer illo quantum ad modum quemdam existencia habendum; hoc autë videtuz impium efferere. ergo &c. Respondeo negando fequelam ratio negationis est, quia este estencie creature possibilis licet non sit dependens à Deo in genere causa efficientis : est camen dependens ab illo in genere exemplaris; pro quo sciendumest, quod prius quam intelligatur effe effentiæ creatæ possibilis, debet intelligi Deus, fecundum fuum effe abfolutum. quod fir tanta facunditatis, vesit ratio multipliciter imicabilis ab alio; postea verò concipiendæ sunt creaturarum essentiæ habere quamdam rationem positivam intrinsecam imitativa, & exemplatam, arque adeo causatam à Deo in... genere caula formalis extrinsecz; in tertio autem signo intelligendus ipse Deus relative potens ellentias illas produceres & in quarto ipsæ treature ad dictam potentiam relate sub-denominatione extrinfeca producibiles at que podibiles. In secundo enim signo producibiles, & possibiles erant absolute, seu fundamentaliter tantum, & per intrinfecam denominationem.

Instabis ex Ouiedo: implicat atiquid, quod productum non est a principio effectiuo, ab aliquo canquam ab exemptari dependere; sed esse essentia ab aterno non depender ab efficientes; ergo neos ab aliquo exemplari. Minor videtur certaquia idea est id, ad quod respiciens agens operatur, se persiner ad genus cause efficientis Respondero distinguendo ansecedens. implicat aliquid, quod produstum non est à principio effession, ab aliquo canquam ab fexemplari de-

JΤ

pendere quantum ad existentiam, concedo: quatum ad essentiam tantum, nego; sic concessa minore, nego consequentiam. Ad probationem, minoris aiotnon dici ad convertentiam esse esseplar, & esse ideam; exemplar enim magis late patet; ad constituendam enim rationem exemplaris, seù prototypi sufficit ratio imitabilitatis veluti insluxina, sed ad rationem idez requiritur, vt dicta ratio sit forma in mente existens &c. in ordine ad ponendum essectum à parte rei, vnde ess, quod ratio idez divinz supponat essen tias creaturarum iam possibiles ad existendum.

Instabis iterumifi creaturarum essentiz haberent à Deo, quod essent imitatiuz illius, nonposset assignari disparitas, cur hoc elle imitatiuum non haberetur à chymæra; ergo &c: Respodeo negando sequelam. Pro disparitate autemo dico quod dependentia ellentia creaturarum, ab essentia Dei consisticin go, quod sint participationes illius, quaremus eminentiflind somnes illarum perfectiones; effentiales, in le cansines, . ita, ve si per imposiibile, illa sapugnasen eriamo ipla in le repuguanciam haborgue; exequibus le quitur entia chymarica pog pendere so effentia Dei tanquam ab exemplatiquia cum fintmihila non continentur in illa or participationes elbus: quemadmodum epim-prædigara hominisisks coquod non habeant, repugnantiam; radicalem inter se in essentia dinina: sequitur quodenonihar beant repugnantiam formaless intrinfecameinse ipsis: ira & przedicata chymæræ radicalitet in estentia divina habent, quod inter fectormaliter tepugnent, nimitum propter oppositionem, que intercedit inter divipam ellentiam y & inter effentiam ipfius ehymata; hoc enim ipfo, quod dinina ellentia eftitatio imitabilia vamir zihumana , & nature æqijing tapaguam paturarum copletarum radicaliter opponitur posibiliter chimera, qua con flat ex dictis naturis tamquam. partibus incomplesis, axquibus, vaz natura... iplius completa conflicuatur, & ideo chymera. habet suam impossibilitatem per oppositionem. ad naturam divinam, quasenye imitabilem . Ares ex his pater disparitas inter omnipotentiam . & essentia Deigessenzia enim vipote primu ens, atq; adeo prima radicalis, regula ornnis entitatis, est id, unde rerum effentijs dieta possibilitas emanareintelligitur

Instabis tertio: hos esse actuale essemia fuit abaterno causatum à Deo tanquam à causa exéplari; ergo fuit proprie, extra fuam caufam hoc est extra Deum in ratione exemplaris, quod paulo ante á nobis negatum est. Respendeo cocesso antecedente: distinguendo consequens: ergo fuit extra causam suam, hoc est extra Denm aliquo peculiari modo extreitatis, concedo; abfoluge, & simpliester-fuit extra causam fuam, hoc elt omni mado, extreitatis, quo effe poterat egrajillam, nogo consequentiam; esse enim essuiz rei producibilis essepotest extra Deum esia in genereicaulis efficieris recipiendo ob illo existentiam; ideoque ab etenno non dicieprabfolytà 38 simpliciter findle extra Deumis sed tantum vino modo, & cum addito, fumendo fcilicet Deum in genere exemplazis; in hoç autem fensu explicata nostra sententianeque Fidei ne.

que rationi naturali est parum consona, sici ei putat Arriaga loc. cie. sub num. 23. quia ex vinaparte sicuti ab aterno essentia non sunt extra. Deum absolute: ita verificatur, quod docet Fides nihil suisse ab aterno extra Deum; ex alia verò ratio naturalis dictat id, quod est ipsa potentia, se indisterentia ad essendum, debere prassupponi ad ipsum esse.

Obijcies sexto: posse esse non importat aliquod esse actuale; sed essentiz possibiles dicunt tantummodo posse esse; sergo nullum dicunt esse actuale. Responden distinguendo maiorem:posse esse non importat esse actuale essentiz; seu nominale, nego maiorem; non importat esse actuale existentiz; seu verbale, concedo; & sic distincta minore, nego consequentiam; quia essentiz dicunt esse actuale nominaliter, cuius beneficio distinguntur inter se actu methaphysicò, scilicet secundum pradicata quidditatiua, nec non realiter realitate essentiz: potentia verò physicò realitate existentiz.

Obijcies septimo essentia existentia quatenus est vitima actualitas cuinscumque reisnon potest habere esse actualemente quam existat; ergo neque huiusmodi esse habuerunt cesterarum rerum essentia; consequentia patet ex paritate rationis antecedens verò probatur: tum quia,f essentia.... existentizanrequam existeret, habet este acuale: existenția ipsa existeret ab æterno, & per consequens elsentis cuiuscumque rei , respectiu cuius ipla existentia se habet ve actus, iam ab 2 terno fuillet existens; tum ctiam quia in illo ext Aere in actu exercito, quod denous aduenit elsentiz existenti, quando res fic extra gaulas suas,posset, adhuc distingui ratio essentialia, & existentialis, de qua rediret difficultas paulo ante facta, & sie procedendum esset in infinitum; ergo nequit existentia formaliter dicere ordiné ad existendum. Respondeo primo: antecedens videri de subiecto non supponente etiam in sententia aduersariorum, qui ssi dicunt existentiam habere suam essentiam: quari potest ex eis, verū dicta essentia fit ens nominaliter, an verbalicer, seu quod idem eft, potentiale, an actuale; si primum: przeter quam quod existentia non opponeretur enti nominaliter, & sic divisio entis latisfime sumpti in potentiale, & actuale, nulla esset, quatenus vnum membrum contineretur in altero; iam in illo existere, quod denono aduenit huic este nominaliter, quando hoc fit extracaulas luas, pollet etiam distingui ratio estentialis, de qua rediret quaftio, & sic procederetue, in infinitum; fin auté dicatur secundum contra est primo: quiz eus verbaliter suptu opponitur. enti effentiz, fed existentiz estentia per illos. eR essentia; ergo non est ens verbaliter. Contra eft secundo quia essentia existentia per ad verlarios non effet vicima actualicas , fiquide per illos prius quam res creata existat, dicta. ellentia non eft ens actuale ,& lic viceriorem adualitatem expodist, fed ens verbalitet eft .. vicima aqualicas; ergo &c. vade fit, vt minus improprie ratio effentiz tribuatus negationibus, & entibus fictitijs, quam existentiziquia in illis estencia ab existencia distingui cum 2liquali fundamento potek; in existentia, vero

minime squia hac est id squo rerum estentique existuoissicuti dulcedo idsquo alsquid dulcedo eft; quare quemadmodum dulcedo ipla nondieitur elle id, quod dulee eft, ica neque exiftentizit, quod poteft existere ; & be pen el mirdiffi ratio formalis existentia ma debeas poni de recinolicaci ponuncur alie escenziana alix effentix funt extitentia su seepatux:atque acteo possibiles; & in legion repugnantes exiflère, nullum surom horum proprie de exitté : claverificati poteil de e atrium de le le le le la * Respondes secundosquod quando loquimar. de effentia existentia , de duplici effentia. agere possumus"; prima, qua habeat suum esta actuale independenter ab actuali exercitio existendi i inò sub negacione allius, & hzc est Iphilima ellentiaurei ViGra Antichristi, ad qua vxi Reneit vomparatur vr actus pet cuius elle ovininaloupla existentia perus quam Antichri five axistangeon struitur podens existere; quod quidem elle est quidem intrinfecum ipfi ellentin: Annichtifti, existentia yerd extrinsecum. non enim est nevelle supponere alind esse nominaleintrinfecum existentia reiger hec dicaturrpossibilis : fed achoe fusficit solum esseu essentizeiusdem rei. Hoc enim esse sieuti fa? cityvt ipla res non repugnet existerettea facity ne cius existentia repugneto a que se habet ve torminus illius non repugnantie 3 : que includis elle nominale proprie dectus ; vide quando afferieur. quod effencia exellentia Antichniki nunc fe possibilie aquadque sic radica. de principiam ellendi actu, 8s quod oon habea Sessionade authorique pe meint de de la contrata esta de la contrata esta de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata del contrata de la contrata del co worms sensis est quod essentia ipsa Auxichersti fit pollibulis pet ordinem ad excitentiam, & quad eadem affenua illius nan repugnet, & ht radicale principium recipiendi in se ipsam existenciam i ica ve dicta pradicata quati pes denominationem extrinsecam de existentia. actificonent. e Ratio haius tei eft quis totum effe intrin q

Secum exilentia confific in esse verbali fornia ditor accepto, arque adeo in actuali exercicio poneadi esse nominale rezum à parte rei, & extra caulas itaive elle nequest mili faciat actu existere ; at verò elle ellentia babetur antegedenter ad actuale exercitium existendi pen ordinam tamen ad illyd; & hinc fit, ut habitudinem dirant inter leistque respectum similem illiqui inzer mareriam, & formam reperitur, vi quemadmodum actus materia, effentialités eft forma, & lubicaum forme noneft, nift me teria, & neutra per fo fumpra refolubilis eft in duas parces, quarum, voz fe habeat vt ma+ terinalcera ve forma; ica adus existencialis effentia eft effentialiter, existentia, & actus essentialis existentia moniest alius, nechessentia, & neutra per se sumpça resolubiles est in duos conceptus diftinctos; quorum vons fit effenziz, alius verò existentiz, & hoc non nisi prop ger oppositionem, que inter duos hosce con-ceptus intercedit, quotum vous eft effentialis ter vicerius complebilis , alter verò vicimo completinus.

R. P. Iof. Polizay Philesoph. tem. 3.

- Alià essentia quam confiderare possimusità exiltenciasest illa, que confistie in ipso essé vers bali formaliter sumprou & in upfo exercition cobilituendi ellencias à parre rei, Hanc non habet existentia, vet nidemus, nist quando actu poditres extra caudertuas, ann verò fi argumentum loquitur do'effentia existentiz primo. modo sumpramon est ad rem; nego enum ansocedens, gradieins probationem dicommins modicificam exitientia diffingui realiterabe ipla existencia-carpus ader non lequis quod fir voum est ab aternos fir eriam aliudi ad secus dam verò dico, quod exifentia actualismon po. telban ellentiam, & existentiam distingui, & alioquin non erit vlormis actus effentiz; in-e autom argumentum loquitur de essentia exig stentiz posteriori modo sumpta, concesso 🖛 tecedence, nego confequenciam; disparitams verd tatio ekiquia elentia existentia intxinfeca est ipsissimum effe verbale exercitum tore malicer-acceptum illius : & sie non habetur in ca elle nominale distinctum, quod elle pollit ab zterno; At verò ellencia ezterarum rerum posita estin elle nominali à verbali cultincto. 80 tub cius negatione perseuerare valens

SECTIO QVINTA.

Quomodo distinguantur inter se ciusdem rei essentia.

on quant de effencia individua, non quant do adhuc est the strue possibilitatis, sed quando eft lub actuali existencia; siquidem. auctores,qui existimantrei essentiam nullum_g proclus habere effe ante fui productionem. confequenter respondent cam tune ab existés eia distingui realicet privatué tamquam non ens ab ente;quia volute de nouo in tempore. produci totam entifatem tum ellentiz, cum. exidentie; fod quafilo prafens procedit de els Centiasquando est actualiter extra omnes suas enulas side qua quarimus quomodo ab exillétia, per quam redditut formaliter excitens, diftinguacur.

lot quidem prima fententia censet non di-Bingui realiter,ita Alenfis, Gabriel, Durcandus :: Arimmenfis , Herneus, Henricus, Aquilinus's & alii quos sequuntur Suarez in merapi disp.3 i. sect 6. num. 16. Vasquez' in tertiam partem disp.72. cap. 2. Hurtudus praterea, Artiaga. Quiedus, & recentiores communiter, quos ciear > & fequitur Comptonus disput. 5. methaph. feit. t. num. 4.

> Soounda verd sentia realem distinctionem inter essentiam, & existentiam create-2 sarum agnofcits dix? primo realem diffinctionem , non illam, que est inter rem , & rem, sed illam, que est á parte rei nemine cogitante ; addidi fecundo preaturarum , quia extra contronersiam est due lize in Deo esse idem realiver, & hoc vel proptet infinitam diuinanaturz perfectionem, qua omniesque in ea fune, fibi identificat, vel propter rationem deitarie; que elle existentie quid ditatine, & essentia-

V 10 200

Digitized by Google

Y

liter involuit . In hac autem secunda fententia eft fine controversia S. Thomas feemede con-Wa gentes cap: 12.0 de ente & de essentia cap. 5.6 opus e.30.& 69.& qualibr. fecundo arr.3. & alibi fape, quem omnes fære Thomike fequuntur,in+ ter quos est Capreolus in prime diff. 8. quaft. 1. art. I. Aegidius item in Lidiff. 1. quaff. 4. art. 1. Caetanus de ente, & effentia cap. 5. quaft. 11. Ferrarien fis jocundo contra gentes cap. 12 & ex woffris Fonleca 4.mes.cap. 2. quaft.4.feff. 2. Pererius lib.8.cap.14. Marriotta tom.1.quaft.15 fell. 99.a num-353. Maurus lib. 2.quaft.phylof.quaft.6. Albertinus in pradicifubliship a quaft 1. Molina p.p.quaft.3.di/put.3.Contmbricenles 1.phyf.cap.9 qual 6. art. 2. his adde Scotum in prime dift. 6. quaf. 1. cum Scorittis, qui licer quantum ad explicandum diftinctions actualis gradum dif-Adeast à Thomisis, of à raliquis, convenient tamen in co,quod existiment effentiam diffingui actu à parce tei, & plus quam ratione. ratiocioata ab existentia, per quam existit, ve mirum fit duas ha sce doctillimorum virorum. scholas in reliquis inter se alsoqui contrarias. in hac sentétia convenisser. Cum his igitur fic.

Noara conclusio. Estentia, & existencia in rebus creatis plus quam ratione, atque adeo realiter in sensu explicate inter le diftinguntur . Probatur primò ex Aristotele 2.pofl.teft.7 vbi ait: Quid autem eft homo , hoc eft effentia hominis & elle hominem, boc est eius existetia, aliud eft; & paulo post: lpsum autem effe mulli est subfrancia seemedo vero de anima dicie, quod aliud eft effe carnem . & aliud carnis elle , & tertio de anima tex. 9. aliud elle magnitudinem, & aliud magnitudinis esse. Quibus verbis patet Phylosophum voluisse esfencias, & exidentias serum effe alind, & aliud, hoe est realiter inter le distingui; quamuis enim diche auctoritates ab aduerlarijs explicari quoquo modo polliat de diftinctione rationis : certum tamen eft eas maxime fen. tentiz nofirz fauere; siguidem in illis absolute semper loquitur Phylosophus, & nullibilimitationem aliquam apponit; ca verò tantum. absolute loquendo diftinguntur, que diftinguntur realiter; rationis enim diftinctio est folum distinctio secundum quid & cum addito Et ratio buius rei elle potelt, quia propolitiones, quibus afferitur, quod duo fint aliud, & slind, sen quod inter se diftinguantur, lices quo ad modum lignificandi, & logicé lumpra affirmatium elle videautur, tamen quo ad rem fignificatam, & metaphyfice accepte funt negatiuz,quia multitudo formaliter , & complea sine sumpta per negationem identitatis voius cum alio constituitur. Quoniam verò negatio eR malignantis naturz,per eam propositionem. in qua duo absolute, & sine vila limitatione. alied atque alied effe dicuntur, negatur delillis omois identitas absoluta, realis scilicer; quel admodum ad hoc ve cacitas affirmetur de A. lexandro,cum veritate absolute loquendo neque essentialicer neque accidentaliter illi vifus competere debet .

Probatur secundò noftro celebri principio alibi demonstrato quod sumitur ex Ariftotele 7,10p. sap. 5. sirea finem . quotiescumque duo ita fe habent, ve voum posit elle fine altero, tosies illa duo realiter, feu plusquam rationes inter le diftinguntur ; fed effentia cuiufcumq; rei create ab existétia separari potentiergo&c micor probatur tum quia effentia habuit fuum effe actuale nominalister ab atterno. & de nouo in tempore acquirit existentiam : & rurfum... acquifitam iam potek illam deperdere, & cu eius negatione coniungi ; tu etta quia nili elfentia creata potuiffet ab existentia separaris per totam æternitatem debuillet exillere atq; adeo estet em simpliciter necessariu, ens inqua verbaliter,& non folum nominalites sumptum, hac auté abforda funt; ergo &c.

Confirmatur quie fi effentia hominis V. G. fuiffet ab aterno per realem conjunctioné cum sua existentia realiter conuncta, extitiser fine dubio ab mterno; multo igitur magis ab aterno debuillet existere li fuillet cum eadem identificata,fiquidem identificatio eft.contun-Aionum omnium maxima,ac perfectifima.

Neque dicas existeria in tua sentencia idetificari cum effentia actuali, & non cu effentia posibili, arquadeo arguméru contra te non habere vim; Nè id dicas inquamiquia actualis esfentia est eadé numero cum possibili ; idé enim numero Ancichriftus, qui nunc possibilis esticris pro lua differéria réporta exittens,& non altus fi igicur existens cum sua existentia identifica retur, etia polibilis deberet cu illa idenficarto & per consequens eins rationé formalé particis pare, arq; adeo ab zterno existere, & este extra caulas luas, de quidé necessario. Recte igieur D. Thomas de ence, & effentia cap 5. & 2.contra genter e.51.6 p.p.qu 3.art.4. ex indiffinctione exi-Rentie ab effentie create intulit tanqua abfat du illimitationem, & infinitaté einsdé existentiz; cuius illationis vis in eo pofita est, quod sci licet nifi existécia effet actus receptus, & per colequens no effet plus qua ratione diftinctus ab elsétia, lequeretur, quod non effet ab illa feparabilis,& fic necessario,& independences ab alio ei copeteret; queadmodu Deitati proprie competit existétias eset igitur existétia creatura illimitata, atq; infinita, hoc aute ne dicere cogamur, afferere debemus quod ficuti ex limitatione creature oritur, quod no identificatur cu cateris luis actibus V.G. cu actu currendi, intelligédi, volédi &c. ita multo magis quod & fuo actu ellendi nemine cogitate difiinguatur.

Probatur tertiò:essentia aliquando est in po těcia ad existédů;ergo effentia, & existentia... plusquam ratione diftingutur. Antecedens pater, probatur coalequentia, quia nihil est in po teria ad le iplum, homo enim nequit elle in po tentia ad essendu homine, neq; lignu ad essendum lignum; Neque dicas principium hoc este veru de pocencia lubie liuz, quia vere nihil po test recipere le iplum, non auté verum esse de obiectina potentia, siquide tota illa entitas cre aturz, que erat in potentia obiectiva creantis potek actu effe extra illam,& per confequens esse hoc modo in potentià ad se ipsam; Ne id dicasingua, quia anobis dictum principium de potentia subiectina vel quafi subiectius, & non de Obiectins vlurpaturs ellentis enim-

Eftetelenden en ingomentalister indom ficilität FUF GEBRISA au madram garteg & Lempipingmodi न्द्रित विदेश में किन्द्र के का तक प्रकार के बार के तो विदेश के तह के विदेश के किन्द्र क Ph pospetia activitiele du ail cure charicantes. Bologication of the second for infamilial म्हिन्स इस्स्वर्ध के के स्वाधिक क्षेत्र क्षेत्र के स्वर्ध के कि एक एक कि स Medalis eiferen rienisea eurerskoj sile Mississia tibort aller littiniumigi ampoaren pithii de 90 chesip An Haliara (analysis) his ania dealer threship in -ike rated at maintain and continue of the fifth the state of the stat concentration and a inguished as the first 4888 # Heining porfaison biesting. incelligings politiki: ladioskana in loia noncepugnatiaisk mo in politica exileentia polita eft a hac quidem concedenda eft effentia creata ab aterno sidumhiode for negeturiqued ca illitactu competat ab a remote ex hos comm ficuti actualicas effon-Hel ira 2 80 diffinctionabiexi ftentia incceffatio de due tour se paretuex dittien ibnettine i marene - Coffrmaturquia demplicat quod res aliqua fie aliquando fub negatione opponta illi rei, cu qua identificatur; cum igitur effentia creature ab wterno he lub negatione existentia, dicendu onfequenter erit, quod ab odla realiter diffinguatur ; if enim nondiffinguitur, fequitur, muod per totam stennitatem extiterit gampofibile el eniorest quod subjectum aliqued finconiuncia cumualiqua forma,quinxeffectum formalem illius forme participet fous on niel us loquarsimpos fbileeff nouodafubicetum abquedatamentificaeurificum aliqua formalitates sonfit un porentiale ad Hamwelullam is fe boon hobeat auquomodo affem hee bon militenti contra existentiam pre ter quan quod ex dictis fams gan fat , infenus clarius ex plicabitur in respondente ad quartum. Acque lize quidem argumenta liceti po lint quoique modo folui ab aduentaris aquitenent reru effentias nulium habere effeceffentia ab aternot poffet tamé nottra cacimione infolubilia omeir no fine me dicam demonfratina Argumentum verò quod fequitum habet vimicanina omnes finè demum nobiscum des effo effentienab acerno gando confequenciam . Dispenomond , spinifis Probator igitur quanto fublificatia fublianeiz diffinguitur realitet als efsentia lipfius fubr Marier fedonikentiasfubliantie identificatur enm einsifublitencia grengo ansitt entia flibftantie dift inquituro realiter abrecaema eindemie fubiliantie ; cum ausein ses is major ratio cur existentia distinguant realizer abiselsentia iller genere inbhantian de non in finguatur ab efsentin in genere accidentisifequisurs queda quacum que abentia rel orgates existential realitor difflugui debeats Major prater quamqued cor cedienr vultrò à nostris aduentanis probabitur dici nequirde ipfa eftentia , que cum zinabini an Minorem verò argumenti probos quia polito quod debear existensia substantia adentificani alternirie ex illis ofciliedeo yeliefschii apa Mel Aubfifientiz ne multiplicemus entis fine neceffitatescum illa dicendum nobisieftidentificari, cu qua maiorem habet con aexionem gratqui matorem connexionem habere cum fubfiftentiaiquam cum effenti a patet tum ex eo, quia quemadmor dum fubfifentia intelligituriaduenire efsentia gem conftitute ; tanquam cius modus ab illa-R. P. lof. Polizzy Philosoph.tom 3.

schenkilio, des de existentiquem neism quiat, subditentiz nomen minis eliud ignificare evidentipullentiz nomen minis eliud ignificare evidentipullentipullentipulpulle scinctependentent abaim canquamà supposte pescontependententia disposte pesconte existentialia existentialia familia punius pesius pesiudipul familia f

Courtes et i omigmentes une sure en constitute existency exploques from the Bijaier Brime: Arifibeales demercans, sit: per Phylosophum existensia hominis femius bot meliqiqifi, par ihomo) eksiklam ettaliter tum eim electria de Restorea Madeire Quescuroque, inquies eadem generatione generaustade cadem coernate rione de renempunturis, lanco aneno estidem est cuagur cegmentia a grassificasia uisa is chahana: brgo-sici. Rafpo vides hylosophum priori loco anic commentation bounded being seezifichmennopodiffere imer laglingialisen ofeninge Didualiter a quia exiltentia origes de actus colora eise op tomes gou fittiffilamin alia spesiate In inchia residectormela infederantum amena ened eras in potantianenn bransfenin actumber incofferienthand lacoudico en magere de ratio-क्ष्मिक देवाम केर्प्य अधिक : व्यविश्वास्त्र व्यव्याति स्वत्याति स eizen Sann du unm de Conta fin als au fentialis करामेश्री र माध्या हुन कार्य हुन अपन स्थाप र है विकास करा माध्या कर है है जो लेखा ense no ferent princes de forte e fe e fereiro, ne en e nesstilenous areas of an expensed best firms diomine Maiser silium agricultate de de cade de la diomina de la cade de la c & corrumni abique alterius progletifeneruck -v Obigeics des wide i gurdamalis ciublem Play--ABUY LOUISPILLE BIRGARE OF THE PARTY OF THE biom Consi authren iften wom erre alle dift infla my-कोरका मानि व्यापार के मिल्ला के मानि व्यापार के मानि व्यापार के विकास के विकास के विकास के विकास के विकास के व appoor: offer the fire for the letters is well estimated שלים של אומו לפו לפוש לפוש ביו של היו segon pil 182 li 186 valten que le douc i lecc illeuria Denigneil mountett teldigier and dahlentiz જીકામાં મામ જુને ફાંમાના જુને કે માને મિલા મિલા જેવા પ્રાથમિક મેંદ્ર કોઇલા કોકામાં મુક્તિ મેંદ્ર કોઇલા કોકામાં Condune of Mobbert State (Not the State of t -izRamondyongundamaianama na banana માં માના કો માના કાર્યો છે. તે માના કોર્યા છે. કો માના કાર્યો કો માના કોર્યો કો માના કોર્યો કાર્યો કોર્યો કાર્યો Bendings in the file of the fi ચોલનાં છે અને મુક્કા (ત્રિકાની ક્રિકા) કરો કરતા નિવાની ત્રિકાનો સ્થાપના મિલાની ત્રિકા સ્થાપના સ્થાપના સ્થાપના विद्या व्यवस्थान विश्व विश्वासक विश्व PRINTE APONTALION SHIPLE STATES OF THE SECOND STATES IN meigeegy for afficial garage garage analytic ci static પ્રસંગ કરી. idation idea in the state of the publication of the contraction of the - मेर्गितिका है। अर्थान का मिल्ला के विश्वास्त कि कार्य कार्य कार्य क्षेत्रक दिक्किक विशेषक के विशेषक किया है। विशेषक else ealdem fine ableader fied in concretquique indicated to the form of the firm of the f dupming deletation one million get An : sitis persors; soby s a sector superson worm for himse.

K' k k' 2 in or-

n ordine ad corruptionem, qua door Angelus carere. Ad terfium verò aio, ideo Incelligeusian dici flatim else vanna quid, quia vaitatem sum non sumunt per ordinem ad materiam, quamadmodum sumunt illam forma subflanciales. Ideo verò dici statim else ens, quia existifimantur dista intelligentia ab codem Philosopho else entia necessatia; se hine se ve quando illis negatur causa, ex interpretatione Do Thoma, negetur solum causa formalis propria; se efficiens, non quacumque, sed illa, qua per transmutationem materia de vao else in aliud illas produxere.

Obijcies tertiò, quando extrema in alique conflicuto existunt voica existentia, tung ratione ratiocinata tanthurister se distinguntua. Sed in casu nostro escentia, de existentia existentiam, estudonque existentiam, espo dec, Minor pater; Maior verò probatur; non enim allignari potese alind signum distinctionis

racionis raciocinate, pracerillud.

Respondes, maistemad summum else vorem , loquendo de extrêmis illis , que ambo existuat denominative, & subjective. Dico, ad fummum else veram, in hoc fenlu, quia ibnostra sententia, in qua volumus materiam, & formam existere per voicam existentiam , est estiam in hoc foulu falls . At fi fermo fe de exeremis, quorum vnum existit denominacine, ve est in calu mostro essentia; alterum verò formaliter , fou ve quo , quemadmodum elt exifiencia, negati debet maior; & ad eine probacionem dicendam, quod fignum distinctionis parionis raciocinare esciquando en , que difine gaarur, vel laat vaa formalifima retio ex par-Re obiecti diverso modo concepea, vel fi funt daz , ita vaam adaquatam elscaciam woolkiv tunt, et præist per hoe neutra polle produci. & corrumpi abique alterius productione, & corruptione; quart fidus ita le habenty ut vaum indifectibiliter pendest ab alto, son fequitur, quod fint realiter indifinda: quis non erzcisė per vnitatėm inseparabilia sune modo diclo .. iam vero in cafe nofire effencia peraterquam quod fueritab aterno fine exidencia... poteli per aliam salionem produci so existencia ; ve vidimas in Physicis cum de materia prima.!

Obifetes quarco Peleo dicimus effeneismas creature ; & eius existentiam este realiter inter se distinata, quia ercatura est indifferem ad unistendum est non existendus sed hue indissenuia potest etià spi existetie conventre (squide unistentia aliquando est aliquado verd un est sempostentia aliquando est aliquado verd un est sempostentia aliquando est aliquado verd un est sempostentia se suma existere ustu. sed hou est impostibile: sonidem idemonnino argumentam postes seria de ipso existere actu; est se processi in infinitum; quemadinatum igitur existentiam existi se processi in infinitum; quemadinatum igitur existentiam existi se ipso ; itus se ipso existentia deboc estentia; atque allo cum sua existentia identificari. Ita sere lettinga tercio quoque verbo disput. 2, sello 2, sello 1, est 3.

Ad hor argumenum respondes daplicites of primo quidem distinguendo exusalem illant ideo dicimus assertiam erentura di sius existentiam renliter distingui o quia erentura ast

indiferent ad existere tanquam ad aliquid donovo aducaiens luz elsentiz ex intrinlecis. Mis potenti existere, concedo; tanquam ad aliquid pand formaliter fit ipla effentia , nego . At f diftinge minorem : indifferentia hec potest competere existentia, ita ve ipla existentia fit formaliter so ipsa in actua concedo ; ita ve sit in actu per rarionem aliquam prælupponencem in ea intrin lecam potentiam, & indifferentiam ad exiftendum , & non exiftendum , nego miporem , & confequentiam . exiftentia enim. quaus fecundum effe conceptum fit indifferens ad effe in actu exercito, & ad non else : quiatamun rationes formales, que faciunt tale, non debent fieri tales per alias rationes formales , fed fe ipfis ; idcirco existentia non debet existere per aliam existentiam ; ficuti nequeactu fieri per aliam actione; & hinc fit ve ipfum exercitiu existendi no distinguatur ab ipsa exifrentia; fed diftinguatur ab efsentia, cuius potetia ad existendum non folum denominat intrinfece ipfam potente exiftere, fed etia extrinfece eius existentiam, qua licet per se ipsam fit contingens , atque adeo per le ipfam possit else , & non else ; impossibile tamen est quod in fe ipfa habear potentiam ad essendum se ipsam.

Inftabis ex Ouiedo Controu. 2. punet. 2. indife ferentia , quam habet existentia ad essendum in actu exercito, & non efsendum, non infert diftinctionem realem inter eins elsentiam im trinfecam, & eius actuale exercitium exiftendiergo neque in homine dicta indifferentia infere eius efsentiam diftingui ab exiftentia Refpondeo primò fi argumentú hoc valeret, connince ret, indifferentiam, qua habet home ad elsendum loquente, & non loquente; & no videte & wide tem &c. non inferre diftinctione inter fe, & sue loquutionem , visionem &cc. eo quod indifferencia, quam habet loquutio ad elsendum . & non efsendum, non infert eam à le ipla diftingui ; he euti neque indifferentia yquam habet vilio . 4 fimiles forma . Respondeo fecundo directe ne gando consequentiam . Disparitas est , quia el fentia hominis non confiftic in efse verbalis, fed in nominali cancummodo , quod fehabet per modum fubiceti indifferentis respectu negation nis existentia, quando homo non existit , & ipfins existentia quando homo existit. At vero efsentia intrinfeca existentia in else verbali tantum pofitiaelr rouod quando non ele shabetur in rerum natura eius negatio , que quidem negatio, quando elsentia hominis V. G. transit de non else ad else, non quidem convertitur in. existentiam, fed fe babet ve mere terminum a quo transitus einfdem elsentia. Hoc autem dici nequit de ipla efsentia , que cum habeas rationem prime subiecti, no supponit aliudiante fe, fed ipla per le ipsa effe debet per fua prædis cata quidditatiua potés recipere actu existentia.

Secunda responso ad obiectionem principale est per negationem minoris; Ratio est qui anihil est indisferens ab aliqua duo, quorum alterum est sui psus essentia: esse autem actu seu existere ve quo competit essentialiter ipsi existentia; quemadmodum igitur, quia esse essentia cesta est de conceptu essentiali ipsias essentia sequitur; ve di cebamos

cebamus, quod ellentia son habeat indifferentis ad illud habendum; it 2 & existentia ad essendu actus actus.

laftabis: ab zterno fuit verum dicere, quod existentia Antichristi fit posibilis, fit modus naeurz , & fit vleima effendi actualitas; ergo ab zterno habet aliquod effe , ratione cuius fit indifferens ad existendum , & non existendum; Respondeo existentiam Antichristi dici ab aterno possibilem non per ordinem ad habendum. aliquem actum , quo abzterno careat, quemadmodum dicitur possibilis eiusdem Antichristi effentia, vti supra notavimus ; sed primò dici possibilem possibilitate essentia ad ipsam terminata, ve diximus ; fecundò possibilitate respedina,in quatum ab zterno actu eft in fua caufa . tertid polibilitate, que fit formalissime eadem cum iplo actuali exercitio faciendi existere ; Et hac quantum ad primam partem antecedentis: diftingno poftes fecudam, quod feilicet ab aterno verum fuit dicere existentiam elle modum. effentia , & vltimam rerum omnium actualitasem : ita ve illud effe importer aliquod effe nominale diftinctum ab elfe verbali, nego : ita ve allud effe importer ipfiffmum effe verbale, quod confiftit in actuali exercitio modificandi effeneiam , & illi vleimam actualitatem tribuendi . concedo . Et sie nego confequentiam; in tantum enim Antichrifti effentia habet ab æterno aliquod else, ratione cuius fit indifferens ad exiftédum, quia existentia non est de eius quiddieate;polsum enim elsentiam Antichrifti benepercipere , & illam feire, absque eo quod ali-quid de eins existentia intelligam ; hoc autem. dici nequit de ipfa existentia, ve de fe patet ; Et hine apparet lata disparitas inter effentiam. & existentiam quantum adelse ab aterno; quia & huiusmodi else tribuatur existentiæ per hoc, quod poffit efse, & non efse,datur processus inanfinitum ; at ex eo quod tribuatur efsentiz no fequitur dari huiufmodi procefsus .

Obijcies quinto inter essentiam, & existeneiam nulla est realis compositio à parte rei; ergo nulla realis distinctio; Consequentia patet,
quia realis compositio aliud nishi est, quam duosum distinctorum vnio; Antecedens verò probatur, quia ad realem compositionem efficienda
requiruntur extrema ex vna parte ambo actualia; ex alia verò quorum vnum non sit constitutum, sed compositum intrinsecè ex altero exeremo, alioquin idem erit totum, & pars; atqui
essentia in dicta compositione vel non est actualis, vel si est, includit alterum compositionis
membrum, quod est existentia; ergo &c.

Respondeo negamdo antecedens; ad cuius probationem concessa maiore, nego minorem; susè enim supra probatum est rerum essentias antecedenter ad existentias habere esse actuale essetia in se ipsis. Quod si in argumento sermo sit deesse actuali existentia, potese etiam concedibaior, se negari Minor; essentia enim etiamve distincta ab existentia potest dici existens, se actu, non quidem per se ipsam formaliter, sed per existentiam à se distinctam; ad eum seremodum quo substantia materialis etiam ve disipsia à quantitate, colore sec, est quanta.

colorata, non le iple, led per quantitatem, & colorem à le distinctum, seu, quod idem est, denominative non autem formaliter . Iam verò sufficit hac actualitas ad realem compositionem habendam , & non requiritur alia maior, ve patet in smilisnam corpus verè cum colore componit coloratum, ita ve iplum fit denominatiue tale; color verò fit tale formaliter. Caterum. seuti ad componendum coloratum sufficit, fa corpus antecedenter fit subjectum colorabile. & color actus reddens ip fum corpus coloratum; ita in casu noftro sufficiens erit vt essentia fit existibilis, existentia verò actus reddens illam formaliter existentem. Quod & quaras num ad hane compositionem faciendam requiratur vnio Responden affirmatiut, dummodo no sit difiun-Az zb extremis, vt suo loco vidimus. Neque diese vaionem prarequirere extrema actualia; quia hoc verum est de ea vaione, que non est via ad reddendum vnum extremum actuale, fieuci est illa de qua loquimur. huic enim satis eft supponere dichum extremum actuabile, scui existibile; sicuti quantitas supponit subiectum. Suum extendibile.

Inflabis: illud quod resultat ex compositione, 64 & vnione duorum, vel est vnum per se, vel vnum per accidens. sed id quod ex compositione. & vnione essentiæ; & existentiæ resultat, neutro modo est vnum. ergo. &c. Maior patet. Minor, probatur, non potest dici quod se vnum per se, quia existentia accidit essentiæ, vt docet Hilarius sexistentia accidit essentie id quidem; adest, enim, & abest absque eius destructione essentiali. Neque potest dici:, quod se vum per accidens, quia essentialis oreata existens potest esse terminus generationis substantialis, qua non...
potest habere pro termino suo adequato nisi aliquod substantiale, quod se vni per se ergo &c.

Respondes concessa maiore, negando minozem . Ad evius probationem dico, illud, quod zosultat ex estenciia sabstanciali , & existencia venè elle vaum per la proptor rationé in 2721meneo adducta. Ad mrobations verò in contraria aio, existentia dici accidens essenziz lato modo, <u>ficipal, estam i diciena accidena materiz prime</u> forma substantialis; non quod propriè ex imsinfecis suis sit actidensifed per quandam simi-Lieudinem, & proportionem; quatenus, ficusi ageidens est exera parionem subicéti, ita exi-Agustia est exera raniopera elletteiz; ex co aucemquod adit , & able ablque effentin corruptio. pe a folum sequieur-quod logice tantum , & ex modo przdicandi narniam accidentis imitetur; cum quo fat qued ex fuis intrinsecis fit actuahiers nuzdam substantialis; vnde non est miimm fijpla in buiplmodi coposicione se habeat ve a Cum effentia verò ve potentiam, non quidem puram, beuti est materia prima, fed impuegnognia includit in le aftum determinatiuum adallantiam completamme de le neces

Digitized by Google

6

effe terminum dosenergo &c. Respondeo-compolitum ex estentia, & existentia vt fie noneste proprium terminum generationis, neque dici fimpliciter generari shoc enim proprinh eficilius compolici ex materia, & forma; qua tanquam pais effentia 'prasupponit' alteram ! compartem. As a loquatur de compolito phyfico, neganda el maior siquia compositum est materia, & forma non potest concipi kaberen sationem termini generacionishili imbibitami habeat existenciam, we entiredocte Aristoteless generatio el progressio de non esse ad esse non onidem effentiale y fed oximentiale 1, o to the ileia formaliser existence and Orad & guar a standard THE SECTIONS OF TIME PROCESS de ab even in the fue foca viden to Relique conclusione proniparameter conclusionio quis hoc vers or the driving warm of a con-

visateelt ni n valmentieren Bijcies soptimò: florence flet nofith statentia: deberer vrique existentiareopicialle ipfam-effentiam; fed hot eft falfumjergo Sch. Sea quela patet. Minor verò probacus quia fic Bal 7. brielis exchencies Va:Guafieres dependencer ab eiusdem esten via , arque addo totte retur conseps. ens creationis Gabriolle, non enim fieres es nia hilo. Ita fere Arriaga Voto Vicae. Respondens and the donates curie expitentials aon polic ereder q The question of radiosticas and visitors about Siektispropriumtelbewuch fabiliteneium Dadde ramen, qued liece diffar Gubirfelis che ffentiate non cherur adici parelluciamenti just concipu sum chim contofestions fufficie. Ve ses 2H25 april contream divinities de productionem affenias edius producature ex presentante la la company de la compa minite fare Phi obiter aduques extlessi paup Curti non fit propert form of hotolinin node folk ellentik perfoctena dendet fotenen \$6 nomas क्रिंगिट diei proprio ने वाली मिनेट संस्कृतना कार्य pidlo % fie ned nestandi equetectat à pelleciena men, quod licivitina adain in belleheis paren lath in le recipiatinan monet Arbioctural vecipis accidens', fed floses material primar formatical fentialem ? boup von ; alleinnatidel emiot

refiner ellemiam indiamena or elumexidens rist 3 deberer etians admitti inter exemplants E exflicación illino acionis per quantificada francia i productivity &d hoe widetub cabello dum". orgo 800. Sequela pater paritate fatilimis q Minor verò probater o qui de decidentia attes nisu) & 'cius'ellentia reali रक विकित्ता प्राप्त स्थान danda'ellet alia acho, per quan didarationis en fentia Turb propria existantia upredecerelui: fiun entific effet mutor rutio, tur ad pelorem Tenpo litibrem ex effentis labstadel ; & entitelica? deine action rospaniente denne ud hane pulleulies rem . Iam'vero de ila evecuanda actionic'i econos areu fielielen pollet flerhenolprobaretur bel 2-Path ictions in foculation in neutral toneit aliments stellklaring debufferpodubi & Cerle adapteens ex materies : frameindeitif und esotopolistische

"Responder dad indipiers integrates him as refly at congression and antique of the control of th

negariosis elt requisiastis elt elienbinipersustion verde non indiger alla actione, ad-hocyes desidisse exiltentia coniungatur, fed l'e ipla agentique in action de illa confettuitur, actemm-plane and-dum quo existentia exiltie (e ipla : Alloquiban ad-actionem concedendà este actio, ve bace in refer objectio quod est impossibile : 322111.

: Obijeite nondeffentia constituita in esse actuali per existenciam, secuci dutes in especia dulcis por dulco rem; ergo sicuri desco non so distinguitur à descore , its neque efféntis sepualis ab existéria Respondeo, quod sicuti dales far mi potele etiplicicel primo quidell collorutine. pro ve aque prime dicit formam, ates fibiodica sezundo veto formaliter, pro vt dielesolamis formamiterfiò' autèm maierialiter y quo padio importat lubieciam ipfum dulcedinissi & falls dom primo modo famacur, diffinguith scalitor imadzquatê ab îpfa dulcedîne i lin alitem Meun-A dd eft fplillima dufetdo f fi verð teitifd, 902 fillibr adzquate ab easquam-in Te habetsdiftinguient. 🛰 ica ellentia exilteris totidein modis flit pari po reff & foridem diffihitfibiffim generibhs ab exte Rentia diffingut la nobis autem Culi Mesair diffingin realizer, fluttur tetrio inicho liberte marchialterisch pro Andreas of the the thinks

Obicies decimo non potest existere estentia sine existencia; ergo non distinguitur realiter ab illa. Respondeo primo: quod licer essentia non possit existere sine existencia, pocusi ramen habere suum esse essentia ab aterno absque eo, quod cum actu existendi coniuncia suum esse en vade concesso antecedente suego consequentiam.

Respondeo secundo diffinguendo antecedens? effentia existere negare fine omni existentia. concedo; fi quidem existere est effectus formalis illiustexistere nequit fine hac vel illa existentia, nego antecedens; defacto enim natural humana Chrifti Domini in fentencia Sancii Thomæ existit non per propriam existenciam, sed per existenciam verbi, & materia per nos fine hac, vel illa forma, atque adeo fine hac , vel illa existenciasad realem autem distinctionem hoc talltummodo fufficiens eft; quare nego consequentiam; pro cuius negationis certitudine aduerre, quod licer verum fit, ve quando vinum existere potest sina alio, constet illa duo realiter inter fe di lingui : falfum tamen el ablo-Inte loquendo, quod il vinum non poffit, exiftere fine alio, tune illa duo realiter identificentur ; persone enim divine realiter inuicem diffinguuntur; & tamen certum eft vnam fine aliza existere non poste; fic etiam indinifibilia diffinguntur realiter à quantitate, nec tamen possunt etiam per absolutam Der potentiam secundum aliquos existere separata.

Oblicies vadecimo fi existentia, & essentia creara distinguinteur, vel productiur per vaicam actionem, vel per duplicem; neutrum dici potest; ergo & Maior pacet; Minor probatur non potest dici, quod per vuicam; quia ponius actionis vaus debet esse terminus; neque per duplicem; quia de illa actione, qua ad essentiam terminatur, quari potest, vuium det aliquod esse ipsi essentia, nec ne; non potest

dici,quod non det : quia omnis actio effentis. liter ordinacur ad daudum elle; igicur debee dicioquod deigrunc fic : vel hoc effe eft diftin-Qum, vel jadittincum ab ipla ellencia:fi primu datur procellus ia infinitum,vt de le patet;lia autem fecundum ; ergo iam existentia identificatur com effectia :

74

75

Respondeo concessa maiore, & ad minorem dico effentiam, & exidentiam produci per enicam actionem, fi aliunde non obaet; ad id antem, quod contra boc afferebatur, aies quod vaius actionis vaus est terminus ve quod, non autem ve quo; terminus autemve quod chille, qui conflat ex escentia, & exificatio; dixi (fi aliuade non obitet) quia fi effentia trache ex una ad aliam existentiam non diescur proprie producis quia ad concep--min productiones temporanes requiritur tranfirus de non elle fimpliciter ad elle fimpliciter.

Objicies duodecimò essentia creata est realis ex se; sed interconstitutiva realitatis nu-mératur existencias ergo estencia erenta exfe , & con per aliquod diffinctum eft exiftens-Consequencia pater Moior verò probatur: quia effentia creata ex fe habet, ve diftinguatur à chymara, qua fictitiam habet effentiam ; & Mmor suadecur: quia non nifiid, quod actualiter eft, diei poiet efte realiter. Respasdeo supponendo duplicem dari realitatem vaa essentialem, alteram existentialem, prior dezinatur á nomine, res rei : poster: or ab co, quod intelligimus, cum dicimus á parte rei. Suppono item dari duplicem actualitatem voam pro menientem ab acht eisentini, alteram ab acht exidentia; quo pouto diftinguo matorem: clfentia creata est realis ex le realitate elsentiali, concedo: exidentiali i nego; fic difincta minere nego confequentiam. Ad probationem maioris dico effentiam creseum per realitatem effencia distingui à chymara, quatenus includit prædicata inter le connexa, & proportiomata, que inferunt non implicantiam, quod non habet chymera. Et ad minorem aio non nifi id, quod schuzliter eft, dici posse este rezliter , dummodo sumatur sealitas , & actualitas in codem fenlu, nop autem indiverso;fiqui dem id-quod eft actu actualitate effentiz po-teft non existere, & per coolequens non elle à parte rei .

Obijcies decimatertiò: non potest assignari quo genere di finctionis effentia, & existentia à parte rei distinguantur ; ergo sola ratione diffinguatur. Confequentia patet. Antecedens probatur : non enim potelt dici, quod diftinguantur realiter diftinctione reali rigorofa, quia hac datur folum unter extrema, que ambo fuat zez , cuiulmodi non eft existentia, qua nõ ponitur in recta linea pradicamentali ; neque formaliter: tum quis hac difinctio non datur, tum etiam quiath datursea est solum inter plures formalicates voam elenziam constituentes; neque denique modaliter: quia non el modus elentiz; modus enim supponit subie-Rum in acu, muko magis, quam accidens. quia est illo ignobilius; at existentia est actualicas, à qua haber effenciaqued actu fit.

Respondeo negando antecedens; & dico: quod modaliter diftinguantur; co, quod exi-Rentia cum confiftat in actuali exercitio, quo reddit effentiam actu existentemiest veré modus illius. Ad probationem in contrarium, nego omacm modum lupponere lubiccum frum in acu existentiali ; quod û hoc habet omne aceidens, estiquis accidens non consistit in actuali exercitio, quo subiectum efficiat; quamuje eutem modus accidentalis fit ignobilior accidente; at non modus fubftantialis, qui extrabit formaliter essentiam à statu possibilitatis ad statum actualicatis.

Obijcies decimoquarto ex Arriaga loc. sit. www.54. aihil potett fieri ens intrinsece formaliter per aliquid à le diftinctum; sed essentia per existenciam sit formaliter in actu, vt pa tet; ergo non distinguitur à parte rei ab illa; Minor, & consequentia patent. Maior probaturiquia vel illud , quod recipit existentiam. vt adequate diftinctam ab illa eft ens, vel non: non secundum, alias non posses recipere realiter iplam existentism; ergo primum; & sic exifentia,que dat effentiz effe ens,non diffinguitur ab illa. Respondeo distinguendo maiorem:nihil potest fieri ens intrinsecè nomina-Rtet per aliquod à se diftinctum, concedo; nihil potest fieri ens intrinfece verbaliter &c. nego maiorem; & sic distincta minore, nego confequentiam. Explico diftinctionem: ens nominalicer conficuitur per elle ellentiz; implicat autem, quod aliquid effentiam fuam habeat formaliter ab alio; nam de ratione essentiz elliquod fit prima radix omnium, qua funt 🕓 in resportò non esset huiusmodis hoc spsosquod haberetur per formam diftinctam; eo quod illam habens, atque recipiens prasupponeretur ad illam ; implicar igitur, quod rès fiat ens nominaliter ab alio tanquam a formajat verò ens verbaliter constituitur formaliter per esse exi Rentissque eft vitimus actus rei, arque adeo de sua racione formali est prasupponere rema habere sua pradicata effentialia; vnde benepotest intelligi squod essentia fiat boc modo ens per actum à le nemine cogitante distinctu Ad probationem majoris dico:id, quod recipit exiltentiam vi contra distinctam ab illa este ens neminaliter, non autem elle ens verbalieer; Et ad probationem in contrarium aio, auod non elle eas verbaliter non folum nonimpedit receptionem existentia, quin imo est necessario prarequificum ad illam; se enim. res existeret, non posset in le recipere existétiam , vt patet .

Obijeies denique decimoquintò pro complemento totius disputationis: non potest dererminari, num in omnibus prorfus entibus defectibilibus, & à Deo dependentibus essentia se plusquam ratione discioca ab corum exi-Rentia; en in aliquibus cantum;ergo in nullo.

Respondeo negando antecedens; dico enim omnia prorfus engia creata habere effentiam nemine cogitante distinctam ab existentia, & quidem quando in lubliancijs, & accidentibus ita se res habeat, manifeste colligitur ex dictis; quod verò etiam in entibus modalibus

eradit, doctrina de distinstione procedat fuadetur ex co, quia hac quoque entia fuam har bent effentiam contradifindam ab effentiam cuiuscumque alterius, rei ; ergo non efercur in illis quoque ab corum exiftentia plus, quama rátione non dissinguatur. Neque obstatiqued modorum effentia dicatur in actuali exercitio polica; per boc enim tantum innuiturs apod essentialites habeaut, modi, ve hoc ipsto. quod exiliant, exerceana munus, ad quod á naeurainscituti sunt : vade est quod indispensar biliter relatio V. G. existens debenactu referre voum ad aliud, & actio daze esse essectivi & fic de reliquis ; contra verà subseantia potoft faltem deutnieus existere absqué epiqued actu lublicatet aliquod actidens. Enaccidens ablque cosqued afte informer vllam fubicam--chom oreiter elol girmitulobe oup xeimeit; li existencia non posse distingui à parce sei

J. 9 C.

office tiam, & existentiam: tum quia respe-h Bu elsentia, cuius ele exiltentia, comparatur ve vleimus actus: tum reiam quia eius elsensia non potest esse alia, ab es, cuius vere, & proprie est existentias: cum denique quisalias darecur processus in infinitum in huiusmodi distinctionibus in ipla exiscentia; nam Lhaberet luam effenciam ab effensia cuius est rusinoq maup raq, siznasilixo, da 28, siznasilika exten caulas discincta: enam in hac socunda esistencia idebecep admicrististinitio sa elec fan tiat& exillérie cu nó apparest dispar ratio; ne igitur hoc, dicamus debemus fiftere in ipla existratias & non agnossero in ca aliam estentiam præcer illam, respectu cuins comparaur et existentia; que omnie cum non militent io reliquis encicacibus modalibus, dicendum... elt in eis essentiams & existentiam plusquam ratione distingui . :->

DISPVTATIO QVINQVAGESIMA

DE CARENTIIS.

Omine carentie minil aliud intelligimus ; quam negationem, leu non effe rei , cuius dicitur este carentia , rei , inquam , non sumpsa secundum essentiam ve sic , sed bene secundum existentiam regularit ter soquendosper carentiam enim sucis V. G. non significamus negationem negatem sucis possibilitatem, sic enim implicaret dicta carrentia, sed negatem sucis possibilitatem, sic enim implicaret dicta carrentia, sed negatem sucis possibilitatem, sic enim implicaret dicta carrentia, sed negatem sucis possibilitatem, sic enim implicaret dicta carrentia, sed negatem sucis possibilitatem qui di , ve est, quando sol recedens à nostro emispherio causat in eo noctem; se hine sit, ve carentia sa communi recte desiniatur: formalis, se immediata excluso rei exipstentis; contradictorie enim issi cen setur opponi, ita, ve implicet configures contradictorie enim issi cen setur opponi, ita, ve implicet configures contradictorie enim issi cen setur opponi, ita, ve implicet con-

tradictionem simul cum ea existere, vel, ea non existence, non existerequate non est mirums si post quam de rerum existencis disputauerimus, de earum carentijs diseramus. Pro quibus sciendum, recté carenciam in communi dividi in impossibilem, necessariam, & contingentem; impossibilis est illa, que implicat absoluté dari à parte rei, habet enim pro termino negato alie quod positiuum, quod necessario existit, quoniam verò huiusmodi est solus Deus; hinc sit, ve so- la Dei carentia censeatur impossibilis. Non negauerim tamen carentiam impossibilem dici etiam posse illam, que excluderer à satu possibilicatis rem possibilem, veralium mundum &c. carentia verò necessario est illa, que ira suo modo existivà parte rei eve implicer contradictionem non existere, &c hechabet semper pro termino negato asiquod impossibile; quod, cum per absolutam Dei potentiam existere nequeat, illam nullatenus expellere valer; contingens devie que illa, que potes suo modo este , &c non este , que nimirum habet pro termino negato positiuum quid, quod potes existere, & non existere, cuiusmodi est carentia cuiuscunque creature, hace enim est indesserens, quantum est de se, ad habendam, vel non habendam existentiam existentiam.

Porrò esset alia dilisso carentiz in communi in negationem scilicet; se prinationem, que, si physicè sumatur; importat connotationem subieste formarum oppositarum, se siquidem non esse forme positine est in subiesto capaci illius sorme, dicitur prinatio: sin sutem est in subiesto incapaci dicte forme, dicitur negatio; quod si dicta divisso metaphysice accipitur, est divisso careneix absolute possibilis; se negatio quisson dicitur illa que excludit terminum impossibilem shoe
est chymericum; prinatio verò illasque excludit terminum possibilem hoc est creaturam; und
de sit, ve negatio cum carentia necessaria: privatio verò cum contingenti confundatur; nihilominus
nos in hac disputatione primam divisionem sequemur, notando, quod negationis nomen cum carentia in communi consuntici solet-, quemcumque tandem terminum-negatum habeat.

SECTIOPRIMA.

An dari possini obiettinė in specellettu negationes
impossibiles ab omni enta reali possimo
contradifinita.

Onclusio est affirmativa; puro enim intel-Jectum nostrum posse negationes impossibiles ab omni ente reali contradistinctas concipere, non folum illas, que enti mere possibili opponuntur, fed etiam eam, quæ fi exifteset, ens summe necessarium quo ad existentia, cuiusmodi est Deus, è mundo excluderet, 219; negaret. Est communis, contra nonnullos recentiores, qui afferunt intellectum nostrum. semper habere pro obiecto tum partiali, tum totali aliquod ens reale positiuum, denominationem verò impossibilis in aliquibus cius obiectis formaliter, & constitutive haberi à iudicio es-Sentialiter falso, quod ita denominat illa obie-Az cognita, ve de illis verificetur hoc aliud iudicium: obiella ita cognita per iudicium essentialiter indebitum non possunt existere vt sic cognita extra intellectum; quare dicunt quod eam dicit Atheus (non est Deus) non habet aliud pro obiecto nisi Deum, eiusque existensiam realem, sicuti habet Catholicus quando dicit: Deus ent; & differunt solum in eo, quod prioris iudicium habet modum tendendi indebieum cirea Dei, existentiam: posterioris verò debitum ; quod fi ex eis huius discriminis viteziorem rationem expofeas : allignant pro ratione iplam existentiam dininam, que cum sit realiter necessario coniunda cum Deo, petit inindicio, quod versatur circa se, & Deum, modum tendendi affirmativum, leu coniunctiuum; & repellienegatiuum, ac difunctiuum; vade fit, ve posterius iudicium, quod dicie: Deus est, confeatur. verum ; prius vero, quod dicit! Deus non est, falfam; & sic recte dicatur negatio Dei impossibilis, idest que non potest existere extra fintellectum, sed necessario exigat esse subjective in ipso intellectu: vepore operatio immanens illius; ex quibus deducitur omnia, que importathuiusmodi judicium tum ex parre sui, tum ex parte obiecti effe realia.

Nostra verò conclusio probatur primo: quia si hoc iudicium (Deus non est) non obstante, quod omnia, que attingit ex parte obiecti, essent realia, atque adeo vera: mihilominus falfum diceret: sequeretur, quod conformatetur, & non conformaretur suo obiecto; sed hoc implicatiergo dicendum elt, quod præter illa obiecta realia nimirum Deum, eiusque existentiam attingat etiam iplam negationem existentia dimiaz, quæ est impossibilis- Non est igitur, cur non possint obiectiuz in intellectu dari carentie impossibiles. Veraque consequentia est euidens; & minor claret: quia implicat, quod eadem .propositio.simplex sit vera simul, & falsa; sed si conformaretur obiecto suo esset vera: si non Conformatur falsa ; ergo &cc. Sequela verò maioris duas habet partes : prima, quod non conformaretur, atq; hæc concedieur ab aduerlarijs, & recte; quis enim neget iudicium hoc: Deus non est: esse faifum. Secunda verò, quod: simul conformarezur, probatur: quia conformari obie-R. P. Iof. Polizzy Philosophicus. 3.

Ad hunc virimum syllogismum Respondent aduersarij: negando maiorem; dicunt enim ad veritatem iudicij præter expressionem obiecti, sicuti est in se, requiri etiam, ve eo modo ipsum iudicium tendet in obiectum, quo modo exigit obiectum, & eius meritum exposcie; quoniam verò Deus existens meretur, ve iudicium affirmatiuo modo, & non negatiuo tendat in se: Ideo iudicium illud falsum est.

Sed contra: quia non pote ft assignari, cur Deus existens exigat indicium affirmatiuum, & respuat negatiuum, nisi quia assirmatiuum est copositio intentionalis prædicati cum subiecto, negatiuum vero diuisio, vt dicunt Logici; ergo ideo exigit affirmatiuum, & respuit negatinum, quia illud exprimit identitatem prædicaticum subiecto, nimirum existentia cum-Deo: negatiuum vero negationem identitatis Inter vtrumque. Antecedens haius conceditur ab aduersarijs. Consequentia verò probatur i quia ideo iudicium affirmatiuum importat copositionem prædicati cum subiccto, quia iudicat ea identificari ad inuicem; intellectus enim dicendo (Deus est existens) veluti definit, ac sententiam suam pronunciat, quod inter Deum, & existens sit identitas; & ideo iudiciú negatiuu dicitur divisso prædicari à subiecto, quia illa ab inuicem saparat, siquidem intellectus dicendo: Deus non est existens, decernit, ac apud se statuit, inter Deum, & existentiam esse negationem identitatis etgo si Deus existens exigit iudicium affirmatiuum, & respuit negatiuum, eft quia illud exprimit identitatem inter Deu, & existentiam, hoc vero negationem identitatis. Confirmatur id, quod dicimus exemplo satis idoneo; si quis quærat, cur Cæsar exigat, ve imago, quam de illo format pictor, referat compositionem corporis cum capite suo, & nondiuisionem: profecto non altud responderi potest, quam quia imago debet exprimere suum... exemplar, sicuti est; cum ergo exemplar habeat compositionem corporis cum capite, id circo exigit,vt imago huiusmodi compositionem præfeferat : ergo à pari -

Probatur secundo conclusio: vera est hae propositio (Deus non potest coexistere cum-verificatio huius propositionis: Deus non est) sed huiusmodi verificatiuum non potest esse aliquod positiuum, quia surlium positiuum est possibile, cum quo Deus existere nequeat. ergo erit negatio Dei chymerica, & sic dari poterit obiectiue in intellectu carenta impossibilis,

Respondetur primo ab Aduersarij, maiorem reddere hunc sensum: existente Deo; necessario existere fassissiami minus propositionias. Deus non est; cum igicur huiusmodi fassissarium sie existentia identificata cum: Deo; recte deducitur omnia y que in dica propositione reperiuntur; este realia: Quod autem hic sit dica propositionia sensus, probatur tum quiai e e sie Lill reso-

tesoluatur, nullum sequitur inconveniens; tum etiam quia penuria vocabulorum idem diuersis phrasibus explicare solemus, unde propositione essentialiter falsam vocamus inverificabilem.

Sed contra hanc responsionem facit : quia licet verificatique vnius propositionia contradictoriz sie formale falsificatiuum alterius; implicat tamen, quod respectu eiusdem propositionis contradictoria idem o'mnino sit verificatiuum, & fallificatiuum; implicat; ergo, quod verification huius propositionis (Deus nonest) sit idem omnino cum falsificativo ejusdem...; alioquin duo contradictoria pollent elle ambo simul vera. Quamuis igitur falsisicatiuum dictæ propositionis, Deus non est, sit Deus existens: aliquid aliud verificatiuum illius importare necellario debet ; sed non nisi Deum sub negatione chimerica existentia; ergo &c: Per que patet responsio ad duas rationes in contrarium adductas; ad priorem enjoydico inconueniens ex dicta explicatione propeniens este quod huis propositioni (Deus non elt) non posset assignari, neque concipi obiectum verificatinum, led fallificatiuum tantum, nimirum, Deus existens, quod est obiectum verificatium suz contradicioria . Praterca, quod neque poster, assignari obiectum failificatinum dica contradictoria nimirum, Deus eft, nisi Deum ipsum existeneem: siquidem falsificationm hoius est formalis-Eme verification illius; ytrumque autem vide, eur absurdifimum. Ad poseriorem vero dicendum, diversitatem phrasium candem prorsus gem explicantium non vocabulorum penuriam fed abundantiam præfeferre, vt patet ex exemplo adducto de propositione illa, qua & essepeigliter fals, & inverificabilis dici soler; caterum querenti, quodnam sit verisicatiuum hujus propositionis, Deus non est, non bene responderi este, quod, existente Deo, existat diciz propolitionis fallificatiqum : paret ex eo quiaverificatium debeteffe formalis acieffentialis exclusio falsificatiqui. Male igitur per existentiam felufication, quid fit verification diaz propoficionis, explicatur.

Secunda Respontio procedit per distinctionem maioris sic : vera est hæc proposicio : Deus non potest coexistere cum verificativo hujus propolitionis: Deus pon est : cum verificatiuo, inquam, existente intentionaliter, & subic-Aine intra intellectum, negat ; existente realisen, & extra intellectum, concedit. Et sic distinguit minorem, sed huius verisseatinum, non pocele effe aliquod politinum existens realiter extra intellectum, concedit; existens intentionaister subjectivé in apfo jotellectu, negat mimorem, & consequentiam; & dicit, quod hee verbarrerification bujus propositionis. Deus non est, sunt loco nostri Conceptus, mentalis attingentis in recto omnia verificatina realia... aliatum propositionum in confuso adqui 1894cepeus comparando: deinde dicla verificetius. eum has propolitione; Dous non est: attingit inabliquo huiusmodi propositionem isanive hoc rectum, & hoc obliqui importetus abiiplo modo tendendi ipsius actus, cum quo actu. Deus est incomposibilis, seù non potest coexisters à parte rei extrajingeliestum: bene camen potelt cum illa existente intentionaliter. & subiestisse in intellectu.

Sed contra hang responsionem facit : quia admissa distinctione de verificatiuo propositionis, Deusponielt, in qua concedit aduerfarins. Deum elle gampofibilem eum verificativo ext-Rence subjective in incellectu; negat verò esse. composibilem cum verificating existente realiter extra insellectum: tum lic argumenter : nerificativum dicia propotitionis a Deus pon ell. extra intellectum realiter existens, cum quo Deus est incompossibilis & coexistere nequit. non pocest estes nist garentia Dei chymerica; sed hoc yerifeatium oft, objectine in intellectu; ergo dari potell obiectiue in intellectu carentia chymerica-Confeguetia claret-Maior yero probatur: qua pon potest allignari aliudipro verificaring huius propositionis. Deva non efficum quo existence à parte roi Deus existere nequit, nisi negacia shymerica ciusdem Dei : quamuis enim Deus sie incomposibilis sum teliquis entibus fictitijs, fine negatiuis, fine positinis, à parte rei existencibus: nullum ramen exicis posest efse verificatiwem primarium buius proposicionis, Deus non este fod de sola Dei carentia id affirmari cum vertrare poten, quod nimimm ex hypotefi impossibili, quod á parce rei existeret: Deus cum illa coexistere non posser: quatenus esset formalis asclusio sui, minor verò: videtur certa quia quando dico : vera ela hac propofitio : Deus non potest existere cum verificatiuo huins propositionis (Deus non lest) de illo verificativo loquoriquod illam verificatifed hoe per aduerfarium est alludaquod debet existeres extra intellectum; ergo de illo: loquot; atqui non possum de illo loqui,nis illud habesen obieaine in intellectu ; ergo &c. Et fane mirum eft. quod cum omae , quod est in intellectu, vel subiectine est in illo, vel obiectines com confiét hoc verifications elle in intellects , admerfacies neget effe Subircline, & non conocias effe obie-Riue in illo . Acque ox his pates fallum effernerificatium huius propolitionis; Dens no eleimportare noftrum conceptum mentalem attingentem in recta omnia verificativa propositionum in confuso & & in obliquo actum intelle-Aus, quo dico. Deus non eft . Deus enim non. folum potest à parte rei coexistere cum hoc coceptu pofito extra intellectum, si quidem non... implicat dictum conceptum posse à Deo poni in lapide, seu ligno, ve probabilior sententia. tuetur; sed eniam coexistere potest cum omni eo, quad tum in recto, tum in obliquo ex modo tendendi dictus conceptus dicieur ab adaerfario importare.

Dices: verificatiun huius propositiodis, Deus aon est, important modum tendendi divissium respectu Deis, einsque existentia, qui quidem, modus hocipso, quod conformaretur obiesto, iam dicum verificatium existeret extra intellectum

Sed contra: quia vel hic modus tendendi dinissius distarpropositionis buius modi; divisione applicat obiecto suo; vel non applicat; si primum, ergo dam cognitio, qua dicit (non est Deus

Deni)represent Den fin neget ione enifeties fin duté dieum feenadam: falfo dicieur quod Dens hand negatina propolitione refpuse tanqua indigna lost meri po: luoma v itiosqua bear ti videt Denipabet meda tededi porficiale in... ipsil Delisse tamé Dous nourepellus miqué le cidis institution indigua, so quod posétialitaté Mine applicat Deos sed untraficue itbi ca re-Hnet preserce often Bideichaben modiciedendi obledie virea Deu. & camá ná comulicur ab ipr To Deo , taqua indiantile qua coblebrica co illa no transfert in Deu, enpemédo, quad Deus st obsensus in Seaplo. Sinigenir Deus, sepeliti à lo propolitione ila habere modu tode di divifiui, no efteif quie auntement des fionem applique ipfi Des exprimedo Despah existencia dinisum)

ti

4-

d

ÇB

TI.

2: 10

603

REE.

m

112

ζĽ

عتنا

135 **d**

125

ri:

22.1

IE

1 1

ŀ

j- 1

Obijcies primò non implicat, quad cognitin qua esque Dos existentiam, set atmini obiesti prate para propieta de propieta de Deu afista es especial de Deu afista es especial de Deu afismat, se quod destrat ab es solumi par diuentum modum cendenda e per soc videlice e, quod negativo setato in Deum exipremente me conditionalisera di llo existentiam; Afismativa verò fira cur in idem prossis, obiestima escessionalistica della d

difiadz.... ា 👵 🖫 🕻 ដែល និងមេសម.ជា Ad hoc argumentum responderet aliquis: 35 quod liere abcevedens verum fic : non samen-a fequatur ex so confequentia ; quia idici pollet intellegum duplex genus indiciorum negatiworum facere poffe, alterum quidem ficusi pomitur in antecedente ab aduerfario , quod fci-Necerchifferat ab affirmacius per folum modum cendendi divifium ; alcerum verò , quod prater hanc, diversion cendendi-modum, habeas pro obiecto aliqued negativam : fictivium . Sed ego abfolute respondendum censes acgando antecedens, & hoc propter rationes superius Mignatas) sam judicium negatiuum son eli, ficuei odiumecia fufficie ple fogamab obiedo Sed debes importate pratesca exptessiones... illius : aeque adeo dum dicie :.. Deus non est 🤄 xistens! debet in se necessario, exprimere camentiam dimina existennizaquod irolens a notens concedit udwerfarius,dami faiteeifr,,:quod, dichu indicium :feratur in Deum: existencom diffungendo intentionaliter ab co existentiam, difiunctio enim intentionalis prædicari à subiecto effentialiter importat expressionem negationis identitatisiinter verumque Jime (1990)

Obijcies secondo: espugnat intellectus, qui fix illuso sui, qui videlicas ilta certificetur per vuam cognitionem da asiqua veritate, ve per candom cognitionem minime certificetur; sed huinsmodi esset potentia intellectua cogno scans carentiam impossibilem Dei distinctam à quocumque also ente positivo; ergo &c. Maior patet: quia finis intellectus est assequito veritatis. Minor verò probatur supponendo ex nostra sententia carentiam chymericam importare somultatem contradictoriorum, vel esse

R. P. lof. Polizzy Phylosoph. 1000. 3.

tractivam talis simultatis, atque adeo negationem Dei elle obiectum impollibile co, quod eft excluso & no excluso eatis summe necessarij, népe Doisexeluso quidésquia en carécia illius, exclusio aucem, quia non potest tollere á Deo necessirarem existendi. Quo posto sic ad proberiosem minoris proceditur: fi potentia intelle doue attingeres negacionem Dei, hie effetobicciam: fimplex inecessario: teactium duosum consendiftosiorum , & non eller tractinum i illorum. fed hoc repugnat; ergo &c. Minor pacer . Maion probacur, & quidem. quod effet tractium supponitur; quod verò nom eller s: luadeour s quit binarium contradi-Coriorum le iplum destruit, nam existere quadibet exeis, eft formatiter non existere rshippum, & sic existers virumque est forms Reer existere neuerum ; arque adeo eorum fimedicas est corumdem exclusio simultatis. ergo: negatio.. Dei non potest esse tractiua duorum conttheistorium; si enim hac non funt trahibilia, quomodopotest concipi tractiuum:

->Rospondeo primò retorquendo argumentum: quando dicir aduerfarias, quod fi darecur intellectus cognoscens carentiam Dei per eandem. cognitionem fimul certificaretur, & non cercificarecur de illa carentia; vel pucat,quod verumque haberetur, vel quod non; primum. effectablem in eius sendentiat quia binarium... contradictoriorum feiplum iugulat, & politio: vnius est ipla formalis exclusio alterius; si lecandum, vol neutrum haberetur, vel vnum 'tãtom; quod neutrum haberetur; hoc est, quod peque certificaretur ; seque non certificaretur. codem mode implicat = ficuti quod fimul certificaremen & non certificaretur; nam ex dua-. bus proposicionibus contradictórijs implicats: qued vot non fit vera , & altera falla; quare recorrio argumentum : nam, vel verumque effor werum , quod neuerum haberetur, & non Asbenetur:: vel non effet verum verumque, & lie incinfimitum. Denique fi aduerlarius dicat : spied haberetur voum exneum, hoc nonsolum nihil continet absurdi, sed etiam necesfavib admittendum eft, vt pater. Soluat igitur ipte tunn argumentum prius, quam illud conesa nos diriga w Nodne dicat de megare negaciones impossibiles à quocumque ente positivo definctes ; argumentum autem factum valere contra cosqui illas propuguant .: Contra enim estapam licet ipse distas negaziones neget : tamon lic argumentatur:fi intellectus illas attingeret per candem cognitionem, simul certificaretur, & non certificaretut; Putat igitur vera fore franc fuam propositionems & recte, ad verstatem enim condicionalis non requiritur necessario verstas simplicium, ex quibus conflat sed fusicit, ve fit bons, & apra confecutio, qua una colligitur ex slia ; hoc aucem inflicit, ve aduerlatios fuum argumentum foluere teneaeur: fiquidem emplicare debet, quomodo per eandem cognitionem intelletins certificaretur, Scioon certificaretur, cum confee binarium. contradicoriorum ingulare fe ipsum, & postzionem vnius elle formalistime exclusionem alcereusjen quo paces von folum iph, fed omni-LIII 2

12

bus alijs,qui adloegandum aliquid utuntur faces dio ex implicantia contradicionis deductorina cumbere onua foluendi, argumentum, contranos factum; quod alt manifaltum fallecia aiua indicium.

, t . . q on himmer on thills. Responded seeundd ad illud direster cause in sa maiore, repugnane nimirum incel locum niqui le iplum illudar; negando minorem, quod fite licet huiulmodi effet ellesqui caronium dri aco cofferiam cognoscenctiad cuius probationemia dico duplicites (quod faris ad rem wostsam) Dei carentiam cognosci policiprimo affirmande illam dari Talcem de possibilis secundos cognofrendo tratum quid fequerenusifi illa dettomen Lam verò ad hocive intallactus primo imodo idis essentia allo action of the section tere, quod fit desquem sporteadicheriorum eta-Aius; uno necellanelt han man advencerenna com impius, quando desimble conde fine to bee est: Deus) aduetristes: negationem! Dei egatrag dictionem involveres nungamentalisti affirmandum potuilles inducifquatpaegorex huissembdi cognitione intellectum fimul certificariate men centificari ; auch enim in aftruenda dicta iostéenninpalemulol. Canaiquash servicellog. Eis quad non-ceres seturiqueres cum boo sufficia il ve earentia imposibilis obiectind in intellecto existat i nescio quo moderescoppositione i siua habent inter le termini-contraduforif in medis ne ad affirmationem a so abegationem icollegas adnersarius, impossibilem esse roognicionom then insmodicarentiam fingentom . i uni fin aunv - Quod fi agamus de cognitione, que effentiam negationis chymericz latraspiciat dico per cam intellectum non-filedi , sed certificati , quod si existeres, esset duorum contradidacion rum tractiua ; nam pe vera ica effet, monoverò non tractiua. Ad argumentum, quo probecur, quad fimul non effect traffice (Responded, 1982) ecolo antecedente abinarium: vidence o coneradictoriorum fe; ip fum defteuere, distinguent do confequent in ergo magatio Dei non spodefe esse tractius duorum contradictoriorum ominal bus pensatis, concedo:quantum eft ex ivi folius connexionis przeiso l'acgo confequentiam; & ad rationem in contrarium dico, qued diest non pollit concipi , quod:aliquid,omnibus peni fatissist tractium nom trabibilium : potest tamen beae concipi, quod fit tractiuum illorum.) quantum eft ex vistolius:connexionis przeifan Tractioum aliculumompibus pensatis dicieur id ex quo ita lequitur aliquid, ve fi ponatur á parte reinihil in se considert absurdi , cuiusmodi est existentia soks respectly luminis ; ita enima fol existens est tructions luminis, ve fi hoc ex vi folistexistate pullum-fequatur inconneniens) at: verò tractionm aliquina ex vi-folius connexionis pracisò dicinutatiquo ira sequicur aliquidor fi ponacur acparte rei , aliquod contif neat:ablurdis Echocimodo negatio Deirelt tra-Clius duorum concradidioriorum; mihit cuimo abfurdius fingi potefi quam quodo duo pontrasdictoria simul superito refrencia per mambhos Estacoort & 🖰 resulting multiple of the control of quod dialecticidocent conditionalectipsopor zionem poste este-verzan, etiam s simplicem in

quibus confiat, fint falle ; verf dien : fi domo

es equies of hingibiles a Rationom ausem hur Jus rei alligosotes dicune elle:quie diffentopopeiome ventas ou fole con fecusione confettit ? Ande Bis se il spode un con leducig x sufficiatio he vera squantumuis purcessex quibus confiat, fint fallasim autem mala, fit falls afficed verz not partes ; prque hoc modo respondere teneeur omnes illigui.adi probandum aliquid effeimpossibility seunehaltgumentes quod si existeretren na dimicontradictoria (charten tate) Porrò aduet sa ninpin formatione sui argunét et decep misichtimem and fibliper medater que omnibus panfaris, fimultatem contradifigrioru erahi polle à canensia chymesica iconnederen a quod failum effe sex hoc argumentos quodo que formare folomies acque iple nagare aude to uincitur : fi daretur carentia Deiplequerentur duo contradictoriais fed hoc eft imposibileier go non datur . Maier huius folam him conne Rionis præcisè per:not impartet pilkimique & rentradictorija omaibus pensatis, indicat; que pacto ergo in live poster intellectus illuditur.

Instabistquammistac solucio procedatellat: 11 quendo quando abiedum impossibile est alie quod simplest evacteum: contradictionin 44-42 Barencia Dei; at non quando eft composeums conflames effer, & non effe : heutich Hircoveruus conftans ex elle, & nou leffe hirci. & cerui-gergostakem haintfmodi enesa chymori: rainon podanc habetec elle abidetine annouve in intellectus Copfequenzia pater Anterentant probatur: quia nulla potentia intellectma attitgens aliquod obiethum potest ex vi expressionis eiuldem obiecti certificati de conqued obier 💠 Que non haber; fic attingens, equum non petest ex viexpressionis certificari de Angelosist conjunctio ex ello, & non elle hirci non ell coniurctio corum extremotum, quia existere.... quodlibee ex cis est non existere religium, & fic existers verumque est existere ideutrumus ergo &c" Respondes negando antecedena, & ad eius probationemicodem modosquo Supra... diftinguo maiorem : aulla potentia intelle Ctiva actingens aliqued obiectum potestien wi expres Sonis cereificari de co ; qued obic cum non. haber, finon habet nique omnibus pentaris, ne. que ex vi folius connexion is pracise, concedes finon haben flidem muibus penfama, fed habet or vi connexionis pracischnego maiorem... Et ad minorem shoe, qued licet communitio ex effe, & non effe hisei non fit coniunctio vorundem extremorum omnibus pessaris); quia poficio voius est formalis excluse alterius : est tamen confunctio illorum, f confiderentur ex vi folius connexionis pracisés qua tenus strumque contradictoriu, quantu el ex vi posicionis existencia hircocerni, habereenriquod fi nonhaberetur, id aliunde procederet, nimiră quia... fo invicem interimerent, atque excluderent; vade impossibilites hircocerui refté colligieur : Subinativis implicat potetia effectiua duoru contradictorioru fimuljergo,& potetia cogno. foisius corade. probo co lequéria paritate;nam ideo implicat potecia factiua chymere:quia hoc iplosquod firfi effectu poneret, illu tolleret; fed foire fundané cotradictorior eft ipsa iguoraand the contradition of the language

rest circa illà fallist go Sec. Respodeo concesso antecedetesnegando con lequentiasad cusus probationem nego paritatem . disparitas eft:quia potentia effectina omnibus pensatis attingicelfectum fecundum omhia , que includit : gruero intellectiva potek attingere illum folum en Vi comexionis quam importat. defactoraims tu negas posse dari inreliectum qui smul centiscetur & & non certificerar per eandenvergniaianem de codem oblecto: concedis umen quoddi cognosceret negationem chydiericam Des, pollot vertitique simut haberes Carerum hac assence suppositione, quod inteffectus cognoscat des chymera quod fit guod fi exili folum facer deberadifparitas lata est: quia intellectus potest non advertere duod chythera ita includat ellen Marum partium ve fimal includat non effe illarum, imo quando existimat cam este possibilem. id faciatinecesse est contre respectu illius chyfectiviz nunquam en factibilis quia hac ad fola factibilia fe extendit Han sales in the

44

SECTIO SECVNDA Silled

An dentur Carentia necessaria extra intellectum, ab omni ente possessa contradismeta.

Ice non dentur Carentie necessarie sumpte paffine, hoc eft res impossibiles quarum. funt carentia : dari tamen carentias acuità acceptas hoc en iplum non effequed res iplasim+ possibiles excludit, & tollet, corto certiusetti hoc en im ipfo, qued dantur propolitiones quedam negatina aterna ver lestis, ve V. G. homo non est equus . hirco ceraus non potest existers &c'necesse est fateri dari ab atorno vorificatiua dictarum propolitionum, que non pollunt elle fill tateficia necessatia rerum, quarum suns carentlæ'; & recte id quidem: omnis enim denominatio, que aliquo modo habetur á parte reis ab aliqua forma, que fit aliqualiter à parte rei. proveniat necesse et .. eum ergo à parte rei sao modo fit denominatio chymerz necessario non existentis debet necessario a parte rei dari suo modo carentia necessaria dicta chymera, qua se habeat vt forma denominans illam non existentam. Controuersia tamen est: verum huiusmodi Carentife fint entia abufiva ab omni ente politino contradillincla : an verò fin e entia positiua 3 & quidem, quod non possint esse aliquod posisinum creatum , elle debet indubitatum : tum... quia ab aterno diche carencie extiterunt; verum enim fuit abzterno diceres non datur alius Deus : chymera non est possibilis &cc. cum tamen... egreum fie nihil ezcatum extitisse ab zterno : tu etiam quia omne ens creatum ita est in tempore vt posit non esse; at verò nulla ex his carentijs est huiusmedi, alioquin omnis esset contingens, & non necessaria circa hanc autem controuer-ham.

prima sententia est quorundam recentiorum, quos sequitur Maurus lib. I.qu. phylosophia q.49. dicentium negaziones æternas, & necessarias impossibilium identificari cum diuina essentiam arque adeo Deum ipsum necessario existentem

ricorum, & verificatinum omnium entium chymericorum, & verificatinum omnium propolitionum negatiuarum necessario verarum.

Secunda sententia est Grattini in sua logica quicame d'in respend secund obiest putantis huins-imode negationes non esse alleurs res determinate acceptas, sed esté diffunctum necessarium describit terminorumi d'i

e motorula denique seriente communis docerdichasinegaciones este ab omni ente positiuo comtra distributas, & importare quoddam este abdsuntinocessario existens ac estam per absoluta Doi potentiam inamonibile modo infra explicando as

:4: Noftra valca conclusio est cum hac tertia se--tesia. Re probatur quia dantur huiulmodi negationes necessario existentes, que de presenti verificate propositiones negativas aterna veriitatis ; sed non possunt identificari cum divination -effentia , neque cum difiuncto necessario terminorum contradictoriorum : ergo funt entitatês -quadam abusiua medo dicto ab omni ente rea--li politino contradistincticio Maior patet en di-: this 4 &c confequentia est bona . Minor verò du--as continct partes pose primo quidem probatur -quo ad priorem sie i ex hypotesi imposibilis, quod Deus no existeres nulla negatio necessaria definerer effe.ergo mil a haiufmodi negatio idéthicatur cum diving effentia - consequentia patet, quia quoties duo inter se identificantur implicar quod percunte vno remaneat alterum 3. -anceedens verò fuadetur quia ex hypotefi, quod -Dous deficeres adhae prædicata chymerarumremanierent incomposibilia inter se, & datois quod composibilitatem acquiresent; nulla dari poster causa efficiens que illis existenciam tribuere valeret, ergo facta illa hypotefi nulla negatio necessaria desineret esse; Quo ad posteriore verò parcem eadem minor fuadetur ex eo, quia ens impossibile non est conjunctum duorum ter--minorum contradictoriorum ergo negatio necessaria opposita huic eati impossibili non:potest in distancto necessario dictorum contradicto riorum consistere.

Consequentia paret anam ex duobus terminis contradictorijs fi negatimis eft difiunctumis aliquod : affirmatiuus erit comunctum oppositum , vt expresse tuetur Giattinus los.cin & rectè,nam alioqui dicti sermini non se inuicem. · formaliter excluderent; non enim potest recurri'ad negationem diffmachi dicendo terminum... contradictorie oppositum, esse huiusmodi negationem, quia dissunctum est terminus negaminus simplicat autem eiusdem contradictionis verumque terminum elle negatinum . ergo &c. anteceders verdinostri enthymematis, linquo assumptimus: effe impossibile, non esse coniandum duorum contradictoriorum,enincitur;quia aliud est, esse tractimus duorum contradictorio rum, aliud verò esse coniunctum illorum. Porrò ens impossibile habet solum de necessitate., quod fic tractiuum vontradictoriorum, quatenus si existeret de eo verificaretur esse, & non esse; at ex nullo capite probari potest quod sie necessario coniunctum illorum, quodq;absolutè conflet ex effe, & non effe einfdem rei. quam-

nis enim aliqui admictura posse ab intellectu aliquid ens chymericum hoc-modo formaritomnes tamen negant id alse necessarium y ve patat
ex canstato duarum naturarum incomposibiliu
ax quarta persona Sanctissum Trinitatis se smilbus que paternon constare ex esse senon
cese sed solum ex esse constato.

Pro prima sentétia obijeias primossi darenthr garentin necessaria disupcta à Deo sequeretur, quod Deus non effet sufficiens sibi , & creaturis, sed hoc non est sentiendum de Deo ergo &c.minor pater: quia debemus Deo tribuere quid quid melius excogitari poteli effequela verò quo ad primam partem probatur: quia Deus ad fuam. Solicitatem habendam indigeret dictis carentijs; argo non effet libi fullicieus, confequentia clagot. Antecedens fuadotur, quia vt effet de fuais -falicisate lecurus, necessaria fibi escent carencimaliorum Deorum chymeticorum, qui, vel -equervel magis perfections iple elloconfingi pof-Aunt . quo ad verò fecundam partem eadem minor enincitur, quia Deus per se debet esse sufficiens creaturis ; fed fi darentur carentia relionarum chymerarum ab illo distinctenoa effet miulmodi. omnis enim creatura expectare deberet suam possibilitatem à carentia illius chymerzique fi dareturillam redderet impossibilem -cique: luum elle acceptum referre deberet.

Respondeo negando sequelam maioris. Ad -cuius priorem probationem nego antecedens. & adeius confirmationem dico aliud esse Deum lad fuam fælicitatem habendam necessario exigere carentias aliorum Deorum fictorum, & aliud indigere illis primum maximam in Deo perfectionem importata & ideo concedendum...: -secundum verò ex opposito, quia impersectionem arguit, denegandum ; & recte id quidem..., nam primum fignificat Deum fibi vendicare ius, evt omne prorsus ens vere positiuum à se tumquo ad effentiam, tum quo ad existentiam. procedere debeat, atque adeo yt quodlibet positiuum excogitabile distinctum à se independens ab eo, sit impossibile, atque chymericum; porrò ex hoc perfectissimo iure oritur in Deo alia exigentia: nimirum et necessario existat suo modo carentiam cuiuscumque alterius Dei imaginabilis, atque confecti; quatenus quilibet ex eis essentialiter importaret independentiam ab illo At verò secundum: hoc est indigentia importat in indigente necessitatem. alicuius rei ortam ex impotentia qu'am habet indigens ad hoc ve sibi per se ipsum de tali repronidere valeat i quoniam verò in Deo nonest huiusmodi necessitas in ordine ad carentias ·aliorum Deorum; siquidem ex sua perfectione habet de illis sibi providere : hinc sit ve ad suam -feliciearem habendam non indigeae illis . quauis necessario illas suo modo existere exigat. ad posterioris verò eiusdem minoris partis probarionem distinguo maiorem: Deus per se debet elle sufficient creaturis formaliter, & immediatè nego; radicaliter, & mediatè concedo, & fic diffincta minore; nego confequentiam, & ad minoris probationem dico: omnem creatură ita expediare suam possibilitatem à carentia... illius chymera, que fi darecut, illam redderet imposibilem: vt dica carentiz existentia nadicaliter exigatur ab essentia diusta, sociani ipso, quod Deus est origo possibilitatis omnium creaturarum, posito, quod ad completam possibilitatem illis communicandam requiexanem Carentiz chymeragum, qua si existerantiallas imposibilitatent; quis non videat espentia diusia, incumbere onus huiusmodi carentiza necessitandi quemadmodum igitur non obstante, quod Deus ex sua essentia exigit, quod aliquod positiuum sit possibile, atque a se treabste: adhuc, tamen ipse est sibi, & omnibus rebus sufficientissimus, ita sec.

Obijcies secundo: millum ens reale distinchi à Deo potest elle necessaria, & zterna ergo multo minus poterit effe huiusmodi ens pure abusiuum cuinfinodi elle putamus carentiam rei chimera-. antecedens paret ex fide; & viterius confirmatur ex co , quia fi quod necessario existeret, deberet à Deo necessario amari amore efficacijnihil autem hoc modo potest esse amabile à Deo, quin sit summe perfectum, hoc enim ipso quod aliquid habet imperfectionis debet posse concemni ab ente vnde quaque perfectissimo . Consequentia verò suadeinr: quia minus diferrab ense vode quaq; perfectissimo ens reale positiuum, aliquam continens perfectionem, quam omnem à se persectionem excludens; sed butusinodi essent carentia abusua chimerarum innoftra fententiasfi darentur : ergo fi nullum em reale distinctum à Deo potest esse necessarium , & zternum: multo minus poterit effehuiufmodi ens abusiuum .

- Respondeo primò argumentum hoc soluendum prius esse abaduersario , qui cum omnibus bene sentientibus putat Deum aon posse Identificari cum entibus realibus positiuam imperfectionem includentibus, ve cum Angelis, hominibus &c. quo polito licargamentum contra ipfum retorquerem : nullum ens reale effentia; liter includens aliquam politinam persectionem limitatam, atque finitam potest identificari cum Deo ergo multo minus poterit identificari 'ca illo carentia rei chymerica. Probo confequentiam minus distat à summa Dei persectione ens positiuum essentialiter includens aliquam positiuam perfectionem quamuis limitatam atque finitam, quam id quod nullam prorfus de suo conceptu politiuam perfectionem importat; fed carentia chymerz est huiusmodi; si enim ad sus essentialia attendamus nihil aliud habet quam. non esse chimera .ergo si Deus non potest identificari cum ente finito: multo minus poterit cum carentia chimera, verum quid ad hoc sespondeat ipse viderit.

Ego vero Respondeo secundo directe ad argumentum concesso antecedente, negando consequentiam. ad cuius probationem concesso maiore, & minore, nego Consequentiam. ac dico ex minori distantia, que est inter Deum, & creaturas: quam si inter ipsum Deum, & Carrentiam chimera potius deduci nullam creaturam posse esse necessario aternam; posse verò esse huius modi omnem caretiam rei chymerica. Ratio est quia hoc ipso, quod Creatura habet suam perfectionem positiuam participaran à

Digitized by Google

13

22

Dean debet de pecessitate sabilei persectisse mo eius dominio, non subinceretur aucem fi effer becessario exident; siquidem non postet Dens denegare illi existentiam : hoc autema quis non videat redundare in pratudicinm dominij illius ; acque adeo arguere imperfectiomem in iplo Deo; quarenus offer excogniabigre sime Denes dat de instau owninm creatu-Jarum existencia libere disponere valeret, & sic perfestiori dominio in illas dominari, quo quid so lurdius. At, veiò, çatentia, chymera nihil omniao perfectionis excluis intrinfecis importat. ynde ex hoc capite est indigna yt insories, que lubitejuntur perfectifumo dominio Dei cannumerecur. Aliunde verò omnia prosfus vera entia policina ab hunismodi subie-Mione cam excludent ; pon tolum Deus pfequi fi fio imperio negationem aliorum deorii fictiorum lubieclam habenotenhoe iplo eller de-Mruibilis, & lua destate prinabilis. fed etia religiez ereatura quatenus ex hac subjectione sequerecur, quod evadere possent chymerica ergo &c.

Infiabis elle necessarium 3. & zeernum, aliquid perfectionis imporant, quam non habet id quod est contingens a velamposibile; sed amnis perfectio vel Deun est, velà Deo originament tan e ergo sum carencia chymeratum franc perfectionem non posint habere originatam à Deos debentine cellerio identificari cum illo.

33

7 m

Respondeo diftinguendo majorem; & siquidem elle necellacium, & greenum competit enci politino, concodo; fin aucem enci abnfino; > mago: maiorem; & concella minore : nego co-Comenciamiratio disparicacia est in quia quoeies ens poficiuum habet necessitatem escudi, illam ex luis intrinlegis habeat necesse est : me pater in Deosqui ideo en ens summe negel-Larium quia est actus purillimus nullam in (econsinens potentialitatem . at necessitas essedi quam habet carentia chymera competit illi pet extrinsecam denominationem prouenietem fbi fadiçalirer quidem à divina essentia : formaliter verò ab impossibilitate illius, cuius gieient effe catentia! dnoq batet ex co dnis A por impossibile hodie chymera inciperet no implicare, cius carentia intrinfece immutata amisteret necessicatem ellendi . Vade patet hana nécessitatem essendi potius in ca arguere imperfectionem, liquidem importat fe effe rei omnino imposibilis ac repugnantis carencia. . Subinkabis: fi darentur hec entia abufiua. anequomodo necessaria : sequeretur quad Arifoteles, qui posuit mundum necessario exi-Rentem ab zterno posset contra nos catholicos fic argumentari: Non-effablurdum ponere entia abufina ab zterno existentia. ergo multo minus erit absurdum ponere ab zterng műdum qui sit cum carentijs chymerarum ideninficarum - ergo &c. Respondes negando buinsmodi argumentum posse sieri ab Acikotele, quia ipse expresse putauit implicare contradictionem ensidentificari cum non ente, vade principium illud quod II.meteph.eap. 4.22pellat fere omnium naturalium decretum; nimirum: Nihil ex non ente fieri, hoc est componi perpetuo approbațiți loquendo de non ente quod carentiam ențiși importațit videre est Ametophiex. 2. li igițur ens per Aristorelem... nus potetit cum illo identificar)? exterum a quocumque dicta instanția saca procedat, cocesso antecedente neganda est consequentia... Disparitas est quia ex necossaria positione cotis abusiui ab aterna non sequitur diminutio diumi dominii în greaturas, secuti sequitur.

Obiicies tertio rationem fundamentalem. Mauri: Estentia divina est prima, & necessaria necellicas, ve non datur alius Deus, & relique chymere; fod prima, & necessarianeceilitas ve non detur alius Deus, & relique chymerzek iplum non elle akterius Dei , & chymerarum. ergo &c. maior patet, minor pro batur. nam pon effe alius Dei & chymericum estigla formalis exclusio alius Dei, & chymerarum & formale verificatium propoh-Rionis dicentisinon el alms Deusinec vila chymera sed necessitas ve no sec aljus Deus, nec vila chymera per le iplam excludit aliuDeum, & omnem chymeram, ac dictem propolitionem verificat. ergo &c. Respondeo concessa maiore, negando minorem; ad cuius probatio--nem concella maiore : diffinguo minoreminecestitas ve non sit alius Deus nec vila chymera per le iplam radicaliter excludit alum Deam &c. concedo; per se ipsam formaliter quasi verd he coram carentia nego minorem, & cá-· sequentiam · dico enim quod idem est proprie aliquid elle primam , & necessariam necessitatem ve non sit alius Deus, nec vila chymera; -ac elle primam ac necellariam necellitatom, yt detur formalis carentja alips Dei, & cuipf-cumque alterius chymera; nam vt fatetur auctor, non esse alterius Dei, & chymerarum. eft idem formalissme cum corum carentia...... atqui prima , & necessaria necessitas radicalie ve sie dicta carencia formalis distinguitur ab ipla carentia; fiquidem le habet ve radix, & principium exactiuum illius. falinm igitur eft quod necessitas ve non fic alius Deus nec vila chymera per le iplam formaliter excludat alium Deum, omnesque chymeras.

SECTIO TERTIA.

De Carentys contingentibus varia referentur sensentia, & statutur contra primam sententiamon non esse entia positina creata opposita vebus quarum sunt carentia-

Ari suo modo á parte rei carentias concingentes non videtur posse negari abhis
qui significatum harum vocum intelligunt.
significant enim non esse illarum rerum creatarum, que cum existera possint: non tamen .
existunt, quis autem dubicet non dari à parte
rei multas creaturas possibiles à iam hoc ipso
quod auius modi creatura non dantur, cumu
nibilominus dari possint, absentia illarum nomine carentiarum contingentium apellantur,
quatenus ita concipiuntur esse, ve nibilomi-

MUS

nus per aduentum creaturatum, quarum funt ablentiz, posint non este lam verò quid sint huinsmodi, carentiz in przsentiz cum recentioribus controuertimus, circa quod quinque sententiz circumferuntur.

Prima est eniussam innominati apud Glattinum in sua logica qu. 6. art. 2. fol. mibi 265. hie putanit dari fingula positina, cum quibus identificentur carentiz contingentes, que sint opposita rebus singulis, quarum he sunt caretiz, & sic negationem laminis identificari cu aliquo positino opposito lamini, & incomposibili cum illo, cum alio verò positino identificari negationem Petri, & cum alio negationem Bucephali, & sic de reliquis.

Secunda sententia est Aneroli, Gabrielis, Soti, & altorum, quos sequitur Moncaus disp. I sap. 3. apud Comptonum disp. 17-log. sell. I. num. 3. hi putant satentias contingentes aliud nihil este, quam res ipsas positiuas possibiles, quarum dicuntur earentia & sic carentiam V. Gantichristi este ipsum Antichristum possibiles, earentiam alterius mundi alium mundum pose

fibilem, & fic de reliquis .

Tertia sententia est quorumdam recentiors quos ex parce sequitur Maurus lib.t. qq. physophis qu.49. disto 3. hi existimant carentias contingentes identificari cum decretis divinits exclusius rerum contingentium, quarum sunt carentia; vnde dicunt negationem mundi, qua ab aterno exsitit, pikil aliud fuisse, quam decretum, quo Deus dixiticolo mundum vsque ad certum tempus; se Ribadineira disput. 6. de seientia Dei num. 20. & alij apud Quiros in suo eursa disput. 107. sell. 1. nu.4.

Quarta est nonnullorum asserentium carentias rerum contingentium esse prorsus nihil, & nullam includere realitatem, nequepositiuam, neque negatinam, que sit à parte-

rei independenter ab intellectu.

Quinta denique sententia docet! carentias rerum contingentium esse entia purè abusua & dari suo modo a parte rei à quolibet ente positiuo distincta tanquam non ens abeute! ita Giattinus in sua logie. los. cit. & desenditur à Scoto, Caietano, Molina, Suater, Vasquez, Rabio, Mursia, Conimbricensibus, Hurtado, Arriaga, & alijs quos citat, & se sequitur Comptonus sesset. num, 5. quibus positis sit.

Prima conclusio: implicat dati necessario debere singula positivas cum quibus identifice-tur carentia contingentes: est contra primam

fententiam.

Hanc conclusionem triplici ratione probate Giattinus los. sit. primo: quia opposita sententia, dum carentias contingentes reales tollere nitstur, cas videtur admittere, quod sic suadett positiuum incomposibile cum lumine V. G. per suum esse positiuum aliquid exigit; sed hoc est non esse lumen; ergo cum nihil possit se ipsum exigere, sequitur non esse lumen ab hoc positiuo distingui: Secundo quia fi nonexistens lumen formaliter aliud nihil est, qui existere positiuum oppositum: nullum esse in comuca iens veriscari duas propositiones con-

tradictorias; sed hoc non est dicendum ergo a &c. Probat sequelam: quia propositiones cotradictorias verificari formaliter in hac sentetia esset existere duo positiva; sed in existentia duorum positivorum, nis vuum trahat negationem alterius, nulla apparet contradictio ergo &c. Tertiò denique quia sententia opposita ponitacu tot entia positiva, quot sunt entia possibilia, & se semper esentialiter eadem entium multitudo deberet existere; sed hoc paret esse discotante ma rationi. ergo &c.,

Verum nulla mihi ex his rationibus, vt iacet, sententiam oppositam radicitus eradicare videtur, nifi vicerius corroboretur; ad primam enim dicere potelt aduerfarius fe nonnegare carentias contingentes reales, sed solum effe à quoliber ente pofitino diftinctas; & ad suafionem inconcrarium responderet primo per retorfionem fic: carentia lucis,que per fe confisit in ente abufino, aliquid exigit ; fed non exigit le iplam . ergo exigit non effe lucis á le distinctu, quod est euidenter falfum. Responderet deinde secundo directe negando maiorem, ac dicendo contradictorium carentiatiuum, ve ita dicam, non comparari ad aliud contradictorium per modum exigentie, que importat actum primum, fed per modum excla fui formalis, que importat actum secundam, & negat formaliter funm contradictorium cfe

·le, leu existere defacto, cum possit. Ad secondam negaret sequelam. Ad cuius probationem distingueret maiorem: propositiones contradictorias verificari formaliter in hac fententia effet folum existere duo positiua qualizeumque, negaret; duo pofitiua incomposibiliz, que innicem se excluderent estentialiter, & indispensabiliter à parte rei,concederet; & fic diftincta minore, negaret consequentiam; ac diceret quod, quemadmodum iuxta communem sententiam in existentia s maltanes lucis, que eft ens politiuum, & tenebrarum , que funt ens abufuum abique co quod voum trahat negationem alterius, apparet contradictio, co qued ipla tenebra censetur effe negatio lucis : fic in fententia aduerfarij abfque co, quod politiuum oppolitum luci trahat negationem ipaus lucis, dabitur cotradictio, quatenus ipsum positiuum cum di-Ca negatione identificatur. Ad tertium denie; concedet aduerfarius fequelam, nimirum tot dari entia politiua, quot funt creature polibiles , atque adeo tantam entium multitudinem à parce rei existere, quanta est possibilium fed negabit minorem, videlicet id effe diffentaneum rationi. His igitur rationibus post ha-

Hoc modo nostram conclusionem suaderem si quoties non datur aliqua creatura ex possibilibus, deberet necessario dari aliquod possitinum, cum quo illius creatura carentia identificaretur: sequeretur, quod non minus esfet creatura ipsa carentia, quam res illa, cuius dicitur esse carentia; sed hoc tum sidei principiis, tum etiam resta tationi repugnat; ergo &c. sequela maioris probatur quia in hac sententia, positiua, qua dicuntur sir gulas crea-

(n 1 18

turis opponi non sunt entia abusiua, sed propria, alioquin hæc sententia confunderetur cu ca, quam quarto loco posuimus. tum sic: omne pontinu proprium, vel creatum eft, vel increarum ; sed hæc positiua non essent ens increatum, aliter non essent contingentia, & indisferentia ad existendum, & non existendum, neque ad multiplicationem regumzquarum funt carentia, multiplicarentur . ergo: exunt ens greatum; > & fie non minus ellet creatura ipla carentia, quam resibla, cuius diceretur elle Carentia . Minor verà principalis suadecur sprimo quo ad priotem partem: quia fide conftate nihil creatum, extitiffe abæterno, sed omnem creaturam, productam à Deo fuisse in tempore atqui hoc repugnaret per aduessarium, quia hoc ipso,quod negaret ille, vt fidelis, , mundi creationem fa-Cam fuille à Deo-ab zterno deberet concedereabaterno creata fuelle omnia politiua , qua creaturis in mundo existentibus opponuntur. ergo Bcc . Secundo suadetur quo ad posteriorem partem , quia recta ratio dictat, ye tribuamus diuinælibertati in ordine ad operationes suas ad extra omnem maiorem perfectionem, quam possumus; sed perfection oft illa libertas, quæ possit nullam prorsus rem creatam ponere ad exera, fi velit , quam ca, que ex suppositione., quod nolit ponere vnam, ut necessitata ad ponédam aliam illi oppositam; si qu dem inde sequezetur, quod non haberet Deus perfectissimum dominium supra creaturas suas, quia non possee pro suo libito omnibus, sed vel his, vel illis existentiam denegare, ergo sententia de singulis positivis rebus singulis opposita, est rectæ rationi contraria.

· Primam hanc sententiam huc vsq; impugnatam videtur primo modificasse Maurus in sua-Logica qu.49-citata dum ait quod licet non habest veritatem, loquendo de carentijs contingentibus aternis, quas ipse existimat idétificari cum dininis decretis, vt vult tertia sententia; est eamen vera, loquendo de temporalibus, que sunt Lubiectis intrinsecz, & si quidem huiusmodi carentiæ funt priuationes exclusiuæ perfectionis indebita, dicit effe veluti subsistentias qualdam, & terminos positiuos perfectionis debitæ; & sic tenebras, quas noctis tempore habet aer, esse terminum quemdam positiuum accidentalem exclusiuum lucis, per quem aer sistie in sua perfectione fine luce : fin autem dicte carentie fint prinationes persectionis debita, qua respectu subiecti habent rationem mali, eas esse impedimenta quædam positiua boni debiti ipsi subiecto, que licet sint ei mala : sunt tamen bonaagenti, quod ea introducit, & huinsmodi estecalorem excludentem ab aqua perfectionem debitam frigiditatis, qui licet malus sit aquæ, est tamen bonus igni agenti. Per quæ vitat duo absurda, quæ contra principalem sententiam inferebamus:nimirum extitisse creaturas ab zterno, & extitisse in tanta multitudine, in quanta erant creaturæ posibiles non existentes ab 2-

Verum hæc modificatio non procedit, quia fine necessitate, vti suo loco videbimus, & quia contra communem sensum hæc entia posi-

R. P. Iof. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

30

tiua multiplicat, quis enim vnquam somniaui' aerem noctis tempore conflicui tenebrosum per terminum quem dam politiuum exclusiuum lue minis, quem postea, sole aduentante deperdat aut excitatem formaliter confittere in impedimonto positivo visum excludente: nullus profecto. Deinde veramque parcem dicte modificationis specialiter impuguos, & primo posteriorem sic : si calor esser prinatio frigoris respectu -aquzslequeretur, quod implicaret contradictionem informare vna cum frigore candem aquam; fed hoc elt fallum; non enim potest assignari implicantia, cur non posse dininitus esse aqua intense calida, & intense frigida .. ergo falsum... est carencias perfectionis debite esse impediméta politina dicta perfectionis ...

Contra priorem verò sic argumentor: si priuatio exclusiua persectionis indebitæ est veluți fublistentia quædam, & terminus positiuus perquem subicctum in sua perfectione quiescit; ergo confistit in indinisibili, sicuti reliqui termini tine sint substantia, suo quatitatis, aliunde verò dehet esse intensibilis. & remissibilis. nam perfectiones indebitæ funt huiusmodi, alioquin vel quando aer V.G. illuminatur vt vnum tantum; hic terminus totaliter recedit ab acre-& hoc non, quia non effer formalis prinatio reliquorum gradum; vel cum primo gradu persi-Rit, & hoc neque, quia non esset formalis priuatio illius. Ad hæc quodlibet subjectum quam pluribus perfectionibus indebicis caret. Quero ergo:vel pro singulis dantur singuli termini esclufiui zvel vaus tantum pro omnibus: non poteft dici primum, quia perfectiones indebits, quibus Deus quamlibet substantiam creatam. perficere divinitus potest, sunt finitæ in infinitu, yti docent Theologi; quare hi termini oppoliti essent cathegorimatice infiniti, vt pote omnes actu. Neque secundum: quia vel ad aduentum. vnius perfectionis remaneret, & sie non esset Carentia illius, vel destrueretur, 18x sic non esset carentia reliquarum.

Tria video posse huc auctorem ad hac respodere: primò dicendo huse terminum esse vnum dinsibiliter, & differre à reliquis assignatis per hoc, quod illi non sunt exclusiui diversarum, persectionum dinsibilium; secundò esse quidem indinsibilem, sed ad adventum vnius persectionis destrui, ac consurgere alium, qui reliquis persection bus seclusa ea, qua advenit, adversetur. Tertio denique, quod non sit formaliter, sed virtualiter tantu dinsibilis, itave ad adventum vnius persectionis cesses secundum virtualitate illi oppositam, non verò secundum entitatem, suam, & alias virtualitates, per quas opponitur reliquis persectionibus possibilibus.

Sed nullum ex his la ibulis est totum nonprimum: tum quià non posset explicari quo
modo exclusiones tot diversarum formarumvnam exclusionem totalem componere valerent; non verò posset hoc præstare formæ ipsæ,
à quibus dictæ exclusiones positivæ specificantur; tum etiam quia inde sequeretur hunc terminum fore cathegorematicè infinitum; suppono enim ex communi Theologorum sententia gratiam sanctificantem sicuti etiam visionem

Mmmm

bea-

Digitized by Google

. .

52

heatam posse in infinienm à Deo intendi, itave nulla sit finita intensio assignabilis. supraquam Deus non posse aliam intentioré producere,sed hoc supposito sequitur, quod tot gradus æquales actu habear in Petro V. G. terminus isse positious exclusious grazia, seu visionia quot pos set habere in co ipsa grazia, seu visio, ergo hat entitas positina, quam terminum aduersarius appellat, erit infinita cathegoremetice.

Neque est magis tutum secundum, quiaesto quod in continua productione aliculus qualitatis V. G. Gratiæ per horam termini, qui fibi invicem in productione, & corruptione coneinud succederent, non essent infiniti in numero, at quilibet esset talis in perfectione essentiali; quod probo ex es, quiz quotiescumque datur entitas, quæ continet in se actu, & formaliter perfectiones maiores, & maiores finite in infinitum , illa est actu infinite ; sed huiusmodi ellet terminus indivifibilis, fi datetur . ergo &c. maior supponitur probata Disputide comprehésione in lib. de Anima. Minor verò suadeturiquia terminus exclusiuus ommium qualitatu indebitarum contineret formaliter perfectionem termini exclusivi duarum qualitatum,& perfectionem termini exclusiui trium qualitatum, & persectionem termini exclusiui quatuor, & sic in infinitum ; qui quidem termini ita se haberem, ve vous effet perfectior alio; & idem di-خندcendum de termino indivisibili, qui visionem Dei, vel gratiam infinite intensam excludat ab anima . ergo &c. .

Multo m nus denique est tutum tertium latibulum; quia inde sequeretur, quod daretur in creatis distinctio virtualis in ordine ad predicata realia; si quide idem prorsus terminus positiuus, qui prius erat à parte rei formalis exclusio, & carentia vnius forma, beneficio distinctionis virtualis adueniente illa forma, nemine cogitante non esset amplius huiusmodi, & sic a se ipso realiter differret intrinsece absque eo, quod realiter acquireret, vel deperderet aliquid de nouo, quo semel ad misso omnis productio saltem substantialis tolli posset è mundo, semper ad virtuale dissinctione contingentiu recurrendo; quod quam sit absurdum, nemo non videt.

Eadem prima sententia videtur secundo modificari posse ex quadam doctrina, quam. Pallauicinus assertionum Thelogicarum lib. 8. cap. 40. agens de complemento divini actus liberi tradit ; ibi enim duo afferit : vnum num. 305. nimirum in omni sententia admittendas esse aliquas vericates obiectiuas æternas non... necessarias, & nihil perfectionis formaliter addentes vili enti: alterum num. 307. hoc eft, huiusmodi veritates obiectiuas non identificari realiter cum vlla existentia, atque adeo esse diffinctas à Deo, & à quolibet ente potente existere : quibus posicis dici potest: singula positiua, cum quibus identificantur carentiz contingentes esse huinsmodi veritates obiectivas, quia funt verificatium propositionum, que ab aterno rebus scontingentibus existentiam negant. Iam verò contra huivsmodi veritates non habet vim argumentum nostrum, quia cum non sinc capaces existentia, non habent proprie ratione neque entis creati, neque increati, & sic noncontradicunt sidei doctrina, docentis nihil creatum extitisse ab aterno.

Sed neque hæc posterior modificario habet probabilitatem ; nam veritates obiectiuz aternz non necessaria à Deo diftincla ideo communiter conceduntur , quia omnes admittunt ab æterno dari rerum positivarum contingentium carentias, que fint entia merè abufiua , queq; sint verificatium propositionum contingentium ab æterno veritatem habentium. Sed hæc fententia negat huiusmodi carentias; ergo non potest se tueri per has veritates objectivas. Minor, & consequentia videntur certa-Maior verò probatur, quia ideo censemus hanc propositionem (mundus habebit in tempore existentia) habere ab zterno suam veritatem obiectiuam, quia per totam æternitaiem à parte ante ita exticit negatio mundi, ve importaret pro aliqua differentia temporis existentiam mundi positam à parte rei. Et id circo putamus hanc alia propositionem (Alius mundus non erit futurus) ab aterno etiam suam peculiarem veritatem obiecliuam habere,quia per totam æternitatem tum à parte ante, tum à parte post habebitur exiflentia negationis illius fine vlla interruptione durans; & quidem de his veritatibus obie-Eliuis sic acceptis verissimum eft, quod nonidentificentur realiter cum vll a existentia; neque aliquid perfectionis vlli prorsus entitati addant, co quod dicunt in recto carentias, que non habent verum effe, sed abusiuum cantum. Pallauicinus verò non solum ab hac nostradoctrina non dissentit, sed cam maxime approbare videtur, dum num. 305. Sententiam de admittendis veritatibus obiectiuis aternis non... necessariis probat ex eo, quia qui tuentur actus Dei liberos compleri per aliquod extrinse cum, concedunt ab zterno negationes ve complementa actuum negatiuorum. Iam verd cum omnis actus liber Dei de re in tempore esticura habeac multum de negatino, quatenus non. vult illam rem existere, nisi in certo tempore. loco &c. hinc fit, vt id circo veritates obiocliuz, per quas ab zterno verificantur propofitiones de existentia rerum futurarum, in tempore, admittantur ab zterno , quia supponuntur importare negationes earumdem rerum per totam æternitatem à parte ante suo modo existentes, & quidem in hoc sensu loquuatur August. lib: 26. contra faustum eap. 5. & Anselmut in Monologio cap. 17. ab codem auctore dicto nu. eit. Ponentes veritates æternas distinctas ab omni ente, per quas verificatur tes contingentes

Dices: Pallauicinum putare has veritates obiectius aternas non necessarias à Deo distinctes, & non intrinsecas illi, esse ens, et patet en nu. 307. vbi hoc probat ex Aristotele qui 9.ms-taph cap, t 2. triplicé divisioné entis agnoscit: pri ma quidé in decé pradicamenta, secundá in ens actu, & ens potentia, tertiam deniquin verú, & falsum. Vnde concludit dari per philosophú aliquod ens contingens, quod consisti in sola veritate, aut falsitate, quodq; neque pertineat ad decem prædicamenta, neque sis vel potentia, vel gestus.

Respon-

Danie Greenst 1

59

Respondetur Pallauicini fententiam diffinguendo, & liquidem putat huiufmodi veritates obiectiuss aternas non necessarias extra-Deum secundum id quod dicunt in recto, esse ensabufiuum,eam libenter admitterem quiacum huiusmodi veritaces importent ab zterno existentiam carentiarum rerum contingentium, que vei videbimus funt ens abusue : recte dici postunt aterna absque vila vera exiftentia: fin aute existimet humlmodi veritates zternas extra Deu obiectivas effe ens reale po ficiuum,ea panitus reijcio.quia inuchit in reru natura quodda genus entis huc víque omnibus in:ognicum, & in incelligibile, quod nimirum aliquid fit ens reale positiuum, & nihilominus fit ab zterno quid contingens non identificarum cum Deo, nullam existentiam habens; omne enim ens contingens distinctum à Deo ad hoe vt fit, indiget ab eius omnipotentia. dependere. omnipotentia autem non aliter operatursquam communicando existentiam. rebus, circa que operatur. ergo implicat has veritates obiectivas effe entitates aternas a Deo difiactas, & tamen non existere.

Ad auctoritatem autem Ariflotelis, quamad suam sententiam confirmandam Pallauiciaus adducit, aio: tertiam illam diftinctionen... entis non importare verum 3 % falsum obie-Aiuum;nam impossibile est quod falsicas obie-Qua fit entis species; sed verum, & fallum. formale, quod in nostris intellectionibus habegur, quas conflat effe reales; veritas enim, &. falatas quia reperiuntur in compositione predicati cum subiecto, que per verbum, est á nobis explicatur, recte inter differentias divifuas encis connumerari pollunt . hoc aucemo quod dicimus conflat ex ipfo philofopho, qui: les. sit. tertium hoc divisionis membrum explicans fubdit : hoc autem in rebus est composizione, & divisione vade D.Th. ad mentem philo-. footisin 2-scripto lib-3 dift.6.qu unica art.2 in 2.p.: corporis diffinguit triplex ese, rationis, es fentiz, & existentiz, porro primum membru correspondere tertio Aristotelis luce clarina eff. fed metins how constat ex quolib. 9. art. 3.2 Thi fie effe dieitur. Ve patet per philosophum: yno modo fecundam quod eft copula verbalial fignificans compositionem cuiusliber enuncia tioni, quam anima facit. vade hoc elle non:pfl) ally wid in rerum natura; led in wie anima con penentis, & dividentis & le elle attribuitum omai ei, de quo pote it propositio formari sue a At car's fine prinatio, dicimus enim excitaco effequid clarius contra:Pallawicinum. - -- hup

Vigebis ex mum, 310. D.T.b.p.p.iqu. 34. art. 32 ad 2. admittit relationes Dei:ad creaturas que consequentur actionem immanentem qualisies? feire, & velle, & fist ab atemo; cum igicuri concedas huiusmodi relationes esse realex ser veget illes realiter effe in Deo, refté colligiu tur, quod admirear verience obiectius anna Das cum dictis relationibes identificates. Res -spodeo per D.Th.relationes reales rigorose asceptus debere elle intrinlecas fundamento vel 'vidimus in logicis cam de relatione, atq; adsof dam insueget effe in Deo, confiare, quod no R. P. Iof. Polizzy Phylofoph. tom. 3.

agat de relationibus proprie acceptis, que posito dico: nihil aliud per eas intelligere, quam denominationes extrinfecas, quas habent crusturz ab zterno, ex co quod dinina volitio, & scientia versantur circa illas; per hoc enim ereature recte dicunturial aterno volita, . & fcice, non obstance quod in fe ipsis nihil fine actualirer per totam premitatem a parte autea in propria mensura : ex hoc autem nome bene colligi dari veritates obioctivas contingentes, que in le iplis lint entia-realia eterna; fed non existentiamemo non videts a concer-

SECTIO QVARTA: Atlantin

-Statuitur contra secundam sententiam carentias contingentes non identificari cum rebus 🛫

CEcunda conclusio: repugnat: catentias cono tingentes elle res iplas politivas posibiles. Quarum funt carentie . eft contra secundam. fententiam, propugnatur tamen per extenfum à Comptono disput. 18. leg. 2. 67 3.

Probacur primò quia res possibilis est cadem enm re existente jidem enim mundus Vi G. qui fuerat ab aterno pollibilis, politus fuit à: Deo in tempore á parte rei, & non alius; i alioquin Deus non posset producere rem illami que est possibilis, sed aliam, acqui carenciaux rei existent is non potest este erdem cum iplase existente: alioquin eadem res simul esset 💉 & non-effer ergo implicat vt carentia contingentes identificeneur cum rebus: poffibilibus, quarum funt exceptião (0.3 27 1294 att o

Probatur fecundo, quando dicitar quod can rencia Autichristi identificatus cum Antichtic Ropofibilis vel possibile suminur pro posente existero vesse, suo demum exister, ssue non e vel:ptopure:postbilineurrum dici pareft , eng go &c. maior patet quia termina, poffibile si vtramque habet fignificationem, vt supra vidimus. Micor vero probatut , Behridem quo ad priorem partem videtur certa, nam de Ancielpriste pro fuzz differentia esciporisi existence cum verience affirmamel muodalic poffibilis in prima accepsion which implicat ve ver rificetur de co tunc quod sit carentia sui ipsiusomigo Bea que ad poderiorem merò pasicent endem minon imadenne goquie pure rpofibil 🕏 poistic morantismed is sifted with a continue of a state of the continue of th sem, fed fizic puritas, mil aditiva importate pod elbe niceoile e eliandice : asianonica in inconscita gnomiliant hig mundus nunciexifiend nome politici pure pollibilis, pollicrete divi pare epphire menpeun inp eculum enila cilidifica ergo carencia contingen ma rerum presenta mo nomin carum polibilitate wasto) sad in catum ablennia á illasu exidensia, conflitatel 💯 💯 🖘 be Propest hace & alien aggumenta equidance 69 dinmenduriusmodi carentisbudneingenes efe le quidem res ipfes poffibiles mon abfolutes fed pro ve cumanetant propodicionem rega cinasi que des pistretus existentiam ringant calle verana VIG. carentiam alcerius mundioelles qui demas a terrum mundulm politiciam fed man a nifecond

Mmmm 2

Digitized by Google

63

To

\$

ť

ĸ

'n

novancem veritacem luina propolitionia, que dicie: alcet mundus non datur: itanonnulli apud Quiros diput. 46-num. 8.

.. Vetum bae modificatio non procedit, quia ve bae proposice (alius musdus non datur) vera francestario ex parte obiesti suum veri-Beatitum habers debat ; cum enim fit in maseria concingenti, non potek sustineri quod aius perisas lit cotaliter fibi intrinseca, sed debetelle partim intrinfeca.& partim extriofecas fed mundus polibilis, quatenus importat potentiam ad exiltendum,non el fufficiens verificationm dicta propositionis; nam etiam fi existerer adbug poster existere, & tamen propolitio effet falla, aliunde verò dicto verificatimo ex parce objecti femel habitonen eft necelle ad vericatem formalem negating propofitionis confugeren ergonnon faluatur carentia alterius mundi per eius pollibilitatem connotantem veritatem peopolationis negantis it

.: Confirmatur! quia muodum existere non... importat mundi polibilitatem connotantem propositionem, que de co affirmet existenriam elle veram ; fed importar politionem fui á parce rei , quam beneficio existencia obcinet; ergo & mundum non existere neques importabit eins possbilitatem connotantem gropolitionem, que de illonogat existentiam effe verami led opn effe mundi, qued per negationem existence à possibilitate. & prepofitione diffinctam habeatur . Con-. fequentia paret paricate. Ratio verò à priorisum aprecedentis, tum confequentis eft. quia veritas propositionisique de mundo affir-43 mar, velmegare tiftentiam, eft quid pofterius adieins exiftentiam vel catentiam exiftentiai sames co, qued res est i vel don esproposisis est vera, vel falla . ergo est imperciens ad ponendum mundum lub exillentia, evel lub riegitione parification for the Copyright of the −มชี้ คิก เกี**ซ**ุกเพรอกรักวันกับก OUR TO SECTIO Q VINTAL ...

🕶อ์ สเวล 🗸 🗺 พ. สงเออร์พี แก่ ระบาฐ และเบลูญ แล

-ir- Description carencial contingenter non effe.

- :- : docreța Dei notitina reruns,querum ...

- view and and four extension of the property I., il lucturer in bong fin er ganier . Ereia conclusio: implicat contradictionem - czrenciusponciogenteb szeramuma. exi-Rentitum effe forbeatlinesipfaendivinas noticion neuliberasques difficacions quibqs Dibe efficaeiter non wirl capitations con cangentessell Giata sini in fue legios que con. 2. Quitouin fue cure Brideffette ig dansmily de afficie um Quaniam wood epphistam Coptentiam stiqui recentiores valu de promoueneur ita et pradentes verear aço paulatim in reliquorum animos irrepat . cola que ad levalifedant, ideines operes prétium des bospop stotem i kindistra egy anaudia ula tisanos 65 d nodendu aufharh eannisisteil asseurapol sig kolando que dibice el idiqui il la mino explicenti न्ते रहाराज्येकम् रहीक् काम्वीत काम्यान एक राज्यां है ज notantes bulians afficate i Dolleirea ess vot land secremen iplicatereum decrétia identificant So res policinal de gorbés objecté requitantes a

ட சம்பில்

videre est apud Quiros lec-cit,

SVB SECTIO PRIMA.

Propomentur tria argumente, quorum primum ex seripturis, relique were ano an natura decreti liberi deducuntur.

Rabatur primo noftra conclusio omnibus 69 illis Sacræ scripturæ locis, in quibus ca., que dicuntur de tenebris, impossibile est, quod verificentar de decretis Dei nolitiuis, quibas efficaciter non vult lucem 3 deberent autemverification carentia contingentes , cuiulmodi funt tenebra, cum dictis decretis identificarentur lob. 17. in tenebris fraue lectulum weum. hic autem locus bene verificatur deloco, vt habente in se carentiam luminis; nulla autem ratione de codem loco et habente decretum Dei noliciuum; tum quia non habet illud intrinsece a tum etiam quia, si quoquo modo habet in eo vt affecto tali formamorari materiam potius gaudijaquam materis, ei de-. buiffet afferte. P/al. 81. reprehenduntur impij quad in tenebris ambulent. Profecto fi tenebræ sunt decreta Dei, laudandi potius essent, quod ambularent in illis, quam viruperandi. Escles. 2. transitivit ad contemplandam sapientiam, erroresque, & studistions; & vide quod continue pracederes sapiensia studistiam, quantum differe lux à tenebris . iam si Aultitia est carentia contingens sapientia, & tenebra lucis, hoc iplo, quod carentiz funt decreta Dei ftulcitia deberet dici,quod pracederet saptentiam, & tenebre lucem, & non è contrajquo modo enim verum effe poteft , quod creatura Creatorem; fuum præcedese valegt.

Neque dicas sapientiam & lumen pratez fet 70 ipla importare decreta Dei volitina illorum... & in hoc lends polle dici meliora volicinis, qua non important alind prater le ipla. Contains enim eftinam Creatura neque totaliter, neque partialiter sunt decrute Dei , sed es pressupponunt ; acque seco fami nequeunt ve includetes ipla decresa loun. 3 dilexerunt bomines magir tenefrat > guem incem . quamuis autem hoc dictum spiritualises intelligendum fit : & temen tenebra effentidecte bum Dei , & conlequenter quid incomparabiliter melius lumine importarent : male ad explicandam hominum dementiam dictum fuiffet cos magio cer nebras dilexiffe quam lucem; fe enim operando de prudentifime gefillent. 2. ad Gorinthe 6, qua focietas luci ad testebras , qua autem comon. ue Obriffi ad Bellel . Porrà & vera ellet adpersaria sencentile Apotalog tar spondere Corinthij quod Christus qui oft lum mundi habes magnam Societarem nimo ide ritatem sum sepabais: nil ergo mitum a comuentionem habeascad, Belial. Denique prime Leave. La Done les efes destenobra in vo.non. Jame elly .. boc aveen silet sperce fallum is tenaber materiales effentelecreta eiua colitian Neque diffis lessum horum merborum elle allegoricum, & fignificare in Den nou effe cognitiones confessos ignorantiamati- ali-Zuiug. in the state of th

cuius . tum quia propositio est minersalis negatiua , atque adeo omnes prorsus tenebras tam materiales, quam spirituales excludit à Deo: tum etiam quia licet tantum allegorice pro temebris spiritualibus intelligerentur; adhuc falsa estet, nam vi consequenter loquantur aduersarii, debent etiam asserere, quod etiam carentim rerum spiritualium contingentes sint decreta diuina nolitiua, & sic ignorantia, & inscitia omnium prorsus hominum, & angelorum cumomni proprietate esset in Deo; quo quid absurdius?

Confirmatur viterins, id quod dicimus, supponendo ex scripturis formalem malitiam peccati in prinatione rectitudinis debitæ positam esse vt patet ex dictis, tum sic; smplicat, quod summa bonitas possit esse formalis malitia tum quia nifiexcluderet à se omnem rationem mali non esset summa: tum etiam quia malitia formalis primo, & per se reddit malum habentem: sicuti bonitas bonum, atqui dinina nolitio vtpoteidem realiter cum Deo ost summa bonitas per

essentiam; ergo &c.

71

73

Probatur secundò ratione ex decretis eruca: decreta libera Dei siue volitina sint, siue nolitiua non funt totaliter Deo intrinfeca alioquin haberetur contingentia, & defectibilitas in entitare diuina, sed vitimo complentur per aliquod contingens extra Deum; atqui in hoc extrinseco dici debet, quod adaquaté consistant carentiz contingentes. ergo implicat quod cum ipsis decretis nolitiuis Deo intrinsecis huiusmo di carentiz identificentur. Minor huius argumenti est enidens, ex suppositione enim quod nolitio,qua Deus noluit alium mundum, completur per aliquod extrinsecum, hoc non potest esse quid positiuum, vei supra vidimus, & melius apparebit ex dicendis sect. 6. ergo erit necessario negatiuum, & quidem conting ens, & sic carentiz contingentes non identificabuntur cum dininis nolitionibus Deo intrinsecis; sed cum extrinfecis connotatis illarum. Propter hoc aduerfarii negant maiorem, aiuntque se supponere decreta Dei libera elle totaliter intrinseca ipsi Deo, & addere supra entitatem eius necessariam, persectionem quandam virtualiter di-Rinctam, que in se ipsa sit virtualiter contingens, & defectibilis.

Verum hæc sententia de decretis Divinis totaliter intrinsecis nunquam mihi placere potuit, quia ex ea, yt videtur, tria seguntur absurda fummz necessitati diuinz valde repugnantia..... primumieft, quod aliquid, quod defacto realiter est Deus, potuisset realiter non esse . Secundo, quod aliquid, quod defacto realiter non est, potuisset realiter esse Deus. Tertio denique quod pro quacumque creatura fine volenda fine nolenda, diuersa entitas Dei realiter assignanda sit; quæ si semel adversarij dicant non esse absurda, eaque ratione virtualis distinctionis, & contingentiæ deuorent;adstringendi sunt cur no etiam deuorent: Deum cum omnibus suis creaturis defacto identificari, & solum virtualiter ab illis distingui, quamuis successu temporis generentur, & corrumpentur? eadem enim. prorfus ratio militare videur, vt infra proba-

bimus · Deinde singulas sequelas breuiter probo;& primam quidé sic:nolitio,qua Deus ab zterno noluit alium mundum, quamuis defacto sit virtualiter ab eo distincta, realiter tamen... est idem cum Deo, asque aceo in sensu reali Deus eft ; sed fi Deus ab zterno voluisset alium mundum, dica nolitio realiter non fuisset. ergo aliquid, quod defacto realiter est Deus, potuillet absolute non esse. Maior, & consequentia patent. Minor verò probatur: si enim suisset : vel virtualiter diftinca ab entitate Dei, vel virtualiter indistincta fuisset; etenim quodcumque est identificatum alteri, alterutro ex his modis identificatum illi esse debet, vt de se patet. atqui dicta nolitio non fuisset in Deo virtualiter ab illo distincta, aliter in Deo extitissent duo contradictoria formaliter, velle, scilicet, & nolle efficaciter idem prorsus obiectus nempe alium mundum; neque fuisset in eo virtualiter indistincta propter eandem rationem. quia quandiu vnum ex contradictoriis existit, fine demum ponatur distinctum virtualiter ab aliquo alio, siue indistinctum, implicat, quod existat alterum contradictorium; alioquin non esset formalis exclusio illius; & defacto aduerfarij ponunt carentiam alterius mundi ita identificatam cum nolitione Deide illo, vt nè virtualiter quidem distinguatur ab ea , & nihilominus dicunt exercere cum dicto mundo formalem contradictionem . ergo &c.

Quod verò etià sequatur secundum absurdu 74 ex eo, patet quia desacto realiter no est in Deo volitio alterius mundi, sed casu, quo Deus voluisset alium mundum: esset in eo dicta volitio, atque adeo identificaretur illi, ergo aliquid, quod realiter nihil est, vere potuisse realiter esse Deus. Omnia potent præter maiorem, quæ ex modo dictis sacile euincitur: nam si dictavolitio desacto esset realiter in Deo: vel esset virtualiter distincta ab illo, vel virtualiter indissinctav verumus dicatur sequitur, quod Deus modo essicaciter vellet, & nollet existentiamalterius mundi, & sic in eo essent duo contradictoria formalia, quæ contradictionem suam

inuicem exercerent . ergo &c.

Dices volitionem alterius mundi realiter esse in Deo, sed beneficio distinctionis virtualis illu non constituere volentem: sicuti paternitas realiter est in filio, & camen non conflicuit illum Patrem-Verum in hoc est lata disparitas, quia paternitas inuenit in filio positiuam incapacicatem ad essendum patrem, at volitio alterius mundi nullam incapacitatem in Deo reperit: fiquidem aque ab eo distinquitur, ac nolitio. Linquo paritatem procedere à secundum quid ad fimpliciter. Paternitas enim licet no constituat secundam personam patrem : at conflituit primam . sicuti igitur implicat esse realiter paternitatem in Deo, & nullam personam constituere patrem,ita esse volitionem alterius műdi , & non conflituere Deum volentem.

Tertium denique absurdum, quod pro quacumque creatura sue volenda sue nolenda diuersus numero Deus assignandus esset, si decreta essent Deo totaliter intrinseca; probatur etia quia facta illa hypotesi, quod decreta essent Deo

Digitized by Google

75

76

totaliter intrinseca, & virtualiter ab illo distincta alia effet entitas Dei fi vellet Petrum, & alia, si nollet illum zalia si vellet Paulum, & alia si illum nollet; & sic discurrendo per fingulas Creaturas possibiles - ergo pro quacumq; creatura, fine noieda fine voleda dinerfus numero Deus assignandus esset. Consequétia videtur certa, quia diuerfitas numerica, & alietas entitatis ponunt, & tollunt se adinuicem.antecedens vero suadetur, quia facta illa hypotesi: si Deus vellet Petrum existere, eius entitas identisicaretur realiter cum decreto volitiuo Petri, & distingueretur nemine cogitante à decreto nolitiuo eiusdem; è contra veio si nollet Petrum existere, identificaretur cum decreto nolitiuo, & distingueretur à volitiuo illius, sed per aduersarios huiusmodi decreta sunt formaliter contradictoria in Deo; ergo alia effet entitas Dei si vellet Petrum, & alia si illum nollet existere; Consequentia hæc fuadetur, quia entitas illa, quæ identificatur cum vno contradictorio contingente est necessario diversab entitate, quæ idétificatur cum altero vei supra vidimus, non obstante virtuali distinctione.

Confirmatur, quia qui sustinent diuinam omnipozentiam esse essentialiter connexam cum fingulis creaturis, non possunt negare, quod si per impossibile aliqua creatuta V.G. Bucephalus euaderet impossibilis, Deus deberet esse alius numero, ab eo, qui nunc est. ergo qui sustinet diuinam entitatem esse identificata cum essicaci vo litione Petri totaliter accepta, multo magis tenetur concedere, quod casu quo Deus noluissetefficaciter Petrum : Diuina entitas deberet esse alia numero ab ea, quæ nunc est. probo consequentiam, quia intantum implicante Bucephalo Deus esset alius, in quantum connexionem intrinsecam, quam cum eo defacto habet in illo casu impossibili amitteret; sed casu quo Deus noluillet efficaciter Petrum, non solum virtuali-: tatem intrinsecam quam defacto habet de illo haberet aliam oppositam. ergo multo magis tenetur concedere huiusmodi alietatem entitatis diuinæ, qui decreta totaliter intrinseca in Deo. ponit. scio multos ingeniossimos viros, qui adeo putarunt absurdum incasu illo impossibili de Bucephalo implicante concedere alium numero Deum habendum necessario esse: ve hoc folo nomine negauerint Deu cum creaturis efse conne xum · quanto maius absurdum existimandum est asserere, quod defacto pro quacuq; creatura, siue volédassue noléda alius assignadus sit Deus, & quod vnus numero sit ille qui vult vnam creaturam. & alius ille, qui non uult candem.prefecto mihi horret animusid asseuerare.

Respondent aliqui primo. Tres has sequelas, quas ego ex dicta opinione intulis habere veritarem ex suppositione, quod aduersarij sconcederent, casu quo Deus voluisset alium mundum: nolitionem quam desacto habet de illo nunc, realiter non esse extituram; sed hoc ipsi negant, & solum docent non esse extituram formaliter in ratione nolitionis.

Verum hæc responsio destruit principium illud ab omnibus communicer propugnatum:

79

implicare nimirum contradictionem, quod vna formalitas posit esse totaliter intrinseca alicui entitati per identitatem; & nihilominus entitas illa eadem realiter perseueret, siue demum dicta sormalitas pereat formaliter siue non, & recte nam inde sequeretur, quod formalitas esse siet simul, & non esse illi entitati identificata, esse quidem vt supponirur, non esse autem, quiamentitas illa, siue eam haberet, siue non, eadem numero prorsus remaneret, quemadmodum igitur non patet aditus ijs qui ponunt essentia Dei esse intrinsece cum creaturis connexam ad virtualem distinctionem recurrere: ita neque aduersarijs.

Respondent alij secundo: posito quod decreta Dei libera in virtualitate quadam Deo adæquate intrinseca confistunt, & folum virtualiter ab eo distinguantur sequi:duplex esse in ipsis reperiri: alteru ab ipsis omnino indistinctu, & solum virtualiter distinctum à Deo : alterum : è contra omnino indistinctum à Deo, & virtualiter solum ab ipsis decretis liberis distinctum .: Propterea negant hulusmodi decreta abso-: lute, & simpliciter posse desicere; & consingentiam habere sed solum concedunt posse deficere, & esse contingentia secundum quid, eo quod ad absolutam deficientiam, & contingentiam, inquiunt, necesse est vt secundum vtruque esse desicere, seu contingere valerent, quod, impossibile est . eandem distinctionem applicant ad primum esse corumdem decretorum virtua-, liter à Deo distinctum, dicunt enim illud non posse descere seu contingere nist tantum secundum quid; non vero absolute, & simpliciter, quia licet non existat necessario ratione sui, existit temen necessario ratione alterius esse ab ipso Deo omnino indistincti, & per hanc diftinctionem putant aduersarij se nostris; tribus sequelis absurdis satisfecisse.

Verum eos in re tam euidenti his innolucris 82 se palpare, & nobis mera verba dare sic suaderem:Quando dicunt decreta Dei libera non po-> tuisse deficere absolute sed solum secundum. quid, quero ex eis num particula illa, secundum quid, alienet terminum (deficere) à propria ad impropriam fignificationem, vel non, sed. tantum illud restringat seu diminuat. fi primu; ergo nulla erit vera contingentia sed solum ficta, & vmbratilis sicuti quando dicimus homo mortuus, vel pictus est in aula: nullum veruinhominem fignificamus, quia per illa adiuncta, homo, non amplius animal rationale fignificat, & sic argumenta facta in suo robore perseuerant : sin autem dicatur secundum : contra est quia tum restrictio tum diminutio propriamo termini fignificationem relinqune cum hac tamen differentia, quod prior coarctat illam, sicuti quando dicimus omais homo doctus. vox (doctus) fignificationem veri hominis relinquit fed non finit eam ad omnes homines excurrere . Posterior vero, cam diminuit ve quando dicimus Aethiops est albus secundum dentes: additum (secundum dentes) veram importat albedinem, & folum facit fignificare terminum : album non absolute sicuti deberet sed secundum. quid, hoe est, secundum partem; sed vernimus dir

catur vera deficientia atque consingentia in entitate Dei concedenda effet ab aduersarijs; ergo tradica distinctio nulla est.

Contra eriam est secundo: ex suppositione, quod decreum volitiuum munci non suisset in Leo, sed potius nolitiuum suissex: velomnia, prorsus, que de facto realiter nunc sunt in Deo, suissent tunc, vel non: si primum ergo; decretum volitiuum mundi, & nolitiuum sunt prorsus idem, nec habent per quod inuscem discriminentur, quod quam sit absurdum nemo non videt. sin autem dicatur secundum: ergo aliquid realiter Deus habet nunc, quod tunc non habuisset & è contra, si hoc concedit loquendo de aliquo secundum quid.

Contra est terrio, quia hoc aliquid secundu quid non est prorsus nihil, ergo verum importat este, quo careret Deus, casu quo nolusset mine mundum. sie personalitas cum diuntamatura comparata potest dici habere esse secundum quidiscati ergo si per impossibile Patris personalitas non susset in Deo, aliquid realiter Deo deesse, ita in casu nostro.

Contra denique quarto quia terrio hoc iplo quod duplex esse in decreto Dei volctiuo
mundi recognoscis, & concedes primum esse a
beo omnino indistinctum, non esse sicciocedere, iliud esse reale, ergo dum
dicis secundam hoc esse huiusmodi decretum
potuisse deficere, non potes negare aliquid
realiter in Deo potuisse no esse regare aliquid
realiter in Deo potuisse no esse; sicciocede unitario en ex positione virtualitatis contingentis in
Deo entidenter sequatur: dicendum est implicare contradictionem aliquid contingens posse
esse enti summe necessario identificatum setundum totum, quod importat & solum virtualiter distinctum ab illo, Atque hac occasione accepta ab aduersarijs.

Probatur tertiò principalis conclusio:etiam fi decreta libera Dei fine illi totaliter intrinseca implicat carentias contingentes cum nolitionibus eius efficacibus identificari; ergo &c. antecedens fic fuaderem : implicat quod carencia aliculus rei fimul existat cum re cuius eft carentia; Sed nolicio, qua Deus noluit per totam aternitatem à parce antea hunc mudum existere, non ablata est quando hic mudus pofica in tempore creatus fuit, sed exifeit, & existet per totam aternitatem à parte poft ergo implicat quod carentia contingens mundi identificetur cum dian nolitione, & idem dico de reliquis carentijs contingentibus.maior pater, quia de essentia contradictotioru eft.ve ad aduencu vnius tecedae. alterum alioquin no se inuice formalitet excludunt. Mi nor verd probatur quia decreta Dei libera qua uis ab æterno potuerint non esse in Deo, polito tamen quod semel fuerunt, non possune per totam eternitatem non existere. aliter Deus mutabilitatem in sua voluntate subiret, modo volendo, & modo non volendo candema rem.

Ad hoe argumentum responderi potest dupliciter, & primò quidem supponendo sententiam Giattini in Physic. qu. 14. art. 2. necnonetiam Lineci inb. 7. Physic trass. 1. cap. 4. allerenBium quod licet rei, que nunquam existeret decur duplex carencia : altera , que fit ipfius rei, altera verò que fit duracionis illius; rei samen que aliquando existit non detur nifi Carentia duracionis illius s quo polito negant implicare carencias contingentes cum nolitioaibus diminis identificari; & ad eius probationem concedunt maiorem : nimirum implicare carentiam rei existere simul cum re cuius est carentia; sed ad minorem dicent: nolicionem, qua Deus noluit per cotam aternitatem a parce ante hunc mundum existere, non fuisse carentiam mundi sumpti secundum substanciam, sed in ratione durantis per tota aternitatem à parte antea, atque adeo exclufille cantum durationes a ternas à parte ante; cum quibus nunquam verificari poceft, quod fimul extiterit, sed bene cum alijs, quas habuit mundus quando cepit durare, quarum. nulla fuit in Deo nolitio; sed potius volitio omnium, & sic implicat carentiam vilius rei posse existere cum re, cuius est carentia.

Verum hæc responsio falsum supponie quia mundus per totam æternitætem á parte antes vique ad instans A, in quo creatus est, nonfolum non fuit durans, fed etiam nou fuit fimpliciter alioquia non ipfe fecundum fubstantiam suam productus effet in instanti A; sed eins duratio tantum, & sic deberet dici:creaeuras, qua aliquando extitura funt, esse ingenerabiles , & incorruptibiles , secundum fe, & non nifi fecundum durationes fuas generalicati , & corrupcibilitati effe fubiectas, quod fi etiam fecundum fe, ergo quandiu non func adhuc producte,& postea quam destructe sunt, non solum carencia durationis illarum, sed etiam fui ipfarum concedenda eft; denique non potest assignari quid habuerit mundus ab zterno, ratione cuius debuerit excludere ab æternitate à parte anteas carentiam sui secudum substantiam considerati, nisi decretum Dei affirmaciuum de creando illum in tempore; sed ex hoc sequitur quod huiusmodi decrecum fit formalis inclusio mundia sicuti dicunt aduerlarij, quod negatiuum fit formalis exclusio; ergo, cum hæc sequela non sit concedenda ve patebit ex dicendis: tenendum eft per totam æternitatem á parte ante non folu extitifle carenciam durationis mundi, sed etla Carentiam substantiz eins.

Obifeies fundamentum opposite sententie: Affirmatiua propositio (mundus est) habet pro suo verificatiuo existentiam mundi; contraverò negatina, (mundus non est) carentiam dicte existentie. sed posita existentia mundi propositio affirmatiua simpliciter vera est; stalsa negatiua; ergo ita datur verificatium affirmatiue, ver nullo modo detur verificatium negatiue. alioquin simul verum esset mundus est, mundus non est. sola igitur carentia durationis mundi antecedenter ad eius creationem præcesse:

Respondeo supponendo quod ita propositio affirmativa habet pro suo verificativo existentiam mundi, vi cadem pro salssicativo habeat carentiam existentia illus; contra verò ne-

gatina ita habet pro fuo verificatiuo carentia existentia , vt habeat etiam pro suo falsificatiuo existentiam - quare cum mundus aliquando non fuerit, & aliquando fuerit ; neutrapropolitio habere potest determinatam veri? tatem, vel falficatem, nifi in ordine ad determinatum inflans cemporis imaginariis& fiquidem in co eft mundus affirmating erit vera, & negatiua falla; contra verò si in eo non fuit mudos, negatiua vera, & falsa affirmatiua; nec mirum, est enim vtraque indefinita in mareria contingenti; quare prius exponenda est > ve vera, vel falla elle pronuncietur. I axta hanc traditam doctrinam.diftincta maiore;diftinguo etiam minorem : pofica existentia mundijatfirmarina vera eft, & negacina falla: fi veraq; cadat fupra illud inflaus, in quo exiftit mundus, concedo; la viraque cadat supra illud inflans, in quo mundus non existic, vel supra instantia diuersa, nego minorem, & conse÷. quencia. Ad cuius probationem dico non esse ablurdum, fimul mundum effe, & non effe, simultate imò identitate se tenente ex parte mundi in ordine ad diversa infrancia; abserdum verò elle muodum limul elle, & aca elle fimultate le tenente ex parce mundi in ordine ad idem instans; & ratio est quia ad saluanda terminorum contradictionem necessaria est co rum constantia, ve summuliste docent, hoc eft, vt scruetur identitas temporis, loci, & toliquarum fimilium circumftantiarum.

Vigebis primò: negatio est malignantis naturz ergo vt propositio, mundus non est, sit vera, nunquam per tosam aternitatem debet baberi mundus sub existentia ergo é contrario, vt sit semper vera assirmativa, sussicit si existat aliquando mundus ergo nulla est di-

Rinctio tradita.

Respondeo diftinguendo antecedens: & siquidem negatio sumatur secundum totam sua vim, concedo : lin autem eius vis coarcetur, nego ancecedens; & sic distinguo codem modo primum consequeus: ve propositio (mundus non ch) lit veta, nunquam debet existere mudus, si sumatur negatio secundum totam suam vim, concedo li refiringatur eius vis: nego primam confequentiam. Distinguo postea secundum consequens : vt fit semper vera affirmatina, sufficit fe existat aliquando mundus. polito, quod reftringatur ad lignificandum. determinatum tempus, in quo existit mundus, concedo; si extendatur ad quodcumque aliud tempus, nego secundam, & tertiam conse-quentiam ; à qua, ve incipiam, dico in proposicionibus contradictorijs de subiecto singulari in materia contingenti negationem non folere sumi secundum totam suam vim, vt patet in his: Petrus non loquitur; quis enim ad huius .negatiuz veritatem vnquam requifiuit, quod Petrus nunquam loquntus, nec loquturus sit; . quoniam verò huiulmodi erant illa propolitiones : mundus existit : mundus non existit : id circo nil mirum, fi determinationem in ordine ad idem tempus in veraque servandum esse indistinctione tradidinus; quod si negationem. huius propolitionis: mundus non existit, secundum totam sum vim vellt accipere aduer serius: concedo eam esse absolute falsam, quia aquiualet vniuersali, respeciendo quodeumq; sempus, & per hoc semper veram esse eius contradictoriam: mundus existit, qua aquimalet particulari. Quoniam verò se acceptad suam veritatem perpetuo habendam satis est, si determinatum tempus, in quo existit mundus, respeciat (senim respiceret aliud, in quo non existitaesse proculduban falsa hine sit, ve, ex eius veritare pro quocumque, tempo, re habita, male colligatur antecedenter ad mu di creationem non suisse, mis carentiam surationis illius; suit enim veraque, caretia ve pas et atq; hac quantum ad primam responsonem.

Ad idem principale argumentum respondent secundo aduersarij, negando antecedensa & ad eius probationem distingunt, maiorem implicat, quod carentia alicuius rei fimul exit flat cum re, cuius est carentia, pro-co, tempore, pro quo exercet rationem carentia, concedunt, pro alio tempore, pro quo carentiz rationem minimé exercet , negant a ve sie di-Angunt minorem: nolicio, qua Deus noluit mundum ab mterspon fuit ableta, exiften ge in tempore mundo; & tune temporis non exercebat, nec pofea exercuit rationem carentiz, concedung; & tunc temporis exerce, bat dictam rationem, negant minorem, & cosequentiam. Ad probationem autem maioris diftinguune codem modo propolitionem illami de estentia contradictoriorum eft, et ad aduentum vnius recedat alterum, pro co tempores pro quo contradictorie opponuntur, concedunt: pro alio tempore, pro quo non feruatur contraditio, negant. Et ad probationem minoris dicunt, quod licet decretum illud nolitinum mundi per totam aternitatem à paris ante fuerit formalis carentia, & exclusio mudi, ita,ve implicaret pro codem eterno tempore mundum existere : adueniente tameninstanti A. in quo Deus decreuit creare mundum, non fuit amplius, neque erig per cocam eternitatem á parte polt formalis carentia. & exclusio ipsius mundi.

Sed contra hanc solutionem facit, quianon potest assignari quid de nouo adueniat in instanti A. ratione cuius decretum Dei nolitiuum non amplius contradictorie opponatur cum existencia mundi , nisi vel ipsum in fans . A. vel ipla mundi existentia : neutrum foluit difficultatem . ergo &c. Maior patet . Minor probatur que ad primum ; quia vel nomine instantis A. intelligunt instans reale, & hoc non , quando quidem inftans reale supponie mundum existentem, in quo subiestari debuit, vel instans imaginarium ; & hoc neque: quia cum hoc non fit quid positiuum creatum vel cum esse necessario Dei, vel cum eius decreto identificari debet per aduerfarios, & sie redit argumentum: quid de nous fit in instanti A. ratione cuius nolitio Deimon amplius cotradictorie cum existentia mundi opponatur.

Quod ad secudum verò eadem minor suadeeur, quia existentia mundi non sufficit; alioquin postet quia dicere quodlibet existens es-

fe barenti am cuiuslibet non exifencis, & quadiu hoc non exifit, exercere contradictions fuam cum illo, co verò aduentane non exercere illam amplius. Confirmatur quia si videremus calorem in summo existencem in subicto ad adventum frigoris non ceffare: males quis defenderet exlorem effe contrarium frigori, dicendo quod licet contrarietatem non exerceat pro co temporespro quo existit frigus, exerceat tamen illam pro eo tempore pro quo non existit. ergo á pari. Propter hac & fimilia argumenta aduerfarij dicunt: id quod aduente de nouo in instanti A ratione cuius divinum decretum nolitiuum mundi non fuit amplius exclusio mundi; fuisse nouam partem durationis Dei zternz tali determinato tempori affixam, ac correspondentem . putant eaim aternitatem Dei einfque durationem. conflare ex parcibus fluencibus virtualicer inrer se , & absque Dei entitate diffinctis, beneficio quarum tum Deus, tum eius decreta. diuerfis partibus temporis correspondeant; quo posito dicunt: decreto illi nolitiuo quo Deus 2b zterno coluit existere mundum, id quod de nouo aduenit in inflanti A. ratione cuius ceffauit effe carentia exclufiua mundifuiffe durationem illam virtualiter diftinctam dicto inftanti correspondentem, & sic decreeum illud non quomodocumque acceptum efse carentiam exclusiuam mundi, sed pro vt durans per totam eternitatem à parte ante vique ad Illud infans A exclusive, & hoc bemeficio durationis virtualites diffincte, quam denono, habet in hoc inftanti, sub qua exi-Lens incipit non elle amplins earentia mundi.

÷

En quo modo ad laxiora paulatim progrediuntur Aduersarii : ex diftinctione enim virquali decretorum immutabilium in Deo tranfeunt ad diftinctionem virtualem durationum Luccelluarum, que virtualiter in tempore. .warientur in illo; quod quam fit indignum sēeire de Deonemo est qui non videat: quamnis enim aduerbium illud , virtualiter , mutationi additum fit particula diminuens : quia camen dat causam impingendi Deo impunquascumque absurdissimas notas, id circo quantum fieri poteft, falua fide, exterminandum widetur; probo causalem: si semel concedasous Deam posse subire virtualiter mutationé intrinsecam in durationibus, non potest allignari cur eandem mutationem virtualem su--Dire nequest in actibus intellectus, & volun-, tatis, & de non sciente, ac non volente aliquid fieri in tempore, sciens, & volens illud, - sed hoc est absurdum, ve de se patet ergo .&c. Probo sequelam quia non minorem persectionem debet habere Deus ab zterno in. ratione durantis; quam in ratione scientis, & . volentis - ergo si ab zterno potuit non habere smul totam spam durationem intrinsecam: non ek cur ab æterne non potuerit no habere: simul totam scientiam, & totam determinationem voluntatis. E dicant maiorem rationé esse quia ab aterno suisset ignorans, & indeterminatus. Contra: quia non est absurdum per aduer farios, quod ab zterno fuerie virtualiter

R.P. Ief. Polizzy Phylosoph. tom. 3.

potentialis in ordine ad durationes temporaneas ergo neque dabet este absurdum, quod fuerit virtualiter ignorans, & indeterminatus: siquidom quod est ignorantia divino intellecui, & indeterminacio voluntati, hoc est potentializas divina encitaci ve de se patet-

SVBSECTIO SECVNDA.

Adductiur quartum argumentum ex muta-]

Robatur quarto conclusio; si Deus efficaciter nollet Gabrielem nunc existere: profecto deberet dari in hoc instanti aliqua mutatio destructiva substantiz Gabrielis, & productius carentiz eius . sed hac mutatio de beret esset necessario extra Deum . ergo carétia Gabrielis non potent consintere in decreto molitiuo ipsius; consequentia pater, & maior eft certa:quia iuxta hanc sententiam, quamimpugnamus, iam carentiz contingentes conceduncus;minor verò suadetur quia si qua mutio darecur in Deo: ea non esset formalis sed virtualis, quatenus intelligeretur Deus devolente iplius existentiam Gabrielis, in hoc inkanti trantire in nolentem. Sed mutatio de perditiua Gabrielis eft formalis, nam re vera substantia Gabrielis, que prius erat. non eft amplius in rerum natura . ergo dicta mutatio debet necessario esse extra Deum, alioquia omnia in muado remanerent ficuti prius.

Ad hoc argumentum responderi potest primo: concessa maiore, distinguendo minoremitaze mucatio deberet esse necessario extra Deŭ quatenus est destructiva substantiz Gabrielis concedo, quatenus est productiva carentiz illius nego minorem, & ad eius probationemi, concessa item maiore, distingui posset codem modo minor sic; mutatio deperditiva Gabrielis est formalis pro vt est destructiva existétiz Gabrielis, concedo: pro vt acquistiva carentiz illius nego minorem, & consequentiam.

Sed hac responsio impugnatur ex eo, quiamutatio illa formalissime pro vt intelligitur esse destructiva Gabrielis, debet esse productiva carentiz illius; ergo repugnat quod vuo mo do accepta sit mutatio formalis, & alio virtualis. consequentia patet, & antecedens emincitur. quia per hoc præcisè quodquis intelligat mutationem illam vt destructivam Gabrielis, & quouis alio circumscripto, habet conceptum, quod per eam Gabriel habeat in nihilum; sed mutatio, per quam res positiuamabit in nihilum, cum habeat pro termino ad quem ipsum nihilum, per hoc præcisé intelligitur acquistiva ipsus nihili; ergo &c.

Responderi potest secundo ad idem argumentum, distinguendo alio modo minorem.:
mutatio illa debet necessario esse extra Deum
pro vt se tenet ex parte termini á quo, concedent: pro vt se tenet ex parte termini ad
quem, negabunt; & ad probationem in contrarium: concessa maiore, ad minorem dicent
mutationem de perditiuam Gabrielis esse quidem formalem pro vt se tenet ex parte termi.

Nana

ni à

hi à quo, qui annihilatur, non autem pro ve le tenet ex parte termini ad quem, qui est deéretum nolicium Deis atque ader quid totalitet Des intrinfecumposse estim tem aliquant mutati formaliter intrinfece per formam extrinfecam incomposibilems patet ex cafe pofice; nam in communi fententia Gabriel ft annichilarecur mutatecor quidem intrinsece-sed carentia abufua ; que ex tali mutatione habereiur 3. non tecipereint intrialecé in illo quiz ille non ellet :

Vetum contra hoc; quod vitimo loco di-Cum eft,facit, quod hoet in mes lententia. in qua fultineo dari rerum effentias ab zterno faltum fit in annihilatione Gabrielis earentia sbufinam, que ex tali mutatione confurgeters non recipi intrinfece in cius effentia ; id tamen admiflo intra communem fententiam s & loquendo de carencijs prenatius tespectu subjecti existencis ; vi de carentia luminis ia acres fallum en cas non elle luis lubiccis inerinlecat ; ficuti enim vere de aere tenebrofo dicitut quod intrinfece non habet lucem : ita, & verê quod intrialece habet carentiam lucis quod fi hic discursus non valet in Gabriele. annihilato; facio est quia in co non habetur confiantia sublecti; contra verò habetur ind nere , & lic faltem carentia privantes lubiecta aliqua forma debent elle illis intrinfeczis quis polisa lubiecti existentia; ex his propositionibus contradiciorijs, vel habet intrinfece formami vel non habet intrinsecè formamialte rutra verificari deBet :

Deinde contra responsionem principalem. fic infurgo ex membro concello; mutatio illa debet necessario esse extra Deum pro ve fetenet ex parce termini à quo ; ergo & pro ve le tenet ex parte termini ad quem.confequétia probaturi nam ideo debet effe extra Dell pro ve le tedet ex parte termini à quo, quia cerminus à quo deber formaliter definere, sed eriam retminus ad quem debet formaliter incipere; ergo &c. Maior per aduerfarios debet elle cetta, ve patet ex creatione ipfius Gabrielis; cuius mutacione de non esse ad esse dia cunt debere effe extra Deum vice uerfa,pro vt le cenet ex parce termini ad que,& non à quo, eo quod terminus ad quem debet formaliter incipere ; etgo &c. Minor veró suadeturiquia formalis delitio Gabrielis nihil aliud est qua formalis inceptio fuz carentiz; loquor in hac sententia carentias concedentes nam per hoc formaliter definit aliquid ; quia nimifum eius carentia incipit formaliter effe. ergo fi mutatio annihilatius Gabrielis debet effe extra. Deum pro ve fe tenet ex parte termini a quos etiam debet effe extra Deum pro vt fe cenet 'ex parce cerminiad quem ; nimirum ex parce earentia, faltem ad uitanda multa Deb indigna, que alioqui affirmanda de co necessario effent; nimitum quod iple Deus effet nichilu Gabrielis, & cuiulcumque creature; infuper qued effet mors ipla formalissimà temporalis omnium hominum, & denique quod effer per fe iplum immediate mors eterna omnium da-Ratotum, figuidem mors zeetna illotum est

pana damni, que in prinatione visionis Dei formalitume confistit profecto ab his dictis ômnes pie aures refugere debent ; & tellèmidetur ento turpe hæ fentite de Deo . Sed vt redeamus ad argumencum modo factum dico; illud etiam valere ad fundendum mutationem illam deperdituum Gabrielis ex parte termi bi ad quemiesse quoque formalem ; squidem in cantum pro ve le tenet ex parte termini à quo est formaliszinquantum dictus terminus à quo debet formalitet etanfire de effe ad nonelle. led hoc iplo eius cerminus ad quem debet à contratio formaliter transite suo modo de non este ad este: dico suo modo, ve prasciadamab effe proprio, & abufino . ergo &c.

Ad probandam hane minofem in quascota... 202 difficultas conlistere viderut suppono: me nod contendere terminum ad quem dica mutationis annihilating Gabrielisidebere effe Gabrieli intriulecum ; id enim in pralentia non facit ad rem; folum ergo intendo fuadere terminum ad que hoc est carentiam Gabrielis inmu tarione dicta debete formaliter granfire fuo modo de non effe ad effe , quod fic praffarem: carentia Gabrielis, calu quò annifiletur Gabriel , debet necessario aliquo modo tranfire demon effe ad effe; fed non fufficit ve tranfeat virtualiter . ergo debet transite formaliter. Maior videtur certa quia in eo casu debet dati de nous verificatium huius propositionis: Gabriel non existit ; quod non habebatur antea; quia antea existebat a ergo carentia illadebet necessario aliquo modo transire de suo non effe, ad fuum effe . Minor verd fuadetur supponendo quod transitus virtualis dicta catentizin fententia aduerfatiorum confiftit in eo ; quod decretum quo Deus ab zterno noluit Gabrielem existere in inftanti A. V. G. incipiat habere de nouo durationem virtualiter diftinctam dicto inftanti correspondentem, ratione cuius incipiat effe formalis exelutio feu carentia Gabrielis : Tum fic : in annihitatione Gabrielis non fufficit ve terminus ad qué qui el cius carentia, dicto modo transcat des non elle ad elle ; quod probo : quia in dicta annihilatione terminus ad quem debet tranfire de non effe ad effe fecundum fubftantiam fuam , & non fecundum partem virtualem fuz durationis cantum ; fed iuxta explicationem tradicam terminus ad quem; qui eft diuina nolitio Gabrielis tranfiret fceundum partem fuz durationis tantum cergo non fufficit ve terminus ad quem dicto modo tranfeat; maior ; que fola probatione eget; euincituf. ham terminus ad quem in dicta mutatione debet effe contradictorie oppolitus termino à quo led cermious à quo nempe Gabriel transit de effe ad non effe fecundum fubit antiam fuamost non lecundum partem durationis ; fic enime tranfiret de effe fub duratione B. V.G. ad non elle lub eadem duratione : erge vt terminus ad quem contradictorie illi opponatur non. secundum parcem durationis tantum. Sed feeundum fubstantiam fuam debet transité de non effe ad effe . Explicatur id quod dicimus. Ad saluandum , quod Gabriel transcat per

SVB SECTIO TERTIA.

"creationem de non elle, vel per annihilationem de effe ad non effe , non fufficit , quod mutetur formaliter feeundum durationem cantum; ergo tiegin ealt noftes fofficiet, ve cius carentia mn-103 'terr virtualter fe undum duratione cantum .

Dices : Carentia Gabrielis ficundum fe non oppositur contradictorie ipsi Gabrieli secun-'dun le, nifi per ordinem' ad idem initans: non thim el ablurdum : quod pro vno instanci sit Gabriel , & pro alio eius carentia . ergo nil mitum, si decretum Dei nolitiuum de nolendo Gabriele in instanct A. non nifi pro ve vircusliter durans in codem infanti intelligatur induète fationem contradictorif negatiui ipfine Gabrielle.

Respondeo, diffinguendo antecedens i caren-'tla Gubrielis non opponitur contradictorie Ga briëli-nisi per ordinem ad idem instans , si faciat hunc fenfum swepte omali & quoliber inflanti , pro quo existit carentia, debeat contradictorie opponi Gabriell Existenti, concedo; fi vero faciat hunc alium fellum's quod sufficiat, hiopponieut pro certo quodam ; & determinato inflattis nego antecedens ; & confequenciam. Explico quando dieient, quod carentia Gabriells in ordine ad idem in flans opponitur coeradictorie Gabrieli , non eft fensus, quod ad contradictionem faluandam sufficiat, si pro certo quodum, & determinato inflanti illum ex-Eludat ; hoc enim falfam eft } quia inde sequeretur quod in reliquis inflantibus posser exi-Rere simul cum illo pabsque co quod contradi-Rionem exercerer; sed sensus est, quod pro ommilius, & fingulia inflancibus, in quibus dicta. Gabrielis carentia extilitieneludat ab illis omhibm & fingulis Gabrielem . Quoniam veso decretum, qua Deus non vult existentiam Gabrielis, non elt huinsmodi, siquidem eft détermité tum adi excludendum illum abivnico entum fullanti, quod parti durationis æternæ corresponder: idee non posell habere rationem carentiz illius .

Respondebune forte e hoesipio, quod Carentia Gabrielis ponitur identificata cum divino decreco negatino, necessario deduci, ad subi Amelam talis carentia pertinere determinatam durationem, alioquia dicendum effet Deum. in tempore le determinare ad volendum, vel nolendum aliquid, quodeft manifeste fallum Verum hate responsito oblirmationem animi; non argumenti solutionem manisestat. Hoc enim ip fo quod ex vna parce videamus terminu contradictorium proquolibet instanti, pro quo existic, contradictionem sum exercere, neque Shi vendicare specialem darationem, vt in 14cione contradictorij conftituatur 3 & ex alia..., quod decreta nolicius Dei non fint huiulmodit debebane potius colligere aduerfariji dicta decreta hoa opponi cum rebus contingentibus contradictione, quam afferers ex speciali priditegio fibi vendicare , quod pro certo tantum , de decerminato cempore camillis contradictio--Sussante a factorial of the set of

sideinen. ja mainetan ib_a kirili en durte us 1 4 5 י בווכות ותו בנונו... -1:1

...Quintum , & Sextam orgamentum ex detroto volitimo dopromprum.

PRobaeur quinto eadem affercio : fi decretum litte loqueretur, quod volitium ellet formale inclusium rei volica y consequens est absurdu. ergo & a Minor est enidens quia sic nulla daneeur ress que vere & ptopriè effet creatura; omn ais estim realiter identificaretur cum Deo i See quela vero maioris probatur paritate; & eltemius confirmatur ex co, qued minus diffat decretum Dei volitiuum à formali inclusione rei volitæ, quam noliciuum à formali illius exclufione fiquidem volitimum convenir cum formali inclusione in co s quod verumque sie quid politinum, ar formalis exclusio eum sie non... effe reistifat à divina volitione ; ficuti non ens ab ente ; quod fi contendas formalem exclusionem effe eriam quid reale ; admic debes difpasitatem estignare:cur hat identisteari posit cum diuina nolicione, con autem formalis inclusio comevolitions. First break and

Daplen disparitas ad hoc argumentum à parir 107 tace defumpeum afferti potelle prima eltiquia. formalis exclusio rei contingentis non potest effe causata per realem influxum ab omniposentia , & folum essentialiter importat incompofibilisatem cum re, quam formaliter excludit. Quoniam vero verumque de dinina nolition ne verticatur : hincht, ve ca es formalis exclufio identificatur. contra vero formalis incluso rei contingentis, cum non diftinguatur ab ipila se contingente, debet physics à dinina potent ria per realem influxum dependere : atque adeo effe quid imperfectum ; mque finitum; qnz omnia diuliam volitioni, que est realiter idem cum iplo Deo i connenire non possunt. Unde non... est mirum fi hae duo debeant necessario realiter inter feelle diffinction of a none

Sed conena hanc responsionem facit primo , 108 quia incansabilicas, qua rerum carentije tribuiturjanguie in illis maiorem imperfectionem ca quam habent res, quarum funt carentiz:co quod causabiles sune, nam oritut except quod cum. fint non entis, non poffuntiadodependendum. à Deciper physicum influxum affargere; contra vere incansabilitas sque competit Deo, maecimamin co persectionem importat , quia ori ent ex consiqued Deus ficees à les quare tantum abethive carentiz pollint identificari cum Deq propter incaufabilicatem, quam habent, vt hos folo nomine maiorem importent repugnantiam ad huiusmodi identificationem , quam res ipse, quarum funt carentiz: fiquidem ha, quamuis creature:fint, acque adeoifinite , & limitate perfectionis; habent tamen a quod fint eus regle politiuum valde cum effentia dinina !connexum s & ab illa participatum o quod de carentijs affirmasi non potest - Aliunde verd tanta... efficacitate nollit rem contingentem à parte rei decretum nolitiuum : quanta ponit illam volitinum ergo ex parte formalis exclusionis rei contingentis incausabilitas, de incomposibi-

Naan 2

litas non bene alignerur pro maieri, tetione, ob quam formalis exclusio identificari debeat cum dinina noliaiscap pou autem formalistinclusio cum voliaiscap qua cum.

Contra tandem responsionem, quatenus assignar ex parte formalia inclusionis pro disparitate dependencism physicam ab omnipozentia: sio argumentareno Hoo ratio enincit multo minus formalemanalusonem rei contingentis eu diuina nolitione identificari posse, ergo males affignatur ab adversarijs pro tatione cup inclufio formalis cu divina volitione minime identi. ficamir; confequentia: viderur cerea, anregedens vero probatuniquamnis, formalis exclusio, quia importat non elle ainon pendeat per physicum. inflirxum ab omnipotentia. 5. tamen, penden ab illa indirectes shquidem bae ipfo squod omnie horentia per decretumun aliriuum. Del in tellir gieur claudi:a & determinaria ne in rem:aliqua contingentem infust s flatim formelistoselule diciz rei inrelligiturdun modo abilla produci Bemer hoc indirecte ables pendere, ad cam plar me modum que s'hociplois quod cadem omniposéria per decretum valirium intelligieur, a. periri, & determinari ad rem illam produgens of dam; flatim inclufosfortmalis dicarci sincelligirur per phylicim: inditxum ab illa produciste perchoe directives androendene cergo formalis excluse manerial in the property of the contraction ordinationemad distinamamnipotentiami qua kuben formulia inclusoppracer phylicam dependenciam com igioupmaneuria phytica dependencia maiorem aspessonia amperiectionemes enum in formalificelusione dependentia ipsa... play fica : ; roge deluciaum quod ration ducha ex physica dependentsaad grobandum formalem. induforem eum Asyma volitione minimeident tificatio comminditamile minus formalem exelufionem oum aglinomaideirificari polle a 111

110 · Atque ex his pitter quam longo caduox larioni Tententia. à d'acces ana béspons : nam prema no tio carentiz, seu, quod idem.ch, formalis exelu-At fionis rei politime consingentes ellentraliter importat per feriplam formaliter ,. &in onden ... figno, inquò antelligirur existere si rem positir ham excludences Bornachon de notimode dimina verificari nonposte satiscen dictis phobatum videtui. Namibichahuulan nolitionen si & exchafionem res inclination intercodere depenomnipor tentia, qua squidocerminata per ipiam aciticonem debet à respirituan productions abiliagris Il suppositup admicile producta, velik producta abous conferences cullure, & fic inclindirecte pod purpiAcustonborq obem end maintes dus dridem goder mazmphius declaraten inpponent an plantation continuent authorism conferment and pe ad inflana Actochinge, . & quod inte inflanti efficacists Boli millain estattore, viim fic shecinos tais vo inchigamorenoladere Gabrielom à Hopeisted on Saite includes the remainder the test test turidabes, hand omaspatentia zinis idelibni obez diatyme ámplimb@ubhielem epnseruer 4 quare fi per impelibetorangenon: pareret alli simperio essense some interior de middle por la comina de comina de la comina del comina de la comina del comina della comina dell torer extitulizame jlatine Rigitalia dia dia cimilicia per le formadical, espandadiare exetutore isoa

brielis, sed media omnipotentia, quetanus videlicet illam fibi perfecte, subordinat, atgung detenminat, ne amplius influst in Gabrielem, ugde fit ve nolitiones Dei in rigore loquendo pou , formaliter, sed causaliter solum determinando widelicetomnipotentiam, res contingentes excludant: sicuti voliciones illas includunt: dixi, in rigore loquendo, quia non nego poste erigino concipi divinam nolitionem ve formam extrin-Accè denominantem, Gabrielem-nolitum 🚉 🎉 💃 conceptam elle ellentialiter, exclusivam existentiæ illius; sed solum contendo: oppositionem, quam habet cum illa non effe priugtingm fen contradictoriamis sed formalem cancum softenzi est éa, quæ inter consensum, & dissepsumin ac amorem , & odium efficax einsdem obiecti reperitur atque adeo Gabrielem deftructum non effe effectum formalem primarium dicle noltionis, sed secundarium tantum. ciat hung . . - Secunda verò disparitas ad principale argu- m mentum supponit omnem actum voluntaris diuina debere semper circa aliquod à le realiter diftinctum tanquam circa obiectum directum indife nlabiliter ver faris alioquin hellet volitio (inquiunt) nihil vellet, fi nolitio nihil notlet, hoc enim ipso quad vellet, vel nollet fee iplam , deberet explicari quid effet ly le ipsa quod fieri nequiret nice explicando idem per idem. Hoc supposito, inferent volitionem ... eft efficax, debere obiechum fium directum ponere atqui volitio non potelt obiedum fum directum formaliter ponere per le iplams quis supponitur illud effe realiter diffinctum à Dec cum quo ipla identificatur ergo debet illud ponere causaliter ingenere efficientis. Constave ro nalicio non eft curnon possit obiecum suem per le iplam formaliter tollere quia nilcontig net absurdi ,quod quid creatum tollatur forma liter per aliquid increatum . Atque hee soft dir Sparitas cur volicio dinina non fic formalis inor clufio rei volita ffic verò formalis exclufio no-

litio rei nolitæ. Verum neque has disparitate quidquam pro- asa ficit Adnersarius - nec mirum : fallodenim. nititur fundamento: omnem scilicet acture your luntatis divina debere femper circa aliquod realiter à sedifinginm tanquam circa obiecti directum indispensabiliter versari . fi quidem. nemo negat Deum necessario amare se ipsum. tanquam obiectum directum, & tamenmhic v-Que ve pote el intrinfecus non potellanon elle tealiter identificatus: eum ipfo Deo . quemadmodum igitur: sufficie diffinction rationis, inter hunc actum, & einsidbiectum, & per hoc faluatur, quod dictus actus non velit formaliter se ipsum, nequestit volitio directe fun ipsus; ita dici poteft qued fufficiat fimilis diffinctio in cafu no firo. difiecto hoc di fparitatis tradita tudamento,facili negotio fabrica fuper impofitadiffoluetur: dico emimiguod femel admitto diuinam nolitionem penfe ipfam formalitergrollore obiectomatium directum, nonfir ratio cur volitio non ponat per se ipsam formaliter fui. Iam enim haberetur sufficiens distinctio rationis inter ipsam, & obiectum directum, quatenus esset volitio inclusiui formalis mundi V. G. &

Digitized by Google

vel-

vellet mundum; Angeli, si Angelum &c. nam alia est ratio volitionis mundi, alia vero for, malis inclusionis illius . per priorem enim hiberet yt actus, per policiorem verd vt obieg quaredus haberet pro objecto difecto, à quo fugeret volltionem mundi V. G. & effet forma-le exclusium illius, quatenus illa effet formalis inclufo mundi . en in quas ineprias ha e fentensia inducit sequentes le cos pimirum adstringie yt, paritate rationis coacti, concedant, quod ficuti omnis carentia rei politile contingentis adontificatur realiter cum 1260 p. & Jolum virgualiser ab illo diftinguitus; codem modo ompis ses politius lit idem realites cum eo, & virtualiter folum distinguatur ab illo , quoniam vero hoc secundum est valde a principijs fider alienum, & omni bonæ philofophiæ repugnans: viderint aduerfatij quid de prymo glentiendum fit, ex quo illud secundum tanquam consequétia necessaria abstrahendo à side procedere vide-

Probatur denique lexique conclusio ad ho-mines contra aduersarios quia ipsi tuentus quod diniba Wolftio maudi itt Ertebtis ginius kolitiot nie einsigem mundi . ergo implicat , quod fit eat gentia mundi . Probo con fequenciam: quotica ynum effenor est aliud effe netories, implication anud exceptia auius he estautis sitorius . led volicio mundi non est mundus ipfen: distingunsur marcaliter inter le la due, ergo hoc ipse mod politio mandi st. correctoria mondia implicat quod fit garentia mundi.

114 - . Reference concesso antegralenses inegando confequenciam; ad cuius probacionem diffing gunt maigrem : quoties vanquinon ell aliud , & ned conteffuntur elleptialiter, inter le quo ad existenciamitotics implicatiqued carétia valus finazrentia al terius, concedunt quotiesy nu non alind > 8 ellentialisarini gxastendo conner Chatter ita et implicet ypum, existere non exis Acme alio, negant majorem, & sie distinctant minores argant confequentiam . dicunt enim anad licet volicio divina muodi non fit mudus 3 verymane tamen fimul pont ni & simul tolli necellario: debent que ad existantia en parede non apparectur non polline pousseaglusium forn po en est maximo effer e andra lumbalium

* Verifcontra hase respondentem facit primos quia non potek atignani haiorstatio cur, mus ena edanexio inter decretum malitimam mundis & ipfum mundum nonchaleas identificare corum entitates : valeacaurem identificare corum emendies corgo &c. Channe legundo non mai gie diffingunneur effentieficen divina volicio mundi , & iple mundus, quam corum carentia. Wifulde ac ha fummer fuam specificationem in-अभिदिसमिवें rebus, quarum funt carentia. erge Bonti effentialis distinctio prohibet ne mundes Bevolitio divinammed ridentificentur: ita debie profibere no identificentur corum caren-His Contradenique tercio epiam si mundus, & Volisio mundi fint essentialiter connexa:volitio ramen ve pote determinativa omnipotentie ad hindie canfandum le tiaber ve prior natura re-The Cu Mins, ergo cafu, quò Deus nollet munda

amplius existere, nglitio, miidi deberet in priori, naturæ excludere ip fam volitionem , quam mudum deberer enim verificari hac causalis : ideo mundus cellat, quia cellat volitio, qua omuipatentiam determingbag ad conferuandum il-lum, acqui nolitio oppolito modo le habere debetet fi eller exclusio veriulque nam illius deperet elle primo . & ner le exclusua, quod primo, & per le respicit, tanquam. obiectum. directum per modum fuga: id autem eft mundus su quidem hums est nolitio : à volition yero consernativa illius, tanquam ab obiecto indirecto deberer refugere , quatenus effer conferuntius mundi, & sie in posteriori deberet else exclusivaillius, fed hoc ropugnat; nam sic ceffatio volitionis in codem genere caula confernancis mundum effet prior . & posterior cel-, 871 facione mundi . ergo non apponitur contradictorie virisque. neque requirat aduersarius. sa dinesibut orqueim intentionis leifleer &

modum probant aduct fari in fementia adult.

Nipplemina boile huam sedationem contranice probant squet fari in fementia adult. tenainn durationem diffinctam, fi non effet v-Man Steadem camentia Petri giulque curationis hodierne, alterutra ex gis non haberet iem on culcontradistorie opponereur. Confequenach abfurdum ve pater. etBo So probent lequelam. eatenriem durationisihodierna folum tollit for, maditarifectum à tempos shadierno, & sic effet, emtradicioria duracioni hodieraz . carentia. vene Petrie se cundum, le simplicater non tollità. rerummaeura eius hodiernam durationem : alie tenvenzene carcutia e dem contradictorio iopo pomerenie , ergo tollie Recrum fecundum fe, fed, Schooleffer: semel quod dagetur has carentia : 1 aumquain posset haberi engitas Petri pro fatu, realinergo non dagurihec gatentia . omnia pasest prisetr lubiumptum, quod fuadeturex co. quis carentia Petri fecundum fe sumpta, & ipfe Perens fecundum le acceptus contradictorie eppionunitur. arbod 12 ara

Bespondeo me in physicis durationem distingu 117 elaminegalle, & per hog corruere totum argusmencimin mea sentontian sed illa in præsenti data's nego fequelam maioris. & ad oius probationem concessa prima appreciontis parturb diftinguo antecedens focunda in carentia Patra focuadum fe non sollit á resum natura eins hodernam durationem formaliter concedo, nonrottie confequences siego, seum enim duracio seta pote modus implicer existere sinc rè, cuius est durations quameris carentis Rotri fit restiter à cerencia lue durationis, podigram diffingale e hosiplo quod hodie oft sprentia Petri : primo Soper Exollic quidem à rerum natura Petrumtacconfequencer, & secundario collitetiam eius detatione. Distinguo poses consequens ciulde fedunda partis . ergo carentia Petri tollit Per rum secundum le , hociet co iplo quod sit inaliquo inflanti, habet vim illum excludedi à que camque alio con sequentismegon hoc ip so mudd Kinaliquo infanco habeti vimexcludendi silia shuqden inftanti concede confequentiam ; &

Digitized by GOOGLE

sie distinguo subsumprum: & siquidem carentia Petri secundum se haberet vim excludendi Petrum in sensu negato, concedosquod si semel haberetur hæc eatentia, nunquam posset
haberi entitas Petri posito, quod habeat vim,
excludendo Petrum secundum se, in sensu concesso subsumptum; & consequentiam,;
dico enim carentiam Potri dupliciter intelliegi posse excludere Petrum secundum se; primo: ita vi posito, quod detur in vno instanti,
habeat vim; & exigat excludere Petrum a
qualibet alio instanti; secundo ita; vi posito,
quod detur in vno instanti, exigat excludere;
illum ab eo instanti, non veto ab alijs, niss ex

suppositiones quod detur for illis-Primus incellectus eft falfus, imb impolibis lis:quia cum eius catentia extiterit ab acefno reddidiffer Petrum imposibifem in temporeis fecundus verus, fed non fauet aduetfarifs's quid ex eo lequirur cafentlam Pecri à carens tia durationis hodierne eluldem effe deffe Ctam , cosquod poteft petrus creari cras , & fic expellere carenciam fui feeundum fe at cepti à rerum natura absque co, quod expellat carentiam duracionis hodierna, quia iam nod durat hodie . Verum autem carentia duraciohis hodieinz cras fir eadem cum ex sque eft hodie, nonnullus negatiir;eo quod easqua exid Air hodieshabet exchidere Aliquid pofibiles nempe durationem hodicinam ab hodies illa verò, que exifir ctass'haber excludervalis quod imposibile , quandoquidem implicat cras hodiernam darationem existere . Sed ego cum commini Effirmative responderem. & had ratione vteter ; que ellet etiam contrarij argumenti folutiva : carentia duration nis hodieraz bue exifiat hodie, fine etiam cras haberpro suo termino contradictorio candem numero durationem polibilem; ergo faliben... efte quod racione diversorum terminorum die werfificetur;confequentis patet ex doctrina... aduer farij; antecedens probaturiquia duratio Petri hodieraa cras uon amiteit fuam possibilitatem, quam habet hodie; ergo eft:cadem : mi mero : Probo antecedens: quia in scateatia dutacionem admictence distinctam circa polibiliturem illius eodem modo discurrendum... eft , lieuti discurrunt illi,qui negant pocuifici dari creaturam ab zterno. Quemadmodnma volm hi contendunt stille veram per totam. grernicatem á parte ante habe propositionems mundus est pollibilis quamuis non potueric 🗚 sterno cum existentia confangi: ita hi conten dere debent, quod licer durario hodiernia non pornerit divinitis existere anrecedencer ab bodie, neque consequencer possi: semper. tamen cum veritato de les predicari velests quod fit pollibilis; & ratio est : quix ad rema posibilem astruendam non est necesses euma existentia in quarumque suppositione. & lub quacumque conditione-conjungi possit led (abis efish posit aliquando; quod verificatur de duratione hodierna iber ordinem ad hodien a Quemadmodum igitur dies durácio hodie no pocen dici imposibilis ex co, quod non posit estranitus existere cras : ita neque cras alguis eras verificatur, quod possit existere hodico. Quod si dicas maiorem rationem esse quia hodierna duratio hodie verè potest existere hodie, se cras neque hodie, neque eras potest.

Contra en: Quia duplicitet intelligi potell, quod cras non possite existere hodie: primo inlensu composito cum die crastina: secudo in seculu diviso; quamuis auté in primo sensu no possite seu diviso; quamuis auté in primo sensu no possite de solum in secundo: hoc tamen nihil refert, seu ineque quod aliqua res possibilis non post sit existere in quo vis instanti in seus composito cum sua carentia, se tempus divisibile in instanti, se instans in tempore; aliquia res subinde propriam essentiam mutarent, dum modo inter possibilia, modo inter impossibilia connumerarentur.

SECTIO SEXTA.

The state of the first of the state of

Carentia rerum contingentium non funt prorfus ni bil.

TAec est quarra conclusio: dico coim earentias confligences rerum creatarum non effe prorlus milit, led aliquam realitatem independentett ab in tellectu in fe habere i ratione cuius fant formale exclusionm rerum. Contingentium , quarum funt earentie, atque adeo huiulmodi nihilum confiction ab aduerfarifs elle quid fictitim, atque chimericum. Probatut vnica ratione: fi carentia alcerius mundi eller prorfus nihil : existence fam eltero mundo s fixe duo contradictoria: after musdos exifit : alter mundus non exiftiendent fimul vera ; fed hot implicat ; erge & helefmedi catencia non funt prorfus nihil . Minor, & consequentes patent. Major vero probacurt Be quidem quantum ad primam partem ele cui dens: quia luppodimus alterum mundum exi-Rentiam habere, & à Deo fuife croscum. Quoad verd lecuidam partem fuadeaux ex ea: quia ad verificandum dicam propolicionem... absolutam negatiuam, fi carentia contingentes nihil proties effent, non pollet alienati. quid defit; eigo Brev Antecedens probatur; fi posset, hoc maxime esset negativa conformir tas cum luo sbiecto j'que conficit inico viá parte rei non detar aliquod, qued fit falfifica. tiuum illius seniu imodisek exidentia alterias mundi ; led hoc admiffos adhue fequieur propolitionem illamit atter:mundus non existic. fore veram : ergo &cc. Maior est aduersarios u dodrina , & confequentia liquet . Minor verò conflat ex eo quitos

Si quatis ex adnersarijs, quid importet non 121 dari à parte rei aliquod, quod fit diche propositionis fassificatiques. Respondent importation in line alterius mundi nullo modo existentia, ve ad verificandam negatiue dicha propositionem, sussiciationem sussiciationem sus mundi nullo modo existet; tum se attentius mundi nullo modo existat; tum se attentius mundi nullo modo existat; tum se attentius mundi cum eo negatius illa propositio, se in historiam sikilum alterius mundi nullo modo

enifiere . ergo existente altero mundo adhue effet utra negativa illa proputatio, confequentim eft quidens cum prima, & lecunda parte. sarecedentis;tertia;vero he emneitur : quisid danq uedne sete uedne spanne exigere bod tette nulle modo eft existens; fed per adverfarios amilam alcerius mundi neque sere neque abufine poteft existere sergo existente alterq mundo, adhue verificarur quod nilulum illius make subject mulio modo exifiat .

Confirmatur quia ex hypothefi , quod exi-Aente altero mundo fiat bee propositio : altet mundos pou existit ; vel fignificatum patticulanguale tenet totaliter ex parte cognitionis. & fic existente cognicione, vera effet propolis 210 ; vel le tenes totaliter ex parte mundi en xistentus & fimiliter verz effer propositios quis existeret.id, com quo significatum dicta particula identificatur : dicere autem , quod ic tencat ex parce viriusque, in eandem diffir cultatem incurrit: quie iam penimus existere verumque. fi ex parce noutrins : prater quant quod non potest explicari exparte cuius [ereneat, inexplicabile est quid tandem fignifi-CGC .

Quiros ja suo curlu disp. 46. num 15. censet dari carentias ab omni ense pofitino diffinctas; dari inquit, & distingui non cathegorematice sed syncathegorematice. licet autem ex eius doctrinz decursu manifeste appareat eum velle huiusmodi carentias ex parte rei elle nihil: placet tamen eius rationem, qua abstrusam de esc sarum syncathegorematico probat, expendere: cum præsertim in summulis Disput . num. 13. iple docueries id quod in syneathegorematicum & cathegrematică dividitur t esso solum terminum propolicionis formalis: non yero, quaramus de co, quod venit ex parte obiecti nomine carentiarum ...

333

Iam vero fundamentalis eius ratio sic procedit . potest aliquis conceptus dari syncathegorematice, quip detur cathegorematicé, sed pro carentijs sufficit syncathegorematica existentia ergo &c. maigrem probat primo paritate conceptuum formalium, qui aliquando sunt syncathegosimatici tantum, ergo potest aliquis obiectiuus esse huiusmodi: probat secundo, quia hæc veritas obiectiua : nihil corrumpit Deum, non est cathegorematice vera; quasi Deus corrumpatur à nihilo, sed solum syncathegorematice quatenus non est ens corrumpens Deum. ergo &co.

Verum in hac ratione assumit Quiros, vt pater, quod dentur ex parte rei carentia: & quod suo modo exissant, de quo in presentia controuerrimus, & folum negat quod existant cathegorematice, quæ ve patetsest alia quastio. quéadmodum enim alia est quæstio, in qua quæricur verum Blycri fie terminus formalis: & alia vtrum possit obire rationem termini absolutisseu chategarematici in propositione aliqua. Quare ad argumentum concessa maiore is minores diffinguo consequens: fi habeant ex parte sui ipfarum aliquod esse abusinum sue cathegorimatice fine syntachegorematice, concedo: ita vt fint purum nihilum, pego consequentiam, & per

hac parec responso ad paritatein ex concepti-! bus formalibus desumptam. Adrid quod dicirtuz de illa propofitione nibil corrumpit Deum? dico eam și ve habean venițasem debere elle men: ganitam a the antem lumptateius inegatio debeta afficare: Dei.corruptionemienve leulus fit: omne qued concipi po cellenon consumpir Deum 1000 conflagen firmmilis aquoniam vorò carennia. corrupt onis Dei habetur a passe seisreche dien cippest remodelicta proposicio, finon logiaco acphilosophice eathegogonaticd fignificetismen a Pergie Quiros codem bum. 130 folum necelle, 126 ell admittere pro carentia: lucis contradictorius existencia: einsde m. ducia . sed adhoc non sem quiritur : quod cathegorematico detur lucis and rencia, fod fufficit, quod detur fyncategorematice ergo &c. Respondeo data minore nego consequenciam. Verum de obiecto contradictoriarum; ex profello agemus infra-TV Confirmati illud confesur effe syncathegonen 129 matice, qued ratione fui pon eft. : nisi conjunt

chum alteri s led tenebre in fenon funt à vegen, explicari poffunt nife muelucio intrinfece que policium nempe lucemionde dicitur, quod priuatio non est cognoscibilis nisi per habitum; et gol&conad man 1 - dilb. Respodeo: quod siper elle syncathegorematic 125 ce, intelligium effe impropriti, & a buliuum quod

ad foi plenam explicationem alio indiget adili-Cto,vt propositionem constitues, concede qagensiasoffe lyncategorematice. led cum hoc flat quod habenne independenter ab intellectu finan 👬 effe impropriumise abufummiyepatetiergo &s. . Num, ta. Sie inflactoihil Angeli includit ipfum angelum ; non cathegorematice . ergo fyneathegorematice. Probat maiorem, quia si nihil, seu non elle foret aliquis i conceptus diftindus adæquate ab effe: non effet cur non posset Deus conservare non effe Angeli in præsentia existentiz eiuldem Angeli

Respondeo distinguendo maioré:nihil Angeli 129 includic ipsum Angelum, tanquam pastem, vel torumego; canquam cerminum ellentialem , cwi connectitur concedo, & ad probationem in contrarium nego maiorem; cum enem non effe Angeti contradictorie opponațur existentia iphus angelisimplicat, quod Dour ad prasentiam dide existentie illud conferret. esetera, qua ab hoc auctorecongeruntur, facile ex dictis, ac di-

essigner mens his michalish his s SECTIO SEPTIMA,

Ell of the training compression a gen Defendo carquitat comingentes habere famm effe 10 . 1 . abusimum à quocumque alia posicino Langueur dig deftinitum .

Vinta deniq; Coclusio sit carentias conne gentes conflitui per sum este abusiuum negatiuum quod habent à parte rei ab omni ente reali pofitiuo contradistindum.

apt filler in ibi

Probatur: quia non minorem habent repugnantiam ad identitatem realiter inter se habédam lux . & tenebra vita & mors , Deus & negacio Dei &c. huiusmodi: quam res positiua, Se carentia contingent; led implicat lucem idé-

tificari cum tenebric, vitâm cum morto seconigo & rem politiciam com carensia contingentell Major huius, que fola probatione eget, fundeeur quia repugnancia, quam habene lux, soconebra ad identitamm soriur ex contradictione quam inter le exercent repacet: led notiminorte contradictionequenercent inter le carentia, 4 res positina s ergo nequerminorem repugnancia ad identitatem hac habebnut . - 1/2/10

132 Ad probandam finius minorem, in qua cota vertitur difficultas suppogo, ideo tenebrama 🗧 ; contradictorie opponi lumini, & mortem vita quia tenebra importati mon elle luminis , 86 mors non elle vita: iam verò carentiam deiluo concepeu importare non effe entis politini quodcomque candem illud fit, fpadecur multiplicie ree: Primo quia non end in communi dividisur in non ens supplicater, & non ens secondumia quid; led non ens lecunditm quid est id , qued à yes feathquam rantum ravionem encis excludios ve eff materia prima, qua de le excludit rationem actés, & res merè políbilis, que à se excludis existenciam ergo non ens sampliciter e cutule modi est carentra, etit illa , que de le excludis omnem rationem oscis......... 10 3 5 5 6 6 6 6 10 C

Secundo quia quodlibet positiuum habet. sun 233 contradictorium negatimum, cuius fe formale exclusiuum ; ergo & ens reale poseiuum habes form quod formaliser excludars fed had nothe eft nisi carentia ; erge &ce.

Secundo quià lapo D. T. tertie preservime de 134 perence qu. 17 and 4. docet son ens. fimplicates of se infinitum, & ex patte sui à qualibet ente. positiuo sue infinito sille finito infinite distare, inquantum omnem defoctum qui cogitari poceff excedit; fed nifi carentia excluderet à feomnem rationem entis hoc fallum effet; ergo

- · Quartò quia repugnat aliquid elle ens poli-235 tinum in specie, absque eo quod includat rationem entis postiui generice; ergo repugnat ctiam quod aliquid fit mon ens in specie, absque to quod includar rationem non entis: generice, fed ratio non entis generice nequit identificari cum ente positiuo generice, quia opponitur illi contradictorie, & quidem per primam, & vni+ uersalissimam oppositionem, ergo neque ratio non entis in specie poterir identificari cum ratione entis generice sumpta, & sic carentia. V. G. lucis que importat rationem non entis: inspecie implicat quod identificetur cum aliquare positiua quod erat probandum.

Quintò denique quia quo maior est distantia inter duos terminos: Maior est repugnantia ve identificentur ; sed maior eft distansia intet rem positivam, & negativam ; ergo si repugnat quod homo identificetur cum equo; accidens cum substantia, & sie dereliquis. multo magis repugnabit ve carentia contingens cum aliquo ente positiuo nemine cogitante identificetur dixi, ve aliqua carentia contingens, quia de contingentibus nobis in præsentia sormo est. cæterum eadem ratio militat de necessariis quare nullum est argumentum quo aliqui recentiores veuneur ad probandum carencias necessarias non effe ab omai ente reali policius diftindas,

eo quod nulla fit affignabilis huiusce difinctionis uecelisas alumma enim necellitas oritur,ex implicantia i quod aliqua vera carentia qua nemine cogitante datur a parte rei, fit cum entes positiuo realiter identificata, ve pater ex dictis. Dices primo supponendo, ve diximus in 137 phyficis, dari duplicem rationem non entis, va a per non inclusionem entis: alteram per excluhonem: Tumific: licer id quod est non ens per exclusionem entis non possit identificari cumente: at id quodich non ens per non inclusionem bene potest, ve pater ex ratione principii; quæ quia oft non ens per non inclusionem, identificetur cum forms, que est ens, sed potest recte dici, quod carentra contingentes fine non ens per non inclusionem entis; ergo nostrum argumentum, azgando minorem, nihil concluditiKesponder admissa suppositione , & concessa maibre argumenti, negando minorem, ratio disparitatis eft quia omais carentia contingens habet vi lecundum vliimam fnam differengiam specificam lit-determinate non ens per exclusionem alicuius entis in particulari V. G. tenebra, luminis, mors view &cc. ergo fecundum fuam fationem genericam habere debet vt fit exclusiva entis in communi : aliter non effet non ens fimpliciter, nec infinite distans ab ente. Contra vero non omne principium habet vt fit determinate non ens per exclusionem entis defacto enim forma eft principium, & tamen eft ens, quod si habet hoc in prinatione, est per accident, ficuti per accidens est quod fit contradictorium entistatione videlicet Ratus pracisiui quam habet beneficio intellectus.

Dices iterum res positiua est negatio sua ne- 138 gationis . ergo potes carentia identificari cum re politiua. Respondeo distinguendo antecedens hetitie, & ex nourz apprehensionis imbecillitate, concedo: verè, & proprie nego antecedens & consequentiam; dico enim rem positiuam per suam formalissimam rationem opponi contradi-Ctorie suz negationi ; sed quia no der intellectus propter fuam imperfectionem rerum negaciones admodum rei positien concipere solet : hinc sieri ve postea res positivas canquam negaciones suarum negationum ad saluandam oppositione contradictoriam concipiat.

Instabis contra hane responsionem: in re po- 139 sitiua verè datur carentia carentia, sed hac no eft distincta ab ipsa re positiva; ergo milla distinctio. minor videtur certa, tum quie nulla est necessitas hanc secundam carentiam diffinguendi: tum etiam quia daretur processus ininfinitum carentiarum innicem sub ordinataru. nam sicuri datur carentia prime carentie ita. dari posser carentia secundæ & carentia tertiæ in infinitum. maior verò probatur quia cacitas est carentia, sed in pariete non datur cacitas; ergo in pariete datur carentia carentia.

Respondeo supponendo carentiam carentia posse sumi dupliciter primo disparate seu contrariè secundo contradictorie, & primo quide modo non est dubium dari carentiam carentia nam verè cecitas non est tenebra item mors vnius hominis non est mors alterius hominis, & sic de reliquis. sed hoc non faciet adversariis.

669 testimo-

quia ficuti cacitas per hoc, quod importet carentiam vifus non identificatur rei positiuz, ita neque per hoc quod importet carentiam tenebratum . in fecundo verò fenfu faueret quidem, quia contradictoria maxime inter fe diftare debent ; nihil autem magis à carentia distare poreft , quam res positiua · quare in hoe fensu nego maiorem argumenti, & ad eius probatione dico cacitatem importare duo: vnum in recto, hoc est carentiam visus;alterum in obliquo, népe subiectum exigens ipsum visum. fie diftincta maiore, & minore nego consequentiam . quia in pariete, ex eo quod non detur cacitas, no fequitur quod in eo detur carentia carentiæ vifus, fed folum quod detur carentia vifus in subiecto non habente exigentiam ad videndum, atque adeo quod in eo sit carentia visus per modum. negationis.

SECTIO OCTAVA.

Proponuntur, & Solmuntur obiecta coutra pradicta.

Bijcies primo: Aristoteles primo poster. cap. tiæ fciuntur, fcimus enim nochis tempore tenebras effe in aere, & Petrum diem suu m obiisse &c. ergo carentiz funt aliquid positinum . Respondeo aduersarios sustinere carentiam lucis effe non effe lucis ; fed quod non ett, non feitur, ergo fibi etiam incumbit explicare Aristotelem quem ego explico dupliciter:primo quod loqua eur de rigorofa scientia; hæc enim cum fit cognicio rei per causam per le, repugnat quod sit de vila carentia; recte enim D.T. p. p. qu. 104. art. 3. ad primum dicendum inquit, quod non effe non habet causam per se, quia nihil potest effe caufa, nifi in quantum est ens, ens autem. per fe loquendo est causa estendi, quod si conten. das eum loqui de quacumque certa cognitione : explico secundo quod per illud (quod non est) intelligat fallum ; quod enim fallum eft, nonpotest certo cognosci nisi in ratione falsi, dicendo V.G. Homo non est equus, quomodo non eft falfum fed verum. . mil

242 . Obiicies secundo: Danielis terrio inuitari ten nebras ad benedicendu Dominos ergo quia sunt quid positiuum. Respondeo benedictionem Dei proprie à sola creatura intellectuali procedere poste. Hinc fit vt tenebris folum actribuatur. quatenus dant nobis occasionem benedicendi illum; fic etiam dixit Philosophus visum effelucis, & tenebrarum, auditum yerò audibilis, & non audibilis, ex co enim quod visus est potentia habens pro obiecto lucem, & auditus sonum : occasionaliter ille est circa tenebras, & hic circa filentium, eo quod intellectus aduertens dictas potentias non esse impeditas, & nihilominus sua obiecta non attingere, arripit occasionem iudicandi in aere neque lucem este, seque fonum . is repugnat . frionem : co mar

Obiicics tertio non poteft Deus necessitari nisiad ea que ad sui perfectionem intrinsecam pertinent; sed si carentiz distinguerentur à diui: quis nolitionibus non pertinerent ad fui perfe-R. P. lof. Polizzy Phylosoph. tom. 3.

politas; ergo non distinguu Responded hoc argument poficiuas à dininis volitionil fed quid quid fit de hoc, di fiin tem minoris: necessitaretur l vel earentias, vel res illis opp que directe , & per poficiuum carentias indirecte, & per influ res verò positiuas directe, & p fitiuum, concedo; & fic nego co

ctionem intrinfecam, &

Deus vel ad eas ponendas,

dico enim in tantum Denm dici ponere carentiam contingentem cuiusmodi est V G cenebra: quatenus determinat omnipotentia fua ne influat in lucem; hoc enim ipfo intelligitur refultare tenebra; Vnde fit vt quali indirecte, & per negatiuum influxum à Deo intelligatur effluere . hoc autem nullam necessitatem fed fummam libertatem in Deo arguit. quemadmodum in nobis quando stat per nos facere, vel non facere aliquid fi determinetur ad non faciendum illud.

Obiicies quarto fi rerum carentia à diuinis 145 nolitionibus di ainguerentur : fequeretur, quod Deus posser esse causa puri defectus Physici. consequens est absurdum; ergo &c. sequela. patet quia dicte carentiæ non effent nif puræ exclusiones rerum positiuarum sibi oppositarum quas Deus posset intendere V. G. mortem hominis, tenebras aeris &c. minor fuadetur quia repugnat quod Deus sit causa desiciens physice; fed fi effet caussa puri defectus physici, effet causa physice deficiens; ergo &c.

Respondeo sapponendo in argumento agi de 146 causa impropria, & indirecta, non autem de propria, & directa, que operetur per realem. influxum, huius enim pura carentia est incapax, vt patet : hoc pofito , concessa fequela maioris ; nego minorem; ad euius probationem, concefsa maiore, nego item minorem, quemadmodum enim ex eo quod Deus sit causa auditionis mez non fequitur, quod fit audiens : ita ex eo quod fit causa puri defectus physici non rectè deducitur quod fit causa physica deficiens . Ratio est quia de ratione caula deficientis physica est habere in actu primo aliquod impedimentum ad directe caufandum fuum effectum poficiuum, contra quod nequest praualere, cuiusmodi est aqua quando ad præsentiam ignis validisimi non potest producere frigiditatem . non fic auté Deus se habet quando non influit in lumen ; ex suo enim beneplacito se determinar ad noncaufandum illud, & ideo nil mirum fi dici nequeat causa physice deficiens . As and the

Neque dicas disparitatem esse quia privatio 147 frigoris in eo cafu non tribuitur aquæ tanquam caufe, sed potius igni, quatenus per ipsum. ftat ne aqua frigefaciat : at carentia luminis quando stat per Deum ne producatur, non nisi ipfi tribuitur; Contra hoc enim facit quia ignis quatenus impedic aquam ne frigiditatem producat, non est causa deficiens, sed porius præualens contra ipfam aquam ; quare licer illi propter hoc tribuatur prinatio frigoris, debet etiam tribui ipfi aque, quatenus secundum fe spectata habet obligationem ex vna parte pro-

0000

Digitized by GOOGLE

ducedi frigus; & ex alia carer viribus dulbus refiftentiam agentis contrarif valeat inperare,
neutrum autem affirmasi poteti de Deosgiando
negat influxu lumini : quia ipfe nulla lege proprie obligatur ad influendus afiunde vero habes
vires infintas nullius agentis reliftentia impe-

Obijcies quinto carentia alcerius mudi no cosequitur ad decretum Dei nolitiuum . ergo est iplum decretum Consequentia videtur bona? Antecedens probaturiquis fi lequereturieffet neceffarla ; fed ett convingens, ve Inpponimus. ergo non lequitur . Maior hulus firadeiur ? Itil plicat, posito decreto, mundum este, sed carentia rei implicantis eft necellaria . ergo si fequeretur decretum , effet necessaria . Respondeo negando antecedens ad cuius probationem di flinguo iffa. iore: effet necessaria in fensucomposito cum dea creto, concedo; in lenfu divilo, nego malbretal & distinguo codem modo minorem i est contino gés in fenfu diuslo á decreto, cocedo: Copulitos nego minoremio consequencia. Ad maiorispis batione dico, quod quentadmodii posico decreto nolitius alterius mundi alrer mundus rion ima plicat existere, mis in senso composito com des creto: ita e us carentia non fit necessaria, miss sir eodem sensii accipiatur igilamuls enim conseu quaturad decretum; non eff cur non poffit 1827 sealu diviso ab illo confiderari, quià hie seh Mil conflitti in co, quod ira polito decreto lita ju 48 illa eadem potuisser non esse, si in locum illus decreti negativi fuillet contrasium affirmatività sicuti sine vilo absurdo potuisset defacto esse : 1

\$48 Obijeics fexto : Si daretur pura carentia/fiquerentes qued aliquatido melior effet carentia suo opposito positiuo ; sed soc videturas furdum ergo &c. Sequela probatur : quia melius eft carere errore ; quam errare, melnis 'ea' rore odio Dei , quain odio Deum habere", eigo &co. Responded distinguendo lequelam extentia leannaim le considérata mélior effet fus obbes fixory nego; in ordinerad fublicitium, firi diffe recipieur's concedo , & Lo diffincta minuteil nego consequentiam; & ad probutionem fenuei la dico, quod licet tum error, cum odium Del fe cundum le confiderata fint méliora fais carend tife's quatenus importanturationem entis ; we fune participationes quadam dipina bonitalison quia tamen natora sutionalis i quatenus eff. las tellectius, longius recedică veritate, ad champ con lequendam e fintlieura, per erroremt quant per simplicem nesoiehtiamic ideo magis abitto abhorret , quam ab'ifta 2 8 quiu eadem natte ta , quatenus eft volitina stonetur lequi regue ... y lam redærationis spuwdictatabilinendum poteus elle ab operatione infonelles, quam Macil efficare: id circo malius indicamus carère od & Deinquam ilud operatioet purt wege on infl

Obijeies septimo = sedarencu insinsinoditeno tennin, sequeretur, quod imozeo estenticità ilique sining, sequeretur, quod imozeo estenticità in intentionale consequente este abstitutare este seu propieta non del consequente con este propieta non videre, de boret inspirancamentis in se con gno sere ; insinieum appensos in secono este se insinieum appensos este se

N. 4. 3 3

4. 14. (1

- Respondes: Concosta lequela, nego minorem; 150 'ad effius printem probationem dice , quod qui infinitum chrogorematicum negant à parte rei loquinent de politibo erezco Czierum hociplo, quod, id honeft à parte res, necellario, cius Megatio aqualiterille cuprespondent admittenda eft. All pofferiorem verosconcedo fequelano; Ecadirationem in contratium awar quod licet Anfinitum lie incegnoscibile à nobis: cognitione diffinely confula elementada electrateques spe Pholei; euodidieerevenentur,qui carentias in-Der nol rionibus confingunc; qui enim affirmat le nihil videre, deber profectocogne lesse alique modo noticionem, qua Deus conflicuit a Te ad nullam ex visionibus possibilibus vells. rum czco concurrero ; quontam verò.huiusmadi visiones supr infinitar hincisies ne infoonsulo infinitum cognoscat .

Obifcies octauo ex Mauro lib.1. queft.49. vel 11 huiulmodecarencie ponune aliquam perfectionem in vniuerfo; vel non . fi primum; ergo funt partit pationes diminu bentaris :, angue adco entia policiua: fin autem dicarur fecundum: ergo fruitra dantur, & sunt omnino spperfluz. Responded come de mulbre: dicendos quod quistiim eli-de le nullam ponintin vninesio. Petis 🐪 🕏 thone minique ad eins butchiteudinem faciliate Fd'folum per Beerdens, quareme font exclus fidites illarum foi marum politicarum qualual exclusive illitis perfection is; & pulcumbin al quam defacto milifilis en igic - exque paten falle fam elle confequentium contra fecundami memo drum illatü e nimifum fiylkəzdəri 3 Cozficomo trino superfluss; howenim ipfojq souther foluse les exclusibles Thorum oppositorums uties pary tes in Forum wilder fitnee exequintur satque to deo non luntismisso frukracoria : Cas Apera 🛍 🖈 र विकास कार्य है है है । अपने कार्य कार्य के स्वाची

· Obijeies-nono-ex todem : necessitas pomendo 152 ementias repugant Deor cafe, que notio produc cere res illipoppolitupy erzo son duprin distind El di decreggialitate notibilis. Confequent que paten Angoväche probacije mileipliciene: proc mo yaulk Densieft ehr fiffichentiffenten ip tod क जीनेंग्रेत प्रकार कार एक्तिकारी अभिकार के प्रकार aliud elle præter iplum . Erge non nædel in dari detentierent faldinide noticionen ferinado, 188 Deus videus le constitére dinnemi perfections putelt dierret nologe fit quidquamimpleft dun as defect uo fum fed non poffe to Deponded a them nogastunes diffinete. ergo &direftito: Dens of its primus some sone some fait om the inspersor fie illum coralises claudero in faciendo sie quide quam omnino efflugel fedelies faltim effet, & del em femper ponende efferia Devierge deci quine to denique : quite accellicae pomentir miquenti mandam Deo repugnata ergo multo magis pen nendi cius negationem Probat confequentiami qua que aliquid en imperfectius . arque adle printen haber vimalliciendi Denn ad fili pos fitionem : co magis repugnat, ve Dous ad HPps posenduse necessites ? sedinegatio multife the ... ? malco imperfection animate . erge will to magis repugnar ad Mum necesstari quam ad antindum Befpondes negande antecedens, & ad prime 141

. S. W. . 3 . 2

ells probationem concedo maiorem : hoc est Denm'effe fufficientifimum, fed diftinguo minotem: tunc aliqued est fufficiens cum nonnecesse est aliud elle veré, & proprie, concedo abufine, & improprie, aego minorem; & diffinguo codem modo confequens; ac: dico di carentia haberene verum, & proprium elle, deberent excludi à sufficientiuma ratione dimini elle, fed ipfæhabent elle impro prie folum, & abusine. aliunde veró cum inter contradictoria non detur medium, alteru-, trum ex illis Deus in exercitio fue libertatis admittere necessario debet : sic, non obstante, quodan fe deurna effentia fie ens fufficientifimum unecesse tamen eliget fint creatura pollibales, & quod ad illas volendas, uel nolendas. le deserminet ...

'Ad fecundam aio: Deum, ex co quod fit infi-, 254 nite perfectus; posse dicere: noloive fit aliquid importecum, & defectmolum, suprasquod habet dominium, sed supra dissunctum ex contradictorijs constans non habet dominium, ne-: due adaliud adaquaté ponendum, neque ad illud adzquate collendum; seuti, neque in sencentia aduersarij ad volendum 3. & nolendum efficaciter aliquid . ergo &cc. Ad tertiam code : modo distinguo maiorem: potest Deus liber claudere fontem totius esse eciam in ordine ad contradictoria nego. nam hoc roso quod claudie foncem existentiz mundi i necesse est ve indirecte illum aperiat ad carentiam existentic; non nogauerim tamen hane non elle, proprie apericionem sed improprie folum siufta alia bi dicta. Ad quartam denique distinguo antecedens: necessitas absoluta ponendi aliquem. maidum Deo repugnat, concedo, necessitas ex suppositione quod non velic ponere cius negacionem, nego antecedens; & fic diftinguo codem modo confequens; multo magis repugnat; Des necessiras absoluta ponendi negationem. mundi , concedo: necellitas, ex suppositione., nego, consequentiam, ad cuius probationem. codem modo distinguo maiorem; quo aliquid est imperfectius co magis repugnat vt Deus. necessitetur absolute ad poneudum illud, con-.cedo, comagis repugnat, at necessitetur ex: fuppolitione, nego maiorem. & dico indubisacum esse, quod si Deus deberet habere abfolutam necetlitatem, vel ponendi mundum, vel vel cius carentiam, fibi vendicaret necel-; fitatem ponendi primum, & non fecundum. quis mellor effet conditio creatoris, & con-, feruatoris creaturarum, quantumuis necessanijs quam non creatoris nec conferuatoris item necessarij : & loquendo de necessitate. ex suppositione orta ex contradictione terminorum, qui eligi debent: aqualem perfectionem arguit in Deo, quod fit necessitatus advoum coorradictorium, ac ad alterum, quia. supponit quod ad alterutrum pruius se libere, deserminauerit, quodque ad reliquum postear propter oppositionem; quam habet cum alios accollectur .

vode he ve argumenta que adducuntur coera nos ex necessicate, quam haberet Deus adponendas carencias ex suppositione, qued rea R.P. 10/. Polizza Philosoph. 10m. 3.

politiuas illis oppolitas creare nolit aullius fint momenti . cum præsertim eodem modo milia tent contra aduerlarios, fiquis, probate volens rerum carentias non confidere in decreto noliguo illarum rerum, fic eos redarguerer; fi Dens pollet, existere suum decretum nolitimu de creando also mundonnecelherretur poneres contradictorium giftiidecreti, led contradicoriumillius per aduerfarios est decretum... politicum de volendo mundum; ergo necessicarecur ponere alium mundum, nempe aliquid extra fe . atqui fi nos dicamus contradictorum illius decreți policiul confiltere in eius, carentia, per hoc quod. Deus noller decretu illud non lequitur quod necessitaretur ponere mundum . ergo debet negari decretum nolittuum esse formalem carentiam; quemadmodum igitur illi ad hoc responderent id sequi ex vi contradictoriorum, & non elle ablurdu, ita & nos respondemus:

Obijcies nono: non potest explicari quid sit, 256 esse abusiuum pura carentia. ergo omnis pura carentia est sictitia, & consequenter non-indatur. consequentia pater. antecedens probatur quia esse competit solum rebiis positiuis ergo non conuenit pura carentia.

Respondedinego antecesens, ad cuius pro- 157 bationem dico, quod licer vox, elle, primo, & per se imposita sit ad sign sicandum esse poskinum: vsurpatur tamen à nobis propter pemiriam vocabulorum ad fignificandum effenegativum, licer in diverso scolu, non sine tamen, aliqua similitudine, quam habet cum palitivo. Porrò hec similatudo consistit ia co. quod figuri res politius contingens habet lua ellentiam , & existentiam, ita eius carentia; confiftit autem effentja carentiz in co quod fit pura exclusio alterius á suo consortio, ita ve ex fuit intria secit nihil aliad habeat nisi excludere à parte rei rem positiuain, cuius est carentia . per hoc enim adaquate à quoliber alio positiuo estintialiter distinguitur, quatenus omne politique preter exclusionem lui contradictorij habet aliquid perfectionis perfe ipsum in mundo poneresita ferePallauicious, p. 2. disput. 3. qu. 3. art. 2. Alicer ex Giactino que 6. legica Poreit definiri carentia, vicimumdoterminatiunm indica negatini . ve autem. veraque definitiq ad carentiam contingentem: coatchesur ; priorem fic rettringerem : ell pura exclusio ret politiuz contingentis á suo confortiosposteriorem verò sic : est vicimum determinatiuum iud.cij aegaziui contingeater. veri dicitur autem visimum quia licet aliquid. posicium posit nos determinare ad aliquid negandum: id tamen quod yleimo determinata oli semper ipla carentja, Porrò de existentia carqueix cum cadem proportione nos loqui de bemus, lieuti loquei fumus de existentia rei. poficiue, dicendo, quod fir, vicimus actus feu. pradicatum quad habere potest ipla carentia, sel duoq ue brienne conceptus duem de carentiaformare pollumus, ita yt quilibet alius conceptus affignabilis, vel æque clarus fit, vel; obscurior illo. Iam verò verunque esse caréein appollatur communiter abufinnu . & im-O000 2 propriproprium quie non ens verd , & proprie nonhabet effe .

Inftabis fi inter carentias, & res pofitiuas haberetur aliqua conuenientiasatque fimilitudo: lequeretur quod inter contradictoria daretur medium, in quo convenirent, sed hoc videtur abfurdum . ergo &c.

Respondeo ia sententia ponentium carentias contingentes in politivo confiltere mulcomaiorem convenientiam inter res contingentes, & luas carentias admittendam elle, vt fupra probatum elt . fed ipli videriut . diftinguo ego sequelam: inter contradictoria sump-. ta quo ad veritatem, & falfitatem daretur medium, nego:quo ad alias rationes, concedo. fequelam, & fic diftincta eodem modo minore, nego consequenciam; & dico quando negaturi inter contradictoria dari medium , fenfum effe . quod alcerum ex illis de qualiber re nocestario verificari debeat, & alterum falfifi-: cari, vade est quod propositiones contradictoria dicantur le destructe logice, quia hoc. iplo quod vna est vera, alcera debet esse falfainon fic le habet res inter contrariateon fat. enim non de quoliber debere necessario verificari quod fic album, vel nigrum ; quod fita calidum, vel frigidum: de lubftancijs enim fpiritualibus neutrum verificari potett; de ma-i terialibus verd, etiam fi posit, neutrum tad men fæpe defacto verificature nihilominus tamen contradictoria jeum hae medii negationen posse in aliqua ratione conuenire pater, quia. de ptroque verificatur ratio contradictorii s ratio verificatiui , vel fallificatiui iudicii circa se versantis, ratio contingentis, & similes.

SECTIONONA.

An inpropositionibus contrad Eloris obiotium propositionis affirmatina sit idem omnino ac obiection negatina.

160 Onclusio est negatius cum communi, con-I tra nonnullos recentiores, ques citat » & sequitur Gaspar de Ribadineira de frientie. Dei cap 6. num., 4. qui ve apparentius videan-, tur defendere carentias contingétes effe prorfus nihil, suftinent intellectum informandis propelitionibus contradictoriis idem omnino obiellum respicere; & totam diuersitatem harum propositionum le tenere ex parte ipsoru actuum intellectus, quatenus habent dinersu. modum tendendi in idem prorfus oblectum; cum affirmacius cendat in illud per modum. ptolequutionis, & accessus; negatina verò per modum fugz, & recessus.

Probatur primo noftra affertio fex Atifotele cap. de oppositis , paulo ante medium; vbi poft quam docuit id quod fub affirmatione, & id: duod sub negatione est non este affirmation our & negationem ! fic fubdit ! dieuntur autem i hae effe opposita ad inuicem tanquam affirmaeio, & negacio. nam in his modus opposicionis idem eft; ficut entin affirmatio ad negatiowest opponitur, vt quod sedet ei, quod non fo-

-1 . 1011

scilicet, sedere aliquem, & non sedece . tum, fic argumentor : propositiones formales contradictoria, qua hic appellantur affirmatio, & negatio, non funt omnino idem, fed opponuntur inter fe, sed obiecta illarum codem..... modo ab Arifotele dicuntur elle inter la oppolita; ergo obietta propolitionum contradictoriarum non sunt omnino idem, confirmatur quia Philosophus ait federe, & non ledeses hic & aunc Petrum V.G. eundem modum oppolitionis habereiac propolitiones iplas , quibusid affirmamus, & negamus . sed propontiones implicat, quod fint omnino idem inter fe . ergo implicabit quod corum obiecta non fint al quo modo diuerfa. Confirmatur iterum: Petro ledente, propositio (Petrus ledet) eft vera , & propolitio (Petrus non fedet) falfa:e contrario; co non fedente; ergo hæpropofitiones habent diversa obiecta; consequentia fuadecur quia ex codem Aristotele cape de lubstatia in finerex co quod reseft , vel non et, propofitio eft vera vel falfa.

Ad hat aduer farii respondere possuit obice 162 dum propositionum contradictoriarum dupliciter confiderari poffei primo fecuadum fe , lecundo pro ve ftat fub affirmatione, & negatione . Porrolicet fecundo modo confideratum. differat à le ipfo, quatenus affirmatur , vel negacur, quia licest affectum proposicionibus elfentialiter diverfis: tamen confideratum primo modo eft formalifime idem , five demumi affirmetur, fine negetur. quoniam verò Ariforeles, loquitus eft in fecundo fenfu: contro-. uersia verò procedit in primo, hinc fit, ve Phi-

phus non fit contrarius illis .

Sed contra eff: quia fi obiectum propositio 163 num contradictoriarum folum pro ve ftat fub! dictis propositionibus differret : non progeniret ex iplo obiecto cur vna effet vera, altera. falla; nam tota diuerfitas deberet refundi inpropositioniones; sed hoc eft, vei dicebam. contra Ariftotelem receptum ab omnibus, docentem ex en quod reseft, vel non eft, propositionem effe veram vel falsamjergo &cc.

Distinguune hoc Axioma aduersatif in hunc: 164 fere modum ; ex eo quod res eft, vel non eft realiter ficuti enunciatur , oratio eft vers, vel falfa , concedunt : ex eo quod res eft in fe , vel non eft in fe , oratio eft vera , vel falfane-

Contra tamen hanc diftinctionem facit,quia 165 rem effe, vel non effe realiter ficuti enunciatur importat duo ; vnum eft : rem effe vel non effe realiter , seu nemine cogitante : alterum. verò eft : rem effe fimilem aut diffimilem intentionaliter cum enunciatione affirmatiua. vel negatina . iam licet aliud fit rem effe , vel non effe in fe, & habere similicudinem , vel diffimilitudinem intentionalem cum enunciatione : eft tamen idem formaliffime cum hoc, quod est : rem este , vel non este nemine cogitante, quare vt membra diffinctionis non videantur idem prorsus affirmare, & negare, fecundom membrum deber fumi fice fimilitudine , & correspondentia intentionali; ita ve fensus illius fit; eo quod reseft, vel non eft

in se tantum, sen pracise per hoc, oratio eft vera, vel falla nego, ied hac negativa flat cum hoc , quod obiectum propositionum coneradi-Aoriarum secundum le sit diversum ; solum enim importat quod ad earum veritatem, vel 1 4 falficarem requiratur conformitas, vel difformiç sas cum obiecto, de quo non est dubium; erge falsum est obiectum contradictoriarum solum. differre pro vt stat sub ipsis contradictorijs: ex concessis enim constat differre etiam fecundum se zeceptum, quod erzt probandum; & quidem quis neget nemine cogitante, haberi diuersitaté à parte rei, si Petrus existat, ac si non existat; fi fit albus, ac fi non fit albus . &c.

Probatur secundo ratione: non est omnino idem verificaciuum, ac falsificaciuum huius propositionis: l'errus sedet; sed verificationmest ebiectum dictæ propositionis: falssicatiuum... verd eft obiectum suz contradictorix; ergo on biechum propositionum contradictoriarum, quatum vna est affirmatiua, altera negatiua non eff omnino idem; consequentia huius argumenti patet; maior verò probatur, quia ad verificandam proposicionem hare: Petrus sedet , requiritur vr Petrus habeat formam fessionis ; contra verò ad illam falfificandam necesse est ve idemia Petrus careat dicta forma; sed habere, & non habere vnam, & eandem formam funt, neminecogitante inter le diuerla, & oppolita; ergo no est omnino idem verificatiuum, & falsificatiuu Muius propositionis: Petrus sedet; Confirmatur quia fi effet omnino idem: non effet aifignabilis ratio cur dicta propositio Petrus sedet aliquando effet vera & aliquando falsa; sed Petro sedente est vera, Petro non sedente est falsa; ergo recte deducitur verificatium , & falificatium illius effe diversa; minor denique suadetur quia verificatiuum propofitionis, Petrus sedet, eft Petrum sedere ; falfificatiuum eft, Petrum nom ledere; fed Petrum federe est obiectum propositionis Petrus sedet; Petrum verò non seder est obiectum fuz contradictoriz; ergo verificaeinum est obiectum propositionis, Petrus sedet, faluficatinum verd eft obiectum fuz contradia doria, quod erat probandum.

Confirmatur quando quærimus an in propofitionibus contradictorijs obiectum affirmatiue fit omnino idem cum obiecto negatium; nemine obiecti non intelligimus solum subiectum, & prædicatum earum ; cerium eft enim contradictorias ex codem subiecto, & prædicato constare; sed maxime intelligimus id quod vitimo determinat intellectum ad existimandum vere prædicatum inelle fubiecto, & verè prædicatil nomin esse subiecto; sed in casu nostro id, quod vltimo determinat intellectum ad existimandu verè sessionem inesse Petro, est verificatiuum. dica propositionis, Perrus sedet; & id quod vicimo determinat ad existimandum verè sessiopem non inesse Petro, est falksicatiuum illius; ergo &c.

Quod si quæras, quod nam sie vleimum determinatiuum ad existimaudum, quod Petrus sedet ; dico effe identitatem inter Petrum, & sedentem; quamuis enim multa media me inducere possint ad id indicandum, eninfinodi funt

auctoritas gius festionem affirmantium, testimonium meorum oculorum idem mihi suadentiu, imbecillitas virsum illum stare diutius vetantium, & simila: vitimum tamen, quod m determinat ad existimandum, quod verè sedeat, non est nisi identitas inter ipsum, & sedontom. qua explicatur per particulam (eft) quando dico : Petrus eft sedens ; quia enim hanc identitatem cognosco, vel cognoscere mihi persuadeo, ideo de illo affirmo quod sedeat; ex quo sequitur vitimum quoque determinatiuum ad existimandum, quod verè non sedeat, non esse nisi negationem identitatis inter ipsum, & sedentem.

Dices: identitatem inter subiectum, & prz- 169 dicatum propolitionis nihil aliud esse nisi actum intellectus pradicatum cum subiecto coniungentem: & negationem identitatis nihil aliud, quam actum intellectus prædicatum à subiecto separantem; atque adeo tum obiectum affirmatiuz propositionis, tum obiectum negatiuz else omnino idem; & verbum, est, in vna; & verbum, non est, in altera, importare solum... modum tendendi diversam se tenentem ex parte intellectus, propositionum extrema consungentis, vel dividentis.

Verum hæc responsio duplicem sensum ha- 170 bere potest ; prior est non dari ex parte obiecli inter subiectum, & prædicatum propositionis, neque identitatem, neque carentiam identitatis á parte rei; posterior verò dari quidem; sed neque pro elicienda propositione affirmatiua necesse esse cognoscere identitatem, neque pro negativa carentiam identitatis; Primum sensum nullus catholicus affirmare audebit; quis enim neget in dininis Personalitates, nemine cogitante, identificari cum natura di-à uina, & easdem personalitates inter se com-paratas realiter abinuicem distingui? linquo folo lumine natura ductos homines aperte cognoscere inter animal & rationale in Petro dari identitaiem , non dari auteminter Petrum. & Paulum . & hoc nullo intellectu cogitante, quamuis ad hoc ipsum indicandum intellectualis cognitio necessaria sit; Secundus verò sensus adhuc dupliciter intelligi potest: primo, ita vt nulla propositio affirmatiua quantumuis certa, & euidens attingat identitatem, que est inter prædicatum, & subieclum, & nulla negatiua. carentiam identitatis, qua est inter illa. secudo vefò ita ve dari posse aliqua affirmatiua... offæ dietam identitatem non' attingat, & aliqua negativa que eius carentiam nos agnoscati primus sonsus est aperte falsus: nam sequeretur, rationes obiecinas identifatis, & carentiæ illius esse incognoscibiles à nobis; nam si aliquado cognosci possent, maxime cum dicimas V. G in Petro animal, & rationale identificantur Petrus verò, & Paulus non identificantur; sed prior propositio pluitosophice spectata est eadem formalifilme cum hac : in Petro animal est rationale, & posterior cum ea: Petrus, non est Paulus, curus enidens signum est, quod eadem prorsus motiva que habentur pro afferendis prioribus propositionibus, sufficient pro asserendis posterioribus; ergo &c.

17I

Iam verd secundus sensus illius dicti adnerfariorum habet quidem veritatem, nam quando quis affirmat quod homo ett lapis, non attingit aliquam identitatem, quæ fit inter hominem. & lapidem, quia nulla inter eos datur identitas, & quando dicit Christu's non est Deusspropter eandem rationem, non attingit aliquam carentiam identitatis, quæ fit inter huiusmodi extrema; sed hoc non fauet aduersarijs; nam ad nostrum intentum constrmandum sufficit, si inhis casibus, in quibus intellectus iudicat falsum, habeat pro obiecto identitatem, vel carentiam identitatis à se, vel à præcedentibus cognitionibus confictas; & per cognitiones illas expresfas; hoc autem ita fe habere suadetur : tum. quia in materia contingenti eadem prorsus eognitio,quæ eit vera,potuit effe falfa; fed quando est vera exprimit identitatem veré se tenentem ex parte obiecci j ergo siest falsa exprimet etiam identitatem, fed fallo se tenentem ex parte obiecti : tum etiam qu'a si verum iudicium attingit identitatem, vel carentiam identitatis, qua eft inter subiectum : & pradicatum:falfum verò nullam , neque veram , neque fictam atringit: prater quam quod hæc duo indicia exfuis intrinsecis essentialiter inter se differrent; intel+ lectus noster aduerteret dinersitatem aliquam. in eis formandis, & multo magis postea in eis reflexe cognoscendis; dum videret ab vno præter subiectum, & pradicatum exprimi etiam. identitate, vel carentiam identitatis, quæ fit inter illa, ab alio verò non exprimi; sed solu se habere respectu obiecti per modum inclinationis, vel auersionis; atque hæc quidem animaduersio si ab aduersarijs negaretur intelle-Aus nostro propter hebitudinem, quam naturaliter habet: non posset tamen ab eis negari angelico; vnde Angelus hoc ipso quod eliceret iudicium de aliquo obiecto, posset immediace quidem reddi certus de eius veritate, & falsitate, & mediate deinde de veritate, & falsitate obiecti; quod nemo dixerit.

Audini nonnullos docentes, iudicium hoca Petrus sedet, co sedente, non ideo verum esse, quia attingit identitatem inter subiectum, & pradicatum : sed quia est juxta exigentiam. sui obiecti; contra verò hoc: Perus non sedec, elle fallum, quia elt contra lui obiecti exigentiam; sed he facile etiam redargountur . cum quia non possunt explicare quid aliud sit in... calu nostro hac exigentia, nisi identicas, qua per particulamielisexprimitur, & quid aljud importet negatio exigentia nifi carentia idetitatis. tum etiam quia, vel hac exigentia. artingitur ab intellectu, quando dicit Petrus fedet : vel nonifi primum iam habetur inconeradictorijs diversum obiectum, sieuti habe. retur fi effet identitas, vei probauimus. fi no accingular ad quid tot animaduersiones & exam na in judicandis rebus ne decipiatur ? quamuis igijur hac exigentia fit verificatinu, & carencia exigentia, leu repugnancia fallificatiuum; seguitur obiecta contradictoriarum propositionum inter se distingui.

SECTIO DECIMA.

Satisfit obiectis .

Bijcies primo: si in proposicionibus con- 173 cradictoriis obiectum. affirmatinz noneffet omnino idem, ac obiectum negatiuz, manime quia affirmatiua haberet pro obiecto ide. titatem subiecti cum prædicato; negatina vero carentiam identitatis; sed hoc est falsum ergo &c. maior patet ex dictis: minor probaturcommuni illo axiomate affirmatio, & negatio debent elle 'de rodem obiecto, quod sumitur ex Aristotele primo elene. cap. 5. vbi ait quod contradictio fir einfdem ad idem , & confirmatur à D.T. capide oppassis dum en coppossicionem affirmacionis, & negacionis fieri circa idem ; fed fi negatio, qua quis dieit Petres non sedet haberet pro obiecto carentia feifionts, non effet de codem obiecto, de quo, eit haci Petrus feder; quia hac haberet pro obiecto existentiam sessionis in Petro.ergo&C - Respondeo concessa maiore, nego minore.ad cuius probatione explico axioma illud, supponédotobiech propolitionis elle duplex, alteru adaquacu, alceru inadaquacu : adaquaçu correspondet integra propositioni: inadaquatum. dividitur in id, quod se habet ve quod, & in id quod se habet et quo: primum importat extrema propositionis, quorum vaum est id s. quod subsicieur, alind verò id quod prædicatur : secundum verò est copula siue affirmata fiue negata, quia est id, quo extrema inuice conjunguatur, vel separantur. hoc autema pofito aio; quod quando dicitur quod aifirmatio, & negatio debeant effe de codem obiedo, non agitur de obiedo propofitionum adaquato, sed de inadaquato, rursus non de inadaquato quod se habeat 4 vr quo; sed de inadzquato, quod fe habet ve quod, acque adeo in idem recidit hoc axioma, ac illud; quo dicimus : contradictoria ex codem subiccto , & pradicato debere conftate . iam verò hoc fignificauit Philosophus quando dixie: contradictionem effe einidem ad idem hoc eft eiulde subiecti ad ide prædicatu nec aliud voluit D.T.lo.cit. dicedo corradictione fieri circa ide hocest in ordine ad ide subiectu. & pradicatum; Czterum id quod fe habet vt quo ex parce contradictoriorum obiectiuorum debere esse diuersumin vno, ac in alio, patet ex ipsis contradictoriis formalibus, quarum vna debet affirmare identitatem inter extrema : altera verò illam negare.

Obiicies secundo in hac propositione : Petrus non est rationalis, fi habro pro obiccto negationem identitatis: vel illam affirmo, vel illam nego; neutrum diet poteft; ergo nullo modo illam habeo pro obiecto ; maior patet . minor probatur ; non poteft d ce quod illemnegem, quia propolitio non effet falla; negatio enim identitatis negata affirmationem importat einsdem identitatis; neque quod illam affirmem ; fic enim idem effet negare identitatem; ac affirmare eius negationem; fed hoc ال الحالط

offe toffin bropokegy i da in judb lednetein. 3? 2 Pati quad amemain iden eitzanem, idem ellein sarbellete einz messenonem?: [edirejam entemo bane effe ab furdam manatur dupliciser: prime carquipersy, adisupsited erinal conimon de politio; contradictoriaghaberet, idem omigno: egheitelbu mqeircet identituelle im ungstigne iduncitatis. lecundo absolute: quis viraque contradictoria effet affit matina timul. 80. nengatina; quare male, dipideregur gudicium ing allen lurs sunma sun allen luri allen luri affirmativam propositionem impostat a figutis omnis diffentus negatinam.

176 - Respondeo negando absolute majorem ist quis non omne id quod in progotitione habetur; pro ob ectoraffirmare debenvel negarified for lum illud , quod baberur pro obiecto canqua: pradicatum, defacto enim in dict a proposicione Petrus non eftracionalis . Berrus fe habet ve ebiechum, & tamen neque affirmatutinegin negatur; fed folum ett ido de quo negatur rationalitasinil mirum ignur fijin eadem prosi politione negatio identitatis, neque negetur ,

erm as accellus, & secoffus conusemine supen 19. 177 - Atqueshac loquendo in rigore de co quod in propositionibus ab folute attiematur, vel nen gatur quod fi minus rigorosé loquamur de co quod affirmatur, & negatur, ve quo, quatenus eft vitimum decerminariuum athrmandia vel negandi predicatum de fub ecto a in hoe fenfu poteft concedi maior ; fed neganda eft minors dicendumque candem carentiam idéricacis, quam habemus pro obiecto in dicta propofitione, fub diuerfa ratione polle diet affirs mari, atque negari ve quo affirmari quidema ex parce insellectusu negati wero ex parceobiechis in quantum enim intellectus fibi perfundet cam reperiri inter Porrum, & rationat lem dici poteft affirmari ve quote ex parte inrelieffus; quatenus verò eft, ratio cur inter Petrum , le cationalem excludatur identicas, poreft dici quod negetur ve quo ex parte obie di contra hunc respondendi modum pon faciuntrationes adducta ab aductario ad mit norem principalem fuadendam ; ex co enim ... quod negetur vi quo, care neia identitarisinon, fequitura quod propolitio illa fit affir matina & veras fed maxime negacina, & falfa; quarenus eft racio cur prædicarum à fubiecto exeludatur : ex co yerò quod affirmetur y c quo. fequitur quidem quod idem fit negare identitaté negatione le tenente ex parte obiecti , ac affirmare negationem identitacis affirmation, ne fe tenente ex parce subiecti, feu intellectus, quia intellectus idencitatem inter Petrum , & rationalem minime negaret,nifi inter ea illius carentiam agnosceret; ex hoc autem male deducitur, quod affirmare identitatem, idem. effer ac negare cius negationem ; quia quando dico Petrus eft rationalis , tum ex parte obiedis tum ex parte intellectus affirmos vi quo : identitatem ex parte quidem intellectus,ingi quantum mihi perfuadeo cam inter excrema-es reperiris ex parte vero obiectis quatenus est ratios cur affirmem de subiecto pradicatum. male etiam deducient aquod veraque proposity CKCIN-

tio contradictoria ellet simul affirmaciua, & negaciua, affirmatio enim, & negatio in propofic onibus no attenditur per ordinem ad intellectum; nam fic nulla negarius daretur; quoties enim mellectus indicat prædicatum ineffe. vel non inelle subiecto, cories virimum determigatium, a quo inducitut, faltem interpetratiue ab co admittatur necesse eft, fed foium attendieur per ordinem ad objectum. ica ve fi proposicio conformetur obiccto, identifatem inter prædicatum, & fubiectum præfeterente, propolitio cenfeatur affirmatina; fin autem conformetur obiecto carentiam identicatis inter prædicarum , & fubiectum præfeferentinegaciua. Jov mußt vog bol. zi

Inflabis in hac propositione , Petrus non eft. 178 rationalis, non aegatur identitas inter extrema ; sed rationalitas de Petro ; quod posse fieri , licet verumque existat , patet: quia etiam quando sego de Petro, quod fit Paulus, tum. Perrus tum Paulus existunt ; ergo &c

Respondeo distinguendo antecedens : nonnegatur ve quod identicas, fed racionalicas, concedo : ve quo nego , & candem diffinctionem ad paritatem adhibita, nego confequentram ; non enim eft dubium fape fubiectum, &: prædicatum propolitionis negatiue falle, exifere à parte rei; fed præter hæc, datur id, quod in ea negatur vt quo; que eft vleima ratio determinatiua intellectus adnegandum , & hoc dico effe carentiam identitatis quam in propofitionibus falfis intellectus fibi confingit.

In Rabis iterum: in voluntate non funt con- 180 fundendi actus fuge ab obiecto . & actus profequeionis carentiæ ipfius obiecti; ergo neque, in intellectu funt coofundendi actus diffentiedi ab obiecto . & actus affentiendi carentia illius ; fed f hac propositio (Petrus non est animal) haberet pro obiecto carentiam identitatis, actus affenfus, & diffenfus confunderentur, ergo &c. antecedens probatur quia aliud. eft odiffe objectum, alind verò eius carentiam amare , prima veró confequentia paret paritate; fubfumptum autem probatur; quia hoc ipfo quod intellectus haberet carentiam identicatis pro obiecto seum diceret (Petrus non, est animal) illi affentiretur i ergo ille actus, effer allen fus ;, aliunde verò supponimus esse actum diffenfus; ergo confunderetur vterque

actusing red bing amaded non ifferide : Respondeo concesso antecedente . & prima, 181 confequentia, nego subsumptum ; ad coins probationem diftinguo antecedens: intellectus carentia identitatis affentiretur, ve quo, affentione le tenere ex parte ipfins intellectus, concedo;affentiretur illi vel , ve quo , affentione fe tenence ex parce obiecti , vel ve quod; nego antecedens . & confequentiam, ve pater ex die Etis ; quod actus fit affenfus , vel diffenfus pendet , vei diximus , folum ex eo quod affirmetur, vel negetur identiras fubiecti cum prædicato ; caterum quemadmodum licet in rigore non fint idem actus fuge ab objecto. & actus prosequeionis carentia ipsius obiecti : nihilomi nus tamen cenfencur idem equivalencer, quatenus non minus repugnat cum amore obiection diffiguit are confilied

Digitized by GOOGLE

fuga ab iplo obiello: quam prosequito carentizipsus; ita discurrendum est circa actumdissensas obiello; & actum consensus in carentiam einstem obielli; in ordine enim ad phy
sicam oppositionem cum hocally V. G. aer est
illuminatus; hicalus dissensus (aer non est
illuminatus) aquiualet huicassensus (aer est
tenebrosus) licet earentia luminis in priori
uegerur; yt quo; ex parte obielli; in posteriori yerò amirmetur yt quod tanquam pradicatu
propositionis.

Obicies tertiò idem prorsus obiestum est cum illud volo, ac cum illud nolo V.G. cum-volo divitias, &t nolo illas, obiestum semper sunt divitia; sed per astum volitionis illas amplestor, per astum nolitionis ab illis resugio ergo à pari idem etiam erit obiestam cum illi assentior, & dissentior; consequentia pater: tam quia intellestus per astus assensus amplestitut obiestum; &t per astum dissensus ab eo auertitut; tum etiam quia Aristoteles, & alij-Phylosophi magnam inter astus intellestus, &t voluntatis assintatem agnoscunt.

Respondeo, diftinguendo antecedens; ide: prorfus obicctum est cam illud volo, ac cum illud nolo fi loquamur de obiecto materiali 🦸 concedo: fi deformali, nego antecedens; fi quidem cum volo dinitias, obiectum formale est eatum veilicas; cum illas nolo est periculum, quod ereant zeernam beatitudinem amitzendi, vel quid fimile; sie distinguo codemo modo confequens) ergo idem eric obiectum. affensus, & diffensus: loquendo de obicco materiali, quod fabicaum, & prædicatum propositionis importat, concedo; si loquamur de. formali, quod fe habet ve vleimum deserminatinum assentiendi, vel dissentiendi nego confequentiam; per que paret responso ad erus probationes.

Obicies quarro: actum intellectus elle copulatium, vel difunctium non fumitur ab
obiectis, sed ab intrinseca illius tendentia in
idem prorsus obiectum; ergo actum intellectus elle affirmatium, vel negatium non importat disersum obiectum, sed diversum modum sibi intrinsecum, & essentialem tendendi
in idem prorsus obiectum.

Respondes permisso antecedente i negando confequentiam; ratio disparitatis eft, quia ex parce obiecti non habetur quid per parciculam,& que importat fenfum copulationem . & quid per particulam (vel,) que importat? fensum divisium fignificetur, vei suppono ex co quod in iplo antecedéte assumitur alias dicam falfum elle antecedens; contra verô ha-1 betur ex parte obiecti id, quod importat particula, eft, in propositione affirmatina vera nempe identitas subiecti cum prædicato, & id quod importat particula (non est) in propolicione negatina verainempe carentia idendi ricaris, quod fi non habecur in fallis , ideo en quià intellectus in eis fallitur existimando i quod habeantur ex parte obiecti, cum re veat ra define ; alloquia neque illa vera effent, neu que ha falla; quis verites formalis in confort. mica te crentitionis eum obiefto, & fallitus indistorminate confidite

Obiicies quintosper nos quando dico: netura pracifa non en fingularis, non habeo pro 186 obiecto carentiam fingularitatis: ergo neque quando dico Petrus non est albus , habeo pro obiedo carentiam albedinis. Kelpondeo di-Ringuendo antecedens quando dico natura. pracifa non est fingularis, ita non habeo pro obiedo carentiam ingularitatum, ve habeam pro obiedo carentiam cognitionis didas fingularitates attingentis, concedo; ita ve neq; habeam pro obiedo didam cognicionis carétiam, nego antecedens, & confequentiam, ratio diffinctionis eft quia ftatus pracifique rei eft intellectualis, at facus realis competit reinemine cogicante ; quate idem ef dicere in flatu pracifionis no habet differentias, ae natura nou cognoleitur com differentijs 🦼 fod fecundum fuz przdiczta quiddicztiwa tzntam; at quando ego dica Petrus non eft albus. non intelligo cum pro fatu reali prefeindere. ab albedine, quia non datus præcisio á parte...... renergo intelligo cum carere albedine.

Objeies lexto in moun locali ijdem lune termini accellus, & recellus indicem oppositis 187 ergo & incognitionibus affirmatinis, & negatruis cadem funt obiecta; confequentia probatur : nam affirmatio habet rationem accessus ad objectuminegatio verò recessus ab illo. Rofounded diffinguendo antecedens in moter los cali ijdem funt termini temoti accessus. &c. receilus, concedo; proximi, nego antecedens & confequentiam, ad cuius probationem explico meam diftinctionem: licer enim liucego recedam Panormo, accedendo Messanam: five recedam Mellana, accedendo Panormum cosdem terminos habeam remotos, nempe duas hafce ciuitates: proximus tamen terminus receffus Panormicani eft carentia mez vbicationes Panormitanz,& proximus terminus accel fus eft mea vbicacio Panormicana.idemq;proportionaliter dico de accellu,& recellu Mellanenfi; fic intellectus impropolicione affirmacias recedit à carentia identitatis lubiech cum pra dicacoper hor quod habeat pro obiecto decer minatino identitate illorum; n negatina verà recedit ab identitare fubiechis& pradicatisper hoc quod habeat pro obiecto determinatiuo carentiam identitatis illorum ; quoniam verò accessus comparatur generationi propter terminum ad quem poficiuum, & receffus corroptioni propter terminum ad quem negatinu hine fie ve affenfus , acceffui ; diffenfus vero receffui affimiletur inobi mannenagen oremaile ne fe cenence ex parce in hied

An ad multiplicationem verum passimanas :::

Vo funt genera retam politication in otalidine ad que multiplicatio carenolatum tale attendi poteft; voum estillarum quasamus ipfu funt formales exclusiones: alternas verà exrum, que se habent ve subiectum svet quasification ipfarum; se respectu renebrarum; ad-primum genus pertinet lux; ad-seundum varà aet; quia tranbum; ita suat somainer exclusiones e

eckalesies livis sort direm-funchmosium phousichiteni palicius sibblectum sum quia nullum ens
esixia quali sublectum tum quia nullum ens
epositium est propriò sobiectum carenzia clum
epiama quià resignarum sum exclusius, quam
epiama quià resignarum sum exclusius, quam
epiama carentia non bahena subsectum, ve alter
mundus. Antichristus dic. Quoniam verò car
esquia totum este abusum a quod habeno est
altique sorum este abusum a quod habeno est
altique sorum multiplicationem multiplicatur na
ad norum multiplicationem multiplicatur.

189 33 Atima Concluto carentia ad multipuication nam specificam, as numericam rerum, quarumus supericamentia specifice ac numerice multiplicament. Sic carentia luminus, & carentia homio est differmo specifica hog est essentia luminus apportum pomen specifica superalentia suminus apportum importat essentia suminus apportum superales suminus apportum superales suminus apportum superales communis all missons apportum superales communis all missons apportum superales communis all missons apportum superales superale

190 - 1. Probecur prime s quia carentiz nibil aliud linkaquem purz remotiones rerum politivarum, introductiva e rego totum lum elle abahana inte ellentiale, finè mumericum, quod dahente abiil domuchus accipiant necesse ett. Siveure bei per otdittem ad illas contituuntur: ata, di distingunum ergois res quaru funt carenge distiliternet essentialiter inter essentialiter inter distilitere debett quod fi numeto, supmerice.

202 12. Probatur fecundonnon aliten differunt inter Se homo, & equis, quam caretia hominis, & ca+ rentia equi . sed illi differunt effentialiteralergo & ha. Maior luaderur ex eo squia eadem differentiæ ellentiales , quæ intrinlece diuerfiticant hominem . & equim fune termini exerineci ex quibus fuamintrinfecam diversicarem, Decincationem corum carential dellimint Ad eum plane modum quo differentia effentias les , qua intrinfece diversificant colorem , 188 lonum funt termini extrinfect, ex quibus fuam antriniecam divertitagem, & ipecificationemis accipiunt potentia vifiua . & auditina : ergo non aliter &c. Praterea carentia Petrop &cab sentia Pauli ex una parte separari poffunt ad inuicem's & ex alia non habene vade divertificari debeant effentialises ergo he different ta exclusio forma a fable to Nulle gramun mus

Secunda Conclusio earentia ad multiphicau tionem specificam subsidiorum non multiphica eastur specie se se subsidiorum non multiphica eastur specie se subsidiorum se subsi

Obiteies primarallqiblemeifigidell gried Duas habet partes affertio & primo probat tur quo ad priorem Carentia luminis qua eff in agre . & carentia luminissqua est in aquasside a quel cher alio corpore non different effentia? liter : fed aqua , & ger differunt specie pergo carentiz ad multiplicationem specificam subie ctorum non multiplicaneur specifice . Maior que fola probatione eget, fuadetur primo a pari quis lumen aquod est in aère non differe specie à lumine, quod est un aqua, fiue inquocum que alio corpore. Secundo a priori, quia carentiz luminis effentialiter competit folimi xcludere lumen à subjecto ; excludere autem illud ab hoc, vel ab illo fubiccio cam reperit in luz vltima specie constituram, quia hoc may R. P. lef. Peinzzi Phylofoph. tem. 3.

erge non facit differre specie. 150 minutes of

Eadem Conclusio: quo ad posteriorem parte, in qua diximus: carestias ad subiectorum multiplicationem numerice multiplicari, est contra Comptonum disput. 18. log. sect. 8. vbi aiti vnius rei non nisi vnam in vno spatio dari posse carentia, & sie quando aer initio mundi à Deo sine suce creatus est, nullam in eo nouam sucis carentiam emersise, perquam denominaretur suce prinatus, sed suffecisse priorem sucis, & vnionis carentiam, qua in spatio imaginario extitit ab aterno, idemque dicendum esse si Deus modo aliquam aeris particula extra mudum in spatijs imaginarijs producerer.

Probatur autem affertio noftra, quia proprietates effentiales debent ad multiplicatione effentiarum,quarum funt proprietates multiplicari . fed carentia identitatis cum Angelo est proprietas essentialis tum anima, tum corporis Francisci. ergo quandiu in vno spatio existunt anima, & corpus Francisci, duplex carentia identitatis cum Angelo in eodem spatio admit tenda est, & sic ad multiplicationem subjectorum carentiæ multiplicantur. Maior patet, quia proprietas intelligitur profluere ab effentia ergo ad multiplicationem effentiæ multiplicari debet, alias dicam vnam numero rifibilitatem omnibus hominibus conuenire, vel faltem per eandem numero vnitatem, veritatem, & bonitatem, fubitantiam, & accidentia, que in ea funtshabere rationem vnrus, veri, & boni . Minor verò fuadetur, quia rum anima tum corpus Francisci secundum sua prædicara essentialia. exigunt carenciam identitat's cum Angelo. ergo huinfmodi esrentia eft veriufque parcis lecundum fe confiderara proprietas.

Ne autem Compromus respondeat se non az 196 gere de carentijs necessarijs fed de contingeneibus . Probacur etiam nostra affercio in ordine ad contingentes , & primo quidem ex his , que docet Ariftoteles primo Phyficorum loquende de principijs phyficis tex. enim 50. ait contraira effe principia i non quomodocumque; fed prima, ve habet 222. 42. 162. vero 53. docet ris contrarijs necessarium elle subijcere quoddam tertium , & hoc att rex. 82. fe habere va fubiectum contrarietatis, ex quo contraria ipla 67 addie fubiectum effe vount numero cum prinatione, & properea duo pole quodaminodo alei principia, & guodammodo tila tum fice, Si materia prima per carentiam forma, quamiff nenie in fpatio effet pfiliata forma; falling effet. in rigore quod forma, & prinatio effent prima contraria, quia non fe expellerent à subsecto. Name prinatio effet veluti per se stans in spatio. Falfum quoque effet,quod materia fe haberet,ve fubiectum respectu dicte contrarietatis; pam .. prinatio fion reciperetar in illa; Fallum denig; quod eadem materia effet vnum numero cumcu cum illa nam forma, que nullum habet effe habere debet, quod non posset verificari de priuatione in fententia opposita. ergo &c.

PPPP

Probatus etiam seundo sationet quia prime tio definitur carentia forma in subioche opos ergo debet elle intrins. ca subioche de su voa parte nequit subiedum per illamententiamiquă in sparo reperit constitui primatum forma opposita; de ex alia quodibet subiedum situatua propriam carentiam ciuscum forma nabero debet. Consequentia videntur necessario sequi. de Antecedens ab omnibus admittitur.

Adhac argumentu triplicitet respondet Coptonus lese eu num. 7. primà scipriuationem esse
aliquo mado in subiecto quatents est illi intimè
pratens. Sed hac responso non proceditinam si
intima prafentia rei cum subiecto sufficeret al
verificandum eam in subiecto esse sequeresur;
quod de Deo qui omnibus subiectis intimè prasens est, post mus absolute assignate, quo i esse
in subiecto, quod nemo digerit.

.99 ... Respondet lecundos seufum illius definicionis elle, quod denominatio à prinazione pronenient cadere debet fupra fubiechum aptum ad fiormana oppositam, & ad eius effectum formalem secia piendum i non verò aptum adipfam carentiama Verum contra hanc responsionem facit pemito quia accipere denominationem iplam pro fort ma denominante en figurata loqueio; ve fiquie dicat cognitionemqua cognoloitur pariesieffes in pariece, quatenus parice denominatur aboilit cognitus; led definitiones non funt in columbo guiato explicande ; ergo dum dicitur primatio eft caretia forma in Lubiectonnale carentia pro denominatione fumitur . Contra etiam et fet cundo, quia licet verum fit-quod apritudo y qua debet hibere lubiectum, ad hoc ve denominationem privati obtineatilit in ordine ad formatte. eppolitam : & ad cius effectum formalism nioipiendum, tamen non videtus anomodo per hoc faluetur, quod carentia forme infie fubielo. Summum enim, quod verificari porefficit, quad apritudo infit illi, non verd, qued carentia: alire ter dicam ego quod Angelus qui ell insicad prafens corpori apto à se moueri fie in so se in libiecto, dico, ve in libiecto, quia particula definitionis accipienda fune in foolu formati. Si igitur male quis abfolute diceret in co cafu Angelum effe in subiceto , quis hoc haber apeirudinem ad hoc,ve mougaeur ab illo; ica ice in nab fu noftro .

Terris denique response estabnicionem hoc modo débere intelligi, nampè prinacionem no confidenti de la confi

Verum, ve à corollatio hoc incipis male supposit le proprié Comptonus eos, qui sibi adversante and cere, quod privatio sit proprié loquendo, in suppiecto; & perperam per hoc, quod oppositeum enincat, canit sibi victoriam. Quot quot enim, dieunt carentias contingentes habere esse suppriè, & abusine, non possure, si consequentes ser soqui veline, asserce eas propriè esse in suppiect sin suppiec

-C.

biedto, eum confletz quod proprie loquendos peins miquid debet effe to fe iplo, quam in a lie; quod fi liec felum intendebat ille furdece "voite werbo ex dictis supra poteras le à quadione empedire. Verum prælens quaftio hoc alio mode intelligenda est inum iscilives plura-corpora prinata lumine V. G. find limul per absolutam Dei potentiam existant in codem spatio imegi-Bario compenetrata: hue lucceffiud, num inque, per candem numero carenciem luminis, quanto sopponent in illo spacio existere improprie fint q obloura : an verò quodi bet per luam -petitierem dacontiam obscuretur; ita ve non suffeint cistillas que crar in dicto spatio; & in hoe fema accepta controuerlia , negatiuam partem ego butineas quad, falicet, non fufficiat & & quie dem iplemen aucton in codem fensu videeus lequi dum oppositam sententia propuggat, quod nimirum vaz tantum fit lufficiens. Dum igisut nude del propriam sinfiarentiam securritiollen – 👊 die le coactum argumentoen priuntionis definitions defempes, scodere, as dare munusy-quef ensmantercia:hac.xelpolione deducitur, in q or in the standard was supplied to a property of the second tionia sadducie, squarum nublailli fauce. Nama prima ett, quod prinatio fie non effe forma in. fobiecte apro , vel enim particula , in fubiecte apro, refereur ad non elle forme, vel ad folate formam : fi primum habemus intencum,ve pacet exdictis . Secondum non poseff dici, quia nul hum fenfum facetes definitio ; eger enim expofitione o dicenda evel quod forma illa fit in fabiecto, vel quod non fic. No potelt dici,quod he, ergo, quod non her & per confequens, quod in iplo fubiccto fit verificzeinum diai hulu negatiui ; alioquin fi carentia forme effet extr mundum, & in mundo fubiectum informatuu forma opposita, adhue denominari posset cares forman Per que parer impugnatio lecunda ex plicationis ; in que dicebatur definitio fignis cares formam non effe in subjecto apto ; Equi dem hac iplo deducieur, quod fic in co cius cas tentia proprer conftantiam fubiecti,de quo pradigetur non elle in co formam . Ident denique digendum de cettia , quod nimirum prinacio fit exclusio formæ á subjecto. Nullum enim concharium potest excludere a jud contrarium à commune subjectionis perhoe, quod intelliga tur fuo modo elle in co fublecto; illudque de cupardinano, muina somamunana

Obijcies primo fundamentum Comproni? il Non fune multiplicanda non entia fine necelitare infed nuttal oft necellers flatuendi nouem carentiam in fuhicto, qued creatur fine forma ergo fufficie carentia, quam fupponit in fpario, in quo creatur ad denaminandum illad ea for ma privatum Maion & confequentia Patent Probat minorem i producto aere fine luce in spania imaginario, in quo carentia lucis pras existebate quandiù intelligiour durare dicta ci rentia non poteft aer ne divinitus quidem habere lucem e ergo den per earentiam fucis, & unionis, quam in spacio reperie, denominabitut luce prinarus Antecedens huius fundetur:quix implicat rem, & eius caventiam fimal in eoden spacio ceperiri, ergo exclusiona luminis a spaci

Digitized by Google

3444

tio erit etiam exclusiuum eiuldem luminis à lu-Bicho. Confirmatur, quia ideò dari simul nathraliter nequit duplex actio adaquata ad eundem numero effectum, quia altera esset superflua. sed carentia l'uminis'in àère in spatijs imaginarijs producto esset superstua, vei probacum eit . ergo &c.

Respondeo concessa maiore, negando minorem, ad cuius probationem, concello antecedente, nego consequentiam. Ratio negationis est, quia carentia luminis in spatio imaginario habet excludere lumen à dicto spatio, quare ad expellandam buiulmodi carentiam, sufficit vt in co spatio lumen existat, siuè enim extra subiectum exillat, fiue in subiecto, vel hoc, vel illo alio parum refert, quia ad expellendam. dictam carentiam verificari tantum debet, quod ibi sit lumen sad eum plane modum quo ad expellendam carentiam Petri à cubiculo sufficit si in co fit Petrus, finé demum sedeat, fiue ftet, fine iaceat nihil interest. Ex hoc autem male deducitur aèrem per carentiam quam reperit in spatio denominari lucè prinatum, quia non quecumque presentia lucis in dicto spatio sufficit ad excludendam ab eo prinationem opposisam, sed illa tantum beneficio cuius àcr reddieur illuminatus, ad quod requiritur vt à lucè informetur, atque perficiatur, quandiù autem hoc non habetur, semper der erit luce prinatus;. etiam si în codem spatio existat simul cum luce, perque pater responso ad confirmationem,concessa enim maiore nego minorem, & dico cazentiam illam in aère receptam non esse superfluam , quia est formalis exclusio lucis à èrem. perficientis, quod non competit carentiz quam, der quando producitur in spatio, reperit.

d

Ġ

36

to.

ď

100

ijØ

6

.

ALTE BE ALTER

Indabis cum Comptono loco cit. num quarte ex tradita doctrina sequeretur lucem, & careneismlucis in eadem parte spatij simul existere pole. led hoe implicat, quia lux simul offet, & non effet. ergo &c., Respondeo distinguendo lequelam maiorie, & fiquidem sermo fit deexistentia lucia, & cius carentiz immediatz in spatio y nego; fin autem fermo est de existentia lucis immediate quidem in spatio, & de exi-Aentia carentiz emidemilucis in eodem spatio mediate, quatenus dicta carentia existit in aère concedo; & sic distinguo minorem; implicat: guod lux, & carencia lucis fine fimul in spacio. immediate concedo, fint quidem fimul in [23-No., sed lux immediare, & eius carentia mediate, nego minorem; & ad eius probationem; in contrariumdi, dico immediata existentia. lucia, & cius carentiz in spatio rectè deduci lueem fimul esse, & non esse : non verd exim-, mediata existentia lucis : & mediata existentia , وarentiz ، quia ex hoc tantum deducitur والحبارة . 21 s Incem in spatio, isa vidom informet aerem. necabeo carentiamper quam redditur formaliter tenebrofus excludate i 🗥

Subinftabis: sufficie in dicho casu fi dicamus. Beri deficere vnionem cum luce - & ideo nonesse illa informatum .ergo superflue ponitur in ! ed carentia lucis 3 sed sufficit solum ponere ca-, zentiam vnionis existentem in dicto spatio, ad 🕆 enius exclusionem, jez in spatie effet lux s.ve : informaret äerem :

Respondeo primo hac instantia non posse vti 296 Comptonum, qui sectione sequenti desendit, quando res al qua producitur, carentiam illius eo cautum loco tollisvbi illa producitur, & in reliquis remanere, que mad modum enim in eius sententia res, que est in vno loco non excluditur à reliquis locis per solam carentiam vbicationum, que eam d'clis locis pielentem redderent; sed etiam per sui carentiam . Ita neque debet dici, quod lux excludatur ab illuminando àdrem per carentiam vnionis tantum, led etia per carentiam sui existentis in plo aère.

Secundo respondeo negando absolute ante- 207 cedens. Ratio negationis est, quia aer ve illuminetur debet perfici ab ipsa luce, & casu quo tenebrosus przexistit, transire à prinatione lucis ad formam lucis . ergo fi producatur in spatiò imaginario, in quo exiltat miraculosè per se lux, non potest dici, quod solum illi desit carentia vnionis ad lucem; sed dicendum, quod etiam ei desit ipsa lux, ad eum plane modum. quo, si quis exuriens haberet præsentem cibu non posser dici quod sola vbicatio cibi in stomaco illi desit, sed quod desit etiam ipse cibus. Ratio veriusque est quia neque appetitus exurientis per solam vbicationem cibi, neque capacitas subiecti per solam ynionem cum forma satiatur. Vnde siper impossibile haberet exuriens cibi vbicationem fine cibo in stomaco, & fubiectum vnionem ad formam line forma; & : ille restaret ieiunus, & hoc forma priuatum.

Obijeies secundo cu eo dem num. quinte: No- 208 ua in aère illo emorgente carentia, vel manet prior carentia in spatio, vel perit. si primum. aljera erit superflug, cum veraque aèrem aeque prinet luce; secundum dici nequit, nam cum ea.... que erat in aere eque potens sit ad effectum illum prestandum: non est, maior ratio cur hec potius perest, quamilla resulter. Respondeo dicendo, quod maneat, & ad probationem in contrarium nego alterutram este superfluam co, quod illa quæ fluir ab aère non excludit quomodocumque lucem, ne existat in illo spatio; sed excludit lucem ne perficiat, & informet ipsum gerem. Quare licet prasente carentia... immediate existence in spatio non possit aer in ea existens illuminari : potest tamen illuminari alibi; & potest etiam bi non illuminari, quadiù lux ab iplo sui carentiam non excludit.

Obijcies tertio vnius rei vnum debet esse no 200 elle, led non elle rei ell cius carentia. ergo falfum eft carentiam rei ad subiectorum vel guasi subjectorum multiplicationem, numero multiplicari · Respondeo distinguendo majorem. vaius rei vaum debet elle non elle per le 2 & absolute loquenda, consedo, respectiue, &... veluti per accidens ainego maiorem, & conceffa, minore,, nego gonfequentiam, quia inea fic stanfitus à non offe rei per le, & absoluté accepto, ad iplum veluti respective, & per accidens, Explica diffinctionem . fi consideretur vna res lecuodum le iplam . & ablolute ; von vin hunm nan ella papele botelt ! sen cou-? fideretur in ordine ad diversa spatia, & ad dinexla lubicca: eius nog elle multiplex eft, quia de,yap quoque verifferii potef , quod es,es , Pppp 2

Digitized by GOGIC

sianmeurnm.
sir i seioue qinerformm stra eftico unfind eft.
sir i seioue qinerformm stra eftico unfind eft.
seridinousum sero ju majorisuou elle tei fingi-

Ob jetes quarrotimplicat tem fimul elle, & 110 non eile; led idem lequeretur, li eius carentia ad subjectorum mulciplicacionem mulciplicaretur ; ergo &c. probo minorem quando effet in yno subjecto, non effet in alio; ergo hmul eller , & non eller. Respondeo nunquam abtoluce loquendo verificari posse de cadem re. guod umu, fe , & non fit; neque id tequi ex nofira lententia , led foium quod fit in vno fubicho, & in vno loco, uon vero in alio lu-biceto, & in alio lico iuxtapjulo ante d. Cla; cum hoe tamen trat , quod ad hoe, ve dicatur abfoluce, & simpliciter elle, lufficiat, quod fit in vng subjecto, vel loco; ad hoc verò ve dicatur ab Coluce , & fimpliciter ion elle, regul-" ratur, ve in nullo prorlus lubiecto, & in nullo proxlus loco exiliat ; & hoc ideo : quia deg 4tio eft malignantis natura ; quare fi res alicu-? bi fit, non potett de ea verificari absolute, &" simp iciter, quod non fit : contra vero ve verificetur, quod ablointe, & limpliciter fit, fufe?

ficit, fi nt alicubi, leu in aliquo fubiecto.

Inftabistelle rei abtolute, & limpliciter has begur per hoc, quod fes fic alicubi , ergo #1 pari von elle rei abfolure ; & fimplicitet haberi debet per hos quod alieubi luo modo ilt;1 Bo fed babico abfolute; & impliciter non elle reislequitur rem absolute, & simpliciter non effe ; ergo fi carentia rei ad fubicciorum mula" tiplicatio em multiplicaretur; lequeretur; quod eadem res codem tempore absolute, & fimpliciter ellet , & non ellet ! Refponded ch- ? ecffo primo en ymemate negando fablumptum: ratio negationis eft : quià afrit eft confiderare non effe rei vt luo moud avio uie, & ffilivi abfolue, & simpliciter fund effectum forma em ir buens rel's cdrus en inhmelle ad pris mam lufice is suo modo fic alicabitquia en hocu rerum policinarum narbram finicacur, que ad boc, vi dicantur abfolore . & limpliciter Exist ftere', allud nil requirunt, quam alleubiene fteneram habere gar verd profecundos necelle ell', 'ét vhique tribuat "Hi fvam effectime" formalem:alioqu'n non abfoldre, &' findlicies rer ab ea excluderet exillentiam , fed refpe-Que, & ferundum quid's for eft in fiebe : & 3 illo loco, & non in brini; & fie non exercerent omnes vites fuar in ofd head flam ; fed bad fe habet tes in cafil noffre ; eige ceal . 131 2 . 14

Acque ex his lequintr verim wille essential in physicis en mar et a do will man physicis en mar et a do will man et a do will

videtur, quod dicta carentia ceffet Panormi; alioquia iple fimul effet Maffanz, & Panormi; neque sufficie, si dicamustideo Petrum non fore Papormiquia Panormitana vbicationis carentiam haberet; nam Petrum elle Panormi importat duoientitatem Petri, & entitatem vbi Panormicani, & guidem vtrumque debet esse Panormi, licer vnum per aliud, tanquam per formamjergo sublata forma virumque auferatur necelle elt, & per conlequens veriufq; carentia haberi debet . Quod confirmatur ex' co quia quando confurgit voi Mamereinum in Petro ibi producto , vel cellet Panormi care-' tia dicti vbi, vel non; primum dici non potell, quia hac est inauferibilis a spatio Panormitanoseo quod implicat voi Mamertinum effer Panormi; ergo lecundum; ficutl igitur exille. te vbicatione Mamerrina Mellanz, exiltit Panormi, Brin reliquis spatils eius carentia, & non per carentiam alterius voicationis, quià hic non habetur diffinctio inter rem, de qua agemus, & erds vbicationem : ita existen 💞 ibiden Perro, dicendum en existere Panormi, & in reliquis fpartis carentiam flims.

Verum hie quari posset primo ; an carential 211
Petr, quarerat in spatio Mamertino, & per creationem illius in codem spatio expulsa est, an inquam, recedente possea Petro ab codem spatio, reservatur cadem numero, qua esta prius.

Ad quod affirmarine Respondent quod pro- 216 bo breutter ex eo, quila cum illa carentia fil purum non effe Petriff toram fuam valentem! nuttericam objective quidem ab iplo.Petto i Subjective verò à spatio desantes quare hot ip lo, quod habemus entadeth humeto Petrubl? & idem numero îparîtin i dicendum nobis elt 💥 🚉 cam effere andem numere varentiam; alioquinia non effet puram sion offe Petri , fed habetee aliquod elle abulium numerienm libi peculia re ratione cuins, hocipfe quod femel desterit elle, debest ordere locum streni hon. effe Figura fibe venstimet sipecul 1220 ins 'ad file mindle extlendant in terom : natura ; queilsa und windle column familia की कार कार कार कि debemus conf. quencinallerere eandem aumed to elle varentianisquæerabib : fpatte; ante qua Petrit in to existebaou cum sa , que recedes re coutin Perroisbil Bonbariospoftes fuccidin Nedidiche diuerfamioffe caufameofficiencomai vnift for aleersuissert entime muin tunc dibertie tas equilerian e fficientibm effectus, samero die ni édarib. alaziq coca uparadub ave idirecte in los pranto predacusação instala no Bro carennia camification succession of the state of the contraction of the contrac citi no pied contum indicelles de per accidens. Car mile serie ex hoc cansides designibute (II-41)

CHarés focundos amfairem tenebra sique int 215 hocuere fuerunt motte propertentiseadem intentente fuerunt motte confequente Respondeo affines matemos ir atiolas organia aer frie non confistai en tue has ascite tombiolis per solam care is self-lucis de sequenti producenda, ficulti none confiscate producenda, ficulti none confiscate producenda, ficulti none confiscate producenda, ficulti per folamerarencia in lucis dici proxime succedentiale produce esta se confiscate produce esta se confista per folamerarencia in lucis dici proxime succedente com a se confista se fed quo ucelcumque esta seconda se fed quo ucelcum que esta se fed que

polibilium tum existentium, tum non existentium habere deber; hoc enim ipso, quod vna ex eis siue naturaliter, siue miraculose habeat, non est amplius tenebrosus, sed illuminatus,

A quidem negatio est malignantis naturajergo dica tenebra tum ratione obiestiatum ratione subiesti eandem vnitatem numericam habeut; sed hoc, ipso sunt eadem numero, vti dicebamus; etgo &c.

DISPVTATIO QVINQVAGESIMA

PRIMA

DE SVBSTANTIA.

Kacis ijs, que ad absolutam intelligentiam entis communissme accepti nevestaria orant, ad primam eius dinisouem descendimus, quam Suatez disputo as. metuphy. sell. i. docet este ele elemper quam ens in infinitum, de finitum dividitur, intelligendo nomine entis sastinti solum Deum, qui infinitam habet persectionem in omni genere, nomine verò entis siniti, etentras a Porrò hanc diutionem probat ille este optimam, quia traditut per paucissma membra, maxime inter se distantia, et omnia prorissa in particulari sub se comprehendentia; addit preterea cambaquinalere alijs multis, quibus ens Philosophi dividere consucurunt le primo quidem eisqua ens dividigur in ens a se, & ens ab alio. secundo

ei, qua diniditur in necessarium , & contingens , tersiò ei, qua in ens per escentiam , & per partieiparioneifigenered eisqua in indreaeum . & ereatum quinte denique eisqua diuiditur in purum. actum, & potentiale. Vetum ego licet com non elle panitus reliciendam existimem; censeo tamen cum Flurtado divisiónem par eus in lub kantiam ; & accidens distribuitur, illi praferendam ompino effe , nomine fub hanciz camique de creata : Saincreata dicitur, intelligendo. Ratio, que nie mouet ek duplex prima quia illa Suarij traditus per terminum negativum, cuiulmodi eft effeinfinitum «quamuis entim per negationem hunc cooceptum excellentiffinit entis politiuam ef-Tentiam explicare intendimas sprima tamen didilio: waiterfalifimi conceptus, cuiulmodi efe chtis, exigere viderus, ve fiar per cerminos valde mocos, qui ex primaria fua fignificatione habeant explicate noble quid fignificent . lecundo qui a ve in phyticis oftendimus non repugnat infihiras fu febus creatis, etiam fi effentialiter accipiatut, dummodo intra puoddam certum, ac determitizem genus chula de reigo ad hoc, we voum membrum diuj fionis non includatur inalio , Sharif particio ita intelligenda est, ve prius membrum non importet quodtumque ens infihitum ." led folum influteumin omni generesposterius autem non folum omne finitum , sed etiam quoteumque alive infinitem , quod aliquam finitammis leu imperfecti onem importer. Ex quo deducitit querquancifque explicacionibus egeat ditta devilo, ve rectam intelligentiam nobis ingeneret. Aftere parcizio entis in lubitantiam, & accidens, ex una parce expedicilima eft, ve pater; ex alla verò omnia proclas que que modocument racionem encis participant, sub se comprefichtit & diffingure absinulormi; ergo becipriorist mellor divisio existimanda est; & non il-Frank Comment , , ေန အာက္ကုိ ဒီ

Exquirom adductis, quod nimirom membra dividenția non debent xommunicare in aliquo alio nin în toto divide, ativer demosquarenus convenime in illo alio, confunderenur: nam hoc vi bene Artives dividenția mane in illo alio, confunderenur: nam hoc vi bene Artives differ, ativer demosquarenus convenime in illo alio, confunderenur: nam hoc vi bene Artives differ, ativer demosquarenus convenime dividentia, un porțe (; & multo milită) que divide divide existe immediatas raziones elendisquale; lune subditentia, & in harrêntia, leti debet; tum quiumembra tub flantia, & decidentia nan yenim folum lubiflenția, et industrie elentia in atividentia și dividentia in atividentia de pradicentia in atividentia que conceptua elentials lubitantia in atividentia in atividentia de pradicentia in atividentia atividentia in atividentia de pradicentia atividentia prafetatione atividentia desiratione atividentia atividentia atividentia in atividentia desiratione atividentia at

Digitized by GOOGLE

SECTIO PRIMA.

Virum Jubsistencia in creacis addat supra naturan aliquidmemine cognance, ab sil à diffinttum.

PRo terminorum dilucidatione supponersma primò:in ente lubftantiali,pro vi ab accidence Aricle fumpto diftinguitur, plures rationes á nobis confiderari polle . Prima en nacura, seu esentia, que contitit in predicatis quiddicariuis, quorum beneficio entfa lubfancialia sub proprijs generibus, ac species bus collocatur: Secunda eft indiuiduacio, cuius munete natura subhantialis redditur in communicabilis pluribus inferioribus, tercia est exi Retiasper qua redditur formaliter extra caulas, & in ratione entis simpliciter coffituitur. Quar ta denique est ratio quadam guius muous att. naturam subftant alem vitimo terminare jeam que reddere per le, & in le sublissenteff, non autem in alio, & per confequens conftiruere: Illam incommunicabilem alteri tamquam termino, hac autem ratio appellatur a philosophis lubultentia ; & videtur aliquo modo op=: poni inharentia seu inexistentia , qua com+ petit accidenti, & facit illud existere in alio-

Supponerem secundo has quatuor voces sub. fiftentia, suppositum, persona, & hypottalis diversitatem allquam in fignisicando habere ; nam fubliftentia fignificat vitimum terminum cuiuscumque nature substantialis fine completa fit, fine incompleta. Inde eft ve tu anima rationalls in flatu superationis dicatur subuftete, tum lignum, tum ctiam Angelus, & catera hulusmodi, quamuis autem subfifencia aliquando fignificet totum concretum ex na+ tura, & forma per quam vicimo nacura inbfantialiter terminatur : frequentins tamen... vlurpatur pro forma ipla, ficuti vlurpabitut a nobis. tria verò nomina sequentia diountus de solis substantijs completis incommunicabiliter existentibus, cum hoe discrimine, ve suppositum dicatur de quacumque natura sub- : Rantiali completa vitimo terminata, sige intellectualis fit, fine non, quam mulci dienne cum Suarez nomine prima lubstantia ab Aris in Rotele appellatam effe; persona verò de solanatura substantiali completa intelleQuali dicitur. vade afferimus quod ligaum fit fuppo»: fitum-non autem persona · contra verò homo, & suppositum fit, & persons;porro tam suppofitum, quam persona includit intrinsecé, tum naturam lubstantialem completam; tum ilube. fiftentiam . vnde forma, per quam conftituitur. suppositum, dicitur suppositalitas, forma verò ... per quam conflicultur persona personalicas . licer aliquando dica nomina in concreto ac- i ricassumi personalitàs inse creata co quod hac

tiquitus aquiuoce fignificabat; & aliquando . l'ententia quantum oft de se en parte pon pronatura substantiali secondum se aliquan- oimpedit vnionem natura ad verbum, & ex ado verò pto concreto ex natura, & supposita- . fix est invaibilis : ien & indistincta; tunc enim Jirate, sumebarur unde ide sonabat ac suppost verum est illud axioma; ex duodus realicer eu, hine fit ve aliqui ex anciquioribus paeribus ... identificatis quid quid verificatur de vao, venegarent in Deo tres hypostases ne viderétur affirmate le tres essentias dinigas agnosce re-

quoniam vero ab Ecclesia dectetum en ve ins secunda fignificatione sumatur, recte dicimus: dari tres hypoftales in diuinis; cum prafertim nune nomen hypottalis non erebut folet alijs. supposicis quam inteliectualibus.

Supponeré denigitertio formas hasce nimiru labuttentia, suppostalicaté, personalicaté, & ra tione hypoftatis no necellatio differre genes in trinffea , fed poffe per fola connotata extriafeca naturarum diverfificari; eadem enim petsonalitas Verbi, quando rerminabat animam Christi separather in criduo mortis, reddebat illam lubuffentem caftum if verd terminaret naturam leonis redderet eam lubliftentem fimul, & suppositum, non verd personam ; per hoe verd quod terminet naturam hu -manam non fofum constituit illam subfiftentem, ac suppositum, sed etiam personam- s 'arque hypoRafim; his aucem pro terminorum explicatione præluppolitis, querimus vitum. subuftentia increatis addat supra naturame aliquid premine cogicinte, diftindum ab illa. vbi nomen labfilletiz generice vlutpamus prove cum suppostealitate. Sec. confunditut sucuti pre nomen eliquid pro ve à re politius . & negatione præscindit .

Conclusio est assirmativa, & communis in- / ter Catholicos contra Durandum in prime diff. 34-quest-1, num. 15.& Henricum quad lib-4-qu.4existimances naturam, & suppositum tola ratione inter fe diftingui in creails, ex noftro videlicet modo concipiendi, in abstracto, & in concreto ; ficuri inter le diftinguntur ens, & entitas; & naturam quidem figuificare per modum zbarzcii suppositum verò per modum concreti, ac per consequens subfitientiam in-Creatis non addere aliquid supranaturam plusquam ratione diftindum.

Probasur effereio noftre ab al quibus quia fi suppositum increaris fola racione di fiingueretur à natura, lequeretur quod Verbum Dininum non folum essamplisses neturem human que fed etiam humanum fuppofitum y aique per founm, quod eft sperce contra fidem vii demo-Arat Susrez tom. I. in tertiam partem difpiet. 79 fe #3. scquelam probent quis ex duotus realiter identifica is a & fola tarione inger fe di-Mincle non poteft voum affumi fine altero; fequidem affamptio cum fit realis non eft. pra cilina . ica fare Quiedus contr.6 . pan. 3. num. 6! Verum hac racio non videcur mihi adeu effican, ve non postine le ab ca quoquo modo de-"fendere aduerfarii .

Respondere en m possent primo i multos ex recentionibus Theologis velle agturam crestam, recenta propria personalizate, assumi potuiffe à Verbo dinino inblque cognod porue Denique Hypoftalis eft Graca voxiqua an- in fonalitas creata diffinda á natura in horum. rificari etiam de altero; quoties alterim es

Digitized by

- tkelponderq erism poffente lecnado, quad quemadmodum in philosophia ille ver fufie mentandiminital assistate plulquam recione democh á quantitate contante ex partibus dimitibilibus in infinitum ¿dices upicodane in eon (26th corporum: luporácies eartim realicus eompenetitett : acBeat Jamen : compenetitati realiter ipla corpora . ita le dicere quod ituit Christonon obitante identitate inter naturam humanambi be suppositalicatem creacam: vnio tamen hypothatica terminata fie ad naturam non vero ad duppo fitalitatem humanam, & hoc propier incapacitacem quam habet suppositalicas humana dictam vnivnem formaliter terminaddid ad cum plane modum, quo propter candem rationem quamuis natura dinina , & perfonalicas Verbi fine vnum realicer, & fola ratione diftinguantur, dica tamen vnio hypofacica terminara quidem fuit ad personalitate Verbis & non ad naturam; so sie -Duplidemidispaticaremiadhoe vicimumis Quiedus num feq. videcar afferve: Prima fum-

pur ex-virtuali diftinctione que eff inter dille nam nacuram , ciufque personalitatem, beneficio cuitti de natura verificatur 3 quod fite improducta a fed communicabilis after perform ne dinina; de personalitate verò quod sit producta fed inhommunicabilis alteri per fonæ dia winz p guz quidem victualis diffinctio cum ex infinitate per ellentiam offatur : non eft rebus creatis villa ratione concedenda Secunda vero enidencicate personal matis Verbiteum naturas distina ociri sequod humanitas fie immediate quidem unita perfonatitatimediate verò daaure parin safti noftro hon polle verificari quod verbumile modiace voicum hamana per proprie.& non aliena fubfifientia terminifichi

Verum neuera disparitas videtur difficultatem folder wied primaquia ho defint Theo logi qui diftinctionem virtualem intrinsecam inter na curam diginam , Berper fonalitates non agnofcarquirantemagnofcane, ided agnofcune quia putant-cerminos con gradiciorios non folum in fensu formali , fed etiam in fensu reali de natural de per fondi reastbus militie, quoad produce, se non produce verificari de Beres, qued nonell necelle dicelebae natural & person fonali cate creatauq Ad na resafferer e poffunt Durandus partienrieus quod que madmodumia fine have all mintitone in ereatist illiguis concern dunt dangindunibilia ingunicimetrum ford maliten grunt virtualiter inenten fa dinie he quod feennum veram faerein VI. G. orientaleu fift vores shipperi-velvas ladiainbili; fecundas verd atiam VaG. occilientalem nonthing vnitati ine par erave tilli ted ministri 20 ma duri harmal homerand Christo daz niceo indial sibiliter ra eine mathematicatione and interior cotineate an men feounding varionens factors fit white Ver berfichere ferundum fatione fibliffential

Ad feculating vertiland parteau maicare potfunt dend during the administrate of the directic conp cedient phionens ny fostusiaum mandri é revinius

S. P Tol. Polizza Philosophicus ?.

nadi adensentam dininam que parte Verbi; ita:: & ex parte humanicatis modiace terminani. ad patfonalinatem greatem; felom enim. fafficit;, quantum adhoofsteri dictam ymonem ex, par, serquidem vest i habase procermino immedia, to com personalizacem piccian parce humanie; tatis pen cormina immediata naturam. 👈 - Boobaine secundo cadem affertio ab Atria-\$2 different metaph neutropi & & Soisi homosi & & humanicas non different neh folzesztjong fad ciocinata, & peruntelle@um; ergo insu homa effet humanitasi Behumanicas effet hompo sicutaigitur esset around doquendo de Christy. dicore Dous est homojich essoriverum alterand Deus eftihumanitasi feu quod adem eft natura. humans sled hor est sperie failum s & courra fidemij ergo dece interior in the - Verum hoc etiam argumentum eluderes. poster Durandus, divendos quod: quamuis duo id rei vericate fint idem realiter : fi tamen diserlam habeat modum fignificandi, non loquientrafirmum de alique rettie pradicatur a quedapradicari poffee Be alterum ve pares ex: sign i daoq el iqem textiset eum consteto accidentali parietem V:G, albedinem impertante: 485, tamen de pariete cum veritate affirmattis fand his nist honingalis all pound incomeretum eocidentales ergo quamuis homon de humanicus sinc idem realicoryqua est migumin A polit de Deo pradiceri homo, & nga huma-l tress . sidemque: dieste reacting omass illi-m qui relationem pradicamentalem in duobus abq folusis conflictuates ibres quotien iple Artian ga i quammis caim tum Pareronm Filius in valid tales funt, entirgeemupatels 4 38c entitatem filiti importantanon temporde quo verificatar vonta puter a steed verifertignit miram igiout fi licetieben tentieft für Hauf tet priman ingalege. Veida poste pradveari hamas & non kumanis: casi diprique se hombrem contra eundem Acriagum argumenteen woller Durandusie verben idem funt Deut ; Bedeitan Be tamende Chrim To endabiere possualbe dudd it Deus , mon voreigiged fe datti fiemidem funt homo sec. creatura & tamen de Christo absbiuso verulette ्रेस्ट्र क्रिक्ट प्रियाचर्च : श्रीर क्रिक्ट क्रिक क्रिक्ट क्रिक्ट क्रिक ray-enguistic, quiste his entidadous po filiabicina

where bear the professor sales and ballo deficient in Omilias Beliefico, & politacipal 16 Chestonen fi action e primary de mine veldachen Spares rem. 1. invercium parecui defp. Fifter 3: idage Cispidal Dong no can cum chewash perfonamen ex-dividus? & in this seas that the bright on some? letaifrilippofemmia: breavis mederetifapraas: namen abiquid plufquam ration b di fiinclum? howesterfallum insquidem duptessore in Christ Ho-Betfenzi engereasa joeneificara cum nacida hannan i aleeva increasu Perdi, idensificacami cum dreinin divinique que es de mastoch humales an labiliteret; ergo stol Belolikaren 1901 ministra entendu erroreum i contellife Christonie maip reasibiring madinika spinisopinah of requiration bunt persons we had differentist for run: en fighe kopyt fer de age at the last populated seebergeit Beg herbenrubberger guimupicas mais Cophe dech digaterrenn Egriffe et a mofheit ich

Dices pro: Durandi etiam à dicannes peffonalicarem humanam idensificari macnagy so hae fare verstatem:catholicams eo quod quatune theme in theile dus pensonalitares sano santum , nompe dissing, hishitetet in dubbuss & by duabus nateris susquidem: personalicas incondenses diagonalisment of the contraction of th A'dinina tum naturam humanam itum::diamoki arSed contra eftiquia concilia don loquanina de vnitate persona in sensu compositio tameum hor ek quatemundypticam eerminaeinnem exercer , fed exism intensudius fo . voluerbne eaum omnemistratuperfonalicatem in Abrifto excludere quadicalate expresse landcentius sercins in sertio decretalipes., whi dicar quack in Charlo persona dei contampsit personambop minis, que verba exeponens DeT. 34 que simera. ad 3-dicendum, inquit y qued confumpcio abi non importat deflauctionem alicumsaquod prim us erac, sed impedimentum cius, quod aliten effe potesat . h coin bumana patura nom effes affirmpta á diutas persons, proprism pensonad licatem haberet sies pro canto diestus perloga confampale performantificet improprie, quit: per fond diviva fue voione impedimit nechumane useura propriem personalitatem haberetei Hac Dell' ex quibus patest fallitast exposition mAlia explicacione post nullus; camdom; Duri randi fencenciam mierabilem seddese comsus, dibendos luppofica proparationi elle das canadates tienm importaus inotecto naturam. Et in ablie! euch imicitacem bangheischmist azeurs iestelli-; decire in pyrighter to the safe to be in which the in the body of freestadomiam verò hon lessandum beneficio hy-i postacion, unconinità de pussa indemene de suit in ioda oftent in co nost fuerit suppostentitato squ catura & tamen de Chrifie idono assifenolung

oited contra est quia hoc chremdumoqued sin a suionia di furt in Christope pelatripolitique per pelatripolitique per pelatripolitique de qui a si con cata pelatripolitique de pelatripolitique de per per per per la contra de perfectione de perfection de pe

achinems primo eximal gar doftrus course of the off Duramium tradica foquitus on suram humanad Christi. Domini-datoresp violentest di Vandanio inclinacetoenim adolabitat migam proprietto an quam quid dim non-hubanco ii quis citi minaset seculiqua perfecciones apamopachabem uni 1921 seculiqua perfecciones apamopachabem uni 1921 seculiqua autem vandament de fundamento con de contradictores apamopachabem que anten productiva de fundamento con de contradictores de fundamento con de contradictores de fundamento de fundamento con de contradictores de fundamento
23

24

in. Respondeo Phylosophum pro re caine el quiddicas, fignificare voluisse, individum subditavitale «Pored indunduario castum el quod identificant cum matura , à tque adeoxidablia sentia di singuatura y repete exquipse ionima caroasionimisticaire. Verbum assumbsivente una humanam individuam, fine proprier subsissematia; qeganda egitur est secunda quata intintima argumenti, se confequentiari e vi estila con a gumentari e vi estila con a c

Oblicies ternishischischischen distinguerettet spatura, parquaritubiccore ens illige fed school spatura parquaritubiccore ens illige fed school effet, potius ip la naturanhaberet urstiehe suby sisten parquarit spaturitur per subspaturitur per ulligen s

A Obnicies quarto hillublittential diftinguitura anatura; ergo natura non est in se adum subsissite per propriam subsissite per propriam subsissite probature qui a iama absurdum; ergo estequela probature qui a iama este in sua subsissite ramquam in termino. Respondeo negando sequelam a ad quius probationem dicosophisaliud significare naturam este in se assissite anatura propria, & non aliena subsissenza terminetura.

ond S.E.G.T. I Ou S.E. C.V. N.D. A. iol mores on S.E. G.T. I Ou S.E. C.V. N.D. A. iol mores of the loop is of the loop is of the loop is of the substitution of the loop of the loop is of the loop of

lum in lenia formali y fed existo in fenfu Vi nobifcum decent fubfitentiem in crea-O tis addere fupra nataram aliquid ab eat nemine cogicente diffinctum in duas dinifi func claffes ; quidam enim putantid elle quid negatiummalii verò guid politivum a & prici mi quidem habene pro fe primo lozanem de Neapoli quolib. 19. existimantemblippesitum addere fupra naturam mam cantum negation uem extrip feci poficioi cui natura instintesa valatur. vt ab illo fuffqatetur. Secundo Scommit in 3 dist, 1 .qu. a.cum fuis affeclis, nevon esiam Nominalibus decerem fuppefirum fupra naturi ram duplicam addere negationemi ynam yniond nis actualis ad aliud Coppositum, quad nimitis acumon dependear ab aliena suppositor al com ram noionis apticudinalis, hoc, sit quad non-ed habeat apritudinem admaruraliter dependendum ab illoratione quius poficrioris negationi nie anima fepocaca Cinquito) quamuis fir fiibfis

Digitized by Google

思うにか

IJ

-Aras non eft suppositum , quia habet aptitudinem, ve fie in toto homine tamquam in luppositos quod si natura est apta voire altere suppos--to, quiatamen inquit Scotus, hoc habet per enon repugnantiam, & non per posiciuam.. aliquam aptitudinem, ficuti anima faparata; hinc fit, vt natura hoe non obstante sit suppositum... Tettio denique habet pro se Gabrielem in 3. distinat prima quest. 1. qui prater duas Scoti ne-Sationes alias duas negationes docet importare -Subliftentiam , & alteram ait effe in harentin alteram vero negationem constituendi cum alio Aliquod vnum verum ve aduertie Poncius So-Rator Scoti in Metaphisica quast 6. num. 9. siue dicamus vaam esse negationem, siue plures à . supposito importaras per inde est, quantum ad præsentem d shcultatem, ego vero rursus ad-Meremperinde etiam effe, siue dicant supposita-Atarem sin recto, quidem, dicere naturam. 🎉 in obliquo carentiam, fiue solam carentiam absolute importare. Iam vero in secunda classe pumerantur omnes ferè Theologi as Philo-Sophicum D. Thom. prim. par. qu. 3. art. 3. CP 3. parte queft, 2. ars. 4.6. queft. 4.ars. 5. quem. sequipper Thomista cum Suario, Vasquez. Malentia, Albertino, Hurtado, Arriaga, Quiedo, quos citat , & fequitur Comptonus

28 disput. 8. metaph. sect.3. nu. 1. Nostra verò vnica Conclusio est cum his secundis; putamus enim id, quod suppositum. Supra naturam addit non elle quid negatitum s sedposiciuum; quoniam verò in probanda has affertione doctores noffri non omnino inter se Conveniunt, placet per distinctas sublectiones aliorum pationes prius adducere, deinde verò nostras subijcere , & tandem argumentis , qui+ bus sententia Scoti inpititur, satisfacere, sie igia

Pur .

SVBSECIO PRIMA:

Expenduntur eves rationes ab Arringa Allaia.

PRabat Arziega Disput. 4. num. 81. noffram assertionem specialiter contra Scotum Primo, quia in cius sențentia suppositum alienum in creatis est aliquod negatitum; ergo impossibile est suppositum creatum alienam naturam... tetminare. Male igitur, ait Scotus, rationem. suppositi in negatione dependentiæ ab alieno supposito consistere; Probatur hac consequeneia, quia hoe est constituere rationem suppositi in negatione rei alias comnino repugnantis paturæ. Verum hæc ratio non procedit , quia stante veritate primi enthymentis negare potest Scotus secundam consequentiam . & ad eius probationem dicere primo, quod quesdmodum no est absurdum ratione vnius in negatioac divisionis entis in se costituere, quamuis huaulmodi divisio sit omnino enti repugnas, ac im-Plicatoria; ita, & in cafu noftro. Deinde addeta quod, cum non omnia supposita sint negatiua..; sed sola creata: falsum sit rationem suppositi, Greati constitui per negationem rei omnino re-R.P. lof. Polizzy Philosoph. 1000.3.

prugnantis, quod enim natura creata terminetur supposito diuino positino constat non esse omni ex parce repugnans; sed solum naturaliier; denique facebieur le existimare implicare contradictionem suppositum creatum alienam naturam terminare poffe.

Probat idem Arxiaga secundo numero 81. in . hunc ferè madumiyaa negatio ex hisaquas ponic Scotus, dicienne diniminis posse naturam. alieno supposito nerminario ergo in hoe includitur, quod actu non terminetur; superfluè igitur ratio suppositi in duplici negations aptitudinalis videlicet, & actualis terminationis . constituitur.

Sed neque hæe retio quidquam enincit; fal-. sum enim in sententia Scoti est Antecedens, na iple conteadit negationem illam excludere tatum à natura appieudinem naturalem non-e yerò etiam obadientialem ad essendum in alieno supposito; quem quidem negationem habet defacto natura humana Christi Dominiquamnis in Verbo divino subkstracex quo deducitus negationem acqualis terminationis non includi in negatione aptitudinalis; ficuti neque includitur negatio aptitudinalis in negatione actualis, ve patet ex anima separata, que licht actu non sit in suppositochumano, habet tamen apsitudinem essendi in illo.

Arguit' tertio in sententia Scotisalienų suppositum est negatio ergo in me negatio alieni suppositi est pegatio negationis, quad est Chymericum; negatio enim necessario terminum. gostiuum respicere debet.

Verum ad hoc esia facile respondetoriquod licet alienum suppositum creatum fit qual no, gatiuum in sententia Scoti: at non increatum cum iple teneat omnes tres personas in Deo superaddere diuine nature aliquod politiuum ab illa diffinctum.

Contra hanc responsionem inuchitur Arriaga trifariam : primo sic, eadem esset subsistentia humana, etiam si per impossibile divina esseț quid negatiuum, seut in nobis, ergo. &c. Hxe camen impugnatio non sublistic primo quidem, quia in hac hyporesi impossibili ad huc remaneret negatio sublistentiz positiuz, cum hac differentia, quod modo est negatio alieurus, positiui possibilis : tunc verò esset negatio ali-, cuius positiui impossibilis, atque Chymerici . Scuti modo est negatio divisionis entis in for 84 à se. Quemadmodum igitur hoc non obstante restè unitas negationem dica divisionis import sat: itas & an eo calu impossibili omne supposse tum per negationem termini positiui implicatorij con fitueretur; eadé impugnatio non subfiftit secundo squindicere posset Scotes s quod in co casu impossibile effet naturam aliquam. alieno supposto terminari. Vnde non effet, cur ratio suppositi deborce à parte roi à natura... diftingui, sed sufficeret, fi distingueretur solum per intellectum, sicuti volebat Durandus.

, Secunda Arriaga impugnatio contra refe pontiopem traditam.eft. quia le vera effet for queretur, quod ratio subfiftentia, quatenus est quid superius ad diuinam, & creatam, præscinderes ab co, quod esset ens vel regatio

<u> ५</u>999

entis,

Digitized by GOOGIC

被婚姻而知明明明明明日子人

39

enris . ergo non effet illis magis commun s > muam ratio entis communis entr politico, & negatino . fed fie ereaturzmullam haberent vere, & resliter sublistentiant', quod magis abfurdam eft in lententia Scott ponentis prædienta vninoca communia Deo; & Creaturis! Verum neque h cimpuguatio folida eft, concelfo enimeantecedente, negari porest reclè confequentia. co quodifatio sticis verè y & propridice unce policiuo verificaturi, & folum iniproprie , & abuliuè de aegatido . ex quibus apparenfalfitas lublumpu quemadmodum संभक्षक utiamsfiratio priscipij it lieprafethdat ab co. quod fit ens vel non ens, vti sidimus in physicis, mihilomenus ramen prinario habet vere, & rea-Aiter rationem principis : ita; & ereature ve-Te, & wealiter rationen subfiltentia, & queniadmodam in aliquosum secuntiofum feileftela prinations for managed one principij vilinded conseniunctiva, dem fenemen Scociafiulide nomedunat , suppostratitus une ata, & frieretta in ratione suppositalitat s vr fic. Terria denique ciusdem impugnatio quan dat num. \$3. eft quia ex Setti responsione sequitur in vius lententia- ponfi suppositali avem in creatis ad negatida wnfonem hypotheticam cum divino supposito affed hoe est abfurdum, ergo & c. lequela patee, minor probatur, quia hoc pacto possemus etiam in lapide ponere aliam suppositalitatem ad negandamis vojohem illius cum homine, & in homine aliam ad hogandum vatonem cum fanctificatione dinina, & aliam ad nogandam vnionem cum naeffia dimina ; & fic discurrendo per omnia pradicata Deis sed hoc est manifeste falsum. ergo Ec. Sed liuis quoque impugnationi facile fiet farish nogerus sequela cum sua probatione. dicaturque, non quacumque negationem vnionis cum alio in fen entia Scoti conflitoere proprium luppolicum in ciercis: fed folam illam que est exclusius dependentie abalieno supposito, quindoquidem per huiusmodi dependentia names lubitantialis habet ve fit in alios & non in fe - Quare negatio , que est in lapide vnionis cum homine non poteft, conflituere ipfum lap dem in ratione suppositi; qu'a in sensu composito cum hae negatione potest vniri cum alieno supposito. Idemque dicendum de negationibus vnionum , qua funt in homine dum alife pradicatis diainis:nulla enim ex illis seddit nasuram humanam incommunicabilem divinis personalitatibus, scutt reddit illam negatio Bootita, flet igitut nullam ex affignatis rationibus habere foliditatem i

SISVESECTIONSECVION.

Robanne addis efficacitet no ffra Concluso primocratione communistiquià id à quelle anno 1000 communique apprintentione communication properties de la conclusione communication de la conclusione della conclusione della conclusione

5 b. Entruit en

21.04

and the second of the second and the

Care to the said

addie fupra naturam fubfiftentia, at fuppolitaheas in divinis, est positioum, & non inegatiuum ergo id , quod addit in creatiscesis eti--map quid positiuum , & mon negatiuum .u:Consequentia probatur, quia dicer ea que ate-Junt in Deove ,ex sur racione formale infinitatem perfectionis importents on licematansferte adicreaturas ; qualia funt immentitas , mesnicas; & fimilia; licet tauten pransferse per participationem ad illag 11982 huiufmedi infmitarem non inbehant a ficuti defacto transfertur ratio substantie , viventis , intellediti ; & -catera huiusmodi, aeque subsidere possine prælettim per lubiflientism rekliter deftingin maniciportat infinitatem perfectionis 3:4t de le pacerongo fi subultere possivi conceditur Deo, don all cur negener creaturis. · .. Duplex responso ad hocurgumentumuffetif

dolet: prima est Cardinalia de Lugo qui disput ras, de Incarnatione num. 10. posset jusquis, au sitoù respondere Seorus negando consequents ani d'Esparituten e o, qued natura divina non tabet à se ipla sormaliter negationem communicatificatus, entreportus ipsa de se communicatificatus, entreportus ipsa de se communicatificatus, unde debuic habere aliquod possis una racione cuius in communicatificatus quantura creara est de se incommunicatificatus, & ideo non eger possiua entitate sopra adulta ad hunc essectum.)

Porrò hanc Lugi solutionem Aprizia in la so, fatetur se non intelligere. Probat hott sittle quando assumitur; quod natura divina est fort maliter de se communicabilità non est servio de Communicabilitate alteri satura ; ergo de Communicabilitate suppostrativate se saltem virtualiter distincia se saltem virtualiter dissincia se saltem virtualiter dissincia se saltem virtualiter dissincia se saltem virtualiter dissincia se se se se suppostrativa peritur principium; nam adversarius se se se suppostrativa suppostrativa se suppostrativa suppostrativa se suppostrativa suppos

Verum hæc impugnatio non habet vim; po test enim Cardinalis, Scott vices in live fultinendo, respondere in solutione tradita non. esse sermonem de communicabilitate, quam habec natura divina telpectiff Thins suppossit sed de ea , quam habet respectiuntiplie's . Fide enim conflat eath fubfiflete in tribus perfonis realiter diftinctly , quarum von producatur all alia, nimirum filius à Parre, & Spiritus Sanctus à Paere, & Filio sex hoc autem manifesté deducitur eam debere reddi incommunicabilent per suppostralitates positiuas; ed quod finter producens, & productum debet effe realis dilrinchio, in aliquo politivo, quod les fie in vnd ve non fie in alio. Quoniam verò in creatis noff militat hae ratio multiplicie communicabifil estis, cum nulla natura crente petet in pluribus Suppostis subfiltere , ficuit divinis hine fieri ve nulla sie peticio principij in fini responsione,

Has igieur impugnatione pollhabita rimi 41 pugnate dictam Cardinatis solutionem es disch solutionem as disch solutionem es disch solution assistant dictioned assistan

Digitized by Google

The Contagon was the Art State

nir duppoktalitates fot Posteinu, non autem cur! dan fat etiam bujusmodi in creatis; nam incomanicabilitas pluribus suppositis, que ex parse nature create allignatur pro ratione, non est. fufficions ad excludendam ab ea politiciam supposiculizatem; siquidem, quod hoc modo est incommunicabile,non repugnat, ve per pofitiuam cerminationem in se ipso sublistat; quare stanz imitabilitate naturz dining, quantum adhoe, non of pe bucatignata disparitas, cur etiam in ereveis Abbifientia non fit politius, nam ex suppolitione, qued pollit elle talis, qued etiam ita effe debeat, à doctoribus Catholicis, quatum fiewe ri potest, propugnandum videtur; quandoquidem ex opposita sententia mysterium Trinitatis anuleo difficilius creditu redditur, & maior infidelibus ansa datur illud validius impugnandi; dum sciunt à fidelibus doceri in creatis supposiwill nihil addere fupra naturam, nifi quid negatimm; & nihilominus ab ijsdem sustineri in diwichis elle politicum, & quidem triplex : quis Mim non videar, quod quanto longius res qua eredonda proponitur à rebus nobis naturaliter notis, distare repræsentatur; tanto maior diffieuless corum mentibus, que cam credere debet, ingeneratur.

- Quod si aduersarij , ve boni catholici , dicutse paratos effe hoc difficultatis impedimentum suferre, quoties via, ac ratio id prællandi fibi monstretur, eccum illam: Non repugnat natusam creatam, non obstante, quod non sit communicabilis pluribus suppositis, per suppositalitetem hihilominus pofitiuam terminari i ergo iez defactò dicendum est. Antecedens patet, quia Lex aliquo capite repugnaret, maxime ratione Supersturtatis; sed hoe est falsum: na suppositalitas politina naturz creatz superaddita constiexerse suppositumessentialiter diversum ab co. quod per negationem suppositalitatis increate conditueretur; aliunde verò supposicalitas creaeapphings mullam infuis pradicutis contradi-Clonem invalut . erge &c. Consequentiavend luadetur supponendo idiquod docet DiThoi Bome buit 6. ere 5. wim Communi, nimizum, qued ideo que funt proprie dinine nature,polsusse pradicari in concreto de filio hominis; & que sunt propria nature humane, possunt item in congreso prædicari de filio Deisquia nomina concreta supponunt hypostasim natura, tum sic: Quemadmodum quando dico Pater Aternus est Deus, prædicatum, Dens, de eo verificatur, quod hypostasis Patris addir supram naturam divina: ica, & quando dico: Petrus est homo, pradicasum, homo, de eo verificatur, quod hypostafis Petri addie supra naturam humanam ; sed hoc oft impossibile, si id, quod hypostasis Petri suprailuam naturam addit , eft quid negatiuum , sam de negativo verificaretur, quod effet habensinararam humanam . ergo non folum poffumns, led etiam tenemur afferere fubftantiam ereatam addere supra namram aliquid positius. Confirmatur quemadmodum de Petro verifientur, quod fuerit Crucifixus: fic de filio Dei; Sed ex dictis nomina concreta supponunt hypo-Rasm maturm; ergo quemadmodum ex parte. Alij Dei importat hypostatim, seu suppositalica-

R.P. lof. Poleszy Philosoph.tom. 5.

sem positium in aussaum hamane nature super additam: ita esiam exporte D.Petri debet importare hypostasim positivam creatam proprisipius nature D. Pesti ; sinis ergo asserant adversarij substitutiam eteatam implicare compradictiones (quod non facium; dum dicunt divinitus esse possibile) tenesur, sustinere, quod desur desacto, quia ministrum substitutam Petri, est quid positium : non aliter de eo discurrere, enus, ac ratiocinaremur, quam desacto discurrimus, ac ratiocinaremur.

Secunda Responsio, que ad nostrum prineipale argumentum dari solet, communiter, estper adductionem instantia. dicunt enim quodia. quemadmodum non valet hic modus argumentandi, natura diuina subfistit per triplicem personalitatem, eamque relatiuam, beneficio cuius, folius divinz personz innicem distinguuntur. ergo etiam natura preata terminatur triplicis personalitate relatiua, que realem in ea distin-Cioné constituatita neggille alius: Subfistentia increata est positiva ergo, & creata Continatur ex his que habet Lugo loc.cir.sic, Subsistentie integrant principium operandi ad intra; in Patre : enim principium generadi Verbum ex intellectu, & paternita e coalescit . ergo non est mirum,fi sublistentiz in Deo debeant effe positiuz, cum fint principia operaudi.

Verum neque hæc solutio procedit, fiquid enim cuinceret , nullum argumentum ex paritate desumptum haberet vim , quandoquidem constat semper inter ea , ex quibus paritas aliqua deducitur , multas disparitates reperiri; sicuti in casu nostro inter naturam. diuinam, & creatam. Quare nego paritatem; ideo enim non valet ex triplici personalitate, qua diuma natura subsistit, inferre, quod eodem modo subfiftat cecata: tum quia hoc in Dea exinfinita perfectione, quam habet in... omni genere, oritur; tum quia in nobis experientia constet id non procedere, nunquam. enim vidimus indiuiduam naturam in pluribus personis reperiri. Przterea id circo non valet ex personalizatibus Diu nis relatiuis inferre personalitates creatas esse hutusmodi, quia in creatis non oportet ponere summam identitatem in omnibus absolutis, sicuti in divinis Personis necesse est: que ob Summam Dei vnitatem, & simplicitatem, non possunt nisi secundum oppolitionem relativam habere diftin-Rionem; Atque hac est etiam ratio , cur penes. personalitates tantum realiter inter se Diuinæpersonædistinguantur; non autem creatæ; nihil enim assignari potest in personis creatis, quod excludat ab eis distinctionem absolutorum yt de se patet. Pertineret igitur similiter. ad aduer farios affignare in dictis personis alia, quid, quod positiuas personalitates ab eis saltem naturaliter excluderet, quod præftare nonposiunt: nam neque ex perfectione natura hu-, manæ V. G. neque ex eius imperfectione infra dininam id colligent, quia ex vna parte natura Dinina est ea perfectior, & postine personatur ; ex alia vero que aliqua natura est Qqqq 2

45

imperfectior eo, magis' mélitat ad afiquam pura fectionem habendam: ve turpé inclinat ad Pulchram per Arithotelem:

Ad confirmationem denique negădum est antecedens que ad secundam partem . quamuis enum Henricus, Ricardus, Valentia, & alij, quos citat, & lequitur Cunigà desput.16.dub.6; exi-Aiment principium ve quo producendi in dininis constare intrinsecè ex essentia, & relationes tamen versor sententia of opposita,quam sequitur D. Tho. qu. 41. art. 5. & cum co meliores Theologi , inter quos Suarez libi 6. cap. 1. & Valquez defput. 164. nimirum principium, leu virtutem productiuam in diumis effe folam Di uinam effentiam pro ve connocatem in obliquo personam producentem tanquam conditionem necessariam ad producendum. quare ex hoc poeius licet nostrum principale argumentum corroborare: quemadmodum enim paternicas licet non spectet intrinsece ad vationem formale virentis generatiuz : fed cantum connocatiue ad eius veluti complementum tamen eit positiua ; ita quia in creatis suppositalitas en vitimus terminus natura , & fe habet vt intrinfecum. complementum, & conditionem necessariam, ad hoc veilla operetur, debet etiam existimare realis, & politiua.

SYBSECTIO TERTIA.

Projugnatur secunda ratio deducta ex commune sensus Patrum Cancily Exhesim, & No-Rorianorum, qui in co danonati fuerant.

PRobatur fecundo nostra Conclusio arguméto communi ab auctoritate deducto, quia nisidicamus tempore Concilii Ephesini, quod. anno Domini 431 celebratum e A, indubitanter . tum à Catholicis, cum ab Harcticis teneri suppositum creatum addere supra naturam aliquid politiuum, & non negatiuum, Rolidi fuislet Nenoriani afferentes in Christo duas personas. Diuinam videlicet , & humanam , quia idemfuillet se dicere naturam humanam fuife vnitam, & non vnitam Verbo. Nec ad reijciendam hanc hæresim fuisset necessarium Conciliq Ephefinū cogere indictis communibus iciunijs, ac orationibus in Ecclefia ad Spiritus Sancti affiftentiam impetrandam; quandoquidem voam tantum personam , camque dininam in-o Christo fuisse, & non duplicem admissa Verbi incarnatione cuidenter solo lumine naturali cóflare poterat, ficut euidenter constat hominem ex suppositione, quod sit viuus, non estemorthum ergo ne illius Concilij sapientisimos. Patres irridendos dicamus, & hareticos pene. Rolidos: censere debemus cos, id, quad addie perfona humana supra naturam, non esse negationem unionis cum Verbo, sed quid omnings positiuum existimaste ...

Respodent Scotista Nestorii errorem fuisse vnionem inter Verbum. & naturam humanamin Chisto non esse physicam; sed moralem at tautum, & assectivam; ergo neque haretici.

47

faerunt fielidi duas personas in Christe congoscentes, neque irridendi patres, dam adahune errorem extirpandum eos anzidemanis sententia vulnerarunt. Consequentia: probae tur : quia ex ello hareticorum errore mon sententia quebatur, quodinazura humana essera do monare ester physicè vnita Verbo; sed quod esser vnita verbo; sed quod esser vnita moralizer, non verò physicè; sed ex homeste deducitur, quod in Christo dua esser persona, senon una tantum; ergonizeque alla fuerunt stolidi hanc consequentiam instatuma grani-animaduersone damnantes.

Sed conera hanc responsionem facir primos quia primus Nekorij error fuit Sanctificam, Virginem non elle appel landum Desparamen quod pater primò ex Socrate lib.7. cap. 32. Vb. de Nettorio fie: neg; Dominum hominem folum elle dicit, fed vocem dumtaxat Deiparam tamm quam laruam reformidans declinar ; deinde verò ex iplo Neftorio , qui ad Caleftinum Papam feribens ait : fe tenere Mariam vocandam Christoticon , non Theoticon , ne naturas mis scere videatur; quamuis autem postea in blafphæmiam vnionis moralis prolapfus fit, myftes rio Incarnationis conuictus (vt par eft credere) dualitatem personarum suffinere decreuit; Genium enim hæreticorum est, dummodo a verie tate Catholica difcedant, facile vnum errorem cum alio cummutare . Contra etiam eft fecundo, & suppono inter cateros anathematismos à S. Cyrillo editos, & à Concilio approbatos duos haberi, qui valde ad rem nostram faciunt, tertium videlicet, & quartum, tertium fichabet : fi quis post naturaru vnionem subfiftentias in vno Christo dividit (vnicuique nimirum. fuam propriam affignans) naturafque ea tantum copula connectit , que et fecundum dignitatem, & auctoritatem, non ca autem coitione , que fit fecundum physicam vnionem. anathema fit . In quarto vero fie : fi quis voces illas , quæ in Euangelicis , & Apollolicis Il bris passim occurrunt duabus personis , aut hypoftafibus affignat ; & alias quidem homini tamquam persona à Dei Patris verbo seiun cta accomodat, alias veto tamquam in folum Deum conuenientes foli Dei Patris Verbo adaptat , Anathema fit . Hoc posito sic responsionem impugno ; nifi existimaffent Patres: Ne-Rorianos , vel defacto censuisse, vel faltem cenfere in posterum poste cum vnione physica humanæ naturæ cum Verbo dualitatem personarum in Christo reperiri ; fuperflue quarum anathematismum addidiffent, in quo po a physis ficz vnionis stabilimentum , absolute dualitatem personarum eliminant ; fed fi existimasfent personalitatem creatam non addere supra naturam nifi carentiam vnionis cum Verbo, non vero aliquid positiuum: non potuissent hanc hæreticorum dementiam fibi persuadere a noque ad eam confutandam animum induceres quandoquidem ex ipfis terminis eius falfitas appareret . Cum igitur errorem hune de dua litate personarum tanquam diuersum a abi errore de vnione morali damnauerine ; die mitthogyn restorcendumilin

R. F. Let Polary Philosphia 1.

dicendum of epartification for personalitatem. Clesism aqqete inbis " uerntem pamebeur Thq boutinmus and fightetiene existimances. Boy phibolistics in holodely in Christon with veletenm bollet duit bio georigie of pot felbougere brimo in attodite surthemetitie candem profile vericesem objectivem habile adique supemarablexplicaramquia eniqua. reties luam fallientem plur bus loquendi vformulis populo propinabane, debuit Concilium. dintille canonipus illes exterminate

Sea contra hocifacia primòiquia: Iuftinianus in edificities fur ad form in 2-see. Conciliorumaic, Concilium lephelinum damnalle Ner the time, dicentem vas miper lonam , non-tames yoam lubunentiam in Christo effe:porro Ne-Lorine fuit dux illius Harefissed quam extent minandam Pacres ad Concilium convocaci mat; ergo sauum abed; vt. Haretici aliquan+ do physicatem per Contra in Christo elles dictisarentsquin imò eas ex induttria occultabant I guod à procedence tempore illam suffic pere profesti fuacionallum habemus indiciums ezifimandi cos etiam hypoflaticam vnionem inter: Vasbum , & naturam humanam negaffes Capera Secuado quia ex Catholicis qui docés personalitatem creatam effe quid positiumm ; quam plures tenent quod licet natura humana At ita unita subkantialiter Verbo, et propria personalicate careat : non implicet tamen des polibili cam retinere potuille; ergo faltem juxta horum sontentiam duas vertrates ex pas ecobiecti diftinctas duo illi anathematifmi fire bilimnts ad hoc autem non respexisse Patres in hune fisem congregati fi quis affereret , apud me motani temesitatis, veingenue fatear, non effigeretionen Esclefie Dogmana meliori considesatione, qua possunt, proposita nobis esse obem coro itules non B. th aubarmidica profess.

alex has secunda impugnatione occasionem erripinas aduerlarij alia via ad noltrum prins cipale argamentum respondendi, dicendo, quodideo Hacetici dualitatem perfonarum in Christo propugnabent esiam fi vnionem hypo-Racicam inter Verbum, & naturam humana admittetent, quia putabant personalitatem. ereztain addete naturu quid politivum, & ideirco Pattennon obfinte qued in priori anas thematismo humanitatem subkantialiter esse vaitam Vexbo docuerint, in pokeziori adhac doceant non effe in Christo personam creatam quia corum: intentio fuit abfoluce: vericacema "Nanc fabilire, pofica quacuaque fentencia de... eo qued adderet perfenelisas fugra naturam , aud demum negatinum fueric find pofitiuum (T) quare neque Haretici in had existimandi fun c Robdispeque Patres irridendi : (10)

- Verum hæc folutio non procedit,quia intesum modri principalis argumenti ed odendere fortentiam de politino, aum spud Hareticos sum spud Catholicas fuiffe en tempe flate cereillmam, quod inde mihi persuadeo , quia aliter Haretiel, ve colorem, & probabilisarem. Suz scatentia afferrent, & Catholicorum odiffi declinarent, explicare debuiffent se nócesse ex

doinm onmeroidh bellousifestem excetsmi raddere ex igimaphilifacter seio Concilir depinigene bidgieit fein iffo sugrpemertibo des Re'ede'tedithm stelle dir bbifoveriteitem Bies esta to Boutino confirtheprot ! ganigem , At unifine ege bocerat sytto detieusidni obbo gemm bxigimsus u.pijodionetti Cptifto ques ber for use condocterer, selv tiditis erat oine mentis infirmers: elleboto pottus, quam anathematile arie chranda cracidhale ididnoq adneriati ale frunut surmirum battes' coutre attoldne iflud anathema ful minaffe, non est credibile. quandoquidem non viderur elle materia. fidei id quod pacurali lymine adag enidens eft, ve mon posit nik ab iglang, & mante capto negasichuiu (modi autem elle negationem vnius pera fogalitatis in Christo posito quod suppositalia eas creaca in negacione confideretielt plusqua certum;quare non effugerent irritopis notam.... Patres, fi so sua fidei definitione ad cos quoque accendere voluifient , qui ita iplanitent, arque deliperens ...

S V B SECTIO QUARTA.

😘 Stebilitur tentia ratio expuysterio 🦡 Incarnationis petita . -

PRobame terriò affertio noften quia nifelub fiftentia super adderet natura aliquid pos atiuum : lequeretur quod ex humanitate, & Verbo non potuiffet fiert voum per fe fub kantiale, feu in genere lubflantiziconfequens ses pugnat fideiterge &c. lequela probatur: quia. ex duobus entibus lubitantialibus omnino copleeis lecundum luas politiuas perfectiones lab Rantiales non potent ficti voum per le lubstanriales comper enim or parce (altem voius extremi aliqua politiua incompletio supponenda... eft, fed humanitas, & Verbum, nift daretur Subfifentia creata difinita, effent duo entia. substantialia ompino completa secuadum suas politius rationes lubitantiales; ergo &c. hunas argumenti veraque propuntio probanda ch probo prius minorum setox pasto Verbi nihil subkaneiale fibi inerinsecum deelle poceft fiquidem fecundum omnia est une fumme necelferium; & fimpliciffimum; ex parte verò humanitatis, fraliqua incompletto haberetur-ma-Rimé effer carentia illiba, squodoperforalicas erenta addie fupra masuram s led hoc per aduerfarios est carencia validais hypostatica, & dining personalitation ergo-natura humanai, conficueretus incompleta per carenciam hutus carentia ; fed carentia carentia vinonis hypo-Antican & divina pedianticatio eft formatife fime ipsa vaio, & dipina personaliers; ergo -riq 28, mishona pataplam valonem,& pèr-Sonalitatem Verbi confirmeretur formaliten idcompleta; quod nemo dixerit.

¿Quod fi respondeant conflitui quidem pen es formaliter incompletem, non absoluté a sed. 33 imordine ad essendum in se, & proprio termino terminaram Contra est quiat sic voio hypos Azrica , de lubfilennia Merbi effet formelis ini

54

55

completio nature humane, seque adeo iph mata , & edibilis, fed hoc repugnar; melius en ergo dicere quod ipfi fir huis fmodi carentia. fablistenciz creacz policiuz, & hanc incon plecionem , & malitiam auferat dinina perfenalicas, ve nos dicimus, fic probaca minore argumenti principalis, suadetur ctiam eius maioriquia tatio entis per le ingenere lubitantie ex plaribas refultantis non potest in alle confifere, quam in co, quod unio subkantialis non aducaiar excremis in the effe labitanciali completé constitucis; aliter si nullam incompletionem haberent, non effet affignabile quomodo in vnum ens per se, & non per accidens conficuendum confluerent; ergo &c.

Respondent Aduersarii ad principale argumentum diflinguendo fequelam maioris:leque yerur quod ex hamanitare, & Verbo non por sgiffer fieri voum per le lubstantiale in aucura concedunt, in persona, negant sequelam, & he difinda minore,negant confequentiamiad pro Dationem lequele, eadem diffinatione diffim gunt maiorem i dicendo quod licet ex duobus entibus substantialibus omnino completis sceundum luas politivas perfectiones, non polit Seri vnum per le substantiale in ratione naeuru: potelt tamen fieri in ratione personz; & ad eius confirmationem dicunt, verumquidem effe racionem entis per le in genei 1 fubitantiz compositz confisere semper in co, quod voio substantial is adueniat extremis aliquam habentibus in completionem : cum hoc eamen discrimine quod quando ulud eus per sem substantiale est in genere nature voio ad venire debet extremis incompletis per carenciam aliculus pofitiui; quod fich in ratione personz, ve in casu noftre, fatis eft fi vnio ad neniar natura humana incompleta per hoc. quod delie illi carentia ynionis cum dinino fup polito, ratione cuius carentiza intelligeretur proprio termino terminata.

Sed contra hane responsionem facit primo, quia carentia rei subflancialis non est subsaeialis, alioquin accidens cum in le non fit lube Rancia, aliquid fabitanciale in fe haberet, & quidem ab eo inamouibile; siquidem implicate quod accidens fit fubftantia; hoc autem neme concedet ; ergo &c. contra fecando quia dato quod carentia dininz (appofitalitaris, fen vnionis ad illam fit in natura creata quid lubflantiale: implicat quod le habear vt complemé. tum illius . nam omne complementum tei politiuz, vel eR politiuum, vel fi eR negatiuum, ideo efiquia ab ea aliquam positiuam imperfectionem excludit s fed carentia dining fuppolitalicatis ex vas parce non est politica: ex slia verò fummam perfectionem, licet indebieam excludit á natura creatajergo &c.

Quod fi dicant complementum rei polirium quatenus terminata,polle elle negatique.conera hoc etiam facit, primo quia id quod addie fupra naturam fubftantialem effe terminatam, conflient illam primam, & maxime fub-Rantiam per Aristotelem, ac totalem, & prineipaliorem lubstantiam,quem fie lecuadajerge impossibile aft id quod addit supra naturame

Sub-Bantialem elle terminatam, importare formaliter negationem.Contra etiam ek fecundo ghia hoc ip to quod admittitur voum per to subkantiale sumptum in ratione persone copleri per carentiam voionis HypoRatics; ac perfenalicatis divina : son potest asignari zatéo our etiam lumptum-in entione nature nou compleame per carentiam vnionis cum aliena camea. Nam heuri febftantia habet quantit el de le, ve se completa in ratione supposeri; ita etiam ve fit completa in ratione nature; quare a lemel conceditur quod ratio complements in supposite habetur per aliquid negatinum, debet etiam confequenter concedr > quod per quid fimile habeatur ratio complementi perficiencis illam in racione natura, fed hocek manifeke fallum : nam inde lequeretur quod quemadmodum potest dari vaio subfrancialis, beneficio cuius natura greata, amiffo suo pro beneficio proprio complemento faciat voum per le in ratione suppositi cum alieno supposito: ita dicendum, kaberi poste substantralem vnionem, beneficio cuius natura ezenta) amifo proprio complemento in ratione mateta, faciat vaum per se substantiale cum aliena natura; vel alignerur dispariras cur natura in ratione nature compleatur per aliquid post+ Binnm indifeinetum ab ipla natura: fuppofeum verò in ratione suppositi per aliquid negatinu. Na quod dicunt aliqui, hoc ideo effe,quia natura eft prima radix operationum, & ideo debet fecundum omnia , que dicit elle politiua; vt fecuadum ea omnia operari valeat, nonfacisfacie : tum quia fi natura est prima radiza ve quo , operationum : at fuppofitum prima radix, ve quod, quatenus iplum absolute denominatur operari, cique operatio omnis ate tribuitur; ergo non minus absurdum eft complere suppofitum per aliquid negatigum , qua naturami tum etiam quia dici potest quod natura secundum id quod vitime dicit de completiuo fui in ratione natura, non fit operatiua, licuti dicimus de supposito. Consequentius ergo philosophabimar, si dicamus, quod sicuticopletiuum natura in ratione natura,eft quid po friuom indiftinctum ab ipla natura, ad quod confequitur neceffaria negatio voionis cum. alia natura, ita completiuum fuppoliti in ratione suppositific quid positiuum ab ipfo suppofito indiftinctum : nimirum fubfiftentia, 2d quod confequitur etiam negatio neceffaria. vaionis cum alieno supposito, ita ve sicuti implicat ex duabus naturis completis refultares voam tertiam naturam : ita quoque implicet ex duobas suppositis completis tertinm quoddam luppofitum in lucem edi .

Dices etiam in fententia Scoti Suppofitalieatem ipfam in recto importare aliquid pofitium, & in obliquo cantum carcutiam voionis cum alieno supposito connotare; vade spei Caris rectis tum complementum nature in ratione nature ; tum etiam persone in ratione. perlonzielt quid pofitinum .

Sed contra est quia : hoc politimum , quod 48 personalicas, sen suppostraticas dicie in resto; vel est formalites ipla natura, yel aliquid for-

Digitized by GOOGLE

malicetzah en distribumpend munudiri porosod divogédiniste bitens dianibiaps mingo so aneretift andquaquentalonusibes gous bottoe gai alia pradicari, quandoquidem in prudroavios वर्षे वंश्वयदास देवा तक्षात्र अन्याची स्त्रोतः स्वत्यादास्त्रकः दवस्त्रीत्राच्याः during the regoins of the brace in because of तेमा व राज व्याप्त का व्याप्त के मान का अध्यक्ष के अध्यक्ष के अध्यक्ष के अध्यक्ष के अध्यक्ष के अध्यक्ष के अध्य ब्रिशित्स्क्षिशिक्षिक्षका : ! इष्य (स्वाम्ब्रिक्तका हु हिन्दिन । व dan eştişbirin nan enim pobety abloluce dici -द कराकेक्द्र सोर्यंत्र तातक स्तुति केन के की अन्यक्षों के होन हे सुर्दि व Balled adamana con a contact de des fons. City to the same the molecular additionally seem for the figure of the f BAN WIEULE THE LEGIO BECOME BENEFIT HER LEGION OF 189 PERSON signore de la coma la company de la configuration en a configuration de la configurati m Spassereit incondo tomin falmon dici este est केंग्रीका अवश्वाका प्रेप्नाति हाराज्ञा ! विव्यक्ति अस्ति । नाराज्य booleuten deue inn gredmerpercebra? dais bet, ं स्टेश स्टब्स्स हेर क्योज बताब ता वर्ष का बोच के का बोच का के का बोच क deinde scheerfora Venti fuccette in forum ido aned perionalitab erhana importalist is fi in..... Christo fuisser, web sedant instocum obliqui in har efe zaren eile fin talan promo he qui a non te it Marite na mace humanen non po fevendum fourtier inge gedneuseut daoqupen byoboujegon dungaine mora faite l'applicates personalitatem? Affice beneublet tages bestehen being benige deing anu filbaferet et innimpes proprinti fecundaid quod propria importatid तस्यक प्र क्षः विधाना phendine ashi barespeolectionants tem Ver-Prahoe als Jean abam in mad and a lubilitete cone Access in ablique , quedinon didetur concedemind a thuman day begueiranang and in Christ Le di anglationi en qua importante propietà la primera de Enter kerkerberten bediemen ein transbucher a filles Their word of fourthandlike mark however pre-Conf. substantia ith cylosoph south set the set SESONAN E MENOR MY C NO SUCH TO STOP ON I OF APRIL presente dinamination offo confessioning designations ne presente tune copalis , Protocolating lande at paol se fecundamparcem ? hipquo dice bemus hoo: politikumes, quad perlandlivis escuris dicie in section a composite effection matrix of distinguisher Principalis and ens fore Tacione siqualinamedia con का विकास के विकास के क्षेत्र के क्षेत्र के का का किस कर के किए के किस कर के किस Chrifte liaburetur totum id quodiperionalis. casichears diceret in rello lupra naturam, atqui adeo puod Varbam non supplerer mill congon incident question de la companie de author solld and other treatest teaching the plant for ra creata, fi formalitas ratione rationimata inba a ipfabbitaes diftincts imm haberupurgmeque dicang advortanti haberiqdidem y franad plandes cides, entonis hypofesticalness exercess mulaus? reiminandi indomplere unarum immanamus) fed personalitate Verbi vepoco digniosi adz-c quatum annalus terminandishamaninatem. con-1 cetting i k endarline responsts proceduteugo fin freeprime the fatteri Resevoits Damadi persons naljtacemierskameum akturavokativer idenav elhemois , & dici cam in Christo ab union con hypofrance impediri , are terminaddismunus i ekerceat, versone auton-menifoles falfreien

conuincitur, quia implicat dari causam formalem an lubictio appolicii in modif est chatura humana fine effectu formali.

Arqueine obtros avengenas sumquo ad plafencem difficulturem nettuetquoumultum fidere racionisqua veitur Aldrece com.t. in 3. part. Cangun in the contract party and a series with the series and the series and the series and the series are series and the series are series and the series are series are series and the series are se eft petionis Veibenon posett præftare nanusæ washing the states of the state diem illäperfiar omnendendensykinger chimis: responder potes abadees li tien humanitatem? Leansid in the birth of the Cartille of the interior of the cartille of the ca phonocondenses of the president of the composition of the first of the composition of the acaufa formali-policius, een negavina peduce. niat, ad eum plane modum quo efe den minarq rio pendespikke, qua secandum le confiderata efe indifferent ve habestur a forma posiciumi. vel'abicins privacione 31de factor en in quando: genératur ighis emily nord battaque e ananam à luo principio procedit à 60 % philacione duivo dem tanguam à rermino à quibignaisforma vesti tampyam à termino ad quem; vantra verò quall do corrampitur. Validius ighur ampugnabatura Stotus affumendo quod entitas política culules modi att fibboeitalista Actor nouthout ibaset flare bi rirei humanz-eundom estettum-forma-lem lecundum omniz,que dicit; qu'il illum uztura inadaquate, & principalitor habetiemt les propris entitate; cuti égitur den flet quodo effectus formalis lubilitentis lecunidum amaima que imporcampreficius à Verbo nature huma-s nat ceneludendum eft etiamim featentia Scorp trid qued in recto dicit labliftentia creata de politius, elle aliquid plufquamiracione diffines Com amutute, in quo cum totaliter ratto fub. ifficitie du con constitut de la finale de la fifth de la finale de la importure ellentialiter carentiam tamquamen effen fiale connaca cum, 223 2 ming

"Quod fi quaras quid de illimita fequela 3: 61 quam idem auctor contra feneratiam Scoti adecident feneradam fit quia minitum inde fie queretur quod Angelas non pollet virtute naturali debisa cius potentia intellactua cogno-s forte vitum fupposium naratulo quatenus cu visibus natura rogno ferentequeas possibilitatem tempositatica i implicat et cogno-fenerationem suppositio carentiam dica vito-nis essentiamiter importantes.

Responderem parus esse momentir quia ne-, 62 gari facile posest fequela se ad enus probacion. negudato antecedente, ada polici videlicet. Ante gelum lumine naturalitinearnations possibilitasem cognoféeres dicerembes non abitentes Angelum cogno feere fepholitum creatum; ad: cognoticedam emin carcatiani elienius tei .non: e Rinéceffe sinfdem ver pollibri meem agno . forgen guenradmodum igitter dicitum ratione vnith pegationem dinificum via feraddere fus . penens, fincidemem kæd divisle fit polibilis fine impedibilità ita deced Scotus-Angelos fci- 4 re-tanidnem fuppolitirerezti, addere fupra na., turam, megationem dup podicalitatio extranca, politium, dedignorare vernminulmodi lup, q pofitalitas fit possibilis vel impossibilis .

gny uz znik kożne se wią techi da tenz – ną S E C-

43

55

SILES VESECTIO QVINTA LE CON

Alia tres rationes propries contra Scoti Son

Acis, superq;ni falozibne vique fabilita en secontia de positivo plusquam sationed ditincto, quod subistentia supra naturam addit, tres communes rationes a recenciorum easilumnijs vendicando;quoniam veiò mihi videra videor non nuilos en neotericis valde in sencetàm oppositam de negativo elle propensos: opera pretium duco candem nostram fancentia contra Scotum tribus alus rationabus proprija

ptopugazre. Etobatur igitur quarto concluño, pelocipalistquia fi id,quod fubiiftentia creasa, iupra uaturam adderessettet eurentia voionis hypotiani ticz eum perlonaistate dinina : lequereint of quod quilibet homo, & quilibet Augetus sup-: sas in tudiniquo ellet anne iu netnes 7 % teinina in personis, queliber vero alia substancia,que cacu un sar making rellectusussellec quidem.vas .uu u20, cura , led trina in suppositis; fed hoc affertum: præter quam quod fit contra communem omnum extilimacionem, videtas centura digous; fignidem mysterium augustishimm Trinicatis, reddit commune Deo, luique cresturis ; ergo. dicendom lubliftentiam createm addere lupra. naturam sliquod postinum nemine cogitante. ab illa diftindumiOmnia patet prater lequelas. quam probo, loquendo de vao homine V. G. de Petro: nam eadem est, ratto de alijs indimiduis substantialibusjet confiat ; in fencentia Scoti quid quid praftat personalitas pofitiua : qua per lonalitas eft natura diuing,pre kare de- : bet nature Petri carentia dicte personalitatis. sed triplex personalitas politina reddit Deum. trinum in persons ; ergo etiam triplex carentis dicarum personalitatem pontiuarum reddet quoque Petrum in personis trinum. Minor huius,& confequentia patent. Maior verò fuadeturiquia per Scotum fieuti personalicas pofitius confituit naturam dininam in le ipla-Aftentem vicimo terminacam, & incommunicabilem alieno supposito, ita carentia diae per fonalitatis reddit naturam Petri fiftentem in se ipsa vitimo terminatam, ac alieno suppose. to in communicabilem; nec aliquid poteft affignariad conceptum Inbliftentie personalitatis, & supposicalitatis pertinens, quod pre-Ret personalitas poficiua nature dining, &C. non preftet per Scotum nature Petri cius carentis; aliunde verd ficuti intelliguntur emanare à natura dimina tres ille personalitates positiue, ite intelliguntur emanare à natura : Petri carentia dictarum perlonaheatum; erguit idem prestant hummodi earentiemature. Pes. trisac perfonalitates politiue naente diningicu ; hac differentia; quod he personalitates confinit guant Deum in tribus fappolitis per quid pofitiuum vleime conflicutis, personalitates verò prinacine conflicuent Petrum in cribus fuppolitis perquid negatibum witima terminacis.

Dices prime : licet plutes artes fint in une

homine, illum non denominant places artifices, led vaum tantumpergo licet in Petro fine eres carencie trium personalitatum diginaril illum non tres personas sed vaam tantum despominabunt.

Respondeo, concesso antecedente, negando confequentiam, disparitas eft, quia ars prédicae tur de eam habeate in concreto adiective, seuper modum adiacentis: at perfonalitar, fetf suppositalitas pradicatur de eam habente incocreto substantine, & pet modum per le sta'à tis i forme aucemique in concreto predicantue primo modo cum lapponane ex modo fignificandi lubicctum constitucum e minime ina concrete multiplicant at forme que fecuado modo le habene anon lupponunt ex luo modo significandi subjectium, sed illud constituunt vade non eli mirum, Li ed loi mulciplicacionèm concreta multiplicent; porrò hane disparitato tenentur ipli met aduerfarii afferre, fi quis con tra cos paritate plurium artium in vao homine existentium, cumque voum artificem denomin nastium vecreturad probandum in Dee none dari tres personasifed von cantum.

Dices itenumicacus habet infinitas carencias. Valus tot nimitum, quot vifiuas potentias functium illo pollibiles. Se camen viam tantum care citatem habere dicitur, ergo liget naturam Petri habeat tres earentias trium divinorum suppostorum, non debet dici nisi vanm tantum personalitatem habere.

Respondent concello antecedente, negando confequentiam;difparitas effquia cum potene tiz viliuz polibiles in vao exco non different inter femili numericé, corum catantiz formalicer considerate per modum vning such accipinneur, quis macerialiter tantum multiplices funt : at tees dining personalitates in-Deo different formaliter : vnde Basilius 166. 20 contra Eunomum specificas proprietates illas spellat , & Tercultunus ub. contram Prancam, personas divinas air, ese cres non pocestacees les specie ; & patet ex cos quia fi cantum matorialiteriae numerice differentican fituerene cres personas einsdam oppositionis relatium racionem habentess vade vel omnes ellent pad tres vel omnes, filis &cc. quoniam verà carena tiz specificantur á terminis, quotum carentia funt: hine fie, ve Petrus hoe ip so quod in co ran tio persona conflicuitar per carentiam divine personalicatis, triplicem personalitatem. habere debeat ficuti fi haberet carentism. auditus , vilus & odoratus, triplicom impotentiam diceretur habere.

Probatur quinto principaliter concluso a quia side confat in Christo unam tantum perfenalitatem, camque duinam haberi, at si perfenalitatem cantia per carentiam diving personalitatia ultimo constitueretur, not esserate falsum; ergo sec. Minor, que sola probationne eget, suadeur; sat in Christo cum hypostatica unione ad Verbum, exercita hypostaunionis cum Patra e se Spirita Sanstat ergo.
San carentia duplicia personalitatia, diningiergo si personalitate craata per carentiam diuine personalitate constitueretur; in, Christo-

præter personalitatem Verbi deberet admittip personalitas creata.

Dices primo: ex co præcile, qued aer habeat voam numero formam luminis non cenfetur tenebrofus, etia fi fit prinatus innumeris formis luminis possibilibus. ergo ex co præcise quod lumanteas Christi vna ex divinis personalitatibus terminetur, non censebitur propria personalitate terminari: etiam si sit Patris, & Spiritus Sancti personalitate prinata.

Respondeo concesso antecedente, negando. confequentiam; disparitas patet ex dictis; denominationes enim tenebrosi, & illuminati respectu aeris sumuntur à lumine, enusque carentia non materialiter, sed formaliter confideratis, & ideo hoc ipso quod per vnamformam luminis formaliter eins prinatio oppolica ab aere exclula est, fallo diceretur aer amplius tenebrolus, quia cum relique forme luminis possibiles materialiter tantum, & non formalicer differant à forma, quam habet, non reddunt illum carentem lumine, nifi materialiter. At personalitates dining different formaliter, & ideo licet humanicas Christi personalitate Vérbi terminetur, adhuc censeri debet proptia personalitate terminata, si hec in carentia divine personalitaris confistit; sicuti, qui cgeus erat, & surdus etiam si visum recuperet,adhuc censebitur surdus,donec auditum acquirat .

Dices fecundo idem est Christi humanitate habere propriam personalitatem, ac non subsinguere in alieno supposito; sed negatio est maliguantis nature; ergo hoc ipso, quod humanitas Christi subsistic per subsistentiam Verbis implicat habere propriam personalitatem.

Respondeo nonnullos ex ijs, qui nobiscum sentiunt: subsikentiam addere supra naturamaliquid positium putare eandem naturam posse simul propria, & aliena personalitate terminari, iuxta quorum sententiam falsa est maior . Porre in sententia adversariorum no poteResse vera,nisi debita seruetur proportio; nta vt idem fir habere propriam personalitatem oppositam personalitati Patris, ac non-'fubliftere in supposito Patris; & idem sit habere propriam personalitatem oppositam per-Conalitati filii jae non subsidere in supposito Verbi &c. sic biplicata maiore ad minorem dico:negationem elle malignantis nature inordine ad formam fibi oppofitam in specie, non verò in ordine ad alias disparatas; quare si propria personalitas per carentiam hypostatice unionis ad posiciuam hypostasim alienam. constituererus: natura humana in Christo haberet propriam personalitate respectu Patris & Spiritus Sancti, & tamen per filij personalitatem lublikeret, eo quod negatio vnionis cu Patre,& Spiritu Sanco optime fat cum vnione ad filium, per que paret falsitas consequétiz.

Probatur denique sextò conclusio: quia id quod addit existentia substantialis supra naturam substantialem est quid positiuum, nemine cogitante, diffinctum ab ipsa natura, sed, quod addit subsisteia supra naturam substantiale. ReP. Ios. Polizzo Phylosoph. 1018.

74

elalem eft. idem, nemine cogitante, cum existeria subfrantiali; ergo & id quod addit subsistentia supra naturam, est quid positium; nemine cogitante, diffinctum ab ipsa natura. Cofequentia patet: maior veró supra probatamentes, cum de essentia, & existentia; minor denique probabitur a nobia inferius.

SVBSECTIO SEXTA.

Satis fit obiectis in con-

Bijcies primo: si subsistentia esser quid postriuum, divinum Verbum non assumpsiste omnes humane nature proprietates; sed hoc est contra Sanctum Leonem serm. 8. de Natinit. asserentem: vnionem illam suisse servatis omnibus proprietatibus, ve quidquid est hominis, non sit a divinitate diversum, necnonetiam contra D. Damascenum qui lib. 10. de sede,
eap. 6. totum inquit assumpsit, totum, toti vnitum est, ve toti salutem afferret; ergo &c.

Respondeo negando sequelamiquia subsistetia non numeratur à Patribus inter proprietates natura, quia à natura, ita distinguitur vt sit vitimus eius terminus; quando igitur Sactus Leo docet quod quid quid est hominis, suerit à Deo assumptum, non sumit hominem pro vt includit rationem suppositi, sed pro vt dicit solam naturam humanam, quo pacto docet Sanctus Thomas 3-parte qu.4. art. 3. ad priemum esse interpretandos Patres illos, qui dicunt Verbum absumpsisse hominem. Ad D. autem Damascenum dico cum sec. cit. loqui detoto totalitate natura, & non suppositi, seu persona.

Obircies secundo:quantitas terminatur negatione viterioris extensionis; ergo & sub-Rantia etiam terminabitur in fe per negationem alieni suppositi, sed id quo subkantia inse ipsa terminatur est id, quod addit subsistentia supra naturam; ergo &c. Respondeo negando antecedens iuxta fententiam corum-, qui in physicis docent quantitatem terminari indin fibilibus modaliter distinctis, & ab indinisibilibus continuatiuis essentialiter diverfis;quod fi quis huiufmodi indinifibilia non admittit, concello antecedente, neget confequentiamidicarque argumenta, que conuincunt afserere id que terminatur in se ipsa substantia effe quid postiuum nemine cogitante ab ipladistinctumanon habere vim contra eoraqui su-Rinent quantitatem per negationem vicerioris extentionis terminari . .

Obilicies tertidiquantitas ex inhærente infubstantia panis, ponitur per se in Eucharistia
absque modo superaddito, sed per soium conuersum robustiorem Dei supplentis concursum
materialem substantiæ ipsius panis; ergo humanitas Christi potest subsistere in personaVerbi absque so quod careat aliquo termino
positiuo, quem habuisses, si substituset in propria
persona; sed solum per hoc, quod careat essicacio re concursu, quem exigebat à Deo ingenere essicientis benesicio cuius in se subsiste-

Ritt

Digitized by Google

n A

7

.

79

21

٤

ret; & habeat debiliorem à Deo ex vi cuius, non posset existere nisi dependenter ab vnione eum Verbo, supplente per terminationem id, quod præstaretur à Deo per esscientiam; propter quod supplementum conseasur in Verbo sub sistere.

Respondes hoc argumentum lin multis peccare, & primo quidem, quia supponit quantitatem miraculose in Euchariftia exiftentem extra subiectum, esse per se ea ratione, qua est per se substantia; quod falsum est, siquidenperseitas, que competit substantie affert illi pro prium complementum, & vltimam perfectione, quam in fuo genere potest habere; vade constituit illam hypoftafim , atque suppositum ; uallu autem horum affert quantitati petleitas, quamhabet in Euchariftia; vnde non eft mirum fi dicamus quantitatem ibi effe per se negat ue, contra verò substantiam positiuè ; Sècundo peccat quatenus ex illo colligitur Aublistentiam creacam effe quid positiunm, quod negare contendit; nam hoc iplo quod allumit lubstantiam terminari in se ipsa per cocursum Dei efficaciorem, co, quem eget si divino supposito terminetur : iam concedit præter humanitatem dari in nobis aliquid positiuum modaliter distinctu. cuius beneficio in propria persona sistamus, & sie duplex munus exerceat. Tertiò denique peccat quia putat Verbum Dininum in Christo Domino debere supplere iufluxum illum robufliorem, quo exigeret humanitas dependere à Deo, si in propria persona subsisteret, exemplo quantitatis Eucharisticz; hoc autem esse imposfibile pater ex eo quia si influxus ille supplereeur à Verbo, vel in genere causæ materialis suppleretur, & hoc non, quia fic Verbum effet in-genere efficientis; & hoc neque, quia operationes adextra funt tribus divinis personis communes, quare concello antecedente : neganda est consequentia.

Oblicies quartò ex mysterio Incarnationis ad summum colligitur subsistentiam humanitatis Christi Domini esse quid positinum natura superadditum sergo non est cur non dicamus in reliquis substantiis esse quid negatinum.

Respondeo antecedés esse absolute falsú,quia ex Incarnationis mysterio colligitur etiam Corpus, & Sanguinem Christi in triduo mortis vnica fuisse hypostatice cu persona Verbi; ergo dicandum est ex huinsmodi mysterio restè deduci etiam reliquas naturas irrationales habere fubsistentiam politicam; non enim potest assignari maior ratio; quod verò etiam Angeli politiuam Lublistentiam ab eorum natura distinctam :kabeant, colligitur ex Paulo ad Habr. 2. vbi volens Apostolus Dei misericordiam commendare, quod factus fit filius Abraha, nunquam, inquie, angelos apprehendit sed semen Abraha apprebendit , quod fi natura Angelica non pomiffet à Verbo assumi, non posset ex assumptionis eins negacione Dei miseratio commendari; Neque dicas assumptionem horum omnium stere posse cum hoc, quod corum supposita addant supra na. euram quid negacisum ; Ne id dicas, inquam, quia ex vna parte obstat paritas, & ex alia...
participatio mysterij Trinitatis.

Obicies quintò: fi id quod addit subsistentia supra naturam esset quid positiumm: vel esset modus, vel res nentrum dici potest; ergo &c. minor probatur, quia non satis constat intereius patronos quid tandem sit; nam Hurtadus, & Arriaga dicunt quod sit res; alii verò communiter quod sit modus.

Respondeo supponendo in obiectione noneffe dubium num subsistentia sit modus, vel res accidentalis : cum enim intrinsecè ad complementum pertineat substantiz V. G. hominis &c. fiquidem bumanitas fine fubfistentiano no est homo, vt de se patet; hoc ipso quod homo non est compositum accidentale ex accidente. & substantia constans, sed ens per se substantiale : reste deducitur subustrentiam non essequid accidentale; sed substantiale, alioquin ex natura humana, & subfiftentia Verbi non resu-Itasset vnum per se, sed per accidens; quod nemo dixerit; Hoc posito contessa maiore, nego minorem, ad euius probationem censeo cum comuni sententia esse modum substantialem;ratio que me monet est duplex: Prima quia identificatur iuxta mea principia cum existentia,qua fine vila controuerfia est modus: Secunda quia si est res, non est quid substantiale, hoc est pertinens ad complementum substantia, sed est in se substantia, non minus, quam relique substantia; vel igitur est substantia completa, & hoc nonquia deberet poni in recta linea prædicamentali substantia, fiquidem de ea posset prædicari in recto fummum genus fuhltantia, ficuti pradicatur de Angelo, Homine &c. vel est subfeantia incompleta; & neque hoc, quia aullam alia incompletam substantiam nos agnoscimus præter eas, quarum altera se habet ve materiam, altera vt formam , neutrum autem verificari potost de subsistentia, quia sic esset partialis matura substantialis, vt de se pater; ergo dicendum est quod fit modus.

Vrgebis adducendo fundamentum Hurtadi: Modus effecialiter importat quod fit escfectio, & determinatio ad aliquid, ex oft action
ad effectium, enio ad extrema; ergo cum funfiftentia non fit effectio & determinatio natura
ad aliquid, non erit modus, fed res. Respondes
negando antecedens; quamuis enim aliqui modi
fint huiusmodi, at non omnes, et patet ex exiftentia, ex indivisibilibus terminatiuis quamitatis, & similibus, inter hos autem connumerada est subsistentia.

Vigebis iterum adducendos undamentum Arriaga: Per hoc aliquid statuitur esse modus, nedetur processus in infinitum, vt patet ex vnione, qua si esse res deberet poste separari à subiecto, & sic ei vniri per aliam vnionem, &
hac per aliam, in infinitum; sed ex eo quod
statuamus subsistentiam rem non sequitur processus in infinitum. ergo ita diceadum est. Respondeo distinguendo maiorem: ta vt processus
in infinitum sit ratio inadaquata cur aliquod
possicius putetur esse modus concedo: ita vt sit
ratio adaquata, nego, & sic distincta minorem

sergoccon equentiam pat diao examileis capanibusico lligi posse rationem modi, quorum vinsestimbgatio processus in institutio, in casu verò mostro sufficiente excelligi exica o aqued si sulfastenziale series, esse e natura substratività que di cum supplicative con a la constitution di successione di sulfaancie e a la constitutione di successione di success

e Alfal m. S.E.O.T. I Old ER.T. I.A. (A. S. (I.A. S. (I.A

obsidenting essential for the con-

-15 suffet on le verso ni sorteque de linsic -2 semiteur ratio formalio subsistentias & de cinsel - 1995 des se sonalio subsistentia de la linsica de la lin

Per hoe, quod fei Quidem modus substantialis natura individua fuperadditus, per quem formaliter ipfa natura complete conflituitur in maione subsistentis, seù suppositi. Dicitur primo quidam modus lubstantialis, ve notetur dari plures huiuscemodi modos in sententia multorum, vt vnionem inter materiam, & formam fubstantialem, existentiam item substantialem Sec. Inter hos autem numeratur sublistencia... Dieitur secundo næuræ, indiniduæ superaddisus a que verba adduntur non folum ad expludendam sententiam Durandi volencis cam alle idem realiter eum natura substantiali, quam confuraciones supra; sed etiam sententiam Capreoli preancis cam esse vleimam individuaciomem natura, beneficio cuius conflituatur bac individua, & non alia, quod impossibile esser paner, tam quia indiniduatio, vii docuimus in logicis, el idem realiter cum essentia, cuins est individuacio: tum quam, quia secus Verbump diumum non assumpasser naturam humanam. in individuos fed in species & in communis 447. que: 2den do quolibet; homine verificari políti > quod fic Christus; quod quam sit absurdum. nemo non videt. Dicitur denique tertio (perquem: formaliter ip (3) natura completé constiquitum in ratione sublistentis, seù suppositi.) ve notetur effectus formalis beneficio subfiltentia ipfi naturæ substanciali proveniens, qui cons-Rie in co, quod sit yltimo terminata, atque completa in ratione sublistentis, atque suppositi vti paulo post dicemus.

Descriptio subsistentiz sic explicata, quod recte: tradita sitsprebaturex co., quia beneeius naturam, & racionem innotescere facit, eamque à quouis alio, quod non est ipsa, sufficienter diftinguit . ergo &c. Antecedens constat inductione; & quidem loquendo de subststentijs creatis videtus euidenside increatis verò fuadetur ex co, quia quamuis perfonalit**ates** diving realiter non fint modi diving substantiz, co quod non distinguntur neminè cogitante, ab illa, atque aded cam realiter afficere, & modificare nequeunt, quidquid in contrarium dicat Durandus, & Scotus: funt tamenoinsmodi secundum rationem. & rectum ordir nem intelligendi, quia ex vna parte ab effenha diniva virtualiter distinguntur, & ex alia

R. P. lof. Polizzy Philasoph tom. 3.

dant nobis fandamentumave, comfiderentur ques eam supponentes : eique superuenientes: 80 confequenter tillam modificantes; vade fe-ve mustirex. Patribus, cas modos dinina essentia appallaugrine s. inter-quos Iuftinus in expositrona fidei xode Triminiaiti Inganicum o Genimm. Procedentem, noming hee non adjusfentiam pertingresseled, adomodos substantias quod modus substantia, vocibus his exprimatur ve Paser á filio junta subitancia modum differat, lalua identituto iuxta cationom. essentia - Reliquos Batres lege apud Ruiz de Trinitate disput. 12. sect. 5. esgo &c. Voum contra descriptionem traditamie video posse obijci scii kis subsistens acque suppositum zque applia obscurium est accipsa sublistentia, quandaguidemest effectus formalis illius alias incognicus, sed definicio debet elle clarior definitio, ergo non bene definimir subsistentia par hoc., quod constituat vitir mo naturam in ratione lublificatis, arque foppor Cold Cold Bartotina Cold Pare

- Respondeo tamen maiorem esse yeram si præscindamus, à montijs huius disputationis initio traditis, dum quid veniret nomine fublifiencis, & suppositi explicuimus. Verum... quia ad perfectam rei intelligentiam dice notitiz non sufficient id circo nobis ylterius: incumbie onus statuendi quid sie effectus formalis subsistentiæ proprius, quod insequenti sectione præstadimis, contenti, ve in presenti, e aliorum opiniones circa hoc punctum examinemus sest enim res explicatu difficilis, itam rt multi in narias abire sententias coasti unt. 3 Nonnulli enim primo existimarunt effectum formalem sublistentiæ esse reddere naturam substantem accidentibus, eisque informat eam. Hanc tamens sententiam ferè omnes tanquam improbabilem reijeiune, & merito id quidem , quia vel loquitur de aptitudinali substentatione, & informatione; vel de actuadi : primum habot natura substantialis ex se., si quidem substancia creata ex suis intrinsecis potest recipere , & substentare accidentia, neque enim hano vim expectat á fublistentia; secundum verò habet beneficio influxus passiur, & causalitatis materialis, quam exercet in ipla accidentia, in quo influxu implicat condistere rationem subsistentian, tum quia accidentalis est: tum etiam quia humanitas. Christi hujulmodi influxum in propria accidentia exercuit, & tamen caruit propria subsistentia.

orgo &c.

Alij secundo dieunt essectum formalem proprium subsistentiæ esse reddere naturam in se, ea inseitate, quæ independentiam à subiesto inhæsionis importat. Hæc sententiæ impugnatur ab aliquibus, quia sormæ substatiales materiales subsistent; & tamen pendent à materia tamquam à subiesto inhæsionis. Sed non bene. nam pendere à materia tanquam à subiesto inhæsionis significat per hos sauctores, quod materia præsupponatur per sormam substantialem completa, & deinde insuat. cum autem hoc dici nequeat de forma: substantiali materiali sequitur, quod

Rrrr 2

hon pendeze ab ez samquam labiecto inha-Bonis Melius ergo pradica fentenția impugnatur ex co, quia naterra fubliantialis fines semplota fits vt angelies & humana safiuenis completa, vt matetia primajet atima rationglis *circumscripts ound! Subliffentil ; ex leighe eft independent à subiedo inhastonis : legorent lais intrinsecis; Se non beneficio subattentiz habet inseitatem; qua independentiam à subiello inhafionis importat le Neque dicas huiufmodi naturas ex se habero independentiam negativam à subjecto, cum hoc tamen stareir guod beneficio lublitteneite fint pontint independentes ab illo ; ne id dicas , loquam , quia materia prima , & reliqua huiulmodi en fua... Efficate habent tepugnantiam dependendi à fui bietto : ergo exole lunt independentes politiuis Schonnegatius tantum, Dered hanc indepens denoiam possiuam non elle radicalem , ve quid dam dicunt, sed formalem conflat ex es janin huialmodi lubitzatiz ex luis instia levis habens immediacam repugnanciam ad dependendumia à fubiscio , sed immediata repugnantia , independentiam formalem importat, ve pateres Angelo, coi, quia immediate repugnat effect quantum album &c. nemo dixit non effe ex fe formaliter independentem à quantitate, albedine , & fimilibus fed radicaliter tantum.; formaliter verò per formam libi superadditam id babere .

Muque iterum addas poste unum subiectum... en duplici capite sundem effectum formalem poffidere, ve voum Pomumieffe bis quale tatrone Saporis, & Coloris, quia nos loquimur de codem effectu formali in specie infima, hoc ell de independentia à subjecte, non vero de effectu formali in genere, quod si Christus tedditur vlšimo impeccabilis tum ab vnione hypoftatica :: tum etiam à visione beata, est, quia impeccabilitas non est essecut primarius vilius ex dictis formis, led lecundarius. Vinde falvatur villitas veriusque sorme ratione dinersieffectus primarii: At vera implicat forma, que primo, & per le sit ordinata ad communicandum subie-Clo illum eundem profilus effectium formalems quem subiectum ex le 3 & ex propria entitate habere supponitur; ellet ehim essentialiter otiofa, & ad n hil rerum vniuerlitati inserwiret; cum igitur materia prima, & Angelus; ex fe & ex propria, entitate fint independentes à fubiedo, repugnabit profecto lubsistentia, que primo, & per le sit ordinata ad hoc ipsum illis communicandum. Scio nonnullos ex Aduersarijs ad hoc vleimum respondere: independencia à subjecto esse duplieis generis, à priori, & à posteriori : à priori excludere dependenciamià subjecto substentante : à posteriori verò exclure dependentiam à l'ublecto componente. Jam verô licet substantia ex se 3 & propria entitate priorem habeat independeutiam, posteriorem. eamen dicunt non habere, visi beneficio subsestentia, quatenus har opponitur vnioni subftantialis quam haberet natura cum subiecto informationis fi illa carent; fed hoc effugues non eft sotum; videmus enim animam rationalem... elle sublifientem, & tamen elle varbilem alteri

tanquam subiecha informacionis. Contravend tum materiam primams tum etram subilamiam compensamidei subabere inspecingdinem addunionem cum subiocio informatidais sum moden non sine formes nequente esiam Dininistusis formates substitutionem cum substitutionem cum substitutionem contra substitutionem substit

Alii tertioi putant effestum formalem subsistentiz esse teddere naruram incommunicabile alteri per modu partis in ordine ad totustive effentialestive integralessed neg; hoc sublitiona potefl,quià ex vna parte natura fubitàtiqlis copleta indivisibilis, ve Angelica, præscindedo à subfissentiagex suis intrinsects habet neutro modo poste cum alia compatte tertiam naturam subfiancialem componere tex alia vero anima tag tionalis, & quedibot: Abstantia incompletade per hoc, quod subsidat, non reddicur. incapax tompenendi cum alia comparte aliquod ensper: 16: AibRantiale completium . Denique dumaque volumuls complete & adequate subsistant;posfont tamen in wham aquam coalefeete, vi dese, percenter go. &c. Sant Sant

noQuarro alij velent huin modi effectum forthaism substentia confiftere in co, quod reddas natoram incommunicabilem alteri tamquami.i supposito. Verum neque hæc explicatio places primo, quia idem proffus est effectus formalia lublistentia, ac suppositum, quare cum tota explicationis tradica intelligentia à notione alles ni suppositi pendent, aque obscura est, ac id qued explicate concendimus . Secundo , quiz dica explicatio duplicem sensum habere por tele : primo specificarine, ita ve fensus fit, quod natura beneficio subfistentia propria reddatur inepta ad fubbstendum per alienam subfiftentiam. Secundo reduplicative : ita vesensus sic. quod natura sublistens reddetur inepez prout lubsiftens, & mon aliter; quatemus repugnaça quod rum ipsa, tum eius fublicentia per lublis frentia alienam fundequentem fiat fublifiemy isa villuppolitum quoddam tertium ex naentus & duplici subsistentia coalescens resultet . ita fæs re Pontius De/pue. 2. methaph. qu.6:mu.70-

· Verum noutra explicació procedit non priors 95 quia, quemadmodum male quis explicaret conceptum formæ per incomposibilitatem in code fublecto cum alia forma, vel eiusdem' rationis tum ipla, vel fibi opposta : ita, & in casu nofero 3 quia hac incompossibilitas est communis omnibus formis;quælibet enim excludit ab codem lubiecto aliam fimilem, vel fibi oppofitam, vt de se patet. Quare nil refert, quod subfifrentia propria naturz dicatur excludere ab ca alienam; eodem enim medo alienaex suppositione, quod effet in natura, excluderet ab ca. propriam, ve patet in Christo Domino, Adde quied ex suppositione s'quod plutes proprie ant possibiles, una ex illes fi daretur in natura. proceidubio exchederensliam, ficuti vna forma aliumeiuldem speciei. ergo &c Quod verdineque procedat postesior explicatio suadeturiquià est etiam commune reliquis formis substantian liberseddere foum compositum reduplicative suprum incommunicabile alteri fordizi Quam-

Digitized by Google

Uil

is a supplied of the state of t

I

H

må

Acque en his remangentipogoata sententia Valquez tom. I.in 3. pari Difaut 32. sapr 4. quit ex-parce fequitur Lugo defpar-12. fett. 3 - cum alija , quatenus docentreffestum formalem fobfilentizelle reddere naturam omaine fi-Roncemunde, quemilification dieunt reches expircari per omnimodi: incommunicabilitaté alceristum ye fubiento inhafioniais tum ve compacti, tum desique un supposito. Ratio impugnationis patet ex diffis , quis ex val. parie natura completade se est incommunicábilis alceri ve fubrodo inhabasis, & ve cóparti, meque coim inexillère posei , nequecum alia parciali natura , tertiam quamdam... con frincre, ex alia veròpparte quamuis de lo natura non de incommunicabilis, alteri, ve supposito idam vidimus per fino incommunicabilitatem non recte effectum formalem lubfifencia explicari - Pracerea fi effectus formielis firbsittentiz effet omnimoda incommunicabilitas,neque materia, neque forma lubfiferent in toto compositor; quia communicanrinuicem in ordine ad totum confittuendums neque parces integrantes voius fubitantie Va Garnius aque, quis communicant inter for quetenus integrant voam numero aquam: erge failum eft febfiftentiam afferie omnimodam incommunicabilicatem natura . r: Quodatimet ad materiam, & forma. Re-Sponder Lugo di/p.air. n. 47, concedendo dicas parces quando componút totum na lubuftere , quiaifublificatia, inquit. eft folius compositi . vade fucioit fi buie preftet fuum effectum formalemincommunicabilitatis omnimoda: fubditteamen eam etiam dare partibus, ve non... poffine nif ad innicem communicari, non ausem alik ; arque adeo implicare animam Peefifublifiencem in corpore proprio informare alindicorpus; licet alias divinitus posset, si bon sublikeret. Verum: hzc responsio est coera communem lenlum . Communiter enim ... conceditur materiam, & formam in composi-, to substantiali subsidere per se, & recte; subfillena enim per fe eft proprietas nature fub. flutialis tum complete; tum incomplete.at materia, & forma etiam io composito habent sationem duplicis nature physice, ve de se paretgdefaco enim eas fibi Verbum hypostarice valuit . erge &c. Prateres ex suppositione, quod diche partes possint diminitus præter fuu compositum, alia etiam composita constituere: afferere quod beneficio fuliftentiz, quafubhiliunt in suo composito non valeant componere rum alijs partibus alia composita, est gratis inuentum, & fine sufficienti ratione alfertum . quemadmodum etiam dicere, quod anima rationalis extra corpus habeat subsi-Rentiam, que reddat illam incommunicalem corporis zeque adeo in zelarrectione debear precietam sublitantiam deperderesad hoc ve corpori vuisture deperderesad hoc ve corpori vuisture deper sublitantiam deperderesad hoc ve corpori vuisture deper sublitantiam focus sublitantiam substitute sublitantiam substitute substitute substitute substitute substitute substitute considere substitute considere substitute substitute considere substitute considere substitute subst

negat Valquez eas in toro lubliftene, quod linftes, quad quando duz aque in vnam confluunt, veraque retinet eandem lubliftentiam, quem prinsihabebat; negat allumptum hoc, aitque quod quamuis aque fubliftentia diulibilis fit etamen indivibilister le kabet in ordine ad leum affectum formalem prællandum, & sic quando duz aque confluunt in vnam, cortumpi verinfque subsistentiam, & vnam denou tocaliter product; contra verò quando ex vna aqua sit duplex corrumpi, secundum, ammes partes, præcedentem, & duas in illis denou resultare.

Non placet hac responsio Cardinali de Lugo num. 55 quia inde sequeretur, quod addita toti mari, vel ab eo ablaca voa aquæ gutca, tota eins subsistentia deberet corrumpi, & alia de nouo confurgere; quod non viderur fibi credibile. quare putat quam libet aquam. semper suam peculiarem subsistentiam retinere, & quando vniuncur aqua, carum fubfilentias vairijquando veròdiniduntur ab innicem. separari; quod si contra illum instes : ergo fallum eft lubliftentiam reddere naturam omnimode incommunicabilem : respondet eam effe contentam tribuere natura i communicabilitatem in rationenature, & in ration. subsistentis : non verò in ratione continuatio. nis, & extentionis. Rationem assignat, quia illam incommunicabilitatem debet afferse, quam potes; sed hanc posteriorem non potest, quia hoc iplo quod eft subsistentia rei materialis, sicuti res potest acquirere, & deperdere de nouo partes : ita ipla eius lublistentia .

Sod contra hoc facit, quia inde sequerecur materiam habere suam propriam subsistentiam, quam sub quacumque forma recinear, qued iple expresse negat num. 38, nec non.... etiam anımam rationalem per vnam eandemque subfilentiam sibi peculiarem, tum in corpore, tum extra corpus subsistere, quod ipse dtiam numero sequenti resellit, probo sequelam, quia sicuti aqua potest acquirere de nono, & deperdere partem, & ideò eius subsi-Rentia, nec affert, nec afferre potest incommunicabilitatem in ordine ad extensionem .: ica materia prima potest acquirere de nouo, & deperdere formam substantialem, nec pon etiam anima rationalis acquirere de nouo, & deperdere materiam; & quidem veraque naturaliter.ergo sicuti partes integrantes vnam aquam verè subsistant per candem subsisten-

liam,

Digitized by Google

•

tiam, quam habebant quando crant ab invicé separatz: & solum acquirunt voionem de nono ; ita dici debet dei materia prima , & anima racionali i quod enim parces aqua post Vaionem son remanesat diftiache: contraverò remaneant di Linda materia., & forma vnitz,hoc magis facie contra Cardinalem,nam sicuti materia prima in toto remanet realiter; imo estentialiter impermixta forma, ita ve de vtraque verificetur, quod fint dineriz natura fubstantiales physica; ita debet remanere enm fua fubfifentia diftintta à fubfiftentia... forme fi mihil aliud obfter. Fallum igitur eft, quod docer Auctor num. 56. per fubliftentiam non impediri formaliter vaionem secundum. extentionem; impediri verò vnionem, quz sendit ad complementum substantiale tum in offe natura, tum in elle fubliftentis; cum par racio militer pro verague re eciam fi velit didam incommunicabilitatem elle effocum formalem secundarium, & non primarium subfiftentiz .

Que cum its fint non possum non vehementer mirari, qua ratione Poncius in Metaph? loco citate afferat Cardinalem de Lugo defent. 12. de lacara. num 54. docere à fublifientia. tribui nature non quameumque incommunicabilitatem, sed eam tantum respectu illius termini, cui posset solum per divinam potentiam supernaturalitet communicari. Quod alsertum refellit tum quiz Corpus non potest nisi Dininitus adaquate bilocari, & tamen. nemo di xerit beneficio subfistentiz huin smodi incommunicabilitatem habere . tum etiam., quia natura diuina à suis personis non obtinet incommunicabilitatem respectu alicuius, cui supernaturaliter communicari posset; in his enim hic auctor hostem mihi sibi singere videtur, quem feriat; Lugo enim loco cuato, vti notauimus, solum affert responsionem P.Vasquez ad obiectum ex subliftentis partium integrantium desumptum, quá numero sequenti impugnat, & né verbum quidem ibi habetur, quo fe effe in huiulmodi fententia fignificet, quod si alibi per transenná id significare viderecur, debetet intelligi in co sensu, quo loquitur quando exprofesso de hac controuersia zgir, dum dicit subsistentiam reddere naturam incommunicabilem fubftantialiter, quatenus excludit ab ea voienem, que tendit ad complementum illius tum in effe natura. tum in esse subsistentis. Sed de hoc satis.

Ali quintò docent effectum formalem subfistentiz esse reddere naturam completam in
ratione principij operatiui, non quod sit potentia, seù virtus operatiua, vel totalis, vel
partialis; tu quia id gratis asseritur; tum etia,
quia Verbum respectu humanitatis Christi
non potest esse huiusmodi; sed quia est conditio, suè qua non.

Hanc fententiam reijciunt aliqui docentes. falfum elle affamptum, eo quod non apparent in quo genere, aut qua ratione fublificantia, possit esse conditio, quia omnis conditio, vel est applicatio agentis ad passum, vel dispositio ad essectum. Neutrum autem de sublisten-

tia verificari poteft . ergo &c. Ita fere. Guita das Contron 6.metaph. puntt. 3.nam. Is. scauutus Vasquez, Albertinum, Cardinalem de Lugos & alios , à quibus ego diffenció ; fi quidemputo lubliftentiam effe conditionem fine qua natura non en proxime, & complete expedita ad operandum; & quidem fi supponamus eam effe iplam formalem exiftentiamsper qua natura substantialis existit à parte rei, vt infra dicemus, res est euidens; fin autem ab hac sententia prastindamus, suadetur, quia res substantialis debet prius intelligi. completa... fubstantialiter, & in offendo : quam complera accidentaliter in ordine ad operandum. led fub liftentia eft complementum intrinfecumsubstantiale natura substantialis; operationes veró illam accidentaliter complete. ergo natura debet prius intelligi completa per subiiftentiam, quam per operationes. Confequentia huius patet, & minor conceditur ab adnerfarijs, com guibus agimus. maior verd, probatur , quia quo complementum eft inti-. mius alicui, & magis ei proprium, co prius in-. telligi in co debet, vt conformemur natura, que per pries ad ea , quam alia habenda propendet. Cam igitur complementum intrinie-. cum substantiale sit intimius, & magis proprium nature, quam accidentale : rece deducitur naturam prius intelligi debere compleram per substantiale, quam per accidentale. Hinc autem recte deduci subsiftentiam elfe conditionem fine qua non, respectu natura ad operandum, vicerius fuadetur ex eo,quia. hac prioritas non poteft effe dignitatis, quiaetiam fi supponeremus subfiftentiam effe operatione imperfectiorem : adhuc natura exigeret prius illam habere . ergo eft prioritas natura, non quidem rigorofa; quafi verò it prærequifita ad operandum tamquam virtus operatina ; fed minus rigorofa,quatenus eft vltimus tetminus natura, beneficio cuius recte in fe intelligitur adaquate conftituta, ve iade intelligatur nihil fibi deeffe ad operandum .

Per que patet Responsio: ad rationem in. 104 contrarium: dico enim quod, quemadmodum polita atherogeneitate graduum, primus gradus caloris in paffo V.G. eft conditio fine qua non, productionis secundi gradus ; quia fine illo produci non poteft : & tamen neque approximatio eft , ve patet , neque difpolitio; quia hæc debet effe diuerlæ rationis à forma adquam disponit . Ita subsistentia erit conditio natura in ordine ad operandum , quamuis neque approximatio fit, neque dispositio. eo quod non minus pertinet ad complendam naturam in ordine ad operandum, quam primus ad complendum passum in ordine ad secundam gradum recipiendum. Nam ficuti res prius debet intelligi effe,quam operari,ita, & prius completa in ordine ad fuum effe, quamin ordine ad fuum operarijid circo autem approximatio , & dispositio cantum censentur conditiones effe ; quia ad cas ve pote fenfibiliores relique reducuntur . nam omnis conditio vel extrinfeca eft : & fic pertinet ad approximationem, velintrinleca, & fic fub dia spositione comprehenditur.

105 ; Dices: prioritas nature in casu nostro fundarichebet in eo, quod natura indigeat subsistentia ad operandum, sed non indiget; nam idem Snarez qui disput-24. metaph. seil 7. num. 10. doenerat subsistentiam elle conditionem ad operadumme. 15. addit , quod ablata miraculose fubfifientia à natura, posset hac sine nouo miraculo operari. ergo &c. Respondeo concessa majore, negando minorem, ve patet ex dictis, & quod attinet ad Suarez, puto eum non satis consequenter loquutum, nifi enim nomine conditionis intelligemus id, qued ita non influit in effectum, ve eo polito, ponarur effectus, & ea sublato enqu ponatur, potest bene defendi, quod quodlibet sit conditio respectu cuiuslibet vr bene notat Quiedus n.17.Sed Cardinalis de Lugo disput. 12. selt 7. nu. 103. verumque Suarij dietum conciliare conatur dicendo, quod sub-Estentia quando estaideo præcedit operationema quia complet modum essendi principij operatini ;muando; autem deest, modus essendi prine pij est diversus, & sic ille modus, debet tunc operationem przeedere ; quod conrmat exemplo anime rationalis, que quando est in corpore, vnio cum illo debet omnem eius operationem præcedere, quando verò est extra corpussfolum debet præcedere negatio vnionis.

Sed contra hanc conciliationem facit primo, quia fi illud principium: Modus operandi Lequitur, modum essendi in casu nostro veritaté habet : ergo modus estendisqui existimatur sub fifteneia, deben elle, fi non virtus influxiua; at falcem condicio antecedens, sine qua principium non insciligatur completum in actu primo proximo ad operandum. Sed inde sequitur, quod fi desits non possit principium connaturaliter exigera à Deo concursum vniuersalem ad opezandum, quemadmodum non exigit illum agés V.G. quando non est approximatum passo. ergo &tt. Neque dicat . quod quando deest subfiftentia, tune est conditio antecedens eius earenciam, quia ex hoc sequieur neque subsistentiam elle conditionem, fine qua non, neque eius earentiam, quia fiue fit voa, fiue altera, iam codem modo natura exigerer concurtum ad operandum a quare neutra ita exigeretur, vt fin 🥧 illa non fieret operatio. Adde quod si ratio condicionis fine qua non, cum hae latitudine faluari posset : qualiber res respectu cuiuslibet operaeionis rationem conditionis haberet, quatenus nulla operatio abique eo, quod existat, vel res, vel vius:carentiasexerceri divinitus potest: Nec sefert a quod non exigatur tanquam quid antecedens, sieuti exigitur subaftentia, quia dantur conditiones, que non sunt necessarie ad complendum actum primum, sed pro solo actu secundo, vt de se patet.

Contra principalem responsonem arguo secundo, quia falsum est, quod quando subsistétia deest, modus essendi natura fit diversus ab eb qui erat antea, carentia enim modi estendi seuti non est modus, ita neque diversum modum nature substantiali in absentia fublistentie afferre poteft . Contra denique Tertio , quià pariens de vnione non solum non fauer doctrian cradita à Lugo; sed etiats oppositemper-

.fuadet ; quod probo supponendo anima rationali tum statum vnionis, tum statum separationis elle naturalem, vt ip femet fatetur defput cit. ww.39.0 40. tum sicidiuersas operatianes exerset anima quando est voita corpori, ac quando est ab co separata; quando enim est feparata. nullas exercet vegetativas, & sensitivas, ; rationales vero, quas exercet sunt independentes à phantasmatibus; atque adeo differunt essentialiter ab illis, quas exercet in corpore . ergo recte dicimus vnionem ad Corpus elle conditioné sine qua non respectu operationum in corpore exercendarum: & carentiam vnionis conditionem fine qua non, operationum, que extracorpus exercende funt, quia ficaret vnion nullas exigit exercere operationes á corpordependentes, contra verò si est vnita, nullas ex his, que sunt à corpore independentes exigit-Atqui in casu nostro ex vna parte status separationis á subsistentia est naturæ simpliciter violentus: ex alia verò, si exigit in dicto statu operari easdem operationes in specie, quas exigit in statu conjunctionis cum subsistentia, & non diuersas exigit operari. ergo impossibile oft et respectu illarum verumque statum tamquam conditionem fine qua non, respiciat. Quéadmodum impossibile est ve anima rationalis. respectu operationum, quas determinate exercere debet in corpore, vel extra corpus respiciat cum indifferentia vnionem, vel eius caren- x ++ tiam, tamquam conditionem antecedentem. fine qua non, ad illas efficiendas. Ex quo patet paritatem ex vnione animæ rationalis desumptam esse contra illam adducentem.

SECTIO QVARTA.

Affertur propria sententia de effettu fermali subsistentia .

M Eliores Theologi, ac Philosophi conue-niunt in eo, quod dicant effectum formalem sublistentiz effe duplicem : alterum primarium positiuum, alterum secundarium negatiuum , & primarium quidem afferunt confistere in hoc, quod reddat naturam substantialiter completam, & vicimo terminatam, itave son indigeat vlteriori complemento, ac terming substantiali; sicuti secundum se considerate, & absque subsidentia indiget; negatinum vero in co , quod reddat candem naturam incommunicabilem alteri termino, siuè proprio, fiuè alieno, quod non cft ipfa fubli-Atatia .

Cum quibus auctoribus est nostra Conclusio, 109 que Probatur quo ad fingula, & primo quidem quo ad effectum primarium politiuum. fiquidem ex vaa parte subfiftentia eft quid sub-Aantiale, quod intelligitur aduenire nature, & componere cum ea toum sublissens . ergo est complementum seù quod idem est persectio quadam substantialis illius : ex alia verò parte Supponit naturam non folum effentialiter, & quidditatine ; fed etiam numerice completem in ratione natura . ergo perfectio, quam ilhi ribuit confilit in co, quod illam yltima ter-

minet, ad eum plane modum quo punctum. serminat lineam, linea superficiem, & super-

Scies corpus .

111

Que ad effectum verò secundarium negatiaum probatur etiam conclusio, eo quod est de ratione vleimi termini, postquam rem caius eft terminus positiue compleuit, impedire ne eau vlterius protendatur, & alium viteriorem. terminum admittat. ergo fi sublistentia eft vlrimus terminus natura reclè deducitur, quod eius effectus formalis secundarius sit eam reddere al teri supposito, seù personz incommunia eabilem. Confirmatur veraque pars conclusionis, quia subsistentia distincta nobis ex mystevio Incarnationis innotescit; fed ex hoc mysterio habemus totam naturam humanam iadiuiduam fine propria subsittentia assumptam esse à Verbo Dinino in vnitaiem persone, eo quod Verbu vltimo illam substantialiter perfecit, ag terminauit . ergo fignum est effectum formalem primarium sublistentiz esse vitimo complere, & terminare substantialiter naturam: secundarium verò excludere ab ea quameumque aliam subliftentiam tum propriam tum alienam.

Obijcies primo potest breuius, & expeditius dici effectum formalem subsistentiz in communi effe talem,quale tribuit humans natura Verbum diu num ergo non ita benè effectus formalis subsissentiz explicatur à nobis.

Respondeo negando antecedens; & ratio negationis est ; quia quando nos quastionem de essectu formali sublistentiz in communi instieuimus, equè dubitamus de effectu formaliqué. natura humana in Christo tribuit Verbum ,ac de reliquis. Siquidem quilibet effectus in particulari est pars potestativa illius totius vniversalis, de quo quarimus; quemadmodum igitur male quis effectum formalem albedinis explicaret per hoe, quod fit talis, qualem tribuit albedo ladi, co quod hoc ipsum est, quod inquiritur quid videlicet fit huiusmodi effectus ! ita, & in cafu nostro. Aliam rationem pro negatione antecedentis assignat Poncius lece citate num. 108. quia, nimirum, licet natura humana possit habere dependentiam aliquam positiuam, à personalitate Verbi; non tamen necesse est, ve talem habeat à personalitate creata, nisi ostendatur, quod hac fit politina; & quidem has ratio optimé procederet si supponeret his aucor probatam conclusionem suam, qua docet subsistentiam creatam nil aliud addere supranaturam, quam negationem. Quoniam verò iple num. 103. probat distam conclusionem ex co quia non potest assignari vllus esfectus positi-. : uus in natura à subsistentia, siuè personalitate proueniens: malè postea assignantibus aduersarijs dictum effectum posiciuum esse similem illi, quem tribuit natura humana Verbum, illos redarguit ex eo, quod non conflet sublistentiam creatam effe quid positiuum; quod sic breuiter ostendo:in tantum ipse negat esse quid por Reieum in quantum non potest assignari essectus formalis positiuus illius . ergo veluti pactum... cum aduerlarijs iniuit, ve casu quo illum assignent à causa cadat ; non potest agitur eo assi-Runto à condicione recedere, dicendo non constare subsistentiam crearam esse quid positiuum; iam enim confrat hoc iplo, quod affiguatur effectus politimus.

Obijcies secundo: anima separata subfistit; 113 sed adhuc est viterius complebilis per coniun-Ctionem cum corpore, ergo subfistentia nomest vitimus terminus natura substantialis. Respondeo concella maiore, distinguo minorem: anima separata est viterius complebilis in ratione totius concedo: in racione anima, nego minorem; eodem modo distincto consequente: dico fubliscentiam effe vltimum terminum natura substantialis, qua tales natura est; si enim est formagelt vitimus terminus in ratione forma, fin autem materia, est vicimus terminus in ratione materia, si denique compositum, est vitimus in ratione compositi; & ratio est, quia.i hoc iplo, quod formaintelligitur subfiftens, mil aliud substantiale expectative compleatur inratione formz, sed est vitimo in ea rationfubstantialiter completa. Idem dico de materia, idemque de composito. Quare, nego con-Sequentiam .

Obicijes tertiot natura divina prius origine 114 completa per personalitatem Patris, intelligitur in posteriori compleri per personalitatem Filij, & completa per hane, adhuc intelligitur vitimo complebilis per personalitatem Spiritus Sancti . ergo sola personalitas Spiritus Sancti. habet rationem vitimi termini naturæ diuinæ si vera sunt, que diximus. Respondes concesso antecedente, negando consequentiam. Ratio negationis est, quia si sola spiratio passua haberet rationem vltimi termini in diuinis: fequeretur, quod non folum naturam diujaam... fed etiam Paternitatem, & Filiationem terminaret, & sic Spiritus Sanctus sicuti dicitur Deus : ita etiam posset dici Pater , & Filius, quod eft hæreticum. Dicendum igitur eft : naturam diuinam tribus personalitatibus æque vitimo terminari; & ad rationem dubitandi aio: quod quando nos dicimus supposicalitatem seù subsistentiam vltimo terminare naturam, quo ad effectum secundarium, hoc intelligendum est in sensu accommodo, hoc ek, quantum est de se, & fi nil aliud prænaleat, quod obstet. Sienei intelligitur quando dicitur: quod fit modus naturz superadditus. Iam verd in casu nostro personalitas Patris ex vna parte intelligitur aduenire naturæ diuinæ exigentiam habenti communicandi se alijs duabus personis. Ex alia verò eit formalissime eadem cum Paternitate, qua habet complere naturam divinam in ordine ad communicandum se Verbo per viam generation nis. Vnde fit vt cum non possit vltimo terminare fubitantialiter naturam vndequaque, hoe est eam reddendo penitus incommunicabilem, illam hoc modo non terminet; sed bene terminat illam vltimo , vltima terminatione sufficienti ad habendam rationem persona per hoe, quod cum sie in se incommunicabilis, reddat incommunicabilem ipsam naturam inadæquate, & veluti partialiter, quatenus simul cum. fliatione, & spiratione passina constituit vieimum terminum adzquatum illius, quo affecta natura dinina implicat, quod fit vites

istingumannungs minotes üsen ebbiednebi nitimos thulel insakhiste intellieitnirteringumansis betidapilitiste historis preanni ka terminist betidapilitiste historis precousent illegischiste selber die littering bistoris precousent illegischiste selber die die betida printe iotta : dindel ties betidapilitiste historis preterministelle ustrism singumanitiste selber denidasi betidalitistem betidapilitiste sing totte selber denidasi betidalitistem betidapilitistem betide ustriste insinasie betidalitistem betidapilitistem betidation bet betidalitistem betidapilitistem betidation betidapilitistem bet

Obicies quarros na unaber dinina de de completa de la completa del la completa de
Respondet Lugo pum 43 difpusquionis 12. negaudo majorem Sed melius cum Suarez tama 1. in tertiam partem disput. 11. fect. 3. & alijs illam existimo concedendam, & dillangueudam mitorem, per lubliftentiam abfoluram. natura divina pon redditur fubflag tigliter con pleta , & yltimo terminata in sfic relatiuo, concedo : in abfoluto , negos & ad confequefinm elle splointum teladiras bestanalitates habere exigat: lubliftentia abfolusa conftituit illam fubitantialiter completam, & viein mo terminatam, quo ad abfoluta, feù quod idem eft , in lines absolutorum & quarequa die da fubfiffentia ifa eft in le abfoluta , ve us vicimum complementum, & vicimus termious abfolutorum, que fune in Deo, En boc autem non lequicur naturam, Diuinam, was personas licatibus relatiuis distinctam forp personama ve infert Lugo num. 44. Quia nomine persona intelligimus naturam vltimo terminatam omni prorfus ratione fuhffantiali i quod non habetur in calu noftro. Namita eft per abfolucam subliftentiam natura diuina completa in elle absoluto : vt ad huc fit quo ad ello relatio uum substantiale complebile; quam rationem complementi fubitantialis, quia natura creatahabere non exigit : id circo fubfillentia... que illam complet . & termipat in elle ablon luto, fi aliunde non obstate, constituit illam suppositum > arque personam; ita ve nulla ratione electius fit terminabilis, atque complebilis fubitantialiter eitest

718 ... Obijaics quin to: non patest alterius explin cariquid figiformaliter hoc substantiale complementum, & hic altimus termious, quem, obtinet natura beneficio subsidentia; ita un R. P. Ios. Polizzi Philosoph. com. 3.

fine go blus lub flantialis perfectione adaquata Todellisting catere menso non aufnic effecting formalis, fub fitentia inticienter abbaretionip Refpandent communiter suctores poftri 119 concedendo totum argamentio neque coime lodpingt , withwelle gepeuffineleramie effe ctum formalem subaffentiz yltimo declarare. cum folum de ea noticiamex ade habeamus; & nibil lie in og cura on undagos ad cius vicie mam, & exactam gationem inducere police guod, quidem eft werish mum politz iden citate ncer ellenciam > & existentiam ; quis se nullum munus nobis roftat quod illi viterius cribuamus , ve aduertic Quiedus num. 18.00 19. Omne figuidem substantiale predicatum. quod de fubitantia verificatur, vel effentiale eft, vel individuale, vel demum existenciale, Si igitur hac tria ponuntur effe realiter inter fe identificata, impossibile est, ve possimus ext plicare quid nam fit ifta vitima perfectio. duste inpliftentis ustille communicett ding 111 cum ponatur realiserab illa diffincia impofibile eff, quod ad aliqued ex eis recurrere var leamus. Quoniam verò nos fapra probau mus effentiam . & existenciam anter fe nemine cogicante diffugur vicerius videndum reftats num hao lubitancialis perfectio vitimo complens , ac terminans naturam. fit cadem cum existentia substancia ? Exaffirmacina en m. fencentia clariffine imocefoit eius formalis effectus primarius ; isa ve vitariorem explicationem namo inte exigere valeat ; cum enidenter inde conflet cum confifere in reddendo naturam lubstancialem substantialiter exiftancem , dixi lubftageiglicen ve abftineamie ab ea quattione num substancia per existentiam accidentalem nia generationis existere · Will store or and with the

SECTLO QVINTA.

-27 Colle Sur Sura fat gadens cums existencia na-

is emore in his control to Onclusio est assimatinas & quidem tum 120 [uhlistentiam non folum-nemipe cogitante:esse realiter eandem entitatem modalem cum exf-Rentia lubstantia; led etjam elle eandem formalissmam rationam ex patte obiesti , isa ut fi ytraque feçuadum omnia fua pradicata clare concipiatur, qulla appareat differencia, ac diperfitas inter illas. Porrò hac conclusio pon folum est contra cos, qui essentiam cum existentia identificant; sed, etiam contra. multos, qui inter illas diffinctionem aggoscunt; & primo quidem contra Caiesanum. 3. paris qualle 4. arie 2. absolute docenteur. subsingentiam, neming cogicante, ab existentia elle diffinctam Secundo, contra Capreolum in 3, dill, 5. qual-3, art. 3. 2d, primum contra lecundam conclusionems, voi videtur allerere inbbolithm teggeret dnidem inbia untntam solam existenciam, non quidem intrinsece, led ar counorating extern fectionisq enm blane modum . Que poissicia imporeat abiectum, ve ter-

terib denigne en contra ett gille beliebe. dicerie faban eatlain elle éaullein realiter cum el : Existencia, non camen control icersocksam ve-10 Tententiam Sautes in Minub. aff. 34- fer. 4. in Minub. aff. 34- fer. 4. in Minub. aff. 34- fer. idtei modenies Theologies 4. & mine 10. fatione ellen tradi de existentia delle inglientium sail broteigam omning elle, obiniqui Crien tani s & whoruth signi to tentitates flue causa multiplicant ; Willingwentes fubfiltetitlam ab effencia, & ab exilentia, & surfis exilenriam', & effentiatti ibret fel chi immerito oppofficar Cardinalis de Lugo desput. 12: de Inentiat. nam. 24. Vbi vit dato , quod ellentius diffibeuerecur ab exiftencia s'actine non des bere concedi elle endeem exilentiam cum Tabiffichting led noc fine Tambicati rations,

Probatt primo achte continue tare scripturatum; & Patrum existentiam. Jub flantiz pro lubiffentia accipientium, call due inter le confiindentium Iob. mm. 3. had betor : semi abottium non fubfisteren ; hoe eft non exifere & top.7 [a mant me quefferis hon fubfitam] how of existentition Pfel. 1821 Espiritus pertraundir in Moste non fubaftet,? hoc eft non exifter. Deinde August. lib. 7. 2 Trinin cap. 5. [Hoc eft Des effe , quod labiti frete, & ideo fi vhá thentit Trinitatis, voa eriam fubfrantia de co-5 Non aliud eft Den effe', affud perfontin elle, led omnino idem Vbi nota primo loco fermonem effe de effey K lubfistere absolutes secundo verd de este respectivo, vei dicemus v Dionyfius verò capi primo de Diulnis municion ; air bonicaris fabfiftenciam per fuum elle caufam elle omnium subuscentium, & Nyssenus lib. de vica Moss: [nihil præter lapteman ellen eiam, que omniu caula ele, & á qua omaia dependent verè fubfifrit] hoo efe exifeit, & Hylarius lib. 5. de Trinitate : [ve Indivilus , acque inseparabilis, non ex persona, sed ex natura subsiftens ex Patre vaigenitus intelligatur] hos est absolute existens . Denique Ricardus tib. 4. de Trinitate cap. 22. definit personam diuid nam, quod fit diuine nature incommunicabifis existentia, quam definitionem approbat D. T. p.p. q. 29. art. 3. ad quartum, & Scotas in primo diff 23. q. p. num. 14. Vade alrj fump-Terunt definitionem Teppoliti in communi dicentes: suppositum esse substantialis natura incommunicabilem existentiam, de qua paulo pose. Patribus adnecto D. T. pluribus in le-cis hoc idem expresse docenrem, & quidem p. p. q. 29. art. 2. pro ebdem fumie fubliftere, ac existere. De entes& essentia cap. 5. & quodtibet qu. 4. art. Giait substantias subsiltere per elle, & prima parte queft. 29. art. 3. docet Suppositum, ac personam dicere id, quod est perfectissimum in toes naters. Quod effet falfum, fi non importaret exifrenciam . Denique Opofe. 28. traff. 2. tap. 2. & alibi duplicem tantum compositionem agnoseit; Physicam, que eleex materia, de forma; de Metaphyfi.

cam ex effe , & ellentill ; suffam faciens des compositione ex natura , & subfiftentia menrionein Ex quibus omnibus fecte deducitue Tublifiem illifi identidem pro Exflicatia in 6-Trantisti Vintbari ; & Bandem benitub cum. fila réputari.

Probacut lecundo continio ratione , quià 123 de exiltentia labicautia verificatut definitio supposicalitatis comquiter ab antiquis Theologis receptà i quod mimitum a fe lubleanergo don folum Pealiter , fed eclam formaliter lub filcentia est eatelle cult exiscentia lubfrancia Confequentia parer Antecedens verò probatui', & quidem quod fit exilten-tia natura lubitautialis paret. Quod verò fig intommunicabills, fuadetur : quis de ratione sei lubitancistis elliquam lucommunicabilicatem habere, & hoc videtur effe de prifire no cioile fublicantie, que importat elle per le', opposita nocioni accidentis, qua dicit este in alto ergo non est infrum, il vicinia perfedio lublethtisis, cuftimodi eft existeuriais fummam incommunicabilitatem 3"quam consecument communication for the consecument of the consecution of the c Cer . Confirmatar la tradita definitione ext stentia le habet, ve genus, & incommunicabilicas, ve differentia, fed li ipla existentia Substantia, que calis esc, finius modi incommu nicabilitatem ex le non afferret datura , hoc effet fallum. ergo &c. Neque dicas subfiftentiam definiri per existenciam ; non quod fie exiscentia nacura ; fed quia elt fibi iph exifrentia : ne id diezs, inquam, fie enita utile dicetetur, quod effet exiltentia hutura fubstantialis, sed deberet potius dici existentia fut iplius . ergo &c.

Probatut denique tertio ex his, que lu- 12; pra cum recentiforibas cribuimus fabalcentik explicances furm effentiam, & offectum fotmalem primarium illius. Nam omnia de exi-Rentia lubiciatia verificantor. eigo &c. Antecedens probatur ex his , que diximus Jel. quate, nec'non etiam dubs przeipilos atiteres illius fentenciæ in mediam adducendo Atriagum, videlicer, & Quiedam, Arriaga en im diff- 4. Mnast: fett. 8. pokquam aliorum placita de ratione subsifientia, einique effe-Au formali confutauit:num. 64. aitieam effe. complementum lubitantiale nature : ita > ve eius effectus formalis primarius fit vitimo complete : & perficere naturam in effe lab-Antiali. Tum fic: vere existentia est complementum fubftantiale natura : tum, quile en modus lubitancialis: cum eriam quia pon exidentiam, non videtur natura in liuca' lub-Rancialium afiquid allud exigere posse. Ex quo deducitur cius effectam formalem effe virimo complere s & perficere naturam in effe fubitantiali, ergo sam, eft formaliter cadem cum subfilancia. Deinde Oniedus controuer.6. Metaple. punite tertio quærent, que nam fie formalis ratio lubfiftentia, fram fenteutiam his verbis manifestat num. 19. Nushum est principium vacurale, neque huc v (que fide leuefatum, quo pollic cognosci subfittentià, nif

effe quandam entitatem fubflantialem naturæ fuperadditam, & conflituentem quoddames concretum fubitanciaie, quod suppositum appellamus. Ex quo poreit dici sublistentiæ munus elle naturam perficere permodum tetmini, quo aliqui putant (ve paulo post subdit) illius naturam exacte definiri . Ex his autem, sie mihi argumentari liceat. De existentia substantiale recte verificatur, quod se entitas quædam fubitantialis naturæ fuperaddita.Iam enim supra probaui, cam nemine cogitante á natura distingui. Rursus de eadem verificatura quod esus munus fit naturam ipsam perficere permodum termini; nam ex his, que nobis nota funt est id quod vicimo intelligitur aduenire natura permodum perfectius illius ingenere substanciæ. Non est igitur cur negemus ipsam exiltentiam substantialem effe rationem formalem constitutiuam vna cum natura compositum substanciale, quod suppositum, & hypolialim appellamus. Sed ex hoc. rocte deducitur cam elle idem formaliter cum subfiftentia. ergo &c.

124 Confirmatur-quia amnia-que de subfiftentia cognoscimus in ipla existéria subscantiali reperiuntur . ergo, dicendum, est illud vitimum prædicatum siquod de subfistentia ignoratur ab alijs, effe rationem existentiz cuius beneficio natura substantialis vitimo completur, & terminatur ; & rece id quidem ; cum. enim huiusmodi existentia sit existentia elfentiz perfectifimz, debet conftitui cum ma-. iori perfectione, qua potest, atqui maiori perfectione confrienitur f dicagur elle virimus terminus pasure, & vltima eius actualis, ac complementum, ergo sic dicendum ester

235 Obijcies primo D. T. quodlib. 2. quaft. 2 art. 4. ad fecundum ait, quod effe non est de sawone, suppositi Augelici 👝 sed subsistentia est de ratione suppositi Angelici , ergo subsistennia differt ab existentia squam S. D. appellat effe. Respondeo concessa maiore, que est D. T. negando minorem, cum enim nomine rationis suppositi veniat essentia ipsius suppositi, sicuti existentia non debet censeri de ratione suppositi : ita neque subfilientia.

226 2 Obijeies secundo ex codem 3. parce qu. 17. art. 3, in Corp. & ad primum Effe consequitur naturam, non ficut habentem effe, fed ficut, Quia aliquid est; personam autem sind hypofrafim consequitur ficut habentem elle. ergo natura pon ele groximum lulceptiuum existentia, sed suppositum implicat igitur, quod suppositum sit idem cum existentia. Responqeo vedauqo atrimane confeducaciam ? admilla enim distinctione inter estentiam , &. fit existentiam , fine vila ratione negatur effentiam elle immediate lusceptivam lux existentiz cum consteticompositum Metaphysicum... ex essentia, & existencia resulture. Nec au-Horitas D. T. huic fententia contraria ele.: Ideo enim ab eo dicitur, quod natura non est habens esse, sed suppositum; quia natura siignificata in abstracto præscindit ab existenstia, & ideo non significatur, vt habens elle, fed yt principium, & radix illius. At verò R. P. Iof. Polyzzy Philosoph. tom- 3.

suppositum importat compositum ex este, & estencia, & ideò ipsi propriè tribuicur habere verumque, quia se haber, ve totum respectu partium suarum. Ex his autem non sequitur suppositalitaté ipsam non esse formaliter existeotiam substantialem, ve de se pater.

Obijcies terrio ex Suarez disput. 34. metaph. 127 sect. 4. num. 13. suppositum non minus abserahicab actuali exiltencia, quam natura, ergo non magis potest per existentiam constitut, quam ipla natura . Conleguentia patet . Antecedens probatur, aut enim elt fermo de supposito, quod sit ens actu, aut, quod sit ens in potentia. Priori modo verum quidem est constitui per existentiam actualem tali reiproportionatam, sed non inde deducitur esseformaliter idem cum existentia, vt patet incateris rebus creatis : Deduceretur autem . fi posteriori modo per eam constitueretur. sed hoc modo acceptum non constitui per existétiam probatur , quia Antichrystus modo est. quoddam suppositum in esse possibili, & tamen caret existentia ergo licet subascentia dicat ordinem ad existenciam differe tamenformaliter ab illa.

Respondeo negando antecedens ad cuius, 128 probationem dico, si rigorose loqui velimus. male fieri diuisionem illa, quod, vel est lermo de supposito, quod iit ens actu, vel sit quod ens in potentia, cum enim suppositalitas per nos 👾 🥫 fit ipla existentia substantialis natura, non potest sumi suppositum nis, ve ens actu. Dixi (li rigorofé loqui velimus) nam minus rigorolé, sicut existentia ipsa potest sami, & exercite, & fignate ex nostro modo imperfede concipiendi; &, signate accepta, licet non concipiatur elle actu, ve quo, exercite: nemo tamen dixit non confistere in hoc eius formalissmam rationem; ita, & loquendo de supposito . Nihil enim aliud venit nomine suppotici in potentia nisi natura substantialis possibilis: & cum suppositalitas ipsa sit existentia natura, suppositi appellatio sine vllo addito naturam substantialem actu existentem fignificat. Ad rationem, in contrarium de Antichrysto aio, quod quando dicitur eum essennunc quoddam suppositum in esse possibilispotest facere duplicem sentinm, unus est, quod nunc possibiliter eit suppositum, alter quod nune quamuis possibiliter existat, tamen actu sic suppositum. Primus fenfus, est verus, sed non fauet aduerfario. Secundus falfus idem. enim significat, ac quamuis nune non exiltate nihilominus eum existere a quod implicat mar nifeste.

Instabis cum eodem ibidem, dicere, quod 139 suppositum non abstrahat á possibili a & exifrence, fed actualitatem existentia formaliter includat est contra communem sensum,& coceptionem hominum, Quis enim dicat Antichristum non elle gyandam personam fucura, & non dum existentem, aut supposita, qua nunc funt pon fuiffe posibilia ante quam figrent, & multa alia possibilia este, qua non, fient ergo suppositum ab actuali existentia przscindit. , S \$ 5 5 2 Ref- ,

C He all

Respondes distinguendo antecedens, & quidem si loquamur de communi lenlu rudium, concedo: sin autem de communi lealu sepientissimorum, nego antecedens, & consequentiam. Dico enim, quod vulgares homines omnia ea, que vident in homine aca exiscente, dicunt fuise posibiliz, non excludendo existentiam ipsam, quod quidem esse fallum patet ex co, quia possibile dicitur, id quod existentiam habere potest, quod de ipsa existencia affirmari nequit; absque co quod Sequatur processus in infinitum. Quando igitur affirmamus Antichriftum effe quandam. personam futuram, non est fensus, quod instate illo futuritionis iam sit actu persona, sed quod licet in illo fratu sit fub negatione personalitatis : sit tamen cum illa infallibiliter conjungenda : & quando dicimus supposita, que nunc funt, fuille possibilia, & multa alia possibilia nunquam fore, non est lensus, quod in featu possibilitatis fint cum supposicalitace exercite conjuncta; quemadmodum Tunt coniuncta cum luis effentialibus prædicatis; fed quod habcant potentia, dum funt in eo fratu, ve conjungantur, quam potentiam nequeunt reducere ad actum, nisi relinquendo illum. statum . Sic diftincto, ac explicato antecedente, nego consequentiam:

Atque, hee dice sint loquendo in rigore 131 de suppositalitate. Caterum admittendo existentiam minus r gorosè posse concipi, ve actualem, & ve polibilem, dico eam iuxta vtrumque statum constituere suppositum, vel possibile, vel actuale. Neque hoc facis à Suario impugnatur num. 14. ex eo , quia inde fequeretur suppositum supra naturam existentem non addere aliquid . Dupliciter enim natura concipi potest existens. Primo inconfuso non discernendo eins existentiz rationem, secundo diftinete concipiendo hanc rationemus pro ve naturam vitimo complet, & fubleans tialiter terminar; quamuis autem suppositum supra nacutam existentem per existenciam. hoc fecundo modo conceptam,niĥil addat; addit tamen supra illam existentem per existétiam primo mode; & hoc sufficit ad distinguendam naturam exiftentem , a fubliftente ,atque supposito. Quatenus subssitentiam magis expressam norionem existentia perfectifima, qualis eft substantialis prafe, fert . Ex quibos remanet folutum argumentum Ouledi contron. 6. punt. 3. num. 2. vbi ex co, quod lubfiftentia intelligitur aduenire natura iam producta, infert eam diffingui ab existentia.

Verú cotra priore resposione subinstables: Antichristus sine personalitate non est Antichristus, sed natura quadam humana singularis. Atqui Antichristus in statu possibilitatis, est Antichristus, & de eo sicut de humana persona loquimur, ergo in co statu habet personalitatem sua. Respondeo distinguendo maiorem: Antichristus sine personalitate non est Antichristus, pro eo statu, pro quo caret personalitate, concedo, pro diverso, nego maiorem; & sic distinguo minorem: Antichristus in statu possibilitatis, & sumptus prout est in eo statu,

eft Antichifius, nego: fumptus prout eft io fiatu obiectivo intellectus, concedo minorem, & nego confequenciam ; ac dico, quod quamuis Antichristus possibilis sumptus, prout est instatu possibilitatis careat personalitate, atque adeo non fit Antichriftus: at fi sumatur prout nostro obijcicur intellectui, quando de illo nune loquimur, iam habee personalitatem., quia cum ea nobis repræsentatur; & sic est Antichristus. Confirmatur hec responsio exeplo Diui Petri, & aliorum Sanctorum, quos in Litanijs inuocamus, vt pro nobis orent. Qui licet à parte rei non existant, quia tamenexistut objective in intellectu noftro ideo propolitiones, quas de illis formamus, non célentur esse de subjecto non supponente.

Subinstabis iterum ex Mazziotta tom.primo 1/1 quast 10. num. 154. Que formaliter identificătur: ita le habent, vt vnum non possit concipi fine alio; fed poteft concipi subfiftentia. fine existentia. ergo &c. Minor probaturtoum concipitur homo, verè concipitur concretum ex humanitate, & sublistentia; & nullo modo concipitur in hoc concreto existentia, quia non concipitur homo extra fuas caufas; & rectè, est enim ve sie vniuersale quoddam, acque adeo ab omni fingalaritate præscindens: quito magis igitur ab existentia. ergo &c. Refpondeo concessa maiore, negando minorem... Ad cuius probationem distinguo secundam. parcem antecedentis, & nullo modo concipitur in hoc concreto existentia, signate, concedo: exercite, nego minorem . Dico enim... quod quando concipious hominem, licer fignanter non concipiamus eius existentiam; illam tamen concipimus in actu exercito, & exercite quoque illum extra fuas caufas speculamur. Ad rationem verò in contrarium aio: quod quando dicimus homo est voiuersale, debet hoc intelligi in sensu accommodo, hoc eft fecundum cam rationem, fecundum qua non supponit ellentialiter individuationem ; ficuti eft ratio existentia: quod eninco retorquedo fic ad hominem argumentum: non minus neceffario subfiftentia supponit naturam indiuiduam, quam existentia; ficut enim implicat quod vniuerfale subfiftat, ita, & quod exifrat , fiquidem tum fubfiftens , tum exiftens singulare necessariò est. ergo quando conzipio hominem, vel non concipio concretum ex natura , & fubfiftentia : vel concipio indiuiduum ; ficuti igitur in fenfu accommodo dicendum est hominé ab omni indiniduatione prafeindere, hoc eft in actu fignato, ratione natura sta , & præscindere ab existentia .

Obifcies quarto ex Suario name. 15. Ratio 134 existentiz ex natura rei, distincta est à ratione subsistentiz. ergo non sune sormaliter ide. Antecedens probatur. Ratio existentiz est constituere id, cuius est existentia ens in actu; subsistentia verò habet conscituere ens per se independens ab omni substentante. ergo existentia dicit modum sola ratione distinctum à natura; subsistentia verò modum ex natura rei distinctum ab illa; & sic sunt inuicem ex natura rei inter se distincta. Consirmatur ex

num. 16. ratio existentiz generatim sumpta est communis tam naturz, quam personalitatizergo non potest suppositum distingui à natura, per existentiam. Antecedens probatur; quia tam suppositum, quam natura includit existentiam sibi proportionatam, vel in actu, vel in potentia; ergo &c.

135

Respondeo: negando antecedens. Ad cuius probationem diftinguo primam partem antecedentis: ratio existentiæ est constituere id, cuius est existencia, ens in actu:si accipiatur, vt exiflentia est in communi, concedo: considerata qua talis est in specie, hoc est vt substantialis, nego primam partem antecedentis, & consequentiam, quia in specie habet etiam constituere naturam per se independentem ab omni substentante. Ad confirmationem, nego antecedens so and eius probationems dico supposirum este sormalitime existentiam substantialem naturæ. Quemadmodum. ergo ipla existentia ex nostro modo impersecté cognoscendi concipi pocest ve actualis, & ve possibilis, quod non obstat, quin ipla sit voa fosmalissima ratio in vtroque statu concepta : ita etiam potest cocipi suppositum, vtactuale, & vt posibile, absque, eo quod inde sequatur distingui formaliter ab existentia substantiali qua tali.

Obijcies quinto: in diuinis sunt tres personalitates, & vnz existentia tribus personis communis; ergo subsistentia, & existentia distingantur, & quidem in Deo propter summam, eius simplicitatem virtualiter, in nobis verò ex natura rei.

Pro responsione suppono: in Deo præter tres subsiftentias relativas, dari quartam absolutam tribus personis communem, ve docet Suarez to. I. in tertidus parcens disput. It. selt. 3. Et alij: item suppono dari etiam in ipso Deo quaeuor existentias vnam absolutam, & tres relativas, ve cum Suario, Arrubalo, & Zunica docet Martinus Perez de Tronito disput. 12. selt. 2. Quod prius docuerat Ricardus quarte de Trimit. sap.16. & 17. à Perez citatis, & prezeres cap. 22. vbi fic . In divina natura invenire poterimus, fi diligenter confideremus, & existentiam pluribus communem, & existentiam vni soli personz convenientem, & ea ipso incommunicabilem. Quibus positis, di Ringuo Stecedens: tres in Deo sunt personalitates . & vaa existentia absoluta. concedo, & vna existentia relativa, nego antecedens, & consequentiam. imò retorqueo argumentum: In Deo existentia absoluta, & subsistentia absoluta sunt formalissime idem.: sicuri etiam tres personalitates relatiuz sunt formalissime idem cum tribus existentias relatius, ergo non est, cur existentia, & subsistentia in creatis distingui debeant.

Obijcies fexto: in accidente existentia distinguitur ab inharentia, vi patet in accidentibus Eucharisticis, ergo in substantia existentia distingui etiam debet à subsistentia. Consequentia patet; quod enim est inharentia accidenti, hoc subsistentia est substantia.

Respondeo concesso antecedente, nego consequentiam, & paritatem. Disparitas est: quia existentia substantia est existentia persecta. ergo debet habere, ve sie sibi sufficiens, acque adeò ve naturam, euius est existentia, veltimo persiciat, ac determinet; at verò existentia accidentis licet non sie impersectissma, euius-modi est existentia modi, est tamen impersecta, vepotè accidentis ergo importare debet dependentiam à subiecto, non quidem sibi idenzissicatam, sicut illam importat existentia modi; sed distinctam ad hoc, ve sie media inter existentiam substantia, qua est de se independens, & existentiam modi, qua est de se pendens.

Responderi etiam posset secundo inharentiam dupliciter posse sumi primo pro existentia ipsa accidentis indigente dependentia à subjecto: secundo pro ipsa dependentia. Porrò paritas est inter subsistentiam, & inharentiam, primo modo sumptam. In quo sensu negari debet antecedens, ac dici: existentiam accidentia essentialiter exigere dependentiam a subiecto: & ideo quando miraculosè existentiam ab Eucharistia, habere dinersam existentiam ab ea, quam habebat, quando naturaliter existebat. Verum probabilior est prima responsio, ideoque tenenda.

Obijcies septimo: si subsistentia esset eadem 141 cum existentia: sequeretur, quod sicuti humanitas Christi non subsistit per subsistentiam, creatam, sed per increatam: ita etiam non per creatam existentiam; sed per increatam Verbi existence; sed hoc est falsum. ergo &c. Respondeo consessa maiore, negando minorem. Pro qua rè melius intelligenda, sit.

DISPVTATIO QVINQVAGESIMA SECVNDA

DE EXISTENTIA HVMANITATIS CHRISTI DOMINI.

Ideo nonnullos ex doctissimis recentioribrs, qui cum hanc controuersiam pro dignitate tractare potuissent, ab ea paucissimis Verbis se expediere dicentes: se in Philosophia docuisse existentiam identificari cum essentia, atque adeò indubitatum esse apud se, quod sicuti duplicem essentiam in Christo Impermixtam agnoscunt: ita, & duplicem existentiam; & humanam, quidem reddere existentem humanitatem: Diui-

plicem existentiam; & humanam, quidem reddere existentem humanitatem: Diuinam verò deitatem. Verum quemadmodum in Physicis quæstio de materiæ existentia ex hypothesis quod essentia distinguatur plusquam ratione ab existentia agitatur: ita debuisset ab illis hæc quoque, quæ graussma est in Theologia, institui, & non relinquere eam penitus intastam. Sed quidquid sit de hoc, nobis, occasione arrepta ex obiectione vicima, hanc controuersiam instituere placuit.

SECTIO PRIMA.

Num humanitas Christi existat per increataus existentiam Verbi.

S Cotiftæ, quos multi ex nostris Theologis sequentur, docent eam existere per propriam, atque adeò per creatam existentiam, contra verò Thomissis per increatam. Cum his posterioribus est nostra conolusso: putamus enim, quod sicuti humanitas Christi Domini subsistit per subsistentiam Verbi: ita, & per eiusdem. Verbi existentiam, & non per propriam.

Probatur euidenter ex nostris principiis: subfistentia est cadem formaliter cum existentia fubstantiali.ergo si naturahumana Christi Domini sublistit per subfistentiam Verbis impossibile'cfr, quin per eiusdem Verbi existentiam. exultat. Consequentia patet: quia quoties duz formæ sunt idem formaliter, toties essedus formales earum primarij,sint etiam idem, necesso est . ergo hoc ipso, quod subsistentia, & exifrentia sunt formaliter idemisi humanitas Chrifei subsistit per subsistentiam Verbi, etiam per ... no ftræ sementiæ . Verbi existentiam existat negeste est, & sic non · N existet per propriam, alioquin duplex personar humana nimirum, & diuina in Christo essent, quod est hæreticum affirmare. Atque hæc sufficerent pro præsenti instituto . Placet tamen. eandem conclusionem vlterius Theologice stabilire.

Probatur: ergo secundo auctoritate Augustiti lib. de side ad Petrum cap. 18. Et Damasceni cap. 3. 11. & 12. Nec non etiam omnium illorum Patrum, qui agentes contra hæresim Ne-

storij, & Pauli Samosateni, volencium humanitatem Christi prius tempore extitisse in se ipla. quam allumpezm fuisse à Verbe, absolute negarunt humanitati prioritatem in existendo, docueruntque eam simul, ac creata fuit, hypostatice Verbo Ditino vnitam fuiffe; fed fi existerot per propriam existentiam saltem prius natura in primo Incarnationis inflanti debuiflet existere, tum quia prius intelliguatur in humanitate, que sunt propria, quam que sunt aliena: tum etiam quia inter ezteras actualitates, que intelliguntur eduenire ellemie prima est illa cuius beneficio de statu possibilicaris transit ad llatum actualitatis, ergo sentencia e docens humanitatem Christi existere per propriam existenciam, & non per existentia Werbi eft minus conformie auctoritati Patrum.

Respondent aliqui, Patres solum contendisse contra Harcticos e humanitatem. Christi non suisse prioritatem prima assumption prioritatem prioritatem cam, co quod de Catholica doctrina disceptabane; en nullus Harcticus do prioritate nessura contendebat; sed solum de prioritate temporis, & sic Patrum Testimonia non videri fauer

Sed contra est primo: quia non est nouum—
Patres ad radicitus aliquam haresim extirpandam plus assumere, quam ad illam fassitatis redarguendam necesse sit. Contra secundo, quia
cum dicti Patres negent absolute humanitatem
prius habuisse existentiam, quam vnionem ad
Verbum: certum est nos ne ando illi propriam
existentiam, atque adeo existendendo ab ea nou
solum temporis, se estar propriatem in existendo, magis eorum
conformari, &
ab Hareticorum esta.

priori-

prioritatem ad prometendam fibi vnionem illi concedebant; & conflet ad moritum prioritatem natura respectu Pramij sufficiencem offen. Contra denique tertité y quie dicte aliquorum Patrum traditam expolitionem recipere nequeunt, quin manifeste sibrviolentiam inferrireclamare censeantur . ergo &co. Antecedons inadetur ex S. Leone Epifola Eroidiereiali bi fic: Natura quippe nostra non sic assumpta est, ve prius creata, post assumeretur; sed vt ipsa afsumptione crearetur. Item ex Fulgentio ub. de Incarnatione, or gratia cap. 30 vbi ait : ipfa... quippe acceptio Carnis, hoc est assumptio, fuit Conceptio Virginis ergo dicendum est Parres existimasse humanitatem per eandem ipsam acgionem affumptium habuisse existentiam; quod fallum effet si per existentiam Verbi non fuisset polita extra caulas; led per propriam cum ali-

qua prioritate natura. Dices, his testimonijs solum suaderi eadem actione, fimile natura, productam fuille humanitatem, & vnitam eum Verbo licet terminus productionis, & termiaus vaionis diffincti inter se realiter fuissent; ad cum plane modumquo eadem actione simul natura producuntur accidentia, & vniuntur subiecto. Sed contra est, quia non potest intelligi quo modo natura humana per eandem actionem fit producta, & vnita Verbe, nisi dicatur, quod producta sucrie sub existenția Verbi. Omnes enim, qui fatentur essentiam esse plusquam ratione distincta ab existentia, nulla alia ratione rerum produ-Aiones fieri posse desendunt, nifi per hoc, quod eadem indivisibilis actio fit productiva existensia, & fimul vaitius illius cum natura. Quod si actio productiva accidentis habet etiam illud vnire fubicito, absque co, quod existentiam. subjecti illi communicer, eft quia accidentis esse eft in effessiouti ettam formæ substantialis corruptibilis. Quod, dici nequit de humana nasura, quare hac explicatio si quid solidi habet, ostendit potius naturam humanam in Christo existere per existenciam Verbi, quam per propriam . Confirmatur , quia hæc explicatio non posest adaptari verbis Rustici Diaconi citatis à Vaadigno de Incarn. diput. 4. dub. 3. S. 3. qui disputans cum Acephalo dicit : Verbum eff. eausam cur sie humanitas. Quod cum intelligi debeat de causa formali detractis imperfectiomibus, nam loquendo de efficiente etiam Pater, & Spiritus Sanctus funt huiusmodi : recte deducitur humanitatem per Verbi existentiam. existere,nam causa formalis cur aliquid sit,non

potest esse nisi existentia. ergo &c.

Probatur tertio specialiter: ex Epistola Sophronij Episcopi Hyerosolemitani, quæ recitata suit en sexta Synode act. et act. 14. Atque ab omnibus Patribus approbata, sicuti, & à Patribus Concilij Calcedonensis, vbi sichabetur: Incarnatur; ergo Verbum Deus, quod nostrum est non præfactæ carnicopulatus præformatore, atque in se se præsubsistenti (græce præsussenti) aliquando corpori consinitus, vel animæ præexistenti coniunctus. Sed tunc his ad subsistendum (græce ad existendum) venuentibus, quando eis ipsum Verbum, & Deus

- naturaliter copulatus: eft , contemporalem habens vaicionem , arque lubfilientiam (graceexistentiam), & non, aute verissimum iphus Verbe connéeum in le ipsis vaquam exciterant, fed cum Verbi iphus naturali conuenta subsistentiam (grace existentiam) habitura concurreruat; & nec quantum in istu ocali hanc, quam illam priosem habentia, ficut Paulus Samosatemus perstrepit ; asque Nestorius - Simul quippe Caro; fimul Dei Verbi Caro, fimul Caro animata rationalissimul Dei Verbi Caro animata rationalis - In illo itaque, & non infemet ipso habuit existentiam vnam . Tum ficlicet intentio Sophronij principalis fuerit errorem Nestorij de prioritate temporis consutare, tamen quod voluerit etiam negare humanitati Christi præxistentiam in priori naturæ ad affumptionem : Constat primo ex illis verbis, (cum Verbi ipsius naturali conuentu existentiam habitura concurrerunt) partes enim. humanitatis non potuerunt in prioritate temporis concurrere cum naturali coniunction Verbi ad habendam existentiam, vt de se patet. ergo beneficio productionis concurrerunt in prioritate naturz, & sic in termino ad quem concursus, & non in termino à quo intelliguntur existere. ergo &c.

Constat secundo ex illis alijs verbis (inillo itaque, hoc est in Verbo, & non in semet
ipsa habuit existentia vnam) Vbi observo Primo ly (& non in semet ipsa) quæ particulæ
in textu græco, si Verbum Verbo reddas, inquit
Vasquez soc serato mum. 22. Valent (& non per
se ipsam habuit existentia. Tum sic: Particula)
per, vt millies observat D. T. significat causalitatem. ergo Sophronius negat quod naturahumana causauerit in se materialiter existentiam, & sic vult, quod extiterit per existentiam Verbi.

Observo secundo in textu Greco non haberi (in illo itaque) sed (in illo enim) atque adeò hze verba non continere illationem, ve putat Ragusa, sed rationem à priori cur simulextiterit caro, & caro Verbi, quia nimirum caro nonhabuit per se ipsam existentiam; sed extitit per existentiam increatam Verbi.

Observo terrio ly (existentiam vnam) qua particula non importat subsistentiam, vt benè notat Ragusa desput. 127. Sophronius enim. quando vult significare specialiter subsistentia, ponit hypoltasim. Ex quo patet in toto côtextu Sophronium loqui de existentia. Non potest autem aslignari in quem alium finem dicatur ab eo humanitas vnam exif entiam non per semet iplam habere, led in Verbo: nili ad fignificandum, quod non existat per propriam existentiam, sed per existentiam Verbi, quam constat in Christo reperiri . Neque enim valet dicere in textu græco non effe ly vnam, nam in codice vaticano, qui fidelissimus est, reperitur, q uam par iculam posuit Sophronius vt no aret quod ficuti si esset in Christo persona creata, eius humanitas duplici personalitate subsisteret : ita fi esset duplex existentiasexisteret duplici existétia, quando quidem cadem est ratio de veraque, pei vidimus.

Proba-

Probatur tertio andiorisata D. T. hiconis. · Paris quest. 17 interfectuados Or quedlib. Sunt. tertie, & in terrio dift. 6. quali-bennda art fecundos O in secundo Seripeo ibid. aren secundo Quercus virum in Christo fit vnum cantum elle, relpondesybique affirmatine, docendo esse in illo vos fauthing elle increatum : enfocynicam tantum... existentiam agnoscit in Christo, atque adeò putathius humanitatem. exiftere per exiftentiam: Veçbi. Omnia patent præter consequentiam. que suincitur duplicitersprime auctoritate omniuThomistaru, verum Paludanu si excipias, qui heekavotrariam fententiam sequatur, hanc camen desendit esse probabilem, vt mirum sit Thomsilas, qui in exteris D. T. placidis defendendis de mente D. T. inter se discrepare solét: in bocivio omnes vnanimi confensu comienire, volentes ex quatuer lecie cuans manifelte der duci vnam existentiam in Christo este, atque adeò eius humaninatem per anthentiam Verbi existere. Eulocitur secundo eadem consequentia ex verbis einsdem D. Thom. que habentur in secundo seripto libe tertio dift.6. quast unica art. secundo in secunda parce corporcio vbi post quamo distinxit triplex effe: rationis, essentia, & exi-Hentiæ: subdit primo modo non loquimur hic de esse (dum scilicet quærimus num in Christo. sit vnum esse) Secundo modo est in Christo duplex essaidest duplex essentia; & sic non vnitur lumanicas in elle divino, quia sic vniretur Patri. Tertio modo est ibi vnum esse. Et paulo post : pec valet : vnnm est este hominis, & Patris ergo hic homo est vnitus Deo Patri, quia hec voio facta est in elle divido, pro veest inpersona Filij, siuè sub proprietate filiationis, sub qua non est in Patre. Præterea quedisbete sito sie: esse dicitur, ve pater per Philosophum vno modo, secundum quod est copula verbalis significans compositionem cuiuslibet enunciationis, quam anima facit. Vndè hoc esse non est aliquid in rerum natura; sed in acu animæ componentis, & dividentis, & fic effe attribuitur omni ei, de quo potest proposito formari, bue sit ens , siue privatio . Dicimus enim cacitatem effe. Alio modo esse dicitur actus entis in quantum est ens , & quo denominatur aliquid ens actu in rernm natura , & sic effe non attribuitur nisi rebus, que in decem generibus continentur; vndè ens à tali esse dictum per decemgenera dividitur, & in fine de hoc esse concludit, quod in Christo est vnum esse substantiale, & multiplex esse accidentale. Tum sic : esse, quod est actus entis in quantum ens est, & quo aliquid denominatur actu effe in rerum natura, est existentia;nullo en m alio modo hæc definiri potest . Sed in Christo per D. T. est vnum esse rantum ergo, & vna existentia.

Ad hoc argumentum respondent primo aliqui D. T. locir situis non agere de esse natura, sed de esse persona intransitiue, quia verò incomesse de si un esse in illo cognouit. Assumptum probant auctoritate eiusdem S. D. qui dictum esse vnicum, quod agnoscit in Christo, voique appellar esse personale, seù pertinens ad personam. Sed contra est primo, quia D. T. voique duplicem

i de ihis inkitult que kionem, in quarum altera quærit verum in Christo sint plures hypostases: in altera verò virum in. Christo sit vnum tantum offe, ve patee ex quadib-cisars - orgo no intelligit de elle personale. Coutra secundo, quia rationes. . . adibus probat unum . : differunt abillis, quibus probat alterum, imò ex primo probat keundum;; niminumex eò, quod fit iu Christo vna persona inferti, quod in coust vnu esse rantum. Consua sentiu, quia ve benè notat P. Valquez num. 32. 6.D. Ts ageret de effe perlonali, deberet in Trinitate tria elle concedere: sicue & tres persons, quando querebabytram ia Christo sir vaum cansum esse, sed ipse voum tantum esse in Trinicate agnoscit quaft. 17. are-B. Ad tertium in sensu invegnoedicemus, serge &c. Contra quarto, quiz de illo este loquitur D. In quando afferit vaicum in Christoreperiri, quod elt actus entis.in:quantum elt ens, & quo depominatur aliquid ens acturin rerumnatunal & quod actributeur rebussium in decem prædicamenta dividunturs ve vidimus en modub. citate. Sed huiuimo li esse non est esse personale intrantitue, quia hoe est ipsa met personalitas, sed est esse exestenciale, per quod res ponunțur à parcerei, quod est ipla earim exi-Rentia . ergo &c. Ad auctoritatem D. T. adduclam dico, quod ideò ille appellat hoe esse personale, seù pertinens ad personam, quia com+ municatum est humanitation prout of essen natura dinina: fic enim etiam Pater, & Spiritua Sanctus incarnati fuissent, sed prout est personæ Filij Deisseù ad summum; quatenus confide-. ratur sub proprietate filiationis, vti dicemus. Atque ex his remanent soluta argumenta congesta a Patre Hurtado difpm. 73. fect. 2. Quibus probat in via D.T. esse completarum subitanciarum accipi pro elle subliftentia potius, quam proosse existentia. Procedunt enimomnia ex falso principio , quod nimirum D. T. putauerie existentiam substantialem ab eius subsistentia esse distinctam, quod tamen fallum est.

Remaner etiam impugnata explicatio, quam dat Arriaga to. de lucarnatione disput. 62. a nume. 22. vbi ait clatistime apparere D. I. lico ciato. agere de illo esse, quo vulgariter aliquod totum dicitur vnum effe, vti homo dicitur vnam. quid, vna res &c. Eriam si propriè in homine int res multæ: anima, scilicet, corpus, vnio; in ipf., autem cospore fint etiam multa, caput, brachia, pedes &c. Vndè nam. 24. Concludit quod nomine esse non debet intelligi existentia; sed vnitas personz, quam duz naturz in Chriflo constituunt . Falsitas enim huius expositionis apparet primo, quia si vulgarem loquendi modum in hoc D. T. sequutus esset : debuisset etiam dicere accidentia, que sunt in Christo ingredi inconstitutionem huins vnius este, quia vulgariter Petrum V. G. vnum effe, ac rem_; vuam, etiam si multa accidentia contineat, appellare consueuimus, quod ramen falsum esse patet rum ex dictis, tum exidicendis.

Apparet etiam secundo dicta falsitas, quia.
ideò homo dicitur vium quid, vna res &c. Etiam sin seo multa res reperiantur: anima scillicet, corpus s & in corpore caput, manus &ce

Quia omnia hac habent inteinfece rationeme partis, & in solo homine ratio natura toralis reperitur. At natura humana 3 & dinina funt duz naturz completz, neque coèunt in Chrifto ad vnam rotalem naturam constituendam : Sed ad vnam personam in duabus naturis totalibus sublistentem , & sie iam loqueretur S. D. des vnico esse personali in Christo, quam explicarionem nos modo abundê impughauimus . 1 e 18

Respondent alij secundo cum Vasquez num. 31. D. T. locis citatis agere quidem de esse existentizinon tamen quomodocumque; quia hoc est duplex in Christo, sed de este existentia sim? pliciter, & absolute, quod cum in Christo sie ynum : sequitur, quod absolute dixerit D? T vnum effe in Christo reperiri. Sed contra hoc facit, quia fi veraque natura habet in Christo suam propriam existentiam, cum veraque ponatur existere simpliciters & perfecto modo: euidenter decucitur, quod in Christo detur duplex esse existencia simpliciter, & persecto modo fumptum •

17

13

ţ

Ad hanc instantiam videtur Vasquez nums 32. negare vtramque naturam habere in Christo duo esse absolute, & simpliciter, co quod, Inquit , licet duplicem habeant existentiam. conveniune tamen ad componendum vnum effe, Ampliciter totius: & quia humana natura jin... Christo accedit Verbo, vt cum co componat vnum esse personz : ideo non dicitut haber esse simpliciter. Sed concra, quia quando dis citur, quod ided duz naturz non faciunt duo effe absolute , & simpliciter , quia conveniunt ad componendum voum: hoc vel intelligitur esse vnum in ratione nature, vek in rationes personz: si primum falsum est: si secundum iam igieur Di T. loquieur de elle personali, quod Vasquez non concedit, ergo &c. Præterea si ex co natura humana non diceretur esse simpliciter; quia accedit Verbo, vi cum eo componar vnum offe personn; Neque ipsum Verbum haberet elle simpliciter, quia etiam ipsum accessit Hur manitati, vt cum illa componerer vnum estepersonz ; & propter eandem rationem neque. natura divina; & quia Christus non est vaum. quid in alsa ratione squamin ratione persona: manifeste deducitur contra Vasquez, quod si effe, quod iple appellar absolute, & simpliciter non est esse personale; non habetur ynum tantú: 1-12-15 1-15-16-6-16

Respondent denique alij tertio:esse,absolute: prolatum fignificare existentiam persectam ini. co genere, in quo est esse. Quoniam verò existentia persecta in genere substantia importati esse per se indepédéter ab alieno supposito, Hu manicas autem in Christo Domino in Diuina. perfonalitate subsistit : hinc fieri ve vnum tantu esse absolute loquendo sie in Christo:nempe diuinz naturz, que propria personalitate terminatur. Sed contra hanc responsionem facit pri-.. mo, quia si esse absolute prolatum importaret existentiam persectam in eo genere, in quo eses sequeretur, quod tot darentur esse absolute in Christo, quot haberentur in illo accidentia: quia hac perfecto modo existent in Christo in sue genere nempe inhæsine sed hoc est contra

R. P. lof. Polizzy Phylofoph. 1011. 3.

D. T. locis citatis Virtini tantum effe cognostenrem in Christo . ergo &c. Contra fecundo: fi natura humana in Malled per D. T. non diceretur secundu se elle Ampliciter , diceretur esse feelindum quid, fed ex hoc fequeretur, quod in Christo non haberet esse substantiale, sed aceidentale, quod repugnar fidei. ergo &c. Probo maiorem ex verbis D. T. quaft. 17. citatà art.2 vorp. est autem, inquiens, considerandum, quod si estaliqua forma, vel natura, que non pertinet ad effe personale hypostasis stibsistentis; iltita effe non dicitur illius persona simpliciter, fed secundum quid, sieuei esse album est esse Soitis no in quantum est Sortesssed in quantum est albus; & huiusmodi esse nihil prohiber multiplicari in vna hypoftafi;aliud enim est esse, quo Sortes est albus, & quo Sortes est musicus. Neg; dicas naturá humanam in Christo non posse dici esse secundu quid, quia eius esse trahitur ad esse personale Verbi, quomodo non trahitur esse albedinis in Sorte: ne id dicus'inqua, quia natura humana in Christo etia considerata prout substantatur à Verbo, vel est simpliciter, vel est fecadum quid. Non enim datur medium per D. L. inter hæc duo; sed non est simpliciter iuxa tuam explicationem, quia non existit in proprio supposito, sed in alieno. ergo est secundum quid; quod cum sit proprium accidentium, sife, quitur ea accidentaliter competere Verbo; quo quid absurdius.

SECTIO SECVIDA.

Respondetur obie Iti sux Sacris concilies, Damasceno, & Aristotele adductis -

Bijcies primo: Agatho to. 3. Concil. in fexta Synode Generali all. 4 loquendo de Chrifto , hae habet: Vnam quamque eius naturam... proprietatem naturalem habere confitemur ; & habere dininam omnia, que dinina funt, & humanam omnia, quæ humana funt, absque vllo peccato (& paulo post) nec tanquam separa -. tas in duabus personis, vel subsistentijs. ergo omnes proprietates veriusque natura sunt in-Christo duplicata, præter subsistentiam: sed exi-. flentia creata est proprietas humana natura, ergo hac in Christo non existit per existentiam increatam : ita fere Hursadus de Incarnatione. di put. 34. S. 87.

Respondeo: admissa auctoritate Agathonis, & prima confequencias ad subsumprum dico; exi-Rentiam non esse proprietatem humana natura, sed esse aliquid, quod extrinsecus illi aduenic ex libera Dei , vt de sei patet voluntate , quod si quis contendat oppositum: addo , quod cum in mea sententia fit formaliter eadem cum personalitate : iam venit exclusa à Pontifice , & á Generali Concilio: sicuti, & personalitas

Obijcies secundo ex codem Hurtado ibid. 52 94. Consiliner Tolentanum II. inconfessione fidei agens de cos ad quod facta est vnio hypostatica, hæc habet : In id, quod est proprium Filio, non, quod commane Trinitari. sed existentia non est

Digitized by

propria Verbi; sed toți Trinitati communis. ergo vnio hypostatica non est sasta ad existentia sed ad solam Verbi personalitatem.

Respondent communiter Thomista, admissa, auctoritate Concilij: diftinguendo minorem. existencia absoluté considerata non est propris Verbisconcedunt: vt modificata per Filiationem negant; & codem modo diftingunt consequens; Vaio non est facta ad existentiam formaliter, & absolute consideratam, concedunt. Non est facta ad existentiam, prout est in Filio, negant consequentiam. Porrò hanc responsionem dupliciter impugnat Hurtadus \$.6 99. 100. Pri+ mo, quia sic posset ceiam dici vnionem factam effe in natura, prout est in Filio, & sic ex duplici natura vnam tertiam refultare. Secundo, quia existencia licer prout in Filio habeat aliqua prædicata propria filio : at sub conceptu existendi et fic, non magis connotat Filinm, quam omnipotentia sapientia &c., Ergo vnio facta esset ad existentiam non solum materialiter communé à sed etiam formaliter, & sic omnes tres Personz deberent dici incarnatæ. Sed neutra impuguaçio, folida est: ad priorem enim neganda est sequela. Disparitas est, quiz veraque natura in ratione natura supponitur completa: at natura humana ficuti in ratione subsistentis : ita, & in ratione existentis supponitur incompleta. Vndè non est mirum si non possit dici vnio facta in natura-: possit verò dici facta in Persona, & in existentia . Ad posteriorem verò negarem consequentiam . Ratio effet, quia vaio non est facta ad existentiam vt sic, sed ad existentiam vt pertinentem ad oppositionem relativam; hoe autem dici nequit de alijs attributis, quia de ratione Filiationis, hoc iplo, quod producitur est existenția, non autem Omnipotentia, Sapientia, & alia abfoluta , ve de se patet .

Atque hze, posico, quod non detur in diuinis, nisi vnica existentia absoluta tribus Personia communis. Quoniam verò nos putamus præter absolutam dari etiam tres alias relativas realiter interse discinctas, & virtualiter ab absoluta. Respondemus facilius distinguendo alio modo minorem existentia absoluta non est propria Verbi, concedimus: existentia relativa Filiationis, negamus minorem; & sie distinguimus consequens: vnio non est facta ad existentiam absolutam, sed ad solam Verbi personalitatem includentem relativam existentiam, concedimus: excludentem existentiam relativam, negamus consequentiam.

23

Contra hanc responsionem instabis: D. T. que.

2. de petentia art. 6. in carp. hac habet : non este concedendum, quod aliquid absolutum in divianis, multiplicetur, sieuti quidam dicunt, quod in divinis est duplex este essentiale, & personale; Omne enim esse indivinis essentiale est, noc Persona est, nis per esse essentiale, & quast. 3. de poten art. 2. ad FI. in divinis nullo modo est esse, nis essentiale, & ideò vnum est esse, quod aliud sit esse relationis in divinis, & aliud essentiale ergo sententia de triplici existentia relativa in divinis est contra D. T.

Responded & Doddrem negare, qued in-

dininis multiplicetur effe absolutum, quod etia nos negamus, & quando dicimus, quod in diuinis est duplex esse essentiale, & personale nolumus esse personale esse absolutum, vt dicebant ij, quos suppresso nomine arguit, dum ait non ett credendum, quod aliquid absolutum indininis multiplicetur, sicuti quidam dicunt; Quare dum addit omne esse, in dipinis essentiale esse, nec personam esse nisi per esse essentiz, loquitur de elle abioluto; quod efteffe fimpliciter, & fine addito; cum quo stat, quod loquendo de esse relativo, quod est esse cum addito, debeat concedi triplex in Deo. Signidem qualibet personalitas; quatenus diffet ab essentia iam est realis entitas actualis, & etiam si admittamus relationes divinas elle modos ellentiz, quod multi negant;modus qui non est vitima acqualitas debet admitti, quod existat per existentia distincta. à rè,, cuius est modus, alioquin esset pura potentia,

Obijeies terrio: Diuus Damascenus terrio de, 16 fide cap. 11. Ex versione Fabri: Verbum inquit on fola cogicatione contemplatam naturam sumplit, neque in specie consideratam; sed ilindividuo consideratam, & in eadem existente specie. ergo Verbum naturam humanam assumpfir.cum existentia propria, non minus, quam, oum propria individuacione. Respondeo sensú verborum Damasceni elle, quod Verbum afsumpsit naturam in individuo, & non sola cogitatione abstractam, quamuis existeret, seù esset eiusdem speciei cum natura abstracta. Pan tet hoc ex versione Billijaqui sic vertit (verum cam, que in individuo est sadem eum cane que est in specie). Quare nego consequentiam...

Instabis: Humanicas etiam fi accipiatur cum. 27 individuatione, fine existentia, eft quadam natura fola cognitione contemplata; atque adeò purus mentis conceptus: sed Verbum diminum. per Damascenum non assumptie huiusmodi na. turam . ergo &c. Respondeo transate Maiora quam puto falfam, quatenus res omnis:in. ftam tu possibilitatis habet suum elle posit uum elsentiz independenter ab intellectu. Quidquid tamen fiede bac fentontia in præsencia, distinguo minorem . Verbum divinum non affinmphe naturam fola cognitione contemplatam , que scilicet antecedenter ad assumptionem non effet talis, nego: quia iuxta hanc viam, Humanisas: fub negatione existentia, omnibus ponsaris, est nihil de præsentis atque adeò purus mentis conrepeus - Non affumpsie naturam; sola cognitione contemplatam, que videlicet in ipla affumptione effet talis; concedo, quia tunc iam erat realiter existens, & quidem in se ipsa, quamuis non per se ipsam insed per Verbum . Ad eum.... plane modumique paries, quando de albatur est. in se ipso albus, non camen per se ipsu; sed per albedinem. Quare nego consequentiam.

Obijcies quarto: ex esdeus tertia de side capa 28 tertio voi sic habet ex Fabro, neque re vera de humana natura: in deitatis naturam. versa neque substantia: existentiaque prime unta ergo naou negatois propria aximo stentia e Responde o negando consequentiam.

Digitized by GOOGLE

Damastenus enim illis verbis voluit Entycheris errorem confuture, qui volebre natufilm humanam per lucarnationem susse confiersam in divinim, litque adeò essonta, exisentiaque priuatam. Vudè dicit cam cum suis pradicatis quidditatinis extituse in Christo, non discernendo verum per propriani an per existentiam Verbisquod melius explicat trasfacio Billisqui se vertit vicima verba e neque in nibilum redacta:

Obijeies quinto; idem Damalentus terrio de file cap. 11. 12. & 22. doct naturam in-manam habere existentiam in Verbo; it autem putallet eam carefe propria existentia, dietete debuisse per Verbum, & non in Verbo; ergo &c. Respondeo negando minorem: per existetiam enim in Verbo segundo minorem: per existetiam enim in Verbo segundo Damastenus este insulações os dendes Verbi, & non in proprio, ve ex Budeo ostendes Vasquez num. 6. Quod versitativa de natura sumana Christis-ind existat existencia propria, suce a suce existencia propria.

Obijeies fexto: Ex Perificiele ficundo de anima cap. quarto test 27 i Vinere viuentibus, ast elle; sed in Christo est diplex vivere i & duplex vita, divina seilicet; & humana ergo; & duplex esse, seù existere : ita ferè Vasquez in teris supartem disp. 71. cap. 2.

- Respondeo Ariftorelem vel loqui de viuere in afth primo & & fighon poste Aftid identifi-ENE omnino cam efferexistentia y Ted cum effe ellenting Vi patet ex Antichtiflo, de que nunc verificatur j quod Ift viaens, hon camen quod St Existens : Vel loqui de Vinere in actullecum do il de fic exponendus elles quod agail de effer exillentie. Non quidem in fenfu', quem famie Valquez loco cirilio num feptimo ; quod feificer vita idem fie guod exiftentia g & wwere Mon ygued effe len existere o Hoe ettim eft aperse fallums quir vica la actu fecundo ; en opelatio vitalis ; que efficienter caufacur ab animate de cuius dicieur effe vica l'acque aded Plalupponit in Mo exillentiam verum in hoe alio f quod 3 fc ffeet 3 in Tenfu materiali s & 480 ad effectum scent fit witentibus operati vitaliter , ac exiftere , quia ftatfigiad ab omni operatione vitalidefiffuntscoffupuntutt Quod & quis contendat Arfflorelen loqui de vira in actu primo, & de the in actu feccinado o quod enternete ; poten flium explicare caufaliteit quaceaus anima, que eft vita in actu primojafi soft Concomicanter Vinefici bus" exilten crami per hoc ; quod cerminat actionem generatis watn , 80 quidem existentiam propriam, finatalifer procedar generation per quis pares fallias confequentians in first them out out pondeo negant's confequentianilla clus en una indO oSeEComposite All'A consequen the against effe diafram per vision pro VI CILL Supra Tien soul mattage un maintenant VIII he valo facta their individual infendatout effe eff e unitenti neu berightering i. auc batenter personam Verb., & hie effect or to this illine

Bifeies poine i Do P. god? de phibhe Ver di Arriquired docter in Eneme o prace virum elle fichplieites pacchinoipale decentif Ward and ud elle secondacia in Temporation de depen-R. P. Iof. Polizza Poilofopo. 2000. 3.

wiene nie elle datum humann in Christo noneffe divisa. ergo SaT. extitimat naturam humanam in Cherita habere propriam existenviami. Respondeo primo cum Caierano infra - queft. 17. art. 2. W alijs, zactorem finius quanionis, que en inter disputatas son elle D. T. cous folum quia enis procedendi modus eft Louge dinerlus abico; quo iple veitar ; fed etiam quia ve bene notat Cabrera quaft. 17. inter citatormultain ea continentur indigna teins-fapiencia, asque doctina. Respondeo Secundo, dato, & non concesso, quodiffe DT. ibi agi de elle effentia pracedentia verba ofic. ·dut ; quibus de illo effe profiterur le foqui per quod quinum supposeum subfrantific Murihoc 'el habet rationem lub fledeize. ' ... us us

Obijcies fecundo: idem S. D. tertia parte qu. 4 art. 2 volens probare Filium Der non affiphile perfonam , hoc veitur argumento in corp. Respondeo, quod affumitur oportec præincelligi allumperoni; fed perfora non potuit preintelligt allumptions; fed porius, eft eius terminus, ergo persona non fuit affumpra a Verbo . Maiorem probar a pari, ficuri, inquit , quod mouetur localiter, praintelligitur ipli motui. Minorem verd fic cumcie: fi perfons præintelligeretur : vel oporteret quod corrumperetur , & fic fruffra effet affumpra , vel's quod remanerer post vnionen; & sic effent duz perfonz vna allamens, & alia affumpra . Quod eff erroneum. Tum fic: fenfus maioris D. T. eft, quod id, quod affumitur debet præintelligi fedundum fuum effe exiftenriz ad affumptionem, alioqui argumentum non haberet vim . ergo cum natura humana affumitura Verbo, oportet , at preintelligarur lecundum fuum effe exillentia ad affumptiouem , & fic in Chriffo existat per propriam. existentiam. Antecedens probatur tum exemplo mobilis, quod fecundum effe existencia preincelligitur motur: tum ex corruption persona, qua infert, fi non remanet post vnionem . Corraptio enim importat deperditione

Refpondeo adm fo raciocinio D. T. ad argumentum, nego antecedens, dico enim fenfum majoris effe, quod id, quod affumirur, debet intelligi fecundum aliquod effe , fine fit ellentia, fine existentia, prout necessarium est in priori nacura praeste affumprioni . Ad eius probationem dico i quod mobile debet praintellegi motui fecundum, quod eft fuldepchuum actus lecundi y arque adrò fecundum quod exiftit . Perfona vero creata includir intrinfece existentiam ; arque adeò si praintelligiturad affumptione, & non remanet polt vnionel, rede infertura D. T. quod corrumparur. At natura humana ex vna parte deber praintelligi affumptioni , prout fufceptiua actus primi , hoc eft existencia . Ex alia vero non includit intrinsece existentiam, quia diffinguitur ab illa tamquam res a modo. Yude fufficit, ve preintelligarut fecundum far predicata quidditatiua ; & effentialia . Linquo ad illud de corrupcione perfonz prefeindendo ab eo, quad perfonalitas fie idem enm existentia

Tttta

Digitized by Google

· C. Battagia

33

_ .

nature dici etiam poffe, quod intantum deberet fequi finon remaneret post assumptionem: in quantum omne, quod preintelligitur
assumptioni substantiali, valapteintelligitur
ad aequirendum esse, vel ad alsud deperdendum. Sed personalitas creata non preintelligeretut ad acquirendum esse quia incermino,
ad quem assumptionis ponitur carere esse esse
go presotelligitur ad deperdendum ilind.

Obijcies tentiolidem D. Taprima parte quaff. 50. ari. 5. corp. deces, elles non poffe leparati 4 forma, figut nec rotundizatem à circulo, ergo nequit natura humana existere in Christo sine propria existentia. Responden cum Caut. ad ellaung Scottin hoc textu agere. D.T. de potentra caufarum parprelium, non, autemi depotentia absolute Det : quodif dicas rotunditurch be de boteder . Anfqem: poolner effe [cpkightima eiichto. Coutes eft "dair tosingifras eff teaminite . Songina jan bentibanis -Eficulatit'dni com councour qica quantitati secundum le ipsam licet naturaliter sparari fubu befit's botelt eftieb de betenter Deit anoq Sconcendes . indiuisbilie cominacina,eque aded figuram non effe impdos ex natura rei à quanticate diftipftge, Dic ; comparationem. non fieri in omnibus led valore que ad inleparabilitatem at Gen. 1

36 ... P. Valquez num. 28 Cairrani relponfione impuguet fic : D T. vius eR hoc pencipion drog elle hou botel febarani a perma at oftel geiet's diod wuteline vou effet contribilpifie. ergo li puraller anqued faltein de potentia Dei elle lebitatif bolleka, fotmar gephillet educe-ज़िंदि वृष्टिस्पिवृक्षिणे धवरका एक के बिक्षाण काक स्वाहर का हता है। tipi au ! Zed webb coolednoorism? ideis at beok adversie D. Lad confinm nondinitus al in quid elle corruptibile per hoc , quad Dous bolite illud in non elle rodisore, inperspendo jurib'confernstibliem" fed bet poe's anog in [ciplo aliquod principium corruptionis har Bull at Edditskidtstem sabi erstem Bosonrid am disterial. Ande mides estimatifisaremes aurem per erdinem ad Don novensiam ab folutam mynger Yafques: Divut Thomas december ea fold factore concept to the smeether a Des in allylum redight out the polic smeethe poster ab co schattati s guin fic posse per Dei poscur tiamiliam exiltentiam deberdetbiat gebite art alteram . Relpondan songena majoren po-Raugo minotem; tatio ele sed his fiffing queinfe brobile to wipildur tegingandhog gebetgi belle Timblicker ple oft rite inc sping immegiere Ball abb scannist exurcipline sections debut diene eterten teni boup. g.33 abay, guitib difalgo tlaufet fe gebeur ammierat exiledutesurjigofi nob isanch hiei in tosonibilisti Manie pose Angeling & Des jonihilum entige augung Recelt à Deo pop confernati (caluenia gue Wege Alledutism frum gebolderet mennienen in [mod factio bou Blee exilei wande inthe sor aichilatio. c 3 13 I

Obijcies quarto ex codem: Pr.parte quaf.42. 37 art. primo ad primum habetur, quod effe ek primus effectus forme, ergo impossibile, eft quod in Christo habeatys humanitas, & con habeatur cius exittentia , feù effe. Respondeo negando confequenciam; nam D. T. cum ibi Joquatur de primo effectu forma, pon poteft intelligi de elle existentiali; sed de esse ve sic: ita ve non possit discerni de quo esse agatur, nih determinetur forma . Vnde leguitur , vt qualis est forma, cale sit esse, quod camquamprimus effecus caulatur ab illa: f forma eft albedo V. G. effe albi eft eius primus effectus: fi exiftentia,effe in rerum natura . Male igitur deducatur ex co, quod in Chrifto fit humanitas , quod in co debeat effe existentia creata; ted foium, quod debeat effe effentia hominis, Hanc explicationem elle ad mentem D. T. pa. ter ex Verbis fequentibus los, eit. fic enim habet : Primus effectus formz eft effe ; nam omnis res habet elle lecundum foam formam. Secun dus autem effectus eft operacio; nam omne agens agit per fuam formam .

Obijcies quinto: idem bie qu. 17. art. 2. habet , quod elle pertiner ad naturam , & hypo-Mafim; ad hypo Hafim ficut ad id, quod habet effe : ad naturam autem fieut ad id . quo aliquid haber effe ergo impossibile est, quod patura humana In Christo accipiat este à persona Verbin Respondeo D. T. per dicta verba non velle, quod natura fit ratio formalis exiftendi fuppofiti; inde enim fequeretur ipfum fuppolitum diumum exiltere per exiltentiam humanicatis creatam, quod non eft fand dictum. Senfus igitur corum verborum eft, quou exiflere prædicatur de supposito, quia subiectum proposicionis hoc iplo, quod supponit materialiter, supponit pro iplo supposico; at verò natura eft prima ratio . & radiz, cur fuppofis tum exifere valcat; ex co eqim , quod natura huius Suppositi V. G. Petri in suis pradicatis non implicatioritur , ve iple Petrus pollie terminare actionem productiuam fui,& fic habere existentiam . Hac polica explicatione , nege

ferundo-Creatura, inquie, accingie ad Deum fecundum effes non quidem prout effe chace tus ellentis quia creatura non poteft tranfire in naturam duinam, fed fecundum, quod effe chadus perlonz, in cuius enionem creatur affumpes eft . ergo existentis , quam recipit natura creaca à Verbo, non facit existere illa Supplicites, hoe eft in ratione natura , fed for cundum quid, ideft in ratione perfone , Reft pondeo negando confequentiam: fenfus enima verborum D. T. oft, quod humanitas In Chrifto non recipit effe diuinum per vnionem, pro vt elle eft conflicutionm effentiz diving I Nam fic vnio facta effet in natura ; fed prout effe eft conflitutioum perfone, fen prout pertinet 24 personam Verbi , & hic eft etiam fenfus illius 15 loci in tertie diff. 6. qu. 2. ars. 2 ad fecun. Quamvis want fit elle : poreft timen elle consderation vel prout ell ellentia . & Ac non vaitur hama. nicas in elle dinino ... Vade non vaitur Patro low the Polices Thilafagh. tom. 3.

Mol poreft confiderati Prous ele persona, & fic PARTUR ID elle diuino .

Objicies septimo D. T. tertia perte quaft. 6. mam . ergo habet extitentiam ab anima. Refpondeo aidinguendo confequens. Caro Chiiiti habet ezittentiam creacam ab anima, nego, increatam, concedo, quia anima existentiam quainam a quam habuic per creacionem, com-Aumicaute Carni. Sed contra, quia lece estete ad tertium fic habetur: Verbum Dei prius na. tura mtelligicur voitum Carni, quam anima per modum communem, quo ett in exteris creaturis, per ellentiam, prafentiam, potentias prius tamen , dies, non tempore , led natura; grius enim intelligitur Caro yt quoddam cas, quod á.Verbo habet, quam vt animata, quod habet ab anima . ergo nulla responho.

41 Respondeo-S. D. loco aux o agere de priorisate caufarum; cum enim prius caufa efficiens mtelligatur exite in actum fecundum, quam caula formelis: hinc cit , ve care per prius iclpiciat Verbuck , quod cum Patre . & Spiritu Sanda fectabillam crantice à non elle hominis ad effe hominis, quam iplam asimam, qua insermioo ad quemiliam animaram reddit, & hoc fignificat. Verbum prius vnitti Carni permodem communem, quoeft en caseria creatumistade apparet failless confequencie.

> it and SECTIO QVARTA. Though the again of a chille ber Congress Solamer obietiones as natione content of grown defundables and

** 1.16. 2. Cion

Ven tres (tress 1) Bijcies primo: productio rei create debes. Cancellatio producere , ort que , exifteneiam illms filed humanitas eft res creata. CF-Berbiggington pamanitatis depet biogneticas remerations in the continuity of the more increased in quis, heriston est production in production nom cate tam e ergo cres (stor: Maior, que fola: Probetime aget, luadetus liquis productio reieteates cuinfattedi est bumanian Christisdebet bebere terminum productum, ve quot fed bic. mon posela elle bemanican, quia hac produci-: one tra quadir orgonoriatore exiltentle : ita: Seed Histriadus lore su are 5. 82. 65 83. 32 Respondes distinguendo maiorem: Prodistricted districted at the contract of the c vo quo existentiam illus e de fiquidem prov duvelé, iverquo i rexistenciam importat extra-Cionem:enikantinchainibilobaego: sin autom. **Significhs communicatione**m:iphes exiltentia stiegus producius sutt quadia boncedo; Be, evadelle mineries difeingue conlequens: erga. production hydianitatis iddbes i producere re que axiltenciem illium a bos cele communicare avadenskade 2 och 1 laborego kabaisgoskira i bli ex aibile axillen quam copre quam exiltite nec go confequencions dixplice di bintimame de efentis, produttionis animicumque nei creata. efeipmedacestogue afus zuilteneinmis fed duphicites intelligi paralitanifizifica-productive natus primo à passo cai a Situado villices supe

ponatur in rerum, natura, tamen primo communicetar rei , que extrabitur ex a hilo , &c primo ponitur in retum natura. Porrò verumuis lutheit ad laluandum , quod ipla producatur . ve que , quacenus vesques modo ele racio formalis sufficiens extrahere rem creatam de potentia ad actumatamque confriquere à parte rei extra caulas lugs. Per que patet responsio ad subsumptum : nego enim productionem humanicacis non polle producere, ve quo, fecundo modo exiscentiam increatam; & quado assumiturihane per creatam productioneminon elle producibilem, difenguo assumpeum : non est producibilis ve quo, hoc est, communicabilis alteri, quod dicta communicationis beneficio producatur, vi quod, nego:nome efe extrahibilis á mibilo , concedo ; led nego confequentiam, & in hoc quoque fenfu maioris probationem distinguo.

. Infeab.s: fi hac responso, effet vera, sequereeur , quod anima Chrisci non fuiffer creatain led hoc eft ablurdum . ergo &c. Sequela probaturiens creatum per hoc differt ab increatos quod habeat exiltentiam creatam, illudiverò increatam, ergo &c. Respondeo,negando sequelam, & eius distinguo probationem :: & liquidem loquamur connaturaliter, verum elt antecedens, ens enim creatum fi connaturaliter exiltatiper exiltentiam creatam, & non increatam existere debet; at si loquamur de ente creato supernaturaliter existente,falsum est distingui per hoc ab increato , quod nequest per increatam existentiam habere este, lufficit coim, fi discinguatur per desectibilitatem, quod videlicer ita existat per increatam existentiam, & ad libitum Dei suspendentis concurlum caulaciuum deperdi, & in nihilum redigi valeat. Confirmator id , quod dicimust fiquis affumeret, quod ens creatum per hoc differt ab increato, quod per creatam lubilientiam lubilicre debeat : ex quo colligererhumanitatem Christinon sublistere per subtificentiam Verbishuie enim cadem. responsore, qua nos virsumus, respondendum

Obijeies lecuado: si humanicas existeret per existentiam Verbisnon posset assignari id, quo discingueretur realiter, & actualiterà Perbois led boc elt ablurdum . ergo &c. Mipor paret, quia humanicas distinguior á Verbo realizer, & acoaliter,plusquain distinguatur sliqua natura fub effe posibili ab alia sub effe actuali. Non discinguerecur autem, si non effet aflignabile id siquo distringueretur . Sequela verò probetur, quie duò funt in humamirate Christi natura , & actualitas ; fed naeurà et pracifa ab adualitate non discinguitur ab vilo adualiterporgo, quodradu difringua+ zue, habet ab actualicate libi coniuncta, a ique adeònos plus difringuitura quam desilliraciu. alicasi fed actualitas non plus poteft illi dase, quam habet in le . ergo cum in le non habeat dileingni á Verbo... non potelt dare mature humanz in genere caufz formalis, ve aca distringuatur: ab illo . Isa Vuadignus disput. 4. dupin menorial and it is a second of

48

Pro responsible suppono duo: Voum ek humanitatem Christi existentem per existensiam Verbi non polle absolute loquende difr tingur ac Verbo realiter y & actualiter diffin-Cione adaquata, er quod vha eft actualitas, Stexistencia veriusque; sed solum distinctione inadaquata: licuti-di flinguitur inter le matet sia, & forma, quæ per candem prorfus exi-Rentiam existunt à parce rei . Alterum , quod fuppono ex dictis supra est realitatem > & actualitatem elle duplicem. Alteram ellentia alteram existentiz; & quidem hanc dissinetronem puto, quod recipere tencantur quot quot, vel absolute, vel saltem exchypoten pro prælenti questione, admittant essentiam, & existenciam in rebus creatis plusquam ratione diffingui: sue dicant, quod essentiz ab zterno habeant suum effe in le ipsis, sue non, ve confideranti pacee. His positis.

Responded ad objectionem distinguendo matorem : fi humanitas existeret per existontiam Verbisnon posset assignari, id, quo dessint gueretur realiter, & actualiter à Verbo, & nquidem fermo est de co, qued distinguereius realiter, & adualiter, realitate, & adualetate essentiali nego: realicate, & actualitato existentiali, concedo; & sic diftincta etiamia minore, nego confequentiam. Ad minoris probationem, nego assumptum: humanitatem, videlicet, Christi distingui á Vesbo, plusquam deftinguitur aliqua natura fub esse possibili ab alia sub esse astuali. Kasio negationis est, quia natura sub esse possibili distinguitur ab alia sub esse actuali tamquam non... ens existens ab ente existenti, asque adeò, & quo adellentiam , & quo'ad exiftentiam : at humanitas diftinguitur à Verbo que ad essent tiam tantum .

Porrò ad probationem fequela concedo maiorem : duo namirum, elle in humanicates Christa naturam, & achadica sem shoc est exit Rentiam; nam fi logumur de actualitate elsentin, nego maiotem, tàinquam de subiecto non supponente. Quia natura est idem sormat liffime cum actualitate sux essentix . Deftion guo verò minorem: natura va precisa ab actualicace existentiz non diftinguicur ab vllo actualiter actualitate existentia, concedo actualitate essentia, nego minorem. Consequótia verò, que ita procedit, ergo humanitas, quod altu distinguatur, habet ab altualitate. fibi coniuncta, semper est falla; eum enim acmalitas libi coniuncta, lit adualitas Verbi, impossibile est, quod habear ab illa, quod actu distinguatur à Verbossi enim agatur de distinftione aftuali effentiali habet ex fe: fià autem de existentiali salsum est, quod actuidistinguatur à Verbois quis et in objectione subditure fub hac ratione non plus potest distinguis quamidet illi acqualitas existentialis . que e cumbin le non habeat actu distingui à Verbo. noni potest sacere , vi ipla humanital nquatenus existens est, hoc modo distinguatus ab illo 7 3: 1 % Obiscles tertio: Mumanitas in priori nacura ad assumptionem non intelligitur sincexisten-

eia . ergo cum éxificutia. Non cum exifequeix Verbi - ergo cum propria. Antecedens probatur , quia fi in co priori intelligeretur fine ex: (centia), intelligeretur in potentia ad extestendum, sient intelligebatur antecedonece ad primum infrans affumptionis; seque-aded sub negatione existentiz. Vnde tum is pofretiori natura intelligatur exiftere : in codem instanti effet füb existentienienelque negacione, quod repugnat': Confequentia luadetur, quia inter contradictoria ; non datur medium . ergo fi non intelligitur fine exifrentia, intelligitur cum exifrentia in to prio-2 - 12 3 Q c 4 ri .Cætera patent 🦠

Respondeo distinguo antecedensain eo priori non incelligitur line exilcentia posiciué, concedo . Non intelligitur fine exiftentia. pracifiue, nego antecedens; & confequentiam; in co cuim priest intelligitur fecundum fua prædicata quiddicatius cum præcisione. ab co , quod exiltat , vel non exiltat . Neque edem in fratu intentionali exiltentia ; 88 carentia existentia funt contradictoria v tta ve alterutru incelligi necostariò debere a Ad probationem untecedentis diftingad affumprams fin co priote incelligerecur fine oxiltencia. poficiué, archigeretur in potentia na enfrendum , coacedo > polico , quod incelligarur fine exiliencia practifibit cancum; trege, quis elle in potentia ad existendum involuit carentiam existentia Add Vymmum Tgitar Concedi potelt, quod essentia in eo priori intelligatur habere tabibhem potentie videtaphylica, quia intelligitur pracifé, & complete potens recipere actum Metaphysicum, nempe exi-1 7.000 14.11 6 30' - 6 ftentiami.

Obijcies quarto : natura humana im Incata natione fait eleuata fupra faculeatem fuamis ad fubfiltentiam Verbi , ve fatetur D. T. pris ma parce quaftiz, art : vol ergo habuit propriam exilcenciam. Confequencia probarus, quis hac elevacionada racid eribuitur ande ellencies ficuti enim in fimili nemo dicioglicatiam inreliectus elenariad videndum Deum , auceffentiam verborum ad confecrandam hoftiams ica , & in cala notero . Respondeo concesso. antecedente, negando confequentiam; ad cuius probacionem + nego alsumptum > 8charin tatem. Defparicas elegquiz cum intellectus; & Verba elegeneur ad operandum : necessé ; teft vo præintelligantur existere preausa enimete ficiens ordinatur ad dandum effenteri. Nemo autem dat jogundenon thabet; At matura hut mana cum eleuecur adirecipiendum effe, implicat, quod in priori intelligarias affe un quia nemo recipie id , quod in priorinatura achtecoptionemailing prahabere intelligiturishaborq o Obijeies quinco natura humana in Incarna. cione fuic vilies Verbon ergo habuit propriami existentiamo. Consequentia problem a quisan witio meceffaciol supponit sextrema actuatianog Mihil enim altere vaieur ; quet throadus galias res, que alcunera fuar saufas, poffet venericuite rè existencesis Respondes concessionan recedenq cosinegande confequentiam : 11d cuins probationt m diftingho affirmpruma vaio grana ordin

. Digitized by Google

natur

natur ad achandum primo aliquod ex extremis,necessariò supponit extrema actualia nego: que ordinatur ad act uandum fecundo, concedo. Hac autem vnio cum ordinecur ad dandum. primum actum, boc ell existentiam natura humanz, 1 non est mixum si non supponar illam. exillentem, vt patet ex unione, que fieret inter effentiam natura humana, & suam propriam existentiam - Ad id, quod addebatur nihil vniri alteri, quod non fit acquale, dico effe verillimum; sed ad hoc verificandum aio, non esse necelle, vt supponatur actuale; sed sufficere, vt per ipsam vnionem, actualitatem acquirat. Neque ex hoc infertur rem , que est intra suas caulas vniri poste cum alia, quia res constituitur 🐞 intra causas per negationem existentia, quam non potest habere pro priori natura ad existendum fine contradictione.

Obijcies sexto: actio vnitiua humanitatis cum Verbo sprusupponit achionem creativam animz v.ergo w& existentiam creatam habitam ab anima per dictam actionem creatiuam. Confequencia pater. Antecedens probatur, quia aczio vnitune est essentialiter supernaturalis; creasina verò snime essentialiter naturalis. Quoties autem concurrent duz actiones quarum vna... eft naturalis, altera verò supernaturalis, semper hac prafuppanit illam, ve pater ex creatione Angelorum, corumque fanctificatione, quæ cum 2) frerint in codem inftanti , actio creatina prasupposits suit ab illa, que produxit in Angelis gratiam Sanctificantem . Respondeo negando antecedens, ad cuius probationem, d co, acconem creatinam anima, licet aliquo modo fueritinaturalia, quatenus habebat extrahere ex nihilo:essentiam anima a qua est entitas quadam naturalis: fuit tamen simpliciter supernaturalie's quie dita illam extraxit, et ipsam constituomit sub existentia Verbi, Idemque dicendum. okida achione vnitina humanitatis cum Verbo, **qued lediest qu**atenus terminata ad humanitatem diri potest aliquo modo naturalis ; vndè, ses effer quod ifte due actiones distingui debeane inter le realiter. Per quod patet disparitas, inter has actiones . & illas per quas creati, & Sanchificati in primo instanti fuerunt Angeli, one distinguntur plusquam realiter inter se: ita ve voa fit paturalis; altera verò: supernaturalis, fi. quo ad fina intrinfeça confiderentur.

Obijcies septimo: Angelus sua naturali virtute inmebatur humanitatem Christi existentem . ergo intuebatur ipsius existentiam . Non increatam, alias fuisset Beatus . ergo creatam. Omnia confiant, præter primum consequens, quod sic probatur : non potest quis intueri effectum formalem, quin intucatur causam formalem; sed humanitas existens est effectus formalis existentiz. ergo &c. Confirmatur ex D. T. tereia parte quaft. 2.art. 6. ad primum. Humana natura in Christo assimilator vestimento quantum ad hoc, quod Verbum videtur per huma. nam naturam : ficuti homo per restimentum. Sed non assimilatur vestimento secundum solapradicata quidditatiua, quia sic non est apta inducere in cognitionem Verbi. ergo secundum, quod existit ergo à Demone sic cognoscebatur.

Respondeo: duplicem effectum formalem iq hoc confiderari posse, vnum denominatiuum, alterum formalem. Denominatiuns est subieciu, ve connotans formam. Formalis est ipsa forma, vt connotans sublectum. Non bene autem argumentari ab intuitione connotatiui ad intuitionem connotati luce clarius est. Hoc posito, concello antecedente, nego consequentiam, ad cuius probationem distinguo maiorem: non potest quis intueri effectum formalem formaliter, quin intueatur causam formalem, concedo: denominatiue, nego maiorem: & ad minorem. dico:humanitatem existentem esse essectum formalem denominatiuum existentia, & hunc intuebantur Damones, ad cuius intuitionem satis erat si abstractiue, & in consulo attingeret existentiam Verbi; secundum communissimas rationes ponendi essentiam extra causas.

Per quæ paret ad confirmationem, dico enim quod natura humana in Christo assimilabatur vestimento secundum quod existebat, atque adeò secundum hoc agnoscebatur à Dæmone. Ad hoc autem non oportebat eum intueri existentiam; sed sufficiebat agnoscere naturam, intuitiuè, connotantem existentiam; atque adeò hanc attingere abstractiuè. Hæc responsio communiter adhibetur ad argumentu, quo probari solet Dæmones ex eo, quod agnoscebant euidenter humanitatem Christi subsistere, personalitatem ipsius Verbi intuitos esse.

Obijcies ostano: Verbum accepie materiam dispositam, & organizatam, ergo, & existentem per propriam existentiam . Antecedens patet. Consequentia probatur, quia non potest intelligi in aliquo figno materia disposita, & organizata, nisi pro codem signo intelligatur existens, quia actus secundus, cuiusmodi sunt accidentia, debent supponere in subjecto actum primum, qui est existentia. Atqui licet organizatio naturaliter fieri soleat quadraginta dierum spatio in Masculia, & in Faminij 60. vel. 20. Communiter tamen Theologi cum D T. bie quest.33. docent ex Patribus in Christo facham effe v reute Spiritus Sancti in instanti vltimo motus, per quem purissimus Virginis Saguis ad locum generationis peruenit; & in eodem instanti materiam illam animatam esse, & Verbo hypostatice vnitam. Cum igitur prius. intelligi debeat materia organizata , & disposi-, ta, quam animata, Verboque hypostatice vni-. ta: imposibile est, quod in eo priori non intelligatur existens. Acqui non per existentiam, Verbi, quia prius Verbum vnitum est anima, quam corpori, in eo autem priori non intelligitur adhuc anima . ergo per propriam existentiam .

Respondeo admittendo in eodem instanti reali, in quo creata suit anima sub existentia. Verbi, suisse etiam dispositam, & organizatam materiam in vtero Virginis, animaquecontunctam. Addo tamen quod, quia animavt dans materiæ gradum corporis, nulla indiget dispositione, indiget verò vt det illi gradumviuentis, animalis &c. Id circo in aliquo priori intelligitur communicare ipsi materiæ existentiam per hoc præcisè, quod illi tribuat gradum

57

52

corporis, quam per hoc, quod eribuat illi gradum vinentis &c: Vnde non eft mirum flipla materia iam exiltens in eo priori, beneficio dichi gradus possit intelligi recipere dispositiones & organizationes necessarias ad hoc, vt intelligatur in posterioribus fignis apra recipere animam secundum consequêres gradus consideratam : ficuei diximus in tractatu de Generati? one. Quare ad argumentum, concesso antecedente, nego consequentiam; & ad eius probationem admisso integro svilogismo, nego subfumptum, in quo dicebatur materiam in eo signo, in quo intelligitur disponi, & organizari, non intelligi existentem per existentiam Verbi , & ad eius suasionem dico : qued licet Verbum prius intelligatur vnitum anima, quamcorpori; in co tamen priori, in quo intelligitur materia disponi, quaditis non intelligator anima illi vnita sin ratione anima : intelligitur tamen vnita illi in ratione formæ. Vnde non' est mirum si ipsa materia in eo priori intelligatur existens.

Instabis primo: illa prioritas, in qua materia debet præcedere cum existentia introductionemdispositionum, & forme in ratione anima debet effe prioritas natura. Sed non potest materia cum hae prioritate recipere existentiam å forma sumpta in ratione formæ substantialis; ve sie s quia hoc prædicatum non est prius natura reliquis, que habentur in forma, ergo &c. Respondeo negando maiorem. Ratio est quia prioritas naturæ est prioritas causalitatis. Porrò materia prima nullam exercet causalitatem in anima rationali, vt de se patet; in dispositionibus vero, & organizatione licet exerceat, lam habere intelligitur in priori existentia ab ipsa anima , vt forma substantialis est, considerata. Porrò illa prioritas licet respectu dispositionum sit natura; at non respectu graduum consequentium; quando quidem dispositiones non se habent, ve causa materialis respectu dictorum graduum, sed tantum'in genere determinatiui, quod non importare prioritatem naturæ,patet,ex causis secundis liberis,quæ concurrent in eodem figno natura cum caufa. prima ad libere proprias operationes exercendum, quamuis illam determinent ad exibendum concurfum fuum ad hunc potius actum in fpecie, quam ad alium, ad amorem V.G. quam ad odium .

Instabis iterum: Anima Christi suit à Deo cteata ad exigentiam materia. ergo materiadebuit praintelligi disposita antecedenter ad

productionem animz totaliter. & fecundum quemlibet graum considerata. Ad hoc argumentum responderi potest primo: distinguendo antecedens Anima Christi suit creata ad exigentiam extrinsecam materia. Consedo. Intrinsecam mego antecedens, & consequentiam. Dicunt enim nonnusti productionem Anima Christi non suisse factama Deo ad exigentiam dispositionum qua sunt intrinseca ipsi materia, sed quia materia ad locum generationis, hoc est ad vteru Virginis ex specialissima Dei operatione adducta est cum intentione in sine motus producendi Christum, quod totum videtum este extrinsecum ipsi materia in ratione exigetis creationem anima.

Responderi potest secundo: concesso absolute antecedente, negando consequentiam. Ratio negationis est, quia quod secundum vnamezantionem est prius alio, & secundum aliam associationem est prius alio, & secundum aliam associationem est este posterias illo: quia prioriam se habet, vt bonum, & posterioritas, vtimas sum. Bonum autem ex integra causa, andum verò ex quocumque desessu. Ex quo sequitam quod inter creationem anime, & conganization nem materia, sit quidem absoluta posterioriam in diuerso genere causa, materialis videsiente & formalis; non verò absoluta prigrimes, val de se patet.

Obijcies nono:si Humanitas Christi existeres sper existentiam Verbi, quæ formaliterist cips per sonden rigo-inem hypostaticam vniretur Verbo ad existem dum, ac ad subsistendum: Sed soc est fallumes a Nam vnio ad subsistedum recipitur in summire tate in aliquo priori existente camque subsistedum tante. ergo &c.

Responder solutionem hains oblectionis pe- 63 dete ab ea qualtione, in qua quarithe quo moe! do vnio hypostatica distinguatur in Christo 200 extremis fuis. Si enim distinguion los in recione, fallum est eath debere substérair ab Hungnicate, atque adep illam existencem supposteren Contra vero, li plusqu'an racione distinguiantes in hac enim suppositione, licet aliqui negent eam debere supponere subjectium suum i hoe ett? Humanitatem existentem ; quando quidem est. via, & ratio cur'ipfum existat : alij tamen com muniter id affirmant, & ideo concedunt Humanitati existentiam propriam , vt fit apra vaidal " hypostaticam in posteriori recipere, ac substetare. Pro qua rè sit : /2Cf 6.2 t2 ***;

្រស់កាល់។ សម្រា ស្រាស់

n a En e is n a casa na neabh

DISPVTATIO QVINQVAGESIMA TERTIA

DE DISTINCTIONE VNIONIS HYPOSE TATICAE AB HVMANITATE, Et Verbo Diuino.

Vppono: Vnionem in hac materia tripficiter sumi posse. Primo pro relatione, qua est in natura humana ad divinum Verbum, ex eo quod ab illo in ratione subsistentis dependeat. Secundo pro ipsa personalizate Verbi, quatenus est id in quo natura humana, & divina contunguntur in vnitate persona. Tertio pro formali nexu, & ligamine, quod inter humanitatem, & personalizatem ipsam.

Verbi, conciptur, tamquam virina ratio cur. Verbum in natura humana.

Verbi concipitur, tamquam vltima ratio, cur Verbum in natura humana.

fubliftat. Portò præsens disputatio de Vnione hoe tertio modo sempta procedit; quam vnio primo modo accepta consequitur, & terminat secundo modo considerata, habetque prouocabulum Vnionis hypostatica.

SECTIO PRIMA.

Vernus Vnio bypostatica sie distinctà ex natura rei ab extremis unitis

Oncluso est negativa: dico enim naturam J humanam, & Verbum Divinum se ipsis in Christo vnica este, absque eo, quod intercedat aliquod distinctum, cuius beneficio acenaliter, & formaliter conjungantur. Ex quo fit vnionem hypoftaticam nihil aliud effe, in. rè, quam naturam humanam, & personali-, tatem Verbi non quidem quomodolibet acoesta, sed prout natura á personalitate tamquam à substantiali termino, qui eam subsistere faciat, terminatur . Eft communis inter Thomikas, vt docet Aluarez disput. 13. num. Quos, ex noftris sequitur Valentia tom. 4. difp. prima fett. 2. pund. 5. Vuadignus difp. 6. dub. 3. S. 3. Le plures alij . Contra quam plures, qui vaio-; nem hypostaticam este nemine cogitante a suis extremis diffincta affirmant, qui in duas claffes funt divili , quarum prior defendit eam. de de genere accidentis, de quo autem genere le, eins lectatores inter le disceptant : nam Sooms, & Ochamus dicunt elle de ge-· nere melatinorum . Quare cam relationem .: compinsecus, aduenientem apellant, eo quod non, necessariò ad fundamenti positionem refeltar s fed pro libito Dei: volentis humanitadhypolissice terminare. Alij verd, vt videre. estapud. Gabrielemputant elle de genere absolutetum, dicentes elfo, qualitatem quamdam. absolutam supernaturalem à. Des in humaniease penductam, quamounionia graciam apollant ... Rofterior verd claffe eft omnium ferei R. P. los. Polizzy Philosoph. tom. 3.

recentiorum qui sequuti Suarium toms prima in certiam partem disput. 8. sell. 2. dicunc esse modum quemdam substantialem supernaturae lem in humanitato receptum.

Probatur antem primo affertio nostra auctoritate S. T. qui tertia parte quast. secunda artep. Et 8. Non agnoscit inter humanitatem a 86.
Verbum, aliud intercedere præter relationem:
idemque habet quast. 6. art. 6. ad secundum Nequon etiam in tertio dist. 2. art. 2. Et in 2. sempto,
libetertio dist. 5. art. tertio, 82 voicumque hac
de re agit.

Ad hac responders potest primo , Sandum: Doctorem convenire cum Scoto docente vnionem confifere in solutione. Sed contra est, quiz in tertio dist. 2. quast. 2. ant. 2. quastinucula, terres ; querens: verum unia cudat medium inter naturam humanam, & personam Verbis; in corpore, responder cadere quidem ? nome: ficut caulam; led ficut effectum conlequentem naturarum comiunctionem. & cum contrai fe hoc argumentum primo loco propolitificati Nullum accidens dadit medium in aliqua sub-Rentiati vniono ; led vnio cum fit relation apcidens quoddam est is ergo cum vuio dinimitatis ad humanitarem. son lit accidentalist fed: in lubstantia, quachypostassi dicitur, videtur, quod in illa vnione medium gadere non possit-Ad illud fic responder: dicendum quod mihili probibet accidens offe medium in confunction imposibile est camerant se medium concuration onem eaufans . Tumbfiet Relation quami agnor scie D. T. dadere incernaturam humanams 68 Verbumzek consegues illerum confunctionés Se non-eff infaiconjunction dequescami farmas licer causar ; sod dicisur uniolace, seim prid

17

18

CINZ

tius , quam Patris, inego antecedens, il conlequenciam: quemadmodam enim dicune adverfatif-guod veit modaliter diftinda eft deu. fe decerminacius humanicacidad voam pocius perfondul s quam ad aliam formaliter if ricais nos sindices distinut de actions efficientes:

Obijeles quaero : de effetiria nous actionie.

eft, ve habeat soutim formalem terminum; fed

incaractio eft nona quadam actio. ergo ali-

quis notius cius terminus formalis est assignandas : Sed hic non poten effe Verbum , ve patet gestegte humanitas e quia hae supponicur produtta prius, quam affinatior à Verbo.etgo est solo a Responded concesso integro syllogimo i nego lublumptum quo ad lecundam paspenni Dico chim eius terminum elle kumanicatemo fiib etificatia Vebbi productami vnaenime ezdêmque zilione pidducta de affumpta eft humanitasjeti lepé dimikus quod fi loquamando cenmino formali primizzio, & princifi pali, ma terminus est personalitas Verbi, ve docer S. T. queft. 2. att. 6. 7. 0 8. Quia torn 11 minus formatis primatius actionis estidiqued in composito haber rationem actus, led the Christo personalicas Verbi habet rationem. actus cermifiantis humanitatem; & eam ex nig fillo exeratedeis a orgo petionalicas Verbi oft. cotminus magis formalis achonis incaenaciust, Non arganerim tamen fecundum quid human stratam iplam dini possa terminum formalem illius minus principalem quatenus facit p Vi Vier bum dinimuti si chamo . Vide Aluarez dertwicken is traduct if inquise experience dertwice Arque bie adnot to dall duplen genus action bunti, quedam eniai lund factine, feù produ-Couzifri termini kot**inalis** primarij , licuti cakfafild dflækiögroduckina caloris: aliz verð fung smittin roseme, tuiulmodi dvest D. T. effe telu uceltionsit ; vode in fecunde feeipre in qualitatificate arocca. Ast franchines voters to fo rondero. quoi in qui intribite habegeus cado humanitasi qiza primi hizo habeti Humanitasi non diele niqualis formam perter animam, Sei corpus a fedecompositimen anima o & corpore elise anoliosre ettechicalis.c સામાન ક્ષ્માન કે મહાદાળાના સ્થિત siar q nue von filar de tetions humanitaris » Vade cum anima rationalid ficleadem numeros stipen confequent corpus safequituri quod fit saulem. humanisasup V blivides non admises al Saabie Doctorgiserminum formalemprimanis idental Smithuborgeoupaceup poolitistant adille seen ein nille shem sie ein dug i fich sof nis pouductinà est, vedrabent sommit termibum Wiletitens megow Gatiff enim eft fi habensprise tha hills turnson for thate in housely communicated hitta tim: pie: fio) defineta minor o, de confequéb ils Dietzhüllichedikerminum formajem musik Ber Ed chimpeifcapille Den ach ionein affinipe imani elle personalitätem Verbijnouum verditermid -Blodfret effor en dat liber effe mehr ex diche perfebla-Mearely Constura humans per illam firbiistend reh Qudd filmes ibearescionem elle actionem facthiam: in xen illud fodie primo. Berbum: Gas e orden is beath wind ver best fin all in the state of th

V m n n s

nem diei factinam dopliciter , & quidem telpeftu humauitatis fimpliciter a quia extraxit illam ex niliilo; respectu verd Verbi secundum quid, & chm addito a quis per eam, fa-Chum all home.

Obijeies guipto: cuicumque voluntati Dei 19 deber correspondese aliquia effectua ad extra: sed si non darctur vnio distinctaznon posset asfignari effectus correspondens voluntari , qua Deus voluir, ve humanitas subsidere per subficentiam Verbi . etgo &c. Minot probatura quia fiquis: effet affignabilis, maxime actio affumptiua . Sed hat gon lufficit ; quia prater Mam, aliquid aliud vuult Deutstamquam eins tesminum i ergo &c. Respondeo negando minoremid cuius probacionem, dico quod polito quod humanicas existat per existenciam. Verbi : iam affignacut ipla met transiens de als sinoida sunimas anapuas caminus actionis ale mwbcins .

dutabis prima fhumanitas exiftens et ali- # eurd diftin Aum ab humanitate, & Verbo.et go diese modum fullitancialem . Refponden diftinguendo apresectos: Aft. aliquid diftinQú ab humanitate & Verbo quamadocumque. profitable of the contract opposed in the property of the prop vnum sinego antecedens 35 Sc. conlegnentiam. Quod & quara, , quid addas ipse componensibus by as cooffancibus anum : dico addere quodiffied mitabile configum s quod ante incardacionem quat polibiles existat in comini natura, beneficio actionis affumpeins de noum politat in mundo : laŭ potius (qued defacià existat humanitat per existenciam Methicicum diamieus potetet et han non an out godenn et e

Vrgebis : faciamus quod humanitairs .. int. 41 prius existebat per propriam existentiam, incipiat exalerdiper oxittentiam Verbit in hoc calu non postet astignati pro estecu illius actionis voitius humanitas de noun predacta. nam productio temperansa importat transitum de non elle limplicitet ad elle limpliciter, Pri paci: 1 dispos este a especial cue este presenta este presenta este presenta este presenta este presenta e Pelpandeo in call Polithinather adrionis al fumphine xlivet humanitation producercent tuplantet hibbret iterionem sligherem : se ameracup hi: which country autorestibord incipatec Lin-4% fendo-dopendete à Verbo pichlimii quodem modal quatenus non exifixure per impelibile ales bos ablaluce now சு**விர்விய கூருமாக , கூற்றிக்கு நி** c SubinRabis : dilud mirabile contlama in " fond of Market state of feptrabile and for beifcom dum for a selection of the second section is a second section in the second section of the second section is a second section of the second section is a second section of the second section of the second section is a second section of the section of the second section of the section of and a stranger of the course of the second Hurtadi num. 134: Responden megando absohite aniccellens poste ones a quod humanitas eninac per jouillantium Nerbli Acoulacum illud deficuetes probum adian ex vibrius actibu nist deficielement leiboqued identific ex. vi ceffetionis altionis confersations abitet and good na erer e retum natura, eft inumblicam - i Obije ies litrite dominit relation realissidelits habers fundamen mm proximum id labiede ? id quo eff VSEd Lecundum S. This prints hammanpreferensund Verbum reinignedresii

oil 2. Ich. Politzig Thyiclopb. tom. 3.

yniquisi, tigo debet in crairi fundamentum. proximum huius relationis, quod non potch esse nife Vnio . Respondeo concesta maiore, & minore, diftinguendo confequen: non poteft elle nifi Vnio indiftincta ab extremis, concede dille da , mego con fequenciam. Dico enim fundamentum proximum dickerelacionis elle naturam humanam eximotem & fullbutante

per personalitatem Verbi .

24

Obijcies septimo:gon possunt extrema subflantialia diverfimede ingerete referrie nif in altero aliqua mutatio realis Inueniacur. Sed humanitas, & Verbum aliter referuntur inter le post incarnationem , quem ante : ergo aliqua mutatio realis in illis fada fuit. Non in-Verbo . ergo in natura humana per receptionem modi fubftantialia, gui effer Vnio diftincta . Refpondeo naturam humanam per Incarnationem realiter fuiffe mutatam , non quidem per receptionem modi politi ab Aduerfarijs , fed per transitum de non elle ad elle increatum Verbi . Porro hanc mutationem fufficeresad fundandam selationem pradicamentalemus patet extranfituereature ab effe poffibilizad actuale , beheficio cuius incipit referri prædicamentaliter adb Deum, ve commuargumentum a convedo enim mutationem fa-Etam ceffe in matura humana 3 fedenon per receptionem vnionis modaliter diffincta.

Obijcies ocauo : humanitatem hypostatice dependere & Verbo & & abeb immediate fubftentari eft aliqua formalitas in rerum natura de noue existens 41 fed nulla formalicas potest de nouq existeres nifexistat de nouo aliquate realitas potro hacmequit effe realitas natur sæ pneque Merbis ut de fe perestergo eft realitas modalis vinionis . Respondeo concessa maiore, & prima minore, ad fecundam : dico huinfmods Jealitacem leffe reabtatem natura exificacis fub perfonalitate Verbi . Eft enim impofibiles quod real itas gathiz existentis per existentiam Verbi , politiexistere fine dictan ariam, & far reamrationalist

26 - Obijeica nono exaAgriega de Incarnat: difp. un felt prime, Eth pollie quoquomodo in naturalibus negaritynio difiniciati non poteft tamenin my ferio Indarnationis; ergo & et Ann recedensmuaderur somie in cantum auctores falumeinter materiam sile formam Vnionem indiftinctam, quia recurrunt ad indiffantiam proportionem partium ; & dispositiones , ded in Locarnacionemon pore had hac fieri recure lus. Nam hac omnia potuerunt haberi, abfque co a quod Verbum humanitati vnitum fuiffer Defacto enim in humanitate Chriftereperiuntur aqualiter refpedu persona Pacris & Spiritus Sancti, quibus camen non eft vnita defacto ergo in caluno ftro per indiffantiam, dispositioness& proportionem non potest explicari Vnio . lea fere hic auctor num. pr. 10 033

Respondes tamen Argumentum hoc hebere vim contra cos , qui ficuti concedunt materia propriam exiftentiamtita cenfent humanitatem in Chrifte Domino exiftere per existentiam creatam tonon stamen vrgere nos;

qui dicimus materiam existere per existentiam forms, & humays stem per existentiam Verbi - Quare, nego antecedent; & ad eius probationem dico: Vnionem modaliter diltinctam inter mareriam, & formam polle bitettis docente materiam existere per existensententia, & quidem si primo modo negetur, faceor ad illamexplicandem necessario recurrendum esse ad disposigiones indicanciam, & proportionem extremorum, quod nos præftitimus in Physicis, vt oftenderemus fententia de Vnione undistincta non esse necessariò connexam cum sententia de existentia materiæ indiftincta ab existentia forma. Quos secundo modo negetur, dico eam posse optime explicari fine recursu ad dicta connocata, per hoc pracise, quod intelligatur materia formaliter existere per existentiam forma, efficienter verd beneficio actionis fibi huiufmodi existentiam communicantis. Quoniam. verò Vnionem hyposiaticam distinctam ita egonego, ve putem humanitatem exilteres per existentiam Verbi : ideò absque recursu ad indifiantiam &c. Meam fententiam defenniter afferitur. Penoquel paret responsio ad an don dicendo huiusmodi Vnionem formaliter importate naturam humanam per existentie am Verbi positam a parte rei , efficienter verò actionem cuius beneficio dicta existentia ipfi natura humana communicata fuit.

Obijcies decimo ex codem num. ter. Humanitatem esse actu Vnitam Verbo, est aliquid reale, & separabile ab ipsa humanicate, & Verbo, etiam, ve fimula & in codem loco exifrentibus in rerum natura. ergo est aliqua entitas media . Antecedens patet . Confequentia euincitur, quia quando duo conceptus poficiul pollunt divinicus inuicem lepararisne cellario dicunt entitates realiter inter le dif tinctas. Respondeo negando absoluté antesedens ; non enim potest Vnio hypostatica effe ab humanitate separabilis absque cos quod humanicas abeae un mihilum, quod fi Deus hoc impedice voluerit tenebitur per nouam actionem communicare illi aliam exiftentiam beneficio cuius exifeat in rerum natura poft feparationem à Verbo .

- Lagabis : en dichie videmur fentire cum ijs, quivolunt Unionem identificari cum actione productiva humanitacis; quos suppresso nomine impugnat Arriaga di/put. cit. fett. 4. Sod hæc fententia non negat Vitionem diftincham ab extremis; fed folum ab actione ad vicandam multiplicitatem moderum Vergo &cm Maiors que foia probatione eget , fuadetur : nam nos quoties de hac Vnione mention em facilmusadi actionem productivam humanitatis: teeurrie mus sergo & canadad nen en prese persaile ni

Respondeonegandomaiorem, & eius difni 30 tinguo probationemiad actionem productiusma humanitatis recorrimus tamquam ad nexum inter extrema omego potamquam adioaufalicatem! Dei extraheneis in genere efficientis ipsa humanitacem ex nihilo , per hoc quod ci exifeentiam Verbicommunicer picontedos fedo

10

plures personz diuinz non possunt affumere vnum eundemque hominem in voitatem personzergo ex Anselmo habemus non posse eandem. maturam multiplici subsistentia increata ter-

Dices S. Th. terija parte quaft. 3. art. 6. In. corpore explicare Anselmum, quod loquatur de assumptione nature humane propriam personalitatem habentis, eo quod humanitas non adhue subustens, verè non est homo. Sed huie expositioni se opponit Durandus in 3. diffin. 1. queft. ter. Quiz in eodem sensu , inquit , loquiter ibi Anselmas de homine, dum negat à pluribus divinis personis assumi posse, in quo concedit posse assumi ab vna . Sed dum concedit; loquitur de homine, pront importat naturam. humanam fine propria persona ergo etiam dum negat; in eadem acceptione de homine loqui debet. Alias non posser astignari discrimen cur propria personalitas impediret assumptionem

á pluribus, & non ab vna.

Dices iterum ex Suarez in Commentario Articuli S. Th. Anfelmum loqui ex suppositione, quod credimus Christum vnum eundemque hominem personaliter fuisse, & inde inferrè eius humanitatem non pluribus, sed vni tantum personæ vnitam fuisse, quare non fimplieiter, sed cum addito negauit tres personas posse eandem humanitatem assumere, scilicet; in vnitatem personz. Sed contra hanc etiam expositionem facit , quia Anselmus post citata... verba, ve iple met Snatez fatetur, statim adiungit : quare in vna persona tantum id sieri necessé est. Tum sic, si vera esset expositio tradita: sequeretur, quod pronomen (id) pro asfumptione vnius, eiusdemque hominis in vnitatem persona substituetetur, vt de se patet; sed hoc dici nequit ergo &c. Probo minorem., quia sensus illius propositionis esset: quare in vua persona tantum necesse est vuum eundemque hominem assumere in vnitatem personæ i si igitur vaus idemque home significaret Christú personaliter vnum, sensus effer quod Christus personaliter vnusnecesse erat assumi in vnitatem personz. Hoc autem est aperte falsum; nulla enim necellitas fuit, ve natura humana inpersonalitate Verbi subfisteos assumereturiquia hoc vei dicemussimplicabat . ergo &c. Quod fi dicat Suarez Christum personaliter vnum, significatum pet vnum eundemque hominem, non debere sumi, vt terminum á quo assumptionis, sed ve terminum ad quem : sic verbis Anselmi vis manifesta infertur. Id enim, quod assumitur non prout est affectum ijs , que beneficio assumptionis obtinet , sed secundum ea , que habet ex sejapellare consueuimus. Alioquin. possemus dicere Verbum assumpsisse Deum hominem în duplici natura subsistentem, quandoquidem in termino ad quem assumptionis verè de Christo affirmatur, quod fuerit Deus, & homo, & in veraque natura subsiftens.

Quare non possum in hoc non laudare Arriagam, qui licet nobis contrarius sit : tamentom. de Incarn. disput.27.sell.3. Ingenue fatetur Anselmum stare pro sontentia, quaminos sequimur, quia valde conftanter, inquit, allerit

11

62. . .

repugnare à pluribus personalitatibus dininis eandem naturam humanam terminari posse. Quid quid deinde sit, si ratio, que ab Anselmo adducitur, ab eo inett.cax cenfeatur.

Obijcies tamen: D. I. tertsa parte quast. tertia art. lexie quærens virum plures personæ dininæ posint assumere vnam numero naturam: in corpore concludit affirmatiue his verbis . Sic: ergo non est impossibile diuinis person is,vt duz, vel tres assumerent vnam naturam humanam... ergo noftra sententia est contra D. T.

Respondet Mazziotta som- prime Selectarum 99. quaft. 10 num. 72. Subsistentiam absolutan, que competit nature divine poste sumi dupliciter:primo à perfonalitatibus præcisam:secundo veluti modificatam ab hac, vel illa perionalitate. Primo modo sumpta, est ratio quædam absoluta communis omnibus dininis personis . Secundo verò modo, est veluti relativa, adeoque propria illius suppositi, cuius est propria illa relatio, que veluti modificando dictame subsistentiam, reddit illam quodammodo relatiuam. Quo posito dicit, quod quando S.D. concedit eandem naturam humanam posse simul à pluribus personis assumi : intelligit posse assumi à dicta sublistencia secundum se, & præcisè considerata, que cum absoluta sit,omnibus tribus personis est communis. Vnde fit, ve natura ab ea assumpta, verè dici possit ab omnibus tribus personis simul assumpta, cam constet omnem rationem diuinam absolutam omnibus eribus personis esse communem, ab ijsque æquè participari.

Verum hæe responsio, & explicacio non videtur elle ad mentem S. D. ipsum enim non loqui de huiusmodi assumptione, que veluti mediate tribus personis competeret, sed de immediata, patet ex ratione, quam adducit incorpore articuli , que est huiusmodi . Talis est diuinarum personarum condicio, quod vna earum non excludit aliam à communione eiu sdem natura. ergo non est impossibile divinis personis, vt duz, vel tres assumant vnam naturam humanam. Vbi duo notarem: voum est, quod si loqueretur de assumptione eiusdem naturæ ad subsistentiam absolutam, impertinenter se haberet illud medium , nimirum : divina persona non se excludant ad innicem à communicatione eiuldem natura. Etiam fi enim fe invicem excluderent, non tamen inde sequereturinon posse naturam creatam ad subsistentiam absolutam. assumere, ve patet ex fententia illorum, qui mutuam exclusionem ab eadem natura creata. personis concedentes e negane implicate contradictionem naturam ad subsistentiam absolutam assumi. Alterum est, quod falso ex illo anrecedente intulisser idem S. D. non esse imposfibile, quod duz, vel tres dining persong vnam naturam humanam assumant: Assumptio enim : immediata ad absolutam subsistentiam necessasiò importat , quod omnes tres personæ mediatè illam cenfeantur affumere: ita, vt-implicet quod dum tantum eam affament Pum initur ex illo antecedente infert, polle duas; wel eres perfonas vnam naturam aliamere, dulidenseligha eft quod de immediaca altumptione ad reliento lublistentiam loquatur.

Digitized by GOOGLE

alienam, eamque ad le assumere.

Probatur: quia duplici modo potest intelligi huiusmodi subsittentiam, naturam extraneam terminare, primo: ita vt non exerceat munus terminandi propriam; & hoc implicat cumenim respectu propriæ se habeat, vt modus substantialis : de ratione autem modi se inseparab litas á rè, cuius est modus, restè deducitur implicare contradictionem : ita alienam naturam terminare, ve non terminet propriam . Potelt secundo intelligi, quod veramque simul terminet, fiue extranez vniatur diuinitus per vnionem distinctam, siuè alio modo; & neque hoc. Ratio, quæ mè mouet, est, quia modus nonhabet potentiam obedientialem in ordine adtribuendum suum essectum formalem ei cui naturaliter illum tribuere nequit, vt patet in actione. Illuminatio enim V. G. perquam fol illuminat àèrem non potest divinitus elevari ad hoc, vt sit actio calefactiua eiusdem solis;neque ad.hoc, ve ea miraculose veatur aliud agens V.G. nix ad frigefaciendam aquam. Item. vnio modus non potest divinitus ad unieda alia extrema extendi, sed de necessitate ea tantum, quæ naturaliter respicit, vnire potest. Sic denique relatio modus est divinitus in elevabilis ad referendum aliquod fundamentum, cuius non est naturalis referentia ad terminum suum; & recte id quidem, cum enim ratio modi essentialiter importet esse actuale exercitium modificandi fuum subiectum, cuius est exercicium, ex fuis intrinsecis habet afficere illud, & non aliud, eique adæquate correspondere : ita ve quā-i tum subicctum est modificabile, tantum ipse fit modifications. Vnde fit, vt fi naturaliter non fit talis, implicet, quod divinitus talis evadat, cum igitur subsistentia creata non possit natusaliter alienam naturam terminare: impossibile erit, vt illam diuinitus terminet, absque eo, quod fua antiqua prædicata quidditativa deperdat; & alia de nouo acquirat, quod euidens estimplicare.

Tertia Concluso: implicat contradictionem eandem numero naturam creatam eodem tempore subsistere per plures personalitates increatas. Ita Scotus in tertio dist. prima quast. secunda item Ricardus, Albertus, Paludanus, & alij, quos sequitur Cardinalis de Lugo disp. 12. de Insarnat. sect. sexta num. octavo contra Suarez 2000. primo in tertiam par. disp. 13. sett. 2. Vafquez difp. 19 Arriagam difp. 4 fect. 13. Quiedum controu. 6. puncte quime, & alios, docentes omnes tres dininas personas posse simul immediatè candem numero naturam creatam affumere.

Probatur autem assertid nostra primo, supponendo hoc ipío, quod aliqua persona divina uniret sibi hypostatice naturam aliquam creatam, eam adæquatissime complere, ac terminare, ve patet ex natura humana Christi Domini, que per boc precise, quod credimus in Verbo sublistere., inferimus eam esse completam, & adaquate terminatam? Tum fic : si in tribus dininis personis effent tres voluntates diflinctæ; ficution illis: funt defacto tres distinctæ personalitates, implicaret contradictione, quod

· hair it is some

haberent dominium in solidum einsdem mundi-Sed adæquata, & completa terminatio eiusdem naturæ creatæ se habet ; sicuti dominium in solidum eiusdem mundi. ergo implicat quoque tres personas diuinas eundem numero naturam creatam terminare. Consequentia patet, & maior videtur certa: quamuis enim nonnulli recentiores doceant in primo donationis instanti tum donantem, tum donatarium habere dominum in solidum rei, quæ datur, & accipitur: omnes temen negant posse diuinitus, siuè in eis, siuè in alijs personis in tempore huiusmodi dominium reperiri: eo quod inde sequeretursquod vnus disponendo de rè faceret, & non faceret inturiam alteri, quod implicat. Eadem autem ratio militaret si tres diuinæ personæ tres voluntates liberas distinctas haberent. Minor ergo probatur: quia dominium infolidum importat dominium plenum, atque perfectum; quare plures esse dominos insolidum eiusdem rei significat, quod ad fingulos eo rum perrineat copleta, & perfecta dispositio illius rei . Arqui adæquata, & completa terminatio einsdem naturæ importat, quod natura illa totaliter, & complete pertineat ad eam personam, à qua terminatur, atque completur, eo quod euadat propria illius, ac sit in bonis intrinsecis ac submantialibus suis. ergo se habet sicuti dominiu in solidum eiusdem rei. Quod vlterius explicatur ex eo: nam, quod faceret diuersitas voluntatum in singulis personis in ordine ad haben-: dum perfectum ius morale in mundo: faceret/ multiplicitas personalitatum in ordine ad habendum perfectum ius naturale in natura, quia quælibet persona naturam illam tamquam propriam fibi vendicaret : ergo ficuti multiplicitas voluntatum excludit à se indispensabiliter dominium insolidum einschem rei: ita & multiplicitas personalitatum completam terminationem eiuldem naturæ .

Probatur secundo:naturam humanam subsi- 8 stere in persona Verbi V. G. est sistere, & terminari illo supposito. ergo implicat, quod subsittat eodem tempore in persona Patris. Probatur consequentia, quia naturam humanam... fiftere, & terminari supposito Verbi, est in co itationem, ac mansionem facete, sed implicat yt aliquis fine replicatione for fimul mantionem. faciar alicubi, & ad alium locum excurrat, ibique contitat. ergo &c. Confirmatur, quia fi natura:humana posset in tribus divinis personis subsistere maxime ex paritate natura divina; fed hac paritas nulla elt. ergo &c. Minoremie probo, quia in tantum natura diuina poteft; quiz est de se essentialiter fecunda, atque adeò. exigit immanenter communicari vni quidem-! perionæ per intellectum, via generationis : & alteri per voluntatem via spirationis. Vndè fit: vt qualibet ex tribus personalitatibus distributiue accepta,ad eius communicabilitatem comparata fit veluti madaquara , & omnes colle-Cliue fumptæ illam conflituant in se adaquate Aftentem per triplice fintentia ; & non per plura aliena supposita diuagantem .

Probatur denique tertio aufteritate Anselmi tib. 2. Cur Deus Homo enp. 9. vbi Bit, 'quod'

plures Digitized by

to

plures personæ diuinæ non possunt assumere vnum eundemque hominem in vnitatem personæergo ex Anselmo habemus non posse eandemnaturam multiplici subsistentia increata terminari.

Dices S. Th. terita parte quaft. 3. art. 6. Incorpore explicare Anselmum, quod loquatur de assumptione nature humane propriam perfonalitatem habentis, eo quod humanitas non adhue subastens, verè non est homo. Sed huic expositioni se opponit Durandus in 3. diffin. 1. queft. ter. Quia in eodem sensu, inquit, loquitur ibi Anselmus de homine, dum negat à pluribus diuinis personis assumi posse, in quo concedit posse assumi ab vna. Sed dum concedit, loquitur de homine, prout importat naturam. humanam fine propria persona, ergo etiam dum negat, in eadem acceptione de homine loqui debet. Alias non posser assignari discrimen cur propria personalitas impediret assumptionem á pluribus, & non ab vna.

Dices iterum ex Suarez in Commencatio Articuli S. Th. Anselmum loqui ex suppositione, quod eredimus Christum voum eundemque hominem personaliter fuisse, & inde inferrè eius humanitatem non pluribus, sed vni tantum personæ vnitam fuisse, quare non simpliciter, sed cum addito negauit tres personas polle eandem humanitatem assumere, scilicet, in vnitatem personz. Sed contra hanc etiam expositionem facit , quia Anselmus post citata... verba, ve iple met Suarez fatetur, ftatim adiungic : quare in vna persona tantum id fieri necessé ek. Tum sic, si vera esset expositio tradita: sequeretur, quod pronomen (id) pro assumptione vnius, eiusdemque homin s in vnitatem persona substitueretur, vt de se paret; sed hoe dici nequit - ergo &e. Probo minorem quia sensus illius propositionis esset: quare in vna persona tantum necesse est vnum eundemque hominem assumere in vnitatem personz. si igitur vnus idemque homo fignificaret. Christú personalitet vnum, sensus estet quod Christus personaliter vnusnecesse erat assumi in vnitatem personz. Hoc autem est aperte falsum; pulla enim necessitas futt, ve natura humana in personalitate Verbi subsisteus assumeretur, quia hoc vei dicemus, implicabat . ergo &c. Quod & dicat Suarez Christum personaliter vnum, significatum per voum eundemque hominem, non debere sumi, vt terminum á quo assumptionis, sed ve terminum ad quem: sie verbis Anselmi. vis manifesta infertur. Id enim, quod assumizur non prout est affectum ijs, que beneficio assumptionis obtinet, sed secundum ea, quæ habet ex se,apellare consueuimus. Alioquin. possemus dicere Verbum assumpsisse Deum hominem in duplici natura subsistentem, quandoquidem in termino ad quem assumptionis verè de Christo affirmatur, quod fuerit Deus, & homo, & in veraque natura subsidens.

Quare non possum in hoc non laudare Arriagam, qui licet nobis contrarius sit : tamentom. de Incarn. disput. 27. sett. 3. Ingenue fatetur. Anselmum stare pro sententia, quam nos sequimur, quia valde constanter, inquit, assert

13

repugnare à pluribus personalitatibus diuinis candem naturam humanam terminari posse. Quid quid deindè sit, si ratio, que ab Anselmo adducitur, ab eo inesticax censeatur.

Obijcies tamen: D. I. tertia parte quasti tertia ari. sexio quærens verum plures personæ divinæ possint assumere vnam numero naturam: in corpore concludit assirmative his verbis. Sic: ergo non est impossibile divinis personissyt duæ, vel tres assumerent vnam naturam humanam... ergo nostra sententia est contra D. T.

Respondet Mazziotta tomo primo Selectarum 99. quaft. 10 num. 72. Subliftentiam absolutam; que competit nature diuine posse sumi duplic.ter:primo à personalitatibus præcisam:secundo veluti modificatam ab hac, vel illa perionalitate . Primo modo sumpta , est ratio quadam . abioluta communis omnibus diuinis personis. Secundo verò modo, est veluti relativa, adeoque propria illius suppositi, euius est propria illa relatio, quæ veluti modificando dictam.... subsistentiam, reddit illam quodammodo relatiuam. Quo posito dicit, quod quando S.D. concedit eandem naturam humanam posse simul à. pluribus personis assumi : intelligit posse assumi à dicta sublistentia secundum se, & pracisè confiderata, que cum absoluta sit,omnibus tribus personis est communis. Vnde fit, vt natura ab ea assumpta, verè dici possit ab omnibus tribus personis simul assumpta, cum constet omnem rationem divinam absolutam omnibus tribus personis elle communem, ab ijsque zque participari.

Verum hæe responsio, & explicatio non videtur elle ad mentem S. D. ipsum enim non loqui de huiusmodi assumptione, quæ veluti mediate tribus personis competeret, sed de immediata, patet ex ratione, quam adducit incorpore articuli, que est huiusmodi. Talis est diuinarum personarum conditio, quod vna earum non excludit aliam à communione eiu (demnatura . ergo non est impossibile divinis perfonis, vt duz, vel tres affumant vnam naturam humanam. Vbi duo notarem: vaum eft, quodsi loqueretur de assumptione eiusdem naturæ ad subsistentiam absolutamimpertinenter se haberet illud medium, nimirum: divinz personz non se excludant ad invicem à communicatione eiuldem naturz. Etiam si enim se invicem excluderent, non tamen inde sequeretur: non possenaturam creatam ad subustentiam absolutam. assumere, ve patet ex sententia illorum, qui mutuam exclusionem ab cadem natura creatapersonis concedentes: negant implicare contradictionem naturam ad subsiftentiam absolutam assumi. Alterum est, qued falso ex illo antecedente intulisset idem S. D. non esse imposfibile, quod duz, vel tres dining persong vnam naturam humanam assumant: Assumptio enim. immediata ad absolutam subsistentiam necesta+ riò importat , quod omnes tres personæ mediate illam censeantur affumere: ita, vt implicat quod due tantum eam affumant. Dum igitur ex illo antecedento, infert, poste duas, vel tees personas vnam naturam assumere, enidens signu eft quod de immediata affumptione ad relatina lubi listestiam loquatur.

-: Quace hac responsione post habita melius respondendum purarem S. D. dum negat esse impatibile duas, vel tres dininas perfonas vna naturam assumere, non loqui absolute, & omnibus penfacis; sed squm speckaticajs, quæste senent ex parte iplarum diningrum personaru, cum quo flat . ve fi specientur eq. que ex parte natura create le teneauts id cenfendum fit impossibile. Iam verò nè videar hoc a quod dico gratis afferere: Probo dupliciter .. Primo ex ritulo articuli, in quo quarifur verum plures persone divine possint vnam naturam affumere, cuius pars affirmatina potelt rette cohaerere. cam hoe, quod eadem natura non polite ab illis assumi . Multa enim quantum, elt de se potett facere Deus, que quia factibilia non sunt, non possunt fieri, ve iple met S. D. in opusculo des creatura ah aterno testatur . Idem probo secundo ex ratione ad id probandum allata, qua ducitur ex conditione, quod vna personarum non excludit aliam à communione eiusdem natura . Porro hac ratio non potest absolute concludere intentum, sed conditionate tantum, quantum eft ex vi ipfarum personarum , quia non obstante positiva non exclusione, ac composibilitate mutua carumpotest oriri repugnaria ex parte ipfius nature affumende, que fie illarum incapax. Quod non obscurè innuit S: Doctor in corpore sic subdens : circa hoc quzflitum magis est judicandum secundum condicionem dining person affumentis, quam secundum conditionem natura humana allumpta.

Instabis: S. Th. post quam dixit non esse impossibile divinis personis vnam naturam humanam simul assumere, sic subdidit: esset tamen,
impossibile, vt assumerent vnam hypostassum,
vel vnam personam humanam. Tum sic. Ineodem sensu negat ipse esse impossibile primus
ac concedit esse impossibile secundum, sed hoc
secundum est impossibile ex parte ipsius hypostass, & personalitatis humanæ assumendæ, quatenus est incapax, vt assumature ergo putat primum etiam ex parte ipsius naturæ humanæ assu-

menda non esse impossibile.

26

Respondeo, assumptionem personalitatis humanz repugnare illi, quatenus est personalitas yt fic, quia per hoc pracise, quod habeat rationem vitimi termini implicat contradictionem, ve assumatur , Quoniam verò ratio personalitatis, vt ficazque reperitur in personalitate diuina, ad quam deberet posse assumi: hinc sit, ve dida assumptio non solum repugnet ex parte humana personalitatis; sed etiam ex parte diuinz. Quamuis enim divina in hac assumptione le haberet, ve terminus, & humana, ve terminata quia tamen ex ex sequeretur destructio conceptus personalitatis, vt se, quatenus indè deducerotur, quod esset, & non esset vitimus terminus: hinc fit, ve æquè huiusmodi assumptio personalitati dinine a 20 humana repugnet a quod non militat in assumptione eiusdem natusæ á pluribus dininis personis. Hac posita do-Arina: distinguo maiorem argumenti: In codem sensu negat D. T. effe impossibile divinis perfonis ynam naturam humanam terminare, ac consedit elle illes impossibile terminare humanam personalitatem, & diverso modo, concedo; & codem modo, mego; & ad minorem, Dico assumptionem personalitatis humanæ ad divinam personalitatem ex parte veriusque termini esse impossibilem, assumentis, videlicet, & assumptionem humanæ natueæ ad tres divinas personas ex parte vnius tantú extremi, aspò natueæ assumendæ. Quare distincta iuxta hanc explicatione dicta minore, nego consequentiam.

SECTIO SECVNDA.

Virum eadem natura creata possit simul per propriam , & alienam subsistentiam subsistere .

Oncluso est negativa. Dico enim implicare contradictionem naturam creatam.,
retenta propria personalitate, terminari posse à
personalitate Divina. Hac sententia est communissima inter Theologos, adeò ve Vasquez
in illorum lectione versatissimus tertia parte disp.
33.cap. 2. num. secundo hac habet: Omnes scriptores, quos ego hactenus legi de hac rè dispuntantes planè conveniunt, atque uno ore asserunt,
non posse naturam creatam manente in propria
persona, assumi à Deo in unitatem persone. Cótrarium tamen tenent nonnulli recentiores, inter quos est Hurtadus disput. 11. Metaph. S. 102.
Arriaga de Incarnatione disput. 27. sest. primus Oviedus contron. 6. Metaph. punto quinto,
& alii.

Probatur primo conclusio auctoritate D. T. in tertio dift. 5. quast. 3. art. tertio corp. V bi probans Verbum non potuille naturam humanam habentem propriam personalitatem assumere. Quod assumitur (inquit) trahitur ad aliquid completius, ipsum incompletum existens; & hos est contra rationem persona, que maxima completionem importat. Ex quo sic argumentor: natura propria personalitate prædita, est maxime completa, sed natura, ve sit apra vniri hypostatice Verbo, debet habere incompletionem aliquam - ergo implicat naturam propria... personalitate præditam posse assumi à Verbo in vaitatem personæ. Præterea in tertio dist. 3. qu. 2. art. sertie. Quarens verum Caro Christi prius fuerit concepta, quam affumpta in corp. Sic respondet : non fuit possibile, quod Caro prius fuerit concepta, & postmodum assumpta, quia si ante assumptionem concepta fuisset, propriam hypostasim habuisset; & tunc post assumptionem, vel mansisset illa hypostasis, & sic non potuisset sieri unio in hypostasi; vel nonmanfiflet, & hoc fine corruptione carnis, prius conceptæ accidere non posset. Ratio enim. hypottalis non est accidentalis rei, vt rè eadem numero manente, alia hypostasis esse possit. Ita S.T. Porrò hanc eandem ratione affignat quarto contra gentes cap. 43. Probans naturam humanam non potuisse præxistere assumptioni, quia nimirum ex vna parte non potuisset retinere propriam personalitatem, & ex alia destructa personalitate, necesse erat corrumpi, & destrui ipsam naturam. Porrò de hac causali loquens

Digitized by Google

XxxX

161 (19)

fa

े

Vasquez disput. ett. in sine num seundi ego (inquie) sanè non video qua ratione probari possit. Verum hoc ipse dicis, quia putat existentiam identificari cum actura. Et non eum hypositus. At posita sententia contraria rectè deducitus, qued si humanisas creatum personalitatem in assumptione perdidisse procul debio suisse corrupta. Ex quo manisostè deducitur D. T. in hac suisse sententia dum in veroque remein intert cum Carnem Christique eius humanitatem ex deperditione propria subsistentia corruptadas suisse.

Probatur secundo Theologice, quia Concicilia, & Patres ex eo y quod humanitas Christi existit in persona Verbi, intulerunt eam carere propria personalitate creata. Sed mala fuisset hæc illatio, si natura humana retenta personalitate potuifet affamr à Verbo, ergo dicendum est quod implicet sic assumi. Maior parec. Mi nor probatur, quia fipotuiffet recenta propria personalitate assumi, vrique debuisset, sed & debuisset, proculdubio assumpta suisset ergomala fuiffet illa illatio. Maior patet, quia natu-12 humana habuit exigentiam habendi in Chriflo omnes naturales proprietas, atque perfectiones naturaliter debitas reliquis individuis humanis, præter eks que non poterant simul stare cum vnione hypoflatica. Minor vero claret, quia non fuit zquum, quod Verbum Dininum excluderer ab humanitate aliquam ex proprietatibus naturalibus ab ea exactis hoc ipsoquod poterat cum illa coniungi. Denique consequentia est legitima.

Ad hoc argumentum tespondent dupliciter Aduerfarij; & primo quidem concessa maiore; diffiuguunt minorem: mala fuisset illa illatio si natura humana retenta propria personalitate potuisset assumi; & siquidem potuisset connaturaliter, concedunt : posito, quod potuit per absolutam Dei potentiam tantum, negant minorem: & ad eius probationem distingunt codem modo maiorem: si potuisset assumi conna-" turaliter, veique debuiffet, concedunt . Ex fuppositione, quod solum per absolutam Dei potentiam poterat, negant; Et dicunt personalitatem creatam folum in ordine ad potentiam absolutam non repugnare cum divina: pugnare tamen connaturaliter. Quare cum in mysterio Incarnationis non fint multiplicanda miracula fine necessitate, recte Patres ex eo, quod humanitas Christi subsistit per subsistentiam Verbi, intulerunt carere propria subsistentia.

Hanc responsionem sic impugnat Lugo disp.

12. cit. nam. 69. Non est minus miraculum, imò maius spoliare naturam propria subsistentia, quam eam conservare simul cum aliena. Quia propria subsistetia est passio profluens à natura, cuius est propria, & debetur illi connaturaliter. ergo non est maior ratio cur Ecclesia ad aduentum aliena deperditionem propria, & non potius conservationem intulerie. Quod si respondeant, quod sicet veraque repugnantia sit solum de lege ordinaria, magis tamen repugnet: naturam duplici subsistentia terminari, quam privari propria; ad eum planè modum., quo in Eucharistia dicimus: accidentia non de-

pendere à fabliantia panis, co, quod con fernansur à Corpore Christiquatennsissee illis veraque conscruzcio simblemes dinimitus nem repuguet ; magisitamon répugnat confiaturalitéli 264 Seruani à duplici caula adequata i quamiabiona quan rumuis indebitat e Quod fi , inquam', hoe modo respendeant aduersarif, siccess redarguie idem Lugo mm. 71 ldeb dependentia secidentium á lub kancia Panis in Euchariftia tellitus ve superflua excaduentu 'dependentia miratiflos fæ, qua à Christi Corpore dependent, quia nimirum tommid-, quod possent habete ex vi antiqua dependentia : iam habene ex vi nouziiquidem per quamlibee illarum finne à parte rei, & extra caulas fuas. At verd natura humana-Christi accipte à propria subsistemia subsisteme in le ; à dimina verò fublillere la zlio : que funt valde diuerla - ergo licet in Euchariftia ad præd sontiam vains dependentie debeat corfumpt altera : in casu tamen nostro ad przsentia subsistentiz duinz non deberer corrumpi connaturaliter humana

¿Verum hanc redargutionem eludere poffent 23 aduer farijedicendo, quod quemadmodum escust id , quod habebant accidentia ? Tubffantia Panis, habent à Corpore Christi's sed non codein modo . les totum id , quod habet natura à propeia subuftentia, haber ab aliena; fed non codem moda . Nam sicuti dicitur iditod natura... per propriam subliftentiam sublifeit in fe, per alienam in alio . Ita illi docent, quod accident tia per depedentiam à substantià Panis existut in alio, & per dependentiam à Christi Corpore in genere efficieris illa confernantes existent ia fe, & quod fubfrantiam Panis rainquam propriam , substantiam verò Corporis Christi taquam alienam respiciune : quare fichei hac diperfitate non obstante statuie Ecclesia, quod in Bucharifeia Panis fabfeantia deferuatur: ita feamere etiam debuit, quod in Incarnatione impedita fit creata subfiscentia natura humane ad przsentiam increate.

Quare hac impugnatione post habita: melius aduersarioru responsionem in hunc fere modum redargmendam existimarem Si non implicaret contradictionem flaturam humana retenta propria personalitate assumi potuisse à Verbo; sequeretur, quod etiam conhaturaliter potuisfet sic assumi. Sed hoc est coutra Aduersaries docentes Ecclesiam propter connaturalem repugnantiam, & non propter essentialem, intelisse in Christo carentiam personalitatis cressergo &c. Minor, & consequentia patent. Sequela verò maioris probatur, quia toc ipo, quod subissientia creata, & ineteata non le ch sentialiter excluderent ad invicem , nulla affin gnari poster ratio, cur connaeuraliter nou posfent effe fimul; fi qua enim assignabilis effer,en ex superfluitate. vel ex contrarietate desumeretur , quatenus nimirum , vel alterum's fugerflueret; ficuti laperfluit van quantitas in vao corpore ad presentiam alterius quanticaties, val quia propter oppositionem ab humanitate femumo excluderent; fleuti fe excludent calor, & frigus in fumme ab codem fibiello . Sed no utia ration calmoditto mintariergo &co-Probo

ondidentification of a control of the control of th -troc ynz perfeldiwihldie die tip exferciam al--१९ का वर्गीक करने किया है विद्यान के बिर्म के किया के -श्रम् विकार स्मिति हो है। कि विश्व कि विश्व के स्मित्र हो विश्व विश्व के स्मित्र हो विश्व विश्व के स्मित्र के edistant description of the latter of the la - rape to be the first strain of the control of the · cursal corpora एके. प्रिन तमारिम लिसि, स्वास्त wide करा shift in Chailte Donning Judigishukunkan lidet . fuerieflubikarrialiter Samera beneficio enlants iny podraticantiboic nels de divinas per ciamentable - tualams per quam Sanctificut & en inquidentill-· ee मने ब्रीय सरकारपाक बर्कालांक पंचान के प्रशासन करें के एक किया है जिस्सा है जिस है। · alregies far pie fiporflasy quity fine inia xituati -માના પ્રદેશ કાર કે તે તે કે જે કે જે છે. જે કરતાં તે તાંદે તે હતાં કે તે જે જ c fon anciabry puod itsehVdit éndum de hableibels -arthriansa saralle propatition 198 a. Cuperflui--issection in Chefto find diffihabitibus gesi solim futus que demi ademi fueva e roghivion i bus -imasontarning was blubent Best Fin Claylor per anterna manter vidue fill y erbo, per altera · Morolingle (plis : Aroni) semo dubira cPerfons... -bit a securated a same dosse that a Vet bit seller allinstructionis, diver famous perfectionem alla-- रपरभ्व किपीट विकास को स्वरां अधिक मिला । स्टराजां समित 24 - Bademquoquo anteo equotati fetidam pasals in printe de la construction - Cercump and virble Real faith 25 વર્ષ માના માના માટે છે. & increatam Verbinon habere oppositionem ्या शिक्षि भा १६० महार प्रमान स्वतंत्र स्वतंत्र प्रमान क्षेत्र के स्वतंत्र का अपने के क्षेत्र के क - quo adoph consignico din a ristin 9 state histo state Coppositio ste immediatel: विश्वनिक स्त्री शिक्ष प्रकार -habentanter de calor 9 to Aignor hi lammo: huc Janodià es juquelia est popiqui in habent dus foqincided than ciales of courte Maked (fold friends of a cieddour mameria requirentes! je & ha bi tus lideh and properties of the force of the second se issinis reclibre deberépusificavin di dei in qued : elledinibum tellimopium oblicaré propolitum, ा विभावतिक अपिक्षिता विभिन्निक्षितिक प्राप्त । विभावतिक विभावतिक विभावतिक विभावतिक विभावतिक विभावतिक विभावतिक -digamine bei में अध्यात दिश्वारी क्षित्र के अध्यात के अध्यात करें -Confracions fundas. Noned indigent disposerionibies alicentes expunites oudine a aune · Bliquid stind przitem (ubiffeetelum diestam. Choise Demino defailles Negueulpeciacant de fepatet pergouneque ratione fuperfluitecles beque ratione oppositionis contraria con--naturalicen inwidem excluderen europundienat probandum leum igieur confter indufermeles a notudere, recte deducirur, squed le excludire -effentialiter, feu quod idem eft con wad offerie -pi iseigemun vione eguange eg persentenda difpenfabilitàricanos sians althribus. Le un nos 25 - quErper hac pares response ad paritacember -Bucharificis accidentibus allatam . is emin contraculofa dependensia à Corport Christisti equam in winlecam perfectionem il lis afferet -dul é sindadependences de mallentale. : fluncia: paula habebant , veique inon pocuifier Schigifer aduenta imiraculoferidependeutie edifatio maturalis, fed quia veraque depondenecia aid idem proclus esse illis consernandument en iniginarinseçis osdinara a reché ad victods -superfluitatem infere Foolefia ad adventument province seem defecto; colleges equanemis seeich -10mB. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

f,

17

08

m

23

7.2

X

r:

2

Ĺ

21

Ż

13

10

烛

177

зħ

:17

##

32

.,#

ď

ŕ

8

أو وإ

¥

not next the season of the sea के के हें हें हे हे के प्राप्त के जिल्ला में बहुत है जिल्ला के अध्या के स्थान नक्षी। त्या व व्यक्तिकारात्राचे क्षित्राचा ब वर्गाया प्रवासकार्या व perfluterentià que masura situe pese abbitess अंधिक क्वालि । भूग वह स्वालिक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक क्षेत्रक Billication of Applifer Asia praise and case up quia hae neque nicuram diniuam, cerebiosqub, -: अंदर्शकां का विकास के किया क कर्ममुख्यम् वर्ते व्यवसः हेरप्रदेशं त्या १ अर्थः सा १९४५ वर्षः वर्षः वर्षः वर्षः respondent in The Charles of a car sufferential in enter: dure if a dischienta ais Official officeren rint simul esse, colligisse Patres won what the क्ताव त्याक्षेत्रकृति कृत्या क्षेत्रकृति । कृत्या कृत्या कृत्या विकास भीका हमानुबा को कि वृत्तकी कुल ही कि किए केवबारहा जांब नार चंद्रवाको पोस्ट्रिक विभाग कर महिल्ला है कि एक स्थिति का विभाग के स्थान कर है कि एक स्थान कर है कि एक स्थान कर क probardiablacies of politious courtes altentions. TORE WHITH A SUMPLE AND A SECOND SECO this offericitand persons humana to syn negociaci erraque perfema supponever y felb sio munimp workedy into before spirite and training and some dollig util the to the chartest the state of the forest the with Googus mount of childs (and mangeod the cam pened, quam Christina : Nam fenzibac Agabicane : confiseum an Panta 8: Cospone etie Corpub Chrokip ivasilischnod persona drub esagais de dituat estad vanai dum Paitos Scendiuo or iligialipolo questoribus 2. 译itus haminis descendie de Cocles Traces Charlers Fibrica Dei Aut ale similibus . Si enim Christus esser, km mana perform by Filtus hospidles destitupped perent faltum partialiter ped ille 3 60 fu ilidi ha offer Dar fod a thumand, deutsoins the feendie de: Corto) to oit. Pitius! Duit food the colle report रक्षा किर्पा के अवस्थित कर्ष के देव ता का अवस्था के किर् in Christoffer protatum dista verificare more filling of extroposition in the file position नंतुर्धः संस्कृति प्रस्ति प्रसार्थिय प्रस्ति प्रस्ति । प्रस्ति । प्रमान केववर्ष्ट्र में विकास स्थाप के कि रे विकास प्रतास केवर वार्षा है के Verbandisten diainibus alluntere baturam... humanam retenta propria personalitate debere-bourdenes quod diffe dam affinpifferilla. eer. legige humanicaremicandemnädiomatuma Communicationem Anterrediffe ... quarinunc defactes habetur) . Watte San Beis diceneicht nafoisac mories & homo diceretar Deus ; ger nitus a Hacre Sec. quia non annue de chum sa ea: figipalition of uillet labificus in natura huenama, ac divina, quam defactor fia e Vinde pri-28 ziai mod insitat butiva i utira di sunt sana que fund hominio, Des i Cumbia armen les associone segmod hutufmodi Comimmicatio oo trabereint sineriper fonum hadagam 1860 dibib ham coninhece in eadem notarithungs am-Liadup afferenci; no artam en alcabanc: en unit. inter legiquitre non posses dessimposto i humaldordiculation france for the Grand for the spirit of the state of the quod effentiamo, in sefe jour diciaur de humano, hocedeconflanter hammutate. & suppostaticate: prease . beise temen poffett dicinho-Jenne dixe ise ise ise anno pi deliceriex di anisante to be a proposed in the Direct addition bon fipaudum valin minimuledeids eleducerem duas i lists perfeces in Chri forfactras: squife, fimpliciair -qub contration with a quite stront from the polita diffinda a municipanta finish proper XXXX 2

metsonalicatum stalitatom, ot colligious ex D. Tho, p.ger. questis-erry, ferp, quare non solum man persona non posse pradicati de alcera, sed enam autim, corno, pradicatorum, a qua municatement de increasa satione acenta Divina-resiscati possen da persona escatuquia hac neque naturam diumam terminaret, meque cum divina, personalitate idencissareautreum quo camen staren quod omnia pundimananamentalia qua chiquaten de persona escatureristari possen da persona Divina est se raraque possendici homo untraquemationaliamissinia esce-

His pragoistisett Actism responsenent imprenematica fallam ellepomille reche colligera Patses in Christa von fuille personaliast arquest ares qiret bouto cos messes meses. Gittiffa tamquam de yan perfone loquantura qui somnis es a que Reintuen de Christo lagrunter : velste eine dipiatteten perrittensu don a matter de Leine de la companie doquaneus de allo sanguem de une perfone, est que ad eius divibitatem foctane aon poserans colligere non Alle in corper lonam humanam . quiahac fulleciocapan illorum , que dicebancur, acque adod ao ordine ad illa fe habaiffer a ac-fi non fueller in Christo. Es vezà praandeson antitation in the sure business of the contract of the estimindifferqueis de petfoss etestasae incres sta, verificari porniffent; & fic neque ex his rasiquebiliter colligi debuiffer à Parribus inm Christo non elle perlocam creatam , ve patet ex illis prædicangoibus; Christus muricar, ef homo &c. Numifine Christin in en hypotheti fopponereut pro perfora creata, fivé pro increata: mera lemant fuillet propolicio . Vnde fallum eft ex his propositionibus potuisse colligere Patres Beriptures de Chrifto danquam de una persona soquese, quia cum indifferencia cum: de vata s'estan de altera vertificati po-

dionem in theresium : occo enim, quodia... ill s loqueionibus; ego , & Pater voum fumus Adias hominis descendicale Calo: Tu es Chri-Aus Filius Dei Vivi &c. Si in Christquesset persona humana, Parcicule illas ego, Filius ho+ minis, tu;ofendendo Chr flam cam deborent supponi pro persona humana, quá pro dinina, want fi fic debereat fupponit vel diffunctive, hoe eA pro vos, aut altera persona indifferenter, & indeterminates & hoc non , quia pradicata dictarum propositionum percinent ad divinitas tem, atque adrò sommifiper communicationé Idiomatum de hamana persona verificari post-Leng. Probatum autom aft inter illam. & per-Lonzin divinam pon futuram fuille huiusmodi communicationemi ergo &c. Vel supporti deberent proveraque copulatiue, ve ab argaente intenditurique cenus videlicet veraque partias ditet componerer Christum; & hocaeques quis dux ille persone fi effent in Christo, non fecerent voum sub kautialestine in naturatius in persona, ve patet : noque facelet vondicie -politum accidentale, quia neque: le se loiceden i stepa e anamora e ambienta ne mante in men

tura humana ganquami in communitabielle reciperetar , quis Verbum en alus irrecepclibilished confine Quart his Christo effer per-Constitus creases & increates, Christus ad Ibmmum faceret noum motaliter, ficuti: volebat Nekarius, satione scilicet affectionia, & amosus and unter, waramque per fon a reperiment. Quemad modum igieur lices persona Patris, & pestona Filij fint mum in nature dinina : in. his camen loqueionibus, in quibus Pacer, vel Pilius loquitur qua calismon figuificatur con-Agrum ex Parre, & Filiotica neque in cafe incento. Hanc veritatem colligere etiam poli--mus ex ipla met aufloro loso citate de Incarna. felt. Sequent munt. 33. Vhi docet quod casu,qu -tres dauipz per font tandem affamerens hume--vire conseffent eres howines, quare conc cenporisity (bic home) foret zquinocumi ellent enim ibi eres homines, unde vicerius determinari operieres Quanantes tribus penfonis vemiter per vocam illam (hie homo) fignificata. Argin ex bypothelis qued nasura humans, resence proprie personalicates affumpes fuillet à Verbo,iam haberomus is Christo duas perlonas . ergo illa pronomina : ego : m , hic : illes Me. Veliza namis velad electam perfenem. determinande effent ex circum fantite . & no effet pengliën venne confeto ex versque lip-.. Jonoperet

Ad rationem denique ex Venerabili Eucha. 32 sillia patitaminoganda de paritza. Ratio difparicacis en a gua fi lub speciebus remaneres fubitancia Panus proposicio illa (checes cotpus meum) elles falfa-quis premamen hoc ex pan meuni hominum vinous premanen in memor, actidentia len fibilia led etiamicomentum lub illia-Quare: ucuri: qui oscers drumens que murpm, ik argencum continerer, fi diveret u hi : boc ch autum o oius propositio effet falls: ica fi hmul cum Corpore Christe existence in Bucharifica fubitancia Panis , falla effec propolitio Christi: Hoc off corpus ments. Ac 43rò co illis alijs feripturarum loquumonibus mon militat hac ratio, Quia in illis agitato de Chei. Ro lecuadum fe 4 & non , ve de contento Aub con timentosina pase o Atque hae est entiorque--ib session and summing collines of stanks are cars: hie qui home nul la facta mentione de dimina naturan que elt in illo supposito . Oftenfis aucem speciebus psais fallo dicerbunsther all Corpus Chriet, fi fimul existered fud illis -ofg. satisqui avaimia sing. criang arrandal policione pronomes illud non le habet a vi of ten finum foetlelitet contenti fub continent, · fed finaliteitet a ve dererminens natutem 🕪 - 🗬 motici e respectu cuius lices dictamacura parce aliter le habeart quis esmen part la concreto accepta pote freum renitate predicaci de toto: id circo potest verè dici, oftense Christo Domino, his est homognou verdostentis speciebus: hoc eft corpus metros & ad effet panis Supple fitio enim vocis a est acceptio illius im proposi-Rione pro rè-lignificata, non femper codemo modo exidence, fed insta exigentumi propose Lionis in qua allumint is telle docet Arrahal prima parse differ, 137 . Tap prime Exquatrus Sound T. lef I was brough to be to

emplous reche colligitur solidam she nostram secundam recionem a qua probanimus, quod nis implicares contradictionem naturama humanam recenta propria personalisase subsides posses personalitate divina; non reste deduxi sent Conciliade Patres in Christo Domino non else personalitatem creatam; sed age iam experiamus, si placer num huiusmodi contradictionem per locum intrinsecum, y taiunta & à priori suadere possimum a passes.

Probo igitur assereionem noffram tertio argumento communi : Subliftentia propria reddit naturam creatam per beude in le ipla filtentem; subufeentiavero increata reddie illam subfiftorem in alio, sed implicat, quod id quod sseit in le transcat in alinda ergo implicat naturam crestam tetenta propria lubificaria lubificare per subsilentiam increatam. Maior videtus cereas fiquidem naeura in propria subfistentia est qualitibi ipfi innixa, in aliena vero quafi subfientata abilla. Vnde fit ve næura affumpta non be propriè per les nec in le sublitze, sed in alio. ergo &c. Minor verò fuadetur à fimilibus,quia implicar quod linea, que beneficio sui indiuifibilis terminatiui constituitur in ese palmaria Amul excurrat ad elle hipalmare beneficio altesius indivisibilis. Icem implicat, qued quanriers illa, qua terminatur propria figura rotunda V. G. simul termineturaliena sigura triangulari, vel quadrungulari. Denique implicat, qued idem omnino corpur non replicatum simul quiescar per voi permanens in aliquo loco, & in codem love mouestur per vbi fluens - Sed id, anod beneficio proprie liblificatie fidit in ... Le est simile lines palmeri luo proprio indivisi**bili cerminate : & quanticati fue l**pharica figusu circumseripent, de corpori in aliquo loco quieleenti: quod vero bemeficio al enz lubfi--frentier fiftie in alio le haber scutilinea, que valieno inginishik terminatur. Se sicuti quanwas sque aliana Agustristanteribicur's Seve corporational transcration locum creation etime implicable ve id quoid por propriam sub-Afteneiam filtit in ile peranfest per alienam ad رين لينو ا

34 17 Adhoc argumentum potest multipliciter refponderi - Prima responsio est Quiedi pun quinto by, mim. 10. dicentis acturam filtere in fe, duo important, vnum de positino, alterum de negquito: De positiuo importat habere proprium terminum, quo vitimo completeur. De negatiuo verd carentiam aliens subsidentia. Iam licot verumque lie effoctus formalis lublikentis praprim ; quia tamen primus est primarius , fecundin verò fecundarius : hine fit ; ve primus dinimins impediri non pastit; possit verò secundus, Ad eum plane modum, quo carentia frigoria in corpore calido, et octo, patest de potentia abfoluta impediri a quamnis impediri nequentine corpus illud fic calidum. Quoniam verò fistere in se importat verumque effectum a quem propria fublistentia nasura communicat: ideò non -an boup, monoiféintrappossitemi il aquimm de eura fifterin fe, & Smul exenerat ad alind. Gum toc session flat , quod recents proprie sublifien-4 137 kll

tia possit simul alieriam stabere; ad eum plane modum, quo potest ignis reproductus miracuso-se à Deo esse in displici loco, iuxtam lunum, quidem tanquam in proprio, & in medio aèris tanquam in alieno. Imò mum sequenti addit soc quod est rem propria, & aliena forma assici sullam dicere repugnantiam, ve paret ex lapide qui simul babet frigiditatem, qua propria qualitas est, & sucem sequa est sibi aduentita; & aliena. Ex quo colligit oppositionem, quam shabet propria, & aliena substitentia in eadé natura, oriri solum ex supersuitate.

Sed contra hunc totum discursum facit pri+ mo: quia licet excluso, seù carentia alienæ subfistentia sit effectus secundarius à subsistentia. propria natura proneniens: per hoc tamen non sequitur, quod sit ab ea per Dei potentiam separabilis . . Dantur enim quam plures effectus huiusmodi negatiui diuinitus inseparabiles, & defactà carentia viterioris excurtus in lineapalmari proprio indivisibili terminata, & carentia figuræ quadrangularis in quantitate 10--tunda , nec non etiam carentia motus in corpore, vbi permanente, affecto, funt effectus fecundarij negatini, prouenientes à formis, quibus dicta subiecta ponuntur affecta; & tamen per absolutam Dei potentiam separari nequent à distis subieclis. Quamuis autem non negauerim dati » quoque alios negativos à suis cauns divinitus separabiles ; siguti est carentia frigoris à subjecto calido, ve octo: non tamén temere affumendum eft carentiam alienz subsitientiz ad vnum genus potius effectuum secundarioium negatinorum. quam ad aliud respectu subsistentiz propriz pereinere, sed inquirendum, quibus nam formis positiuis subsistentia propria magis assimitatur; illis nè , que effectum suum seçundatium negaviuum effentialiter afferunt subjecto, an potitis illis, que connecuralizer tançum. Quoniam. verò nos vidimus cam effe valdè fimilem prioribus; hinc rectè deducimus implicare contradi--Crionem illam cum subsistentia aliena poste ineadem natura confociari. Contra eundem dif--curlum facit secundo, quia dum concedit auctor implicare contradictionem, quod it, quod difficin se, in sensu composito possit transite ad akind: inconfequenter postes negat implicare .contoadiétionem naturam terminatam propria subfilentia potle in leulu composito termipari eriam aliena, quia communis Theologorum. Lenfus pro codem fumit naturam filtere in fe, 82 rantire adaliud; ac terminari propria, & ali--ma sublistentia: iam verd in hac materia a que rora ex reuelatione pender, debemus quo ad fieri potest vocabula, quibns veimur, in eadem signidicatione omnes accipere. Adde quod subsi-Regria eft vitimus mature terminus . ergo fi propria est, nature cius beneficio in le fifit; fin autemaliena, transe ad alied supposeum cergo fistoncia in fe , & cransisus ad alind dicunt sationes politicas a quarum vna indispensabi--liter includit carentiam alterius; etiam lubli-Abentia propria a Rialleng candem lignificatione -babebuat .

Contra denique duplex exemplum quod adici-

35

36

ducitur de igne , & lapide Fatil certio , quia fi natura respectu subfification propria . 82 alcena se haberer s sicuti le liabetque mis respecta proe prij., & alieni loci : sequerceur, quod quemadmodunt ignis. Bie miraculo potest successioè ax loco proprio transicad aliennos ita posernagura, relicta propria subsistencia, per aliena subfiftere ; & quemadmodum ignis polite miracudo la replicacione non indigerez nouo miraculo, At in duplici illo logo simulicaiscat : ica., & natura lubliftens in persona Nerbi replicata. fine nouo miraculo in te ipla fimul lublifteren posser. V comque autem absurdim esse, patet esiamsfasence iplo Quiedouiergo &c. Rursus f subultentia proppia. Se aliena respectu natura se haberent, sicuti frigus, & lumen respectu lapidis, connaturalizer omnino finul illam perbverent, adieum plane modum, quo dictie quali-Attes perficiunt lapidem . Neque gnim supersuit ese quidquam abstractiquesi supra nomuimus quis tune dus formaticidem emnine sulficite fant superflux, quando solo numero inter sedifferent, & nihil commodi habet subjectum.> ab vos, quod non habeat ab altera. In caso aurem notiro proprie, & aliena subsistentia, differredt philquam genere ; quia vna effet ereata, altera increata; & diversa commoda, diuerfalque perfectiones nature afferrent . er-20 &c 201.05 3

Secunda response ad argumentum principale, quius maminit Lugo locaritate num. 75. potest esse dicantium: subssituate num. 75. potest esse dicantium: subssituate propriam reddete naturamper se, se imse sistemem solum in actu primo, se exigirine, non verò in actu secundo, se sormaliter, se ideò non esse mirum, si per Dei potentiam propria staro simul possi cum eliena, ad cum plane modum, quo quia quantitas reddit corpus, in quo est impenetrabile solum in actu primo, non repugnat posse distinitus Corpus quantitate assectum cum alio corpore penetrari.

Sed seque hac responsia procedit, quia asenva ex luis intrinlècis exigit proxime lifter in se ips. & non beneticio propriz subsistenzia, alioquia si propria subsistentia hanc proximam exigentiam illi afferret : lequeretur s quod beneficio alterius modi deberet in fe formaliter filtere, ad eum plane modum, quo quia quantitas reddit corpus in quo est non impeneid circo e di circo exigirità di circo admitti debet in corpore alius modus, per qué -reddatur formaliter impenatrabile, quo caret Carpus Christi Domini in Eucharistia , quanjeumuis fit præditum quantitate. Atqui hic alius modus exactus á natura subsistere est implicato--tiusi nam umul effet, & non effet sublistencia no ellet vt conceditur: ellet aute squa vltimo perficerer, ac terminaret naturam., & redderet ildam formaliter in se fiftentem, que omnia funt. sti vidimus de intrinseca ratione sublistentie proprie ; & per hec patet disparitas inter quazitztem, & subsistentiam . Formalis enim effe-Elus quantitatis non consistit, vei vidimus in... Physicis, in reddendo corpore formaliter impenetrabile : alioquin Chriffus in Eucharifia.

quantitate pareret aquodibi probaulmus non afficienconcedendum in a machine probaulmus non afficient afficient quantitate Probai afficient quantitate Probai afficient quantitate propriation quantitate Probai afficient quantitate propriation quantitate propriation quantitate propriation accurate afficient and a finalization accurate para aliana aubilitentian fabilitate in fabilitate per aliana aubilitentian fabilitate

Tereia denique respondo sum potest en Suaria com-prima co-3arciam puntom disp-34 felliprima docente rationem nadramprobare foluminaturant in vac-contempur luce existences non polle umul propria, & aliena lubliflentia fublifere: camen fi lupponamus insturam in duobas locis miraculos à suplicati i nun involuere contradiclionem, quod in vnoper propriam erentum,in alio verò per alienem increatam fubifilar Venu per hae non respondetur propriè ad argumentum politum , utque noltra affertio labefactathe Thirs ook de eadem unmero natura creater id the codenique loco , ac temporeiteditionta loquimur, quandenegandus eam pollediminius propria, & alieux sublikencia cerminari: & ia rodem sensu loquuaruratiam illi, iqub candem dustrioucin infistuations adocent id non antiquedie gontradictionem. Carery nam hance affentigh incomposibilitato dictatum fitblitemiara ingradem, natura in mo loco existente cestares walear ex luppo hope o quod exitar in duplici loco repugnanția dubium est i Oniedus pinche .5. quali- 7. neganue, respondet , quia 3. resinue phylicis probaugo pungas, qua rationo Smicom poilibilitatis formalis repugnant fubiofiodais senci su limplici loco repugnant illi simultiplici conflicuto : Verume quia nos disphylicis quoque, cum de replicatione comporte indivetdis locis, oppolitum dominus; ed exircuterille quamus nullam in boc lengi innelini repugnactiam', & recte id-quidem s pop tradicio enim mon pragis requirit eden watem fubidetie & coporis, quam idantistam loci. Quare fictei non implicat mayor tracem dumete manura see compore propie, alia perdalienta inbilitaria central netur : 418 maque po que di dichi de mapilikota becita ipapp ferminentrana, in altero. Idtera; & ratio viterior elle poteft, quia ratiffe 34 musel throaded abnoare excluded in included in dubiectum , fod per duplomi & equitalenstriale anultiplex. Quemadanadum igitur cadem: Virge replication you loco potest elle curum no be amo altero necto, & gadem tipez palmaris in valo terminaça proprie individuis biling & lic totum quid in altero aliepo , & sig paes linez vinario V.G. aridem corpus in van habere vaam figuram sa altero alterami; igay & endop numero inatuana replicetur-spoterià in ano doco beneficio per pais: perfonalitatis afterein. le y aliens versita elionary of the so ono emulous and mass bA - Obijcies: pososocadem ses. V. @ Gemms plique, elle langlipropries & alienapres go: po-Berit eademnaturs penproperan bistialionum in ie imporint garafigend-tumb mringolifdel Respondeo : transest assectes mingi comlogucatiam, Difpartiapporta elle i quiandio

alla dominia force non condituunt effectus for-

males effentialiege in see foincom posibiles com-

Digitized by Google

39

40

41

De pluralitate subsistentiarum.

fra voro duz ille filbfiftentie guarum vha ch propria s & alcera aliena vil vidimus . Dixa eranicat ad antecedens, quia illud exittino fal-

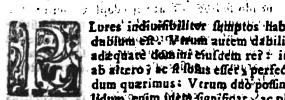
ம் **ப**ர் சிரிக்கிய சிரியில்

fum . Quoniam verd eine controuerfia hac te peffate es valde selebris placet eam arrepta hac occasione a ex profesto discutere

ecati tolepia

grailemi (n. 1156)) telati Anarrani (1900). Anarrani munamba men Anarrani manarrani segando confecter o o o i, li vorende leste នល់ក្នុងនេះ សម្រាស់ទ សមា 🖰 🚊 ក្នុងនេះសង្គ carbs did chin og another there is also place

nin si jir ka sa Mhora sengmen sa anden spatter. Surveyed and believed to the survey of the survey of the surveyed and the surveyed to the surv The state of the MINI de Colidum: eiusdem rei of the men

£10.

📆 Lures' indivisibilitor sulliptos liabere possé dominium supra rem ladivisan valle dublim en Merum autem dabilis fit calus, in quo'dho diftibutiud accepte fint adequare domini einlidem ret : ita ve polline de illa linguli i vuns independencer ab attero i ac Albais ellet's perfecte disponere; hoc en , quod contronercimas; dum quarimus: Verum dud poffine habere dominiam in folidam ein fdem tei So lidnin eoim idem lignificat y ac plenum i & perfectifin : cum autem dominium de

des effectes le cooleeptu fie la collèce de la cominique de la collèce d ad omilem whim, & williatin, ac dispositionem to extendat. If hac controlle fight the e di nicoedens production de la co

SECTIO PRIMA Collection าย**ุงไว**ยที่การอยู่จักการ

Readeriences fertensia ស្ត្រ ភូមិនទេ សូក្ខេខ **ជា ពេ**ស។

a Kingiri sawa a mana da

P Rima fententia ef Cardinalls'da Lago de Insernate differ 3. fest. 5. & de Infl. & lure difp. 2. felt. secunda Petri Hur. de Incar. disp. 12. fest. S. Arriage in primam partem disp. 30. Miz. Be alierum recencioram respondentium. cim diffinctiones li enim toquamur de primo inflanti, quo quis alteri rem aliquam detaca & alter vicisim'in codem' in Ranci Mam'acdepeat à dicunt, nou lotust non topuguere tales dnobus difiributial acception ita ve quiliber 14 softim per le lampeus fie verê ; & simplicher dominus illius rei, pro illo in Ranci: fin autem sermo de de tempore fequenti ad inflans donationis y dicunt implicare contradictionem dominium alicuius rei in solidum posse este penes? illos, fed necessario reperiri folum in recipiente , seù donatario .

Secunda lententia eft Vadignidifp. 11 de Tricarnat. dubio quarto existimantis ex naturalici. dominium in solidum non solum esse possé penes plures in vnico donationis inflantis fed esiam toto tempore sequenti ad illud instans; quod fi lurifæ id negant, est quia inte civili prohibitum eft ...

Terria denique sententia pracedentibus oppolitz, eft dicentium dominium in solidum. nunquam poste reperiri penes plures', 'seque pro primo instanti donationis, neque pro tempore consequenti ad illud inflans. Hane sen-

tentiam tenent. Vt inquit Afriage Willem felt! 3. num. 13: Omnes Legis Periti, arque Theologi communiter, fed vere elm pottus hipponendo , quam probando ; neminem enimipila aut alij cicant ? qui enti ex professo defendat? ad primu instant donationis descendendo, nec. ego aliquem vidi , nift felum Augusta Bernal." qui di/p. 7. fect. 3. 3. 3. num. 41. Primam fententiam impugnaudam promittit, sed pofternum:48. Fatetut in primo initanti reali donationis donatorem pro priori natutz effe Dominum rei donatz: pro pokeriori verò dominiù este penes donatarium : quasi verò i vel hac figna rationis in illo instanti reali non comprefieudantur : & quid quid est pro aliquo figno natutæ coprehensu in aliquo inflatei non nt rè vera in iplo instanti : 'vel auctores oppo-Ma lententia dixeriat duos illos non folumpro codem instanti reali, fed pro codem etia signo rationis posse habere dominium emildem rei . Quare merito notatur á Lugo de Tuft. loco eit. Quod promittat vaam fententlam impugnare re vera famen aliam diuerlamolnifitgnet, quam iple non rener qu'um impossibile etiam exiltimet, quod pro eodem figno natus ra, pro quo donans est dominhs aliculas refi lit etiam domidus illius in folidum donataria? us; co quod dominium non est vsus dominij, sed potestas ad viendum, vel disponendum. de re, atque ades le haber, ve caula ipfins vfus. Necessé igitur est, ve intelligatur in dopendet dominium donatarij. Non igitur Belfant dicks dominis ficial in telligi in tellen figno non negauerim tamen mè postca vidissi-

Esparzam, qui de Iust. quest. 49. in hac vides thit esse sente supernaturali disput. 83. Sed quid quid sit de hoe; venianus ad quastionis resolutionem, & in sequenci quidem sectione agamus de easign ordine ad tempus subsequens primum instans donationis, in alia verò in ordine ad ipsum primum instans.

SECTIO SECVNDA:

Expeditur qualir de parfelle condenni.

Rimz Conclusio: implicat contradictionem dominium plenum, len in sofidum posse reperiri pro aliquo tempore con sequencia ad primum instans donationis penes plures, sed eo tempore necessario es solum penes donatarium. Sumi un peres segus seg

f. commodati -

Probatur autem : quia fipe infans doustionis gemma V. G. & intimata acceptionis sum donator, tum donatarius effent dominicile lins in folidam, postor donator inculpate, & ablque igmeia donatarij vei gemma iure suo in omece affit anocum spo tebasaste: bot-Set etiam donatarius inculpate, & absque donatoris injuria vei cadem pro libito, finé velit , fine nolit donator . Hoc enim importat dominium insolidum. Faciamus ergu, quod donator post instans donationis mutet confilium 3 & gemman akeri tradar primo donata-. rio repugnante ; in tali calu ex voa parte non facereg illi donator inigriam, quia verè effet dominus gemmz : ex alia verò faceret , quia contra voluntatem illius, qui en verè dominus de dica gemma disponeret, & he effet, & non ellet iniurius, & per consequens peccarets. & mon pecesset, quod repugast.

Obijcies primo ex Vadigno: Infinit. de rerum dinis 5. fi durum, d' 5. fi francusum fiztu-, itur, quod quando frumentum duorum, est omnino mixtum, vterque est dominus torium. frumenti; ergo naturaliter dominium insoli-

dam admitti debet .

Respondes quod alind est duos este dominos illius frumenti, aliud veró este dominos insolidum; primum verum est, secundum falsum, quia ad hoc requiritur, ve quilibet prosuo libito posse adarquate vei frumento illo, quod non accidit in casu illo, in quo quilibet ex illis ins rantum partiale, se inadaquatum habet in toto frumento.

Inkabis: in dicto casu potek vans, alio no. lence, vendere frumentum pro parte sua, er go quando duo habent dominium infolidum totius alicnius rei poterit vans ionito altero

funm dominium in alium transferre:

Respondes concesso anteredente, negando consequentiam. Disparitas est, quia in casa de framento quilibet comm habet sum dominium super illud inadequate, seu quod idé est habet sus in medios tantum eius vius, se ju dimidiatam vilitarem; vnde non est miru, si alter inuito altero sum posit vendere, suc

dare partem, at verò, quando veerque habet dominium infolicium alicujus rei, debet posse sine in adaquate, & sine in unità alterias, co inuità, adaquate, & totaliter de illa disponere, quod implicat, ad eum planè modum, quo licet non implicat, quod deus mediam partem stramenti affinipata de media opuserum, implicat tamé quod totum smul, se consesue, se corrumpat,

Obijeies lecundo lege fi non finguli cod. seer- !
tum peratur: dans posse elle infolidum
mitigatarios, ciustica summer; tum see: non
repugnat duos infolidum posse pro eaden rè
in tempore obligari e ergo neque, quod infolidum einsidem rei possint esse domini inem in

tempor ∉ .

Respondes negando consequentiam. Dispatian ett, quia obligacio illa in solidum duorum non ordinatur, nin ad vaicam folutione, quam ve securius habere posse mutuator exigit, se verque se insolidum obliget: ita sei licet, ve si vous pon soluat, se alter obligatus in touru, à qua camen obligatione eo soluendo se liberee: at verò duplex dominium insolidam ordinatur ad duplicem diffictionem ciusom seipro codem instanti facienda a duplus liberia agentique non subordinatis, quarum vaz posse esse opposita contradicionit alteri.

Obijcies tertio in polygamia antiquitus conecila, veraque vxor habebat domining in colidum in corpus vuius, & ciuldem mariti, ergo &c. Antecedens probatur, quia qualibet illarum no minus in vetere lege erat vxor viri fui: quam fit vxor nunc vas fola femina, fed hac nunc habet dominium infolidum, oc.

plenum in corpus viri . ergo &c.

Respondeo: nego antecedens, non enimtune poterat qualibet illarum pro libito adaquate viro suo vii, alioquin datum fusset bellam viraque parte instum; sod dinidebant intor se viri viam, vi pater ex libro Genesso.
Ad probationem antecedencis dico; quod si,
paritas procedit in ordine ad validitatem contrastus, vera est; non minus enim tune valide
quis ducebat duas seminus in vactes; quamaune, viam, ducat: salsa antem, si procedat,
quantum ad adaquationem intis, quod habet
ange vaica vaer in corpue mariti.

Obijcies quarto: in physicis posest de potent tia Dei idem esfectus pendere à duplici caula totali totaliter concurrente, ergo, & in moralibus poterit cadé res subijci dominio duo.

rum infolidum.

m...mixa:SECTIO: TERTIA.

B

11

Ľ,

Z

17-11

Ė

ĸ

.

U

់ង្

b:

lø

41

1.5

12

13

¥2

#2

işs

9 6

20

H

۵Ž

ø,

×

Ė

£,

Trepatiti nequic dominium in folidim rei donaca, penes plutes a fed folimipenes donaca in penes plutes a fed folimipenes donaca in faith management and penes donaca in faith management and penes donaca in faith and partitions a literate penes donaca in faith and donaca in faith and donaca in faith and donaca in faith and folidim non elle cune penes donaca asimm in folidim non elle cune penes donaca asimm in folidim penes donacarum. Quoniam aero, in hoc folo cafu ancierta prima featenteis contendunt duos polle simula elle in folidi pindem rei dominos; lequista munquam enemira poste, at dominis, lequista munquam enemira poste, at dominis, lequista munquam enemira poste, at dominis in folidim nequepro sempore a neque pro primo donacionia in fact, sur penes plutes.

ge penes pluces . quod infracei donationis illud fit penes donacitium gideque certum . Primo dais Bto codem intigelificent vbes die cafific Setip bebending's aef commanicating afiening sei gepet decellerigitete das brogneitane sare communicatur, exiltere aled in infrancistor Buriobie Blogneient " leg-communicatum iber jo edgem in truci depet dousessins papere dominimm, filling tinuc acce bter- Seanngordore in co infanti, quo datur Alicui gemma Va G. in febig inflantancia, ficuti idem reabser est in febig inflantancia, ficuti idem reabser est fieri in factum elle i 123 % accipere 1-80 acc ceptum habere . Vnde eit , quod ft donatorin deter a taceser iffi mintismi ge og tettientidwell teneretur. ergo gemma est iam donatanil . Tertio denique s quis fiquis co intentib lighted proprium, commissis Sacrilegistics quia in co inflanti dat. Deo. Ius exigendi à le obleruanciam pauperçatis, quam non obletvat- ergo a fimili. Quod autem in dicto infacti dominium non fit penes donatorem, de quo eft przeipue controuerfia.

Probatur primo sic: Quando quis in aliquo instanti cedit dominio aliquius rei, non haber eq instanti, quo cedit illius sai dominiumal. ergo quando quis transfert in aliquo instanti sei dominium in alium, neque illiud habebit penes se pro illo instanti. Autecedens conceditur ab Hurtado interriam parsem disput. 12. sem disput. 50. set ab Arriaga in primam parsem disput. 30. sett. 2. nam. 12. opposites sente estis propugnatoribus. Es probatur facile, quia ecstio dominii potest duplicites se habere, primo antequam illud à cedente obtineaturiquado scilicet, etiam fi res alicui offeratur, ipse tamen eam acceptare non relit, se tuno parcet sum non habere dominium pro illo primo in.

R. P. 10]. Politzy Phylosoph. tow. 3.

Ranti , quia acceptatio eft complementum neceffario requificum in tali calu, & fe habet ve Esufs per se influens all illud habendum i res phynat aucem plima exiltencia effectus fine can la nécellario ad fili productione requisira : Cedens ergo primo dominio in infranti duo Tedit caret dominio ; ex hac autem carentia. De probo careatian domini in donature co nintanti - quoldonit; ficutt ad cedendith primo valide dolmidio lufficit potentia libera advolendum 38chonvolendum illud tangaam. canfa adaquaca Connotans dominium ab alfo Moi oblacum . & quod per cedence in Revi quo migas iple fit dominus : ita ad domandum livize sufficier potentia libera in donatore ad wolendum s 30 hon volendum donare fanquam vaula adequata donacionis, connotans dominium rempore pracedenti habitum , & quod per donatorem fety quo minus in co inflanti ipfo licatominus 4: التركيبية alpfo licatominus 4: التركيبية الترك

- Secundo porest quis cedere dominio, quod par acceptationemistachabitic's & tune, quod co inflanti, quo redit,illo carcati Probatur eciam , quia in co inhanti-, neque phylice-, neque moraliter haberi poteff in eine voluntate confernatio acceptationis inicio elicita j ergo mequeidominium bantecedens que ad Viram-Bur partem conflat ex co ; quia acceptatio, & cefio dominij landattus ionicem repugnances, Acousé volicio à 81 noticio etuldem telit e igo implicat, quod physico sus simul in voluntatonvel quod quando est vna ex illis intelligaaut inen alteramoralites perfeuerares fed nes cestariò micligi deber per conversio aduens mmideftrut par restattars : Confequentia lize probabile , quis dominium non minus pendeg in confernariab acceptatione, quamiabreal demmendest im produci ; licet entin ex priori aggepratione illud maneat etiampro tempore ifequenti, quando non'est physice acceptatio Loc pace exdormiente, qui ex vi prioris acceptationis transactes, off vere , & proprié dominus) maner tamen dependencer ab illamotaliter bertmerante poqua renocata ceilac donninium in remocames quia alinquia naugonfornaretur libere, fed flecessario. Sicuti igitur repugnat, quod in co inkanti in quo extinguirme lucerns extentilumen, quod el in acre ab illa dependens; ita repugnat sequod equalization o que sobrentio per actum opposisumechionis retractatura exiltat dominiuma io cedentes Anis he haviogn la confernance co-्राया ५ वस्ता क्र**िया वार्यप्रदेश हैं ।** Section 1 1... Porco in hoc etiam sensu lumpto antoce-

dente principalisanthymomatis probaterioles dente principalisanthymomatis probaterioles dente principalisanthymomatis probaterioles dente principalisante dente reassert in altum mode suppetant, qui enim transfert in altum dominium, quod habebat, necesse est, ve simul intelligatur illi cedere: itea est etiam si donatio, realiter sequendo se esta est eviam si donatio, realiter sequendo se esta esta volunezatio, quo dicat dominus donatario (do tibi hoc), tamen per rationem est in duplicem distinguibilis, quorum vinus est hic (nolo hums rei amplius habere dominium) ester verò (volo illud transferre in Antonium V.G.) esgo similare

Riparzam, qui de Iuft. quaft. 49. in hac vides thi esse sencencia; sicuti estam Ripaldam de ente inpernaturali difett. 83. Sed quid quid fie: de hoe; veniantis ad qualifonis resolucionems & in sequenti quidem sedione agamus de ezproting ad campus fub foguens primum safam primum iestans.

SECTIO SECVNDA:

Expeditur qualità de plifelle condemit

D'Rima Conclusio: implicat contradictionem dominium plenum, fen in sofidum posse reperiri pro aliquo tempore consequendi. ad primum instans donationis penes plures, sed co tempore necessario est solum penes donzcatinm . Zamien Cax feda fendente g. fr wohne. ff. commodels.

Probacur autem ? quia fipe linkaus douationis gemmz V. G. & intimatz acceptionis sum donator, eum donatarius essent dominiile Bus in folidum . possot donator inculpate, & ablque inmeia donatatij uti gemma inre suo in omace vius, quocum alio repugnare: posset eriam donatarius inculpate, & absque donatoris iniuria vei cadem pro libito, bué velit, suè noire donator. Hoc enim importat dominium infelidum. Faciamus erge, quod donator post instans donationis mutet consilium 3 & gemmem akteri tradat primo donata-. zio repugnante ; in tali calu ex voa parte non faceren illi donator iniuriam, quia verd ellec dominus gemme : ex alia verà faceret, quia contra voluntatem illius, qui est verè dominus de dica gemma disponeret, & fie effet. & non effet iniurius, & per consequens peccaret, & upn pecesset, aud repugnat.

Obijcles primo ex Vadigno: Infinut. de rerum dinis 5. fi duorum , & S. fi fromensum fiztur, itur, quod quando frumentum dvorum, ek omnino mixtum vterqueest dominus totius. frumenti; ergo naturaliter dominium infolidum admitti debet .

Responded quad alied est duos esse dominos illius frumenti » alind veró esse dominos infolidum; primum verum ek 3 fecundum falfum, quia ad hoc requiritur, ve quilibee pro. suo libito posse adequate vti frumento illo, quod non accidit in casu illo , in quo quilibet ex illis ius cantum partiale, & inadequatum, habet in toto frumento.

Inflabis : in dicto cafu poteft vnus, alio no., lonce, vendere frumentum pro parte fua , ergo quando duo habent dominium infolidum, totius alienius rei poterit vous innite altero funm dominium in alium transferre:

Respondeo concesso antecedente, negando consequenciam . Disparicas est, quia in casu de frumento quilibet cosum habet suum dominium luper illud inadzquate, leu quod ide eft habet ins in medios tantum eius vlus, & in dimidiatam veilitatem synde non eft mirus fi alter inuito altero fram poffit vendere, aut

dare partem, at verò, quando vecrque haber dominium infolitum alicuips rei , debet polle Ane miuria alterins , co muito , adaquate , & toraliter de illadispouere , quod implicat; ad eum plane modum, quo licet non implicet, apod Deus mediam partem framenti Militar par ale media opa leruge, implicat tamé quid totuin fimal , & confetues , & corrumpat,

Obijeies lecundo lege fi non finguli cod. ficertum peraen: fatuitur: duos poffe effe infolidum migripicatios, childem summer; tum ke: non replignet sinos infolicum polle pro eadem re in cempore obligari . ergo neque , quod infolidum eiuldem rei pollint elle domini isem in

tempore.

Respondes negando consequenciam . Difparitas ett , quia obligacio illa in solidum duorum non ordinatur, nife ad vaicam folutione, quam ve fecurius habere posit mutuator exipie, ve fi vous pon soluat, fie alter obligatus is there , à qu'à camen obligacione co folnendo le liberec : at verò duplex dominium. insolidatin ordinatur ad duplicem diffipsicionem ciuldem scipto codem instanti facienda duobus liberis agentibus non lubordinaris, darthur aus bollet elle abboltes coettadigiping

Obijcies tercio in polygamia autiquicus edbectas acradia axer papopar qominina ias foliquin in corbin anide' & sinter world " ergo &c. Antecedens probatur, quia qualiper illarum bo minns fa wetere lede erat axor viri fui : quam fit vxor nunc vna fola feminas sed has nuns habes dominium insolidum, oct

plenum in corpus viri . ergo &ce.

Respondeo: nego antecedens, non enima empe poterat qualibet illarum pro libito adm quate viro suo vei, alioquin datum fuisset bellum atraque parte instum; sod dinidebane intor le vui vlum, ve pater ex libro Genefis à Ad probationem antecedencie dico, quod fi. paricas procedicio ordine ad validicacem com ctacifity hars eff! who winns thim thuc aniigs quis ducebar duas feminas in wnorce; quamnunc. vnam, dugat : falfa autem . fi procedat s. quantum ad adaquationem intis, qued habet, nune vaica vaer in corpus mariti.

Obijcies quarto: in physicis potest de potentia Dei idem esfectus pendere à duplici causa, totali totaliter concurrente. ergo, & in moralibus poterit cadé res lubijei dominio duos

rum insolidum.

Respondeo negando consequentiam : Disparitas est, quia ex duplici causalitate adequata respectu ciuldem esfectus quila infereur contradictio, leuti infertur ex duplici adaquato dominio einsdé ordinis in tépore supra, eamdem rem . Eodemque modo respondenda, eft ad paritatem ex duplici titulo totali, que potest aliquis habere in candem rem : vti dicuat Theologi habere in flum in gloria obgratiam scilicet, & ob merita obtinendam, name ex his duobus adaquatis titulis non fequitur iusta voluntatum repugnantia > & contradi-Aio ja vlu einsdem rei, quod scilicet, idem Alas -

refus fie licitus y & illioitus y ficuti fequitur ih ackievale. emulandad basada forabe fo mimixo: SECTIO: TERTIA. 1966 eur ist sas l'amb i le bi sh ir mare con l'access 4 -was Fredm falues in prime demarients influit ! " mail is a dominium in foliabim poffit vife 1 1 153 denie a nice mon bengengele vin es sur fire.

- Caffeinda Conclusio de la instanti donationis constant belief binger a feat to tim benes dough staring . Suppulouquem, com adore farris donatriopens find enist homeoer, fue inter Angeche in abred ju gauff bett bone eines at conein infanti , quo vous dat , altenacceptet , & acsepsionem notificet 3 in quo cafu dico: domisium in foligum non elle cunc penes depaser erem ; fed folum penes donatarum - Quoniam vero, in hoc folo çafu aucieres prime featensein contendunt duos polle semul celle in folidi einsdem rei dominos; sequienamquam enenire pole , vi dominium in Colidum nequento sempore x neque pro grimo donacionis infaci,

Et quiden : quod inftenti donctionis illud fit penes donatrium gigerus certum . Primo Sein Brogingins' ael eddininucesins sienins dais Bto codeminggelifesti vace des capure sei gepet decellatig tet din brognettan ? ant communicatur, exiltere aled in inflanciidos "batiobis Bloqueient's lege communicaum iber voluntatem dantis deminium donatarios ergo miniam fiffing enuc sece biet Beanuqordore in co inflanci , quo datur alieui gemma Va Co. h inte accipit, iam haber ili in fuis bomsquus in rebus inflantancis, ficust idem reabser est fieri i & factum este Flacinim elle : 183 8 3 8 colbers 3 - 80:30ceptum habere . Vade eit , quod fi donatot in o inftanti donatario remento gemmam sen-"deter a taceret illi ininifami & va tettienerdmem teneretur. erga gemma est iam donara-aud emireit votum solemna paupereaciahaber aliguid proprium, committer Sacrilegium >> quia in co infranti dat. Deo. Ius exigendi à le obleruanciam paupersatisai quam non obletvat. ergő a limili. Quad autem in dicto inkati dominium non fit penes donatorem, de quo ch przeipue controuerfia.

Probatur primo fic : Quando quis in alique instanti cedit dominio alicuius rei, non haben eq in fanti ; quo cedit illius rei dominium. ergo quando quis transfert in aliquo inuanti sei dominium in alium, neque illud habebie penes le pro illo infranci . Antecedens conceditur ab Hurtado in tertjam partem difput. 12. fell. 5. num. 61. Et ab Arriaga in primam parsem di put. 30. felt. 2. num. 12. oppolice lente-Riz propugnatoribus, & probatur facile, quia cello dominij potoft dupliciter le habere, primo antequam illud à cedente obtineaturiquado scilicee a reiam fi res alicui offeratur a iple tamen eam acceptate non relie, & cuno pacer sum non habere dominium pro illo primo in-

R. P. 10]. Politzy Phylofoph. 1000. 3.

Ranfi, quia acceptatio eft complementum neceffario requisitum in tali casu, & se habet ve canifa per se influens all illud habendum i repugnat aucem plima exilentia effectus fine can la necellario ad lui productione requifica ? Cedens ergo primo dominio sin infanti quo Tedit cares dominio j'ex hac autem carentia... De probo careaciam domini in donature co. nintianci - quoldonin ; ficure ad cedendim primo valide dominio lufficit potentia libera ad-Volendum 3.86 Houvolchdum Alid taliquam: canfa adaquata Connotatis dominium aballo Mi oblacum , & quod per cedencem Ret quo mipas iple fit dominus : ita ad domandamilivive sufficien potentia libera in donatore ad volendum s'38 bon volendum donare fanquam valula admenata donacionis, connotans dominium rempore pracedenti habitum , & quod per dunatorem Rety que minus in co inftanti appe leadominue 41 (2002) v 21 (2002) (1) (2)

- Sacundo porest quis cedere dominio, quod per acceptationemisschabitic's & tune, quod co inflanci, quo cedit,illo carcaci Probatur e--ciam , quia in co infanti-, neque phyfice-, heque moraliter habesi poteff in eine voluntate confernatio acceptationis initio elicita; argo mequeidominiumibantecedens quo ad Viramgur partem conftat ex co à qui a acceptatio, & ceffio dominij fanciateus ionicem repugnantes repeat volicio si & nolicio ciuldem teli refed implicat , quod phyfice fins simul in voluntatowel quod quando est vua ex illis intelligaaux inca: alteramoralites pesseucrares sed necestarià michigi deber per conversie aduens cam:deftrui , de secrattare : Consequencia lize probattir : quia dominium non minus pendeg in confernariab acceptatione, quam abited dem mendeat me produci , licet entm ex priori aggentatione illud maneat etiampro tempore isequenti, quando non'est physice acceptatio Let patet ex dor miente , qui ex vi prioris ace ceptationis transactus, est vere, & propus dominus) maner tamen dependencer ab illamoraliter perfouerante y qua renocata ceffac dominium in remocames quia alinquin nauconfornaretur lebere, led decessario. Sicuti ligitur repugnat, quod in co inkanti in quo extinguirme incerns exignt inmen , quad el in aère ab illa dependens ; ita repugnat requod ealinkanor, das sepebescio berlactum abbonsumechonis retractatura existat communica To ecocote diis he housing confernance co-Letuaracur-in effen man e mir in eine eine neue 1... Porro in hoc etiam fenfu sumpto antocedente principalisanahymomatis probationicies conlequencia,: Primo , quia cranslatio domipij haber imbibitam cessionem illius secundo modo lumptam, qui enim transfert in alium dominium, quod habebat, necclé eft, ve fimul intelligatur illi cedere: - iea : re eciam fi :donatio, tealiter lequendo fit, vous actus volunta. itisiquo dicat dominus donetatio (do tibi hoc) tamen per tationem est in duplicem diftinguibilis, quorum vaus est bic (nolo hums rei amplius habere, dominium) alter verd (volo il-

lud transferre in Antonium V.G.) ergo sicin-

18

19

flanti cessionis ille no est dominus, neque erie dominus in inftanci donacionis . Quod enien. pomo bog justane secobraciduie ceque dieffilu dominina illi, s'dno secebtenie e sel cedre afteri' del a le appointe ap grectibarum reterti quancum ad excludangumillud a le, Sicus saithe's diraugo cedif ifth Stabifelter , set bris otr qoming eraffitbifb eb fagrate billo biinsent ! ite cefam beintsprent ib ingruei! dio iflud donatario concedit. Probacur lecundo eadem confequentia, quia,in,tantum in coin-Banty que quis cedit dominio caret illerquis non poreft hibere finalife feied , quod afficacicer à la escludic. Si egim excludit : mouit Arriage. ergo abdicat illuda fo aquodiausem abijeitus , non potek dum abijertur retineri ; affigenen abasasida sir roulus volumente inposite efficax . Sed eadem proclus ratiomines in dopactones quia qui dac aitquids excludina fee efficacites potettaté viendi illogidefacht enim Si Men in fanti vierecus, wins am faceret dobatario etgo circe bic potalace a Alioquia mon efficacieer illam à le excludesee.

Ad hoc argumentu respondent primo Mustadus, & Arriags negando consequentsama. Dispartescem allignant , qui a cellio dominăi non est actus dominăt ; needere enim non est vii dominio, sed dominium reculare; ad hac autem non requiritur si victominium actu sit , sed folum, quod poruent este si domararius que captasses sat vero donamo est actus doministi, quia homo donando rem maxime victur dominio, quod babet in eam; nequet autem actua existere, nis dependenter à causa sua.

Contra tamen en primo, quia intantum, per advertarios translatio dominij en adus dominij, qua iniditanti, quo transfero, libero illud transfero; & ita transfero, sut in priori natura polim non transferre, fed apud mè retinere, atque adeò rè illa ablolute vei in omnes vius, licet in leniu compo ito cum, donatione non polim. Sed idem verificatur de cellique, nam in inflanti, quo cedo dominio, liberè cedo, & ita cedo, ve in priori natura polim non cedere, & fic ex vi prioris acceptationis verum en, quod in co inflanti-polim vei rè in omnes vius, licet in leniu composito cum cetione non polim, igetur, vel vierque, vel ocurer erit actus dominis.

Contra etiam est secundo, quia licer verum fit, quod ad hoe, ve primo tem acceptem no pre requiratur, ve actu sit meas ve cedam tamen illi post acceptationem, non minus requirirur, quod se mea, quam ve illam alteri donem, quia in priori natura ad cossonem debeo poste desponem minus, quam in priori natura ad donationem habeo, quod possim de ca pro libito vei; ergo par ratio.

Responder ad hac Arriaga negando paritazem, quia in instanti, quo quis cedit dominio habito, non habet proximum insiviendi rè prodibito; quia ad hoe prarequiritir non recusatio libera, quam non haberet dum recusaret, sed solum haberet potentiam ad ilsud ins a at instanti quo quis transfert dominium habet proximum ius siquiatad eranslationen pracedit in priori natura non reculatio ai a

Sed contra eft primo: quia ad habendum abfolute dominium non requiri aus proximum perfecte disponenti de rè, sed sufficere remotum probat multis argumentais de l'argo contra no stra mellis argumentais de l'argo conquia qui sedet non potest proximè ambulare, se tamen absolute dicitur ambulare pose, se cuti atiam dicitur absolute posse habeneigy tiam qui peccasi il ser non posse mis remois, quarcous potes non peccare, de gratiam retinere i tum riame, qua quadido quis valt villoro suo dicitus, hot facis absque espequed alium actum prassipalitatere, quo dirette poso illum alteri date.

Wade contrainte lecundo : quia fle etian diat pollet contra Arriagam a quod neguit ille qui donat rem aliquam habet proximum im renadi illa, & lie neque dominium : non enim poten vi illa livite aifiprzincelligaeur, quol malet cam recuieres qui enim dat rem alteri illem recufae hobere in bonis filis. Opere, Rame voluntate dandi', vius ille est Alicina, & iniulius polica acceptatione la traia de l'ergo Meque cere actus dominij donacio. 31 Respondente secondo ad argumentità picilespale ex Lugo, qui licet non audeat expresse negare antecedens, quod feilicer in inflanti culionis domini non fir dominium penes ceden cem ; ex eius tamen doctrina nh. 'st. 'fil-dica id videtur politicolligi , & HEP dubu in co inftanti ceffonts couleruetur domania woluntate praterita nod renocata, licklenim per iplam cellonem redocetur illa voluntas in ordine ad tempus subsequens : nequeat jamen reuocasi is ofdine ad illud prafens forgati, nifi per voluntatem tempore antecedentem ad iplum inflantari

Contra tamen est primo, quia ex hoc lequitur, qued qualido quis vocum folemne padpertatis emittit, co inflanti, quo iffatt chiftsit recinear dominium facultatum facultatum hoe autem derogare viderur perfectioni religious perfectionis. Facizmus edim , quod immediate pof illud inflans ifte moriatur, iam difetderec proprietarias. Neque enim ad hoc, ve aliquis sic verè dominus alicuius rei requirikur, vt habeat voluntatem retinendi rem pie quocumque tempore, sed sufficit, vi pro# quo faltem inftanti. Vade licet ife non de ret pro dominio illo puniti, quia per te nelle farto, pro co inflante, illud reciperer, not camen debereti premio illo donari, guo ett pauperes donari lolent, quia in terris vere dominium non reliquit, fed quandik vizie bonorum fuorum Extitit abfoluçus dominus. crgo:

Contra lecundo rquia multi dicuit a quod li religiolus de fuisibonis disponerer co ipio infanti, quo per votum solemne paupertatis suis bonis cedie: dispositib este invalidat quia illu pro tali instanti suppositur spoliatus deminio ex vi voti, quod emittit; sed si pro cedeminio ex vi voti, quod emittit; sed si pro cedeminio ex vi voti, quod emittit; sed si pro cedeminio ex vi voti, quod emittit; sed si pro cedeminio ex vi voti, quod emittit; sed si pro cedeminio ex vi voti, quod emittit pro commune commun

communiter, affereur non convincerei; poffet èmim dici , quod ifte per votum excluderet quide à le dominium pro tempore sequentisat per denationem illud in alterum transferret pro co ipso inflanti . Sed perperam cum enim dominium -fit potestas libere volita : hoc ipfo, quod quis ordit haie potestatisintelligi debet ea prinatus. Non enim potest assignari cur pro eo instanti; quo homo illi cedit, debeze illam retinere. Cu mon supponatur , cedere illi in eo instanti pro zempore sequenti, sed pro illo ipso instanti, ve Supponimus . Alias quis dicere posset , quod neque lumen pro co instanti, pro quo definit sol existere desienre debeat, sed pro tempore sequenti .

Contra denique est tertio, quia fiquis non... posset.dominio se privare in instanti cessionis, nili per voluntatem tempore præcedente ad in-Rans.: sequeretur, quod neque posset se privare aliquo iure, quod liberè haber pro hoc ipso in-Ranti 5 non enim videtur esse maior ratio, con+ sequens autem absurdum esse constat ex co,quia inde sequeretur, quod homo, qui habet gratiam . & per consequens ius ad gloriam, quando in aliquo instanti peccat, pro eo instanti illud ius setineret, quo nibil absurdins.

. Ex qua paritate impugnari etiam potest tertia responsio ad principale argumentum, quam affert Hurtadus S. 61. negando nostram paritasem-sen quod translatione dominifi inquit, non destruieur dominium immediate, quemadmodu deffruieur cellione, led mediate, quia effectus mediatus translationis est communicare alteri deminiums cellionis verò illi cedere. Vndè non off: mirum fi in instanci transfacionis existat dominium spon autem in inflanti-ceffionis.

-Contra enim elt primo : quia neque per peccasum defisuitur ins ad gloriam immediate, fed solum medizeà, per hoe folliere, quod destruzsur grasia ... Quod si respondent sus ad gloriam effetpugeatia alligatumo arque adeò non posse, POPANistente gratia, conservari : sic ego dicam cominium prime acceptations, find physice, aue moreliter exiltenti elle coniunctum, atque adeò non possedum per cessonem acceptatio illa recraftatur, & deftenitur yeonfernari.

Conera secundo faciamus, quod quemadmodum Deus alligavit gratiz ins ad gloriam : ita ețiamalligasses illi dominium alicuius rei, tum he hipequipftanti s que homospercaret samittes ter poe dominium ; se de se parer, & camenmedjatë cantum illud destruerette ergo &c. Videtur Lugo hunc cafum megare , fed rion ex alio capiec , ve opinor y nist y quia eius soncentia penitus corruerar, li quidem eo admilio polles esisses. Dans concedere homini potestatem eransfescadi, in alium graciam mam ; fod euno de instanți cranslaționis, seutri pracia: ica eciam deminio carerer » Sed mos scienus dominiam... Christi Domini, quod stabet in Ecclesia alligasum esse gratiz, vel vujonis, vel capitis. Pontò quid repugner, quod Deus itz graciam istam Christo tradidistet, ve si ille cam voluisseraltera dare potudiet profecto non apparet. noquit

Contra denique est tertio, quia per hoc, quod aliqua res in physicis destruațue per aliquamie R. P. Iof. Polizzy Philosoph. tom. 3.

actionem mediare inon sequitur, quod existere debeat in eo instanti, quo existit illa actio quado enim ex ligno V. G. generatur ignis per actionem productiuam ignis, mediate tantum de-Atuitur forma ligni's quia effectus immediatus ignefactions of forma ignis in subjecto: & tamen nequit forms ligni existere simul in codem instanti cum illa; sed idem dicendum videtur in moralibus, ve de le patet. ergo &c.

Sed age iam probemus secundo nostram conclusionem . Si in instanci translationis dominif gemma V. G. dominium esset penes donantem: sequerecur, quod ipse sine iniuria donatarij posser in illo instanti vti gemma, licet eo repugnate - Consequens est absurdum, ergo &c. Minor conceditur ab aduersarijs. Quia indè sequêretur contradictio, quod scilicet donatarins esset in eo instanti gemmæ illius dominus', & non esset. Sequela verò probatur, quia si non posset donator contra woluntzem donatarij, habendo dominium gemmæ, illa ad libitum vti, etiam... sequerecur, quod esser, & non esser illius domie nus - ergo &c.

Respondent primo: ideò non posse donantem tunc vei gemma, quia supponimus iam eum. habere in eo instanti voluntatem donandi illam alteri, hec autem voluntas confiscit in uolendo, quod donatarius veatur gemma pro fuo libito. ergo implicat tune habere voluntatem vrendi gemma contra Voluntatem donatarij, istæ chim duz voluntates repugnant simul esse in codem Subjects 🕫 🕬 1 ...

Contra tamen est : quia velle donare est velle, ve res sie sub dominio alterius; sed cumhoo stare posse voluntatem impediendi donatariuman viu rei , quæ damr , patet ex co , quia contrabens matrimonium potest simul, & semel habere voluncatem dandi dominiu fui corporis coningi y & adulterandi . Falsum igitur est, quod velle dure gemmam sit velle, quod do à natarius veatur pro suo libito gemma. Donatio enim consistit in voluntaria traditione iuris ad vtendum licite re'; que donatur , que potest feare fimul cum voluntario vsu illins rei inuito

Respondetur secundo vab Arriaga, negando confequenciam; & ad probacionem dicendo; ex 60 , quod donator non pollit tune vei gemma..., quam dae; non sequi cum non esse dominum illms - quin dominium non confistit in potestate varumque actum libere conjungendi, sed vel vnum svel alterum bicite eliciendi; quod autem hand potestatem habear donator : patet ex eo à quia, faimeo infranti gemmem non dediffer, potuisserene licitevilla ver, quocumque alio repugnanteal to seem proof to Sedecontra este quia dominium consistit in. iure perfecte disponendi de re ; atque adeo afferre debez domino potestatem licite exercend? circle remulmul omnes actual dominij, quibus de ré disponi solet s'dummodo non sint aliunde prohibitien ea sequod fine contra aliam virentemica Quod fa dominus non possie aliquos si-

mulacius contungered hoc non'debet ex morali

impotentia prouenires quia sie non haberer per-

fectam posefcasemi; Beper con lequens , neque Yyyy 2

31

33

-uda sinaporti ka kali ibuangali bisapatan ini bez fimultatis, in quantumidlia dus non poffunt phylice stare smul in code subieceni Quod confirmatur boc exemplongifiquis ita igondituatur dominus alicujus reisnye quando enercer dominium directų illius, non polik licitė exercere dominium veile ; & quando exercer veilas non posit lieite directum; hig profecta nonhaberet dominium plenum in forperfecte dispanendi de illa rè . ergo ad habendum hujuforodi dominium requiritur, ve possit dominus licitè fimal exercere omnes illos aftus circa rems qui de le phylice non repugnant ad inticem. Multa alia suppeterent argumenta ad noura, sententia confirmandam, que ve brenieri consulam pra-Postalis of the contract of

SECTIO QYARTA

Solumntur abiella in abourarium ...

Ex Lugo de luftit, d'sput. 2. mum. ex. Obije cies primo: dominium est potestas perfecte disponendi de rè absque injuria alcerius. sed donator eo instanti, quo donat habet summinodi posestatem. ergo, & dominium.

Responded prime : hoc argumentum solvendum esse adversaris que aliquis in alique instauti cedir dominio , prive habito, quis tunc videtur habere potestatem persectà disponendi de rèscuius dominio cedit

Respondeo secundo distinguendo maiorem ! dominium est potestas perfecte disponendi de rè &c. Est potestas libertatis, negosproprietatis concedo maiorem, & fic distinguo minorem 1 donator eo instanti, quo dat haber potestatem libertatis, concedo; proprietatis nego minorem , & confequentiam. Et dico dupliebm boțestatem circa rei dispositionem in homine concipi polle, vna ell, que immediate versaur eurea dominium talis rei, Benespicie illud tanquam materiam , circa guam operatur : alia... vero, que immediate, verlatur circa iplant rem, eiulque vlum . Prima potellas desponir de dominio iplo, & siquidem oblacum est: per zetum acceptationis illud agquinic. & per accom refutationis illud excludites fin autem acceptatum a per actum celliquis illud à la expellie; per acto verd donationis transfert illud in aliums & pes continuatione in acceptando illud retiner; ideai que hac potestas appellatur à nobis potestas tia bertatis, in qua centom eft dominium non poffe confiftere, quia ell quid illo superius, & dened disponit, versatutque circa illud ranguan curea materiam; neque deltui lex : aliquaminokione, quam habet homo cum re, in spus connexione : iplis aduenfatifsi facentilms sociomenij essentia fundatur ; sed potius est cantachictæ egnnexionis 1, nam quia ago acceptanti dano mid hi donatam, V. G. ided sigulo donationinidano possides. Quia verd omineciculo empriogissima eius dominus. &c. Policifor verò poceids imq mediate respicit ipsammemoi tanquan muteris am circa quam actusi sunt lieice enettelem polit, per hog, quod expolie iure veis &chais so modo "das anit: geometica councajour"

-quam habes homo cum rès Es hincitis at inter folgorssis dominisconfistere posses quare solt à noble specchas proprietatis appellatur vilant verò depasor co inflancis quo dar haber quiden potessament libertatis aquia sedicire de dominio dispante, se consequenter de rès non auteun in bet potessamen propriétatis sin qua confissi dominium; quia iampro co instantis pro que donat per retrastationam actus, quo fibi ab dirio voluir illam remi destruit connexioneus quia tun ca habebat a se per consequent supparadoratium; y que din illa, confexione supparadoratium.

Inkabis contra recumque membrum difinctionis; & primo cum de Lugo lose ciento probando, quod donator pro co inflanti habeat porestatem, proprintaris, arque adeò dominimist donator in co inflanti; quo dat gemman ViGi libere dat , posest enimedare , Senop dare illan , led retinere , vel proijcere, ergo in winflaati 20 quo dat potek per potekteem propriet tatio vei illa, absquiniuria alteriub. Confri matur ex codem ibidem!; qui a licer nompossits exing spirit is a literate body and spirit spirit and spirit spirit is a spirit donatario: non remen fequi est jiqued nonhabeat potestatiomiproprietaois supra illumi. Quemadmodum qui feden, dam fedet percit abulare, licer non possit ex suppositiones qued Sedent em in in obnigation of he was H had

Respondeo concesso antecedente: distinguédo con lequens exerge in inflanti, que dut potoft per potestatem proprietaris: vei grandi abique injuriamiterius, min lenfu diutib à donatione, concedesial louds composito alim ipis donations, nego attalequentiam, Siciliatorial stanti quo iusus, per peces um amittle gratium fanctificantem ; poteit dependemer a grail illa operari opus bonum , & meretrin fetifi diniso à procato - Dion reutom in clonte com polito cum illo s ste docti enidam mecconio res sultinent . Signtiamin co inflantique Deus destruit Michaelem posest illum non Willemesog sed vei illo , cique aliquid imperate of the length tamen dinifo:à: dell'elletione: ,: non ricelle: inul tente composite sum alle. Neque die son ergo sicuti Deus pro eddam auftante , pro 646. Mil chaelem destruit habetiin sensu composito popentiam, ad viendum illo sides donator pro so instanti, que des habes il sensu composiso patentiam resendi tel licità ; in que poteisia confifric dominium : we id dicas y manio difoanitas lata: > 19ft:: > nquià. omhibortim Deirad conferunadum Michaeleni e Ruhyliu indopendens abpačiti nvoluntaris: opposito 🚻 lunes titleft une distillation une verd partification scit facultan monalis resignam shabble homb tendi ite , pendon abs after moluntalis andiali nestaltore y augundadeo bdefernibilis abiillo Per que pated sespodio ad confirmationetil definition entire entirel capital capanital capital mon eff adsterms vosquod frat porteria ad ambifahatif send sipla folione; atque , adeò het holles Supposito destruction permitte. Al verit volle tandandi: elippoplica volubrat i retinelidi iti dina erdege auf inbbotiffio quu inging boicening . nor the it Tolazzy This of ophism.

ad viendum re lic te fundata in connexione. Inftabis freundo 2 Contra poteffacem tibertatis, quam habet do nator, in co infranti, corrumpendi in fe dom inium , & producendi il-Ind in alcero, poffune heri omoia argumenta. que funt contra poteffatem proprietatis in. connexione fundacam miengo povel vtraque concedenda eft donatori , vel veraque neganda . Antecedens probatur dupl citer . Primo, quia donator in co inffanti excludit à fe iftam poteftatem libertatis . & quidem efficaciter. quia defacto transfert perf. cum dominium in donararium . ergo non minus illa carere debet , quam per nos carere debeat poteffare propriecatis in connexione fundata propter eamdem rationem . Secundo , quia huiufmodi potestas libertatis iam habetur in codem in-Ranti in donarario, & fic iam vterque per dictam potestatem potest perfecte di sponere de re atque adeò alter desponendo de ca inuito altero , faceret , & non faceret illi iniuriam , in aclu primo : ficuti neutengugar sups boup

35

Respondeo hanc potestatem libertatis, qua haber donator corrumpendi in fe dominium's & producendi illud in alio, duo importare ; voum in recto, & de formali; alterum in obliquo , & de macerialis In recto , & de formali dicie ipfiffmam potentiam volitiuam donato. ris potentem libere velle, & nolle in fe dominium , feù velle illud dare huis , vel alteris aut fibi retinere , & quidem juridice , & efficaciter; in obliquo autem importat ipfum dominium proprietatis exidens in donatote in quod fie talis natura , ve dependent , quo ad corrumpi in cosin quo eft . & quo ad produci in alio , fine ctiam quo ad conferuari ab adu libero voluntaris ipfius, Polito enim , quod donator habeat huiufmodi dominiu in fe existens intelligitur habere completam pocestate illud in fe corrumpendis& producendi in alio, ficuti & confernandi illud in le iplo ; quemadmodum pofito, quod ignis habeat fibi approximatum lignum in quod potest agere di-citut habere complete, & absoluté potestate illud, combutendi, Ne autem videamur graeis id afferere : quaro ex aduerfarijs, quid na importet formaliter potestas cedendi dominio femel habito? profecto non ipfam rei dominium , alioquin non poffet existere cessio illo non existence; & tamen per hanc potestatem homo potest de re perfecte disponere illamia vel retinendo, vel abijciendo; importat igitur in recto , & de formali libercatem in oft dine ad volendam , & nolendam continuationem dominij, & in obliquo dominium talis vt dependenter ab hujulmodi liber. rate , pofito quod habuerit femel effe confere uecur . Idem dico ego in calu noftro, & ad infantiam, nego antecedens ad priorem verò eius probationem diffinguo antecedens donator in co inftanti excludit a le iftam libertatis potestarem efficaciter, fecundum quod hac poteffas dicit in recto, nego antecedens; quia non excludit à le potentiam volitiuam . Secundum id , quod dicir in obliquo , concedo ; quia in to inflanti prinar le dominio pro: prietatis, & dat illud donatario. Quare nego confequentiam, quia ex concessis solum sequiatur, quod donator in constanti carere debeat potestate libertatis secundum id, quod hae importat in obliquo, hoc est secundum, quod dicit dominium proprietatis; qua est nostranis sententia.

Ad pofferiorem verò probationem, in qua affumebatur, quod huiufmodi potentas libertatis habeatur in codem inftanci fimul in donatario & donatore: diffinguo affumptum: habetur in verifque secundum id , quod dicie in recto concedo. Secundum id, quod dicit in obliquo subdiffinguo. Habetur codem modo; nego: diuer lo modo concedo confequenciam; quia in co inftanci in donante habetur dominium per primum fui non effe : in donatario verò per primum fui elle ; & fic indonante connotat immediate antea fuiffe : indonatario verò immediate autea non fuiffe. Vnde lequieur quod veerque posse in co instanti de dominio diu erfo modo perfecte disponere; donstor , quidem quantum ad continuandum in fe, vel: intersumpendum dominium ; donacarius verò quantum ad continuandam in fe , vel interrumpendam negationem dominij. Ex hoc autem nulla fequitur contradiction vt de fe patet ; quod 6 donator dare quidem vellet rem donatario , ifte autem nollet eam accipere, neuter faceret alteri iniuriam, quia neuter haben legitimam potestatem disponendi de voluntate alterius, fed bene supra dominium polita existentia actus liberi requisiti ex parte iliam alteri , per quem aftum intelligatevitanis

on Obijeies fecundo: donator en inflanti a quo donat pro priori, natura habet poteffatem ad omnem vium rei licitum, & quidem fundatam in connexione, quam habuit ex vi pracedentis voluntatis, qua acceptanit dominium, non dum pro co priori retractata lgitur co inflati quo dat habet dominium proprietaris. Confequentia patet , quia ca a que funt pro aliquo figno in aliquo instanti reali incluso veré funt realiter in toto illo inftanti. Antecedens verò probatur, quia in priori naturæ ad dandum. donator potens eft rem fibi rerinere, eaque ligite frui , quam quidem potenciam habet ex vi voluntatis przetdentis non dum retraciatæ ergo pro co priori habet porestatem ad omne rei vium, licitú ip legitima connexione fundacam .

Respondeo primo si hoc argumentum haberet vim, probaret etiam, quod quando quis cedit dominio habito, co inflanti quo cedit, dominium habeat, quia pro priori natura potest disponere de resicite in omnem vsumsicitum.

Pro secunda responsione, nota in priori ad donationem, seuti non intelligitur aliquis actus libertatis destructions domini; ita neque intelligitur carentia positiua, seu positiua destructio domini, sed prascinditur ab eo, quod habeat homo dominium, vel co positiue careatipro secundo vero posteriori, quando intelligitur donans positiue voluntatem pracedentem retractare, intelligitur positiua carentia

Digitized by Google

- Tadii

rentia dominij, vel igitur:prioritis natura inuoluit perfeuerantiam moralem voluntatis, qua acceptatum est dominiam, vel præscindit. Prisma prioritas requiritur ad vsum ref-licitum socunda verò præscinditabessu, vel translatione dominij, quo posto: 2017 2017 2018 2018 2018

Respondeo secundo, negando antecedens. Potestas enim hac ad omnem vsum rei licitum., cum in posicius connexione fundetur, importare debet priorem voluntarem dominandi in... rem illam non retractatam politive per exclusonem, seù negationem tetractationis - In eo autem priori habetur folum voluntas illa nonrecractata præcisue, ed qued neque retractatio, neque eius negatio pertinerad vim voluntaris eaulativam actus retractationis; pro lecundo autem posteriori habetur nositio dominij, atque adeò sutractatio politiva pripris voluntaeis ; implicat autem p quod in aliquo instanti reali plicet pro directle lights rationis he formes Se eins negatio. Ad probationem anteredentis nego affumptum, quia'yvt donator intelligatur potens rem fibi retinere, caque licité frui, deber intelligi cum priori voluntate positime non retractata, atque adeò cum positiua negatione volende rem akteri date , quam non intelligient habere proceed priories and the state - Inftabis ex codem Lugo: negatio retractav

rians pracedentis voluntaria; qua per nos at tompletina dominii proprietatis debet affe lis bera l'ergo ad hot; ve aliquissimeo infrantidilizati volo vei hat re p debet decessario printi alla alteri, per quem actum intelligatif complete habere dominium: hot autem fassum esse plete habere dominium: hot autem fassum esse plata habere dominium: hot autem fassum esse quando vinus actus esse physice incompossibilità cum altero, non requirittir print voltar negatio vinus altero, non requirittir print voltar negatio vinus altero, actus voltanti alteri actus, sed simul per vinum actum voluntus virumque.

Responded concello ansecedere, negando cos fequencia quia quando quis libere amaralique, haber in fe negationem liberam oda erga fila; ad hoc autem non requiritur alins actus libertatis diffincius ab eo, quo iflum amat, fed iffe idem fatis eft : ita in cafa noftro licet requiratur ad ticite viendum re negatio fibera volunratis illam allenandi , non est tamen necesse, ve hæc eius libertas habeatur per vium libertaeis realiter diftinctum ab eo, quo volumus vti re, sed sufficit haberi formaliter, & in priori conceptibiliter . Neque dicas per nos negacionem Illam pertinere ad complementum actus primi libere voluntatis vrendi licite re, atque adeo tra enim est, quia etiam negatio odij libere eli-citur per iplum actum amoris , & tamen perti-net ad complementum actus primi ciuldem actus, subjectium enim ad hoc, vt intelligatur li-bere dispositum, & positiue aptum amare, intelligi debet catere postiue odio, quo maxime reddit illud ad amandum ineptum

Tertia responso: ad secundam objectionem, que omnem difficultatem enacuare viderur con-cedit antecedens donatorem scilicet in priori nature ad dandum intelligi habere potestatem

adomnem vlum rei licitum : sed distinguit cifospens s orgo in co infranzi , quo dat intelligitur habere dominium-quantum est ex vi antecodentium in ca prioritate contentorum, concedit ex suppositione confequentium, hoc est donationis, & receptionis, negat: & adhuius probationem in contrarium distinguit affumptum ca, que funt pro alique figno in alique infranti reali incluso verè sunt realiter in toto illo infeanti : si non pendent ab illo signo , concedit : ex suppositione, quod pendeant, negat assuptum. Sic voluntas, que in priori ad liberò amandum intelligitur expedita retiam ad odio habendum, in posteriori tamen dum amat, potius concipieur impedita, ve erumpat in odium Idem patet ex ipis fignis prioritatis, & politrioritatis natura, & ex cansis in adu primo, & in actu secundo consideratis. Certum est enim caulam in polteriori natura, & in actu lecundo , in quo causat, non incelligi posse cum illa indiferencia, quam habet in priori nature, & in actu primo : sicuti neque in priori ; & inactu primo cum es determinatione, quam habet in posteriori, & in actu secundo, quantum nierum prioritas, & posterioritas, tum actus primus, & secundus in eodem instanti reali, et competant; Vt autem ad rem noftram reuertamur dico, quod dominus rei in priori natura ad dandum, concipi cur habere dominium illius rei fed alligatum illi prioritati quandiù feilicet non intelligitur in posteriori excludere illud a fe 3 & ratio huius notatu digna eft , quia vt dominium fic alligatum habere concipiatur, fufficit intelligity quod pro toto tempore antece denti verè fuerit dominus rei , & , quod nons dum intelligatur habere aliquem actum incompossibilem cum dicto dominio, qui sir formaliter; & essentialiter exclusious illius; quod totum habert supponimus pro illo priori. Sed quia pro posteriori intelligicur actus donationis, ideo pro posteriori ille intelligitur positiue carere dominio : ex hoc autem non fequitur ; quod pro illo infranti abfolute fit , & non fit dominus : fed folum quod absolute non lie : fie vere folum cum addito, & dimidiate hoc eft ex vi antecedentium in illo figno alligatorum, ac non facta donationis suppositione, que intellegirur haberi in posteriori.

Porrò ex Arriaga diput. 30. in primam partem fect. 2. Obijcies terriro donator in eo infranci , quo donat est dominius rei , ergo habet ein dominium. Antecedens probatur, tum qui in eo infranti exercet actum perfecti simum mini, quod per omnes consisti in facultato perfecte disponendi de re . Tum etiam qui a eo instanti habet ipsam rem in potestate sua siquidem nemo dat, quod non habet ergo &c.

Respondeo negando antecedens. Ad priorem probationem diftinguo assumptum : quando quis dat exercet actum perfectissimum dominis sibertatis, concedo : proprietatis nego, seu a quod idem est : exercet actum dominis terminatiue, concedo actum dominis effective, nego, Sicuri enim, qui cedit dominio habito in instranti, quo cedit non potest dici dominis responeque cesso est actus dominis proprietatis, sed

liber-

libertatis: ita neque qui dat est dominus, neque donacio proflutt à dominio efficienter. Dicitite autem perfectum dominium tradere dominio facultatem perfecte disponendi de rès sui per alienationem s sué per retentionem se suimprest quod non debet sums strictés pront scrincer se restaingie ad geous cause efficiantis respects horum omniu actum, sed laté
prout etiam se extendit ad geous cause matérialis. In quo sensu dispinus Lignum igni approximatum dare sacultatem vil ad comburendum, & sumen dare nobis facultatem videnditis rumnatiue ses ligets, & materialiter.

47 ... Ad poffesiorem vero probationem ref-Bondeo diftinguendo affumptum:habet rem in potestate sua libertatis, concedo proprietatis, - अन्द्रशः निम्न co enim a quod quis itta det, ve palif 490 dare folum inferiur, quod habeat rem in Potentate libertatis; licute habet dominium ipium . Ad axioma verò vulgatum a quo dicieur: Nemo dat a quod non habet. Respondeo illud non esse tam crasse intelligendum, vt de wera a & proprie habitione fie fermospatet ex communi fenfu Physicorum, qui dicunt illud verificati de causa efficiente, quando dat esse effectifis duamnie conflet cantam actu cantanteminon habere in se vere . & proprie illud effe, gued dat effectui, quia dicunt ad illud verificandum sufficere, quod causa contineat exchiliter tunc elle iphus effectus, hoc est virtuiem habeat illud producendi. Sic etiam dicam, ego ad veritatem illius in casu nostro Judicesc, quod quando quis dat aliquid aliquis dum co Miganci , quo dat producit in illo dominimahabet in le dichum dominium non quidem formaliter, sed virtualiter, in quantum faret Que quidem voluncas cum de re quoque disponat dici etiam potest, quod illam. contineat eminenter; atque aded respectu vgriulde serificatur in nottra lententia, quod nemo dars quod non haber . Contra verd in. sensu proprio, & formali illud alius : nemd

habet id , quod dat Arriaga lece cit. fin inflanti creations Michaelis V. G. dicat illi Deus: Do tibi hanc gemmam ve vel cam retineas, vel alteri dones : potest Michael in equem inflanti dicere: Ego do illam Gabrielia ergo Michael in ca instanti habet gemme daminium. Consequentia parec, quia dat do-Wintrim - ergo illud papare : non ante illud ingans squia tunc primo existit, ergo in eo in-Manti. Quod autem casus su probabilis, patet ex conquia in codem instanti reali Sol proqueit defacta lucem in spatio sibi immediato a & hzc in secundo spatio 2 & secunda in terrioorgo &c. Hoc argumentum gloriatur Arriaga P. Hurradum fupra \$. 38. A fe accepille a &C fule poftes profecutum effe

Responded verbum dandi a quod attines ad prasens inflitutum significare translatione dominij dantis in accipientem. Vndè si complete accipiatur importat ex parte dantis voluntatem transferendi à se dominium habitus ex parte verò accipientis voluntatem illud in

se admiccendi - Quare beuti implicat per ipfum Arriagam, quadidemihabeat voluntarem excludendià le dominium: per cettionem, & illud samul apud le recinendi i ita quod haempiramob ol. ni ibantrimbia mantrandou rand -82: Ganal abinderadeaci alteria. Quo posito venio ad calum ; & fe si quidem fiat uis in verbo -daudinidico illum implicare riquia dum Deus diliunchone illa veieur: verè non est determinatus ad caulandum in Mechaele dominiu, "fed working, vel:pogethatem at tradendam. igemmam Gabriolia que des June valde diver-As ; nam primum caufacus: communicando facultatem , que in genere efficientis moraliter concutratiad omnem vium gemma: fecundum verò subminittrando facultati liberè materiam, circa squam pollit operari, vt benè notat Lugo nu. 24. vbi ait: Dominium propriecaris confitore in facultate acceptata, & radicata in ordine ad omnem vsum rei . Quate palita, quod Michael eligit dare gemam Gabrielt, neque Deus dat gemmam Michaeli, neque Michael Gabrieli propriè, sed Deus huic, & sic corruit argumentum.

At verò si supponamus na fieri vim in ver- 49 bo dandi : admitto calum, & nego consequériam. Ad probationem distinguo antecedens: dat dominium: hoc est concedit illud alteri, concedo; hoc est eransfere illud à se in alterum, nego: quia hoc supponit, quod velhabuerie, vel habeae, verumque autem fallum eft . Sicuti :gitur, quando tu das gemmam alteri si ille tune primo cedit dominio: dici porest minus rigorosè dare tibi dominiam illud, in quantum çibi cedit gemmam, non autem in quantum illud à se in tè transferat. Ita dicam ego, actus enim ille voluntatis a quo Michael dicit in eo instanti: Dono gemmam Gabrielt a comparatur actui a quo quis primo cedet dominio oblato; folum enim differt ratione termini . Sic diffincto antecedente: nego confequentiam ; & paricacem à luce desumpram . Disparitas est., quia elia est lux , que de cossibemmi idil oisseft ni elol a suriouducian, es , que producitur in lecundo spatio : -at géma, que datur à Deo Michaeli eadem omnino esse deber cum ea, que Gabrieli conceditur. Quemadmodum igitur implicat quod luxique. producieur à sole in spatio sibi immediato se eadem cum ea , quam hæc producit, & dat lecunda spatio: ita & in cesa nostro.

Obijotes quinto : a sufficeret dominiumpracedens ad instans donationis, & uon requireretur praseus, ad hoc, vt possem dare:
fi diceret mihi Deus do cibi gemmam vsquead instans, A, exclusiue, sequeretur, quod
possem in eo instanti gemmam alteri dare, sed
hoc est manifeste falsum, ergo, quando datur
aliquid requiritur tune in donatore dominium. Ita ferè Arriaga loco citato.

Responded hoc argumento etiam probati, qued, inflanti cessionis dominis habiti, debet, qued inflanti cessionis dominis habiti, debet, qued illud habiti toto tempore pracedenti ad illud instans. Nam siquis esser dominus géma, rique ad instans, A, exclusive, ridicule ce-

Digitized by Google

deret-

50

daret dominio in od inflagei: vadesparet fallras lequela . Quemadmodum igituriater rade quis dicatur cenere dominio habito.in hocan--Rantis: Lufficit fi habuerit illud tempore præcedanti, & ica innue non habeat givo carenciam illam dependentes à sha cellione habeat... dra-ad hoc, ve quis-dicatur date in hoc inflanti aliquid alicui persuaslationem dominis , fa--cis ca fi ita habuerit tempere pracedenti dominium, vi illolineaci dependenter à fua voluntate careat. Nægo igutur fequelam mainris; & ratio cib-quianegatio dominio, quam an inflanti . Ashabes , non poteft effenmite ex re donationis me ; ferbiodependentonabilla. Quare etiamificieis in co infanti adum. -quo dicas volo dare gemmam alteri : haboo -vode negem attam hunc-effe translationeme -dominij -Committee and the state Dr.

Ti - Obijcies fexto ex codon sub munita. Ratio cob quam legis periti, atque Théologi negation ob quam legis periti, atque Théologi negation des lucratum ex repugnantia physica duarum voluntatum in oadine at vsum licitum/emissem rei : & quia ssequeretur bellum ex viraque parte insum, sed in coinstanti, quo quis dat, & alius recipit hac non sequintur. ergo &c.

Minor probatur, quia sum quis alteri donat aliquod transfereius in illum, ergo no potest vette vit se co repugnante.

Respondes primo acgando minorem: probatum est enimin scando argamento, quod "à donator es inflanto, quo dat haberes rei deminium ex vna parte posse vii licità rei detantario contradicente, quia esse absolutà deminus: ex alia verò non posset, quia vius rei alienzi inuito domino est illicitus.

Respondeo fedendo, quod absurdiças con-- sequentis , seit effectus non oft sufficiens per le ad deftrue noum ancevedens, & ad tollendum elle caule, à que proffuit, sed deber aliquavalia caula à propri allignari defiruction illus principis á quo illeseffechie repugnate proficefeitur . Quare fex permanentia dominifin rempore in duobus fequererur contradictios ·leù bellum ex viraque parce influm ; non der ber affignari pro caufa deftructiun dominij in -donatore ablarditas loquele, sed aliqua alia res à priori , que com dominio illo repugnett. Convenient autem nobiscum aduersarif in affignando pro racione deftructiva dominij donatoris, dominium, quod in donatario produdum eft. Differunt autem in co, quod nos vo-·lumus hac duo habere-incomposibilitatem per fe simpliciter non minus, quam forma cadaneris cum anima respectu einsdem subiecticist verò per accidens , & ratione temporis , quod confequitur, vnde volunt in primo inffanti polle fimul existere . Sed in hoc non Videncut bene discurrere: fum propter alias rationes ailignaras, tum, quia sicuti Philosophi, ex do, quod viderint non poffe duas formas oppolitas fimul effe in codem fubiccto pro alique reempore, recte intulerimt, neque poste fimil 'effe in codem' instanti, ctiam fi in tempore & non in inflanti oppositionem operacionams experti fine : ita deberent adnerfarij tation Cinari .

cato donare aliqued nisi, quando allius, qued donar sit verè dominus, sed in influiri sonarionis Michael dat V. G. seruum Gabries sine peccato, ergo &c. Minor pater: Maior probatur, quia nisi sit dominus non est vude acus ille honestetur; & consimus non est vude acus ille honestetur; & consimus non est vude acus ille est michael dat Gabries sein, habetur intentum, si non est, quo iure silum dare potest a Iniuriam enimo illi-saterate eum per traditionem illam libertare prinando.

Respondeogdiftinguo maiorem:nullis potest abique peccale donare aliquod; illi , quia the cius dominus formaliter's nego: fr this de - noinus virtualites per hoc , quod operetur cires dominiums concedo : & sic concessa minore-dittinguo confequens; quando Michael das Meraum Gabeien en dominus vietwalfter concedo: formaliceri, nego consequencia, Dico cenim, quod adidatidum aliqued ablique peccato non requiritur formale dominium'in donatore, led sufficit potefiss disponendi de dominio, mode distou ad probationem majorist Respondes sufficientissimam esse huiulmodi poteftacem ad actum-donationis coloneftandam . Ad confirmacionem verò ab folute dico: seruum in eo instanci non esse Michaelis . & ad petitionem aio, quod in tantum intelilum -donat, quia habuit in eum dominium proprietatis dependenter à fua voluntate vallabile. neque illum dando Gabrieli libertate prinato quia nunquam intelligicur folutur vihili dominio, ceffar enim effe fernus Michaelis ex Vi domini, quod Gabriel de nouv'in cum acquitit .

Obijcies octetto: Caula moralis hone tale actionem licitam exellere debet pro en lunati, pro quo existit actio licita, sed dominium est causa moralis honestans translationem dominii, ergo etc. Mistor patet, qui a necidit assignari alia causa Mator verò probatur, qui a moralis accipit est moralis succipit est moralis succip

Respondeo causam moralem honestantem de tradicionem dominis este libertatem voluntatis operantem circa dominium proprietatis secundum dictamen recta rationis; sicuri tenentur dicere aduersaris de causa morali conhonestante cessionem dominis. Opare concessa maiore a nego minorem, nisa nomine causa moralis intessigatur materia ricca qua operatio voluntatis libere versatur. Ad proportationem minoris paret ex dictis.

Renunciatum milii en recentiores nounuliles in nobili quadam Academia omnia argumenta aduerlariorum eliudere lustidendolquod
causa morasis non debear existere fimal cum
estettu, eo quod non causer immediate este
ctum, sed mouesto vosunatem ad odium; ves
amorem &c. Vide est, vi concedant donationem este quidem estettum procedentem
à dominio in genere esticientis, licet pro eo m-

merit, quod per hoc præcise, quod aliquis anno præterito fuerit Rex, si modo,non est, possit valide condere leges, gestare coronam, danase reos; & reliqua exequi, quæ solius Regis propria sunt.

Supponomus velic Diam domanio etiam a

quendam, ac rationem subiett nam al iquolmono vnam milievideur cerum, quid quid in contratura de antique, quibus videur fauera Suarezme Metaph, disput, 37m set, vinimum, quinta territo poten sum est sum en la contratura de quo de sum est
ret , &t non haberet einstem rei dommit, quod

R. spondro dicendo donarasium in co instati est subsip Asmessioù dans instance engrasprimo accepta y t si que glamens assentin Ac primum destingue absumptuma minimistimatur que ad dependentiam, qui a tunc à donatore crusaturs cocondentiam, qui a tunc à donatore crusaturs coendorique oly destinations substances au substances and destinations and destinations and the substances and substances and assentinations and assentinations and assentinations and assentinations and assentinations and assentinations and allowed assentinations and assentinations and allowed assentinations and assentinations and assentinations assentinati in retioned accidenció sobrialitei donfituiera. Pro juiul modipatem differencia explicacionem po sur inhexenciam no rigore fignificare veram de propriame dependenciam à fubieto canquam acciu a marepialir. Se effe deplicem diama actuationalism apriludidatem quo posito rabidiante qui de quampis indication positi este accioniste su propriate nobis exil exercición fendialis accidencies a propriate nobis exil encicio esta accidencia su propriate nobis exil encicio per accidencia de pedes abilicio esta encica de pedes abilicio encica de pedes abilicio encica de pedes abilicio encica de pedes abilicio en encica de pedes abilicio encica de pedes abilicio en encica de pedes en encic

Digitized by GOO

The quest de Torma fubitantialiates forma non inhareact. Ad feet de spritudinem ad inharendus plicites Physice, & Logico; & q

m.Iam quando i

mino terminată; ominătes effential

pponenda fuit

juis » jam igjeur, de omnibus cenficatur , quod erat pro-

adita natione Accidentis dilum eft, quad non conformafrantia , quem tradidimus in cendo eam effe ens per fe luberò quod tradatur per denoelt quid posterius, & ad Lo-Sed verumque videtur incon-

hoc fecifie majoris claritatis dictam, Accidentis notionem. fignates no probat, dicat Acad fe habeat per modum percomple a fuo vitimo fubitamate, Pater ex his, que diigentes de ratione forma inauimus eam confiftere in eo. en modum perfectiui , ficuti , quod fe habear per modum

uid dicamus de diustione Acitenus confideratur eins diut-: funt genera quædam vniuooptima, & immediata fit qua menta partitur, vt docet Suait. 39 fect. primanum, oct: Non. nda illa; qua teste Hurtado 5 2. Diuide communiter folet hysicum . Quamuis enim hac fumma genera, vniuoca , fed dæquate illud partiuntur, & Accidens Logicum dicitar ilcogitante identificatur cum,

ftras potentias vitales intentio tinas, tum rationales modo has ecta vitaliter attingere per opi quas eliciune , & in fe ipfis rec iulmodi operationes funt form tales fus potentijs inhærentes infmodi formæ. Omnia parent & quidem, quod fint forma po tes videtur certum ; quia ex vn cogitante distinguntur ab illis: perficient, ac complent, Nem este potest visionem, & potent uicem comparando, illam le h: perfectiui : hanc yerò per modi & sic illam habere rationem fo eti . Secundo , quod fin form modales ex earum perfectione Cum enim fint actus lecundi v habere multum entita is . Sia nis cuiulcumque rei tadix, & i entitas einidem rei. Porrò for minima entitatis, vt omnes c quod fint aceidentales suadeti & abfunt, abique subiecti co. rimur enim, quod ex vna in a culus noster., & ex vna in alia intellectus, noster, transeat pro clorum, quorum, species recip nique, quod diche forme inhe citur, quia, ita funt acce doni ant subrecto à quo ranquam. à fubstententur, & fic non funt ad harentes subjectis suis.

Dices: his probationibus sua actus vitales , qui se habeant ,

re eamque m ; qui po-

existimant experientia c. Physicum tales caloris,

& realia,

Quantitat

io debeat fieri it quod Deus dendam posset

men specialiter non nidem loco Domini tasta secunda artas us Aucidencia mane

probatione fatis superque demonstrata. qua, quam plures citauimus Theologos cipfum difertifimis verbis teftati funt Conciliorum definitiones, que agunt de Panis, & Vini sumunt de specie reali, & fola intentionali ; & quidem fi ex dictis ogis quis quæreret, cur ipsi potius suppoquam probando docuerint de fide elle ntia realia Panis, & Vini in divinishima ristia remanere. Procul dubio nihil aliud derent quam quod vox speciei Panis, & blolute prolata indubitanter pro codem ir, ac pro realibus Accidentibus veriufuodque mens totius Ecclesiz semper fuenciliain hoc eodem fenfu huiufmodi vocepisses ergo &c. Tertia denique pars, at nil obstare, que minus vox illa toties ilijs vsurpara fignificer Accidentia realiz rmam externam . & apparentiam vtriuffrantia component ex argumentoru fopabunde confrabit.

scuius beneficio qualibet materia ninternoscituro Intétionalis verò is accipitur pro fimilitudine inten i cognoscibills. & dividitur in im ressam simpressa est, quam obic ix cognoscitiva imprimio. Exp quam porentia in se formati adbi-

fentie, cui debeturgita , & intentionalis , ac Logica . Cateru fi vox species à Concilijs v. furpara in dicta lignificationis amplicudine fumi police: non ellet , cur potius diceret Adperfarius Christum Dominum in Eucharistia effe sub specie impressa panis, quam sub specie expreda. Quemadmudum enim per illum. effe fub, impressa nil aliud importat, quam este ibi , vbi ab ca repræsentatur . Ita propter cadem rationem dici poffenoffe fub expreffa. Quin imoz ad derem poriori iure dica Conciliorum . & Patrum de specie expressa, quam. de impressa intelligenda fore : quarenus impreffa virtualiter tantum eft figura, & effigics quielli. Conera verd expressa venm fir formalines preftio, & reprefencatio illius, habet colequester, quodifit formalis figura, & effigies. ciuldem objection Porro in hac acceptione ionfarignes quas cinea Euchariftiam exercemusino folumification fine Accidentibus realibus; fed eriaminas speciobus impresas supplence Chris to omnem obiectivum concurtum, quo quid a fide remotius & alienius ? Etiam fiquis diceret habere corpora gloriofa connaturaliter wim apparendi nobis fub quacumqueffigie, przbende immediate per fe iofzillum cocurfum ? que deberet prabere fregies illius rei, fubicaiuseffizie appater o houti diene Aduerlarius; quod connacuraliter prabeant dictum concurfummedia productione speciei imprefiz debis zzálluzen cuius effigiém nobis reprz fentare in-L'in Carpons Christiquaibnos Probator ter tio Condintioner cop cum Mapthe de Colebracione mille tumis whi habetur s quod in hoe Sacramento aliud cernitur, quam eredaeur i cernicur, fpecies panis . & Vinp. 85 erertitur meritas Garnis, & Sanguinis Christio Se paula pont eas a quai modo Pontifex dixits specien, appellat formam visibilem existente in hoc Sagramento diffinctam, acque discreta a veritate Carnis, de Sanguines Dominimufte i Lefa Chriffi Sic coiamloquirur Pontifeximpl me autem de confessat dift. a. fifb specie (inquiens) Panis & Winis quami videmis res inuisibiles sideft Cheifti Cannemi & Sanguinems honoramus Tum he chib ca Vpecie Panis ; &; Vini definic Ecclefia elle Christum in Enchant rifita, que cernitur, Semidentra nobisi & cha forma vifibilia exiftes in boc Sagramento, Sed : ports

se realizatem non existat. Se in hoc Sacramento ob du primo quidem aquia est in

in Sacramento Euchanikia remaner fubitancia Panes, & Vini; tum quia remanet in illo fecundum fui reprafentationem, fine realemifine intentionalem ! tumeriam, quiz ad illud valde percinet, quacenus fignificare Chriftum permodum cibi fpiricualis, & virturem vnionis, ac charicatis,ad fubflatiam Panis, & Vini primo, & principaliter percinet; ad eius verò Ac-Gidentia non nifi inftrumentatiter, & fecundario; quacenus funt repratentationes dicta lubftantiz. Quare fi quantumuis Accidentia realia Panis , & Vini fecundum fuam entitatem in Sacramento hociminime existunt : quia camen repræsentatiuds & fignificative ad illud pertinent , catholice dici poteft absolute in co remanere: propier eamidem rationem, catholice etia dici poterit in codem remanere fubflanciam Panis, & Vini squod nemo Catholieus audebit affirmaten & redte: neutra enimis ratio , que affignatun ad dictum modum loquendi cohoneftandum haber aliquid foliditatis Non prior , ex co enim , quod quis fecundum fui repræsentationem tantum fit in rerum natura, falfo dicitur abfolute, quod exiltar. Vnde cafu, quo Deus in meo oculo fpecieme vifigam Dini Petri in hac zula existentis produceret , abique co , quod illum produceret non nifi ex errore , & deceptione poffem affirmare D. Petrum offe in hac aula , quare certior factus de miraculo quamuis D. Petrum. hie existente cernerem, dicerem non est hie Da Perrus. Scio Aliacum in 4. queft. 6. art. 3. vbis defendit tanquam probabilem fententiam negantem Accidentia realia Panis, & Vini in ... Etichari fila remanero, explicare commune di-Chum quod feilicer Chriffus eft lub fpecie bus Panis P quod fenfus fie enm effe ibi vbi apparet Panis Ad eum plane modum y quo diein mus Christum extitife fub fpecie Hortelanis Peregrini , &c. Sed fic non poffet faluari Bu-b charifica conuerfio , nec realis remanential

Vini Corpus , & Sanguinem Chrifti; fed in ea amplicudine, quatenus habet illa tria, rema rantum , Sacramentum cantum , & rem , & 1 Sacramentum, Quemadmodum igitur dicimus effe in Baptismo, Confirmatione, & Ordine Characterem , qui fe habeat , vt rem rantum in dictis Sacramentis, non quod existat in illis, fed quod ab eis procedat, & victualiter contineatur in illis : ita dixit Poncifex vittutem vnionis, & charitaris effe in Euchariftia, hoc est posse in ea affignari tanquam eins effectum. ac rem tantum , que feilicet fignificetur , & non figificet ; ad differentiam Accidentium Panis,& Vini ac verberam confecrationis que le habent, vt Sacramentum tantum quacenus fignificant, & non fignificantur: & ad differetiam Corporis, & Sangainis Christis qua fe habent, ve rem, & Sacramentum quatents fid gnificantur, & fignificantes datq seradeb burp

Tercia denique responso est per speciemus visibilem panis intelligi poste similitudinariam apparentiam obiectinam Accidentium realis um ipfius Panis, que nihil aliud eft, quam Accidentia fenfibilia Corporis Chrifti quatenus reprasentantur modo fimillimo forma , & Accidentibus Panis. Verum contra hanc responfionem, præter quam, quod faciant argumens ca , quibus probaumus implicare contradictionem, quod complexio Accidentium Corporis , & Sanguinis Christi complexionem Accid dentium Panis & Vini per modificationema fuarum fpecierum intentionalium soprefentes Facir eciam, quod non debuir abfolure dicere Potifex cernitur species hoe eft coplexio Accidecia realia Panis, & Vimifed po cius cernicur species idelt coplexio Accideria realiti Corp. 8c Sanguinis Christiad modu coplenionis Accidetiti Panis, & Vini; ad etiplane moduquo ex fuppositionesqued Corpus rabra in aliqua magua distantia apparenmini nigru. Nemo dixerit a me cerni fpetie Corporis migri s led Corel

Digitized by Google

importabat in Peero exikentiam, ita negat 112. debet illam innoluere. Neque hoc est argumeneare à secundum quid ad fimpliciter, sed à regu-Lis contradictoriarum propositionum : quod si diess : in hac propositione : Petrus est albus. Sibieltum non includere existentiam ration fui, sed ratione copule feù forma, nempe albedimis : contra est quia sic contradicioria, qua diceret Persus non est albus, non posset esse vera a Petrus existeres , & non esset albas, ve de se. pater. Dicendum igitut est quod cum vox Petrus fumi possit in duplici suppositione, & quatenus præseindie ab existentia, & quatenus illá: includit ; quando est subiccium proposicionis de terno adiacente, accipiatur in secunda suppositione, aigue adeo in eius contradictoria in ezdem suppositione accipienda sit.

Atque ex his paret quid thiceadum de Comtradictoria propohetonis hypothetica, in quam haretici affimatina resoluebatur. Nego enim. per dictam negatiuam Catholicam nos non cereificari quod sie de side accidentia manere in 32cramento; & ad rationem in contrarium aio propolitione Vieleffidamnari à Consilio ratione solius secunda partis. Nego aucem hine node sequi quod prima sit de fide, quia licet quando propolitiones simpliées nulki aliam habent connexionemquam dialecticam, ratione feilicet copulæn ex fallicate posterioris non recte prioris. veritas deducatur. In cafte tamen nostro posterior est metaphysice, & essentialiter cum priote connexa, quatenus implicat accidentia mamere in subsecto absque eo, quod existat; Vidimus autem contradictoriam huius propolitionis: accidentia manene in fubiccio, debere loqui, de secidentibus existencibus, ea ratione qua loquitur illa, aduersus quam suam contradictionem exercet . ergo &c.

Porre rem ita sè habete confirmo dupliciter, & prime quidem ratione ab codem Concilio deducta sic : quia se Concilium damoando Proposicionem illam Vieless (Accidentia panis non manent fine subjecte in hoc Sacramento) nihik altud de fide fatuere intendisset, quam quod non inhærent substantiæ Panis, fine demum existerent, fiue non existerent: sequitur quod eius intentio fuisset solum de fide statuere substantiam Panis in hoc Sacramento minime remanere Sect hoc 12m abunde præstiterae damnando primum erticulum propositionum Viclesti, qui erat hic: Substancia Panis materialis, & similiter substansia Vini materialis maner in Sacramento Altanis. Nè igitur dicamus Concilium damaando hane propositionem, quam præ manibus habemus, que eras fecundus heretici articulus, acta egisse: dicendum ek kasuis existentiam realem dictorum Accidentium, & in hoc eum haretico concordate nam quemadmodum hie in hoc fecundo articulo existentiam realem Accidentium: cum dependentia à substantia attrust : contradictum articulum per contradictorium definiat: ita in Eucharistia dari existentiam realem corúdem Accidentium: yt millo mode á lubitantia Panis, & Vini tanquam à subsécto substentétur. Idem confirmo lecundo ex fell. 15 ciuldem Cóalij in qua, ve att Comptonus in Phytica difp.

12 fell. 3. num. 13. refereur, & damnatur hie articu us Ioannis Huff. Quod nimirum non effet determinatio Ecclefiz quod Accidentia trarec in Sacramento altaris fine subischo. ergo iam determinatie Ecclefia Accidentiain Encharitia Rase fine subischo. Nulla igitur suit alia. Concili: Constantentis mensiquando istam alia propositionem Vielessi damnatit, quam statuere, quod mancrent Accidentia Panis in Eucharistia, sed sine subischo. Quid quid tamen sit si ibi no statuit, sufficit, quod loco proximè citato statuerit, ad huiusmodi sententia de spectebus intentionalibus exterminandam.

SECTIO QVARTA.

Tres reliqua vaciones adducument ad probanan de pas esse Ascidécia realia Panis, & Vini in Euchasistia remanere.

PRobaine quinto Conclusio ex verbis Tridentini, que habentur seff. 13. cap. 4. vbi lic : semper in Ecclesia Dei persuasum fuit »id» que de nono Sancia. Synodus declarat per consecrationem Panis, & Vini conuertionem fiera totius substantia Panis in substantiam Corporis Christi Domini, & totius substantiz Vini in Sanguinem eins - Tum fie: Connerfio ellentieliter importat transstum termini à quo in terminum ad quem sub tertio communi verisque intrinfeco, alioquin fi Petrus locum fuum in 🧸 quo est cederet Paulo, qui racione distantizivel alterius impedimenti Petrum ibi repræsentarets Petrus deberet censeri conuerti in Panlum. quod est aperte falsum . Sed species intentionales Panis neque substantiz Panis neque Corpora Christi sunt intrinseez, quia neque illis inhsrent,neque vniuntur penetratiue cum eis : bend tamen verique sunt intrinseca Accidencia realia Panis, substancie quidem eius propter inheretiaqua dependent ab illa: Corporiverò Christà propter vnionem exigentem compenetrationem in codem prorfus loco cum illo . ergo per hoe, quod remanezent species intentionales Panis,& Vini in Eucharistia non faluaretur Conuersio Eucharistica, sed ad eam habendam requiritur necessario Accidentium sealium veriusque perseuerantia, quod esat probandum.

Probatur idem sexto ex verbis: Hoc est Corpus meum, Hic ele Sanguis meus. Veraque enim particula demonstratiua ecceitatis, denotat aliquid sensibiliter demonstrabile permanens ab initio enunciationis formulæ confecrationis vique ad finem inclusiue, in ordine ad quod talis ecceitas desumatur, alioquin falla effet enunciatio: sieuri falsa censeretur esse illa ioculatoris qui præferret spectatoribus nummum sureum, & incipiens illum, per particulas, hic est, demonstrare: interim dum hoc diceret, supponeret octulte nummum argenteum, & enunciationem prosequens, prioribus verbis adderes, nummus argenteus . Asqui species intentionales Panis, & Vini non possunt esse hoc demonstrabile permanens in ordine 2d quod calis ecceitas delumatur, bene tamen elle pollunt huiulmodi

Digitized by Google

Acciden-

Aceidentie reslie illorum - exep boutt de fide. enthathaidel aidhe totomis coicetstiour effe. neldig Mys-dhort tembodate stebstebetes tespes; striftlas inpifautiss, Midde andigie bropstione nach inadesut à tomique ipacies intentropoles don-line for the following the police of common scotti neguendi nafina setalia y qui a. politice Senie in predio gralationie verborumnesismi interesta i desperatores de la constanta de la constan Storkeon's find the his this but a file Cours are toaccidenta Rapie , & Vankhaben a kesumque » fenfibilitatom videliertm ffagermanentiam... Vacchis such Cum illufi Coverlie I redence a before compary mass or thus, when the as I pecie buse Habiande Midisverificaturide accidencibus realibra pon aucom de (peciphusia en acionalibus-

- Reobetus denique lementes Bachone qua 37 lesimus hugibaccamento concedune: Luczi viriant Segmentinot cum in fractions Panis -Ranke guerant leguendo de hoc Sacramento & Padisacidiam Franzimus, Riccoded & folz form sies intellemales lang temanenent : fractio: non moder de co-veu feam extrao de fide ex re-j manescracing police of parts which y due fint! capaciantia (Rionis :: Minnous enque en vis asques mencilhades un quia en dedocar sa folas (pecies intentionales Pas stadoperentum topo potek in de neu controllembailes and our paris en en en en el el el phoes squantier in Christo, quis cum existe: sedimistribeses in Hostia Confocuata pullamen pari porchidimfonem. Negne milpeciebus inreminalitum qua la funcindinaboles in remafanzando, seque Adeò quandi bi has aumerospecies manely debet peptulantan totum. Seini an sea 3 aund fi far dem fibries in ellendohoc habent ratious fubicati cui en burent. Quado autem Bucharistia frangirur enon elle neceffe frangit fabicetum Aftrier um intentionalium phoisiceres cercius vidents. Confirmaenry quia, in lenceria quoque cosum pqui diphilienten speciebus arcodionalibus mater. rialibusconcedunt ynon-pareftinegari quin in: fractione hadig non follow dich species Panis, sed pare etié Sacramétust actionutium in Calicem ergo & fois species authorionales Panis in Eucharitia remanatornate erinan pollet ve-. rificari, quod frangeretur.

Ad hancedifficultatele dupliciter respondetur, & primo quidem negando in Sacramento elle pere a & propriè, dittibonem vilama one six totius in partes, fed folum apparentemper boc, quod aliquid dissidi nideatur in partelscometé vera in partes minimé dividacur? ita tameny vlan parte reiozque, epperet dinifa : vidaig Kaile ekka ginkhaut dotterbougest . Quod fi queras in quo hac apparent divisio co-Mac & dicunt confisere in eo, quod Christus, qui prius erat in vno loco maiore , ponatur in platibus migoribus; cum enim iple in hoc Sacramento (inquiunt) gerat vicom Panisihuno fit, ve quando imperus V. G. manus in locosin .. quo eft Christus, est tahs, ve fi affet ibi Panis illum frangeret. & eins partes invicem. feparatæ luum peculiarem locum inciperet oc- . copare, Christus quogi adicale imperii veluti : 🔒 loco cedse a & diverta minora spacia incipias . encicaca divisibiles sine in parecephysicas encioccupate.

Sed coptes hang responsonem fagien quis, 39 geirbities netpan diffitiqu fodificie deptite inche! Actel : M Brobis filbi gestiode secial bob sacom bed fipitin & grad noithteriom in Eto fitte imatedinm extenidatity yhodare dat bitere? hop strate police Chilipp non cla verè . & Brabbite pominem > leq lojihib [centiquias bbs-Leathiding die sylling aldemerene poudself it Actis bou gir ge pac intelbite et trobe tedif jaci ?. freeie feribentit Cfrittim pominem contebbbs. Den jag chone vandt en paks en fun eneret & gC. reffes din a tollothin eath feet popis seels Derei natos genderindigistigum gamadoride Inchique feire Sibbuide hiebetauenn vielltig (182) dnesstift apitrege ?! de difficip que nu su qe Deo dadig teb [cache 14 cmm | Boutecat 1 golous: 6644 it metrideene egesent se datessemmunoquelnis duischou Bollnur in biobije-genegertique film? apidine co . diaq fimit midne bofitine imbeta' fectio Dai cribuatur: idento ad impropriama recurrendum eff. Quoriam, vero lumendo nos prouocabulum fractionis in luz propria fignificacione constat othil indignum de hoc Sacramento saut de Christo sentire: hoc ipso, quod ad illudic lumendien realism accidentium Paois presécie requiracur: recté deducirus fide nos centre acedere h quilinode secretenti d'anis bentestism papernat macraige brobustifuite cattone fractionis propocabulum accipiamus.

Secunda response Supponie Cherum ini-Eucharistia acquirere nouum modum diftin-Churt , quem formalem vocacionem appellants & beneficio cuius Christus Dominus formaliter confirmitur cotus in roto loco, & totus in qualibes cius parce, vonante confeccationem. erat hoftia. Quo polito prespondetur diminonem competere Christ in Eucharifia tatione talia vbicacionis, que, cum fit macerial scum multò maiori probabilitate poteft poni dinifibris , quam ponatur á Suaraz vbicatio Angelica nque spiritualis est a si similem existendi modiem Angelis pradet.

"Sed coatra hanc etiam responsionem sacit primo, quia Vbi angelicum non ponitur á Suarez divitibile : ita, ve polite in plures parces actu existentes secari, quemadmodu debet pohi hic modus in Christo ad hoc, ve ex dinisione Christus in pluribut locis minoribus veluti à le iploidimme existe de le feateans Suarif non fauer huic explications. Contra fecundo. quis multi funt, qui frunc modum superaddis. tum in Christo existente in Eucharistia valde probabiliter negant , eo quod per illum mu-? tacionem aliquam subirec. Non est aurem ferendum ad has angultias fidelium mentes redigere y we feripeurarum affertionibus affenfum? prabeant ; & notandum signam inconfequens! ter difeurrant Aduerlarif: namex voa parte deobligant fideles à credendo y quod in Eucharifita depeur accidentia healia Panis, & Vinia que euidentia physica habita per sensus, percipantur : ex alia veró illos afiringunt ad credendum dari in Christo buivlimodi formas modales, quæ illum indinifibilitet existere faciant in hoe Sacramentoaita immen et in fua.

Bbbbb

Digitized by Google.

ે દર્શાપ્તર ઓહિં વૃષ્યં લે પાંચિક લેવા કે લે મેળ પ્રથમ પર નોક, દેશવાં જિલ્લો કે સ્ટેક્સ ઇમાઈ કોઈ કોઈ કે જોઈ કે જે જે કે
Conera denique tetrio, quia permilla tide accidentali forma in edrpore Christi liced de 1 Christo fab es existente verificari poset janad ratione illius diuld stut mon-tamen s quod frå- . gatur. Nam fractio ex fuo primario fignifica"! to importat divisionem, que fiat cum refilientia ex partedinis. Vade nemo di xerit zeremy" off facem, que in wo el frangisted fores , lapidem , brachium ,& amilia que divisioni resifunt , fed non poteff diei , qued 'Chriftus ra- ' rione huiss This distitioni refiftat : cum quia. subspeciabus vini haber hoc voiste no relifit, thm eriam, quiz tefffentis in fioRia confectata provenit ex secitate, lofiditate, & craffele: ipfius hoftiz , itzet quo liccion folidier y 66 : crafficior est magis relistat a de quo humidior . centior, acq; fubrilior minusyet nidem ch. ergo neque ratione hains voi verificari poeufe guod Bacharifia vese, & propist frangacur .

SECTIO QVINTA-

. 1 444

Solumntar obiebbs ex adlivritute defunepta :

Bijcies prime: Bulebius Emille bay ide Pole hac habet simulibilis Sacerdos vifibiles creatures in substantiam Corporis, de Sanguianis sui verbo suo, secreta potestate connettit. Tum siculub stantia Panis, de Vini sunt de secreature iniciabiles, visibiles verò per secidentia er go dum creature visibiles dienntar converti in Corpus, de Sanguine Christi no solu de suus secidentias panis, de Vinis sed multo magis de eius secidentibus hocantelligi debet.

Responder diftinguendo antecedés, funt vi-Sibiles per Accidétis sicuti est Angelas per Accidentia corporis assumpti nego:per accidentia ab ipfa lubstantia Panis, & Vini exacta & ex intrinferis fuis deputate ad cam reddendam. senfibilem, concedo antecedens, & nego cosequentis. Ratio negationis eft quia ex vna parte hoc iplo quod lubflantia Pamis, & Vini accio. dentia lensibilia exigit, recté dici poten ablolute loquendo scusibilis ; ex alia verò creatura nomen in fenfu proprio non accidentibus. sed soli substantia completa eribui debet, ve docet D. T. quest, 3.de Prientie Del art. 1.ad 12. vbi zit , quod proprie fola res fubfiftens censetur creari, quare hoc ipso, quod Eusebius creaturas visibiles docet converti in Corpus, & Sanguinem Christi de folis substantijs Pahis, & Vini intelligendus eft i

Obifcies secundo: Sichrifson. loquens de Eucharifia in Encenijs sie habet. Num vides Panem Num Vinu? Num seuci reliqui cibi in secssium vadunt? abset; nec sie cogites. Quemadmodum enim si cera igal adhibitanisilli assimilatur, nihil subflantiz remanet, nihil superfluit : sie, & hic puta & e. Tum sie, si remanerent in Eucharifia Accidentia Panis ex hoc cibo aliquid in secssium vaderet nempe quantitas, & multz aliz qualitates prasertim prima. ergo & c. Consirmatur ex comparatione cerz, quem addacit, quemadmedamis.

enim actione ignis omnia, que funt fin ceraddeperduncue se iva ex aduentu Chtifii non folam substantia Protes de Vini, fedictiam veriusque Accidentia perire debente de la con-

Responden sensum verborum S. D. affe nin hik fabitancia: Panis y & Vini peradia: confecratione leb accidentibus remaitre. Quare ad argumentum diffiligno lequelam antecedentis: aliquid exchee dibo in fecefium vaden: ret , & fiquidem-ferrad eft de slighe esciden. sali, concedo. Sin autem de stiquis fubitantiali , nego antegedens , & confequentiam... . Sufficie ausem, ve nihit fubstanciale da Eucharifia vadat, at a roliquis cibis contradifia. gazeur . Ad vonfirmationem verò dico fimilia endinom illam ex cera defumptam polle-torotqueri contra argueneem. Ex sa enim fequeretur - quod quemadmodum in igne ex cera;genorato remadet materia cera, non verò ipecies intentionales illius : ita in Encharifin pereun cibus speciebus Panis, materia emiliem Pari nis reperiatur . Qpod oft haroticum afferer --Paritas ergo contific in co, quod acuvi ignis. les actione connectivis le lubhantiam coras. ita, & Christus fus vista ce fubstateiam Panis in fuum Corpus tranfob Anntiac-licet valde dinerlo modo, ac racione, ve pacer en dictio-

Obifcies tertio ex eadem Hom. 45, in cap. 6. Ioannis de hoc Sacramento loquens. Quod Christus, inquit, seète ve maiorindo caritate astringeret see ve suum in nos ostenderet desir derium, non se tantum videri permittens desir derantibus; sed se tangi, se manducari, se dentes carni suu insigi. At si Panis Accidentia mannerent, hae tangerentur, manducarétus, ac ipsis dentes insigerentur, ergo see.

Respondeo admiss auctoritate Christomis distinguo minorem: si Panis Accidentia manerent hac cangerentur &c. vt quo, seù formaliter, concedo: vt quod, seù denominatiue, nego minorem, & ad consequentia dico, quod quemadmodu cum omni veritate Panis vsualis est, qui tanguar, & manducatur, & denti; bus premitur, à nobis, vt quod, medis accidetibus suis sensibilibus; ita recte dicirur tangi &c. Corpus Christi medis esistem numero accidentibus, sub quibas latitat.

Obijcies quartos S. Ambrosius lib-de Initiana 49, sap. none probaus in Eucharistia verum este Christi Corpus, quamuis Panis species videatur, hac haber. Quantis igitur vtimur exemplis, ve probemus non hoc este, quod naturatormanis, sed quod benedictio consecratio, maioremque este vim consecrationis, quam natura? Sed natura non minus Accidetta Panis qua substituta formanic, ergo dicere debemus vi benedictionis neque ipsa Accidetia Panis in hoc Sacramento manere.

Respondeo D. Ambrosium less situto premere pronomen illud demonstratium, hoc, quod habetur in Consecratione hostis, & demostrat Corpus Christi, quod benedictio consecratica no Pane, quem natura formatic. Quatis igitur verum sie natura non minus Accidentia Panis, qua substantia formasse, qua tamen quado nos dicimus t hie es Panis; sile ce quus : ille verò

homo.

homo &c. Loquimur de substancia corum a que demonstramus, non autem de accidentibus: alio-quin essent falla propositiones a ita S. D. dum a dicir hoc non esse a quod natura sormanit a sed quod benedictio consecutur a loquitur de substancia a qua sub illis accidentibus demonstratur: non autem deupsis accidentibus. Hac postra explicatione maioris a distinguo minorem: non minus accidentia Panis, quam substancia natura sormanic in seus reas, quam substancia natura quam venientia substampnostratione, nego minoe zem. & consequentiam.

Obricies quinto a Theophilactus. in cap. 26. Matt. verba consecrationis expendens: non directi (inquie) hoc est figura a sed hoc est Corpus; inestabili enim operatione transformatur etiam si nobis videatus Panis. Sed transformatio prater dependitionem substantia. Panis, importar mutationem surmanum accidentalium, prius existentium intipsa substantia, cress nou remanent diciz fossia accidentales.

48

185

Respondeo transformationis, nomenigise zaninocum: poteforbim fignificare commutation nem, vel accidentalem tailsum; vel: substantiafem tantom, velisabitantialom fimula & accie dentalem: in verbis autem citatis sumi pro fib-Rantiali cantum, quacenus fubitantia ret eft veraciter forma, & pulcutudo, essentialis, illius; huins autem acceptionis ra io sumitur ex eo, quia dictus doctor aliud non intendebat, quam excludere harefim illorum, qui dicebant Euchariftiam effe figuram Corporus Christoschon continere realiter ipsum Cospus . Ad hoc auté verificandum fofficie, quodellanis:eransformetur focundum fuam substantiam tantum in Chri-· Aum , non verò secundum etiam accidentia. engo &cc. ા છકા**ું છે**. '

Obijcies sexto: Rusquains diside Carpett. Sang. Dominicap. prima sie habet i licet sigura Panis, & Vini hie sit: nihil aliud, quam Caro Christi's & Sanguis postigous panis se. Vini: solum objectine, & secundam reprasentationem in Saviameto haberetury salium estet nihil alius este, quam Carnem Christi's & Sanguinem. ergo &c. Consiematur ex verbis eiusstem sib. sis. sap. 19. wid aitim hoc Sacramento, thum spirituale esse id, quod comedimus resche quantitas esse alia accidentia Panis romanerential salium estet. ergo &c.

Respondes ad argumentum, quod si in cisara auctoricate particula (nihil aliud) in tota fua dutitudine sumerentur, excluderent ab Buchari. Bia quodcumque aliud præces Corpus 3 282 Shriguinom Christi . Sed fic contradicerent prioni enunciationi, in qua conceditur in ea elle figura Panis, & Vini, qualificuoque elemum sertalis figura, net non etiam species intentionalds Panal, & Vinislub.quibus Aduer fariji Christini refle zorédunt - rergo: di condam cibn: quod dictar piartisulz samenda sure de com su de commo de qua cenus videlicet excludent ab Hircharistiz quamcumque aliam subtlantiam: præcer: substantiam Corporis, & Sanguinis Chaistis. Quare negandum est antecedens. Ad confirmationem verò discendum, quod fi. spipado: Pafelafius air tutum R. P. 10]. Polizzy Phy!osoph. 10m. 3.

spirituale esse, id quod in hoe Sacramento comedimus: spirituale sumeret, quatenus oppomitur corporeo: harciica esset propositio, siquidem Corpus, & Sanguis Christi sune maxima
eorporea: Quemadmodum igitur hac appellas
spiritualia, quia hypostatica sunt vnira diuino
Verbo, quod est osigo omais spiritualizationate
que perfectionis: ita etism secudentia senis. 82
Vini, quia sunt unita Compori, & Sanguini Domini inter spiritualia connumerat, quare neganda est minor subsumpta.

SECTIOSEXTA . min. r m.

Satisfit reliquinobielits en rationa.

Bijcies primoth temanetene in Eucharistia accidentia realia Panis, & Vini a non debuttlent dicero Patres, & Goncilia folas Panis, & Vini folas Panis, & Goncilia folas Panis, & Goncilia folas Panis, & Goncilia folas Panis, fola folas Panis, folas Pan

Respondto negando fequelam maioris. Racio autem quare Concilia y. & patres identidom dicunt manere spoques Panis, ve Vini, & nen eqrum accidentia in Eucharistia est, quia expena parte accidentis voosbulum apud antiques Phir bofophbs, & pressereim apud Arastotelem actualem inhanentiam, & dependensiam exercisim à subiocto importar a ex alia vero spesiei nomen fignificat folum apparentiam, & imaginem rei sums eft species social aisso, ve notagent en tisates: accidentales: Panis., & Vini in Linchariftia mulli subsecto inharere illas perpetuo species Panis, & Vini, & non accidentia appellarunt; asfr que, ve distinguerone à speciebus intentionalir bus species corporales, anque seales nuncupabant , que pollent uidrei tangi frangi &q. Vt patent ex Canonibus citatists qui non posiunt verificari de speciebus intentionalibusaque Te-Re D.T. in fecundo dift 1 Dante terteo in Garp. No dicuntur habere elle naturale, fed spiriquala s& -seperiumour in organo, lim lusi: Stila medio poimodum intentionia do minipor modum maturalis farma, ve idem docet freunds de anima lell. malizliz quoque ratibacius nocebuli prada cionis in: Ecolefia non minus Blidal, quam pracedens occurrities vers ellequodifidixilkan Conmilia, & Parres remanerhitcidentiarealid Panis., & Vini in hodifiscramento : potusfiche dubitare fideles numa quandiunicia accidentian altenas perdurens Christist fib illis enistatat que aded, quado ex Queharist megeneranous wenmes , vol.ignisalvelsearquillam fumencium, quip remanent multa accidentia veriu fque cliset refractus num , inquanti all huc fib ein seperizent Christus ? & recte Hampomen accidentium Panis, & Vina vese adiea fe pa condere potes Non he autem nomen speciesnam importat compleringermillam accidentium a gus non nicei cu-

Bbbbb 2

Digitized by Google

(I

ms est species debita est. Quare ex eo, quod dicarur Christus oxistera sub specio Panis, & Vinis, nemo poteste rationabilitez dubitare, num suls forma vermisz vekignikez Encharistia genitis. Christrus remaneat seas quod liget plura Accidentia, Panis , & Vini in illis caperianur, non. ramen-complexio accidenciampeorum fubfcantijs debita reperitur 3.86 propter hoc malnerung Congilia, & Patres, vei nomine specierum Parnis, & Vinis, quam nomine realism accidentia um illorum. Eft & terris adhuc folidior, quia nimirum nomen. Accidentis tribui etiam folet: substantia, vei diximus de weste, armis, &gsimilibus . Nè igitur quis putaree substantiam Panis, & Viniverspectus Christi so habere in Bucharistia, ve Accidentia hoc nomine Concilia, & Patres vii non funt -

Obifcies secundo-opinio componens amnia, ex atomis ingenerabilibus, orincorruptibilibus, fine formis indenerabilibus, orincorruptibilibus, fine formis indeneralis, anniqualisme distincta service for the sum Sacramenti; sed si die eamus de side esse remancro Accidentia realis, damen potest, si sustain potest considere: bend tamen potest, si sustain potest considere: bend tamen potest, si sustain potest considere: bend tamen potest, si sustain potest considere est sustain potest. Minor propose sustain potest sust

C Respondes negandomaiosem. Dicoenim. Trante doctrina fiderique tractione in Sagris Car nontbus de hoc my lierio, non golfe sustineri, sétentiam de identitate accidentium cum fiblicattie, de de compositione rerum ex Corpusquiis, quod-manifesce probatus auchoritate Roberti. Holcoti- Ordinis pradicatorum, quilicet hocprius exissimanesit: exterisus postez ex his, que secundum fidem Catholicam dicuntur de Rucha-. ristia de dep. Bgo. Berangarius, & in capite cum. Marchio citatis , mutauit fententiam , ve mani-. feste declaration querio fent. q. 4. Nersu . Videndum eli: vbi poli quam alignanic cres differen-. tiat p quibus transubstantiatio. Eucharistica ab. alifementationibus differat jouaream his Verbis. uffignaticeQuanco differe ab alije mucacionibust; quia opmia Accidentia pole exansubleautione nem manent Aquod non est in alijs transfinuta. dionibus. Ex quosperet, quod Accidentia subfranciarum materialiumifuno alia, & distincta... ab iphe substantijs ; con camen hoc sempen temui, quia aliquando dicebam oppositum, idese, quod album no potest fiere nigrum, nifi per corauptionem substantia, vel per motum localemfubstancia: "vel sobsianciarum, sicuci in mixtionibus , quod vna mizzio exulat vnum coloré , & alia alsum . Sic Holcotus . Quam sentenciam. muraffe ex vi Canenum confet ex co, quia illis, zechtatie in argumento pro patte affirmatiua: fratim dan manus, nullam, aliam assignando huins, zei rationem , nifiid , quod D. Augustinus in. Applied ad Volufianum dixit/hoc eft: dicamus. Deum aliqued posse, qued nos fatemus in refeigare pon posse, in rebos ealibus tota ratio faeti ele posentia facientes . En quibus paten nemusicare polle cum fide huma Sacramenti opinia onem docentiam Accidentismedaliten folum à किर्वा कार्य व्यक्ति के विषय है जिल्ला के किर्म के किरम किरम किरम के कि

retur dista Accidentia non posse; manere à sussubstancia, separata; neque id misum videra debet; quemadmodum enim opinio dicentiumsubsistentiam non distrugui, nemine cogizante à substantia, contradicit sidei, quam de Incarnationia mystenio habemus, ita & veraque dista opinio de accidentibus contradicit sidei, quam habemus de dininissima Euchanissia.

Obijcies, tentio ex doûtrina S. T. docet Suarez tom, tentio in tertiam partem diffus 49, selfprima S. Advanam; in hac materia nullum
miraculum admirtendum este, quod in Verbis,
quibus conscitur Sagnamentum, non necessario
contineatum. Sed existentia accidentium since
subiecto inhasionis non necessario continetar in
Verbis, quibus conscitur Sacramentum. ergo
in hac materia non est admirtenda existentia.
Accidentium sine subiecto, inhasionis. Major 3.
Seconsequentia patent. Minor probatura quia
pat hot, quod dicamus Christum continens sub
speciebus intentional; bus, Panis, & Vini veritas Verborum, quibus consegura Sacramentum,
sufficienten habetur, ergo &c.

Respondeo concella majore, negando miporem, ed cuius probacioness dico; ad Caluandum. veritatem. Verborum formz cequiri conversor nomi, & transubstantiationem Panis in Corpus. Christie. Cum igitur huiusmodi connersie imgorcet mutationem totius vnius lubliantie in at liam sub terrio communi, verique termino intrinfeco y camdae poc terciam non bolintelen species intentionales, que sunt verique extrigfecz-necessarió deducitur ad faluandam veritatem verborum formzenecellaziam elle permanentiam accidentium realium Panis, & Vini inp accodate extremo : distenne pac fout accique intrinseca modo dicto. Linquo fine huiufmodi accidentibus non posse saluari veritarem formæsnec definitionem Conciliorum ve supta zidimus_

Instabisisserminus à quo eransubseausiacio- 54 inis Eucharifica effet fola fubltantia Panis x & -Vini, &c non etiam Accidentia veriulque: Legerecur, quod eriam cerminus ad quem illius deberer effe fola Substantia Corporis, & Sanguinis Christi : Sed hoc dici nequit , nam Christus. cum fuis accidentibus realibus fub veraque fecseie reperieur 5 sergo cerminus à quo dicte eran--substantiationis debet este substantia Panis, & Vini, cum suis accidentibus, realibus . Sequela probatur, quia non worth allignari maior razio cue transubstantiatio admittat Accidentia. realizere parte termini ad quem venientia cum -substantia Christia Bruon importet Accidenta realiz ex parte termini à quo recedentia cu substantia:Panis, & Vinimergo &c.

Respondeo negandostequetam maioris, cum din probatione. Ac dico maiorem rationem este, quia vei dicebamua num de Connersione ad saluandam terminosum in quo. Se se quem oppositionem, admitmatim metestario est commune erritum, il quo innium distirermini de excludant. Hoquutemente selecunstermon posse esse subfranciam in casa nosmo e fequitur, quod lit complexio accidentimo Pania, nam illa Corporia Christi repetiri nequente simul cum sub-

Digitized by Google

Bantia panis, to pateto; atque hac est ratio cur accidetia panis in connertique. Eucharistica non percant. Quod verò debeae, aduenire Christus, cum complexione suorem accidentium, suadetur ex co, quia ex vi verboru eius Corpus venit subspecie. Panis accidentium suadetur surpuisantem humanum, se humanus sanguis accidentium soi debitam, se Corpus quidem accidentium soi debitam, se Corpus quidem deorganizationem solidam: sanguis verò suida qualitatum attemperationem: neutrum autempablique accidentium complexione consistere potessi.

55,

Obijcies, quarro positis duobus, principiis, quorum voum ex Fide habemus: nempe in hoc Sacramento effe verum Christi Corpus; & alterum ex. Theologia, scilicet Carpus Christin sicup & alia, corpora gloriosa habere vim ap-. parendi nobis sub quacomque effigie, ac specie aliena: congruentius, discurrimus, attribuendo Panis apparentiam Corpori Christi. voletis sub, igura, Papinanobis, apparere: quam aggregato. realinm accidentium infins. Panis sergo ita dicondum chi Antecedens probamiciquia apparentia illasfi ex aggregate accidentium prouenit, in-. fert grande meraculom nimirum existentiam. dictorum accidentium sine subiecto: at verò apparentia fundata in ipsis met accidentibus Chrifilescum species modificantis non importat misaculum Aquiaprocedie à corpore glorioso canquam à sparaula nathrali dergo &x.

Respondeo primá ex duobus principijs, que: in hoc discursa supponuntur, primum à me ab**soluté admitsi: secundum yetò non nisi cum de**dita modificatione , que elexalis : quod aliena; Species, sub que corpora glorios e habent vim. apparenda no bis non est que cumque salioquin. postent apparere sub specie vehium, regnorum, corporum exteliums & fimilium; item tub specie Tauri , Leonis , Equi , & aliorum animaliu. irrationalium, corum species immediate produendosque vinstelkia giua: fundamento corpori--que en la river en la la concerdia poste con rivers i girur o que michis corporibus coverdit debet apparendi sub aliens fracis tonfille in an amodilla alteratio, quara species, insertionales habero possunt ex media sex diffrationes occultatione partium. abircitanius funt fegoies & Cimilibus impedimentis, possit à corporibus glorioss, speciebus, This communicatà 3, qua virtute ulus, probabilimerell. Christus quando post, refurre dianem fus. apparuie sub specie horrolania & Peregrinia. Oponiam veto fracies, nasurales hominis, nunquem poliune alterau ica y e copressentent pané; thing he we Corpus Christians, precied gloriofam non rendicet sibi communitier virtutemis produgendichvinlmedi frecientepresentativas. Banisidno bolito deternititotum aranweutamex mirsculi politione defitingedm. Y bi noto fignanrenum dixille virincem producendifipecies prdis 5,000 eniminego corporigioriolle vim con. Agen la simunia principal di contra la minima mor la contra la con eide reflexisca liorum accidencium panem, nodis see in tentente die in the partie and de la contrare de la contrar eurem aden do Lioxilm fesilium percurbatiuam At imaginetine sidene mentiam mortengeren

Rancm , quando non off & fed buinfinedi viz cio species steprassone pania carum benefit de su por processone pania non processone pania carum benefit de su por processone pania carum benefit de su processo de su proc

Responded secundo sadmissa in Corporibus glorigis, vintute producende species, aleruma corporum in tama amplitudine iquantan luf-ponti aduerfarum : nega astecedens : nimirum: congruentius esse, attribuere, Corpori, Christi. Brogneinem beefferem beufe der bergentihus realibus cinddem ganis, & ad probatione. antegedentis, concedo apparentiam illam ex.coplexione accidentium panis procedente inferremiraculum existentia acciderium fine subiecto. nego tamen non inferre miraculum, si dicamus, procedere à Corpore Christiglorioso. Et ad rationem in contrarium aio miraculum cenferi omne illud opus aqued vel lecundum inbitantiam , vel secundam modum, vires totius naturæ superat; quoniam verd quod humanum Corpus producat species representativas hostis est opus superaus lecundum modum tot us nation vires : hinc fit, vo quamuis concedamus, vim cofnaturalem Corpori Christi glorioso, producendi species pania, non inde lequatur opis not non elle miraculolum. Et ratio viteriog hvile est, quia ad excludendum huiusmodi miratulia ... non fufficit, quedex parte efficientis fie hac yss. connaturalites debita ; fed prateres requirites. vt ex parte fibiech hebegent exigentia talimn specierum, quemadmodum habetur in acre a & in med eculo bene ditpolito, quod ad prasentia huins parietis V.G. necipiae species illins: alto-منبعة عليات عبيات والمان والمان عبية المان عبيات المان عبيات المان عبيات المان عبيات المان عبيات المان المان ا mundomquæ à Deo procederet, quandoquidem fumme conneturalis est Decomporentiaqua eftiris producina emaina mitaculorum ; atqui ex parre noffri non dabetur exigentia, ve Corpus Christi glatiasum producae in nostris, potentijs species panis quemadmodum guod neg; spècies sui iplins, Laltem dun existit modo indiuisibili; ergo, miraculum, existimandum est pointe odi producite specietum.

Neque dicas ad minagulum requiri, quod. fit de raro contingentibus, in natura, quod non habeibrin calu notice hamquandin Chairism. Aucharistia exclisus mpanimmittit species ichpressentativas Panie; no id dicas , inquam, quia hocizque militat contra miraculum de exelientia accidentium fine lybicito squa lemiger ponient repetiti, in Eugharistian Discrimén, lelymie elf in co., quoditoc elf. norm numera, miracula. in vna numero Modia, confectata » led consinergenm quamdin duras huinfmodi hoftmat illud. eft multiplem, quia quoties Christus nouas spegies. Panes in medio anglin patentijs intuencia. beagnestertories unftiblicatonene miraculas & fic quando folemniter circumfertur, Euchariflis. innumerabilia pene miracula deberene fleriquia non folum in medic hern bor tatem anam, chiefefulo, sed eciam in oculistion millium hominam iliamadoraneium ile hoc quocies illaminiumeurmaux fpecies miraculale produceade effens Porto has multiplicatio mitaculorum persposo side i the think the maintent thinks are the

Digitized by Google

sa miraculofa existentia factidentium panis sinc. Inbiecto, hac connaturalites suas species intentionales in medio, & in potentija nostris produ-

cunt.eo quod non folum vis productina naturalis in ipsis accidentibus, sed etiam exigentia ex parte subiectorum, habetus.

DISPVTATIO QVINQVAGESIMA OCTAVA

DE DIVISIONE ENTIS IN REM, ET MODVM.

ABc entis diuisio est minus principalis, quam pracedens; quandoquidem est illi valde similis, camque imitatur; nam sicuri duo membra diuidentia pracedentis ita se habent, ve vnum alteri comparatum; accidens videlicet substantia dicatur entis ens, sitque illi pedissequen: i a in hac divisione modus innicitur totaliter rei cuius est modus; acab illa estentialiter actu pendet. Porrè rectè dividi ens in communi in rem; se modu patet ex eo quia nomen modus his non summus in camplitudine vestignisset qualitatem substantia inhacentem; ve doctet D. T. 1. a quel 49. av. 2. Neque, quatenus signiscat dissernizin contractiuam rationis superioris; in quo sensu dicimus rationem substantia; a Accidentis

esse modos entis. Neque denique, quatenus importat mensuram prasixam ret stilice; ratione cuius sintra cancellos sintrates concluditur, vo ait August lib. quarto Gen. as lice. cap. tarro: sed prout in gnisicat entitatem e tra caducam, ac fragilem, vt neque divinitus separari posse à rè cuius est mor div. Praterea nomen rei non vsurpamus, quatenus idem importat ac ens sic entim aoa este membrum divisionis, sed totum divisum; sed prout complectitur omne id, quod saltem sinssitus existem re potes separarim ab alio, suè demum six substancia, suè Accidens. Quoniam pare non potes ex cogitari ens, quod, vel nun ita siq robustum, vo saltem divinitus existere valeat sine alio: vel non ita sit debile, ve neque per absolutam Doi potentia sic existere posse: hinc sit, ve divisio queix viniversalissime sumpei in rem, se modum recci tradita sit.

SECTIO PRIMA.

In quo nam confiftat conceptus effentialis modi.

And qualitonem: Recentiores ex professe instituunt; quia ex eius decissone exacta cognitio desinitionisalterius membri dinisanis, vethpò rei, totalicer/pander i Ium de quidditate de la Reina este contin, quidesinium modum este ens inseparabile in existentia à rè enua est modus. Sed contra este, sum quia creatura non potest per absolutam Del potentiam existeres separata à Deo il non tamen ideireo est modus. Dei existere separata à Deo il non tamen ideireo est modus. Dei existere separata à dipis, de tamento quia est un este modus est inser quia est un este modum est un est inser parabile in existendo ab esto non habet concept un essentiale m modis.

· Socunda verò sentential escultentium modum selle definiri:enthateminallias prorsus essectus operatioam. Verum nequo hat modi explicas no platet, sum qui hos sident post competere reis sicuti in nonnullarum sententia compotit materiz prime ; quam dicuso dese non haibere virtutem abiquid operandi. Tum ettis quia licet concederamus hoc soli modo competera co mon esse tamen etus essentias sul suminis proprietas, quatenus importates negationem virtueis, ex illius predicatis quidditatinis proceden-

tem vergo & series and to per a series Tertia sencentia ese Atbercini in pradicames spied aliquid quiza. Ma. v. vbi ad diftinctions modalem "quam vocat ex natura relitria mp ext. Primum eft. reventitas modalis illa fitale addita ter mogificate non hatief fire tasibució formulem : Soundam ; we hope facing ella div force specie à re modificate per alia modic les rium denique, versteistem formaliter regative? gum eademick-ceimsels modus . 1171 172 172 - Sed neque his dodonina procedie, quiz loquendo de dupdice priorie condiciona, veraque composit alije formis a vel ugum entiten mos dali . Nam di loquitum de rè modificara fecutir dum lus inecialecte, inulis dema daber veriare eacionem forqualem im fable dimeque quantam elt de ferfagir illud sifferte fpecis ab ailo, aliam formam thibentus iterationelles quianquinch

screiz no sint in se per somarumizeceptionem variabiles, ve de se patet : Sin autem loquieuri de re modificata fumpta in concreto per modum conftituto » neutra competit medo . Non prie ma, quia concretum confrans ex se, & mede Mffert formalicer ab iplante fecundum le confis derata ique le habet sur fubicicum modi, fienti Album ab homine Negue lesundum quia posito. and due modi different inter fe effentialiste, mplicae rem > quaceme modificatam per vimm modum non differre effentiatives à la ipfactonne reme modificata pen alium, Quad ver à atrinct ad tertiam condicionemputo sam implicare co+ tradictionem competero modo as Nam elle alie quid idem negăcius com alie importat noralisringui ab illo: quare si hac condicio intendereta quod modus effe debeat idem sonliter negatiuè Cum restains est modus: saud granares id concedere modo, quatenus fignificaret, quod fenti gius ies non est alias quam ea s cuius est madue: ita medus non habeat aliam realicarem ab illa... diffinctam . Quonism merd importat eum debere effe idem formaliter cumilla, puto repugna. re de so verificaci polles lignificat enim, qued'no habeat aliam rationem formalem, per quam fecondum fuam vicimam specient concipi posit ve diffeinctus ab illa ; ind fines lieuxidno homines, qui formatiter fumpti in satione , scilicet , hominis inter le minime diffingumeur, quod efe omnino fallum: ve patet exactione, &cieius termino i

· Quarta sententia est Hurtadi disp. 2. Metaph feff. 5. definientis modum elle actualem determinationem rei indifferentis . Placet hac fencentia Ouiedo diffet. 4. Metaph. punto quime: Dusplicet verò Arriage difput prima fell. prima: eami probat Oniedus en Hinerado fic : Modus lecundum omnes est id 3? qued nec dininitus: sopararipotest à rescuius estimodus; sedihocipso, quod eft actualis determinatio sei indifferentis nonpotest existere etiam diminitus oquin actu illam determinet - ergo rectè definitur modus:actualis determinatio reisenius est modus. Ex hoe difenfoguem affert mons quente infert fration mim. fequenti reste distingui rem. & modum per hec, quod res fit essentialiter determinabilis: modes verò eins actualis decerminacio. Vndè fic, ve illa polit faltem divinitus existere fine mode, non verò modus fine re, cuius est modus.

· At verò dictam sententiam impugnat Arriaga, quia determinatio semper sumitur per ordinem ad aliud; sed dantur modi , qui non determinant subiectum ad aliud; ergo non est de ratione modi determinare indifferentiam subiecti. Minorem probat, quia vbicacio, & duratio in fententia Hurtadi sunt modi : & tamen non determinant subicctum ad alind, sed ad se ipsatantum, nam spatium, & tempus imaginarium, ad qua determinare possent ipso Aduersario fatente, in re nihil sunt, & solu ysurpantur à nobis, ve possimus explicare dictorum modoru absolutorum naturam. Quod fi quis cu Comptono in Phys. disp. 13. sett. prima num. ellane id negaret. Probarem ego dictam minorem ex subsistentias que est modus substanties, & tamen non deerminat illam ad aliqued, vt de se patet. Lá verð

Arriaga maiorem fui argumenti probat ex co, quia in determination non fumeretur in ordine ad aliud: definitio modific deberet intelligi: modus est actualis derenminario ad se ipsu. Sed hoc dici nequir,tum quia omnis entitas determinat ad fe, acque adeo hor nonieft peculiare modi; tum et tiaiquea fic modus definiretur in ordine ad fe, & fic victofa effer definitio quatenus definita, in ory dine ad ipsum definitum explicaret Be staginos - Ad hoc tamen Arriaga argumentum Respondet Quiedus negando maiorem ; & ad eius probationem concessa maiore, negat minorem ; ad cuius priorem confirmationem negat afsumptu. omnem videlicet entitatem determinare ad feiplam. Et recte id quidem , nam quando hog affumitur , vel eft fenfits , quod fit determinatio fue ad fe , vel quod fit determinatio ad le alique iusià le nemine cogitante distincti fi primum, non facit contra definitionem traditam : nam modus definitur:determinatio rei indifferentis,à qua nemine cogitate diftinguatus. Sin verò eligatur fecundum , affumpti falfitas patet ex anima rationali, que comparata Corpori, quod informat, non est actualis determinatio illius, aliquin non posset:existere absque eo, quod illud informarer, & auferrer ab es indeterminacionem , quam habet , quod ell aperre fallum. Ad posteriorem verò eiusdem minoris confirmationem, que ex definitionis vitie fumebaque, idem Oniedus respondet innumeras dari definitiones, que definitum explicant in ordine ad fe. Nam substantia, inquit, definitur ens per fe, & relatiumm transcendale, quod per suam enticatem terminum respicit, & causa, principium per se influens &c. Quemadmodu igitur haiusmodi definitiones faluantur per hocsquod particula (per fe) ipfum definicu materialiter acceptum, & confuse cognitum importet, qua ratione supponitur ad se formaliter, & expresse cogno. scendu : ita, & definitio modi tradita per determinationem ad fe faluari poteft.

Quare hoc Arriage argumento poschabito, definitionem modi traditam ab Hurrado in hunc ferè modum impugnarem:in fententia coru, qui docent unionem non diftingui ex natura rei ab extremis, sed esse ens connotatiuum adaquate fumptum importans in recto veruque extremil. & in obliquo intimam prafentiam, negationem impedimentoru &c. Vnio inadæquate fumpta, quatenus videlicet fe tenet ex parce forme V. G.est actualis determinatio materia ad se ipsam recipiendam, & ad compositum secum vna confrieuendum, que materia quantum efe de fe erat indifferens ad verumque; led huiulmodi vnio po est modus materia, quamuis implicer contradi-Rionem, quod existat sine illa, ergo modus non benè definitur actualis determinatio rei indifferentis . Maior ele euidens, quia in sentencia difrinctam vnionem inter extrema negantium, forma intime præfens materiæ reclè dispositæ præstat formaliter totu id quod præstaret vnio modus . Minor verò non est minus evidens ex hypothefi dicta fententia . Consequentia denique eft certiffima, quia vna ex regulis bonz definitionis est, quod definitio non competat alteri à definito.

QuinDigitized by Google

Quints leardneis uf Airliges las at any minut fines, vbi lic le arbitrari afferit Modum defini endum effe . Est informatio actualis subsectiv & quiele in formacio fultivali (inquis) ponicur loco genoriesque deflectionen ommittes formistachen Les dello form que con cine dinjurantes esse inse me और पोर्टिमान्स्टि करीयव क्षित्र in Commetic) किया स्कृत क्षेत्र होता होता है। He', Wade fie , vellateem diminieus poilis morring formare actum sandy a municipal continues and -: Plan'e quoque definitioné en facione quapraremethineijciojquia forma ignis idnime past Tens waterie reffe dispolicated managations bank Permeet efe informatio attibilis iplans auxenia ? polite, gliod whis idjunitation zu extremis bed ने हिंद होने उस अंदित के विकास का जात का विवास को जी अस की जात है। Hes consections: ergo mail distinitus madas per Moel gaberis information attitudes fabrical Quad Arefordes Arribge sees ogen Humaicife deli-Wille motivin ex luppoliticalità, quad informacio Adulthis plac in to fine moude formen, fine sploutering Terraffe regulari bong delladionnisconmissaus; मुधंबर्थका १०व तंना एका एक्कालीवेड हरिन्द्राचन इस्त वस्ति rienda definiti deltest fromdum communé comecepramy quem de caromines formamus, non maris lecisidem peculiares fentencias , feenndamquia s against 591 doctores de ille discrepante 3. 11 . Impugnatut practeen kandarriage fencentiss Bein inditifibilia terminatina quartemain fereliene probabilieri funt inddi ipling quanticat tis Becamer aon fine actualis informatio illius on in property improportionem non inherent ipr & s fed withmenti. Quod findious en inhurgra au-This dibat to thingsinis materimprime Conmullidilfuibai:maxindoaal:woorshup in 14 Alphass modidelado enta indicinima Encharillica fi-Aeillibeniauft vermerindignia logiendo de ipfir materia îndinifibilibus redit difficultas mem propier eandem rationem non pollunt nife ediatere iph materia sidomargamentum fieri -porcel addicendoilitimediumtactionem ; qua est modus efficientis se tamen non est forme illina. co. Respondebis en arriagrom indiaifibilig re-Species quanticatis, som actionem telpectu effirejentis esse modos extrinscos illorum, ad quod Suffeit ft fint excetofece forme actuales corundeny, in quantifit nequenti chistere nifica aqui denomment jindiulfibilis quidem terminatius quititatem actu terminatum pactionem numeros etufam actu operantem . Ex hoc autem lequi, quod omhis modifis fit actualst informatio fubic. Di flue incrin leca 3 litte exerin leca . : : 13 -a .: Verum fie explicata definitio impugnatur iderio pala fi ad Confliction dam effenciam modi Transcription wooderfest difficient affect of -Requeserar , quodomnis cognitio qua Deum reognoscimus effet modus ipilat Dei mam implis -cate ani fete ablque eo quod denominer Deumas -cognitum. Quod fidicas cognitionem fetri pofde in seiectum etil be existens. Contra elli quià -hos non habet letuth in edglitione intuitiuam Spoulds make minut in bognicione Deis Contra -denique cortes, quia creature exilentes denos minund Deum eaulam primam efficiencem , 8e

vicimum finem iplardin: caula enimon folum

denvisinatut extrinfece à caufalicate que inca-

hi nofire est actio, led eriam ab estectujos qui v

فسكولاية -

dem principalius trum quia illum primo, & per fe incendit : cum criam quier in ordine ad iplum 80 non in ordine ad canfaligateur definiri ac expligari folet: ek quo fic arguo: fi ad con fi ituendemassentiam modissificeret ratio forma de se affuzdis extrinscen: sequeretur quod ominis eres inra ester modus Delyh quidem actu illum denomineticaufamite vt imphot contradictionem iplaniexiliere quin tribunt Deo huinfandt denuminationem ried hocest abfurdum , at de le paner yarger bica Quod is bis prior it seem sonfugiac Aduer fatine dicendo peur Deune denami, narnacausalitate, contra el : cum quia lite solle ibom iroitefton corquistron non exilection chancedlers superpositioned in actualitioforms. tions, quo ad denominationem confilere poritur tum etides quisin sefinicione tradita hoc -comexprimicus; alioquindefiniri debuillet mo Ampumaioformatiquenalis plubiects & & lic incideremusin peius ablindum, quod efferiulluck deri modnin respectu fabitatie perett file kurancium s que aliam primer complet du ordine ad for de reddet apezar ad relique munis obelda. i Sulta fences ciarelli Giarcina qu. 3. lego atf- 12voi modum lie definit i Bhilla res qua lic afficit aliam intrinfece, we pen la fodamiillam effentiafise determine : "Verum bais gelatir englicatio supugnatherifidentifore at grementissquibus idua pescandentes; co prefertion, quod ducebetur el andicipatibus terminations iquantitatis, qualicet eam intrinsece non afficiant: funt tamen in probabile lententia cius modioneo non efiamilto a quod ab actione sumitarne a que est modes agencia & camettell in palle. & non int agente. Lingag reliques quie hac concludentius ouincit modif non afficere in trinfectate china est modus Septimadenique fentencia est ecrum de qui bux entinge toce vitate mes 35. qui modum, defi-Diunt effections, qui ad foum effection profitan. dum non require aliam diffinctionem a quant modelem. Porto hane descripcionem moderdem, Augiana duplicitet impuguat: Primo, quia explicar idem peridem ac fedicetet modus est qui non requirit magis , quem elle medun Hec impugnacio mini platenmenta diffindionem modalem nou alumdo cognoscere possumes, nis ex. intelligentia dodi sende cam definimus, qua habetut inter temp & modum ! dicendo pofter modum elle, qui modalett diffinctionem requiset, direulum viciolum committamus oportet/ pen quem non nili percinentism quandam,qua habet modus cum distinctions modali nobus notelčit.Secundo exadent explicationem man impugeatex cos quia non pollet oftendi gir tiam) of Habitus, ac actus on mes tam inteller quamovolustatis i vr præstent suos effectusius iorem distinctionem requirere quam modelem : Sed wt verum fatear hanc Impugnationem non proba : co quod contra quamcunque explicasionem modi fleri potek, fed absre; quod ofte-) do definicionem ipfius Arriaga in medium ado ducendo, que erac modus ese informatio actualis subiecte : postet enim quisei obijcere eadem facilitate , per hanc definitionem non oftebei gratiam . habitus . &ct non effe actuales imforti masiones: fue suten fabiecloumm. Quemadmoder

igitur ipfe ad hoc foluendum recurrere deberet ad huiufmodi qualitatum naturam, oftendendo, quod de senon dicat achualem informationem fui fubiecti: ita facient illi, quos ipse redarguit, ex natura enim gratia &c. oftenderent eam ad præstandum suum essectum formalem maiorem distinctionem requirere, quam modalem. Quare non est, cur tradita desinitio hoc etiam nomine reijeiatur, sed sufficit, quod impugnetur ex eo, quod non procedit ex notioribus.

SECTIO SECVNDA.

Explicator ex prepria sentencia quid su modus

PRima conclusio: omnis modus habet , quod non possit ne per absolutam quidem Dei potentiam existere fine re, enius est modus; verum hoe non comperit illi soli. Prior pars huius conclutionis en omnium, qui encitaces - modales admictunt , & facile probatur quiaa modus posser salcem dininitus existere sine se, cuius est modus, iam haberet ex le proprià entitatem, & lie non minus effer res , quamipla resi cuius cenfere cur elle modus : mucua-- coim feparabilitas eft certum fignum difin-.. sionis realis, quæ est inter rem, & rem; ergo si - modus-faina eius existencia, esfec separabilis à se, cuius est modus: iam respectu illius esset · zes, & modus, arque adeo effet modus, & non : estet modus, quod implicat contradictionem; - Confiematur:quia omnia ca, que finecôtroueri fia funt modi, ve fellio, que est modus ledentis, · actio agentis, motus localis mobilis; ita fe-- habent, ve implicer concradictionem existere

fine re, ettius fant modi - ergo &c.

Secunda verò pers conclusionis, in qua dicebamus hanc insephrabilitatem non competere · foli modo, videtur effe contra Suarez in metaph - difput.71 felliz. num. 8. vbi docer ez, que itz ex matura ver di flinguuntur, ve voum ne diuinicus quidem sopuratum ab alio existere posit, cer-· tilino dellingui inter fe modalicer . Verunz Adfra loncon iz est Artizga lec. cit. num. 9. vbi · docet, quod non per hot pracise, quod vnumhon poten existere fine alterosest modus illius; - Ex probatut : quie vei pracedenti lectione dieebamus primam fententiam impugnantes,che c white mille modo pore fi existere fine Deo, nec · Van persone la diutitis fine afia; & camen ne-" que creatura est modas Pei, neque vas persoas dinhas & modus alterius rergo falfim eff. quod infeparabilicas competat foli modo. 150

Socnada conclusio recte modus definitur, quod ste extlusistituinfecis actuale exercitium reil qui quantum est de se est in potentia sud ad se ipsem sue ad aliquod asitu. Dicitur primo actuale uneveritum ex suis intrinsecis, ve excludatur a ratione modi omne id, quod beautacio abeutus extrinseci consocati incipie un actuale unu substituti actualis, cuiusmodi un subservintomem extrinseci consocati incipie un social consocati incipie un substituti actualis in cuiusmodi consocati incipie un substituti actualis qua per hoci passeci also successore con actualis vinonis sui cum subsecto. Dici-

tur secundo rei, quæ quantum est de se &c. ve notetur inter modum, & rem, cuius est modus, debere intercedere distinctionem quandam ex natura rei, quæ nimitum sit independens ab intellectu: este enim actuale exercisium ad aliquid, & importare indisterentiam ad illud, implicat contradictionem, quod inter se idéntificétur. Dicitur denique testiossuè ad ipsum siuè ad aliquid alimd: ve significetur: hoc, ad quod res debet esse ex suis intrinsecis in poténia, æquè bene posse esse ipsum modum, ac aliquid alimd ab illo distinctum, ve patet ex motu socali in sententia corum, qui non admittunt spatium imaginarium negatium independenter ab intellectu.

Conclusio sie explicata probaturex fine, in quemauctor natura modales entitates in fitwit; cum enim ex vna parte res, que propria habent entitatemiac realitatem, quantum eft. de se, sint in potentia ad multa munia præstanda, & lubeunda; exalia verò non fint per fe iplas aptæ transferre le de potentia ad actumnecelle fuit, vt modales entitates darentur, qua essent ex fuis intrinfects actualia exercitia huiulmodi rerum, quibus hac de potentia. ad actum transfestentur; ergo recté definitur modus, quod fit ex firis intrinfecis actuale exercicium rei , que quantum est de se, est in. potencia ad aliquid, leù ad munus aliquod subeundum-Antecedens tres haber partes: & quidem quentum ad primam attinet, eft indubitatumignis enim eft in potentia ad comburendu & homo ad ambulandum, & lapis ad infrigedu caput, & sie de reliquis. Quod at veró spe-Etat ad secundam, in qua dicebamus res multoties non elle per le iplas apras transferre le immediate de potentia ad actum, probatur é-- xemplo ignis A. V. G. habentis potentiam. producendi ignem B. confat enim ignem A. neque per le iplum posse sormalicer intelligi tranfice de potentia producendi ad actualem. productionem ignis B. Mioquin non effet quatum est de sein potentia ad illum producendu neque per iplum ignem B-nam etiam ignis B. eft indifferens, vt producatur ab igne A- vel ab aliquo alio; neque est allignabilis aliqua aliares, que pollie formaliter transferre ignem A. ad producendum ignem B. ergo res multoties non pollunt per le iplas immediate transferre le de potentis ad actum. Tertia denique pars, quod feilicet neceffe fuit instituere entitates modales . que effent ex intrinsecis suis actualia exercicia, quibus formaliter res de hu in fmodi porentia ad actum transferrenturieft enidens; videmus enim, quod multorics trantferzintur erge hoc iplo quod non valeant per le met iplas transferre, debucrunt a natura institui modi, qui ex luis intrinsecis essent actua-· liz exescitis fiarum transfationum, con lequentia denique primi enthymematis Madetut quia ex dictis lequitut quod elle ex luis intrinlecis actuale exerciciam mode dicto de omnibus, & -folis entitatibus modalibus verificetur aliunde vero non poteft allignari alia ratio à prioti in qua effentia flatum entitatum contineatut; ergo rede modus definitur ens quod ex fuis in

Ccccc

trinfec's est actuale exercitium &c. atque ex his colligi potest veritas ilitus axiomaris communiter recepti: qued nimirum modus sit minime entitatis, ex sus enim intrinsecis debet este este estentialiter addictus rei, cuius est modus; ita ve ne divinitus quidem existere valeat sine illa; ergo iam este debet in inferiori gradu entisiquam sit ipsum accidens, quod est separabile divinitus a substantia, igitur in insimo est constituendus.

Obijcies primo : non potest assignari maior ratio cur modus desiniatur potius per actuale exercitium, quam per actualem determinationem cum Hurrado, vel per actualem informationem cum Arriaga, posto quod ex fuis internalecia debet actualitatia rationem habere;

ergo &c.

21

Respondeonegando antegedens, ve pacet ex dictis, & vicerius confirmaent primo quantum ad actualem determinationem: [uppono in fententia nonnullorum , & præfertim Artiaga pr.pa. disput. 28. sell. 6. actym Dei liberum effer aliquid totaliter Deo intrinsecum. tum ficidecrecum quo Deus vale ignem A hodie producere ignem B, est actualis determinacio, cum. ex parte diviaz oma potentie, tom ex parte veriulque ignis, & camen non eft modus; argo non bene modus definitur per boc , quod fig. Rualis determinatio rei. Confequentia pateta antecedeus quo ad primam partem videcur certa, quia huiulmodi decretum fe habet ve determinatiqum tum omnipotetia ad concurreadum, tum ignis A. ad producendum, tum denique ignis B. adexiftendums pezterea cum fic actus vicalis Dej. & le habear per modum actus fecundishoc iplo quod al determinatiui, non habituale . vel potentiale, sed actuale. determinatium existimandum est; ergo &cc. idem verò antecedens quo ad lecundam parte, in qua dicebamus huiulmodi decretum non... elle modum est euidens, non-enim est huiulmodi respectu Dei quia non diftinguitur nemine cogicante ab illo aneque respectu verinsque igu s quia excitit ab æterno quando neuter ha buit existencia. Quod si dicat Quiedus nomine affortis determinationis venire actuactionem_ actus primi ad actum lecundum, huiulmodi autem non elle dininum decretum alliguatum : contra eft, quia dato quod in hoc sensu dictus modus loquendi vinipari politislatem proprer Rquiuocationem cui fubifcitur repudiandus effer vt de le patet ; atqui non posse sie vintpati fuadetur ex eo : quia hoc ipfo quod caufa necellatia eft in actu primo proximo completo ad operandum cum applicatione dining omni. boteutis ber gectetin die beite beit estingeterminationem actualem ad operandum habe-

Quantum verd ad actualem informationem, fic illam iterum impugastem com actio creatius est modus Dei vi rece concedit idem Artius est modus Dei vi rece concedit idem Artius est modus Dei vi rece concedit idem Artius est modus dib respectu Dei, sed benes est actualis information sempo des potest. Item voio hypostaticas se est modus verbis est amen non est actualis informatio il-

ر دددد

lius, sed bene est actuale exercitivinguo Verbum terminat in Christo naturam humanam; ergo potiori inte per actuale exercitium, quam per actualem informationem definicio modi tradenda est. Scio Arriagam codem numero respondere ad virumque; & ad primum quidem de actione dicero cam este moduni-extrinsecum causa, os sic actu informare illa, extrinsecum causa, os sic actu informare illa, extrinsecum actu denominando actu, qui a nequit este actio quin actu denominate causam agentem. Ad secundum verò de vinone prius docere ea esse si con verbi; deinde verò id concedere, non quidem in co receptam, & subicctatam, sed illud intrinsecè denominantem.

Verum neutra responsio satisfacit: non pri- 23 ma, quia fi sufficeret assualis denominatio extrinfeca ad confittueedam effentiam modi: fequeretur quad vilio, que Beati videne Deum, & amor quo illum diligune effent moda ipfins Der : quandoquidem nequeune after efferquire. ilium denominent actu vilum , & amatum: aliunde verò implicat quod existant non existente Deo-Neque latisfacit locuda quia eins prior politio notiro argumento det manus quatenus ex ea lequitur votonem elle modum Verbis & - non elle tormam illius. Pofferior verà quatenus afferir vnionem hygothaticam effe-formam in crinfece denominancem ip fum Verbum non. eft ad remaquia bic, intrinlege non poteft fumi ex parce ipius forma comparata ad Verbum. fed folum ex parte Verbi comparati ad ipfum Christum, qui est compostrum constans ex humanitate , & persona Verbi pergo relinquitur quod dida voio fit adualis forma extrinseca. , iph Verbo , fed per hoe non faluatur conceptus modi ve modo vidimus i grgo &c. or on

Oblicies fecudo: Pater Acternus inabet fecu 32. identificatam generationem achina ex vi cuibs eft actuale exercitium respectu Verbis fed non eft modus Verbi; ergo fallum eft modum ex fuis intrinfecis elle aduale exercicion Respooden modum per nos debere esse actuale exercitium rei quantum elt de le impotentis, seu indifferentis ad aliquid Porro quamuis Parer in dininis identificet fibi generationem activam : quia tamen Verbum non elt de le indifferens ad hoc ve generetur , vel non generejur à Patre, sed est maxime determinatum in actu fecundo ad hoc : idea respectu illius . actuali generacioni actiuz, que est identificata cum parte non competit definitio modi á nobis tradita, in quo sen su ad obiectionem concella malore , & minore : diftinguendum eft confequens: fallum est modum este ex suis in- et thiblecie actiffe exelectionis chaine to serio: Etei dnaurniu eft gele fogifteteure ged nelle -confedneutistalle vontrale pe any under ay pe

Obijcies ter tiotmulti existinant Angelou-& animas rationales non pecastionem divin fram presti à Deo a led per propriam entitaritm impediate ab illo pendere, ergo ex suis idenin fecis sun actuale exercitium respectu. Dai pottenti illo creare a & non creato ded non funt modi ipsius Dei ergo falsa desinitio 131 dita modi.

-3 R. P. 10/. Pet : 20 T. spiel 16 b. 1

Digitized by Google

2

Respondes Ou redum loc. eie. wam. Lo. concedere entitatem V.G. calorem ex fuis intrinfeeis pendentem im mediate ab lefficiente . & & -fubicito respectur versusque habere rationem. modi ; inxta cuius len ten tiam negandum videtut fablumptum, Angelos videlicet, & antmas racionales, qui pendent & Deo fine actione di-Ain Camon elle modos Dei. Verum hoc afferere mihi videtur abfurdum, & contra commencem emulum existimationem, qui voiversaliter docent creaturas respecta Dei nou habero nationem modi, sed rei. Quare melius ad argumentum respondendam putosmodum ita dobase este ex suis incrinfecia actuale exercicumzefpectu reis cuius est modussve, se minimz entivatis, hot eft, vt non habeat alia pradicata, iratione quorum przeise acceptorum possit.ineer res absolutas, & ex le sufficiences exestere, comunerari ; quontam verò si daretur calor ex fuis intrinsceis pendens ab efficiente y. & à Subjecto, non effet minime entitatis, quatenus præter rationem actionis, & passonis fibi idezificatam importaret rationem caloris, beneficio cuius, quantum en de le, pollet inter res phiolutas, & ex le fufficientes exiftere conaugerari : hinc fit yt nan effet cenfeudus modus. Hoc iplo potiori inre censendum esset de angelo, & anima rationali, fi per actionem. erearinam fibi identificatam crearentur à Deo; gum enim prater rationem actualis exercitif diuina omnipotentia, fibi vendicarent pro-priam effeatiam, que fecundum fe confideraza habet rationem perfectissima entitatis, atq; adeo absolutishma rei : per hoc pracise suffigienter excluderentur á satione modi. Porto inata traditam doctrinam, concello antecedense diftingo confequens; ergo Angelus, & anime rationalis ex luis incrinlecis funt actuales grescitium respectu Dei , ica ve aullum aliud predicatum fibi essentiale habest prater hoc, sego: ita ve habeant alia quoque pradicatu, estione quorum non palliat dici elle minima entitatis.concedo confequentiam cum subsupta , led nego vicimam confequenciam.

Inflabistex tradita doctrina deducitur,quod ille qui est modus respectu vaius non possit esse res respectu alterius, quis sic respectu huaus alia pradicata illi competerent ; sed hoc ef abfurdum: tum quia non implicat dari modum, qui fit virtus operatiua: tum etiam quia meque implicat, quod modus, quien voio ing ter hane materiam , & hane formam V. G. pofit vniti alteri; ergo &c.

Respondeo: concessa sequela maioris, hoc enim ip lo, qued aliquod positivum minima encitatis fit ex suis intrinlecis actuale exercitiu alienius rei &c. censendum est modusneque per hoc, quod no fit actuale exercitium respe-Qu alicuius reistespedu illius induit rationem rei, alioquin nibil firmum haberemus de natura modi, & rei : quare nego minorem argumenti, & ad priorem rationem dico de duplici virtute operatina posse nobisesse sermonem. loquendo de modo: altera eft, quæ transcendit omne ens, cuiusmodi fortaffe eft virtus productina specierum, & potentia obedientia-

R. P. Iof. Politza Phylosoph. tom. 3.

lis actiua . & veramque concedo compercie -modo, quia cum procedar ab ente communille me sumpromon extrahit illum à ratione minima cathain; alters verstelt peculiaris, & propria, & hanc nego non implicare quod coperse modo, quis le ellet, & non ellet modus: quatequaellet, & non affet minime enti tatis. Ad posteriorem eciam codem modo respoderé: & figuidem hac potentia ad resendum fe cum alteto oft reanforndent al siquemadmodum vodung illis qui ita ponuntavbi idistinctum saut Acant omne ens par funm proprium voi incrinfeeum debere voicare , consedo non repugnace-quod modus - qui est vino inter banc materiam ,& have formam posite voire, nempehuic, vel Ali vbicationi, quia hoc non opponitur rationi minima entitatis : fin autem. dicta porentia debet elle peculiaria, & propris modis nego non repugnere squod competat modo,quia fic non ellet ex fuir effentialibus an Stuale exercision tancom, nec minima entie vatis a fed quid reale positionme quodi quantu ellet de lespollet per le la kemidivinitus enthe re fine adminiculo alterius, quod eft contrarationem mode. Atque ex his rece colligitur. quod fe datur aliquis modus pendens á lubiecto pon ex intrinfecis luis, & per le iplum, fed per dependen tism plusquam ratione à se di-#inctamenon repugnat eum posse dininitus independenter à subjecto produci, ac colernari, quia hac potentia transcendit per omne ent quod per depedent am à fe, nemine cogicante, diffindan à subsecto dependerquare sienti bie modus per hor, quod fit forma informans, non extrabitur à conceptu minima entitatis : ita neque per hoc, quod posit existere independer ter a subjecto: Verüsamen eft, quod in tali ca su non pocesie divelli, & separari à subjecto suo, fiquidem debet necessario-illud actu afficere, & informare, aeque modificare;alioquin eius effentiz oon confiferet in aduali exercitio,ac modificatione fubischt, quod repugnete

Objęcies quarcomon implicat modus indifibilis, qui terminum divisibilem respiciac V. G. 2010 indiussibilis, que lapidem V. G. palmarem producat, fed hie modus non effer a-Auale exercitium respectu totius lapidis; ergo male modus per actuale exercitium definitur. Maior mdetur errta, prælettim in fententi 2. illorum , qui vnionem inter animam ration ale, & corpus dicunt elle modum indivisibilem, & aliorum,qui docent hu:ufmodi etiam effe vbicationem angelicam &c. Minor verd probatur: quia hic modus non vbicumque effer, produceset, vel conseruaret totum lapidem, sed in vna parte sparij produceretivel conservaret vnam partem,& in alia alia;ergo per fuam entitatem indiuisbilem nullibi effet actuale exercitium

respectu cotius lapidis. Respondeo dupliciter intelligi posse modum indmissbilem terminum dinisibilem respicere: primo, ve terminus ponatur indinifibiliter exiRere . Secundo, vt ponatur exiftere diuifibiliter , ita ve fecundum vnam parcem correspodeat vni parti loci: secundum verò aliam altezi parti ; & primo quidem modo certam ek Cccc 2

Digitized by Google

diaum modum non repugnare, quia iam habe. zet, vbicumque effet , serminum luum adequasum, respecta coius actuale exercicium elles Supponitur, at verd & secundo modo ponatur, dubium ch. Et quidem communis featentia docet, quod neque hoe pade implicet, quam fequieur Hurcadus, dum fecundo de anima fell-3. outat defacto darienter animam rationalem.... & corpus vaienem-que fit modus tadimilibilis Sagulas corporis pastes divertis fpatij partibus correspondences: respiciens; contra verò Comptonus desput. 13. physica sell. 5. ex Rimac huiulmedi medum implicase propiet eations, que in objectione tangitur; quem de ex illius mente proponerem : implicatiqued modus fit alicubi, & ibi totam (uam esfontiam non habear; led & respiceret terminum d'uissbilem dinifibiliter exittentem,effer ahoubi, & pond haberec ibi totam fusm effentiam ; ergo talis modus implicat.Maios; & confequentia vidézur certa. Minor verd probatur fupponendo quod effentia modi indimifibilis respiciente la pidem palmarem V. G. dimfibiliter existence at actuale exercition respectu torrus primi Japidis; sed existés in spatiosia quo est primus Cemipalmus, non est in illo actuale exercició re spectu secundi semipalmi, quia ibi non eft fel cundus femipalmus vergo iam hic modus effet alicubi, & non haberet ibi tota fram effentia. Verum hac racio non miki videtur efficax, fupponit enim hunc calem medum poffe adaquate concipi fecundum fua effentialia absque eo, quod concipiatur occupare spatium palmares in quo eft totus lapis, quod eft omnino fallum; nam hoc ipfo, quod est indivisibilis, & lapidem palmarem respicit tanquam actuale exercitium productionis, vel conseruacionis illius totius, implicat concipi lecundum luam effentiam , & non concepi ve occapantem totam. illud spatium. Quare ad argumentum diftinguo majorem:implicat, quod modus fit alicubi tanquam in fpatio fecundum totam feam effentiam ab illo respecto, & ibi tocam suam effentiam non habeat, concedo: tanquam in fpatio fecundum faam effentiam inadæquatam respecto, nego; & se diffinda minore, nego

· Consequentiam . Ad minoris probationem, ad milia luppotitione maioris, diftinguo minorem: cxittens in spatio, in quo est primus semipalmus, non eft in illo actuale exercicium respedu lecuadi ; & existens in dico spacio habet : 1bi tocam luam ellentiam, nego; & non habet cocedojac dico,quod quando actio illavel vnio coacipitur exidere in primo femipalmo abfque eo, quod concipiatur existere in secundo, ti in rigore loquamur, non concipitur ipla, led -sha, cuius essentia sit actuale exercitiom productionis, vet conferuacionis dicti semipalmi -cancum; fiquidem illa noftra ita exigit feeufidum luam ellenceam respicere dictum femipalmum, ve impezicindibiliter exigat eciam concipi cum respectu ad alium femipalmum, &C guir effencie rerum funt indivibites, ficuti numere: ideò hic modus est essentialiter dinertus abillo, qui primum semipalmum folum. respicit.

Neque obfat primo, quod dicta actio tota lapidem palmarem indinifibiliter respiciens is prout est in spacio correspondente primo semipalmo, non sit actuale exercitium respecta secundi, quia neque homo prout animal est rationalis: neque prout sabstantia, est visena Quare ex hoc solum deducitur rationem exerciti respecta versusque partis este per intellectum ditinguibilem in duos conceptus inaduquatos viam indinishilem actionis essentiama constituentes.

Neque iterum vrget, quod dicus modus at indivisibilis, atque adeò totus in toto, & tortus in qualibet parte, quia hae totalitas, qua habetur in qualibet parte, non potest concipia absque eo, quod concipiatur totalitas eius in toto, hoc ipso, quod eius estentia adaquate & secundum omnia pradicata quidditatiua consideratur. Simile quid debemus dicere de immensitate Dei, qua its est actuale exercitum replendi omnia spatia imaginaria, ve sit indivisibilis in se ipsi; atque adeò, quod secundum suam essentiam ita sit in singulis paro tibus spati, ve imprasciudibiliter concipia posse in vna, quin concipiatur in omnibus alise.

Digitized by

ISPVTAT QVINQVAGESIMA

NONA

DE DEO QVANTVM AD AN SIT.

Lia dinisio principalis encis communissme sumpei est illa, qua, vei supra innuimus, dividitur in ens à se, & ens ab alio; & quidem nomins entis à se venit solus Deus, qui existit independenter ab omni alio. Nomine verò entis ab alio Creatura , que non potest habere existentiam, nisi fit dependens ab ipso Deo. De veroque divisionis membro aliqua in controuersiam adducemus, & prius de Des quantum ad an sit in dispu-

tatione præfenti, & quantum ad, quid lie in filb sequenti, relictis reliquis quæstionibus, quæ possent feri à Theologo.

SECTIO PRIMA.

An Deum effe fir per fe notum -

PResens difficultes est eadem formalissime cu illa, qua alij sic proponune i num hæc propositio Deus est, seù existit fit per se nota. Nomine enim propositionis non venit in hac cognitio, qua Deum existere iudicamus, quiacum hze fit quzdam notitiasimproprie dici potest per se nota. Venit ergo obiectum propositionis mentalis, quod recte dicitur propositio obiectina, que idem prorsus est, ac Deum. effe. De hac ergo veritate obiectiua quarimus cum D. T. prima parte quest. secunda art. primo

num fit per fe nora.

Pro decisione autem supponendum: hie nonagi de quacumque notitia, fed de certa, & euidenti , neque de ea , que actu habeatur, sed que Possit habers; etiam free huiusmodi veritate nullus intellectus actualiter cogitet. Dari enim aliquas veritates certo, & euidenter cognosci-Biles indubitatum est : sieuti eriam, quod licet plures ex eis indigeant cognosci per aliud, hoc est per medium terminum à subjecto, & prædicato distinctum : nonnulle tamen funt, que ad terminandum intellectum ad sui assensum, non indigent distincto medio, sed ex sola apprehenfione terminorum subiecti scilicet, & prædieati sunt apez determinare intellectum ad certo, & euidenter illis affentiendum; & quidem huiulmodi sunt veritates primorum principiorum: vt , Omne totum est maius sua parte; Quodlibet eff, vel non est &c. Que quidem veritates dicuntur per se note, easque admittendas elle docet Aristoteles quarte Metaph. tex. 9. illis verbis. Etenim impossibile est omnium esse demon-Arationem, in infinitu namque procederetur.

Supponendum secudo: dupliciter posse apprehendi veritztem aliquam esse indemonstrabilem primo à priori, qua, scilicet, non est alia prior, que contineat medium à priori ad illamo suadendam . Secundo à posteriori, qua scilicet non fit akia posterior, que includat medium'à posteriori - Porrò ad rationem veritatis per se note sufficit, quod non sit demonstrabilis à priori: quid quid sit, si à posteriori valeat demonferari. Cuius rei ratio est, quia hoc ipso, quod est demonstrabilis à priori, prædicarum non in est immediate subjecte, sed mediate, & sic non est nota, seù cognoscibilis per se, sed per aliud . At per hoe, quod aliqua propositio sit demonstrabilis à posteriori, solum deducitur, quod habeat causam extrinsecam, & incognoscendo, quæ non derogat immediatæ connexioni prædicati cum subiecto . Ex quibus deducitur reche describi veritatem per se notam este illa cusus subiectum est necessario, & immediate con-

nexum cum prædicato.

Supponendum denique tertio: veritatem per se notam recte dividi in per se notam secundum fe tantum: & in per se notam etiam que ad nos. Ilia veritas eft per se nota secundum se tantum, euius prædicatu necessario, & immediate quidem connenit subiecto, sed huiusmodi conuementia non penetratur ab intelleciu nostro; cotra verò si penetretur, erit per se nota etiam quo 'ad nos . Atque hie notarem quod , cum hae di-'misio sit respectina , potest enenire , ve eadent veritas respectu aliquorum intellectuum, qui eius immediatam, & necessariam connexionem non penetrant dicatur per le nota, quo ad fetantum. Respectu verò aliorum propter contrariam rationem erit nota quo ad illos . His prænotatis;in præsenti sectione, verum Deum este, sie per se notum, examinabis; & posito, qued sit; in sequenti, verum At eriam per se notum quo ad nos.

Vnica Conclusio Deumesse: est per se po-

'tum : ita D. T. loco citato .

Probatur argumento, que vtitur idem S. D. omnis propolitio > in qua prædicatum est de esfentia, & quidditate subiecti est per se nota; sed in hac propositione: Deus est, prædicatum est de essentia, & quidditate subiecti. ergo hac propositio, Deus est, est per se nota. Maior patet ex dictis, quia propolitio per fe nota est illa cuius præ-

Digitized by GOOGLE

ius prædicutum necoliario , & immediaçõe com-Setit subiecto; sed propositio, in qua prædicame est de essentia, & quidditate subiecti e staber pradicatum necessatio, & immediate competens subiecto, ergo &c. Vbi aduerte falso aliquos impingere Di Ti eum nollam aliam progi politionem per le notam agnoleere, nili illam, in qua prædicatum est de essentia subiecti : alind enim est assumere , quod huiusmodi proposiesse talis. Porrò S.D. loquutus est in primo senlu, quiz hic erat sufficientissimus ad concludendum intentum, vt de le patec. Ceterummonaegavit omnem illam propolitionemin qua prima passio de subiecto prædicatur, & secunda de prima, elle indemonstrabile à priori, ague adeò ... per se notam. Atque hae pro majori nostri argumenti. Minor veròsin qua subsumebamus existentiam elle de essentia Dejs videcur certas quia existere Deo estentialiter, convenit siquatenus eius ellentia importat formaliter rationem entis à le. Verum contra hanc minorem arguit Scoens , quia licet existere st de essentia Dei, ve est in le, sicuti videtur à Beatis; non tamen est de eius essentia prout concipitut à nobis nescientibus quidditatem Dei, prout est in se ergo licet in ordine ad Beates prædicatum huius propolitionis sit de ratione subiesti :, non tames in ordine ad nos . & sic propositio illa erit quident per le nota, prout formatur à Beatis : non verà pront formatut à nobis. Antecedens pater, quia Dens non concipitur à nobis, prout est in se, sed per modă creaturz. Consequetia verò suadetur: quia existentia non est de tatione, & estentia. creatute .

Hze tamen difficultas facile dissoluitur, si attendamus intellectum viatoris non posse cognoscere Deum, sicuti est in le, sed ad modum rei cofporex V. G. Senis, vel luminis &c. Et sic in concipiendo illum vei speciebus rerum sensibilium, aique adeò habere semper duo obiecta, vnum proximum, & immediatum, cuius dictæ species propriz sunt salterum remotum , & vltimatum, ad quod cognoscendum, & repræsentandum illis veitur speciebus; & earum obieclum materiale V. G. Senem, vel lumen eius loco substituit. Diligenter tamen notandum est s quod propositiones, quas de Dev format, non... verificentur de obiecto immediato, quod fibi repræsentat,& substituit, sed de mediatojad quod reprælentandum, obiectum immediatum lubflituitur. Quo posito tespondeo ad argumentum negando antecedens : existentiam videlicet non esse de quidditate Deisprout concipitur à nobis. Be ad eius probationem dico, quod licet in hac propositione, Deut est, cocipiatur à nobis quid creatum tanquam immediatum obiecum, quia tamen hoc supponit pro mediato, quod est Detis', vt est in se, quod est omnine idem cum eo, quod 4 Beatis cognoscitur; hinc fit, ve, ficuti existere est de essétia Des, prout videtur à Beatis, ita, & prout cognoscitur à nobis. Quamuis enim non fir de essentia creatura, qua in co cognoscendo substituieur: sufficit, quod sit de essentia Dei, à qua propositionis veritas mensu-Pasur. Alioquin hase similes propositiones: Deus

ell eng á le sell actus purus &c. fallæ ellent, quod nemo di xerit ...

Dijcies:existentiaest demonstrabilis de Deo a priori . ergo Deum existere non est per se notum. Consequentia patet ex dicis. Antecedens probetur, quia existentia demonstrari potest de Des per hoc signod Deut est ens à se . Sed esse ens à le:hoc iplo, quod importat essentiam Dei, est quid prius ipsa existentia, ergo &c. Restio fit talis: aliud verd; quod nulla atia possit & pondeo negando antecedens; ad cuius probationem data maiore, nego minorem; dico enima ens à le formalissime importare existentiam, atque aded non elle in Deo conceptibiliter quid prius ipla; alioqui exiltentia le haberet, ve quid accidentarium respectu Dei, & sic Deus nome esset essentialiter id quod est contra sensum Patrú explicantium verba illa: Ego lum, qui lum. Dixi, transcat, ad maiorem, in qua assumebatur existentiam demonstrari posse de Deo per hoc. quod Deus fit ens à le, quiz datur duplex demonstratio : alia declarativa terminorum, ve fiquis demonstrarer à priori hominem esse animal rationale, quia hac ele definitio eius: alia vere illatius . Prior non cadit in questionem== quia pertinet ad Logicos, & est veluti explicatio nominis; posterior verò est de re, & pertinet ad calum noltrum. Porro existentia potele demonstrari de Deo per ens à se declarado quid sormaliter importet ens à se : non auté illatiné deducendo vnum ex alio, ficuri requirit vera, & propria demonstrațio propter quid.

SECTIO SECVNDA

An Deum effe fie per fe noeum etia que ad not?

PRo resolutione difficultatis sciendum duplicitet propositionem aliquam posse dici per se notam etiam quo ad nos : Primo quo ad omnes, quot quot sumus in mundo, qui de ez cogitamus. Secundo quo ad aliquos tantum, qui in calu nostro possunt elle sapiétes . Quo posito sic.

Prima Conclusio Deum effe est por le nort, quo ad le cancuminou autemi quo adomnes. Ele D. T. Et communis contra Abulensem in cap. 5. Exodi, & Lyranum ibi, quibus videntur fanete Bonauentura, Anselmus, & pauci alij.

Probatur primo affertio nostra: Illa propofitio, ad cuius affen fum intellectus nofter ex defectu sui non potest determinari ex pura veritate incomplexa terminotum, pro vt illi repræsentatur, licet sit per se nota quo ad se, non est tamen per senota quo adomnes. sed ad assentiendum huic propositioni (Deus est) intellectus humanus secundum se spectatus ex defectu sui nequit determinariex pura veritate incomplexa terminorum ergo hac propositio, Deus eft, est per se nota quo ad se tantum, non autem etiá quo ad omnes nos . Maior patet ex di-Eis, quia illa propositio, ad cuius assen sum intellectus nofter non ex defecu fui, fed ex natura terminorum illius non potest determinari ex in complexa corum veritate, non est per se nota..., fed per aliud; ergo &c. Minor probatur:quia... termini huius propositionis (Deus eft) func Deus, & existentia. & quidem, quod exputa Veritate

veritate incomplexa existentia intellectus nofter determinari nequest ad affentiendum dicte propobitioni, est luce clarius; quantumuis enim recte noscar, quid su existentia, & eius rationem penetreta non potett ex vi illius nullo adbibito glio medio determinari ad affenfum eufde-, tem, quod Deus sit. Quod verò neque possit ex pura veritate incomplexa Dei. suadetur, supponendo nos in hac vira unitas babere polle coguitiones naturales de Dea a quantum ad quid elt, nimirum, quod lit primum rerum omnium . efficiens , & vleimus illatum finis, sie id, quo mi-- hil melius excogitari potest 3 sit ens à le. 3 & similes, quo polico lic arguo: nulla ex his cognitionibus est sufficient ad determinandum intel-. lectum a quod Deus existat ; nam dari primum-- amnium efficieus, & vluimum finem &c. non ni-, fi per discursum à posterior, nobis innotascerepatel .

... Probatur secundo:multi existimarunt Deum. , non effe . ergo Deum'esse non est per se omnibus potum. Consequentia valer, quia nequit intellectus aliquis affentiri Contradiciosiz pro-, positioni per se noiz omnibus, arque adro sibi splia quis sic allentiri posset duobus. Contradi--ctorijs, & per consequens falso, cagnito ve fal--losquod implicat. Antecedens vero præter quam acoppler ex multis Ethnicis Philosophis > & ex Atheis nostrozum remporu : suadetur ex verbis Pfalmi 13. dixit insipiens in Corde fuo non est s Deus. Quefi quidem scriptific locum lices adinertatiji varija explicacionibus eludete concuatur: eft tamen adea euidens, vicomnes vilus im-- probabiles reddac- Quodi, vr consideranti pateata explicationes fingulas confutate minimé grain cupe with modern of the

🧸 Et quidem non poped dies pelmo cum aliqui-22 - hus quod impius Deum negatierit ore caucum, f.non verd mente. Beinim expresse afferieur'à . Platmilla, cum in corde fito halfe Ble sphemialin -protulific . Neque lacindo cuadelije, quod conutumafficiue, hogiek volunture, & non invelleadmid prafliterit squarenus voluit vineso yuelli i Deus non effet. Ereitim Vdiedre ; en propide a-Aps incellectus, & don volitiezeis. Vnote Da-- ares ague Suarez de Trans has primo cop sque - Ruiz difp. 60. lett. prima de cert Verbum produci aftistissing desired separation and a market to per intellection. anem; led David afferir impromedix file fion effe. a Deum . ergo vie infertie texthi iffum de getu wolumatis explicare 2 Wedate Beffio diei pofett 3: .. eumaliss : Impium riche non Wattorille in Mente. everam fignisticatione in mifus vocts (Dens faitnbus videnn fauere Augustings frm. 10 DE. : Herbis Domini; gunvertir, dixfe fulling, so -quod nomen canen Dei exterius viurpabatiquid -vard fignificarer, puriter fieleichar Etenim fi nhot wesu me effet, talis from dirende non eft Deusino peccastet peccare infidefitatis; fe hoc prater, quam quod fie contra omnes interpretessele eriam contra ipsum Dauid's qui hoc folo nomi-- ne illum impium appellat: ergo &c. Neque dici ; potest quarto eum , qui dixit non este Deum percepiffe quidem, quid vox, Deus, fignificaret, sed propositionem illam apprehendiste tahtum non affirmaffe : contradictionem autema

propositionis per le note apprehendis quidem polle fine ablurdo, non verò affirmari. Brenim. sontra hoc militat zatio modo à nobis adducta; Nam sic nullo modo his homo preceder; sicuri neque defacto pescause ipse Dauid , quando alserit eum dixisse: Deum non esse. Id enim asseri non posset, absque eo, quodapprehendatur negatio Dei. Cum igitur ille peccauerit dicendun consequenter, quod non por solam apprehensio. nem, led per allen lum in ein smodi proposicionem protulerit. Neque responderi potest quivto, quod licet cum affensu impius id cogitauerikno habuit tamen persectam. Deisintelligentiamsfed imperfectam, & rudem, qualis non erat fufficiens ad reprælentandum Deum, sicuti neveffe oft, ve inducat euidentiam quod existat; esenimi, ve propositio aliqua sie nobis per se nota, folum requiritur, ve eius termini fecundum confasam notitiam, quam communitem ingenerate homfnibus solent, aptissine determinare intellectum noscrum ad præfandumilli affensum glabrer fi exigeretur persectaillorum penetratio, nulla daretur propolitio per le note quo ad le s'que non esset talis etiam quo ad nos. Siquidem impossibile est, ve intellactus benè dispositus, uliquius propolitionis necessaria ; & immediara terminos perfectz cognoscar: quin illi certo assentiastur, ve de se parec. Atqui constat multas dari propolitiones per se notas quo ad se , & non quo ad nos - ergo quamuis impius ille non habuerie 🙄 perfectam Dei notitiam, non toflitur, quin dicta propositio non sit per se nora quo ad se fantum, , & non quo ad nos 😂 🖂 🕾 🚉

Neque denique:responderi potest sextosposse propositionem aliquam dici per se noram quo ad nos non obstance , quod vnus , aug Mier illi non, allentiatur , ve patet ex Epicuro, gut Teffe - Tullio primo de nacura. Deorum negauffellath: Quodlibet elt , vel von elt ; Siex alijs ; quifne-- gaunc illam: aliam: Totum est maius sua parie: quas quidem propositiones omnes concedunt effe per le notas quo ad nos : Brenim implicac affir-, maiguam voinerfalem effe veram frinte veritate negatiun particularisoppolismaliter amba pro - politiones contradictorie effent verz ; quod repugnat. Si igieur flat veritas partieuland negathis alicui non elle per le noum Deum exileore i ispugnat veram elle yntuerfalem affi mari-, uame gun dicite Danm existent eft omitbus per ich garmie Lingito coas qui negatiinte effe Beith, Puble girife gurm safte maice jagis fed duam binges. stiffe quos integroe populos, & regna al Hilld. - rie numgratur, Quodverd ad illas duas propontioges attinets quas aducifarif dicung tife per le Protes omuipar, genamen appendino ves appendiff. chel. Kelponderembas im ider fentu : in 'que cena lencur elle omnibas por l'enorsia nemine Hega-. ri poruisse; sed mogliwer in que non sint fates; : Buffl thuising a bottemubeautyxa boug be. Quodibaceh, vellman en policita misa pliciter, primo cum constantia subiecti , secundo sine costantia illius, & in primo, quidem sensu à nemine posse negari; bené tamen posse in secundo, vt patet ex hac : Antichristus nune , vel habet prinationem gratia, vel non habet; non primil, quia nune non est inimicus. Des : neque secundum, quia nunc non habet gratiam, nam idem

ell non Digitized by Gogle

SECTIO TERTIA:

Soluuntur obicEta -

est non habere privationem gratiz, ac habergratiam, fe verum est vniuerfaliter, quod quodlibet, aut est, aut non est; codem modo aio: illud aliud principium: Omne totumielt maius fua parte, posse ctiam dupliciter sumi primo, ve loquatur de toto finito tantum. Secundo de toto hue finice, siue infinito, & in prime, quidem sensu esse per se notum, quo ad omnes, & à nemine poste negari, quia totum finitum dicit excessum in plus, & eius pars desectum in minus: at in secundo sensu non item, quia eum vnum boup, old : old suita mains alio : hoc iplo, quod pars infiniti est infinita non lequitur quod fit minor eo , cuius est pars : quo posico dico eos , qui huinfmodi prima principia negarant non in primo, fed in fecuido sefu ez vfiirpaffe; falsú igitur est, quod aliqua propositio per se nota, quo ad nos, quatenus talis, pollie ab aliquo negari, quod erat probandum.

Secunda Conclusio Deum esse neque, quo ad sapientes els per se notum, est expressa sententia D. T. qui violque intuitiuam cognitionem Dei in homine requirit, ve sie illi per se notadicta propositio. Vadè lib. 3. de Trinio. Super Boetium art. certio ad sexum hae habet: Deum esse, quantum est ex se, est per se notum, non autem nobis, qui eius essentiam non videmus. Idem tenet Scotus, & alij communiter. Conesa AEgidium, Argentinam, & paucos alios.

Probatur : quia Deumesse importat existensiam exercitam, quod nimirum Dens sit defa-Ad à parte rei, les nulla cognitio, que naturaliter haberi potest à sapientibus in præsenti vies de Deorest sufficiens determinare corum intelle-Rum ad affirmandum, quod Deus defacto exi-Rat . ergo Deum effe , neque quo ad sapientes, est per se norum. Consequencia claret, & . Maior explicatur, quia existentia dupliciter affirmari potest de aliquo subiecto: signate, & exetcità. lam, ve intellectui sapientis, sie per se nocum Deum'elle, concepeus, quem de Deo format non debet folum signate, sed etiam exercità existentiam illi tribuere. Minor verò suadetur, quia conceptus quos fapientes explicité formare de Deo consueueruntifuntiquod fit ensiquo melius ex cogitari non poted . Sit actus purus, fit ens independens , & fimiles , de quibus supra... Sed hi conceptus important, quidem explicité existentiam non exercitam, fed solum signaram, quia oftendunt solum non este possibile huinsmodi ensequin defactò exifiat: non autem illud este defacto possibile, & sie existere - ergo nulla cognitio, que haberi potest à sapientibus in prefenti vita de Deo , est sufficiens determinare cozum intellectum ad affirmandum, quod defacte Deus existat. Ex quo recte deducieur per solum conceptum quiddicatioum: Dei, quem in patria habent beati determinari posse intellectum immediate, hoc est, nullo precedete discursu ad evidenter hujusmodi veritati allentiendum .

Ontra priorem Conclusionem in qua dicebamus Deum non esse per se notum, que ad omnes nos, Obijcies primo Patres quos adducit. Fasolus qui prima art. secundo à num. non afferentes cognitionem veritatis, quod Deus fin omnibus nobis naturaliter, & necessario inel idemque assirmat Tullius leb. prime de natura. Deorum . ergo hæc veritas , ek per se nota ounibus. Consequencia suadettir, quia ille veritttes funt nobis per le notz, quarum cognitions infunt nobis naturaliter, & necessariò, non verò per disoursum. Respondent aliqui: cognitionem, quod Deus sit, id circo dici à Patribus, & alijs Philosophis naturaliter, & necessariò nobis inelle, quis ab ineunte meate à parentibus nostris edocti sine discursu aliquo, Deumvinuocare consucui mus;que autem se didicimus maturalia nobis, & necessaria esse dicere solmus; qua polita explicacione antecedentis, negant consequentiam; & ad eius probationem dicut illas venitates effe nobis per le notas quarum cognitiones euidentes in funt nobis naturaliter, & necessariò sine discursu, non verò quari cognitiones ineuidentes formantus à nobis infide parentum.

Verum contex hanc responsionem facit, quis 17 plus videtur fignificare Tullius loso citato vii Epieurum laudans: solus, inquie, vidit,primum elle Deos, quod in omnium animis corum notiones impresifiet ipla natura. Que est enim eem, aut quod genus hominum, quod non habeat fint doctrina anticipationem quanda-Deorum ! &c. Quare melius respondendism videtur naturaliter, & necessariò nos habere cognitionem, quod Deus fit, non quidem immediate, sed mediate, co quod in nobis ipas principis. Deum cognofeendi habemus, dum experimur nos effe in resu natura, & non à nobis; in quo sensu S. Bafilins explicane illud Plalmi 138. Mirabilis facta est scientia tua ex me: hoc est ex ijs (inquit) que funt in me, non minus, quam ex construstione Calozu, & vniuersi fabrica scientia de tui exi-Acatia cócipio. Porrò veritas cuius cognitio se naturaliter, & necellarid ineft, cum non fit fine discursu, & fine diverso medio ab extremis me potest dici nobis per se nota.

र्मक्षा अध्यात अध्यात व्याप्त स्थात विद्यालय स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स्थापन स् affire policie ex evertari pote # > lea inuversodi: ells ich borthe exiltentian fifightistin melius eff Egiltie ; danminou exitteren existenciamis Raffodadeo , nonhullos negare maiorem, cui asfall (latti lutitolit ex co fatos quidam Denni) purauerunt effe corporeum. Verum hac ratto don viger; dies enim potent cos ideo id puralfe quià dillit spiricuale possibile esse existimate bane . Quare melide cum DiT prima parte que 2) kir. Privit ld fecutifiles y data maiare dell'an gill inflished the hoc ensuin person existen mans aghatam m apprenentione meeticceus, coaco-i an in a se real day of the second of the sec elle ethilegilensien per le normmonna bus Devi With percent the cite in ciam, figure ra concedo: exert Citado, nego confequentado. Netirenverali unde probetut dari ens, quo mefinis exeogicari nou; portifi Hungus poten t'enitielités con aresquel

Obijeres quarrosek per le omnibas nosumas alli inulta bona-, item dari multas veritates per le omnibas veritates per la obidita bona-, item dari multas veritates per la obidita bona-, item dari multas veritates per la obidita dari multas primum cerum om allimi principium. Relponded concello attescella in primum per la obidita di mon agnofemit infinitates politores in rebus creatis e ita politore dicere aon dari optimum e la ficulta quantitate com multar begantes dari primim partem e itali potek ab intellectu dulto medio conto negari dari primam veritatem e la primi reta omnibatio primam veritatem e la primi reta omnibatio di primam veritatem e la primam veritatem e la primam veritatem e la primi primi primam veritatem e la primam di la pr

Obijeres quinto: per se notum dicitur relaside ad intellectum ergo implicar Deum esse per se norum intellecuali substantia, cumsmodinos sumus. Resipondeo distinguendo antecedensiper se notum dicitur relative ad intellectum aliquem, concedo; ad quemeumque intellectum, nego antecedens, & copsequentiam. Vt enim saluctur, quod aliqua propositio me per se norum saluctur, quod aliqua propositio me per se norum saluctur, pecesse, vt omnis intellectus, apprehensis cius serminis, sine alio medio ili assessibili atur, sed sa tis est, si sa prastetur ab asiquo intellectu, cui sumodi in casu nostro est solurille, qui Deniu sine cui

21

Instabis: Intellectus vintoris tognoscie Des um existere esse veritatem per se notam selemidum se ergo hac veritas immest illi per senota. Responden contesse unceredenteme, gando consequentiam. Ratio negationis est, quia ve noster intellectus weniat in cognicióa nem, quod (Denm existere) se veritas per se nota secundum se veritur medio demonstratiuo, quo probet existentiam este de ratione, se quidirate Dei. Porrò en spo, quod dicta versitas debet este per se nota quo ad nos, repuirat nos dicto medio veri

Obijeies fexto: omnibus per le notum est?
Deum este colendum rergo omnibus per se notum este colendum rergo omnibus per se notum este primo Topio sep. none voi aic cos , qui R.P. 10]. Polizzy Phylosop. 10m. 3.

dubirant fionofin des effel Bons ; nitin rationen east fed pana indigere. Con lequencia ser o probad tus, quia hue proponicies Dons en Colenduni habet indibita hanc abancy dens exclus. Resid perided diffingacides quibeddes con pami bus ment enseque que mbaptopolis en sé en se en estado हांनाचीन पुरावर्धार्थ (३००४१० वेक प्रकार के शिक्ष होते हैं। हिर सामी बर्जन filds suppositione; satisficances described fequenciame de probatemas innocedencia disco Philosophimistice id allequific y quis qui mon gane Desim offe colembis won postune per prind cipia fibic innam non cognuterel ; quod aixi-t ftar. Per que pacer responsio ad probationems confequencia, dico esper proposicionem iliam, Deus est colendus y trabere imbibitam hanc. aliam: Deus exikit squis caus supponit aliunde Togni fami y & domen Dun ofurpat , prout fighibest Deam incordenouftestum existere e Acque - Edeò ei us exilenciam y vriane figatam per dileurlium. Course posteribrem Conclus ilon unita que dicebemus Deum existere, neque quo sa lipiouxes elle pur la nocum -

Obischwockano proposicie Deuses : an pud lapientes sumeiar sc. Deo exikontium. facta hypotheli, quod Dei efsentia fit reas list & non fictie: fed lie dicta propolicio eft per le nota ex termina quomed: fapientes. ergo &c. Minor patet, quiz nomine Dei apud tapientes, venit perfectissimum excogerabia le, sed eas actuale of perfectius, quam mere possibile, ergo facta hypothesi, quod Dei efsentia at realis, Deum existere, est per se noum que ad sapiences: Maier verè probatur : tum quia in quaftione (an fic aliquid) fuppont folet realitat elleutie eius & aon probarifetum etiam y quia in effentia fumme perfecta nulla apparec repugnancia, ergo faicem degative firam realitatem demoaftrat.

Respondes primo a negando maioremidico enim hanc , Deds eft ; debere fumi , apud fapientes, prout realitatem, & existentiam innoluir. Ad priorem probacionem in concraria em difinguo antecedens in quefione (an fie aliquid) supponicur realitas, & non probatur. polito, quod realicas ellentialiter existentiam exercitam non includat, concedo; fi effentiafirer illaft includit, ve habetur in cafu noftro, nego i Ad posteriorem verd aio non apparerea in effencia fumme perfecta repugnanciam, non fufficere as reddendam propositionem, que de ea enunciat 'existentiam exercitam per fe notam el vicui dicta rapugnantia non apparer : nam semper suspicari poteft ! num ipsum. lateat , quandit non diftinde illam effentiam cognoscit.

Respondes secundo: data maiore, neganda minorem; quotiescumque en im subiescum alicuius proposicionis est terminus complexus non potest esse illa propositio alicui per se nota; quin sit eidem per se nota complexio terminorum simplicium; quos subiescum includit; siquidem noticia connexionis pradicati cum subiesco pendet à connexione, quam subiesci partes inter se habeat, ye de se patet, esso si in hac propositione. Deus est, subiescum, hempe Dous, est cerminus complexus impor-

Daddd tans

Digitized by Google

7 0

24

• 6

tans perfectifimam affentiam, de realicacemes has iplo, quod san oft por le noçum lapicatis; bus hundipode affentiam este sequeme de non-o; setticiam, sed sadigent medio ad ad shi, fineri dendom: neque erse illa per le noume Deum, atieni, enius tesmini perfendicem apprehensisteni, enius tesmini perfemplicem apprehensisteni, enius tesmini perfemplicem apprehensistenem ab on ceguito de innicam aglica, enist determinant intellectum, adallen sun; hac apprehensions hoter proposition. Deun des quius, subirchum indiadio assentiam, perfestationam realicatem habantem, quamum nonegapater, probatam.

· Obijeies accessils propalitiosejum appalities ne cogitari quide é finitaribus paraft, alt illisi per se notal fed tales est hec, Deus existiriorgo &c Major paret new about plindings porch. exeogicasi appelimmalisuipropolicionia pili. gase an ibus recommin medicas eather by the each Miserrus innocefeis . Minocenerò probagarquia, Sapiences. Des nomine intelligungsidaque ma-s dus excogitari non potall , led quad all huiple. modi implicat, quin intelligater existere in-Muezereito. ergo &c., Respondes concessa maiore, negando:minorem; ad quite probazionem dico, quod quamuis implicet perfe-Aidimum excogicabile solle spassiffaciaexercies excognari: quis tamen, quandiù Saprose non habes medium domonte a sinumer que determinetur adindicandum dari à parte set huiusmodi persediishmum excogicabile; Semper dubitate posekt num dias existentias guim cum vhimo, & acquali exercicio in co concipit, in folo intellectu fiftati hine fit vt sea per fummum exengiesbiles quantum eft ex vi Veritatis incomplexe terminorum, non nili cü exidentia fignata concipere polit.

Inflabis: apprehendenti quid fit iocotporeum, est per le notum, quod non fit in loco circumferiptiud, ergo apprehendenti perfeetilimum ex cogitabile eft perife notum, quod non carcat exificatia. Responden ad Antecedens, apprehendenti quid fit incorporeum..., dupl eicer potest representari dictum incorporeumsprimo fecundum fuam effentiam cum pracifione ab co, quod exiftat, vel non exis Ratifecundo fecundum fuam ellentiam politam á parce rei. Si primo modo, nego ei par le nosum esse, quod aoa fit in loco circumscriptiue in acha exercito, quia exercicium hoc eius existenciam importat ; concedo autem esse illi per se notum hoc in actu signato; quatenus cognoscit, quod si existeret arepugnaret illi elle in loco circumscriptine. Sin antem secundo modo representetur ei incorporeum, concedo illi per le notum elle, quod in actu exercito aon fit in loco circumferiptiue; sic diffin-Ao su recedente, diftinguo codem modo confequeas : ergo apprehendenti perfectivimum ex cogitabile, ve quid.reale.per le notu eff,quod non carear exidentia exercité: hoc est, quod illam defa&ò habear,concedo ; apprehendenti perfectissimum excoginabile secundum se cum præcisione ab eo, quod sit reale, vel non, per le notum eft, quod non careat exidentia, subdikinguo, quod non careat axikantia in actu

6 to 2 W

oege eg.

sie; jeg attremit dryringha bopre couget nesie; jeg attradae bei grjentjam 'gt bei mes
dne beitegrigiumm excoditaprie ege daid tés
dremaquogam nopia non boreg effe apjojate
ilyan qelaga papesti nedo conjedaciria i jed
genero concedoria aga axereiro:pòc egi danq

- Obijcies decimosper le notum en lapientis quod iple fit creatura , ergo per le illi hotum chaqued exittat eins creator. Antecedens paser . dais betile iffi odina et . Indi exittes g: thou and exists a collect ap alticitation and pe eterinia . Cooledmentia frageitit : iff' blig on bet je vornwert spidnig' bet le eirum bots luce ills, , tine quibus illud cognosci non pasegn leg esbatals that imboster restainerin Doum-nequis, has allo cognoles, ergo &c. Refpondee Ancecedens effe failum, Quis nomen crestura imbontitu effalubbonta demobitistione fudata in co principio vninerfaliilimo omme:, quod of , vel alt a le, vel ab alio ; & fe verseas ugaificata tali domine fuit 4 nobis invekigata per difeurlum to, quod non habemus notitiam intuitinam notte dependente à Deo. Sed dato antecedente, ad huc ne sand of confednetris en ins biopariodeidico enima quod quamus, cut per le notum en aliquid a es. hue quibus illud cognosci negut, nota, hat illi per le, hoc est non per accidens, & contingenter, quis pertinent ad illud aliquid cognolcendum : non funt tamen illi nota pet le, hoc ek, immediacé, quia cogcolcic illadependencer ab ep , quod supponieur per le fine medio cognosci. Quoniam verò sapiena per luum elle, & per luam existentiam venit in cognitionem exidencia Deiphine first Deum elle non fit illi notum ex terminis,quamuis ad cognitionem exiltentia iplius lapientia pet le percincat, quis id mediante proprie exifte, tia cognolcit -

SECTIO QVARTA!

An Deum efe fit demenfrabile à pofferiere :

Ex dictis conflat existentiam Dei ita esse per se notam quo ad se: ve non se etiamper se nota quo ad se: videndu núe num possis esse nota quo ad squividendu núe num possis esse nota per aliud, hoc est per medium ab extremis distinctum, se quia agimus de notatta certa, se euidenti: prasens quastio projectit solum de medio demonstratiuo, non quie dem á priori, quod parit demonstrationem propter quid, aliter Deum esse non esset per se notum quo ad se sed á posteriori, quod shi vendicat demonstratio, quia.

Cóclusio est assirmativa: puto enim Dei exiRentiam demonstrabilem esse per veram a se
propriam demonstrationem Metaphysica. Est
communis contra Gabrielem a Aliacensem.
Bassolum, Maiorem, Carthusanum a se nonnullos alios a quarum opiqionem D. T. de veritate quass. 12. dicit esse manife se falsam, se primo contra gentes sap. 12. appellat
sartorem. Multi verà Theologi dignam esse se
cepsura

confuer existimant Sures denique primarque liberrino de assenta Dei capapiumo cu alija assenta

32

contra adem . mini mobile zielt er mache et a bett Probecur primo potra pffentid: An facipatuia. Sapiencia enim 43. Sachaifener 3. vantaureman lunt owner homines sin guibusinan lubelt feir entia Dei 3 & de his squas videntin honza nonia portuerunt intelligere sum, qui ella neque opes Tibus attendentes, agnquesuntique ullet artitex. Vbi tria perpedo primo non de ucharbus hamie nibus vapitatem à Sancto spirituaffirmanis sed de his a in quibus non subest scientia Dei & seeundodrane leientiam effedemonleratiuam à posceziori, de qua in Conglusione laquimur, anod Sunderur ex Verbis leguantibus, quibua dicitura ided illos Dei fainitis carpiffe , quizex vifibir libas creaturis, que sunt opera arrefacta. Deis non pocuerupe venire in cognisionem-architeis numpe ipfins Dei; terrio denigue perpendo impotentiam, quam bunfmada homines habuille ejciinaminou imilicaticasquicamin ga inanfashilem, sed consequentem, & culpabilem, ortain, nimirum ex siteja ni fic Coupationibus vanis , duibis ad slis culpabilites dinersebantur; quad Confeat tumien prachden tibus werbis anim quiprince article and water supported for a supported for the support sunt ex confequentibus ningiti bite redarguntur fire A. magnitudine enim species, & creatura cognoscibiliter potent tuator, horum videri a engosquad non porueriet defactosaulpmillie trimune Lidem confessensent. Appl. ad Roman nos, vbi Apostolus loquena de Genetitius Philosophie , quad , inquir o nocumedi Dei xannyfefrum of in illis. Deus enimilles manifellaties Bonifibiliatenim Deicentes anumlecte feinenien reffecti con spiciuneur viemprecial quaque dist e-celapy amishe seud. 238 restainib 18 icensing S. Hyeronimus expendents Tammustentes .: 147 quit', intilletta fintt ens confpeche dicentuna & Augustinus erech Jumstaufe. Denn singuist pob Weft: innenier per creaturam, enidenter diconten Appolodes innisibilia Dei pet en s que fache ling intellectu comfriciulicum! Ex chiminucem dualits Affpurz locis lichioiriargumestarii. Coratun sarum cognicio inducio apsain cognicionem sen entificam schooled scorgem schooled and many Deus fin ; fed huinfmodif De i Cognicio coffeste monstratio à posteriori . ergo Daimesle si chà Mobis demonstratilei à po fteritais quod enaugrobandum . Minor page signis mit nognistorinus per effectum . ergoretidomontativa à politica) ri . Muior nerò fuzilens irques (cripture appal Muncognitionem Dei em vertumis Dei Lemen wifionem . manifolisticatem 184 intellectus den specifionem swei widitalis Seddhae important forentificate . hos ofly cuttum, its chidentomical phicionemoDei .. ergh tic. its entger i ... comat no Dices primot chiam cognitionem inquidentum in feripeuris aliquando foianciam ; visionemi & manifestationem apphlarius ergo ex scripbunis non conflat Deum excitore effe demonstrabiles Confequencia pater i plante belensoprobacuil nam Journa 8: Habecur , fome foiretis o forficin alle Patrem meum leivetisa de ple Phidippe ; quinti det me, videt & Pattemmeum, & denique mas Pater manifeltauinoinemenum haminibus, fiel

in his locis voces falendi 3 videndi ; & significa Landi, important cognitionem fidel j que ele in enidens, s & obleura; ergo; &c. ..., 1 - 1 comic Responded Regulam Augustini tom zi his wi de Gem. Canara: Manies 4 Theologis vuanțai Conferinteceptem, effeuleripenen verba lentpen enne cantia effe in ptopeia in gainescione diù poffuna : Samon debererfumi impropriò, nifi quando: aliquid ptoprimisgnificationic quanto Mlieguimmellum aller fortprurw Verdam aded clarum, quod ad ampropriam fignificationells detarqueri non pollec - Quanid verd diffe verg ba iciendia videndi a 8e munifestandi in texessua à nabis adductis nit oblar, quin proprié emplicentur aquia in ijstagitur de cognitione Erdinis naturalis, quam in hacitica habere possissis de Deo per cheathras : aliquid verd blifat, histia rextibus allacis ab Aduer finijs accipiantur itas propriè » co quod ân âlis agiont de cognitivad Dei habita per fidem qua conflat effe argumons tum non apparentium in hing fit, ve incorpratad cio impropria , ex co qued congruat diffir vers bis in materia fidei, non benè deducitur, fruod possit sangruere ijsde veibis in material to que e la guerra en el a marg be loquimur.

Dices secundo sempresas à nobis affacas com uincere solum ex creamitis posse nos penipe disci cognitionem Dei certam , & enidentem , moralicer cansum : quatenus enidenser oftendunt non poste à nobis une manifeka imprudentia , & temeritace sius exillenciam negari ș fed fic feit } quod Deus it demonstrabilis demonstratione moralizer tantum euidente s' non autem Metal physica . de qua in prasientique stione fermi est. erga &c. Manor: s & confequentia parentiMa Mi probatus: i quia fidiciti textus à pobis allaticerricudinems & suidentiam i Mesaphy sicari disira Luchthan a comp out of point cantained is a contract the contract of the contr de axiscentia. Dei ex reversuivis qu'edustre dissens tiso-pollets per hon enim demonfracio-Meta? physics enidens differs the midente surrein med naliter ad quod prionities educincie intellectuals vainulle packo negaze oliam piosta. Congrete this et interest and experience of the second spakar multor negolocialiációs Denn exiliceté t engy kan distribution of the property of the graph of the control चमारवाम प्रदेशियां रागि व द्या में निमान महाभाषाया है। अने विपत्ति densia moralis impropeie sinumur ele cervitti doll & chideatia . duia decaphalicaleanacaec post & siglibelle fallum g hvare ilet redebardissi diencyldandie & manifestatide in mantibus alleit oge singdramic Sandacidiagii. Soull as Left eidage & plicarentur 30 quodi low diximus illici cum riobA effer did maiorisprabations nego quodili seript Auf allege cession de me en de poiate Mersphylicam luederent, stadodemontemiand dei erification Deirent ereautiquidedustra difficulties In egymod muitamenta airceann ba 48 1330 pp lumpuna. Dicerenim diferimentant demonfigacionem Motaphylied enidencemuise month ten folum a non affe, ighot Maraphyllideailleari pullin ingellectus telificate po fis posit vecolomia deprimeralites and belong a recipropion of geleine per absolutent squistm i Denipesenman property the subolestions are great implicated भिष्ठिति । उद्धार देशम् स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान्ति स्वान Ddddd 2 Meta-

Digitized by Google

.

34

metephylice evidences, qui dus intellectus male: dispositus distentire posse: Paret; quia quanta plures sunt, qua ingeni) perspicacicatem, & sunter sunte, qua ingeni) perspicacicatem, & sunter sunte, intellectus exposeunt; huiusmodi autem est demonseratio existentis Deten creaturis; et enim intellectus ennumax, & restractarius resseran perses, vel ex enquod veritatem incomplexam terminorum, sectuappresiendera mosse que sa expuod visija, & eccupationibus terrenis distentus; ad illem minime actendar; si hoc, postro quod ingeni; perspicacicate posses, nam sunt quama plures, qui adeo se bescem intellectum habeauc, ve persipero nequeane edidenciam principiosum; qui bus Det existentia demonstratur.

Probacur sceundo affertio noftra rational s Creaturz habent necessatiam , & immediatant sonnexionem cu Deciled the necessaria, & imdiara connexio potest à no bis ecreo p- & enidenser gognolei, ergo Daumanesperent à nobis certo & cuidenter cognosci ex reasuris, & se meésphysice à posteriori demonstrari. Consequen+ tia est cuidens . Maior verò cres continer parres} probatur autem quo ad fingulas y 80 primo quo ad primam, quod nimitum Creatura fit connete eum Deo, supponendo hic nomine Creatura non venite vozini aut alizmy led totam earum... egliectionem: cum lie, Creatura ex luis-effencialibus defectibilitateur importat . ergo eum ente indefectibilissusus modi en Deut, connecti debet fanquem cum co, à quo foto in faz deficientia... expediare potestauxiliú. Antecedens pateriquia. Creatura effentialites indiget depédentis fine a-Emali fine apetridicali abalio praterea impotdat potentielitatesatejademmobilitate ad terminu- dicit denigs indifferentia ad effendum, & no effendum, que omnie ventunt in prefentie sub mommun nomine defectibilitatisse de illis spedialiter neukaspost fermo nobis erit. Consedecuis seso enjucient idaia ida quod neque ellempeque uncelligi parell fine alio, habet conne-Rious of cam illogical Creature hoc iplo, quod eff, adeo desectibilis ginda potest esse neque intelligi fine Deo , à quo foto in fuis defectibus expensare poten auxilium sergo dec. Porrò hás connexionem elle necellariam, que erat lecunda pars maiorionllumpen etineleurenam fi coneingenervel quia defectibilitat cellare posset in esta eserto, de hor son, aliter non esser essenfishisen defestibile, vel quis ab alio quam à Deo eine gried 35 failiant auxiliants de hoc neques name has afind vel effot defectibiles vel indefectibiles Aprimum ; erga in tota Collectione witis crea-A Sometimetur signal dum enter indefedibili con-Acel deber ; fin antom dicarat fecundum e orge dan dains ens indefoctibile; illud autem nonly Falls numero multiplicari aliunde demanfirafur a Quod denique hac consexio en mi Ded At entwediace que erat tertia para probanda, filial dins a qui de l'atapetit de quod mediat-elt em deschibile avel indesettibile; neutrum diet Pinolères pisses au modo dichistryo &c. Adque had pro maiosciprincipalls argumenti Blus vero minor, in qua cublumebamus necessatism, & immediatam connexionem) quam habent creadita eum Deo, polle à nobis certo, Edenidentes C DLDL'A

cognolei : probetur ex corquia facta inductione per omnes creaturas, corto & cuidenter conleat eas elle in multis defectibiles - ergo & elle nosestatio, & immédiaté connexas cum ente indefectibili. Consequentis parer ex dictio, & viterius confirmatur ex eo, quia licer vna Crea. tura possit aliam à makiplisi miseria liberare, & aka, aliam in infinitum, hoc ipfo, quod hac infinetas non extrahitur à ratione Creasura, cu adhuc defectibilitatem involvat : necessario insuis defectione ad ens indefectibile recurrere debet; & sie cum illo essentializer connecti , ve melius patebut ex dicendis inferius. Ex quibus deducerem ad huiufmods demon ferationem con-Aciendam, Creaturam non elle cogneticendam materialiter tantum, he enim mon cognoscereeur ve defectibilis, sed formalicer : non quidem distincta , quia sic penerrarecur eius esfentias led confuté,quatenus delectibilis est,ex qua delectibi ktate effentialem ordinem , quem dicit ad envindefectibile, certo, & cuidenter colligi demonstranimus 🦫 🛷

Obijeies primo: Concilium Arabicanum s.
con. 22. docese hominem in his, qua ad falué
partinent, nihil habere de suo, nist mendacium,
se pescatum. Sed sognitio existentia Dei mamume pertintet au salvem ergo solum ex. grav
sta. Dei per sidem, se non per demonstrationem
naturalem ex creaturis habert potest; Consimov
tur ex Patribus passim ab auctoribus citatisquis
docent Deum este non tatione demonstrationum

rradi , fed fide cognofei ...

Respondeo admietendo Concilifancioritatés verd enimbomo in ordine ad falutem atternant non folum non habet dispositionem aliquamised poskiusm indisposicionem rum in incellectu a qua fignificatur nomine mendacij, tum in volum tate, qua pecesti nomine venit. Quare concella muiore, nego minorem, & dico cognitionem d: Deo habitam ex Creatusis per demonstratiothem nullo modo percinere ad falutem camquate dispositionem: fed fic pertinera folam cogniclosem habitam per fidem dininam ordinis inpernaturalis ; in quo lenfuexplicandi funt Peeres sdum videntus negate polle à nobis Deires i Mention ex crescuris coge ofci; loquuntur enim de cognitione Dei dispositius ad falutem , que folia pender à fide 🗸 🗥 . 🗆 🕾

· Obijcies secundo ex Aristole 2-posteres exesse 37 obsnie demonstratio fine à priori fit, sue à pofersioti proceditex accellarija; fed probatio, dand Deus St, procedit ex contingentibus. ergo non ele demonstratina-Probo minoremqua probletur existentia Dela per existentiam Cur turarum.Porrà licet Dei exeltentia ve pote co fumme necessarif som sit contingens Crescum tamen contingues elt . Respondeo:concesse est sore a negandominerem . Ad cuius probatione respondent alique concedendo majorem, & feeundam partom minoria'difeinguendo ic : creatolarum exilientis ele concingens in ordin ad effendum concedunt squis verè poteraut non affekin ordine ad inducendam cognitionem estifrentige fum camile, à que procedunt megant; qu'il hor ipfo , quod funtmecefferid oftendunt emfont à qua proceduntiemitere, quare negant co

Digitized by Google

fequenciam; Verum hac responsio non placet-Ad Metaphysicam enim demonstrationem nonsussició connens sum resqua demonstratus, sed debent etiam elle in se pse necessaria, acque adeò atesna veritaris; alioquin de ente per aceidens hoc est de existencia solis, se similibus, posser dara vera scientia. Quare melius ad probationem maioris negandum est, quod in nostra, demonstratione existeria. Der probetur per existentiam creaturasum, se dicendum, quod probetut per carum essentiam desecubilem cu enima desectibilitas illis essentialites competat constat essentiam aptissimum ad existentiam entis indesectibilis demonstrandam.

1 1

kin:

CI SO !

as a

وفي

'VE2 (

1100

i çok.

:202

£m.

102

He3.

Lin

1800

ma

K (K

LEE à

die

THE.

ME: 3

ion

123

125

ì B

19

:

ż

1

ø

3

Inflabis: quod creaturis effentializer defectibilicas-conuemias nobis non aliende innotescit , quam ab earum existenzial ergo iam nostraprobatio in easum existentiam resoluimr . Respondeo consello antecedente, diftinguendo con-Raftens woften probatio in existentiam creatuparum seloinicur » remeté concedo ; proximè nego. Id verò ad faluandam rigorosam demon-Aracionem fafficere , quod resolution proximè in propositiones zternz veritatie : conflat ex co , quia omnis demonstratio ; fiue fie à priori , find a posteriore vicimo tandem resoluitur in. existenciam contingentem. Cum enim nisil sie in intellectu nostro, quod saltem remote non. fuerit in lensus hocipsos, qued fensus non pocele ferrimilia fingulare exikens a necessario deducitur oinnem demonferationem vleimo in existentiam contingentem resolvendam este-

Obifcies terrio: Deum effe debet à nobis credi fide divina - ergo non peteft feiri . Antecedens patet ex cap. I z. ad Habri Accedentem ad Deum oposter esedere , quis eft'. Confequentia probatur, quia fides rest argumentum non... apparentium. Respondeo concesso antecedente, negando confequentiamead enius probationems. dico fidem non effe argumentum non apparentium realiter, & abfolure l'oquendo, sed cantum formaliter sarque modaliter; fior elt, quantum oft ex fue morius, formalionen debere indusere eufdentiam in obiettum', quod creditur. Caserum : frafiunde intellectus enidencer illud agnofeir : fides diving ob hor illad bredere non. detrettat Quoniam verò Deum effe nos dicid. mus feiri per creaturas, non verò per Dei tenel lationem enidenter cognitamo fine fie, ve possie gmul credicade divina ... 10 110

Instabis dicet actus sidel, & scletta quod Deus sit, simul stare possine unon potest ramen negari superflue sactam reuclanomem de hoc obiecto suisse, ex suppositione, quod homines viribus matura cerro simulmodi veritatem consequi potuissent; sed hoc non esculationum, ergo
èce. Minou patet: Maior probatur, quia tune
reuclatio sidei villiter sit, quoties intellectus sumanus suis viribus descitutus, id quod reuclatur,
assequi nequie ergo ecc.

Responden negando maiorem; enins probationem nemantis distinguas, di siquidem sensitis en quod ad valitatem renelationis sidei requitanta, se venitas renelata à maiore parte intellicationem management desacte suis viribus aquiri

negleat, concedure: sis auté requiratur, quod à nullo prorsus humano intellectu attingt possits; negant assumptum; ac dieunt, vt reuelatro sidet, quod Dens existat, non sit supersus susficier, quod but ventas non sit omni prorsus humano intellectui obuia; quidiquid: sit si alicui nera sit, vt intellectui sapientum; & ratio est, quia cum omnes, ad supernaturalum bestitudimem sum omnes, ad supernaturalum bestitudimem sum sondinati, & ad eam per sidem disportendissus acum non possine indosti, & suderex creaturis certam. Dei segnitionem habere. 40 necessariu suit, vt hanc ventatem side crederets; & vo sic resiquis sidei mysterijs consequenter estentiri possent.

Verum hze responsio à me non probatur. Indè enim sequeretur, quodilli tantum, qui scientifica cognitione huius verimtis garerent tenerentur eam credere fide divina ... Contra dictú Apostolia vniuersaliter asserentia accedentem de Deum credere opoztare, quod fit. Probo fequelam, sapientes eniminoridebent esse peinzis conditionis co., quod dentun insipientes, qui finiulmodi venitatem attingere defactò nequeant qua estent : fi non darentur. Arqui fi insipientes non darentur, lapienser, non egerene reuelation Dei de bac veritate, neque cam oredere tenerentur. ergo neque modo egent, & sic reneintio non pertinet ad iplos , neque ei exedere tenentur, quod patet effe absurdum . Melius etgo abfoluté negandum puto " quod, tunc folum vtiliter fir reuelatio aliqua, quando veritar,qu# revelatur ab humano intellectu nature vribus destituto attingi nequit : & dico posse sieri vtiliter ob alias quoque rationes, etiam si huiusmodi impotentizanon fizikeztur in nobis-Ratio autem, que militar in casu nostro orient ex fide divina, que impossibile esc, ve in namali scientia radicetur ; radicaretur autem : ft Deuma esse scientistice solum cognosceremus. Cum enim tota fides nofira quanturest, in hac veritate. nicatur , que ruence , ipsi quoque ruenet , & delabererus: hocipforqued fininfinedi veritas non crederette fide dininal, fed per demonstrarionem habitam à posteriori à nobis cognoscesetus siam totasides no fira sequantum ad obiecha credenda in naturalem feiennam: refoluereeur , qua Deum elle sciremus : Que quid abfurdien: lie enimieius cerritudo non effet super emnia, quia nonexerderer dica feientia fiemicaten. Quammis ergo emnes problus homis nes hanc vermatem defacto ex creaturis peneerment: adhue debuiffent illam habete renelaram à Deo, vr smul cum illa per fidem dininam reliqua mysteria reuelata credete pos fent .

3.4

Augusone efficiencia Beson existeror en la reaction de contentante (il contentante de la contentante del contentante de la contentante del contentante de la contentante del contentante de la contentante de la contentante del contentante del contentante del contentante del contentante del contentante

Onelinio off. affirmativa & comunis . Pro-La fiatur autem, demonstrationem ipsam print adimendo : postes verò dissoluendo es, qua cotra illam obtendi solent . Demonstratio sid penendic: experientia ou sensibus duca constat multa

Digitized by Google

ļī

mules de novo seri in mundo, Led wihil á de jos forfori pocell. ergo dicendum est quod ha o ques denous funs face abalio, vel ignur hocalind eft fathum ab alie a wel, non :/ ft non : tergo hocerie peima cerum omnium caufa improducta. 80. nocellaria, quam quarimus, di quam in pie-i senti nomine Dei intelligimus : a factu ab alto, de hoc alie rurlus quare : num fie factum ababralio tertio, nee ne P. Et sic in infinitum pro-i endam, donec deucaiam ad saufam, quanon. ficabialio facta, & catera compia faciat: Seddic. hobeo demonfratame Dei axiftentiam ratrone. efficientimergo recte satione efficientia Deim. existere demonstrabile est . Ma or syllogisma principalis est enidens, quia loquitur solum de rebus materialibus eq modo, quo de nouo haberri fentibus experimur, find he fiant per folam. corpusculorum variationem, & mutationem. quo ad locum, fiuè per formarum tum substaneialinm, tum aceidensalinm novam productionem., & existentia : Necminus euidens est minos dicti syllogismi proprer rationem, qua vei-. sur Ariftoteles lib. de more animalium cap. 3. ad ezm demonstrandam sziic enim babet : impoffbile est quippiam ipsum sibi este causam : preexistere enim oporter mouens ei, quod monesur , generans ei, quod generatus; ip fum aucem fe ipfo prins nullum ch. Tum fic : omne , quod fispralupponit infaciente perfectam lufficientiam ad fa sufficienter caufandum vergo, & exigentiam, quia nemò datis quod non habet, & cansa efficiens dat existenciom sno effecturssi igieur aliquid le iphim efficeret ellet ante, quam. efficeretur, & sie in commiori esset fimul, & non effet, quod implicat ; effet, vt supponitur; bon effet, quia non dum factum intelligeretur 3: sed. faciendum. Neque dicas nonnullos docere idem posse le ipsum conferuare : aliqs verò suffinore idem posse criam se ipsamprimo producere du-. modo finul ab alia concaufa adequata producaeur 3 his sutem admissinon videri maigrem 123tionem , cur non pollitadom produci primo à le. sine alia caula . ergo, &c. : Ne ididicas , inquam, falls enim est minores nam in tautum concedieur ab aliquibus confernacionem effectus posses haberi ab, iplo effectii si quia conseruacio consequitur productionem eins ; quad conserpatur. & ha : anod le iplum conferuse przintellizi pon selt ad: fui conservationem existens, quod son haber locum in prima sui productione . Precen rea res que in prima fui straductione pendat ab alio i iam præsupponitulludiin priori naturæ existens. Vode non est, cur in secundo poster riori ita habeat esse ah illo 3, ve in certio noninfluat in suum met esse, At si idem daret zamquam causa totalis, & solitaria sibi esse: impossibile esset, przsupgoncoe i stignis in priori existens a quo in posteriori dependeret Sic ostela minera principalici (milità (mi : prima consequentia, qua conclinadame somne, quod de nouo fit, fieri ab alio remanet demonstrata... Rosso distanctiva separ in secunda consequently fible madetur - nimirum boe alised s velifica al stressed and mentaged appears in our duobus ments bais constadishacijs, est evidens; constadienim infer contradicionaben dari medium .. Rarfina BILLIE

elleuidens, quod quicumque namenus finims causatorum assignatus ab Aduersarija in serie, quam vi similium propositionum disinactivats. coguntur admittere, von oft sibi sufficientad, exustandum fine alia viteriore causa, qua fit pri-, ma, & incausata ab alio V. G. si existente de. nouo in mundo effectu. As dicatur causam eius » esse B. & causam B. esse C. causam verò C. esse D. caufam denique D. effe E. nisi ab eis:ponatur. ipfum E. improductum, & incausatum, certum, est excurrendum esse ad F. à quo produgatur, arque causetur . Alioquin manifeste cogentur; afferere ipfum E. fuiffe causam sui ipfius; quadoquidem id, quod factum eft, & non ab alio aliquo, à se ipsum factum sie, necesse est. Idemque dicendum de F. G. &c. Sicque discurrenda de quacumque déterminata multitudine caufatorum, quam Adnersarij in sua ferie asignabunt. Vnum tamen aduertendum huiusmodidemoftrationem definita canfatorum ferie habere locum ex suppositiones quod non posint duo le inuicem ingenere efficientis primo causare. Si enim hoc non supponatur, poffunt Aduerlarij dicere, quod in Terie affiguara: ita effectus De accipiat existentiam à causa E. ve rursus causa E. accipiat existentiam à D. & sic effugere vim argumenti , quod admilla quacumque letical finita caufatorum cuidens fit dari primam caufam incaufatam . Verumofi eft enidens idem non posse effi ere le ipsum a enid ens quoque eric non posse duo se efficere ad inuice. Nam in cantum non poteft aliquid fe ipfum efficere : 11quantum fi poffet ; fequeretur ; quod ante leip fum præexisteret . Sed hoe idem segnitur it duo se efficerent ad innicem. Nam hoe iplo, quod D. V. G. produceret E. deberet przexiftere ad E. quia omne efficiens præcuitie ad luum effectum ergo deberet multo magis praxiftere ad effectum ipfius E. qui eft in potterior ad ipfum E. Sed iam D. supponitur offe effer clus E. ergo jam præexistic ad se ipsum i & ad fuum primam existere, quod impliest manifestè . Neque dicas multos docore posse duo secaufare ad inuicem, & nos in phylicis fuftinuite materiam primam & formam fubitantialem effe fibi inuicem caufas, ergo &c. Meid dicas. inquam , quia aliud est loqui de cantis mucuo le caufantibus ingenere caufæ materialis. & formalis, & aliud de causis se causantibus in con dem genere efficientis primum nihil cotinetab furdi , quia materia cum caufet formam recipir endo ab ea primum effe , non debet praintelligi ad illam existens . Rursus neque forma ad materiam; fiquidem nullo alio modo canfac, qui fuum primum effe illi communicando il Qua admodum igitur neutra ad foum effectum ptt intelligi debet existens i ita neutra ad fe ipimi At loquendo de causis efficientibus cum prassup. poni debeant in aliquo priori ad effection found existences, finnicem fibi darent primo effe,maximum inde fequeretur ab fordumis vei probas uimus . Nec refere squed nonnulli parent non implicare due aliqua poffe effe fibi imic smouth las ingenere efficientis. Cum enim webing hol procedere folum quando vel varumques velufuls tem alterum existencia recipit simulat quester. tio ab

tio ab ipfie in causeco y agaquam verificadur & nu : of Alues, 2006 ka fanta de interpopula interporta tuo caufens: Porre hano adequacionem effe meetffatiate au hog . ve whwer lasiorem casilo probuteren paren quipline illa, etiem fi detur mutua caulalitas in codem genete efficieneis) equidom deulenienidum eft ach wiquod cercium , gine dunist påt non fie canfatum, atque aded fir prima caufa . Deterrores auté , qui de dec terrio ace cutat alibi fufficiéter rejections excidentine pure force identification of the series Advertasij in ferie caufarum, & caufatorum, enidenter consider admittendam elle exert diftem. mateimdinem primam caufa necellariam, què ita enelitz-et non caufetur. 3 76 Quod Sulfigner multipudinem infiniram, dibantque cum Arikotob resum fublinarium. Generationes: faiffe ab acerno , & fie nullamo darigeunite fit prodecene gernon fit etiam products so alia in infinitude. Adhuc as wik To hoc processo in infinitum, existentia prima eauls in hone fare modem dementratiliseff. Pershod quod ere lout in infinitum feries caufarnen erefcere debet in infinitum indigentia inipla ferio, ve efficiatura & caufetur ab utioergo imposibile el, virex processi in infinitum zesum, querque una vanser aliam, faluari pollic ison effe recurrendum ad Caufam aliquain exma feriem caufatorum : que incaufata seliquas canfer. Con lequentis pater. Antècedelle verò probatur , quia indigentia, quam kabet Creatura caufa effectentis ad existendum det identificatasimo de effentia ipfius. Creatusico ergo quo plares Cressure que in attié, co maior indigentià caufa Efficientis habetur M illa . Implicat igitur : voper processum inch infinitum Creacurarum, quarum vna caufer aliam: falbart pollemon effe recurrendum ad Canfam aliam extra feriem , qua incanfata beliques caufet . Neque dicas, hoc verum effe loquendo de Creasuris contentis in letie acbepris diftributiud , non autem collective: no ed dicas, inquam, quere esim de huissmodi greaturis infinitis collective acceptis, num fint caulatz, vel incaulatz: verumuis dicatur , imm admittenda eftreaula prima ; & fi quidem eligatur primum, cam non polint le invicem effe Caula , & effectus, ve fupra:vidimus, iam dani deber caula extra totam feriemo à qua omnes caufalitas in ea ferie reperta procedat,neceffe eft. Sin autem fecuadum ; ergo hac feries colu Betiud accepta erit ens incausatum , & independons, & per consequens necessarium. , & zternum; fed hoc non ch negare Deitatem. fed cam fingulis Seriebus generationum cons cedere, quo nil absurdius; nil enim potest in toto aliquo participare rationem Deitatis ; quod in fua entitate Deus non eft > cum igitus qualibet Creatura in se spsa indigest ab alio dependere, impossibile eft, quod earum Collethe spolietur hac indigentia, & fit fibi fuffiel ciens ad existendum; frue demum huiusmodi collectio conflet ex causis per accidens subtora disatis, finè per le parum réfert : ' Vnum video conera diclam demonfrations posse obijci : sie in multis non valet argumen-

Ê

tari á fealu gliaribuirido: adi rólleftidii V. Cò ex to , quod finguli som inigerneens conditi hibent principium iši finemi non, valen inferçês; ergo sota aternitas habet principium "Sa fin fie esiá ex eo, quocklingulmpartes meus moude tils fo circulation matana jocumpuon-salar ino: Rerickand poer action for exercism for more about the contract of the contract en en a grood, fingulat resconseitse im fertin gens neravione indigeant, saula lefforente adundiqu Aradum s negue valebit:infense "quodetament tară colicăto indigeatianulmodi caula oblife bongeo concello jurelle o surgente que que se que gono do consequenciam L. Quanguinen iminonis (4915) per valqat argumencarı & fen bi di firibitiya Ad collectiuum: at afiquando valerave en conquest Ragult Angeli fint Spirmusler; rettacel winte toram Angelorum callendate mo Spinicualemes effe, &c ex co , quod fingul i Leones find PASSE riales, ben é concludieum cocamacana m 454447 onem elle macerialem . Sit in calu noffiq ,427 fup)[દ્વારા જાતા કરવા ત્રામામાં કેમણે દેવાણ ફ્લાફ infinitation in continue, line mainter a 4-41 19-4057 earum feries, & collectio befices will fan Atfille hic aduerte totum non debere hic fumi substatiue tantumi in dun En @ aftefimus hominem effe totum quid materiale, licet vnam tantum partem babeatinienfmadiefedeidicebut in co fenfu , in quo negemus hominem effe totum. materialem, hoc est quo ad omnes partes, & concedimus huiulmodi ele Leonem. Vit prem feiamps sequande medaa argumentandi à pit ations ad totum adiactive, fed quod idem et A fensu distributioniza collectionem valeztia (Ci quando non ...confiderandum est pradiossumy avod coti collectione aribmi entendiana; & ff anidem of huin fined is screened bus see 14984. De platibile diffributine so prince connenisti PART cisc, que fumuneur fine alijs partibusingliff let a diftribatine ad collection i ca quod is collectione felitudisem illem amitempe ifenera word : fi prædicacum illud ipfis alivada cor tienige, valebibu duia per hoc. squod: nesi CII alijs pereibus accipianeur, non efts cur diffing piædicatum, depardant'y atque iedes, quod illud non communicent soft a Quanismitesp ratio caufasi , 38 dependentis omnibusi, & har gulis creaturis di farit infinisancontentis aon competit pracise quia lumineur fine comfort tio reliquarum . led'en fun intrinlera in luffe cientia, quam qualiberellentialiter habet ad effendum : hine fit wereille defineatur dandem rationem de tota carami linie adibajue a. & collectine accepta pradicari deberg: è contra verdiquia ratio finicatis fingulisamirin attre nitate contentis , & ratio mutandi locum fur gulis rota: parsibus fe: mouenris: competie, quis fine aliorum confortio eccipiumur : bise fit, ve non-rectte concludatur dicta ratio de norum-tosis die eran de se die er de se en de er - Inkabis : de fingulis hominibus verificatur, quod fint Generabiles, & corrupcibiles non pracisà, quia fumuntur fine alijs, fed aliundes & ramen non valet ax hoc inferre; ergo tota fpecies hominum; est generabilis, & corsupeidis ., quia de quacumque specie ingenerabilitamal incorruptibilitas, selle Philosophia verificatur. erge nulla distinctio á nobis modo

esadiva de duplici pradicacionali genere à ires in Responded in neganda: con leguen cism 🐫 satis inégationis est , qui a nos inchi fin Ciono cradita legiste boup a deude com special de aumitistica schwerzenderia Loppiktzbildpustjer verd Elt sof enan person siale एक प्रमुख्याको सक्या अंदो क्रिक्ट हिस्से अधि हिल् cournest todinacture: Vude con un miruet :- A mon valed es dicise mindre delie ergumen (ari 44 principality (purply simpolia), maissaller and principality (motoris i adialidació i quad fler fagulas i ana identi bollomus de cora illutant lpacia concinitat set s quellos aporte Lallatt y Concount licut: Los cites non dic testain generalia lasa desarcharapois BANIPORtine ; ledinegarinenenenis inquaterin #6H Boreff exera and miduan generalities ANIA Bonetie indiaidesemm pade ed ferje foficipali efficients and delicitation profittion indepen-वर्ते १००० व्यापार के प्रमाण के प्रमाण के प्रमाण करें किया प्रमाण प्रमाण प्रमाण प्रमाण प्रमाण प्रमाण प्रमाण प्रमाण to He him reconnected to industrial and in Le state Firet, desender ou Es hot de tematel é déducti fobfocodob musellé apoiser meus bobo- (445 le reffidere dunfam p lymmitte oam taktet mitt earinm Fries & Collegandidentistungen. hie adi arie tetim non deherek e for i filodar Micimo. SECTIO SEETA Water as bett dimarconality local and an early mail On the very facional vicolaris demonstrate poffit to the உள்ளனர். அது அரசு **பிருவில் நின்ற**ிரை ப So come and the september of 46 12: Hi fibieles plutibus im bacis praferition e le Pu sale Phyfinesis 34: Ex monbos 3 cquibiud Suoride corpora da curalia moneri experimens la hung fere modune demedftrat dari Denm. guard teildomini fitorom imi primite interested diff Bued :mouciur as bill mouerdi ; led cocenira Mouentur e ergitamouéntile ab alicen Tacthe i hocalind y vel motierur ab thu , vel & nulle; & Higher ergs bee efet plettete meter annobis lis of abal o ; entills quart de hoc allo s vel at die vol a nalle, vique dum ad Deumis kro Leumkinsusb ánusbunmir mosorodi mednistý anistý do di rutskáužeimočeskomom duhad sty Pibio i Omite quod mottetat ab also mouetute In que probando Auctores inxet le valde dis Schepunt ; & quidum sliqui dictint elle omnis no fallom, & in fificiens de Dei exiftentiam Bemobistandansquibus fauer Scotus 1. deft. 3. Tueft. 7. 6:2. dift- 2: quaft. 10. 6 9. Meib. 4. 140 burd quo lentiant Holthet. Laquaft. 4. Alia-Cenfis quaff. 3. mi. 2. Conel. 2. Baffolis 1. defis To quaff. 1. art. 3: gooff: 1: Contl. 1. Gregorius fecundo dift. 6. quaffe te are: 3. landunus 8. phyf. waft: 12, & nou flime Artiage mon. Li in pritivani partum disputi à felt in nom: 34. 🗗 24. Contra verd alij tenenti dictum principiumia effe veriffinum a: 60: necefficiam, adeoque ad probandum effe Deum & fufficientiffmum . Lta Hanplicius septimos & actione physicial tete 264 vbl Philoponus, & alij antiquiores Peripateticis pruterea Capreolus al diff. 3v queft. L. Petrarion fist contrage cap. 13. Bagines prima paris quali Si mus. A Egidius 2-dift. 7-quaft, prima musi prim 1000 Mafius feptimo phyl. cap. pointe. Tolerus it. 18 Gener quaft. 14. Granzdustem prime traff. de axistencia Dei disputo de Valentia tomo primis genfizi punto 31 lo ceph Augu ganus primaparia ជា 👀 ជាស្ថិតសង្សាធានក្នុង 🐧 inflese on 3 mifapunaum. 28. Recupiem com prima likiprima qualicis. capial Estolak prim ma parté qualta de ests esens mum, 534 de descrios ca quastronum folditamopimos quastrefatta 3 : Mana THE libe 4. quall. Malaph qualle 8. 86 communic subiditi. Beconginenten migre die in appara . 13 No krazyvinga. Conclusio, estienmilia police 47 stolinas que sama scangimen en filia buttethidm: Genter den montere becefferig property an alies of personsequences of the particular e demonstratio supra ministra de fundicalità Prinkiffeneigilub katioas ptani motoma imi ere Carrarum, de Caufaro an abblidam . nV.etikas aukeut dicki principij ptobinemii bei Smile is a hold moderate a nacumque itandimus genere motus, led mutations, ab aliquement cipio motiva adagnita di monestur sale delle efte il Bed, pane, a quod moudeur, ale infufficient ad huntimodi priocipium adaquetum in le bis mendum . ergoromacy dead mouethry section Affeinjouetat, Ab Alie ite gio complession tatie ARC Principil adequate and aior hams ed ente Adogusta : funig...Buidensil ersaumphoirens Loquentia; namidot iplosiquad habetur penit Figure 38 cation w vision of in sie hile decellation defenselle to aliquotion Mia 1980 Argos is god el difficultato probatti fic t Gape, and mountury art motal violents, rel Materiali monacunitat quidem s fi tielescotus meneratura b extrinicosnellam vim idmonim duta conferendo, conference habere inteprincipium lufficient ; &cadequatum monit Sut aucem monedeur word naturali : iden füh detur fic : Omne. quod mouetur eft enspoien siele's & impetfectum ; fed huinfmedi garder bet pendere ab also don folum in effe a fod, & in ofterari . ergo etian fi moneacus mon la: buralis non habet in le principium adaquama that motus, led necellatio indiger intextal ttrius, non folum ad effenden , fed eriem 34 operendums qui quidem influxus cette retit piatur in ipto mobili a secte deducitur, quod Amonécut, négalarismouentur et alio , co uned non poten tile fibi totalls, & danguara manila, ve modestuć .. - Confirmature, de magis explicatur ratio proposità. Tripliciten poted intelligi aliquid moueri ab alidi primò per hoci, quad fimul eum elle recipit ab alio vitrutemad operada in quo sensu dixit Philosophus: Elementa moueri ad fua leca à generante. Secundo per hos quod dictam virtutem confervatam habenah alia. Cum enim confernacio fir quadamin kinuses productios hoc iplos quod mous ab alio per primam viscutis productionen mouebitur etiam per eidlidem conferdations Tereis denique per hoe, quod indiger const. fu alterius ad operandumi:-ica; venon sin fe mulcum ille debeat penari; (ed quodes alle quid thouesur morti, pacurali, fui Phylico hor eft motu lenfibili ; & materiali , fiue Mesaphylico koc eft Spiricuali & iscorporco, bec:pfo ; quod neweft fibiperfecta fufficitie tia ad effendum . & operandum , hoc zeiphei modo ekigir moueri ab alio; Nam à Deo final Land of the control of the built of

cumelle expedite initio pirtutem operandi, & cam abipfo confernatam habere debet, & indiger influxu illius ad operandum ; ita, vt fi Dens ben agat fimul cum illo, milla ratione in actum fecundum exire poffit . ergo recte concludicur omne, quod mouetur moueri, necessario addicitus in contraceile de

- A noffre difeur fu facto non longe diffat probario s qua fape vritur D. T. præfertim prima. pares queft. 2. art. tertia ad probandum dictum. principium , fic enim git . Nihil mouetur , nifi fecundum quod est inpotentia ad aliud ad quod' mouetur. Mouet autem aliquid fecundum quod eft aciu; mouere enim nihil alind eft, quameducere aliquid de potentia ad actum ; de potentia autem non potest aliquid teduci ad acius nifi per aliquod ens actu ; & post pauca : non. eft autem pofibile, vt idem fit fimul in actu, & in potentia secundum idem , hoc est , in ordine ad eandem formam, feù motum. Sic D. T. Porrò hæc verba fi accipiantur de aciu complexo , & adaquato impossibile est, quod idem se ipsum adangate moueat ; & fiquidem, fermo est de ach formali paret , quia implicat habere calorem, ve ynum. & prinationem illius; de actuverò virtuali confrat, quia vti vidimus : omnes quod mouetur indiget moueri ab alio, & fic nihil est in actu virtuali complexo, & adaquato

Mazziotta loso citato nu. 25. Concedit hanc exiomatis postri probationem non este ad men-tem Aristotelis neque D. T. quare contra illà.

Obijcit primo fic nec Ariftoteles neque D.T. pro affignanda caufa monente ea , quæ monentur , confugiunt ad Deum nifi vltimare, fed vel ad agens, vel ad formam, vel ad aliquid aliud dicendo quod aqua V. G. mouetur à baculo baculus à manu , manus ab anima , & tandem anima à Deo, sed per hanc explicatione immediate a mobili venitur in cognitionem Dei. ergo hac explicatio non est ad mentem illorum .

Responded distinguendo maiorem : non confugiunt ad Deum nift vleimare ita vt non potuifient ad illum immediate, & primo confuge-re, nego: ita vi potuifient etiam immediate, & primo, concedo majorem, & fic diffincta etiam minere ; per hanc explicationem primo, & immediate a mobili venitur in cognitionem Deis ita vt pofit veniri etiam mediate , & vltimo , concedo; its ve non possir, nego minorem, & consequentiam. Dico enim, quod ideirco exvariis mediis mobilibus. Aristoteles, & D. T. procedunt ad cognitionem primi motoris im-mobilis, quia Adueriarij contra quos argumentabantur ad illa vt pote manifestiora confugere poterant. Arque hac eff etiam ratio cur antiqui Peripatetici hac via processerunt. Caterum ad vim argumenti explicandam uullam effe necellitatem per dicta media transeundi paret,quia primum mobile in sententia philosophi moue-ur a primo motore immobili, quid quid ergo dicitur de illo, dici potest de refiguis substan-tijs, que mouentur. Object secundo: Aristoteles & D.Th. ita hoc

Principio ad Dei existenciam demonstrandam - - St. P. lel. Polity Phyloforb. tom. 3, 2000

vtunturavt existiment illud minime sufficere, nifi : oftendant in motoribus dari non potfe precelfum in infinitum . Sed nulla effet necessicas id oftendendi, fi puraffent hoc modo omne, quod mouetur ab alio moueri.ergo hac probatio non est ad mentem illorum . Maior . & consequentia patent . Minor probatur, quia fic potuissent discurrere, omne, quod mouetur, vtpote potentiale, & dependens est de se insufficiens ad operandum, igitur deber compleri, & adinuari ab alio. Sed hoc non potest esse nisi actus purus. & independens; nam quodeumque aliud vrpotè dependens est insufficiens . ergo &c. . b. danp

Respondeo concessa maiore, negando minorem . Ad cuius probationem aio , quod Aduerfarij concesso illis integro enthymemate potnis fent negare subsumptum, & dicere, quod licer omne ens creatum ad operandum indigeat compleri, & adiuuari ab alio: hoc tamen non effe de necessitate actum purum, fed posse esse caufas aliquas vniuerfales, quæ à magis vniuerfalibus deberent moueri, & hæ aliæ ab vniverfalioribus in infinitum, ficuti dicebant contra demonstracionem per via efficientia. Quemadmodum igitur occludendum fuit Aduersarijs hoc. latibulum processus in infinitum in causis per se subordinatis, ita, & inmouentibus , & motis; & recle; omne enim, quod'ira mouet, ve fit ab alio. motum, eft veluti inftrumentum illius. Sed impossibile est omnia se habere, ve instrumenta. in motibus . Sic enim nullum effet principal mouens, ergo deueniendum eft ad primum mouens immorum , & fic non potest dari processus in motoribus, & motis per fe

Obijcit tertio : Aristoteles , & S. T. Ex eo probant omne, quod mouetur ab alio moueri, quia aliter idem effer in actu, & in potentiarefpectu eiufdem ; in actu quidem , quatenus mouerer, in potentia verò, quatenus moueretine, sed si probatio à nobis tradita procederet, debuiffent affignare pro tatione; quod idem in fe effet actus purus, & quid potentiale . ergo &c. Respondeo concessa integra maioro, nego minorem . Dico enim , quod ex co , quod aliquid fe ipfam adaquate monerer, per immediatam quidem confequentiam deduceretur, quod ellet in actu, & in potentia ad formam,ad quant le moveret ; in actir , quidem , quia effet perfecia fufficientia ad illam, in potentia verò , quia tenderet ad illant flabendam. At ve ro per varias confequentias tandem concluderetur, quod effets & non effet actus purus D Non effet, vt inpponimus, effet verò, quia ficuti in operari nonco penderet ab alio fita neque in effe, quandoquidem operari confequition ad effe , illudque imiconcurrat nobileum non poteficiei, quodantita

Obijcie quarco : fi formuliter loqui velimus, non intelligitur Deus concurrere ad id quo aliquid formaliter moueun pracise por hoe, quod conferuat, feu produciri, fen applicat dirtutem, qua rale aliquid monetur bergo non recte pro-Batur per Huiufmodi confernationem , & applicationem axioma . Confequentia pater. Ann rcedens probatur, nam quad mouetur, mouetur formaliter, feit per so effective per virtutem qualitieciem, nam s slockemmarets ello Deus

concdirat ad motum quo creatura le iplam mo.

Digitized by Google

actu exercitam, id est, que actu producit, non verò per virtutem, que actu producitur, seù conseruatur, seù applicatur, eo quod'per hua insmodi productionem, & conseruationem, & pplicationem non ponitur formaliter termianus, à quo id formaliter mouletur, ergo &c.

Respondeo hoc argumentum valde confuse, & zquiuoce procedere; eins tamen nego Anexcedens, & dico, id'quo aliquid formaliter moverur dupliciter accipi polle: primo pro virture, quam tamquam formam in fe haber aliquidi ad le monen dum , in quo lenlu auctor videtur loqui cum dicir, quod mouetur, mouetur formaliter, leu per le effectiue per virtutem. &c. Secundo pro iplo motusquo formaliter mouetur ; verouis autem modo accipiatur : semper Deus intelligieur formaliter concurrere ad illad pracise per hoc, quod conseruer, seù producat, seu applicet virtutem; & siquidem priori modo accipiatur pater, quia non potest'excogitari melior ratio formaliter concurrendi, qua producendi, feù confernandi rem; eni præftatur concursus. Sin autem posteriorisprobiture tumquia,quod elt caula caule,elt canla caulati: Deus autem producendo , & conseruando virtutem qua mobile le iplum mouer, elt caula caula iplius motus, tum etiam, quia applicatio, qua Deus virturem moriuam creatura ad operandum. applicat, non distringuitur à concursu ipsius Dei, perquem cum illa influit in opus. Per quæ paretad probatione antecedentis responsio quod enimmouetur recte intelligi potest moueri à Deoformaliter immanenter beneficio virtutis motiuz, hoc iplo, quod ex producitur, leu conservatur ab ipso Deo, & multo magis beneficio ipsius motus immanentis, hoe ipso, quod Deus immediate concurricad illum, & sic falsa pro-

Obijcir quinto comnes docent effectus, qui libere procedut à creaturis liberis no tribui Deosfed ipfis agentibus liberis. Si vera autem effet
noftra explicatio, hoc effet fallum. Nam, quod
libere operatur, iam mouetur. Respondeo distinguo maiorem: omnes docet huiusmodi effectus
liberos non tribui Deo, tanquam principio determinante, concedo: tanquam principio influente, nego maiorem, & ad minorem dico; hoc
ipfo, quod Deus est principium influxiuum in
operationes noseras laberas stare inconcustam
veritatem axiomatis. Quid quid mouetur. &c.
Quamuis de extero non set principium determinatiuum illaru. Iuxta illiud Isaiz 26. Omnia
opera nostra operatus es nobis.

Instat denique: Eriam & Deus immediate concurrat nobiscum non potest dici, quod mo-nomuni abtillo, aliter sequeretus primo, quod eriam in actionibus poecaminosis deberer dici, quod moneremur acDeo a & sie Deus esser caula precati. Sequeretur secundo pullam actionem in transcuntem quidem posseribui agencibus escape anamad immes Deus concurrir; & sie ipsi omnos gribuenda esseriar non determinates. Deum ad præsequim soncursus sum faltem quo ad speciem; nam & securinaret, esto Deus concurrat ad motum quo creatura se ipsam mo-

uct, non deberer dici', quod'moucatur à Deo, quia ipsa veluri primario; & antecedenter su haberet ad motum. Deus verò veluti secunda-riò. & consequenter, sieuti habitus quando se mul concurrir cum potentia.

Respondeor negando antecedens : Psiman. verò sequelam, que adducitur in contrarium. distinguo sic: lequeterur quod eriam in actionibus peccaminofis deberet dici pquodimoueremur à Deo, & fiquidem sermo fir de actionibus: peccaminolis formaliter lamptis, nego : quia. ad eas fie acceptas illud folium principium mouet s quod reliqua comprincipia concurrentia: primo determinar, cuiulmodi est solla: voluntas. humana, non verò Deus, Sin autem agamus de actionibus peccaminofis materialiten acceptis, concedo, quod recte dicamur nos in eis, à Deo physice moueri. Nego autem hine deduci polle: Deum esse causam peccati, quia peccatum sonat formaliter, quatenus importar malitiam. Sic distincta prima sequela, nego absolute secundam , quia quamuis ad omnes nostras actiones , tum immanentes; tum transeuntes phyfice acceptas Deus concurrar : per hoc tamen non lequitur, quod debeat iph foli tribui, & non nobis. Nam illud'axioma: Omne quod monetur ab alio mouerur : non est intelligendum priuatiue quafi verò nunquam poffir in telligi id,quod mouerur, quod moueatur à se i plo, hoc enimfallum effe pater ex actionibus immanentibus, sed positiue, quod scilicer etiam fi a fe ipfo moueatur, fimul etiam moueatur ab alio. Eodem denique modo neganda est tertia sequela ; nam etiam fi creatura per hoc, quod determinet Deum ad præstandum suum concursum faltem in specie, veluti primario, & antecedenter le ipsam mouear in genere determination, & a Deo moueatur veluti secundario, & consequenter eodem genere : ingenere tamen iuffuxiui zoue primo mouetur à le , & à Deo ; & lic pro quocumque signo rationis veru est omne; quod mouetur, fi non adaquate faltem inadaquate moueri ab alio ..

Obijcies denique sexto contra principalem conclusionem: primum mouens operatur per intellectum, & volutatem, ergo ita mouet, ve etiam moueatur ab alio. Falsum igitur, est ex motu poste demonstrari primum motorem, qui ita mouet, ve non moueatur. Antecedens cum secunda consequentia patent; prima verò consequentia probatur, qui a substantia intellectualis, ve intelligat aliquod obiectum, debet moueta ab illo; nec potest illud amare, qui ab codem moueatur, & alliciatur, ergo &c.

Responded hanc difficultatem augeri ex bectirina Platonis docentis omne mouens debed moueri. Vnde lib. decimo de legibus ait anima motus esse velle, considerare, consultare, setario do sere see. Qua omnia Aristoteles no motus sed principia motus appellat, vt Simplicius septimo. Playsicorum testatur. Porro soc dissidium inter duo hac Philosophia lumina S. I. primo cantrag. cap. 13. sic componere nititur. Scienda, inquiens, quod Plato, qui positi. Omne moueri semunius accipit nomen motus quam Aristoteles. Aristoteles enim propriè acquam Aristoteles. Aristoteles enim propriè acquam Aristoteles.

Digitized by Google

57

56.

cipit motum, feennaum quod eft actus existen tis in potentia , legundum quod huiufmodis qualites non aft nil dinifibalium , & corporu. Secundum Platonem autem mouens fe ipfum, non eft corpus . Accipiebac enim motum proqualiber operatione ita , quod intelligere , & operari fit quoddam mouert ; quem erram. modu loquendi cangir Ariftoceles tertio de animatex- com. 20. Verum hac verinique Philosophi explicatio multa continer difficilia, qua non vacar expendere, ne praceptori contradicere videamur . Quid quid fir igitur de do-Grinz Platonis, que in aliquo bono fenfu vericarem habere poteft Ad proposicam obie? Ctionem:concesso antecedente, nego cosequenciam; & ad eius probationem diftinguo affumpeum . & fiquidem in co fermo eft de lubftantia insellectuali, qua non est prima veritas, & prima bonitas, concedo cam debere moneri ab obiecto, quod intelligit & amat; fin aucem agamus de ca , que de fe eft prima veritas & prima bonitas , cuiulmodi est Deus, nego; hanc enim, cum fit primum intelligibile , & primum amabile, intelligibilitatem. & volibilitatem omnium aliarum rerum in fe perfectifime continct . Vade neque ad carum veritares intelligendas, neque ad earum bonitates amandas carum species intentionales. & allicienciam, quibus ab els moueatur, expedat. Falfum igitur eft a quod ita res creatas per intellectum, & voluntatem mousat, atque operetur, ve fimul moueatur ab illis; fed neque feipfum mouet in eiscognofcendis, atque volendis, quia cum ca per totam eternitatem codem modo cognouerat atque volucrit : de co verificari nequit , quod de potentia ad actil aliquando transierit . Portò in huiulmodi trafieu effentiam motus proprie dicti politam elle patet ex Physicis . Quod fiquis concendat sufficere Aduersarijs a guod primum mouens faltem motu improprie dico moucatur. Confugiendum eft ad omnimonam identicatem. quam haber Dei fub ftancia cum fuo incelligeze, & velle; dicendumque, quod morus improprié didus difinctione ex natura rei à mobili effentialiter importat , que cum in Deo locum non habeat: necessario deducitur, neque huius-In mad motum in illo elle alla ni mutom ibom

dimentrum enidenter collinenti, quod detur ens neces AMI TREE COLCECTE

Log An ratione contingentia, quam experimurant stun og in rebus creatis demonstrabile upon contingentia.

Onclusio est affirmacina, & probatur supponendo nomine cutis contingentis venire id, quod est possibile esse, & non esse, ad
discrentiam entis necessarii, quod, & aliunde
probatur esse vnum, & non plura, & impossibile est non esse. Ex quo deducitur implicare
contradictionem dari ens, quod neque se conaingens, neque necessarium. Quodliber enim
alterutrum st, necesse est; ad quod attendens
D. T. prima parte quast. 2. art. tertio in corp.
dicit, hanc viam demonstrandi Deum sumi

ex possibili. & necessario; ea autom sie procedit. Non omne ens, guod el in mundo, con tingens ch . ergo prater contingentia, que dari quotidie experimur, admittendum eft ens necessarium, quod venis nomine Dei. Confequentia eft euidens quia fi non omne ens quod defacto existic, est contingens, ergo aliquod ens existit non contingens ; fed inter contingens, & necessarium non datur medium. aquiualent enim , vei midimus a contradictorijs . ergo existic aliquod negestarium. Primum verò antecedens , in quo eft, vis demonstrationis, fuadetur : fi omne ens existens contingens effet, lequeretur ex dictis, omne ens elle pollbile ad essendum, & non-essendum; sed expost bili polito in actu nullum lequitur absurdum. ergo fi fupponamus nullum ensi defacto effe, nullum absurdum sequeretur. Hzc argamentatio , ve videtur , recte procedit , ita ve non appareat, quid ei politopponi: Vicerius, ergo fic progredior : fed ex dicta supposicione mas ximum fequeretur abfurdum, videlicet, quod omne ens fimul effet possibile . & impossibile a. ergo falfum eft omne ens, quod eft in mundo, effe contingens. Huius postremi enthymematis confequencia parer. Antecedens verò probatur . & quidem quod effet possbile , iam fupponitur, quia omne effet contingens, quod 2que bene pocuifict exifteres quad vero impoffibile , suadetur ex eo, quis neque à se, neque ab alio fieri posset. Non à se, quia nullum est perfecte lufficientia ad le iplum efficiendum. neque ab alio, quia nullum ens existere suppostendem a le indifferentiam . 2% ogra sautin

Iuxta hunc discursum reste procedie ratio, quam ad idem probandum loco citato D. T. adducit, que aliter non videtur habere foliditatem . Sic enim haber : Quadam inueninneur generari, & corrumpi, & per consequens posfibilia effe , & non effe . Imposibile est autem ea, que fune talia, femper effe ; quia quod possibile est non esse , aliquando non est . Si igitur Omnia posibilis sunt uon este , aliquado nihil fuit in rebus. Sed fi hoo eft verum eriam nunc nihil effet , quia quod non eft , non incipit effe, nifi per aliquid, quod eft. ergo &c. Hze ille . Nis aurem accipiatur ea propolitio, quam affumit (quod pollibile eft non effe , aliquando non eft) iuxta difeurfum no-Arum , ita ve fenfus fie , quod id , quod poffibile eft non effe , poteft recté aliquando fupponi, quad non fit, fibi contradiceret D. T. & fic pihil concluderet . Cum enim ipfe putquerit mundum, non obstante, quod fit quid contingens, pocuife effe ab æterno, & confequenter existimanit poruide dari ens possibile ad effe, & non effe , quod tamen femper fuerit : non potuit nili iuxta lenlum noftrum dictam. propositionem assumere a vt videlicet , quod eft contingens, supponi possit aliquando no esse ablque vilo inconueniente.

Obijcies primo: hæc tertia ratio Dei existetiam demonstrandi videtur coincidere cumprima ratione, que via causalicatis illam demonstrat, ergo non est assignanda tanquam diuersa. Antecedens probatur, quia nulla Ecce e 2

alia ratione res-confiagement ente affino fa fe necessario indigentanti i ve ubillo efficiantata 85 Nabeant este a esperatori

- Respondeo saegundo antecedens ; ad cuins probationem, dies in effectione fetum conenigentium ; due not confiderare polle: pris which eft offer a quod char ook fint ex fe Rifficie Wires , ad illud Sie saufardum , dependencer **est** also habere **dobonc. Stea**ndu**in** verte est de? **Tebnin stic aci ellen iluar p**oeins y quemi à d'oorb Whenditus quis quantum jele de les libre à d'e-Adachie paraeurobia endictionis indifférences The survey of th died efficienterpa prinarealla lifeteniacuit rinoil : aluren poller lor: Ge Alia é priole, parec will be ania per hac produce, quod affquid eff dilliferens ad like ad um 428- non effendum 1 de-Betudishoshquordetarufinati ad effendüttisk Can dim hulu Inod Patermine to he aftis daupteringen falle fiebespengen finei both alle Blignie per le iphin à le haiusmodi lachte Pritiam excluder Alia Filter, eft demon-Rezeio , qua , via compagentia Dei exiftenvia demon fracure 3 abreat je quari, eviarefficie

· Infrabis r voluntes Albert determinando (C. iplam ad amorem poties, quam ad odiem aufert aile indifferentiant, quam ad"verumque Hober. ergo notroll's the creatura per le ip-Alto don politid le excludere indifférentiam i gases hisberiad eller, & aon effer. Respondedse distribution antecedence - mego confequenciality suffer disputitums eff + White voluntal ad anferendam à le indifferentiam illam prafuppomiter exiftees ; & for luffeiens ad fe determinandum poriate ad amorems quambad odie um'. Impolibile aucomett, quod hoc de cregrura in calumatte verifretur , quare retoreuco argumentum: Implication quod actus amo-Wis suferat à le indifferentiam, quam habet ad existendum , & ided determinationem expedar a voluntare preexiliente, ergo etia, creature expectare debet doterminatione ab ente necessario ita, ve implicar, ve cam à se per se iplam excludat.

Obijeies secundor fact suppositione, quod ex contingentibus attil existerer, non seque-retur quod, orang esser impossibile, nisi dare un aliquod ens necessarium. ergo tota demonstratio ex contingentia desumpta nisis concludit. Consequentia partet. Antecedens probatur, quia salla illa hypothes, adhue diel posset, quod nullum ens contingens cuaderot esymeticum, retiturere unim ende pradicatas quant haber, argo non sequentitur, quodifonne esser impossibile.

Respondes diffinguende antecedens: & fiquidem serms fir de imposibilitate intricteca i transeat; quod non fequeretut! Omnefore impossibile; fin autem de extrialeca, nego antecedens, & consequentiam; & ad probationem antecedentis; dico dupliciter posse concipi rem aliquam este impossibilem: primo intrinsece, ex es, quod implicantiam in suis pradicatis inustat; Secundo extinsece ex es, quod etiam a dicam implicantiam; non sac doluciet, adhue nullim agens haberet potentiam extrehandi illam de non elle ad. elle Quanis vutem e le dullum d'atetur ens necessiè existant, non sequeretus : Omne contingues fore impossibile primo mode, quazenus suppodererur temanere cum fildem pradicatis, que defacto nunc haber : non poster camen negariquim foret impossibile secundo mode, quine nondareturagens, quod illud extraheret de non effe ad effe. Porrò ; quando affumicareis contingens elle possibile, de veraque possibilitate fermo eficalias non liaberer, omnibus penfaris, indifferentium, ad effendum. & nowelfendum. Vol soro me dediffe Aduer fario, quot finon datecut ens necellarium, ex hypothen, quod nullum contingens exiferer, omne der politile politificace im sinfeca: hac enimerium faltum elle exilino , quia omie cas contingens ellest fail intrinfects elentistic ter connexum cum: Deoxivii læpæ diximusst= que adro facta lappolitione, que a Dem son effet, omde contingtas, pradicatum quoddam tran leendefitale, & ellentiale dependetety th twas dependitione enaderer incrinfect chymetreum', Brimpher torium ...

Obijelestercio: ex premins cotingentibus non bene deducitur conclusio necessis !! logici docent. ergo aeque ex rebus contine gentiber quasexiftere ceruimus, potek infant ens necessario existences . Responde com cello ancecedente , negando confequenciamo Disparitas en squis , se hoe , ve intellecte necessariam inferat consentamedable der rerminari à medio termino, quod oun vior que extremo conclusionis in duebus prantis recte di politum veramque confitant decim fiath : affer, faketa ale contingenos were poteft dare fufficiens fundament um intellection inferendi confequentiam necellaritin ; fel 164 tingencem; eo quod concluto, vei de citt io gici , lequitur lemper debilioreur partem Ri ses concingentes hot iplo , qued not fine it. fufficientes) ad fe determinandum pro dutasa Cant lufficiens fündamanten intel lettat denta denfer colfigeadic, quet detur ensueceffacte mur, quod ab eis bute moth indeterminations

som pad caius probationem dico: intellectum illies propositionis fatisarem polic demonstratine dognofdete ; & ad probationem in contra-i rium contelle maiore, nego minerem , & ad eign fina fionem aie , quod lieet iex nogatius pro+ politione ; शक्त politicipi : afficancia y come duner confequencia follogifica in: bona forma-Percit camen, lequi canquiam condisionatumun offiliss edifficence. Sichriver leppores, quod public dinim vorithe, deducious spund decur alique reriens de apè dilias propolicionis. 3. que cum ven

· Obliciel quercospecchenedialis diftributiue: aéteptur fünte contingentials quia fingula vitariq poffinte ub littmide; ofed collective fumpta fund necessitis squia non posessique ab omnibus se abhinere rergo zumico, qued fingula individua: reliente de aterum contingencia fins : benè flats qued ebsenteellect id fir adoelle ia Non-cit-igie eur nocesse andmissio processe in infinitum rerusu contingentitionidenenire adialiqued ens accessaziumi, Mibaifreentra totam collectionem illen Bill the street of the street Religiondes : concello adcecedante, negando covsequentiam . Dispariers bilinquia necessitas, qua habetur in tota collections venishing ilbis prosenitoris: extripses on redditier : à meden) rec's etoses 4 quet licerstabesq dimonnis vonistissis diffilmente frappa vicindis, son haben damen soidm deupa es tálistélles kirpo idran viens vishoodaria of at line nipothadillad. Arnev comical assertations in the special indispersions doginique par action of tonoregent alique dito on to a cacillation entractic pasto, at quo desentante cut adjexistendum diber efficips: i acricificalis quimper le iplamatiurectierer à la indifferentie amenferar » quod clbonidenter i moli cato mud costantistionists of reals & collectio-come super fingula distribucione deber importare comingulaniam omnium, quam qonimportane angula 5 qe da: la pacec ; quare canthurab all ... un imporrèt de se necessicacem essendir. et porius multoimeiocem-contingentia includer sar parer excited cuina fingulæ partes contingentes funts illudenim præter contingentiam fingularum , aliam. quadam, que competer ipli imracione refinsinalidat, necelle allama serie en de la companya de la co S. Help 18

DISPVTAT

State Co.

SEXAGESIMA

DE DEO QVANTVM AD QVID SIT

Eius speciale constitutiuum

66

var prime, et af englieg nem, et in Dec, eft. ergo etigm formaliter Xplicatis pracipuis rationibus , quibus Deum existere demonstrari soles , quibus Deum existere demonstrari soles , quibus de la companya de l effentiam coniectandam accedimus . Cumque multas in Deo perfectiones confiderare poffimus , quarum aliqua fe habent , vt genera , cuiufmodi funt effe fubstantiam , intellectiuam , pure spiritualem &c. Alia vero, vt proprietates, vt effe fapientem iustum, omnipotentem, & similes, de quibus longa à Theologis cotrouerfiz instituuntur , illis omnibus ipfis relictis , solum cum recentionibus in. questionem adducimus, ve videamus, quodnam fit eius speciale constitutiuum, imiento de monte cujus beneficio Deus, qua talis, ele, vltimo conflituatur ..., illes often a menorifi

LA. SHCTIOPRIMA-

*...: va & Arfgeriale confisationer Deiteris ins--xr pr -u gertel emain, qui funt formairmo mer in lien in Der bate

• carried to great the Bridge of the B

The second second de lactus moelligapeur, que a nobis super de lactus contamersa dicenda, sunt suppo sendum viderur fecciale s cuiulcumque rei conficueium , son guod idem eft, vicimam diffemercism, escucialem, esc. prendicarum illud s speci yleimoressentializer conflituit rom, & fadiverte primo differré à quacumque alia regut non Eftipla - Nill onim rem ellentialiter confitueret pom effet de eius effentia, & nifi viasponillam configurer, omnes alias raciones ge-As hills come to start and the start

nericas superiores determinando, res adhuc effer vicerius in fun affentimpcomplebilis ; & fic respectu illius se habenet ; ve vitimum prædiestum . & none vitimum . quod implient . Denique licet multat facilitée per que differat, à quocumque alio , quod non est ipsa Wa Ga inhomine præter rationalitatelnifit admi te tiuisate rifibilitat , & fimilie spen que differer ab omei eo's quod homo notrell - Primum tamens per quod differt sell vitima cius differentia enempè rationalitas. f. fignidem relique., tanquam proprietates ab em produere concipiument. Vinde eft , ut communiter dicant Logici , ultimam. differentiam non debote in alio , predicato radicari » led benà dabare elle radicem omnium progriesstum per ques conftitueum differt ab . anai ..

·Digitized by Google

1.00

emai alio , quodasesseriplum ; quia liosci nihil alind supposere some se debet, à que pro-Auat (quamuis enich inperiora genera inpponat ab eistamen minime profinit; ve de se paset > ica deber elle calis, vi relique propriecates, Ruè mediate, soè immediate ab illa procedant. Iam verò speciale confitentiunes Deitacis in men fenemia, quemadmudum nes est propriè vicima: differentia: ita , neque has condiciones persecte participare debet , fod folum imperfecte, ficuti distrinctions impersicarationist pradicatis for is genericis , & acceibuculibus dam difringul Suppono. Per hoc autem distinctio vationis perfects differe ad imperfects, quod perfects interillos cominos incarie identificasos reperious, qui tum fecundum conceptum explicitum, tum lecundum implicitum le excludunt; imperfectaverd in ije tantum verminis realitor identificasis haber locum, qui licer fedundum concepcumi explicitum fe excludumenon tamen fecundum implicitum: his its constitution

Noftra Consluso eiculo quaftionis respondens, est negativa cotra nominales ques vidésur sequi Suarez prima parte lib primo cap. 12.80 nonnulli alij dicetes speciale costitutium Deitatis importare omnia, qua sunc realiter Deo.

Probatur affertid, gula vel inger hae orffil meluduntur perfectiones etiam celatiuz, wellab folute rantum complehendugur. Neutinm dici potest . ergo &c. Maior est evidens à sofficienti partium enumeratione. Minor verò probatur , & quidem , qued include noqueast porfectiones relatiuz suadecur ex co quia in qualiber persona divina reperitur constitutinum. speciale Deitzeis essentialiter, co quod qualibee: Deus eft : at non in qualibet aliarum personalitates tanquam constitutiuum, alioqui Pater esset Filius, & Spiritus Sanctus quo quid absurdius? Quod verò, neque tantum absolutz comprefiendantur, probatur primo, quia sic nullus relinqueretur quæstioni locus; siquidem vbie nulla intersedit distinctio saltem rationis , inter pradicata, qua in re aliqua continentut,nom potefr in ea affignari speciale constitutique:hoc enim tum superiora quedam supponir, que determinet, tum inferiora, qua faltem virtualiter gignatzergo fize fententia præfentem quastionem è medio tollit.

Probatur secundo, quia Aduersarij, vel loquuncur in scasi reali , vel'in formali, & siquidem in primo loquatur verum dieunt; sed nostra quastio procedit in sensu formali, & secundum nostrum modum in adzquate Deitatem concipiendl, in que sensu non habere veritatem corum sententiam, suadetur, quia tolleret è medio dinina attributa contra sensum Patrum, & Theologorum , nam aetributa , aliquam difeinalionem feltem imperfectam ratione noftra à natura divina habere debent , eo quod veluci proprietates quadam ab ear profluere concipinatur, non quidentemere, sed cum findamente in re , quod noster intellectus ex redus creacio accipit in quibus proprietates quoldam ab carum discrencije emanare animaduerrit - Consequens: Iba est admissendum . erge Str.

Obijcies pnimb: ex radice atquibutorum . & actributis iplia tatione adlera fit vnumpes feet's fed how non eft alind, quen escutia dinina esgo ratione notice attribute includuatur in cffensia dinina «Sed non includunour in ca accepes secundum rationes genericas, quis in his covenio cum creamris - ergo locundum quod importue speciale collipseinum Dei. Quaiz vidétur ceres, & very est maior; eins tamen yexitas suademr,quia en asta primo in Depist espributis ratione intrinfecz communicationis fit mous sed no sit vau per accidentalites in Deo asssibutaeffent accidential Metaphysica . erge fit vourper fie - Respondeo distinguendo maiorem : ex. radice attnibutorum'in Deo, & attributis iplisfit voum per le famplicises, los est essentialites nego. Secundum quid, natione feilicet perfe-Cillims conjunctionis concede r & he diffincts. minore ; & liquidem has eller vnum per le fimpliciter concede postes, quod es secondum. quid, nego minorem, & consequention, Ad. probationem maioris concella maiora: gegat mie norem Arriaga prima parte di put-16. fell. prima. vbi docet attributa in Dee habere rationem accidentium Metaphylicorum secundum nostrum modum concipiendi co , quod profluere intelliguntur ab essentiz. Sed melius hae negandura videtus, dicendumque squod accident Meta-physicum est id squod neque explicite s neque implicité essentiam substantialem importat, euiulmodi non sunt attributa dinina; quemadmodum propter candem rationem, neque actributa entis; medio enim modo se habere videntur inter substantiam, & accidens. Vnde nom est mirum : si medio etiam modo ex attributis . & dinina essentia voum per se ratione noftrapefultet.

Obijcies steundo: speciale constitutium Deitatis realiter includere debet omnem perfectionem, que in Deo, est ergo etiam formakter & ratione nolles - Antecedens patter quentia probatur, quia nil formaliter perfe-dionem omnem includeres effet imperfe-dum Respondes concesso antesidente , negando con-Sequentiam . Racio negationis, est quia ratione nostra sumitur inadaquase , prout correspondet vleime differentie rente creatarum , atque aded , prout includit perfectionem in determinato genere specialis constitutivi, quod fit radix omnium perfectionum in omni genere . Ad probationem in contrarium. Respondeo distinguendo allumpenmielles imperfecti policine, ac. go; przeifine concedo , quia licen non reprasentetur explicite nostre incollectui cum omi perfectione, quam defacto Deus habet; cue nulla camen politica imperfectione vogt alleq tur ; quod fi queras verum fit ondem au dlia le vitima ratione Deitacis, que est à parte cet 4 Deo · Respondeo , esse prorsus camdem , les in adaquate secundum conseptum explicitum conceptam ; ad enm plane modum que dici mens ne concipimus effe candem cum fubitantes hominie, fed inadæquate conceptam , 3130716 -...

Obijeies tersio: quid quid fecundum shacept tum implicitum includiur in aliquo, est de es-

feneld Minist Bed enmissescheses generfene tuth Affribute includentur per non feonodum .. collectivith implication in speciali continuano Destativa ergo suntide estencia illineca led :: quodliber in le fira effentialiapradigatai, in- > cludie. ergo speciale conflictionem Destation racifone no fire-importationnia 🖫 que funz iluco: Droi Respodeo duptibiter nos dereru el fracijses conderatisia flatu obiedina loquipoffer. Prin 🕟 molecundum esy quastam implicité, sú oxplecite continent : Secundo-le condum 2 s. 1912. continent explicite tantum il iami iloquamute: de effentia vitimi exeltentui Deiratis prime: fairimit sup a stamo station of the ingression obder Deb : Quoniam verò nobis in prafestia sesmono est de ea secundo modo considerara inhociesta ि दिष्टिकंबींगार्गं eris qu'a explisité esocum impactits. chifallum. Quare ad argumentum daltinguo. मार्जिने ल्या: व्यापे वर्णते हिस्तिर्विधवा द्ववद्वास्त्रका । वाना pleitum includitar in aliquo, estido estentiami illius, si tumacuri effendia sevundum ez Rouxa tum implicité, tum Explicité continct , com-... oddo: fil autem feetadum-illa tantam-lauzo confificit explicite , negot matorem at cocon edella: minore : diffiligabitodens minore i diffiligabitodens quelle , te sid fübludifeten - dieo spubaliber inle fina effen einlin hitedich en femper includerent for vel implicite ? Verexplicità pliceriantem ! quando ea explicité includit nulla razionesp distinguatur ab illis collective acceptis, si tamen ea includat implicite tageum , dutinguieur diftinctione rationis imperfecta si qua lufficit, ve dicamus, vitimum conflitutiuum. Deitatis in fatu intentionali non importare omnia , que font in Deo , pro fracu realt . Atque hac in fententia corum ; qui diffinctionem rationis imperfectam inter dininas perfe-17 Giones abfoluras agnofeunt. Namin fenceneia Scoti, qui ponit inter eas diffin Cionem. formalem a parce reis & in lententia alierum; qui volunt eas diffingui per intellectum diffin-1 ctione perfecta. Nulla eft difficultas cum fu-Rineant, Vitimum conflicutium Deitaris ne-? que explicite , neque implicite prædicata. generica & arributalit in le formaliter conon facit Deum à quocumque also differrespis

•

ŧ۸

P

ż

1

ø

ť

2

11

vel sum: A CN V SEC VITO ES est, &c neque hoc diet potest, quia ve fic non facie Deum privatio den infino electrice confliction in the confliction in the confliction of the confliction

One fusio est negativa, & communis con-tra Argentinam in prima quass prima Pro-log. & alios docentes speciale constitutiums. per quod Deitas, feu quod idem en dilima. effentia effentialite? Viting completorseffe une

Probattit primo Conclusio equis infinitas recte dividitur in infinitatem in omni genere perfectionis, & in infinitatem in certo quodam , & determinaro genere V. G. extenhos his , vel intenfionis &c. Sed neutra infinitas poteff effe speciale confirtutium Deitaris? ergo &c. Minor quo ad priorem parcem wit derur certa, quia infinicas in emini genere fruit.

portat perfectiones lingulorum attributorum. que fuot in Deo V. G. Sopientia, tuftitie &c. Quare fi vleimum confirentiuum Deiratis hamimodi infinitarem importaret , fequeretur , quod effectaggregatum omnium perfe-Chionum diumarum , quam fententiam fupration reiecimus . Quo ad pofteriorem verò ; cadem .: menor fuadetur , quia infinitas in certo quodam , & determinato genere poreft reperiri in rebus creatis, wei videmus in physicis . Implicat autem fpeciale confliturinum Deiratis polle effe commune Deo y & Creaturis quiz s tic per ipfum fimul differret primo, & non differrer Deus ab omni alio , quod Deus non eft. crgo &csbnoglan il dono anunip il

Probacur fecundo ; quia ve benè argumen- 9 tatur Gillius lib? fecundo craft primo cap. 13. O tract: 2 cap. quano ; vel infinitas fumicur negatiue, vel pofitiue; fed neutro modo eft speciale constitution Deitatis ergo &c. Maior pater. Minor probatur, & quidein quod non fit primo modo accepta, eft cuidens ; quia negatiuum oequit effe conflitutium cilential realis perferrim perfectiffime squalisofted misp nal paned verò incone fecundo modo i fundetur, quia policine infinitas; vel adcipitus materialitor, pro ez perfectione, que denomis. natur infinita, & fic comprehendit perfection nes attributales ; que de le funt infinite ; ve fapientia potentia &c. quare non poreft effe confectucium foeciale Deitarls . Wel fumicur formaliter , pront infinitas eft quidam mo ; dus perfectiones dinidus afficiens y. & fic cum fit quid posterius perfectiones quam afficie , &c modificat simulto minus eric Primum conflit cuthum Duo difolicent in hac ratione Recupito lib. fecundo de effentia Deignaft: rapscaps 3. num. 81 Primum eft inflifrarem materialiter lumpram, necessario perfectiones acceptus tales comprehendere poteft enim dies cum Scotiftis aliam effe infinitatem effentiatem alia am ateributalem ! Speciale vero con flitueis unm Deientis elle priorem fancum? Se non. includere patteriorem Secundum vero: infinia tatem formaliter acceptam elle modum afficis entem perfectiones diumas, & fic elle illis pofferiorem. Hoc eninguadern's fallum; nam in finitas in Deo lice e quio admodum fignificandi explicatur medaliten a quo ad rem ramen na gnification ell ipla collect of Berf Etionsmi excu cludens terminum pper hine au tem, prope eft fine fermino docent Adnerfacij contientini vidimus speciale . Ricuem .. mainin fientu Sed neurrum folidiearem rationis a Gillio. allare labefactat. Non primum, rum quias Particula, materialiter, junta communem intelligentiam, totam tereneitarem appellat. cum etiam , quia hoc ipfo , quod admic funt Aduerfarif infinitaten effentialem materialis

ter fumptam elle speciale constitutium Dei- 11

tatis, cum fic accepta fumatur pro ea perfei

Gione, buz denominarpi infinita , necessario.

fateri debene hanc perfectionem elle speciale

conflicutioum, & nowipfam infinitacem, fine

demum affa lie in finicas effent ials ab acribu-

cally the town Negur feed thing qued abili

citur babat maiosem wim a quediprobe a prima masqua involue repugnantia dicendo infinicatemiformalicer, acceptam, fecundum rem. fignificateur elle, iplam: collectionem: dininae 🗥 rum:perfectionum ji& perform, prone of fine ceemiqo's docere Aduantaries conftitui dininame ellequism . Si soum infinitas formaliter fumpța ch ipla celleffio dipinarum perfectionum: , hog ipfo joquad lecciale conftitutiuum... Deiterit est husbimode sofinices: recte deducitur : [petiate, souft sucium celle huinfmodi. eallectionens . & sic importare annia, tumus, genericen tom ateribusalia, que funt in Depp quind fupra, vidimus, eller impallibiter principue: hocAduerlarij dicunt. Quod fi respondent hu- > infuncti perfectionum collectionempolle duplecites canfideragi, Brime legandum remifigotheatam videliget; que tellas h: Secundo & proutich fine carmo, Effe varà facciale coniticaciumm Deicatis, por Addentinios hoie fe-. chade mode acceptaminate times & he com. farmeinum non importante formaliter : perfo-:. Chionesigenericas a di accributales. Contra oft.. . expani: salarezenik Annwera, coldellos kiup tatinggationem termini formaliter i quareich. inquiere vestrings ees imbolipite en vanoq. Adverlatij gollechiggsom persetionum divim. natum hos mode izaceptam tile (peciale cont. dientinum Delishistalliment. Catetumeon and the special interior of the first of the contract of the c ansagoan: an sighmet niuf Halmangi jugaits comeffe medium quemidam disimas perfectiones ale. ficienteminem deber incolligi de mode (peciahtennockigorase secentam nequain es gasepalitages in qua omno contrabens, vel determinansi lilagiappellari modusirei contractas. 84 determinata. fadifolgen "quarcquesimpor-. ser posteducioued diffique ve bufferierica. bem duynicus indifneofabilom, tofpecku, diyinum netebegiouna 1 to bishe torione nature modus, necessario y al indispansabilines con-Leanicus rom-unedificacema quodquidem Aca. Schabezein cali notip ficodendos liquidem. adding a we confuspat formalis racio infinitar. eis Vi Grin numeroide barginte ni Di Visis uidua in eaccollectione marifunt necellaria ad Hoczny nazygentat wyż je jeżny za zawa każy jeż quid anera accipercuidaque iticandum de formelinations in this is in a supplied to the special and the sp Bus saber cuiu abaniatalia de mina sagis sis sh su tatio inguicasie difficielle se suni utilitus de la constant vidimus speciale continuu Deitagis gon den petrasinesti iustidus abultatione mbeliosiseq bono offe prima nadia progrietatu coffequetine tern foun einen legiqets ter fed pene jin infinifaid hin gamerefiter-wedebrwanner britighte Aduct 644midabiv- erani-italianianandunka esta - Ohieniesige imbible-perfestio formaliserauge રજી વાલ જિલ્લાના મામ જ તો મિલ્લાના મિલ્લા અને વાલામાં સોઇટ • Be this by classical action in party of confession Bregsturag duite botot sp Atte dibisicio dete dnis hoc of the build good being their intinces Califima (ampri quinch walde confules, & jades Throngs and being private and being the private and the privat

tuere. Responded nonnelle authordentet pagade confoquenciam, cum fua probatione; dico enim quod ukima veluci differentia Dei cu por fioformaliter sod engine adjealiter infinitastecunduife prescindit ab infinitace;ad probacio... nom un cuntranificito propeti rationis entis communicima lumpei elle prescindere á finitace i de infinicate por indifferentiamad . utfuque lat verd vicima nelpei differentia Deitaria. in priorian quo latelligique anobis procedore acceibuta, excludis quident à le finitatemprescindie verd ab infinitera_non per indifferentiam : led tantum per antegellionem tationis figuti rationalitas lices non fie indifferens,ad. oppoferum Kisibilitati-intelligitur tamen, præscindere in priori azeura, ab illa .

Obienes secundo: acceibuta Deitatis lune in . # ficira propeer identitate, cum divina ellentia s ergo dinina ellentia formaliter le iplach inknica,& fic eleimum eius,egofticotiuf, erit, inf niens Respondes ausecedans con habess veritacépresereim que ad aliqua at tributa V. G. quo ad amnipotentiam, lapigntiam, & fimilia 45 co ramen damadikingup can sequens: divina ela, femeia formalices pan feitplam est infinita, hom elb ex le habat mand comp confequatur satio im. finitestis concederates & Centialites habes no the mego concidienti intitit setmiticato cottien! quenteame to a belond Augforn to oburno differeguard, anothis collective at the collective nen es ingleige implicité cancun. Beltinge en es diffigure A. A. B. 1944. A. B fift, ve dieamar, vicimum couste einter :

Onciulio est negativa contra Aureolusia g un pr. dista s. art. 3. Gabrielem ibidem. quas sequitur Herize disp. 3. cap. 3. cum alisa recentioribus, qui putant vicimam differentia. per quam primo essentia Dei differta a quocumque alio esse dininam intellectionem.

Anfpeciale confligginge Der Gie einen om

Probacur primo noftra conclusio, quia diul' paintellectio wel fumitur in ratione intellectionis vt fic; & hoe dici nequit, quia fize non facit Deum à quocumque alio differre vel fumiturintel lectio quarenus dinina eft, &c neque hoc dici poteft, quia ve fic non facit Deum primo abaliis differre cuiulmodi effe speciale confitutinum necesse eft. Affumptum hoc probatur, quia ratio diuini, vel importir independentiam vel puritatem actus vel batete ding jude fedneternt aftiumm coult eucinum Deitstis oon efferintelledionen, led vnum ex dictis. Vel quid fimile, quia illudes ftimari debet vltimum conflitutium, quo Altimo decerminat Beadigata Superiota velusi generican fed huinfmodi non eller heelle Cher Jed bene id per guod ipla cantra hirur ad elle dinimmy; ergo. Pater erram fee undo quia independentias purieas, & illimitatio in operando, hociett in intelligendo fugponis independentiam puritatem. & illimitationem in ellendo; co quod acins feeundus ex no re holtes mede concipiendi supponit actum priturale ergo neque vadinina est intellectio est speciale Dentacis constitutium. Ad hoc aliqui decina non dissingui in Deo ratione nostra else aboperani immanencer; sed facile redatgumentiquim alius est conceptus explicitus, que formamus de Deosproivo concipimus in eo pertectionem sespondenteminostro est aben, que somamus de cospro et concipimus in iplo persentimem respondentem ad nostrum operatiergo imiusmodi conceptus ratione nostra dimenguntum.

Alijad hog replicant, quod licet priveiphi Satelligende in Deo ab ous in cellectione ratio-Beinoffra diffinguaruraquia camen huiulmodi villindia e a per intellectum, non facit ad propolitium, quis in pralentique ftione quarteur, per quideconticuacur nagura divina à parte tei zate inzellectum notteum non aucem per quid. ragione nadra tabeum; fed he facile eciam re-Augunntur primos quia si sermo esset de speelati conflicutivo divina effentia, pro ve eff a parie cei, legueretur, quod dinina accributa io Specials confritucios continerentur; fed hocief abstracement paterex dichis; ergo &c. probo-Kequefam, quia acceibuta neque actualiter ut fupponegneque virtualitet virtualitate,intrin-262 diniua intellectione diffinguuntur; ergo interinguederentur pleimum conficuciuum.Set enadosquinesiam fi sic distinguerentur, divina cognisionon le haberer verradix illorum ve im monficaris, mresaitaris, independetia &c. non culmposoft: afignari: que modo hzc omaiz in. disting incessessione escicentur, & non econ-292/intellectioithecom prafertim videamus. inedléctionem dentequi ad immaterializatem ... far, effentialiter limitatum effe fibe versisconts

mi Obifcies primounulla creatura est magis cognitio, quam Dei essenta, sed actus intelleto magis estentia Dei Respondeo idem argumentum posse sieri de attributis mistricoidiz.
institiz con nego igitur majorem: Ratio negasionis est quia cum Deus pluribus et caris, perfectionibus equiualeat dum concipitur, provenequiualet nostro radicali principio intellectionis ratione nostra, se secondum id, quod
explicite importation shabet rationem intellectionis seuri habet nostra cognitio que propter sumplimitationem non habet nist intellectionis estentiam en a internal actual des air

ere guarum in tellectualium oft per habitudineih ad propriam in tellectualium oft per habitudineih ad propriam in telligere dut patet in homille duius speciale confitutium oft rationalitas derge etiam in naturaline reta ciam per
intelligere proprium. Respondeo hoc argumento ad summum probati gradum substantialem intellectui esse speciale Dei confitutium sutellectui esse speciale dei speciale specialitus.
nonuncem actualem intellectionem y ve de se
patet shoquendo igitur de gradu intellectual,
nego consequentiam disparitas est, quia in crelaturis non habetur aliqua ratio prior, in qualaticus gradus radiceturi, se inde intelligatur.

"R. P. 10/. Polizzi Thylosoph. tom. 3.

profluere 2 & idea illas primo diftinguit : at in Deo est conceptibilis ve prior ratio entis à le lubh fantis, in qua gradus ille, & ceteri ompes, qui compeçune Deo, intelliguntur radicaris & inde profluções licer:autem per hanc rationem gradus, inecidedini non habeat in Deo 12. tionem vltimz differentizzeft tamen supremus, in quo porelt creatura affimilari fubitancialiter Deo pofito, quod non poffit allimilari ingradu ellendi a fe , primus enim, & infimus eft gradus effendi, fecundos, & medius viuendi, tertius, & supremus intelligendit in quo fensa qu. 93 art. 7. dixit D. Thomas folas creaturas intellectuales effe ad imaginem Deiguia imago attenditur fecundum vleimam differentiam quem locum aliqui ita intelligunt, ve ly fecudum vleimam differentiam velint , quod apellent ipfam imaginem , feu creaturam:non auté imaginatum feu Deum; fed melius dicendum nomine differentiæintelligi dininam imitabilicacem iuxca eriplicem gradum affignacum. cuius vluma eft gradus incellectiui .

Obijcies tertid gradus intellectini in Deo oft perfect to omnium maxima, ergo elt speciale constitutium Deitaris. Consequentia pater, Antecedens probaturaum quia in Creatis eft omnium maxima tum etiam quia Deus eft beacus effentialiter : beatitudo autem confiftit in cognitione. Respondeo negando antecedens ; & ad priorem probationem nego paritatem. disparitas eff, quia in creaturis rationes, quæ didum gradum procedere intelliguntur, ve lub ftantia, viuentis &c. funt illo imperfectio. res? at tatio entis à fe in qua intelligituf radicari gradus intellectiui dinini eft illo perfectior in Deog Ad posteriorem vera aio Deums dici beatum effentialiter beatitudine obiechua, in quantum eins effentia eft obiectum beatitudinis. Quod fi confendas effe fermonemi de bearitudine formali, dicam hoc verum effe identice , & fecundum implicita, in quo fenfu dixet DeTipripri que 14. art. 5. Deum effe funmi.

- Obileies quartor if speciale conftitutioni. Dei non effet intellectio; non poffer affignari, cut files in diumis producatur in fimilitudine natura ; non autem Spiritus Sanclus ; fed hoc eft inconueniens; ergo &c. Refpondeo negandomaiorem; ratio diferiminis eft, quia virvi. dimusimpellectio debet affimilari obieclo; fimi Irendo aurem intentionalis, quam haber in ereatis peranfic in realem in Deo propter fumma perfectionem, quan habet in genere affimila. tionis: at verd vollefo eft tendentla in bbiedi, gut flat fine vila ents expressione, & fded verbut procedie in fimilieudinem harara, modo dero Spiricus Sanctus Czterum addo, quod fi intellectio effet conffitutius natura dinina, non poffee filius procedere ve fimilis in natura , mifi producerotur ve intellectio, quod tamen falsu eft:cum defacto producatur ve Verbum, quod eft ferminus intellectionis promino

detratis non confiftere in gradu effendi simplicitersfeu quod idem est substantialiter ve putat Gillius, neque in gradu speciali viuentis ve F ff ff cense-

censent alij. Ratio est, quis am ratio subflantiz sum ratio viventis non pracise, sed per aliquid aliud debent intelligi, quod specialiter constituate. Deitatem; ergo neutraest speciale constitutum, sodid quod intelligicur cas ad esse divinamo occidere.

eathern in the contraction of th

5:- An speciale constituciones Deiralis
sur per la sur per la constitución de la constitu

Oncluso est affirmaziua, quam docet D. T. pripar qua 3. ere quincup, ubi ait quod Dei estentia est eius esse, se sequintus Recupitus. erad blib.2 qui 14.8ap. qu. Auriaga disput.16, sett.4. Exparla pr. pr. qu. 5-se. alipRecentiores.

diciturifgo ium qui fum sofiticelle mist me ad nos. Super qua D.T-qui i ium sofiticelle mist me ad nos. Super qua D.T-qui i i iuri sociale mon (qui est) este manimel proprimi Dei 2 & S. Athanasus orac-contra idolas Dei sinquit 3 este ipsum este ipsum este esta soficiale en este 32. este ipsum este ipsum este eius este feripeura Se Patres non possunt, loquit de este quimmodo-eumque; ergo de este à se. Coostimatur ex Cyerillo Alexandrino esp. de Frinitz, visi est divientatem este proprium del squemadmodum ersatum este proprium del squemadmodum ersatum este ercatures sum site speciale configuration creature est este also; ergo & speciale constitutique Dei eret este à se.

Broparnt fernyo zarione; iq exiginated in the bed important and in the bed in

ant zerro quinischenengenen (chi ullangi u tim dare noubbletelengenen (chi ullangi u tim dare noubbletelengenen (chi ullangi u

fe radicetur : tum eriam quis lienti ratio eff drab alio prime diftinguix creamram á Des ira & ratio estendi á se primo diftingues Des Percatura. Tum denique quia illa ratio prim? Deum distinguic à quocumque alio, que prime contrahit rationes quali genesicas, & superior res, in quibus. Deus convenie cum cressuris, talem autem effe rationem effendi à les patets quia raciones generica funt ha: ens > fubflane eia, viuens, incorporea, intellectiums ben 845+ rem raciones ni fi per racionem inoreatisfeu ef7 sendi à se contrahantur, erunt indifferentes, effendum in Deo , vel in creaturie; ergo &c. Tam verò eadem minor primi argumenti quo ad pofteriorem partem probatur fie : quia duo funt pracipua accributa diuina ex quibus carera in telliguntur oriri, necessitas effendi, & illimitatio; ex priorienim oritur ratio actus puri ; nam quod neceste eft effe , nequit habere actum admixtum potentialicatijex pofteriori verò illimitatio quo ad perfectionem in qua confiftit bonitas ; quo ad intelligere, in que fapientia ; que ad velle, in que charitas, iuftitia, & catera,que pertinent ad voluntatem quo ad polle , in quo confiftit omnipotentia ; quo ad prafentiam, in quo immentitas;quo ad durationem , in quo æternicas &c. Sed satio effendi à fe eft prima radix necessitatis effende Dei , quia ideo Deus est ens necessariumiquia bon est ab alio, sed á fe . Sicuti ideo creatura eft ens contingens, quia ab alio , & non à les item eft prima radix illimitacionis, quia lideo Deus eft ene illimicacum, quia non habet caufam ; hac enim ratione caufalitatis non poteft nifi limitatum effe tribuere effectui ; vepacet ex creaturis, que quia effentialiter funta caufa , effentialiter limitatum effe fibi vendicant; ergo &c. Stee igitur rationem entis à le diftin guere Deum à quocumque alia ; quod non est Deus ,& elle primameradicemiex qua omnia eins aceributa procedunt . Chaisante sigem of

Obijcies primo: materia exti in lententia. corum, qui volunt cam differse à noftrate per hoc, quod fibi vendicet determinacam forman exligeft primum diftindinum calis & tamen non eft adaquate confliturium;ergo quamuis effe à fe fit primum diftinctium Deitatis, non diff fimuleum intellectione illam adequate cofirmer . Refpondeo concello antecedente negando confequentiam: disparites eft quia materia cali in illa fententia non eft radixomnium,quæ fune in calo. Quod fi vrge 25 &ff axigitiua forma calisi qua emanant omniasque fuer in calo; ergo eft radix immediate quidem foma , mediatè verò caterarum prepnietatus. Respondeo negando consequenciamiad unos nem enim radicis non fufficis exigentias fed requiritur vel formalis , vel vireualis pracotinentia . Quod fi vegebis gurfum in athore gadix pracontinet totum id quodeftin arbere & cames non fola radix of choncis arbonis ergo à pari. Respondeo concesso satecedentes negando paritatem: disparitatesto quita ad tarionem ellentie requiritor elle pripcipium intrinfecum cius, cuius, ch : radix autem none ft principium intrinfecum ramorpumi felierum.

-un. P. Iof. Politich Thylofepb. tom.

frudum fig. fed extrinscum, eum fie diversu suppositum partialites. At verd ratio essendi à se per jus pracontinet eminéter ratione no- Ara austibuta, ve sit internsecu illoru principiu

Sub nilabistade sos nequis eminéter, & formatices home elle in aliquosted attributa füt formatices in racione entis à fe e ergo non possunt pacorineri eminéter in illa. Respodeo distinguédo maintété se si qui de lognitur pro code statuscoucedo: pro diverso, nego mainté; & ad missis dico racione entis à se pro statu qui de reali estimate formatiter attributa, at pro statu intétionals explicité pracocinere illa virtualites, qui a est racio talis, et si realiter ab illis di-

Aingueretur, ea in le producerer.

Obileies fecudo: ratio entis à se couenit etia attributis, & personalitatibus, ergo non potell effe coofficutium speciale estentia. Refpondent aliqui primo, negando antecedens, fi lesmo by de statu non reali, sed intentionali; co, quod ratione nours acceibuts, & personalicates intelliguigur profluere ab alio, ideft ab ellentia . Sed contra hoe facit; quia y licuti elle : á la zezliter, loquendo non excludit originem. & emanacionem realem ab alio (filius enim... in dininis realiter est à se : & tamen per realé generationem producitur à Patre) ita elle à le ratione noffra non debet importare negatipaem productionis seu emanationis intentiomalis ab alio ; & sic eciam si accribuca, & perfonalitates intelligantur fluere ab estentia formaliter, funt à le, quia non fluunt cum causalirate a & indifferencia . Respondeo ergo secundo diffingrando antecedens: ratio caris à le consenie aceribucie, & personalicacibus, inquantum condistinguntur ab essentia, nego; quatenus in eit imbibitur ellentia, concedo anrescident . & nego con lequenciam; cadem enim formalilima, ratio entis à le, que constituit effentiam, jatelligitur imbibi in attributis, & personalicatibus. sienei etiam eadem formalis-Sma ratio exificatia . Quemadmodum enimentera attribute funt, formaliter aterna per, actributum arcroicatis, ita & per rationem. enris à le ellentialem omnia, qua lunt in Dea, habent elle & se. Qued si neque bze responsio placet , poterie vei tertiz Arriagz volentis,itz speciale conftitutium Deitatis assignandum. ede: En ent & le subsistens, per ly enim subsi-Mens, intelligitur perfectio quadam fundans fubfifentism, que non competit attributis, & persopalitatibus divinis.

Obiscies terrio: ex dichis ratio substantia, & ratio intellectiui sunt priores ratione essendi à se . sed alterutra ex his potest primo distinguere Deum à quouis also, antequam descédamus ad rationem essendi se ergo &c. Maior patet. Minor probaturiqui a sintelligamus rationem substantia contrahi admodum essendi per se proprium Dei vel rationem intellectiui ad modum intelligédi proprium eius sationem estendi per se primo distingueret Deum à quo vis also, ante quem ad tationem essendi se descendamus, ergo &c. Respondeo, concessamaiore, negando minorem; ad cuius probabienem dico non posse rationes illas substan-

201

R.P. Iof. Polizzy Philosoph. 10m. 3.

tiz, & intellectivi descendere ad peculiarem, modum, sub quo competant Deo, niss przintelligantur contrasi ad rationem essendi à se, quia quzvis alia ratio prior prassindit à creata, & increața aposterior verò imbibit esse à se.

Obilcies quarto ex D. T. pr. contrag. cap. 45. 27 vbi hzc habentur (intelligere comparatur ad intellectum, ve elle ad elleptiam; led elle diuinum en Dei essentia . ergo intelligere diuinum ent Des intellectus, intellectus aute Dei eft eins estentia;oporter igitur, quod intelligere divinu. fit eius effencia) fic S.D. Igitur ex eius mente. non confistit vitimum Dei, constitutiuum in. esse à se . Respondeo primo diuinam esseptiam, tripliciter sumi poste:primo physice, & sic includere formalissime omnia, que. sunt in Deo tam absoluta, quam relativa. Secundo veluti Theologice in quantum condistinguitur à petfonalitatibus, & sic includere omnia absoluta, non autem relatiua. Tettio denique metaphysice, & formalissime, quo pacto neque relatina neque absoluta omnia includit a sed tantum. prædicata substantialia veluti generica, in qui bus convenit cum creaturis, & differentiam. vleimam, quæ primo distinguir Deum à quouis alio , & est radix omnium attributotum... divinotum . lam verô D.T. loquitur de divina essentia non primo, neque tertiò modo, sed solum secundo modo considerata; at vero nos. quando speciale Dei conflicutium quarimus, agimus formalissimé » & metaphysice; quod si quis contendat eum loqui de effentis dinina. tertiò modo hoc ei dando . Respondeo secundosquod quando S.T. colligie intelligere dininumelle eins ellentiam, loquitur de ellentiam adaquata constante ex vitimo quasi genere, & vleima quali differencia, & vult quod intelligere se habeat yt genus, dininum verò vt differentiamiaddo tamen diutoum in hac restri-& one acceptum oil aliud fignificare, quam ef-

Inflabis:tota essentia metaphysica Dei re- 28 Ce explicatur per rationem entis à le, ita ve ens le habeat veluti proximum genus, áleitas ve verð differentia vitima, eigo falsú eft, quod genus proximum fit ratio intellectivis & speciale conflicutium lit racio encis à fe. Confequé. tia patet paritate, quia male philosoph aretur qui allignaret pro differentia vicima hominis racionem animalis rationalis, co quod tota cius essentia metaphysica per hoc duplex pradicatum recte intelligitur conflitutaergo &c.Antecedens suadetur primo ab Exparsa de Deo qu.5.mt.5.sic: Ratio étiselt formaliter voiuersalissima omniumideoque prior prioritate cosequentization mutuz qualibet alia ration : aliunde verò afeicas concipicur ad modum c au faczterorum przdicatorum, atque adeo vt radix illorum;ergo ratio entis le habet ve genus, a seitas verò ve differécia. Idem antecedens suadetur ab eodem secundo art. g. fic, quo aliqua magis distant inter le, co est vaiuerfalior ratio, cui adjungitur immediate ratio differétialis corum, ve patet ex substantia, & accidente, quibus pro genere assigantur ens. ergo

conceptus differentialis Dei debet a fortioris adungi similiter immediate rationi vniuerfalissima entis.

Respondeo negando antecedens; ad cuius pofteriorem probacionem ; ve á facilioribus incipiam : concesso antecedente , nego consequenciam; ratio negationis eff, quia quemadmodum male quis definiret fubffantiam creatam aifignando illi pro quafigenere ens vni-derfalifime fumptum præfeindens à creato & increato, eo quod daretur in ea aliqua aliaratio entis cui racto differentialis eins immediatus inngeretur, mimirum,ratio entis creaet, in qua proxime cum accidente creato fub-Stancia creata connenitet ; ita male quis Den definiret per rationem vainer falissimam entis, quandoquidem datur in co aliqua alia ratio. minus vaiuerlalis , que possit se habere velute genus proximius eur vitima quali differentia Illius adiungatur. Ex quo fequitur: ens creatum, & increatum , licet realiter maxime inter se diftent : at formaliter loquendo, nonita se habere; quia fi sumatur Deus, ex nostro modo concipiendi illum inadaquate, multa-Habet, in quibus analogice conuenit cum creaturis. Ad priorem verò probationem ciuldem antecedentis, concella prima parte antece-dentis, in qua affumitor rationem entis eff vicuer falifimam omnium; nego fecundam. nimirum afcicacem concipi à nobis ad modum quia inde fequeretur, quod fe haberet vt tadix rationum substantiz vinentis, & intelle-Eini, que Des conneniunt; boe autem dici nequit!alioquin dida rationes non effent Deo effentiales; fed attributales, quia posteriores effentia, quod nemo dixerit.

Adhoc respondet Exparsa rationem attributi respectif Dei dupliciter vsurpari: primo pro perfectione absoluta, & necessaria habente imflitudinem cum accidente creato, aut figuificata termino connotativo. Secundo pro perfectione qualibet fecundaria pralupponéte ex nostro modo concipiendi rationem differentialem Deijquo posito diffinguit sequelam: alioquin dicte rationes substantie &c. essent attributales insta primam acceptionem, negat; quia funt (inquit) prædicata substantialia. figuificantia ad modum per se stantis; essent attributales iuxta secundam acceptionem., concedit; eo quod sunt secundaria persectiones primariam supponentes. Porró doctores quando id illis acgant, loquuntur in primo

Sed contra hanc responsionem facit, quiatradita distinctio verbis tantum sudit, duo
attributorum genera in Deo agnoscendo, ve nimirum excludantur dista pradicata substantiz &c. à primo genere; quod non obtineris
probo ex eo, quia primum genus importat
per illum persestiones absolutas necessarias similitudinem habentes cum accidente creato;
sed huiusmodi essent dista pradicata; ergo
verè sub primo genere comprehenderentur;
Probo minorem, qua sola probatione eget; &t
quidem, quod dista pradicata formaliter ac-

31

cepta fint perfectiones ablofuteile neteffaries patet; quod verd habeant fimilieudinem cum accidente creato, fuadeo: quiz hæc-fimilieudo non potest in also confistere, quam in radicatione in speciali constitutito essentite, quod nimirum sienti necidentia propria in creatis intelliguntur'ab vitima differentia emanare, ita & primi generis actributa rfic enim vera- . que funt extra effentiam ; & factunt , cam. differre fecundo ab omoi co, quod non chipfa ; sed hoc totum verificaretar de prædicatis substantia vinentia, & intellectiui, in fenteria huius auctoris i ergo &c. Minor, & confequentia patent. Maior probaturiquia fi in aliquo alio dicta fimilitudo confiteret, maximé in co (ve iple le explicat) quod debeant fignificari ad modum adiacentis:noftra verò pre dicata fignificantur ad modum per fe fantis; sed hoc discrimen nullum esse, probo-sic: quia fignificatio per modum adiacentis, qua dicitur exigi ab attributis primi genetis, vel eft grammaticalis, ve nimirum adiectiuo, & nou - substantino nomine explicentur, vel philosophica; prior gratis affumitur, quod exigatur, aliter dicam alcitatem non elle speciale confficuciuum Deitatis,quia grammaticaliter,quo ad modum fignificandi explicatur per negatiu um; constitutium autem entil feelis debere pofitive fignificari. Linquo hade fignificatione haberi in prædicatis viuentis, & intellectiois? nam grammaricaliter adiectine fignificant; etgo &c. Posterior verò nempe philosophica habetur in casu nostro, siquidem hec-fignisiestio per modum adiacentis allut importare non poteft, quam perfectionem, qua ita formaliter accepta fic extra effentifmi ve vibrilo- ? minus ab ea proflucre, & emanare intelligaturjatqui totum hoc in dictis prædientis haberetut, li aleitas ita effet speciale conflitutiuum Deitatis vt intelligeretur immediaté contrahere rationem vaiuerfalissimam entis communem Deo, & creaturis- ergo iam dicta predicata essent attributa primi generis ; & quia? quavis alia, qua in fecuado genere attributorum reponi poffunt , propter tationis paritate ad primam pertinent , rede deducitur tradita attributoru diftinctione futilem effe , & verbis rantum ludere .

Obiicies quintò: quando afferitur speciale constitutium Deitatis esse tationem entis à se vel ratio entis sumitur participialités pro ipso aQuali exercitio existendi, quod confiftit inactuali existentia; vel nominaliter pro estentia politina reijque poteft exiftere;neutro modo accepta poteft conflituere vitimam diffe-rentiam . ergo &c. Maior paret à lufficienti partium enumeratione fignificationis huius vocis, ens, ve bene probat Suarez in metaph. di-Sput. 2. feit. 6. Minor probatur quiz ex vnaparte actualis existentia supponit essentiam. vitimo constitutam . ergo participialiter fumpta ratio entis non conflituir vicimam differentiam; ex alia verd parte effentia pofitiua reisque poteft existere, importat to cams estentiam . ergo neque nominaliter fumpta speciale constitution importat.

Re-

Respondeo, negando maiorem, dico caim in affignande pro speciali constitutino Deitatis rationem entis à le, ens veroque modo sumi, vide. licet tum participialiter , tum nominaliter. Si-. gnificat enim, quod Deus neque in essentialibus : in quibus connentr cum exeaturis, neque in existendo pendet ab alio; sed per se ipsum. ek fibi fishciens ad vorumque, & per hoc maxi-. mè differt à creatura., que realem effentiamhabet à dinina imitabilitate dependentem, - 80 an fua Omnipotentia, existentiamai Per que pater responsio ad probationes in contrarium; &: ad priorem quidem dico; existentiam in rebusquidem creasis supponere earum effentiam vicimo constitutam eo , quod.illis competit acci-: dentaliter : Contra verà in Deo, est speciale. Deitatis constitutium partiale propter contrariam rationem - Ad posteriorem verò aio, quod: licet effe nominaliter importer in creatis totam. effentiam, non tamen in Deo; sed ad fummum importat prædicata superiora in quibus connenit in creaturis, que per hoc precise, quodi concipiuneur non participari abalion iamineipiunt concipi per vleimam differentiamiter-E minata, fed inadaquatà. Nam speciale consti-1 tutium Deltatis adequatum est ascitas, see independentia ab alio , non folum in dichis prasio dicatis, fed etiam in existendo, ve dictum est. Acque hae est ratio a cur appelletur ratio envis à le, quia nimirum non potele vnico verbo sufficienter explicari en tra me and contra en el el

Obijcies sexro:nis ens à le importante ratio-

nem veluti genericata jedifferentialem vicimo? conficueitam Deitatis ; sequerețur quod male; dinideretur :ens weimensatissime sumptum ina ens à le, & ens abialides Sed hoc dici mequit eq etgo &c. Probas fequelamiquia divisio ferinde... bet in proxima membra dividentià y fed ració: entis à se per nos psomime dividir sum genus. quod vitimo contrahit: il nempe intellectinam. ergo &c. Respondemnegando sequelam. Ad quius probationem, disco hant divisionem hon. elle generis in differentias, quia huiusmodi dequ uisse damuatur à Boetio, Posphyrio, & alife apud Fonsecam libiq. Infaint. Dialett. cap. 8. Sed veluti generis in species, & quia respectu ontis kninerfalissimisprout præseindie à crenter & increato nulla species immediatiores assignari possur, que adequent torum dinistra inifiens à se a de cus ab abio : ideò resté huiufinodi. dinisionem traditam offe existimandi es . Qué admodum igitur ens ab alio omne ens partitipatum lub fe compsehendie , quamuis lub goneribus immediacioribus contineatur : ita ensià fe importat ipsum Deumpiquatentes secundum. omnem racionem , quam continer, eft che imparticipatum ab alioi Quid quid fir fi genus proximum Deitatis formaliter non fie ens voluer falistime fumptum. Read edim Pontes hb. 61tate bonz dinifionis pizcopta tradens cap. Tr.: ait: lecundum præceptum effe, ve quantum for ipossie divisio, fiar in proxima membra dividentia.

DISPVTATIO SEXAGESIMA PRIMA

DE CREATVRA.

Osterius membrum secunda divissonis entis est creatura, cuius vocis significatio dupliciter sumi potesti primo stricte pro ea re, qua habet esse per creationem es secundo late, pro ea re, qua habet esse alio, suò per creationem, sui per eductionem. Hoc posteriori modo sumitur creatura indivisione entis in ereatum, se increatum, se ideò tum de ea, qua habet esse per creationem, tum de ea, qua habet esse per creationem, tum de ea, qua habet esse per eductionem, nobis agendum restat. De psiopi agemus in disputacione prasenti, in sequenti verò de posteriori.

SECTIO PRIMA.

Quid fie Creatio -

V Nica Conclusio: Creatio restè describiture productio vei ex nihilo. Ita D.T. vbicumque de hac re agie, presertim prima parte quest. 45. ars. prime, cique consentiunt omnes, tumo

Theologi', tum Philosophi. Explicatur desnieio: dicitur primo, productio, qua (particula
se habet loso generis, & importat emanationem
vaius ab alio, atque adeò distinctionem inter
producens, & productum. Dicima secundo,
rei; quamuis autem hos momen (res.) sit transecundens, & sic de quolibet ente positiuo verissicari posse: in prasenta tamen sumitur pro rei,
cui competit per se esse, seù quod idem est ab-

solute subfistere ; ve docet D. T. de potentia. quaffutenna arta prima ad taurbi fic : Vade neque materia, neque formas moque accidens proprisidicuneur creati s'sed concreari. Propriè authin creatur res lubliffens quecuque fit; quod icon ex professo probat. entre parte quaft. 45. artzif, vbi quæit utrum oreari fit proprium. compositorum i & fubilifentium; & affirmatiue respondet. Iam verò creatio per duo hac priora verbas productio sei s conuente cum quacumque glia processione rel sublittentis, sue hat: properly fit ad intra in Deochfue ad extra. Diciure de nique terrio ex nibito, que particula omblicat ; vitimam creations differentiam your quam diftinguisur à quacumque alia productione. Pro cuius recta intelligentia normdom. ly ex minilo, non le habete hie per modumi Parientis, vi cum dicimen ignem ex przexi-Reaco materia generazis alto de enim non altrime. polibile est s quad aliquid parietur . Noque intportera partem componentitional lum en la entra en s ex don, ente libi contradicturie opposito conflare porest. Quid veròplignificet explicat D. T. quest. 3. de Porciil andrez prime ad feormium : Or prima parse quali. 45 des) philos ad tertium cx destrina Austlimi in Monologio ... 5. 5.8 dicens aquod particula ex sin tradica definitione poseth includere, particulant, simil; & potest i ineludi: ab ea : fi includie ; tune prapolitio te-: manet affirmata a & importat ordinem priority & posterioris; sicuti cum dicimus: ex mane sit. meridies, & ex noche Dies. Hoc est post mane, & post noctem . Sin autem includitur, tune præpositio ipsa negatur, & est sensus : fit ex nihile shoë est such sit exalique. Iam verò vero-, que modo debe intellige hae pareicula in defimione tradita ita vt ; ic importer ordinein. affirmatum termini à quo, quatenus nihil rei create eius creationem præcedere debeat,& habitudinem caula materialis, que negetur, quia debet fiert independentet & labiecto przexistente, ita fere S. T. locis citaris; & recte id, quidem: nam si prepositio, ex, non includeret particulam nihil : definitio competeret Generationi Verbi , que eius essentiam presupponit ; & nifi includeretur in illa : competeret etiam generationibus creatis, que fiunt ex preexistente su- 4 biecto :

Porro, quod dicta definitio hoc modo explicates sit recto tradita probatur ex eo, quia, recte essentiam creationis manifestat, camque à quacumque aliante, que non est creatio suffici-

euter , & primodistinguit ...

Obiscies primoi si cuentio esset productio rei ex pilulo, nihilà Den, per excationem seri potuisse. Sed hoc non est dicendum. ergo &c.
Probo sequelam; Deus non potest facere contra
communem animi conceptionem; sed ex Aristocia primo phyl rex; 33. Communis conceptio
ex sententia Philosophorum suit, qued ex nihilo nihil su ergo &c. Respondes negando sequelam manuris, ad cuius probationem; dico
Philosophos illam anseniocos epsionem habuisfe communiter loquentes delije, qua-sunt alouife communiter loquentes delije, qua-sunt alouife communiter loquentes delije, qua-sunt alouife connic naturalibus. Ha onimicum non agant nist dependentes à subissio praexistent

impussibile est, ve slique de le siste ex minita. At Dens est causa prima, & supernaturalis, vadè ad eum pertinere debet aliquid ex minito fatere, quod ad actionem agentium naturaliu praccios sistes.

Obifcies lecundo: per nos creatio potuir elle abieterno, ergo particula, ex nihilo, non poteft significare ordinem affirmation termini à que s qui se non elle rei create . Respondes concello antecedente, distinguendo consequent; & siquidem nihilum tei creatat requireretur realiter przexistent ad eius creationem, concedo . Atqui non lie requiritur, sed solum, quod praexistat in priezi nature , non quidem zau , poseine, & line addito, sienti causa est prior naturs fur effectu, slioquin terliter, Amul existetent res creata, & cius negatio. Sed potentia, prinario, & cum addito, quaterus omnis creamras quantum est de se, & sibi relica habet non effe. Quod Aqidem non effe, acte cam pracedese debear suis Deus eam producendo ab ztemmalitet decrevesit.

Obsicies terris : fi Deus miraculose createt atimam.rationalem: extra corpus, postea verò crenter: corpus; eique animam: infunderet, pro-dustivaillius hominis, qui indè tesultaret, non essente questio, ve suppono. Sed hoc este faisum; status explicatione definitionis creationis à noblaceaditais ergs &c. Minor probatur, quiasphono ille sieret ex nisilo sui, qued realiter præextitister. Nec non etiam ex nisilo subjecti, quiasalus soma, separè spiritualis non penderet à materia, tanquam à subjecto.

Responder concessa maiore, negando minorem. Ad cuius probazionem, nego illam hominem heri incorcasu escibilo sui, tamquaia
ex termino. Creatio esim, ita exigir nihilum
rei creata in priori natura late accepto: ve nihil panitus illius ad eins constitutionem pertihens prasupponere debeascum igitur illa homimisproductio prasupponae animam rationalem,
qua est pars pracipua hominis, praexistentem;
hinc sit, ve pon sit creatio hominis; & hinc etia
sit, vii dicebam productionem diulni Verba
non esse creationem, quia non prasupponit modo dicto in priori natura nihilum Verbi, non
solum, quia Verbum est ens simpliciter necessarium. Sed etiam, quia secundum aliquid sui nepè secundum naturam diuinam ad sui productionem praintelligitur existere.

Inflabis: torum substantiale creavi potest, sed /
si creatio ita esset productio rei ex minido. vi
minidum excluderer antecessionem alicuius per
tinentis ad constitutionem tei create, hoc ess
falsum ergo esse. Maior patet. Minor product
quia parces componentes torum se haben, a
causa illius ergo in priori natura intelligunus
existere, quam ipsum totum.

Respondes hancinstantiam seri ab Ouiedo in physisis contron. 13. pintes primo mm. quareo qua ipse motus podech buile figurari communem desinitionem, sie explicat: creatio est productio tei ex nibilo, hoc est ex hallo presupposso sur biesto; sed debebat addestere casu, quo aliqued totum substantiale crearem, quod posse dinitius seri existimas, instantiam allatam. michitus seri existimas, instantiam allatam.

£ :

limite contra le : mam li partes componentes funs. phriores matura, toto, hoc spilo agriod toturn conthat see subjects, & format iamst ex subjects Improfite 3 & lie fallum effet, s quod creatio polfet competere coti composiso substantiali-saddo preserent idefinitionem fic explicatam, vei dicebamis de generacione Verbi Diquai verificari, quatemus de sea estam perishanura quod fit productio exaulto prafuppotito subjecto. Virymo que autem , quam fallum fit , nomo mon videt , Ad Juffinniam-ergos concella maiore, nego minovem ; Ad cuius probationem's diffinguo aurecedens: parses componenses to sum le habenque eaulz illius intrinlecz concedo > vt caulz extrinkeca , nego « lam verdiptioritatem natura, io existendo non esse nevestarió de razione caufeminarialega, led folum examalece laus probanimus in physicis: vbi de existentia materia disperientation : Cathrum hand legadem difficulresedm fibi: propolitic D. T. pinmie parte queff. 45. ers. querro y bi défendit orearilesse propriem copolicarium s in fecusado enim argumento contrario fic mist Qued creatura est ex nihilo, composire:antier non luntier while eiled ex luis compomentibus ergo compositis non contenit creari: ad quodific respondes. Ad feeundum dicendum. quod craatio non dicie constituzionem rei composite ex principits praesistentibus, ted compolitum fieldicient seeri 20 guod fimul cum omnebda luis principija imella producitur. Ex-quihas pacer S. D. non agrafesta in partibutions. pdaennibum creziusam prioritatem mauita refe र्रे अवस्य असर स्वराजने हे हैं के स्वराजन के क्षारिक्षि क्षारिक्षि क्षारिक्ष - : Obijeies quan pobadio productiva espidentia V.G. quantitatis independenter à subjecto-non elo elithium 3 elfo Emidroatina; Fallum igitur eincertant anoisibile his seinus archusirage als semisprore qui gompetit per le elle Meitablosucci limbulecro. Respondeo primosquantitati inpané opti vola in mandi ke sin takin i kradin dipangh कि (४०) रक्ष भीयां ज्ञातिक क्षेत्र प्रधानिक विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात विद्यात c satisfic en ellegance strangel a recedence pierick ausbrusch tegenickis quaphnous mirq am ween have responsio sideran repugnate doen eninen Du T. pando abresins explicatione definis THE I CODE OF THE PROPERTY SEELES COME Estroperation appearant in defendance resident and the second and animas: rection actions principal production of many Mas zindependenzen à liniento eln creatina min mednigpense siconomie: ingernses siego primam engladaen ei am i 3 1868 eq 18 an inque m inque que la contrata de contrata de la contrata de la contrata del contrata de la contrata del la contrata de la contrata de la contrata de l Month aupier Comit hadeed a spicified in the contract of the c rose, pro omni ca actione, cuius terminus lin econou esta assistantiquiod : sibsentiales dit indepátidenterià fabicata mércuicido i nigotós è y prib Cartancian de quar ser minatur cad ens lubstantiale imbisconditional amilians distinces are massignifications relocated manifestor maintending official and dolor किर्मा विकास का उन्हें का उन्हें का का अध्यान के किर्मा के अध्यान क den approprie is along is en principal de la p formatarquos, suorquas incomentation de salo seg dichering a fine and despite a september de la comparado la la comparado la la comparado la comp

Hadixbarqosaidal la natabandatala eixelestalp

surptie diviporesmendaimo, & in has lataures

espeione imposispois againm creationis lumerum

cuntur s vel cinci polluurs non polluir asleidom k

Ro (12

olObijcies quinto:communites, I hoologi actionem, qua Deus conseruas quantitatem Eucharikicamine lubigato, areasisam appellant, & tamen huiusmodi actio terminatur ad quantita: sem signa abtraxestebes ar Bolvon est de l'acionecreationis romobenije zajbilostui. Respondeo aliud esse loqui de creatione, quatenus est pro--qua-côret éx nibilo, jut les aliad verò , quatenus est continuava quadam productio retexnibilo. Actio enimo qua nuncico (eruaturi V., G. Michael cum fit eadem, qua, ab initio produ-Enselt ex nihilo olt quidem treatiua punemõ prime. . led lecundo mode. . . Que polico concello antecedentes distinguendo confequens; non est de ratione creationis 3 quod sit productio rei ex nibilo sui a 88 siquidem sermo sit de ereatione in primo fenfu accepta, nego; in fecuado concado, Porrò quando Theologi dicunt actioneme qua quanticas Eucharistica existit sine subsesso esse creatiuam , loquantur de actione creatiua: fecundo modo, quarenus, offiliser electropferuntina quantitatis canta efficacitate, ae li ex nibelo producta fuillet. Nos verò in definitione, loquati fumus de actione creasiva primo modos quatenus videlicet ek productio rei ex mihilo, 80 ideò non aduer famur fenfui communica. 1915/15

... SECTIO SECVNDA.

- Duomedo distinguism croasio à principio a Grandina de cermina creato.

Vatues circa benogumltionem circumfen puntur lententia. Prima oft Thomista. rum allerentium creationem idencificari cum.o, Aftu dinine voluntation aux imperij sono Deus! escaturam ex quale area in Secunda ca Abamina: lium decentium camieste aliqued extra fleum, led nemine cogicante idditification cum ipfo bear minarcreaco. Tedrareste Scoti in secundo distiprimaghaft quiments ad questionen istam , volonsistem identificarie pareim cum principio creanteración partición cum recepino create a Quarra denique et Surris en Mersoh. dilput, 201/ett quinegia: 85: alionum Ragensiarum: communicari squi vassioni confense deuns esas effe aliquid ebraliggs so tenens exapting reignitates acomodalises philla descinguis Pro decisione feet need and - Rsima: Conclutios noniporefa adaquatei identificari cum actu diuinæ voluntatis jamti mperije Vasquez 3 ct. smoinnpand athmirg rrangpalis ouling batturisiquia vel ponimus huinfundi acita elle totaliter sisbadædnæn Deoinerillsbom sen virtualizer abeimmennince diftioctoamyel effan idem ponnino com siun actibus necessarija fecuna damid, quiodidioline inicedio; fecundami veroid qued importantino deliquo dicere evetcuramise von tandpram brutem Migra druditam eximingeeuth connoracimia. Nedero mode creatie poteifs adæquatè identificari cumphuiusmodi actibus n ergoffic. Maigrapheten duplici modorekplicandi fententian volentium acum liberum Dov fognodum entiretem filam adizquate nconfideran? mm effe totalitor Deo incriosccum . Minor verdiptobatur-quia Gitatia Mundis Angelorums. Scoul Price in compore o fed actus voluntatis siante imperij

Digitized by Google

11

FI

13

imperij Dei suè primo, suè secundo modo sumatur, sucrumtabaterno, ergo impossibile est creacionem adsequaté cum huiusmedi acti-

*Secunda Concluso : creatio non identificatur adaquate cum re creata - Est contra secundam...

"Probacur primo ex nostra l'ententia : quia... alia est actio creativa, per quam anima sationahis habet elle in corpore, quod ab ca animatur, & Man, per quam extra corpus existic. Hoc antem effet impolibile, fractio creativa adaquate cum-re creata identificaretur. ergo &c. Minor pater , quia fiance endem enritore , non possunt variari ca , que cum illa adequate identificantur - Maior verd probatur, quia actio eseatiua, quamdiù anima est coniucta cum corpore,communicat ipli corporivexistantiata illius pouando verd existit extra corpus, non communicat corpori existentiam : ergo est alia . Consequentia hae videtur certa, quia actio (pecification à termino; sed act o, que communicat existentiam corporis, & actio, qua non communicat illam, habent diffinctos terminos,nam prima facit exiftere animam, & corpus: socunda verò animam tantum -ergo, &te- Quoniam werd mulni negant materiam habere existentiam emendicaram à forme y quod în hac probatione supponitur : idcirco .

Probaipe lecumdoursservich uninersaliter : Eadem numero res pocett habere effe per actionem creatiuam, & per actionem eductiuam ergo impossibile ell's quadureprisseeral adaquate cum ereatina. Consequentia pater, in antecedent enim non loguor in lenfu composito, quod scilivet ber duplicem actionem adaquatam tes alla accipiacelle, quarum mna cam producar independehter à marerials allem verò dependentes ab illa; fed in fentu alisabi its vo cadem res modo habean effe per action em seductivam a model per creatitam. Sie enimy mellecter mreendenus enidencein infero comoquenciam: nam execcequient brechionem leparani polit à respicara ; 88 tie non este illi totaliter idenniscumm. Antenedenseverò probatur cum ecminimi ex quantitate Bucharillica que mes confebrationem exaftebat por actionem eductivam, pollen verò per oreaciuam . Si autom huiufmedi actio adaquard effe enmillat identificata simplicatet quantitatelle existere sine illa. آد ٿو د.

Valquez, qui primo parte disput. 273 cap. 33 affirmative extronem razione ampum a carnino creato diffingui, acfpondet adohoe argument tumo l'estamum creationis mon effe quantitatem visito; del per se axistentem per modumos diffinctume impossibile auté effet actionem en oracionis indivisibilites aspute separante modumité primo quando per seu titurem eductivaire existentem quando per seu titurem eductivaire existentem quantitate provides modoi chasticad por seu per seu titurem eductivaire existentem quantitate de caracteria.

Squ'contract: quin quantique per le exillente vel immunediare pender à Deo par entientemps fram, vebmedior illo modo en facundum: ergoliam actio creasina non un eachemadaques come reconsa en Diffinguienrenim à quantitates foir autem primums ergoliam ceandem dependèncie.

sin habebar quantitas, quando inharebar maceria Panis. Hoc aurem prater quam quod
faperstue ponture siquidem actio eductius est
de se sufficiens fine also insuxus suum terminum
ponere à parte rei : ex hains modi postipne sequitur astionem exectivam adaquare idétificari
cum modo per se existendi ipsus quantitateis,
non verò cum quantitate spsa, quod austor non
concedit Sequela-constat ex indifferencia, quam
haber quantitas.

Dicer nonnellus cum Ouiedo in Phylicis contron. 13. puntto ferundo nam. 9. defendi posse quantitatem non suisse inico à materia Panis eductam, sed creatam à Deo, asque adeò in Eucharistia per camdem actionem creatiuam confernari, & se se fassum esse candem numero romposse habere essemblo per actionem eductions.

modo per creatinam.

Contra tamen hune modum Philosophandi facie primo : quis fic existencia quantitais fine: charittee fine subjects non ellet in so miracutofa; sed hoc dici nequit Taluo communistrating Ecelella ergo 8cc. Negat loquelam maioras non cior i dicit enimimicaculars confifere in deferue Cione materia Panis, quia illa perfifente, quatitas cum careationatralio, à hallo agente mantie. rair nantraliter pelli poterat . Veramiacirele ponsionen folmit difficultatem ; quia aliut efe miraculum descrucționis substantiz Panis ; zli-q ud yerd conferuationis quantifracis fine Inbiecto - Sed fi quantities penas per creationem. products effer, quantit destructio conius subq frantiz miraculofa effet : ea tamen politis auliq modo ellet talimicon fernacio quancitatia d'ar-

*Contra oundem modum Philosophandi fadio focundo rquia si sondi haberemus quancitacente qua oft forma marerialis 4 exigero per cecatione produci i non poslerassignari ratio **zenr belique** forma materiales non ellene huiulmodis deamin poste expelle à subiecto, quod illie specia lient competit, non inducere dependentiam à madezian pater ex anima authonalis qualiner vicagen ca new naturalium efficiences & de per formans and dantricam formatives exclude pofic à marcrin? non- inde lequitur empis meteris dependes ans Extraordeducienchangminto defendende femilia tiam iv miquez noquetto potequiclem raperi remim adieum faluandi ommen formas materiales refie mestrupcibiles , vipore à materia independen residuod fi dicariactionem agentium naturalium meibis appolicum thadereis quod non haber loci mes pro omai ca actione con-osciansuplat

- Contra est sertis : quindine disparitat some il disparitat de la contra del contra de la contra del contra de la contra del la contra de la contra de la contra de la contra de la contra del l

dependenter à suissio productimes consciuati ergo & c. Trata conclusionattio creatina non identifi-

essur partim cum caula creante, pareim cum. resque creatur. Eft contra Scotum. Drobatur suppopendo , quod hodie axistat quantam panis dependenter à materia, panis ! eras verò beneficio confecrationis estillat independencer, tumific : hodie habetur caulaereatina nempe entitas Deignee non etiam ensitze quanticatis, & tamen hodie non, habetur actio ercatina quantitatis. fi quidem hodien non existicio dependenter á materia panis, sed existes crae . ergo failum ett , quod acito ereatiua ideatificentur partim cum principio creatinb, & partim com antitate rei creata. Antecedens cit cercum, quia fine ponamus huinimodi actionem ex parce Dei importare actum. voluntatis, fine sotelle dus, certum es huiulmodi adum quamuis liberum fuife in coab eterno , arque aden hodie exiftere, neciminus ecreum of enchipposicione facta, hodie enistere quanticatem panis i Consequentia verò videcur euidens, quis honeple, quod cetitas alieulus in duorum coexistentia adaquaté consiflit, implicat haberi horam coexistentiam absque to quod habeatur entitas illius tertij vt de fe pasci ; ergo &c... 116, \$55.0

ż

12

÷

Quartardenique conclusionarea cio est totaliter intrinseca crestura - modaliser camen ab illa difinica: ita ferà Suavez , & alij communiter -

Probarmiconedusto quo ad veramque parce. & prime quidem quo:nd pridrem: Crescuram dependent à Deo: en denommatio extmoloca Des, vas miliam inner tionem passus, hunt mus deni-presuse menedimas rationales quotide diest ; cred ma intrinfecticetature, quantità Penegraphon alla mantera d'alle alle pled creaenta perurientionem pandet: á Deo . ergo creand of totality intrinities creature. Quo ed politoriorem verè parecen es dem conclusio. Luadernat: com quia supenflui ponitur in en en elialimajorialitatio surprem mode gare cuits est andas incumacoiam objula fresteres deberet per creationom propriem crearis & fir in crearionibus daestur processus in infinieum « Conb Amuetur: v traque parsiparitate, quia effectus auguraina periattionem fibi incuinfecam modaliterà le diftinctata fiquisie confernanturina fuis eaufis naturalibus pargo fic cream creatu-Ta à paineipre crea téllogrem enter poteft allignat-**ងរំ «បំរៀងនាំងន**ុស្សស្រីសំរៀ ៣នាក់ពេញ សំ 😅 🤫 🖘 🖼

Diden dispariratem pileophies quia videnus affectus muntalischi una canta produci set ab alia conservazio in una canta produci set ab alia conservazio in una canta monomenta mina non haberi. Sed contra eli quimo squialiscon un pereti dici in men seasonia de anima nacionati, quimpur va ami alionem pagdini bun imperpore se per aliam extra compus conferimental Contra secuido, qui actiam ridimus quantiminem fincharis sicam, quandi i confernatura fabritanti i panis, pendere a Deo pen aliamenta pintaliuam en ficacione verò Christi Corpòne soccillius substantia par creatiusmis, rursusquando ad des R. P. Ios. Polizzi Thiosoph, 1000. 3,

ficionem aceidencium panis desinic. Gorpus Christi esse sub illa, per actionem eductuum priori similem iterum conservari, statium igitur est nos non haberehane actionum orgatinarium mutacionem in rebus creacis. Constalicatium eretià qui il sect hui usmodi mutacionem in rebus, qua per creacionem producta sunt, mi nimè habeamus: battomus tamen sundamentu ou amplitudino dininte omnipotennial desampetum asseradi non repugnare Desamodos sunta rasse suspe cui cius dem capatura exercere; sodinos suspectuale paritatem exproductionibus resum naturalium desumpeam; ergo &c. on capatura turalium desumpeam; ergo &c. on capatura extralium desumpeam; ergo &c. on capatura extralium desumpeam; ergo &c. on capatura extralium desumpeam; ergo &c.

SEC BIO TERTIA. Solumnur obietta in contrarium.

Bijcles primd: non est de conceptu actionis creatium distinctio ex natura reima
termino suo; ergo defacto est indistincta. Antecedens videtur certum; quia non implicat
creatura aliqua; qua per entitatem suam; se
per se ipsam à Deo creetur. Consequentia vere suadetur; quia non sunt multiplicande entitates sine necessitate a multiplicarentur, auté
sies si creatio esset modus super additus;

Respondeo transeat antecedens; quod aliquis probabiliter negare posset, dicendo quod quemadmodum fi existentia creatura non di-Ringueretur ex matura rei ab eius effentias fcqueretur,quod creatura effet Inu existere;& fic efsecialiter emifterer:ita fi haberet fibi identihearam actionem creatinam, effereffentialiter actu dependens à Deo, & sic non poster no actu enifere dependenter ab illo. Verum quid quid fit de hoe , proprer quod dixi transeat antecedens : nego aucem confequentiam 5 86 ad cius probationem concessa maiore; nego minorem. Ratio negationis eft, quia ad dicendum; quod defacto diftinguatur ab anima rationalis & à quantitate Buoharistica necolitamur ex eos auod videamus in veraque actionem creativa variari polle s ve parecent dichis ; ergo fie etia dicendum rationabiliter videture de action es creatius angeli, se alfarum creatararum extftentium, cum militer par ratio; argumentum ettim a paritate deductum mifi in Parifofophieis haberet vint innumera nobis omni penitus findamento de flitura demanerent, virinda oftone conflat : Quod fi dicas rationem ponendi dinerficatem dependentiarum in anima racionali , & in quancitate non militare in angeliz, afijique rebus creatie : Contra eft quia ; & fi illa ducta ex variatione non militer : militac camen ratio validior, nimirum ampliatio omnipotentia, & domini Dei, polito, qued vnum eundemque Angelum duplier creacion adaquata, vel fimul, vel successue Deus producere velear. ergo dum aliud non obliat, ve treamur partes dining omnipotentas 82 dominijadicendum eft creatium ictionem ab Angelo i 80 à quavis alia creatura expanura rei effe di findam .. beite be iteriora milla

Ob sicies fecundosia unitais catien generatio 23
active tumpes incumental cum Parte generations
and the company of the catient of the catients
ergo non eff cur creațio fit modus difiioftus à principio creante, & termino creato, fed a frie fumpra dicendum eft eam identificari cu

principio, passué verà cum termino.

Respondes concesso antecedente, negando consequentiam. Disparicas est, quia cum interestado divinis aque estentiale se principio producera ac rermino produci : restà deducimus verumque per se ipsum immediate id ipsum prastare; se principsum quidem habere secum idea, tiseatam generationem ast uam, terminum verò passuam. Quoniam verò in principio creativo, se cius termino bac mutua, se necessaria connexio non apparet : restè ponimus inter ea actionem creatinam modum, que per se ipsa terminum creatum cum principio creatiuo connectat.

Obijcies terrio: fi actio creatina effet modus, effet de genete accidentis nimirum actionis ergo deberet habere subioctem á quo subitentetur; hoc enim ch de ratione accidentis, led id creationi repugnar; ergo non est modus. primum enthymema videtur certum . lublumptu verò probatur, quia fi adio creatiua haberet subicaum, cui inhæreret : hoe non posset else nifi ipla creatura, nam implicat, quod subiederue in Deo, aliunde verò non poteft aliud pro subiedo ei rationabiliter asignari . Atqui hoc dici nequit, quis subiectum debet elfe prius natura ijs, que funt in lubiedo, creatura autem cum comparetur ad creationem ficuri terminus ad viam, eo quod eius beneficio fit existent, & extra caulat, imposibile eft ve fit prior natufa ipla creatione.

Respondent aliqui primo concedendo actionem encatinam este de genera accidentis, de habere pro subsecto resminum existentem; ad racionem veró in contrarlum; ad mutuam causalitatem indunerso genere confugiunt, dicutque craaturam alse priorem natura ipsa creatione in genere dus materialis, quia illamis subsentat: at esse posteriorem ipsa in genere causa efficientis, quia per eam intelligitur ab agente procedere, de se posse creationem non obsante, qued compaterar ad éreaturamis tanquam via ad terminum, ab illa substentari.

Sed hac responsio communitar non probaturinam ficteatura (inquitor) ve existensdebet causare materialiter iplam actioné creatiuam; iam igitur debet supponi ad eam causandam, existens; sed non nus beneficje creationis; ergo creatio antecedenter ad eius causalitatem in genere causa materialis iam prafupponetur

existes fine dependentia ab illa.

37

28

Respondet secundo Ouiedus ment. 13. phise. cop. 3. contesso antecedente, actionem, nimirum, trentiuam esse de genure accidentis, nergando con sequenciam: eam seisicet, haberes subsectum cui inhatent, ac ad rationem dessemble conceptu accidentis. Respondet no esse de conceptu accidentis respicere subsection à que in genere cause materialis dependent, sed solum ordinari ad aliud, propter qued intentum se solumnedo à nacura, vel quid simile, vei diximus supra sip, de accidente section que quarebamus ju que consistat ratio acci-

dentis, quod in nouem fumms genera dinidient.

Sed neque hac responsio satisfacit, qui stud ef loqui de accidence, qued in nonemfumma genera dinidicur, & alind de accidento phylico. la predicamentis coim accidentiom, non tantum collocantut ea, que funt verà s & proprié accidentia physica, sed mulca alian, que modum accidentium physicorum in denon minada fubkancia imitantur,cuiulmodi eft habitus, locus, & fimilia. At loquendo de accidente physico non videtur negari posse illud importare inharentiam in subicato. Quare ne videatur obicato propolita facere vim inverhis,fic contra adductam folutionem corroborari poten: Ens reale corra diftinaum à mo do adaquate dividitur in id, quod el depédens à subjecto tăqui à caasast in idaquod est independens ab illositem tanquam à caula, intet ca veró , que pendent, danter omnes forme lub-Azonales materiales, & innumera accidentales cu maceriales cuSpiricualesiergo no videtur huiulmodi dependentia negada modis, qui cum fint minime entitatis funt imperfectiores de genere fuoist imbecilliores realibusia igitur a-Ato creativa est modus, à subiesto entitatibus tăquă à caula materiali pendeat necelle eft.

Ad hoc respondent aliqui, ques sequitur Surez in metaph. disput. 20. set. 5. mm. 27. creationem esse modum substantialem res, qua creatur, ideoque reductine pertinere ad pradicamentum substantia, quia nihil alique est, quam ipsa met substantia secundum quod est in seri, se quasi in satu impersecto. Vodes sir ve quemadendum motes propter hanc rationem non ponitur in pradicamentia ab. Acietotele, ita neque debeat poni actio creatiua.

Sed contra hanc responsionem facit; quiaforms subkantiales materiales per hoc, quod
sint subkantiales materiales per hoc, quod
sint subkantiales materiales per hoc, quod
sint subkantiales ceres multo minus eximi
debet creatio ab huiusmodi dependentia, hoc
titulo, quod sit modus quidam subkantialis,
Praterea licer verum se creationem suima rationalis, & Angeli esse modum subkantialem et
at falsum est loquendo do creatione rei mato,
rialis ve quantitatis, vel caloris, entra subiostum, &c. ergo huic materiali modo assignandum est subioccum á quo subkentetur, quando quidem cessar in co ratio subkantialis eque
assignatur ve causa independentia.

Hisigitur responsionibus posthabisis. Rcspondeo ego terciò concello integro enthymemate,negando minotem fublumptamiad cuius probatione diftinguo lequelam maiotisti caeatio haberet subiectu à que subaterareur hec as pollet effe mili ipia creature lequedum' effentjä fuam confiderate , concedo: son poller effe hif ipla creatura confiderata ve existent nego , & no difinda minore, nego consequentiam, & ad minoris firationem difficem omniore iltam : subiectum debet mile prins narme iis, que funt ia lubiecto : nem fi fermo fit de effe effentiali labiefti concede: fin autem de exiftensiali lub diftinguo, & fiquidemea que fant in fubiecto fe habent ve actus fecundarii allius, primarium fup ponentes concedo ; fin autem le habens at

and the contract of the contra

Digitized by Google

7

5 T

actus primarius; nago maiorem; ce ad minorem dieo, quod licet creacura vi existens comparetur ad creacionem, sicuti tesminus ad viamas cideo non potest vi sic considerata esse prior natura ipsa creatione i restitamen posest supare secundum esseutiam, acque hoe solum sufficit ad saluandum, quodicaeatio causetur abulla in genere cause materialis, nam creatio est via adeius actum primarium qui est existe tia, quare non debet illam supponere existente pro priori, sed ta em con situere pro poserior si acque adeo debet solum supponere essentia creatura, qua existentialo adesse caistentialo, eius benesicio transferenda est.

性

112

3 (3

3112

122

血

(bz.

.

100

1913

156

143

100

N IS

175

coll

(B)

كفات

d

なる。

H,

Responden negando sequelam, & ad eius probationem ex doctrina Suarij disput. 20. sello 5. mun. 18. dico mutanionem semi posse dupliciter: primo proprià se so solum dici de subiecto, quod vel duratione, vel ordine natura preextitit, & pet accionem alter se habet, quam se habebat prius, & in hoc sensu paten non posse creationem dici mutationem, quia in suo subiecto non supponit ordine durationis ancque natura existentiam. Secundo impropriès se sie dici de omni subiecto, quo pacca annes absurdu concedent escationem, habete estionem mutationis.

SECTIO TERTIA.

Vanum virtus creaudi aimmunicari pofit ahom Er salure:

PResentem controucrsiam cam antiquiores
Theologi, quam recontrores ex professo
exagitantes celeberrimam suis speculationibus
reddiderunt, quoniam verò Philosophi quoque
hac tempestate non sine magna ingenii laude
de cadem suum suffragium actulerunt, corum,
nos vestigiis inherentes cam pertractamus, oc
visconsusonem vitemus, in plures subsectiones
partimus.

SVBSECTIO PRIMA.

An fit de fide nullam defacto creaturam aliquid creafo

Oncluso est affirmativa, quam docet Suat rez in metaph.difp. 20 [est. 2. & cum eo alij
plures, eamque probat ex concilio Lateranensi
eap. sirmiter de summa Trinit. & side Cathol. vhi
desait Concilium, quod Sancta Trinitas sie
vnum vniuersorum principium, creator omnium visuersorum principium, creator omnium visuelsum, & invisibilium.Oppositum,
tenet Arriaga in plais disput. 9. [est. 5. subsect. 1.
vhi miratur P. Suarium id ex hoc loco concilis colligere; quia ibi (inquia) creator non suR. P. los. Polizay Phylosoph. tom. 3.

mitur in rigore philosophico, pro ve importate productionem ex nibilo, sed lato modo pro productionem ex nibilo, sed lato modo pro productore, seut-omois res à Deo productand dicture creata anon quia rigorosè creatur, sed quia producturables probat ex coquia concilium loquitur de Deo, producente omnesures, sur la mixera sur ex sequentibus conflatacers un autemnat no fuissa Deo rigorosé creaturaliquum, seconom, sec. ergo ibi creator ann. summer in rigore, philosophico.

Verum ve appareat, in quo sensu geneilium 36 de creacione logognmilituexpedit eins verbaad ea,que adduximus immediate lequentia, fideliter afferte, lic coim addit : quia lux omnie potenti virtute fimul veramque de nibilo condidie ereaturam spiritualemi& corporalemi. angelicam videlicet .. & mundanam. ac deinde humanam , quali communom ex. Spiritu y & corpore conflitutams tum le Arriagam impus gao: per eum creatio in rigore philosophico fumpra dicit productionem ex nihilo; fed fic concilium eam viurpare le explication definit Deum effe creatorem omnium visibilium. & innifibilium; ergo non loquieur de creatore lato modo, pro ve cum productore confunditur . Ad probationem in contrarium nego al-Sumpeum: Concilium, videlicet, loqui de Deo producente omnes ressipinituales , & corporeas, & ex eis mixras, quomodocumque, sed de producente res fpirituales & corporeas, que defacto creatæ funt. Quamuis enim verum fie quod, fumatur vox, omnium, in ca amplitudine, ve cadat lupra omnia prorlus catia realia difinda à Deo, fine substantia fine, fine accidentia, fiuc fimpliera, fino compofica, voz, creator, non possication ampla significatione od elle non mesov nemet supmetty: itequily. acceptam á Concilio patecex co, quia Ratres concilij huiusmodi definitione damnare voluerunt illos ethnicosi& bareticos, qui dicebant plures dari in mundo creatores, hoc eft, productores rerum ex mbilo . nifi ergo quando di--cunt ,. voum effe creatorem omnium, priorem vocem rigorole acciperenti: & posteriorem, pro cia cantum rebusique rigorosè create funt sed verag; lace pro ve prior fignificat productore,& posterior owne rem factam:fallum omnino dixissent, quia ignis producit ignemi & sol aurum, & equus equum &c. nec hæsesicos cosurallent, quia ipli pluces steatores con Bituétes de rigorosa creatione loquebantur . Dieddum igitur, quod 4 Concilio vox, creator > tigorole, von vorè, emnium, pro folis sebus, que verè creace funt accepte fint. En quo non sequitur , quad à Dea fuerit ab initio creatus equus, Leo, & similia mixea, ve de ses pases. Quod vicesius confirmeeur ex visimis verbis Concilij supra citatisivbi post quam dinit Den ex nihilo veramque limul condidife creaturan angelicam videlicat w& mundauam : addidie. ac deinde humanam quasi communem, ve notazet, quodquis hominem ex præexistence materia Deus produzie, verè non fecie illum ox nihilo, nec sub numero omnium, que crease lant, contineur. 25019414

Ggggg 2

Digitized by Google

Idem

idem argumentum ductum ex cap. firmiter eleter impugnat Arriaga fic: dato quod creator ibi in philosophico rigore fumatur, adhue imde solum infertur anliam creaturam creatie omnes alias, non verò infertur non creatie aliquam ; ergo non est definitum à concilio nulla creaturam ab alia fuisse creaturam. Consequenta paret. Antecedens probas, quia concilium solum dicit Deum creatorem omnium; sed pet hoc non excludirus alius à Deo, qui creauerit cum ipso non quidem omnes, sed aliquas creaturas; ergo &c.

... Verum neque has ratiocinatio procedit a fallum enim eft ancecedens cum lua probation pesdico enim, quod Concilium non folum definie Deum fuiffe creatorem omnium; fed etiam fuifie vaum valuerforum principium, fed fi sitqua creatura aliquid creaffet,hoe non verifica retur, nam refpeets huits dum eplo Deux tum etiam dicta creatuta fuillet principium . ergo nog faluaretur voum fuiffe valuer farum resum creatarum principium-Deinde addosqued Cocilium quande dicit Deum fuiffe creatorem. compium, nifi dicta verba fameret prinaciue s negando aliquid aliud prater Deum fuiße creatorem : lequeretur, quod non ellet definitum nullam creaturam creasse omnes alias á le; sed hoc auctor hic 12m negatives vidimusjergo &c. Probo sequelam, quia etiam fi supponamus Deum cum aliqua creatura fimul ex nihilo om mes alizz creatie : achae verificatur Deum effe creacorem omnium ; ergo qui hoc dicetet, non -opponeretur concilio; cum igitur hoc expref-·fe neget Atriaga, dicete confequenter tenetur mentem concili; fuille Deum elle omnium creatorem cum exclusione cuiuscumque alterius ab hoc munere, ita vi si de aliqua creatura... verificaretur aliquid creaffe, Concilii definitio faifificaretur, atque corrueter.

Veritat totins noftræ doctrinæ, quam profolucione veriusque argumenti allati tradidimus D.T.auctoritate comprobatur, qui que 3. de poten-are.4. fic fer prum reliquit . Secundum. fidem Catholicam ponimus, quod omnes substancias spiricuales, & materiam corporatium : Deus immediate ereauit : haretieum reputates, fi dicatur per Angelum, vel aliquamie eseaturam aliquid este cseatum. Vnde Damafceans dicit; quicumque dixerit Angelum aliquid creare, Anathema fit . V bi adverte duas verba hzc, fidei afferciones continere. Prior et Deum onnes subftancias spiritualium, & marteriam corporalium immediate creaffe, & hac videtar correspondere definitioni Concilij > que dixir Deum veramque de nihilo condidisefe Creacuram spiricualem, & corporalem. -angeheam videlicet, & mundanam . Posterizor verò neque per angelum-neque per aliquam eresturam aliquid elle creatum; & hac exsplicare dicam Concilli definitionem accipiendam effe privatine; ita ve fenfas illius fie de fide effe quod nulla creatura afiquid voquam. eroquetit. Atque hate quantum'ad primami probationem noftre conclutionis ex definitiome Laceranche acceptam.

Probatur secundo eadem concluso excom-

moni Patrum confensu patim à doctoribus to prefenti materia citatorum negantum crea-, ouram aliquid voquam creaffe, contra quanto probationem fic Arriaga loc.cie. innehiaur: Affirmatur Augustinus 12. de einit. cap. 14. verum ibi folum negat angelis productionem aliarit creaturarum lub lunarium . cap. autom 25. & fi doceat creaturam nullam effe caulam altesius, intelligendus of vt Doget eas elle caulas à le independentes à Déo, alioquin fallum aperte diceret. Quod fi alif Patres videntur etian. negate creaturis virtutem creandi intelligendi funt in codem fensusquo Augustinus,nam de creatione rigorofa, ve contra diftincta à generatione forte nunquam fuit eis parribus fermo, ve ex corum verbis facile poteft intelligi: fic ille.

Verum ve ab hoc vitimo, quod de Patribus generatim, arque vaiuerle allerit, in cipiamus; id quam longe fit à vero, evidenter ex corum verbis apparet; que hic subijcio ve omnes videant, quam ofcitanter hac feripferit Arriaga . In primis enim Cirillus Alexandrinus lib. 2. in Iulianam . Hoc maximá (inquit) con-tra diuinam gloriam militat etiam afios putare posse creare, & ex nihilo producere, non. enim fas eft dicere, quod ea que dinine, & inestabilis nature propria santanzeuraliter posfine ineffe quibufdam ab ipfa factis. Irem lib. 2. The fauri cap. 2. fic: nolla creatura vuquam fubkantiam ex nibilo producere potek, finitæ namque id virrus elle non povelt. Vgs de S. mich lib. 1. de lawam. part-6. eap. Me. de nihilos inquit; aliquid facere, sur de aliquo nibil, folus Deus poteft. Taceo Dama scenum, quemde rigorofa creatione S.T. intellexit, caterolque breuttatis caula prætereo. Nam hi lufficiunt oftendere fallum effe: Patres nunquam de creatione rigorola pro ve á generationo difincta loqueros feille a cum expresse de ca in omni philosophico rigore, quatenus nimirum eft productio ex nihilo loquentur . Caterum, Pcf tres, dû negant oresturis virtuté creandisexpe nere, quod loquieur de virtute poiéte aliquid indepedeter à Deo operari perpera fieri exiltimare. Primo,quia in hoe fenfu, neque Deus ipfe virente creadi prædicus eller, quandoquidem independenter à se operari non potest. Contrasecundo, quia verba Patram, Dogmatice, præsertim loquentium, si nihil obstat in fignistatione propria accipienda sunt; sed quando, negant creaturis vim, vel exercitiu creandi Dogmatice loquuntur, confutantes Hareticos, qui duos ponebant rerum creatores, nec non etiam Ethnicos, qui dicebant Angelos res corporeas ex nihilo produxisse. ergo dicendum est a quod de virtute creandi in sensu proprio accipienda sunt. Contra denique tertiosquia si in hoc sensti solum à Patribus negatur creaturis vis creatiual quatenus non fune caulæ à se, independentes à Deo, sequereur, quod omnis concursus Dei exhibitus creaturis posser dici erestiuas, quatenus Deus ita ad illas conservandas, & ad earu operationes coefficiendas concurrit,ve sie causa à le, & independens ab alio. Sed nullum audiui mus Tic loquitum, ergo male Arriaga hoc modo Pa-

tres interpretatur Pcius verò Augustini auctoritate se tuetur. Quid quid enim sit quid loeis d [veitatis S. D. intenderit . Certe lib. sin Gen.ad. intecap. 15. fic habet : creare naturam tam nullus Angelus potest ; quam nec se ipsum. Et tertho de Trime. cap. 8. Nec boni nec mali Angeli possunt esse creatores alieuius rei Quibus verbis non de creatione rerum sublunarium, ve pater; sed cuius vis substanciæ verba facit , camque negat Angelis posse competere.

Probatur denique tertio noftra Coclusio au-Coritate omnium fere Scholasticorum docentium nullam creaturam aliquid vnquam creasses. fed omnem creariuam actionem à solo Deo immediate processisse. Assentitur huic assumpto Arriaga loca enaso, dum subdit, quod licet à Patribus, sententia negans creaturis creationem. activam non fuerit expresse tradita, est tamen. communis inter omnes ferè Scholasticos antiquos, & recentes. Ego verò viterius ex eo quzrerem, finon constat ex fide, neque ex Patribas quid quid creatum est à, solo Deo esse creatum : Unde tantus Scholasticorum consensus idafferentium, præsertim in re tam obscura, & tam incerta, vt ipie met expresse docet num. 97. Dicens nullam esse rationem probantem repugnare creaturam posse crease. Profecto nul-Ium aliud capue huius vniuersalis Scholasticorum consensionis assignabile est miss scripturaru, anctoritas, Conciliorum, & Patrum Testimonijs comprobata. Male ig tur negat hoc fuisse in Laterapensi definitum, atque à Sanctis Patribus affertum . Verum contra nostram Conclufionem, facere videntur ea, quibus aliqui conansue probare creaturas defacto aliquando crealles. vel poste desactò ereare, pro quibus..

Obijcies, primo ex D. Dionysio de Czlesti, Hierare. sap. 5. p. I. Arisbotele, & alijs Antiquioribus afferentibus in mundo superiora infezioribus, & exerema infimis non immediate, sed. mediantibus ijs, quæ medio, modo se habent effe connexa. Sed. Deus est supremum ens, materia. prima infimum-ergo non decuir Deum luam immediata actione materiam primam crease, sed, potius debuit iple primam., & nobilissimam... tantum condere creaturain, & hanc fecundam,, & secundami tertiam 2, & sic de reliquis descendendo víque ad materiam a que cum propter suam summam vilitatem caret virtute aliquid, creandi, nulla videtur effe substantia vilior ip. sa arque hec, quidem fuit opinio. Auicenne, & aliorum Ethnicorum.

Respondeo tamen Dionysium & alios non.... effe intelligendos de quacumque connexion. rerum, que in mundo sunt, alicer negandum. effet creaturas in fieri, & conferuari immediatè dependere à Deo, quod est euidenter falsum.. Debent igitur intelligi de connexione caufară, fecundarum in ordine ad fuos fines, per operasiones proprias consequendos, quarum infimæ per medias, & media por lummas, ad luos fines. perducantur. Sic explicata maiore, & concessa minore, nego consequentiam. Quemadmodum enim maxime Deum decet immediate concurrere ad productionem, & conservationem rerum omnium, ita, & materiam ex nihilo creare; alioquin eum virtus creatiua non possie alicui. creature communicari,materia prima effet inter impossibilia connumeranda, vrpotè à nulla producibilis .

Obijcies secudorex Aristotele: Causa efficiens, 44 est id vnde mutationis, aut quietis principium. primum, ergo agie prius, quam, influat caula, materialis, sed in eo priori iam, habetur effeclus, etgo illum ex nihilo producit, & per consequens eum creat. Respondeo ad Antecedens. caulam efficientem, vei vidimus in phylicis, dici principium, primum inter alias causas, non quia prius, quam illæ influat in effectum, fed. quia eas ordine exequationis determinat ad caufandum . Posse autem consistere, quod vna res determinet aliam ad operandum, & nihilominus, simul natura cum, illa concurrat , patet ex causis secundis, præsertim liberis, quæ licet determinent Deum, ad hanc potius speciem. concursus præstandam, quam aliam: earum ta-.. men concursus, non est prior natura concursu,

Obijcies tertio: agentia naturalia habent vimannihilandi . ergo , & creandi . Consequentia... pater, quia eadem est distantia à nihilo ad ens, ac ab ente ad nihilum . Antecedens probatur. tum quiassi. Calor, vt. vnum. .. miraculose exifteret extra subiectum, destrueretur à niue ei debice applicaça; ficuti defação ab agentibus naturalibus destruuntur accidentia. Panis, existentia in Eucharistia fine subiecto: tum etiam, quia quando naturaliter ex ligno fit ignis, agens annihilat formam ligni præexistentis ergo &c. Respondeo, negando antecedens, & ad priorem eius probationem, nego Calorem ex suppositione, quod existeret extra, subjectum corrupi posse à niue sibi debite applicata. Cum enimnix in agendo habeat pro fine introducere formam frigoris in subjecto: hoc ipso, quod forma caloris existit extra subjectum, cessat finis agendi, & consequenter actio; & recte, nulla. enim alia ratione nix calorem destruit, nisi producendo frigus in subiecto, quod prasupponieur esse calidum. Cum igitur in casu posto calor careat subjecto, non poterit nix illum corrumpere. Ad paritatem verò ex accidentibus, Eucharisticis, desumptam, dico., quod; cum. huiusmodi accidentium immediatum subie-Clum sit quantitas,vt suo loco probauimus:agentia naturalia per introductionem contrariorum in subjecum illa destruunt, & fic non annihilant, quemadmodum neque reliqua agentia naturalia; hac enim nunquam per le primo-intendunt deftructionem rei, quod ad annibilgacionem est necessarium , sed per accidens 2. & consequenter , inquantum opponitur forme, quam in subiect o introducere intendunt; & hinc fit ve solus Deus annihilare possie. Ipse enim solus per se primo cessare potest ab influxu, quo rem creatam conservat ; & per hæe patet responsio ad posteriore primi antecedentis probationem.

Obijcies quartò: plus est agere cum resistentia pofitiua contrarij, quam fine illa, fed agentia... naturalia agere pollunt cum resistentia centrarij educendo formas à subiecto; ergo multo magis fine refistentia, creando illas, quia nihilum illis,

47

nullo modo posiciuè ressit.

Respondeo distinguendo maiorem:plus est agere cum resistentia positiva contrarij, quamtine illa, si catera sint paria, concedo; quando non funt extera paria, nego; & ad minorem dico, quod agentia naturalia licet educendo formas,agant cum retillentia contrarij:tamen adiu. uentur à subjecto, quod in genere cause materialis cum illis in dicta eductione concurrit. at caufa a quæ debet creare, non admittit influxum ex subiecto præexistente procedentem, quiaex nullo subsecto agere debet. Neque dicas hoc compensari à conatu, quem in expellendo contrarium adhibere debet, quia etiam ad hunc conatum exhibendum à forma, quam producit, formaliter adjunatur. Vide D.T. pr. pr. qu. 45. m:5-jad fecundum .

Obijcies quinto: creaturæspirituales, vipote. nobiliores corporeis sunt illis victuosiores; ergo si corporez agunt dependenter a subjecto: spirituales agere debent independenter ab illo, & sic creare. Respondeo, concesso antecedente, negando consequentiam, quemadmodum enim etiam si vnum agens corporeum sit virtuosius alio, non inde infertur, quod debest agere independenter à subiecto, posito, quod illud agat dependen-ter: ita neque ex co, quod creatura spirituales fine efficaciores corporeis; hanc enim maiorem. efficacitatem babere possunt per prædominjum, quod fupra omnia corpora abi vendicant, applicando activa pativis, & subsiciendo ca sibi tanquam instrumenta in operando, illis mediantibus quantum, & quidquid fibi libuerit ex effectibus naturalibus .

SVBSECTIO SECVNDA.

An vis creatina Principalis communicari petes?

à Des alicui Creatura.

Oquimur de virtute creativa principalis na inferius de instrumentali disputabimus.

Conclusio est negativa, & communissma inter Catholicos, vt assirmat Mazziotta tom. 1. select qu.qu. 1. num. 2. sed Durando oppositum docenti socium se in hoc nostris temporibus adiunxit Arriaga, qui dispue. 11. pbis. sel. 5. subs. 2. Secundo dicendum, inquit, censeo probabilius apparere, posse à Deo creari de potentia absoluta creaturam aliquam habentem virtutem natura sua ad creandum, non solum vt causam instrumentalem, sed etiam vt principalem. Nostram conclusionem varis argumentis probare conatut auctores, quorum præcipua ad quatuor, vel quinque capita redigi possunte anos hic subsiciemus, & quantum roboris habeant, ponderabimus.

Primum argumentum, quod ab anciquioribus Theologis afferebatur, est huius modi: Si virtus creatiua principalis alicui creaturz competere posset; illi connaturaliter deberetur; sed hoc implicat; ergo &c, sequela maioris patet, nam aliter creatura se haberet vt causa instrumentalis, & non principalis creationis. Minor verò suadetur, quia vis creatiua principalis est infinita; ergo nulli creaturz potest esse conna-

turaliter debita. Hæc consequentia videtur cospicua, nam omnis creaturz essentia finita est; ergo omnes proprietates suas finitas exposcit. Antecedens verò suadetur multipliciter, & primo quidem, quia vis creatiua debet superare diflantiam, quæ inter purum nihil, & ens reales intercedit ; sed hæc est insigita , vepotè inter co-. tradictoria, que maxime, atque adeo infinité inter se distant; ergo ipsa quoque vis debet esse infinita.Secundo quia tanto maior virtus in agéte requiritur: quanto magis ex potentia elongata ab actusagitur ; si igitur potentiasex qua... agitur, ita elongatur ab actu, ve penitus non fit: profecto virtus infinita in agente necessaria erit, atqui per virtutem creatiuam ex nulla subiecta potentia agitur : per eductiuam verò semper ex aliqua; ergo creatiua debet esse infinita. Tertiò denique est confirmatio pracedentis, quia motus localis eo est velocior, quo spatium est sub tilius; ita vt fi effet vacuum, fieret in instanti, arque adeo velocitate infinita. ergo virtus actiua agentis co maior crit, quo subiccum minorem dicit potentiam ad id, quod agitur; atqui virtus creatina ex nullo subiecto agit, & per consequens ex nulla potentia; ergo virtus creatiua elt necessario infinita.

Verum hoc argumentum ex his que diximus in physicis, tacile potest solui; cum enim ibi probauerimus non implicare posse dari creaturam infinitam secundum essentiam, etiam si concedatur virtutem creatiuam debere esse infinitam optime sustineri potest huinfmodi virtutem táquam proprietatem alicui creature posse competere.

Verú etiá fi cam cummuni implicare effentia. creatam infinitam sustinebimus, videbimus non multum roboris in dicto argumento reperiri . Ad illud enim responderi poterie: concessa maiore, quod nimirum fivirtus creatiua principalis alieui creaturæ competere posset, esset illi conaturaliter debita,negando minorem; hoc videlicet, repugnare; Ad eius verò probationem. negari quoq; potest, quod vis principalis creatina deber esse infinita; & ad primam huius fuasonem, concessa maiore, quod nimirum vis ereatina debeat superare distantiam, que est interpurum nihilum, & ens reale: negarem minoré, quod nimirum hæc distantiaifit simpliciter infinita, ad cuius probationem dicerem, quod distantia, que intercedit inter contradictoria, potest sumi dupliciter primo formaliter, secundo materialiter: formaliter sumpta consistit in oppofitione terminorum, que quia est maxima reliquarum trium, nimirum contrariz, relatiuz, & prinatiuz, quatenus non admittit medium, ideo potest dici infinita, non quidem simpliciter, sed secundum quid,ad eum plane modum, quo perfectio hominis, quia superat reliquorum ani malium perfectionem, infinita etiam fecundum... quid existimari solet. Iam verò distantia inter contradictoria materialiser confiderata confiftis in deficientia, secundum quam extremum nega-a tiuum est minus positiuo, & in excessu, quo posteinum est negatiuo maius; & ideo potest estemodo Maior, modo Minor pro extremorum. contradictionis diversitate: vnde ht in contra-

Digitized by Google

dictione

Σā

مند

dictione, que est V. G. inter Angelum, & non Angelum, distantia fit finita eo, quod deficientia in extremo negativo, hocell, in non Angelo, eft negatio persectionis angelica , & excessus inpolitiuo, hoc est, in Angelo mon est aliud, quam perfectio ipla Angeli . Cum autem , veraque finita fit, finita etiam erit diffancia huius contradictionis materialiter considerata-Sed major est ea diftantia, que est inter hominem, & non hominem , quia Angelus est homine perfectior . At verò distantia, que reperitur inter contradictoria: Deus, & non Deus materialiter acceptaest infinita; fiquidem deficientia in extremo negatino est dimoz perfectionis carentia, excelsus verò in posicino totam diginam persectionem importat ; tanto maior autem est carentia, quanto maius elepolitiumm illud, cuius elt carencia, & sic distantia inter huiusmodi terminos ex veraque parte est infinita. Quoniam verò in argumento agitur de distantia, que inter cotradictoria repersiur, formaliter confiderata... hine fit, vt nihil concludat.

Ad lecundam illus antecedentis. Inalionem.... dikinguo antecedens; & fi quidem virtuses eiufdem rationis comparemus, concedo, quod tanto. maior virtue in agente requiriture, quanto magis ex potentia clongate ab actu agitur. Sin ausem de virtuibus dinerse rationis agamus, nego antecedens; & ad confequentiam dico, quod, fiper impolibile daretur viceus educhius, que agere poster ex porennia, ita elongara ab acta, ve penitus non fit , veique effet infinita, quisque relique einidem rationis to funtimaiores , quo ex potentia magis elongeta ab after agune a ve patet ex duplici virtute, quamm altera ele igne. factiva ligni vizidis, altera fuppa. Quoniam verò virtus creativa est dinersa rationis ab edu-Aina: hine fit, yt licet ex potentit ita elongata. ab achu agat , ve penicus nulla fis, non fequaturs anod fit infinita Camperemetite, fed ad fumsum Ancategorematice , propeer impreposzionem , quam habet cum educina; quatenua hee quamuis crescat in infinitum, non potest ad perfectionem creatium quantumuis finita pertingere ; fiquidem hac ex sua peculiari ratione habet ex nullo subiecto operari, quod estication unare in se duplicem vim , subiectiuam , videlicet . & effectinam, que neque difeributiue, Ceque collectiue infinitatem important.

Ad tertium denique ax paritace à motu bgeli desumpta, nego consequenciam. Disparis eas est, quia moens localis effoncialites fudeettinitatem importat, atque adeò aliquam refiftentiam ex parte medij. Quare a forer in non tempore vellet, & non effer motus localis. At verd actio productiva rei non dicit de se estentialiter inhafentiam, acque aded absque vilo influxu subiccii, viique confitere potest. Vndènon lequitur , quod eo virtus erestius crescat , que magis à potentia influxius subiedi elongatur. Leuti neque lequieur, quod viteus effectius motus in vacua debeat crescene cum es proportione, qua defrescie reultentia vacui, cui reulteneia pleni komparatur. Illa enka fumma velocitas moche in vacuo non ex maioritate,, ledex indeterminatione virtutis motine procede-

53.

ret, vi diximus in physicis, cum de motu in....

Secundum argnmeneum ad Conclusionem 54 noteram probandam adducitur à Sparez, & etc. huiusmodi. In Mundo creatus est à Dea amnis gradus entis possibilis; sed hic gradus entis potentis principaliter producere aliquid ex nihilonon est à Deo creatur in Mundo... ergo. non est possibilis. Minor videtur certa cum enim confeet nullam creaturam aliquid vnquam ex ni-, hilo produxisse, superuacaneum fuisset virtutem. creatiusm aliqui communicare; ad nihrkenim aliud vis operatina rei naturali deseruit, nisi ve secundum illam aliquando valeat operari. Maior verò , que sola probatione eget , susdetur eripliciter primo ex Aristotele 8. phyl. 162- 56, Quod melius est semper arbitramur in natura este, si possibile est. Hoc autemad minus intelligendum est de gradibus possibilibus rerum.... Secundo, quia Deus in Mundi créatione exequeus est partes oprimi, artificis , sed ad hunc pertinet non folum fumma sapientia, & wirtute operari, sedetiam persectissimum opus arce factum producere Lergo Deus debuit Mundo omnem formalem perfectionem possibilem commun picare. Tertio denique, quia finis vniuscoiusque agentis est assimilare sibi effectum, quantum potest . Sed Mundus, non effet Deo perfecte fimilis: finon haberee omnem formalem perfectionem possibilem in ordine naturali - er-

Quidam. hoc argumentum ex co. capite contemnendum existimant , quiz solum concludit nelli creature virtutem principaliter creandi posse competere, non verò allignat rationement cur ita fit , & quid habout creatura, ratione cur ins non posit ad exigendam hanc virtum 35 furgere . Verum hac folutio non procedit: PAG set enim respondere Sugrez racionem petendam elle ex codem capite, ex quo deducitus, politi posse dari alium gradum superiorem Angelico à Deo communicabilem creature. Si ente dari pollet,profecte hang virtutem, tanquam propriecatem fortalle libi vendicares . Linquo 442ftionem confistere inco, ve videamus, s munbuiulmodi virtus creature competere polite non verò propece quidinon possis. Quate, hoc iplo, quod Suarez emincie primum; inminsentum affequitur.

Secundo idem Suarij argunetarum . ASI 1881. Be Onledus in maiore claudieure contenducie & idvirco residiendum existimant", & quidem Brriage in physicis assured the hum. 2001 illamis ttipliciter impagnaty primo ad hominemy, quit Surrez in Marios. William 13: Jell. 10. partition effe iudicat corpus fimplex , non tamen desi der facto , led huiulmodi cor pue importat diuerlum gradum entis ab alije , qui defacto dantus sign fallum efe in mundo dinners gradum possibilism entis à Deo creatunistiffe de Setundo, quia nonfeat Deum pocuiffe create hoc valuer fum line. villo Angelo; fed in hoc casu non liceravinferre Angelum kon effe polibilem sergo &cc.! Tertion quia hou tenebratur. Deux producere boc vniversum cum omni et and possibile, quia libere. illud produxit. ergo &c. Ouiedus verò fic con-

56

tra eaistem Suarij maiorem inuchitus controu-13. phyl. puntto quarto num: offauo. possibiles sune plures Species creaturatum longe perfectiores existentibus, quas tamen Deus minime creature. Porrò ha creatura si existerent, nobiliorem... gradum existentibus sibi vendicarent. ergo &c.

Verum neuter fuis ratiomibus maiorem argumenti Suarij labefactat .: Adprimam enim Arriage facile respondetury qued corpus simplex, si daretur, diuersum gradum à gradu rezum inmateria immersarum minime constitueret, co. qued illis rebus in materia formaliter immersis zquinalores per hoc, quod haberet in le identificatas materiam primam, & formam lubitantielem's que in reliquis inueniustur distinctes. Villedam illis in proprietacibus conuenizet, vo ollar sudice explantitate s&: aligs accidentibus fenfi bilibas y que passiciparet. Ad secundami verté diftiffuo maiorem illami. Deux pormisenhoc vaiuerfum fine gradh'angelion crease; pocuilist ve Austor socius natura, nego: ve absolutus naturz Dominus, concedonmaiorem; & admiffa minore sad confequentiam discrem siquod bec ipfo, quod constarat. Deum in Mundi creatione notuiffe se exigentia ipfius Mundis ve auctorem nature conformare : non reclè deductretunien. eo, quod non daretur gradus angelicus, imposi-Bilitas dicti gradus ... Quandiù verò id non... coliffati, tomele affirmarame i vi pasca; quad fi constance Denmin in greations Mundingus exit gentiæ voluisse se conformare, & nihilominus Billium Angela modelache create: per-necellariam confequenciam accepterernr gradum angelichim Implicate; Ad deminm denique distingun codein ferè mode il lud noccordens-Deus non renetil from mem . Ossesture delles vainer fippoducerenses fiquidaminan unit le genere par auctor affaith acouched at the clie to Boisea, in talis! ficeo atre codone a seconsequentiam -Aio enim of sixtles boun . Agipe quedebuilded bolista ErekBode Mundisquexenterdinaria potentia... Mir, debuie produpase-alementa cum fuis pri-वासी वामन्तर्यक्रां की दः संग्रीतम्बरः क्रवेशंक्रां क्रियोग्रिशित natenispropaicemitate & & inchinacionibus - ica. At selluis this especiation outines them its etismiomnemmodum gendum z & ordinem effendi pol-Milems Ad rationemodenique Opicalieius difelinguo affampenan in politibiles fune plures spocies creaturarum existentibus longe perfectiowith other seaso faritament and entire the kopados and property in the same of the sa Portenticer ances approcriently confeditablishin menoisesturmans appariitississa. he midd asth Die tat angezie wemen ichbegin aninctig bettineielbinn s qued omnom farmalem perisciiapemintus el capazidi communicanorie. Ques readly guppe. A soldered in the continue of the same of the continue of the co and ne paneiores gradus quantum tres habere polle Aidespie : amound drimme groomariod idectralise roek lapis.cleaussus illi appanitus pannino (pin bitiogia is Vallegue i contine que de faille in ex reroque excremo pareicipane » cuiufmadi,eft homo ; him fit , we Deus , polite quad voluit in creations voivers le genere, ve auctorempatus ra , por tantum met ataque er communicate to

meretur, & quia species creaturarum possibilimm, quantumuis existentibus persectiones sub aliquo ex dictis gradibus continentur (vnde si derentur, illum tantummodo ad persectiorem.) speciem extenderent, non verò aliam multiplicarent) ideò nulla natura lege Deus illas creare tenebatur, & se ex eo, quod minime creata sucrint, cara impossibilitas non recte deducitur-

Ex quibus fequitus maiorem argumente Suzrea, în qua assumebatur în mundo omnem gradum posibilem entis à Deo suisse creatum recte
procedere. Sed minor, în qua subsumitur, quod
gradus entis potentis aliquid ex nihilo produceresnon se în Mundo creatus, meo iudicio slaccida, îmb imbecillima est, quare ex hoc capite illud rei jeiendum exissimo.

-Responded igitur tertio: cius maiore concesfa , diftinguendo minorem , & fiquidem imporree; quod pollo aliquid ex nihilo producere. debeat gradum seatis à eribus allignatis distinchum constituere, cam negandam puto, tanquam de subsecto non supponente. Sin autem ab hoc præfeindat, folumque contendat non dari in-Mundo gradum entis ; aliquid creare potentis : eam fub diftinguomon darur hie gradus coniunchus à parte rei cum creatura aliquid creare porente , concedo: non darar hic gradus coniungibilis à parce rei rum huiufmodi creatura , nego mingrem; & fic distingue confequens vergo hic gradus ereature potentis aliquid producere,non eft podibulis excluppolicione; qued lit divertus abillip, qui defacto dantur in Mundo, concedo præfeindende ab cos quod fit vnus exilhis , nego confequentiam; & dieerem; qued modus operandi principaliter ex nihilo liece supesaver modum operandi s qui defactò creaturis existentibus communicatus est : quia tamen radicaretur in aliquaperfectione specifica contenea fab aliquo ex tribus gradibus effendis dui defacto dantur V. G. fub gradu entis creati omnino imargrerialisa redic deducieur, quod louamnis creatura potens creare non daretur defacto: Mundes tamen omnem gradum effendi poffibilem quantum ad formalem perfectionem à Deo obdinneris, & fic ex carencia huius creatura nullain Mudu formalis imperfectio reduderet LODS VEBSECTIO TERTIAL

Duá alia nationes idem fuadentes expenduntur 333 Ertia ratio affertur ab Albertino to pr. q. 17: I The ex on Garolario Philosophico hum 25. Scriumieur ex Aegidio en quodi I que 47th quodi, 5 huet eaest huiusmodis Modus operandi cause principalis necellario lequirur modif efsedi ein! de caufa Sed h creatura pollet, ve caufa princips his crearescius modus operadi no fequeretur mo dil efsedt einfdejergo &c. Maior admittigurco muniter ab anibus; & recte implication in contradictione , quod operation non propertionetus fuæ caulæ principalisted illa in perfectione excedat. Minor vero qua lo la probatione eget, probaenr tripliciter Primoaquia vireus creatina caulæ oreatæ, vel effet qualicas ab eins fibliantia. realitar diffincta, vel fecuidentificata Simpimi, ia à subiecto in suo effe depéderet; sed actio cm atiua no peder a lubie do led ch ex nihilo ergo exmale lemman of the streets motion of the contract of the con

Digitized by Google

in a primar kie ringa &e. China na ve ringi. Tran ia modus operandi inti proportionaretur modo effendi. Sin auté fecundu, vel fubitantia caufe ereatiux pomtur materialis, vel spiritualis: & materialis; ergo eius modus operandi deberet effe immerlus materia; fed creatio che independens à subiecto, arque adeo emersa á masoria ; ergo &c. li verò ipiritualis : cum lubitaria spiritualis non operetor nist per intellectu, & voluntatem, cuius operationes pendeut à subiecto; recte deduciour, quod etiam eius modus operandi iphus modum effendi superarec. Probatur secundo eadem minor: Omnis subitãen creata est essentialiter receptius alicuius forme accidentalis; ergo omnis eius operatio debet effe receptibilis in subrecto, alioquia. non effet suz causz proportionata; sed creatio est irraceptibilis; ergo &c.

· Confirmacur ratione , quam adducit Quiedus in phisentronits. punct. 4. num. 1.1- he - 11001potest dari creatuer, que operetur immanenternifiper actionem in ipfaveceptam; orgo neque potost dori, que eranteunter nis per a-Ctionem receptam in lubiecto: Antecedens pazor » confequentia probacura quia ficuti noneft de racione transcentis ve fie recipi in lubiesto, ve patet ex creatione, ita neque des ratione immanentis, ve patet in Deo, cumquo intelligere , & amare identificantur; heuti igitur operari immanenter in fubiecto est proprium ercatura, ita, & tranfeunter alioquin perfectius creatura operabient tranfeunter. -quam immanenter, quod viderur absurdum. Tertiò denique eadem Minor fuadetur, quia modus effendi fubitantia creata femper includit aliquam dependentiam a fubiccto faltemi ratione fubfifentia; vergo fi haberet modum. operandi independenter a fubiecto, qualemo shibi wendicat creatio, eius modus operandi -iam fuperaree modum effendia and ab all mbs

Verum neque hae ratio eft connincens: potfent enim respondere aduersarijaconcessa maiore, quod, nimirum modus operando fequi necessario debeat modum estendi caule principalis: negando minorem; & ad primam eius probationem dicere virtutem ereatiuam ins ereatura, fiue ponatur diftincha realiter ab illa, fine indiffincta, nullam abforditatem involuere ; & fiquidem diftincta cum co , quod eft illa in fino effe dependere a fubiecto actionem verò creatium non dependere, adhue fiare , quod modus operandi caufa principalis fequeretur modum effendi ; nam virtus illa tene non effet ratio, que: fed folum ratio, que, agens principale crearee Ratio enim's que in tali cafu effet fubRantia iphus agentis: qua a nullo fubicho penderet Non autem effe ablurdun. quod modus operandi fuperer modum effendi allius vircutis, qua fe habet veracio, quajagedisparet ex his,que diximus in lih. generae. vbi Probauimus accidens atringere immediate effectus subftantiales ramquam virentem qua TubRantia. Conflat ergo axioma illud folum. habere veritatem, a comparetur modus opez andi cum modo effendi ipfigs eaulz principa-Lis, feu virtutis, qua fin autem huiufmodi virtus Exeatina Supponatur cum caufa creante liden-- R.P. 10f. Polizzy Phylosophitom . . 3

tificate, fine dicane admerfazii hane canfameffe materialem, fine spiritualem, non poffunt redarguish enim materialem,ad inftantiam respondebunt eam este corpus omnino simplex, quod fimile corpus creare valeat per actionem . 3 creatinam immerfam quidem in materia fecudum entiratem fuam,quatenus effet materialis, non verò fecundum dependentiam à subiecto. Sin autem fustineant effe fpiritualem, dicent, quod licet medio intellectu, & voluntare ope raretur, intellectio tamen, & volitio non fehaberent vt vis creatina, fed folum vt applicatio dicta virtutis : conftare autem modum. operandi poffe effe nobiliorem modo effendi applicationis virtueis operatium, ve videre eft in approximatione requifica inter ignem. & lignu, que en longe inferior igne producendo.

Ad secundam minoris principalis probatio- 63 nem, concesso antecedente, negabunt aduerfarij consequentiam, & dicent ad hoc, vt actio creatiua fit caufæ fua, hoc eft Angelo creanti proportionata sufficere, quod ficuri ipsa est ex nullo præsupposito subjecto: ita & Angelus creatus Carerum non requiri proportionem receptibilis, conftare tum, quia hac proportio, quo ad modum effendi,& operandi maxime attendi beber inter terminos , qui fe habene vt caufa & effectus, creatio autem non fe habet vt effectus : cum etiam, quia per hoc, quod actio ereatina recipi in fubiectio nequeat, non excedit perfectionem fubffantia Angeli,quia hac quantumuis receptiua, adhuc tamen eft ex no - fubiecto, & quidem perfectiori modo, quam ella; fi quidem creatio respicit terminum creacum tanquam fubiectum adhæfionis, cui debeat ad minimum effentialiter adhætere , quod non haberer Angelus porens creare. Ad confirmationem, concello antecedente, nego confequentiam, ad cuius probationem nego non effe de ratione actionis immanentis diffincta recipi in Subjecto, hoc enim ipfo quod fir diffinda 2 principio,à que profluir,effentialiter,habet pro ducere qualitatem, & ideo eft effentialiter re--ceptibilis ; quod fi intelligere , & velle diuinum hoe non habene, eft, quia fine de genere fubstancie, & idencificancur cum principio fuorat verò actio transiens etram fi fit diffincta a principio fuo non eff effentialiter productiva qualicatis ,fed pore fi fe extendere ad lubftadtiam ex nibilo fubiedi; vnde non videtur miru fi policelle irrecepra quantumule a creatura procedens. Ex his fequieur, quad operari immauenter in fubiecto eft remote propriums. ereanne, hoe eft ratione ter mini, qui de bet effe qualitas perfectiua principil ; & ideo non eft necesse, vr fie etiam proprium illius fie operari erauleunter y co quod terminus dica operalcionis poteff effe fubftancia . Quantum verò ad id quod vleimo loco dicebarut de huinfmodi actionibus in perfectione ad innicem comparaeisiaio aliquam actionem cranfeuncem rei crearæposte elle immanente perfectionem fine ab-Inrdo,patere ex igne, qui non poten immanenter producere nifi foas proprietates , que funt de genere accidentis, at vero tranfeunter producit iguem fimilemiqui eft de genere fub ftanq Hhhhh

eix. Nil igitur mirum Edicant aduerfacij dari poste Angelum qui immanenter non possit operari nisi per actione in se receptă: transcunter vero per irreceptam, videlicot per creatiuam.

Sed contra inflabisiquando dicitar: ablurdú effe quod aliquod agens perfectius transcunter quam immanenter valeat operarimon est intelligendum de perfectione quo ad entitatem operationis; sed quo ad independentiam à subiecto; ergo nulla responsio. Consequentiam patet, antecedens verò probatur, quia maior perfectio operationis quo ad independentiam, en non maior quo ad entitatem, maiorem perfectionem in operante arguit. Angelus entitues est homine perfectior, quia licet homo possit producere terminum substantialem, non verò Angelus, intellectio tamen angeli nullo modo pendet a materia: intellectio verò hominis pedet ab ea quatenus pendet a phantasmatibus.

Ad hoc respondebunt aduer farijt verum quidem elle, quod fi carera fint paria, ablurdum... fit agens operari perfectius quo ad independétiam à subiedo transeunter, quam immanenter. At in casu nontroade Angelo potente crearemon effe extera paria quia terminus operationis immanentis procedentis à creatura non poteft effe substantiajeui connaturaliter comperere pareft independentia à subiesta: at terminus transeuntis recté potes Quane quantum - Eft ex hoc capite non repugnare a quod ereatura aliqua transcunter cum independentia à su-· biello operetur, & non immanenter . Præte-: rea quamuis magis instinceca agenti fit operatio immanens aquam transiens, & agens inclinet magis ad intrinfece le perficiendum aquam extrinlece ad perficiendum aliud : quia tamen intrinfeca agentis perfectio non habetur ex - quocumque bono maiore a fed ex illo quad el congruit . & proportionatum eft : hoc info, juod illi pan congruit aperacio immanens à inbiedo independens , congruir verá dependens : non fequi a quod inclinare debeat ad independentem, nifi dicamus non repugnare dari accidens perfectiuum; qualis est aperatio im-manens , quod fitex fua natura à subjecto independens cuiulmodi eft anima rationalis, quia hoc posito corruit difficultas. His tamen non obkantibus addi potek a quod operatio tranfiens, quo majorem, vel minorem dependentiam habet a subiecto eo majorem a vel minorem perferctionem arguir in operames & quia erestius omnem excludit dependentism ideo centenda lie perfectisima omnium á subiecto pendentium, licet non infigita simpliciter, fed -folum lecundum quid 🦡 🔉

Ad tertiam den ique probationem respondet Arriaga quadrupliciter, primo sic.; si Deus haberet substantiam diffinctam ad hue posser ereare; erge per hoe, quod modus affendi erearum secione substantiam pendeae. I subsequente aduersarij ex illa suppositione impessibili houti soqueratur, quod ille ester Deus vi suppositur, si non estes Deus vipete; ens populatione impessibili houti soqueratur, si non posser vipete; ens populatione impessibili houti soqueratur, si non posser pentale; ens populatione quia non Deus, pentale a ita quod posser, se non posser quia non Deus, pentale a ita quod posser quia non Deus, pentale a ita quia non posser quia non Deus, pentale a ita quia non Deus, pentale a ita quia non posser qu

: he negabunt confequentiam; que absolute, & enon ex suppositione impossibili procedit. Respondet secundo per multos sensacionem inter nam posse concurrere ad productionem species -intelligibilis que spiritualis et. cur ergo res -composita non poterit concurrere ad rei simplicis productionem? Sed hae responso facile etiam dissoluctur, tum quia antecedensà multis non cenfecur probabile, & nos illud ex profello reijecimus in lib. de Anima, tum etiam. quia, eo admisso, disparitas esse posset quia sensatio remote, hoc est ratione suz speciei ponitur partialiter, & minus principaliter, fiue etiam inftrumentalitet ad speciei intelligibilis productionem concurrere, its ve intelle--Que agens absolute loquendo principaliter operetur, eo quod illam fibi in agendo subordinac. At nos loquimur in presentia de re creata, que camquam caula principalis creationem. exerceat . Respondet tertie, sufficere ad proportionem , quod Angeli substantia à qua creatio procedere debet, á subiecte non pendeat a quidquid fit & pendeat eins lubfiftentia . Sed contra hoc facit, quia substantia Angeli ex eo 1 quod habeat elle lubicciuum respectu subuttentia, aliquam imbibit imperfectionem... qua caret omnino creatio fi quidem illa neque haber rationem subiecti ve pater, neque ratiomem forme informantis. Respondet denique quartà uon implicare subkantiam, qua bbi identificet subuftentiam, in ea verà ceffare rationem ex dependentia in sublifiendo pronenientem . Verum neque bæc responso fatissacit, tum quia ia lententia corum, qui fufinent sublificaciam effe formalissime eaudem cumexistentia substantialiasuppositio est imposibilis, quis fic dari poffet creatura effentialiter / exident, que per omnet repugnat : tum quit admiffa diffinctione inter fubliftentiam , & exifentiam multi putant repugnare substantia cum lua lubliftentia identificatam, in quorum opinione restat in suo robore difficultae. Tum genique admillo , quod non repuguaret . quis tamen indifpen fabiliter elle fubiectiuum haberec, respectu alienius accidentis fibi propeij: eadem modo in perfections superarette ab a-Stinne creatina, acif habetet lublifentiam di-Biodam.

Quare his responsio nibus posthabitis dinplia 67 ici via ego ad cerciam. illam minoria principadis probationem respondité:Prima ia lentenmissé ian kausen zo elentie en naturé cei destino gueacium. Socupda in sententia illas inter sed aden tificantium, & quidem in prima via negaaem consequentiam dicendo, quod ficuti subftantia illa haberet moduar essendi composicio seu subjectivum in ordine ad propriam substr Aentiam: ita creatisi in ordine ad oxistentiam propriam a que ex patura sei eller difinida... ex que lequereque. Amod medus operandi per Constitution tali fubdantia convenens proptio Mede ellendi lubiedino preporsionarus effet. la focuada verò via candem consequencian. negarem ex co quis dependentis à subjetto, quam includit lubkantia escata ratione, proprin lublikentin , non reddit illam Acterioris

كالمعلولة فمختص فعالمان المرازية المعارضة

Digitized by Google

5

ते ते ते त

conditionis quam ellet conditio creationis; tum quia etiam eccencio facione proprij cermini huiufmode dependentiam bhi vendicaret, quan do quidem haberet pro tetmino lobstantiam... iam vitimo completam, &chibfiftentem; tum exism quia ille compositio; quatex dica dependentia subiccius proceditpest simplicitate creacionis muito nobilior i matenus importat nacuram fibb fantialem vicimo neminacam per subfiftentiam acreatio verò dolum rationem. modi lubifancialis: non enim quacumque limplicitas efiguacumque compositione perfectios fed illa cantumque admantinfe perfectiones in compositione, cui comparatur, repertas, quia sie praces dichas perfectiones dicie vnitacem... illarum, qua cateris peribuseft multiplicitate nobilique fouro hac perfostionem aduna-tio in creatione minime repertur.

-. Quesqualennum ratio fir procedit aplus eft posse extere squam posse annihilans resed im+ plicam creatură posse aliquid annihilate ergo melto magia poste aliquidicreare. Confequétia vidente cerda squia virens illa effectiva, que poteft plus multo magis poteft minus ; fol enim hoe ip looquod potelt producere lumen. ve octorimplicat non poffe: producere lumen ve voam ; quese de nompoller ve wann , redè deducteur, miled minus polle fe extendere ad lumen vo octo producendum: Maior queem fuadetitriquis: plus als elle, quam nomeffe. Sed per Virentem breatius midatur effe rei crezes: per annihilacinam aufestus, Schodatur illi non effe ; ergossorMiner.verò ptobasus ; quis implient cregturam habere lupremum dominium dienius rei crata, ergo implicat poffe aliquid annihilare : Antecedens huius videtur certum, quia tale deminiam , est folque Dei . Confe-quentia verà fundatur, papia di escarura pollet Pem aliquem annihilase shaberes tespectu illius perfectius dominium, quam haberet Deus; fi quidem Deus ve auctor nature cenetur eteaturas: filas confetuare of que autem creazura annihilaze postet aliquid i nulla lege ad Mad confessionant conescept & fig perfe--Afne dominium haberet respectu illius.

Verum neque hec ratio folida eft . Poffunt enim adnersarij facile respondere primo, concella maiore, & mimere negando consequennam. Quemadmedum anim non valet hic modus argumentandi: Plus est posse generare hominem, quam agnum . Sed Petrus potek generare hominem; ergo ,& aguum;ita neque. ille aduerfasiorum.Ad probationem confequésiz dicent, quod tunc virtus illa, que potest se audo plus, en inus, quando plus, & minne funt sub eadem specie ve lumon ve osto & lumen vt vnum. At quando differunt inter se essentialiter, vt homo, & agnusmon benededucitur. Eum autem creatio fat per politiuum influxum, annihilatio verò per subtractionem ac cessationem dicti insluxus constat ea... inter se plus quam essentialiter differre. Possit etiam respondere secundo negando minorem, nulla enim implicantia videtur effe in eo quod quemadmodum sol producit, & conservat luman in gere: ita fit postibilis aliquis Angelus,

. R. P. Ioj. Polizzy Phylofoph. tom. 3.

qui creet, & conseruit elequem creacurame, libete tamen Lita ve per ipfum fer lubtrahere ab es concurlum, esmque y ad nihilum redigererAdminoris propationem ; concello antes cedence sevidelicens implicare creaturam habore perfochius dominium ip aliqua ras quam Dono uplo ; negabune ld lequi fi creatura aliquid maihitare possers & ad hucius suasianem dicent to per hoe quod Dens ve auctor natura ecocarno ad confessandas creaturas fuas . qua exigunt confernacio, nihil cius dominio decor gari, quia hanc natura legem ipfe condidit, & libere ad cam regulariter scuftodiendam [c determinauie. Quod si creatura illa in ordine ad confernationem reignem creavit buiufmodi legi minime effet subiecta: subijceretur tamea Doi voluntati in quantum senti sido concurlu Deinon posset illam creare, & conseruare, ita si Deus efficaciter nollet yt à conser varione ceffares, autio modo defifere posset, & sit emaibus ponsatis minus in creacuram illam dominaretur , quam Deus ipfe.

100 in /40 oursu disp. 622 sett 2. num. 20. In quor liber ampliciter tale fen fubfiftenti debet irefircere aliquid, quod foli Deo correspondent; ica ve nullum fie ens per le sublistens, quod sezundum alignid fui non deben i lum elle. lpccialius Deo, quam creuture ; fed fi creatura... vi lua pollet creare, in effectu per le Inbliftentethihil reluceret Dei proprium, talisque es sectus non deberet sunm esse Deo potius, quam creaturz illi ; ergo nalla creatura vi lua crearepotest . Consequentia pater, & maioremus commendat supremum Delidominum', & excellentiam; fi enim croatura: V?G. Angelo zque fuum esse deberce homo, ac Deo', cur non posfet aquales gratias verique reddere, & sque verumque ve sum conditorem, & ve primam taulam agnoleere? Minor verd luadetur quia effectusific creatus tum à Deo, tam á creatura secundum se commpartialiter procederer;

ergo nihil in eo reluceret Dei proprium &c.

Confirmatur quia spectae ad Dei persectionem

quod iple incipiat omne opus simpliciter tale,

& quali ponat primam balim cui caula fecun-

da superadificent : sed si creatura vi fua crea-

re postet sipsa inciperet opus, quod crearet,

Quinto denique sib fererargumentatur Qui-

& ipfa poneret primam basimjergo &c. Verum leuitas huius argumenti saadetur primo exablurdo, quod inde fequeretura nimirum non posse davi in creaturis virtutem. productivam vilius provius effectus, qued licet fit enidenter fallum : codeur tamen medio,que Quiros veitus verum appareret, fie: Supremum Dei dominium; & excellencia exigit; ve inquolibet prorfus effectu relacear aliquids quod iph foli correspondent, les ve nullum he ens factum, quod fecundum aliquid fai non debeat fium elle specialius Deo, quamareatura; sed fi creatura vi sua posset efficienter aliquid producere, nihil in co reduceret Dei proprium, talisque effectus non deboret, suum elle Deo potius quam creatura ; co quod tum à Deo tu à creatura illa secundum se sosum partialiter dependerer; ergo implicat creaturas sliquid Habab 2 effi-

71

offictemen can fane polle shinist argumenci: rimp foquentes, enuique os bier deces pacents Maint verdividerur edreuhman is & flandemen ax eveta bis Apolioli ad Remoits qui probase volene ex rebus creatis Denmile gentibus, main foliate; inge fibilia entminquissipalit à creaturaquadi per ex que facta mostinteliants con frimi oaut! quem locum de explicat Aperalisatione deux che mu ibulisa Des atondetions mundi am far Clitamencia incellecta in luneuri sy p doutement s quod ab orbe condita omo in que fiuncia implib de fine ferb letten viz fior : finden barentis ad Dej porentiamsfapientiam a. & bumiratem agnolico dam homines industrial bod clarium andomis maior confirmator ex Davida Pfel. ifiquepell quam dexit : cali (qui fub ifienses funt) estair rano gloriam Dei eca: fiebilingir: dies ibci dies ctat verbam , ice nox noces suocest ferentiam? Conftat autem auders Bollosaffe agordetts izu czlo, & tamen ve Bula utimas centro be fidees cum finerur, tradit, aleien aber gerbuch, laudit could after an Brigary Deptilipmil xon 38 example eadgori scientiam landandh pono aonanaiat Quod faifu effet neti in, cenquoq sidemina do en-नेपर्यक्षाकृष्ठिः। धारा देशिय विवयमान, मार्ग्यो १३ वर्ष ins unmerfalis refulgabilench, quia desue aff rus a racellapus and received 34 ... bulli muinimob fix viniter falis a gun boroligisma la quolibaceis esabie edelou pe meisakele : contindent uposte inter-Printe deigst religite attains 1 gund - quod lode iD . O correspondent, ita venullis comminer lichtise Aus, qui lecundum pliquid lui non debeat fuit wife special uis Dearguant arcecura. Cum igir dur Des clufque demisiquelli mains ex cagir enti politidicondutteli tout bane volucalatem refulgentine to the sential bit vendicare, exigendo ve in omat profile cote producto re-+ splendear Asque han pao masore notice argumenti. Minor poro in fentencia huius auctoris non videtur polle rationabiliter negatificuti coim per iplum fi creatura vi fua create poffet in effectu ab illa creaco-nihit Del proprium. reluceret , talifque effectus non deberet foung elle Deo potius , quam creature ; quaipfum, ex nihilo produxit: fie etiate fi creature vi fus pollet aliquid producere , quantumuità præexistente materia dependens , nifil in co Dei proprium teluceret, neglie iplum debeset lu. um esse potlus Deo, quem creatura illi. Non enim in hoc vmbra maioris rationis affignabilin videter: in veroque enim effectu tu Deus tu creatura efficienter concurterenei Deus ve cau la prima, creatuta verò ve lacundajergo ficuti concutsus creatura in priori effectu refulgenmam dinini dominiji & excellentia per Quiros obscurarer ; quad ne contingerer vis creatins presture in cius fontoptie neganda est : lic etia quia boncurlos creatura in policrioria dictam refulgentiam obumbraret, negari debeter illi vis producenta suiticumque effectus; quo quid ablardius : ···

Noquo enia dici pocel , quod res acoiden talis hoc iplos quod pendet à matema lufficienter Deum mainriz etenterem innocessares faciat, quod son haberbe ces lubfancieles a totum fium elle à cheatuta recipetet i Coup

LA COLL.

71

ena caim elt. Boffait coim aduer sprii respondere , quod fengi Quires in kac dispuenance supponentateriand non effe nifi à Dec creabis. lem, & idea Dennin xaufando manufatiana o be & iptravedelistatura creatrize proptes hos: ipulum non polite qui a lolo Deo per ecentions acepare elles squas com ac mulio aobilion a quam-macenia 3 popt fechibri modorin : Deixo--antionemimenceter hasts a set incredite are activa conrededda efterreaturas vaknouera dill

- Sed age ram argumentra Quiros adductibles bitatem periditettam folucionem aperiamité : Hoc pranto; condella maiore enegando mino? sem, quod feilicer im effectu à oreatura creato nihil Des propriums refudence siquodque italis effectus nom deberet fuum effe Deo posius s quam creatura Beieius deftinguefem probationem: effectus fie creatus tum à Deostum acre-Reura partialiter fecundum fe totum procederet: Be diuerlo modo ; concederem ; ice codem modo , negarem ancecedens , & confequencia. Poèro discritersmodi confiderecin con quod taire effectus à creatura dreatus à Deo procete de let cum effe fria mindigentia mfluxus allius tum immediati seumi mediati ginon folum quo ad effe , ledieriam quo adropenant quatenus undigetet, ve & iple ; & eins caufa etlentialiter , in actu fecundocum in effenda a tum inoperando pendere : a Deo sat verò neutro modo procederer a creatura , fed folum accidentalicer, & ad libitum ipfius Deigende fit ve in co remeeret dependential Deon effentialiter exacta squa foli Deo corresponderet , ratione cuius ip il Deo deberer fuum effe fpecialius : quam creatura; quarenus fine Deo aullo modo potuifier exuftere: potuifier verd fine ereatura; & quod defacto per tham existat, non bitt Der volentis , & influentis beneficio habeat.

Neque dicat adderfatius, quod hoc modo etiam in formis a materia dependentibus Dei dominium; & excellentia refulgeat's quare fi res fubfittens à creatura creari poffet, o hil in ea specialius effet, quod foli Dea corresponderet : Nam hoc ipfo ; quod res subsistens per fuum effe Deum effentialiter repræfentatetimplicat , quod in illa eius attributa nobilius &c specialius minime resplenderet; quis enim neget cateris paribus effectum quo nobilior eft, eo nobiliori , & specialiori ratione fuum artiheem repræfentare fin mil fabasinama

Atque ex his parcet responsio ad confirmatio nem : concessa enim maiore, negare postune Aduerfarii minorom; & dicere : quod Deus dando vim creatinam creatura & fimul cum illa libere concurrendo, modo paulo ante expli cato, perfect orisac nobiliors ratione pone-

ret primam bafim, cui caufæ fecundæ fuper adificarent , producendo in effectu creato formas de-1413400 pendentes ab illo can-maxima ma quim á fubiecto cirelles as man incer fe plus quate Container different on t

Notes to the second

Commission of the second SVB-

But the same of the same

Burgar Bridge B

server continues, SVBSECTIO QVARTIA.

All and the same of the property of the contract of Afferior . O propognatur ratio S.T. quadua. in the deter supplicary directuram poffs and in and condigned proncipalities But & CONSTRUCTION OF THE PARTY SEEDS

76

riod enmander of these Rgementum , que D. T. vi tur ad proban-A dum non polle dari divinishe oreasuram. aliquid principaliter creara pozentem . fumicur ex animalericate admits the the attention and by citurià viptur creativa principali i vilici pecali find habere debet sequenceus debet comprehent dereisabile grane assisbila a Querciam, verò bupulmode racionem disiertimode in 82 penjantent mm varie in locime to Bostrates i cam figure service Spilogifica bearisse while places propopulari a comme valuerfaith ou essimption o: Vim zerratius principalist habet pro-abiefio food ansy defecti bile hoxuer fallime acceptum, ich avella. T. logustura que in quantum huiufmode has sit a received by the time from the same and the manual transfer and the same and the s poste babere, vim adeò vningitalem sique habeat pro objecto sugens detectibile universalisme acceptum .. organimpheat creatusam poffe aliquideprincipalises, crease. Sensus maioris non elt verputat Arriaga, quoch creatto fibi vendicer vnives faliorem terminum, quam Generatio. Non coim Angelys eff varyaptation ignogenieat meane, ye existing that tadue, quod tormidari debear adisasionami ontis abitrachi, & mon concracti ad talcheghtale ens. Verouis enim modo intelligenerar dista motor effet enidencer fals Nam de ranone camequaque ationis phylice , hud opparius lie , line, eductius, ett, ve habear proterminor aliquod fingulare, co quod stind caufare debec in rations existentists buins non est capax terminus priversalist. Sensus agieur majoris elt, quod vis creatina licet, quando exercetur sempen habean pro termino aliquad fingulare : tamen illudiamingere; debeat fub. vnimerialiffima racione: guarenus, scilicet , factibile eft , ad eum plane modumis quo quando oculus intuetur Albumsintuetur illudia ratione Colorati, non verò lub ratione particulari albi; aliter non posser vidercaigrum, & reliqua colorata media. Ex quo sequitur non posse pocétiam creatiuam producere aliquid V. G. Gabrielem jubratione particulari Gabrielis, sed sub vniuersalissima emis existentis defectibilis. Arque adeò, vi debeat posse creare quodeumque ens, sicuti potentia visius, proptes similemsationem debet poste viders quantum est de les quodlibet Coloratum. In line fensuin willeda... maiore argumenti: confequentia , qua ex ea deducieur est euidena; & minor ex duplici capite comprobatur veriffima, videlicet ex amplitudi. ne termini respecti, & ex restrictione creatura respicientis. Exprimo sic, quia ens desecti. bile vniuerfalissime acceptum comprehendit sub se omne factibile. Implicar autem creaturamis aliquem habere vim producendi omne sactibile quia ipla est voum ex factibilibus, arque aded deberet posse se ipsam producere; & quidem primo, quia loquimur de virtute principaliquis

cum connacuration operativa, fit sideber necele savid rendere ad ponendú primo effectum à past we wein Sienti igimmimplicat hunusmody creathrasique politidare fibaprimo elle mita ctiam implicabie creatura sque habet vim producendi conne factibile : Sanbore Aliquis dicitinomni fattibils respecturous comprehends in fam, crosturam, propose i implicantimus specialem alligua. ram - non folnit - per hos difficultatems guianon-folum implient creature a quespoilit factor omne prorlus factibile : sed eniam illa, que que ma praces vounty aucidno, quia ad hoc engri-Omnipotentia inadaquate. [umpta: necellaria...] eft, ficutivetiam implicat vilio creatand vident dum in Deo omnis pollibilin pracen unum, aut duo. Ex secundo verò capites fic : si competere posset creature vis principalis creandi. omas. ereabile huinsmodi vis abreius offentia tanquam proprietas: promunarer. Atqui hoc: regugnat. quis esentis cresture est passionlaris. & in suis prædicatis essentialibus limitma. Hunusmodi autem vis maxime vningrfalis, & illimicatur, zique adeò illi impropontionanz, & indebica; foli igitur Deo competere potest; & sia implicat, quod competat creatura; neque hacimplir cantia per diverfitatem modifialuazi potest zdicendo, videlicer, quod competere possiscresturz cum dependentia à Dec arverdipsi Dec fine dependentia abralio - Etenim effectus nonfolum deber proportionari catife , quo adimor dum , sed ctiam , quo ad amplioudinems & entitatem , vt D. T. inquit locis citatis. Wade fit, pr posse creare omne creabile nonAnifi cause vnicerfalishimm: , nempe Des competent position Ad eum plane modum:, quo posse compresiendere iplum Deum', ptopter similem rationem, dicimus foli Deo deberi sita ve implicer etiam diumitus posset competere creature quamuis cum dependentia ab ipso Deo . Sic probata minore argumenti principalis. Solum remanee probanda maior squod nimirum vis creatiua... principalis de necessitate debeat habere pro oblecto ens vninexfalissime sumprim > arque adeò hoc iplo, quod est vis creatina debet necessariò posse creare omne creabile.

Suadetur aurem dicta maior multipliciter, & primo quidé au Coricare Arhanasij ferme-3. Contra Arrianos afferentes Verbum creaffe, múdum, & nihilominus effe cressuram : Si Verbum (inquit) que encia non suns euocar ad essendum ! fieri nequit, ve Verbam fie in numero non entium: deinde verd fubdit: Quo modo enim fi Filius Dei secundum vos ex non entibus extitit: potis eft , non entia, ve fine , condere . Tum fic: nıli vis creatius principalis deberet respicere pro obiecto suo formali ens vniuersalissimè suptum: nulla effet Argumentatio Athanauj. Ei enim Arriani concessissent antecedens: Verbum, videlicet, que non entia funt vocare ad effendum , hoc est, ex nihilo simpliciter producer creaturas; sed negassent illi consequentiam. Illud nimirum non fuille ex numero non entium, & ex non entibus, hoc est, ex nihilo simpliciter non extitisse vergo putabat S. D. implicare virtutem creatinam , que non respiceret omne creabile, or quod producere valeres aliquod ens;

Digitized by Google

quate-

quatenus est tale ens ; se mon quatenus est ens factibile vniuer salisme acceptum. In cadema fententia enincitur suisse Augustinus sib-novo de Gen-ad site. cap. 15. est. vbr sic ait: create naturam, cam nullus Angalus potest, quam nec se ipsum: Hothenimpssice maniscste falsum si ratio, se essentia virturis creasium posset haber pro obiesto adaquato aliqued peculiase genus naturaram V.G. hominum, vel Angelorum sec. Et non deberet necessario ad omne prorsus ens sastibile se extendere, ergo sec.

Sundetur secundo eadem maior principalis paritate ex his, quæ dicimus m lib. de anuna? Implicate contradictionem potentia intellectina, quæsse aliquorum zantum objectorum. Schon omnium prorsus cognoscitiua, idemque dicendum de potentia volitiua, quæ se aliquorum tantum bonozum amore prosequitiua, se non omnium. ergo implicat etiam potentia creativa, quæ se aliquarum rantum ereaturatum. se non prorsus omnium produstiua. Non enim videtur assignabilis disparitas De ratione igitur porétiæ creatiuæ est habese pro objecto ens vniversalissime sumptum, seù ens in quantum huiusmodi.

· Suadetur denique sertio razione, quia nomine entis Vaiuersalissime franțeis seu in quantum huiulmodi, eti lupra innuimus, intelligimus ens defectibile, quameus importat esse verbale, seu existentiale abstractum ab omnibus effectious existencibus à parte rei , acque aded voiuersaliès quocumque also elle existentiali determinate accepto Aequi vis croatina ; necessariò este-Aus sure quoscumque sub hac ratione vniuersalissima encis formalicer attingit. ergo indispensabiliter haber pro obiecto ens universalitime -fumptum - Maior s& confequentia patent - Mi nor verò, in qua est difficultas probatur, quia Vis creatina de se sormaliter, est productina rei ex nihilo:, tum lui , tum fubiccii . ergo nullum esse rei producende, præsupponit existens neque subiectiuum, neque dispositiuum, neque partiale, neque denique commune sibissuoque termino opposito.

Quod autem ex hoc necessariò sequatur, quod rem illam sub ratione vniuersalissima entis attingere debeat, multipliciter probatur, & primo quidem, quia fi fub alia ratione minus vuiuerfali eam attingeret : etiam fi non produceret illam ex omnino nihil, cam crearet, quia reperiret in ea suum motiuum formale V. G. si sub ratione formali ignis: sufficeret ad illum creandum, vt ex non igne, ignem produceret, & sic posset creare ignem ex præexistente subiecto, quod nemò dixerit. Secundo, quia sub ea ratione vis creatina rem creare debet, sub quadicta res opponitur nihilo , ex quo per creationem formaliter producitur, sed res, quæ creatur fecundum rationem vniuersalissimam entis apponitur nihilosex quo producitur ergo sub ratione universalissima entis via creativa illam attingere debet. Maior huius patet, quia aliter terminus ad quem creationis, nempè res creata, non opponeretur formaliter, & immediate cum termino à quo, qui est nihilum. Minor verò propostur, data lecunqum cam rationem teddos · *5 ip

creatur, opponitur nihilo, ex quo producitur, secundhmi quam theo existente excluditur, sed à nihilo excluditur secundum rationem vniuerfalibihmam encies Nihel enim Angeli V. G. qui creatur, przexistere dobet ad hoc, ve creetur, aliter minimè creabitur .. Contra verò ignis, qui per eductionem production, przexistere debet a iquid: nempè materia, Corporis verò Christi qui producteur per conversionem in Eucharistia. przexistere-dobent accidentia Panis, quz sibi appropriat, & facit faa vergo res, qua creatur secundum rationem vniuersalissimă entis opponitur nihilo, ex quo producitur. Sie enim. immediata oppositio contradictoria interterminum à quo, Se ad quom erestionis formaliter habebitur, ita ye **wella ratio media interea in**tercedere pollit; Et hind etiam apparet cur, cum vis eductiua, tum connersiun non producant suos effectus sub ratione vniuersalistima entis, sed sub ratione entis talis, quis nimirum necessario exigunt ex aliquo preexistente, sind ve subictto, suè ve communi tertito operazi, & non... possume ex nihila simpliciter, co mode quo potell vis ereatiua, sed cotenta funt ex nibilo quodam particulari producere-

Tetrio denique idem probatur, quia quando aliquid creatur per se formalissime sit ens. ergo quando aliquid creatur, sub ratione voiversalissima entis attingitur à vi creatium Consequentia videtur certa, quia qualibet vis in id formaliter tendie, quod per se formalimer attingit. Si igitur vis creatina per se formaliter attingit em, qued eft vniuersalissimum omnium, omnia, que attingit fub ratione vaiuersalissima entis attingat necesse est. Antecedens probatur ex aureo discursu D. T. qui habetur fecundo contrag. cap. 11. mun. none: Omne quod fit, ad hoc fit, vr fit à parte rei. Si ergo aliquid fieri dieatur, quod prius fuerit, hoc non set per se formaliser, sed per accidens, & veluti materialiter . Contra verd , si prius non... fuerit: per se formaliter, & non per accidens fiet, vt autem exemplificemus cum D. T. vim huius Enthymematis: pono, quod ex Albo fist Nigrumsprofecto cum ratio coloris idétificetur cum ratione nigredinis in nigro, lequitur, quod per talem productionem, non solum fiat nigrused etiam coloratum. Sed nigrum per se formaliter, quia fit ex non nigro, coloratum verò per accidens, & veluei materialiter; nam prius coloratum erat in albo. Sic etiam: si ponamus fieri aliquod ens V. G. lapidem, profecto cum. ratio entis, & lapidis identificentur in illo, fequitur, quod non solum fiat lapis, sed etiam. ens: . Sed lapis quidem per se formaliter , quiaex non lapide: ens verò per accidens, & veluti materialiter, quia non ex non ente simpliciter; fit enim ex materia præexistente, quæ dici potest non ens taleshoc est non lapis, ve docet Aristoreles prime phyl. tex. 76. vbi sic : vt si Canis ex eque fiar, fier enim non folum ex quodam animali Canis, sed etiam ex animali, at nonquatenus est animal, est enim iam hoc. Si autem aliquid deber fieri animal ; son secundum accidens, non ex animali eque, his Philosophus. Sic demonstrato prime Enthymemate; vicerius

hoc

hoc modo procederem : quando aliquid fit per creationem, fit omnino ex nihilo, & ex non ente Supliciter . ergo ex discursu sactà s sequitur . quod per creationem fiat ens. per se formaliter quod erat probandum. Verum contra hoc multa congerunt Aduerfarij.

Et primo quidem, quia quando ignis ab agente naturali generatur ex ligno , non folumattingutur ipla ratio ignis, led ctiam ratio entis, cum illa identificata, sed ex hoc non sequitur quod huiusmodi agens habeat pro objecto ens vninersalissime sumprum.ergo neques quod virtus creativa habeat hoc ipium ens pro obiecto. Ad hoc tamen responsio patet ex doctrina 5. I. modo allatasiuxta quam distinguo maiorem: in Generatione ignis agens naturale attingit rationem entis per le formaliter, nego: l'er accidens materialiter, concedo; & eodem modo diftincta minore, nego consequentiam. Ratio esta quia virrus creatiua per se, hoc est, primariò, & formaliter , hoc ell, ita ve ab ea suam specificationem accipiat, attingit in suo effectu rationem entis: at verò agens naturale, per accidens, hot elt, secundario tantum 2 & materialiter ad cum plane modum, quo potentia vifiua cognostit in Colorato eandem rationem entis, que à sola potentia intellectiua per se tormaliter co.

gnosci poteit.

Arguunt secundo : ideò Angelus censetur attingi per creationem in notica fententia fecundum elle vniuersalithme. fumpeum , quia ponicur de nous in rerum natura lecundum totum... effe, qued ad iplum pertinet. Sed ettam forma ex vi eductionis ponitur, de noue in terum natura fecundum totum illud effe , quod pertiact ad iplam . ergo debet dick , quod etiam ipla attingatur secundum elle varuerfalistime acceptum. Probant minorem, quia si forma, qua educitur, non poneretur co modo: Maxime, quia fierer dependenter à materia, sed hoc non obstat a quia materia est extrinseça formæ non minus aquam Michael Gabrieli cergo &c. Refpondeo distinguendo cantalem majoris a quiaponitur de nouo in rerum natura lecundum totum fuum, esse tantum , nego , quia, ita ponitur secundum totum suum esse xyt non ex przexistente subiesto a concedo ; & adhibita cadem. diffinctione accommoda minora, nego confequenriam. Ad minoris, verò grabationem conceffa maiore a nego minotem, ad cuius fuafio? nem , dice i quod licet materia fit extrinleca... forme fecundum le confiderate : at non forme ve educta ; fi quidem eductio effentialiter importat este ex przexistente subjecto. Vode diverso modo materia est extrinteca forma, quam Michael Gabrieli . quia materia de bet necellarid przezistere ad eductionem forme, & in., cam in genere caula mastrialis influere, quod non habet Michael respectu Gabrielis.

· Argunat termo: no minua resavt creetur lupponie fram effentiam politicam a ac forma equa educitus materiam primam erga hideo potentia eductiva son respicie ent o ve que a quia in eductione forma supponie materiam : neque posencia creatina illud respicies, quia in creatione soi eius essentiam prasupponit. Respondes distinguendo antecedens; non minus res, que creatur lupponit fuam ellentiam, quam forma, quæ educieur materiam primam, & codem modo, nego 2 & diuerfo modo , concedo antecedens; & nego consequentiam. Dico enima quod licet resa que creatur supponat sua essentiam positiuam, quia tamen illam supponit in fatu possibilitatis cum elle effentiæ tantum a & subnegatione existentiæ: ideò de ea verificatur, quod sit omnino ex nihilo existentiali, & consequenter attingatur secundum tationem vniuersalissimam entia . At forma, que educitur; supponir materiam non solum seçundum esse essentiz, sed etiam secundum elle existentia, si non in priori natura incluso in co instanti, in quo educitut: at in tempore pracedenti ad illudinstans . Vndè non est mirum, si virtus eductiva non attingat illam in ratione entis vniverfalissime, sum-PEL .

Argunat quarto: vis generativa Leonis in-Leone attingit rationem viuentis, & animalis ex non viuente, & ex non animali, sed ex hoc non sequitur, quod habeat pso obiecto rationem viuentis, & animalis vniuer saletime acceptem; ergo neque ex eo, quod vis creatiua attin. gat ens ex nihilo, sequitur quod habeat pro obsecto rationem vniuersalissimam entis factibilis- Consequentia videtur legitima- Maior verà patet, quia quando generatur Leo non przeedit in materia, vti vidimus in libris de anima, forma viuentis., & animalis, quod si pencederet, deberet semper assignarinihilominus prima forma viventis., & animalis, que aliam similemnon supponeret przecilife, aliter daretur processus in infinitum in Generatione Leonis. Minor stiam est cerra , quia aliter deberet Leo, qui posset generare Leonem, posse eriam generare omne viuens, & omne animal, & confe-

quanter le iplum.

Respondeo distinguendo maiorem: vis generativa Leonis in Leone genito attingit rationem onuentis, a animalis, ex non vivente, & nonanimali a tanquam ex termino a à quo formaliter, & ellentialiter prarequifito, nego: materialiter &c. concedo maiorem, & concesta minore a distinguo consequensa & si quidem vis creatina actiogeret ens ex nihilo omnino, tamquam ex termino 3, dno, brusednizeo tomm materialuces, & veluti per accident, concedo, quod non haberet pro objecto rationem varuenlalitimam coris : polito, quod attingir ens ex nihile tanguam ex termino, à quo, formaliter, & elsentialites necessarià i nego consequentiam. Es dico, quod ad inforendum, quod aliqua vis habeat pro objecto recionem aliquam vniuersalis ter acceptam, non solum est necesse, quod inrermino à quo , inveniscerenciam illius racionis, fed etiam, quod formaliter. & effentialiter a dictam casentiam, protequisat : Quoniam verò vis generatius Leonis a italintroducit formam Leonis in materia, vt etiam fi iquenirez illam informasam forma Linepris " & animalis " dummodo simul essat poplectes disposita ad formam Leonissab eius incroductiona minime defi-Recet : hine fit, we man acting at rationem vivenilsmins and L. czronivingary. Laninalis

tanquam ex termino à quo formaliter, & offentialiter accepto, sed tantum materialiter, & vo-Inti accidentaliter confiderato : quatenus Aimirum materia, vi sit perfecte disposita ad formam Leonis recipiendam debet habere dispusitiones exclusius forme viuentis, & animalis, Vndè non est mirum : si huiusmodi vis non respiciat vniuersalissimam'rationem visientis, 82 animalis. Contra verò vis creatina attingir ens ex nihilo omnino formaliter, & essentialiter prærequilito, eo quod creatio essentialiter est productio rei ex nihilo, & ideò fibi védicat proobiecto ens vatuerfalithme accepeum.

Verum contra distinctionem traditam instabis: quia vis generatioa Equi attingie rationem hinnibilis ex non hinnibili taquam ex termino à quo formaliter, & essentialiter prærequilito, quia ve are D. T. loco fupra citato, omne, quod fit, ad hoc fit, vt fit in rerum natura; fed dicta vis non habet pro objecto equium vuinerfalillime acceptum; zhoqum deberer equis, poste producere se ipsum. ergo &c. Respondeo distinguendo matorom: vis generatina equi attingit ramonem himnibilis ex non hinnibili simpliciter; & abioluté accepto, nego: ex non hinnibili tali , & determinato, concedo, & inxta hanc distinctionem concessa minore, nogo consequentiam. Dispatitas enim'inter vim generatiuam equi, & creatiuam consistit in co s qued licet generatiua attingat primo, & per fe rationem hinnibiliseam tamen attingit ex non hinnibili tali, quia, va ad generationem equi procedat solum requirit, ve in materia ex qua equi formam educere deber, sit privatio dicte forme, nitril curando, num alibi cadem forma existat. .Vndè fit, ve si ponamus cam miraculosè existere Roma sine subjecto, & hic Panormi habert materiam ad illam suspiciendam recte dispositam, dependenter à qua reproducatur, in omni rigore hac productio haberet conceptum edu-Atonis, & productio equi generationis, quizad veramque faluandam-afted nihil requiritur, quam erantitus materiæ à privatione particularis quam habet ad formam oppofitam. At vero vis creatina in creatione formæ equi deber atringere illam sub ratione entis ex non ente absolu-. tè, & simpliciter accepto, ita ve si supponattir alienbi existens, ecism fi slibi independenter a Jubiecto reproducatur, bue reproductio non fie propria s & rigorola cius creatio s co quod lupl Ponit iam terminum existentem : en quo difcurlu recte deduciour of quod vis generaries. sicuri non actingie rationé hidnibilismifi ex holt hinnibilitali, & determinato, ita neque habelt pro objecto hinnibile unnerfalissime neceptural vt intendebat Aduerfarins ; กับการสนุนนั้น จาร์

87 - Arguine quinco: : agens educitum non fell picit de necessitate ens pendens à subjecte viil mersalissime fampuman orgo neque erentitumes ensi independens à lisbiocid eniversatinime aet ridrutia . Ve eriam 1 . airutibre nord action

Respondeounegando consequentiam : Dift paritas est s quia queund modum ex ed 3 quod agens creammunespick and independent affin biecto vainerfaliffine acceptum, neceffaritidel ducitur, qued debeat sporari ex emaino hili-

lo : iea fi date eur agens eductiuum, quod respiceret ens pendens à subsecto vniuersalissimè sumptum eins operatio deberet quidem præsupponere subjectium existens: at sub non esse omnium formarum; aique adeò quando ex materia præexittente educeret formá V. G. ignis, deberet verificari, quod că non folü faceret ex no ignessed etiam ex non lignosex non aère > ex non Leone, &c. Alioquin non intenderet primo, & per se ponere huiusmodi formam sub racione vniuersatillime entis educibilis, quiahac ratio, quando per se formaliter intenditur, fui carentiam necessariò præsupponere debet . Atqui hoc est impossibile, quia forma ignis non fit per semili ex materia se quidem prinata, sed habente necessario-dispositiones sui: imo , & formam aliquam subtlantialem sub qua præexistat. Ex quo deducieur, quod non solum in agentibus creatis non sit possibilis vis eductiva respiciens tanquam obiectum suum ens educibile vaiuersalimme acceptum, sed neque in prima causa, co, quod de ratione forma educibilis, fine accidentalis lie, fine substantialis est solum heri ex subjecto præexistence sub prination. fibi opposta: non verò sub prinatione cuniscumque alterius formas; quia hoc effet, saltem vt plurimum, impolibate.

Arguent sexto: in re creata non solum reperis tur ratio encis factibilisy in qua omnia factebiha conveniunt, sed etiam ratio entis ve sic, qua est communis Doc , & creaturis , vel- ergo vis ereatina tendir formaliter in hanc communisimam entie rationem , vel don . Primum est impossibile , quia deberet posse se extendere ad creandum ipsum Denm . ergo secondum:quemadmodum-igitur dicisur, quod virtus creatina in communi se restringat ad rationem entis faetibilis velie : ira dici poterit, quod aliqua... creacina in particulari se refringat ad rationem talis factibilis ; & non habeat pro-obiecto, ens vuiuersalissime. Respondes eligende secundum membrum, & ad confequentiam ex co deductam negando paritatem. Disparitas est, quia virtus creatina, per hoe, quod respeciat cus factibile in communi, non reftringitur t quia... hoc iple 5 quod efferentius non potest aliquid, quod non lit agibile, libi tanquam obsectume. proponeros quare actingendo omne sactibiles. quantum possibile elle dilatas : at fruon tenderet in omne factbilenon eller factiva rei exnihilo simplicices y vr fæpè dixinpis i ergo de necessicate debet was factibile volucesaksime acceptum tandiram fuam rationem formalismo individialem attingere . A signal and individual MArguene septimervis treasinand respicions educibile, fed ene educibila alb factibile, erga fallum est, quod respicias ent factibile miger-Alillind acceptum. Responded stillinguends maiorem: vis crescina non respicio descoduci bule ferundum quodetale en conceden Sannan, quad fleri porest extititite omniadi mega imaioq rem y coffe diftinguo minorem cinneceducibiles. ell factibile per edadrionem ramans negotismin per eductionem, sam perproductionem annihis do, condedo minorem, Bonigo confequoreixan, Ac dico omine, quoti connaturalitez doquenda eduçi-

Digitized by GOGIC

educibile est posse divinitus fieri ex nibilo om> nino, & independenter à subiecto, arque ades effe creabile. Recte igitur dicamus cum D. T. vim creatinam ens voiner salimme acceptum védicarelibi, sanquam adaquatum obiectum, quia omne factibile, vel-connaturaliter exigit fieri per creationem , vel per eductionem:ad vtrumque autem vis creatiua se extendit, Verum autem in ente factibil vninersalissime accepto includatur etiam ipsa eductio. Respondendumi negatiue, quia eductio absolute loquendo non est ens factibile, sed este dio quadam entis factibilis . Quare fi autem: includeretur, deberct posse actingi per creationem, & sie productio fieret per productionem , quod absurdum effepates ex co, quia repugnae, quod detur actio ad actionem . Atque bac , que contra rationem D. T. vrgeri poterant. In subsectione, soquenti ea, qua contra conclusionem principalem obijci soles.

SVBSECTIO QVINTA.

Solumnur obiotha contra implicantiam Creatura potentis Principalitur aliquid treate :

Bijeies primo en Arriaga disput. Tr. do Phys. nam. 103. Creatio solum distre à Generatione, quod ad hant requiritur neterla-siò concursus cause materialis: ad illain verb minime. Sed concursus cause materialis principalis est suitus, sienti, de cause materialis principalis est suitus, sienti, de cause efficientis: ergo pocesit creatura supplere verinsque esticutium in genere efficientis sinclesses implicantia. Atqui co ipso, quod hoc possit, poterit etiam sem producere ex nihilo vergo sinc vila repuguantia, poterit creatura aliquid principaliteir treate.

Respondeo : quod fi hoc argumentum habe-Not vim probaret etiam polle creaturam finci vllo concursu Dei principaliter operariex eo; r quod cocurfus, qui exhibetur à Deo, vt à caufa prima eft finitus ; non minus , quam fit coneurlus caufarum fecundarum ; & defacto vterque secundum probabilierem fententiam realiter identificatur . Cur igitur hon poterit creatura aliqua supplere verinsque cause concurfum, & operari principaliter fine vllo concurfu Dei ? Puto, quod ad hoc Arriaga responderet rationem effe, quia licer concurfus caufæ prititz fit in fuz entitate finitus, ex modo tamen. tédendi in effectum importat in principio à que procedit rationem caufæ primæ, atque adeo Omnipotentiam . Audio - Sed hae ipfa refponfione, eius argumentum diffoluitur. Cuius integro fyllogismo concesso diftinguenda est minor subsumptam : hoc ipso, quod creatura. possit ingenere efficientis exhibere concursum causa materialis, & efficientis, poterit rem ex nihilo producere: spectata pracise entitate productionis rei exnifilo, concedo : spectato etiam modo rendendi caufæ producentis, nego minorem, & consequentiam ; ac dico , quod licet productio ereatina in entitate fua fit finita... quia tamen importat necessariò, quod procedat R. P. Io. Pelizzy Philosoph. wm. 3.

à virtute creatina Omnipotente, que videlicet habeat; pro obiecto ens vniuerfalissime acceptum, hinc sie, ve non posse, alieui creatura competere.

Obijcies seenndo omnis forma, que virtute agentis naturalis educitur à subjecto : prius incelligitur pendere ah agente, quam à fibliecto fed omne prius faltem dininitus absoluti poteft á suo posteriori . ergo poterif Deus facere, vt caula aliqua efficiens naturalis : ita in priori nasure influat in formam, vt in posteriori careat influxu subiecti . Atqui fit causa naturalis huinsmodi formam ex nihilo produceret, & quidem principaliter, quia per eandem virtutein. qua supponitur principaliter agere . ergo &c. Omnie, que in hoc difeurfa fubfumuntur patent, fola maior affumpta probatione eget, que fuadetur ex co quia forma aliqua per hoc, quod fit , fatis intelligitur pendere ab agente, á-fubiede verò per hoc, quod illi in fit, feà, quod idem est ei inhærene. Sed prius res intelligitur este, quam in effe . ergo prius intelligitur pendere ab

agente, quam à subjecto .

Respondes negando maiorem cum enim forma ab agente naturali pendeat per actionem. eductivam: quemadmodum hac fimul ab agente , & fubictio procedere intelligitur, ita & ipfa forma ab veroque in code natura : figno pendere . Ad maioris vere probationem concellamaiore, diffinguo minorem : prius res intelligitur effe, quam ineffe prioritate natura, nego: rationis concedo; & distinguo codem medo cofeetens: prius res intelligieur pendere ab agente prioritate rationiss concedo: natura, nego consequentiam Dico enim formam omnem , que vi agencis naturalis educitur à subiecto simul fimultate nature pendere ab veroque; co quod eius esse indivisibiliter beneficio influxus veriusque habeeur por sic in hullo figno natura intelligi potest habere este ex nililo: cum hoc tamen flare, quod prius ratione intelligatur pendere ab efficientersquami à lubiecto prioritate à lubsistenti - consequencia defumpta, eo quod valet argumentari: forma pendet à subiecto. ergo ab efficiente ; non verò pender ab efficiente, ergo à subiccto, quia pendendo à priori poteff tamen à posterion minime dependere Ad saluandam autem independentiam à subiecto no sufficit prioritas rationis , quia hæc cum fimultate natura optime colleret , vt pater in homine in quo licet animal fie: prius fubfiftendi confequentia rationali, eft tamen fimul natura cum · APTORITION illo .

Instabis formam inhærere subiecto, est illud informare, atque persicere, sed hoc est posterius natura ipsa forma, vepotè essesus formalis illius, ergo forma in priori natura haber esse ab essiciente, & in posteriori à subiecto. Respondeo dupliciter ad hanc instantiam: Primo concessa maiore, negando absolute minorem, & ad eius probationem, dicendo, quod essesus formalis forma cum sit ipsa forma in subiecto non potest esse natura posterior illa. Siquidem nor alio modo illa haber esse, quam inhærendo ips subiecto. Respondeo secundo dupliciter intelligi posse formam inhærere subiecto: primo, qua

Digitized by GOOGICES

eenus resigie esso dependents: ab illo. - Secundo quatenus, illud ab oa formatur a atque pesticit dur " Quo bolito , diffinguo maiorem: formam inhærere subiecto in prima sensu, ost illud in formare, arque perficere, pego, la secundo lep his foncedo, & he difinguo minarem i iqharera in prima leulu olt nofterina natura ipla forma nego, In lecundo lentus concedo minorem " le nego confequentiam i se diso ex difeinchione erndica folum lequi farmam in prigri nathia habere elle ab efficience simul. Sià subjecte : & in posteriori illud formare narque bergeste committies udo volt-limm effection formajem' driog noti elt coutra bos "

Obijcies terrio : app estide ratione aftionic caule principalis creasals fulliefte dependency ergo boselt giningthe lebourer y inpietty ? Few nt his brounctio tex exciption Confeducates by ter with tecedent e At & Sta passific nou off with the polibila, Decilopatassassas allubiacionium sp:4Beate astaristi Dioqueran duen ball dasin araquelum eli = ted fedo ancione actionis a gentia naturalis effet à indiccto pendere hoc effet falfum creotics Religendes negendo anconedens. Omities estim affico creatificat chim her offentialities. eductives lex firs recions intrinses paber: eledependentia à lubiscles el Adragio es dentis, pres personed a nego mate tent a stice-co im eller deit dam Despolibile separare accident à subissis inisansa prosenda de de multubora sesupelite sembes diales de la company de de la company de la comp aggaisteuse brogneismu ena greys brognerione in the composite Ratio surious exalications **productio** accidencial **absenter-asc**urati proces dops elf-offoncialiter-Aductiona e etgoe implicat a gred accidens primo existes exert illius inder bengebrek y inpresso gravinet dus brough disministi jauaude, conficuntarià. Dec indeprodenses à subrecto n'est misseulose indivinisfinatiocheritie i nan-ox attentionie aquitique i geq elicatific bourthe conformative of entire of his equicina esticu proclasi animaret quacutase " ardnerategizodem mode andigaescas a consult

SX BSECTIO SEXTA mig a by top older in this fire

5 An fie dahilis , expaint a cica inflormantalist of . a land great selfest

A Filmatiyam ledientiams doenie Magister. & Augenna telle S. T. Be Be. Quids ert. S. corb. Unde fednitar Vipeleidit " Hitraght'? Arriaga , Quiedus, & alij recentiores . Conra werd negativam docent Thomista Coqueri Se slibibleto telom cione anied imphoverem tri-Birdret inculfigt bolle chestates m sightsm inmo ve habeat haoc, nim in firumentariam tam auam aliguid fibi conneruralice, debieum aligit igne a. exigit coque veigur camquam inflrumento ad al Min ignem producendum. Schundo ve cam habeat herin fece quidem's fed tamquam aliquid fibi connacuraliter indebitum quemadmodum intellectus beati habet lumen gloris, que ab intriplere elenatur ad videndum Deum:denique us cam habeat formalited per hoc, quod abi extrinfece divida:omnigorentia appliceturad eura: plane modum que habe t aqua uita producendegraciam in leaneacia illorum, qui per folam elenationem Dei extrinsceam putance-Jouari in lacramencoBapcilms ad illam produendam; quo polito lital 😘 😘

n Prima concluso: implicate preatura inftru- 95 amentaliter posse aliquid escare per virtutem de antrinfecam fine fit ei connaturaliter debi-

Caffue indebiseeft communis.

: Probacur primonquia idea implicat posses 96 ereatueam per virtutom libi inteinsecam alt-quid peincipaliter creare, quia debetet illud polie extrahere à puro nihelo, atque adeo lub matione:vouverfalilima en tis attingeres fed hoc iplum prakate debeset af poset per virtute abilineriolecans a houid iddenmentaliter creare . ergo hoc etiam implicat, ficuti illud.

Probatur secundo: hac virtus intrinseca fine de his glit caes turalius indebica fi dutetur, deberet accellario elle ex suis intrinsecis proporti**ngasa effechui ve ex nihilo limplicit**er e**x**trahibili-: .exgo-implicat. antocedeas patet a quia supponimus per hanc virtutem compleri intrinfecè creaturam in ratione potentis ali-Enisheitersquena blane mogam a dag com- 🗝 plesariatrialces ignit per calorem ad combir Andum lignum "St antellenus Beari per luerso gloria ad cliciendem vilionem Dei-Conleguentia verd probacut i quia ex vos partese piac sittide allet creatmes t ex alia serg idebes tele profete brokot sione at cam effect and morphet ve ex pihilo simpliciter extrahibili anque e adeo.eandem amplitudinem quam habet dimina omaipotentia- vepatet paritate virentia Stideibefret elestiffs enm ibient phingwogi creatura cum tanta amplitudine repugnats repugnabit ociam illas qua ex luis inermitacia he interpretatives proportionate effectui an nthio broquesuge .

___Coarra boa dices primo: quavia vicumprimo 97 cinglia ignis fie productina calorie . & dieccieagly contamination at the common to the contamination and the arithteth ag form terform ingunmentgiffer bioducenqumseilo fices sixtus crestine bring cibalit gepest bolle le extendese aq omac fa-Arbile : poterit tamen dari pittus creatius in greduttieffe winds fold botons das je extent dat ad aliqua tantum. 👍 1 1041

Responded concesso anyecedence a negando gonlequentiam . Racio disparientis eft, quis-Erfor brodneine apfilbe bou deper bolle mitif menzaliter producere saierem, nifoex lati gererminata matetin juformata duantica Set er chestere beieutisfieniquigenment ter ereare-debet poffe,illud attingere expubil fo limbficiter sidne sqeo fift tarious ubille laiffilid's entittanstillistelle Aitifitialit Bigit Bigit Eibspirer skenfitet extengartg bings og 144 viceus caloris agencie in Arupephillholishi tamen gigene erestins beinglich ab in grangen und

Dieg grand in den de entergart 23 non comment of the state of the

Car P. Jul. Printary This Digitized by GOOGLE quando quidem ponitur instrumentalis, & à Deo dependens; ergo non ett cur repugnet. Kespondes ad ancecedens, quod quemadmodum. u dareine virtus ciegen potens principaliter, creare aliquid ellet hund creata, & increata; creata quidem ve alleritur , meceata vero & quia políce ompia ex nihilo simpliciter producore : ita ex bypoteli, quod daretur virtus poteus ingimmentaliter affdirq cieries atirfurd? etiam propter eandem rationem fequeretur . Quare figure negant communiter Theologi pos, fe dani vizeutem aliquam aqua ex fuis ingrin ; fecis fie witrumeneum giungs omuspotentis in. ording ad omno factibile, ita neganoum polle dare buinsmodi-viren tem , qua natura sua valese intrumentaliter ereate . .

- Secunda conclusio inon implicat creaturam. pathe, aliquid in liquinencaliter create per elenationem Dei extrinlecamatque hac est sententia media inter duas extremas initio relatas, quam futinemus supponendo duo, qua alibi exprofesso probaumus; Vuum est dari in. rebus creatis potentiam obedientialem activa; Alterum verò posse creaturas beneficio huius. potentia à Deo lupernaturaliter elevari ad aliquid lupra luas vires phytice efficiendum per felam duinam omnipotentiam libi extrinlece applicaçam per decretum Dei volentis ca vti,

ad illum effectum quibus policis.

Probatur essercio quia si implicaret modo, dicte aliquam ereaturam polle, inftiumentaliter creare aliquide maxime quia cius virtus le, extenderet ad omne creabile; sed hoc nullam, anuoluit implicantiam in hypotest facta, in qua supponimus eam per omnipotentiam Dei fibi extrinsecé applicatam elevari ad creandum, nua deo per virtutem increatam teddi farlitamotentem ad rem ex nihilo simplicifer producendama quam guidem gurtutem le extendere ad omne creabile nulli dubium essepotest; ergo non implicat creaturam sic polle un firumentaliter ereare aliquid. Confirmatur quia intantum implicat creaturam per virtub-1 tem fibi intrinsecam posse aliquid instrumentaliter creare, inquantum eius vir cus,ex unae parce esser quid creatum, atque adeo non poflet se extendere ad omue creabile: ex alia veto deberet, quia attingeret effectus in ratio. ne entis vniuer la liffinic accepti. At in calu do- ... ftro virtus crearura est ipfillima Dei omnipotentia, quam conflat ex fuis mirrinfecis polfe efficere omne id, quod non inuoluic contradi-Chousen berdo erffetenbielentielen estitus 20:00 beeint rief atian attelaneinte ag aftiocemen -in Dio oil & manoismagan, in a sancia modum operandia, nego maiorem & fice diffine diemiglem Bineshphy fice deber influere pen : da eddem modo minore, nego confequentiam; fundimer enviracem in effection , adequem sten . Ac dico creaturam cum lua potentia obedien-#1100 orgo fi habetenppfentigm obedienciani etiali in ordine ad creandum aliquid non elle-Pendadioreandum en linis infinio focis a doberecy in ficuti eft apimal V.G. cum porentia vifina in. effe proportionata ad ens vniuerfalifime ac-Conthue & cipiloie & Heading of the Contract of the Plicas ergo &c salponden hoc argumentum habere wim contra Appagui afferuna poteneia Dbedientialem ex-fuis inerinfesis elle abfon Lite productivem effecht is at ques poseft elen Bart. Arnos in lib. de Generat. de ea disputane tos probaumus lolomalle consistionase aciden R. P. lef. Polizzy Phylosoph. 10m. 3,

cundum quid calogie & non niss per actualent eleuationem a Deq habitam enadere absolute & umpliciter distorum effectuum productivas iuxta quam doctringos concesso antecedente redo edujednaurium dang bimithu cicerra porens obedientialiter creare ; debest elle ex. fuis intrinsecis proportionara ad extrahendu. effectum ex nihilo. Ratio est quia cum ex suis intrinfects non lie absolutes & timplicites productiva rei ex nihito, sed bepeficio elevationis. que est fibi extrinsecand obtineat, impossibile est vt ex suis intrinsecis sit dicta rei vt creahili proportionața. Atque hic norarem aliud, elle creaturam ex luis intrinfecis attinger terminum, creabilem, & aliud elle ex luis, intrinfecis proportionatam ad illum . primum est verum hoc iplo, quod per entitatem luam verè, & physice influit in actionem creatmam; non autem secundum, quia ad illud verifican-. dum reguiritur præterea ut in sua vi illumcontineat , quod non habetur in calu noftro, hoc ipfo, quod ad cum producendum indiget, cleuatione.

Inttabis: non potest assignari quid set id quod. 101 intelligitur extre ex entitate creatura praciso supplemento, quod ponitur á Beo; ergo est cuam incleuabilis ab extrinseco. Antece-. dens probacur quia non est terminus ve creatus aliqqui in creatura haberetur vis illimitata. fest, aliquid aliud; ergo nullo modo, creat .. Respondeo concesso antecedente, negando con: sequentiam; ideo enim nihil potett intelligi exi, re ex entitate creatura pracifo supplemente is quod ponicur à Deo, quia creatura ita eleuatur ve indiaisibiliter concurrat cum ipso Deoad effectum . ex hoc autem fit vt quælibet ratio, offic in effectu concinetur prescindilalicer sbutroque procedere intelligi debear.

Dices lecundoscaula parrialis if ex luis intrinsecis proportionata effectui producendo cum conforcio alterius , fed ereacura fi haberet pheentiam obedientalim ad aliquid creandum, effer-caula partialis illius, co quod cum confortio diuinæ omnipotentiæ illud per phy-- ficamationem ex nihilo produceret; ergo de-Bereg effe ex fuis intrinsecis proportionata...

ad ip fum.

Responded distinguendo maiorem : causaparmalis, que folum indigerial la parciali ad hoc ve compleaturen ratione cause totalis est ex fair inteinfecis proportionata effectui, cocedo: si indigeat alia partiali non folum ve comordine ad videndum, quod indiget folum fper ciebus visibilibus ad hoc ve compleatur in ratione caulæ sosalistadequater videnis; Sed sicorise y sains in degrae squbrogateuque Brass tiam. ana non festimi jugiget complexit seq etiam eleuars ad huiulmodi effectum, quando quidem gracia oft in ordine superiori cum rac tione spiritualitatis, tum etiamiratione super

Liiii 2

Digitized by GOOGLE

102

10.3

LOO

100

naturalicatis, quam fit aqua; quemadmodum igitur aqua propect hac non eff ex fuis intrinfecis proportionata gratia: ita neque creatu-

ta rea ex nihilo à se producendz.

Inflabis: aqua non folum per eleuationem. extrinfecam reddi potest absolute poteos producere graciam, fed etiam per intrinfecam; fed creatura in noftra fententia non poteft reddi abfolute potens creare aliquid per eleuacionem intrinlecam, led folum per extrinsecam ; ergo paritas desumpta ex aqua nobis non fauet. Respondeo concessa maiore, & minore, nego consequentiam. Ratio negationis eft, quia parivas non debet in omnibus adaqua tè procedere; sufficit igitur si procedet quantiad improportionem. Quod fi vicerius quaras, cur non etiam quantum ad veramque eleuation.s speciem . Ratio est in promptu; quia nimirum, incrinfeca eleuacio haberi debet inaqua beneficio alicuius qualitatis eleuatiua, que licet non fit connecuratis subsective , hoc eft respectu ipsus aqua: debet camen este huiulmodi terminatiue, videlicet respectu, graeiz producendz; quatenus debet posse illam. ex fuis intrinfecis connaturaliter productes scuti potest lumen gloriz visionein Beatam; arqui nulla potest assignari implicantia huius qualitatis: ailignatur tamen in qualitate eleuatiua ad aliquid creandum, quasenus deberet polle attingere omne creabile; ergo non eft' mirum, fi non habeatur paritas quantum ad vgramque elevationis speciem inter aquam in.... ordine ad producendam granam, & creaturá' in ordiae ad producendum aliquid' ex nihiloDices testio: saltem hae nostra sententia... de creatura eleuabili instrumentaliter ad creandum est contra D. T. tum pr. pr. qu. 45. ar.5. tum 3. pr. qu. 13. art. 2. & sic eum explicant omnes Thomista, ve testatur Suarez in manap. dispu. 20. sell. 4 num. 6. ergo & c.

Respondeo D. T: explicandum elle de creatura elevabili ad inftrumentaliter creandum per virentem, & eleuationem intrinfecam. fine ipli debitam , line indebitam , iuxta eu.> que nos in prima conclusione diximus; quod fi quis vegeat negationem effe malignantis naturz, atque adco dum absolute ab co nega-tur polle diuinitus eleuari creaturam ad inftrm mentatiter aliquid creandum,intelligendum. esse de quacumque elevabilitate. Responderi poreft S. D. non curaffe de ea,que habecur per ordinem ad extrinsecam Dei allistentum, disputare, quia hac quanta eft, proximé refunditur in virtutem creatiuam totaliter > Des intriolecam, ita vt sibil aliad ex parce creature requirat preter potentiam obedientialem instrumenti, que aqualiter se habetin ordine ad omnes effectus dictz creature improportionatos, sue perfectiores fint, sue minus perfecti. At verò verum daretur huiulmodi eleuabilitas ad creandum in cteatura per ordinem ad aliquid intrinfece recipiendum... hoc posuisse negotium illi facessere, eo quod ex hoc sequebatur creaturem per virtutem. creacam polle rem ex nihilo fimpliciter producere, de ideo de hoe semper dusquealle eredeadus cft .

DISPVTATIO SEXAGESIMA SECVNDA

DE DEPENDENTIA CREATVRARVM à Deo In conservari, & operari.

Reature nomen non sumimus hie in stricte significatione, sed in ample, pro ut significatione id, quod habet esse contingent, & desectibile, sine productum sie exoconing no nihilo, sine dependenter ab aliquo subsecto preexistente; & de en sam & parter posta quarimus, num immediate pendent à Deo. Quoniam verà duo in hums sur entre creato considerare possemus esse operari. & quiden dependentia quanta

ad effe dininam confernationem exigit, quantum verdad operari dininam cooperationem de veraque nobis in pralentia fermo fit.

SECTIO PRIMA.

Virans Creatura pendeant immediate à Des in cot fernari per vermus : & physisum influxum -

Onclusio est affirmativa, & communis in-

Probitur primo autorieste spine. 12. Quomodo postet aliquid permanete, nui tu voluisq ses, aut quod à ce vocatum son estet a consernaretur ? ad cuius dichi intelligentiam: seculosquod dicit Grego sus 16. moralesp. 18. Cuntainquiens, ex ninito facta sunt, cosumquo ese sentia rursum adushilum tenderetanis cana

for omnium regiminis manu teneret. Ioann. sup 5. Pater meus vique modo operatur; in que August 16.5. Gener. cap-29. fic inquit , credamus , vel fi possumus etiam intelligamus , vique nunc operari Deum, vt fi conditis ab co rebus eperatio eius subtrahatur , intereant . Denique ad Hebr .cap. pr. Portans omnia vero virtutis fuz; cuius toci intelligentiam videtur explicare Anselmus monol.sap. 12. dubium , inquiens, non nifi irrationabili menti esse potest, quod cunda, que fada sunt, codem ipso suttinente vigent, & perseuerant effe, quandiu funt, quofaciente de ashilo habent esse, quo sunt . Adhæc autem & fimilia Sacrosum scripturatum locavidetur respexisse Nanzianzenus: dum sic oratione secunda de Theològia coclusir. Quomodo: igitur vniuersa hæc rerum moles, vel producta unquam effet, vel confisteret, nis beus hac omnia in rerum natura protuliffet, atque conferuarer ~

Probatur secundo ratione: Deusad libitum... finm pro quoliber instantisquo vults quamliber Creaturam destrucre, & innihilum redigere. poteft . See hoc non posset : nisi per verum , &c. physicum influxum immediate quamliber conlerugret, quem pro libitu suspenderet, quoties. aliquam destruere veller. ergo omnis. Creatura. à Deo per verum, & phylicum influxum in con-Ernari immediate dependet . Consequentia. paret & maior conflat tumex persectillimo.dominio, quod habet Deus Creaturarum fuarum, sum ex earum contingentia ad effendum & non. effendum. Minor vero fuadetur, quia non porest res aliqua formaliter corrumps per positionem alicuius actionis pofitiuz, quia hac necelfario deber habere pro termino fuo immediato. aliquid positipum, cuiusmodi non est terminus. corruptionis, qui est non ens. ergo quotics res. aliqua nouiter corrumpitur per nouam positionem carentiz alicuius actionis politiuz formaliter corrumpatur, necesse eft : fed quæcumque alia carentia actionis de nono polita, ellet imperzinens ad rem creatam destruendam, præter carentiam actionis politiuz, per quam ipfa res coservabatur ergo nullo alio modo posser Deus. pro sua libertate quamlibet. Creatura destruere, nifiper verum, & physicum influxum immediate quamlibet conferuaret, quem ad libieum postea suspenderet , quoties, aliquam de-Arnere veller ..

Verum contra hanc rationem-dices primo ignis, quando calefacit aquam per positionem actionis calefactium, que positium est, eius corrumpit frigiditatem, ergo fassum, est non posse Deum per positionem alicuius actionis positium sui destruere creaturas. Cossimatur, quia quid vetar, quod Deus occidat hominem producendo in eo qualitatem aliquam, venenosam, atque mortiferam?

Respondeo distinguendo antecedens: ignis per actionem calefactivam aquæ frigiditatem corrumpit, exigitive concedo: corrumpit formaliter, nego anrecedens, & codem modo distinguendo consequens, nego consequentiam, ace dico: non aliter ignem corrumpere frigiditatem in aqua, quam per hoc, quod pravalendo.

relistentiz aque, introducat in ea calorem, qui cum sit connaturaliter incompossibilis cum gradu frigiditatis fibi oppolito, exigat à Deo, ve dictum gradum definat conservare; & hoc est corrumpere illam exigitiues & quidem hoc corruptionis genus non ellet sufficients actollendam existentiam à frigiditate; nist. Deus praces ignis exaudiens, ab ea conservanda cessaret, & ideò dixi in probatione minoris non posse rem formaliter corrumpi per positionem aliquius actionis politiue, quia ca polita, nist cellatio actionis conferuatiuz consequeretur, nunquam res aliqua definere à suo esse intelligi posset; & per hac patet responsio ad Confirmationem, quodcumque enim noxium Deuxin homine produceret, non ellet sufficiens ad formaliter illud occidendum; nifi carentia actionis, qua eum con+ servabat consequeretur, sed solum sufficeret exigitind.

Dices secundo: siquis dicat ipsammet positionem forme contrarie de nouo aduenientis esse formaliter destructionem veteris recedentis, non. poster conuinci fassitaris.. ergo &c. Respondeo negando fassumptum primo, quia fi hoc esset verum, sequeretur, quod nulla, forma posser corrumpi nisi per productionem contraria. Con-Rat autem dari muleas formas, carentes formasibi contrarie opposita, cuinsmodi est lux, ve patet ex co, quia absque co, quod producatur in à ère forma aliqua poseina, desinit este. Secundo, quiz licet possit hoc, quo quo modo sustineri : quantum attinet ad curruptionem formarum, que existent in subiecto, & habent contrarium: at nullo modo loquendo de ipso subiecto, si enim ponamus velle Deum destruere materiam primam ligni, vel fubliantiam Augeli, non potelt fièri recursus ad formam de nouo adueniencem, cuius productio ellet formalis deftructio-pracedentis. Terrio denique, quis in communia sententia poteste Deus per absolutame fuam potentiam consexuare ealorem, & frigidieatem in summoin codem subjecto. Ex hoc and cem euidenter deducitur impossibile esse, quod productio vnius formæ sie formaliter deftructio contraria. Nam. implicat rem cum sua formali destructione simulexistere.

Dices terrio: ad fuluandum, quod Deus pro Lia libertate creaturam quamliber corrumpere pollie, latis eft ponere , quod una ereatura pendeat in consernari ab alia, que ad nutum Dei à conferuatione cesset : ergo &c. Bespondeo negando antecedens : nam eadem militat difficultas in assignanda ratione, qua Deus se gereredeberet ad hoc, ve causa illa creata à confernaeione desistat : fienim dicatur Deus debere dictam caufam corrumpere. ergo illam conferunbat in esse: sin autem eam remouere debere t. ne effectus lie inera folimeram activitatio il lius sic etiam.ego lumen.ia.dere productum à lucekna... per remotionem einfelem hicesnæ destruere valeo; absurdum automiest afferere. Deum now polle aliquid ad allique cedigere », nifi, producendo aliquid aliud hempermorum in caula... consexuante. Linquophisendari Creaturas, quaà nulla causa creatana conscruari dependent. Linquo etiam ad pliquam zandom deneniendu m

Digitized by GOOGLE

esse que immediate à Dev inconservari dépendent, se sur gradatio ex vau ad aliam; non enite intelligibile, est quemndo vitima Creatura à Conservatione penultima V. G. ad nutum Dei cessare possit; nist ab ipso Deo in esse, & in operari dependent au maniferation.

Dices denique quartos posto, quod carentizo contingentes identificentur cum nolitionibus dininis de rebus posiciuis dictis carentifis oppositiis, per hoc pracise, quod Deus nolit hic, & nunc aliquam Creaturam existere, dicta Creatura etiamis non penderet à Deo cessaret esse probabilem existemant ergo &commaior, qua sola probatione eget suadetur, qui comnis Carentia est formaliter exclusiua rei, cuius est Carentia orgo eo ipso quod intelligitur haberi de nouo, praciso quonis alio, intelligitur res desinere esse.

Respondeo me exprosesso distam opinionem de Carentijs superius impugnasse, & ab omni dostore Catholico impugnari, debere si non propter alias rationes, saltem propter hanc, quia ea admissanon posses probari quod Creature in conservari à Deo dependeant ex carum destructione libera Deo, y e bene probat argumentum, quod quam sit absurdam, nemo non videt.

Obifcies primo: este, quod datur essettul abagente creato sape non indiget ab illo conseruaria ergo multo minusiesse quod datur Creaturis à Deo Dimina conservatione indigebit.
Consequentia probatur aquia exteris paribus,
quo vna virtus sactua est persectior alia, eou
dat suo essectiu esse no servari à Causapproductina; quam illud quod indiget. ergo si esse
quod datur essectiu abagente creato sape non
indiget abeo conservari multo minus esse quodi
platur à Deo creapatis.

Responded dissinguendo antecedens : esse a quod datur essectui ab agente cereato italinon... indiget ab illo-conforuari-s-vr tamen-indigear conservati à Deo, concedo: ve neque ab illo neu que à Deo confermani indigeat, nego antecedés, & consequentiam; dico enimquod esses quod detur effecini ab agente creato, darur:simul immediate à Deo : Brquamuis sope huiusmodi el le non indigeat conservari ab agente creato, sen pentamen indiget conferuari à Deo supplentes partialem confuguestiam intqua ex parteate nulcenditur tolli dependentia Greatura in conforusurà Deo. Ad probationem confequentia di-Airpguo maiorem: quo vna nictus factifia ell perfection alia &c. & fi quidem sermo fit do vintus tibus factiuis creatis, inuicem comparatis, concardo fio autem de idlis quatum alsena est creates. alters increate nago. Guins red ratio eft , quie..., ean adduumentudae ettogram eante create inecellavio requiracuritodu misco vircutis canfa inci exescen impossibilgioss quadifier comparationing ter has duas virences in cordina ad uffactus fuce inuicem diffinctor s fie diffinos maiores concers denda est minox, sidoquaeur de essestidua tranfarum erestarum innicem: quapparatum ist neg

ganda vero loquendo de effectibus causarume, quai um via est creaca, altera incienta, quod vis delicet rebushius se este estectus non indigentes quia estectus, qui non indigentes estectus; qui non indigentes estectus; qui non indiget à exusta in cream conferuari est sistemis, & se crepuguat, quod habeat este robustus, alto qui indiget à exoquious paset faltes confequentie:

virturem effectiuam persectissimam; sed ea nistus, que datesse este effectivi, qui datat etiameius operatione cessante este persectior illa, que datesse este cum indigéria operationis eius continuate ergo prior virtus, em posterior Deo concedenda est imaior, e Consequentia patent e minor verò probatur exemplo virtusum ereaturum invicem comparatarum, si enim datentum due causa secunda, quorum altera produceres lumen V.G. absque eo quod eius confernationo indigeret; altera verò illud produceres cum indigentia continuate conservationis à se: profectio prior esse posteriore persectior.

Respondeo concessamaiore, negando minorem. Katio estiquia virtus, que dat elle effectiui » qui eine operatione cessante existere nequitimportat effentialiter, quod fit fimplicitor necelfaria ad cius este; atqui, persectior est virtus,= quæ est simpliciter necessaria ad esse effectus a quam illa, quæ nonæli huiulmodi, ærge ca a qua indiget effectus in conferuari, & non illaqua non indigerstribuenda est. Deo · Ad probationem Respondeo primo exemplam non essead rem; quia,boc iplo , quod ponieur, lumen à duplici virente creata posse produci's sequitur a quod neutra fie fimpliciter necessaria ad eius elfe, quod si dicatur agi de dinersis duminum individuis ; respondeo secundo distinguendo alsumptum : Prior causaluminis ellet posterigre perfectior per le & simpliciter loquendo nogo. per accidens, & fecundum quid concedo ;- & nego consequentiam; dico enim a quod causa. productiva lochinis fue conferuacionis minime indigentis, per fe , & absolute loquendo effet imperfection cas que effet productina cumains digentia quia illius virtus non effet abfoluet ,& fimpliciter necessaria ad existentiam luminis , ficati effet vireus alterius , at fecundum quid , & per acoidens effet perfectior , quia hac ipfo, qued illa nocupari necessario deberet ad confernandime effectum redderecur minus habilis ad alios producendos ; quem defectim. non haberetilla y que produceres dumen fine indigentia suz conservationis , vt de le pater. Quoniam verò hac imperfectio non haber leo com in diuina pocentia que cum fig in amaigen nere infinitariat que adeo. per hoc qued adalis quas Creaturasicon fernandas appliceture, non redditur minus habitis ad infinitas alias producendas atque confernandas : hinc fiest Deo bur iusmodi potentiam, à qua non solum in fiers fed etiam in conferuari creature depende ant pive poce omni en parte perfectifimam sone deugdebamust pare to concedo: cor. unu remudeb

Valeat ita dare primo effe Creatura avi poste 3.4 fit tibi sufficiens ad durandum sine insuxuali-lius, ergo skoloup.

Responded huisstei repugnantiam procedere à creatura, que non solum essentialiter
paber, ve non sit à se in primo instanti produstionia, sed etiam in alliaquandiu durat in esse; nam idem estasse à se, ac non este ab alio,
quin immo si sine dependentia primo existere; nam quot prius dependentia primo existere; nam quot prius dependencer extiterit, nil
conducte physice ad verisseadum in hoc instati existere dependenter à Deo, & sic sicuti
posset physice in hoc instanti durare independencer à Deo; posset etiam primo, existere,
quod nemo congedet.

Obijques tertiorideo creatura divina confernatione indigerent, quia fibi telica-tenderent necessario in aibilum- sed hoc est falsum; ergo &cc. Minor probatur: quia nibilum est contravoinersalem appetitum innatum, quem habont omnia existentia durandi á parto reis ergo salsum est creaturas sibs resistas senderea un nibilum.

Respondeo concella maiore negando minorem ; ad cuius probationem concello antecedente : nego consequentiam. Ratio negationis eft; quis cum creature fibi relice nihil fint ; hoc iplo , quod femel habent existentiam, inclinant per appetitum innată durare in ca: at-. que aden que fibi relinquantur à Deo, per subtractionem consurfus; vnde parer, duas hafeen inclinaciones seu-cendentias, que in creaturis. reperiunturanon elle inter le contrarias squia. prima illis propenie ex conquad habent, quatum eft de le . Secunda verô ex sos quad habear disting amaigneracist banchein will enim. Prius Bb ea existentiam, habuilleat : non polfent inclinate an durandum in illage de le panter; fod quia non lufficiunt; sibi dare id , ad quad inclinant . 1 Dei liberalitzte allud expe-Region in the mire of the one line

22

i Quesa hácsan staatures queste in Geri. dopendenti a spula prima , & laquada ve in conformelà fala paina dependeant conferuent fe ip fanadzquare, supplendo defectum, canfartifremagues à qui bus fuere producta Respon Abornegative; puto enimon, minus effe impolfibile, quad aliquid le iplum inadaquate conformetroquem quod adequate ; probatur quia dupliciter hac inadaquata conferuatio incelligi pecatoquad fiar: Primo per verum. e phy-Acum ibfluxum feeundo per resistentiam pusdamo ve aien en necque 15 gep figm füj, po habeat in nihikum, ab fque influgu reali. Iam verò. amod adire impliese primor in addition of openentique ad bocire alique caufe prabers influ-suppodudchet in aliquo priorinantura axisens. ene ingantredséars en fit substitue de la ches fed has info equal creaturation prioris natural ad influxum coofe ruatiumm: (ui exifi ta: pape in an differ in the color has included in the color in th epijose - anon sjidnu see ile injeur postadusto conferencement supplying adaptated Quod vetà e tiam implicet secundo modo gadem fere raceone finderur: a quia et aliquid pro aliquo inflanti refifiat . & le teneatidebet pro priori nature intelligicaiftens; relifit coim, & les

physica self: 62

SECTIO SECVNDA.

Ntram creatura pondeant immediate à Des.

Onclusio est affirmatives dico epim Deum. 14. Aper lesse immediase concurrere ad omnes. & ungulas actiones, rerum creatarum - atque adeo omnes rea creatas non lolymin ellendo. sed etiam in operando à Deo, immediaté pendere. Contratiam opinionem docuerunt quida, de quibus August. lib. J. de genesiad lite. cap.29 funtsinguies que arbitrantur, captummodo mudum iplum, fectum à Dea, cetera jam fieri ab iplo mundo, sicut ille ordinavit, & iplit, Doum autem ipsum nihil operari . Hos sequucus eft Dugandus in fecund. dist. 1. qu, 5. & nouissime Durandum Ludouscus à Dola; Ordinis Cappucinarum in fuadifputationequadriparnta equia ficeputanie bandeterminantes. & affertores feindein medan goneiliagi polle; fed in hoc deceptus est a ve selle probat Quiedus per extensum in physicis congret of gun. r. S.4. nofina camen leatencia estita certaiva contra- . ? tiamin fide erroneam putet elle Sugrezin metapladi/put. 21 felt. 1, num. 7. 80 à multis recentioribus hægeticam reputani dixotit. Albertus in facued diffes siarrite and a seculo

. Probatunautem primo auctoritate/cripturetum fleis & Comnis opese nofesoperatus espiphis domina derem. I. prius quam ce formarom in vegro a nouisteslibs 2. Masbab. cap. 7. Mater-legrom filijs luis lie Nelejo joualicer in relqubes, and of its of the manager of the state of the s non ego ipla compegi, led enim mundi, creacor. quinformauit hominisnacipicatem &c. Luca 12. si faroum agri, quad hachie est, & etarioclibanum miritur Dear sie weffie. 1. ad. Confutbuneque qui plantatic le aliquido peque quirigat; fed qui incremeatum det Deus ! vode Augustien Non selum, inquie , magna ex semple action of the forest of the source of the second stema, iple appreturitation de l'ampre plus que la presu dum granum feminas, Dens autem der ille corpus ficus vult a fa vnicuique lamini proprium GREPHESIA COSTALL FREE POPUL

Ad hac scripture loca duo. Respondes Aratiaga disput to physiosprima quidem suknya 91ea sciliceta polla explicatione immediate in installa particular au macri immediatas, perquia particular particular suknya est necessaria se disponir cau fas amora immediatas, perquia particular partic

16

51

17

dicta loca non facere conclusionem de fide, fed

fummum longe probabiliorem.

Sed contra eftiquia transcat, quod eam non faciant de fide : at faciant fecundum fidem. tra ve opposica minimu fit periculofa, temeraria, & errones, ve iple met Dola fateeur quarpar. cap. 8. num 5. & reclè id quidem nam communis sen sus \$3. Paetum de immediato concursu huiusmodi audoritates exponit, inter quos August. Gregorius, Cyrillus, Nanzianzenus, Chrisostomus, & alij, quos cieac Tofetus in cap. 5. Ioannis , & fic ces interpretatio tur scholafici omnes, qui ita sentinat de hac veritate, vt de Catholico dogmate, vt patet ex D.T. ke. ois. & Suscez Supra. Falfum igitur est auctoritates ex scripturis adductas explieari posse de concurso Dei mediato, velde voluntate eius permissina , acque adeo eas facere fententiam nostram summum longe pro-Babiliorem contratta, ve dicie Arriaga; eum faciant illam minimum, infra cercitudinem. fidei certissmam , & per consequens contra-ziam fallam seo quod feripturz iunta vnani-mem Pateum, & scholasticorum interpreta.tionem accipiende funt, quam confat flare pro nobis . Respondet sceundo mm. 22- dicas scripturas intelligendas elle, qued loquantus in ordine ad creaturas defallo existentes, & non in ordine ad possibiles. Sed contra etiam est, tum quia de omnibus indiscriminacion. Ioquantur Patres, & Theologi: tum etiam. quiz ex hoc lequeretur faltem de possibili polle dari creaturas, que neque in este, neque in operari dependerent immediaté à Deo, qua tenus illis effet fatis mediantibus suis causis habuille elle à prima-caula, quod quam abfurdum fir,nemo non videt .

Probatur fecundo efficaci rationo huiufmodi dependentiz necellitas non folum quo ad creaturas defacto existentes, sed etiam quo ad possibiles : la tantum dicimus Doum per fe, & immediate per physicum influxum conseruare debere indispensabiliter quascumque creaturas in effe, quia debet posse eas ad libia tum directe defirmere, & ad nihilum redigere ; led eadem ratio probateum per le, & immediate ad omnes carum operationes per phyficum influxum debere coneurre; ergo &c. probo minorem, quia, nifi fic immediate coneurreret : non posset dicas operationes impedire, ne fiant, neque factas, & in rerum naeura existentes directe defruere, relichis feilicet earum coufis cum applicationibus fuis. hoc autèm failum effe confrat tum ex ignor Babilonico, quem Deut impedinit,ne tres pueros combureret : tum ex fole in morre Chri-Ai, cuius actionem illuminatium interrupit; vade tenebra facta funt luper vaiverlam. terram,tum denique ex coquia aliter non haberet creaturas suas sibi perfecte subordina tas; ergo &c.

Responder Arriaga ad hoe argumentum? vi Deus possit operationes creaturarum imme diate impedire, ne fiant, sactusque destruere; sacis essentia creatura pendeant in suis operationibus ab eius permissore; & voluntate,

ranquam à conditione fine qua non; & nonrequiri, ve pendeant ab ea tanquam à principio effectivo, per hoc enim pracisè reclè intel
ligitur Deus habere creaturas suas perfect
fibi subordinatas in operando, quatenus si vult,
operantur, si uerò non vult, aboperatione desistunt.

Sed contra hanc responsionem facit primo, 19 quia idem posset dici de creaturis ipsis, quod nimirum non conferuentur à Deo per verum, & physicum influxum, fed per voluntation. cius tanquam per condicionem fiue que non, ita ve tandiu perseuerent in effe, quandu ipfe voluerit, & non amplius; sed hos non videtur dicendum; ergo &c. probo maiorem: nam non altud requiritur ab Arriaga ad faluandam subordinationem entis creatiad Deum, quam quod fit, quando vult Deus, & quando nonvult, non fit; led ad hoc lahandum fushcit, quod eius volitio se habeat tanquam conditio sine qua non;ergo &c. Minor verò suadetur ex cosquia hic discurrendi modus dat anfam negandi Deo omrem influxum physicum tum immediatum, eum mediatum, dicendo creaturarum effentias polibiles ese ita conficutas, ve nihil aliud ad existendum ex parte Dei requirant, quam'eius beneplacieum tanquam conditionem, fine qua non; neque aliam effe omnipotentiam, quam voluntatem, quia per hanc pracise latuatur ratio creatura, quod fit a Deo; quemadmodum igitur hic difcurfus non potest à Catholico philosopho suffineri, itaneque ille alius.

Contra eadem responsionem facit secundo: quie voliciones, & noliciones non inficiunt perle ipfas decerminare operationes aliarum. potentiatum, que non funt intridfecesprincipio volitiuo, & nolitino V.G. volitio, qua quis vult locutionem,est quidem fusiciens per fe ip fam decerminare ad loquendum pocensia loqueinam'iphus doloncis: non verd alterius. fed prateres requirieur, vt volens aliquid in co producat i fiem volitio ambulationis fafficit > quidem per fe iplam determinate porensiam loco metinam volentis ambulare, non sutem potentism atterius ab illo difincti; Sed potetia effective canfarum fecundarum won funt intriulecz Deo; ergo fi Deus non concurreset ad omnes , & fingulas operationes eatum, impertinéter se haberet eius volitio, & nolitio 24 ponendas, & collendas extundem operationes; & redè id quidem , nam velle, & nolle in ordine ad obioCrum exerinfecum nihil atiud ieeo opetătur , quam denominationum extrinfecam voltei & wollti; atqui hac vienominatio non poteficificondicio, ve existe, vel noss existat obiecum , nam quancum est de le prescindie ab eo, quod fic efficax , vel inofficax,& fiquidem in principio volente funt vices ad dandam obiecto existentiamiquam non habet, vel suferendam ; quam habot, & eft adid applicacina illatum Peenfecur officar a fin minus actorigo pers inefficax; ergo &c. -

Dices primo cum Arriaga: approximatio in ter agens. & passum minil agit. sed est mera condio determinans agens ad operandum sergo.

Digitized by GOO

coqcm ⊥ anusesSe

Respondeo: condesso antecedente, negando con Respondeo: condesso antecedente, negando con Sequentiam; disparitas (alt.) quia approprimatio facit, ve passum sivintra spineram admiratio facit, ve passum sivintra spineram admiratio facit, ve passum sivintra spineram admiratio possione extendere: at verò voltrio Dein qua vult ignem combunere. supam sibiq applio estam, non potott usignam quo modo dombicat ad huiusmodi combustionem; mis applicate divir nam omnipotentiam ad concurrendum vaza dum ignesio.

2.3

Dices secundo: appenient in animale decermin hat potentias execusius illius ad openanduman & ab operatione coffandu fine vilo influxe plipa fico; ergo multo magis poteric voluntas dimos per le ipsam sine villo influxu physico decebmis fiare potentias creaturorum ail ponendas, vel auferendus operationes duas, pro ut fibi placuerit, Respondeo: concesso uniceedense, neganda com sequentiam; dispanitamento quia tam operacio potentia appetitius sonate operatio exequutiuz procedunt ab eadem: anima, 30 in eadem... radicantur; vnde non sle minum , fi appetitus pet fuss operationes immediate possit potentias exe quutiuas determinare, quia hoc in rei voritate nil'aliud importati, quam quod cademi anima substantia per vnum actumiquem inise producit & recipie ad alium fo determinet ; ne actus diting voluntatis now recipiuntur in creasura-i vinde non potest explicatioquo mode illam deten minare valeant in ordine asi propriase operationes exhibendas, vel non exhibendan.

Dices tertio: dooretum Dei aniscedens fielb indifferens, non rallie libertatem nottreme fore antem eft determinatum ach unum, illem deftriff; ergo codem modo fi est volitio apenacionia crer. amez, dicta operazio exekentian habebica fina. zprem erit eine nolinian nom habebit . Respons deo diftinguendo antecedena. Be: siquident derecretum Dei fine indifferens fine determinatums ad vnum confiderente festindum fe præfeindene. do ab eo, quod at applicaciones diuinz omnie potentia voluntati malia, inego antecodensis fin autem consideremmentenusest de applicanda omnipotentia ad concurrendum oum nofira. voluntate, concede lantecedensis & nego'confequenciam. Dico snim aquodin tantum decreeum Dei efficax faoit ad ponendam , vel tollen-. dam nostram libertatem : in quantum est deur przstando illi concursum indifferentems. valdem terminatum, beneficio omnipotentia ei applio; canda ad operandum; vade noa cat mirum dinesi gemus eam per le iplam fine internenta omnipotentiz polle efficaciter ereaturarum operationi nes quo ad effe , vel non offe determinare; quaro, potins argumentum contra aduerfaries retor--: queri potelt; nam seuti decretum Dei antocedens, quantum vis determinatum ad vnum non; eft sufficiens adrollendam libertatem in astu-, nisi applicando di uinam omnipatentiam ad cocurrendum cum determinatione ad illud voum: ita neque volicio Doi:exit fufficiens, cur detur, vol auferatur existencia operationi ercaturarum, nisi determinando suam omnipotentiam ad soncurrendum, veknos concurrendum cum: idlis 📆 Atque hac contra nostram probationem;contra. conclusionem yerdigital son in a _ , . . . roncop

A. R. Iof. Polizzy Phylosoph som - 3.

o Obijeies primotignie producens ignem habet 24 sufficientem virtueem perpectu'illius; ergo po--tell'he folo fine al to Dei concur lucilla meproduc seben Consequentia pretiantecedens probuqui: -quin elt requés perfectus, actile ell : Responded inegando anteerdeay? adi cuius probationemi 5 -concello aflumped y nego icon fequenciam; fuffioienvia enim withutle non co Higitur ex aquali--vare perfectionis ve Relation to produce paramuinmon effer tationeur phus angelus non puffes alium amilem produtere c'obemadinodum lgialtr virtus operaciua agentium naturalium non 8: em corum perfectione o fed ex experiencia nobis innoteleit: ita quod dicla virtus non postiq este in eis adaquata ex perfacta subordination quam habere debent ad primam caufam, collie merca a servición المواديات والأ genda est.

Obijcies secundo desectus virturis adaquava as in creatura arguite desectum in creaturd; etgo didendum est creaturas sabere virturem sassicipadidendum est creaturas sabere virturem sassicipadidendum est creaturas sabere virturem sassicipadides Dei consequentia patetrate eccens probatui, tu quia est signum, quod Deus non potueric dare si il inius modi adaquatam virturem tum etiam quia constituit ipsum Beum causam patrialem operationum omnium, qua à causa natura i bus im mundo sunt; quod esse absurdum patet est eby quia Deus quoties operatury concurrere debut ve adaquatisma causa suorum esse sustanti

Respondennego antecedensiad priorem pico bactonom in contraritmi dico non posse. Deusti dane creatutis adaquatam virtutem ad operatio dans arguere maximam in co perfectionem citius signum est eum este escentialiter perfectifismum dominum cuiuscumque entis descellibilis quemadmodum igitur non posse. Deum abdicare à se assualem sapientiam alicuius rei events ita ve res illa sic. Se non cognoscaur à se manimum arguir in co perfectionem: ita non posse se abdicare à se immediatam dependentiam alicuius operationis sacienda à creatura:

ind posteriorem verð probationem dico:Desti 26 concurrendo ad actiones causarum lecundarum non fehabere ve eulifam partiafem i quid illacaufa cenfecur partiallis, qua ita, quantumi eff en fespraber in fasseientem in flaxum in estechisve sit eiusdem ordibis cum afia, cum qua integrat adzquatam chusam. Quoniam vero Deus! est in diverso ordine, ac fint creature, fe enimis habet in præstande ille suum concursum vit causa prima, illz vero în recipiendo dictim coui carfam vr caufe febrade : hinc ficive cehifendus) ficcaufa adæquatifilma in fuo genere, fica@bellacreatura in suojquod'fiquis nomine caulte toes talis intelligat illam, à qua totalitel pedder ef à fectus, ita ve nulle Min exula ad illum concarrat, quaftio eft de nomine, & huic dicendame quod lieet Dens non fir in hac acceptione caufa? totalis formalitersoperationum : eft "taihen to-" zalis eminenter, quatenus ita concurrit, ve contineat totam perfectionem alterius con caufe » & det illi esse simuly & operari-

Obiicies tertio: Axioma est in iure: de minimes non curat prassist multo igitur minus deboti curare Deus, qui est summus Dominus de operationibus minutifianasum ereaturarum, vir doi motu atomi volantio pur acuento p de liumutuațio ai

Kkkkk

Digitized by GOGIC

negue debet ad illas conquirrere,

Respondeo: concello antecedente; negando cólequenciam; in tautum ou im non est aquum deminimis curare Pratorem; quia cum sie limitaez virtutis impediretur à cuel retum publicarumagni ponderis : at Deus habet virtutem illimitatărita ve nequesatigetur, attodedo ad minimajneque eius attentios que à magnis rebus exigitur, minuatur, & ideo aquissimum estric omniaammediate gubernet, & in suos sines dirigat.

28: Obiicies quarro: si Deus concurrir cum causis secundus, vel per eundem numero concursum, yel pot diversummentrum diei potest; ergo & e. Maior patet: Minor probatur; non per eundem quia influxus causa secunda est creatura; ergo dependere debet à Deo sicuti reliqua creatura; el hoc est per depi détià à se dissociatione; per diversumpus se au actione creatura action Deiscostatau da actione no dari alia actione in aliquio, procederetur in infinitus, ergo & c.

Respondeo:concessa maiore, negando minoremidiço enim Deum concurrere cum causis secundis per eundem numero influxum, qui fimuli Hià Dee & abiplis caulis lecundis, altoquin fi per deugelum præter quam quod ad actionem. daregun actio, ve præfereur, lequeretur, quod effectus, qui á creatura immediate penderet, men diate tagum pederer di Deo, nam mediaret actioinfins eiferenten qua respectu Dei non la habe-per vemius caufalitus, fed vr effectus per aliami actionem ab iplo dependens; hoc aucem dero-garet immediato Dei dominio co quod non pofset deseruere creaturam immediate per morami fulpentionem lui concurlus,quo eam antea confernabat; sed deberet prius destruere aliquid aliud nimerum actionem caule fecunde qua mediante ranquam effectu creaturam illam conferuabat , & sic eius dominium mediaté tantum-ade husulmodi effectum le extenderet; Ad probanonemautem in contrarium dico influxú crea-, turmin rigore non debere dici creaturam nisi ve quo nu branch iba viv ale quo que que reis erente que cocipitur ve corminus actionis productina; unde non est misum, se non dependear à Dens sicuti alia entias gredia dependentia diffincta, fed tantum ve via per hoe, quod fie influxus non folum caulæ fegundæ, fed etiam.... iplius Dei in effectum qui producieur.

Inflahis: actio caula fecunda per dependentia fibi identificatam pender à Deo; ergo , & effe-Que caula lecunda per le ipfig eriam , & con . per dependentiam à le diffinctam, & identificatam cum actione iplius canla lacunda pendebit à Deo. Confequentia probatur: quia creatura... omnis ellentialiter pendere deber à Deojeffellus aurem est multo rigorosius creatura, quam actio caula lecunda - Respondeo concesso antecedentes nagando confequentiamad cuius probationom diffinguo maioremiereacura omnis effencia. liter pondet à Deorquo ad elle ellentizicontedo. quo ad esse existentia nego maiore; quemadmo-: dum enim existentia non est de estentia creaturæ ita neg;depêdêtia quatê ad illa;hoc autê non ob-... flate dies creatură in rationdexistetis summe. hece fario pedere à Decieo quod hac depédétia to lugamo Dei dominio in creaturas fundatur. quod Deus à le abdiceranaquit, vei diximus; dispariose auté, cun effectua pon dopédétia a le dis dindapédere posit à Deosattio verò creatura debest pedere per le iplamspeteda est ex natura werinferactio enim creature ponitur à nobis idé cificata cu actione Dei; de ratione auté actionis estire, per se ipsaise non per alia actione ab agé-Redepedeat jar effectus ell terminus actionis, que in physicis probauimus plus qua racione abilla distingui; fcio non mullos investectu prater hanc depederia distincta ponere alia indistincta à pro priz entitatesper quampédeat à Deos led id non proboquia vel hae indiminita depedetia lufficie ad dadu illi elle, vel non: fi firemum; ergo ad quid. polte a requirir alia distinctation auce dicator leeundusque nevelliers eft huits dependerie inadequate, că eque bene poilir existere per solam diftincte fundare prexigencia illius identificate cum substancia ipsius effectus.

o Dbijoies quintos no implicate Deu pro libitu fuo epflare ab influx er impledato in actiones, fi no explare ab influx er impledato in actiones, fi no explanto per alia causa in nice fui pergo dicendu efiquodicreatura comatoraliter tatu pedoant a Deo invoperari, no auté sume necessario, es indificulta literante cedens probatur, qui a nulla posesse afignati implicantia huma rei.

- Respondentnegado antecedens, ad cuius probationé dico implicatia confidere in co, quiahac causa subrogata, vel suppleret nices Dei to+ raliter ira, venihil cocurlus immediati prastaretur ab illo in ex aftionervel partialiter tatu, ita videlices, vindiqua parce cocurles Deus exhibeset,minoré camé, qua fi non subrogasset causa illäsprimudici no poreli quia ia darerur duplex orestura indopédés à Deo in operari: quadoquido tu caula lubrogata, tum ena caula illa, in cuine actione limbergiam influeret, elset creatura, & ramé Deus ad earu operationé minime cocurrerer immediate, hoc autem, ve probaumus, perfe-, Riffime Dei dominio derogat;ergo &c. fin auté eligatur fecudu, dico primo: illud no elle contra nottra coclusione, ad qua fufficir, quod dari, nequear actio aliqua creampand qua Deus immediate no courrat;pro veritate auté doarine pu, tare illud etia implicare : ratio eft quia Deus in cocurlu, qué ve causa prima prebet causis secudis,debet faueresquantu poteit virtuti earumjeo quod maxime reddudat in laude, & gloria arti-, ficis coffruere,quatuelt de le, fua artefacta cum. tocares perfectione in operado-qua in suo genere habere possunt că igitur causa secuda no fine. capaces virtutis omnino indepedetis à causa pri ma in operado debuis illis cocedi virtus que fal ua hujulmodi depédétizilir majoriqua poilit; kd. hac maioriras no potest conflere in alio, quamquod minimo conaturá causa prima procedete. indigenne; ergo nequit causa prima partiri cum, alia causa creara cocursu,que illa exhibere tenetur camis lecudis quod frquis cotedar no polle hunrsmodi cocursu effe adeo minimusquia fie. divisibilis in infinite in minore segminore, fine vilo incomodo fustinere potest prima causa par. tralites coffare posse à concursu immediate in. adiones caufarum: feenadarum fubflituendo aliam pro parte concurlus , quem exhibere. debuerat . Quia in hoc saluatur perfectio De-s

Digitized by GOOGLE

minit Deinam retinendo illum parrialem. concurfum iam haberereffectum fibi immediaie fub iedum , qui ad libitum fuum exifteret , & conferuaretur in offe . Arque hie aduerte partem concurfus, quam in eo cafu Deus de abfoluta potentia, creature illi committeret, non debere fumi formaliter, hoc enim effet impossibile quia concurfus Dei in operationes caufarum fecundarum , effentialiter fpecificatur ab ipfo Deo tamquam ous caufalicas ; fed fumi virtualiter quatenus Deus accemperando virturem fuam in operando datec locum ereaturæ illi,ve fimal cooperateter fecum ; & cum causa secunda per caudem numero cottrarem concurfus in effectum, & fic cooperatio illa creatura etiam penderet a Deo vovol

Obijcies sexto: causa materialis, formalis, & finalis non pendent in causando immediate à Deojergo neque efficiens. Consequentia parter paritate. Antecedens verò suade air, quia Deus non potest influere in effectum per influxum causa materialis, vel formalis, alias eruaderet materia, & forma: neque per influxum causa finalis proxima quia finis proximus est effentialirer quid creatum.

Respondeo negando ansecedens; ad cuius probationem diftinguo absumptum: Deus non poreft influere in effectum per influxum caufæ materialis ; &ca in genere caufe macerialis &c. concedo: non poteft per influxum caufz materialis, &c. in genere caufa efficientis ; nego affump tum,& confequentram, dico enim quod vel huiolmodi caule influent in effectus fuos per influxum à le indiffinction, vel per diffinctum, fi primum hoc iplo, quod immediate pendent à Deo in genere efficientiss in codem genere ab illo in caufando pendebunt": fin aurem dicarar fecundum: influxus ille, non obftante, quod pendear à caufis quarum eft influxus in proprio genere , pendebit quoque à Deo , fed in genere efficientis. Arque ex his habes omnia prorfes encia, que funt in mundo pendere per fe , & immediace à Deo , tum Infieri , tum in confernari ; & guidem fi fant actiones feu caufalitates canfarum fecundaru pendere per fuam modalem entitatem abique alia dependentia a fe diftincta, fin autem fint zermini caufalitarum ; & actionum per depedentiam ale diffinctam, que, cum mediet ve que , & non , vr quod, non excludit immedia. eionem termini dependentis ab ipfo Deb, oup descriming de referenciamité de

SECTIOTERTIADE, mub

An causa seconda prater simultaneum Dei concursum requirant etiam physicam etus pradeterminationem ad ope-

primo determmatur, & collitum Cores, bict

Magister Banezi quem Thomista communicer sequentur; existimanit omnes
causas secundas, tam necessarias, quam liberas ad hoe ve operentur non solum indigere
concursu Dei cominante de quo in pracedenti
sectione locuti sumus, sed etram pramotione
quadam antecedente indica sibi ab ipso Deo,
R. P. 10/. Polizziy Phylosoph. tom. 3.

beneficio cuius physice predeterminentur p 80 in actu primo vitimo conpleantur in ordine ad operandum a si in

Nostra tamen conclusio est non requiri in a causis secundis huiusmodi pradeterminatione physicam, sine ca ponatur per modum qualitatis permanentis, venatiqui parano, sine per modum successive alii malunto Ita omnes Doctores Societatis, quos multi alii sequici sunt.

Probatur autem , quia tum in caufis neceffariis. cum in liberis humfmodi prædeterminatio superuacanca eft, arque superfina ; etgo non eft admittenda. Confequentia pater, anrecedens fnadetur, & quidem quo ad neceffarias confrar ex eo quia perhoc; quod intelligamus ignem V. G. cum faa virrute combuft ua debite applicatum ad ftupam's & diuinam omnipotentiam per decretum de concurrendo illi adinneram præcifo quocumque alio, habemus ipfum vicimo completum , & determinatum in ratione efficientis, ergo fuperuacanea eft huiusmodi prædeterminatio physica: Quo ad causas verò secundas liberas cumcient ex co quia huiufmodi caufe, vt fuo loco vidimus, qua tales, operari debent eum prædominio fuorum actuum, fed repugnat fic eas operari, hoc ipfo, quod per phyficam prædeterminarionem compleantur a Deo; ea enim admiffa ab illo habene, & non à fe, ve franc potius partem contradictionis, vel contrarietatis exerceant , quam alteram ; ergo tantum. abeft , quod caufe libere huiufmodi pradeter. minatione physica indigeant, vt fi eam haberent,propriam libertatem amitterent, vt probant nottri Theologi, qui de hac materia feribunt, quibus, ne longum faciam, in hoc me temitto.

Thomita necessitatem huius prædeterminationis, ex quinque capitibus conancut eruere, quorum tria aque militant pro caufis necessarijs, ac liberis : duo verò reliqua in lolis liberis locum habent. Et quidem primum caput fumitur ex fub ordinatione , quam cauiz fecunda habere debent ad Deum . Secundum ex munere prima caufa , quod Deus, cocurrendo cum fuis creaturis,exercet. Tertium ex vlrima actualitate, quam caufe fecunda fuis operationibus tribuere debent. Quartum ex indifferentia , quam caufa libera fibi vendieant in operando. Quintum denique ex determinatione diving voluntatis, applicantis fuam omnipotentiam ad concurrendum cum eisdem caufis liberis; de quibus omnibus fingillatim nobis perfequetes subsectiones diftindis affertionibus fermo erit.

military entrangement and I will be direct

Quid de necessitate proueniente ex subordinatione causarum secundarum ad Deum.

A Sfero primo: huinsmodi subordinationem
fine physica predeterminatione reste cofinere Probatur, quia hoc ipso, quod intelligimus causas secundas sum esse, su in operari pendere à Deo Deum verò neque in esse
KKKKK 2 neque

33

2.4

3 5

neque in operari dependere ab illis : habemus conceptum perfecte fubordinationis caufarum fecundaium ad Deum ; fed ad intelligendum; illud non eft necessafia physica prædetetminatio; ergo neque ad liabendum conceptum perfefte lubordinationis. Colequentia pater Minot verò videcus plusquam cerenquis recte in tolligere possumus Deum infinere immediace s & per le in effe creaturarum & in omnes, & angulas actiones illarum, ablque ea quod înfudat illis hanc phyticam pradeterminationem . Mami vero ; in qua eft difficultat , fundeturs eum. ratione quia pratis, & fine vllo funda.» iben (é aliud requistiroi : rum efiam auctorites ib, D. T., in ferundo dift. 37 quiz. art. 2. vbi arguent contra cos a qui ad pérfectam labordinaeignem can ferum ferdoderum ad Deum folum -reguete bane d'pendenciam abres quantum ad éfleraon veros quo ad openarr ué habectoname die per hane, responsonem entereur y good maluntas humana, & quecumque alia causa... non eller primum ens limpliacer; non tamen videgur, polle cultari duin effet primum agensa fi cius acto in aliquod primum agens non reducaretur, licur in causam; ergo hade duplacem tautum dependentiam, iguatum altera o-Rendie Deum elle primum, ens. alcera primum agens purat S.T. ad faluandam perfectam fubn ocainationem çanllirum lecundarum ad Deum necellariam effe, & nullam aliam, alioquimi feeillet d : Alla mentionem . . 1 7 . 20

Ob jeies primo unge daretur phylica prædecerminacio Ocus que ad operari dependeres á caula lecunda enque in caulindo lubordinazerur; ergo non la Maregur lubordinatio lecua da ad primam Antecedeus probatur . ea caula quo ad operari pender ab altera ; & agie ve ille fuboridinara goine ad nueum alcerius a &C operatur; & ab operatione desittit; sed Deus ata se haberer in ordine ad voluntacem creata milialiam physice pra leterminaret ; deberet enim le ner lare paratus ad concurrendum cum illa, & operari quando illa velleri& qua; do non velleriab operando desistere. Respondep negando lequelam, fine vila entm phyfica pradeterminatione optime laluatur caulas Lecundas operarf dependenter à primas eigue in caulando lubordinari , per hoc , quod ageje nequeant nil praluppolito decteto, que Daus le libere decerminauerit ad concurrens dum ad eatum exigentiam fimul cum illisihing enim fit vi d pendenter femper a volunca . Dei operenturgeique effentialitet in gaufando Jubordinencur, guoniam verd beneficio huius decreti Diuisa omniporentia flatim janelleis tur caufis f. cundis applicata, atque commifia; & adearum exigenciam fimuleum eis concurrarchine fit ve Didina omnipotentia quantum ad hoe diei pollit, quod operetur dependenrer's causis secun is , cum fiberis, tum necesfarijs; & vt illis luBordinata, non ex le; fed ex Dei libero decretos quare ad probationem antecedent s diffinguo maiorem: ea canfag quo ad operari pender ab altera &c. que ad nutum alterius, & operatur, & ab operatione. delifit independenter a proprio decreto A que

- 2. 2 / 3.0

le libere decerminavis ad hoc, concedo: depé, denter nego; mo pofice ; quod decretum proprium tale fie, venon folum operatio, sed neque nucus al cerius caula habert pollit indepedenter ab illo, dico, quod altera causa censeda eft absolute loquendo operati dependenter a dico decreto, eique luboi dinari. Sic dittinca etiam minore, nego confequentiam.dico enim quod eum Deus ica fic caufa prima, ve fimul exerceat munus caulæ vametfalis : hinc eft ve per decietum fuum applicet fuam omnipotensiam creaturis, ab illis determinandam ad operandum; conceptus enim caule vniuerlalis confifir in co ve ad exigentiam caufarum pareichlariam opereiur sarque adeo proxime, & formaliter dererminerur ab illis, tum quo ad specificationemitum quo ad exercitium; à netellarijs quidem per aliquod antecedens caufalicacem iHarum, hoc eft, per illud iplumis per quod caula determinantur ad voum; á liberis verò per caufalitatem, fen operationem iplarum s per quam illa primo decerminantur-Porto huiulmodi dependentia nihil derogat conceptul caula primaiquia eft ex luppolitios he , quod illa ita voluerit, ficuti etiam proptet eandem fationem nihil defogat fumma libersats citifdem a

L'Anftabissex his fequitur, quod voluntes creataifit principium primum le determinans ad fuam volitionem, led hoc repugnat a quia be iple estet primum principium liberum sus volicionis, atque adeo non offet folus Dens prima propipium liberum; étgo &c. Respondes nes gapdo lequelam s ex dichis enim folum lequisur voluntacem creatam elle principium primum desegminant luam valitionem, seu ve egrius loquer voicum sonia licer plura prine cipia effcciue concurrat ad cius determinationem: illud tamen solum dicitur se determipare per card a quod suppositur indifferent if actu primo ad illam, & ad oppolicum, & quod bit proxima racio cur hac porius determinacio existar in indendumerspaggement in casu nor Ago eft fola wolin ias cresta; beuti licer plura principia engegrage ad villonem, folus camen ocules est videns; hine samen non fit voluntarem egearam elle primum principlum le deter mingus ad lugm volitionem, quie nequit ille le deserminare quis pralupponat exercicium dining libertatis circa gandem volitionemas quo Deus per decrecum indifferens le iplum decerminauerit ad luum concurlum præstandum, atque adeo circa detetminationem cteatura fuam exercuerit libertatemilicet enita. pac vontio tuti respectuereaturas tum telecdu Deilibera fit; quia ad illam libere ricergi concurrit : tamen refpedu creature eft libera in se formaliter; tamquam id per quod illa primo determinatur, & collithicur formalitet volens: respectu verò Dei est libera secunda. rio & denominative, quia supponie voluntatem eins antecedentes deserminaram per decretum indifferensiper quod prius con flicuit fe formalirer volentem concurrere ad quodeum+ que caula libera le determinauerit; à quo detreto volicio tanquam à causa depender, beuit gc-

يرية المراجع المراجع المراجع

destribulatio à Volitione , qua homo se decerminar ad dem bulandum. Sic emplicata fequela maioris mis misote, ad eius probationem aio, axididis: paera voluncasem crearam non effezespectu sin volitionia primum principium liberumilicet: se voteum s quod reddatur per eam formaliter in actu ficundo liberum, co quod per sam primo snam libertatem exerceat; coni**era verò constare » quod** licee diuina volunt**as** 200 reddatur per distam:valitionem formaliter Volens: ek samen primum principium liberum zespechu illius, co quad ad conceptu dichi prineipis requiritut , ve queliber determinatio crear z. libertatis fat dependebter ab aliqua alia. determinatione aqua ipfum fo antecedenter dogerminauerit . 31.

37 ... Obijeies seeundo: Dous in omni genere con--currie ave prima caula, ergo in genere determinandi, & sic debet prius per se ipsum volunta. tem creatam determinare. Respondeo concurfum grient caula, effo lomm ingenere efficientis. Non enim Deus concurrit, ve prima causa ingenese cause materialis, aut formalis, ve paterlient , vt prima caufa efficie ns concurrat adquodeumque genus non folum caula, fed etiam entis creati. Cum autom genus determinandi reducatur ad genus caufa formalis extrinfeca , kinc fit, vt ad hoc dobeat quidem Deus conourrere efficienter, non verò determinando; sicuti ad visionem non concurrit videndo, licet concurrat illam efficiendo .. fio diftincta minore, mego confequenciam ..

Inftabis: ad determinationem nostram Deus concurrere debet per suam voluntatem ergo fize pendet à Deo etiam y et à determinante. Respondes concesso antecedente, distinguendo consequens determinatio nostra proxima, & sormalis pendet à Deo yet determinante, negot gadicalis, & remota a concedo. Licet enim ipseper decretum suam indifferens compleat potentiam liberam ad formaliter. & proximé se determinandum, pro et illi placuerit: non tamen formalem determinationem in ratione determinantie attingit.

38

Obijcies tertie: fi Deus non determinat vosintatem nostram. erge, vel expectat, quod prius ipsa se determinet, ve in posteriori concurrat eum illa, vel·illi ossert sum concursum indisserentem, ve in codem priori simul cum caconcurratinon primum, quia in co priori saberetur operatio creature independenter à Deopneque secundum aquia sic Deus operaretur cecomodo, committendo voluntari create Omnipotétiam suam ignorans quid inse sacturus se quo ad vique secesit, ergo &c.

Respondeo concessa sequela eligendo secundum membrum; dico enim Deum per suum decretum commissis Omnipotentiam suam voluntati ereatz priusquam, quid illa factura esset absolute, videret. Nego autem hinc sequi eum operari ezco modo, quia per scientiam conditionatam ante decretum optime cognoscit quid factura sit voluntas in his, vel his circumstanais, silli afferatur concursus indisserens. Quod finstes. ergo in statu conditionato operabitur Deus czeo modo. Nego tibi consequentiam.

R. P. lof. Polizzy Phyloloph. 1000. 3.

Mon: quia aliam, habeat antecedentem cognitionem; sed quia ante issum statum nulla alia
præsupponitur possibilis scientia de suturo contiugenti, eo quad nullum tune habetur obiestum in quo cognosci posit quid hic. & nunc
infallibiliter causa libera sicura sit. Vndè es,
ve per hoc, quodisponentat Deus in illo seatu
absoue, præscientes, nulla in eo cæcitas arguatur; hæ enimsupponita aptitudinem in obiesto.
& importat impedimentum ex parte potentiæ.
Quare in eo statu Dei Omnipotentia intelligisur concurrere eum voluntate, seuti habitus in
statu absoluto.

SVBSECTIO SECVNDA.

An munus prima caula physicam pradeterminacionem sibe vendese -

Ssero secundo ex munere prime cause non 41. recte physicam prædeterminationem colligi. Probatur, quia per hoc pracise, quod qualiber creatura in effe, & operari pendet à Dea, iple primatum inter omnes caulas libi multipliciter vendicae. ergo, ad munus prime cause subeundum non opue ch illi physica prædeterminatio. Consequentia patet, antecedens verò probatur, & primo quidem competit illi primatus voiuersalitatis, quatenus nullus prorsus effectus fine illius immediato influxu haberi potest . Unde oritur primatus, qui dicitur à Logicis in sublittendi confequentia, quatenus vninerfaliora minus vniuerfalibus priora funt. Secundo ei coperir primatus independentia, quatenus relique or res cause ab illo dependent, ille verò à nulla. Tertio fibi asciscit primatum nature, seù causalitatis mediatum, quatenus quoties concurris immediate cum causis secundis in aliquem effectum, semper supponitur prius natura mediate in dictum effectu concurrere per hoc, quod eius caulas colernet in effe. Quarto fibi vendicat primatum ingenere determinasionis, quatenus prius oft Deum per suum decretum se ipsum determinare ad concurrendum cum causa secundis, quam eas esse determinatas ad operandum - Quinto denique conuenit illi primatus , quo ad dignitatem non folum in efsendo, sed etiam in operando, quatenus quoties concurrit cum causis secundis semper princi-pal us operatur, ratione decreti, quo suam. Omnipotentiam illis committit. ergo fine phy-Ca prædeterminatione per hoc præcise , quod quælibet creatura in effe, & operari pendet à Deo, rede faluatur munus canfæ primæ, quod

Obijcies primo: in omnibus prioritatibus af. 42 fignatis Deus intelligitur concurrere ad quemlibet effectum prius, quam causa secunda, sed in eo priori concursus Dei est determinatus, se non indifferens, quia iam existis in se. ergo ex munere causa prima rectè deducitur pradeterminatio physica Respondeo distinguendo maiorem: in omnibus dictis prioritatibus Deus intelligitur concurrere ad effectum prius, quam causa secunda, prius prioritate immediata natura, siuè KKEKK;

valuer falicatis, & digneralis por contequentianis eddem modo iniñore, nego contequentiam; & dico millum en quinque generibus privitatis conflicuere concursum pei priorem natura immediate respectu concursus, qui entiblem aurà creacura, sed vel priorem prioritate vai mediate cantum. Quod vero leura physicam mediate cantum. Quod vero leura physicam pradeterminationem cuincas problet en co, quia per side pracise, quod incelligatur. Dessimmediate conferure, omnes electuras, tead quantiber carum operaciosem immediate influere, etiam si physica pradeterminationem culudatur, habetur cum omni eo primatu in ratione casse, quem illi bribumas.

Ob-jcies secundo: operatio causa secunda eeiampfbitt ell cause sebunda vell à Deo pacd, ve sic non est 2 Bed per Bentarfum simultaneum. ergo cum implicet elle per concurlum confequentem, erit per anticelleftem. Minor patt, dula concuffus fimultantel facit quidem, ve operatio caule fecunde fit etiam à Deo, sed nonquatenus est operació causa lecunca proxime, & formaliter. Matot veroiprobatur, quia illa operatio citam pro ve est causa secunda, est crèatura; de ellentia auteth' treature est pendere a Deo'; ergo &c. Respondeo supponendo ex di--Etis operationem creatura per cadem Amplici (-Imam racionem formalem intrinsecam dependentis pendere à Deo, & à creatura, & solitin diftingui penes extrineca comiotata, que lunt Deus, & creatura; hoe autem polito, distingilo majorem! operatio caulte secunda etiam pro ve est causa fecunda, est à Des secundum id, quod dicir in recto, & intrinsece concédo; secundam id, quod dicit extrinfece, feu connotatiue in obliquo, nego . Quix licet verumque rerminum indivisibiliter ipsa dependentia secundum co respiciar: tamen quia à nobis accipitur inadaduate, pro vt scilicet respicit vnum: ficuti vnus Terminus non est alius , ita neque illa pro ve intelligitur respicere voum, respicie ve sic alium: ex quibus patet fallitas minoris, cinfque probationis; ad probecionem verò maioris diffinguo majorem : operatio illa etiam pro ve est causa fecundajeft creatura connotans ex noftro modo inadæquate concipiendi cau lam primam , wego. connotans secundam concedo f & sic distingue 'minorem: de ratione creatural est dépendere au Deo ita, ve eius dependentin i Num tantummodo. connotet,nego; ita ve fimal cum'illo poffir eriam connotare aliam caulam, concede tex hoc autem sequitur, quod licerdicta dependentia, quo ad Intrinseca Deum, & creaturum indivisibiliter respiciar: si tamen à nobis inadæquate consideretur, pro vt respicit creaturam non debeat respicere ipsum Deum, velle contra.

Obiicies tertio: omne agens creatum agit ve motum, & applicatum à caule prima ad operadum; ergo ad faluandum huiulmodi primacum dari deber pradecerminatio. Respondeo agentia creata dici agere ve mota à Deo; tum qui à non agune per suam substantiam, sed per qualitates superadditas, quas semper cum aliquamutatione recipiunt, vel si per suam substantia, hac iam transsuir aliquando de no esse ad esse su

crizin quia ad'agendymmensequiruus'applichstingen daring un fipotentia, que mustionen calingum intelligibilem important ton denique quia Deus semper consustante mosamipiquiae -plurimum acteoru operationem: p midequi sidus. lam verò dictor agent su applicadatà ceuls pri--mais co quod men folum dat illis Dens inclina--rionem ad operandum y led seciam y quia-eco-Senetie ad ponendum estin sie oirchen hantiles in Muibus operatura fentaiquibus non vinancibas woluncarem fe iplam proprie moutere 3 82capple eare ad operandum participe D. Tipe fessioni que -9 g. me'a. corp. sibisic'anusota rutionalistrumana shaber in potellaus fabrappeteribum morbin 3 - &c -porell ip fum applicant advisor, velullady fit explicato ancecedente , nego con lequentiampquate -neque lequitur » convello abrecedento de l'erò -moru, & applicacione, quie veranque fines spotest cum indistregais and its to be all its indian ela el este de este de la constanta mar TVBSECTOIO TERTIFACIA els . Non en m' Peus concurries (1919) · Expenditurmum ex allulitate sperationane sunfie : rum fix and arious firediterministic top atments: ารที่ 🗇 เหติดในออก 2 ของ สหคัดทางฮอบถูก A Slero tertiò relimans aftitàlicatens ropesa-

fa abíque co, quod ipía causa lecunda physica, pradeterminentur à Deo. Est contra quam plurassi I homistas.

Probatur: qua bocipso quod huin smodicausa per Dei decretum intelliguntur habere sibi applicatam diuinam omnipotentiam ad concurrendum vna cum ipsis scircumseripea quacumque pradeter minatione physica, iam sunt sufficientissime potentiamento presentatione presentatione presentatione presentatione presentatione presentatione de la concerproducere; ergo huinsmodi pradeterminatio don est illis nécessara di non esterio est con sessione esterio de la consessa de la conse

persectior causa secunda, qua producitur sergo nequir produci ab illa afficompleatur per physicam pradecerminationem habentem actualitătem aque persectam cum actione. Antecedens probatur, quia vitimu schialitatem contra verd habet admixeam porentalitatem contra verd causa secunda plurimum habet potentialitatem, per hoc, quod debet esse potens in actu primo cansare essectum. Respondeo primo, quod secundare essectum actualitate pradecerminationis est aque persecta, ac vitima actualitate actionis, as per hoc potes illam attingeres ira per me vitima actualitate causa secunda dummodo habeat dininum oumipotentiam son applicatam.

Respondeo secundo negardo anteredens pad tuius probationem distinguo assumptum: & si sermo sit de potentialitate logica; nego, quia prum crosa secunda, tum cius astio ponitur seque extra sua causa; atque adeo aque in astu existentiali: sin autem sermo sit de potentialitate physica, concedo a quia causa secunda porese sua actio ; sed siane potentialitatem arguere maios rem persessionem in cosin quo est patre excenta nipotentia Dei , se resta maiorem persessiones tem importat, acque also maiorem persessiones

Obifcies fecundo potentia phyfica actiua. perficitut per fuum actum ferungum; ergo eit eo inperfectior , arque adeo nequit operari, mif prine per phylicam prædecerminationem. perficiatur. Confequentia pacer, tum quia omnis perfectio eft perfection fuo perfectibili, tu etiam quia habet minus de posentialitate . Respondeo concesso antecedenre,negando cofequenciam; potentia enim effectiua, lem actus -primusilicet perficiatur femperiformaliter per -fecundum, faltem externfece ifi ad minimum -non effet æque perfectus,ac eft fecundus,none : poffee illum producere; quare ad probationem confequencia nego , qued omnis perfectio fit perfectior fuo perfectibili,ve parer in Deoreuaus operationes ad extra funt perfectiones illius extrinfeex; nego trem, quod habere minus de potentialitate operativa , cateris paribus maiorem arguat perfectionem.

49

50 - Obucies terrio : nulla caufa natural seft adus pueus in agendo rergo ita debet agere, ye fimul perficiatur ; ergo vr fimul patiatur, & fic pradeterminetur. Probo confequentias: debet agere,quatenus eft in achu; etgo quatenus perficitut , & patitur - Respondeo , qued cum in caufis efficientibus agere fit denominatio promeniens à forma realiser diffincta ab co, qui denominator, implicat, quod aliquod ens fine creacum, five increatum fit purus actus in effidiendosnequit enim per fuam entitatem pracise configui agens , fed per aliquid aliud, in ordine ad quod potentialitatem phylicam habeat s quare concello antecedence diftinguo. conlequens : yr finul perficiatur extrintece, concedo: intrinfece, nego primam confequentiam, & quia pallo colligitur ex actione in rrinfecus recepta, nego fecundam cofequentia; & ad probationem deftinguo affumptum:debet agercoquateous eft in actushoc eft quateous habet omnia requifica in actu primo ad agedum, concedo: hoc, eft quatenus actionem alterius. in le patitur , nego .. 1. Fr sudscium.

-DE THOUGHT AND THE SECTION OF ARTA.

Quid de indifferentia potentia libera.

A Ssero quarto Ex indifferentia voluntatis.

male deducitur necessitas physica pradeperminationis.

Probacure quia indifferentia potentia libera confiftit in co, ve in actu primo proximo fit completé potens verumibet : & non auf per actum fecundum fe ipfam decerminando, dicta indifferentiam amittaon fed phyfica pradeterminatio determinares illam ansecedenter ad voum ; ergo ex indifferentia potentia libera colligitur potius acceffitas carendi phylicaprædeterminatione ,quam illam habendi.Mimor eft aduesfariorum fentencia . Maior patet exdidis . & confirmatur niterius lex D. T. in Jecundo dift 25 que unice art. I. in corpore, vbi d fferenciam allignans inter agentia libera, & meceffaria: hac eft , inquit , differentia in age. zibus , quia quad am determinane fibi finem. &c actum , quadam verò non : &c ad tertium;

-5077

Respondeo Araftotelem adeindifferennamie libercaria requirere propunto descriminacione. explusibus locis eius operis manifelte giabaripprafornia verò, ex terrio, de bie em. 5- ebi hac habet : quibus in rebus m nockea potestate fieum est agere . in ijs fe non agere; in quir busing nisce the Bear of the in-hocketteries the bereatem nostrams positam esses. Ad prunum. ergo.textum-aio-nomine:mouentistvenise prin ாழ் நார்கள் சுரிய முக்க விரும் முற்ற குறிய க per includat caulam gaimam, sobieft mfum, vi dicatus realites, diftinguià mobili zhoc e fl. à principle palliue adrquaco, adqued canfamp brimem bon bestinere tagbam, congrattinati an anifeftum est. Ad lecundam dientidem nome polic mousic is prime tabelism prime in 1884famiguia, quod moverur, croammigu narquer adso in elle , & operati pendatià Deca ne poffo tamquam fuitipfius determinatinum cumdependentia à coufe paint e quie ad bosonome requireque ve by best a som formalitera i quod haber mobile in parchum led fufficie, which habeat virtualites, ve paleo in aqua calma les iplam infrigidantem Adatemum denique aje: eextum, illum etiam a pradetermantibusesplicandum elle, qui operationes immanentes. nonnegant. Annahisautemaxplicatum menned vel de mageria prima loquaturi i vel fit de alias nebus, quod agat se illisachtadexigentiam. co quod seque caula efficiens exiger de fe:ide. eificati cum materiali soneque hac cum effici-COLCUMITS 199 4 1.00 6 1 6 1. 19 76 1 21/9 B

Obircies feeundo. D. Eupropaguregentugged 54. 5. caufa inquit, qua excle eft contingensiobortet, quod determinitur abranquo exteriori ad effection; led. voluntas diumas rque ex ferneceiligatem haber determinat feiplamind tolitum, ad quod habee habitud ineminon neecffariam ; ergo indifferenna. volumentis Encara necessitatem habor physica pradeceminationis, ad hoc ve openeum Responded D. Tanen agere his de deserminacione el time 3 & fodmali, conftare ex verbistillis de malo quatinti. unico in corp. vbi aic : quantum ad. exercitium actus manifeltum ella quòd voluncas mouetur á le iplassique enim mouet ales potentias. Ita le ipfam mouer : loquieur zergo ide deter... minacione radicali, , qua proprie reperieur in cognitione proponents obtectum cum indif. ferencia nifi enim voluntate proponatum aliquod decerminatum obiechumper intellectum, nunquam hac libercacem fuam circa illudexercebit . Quoniam verd camla ex le contingens cum non fit fus gogaicio gramam obiceli

cognitionem vopoté soccilariem ab aliquo extrinleco psincipio expectare debet, sue demilhoc set Deut, sur creatura intellectualis, sue
biectum ipsum i since est ve ipsa ab exteriori
dicatur deserminari in ordine ad obiectum,
relista sin vicima determinacione in ordine
ad essedum, quarenus aduuc intogram est illi
mare, vel non amare, vel od io habere obiecum propositum; in hoc autem distort à voluntate diuma, quarem buc se acus purus, habet sini identificatam cognitionem, qua nullo
exteniori principio indiget ad cognoscoudam,

id quod proponere debet voluntati. Obijeies certid esula de le indeterminata, & indifferens non-potest producere determinatum effectum; ergo &c. antecedens probatur , quia huiufmodi caufanon continec in fe determinationem admin luorum, tum quiaexpectat determinari ab illus : tum quia sepugast, quod deserminaciones oppositas concideat plimulenim effet determinata ad amendum, se non amandum idem obieshum; ergo-&c. Respondes dapliciter posse dici causam indeterminatem, & indifferentem= primo ex. defectu principij, co quod defit illi aliquid fe eenene ex parce actus primi necellario requiseum ad futen decerminatum actum producendum: keundo en defecta termini , eo quod ha-Bet quidem omnia requifica ex paece actus psi mirad pouendum effctum Fled quiz hac compleat illem ad verumlibet sideo carat termino ani ex parer obiedi determinet illam ad foeciem, feu exercisium actus; fic expliento antecedente, nego confequentiam, quia vo-Jantas noftra pouteur indeterminata, & indifferens (ecuado modo, & non primo.ad probasionem , nego alsumptum loquendo de canfa, indecerminata ex defectulolius termini, & ad priorem cius confirmacionem dico voluntatem expediace quidem determinari à suis actibus in genere caufa formalis sar verdi illos determinere in genese efficientis, eo quod corum--determinationer eminentur continct; ad po-Aeriorem verd zio continentiam eminentiale . esposiorum in codem principio fine repugnatis haberi poffe, conflare ex liberte Dimina, quemadmodum sucem dica continentia emipennalis nen eft in Des lufficient ad denominandum iffum volcatem benul, & nolentem. idemobiechum; sed folum ad posse verumliber itt r& in cafe no ltro.

Inftabis continentia emidentialis non determinate magis, poreneiam ad vnam quam ad aliam partem; orgo nisi detur pradeterminatio physica non est maior racio en potius volcues ad hoc, quam ad oppositum, se determinet; sed hoc est absurdum; ergo &c. Respondeo concesso antecedete distinguo consequente non est maior ratio antecedens; concedo: comitans, nego consequentiam; sices enim ipsabibertas sit ratio antecedens cur hoc potius potentit, quam oppositum à voluntate seriaulla tamen est assignabilis ratio antecedens convincens cur potius hoc, quam oppositum densincens cur potius hoc, quam oppositum densiacio subsumpro, nego vitimam consequentia.

SV BSECTIO QVINTA.

An ex docreto Doi applicatino fua omnipotentia ad eoneurrentum sum eanfa feeunda bibera rolle possibiletas physica pradecorminations; collegatur-

Syppono bic duplicem in Beo confiderati raciones liberè exercendes alteram per modum intentionis , qua Deus intendit feu predefinit aliquem actum bonum liberum nofitu. alteram per modum exequationie, qua vicimo applicat omnipotentiam fuamad notrotum actuum liberorum productionem. Iam vocoptulcas difficultas ava procedit de prima: voluntate, de qua alibi fatis diximus, led desecunda , que ex von parce necessaria en ad hoc ve Deus ad notitos actus liberos cum vofuncate nofica libere , & non ex necessitate natura consurret, & fic fo tenet ex parte ectus primi: ex'alia verò debet effe determinaes alioquin non haberet necessariam connexio nem com concurta exibendo. Porrò ex kos se deducieur ab aduerfariis dari polle phylicam pradeterminationem fine praiudicio libersaris, quia ideo hac praiudicaret libertati,quis Andus procederer ab iffa , non procederet principio indifferenci ; fed hoc ipio qued indiget decreto Dei exequatino applicante dininamomatpotentiam ad operandum oum vol & eate no Aras ism non procedit á principio in-differenti. & tamen procedit libete 3 erge to: rio à nobis allignara mulla efe-

Nihilominus affero fecundotex decreto Del exequtivo non recte collegi pradeterminationem phylicam cum libertate no fira posse componi ad hoc ve huiusmodi affertionem probem opera precium est prius de varias opinionibus, qua circa hoc decretum eistumisame tur ferre iudicium.

Et primo quidem non affertior aliquibus afferentibus decretum exèqutium Dei effe coditionatum fic: (volo concurrere cum Petro ad actum amoris fi ipfe voluerit) fiquidem implicat, quod Petrus velit amare, & nolit Dents cum illo concurrere; actus enim amoris effet independens à Deo; ergo voluntas illa Doi conditionata non est operatina, sed inutiliste nugatoria, vellet enimid, quod etiam Deo nolente, adhue seret.

Neque fecundo approbo sententiam aliora qui hoc conditionatum decretam sic interpretantur : ve disant aquiualere hine (Volo concurrere quando Petrus operatur) ita ve feratur potins ad concomicantiam concursus, quam ad dependentiam à concusso Petri camquam à conditione. Ratio que me mouet est, quia, vel huinsmods decretum est conditionatum, vel absolutum, non primum quia esseum, vel absolutum, non primum quia esseum, quia collete libertatem quatenus afferret voluntati necessitatem ancecedentem in ordine ad actum determinatum; Neque dicus dictam necessissem ex huinsmodi decreto

Digitized by Google

DIG.

prouenientem este comitantem, & non anteeedentem; contra enum est, quia decretum,
exequitium, de quo loquimur, vipote applicatinum divina omnipotentia pertinet ad actu
primum, ve completiuum voluntatis creata
in ratione principii liberi, que madmodum, &
ipsa omnipotentia, qua eius beneficio applicatur; in actu autem primo nulla habetur determinatio, sed summa indifferentia; ergo ia
non est concomitans, sed antecedens determinationem voluntatis.

Neque tertio sequor alios, qui concedunt, quidem huiusmodi decretum esse determinatum, & antecedens nostram determinationem absolutam : negant tamen ledere libertatem , quia, vt aiunt, con equitur ad scientiam conditionatam quateaus est de concurrendo ad illum actum, ad quem per scienciam conditionatorum pravidit Deus voluntatem nostram in his circumstantijs fe determinaturam . Ratio, que ab hac fententia me absterret estiquia per tale decretum Deus præiudicaret libertati noftræ, adeum plane modum, quo: fi post, quam ipse per scientiam mediam cognouit me hac vocatione converfurum : ad dictam conversionem obtinendam meam voluntatem prædeterminaret per qualitatem phyficam . Quantumuis enim scientia media actus liberi præcesserit : si tamen talis actus non oritur in statu absoluto ex principio i differenti: nihilominus libertatem amietit, ve suppono. Confirmatur, quia inter principia actus liberi in statu conditionato, vel vidit Deus suum decretum determinatum, vel non. Si primum . ergo illud obiectum non pertinet ad scientiam mediam , fed nocessariam ; quia decretum determinatum efficax necessario infert effectum suum. conditionate quidem in statu conditionato, absoluce vere in absolute, & fic tollitur libertas . fi fecundum . ergo diuerfa funt principia. actus in statu absoluto ab ijs, quæ habebat in statu conditionato . Vade nil mirum : si abloluce actus non procedat libere.

Neque dicas Deum, sie videre effectum instatu conditionato (si Petrus vocaretur, & non
penderet à me in operando, convertere tur) quo
posito statuit eum vocare, & post vocationem,
determinate concurrere ad conversionem. Quid
enim inuat libertatem suppositio illa impossibilis, si in statu postea absoluto non manet, &
principium illius actus de independenti incipit

esse ab ea determinatione dependens.

Neque quarto sequuor alios existimantes decretum illud Dei de concurrendo esse quidem absolutum; terminari verò ad rationem communem assuum oppositorum. Etenim Deus per suam Omnipotentiam non solum concurrit ad rationem genericam assus liberi, sed etiam ad specificam, ergo ad veramque rationem producendam se per decretum liberum applicare debet. Linquo, quod sicuti astio physica non potes esse se praccisua, ita neque decretum de concurrendo cum voluntate creata.

Neque quinto approbo sententiam aliorum dicentium huiusmodi decretum de concurrendo esse quidem determinatum, quo scilicet Deus

of Secundary argumentum Outodi, ne praced in

the state of the s

velit hunc determinatum concursum præstare > sed uon lædere libertatem eo, quod non est antecedens, sed comitans nostram liberam determinacionem i sicenim Vasquez, cuius est hæc explicatio discurrit prima parte disput. 69. cap-7. Decretum liberum Der comp'etur per externam operationem, fed hac in casu nostro est actualis Dei concursus ad hunc numero actum, cum igitar divious concurlus sit idem realiter cum concurlu creatura, vel saltem illum comitetur, sequitur, quod decretum Dei nonisit Moueor ad hanc sententiam resiciendam, quia admillo hoc decreto comitante, quod ratio adducta tuadet, adhuc admitti deber aliud antecedens de quo procedir difficultas, siquidem ille qui defactò vocationi resistit, vel non consentit, debet esse in acht primo proxime potens elicere actum consensus. ergo debet habere diuinam Omnipotentiam applicatam, & paratam ad concurrendum, quod fine decreto Dei libero haberi nequit; Per quod patet responsio ad argumentum in contrarium. Quod si dicas ad hanc applicationem sufficere decretum illud dadi vocationem cum animo, vt si Deus præuideat per scientiam mediam Petrum V. G. consensurum, concurrat cum illo. Contra est primo, quia hic animus, non est nisi decretum, quod intendimus. Contra secundo, quia dictus Dei animus habetur in Deo, etia quando concurrere non vult, est enim de obiecto necessario, quod non potest aliter se habere. Nam implicat quod Petro: volence 3. Deus. non concurrat simul cum illo . ergo &c. Quod fi iterum addas respectu caule necessarie non requiri nist decretum comitans eius operationemper quam compleaturergo, & respectu causa libera.

.. Respondeo primo, dato antecedente , negando consequentiam. Disparitas esse potest, qua si, ad complendam causam necessariam non requiritur decretum antecedens, ideò eft, quia... ipla non debet habere concurlum. Dei in fuapotestate, neque ex poscit, vt Deus illi suam-Omnipotentiam subordinet; sicuti exigit causa libera, ad hoc, vt habeat prædominium fuorum actuum . Sed melius respondeo secundo, negando antecedens; fallum enim est respectu causa necessariz non requiri decretum Dei antecedens eius operationem. Cum enim hæc debeat præintelligi completa in priori natura ad agendum ad hainfmodi autem complementum fit necessaria applicatio diuinæ Omnipotentiæ, quæ non nisi per decretum liberum haberi potest : manifeste deducitur buinsmodi decretum antecedenter ad eius operationem requiri, licet non sit di-Ripctum à comitanti, vt videbimus.

Neque sexto admitto sententiam aliorum... qui dicunt decretum Dei exequusiuum respectu actus nostri liberi non habere pro obiece directo ipsum actum, sed duplicem negationem... Alteram de non cohibendo per actum efficacem suam Omnipotentiam à concursu ad actum hunc amoris, vel odij V.G. circa hoc obiectum hic, & nunc nobis cum indifferentia propositum: alteram verò de non præstando concursu ad aliquos actus amoris, & odij quos circa idem obie-

ctu exercere possumus: ita,vt onipototia Dei prohibeatur à cateris actibus, non verò ab his duobus.:

Ratio, qua me adducit ad huiusmodi explicationem decreti exequativi reijeiodam, elt, quia ad hoc, vt à Deo eius Omnipotentia coplete determinetur ad operadů non sufficit, quod subtrahatur illi á diuina voluntate omnia alia obiecta præter vnu; nift etia ad hoe vnú per decretú liberú applicetur; sicutinegne sufficeret ad determinada potetia motiva mei pedis V.G.ad morussi volutas omnes alios morus ei promiberet preter vini,nisi simul illa positiue adhue vnd etia applicaret. Quod si dicas Deu, vtpote auctore naturæ statem intelligi determinatu ad vnu, eo iplo,quod oppositis no decornit: Cotra ett, quia ad Dei prouidétia spectat ve nullus producatur effectus;nisi positiue à diuma volutate depedeat,quia depédétia negatiuano est propria, & per se,sed impropria, per accidens, que no sufficit creature in ordine ad Deum cuius dominio debet perfectissime esse subjects.

Neque septimo placer mihi sentétia Ouiedi,qui in physicis com. 10. pu. 4.5. quarto vult decretu exequutiuu Deisper quod applicatur dinina omnipotétia volttati creata no effe voti indifferens ad amoro vel odinised duplex vnú terminatů ad boná volitione, alecra ad mala, vtruque tamé indifferés ad actu politiui, einfque negatione; & quide decreta, quod respicit actu bonu, este huiusmodi (volo, quatenus ex me, ve fit actus amoris Dei V.G. ica ramen illu decerno, ve volútas posse ab illo cessare) decretú verò, quo respicit actu malum sic (volo, ve quatenus est ex me no desciat actus odij Dei,ve non in fringa jura volucacis, que came actu velle ego no produci-

Tā verò hundinodi explicatio licet mihi no difpliceat quanta ad indifferentia, qua tribuit decreto, vei mox dieà; displicet tamen quatenus asserit pro contituenda potentia libera in actu primo proximo debere esse duplex. Contra hoc enim duo facere viderur. Primu eliquia deereta Doi sumue vnicatem ab vnitate obiecti in quod directe ferunturfee obiecto decreti divini copletis libertate contrarietatis est vnű; est enim simplicissima potétia ad amadê, & odio habedă ergo vnu erit decretă in tali cafu.Idéque argumétú fieri potest probádo, quod decretú coplens libertaté cotradictionis in ordine ad veruque actu sie eciam vnum, casu quo incellectus proponat volutati obiectu eu duplici indifferentia ad amadu, seilicet, & odio habedu, & ad abstineds ab veroque actuquia in tali casu obiectu primariu decreti dinini est vna simplicissima potétia,que o+ nes hosce actus indivisibiliter respicit.

Secuedu, quod cotra cade sentetia facit est, quia nifi vnicas decreti ex vnitate potetiz liberz desumeretur, legueretur, quod ad collitueda volutatem nostră adaquate liberă hoc est per libertatem, tum cotradictionis, tu cotrariotatis no sufficeret duo de-🚵 cretassed deberét esse omnino quatuor. Cosequens est cotra doctrină auctoris, ergo &c. Probo sequelama omissio actus positiui V.G. amoris duplicites potest esse libera volutati: primo directè videlicet casu, quo habeat omnia requisita ad amandu obiectu,& no amadu,& fe determinet ad illud no amadu. Secudo indirecte, quod tune cotingit quado intellectus proponit illi obiectu fecuda aliqua ratione boniset ameturs& secudu aliqua ratione mali, vrodio habennur, ipfa verà illud liberè odit, 82 quia odiù est incopossibile cu amore, omittit cosequeter actú amoris. Cóstat auté no sufficere ad cóstituédã libertaté cotradictionis omissioné indirecté actus amoris, sed necessaria este directa; alioquin libertas corradiction s en libertate corrarietatis cofuderotur; quod tamen falsu elle coltat ex eo, quia poteft volúras habere libertaté ad amadu, & non amadu aliquod obiectú absque eo quod habeat libertatem ad illud amādū,& odio habendū;& è cotra: potek esse coplete potes ad hoc secudu dissuctu, & non ad primu. Ia verò his taqua certis costitutis:sie argumetor. In tantu per Ousedu requiritur duplex decretă pro amore, & odio, în quâtă volutas cius beneficio debet esse proxime potés amare, & odio habere, sed etia debet esse proxime costituea potens, neque amare neque odio habere per libertaté còtradictionis adæquate accepta; quadoquide huiufmodi libertas in ordine ad vtraque parté corrarietatis exerceri potelt per suspensioné veriusque actus, ve de le pater ergo licet pro omissione libera in directe verinsque actus sufficiat duo illa decreta,no tamen sufficiut pro omissione libera directè, sed alia duo necessariò sunt poneda, hoc ipsognod decreta exequutiuu no sumit vnitate sua ab vnitate potetiz liberz, sed ab vnitate actus, qui că indifferentia ab ea fieri debec.

Dupliet argumeto hic auctor sua sentéria pro- 72 bat primu est hoc: sufficiut duo ista décreta pro copleda libertatecotradictionis,& cottatieratis.ergo &c. Antecedés, quo ad libertaté cotradictionis patet,quia pro libertate ad amadu,& non amadu impercinés ell libertas ad odio habédu. Quo ad libertaté verò cotrarietatis probat, quia hae importae indifferetia ad duos actus positiuos oppositos. Sed hac habetur hoc ipfo, quod habetur libertas cotradictionis ad verifque ergo &c.

Verű ad hoc respédeorabsoluté loquédo in met 72 sentétia duo hæc decreta effe fuperflua,cu fufficiat vausetia quado volutas debet elle coplere potes vtraque libertate exercere: at ex suppositione, quod duplicetur, nego antecedes, quod seilitet s. Hiciant duo; & ad prioré eius probatione diffinguo affuptu:pro libertate ad amadu, & no amadu impertines eft libertas ad odio habedus fiquide o'hiffio athoris debet elle libera in le formaliter cocedo quate est libera colequeter, in alio, nego ancecettes: Dico enimoquod en in co casu amor omittatur exiti determinationis ad odiu, maxime pertiher libertas ad odiu ad no amadu hae ratione obiectu, quod भेरेस ponitur la verò quado omissio amoris est in se formaliter libera licet no requiratur libertis ad o lu requiritur tame libertas ad amadit Vanare fi ad amādu,& odio habēdu driplex deeretu eft necellariu: duplex quoque necessariu erit ad amadu & no ama di modo dicto. Ad posteriore verò probacione eiulde atesedetis. Relpodeo vocessa miliore, qued mimiru libertas cotrarietatis importatindifferetia ad duos actus politiuas oppolitos; ad miliof E dico joud licet hususmodi libertas habeatur hociipso, quod habetur libertas cotradictionis ad veruque actifiex suppositione tamé quod'ad constituenda potentia libera meralibertate contrarietaris refferitur ex parte Dei duplex decretusetis pro mera libertate contradictionic V.G. all amandu, & non andu duplex decretum necessaria erie, & sliub item duplex pro mera libereate ad odio habendum, & non odio habendajquateins non minus opponuncur amare, & odie habereigua amare, & no amares odio kaberes; & non odio habereMbere vede le patet .

Socundum argumentum Ouiedi sic procedit: 73 amor, & odium sunt duo obiccea quodliber ex le

Suffici-X Digitized by

deficient le trainaire decretum dimor voluteris. E. Deut lape diver formedo fectus in illa ve quado de amore di bonus, odium malum pergo non vno endemque de la fermaliter, led duplici ad virum que concurrere de cernic.

Ad hoc responde ei poteft dupliciter, & primo quidem ad hominem quia ruiam amor 38 comilioamoris I bera directe, funt erin dun phiecta quod. libet ex. le sufficiens terminare decreium divina. voluntatis, & Deus diverformodo ferrur in illa . quia in amorem fercur per modum delider faffe-Qu complacentia; in eins verd omillionem fupe per modú fugy affectu displicentiz quando mimirumeft peccaminofa, de tamen per vnum deeretum-in fengengia Quiedi vicumugrespicit. Des m;ergo á pari. Pelpondeo lecundo, quod fi amor, & od umex fer & immediate cermmarent actum. duine voluntatis diffincto, drereto deberent effe volita l'acin cafu noftro resutonita fe habet: ida enim in quodidirecte fercur decretu dinin a volutatis efficonffituere potentia volitiuam compleram adeliciendum verum gractum , & fic.obiechueff vnumin quod fertus per modum complaceneias quis potentia completa ad verumque eft coformis rectie rationaldiuine . 60 ordinaturad eliciendum acti bonum libere, in quorratione liberparis fpecialis hove flas reperitur ...

75: His ergo omnibus sententijs seu explicationibus de decreto. Dei exequtivo post habitis; restatactauzaçua ego probabiliorem reliquis existimo; Haodocendecretum proxime completium voluturis in raciona labera potentis; este vnum, & indifferent actiona labera potentis; este vnum, & infarament extreminallium indisterentia secundum qua obiectum abrintellectu proponitur voluntati.

· lamivero pod bze decreti diurgi exequitui explicacio rede procedat Probacur, quia ex vnaparte nihil habet is comediavetx folucione obie dionum que in lequenti lublectione adducentur. **enidenter constabit; en ali ave**rò cumponatur indifferens . Se non de terminacum ad vnum: rehneuir voluctaté cam pradominio duorum actuum , quare ex humimodi dectero non rede-colligitur mendeberminationem phytical com-liberrate no-**Era policióponis quia no**mine phylicz pradetermarianis intelligent aduer farij præmotionemenametan, que en lus intriníces entirate, & anrecedenter ad quemoumque vlum liberi arbitrij Se de reaminara ad vnum V.G. ad amorem, & ad hape etizm voluntatem iplam determinetiira ve implicet contradictionem cam facere oppolicum. mhilantem horum babet dicretum exequtiuum à mobis ailigea tum shquidem complet voluntaté ad vigamque pantem contracietatis ,. vel contradictionis, ita ve potrus divinamomnipotencia illi-Subordiner, quam è contra divinz videlicer omsipotentiz volutarem. Czterum guomodo huiuf. modi deeretum indifferens decerminetur, & neceffario cum concurlu exhibito à Deo- voluntati noffre connectatur in relponsione ad quartam.... obie Cionem mon explicabitur ..

SVESECTIO SEXTA.

Diffolnum ur obiecta comra decreum exequiummo indifferens à nobis assignatum.

77 Obiicies primo : potentia progressiva hominis: aon appl.catur sufficienter ad. ambulandum.

per volutate dissuctiva, quahominis volutas ambu lare velic afcendedo vel defeededo; eren neg.on. nipotentia ad producendii aliquid per voluntate dibunctivam ponendi huac, vei opposită concursa Rospodeo negando cosequenciai disparicas est, quia potentia progrettina non est ordinaca ad ambuladikt ocurredo cu princ pio formaliter. libero ad actu formaliter liberu eliciéuu, led le fola proaucêdo actu formalitet necessariu; vnde cum de le he indifferens, & le décerminare non politimin per voluntatem omo ino determinata, applicetur ad ambulandum, ambulare non poterit. At verò om+ nipotetta Dei in casu nostro ett ordinata à voluntate Dei ad operandu.concurrendo cum voluntad te nollea, que el principium formaliter liberu. Vade eft quod lieet secudum fe determinare nequese le ipsispotelt tamen expedire determinatione a volucate creata cui subdatur in operando. eig; per decretu aliquod dibuctinumapp icetur , eo quod in conflato ex omnipotentia, & voluntate habetur determinatium illius difiunctionis . 2

Obijoies secundo huiusmodi decrecum exequ- 78 tiuum habet efficacia luam prius qua intelisgaturdeterminatio creature; ergovin co figne aliquid: operatur; non nift pradutembinatione:datut igitur pradeterminatio. Kespondeo decretum indifferenseum compleae voluntate creatatad hoc ve pollitilibere operari, duplicem habere efficaciam, vaain genere caula formalis extroleca; alterant in genere efficientissin ordine ad primamelt ada quaeum; vnde.eft, veex.vi illius exiftat de noucein mundo voluntas ve completa, ad operandú liberès quod en quidan le decerminatum; quon amver d'argumentum procedit de fecuida, & in genere efficientis , dillinguo antecedens: decretum. exequarisam prius quá intelligatur exiltere determinatio creatura, habet fuam efficaciam coinpleram, nego. incompletam concedo antecedens; cum com iplum in genere efficiencis nulla opera tioné liberamerestirm absolutés, & determinaté. decernati les quantum ad hoc le rematrat determinamoni creaturz:hime ella quod ficuticomplementam expectat à creatura, quotad fuam determinarionem: ica, 3e quo ad efficienciam, fie diffin-Croantecedente diftinguo code modo confequense in eo figno al iquidioperatur adaquatú x&determinacum, negos. inada quatum, & inderesminacus, concedo Hoc autem nequinelle pradeterminatio physica; implicar enim quod effectus decreti ad vtrumlibet fit determinatio ad vousfed elle difiunchur illud feilicet existentia amoris, vel odii, vel carétia viriulgive determinanda à volutate creata ; ad politione enim talis decreti flatim intelligitur consurgere hac veritas, quod scilicet, ex determinatione creature, aliquod ex. his erie in mundo.

Obificies tertiò: hoc decretum difunctiuum est. 79 conditionatum telpectu fingulo sum extremorum; ergo relabimum in sententiam de decreto conditionato antecedens probatifiquia idem est dicere volo existentiam huius amoris, vel suius odi i a vel căfencia veriusque ac nolo existentiam huius amoris, sinon sit sioc odifi, vel carentia-veriusque aut e contra-Respondeo primo dato antecedente negando consequentia disparitas est quia ex nostro hoc decreto non sequetur idem incommodu a quod ex illo conditionali impugnato; illud enim erat nugatoriu volendo diuinum concursum si este seus seus secunda, quod est obiestu ne-

Digitized by cels OSIC

edlatinwienine obbohrino muuino imblicatio enimo implicatio Tra seig vollenm dechernm eg biolicums serfes gur enim circa obiechum cotingens quia non est pecellariu, quod fi pon elt amor, fit odium, vel carentia veriulque dependenter à decerminatione yoluntatis creatasporeft enim nullum exilie ellefi Deus denegat illi luum concurlum. Relpondoo fecundo negando antecedens, ad cutus probatione dico decretum hoc:volo exiltéria huius amoris, fi non fit hoc odjum; vel carentia veriusq; dependenter à voluntate creata, non elle proprie, 86 philosophice conditionatum, quia non eligit vau dependenter ab alto camquam à codicione antecedenti; non enim carentia odiji & mukro-minus carentia Carentia amoris in ratione liberiapracedunt iplum actu amoris in lubiccto, alias propositio difiunctius effer eadem cu conditionalis Obijeies quarto: dacretum quo Deus applicat,

voluntati nottra omnipotentia lua in actu primoeft idem dum co-quo illa adjunaç ad operandu inadu secundo, sed hoc non est di bunct un, sed om-* ninodererminatuad ynüjergo. & illud. Maior, paset à paris quia per ideidecretum applicae Dous fua omnipotencia ad concurredu cu igne ad co-, buredu, ac cocurric cu illo, Minor verò probacur, quia decretu adjunans, voluntate li beram in acu, fecundo est de prellado boc decerminato concursujergo est determinatu ad vous & sie non est di-Supction. Respondes diftinguendo maioroch ida fubflatialiter in ratione liberi decreti , concedoit accidentaliter, nego majore: & sic diftinguo mino reidecretu adinuans no elt difinochinu, fed decerminatu lubftantialiter in ratione liberi decreti, nego: accidentaliter, concedos & nego coloquetiã. Puro enimoquod per idé decretu diliucuiquoad Substatia liberi Deus complet potetia. & concurrit cu illa, licet enim, quado cocurrit, decretu de indiffereti fiar determinatú-no ideo mutatur in... ratione liberi, feu quo ad virtute operatiua, quia determinacio no habetur, proxime ex voluntate diuina, sed ex creata. Probatio autem maioris no est ad remiquia decretă completiuă causa necel fariz no eft indifferens, fed determinatum ad v. nú. Ad probationé verò minoris distinguo antecedens: decretú adiunans est de præstado hoe determinato concurlu ica ve ipsu fie proximu determi națiuu talis concurlus,nego:ita ve huiulmodi determinatiuu fit volutas creata, concedo; & nego . colequetia, quia Deus per ca formalistima libertaté in aftu fecundo, qua fe determinautt concurrere ad verülibet cu volutare creata, le determinat cocurrere determinaté ad hunc potius, quam ad alium actum.

81 Instabis: ve intelligator in Deo nouum decretum, sufficie si habeatur ngua actio-ad extra ex huius enim positione actus Dei necessarius intel-

ligitum de como cerminari ad aliquod obiecto, ad quod preus comtenminabacur; fedquando poniour determinatus comcurlus cum votun tare ereatayiam habetus none actio; ergo 826 Relpondeo diftinguendo majore: fufficirof Habeatur moua 20 ctio ad exera i dimemodo huinfmodi actro pende. at proxime à decrero Dei tamqua à deserminate concedo a fic pedeat à voluntate oreatz nego maiore, & fic diffincta minore nego confequenta: Dico enim, quod ad hoc ve noua act o ad excian conflituat nous decreta, requirieur ve fit libers Deo libertate proxima, & fic pendeat proxime ab illo canqua a determinate. In cafu auté nofico actio illa eft ipfilibera folu libertate remota,que tenus libere applicuit fua omorpoteria ad totum difunctu depederer à decerminatione noftra. Ad probatione majoris dico, quod ad poficione nouz actionis libera intelligitur quide actus Dei neceffarius terminari de nouo ad aliquod obiedu. ad quod prius no terminabarur, no came per nous um exercitiu dining libentaris, hoc eft , per noua volitione que fit libera Deo libertate proximaled per noun affectu five coplacerie five difp is cotia erga noftru actuyvi exificie qui quide iffe-Ceus pedeat quide proxime à determinatione nofira volucacis remoté verò à Dio racione decre. ti indifferecis , ex cuius supposicione dictus affe ctus necessario sequitar in Deo. Ex quibus colligitur no debere poni in Deo nouis decretir dillinetu ab applicativo omnipoteria ad geruliber, atque adeo fi per impossibile post decretú illud ne cellario operaretur Deussia effet fufficieren deter minatus ad cocurredu cu eaule letudis liberis.80 hæ, quatu est en hoc capite, adhate libere operad rentur .

Obiicies quintòchabitus charitaris est copleti- 82 uus astus primi potetia; qua haber illitus ad amaridi liberè Deu; 82 tamé est dererminatus ad amusineq; potest coniungi cu odio; ergo decuerti Dui des concurredo, etia si si copletium potenoia: liberen potest esse determinatu ad vinu V. G. ad amorem pita vi nequeatoconiungi com edio; absopia e co aquod prandice libertati.

Respondeo concesso antecedente, megando consequeria. Disparitas est quia homo institus licet noi
possit cum habitu charitatus coniungere actuma a
odispotest camé se dividere ab habitu illo per pron
ductione ipsius actus odis, quia supponitur natus
raliter coplete potens odio haberesas si no haber
applicata divina omnipotetia ni si per decretumi
ad amore, ita no potest contungere cam huicimodi decreto actum odii, venegipossi se dimidere ali
dico decreto per productione ipsius odii, decinio
sit ve in primo casu saluetue libereas zin secundaautem ladatur.

FINIS TERTII, AC POSTREMI TOMI

In Laudem Dei, Beatissimæq; Virginis sine

